

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

အမျှော်ကန်ဆရာတော်ဘုရား

ပြန်ဆိုတော်မူအပ်သော

ဟိတောပဒေသနာသုတ်

ပဌမတွဲ

မိတ္တလာဘကထာနှင့် မိတ္တဘောဒကထာ

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပံ့နှံ့ပံ့ကူ၍ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၀၉

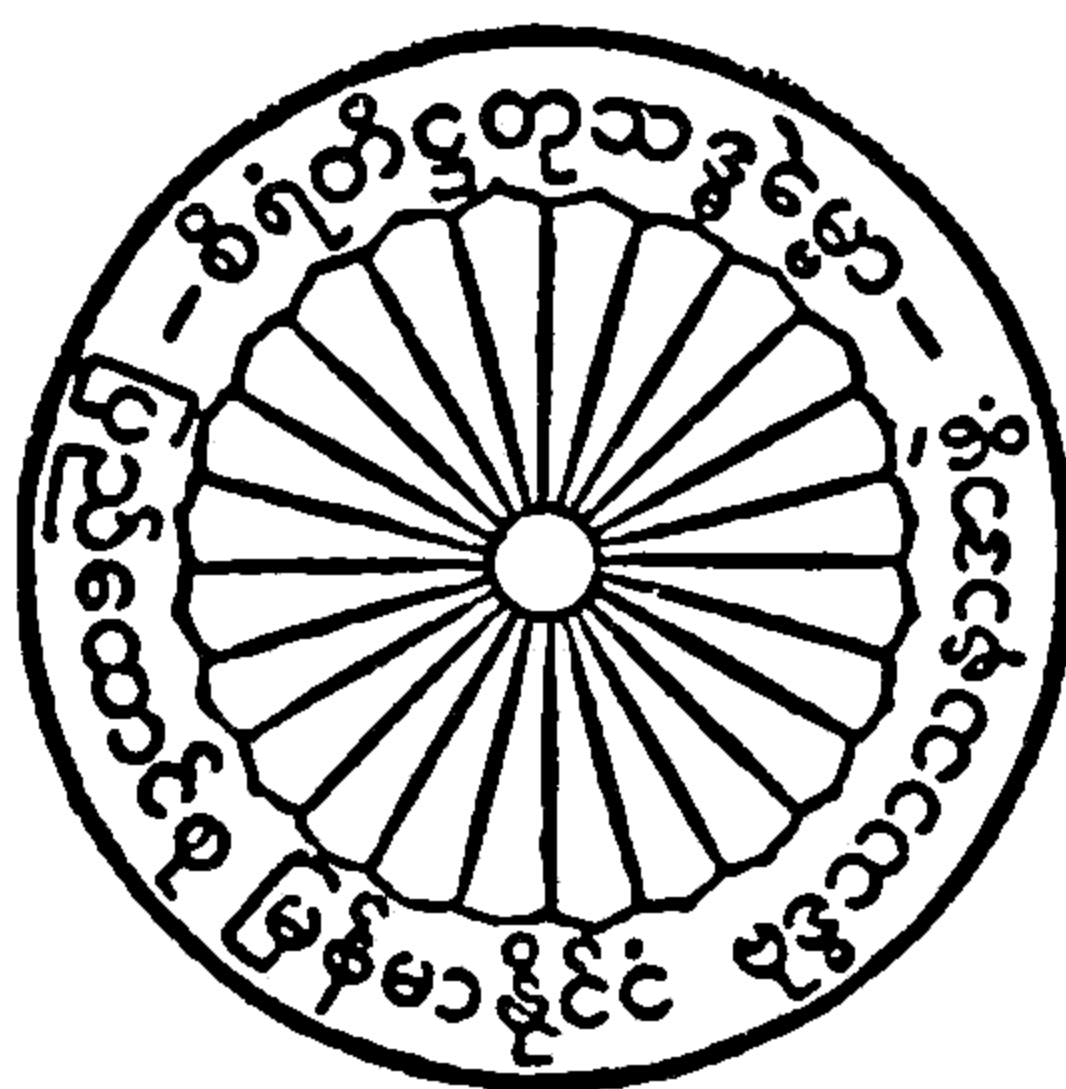
ကောဇာ ၁၃၂၇

ခရစ် ၁၉၆၅

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
အမျှော်ကြီးဆရာတော်ဘုရား
ပြန်ဆိုတော်မူအပ်သော

ဟိတောပဒေသနာသင်္ဂြဟို

ပဌမတွဲ
မိတ္တလာဘကထာနှင့် မိတ္တဘောဒကထာ

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၀၉ ကောဇာ ၁၃၂၇ ခရစ် ၁၉၆၅

နိဒါန်း

သပ္ပာသဗျူဟာ အတုလပြတ်စွာ ဘာဝါ၏ သာသနာတော်နှင့် သက္ကရာဇ် ၁၁၀၀-ကျော်ခန့်တွင် ဣန္ဒိယ နိုင်ငံကြီး၏ ဗဟိုချက်မ မဏိပဒေသ၌ ဝိကျသပ္ပာ အမည်ရှိသော ပညာအမော် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်ကြီးသည် ပါဠိလိပုတ်ပြည်ကြီး၏ အရှင် ဘုရင်သုစဿနမင်း၏ သားတော်တို့အား ဆုံးမပွဲပြင် သွန်သင်ပြသသောအားဖြင့် လောက၌ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ဂုဏ်အာဇာနည် ခြေရံပရိသတ် ပြင်မြတ်တန်ခိုး ပွံ့ပြုံးအာကာ လိုရာပြည့်စုံစေ ပြောရေး ဆိုရေး ကြံစည်အားထုတ် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရေးတို့၌ နည်းကောင်း လမ်းကောင်း အကြောင်းညွှန်ပြ ဥပဒေသ ထုံးတမ်းတို့ကို ရရှိနိုင်ရန် ရည်သန်၍ ထိုထိုလောကီ နိတိ ဓမ္မသတ်ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ်တို့မှ ထုတ်နုတ်ယူငင်၍ ဟိတောပဒေသအမည်ရှိသောကျမ်းကို သက္ကတဘာသာဖြင့် စီရင်ရေးသားထားခဲ့ပေသတည်း။

ထို ဟိတောပဒေသကျမ်းကို လောကီကျမ်းအစောင်စောင်တို့မှ အဆီအနှစ် နှင့်ပြည့်စုံသော စကားတို့ကို ထုတ်နုတ်ယူငင် စီရင်ရေးသား ထားခဲ့လေသောကြောင့် ပညာဗဟုသုတကို ရွာမှီးလေ့ရှိကျန်သော ပညာရှိအပေါင်းတို့သည် အလွန်တရာ နှစ်သက်ကြရကား ဣန္ဒိယနိုင်ငံ၌ ဘာသာအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် လည်းကောင်း ဥပဒေပတ်ဝန်းကျင်သော တိုင်းနိုင်ငံ၌ ဘာသာအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် လည်းကောင်း ပြန့်ဆို ရေးသား၍ သင်ကြား လေ့ကျက်ခဲ့ကြလေကုန်၏။

အရှေ့ဘက် တိုင်းပြည်များတွင် အပါအဝင်ဖြစ်သော ဤ မြန်မာနိုင်ငံ၌လည်း ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာ ဂန္ထနိဂဓသော သာသနာတော် ကျမ်းတို့၌ လည်းကောင်း သင်္သကရိုက်ဘာသာ ဗဟု နာရီ စသော ဣန္ဒိယနိုင်ငံ၌ ထင်ရှားသော ဘာသာစကားများ၌ လည်းကောင်း ကျမ်းကျင်တတ်သိ ပညာရှိကဝိသုပ္ပန် အလွန်ထင်ရှား ကျော်စောတော်မူသော “အသျှင်ငုဓိန” အမည်တော်ရှိသော ပဋိပတ္တိလောကဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ထို ဟိတောပဒေသကျမ်းကို ယဉ်ကျေးသာယာ နာပျော်ဘယ်သော မြန်မာတို့၏ အဆိုအမိန့် နှစ်သိပ်ကြည်နူးလောက်သော စကားတို့ဖြင့် ၁၂၄၉-ခုနှစ်တွင် စီရင် ရေးသားတော်မူရာ ထိုဟိတောပဒေသကျမ်း၌ မိတ္တလာဘ၊ မိတ္တဘော၊ ဝိဂ္ဂဟ၊ သန္တိဟူ၍ ကဏ္ဍအားဖြင့် ၄-ပိုင်း ၄-ကဏ္ဍရှိသည့်အနက် မိတ္တလာဘ ပိုင်းမျှသာ ပြီးစီး၍ ၁၂၈၄-ခုနှစ်တွင် စက်တင်ပုံနှိပ် ပြန့်ဝေခဲ့လေသည်။

ထိုသို့ဖြစ်ရကား ပညာဗဟုသုတကို ရွာမှီးစုဆောင်း မှတ်သားလေ့လာ ကြကုန်သော သူအပေါင်းတို့၏ ကျန်သုံးပိုင်း သုံးကဏ္ဍကို ဆက်လက်မှတ်သား

နာယုလို့သော အာသာဆန္ဒကို ပြည့်ဝစေခြင်းအကျိုးငှါ ရန်ကုန်မြို့ ကျောင်းတော်ရာ ဗင်္ဂလားတိုက်၌ ဂဏပါမောက္ခ နာယကဦးစီးဖြစ်ဘော်မူသော စတုတ္ထ ဗင်္ဂလားဆရာတော် “အသျှင်ဝါယာမ” မဟာထေရ်မြတ်ကြီးသည်လည်းကောင်း ဂန္ထဝါစက “အသျှင်ခေမာလင်္ကာရ” အမှူးရှိသော တပည့်တပန်း ရဟန်းရှင်လူတို့သည် လည်းကောင်း တောင်းပန် တိုက်တွန်း နှိုးဆော်အပ်သည်ဖြစ်၍ “အသျှင်စန္ဒဝံသာလင်္ကာရ” အမည်ရှိတော်မူသော မြို့ပြင်ကြီး ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏တူတော် သဒ္ဓိဝိဟာရိက တပည့်ဖြစ်၍ ထို ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ထံတော်ပါး၌ လည်းကောင်း “နာဂိန္ဒာဘိ ကဝိဓဇ မဟာဓမ္မရာဇဂူရု” ဟူသော တံဆိပ်နာမံတော်ကို ခံယူတော်မူသော သာသနာပြု မိုးကောင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ထံတော်ပါး၌ လည်းကောင်း “အသျှင်ရဝိန္ဒ” အမည်ရှိတော်မူသော ပဌမ ဗင်္ဂလားဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ထံတော်ပါး၌လည်းကောင်း အန္တေဝါသိက တပည့်အဖြစ်ဖြင့် ဆည်းကပ်ခစားလျက် နေဝါညဝါများကို သင်ကြား၍ ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာ ဂန္ထန္တရတို့၌ အာစရိယမုဋ် ရရှိကျမ်းကျင် တတ်မြောက်တော်မူသည်သာမက သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့လည်းကောင်း မဇ္ဈိမဒေသ ဣန္ဒိယနိုင်ငံသို့လည်းကောင်း ကြွတော်မူ၍ ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ထိုထို သီဟဋ္ဌဘာသာ သက္ကတဘာသာ စသော ဘာသာကျမ်းဂန် အရပ်ရပ်တို့ကို နှံ့စပ်အောင် လေ့လာသင်ကြားရာ ဉာဏ်စွမ်းအလျောက် တတ်မြောက်တော်မူခဲ့၍ ယခုအခါ ရန်ကုန်မြို့ ရွှေဂုံတိုင်ကျောင်းတိုက်ကြီး၌ ယာပိုထ်လေးလီမျှညီမှီတင်း သီတင်းသုံးနေတော်မူသော အသျှင်အာစာရ အမည်ရှိတော်မူသော အဖျောက်ဆရာတော်ကြီးသည် ထိုဟိတောပဒေသကျမ်း၏ ကျန်သုံးပိုင်း သုံးကဏ္ဍတို့ကို သက္ကရာဇ် ၁၂၉၃-ခုနှစ်က ပါဠိ မြန်မာ နှစ်ဘာသာတို့ဖြင့် ကျနသေချာ သာယာပြေပြစ် နှစ်သိမ့်ကြည်နူးဘွယ် ဆက်လက်၍ စီရင်ရေးသားတော်မူခဲ့လေသတည်း။

ဤမိတ္တလာဘ ကဏ္ဍကိုကား ကျေးဇူးရှင် ဗင်္ဂလားဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် သာသနာတော်ကျမ်းတို့မှ စပ်ဆိုင်ရာ ပါဠိ-အဋ္ဌကထာတို့ကို ဖြည့်စွက်ထည့်သွင်း၍ ယဉ်ကျေးသာယာ နာပျော်ဘွယ်သော မြန်မာတို့၏ အဆိုအမိန့် နှစ်သိမ့်ကြည်နူးလောက်သော ဝစနာလင်္ကာရတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်လျက် ကောင်းမွန်စွာ စီရင်ရေးသားတော်မူခဲ့ပါသော်လည်း ထို သိမ်မွေ့ခက်ခဲ နက်နဲလှသော စကားအသုံး အနှုန်းတို့ကို ခေတ်သစ် လူငယ်တို့ သိမှတ်ရန် မလွယ်သောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဤမိတ္တလာဘကဏ္ဍ၌ ပါရှိသော အချို့အချို့သော စုဏ္ဏိယစကားရပ်တို့ကို ချန်လှပ်ရှောင်ကွင်း၍ လိုရင်းမျှကိုသာ ထုတ်နုတ်စီရင်တော်မူခဲ့ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဤကဏ္ဍ၌ ဂါထာပေါင်း ၂၇၀-ကျော်ရှိသည့်အနက် ဂါထာ ၄၀-ကျော်တို့ကိုသာ မာဂဓ၊ မြန်မာ ပြန်ဆိုတော်မူခဲ့၍ ကြွင်းကျန်သော

ဂါထာ ၂၀၀-ကျော်မျှတို့ကိုကား ပါဠိမပါ မြန်မာသက်သက်ဖြင့်သာ သာမည အားဖြင့် ပြန်ဆိုတော်မူခဲ့ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း သက္ကတဘာသာ ကျမ်းရင်း နှင့် တိုက်ဆိုင် ကြည့်ရှုလိုကြသော သုတေသန ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ အာသာဆန္ဒ မပြည့်ဝ မရောင့်ရဲနိုင်ကြဘဲ ခက်ခဲတွေဝေစွာ ကြည့်ရှုလေ့လာကြရကုန်၏။

ထိုထိုအကြောင်းများကြောင့် ယခင်ကဏ္ဍများကို ပုံနှိပ်ဖြန့်ဝေခဲ့သည်မှစ၍ ရောက်ရာရောက်ရာ အရပ်တို့၌ ပညာဗဟုသုတ လိုလားကြကုန်သော ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ-တပည့် ဒါယကာတို့သည် ထိုကြွင်းကျန်ရစ်သော စကားရပ်တို့နှင့် ဂါထာတို့ကိုပါ ပြည့်စုံစွာ ဖြည့်စွက်၍ ထပ်မံစီရင် ရေးသားပါမည့် အကြောင်း အကြိမ်ကြိမ်တောင်းပန်လျှောက်ထားကြခြင်းကို အရင်းပြုသဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အလိုဆန္ဒ ပြည့်ဝစေခြင်းငှါ ဤ“မိတ္တလာဘကဏ္ဍ” ကိုလည်း အသစ်တဖန် စီမံ ရေးသားတော်မူလာခဲ့ရာ ၁၃၁၁-ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ် လဆန်း ၉-ရက်၊ သောကြာနေ့ ညနေ ၄-နာရီအချိန်တွင် ကောင်းစွာအောင်မြင် စီရင်ပြီးဆုံးခဲ့ လေသည်။ ၎င်းကို ရန်ကုန်မြို့ သုဓမ္မဝတီပုံနှိပ်တိုက်၌ ၁၃၁၆-ခုနှစ်၊ တန်ဆောင် မုန်းလပြည့်အတွင်း ပြီးစီးအောင် စက်တင်ပုံရိုက်စေလျက် ဆက်လက်ထုတ်ဝေ ခဲ့ရာ ယခုအခါ ၎င်းစာအုပ်များမှာ အလွန်တရာရှားပါးလှပြီဖြစ်၍ ၁၃၂၆-ခုနှစ် ပြာသိုလအတွင်းတွင် တော်လှန်ရေးအစိုးရ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်၌ တဖန်ထပ်မံ၍ ဒုတိယအကြိမ် စက်တင်ပုံနှိပ်ပြီးစီးပါသဖြင့် ဗဟုသုတ ဉာဏ ရှာမှီး ဆည်းပူးကြသူအပေါင်းတို့သည် မှတ်သားကြည့်ရှု၍ အမှုခပ်သိမ်းတို့၌ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ လိုရာထုတ်နုတ်ပြုလုပ်ဆောင်ရွက် တိုးတက်အကျိုး ဖွံ့ဖြိုးပွားများ နိုင်ကြပါစေသတည်း။

ဟိတောပဒေသကျမ်း-မြစ်ပေါ်လာပုံ

“နီတိဝိဇ္ဇာ”(=နီတိပညာ)ဟူသည် (၁)နိုင်ငံရေး သိပ္ပံပညာ^၁ နှင့် နိုင်ငံရေး ဘောဂဗေဒပညာ^၂ကို၎င်း (၂) ကျင့်ဝတ်သိပ္ပံပညာ^၃ နှင့် ကျင့်ဝတ်ယထာဘူတပညာ^၄ကို၎င်း ပြဆိုသော ဝိဇ္ဇာပညာမျိုး ဖြစ်လေသည်။

ထိုပညာသည် အလွန်ရှေးကျသောအခါကပင် ပေါ်ထွန်းခဲ့သော ပညာ ဖြစ်လေသည်။ အဋ္ဌာရသဝိဇ္ဇာ (ခေါ်ဝဂ-ရပ်သော အတတ်ပညာ) တို့တွင်လည်း နီတိကျမ်းအတတ်ပညာဟူ၍ အထင်အရှား ပါဝင်နေသည်ကို တွေ့ရလေသည်။^၅

ထိုအတတ်ပညာနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ကျမ်းတို့တွင် အချို့ကျမ်းများကား အခြားပညာရပ်များနှင့် တွဲ၍ပြသော ကျမ်းများဖြစ်ကုန်၏။ အချို့ကား ထိုအတတ်ပညာကိုသာ သီးသန့်ပြဆိုသော ကျမ်းများဖြစ်ကုန်၏။ ထို အတတ်ပညာကို သီးသန့်ပြဆိုရာကျမ်းတို့တွင် အချက်အလက်တခုခုကို အများဆုံး ဦးတည်ရေးသားသည့် ကျမ်းများလည်း ရှိကြကုန်၏။

ရေးပုံအခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း ဂါထာ (ကဗျာ)များဖြင့် ရေးသား၍ ထားသည်တို့ကို၎င်း၊ စုဏ္ဏိယ (စကားပြေ)ဖြင့် ရေးသား၍ ထားသည်တို့ကို၎င်း၊ ဂါထာ-စုဏ္ဏိယ (ကဗျာရော စကားပြေပါ) နှစ်မျိုးလုံး ရောနှော၍ ရေးသား ထားသည်တို့ကို၎င်း တွေ့ရပေသည်။

နီတိပညာကို ပုံဝတ္ထုခင်းလျက် အတွင်းသွင်းကာ ရေးသားပြုစုတတ်ကြပေရာ ဤယခု ဟိတောပဒေသကျမ်းသည်လည်း ထို နီတိပညာကိုပင် ဝတ္ထုခင်း၍ သင်ပြသောကျမ်း ဖြစ်လေသည်။

ထို့ကြောင့် ဤ ဟိတောပဒေသကျမ်းမျိုးကို “နီတိစာပေ” အဖြစ်သာမက “ပုံဝတ္ထုစာပေ” (=ကထာသာဟိစ္စ) အဖြစ်လည်း သွတ်သွင်းဖော်ပြလေ့ ရှိကြလေသည်။

၁။ Political Science.

၂။ Political Economy.

၃။ Moral Science (Ethics)

၄။ Moral Philosophy.

၅။ ဗိသုဒ္ဓိပုရဏကျမ်း၊ အခန်း-၆။ မိလိန္ဒပုဉ္ဇူ ပါဠိတော် ၄၊ သဒ္ဓနီတိဓာတုမာလာ ၂၅၉၊ လောကနီတိစသော ကျမ်းတို့၌ သရုပ်ပါသည်။ (သို့သော် သရုပ်နှင့်စဉ်ပုံချင်း မတူကြ။)

ဤ ဟိတောပဒေသကျမ်းကား “ပဉ္စတန္ဒြ” ကျမ်းကို အများဆုံး အမှီပြု ရေးသားထားသော ကျမ်းဖြစ်လေသည်။^၁။ ထို့ကြောင့် ပဉ္စတန္ဒြကျမ်း၏ အကြောင်းကို သိရခြင်းသည် ဟိတောပဒေသကျမ်း၏ ရှေးအကြောင်းကို သိရ ခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်လေသည်။ ထို့ကြောင့် (၁) ပုံဝတ္ထုစာပေလောက အကြောင်းနှင့်တကွ (၂) ပဉ္စတန္ဒြစာပေအကြောင်းကို အတန်ငယ် ဖော်ပြ လိုပေသည်။

ပုံဝတ္ထုစာပေတို့၏ အခြေခံမှာ ဗေဒလေးပုံပင် ဖြစ်သည်ဟု ဣန္ဒိယနိုင်ငံသား ပညာရှိများက ရေးသားဖော်ပြလေ့ရှိကြလေသည်။

ဗေဒလေးပုံအနက် ဣရုဗေဒ (ခေါ် ရိဂ်ဗေဒသံဟိတာ) ကျမ်း၏ သုတ်များ၌ “သံဝါဒ” ခေါ် သုတ်ပေါင်း အများအပြား ပါရှိလေသည်။ ထိုသုတ်များ၌ ဇာတ်လိုက်နှစ်ဦး-သို့မဟုတ်-သုံးဦးတို့ အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ပြောဆိုချက် များ ထင်ရှားစွာ ပါဝင်ကြလေသည်။

ဣန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ဝတ္ထုစာပေ နိတိစာပေစသော စာပေအစိတ်အပိုင်း များစွာ တို့မှာ ယင်းသံဝါဒသုတ်များမှ စတင်ထွက်ပေါ်လာကြခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဣန္ဒိယ နိုင်ငံသား ပညာရှိများက အယူရှိကြလေသည်။

ဣရုဗေဒ၌ ဤသံဝါဒသုတ်များအပြင် သာမညရိုးရိုး ထုတိမင်္ဂလာပြုရာ သုတ်များ၌လည်း နတ်အမျိုးမျိုးတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြဆိုရာတွင် နှစ်သက် စဖွယ်မျှသာမက သိက္ခာပုဒ် (ဥပဒေသ) များအတွက် ပြဆိုရာဝတ္ထုများကိုပါ တွေ့ရှိကြရလေသည်။

ဣရုဗေဒ (ရိဂ်ဗေဒသံဟိတာ) ကျမ်း၌ ယင်းဝတ္ထုတို့ကို အချက်အလက် လောက်သာ ပြဆိုထားလေရာ အကျယ်ဖွင့်ပြချက်ကိုမူ “ဗြဟ္မဒေဝတာ” ၌၎င်း၊ ဆဂူရုသိဿရေး “ကစ္စာယနသဗ္ဗာနုက္ကမဏိ” ၏အဖွင့် “ဝေဒါတ္ထဒီပိကာဋီကာ” ၌၎င်း တွေ့ရလေသည်။

ဆရာယာဆ်ကသည် နိရုတ္တကျမ်း၌၎င်း ဆရာဆာယဏသည် မိမိ၏ “ဘာသျှ” (အဖွင့်ကျမ်း) ၌၎င်း ဤဝတ္ထုများ၌ ပါသည်တို့ကို “ရုပ်” အနေအထားများနှင့် ပြယုဂ်ဖွဲ့ဟောင်းများအဖြစ် တင်ပြရန် ကြိုးစားခဲ့ကြလေသည်။

၁၅-ရာစုနှစ်အတွင်း ဂုဂျရတ်တိုင်းသား ပညာရှိများသည် ဗေဒအားလုံး၌ ပါရှိသောဝတ္ထုများကို သင်ကြားလေ့လာကြပြီးလျှင် “နိတိမဉ္ဇရီ” ဟူသော

၁။ “ပဉ္စတန္ဒြတ်တထာနျသွာတ်၊ ဂြန္တာဒါကြိယျ လိချတေ” (ဟိတောပဒေသ၊ ကထာ မူ ၉။)

“အနျသွာတ်-ဂြန္တာဒိ” အရ မဟာဘာရတကျမ်း ကာမနွကိယကျမ်း စသည်တို့ကို ဋီကာများ၌ ဖွင့်ပြကြ၏။

ကျမ်းကြီးတစောင်ကို ပြုစုခဲ့ကြလေသည်။ ၎င်းကျမ်းကြီး၌ (ခရစ် ၁၁၈၄-ခုနှစ် ပေါ်) ဆဂုရုသိဿ၏ “ဝေဒါတ္ထဒီပိကာ”နှင့် (၁၄-ရာစုတွင်ပေါ်သည့်) ဆရာ ဆာယဏ၏ “ဝေဒဘာသျှ”ကျမ်းများမှ အများအပြား ထုတ်နုတ်ယူငင်ထား ပုံများကိုလည်း တွေ့ရလေသည်။ (ခရစ် ၁၄၉၄-ခုရေး နီတိမဉ္ဇရီလက်ရေးစာမူ ဟောင်းကြီးတစောင်ကိုလည်း တွေ့ကြရပေသည်။)

ဤ ပြဆိုခဲ့သည့်အချက်များကို ထောက်ထားကာ ရာဇဝင်(သမိုင်း)အမြင် အားဖြင့် ဗေဒလေးပုံသည် ပုံဝတ္ထုများ၏ မူလဆင်းသက်ရာဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်စရာရှိကြောင်းကို ဣန္ဒိယတိုင်းသား ပညာရှိများက ရေးသား ဖော်ပြ လေ့ရှိကြလေသည်။

ဗေဒလာဝတ္ထုများ ရှေးကျလှသဖြင့် အတန်ငယ်အသွင်ပြောင်း၍ နေပုံ တို့ကိုလည်း တွေ့ရတတ်ကြကုန်၏။ ရာမာယဏကျမ်းကြီးနှင့် မဟာဘာရတ ကျမ်း ကြီးများ၌ ထိုဝတ္ထုများ၏ အစိတ်အပိုင်းအချို့ကို ပြောင်းလဲထားပုံများ တွေ့ရ သော်လည်း ဝတ္ထုကြောင်းမူရင်းမှာမူ တခုတည်းသာလျှင် ဖြစ်လေသည်။

အချုပ်အားဖြင့် ပုံဝတ္ထု စာပေလောက၏ စတင်ထွန်းကားရာမှာ ဣန္ဒိယနိုင်ငံ သာလျှင် ဖြစ်ကြောင်းကို၎င်း ဣန္ဒိယစာပေလောကက ကမ္ဘာ့စာပေလောကကို ကျေးဇူးပြုရာတွင် ပုံဝတ္ထု စာပေလောကအနေနှင့် ကျေးဇူးပြုပုံမှာ အထူး တလည် ကြီးကျယ်လှကြောင်းကို၎င်း ဖော်ပြကာ (ဣန္ဒိယနိုင်ငံသား ပညာရှိ များက) ဂုဏ်ယူလေ့ရှိကြလေသည်။

ယနေ့ ပဉ္စတန္ဒြတွင် တွေ့ရသည့် ဝတ္ထုများသည် လွန်ခဲ့သော ခရစ်ခြောက်ရာ စုနှစ်အတွင်းဆီက ဣန္ဒိယနိုင်ငံသားတို့ အလွန်တရာ နှစ်ခြိုက်ခဲ့ကြသော ဝတ္ထု များဖြစ်ကြလေသည်။ (စင်စစ်အားဖြင့် ခြောက်ရာစုမတိုင်မီ ခရစ်နှစ်ရာစုနှစ် လောက်ဆီက ပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြသည့် “ဗြိဟတ်ကထာ”ခေါ် ဝတ္ထုကျမ်းကြီးနှင့် “တန္ဒြာချာယိကာ”ခေါ် ဝတ္ထုကျမ်းကြီးတို့သည် ပဉ္စတန္ဒြ၏ ပင်မအခြေခံ များပင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်လေသည်။)

ဣန္ဒိယပုံဝတ္ထုများသည် နှစ်ရာစုအတွင်းလောက်ကစ၍ အာရဗ်မှ တရုတ်ပြည် အထိ ပျံ့နှံ့၍ နေခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။

အာရဗီဘာသာကား အလယ်ခေတ်၏ ယဉ်ကျေးသော ဘာသာကြီးတရပ် ဖြစ်လေသည်။ ဣန္ဒိယပုံဝတ္ထုများကို အာရဗီဘာသာပြန်ပြီး၍ မကြာမီ အတွင်းမှာပင် အနောက်နိုင်ငံ စာပေလောကအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်၍ သွားကြ သည်သာမက အခြားဒေသအလိုက် ဘာသာအသီးသီးတို့သို့လည်း ပြန်ဆိုခဲ့ ကြလေသည်။

လက်တင်၊ ဂရိတ်၊ ဂျာမန်၊ ပြင်သစ်၊ စပိန်နှင့်အင်္ဂလိပ်စသောဘာသာများ သို့ တစထက်တစ တိုးတက်ပြန်ဆိုခဲ့ကြလေရာ (အလယ်ခေတ်မှသည်) ၁၆-ရာစု နှစ်အထိ ဖြစ်လေသည်။

ထိုအချက်များကို အတန်ငယ် ထင်ရှားခိုင်လုံအောင် ထပ်မံ ဖော်ပြလိုပေ သေးသည်။

တရုပ်ဘာသာ ကမ္ဘာ့အဘိဓာန်ကြီးနှစ်စောင် (ဤတွင် အဟောင်းဆုံးကို ၆၆၈-ခု အေ-ဒီ-၌ ပြုစုသည်) ၌ များလှစွာသော ဣန္ဒိယပုံဝတ္ထုများကို တရုပ် ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုထည့်သွင်းထားလေသည်။ ၎င်းမှာ အံ့သြစရာ မဟုတ်ပေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းကမ္ဘာ့ အဘိဓာန်ကြီးများ၏ အခြေခံအဖြစ် ဗုဒ္ဓဘာသာကျမ်းဂန်စာပေပေါင်း နှစ်ရာတို့ကို ပြဆိုထားချက်ပင် ရှိနေသော ကြောင့်ပေတည်း။

ဂရိတ်တို့၏ အထူးတလည်ထင်ရှားသည့် ပုံဝတ္ထုပေါင်းချုပ်ဖြစ်သော “အီစုပ် ၏ပုံဝတ္ထုများ” နှင့် အာရပ်တို့၏စိတ်ပျော်မွေ့ဘယ်ပုံဝတ္ထုများဖြစ်သည့် “အာရေ ဗီယန်-နိုက်” (Arabian Nights) တို့၏ အခြေခံများမှာ ဣန္ဒိယနိုင်ငံ ပုံဝတ္ထု များပင်ဖြစ်ပါပေသည်-ဟူသော အချက်မှာ အမှန်ကို စူးစမ်းလေ့ရှိသော ပညာ ရှင်တို့၏ လေးလေးနက်နက် သဘောတူချက်ကြီးတရပ်ဖြစ်ပါပေသည်။

အလယ်ခေတ်ဆီက ဣန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ပုံဝတ္ထုများသည် “ဝိဒျာပတိ၏ပုံဝတ္ထု များ” (Stories of Bidapai) ဟူသောအမည်ဖြင့် အနောက်နိုင်ငံများတွင် ထင်ရှားခဲ့လေသည်။ အနောက်နိုင်ငံသား (လူများစု) အဖို့ ထိုပုံဝတ္ထုများ ဣန္ဒိယနိုင်ငံမှထွက်ပေါ်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု အနည်းငယ်မျှ မရိပ်မိနိုင်လောက် အောင်ပင် လွှမ်းမိုးတွင်ကျယ်ခဲ့လေသည်။ ဤမျှလွှမ်းမိုးခဲ့ခြင်း၏ အကျိုးကား ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားသည် ခရစ်ယန်သူတော်စင်တို့၏အတွင်း၌ သက်ရောက်၍နေ သကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းပေတည်း။

ထို့ပြင် အလယ်ခေတ်၌ အထူးထင်ရှားသည့်ဝတ္ထုကား “ဗာရ်လမ်နှင့်ဂျိုးဇက် ဝတ္ထု” (Barlaam and Joseph) ဖြစ်လေသည်။ ထိုဝတ္ထုက၎င်း (ခရစ်ယန်) တို့အား အဘယ်မျှအထိ ဆုံးမသွန်သင်ပါသနည်း ဟူမူ - ဝတ္ထု၏ဇာတ်လိုက် (ဇာတ်ကြောင်းဝင်ပုဂ္ဂိုလ်) များကို ခရစ်ယန်သူတော်စင်ကြီးများအဖြစ် ရောက် အောင် ထည့်သွင်းရေးတုက်ထားသည်အထိ ဖြစ်၏။ ၎င်း၌ “ဂျိုးဇက်မ” သည် အလိုလို “ဗုဒ္ဓ” အဖြစ် ရောက်မှန်းမသိ ရောက်၍ နေလေတော့၏။ “ဗောဓိသတ္တ” သဒ္ဒါပျက် “(ဂျိုးဇက်-) ဗုဓ-ဆဗ” ဟူသော အသုံးကိုပင် တွေ့ရ

၁။ ဒေါက်တာဗလဒေဝ၏ သက္ကတစာပေသမိုင်း စာမျက်နှာ ၃၃၃-တွင်ပါသည့် စာလုံး ပေါင်းအတိုင်းဖြစ်သည်။

လေသည်။ ထိုခရစ်ယန်များအဖို့ မိမိတို့ဘာသာနှင့် ဆန့်ကျင်လှသောဘာသာကို တည်ထောင်တော်မူသည့်ပုဂ္ဂိုလ်(ကိုအမှန်းတင်ယူငင်ထားမိခြင်း) ဖြစ်ပါတကား ဟူ၍ နည်းနည်းကလေးမျှ မရိပ်စားမိခဲ့ကြပေ။

ဆိကန္ဒရ် (ခေါ် အလက်ဇန္ဒာ-သ-ဂရိတ်) မင်းတရားကြီးခေတ်က ဂရိတ်၊ အရဗီ၊ ဟိဗြူး၊ ဖာရစီဘာသာများရှိ ဝတ္ထုစာပေများ၌ နေရာတိုင်းလိုလိုမှာပင် တခုတည်းသော မိခင်ဝတ္ထုကြီးပါရှိနေပုံကို တွေ့ရလေသည်။ ၎င်းမိခင်ကြီးအဖို့ သားသေသဖြင့် ပူဆွေးခြင်းသည် အနည်းငယ်မျှ ယုတ်လျော့မှုမရှိဘဲ ဖြစ်နေရာ ပညာရှိတိုင်းက “အကယ်၍ ဘယ်အခါမှ မသေသောအိမ်က မုန်ညင်းစေ့တစေ့ ယူပေးခဲ့ပါလျှင် သင့်သားကို အသက်ပြန်၍ ရှင်အောင် ပြုလုပ်ပေးပါမည်” ဟု ဆိုကြောင်း၊ မိခင်ကြီးသည် မသေဘူးသည့်အိမ်က မုန်ညင်းစေ့ကို သနားစဖွယ် အပမ်းတကြီး လိုက်လံရှာဖွေသော်လည်း မတွေ့နိုင်သည့်အဆုံး၌ ခန္ဓာဝန်ရှိနေ သမျှ (သံသရာဝဋ်အတွင်းက မလွတ်ကင်းသရွေ့) သေရမှာမလဲပါတကား” ဟု သော အမြင်မှန်ကို ကိုယ်တိုင်သိမြင်၍ သွားလေကြောင်းများကို ထိုဝတ္ထု၌ပြဆို ထားလေသည်။ စင်စစ်ကား ထိုဝတ္ထုသည် ဣန္ဒိယနိုင်ငံဖြစ်ဝတ္ထုသာလျှင် ဖြစ် လေသည်။ ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားက ကိသာဂေါတမီအား နည်းညွှန်လမ်းပြ ဆုံးမ တော်မူသော ဝတ္ထုကို နည်းခိုးထားခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ (ဓမ္မပဒ၊ ဌ-ပါ၊ ၄၄၃။ အဂ္ဂုတ္တရာ၊ ဌ၊ ၂၉၀။ ထေရီဂါထာ၊ ဌ၊ ကောဒသကနိပါတ် ၁၈၁-စသည်။)

ပဉ္စတန္ဒြမပေါ်မီကပင် ပဉ္စတန္ဒြပါဝတ္ထုများနှင့်တကွ ဝတ္ထုပေါင်းချုပ်အများ အပြားတို့ကို ရာစုနှစ်အသီးသီး ဒေသအသီးသီးတို့၌ အကြိမ်ကြိမ် ပြုစုခဲ့ကြပုံကို လည်း တွေ့ရပေသည်။ အချို့ကို ယခုခေတ်အထိ တွေ့ရှိကြရပေသေးသည်။

၎င်းတို့အနက် အဟောင်းဆုံး (ရှေးအကျဆုံး) ပြုစုချက်မှာ “တန္ဒြာချာ- ယိကာကျမ်း” ဟူသောအမည်ဖြင့် ထင်ရှားလေသည်။ ၎င်း၏ မူလထွက်ပေါ်ရာ ဌာနမှာ “ကာသ္မိရ”တိုင်း ဖြစ်လေသည်။

ပဉ္စတန္ဒြမူကွဲလေးမျိုးတို့မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်လေသည်—

- (၁) ပဉ္စတန္ဒြ (ပဟလဝီ ဘာသာပြန်)။ ၎င်းစာပေမူရင်းကိုကား မဲတွေ့ရ တော့ပေ။ သို့ရာတွင် ၎င်းဘာသာပြန်၌ပါသည့် ပုံဝတ္ထုများအကြောင်း ကို ဆီးရီးယားဘာသာ နှင့် အာရဗီဘာသာပြန်ချက်များအရ တဆင့် သိရလေသည်။
- (၂) အခြားပြုစုချက်ကား ဂုဏဒိယ (ဂုဏာဒျ) မည်သောဆရာ၏ “ဗြဟ္မတ် ကထာ” မည်သော ကျမ်းဖြစ်၏။ ၎င်း၌ ပဉ္စတန္ဒြလာ-ဝတ္ထုများပါဝင် လျက် ရှိနှင့်သည်ကို တွေ့ရ၏။ ထိုကျမ်းကား ကာသ္မိရတိုင်း၏ ရှေးသုံး ပေသာစီ ဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသော ကျမ်းဖြစ်လေသည်။ ၎င်း

ဗြဟ္မာတ်ကထာမူရင်းကား ပျောက်ပျက်ခဲ့လေပြီ။ ၁၁-ရာစုနှစ်က ခေမိန္ဒ မည်သော ဆရာ၏ “ဗြဟ္မာတ်ကထာမဉ္ဇရီ” နှင့် “သောမဒေဝ” မည်သော ဆရာ၏ “ကထာသရိတသာဂရ” မည်သောကျမ်းကြီးတို့သည် အဆိုပါ ဗြဟ္မာတ်ကထာကျမ်းကိုပင် ဘာသာပြန်၍ထားကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

(၃) သုံးခုမြောက်ပြုသောကျမ်းကား “တန္ဒြာချာယိကာ” အမည်ရှိ ကျမ်း ကြီးဖြစ်ပြီးလျှင် ၎င်းနှင့်ဆက်စပ်နေသောအရာကား ဂျိန်းဘာသာ၏ ဝတ္ထုပေါင်းချုပ် (ဇိနကထာ-သင်္ဂဟ) ဖြစ်လေသည်။ ယခုခေတ် (လက်ရှိ) ပြန့်နှံ့နေသော ပဉ္စတန္ဒြာစာမူသည် ယင်းတန္ဒြာချာယိကာ ကိုပင် ပြုပြင်ထားသောမူ ဖြစ်လေသည်။

(၄) လေးဆင့်မြောက် ပြုစုသည့်မူကား ဣန္ဒြိယတောင်ပိုင်းဖြစ် ပဉ္စတန္ဒြာ၏ မူရင်းအသွင်ဖြစ်လေသည်။ နိပေါဘာသာဖြင့် ရေးသားထားကြသော ပဉ္စတန္ဒြာနှင့် ဟိတောပဒေသတို့သည် ထိုတောင်ပိုင်း ပဉ္စတန္ဒြာမူကို ပြုပြင်ထားကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ပဉ္စတန္ဒြာဟူသည် ဣန္ဒြိယစာပေမှ ကမ္ဘာ့စာပေသို့ အကြီးအကျယ် ကျေးဇူး ပြုချက်တရပ်ဖြစ်လေသည်။

ပဉ္စတန္ဒြာ၌ ပါဝင်သော ကရဋကနှင့်ဒမနက (ရိယာရ်-ပံဒေ)တို့၏ လိမ္မာရေး ခြားရှိပုံများသည် ဣန္ဒြိယနိုင်ငံသားများနှင့် အာရဗ်နိုင်ငံသားများကို အတူအမျှ နှစ်သက်စေလေသည်။

သိဝိဘုရင်မင်းမြတ်၏ အတ္ထပရိစ္စာဂ (မိမိကိုယ်ကို စွန့်လှူပုံ) ဝတ္ထုသည် (ဣန္ဒြိယနိုင်ငံ) ဘောဇမင်းကြီး၏ မှူးမတ်များကို ဥပဒေသပေးသကဲ့သို့ပင် ဖာရဆ်-နိုင်ငံဘုရင် “ဆုခရီး-နောက် ဆေရဝါမ်”၏ မှူးမတ်များကို လည်း ဥပဒေသပေးလေသည်။

ရာဇဝင်အရ ခြောက်ရာစုနှစ်အတွင်း ဣန္ဒြိယနိုင်ငံနှင့် ဖာရဆ် (ဖာရ်ဆ်) နိုင်ငံတို့ အကျွမ်းတဝင် ဆက်သွယ်မှုရှိခဲ့ကြလေရာ ထိုအခါက ဤနှစ်သက်စဖွယ် နှင့် နည်းခိုးဖွယ်ဝတ္ထုများဆီသို့ တရားရှိသော (ဆင်ခြင်တိုင်းထွာမှုနှင့် ပြည့်စုံ သော) ပါရဆ်ဘုရင် “ဆုခရီး” (၅၃၁-၅၇၉-အေ-ဒီ)၏ အမြင်ကို ကောင်း ကောင်းကြီး ဆွဲဆောင်ခဲ့လေသည်။

ထိုဘုရင်၏ မှူးမတ်တို့တွင် သက္ကတဘာသာကို တတ်မြောက်သည့် “ဟကီ-မ်” (=ဆရာ) တဦးပါဝင်လေသည်။ ၎င်း၏အမည်မှာ “ဗုရ်ဂျီအီ” ဖြစ်၏။ ထို ဆရာသည် ပဉ္စတန္ဒြာကို “ပဟလဝီ-ဘာသာ” (ခေါ် ရှေးဟောင်း ဖာရဆ် ဘာသာ)ဖြင့် ၅၃၃-အေ-ဒီ-တွင် ပြန်ဆိုခဲ့လေရာ အဦးဆုံးဘာသာပြန်သူဖြစ်ခဲ့ လေသည်။

ထိုဘာသာပြန်ပြီး အနှစ်ငါးဆယ်အတွင်း ခရစ်ယန်သင်းအုပ် ဘုန်းတော်ကြီး တပါးက “ပဟလဝီ” (ရှေးဟောင်း - ဖာရဆီ)ဘာသာမှ ဆီးရီးယားဘာသာ ဖြင့် ၅၆၀-အေ-ဒီ-တွင် ပြန်ဆိုခဲ့ပြန်လေသည်။ ထိုသို့ပြန်ဆိုရာဝယ် “ကလိလဂ နှင့် ဒမနဂ”ဟူသော အမည်များဖြင့် ပြန်ဆိုခဲ့လေသည်။ ထိုဘုန်းတော်ကြီး၏ အမည်မှာ “ဗုဒ္ဓ”ဖြစ်သည်။

၇၅၀-အေ-ဒီတွင် အဆိုပါ ဆီးရီးယားဘာသာပြန်မှတစ်ဆင့် “ကလိလဟ နှင့်ဒမနဟ”ဟု အမည်ပေးကာ အာရဗီဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့ပြန်လေသည်။ ထိုအမည်များမှာ ပဉ္စတန္ဒြကျမ်း၏ ပထမတန္ဒြ၌ ပဓာနဖြစ်သော ‘ကရဋက’နှင့် ‘ဒမနက’တို့၏ အမည်များကို ခေါ်ဝေါ်ထားခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ၎င်းအာရဗီ ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုသော ပညာရှိ၏အမည်မှာ “အဗ်-ဒုလ္လာ-ဗိ-န-အလ်မုက်ဖ်ဖာ” ဖြစ်လေသည်။ ထိုဆရာသည် သူကိုယ်တိုင်က မူဆလမာန်ဖြစ်သော်လည်း သူ၏ ဖခင်မှာကား ဖာရဆီဖြစ်လေသည်။

ထိုရာစုနှစ်အတွင်း (၇၀၀-အေ-ဒီ)မှာပင် “အဗ် ဒုလ္လာ-ဗိ-န-ဟဝါဂျီ”ဆိုသူက ပဟလဝီ(ခေါ် ရှေးဟောင်းဖာရဆီ) ဘာသာမှတစ်ဆင့် အာရဗီဘာသာသို့ ပြန်ဆို ခဲ့ပြန်လေသည်။

တဖန် “ဆဟလ်-ဗိ-န-နဝဗ်-ခိတ်” အမည်ရှိသော စာဆိုကဝိသည် ဘုရင်‘ယဟိ ယာ’၏ အမိန့်ဖြင့် အဆိုပါ ဟဝါဂျီ၏ဘာသာပြန်ကိုပင် ကဗျာဖြင့် ဖွဲ့ဆိုရေးသား ရလေရာ ထိုသို့ဖွဲ့ဆိုသဖြင့် ဉာဏ်ပူဇော်ခ ရွှေဒင်္ဂါး တထောင်ရခဲ့လေသည်။ ။ (ဤကား ပဉ္စတန္ဒြ၏ ထင်ရှားသော အာရဗီဘာသာပြန်ဟောင်းများပေတည်း။ အခြား အခါအားလျော်စွာ ပြန်ဆိုချက်များလည်း ရှိပေသေး၏။)

“ပဉ္စတန္ဒြ”၌ “တန္ဒြ”ပေါင်း ငါးခုရှိလေသည်။ “တန္ဒြ” ဆိုသည်မှာ “ဘာဂ” (အပိုင်း-ကဏ္ဍ)ကို ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ (၁) မိတြဘေဒ (၂) မိတြ လာဘ (၃) သန္တဝိဂြဟ သမ္ပတ္တိ=မိတြ (၄) လဗ္ဗိပြဏာသနှင့် (၅) အပရိက္ခိတ ကာရက ဟူ၍ငါးပိုင်းရှိလေသည်။

အခဏ်းအသီးသီး၌ (သီးခြားအခဏ်း၌) အခြေခံဝတ္ထု (=မုက္ခကထာ) ကား တခုတည်းသာလျှင် ဖြစ်လေသည်။ ၎င်း၏အစိတ်အပိုင်းများကို အားရှိ ခိုင်မာစေရန် လက်အောက်ခံဝတ္ထုများကို ဆိုရခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ကျမ်းပြုသူ သည် သူ၏ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း အစကစ၍ ကောင်းသောအကျင့်နှင့် နီတိ အတွက် သင်ကြားထားပုံကို တွေ့ရလေသည်။

တဆင့်စကား ကြားရဘူးသည်ကား ဒက္ခိဏ (=တောင်ပိုင်း) မဟိလာရော ပယမြို့၌ အမရကိတ္တိမည်သောမင်း မင်းပြုတော်မူ၏။ ထိုမင်းသည် မိမိ၏ပညာ မဲ့သော သားများကို ပညာရှိစေရန်နှင့် နီတိအတတ်နှင့် ပြည့်စုံသူများဖြစ်စေရန် သင့်လျော်သော ဆရာကောင်းကို လိုလားတော်မူလေ၏။ ထိုဘုရင်သည်

“ဝိဇ္ဈသရ်မ” (=ဝိဇ္ဈသမ္မ)မည်သော ဆရာကြီးကို ရရှိတော်မူလေ၏။ ၎င်းကား လောကအရေးနှင့် ကျမ်းဂန်အရေးနှစ်မျိုးလုံးမှာပင် ကမ်းတဖက်ရောက်တတ်မြောက်သော ပညာရှိကြီးဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုပညာရှိကြီးသည် အချိန်အနည်းငယ်အတွင်းမှာပင် ထိုမင်းသားများအား လုပ်ငန်း (ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး)၌ တတ်သိလိမ္မာအောင် ကောင်းသောအကျင့်နှင့်ပြည့်စုံအောင် နှိတ်အတတ်၌ တတ်ကျွမ်းသူများဖြစ်အောင် ပြုလုပ်နိုင်လေ၏။

ပဉ္စတန္ဒ၌ ဝတ္ထုကြောင်းကလေးများကို “ဂဇ္ဇ” (=စကားပြေ)ဖြင့် ရေးသားထားပြီးလျှင် အဆုံးအမ ဥပဒေသစကားများကိုမူ “ပဇ္ဇ” (ဂါထာကဗျာ) များဖြင့် ရေးသားထားပုံကို တွေ့ရလေသည်။ (၎င်းကို အမှီပြုရေးသားသည့် ဟိတောပဒေသကျမ်းသည်လည်း ထိုသဘောအတိုင်းပင် ဖြစ်လေသည်။)

ထိုပဇ္ဇ (ဂါထာ-ကဗျာ)များမှာလည်း ရာမာယဏကျမ်း မဟာဘာရတကျမ်းတို့နှင့် အခြားနှိတ်ကျမ်းဟောင်းကြီးများမှ ပေါင်းရုံးယူငင်ထားခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဤတွင်“ဝိဇ္ဈသရ်မ”(=ဝိဇ္ဈသမ္မ)ဟူသည် စန္ဒဂုပ္ပ (=စန္ဒဂုတ်)မင်းကြီးကြီးလက်ထက်ပေါ်ကြောင်း၊ ထိုအမတ်ကြီးကို “ကောဋ္ဌိလျ” (=ကောက်တိလျ) ဟူ၍၎င်း “စာဏကျ”ဟူ၍၎င်း ဝိဇ္ဈဂုပ္ပ (ဝိဇ္ဈဂုတ္တ)ဟူ၍၎င်း ခေါ်ဝေါ်သေးကြောင်း ကောဋ္ဌိလျသည် ရှေးကရှိပြီး နှိတ်ကျမ်းဟောင်းကြီးကို အကျဉ်းချုံးလျက် ဂါထာပေါင်း-၆၀၀၀ (ခြောက်ထောင်)မျှရှိသော အတ္ထဝါသုတ္တ (အတ္ထသတ္တ) အမည်ရှိသော နှိတ်ကျမ်းသစ်တစောင်ကို ရေးသားခဲ့ကြောင်း၊ ၎င်း၏တပည့်တဦးဖြစ်သော “ကာမန္ဒက”ခေါ် ပညာရှိက ကာမန္ဒကီယနှိတ်ဟု ခေါ်တွင်သော နှိတ်ကျမ်းတစောင် ပြုစုခဲ့သေးကြောင်း များကိုလည်း ပညာရှိတို့က ဖော်ပြကြလေသည်။

နောက်ဆုံး သိမှတ်ဖွယ်ကား ပဉ္စတန္ဒသည် ဣန္ဒိယစာပေ အစိတ်အပိုင်း တခုလောက်သာမဟုတ်ဘဲ ကမ္ဘာ့စာပေ၏ အစိတ်အပိုင်းတခုဖြစ်သည် ဟူသော အချက်ပင်ဖြစ်ပါပေသည်။

ဟိတောပဒေသ

“နှိတ်ကထာ” (ခေါ် နှိတ်ပုံပြင်) လောကတွင် ပဉ္စတန္ဒပေါ်ပြီးနောက် အများဆုံး ထင်ရှားကျော်ကြားသော ကျမ်းကား ဟိတောပဒေသပင်ဖြစ်ပေတော့၏။

ထိုကျမ်းကို ဗင်္ဂလားပြည် ဓဝလစန္ဒမင်း၏ထံပါး၌ ခစားသော “နာရာယန-ပဏ္ဍိတ်”က ပြုစုခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ထိုကျမ်းကို ၁၄-ရာစုတဝိုက်အတွင်း၌ ပြုစုခဲ့လိမ့်မည်ဟု ပညာရှိတို့က ခန့်မှန်းကြလေသည်။

[ကား]

ဟိတောပဒေသကျမ်း ဖြစ်ပေါ်လာပုံ

ဟိတောပဒေသပါ ဝတ္ထုတဝက်ခန့်တို့သည် ပဉ္စတန္ဒရ ယူငင်ထားခြင်း ဖြစ်ကုန်၏။

ဟိတောပဒေသ (၁) မိတြလာဘ (၂) သုဟိဒ်ဘေဒ (၃) ဝိဂြဟ (၄) သန္တိဟူ၍ အခန်းကြီး လေးခန်းမျှပါရှိလေသည်။

ဟိတောပဒေသသည် ပဉ္စတန္ဒရကို အဘယ်မျှ အမှီပြု ရေးသားပါသနည်း ဟူသည်ကို ပဉ္စတန္ဒရကျမ်းပြု ဝိဇ္ဇာသမ္မဆရာကြီးက မင်းသားတို့အား ရှေးဟောင်း ပုံပြင်များ ပြောဆိုရင်း ဆုံးမဟန် ရေးသားထားပုံကို ကြည့်၍ သိနိုင်စရာ ရှိလေသည်။

ဟိတောပဒေသသည် ပဉ္စတန္ဒရကို ဤမျှလောက် အမှီပြု ရေးသားထား သောကျမ်းပင် ဖြစ်သော်လည်း ပဉ္စတန္ဒရထက်ပင် လူကြိုက်များသည်ကို တွေ့ရ လေသည်။

ဤ ဟိတောပဒေသကို မော်လဝီ-တဂျဒိယင်း Maulavi Taju'ddi'n ဆိုသူက မုဖါရေဟုလ်ကုလုစ် Muferrehu'lkulu'b ဟူသော အမည်ဖြင့် ပါရှင်း Persian ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့လေရာ များစွာ ထင်ရှားသော ဘာသာပြန် ဖြစ်လေသည်။ သို့သော် ပြန်ဆိုသည့်ကာလမှာ ရှေးမကျလှပေ။ သူ၏ ဘာသာပြန် နိဒါန်းအရ သူ၏ ဘာသာပြန်စာမူသည် ပါရှင်းဘာသာပြန် “ကလိလဟ-ဥ-ဒမနဟ” နှင့် တနည်းနည်း ဆက်သွယ်နေကြောင်းကို သူကိုယ်တိုင် သိဟန် မတူကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။

ယနေ့အဖို့ ဟိတောပဒေသဘာသာပြန်များအကြောင်းကို ကျယ်ဝန်းစွာ ဖော်ပြမှသာ ပြည့်စုံနိုင်ဖွယ်ရှိလေရာ အချုပ်အားဖြင့် ဘာသာအမျိုးပေါင်း တရာ ကျော်တို့ဖြင့် ပြန်ဆို ထုတ်ဝေပြီးဖြစ်ကြောင်းကို သိမှတ်ထားသင့်ပေသည်။

ဤ ဟိတောပဒေသကျမ်းသည် (၁) မကျဉ်းလွန်း မကျယ်လွန်းခြင်း (၂) အစီအစဉ် ကောင်းမွန်ခြင်း (၃) အဆိုအမိန့် သာယာနာပျော်ဘွယ်ရှိခြင်း (၄) ကြီးပွားချမ်းသာရေး၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး၊ လူကဲခတ်ရေး၊ အောင်မြင်ရေး၊ ကုသိုလ်ရေး၊ သံဝေဂပွားရေးမှစ၍ အရေးအရာများစွာတို့၌ အကျိုးရှိရန်ဖော်ပြ ခြင်း စသောဂုဏ်တို့ကြောင့် ထင်ရှားကျော်ကြား လူကြိုက်များလှခြင်းဖြစ်လေ သည်။ ထို့ပြင်ဟိတောပဒေသသည် နိတိပညာအတွက်သာမက သက္ကတသင်စ ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် လေ့လာဖွယ်ကောင်းလှသော ကျမ်းစာတစ်စောင်ဖြစ်သည် ဟု ပညာရှိတို့က သတ်မှတ်ကြလေသည်။

ဟိတောပဒေသ နိဿယများနှင့် မြန်မာပြန်များ

မြန်မာနိုင်ငံ ပင်းယခေတ် လေးစိုးရှင်ကျော်စွာ (၇၁၂-၇၂၁) လက်ထက် အဘိဓာန်ဦးကာကျမ်းပြု သီရိမဟာစတုရင်္ဂဗလဘွဲ့ရ အတွင်းဝန် အမတ်ကြီးသည်

ဟိတောပဒေသဝတ္ထု (အင်္ဂါ ၂၀-ကျော်တို့)ကို ပြန်ဆို ရေးသားခဲ့ကြောင်း ပိဋကသမိုင်းများနှင့် သာသနာဝင်ဆိုင်ရာ မှတ်တမ်းစာပေတို့၌ ဖော်ပြကြလေသည်။

အရှင်ရဝိန္ဒမည်သော အရှင်မြတ်သည် ဣန္ဒိယနိုင်ငံသို့ ဘုရားဖူးကြရာမှ ကလကတ္တားနှင့် ဘာရတ်ပရ်မြို့တို့တွင် ငါးနှစ်ခန့် သီတင်းသုံးတော်မူရာတွင် ရတော်မူသည့် ဟိတောပဒေသစာမူကို ၁၂၄၆-ခုနှစ်အတွင်း၌ မဂဓ မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုတော်မူခဲ့လေသည်။ ထိုနောက် (သီပေါမင်း ပါတော်မူ အပြီးတွင်) ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်လည်ဆိုက်ရောက်ကာ ကျောင်းတော်ရာတိုက်၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ယခင်ပြန်ဆိုပြီး ဟိတောပဒေသပါဌ်နိဿယကို စကားပြေ မြန်မာဘာသာသက်သက် ပါဌ်ဂါထာများကိုလည်း အနည်းငယ် ထည့်စွက်၍ ၁၂၄၉-ခု၊ ကဆုန်လဆန်း ခြောက်ရက် (ခရစ် ၁၈၈၇-ခု၊ ဧပြီလ ၂၇-ရက်)နေ့တွင် အပြီး ရေးသားတော်မူလေသည်။

[ထိုအကြောင်းများကို ထိုကျမ်း၏ နိဂုံး၌ ပြဆိုထားလေသည်။ ထိုဆရာတော်ဘုရားသည် ဗင်္ဂလားဆရာတော်ဘုရားကြီးဟူသော အမည်ဖြင့် ကျော်စော ထင်ရှားတော်မူလေသည်။ ထိုကျမ်းကိုလည်း ပါဠိ ဟိတောပဒေသကျမ်းဟု မှည့်ခေါ်တော်မူလေသည်။ သို့ရာတွင် မိတ္ထလာဘ-မျှသာ ပုံရိုက် ပြီးစီးခဲ့လေသည်။]

မန္တလေးမြို့ အဘယာရာမ ရွှေကုဆရာတော် အရှင်အဂ္ဂဓမ္မာဘိဝံသ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ)၏ တပည့် အရှင်ဣန္ဒောဘာသ(=နောက်လူထွက်၍ ပါဠိဆရာကြီး ဆရာညွန့်ဟူသော အမည်ဖြင့် ထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်)သည် အဘယာရာမ ဆရာတော် ပို့ချတော်မူချက်ကို အမှီပြု၍ မြန်မာဘာသာ ဋီကာနိဿယကျမ်းကို ၁၂၇၅-ခုနှစ်တွင် ရေးသား ပြုစုခဲ့လေသည်။

သို့ရာတွင် ထိုဘာသာဋီကာ (နိဿယ)၌ (၁) မူရင်းစာကိုယ်များ မပြည့်စုံမှု (၂) ဇီဝါနန္ဒ၏ ဋီကာနှင့် တိုက်ဆိုင်ကြည့်ရှုပါက အနက်ပေးပုံ မပြည့်စုံမှု၊ စကားအဆက်အစပ်လိုနေမှုများ ရှိနေပြန်သောကြောင့် အဘယာရာမ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ချနက် (ဘာသာဋီကာ)ကို ထိုဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ တပည့် အရှင်ဂုဏ္ဍာလင်္ကာရက ၁၂၉၈-ခု နှောင်းတန်ခူးလဆန်း ၂-ရက်နေ့တွင် အပြီး စီရင်ရေးသားတော်မူခဲ့ပြန်လေသည်။

ထို့ပြင် (၁၂၃၉-ခုဖွား၊ ၁၃၁၅-ခုတွင် ပျံလွန်တော်မူသည့်) (ဦးစွာ) ဝေယန်ဘုံသာဆရာတော်(၎င်းနောက်)တောင်ပေါက်ဆရာတော်ဟု ကျော်စောထင်ရှားတော်မူသော ဆရာတော် ဦးစက္ကပါလ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ)သည် သီဟိုဠ်ကျွန်း၌

သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ပြုစုတော်မူသည့် ကျမ်းများအနက် ဤ ဟိတောပဒေသ မြန်မာနိဿယကျမ်းလည်း တကျမ်းအပါအဝင် ဖြစ်လေသည်။

ဤယခု ဟိတောပဒေသ ဘာသာပြန်ကို အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့တော်ရ အဖျောက်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ဂဠုန်ဆရာစံအရေးကြောင့် ဟင်္သာတ ခရိုင် ဇလွန်မြို့နယ် အဖျောက်ရွာကြီးတွင် မငြိမ်မသက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်နေသဖြင့် ရန်ကုန်မြို့ ရွှေဂုံတိုင်ကျောင်းတိုက်သို့ ကြွရောက် သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ရေးသား စီရင်တော်မူလေသည်။

ထိုသို့ ရေးသားရာဝယ် ပဌမ မိတ္တလာဘပိုင်းကို မိမိ၏ ကျေးဇူးရှင် ဗင်္ဂလား ဆရာတော်ဘုရားကြီး ပြန်ဆိုတော်မူခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ပြန်ဆိုတော်မူဘဲ ၁၂၉၆-ခုနှစ် မိတ္တဘေဒပိုင်းကို၎င်း၊ ၁၂၉၇-ခုနှစ်၌ ဝိဂ္ဂဟပိုင်းကို၎င်း၊ ၁၂၉၈-ခုနှစ်၌ သန္တပိုင်းကို၎င်း ပြန်ဆိုတော်မူခဲ့လေသည်။

ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး၌ ရှင်လူအပေါင်းဘို့၏ တောင်းပန်လျှောက် ထားချက်အရ ၁၃၁၆-ခုနှစ်၌ မိတ္တလာဘအပိုင်းကို ပြန်ဆိုပြီးစီးခဲ့လေသည်။

ဤအဖျောက်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဟိတောပဒေသဘာသာပြန်၌ (၁) သက္ကတဂါထာများကို မာဂဓဂါထာများအဖြစ်သို့၎င်း၊ (၂) မာဂဓဘာသာမှ မြန်မာနိဿယသို့၎င်း၊ (၃) တဖန် ဂါထာတိုင်း၏ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်များကို၎င်း စကားတန်ဆာချိုသာစေရန် ကာရန်ချိတ်ဆက် မပျက်မပြတ်ရုံသာမက စကား လုံးပြောင်ပြောင် အသုံးဆောင်၍ ထုံးနှောင်ရေးသားပုံများကိုပါ တွေ့မြင်ရ ပေသည်။

ဤဟိတောပဒေသ ဘာသာပြန်စာမူကို (၁) မပျောက်မပျက်စေရန် (၂) ကျမ်းပြုဆရာတော်၏ဂုဏ်ကို ထင်ရှားစေရန် (၃) ကြည့်ရှုသူအပေါင်းတို့ လောက သံသရာနှစ်ဖြာအကျိုး ပွားတိုးစေရန် စသောအကျိုးများကို ရှုတော်မူကာ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ကျေးဇူးရှင်မစိုးရိမ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဗုဒ္ဓသာသနာ အဖွဲ့မှ ရိုက်နှိပ်ဖြန့်ချိရန် မူပိုင်အဖြစ်ပေးအပ်ချီးမြှင့်တော်မူလေသည်။

ထိုစာမူကို ကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့မှ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ရာတွင် ဗဟုသုတ ရှာမှီးသူတို့အဖို့ လွယ်လင့်တကူ ကြည့်ရှုနိုင်ကြစေရန် အနေအထား၊ ခြားနား ပိုင်းဖြတ်၊ အသေးစိတ်ခေါင်းစဉ်များတပ်လျက် သတ်လတ်မှန်စွာ အကွာပြုပြင် လွန်သန့်စင်အောင် ပြုပြင်စီရင်ခြင်း၊ ဂါထာသုစိ (ဂါထာအက္ခရာစဉ်) ထည့် သွင်းခြင်း၊ အချို့နေရာအတွက် ဟိတောပဒေသမူကွဲအတန်တန်တို့နှင့် တိုက်ဆိုင် ဖော်ပြခြင်း၊ ဇီဝါနန္ဒ၏ဗျာချာ၊ ဘဒ္ဒါစာရယ၏ ဟိန္ဒိဘာသာပြန်၊ ကာလေး၏ ဟိန္ဒိဘာသာပြန်၊ နာရာယန်ပဏ္ဍိတ်၏ ဟိန္ဒိဘာသာပြန်စသည်တို့နှင့် တိုက်ဆိုင် မှာထားခြင်းစသည်တို့ကို ပြုလုပ်ကာ ယခင် ၄-တွဲကို ၂-တွဲမျှဖြင့် ပြီးစီးအောင် စီမံလိုက်ပါသည်။

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

အဖျောက်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

အဋ္ဌပုတ်-အကျဉ်း

ဟိတောပဒေသဘာသာပြန်ကျမ်းပြု အဖျောက်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ကား စစ်ကိုင်းခရိုင် တံတားဦးမြို့နယ် မြို့သာမြို့ ကုန်သည် ကျောင်းဒါယကာ ဦးကံအေးနှင့် ဇနီးဒေါ်အိမ်စည်တို့မှ ၁၂၃၈-ခု တပေါင်းလပြည့်ကျော် ခြောက် ရက် တနင်္ဂနွေနေ့နံနက် ၃-ချက်တီးကျော်အချိန်တွင် ဖွားမြင်တော်မူခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ဖြစ်လေသည်။

အဖျောက်ဆရာတော်ဖြစ်မည့်သူငယ်ကလေး တနှစ်အရွယ် (မလှရုံအမည်ရှိ ညီမငယ်ကို မွေးဖွားပြီးမကြာမီအတွင်း)မှပင် မိခင်ဒေါ်အိမ်စည် ကွယ်လွန် ခဲ့လေသည်။

ငါးနှစ်သားအရွယ်တွင် ဘခင်နှင့်အတူ ဂိုဏ်းထောက်(အင်းဝ)ဆရာတော် ဘုရားသီတင်းသုံးရာ ဟင်္သာတခရိုင် ဇလွန်မြို့နယ် အဖျောက်ရွာကြီး^၁သို့ ဆိုက် ရောက်လာလေသည်။ (ထိုအင်းဝဆရာတော်ကား အဖျောက်ဆရာတော်ဖြစ်မည့် သူငယ်ကလေး၏ ဘကြီးဖြစ်လေသည်။)

အင်းဝဆရာတော်က ညီဖြစ်သူ ဦးကံအေးထံမှ တောင်းယူမွေးမြူကာ သဒ္ဒါ၊ သင်္ဂြိုဟ်စသော ပိဋကအခြေခံစာပေများကို သင်ကြားပို့ချ၍ ပေးတော်မူလေ သည်။ ၁၄-နှစ်အရွယ်တွင် ရှင်သာမဏေပြု၍ ပေးတော်မူလေသည်။ ဘွဲ့မှာ- ရှင်အာစာရဖြစ်၏။ ရှင်သာမဏေအဖြစ်နှင့်ပင် ဘကြီးတော်ထံ၌ ပိဋကများကို လည်း သင်ကြားတော်မူခဲ့လေသည်။ ရဟန်းပြုချိန် အရောက်တွင် အင်းဝဆရာ တော်က အထက် မြို့သာမြို့သို့ခေါ်ဆောင်သွားကာ ထိုမြို့ ကျောင်းသစ်တိုက် ခဏ္ဍာသိမ်တွင်းဝယ် ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟတို့အား ဒါယကာပြုစေ၍ ရဟန်းအဖြစ်သို့ တက်ရောက်စေလေသည်။

အရှင်အာစာရသည် ဘကြီးတော် အင်းဝဆရာတော်၏ ပို့ဆောင်ပေးချက် အရ ထိုအခါက ကျော်စောထင်ရှားတော်မူလှသော ဘကြီးတော် မြို့ပြင်ကြီး

၁။ မွန်ဘာသာအဖျောက် (အဖယောက်) ဟူသည် “ငါးပိ”ကို ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်၊ ငါးပိထွက်ရာဌာန-ဟုဆိုလိုသည်။

ဆရာတော်^၁ (အရှင်စန္ဒဝံသာလင်္ကာရ) ထံ၌ ဆည်းကပ်ကာ ပညာများကို သင်ကြားဆည်းပူးတော်မူပြန်လေသည်။

ထို့နောက် မန္တလေးမြို့ မိုးကောင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အထံတော်သို့ မြို့ပြင်ကြီးဆရာတော်ဘုရားက ပို့အပ်တော်မူပြန်သဖြင့် မိုးကောင်းဆရာတော် ဘုရားကြီးထံ၌လည်း ပညာများကို ဆက်လက်သင်ကြားတော်မူပြန်လေသည်။

ရဟန်း ၈-ဝါအရတွင် မိုးကောင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး ထံမှ ရန်ကုန်မြို့ ပဌမ ဗင်္ဂလားဆရာတော်ကြီးထံသို့ ကြွရောက်ကာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ပိဋကတ်စာပေ များကိုသာမက ဗင်္ဂလီ၊ နာဂရီ စသော ဘာသန္တရများကိုလည်း သင်ကြား အားထုတ်တော်မူပြန်လေသည်။

တဖန် ဣန္ဒိယနိုင်ငံ ဗာရာဏသီမြို့သို့ ကြွရောက်ကာ ဗင်္ဂလီ၊ နာဂရီ စသော ဘာသန္တရများကို သင်ကြားတော်မူပြီးလျှင် ထိုမှတဖန် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ကြွရောက်ကာ သီဟိုဠ်ဘာသာနှင့် တကွ အနောက်တိုင်း ဘာသာရပ်များကို အားထုတ်သင်ကြားတော်မူပြန်လေ၏။

ထို့နောက် ဘကြီးတော် အင်းဝဆရာတော်ဘုရားကြီးက ခေါ်ယူတော် မူသောကြောင့် အဖျောက်သို့ ပြန်ကြွလာကာ ပရိယတ်လုပ်ငန်းကို မဆုတ်တမ်း ပို့ချတော်မူပြန်လေသည်။

၁၂၇၅-ခုနှစ်၌ ဘကြီးတော် အင်းဝဆရာတော်ဘုရားကြီး ပျံလွန်တော်မူ လေလျှင် အင်းဝကျောင်းတိုက်ကြီး၌ပင် ဆက်လက်၍ သီတင်းသုံးတော်မူလေ သည်။

ဂဠုန်ဆရာစံ တော်လှန်သည့်အခါ အဖျောက်ရွာလည်း မငြိမ်မသက် ဖြစ်မှုကြောင့် ရန်ကုန်မြို့-ရွှေဂုံတိုင် ကျောင်းတိုက်သို့ ကြွရောက်ကာ သီတင်း သုံးတော်မူလေသည်။

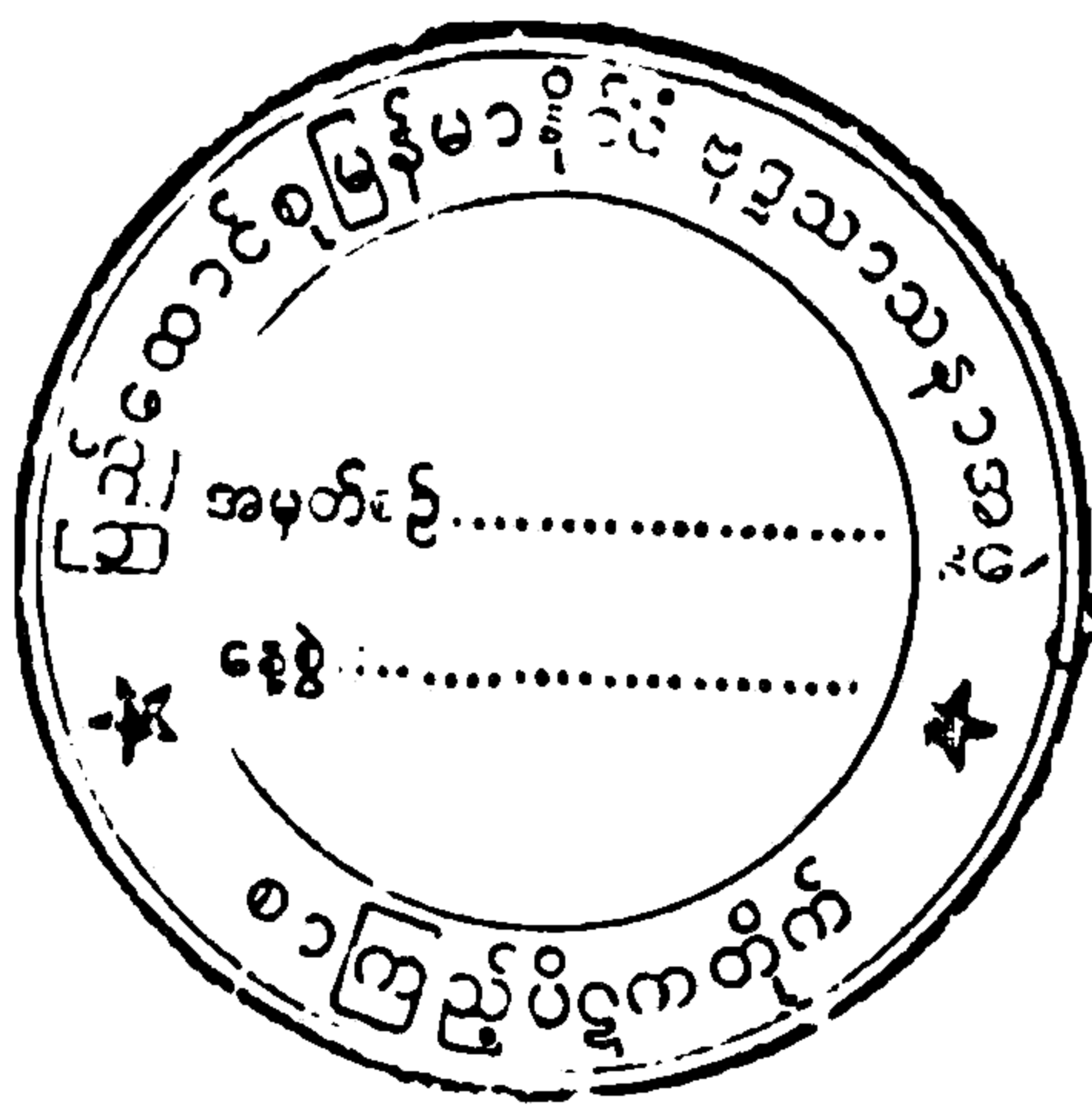
ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင် လုပ်ငန်းကြီးတွင် နိုင်ငံတော် သြဝါဒါစရိယ သံဃမဟာ နာယက အဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်တော်မူလေသည်။

အဖျောက်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ရန်ကုန်၊ မန္တလေး၊ အဖျောက် စသည် တို့၌အဘိဓမ္မမဟာရဋ္ဌဂုရု မစိုးရိမ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့်အတူ ဥတုအလျောက် လျော်ညီအောင် လှည့်လည်သီတင်းသုံးတော်မူကာ သာသနာ့အကျိုးကို သည်ပိုး ဆောင်ရွက်တော်မူနေခိုက် ဆဋ္ဌသံဂါယနာအောင်ပွဲကြီးတွင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ဆက်ကပ်သည်ကို ခံယူရရှိတော်မူလေသည်။

၁။ ထို ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့မှ ရိုက်နှိပ်သည့် အဘိဓမ္မတ္ထသရူပဒီပကကျမ်း၌ ရှုတော်မူနိုင်ကြပါသည်။

သက်တော် ၈၇၊ သိက္ခာတော် ၆၈-ဝါအရ ၁၃၂၅-ခုနှစ်တော်လပြည့်ကျော် ၁၀-ရက် ည ၁-နာရီတွင် ရန်ကုန်မြို့ ရွှေဂုံတိုင်လမ်း ခြံအမှတ် ၂၂၁၊ ကျောင်း အမကြီး ဒေါ်တုတ်၏နေအိမ် စံကျောင်းတော်၌ ဘဝနတ်ထံ ဝင်စံတော်မူလေသည်။

(ထိုဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် အဖျောက်၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ပရမတ္ထ-သင်္ဂဟသံပေါက်ကျမ်းကို၎င်း၊ ဟိတောပဒေသ ဘာသာပြန်ကို စီရင်တော်မူ၍ အပြီးတွင် ဓာတုမနုဿိကာရကျမ်းကို၎င်း စီရင်ပြုစုတော်မူလေသည်။)

တော်ဝင်ဆရာတော်

မာဘိကာ

အကြောင်းအရာ

မျက်နှာအမှတ်

ပဏာမနှင့် ပဋိညာဉ်	၁-၂
နိဒါန်းကဏ္ဍ	၃-၄၁
ဥပယျာဇဉ်	၃
သုံးမျိုးသော ရှာဖွေခြင်း၌ နှလုံးသွင်းသင့်ပုံ	၄
ပညာရတနာ၏ အကျိုးကျေးဇူးများ	၅ - ၉
တော်ဝင်ဆရာတော်၏ စီရင်ပုံ	၉-၁၀
သုဒ္ဓဿနမင်းကြီးဝတ္ထု	၁၀-၄၁
သားယုတ်, သားမြတ်	၁၃-၂၃
ကံကံသာ ယုံသတို့၏ သဘောထားများ	၂၃-၂၅
ကံကံသာ လုံးလုံးမယုံသင့်ကြောင်း	၂၅-၃၁
မိဘတာဝန်နှင့် ပညာမတတ်မှု၏ အပြစ်များ	၃၂-၃၄
ပညာရှိကို မှီခိုဆည်းကပ်သင့်ပုံ	၃၄-၃၆
မျိုးရိုးစဉ်ဆက် မပျက်လိုက်တတ်ပုံ	၃၆-၃၈
လူတို့၌ အပေါင်းအသင်းအရေးကြီးပုံ	၃၈-၄၁
၁-မိတ္တလာဘကဏ္ဍ	၄၂-၂၃၆
အချိန်ဖြုန်းသူနှင့် အချိန်သုံးသူ	၄၂
ကျီး, လိပ်, သမင်နှင့် ကြွက်တို့ဝတ္ထု	၄၃-၄၅
မပြတ်အစဉ် ဆင်ခြင်သင့်သော တရားဥပဒေသ	၄၄
စိတြဂီဝါခိုမင်းဝတ္ထု	၄၅-၄၆
ကျားအိုကြီးနှင့် ခရီးသွားယောက်ျားဝတ္ထု	၄၆-၆၀
အကျင့်တရား၏ လမ်းရှစ်သွယ်	၄၈-၄၉

အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
အစွဲထား၍ လွဲမှားတတ်ပုံ	၄၉-၅၁
ကိုယ်ချင်းစာတရား ထားသင့်ပုံ	၅၁-၅၃
ဆင်းရဲသူကို ပေးလှူသင့်ပုံ	၅၃-၅၅
အပေါ်ယံကျောထက် အတွင်းသဘော အရေးကြီးပုံ	၅၅-၅၉
စိတြဂီဝါနိမင်းဝတ္ထု (အဆက်)	၆၀-၉၀
အခါအားလျော်စွာသာ လူကြီး၏ စကားကို နာယူသင့်ပုံ	၆၁-၆၂
အမြဲဆင်းရဲနေရသူခြောက်ဦး	၆၃
လောဘဦးစီးက ပျက်စီးတတ်ကြောင်း ဥပဒေသ	၆၄-၆၆
အများစု၌ ခေါင်းဆောင် မပြုသင့်ပုံ	၆၇
ပြည့်စုံခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်းတို့၏ အကြောင်းရင်း	၆၈-၇၀
ဒုက္ခရောက်သူတို့ကို ကယ်ယူသင့်ပုံ	၇၀
မြင့်မြတ်သူတို့၏ သဘောလက္ခဏာ	၇၁-၇၃
ကြီးပွားလိုသူတို့ ပယ်စွန့်ရမည့် အပြစ်ခြောက်ပါး	၇၃-၇၄
ညီညာစုပေါင်း အောင်မြင်ကြောင်း	၇၄-၇၅
အကျိုးကို လိုလားသော မိတ်ဆွေစစ်သုံးဦး	၇၅-၇၈
ကိုယ်ပြုသည့်ကံ ကိုယ်သာခံရပုံ	၇၈-၇၉
ပစ္စည်းနှင့် မယားတို့ထက် ကိုယ့်အသက် စောင့်သင့်ပုံ	၈၀-၈၁
သူတပါးအတွက် မိမိအသက်ကိုပင် စွန့်သင့်ပုံ	၈၂-၈၅
အကုသိုလ်နှိပ်စက်က ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးတတ်ပုံ	၈၆-၈၉
ပုဂ္ဂိုလ်မရွေး မိတ်ဆွေဖွဲ့သင့်ကြောင်း ဥပဒေသ	၈၉-၉၀
ကျီး၊လိပ်၊သမင်နှင့် ကြွက်တို့ဝတ္ထု (အဆက်)	၉၀-၉၂
ဇာတ်သဘောဘူသုနှင့်သာ ပေါင်းသင်းသင့်ပုံ	၉၀-၉၁
ကျီး၊သမင်နှင့် မြေခွေးတို့ဝတ္ထု	၉၂-၉၄
သူစိမ်းကို အကျွမ်းတဝင် ခင်မင်ခြင်း မပြုသင့်ပုံ	၉၃
ဋ္ဌင်းဒအိုကြီးနှင့် ကြောင်တို့ဝတ္ထု	၉၄-၁၀၆
ဘေးတွေ့ကြုံက မဖြူသင့်ပုံ	၉၄-၉၅
ဇာတ်ကိုစွဲ၍ အမြဲပူဇော်သင့်၊ သတ်သင့်သူဟု မရှိပုံ	၉၆
မိမိထံရောက်လာသူကို အရေးယူ ပြုစုသင့်ပုံ	၉၇-၉၈

အကြောင်းအရာ

မျက်နှာအမှတ်

သူတော်စင်များသည် ယုတ်မြတ်မခွဲခြားကြပုံ	၉၈ - ၁၀၀
ညွှတ်ဝတ်မပြုလုပ်က အကျိုးယုတ်ပုံ	၁၀၀
ညွှတ်ဝတ်ကျေပြန်လျှင် အလွန်အကျိုးရှိပုံ	၁၀၁
နတ်ပြည်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကောင်းများ	၁၀၁ - ၁၀၂
ကုသိုလ်ကံသာ သေရှာပါပုံ	၁၀၂ - ၁၀၃
သူ့အသက်ကို ညှဉ်းဆဲသတ်ဖြတ်၍ မစားအပ်ပုံ	၁၀၃ - ၁၀၅

ကျီး, သမင်နှင့် မြေခွေးတို့ဝတ္ထု (အဆက်)

သတ္တဝါများကို အဆင့်အတန်း မခွဲခြားသင့်ပုံ	၁၀၆ - ၁၀၇
အပြုအမူဖြင့်သာ မိတ်ရန်ခွဲသင့်ပုံ	၁၀၇ - ၁၀၈
အနှစ်မဲ့တော၌ ကြက်ဆူပင် မင်းမူတတ်ကြောင်း ဥပဒေသ	၁၀၈
မိတ်ဆွေအစစ်နှင့် အတူများ ခွဲခြားသိနိုင်ပုံ	၁၀၉ - ၁၁၁
စီးပွားပျက်က ရန်သူနှစ်သက်တတ်ပုံ	၁၁၂
မိတ်ဆွေယောင်ကို ကြည်ရှောင်သင့်ပုံ	၁၁၃
လိမ်လည်လှည့်ပတ်၍ အလွယ်နှင့်ရတတ်သူများ	၁၁၄ - ၁၁၅
သူယုတ်တို့နှင့် မိတ်ရန်မဟုတ် နေသင့်ကြောင်း ဥပဒေသ	၁၁၆
ခြင်နှင့်တူစွာ သူယုတ်မာ	၁၁၆ - ၁၁၈
အပြောချိုက သဘောအိုတတ်ပုံ	၁၁၈
ပစ္စုပ္ပန်ပင် ကောင်းကျိုး, ဆိုးကျိုးရတတ်ပုံ	၁၁၉

ကျီး, လိပ်, သမင်နှင့် ကြွက်တို့ဝတ္ထု (အဆက်)

သူတော်ကောင်းတို့၏ သဘောရင်း ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိပုံ	၁၂၀
အကျွမ်းဝင်သူကို ရန်မူတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါငါးဦး	၁၂၁
ချစ်ဟန်မူသည့် ရန်သူနှင့် မယားကို မယုံစားသင့်ပုံ....	၁၂၂ - ၁၂၄
လူယုတ်လူဆိုးသည် မကောင်းကျိုးသာ ပေးတတ်ပုံ	၁၂၄
ဥပမာအမျိုးမျိုးဖြင့် လူကောင်းလူဆိုးတို့၏သဘောကိုပြဆိုပုံ	၁၂၅ - ၁၂၇
မိတ်ဆွေကောင်း၏လက္ခဏာ ခုနစ်ပါး	၁၂၇ - ၁၂၈
သူတော်ကောင်းတို့စကား အေးမြချမ်းသာပုံ	၁၂၈ - ၁၂၉
မိတ်ဖျက်တရား ခုနစ်ပါး	၁၂၉ - ၁၃၀
လူကဲခတ်ရန် သိမှတ်ရန်နည်းများ	၁၃၀ - ၁၃၂
အရပ်တပါး ပြောင်းသွားရန် သင့်, မသင့် နှိုင်းချင့်ဘွယ်	၁၃၂ - ၁၃၅

အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
နေအပ်, မနေအပ် အရပ်တို့ကို ခွဲခြားပြဆိုခြင်း	၁၃၅ - ၁၃၈
ဧည့်သည်တို့အား အလေးအမြတ်ပြုအပ်ကြောင်း ဥပဒေသ	၁၃၈ - ၁၃၉
ပရိပိုင်နှင့် ကြွက်မင်းတို့ဝတ္ထု	၁၃၉ - ၁၄၂
ချစ်သူမုန်းသူတို့၏ အမူအရာ လက္ခဏာများ	၁၄၀ - ၁၄၁
အကျိုးကိုဆ၍ အကြောင်းသိရပုံ	၁၄၂
အဘိုးအိုကြီးနှင့် မိန်းမငယ်တို့ဝတ္ထု	၁၄၂ - ၁၅၂
မယားပျိုသည် လင်အို၌ မမွေ့လျော်ပုံ	၁၄၃ - ၁၄၄
လင်အိုက မယားပျိုကို စွဲတတ်ပုံ	၁၄၄ - ၁၄၅
မိန်းမတို့ ပျက်စီးဖောက်ပြားတတ်သည့်အကြောင်းများ	၁၄၅ - ၁၄၇
မိန်းမများ မပျက်စီး, မဖောက်ပြားနိုင်သည့် အကြောင်းသုံးပါး	၁၄၇ - ၁၄၈
မိန်းမတို့မှာ စွဲ၍ အမြဲချစ်မုန်းသူမရှိပုံ	၁၄၈ - ၁၄၉
ကျားနှင့်မတို့ တကွနီးကပ် မနေအပ်ပုံ	၁၄၉ - ၁၅၀
မိန်းမတို့ကို မပြတ်မလပ် စောင့်ကြပ်အပ်ပုံ	၁၅၀ - ၁၅၁
ပရိပိုင်နှင့် ကြွက်မင်းတို့ဝတ္ထု (အဆက်)	၁၅၂ - ၁၇၇
ဥစ္စာပစ္စည်းတို့၏ အားကြီး၍ အရေးပါပုံ	၁၅၂ - ၁၅၇
သူတပါးတို့အား မပြောကြားသင့်သည့်အကြောင်းများ	၁၅၇ - ၁၅၉
ဥစ္စာ, ကံမဲ့သောအခါတွင် ပညာရှင်တို့ ဆင်ခြင်ပြုလုပ်သင့်ပုံများ	၁၅၉ - ၁၆၂
မြတ်, မမြတ် အပြုအမူနှစ်ပါးကို ခွဲခြား၍ပြပုံ	၁၆၂ - ၁၆၄
ဆင်းရဲမဲ့တေခြင်းတို့၏ အပြစ်ကို စိစစ်၍ ပြဆိုပုံ	၁၆၄ - ၁၆၇
လောဘလွန်ကဲ မရောင့်ရဲခြင်း၏ အပြစ်များ	၁၆၇ - ၁၆၈
လောဘကွာရှဲ ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း၏ အကျိုးများ	၁၆၈ - ၁၇၁
ဘုန်းကံနှင့်တကွ အသက်ရှင်ရခြင်း	၁၇၁
တူယံတာတတ်သူနှင့် ရောင့်ရဲတတ်သူတို့ ကွာခြားပုံ	၁၇၂
အမှန်ကိုဆုံးဖြတ်သိမှ ပညာရှိစစ်ပုံ	၁၇၃ - ၁၇၄
အကျိုးအားလျော်စွာ စွန့်သင့်သည့်အရာများ	၁၇၄ - ၁၇၅
ဘေးရန်အနှောက်အယှက်ကင်းပြတ်မှ ချမ်းသာမြင့်မြတ်ပုံ	၁၇၅ - ၁၇၆
သံသရာအဆိပ်ပင်ကြီး၏ ချိုမြိန်သောအသီးနှစ်လုံး	၁၇၇

အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
ကျီး,လိပ်,သမင်နှင့် ကြွက်တို့ဝတ္ထု (အဆက်)	၁၇၇-၁၈၇
ပျက်လွယ်သောဥစ္စာနှင့် အသက်ကို မဇွဲကွက်ဘဲ တရားရှာသင့်ပုံ	၁၇၈-၁၇၉
ဥစ္စာပစ္စည်းတို့ကို သိမ်းဆည်းမက်မော နှမြောခြင်းမပြုသင့်ပုံ	၁၇၉-၁၈၄
ဥစ္စာပစ္စည်းတို့၏ ကုန်ဆုံးပျက်စီးခြင်း သုံးမျိုး	၁၈၄-၁၈၅
လောက၌ ရခဲခြင်းလေးပါး	၁၈၅-၁၈၆
ဒီသရာဝမြေခွေးဝတ္ထု	၁၈၇-၁၈၉
ဆင်းရဲချမ်းသာတို့သည် ကံသာလျှင် ပစာနဖြစ်ပုံ	၁၈၈
ကျီး,လိပ်,သမင်နှင့် ကြွက်တို့ဝတ္ထု (အဆက်)	၁၈၉-၂၁၃
ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းနှင့် မပိုင်သောပစ္စည်းတို့ကို ခွဲခြားပုံ	၁၈၉-၁၉၀
ပညာရှိများ ရှောင်ရှားသည့် အရာသုံးပါး	၁၉၀-၁၉၁
အသိနှင့် အကျင့် စုံညီသင့်ပုံ....	၁၉၁-၁၉၃
ဆင်းရဲတခါ ချမ်းသာတလှည့် ခံစားရပုံ	၁၉၃-၁၉၄
စည်းစိမ်ဥစ္စာသည် လုံ့လရှိသူထံသို့သာ လာသည်	၁၉၄
စည်းစိမ်ကြက်သရေ ပြည့်ဖြိုးဝေမည့်သူ	၁၉၅
ဥစ္စာမရှိသော်လည်း တည်ကြည်မြင့်မြတ်က ပူဇော်အပ်ပုံ	၁၉၆-၁၉၇
ပစ္စည်းဥစ္စာအတွက် တက်ကြွခြင်း ညှိုးငယ်ခြင်း မဖြစ်သင့်ပုံ	၁၉၇-၁၉၈
တခဏမျှ သုံးစွဲရသည့်အရာများ	၁၉၈
ဥစ္စာပျက်သဖြင့် အသက်မွေးရန် မပူပန်သင့်ပုံ	၁၉၈-၁၉၉
ပစ္စည်းဥစ္စာနှင့် မက်မောမှုတဏှာတို့၏ အပြစ်များ	၁၉၉-၂၀၅
မြင့်မြတ်သော အပေါင်းအသင်းတို့ ကောင်းခြင်းသုံးပါး	၂၀၅
သူတော်ချင်းချင်းသာ ကယ်တင်ပေါင်းသင်းနိုင်ပုံ	၂၀၆-၂၀၇
လူတို့တွင် ချီးမွမ်းထိုက်သော သူတော်ကောင်း	၂၀၇
မိခင်လားသူကို ပစ်ပယ်သည့်အပြစ်	၂၀၉-၂၁၀
မိတ်ဆွေလေးမျိုး	၂၁၀-၂၁၁
ဥတုမျှတမှုကိုပြုသည့်အရာ လေးမျိုး	၂၁၁
သတ္တဝါ ၄-မျိုးတို့၏ အားရှိရာ ၄-မျိုး	၂၁၂-၂၁၃
မင်းသား,ကုန်သည့်သားနှင့် မိန်းမချောတို့ဝတ္ထု	၂၁၃-၂၁၉
မ,တို့၏ ရူပါရုံမြားမှန်လျှင် ကျား,များ မခံနိုင်ပုံ	၂၁၄-၂၁၅
မိန်းမတို့၏ အပြစ်ခုနစ်ပါး	၂၁၅-၂၁၆

အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
ကောင်းမြတ်သောမယား၏ အင်္ဂါလက္ခဏာများ	၂၁၇-၂၁၈
ဆင်ပြောင်ကြီးနှင့် မြေခွေးတို့ဝတ္ထု	၂၁၉-၂၂၄
မင်းဖြစ်ထိုက်သူ၏ အင်္ဂါလက္ခဏာ	၂၂၀
လောက၌ မင်းကောင်းမင်းမြတ် လိုအပ်ပုံ	၂၂၁-၂၂၃
အပေါင်းအသင်းကြောင့် တိုးတက်ခြင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်းဖြစ်ပုံ	၂၂၄
မင်းသား, ကုန်သည်သားနှင့် မိန်းမချောတို့ဝတ္ထု (အဆက်)	၂၂၄-၂၂၆
ကျီး, လိပ်, သမင်နှင့် ကြွက်တို့ဝတ္ထု (အဆက်)	၂၂၆-၂၃၆
ကံကောင်း၍ ရရှိသည့်မိတ်ဆွေစစ်၏လက္ခဏာ	၂၂၇
ကိုယ်ပြုခဲ့သည့်ကံ ယခုဘဝမှာတွေ့မြင်ခံစားရပုံ	၂၂၈-၂၂၉
အမှန်မလဲ့ အမြဲကြုံတွေ့ရမည့် သဘောတရားများ	၂၂၉-၂၃၁
မိတ္တဟူသော အက္ခရာ ၂-လုံးသာရှိသည့် ရတနာ	၂၃၁
မိတ်ဆွေစစ်ရှား၍ မိတ်ဆွေတူများပုံ	၂၃၁-၂၃၃
အဟောင်းပစ်ခွါ အသစ်ရှာ၍ နစ်နာဆုံးရှုံးတတ်ပုံ	၂၃၄
မိတ္တလာဘကထာ ပတ္တနာနိဂုံး	၂၃၅
၂. မိတ္တဘေဒကထာ	၂၃၇-၄၃၁
စကားအချိုး	၂၃၇
ဝဒ္ဓမာနကုန်သည်ဝတ္ထု	၂၃၈-၃၄၄
အောက်ကိုရှုက ချမ်းသာမြင် အထက်ကိုရှုက ဆင်းရဲထင်	၂၃၈-၂၃၉
အကျင့်နှင့်မျိုးရိုးထက် ဥစ္စာတန်ခိုးထွက်ပုံ	၂၃၉-၂၄၀
ပျင်းရိသောသူ နတ်မကူ	၂၄၀-၂၄၁
ကြီးမြင့်ရေးကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ခြောက်ပါး	၂၄၁-၂၄၃
အနည်းငယ်ကို အကြီးအကျယ်မထင်သင့်ပုံ	၂၄၃
သားယုတ်လက္ခဏာ အင်လေးဖြာ	၂၄၄
ဥစ္စာဆိုင်ရာ လိုက်နာရန် အဆင့်ဆင့်	၂၄၄-၂၄၅
အကျိုးမပြီး ပြည့်စုံလျက် ဖြစ်တတ်သောအချက်လေးမျိုး	၂၄၆-၂၄၇
မျက်စဉ်း, တောင်ပို့, ရေပေါက်သို့တူ ရှာဖွေစု	၂၄၇-၂၄၉
ကြောက်စိတ်ကိုပယ်ရှား၍ စွန့်စားလုပ်ကိုင်သင့်ပုံ	၂၅၀
သေရမည့်ဘေးကို ကြံတွေးမကြောက်သင့်ပုံ	၂၅၂-၂၅၅

အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
အစေခံ သူခစားတို့၏အပြစ်များပြားပုံ	၂၅၆ - ၂၅၇
အရှင်သခင်ကို အစဉ်မှီဝဲအပ်ပုံ	၂၅၇ - ၂၆၆
မစွက်ဖက်သင့်ရာ၌ မစွက်ဖက်သင့်ပုံ	၂၆၆ - ၂၆၇
ကံဆိုးသောမျောက်မိုက်ဝတ္ထု	၂၆၇
ကိုယ့်အရာမဟုတ်က လူတွင်ကျယ်မလုပ်သင့်ပုံ	၂၆၈
မြည်းနှင့်ခွေးဝတ္ထု	၂၆၉ - ၂၇၁
ကိုယ်စားလှယ်ထား၍ မရသည့်အရာလေးပါး	၂၇၀
မှီဝဲဆည်းကပ်နည်းသုံးမျိုး	၂၇၀ - ၂၇၁
ဆည်းကပ်မှီဝဲရာ၌ အကြောင်းနှစ်မျိုး	၂၇၂
ကောင်းမွန်မြင့်မြတ်သော အသက်ရှင်ခြင်း	၂၇၂ - ၂၇၄
တန်ဘိုးရှိသူနှင့် မရှိသူတို့ခြားနားပုံများ	၂၇၄ - ၂၇၅
အသက်ရှင်ပါမူလည်း သေသူနှင့်မခြားသောလူစား	၂၇၅ - ၂၇၆
သက်ရှိသက်မဲ့အမျိုးမျိုးကွဲပြား၍ သဘောချင်း ထူးခြားပုံ	၂၇၆ - ၂၈၀
လူအစစ်အမှန်နှင့် လူ့ တိရစ္ဆာန်	၂၈၀ - ၂၈၂
ကိုယ်ပြုသည့် ကိုယ့်ကံ ကိုယ်သာလျှင် ခံစံရပုံ	၂၈၂ - ၂၈၃
ကောင်းရန်မှာခက်လှ၍ ဆိုးဘို့ကလွယ်ကူပုံ	၂၈၃ - ၂၈၄
အထက်ရောက် အောက်ကျ အလုပ်ကြောင့် ဖြစ်ကြပုံ	၂၈၄
ပညာရှိသည် သူ့ အလိုကို မပြောဘဲ သိနိုင်ပုံ	၂၈၅ - ၂၈၆
ပညာရှိလက္ခဏာသုံးမျိုး	၂၈၆ - ၂၈၇
လူမှိုက်လူဖျင်း လက္ခဏာသုံးမျိုး	၂၈၇
ကြိုက်,မကြိုက်နှစ်မျိုးကြောင့် ကောင်း,အဆိုးကွဲပြားပုံ	၂၈၈
သူ့ အလိုလိုက်၍ ကိုယ့်အကြိုက်ဆွဲရပုံ	၂၈၈ - ၂၈၉
မင်းခစားတို့၏ လိုက်နာဖွယ်များ	၂၈၉
အပါးတော်မြဲ ကျွန်လက်စွဲတို့၏ အင်္ဂါငါးပါး	၂၈၉ - ၂၉၀
သူရဲဘောကြောင်သူ၏ လက္ခဏာ	၂၉၀ - ၂၉၁
ဘုရင်, မိန်းမနှင့် ချုံနှယ်တို့ တူသောသဘာဝ	၂၉၁ - ၂၉၂
ချစ်သောအရှင်၏ သွင်ပြင်လက္ခဏာများ	၂၉၃ - ၂၉၄
မုန်းသောအရှင်၏ သွင်ပြင်လက္ခဏာများ	၂၉၄ - ၂၉၅
ပြုသင့်, မပြုသင့် နှိုင်းချင့်နိုင်ပုံ	၂၉၅ - ၂၉၆
အခါမသင့်လျှင် အလျင်ဆောစွာ မပြောရာ	၂၉၇

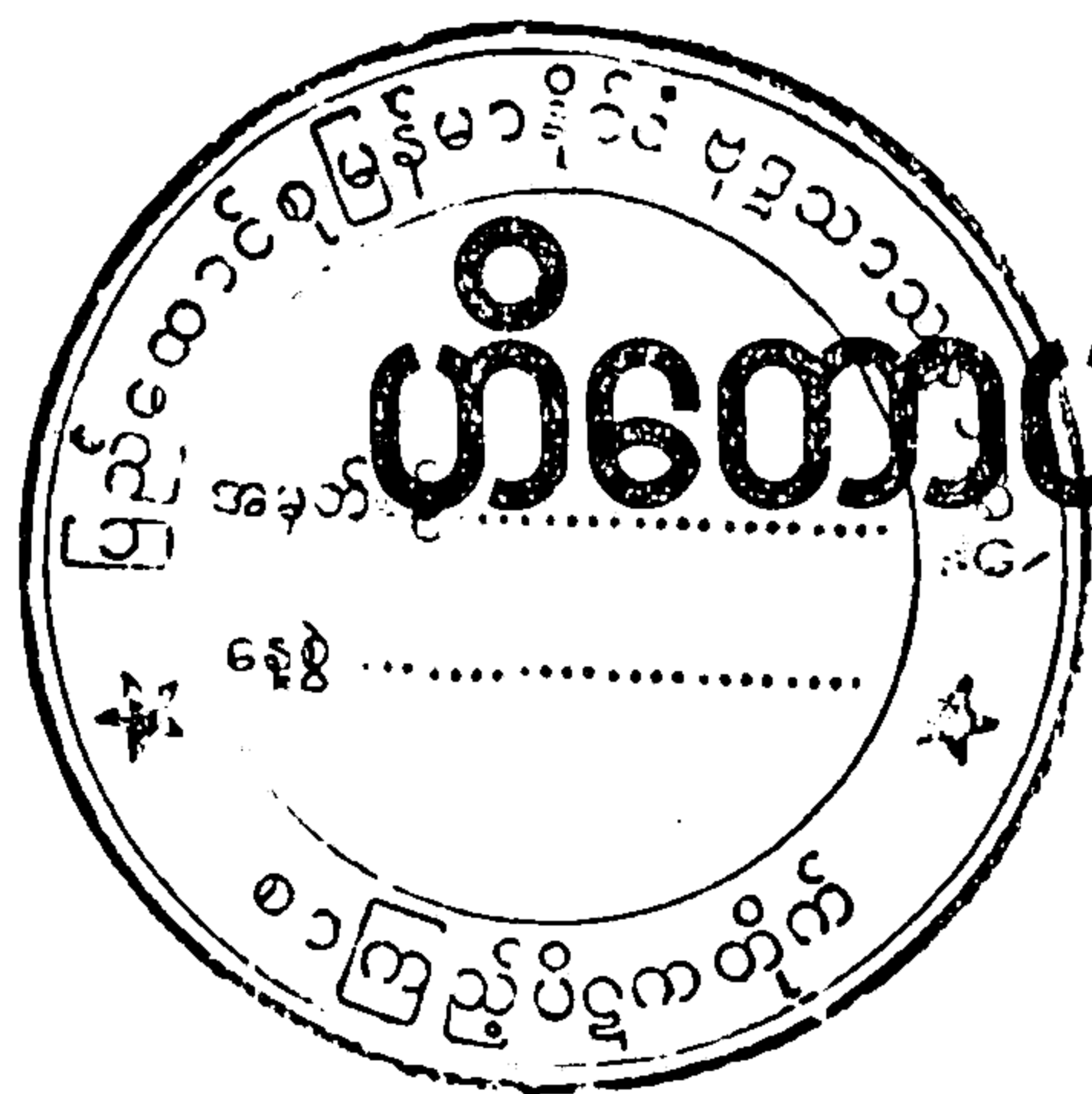
အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
မမေးသော်လည်း အရေးရှိက ပြောဆိုရပုံ	၂၉၇-၂၉၈
ဂုဏ်နှစ်ပါးကို မပျက်ပြားစေသင့်ပုံ	၂၉၈-၂၉၉
သူ့ အရာနှင့် သူ့ ဌာန လျော်သလို အသုံးချရပုံ	၃၀၀-၃၀၁
ပညာဉာဏ်သည် ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိပုံ	၃၀၁-၃၀၂
အရည်အချင်းခွဲခြား၍ မြှောက်စားအသုံးချသင့်ပုံ....	၃၀၃-၃၀၆
ကျေးကျွန်အစားစားကို ခွဲခြားသိသင့်ပုံ	၃၀၇
အရှင်ကိုစွဲ၍ ကောင်းဆိုးကွဲပြားသော အရာခုနစ်ပါး	၃၀၇-၃၀၈
အားမကိုးထိုက်သည့် ကျွန်နှစ်မျိုး	၃၀၈-၃၀၉
တိုင်းပြည်ပျက်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို စိစစ်ချက်	၃၀၉-၃၁၀
ဘုရင်ကိုတူ၍ ပြည်သူတို့ပြုတတ်ပုံ	၃၁၀-၃၁၁
ကလေးစကားဖြစ်သော်လည်း သင့်လျော်ပါမူ နာယူသင့်ပုံ	၃၁၁-၃၁၂
ဘေးရန်မှတ်ကျောက်တင်မှ ဉာဏ်စွမ်းကိုသိမြင်နိုင်ပုံ	၃၁၃
ဘုရင်တို့သည် တန်ခိုးတော်အရှင်ဖြစ်ပုံ	၃၁၅
ဘုရင်ကလေးဟု အထင်မသေးသင့်ပုံ	၃၁၅-၃၁၆
သခင်နှင့်ကျွန်ရင်း တွယ်တာခြင်းရှိသင့်ပုံ	၃၁၇
 ဒဓိကဏ္ဍမည်သော ကြောင်မိုက်ဝတ္ထု	၃၁၇-၃၁၉
အင်အားအတန်အတူဖြင့် ရန်သူကိုဖို့ခွင်းသင့်ပုံ	၃၁၈
လက်နက်မပါဘဲ သတ်ရာရောက်ပုံ ၃-မျိုး	၃၁၉-၃၂၀
လက်ရုံးရည်ထက် နှလုံးရည်ထက်ပုံ	၃၂၀-၃၂၁
မတန်သူကို ပြန်လှန်ဖက်ပိုင်မှု မပြုသင့်ပုံ	၃၂၁-၃၂၂
အသံကြားရုံနှင့် မကြောက်သင့်ပုံ	၃၂၃-၃၂၄
 ကရာလယမည်သော မိန်းမဝတ္ထု	၃၂၄-၃၂၅
အရှင်မသိဘဲ မည်သည့်အမှုကိုမျှ မပြုသင့်ပုံ	၃၂၆
အချိန်နှင့်ဥစ္စာကို အနည်းငယ်သာဟု သဘောမထားသင့်ပုံ	၃၂၇-၃၂၈
ဥစ္စာနည်းပါးလျှင် မယားကပင် စွန့်ပယ်တတ်ပုံ	၃၂၈-၃၂၉
ပစ္စည်းပျက်ပြားတတ်သည့် အကြောင်းတရားများ....	၃၂၉-၃၃၀
ရာထူးကြီးဖြင့် မချီးမြှောက်ထိုက်သူများ	၃၃၁-၃၃၆
အမတ်ကြီးတို့ ပျက်စီးတတ်သည့် အကြောင်းခြောက်ပါး	၃၃၆-၃၃၇
ဘုရင်မင်းမြတ်တို့ မပြတ်ကြည့်ရှုဆောင်ရွက်ဖွယ်လေးပါး	၃၃၇-၃၃၈

အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
ဘဏ္ဍာတော်ကို အမတ်တို့ မတရားမယူနိုင်ရန် မပြတ်စစ်ဆေးသင့်ပုံ	၃၃၈ - ၃၄၀
အာဏာကိုဖျက်ဆီးက သားသမီးကိုပင် အပြစ်ပေးသင့်ပုံ	၃၄၀
ပျက်စီးတတ်သည့် သဘောတရားခုနစ်ပါး	၃၄၁ - ၃၄၂
တိုင်းပြည်၏ ဘေးရန်ငါးပါးနှင့် မင်းများ၏တာဝန်	၃၄၂ - ၃၄၃
မိမိတို့အပြစ်ကြောင့် ဒုက္ခတွေ့ကြုံရသော သုံးဦးသားဝတ္ထု	၃၄၄ - ၃၅၀
လူတို့၏အကြောင်းစုံကို အကုန်သိသည့်အရာ ဆယ့်လေးပါး	၃၄၈
ဝဒ္ဓမာနကုန်သည်ဝတ္ထု (အဆက်)	၃၅၀ - ၃၅၂
ပညာရှင်တို့သည် အထင်လွဲအောင်ပြုနိုင်ပုံ	၃၅၀ - ၃၅၁
ဉာဏ်ပညာထက်မြက်က အခက်ကို လွန်မြောက်စေနိုင်ပုံ	၃၅၁ - ၃၅၂
နွားကျောင်းသားမိန်းမဝတ္ထု	၃၅၂ - ၃၅၇
တင်းတိမ်ရောင့်ရဲမှုမရှိသော အရာ ၄-မျိုး	၃၅၂ - ၃၅၃
မိန်းမများကို မဖျောင်းဖျ (အလိုမပါ)နိုင်ပုံ	၃၅၃ - ၃၅၄
မိန်းမတို့သည် အဟောင်းပစ်၍ အသစ်မက်တတ်ပုံ	၃၅၄ - ၃၅၅
မိမိလင်ထက် သူတပါးလင်ကို မက်တတ်ကြပုံ	၃၅၅ - ၃၅၆
ဝဒ္ဓမာနကုန်သည်ဝတ္ထု (အဆက်)	၃၅၇ - ၃၅၈
ကျီးဖိုနှင့် ကျီးမဝတ္ထု	၃၅၈ - ၃၆၂
ယုန်အို၏ဉာဏ်ကြောင့် ခြင်္သေ့ကြီး ပျက်စီးသောဝတ္ထု	၃၆၀
ဝဒ္ဓမာနကုန်သည်ဝတ္ထု (အဆက်)	၃၆၃
မင်းအမတ်တို့ ထမ်းအပ်သည့်တာဝန်များ	၃၆၃ - ၃၆၄
မင်းနှင့်အမတ် တန်ခိုးချင်း မတူအပ်ပုံ	၃၆၅ - ၃၆၆
အမတ်မိုက်ကို ယုံကြည်လွဲအပ်က လွဲတတ်ပုံ	၃၆၆ - ၃၆၇
အကြွင်းမဲ့ပယ်ပါမှ ချမ်းသာသည့်အရာသုံးပါး	၃၆၇ - ၃၆၈
ရွှေပြည်ဝန်ကို ကျေးကျွန်နှင်းအပ်က ပျက်စီးတတ်ပုံ	၃၆၈ - ၃၆၉
လှပျိုဖြူကို မကြည့်လိုသူ ရှိပါမည်လော	၃၆၉
ချစ်သူကို အပြစ်မယူသင့်ပုံ	၃၆၉ - ၃၇၁
ဘုရင်လိုလား၍ ရှုစားခံရသူ၌ ကြက်သရေတည်ရှိပုံ	၃၇၁ - ၃၇၂

အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
ကောင်းမြတ်သောအဆုံးအမကို နာယူသင့်ကြပုံ	၃၇၂-၃၇၃
အမတ်ဟောင်းပယ်ပစ်၍ အမတ်သစ် မမြှောက်စားသင့်ပုံ	၃၇၃-၃၇၄
လူယုတ်မာသည် ခွေးမြီးကောက်နှင့်တူပုံ	၃၇၄-၃၇၆
ဝမ်းတွင်းပါ ဝါသနာကို ပယ်ခါ့၍ ခဲယဉ်းပုံ	၃၇၆-၃၇၇
အကျိုးလိုလားက မမေးဘဲ ပြောကြားသင့်ပုံ	၃၇၇-၃၇၈
သဘောမှန်တရားကိုယ်ကို ကောက်ယူပြဆိုချက်များ	၃၇၈-၃၇၉
ရှင်ဘုရင် ထင်ရာစိုင်း၍ ဒုက္ခပိုင်းရောက်လာက မူးမတ်တို့ကို ပုံချတတ်ပုံ	၃၇၉-၃၈၁
ချီးမြှောက်နှိမ့်ချ ပြုကြရာဝယ် ဆင်ခြင်ဖွယ်	၃၈၁-၃၈၂
လျှို့ဝှက်အပ်ရာ၌ ကောင်းစွာ လုံခြုံစေသင့်ပုံ	၃၈၂-၃၈၃
အချိန်ဆွဲက အကျိုးလွဲတတ်ပုံ	၃၈၃-၃၈၅
တကြိမ်ပြစ်မှားဘူးသောမိတ်ဆွေကို ပြန်ဆက်လိုလျှင် သေဘို့သာရှိပုံ	၃၈၅
ဦးဦးဘဌာန်မောင်နှံတို့၏ဝတ္ထု	၃၈၇-၃၉၀
ကိုယ်နှင့် တန်မတန် ဆုံးဖြတ်ရန် ခဲယဉ်းပုံ	၃၈၇-၃၈၈
သေကြေပျက်စီးတတ်သော ပြုမှားချက်လေးမျိုး	၃၈၈
ဝဒ္ဓမာနကုန်သည်ဝတ္ထု (အဆက်)	၃၉၀-၄၂၈
မင်းကိုမှီ၍ အသက်မွေးရခြင်း၌ စိတ်ဆင်းရဲရပုံ	၃၉၁
လောကဓမ္မတာ မှတ်ဖွယ်ရာများ	၃၉၁-၃၉၃
အခက်နှစ်မျိုးကြုံရပုံ	၃၉၃-၃၉၅
လောကဓမ္မတာ မလျော်ရာအဖြစ်များပုံ	၃၉၅-၃၉၇
မသူတော်တို့သည် တည်ရာကောင်း၍ တင့်တယ်ဟန်ရှိပုံ	၃၉၈
မင်းအလိုလိုက်သော်လည်း မင်းအကြိုက်မဖြစ်နိုင်ပုံ	၃၉၉-၄၀၀
ပညာရှိနှင့် လူမိုက် ဒေါသဖြစ်ရာ၌ ထူးခြားပုံ	၄၀၀-၄၀၁
ဆန်းကြယ်သည့် လောကသဘောကို တွေးတောမရနိုင်ပုံ	၄၀၁-၄၀၃
အကျိုးပြုသော်လည်း အဆိုးမှုဖြစ်တတ်ပုံ	၄၀၃-၄၀၄
အဆိုးနှင့်အကောင်း ပူးပေါင်း၍တည်နေတတ်ပုံ	၄၀၄-၄၀၆
အပေါ်ယံ ရှေ့မှန်ကြဲ-အထဲက နောက်ချေးခံသဘော	၄၀၆-၄၀၈
မဟာဗြဟ္မာပင်လျှင် စိတ်ယုတ်မာကို မပြုပြင်နိုင်ပုံ....	၄၀၈-၄၁၀
မတန်မတူသည့် ရန်မူဖက်ပြိုင်ခြင်း မပြုသင့်ပုံ	၄၁၀-၄၁၁

အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
ဘုရင်မင်းအချစ်ပျက်က ပြန်ချစ်စေရန်ခက်ပုံ ၄၁၁-၄၁၂
သူရဲကောင်းတို့ရမည့် အကျိုးနှစ်မျိုး ၄၁၂-၄၁၃
စစ်တိုက်သင့်သောအခါ ၄၁၄-၄၁၆
ရိန်စော်ကင်းက နင်းတတ်ကြပုံ ၄၁၆-၄၁၇
မကောင်းမှုပြုရာ၌ လူတိုင်းပညာရှိကြပုံ ၄၁၇-၄၁၈
လူယုတ်လူဆိုးသည် ကိုယ်ကျိုးကိုသာ မတရားရှာတတ်ပုံ ၄၁၈-၄၁၉
ဆင်သတ်၍ အရပ်ဝေသည့်ထုံး နှလုံးမူသင့်ပုံ ၄၂၀-၄၂၁
သူတော်ကောင်းကျေးကျွန်ကို အလွန်ရခဲပုံ ၄၂၁-၄၂၂
အသက်ရန်ရှာက မညာမတာ ပယ်ရှားသင့်ပုံ ၄၂၂-၄၂၃
အရာရာ၌ ညာတာသည်းခံခြင်း မပြုသင့်ပုံ ၄၂၃-၄၂၅
စွန့်လွှတ်ထိုက်သူ လူခုနစ်ယောက် ၄၂၅-၄၂၇
မင်းတို့ကျင့်ဖွယ် ပရိယာယ် ၄၂၇-၄၂၈
မိတ္တဘေဒကထာ ပတ္တနာနိဂုံး ၄၂၉-၄၃၀
နိဂုံး ၄၃၁

မာတိကာ ပြီး၏။

ဟိတောပဒေသကာသနာပြန်

(ပဌမတွဲ)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ပဏာမ နှင့် ပဋိညာဉ်

ဟိတောပဒေသဿ ဒေသကံ၊
အနန္တဉာဏံ လောကနာယကံ။
ဓမ္မံ သံဃဉ္စ ဥတ္တမံ၊
ပဏမ္ပတိပသန္နေန စေတသာ။

(ဝေတာလီ ဂါထာ)

သက္ကတဂန္ထံ ပဟာယ ဘာသံ၊
သုဝိဿုတံ တံနာမကံ ဟိတံဟံ။
ဟိတေသိနံ သုဒ္ဓမြမ္ဗိကာနံ၊
သမ္ပရိဝတ္တိဿံ သရဋ္ဌဘာသံ။

(ဩပစ္ဆန္နသိက ဂါထာ)

အဟံ၊ ငါသည်။ ဟိတောပဒေသဿ၊ လောကုတ်၊ လောကီ၊ နှစ်လီအကျိုး၊
ပွားတိုးစေမှု၊ ဥပဒေသ၊ ဓမ္မအပေါင်းကို။ ဒေသကံ၊ သင်းပျံ့ရွှေ့နှုတ်၊ ကြာကု
မုဒ်မှ၊ ထုတ်ပြန်မြှောက်ဖော်၊ ဟောကြားတော်မူပေတတ်ထသော။ အနန္တဉာဏံ၊
ဤရွှေ့ဤမျှ၊ ပမာဏဟု၊ မှန်းဆတွက်ကျုံး၊ ဂဏန်းသုံးလည်း၊ အဆုံးမရှိ၊
အသိလျင်မြန်၊ အမြင်သန်သည့်၊ အနန္တဉာဏ်တော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူထသော။
လောကနာယကံ၊ သုံးရပ်သတ္တာ၊ ဗြဟ္မာနတ်လူ၊ ကပ္ပါသုတို့၏၊ အကြီးအမှူး၊
ဦးစီးနာယကဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ အတိပသန္နေန၊ အလွန်တရာ၊

ဖရဏာလွမ်း၊ ဆိထိဂွမ်းလို၊ ပီတိစိုလျက်၊ ကြည်ညိုသဒ္ဓါ၊ လွန်ကဲစွာသော။
 စေတသာ၊ ထက်သန်စေတနာ၊ ဝေဆာလျှမ်းဖိတ်၊ မနစိတ်ဖြင့်။ ပဏမ္ပ—
 ပဏမာမိ၊ ကတဉ္ဇလီ၊ တင်ချီပန်သ၊ ဂါရဝဖြင့်၊ တုပ်ကွရိကျိုး၊ လက်စုံမိုး၍၊ ရှိခိုး
 ပါ၏။ ပဏမ္ပ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ ဥတ္တမံ၊ အနန္တစက္ကဝါ၊ ကပ္ပိလောကဓာတ်၌၊
 မြတ်ကုန်သော တရားအလုံးတို့ထက်၊ ဆထက်သိမ်းကျုံး၍၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်
 တော်မူပေထသော။ ဓမ္မဉ္ဇ၊ မဂ္ဂ၊ ဖလ၊ နိဗ္ဗာနဓာတ်၊ ပရိယတ်ဟူ၊ ဆယ်ဆူ
 သော တရားတော်မြတ်ကိုလည်း။ အတိပသန္ဓေန၊ အလွန်တရာ၊ ဖရဏာလွမ်း၊
 ဆိထိဂွမ်းလို၊ ပီတိစိုလျက်၊ ကြည်ညိုသဒ္ဓါ၊ လွန်ကဲစွာသော။ စေတသာ၊
 ထက်သန်စေတနာ၊ ဝေဆာလျှမ်းဖိတ်၊ မနစိတ်ဖြင့်။ ပဏမ္ပ—ပဏမာမိ၊
 ကတဉ္ဇလီ၊ တင်ချီပန်သ၊ ဂါရဝဖြင့်၊ တုပ်ကွရိကျိုး၊ လက်စုံမိုး၍၊ ရှိခိုးပါ၏။
 ပဏမ္ပ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ ဥတ္တမံ၊ မောဟဆိုအပ်၊ အမှောင်ဓာတ်၏၊ ပယ်ဖြတ်ရုပ်
 ငြိမ်းသဖြင့်၊ နုတ်သိမ်းအပ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာရှိထသော။ သံဃဉ္ဇ၊ မဂ္ဂဌာန်၊
 ဖလဌာန်၊ ရှစ်တန် အရိယာ၊ မြတ်သံဃာကိုလည်း။ အတိပသန္ဓေန၊ အလွန်
 တရာ၊ သဒ္ဓါရွမ်းစို၊ ကြည်ညိုလှစွာသော။ စေတသာ၊ စေတနာဟုန်၊ သုန်သုန်
 တက်ကြ၊ စိတ်မနဖြင့်။ ပဏမ္ပ—ပဏမာမိ၊ ဆယ်ဖြာလက်စုံ၊ ကြောင့်အသွင်၊
 နဖူးပြင်၌၊ ဦးတင်ပန်သ၊ ပဏာမဖြင့်၊ ညွတ်ခရိကျိုး၊ လွန်မြတ်နိုးလျက်၊
 ရှိခိုးပါ၏။ ပဏမ္ပ၊ ညွတ်ခရိကျိုး၊ လွန်မြတ်နိုးလျက်၊ ရှိခိုးပြီး၍။ သုဝိဿုတံ၊
 ဇမ္ဗူမသံ၊ ကပ္ပိပြန့်အောင်၊ နံ့ သိကျော်ကြား၊ လွန်ထင်ရှားသော။ ဟိတံ၊
 လောကုတ်၊ လောကီ၊ နှစ်လီအကျိုး၊ ပွားတိုးစေတတ်သော။ တံနာမကံ၊
 ထိုဟိတောပဒေသ၊ နာမတွင်ဘိ၊ အမည်ရှိသော။ သက္ကတဂန္ထံ၊ သက္ကတဘာသာ
 ဖြင့်၊ ကောင်းစွာပြုပြင်၊ စီရင်အပ်သော သက္ကတကျမ်းကို။ ဘာသံ၊ ပါဠိမာဂဓ၊
 မူလမပျက်၊ အသိခက်သည့်၊ ဖြည့်စွက်ဆိုရာ၊ သက္ကတဘာသာကို။ ပဟာယ၊
 မြန်ပြည်အနှုန်း၊ အသုံးမဖွယ်၊ အလုံးပယ်ခဲ့၍။ သုဒ္ဓမြေဓိကာနံ၊ သက္ကတမဖက်၊
 သက်သက် မြန်မာဘာသာကိုသာ၊ လေ့လာ ကျွမ်းကျင်ကြကုန်သော။ ဟိတေ-
 သိနံ၊ လောကုတ်၊ လောကီ၊ နှစ်လီအကျိုး၊ မြော်ကိုးတောင့်တ၊ ရှာမှီးကြကုန်
 သော သူတို့ဘို့။ ဝါ၊ ရှာမှီးကြကုန်သော သူတို့၏။ (အတ္ထာယ)၊ အကျိုးငှါ။
 သရဌဘာသံ၊ မိမိတိုင်းရင်း၊ ခပင်းများစွာ၊ မျိုးမြန်မာတို့၏၊ အလေ့အလာ၊
 မြန်မာဘာသာသို့။ သမ္ပရိဝတ္တိသံ၊ မယုတ်မယို၊ မလိုစေရ၊ အဘော်ကျအောင်၊
 ဂ-န သေချာ၊ ကောင်းစွာပြန်ဆိုပေအံ့။

ပဏာမနှင့် ပဋိညာဉ် ပြီး၏။

ဒီဒါနကထာ

ဥယျာဇဉ်

၁။ သုတော ဟိတောပဒေသောယံ၊ ပါဠဝံ မာဂဓုတ္တိသု။
ဝါစံ သဗ္ဗတြ ဝိစိတြံ၊ နိတိဝိဇ္ဇံ ဒဒါတိ စ။

အယံ ဟိတောပဒေသော၊ လောကုတ်၊ လောကီ၊ နှစ်လီအကျိုး၊ ပွားတိုး
ညွှန်ပြ၊ ဤဟိတောပဒေသကျမ်းကို။ သုတော၊ နာခံမှတ်သား၊ သင်ကြား လေ့
ကျက်အပ်၏။ ကသ္မာ၊ ဘယ်သို့စုပေါင်း၊ ဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ သုတော၊
နာခံမှတ်သား၊ သင်ကြားလေ့ကျက်အပ်သနည်း ဟူမူကား။ ယသ္မာ၊ အကြင်
ကြောင့်။ မာဂဓုတ္တိသု၊ မာဂဓဘာသာ၊ လေ့လာ သုံးစွဲရာတို့၌။ ပါဠဝံ၊ လိမ္မာ
ထက်မြက်၊ အမြင်သွက်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သဗ္ဗတြ၊ ခပ်သိမ်းဥသ္မာ၊
လုံးစုံပေါ်ယယ်၊ သဘင်လယ်တို့၌။ ဝါစံ ဝိစိတြံ၊ ပမာပမည်း၊ ထုံးနည်းသွယ်
ဝိုက်၊ ကြားနာသူ ဘဝင်ဆိုက်အောင်၊ သိုက်မြိုက် တင့်တယ်၊ ဆန်းကြယ်သော
စကားရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နိတိဝိဇ္ဇံ၊ လူတို့၏ ဥပဒေစည်းကမ်း
နှင့်၊ နည်းလမ်းအရပ်ရပ်၊ နိတိကျမ်းအတတ်ကိုလည်း။ ဒဒါတိ၊ တတ်သိဘို့အရေး၊
သွန်သင်ပေး၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ပြရာ၊ ကြောင်းများစွာကြောင့်။ သုတော၊ နာခံ
မှတ်သား၊ သင်ကြား လေ့ကျက်အပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ နှစ်ဖြာသော အကျိုးတို့ကို တိုးပွား
စေတတ်သော ဤ ဟိတောပဒေသကျမ်းကို ဗဟုသုတအရာ ပညာရှာမှီးဆည်း
ပူးလိုလား သင်ကြားလေ့ကျက်အပ် လေ့ကျက်ထိုက်၏။ အကြောင်းမူကား
ဤကျမ်းကို သာယာပြေပြစ် ကျစ်လစ်သေသပ်၍ နည်းနာကျကျ မာဂဓမြန်မာ
နှစ်ဘာသာတို့ဖြင့် ကောင်းစွာစီရင် ရေးသားအပ်သောကြောင့် ကျေပြန်စွာ
သင်ကြားလေ့ကျက် ဆောင်ရွက်အပ်သည်ရှိသော် ပါဠိ၊ မြန်မာ နှစ်ဘာသာတို့
ဖြင့် ပြောဆိုလေ့လာ သုံးစွဲရာတို့၌ လိမ္မာထက်မြက် ဉာဏ်အမြင် သွက်လက်၍
အကွက်ကျ စကားအလုံးတို့ဖြင့် ခန့်ခန့်ကြီး သုံးနိုင်ခြင်း၊ ထို့ပြင် ကျမ်းဂန်
အရပ်ရပ်တို့မှ ကောင်းမြတ်ရာရာ နည်းနာအရပ်ရပ်နှင့် ဝတ္ထုပုံပြင်တို့ကို စုံလင်
စွာယူငင်၍ စီရင်ပြုစုအပ်သောကြောင့် အလုံးစုံသော မင်းစိုးရာဇာ ပညာရှိ
လူကြီးလူကောင်းနှင့် သောင်းပြောင်းရောရာ များစွာသော ပရိသတ်အစည်း
အဝေးတို့၌ ယဉ်ကျေးဘွယ်ရာ ပမာပမည်း ထုံးနည်းသွယ်ဝိုက်လျက် ကြားနာ
သုတို့အကြိုက် ဘဝင်ဆိုက်လောက်အောင် သိုက်မြိုက်ဆန်းကြယ်စွာ ပြောဆို

နိုင်ခြင်း၊ လူတို့၏ ကျင့်ကြံနေထိုင်ပုံ လုပ်ကိုင်ကြံစည်ပုံ တဦးနှင့်တဦး ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံပုံမှစ၍ အလုံးစုံသော ဥပဒေစည်းကမ်းနှင့် နည်းလမ်းအရပ်ရပ်တို့၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၍ အရာရာသော အမှုကိစ္စတို့ကို နေရာကျ ပြီးမြောက် အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း ဤသို့ အစရှိသော အကျိုးအပေါင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့် ဤ ဟိတောပဒေသကျမ်းကို ကောင်းစွာ နာခံမှတ်သား သင်ကြားအပ် သင်ကြားထိုက်ပေသည် ဟူလို။

သုံးမျိုးသောရှာဖွေခြင်း၌ နှလုံးသွင်းသင့်ပုံ

၂။ အဇရာမရံဝ ပညော၊ ဝိဇ္ဇမတ္ထဉ္စ စိန္တယေ။
ဂဟိတ ဣဝ ကေသေသု၊ မစ္စုနာ ဓမ္မမာစရေ။

ပညော၊ ကြောင်းကျိုးနှစ်တန်၊ ဝေဘန်သိမြင်၊ ပညာရှင်သည်။ ဝိဇ္ဇဉ္စ၊ တတ်သင့် တတ်ရာ၊ ပညာအပေါင်း၊ စုဆောင်း ဆည်းပူးခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အတ္ထဉ္စ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရရာရကြောင်း၊ စုဆောင်း ဆည်းပူးခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အဇရာမရံဝ၊ မိမိကိုယ်ကို၊ ယှဉ်းယှိမရ၊ ပကတိ ကြံ့ခိုင်၊ မအိုနိုင်မသေနိုင်သကဲ့သို့။ စိန္တယေ၊ ကြံစည်စိတ်ကူး၍၊ အထူးနှလုံးသွင်းရာ၏။ မစ္စုနာ၊ သတ္တဝါအားလုံးကို၊ တဖြုန်းဖြုန်းမစဲ၊ အမြဲတစေ၊ သတ်၍ နေသော အသျှင်သေမင်းသည်။ ကေသေသု၊ မလွတ်နိုင်ရန်၊ ဥဿျောင်ဆံတို့၌။ ဂဟိတ ဣဝ၊ ခဏလတ်လတ်၊ သတ်တော့မည်မသေ၊ ဆုပ်ကိုင်၍ နေသကဲ့သို့။ စိန္တေတု၊ ကြံစည်စိတ်ကူး၊ အထူးနှလုံးသွင်း၍။ ဓမ္မ၊ သူတော်တကာတို့နှုန်း၊ ကျင့်သုံးမှန်လှ၊ သုစရိတ ဓမ္မအပေါင်းကို။ အာစရေ၊ ကာလမလင့်၊ မဖင့်မနွဲ့စေဘဲ၊ အမြဲကျင့်ကြံသင့် ကျင့်ကြံရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ ဉာဏ်ပညာအဆင်အခြင်နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် လူတို့၏တတ်သင့် တတ်ထိုက်သော အတတ်ပညာတို့ကို ရရာရကြောင်း ကောင်းစွာရှာမှီး ဆည်းပူးစုဆောင်းရာ ဆည်းပူးစုဆောင်းသော အခါကာလတို့၌လည်းကောင်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို ရရာရကြောင်း ကောင်းစွာရှာမှီး ဆည်းပူးစုဆောင်းရာ ဆည်းပူးစုဆောင်းသော အခါကာလတို့၌လည်းကောင်း၊ အိုသေ နှာရေးဘေးဒုက္ခအတွက် အနည်းငယ်မျှ စိတ်မကွက်ဘဲ မိမိ၏ခန္ဓာကိုယ်ကို မအိုနိုင်မသေနိုင် ကပ္ပါတိုင် မပျက်မစီးဘဲ အပြီးတည်လိမ့်မည်ကဲ့သို့ ကြံစည်စိတ်စောမနော၌ အစဉ်စွဲလျက် အားဆဲ၍ လုပ်ကိုင်သင့် လုပ်ကိုင်ထိုက်ပေသည်။ ထိုမှတပါး တရားကို အားထုတ်ကျင့်ကြံရာတို့၌မူကား မိမိခန္ဓာကိုယ်ကို ခဏမခံအမြဲယှဉ်းယှိ၍ အိုတတ် သေတတ်သော သဘောရှိခြင်းကြောင့် သူရောငါပါ သတ္တဝါကို မျက်နှာမလိုက် အကြောင်းဆိုက်ခဲ့လျှင် လွတ်ခွင့်မပေးဘဲ အစဉ်မပြတ် အတွင်သတ်၍နေသော အသျှင်သေမင်းသည် ချက်ခြင်းပင် သတ်တော့

မည်ပုံဟန်ဖြင့် မိမိ၏ဥသျှောင်ဆံကို မလွတ်အောင် အပြင်း တင်းတင်းကြီးဆွဲ ကိုင်၍ နေဘိသကဲ့သို့ ကြံစည်စိတ်ကူး အထူးနှလုံးသွင်းလျက် ကာလမလင့် မဖင့်မနွဲ့စေဘဲ အမြဲအားထုတ်သင့် အားထုတ်ထိုက်သည် အားထုတ်ရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ပညာရတနာ၏ အကျိုးကျေးဇူးများ

၃။ သဗ္ဗဒဗ္ဗေသု ဝိဇ္ဇေဝ၊ ဒဗ္ဗမာဟု အနုတ္တရံ။

အဟာရတ္တာ အနုဉ္စတ္တာ၊ အက္ခယတ္တာ စ သဗ္ဗဒါ။

သဗ္ဗဒဗ္ဗေသု၊ တလောကလုံး၊ သိမ်းကျုံးများစွာ၊ အရာရာသော ဥစ္စာဒြပ် တို့တွင်။ ဝိဇ္ဇေဝ၊ နှုတ်မှုလက်မှု၊ တတ်စုကျွမ်းကျင်၊ သိမြင်လိမ္မာ၊ ပညာအတတ် ကိုသာလျှင်၊ အဟာရတ္တာစ၊ ခိုးသူထားပြ၊ ပြင်ပရန်သူ၊ မဆောင်ယူနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အနုဉ္စတ္တာစ၊ ပညာရွှေအိုး၊ အမျိုးအလိုက်၊ အကျိုးဆိုက်သဖြင့်၊ အဘိုးထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အက္ခ- ယတ္တာစ၊ ယိုယွင်းမရှိ၊ ပကတိကြံ့ခိုင်၊ မကုန်နိုင်၊ မခန်းနိုင်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗဒါ၊ ခပ်သိမ်းကာလ၊ ခါသမယ၌။ အနုတ္တရံ၊ ထူးကဲပိုချန်၊ အလွန်ဆုံး အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ ဒဗ္ဗဏ္ဍတိ၊ သိအပ် တတ်အပ်၊ ထည်ဒြပ်ဟူ၍။ ပဏ္ဍိတာ၊ ကြောင်းကျိုးနှစ်ဖြာ၊ သေချာမြင်သိ၊ ပညာရှိတို့ သည်။ အာဟု၊ မယုတ်မချော်၊ သရုပ်ပေါ်အောင်၊ ထုတ်ဖော်ခွန်းဟူ၍၊ ညွှန်းပြတော်မူခဲ့ကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ဤလောက၌ လူတို့ကိုယ်ပိုင် ထားအပ် သုံးဆောင်အပ်သော ရှိရှိသမျှသော ရတနာရွှေငွေ အထွေထွေသော အသုံးအဆောင်မှစ၍ အလုံးစုံ သော ဥစ္စာဒြပ် အပေါင်းတို့တွင် အတတ်ပညာသည်သာလျှင် ခိုးသူထားပြ အစရှိသော ပြင်ပရန်သူတို့ တဆံမြူခန့်မျှ ခိုးယူတိုက်ခိုက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သည် ၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အတတ်ပညာ ဟူသမျှသည် မည်သည့်ဝတ္ထု မည်သည့်ပစ္စည်းမျိုးနှင့်မျှ နှိုင်းစာ၍မရ အတတ်ပညာ၏ အမျိုးအားလျော်စွာ အကျိုးဖြစ်ပေါ်မြဲ ဆိုက်ရောက်မြဲဖြစ်၍ အဘိုးအနုဉ္စ ထိုက်တန်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အတတ်ပညာသည် မည်မျှပင် ကြာသော်လည်း ပျက် စီးခြင်းမရှိ ပကတိအတိုင်း ကြံ့ခိုင်၍ မည်သည့်အခါ၌မျှ မကုန်နိုင် မခန်းနိုင် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အကောင်းအဆိုးနှင့် အကြောင်းအကျိုး နှစ်တန်ကို ဝေဘန်သိမြင်တတ်ကုန်သော ပညာရှင်တို့သည် ဤအတတ်ပညာ တည်းဟူသော ဥစ္စာဒြပ်ကို အမြတ်ဆုံး အကောင်းဆုံး ဥစ္စာဒြပ်ဟူ၍ မိန့်ဆို တော်မူကြကုန်သည် ဟူလို။

၄။ သင်္ဂမယတိ ဝိဇ္ဇေဝ၊ နိစဂါပိ နရံသရိ။

သမုဒ္ဒမိဝ ဒုဒ္ဒသံ၊ ရာဇံ ဘဂျမတောပရံ။

နိစဂါ၊ နိမ့်ရာသို့သာ၊ လျင်စွာစီးဆင်းသည့်။ သရိ၊ ရေစီးသွင်သွင်၊ အတွင် ဆောင်လစ်၊ ရေယဉ်မြစ်သည်။ ဒကံ၊ မိမိ၏အတွင်းသို့၊ သက်ဆင်းရောက်နေ၊ ကိုယ့်မြစ်ရေကို။ ဒုဒ္ဒသံ၊ ခရီးပေါက်မြောက်၊ အနီးရောက်ရန်၊ အင်မတန်မှ၊ ခဲခက်လှပေသော။ သမုဒ္ဒံ၊ အဏ္ဏဝါပြင်ကျယ်၊ ပင်လယ်သမုဒ်သို့။ သင်္ဂမယတိဣဝ၊ ခရီးပေါက်မြောက်၊ အပြီးရောက်ဆောင်ကြဉ်းလျက်၊ ပေါင်းသင်းတွေ့ဆုံမိစေ သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုနည်းပမာ၊ အတူသာလျှင်။ ဝိဇ္ဇော၊ ကျမ်းဂန်စာပေနှင့်၊ အထွေထွေသောနှုတ်မှုလက်မှု၊ တတ်စုတတ်ရာ၊ ပညာအတတ်သည်။ နိစဂံ၊ အမျိုး အရိုး၊ တန်ခိုးဂုဏ်သိရ်၊ မွေးမြူနှုန်းလျှ၊ အောက်တန်းကျသော၊ နရမ္ပိ၊ ကြား မြင်မှတ်မိ၊ တတ်သိကျွမ်းကျင်၊ ပညာရှင်မှန်၊ သာမန်လူစားကိုသော်လည်း။ ဒုဒ္ဒသံ၊ အနီးအနား၊ ထံပါးအတွင်းသို့၊ ချဉ်းနင်းဝင်ရောက်ရန်၊ အင်မတန်မှ၊ ခဲခက်လှပေသော။ ရာဇံ၊ နိုင်ငံမိပတိ၊ ပြည်ကြီးသေဌ်နင်း၊ ဘုရင်မင်းအထံသို့။ သင်္ဂမယတိ၊ ပညာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ နန်းတော်ရောက်ဆောင်ကြဉ်း၍၊ ဘုရင်မင်း ကနက်စံနှင့်၊ ဆက်ဆံရင်းနှီးစေ၏။ အတောပရံ၊ ထိုသို့ဆက်ဆံရင်းနှီး၊ ပေါင်း သင်းပြီးသည်မှ၊ နောက်ကာလ၌။ ဘဂျံ၊ ဘုရင်နှင့် ပညာရှင်နှစ်ဦးတို့ အထူးပင် ဘုန်းတန်းတိုးလျက်၊ တန်ခိုး၏ပြည့်စုံခြင်းသို့။ သင်္ဂမယတိ၊ သေသေချာချာ၊ မကွေ့ကွာဘဲ၊ နေရာကျမလွဲ၊ အမြဲရောက်စေတတ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မပြတ်သော အဟုန်အယဉ်ဖြင့် တသွင်သွင်စီးဆင်း၍ နေ သော မြစ်သည် ထိုထိုသို့သော တောတောင်စိမ့်စမ်းနှင့် နိမ့်ဝှမ်းသော အရပ်တို့မှ မိမိ၏အတွင်းသို့ မပြတ်စီးဆင်း၍နေသော ရေတို့ကို အခြားအရပ်သို့ ကျရောက် သော ရေတို့ကဲ့သို့ တောတောင် အရပ်တို့၌သာလျှင် အချဉ်းနှီး မပျောက် ပျက် မကုန်ခန်းစေဘဲ မိမိတို့ တောတောင် စခန်းနှင့် ကမ်းလှမ်းဝေးကွာသဖြင့် အလွန်တရာမှ ရောက်နိုင်ခဲ့လှသော ခမ်းနားကြီးကျယ်သည့် အဏ္ဏဝါပြင်ကျယ် ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာကြီးသို့ ခရီးထုတ်ခြောက် အပြီးရောက်အောင် ချီးမြှောက် ဆောင်ကြဉ်း၍ ပင်လယ်၏အတွင်းသို့ ရောက်ပြီးလျှင် ကြီးကျယ်သော၊ မဟာ သမုဒ္ဒရာ၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေသကဲ့သို့ ထို့အတူ ကျမ်းဂန်စာပေနှင့် အထွေထွေ သော နှုတ်မှုလက်မှုဟု ဆိုအပ်သော တတ်စု တတ်ရာ ပညာအတတ်သည်လည်း မိမိတည်းဟူသော အတတ်ပညာကို ကျွမ်းကျင် လိမ္မာစွာ သင်ကြား တတ် မြောက်သဖြင့် ပညာရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသော် အမျိုးအရိုး တန်ခိုးဂုဏ်သိရ် တို့ဖြင့် မွေးမြူနှုန်းလျှသဖြင့် အောက်တန်းကျသော လူသာမန်ကိုသော်လည်း အလွန်အလွန် ကြီးကျယ်ခမ်းနား၍ သာမန်လူစားတို့ အနီးအနား ထံပါးအတွင်း သို့ ချဉ်းနင်းဝင်ရောက်ရန် အင်မတန်မှ ခဲခက်လှသော နိုင်ငံမိပတိ ပြည်ကြီး

သေဌ်နင်း ဘုရင်မင်း၏ အထံသို့ ပညာ၏ အစွမ်းဖြင့် နန်းတော်ရောက် ဆောင်
ကြဉ်း၍ ဘုရင်မင်း ကနက်စံနှင့် ဆက်ဆံရင်းနှီးစေပြီးလျှင် ဘုရင်နှင့် ပညာရှင်
နှစ်ဦးတို့ကို အထူးပင် ဘုန်းတန်း တိုးလျက် အမျိုးမျိုးသော တန်ခိုးနှင့်ပြည့်စုံ
ခြင်းသို့ ရောက်စေသည်ဟူလို။

၅။ ဝိဇ္ဇာ ဒဒါတိ ဝိနယံ၊ ဝိနယာ ယာတိ ပတ္တတံ။

ပတ္တတ္တာ ဓနံ ပပေါတိ၊ ဓနာ ဓမ္မံ တတော သုခံ။

ဝိဇ္ဇာ၊ တတ်သင့်တတ်ရာ၊ ပညာအတတ်သည်။ ဝိနယံ၊ အကြောင်းသင့်-မသင့်၊
ထောက်ချင့်ဆင်ခြင်၊ သွန်သင်ဆုံးမ၊ ဩဝါဒဉာဏ်အမြင်ကို။ ဒဒါတိ၊ ရရှိဘို့အရေး၊
သွန်သင်ပေး၏။ ဝိနယာ၊ အကြောင်းသင့်-မသင့်၊ ထောက်ချင့်ဆင်ခြင်၊ သွန်သင်
ဆုံးမ၊ ဩဝါဒဉာဏ်အမြင်ကြောင့်။ ပတ္တတံ၊ သက်မွေးဝမ်းကျောင်း၊ ကောင်း
မြတ်တင့်တယ်၊ ဘွယ်ရာသည်၏အဖြစ်သို့။ ယာတိ၊ သွေလှန်မဖောက်၊ ကေနံ
ရောက်၏။ ပတ္တတ္တာ၊ သက်မွေးဝမ်းကျောင်း၊ ကောင်းမြတ်တင့်တယ်၊ ဘွယ်ရာ
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓနံ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာမျိုး၊ အခါခါတိုး
ခြင်းသို့။ ပပေါတိ၊ မလွဲမဖောက်၊ အမြဲရောက်၏။ ဓနာ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာ၏၊
ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ ဓမ္မံ၊ သုစရိတ ဓမ္မနှင့်၊ လုံးဝပြည့်စုံခြင်းသို့။ ပပေါတိ၊ မသွေ
မလှန်၊ အခြေမှန်သဖြင့်၊ ကေနံရောက်ရ၏။ တတော၊ ထိုသို့ သုစရိတဓမ္မ
အပေါင်းနှင့်၊ ကောင်းစွာပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ သုခံ၊ ချမ်းသာတကာတို့ထက်၊
ဆထက်လွန်ကဲ၍၊ အမြဲချမ်းသာသော မဟာသီဝ၊ အမတကြံ့ငှန်း၊ နိဗ္ဗာန်နန်းသို့။
ပပေါတိ၊ မဂ်လမ်းဖောက်ထွင်၊ ခရီးနှင့်လျက်၊ အပြီးပင် ရောက်ရ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ကျမ်းဂန်စာပေနှင့် အထွေထွေသော အတတ်သည် မကောင်း
မြတ်တား ကောင်းရာညွှန်ပြ၍ သွန်သင်ဆုံးမတတ်သော ဉာဏ်ပညာအမြော်
အမြင်နှင့် ပြည့်စုံစေတတ်၏။ ထိုသို့ အကြောင်း သင့်-မသင့်ကို ထောက်ချင့်
ဆင်ခြင်၍ သွန်သင်ဆုံးမတတ်သော ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ပရိယေ
သနအတွက် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ကောင်းမြတ်တင့်တယ် ဘွယ်ရာသော
အလုပ်အကိုင် အကြံအစည်တို့နှင့် ပြည့်စုံစေနိုင်၏။ ထိုသို့ ကောင်းမြတ်တင့်တယ်
ဘွယ်ရာသော အလုပ်အကိုင် အကြံအစည်တို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် စည်းစိမ်
ဥစ္စာ ရတနာအမျိုးမျိုးတို့ တိုးတက်ကြွယ်ဝလျက် ဓနရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်၏။
ထိုသို့ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ကြွယ်ဝ၍ ဓနရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်းကြောင့် မည်သည့်
အရာဌာန၌မဆို တောင့်တခြင်း ကြောင့်ကြခြင်း လွတ်ကင်းသဖြင့် ရှင်းရှင်းကြီး
အမှားမဖက်မှု၍ ကျင့်ကြံအပ် ကျင့်ကြံထိုက်သော တရားနှင့်သာ သက်သက်
မွေ့လျော်၍ နေနိုင်ပေသည်။ ထိုသို့ ကျင့်ကြံအပ် ကျင့်ကြံထိုက်သော သုစရိတ
ဓမ္မနှင့်သာ အမှားမဖက် သက်သက်မွေ့လျော်၍ နေနိုင်ခြင်းကြောင့် လောကီ

ဘုံသား အမျိုးသားတို့ သုံးဆောင်ခံစားနေကြ အထက်တန်းကျသော ချမ်းသာ တကာတို့ထက် အလွန်အလွန် ထူးကဲမြင့်မြတ်၍ အပူဇာတ်ပြတ်ပြုန်းသည့် အမြတ် ဆုံးဖြစ်သော မဟာသီဝ အမတကြဌန်း နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ မဂ်လမ်းဖောက်ထွင် ခရီးနှင့်လျက် အပြီးပင် ရောက်ရ၏ ဟူလို။

ထိုအတတ်ပညာသည်လည်း ထား၊ လုံ၊ လေးမြား အစရှိသော လက်မှုပညာ အတတ်၊ စာပေ ကျမ်းဂန်တည်းဟူသော နှုတ်မှုပညာအတတ်ဟု ဆိုအပ်သော နှစ်ပါးသော အတတ်တို့တွင် စာပေကျမ်းဂန်အတတ်သည်သာလျှင် သာလွန်မြင့် မြတ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြဆိုလိုပြန်သည်ဖြစ်၍ ဝိဇ္ဇာ သတ္တဉ္စ အစရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုပြန်လေ၏။

၆။ ဝိဇ္ဇာ သတ္တဉ္စ သတ္တဉ္စ၊ ဒေဝိဇ္ဇာ ပတိပတ္တိယာ။
အာဒိ ဟာသာယ ဝုဒ္ဓိမ္မိ၊ ဒုတိယာဒရိယတေ သဒါ။

သတ္တဉ္စဝိဇ္ဇာ၊ ထားခုတ်၊ လုံထိုး အစရှိသော အမျိုးမျိုးသော လက်နက် အတတ်လည်းကောင်း။ သတ္တဉ္စဝိဇ္ဇာ၊ တတ်သင့် တတ်ရန်၊ အတန်တန်သော စာပေကျမ်းဂန် အတတ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒေဝိဇ္ဇာ၊ လက်နက်၊ ကျမ်းဂန်၊ နှစ်တန်သော အတတ်တို့သည်။ ပတိပတ္တိယာ၊ ဂုဏ်ရောင်သတင်း၊ တိုးတက်လင်းလျက်၊ ကျော်စောခြင်းနှင့် ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ။ ဟောန္တိ၊ မသွေ စင်စစ်၊ အမှန်ဖြစ်ကြကုန်၏။ တေသု၊ ထို လက်နက်၊ ကျမ်းဂန်၊ နှစ်တန်သော အတတ်တို့တွင်။ အာဒိဝိဇ္ဇာ၊ ပဌမအစဖြစ်သော ထား၊ လုံ၊ လေးမြား အစ ရှိသော လက်နက်အတတ်တို့သည်။ ဝုဒ္ဓိမ္မိ၊ အသက်ကြီးမြင့်၊ အရွယ်ရင့်သော အခါကာလ၌။ ဟာသာယ၊ ပရိသတ်အလယ်၌၊ ရယ်ရွှင်ဘွယ်အလို့ငှါ။ ဝါ၊ ရယ်ရွှင်ဘို့ရာ။ ဘဝတိ၊ မုချအမှန်၊ ကေန်ဖြစ်၏။ ဒုတိယာဝိဇ္ဇာ၊ နှစ်ခုမြောက် သော စာပေကျမ်းဂန် အတတ်သည်။ သဒါ၊ ခပ်သိမ်းကာလ၊ ခါသမယ၌။ အာဒရိယတေ၊ ကြည်ညိုလေးမြတ်၊ ရိုသေအပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ လူတို့သည် ဂုဏ်ရောင်လျှမ်း၍ အဆင့်အတန်း တိုးတက်လျက် တန်ခိုးထွက်စေခြင်းငှါ သင်ကြားလေ့ကျက်အပ်သော အဘတ် တို့သည် ထားခုတ်၊ လုံထိုးမှစ၍ အမျိုးမျိုးသော လက်မှုပညာ အတတ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ စာပေကျမ်းဂန်ဟု ဆိုအပ်သော နှုတ်မှုပညာ အတတ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ နှစ်ပါးသော အတတ်တို့ ရှိကုန်၏။ ထိုအတတ်တို့သည် တတ်သိ ကျွမ်းကျင်ကုန်သော ပညာရှင်တို့အား ဂုဏ်ရောင်သတင်း တိုးတက် ထွန်းလင်း လျက် ထင်ပေါ်ကျော်စောခြင်းနှင့် ပြည့်စုံစေကုန်၏။ ထိုနှစ်ပါးသော အတတ် တို့တွင် ရှေးဦးအစ ပဌမပြဆိုအပ်သော ထားခုတ်၊ လုံထိုး အစရှိသော လက်မှု ပညာအတတ်သည် အသက်အရွယ် နုနယ်စဉ် အခါ၌သာ တင့်တယ်လျောက်

ပတ်၍ အသက်ကြီးမြင့် အရွယ်ရင့်သောအခါ၌မူကား မိမိ၏ အရွယ်နှင့် မဖွယ်ရာ မလျောက်ပတ်သောကြောင့် ပရိသတ်၏ အလယ်၌ ရယ်ဘွယ်သာ ဖြစ်ပေသည်။ နှစ်ခုမြောက်သော စာပေကျမ်းဂန်ဟု ဆိုအပ်သော နှုတ်မှုပညာ အတတ်မှာမူကား အသက်အရွယ် နုနယ်စဉ်အခါ၌လည်း သင့်လျော်လျောက် ပတ်၍ အသက်ကြီးမြင့် အရွယ်ရင့်သောအခါ၌မူကား သာ၍ပင် တင့်တယ် လျောက်ပတ်ပြီးလျှင် အများပရိသတ်တို့ ကြည်ညိုလေးမြတ် ရိုသေအပ်ပေ သည်။ ထို့ကြောင့် စာပေကျမ်းဂန်အတတ်သည်သာလျှင် သာလွန်၍ မြင့်မြတ် ပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် အတတ်ပညာတို့ကို အသက်ကြီးရင့် အချိန်မဖင့်စေမှု၍ အသက် အရွယ် နုနယ်စဉ်အခါက သင်ကြားမှသာလျှင် သင့်လျော်လျောက်ပတ်ကြောင်း ကို ထပ်လောင်း၍တဖန် ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ယန္တဝေ ဘာဇနေ အစရှိသော ဂါထာကို ပြဆိုပြန်လေသည်။

ဟိတောပဒေသကျမ်းကို စီရင်ပုံ

၇။ ယန္တဝေ ဘာဇနေ လဂ္ဂေါ၊ သင်္ခါရော နညထာ ဘဝေ။
ကထစ္ဆာလေန ဗာလာနံ၊ နီတိ တဒိဟ ကဿတေ။

ယံ-ယေန ကာရဏေန၊ အကြင်သို့သော အကြောင်းကြောင့်။ နဝေ ဘာဇနေ၊ အသစ်စက်စက်၊ မဖုတ်မကျက်သေးသော အိုးခွက်၌။ လဂ္ဂေါ၊ အိုးထိန်းအတတ်၊ လက်ခတ်တံဆိပ်၊ စွဲကပ်နှိပ်အပ်သော။ သင်္ခါရော၊ အပြောက်၊ အစက်၊ အကွက်၊ အစင်း၊ ချယ်လယ်ခြင်းသည်။ အညထာ၊ ယွင်းယိုဖောက်ပြား၊ တပါးသောအဖြစ်ဖြင့်။ န ဘဝေ၊ စင်စစ်မူချ၊ ကေန္တ မဖြစ်နိုင်ပေရာ။ တံ-တေန ကာရဏေန၊ ထိုသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤဟိတောပဒေသ၊ သာရ ပြည့်လျမ်း၊ နီတိကျမ်း၌။ ကထစ္ဆာလေန၊ ဒဏ္ဍာရီဆင်၊ ပုံပြင်ဝတ္ထု၊ အစုစုဖြင့်။ ဗာလာနံ၊ နီတိအရာ၊ ပညာမကြွယ်၊ လုလင်ငယ်တို့အား။ နီတိ၊ နည်းလမ်း ညွှန်ပြ၊ ဥပဒေသကို။ ကဿတေ၊ ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ်၌၊ နံ၊ စပ်ဖွေရှာ၍၊ သေချာ သပ်ယပ်၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အိုးထိန်းသည်သည် ရွှံစေး မြေစေးတို့ကို အိုးထိန်းစက်၌ တင်ပြီးလျှင် အိုးခွက်အဖြစ်သို့ရောက်စေ၍ ထိုမဖုတ်မကျက်မီ အစိမ်းသက်သက် ဖြစ်သော အိုးခွက်တို့၌ အပြောက်အစက် အကွက်တံဆိပ်တို့ကို လက်ခတ်ဖြင့် ရိုက်နှိပ်ပြီးမှ မီးဖြင့်ဖုတ်လျက် ရင့်ကျက်ခြင်းသို့ရောက်စေရာ၊ ထိုလက်ခတ်ဖြင့် ရိုက်နှိပ်အပ်သော တံဆိပ် အပြောက်အစက်တို့သည် မည်သည့်အခါ၌မျှ မပျောက် မပျက်စေဘဲ အစဉ်စွဲလျက် အမြဲတည်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ လူတို့၌လည်း အတတ်

ပညာတို့ကို အသက်အရွယ် နှုတ်စဉ်အခါက သင်ကြားမှသာလျှင် တသက်လုံး မပျောက်မပျက်ဘဲ နှလုံး၌ အစဉ်စွဲပြီးလျှင် အမြဲတည်ပေမည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤ ဟိတောပဒေသကျမ်း၌ အနှစ်ပြည့်လျှမ်း၍ ဆန်းကြယ်ယဉ်ကျေးသည့် ဒဏ္ဍာရီ ဝတ္ထုပုံပြင်အစုစုတို့ဖြင့် အသက်အရွယ် နှုတ်ကုန်သော သူငယ်တို့အား သင်ကြားမှတ်သားကြစေရန် ဥပဒေစည်းကမ်းနှင့် နည်းလမ်းအစီအရင်ကို တည်ထောင်၍ မိန့်ဆိုအပ်ပေသည် ဟူလို။

၈။ မိတ္တလာဘော သုဟဒဘေဒေါ၊ ဝိဂ္ဂဟော သန္နိရေဝ စ။
ပဉ္စတန္ဒြာ တထာညသ္မာ၊ ဂန္ဓာကဿိယ လိချတေ။

မိတ္တလာဘောစ၊ မိတ်ဆွေဖွဲ့ရာ၊ ကထာအစုကိုလည်းကောင်း။ သုဟဒ-
ဘေဒေါစ-မိတ္တဘေဒေါစ၊ မိတ်ဆွေပျက်ရာ၊ ကထာအစုကိုလည်းကောင်း။
ဝိဂ္ဂဟောစ၊ စစ်တက်စစ်ခင်း၊ စစ်ထိုးခြင်းကိုဆိုရာ၊ ကထာအစုကိုလည်းကောင်း။
သန္နိရေဝစ၊ စေ့စပ်ကျေအေး၊ ပြေငြိမ်းရေးကိုဆိုရာ၊ ကထာအစုကိုလည်း
ကောင်း။ ပဉ္စတန္ဒြာစ၊ ပဉ္စတန္ဒြ၊ နာမတွင်ဘိ၊ ကျမ်းနီတိမှလည်းကောင်း။
တထာ၊ ထိုနည်းမသွေ၊ မကွေပမာ၊ အတူသာလျှင်၊ အညသ္မာဂန္ဓာစ၊ ထိုမှ
တပါး၊ အခြားကျမ်းစု၊ မနုစသည်မှလည်းကောင်း။ အာကဿိယ၊ ကောင်းနိုး
ရာရာ၊ ကထာပုံပြင်တို့ကို၊ ယူငင်ထုတ်နုတ်၍။ လိချတေ၊ နောင်လာအမျှား၊
မှတ်သားစေရန်၊ စီမံရေးသားသင့် ရေးသားထိုက်၏။ ဝါ၊ ရေးသားပေအံ့။

သုဒဿနမင်းကြီးဝတ္ထု

လွန်လေပြီးသောအခါ ဘာဂီရ-ရထီ မည်သာတင့်လျှမ်း မြရောင်လွန်းသည့်
မြစ်ကမ်း၏အနီး၌ ပါဠိလိပုတ်မည်သော ရာဇဌာနီ မင်းနေပြည်ကြီးသည်
တည်ရှိလေ၏။ ထိုပါဠိလိပုတ်ပြည်ကြီး၌ အလုံးစုံသော ရေမြေအရှင် ဘုရင်
မင်းတို့၏ ပြည့်စုံအပ် ပြည့်စုံရာ ဂုဏ်အင်္ဂါ လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော
သုဒဿနအသျှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ကနက်စိုက်ထူ ထီးဖြူအုပ်မိုးလျက်
စိုးစံတော်မူလေ၏။ ထိုဘုရင်မင်းမြတ်သည် တနေ့သ၌ တယောက်သောသို့သည်
ရွတ်ဘာသ် သီဆိုအပ်သော အနေကသံသယောဇ္ဈေဒိ အစရှိသော ဂါထာ
နှစ်ခုကို ကြားတော်မူလေ၏။

၉။ အနေကသံသယောဇ္ဈေဒိ၊ ပရောက္ခတ္ထဿ ဒဿကံ။
သဗ္ဗဿ လောစနံ သတ္တံ၊ ယဿ နတ္ထုန္န ဝေ သော။

၁၀။ ယောဗ္ဗနံ ဓနသမ္ပတ္တိ၊ ပဘူတုမဝိဝေကတာ။
ဧကေကမပျနတ္ထာယ၊ ကိမု ယတြ စတုတ္ထယံ။

အနေကသံသယောစ္စေဒိ၊ တပါးမက၊ များပြားလှသော သံသယခပင်းကို၊ ရှင်းလင်းသုတ်သင်၊ ခုတ်ထွင်ဖြတ်ပယ်တတ်သော။ ပရောက္ခတ္ထဿ၊ မျက်မှောက် မထင်၊ မမြင်နိုင်သည့်၊ အကောင်းအဆိုးနှင့်၊ အကြောင်းအကျိုးကို။ ဒဿကံ၊ အချက်ပိုင်ပိုင်၊ သိနိုင်စေရန်၊ ဝေဘန်၍ပြတတ်သော။ သဗ္ဗဿ၊ လောကလူ့ဘုံ၊ လုံးစုံမကြွင်း၊ လူ့ခပင်း၏။ လောစနံ၊ ကောင်းဆိုးအမှု၊ ကြောင်းကျိုးစုကို၊ ကြည့်ရှုရန် မပျက်သုံးအပ်သည့်၊ မျက်လုံးသဖွယ်ဖြစ်သော။ သတ္တံ၊ ကျမ်းဂန် အရပ်ရပ်၊ စာပေအတတ်သည်။ ယဿ၊ အကြင်လုံ့လမစိုက်၊ မိုက်အပေါ့တန်၊ အပျင်းသန်သောသူအား။ နတ္ထိ၊ အချိန်တွင် အရေးထားလျက် သင်ကြားရန် ပျင်းရိသဖြင့်၊ အလျင်းမရှိချေ။ သော၊ ထိုလုံ့လမစိုက်၊ မိုက်အပေါ့တန်၊ အပျင်းသန်သဖြင့်၊ ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ်ကို၊ မတတ်မသိသောသူသည်။ အန္ဓဝေ - အန္ဓောဝေ၊ စက္ခုနှစ်ဘက်၊ လုံးလုံးပျက်သဖြင့်၊ မျက်မမြင် အမှုဆန်းသည့် သူကန်းအတိသာ ဖြစ်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။စာပေကျမ်းဂန်အတတ်သည် ထိုထိုသို့သော အရာဌာနတို့၌ ဤအရာသည် ဤကဲ့သို့မှ ဟုတ်ပါ၏လော၊ ထိုကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ပါသလော၊ မှန်မှ မှန်ပါ၏လော၊ အမှားပင် ဖြစ်လေသလော စသည်ဖြင့် ယုံမှား သံသယ ဒွိဟ ဖြစ်ခြင်းကို အလျင်း ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ မျက်ကွယ်၌ ဖြစ်ပျက်သော အကြောင်း အကျိုးနှင့် အကောင်းအဆိုးတို့ကို မိမိ၏ မျက်မှောက်ထင်ထင် မမြင်မသိရသော် လည်း ဖြစ်သမျှသော အကြောင်းအရာတို့ကို ဉာဏ်ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ဆင်ခြင် ကြည့်ရှု၍ အမှုမှန် ထိုအချက်ကို အကွက်ပိုင်ပိုင် သိစွမ်းနိုင်ရန် ဝေဘန်၍ ပြတတ်ပေ၏။ သို့ဖြစ်၍ လောက၌ ရှိရှိသမျှ လူအားလုံးတို့ ကောင်းမှု မကောင်းမှု အစုစုကို ကြည့်ရှုရန် မပျက်သုံးကြသည့် မျက်လုံးသဖွယ်လည်း ဖြစ်ပေ၏။ ထို့ကြောင့် ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ် စာပေအတတ်ကို အသက်အရွယ် နုနယ်စဉ်အခိုက် အခါကောင်းကြုံကြိုက်စဉ် အချိန်တွင် အရေးထားလျက် အားထုတ်၍ သင်ကြားရမည်။ ထိုသို့ သင်ကြားခြင်းမရှိ ပျင်းရိ ပေါ့တန်သဖြင့် ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ်ကို မတတ်မသိသောသူသည် ဥပမာအားဖြင့်ဆိုသော် ဤ လောက၌ မျက်စိနှစ်ဘက် စုံလုံးပျက်သဖြင့် မျက်မမြင် အမှုဆန်းသည့် သူကန်း သဖွယ်သာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ယောဗ္ဗနံ၊ လှပတင့်တယ်၊ အရွယ်၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဓန- သမ္ပတ္တိံ စ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ပဘူတံ၊ အာဏာလွှမ်းမိုး၊ တန်ခိုးတက်ကြွ၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ အဝိဝေကတာ စ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်၊ မြှော်မြင်ဉာဏ်မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း ကောင်း။ ဧကေကမ္ပိ၊ သီးသီးပိုင်းခြား၊ တပါးတပါးသော အကြောင်းမျှ သည်လည်း။ အနတ္ထာယ၊ မာန်မာနတက်တိုးသဖြင့်၊ အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ။ ဘဝတိ၊

မသွေစင်စစ်၊ ကေန့်ဖြစ်၏။ ယတြ၊ အကြင်သွ၌။ စတုတ္ထယံ၊ ရုပ်ရေရူပ၊ လှပ
 တင့်တယ်၊ ဥစ္စာကြွယ်ဝ၊ အစိုးရခြင်း၊ ဆင်ခြင်ကင်းလျက်၊ လေးချက်အပေါင်း၊
 အကြောင်းစုံစီ၊ အင်္ဂါညီခွဲအံ့။ တတြ၊ ထိုအကျိုးမဲ့ကြောင်း၊ အပေါင်းလေးလီ၊
 ပြည့်စုံညီသောသွ၌။ ကိမု၊ အဘယ်မှာ တဖန်လော၍၊ ပြောဆိုဘွယ်ရာ
 ရှိပါတော့အံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ရုပ်ရေရူပကာယ လှပတင့်တယ်၍ အရွယ်၏ နုနယ်ပျိုမျှစ်
 သည်၏ အဖြစ်သည် စင်စစ်အားဖြင့် မိမိ ရူပကာယ၏ လှပတင့်တယ် နုနယ်
 ပျိုမျှစ်သည်၏အဖြစ်ကို အကြောင်းပြု၍ မိမိ၏ အဆင်းအရွယ်တို့၌ လွန်စွာ
 တပ်နှစ်သက်ခြင်းတည်း ဟူသော လောဘ၊ ငါသည် တပါးသောသူတို့ထက် လှပ
 တင့်တယ်သည်၊ အဆင်း အရွယ် နုနယ်ပျိုမျှစ်သည်၊ အဆင်း အရွယ်အားဖြင့်
 မြင့်မြတ်သည် စသည်ဖြင့် ထောင်လွှားတက်ကြွခြင်း တည်းဟူသော မာန စသည်
 တို့ မပြတ်တက်တိုးသဖြင့် အကျိုးမဲ့ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။
 စည်းစိမ်ဥစ္စာရတနာတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်း ငါသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့နှင့်
 ပြည့်စုံသောသူတည်း၊ အတော် အထက်တန်းကျသော သူတည်း စသည်ဖြင့်
 လောဘ၊ မာနတို့ အမြဲတက်တိုး၍ အကျိုးမဲ့ခြင်း၏အကြောင်းသာ ဖြစ်ပေသည်၊
 အာဏာလွှမ်းမိုး၍ တန်ခိုးတက်ကြွ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း မာန်မာန၊
 လောဘ စသည်တို့ တက်တိုး၍ အကျိုးမဲ့ခြင်း၏ အကြောင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။
 ထိုထိုသို့သော အရာဌာနတို့၌ စူးစမ်းဆင်ခြင် မြှော်မြင်ဉာဏ်မရှိ အသိတရား
 လားလားမျှ မရှိသောသူမှာမူကား ဆိုဘွယ်ရာမရှိ မိမိ၏ အကြောင်းကို၎င်း
 သူတပါးတို့၏ အကြောင်းကို၎င်း အောက်မေ့ဆင်ခြင်ရာ အရာရာတို့၌ ပညာ
 ဉာဏ် အခံမဲ့သဖြင့် အလွဲလွဲသာ မှတ်ထင်ပြီးလျှင် လောဘ၊ မာန စသည်တို့
 သာ၍ပင် တက်တိုး၍ အကျိုးမဲ့ဘို့သာ ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသို့ ဤ အကြောင်း
 လေးပါးတို့သည် အသီးအသီး ပိုင်းခြား၍ တပါးတပါးသော အကြောင်းမျှ
 သည်လည်း မာန်မာန စသည် တက်တိုး၍ အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကြသဖြင့် ထို
 လေးပါးလုံး အကြောင်းတို့ ပေါင်းဆုံအညီ ပြည့်စုံစီသောသွ၌ကား အဘယ်မှာ
 ပြောဆိုဘွယ်ရာရှိပါတော့အံ့နည်း၊ ခပ်သိမ်းသော အရာဌာနတို့၌ သာ၍ပင် ပိုမို
 ဆိုးသဖြင့် အကျိုးမဲ့ချည်းသာ ဖြစ်ပေမည်ဟူလိမ့်။

ထိုသို့ တဦးသောသူသည် ရွတ်ဘာသ်သီဆိုအပ်သော ဂါထာတို့ကို မင်းကြီး
 ကြားတော်မူလေရာ စာပေကျမ်းဂန် အတတ်ပညာတို့ကို မသင်ကြား မတတ်
 မြောက်ဘဲ အမြဲပင်လျှင် မြူးတူးပျော်ပါးလျက် လမ်းမှားသို့သာ အစဉ်တစိုက်
 အတွင်လိုက်၍နေကြကုန်သော မိမိ၏ ရင်နှစ် သားတော်ချစ်တို့၏ အတတ်ပညာ
 သင်ကြားခြင်းအမှု၌ အလေးမပြု ဂရုမစိုက်ကြဘဲ အလိုက်အထိုက် ပျော်ပါး
 လျက် လမ်းမှားသို့သာ အစဉ်လိုက်၍နေကြခြင်းကြောင့် သဘောတော်မတွေ့

မချမ်းမြေ့လှသည်ဖြစ်၍ ထို ဘုရင်မင်းမြတ်သည် အတွင်းဓာတ် စိတ်စောလျက် မနော၌ ဤသို့ ကြံစည်တော်မူလေ၏။

သားယုတ်, သားမြတ်

၁၁။ ကောတ္ထော ပုတ္တေန ဇာတေန၊ ယော နဝိဒ္ဓ န ဓမ္မိကော။
ကာဏေန စက္ခုနာ ကိံ ဝါ၊ စက္ခု ပိဍေဝ ကေဝလံ။

ယောပုတ္တော၊ အကြင်သားသည်။ နဝိဒ္ဓ၊ အသိအလိမ္မာ၊ ပညာအတတ်လည်း မရှိ။ နဓမ္မိကော၊ တရားမလျော်၊ အမှားချော်လျက်၊ မတော်သောအကျင့်လည်း ရှိ၏။ ဇာတေန၊ မွေးဖွားရသော။ တေနပုတ္တေန၊ ထို မိက်၊ အ၊ အမျိုးသားဆိုး သားယုတ်ဖြင့်။ မာတာပိတုနံ၊ မွေးမိခင်နှင့်၊ ဘခင်နှစ်ပါး၊ နှစ်ဦးသားတို့အား။ ကောတ္ထော - ကော အတ္ထော၊ အဘယ်မှာလျှင်၊ မြှော်မြင်အားကိုးဘို့၊ အကျိုးရှိပါတော့အံ့နည်း။ ကာဏေန၊ ယွင်းကွက်ပျက်စီး၊ ကန်းလေပြီးသော။ စက္ခုနာ၊ မျက်စိဖြင့်။ ကိံ ဝါ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ စက္ခု၊ ယွင်းကွက်ပျက်စီး၊ ကန်းလေပြီးသော မျက်စိသည်။ ကေဝလံပိဍေဝ၊ ကောင်းစွာနှိပ်စက်၊ ကျိုးမဖက်ဘဲ၊ သက်သက်ရှုပ်ထွေး၊ ဒုက္ခပေးသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အကြင်သားသည် စာပေကျမ်းဂန် အတတ်ပညာတို့ကို အနည်းငယ်တန်မျှ မတတ်မသိသဖြင့် ရှေ့နောက်မြှော်မြင်၍ ဆင်ခြင်တတ်သော အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာလည်းမရှိ၊ ထိုသို့ မရှိသဖြင့် ဆရာမိဘ စသည်တို့၏ မကောင်းမြတ်တား ကောင်းရာညွှန်ပြ သွန်သင်ဆုံးမအပ်သော ကောင်းကိုလည်း လားလားမျှ မနာယူဘဲ လမ်းလွဲသို့သာ အစဉ်လိုက်၍ မိမိ၏ နဂိုရိုစရိုက်ကိုသာ လျှင် အလိုလိုက်ကာ အတွင်စိုင်းလျက် စိတ်ထင်တိုင်းမှောက်မှား၍ အသောက် အစား အပျော်အပါးနှင့်သာ အချိန်ဖြုန်းပြီးလျှင် လုံးလုံးကြီး တရားမကပ်ဘဲ အမှားဇာတ်ထုပ်ကိုသာ ပြုလုပ်၍ နေတတ်၏။ ထိုသို့ ပညာမတတ် တရားမကပ်ဘဲ အမှားဇာတ်ထုပ်ကိုသာ မပြတ်တည်ထွင်၍ စီရင်ပြုလုပ်လျက်နေသော သားယုတ် သားဆိုးကို မွေးဖွားရသဖြင့် မိဘနှစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့မှာ ထိုသားကို အကြောင်းခံ၍ ကောင်းဘို့ရာအကျိုး အားကိုးမြှော်လင့်ဘွယ်ရာ အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း။ ထိုသို့ အားကိုးရန်မရှိသည့်အတွက် ဥပမာအားဖြင့် ယွင်းကွက်ပျက်စီး ကန်းလေပြီးသော မျက်စိဖြင့် မတင့်တယ် မဖွယ်ရာသဖြင့် ဘယ်နေရာ ဘယ်ဌာန၌မျှ အကျိုးမရှိသည့်အပြင် ထိုကန်းလေပြီးသော မျက်စိသည် ရှိသမျှ နေ့ရက်တို့၌ သက်သက်ရှုပ်ထွေး၍ ဒုက္ခကိုသာ ပေးသကဲ့သို့၊ ထို့အတူ သားယုတ် သားဆိုးသည်လည်း မိဘနှစ်ပါးတို့၌ အကျိုးမဖက်ဘဲ သက်သက် ရှုပ်ထွေး၍ တသက်လုံး ဒုက္ခကိုသာပေးတတ်သည် ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထို့နောက် သားယုတ် သားဆိုး၏ အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ တဖန် အဇာတမတမုဋ္ဌာနံ အစရှိသောဂါထာဖြင့် ထပ်မံ၍ စဉ်းစား ဆင်ခြင်တော် မူပြန်လေ၏။

၁၂။ အဇာတမတမုဋ္ဌာနံ၊ ဝရမာဒယော န စန္ဒိမော။
သကိံ ဒုက္ခကရာ ဝါဒ-ယောန္တိမော တု ပဒေ ပဒေ။

အဇာတမတမုဋ္ဌာနံ၊ မမွေးဖွားသေးသောသား၊ သေလေပြီးသောသား၊ မိုက်မဲသောသားဟု ဆိုအပ်ကုန်သော သုံးယောက်သောသားတို့တွင်။ အာဒ-ယော၊ အစဉ် ပြဆိုအပ်ကုန်သော မမွေးဖွားရသေးသောသား၊ သေလေပြီးသော သား နှစ်ယောက်တို့သည်။ ဝရံ၊ မြတ်၏။ အန္တိမော၊ နောက်ဆုံး ပြဆိုအပ် သော မိုက်မဲသောသားသည်။ နစဝရံ၊ မမြတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ အာဒယော၊ အစဉ် ပြဆိုအပ်ကုန်သော နှစ်ယောက်သောသားတို့သည်။ သကိံ၊ မွေးဖွားသောအခါ၊ သေသောအခါ ဟုဆိုအပ်သော တကြိမ်တခါသာလျှင်။ ဒုက္ခကရာဝ၊ ဒုက္ခကိုပြုတတ်ကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ အန္တိမောတု၊ နောက်ဆုံးပြဆိုအပ်သော မိုက်မဲသော သား သည်ကား။ ပဒေပဒေ၊ ဘဝါးလှမ်းတိုင်း လှမ်းတိုင်း။ ဝါ၊ အစဉ်အမြဲ။ ဒုက္ခ-ကရာ၊ ဆင်းရဲကိုပြုတတ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ နစဝရံ၊ မမြတ်သည်သာ လျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။သားတို့သည် မမွေးဖွားရသေးသောသား၊ သေလေပြီး သောသား၊ အသက်မသေဘဲ အမြဲဆိုးပေ မိုက်ဖျင်း၍ တေလေစာရင်းသွင်းရ သောသားဟူ၍ သုံးမျိုးသုံးစားရှိပေသည်။ ထိုသုံးမျိုးသော သားတို့တွင် ရှေ့ဖြစ်သော မမွေးဖွားရသေးသောသားနှင့်သေလေပြီးသော သားနှစ်ယောက် တို့သည် မြတ်သော သားတို့ဖြစ်ကြပေသည်။ နောက်ဆုံးဖြစ်သော တေလေ လူစား မိုက်မဲသောသားသည်ကား စင်စစ်အားဖြင့် မမြတ်သောသား ဖြစ်ပေ သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အစဖြစ်သော နှစ်ယောက်သော သားတို့တွင် မမွေးရသေးသော သားသည် မွေးဖွားသန့်စင် မျက်နှာမြင်သည့်အခါ မိဘတို့ အား မွေးဖွားသန့်စင် မျက်နှာမြင်ရသောဒုက္ခကို တကြိမ်သာ ပေးပေသည်။ သေလေပြီးသော သားသည်လည်း သေစဉ်အခါ မိဘတို့အား သေခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်ပူဆွေး ငိုကြွေးမြည်တမ်းရခြင်းတည်းဟူသော ဒုက္ခကို တကြိမ်သာ ပေး ပေသည်။ နောက်ဆုံးဖြစ်သော ဆိုးပေမိုက်ဖျင်း၍ တေလေစာရင်း သွင်းရ သော သားသည်ကား မိဘနှစ်ပါးတို့အား နေ့စဉ်အမြဲ မသေမခြင်း ဆင်းရဲ ဒုက္ခကို ပေးတတ်၏။ ထို့ကြောင့် မမွေးရသေးသော သားနှင့် သေလေပြီးသော သားတို့ကမြတ်၍ မိုက်မဲသော သားသည် မမြတ်ဟူလို။

ထို့ပြင် လူအများတို့သည် များစွာသော သားတို့ကို မွေးဖွားကြကုန်သော်လည်း မြင်မြင်ဝါးဝါးမွေးဖွားတိုင်းသော သားတို့သည် မွေးဖွားသည် မမည်၊ အစဉ်အဆက်ဖြစ်သော အမျိုးအနွယ်တို့ကို တင့်တယ်မြင့်မြတ်ခြင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော သားသည်သာလျှင် မွေးဖွားသည် မည်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ တဖန် ကိဉ္ဇ ဟုပလ္လင်ခံလျက် သဇာတော ယေန ဇာတေန အစရှိသော ဂါထာဖြင့် ဆင်ခြင် စဉ်းစားတော်မူပြန်၏။

ကိဉ္ဇ—

၁၃။ သ ဇာတော ယေန ဇာတေန၊ ယာတိ ဝံသော သမုန္နတိ။
ပရိဝတ္တိနိ သံသာရေ၊ မတော ကော ဝါန ဇာယတေ။

ကိဉ္ဇ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ ဇာတေန၊ မွေးဖွားသော။ ယေနပုတ္တေန၊ အကြင်သားကြောင့်။ ဝံသော၊ မျိုးနွယ်မပျက်၊ စဉ်အဆက်သည်။ သမုန္နတိ၊ တင့်တယ်လျောက်ပတ်၊ လွန်မြင့်မြတ်ခြင်းသို့။ ယာတိ၊ ရောက်၏။ သ—သောပုတ္တော၊ ထိုအစဉ်ဖြစ်သော အမျိုးအနွယ်ကို တင့်တယ်မြင့်မြတ်စေတတ်သော သားသည်။ ဇာတော၊ လူတင်ထင်ရှားသဖြင့်၊ မွေးဖွားသည်မည်၏။ ပရိဝတ္တိနိ၊ ဖွားချည်သေချည်၊ နှစ်လီပြန်လှန်၊ အဖန်ဖန် ဖြစ်ပျက်၍နေသော။ သံသာရေ၊ သံသရာစခန်း၊ ခရီးလမ်း၌။ မတော၊ သေလေပြီးသော။ ကောဝါ၊ အဘယ်မည်သော သူသည်လည်း။ နဇာယတေ၊ နောက်ထပ်တရစ်၊ အသစ်တဖန်၊ မဖြစ်ပြန်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အကြင်သားကို မွေးဖွားခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ မိဘဆွေမျိုး ဉာတိ စသည်တို့၏ အစဉ်အဆက်သည် ဂုဏ်ကြက်သရေ တိုးတက်ခြင်း စသည်တို့ဖြင့် မြင့်မြတ်သော အခြေအနေသို့ ရောက်၏။ ထိုသားသည်သာလျှင် လူတင်ထင်လျား၍ မွေးဖွားသော သားမည်ပေသည်။ ထိုသားမျိုးမှတစ်ပါး မြင်မြင်ဝါးဝါး မွေးဖွားသမျှသော သားတို့သည်ကား မွေးဖွားသည် မမည်ကုန်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ ဤဖြစ်ချည် ပျက်ချည် အလီလီ အဖန်ဖန် အပြန်ပြန် ဖြစ်ပျက်၍နေသော သံသရာလောကကြီး၌ သေလေပြီးသော သူသည်လည်း ဘဝဇာတ်ရုပ်သိမ်း၍ အပြီးပြတ် ချုပ်ငြိမ်းရာ ပြည်ခေမာသို့ မရောက်သေးသမျှ ဖြစ်လက်စ မတိုးဘဲ တဖြစ်ထဲဖြစ် တသေထဲသေ၍ နေရပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ အကျိုးမဖက် ဂုဏ်မတက်သော သားတို့သည် မွေးဖွားသည် မမည်ကုန်။ လူတလုံး ပြီသ၍ လူ့ဘဝကိုရသော သား၏စာရင်း၌ မသွတ်သွင်းထိုက် ဟူလို။

ထို့ပြင် သားမွေးဖွားပင် မွေးဖွားသော်လည်း ဂုဏ်မရှိသော သားကို မွေးဖွားသော မိန်းမသည်လည်း သားမွေးဖွားတတ်သော မိန်းမ မမည်ကြောင်းကို

အညဉ္စ ဟု အစချီလျက် ဂုဏ်ဂဏဂဏနာရမ္ဘေ အစရှိသော ဂါထာဖြင့် စဉ်းစား ဆင်ခြင်တော်မူပြန်လေ၏။

အညဉ္စ —

၁၄။ ဂုဏ်ဂဏဂဏနာရမ္ဘေ၊ န ပတတိ ကဋ္ဌိနိ သုသမ္ဘမာ။
ယဿ တေနာမ္ဘာ ယဒိ သုတိနိ၊ ဝဒ ဝဉ္စျာ ကိဒိသိ ဘဝတိ။

အညဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ ဂုဏ်ဂဏ ဂဏနာရမ္ဘေ၊ ဂုဏ်ရှိသော ပညာရှင် အပေါင်း၏ အရေအတွက်ကို ရေးသွင်းသောစာရင်း၏ အစဉ်။ ယဿ၊ အကြင် သူ၏။ ကဋ္ဌိနိ၊ မြေဖြူရေးသွင်း၊ အမည်စာရင်းသည်။ သုသမ္ဘမာ - သုသမ္ဘမေန၊ ရှိသေလေးစား၊ အရေးထားသဖြင့်။ နပတတိ၊ မကျရောက်။ တေန၊ ထိုသို့ စာရင်းဦးပေါက်၊ မကျရောက်ခြင်းကြောင့်။ အမ္ဘာ၊ ထိုသူ၏ အမိသည်။ သုတိနိ၊ ကလေးမွေးဖွားတတ်သော မိန်းမ မည်သည်။ ယဒိ ဘဝတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ ဝေ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဝဉ္စျာ၊ မြုံသောမိန်းမကို။ ကိဒိသိ ဘဝတိ ဣတိ၊ အဘယ်ကဲ့သို့သော မိန်းမ ဖြစ်သည်ဟူ၍။ ဝဒ၊ ပြောဆိုစမ်းပါ လော။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုမှတစ်ပါးလည်း လောက၌ ဤမည်ဤမည်သော သူတို့ သည် ဤမည်သောဂုဏ် ဤမည်သောဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟူ၍ ဂုဏ်ရှိသောသူတို့ ကို ရေတွက်စာရင်းကောက်ယူရာ၌ အကြင်သူသည် မိမိ၏ဂုဏ် အရည်အချင်းတို့ လွန်စွာ ညံ့ဖျင်းသဖြင့် ကျော်စောထင်ရှားခြင်းမရှိ၊ အများကလည်း အသိ အမှတ်မပြုသောကြောင့် ထိုစာရင်းကောက်ယူသော စာရေးသည် မတွေးမဆ ရဘဲ ရှေးဦးအစ ပဌမ တစ်ဂဏန်းအကွက်၌ ချက်ခြင်းမရေးသွင်းနိုင်၊ ထိုသို့ ပညာအရည်အချင်း ညံ့ဖျင်းလှသဖြင့် ပညာရှိသူ လူတော် လူကောင်းတို့၏ အမည်စာရင်း၌ စာရင်းဦးပေါက် တစ်ဂဏန်း မကျရောက်ခြင်းကြောင့် အကယ် ၍ ထိုကဲ့သို့သော သားမျိုးကို မွေးဖွားတတ်သော အမိကို သား မွေးဖွားတတ် သော မိန်းမတို့၏ စာရင်း၌ သွတ်သွင်းခဲ့သည်ဖြစ်အံ့၊ သားအလျှင်း မမွေးဖွား တတ်သော မြုံသောမိန်းမကိုကား အဘယ်သို့ သဘောရှိသော မိန်းမဖြစ်၍ အဘယ်စာရင်း၌ သွတ်သွင်းရမည့်အကြောင်းကို ကောင်းကောင်းကြီး စဉ်းစား ၍ ပြောကြားစမ်းပါလော၊ သားပင် မွေးဖွားတတ်သော်လည်း ထိုသားသည် လူတွင်လုံးလုံး အသုံးမကျသောကြောင့် မွေးဖွားတတ်သည် မမည်၊ မြုံသော မိန်းမနှင့် မခြားမနားပင် ဖြစ်ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင် သားဆိုး၊ သားယုတ်၏ အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ တဖန် စဉ်းစား တော်မူပြန်သည်မှာ—

အပိစ—

၁၅။ ဒါနေ တပဿိ သုရေ စ၊ ယဿ န ပတ္တိတံ ယသော။
ဝိဇ္ဇာယမတ္ထလာဘေ စ၊ မာတုရုစ္စာရ ဧဝ သော။

အပိစ၊ ထိုမှ တပါးလည်း။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ဒါနေစ၊ လှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်း၌လည်းကောင်း။ တပဿိစ၊ ကိုယ်ကျင့်တရား၌လည်းကောင်း။ သုရေစ၊ ရဲရင့်ခြင်း၌လည်းကောင်း။ ဝိဇ္ဇာယဉ္စ၊ အတတ်ပညာ၌လည်းကောင်း။ အတ္ထလာဘေစ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရရာ ရမှု၌လည်းကောင်း။ ပတ္တိတံ၊ ပြန်နဲ့ ကျော်ကြားသော။ ယသော၊ အရှိန်အစော်၊ ထင်ပေါ်ကျော်စောခြင်းသည်။ န - နအတ္ထိ၊ မရှိ။ သော၊ ထိုသူသည်။ မာတု၊ အမိ၏။ ဥစ္စာရ ဧဝ၊ အညစ်အကြေးသာဖြစ်၏။

ထို့ပြင်တဖန် သားကောင်းနှင့် သားဆိုး နှစ်မျိုးတို့၏ ကွာခြားဟန်ကို ထပ်မံ၍ စဉ်းစားတော်မူပြန်သည်မှာ—

အပရဉ္စ—

၁၆။ ဝရမေကော ဂုဏီ ပုတ္တော၊ န စ မုဠသတာနုပိ။
ဧကော စန္ဒော တမော ဟနတိ၊ န စ တာရာဂဏော တထာ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှ တပါးလည်း။ ဂုဏီ၊ ဂုဏ်ရှိသော။ ဧကော၊ တယောက်ထည်းသော။ ပုတ္တော၊ သားသည်။ ဝရံ၊ မြတ်၏။ မုဠသတာနုပိ၊ သားဆိုး၊ သားမိုက်တရာတို့သော်လည်း။ နဝရံ၊ မမြတ်။ ဧကော၊ တခုထည်းသော။ စန္ဒော၊ လသည်။ တမော၊ အမိုက်တိုက်ကို။ ဟနတိ၊ ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ တာရာဂဏော၊ အရာမက များပြားလှစွာသော ကြယ်တာရာတို့၏ အပေါင်းသည်။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နစ ဟနတိ၊ မပယ်ဖျောက်နိုင်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ထို့ပြင်တဖန် စဉ်းစားရန်ရှိသည်မှာ အတတ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၍ ဂုဏ်သိမ်မွေ့သော ကြက်သရေ အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် လွှမ်းမိုးပြန်နဲ့ လျက်ကျော်ကြားသော တယောက်ထည်းသော သားကောင်းရတနာသည် မြင့်မြတ်ပေ၏။ အတတ်ပညာ ဗလာအလျှင်း မိုက်၊ အဖျင်းသော အရာမက များစွာသော သားတို့သည်လည်း မမြတ်ကုန်။ ဥပမာအားဖြင့်ဆိုသော် အရောင်အရှိန်တို့ဖြင့် တထိန်ထိန်တောက်ပသော တခုထည်းသော လမင်းသည် မိမိ၏ အလင်းရောင်ဖြင့် ကြီးစွာသော အမိုက်မှောင်အထူကို ပယ်ခွင်းလျက် လောကကို ထွန်းလင်းစေနိုင်၍ ကောင်းကင်ပြင်၌ အနံ့အပြားရှိသော များစွာသော ကြယ်တာရာတို့သည် အရေအတွက်ပင် များသော်လည်း အချည်းနှီး အရောင်

ကင်း၍ လမင်းတခုထည်းလောက် မတောက်ပ မထွန်းလင်းနိုင်သကဲ့သို့ တယောက်နှင့် တရာကဲ့သို့ ကွာခြားလှပေသည်ဟူလို။

ထို့နောက် သားကောင်းရတနာ၏ အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစား တော်မူပြန်သည်မှာ—

၁၇။ ပုညတိတ္ထေ ကတံ ယေန၊ တပေါ ကွာပိ သုဒ္ဓက္ကရံ။
တဿ ပုတ္တော ဘဝေ ဝဿော၊ သမိဒ္ဓေါ ဓမ္မိကော သုဒ္ဓိ။

ယေန၊ အကြင်သူသည်။ ကွာပိ၊ တစုံတခုလည်းဖြစ်သော။ ပုညတိတ္ထေ၊ ကောင်းမှုပြုရာ ပုညတိတ္ထဖြစ်သော အရပ်၌။ သုဒ္ဓက္ကရံ၊ အလွန်ပြုနိုင်ခဲ့သော။ တပေါ၊ မြဲမြံသီလ၊ အာစာရကို။ ကတံ၊ နေ့ညမလင့်၊ မဖင့်မယုတ်၊ အားထုတ် ပြုကျင့်အပ်၏။ တဿ၊ ထိုနေ့ည မယုတ်၊ အားထုတ်ကျင့်ကြံသောသူအား။ ဝဿော—ဝိနိတော၊ တင့်တယ်ဖွယ်ရာ၊ လိမ္မာယဉ်ကျေးသော။ သမိဒ္ဓေါ၊ ဥစ္စာဓန၊ ကြွယ်ဝချမ်းသာသော။ ဓမ္မိကော၊ တရားလမ်းမှန်၊ လျော်ကန်သင့်မြတ်သော။ သုဒ္ဓိ၊ ညစ်ကြေးမယှဉ်၊ သန့်ရှင်းစင်သော။ ပုတ္တော၊ သားကောင်းအစစ်၊ အနှစ် ရတနာမည်သည်။ ဘဝေ—ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။အကြင်သူသည် သူတော်သူမြတ်တို့ မွေ့လျော်ကျက်စား၍ တရားကို အားထုတ်ရာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားရောက်ရာ ဆိပ်ကမ်းသဖွယ်ဖြစ်သော တစုံတခုသော လူသူတို့နှင့် မရောပြွမ်း ကျောင်း သင်္ခမ်း အရပ် စသည်တို့၌ အလွန်ပြုကျင့်နိုင်ခဲ့လှသော ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာတို့နှင့် သာ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက်သဖြင့် နှစ်ခြိုက်စွာ ကျင့်ကြံ၍ နေ၏။ ထိုသို့ တရားနှင့် မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်သောသူသည် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့၍ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရတနာတို့ နှင့် ပြည့်စုံသော တရားနှင့် လျော်ကန်သော စင်ကြယ်သန့်ရှင်းသော သား ကောင်း သားမြတ်အစစ် ရတနာအနှစ် မည်ပေသည် ဟူလို။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးရှေးသော ဆရာမြတ်တို့သည်—

၁၈။ အတ္တာဂမော နိစ္စမရောဂိတာ စ၊
ပိယာ ဘရိယာ ပိယဝါဒိနိ စ။
ဝဿော စ ပုတ္တောတ္ထကရီ စ ဝိဇ္ဇာ၊
ဆ ဇီဝလောကဿ သုခါနိ ရာဇ—

ဟူသော ဂါထာဖြင့် အစီးအပွားတို့ကို ပြုတတ်သော အတတ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံ သော သားနှင့် ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာ လိမ္မာသောသားတို့ကို ချမ်းသာခြင်း အကြောင်း ခြောက်ပါးတို့တွင် သွတ်သွင်း၍ မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

ရာဇ၊ မင်းမြတ်။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ အတ္ထာဂမောစ၊ စီးပွားဥစ္စာ၊ ကောင်းစွာ
တိုးပွားခြင်းလည်းကောင်း။ အရောဂိတာစ၊ ရောဂါမရှိ၊ ပကတိကျန်းမာသည်၏
အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဘရိယာ၊ မယားသည်။ ပိယာစ၊ ချစ်နှစ်သက်အပ်ခြင်း
လည်းကောင်း။ ပိယဝါဒီနိစ၊ ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ပြောဆိုလေ့ ရှိခြင်း
လည်းကောင်း။ ပုတ္တော၊ သားသည်။ ဝဿောစ-ဝိနိတောစ၊ ယဉ်ကျေးဖွယ်
ရာ၊ လိမ္မာခြင်းလည်းကောင်း။ အတ္ထကရီ၊ အစီးအပွားကို ပြုတတ်သော။ ဝိဇ္ဇာစ၊
အတတ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဆ၊ ခြောက်ပါး
ကုန်သော။ ဣမာနိ ကာရဏာနိ၊ ဤအကြောင်းတို့သည်။ ဇီဝလောကဿ၊
သံသရာလောက၏။ သုခါနိ၊ ချမ်းသာခြင်းတို့ပေတည်း။

ဤဂါထာဖြင့်—

၁။ တနေ့တခြား ဒီရေလားသို့ စီးပွားဥစ္စာတို့ အမြဲတိုးပွားခြင်း၊

၂။ အနာရောဂါမရှိ ပကတိကျန်းမာခြင်း၊

၃။ အိမ်သူမယားသည် ရုပ်ရေရူပ လှပတင့်တယ် ချစ်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိခြင်း၊

၄။ အိမ်သူမယားသည် ကဏ္ဍသုခ ပိယဝါစာ သာယာပြေပြစ်၍ ချစ်ဖွယ်
သော စကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိခြင်း၊

၅။ ကိစ္စဖြာဖြာ အရာရာ၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၍ ဖွယ်ရာယဉ်ကျေးသော
သားရှိခြင်း၊

၆။ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ နှစ်ဖြာသော အကျိုးတို့ကို ပွားတိုးအောင်
စွမ်းဆောင်နိုင်သော အတတ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော သားရှိခြင်း ဟူ၍
ချမ်းသာခြင်းအကြောင်း ခြောက်ပါးတို့ကို ပြဆိုတော်မူကြကုန်၏။

ထို့ပြင် မြတ်သောသားနှင့် မမြတ်သောသားတို့ကို ကော ဓညော အစရှိ
သော ဂါထာဖြင့် ဆင်ခြင်စဉ်းစားတော်မူပြန်လေ၏။

၁၉။ ကော ဓညော ဗဟုပုတ္တေဟိ၊ ကုသုလာပူရဏာဠကေဟိ။

ဝရမေကော ကုလာလမ္ဗိ၊ ယတြ ဝိဿုယတိ ပိတာ။

ကုသုလာပူရဏာဠကေဟိ၊ ကျီပြည့်တင်းနေ၊ ဂဏန်းခြေနှင့်၊ တွက်ရေတူမျှ၊
ပမာဏရှိကုန်သော။ ဗဟုပုတ္တေဟိ၊ မြားမြောင်မွေးဖွား၊ ရင်နှစ်သားတို့ဖြင့်။ ကော၊
အဘယ်မည်ရာ၊ ဘယ်အဘသည်။ ဓညော၊ ဘုန်းတန်းတက်တိုး၊ တန်ခိုးရှိနိုင်ပါအံ့
နည်း။ ယတြ၊ အကြင်သားသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ပိတာ၊ သားကောင်းအရှင်၊
မွေးဘခင်သည်။ ဝိဿုယတိ၊ ထင်ပေါ်ကျော်ကြား၊ အကျိုးများလျက်၊ တန်ခိုး
ထွက်ခဲ့၏။ ကုလာလမ္ဗိ၊ အမျိုးကို အစဉ်လျှောက်၍၊ ထောက်ပံ့တတ်သော။
ဤဒိသော၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ဧကော၊ တယောက်ထည်းသော။ ပုတ္တော၊

သားကောင်းအစစ်၊ အနှစ်ဆိုရာ၊ သားရတနာသည်။ ဝရံ၊ တင့်တယ်လျောက်ပတ်၊ လွန်မြင့်မြတ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အကြင်သား၏ ထွန်းကားပေါ်ပေါက်၍ လာခြင်းကြောင့် မိဘတို့သည် ထင်ရှားကျော်ကြား၍ ဂုဏ်ကြက်သရေ အမျိုးမျိုးတို့ တိုးတက် ကုန်၏။ ဆွေမျိုးဉာတိ စသည်တို့အားလည်း အထောက်အပံ့ကို ဖြစ်စေ၏။ ထိုသားသည် လူတင်ထင်ရှား၍ မြင့်မြတ်သော သားမည်ပေသည်။ ထိုသို့မဟုတ် ပါမူကား ကျီတခုပြည့်မျှ များစွာသော သားတို့ ရှိပါသော်လည်း အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် သားသွီးတို့၏ ရန်သူမည်သော မိဘ၊ အရှင်သခင် လင်ယောက်ျား ၏ ရန်သူမည်သော မယားနှင့် မိဘတို့၏ ရန်သူမည်သော သားတို့ကို ပိုင်းခြား ဝေဘန်၍ စဉ်းစား ဆင်ခြင်တော်မူပြန်သည်မှာ—

၂၀။ ဣဏကတ္တာ ပိတာ သတ္တု၊ မာတာ စ ဗျဘိစာရိဏီ။

ဘရိယာ ရူပဝတီ သတ္တု၊ ပုတ္တော သတ္တုရပဏ္ဍိတော။

ဣဏကတ္တာ၊ ကြွေးမြီမပြတ်၊ ခံယူတတ်သော။ ပိတာ၊ ကျေးဇူးအရှင်၊ မွေးဘခင်သည်။ သတ္တု၊ သားသွီးတို့၏၊ စင်စစ်တလီ၊ ရန်သူမည်၏။ ဗျဘိစာရိဏီ၊ လော်လည်မှောက်မှား၊ ဖောက်ပြားတတ်သော အကျင့်ရှိသော။ မာတာ၊ ကျေးဇူးအရှင်၊ မွေးမိခင်သည်။ သတ္တု၊ သားသွီးတို့၏၊ စင်စစ်တလီ၊ ရန်သူ မည်၏။ ရူပဝတီ၊ ရုပ်ရေရူပါ လှပတင့်တယ်၊ ရှုချင်ဘွယ်ရှိသော။ ဘရိယာ၊ မယားသည်။ သတ္တု၊ အရှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျား၏၊ မမှားကေန်၊ ရန်သူမှန်၏။ အပဏ္ဍိတော၊ အသိအလိမ္မာ၊ ပညာမရှိသော။ ပုတ္တော၊ ရင်သွေးရင်နှစ်၊ သား အချစ်သည်။ သတ္တု၊ မိဘနှစ်ပါးတို့၏၊ မမှားကေန်၊ ရန်သူမှန်၏။

ထို့ပြင် မူလ သဘောအားဖြင့် ကောင်းမြတ် တင့်တယ် ဖွယ်ရာသော အကြောင်းအရာပင် ဖြစ်လင့်ကစား လုံ့လပယောဂနှင့် အခါကာလ မသင့် မလျော်ပါလျှင် အခွင့်မတော် အဆိုးဖက်၍ အကျိုးသက်သက် ပျက်စီးတတ် ကြောင်းကို အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစားတော်မူပြန်လေ၏။

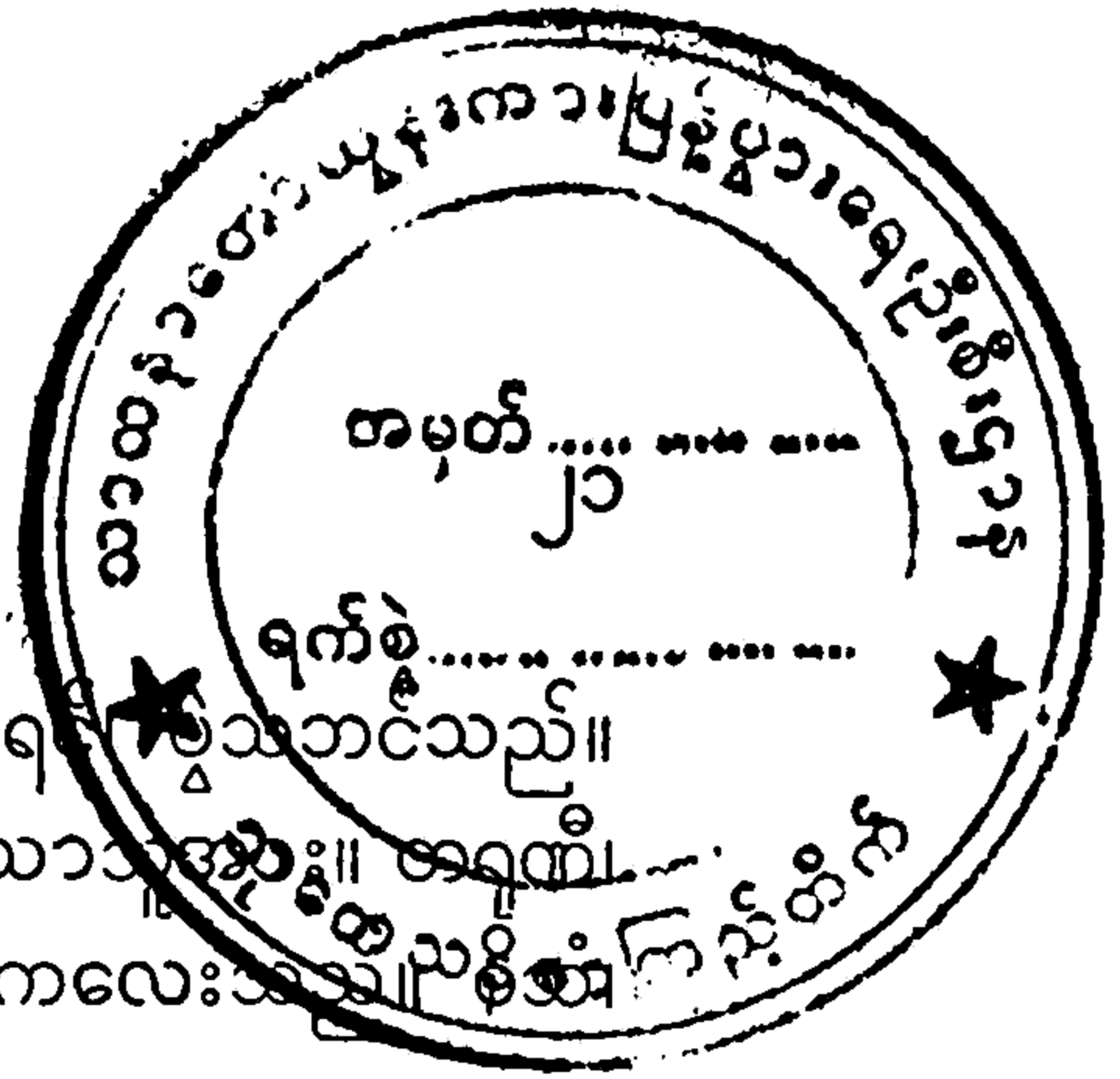
၂၁။ အနာဘျသေ ဝိသံ ဝိဇ္ဇာ၊ အဇိဏ္ဏေ ဘောဇနံ ဝိသံ။

ဝိသံ သဘာ ဒလိဒ္ဓဿ၊ ဝုဒ္ဓဿ တရုဏီ ဝိသံ။

အနာဘျသေ၊ အထပ်ထပ် အဖန်ဖန်၊ အပြန်ပြန် မလေ့ကျက်အပ်သည် ရှိသော်။ ဝိဇ္ဇာ၊ ပညာအတတ်၊ အရပ်ရပ်သည်။ ဝိသံ၊ အဆိပ်မည်၏။ အဇိဏ္ဏေ၊ ကောင်းစွာမညက်၊ မကြေကျက်သည်ရှိသော်။ ဘောဇနံ၊ သုံးဆောင်သမျှ၊ အစာအာဟာရသည်။ ဝိသံ၊ အဆိပ်မည်၏။ ဒလိဒ္ဓဿ၊ မရှိဆင်းရဲ၊ မဲ့လှသော

ကထာ]

သုဒဿနမင်းကြီးဝတ္ထု

သုအား။ သဘာ၊ စည်းဝေးများစွာ၊ ဗိုလ်ပါအထူး၊ လူစုစီရင်မှုသဘင်သည်။
 ဝိသံ၊ အဆိပ်မည်၏။ ဝုဒ္ဓဿ၊ အရွယ်ရင့်ပြီး၊ အသက်ကြီးသောသူအား။ အရက်၊
 အသက်နုနယ်၊ အရွယ်မအို၊ ပျိုမျစ်ယဉ်ကျေး၊ ကြင်ယာကလေးသော၊ နှစ်အကြိမ်တိုက်
 အဆိပ်မည်၏။

ထို့ပြင် လောက၌ ဂုဏ်မရှိက မတင့်တယ်၊ ဂုဏ်ရှိမှ တင့်တယ်မြင့်မြတ်ကြောင်း
 ကို ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်တော်မူပြန်သည်မှာ—

၂၂။ ယဿ တဿ ပသုတောပိ၊ ဂုဏဝါ ပုဇ္ဇတေ နရော။
 ဓနု ဝံသဝိသုဒ္ဓေါပိ၊ နိဂ္ဂုဏော ကိံ ကရိဿတိ။

ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ဂုဏဝါ၊ အတတ်ပညာ၊ ဥစ္စာစဘိ၊ ဂုဏ်ထူးရှိသော။
 ပသုတော၊ ရင်သွေးရင်နှစ်၊ သားအချစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿ၊ ထိုသူအား။
 အပိ၊ စင်စစ်။ နရော၊ နီးဝေးရပ်စု၊ လူထုအပေါင်းသည်။ ပုဇ္ဇတေ၊ ဆည်းကပ်
 ကော်ရော်၊ ပူဇော်လေးစားအပ်၏။ ဓနု၊ လေးသည်။ ဝံသဝိသုဒ္ဓေါပိ၊ အနာ
 အဆာ လွတ်ကင်း၍၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော လေးကိုင်းဟု ဆိုအပ်သော ဝါးရှိ
 ပါသော်လည်း။ *နိဂ္ဂုဏော၊ ဂုဏ်ဟုဆိုအပ်သော လေးညို့ လေးကြိုး မရှိပါ
 မူကား။ ကိံ ကရိဿတိ၊ အဘယ်ပြုပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဂုဏ်ရှိသော သား၏ ဘခင်သည် ထိုဂုဏ်ရှိသော သားကို
 အကြောင်းပြု၍ မိဘတို့သည် ထင်ပေါ်ကျော်ကြား၍ ဂုဏ်ကြက်သရေ အမျိုး
 မျိုးတို့ တိုးတက်၏။ အများသူတို့၏ ရိုသေလေးစားခြင်းကိုလည်း ခံရ၏။ ဂုဏ်မ
 ရှိပါမူ သဝိညာဏက ဖြစ်သောလူကို မဆိုတားဘိ၊ အဝိညာဏက ဖြစ်သော
 လေးသည်ပင်လျှင် လေးကိုင်း ဝါးသည် အနာအဆာ လွတ်ကင်း၍ သန့်ရှင်း
 ကောင်းမွန်စေကာမူ ဂုဏ်ဟုဆိုအပ်သော လေးညို့ လေးကြိုး မရှိပါမူကား
 အသုံးမကျ နိရတ္တကသာ ဖြစ်ပေသည်ဟူလို။

ဤသို့လျှင် သုဒဿနပြည့်ရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် အရပ်ရပ်သောအကြောင်း
 အရာတို့ကို ကေဒင်းစွာ စဉ်းစား ဆင်ခြင်တော်မူပြီးလျှင် မိမိသားတော်တို့၏
 နောင်ရေးကို ဆင်ခြင်ကြံတွေး၍ ရင်လေးတော်မူလှသောကြောင့် ဟာ၊ဟာ၊
 ပုတ္တက အစရှိသောဂါထာကို ရွတ်ဆိုမြှောက်ဟလျက် ဟင်းချ၍ ညည်းညူတော်မူ
 လေ၏။

၂၃။ ဟာ၊ ဟာ၊ ပုတ္တကနာမိတံ၊ ဂတာသေတာသု ရတ္တိသု။
 တေန တံ ဝိဒ္ဓနံ မဇ္ဈေ၊ ပကေ ဂေါရိဝ သီဒသိ။

* ဤ၌ ဂုဏသဒ္ဓါသည် လေးညို့ လေးကြိုးအနက်ကို ဟော၏။

ဟာ ဟာပုတ္တက၊ ဟယ် ဟယ် ချစ်သား။ ဂတာသု၊ လွန်လေကုန်ပြီးသော။
 တောသု ရတ္တိသု၊ ထိုည၌တို့၌။ တယာ၊ သင်သည်။ အနာဓိတံ၊ အတတ်ပညာ၊
 လိုရာရာကို၊ ကောင်းစွာ မသင်ကြားလိုက်ရ။ တေန၊ ထိုဆွံ့ မသင်ကြားလိုက်ရ
 ခြင်းကြောင့်။ တံ၊ သင်သည်။ ပကေ၊ နစ်ကျစေကြောင်း၊ ရွံ့ညွှန်ပျောင်း၌။
 ဂေါရိဝ၊ မြက်ကိုစားသည့်၊ နွားတိရစ္ဆာန်ကဲ့သို့။ ဝိဒူနံ၊ တတ်သိလိမ္မာ၊ မြား
 မြောင်းစွာသော ပညာရှင်တို့၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ သီဒသိ၊ အတတ်ပညာ၊
 မတတ်ပါသဖြင့်၊ မျက်နှာမလှ၊ အရှက်ရခြင်း တည်းဟူသော ညွှန်ပျောင်း၌
 ကောင်းကောင်းကြီး နစ်မြုပ်ရစ်လေလော။

ထို့ကြောင့် ယခုအခါ ငါ၏သားတော်တို့ကို အတတ်ပညာပြည့်စုံ၍ ဂုဏ်ရှိ
 သောသူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကြလေအောင် အဘယ်သို့လျှင် ကြံဆောင်အား
 ထုတ် ပြုလုပ်ရပါအံ့နည်း။ အကြောင်းမူကား—

၂၄။ အာဟာရနိဒ္ဒါဘယမေထုနဉ္စ၊
 သာမညမေတံ ပသုဘိ နရနံ။
 ဓမ္မော ဟိ တေသမဓိကော ဝိသေသော၊
 ဓမ္မေန ဟိနာ ပသုဘိ သမာနာ။

အာဟာရနိဒ္ဒါဘယမေထုနံ၊ အစာအာဟာရ သုံးဆောင်မှီဝဲခြင်း၊ အိပ်ခြင်း၊
 ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ မေထုနိမှီဝဲခြင်း ဟု ဆိုအပ်သော။ တေကာရဏံ၊ ဤလေးပါး
 အပေါင်း၊ အကြောင်းအစုသည်။ ပသုဘိ၊ သားတိရစ္ဆာန်တို့နှင့်။ နရနံ၊
 လူတို့အား။ သာမညံ၊ တူမျှ၏။ တေသံ၊ ထိုလူတို့၏။ အဓိကော၊ တိရစ္ဆာန်
 တို့ထက် ပိုလွန်သော။ ဝိသေသော၊ အထူးကား။ ဓမ္မောဟိ—ဓမ္မောဝေ၊ တရား
 သည်သာလျှင်တည်း။ တတော၊ ထိကြောင့်။ ဓမ္မေန၊ တရားမှ။ ဟိနာ၊ ယုတ်ကုန်
 သော။ နရာ၊ လူတို့သည်။ ပသုဘိ၊ သားတိရစ္ဆာန်တို့နှင့်။ သမာနာ၊ တူမျှ
 ကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အစာ အာဟာရ စားသောက် သုံးဆောင်ခြင်း၊ အိပ်ခြင်း၊
 ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ မေထုနိမှီဝဲခြင်းတည်းဟူသော ဤလေးပါးသော အရာတို့သည်
 တိရစ္ဆာန်တို့နှင့် လူတို့ အတူတူသာ ဖြစ်ကြကုန်၏။ တရားကို တတ်သိခြင်း၊
 ကျင့်ကြံခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတရားသည်သာလျှင် လူတို့က
 တိရစ္ဆာန်တို့ထက် သာလွန်ထူးမြတ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားမှ ဆုတ်ယုတ်ခဲ့ပါမူ
 ကား လူပင်ဖြစ်သော်လည်း တိရစ္ဆာန်နှင့် အတန်းအစားမခြား အလား
 တူပင် ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် လူပင်ဖြစ်သော်လည်း သူရာမဝင် လူစစ်မဟုတ် လူတု လူပိုသာ ဖြစ်
 ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစားပြန်သည်မှာ—

ယတော—

၂၅။ ဓမ္မတ္ထကာမမောက္ခာနံ၊ ယဿေကောပိ န ဝိဇ္ဇတိ။
အဇဂလထနဿေဝ၊ တဿ ဇာတိ နိရတ္ထကံ။

ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ဓမ္မတ္ထကာမ မောက္ခာနံ၊ ရအပ် ရထိုက်သော ကုသိုလ်တရား၊ စီးပွားဥစ္စာ၊ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာနှင့်၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ခြင်းတို့တွင်။ ဧကောပိ၊ တခုသောတရားမျှသည် လည်း။ နဝိဇ္ဇတိ၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန်မရှိခဲ့။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ဇာတိ၊ လူဖြစ်ရ ခြင်းသည်။ အဇဂလထနဿေဝ၊ ဆိတ်၏လည်ပင်း ရေမျိုအရပ်၌ရှိသော အသား မြတ်တု၊ အသားပိုနှစ်ခုကဲ့သို့။ နိရတ္ထကံ၊ မည်သည့်အရာမျှ အကျိုးမပြီး၊ သက်သက် အချည်းနှီးသာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင်သူသည် ရသင့်ရထိုက်သော ကုသိုလ်တရား စီးပွားဥစ္စာ ကာမဂုဏ် ချမ်းသာနှင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဤလေးပါးသော အရာတို့တွင် တပါးပါးကိုမျှ မရရှိခဲ့အံ့၊ ထိုသူ၏ လူ့ဘဝ လူ၏အဖြစ်ကို ရခြင်းသည် ဆိတ်၏ လည်ပင်း ရေမျိုအရပ်၌ တွဲရရှိကျ၍နေသော အသားမြတ်တု အသားပိုနှစ်ခုကဲ့သို့ မည်သည့် အမှု၌မျှ အသုံးမဝင် အကျိုး မပြီးဘဲ နိရတ္ထကအစစ် လူပိုသာဖြစ်သည်ဟူလို။

ကံကိုသာယုံသူတို့၏ သဘောထားများ

ဤအရာ၌ ကပ္ပကို မဟာဗြဟ္မာ ပြုပြင်ဖန်ဆင်းသည်ဟု အယူရှိကုန်သော သူတို့၏ အမြဲလက်ကိုင်ထား၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားတို့ကို ထည့်သွင်း၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်တော်မူပြန်သည်မှာ—

ယဉ္ဇ ဝုစ္စတေ—

၂၆။ အာယု ကမ္မဉ္ဇ ဝိတ္တဉ္ဇ၊ ဝိဇ္ဇာ နိဓနမေဝ စ။
ပဉ္ဇေတာနျပိ သဇ္ဇန္တေ၊ ဂဗ္ဘတ္ထဿေဝ ဒေဟိနော။

ယဉ္ဇ၊ အကြင်စကားကိုလည်း။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုအပ်၏။ အာယုစ၊ အသက် လည်းကောင်း။ ကမ္မဉ္ဇ၊ အမှုကိစ္စလည်းကောင်း။ ဝိတ္တဉ္ဇ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ လည်းကောင်း။ ဝိဇ္ဇာစ၊ အတတ်ပညာလည်းကောင်း။ နိဓနမေဝစ၊ သေခြင်း လည်းကောင်း။ တောနိပဉ္ဇ၊ ဤငါးပါးတို့ကို။ ဂဗ္ဘတ္ထဿေဝ၊ အမိဝမ်း၌တည်စဉ် သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဒေဟိနော၊ အသက်အတ္တ၏ အလို့ငှါ။ သဇ္ဇန္တေ၊ မဟာ ဗြဟ္မာမင်းသည် ဖန်ဆင်းစီရင်အပ်ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။သတ္တဝါတို့၏ နေရမည့်အသက်အပိုင်းအခြားကိုလည်းကောင်း၊ ထိုသို့သောအခါကာလ၌ တွေ့ကြုံ ရင်ဆိုင်ရမည်ဖြစ်သော အမှုကိစ္စတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အတတ်ပညာ တတ်မြောက်ခြင်း မတတ်မြောက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပြည့်စုံခြင်း မပြည့်စုံခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ သေရမည့်အကြောင်း တရားကိုလည်းကောင်း၊ ဤငါးပါးသော အရာတို့ကို အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေတည် နေစဉ်ကပင်လျှင် မဟာဗြဟ္မာမင်းသည် သတ္တဝါတယောက်၏တဘဝလုံးအတွက် အကွက်ကျစီမံပြီးဖြစ်သောကြောင့် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို ဤငါးပါးသော အရာတို့ကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ အသစ်တဖန် ထပ်မံပြင်ဆင်၍ ရမည်မဟုတ်၊ ပြင်ဆင်သော်လည်း အကျိုးမပြီး အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ပေမည်၊ သို့ဖြစ်၍ ဖြစ်သမျှ အကြောင်း အကောင်းချည်း ဟု ဆင်ခြင်ကြံတွေးလျက် အေးအေးနှင့် အားမထုတ်ဘဲ အမြဲပင်နေထိုင်သင့်ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင်တဖန် ထိုသူတို့၏ ဆိုဟန်ကို ထပ်မံထည့်သွင်း၍ စဉ်းစားတော်မူပြန်သည်မှာ—

၂၇။ ယဒဘာဝီ န တံ ဘာဝီ၊ ဘာဝီ စေ န တဒညထာ။
ဣတိ စိန္တာဝိသဋ္ဌေါယ-မဂဒေါကိံ န ပီယတေ။

ယံ၊ အကြင် သဘောတရားသည်။ အဘာဝီ၊ ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထ၊ သဘာဝမရှိ၊ မဖြစ်တတ်။ တံ၊ ထိုသဘောတရားသည်။ နဘာဝီ၊ ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထ၊ သဘာဝရှိသည် မဟုတ်၊ ဘယ်အခါ၌မျှ ဧကန္တဖြစ်တတ်သည်၊ ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ စေ၊ အကယ်၍။ ယံ၊ အကြင်သဘောတရားသည်။ ဘာဝီ၊ ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထ၊ သဘာဝရှိသည်၊ ဖြစ်တတ်သည်၊ ဖြစ်လတုံသည်ဖြစ်အံ့။ တံ၊ ထိုသဘောတရားသည်။ အညထာ၊ တပါးသော မဖြစ်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ န၊ မဖြစ်။ (စင်စစ်ဧကန် အမှန်ဖြစ်ရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်) ဣတိဣမိနာပကာရေန၊ ဤသို့သောအပြားအားဖြင့်။ စိန္တာဝိသဋ္ဌေါ၊ စိုးရိမ်သောကတည်းဟူသော အဆိပ်ကို ပယ်ဖျောက်တတ်သော။ အယံအဂဒေါ၊ ဤသို့ဆင်ခြင်ခြင်းတည်းဟူသော မပူမဆွေး၊ စိတ်အေးဆေးကို။ ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ နံပီယတေ၊ အလိုလိုပပျောက်အောင်၊ မသောက်အပ် မသောက်ထိုက်ပါသနည်း။ ပီယတေဝေ၊ သောက်ဘို့အမှန်၊ သောက်ရန်နှစ်ခြိုက်၊ သောက်ဘို့ထိုက်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။တစုံတခုသော ဘေးဥပဒ် စသည်ကို ဤအရာသည် ဖြစ်ပေါ်လိမ့်မည်လော၊ မဖြစ်လောဟု ကြံစည်တွေးတောလျက် စိုးရိမ်သောက ဖြစ်ဘို့ရန်မလို၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မိမိ၏ ပကတိသဘောအတိုင်း မဖြစ်ရမည့်အရာသည် မည်သည့်အခါ၌မျှ ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်၊ ဖြစ်ရမည့်အရာသည် မဖြစ်ဘဲ နေလိမ့်မည်မဟုတ်၊ စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းသည် အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ကြံစည်တွေးတောလျက် စိုးရိမ်သောကဖြစ်ဘို့ရန် မလိုပေ။ သို့ဖြစ်၍ စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းတည်းဟူသော အဆိပ်ပျောက်စေတတ်သော ဤ ဖြစ်လိုရာ ဖြစ်စေ ဟု စိတ်နှလုံး ခုံးခုံးချခြင်းတည်းဟူသော စိတ်အေးဆေးကို အဘယ်ကြောင့် မမျှီမသောက်ဘဲ နေအပ်ပါမည်နည်း။ မစိုးရိမ် မပူဆွေးရလေအောင် ဤဆေးကိုသာ အမြဲသောက်ထိုက်ပေသည် ဟူလို။

(ဤကား ကံကိုသာ လုံးလုံးပုံ၍ ယုံကြသော သူတို့၏ ကြံစည်ပြောဆို ပုံတည်း။)

ကံကိုသာ လုံးလုံးမယုံသင့်ကြောင်း

ထိုသို့ ကံကိုသာ လုံးလုံးပုံ၍ မယုံထိုက်ကြောင်းကို တနည်းအားဖြင့် ဆင်ခြင် စဉ်းစားမိပြန်သည်မှာ—

၂၇။ န ကမ္မမပိ သဉ္ဇိန္တု၊ စဇေ ဥယျောဂမတ္တနော။
အနုယျောဂေန တေလာနိ၊ တိလေဟိ န သက္ကာ လဒ္ဓံ။

အပိ-ကေန္တန၊ သင့်တင့်လျော်ကန်၊ အမှန်စင်စစ် အားဖြင့်။ ကမ္မ၊ ရှေးရှေးသော ဘဝအစုတို့က၊ ပြုခဲ့သည့်ကုသိုလ်ကံကို။ သဉ္ဇိန္တု၊ အားထားသမှု၊ ကြံစည်ပြု၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဥယျောဂံ၊ ကြိုးပမ်းလုံ့လ၊ ဥဿာဟပြုခြင်းကို။ နစဇေ၊ မစွန့်လွှတ်ရာ။ အနုယျောဂေန၊ အားထုတ်လုံ့လ၊ ဥဿာဟမပြုဘဲ။ တိလေဟိ၊ နှမ်းတို့မှ။ တေလာနိ၊ ဆီတို့ကို။ လဒ္ဓံ၊ ရခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ မတတ်နိုင်။

အဓိပ္ပါယ်။ ။စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရတနာမှစ၍ အဝဝဂုဏ်သိမ်မညှိုးဘဲ ဘုန်းတန်ခိုးကြက်သရေ အထွေထွေတို့နှင့် ပြည့်စုံစေရန် ကြံဖန်ကြိုးစား၍ အားထုတ်ပြုလုပ်ပါသော်လည်း ကုသိုလ်ကံ မဖန်တီးက အချည်းနှီးပင်ဖြစ်ပေသည်။ သံသရာဥဒဟိုဝယ် ထိုထိုသော ဘဝအစုတို့က ပြုခဲ့သည့် ကုသိုလ်ကံတို့ ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ခဲ့ပါမူ ကံတော်လျှင် တချက်၊ ကံတက်လျှင် တကော်၊ ကံပေါ်လျှင် လောကမှာ လိုသမျှပြီးနိုင်သည် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ကံမပေးက မရ၊ ကံမကျွေးက မဝ၊ ကံပေးမှ ရနိုင်သည်၊ ကံကျွေးမှ ဝနိုင်သည် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ လိုသမျှအကြောင်းအရာတို့သည် ကောင်းစွာ ပြည့်စုံနိုင်မည်ဟု ကံကိုသာ လုံးလုံးပုံပြီးလျှင် အလုံးစုံသော အရာဌာနတို့၌ မိမိ၏ကြိုးပမ်းလုံ့လ ဥဿာဟပြုခြင်းကို အလျှင်းမလွှတ်သင့်ပေ။ ဤအရာ၌ ထောက်ချင့် စဉ်းစားဘို့အခင်း ဥပမာသွင်းရလျှင် လက်တွင်းရှိ နှမ်းအစုကို လုံ့လပြု၍ မကြိတ်မပွတ်ခဲ့ပါလျှင် အဘယ်မှာ ဆီကို ရနိုင်ပါမည်နည်း။ ဆီဆုံ၏အတွင်းသို့ သွတ်သွင်း၍ ကြိတ်မှ ပွတ်မှသာလျှင် မချွတ်ဆီကို ရနိုင်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ကြိုးပမ်းအားထုတ်

ဥဿာဟပြုလုပ်မှသာလျှင် အတိတ်ကံ အခွင့်သာသဖြင့် မမြင့်မကြာမီပင် လိုသမျှ ဖွံ့ဖြိုး၍ အကျိုးကိုဖြစ်စေနိုင်ပေမည် ဟူလို။

ထို့ပြင် ကံကိုသာ လုံးလုံးမပုံဘဲ မိမိ၏လုံ့လ ဥဿာဟကိုလည်း အစွမ်းကုန် အားထုတ်၍ ပြုလုပ်သင့်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစား ဆင်ခြင် ပြန်သည်မှာ—

၂၉။ ဥယျောဂိနံ ပုရိသသိံ ဟမုပေတိ လက္ခမိ၊
 ကမ္မေန ဒေယျမိတိ ကာပုရိသာ ဝဒန္တိ။
 ကမ္မံ နိဟန္တု ကုရု ပေါရိသမတ္တသတျာ၊
 ယတနေ ကတေ ယဒိ န သိဇ္ဈတိ ကောတြ ဒေါသော။

လက္ခမိ၊ စည်းစိမ်ကြက်သရေ၊ အထွေထွေနှင့်၊ အသရေကိုစောင့်သော လက္ခမိမည်သော နတ်သွီးသည်။ ဥယျောဂိနံ၊ အားထုတ်လုံ့လ၊ ပြုလုပ်ကြ ကုန်သော သူတို့အား။ ပုရိသသိံဟံ၊ တင့်တယ်လျောက်ပတ်၊ ယောက်ျား မြတ်၏ အဖြစ်သို့။ ဥပေတိ၊ သေချာမဖောက်၊ အမှန်ရောက်စေ၏။ ကမ္မေန၊ သံသရာဥဒဟုံ၊ ထိုထို ဘဝအစုတို့က ပြုခဲ့သော ကုသိုလ်ကံသည်။ ဒေယျမိတိ၊ ပေးသင့် ပေးထိုက်သဖြင့်၊ အလိုက်သင့် ပေးလိမ့်မည်ဟူ၍။ ကာပုရိသာ၊ အစွမ်းကုန်အားထုတ်၍၊ မပြုလုပ်လိုသော၊ လူယုတ် လူညံ့တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ အပျင်းနှင့် အဖျင်းကို၊ အရင်းခံအခြေထားလျက်၊ များများကြီး ပြောဆို ကြကုန်၏။ ကမ္မံ၊ ရှေးအကြောင်းမှန်၊ ကုသိုလ်ကံကို။ နိဟန္တု၊ နှိပ်နင်းလွှမ်းမိုး၊ အားကိုးမပြု၊ ဂရုမစိုက်ဘဲ။ အတ္တသတျာ၊ မိမိ၏အရည်အချင်း၊ အတွင်းဓာတ် အမျိုးမှန်သည်၊ အဘိုးတန်သတ္တိထူးဖြင့်။ ပေါရိသံ၊ ထွန်းထွန်းကားကား၊ ယောက်ျားပြီသည်၏အဖြစ်ကို။ ကုရု၊ ကိုယ်ကိုယ်ကို ဂုဏ်မညှိုးရအောင်၊ ကြိုးစား၍ပြုလုပ်လိုက်ပါလော။ ယတနေ၊ ကြိုးပမ်းလုံ့လ၊ ဥဿာဟစိုက်ခြင်း ကို။ ကတေ၊ မယုတ်မယွင်း၊ မဆုတ်ငြင်းဘဲ၊ အဟုတ်အပြင်းအားဖြင့်၊ အတင်း လုပ်ဆောင်အပ်သည်ရှိသော်။ ယဒိ နသိဇ္ဈတိ၊ အကယ်၍ ခရီးမရောက်၊ မပြီး မြောက်သည်ဖြစ်ပါအံ့။ ဝါ၊ မပြီးမြောက်စေကာမူ။ အတြ၊ ထိုသို့ ခရီးမရောက် မူ၍၊ မပြီးမြောက်ဘဲရှိရာ၌။ ကောဒေါသော၊ မဖွယ်သနစ်၊ အကယ်စစ်ခဲ့လျှင်၊ ဘယ်အပြစ် ရှိနိုင်ပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ လုံ့လဥဿာဟနှင့် ပြည့်စုံပြီးလျှင် အရာရာသော အမှုကိစ္စတို့၌ နိုးကြားထကြွ ဝီရိယထူထောင်၍ ကြံဆောင်အားထုတ် ပြုလုပ် သော သူတို့အားသာလျှင် စည်းစိမ်ကြက်သရေ အထွေထွေကို စောင့်သော လက္ခမိနတ်သွီးသည် တင့်တယ်လျောက်ပတ် မြင့်မြတ်သော ဂုဏ်သရေရှိ လူကြီး

လူကောင်း၏အဖြစ်သို့ ရောက်အောင် စောင့်ရှောက် မစပေသည်။ မြင်မြင်ဝါးဝါး သာမန်လူစားမျိုးကိုကား မစောင့်ရှောက် မမစပေ။ သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း အပျင်းနှင့် အဖျင်းကို ကိုးကား အားထားကြကုန်သော အယုတ်စား အညံ့စား အောက်တန်းသမားတို့ကမူကား “သတ္တဝါတို့၏ ဆိုးမှု ကောင်းမှု ဤနှစ်ခုကို ကံသည်သာ ပြုပြင်စီမံသည် ကံပြုမှု နှစ်ကြသည်။ သို့ဖြစ်၍ မကြိုးစား အားမထုတ် သော်လည်း မဆုတ်ယုတ်။ ကြိုးစား အားထုတ်သော်လည်း အကျိုးမပြီး အချည်းနှီးသာ ဖြစ်သည်” ဟု ကံကိုသာ အားထား၍ များစွာ ပြောဆိုကြ ကုန်၏။ ထိုသို့ပင် ပြောဆိုကြကုန်သော်လည်း စင်စစ်မှာမူ ကံကိုသာ ကိုးစား၍ အားထားခြင်းမပြုဘဲ မိမိ၏ အရည်အချင်းဖြစ်သော အတွင်းဓာတ် အမျိုး မှန်သည့် အဘိုးတန်သတ္တိ ယောက်ျားတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ရှိစွမ်းပကားဖြင့် ထွန်းထွန်း ကားကား ယောက်ျားပြီသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်အောင် ကြံဆောင် အားထုတ်၍ ပြုလုပ်သင့်ပေသည် ပြုလုပ်ပါလော့။ ထိုသို့ အားထုတ် ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်ရာ၌ အကယ်၍ အကျိုးမပြီး အချည်းနှီး ဖြစ်ခဲ့ပါသော်လည်း ဖြစ်ခဲ့စေကာမူ ထိုသို့ အချည်းနှီးဖြစ်ရာ၌ အဘယ်အပြစ်ရှိပါအံ့နည်း မည်သည့် အပြစ်မှ မဖြစ်နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ကြိုးစား၍သာ အားထုတ်သင့်ပေသည်ဟူလို။

ယင်းသို့ ကံကိုသာ အားမထားဘဲ ယောက်ျားပြီသော အားထုတ် ပြုလုပ် သင့်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ တဖန် စဉ်းစား ဆင်ခြင်ပြန်သည်မှာ—

၃၀။ ယထာ ဟေျကေန စက္ကေန၊ န ရထဿ ဂတိ ဘဝေ။

ဧဝံ ပုရိသကာရေန၊ ဝိနာ ကမ္မံ န သိဇ္ဈတိ။

ဟိ၊ တန္တုပြုရာ၊ ဥပမာကို၊ ထင်စွာဆိုဦးအံ့။ ဧကေန၊ တခုထည်းသော။ စက္ကေန၊ ရထားစက်ဘီးဖြင့်။ ရထဿ၊ ရထား၏။ ဂတိ၊ ရွှေ့ရှား သွားလာခြင်း သည်။ နဘဝေ—နဘဝေယျ ယထာ၊ မဖြစ်နိုင်ရာသကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ၊ ထိုနည်း မခြား၊ အလားပမာ၊ အတူသာလျှင်။ ကမ္မံ၊ ရှေးအတိတ် ဘဝအစုတို့က၊ ပြုခဲ့သည့် ကုသိုလ်ကံသည်။ ပုရိသကာရေန၊ ယောက်ျားပြီပြီ၊ စွမ်းရည်မယုတ်၊ အားထုတ်လို့ လ၊ ဝီရိယနှင့်။ ဝိနာ၊ လွတ်လွတ်ရှင်းရှင်း၊ အသန့်ကင်းလျက်။ နသိဇ္ဈတိ၊ ခရီးမရောက်၊ မပြီးမြောက်နိုင်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဥပမာအားဖြင့် လှည်း၊ ရထားတို့သည် ဘီးတခုထည်းဖြင့် လိုရာသို့ ခရီးရောက်အောင် မရွှေ့ရှား မသွားလာနိုင်၊ ဘီးနှစ်ခုရှိမှ ဘီးနှစ်ခု ဖြင့်သာ လိုရာသို့ ရွှေ့နိုင် ရောက်နိုင်သကဲ့သို့၊ ထိုအတူ ရှေးရှေးသော ဘဝအစု တို့က ပြုခဲ့သော ကံတခုထည်းဖြင့် လိုအပ်သော အကျိုးကို မပြီးစေနိုင်၊ စင်စစ်မှာမူ ကံပိုင်ရှင် ယောက်ျားက အားထုတ်လို့ လ ဝီရိယစိုက်ထုတ်၍ ကူညီ ပြုလုပ်မှသာ အကျိုးကို ပြီးစေနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ကံကိုသာ လုံးလုံးကြီး

ကြိုးစား၍ အားမထားသင့်၊ ယောက်ျားတို့၏ သတ္တိခွန်အား စွမ်းပကား ဖြင့်လည်း ကြိုးစား၍ အားထုတ်သင့်သည် အားထုတ်ရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင် ကံ၏အရကိုလည်းကောင်း ထိုကံကိုသာ အားမထားမှု၍ ယောက်ျား ပြီသစွာ အားထုတ် ပြုလုပ်သင့်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစား ဆင်ခြင်ပြန်သည်မှာ—

၃၁။ ပုဗ္ဗဇာတိကတံ ကမ္မံ၊ တံ ကမ္မမိတိ ကထျတေ။

တသ္မာ ပုရိသကာရေန၊ ယတံ ကရေ အတန္တိတော။

ပုဗ္ဗဇာတိကတံ၊ သံသရာဥဒဟို၊ ထိုထိုသို့သော ဘဝအစုတို့က ပြုလုပ်စီမံ ခဲ့သော။ ယံ ကမ္မံ၊ အကြင် ရောရာသောင်းပြောင်း၊ ကိစ္စအပေါင်းသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ တံ ကမ္မံ၊ ထို ရောရာသောင်းပြောင်း၊ အပေါင်းကိစ္စ၊ ဟူသမျှကို။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ကမ္မံ ဣတိ၊ အကြောင်းဆုံ၍ အခွင့်ဆိုက်လျှင်၊ အလိုက် သင့် အကျိုးဖန်မည့်၊ အဘိုးတန် အမွေအနှစ်၊ ကံတရားအစစ်ဟူ၍။ ကထျတေ၊ သဘောအလို၊ မနောသိုလျက်၊ ပြောဆိုအပ် ပြောဆိုထိုက်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ပြောဆိုအပ် ပြောဆိုထိုက်သောကြောင့်။ အတန္တိတော၊ မပျင်းမရိ၊ လုံ့လရှိ သည်ဖြစ်၍။ ပုရိသကာရေန၊ ယောက်ျားပြီပြီ၊ စွမ်းရည်ပြသ၊ ဥဿာဟဖြင့်။ ယတံ၊ ကြိုးပမ်းပြုလုပ်၊ စွမ်းအားထုတ်ခြင်းကို။ ကရေ၊ အဟောင်းကံ အခွင့် ဆိုက်သဖြင့်၊ အလိုက်သင့် အကျိုးပေးနိုင်ရန်၊ စိတ်ရည်သန်လျက်၊ အမှန် ပြုလုပ် ပေရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ကံ ဟူသည်ကား အခြားမဟုတ် အကျိုးပေးရန် အကြောင်း အခွင့် တိုက်ဆိုင်ခဲ့ပါလျှင် အလိုက်သင့် လက်မနှေးဘဲ အကျိုးပေးရန် စုပေါင်း၍ အခွင့်ကောင်း စောင့်စားလျက် အားယူ၍နေကြသော ရှေးရှေးသော ဘဝ အဟောင်းတို့က များစွာသောင်းပြောင်း ကောင်းမှု မကောင်းမှု ပြုခဲ့သမျှ အတန်တန်ကို ကံ ဟူ၍ ဆိုအပ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ထိုကုသိုလ် ကံတရားတို့ အခွင့်အလမ်းတက်တိုး၍ အကျိုးပေးနိုင် အကျိုးပေးခွင့် ရနိုင်စေရန် မပျင်းမရိယောက်ျားပြီပြီ စွမ်းရည်သတ္တိ လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုထိုရောက်ရောက် ကြိုးစားလျက် အားထုတ်သင့်ပေသည်ဟူလို။

ထို့ပြင် လုံ့လဥဿာဟဖြင့် အားထုတ်ပြုလုပ်ပါလျှင် မိမိတို့အလိုရှိအပ်သော အကျိုးအမျိုးမျိုးကို ကုသိုလ်ကံက စီမံဖန်တီး၍ပေးနိုင်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း ၍ စဉ်းစားပြန်သည်မှာ—

ယထာ—

၃၂။ မတ္တိကပိဏ္ဏတော ကတ္တာ၊ ကုရတေ ယံ ယဒိစ္ဆတိ။

ဝေမတ္တကတံ ကမ္မံ၊ မာနဝေါ ပဋိပဇ္ဇတေ။

ကတ္တာ၊ အိုးခွက်တို့ကို ပြုလုပ်တတ်သော အိုးထိန်းသည်သည်။ မတ္တိကပိဏ္ဍတော၊ မြေစိုင်း၊ မြေစေးမှ။ ယံယံ၊ အကြင်အကြင်သို့သော အိုးခွက်ဘဏ္ဍာကို။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ တံတံ၊ ထိုထို အလိုရှိအပ်သော အိုးခွက်ဘဏ္ဍာကို။ ကုရုတေ - ကရောတိယထာ၊ ပြုလုပ်ဘိသကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ထိုနည်းပမာ၊ အတူသာလျှင်။ အတ္တကတံ၊ ရှေးရှေးသော ဘဝအစုတို့က မိမိပြုခဲ့သော။ ကမ္မံ၊ ကောင်းကျိုးပေးရန် ကုသိုလ်ကံကို။ မာနဝေါ၊ ကံ၏ပိုင်ရှင် မောင်လုလင်သည်။ ဥယျောဂေန၊ အားထုတ်လုံ့ လာဝီရိယဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇတေ၊ လိုအပ်သည့်အကျိုးတို့ အမျိုးမျိုး ပြီးမြောက်ရန် စီမံပြုလုပ်ပေရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အိုးထိန်းသည်သည် မြေစေး၊ မြေစိုင်းအစုမှ မိမိ အလိုရှိအပ်သော ပုံပန်းသဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုးနှင့် အကြီးအငယ် ပမာဏ အမျိုးမျိုးသော အိုးခွက်တို့ကို စီမံပြုလုပ်၍ ထုတ်နုတ်ယူငင်ဘိသကဲ့သို့၊ ထိုအတူ မည်သူမဆို သတ္တဝါပုဂ္ဂိုလ်ဟူသမျှတို့သည် သံသရာဥဒဟို ထိုထိုဘဝအစုတို့က ပြုလုပ်ခဲ့သော သူဌေး သူကြွယ် ဖြစ်စေနိုင်သောကံ အစိုးရအရာရှိ မင်းကြီး၊ စိုးကြီးနှင့် ဘုရင်အဖြစ်စသည်တို့ကို ဖြစ်စေနိုင်သော အကြောင်းအခွင့် တိုက်ဆိုက်က အလိုက်သင့်အကျိုးပေးရန် အသင့်ဖြစ်သော ကံတို့သည် အနန္တ - အပရိမာဏ မရေမတွက်နိုင်အောင် မြားမြောင်စွာ ရှိကြကုန်၏။ သို့ဖြစ်၍ ထိုကံတို့ အခွင့်သာ၍ အခါမလင့်ကြစေရန် သူဌေးကျင့် သူဌေးကြံ ကြံလျှင် သူဌေးဖြစ်စရာရှိ၏။ ဟူသော ရှေးသူဟောင်းတို့ မိန့်ဆိုမှာထားအပ်သော စကားနှင့်အညီ မိမိအလိုရှိအပ်သောအဖြစ်မျိုး အကျိုးအားလျော်ကန်အောင် ဉာဏ် ဝီရိယ ထူထောင်၍ ကြံဆောင်အားထုတ် ပြုလုပ်သင့် ပြုလုပ်ထိုက်ပေသည်ဟူလို။

ထို့ပြင် ကံကိုသာ လုံးလုံးပုံ၍ ယုံကြည်ကိုးစားခြင်းမပြုဘဲ အမြဲအားထုတ် ပြုလုပ်သင့်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ တဖန် စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်သည်မှာ—

အပရဉ္စ—

၃၃။ ကာကတာလိယိဝ ပတ္တံ၊ ဒိသ္မာပိ နိမိမဂ္ဂတော။
 န သဿံ ကမ္မမာဒတ္ထေ၊ ပုရိသတ္ထမပေက္ခတိ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ကာကတာလိယိဝ၊ ထန်းသီးကြွေခိုက်၊ ကျီးနင်းခိုက် ဆိုဘိသကဲ့သို့။ အဂ္ဂတော၊ ရှေးအတိတ်ကံသည် စီမံဆော်နှိုးသဖြင့်၊ အကျိုးပေးခွင့်၊ အခိုက်နှင့် ကြုံကြိုက်သော ယောက်ျား၏ ရွှေမှောက်၌။ ပတ္တံ၊ အလိုက်သင့်လျော်၊ ဖြစ်ပေါ် ကျရောက်လာသော။ နိမိံ၊ ရတနာမျိုး၊ မြတ်ရွှေအိုးကို။ ကမ္မံ၊ အတိတ်စီမံ၊ ကုသိုလ်ကံသည်။ ဒိသ္မာပိ၊ အထင်အလျား၊ တွေ့မြင်ငြားသော်လည်း။ သဿံ၊ မိမိဟုဆို၊ ကုသိုလ်ကံသည်။ နအာဒတ္ထေ၊ မသိမ်း

မယူပေ။ ပုရိသတ္ထံ ဝေ၊ ပုညရှင်ယောကျ်ား၏၊ စီးပွားအကျိုးကိုသာလျှင်။ အပေက္ခတိ၊ မြော်မြင်သမျှ၊ ငဲ့ကွက်ပြုပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုမှတစ်ပါးလည်း လောက၌ ထန်းသီးကြွေခိုက်၊ ကျီးနင်းခိုက် ဟူသော ဆိုရိုးစကားကဲ့သို့၊ ရုတ်တရက် ရှောင်တခင် ကံရှင်ယောကျ်ား၏ ရွှေ မှောက်၌ အကျိုးပေးရန် အခိုက်သင့် အခွင့်သာသဖြင့် ကံအားလျော်စွာ ကျ ရောက် ဖြစ်ပေါ်၍ လာသော ရတနာရွှေအိုးကို ကံသည် မိမိလည်းမယူ၊ ကံရှင် ယောကျ်ား၏ လက်သို့လည်း ကောက်ယူ ထည့်ပေးလိမ့်မည်မဟုတ်၊ စင်စစ်မှာ မူကား ကံရှင်ယောကျ်ား၏ အကျိုးကို ရွှေရှုကာမျှသာ ဖြစ်ပေသည်။ ကံရှင် ယောကျ်ားသည် ကောက်ယူမှသာ ထိုရွှေအိုးကို ရနိုင်ပေမည်၊ သို့ဖြစ်၍ အရာ ရာသော ကိစ္စဟူသမျှတို့၌ အလိုအလျောက် ပြီးမြောက် ပြည့်စုံစေရန် ကံသည် သာလျှင် မချွတ်မလွဲ အမြဲပြုပြင် စီရင်ဖန်ဆင်းလိမ့်မည်ဟု နှလုံးသွင်း မပြုဘဲ အမှုအားလျော်စွာ သင့်တော်သည့်အားထုတ်မှုကို ပြုလုပ်ထိုက်ပေသည် ပြုလုပ် ရမည်ဟုဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင် အားထုတ်လုံ့လ ပြုလုပ်ရမည့်အကြောင်းကို ဥပမာ လောင်းစွက်၍ အကွက်ကျဆင်ခြင် စဉ်းစားမိပြန်သည်မှာ—

၃၄။ ဥယျာမေန ဟိ သိဇ္ဈန္တိ၊ ကာရိယာနိ န မနောရထံ။
န ဟိ သုတ္တဿ သီဟဿ၊ ပဝိသန္တိ မုခေ မိဂါ။

ကာရိယာနိ၊ ကောင်းကျိုးရရန်၊ အတန်တန်သော ကိစ္စတို့သည်။ ဥယျာ-
မေန၊ ပြင်းစွာလုံ့လ၊ ဥဿာဟဖြင့်။ သိဇ္ဈန္တိ၊ ကြံတိုင်းပေါက်ရောက်၊ ပြီးမြောက်
ပြည့်စုံကြကုန်၏။ မနောရထံ—မနောရထေန၊ စိတ်၌ မြှော်မှန်းလျက်၊ တမ်းတ
ရည်ရော်၊ ဖြစ်ပေါ်စေလိုခြင်းမျှဖြင့်။ နသိဇ္ဈန္တိ၊ ကြံတိုင်းမပေါက်၊ မပြီးမြောက်
ကြကုန်။ သုတ္တဿ၊ လုံ့လမဖက်၊ သက်သက်ဂူတွင်း၌၊ စင်းစင်းကြီး အိပ်၍
နေသော။ သီဟဿ၊ သားများသေဌ်နင်း၊ ခြင်္သေ့မင်း၏။ မုခေ၊ ခံတွင်း၌။
မိဂါ၊ အစာအသွင်၊ သားသမင်တို့သည်။ နပဝိသန္တိဟိ—နပဝိသန္တိ ဝေ၊ ခြင်္သေ့
မင်း အစာပြတ်လျက်၊ ငတ်၍ပင် သေသော်လည်း၊ ဧကန္တ မဝင်ကြကုန်။

အဓိပ္ပါယ်။ ။သားအပေါင်းတို့၏ ဘုရင်ဖြစ်သော ခွန်အားဗလပြည့်ဖြိုး၍
တန်ခိုးနှင့်ပြည့်စုံသည့် ခြင်္သေ့မင်းသည် တော၌ ခိုအောင်းမှီနေကြကုန်သော
သားတိရစ္ဆာန်တို့သည် မိမိ၏ အစာတို့ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ ခြင်္သေ့မင်း အလိုရှိပါမူ
လိုသမျှ ဖမ်းယူစားသုံးနိုင်သည်၊ သို့ပင်ဖြစ်လင့်ကစား ခြင်္သေ့မင်းသည် သားတို့
ကို ရှာဖွေခြင်း လိုက်လံဖမ်းယူခြင်းအမှုကို မပြုမူ၍ မိမိ၏ ဂူတွင်း၌သာလျှင်
စင်းစင်းကြီး အိပ်၍နေပါမူ ခြင်္သေ့မင်း အစာပြတ်လတ်သဖြင့် ငတ်၍ပင်သေ
သော်လည်း သားတိရစ္ဆာန်တို့ တကောင်တမြီးမှ မိမိအလိုအလျောက် လာ

ရောက်ပြီးလျှင် ခြင်္သေ့ကြီး၏ ခံတွင်းသို့ ရိုသေစွာ တိုးဝင် ဝပ်စင်း၍ အစားခံခြင်းအမှုကို ပြုလုပ်မည်မဟုတ်ပေ။ ထို့အတူ ထိုထိုများစွာ သတ္တဝါ ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ သသရာအစဉ် ရှေးယခင်ဘဝတို့က ပြုလုပ်စီမံခဲ့ကြသော ဖွံ့ဖွံ့ဖြိုးဖြိုး အကျိုးပေးနိုင်သော ကံတို့သည် အကျိုးပေး၍ မကုန်နိုင်အောင် များစွာစုပုံ၍ တပုံတခေါင်းကြီး ရှိကြပါသော်လည်း ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ အကျိုးဖြစ်ပေါ်စေရန် အတန်တန်သော အမှုကိစ္စ ဟူသမျှတို့သည် လုံ့လစိုက်ထုတ် ပြုလုပ်မှသာ ပြည့်စုံပြီးမြောက်ကြကုန်သည်။ ပြည့်စုံပြီးမြောက်စေချင်သည် ပြီးမြောက်စေလိုသည် ဟူ၍ စိတ်က ရော်ရမ်းလျက် မြှော်မှန်းတမ်းတ၍ နေကာမျှဖြင့် မည်သည့် အခါ၌မျှ အလိုအလျောက် ပြည့်စုံနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် တိမ်မြုပ်၍နေသော ကောင်းကျိုးတို့ကို ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ဖြစ်ပေါ်စေရန် လုံ့လဝီရိယတည်းဟူသော မောင်းတံဖြင့် ခပ်သန်သန် ကုတ်ကော်၍ ထုတ်ဖော်ရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင် သားသမီးတို့ တတ်သိလိမ္မာစေရန်မှာ မိဘတို့တာဝန်ဝတ်တရား မကင်းကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ဆင်ခြင်စဉ်းစားပြန်သည်မှာ—

၃၅။ မာတာပိတုကတာဘျာသော၊
 ဂုဏိတမေတိ ဗာလကော။
 န ဂဗ္ဘစုတိမတ္တေန၊
 ပုတ္တော ဘဝတိ ပဏ္ဍိတော။

မာတာပိတုကတာဘျာသော - မာတာပိတုကတအဘျာသော၊ မိဘတို့သည် ပြုလုပ်စေအပ်သော အတတ်ပညာ သင်ကြား လေ့ကျက်ခြင်းရှိသော။ ဗာလကော၊ အရွယ်နုနယ်၊ သားသူငယ်သည်။ ဂုဏိတံ၊ ဂုဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ တေ၊ ရောက်၏။ ဂဗ္ဘစုတိမတ္တေန၊ နှုတ်ပိုက်ကိုယ်လေး၊ မွေးဖွား၍ပေးကာမျှဖြင့်။ ပုတ္တော၊ အရွယ်နုနယ်၊ သားသူငယ်သည်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ နဘဝတံ၊ ကေန်စင်စစ် မဖြစ်နိုင်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ မိဘတို့က လူ့အဖြစ်သို့ ရောက်အောင် မွေးဖွား၍ ပေးကာမျှဖြင့် သားသူငယ်သည် ပညာအရည်အချင်းနှင့်ပြည့်စုံသော လူတတ်လူလိမ္မာ မဖြစ်နိုင်၊ စင်စစ်မှာမူ ငယ်ရွယ်စဉ်အခါ မိဘတို့က သင့်လျော်ရာ ဆရာထံသို့ အပ်နှံ၍ ပညာသင်ကြား လေ့ကျက်စေမှသာ ပညာအရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံသော လူတတ် လူလိမ္မာ ဖြစ်နိုင်သည်။ သို့ဖြစ်၍ သားရင်မိဘတို့သည် မိမိတို့၏ သားကို ငယ်ရွယ်စဉ်အခါ အချိန်ရှိခိုက် ကျောင်း၌ အပ်နှံ၍ ပညာသင်ကြား စေရန်မှာ မိဘတို့၏ တာဝန် ဝတ်တရားသာ ဖြစ်ပေသည်ဟူလို။

မိဘတာဝန်နှင့် ပညာမတတ်မှု၏ အပြစ်များ

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ပညာရှင် အများတို့သည် မာတာ သတ္တု အစရှိသော စကားကို မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

တထာ စုတ္တံ—

၃၆။ မာတာ သတ္တု ပိတာ ဝေရီ၊ ယေန ဗာလော န ပါဌိတော။
န သောဘတေ သဘာမဇ္ဈေ၊ ဟံသမဇ္ဈေ ဗကော ယထာ။

တထာ စ-တတောဝေ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဥတ္တံ၊ ပြောဆိုအပ်၏။ ယာယမာတုယာ စ၊ အကြင် မွေးသည့်မိခင်၊ ကျေးဇူးရှင်သည်လည်းကောင်း။ ယေနပိတုနာ စ၊ အကြင် မွေးသည့်ဘခင်၊ ကျေးဇူးရှင်သည်လည်းကောင်း။ ဗာလော၊ ရင်သွေးနုနယ်၊ သားသူငယ်ကို။ နပါဌိတော၊ ကျောင်းမှာအပ်နှံ၊ ဆရာထံဝယ်၊ ကျမ်းဂန် စာပေနှင့်၊ အထွေထွေသော အတတ်ကို၊ မရွတ်ဘာသ် မသင်ကြားစေအပ်။ သာ မာတာ၊ ထိုသားငယ်ကို ကျောင်းမှာအပ်၍၊ အတတ် မသင်စေသော အမိသည်။ သတ္တု၊ ရန်သူစင်စစ်၊ အမှန်ဖြစ်၏။ သော ပိတာ၊ ထို ကျောင်းမှာ မထားမူ၍ သားငယ်၏ အညွန့်အကျိုးတို့ကို ချိုးဖဲ့ ဖျက်ဆီး တတ်သော အဘသည်။ ဝေရီ၊ ရန်သူအစစ်၊ အမှန်ဖြစ်၏။ သော ဗာလော၊ ထို အတတ်ပညာ၊ ဗလာအလျင်း၊ မိုက်၊ အဖျင်းသော သားသည်။ ဟံသမဇ္ဈေ၊ အမြီးအတောင်၊ အမောက်ရောင်တို့ဖြင့်၊ ပြောင်ပြောင် တောက်လင်းသော၊ ဟင်္သာမင်းတို့၏ အလယ်၌။ ဗကောယထာ၊ ပုံဟန် ထိုင်းမှိုင်း၊ အသွင်ရိုင်း သည့်၊ ဥဗျိုင်း၏အလားကဲ့သို့။ သဘာမဇ္ဈေ၊ ပညာအရှင်၊ သဘင်ပရိသတ်၊ လူတတ် လူလိမ္မာတို့၏ အလယ်၌။ န သောဘတေ၊ အနှံ့၊ အ-အ၊ အနု၊ အထူ၊ အမူခြားနား၊ လွန်ထင်ရှားသဖြင့်၊ လားလားမှ မတင့်တယ်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ မိမိတို့၏ သားသမီးတို့ကို ငယ်ရွယ်စဉ်အခါ အချိန်ရှိခိုက် ကျောင်း၌အပ်နှံ၍ အတတ်ပညာမသင်ကြားစေသော မိဘဟူသည် နောင်အခါ ထိုသားငယ်တို့ အရွယ်ရောက်၍ လူလားမြောက်သည့်အခါ ဖြစ်ထွန်း ပေါ် ပေါက်လတ်သော အညွန့် အကျိုးစီးပွားတို့ကို ချိုးဖဲ့ ဖျက်ဆီးသည် မည် သောကြောင့် ထိုသားငယ်တို့၏ ရန်သူကြီးတို့ မည်ကုန်၏၊ ထိုသို့ မိဘနှစ်ပါးတို့ ဝတ်တရား ပျက်ကွက်သည့်အတွက် ငယ်ရွယ်စဉ်က ကျောင်းတက်၍ အတတ် ပညာ မသင်ကြားခဲ့ရသဖြင့် ထုံ၊ အ၊ နု၊ ဖျင်း ပညာ ကင်းသော သူငယ်သည် အရွယ်ရောက်၍ လူလားမြောက်သည့် အခါ၌လည်း ထုံ၊ အ၊ နု၊ ဖျင်း ပညာကင်း သော လူမိုက် လူအကြီး တယောက်သာဖြစ်၍ လူတတ် လူလိမ္မာ ပညာရှင်

အများတို့၏ အလယ်သို့ ကျရောက်သည့်အခါ၊ ဥပမာအားဖြင့် လှပတင့်တယ်သော ရှေ့ဟင်္သာတို့၏အလယ်၌ ပုံဟန်မလှ ဂူကျ ထိုင်းမှိုင်းသော ဥပျိုင်း၏ အလားကဲ့သို့ မတင့်တယ် မဖွယ်ရာပေ။ ထို့ကြောင့် လောက၌ လူတတ်လူလိမ္မာ ပညာရှိရှားပါး၍ လူအ၊ လူန၊ လူဆိုး၊ လူမိုက်တို့များခြင်း၏ အရင်းအမြစ်ဖြစ်သော တရားခံ အစစ်ကို ရှာဖွေမှု ထိုသူတို့၏ မိဘနှစ်ပါးတို့သာလျှင် အရင်းအမြစ် တစ်တရားခံ အစစ်ကြီးတို့ ဖြစ်ကြပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ မိဘတို့သည် မိမိတို့၏ဝတ်တရားကို မချွတ်မမှားစေရအောင် သားငယ် သမီးငယ်တို့ကို ငယ်ရွယ်စဉ် အချိန်ရှိခိုက် အရေးစိုက်ပြီးလျှင် ကျောင်း၌အပ်နှံ၍ ပညာအရပ်ရပ်ကို တတ်မြောက်အောင် သင်ကြားစေရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင် လောက၌ ပညာအရည်အချင်း ညံ့ဖျင်းခဲ့ပါမူ အလျှင်းပင် မတင့်တယ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစား ဆင်ခြင်ပြန်သည်မှာ—

၃၇။ ရူပယောဗ္ဗနသမ္ပန္နာ၊ ဝိသာလကုလသမ္ဘဝါ။
ဝိဇ္ဇာဟိနာ န သောဘန္တေ၊ နိဂန္ဓာ ဣဝ ကိံသုကာ။

ဝိဇ္ဇာဟိနာ၊ ပညာချို့တဲ့၊ အတတ်မဲ့ကုန်သော။ ပုတ္တာ၊ သားတို့သည်။ ရူပယောဗ္ဗနသမ္ပန္နာပိ၊ ရုပ်ရေရူပ၊ လှပတင့်တယ်၊ အရွယ်နှင့်ပြည့်စုံကြကုန်သော်လည်းကောင်း။ ဝိသာလ ကုလ သမ္ဘဝါပိ၊ မြင့်မြတ်တင့်တယ်၊ ကြီးကျယ်သော အမျိုး၌ပင် ဖြစ်ကြကုန်သော်လည်းကောင်း။ နိဂန္ဓာ၊ မွေးကြိုင်သော ရနံ့မှ၊ အသန့်လွတ်ကင်းကြကုန်သော။ ကိံသုကာဣဝ၊ အဆင်း နီ ဝါ၊ ညီညာ ဆန်းတင့်၊ ပေါက်ပန်းပွင့်တို့ကဲ့သို့။ န သောဘန္တေ၊ အဆင်းလှလျက်၊ အချင်းပသဖြင့်၊ အလျှင်းမှ မတင့်တယ်ကြကုန်။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ပညာညံ့ဖျင်း အတတ်ကင်းသော သားသည် ရုပ်ရေရူပ လှပတင့်တယ် ရှုချင်ဘွယ်ရှိ၍ အရွယ်နှင့်ပြည့်စုံသည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ ဂုဏ်ဒြပ်နှင့် မြင့်မြတ်ကြီးကျယ်သော အမျိုးအနွယ်၌ ဖြစ်သည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ လှပတင့်တယ်သော အဆင်းသာရှိ၍ မွေးကြိုင်သောအနံ့ အလျှင်းမရှိသော ပေါက်ပွင့်ကဲ့သို့ ရုပ်ရေရူပ လှပတင့်တယ်ခြင်း တည်းဟူသော အဆင်းသာရှိ၍ အတတ် ပညာ တည်းဟူသော အချင်းမရှိခြင်းကြောင့် အလျှင်းမတင့်တယ်ပေ ဟူလို။

ထို့ပြင် ပညာမတတ်သောသူသည် ပရိသတ်၏ အလယ်၌ သက်သက်စကား မပြောဘဲ တုဏှိဘော နေမှသာလျှင် လူရုပ်မပျက်ဘဲ အရှက်မရမည့် အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်သည်မှာ —

ဟိ-ပြန် ၁-၃—ပ-မ-ဗ-သ-စ

၃၈။ မုဇ္ဈောပိ သောဘတေ တာဝ၊ သဘာယံ ဝတ္ထဝေဠိတော။
 တာဝ စ သောဘတေ မုဇ္ဈော၊ ယာဝ ကိဉ္စိ န ဘာသတေ။

ဝတ္ထဝေဠိတော၊ အဝတ်တန်ဆာတို့ဖြင့်၊ ကောင်းစွာပြုပြင်၊ ဆင်ယင်အပ်သော။ မုဇ္ဈောပိ၊ အတတ်ပညာ၊ ဗလာအလျှင်း၊ မိုက်,အ,ဖျင်းသောသူသည်လည်း။ သဘာယံ၊ ပညာဉာဏ်ရှင်၊ များဖြင်ပေါ်ယယ်၊ သဘင်လယ်၌။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ သောဘတေ၊ ဂုဏ်သရေရှိသူ၊ လူကြီးလူကောင်း၏အလား၊ ခမ်းနား တင့်တယ်ပေ၏။ မုဇ္ဈော၊ အတတ်ပညာ၊ ဗလာအလျှင်း၊ မိုက်,အ,ဖျင်းသောသူသည်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ကိဉ္စိ၊ အနည်းငယ်မျှ။ န ဘာသတေ၊ မပြောဆိုသေး။ တာဝ၊ ထိုသို့ နှုတ်ခမ်းကို အသာပိတ်၍၊ တဆိတ်မျှ မပြောဆိုသေးသမျှကာလပတ်လုံး။ သောဘတေ၊ ဂုဏ်သရေရှိသူ၊ လူကြီးလူကောင်း၏အလား၊ ခမ်းနားတင့်တယ်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အတတ်ပညာ မတတ်သော သူသည် အဝတ်တန်ဆာတို့ဖြင့် ကောင်းစွာဆင်ယင်ဝတ်စား၍ ပညာရှိသူ လူတတ် လူလိမ္မာ အများတို့၏အလယ်၌ ခပ်တည်တည်မျက်နှာထားဖြင့် စကားမပြော တုဏှိဘော နေပါမူ ထိုသို့စကား မပြောသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး လူတလုံး သူတလုံးအလား လူကြီးလူကောင်းအရာထား၍ အများက လေးစားကြပေမည်။ သို့ပင် ဖြစ်လင့်ကစား နှုတ်မြက် မိန့်ကြား၍ စကားပြောဆိုပါမူ အလွဲလွဲ အမှားမှား စကားလုံးမလှ အသုံးအနှုန်း နေရာမကျသည့်အတွက် အထက်က လေးစားသမျှ အကုန်ပျောက်၍ ကလေးကလားနှင့် မလေးမစားအပ်သည်၏အဖြစ်သို့ မချွတ်ရောက်ရမည် ဖြစ်ပေသည် ဟု ဆိုလိုသည်။

ပညာရှိကို နှိမ့်ဆည်းကပ်သင့်ပုံ

ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ဤသို့ပြဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းအရပ်ရပ်တို့ကို အထပ်ထပ် စဉ်းစားဆင်ခြင်တော်မူပြီးလျှင် ပညာရှင်ဖြစ်ကြကုန်သော လူကြီးလူကောင်း အပေါင်းတို့ကို စည်းဝေးစေပြီးလျှင် ထိုအစည်းအဝေး၌ ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူလေ၏။ အို ပညာရှင်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့ဤယခု ပြောဆိုလတံ့သော ကျွန်ုပ်၏စကားကို ကြားနာကြပါဦးလော။ စာပေကျမ်းဂန်နှင့် လမ်းမှန်သောအတတ်တို့ကို အနည်းငယ်မျှ မသင်ကြား မတတ်မြောက်ကြဘဲ အမြဲတန်း ပျော်ပါးလျက် လမ်းမှားသို့သာ လိုက်၍ နေကြကုန်သော ကျွန်ုပ်၏ သားမိုက် သားဆိုးတို့ကို ယခုအခါ လူတို့၏ ကျင့်တမ်းစည်းကမ်း နည်းလမ်းအမှန်တို့ကို ပြဆိုအပ်သော နီတိကျမ်းလာ အရာရာသော ဥပဒေသတို့ကို ညွှန်ပြသင်ကြားလျက် ရှေးယခင် အဖြစ်ဟောင်းတို့မှ ယခုတဖန် အသစ်ပြောင်း၍ ပညာရှိသူ လူကြီးလူကောင်း၏ အဖြစ်သို့ရောက်အောင်

ပြုလုပ် စမ်းဆောင်နိုင်သည့် အရည်အချင်းနှင့်ပြည့်စုံသော ပညာတံခွန် လူရည် ချန်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်မန် ပုဂ္ဂိုလ်ထူးတို့ တဦးဦး တယောက်ယောက် ရှိပါ၏လော ? ဟု စောကြောစစ်ဆေး၍ မေးမြန်းတော်မူပြီးလျှင် အကြောင်းနှင့် တကွ ပြလိုသည် ဖြစ်၍ ယတော ဟု အကြောင်းပြစကားကို အရင်းခံ အခြေထားလျက် တဖန် ဆက်လက်၍ ကာစော ကဉ္စနသံသဂေါ အစရှိသော ဂါထာ နှစ်ပုဒ်ကို ထုတ်ဆို မိန့်ကြားတော်မူပြန်လေ၏။

ယတော—

၃၉။ ကာစော ကဉ္စနသံသဂေါ၊ ဓတ္တေ မရကတိံ ဇုတိံ ။
တထာ သဗ္ဗိ သန္နိဓာနာ၊ မုဠော ယာတိ ပဝီဏတံ။

ယတော၊ အကြံကြောင့်။ ကာစော၊ အမျိုးမမှန်၊ ဖိုးမတန်သည့်၊ စဉ့်ဖလ် အစု၊ ကျောက်အတုသည်။ ကဉ္စနသံသဂေါ၊ ဖိုးတန်နာရနီ၊ ရွှေသိင်္ဂီနှင့် ပေါင်းမိခြင်းကြောင့်။ မရကတိံ၊ တောက်ပ ရှန်းစို၊ မြရည်ယိုသော။ ဇုတိံ၊ ဝင်းဝင်းပြောင်ပြောင်၊ တောက်ပရောင်ကို။ ဓတ္တေယထာ၊ ပုံဟန်နမူ၊ အမှန် တူလျက်၊ ဆောင်ယူရရှိ သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုနည်းမခြား၊ အလားပမာ၊ အတူသာလျှင်။ မုဠော၊ မိုက်၊ အ၊ န၊ ဖျင်း၊ ပညာကင်းသော သားသည်။ သဗ္ဗိသန္နိဓာနာ၊ ပညာရှင် သူတော်ကောင်းတို့နှင့်၊ ပေါင်းဖော်ယှဉ်နှဲ့၊ မှီဝဲ ဆည်းကပ်ရလေသောကြောင့်။ ပဝီဏတံ၊ လိမ္မာတတ်သိ၊ ပညာရှိ အဖြစ်သို့။ ယာတိ၊ မလွဲကေန်၊ သေ့မလှန်သဖြင့်၊ အမှန်ရောက်ရ၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ တွင်းထွက်မျိုးမှန် အဖိုးတန်ဖြစ်သော စိန်ကျောက် ပတ္တမြား၊ မြသား၊ နီလာ ရတနာတို့၏ အတုအရောင်ဖြစ်သော စဉ့်၊ ဖလ်၊ မှန် တို့ကို ချက်ကျိုပြုလုပ်အပ်သော ချက်ကျောက်သည်လည်း အဖိုးတန်ဖြစ်သော နာရနီရွှေသိင်္ဂီတို့နှင့် ယှဉ်မှီရောစပ် ပေါင်းယှက်အပ်သည်ရှိသော် စိန်စစ် မြစစ် ပတ္တမြားစစ်နှင့်မခြား ရှန်းစိုမောက်ကြွားသော အရေအရောင်တို့ကို ဆောင်ယူ ကြသကဲ့သို့၊ ထို့အတူ မိုက်၊ အ၊ န၊ ဖျင်း ပညာကင်းသောသူသည် ပညာရှင် အမြတ် လူတတ် လူလိမ္မာတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ယှက်တွဲ မှီဝဲဆည်းကပ်ရပါမူ ထက်မြက်လိမ္မာသော ပညာရှိအဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်ပေရာသည်။

ဥတ္တဉ္စ—

၄၀။ ဟိယတေ ဟိ မတိ တာတ၊ ဟိနေဟိ သဟ သမာဂမာ။
သမေဟိ စ သမတမေတိ၊ ဝိသိဠေဟိ စ ဝိသိဠတံ။

ဣဒ္ဓဉ္စစနံ၊ ဤဆိုလတံ သော စကားကိုလည်း။ ဥတ္တဉ္စ၊ ဆိုအပ် ဆိုထိုက် သေးသည်သာလျှင်တည်း။ တာတ၊ အမောင်။ ဟိနေဟိ၊ မိမိအောက် အသိ

အလိမ္မာ ပညာဉာဏ် ယုတ်ကုန်သော သူတို့နှင့်။ သဟ၊ တက၊ သမာဂမာ၊ အတူယှဉ်နဲ့၊ ပေါင်းဖက်တဲ့ခြင်းကြောင့်။ မတိ၊ နဂိုရ်ပကတိ၊ မိမိ၏အရင်းခံ၊ ပညာဉာဏ်သည်။ ဟိယတေ၊ မချွတ်မလွဲ၊ အမြဲဆုတ်ယုတ်၏။ သမေဟိ၊ ဉာဏ်ရည်တူမျှ၊ သမကုန်သောသူတို့နှင့်။ သမာဂမာ၊ အတူယှဉ်နဲ့၊ ပေါင်းဖက်တဲ့ခြင်းကြောင့်လည်း။ မတိ၊ နဂိုရ်ပကတိ၊ မိမိ၏အရင်းခံ၊ ပညာဉာဏ်သည်။ သမတံ၊ မသာမယိ၊ နဂိုရ်မူလနှင့်၊ တူမျှသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဧတိ၊ မဖောက်မပြန်၊ အရောက်မှန်၏။ ဝိသိဋ္ဌေဟိ၊ ပညာတံခွန်၊ ထူးချွန်ပေါက်ရောက်၊ တတ်မြောက်ကုန်သောသူတို့နှင့်။ သမာဂမာ၊ အတူယှဉ်နဲ့၊ ပေါင်းဖက်တဲ့ခြင်းကြောင့်လည်း။ ဝိသိဋ္ဌတံ၊ မြင့်မြတ်အကြူး၊ အလွန်ထူးသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဧတိ၊ သေလွန်မဖောက်၊ ကေနရောက်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မိမိအောက် အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ ယုတ်သောသူတို့နှင့် ယှဉ်တွဲရောယှက် ဆက်ဆံ ပေါင်းသင်းအပ်သည်ရှိသော် မိမိ၏နဂိုရ်ပကတိ ရှိရင်း စွဲဖြစ်သော အသိအလိမ္မာ ပညာဉာဏ် ဆုတ်ယုတ် ပျက်ပြားတတ်၏။ မိမိနှင့် အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာတူမျှသော သူတို့နှင့် ယှဉ်တွဲရောယှက်၍ ဆက်ဆံ ပေါင်းသင်းအပ်သည်ရှိသော် မိမိ၏ နဂိုရ်ပကတိ ရှိရင်းစွဲဖြစ်သော အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာသည် မသာမယိ နဂိုရ်အတိုင်းသာ ဖြစ်တတ်သည်။ မိမိထက် အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာသာလွန်၍ ထူးချွန်ထက်မြက်သောသူတို့နှင့် ယှဉ်တွဲရောယှက်၍ ဆက်ဆံပေါင်းသင်းအပ်သည်ရှိသော် မိမိ၏ နဂိုရ်ပကတိ ရှိရင်းစွဲဖြစ်သော အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာသည် ပိုမိုသာလွန်၍ ထူးချွန်ထက်မြက်ခြင်းသို့ ရောက်တတ်သည် ဟူလို။

မျိုးရိုးစဉ်ဆက် မပျက်လိုက်တတ်ပုံ

ဤသို့ ဘုရင်မင်းမြတ် မိန့်တော်မူခြင်းကြောင့် ထိုပညာရှိ ပရိသတ်အတွင်း၌ ဗြဟ္မပတိ အမည်ရှိသော ဆရာကြီးကဲ့သို့ အလုံးစုံသော နိတိကျမ်းတို့၏ သဘောအဓိပ္ပါယ်ကို ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၍ ကျေပြန်နပ်နောစွာ တတ်မြောက်သည့် ဝိဇ္ဇာသမ္ဘု အမည်ရသော ပညာရှိကြီးသည် ဤသို့လျှောက်တင်လေ၏။

လျှောက်တင်ပုံကား။ ။အသျှင်မင်းမြတ်.... ဤမင်းသားတို့သည် မြင့်မြတ်သော အမျိုးအနွယ်၌ ဖြစ်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် အကျွန်ုပ်သည် ထိုမင်းသားတို့အား နိတိကျမ်းကို ကောင်းစွာ တတ်ကျွမ်း နားလည်အောင် သင်ကြားနာယူစေခြင်းငှါ စွမ်းဆောင်နိုင်ပါ၏ဟု ပြန်ကြားဝန်ခံပြီးလျှင် အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်လေ၏။

၄၁။ အသ္မိံ တု နိဂ္ဂုဏံ ဂေါတ္ထေ၊ နာပစ္စမုပဇာယတေ။
အာကရေ ပဒ္ဓရာဂါနံ၊ ဇာတိ ကာစမဏိယာ ကုတော။

အသို့ ဂေါတ္ထေ တု၊ ဤအသျှင်သခင်၊ ဘုရင်၏ အမျိုးအနွယ်၌ကား။ နိဂ္ဂုဏံ၊ ဉာဏ်ပညာစသည် အရည်အချင်း ကင်းပသော။ အပစ္စံ၊ ရင်နှစ်သည်းချာ၊ သားရတနာသည်။ နဥပဇာယတေ၊ တဦးတယောက်မျှ၊ မပေါ်ပေါက် မဖြစ် ထွန်းခဲ့ပေ။ ပဒ္ဓရာဂါနံ၊ ပတ္တမြားမျိုးမှန်၊ ဖိုးတန်ကျောက်မြတ်၊ ဇောတိရသ်၏။ အာကရေ၊ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ထွက်ရာ၊ ရတနာသေတ္တုတွင်း၌။ ကာစမဏိယာ၊ အမျိုးမမှန်၊ ဖိုးမတန်သည့်၊ ဖလ်ချက်ကျောက်၏။ ဇာတိ၊ ထွက်ဖို့မလျော်၊ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ခြင်းသည်။ ကုတောအတ္ထိ၊ အထယ်အဝါ၊ မဖွယ်ရာသဖြင့်၊ အဘယ် မှာ ရှိပါအံ့နည်း။ နတ္ထေဝ - နတ္ထိဝေ၊ မုချကေန်၊ အမှန်မရှိသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အဖိုးတန်ကျောက်မြတ် ဇောတိရသ် ရတနာတို့၏ ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ထွက်ရာဖြစ်သော ရတနာမိုင်းတွင်း၌ အဖိုးမတန်သော စဉ့်ဖလ်တို့သည် ပေါ်ထွက်ရန် မသင့်မလျော်သဖြင့် မည်သည့်အခါ၌မျှ မဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ဤမြင့်မြတ်သော အသျှင်သခင် ဘုရင်၏ အမျိုး၌ ဉာဏ်ပညာ ညံ့ဖျင်း ၍ ဂုဏ်ရည်ကင်းသော သားရတနာသည် မည်သည့်အခါကမျှ မပေါ်ပေါက်ခဲ့ ဘူးပေ။ ထို့ကြောင့် ဤမင်းသားတို့သည်လည်း အမျိုးအရိုး မြင့်မြတ်သဖြင့် အဖိုးမဖြစ်နိုင်သော သားရတနာတို့သာ ဖြစ်တန်ပါသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

တဖန် ဤတင်လျှောက်ခဲ့ပြီးသောစကားကို လေးနက်စေရန် ထပ်မံဖြည့်စွက် လျှော် ဆက်လက်၍ တင်လျှောက်ပြန်သည်မှာ—

ဥတ္တဉ္စ—

၄၂။ နာဒဗေဗ္ဗ နိဟိတာ ကာစ၊ ကိရိယာ ဖလဝတိ ဘဝေ။

န ဗျာပါရသတေနပိ၊ သုကောဝ န ပါဠယတေ ဗကော။

ဥတ္တဉ္စ၊ ဤဆိုလတုံသော အကြောင်းကို၊ ထပ်လောင်း၍ ပြောဆိုအပ်သေး သည်သာလျှင်တည်း။ အဒဗ္ဗေ၊ အကျိုးပေါ်ရန်၊ မတော်တန်သဖြင့်၊ မလျော် ကန်သောအရာ၌။ နိဟိတာ၊ အကျိုးရှိမှု၊ မြှော်မြင်ရှု၍၊ ပြုလုပ်အပ်သော။ ကာစကိရိယာ၊ တစုံတရာ၊ ဗျာပါထုတ်မှု၊ ကြောင့်ကြစုသည်။ ဖလဝတိ၊ ရည်ရွယ်မြှော်ကိုးသော အကျိုးနှင့်ပြည့်စုံခြင်းသည်။ နဘဝေ၊ ဘယ်အချိန် ဘယ်အခါ၊ ဘယ်နေရာ ဘယ်ဌာန၌မျှ၊ ကေန္တမဖြစ်ရာ။ ဗျာပါရသတေနပိ၊ အရာမက၊ များပြားလှစွာသော၊ ကြောင့်ကြဗျာပါရဖြင့်လည်း။ ဗကော၊ ဆွံ့အ၊ ထိုင်း၊ မိုင်း၊ ငှက်ဥဗျိုင်းကို။ သုကောဝ၊ သွက်လက်ပြတ်သား၊ စကားတတ်ရေး၊ ကျေးသား၏ အလားကဲ့သို့။ နပါဠယတေ၊ မျိုးရိုးအလိုက် ယခင်အခါက၊ အစဉ်အလာ မပါးနပ်ခဲ့သဖြင့်၊ စကားတတ်အောင် မသင်ကြားနိုင်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဤဆိုလတံ့သော စကားကိုလည်း ဆိုသင့် ဆိုအပ်ပါသေး၏။ မျိုးရိုးအစဉ်အဆက်အားဖြင့် အထက်က ဆင်းသက်၍ ထုံ့အ၊ ထိုင်း၊ မိုင်းခဲသော ငှက်ဥဗျိုင်းကို ယခင်အခါကပင်လျှင် အစဉ်အလာ မပါးနပ်ခဲ့သဖြင့် စကား တတ်စေရန် အရာမကသော ကြောင့်ကြ ဗျာပါရတို့ဖြင့် များစွာ အားထုတ် လျက် သင်ကြားအပ်ပါသော်လည်း သွက်လက် ချက်ခြာသော သာလိကာ ကျေးသားတို့ကဲ့သို့ စကားတတ်အောင် မသင်ကြားနိုင်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ အကျိုးဖြစ်ပေါ်နိုင်ရန် မတော်တန်သဖြင့် မလျော်ကန်သောအရာ၌ အကျိုး ဖြစ်ပေါ်နှိုးနှိုး ရှိစနိုးဖြင့် မြော်ကိုး၍ ပြုလုပ်အပ်သော အားထုတ်ကြောင့်ကြ ဗျာပါရ ဟူသမျှသည်လည်း အနည်းငယ်မျှ အကျိုးမပြီးဘဲ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ပေရာသည်ဟု ဆိုသင့် ဆိုထိုက်ပါ၏။ ဤအသျှင်သခင် ဘုရင်၏သားတော်တို့ မူကား အစဉ်အလာ အမျိုးမှန်သဖြင့် အဖိုးတန် သားရတနာတို့ ဖြစ်ခြင်း ကြောင့် များစွာ အချိန်မနှောင်းမီ ကောင်းကောင်းကြီး တတ်မြောက်ပါလိမ့် မည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ဤပြဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းကို ထောက်၍ ခြောက်လ၏ အတွင်း၌ သာလျှင် အသျှင်သခင် ဘုရင်၏သားတော်တို့ကို နိတိတတ်ပဏ္ဍိ လူကဝိတို့၏ အတွင်း၌ စာရင်းပေါက် ဖြစ်ရအောင် ကျွန်တော်မျိုး ရွက်ဆောင် သင်ကြား ပါမည်ဟု ဘုရင်အား တင်လျှောက်လေ၏။

လူတို့၌ အပေါင်းအသင်း အရေးကြီးပုံ

ဤသို့ လျှောက်တင်လေရာ ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သော အမှုအရာဖြင့် ကီဇွောပိ သုမနသင်္ဂါအစရှိသော အောက်ပါဂါထာတို့ကို ထပ်မံ၍ မိန့်ကြားတော်မူပြန်လေ၏။

၄၃။ ကီဇွောပိ သုမနသင်္ဂါ၊ အာရောဟတိ သတံ သိရော။
 အသ္မာပိ ယာတိ ဒေဝတံ၊ မဟဗ္ဘိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတော။

ကီဇွောပိ၊ မကြီးမကျယ်၊ ပိုးကောင်ငယ်သည်လည်း။ သုမနသင်္ဂါ၊ ပန်းပွင့်နှင့် အတူနှောလျက်၊ ရောယှက်၍ နေရခြင်းကြောင့်။ သတံ၊ ကြက်သရေဆောင်၊ ဂုဏ်ရောင်မည်း၊ လူကြီးလူကောင်း၊ သူတော်ကောင်းတို့၏။ သိရော၊ ထွဋ်မြတ် အချက်၊ ဦးထိပ်ထက်သို့။ အာရောဟတိ၊ အကွက်လှလှ၊ အချက်ကျသဖြင့်၊ တက်ရရောက်ရ၏။ အသ္မာပိ၊ ကျောက်ရိုင်းအတုံး၊ ကျောက်လုံးကျောက်ခဲ သည်လည်း။ မဟဗ္ဘိ၊ ဂုဏ်သိရ်တင့်တယ်၊ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်ကုန်သော သူတို့ သည်။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတော၊ ကောင်းစွာအတု၊ အရုပ်ပြုသဖြင့်၊ ထုလုပ် တည်ထား

အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဒေဝတံ၊ အများကော်ရော်၊ ပူဇော်ဝပ်စင်းရသည့်၊ နတ်မင်း၏ အဖြစ်သို့။ ယာတိ၊ မတိမ်မသွေ၊ အရှိန်ဝေလျက်၊ သိရိသရေ တောက်ပ၍၊ လှလှကြီး ရောက်ရလေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။သေးငယ်သိမ်ဖျင်းလှ၍ သတ္တဝါတို့၏ အတွင်း၌ စာရင်း ပျောက်လုမတတ် ဂုဏ်ဒြပ်ကင်းမဲ့သော ပိုးတုံးလုံး ပိုးကောင်ငယ်တို့သည် မိမိတို့ အသေးအမှားသာ ဖြစ်ကြသဖြင့် လူသူတို့ အရေးမထားလောက်သော်လည်း လူအများ လေးစားအပ်သော ပန်းပွင့် ပန်းခက် ပန်းရွက်တို့နှင့် မှီကပ်ရောယှက်၍ နေရခြင်းကြောင့် အထက်တန်းဖြစ်သူ ဗိုလ်လူအပေါင်းတို့၏ ဦးခေါင်းထက်သို့ တက်ရောက်ရသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ကျောက်တုံးကျောက်ခဲတို့သည် ပကတိ အလို ပင်ကိုယ်အားဖြင့် အသုံးမကျသော်လည်း ဂုဏ်သရေရှိသူ လူအပေါင်း တို့သည် ရုပ်ပုံထူလုပ်၍ နတ်ရုပ်ဟု ရည်မှတ် ပြုလုပ်အပ်သောကြောင့် အများ ပြည်သူတို့ ကြည်ဖြူကိုးကွယ်အပ်သည့် မြင့်မြတ်သော နတ်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ရ သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဤသားတော်တို့သည်လည်း နဂိုရ်ပကတိအားဖြင့် ပညာ မရှိကြသော်လည်း ပညာရှိသူတော်ကောင်းဖြစ်သော အသျှင်ဝိဇ္ဇာသမ္ဘရာကြီး ၏ အထံ၌ မှီဝဲဆည်းကပ်ရသဖြင့် မကြာမီ လူတတ် လူလိမ္မာ ပညာရှိအဖြစ်သို့ ရောက်တန်ရာ၏ဟု ဆိုလိုသည်။

အညဉ္စ—

၄၄။ ယတောဒယဒ္ဓိနော ဒဗ္ဗံ၊ သန္နိကဿေန ဒိဗ္ဗတိ။
တထာ သဗ္ဗိ သန္နိဓာနေန၊ ဟိနဝဏ္ဏောပိ ဒိဗ္ဗတိ။

အညဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ သန္နိကဿေန၊ နေမင်း၏အရောင်နှင့် နီးကပ်စွာ ပေါင်းဆုံရခြင်းကြောင့်။ ဥဒယဒ္ဓိနော၊ ဥဒည်မည်သော အရှေ့တောင်မင်း၏။ ဒဗ္ဗံ၊ သစ်ပင်ရေမြေနှင့်၊ အထွေထွေသော ဖြစ်အစုသည်။ ဒိဗ္ဗတိယထာ၊ အလျှံ အရောင်၊ တောက်ပြောင် ထွန်းလင်းသကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုနည်းပမာ၊ အတူ သာလျှင်။ ဟိနဝဏ္ဏောပိ၊ တန်ခိုးယုတ်ညံ့၊ မျိုးမသန့်သောသူသည်လည်း။ သဗ္ဗိသန္နိဓာနေန၊ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့နှင့်၊ ပေါင်းသင်းမှီဝဲ၊ ယှဉ်တွဲ ဆည်းကပ်ရခြင်းကြောင့်။ ဒိဗ္ဗတိ၊ ပညာရှိ အမျိုးမြတ်တို့၏၊ တန်ခိုးရောင် အစဉ်ဟပ်သဖြင့်၊ တလျှပ်လျှပ် တောက်ပပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အရောင်အလျှံတို့ဖြင့် တပြောင်ပြောင် ထွန်းလင်းတောက်ပ သော နေမင်း၏ အရောင် အရေတို့နှင့် ယှဉ်မှီရက်စပ် နီးကပ်စွာနေရခြင်းကြောင့် ဥဒည်တောင်၌ရှိသော သစ်ပင်ရေမြေ အစရှိသော အထွေထွေသော ဖြစ်တို့သည် နေမင်း၏ အရောင်ဟပ်သဖြင့် တလျှပ်လျှပ် ထွန်းပြောင်လျက် တင့်တယ်သော

ကြက်သရေကို ဆောင်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ဂုဏ်သိရ်ယုတ်ညံ့ မျိုးမသန့်သည့်ပြင် ပညာအရည်အချင်း ညံ့ဖျင်းသော သူသည်လည်း ပညာရှိ သူတော်ကောင်း တို့နှင့် ပေါင်းဖော် ယှဉ်တွဲ မှီခိုဆည်းကပ်ရခြင်းကြောင့် ထိုပညာရှိ သူတော် ကောင်းတို့၏ ကြက်သရေ ဂုဏ်ရောင်ဟပ်သဖြင့် တလျှပ်လျှပ် ထွန်းပြောင်လျက် တင့်တယ်သော ကြက်သရေဆောင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရပေသည်။ ဤမင်းသား တို့သည်လည်း ပညာရှိ သူတော်ကောင်းဖြစ်သော အသျှင် ဝိဇ္ဇာသမ္ဘုရားကြီး နှင့် ပေါင်းဖော် ယှဉ်တွဲ မှီခိုဆည်းကပ်ရသဖြင့် ဆရာကြီး၏ ကြက်သရေ ဂုဏ်ရောင်ဟပ်သဖြင့် အဖိုးမပြတ်နိုင်သော ကြက်သရေဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဖြစ်တန်ရာပါပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

၄၅။ ဂုဏာ ဂုဏညသု ဂုဏာ ဘဝန္တိ၊
 တေ နိဂ္ဂုဏံ ပါပိယ ဒေါသာ။
 အဿာဒတောယာ ပဘဝန္တိ နဇ္ဇာ၊
 သမုဒ္ဒမာသဇ္ဇ ဘဝန္တပေယျာ။

ဂုဏာ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည်။ ဂုဏညသု၊ ဂုဏ်ကျေးဇူး၏ အကြောင်းကို ကောင်းစွာသိကုန်သော သူတို့၌။ ဂုဏာ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည်။ နိဂ္ဂုဏံ၊ ဂုဏ်မရှိသောသူ၏ အထံသို့။ ဝါ၊ ဂုဏ်၏အကြောင်းကို ကောင်းစွာမသိသော ဆူ၏အထံသို့။ ပါပိယ၊ ရောက်၍။ ဝါ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။ ဒေါသာ၊ အပြစ်တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ နဇ္ဇာ၊ မြစ်တို့သည်။ အဿာဒတောယာ၊ သာယာနှစ်သက်အပ်သော ရေကို ဆောင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပဘဝန္တိ၊ စီးဆင်းကြကုန်၏။ သမုဒ္ဒံ၊ မဟာ သမုဒ္ဒရာသို့။ အာသဇ္ဇ၊ ရောက်၍။ ဝါ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။ အပေယျာ၊ မသောက်ထိုက် မသောက်နိုင်ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပညာအတတ်မှစ၍ အရပ်ရပ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည် ထိုဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၏ အရသာအကြောင်းကို ကောင်းစွာသိ၍ ဂုဏ်ကို အလို ရှိကုန် နှစ်သက်ကုန်သော သူတို့အား ဤ ဂုဏ်ကျေးဇူး အပေါင်းတို့သည် ဤ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည် ကောင်းမြတ်တင့်တယ်၍ နှစ်သက်ဖွယ်သော တရားတို့ ပေတည်း။ ထိုတရားတို့နှင့် ပြည့်စုံမှသာ လျောက်ပတ်တင့်တယ်၍ ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်ခြင်းသို့ ရောက်ပေသည်ဟု သဘောထား၍ ထိုတရားတို့နှင့် မပြည့်စုံ လျှင် ပြည့်စုံအောင် မရ-အရ ကြိုးစားအားထုတ်၍ ဆည်းပူးရှာဖွေကြရကား ထိုသူတို့၏ အပေါ်၌ ထိုအတတ်ပညာ အစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည် အဖိုး များစွာထိုက်လျက် ဈေးတက်ခြင်းသို့ ရောက်ကြလေသည်။ ထိုဂုဏ်ကျေးဇူး တို့၏ အရသာအကြောင်းကို ကောင်းစွာမသိ ဂုဏ်မရှိကုန်သော လူမိုက်၊ လူအ

လူနုလူဖျင်းတို့သည်ကား ပညာအတတ် အစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၏ ထူးမြတ်သော အရသာကို မည်သည့်အခါကမျှ မသိခဲ့ကြဘူးသောကြောင့် ထူးသည် မြတ်သည်ဟု ဆိုသော်လည်း အပိုသာမှတ်ထင်၍ ခင်မင်နှစ်သက် စုံမက် မြတ်နိုးခြင်းမရှိ၊ မိမိတို့၏အလိုစရိုက်ဖြင့် ပျော်ပါး၍ မိုက်မှားစွာ နေရခြင်းကို ပင်လျှင် လူ့ပြည်တွင် အမြတ်ဆုံးဟု လုံးလုံးကြီး စိတ်စွဲ၍ အမြဲမှတ်ထင်ကြသော ကြောင့် ထိုဂုဏ်မရှိသော လူမိုက်တို့၏ အထံ၌ကား ထိုအတတ်ပညာ အစရှိသော ဂုဏ်အပေါင်းတို့သည် ကောင်းကောင်း ဈေးအေးလျက် အမေးအစမ်းပင် မရှိ သလောက် အကဲမရောက် ဖြစ်ရပေသည်။ ဥပမာဆိုသော် မြစ်ကြီး မြစ်ငယ် အသွယ်သွယ်တို့သည် တောတောင် စိမ့်စမ်းတို့မှ အမြဲတန်း စီးဆင်း၍ မြစ်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာသော ရေတို့ကို ကြာလေ ကောင်းလေ၊ ဟောင်းလေ သစ်လေ ဆိုဘိသကဲ့သို့ အနှစ်အနည်တို့ကို ကျစေလျက် အလွန်ပင် ချိုမြိန်အေးမြ အရသာနှင့်ပြည့်စုံ၍ ကြည်လင်သန့်ရှင်းသော ရေအယဉ်သည် တသွင်သွင် စီးဆင်း၍ နေကုန်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ထိုရေတို့သည် နဂိုရိပ်ကတိအားဖြင့် ဆားငန်အတိပြီးသော မဟာသမုဒ္ဒရာကြီးသို့ရောက်သည့်အခါ မူလက ရှိရင်းစွဲ ဖြစ်သည့် ချိုမြိန်အေးမြသော အရသာတည်းဟူသော ဂုဏ်တို့ အလုံးစုံ ကင်းပျောက်ပြီးလျှင် ဆားငန်ရေအဖြစ်သို့ရောက်လျက် မသောက်ရ မသောက် ထိုက်ဘဲ အကဲဆုတ်ယုတ်သကဲ့သို့ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ယင်းသို့ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော အကြောင်းတို့ကြောင့် ဤယခု ကျွန်ုပ်၏ သားတော်တို့အား နိတိကျမ်းကို သင်ကြားပြသခြင်းငှါ အသျှင်ဆရာကြီးသည် သာလျှင် ပဓာနဖြစ်သော ဓမ္မာစရိယ-ဩဝါဒဆရာ ဖြစ်ပါသည်ဟု မိန့်ကြား တော်မူပြီးလျှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ထို ဝိဇ္ဇာသမ္ဘုရားကြီး အား မိမိ၏ သားတို့ကို အလိုရှိတိုင်း သင်ကြားရန် လေးမြတ်စွာ အပ်နှံတော်မူလေ၏။

နိဒါနကထာ ပြီး၏။

၁-မိစ္ဆာလာဘာကထာ

အချိန်ပွန်းသုနှင့် အချိန်သုံးသု

ထိုသို့ အပ်နှံပြီးသည့်နောက် ပြာသာဒ်ထက်ဝယ် ချမ်းသာစွာ နေထိုင်ကြ ကုန်သော မင်းသားတို့၏ မျက်မှောက်၌ ထို ဝိဇ္ဇာသမ္မုဆရာကြီး သည် နိတိ ကျမ်းတို့ကို သင်ကြားရာ အခွင့်အရေးနှင့် သင့်မြတ်လျောက်ပတ်သော အစဉ် အားလျော်စွာ “အို အသျှင်မင်းသားတို့....ဤဆိုလတံ့သောစကားကို ကြားနာ ကြပါကုန်လော့”ဟု ဆိုပြီးလျှင် ကဗျာသတ္တဝိနောဒေန အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားလေ၏။

၁။ ကဗျာသတ္တဝိနောဒေန၊ ကာလော ဂစ္ဆတိ မိမတံ။
ဗျသနေန စ မဇ္ဇာနံ၊ နိဒ္ဒါယ ကလဟေန ဝါ။

မိမတံ၊ ပညာထူးချွန်၊ ပုဂ္ဂိုလ်မွန်တို့၏။ ကာလော၊ အချိန်ကာလ၊ ခါသမယ သည်။ ကဗျာသတ္တဝိနောဒေန၊ ကဗျာဗန္ဓု ဖွဲ့နွဲ့သီကုံးခြင်း၊ စာပေကျမ်းဂန် တို့ကို ကြည့်ရှုကြံစည်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်ခြင်းဖြင့်။ ဂစ္ဆတိ၊ ကုန်လွန်၏။ မဇ္ဇာနံ၊ လူမိုက်၊ လူဖျင်းတို့၏။ ကာလော၊ အချိန်ကာလ၊ ခါသမယသည်။ ဗျသနေန စ၊ မူးယစ်ပျော်ပါး၊ လောင်းကစားခြင်း အစရှိသော ပျက်စီးခြင်း အမျိုးမျိုးဖြင့်လည်းကောင်း။ နိဒ္ဒါယ ဝါ၊ အိပ်စက်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ကလဟေန ဝါ၊ ငြင်းခုံခိုက်ရန်၊ အတန်တန်ပြုသဖြင့်လည်းကောင်း။ ဂစ္ဆတိ၊ ကုန်လွန်၏။

ထို့ကြောင့် အသျှင်မင်းသားတို့အား ဟဒယ ကြည်ရှင်လျက် ဘဝင်တက်ကြွ သဘောကျစေခြင်းငှါ ကျီး လိပ် အစရှိကုန်သော မိတ်ဆွေ အသင်းသားတို့၏ ဆန်းကြယ်သော အကြောင်းစကားတို့ကို ပြောဆို သင်ကြားပါအံ့။

ထိုသို့ ပြောဆိုရာ မင်းသားတို့က “အသျှင်ဆရာကြီး....ဤ ကျီး လိပ် အစ ရှိကုန်သော မိတ်ဆွေ အသင်းသားတို့၏ ဆန်းကြယ်သော အကြောင်းစကားကို မိန့်ကြားတော်မူပါ”ဟု တိုက်တွန်း တောင်းပန်ကြလေ၏။ ထိုအခါ ဝိဇ္ဇာသမ္မု ဆရာကြီးက “အသျှင်မင်းသားတို့....ဤဆိုလတံ့သောအကြောင်းကို ကောင်းစွာ နာယူ မှတ်သားကြပါကုန်လော့။ ယခုအခါ မိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်း၏ အခမ်းအနားကို ဖွင့်ပြ ပြောဆိုထိုက် ပြောဆိုသင့်၏။ ဤဆိုလတံ့သည်ကား မိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်း အခမ်းအနား၏ ရှေးဦးအစ ပဌမဖြစ်သော ဂါထာတည်း”ဟု ပြောကြား၍ အသာဓနာ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို သင်ကြားလေ၏။

၂။ အသာဓနာ ဝိတ္တဟီနာ၊ ဗုဒ္ဓိမန္တော သခါတမာ။
သာဓယန္တျာသု ကိစ္စာနိ၊ ကာကကုမ္မမိဂါခုဝ။

အသာဓနာ၊ အမှုပိုင်ပိုင်၊ ပြီးနိုင်ရန်အတွက်၊ လက်နက်ဥစ္စာလည်း မရှိ
ကုန်သော။ ဝိတ္တဟီနာ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာတို့၊ ကင်းကွာ ဆုတ်ယုတ်ကြ
ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓိမန္တော၊ အသိအလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာမူကား၊ များစွာပြည့်စုံကြ
ကုန်သော။ သခါတမာ၊ လွန်စွာရင်းနှီး၊ မိတ်ဆွေကြီး ဖြစ်ကြကုန်သော။
ပုဂ္ဂလ၊ တဦးတဦး၊ ချစ်ကြည်နှူးလျက်၊ အထူးခင်မင်ကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည်။ အသာဓနာ၊ အမှုပိုင်ပိုင်၊ ပြီးနိုင်ရန်အတွက်၊ လက်နက်ဥစ္စာလည်း
မရှိကုန်သော။ ဝိတ္တဟီနာ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာတို့၊ ကင်းကွာဆုတ်ယုတ်
ကြကုန်သော။ ဗုဒ္ဓိမန္တော၊ အသိအလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာမူကား၊ များစွာပြည့်စုံကြ
ကုန်သော။ သခါတမာ၊ လွန်စွာရင်းနှီး၊ မိတ်ဆွေကြီးဖြစ်ကြကုန်သော။ ကာက-
ကုမ္မမိဂါခုဝ - ကာက ကုမ္မမိဂ အာခု ဣဝ၊ ကျီး,လိပ်,သမင်၊ ကြွက်လျှင်တသီး၊ လေး
ဦးသော မိတ်ဆွေကြီးတို့ကဲ့သို့။ ကိစ္စာနိ၊ တဦးတဦး၏ အထူးထူးသော ကိစ္စ
တို့ကို။ အာသု၊ သိလျှင်သိခြင်း၊ ရုတ်ခြင်းမကြာ၊ ဆောလျှင်စွာသာလျှင်။
သာဓယန္တိ၊ စုဝေးကူညီလျက်၊ ကိုယ့်အတွက်-ကိုယ့်တာဝန်ကို၊ ကျေပြန်စွာ ရွက်
ဆောင်သဖြင့်၊ အောင်မြင်ပြီးမြောက်၊ ခရီးရောက်ကြစေကုန်၏။

ထိုအခါ မင်းသားတို့က “အသျှင်ဆရာကြီး....ထို ကျီး,လိပ်,သမင်နှင့် ကြွက်တို့
၏ အကြောင်းအကျယ်ကား အဘယ်သို့ပါနည်း။ ထပ်လောင်း၍တဆင့် ဝိတ္တာရ
ဖွင့်တော်မူပါဦး” ဟု အထူးတောင်းပန်တိုက်တွန်းကြလေရာ ဝိဇ္ဇာသမ္မဆရာကြီး
သည် အောက်ပါဒဏ္ဍာရီပုံပြင်ကို စုံလင်စွာခွန်းဟလျက် ညွှန်းပြမိန့်ဆိုလေ၏။

ကျီး,လိပ်,သမင်နှင့် ကြွက်တို့ ဝတ္ထု

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ဂေါဓာဝရီမည်သော မြစ်ကမ်းအနီး၌ ကြီးကျယ်
စည်ပင်၍ အလွန်လျှင် ပြန့်ပြောသော လက်ပံပင်ကြီးတပင် ရှိလေ၏။ ထိုလက်ပံ
ပင်၏ အထက်၌ အထူးထူးသောအရပ်တို့မှ လာလတ်၍ ငှက်တို့သည် ညဉ့်အခါ
၌ နေကြကုန်၏။ ထိုသို့နေကြရာ တခုသော ညဉ့်၏အဆုံး၌ ဘုန်းတန်ခိုး ကြက်သ
ရေ အထွေထွေတို့နှင့်ပြည့်စုံ၍ ကုမုဒြာကြာ၏ အရှင်ဖြစ်သော လမင်းသည် အတ္ထ
မည်သော အနောက်တောင်၏ အစွန်း၌ ထွန်းတောက်ပစဉ် လဃုပတနက မည်
သော ကျီးသည် အိပ်ပျော်ရာမှနိုးလတ်သော် နှစ်ယောက်မြောက်သော ဒုတိယ
သေမင်းကဲ့သို့ လက်တွင်း၌ ညွတ်ကျော့ကွင်းတို့ကို ဆွဲကိုင်လျက်လာသော မုဆိုး
ကို မြင်လေ၏။ ထိုသို့မြင်လေရာ ထိုမုဆိုးကို ကြည့်ရှု၍ “ယနေ့နံနက် စောစော
ကပင်လျှင် မကောင်းသော အနိဋ္ဌာရုံကို တွေ့ကြုံရခြင်း ဖြစ်ချေသည်” ဟု ကြံ
စည်ပြီးလျှင် “ဤ မုဆိုးသည် အဘယ်ကဲ့သို့သော စိတ်နှလုံး နောက်ကျူဘို့ရာ

ယုတ်မာသောအမှုကို ပြုလုပ်ပြသဦးမည်ကို မသိနိုင်ပေ”ဟု ပြောဆိုမြည်တမ်း ပြီးလျှင် ထိုအကြောင်းကို အစဉ် အောက်မေ့လျက် စိတ်နှလုံး မချမ်းမြေ့ခြင်း သို့ ရောက်လေ၏။

မပြတ်အစဉ် ဆင်ခြင်သင့်သော တရားဥပဒေသ

ဤအရာ၌ ဝိဇ္ဇာသမ္ဘုရားကြီးသည် လူတို့ အမြဲ နှလုံးသွင်းအပ်သောစကား ရပ်တို့ကို ကြားညှပ်၍ သင်ကြားပြသပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုသင်ကြားလေ၏။

၃။ သောကဌာနသဟဿာနိ၊ ဘယဌာနသတာနိ စ။
ဒိဝသေ ဒိဝသေ မုဠ-မာဝိသန္တိ န ပဏ္ဍိတံ။

သောကဌာနသဟဿာနိ စ၊ အထောင်မကသော စိုးရိမ်သောကဖြစ်ရခြင်း ၏ အကြောင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ဘယဌာနသတာနိ စ၊ အရာမက များ ပြားလှသော ထိတ်ဘွယ်၊ လန့်ဘွယ်၊ ကြောက်ရွံ့ဘွယ် ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့ သည်လည်းကောင်း။ မုဠ-မုဠ ကာရဏံ ကတော၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ကင်း၊ မိုက်၊ အ၊ ဖျင်းသူကို အကြောင်းပြု၍။ အာဝိသန္တိ၊ ဖြစ်လာဝင်ရောက်၊ ပေါ်ပေါက်တတ် ကြကုန်၏။ ပဏ္ဍိတံ-ပဏ္ဍိတံ ကာရဏံကတော၊ ဆင်ခြင်တိုင်းထွာ၊ သိလိမ္မာသော ပညာရှိကို အကြောင်းပြု၍။ နအာဝိသန္တိ၊ မပေါ်မပေါက်၊ မဝင်ရောက် မလာ နိုင်ကြကုန်။

ထိုမှတစ်ပါးလည်း ကာမဂုဏ်တရားတို့ကို မြှန်ရှက်စွာသုံးဆောင်ခံစား၍ နေ ကြကုန်သော အလုံးစုံသော လောကီဘုံသား လူအများတို့အား ဤ ဆိုလတံ သောအရာကို အမြဲမလွတ် မလွဲချွတ်စေဘဲ ဝတ်ထား၍ စဉ်းစား ဆင်ခြင်သင့် ဆင်ခြင်ထိုက်၏။

၄။ ဥဌာယောဌာယ ဗောဓေယျံ၊ မဟဗ္ဘယမုပဋ္ဌိတံ။
မရဏဗျာဓိသောကာနံ၊ ကိမဇ္ဇ နိပတိဿတိ။

ဥဌာယ ဥဌာယ၊ မိမိ၏ စိတ်ဓာတ်ကို၊ မပြတ်မလပ်၊ အထပ်ထပ်နှိုးဆော်၍ နှိုးဆော်၍။ မရဏ ဗျာဓိ သောကာနံ၊ သေခြင်း၊ နာခြင်း၊ စိုးရိမ်ခြင်းတို့တွင်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ကိံ၊ အဘယ်သည့်အစု၊ ဘယ်အမှုသည်။ နိပတိဿတိ၊ ငါ့ဝယ် မျက်မှောက်၊ ဖြစ်ပေါ်ပေါက်၍၊ ကျရောက် လိမ့်မည်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥပဋ္ဌိတံ၊ ကျရောက်မည့်အရှိန်ဖြင့်၊ ချိန်ရှယ်လျက်ရှိသော။ မဟဗ္ဘယံ၊ ကြီးစွာအစု၊ ဘေးအထုကို။ ဗောဓေယျံ၊ ကြည့်ရှုဆင်ခြင်လျက်၊ ထင်မြင်အောင် စဉ်းစားအပ် စဉ်းစားထိုက်၏။

ထို့နောက် ထိုမုဆိုးသည် ဆန်ကျိုး ဆန်ကဲ့တို့ကို ကြဲဖြန့်လျက် ထိုအထက်၌ ညွတ်ကျော့ကွင်းကို ဖြန့်ပြီးလျှင် မိမိမူကား ထိုညွတ်ကျော့ကွင်း၏ အနီးအနား တခုသောချုံကြား၌ များစွာထူထပ်သော သစ်ရွက်တို့ဖြင့် ဖုံးအုပ်လျက် ရုပ် ဖျောက်ကာ တစိတစောင်းဖြင့် ချောင်းမြောင်းကြည့်ရှု၍ နေလေ၏။

စိတြဂီဝါခိုမင်းဝတ္ထု

ထိုသို့ မုဆိုးသည် ညွတ်ကျော့ကွင်းနှင့် ဆန်ကဲ့တို့ကို ကြဲဖြန့်၍ ထားသော အခါ၌ပင်လျှင် စိတြဂီဝါ မည်သော ခိုမင်းသည် သင်းပင်းများစွာ နောက်ပါ ခြေရံနှင့်တကွ အာကာသစခန်း ကောင်းကင်လမ်းမှ ပျံသန်း၍လာစဉ် မြေပြင် တွင် ဖြန့်ကြဲသည့် ဆန်ကဲ့တို့ကို မြင်လေ၏။ ထိုသို့မြင်ရာ စိတြဂီဝါ ရာဇာခိုမင်း သည် နောက်ပါခြေရေ ခိုတတွေတို့၏ မြေပြင်ရှိဆန်ကဲ့ကို လှိုက်လှဲခိုမင် စားသုံး လိုကြသည့် သဘောနှင့် လောဘဇော ငင်သည်ကို တွေ့မြင်လေရာ “အို ငါ၏ နောက်ပါ ခိုများစွာတို့....ဤလူသူမနီးတော့မှိုင်ကြီးဝယ် အဘယ်မှာလျှင် ဆန်ကဲ့ တို့ ဖြန့်ကြဲလျက်ရှိသင့်ပါမည်နည်း၊ သို့ဖြစ်၍ ရှေးဦးစွာ ထိုဆန် ဆန်ကဲ့တို့ မရှိသင့် ပါဘဲလျက် ဤအရပ်၌ ဖြန့်ကြဲဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ကောင်းကောင်း ကြိုး စဉ်းစားဆင်ခြင်သင့် ဆင်ခြင်ထိုက်၏။ ဤအရပ်၌ ထိုဆန် ဆန်ကဲ့တို့ဖြစ် ပေါ်ခြင်းသည် သင့်လျော်ကောင်းမြတ်သော အကြောင်းကို ငါမမြင်၊ စင်စစ် မှာမူကား များသောအားဖြင့် ဤဆန် ဆန်ကဲ့တို့၌ စွဲလမ်းနှစ်သက် တပ်မက် ခြင်း အာသာ တဏှာလောဘကို အကြောင်းပြု၍ ငါတို့ခိုအပေါင်းတစုမှာ ဤယခု ငါဆိုလတုံသော အခြင်းအရာကဲ့သို့ မကောင်းကျိုးတို့သာလျှင် ဖြစ် ပေါ်ရန် ရှိချေသည်” ဟု ပြောကြားပြီးလျှင် ကင်္ကဏဿ တု လောဘေန အစရှိ သော ဂါထာကို ရွတ်ဆို မိန့်ကြားလေ၏။

၅။ ကင်္ကဏဿ တုလောဘေန၊ မုဂ္ဂေါ ပဏေံ သုဒ္ဓတ္တရေ။
ဝုဒ္ဓဗျဉ္ဇေန သမ္ပတ္တော၊ ပထိကော သ မတော ယထာ။

တုံ၊ စင်စစ် ဧကန်၊ အမှန်အားဖြင့်။ ကင်္ကဏဿ၊ ရွှေဖြင့်ပြီးမြောက်၊ ရွှေလက်ကောက်ကို။ လောဘေန၊ ခင်မင်စုံမက်၊ နှစ်သက်စိတ်စော၊ လောဘ ဇော တပ်ခြင်းကြောင့်။ သုဒ္ဓတ္တရေ၊ အလွန်အကြူး၊ အကျံ့ထူးသဖြင့်၊ ကူး မြောက်နိုင်ခဲလှသော။ ပဏေံ၊ ပျောင်းပြော့အိစက်၊ ရှံညွန့်ဗျက်၌။ မုဂ္ဂေါ— နိမုဂ္ဂေါ၊ အလျင်တမုဟုတ်၊ ကျံ့နစ်မြုပ်သော။ သ— သောပထိကော၊ ထိုခရီးသွား ယောက်ျား၊ ငမိုက်သားကို။ ဝုဒ္ဓဗျဉ္ဇေန၊ အရွယ်ရင့်ပြီး၊ ကျားအိုကြီးသည်။ သမ္ပတ္တော၊ မယွင်းမဆုတ်၊ အပြင်းလုပ်လျက် အတင်း အုပ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ မတောယထာ၊ ဇီဝိန်ယွင်းကွက်၊ ခန္ဓာပျက်၍၊ အသက်သေရရှာသကဲ့သို့တည်း။

ထိုသို့မိန့်ဆိုရာ ခိုအပေါင်းတို့က “အသျှင်ခိုမင်း....ဤရွှေလက်ကောက်ကို လောဘရမ္မက် တပ်ချက်မှားသဖြင့် ကျားကိုက်၍ သေရသော ခရီးသွား ယောက်ျား၏အတ္ထုပ္ပတ် အကျယ်ကား အဘယ်သို့ပါနည်း”ဟု မေးမြန်းကြလေရာ စိတြဂီဝါ ခိုမင်းသည် ဤသို့ လင်းကျင်းမိန့်ဆိုလေ၏။

ကျားအိုကြီးနှင့် ခရီးသွားယောက်ျားဝတ္ထု

တရံရောအခါ ငါသည် ဒက္ခိဏ တောစခန်း၌ ပျံသန်းလှည့်လည်စဉ် ဤသို့ တွေ့မြင်ခဲ့ရပေ၏။ တွေ့မြင်ရပုံကား—အသက်အရွယ် ကြီးရင့်လေပြီးသော တကောင်သောကျားအိုကြီးသည် ရေအိုင်၌ရေချိုးပြီးလျှင် သူတပါးတို့ တွေ့မြင်သည့်အခါ မြက်ကိုသာ အမြဲစားသည့် ကျားသူတော်ပါတကားဟု အခြားသူတို့ ထင်မြင်ကြစေရန် ရည်သန်မြော်မှန်းလျက် သမန်းမြက်ကို လက်၌စွဲကိုင်၍ ရေအိုင်၏ ကမ်းထက်၌ နေစဉ် ထိုအနီးအနားဝယ် ခရီးသွား ယောက်ျားကို မြင်လေလျှင် “အို အိုအမောင် ခရီးသွားယောက်ျား....ဤ ငါ၏လက်မှ ရွှေလက်ကောက်ကို ယူပါလော့” ဟု ပြောဆိုလေ၏။ ထိုသို့ ပြောဆိုရာ ထို ရွှေလက်ကောက်ကို မက်မောသော လောဘဇောဖြင့် ဆွဲငင်အပ်သော ထိုသူယောက်ျား ခရီးသွားသည် ဤသို့ကြံစည်စဉ်းစားလေ၏။ “ဤကျားလက်၌ရှိသော ရွှေလက်ကောက်သည် ငါ၏ရှေးရှေးသော ဘုန်းကံတို့ ဆော်ဖန်ခြင်းကြောင့် အရန်သင့် ဖြစ်ပေါ်လာပေသည်။ ယင်းသို့ ငါနှင့်ထိုက်တန်သဖြင့် အရန်သင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ပစ္စည်းကို ဘယ်နည်းနှင့်မျှ လက်မလွှတ်သင့်ပေ” ဟူ၍ စဉ်းစားရန် တချက် ရှိပေသည်။ တနည်းအားဖြင့်လည်း “မိမိ၏အသက်ကို ရန်ရှာအံ့လော့ မရှာအံ့လော့” ဟု တွေးတောယုံမှားခြင်းလည်း ရှိရ၏။ သို့ဖြစ်၍ ဤကျား၏ လက်တွင်းရှိ ပစ္စည်းကို ယူဘို့ရန် မကြံစည်ထိုက်ပေ” ဟူ၍လည်း စဉ်းစားရန် တချက် ရှိပေသည်။ တကြောင်းမှာမူကား—

၆။ အနိဋ္ဌာ ဣဋ္ဌလာဘေပိ၊ န ဂတိဇ္ဇာယတေ သုဘာ။

ယတြတ္ထိ ဝိသသံသဂ္ဂေါ-မတံ တဒပိ မရိတုံ။

အနိဋ္ဌာ၊ မနှစ်သက်အပ်သော အရာဌာနမှ။ ဣဋ္ဌလာဘေပိ၊ နှစ်သက်အပ်စွာ၊ ဥစ္စာအစု၊ ဝတ္ထုကို ရရာ၌လည်း။ သုဘာ၊ လျောက်ပတ် တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာ ကောင်းမြတ်သော။ ဂတိ၊ အကျိုးဖြစ်ထွန်းခြင်းအလား၊ သဘောတရားသည်။ န ဇာယတေ၊ ကေနစင်စစ်၊ အမှန်ပင် မဖြစ်တန်ရာ။ ယတြ၊ အကြင် ရသာဖိုးထိုက်၊ အမြိုက်သုဒ္ဓါ၊ စားအစာ၌။ ဝိသသံသဂ္ဂေါ၊ အဆိပ်နှင့်မကင်း၊ ရောနှောခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ အမတမ္ပိ၊ ထိုရသာဖိုးထိုက်၊ အမြိုက်သုဒ္ဓါ၊ စားအစာသည်လည်း။ မရိတုံ၊ ဇီဝိန်ကင်းကွေ့၊ အသက်သေခြင်းငှါ။ ဟောတိ၊ မုချကေန်၊ အမှန်ဆတ်ဆတ်၊ ဖြစ်ပေတတ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ မနှစ်သက်သော အရာဌာနမှ နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ် ကောင်းမြတ်သော ပစ္စည်းလာဘ်လာဘ ရရာ၌လည်း ကောင်းမြတ်သောအကျိုး မဖြစ်ပေါ်နိုင်ရာ၊ ဥပမာအားဖြင့်ဆိုရသော် အလွန်အကြူး ထူးကဲမှုန်မြတ်သော အရသာလွန်ကဲသော အကျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော အမြှိုက်သုဒ္ဓါဘုတ်၌ အကျိုးယုတ်စေတတ်သော အဆိပ်နှင့် ရောနှောသည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုအမြှိုက်သုဒ္ဓါဘုတ်သည် ကောင်းကျိုးကို မပေးနိုင်၊ စင်စစ်မှာမူကား ထိုအမြှိုက်သုဒ္ဓါဘုတ်သည် အဆိပ်နှင့် ရောနှောသည့်အတွက် အသက်ကိုရန်ရှာခြင်း၏ အကြောင်းသာဖြစ်သကဲ့သို့ ဖြစ်ပေသည်၊ ထို့ကြောင့် ဤကျား၏ လက်တွင်းရှိ ရွှေလက်ကောက်သည်လည်း အသက်ကိုရန်ရှာရန် အကြောင်းရှိသည် ဖြစ်သောကြောင့် စင်စစ် မယူထိုက်ပေ ဟူလို။

သို့သော်လည်း တနည်းအားဖြင့် ဆိုသော် ခပ်သိမ်းသော အရာဌာနဝယ် ဓနအသပြာ ဥစ္စာရမှု၌ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရခြင်းသည် သံသယ လွတ်ကင်းလျက် သက်သက်ရှင်းရှင်းကြီး မဖြစ်နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ပဝေဏီဆရာမြတ်တို့သည် ဤအောက်ပါ နိတိစကားရပ်ကိုလည်း မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

၇။ န သံသယမနာရယု၊ နရော ဘဒြာနိ ပဿတိ။
သံသယံ ပုနရာရယု၊ ယဒိ ဇီဝတိ ပဿတိ။

နရော၊ လူသည်။ သံသယံ၊ သို့လော အသို့လောဟု၊ တွေးတော ယုံမှားခြင်း သံသယသို့။ အနာရယု၊ မရောက်မူ၍။ ဘဒြာနိ၊ ကောင်းမြတ်သောအကျိုး၊ အမျိုးမျိုးတို့ကို။ န ပဿတိ၊ ကေနမုချ၊ မမြင်ရပေ။ ပုန၊ တဖန်။ သံသယံ၊ သို့လော အသို့လော၊ တွေးတော ယုံမှားခြင်းသို့။ အာရယု၊ ရောက်၍။ ယဒိဇီဝတိ၊ အကယ်၍ ဇီဝိန် အသက်၊ မကြွေပျက်သည် ဖြစ်အံ့။ ဘဒြာနိ၊ ကောင်းမြတ်သောအကျိုး၊ အမျိုးမျိုးတို့ကို။ ပဿတိ၊ ကေနမုချ၊ တွေ့မြင်ရပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ တစုံတယောက်သော သူသည် တစုံတခုသော အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်မည်ရှိရာ ဤအမှုကို စီမံအားထုတ် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ကောင်းမြတ်သောအကျိုးပင်ဖြစ်မည်လော၊ သို့မဟုတ် မကောင်းသော အကျိုးပင်ဖြစ်မည်လော ဟု သို့လော အသို့လော တွေးတော ယုံမှားခြင်းသို့ မရောက်မူ၍ လျောက်ပတ်တင့်တယ် ဖွယ်ရာကောင်းမြတ်သော အကျိုးတို့ကို မတွေ့မြင်ရနိုင်ပေ။ တဖန် ထိုသို့ သံသယသို့ ရောက်ပြီးမှ စည်းကမ်း ကျနစွာ ကြိုးစားလျက် အားထုတ်ဆောင်ရွက်လေရာ သေချာစွာ အောင်မြင်တမြောက်သဖြင့် ကောင်းမြတ်သော အကျိုးတို့ ပေါ်ပေါက်ဖြစ်ထွန်းပုံကို တွေ့ကြုံရမြဲ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ဖြစ်၍ ဤကျား၏ လက်တွင်းမှ ရွှေလက်ကောက်ကို ယူရန်

အချက်မှာ အသက်သို့ တိုင်အောင်ပင် သံသယ ရှိအပ်သော်လည်း ဘယ်နည်း နှင့်မျှ မရှောင်လွှဲဘဲ အားဆဲ၍ ယူမှသာ သင့်လျော်ပေမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့ကြောင့် ရှေးဦးစွာ ထိုရွှေလက်ကောက်၏ အကြောင်းကို ကောင်းစွာ စုံစမ်းဦးမှ သင့်လျော်မည်ဟု သဘောထားလျက် ထင်လင်းစွာ ပြောကြားလို သည်ဖြစ်၍ “အို အသျှင်ကျားကြီး...အသျှင်၏ ရွှေလက်ကောက်သည် အဘယ် မှာနည်း”ဟု မေးမြန်းလေ၏။ ထိုသို့ မေးလေရာ ကျားသည် မိမိ၏ လက်ကို ဖြန့်လျက် အခန့်သင့် ရွှေလက်ကောက်ကို ပြလေ၏။ ထိုသို့ ပြလေရာ ခရီးသွား ယောက်ျားက “မြင်မြင်ရာရာ သတ္တဝါကို အစာပြုလုပ် သတ်ပုတ်ညှဉ်းဆဲတတ် သော အသင်ကျားကြီး၌ ဘယ်နည်းနှင့် ယုံကြည်ထိုက်ပါမည်နည်း”ဟု ပြော ဆိုလေ၏။

ထို့ နောက်တဖန် ထပ်မံ၍ ကျားကြီးက ပြောဆိုပြန်သည်မှာ “အို အမောင် ခရီးသွားယောက်ျား... ငါပြောဆိုသော စကားကို ကြားနာပါဦးလော၊ အစ အဦး ပကတူးကပင်လျှင် ငါသည် အရွယ်မယ့် နုပျိုစဉ်အခါ အလွန်တရာ ယုတ် မာကြမ်းကြုတ်သော အမူအရာ အလိုအာသာ ရှိလှသဖြင့် များစွာသော နွား၊ လူ စသော သတ္တဝါတို့ကို ရက်စက်စွာ သတ်ဖြတ်၍ မပြတ်မလပ် စားသုံးခဲ့ခြင်း ကြောင့် ငါ၏ သားမယား တပြိုင်လုံးတို့ အသက်အရွယ် ငယ်ငယ်ကပင်လျှင် အကုန်ဆုံးကြသဖြင့် ငါ့မှာ အနွယ်ပျက်ပြုန်း အညွန့်တုံးလျက် လူလုံးမလှဘဲ ယူကျုံးမရ ဖြစ်ရပေသည်။ ထိုသို့ ယူကျုံးမရ ဒုက္ခနှင့် တွေ့ကြုံခဲ့ရာ အခါတပါး၌ တရားနှင့် မွေ့လျော်သည့် သူတော်မြတ်တပါးသည် ငါ့အား အမူအရာ အသွယ် သွယ်နှင့် အရွယ်ကိုထောက်ထားတော်မူပြီးလျှင် ဥပဒေ ညွှန်ကြားလျက် တရား ဤသို့ ပြတော်မူခဲ့၏။

‘သင်သည် ယနေ့ကို အစပြု၍ စွန့်ကြဲလှူဒါန်းအပ်သော ဒါနအမှုနှင့် အစုစု သော ကျင့်ဝတ်တရားတို့ကို မမှားအောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်ရမည်၊ အားထုတ် လေ’ ဤသို့ မြက်ဖော် ညွှန်ပြတော်မူအပ်သော ဥပဒေသနှင့် ညီလျော်စွာ ယခု အခါ ငါသည် ရေကို အမြဲချိုးလျက် အမျိုးမျိုးသော ဒါနအမှု၌သာ ပျော်ပိုက် မွေ့လျော်သော သူတော်စင် အဖြစ်သို့ ရောက်သည်လည်းတကြောင်း၊ ငါသည် ရင့်ရော် အိုမင်း၍ ယိုယွင်းပျက်စီးလေပြီးသော ခြေသည်း လက်သည်းနှင့် သွား တို့ရှိသည်လည်းတကြောင်း ဖြစ်ပါ၍ ငါ၏အပေါ်၌ အဘယ်မှာ မယုံကြည် ထိုက်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း”ဟု ပြောဆိုလေသည်။

အကျင့်တရား၏ လမ်းရှစ်သွယ်

ထိုသို့ ပြောဆိုပြီးသည့်နောက် မိမိ၏လိမ်လည်ပုံ သေသပ်၍ ကျေနပ်စွာ ယုံ ကြည်စေရန် ဥတ္တဉ္စ ဟု စကားခံလျက် ထပ်မံ၍ တဖန် ကျမ်းဂန်လာ ဂါထာ နှစ်ပုဒ်ကို ထုတ်ဆို ပြောကြား ပြန်လေ၏။

ဥတ္တရ

- ၈။ ဣဇ္ဇာဇ္ဈာယနဒါနာနိ၊ တပေါ သစ္စံ ဓိတိ ခမာ။
အလောဘဣတိ မဂ္ဂေါယံ၊ ဓမ္မဿာဠဝိဓော မတော။
- ၉။ အတြ ပုဗ္ဗော စတုဝဂ္ဂေါ၊ ဒမ္မာတ္ထမပိ သေဝယေ။
ဥတ္တရော တု စတုဝဂ္ဂေါ၊ မဟာတ္ထဇျေဝ တိဋ္ဌတိ။

ဣဇ္ဇာဇ္ဈာယနဒါနာနိ စ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၊ စာပေကျမ်းဂန် သင်ကြားခြင်း၊ ရွတ်ဘာသံသရဇ္ဈာယ်ခြင်း၊ ပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်းတို့ကို လည်းကောင်း။ တပေါ စ၊ ခြိုးခြံစွာ ကျင့်ခြင်း လည်းကောင်း။ သစ္စဉ္စ၊ ဖြောင့်မှန်ခြင်း လည်းကောင်း။ ဓိတိ စ၊ တည်ကြည်ခြင်း လည်းကောင်း။ ခမာ စ၊ သည်းခံခြင်း လည်းကောင်း။ အလောဘော စ၊ မငြိကပ် မတွယ်တာခြင်း လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဓမ္မဿ၊ အကျင့်တရား၏။ အဠဝိဓော၊ ရှစ်ပါး အပြားရှိသော။ အယံ မဂ္ဂေါ၊ ဤအကြောင်းကို။ မတော၊ သိအပ်၏။

အတြ၊ ဤ ရှစ်ပါးသော အကြောင်းတို့တွင်။ ပုဗ္ဗော၊ ရှေ့ဖြစ်သော။ စတုဝဂ္ဂေါ၊ ဣဇ္ဇာ၊ အဇ္ဈာယန၊ ဒါန၊ တပ-ဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်းလေးခုတို့၏ အပေါင်းကို။ ဒမ္မာတ္ထအပိ၊ လောက၌ ပေါ်လွင်ထင်ရှား၊ ကျော်ကြားစေခြင်း အကျိုးငှါလည်း။ သေဝယေ၊ မှီဝဲရာ၏။ ဥတ္တရော၊ နောက်ဖြစ်သော။ စတုဝဂ္ဂေါတု၊ သစ္စံ၊ ဓိတိ၊ ခမာ၊ အလောဘ-ဟုဆိုအပ်သော အကြောင်းလေးပါးတို့၏ အပေါင်းသည်ကား။ မဟာတ္ထဇျေဝ-မဟာအတ္တနိဝေ၊ အတွင်းစိတ်ဓာတ်၊ တည်ကြည်မြဲမြံသောသုဉ်းသာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။

ငါသည် မိမိ၏ လက်တွင်း၌ ရှိပြီးသော ရွှေလက်ကောက်ကိုပင်သော်လည်း အမှတ်မရှိ တစုံတယောက်သောသူအား ပေးခြင်းငှါ အလိုရှိသေး၏။ ငါသည် ဤမျှလောက် လောဘရမ္မက် တပ်နှစ်သက်ခြင်း ကင်းပါ၏။ ထိုသို့ပင် တပ်နှစ်သက်ခြင်း ကင်းသော်လည်း “ကျားသည် လူကို စားတတ်သည်” ဟု လောက၌ လူအများတို့ ပြောရိုးပြောစဉ်ဖြစ်သော စကားကိုကား မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ တားဆီးပိတ်ပင်၍ မရနိုင်သည်သာ ဖြစ်ပေသည်ဟု ပြောဆိုလေ၏။

အစွဲထား၍ လွဲမှားတတ်ပုံ

ထို့နောက် ထိုအကြောင်းကိုပင်လျှင် ဥပမာနှင့်တကွ ပြပြန်လိုသည် ဖြစ်၍ ဂတာနုဂတိကော လောကော အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

- ၁၀။ ဂတာနုဂတိကော လောကော၊ ကုဋ္ဌနိမူပဒေသိနိ။
ပမာဏယတိ နော ဓမ္မေ၊ ယထာ ဂေါဿာတကံ ဒွိဇံ။

ဂဟာနုဂတိကော၊ ရှေးအစဉ်အလာကို၊ အတွင်သာလိုက်တတ်သော အလား၊ သဘောသွားရှိသော။ လောကော၊ လောကတလွှား၊ လူများအပေါင်းသည်။ ဥပဒေသိနိံ၊ ဖြောင့်မှန်မြင့်မြတ်သော တရားစကားကို၊ ဟောကြားညွှန်ပြ၊ ဥပဒေသ ပေးတတ်သော။ ကုဋ္ဌနိံ၊ သယောက်လင် အမြှောင်အငယ်နှင့်၊ အောင်သွယ်၍ပေးတတ်သော မိန်းမကို။ ဂေါဿာတကံ၊ အစဉ်မပြတ်၊ နွားကို သတ်တတ်သော။ ဒွိဇံ ယထာ၊ ပြာဟ္မဏန္ဓယ်ရိုး၊ ပုဏ္ဏားမျိုးကဲ့သို့။ ဓမ္မေ၊ ညွှန်ကြားပြသ၊ ဥပဒေသ ပေးတတ်သော တရားစကား၌။ နောပမာဏယတိ၊ ယုံကြည်အားထားလျက်၊ လေးစားခြင်း မရှိတတ်ပေ။

အဓိပ္ပာယ်။ ။စာပေကျမ်းဂန် အရပ်ရပ်တို့ကို တတ်မြောက် ကျေပြန့်စွာ လေ့လာ သင်ကြားပြီးလျှင် ကျမ်းဂန်နှင့်အညီ ကောင်းစွာကျင့်ကြံနေထိုင်ခြင်း၊ ကျမ်းဂန်တို့မှ ထုတ်နုတ်၍ သူတပါးတို့အား တရားဓမ္မ ဟောပြောပြသခြင်း အလုပ်သည် ရှေးအစဉ် ပဝေဏီကပင်လျှင် များသောအားဖြင့် ပြာဟ္မဏပုဏ္ဏား တို့သာ အမြဲအားထုတ်၍ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရသော ထိုပုဏ္ဏားတို့၏ အစဉ်အလာ ရိုးရာဖြစ်သော ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ အစဉ်အလာအားဖြင့် လူအများတို့သည် ဤအရာ၌ ပုဏ္ဏားတို့ကိုသာ ယုံကြည်ကိုးစား၍ အားထားလေ့ ရှိကြပေသည်။ တပါးသော မိန်းမတို့ကို သယောက်လင် အမြှောင်အဆွယ်နှင့် အောင်သွယ်လေ့ရှိသော အောင်သွယ်မိန်းမတို့သည် မိမိအောင်သွယ် ဆိုအပ် သော မိန်းမ၏ အကြောင်းကို ယောက်ျား၏ အထံ၌လည်းကောင်း၊ ယောက်ျား၏ အကြောင်းကို မိန်းမ၏ အထံ၌လည်းကောင်း၊ တဦးတဦး စိတ် ကြည်နူးပြီးလျှင် အထူးနှစ်ခြိုက်လျက် ချစ်ကြိုက်သဘောမျှကြစေရန် အတန်တန် သော အကြောင်းအချက်တို့မှာ အကောင်းဘက်ကိုသာ အတွင်ဆွဲလျက် လဲသည်၊ မှန်သည်၊ ဟုတ်သည်၊ မဟုတ်သည်ကိုကား အပထားပြီးလျှင် ဗလန်း စကား အဖြန်းစကားတို့ဖြင့်အရန်းဝါးလျက် စွမ်းအားရှိသလောက် ဟန်ပါပါနှင့် သာသာထိုးထိုးကြီး အားပါးတရဖြင့် နားချ၍ ပြောဆိုလေ့ရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ လူအများတို့ကလည်း ဤအောင်သွယ်မိန်းမတို့သည် ဤကဲ့သို့သော အလုပ်မျိုး နှင့်သာ အချိန်ဖြုန်းလျက် တသက်လုံး ဤနည်းချည်းပင် ကျင့်ကြံနေထိုင်ကြ ပေသည်။ တရားနှင့်စပ်သော အရာမှာမူကား ဗလာလွတ်ကင်း၍ အလျင်းမရှိ လုံးလုံးကြီး မသိကြပေ ဟူ၍သာ မှတ်ထင်ကြကုန်သည်။ ယင်းသို့ဖြစ်ရာ တရံ တခါ တဦးတယောက်သော အောင်သွယ်မိန်းမသည် တရားကျမ်းဂန်တို့ကို နာခံ မှတ်သား သင်ကြားလေ့လာသဖြင့် ပညာဗဟုသုတ ရှိသည့်အတိုင်း ကျမ်းဂန် နှင့်အညီ မကောင်းမြစ်ထာ ကောင်းရာညွှန်ပြ သွန်သင်ဆုံးမ၍ သြဝါဒပေးပါ သော်လည်း ရှေးအထက် ယခင်အခါက အစဉ်အလာ အတွင်မှတ်ခဲ့၍ အမျှင် မပြတ်သည့် အစွဲကြောင့် အလွဲလွဲ ထင်မှတ်ကြသဖြင့် အကျင့်ဖောက်ပြား၍

တရားမကပ်ဘဲ နွားသတ်သည့်ပုဏ္ဏားယုတ်က အဟုတ်အဟတ် တကယ်ထင်လောက်အောင် မှင်သေသေ မျက်နှာထားဖြင့် ကျမ်းဂန်လာစကား အစအနကို ဗန်းပြလျက် ထင်ရာကို ပြောသလောက် သဘောမကျ မယုံဟတ်ကြပေ။

ဤအတူ ယခုလည်း လောကတလွှား လူအများတို့သည် ကျားသတ္တဝါ မှန်သမျှတို့ အတန်ကမှ အသနားမဖက်ဘဲ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာ မြင်မြင်ရာရာ သတ္တဝါကို အစာပြုလုပ်လျက် သတ်ပုတ်၍ စားတတ်သည်ဟူသော ရှေးရှေး ယခင်အခါက အစဉ်အလာ အမှတ်အသားကို မပြတ်ထားခဲ့ကြသဖြင့် ငါကဲ့သို့သော ကျားသူတော်ကိုတိုင်အောင်လည်း ဤနည်းပင်မလွဲ ကေန္တပါဘဲဟု အလွဲလွဲမှတ်ထင်လျက် ရှိကြပေသည်။ သို့ပင်ဖြစ်လင့်ကစား လူချင်းတူသော်လည်း အသက်ရှူ ကံသေးသည် ဟူသကဲ့သို့ ငါသည် အခြားသော ကျားသတ္တဝါတို့နှင့် ကျားချင်းပင် တူသော်လည်း အကျင့်အမူမှာမူကား မတူကွဲပြား ခြားနားလျက် ရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ငါ့ကို အခြားသော ကျားတို့နှင့် အတူတူပါဘဲဟု အလွဲမှတ်ထင်လိုက်ပါနှင့် အကဲခတ်စေချင်ပါသည်။ ငါမူကား အမြဲမပြတ် တရားနှင့် အတူပျော်သည့် ကျားသူတော်အစစ် ဖြစ်ပါသည် အမောင်ဟု ဆိုလိုသည်။

ကိုယ်ချင်းစာတရား ထားသင့်ပုံ

ယခုအခါ ကျားကြီးသည် မိမိ၏ သနား ကြင်နာတတ်သည်၏ အဖြစ် ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ်ကို တတ်မြောက်၍ ကျေပြန်စွာ လေ့လာသင်ကြားပြီး ဖြစ်သဖြင့် တရားနှင့်လျော်စွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်သည်၏ အဖြစ်တို့ကို ပြဆိုလျက် မိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာ ယုံကြည်ထိုက်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ “အမောင်ခရီးသွားယောက်ျား....ငါသည်လည်း ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ်ကို နှံ့စပ်စွာ လေ့လာ သင်ကြားခဲ့ဘူးပါ၏။ ကြားနာပါဦးလောဟု ဆိုပြီးလျှင် ပါဏာ ယထာတ္တနော အစရှိသော ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆို ပြောကြားလေ၏။

၁၁။ ပါဏာ ယထာတ္တနောဘိဠာ၊ ဘူတာနမပိ တေ တထာ။

အတ္တောပမေန ဘူတေသု၊ ဒယံ ကုဗ္ဗန္တိ သာဓဝေါ။

အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ပါဏော၊ ဇီဝိတဟု၊ နာမတွင်ချက်၊ ကိုယ့်အသက်ကို။ အဘိဠာယထာ၊ မြတ်နိုးစုံမက်၊ လွန်နှစ်သက်အပ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုနည်းအလား၊ မခြားပမာ၊ အတူသာလျှင်။ ဘူတာနံ၊ ကိုယ်မှကြွင်းကုန်၊ လုံးစုံများစွာ၊ သတ္တဝါခပင်းတို့သည်။ တေပါဏာအပိ၊ ကိုယ်စီပိုင်ချက်၊ ထိုအသက်တို့ကိုလည်း။ အဘိဠာ၊ အလွန်အကြူး၊ အထူးနှစ်သက်၊ စုံမက်မြတ်နိုးအပ်ကုန်၏။ ဣတိ - မနသိကတော၊ ဤသို့ သဘောအလို၊ မနောသိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သာဓဝေါ၊ တရားမြော်မြင်၊ သူတော်စင်တို့သည်။ အတ္တောပမေန၊ မိမိကိုယ်သာ၊ နှိုင်းစာသမျှ၊ ပမာပြုသဖြင့်။ ဘူတေသု၊ ကိုယ်မှကြွင်းကုန်၊ လုံးစုံများစွာ၊ သတ္တဝါ

ခပင်းတို့၌။ ဒယံ၊ ကိုယ်နှင့်မခြား၊ သနားထောက်စာ၊ ကြင်နာခြင်းအမှုကို။ ကုဗ္ဗန္တိ၊ အမှုလျော်အောင်၊ ရှုမြော်ထောက်ချင့်၍၊ ပြုကျင့်တော်မူကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မိမိ၏အသက်ကို အလွန်စုံမက် နှစ်သက် မြတ်နိုးသကဲ့သို့၊ ထို့အတူ အခြားသော သတ္တဝါဟူသမျှတို့သည်လည်း မိမိတို့၏အသက်ကို အလွန် စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးကြပေသည်ဟု နှလုံးသွင်းပြုပြီးလျှင် သူတော်စင်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့သည် မိမိကိုယ်နှင့် နှိုင်းစာ၍ ကိုယ်ချင်းစာတရား လက်ကိုင် ထားလျက် တပါးသောသတ္တဝါတို့ကို မိမိနှင့်မခြားဘဲ သနားကြင်နာခြင်း အမှု ကို အမြဲပြုလုပ်ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ငါလည်း တရားနှင့် မွေ့လျော်သည့် ကျားသူတော်ဖြစ်သည့်အတွက် ရက်စက် ကြမ်းကြုတ်သော အမှုကို မည်သည့် အခါ၌မျှ မပြုလုပ်ဘဲ အမြဲရှောင်ကြဉ်ပါသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

အပရဉ္စ

၁၂။ ပစ္စက္ခာနေ စ ဒါနေ စ၊ သုခဒုက္ခေ ပိယာပိယေ။
အတ္တောပမေန ပုရိသော၊ ပမာဏမဓိဂစ္ဆတိ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတဖန်၊ နည်းတတန်မှလည်း။ ပစ္စက္ခာနေစ၊ တောင်းခံရပ် ကာ၊ အလှူခံလာသည့်အခါ၊ မရှိပါဆို၍ ပယ်ခြင်း၌လည်းကောင်း။ ဒါနေစ၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်း၊ လှူဒါန်းခြင်း၌လည်းကောင်း။ သုခဒုက္ခေ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ် ဖြာ၊ ချမ်းသာခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း၌လည်းကောင်း။ ပိယာပိယေစ၊ ချစ်ရာ၊ မုန်းရာ၊ ဤနှစ်ဖြာတို့၌လည်းကောင်း။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ အတ္တော- ပမေန၊ မိမိကိုယ်သာ၊ ပမာပြုသဖြင့်။ ဝါ၊ မိမိနှင့်အတူအမျှ။ ပမာဏံ၊ ထောက် ချင့်နှိုင်းရာ၊ ပမာဏအဖြစ်သို့။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ မချို့ကေန၊ အမှန်ရောက်ပေ၏။

၁၃။ မာတာဝ ပရဒါရေသု၊ ပရဒဗ္ဗေသု လောဠံ။
အတ္တာဝ သဗ္ဗဘူတေသု၊ ယော ပဿတိ သ ပဏ္ဍိတော။

ယော၊ အကြင် အဆိုးအကောင်း၊ ကျိုးကြောင်းမြင်သိ၊ ပညာရှိသည်။ ပရဒါရေသု၊ သူတပါးတို့၏၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်သော မယား တို့၌။ မာတာဝ၊ မိမိ၏ မွေးသည့်မိခင်၊ ကျေးဇူးရှင်ကဲ့သို့။ ပဿတိ၊ ကြည့်ရှု ဆင်ခြင်၊ စိတ်ဝယ်ထင်၏။ ပရဒဗ္ဗေသု၊ သူတပါးတို့၏ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာ ရွှေငွေ၊ အထွေထွေတို့၌။ လောဠံ၊ အသုံးမပြီး၊ အချည်းနှီးသော မြေကြီး မြေခဲကဲ့သို့။ ပဿတိ၊ ကြည့်ရှုဆင်ခြင်၊ ဉာဏ်၌မြင်၏။ သဗ္ဗဘူတေသု၊ ခပ်သိမ်း ဥဿုံ၊ လုံးစုံများစွာ၊ သတ္တဝါဟူသမျှတို့၌။ အတ္တာဝ၊ မိမိဟုဆို၊ ကိုယ်နှင့်နှိုင်းတု၊ ပမာပြု၍။ ပဿတိ၊ ကြည့်ရှုဆင်ခြင်၊ ဉာဏ်၌မြင်၏။ သ-သော၊ ယင်းသို့ပြဆို၊

ထိုထိုသို့သော အရာဌာနတို့၌၊ နေရာကျ သိမြင် တတ်သောသူသည်။ ဟုဏ္ဏိတော၊ ဆင်ခြင်ဝေဘန်၊ အပြင်သန်သည်၊ ပညာဉာဏ်ရှိ၊ လူကဝိ မည်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အကြင်သူသည် တပါးသူတို့၏ ကြင်ယာပျောက်သားကာမပိုင် မယားတို့၏ အပေါ်၌ လျှပ်ပေါ်လော်လည်ခြင်း မရှိပေ၍ မိမိ၏ မွေးသည့်ပိခင် ကျေးဇူးရှင်ကဲ့သို့ ကျေးဇူးရှင်နှင့်တူစွာ ပမာမခြား သဘောထားခြင်း ပို၏။ သူတပါးတို့၏ ပစ္စည်းဥစ္စာ အရာရာတို့၌လည်း အချည်းနှီး သက်သက်မဲ့ အသုံး အစွဲ မရှိသော ပြေစိုက်ခန့်နှင့်တူစွာ သာယာခြင်းမရှိဘဲ ကြည့်ရှုစဉ်းစား သဘော ထားခြင်းရှိ၏။ လုံးဝံ့များစွာ သတ္တဝါအနန္တ ဟူသမျှတို့၌ မိမိနှင့် မခြားဘဲ တသားတည်း မှတ်ယူ၍ တူမျှသော သဘောထားခြင်းရှိ၏။ ထိုသို့ မှတ်ယူ ထင်မြင် ဉာဏ်၌ဆင်ခြင်တတ်သောသူသည် ပညာရှိမည်ပေသည် ဟုလို။

ဆင်းရဲသူကို ဧဝံလှူသင့်ပုံ

သင်သည် လောကတွင် အလွန်ပဲ၍ ဆင်းရဲလှသောသူတယောက်ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤရွှေလက်ကောက်ကို သင့်ဘားပေးကမ်းချီးမြှောက်ရန် ရည်ဆွဲပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဒလိ၌ ဘရ အစရှိသောပြင် ကျမ်းဂန်၌ ပြဆို အပ်ပေသည်။

၁၄။ ဒလိ၌ ဘရ ကောန္တယ၊ မာပယစစ္ဆာဓရေ ဓနံ။
ဗျာဓိတဿောသမံ ပထျံ၊ နိဓုဠဿ ကိမေဓာသမံ။

ကောန္တယ၊ အို... ကုန္တိမိပုထုဇ်၏၊ မွေးဖွားရင်နှစ်၊ သားတော်ချစ်။ ဒလိ၌၊ မရှိဆင်းရဲ၊ ဥစ္စာမဲ့သောသူကို။ ဘရ၊ စားအစာကျေး၊ ရိက္ခာပေး၍၊ မွေးမြူပါလော။ ဣဿဓရေ၊ စီးပွားဥစ္စာ၊ ရတနာတို့၊ လိုရာပြည့်စုံ၊ ကုံလုံကြွယ်ဝ သည်၊ အစိုးရအရှင်တို့ကို။ ဓနံ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာဓရွှေတို့။ မာပယစ္စ၊ အလေးတမှု၊ အရေးယူလျက်၊ မပေးလှလေလင့်။ ဗျာဓိတဿ၊ ထောဂါဒိပ်စက်၊ အခံခက်လျက်၊ ကိုယ်လက်မကျန်း၊ မမာချမ်းသောသူအား။ ဩသမံ၊ ထောဂါ ပျောက်ကြောင်း၊ ဆေးစွမ်းကောင်းကို။ ဝါ၊ ဆေးစွမ်းကောင်းသည်။ ပထျံ၊ ပေးကမ်းချီးမြှင့်၊ ထောက်ပံ့ဘို့ရန်၊ သင့်လျော်ကန်၏။ နိဓုဠဿ၊ ထောဂါမရှိ၊ ပကတိကျန်းမာလျက်၊ ချမ်းသာခြင်းရှိသောသူအား။ ဩသမံ၊ ထောဂါပျောက် ကြောင်း၊ ဆေးစွမ်းကောင်းသည်။ ကိံ၊ မပွယ်မရာသဖြင့်၊ အဘယ်မှာ အကျိုး ရှိပါတော့အံ့နည်း။

ထို့ပြင်တတန် ကျမ်းဂန်လာစကားရပ်ကို မှတ်သားနာယူပါဦးလော။

အညဉ္ဇ—

၁၅။ ဒါတဗ္ဗမိတိ ယံ ဒါနံ၊ ဒီယတေနုပကာရိဏေ။

ဒေသေ ကာလေ စ ပတ္တေ စ၊ တံ ဒါနံ သဖလံ မတံ။

အညဉ္ဇ၊ ထို့ပြင်တမျိုး၊ တဖန်တိုး၍လည်း။ ဒါနံ၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်း၊ လှူဒါန်းခြင်းတည်းဟူသော ဒါနကို။ ဒါတဗ္ဗ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ သံသရာ၊ နှစ်ဖြာသောအကျိုးကို၊ မြှော်ကိုးရှုယ်ခြု၍၊ ပေးလှူအပ် ပေးလှူထိုက်၏။ ဣတိ—မနသိကတွာ၊ ဤသို့ မနောအလို၊ သဘောသို့သည်ဖြစ်၍။ အနုပကာရိဏေပိ၊ မိမိအကျိုးကို၊ မသည်ပိုး မဆောင်ရွက်သောသဉ္ဇလည်း။ ဝါ၊ မိမိအကျိုးကို၊ အမျိုးမျိုးဖျက်ဆီးရန်၊ အမြဲကြံသောရန်သဉ္ဇသော်လည်း။ ယံဒါနံ၊ အကြင်နည်းများမဟူ၊ ပေးလှူအပ်သော ဒါနကို။ ဒီယတေ၊ ကြည်ဖြူသဒ္ဓါ၊ စေတနာစိတ်ဇောဖြင့်၊ ရက်ရောစွာ စွန့်ကြဲပေးကမ်း၊ လှူဒါန်းခဲ့အံ့။ တံဒါနံ၊ ထိုနည်းများမဟူ၊ ကြည်ဖြူသဒ္ဓါ၊ စေတနာစိတ်ဇောဖြင့်၊ ရက်ရောစွာ ပေးကမ်းလှူဒါန်းအပ်သော ဒါနကို။ ဒေသေစ၊ အကျိုးပေးခွင့်၊ သင့်လျော်သော ဒေသသို့လည်းကောင်း။ ကာလေစ၊ အကျိုးပေးရန်၊ သင့်လျော်တန်သော အချိန်ကာလသို့လည်းကောင်း။ ပတ္တေ၊ အခွင့်အလျောက်၊ ကြုံကြိုက်ရောက်လတ်သော်။ သဖလံဣတိ၊ ဖွံ့ဖွံ့ဖြိုးဖြိုး၊ အကျိုးနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟူ၍။ ဝါ၊ လွန်စွာဖွံ့ဖြိုးကြီးမားသော အကျိုးရှိ၏ ဟူ၍။ မတံ၊ ကျမ်းဂန်အရာ၊ လမ်းမှန်ကျ အခြေမှန်လှသဖြင့်၊ ဧကန္တ သိအပ် မှတ်အပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လှူဒါန်း ပေးကမ်းခြင်းသည် သူတော်ကောင်းတို့၏ ပြုကျင့်ရာ လမ်းကြောင်း ထုံးဟောင်းတံထွာ ဓမ္မတာလက်သုံးဖြစ်၍ မည်သူမဆို ပြုသင့်ပြုထိုက်သော တရားဖြစ်ပေသည်ဟု နှလုံးသွင်းပြီးလျှင် အယုတ်သဖြင့် မိမိ၏အကျိုးကို မသည်ပိုး မဆောင်ရွက်သူ ရန်သူကိုပင်ဖြစ်စေ နည်းများမဟူ ကြည်ဖြူသော စိတ်ထားဖြင့် တတ်အားသည့်အလျောက် ချီးမြှောက်ပေးကမ်းအနှမြော မဖက်ဘဲ ရက်ရောစွာ လှူဒါန်းခဲ့သည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုသို့ ပေးကမ်းလှူဒါန်းခဲ့သော ဒါနကို အကျိုးပေးခွင့် သင့်လျော်သောဒေသ အချိန်ကာလသို့ ကျရောက်သည်ရှိသော် ကျရောက်သော အခါ၌ ဖွံ့ဖွံ့ဖြိုးဖြိုး ကြီးမြတ်သော အကျိုးကို ပေးစွမ်းနိုင်၏ဟု မုချဆတ်ဆတ် သိအပ် သိထိုက်၏။ ဤသို့ ကျမ်းဂန်တို့၌ လာရှိသောကြောင့် ငါသည် ဤရွှေလက်ကောက်ကို သင့်အား ပေးလှူလိုပါသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုသို့ အရပ်ရပ်သော ကျမ်းဂန်တို့၌ အတန်တန် မိန့်ဆိုအပ်သောကြောင့် အမောင်သည် ဤအိုင်၌ ရေချိုးပြီးလျှင် ငါ၏လက်၌ရှိသော ဤအဖိုးတန် ရွှေလက်ကောက်ကို ငါ၌ နောက်နောက်က ပြုခဲ့သည့် မကောင်းမှုအကျိုးတို့ ပပျောက်၍ ကောင်းကျိုးရောက်စေခြင်းငှါ ငါ့အား ငဲ့ညွှာ ထောက်ထား၍

သနားခြင်းကို အရင်းမူလျက် ဆက်ဆက်ကြီး ယူစေချင်ပါသည် အမောင်....ဟု ယုံလောက်အောင် လှည့်ဖြား၍ များစွာပြောဆိုလေ၏။

ထိုသို့ ကျားစဉ်းလဲက ပရိယာယ်ဉာဏ်ထုတ်၍ ဟန်လုပ်ပြောဆိုလိုက်သည့် အခါ ထိုခရီးသွားယောက်ျား ငမိုက်သားသည် ကျားကြီး၏ ပရိယာယ်ဉာဏ် မာယာဖန်ပြီးလျှင် စာသံ-ပေသံ အမြွက်ပြလျက် အကွက်ကျ အဆင်ပြေသည့် မှင်သေသေ မျက်နှာထားနှင့် လိမ်လည်လှည့်ဖြား ပြောကြားသည့် စကားကို များစွာ ယုံကြည်စိတ်ချ သဘောကျလှသည်ဖြစ်၍ လောဘဇော သန်သန်ဖြင့် ရေကန်၏ အတွင်းသို့ ရေချိုးရန် သက်ဆင်းလေ၏။ ထိုသို့ သက်ဆင်းလေရာ မကြာလက်ငင်း ကြီးစွာသော ညွှန်တွင်း၌ ချက်ခြင်းပင် နစ်မြုပ်လျက် မပြေးနိုင် မလှုပ်နိုင်ဘဲ ငုတ်တုတ်မှုင်၍ နေရရှာလေ၏။

ယင်းသို့ ခရီးသွား ယောက်ျားသည် ညွှန်တွင်း၌ နစ်မြုပ်၍ မပြေးနိုင် မလှုပ်နိုင် ငုတ်တုတ်မှုင်ဖြစ်နေကို ကျားစဉ်းလဲ မြင်လေသော် “ဟာ! ဟာ အမောင်သည် ကြီးစွာသော ညွှန်အစ၌ ယခုနစ်မြုပ်လျက် နေချေပြီတကား၊ သို့ပင်ဖြစ်သော်ငြားလည်း ဘာကိုမျှ စိုးရိမ်နှောက်၍ မကြောက်ရွံ့ပါလင့်၊ ငါယခု သက်ဆင်း၍ သင့်ကို ဤညွှန်၏အတွင်းမှ ကယ်တင် ဆောင်ကြဉ်းပါမည်” ဟု ပြောဆို၍ ထိုသူ၏ အပါးသို့ ဖြည်းညှင်းစွာ သွားပြီးလျှင် တအားကုန် အုပ်လျက် ဂုတ်ဆက်ကို ခဲလေ၏။

အပေါ်ယံကျောထက် အတွင်းသဘော အရေးကြီးပုံ

ယင်းသို့ ကျားကြီးက ခုန်အုပ်၍ ဂုတ်ဆက်ကို ခဲရာ ခရီးသွားယောက်ျား ငမိုက်သားသည် မိမိ၏မိုက်မှားခဲ့သည့် အကြောင်းကို ပြန်ပြောင်း၍ တဖန် ဤသို့ စဉ်းစားမိပြန်လေ၏။

၁၆။ န ဓမ္မသတ္တံ ပဌတီတိ ကာရဏံ၊
 န စာပိ ဝေဒဇ္ဈယနံ ဒုရာတ္တနော။
 သဘာဝဝေါတြ တထာတိရိစ္ဆတိ၊
 ယထာ ပကတိယာ မဓုရံ ဂဝံပယော။

ဓမ္မသတ္တံ၊ စာပေအရပ်ရပ်၊ ကျမ်းဂန် ဓမ္မသတ်ကို။ ပဌတီတိ၊ ဟောပြော ရွတ်ဘာသ်၊ သရဇ္ဈာယ်တတ်၏ဟူ၍။ ဒုရာတ္တနော၊ မနောမဟုတ်၊ သဘော ယုတ်သောသူ၏။ ဝါ၊ မနောမဟုတ်၊ သဘောယုတ်သောသူအား။ ကာရဏံ၊ သူတော် သူမြတ်ဟူ၍၊ ယုံကြည်အပ် ယုံကြည်ထိုက်သော အကြောင်းသည်။ န စာပိဟောတိ၊ မုချကေန်၊ အမှန်မဖြစ်ပေ။ ဝေဒဇ္ဈယနဉ္စ၊ ဗေဒင်အတတ်ကို၊

ရွတ်ဘာသံပြန်လှန်၊ အဖန်ဖန် သရဇ္ဈာယ်ခြင်းသည်လည်း။ ကာရဏံ၊ သူတော်
 သူမြတ်ဟူ၍၊ ယုံကြည်အပ် ယုံကြည်ထိုက်သော အကြောင်းသည်။ န စာပိ
 ဟောတိ၊ မုချကေန်၊ အမှန်စင်စစ်၊ ဖြစ်လည်း မဖြစ်ပေ။ ဂဝံပယော၊ နွားမ၏
 နို့ရည်သည်။ ပကတိယာ၊ နဂိုရ်အလေ့၊ ပြကတေသဘောအားဖြင့်။ မရုရံယထာ၊
 ရသာမတိမ်၊ ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုနည်းမကွာ၊ ပမာအလား၊
 တူမခြားသာလျှင်။ အတြ၊ ဤသူယုတ်သူမြတ်၊ နှစ်ရပ်ခြားနား၊ ကွဲပြားခြင်း၏
 အကြောင်း၌။ သဘာဝေဝ-သဘာဝေါေဝ၊ မိမိ၏ နဂိုရ်အလေ့၊ ပြကတေ
 သဘောသည်သာလျှင်။ အတိရိစ္ဆတိ၊ အပေါ်ယံ စခန်းလှအောင်၊ ဗန်းပြသည့်
 အမှုအရာတို့ထက်၊ ဆတက်ပိုချွန်၍၊ လွန်ကဲသော အကြောင်းဖြစ်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပကတိအားဖြင့် ယုတ်မာသော စိတ်သဘောရှိသောသူ၏
 အပေါ်၌ စာပေကျမ်းဂန် တရားဓမ္မတို့ကို လေ့လာခြင်း ရွတ်ဘာသံ သရဇ္ဈာယ်
 ခြင်း ကျမ်းဂန်အရ တရားဓမ္မ ဟောပြောပြသခြင်း စသည်တို့သည် နူးညံ့သိမ်မွေ့
 သော သဘောရှိသော သူတော်ကောင်း ဖြစ်ပေသည်ဟူ၍ ယုံကြည်ထိုက်သော
 အကြောင်းမဟုတ်သေး။ ဗေဒင်ကျမ်းဂန် အရပ်ရပ်ကို တတ်သိခြင်း ရွတ်ဘာသံ
 သရဇ္ဈာယ်ခြင်းသည်လည်း သူတော်ကောင်း ဖြစ်ပေသည်ဟူ၍ ယုံကြည်ထိုက်
 သောအကြောင်း မဟုတ်သေးပေ။ စင်စစ်မှာမူ နွားနို့သည် ပကတိ မိမိ၏
 နဂိုရ်သဘောအားဖြင့် ချိုမြိန်သော အရသာရှိသကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ဤသူယုတ်
 သူမြတ် ခွဲခြားရာ၌ နဂိုရ်အလေ့ ပြကတေသဘောသည်သာလျှင် အပေါ်ယံ
 စခန်းလှအောင် ဗန်းပြသော အမှုအရာတို့ထက် သာလွန်ကောင်းမြတ်၍ မှန်ကန်
 သော အကြောင်းရင်းအစစ် ဖြစ်ပေသည်။ ယခုအခါ ငါသည်လည်း ဤ
 စဉ်းလဲသော ကျားကြီးက ကျမ်းဂန်လာ စကားအစအနဖြင့် ဗန်းပြ၍
 ဟောပြောချက်ကို သူတော်စင်ဟု သက်သက်မဲ့ အထင်လွဲ၍ အကဲခတ်ချော်သော
 ကြောင့် ဤကဲ့သို့ မတော်မတရားဘဲ အမှားမှား ဖြစ်ရပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ဤကဲ့သို့ အတွင်းမနော သဘောမပါဘဲ အပေါ်ယံ စခန်းလှအောင် ဗန်းပြ
 သည့် အမှုအရာတို့သည် အကျိုးမဟုတ်ဘဲ အဆိုးအယုတ်သာ ဖြစ်ကြောင်းကို
 ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစားပြန်သည်မှာ—

၁၇။ အဝသေန္ဒြိယစိတ္တာနံ၊ ဟတ္ထိန္ဒာနမိဝ ကြိယာ။
 ဒုဗ္ဘဂါဘရဏာ ယထာ၊ ဉာဏံ ဘာရော ကြိယံ ဝိနာ။

အဝသေန္ဒြိယစိတ္တာနံ၊ မိမိ၏ ပကတိသဘောအတိုင်းမဟုတ်၊ ဟန်လုပ်အပ်
 ကုန်သော၊ စက္ခုစထေ၊ ဣန္ဒြေနှင့်၊ စိတ်နေစိတ်ထား၊ သဘောသွားရှိကုန်သော
 သူတို့၏။ ကြိယာ၊ အထူး အားထုတ်၍ ပြုလုပ်အပ်သော အမှုအရာ ကြိယာ
 ဟူသမျှသည်။ ဟတ္ထိန္ဒာနမိဝ၊ ကြမ်းကြုတ်အမျိုး၊ ဆင်ဗွေဆိုးတို့၊ ရေချိုးဘိ

သကဲ့သို့။ နိပ္ပလာ၊ အပြစ်တမျိုး၊ အသစ်တိုးသဖြင့်၊ အကျိုးမရှိပေ။ ဝါ၊ အကျိုးမဟုတ်သဖြင့်၊ အဆိုးအယုတ်သာ ဖြစ်ပေ၏။ ကြိယဝိနာ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်၊ ကောင်းမြတ်သော ကိုယ်ကျင့်တရား၊ အလျင်းသား လွတ်ကင်းသော။ ဉာဏ်၊ ကျမ်းဂန်အထွေထွေ၊ စာပေအရပ်ရပ်ကို၊ နှံ့စပ်စွာ တတ်သိခြင်းသည်။ ဒုဗ္ဘဂါဘရဏာ ယထာ၊ အကျင့်မှောက်မှား၊ ဖောက်ပြားသောမယား၏၊ ဝတ်စားတန်ဆာ၊ ကောင်းစွာဆင်ယင်ခြင်းကဲ့သို့။ ဘာရော၊ အကျိုးမဖက်၊ သက်သက် ဝန်လေးသို့သာ ဖြစ်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ သတ္တဝါတို့သည် များသောအားဖြင့် ကိုယ်တိုင်းကိုယ်ပည့်ရှိသော အညစ်အကြေးတို့ကို ဆေးကြောသုတ်သင်ရန် ရေချိုးသုံးသပ်ခြင်းကို ပြုလုပ်ကြမြဲ ဓမ္မတာဖြစ်သော်လည်း ဆင်တို့၏ ရေချိုးခြင်းမှာ မူကား ထိုကဲ့သို့မဟုတ်၊ အညစ်အကြေးတို့ကို ဆေးကြော သုတ်သင်ရန်ကိုကား ပမာမထား၊ စင်စစ်မှာမူ ရေကန်၏အတွင်း၌ရှိသော ကြာဖူး ကြာပန်းနှင့် ကြာစွယ် ကြာရိုးတို့ကို ချိုးဖဲ့ဖျက်ဆီးရန် ရည်သန်၍သာလျှင် ရေကန်၏အတွင်းသို့ သက်ဆင်း၍ ရေချိုးခြင်း ပြုလုပ်ကြကုန်၏။ ထိုဆင်တို့၏ ရေချိုးခြင်းနှင့် လူယုတ်မာတို့၏ စက္ခု စသော ဣန္ဒြေတို့ကို စောင့်စည်းခြင်းသည် အမူအရာအားဖြင့် တူမျှကြကုန်၏။ အဘယ်သို့တူသနည်းဟူမူ ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ အစရှိသော ကာမဂုဏ်တရားတို့ကြောင့် အကုသိုလ် အာသဝေါတရားတို့ စသောသောအားဖြင့် ဒလဟော ဖြစ်ပေါ်၍နေခြင်းမှ မဖြစ်ပေါ်စေရန် အတွက် ဆီးတားကန်ကွက်ရန်အလို့ငှါလည်းကောင်း၊ ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ် အာသဝေါ အညစ်အကြေးတို့ကို ဆေးကြောသုတ်သင်ရန် ရည်သန်၍သော်လည်းကောင်း၊ စက္ခု အစရှိသော ဣန္ဒြေတို့ကို စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းလျက် ငြိမ်သက် တည်ကြည်စွာ နေကြရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း သူတော်မဟုတ် ယုတ်မာသော သူတို့မူကား ထိုကဲ့သို့မဟုတ်၊ စင်စစ်အဟုတ်မှာမူ သူတပါးတို့က သူကောင်းဟု ထင်မှတ်လေအောင် ဟန်ဆောင်ကာ မှိန်ကုပ်ကုပ်ဖြင့် မလှုပ်တလှုပ်အနေ ချုပ်တည်းသောဣန္ဒြေတို့ကို ငြိမ်သက်တည်ကြည်စွာ စခန်းကျကျ ဗန်းပြုလုပ်ပြီးလျှင် သူတပါးတို့ တွေ့မြင်၍ သူတော်စင် သူတော်ကောင်းဟု ထင်မှတ်ယုံကြည်သည့်အခါ သေချာပိုင်ပိုင် ထင်ရာကိုအတွင်စိုင်းလျက် ရိုင်းပြသော အပြစ်ဆိုးတို့ကို အမျိုးမျိုးချိုင်နိုင်ရန် ဟန်ဆောင်၍ ဣန္ဒြေပြုလုပ်ချုပ်တည်းခြင်းမျှသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ တင့်တယ်လျောက်ပတ် ကောင်းမြတ်သော အပြုအမူလွတ်ကင်း၍ အတွင်းဓာတ်ညံ့ဖျင်း၍ မသန့်ရှင်းသော ကျမ်းဂန်စာပေတို့ကို တတ်သိကျွမ်းကျင်ခြင်းသည်လည်း ဥပမာအားဖြင့် လော်လည်မှောက်မှား၍ ဖောက်ပြားတတ်သောအကျင့်ရှိသော မယားယုတ်၏ ဝတ်စားတန်ဆာတို့ဖြင့် လှပတင့်တယ်စွာ ဝတ်စားဆင်

ယင် တန်ဆာဆင်ခြင်းကဲ့သို့ အကျိုးမတက်ဘဲ အဆိုးဖက်လျက် သက်သက် ဝန်လေးဘို့သာ ဖြစ်ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့ကြောင့် ညှဉ်းဆဲပုတ်ခတ် သတ်ဖြတ်တတ်သော ဤ ကျားစဉ်းလဲ၏ အပေါ်၌ မြော်ခေါ်တေးဆခြင်း အလျှင်းသား လွတ်ကင်းလျက် သက်သက်မဲ့ ယုံကြည်မိခြင်းသည် ငါ၏ညံ့ဖျင်း၍ မှားယွင်းသော အမှုသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင်တို့သည် သိင်္ဂီနဉ္စ အစရှိသော စကားတို့ကို မှာကြားတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

၁၈။ သိင်္ဂီနဉ္စ နဒီနဉ္စ၊ နဒီနံ သတ္တပါဏိနံ။

ဝိသာသော နေဝ ကတ္တဗ္ဗော၊ ထိသု ရာဇကုလေသု စ။

သိင်္ဂီနဉ္စ - သိင်္ဂီသု စ၊ ဦးချိုမားမား၊ ထင်ရှားရှိကုန်သော၊ ကျွဲ၊ နွားမကျန်၊ သားတိရစ္ဆာန်တို့၌လည်းကောင်း။ နဒီနဉ္စ - နဒီသု စ၊ ကြီးကြီး ငယ်ငယ်၊ အသွယ်သွယ်သော မြစ်တို့၌လည်းကောင်း။ နဒီနဉ္စ - နဒီသု စ၊ ခြေသည်း၊ လက်သည်း၊ ခိုင်ဖိုးရှိပြန်၊ တိရစ္ဆာန်တို့၌လည်းကောင်း။ သတ္တပါဏိနံ - သတ္တပါဏိသု စ၊ ထား၊ လှံ စသော လက်နက် လက်၌ရှိကုန်သော သူတို့၌လည်းကောင်း။ ထိသု စ၊ မနောမရိုး၊ သဘောဆိုးကုန်သော မိန်းမမျိုးတို့၌လည်းကောင်း။ ရာဇကုလေသု စ၊ မင်းမျိုးမင်းနွယ်၊ မင်းဝယ်ခယမ်း၊ အမှုထမ်းသမား၊ လခစားတို့၌လည်းကောင်း။ ဝိသာသော၊ ယုံကြည်ခင်မင်၊ အကျွမ်းဝင်ခြင်းကို။ န စ ကတ္တဗ္ဗော၊ မသင့်မဟန်၊ မလျော်ကန်သဖြင့်၊ ကေနံမပြုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။

ထို့ပြင် ကျမ်းဂန်စာပေ တတ်မြောက်ခြင်း၊ အပြောအဟော ကောင်းခြင်း အစရှိသော ဂုဏ်တို့ထက် ပင်ကိုယ်စိတ်သဘော ကောင်းခြင်းသည်သာလျှင် သာလွန်မြင့်မြတ်၍ လူကောင်း လူယုတ် နှစ်ပါးတို့ခွဲခြားခြင်း၏ အကြောင်းစစ် အကြောင်းမှန်ဖြစ်ပုံကို ထပ်မံ၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်မိပြန်သည်မှာ—

၁၉။ သဗ္ဗဿ ဟိ ပရိက္ခုဇ္ဈေ၊ သဘာဝါ နေတရေ ဂုဏာ။

အတိတျ ဟိ ဂုဏံ သဗ္ဗံ၊ သဘာဝေါ မုဒ္ဒနိ ဝတ္တတေ။

သဗ္ဗဿဟိ၊ ရှိသမျှသိမ်းကျုံး၍၊ လုံးစုံထိုထို၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသမျှ၏သာလျှင်။ သဘာဝါ၊ ပကတိအလို၊ ပင်ကိုယ်မနော၊ စိတ်သဘောကိုသာလျှင်။ ပရိက္ခုဇ္ဈေ၊ စဉ်းစားကြပ်ကြပ်၊ ဆင်ခြင်အပ်ကုန်၏။ ဣတရေ၊ ဤ ပကတိအလို၊ ပင်ကိုယ်မနော၊ စိတ်သဘောမှ တပါးကုန်သော။ ဂုဏာ၊ ကျမ်းဂန်စာပေနှင့်၊ အထွေထွေ အရပ်ရပ်၊ တတ်သိသောဂုဏ်တို့ကို။ န ပရိက္ခုဇ္ဈေ၊ မစူးစမ်းမဆင်ခြင်အပ်ကုန်။ ဟိ - တဒေဝသစ္စံ၊ ထိုသို့ပြောကြား၊ ဆိုစကားသည်၊ မမှားကေန်၊ တကယ်မှန်လှ၏။ သဘာဝေါ၊ နဂိုရ်ပကတိ၊ ပင်ကိုယ်ရှိမနော၊ စိတ်သဘောသည်။ သဗ္ဗံဂုဏံ၊

စာပေအတတ်နှင့်၊ အရပ်ရပ်ဂုဏ်၊ အလုံးစုံကို။ အတိတျ၊ ကျော်လွန်မောက်
ဖွိုး၊ လွှမ်းခြုံမိုး၍။ မုဒ္ဒနိ၊ ထိပ်သီးအချက်၊ အထွဋ်ထက်၌။ ဝတ္ထတေ ဝတ္ထတိ၊
အထင်အလျား၊ အစဉ်ကြားလျက်၊ မြင့်မားစွာ တည်ပေ ဖြစ်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ မည်သူမဆို တစုံတယောက်သောသူကို ဤသူသည်
သူတော်ကောင်း ဖြစ်လေသလော၊ သို့မဟုတ် သူယုတ်မာ ဖြစ်လေသလောဟု
စုံစမ်းဆင်ခြင်ရာ၌ စာပေကျမ်းဂန် တတ်မြောက်ခြင်း၊ အကျင့်အကြံ အနေ
အထိုင် ကောင်းခြင်း၊ သပ်ယပ်သိမ်မွေ့ခြင်း၊ အပြောအဟော ကောင်းခြင်း၊
နှုတ်မှု လက်မှု ပညာအတတ်တို့ကို ကောင်းစွာ တတ်မြောက်ခြင်း အစရှိသော
ဂုဏ်တို့ကို မကြည့်ရှု မစဉ်းစား မဆင်ခြင်အပ်၊ ထိုဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်
ရိုးသားဖြောင့်မတ်၍ မြင့်မြတ်သော သူတော်ကောင်း မဖြစ်နိုင်၊ သူတော်
ကောင်း ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းလည်း မဟုတ်ကုန်။ စင်စစ်မှာမူ ပဋိသန္ဓေက
ပင် အစဉ်မပြတ် အတွင်ကပ်လျက် ထက်ကြပ်ပါလာသော ပကတိဖြစ်သော
ပင်ကိုယ်မနော စိတ်သဘောသည်သာလျှင် လူယုတ်၊ လူမြတ်နှစ်ပါး ခွဲခြား
ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်၍ ထိုပင်ကိုယ်စိတ်သဘော ဖြောင့်မတ် ကောင်းမွန်
သည့် ပညာအတတ်အစရှိသော ဂုဏ်တို့ကို လွှမ်းမိုးသိမ်းခြုံလျက် အလုံးစုံတို့၏
ထိပ်ထက်၌ အထင်အလျား အစဉ်ကြားလျက် မြင့်မားစွာ တည်ပေသည်ဟူလို။

ဤသို့လျှင် ယခုဖြစ်ပျက်၍ နေရသော ဒုက္ခ၏ အကြောင်းအကျိုးကို အမျိုး
မျိုး*ဆင်ခြင် စဉ်းစားပြီးလျှင် နောက်ဆုံး၌ မည်သူ၏ အပြစ်မျှမဟုတ်၊ စင်စစ်
မှာမူ မဟာဗြဟ္မာကြီး စီမံလိုက်သည့် အတိုင်းသာလျှင် ဖြစ်ရပေသည်ဟု နဖူး
စာကို လုံးလုံးပုံလိုက်သည်မှာ—

၂၀။ သ ဟိ ဂဂဏဝိဟာရီ တိမိရဒ္ဓံသကာရီ၊
ဒသသတကရဓာရီ ဇောတိနံ မဇ္ဈစာရီ။
ဝိဓုရပိ ဝိဓိယောဂါ ဂသတေ ရာဟုနာသော၊
လိခိတမမိ နုလာဋေ ပရောဇ္ဈိတံ ကော သမတ္ထော။

ဂဂဏဝိဟာရီ၊ အဇဋ္ဌာစခန်း၊ ကောင်းကင်လမ်း၌၊ ကြွမြန်းဖြန့်ချိ၊ လှည့်
လည် သွားလာလေ့ရှိသော။ တိမိရဒ္ဓံသကာရီ၊ တခဲနက်ဖုံး၊ မှောင်အတုံးကို၊
ဖျက်မှုန်းမချင်း၊ ပယ်ခွင်းလေ့ရှိသော။ ဒသသတကရဓာရီ၊ ရွန်းဝေယုက်ဖြာ၊
စက်ပမာသို့၊ ထွက်ကာအရောင်၊ ခြည်တထောင်ကို၊ ညီပြောင်အတူ၊ သည်
ဆောင်ယူလေ့ရှိသော။ သောပိ၊ ထိုဘာဏုမရာဇာ၊ တေဇာ ပြောင်လင်း၊
သျှင်နေမင်းကြီးကိုသော်လည်းကောင်း။ ဇောတိနံ၊ ဝေဟင်နဘာ၊ အဇဋ္ဌာဝယ်၊
ပေါ်ယယ်များစွာ၊ ကြယ်တာရာတို့၏။ မဇ္ဈစာရီ၊ ခြွေရွှေရံပတ်၊ ဗဟိုရပ်၌၊ လျောက်

ပတ်တင့်တယ်၊ စမ္ပိယံသွားလာလေ့ရှိထသော။ သောဝိဓရပိ၊ ထိုတန်ခိုး
ဂုဏ်ရောင်၊ ထိန်ထိန်ပြောင်ဝင်း၊ အသျှင်လမင်းကြီးကိုသော်လည်းကောင်း။
ဝိမိယောဂါ၊ မကောင်းမှုကံ၊ နှိုးဆော်ဖန်ခြင်းကြောင့်။ ရာဟုနာ၊ အားခွန်ဗလ၊
ကြီးမားလှသော၊ ဂြိုဟ်များသေဌ်နင်း၊ ရာဟုမင်းသည်။ ဂသတေ၊ ကောဓ
ကြမ်းထူ၊ အရမ်းမူလျက်၊ ဖမ်းယူမျှအပ်သေး၏။ အပိ-ဧကန္တေန၊ အမှန်စင်
စစ်အားဖြင့်။ နုလာဌေ၊ ဥတ္တမင်္ဂ၊ ဦးသီသတွင်၊ နဖူးပြင်၌။ လိခိတံ၊ မဟာ
ဗြဟ္မာ၊ ကပ္ပိသခင်၊ ပြုပြင်စီမံ၊ ဖြစ်ရန်ပျက်မှု၊ ကြောင်းစုဆိုရာ၊ နဖူးစာကို။
ကော၊ ဦးမည်းဦးဖြူ၊ အဘယ်သူသည်။ ပရောဇ္ဈိတုံ၊ ဖျောက်ပယ်ရှောင်လွှဲ၊
လွတ်အောင်ဖဲခြင်းငှါ။ သမတ္ထော၊ ကာယ၊ ဉာဏ၊ ဗလမြိုင်မြိုင်၊ အန္တုပြိုင်သ
ဖြင့်၊ အနိုင်ရအောင်၊ စွမ်းဆောင်နိုင်ပါအံ့နည်း။ အသမတ္ထောဝေ၊ မည်သူတဦး
တယောက်မျှ၊ အခြေခံမလှသဖြင့်၊ ဧကန္တ မစွမ်းနိုင်သည်သာလျှင်တည်း။

ဤသို့တွေးတော ကြံစည်စဉ်ပင်လျှင် ထိုခရီးသည်ယောက်ျားအား ကျား
စား၍ ခန္ဓာပြုန်းသဖြင့် အသက်ဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ရရှာလေ၏။ ထို့ ကြောင့်ပင်
လျှင် ကင်္ကဏဿ တု လောဘေန အစရှိသောစကားကို ငါဆိုခဲ့ပေသည်ဟု ပြော
ကြားလေ၏။

ကျားအိုကြီးနှင့် ခရီးသွားယောက်ျားဝတ္ထု ပြီး၏။

ဝိတြဂီဝါဒိမင်းဝတ္ထု (အဆက်)

ထိုကဲ့သို့သော အကြောင်းကို ထောက်ရှုသဖြင့် အခါခပ်သိမ်းပင်လျှင် မစဉ်း
စားမဆင်ခြင်ဘဲ မပြုလုပ်အပ် မပြုလုပ်ထိုက်ပေ။ အကြောင်းကို ဆိုဦးအံ့ ဟုဆို၍
အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၂၁။ သုဇိဏ္ဏမန္တံ သုဝိစက္ခဏော သုတော၊
သုသာသိတာ ထိ နရပတိ သုသေဝိတော။
သုစိန္တု စောတ္တံ သုဝိစာရယ ယံ ကတံ၊
သုဒီဃကာလေပိ န ယာတိ ဝိကြိယံ။

သုဇိဏ္ဏံ၊ သုံးဆောင်ပြီးခါ၊ သေချာ ကျေညက်၊ ကောင်းစွာ ကျက်ပြီးသော။
အန္တု၊ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်၊ ချိုချဉ်ရသာ၊ စားအစာသည်လည်းကောင်း။ သုဝိ-
စက္ခဏော၊ တတ်သင့်တတ်ရာ၊ ပညာအရပ်ရပ်ကို၊ နှံ့စပ်ကျေပြန်၊ ပညာဝန်
အဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသော။ သုတော စ၊ သားကောင်း သားမြတ်၊ ဆိုအပ်
ဆိုရာ၊ သားရတနာသည်လည်းကောင်း။ သုသာသိတာ၊ ကောင်းစွာဆုံးမ၊
သွန်သင်ပြပြီးသော။ ထိ စ၊ ဇနီးမြှောက်ယူ၊ အိမ်သူမိန်းမသည်လည်းကောင်း။
သုသေဝိတော၊ ပြုရန်အမှု၊ တာဝန်စုကို၊ တခု မကြွင်း၊ မလစ်ဟင်းဘဲ၊ အမြဲ

ကောင်းစွာ၊ လိုက်နာဆည်းကပ်၊ မှီဝဲအပ်သော။ နရပတိ ၈၊ လူတို့ဦးခိုင်၊ နိုင်ငံအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်လည်းကောင်း။ သုစိန္တု၊ ရွှေနောက်အကြောင်း၊ ကောင်းစွာမြော်မြင်၊ ကြံဆင်ခြင်၍။ ဥတ္တဉ္စ၊ ဝစီနှုတ်သံ၊ ထုတ်ပြန်ပြောကြား၊ ဆိုစကားသည်လည်းကောင်း။ ယံ ကမ္မံ၊ အကြင် ပြုလုပ်ဆောင်ရန်၊ အတန်တန် အဝဝ၊ မှုကိစ္စကို။ သုဝိစာရယ၊ ကောင်းစွာမြော်လင့်၊ သင့်-မသင့်ကို၊ ထောက် ချင့်စဉ်းစား၊ သတိထား၍။ ကတံ-ကာရိယံ၊ သေချာသပ်ယပ်၊ ပြုလုပ်အပ်၏။ တံ ကမ္မဉ္စ၊ ထိုကောင်းစွာမြော်လင့်၊ သင့်-မသင့်ကို၊ ထောက်ချင့် ကြပ်ကြပ်၊ သတိချပ်၍၊ ပြုအပ်သော အမှုသည်လည်းကောင်း။ သုဒီဃကာလေပိ၊ မြင့် ညောင်းရှည်စွာ၊ အလွန်ကြာသော်လည်း။ ဝိကြိယံ၊ မကောင်းကျိုးရောက်၊ ကောင်းကျိုးပျောက်ရန်၊ ယွင်းဖောက်ပြန်ခြင်းသို့။ န ယာတိ ဧဝ၊ မုချအမှန်၊ ကေန်မရောက်နိုင်သည်သာလျှင်တည်း။

အခါအားလျော်စွာသာ လူကြီးတို့၏စကားကို နာယူသင့်ပုံ

ယင်းသို့ စိတြဂီဝါခိုမင်း၏ လမ်းခင်းညွှန်ပြ ဆုံးမသော စကားကို ကြား လေရာ အစာအာဟာရ၌ လောဘရမ္မက် ငန်းငန်းတက် ဖြစ်သော တကောင် သော ခိုသည် “ဟာ! အသျှင်ခိုမင်း...အဘယ့်ကြောင့် ဤသို့ မသင့် မလျော် မတော်သောစကားကို မိန့်ဆိုပြောကြားဘိသနည်း” ဟု မာန်မာန ထောင် လွှား၍ အနင့်သားဆိုပြီးလျှင် အောက်ပါ ဂါထာကို တဖန် ထပ်မံ၍ ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၂၂။ ဝုဇ္ဇာနံ ဝစနံ ဂါဟု-မိတိက္ကာလေ ဟျပဋ္ဌိတေ။
သဗ္ဗတြေဝံ ဝိစာရေန၊ ဘောဇနေပုပဝတ္တနံ။

ဝုဇ္ဇာနံ၊ သက်ရွယ်ရင့်ပြီး၊ လူကြီး သူကြီးတို့၏။ ဝစနံ၊ နည်းလမ်းညွှန်ပြ၊ သြဝါဒအရေး၊ ဆုံးမပေးသော စကားကို။ ဤတိက္ကာလေ၊ ဘေးရန်ဥပဒ်၊ တွေ့ကြုံလတ်သော ကာလသည်။ ဥပဋ္ဌိတေ ဟိ-ဥပဋ္ဌိတေ ဧဝ၊ မကြာမမြင့်၊ မလင့်ကြပ်ကြပ်၊ နီးကပ်၍နေသော အခါ၌သာလျှင်။ ဂါဟု-ဂဟနီယံ၊ လိုက် နာအလွယ်၊ မဖယ်မဖင့်၊ ယူရန်သင့်၏။ သဗ္ဗတြ၊ ရှိရှိသမျှ၊ ကိစ္စသေးငယ်၊ သွယ်သွယ်ဖုံဖုံ၊ အလုံးစုံတို့၌။ ဧဝံ၊ ဤကိစ္စကြီး အလား၊ မခြားအတူ။ ဝိစာရေန၊ ရွှေတိုးနောက်ငင်၊ ဆင်ခြင်ဝေဖန်၊ အတန်တန် စဉ်းစား၍နေသဖြင့်။ ဘောဇ- နေပိ၊ စားသုံးဘွယ်ရာ၊ အစာအာဟာရ၌လည်း။ အပဝတ္တနံ၊ စားသုံးဘို့ရန်၊ ကေန်မဖြစ်နိုင်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ သက်ကြီး ရွယ်ကြီး လူကြီး သူကြီးတို့၏ သွန်သင် ဆုံးမ သြဝါဒကို နေရာကျ လိုက်နာ ကျင့်ကြံရမည် ဟူသော်လည်း နေရာတိုင်း၌

လိုက်နာကျင့်ကြံရမည်မဟုတ်၊ စင်စစ်မှာမူကား ဘေးဥပဒ်ကြုံကြိုက်၍ အရေးကြီး ဆိုက်ပြီးလျှင် နီးကပ်စွာ တည်နေသည့် အခါ၌သာလျှင် ရွှေ့နောက် မြှော်မြင် ဆင်ခြင် စဉ်းစားတတ်သော လူကြီး သူကြီးတို့၏ သွန်သင် ဆုံးမ ဩဝါဒ စကားကို မမှားအောင် လိုက်နာကျင့်ကြံရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ပြုပြုသမျှ မကြီးမကျယ် သေးငယ်သော အရာဌာနနှင့်တကွ ကိစ္စဟူသမျှတို့၌ ဤနည်း ချည်းသာ လိုက်နာကျင့်ကြံ၍ နေပါလျှင် အခြားအရာကို မဆိုထားဘိ စားသုံးဘွယ်ရာ အစာ အာဟာရ၌ပင်လျှင် လူကြီး သူကြီးတို့သည် ဤအစာကား ကျေခံသည်၊ ဤအစာကား အေးသည်၊ ဤအစာကား ပူသည် စသည်ဖြင့် ရွှေ့နောက် မြှော်မြင် ဆင်ခြင် စဉ်းစားခြင်း များလှသဖြင့် လူကြီး သူကြီးတို့၏ စကားကို နားထောင်၍ နေပါလျှင် စားသုံးဘို့ရန် ကေန္တ ဖြစ်နိုင်မည် မဟုတ်ပေဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုအကြောင်းကိုပင် ထင်ရှားစွာ ပြလို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၂၃။ သင်္ကာဘိ သဗ္ဗမာကန္တ -မန္တံ ပါနံ စ ဘူတလေ။
ပဝုတ္တိ ကုတြ ကတ္တဗ္ဗာ၊ ဇီဝိတဗ္ဗံ ကထံ နု ဝါ။

ဘူတလေ၊ မဟိတခွင်၊ မြေအပြင်၌။ သဗ္ဗံ၊ ကြွင်းမဲ့ချက်ကုန်၊ အလုံးစုံသော။ အန္တဉ္စ၊ သုံးဆောင်ဘွယ်ရာ၊ အဖြာဖြာသော၊ အစာအာဟာရ၊ ဟူသမျှသည် လည်းကောင်း။ ပါနဉ္စ၊ သောက်သုံးဘွယ်ရာ၊ အဖျော်ယမကာ ဟူသမျှသည် လည်းကောင်း။ သင်္ကာဘိ၊ သင့်ပါလိမ့်လော၊ မသင့်လောဟု၊ တွေးတောအပ်ရာ၊ များစွာသော ယုံမှားခြင်းတို့ဖြင့်။ အာကန္တံ၊ ပြည့်နှက်တင်းကြမ်း၊ လွှမ်းမိုး၍နေ၏။ တေန၊ ထိုသို့ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်၊ ချိုချဉ် ယမကာ၊ အစာဟူသမျှ၌၊ သံသယ မကင်း၊ ယုံမှား ရှိရခြင်းကြောင့်။ ကုတြ၊ ဘယ်သို့မည်သာ၊ ဘယ်အစာ ဘယ်အာဟာရမျိုး၌။ ပဝုတ္တိ၊ စွဲမြဲသုံးကာ၊ အစာပြုလုပ်၊ အားထုတ် စားသောက်ခြင်းကို။ ကတ္တဗ္ဗာ၊ ပြုရန်သင့်လျော်၊ ပြုဘို့တော်ပါသေးသနည်း။ တေန၊ ထိုသို့ပြုလုပ်၊ အားထုတ်ဖွယ်ရာ၊ အစာမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကထံ ဝါ၊ ဘယ်သို့ပြုရှောင်း၊ ဘယ်အကြောင်းဖြင့်လည်း။ ဇီဝိတဗ္ဗံ နု၊ အစာ အာဟာရ မရှိသည့်အတွက်၊ မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်နိုင်ပါတော့အံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဤလောကတခွင် မြေအပြင်၌ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ် ချိုချဉ်ရသာနှင့် အဖျော်ယမကာ ဟူသမျှတို့သည် ဤအစာကို စားသောက် သုံးဆောင်၍ သင့်မှ သင့်ပါမည်လော၊ ရောဂါဝေဒနာကို ဖြစ်စေတတ်သော အစာအာဟာရပင် ဖြစ်လေသလော၊ ဤအစာသည် ကျေကျက်နိုင်သော အစာအာဟာရမှ ဟုတ်ပါ၏လော စသည်ဖြင့် တွေးတောဆင်ခြင်ရန် ယုံမှားသံသယတို့ အစား

အစာတိုင်း၌ မလွတ်မကင်းဘဲ တင်းကြမ်းပြည့် ဖြစ်ပေသည်။ အကယ်၍ ဤကဲ့သို့ အစားအစာ မြင်ရာရာ၌ သံသယ ရှိခဲ့ပါလျှင် အဘယ်အစာ အာဟာရ၌ စွဲမြဲ၍ စားသောက် သုံးဆောင်ရပါမည်နည်း၊ စားသုံးရန် အစာပင် မရှိဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ သံသယကြောင့် စားသုံးရန် အစာမရှိခဲ့ပါလျှင် အဘယ်မှာ မပျက်အစဉ် အသက်ရှင်နိုင်ပါတော့အံ့နည်း၊ အသက်ရှင်၍ နေနိုင်တော့မည် မဟုတ်ပေ ဟူလို။

အမြဲဆင်းရဲနေရသူ ခြောက်ဦး

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ချမ်းသာမဖက် သက်သက်ဒုက္ခ အဘို့သာဖြစ်သော သူခြောက်ယောက်တို့ကို ကျမ်းဂန်တတ်သိ ကဝိမြော်မြင် ပညာရှင်တို့သည် ဣဿိ ဒယီ အစရှိသော ဂါထာဖြင့် မိန့်ဆို မှာကြားတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

၂၄။ ဣဿိ ဒယီ တုသံတုဋ္ဌော၊ ကောဓနော နိစ္စသင်္ကိတော။
ပရဘာဂျောပဇီဝိ စ၊ ဆဋ္ဌေတေ ဒုက္ခဘာဂိနော။

၁။ ဣဿိ စ၊ သူတပါးတို့၊ ကောင်းစားသည်ကို၊ မနာလိုဟိတ်၊ စိတ်မသာ
ငြား၊ ဣဿာပွားထူ၊ ငြူစုလေ့ရှိသော သူလည်းကောင်း။

၂။ ဒယီ စ၊ ဒုက္ခပွားများ၊ သူတပါးကို၊ ထောက်ထားငဲ့ညှာ၊ မြင်ရာရာ၌၊
ကြင်နာသနားလေ့ ရှိသော သူလည်းကောင်း။

၃။ တု၊ ထိုမှတပါး၊ အသန္တုဋ္ဌော စ၊ ယထာလာဘ၊ ရသမျှဖြင့်၊ စိတ်က
မပိုင်း၊ ရတိုင်းမချင်း၊ တင်းမတိမ်ဘဲ၊ မရောင့်ရဲနိုင်သော သူလည်း
ကောင်း။

၄။ ကောဓနော စ၊ ပြင်းထန်ကောဓ၊ ဒေါသအမျက်၊ ချောင်းချောင်း
ထွက်တတ်သော သူလည်းကောင်း။

၅။ နိစ္စသင်္ကိတော၊ အမှုကိစ္စ၊ ဟူသမျှ၌၊ သံသယမကင်း၊ ယုံမှားခြင်း
အမြဲရှိသော သူလည်းကောင်း။

၆။ ပရဘာဂျောပဇီဝိ စ၊ သူတပါးတို့၏၊ ဘုန်းရှိန် ကံရှိန်၊ စည်းစိမ် အရပ်
ရပ်ကို၊ မှီကပ်ခိုကိုး၊ ပျပ်ဝပ်ကျိုးလျက်၊ အသက်မွေးမြူရသော သူ
လည်းကောင်း။ ဧတေ ဆ၊ ဤသို့ ပြဆို၊ ခြောက်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည်။ ဒုက္ခဘာဂိနော၊ ဆင်းရဲသက်သက်၊ ချမ်းသာမဖက်ဘဲ၊ ဒုက္ခ
ဘက်သား၊ ဆင်းရဲပါးသော သူတို့သာ ဖြစ်ကုန်၏။

ထိုအခါ အစာအာဟာရ၌ လောဘရမ္မက် ငန်းငန်းတက်သော တကောင်
သော ခို၏ ဟုတ်စလိလိ ယုတ္တိ-ယုတ္တာတို့ဖြင့် လိုရာကို အတွင်ဆွဲလျက် အခဲသား

ပြောဆိုသည့် စကားကို အများစိုတို့ ကြားလေလျှင် အဟုတ်ကြီးထင်ကြ၍ ယခင်က ခိုမင်း၏ အဆုံးအမကို လုံးဝပယ်ဖျက်ကြပြီးလျှင် အာဟာရ၌ မက်မောလျက် လောဘဇော အတိုက်လွန်သဖြင့် ပိုက်ကွန်ကျော့ကွင်း၏အတွင်း သို့ သက်ဆင်းကျရောက်ကြလေ၏။

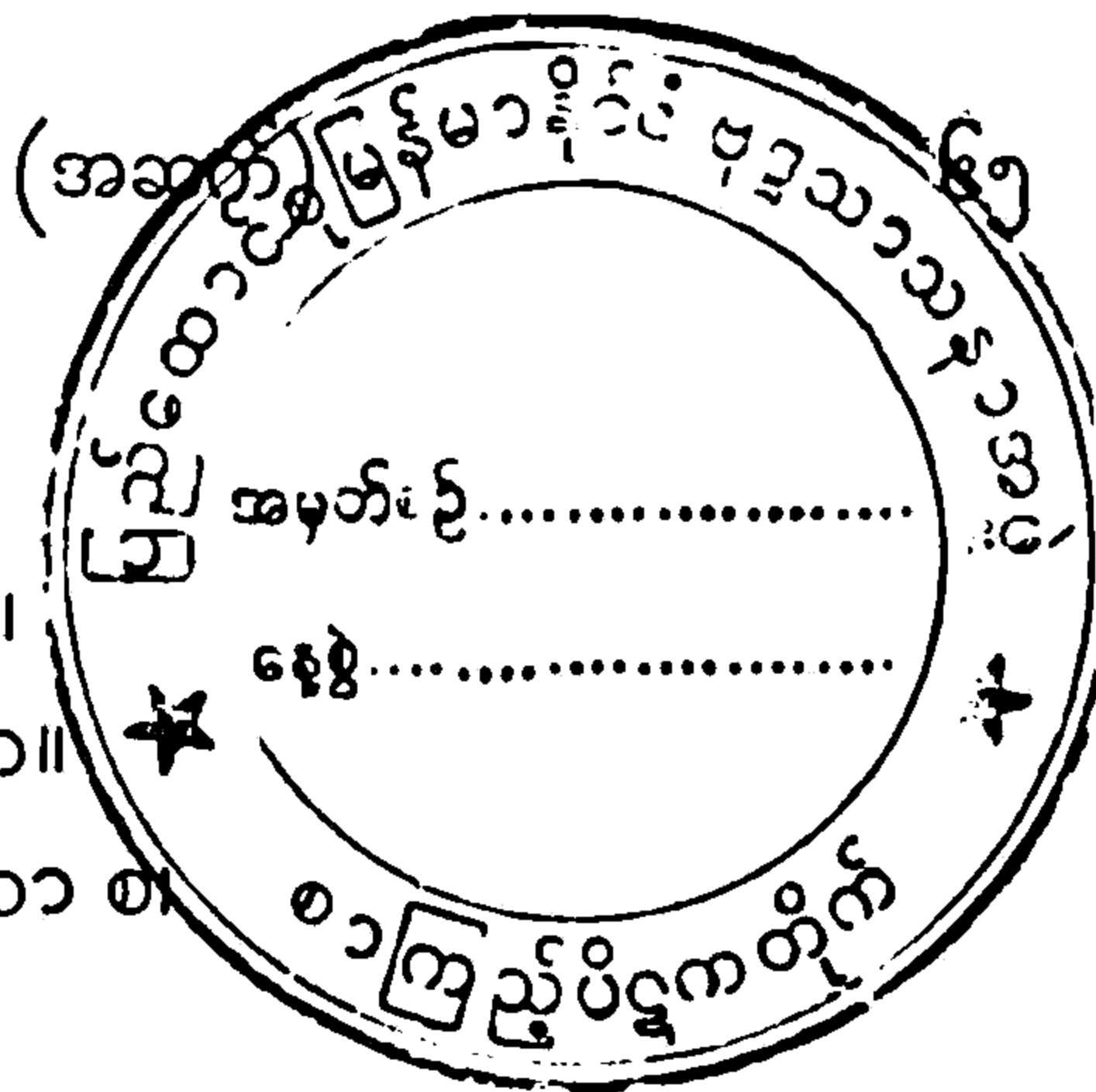
လောဘဦးစီးက ပျက်စီးတတ်ကြောင်း ဥပဒေသ

ဤအရာ၌ ဝိဇ္ဇာသမ္ဘုရားသည် အလွန်မြင့်မြတ် ပူဇော်အပ်ကုန်သော ကျမ်းဂန်စာပေတို့ကို များစွာသင်ကြား တတ်မြောက်၍ ဗဟုသုတနှင့် လွန်စွာ ပြည့်စုံလျက် သူတပါးတို့၏ ယုံမှားသံသယကို ပယ်ဖျောက်နိုင်သော ပညာရှိ ကြီးတို့ပင် ဖြစ်သော်လည်း လောဘဦးစီး၍ ဗိုလ်မှူးကြီးအချုပ် ရှေ့ဆောင် ပြုလုပ်ခဲ့ပါလျှင် ပါစင်အောင် ဆုံးရှုံး၍ လုံးလုံးကြီး ပျက်စီးတတ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍တချက် ကြားစွက်ကာ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ သုမဟန္တပိ အစ ရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆို သင်ကြားပြန်လေ၏။

၂၅။ သုမဟန္တပိ သတ္တာနိ၊
ဓာရယန္တော ဗဟုဿုတာ။
ဆေတ္တာရော သံသယာနဉ္စ၊
ကလိဿန္တိ လောဘမောဟိတာ။

သုမဟန္တ၊ ကောင်းစွာမြင့်မြတ်၊ ပူဇော်အပ်ကုန်သော။ သတ္တာနိ၊ ကျမ်းဂန် စာပေ၊ အထွေထွေတို့ကို။ ဓာရယန္တော၊ ဝါစုဂ္ဂတ၊ ရွာရွာကုန်အောင်၊ နှုတ်တက် ဆောင်ကုန်သော။ သံသယာနဉ္စ၊ သူတပါးတို့၏၊ ဒွိဟမကင်း၊ ယုံမှားခြင်းတို့ကို လည်း။ ဆေတ္တာရော၊ သံသယခပင်း၊ ငြောင့်တံသင်းကို၊ ရှင်းလင်းပယ်ဖြတ် တတ်ကုန်သော။ ဗဟုဿုတာအပိ၊ လောက၊ ဓမ္မ၊ နှစ်ဝအမှု၊ အစုစု၌၊ ဗဟုဿုတ၊ လုံးဝပြည့်ပြီး၊ ပညာရှိကြီးတို့သည်လည်း။ ဝါ၊ ပညာရှိကြီးများပင် ဖြစ်သော် လည်း။ လောဘမောဟိတာ၊ အလိုရမှန်ဖြင့်၊ မြွေရှက်ရစ်ပတ်၊ တွေ့ဝေအပ် သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ တွေ့ဝေအပ်ပါမူကား။ ကလိဿန္တိ၊ ပျက်စီး ဆုံးရှုံးလျက်၊ လုံးလုံးမလွဲ၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်ကြရကုန်၏။

ထို့ပြင်တဖန် လောဘသည် ဒေါသ၏လည်းကောင်း၊ မောဟ၏လည်း ကောင်း၊ ပျက်စီးခြင်း၏လည်းကောင်း၊ အလုံးစုံသော မကောင်းမှုတို့၏လည်း ကောင်း အကြောင်းရင်း ဖြစ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အညဉ္စဟု ပလ္လင်ခံလျက် လောဘာ ကောဇော အစရှိသောဂါထာကို ဆက်လက် ၍ တဖန် မိန့်ဆိုပြန်လေ၏။

အညဉ္စ—

၂၆။ လောဘာ ကောဓော ပဘဝတိ၊
 လောဘာ ကာမော ပဇာယတေ။
 လောဘာ မောဟော စ နာသော စ၊
 လောဘော ပါပဿ ကာရဏံ။

အညဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ လောဘာ၊ ထိုထိုသို့သော အာရုံ၌၊ ခုံမင်နှစ်သက်၊ မက်မောတွယ်တာတတ်သော တဏှာ လောဘကြောင့်။ ကောဓော၊ ကောဓ အမျက်၊ ဒေါသထွက်ခြင်းသည်။ ပဘဝတိ၊ အခွင့်သင့်လျော်၊ သူလို့ ဆော် သဖြင့်၊ ဖြစ်ပေါ်၍လာရ၏။ လောဘာ၊ ထိုထိုသို့သော အာရုံ၌၊ ခုံမင်နှစ်သက်၊ မက်မောတွယ်တာတတ်သော တဏှာလောဘကြောင့်။ ကာမော၊ ကာမဂုဏ် ငါးဖြာ၊ အရသာကို၊ အာသာရွန်းစို့၊ ခံစားလိုချက်၊ ထိုရမ္မက်သည်။ ပဇာယတေ၊ ငန်းငန်းတက်မျှ၊ အချက်ရသဖြင့်၊ တက်ကြွ ဖြစ်ပေါ်ရလေ၏။ လောဘာ၊ ထိုထိုသို့သော အာရုံ၌၊ ခုံမင်နှစ်သက်၊ မက်မော တွယ်တာတတ်သော တဏှာ လောဘကြောင့်။ မောဟော စ၊ အသိဉာဏ်နှင့်၊ အမှန်ဟူသမျှကို၊ လုံးဝပိတ်ဖုံး၊ အမှိုက်တုံး ဖြစ်သော မောဟသည်လည်းကောင်း။ နာသော စ၊ ဒုက္ခဖိစီး၊ ဆင်းရဲကြီး၍၊ ပျက်စီး ဆုံးရှုံးခြင်း သည်လည်းကောင်း။ ပဇာယတေ၊ အစစ် မလျော်၊ သနစ်ချော်သဖြင့်၊ ဖြစ်ပေါ်၍လာတတ်၏။ လောဘော၊ ထိုထိုသို့ သော အာရုံ၌၊ ခုံမင်နှစ်သက်၊ မက်မော တွယ်တာတတ်သော တဏှာလောဘ သည်။ ပါပဿ၊ ကြမ်းတန်းယုတ်မာ၊ လွန်စွာညစ်ကျ၊ မကောင်းမှုမျိုး၊ အပြစ် ဆိုး၏။ ကာရဏံ၊ အခြေမူလ၊ ပဓာနမှန်၊ ထက်သန်ခိုင်ပြီး၊ အကြောင်းကြီး ပေတည်း။

ထို့ပြင် လောဘသည် ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းကြီးဖြစ်သည့်ပြင် ပျက်စီး ချိန်တန်က အသိဉာဏ် ထိုင်းမှိုင်းကြောင်းကို ထုံးဟောင်းနှင့်တကွ သာဓကမူလို သည်ဖြစ်၍ အညဉ္စ ဟု စကားခံလျက် အသမ္ဘဝံ ဟေမမိဂဿ အစရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုသင်ကြားပြန်လေ၏။

အညဉ္စ—

၂၇။ အသမ္ဘဝံ ဟေမမိဂဿ ဇာတိ၊
 တထာပိ ရာမော လောလုဘော မိဂါယ။
 ပါယော သမာပန္နဝိပတ္တိကာလေ၊
 ဓိယောပိ ပုံသံ မလိနာ ဘဝန္တိ။

အညဉ္ဇ၊ ထိုမှတပါး၊ အခြားတတန်၊ မှတ်ဖို့ရန်လည်း၊ တနည်းတဖုံ၊ ရှိသေးတုံ၏။ ဟေမမိဂဿဇာတိ၊ အဆင်းကိုယ်ဝယ်၊ ရွှေနှယ်မခြား၊ ရွှေသားအသွင်၊ ရွှေသမင်၏၊ သနစ်မလျော်၊ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည်။ အသမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်ရန်အခွင့်၊ အကြောင်းကို ထောက်ချင့်သော်၊ မသင့်မတော်သဖြင့်၊ မဖြစ်ပေါ်နိုင်ပေ။ တထာပိ၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်ရန်အခွင့်၊ ကြောင်းမသင့်သော်လည်း။ ရာမော၊ ပညာဉာဏ်ရောင်၊ ထွန်းပြောင်တောက်လင်း၊ အခေါင်ချဉ်းသည့်၊ မင်းရာမကို။ မိဂါယ၊ မှော်ရုံမြိုင်တန်း၊ အစဉ်မြန်းလျက်၊ သမင်ဖမ်းလိုက်ခြင်းငှါ။ လောဘေန၊ တန်းမှန်းခုံမင်၊ လိုချင်နှစ်သက်၊ အမက်သမား၊ လောဘတရားသည်။ လောလုဘော၊ မလိုက်-လိုက်အောင်၊ သွေးဆောင်မပြတ်၊ ဖြားယောင်းအပ်ခဲ့၏။ ပါယော-ပါယေန၊ သူသူငါငါ၊ အတူသာလျှင်၊ များစွာပြုကတော့၊ ဖြစ်တတ်သော အလေ့အားဖြင့်။ ဝမာပန္နဝိပတ္တိကာလေ၊ ပျက်စီးဘို့ရန်၊ ကြောင်းကံပေါ်ပေါက်၊ အချိန်ရောက်လတ်သော်။ ပုသံ - ပုမာနံ၊ မည်သူမဆို၊ ထိုထိုများစွာ၊ ယောက်ျားတကာတို့၏။ ဓိယောပိ၊ ပင်ကိုယ်ပကတိ၊ အသိအလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာတို့သည်လည်း။ မလိနာ၊ မကြည်မလင်၊ မမြင်ဟုတ်တိုင်း၊ ထိုင်းမှိုင်းညစ်မှုန်ကြကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ တရံတဆစ်၊ မချန်ပစ်ဘဲ၊ အမှန်ဖြစ်တတ်ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဉာဏ်ပညာအရာ၌ အလွန်အလွန် ထူးချွန်ထက်မြက်လှသော ရာမမင်းသည် ညာစံမဟေ သီတာမေနှင့် မှော်ရုံမြေ တောစခန်းသို့ မြန်းကြွ၍ နေကြစဉ် မဂ္ဂမ္ဘိ ဘီလူးမက ထူးလှသည့် ရွှေသမင် အယောင်ကို ရုပ်ဆောင်ကာ ဖန်ဆင်း၍ ထင်လင်းစွာ ပြလေရာ သီတာဒေဝီ မဟေသီက လှပ တင့်တယ် ရွှေနှယ်မခြား ရွှေသားအဆင်းရှိသော ရွှေသမင်ကို လိုချင်တောင့်တနှစ်သက်လှကြောင်းဖြင့် ကောင်းစွာ တင်လျှောက်ရာ မင်းရာမ ဘုရင်သည် ဒုက္ခနှင့် တွေ့ကြုံဘို့ရန် အချိန်တန်အကြောင်းဆိုက်သောကြောင့် မိမိ၌ ရှိရင်းစွဲထိုးထွင်းဉာဏ်တို့သည် အမှန်ကို မသိမမြင်နိုင်ဘဲလျက် ရွှေသမင်၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် အလျင်းပင် မရှိသင့် မဖြစ်သင့်သော်လည်း ဟုတ်တန်ရာ၏ ဖြစ်တန်ရာ၏ ဟူသော အထင်နှင့် ရွှေသမင်ကို လိုချင်စိတ်စော လောဘဇော ရွှေဆောင်လျက် မြိုင်ချောင်တွင် အလိုက်မှားသောကြောင့် မိမိချစ်ခင်သည့် ကြင်ယာမယား သီတာမိဖုရားကိုပင်လျှင် ရထားတင် ခံရဘူးလေပြီ။ များသောအားဖြင့် ပျက်စီးဘို့ကာလ အချိန်ကျရောက်ခဲ့သည်ရှိသော် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို နဂိုရ်ပကတိ မိမိတို့၏ ရှိရင်းစွဲဖြစ်သော အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာတို့သည် ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာကို သေချာစွာ မသိမမြင်နိုင်ကြဘဲ ထိုင်းမှိုင်း မှေးမှိန်ကြရမဲ့ မလွဲဘာသာဓမ္မတာပင် ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထိုသို့ ပိုက်ကွန်ကျော့ကွင်း ညွှတ်အတွင်းသို့ သက်ဆင်းကျရောက်သည်၏ အခြားမဲ့၌ အလုံးစုံသော ခိုတို့သည် ပိုက်ကွန်ကျော့ကွင်းဖြင့် ရစ်ပတ်ဖွဲ့နှောင်အပ်

ကုန်၏။ ထိုသို့ဖွဲ့နှောင်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ထွက်ပေါက်မရ ဒုက္ခနှင့်တွေ့ကြုံကြ ရသောအခါ အလုံးစုံသော ခိုတို့သည် ယခင်အစ ပဌမ ဟိုအထက်ကဆင်းသက် ရန် သင့်လျော်ကြောင်းကို နှုတ်သီးကောင်း လျှာပါးဖြင့် လမ်းမှားကို ညွှန်ပြ ပြောဆိုသည့် ခိုမှိုက်ကိုသာလျှင် များစွာကြိမ်းမောင်း၍ ကောင်းကောင်းကြီး အပြစ်တင်ကြလေ၏။

အများစု၌ ခေါင်းဆောင် မပြုသင့်ပုံ

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးအစဉ် ဆရာမြတ်တို့သည် န ဂဏဿာဂ္ဂတော အစ ရှိသော စကားကို မိန့်ဆို မှာကြားတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

၂၈။ န ဂဏဿာဂ္ဂတော ဂစ္ဆေ၊ သိဒ္ဓေ ကမ္မေ သမံ ဖလံ။
ယဒိ ကမ္မဝိပတ္တိံ သော၊ မုခရော တတြံ ဟညတေ။

ဂဏဿ၊ အသင်းအအုပ်၊ ပြုလုပ်စုဆောင်း၊ လူအပေါင်း၏။ အဂ္ဂတော၊ အများ၏အမှု၊ အဦးအဖျားမှ။ န ဂစ္ဆေ၊ ဆော်သြအများ၊ ရွှေသွားအယောင်၊ ခေါင်းဆောင်ပြုကာ၊ မသွားသင့် မသွားရာ။ ဝါ၊ မဖြစ်သင့် မဖြစ်ရာ။ ကသ္မာ၊ ဘယ်သို့ဖြစ်လား၊ အကြောင်းအားကြောင့်၊ မသွားသင့် မသွားရာ၊ မဖြစ်သင့် မဖြစ်ရာသနည်းဟူမကား။ ကမ္မေ၊ ဆောင်ရွက်သမျှ၊ အမှုကိစ္စသည်။ သိဒ္ဓေ၊ ချောမောပေါက်မြောက်၊ အပြီးသို့ ရောက်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ အကျိုးထင်ပေါ်၊ သင့်လျော်ပေါက်မြောက်၊ အပြီးသို့ရောက်သောအခါ၌။ ဖလံ၊ ဖြစ်ပေါ်သမျှ၊ လာဘအကျိုး၊ အမျိုးမျိုးသည်။ သမံ၊ ခေါင်းဆောင်ရွှေသွား၊ ထူးခြားမခွဲ၊ အများနဲ့တူ၊ နှစ်မူမခွဲ၊ မဟူရဘဲ၊ တူအမျှသာ ဖြစ်ပေ၏။ ယဒိကမ္မဝိပတ္တိံ၊ အမှု မလျော်၊ အပြုချော်သဖြင့်၊ မတော်မတရား၊ အကယ်၍ကား၊ ဖြစ်ခဲ့ငြားအံ့။ တတြံ၊ ထိုသို့ အမှုမလျော်၊ အပြုချော်သဖြင့်၊ မတော်မတရား၊ အမှားမှား ဖြစ်ရာ၌။ သောမုခရော၊ ထို ရွှေသွားပြုမှု၊ ခေါင်းဆောင်သူကို၊ ဟညတေ၊ အဖျင်းငနဲဟု၊ အတင်းဆွဲလျက်၊ ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက်ရာ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဖြစ်လား၊ အကြောင်းအားကြောင့်။ န ဂစ္ဆေ၊ ခေါင်းဆောင်ပြုကာ၊ မသွားသင့် မသွားရာ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အများသူတို့ စုပေါင်းပြုလုပ် ဆောင်ရွက်အပ်သော အမှုကိစ္စ တို့၌ မည်သည့်အခါ၌မျှ တိုက်တွန်းဆော်သြသောသူ ရွှေသွားခေါင်းဆောင် အဖြစ်ဖြင့် မပြုလုပ် မဆောင်ရွက်အပ်၊ အဘယ်ကြောင့် မပြုလုပ် မဆောင်ရွက် အပ်သနည်းဟူမူ ဆောင်ရွက်အပ်သော အမှုကိစ္စသည် ချောမောပြီးမြောက်၍ အကျိုးရောက်သည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုရောက်အပ် ရအပ်သော အကျိုးကို ရွှေဆောင် ပြုသူ ရွှေသွားဟူ၍ မြူမျှမခြားဘဲ အများသူတို့နှင့် အတူသာလျှင် ရအပ် ခံစား အပ်၏။ အကယ်၍ကား အားထုတ်ဆောင်ရွက်အပ်သော အမှုသည် ချွတ်ချော်

တိမ်းပါး၍ မှားယွင်း တိမ်းစောင်းခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုသို့မှားယွင်း တိမ်းစောင်း ရာ၌မူကား အများက မဲ့ရဲ့၍ ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင် ထင်သလိုရှုတ်ချပြီးလျှင် အယုတ္တ အနတ္တ အမနာပ စကားတို့ဖြင့် ဝိုင်းဝန်းကြိမ်းမောင်းမှုလည်း ကြိမ်းမောင်းရာ ၏။ အဖျင်းငနဲဟု အတင်းဆဲ့၍ ညှဉ်းဆဲမှုလည်း ညှဉ်းဆဲရာ၏။ ထို့ကြောင့် မပြုလုပ် မဆောင်ရွက်အပ် ဟူလို။

ပြည့်စုံခြင်း ပျက်စီးခြင်းတို့၏ အကြောင်းရင်း

ထို့ပြင် ပြည့်စုံခြင်း ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အာပဒါနံ အစရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုပြန်လေ၏။

ယထာ စောတ္တံ—

၂၉။ အာပဒါနံ ကထိတော ပန္နော၊ ဣန္ဒြိယာနမသံယမော။
တဇ္ဇယော သမ္ပဒံ မဂ္ဂေါ၊ ယေနောဋ္ဌံ တေန ဂမေယျ။

ယထာ စ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ ဥတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေ ခြောက်တန်တို့ကို။ အသံယမော၊ မချုပ်တည်း မစောင့်စည်းခြင်းကို။ အာပဒါနံ၊ ကျရောက်တန်တန်၊ ဘေးရန်ဟူသမျှတို့၏။ ပန္နော၊ ဖြစ်ပေါ်ရာစခန်း၊ ခရီးလမ်းဟူ၍။ ကထိတော၊ မုချဆတ်ဆတ်၊ ပြောဆို အပ်၏။ တဇ္ဇယော၊ ထိုစက္ခုစသော ဣန္ဒြေခြောက်တန်တို့ကို၊ စောင့်စည်းပိုင်ပိုင်၊ အောင်နိုင်ခြင်းကို။ သမ္ပဒံ—သမ္ပဒါနံ၊ မချွတ်မယွင်း၊ ပြည့်စုံခြင်းတို့၏။ မဂ္ဂေါ၊ ဖြစ်ပေါ်ရာစခန်း၊ ခရီးလမ်းဟူ၍။ ကထိတော၊ မုချဆတ်ဆတ်၊ ပြောဆိုအပ်၏။ ယေန၊ အကြင်ခရီးဖြင့်။ ဣဋ္ဌံ၊ ကောင်းမြတ်တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာသော အကျိုး သည်။ ဘဝတံ၊ မချွတ်မလွဲ၊ အမြဲဖြစ်တတ်၏။ တေန၊ ထိုကောင်းမြတ်တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာသောအကျိုး၊ ဖြစ်ရိုးကော်၊ တကယ်မှန်သောခရီးဖြင့်။ ဂမေယျ၊ မလစ် မသွေ၊ သနစ်ဖွေ၍၊ ဖြစ်ပေ သွားပေရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။စက္ခု၊ သောတ အစရှိသော ဣန္ဒြေတို့သည် ထိုထိုသို့သော အာရုံ ကာမဂုဏ်၌ ခုံမင်လျှပ်ပေါ် လော်လည်တတ်သော အလေ့ရှိကြကုန်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုစက္ခုစသည်တို့၏ လျှပ်ပေါ်လော်လည်ခြင်းတို့ကို မချုပ်တည်းဘဲ ပေါက်လွှတ်ပဲစား အလိုအတိုင်း ထားခဲ့ပါလျှင် များစွာသော ဘေးဥပဒ်တို့၏ ဒလစပ်မစဲ အမြဲဖြစ်ပေါ်တတ်သောကြောင့် ထိုစက္ခုအစရှိသော ဣန္ဒြေတို့ကို မချုပ်တည်း မစောင့်စည်းခြင်းသည် ဘေးဥပဒ်နှင့်တွေ့ကြုံ၍ အဖုံဖုံသောဒုက္ခတို့ ပေါင်းဆုံဖိစီးလျက် ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်း လမ်းဟောင်းကြီးဖြစ်ပေသည်။ ထိုစက္ခုအစရှိသော ဣန္ဒြေတို့ကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် စောင့်ရှောက် ချုပ်တည်းနိုင်ပါမူ

မည်သည့်ဘေးဥပဒ်မျှ မကပ်ရောက်နိုင်ဘဲ အမြဲချမ်းသာခြင်း ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်း လမ်းကောင်း လမ်းမကြီးဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုစက္ခုသောတ အစရှိသော ဣန္ဒြေတို့ကို ၎င်းတို့ လျှပ်ပေါ်လော်လည်ချင်တိုင်း လိုင်စင်မပေး မထုတ်ဘဲ အမြဲနိုင်နင်းအောင် ဘရိတ်အုပ်လျက် ချုပ်တည်း၍ ထားရမည် ဟု ဆိုလိုသည်။

ခိုတို့သည် ထိုရွှေဆောင်ပြုလုပ်၍ ဟုတ်စလိလိ ပြောကြားသောခိုအား ကဲ့ရဲ့ ပြစ်တင်၍ ထင်သလို ကြိမ်းမောင်းလျက် မကောင်းပြောဆိုကြသည်ကိုကြား၍ စိတြဂီဝါဒိုမင်းသည် ဆုံးမဩဝါဒစကားဖြင့် ဤသို့ ပြောကြားလေ၏။ ဤယခု ကျရောက်သောအပြစ်သည် စင်စစ်အားဖြင့် ဤခို၏ အပြစ်မဟုတ်၊ အကြောင်း ကို နာကြဦးလော့ ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုမိန့်ကြားလေ၏။

၃၀။ အာပဒါနမာပတန္တိနံ၊ ဟိတောပျာယာတိ ဟေတုတံ။
မာတုဇဃံ ဟိ ဝစ္ဆဿ၊ ထမ္ဘိ ဘဝတိ ဗန္ဓနေ။

ဟိတောပိ၊ အတိတ်ရှေးခါ၊ ဘေးဘယာတို့၊ ဝေးကွာစေကြောင်း၊ ကောင်းသော အစီးအပွားပင်ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ အာပတန္တိနံ၊ အနာဂတ၊ နောက်ကာလ၌၊ ကျရောက်ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော။ အာပဒါနံ၊ သောင်းပြောင်းများစွာ၊ ဘေးဘယာတို့၏။ ဟေတုတံ၊ ဖြစ်ပေါ်ရန်စင်စစ်၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သို့။ အာယာတိ၊ ပြန်လှန်တထောက်၊ တဖန်ဖောက်သဖြင့်၊ အမှန်ရောက်တတ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ထိုသို့ဆိုအပ်၊ စကားရပ်သည်၊ ဆတ်ဆတ်ကေနံ၊ တကယ်မှန်လှ၏။ မာတုဇဃံ၊ အမိနွားမ၏ မြင်းခေါင်း၊ ခြေနှစ်ချောင်းသည်။ ဝစ္ဆဿ၊ နွားမ၏ သားသယ်၊ နွားသူငယ်ကို။ ဗန္ဓနေ၊ နို့ညှစ်သည့်အခါ၊ မြဲစွာတင်းတင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်း၌။ ထမ္ဘိဘဝတိ၊ ကြုံ့ကြုံ့ခိုင်ခိုင်၊ ချည်တိုင်အစစ်၊ ဖြစ်ကြီးဖြစ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အကြင်အရာဌာနသည် အတိတ်အခါ၌ မိမိအား ဘေးရန်တို့မှ ကွယ်ကာတားဆီးတတ်သော အကြောင်းပင်ဖြစ်သော်လည်း ထိုအရာဌာနသည် ပင်လျှင် နောက်နောက် အခါကာလဝယ် မိမိ၌ ကျရောက်ဖြစ်ပွားကုန်သော ဘေးရန်တို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်တတ်ပေသည်။ ထိုစကားမှန်ပုံ ဥဒါဟ ရုဏ်ကား နွားငယ်သည် မိခင်၏ထံပါး အနီးအနား၌ အမြဲမှီတင်း၍ နေသော အခါ၌လည်းကောင်း၊ မိခင်၏ အထံ၌ နို့ချိုသောက်စို့သော အခါ၌လည်းကောင်း မိခင်နွားမ၏ အခြေနှစ်ချောင်းတို့သည် ထိုနွားငယ်အား ထက်ဝန်းကျင်မှ ကျရောက်ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော ဘေးရန်တို့ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်တတ်သောကြောင့် နွားငယ်၏ အစီးအပွားဖြစ်သော အကြောင်းဖြစ်ပေသည်။ သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း နောက်ကာလ၌ အရှင်ဖြစ်သူက နို့ညှစ်သည့်အခါ ထိုမိခင်၏အခြေ

နှစ်ချောင်းတို့သည် နွားငယ်ကို တင်းတင်းဖွဲ့နှောင်ရာ ချည်တိုင်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ပြန်သဖြင့် ထိုမိခင်၏ ခြေတို့သည် နွားငယ်၏ ဘေးရန်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်ပြန်သကဲ့သို့ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ဒုက္ခရောက်သူတို့ကို ကယ်ယူသင့်ပုံ

ထို့ကြောင့် ပျက်စီးခြင်းဒုက္ခနှင့် တွေ့ကြုံကြကုန်သောသူတို့အား ထိုဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်အောင် ထုတ်ဆောင်ရန်သာ သင့်ကြောင်း၊ ထိုထိုဤဤ အလီလီ အပိုခဲ့ပြီးလျှင် ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်၍ မနေသင့်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည် ဖြစ်၍ သဗန္ဓု အစရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုပြန်လေ၏။

၃၁။ သ ဗန္ဓု ယော ဝိပ္ပန္နာန-မာပဒုဒ္ဓရဏက္ခမော။
န တု ဘိတပရိတ္တာဏ-ဝတ္ထုပါလမ္ပပဏ္ဍိတော။

ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဝိပ္ပန္နာနံ၊ အရေးမလှ၊ ဘေးဘယဖြင့်၊ ဒုက္ခဖိစီးလျက်၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ကျရောက်ကုန်သော သူတို့အား။ အာပဒုဒ္ဓရဏက္ခမော၊ ကျရောက်ဆဲ ဘေးရန် အတွင်းမှ၊ ခဏချက်ခြင်း၊ လက်ငင်း လွတ်အောင်၊ ထုတ်ဆောင် ကယ်တင်နိုင်၏။ သ-သော၊ ထိုဘေးဒုက္ခမှလွတ်အောင်၊ ထုတ်ဆောင်နိုင်သောသူသည်။ ဗန္ဓု၊ ဉာတိသဟာယ၊ မိတ္တအချစ်၊ အစစ်မည်ပေ၏။ တု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဘိတပရိတ္တာဏဝတ္ထုပါလမ္ပပဏ္ဍိတော၊ ဘေးရန် မဖြစ်စေရန်၊ ကြိုတင်စိတ်ကူး၍၊ အထူးကာကွယ်စောင့်ရှောက်သင့်ကြောင်းဖြင့်၊ အကြောင်းအကျိုး၊ အမျိုးမျိုးချဲ့ထွင်၍၊ ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်လျက် အပြစ်ရှာတတ်သော ပညာရှိသည်။ န ဗန္ဓု၊ ဉာတိသဟာယ၊ မိတ္တအချစ်၊ အစစ်မမည်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဘေးဥပဒ်ဖိစီးလျက် ပျက်စီးခြင်းနှင့် ကြုံကြိုက် ဒုက္ခဆိုက်ရောက်၍နေကုန်သော ဒုက္ခသည်တို့အား ထိုဒုက္ခမှလွတ်မြောက်ရန် လျင်မြန်စွာ ကယ်တင်နိုင်သော သူသည်သာလျှင် ဉာတိသဟာယ အစစ် မိတ်ဆွေချစ်မည်ပေသည်။ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍ ဘေးဒုက္ခ ဖိစီးလျက် ပျက်စီး၍နေသော ဒုက္ခသည်ကို တွေ့ကြုံသည့်အခါ ဒုက္ခမှ ကယ်တင်ရန်ကိုကား စိတ်မကူးဘဲ အထူးပြောကြားသည်မှာ “ဤ ယခုဖြစ်ရသည့်ဒုက္ခသည် တွေ့ဘို့မဟုတ်၊ စင်စစ်မှာ လူအဟုတ် မဟုတ်၍သာ ဘေးရန်နှင့် တွေ့ကြုံရခြင်းဖြစ်သည်။ ဘေးရန်ကို မကာကွယ် မစောင့်ရှောက်တတ်သည့်အတွက် ဤသို့ အခက်နှင့် တွေ့ကြုံရသည်။ ဤကဲ့သို့မလုပ်မူ၍ ထိုကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပါလျှင် ဒုက္ခနှင့် တွေ့ကြုံမည်မဟုတ်၊ လူ့ ကိုက အလွန်အ အလွန်နခြင်းကြောင့် ဘေးကိုရှောင်ကွင်းရန်မှာ အလွယ်သာ ဖြစ်ပါလျက် လူမလယ်၍သာ ဤကဲ့သို့ဖြစ်ရသည်” စသည်ဖြင့် ဒုက္ခသည်၏အပေါ်၌

အပြစ်အမျိုးမျိုးကို ရှာဖွေတွေ့မြင်နိုင်သော ပညာစွမ်း ဉာဏ်စွမ်းရှိသော သူသည် ဉာတိမိတ္တ သဟာယအစစ် မိတ်ဆွေစစ် မမည်ပေဟု ဆိုလိုသည်။

ဘေးရန်တွေ့ဆုံ၍ ဒုက္ခနှင့်ကြုံသည့်အခါ စိတ်နှလုံးတုန်လှုပ်ချောက်ချားလျက် အံ့အားကြီးသင့်ပြီးလျှင် လွတ်ခွင့်ကိုမကြံနိုင် ငေးမှိုင်းတွေဝေ၍ နေခြင်းသည် လူဖျင်း လူအ အောက်ကျသေးနပ်သော လူယုတ်၏ လက္ခဏာသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဝိပတ္တိအခါ ဒုက္ခနှင့်တွေ့ကြုံပါလျှင် ကြံခိုင်တည်တံ့စွာ မဆုတ်မရွံ့ နောက်မတုန်ဘဲ ရဲတင်းစွာ အန္တုခံ၍ တုန်းလှန်ဖြိုဖျက်ရန်သာ ကြံစည်အားထုတ် အပ်ပေသည်။

မြင့်မြတ်သူတို့၏ သဘောလက္ခဏာ

ထိုအကြောင်းကိုပင်လျှင် အကျယ်ခွဲထွင်၍ ထင်ရှားစွာ ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ဝိပုဇ္ဇေ ဓီရ အစရှိသော ဂါထာကို ထပ်မံ၍ မိန့်ဆိုပြန်လေ၏။

၃၂။ ဝိပုဇ္ဇေ ဓီရမထာဘျုဒယေ ခမာ၊
သဘာယ ဝါကျပဋ္ဌတာ ယုဒ္ဓေ ဝိက္ကမော။
ယသသိ ဝါဘိရုစိ ဗျသနံ သုတေ၊
ပကတိသိဒ္ဓမိဒံ ဟိ မဟာတ္တာနံ။

၁။ ဝိပုဇ္ဇေ၊ ဘေးရန်တွေ့ဆုံ၊ ပျက်စီးခြင်းနှင့် ကြုံသောအခါ၌။ ဓီရံ၊ တည်တံ့ကြံ့ခိုင်၊ မယိုင်မတုန်၊ အနိုင်စွန့်ခြင်းလည်းကောင်း။

၂။ အထ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အဘျုဒယေ၊ စည်းစိမ်တန်ခိုး၊ အမျိုးမျိုးတို့၊ တိုးတက်မောက်ကြွား၊ အလွန်ကြီးပွားသောအခါကာလ၌။ ခမာ၊ မမောက်မကြွား၊ စိတ်ထားပြောပျောင်း၊ အကြောင်းကြောင်း၌၊ ကောင်းစွာ သည်းခံခြင်းလည်းကောင်း။

၃။ သဘာယ၊ လူထူပရိသတ်၊ စည်းဝေးအပ်ရာ၊ များစွာပေါ့ယယ်၊ သဘင်လယ်၌။ ဝါကျပဋ္ဌတာ၊ ပြောဆိုမြှောက်ကြား၊ စကားအရာ၊ အသားပါသဖြင့်၊ များစွာလိမ္မာသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။

၄။ ယုဒ္ဓေ၊ စစ်မြေအပြင်၊ နှစ်ဖက်ဆင်လျက်၊ ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်ရာ၌။ ဝိက္ကမော၊ မကြောက်မရွံ့၊ နောက်မတုန်ဘဲ၊ ရဲဝံ့စွာစွန့်စားခြင်းလည်းကောင်း။

၅။ ယသသိ၊ ကိတ္တိရှိန်စော်၊ ထင်ပေါ်ကျော်စောခြင်း၌။ အဘိရုစိ၊ တောင့်တခင်မင်၊ လိုချင်စုံမက်၊ အလွန်နှစ်သက်ခြင်း လည်းကောင်း။

၆။ သုတေ၊ ကျမ်းဂန်စာပေ၊ အထွေထွေ အစုစု၊ ဗဟုဿုတအပေါင်း၊ စုဆောင်း ရှာမှီးရာ၌။ ^၁ဗျသနံ - အာသတ္တိစ၊ အလွန်အမင်း၊ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းခြင်းလည်းကောင်း။

ဣတိ၊ ဤသို့ညွှန်ကြား၊ ခြောက်ပါးစုရုံး၊ ဤအားလုံးသည်။ မဟာတ္တာနံ၊ မြင့်မြတ်စိတ်ရင်း၊ နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့အား။ ပကတိသိဒ္ဓိဟိ - ပကတိသိဒ္ဓိဝေ၊ ပကတိ အလိုလို၊ မိမိ၏ပင်ကိုယ် သဘောအလျောက်၊ ပေါ်ပေါက် ပြည့်စုံသည်သာလျှင်တည်း။

ထိုမှတစ်ပါး လောက၌ အလွန်တရာမှ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်နိုင်ခဲ့သော လူစား မျိုးကို တိုးဆင့်၍ ပြုပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ သမ္ပန္နေ ယဿ အစရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုသင်ကြားပြန်လေ၏။

၃၃။ သမ္ပန္နေ ယဿ န ဟဋ္ဌော၊
ဝိပ္ပန္နေ ဝိသာဒေါ ရဏေ စ ဘီရုတံ။
တံ ဘုဝနတ္ထယတိလကံ၊
ဇနယတိ ဇနနီ သုတံ ဝိရလံ။

ယဿ၊ အကြင်သူအား။ သမ္ပန္နေ၊ စည်းစိမ်ကြက်သရေ၊ အထွေထွေတန်ခိုးတို့၊ တိုးတက်ပြည့်စုံသော အခါကာလ၌။ ဟဋ္ဌော၊ ရှင်လန်းနှစ်သက်၊ စိတ်၏ တက်ကြွခြင်းသည်။ န ဘဝတိ၊ စင်စစ်ကေန၊ ခါတရံမှ၊ အမှန်မဖြစ်တတ်ပေ။ ဝိပ္ပန္နေ၊ ကံမကောင်း အကြောင်းမလှသဖြင့်၊ ဒုက္ခဖိုစီး၍၊ ပျက်စီးခြင်းနှင့် တကွ၊ တွေ့ကြုံရာ အခါကာလ၌။ ဝိသာဒေါ၊ နှလုံးမရွှင်၊ ဘဝင်မလန်း၊ စိတ် ပင်ပန်းခြင်းသည်။ န ဘဝတိ၊ စင်စစ်ကေန၊ ခါတရံမှ၊ အမှန်မဖြစ်တတ်ပေ။ ရဏေစ၊ တဖက်ရန်ကို၊ ခုခံအားကြိုး၊ စစ်ထိုးတိုက်ခိုက်ရာ၌လည်း။ ဘီရုတံ၊ ကြွားကြွားရှားရှား၊ မစွန့်စားဝံ့၊ ကြောက်ရွံ့သည်၏အဖြစ်သည်။ န ဘဝတိ၊ စင်စစ်ကေန၊ ခါတရံမှ၊ အမှန်မဖြစ်တတ်ပေ။ ဘုဝနတ္ထယတိလကံ၊ လောက သုံးပါး၏၊ တန်ဆာအတူ၊ မှန်ကူဆိုအပ်၊ လွန်မြင့်မြတ်သော။ တံသုတံ၊ ထို လောကတလွှား၊ အလွန်ရှားသည့်၊ သားကောင်းဆိုအပ်၊ သားအမြတ်ကို။ ဇနနီ၊ သားတို့ပေါ်ရေး၊ ဖွားမြင်ပေးသည့်၊ မွေးမိခင်သည်။ ^၂ဝိရလံ ဇနယတိ - တနု ဇနယတိ၊ မကြီးမကျယ်၊ အနည်းငယ်မျှသာ ဖြစ်စေနိုင် ဖွားမြင်နိုင်၏။

၁။ ဤအရာ၌ ဗျသနသဒ္ဓါသည် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းခြင်း၌ ဖြစ်၏။ “ဗျသနံ စ သုဘေ သတ္တော” ဟူသော အမရကောသကိုမြော်လေ။

၂။ ဤအရာ၌ ဝိရလသဒ္ဓါသည် အနည်းငယ်ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ “ပေလဝံ ဝိရလံ တနု” ဟူသော အမရကောသကို၎င်း၊ “ဝိရလန္တိ ထောက်” ဟူသော ဟိတော ပဒေသဒ္ဓါကာကို၎င်း ထောက်။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင်သူသည် စည်းစိမ်ကြက်သရေနှင့် အထွေထွေသော တန်ခိုးတို့ အမျိုးမျိုးတိုးတက်လျက် ပြည့်စုံသည့်အခါ၌လည်း စိတ်၏ရှင်လန်း နှစ်သက်၍ ဝမ်းမြောက် တက်ကြွခြင်း မဖြစ်၊ ကံမကောင်း အကြောင်းမလှ သဖြင့် ဒုက္ခဖိစီး၍ ပျက်စီးခြင်း အဖုံဖုံတို့နှင့် တွေ့ကြုံရသည့် အခါကာလ၌လည်း နှလုံးမရွှင် ဘဝင်မလန်းဘဲ ပင်ပန်းပူဆွေးခြင်းလည်း မဖြစ်၊ တဖက်ရန်သူနှင့် ခုခံယှဉ်ပြိုင်၍ ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရာ၌လည်း ကြောက်ရွံ့တုန်ဆုတ်ခြင်း မရှိ၊ ထိုကဲ့သို့ လောကသုံးပါး၏ မှန်ကူသဖွယ်ဖြစ်၍ တင့်တယ် မြင့်မြတ်သော သားကောင်းရတနာကို အလွန်မွေးဖွားနိုင်ခဲ့ပေသည်။ လောက၌ အလွန်ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်နိုင်ခဲ့ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ကြီးပွားလိုသူတို့ ပယ်စွန့်ရမည့် အပြစ်ခြောက်ပါး

ထို့ပြင် လောက၌ ကြီးပွားတိုးတက်ခြင်းကို အလိုရှိသောသူတို့ ပယ်စွန့် အပ်သော ခြောက်ပါးသော အပြစ်တို့ကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဆ ဒေါသာ အစ ရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုပြန်လေ၏။

၃၄။ ဆ ဒေါသာ ပုရိသေနဟ၊ ဟာတဗ္ဗာ ဘူတိမိစ္ဆတာ။

နိဒ္ဒါ တန္တိ ဘယံ ကောဓော၊ အာလသျှ ဒီဃသုတ္တတာ။

ဣဟ၊ ဤလောက၌။ ဘူတိမိစ္ဆတာ၊ ဘုန်းရှိန်တန်ခိုး၊ စည်းစိမ်ဖြိုးလျက်၊ တိုးတက် ပြည့်စုံခြင်းကို အလိုရှိသော။ ပုရိသေန၊ ယောက်ျားကောင်း ယောက်ျားမြတ်သည်—

၁။ နိဒ္ဒါ စ၊ အအိပ်စုံမက်၊ လွန်နှစ်သက်သဖြင့်၊ အိပ်ကွက်ကိုရှာ၊ အိပ်ဖို့ရာ စိတ်ကူးလျက်၊ အထူးအိပ်တတ်ခြင်းလည်းကောင်း။

၂။ တန္တိ စ၊ လုံ့လမဖက်၊ အေးစက်စိစို၊ အလိုမသန်၊ လေးကန်ဖင့်နှံခြင်း လည်းကောင်း။

၃။ ဘယဉ္စ၊ သူရဲသတ္တိ၊ မရှိညံ့ဖျင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်းလည်းကောင်း။

၄။ ကောဓော စ၊ မနောမစောင့်၊ မအောင့်မအည်း၊ ယမ်းနှင့်မီးသို့၊ သည်းညည်းမခံ၊ ဒေါသထန်ခြင်းလည်းကောင်း။

၅။ အာလသျဉ္စ၊ ထကြွနိုးကြား၊ ကြိုးစားခြင်းဟူ၊ လျှင်းမကူဘဲ၊ အပျင်း ထူသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။

၆။ ဒီဃသုတ္တတာ စ၊ ကိစ္စဆောင်ရာ၊ ရှည်စွာလေးမြင့်၊ အချိန်လင့်၍၊ ဖင့်နှံကြန့်ကြာသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဆဒေါသာ၊ ပြဆိုညွှန်ကြား၊ ခြောက်ပါးသောအပြစ်တို့ကို။ ဟာတဗ္ဗာ၊ အသက်ထက်ဆုံး၊ မကျင့်သုံးဘဲ၊ လုံးလုံးကြီး ပယ်စွန့်အပ်ကုန်၏။

ဤသို့ ပြဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အကြောင်းတို့ကို ကောင်းစွာ ထောက်ရှု၍ ယခုအခါ ဖြစ်ခဲ့ပြီးအမှုကို မည်သို့ ကိုမျှ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်း အလျဉ်းမပြုကြဘဲ ငါတို့ ခိုအာ လုံးတို့သည် တစိတ်တဝမ်းတည်း စည်းလုံးညီညွတ်ကြ၍ တလုံး တစည်းတည်း စိတ်တူကိုယ်မျှ အားထုတ်ကြပြီးလျှင် ဤညွှတ်ကျော့ကွင်းကို တပြိုင်နက် ကောင်းကင်ထက်သို့ ယူဆောင်တက်ကြပါကုန်စို့ဟူ၍ ခိုမင်းက မိန့်ဆိုလေ၏။

ညီညာစုပေါင်း အောင်မြင်ကြောင်း

ထို့နောက် ထိုသို့ စုပေါင်းအားထုတ်သင့်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန် လိုသည်ဖြစ်၍ အပ္ပါနမပိ ဝတ္ထုနံ အစရှိသော ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆို မိန့်ကြား ပြန်လေ၏။

ယတော—

၃၅။ အပ္ပါနမပိ ဝတ္ထုနံ၊ သံဟတိ ကိစ္စသာဓိကာ။
တိဏေဟိ ဂုဏတံ အာပန္နေဟိ၊ ဗဇ္ဈန္တေ မတ္တဒန္တိနံ။

၃၆။ သံဟတိ သေယျသော ပုံသံ၊ သကုလေဟပုဂ္ဂေဟိပိ။
ထုသေဟိပိ ပရိစ္စတ္တာ၊ န ပရောဟန္တိ တဏှုလာ။

ယတော၊ အကြံကြောင့်။ အပ္ပါနံအပိ၊ မကြီးမကျယ်၊ သေးငယ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝတ္ထုနံ၊ ပစ္စည်းဝတ္ထု၊ အစုစုတို့၏။ သံဟတိ၊ များစွာစုရုံး၊ စည်းလုံးပေါင်းစုခြင်းသည်။ ကိစ္စသာဓိကာ၊ ကိစ္စကြီးငယ်၊ အသွယ်သွယ်ကို၊ အလွယ်ဖြင့် ပြီးစေတတ် ပြီးစေနိုင်၏။ ဂုဏတံ အာပန္နေဟိ၊ များစွာစုဆောင်း၊ ပေါင်းစည်းအပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ စင်စစ် ရောက်ကုန်ပြီးသော။ တိဏေဟိ၊ မြက်တို့ဖြင့်။ ဝါ၊ မြက်ပင်မြက်မျိုး၊ ကျစ်ပြီးကြိုးတို့ဖြင့်။ မတ္တဒန္တိနံ၊ မူးယစ် မှန်သောက်၊ ဆင်ပေါက်ဆင်ကြမ်းတို့ကို။ ဗဇ္ဈန္တေ၊ တင်းတင်းပိုင်ပိုင်၊ မလွတ်နိုင်ရန်၊ ကြံ့ခိုင်စွာ ချည်နှောင်အပ်ကုန်၏။

အပ္ပဂေဟိပိ၊ သင်္ချာဖွဲ့စည်း၊ မကြီးမကျယ်၊ အနည်းငယ်မျှသာလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သကုလေဟိ၊ မိမိ၏ ဇာတ်တူမပြား၊ အမျိုးသားတို့နှင့် အတူတကွ။ ပုံသံ—ပုမာနံ၊ ယောက်ျားတို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။ သံဟတိ၊ ညီညွတ် စည်းလုံး၊ စုရုံးပေါင်းစပ်ခြင်းသည်။ သေယျသော၊ သဘောမတူ၊ အယူကွဲပြား၊ သီးခြားနေသည်ထက်၊ ဆတက်ထမ်းပိုး၊ တိုး၍မြတ်ပေ၏။ ထုသေဟိပိ၊ ဇာတ်တူ

အားလုံး၊ အသုံးမစွန့်၊ ဖွဲ့အခွံတို့သည်။ ပရိစ္စတ္တာ၊ ကြိတ်၊ စက်၊ မောင်း၊ ဆုံတို့ဖြင့်၊ ထောင်းကုန် ကြိတ်ကုန်သော ဒဏ်ချက်ကြောင့်၊ ထွက်ခွါ စွန့်ပစ်အပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ စွန့်ပစ်အပ်ကုန်သောကြောင့်။ တဏှုလာ၊ ကောက်ကြီး၊ ကောက်သေး၊ ဖွေးဖွေးဖြူဖြူ၊ ဆန် ဟူသမျှတို့သည်။ နပရောဟန္တိ၊ ဖွဲ့နှင့်ပေါင်းတုန်း၊ စပါးလုံး ကဲ့သို့၊ အများသုံးရန်၊ အညွန့်အညွှောက်တို့၊ မလွန်မပေါက်နိုင်ကြပေ။

ဤသို့ စိတြဂီဝါခိုမင်းသည် မိန့်ဆိုမြွက်ကြားအပ်သောစကားကို ကြားကြ ကုန်သည်ရှိသော် အလုံးစုံသော ခိုတို့သည် တစည်းတလုံး တညီတညွတ်ထည်း ညွတ်ကျော့ကွင်းကို ယူဆောင်လျက် ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်ကြလေ၏။ ထိုသို့ ခိုအပေါင်းတို့ ညွတ်ကျော့ကွင်းကို ယူဆောင်၍ ပျံတက်ကြသည်၏ အခြားမဲ့၌ တောသားမုဆိုးသည် အလွန်ဝေးစွာသော အရပ်မှ ထိုသို့ ညွတ်ကျော့ကွင်းကို ယူဆောင်၍သွားကြကုန်သော ခိုတို့ကိုကြည့်ရှုပြီးလျှင် နောက်မှ အပြေးလိုက် စဉ် ဤသို့ ကြံစည်လေ၏။

၃၇။ သံဟတာ တု ဟရန္တိမေ၊ ဇာလံ မမ ဝိဟင်္ဂမာ။
ယဒါ တု နိပတိဿန္တိ၊ ဝသမေဿန္တိ မေ တဒါ။

ဣမေဝိဟင်္ဂမာ၊ ဤအဇဋ္ဌာခွင်၊ ကောင်းကင်ပြင်ဝယ်၊ ကျင်လည်ကျက်စား၊ ငှက်အများတို့သည်။ သံဟတာ၊ ပေါင်းစည်းစုရုံး၊ စည်းလုံးညီညွတ်ကြကုန်သည် ဖြစ်၍။ မမ၊ ငါ၏။ ဇာလံ၊ ချည်နှောင်လက်နက်၊ မိလျက်တင်းတင်း၊ ညွတ်ကျော့ ကွင်းကို။ ဟရန္တိ၊ ကိုယ်နှင့်မကွာ၊ အတူပါအောင်၊ ယူကာဆောင်ကြကုန်၏။ တု၊ ထိုသို့ပင်အများ၊ ယူဆောင်သွားကြပါကုန်သော်လည်း။ ယဒါတု၊ အကြင် ကောင်းကင်စခန်း၊ ပျံသန်းအခိုက်၊ အပန်းဆိုက်သဖြင့်၊ မောဟိုက်ကြသော အခါ၌ကား။ နိပတိဿန္တိ၊ မုချပင်လျှင်၊ ထက်ဝေဟင်မှ၊ မြေပြင်သို့ ကျကုန် လတံ။ တဒါ၊ ထိုဝေဟင်အထက်မှ၊ မြေပြင်သို့သက်သောအခါ၌။ မေ၊ ငါ၏။ ဝသံ၊ မြော်မှန်းထည်းသို့၊ စိတ်အလိုသို့။ ဝေဿန္တိ၊ မသွေမလှန်၊ အခြေမှန်သဖြင့်၊ ကေန ရောက်ကြရကုန်လတံ။

ထို့နောက် ခိုတို့သည် မျက်စိဖြင့် မြင်နိုင်လောက်သော အရပ်ကို လွန်မြောက် ၍ အဝေးသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုမုဆိုးသည် လိုက်ဖို့ရန် အားမထုတ်ဘဲ ဆုတ် နစ်၍ ပြန်ခဲ့လေ၏။

အကျိုးကိုလိုလားသော မိတ်ဆွေစစ်သုံးဦး

ထိုအခါ ခိုတို့သည် မုဆိုးဆုတ်နစ်၍ပြန်သည်ကိုတွေ့မြင်ကြရာ စိတြဂီဝါ ခိုမင်း အား “အသျှင်ခိုမင်း....ယခုအခါ အကျွန်ုပ်တို့သည် အဘယ်ကဲ့သို့ စီမံပြုလုပ်သင့်

ပါသနည်း”ဟု မေးမြန်းကြလေ၏။ ထိုသို့မေးမြန်းသည့်အခါ စိတြဂိဝါ ခိုမင်းက အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုမိန့်ကြားလေ၏။

၃၈။ မာတာ မိတ္တံ ပိတာ စေတိ၊ သဘာဝါ တိတ္ထယံ ဟိတံ။
ကမ္မကာရဏတော စညေ၊ ဘဝန္တိ ဟိတဗုဒ္ဓယော။

မာတာစ၊ မွေးသည့်မိခင်၊ ကျေးဇူးရှင်လည်းကောင်း။ မိတ္တဉ္စ၊ ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း၊ မိတ်ဆွေရင်းလည်းကောင်း။ ပိတာစ၊ မွေးသည့်ဘခင်၊ ကျေးဇူးရှင်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိတ္ထယံ၊ ထိုလူသုံးစား၊ သုံးဦးသားတို့၏အပေါင်းသည်။ သဘာဝါ-သဘာဝေန၊ မိမိ၏ ပကတိအလို၊ ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့်။ ဟိတံ၊ ကြီးပွားတက်တိုး၊ အကျိုးလိုခြင်း၊ မိတ်ဆွေရင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ကေန စင်စစ်၊ အမှန်ဖြစ်၏။ အညေ၊ ထိုလူသုံးစား၊ သုံးဦးသားမှ တပါး၊ အခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ကမ္မကာရဏတောစ၊ အရေးပေါ်ကိစ္စကို၊ ဒိဋ္ဌလက်ငင်း၊ ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝါ၊ တစုံတခုသောအကျိုးကို၊ မြှော်ကိုးသောအားဖြင့်သာလျှင်။ ဟိတဗုဒ္ဓယော၊ ကြီးပွားတက်တိုး၊ အကျိုးကိုလိုလားဟန်ဆောင်သော၊ မိတ်ဆွေယောင် မိတ်ဆွေတူတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကေနစင်စစ်၊ အမှန်ဖြစ်ကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။မိခင်၊ ဘခင်နှင့် မိတ်ဆွေရင်း၊ မိတ်ဆွေစစ် ဟု ဆိုအပ်သော သုံးဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိတို့၏ ပင်ကိုယ် သဘောအားဖြင့်ပင်လျှင် အကျိုးစီးပွားကို လိုလားတောင့်တသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထို သုံးဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှတစ်ပါး အခြားသောသူတို့သည်ကား မိမိတို့၏ အမှုကိစ္စကို ဒိဋ္ဌလက်ငင်း ဆောင်ရွက်၍ပေးခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် တစုံတခုသော အကျိုးကို မြှော်လင့်တောင့်တသည်ဖြစ်၍ သော်လည်းကောင်း ကြီးပွားတက်တိုးခြင်းအကျိုးကို လိုလားဟန်ဆောင်သော မိတ်ဆွေယောင်၊ မိတ်ဆွေတူတို့သာ ဖြစ်ကြကုန်သည်ဟူလို။

ထို့ကြောင့် ငါ၏မိတ်ဆွေရင်းဖြစ်သော ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် ဒဏ္ဍကီ မြစ်ကမ်း၏အနီး စိတြမည်သော တောင်၌နေ၏။ ထို ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် ထက်လှစွာသော သွား၏အစွမ်းဖြင့် ငါတို့ ယခုမိ၍နေကြရသော ဤ ညွတ်ကျော့ကွင်းကို အပိုင်းပိုင်းပြတ်အောင် ကိုက်ဖြတ်ဖျက်ဆီးလတ်ဟု ပြောဆိုမိန့်ကြားလေ၏။ ထိုသို့ မိန့်ကြားအပ်သည်ကို စဉ်းစား ဆင်ခြင်ကြပြီးလျှင် အလုံးစုံသော ခိုတို့သည် ထိုဟိရညကကြွက်မင်း၏ မှီတင်းနေထိုင်ရာ တွင်း၏အနီးသို့ အရောက်တရှိန်တည်းလျှောက်၍ ပျံကြလေ၏။ ဟိရညက ကြွက်မင်းသည်လည်း အခါခပ်သိမ်းပင်လျှင် ဘေးရန်တို့ဖြစ်ပေါ် ကျရောက်လတ်သည်မှ စိုးရိမ် ကြောက်ရွံ့

ရသဖြင့် ထွက်ပေါက် ဝင်ပေါက် တံခါးတရာရှိသောတုင်းကို ထွင်းဖောက် ပြုပြင်ကာ ချမ်းသာစွာ နေခဲ့လေ၏။

ထိုသို့ များစွာသော ခိုအစုအရုံးတို့ ဘရုန်းဘရင်း ဆူညံလျက် ဆင်းသက်သည့်အခါ ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် ထိုခိုတို့၏ ဆူညံသံကို ကြားသဖြင့် အံ့အားသင့်စွာဖြင့် ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်လျက် တုင်းဝမှ မထွက်ဘဲ ငြိမ်သက်စွာ နေလေ၏။ ထိုအခါ စိတြဂီဝါခိုမင်းက “အို အဆွေ ဟိရညကကြွက်မင်း....သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် ငါတို့ကို ညှဉ်းမခံ နှုတ်မဆက်ဘဲ ငြိမ်သက်စွာ နေဘိသနည်း” ဟု ပြောကြားလေ၏။

ထိုသို့ ပြောကြားရာ ဟိရညကကြွက်မင်းသည် ထိုသို့ ပြောဆိုသောစကားကို ကြားသောအခါ “ယခုပြောဆိုသော ဤအသံကား အခြားမဟုတ်၊ ငါ၏ မိတ်ဆွေရင်းဖြစ်သော စိတြဂီဝါခိုမင်း၏ အသံပါတကား” ဟု နားလည်ရိပ်မိအသံကို ကျက်မိသဖြင့် သေချာစွာ သိလေရာ ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်၍ အပြင်သို့ လျင်မြန်စွာ ထွက်ပြီးလျှင် “အား! ငါ အလွန်ကုသိုလ်ကောင်းပေသည်တကား၊ ငါ၏ မိတ်ဆွေရင်းကြီးဖြစ်သော စိတြဂီဝါခိုမင်း ဆိုက်ရောက်၍ လာပါပြီတကား” ဟု ပြောကြားပြီးလျှင် အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၃၉။ ယဿ မိတ္တေန သမ္ဘာသော၊ ယဿ မိတ္တေန သံဌိတိ။
ယဿ မိတ္တေန သံလာပေါ၊ တတော နတ္ထိဟ ပုညဝါ။

ယဿ၊ အကြင်သူအား။ မိတ္တေန၊ ချစ်ခင်မြတ်နိုး၊ ကောင်းကျိုးတောင့်တ၊ သဟာယဟောင်း၊ မိတ်ဆွေကောင်းနှင့်။ သမ္ဘာသော၊ အတူတကွ၊ ရှင်ပျရယ်မော၊ စကားပြော၍ နေရ၏။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ မိတ္တေန၊ ချစ်ခင်မြတ်နိုး၊ ကောင်းကျိုးတောင့်တ၊ သဟာယဟောင်း၊ မိတ်ဆွေကောင်းနှင့်။ သံဌိတိ၊ တမြို့တရွာ၊ တနေရာတည်း၊ ပေါင်းစည်းတူကွ၊ နေထိုင်ရ၏။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ မိတ္တေန၊ ချစ်ခင်မြတ်နိုး၊ ကောင်းကျိုးတောင့်တ၊ သဟာယဟောင်း၊ မိတ်ဆွေကောင်းနှင့်။ သံလာပေါ၊ တဦးတဦး၊ ကြည်နူးချစ်ခင်လျက်၊ ကြင်နာစွာပြောဆို၍ နေရ၏။ ဣဟ၊ ဤလူတို့ဌာန၊ လူ့ လောက၌။ တတော၊ ထိုသို့ နေထိုင်ရသောသူထက်။ ပုညဝါ-ပုညဝန္တော၊ ဘုန်းကံပါရမီ၊ ပြည့်စုံညီသောသူသည်။ နတ္ထိဝေ၊ အမှန်မူချ၊ ကေန္တ မရှိသည်သာလျှင်တည်း။

ထိုအခိုက်၌ပင်လျှင် ထိုဖွဲ့နွှောင် ရစ်ပတ်အပ်သော ညွတ်ကျော့ကွင်းကို မြင်လတ်သော် အံ့ဩတွေဝေခြင်းဖြင့် ခဏမျှ ရပ်တန့်၍ “အို မိတ်ဆွေ....ဤ ဖြစ်ပျက်ပုံ အချက်ကို ဘယ်အတွက် ဘယ်အခင်းဟု လင်းကျင်းစေချင်ပါသည် မိတ်ဆွေ” ဟု မေးမြန်း ပြောဆိုလိုက်လေ၏။

ထိုအခါ စိတြဂီဝါခိုမင်းက “အို မိတ်ဆွေ....ဤယခုဖြစ်ပျက်ပုံ အမှုသွားက အခြားဟုတ်ပါရိုးလား ဘယ်သူမပြု မိမိမူ ဟူသကဲ့သို့ ကိုယ်ပြု၍ ကိုယ်ခံရသည့် ကိုယ်အပြစ်ဒဏ်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အစစ်အမှန်ကို ဆိုရလျှင် ရှေးယခင် ဘဝ ထိုထိုက ကိုယ်ပြုခဲ့သည့် အဟောင်းကံတို့ အကြောင်းခံ၍ အကျိုးဆက်သည့် ဝိပါက်သာ ဖြစ်ပါသည် မိတ်ဆွေ” ဟု ပြောကြားလေ၏။

ကိုယ်ပြုသည့်ကံ ကိုယ်သာခံရပုံ

ထိုသို့ ပြောကြားပြီးလျှင် ထိုအကြောင်းကိုပင် ထင်ရှားစွာ ပြပြန်လိုသည် ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၄၀။ ယသ္မာ စ ယေန စ ယထာ စ ယဒါ စ ယဉ္စ၊
 ယာဝ စ ယတြံ စ သုဘာသုဘံ အတ္တကမ္မံ။
 တသ္မာ စ တေန စ တထာ စ တဒါ စ တဉ္စ၊
 တာဝ စ တတြံ စ ဝိဓာတု ဝသာ ဥပေတိ။

ယသ္မာ စ ဟေတုမ္မာ၊ အကြင်သို့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သုဘာသုဘံ၊ တင့်တယ်၊ မတင့်တယ်၊ နှစ်သွယ်နှစ်မျိုး၊ ကောင်း၊ အဆိုး ဖြစ်သော။ အတ္တကမ္မံ၊ မိမိသည်ပင်၊ တည်ထိုင်အမှု၊ စီရင်ပြုအပ်သော ကံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (နောက်ပုဒ်တို့၌လည်း ဤနည်းအတူ “သုဘာသုဘံ” အစရှိသော ပုဒ်တို့ကိုလိုက်၍ သမ္ပန်လေ)။ ယေန စ ကာရဏေန၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော အကြောင်းဖြင့်လည်း။ ယထာ စ-ယေန အာကာရေန စ၊ အကြင်သို့သဘောရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ ယဒါ စ-ယသ္မိံ ကာလေ စ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသောအခါ၌လည်း။ ယာဝစ-ယတ္ထကံ ကာလံ စ၊ အကြင်မျှလောက်ကာလပတ်လုံးလည်း။ ယတြံစ-ယသ္မိံ ဌာနေ စ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော အရပ်၌လည်း။ ယဉ္စ-သဘာဝံ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသည် လည်းဖြစ်သော။ သုဘာသုဘံ၊ တင့်တယ်၊ မတင့်တယ်၊ နှစ်သွယ်နှစ်မျိုး၊ ကောင်း၊ အဆိုးဖြစ်သော။ အတ္တကမ္မံ၊ မိမိသည်ပင်၊ တည်ထိုင်အမှု၊ စီရင်ပြုအပ်သော ကံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တသ္မာ စ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော အကြောင်းကြောင့် လည်း။ တဉ္စကမ္မံ၊ ထိုကံသည်လည်း။ ဝိဓာတု ဝသာ၊ သတ္တဝါနှင့် ကပ္ပကို ဖန်ဆင်း သော မဟာဗြဟ္မာမင်း၏အလိုအားဖြင့်။ ဝါ၊ ပြုလုပ်စီမံခဲ့သော ကံ၏အလို အားဖြင့်။ ဥပေတိ၊ ကပ်ရောက်ရ၏။ (နောက်နောက်သော ပုဒ်တို့၌လည်း ဤ နည်းအတူ “တဉ္စ ကမ္မံ” အစရှိသောပုဒ်တို့ကို ယှဉ်၍ယောဇနာလေ)။ တေနစ၊ ထိုသို့သဘောရှိသောအကြောင်းဖြင့်လည်း။ တထာ စ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ တဒါ စ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော အခါ၌လည်း။

တာပ စ၊ ထိုမျှလောက်ကာလပတ်လုံးလည်း။ တတြ စ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော အရပ်၌လည်း။ တဉ္စကမ္ပ၊ ထိုကံသည်လည်း။ ဝိဓာတုဝသ၊ သတ္တဝါနှင့် ကပ္ပါ ကို ဖန်ဆင်းသော မဟာဗြဟ္မာမင်း၏ အလိုအားဖြင့်။ ဝါ၊ ပြုလုပ်စီမံခဲ့သော ကံ၏အလိုအားဖြင့်။ ဥပေတိ၊ ကပ်ရောက်ရ၏။

၄၁။ ရောဂသောကပရိတာပဗန္ဓနဗျသနာနိ စ။
အတ္တာပရာဓရက္ခဿ၊ ဖလာဇျေတာနိ ဒေဟိနံ။

ရောဂသောက ပရိတာပဗန္ဓန ဗျသနာနိစ၊ ရောဂါဝေဒနာ ဖိစီး နှိပ်စက်ခြင်း၊ စိုးရိမ်သောက ကြောင့်ကြဗျာပါရဖြစ်ရခြင်း၊ နှလုံးမရွှင် ငြိငြင်ပူဆွေး စိတ်မအေးခြင်း၊ ကြိုးကြိမ်ထိတ်ထောင်တို့ဖြင့် အနှောင်အဖွဲ့ခံရခြင်း၊ ဘောဂ ရိပ်ငြိမ် စည်းစိမ်ဥစ္စာ စသည်တို့၏ ပျက်စီးခြင်းဟူကုန်သော။ တောနိ ဖလာနိ၊ ဤပစ္စက္ခမုက်မှောက်၌၊ ကျရောက်ဖြစ်ပေါ်သမျှသော အကျိုးတို့သည်။ ဒေဟိနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ အတ္တာပရာဓရက္ခဿ၊ အတိတ ရှေးယခင်က ကိုယ်သာလျှင် မှောက်မှား၍ မတရားလွန်ကျူးခဲ့သော အပြစ်ဒေါသ တည်းဟူသော သစ်ပင်၏။ ဖလာနိ၊ အကြောင်းသင့်အချိန်တော်သဖြင့် ဖြစ်ပေါ်၍လာကြသော အသီးတို့ ပေတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ယခုပစ္စက္ခဘဝ၌ တွေ့ကြုံခံစား၍နေရသော ရောဂါဝေဒနာ တို့ဖြင့် ဖိစီးနှိပ်စက်ခြင်း၊ စိုးရိမ်သောက ကြောင့်ကြဗျာပါရ ဖြစ်ရခြင်း၊ နှလုံးမရွှင် ငြိငြင်ပူဆွေး စိတ်မအေးရခြင်း၊ ကြိုးကြိမ်ထိတ်ထောင် စသည်တို့ဖြင့် အနှောင်အဖွဲ့ခံရခြင်း၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ စသည်တို့ ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ခြင်း အစရှိသော မကောင်းကျိုးတို့သည် မည်သူမျှမပြုလုပ် မည်သူ၏ အပြစ်မျှမဟုတ်၊ စင်စစ်မှာမူကား ရှေးအတိတ်သံသရာက မိမိသာပြုလုပ်ခဲ့သော အတ္တ၏ အပြစ်ပင် ကြီးမှ ဖြစ်ပေါ်ဘို့ရန် အကြောင်းသင့်အချိန်တန်သဖြင့် ဖြစ်ပေါ်၍ လာကြကုန်သော အသီးတို့သာ ဖြစ်ပေသည်ဟူလို။

ထိုသို့စိတြဂီဝါခိုမင်း၏လင်းကျင်းသည့်စကားကို ကြားနာပြီးလျှင် ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် ခိုမင်း၏အနှောင်အဖွဲ့ဖြစ်သော ညွတ်ကျော့ကွင်းကို ကိုက်ဖြတ် အံ့သောငှါ လျင်မြန်စွာ အနီးသို့ချဉ်းကပ်လေ၏။ ထိုသို့ ချဉ်းကပ်လေရာ ခိုမင်းက “အဆွေ....ဤသို့ မပြုလုပ်ပါလင့်၊ ဤသို့ မပြုလုပ်ပါလင့်၊ ရှေးဦးစွာ ကျွန်ုပ်ကို အားထားမှီတင်း နေထိုင်ကြသည့် အခြွေအရံဖြစ်သော ခိုတို့၏ ကျော့ကွင်း အနှောင်အဖွဲ့တို့ကိုသာ ဆောလျင်စွာ ကိုက်ဖြတ်ပါဦးလော့၊ ထိုသို့ ကိုက်ဖြတ် ဖျက်ဆီးသည့်အဆုံး အားလုံးကုန်ကိစ္စတုံးကာမှ ကျွန်ုပ်၏ ညွတ်ကျော့ကွင်းကို ရှင်းလင်းကိုက်ဖြတ်စေချင်ပါသည်” ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထိုအခါ ဟိရညကကြွက်မင်းက တဖန် ပြောဆိုပြန်သည်မှာ “မိတ်ဆွေ.... ကျွန်ုပ်သည် ရှေးအခါကကဲ့သို့ ကာယဗလ၏ သတ္တိစွမ်းပကားလည်း မကြီးမား၊ ကျွန်ုပ်၏ သွားများကလည်း မခိုင်မြဲလှပါ။ သို့ဖြစ်ပါ၍ အကျွန်ုပ်သည် ထို များပြားလှစွာသောခိုတွဲ၏ ညွတ်ကျော့ကွင်းတို့ကို ကိုက်ဖြတ်ခြင်းငှါ အဘယ်မှာ စွမ်းနိုင်ပါအံ့နည်း။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်၏ သွားတို့ မနဲ့ကြွေခိုင့် မယိုင်မကျိုးခင် အသျှင်ခိုမင်း၏ ညွတ်ကျော့ကွင်းကို လက်မှန်ပကတူး ဦးစွာ ကိုက်ဖြတ်ပါအံ့။ ထိုနောက်မှ တဖန် ကြွင်းကျန်သောခိုတွဲ၏ ညွတ်ကျော့ကွင်းတို့ကို အားသွန် ကြိုးပမ်း၍ အစွမ်းကုန် ကိုက်ဖြတ်ပါအံ့”ဟု ပြောကြားလေ၏။

ထိုသို့ ပြောကြားရာ စိတြဂီဝါခိုမင်းက “မိတ်ဆွေ.... ယခုပြောသော အကြောင်းသည် အဆွေပြောသည့်အတိုင်း ဟုတ်သည် မှန်သည် ဟူ၍ပင် ထားပါဦးတော့၊ သို့ပင် မှန်ပါသော်လည်း မိတ်ဆွေ၏ စွမ်းအားရှိသလောက် ထိုခိုတွဲ၏ ပိုက်ကွန်ကိုပင်လျှင် ရှေးဦးစွာ ကိုက်ဖြတ်ပါလော့”ဟု ပြောကြား လေ၏။

ပစ္စည်းနှင့် မယားတို့ထက် ကိုယ့်အသက် စောင့်သင့်ပုံ

ထို့နောက် ဟိရညကကြွက်မင်းက “အသျှင်ခိုမင်း.... မိမိ၏ အသက်ကို စွန့်လွှတ်သဖြင့် မိမိကို မှီခိုအားထားကြကုန်သော အခြွေအရံတို့ကို စောင့်ရှောက် ခြင်းသည် နိတိကျမ်းတတ် ဆရာမြတ်တို့၏ စကားနှင့် လားလားမှ မကိုက်ညီပါ” ဟု ပြောဆိုပြီးလျှင် ထိုအကြောင်းကို ထင်စွာပြလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားလေ၏။

၄၂။ အာပဒတ္တံ ဓနံ ရက္ခေ၊ ဒါရံ ရက္ခေ ဓနေဟိပိ။
အတ္တာနံ သတတံ ရက္ခေ၊ ဒါရေဟိပိ ဓနေဟိပိ။

အာပဒတ္တံ၊ ဥပဒ်ဘေးရန်၊ အတန်တန်မှ၊ အကုန်အကျခံ၍၊ ကာကွယ်ရန် အလို့ငှါ။ ဓနံ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာကို။ ရက္ခေ၊ မပျက်မဆီး၊ သိမ်းဆည်း စောင့်ရှောက်ရာ၏။ ဓနေဟိပိ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာတို့ဖြင့်လည်း။ ဝါ၊ ပစ္စည်း ဥစ္စာ၊ ရတနာတို့ထက်လည်း။ ဒါရံ၊ ကြင်ယာမျောက်သား၊ ကိုယ့်မယားကို။ ရက္ခေ၊ ဘေးရန်မရောက်၊ မပေါ်ပေါက်ရန်၊ ကုန်ကျခံ၍၊ အမှန် စောင့်ရှောက် ရာ၏။ ဒါရေဟိပိ၊ မယားတို့ထက်လည်း။ ဝါ၊ ကြင်ဘက်အတူ၊ အိမ်သူ မျောက်သား၊ မယားကိုစွန့်သဖြင့်လည်းကောင်း။ ဓနေဟိပိ၊ ရှိသမျှဥစ္စာ၊ ရတနာတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာကို၊ မညှာမတွန့်၊ အကုန်စွန့်သဖြင့်လည်းကောင်း။ သတတံ၊ အမြဲ အခါခပ်သိမ်း။ အတ္တာနံ၊ မိမိဟုဆို၊ ကိုယ်၏ကိုယ်ကို။ ရက္ခေ၊ မပျက်စီးရန်၊ နည်းနည်းကြံ၍၊ အမှန် စောင့်ရှောက်ရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဥပဒ်ဘေးရန် အတန်တန်တို့ မကျမရောက်ရန် အကုန်အကျ ခံ၍ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရန် ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို မဖျက်မဆီးဘဲ သိမ်းဆည်း စောင့်ရှောက်အပ်၏။ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာရတနာတို့ထက်လည်း မိမိမယားကို ဘေးရန် မကျရောက် မဖြစ်ပေါ်စေရန် ပစ္စည်းအကုန်အကျခံ၍ စောင့်ရှောက်သင့် စောင့်ရှောက်ထိုက်၏။ မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်ရာ၌မူကား မယားထက်လည်း မယားကိုစွန့်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရှိသမျှ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့ကို မညှာမတူ၍ အကုန်စွန့်သဖြင့်လည်းကောင်း မိမိကိုယ်ကို အခါခပ်သိမ်း မပျက်မစီးစေရန် အမျိုးမျိုး ကြံဖန်၍ အမှန် စောင့်ရှောက်အပ်၏ ဟူလို။

ထိုမှတစ်ပါး ကြားနာပါဦးလောဟုဆို၍ ဓမ္မတ္ထကာမမောက္ခာနံ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၄၃။ ဓမ္မတ္ထကာမမောက္ခာနံ၊ ပါဏာ သံဌိတိဟေတဝေါ။

တေ နိဟတာ ကိံ န ဟတံ၊ ရက္ခတာ ကိံ န ရက္ခိတံ။

ဓမ္မတ္ထကာမမောက္ခာနံ၊ ရသင့်ရအပ်သော ကုသိုလ်တရား၊ စီးပွားဥစ္စာ၊ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ခြင်းတို့၏။ သံဌိတိဟေတဝေါ၊ ကောင်းစွာတည်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည်။ ပါဏာ၊ အသက်တို့တည်း။ တေပါဏေ၊ ထိုအသက်တို့ကို။ နိဟတာ၊ စွန့်ပယ်အပြီး၊ ဖျက်ဆီးအပ်သည် ရှိသော်။ ဝါ၊ ဖျက်ဆီးသောသူသည်။ ကိံ၊ အဘယ်မည်သောအရာကို။ န ဟတံ၊ မစွန့်ပယ် မဖျက်ဆီးအပ်ပါသေးသနည်း။ ရက္ခတာ၊ ထိုအသက်ကို လုံခြုံ စေကြောင်း၊ ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်သောသူသည်။ ကိံ၊ အဘယ်မည်သော အရာကို။ န ရက္ခိတံ၊ မသိမ်းဆည်း မစောင့်ရှောက်အပ်ပါသေးသနည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဓမ္မ၊ အတ္ထ၊ ကာမ၊ မောက္ခာဟု ဆိုအပ်သော ကုသိုလ်တရားစီးပွား ဥစ္စာ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း တရားလေးပါးတို့ သည် အသက်ကိုအမှီပြု၍ တည်ကြ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အသက်ကို မစွန့်ပယ် မဖျက်ဆီးမှု၍ စောင့်ရှောက်လျှင် ဤလေးပါးသော တရားတို့ကို စောင့်ရှောက်သည်မည်၏။ အသက်ကို စွန့်ပယ် ဖျက်ဆီး၍ မစောင့်ရှောက်လျှင် မည်သည့်တရားကိုမျှ မစောင့်ရှောက် မသိမ်းဆည်းဘဲ အလုံးစုံကို ဖျက်ဆီး သည်မည်၏ ဟူလို။

ထိုအခါ စိတြဂီဝါ ခိုမင်းက “မိတ်ဆွေ....နီတိ ကျမ်းတတ် ဆရာမြတ်တို့၏ အလိုအားဖြင့်ကား ဤအတိုင်း မှန်လှပါပေသည်။ သို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း အကျွန်ုပ်သည် မိမိ၏ နောက်လိုက်ခြွေရံ အစေခံတို့၏ ခံစား၍ နေရသော ဒုက္ခကို သည်းခံ၍ မနေနိုင်ပါ။ သို့အတွက် ထိုအခြွေအရံ အစေခံတို့၏ ညွတ်

ကျော့ကွင်းကို ရှေးဦးစွာကိုက်ဖြတ်ပါလော့” ဟုပြောဆိုခဲ့ပါသည်ဟု အကြောင်းပြ စကားကို ပြောကြားလေ၏။

သူတပါးအတွက် မိမိအသက်ကိုပင် စွန့်သင့်ပုံ

ယင်းသို့ ပြောကြားပြီးလျှင် ထိုအကြောင်းကိုပင် ထင်ရှားစွာ ပြလို၍ ဓနာနိ ဇီဝိတဉ္စေဝ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၄၄။ ဓနာနိ ဇီဝိတဉ္စေဝ၊ ပရတ္ထေ ပညော ဥဿဇ္ဇေ။
တံ နိမိတ္တာ ဝရံ စာဂေါ၊ ဝိနာသေ နိယတေ သတိ။

ပညော၊ တတ်သိမြော်မြင်၊ ပညာ့ရှင်သည်။ ဓနာနိဇေဝ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဇီဝိတဉ္စေဝ၊ နာမတွင်ချက်၊ ကိုယ့်အသက်ကိုလည်းကောင်း။ ပရတ္ထေ၊ သူတပါးတို့၊ စီးပွားအကျိုး၊ တိုးတက်အံ့သော အကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊ တိုးတက်အံ့သောအကြောင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဥဿဇ္ဇေ၊ မငဲ့မတုန်၊ လွတ်လွတ်စွန့်ရာ၏။ ဝိနာသေ၊ စည်းစိမ် အသက်တို့၏၊ ပျက်စီးခြင်းသည်။ နိယတေသတိ၊ အမှန်မလွဲ၊ ကေန်မြဲသည်ရှိသော်။ တံ နိမိတ္တာ၊ ထိုသူတပါးတို့အကျိုး၊ ပွားတိုးခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော။ စာဂေါ၊ စည်းစိမ်နှင့် အသက်ကို၊ ငဲ့ကွက်မတုန်၊ လွတ်လွတ် စွန့်ခြင်းသည်။ ဝရံ၊ မချွတ်ကေန်၊ အခြေမှန်သဖြင့်၊ ကေန်မြတ်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။စည်းစိမ် ဥစ္စာနှင့် အသက်တို့သည် တရက်ရက် နောက်ဆုံး၌ အလိုလိုပျက်ပြုန်း၍ ဆုံးရှုံးရမည်မှာ ဆက်ဆက်ကေန် အမှန်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့အလိုလိုပျက်စီး ဆုံးရှုံးသည်ထက် သူတပါးတို့ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုး အကျိုးရှိမည်ကို အကြောင်းပြုလျက် စည်းစိမ်နှင့် အသက်ကို မငဲ့မကွက် ရက်စက်စွာ စွန့်ကြဲရခြင်းသည် လွန်မင်းစွာ မြတ်ပေသည် ဟူလို။

ဤဆိုလတုံသော အကြောင်းသည်လည်း ပြန်၍ မချေပနိုင်လောက်အောင် ထူးသောအကြောင်းပါတည်းဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၄၅။ ဇာတိဒဗ္ဗဗလာနဉ္စ၊ သာမုမေသံ မယာ သဟ။
မေ ပဘူတုဖလံ ဗြူဟိ၊ ကဒါ ကိံ တံ ဘဝိဿတိ။

သေ၊ ထိုနောက်ပါခြေရာ၊ အစေခံများ၊ ခိုင်ငံသားတို့၏။ ဇာတိ ဒဗ္ဗဗလာနဉ္စ၊ အမျိုးဇာတ်နှင့်၊ ဗြဟ္မကိုယ်ဟန်၊ စွမ်းအန်ဗလတို့၏လည်း။ မယာသဟ သာမံ၊ ငါနှင့်အတူ၊ နှစ်မူမခွာ၊ တူညီမျှ၏။ တေန၊ ထိုသို့ငါနှင့်အတူ၊ နှစ်မူမခွာ၊ တူညီမျှသောကြောင့်။ မေ၊ ထိုခိုတို့၏ ရှေ့ဆောင်အကြီး၊ ဦးစီးဖြစ်သော

အကျွန်ုပ်အား။ ပဘူတုဖလံ၊ ကြီးကဲလွှမ်းမိုး၊ အုပ်စိုးစေခြင်း၊ မင်းမြှောက်ခြင်း၏ ထူးသော အကျိုးကို။ ဗြူဟိ၊ စဉ်းစားဝေဘန်၍၊ အမှန်ကို ဆိုပါဦးလော။ ကိ၊ အဘယ်အရာပါနည်း။ တံ၊ ထိုကြီးကဲလွှမ်းမိုး၊ အုပ်စိုးခြင်း၏ အဖြစ်သည်။ ကဒါ၊ ဤကဲ့သို့ ဘေးရန်နှင့် တွေ့ဆုံလျက်၊ အခက်ကြုံသည့်အခါ၌ သော်မှ၊ ထင်လျားစွာ မဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါမူ၊ ဘယ်အချိန်ကာလ၊ ဘယ်ခါသမယ၌။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်ပေါ်ပါတော့အံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဤနောက်ပါခြေရံ အစေခံဖြစ်သော ခိုတို့သည် အကျွန်ုပ်နှင့် အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အတောင် အမြီး နှုတ်သီး အခြေကိုယ်နေသဏ္ဌာန် ဖြစ်ဟန်အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကောင်းကင်ယံထက် ပျံတက်ကျက်စား သွားလာနိုင်ခြင်း အစရှိသော အစွမ်းသတ္တိအားဖြင့်လည်းကောင်း အတူအမျှသာ ဖြစ်ကြပါကုန်လျက် အကျွန်ုပ်တို့ ခိုအပေါင်းကိုသိမ်းပိုက်အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်စိုးမိုးတော်မူပါဟု အကျွန်ုပ် စိတြဂီဝါခိုမင်းကို မင်းမြှောက်ကြရခြင်း၏ အကျိုးကို အသျှင်ကြွက်မင်း စဉ်းစားဝေဘန်၍ အမှန်ကိုမိန့်စမ်းပါဦးလော၊ဤကဲ့သို့ အရေးဆိုက်၍ ဘေးဘယ ကြုံကြိုက်သည့်အခါမှာမှ ကြည့်ရှုစောင်မခြင်း မပြုမူ၍ မကိုးစားရဘဲ အကျိုးသွား မဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါလျှင် ဤ ခိုတသင်းတို့ အကျွန်ုပ်ကို မင်းမြှောက်ရခြင်း၏အကျိုးသည် ဘယ်ချိန်ကာလ ဘယ်ခါသမယ၌ ဖြစ်ပေါ်ပါအံ့နည်း ဟုလို။

ထိုမှတစ်ပါး အခြားသော အကြောင်းတရပ်ကိုလည်း ထပ်မံ၍ နာပါဦးလောဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၄၆။ ဝိနာ ဝတ္တနမေဝေတေ၊ န စဇ္ဇန္တိ မမာန္တိကံ။
 တံ မေ ပါဏဗျယေနာပိ၊ ဇီဝယေတေ မမာသယိတေ။

ဧတေ၊ ထို နောက်ပါခြေရံ၊အစေခံများ၊ ခိုင်ယံသားတို့သည်။ ဝတ္တနံ ဝိနာဝေ၊ လခရိက္ခာ၊ဗလာနတ္ထိ၊ အလျှင်းမရှိပါဘဲလျက်သာလျှင်။မမာန္တိကံ၊ ကျွန်ုပ်ထံပါး၊ အနီးအနား၌၊ ခစား၍နေခြင်းကို။ နစဇ္ဇန္တိ၊ စွန့်ခွါပစ်ထား၍၊ အခြားသို့ မသွားကြကုန်။ တံ-တေန ကာရဏေန၊ ထိုသို့ချစ်ခင်ကြင်နာ၊ မေတ္တာရွှေ့ထားလျက်၊ စွန့်ပစ်၍ မသွားကြခြင်းကြောင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ပါဏဗျယေနာပိ၊ ရက်ရက်စက်စက်၊ မငဲ့ကွက်ဘဲ၊ အသက်ကို ဖျက်ဆီးသဖြင့်လည်း။ မမာသယိတေ၊ အကျွန်ုပ်ကို အားထား၍၊ အပါး၌တစေ၊ အမြဲနေကြကုန်သော။ ဧတေ၊ ထိုအခြေအရံ၊ အစေခံတို့ကို။ ဇီဝယ၊ ရွှေ့အခွန်ဆက်လက်၍၊ မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်လျက် နေကြပါစေလော့။

ထို့ထက် ပိုမို၍ ဆိုဘွယ်ရာအကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ နာပါဦးလောဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၄၇။ မံသမုတ္တကရီသဉ္ဇိ-နိမ္မိတေသ္မိံ ကလေဝရေ။
ဝိနဿရေ ဝိဟာယာသံ၊ ယသံ ပါလယ မိတ္တ မေ။

မိတ္တ၊ အမြဲအစဉ်၊ ချစ်ခင်လှပေ။ ကျွန်ုပ်မိတ်ဆွေ။ မံသမုတ္တကရီသဉ္ဇိနိမ္မိတေ၊ အသား၊ ကျင်ငယ်၊ ကျင်ကြီး၊ အရိုးတို့ဖြင့် စုပေါင်း ဖန်ဆင်းအပ်သော။ ဝိနဿရေ၊ မချွတ်မလွဲ၊ အမြဲပျက်စီးအံ့သော သဘောရှိသော။ အသ္မိံ ကလေဝရေ၊ ညှိနံယုတ်ဆိုး၊ ပုပ်အသီးလှောင်၊ ဤကိုယ်ကောင်၌။ အာသံ၊ ခင်မင်စုံမက်၊ နှစ်သက်တွယ်တာခြင်းကို။ ဝိဟာယ၊ နည်းငယ်မချင်း၊ စိုးစဉ်းမထား၊ အလျှင်းသားပယ်စွန့်၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ယသံ၊ ဂုဏ်သိရှိထွေထွေ၊ ကြက်သရေကို။ ပါလယ၊ ပျက်ချော်မတိမ်း၊ မယိုင်ယိမ်းရန်၊ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပါလော့။

ထိုမှတစ်ပါး စဉ်းစားကြည့်ရှု သတိပြုပါဦးလောဟုဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၄၈။ ယဒိ နိစ္စမနိစ္စေန၊ နိမ္မလံ မလဝါဟိနာ။
ယသော ကာယေန လဗ္ဘတိ၊ တဒါလဒ္ဓံ ဘဝတိ နု ကိံ ။

အနိစ္စေန၊ မတည်မစွဲ၊ မမြဲတတ်သော သဘောရှိသော။ မလဝါဟိနာ၊ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်၊ မဖွယ်မျိုးမျိုး၊ အပုပ်အသီးကို ဆောင်တတ်သော။ ကာယေန၊ ညှိနံယုတ်ဆိုး၊ ပုပ်အသီးလှောင်၊ ဤကိုယ်ကောင်ဖြင့်။ နိစ္စံ၊ အစဉ်မလွဲ၊ အမြဲတည်နေသော။ နိမ္မလံ၊ ညစ်ကြေးမထင်၊ ဖြူစင်သန့်ရှင်းသော။ ယသော၊ ကျော်စောထင်ပေါ်၊ ရှိန်စော်ထွေထွေ၊ ဂုဏ်သရေကို။ ယဒိလဗ္ဘတိ၊ အကယ်စင်စစ်၊ ရသည်ဖြစ်အံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့ အပုပ်နှင့်ရင်းသဖြင့်၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်၊ တင့်တယ်သော ဂုဏ်သိရှိကို ရသည်ရှိသော်။ တံ၊ ထိုသို့ရခြင်းသည်။ ကိံ၊ အဘယ်မည်သော အရာကို။ အလဒ္ဓံ၊ မရအပ်သည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်ပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ စင်စစ်မုချ ဧကန္တပျက်စီးရမည်မလွဲ မမြဲသော သဘောရှိသော ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်အစရှိသော စက်ဆုပ်ရွံရှာဘွယ်အမျိုးမျိုး အပုပ်အသီးတို့ကို ဆောင်တတ် အပုပ်အသီးတို့ကို သိုလှောင်အပ် သိုလှောင်ရာဖြစ်သော ဤ ကိုယ်ကောင်ကြီးကို အရင်းပြုသဖြင့် မည်သည့်အခါ၌မျှ မပျက်စီးဘဲ အမြဲတည်နေမည်ဖြစ်သော ညစ်ကြေးမထင် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော ကျော်စောထင်ပေါ် ရှိန်စော်ကြက်သရေ အထွေထွေသော ဂုဏ်တို့ကို ရသည်ဖြစ်ခဲ့အံ့၊ ထိုသို့ အပုပ်နှင့်ရင်းသဖြင့် ရအပ်သော သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော ထင်ပေါ် ကျော်စောခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် အလုံးစုံပြည့်စုံသည်သာ ဖြစ်သောကြောင့် လောက၌

မည်သည့် အရာကိုမျှ မရနိုင်ဟူ၍မရှိ၊ အလုံးစုံရသည် ပြည့်စုံသည်ချည်းသာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် ကိုယ်ခန္ဓာနှင့် ဂုဏ်ကြက်သရေတို့ ကွာခြားပုံ အကြောင်းကို ထင်ရှားစွာ ပြပြန်လို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၄၉။ သရီရဿ ဂုဏာနဉ္စ၊ ဒုရမစ္စန္ဒ မန္တရံ။

သရီရံ ခဏဝိဓံသိ၊ ကပ္ပန္တဌာယိနော ဂုဏာ။

သရီရဿစ၊ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်၊ ရွံဘွယ်မျိုးမျိုး၊ ပုပ်အသိုးကို၊ ပြည့်ဖြိုး ဆောင်တတ်၊ ကိုယ်ခြင်၏လည်းကောင်း။ ဂုဏာနဉ္စ၊ ကိတ္တိရှိန်စော်၊ ထင်ပေါ် အထူး၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၏လည်းကောင်း။ အန္တရံ၊ အထူးအပြား၊ ထိုနှစ်ပါး၏၊ ခြားကွာကြခြင်းသည်။ အစ္စန္ဒဒရံ၊ အလွန်အကြူး၊ အထူးပင်ဝေးကွာလှ၏။ သရီရံ၊ ကျင်ကြီး၊ ကျယ်ငယ်၊ ရွံဘွယ်မျိုးမျိုး၊ ပုပ်အသိုးကို၊ ပြည့်ဖြိုးဆောင်တတ်၊ ကိုယ်ခြင်သည်။ ခဏဝိဓံသိ၊ မရှည်မကြာ၊ တသက်လျာမျှ၊ တခဏဖြင့်၊ ပျက်စီး တတ်၏။ ဂုဏာ၊ ကိတ္တိရှိန်စော်၊ ထင်ပေါ်အထူး၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည်။ ကပ္ပန္တဌာယိနော၊ လေးမြင့်ရှည်ကြာ၊ တကပ္ပိပတ်လုံး တည်ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ဤကိုယ်ခန္ဓာ ခြင်ကောင်ကြီးနှင့် ထိုကိုယ်ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်ပေါ် ကုန်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၏ အထူးအပြား ကွာခြားကြခြင်း အလွန်အလွန်မှ ဝေးကွာလှပေ၏။ ကွာခြားပုံကား....ဤကိုယ်ခန္ဓာ ခြင်ကောင်ကြီးသည် အရှည် မတည်မူ၍ တသက်လျာမျှ ‘တခဏဖြင့် ပျက်စီးတတ်၏၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည် မူကား ကြာရှည်လေးမြင့်စွာ တကပ္ပိပတ်လုံး တည်နိုင်ကြပေသည် ဟူလို။

ဤသို့ စိတြဂီဝါ ခိုမင်း၏ လင်းကျင်းဖော်ပြ မြက်ဟသော စကားကို ကြားနာရ၍ ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် ကြွက်သီးမွေးညှင်းထလောက်အောင်ပင် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ “သာဓုမိတ်ဆွေ.... သာဓု.... သာဓု.... ဤသို့နောက်ပါခြေရံ အစေခံတို့၏ အပေါ်၌ ချစ်ခင်ကြင်နာခြင်းဖြင့် လောက သုံးပါး၏ပင်လျှင် အသျှင်သခင် ဘုရင်ဖြစ်ထိုက်ပေသည်” ဟု ပြောကြားပြီးလျှင် ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် အလုံးစုံသော ခိုတို့၏ ကျော့ကွင်းအနှောင်အဖွဲ့တို့ကို ကိုက်ဖြတ်လေ၏။

ထို့နောက် ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် အလွန်ရိုသေ လေးမြတ်ခြင်းနှင့်တကွ ပူဇော်ကန်တော့ပြီးလျှင် “အဆွေ ခိုမင်း....ဤညွတ်ကျော့ကွင်းဖြင့် အနှောင် အဖွဲ့ခံရခြင်း၏ အပြစ်ကို စိစစ် ပြန်လှန်၍ မဖြစ်တန်ပါဘဲလျက် ‘ငါ့နှယ် ဖြစ်မှ ဖြစ်ရလေခြင်း’ ဟု နှလုံးသွင်း အလိုချော်လျက် ကိုယ့်အပေါ်ကို အပြစ်မချ သင့်ပါ” ဟု ပြောကြားပြီးလျှင် ဤအကြောင်းကို တရားပြလျက် နားချလိုသည် ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားလေ၏။

အကုသိုလ်နှိပ်စက်က ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးတတ်ပုံ

၅၀။ ယောဓိကာ ယောဇနသတာ၊ ပဿတိဟာမိသံ ခဂေါ။

သ ဧဝ ပတ္တကာလော တု၊ ပါသဗန္ဓံ န ပဿတိ။

ဣဟ၊ ဤလောက၌။ ယော ခဂေါ၊ အကြင်ကောင်းကင်ပျံဝဲ၊ စွန့်ရဲတချက်၊ ဌင်းဒဌက်သည်။ အဓိကာ ယောဇနသတာ၊ ယူဇနာတရာ၊ မကသာသည့်၊ နေရာအရပ်မှ။ အာမိသံ၊ မိမိ၏အစာဖြစ်သော သားတစ် သားကောင်ကို။ ပဿတိ၊ ကွက်ကွက် ကွင်းကွင်း၊ ထင်လင်းပိုင်ပိုင်၊ ကြည့်မြင်နိုင်၏။ တု၊ ထိုသို့ပင် ယူဇနာတရာအထက်မှ၊ ပြက်ပြက်ထင်ထင်၊ ကြည့်မြင်နိုင်ပါသော်လည်း။ သဧဝ ခဂေါ၊ ပြဆိုအထက်၊ ထိုသည့်ဌက်သည်ပင်လျှင်။ ပတ္တကာလော၊ ရှေးအကြောင်း ဖန်တီး၍၊ ပျက်စီးချိန်ကာလ၊ ကျရောက်ခဲ့ပါမူ။ ပါသဗန္ဓံ၊ မိမိ၏ သေမင်း ဖြစ်သော ကျော့ကွင်း အနှောင်အဖွဲ့ကို။ နပဿတိ၊ အကြောင်သား နိမိတ် ပျောက်လျက်၊ တဆိတ်လောက်မှ မမြင်နိုင်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။စွန့်ရဲ ဌင်းဒ စသည်တို့သည် ပကတိအားဖြင့် ယူဇနာ တရာ မက ဝေးကွာလှသော အဇဉ္ဇာဝေဟင် ကောင်းကင်ပြင်အရပ်မှပင်လျှင် မိမိတို့၏ အစာဖြစ်သော သားတစ် သားကောင်တို့ကို ကွက်ကွက် ကွင်းကွင်း ထင်လင်းစွာ မြင်နိုင်ကြကုန်၏။ ယင်းသို့ပင် မြင်နိုင်ပါသော်လည်း ကံမကောင်း အကြောင်း မလှသဖြင့် ပျက်စီးချိန် ကျရောက်ခဲ့သည်ရှိသော် မိမိ၏ သေမင်းသဖွယ် ဖြစ်သော ညွတ်ကျော့ကွင်းကိုမူကား အနီးအပါး၌ပင် ဖြစ်သော်လည်း ထို ကျော့ကွင်းတို့၏ ပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ်တို့ အရိပ်ပါ ကွယ်ပျောက်လျက် တဆိတ် လောက်ကမှ မမြင်နိုင်ကြပေ ဟူလို။

ထိုမှတစ်ပါး သတ္တဝါအများတို့၏ ကံတရား ထူးဆန်းပုံ အကြောင်းတရပ်ကို ထပ်မံ၍ ကြားနာပါဦးလောဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၅၁။ သသိဒိဝါကရာနံ ဂဟပိဋ္ဌနံ၊

ဂဇဘုဇင်္ဂမာနမပိ ဗန္ဓနံ။

မတိမတဉ္စ ဝိလောကျ ဒလိဒ္ဒတံ၊

ဝိမိ ရဟော ဗလဝတိတိ မေ မတိ။

သသိ ဒိဝါကရာနံ၊ အလျှံဝေဆာ၊ ရောင်ခြည်ဖြာသည့်၊ ကပ္ပိတန်ဆာ၊ လစန္ဒာနှင့်၊ ရောင်ဝါတထောင်၊ အညီဆောင်သည့်၊ ရွန်းပြောင်ထိန်ဝင်း၊ ကပ္ပိကို လင်းစေနိုင်သောအသျှင်နေမင်းတို့ကို။ ဂဟပိဋ္ဌနဉ္စ၊ အသူရိန်ဆို၊ ရာဟုဂြိုဟ်ကြမ်း၊ အတင်းဖမ်း၍၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဂဇဘုဇင်္ဂမာနံအပိ၊

အားအင်ကြီးမား၊ သူတပါးတို့၊ အနားသို့ မကပ်ဝံ့အောင်၊ ခြိမ်းဆောင်သည့်၊ ပြောင်မြောက်မာတင်၊ မုန်သောက်ဆင်နှင့်၊ နဂါးနွယ်မျိုး၊ အဆိပ်ဖို့းသည့်၊ မြေဆိုး မြေဟောက်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဗန္ဓုနဉ္စ၊ ချန်း၊ ကြိုး၊ ပြုလုပ်၊ မန်းမှုတ် မန္တရား၊ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဖမ်းထားဖွဲ့နှောင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ မတိမတံ - မတိမန္တာနံ၊ ကြားမြင်အရပ်ရပ်၊ တတ်သိလိမ္မာ၊ ပညာအမော်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကျော် တို့၏။ ဒလိဒ္ဒတဉ္စ၊ ဝတ်စားမလှ၊ ဝမ်းမဝနှင့်၊ နှမ်းလှဆင်းရဲ၊ အလွန်မဲ့သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝိလောကျ၊ ကိုယ်တိုင်ဒိဋ္ဌ၊ တွေ့မြင်ရသောကြောင့်။ ဝိဓိ၊ သတ္တဝါနှင့်၊ ကပ္ပိလောကကို၊ သဘောကျတည်ထိုင်၊ စီရင်ဖန်ဆင်းသော မဟာဗြဟ္မာမင်းကြီးသည်။ ဝါ၊ ရှေးယခင် ဘဝအစုတို့က၊ ပြုခဲ့သည့်အဟောင်း၊ ကံအကြောင်းသည်။ အဟော ဗလဝတီတိ၊ ဪ...အလွန်အလွန်၊ အားခွန် ဗလ၊ ကြီးမားလှပါဘိတောင်းဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ မတိ၊ များစွာအံ့ဩ၊ တွေးတောဆင်ခြင်၊ စိတ်အထင်သည်၊ အစဉ်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အဇဋ္ဌာခွင် ကောင်းကင်ပြင် အရပ်ဝယ် လျှောက်ပတ် တင့်တယ် ကြီးကျယ်မြားမြောင် အထောင်မကသော ရောင်ခြည်တို့ဖြင့် ကပ္ပိကို ထွန်းလင်းတောက်ပစေနိုင်သော လွန်ကဲသော တန်ခိုးအာနုဘော်နှင့် ပြည့်စုံသော နေမင်း လမင်းတို့ကိုပင် ရာဟုဂြိုဟ်ကြမ်းသည် အမိလက်လှမ်း အတင်းဖမ်းယူ ညှဉ်းဆဲကလူ ပြုမူခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ သူတပါးတို့ အနီးအပါးသို့ မချဉ်း ကပ်ဝံ့လောက်အောင် ကိုယ်ကောင်အထယ် အစွယ်နှာမောင်း ခြေလေးချောင်း နှင့် အပေါင်းမြင်သူ ရန်မမူဝံ့ ကြောက်ရွံ့ ကျောချမ်း ကြက်သီးဖြန်း၍ လန့်က မန်းမျှ ကြီးမားလှသော နာဂမည်မှန်း တောဆင်ကြမ်းကို ဖမ်းယူဆောင်လျက် သံကြိုးထူးတို့ဖြင့် ဖွဲ့နှောင်၍ ချန်းအစရှိသော လက်နက်တို့ဖြင့် နှိမ်နင်းပြီးလျှင် အလိုရှိရာအရပ်သို့ စီးနင်းသွားလာခြင်း၊ အလိုရှိသော အမှုကိစ္စတို့ကို ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်စေခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ လောလောလတ်လတ် သေစေတတ်သော ပြင်းထန်သော အဆိပ်ရှိသော မြေဆိုး မြေဟောက်တို့ကို ဂါထာမန္တရားဖြင့် ဖမ်းယူ၍ ပြုလုပ် လှောင်အိမ် စသည်တို့၌ ထည့်လှောင်၍ ထားခြင်းတို့ကို လည်းကောင်း၊ ပညာအတတ် အရပ်ရပ်ကို ကြားမြင်မှတ်မိ တတ်သိကြကုန်သည် ဖြစ်၍ လောကုတ် လောကီ နှစ်လီသော အမှုကိစ္စတို့၌ သူတပါးတို့အား အကောင်း အဆိုးနှင့် အကြောင်း အကျိုးတို့ကို အမျိုးမျိုးဝေဘန်လျက် ချေငံစွာ ညွှန်ကြား ပြသ၍ ဆုံးမပဲ့ပြင် သွင်သင် ပျောင်းပျံ့ သြဝါဒပေးနိုင်သော ပညာရှိ အမော် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တို့၏ ဝတ်စားမလှ ဝမ်းမဝဘဲ အလွန်ဆင်းရဲ မဲ့ခြင်းကြီး မဲ့ကြ၍ ဒုက္ခနှင့် တွေ့ကြုံကြရခြင်းကိုလည်းကောင်း ဤသို့မဖြစ်သင့် မဖြစ်ထိုက်ဘဲလျက် အလဲ့လဲ့ ဖြစ်ပျက်၍ နေကြရသည်ကို မျက်ဝါးထင်ထင် ကိုယ်တိုင်ဒိဋ္ဌ တွေ့မြင် ရခြင်းကြောင့် သတ္တဝါနှင့်ကပ္ပိကို ဖန်ဆင်းသော မဟာဗြဟ္မာမင်းကြီးသည်

အလွန်အလွန် တန်ခိုးပြည့်ဝ အားခွန်ဗလ ကြီးမားလှပါပေ၏ ဟူ၍ တနည်းအား ဖြင့် သတ္တဝါတို့၏ ရှေးရှေးသော ဘဝအစုတို့က ပြုခဲ့သော ကံတရားသည် အလွန်တရာမှ အားခွန်ဗလ ကြီးမားလှပါဘိတောင်းဟူ၍ တွေးတောဆင်ခြင် စိတ်၌ထင်၍ အစဉ်အံ့ဩလျက်ရှိပါ၏ဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုမှတစ်ပါး အခြားသော အကြောင်းတရပ်ကိုလည်း ထပ်မံ၍ ကြားနာပါဦး လောဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၅၂။ ဗျောမေကန္တဝိဟာရိနောပိ ဝိဟဂါ သမ္မာပုဏန္တျာပဒံ၊
ဗဇ္ဈန္တေ နိပုဏေဟျာဂါဓသလိလာ မစ္ဆာ သမုဒ္ဒါဒပိ။
ဒုန္နိတံ ကိမိဟာတ္ထိံ ကိံ သုစရိတံ ကော ဌာနလာဘော ဂုဏော၊
ကာလော ဟိ ဗျသနပသာရိတကရော ဂဏှာတိ ဒုရာဒပိ။

ဣဟ၊ ဤလောက၌။ ဗျောမေကန္တဝိဟာရိနောပိ၊ အဇဋ္ဌာပြင်၊ ကောင်း ကင်ဌာန၊ တခုတည်းသောဒေသ၌၊ နှစ်ခြိုက်ပျော်မွေ့၊ နေထိုင်လေ့ရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိဟဂါ၊ ကောင်းကင်ကျက်စား၊ ငှက်အများတို့သည်။ အာပဒံ၊ ခန္ဓာယွင်းသွေ၊ သေကြေပျက်စီးခြင်းသို့။ သမ္မာပုဏန္တိ၊ မသွေမလွန်၊ ကေန ရောက်ကြကုန်၏။ နိပုဏေဟိ၊ ငါးဖမ်းအရာ၊ လိမ္မာကျွမ်းကျင်ကြကုန်သော တံငါသည်တို့သည်။ အဂါဓသလိလာ၊ လံကြိုး၊ လံတာတို့ဖြင့်၊ တိုင်းတာထောက် လှမ်းလျက်၊ စမ်းသပ်၍မမှီနိုင်သော ရေရှိသော။ သမုဒ္ဒါဒပိ၊ အထူပြန့်ပြော၊ ရေကြောပြင်ကျယ်၊ ပင်လယ်၏အတွင်းမှလည်း။ မစ္ဆာ၊ ငါးလိပ်မကားရီး၊ ငါးမန်း ငါးဆင်တို့ကို။ ဗဇ္ဈန္တေ၊ လက်နက်အရပ်ရပ်တို့ဖြင့်၊ ဖမ်းသတ် ဖျက်ဆီး အပ်ကုန်၏။ ဟိ - ယသွာ၊ အကြံကြောင့်။ ဗျသနပသာရိတကရော၊ ဗျသနတရား၊ စွဲကိုင်ထားလျက်၊ ရှည်လျားစွာ ဆန့်တန်းအပ်သော လက်ရှိသော။ ကာလော၊ သတ္တဝါတို့၏ အသက်ကို၊ ပယ်ဖျက်ချေခွင်းတတ်သော အသျှင်သေမင်းသည်။ ဒုရာဒပိ၊ အခွန်ယူဇနာ၊ လွန်ဝေးကွာသော အရပ်မှလည်း။ ဂဏှာတိ၊ ကြံ့ကြံ့ ဆုပ်ကိုင်၊ ဖမ်းယူနိုင်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဖြစ်လား၊ အကြောင်းအားကြောင့်။ ဒုန္နိတံ၊ အနိဋ္ဌဗလ၊ ဘိဇ္ဇနအချက်၊ ဗုံးလက်နက်ကို၊ အကွက်ကျပစ်ဖောက်၍၊ ရောက်အောင် မစေလွှတ်နိုင်သော အရပ်သည်။ ကိံ အတ္ထိ၊ အကွယ်အကာ၊ မလွယ်ပါသဖြင့်၊ အဘယ်မှာရှိပါတော့အံ့နည်း။ နတ္ထေဝ - နတ္ထိဝေ၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန်မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ သုစရိတံ၊ သေမင်း၏ စက်ကွင်းမှ၊ ကင်းလွတ်ရာ ကင်းလွတ်ကြောင်း၊ ကောင်းသော ကျင့်ကြံအားထုတ်မှုသည်။ ကိံ အတ္ထိ၊ အံတုပြန်လှန်၊ ခုခံရန်မလွယ်ပါသဖြင့်၊ အဘယ်မှာရှိပါတော့အံ့နည်း။ နတ္ထေဝ - နတ္ထိဝေ၊ မချွတ်ကေန၊ အမှန်မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဌာနလာဘော၊ တင့်တယ် ဖွယ်ရာ၊ လျောက်ပတ်စွာသော၊ နေရာဌာနကိုရခြင်း၌။ ဂုဏော၊ အကျိုးအထူး၊

ဂုဏ်ကျေးဇူးသည်။ ကောအတ္ထိ၊ မဖွယ်မရာသဖြင့်၊ အဘယ်မှာရှိပါတော့အံ့နည်း။
နတ္ထေဝ - နတ္ထိဝေ၊ မုချကေန၊ အမှန်မရှိသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ များသောအားဖြင့် ကောင်းကင်ပြင် တခု၌သာလျှင် ကျက်
စားသွားလာ၍ နေကြကုန်သော ငှက်တို့သည်လည်း သေမင်း၏ဘေးမှ မလွတ်
ကင်းနိုင်ဘဲ သေကြပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကြရကုန်သည်။ ထို့ပြင် လံကြိုး၊
လံတာတို့ဖြင့် တိုင်းတာ၍ မမှီမရောက်နိုင်အောင် နက်ရှိုင်း ကျယ်ပြန့်သော
ရေအထူရှိသော မဟာသမုဒ္ဒရာ၏အတွင်း၌ ကျက်စားသွားလာ၍ နေကြ
ကုန်သော ငါးတို့ကိုလည်း ငါးဖမ်းသောအရာ၌ ကောင်းစွာ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ
ကြကုန်သော တံငါသည်တို့သည် ငါးဖမ်းလက်နက် အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ဖမ်းယူ
သတ်ဖြတ် ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်၏။ အကြောင်းကို ဆိုဦးအံ့၊ ပျက်စီးတတ်သော
ဗျသနတရားတည်းဟူသော လက်နက် စွဲကိုင်လျက် ရှည်စွာ ဆန့်တန်းအပ်သော
လက်ဖြင့် သင်္ခါရနယ်အတွင်း၌ စာရင်းပါဟူသမျှ သတ္တဝါအနန္တတို့ကို နေ့ ည
နာရီ ဗီဇနာမလပ် အတွင်သတ်၍နေသော အသျှင်သေမင်းသည် အခွန်ယူဇနာ
အားဖြင့် မည်မျှပင် ဝေးကွာသော်လည်း အမှီလှမ်း၍ ဖမ်းယူနိုင်၏။ ထို့ကြောင့်
တလောကလုံး၌ ထိုသေမင်း၏ ထက်မြက် စူးရှလှသော ဘိဇ္ဇနအချက်
ဗုံးလက်နက် မမှီမရောက်နိုင်သော အရပ်ဟူ၍ အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း၊
ထိုသေမင်း၏ လက်နက်စက်ကွင်းမှ လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း ကောင်းမြတ်သော
ပြုမူကျင့်ကြံခြင်း ဟူသည်လည်း မရှိနိုင်၊ ယင်းသို့ ဖြစ်သောကြောင့် သင့်လျော်
လျေစက်ပတ် ကောင်းမြတ် တင့်တယ်၍ ဖွယ်ရာသော နေရာဌာနကို ရရာ၌လည်း
အဘယ်မှာ အကျိုးရှိပါတော့အံ့နည်း၊ အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ပေသည်
ဟူလို။

ဤသို့ ပမာပမည်း ထုံးနည်း အရပ်ရပ်တို့ဖြင့် လောကတံထွာ ဖြစ်တတ်သည့်
အခြင်းအရာတို့ကို သေချာစွာ ပြောဆို ညွှန်ပြလျက် အားရနှစ်သက်စေပြီးလျှင်
ညွှတ်သည်ဖြစ်သော စိတြဂီဝါခိုမင်းအား လောက၌ ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း မိတ်ဆွေ
ရင်းတို့ အချင်းချင်း ခွဲခွါရမည့်ဆဲဆဲ၌ ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်သော ထုံးတမ်းစဉ်လာ
ဓမ္မတာအတိုင်း လည်နဲ့ ပိုက်ဖက် ချစ်ခင်စွာ နှုတ်ဆက်ကြ၍ ဟိရညက
ကြွက်မင်းက ထွက်ခွါ ပျံသန်းဘို့အရေးကို ခွင့်ပေး၍ လွတ်လိုက်လေရာ စိတြဂီဝါ
ခိုမင်းသည် မိမိ၏ အခြွေအရံ ပရိသတ်နှင့်တကွ အလိုရှိရာအရပ်သို့ သွားလေ၏။
ဟိရညကကြွက်မင်းသည်လည်း မိမိ၏တွင်းသို့ ဝင်လေ၏။

ပုဂ္ဂိုလ်မရွေး မိတ်ဆွေဖွဲ့သင့်ကြောင်း ဥပဒေသ

ဤအရာ၌ ဝိဏ္ဏသမ္မဆရာကြီးသည် ဤပြဆိုခဲ့ပြီးသော အကြောင်းတို့ကို
သာဓကတင်လျက် မင်းသားတို့အား ဥယျောဇဉ်မူလိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါ
ဂါထာကို ရွတ်ဆို သင်ကြားလေ၏။

၅၃။ ယာနိ ကာနိ စ မိတ္တာနိ၊ ကတ္တဗ္ဗာနိ သတာနုပိ။
ပဿ မူသိကမိတ္တေန၊ ကပေါတာ မုတ္တဗန္ဓနာ။

ယာနိကာနိ စ၊ အမှတ်မရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သတာနိ အပိ၊ အရာမက များစွာလည်းဖြစ်ကုန်သော။ မိတ္တာနိ၊ အဆွေခင်ပွန်းတို့ကို။ ကတ္တဗ္ဗာနိ၊ ပြုသင့် ပြုထိုက်ကုန်၏။ ပဿ၊ ကြည့်ရှုပါလော။ မူသိကမိတ္တေန၊ မိတ်ဆွေဖြစ်သော ဟိရညကကြွက်မင်းကြောင့်။ ကပေါတာ၊ စိတြဂီဝါခိုမင်းနှင့် တကွ၊ သင်းပင်းနောက်ပါ။ ခိုများစွာတို့သည်။ မုတ္တဗန္ဓနာ၊ ကျော့ထောင် ညွတ်ကွင်း၊ နှောင်ဖွဲ့တွင်းမှ၊ အလျှင်းသား လွတ်ကြရကုန်၏။

စိတြဂီဝါခိုမင်းဝတ္ထု ပြီး၏။

ကျီး၊ လိပ်၊ သမင်နှင့် ကြွက်တို့ဝတ္ထု (အဆက်)

ထိုသို့ ဟိရညကကြွက်မင်းသည် အလုံးစုံသော ညွတ်ကျော့ကွင်း အနှောင် အဖွဲ့တို့ကို ကိုက်ဖြတ် ပယ်ရှင်းပြီး၍ စိတြဂီဝါခိုမင်းနှင့် အချင်းချင်း ပြောဆိုကြ သည့်အခါ လဃုပတနကမည်သော ကျီးသည် အနီးမှနေလျက် အလုံးစုံသော အဖြစ်အပျက် အကြောင်းအရာတို့ကို တွေ့မြင်ရသည်ဖြစ်၍ အံ့သြခြင်းနှင့်တကွ ဤသို့ ပြောဆိုလေ၏။ “ဪ! အံ့ဘွယ်ရှိပေစွ၊ ဟိရညကကြွက်မင်း.... သင်သည် ချီးမွမ်းထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပေ၏။ ကျွန်ုပ်သည်လည်း သင်နှင့်တကွ မိတ်ဆွေဖြစ်ခြင်းကို အလိုရှိပါ၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်ကို မိတ်ဆွေ၏ အဖြစ်ဖြင့် ချီးမြှောက်စေချင်ပါသည်” ဟု တောင်းပန်စကား ပြောကြားလေ၏။

ထိုသို့ ပြောဆိုသောစကားကို ကြားလေရာ ဟိရညကကြွက်မင်းသည်လည်း တွင်း၏ အတွင်း၌နေ၍ “သင်သည် အဘယ်သူ ဖြစ်ပါသနည်း” ဟု မေးလေ၏။

ကျီး။ ။ “ကျွန်ုပ်သည် လဃုပတနက အမည်ရှိသောကျီး ဖြစ်ပါသည်” ဟု ပြောကြားလေ၏။

ကြွက်မင်း။ ။ အံ့သြသည့် စိတ်နှလုံးဖြင့် အတွင်းကြိတ် ပြုံးပြီးလျှင် “သင်နှင့် မည်သူ မိတ်ဆွေဖြစ်ချင်ပါမည်နည်း” ဟု ရှင်းရှင်းနှင့် ဘွင်းဘွင်းကြီး ပြောကြားပြီးလျှင် အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို မိန့်ကြားလေ၏။

ဇာတ်သဘောတူသည့်သော ပေါင်းသင်းသင့်ပုံ

၅၄။ ယံ ယေန ယုဇ္ဇတေ လောကေ၊ ဗုဓော တံ တေန ယောဇယေ။
အဟမန္တ ဘဝံ ဘောတ္တာ၊ ကထံ ပီတိ ဘဝိဿတိ။

လောကေ၊ လောကတခွင်၊ ဘုံအပြင်၌။ ယံ၊ အကြင်မျိုးဇာတ်သဘော၊
 လိုက်လျောညီမျှ၊ ပုဂ္ဂလဝတ္ထု၊ အစုစုကို။ ယေန၊ အကြင်မျိုးဇာတ်
 သဘော၊ လိုက်လျောညီမျှ၊ ပုဂ္ဂလဝတ္ထု၊ အစုစုနှင့်။ ယုဇ္ဇတေ၊ ပေါင်းဖက်
 ယှဉ်စပ်၊ ရောနှောအပ် ရောနှောထိုက်၏။ ဗုဓော၊ ကြောင်းကျိုးမြင်သိ၊ ပညာ
 ရှိသည်။ တံ၊ ထို မျိုးတူ ဇာတ်တူ၊ သဘောတူမျှ၊ ပုဂ္ဂလဝတ္ထု၊ အစုစုကို။
 တေန၊ ထိုမျိုးတူ ဇာတ်တူ၊ သဘောတူမျှ၊ ပုဂ္ဂလဝတ္ထု၊ အစုစုနှင့်။ ယောဇယေ၊
 ပေါင်းဖက်ယှဉ်စပ်၊ ရောနှောအပ် ရောနှောရာ၏။ အဟံ၊ ငါကား။ အန္တံ၊ သင်၏
 စားအပ်သောအရာ၊ အစာအာဟာရတည်း။ ဘဝံ၊ အသျှင်ကား။ ဘောတ္တာ၊
 ငါ့ကိုပိုင်ပိုင်၊ စားတတ် စားနိုင်သောသူတည်း။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိ
 သော်။ ပီတိ၊ သင်နှင့်ငါမျှ၊ အတူယှဉ်စပ်၊ မေတ္တာဓာတ် အစဉ်လွှမ်းလျက်၊
 ဝမ်းမြောက်စွာ နေရခြင်း ပီတိ သည်။ ကထံ ဘဝိဿတိ၊ အစာနှင့် စားတတ်
 သောသူ၊ အတူနေရန် မဖွယ်ရာသဖြင့်၊ အဘယ်မှာ ဖြစ်နိုင်ပါတော့အံ့နည်း။

ထို့ပြင် အစာနှင့် စားတတ်သောသူနှစ်ဦးတို့ ကြည်နူး ချစ်ခင်လျက် ပေါင်း
 သင်း တစေ အတူ မနေထိုက်ကြောင်းကိုလည်း ထပ်လောင်း၍ ကြားနာပါဦး
 လော ဟုဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြား ပြန်လေ၏။

၅၅။ ဘက္ခဘက္ခကာနံ ပီတိ၊ ဝိပတ္တိယေဝ ကာရဏံ။
 သိင်္ဂါလာ ပါသဗဒ္ဓေါ သော၊ မိဂေါ ကာကေန ရက္ခိတော။

ဘက္ခဘက္ခကာနံ၊ စားအပ်သော အစာ ဖြစ်သောသူ၊ ထိုအစာကို စားတတ်
 သောသူ နှစ်ဦးတို့၏။ ပီတိ၊ ပေါင်းသင်း အတူ၊ ကြည်ဖြူ စုံမက်၊ နှစ်သက်စွာ
 နေခြင်းသည်။ ဝိပတ္တိယေဝ၊ ဘေးရန် ပေါ်ထွက်၊ သက်သက်လုံးလုံး၊ ဆုံးရှုံး
 ပျက်စီးခြင်း၏သာလျှင်။ ကာရဏံ၊ အခြေမူလ၊ ပဓာန အကြောင်း ပေတည်း။
 သိင်္ဂါလာ၊ မျိုးခြား ကောက်ကျစ်၊ မြေခွေးညစ်၏။ ညစ်ပတ်သော မာယာ
 ဉာဏ်ကြောင့်။ ပါသဗဒ္ဓေါ၊ ကောက်ပင် အခင်း၊ လယ်အတွင်းဝယ်၊ ကျော့ကွင်း၌
 မိ၍ နေသော။ သော မိဂေါ၊ ထိုစားတတ်သော သူကို အကြောင်း မကြည့်ဘဲ
 လျက်၊ ပေါင်းမိသော သမင်ကို။ ကာကေန၊ ချစ်ခင်တစေ၊ အတူနေသည့်၊
 မိတ်ဆွေစစ်ဆို့၊ ရွှေကျီးညိုသည်။ ရက္ခိတော၊ သေဘေးမှ လွတ်မြောက်အောင်၊
 စောင့်ရှောက်ခွဲဘူးလေပြီ။

ဤသို့ပြောဆိုသည့်အခါ လဿုဟာနက ကျီးက “အို ကြွက်မင်း...ထိုသမင်နှင့်
 မြေခွေးတို့ ရှေးက ဖြစ်ခဲ့ပုံအကြောင်း အကျယ်ကား အဘယ်သို့ပါနည်း”ဟု
 မေးမြန်းလေရာ ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် အောက်ပါ ဝတ္ထုကို ပြောကြား
 လေ၏။

ကျီး, သမင်နှင့် မြေခွေးတို့ဝတ္ထု

လွန်လေပြီးသောအခါ မဂဓတိုင်း၌ စကားပင်တို့ များစွာ ပေါက်ရောက်သောကြောင့် စမ္ပကဝတီ မည်သော တောကြီးတခု ရှိခဲ့၏။ ထိုတော၌ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး သမင်နှင့် ကျီးတို့သည် တဦးတဦး မေတ္တာဓာတ် ယှက်ကူးလျက် အထူးပင် ချစ်ခင် လေးမြတ်စွာ နေကြလေ၏။ ထိုသို့နေကြရာ တနေ့သ၌ ထိုမိမိအလိုအတိုင်း လှည့်ပတ် သွားလာ၍ အစားအစာတို့ကို စားသောက်နေထိုင်ရသဖြင့် ချောမွေ့ သပ်ယပ်သော အမွှေးအမှင် အရေ အဆင်းနှင့် သန့်ရှင်း ဆူဖိုသော ကိုယ်အင်္ဂါ ရှိသော သမင်ကို မြေခွေးတကောင်သည် တွေ့မြင်လေ၏။

ထိုသို့ သမင်ကို တွေ့မြင်ရာ မြေခွေးသည် ဤသို့ ကြံစည်လေ၏။ “အား ! ဆူဖိုသော ကောင်းမွန် လှသော ထိုသမင်၏ အသားကို ငါသည် အဘယ် နည်းဖြင့် စားရပါမည်နည်း၊ ရှိစေဦး.... ရှေးဦးစွာ ထိုသမင်နှင့် အကျွမ်းတဝင် ချစ်ခင် ရင်းနှီးအောင် ဟန်ဆောင်၍ မိတ်ဖွဲ့ဦးမှ သင့်လျော်ချေမည်” ဟု ကြံစည်စိတ်ကူးပြီးလျှင် သမင်၏ အနီးအရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ဝင်ရောက်ပြီးလျှင် “အို မိတ်ဆွေ....ကိုယ် စိတ် နှစ်ဖြာ ချမ်းသာ၍ ကျန်းမာပါ၏လော” ဟု မေးလိုက်လေ၏။

သမင်။ ။သင် မည်သူပါနည်း?။

မြေခွေး။ ။ကျွန်ုပ်သည် ခုဒ္ဒဗုဒ္ဓိ မည်သော မြေခွေးဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်မှာ ဆွေမျိုးဉာတိလည်းကင်း အပေါင်းအသင်း မိတ်သဟာလည်း အလျှင်းမရှိဘဲ လျက် စင်စစ်မှာမူ အသက်မရှိသော အသေကောင်၏အလား မခြားပမာ တယောက်ထည်းထည်း ဤတောကြီးအတွင်းမှာ ကြီးစွာသော ဒုက္ခနှင့် တွေ့ကြုံ၍ နေရပါသည်။ ယခုအခါ အသျှင်ကိုပင်လျှင် မိတ်ဆွေသဟာယ ပြုလုပ်ရပါသဖြင့် အသက်တဖန် ပြန်၍ဝင်ပြီးလျှင် အရှင်ဖြစ်သော သတ္တလောကထည်းသို့ ပြန်၍ ဝင်ရောက်ရပါတော့အံ့၊ ယခုအခါ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်၏ နောက်ပါ ခြွေရံ အစေခံ၏အဖြစ်ဖြင့် အခါခပ်သိမ်း နေထိုင်ပါတော့အံ့” ဟု မှင်သေသေ သရုပ်ဆောင်လျက် အဟုတ်ထင်အောင် အာဘော်ရှမ်းရှမ်းနှင့် လေဖြန်း၍ ထုတ်လိုက်လေ၏။

ထိုအခါ ရိုးတာလှသော သမင်က မြေခွေး၏ ဖြစ်အင်ကို တကယ်ပင်အစစ် သဘောရိုးဖြစ်သည်ဟု တထစ်ချ မှတ်ထင်ပြီး ဘဝင်ကလေး ခပ်မြင့်မြင့်နှင့် “အေး.....သင့်လှပေါ့၊ ကောင်းလှပေါ့၊ သင်အလိုရှိသည့်အတိုင်း နေပါတော့” ဟု ခွင့်ပြုလိုက်လေ၏။ ထို့နောက် နေဝင်ချိန် ရောက်လတ်သော် သမင်နှင့် မြေခွေး နှစ်ဦးသားတို့သည် သမင်၏နေရာဌာနသို့ အတူတကွ ပြန်ကြလေ၏။

ထိုသမင်၏ နေရာအရပ်၌လည်း စကားပင်၏ အကိုင်းထက်၌ သမင်နှင့် မိတ်ဟောင်း၊ ဆွေဟောင်း၊ မိတ်ဆွေကောင်း အဖြစ်ဖြင့် ရှည်မြင့်စွာ ပေါင်းသင်း၍ နေခဲ့သော သုဗုဒ္ဓိ အမည်ရှိသော ကျီးသည် ရှိလေ၏။ ထိုအခါ သုဗုဒ္ဓိကျီးသည် သမင်နှင့် မြေခွေး နှစ်ဦးတို့ မဖြစ်ဘူးမဲ့ ပူးတွဲ၍ လာသည်ကို မြင်လေသော် “အို မိတ်ဆွေ သမင်..... ဤ သင်၏အဖော်ပြုကာ အတူပါ၍လာသောသူကား မည်သူပါနည်း” ဟု မေးမြန်းလိုက်လေ၏။

မိတ်ဆွေ..... ဤသူကား အခြားမဟုတ်၊ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် မိတ်ဆွေသဟာယ အဖြစ်ကို အာသာတောင့်တ လိုလားလှသဖြင့် အတူတကွ လိုက်ပါ၍လာသော မြေခွေး ဖြစ်ပါသည်။

ကျီး။ ။ အို မိတ်ဆွေ..... ယခုမှ ရောက်သစ်စ ဖြုန်းကနဲ တွေ့ကြသည့် သူစိမ်းပြင်ပ အာဂန္တုက ဧည့်သည်တဦးနှင့် အထူးအားဖြင့် ထိုသူ၏ သဘောသွားအကျင့်စာရိတ္တများကို မသိရပါဘဲလျက် အကြောင်းမဲ့ သက်သက် ပေါင်းဖက် ရောနှော၍ လောလောဆယ် အကျွမ်းတဝင် ပြုခြင်းသည် အလျှင်းမသင့်ပေ။ သင် ယခုပြုမူခြင်းသည် ထိုသူ၏ သဘာဝဓာတ်ခံ အမှန်ကို မစဉ်းစားသဖြင့် အမှားကြီး မှားချေပြီ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အညတကုလသီလဿ အစရှိသော စကားအစဉ်ကို ရှေးယခင် ဆရာမြတ်တို့ မိန့်မှာတော်မူအပ်ခဲ့လေပြီ။

သူစိမ်းကို အကျွမ်းတဝင် ခင်မင်ခြင်း မပြုသင့်ပုံ

၅၆။ အညတကုလသီလဿ၊ ဝါသော ဒေယျော န ကဿစိ။

မဇ္ဇာရဿ ဟိ ဒေါသေန၊ ဟတော ဂိဇ္ဈော ဇရဂ္ဂဝေါ။

အညတ ကုလသီလဿ၊ မသိအပ်သော မျိုးရိုးနှင့် အလေ့အကျင့် ရှိသော။ ဝါ၊ အမျိုးအရိုးနှင့်၊ အကျင့်စာရိတ္တ၊ သဘာဝကို၊ ဂ-န သေချာ၊ ကောင်းစွာ မသိရသေးသော။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သောသူအား။ ဝါသော၊ မှီခိုကပ်ရပ်၊ နီးစပ်အတွင်း၊ ရင်းနှီးစွာ နေထိုင်ခြင်းကို။ နဒေယျော၊ သနားငဲ့ညှာ၊ အားနာသည့်အရေးဖြင့်၊ မပေးထည့်အပ် မပေးထည့်သင့်။ ဟိ - ကသ္မာ၊ ဘယ်သို့ ဖြစ်ဟောင်း၊ ဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ နဒေယျော၊ သနားငဲ့ညှာ၊ အားနာသည့်အရေးဖြင့်၊ မပေးထည့်အပ် မပေးထည့်သင့်သနည်းဟူမူကား။ ယသ္မာ၊ အကြံကြောင့်။ မဇ္ဇာရဿ၊ သူတော်အယောင်၊ မူရာဆောင်သည့်၊ ကြောင်ယုတ်၊ ကြောင်ဆိုး၏။ ဒေါသေန၊ အထောက်မတန်၊ အကောက်ကြံသဖြင့်၊ ဖောက်ပြန်သော အပြစ်ကြောင့်။ ဇရဂ္ဂဝေါ၊ ဇရဂ္ဂဝ၊ အမည်ရသော။ ဂိဇ္ဈော၊ ဇရာဒုဗ္ဗလ၊ အတွင်းကျသည့်၊ ဌင်းဒအိုကြီးကို။ ဟတော၊ ငှက်များစွာ အထင်မှားသဖြင့်၊ လျင်လျားလတ်လတ်၊ အသေသတ်ခဲ့ဘူးလေပြီ။

ထိုသို့ပြောကြားအပ်သော သုဗုဒ္ဓိကျီး၏ စကားကို ကြားလေလျှင် မြေခွေးနှင့် သမင်တို့က “ ထိုအမျိုးအရိုးနှင့် အကျင့်စာရိတ္တကို ကျနစွာ မသိပါဘဲလျက် ရုတ်တရက် မစဉ်းစားဘဲ လက်ခံ၍ ထားမိသောကြောင့် အထောက်မတန် အကောက်ကြံသည့် ဖောက်ပြန်သော ကြောင်ဆိုး၊ ကြောင်ယုတ်၏ အတွက် ကြောင့် အသက်ဆုံးရှုံးရသော ဌင်းဒအိုကြီး၏ အကြောင်း အကျယ်ကား အဘယ်သို့ပါနည်း ” ဟု မေးလေရာ သုဗုဒ္ဓိကျီးက အောက်ပါဝတ္ထုကို ပြောကြားလေ၏။

ဌင်းဒအိုကြီးနှင့် ကြောင်တို့ဝတ္ထု

လွန်လေပြီးသောအခါ ဘာဂီရထိ မြစ်ကမ်းဝယ် ဂိဇ္ဈကုဋ် မည်သော တောင်၌ အကိုင်း အခက် အရွက်တို့ဖြင့် ဝေဆာစည်ကားလျက် ကြီးမားသော တည်ပင်ကြီးဘပင်ရှိလေ၏။ ထိုတည်ပင်ကြီး၏ အူကြောင်း သစ်ခေါင်းအတွင်း၌ အကုသိုလ် ဖိစီးသဖြင့် ခြေသည်းနှင့် မျက်စိနှစ်ဖက်တို့ ကြွေပျက်လေပြီးသော ဇရုဂ္ဂအမည်ရသည့် ဌင်းဒအိုကြီးသည် မှီတင်း၍ နေလေ၏။ ယင်းသို့ နေလေရာ ထိုသစ်ပင်၌ နေကြသောငှက်တို့သည် သနားကြင်နာခြင်းကို အရင်းပြုသဖြင့် ထိုဌင်းဒကြီးအား အသက်ရှည်စေရန် မိမိတို့၏ အစာအာဟာရမှ အနည်းငယ်စီ ပေး၍ ကျွေးမွေးပြုစုကြလေ၏။ ဌင်းဒကြီးသည်လည်း ထိုငှက်တို့ ပေးကမ်းသော အစာအာဟာရတို့ကို မှီဝဲသုံးဆောင်ရသဖြင့်သာလျှင် အသက်ရှင်လျက် ငှက်တို့ အစာရှာသွားကြစဉ် ငှက်ငယ်တို့ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်၍ နေလေ၏။

ထိုသို့နေလေရာ တနေ့သ၌ ဒီသကဏ္ဍမည်သောကြောင်သည် ငှက်ငယ်တို့ကို စားရန် ထိုအရပ်သို့ လာလေ၏။ ယင်းသို့ လာလေရာ ထိုကြောင်လာသည်ကို မြင်လေသော် ငှက်ငယ်တို့သည် ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်သဖြင့် အော်ဟစ်ဆူညံလျက် အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်သော အသံကို ပြုကြလေ၏။ ယင်းသို့ ဆူညံသော အသံကို ကြားရသောအခါ ဇရုဂ္ဂမည်သောဌင်းဒကြီးက “ ယခုအခါ ဤအရပ်သို့ လာသောသူသည် မည်သူနည်း ” ဟု မေးလိုက်လေ၏။

ဘေးတွေ့ကြုံက မပြုသင့်ပုံ

ထိုအခါ ဒီသကဏ္ဍကြောင်သည် လုံးရပ်မောက်ကြွားလျက် ထွားကျိုင်းသော ဌင်းဒကြီးကိုမြင်လေသော် ထိတ်လန့် ကြောက်ရွံ့လျက် ပင့်သက်ရှူရှိုက် စိတ်အိုက်၍ ကြံလိုက်သည်မှာ “ အလို....ငါသည်ဌင်းဒ၏လက်ချက်ဖြင့် အသက်ထွက်ရတော့မည်ပါတကား၊ ယခုအခါ သူ၏ထံပါး အနီးအနားသို့ ရောက်၍နေချေပြီ၊ ပြေးခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ လွှတ်အောင် ပြေးနိုင်လိမ့်မည်လည်း မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် မရဲသော်လဲ ပြေးခဲ့စေ ဆိုဘိသကဲ့သို့ ဖြစ်လိုရာဖြစ်စေ ရှေးဦးစွာအကျွမ်းတဝင်

ပြု၍ သူ၏ထံပါး အနီးအနားသို့ ချဉ်းကပ်ဝင်ရောက်မှ သင့်လျော်ချေမည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးသခင်သူ့ဟောင်းတို့သည် တာဝ ဘယဿ ဘေတဗ္ဗံ အစရှိသည်ဖြင့် နည်းလမ်းကောင်း ညွှန်ပြခဲ့ပေသည်” ဟု ကြံစည်လေ၏။

၅၇။ တာဝ ဘယဿ ဘေတဗ္ဗံ၊ ယာဝ ဘယမနာဂတံ။

အာဂတံတု ဘယံ ဝိကျ၊ နရော ကုဗ္ဗေယထောစိတံ။

ယာဝ၊ အကြင်ရွှေလောက်။ ဘယံ၊ ကြောက်ရွံ့ဘွယ်ရေး၊ ဘေးဘျမ်းအပေါင်းသည်။ အနာဂတံ၊ မတွေ့မကြုံ၊ မဆိုက်ရောက် မပေါ်ပေါက်သေး။ တာဝ၊ ထိုရွှေလောက်၊ ဘေးမရောက်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး။ ဘယဿ၊ ကြောက်ရွံ့ဘွယ်ရေး၊ ဘေးဘျမ်းအပေါင်းကို။ ဘေတဗ္ဗံ၊ ကြောက်ရန်သင့်လျော်၊ ကြောက်ဖို့တော်၏။ အာဂတံ၊ လက်ငင်းတွေ့ဆုံ၊ ကြုံကြိုက်၍နေသော။ ဘယန္တု၊ ကြောက်ရွံ့ဘွယ်ရေး၊ ဘေးဘျမ်း အပေါင်းကိုမူကား။ ဝိကျ၊ ဆင်ခြင်စိတ်ကူး၊ အထူးမြော်မှန်း၊ ကြံစူးစမ်း၍။ ယထောစိတံ—ယထာ ဥစိတံ၊ ဖြစ်ပေါ်သည့်ဘေးရန်နှင့်၊ လျော်ကန်သည့်အလျောက်။ ဝါ၊ လျော်ကန်သလို။ ကုဗ္ဗေ—ကုဗ္ဗေယျ၊ မကြောက်မရွံ့၊ နောက်မတွန့်ဘဲ စွန့်စား ပြုလုပ်ရာ၏။

မတွေ့ဆုံ မကြုံကြိုက်သေးသော ကြောက်ရွံ့ဘွယ်အရေး ဘေးဘယကိုသာ အဝေးမှ ရှောင်ကွင်းလျက် ကြောက်ရွံ့ခြင်းပြုသင့်ပေသည်။ အနီးသို့ ချဉ်းကပ်လျက် လက်ငင်းတွေ့ဆုံ ကြုံကြိုက်၍နေသော ဘေးရန်များကိုမူကား လားလားမှ မကြောက်သင့်၊ ကြောက်သော်လည်း အကျိုးမပြီး အချဉ်းနီးသာဖြစ်ရာ သောကြောင့် အခါအခွင့်ကို ထောက်ချင့်၍ သင့်သလိုပြုအပ်သည်ဟု ကြံစည်တွေးတောလျက် ဋ္ဌင်းဒ၏အနီးသို့ ချဉ်းနင်းဝင်ရောက်ပြီးလျှင် “အို အသျှင်.... အသျှင်ကို ကျွန်ုပ် ဦးနှိမ် ညှတ်ကျိုး၍ ရိုသေစွာ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏” ဟုနှိမ့်ချပြောပျောင်းသည့်အသံဖြင့် ဟန်ပါပါ ပြောကြားလိုက်လေ၏။

ဋ္ဌင်းဒ။ ။သင်ကား မည်သူဖြစ်ပါသနည်း?။

ကြောင်။ ။ကျွန်ုပ်သည် အခြားသူမဟုတ်ပါ၊ ဒီသကဏ္ဍ မည်သောကြောင်ဖြစ်ပါသည်။

ဋ္ဌင်းဒ။ ။အား! သို့ဖြစ်ပါမူကား ဝေးရာသို့ ရှောင်ရှား၍ လျင်မြန်စွာ သွားပါလော့၊ အကယ်၍ ဖင့်စားလျက် မသွားဘဲနေခဲ့လျှင် အသင့်ကိုမူ အရေးယူလျက် ယခုချက်ခြင်း လက်ငင်းလတ်လတ် အသေသတ်ရလိမ့်မည်။

ကြောင်။ ။“အို အသျှင်ဋ္ဌင်းဒမင်း....အသျှင်သည် မစဉ်းမစား အခင်းသွားကို အကွင်းသားမသိပါဘဲလျက် ရုတ်တရက် အပြစ်ပြုခြင်းသည် အလျှင်းမသင့်

လျော်ပါ။ ရှေးဦးစွာ ကျွန်ုပ်ပြောကြားသော စကားကို ကြားနာစေချင်ပါသည်။ ကြားနာတော်မူပါဦး။ ထိုသို့ ကြားနာပြီးသည့်နောက်မှ အကြောင်းမဖွယ်သဖြင့် အကယ်၍ ကျွန်ုပ်ကို သတ်ထိုက်ပါမူ ယခုပင် အကြွေးမထားဘဲ လျင်လျားလတ်လတ် အသေသတ်တော်မူပါ”ဟု ပြောကြားပြီးလျှင် အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

ဇာတ်ကိုစွဲ၍ အမြဲပူဇော်သင့်၊ သတ်သင့်သူဟု ပရိပုံ

၅၈။ ဇာတိမတ္တေန ကိံ ကောစိ၊ ဝဇ္ဈတေ ပုဇ္ဇတေ ကွစိ။
ဗျဝဟာရံ ပရိညာယ၊ ဝဇ္ဈော ပုဇ္ဇောထ ဝါ ဘဝေ။

ဣဟ၊ ဤဘုံဌာန၊ ဤလောက၌။ ကွစိ၊ အမှတ်မရှိ၊ မည်သည့်အရာ၌မဆို၊ မည်သည့်အရာ၌ဖြစ်စေ။ ကောစိ၊ မည်သူမည်ဝါ၊ ချင့်စာမထောက်၊ တယောက်ယောက်ကို။ ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဇာတိမတ္တေန၊ မျိုးဇာတ်သာမည၊ တခုမျှကို၊ သာဓကမူ၊ ပမာဏပြုသဖြင့်။ ဝဇ္ဈတေ၊ မည်သူ့ကိုမျှ၊ မချန်လှုပ်ဘဲ၊ အမှန်ဆတ်ဆတ်၊ သတ်ရပါအံ့နည်း။ ပုဇ္ဇတေ၊ အမျိုးတူ ဟူသရွေ့ကို၊ တွေ့သမျှ အရေးထားလျက်၊ လေးစား ပူဇော်အပ် ပူဇော်ရပါအံ့နည်း။ အထ၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန်မူကား။ ဗျဝဟာရံ၊ အကျင့်စာရိတ္တ၊ သဘာဝ အကြောင်း၊ ကောင်း၊ မကောင်းကို။ ပရိညာယ၊ ပိုင်းခြားဝေဘန်လျက်၊ မှန်ကန်စွာ သိပြီး၍။ ဝဇ္ဈောဝါ၊ သတ်အပ် သတ်ထိုက်သည်မူလည်း။ ဘဝေ၊ အမှန်စင်စစ်၊ အကယ်ဖြစ်ငြားအံ့။ ဝဇ္ဈတေ၊ မည်သူ့ကိုမျှ၊ မချန်မလှုပ်ဘဲ၊ အမှန်သတ်အပ် သတ်ထိုက်၏။ ပုဇ္ဇောဝါ၊ လေးမြတ်ကော်ရော်၊ ပူဇော်အပ် ပူဇော်ထိုက်သည် မူလည်း။ ဘဝေ၊ အမှန်စင်စစ်၊ ဖြစ်ခဲ့ငြားအံ့။ ပုဇ္ဇတေ၊ မည်သူ့ကိုမျှ၊ မချန်မလှုပ်ဘဲ၊ လေးမြတ်ကော်ရော်၊ ပူဇော်အပ် ပူဇော်ထိုက်၏။

ဤသို့ ကြောင်ပြောသော စကားကို ဌင်းဒကြီး ကြားလေသော်—

ဌင်းဒ။ ။အို ဆိုစမ်းပါအမောင်....အသင်ကြောင်သည် မည်သည့် အကျင့်တရားကို အစဉ်မမှား လက်ကိုင်ထားကာ အားထုတ်၍နေပါသနည်း? ဘယ်အခင်း ဘယ်ကိစ္စ အလို့ငှါ ဤအရပ်သို့ လာပါသနည်း?။

ကြောင်။ ။အကျွန်ုပ်သည် အကုသိုလ် အညစ်အကြေးတို့ ကင်းဝေးပပျောက်စေခြင်းငှါ ဤဂင်္ဂါမြစ်၌ အမြဲပင် ရေချိုးလေ့ရှိပါသည်။ သတ္တဝါတို့၏ အသက်ကို ရက်စက်စွာ သတ်ပုတ်၍ ကြမ်းကြုတ်မသနား အသားကို စားခြင်းမှလည်း အမြဲရှောင်ကြဉ်၍ နေပါသည်။ လဆုတ်ပကွ၌ အစာကို လျော့၍ စားခြင်း၊ လဆန်းပကွ၌ အစာကို တိုး၍စားခြင်း တည်းဟူသော စန္ဒာယန မည်သောကျင့်ဝတ်ကို အမြဲတစေ ဆောက်တည်၍ နေပါသည်။

အသျှင်ဋ္ဌင်းဒမင်းသည် ကျမ်းဂန်ဓမ္မ အဝဝကို ကျနစွာ တတ်သိကျွမ်းကျင် လျက် သူတပါးတို့အား သွန်သင်ပြသ ဩဝါဒပေးနိုင်သည်ဟု ယုံကြည် အားထားထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တယောက် ဖြစ်ကြောင်းကို ငှက်အပေါင်းတို့သည် အခါခပ်သိမ်းပင်လျှင် ကျွန်ုပ်၏ မျက်မှောက်၌ အသျှင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို ချီးကျူးပြောကြားကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျမ်းဂန်ဓမ္မကို ကျနစွာ တတ်သိပြီး သက်ကြီး ရွယ်ကြီးဖြစ်သော အသျှင်၏အထံမှ ကျင့်ဝတ်တရားများကို နာခံ မှတ်သား သင်ကြားလို၍ ဤအရပ်သို့ လာခဲ့ပါသည်။ ဤသို့သဘောရှိသော သက်ကြီး ရွယ်ကြီး ကျမ်းဂန်ဓမ္မကို ကျနစွာ တတ်သိပြီးဖြစ်သော အသျှင်ကဲ့သို့ သော ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးသည် ဧည့်သည်ဖြစ်သော အကျွန်ုပ်အား ရုတ်တရက် ရှောင်တခင် မဆင်ခြင်ဘဲ ဆောလျင်စွာ သတ်ရန် အားထုတ်ပြင်ဆင်ခဲ့၏။ ထိုသို့ ပြင်ဆင်ပြုလုပ်ခြင်းသည် အလျင်းမသင့်ပါ။ အိမ်သည်၏ ဝတ်တရားကို ကျမ်းဂန် တို့တွင် ညွှန်ကြားပြဆိုအပ်သော ဤဆိုလတုံသော စကားကိုလည်း ဆင်ခြင် စဉ်းစား သတိထားပါဦးလောဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြား လေ၏။

မိမိထံရောက်လာသူကို အရေးယူ ပြုစုသင့်ပုံ

၅၉။ အရိသ္မိံ ပျူစိတံ ကြိယ-မာတိထျံ ဂေဟမာဂတေ။
ဆေတ္တု ပဿဂတံ ဆာယံ၊ နောပသံဟရတိ ဒုမော။

ဂေဟမာဂတေ၊ မိမိရိပ်သာ၊ အိမ်ဂေဟာသို့ ရောက်လာသော။ အရိသ္မိံမ္ပိ၊ အရှဲ့တစောင်း၊ မကောင်းကြံမှု၊ ကိုယ့်ရန်သုဉ်ပင်သော်လည်း။ ဥစိတံ၊ ထိုက်တန် ရှုမြော်၊ သင့်လျော် လျောက်ပတ်သော။ အာတိထျံ၊ ပြုရန်မချွတ်၊ ဧည့်သည် ဝတ်ကို။ ကြိယံ - ကရဏီယံ၊ ရေရေမှန်မှန်၊ မသွေလွန်သဖြင့်၊ ကျေပြန်စွာ ပြုလုပ်အပ်၏။ ဒုမော၊ သစ်ပင်သည်။ ဆေတ္တု၊ မိမိကိုခုတ်၊ ဖြတ်တောက် လုပ်သောသူ၏။ ပဿဂတံ ဆာယံ၊ ကပ်ရောက်ခိုလှုံရာ၊ မိမိ၏ ရိပ်ဆာယာကို။ နောပသံဟရတိ၊ ခုတ်ထစ် ဖြတ်တောက်သောသူမှ ရှောင်ရှား၍၊ အခြားသို့ မယူဆောင်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ သစ်ပင်သည် မိမိကို ခုတ်ဖြတ်သောသူ၏ အပေါ်သို့ ကျရောက်သော မိမိ၏ အရိပ်ကို ဤသူကား ငါ့အား ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက် ဖျက်ဆီး သော သူတည်းဟု ထိုခုတ်ဖြတ်သောသူမှ ရှောင်ရှား၍ အခြားသို့ မယူဆောင် မရုပ်သိမ်းသကဲ့သို့၊ ထို့အတူ မိမိရိပ်သာ အိမ်ဂေဟာသို့ ရောက်လာပါမူ ရန်သူပင် ဖြစ်လင့်ကစား ကြည်ဖြူသော စိတ်ထားဖြင့် ဧည့်သည်တို့အား ပြုထိုက်သည့် ဝတ်တရားကို ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ပြုသင့် ပြုအပ်ပေသည် ဟူလို။

ဟိ-ပြန် ၁-၇—ပ-မ-ဗ-သ-စ

အကယ်၍ ဧည့်ခံ ကျွေးမွေးရန် ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်တို့ အဆင်သင့် မရှိခဲ့ပါလျှင် နှစ်သက်ဖွယ်သော စကားတို့ဖြင့် ယဉ်ကျေးစွာ ပြောကြား၍ ဧည့်သည် အာဂန္တုဖြစ်သောသူကို ပြုမူ လေးစားထိုက်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ နာပါဦးလော။

၆၀။ တိဏာနိ ဘူမိရုဒကံ၊ ဝါစာ စတုတ္ထိ သုနိတာ။
တောနျပိ သတံ ဂေဟေ၊ နောစ္ဆိဇ္ဇန္တေ ကဒါစန။

တိဏာနိ စ၊ နေထိုင်ရန်အတွက်၊ မြက် စသည်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်ဖန်တီးအပ်သော ခင်းနှီးအိပ်ရာ၊ ဖျာရိုင် သင်ပြူးတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဘူမိ စ၊ နေထိုင်ဘို့ရာ၊ ထိုင်ရာမျိုးစုံ၊ အဖုံဖုံသော ထိုင်ခုံစသည်လည်းကောင်း။ ဥဒကဉ္စ၊ ချိုးသုံး ထွေထွေ၊ သောက်ရန်ရေလည်းကောင်း။ စတုတ္ထိ၊ လေးခုမြောက်ဖြစ်သော။ သုနိတာ ဝါစာ စ၊ သာယာ ပြေပြစ်၍၊ ချစ်နှစ်သက်ဖွယ်သော စကားကို ပြောဆို ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ-တောနိပိ၊ ဧည့်ဝတ်ပြုဘွယ်၊ အိမ်ဝယ်သို့ထား၊ ဤလေးပါးတို့ကိုလည်း။ သတံ-သပ္ပုရိသာနံ၊ တရားရှုမြော်၊ များသူတော် တို့၏။ ဂေဟေ၊ စံမြန်းရိပ်သာ၊ အိမ်ဂေဟာ၌။ ကဒါစန၊ ဘယ်ခါမချန်၊ တရံတဆစ်မျှ။ နုဉ္စိဇ္ဇန္တေ၊ မပြတ်စေဘဲ၊ အမြဲ ထားရှိသင့်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဧည့်သည် အာဂန္တုတို့ ရောက်လာသည့်အခါ အဆင်သင့် ပြုစုရန် ဖျာရိုင် သင်ပြူးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ နေထိုင်ဘို့ရာ အမျိုးမျိုး အဖုံဖုံ သော ထိုင်ခုံ စသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ချိုးသုံးထွေထွေ သောက်ရန်ရေကို လည်းကောင်း၊ ၎င်းပြင် သာယာပြေပြစ်၍ ချစ်နှစ်သက်ဖွယ်သောစကားကို ပြောဆိုခြင်းလည်းကောင်း ဤလေးပါးသော အရာတို့ကို သူတော်စင်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့၏ရိပ်သာ အိမ်ဂေဟာ၌ မည်သည့်အခါ၌မျှ မပြတ်လပ်စေဘဲ အမြဲထားထိုက် ထားသင့်သည် ထားရမည် ရှိရမည် ဟူလို။

သူတော်စင်များသည် ယုတ်မြတ် မခွဲခြားကြပုံ

ထိုမှတစ်ပါး သူတော်စင် အများတို့သည် ယုတ်နိမ့်သည့်အစား ဂုဏ်သိရှိ ကင်းမဲ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များကိုသော်လည်း ကရုဏာ ရွှေ့ထားလျက် သနားခြင်း ပြုကြကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ နာပါဦးလော။

အပရဉ္စ—

၆၁။ နိဂ္ဂုဏေသုပိ သတ္တေသု၊ ဒယံ ကုဗ္ဗန္တိ သာဓဝေါ။
န ဟိ သံဟရတေ ဇုတိံ၊ စန္ဒော စဏ္ဍာလဝေသေ။

အပရဉ္စ၊ ထို့ပြင်တတန်၊ မှတ်ဖို့ရန်လည်း၊ တနည်းတဖုံ၊ ရှိသေးတုံ၏။ သာဓဝေါ၊ မမှားမချော်၊ တရားမြော်သည့်၊ များသူတော်တို့သည်။ နိဂ္ဂုဏေသု၊ ယုတ်ညံ့အတိ၊ ဂုဏ်မရှိကုန်သော။ သတ္တေသုပိ၊ တွေ့မြင်ရာရာ၊ သတ္တဝါတို့၌ သော်လည်း။ ဒယံ၊ ထောက်ထားခဲ့ညွှာ၊ ကြင်နာသနားခြင်းကို။ ကုဗ္ဗန္တိ၊ မမှား အမှု၊ တရားရှုလျက်၊ အများပြုကြကုန်၏။ ကိမိဝ၊ ပမာတန္တု၊ စံယူပြုဘွယ်၊ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ စန္ဒော၊ ကပ္ပိတန်ဆာ၊ လစန္ဒာသည်။ စဏ္ဍာလဝေဓမ္မ၊ လူတင်ကပ္ပိ၊ ဒွန်းစဏ္ဍားတို့၏၊ နှမ်းပါးသေးသိမ်၊ နေရာအိမ် ၌။ ပတိတံ၊ ထွန်းလင်းတောက်ပ၊ ကျရောက်၍နေသော။ ဇုတိံ၊ မိုက်မှောင် ပယ်ခွင်း၊ ထိန်ပြောင်ဝင်းသည့်၊ မိမိ၏ အရောင်အလင်းကို။ နဟိသံဟရတေ ယထာ၊ အထယ်အဝါ မဟုတ်သဖြင့်၊ ပယ်ခွါရုပ်လျက်၊ မထုတ်နုတ် မဆောင်ယူ သည်သာလျှင် ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လမင်းသည် ဒွန်းစဏ္ဍားအိမ်၌ ကျရောက်ထွန်းလင်းသော လရောင်ကို မိမိ၏ အရောင်ကား နှပ်ဖွဲ့သေးသိမ်သော ဒွန်းစဏ္ဍား၏ အိမ်၌ ကျရောက်ထွန်းလင်းခြင်းငှါ မသင့်ဟု မရုပ်မသိမ်း မနုတ်ပယ်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ သူတော်ကောင်းတို့သည် မိမိ၏ရိပ်သာ အိမ်ဂေဟာသို့ ရောက်လာသော ဧည့်သည် အာဂန္တုသည် ဂုဏ်မရှိသော အတန်းအစား လူကပ္ပိပင် ဖြစ်သော် လည်း ကရုဏာနှင့် မေတ္တာရွှေ့ထား၍ ဧည့်သည်တို့အား ပြုထိုက်သည့် ဝတ်တရား ကို မမှားအောင် ပြုလုပ်ကြပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် တဖန် အာဂန္တု ဧည့်သည်တို့အား အထူးပင် အရေးထားလျက် လေးစားပြုစုသင့်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ နာပါဦးလော။

အညဉ္စ—

၆၂။ ဗာလော ဝါ ယဒိ ဝါ ဝုဒ္ဓေါ၊ ယုဝါ ဝါ ဂေဟမာဂတော။

တဿ ပူဇံ ဝိဓာတဗ္ဗာ၊ သဗ္ဗဿာဘျာဂတော ဂုရု။

အညဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ဗာလော ဝါ၊ အသက်နုနယ်၊ ငယ်ရွယ်သော သူသည်လည်းကောင်း။ ယဒိ၊ ထိုမှတပါး။ ဝုဒ္ဓေါ ဝါ၊ အသက်ကြီးမြင့်၊ အရွယ် ရင့်သောသူသည်လည်းကောင်း။ ယုဝါ ဝါ၊ မငယ်မအို၊ အရွယ်ပျိုသော သူသည် လည်းကောင်း။ ဂေဟံ၊ မိမိရိပ်သာ၊ အိမ်ဂေဟာသို့။ အာဂတော၊ ခရီးကြုံကြိုက်၊ အခိုက်သင့်စွာ၊ ဆိုက်ရောက်လာ၏။ ဝါ၊ ဆိုက်ရောက်၍လာပါမူ။ တဿ၊ ထိုခရီး ကြုံကြိုက်၊ ဆိုက်ရောက်လာမူ၊ ထိုသည့်သူအား။ ပူဇာ၊ ပြုမူလေးစား၊ အရေး ထားခြင်းကို။ ဝိဓာတဗ္ဗာ၊ စည်းကမ်းအမှန်၊ မဖီဆန်ဘဲ၊ စီမံ ပြုလုပ်အပ်၏။

ကသွာ၊ အကြောင်းမှတ်ဖွယ်၊ အဘယ်နည်း ဟူမူကား။ ယသွာ၊ အကြံကြောင့်။ အဘျာဂတော - အဘိအာဂတော၊ ရောက်စအသစ်၊ ဧည့်သည်ဖြစ်သော သူသည်။ သဗ္ဗဿ၊ ရှိသမျှ သိမ်းကျုံး၍၊ အလုံးစုံသောသူ၏။ ဂုရု၊ ရိုသေလေးမြတ်၊ ပူဇော်အပ်သူအစစ်၊ အမှန်ဖြစ်၏။ တသွာ၊ ထိုသို့ညွှန်ပြ၊ ကာရဏမှန်၊ အကြောင်းခံသောကြောင့်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဧည့်သည်ဖြစ်သောသူသည် အလုံးစုံသော သူတို့၏ ရိုသေလေးမြတ် ပူဇော်အပ်သော သူဖြစ်သောကြောင့် ခရီးကြုံကြိုက်သဖြင့် မိမိအိမ်သို့ ဆိုက်ရောက်လာသော ကြီးကြီးငယ်ငယ် ရွယ်ရွယ်မဟူ မည်သူ့ကိုမဆို ဧည့်သည်တို့အား ပြုအပ်သော ဝတ်တရားကို လေးလေးစားစား အရေးထားလျက် ဆရာမိဘ၏အလား ပမာထားပြီးလျှင် မမှားအောင် ပြုလုပ်ရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ဧည့်ဝတ်မပြုလုပ်က အကျိုးယုတ်ပုံ

ထိုမှတပါး ဧည့်သည်တို့အား ဝတ်တရား ချွတ်ယွင်းသည့်အတွက် မိမိ၏ အကျိုးပျက်ပုံကိုလည်း ဆက်လက်၍ နာပါဦးလော။

၆၃။ အတိထိ ယဿ ဘဂ္ဂါသော၊ ဂေဟာ ပတိနိဝတ္တတေ။

သ တဿ ဒုက္ကတံ ဒေတု၊ ပုညမာဒါယ ဂစ္ဆတိ။

အတိထိ၊ ခရီးကြုံကြိုက်၊ တိုက်ဆိုက်ရောက်လာ၊ အာဂန္တုက၊ နာမတွင်ဆို၊ ဧည့်ထိုထိုသည်။ ဘဂ္ဂါသော၊ ဧည့်ဝတ်မကျေသဖြင့်၊ နေလိုသော အာသာကို၊ ပယ်ခွါချိုးဖျက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ယဿ၊ အကြင် အာဝါသိက၊ ဌာနပိုင်ရှင်၏။ ဂေဟာ၊ ပိုင်နက်စံရာ၊ အိမ်ဂေဟာမှ။ ပတိနိဝတ္တတေ၊ ဆုတ်နုတ်၍တဖန်၊ နေရပ်ဌာနသို့၊ ပြန်ရရှာလေ၏။ တဿ၊ ထိုအာဝါသိက၊ ဌာနပိုင်ရှင်အား။ သော၊ ထိုနေလိုသော အာသာကို၊ ပယ်ခွါဖျောက်ဖျက်လျက်၊ ထွက်ခွါ၍သွားရသော ဧည့်သည်သည်။ ဒုက္ကတံ၊ မကြည်ညိုချက်၊ ပျက်ကွက်ယွင်းယို၊ အကုသိုလ်ကို။ ဒေတု၊ မချန်မနေ့၊ အပြန်ပေးခဲ့၍။ ပုညံ၊ ဧည့်ဝတ်ပြုခဲ့ပါလျှင်၊ အိမ်ရှင်အား ရဘိုရာအမှန်၊ ထိုက်တန်သည့် ကုသိုလ်ကံ ဟူသမျှကို။ အာဒါယဂစ္ဆတိ၊ အတူပါအောင်၊ ပြောင်ပြောင်မထား၊ ယူဆောင်၍သွားလေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဧည့်သည် အာဂန္တုဖြစ်သော သူသည် ဧည့်ဝတ်ကိုမရသဖြင့် အကြင်သူ၏ အိမ်မှ တည်းခိုနေထိုင်လိုသော အာသာကို ဖျောက်ဖျက်လျက် ထွက်ခွါ၍ သွားခဲ့၏။ ထိုသို့ထွက်ခွါ၍ သွားရသောဧည့်ဝတ်မပြုလို မကြည်ညိုမနှစ်သက်ခြင်းတည်းဟူသော အကုသိုလ်ကိုပေးခဲ့၍ ဧည့်ဝတ်ပြုခဲ့ပါလျှင် မချွတ်

ရမည့် ကုသိုလ်ကို မချန်ထားဘဲ အတူပါအောင် ယူဆောင်၍ သွားသည် မည်၏ ဟူလို။

ညွှတ်ဝတ်ကျပြန်လျှင် အလွန်အကျိုးရှိပုံ

ထိုမှတစ်ပါး ညွှတ်သည်တို့အား ပြုသင့်သည့် ဝတ်တရားကို မမှားပြုရသည့် အကျိုးကို တိုးဆင့်၍တဖန် ထပ်ခါ၍ ပြောကြားပါဦးမည်။ နားဆင်တော်မူပါ ဦးလော့။

၆၄။ ဥတ္တမဿပိ ဝဏ္ဏဿ၊ နီစောပိ ဂေဟမာဂတော။

ပူဇနိယော ယထာ ယောဂံ၊ သဗ္ဗဒေဝမယောတိထီ။

ဥတ္တမဿ၊ တင့်တယ်လျောက်ပတ်၊ မြင့်မြတ်သည် ဖြစ်သော။ ဝဏ္ဏဿပိ၊ ဇာတိအရိုး၊ အမျိုးရှိသောသူ၏လည်း။ ဂေဟံ၊ မှီတင်းနေရာ၊ အိမ်ဂေဟာသို့။ အာဂတော၊ ခရီးကြုံကြိုက်၊ တိုက်ဆိုက်ရောက်လာသော။ နီစောပိ၊ ဂုဏ် သိရ်သေးနပ်၊ အမျိုးယုတ်သော သူကိုသော်လည်း။ ယထာယောဂံ၊ လျောက် ပတ်ချင့်မြော်၊ သင့်လျော်တော်တန်စွာ။ ပူဇနိယော၊ အလေးတမူ၊ အရေးယူ လျက်၊ ကြည်ဖြူစွာ ပြုစုအပ်၏။ ကသ္မာ၊ ဘယ်သို့စုပေါင်း၊ ဘယ်အကြောင်း ကြောင့်၊ ကောင်းစွာ ပြုစုအပ်ပါသနည်းဟူမူကား။ အတိထီ၊ အာဂန္တုက၊ နာမခေါ်ဆို၊ ညွှတ်ထိုထိုသည်။ သဗ္ဗဒေဝမယော၊ လူအများတို့၊ အားထား ကိုးကွယ်အပ်သည့်၊ နတ်ဟူသမျှ အကုန်၊ အလုံးစုံတို့ဖြင့်ပြီး၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အမျိုးမြတ်သောသူပင်ဖြစ်သော်လည်း မိမိ၏အိမ်သို့ ရောက် လာသော အမျိုးယုတ်သော ညွှတ်သည် အာဂန္တုပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုက်တန်သော ညွှတ်ဝတ်ကို မချွတ်ပြုသင့် ပြုထိုက်သည် ပြုရမည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ ညွှတ်သည် အာဂန္တုတို့ကို ရိုသေလေးမြတ်စွာ ပြုစုပါလျှင် နတ်တို့ နှစ်သက်မြတ် နိုးကြသဖြင့် အလုံးစုံသော နတ်တို့ကို ကိုးကွယ်ပြုစုသည်နှင့်တူ၏။ ထို့ကြောင့် ပြုသင့်ပြုထိုက်၏ဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုအခါ ဋ္ဌင်းဒဒိကြီးက ကြောင်တို့မည်သည် သူတစ်ပါးတို့၏ အသားကို စား သုံးတတ်သည် ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ ဤအရပ်၌လည်း ငှက်ငယ်တို့ နေကြသော ကြောင့်လည်းကောင်း ဤသို့ အလျင်အမြန် ထွက်ခွါ၍သွားရန် ပြောဆိုခဲ့ပါ သည်။ အသင်၏ သဘောကို မသိသည့်အတွက် အမျက်နှင့် ပြောဆိုမိသည့် အရာကို သည်းခံစေချင်ပါသည်ဟု တောင်းပန်စကား ပြောကြားလေ၏။

နတ်ပြည်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကောင်းများ

ထိုသို့ ဆိုသောစကားကို ကြားလေလျှင် ကြောင်သည် မြေကြီးကို လက်ဖြင့် ပုတ်ကာ နားနှစ်ဖက်တို့ကို ပိတ်ပြီးလျှင် ဤသို့ဆိုလေ၏။ အကျွန်ုပ်သည် တရား

ကျမ်းဂန်တို့ကို နာယူမှတ်သားရသဖြင့် အလိုရမ္မက် တပ်နှစ်သက်ခြင်း ကင်း
သည်ဖြစ်၍ အလွန်ကျင့်နိုင်ခဲ့လှသော ဤစန္ဒာယနအကျင့်ကို ဆောက်တည်လျက်
အမြဲမပျက် ကျင့်၍နေပါသည်။ ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ်တို့ဝယ် အခြားသော အရာ
ဌာနတို့၌ ဝါဒအယူ မတူကွဲပြားကြသော်လည်း သတ္တဝါတို့ကို မညှဉ်းဆဲ မနှိပ်
စက်အပ်သော အဟိံသာဓမ္မသည် အလွန်မြတ်သော တရားဟူ၍ အားလုံးပင်
တညီတညွတ်တည်း အယူအဆ တူမျှကြပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးယခင်
ဆရာမြတ်တို့သည် သဗ္ဗဟိံသာ အစရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်
မဟုတ်ပါလော။

ယတော —

၆၅။ သဗ္ဗဟိံသာ နိဝတ္တာ ယေ၊ နရာ သဗ္ဗသဟာ စ ယေ။

သဗ္ဗဿာသယဘူတာ စ၊ တေ နရာ သဂ္ဂဂါမိနော။

ယတော၊ အကြံကြောင့်။ ယေနရာ၊ အကြင် ကိုယ်ကျင့်တရား၊ လက်ကိုင်
ထားသည့်၊ မမှားမချော်၊ များသူတော်တို့သည်။ သဗ္ဗဟိံသာ နိဝတ္တာ၊ အလုံး
စုံသော ရက်စက်ကြမ်းတန်း၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းမှ၊ အလျှင်းရှောင်ကြကုန်၏။
ယေ နရာ စ၊ အကြင်သူတော်တရား၊ လက်ကိုင်ထားသည့်၊ မမှားမချော်၊
များသူတော်တို့သည်လည်း။ သဗ္ဗသဟာ၊ ရှိသမျှ သိမ်းကျုံး၍၊ အလုံးစုံသော
အရာတို့၌၊ အစဉ်မလွဲ၊ အမြဲသည်းခံနိုင်ကြကုန်၏။ ယေနရာစ၊ အကြင်သူတော်
တရား၊ လက်ကိုင်ထားသည့်၊ မမှားမချော်၊ များသူတော်တို့သည်လည်း။ သဗ္ဗဿ၊
လုံးစုံများစွာ၊ သတ္တဝါခပင်း၏။ အာသယဘူတာ စ၊ ကြည်ညိုလေးစား၊
အားထားမှီခိုရာလည်း ဖြစ်ကြကုန်၏။ တေနရာ၊ ထိုကိုယ်ကျင့်တရား၊ လက်ကိုင်
ထားသည့်၊ မမှားမချော်၊ များသူတော်တို့သည်။ သဂ္ဂဂါမိနော၊ ကောင်းမှုရှင်
တို့၏ စံစားရာ၊ နတ်ခြောက်ရွာသို့၊ သေချာစွာ ရောက်ကြရကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အကြင်သူတို့သည် တပါးသောသူတို့အား စော်ကားနှိပ်စက်
ရက်စက်ကြမ်းတန်း ညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်ခြင်းမှလည်း အလျှင်းရှောင်ကြဉ်ကြကုန်
၏။ အလုံးစုံသော အရာတို့၌ အမြဲလည်း သည်းခံနိုင်ကြကုန်၏။ အလုံးစုံသော
သူတို့၏ ကြည်ညိုလေးစား၍ အားထားမှီခိုရာလည်း ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့
သည် ကောင်းမှုရှင်တို့၏ စံစားပျော်ပါးရာ နတ်ခြောက်ရွာသို့ မှန်စွာမလွဲ အမြဲ
ရောက်ကြရကုန်သည် ဟူလို။

ကုသိုလ်ကံသာ သေရွာပါပုံ

ထိုမှတစ်ပါး သတ္တဝါအများတို့သည် ကုသိုလ်တရား တပါးသာလျှင် အားထား
မှီခိုရာအစစ် မိတ်ဆွေကြီး ဖြစ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ တဖန် နာခံတော်
မူပါဦးလော။

အညဉ္ဇ—

၆၆။ ဧကေဝ သုဟဒေါ ဓမ္မော၊ နိဓနေပုနုယာတိ ယော။
သရီရေန သမံ နာသံ၊ သဗ္ဗမညံ ဟိ ဂစ္ဆတိ။

အညဉ္ဇ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ဟိ—ယသွာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ယော ဓမ္မော၊ အကြင်ပြုကျင့်သမျှ၊ သုစရိတ ဓမ္မအပေါင်းသည်။ နိဓနေပိ၊ ဇီဝိန်ချုပ်လျက်၊ ခန္ဓာပျက်၍၊ အသက်ပင်သေသော်လည်း။ အနုယာတိ၊ မခွဲတူပင်၊ အစဉ်တစိုက်၊ အတွင်လိုက်၏။ အညံ၊ သုစရိတ ဓမ္မမှတပါး၊ အခြားဖြစ်သော။ သဗ္ဗံ၊ ရှိသမျှ ဥဿုံ၊ အလုံးစုံသော သဘောတရားသည်။ သရီရေန၊ ပျက်စီးယွင်းယိုသော ကိုယ်ခန္ဓာနှင့်။ သမံ၊ မကွေ့မကွာ၊ အတူသာလျှင်။ နာသံဂစ္ဆတိ၊ မကျန်မကြွင်း၊ ပျက်စီးခြင်းသို့၊ မယွင်းမဖောက်၊ အမှန်ရောက်၏။ တသွာ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်း၊ အကြောင်းရင်းကြောင့်။ သောဇေဓမ္မော၊ ထိုပြုကျင့်သမျှ၊ သုစရိတ ဓမ္မသည် သာလျှင်။ ဧကောသုဟဒေါ၊ မပစ်စတမ်း၊ အနှစ်လျမ်းသည့်၊ တစ်ဂဏန်းအစစ်၊ မိတ်ဆွေကြီးဖြစ်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မိမိပြုကျင့်သမျှသော သုစရိတ ဓမ္မအပေါင်း ကောင်းမှု တရားသည်သာလျှင် ခန္ဓာပျက်၍ အသက်ပင်သေသော်လည်း သံသရာတွင် ခန္ဓာစဉ်ဟုဆိုအပ်သော မိမိနှင့်မူ အတူမခွဲဘဲ အမြဲယှဉ်လျက် အစဉ်တစိုက် အတွင်လိုက်၍နေပေ၏။ ထိုကောင်းမှုတရားမှတစ်ပါး အခြားအလုံးစုံသော အရာ ဟူသမျှတို့သည် ပျက်စီးယွင်းယိုသော ခန္ဓာကိုယ်နှင့် အတူသာလျှင် ပျက်စီး ခြင်းသို့ ရောက်ကြရ၏။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် သုစရိတ ဓမ္မအပေါင်း ကောင်းမှု တရားသည်သာလျှင် မိမိအား စောင်မကြည့်ရှုကာ သံသရာဥဒဟို ထိုထိုသို့သော စခန်း၌ မည်သည့်အခါ၌မျှ မိမိနှင့်မခွဲမခွာဘဲ အမြဲပါရှိနေသော မဟာမိတ်ကြီး အစစ် ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

• သူ့အသက်ကို ညှဉ်းဆဲသတ်ဖြတ်၍ မစားအပ်ပုံ

ထိုမှတစ်ပါး စားတတ်သူနှင့် အစားခံရသူ နှစ်ဦးတို့၏ ဖြစ်ပျက်ပုံ အထူးကို စိတ်ကူး၍ ကြည့်ပါဦးလော။

ကိဉ္ဇ—

၆၇။ ယောပ္ပိ ယဿ ယဒါ မံသ-မုဘိန္ဒံ ပဿ အန္တရံ။
ဧကဿ ခဏိကာ ပီတိ၊ အညော ပါဏေန မုစ္စတေ။

ကိဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ယဿ၊ အကြင်သူ၏။ မံသံ၊ အသားကို။ အတ္တံ၊ စားသုံး၏။ ဥဘိန္နံ၊ စားသုံးသောသူ၊ အစားခံရသောသူ နှစ်ဦးတို့၏။ အန္တရံ၊ အထူးကို။ ပဿ၊ ကြည့်ရှုပါဦးလော။ ဧကဿ၊ စားတတ်သော တယောက်သောသူအား။ ခဏိကာ၊ တခဏမျှ။ ပီတိ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ အညော၊ အစားခံရသော တပါးသောသူသည်။ ပါဏေန၊ အသက်မှ။ ဝါ၊ အသက်ကို။ မုစ္စတေ - ဝိမုစ္စတေ၊ စွန့်လွှတ်ရ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။စားတတ်သောသူနှင့် အစားခံရသောသူ နှစ်ဦးတို့၏ ထူးခြားသော အချက်ကို ဆက်လက်၍ စဉ်းစားပါဦးလော၊ ထိုသူနှစ်ဦးတို့တွင် စားတတ်သောသူမှာ စားတုန်း စားစဉ် အခိုက်အတန့် တခဏခန့်မျှသာ နှစ်သက်ရှင်လန်း၍ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်ရသည်။ အစားခံရသော သူမှာမူကား အလွန်နှမြောစုံမက် နှစ်သက်အပ်သော အသက်ကိုပင် စွန့်လွှတ်ရရှာပေသည်။ ထို့ကြောင့် အဘယ်မှာလျှင် သူတပါး၏ အသက်ကို ရက်စက်စွာ သတ်ဖြတ်၍ စားသုံးပါအံ့နည်း။ မည်သည့်အခါ၌မျှ စားသုံးမည်မဟုတ်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုမှတပါး သေရမည့်သူ၏ ဒုက္ခအတန်တန်ကိုလည်း ဤသို့စဉ်းစားရန် သင့်ပါသေးသည်။

၆၈။ မရိတဗ္ဗမိတိ ယံ ဒုက္ခံ၊ ပုရိသသောပဇာယတေ။

သက္ကတေ နာနုမာနေန၊ ပရေန ပရိဝဏ္ဏိတုံ။

မရိတဗ္ဗမိတိ၊ ငါသည်ကေန၊ အမှန်မူချ၊ သေရတော့မည်ပါတကားဟူ၍။ ဇာနန္တဿ၊ ပိုင်ပိုင်တိတိ၊ သေချာစွာ သိပြီးသောသူ၏။ ယံ ဒုက္ခံ၊ အကြင်နှလုံးမအေး၊ ပူဆွေးသည့်ဒုက္ခသည်။ ပုရိသဿ၊ သေရမည်ဆဲဆဲ၊ တဲတဲကလေးသာရှိသော ယောက်ျားအား။ ဥပဇာယတေ၊ လောကတံထွာ၊ ဓမ္မတာအလျောက်၊ ဖြစ်ပေါ်ပေါက်ရာ၏။ တံ ဒုက္ခံ၊ ထိုသေရမည်ဆဲဆဲ၊ တဲတဲကလေးသာရှိသောသူ၏။ နှလုံးပူပန်၊ ဗလောင်ဆန်သည့် ဒုက္ခကို။ ပရေန၊ ကြားမြင်သိမှု၊ တပါးသူသည်။ အနုမာနေန၊ မည်ရွှေမည်မျှဟု၊ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ရေးကို၊ ချင့်တွေးမှန်းဆသဖြင့်။ ပရိဝဏ္ဏိတုံ၊ ဖွင့်ပြလုံးစုံ၊ အကုန်အစင်၊ သူ့ဖြစ်အင်ကို၊ ဆင်ခြင်ပြောဆိုခြင်းငှါ။ နသက္ကတေ - နသက္ကတေဝ၊ စခန်းပိုင်ပိုင်၊ မမှန်းနိုင်သဖြင့်၊ မစွမ်းနိုင်ရာသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။တစုံတယောက်သော သူသည် သေရမည့်အရေးနှင့် မပြေးသာ မရှောင်သာ ပက်ပင်းပါ ကြုံကြိုက်လျက် လက်ငင်းတိုက်ဆိုက်၍နေဆဲတွင် ငါသည် မချွတ် မုချကေန္တ သေရတော့မည်ပါတကားဟု ပိုင်ပိုင်တည့်တည့်

သေချာစွာ သိပြီးဖြစ်၏။ ထိုသို့ သေရမည့်ဆဲဆဲ တဲတဲကလေးသာ ရှိသောသူ၏ သေရမည့်အရေးကို တွေးတော၍ စိတ်နှလုံး ဗလောင်ဆန်အောင် ပူပန်သည့် ဒုက္ခကို ကြားမြင် တွေ့သိရသော တပါးသော သူတို့က ထိုသူ၏ ဒုက္ခဖြစ်ပုံ အလုံးစုံကို ကုန်စင်အောင် မှန်းဆသဖြင့် ဤရွှေ ဤမျှ ပမာဏ ရှိ၏ဟု ဖွင့်ဟ ပြောဆိုခြင်းငှါ အလျင်းပင် မစွမ်းနိုင်ပေရာ။ ယင်းသို့ သူ၏အသက်ကို သတ်ဖြတ် ညှဉ်းဆဲရာ၌ တပါးသောသူသည် ထိုမျှလောက် ကြီးကျယ်သော ဒုက္ခကို ခံစား ရသည် ဖြစ်သောကြောင့် ထိုကဲ့သို့ ကြီးမားလှစွာ ညှာတာမဖက် ရက်စက် ကြမ်းကြုတ်စွာသော အမှုကို မည်သူမျှ ပြုလုပ်မည်မဟုတ် မပြုလုပ်ပေဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုမှတပါးလည်း ဝမ်းရေး၏အတွက်မှာ အလွယ်သာဖြစ်ပါလျက် ခက်ခဲစွာ အမှု သူ့အသက်ကို သတ်ပြီးလျှင် အပြစ်ကြီး မပြုသင့်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း ၍ တဖန် နာခံတော်မူပါဦးလော။

၆၉။ သစ္ဆန္ဒဝနဇာတေန၊ သာကေနာပိ ပရိပူရတေ။

အဿ ဒဗ္ဗေါဒရဿတ္ထေ၊ ကော ကုဗ္ဗေ မဟာပရာဓံ။

သစ္ဆန္ဒဝနဇာတေန၊ အလိုအလျောက်၊ တော၌ပေါက်သော။ သာကေနာပိ၊ ကန်ဇုန်း၊ ကင်ပလင်း၊ ဂုံမင်းစသော ဟင်းရွက် ဟင်းသီးဖြင့်လည်း။ ပရိပူရတေ၊ အပြီးလှိုင်လှိုင်၊ ဝမ်းပြည့်နိုင်၏။ တေန၊ ထိုသို့ ဟင်းရွက် ဟင်းသီးဖြင့်၊ အပြီး လှိုင်လှိုင်၊ ဝမ်းပြည့်နိုင်ခြင်းကြောင့်။ အဿဒဗ္ဗေါဒရဿတ္ထေ၊ ထိုမှတ်သိပ် ဆာလောင်သောဝမ်းကြောင့်။ ကော၊ ဦးမည်းဦးဖြူ၊ အဘယ်မည်သောသူသည်။ မဟာပရာဓံ၊ သက်သတ်ပြုကာ၊ ယုတ်မာဆိုးညစ်၊ ကြီးစွာသောအပြစ်ကို။ ကုဗ္ဗေ - ကရေယျ၊ အပြုမဟုတ်၊ အမှုရှုပ်အောင်၊ ပြုလုပ်ဆောင်ပါအံ့နည်း။ မည်သူမျှ ပြုလုပ်မည်မဟုတ် ဟူလို။

ဤသို့ ဒီဃကဏ္ဍ ကြောင်သည် စာသံ ပေသံ ကျမ်းဂန်လာ စကားအစအန တို့ဖြင့် နားကျစေရန် နည်းလမ်းအဖုံဖုံတို့ကို ယုံလောက်အောင် လေလုံး ထွားထွားဖြင့် ဝါကြွားဖြန်းသန်း၍ အကျွမ်းဝင်အောင် ပြုပြီးသော် ဋ္ဌင်းဒကြီး သည် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သဖြင့် ယုံကြည်စိတ်ချလျက် နေထိုင်ရန် လက်ခံအခွင့် ပေးသဖြင့် ကြောင်သည် ထိုအရပ်ရှိ ထိုသစ်ပင်၏ အူကြောင်း သစ်ခေါင်းအတွင်း ၌ပင်လျှင် ခိုအောင်း၍ နေလေ၏။

ထို့နောက် နေ့ရက်တို့ကို လွန်လတ်သော် ငှက်ငယ်တို့ကို ဖမ်း၍ သစ်ခေါင်း တွင်းသို့ ယူဆောင်ပြီးလျှင် နေ့စဉ် စားသုံး၍ နေလေ၏။ ထိုသို့ စားသုံးခဲ့ရာ နေ့ရက် ရှည်ကြာသဖြင့် သားငယ်တို့၏ မိဘဖြစ်ကြကုန်သော ငှက်တို့သည် စိတ်

နှလုံး ပူဆွေး၍ ကြွေးကြော်မြည်တမ်းကြပြီးလျှင် ထိုမှ ဤမှ စူးစမ်းရှာဖွေရန် အားထုတ်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ အားထုတ်ကြကြောင်းကို ဒီဃကဏ္ဍ ကြောင်သည် သိသဖြင့် သစ်ခေါင်းတွင်းမှ တိတ်တဆိတ် ပုန်းကွယ်လျက် ရုတ်တရက် ရှောင်တခင် အပြင်သို့ ထွက်၍ပြေးလေ၏။

ထို့နောက် ငှက်တို့သည် ထိုထိုဤဤ ကြည့်ရှု ရှာဖွေကြကုန်သည်ရှိသော် ထိုသစ်ခေါင်း၏ အတွင်း၌ ငှက်ငယ်တို့၏ အရိုးတို့ကို တွေ့မြင်ကြလေ၏။ ထိုသို့ တွေ့မြင်ကြသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဤ ငွင်းဒင်္ဂြိုဟ်သည်ပင်လျှင် ငါတို့၏ သားငယ်တို့ကို စားမည် ကေန္တပါဘဲဟု စွပ်စွဲပြောဆိုကြပြီးလျှင် ငှက်တို့သည် ဝိုင်းဝန်း၍ ငွင်းဒင်္ဂြိုဟ် ဇီဝိန်စံအောင် ထိုးဆိတ်ကုပ်ဆဲ၍ ညည်းဆဲသတ်ဖြတ်ကြလေ၏။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် အညတကုလသီလဿ အစရှိသော စကားကို ငါဆိုခဲ့ပေသည်ဟု သုဗုဒ္ဓိ ကျီးက ပြောဆိုလေ၏။

ငွင်းဒင်္ဂြိုဟ်နှင့် ကြောင်တို့ဝတ္ထု ပြီး၏။

ကျီး၊ သမင်နှင့် မြေခွေးတို့ဝတ္ထု (အဆက်)

ထိုစကားကို ကြားလေလျှင် ခုဒ္ဒဗုဒ္ဓိ မည်သော မြေခွေးသည် အမျက်ထွက်လေဟန်ဖြင့် ဤသို့ဆိုလေ၏။ အသျှင်သည် သမင်ကို ရှေးဦးပဌမ တွေ့မြင်စအခါ၌ မသိအပ်သော အမျိုးအနွယ် အကျင့်စာရိတ္တ ရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ အဘယ်သို့သော အမျိုးအနွယ် အဘယ်သို့သော အကျင့်စာရိတ္တ ရှိသည်ဟူ၍ မသိအပ်ပါ။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့ ဖြစ်ခဲ့ပါလျှင် အသျှင်နှင့်တကွ ထိုသမင်၏ အစဉ်သဖြင့် ချစ်ခင်နှစ်သက်ခြင်း အလွန်အလွန် တိုးတက်ချစ်ခင်ခြင်းသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်ကြပါသနည်း၊ သမင်သည် အကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဆွေဖြစ်သကဲ့သို့ အသျှင်သည်လည်း ကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဆွေ ဖြစ်စေချင်ပါသည်ဟု ဆိုလေ၏။

ထို့ပြင် သူစိမ်း သူကျက်မထား သတ္တဝါအများကို တသားတည်း သဘောထားသင့်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ တဖန် အစီရင်ခံပါဦးမည်၊ ကြားနာတော်မူပါဦးလောဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

သတ္တဝါများကို အဆင့်အတန်း မခွဲခြားသင့်ပုံ

၇၀။ အယံ နိဇော ပရောဝေတိ၊ ဂဏနာ လဿုစိတ္တာနံ။

ဥဒါရစရိတာနံ တု၊ ဝသုဓေဝ ကုဇျုမ္မကံ။

အယံ၊ ဤသူသည်ကား။ နိဇော၊ ကိုယ့်လူ ကိုယ့်ဘက်သား၊ ကိုယ့်အမျိုးသား စသည်တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ အယံ၊ ဤသူကား။ ပရော၊

သူစိမ်းပြင်ပ၊ ကိုယ့်လူ ကိုယ့်ဘက်သား မဟုတ်၊ ကိုယ့်လူ ကိုယ့်ဘက်သားမှ တခြား၊ တပါးသော သူတည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ဂဏနာ၊ ရေ တွက် မှတ်သား၊ ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ လသုစိတ္တာနံ၊ ပေါ့ပေါ့ တန်တန်၊ မဟန် သော စိတ်ရှိကုန်သော သူတို့အား။ ဘဝတိ၊ မသေစင်စစ်၊ အမှန်ဖြစ်၏။ ဥဒါရ- စရိတာနံတု၊ လျောက်ပတ်တင့်တယ်၊ ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်သော စိတ်ရှိကုန်သော သူတို့အားကား။ ဝသုဓာဇေ၊ တမြေထောင်လုံး၊ ရှိသမျှသိမ်းကျုံး၍၊ အလုံးစုံ သော သူသည်ပင်လျှင်။ ကုဋုမ္မကံ၊ မိမိ၏ အိမ်သူ အိမ်သားနှင့်၊ အလားပမာ၊ မခြားကွာသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ဤသူသည်ကား ငါ့လူ၊ ငါ့ဘက်သား၊ ငါ့အမျိုးသား ဖြစ်ပေ သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဤသူသည်ကား ငါ့လူ၊ ငါ့ဘက်သား၊ ငါ့အမျိုးသား မဟုတ်၊ သူစိမ်းသွင်သွင် ပြင်ပတခြား တပါးသောသူ ဖြစ်ပေသည် ဟူ၍လည်း ကောင်း နှစ်မျိုး နှစ်စား ခွဲခြား၍ ဆင်ခြင် ကြည့်ရှု ရေတွက်မှု ထားခြင်းသည် ပေါ့ပေါ့ တန်တန် မဟန်သော စိတ်ထား သဘောသွားရှိသော အောက်တန်းစား ဖြစ်ကုန်သောသူတို့အားသာ ဖြစ်တတ်ပါသည်။ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော စိတ်နေ စိတ်ထား သဘောသွားရှိသော အထက်တန်းစား ဖြစ်ကုန်သော သူတို့အား မူကား ကျောသား ရင်သား မခြား လောကအဆုံး ရှိသမျှလူအားလုံးကိုပင်လျှင် မိမိ၏ အိမ်သူ အိမ်သားနှင့် အမျှထပ်တူ သဘောယူပါသည် ဟူလို။

အပြုအမူဖြင့်သာ မိတ်ရန်ခွဲသင့်ပုံ

ထို့ပြင် ပုဂ္ဂိုလ်အများတို့သည် မိတ်ဆွေဟူ၍လည်းကောင်း၊ ရန်သူဟူ၍ လည်းကောင်း နှစ်မူနှစ်စား မခြားနားကြောင်း၊ မိတ်ဆွေကဲ့သို့ ကျင့်လျှင် မိတ်ဆွေမည်ခေါ်ကြောင်း၊ ရန်သူကဲ့သို့ ကျင့်လျှင် ရန်သူမည်ခေါ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း ၍ တဖန် အစီရင်ခံပါဦးမည်၊ နာခံတော်မူပါဦးလောဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၇၁။ န ကောစိ ကဿစိ မိတ္တံ၊ န ကောစိ ကဿစိ ရိပု။

ဗျဝဟာရေန မိတ္တာနိ၊ ဇာယန္တိ ရိပဝေါ တထာ။

ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော သူ၏။ မိတ္တံ၊ မိတ်ဆွေ သဟာယသည်။ န၊ မဟုတ်။ ကောစိ၊ တစုံတယောက် သောသူသည်။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သောသူ၏။ ရိပု၊ ရန်သူသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဗျဝဟာရေန၊ အပြုအမူ အလေ့အကျင့်အားဖြင့်။ မိတ္တာနိ၊ မိတ်ဆွေ သဟာယတို့သည်။ ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တထာ၊ ထို့အတူ။ ရိပဝေါ၊ ရန်သူ တို့သည်။ ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ထို့နောက် ထိုသို့ပြောဆိုခြင်းကြောင့် ယုံကြည်စိတ်ချပြီးလျှင် သမင်က ဤသို့ ဆိုလေ၏။ ယင်းသို့ အချင်းချင်း ပြန်လှန်ပြောကြား စကားများ၍ နေခြင်းဖြင့် အဘယ်မှာ အကျိုးရှိပါအံ့နည်း၊ အလုံးစုံသော ကျွန်ုပ်တို့သုံးဦးသား တို့သည် ကြည်နူး ချစ်ခင်လျက် အစဉ်ညီညွတ်စွာ အရာရာကို တိုင်ပင်ဆွေးနွေးကြ ပြီးလျှင် အေးဆေးကြည်သာ စိတ်ချမ်းသာခြင်းဖြင့် ပျော်ရွှင်စွာနေကြပါကုန်စို့ ဟု ပြောကြားလေ၏။

ထိုသို့ဆိုရာ သုဗ္ဗဒ္ဓိကျီးက “ကောင်းလှပါပြီ ဤအတိုင်းပင်လျှင် ငါတို့သုံးဦး ကြည်နူး ချစ်ခင် ပျော်ရွှင်စွာ နေကြပါကုန်အံ့”ဟု ဆို၍ နိဂုံးချုပ်စကား ပြောကြားလေ၏။

ထို့နောက် ထိုနေ့မိုးသောက်သဖြင့် နေအရုဏ်ကျင်း၍ အလင်းသို့ရောက်လတ် သော် သုံးဘော်သောမိတ်ဆွေတို့သည် အလိုရှိရာဒေသသို့ ပရိယေသနအတိုက် အစာရှာ ထွက်ကြလေ၏။

အနှစ်မဲ့တော၌ ကြက်ဆူပင်မင်းမှုတတ်ကြောင်း ဥပဒေသ

ဤအရာ၌ သမင်နှင့် ကျီးတို့သည် အသိဉာဏ်နည်းကြခြင်းကြောင့် ကောက် ကျစ် စဉ်းလဲသော မြေခွေး၏ စာသံ ပေသံ အတန်ငယ်ရှုတ်ဘာသံလျက် လှည့်ပတ်ဖြားယောင်းသည်ကိုပင်လျှင် အဟုတ်ကြီးထင်မှတ်၍ ယုံကြည်စိတ်ချ ကျေနပ်ကြသည်၏ အဖြစ်ကို ပြဆိုလိုသော ဝိဇ္ဇာသမ္မုဆရာကြီးသည် ယတြ ဝိဒူဇ္ဇနော နတ္ထိ အစရှိသော ဂါထာစကားရပ်ကို ကြားညှပ်၍တဖန် မိန့်ဆို သင်ကြားပြန်လေ၏။

၇၂။ ယတြ ဝိဒူဇ္ဇနော နတ္ထိ၊ သိလာဃျော တတြ အပ္ပမိပိ။
 နိရတ္ထပါဒပေ ဒေသေ၊ ရေဏ္ဍောပိ ဒုမာယတေ။

ယတြ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဝိဒူဇ္ဇနော၊ ပညာရှိသူ၊ လူတတ် လူလိမ္မာသည်။ နတ္ထိ၊ ထူးချွန်ပေါ်ပေါက်၍၊ တယောက်မျှမရှိ။ တတြ၊ ထိုလူတတ် လူလိမ္မာ၊ ပညာရှိ မရှိသောအရပ်၌။ အပ္ပမိပိ၊ မကြီးမကျယ်၊ အနည်းငယ်တန်၊ အသိဉာဏ် ရှိသော သူကိုလည်း။ သိလာဃျော၊ တော်ပေသည် တတ်ပေသည်ဟု၊ အထွေထွေ ဝိုင်းဝန်း၍၊ ချီးမွမ်းခြင်းပြုတတ်၏။ နိရတ္ထ ပါဒပေ ဒေသေ၊ အနှစ်မရှိသော သစ်ပင်တို့သာ၊ များစွာပေါက်ရောက်သော တောအရပ်၌။ ရေဏ္ဍောပိ၊ အသား ပူယောင်း၊ အူခေါင်းလည်းကူ၊ အမျက်ထူသော၊ ကြက်ဆူပင်ကိုသော်လည်း။

ဒုမာယတေ၊ ကြီးကျယ်ခံ့ညား၊ ထွားကျိုင်းသော သစ်ပင်ကြီးတပင် ဟူ၍ တွက်ယူသင်္ဂြိုဟ်အပ်သေး၏။

(ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် “အနှစ်မရှိသော တော၌ ကြက်ဆူပင် မင်းမူသည်” ဟု ရှေးသူဟောင်းတို့ ဆိုရိုးစကား ရှိပေသည်။)

ထိုသို့ အစဉ်သဖြင့် နေထိုင်ကြရာ တနေ့သ၌ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော မြေခွေးသည် ဤသို့ဆိုလေ၏။ “အို မိတ်ဆွေ သမင်.... ဤတောမှာပင်လျှင် တခုသောအရပ်၌ ကောက်ပင်တို့ဖြင့် ပြည့်သော လယ်ခင်းကိုပြုပါအံ့၊ ယခုပင်လျှင် ငါနှင့် စိုက်စိုက်အတူ လိုက်ခဲ့ပါ” ဟု ပြောကြားလေ၏။ သမင်လည်း မြေခွေး၏ စကားကို ကြားလေလျှင် ဇောဘဝင်တက်ကြွ ဝမ်းမြောက်လှသဖြင့် ခဏမဆိုင်းဘဲ မြေခွေးပြောဆိုတိုင်း အတူလိုက်၍ သွားရောက်ကြည့်ရှုပြီးလျှင် နေ့စဉ်ပင် ထို လယ်သို့သွား၍ ကောက်ပင်တို့ကို စားသုံးလေ၏။

ထိုသို့စားသုံးလေရာ ရက်အနည်းငယ် လွန်သောအခါ၌ လယ်ရှင်ယောက်ျား သည် ကောက်ပင်တို့ကို နေ့စဉ်မခြား သမင်စားကြောင်းကို သိလေလျှင် ထိုသမင် ကို ဖမ်းရန် ကျော့ကွင်းကိုစီမံ၍ အရန်သင့် လက်ငင်း လယ်ခင်း၏ အတွင်း၌ ကျော့ကွင်းကို ထောင်၍ထားလေ၏။ ထို့နောက် အခြားမဲ့ဖြစ်သောနေ့၌ သမင် သည် ခါတိုင်းကဲ့သို့ ကောက်ပင်တို့ကို စားသုံးရန် တဖန်လာ၍ ထိုအရပ်၌ လှည့်လည်သွားလာစဉ် ကျော့ကွင်း၌ မိလေသော် ဤသို့ ကြံစည်လေ၏။ ငါ့ကို သေမင်း၏ကျော့ကွင်းနှင့်တူသော ဤမုဆိုး၏ ကျော့ကွင်းမှ လွတ်မြောက်အောင် မိတ်ဆွေရင်းမှတစ်ပါး အခြားမည်သူမျှ စွမ်းဆောင်နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပေဟု ဆင်ခြင်စဉ်းစားလေ၏။

ထိုသို့ ဆင်ခြင် စဉ်းစားသည်၏ အခြားမဲ့၌ မြေခွေးသည် ထိုအရပ်သို့လာပြီး လျှင် အနီး၌ရပ်တည်လျက် ဤသို့ကြံစည်လေ၏။ “အား!....ယခုအခါ ငါ၏အကြံ အစည်သည် ပြည့်စုံလေပြီ၊ ငါ၏ နှလုံးအလိုသည်လည်း ကောင်းစွာပြည့်စုံပေ တော့အံ့၊ အသားအသွေးတို့ဖြင့် လိမ်းကပ်သော ဤသမင်၏ အရိုးတို့ကို ငါသည် မချွတ် စားသုံးရတော့အံ့၊ ထိုအသားတို့သည်လည်း ငါ၏ များစွာသော အစာ အာဟာရတို့ ဖြစ်ကုန်အံ့” ဟု ကြံစည်လေ၏။

မိတ်ဆွေအစစ်နှင့် အတူများ ခွဲခြားသိနိုင်ပုံ

သမင်သည် ထိုမြေခွေးကို မြင်လေလျှင် အလွန်ဝမ်းမြောက်လှသည် ဖြစ်၍ “အို မိတ်ဆွေ....ရှေးဦးစွာ ငါ၏အနှောင်အဖွဲ့တို့ကို ကိုက်ဖြတ်၍ လျင်မြန်စွာ ငါ့အား စောင့်ရှောက်ပါလော၊ ယခုအခါ သင်မှတစ်ပါး အားထားရန်မရှိပါ၊ အကြောင်းကို နာပါဦးစလော” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၇၃။ အာပဒါသု မိတ္တံ ဇညာ၊ ယုဒ္ဓေ သုရမိဏေ သုစိံ။
ဘရိယံ ခိဏေသု ဝိတ္တေသု၊ ဗျသနေသု စ ဗန္ဓဝံ။

အာပဒါသု၊ ဒုက္ခတွေ့ကြုံ၊ ဘေးဘယဆုံရာတို့၌။ မိတ္တံ၊ အဆွေခင်ပွန်း၊
ချစ်ကျွမ်းဝင်သောသူကို။ ဇညာ၊ မိတ်ဆွေကောင်း မှန် မမှန်ကို၊ ကေနံသိနိုင်
ရာ၏။ ယုဒ္ဓေ၊ ဖြစ်ပေါ်စစ်ပွဲ၊ ယှဉ်နွဲ့တိုက်ခိုက်ရာ၌။ သုရံ၊ စစ်သည်အပေါင်း၊
သူရဲကောင်းကို။ ဇညာ၊ သူရသတ္တိ၊ ရှိ-မရှိကို၊ တိကျစွာ သိနိုင်ရာ၏။ ဣဏေ၊
မြီစားချရေး၊ အကြွေးချေးရာ၌။ သုစိံ၊ သဘောမထောင့်၊ ရိုးဖြောင့်စင်ကြယ်
သည်ကို။ ဇညာ၊ သေချာပိုင်ပိုင်၊ သိမြင်နိုင်ရာ၏။ ဝိတ္တေသု၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊
ရတနာတို့သည်။ ခိဏေသု၊ ကုန်ပျက်ဆင်းရဲ၊ မဲ့ပြာကျသော အခါတို့၌။ ဘရိယံ၊
ချစ်ခင်ကြည်ဖြူ၊ အိမ်သူမယားကို။ ဇညာ၊ ကောင်း-မကောင်းကို၊ အကြောင်းစုံ
သိနိုင်ရာ၏။ ဗျသနေသုစ၊ ဗျသနတရား၊ တပါးပါးဆိုက်၊ ပျက်စီးခြင်း
ကြုံကြိုက်သောအခါတို့၌။ ဗန္ဓဝံ၊ ဆွေမျိုးပေါက်ဖော်၊ သားချင်းတော်သော
သူကို။ ဇညာ၊ ဆွေမျိုးပီ-မပီကို၊ အတည်ကျ သိနိုင်ရာ၏။

ထို့ပြင်တတန် မှတ်သားရန်အချက်ကို ဆက်လက်၍ နာပါဦးလောဟု ဆို၍
အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၇၄။ ဥဿဝေ ဗျသနေ စေဝ၊ ဒုဗ္ဘိက္ခေ ရဋ္ဌဝိလုပ္ပေ။
ရာဇဒွါရေ သုသာနေ စ၊ ယော တိဋ္ဌတိ သ ဗန္ဓဝေါ။

ဥဿဝေစ၊ အလှူအတန်း၊ ခမ်းနားစီရင်၊ ပွဲသဘင်နှင့်၊ စီရင်ကျင်းပ၊
ပြုလုပ်ရာ ဌာန၌ လည်းကောင်း။ ဗျသနေစေဝ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ အစပြာလျက်၊
အရာရာတိုက်၊ အခက်တွေ့ဆုံ၊ အပျက်ကြုံသောအခါ၌လည်းကောင်း။ ဒုဗ္ဘိက္ခေစ၊
စာရေပြတ်လပ်၊ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး၊ အလွန်ရှားသော အခါ၌လည်းကောင်း။
ရဋ္ဌဝိလုပ္ပေစ၊ တိုင်းပြည်နိုင်ငံ၊ ပြောင်းဆန်ချောက်ချား၊ ဖောက်ပြားပျက်စီးသော
အခါ၌လည်းကောင်း။ ရာဇဒွါရေစ၊ မှုခင်းဆိုင်ရန်၊ မင်းထံစိုးနား၊ တရားအတိုက်၊
ရုံးတက်ရသောအခါ၌လည်းကောင်း။ သုသာနေစ၊ သင်္ခါရဓမ္မတာ၊ ခန္ဓာဝန်ထုပ်၊
အကောင်ပုပ်ကို၊ မြှုပ်နှံပြာချသည့်၊ သုသာန်ဌာန၌ လည်းကောင်း။ ယော၊
အကြင်သူသည်။ တိဋ္ဌတိ၊ သနားကြင်နာ၊ ခင်မင်ပါသဖြင့်၊ လာရောက်ကူညီ၊
ဝိုင်းဝန်းတည်၏။ သော၊ ထိုသနားကြင်နာ၊ ခင်မင်ပါသဖြင့်၊ လာရောက်ကူညီ၊
ဝိုင်းဝန်းတည်သောသူသည်။ ဗန္ဓဝေါ၊ ရင်းနှီးမြတ်နှီး၊ ဆောင်သည်ပိုးသည့်၊
ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေ၊ ဉာတိပေတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အလှူအတန်း ပွဲလမ်းသဘင် ဆင်ယင်ကျင်းပ၍ ခမ်းနား
ကြီးကျယ်စွာ စားပွဲတည်ခင်းကျွေးမွေးရာ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုရာ၌ အကြင်သူ

သည် ချစ်ခင်ကြင်နာသဖြင့် လာရောက်၍ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကြပ် မိမိ၏ အမှုကိစ္စ နှင့်မခြား ကူညီအားထုတ်လျက် ဝိုင်းဝန်းပြုလုပ်၏။ ထိုသို့ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်သော သူသည် သူစိမ်းသွင်သွင် ပြင်ပတခြား တပါးသူပင်ဖြစ်သော်လည်း ပေါက်ဖော် သားချင်း ဆွေရင်းမျိုးချာ ဉာတကာ မည်ပေသည်။ ထို့အတူ စည်းစိမ်ဥစ္စာ အရာရာ ပျက်ပြားလျက် အခက်တွေ့ဆုံ ဒုက္ခနှင့်ကြုံသောအခါ၌ လည်းကောင်း၊ ရန်သူတဖက်နှင့် ဖက်ပြိုင်အံ့တူ၍ ရန်ပြုတိုက်ခိုက်သောအခါ၌ လည်းကောင်း၊ ဆန်ရေစပါး အစားအစာ ဖွေရှာကျဉ်းကျပ် ကင်းကွာပြတ်သဖြင့် ငတ်မွတ် ခေါင်းပါး အလွန်ရှားသောအခါ၌လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်အချင်းချင်း စစ်ခင်း စစ်ဖက် ဖြစ်ပျက်တတန် သူပုန်ရန်ကြောင့် နိုင်ငံမှာ ချောက်ချားလျက် ဖောက် ပြားပျက်စီးသောအခါ၌ လည်းကောင်း၊ တစ်စုံတစ်ခု မှုခင်းကိစ္စ တွေ့ကြုံရသဖြင့် အစိုးရအရာရှိတို့၏ထံပါး၌ တရားတဘောင်အတွက် ရုံးတက်၍နေရသောအခါ၌ လည်းကောင်း၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝအဆုံးသို့ကျသည့်အခါ၌ ဤခန္ဓာဝန်ထုပ် အကောင် ပုပ်ကို မြှုပ်နှံပြာချလျက် စျာပန ပြုလုပ်ရာ သုသာန်ဌာန၌ လည်းကောင်း၊ အလွန်တရာ ကြင်နာကျွမ်းဝင် ခင်မင်ရင်းနှီးသဖြင့် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကြပ် ကြပ်မ ကြည့်ရှုလျက် ကိုယ့်အမှု ကိုယ့်တာဝန်ကဲ့သို့ ကျေပြန်စွာ လာရောက်၍ စောင့် ရှောက်ဝိုင်းဝန်းကာ ယိုင်းပင်းကူညီပေ၏။ ထိုသို့ ဝိုင်းဝန်းလျက် ယိုင်းပင်း ကူညီ သောသူသည်သာလျှင် သူစိမ်းသွင်သွင် ပြင်ပတခြား တပါးသူပင်ဖြစ်သော်လည်း ရင်းနှီးသောဆွေမျိုး ဉာတိ မည်ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ယင်းသို့ သမင်ကပြောဆိုရာ မြေခွေးသည် ကျော့ကွင်းကို သေချာစွာ အထပ်ထပ်ကြည့်ရှု၍ “ဤသမင်သည် ကျော့ကွင်းဖြင့် တင်းကြပ်ခိုင်မြဲစွာ ဖွဲ့နှောင် အပ်လေပြီ”ဟု ကြံစည်ပြီးလျှင် “အိုမိတ်ဆွေ...ဤကျော့ကွင်းကို အကြောတို့ ဖြင့် စီမံပြုလုပ်အပ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤယနေ့ ဥပုသ်နေ့၌ အဘယ်မှာလျှင် ငါ၏ သွားတို့ဖြင့် ဤကျော့ကွင်းကိုထိ၍ သင့်လျော်နိုင်ပါမည်နည်း၊ မိတ်ဆွေ....သင် သည် ငါ့ကို အထင်မလွဲခဲ့ပါလျှင် နံနက်မိုးသောက် အလင်းသို့ရောက်သည့်အခါ သင်ပြောဆိုစေခိုင်းသမျှကို ငါပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပါမည် ဟု” ပြောကြားပြီးလျှင် ထိုသမင်၏ အနီးအပါး တခုသောချုံကြား၌ မိမိ၏ကိုယ်ကို အလုံဖုံးလျက် ပုန်းကွယ်၍ နေလေ၏။

နောက်တနေ့မိုးသောက် အလင်းသို့ရောက်လတ်သော် သုဗုဒ္ဓိကျီးသည် ယမန် နေ့ ညချမ်းအခါက မိတ်ဆွေဖြစ်သော သမင်သည် အစာရှာသွားရာမှ မိမိ၏ဌာန သို့ ပြန်၍ မရောက်သည်ကို စဉ်းစားဆင်ခြင်လျက် ထိုထိုသို့သော အရပ်တို့သို့ လှည့်လည်၍ ကြည့်ရှုရှာဖွေသည်ရှိသော် ထိုသို့ကျော့ကွင်း၌မိရှိနေသည်ကို မြင် တွေ့လေရာ “အိုမိတ်ဆွေ...အဘယ်ကြောင့် ဤသို့ ဖြစ်ရပါသနည်း?”ဟု မေးမြန်းလေ၏။ ထိုအခါ သမင်က “ဤသို့ဖြစ်ရခြင်းကား အခြားမဟုတ်ပါ။

အကြောင်းအကျိုးကို မြော်မြင်လျက် ရှေးမဆွကပင်လျှင် သွန်သင်ပြောကြားသော မိတ်ဆွ၏ ဆုံးမစကားကို မလေးစား မနာယူခြင်း၏ အကျိုးသာဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင်တို့သည် မိတ္တာနံ ဟိတကာမာနံ အစရှိသော စကားကို မိန့်ဆိုမှာကြားတော်မူခဲ့ကြပေသည်”ဟု ပြောကြားလေ၏။

စီးပွားပျက်က ရန်သူနှစ်သက်တတ်ပုံ

၇၅။ မိတ္တာနံ ဟိတကာမာနံ၊ ယော သုဏောတိ န ဘာသိတံ။
ဝိပတ္တိသန္နိဟိတာ တဿ၊ သနုရော သတ္တုနန္ဒနော။

ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဟိတကာမာနံ၊ အစီးအပွားကို လိုလားတောင့်တ၊ မြော်လင့်ကြကုန်သော။ မိတ္တာနံ၊ သဟာယအပေါင်း၊ မိတ်ဆွကောင်းတို့၏။ ဘာသိတံ၊ မကောင်းမြစ်ထာ၊ ကောင်းရာညွှန်ပြ၊ ဆုံးမပဲ့ပြင်၊ သွန်သင်ပြောကြား၊ ဆိုအပ်သောစကားကို။ န သုဏောတိ၊ ကောင်းစွာ အရေးထားလျက်၊ လေးစားလိုက်နာခြင်းမပြု။ တဿ၊ ထိုဆုံးမစကားကို၊ ကောင်းစွာ အရေးထားလျက်၊ မလေးစား မလိုက်နာသောသူအား။ ဝိပတ္တိ သန္နိဟိတာ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောတရား၏ အနီးအပါး၌ ကပ်၍တည်၏။ သ - သော နုရော၊ ထိုပျက်စီးဘွဲ့တရား၊ အနီးအနား၌ ကပ်၍တည်သောသူသည်။ သတ္တု နန္ဒနော၊ ရန်သူဟူသမျှတို့ကို အားရ နှစ်သက်စေတတ်၏။

ကျီး။ ။ထို ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော မြေခွေးသည် ယခုအခါ အဘယ်အရပ်မှာရှိပါသနည်း?။

သမင်။ ။အို မိတ်ဆွ....ဤကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော မြေခွေးသည်အခြားသို့ မသွား၊ ကျွန်ုပ်၏ အသားကို စားလို၍ ဤအနီးအပါးဖြစ်သော ချုံကြားက မြော်လင့်စောင့်စား၍ နေပါသည်။

ကျီး။ ။“ မိတ်ဆွ....ရှေးမဆွကပင်လျှင် ဤကဲ့သို့ အကြောင်းကို ကောင်းကောင်းကြီးသိမြင်သဖြင့် ကြိုတင်၍ သတိပေးစကားကို ပြောကြားခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော ” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားလေ၏။

၇၆။ အပရာဓော န မေ အတ္ထိ၊ နေတံ ဝိသာသကာရဏံ။
ဝိဇ္ဇတေ ဟိ ဟိံ သကေဟိ၊ ဘယံ ဂုဏဝတမပိ။

မေ၊ ငါ့အား။ အပရာဓော၊ သူတထူးအား၊ ကျူးလွန်စော်ကား၊ ပြစ်မှားခဲ့သောအပြစ်သည်။ နအတ္ထိ၊ အနည်းငယ်တန်မျှ၊ ကေနိမရှိခဲ့။ ဣတိ - တေကာရဏံ၊ ဤသို့ သူတထူးအား၊ ကျူးလွန်စော်ကား၊ ပြစ်မှားသော အပြစ်မရှိခြင်း

အကြောင်းသည်။ ဝိသာသကာရဏံ၊ ငါးအား ဘေးဘယမရှိဟု ယုံကြည်စိတ်ချရသော အကြောင်းသည်။ န၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန်မဟုတ်သေး။ ဟိ-ကသွာ၊ အကြောင်းမှတ်ဖွယ်၊ အဘယ်နည်းဟူမကား။ ဂုဏဝတမ္ပိ၊ သီလသမာ၊ ဓိပညာဂုဏံ၊ ပြည့်စုံထိုထို၊ မြတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း။ ဟိ သကေဟိ၊ ညည်းဆဲနှိပ်စက်၊ ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်သော လူယုတ်လူဆိုးတို့မှ။ ဘယံ၊ ဒုက္ခတန်တန်၊ ဘေးဆိုးရန်သည်။ ဝိဇ္ဇတေ၊ အစစ်မလျော်၊ သနစ်ချော်လျက်၊ ဖြစ်ပေါ်၍ လာတတ်၏။ တသွာ၊ ထိုသို့ဖြစ်လား၊ အကြောင်းအားကြောင့်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ငါသည် သူတပါးတို့အား ကျူးလွန်စော်ကား ပြစ်မှားခဲ့သော အပြစ်သည် အနည်းငယ်မျှ မရှိခဲ့ပေ။ ထိုသို့ သူတပါးတို့အား စော်ကား ပြစ်မှားခြင်း မရှိခဲ့ခြင်းကြောင့် ကိုယ်ကောင်းလျှင် ခေါင်းဘယ်ရွှေမလဲဟူသော ဆိုရိုးစကားကို ကိုးကားသဖြင့် ငါ့အား မည်သည့်အခါ၌မျှ ဘေးဘယဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်ဟု မမှတ်ယူသင့်ပေ။ ထိုမိမိက သူတပါးတို့အား မကျူးလွန်ခဲ့ခြင်းသည်လည်း ငါ့အား မည်သည့်အခါ၌မျှ ဘေးဘယ ရှိလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု ယုံကြည်ထိုက်သောအကြောင်း မဟုတ်သေးပေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ သီလ သမာဓိအစရှိသောဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသည့် အနည်းငယ်မျှ အပြစ်မရှိကြကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့အားလည်း လူယုတ် လူဆိုးတို့သည် အပြစ်ရှိ၊ မရှိကို ဆင်ခြင်စဉ်းစားခြင်း အလျင်းသား လွတ်ကင်းလျက် အတင်းအကြမ်းအားဖြင့် အရမ်းမဲ့ ညည်းပန်းနှိပ်စက် ဖျက်ဆီးတတ်ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ငါ၌ အပြစ်မရှိသဖြင့် လူယုတ်လူဆိုးတို့မှ မည်သည့်အခါ၌မျှ ငါ့အား ဘေးဘယဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်ဟု မမှတ်ယူသင့်ပေ ဟု ဆိုလိုသည်။

မိတ်ဆွေယောင်ကို ကြဉ်ရှောင်သင့်ပုံ

ထို့ပြင် မိတ်ဆွေတူ မိတ်ဆွေယောင်ဟန်ဆောင်သောသူ၏ အပြုအမူလက္ခဏာနှင့်တကွ ထိုကဲ့သို့ ချစ်ခင်လေးမြတ်ယောင် ဟန်ဆောင်သော မိတ်ဆွေတူကို ဂရုပြု၍ ရှောင်ကြဉ်သင့်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ပရောက္ခေအစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို၍ ပြောကြားပြန်လေ၏။

၇၇။ ပရောက္ခေ ကာရိယဟန္တာရံ၊ ပစ္စက္ခေ ပိယဝါဒိနံ။

ဝဇ္ဇယေ ဝိသမံ မိတ္တံ၊ ဝိသကုမ္ဘံ ပယောမုခံ။

ပရောက္ခေ၊ မျက်ကွယ်ဌာန၊ ပြင်အပ၌။ ကာရိယဟန္တာရံ၊ ကောင်းကျိုးတရား၊ စီးအပျိုးကို၊ ထွားထွားညက်ညက်၊ ချေဖျောက်ဖျက်တတ်သော။ ပစ္စက္ခေ၊ ဒိဋ္ဌလက်ငင်း၊ ထင်လင်းကျရောက်၊ ရွှေ့မျက်မှောက်၌။ ပိယဝါဒိနံ၊ သာယာပြေပြစ်၊ ချစ်ဖွယ်သောစကား၊ သကာပျားနှယ်၊ အသွယ်သွယ်ကို၊ ချယ်လယ်ပြောဆိုတတ်သော။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့ မျက်မှောက်ကွယ်ရာ၊ နှစ်ဖြာမမျှ၊

လျှာနှစ်ခုတူ၊ သဘောမူသော။ ပယောမုခံ၊ မျက်နှာပြင်အဝဋ်၊ နို့ရည်ဖြင့်
ဗန်းပြအပ်သော။ ဝိသကုမ္ဘိ၊ အတွင်းတမျိုး၊ အဆိပ်အိုးနှင့်တူသော။ ဝိသမံ၊
တွင်းပ နှစ်လီ၊ မညီမညွတ်သော။ မိတ္တံ၊ အတူအယောင်၊ ဟန်ဆောင်ယူပြု၊
မိတ်ဆွေတူကို။ ဝဇ္ဇယေ၊ လွတ်လွတ်ကင်းကင်း၊ လွဲဖယ်ကွင်းလျက်၊ ရှင်းရှင်းကြီး
ရှောင်ကြဉ်ရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင်သူသည် မျက်နှာဝ အပေါ်ယံကို နို့ရည်ဖြင့် လွှမ်းဖုံး၍
တအိုးလုံးအပြည့် အဆိပ်ထည့်သည့် အိုးပမာသို့ မျက်ကွယ်ရာ အပြင်ပ၌ အကျိုး
ပျက်ကြောင်း မကောင်းသော အမနာပစကားတို့ကို များစွာပြောဆို၍
မျက်မှောက်၌မူကား အကျိုးစီးပွားကို လိုလားသည့်အသွင်ဖြင့် နားဝင်ချိုသာ
သကာပျားနွယ် ချစ်ဖွယ်သောစကားလုံးတို့ကို အများကြီး သုံးစွဲ၍ ချဲ့တဲတဲ
အမူအရာဖြင့် မျက်ကွယ်မှာ တဖုံ မျက်မှောက်တုံ တမျိုးခွဲလျက် အနဲနဲ
ပြောဆိုတတ်၏။ ထိုကဲ့သို့ အတူအယောင် ဟန်ဆောင်သည့် မိတ်ဆွေတူကို
အလေးပြု၍ လွတ်ကင်းအောင် အဝေးက ရှောင်ကွင်း၍ ရှင်းရှင်းကြီး နေနိုင်မှ
အရေးလှ၍ ဘေးပမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့နောက် ကျီးသည် ရှည်စွာ သက်ပြင်းချလျက် “ဟယ် ကောက်ကျစ်
စဉ်းလဲသောသတ္တဝါ...သင်သည်အဘယ်ကြောင့် ဤမျှလောက်ကြီးကျယ်သော
ယုတ်မာညစ်ညမ်းသောအမှုကို ပြုလုပ်ဘိသနည်း” ဟု ညည်းညူမြည်တမ်းလျက်
အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေသည်။

လိမ်လည်လှည့်ပတ်၍ အလွယ်နှင့်ရတတ်သူများ

၇၈။ သံလပိတာနံ မဓုရဝါစာဟိ၊
မိစ္ဆောပစာရေဟိ စ ဝသိကြိတာနံ။
အာသာဝတံ သဒ္ဓဟတံ စ လောကေ၊
ကိမတ္ထိနံ ဝဉ္စယိတဗ္ဗမတ္ထိ။

မဓုရဝါစာဟိ၊ နာပျော်ဘွယ်ရာ၊ ချိုသာသော စကားတို့ဖြင့်။ သံလပိတာနံ၊
ကောင်းစွာ ပူးကပ်၍၊ နူးနှပ် ပြောဆိုအပ်ပြီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။
မိစ္ဆောပစာရေဟိ၊ သဘောဖောက်ပြန်၊ ဟန်ဆောင်သော အပြုအမူတို့ဖြင့်။
ဝသိကြိတာနံ၊ အလိုအကြိုက်ကို၊ လိုက်လျောစွာ ပြုလုပ်အပ်ပြီးသည်လည်း
ဖြစ်ကုန်သော။ အာသာဝတံ၊ တစုံတခုသော အကျိုးကို၊ ရနိုး မြော်လင့်၊
တောင့်တနှင့်ပြီးလည်း ရှိကုန်သော။ သဒ္ဓဟတံ၊ ယုံကြည်မြတ်နိုး၊ ကိုးစားခြင်း
လည်း ရှိကုန်သော။ အတ္ထိနံ၊ နိမ့်ကျစိတ်ထား၊ သူတောင်းစား၏အလား၊
သဘောသွားရှိကုန်သော သူတို့အား။ လောကေ၊ လောက၌။ ဝဉ္စယိတဗ္ဗံ၊

လိမ်လည်လှည့်ပတ်၊ ဖြားယောင်းအပ် ဖြားယောင်းနိုင်ခြင်းသည်။ အတ္တိကံ၊ ရှေးယခင်အခါက၊ အစဉ်အလာ အမြင်အကြားတို့၊ အထင်အရှားရှိခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင်သူတို့သည် ချစ်ခင်နှစ်သက်၍ အကျိုးကို လိုလားသည့် အမှုအရာတို့ဖြင့် သာယာနာပျော်ဘွယ်ရာ ချိုသာသော စကားတို့ဖြင့် ရင်းနှီးစွာ ပူးကပ်၍ ယုံကြည်လောက်အောင် နူးနှပ်ပြီးလည်း ဖြစ်ကြကုန်၏။ နူးနှပ်သည့်အတိုင်းလည်း ယုံကြည်ကြကုန်၏။ ဝမ်းထည်းက မပါဘဲလျက် လိုလားလေဟန် သက်သက်မဲ့ လုပ်ကြံ၍ ဟန်ဆောင်သော အပြုအမူတို့ဖြင့် အလိုအကြိုက် ဟူသမျှကို လုံးဝလိုက်လျော၍ သဘောကျ ပြုလုပ်အပ်ပြီးလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ပြုလုပ်သည့်အတိုင်းလည်း ဤသူသည် ငါ့သဘော၊ ငါ့အကြိုက်ကိုသာ လုံးဝလိုက်လျော၍ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပေသည်ဟု ယုံကြည်ပြီးလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသူသည် ငါမြော်လင့် တောင့်တသည့်အတိုင်း မုချ ပြည့်စုံပြီးမြောက်စေ နိုင်လိမ့်မည်ဟု ထိုသူ၏အပေါ်၌ ယုံကြည်ကိုးစား၍ အားထားခြင်းလည်း ရှိကြကုန်၏။ သူတောင်းစား၏အလား ယုတ်နိမ့် အောက်ကျသော စိတ်နေ စိတ်ထား ရိုးသားခြင်းလည်း ရှိကြကုန်၏။ ထိုကဲ့သို့ မိမိ၏အပေါ်၌ ယုံကြည် ကိုးစား၍ အားထားပြီးဖြစ်သော နူးညံ့သော စိတ်နေစိတ်ထားဖြင့် ရိုးသားသောသူတို့ကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားနိုင်ခြင်းသည် ခက်ခဲဘွယ်ရာ အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း။ ရှေးယခင်အခါကပင်လျှင် အစဉ်အလာအားဖြင့် အထင် အရှားရှိခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော? “ဟယ် မြေခွေးယုတ်....သင်သည်လည်း ဤနည်းအတိုင်း မိမိ၏ အပေါ်၌ ယုံကြည်ကိုးစား၍ အားထားပြီးဖြစ်သော ရိုးသားသော သမင်ကို အထောက်မတန် အကောက်ကြံလျက် ဖောက်ပြန် ပြစ်မှားသောအမှုကို ပြုမှ ပြုရက်လေခြင်း”ဟု ဟင်းချ၍ ညည်းညူလိုက်လေ၏ ဟူလို။

ထို့နောက် သုဗုဒ္ဓိကျီးသည် ဆက်လက်၍ တဖန် မြေခွေးမိုက်ပြုဟန်ကို သည်းခံကာ မျှိုသိပ်၍ တိတ်ဆိတ်စွာ မနေနိုင်သည့်အတွက် မြေကြီးကို ပနွက်၍ တိုင်တန်းချက် ပြုလိုက်ပြန်သည်မှာ—

၇၉။ ဥပကာရိနီ ဝိဿဒ္ဓေ၊ သုဒ္ဓမတုံ၊ ယော သမာစရတိ ပါပံ။
တံ ဇနမသစ္စသန္ဓံ၊ ဘဂဝတိ ဝသုဓေ ကထံ ဝဟသိ။

ဥပကာရိနီ၊ မိမိအား ကြည်ဖြူချစ်ခင်သဖြင့်၊ အစဉ် ကျေးဇူးပြုလေ့ရှိသော။ ဝိဿဒ္ဓေ၊ အကျွမ်းတဝင်၊ ချစ်ခင်ယုံကြည်သော။ သုဒ္ဓမတုံ၊ သန့်ရှင်းကြည်လင်၊ စင်ကြယ်မနော၊ စိတ်သဘောရှိသောသျှ။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ပါပံ၊ လွန်ကျူးစော်ကား၊ ပြစ်မှားအစု၊ မကောင်းမှုကို။ သမာစရတိ၊ တရားမဟုတ်၊

အမှားလုပ်လျက်၊ အားထုတ်ကျင့်ကြံခဲ့၏။ ဘဂဝတိ၊ ဘုန်းရှိန်ဖွံ့ဖြိုး၊ တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဝသုဓေ၊ သတ္တဝါအများတို့၏၊ အားထားမှီရာ၊ မဟာပထဝီ၊ အသျှင်မြေမဟီ။ အသစ္စသန္ဓံ၊ မမှန်မကန်၊ ဖောက်ပြန်သော ဝန်ခံခြင်းရှိသော။ ဝါ၊ အစစ်မသမာ၊ အပြစ်ရှာလျက်၊ သစ္စာကို ဖောက်ဖျက်တတ်သော။ တံဇနံ၊ အမှုမဟုတ်၊ ထိုသူယုတ်ကို။ ကထံ - ကေန ကာရဏေန၊ ဘယ်သို့ကြောင်းဟိတ်၊ ဘယ်နိမိတ်ကြောင့်။ ဝဟသိ၊ မပျက်စီးအောင်၊ မျက်မထောင်ဘဲ၊ ရွက်ဆောင်၍ နေဘိသနည်း။

သူယုတ်တို့နှင့် မိတ်ရန်မဟုတ် နေသင့်ကြောင်း ဥပဒေသ

ဤအရာ၌ ဝိဇ္ဇာသမ္ဘရာကြီးသည် သူယုတ်တို့နှင့် မိတ်လည်းမဟုတ် ရန်လည်းမဟုတ် နေသင့်ကြောင်း စသည်တို့ကို ထပ်လောင်း၍ စကားစပ်သဖြင့်၊ ကြားညှပ်လျက် သင်ကြားလိုသည်ဖြစ်၍ ဒုဇ္ဇနေန သမံ ဝေရံ အစရှိသော ဂါထာ တို့ကို ရွတ်ဆို သင်ကြားပြန်လေ၏။

၈၀။ ဒုဇ္ဇနေန သမံ ဝေရံ၊ သချဉ္ဇာပိ န ကာရယေ။
ဥဏှော ဒဟတိ စင်္ဂါရော၊ သီတော ကဏှာယတေ ကရံ။

ဒုဇ္ဇနေန၊ မနောကြမ်းကြုတ်၊ အရမ်းလုပ်သည့်၊ ဆိုးယုတ်မိုက်မဲသောသူနှင့်။ သမံ၊ အတူတကွ။ ဝေရံစ၊ တိုက်ခံပြုမှု၊ ရန်သူ ရန်ဘက်ကိုလည်း။ နကာရယေ၊ အမှုမဟုတ်သဖြင့်၊ မပြုလုပ်သင့် မပြုလုပ်ပေရာ။ အပိ၊ ထိုမှတပါး။ သချဉ္ဇ၊ ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း၊ မိတ်ဆွေရင်းအဖြစ်ကိုလည်း။ နကာရယေ၊ အမှုမဟုတ် သဖြင့်၊ မပြုလုပ်သင့် မပြုလုပ်ပေရာ။ ဥဏှောအင်္ဂါရော၊ ပူလောင်ရဲရဲ၊ မီးကျိုးခဲ့သည်။ ကရံ၊ ကောက်ယူကိုင်ချက်၊ ထိုသည့်လက်ကို။ ဒဟတိ၊ မခံ နိုင်အောင်၊ ပူ၍လောင်၏။ သီတောအင်္ဂါရော၊ ငြိမ်းအေးစေပျောက်၊ မီးသွေး အဖြစ်သို့ရောက်ပြီးသော မီးခဲသည်။ ကဏှာယတေ၊ ထိသမျှအချက်၌၊ မည်းနက် အဆင်း၊ စွန်းထင်းစွဲကပ်၊ ညစ်စေတတ်၏။

ခြင်နှင့်တူစွာ သူယုတ်မာ

ဤဆိုလတုံသည်ကား ခြင်နှင့် သူယုတ်တို့၏ အလေ့အကျင့်ဖြစ်သော အစီ အစဉ်တည်း။

၈၁။ ပါ ပါဒေသု ပတတိ ခါဒတိ ပိဋ္ဌမံသံ၊
ကဏ္ဏေ ကလံ ကိမပိ ရောတိ သဏှေ ဝိစိတြံ။
ဆိဒ္ဓံ နိရူပျ သဟသာ ပဝိသတျသင်္ကော၊
သဗ္ဗံ ခလဿ စရိတံ မသကော ကရောတိ။

မသကော၊ ခြင်သည်။ ခလဿ၊ သူယုတ်၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ စရိတံ၊ အမူအရာ အလေ့အကျင့်ကို။ ကရောတိ၊ ပြုလုပ်၏။ မသကော၊ ခြင်သည်။ * ပါ-ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပါဒေသု၊ ခြေတို့၌။ ပတတိ၊ ကျရောက်၏။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ ပိဋ္ဌမံသံ၊ ကျောက်ကုန်းသားကို။ ခ၊ဒတိ၊ ကိုက်ခဲ၏။ ပုန၊ တဖန်။ ကဏ္ဏေ၊ နားရင်း၌။ ကိံအပိ၊ တစုံတခုလည်းဖြစ်သော။ ဝိစိတြံ၊ ဆန်းကြယ်သော။ ကလံ၊ ဖြည်းညှင်းသာယာ၊ ရှည်စွာသောအသံကို။ သဏှေ၊ ဖြည်းဖြည်းသာသာ၊ သိမ်မွေ့စွာ။ ရောတိ၊ တဝီဝီဖြင့်၊ တကျည်ကျည်မြည်၏။ အထပစ္ဆာ၊ ထို့နောက်မှ။ ဆိဒ္ဓံ၊ အပေါက်ကို။ နိရူပ၊ စိစစ်ရှာဖွေ၍။ အသကော၊ ရွံရှားခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ သဟဿ၊ အဆောတလျင်။ ပဝိသတိ၊ အတွင်းသို့ဝင်၏။

ဤအရာ၌ ခြင်သည် ယုတ်မာသောသူ၏ အမူအရာ အကျင့် စာရိတ္တ အလုံးစုံ ပြုမူပုံကို ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ယုတ်မာသောသူသည် ရှေးဦးစွာ အပြစ်ကို မကျူးလွန်မီ အလွန်နိမ့်ချသော အမူအရာဖြင့် များစွာ ရိုသေကျိုးနွံဘိသကဲ့သို့ ခြေရင်းအနီးအပါး၌ ပြားပြားဝပ် ခစားလျက် အတွင်းသားမနော စိတ်သဘောမှာမူ အကျိုးမဲ့ကို ပြုလုပ်ရန် အမြဲကြံစည်၍နေလေ၏။ ထို့အတူ ခြင်သတ္တဝါသည်လည်း ရှေးဦးစွာ ခြေတို့၌ ကျရောက်နားနေလျက် ကိုက်ခဲရန်အချက်ကို မပျက်တန်း ကြည့်ရှု၍နေလေ၏။

သူယုတ်မာသည် နောက်ကာလ အတန်ကြာသောအခါ မှီခိုကပ်ရပ်အပ်သော သူ၏နောက်ကွယ်၌ ထိုသူ၏အကျိုးယုတ် အနတ္တအမနာပဖြစ်သော စကားတို့ကို များစွာ ပြောကြားကဲ့ရဲ့၏။ ထို့အတူ ခြင်သတ္တဝါသည်လည်း ခြေနှာ၌ ကာလအတန်ကြာသောအခါ နားအပ်သောသူ၏ ကျောက်ကုန်းသားတို့ကို ကိုက်ခဲ၏။

သူယုတ်မာသည် မျက်ကွယ်၌ ထိုသူကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြုပြီးသည့်နောက် မှီခိုအပ်သောသူ၏ထံပါး အနီးအနားသို့ကပ်လျက် အကျိုးကိုလိုလားလေဟန်ဖြင့် အကြောင်းအကျိုး အုမ္ပိုးမ္ပိုးတို့ကို တိုးတိုးတိတ်တိတ် ကျိတ်၍ တိုင်ပင်သည့် လက္ခဏာဖြင့် တိတိတာတာနှင့် ပလီပလာ ပြောဆိုလျက်ပင်လျှင် မှီခိုအပ်သော သူ၌ အပြစ်အနာအဆာတည်းဟူသော လွန်ကျူးပြစ်မှားဘို့ရန် ဝင်ပေါက်ကို ရှာကြံစဉ်းစား၏။ ထို့အတူ ခြင်သတ္တဝါသည်လည်း ကျောက်ကုန်းသားကို ကိုက်ခဲပြီးနောက် ထိုသူ၏ နားရင်း၌ကပ်၍ တစုံတခုဆန်းကြယ်သော သေးငယ်သော အသံကို ဖြည်းညှင်းသာယာစွာ တဝီဝီနှင့် တကျည်ကျည် မြည်ပြီးလျှင် အတွင်းသို့ဝင်ရန် အပေါက်ကို ကြည့်ရှုရှာဖွေ၏။

* ဤ၌ ပါ-သဒ္ဓါသည် ပဌမ အနက်ကို ဟော၏။

သူယုတ်မာသည် အပြစ်အနာအဆာ တည်းဟူသော အပေါက်တို့ကို ရှာကြံ၍ ထိုအပေါက်မှ ရွံရှားခြင်းမရှိဘဲ အဆောတလျှင် ဝင်ရောက်၍ မှီခိုအပ်သောသူကို အကျိုးယုတ်လျက် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်အောင် လွန်ကျူးပြစ်မှားလေတော့၏။ ထို့အတူ ခြင်္သတ္တဝါသည်လည်း ဝင်ခွင့်ရသော အပေါက်မှ ရဲတင်းစွာ အတွင်းသို့ဝင်၍ အလိုရှိတိုင်း ကိုက်ခဲလေတော့၏။ ဤသို့ ဥပမာ ဥပမေယျတို့ကို ဟပ်၍ယူလေ။

အပြောချိုက သဘောဆိုတတ်ပုံ

ထို့ပြင် သူယုတ်မာတို့၏ အပြောစကားနှင့် သဘောထား ကွာခြားပုံ အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဒုဇ္ဇနော ပိယဝါဒီ ၈ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုသင်ကြားပြန်လေ၏။

၈၂။ ဒုဇ္ဇနော ပိယဝါဒီ ၈၊ နေတံ ဝိသာသကာရဏံ။
မဓု တိဋ္ဌတိ ဇိဝှဂ္ဂေ၊ ဟဒယေ ဟလာဟလံ ဝိသံ။

ဒုဇ္ဇနော၊ သဘောမဟုတ်၊ မနောပုပ်စွာ၊ ဆိုးယုတ်မာသောသူသည်။ ပိယဝါဒီ၊ ချစ်နှစ်သက်ဖွယ်ရာ၊ ချိုသာသောစကားကို ပြောဆိုတတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ချစ်နှစ်သက်ဖွယ်ရာ၊ ချိုသာသောစကားကို၊ ပြောဆိုကာမျှဖြင့်။ ဧတံ၊ ဤသို့ ပြောဆိုခြင်းသည်။ ဝိသာသကာရဏံ၊ အကျွမ်းတဝင်၊ ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း၊ ယုံကြည်ထိုက်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ န၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန်မဟုတ်သေး။ ကသ္မာ၊ မယုံကြည်ဘွယ်၊ အကြောင်းအဘယ်နည်းဟူမူကား။ တဿ၊ ထိုသဘောသိုးပုပ်၊ မနောယုတ်သောသူ၏။ ဇိဝှဂ္ဂေ၊ လျှာဖျား၌။ မဓု၊ ပျားသကာပမာ၊ ချိုသာသောစကားသည်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဟဒယေ၊ နှလုံးအိမ်ကြား၊ အတွင်းသား၌။ ဟလာဟလံ၊ လောလောလတ်လတ်၊ ဖြတ်ခနဲ သေစေတတ်သော။ ဝိသံ၊ သဘောယုတ်ဆိုး၊ အဆိပ်မျိုးသည်။ တိဋ္ဌတိ၊ ဘဝင်အထဲ၊ အစဉ်စွဲလျက်၊ အမြဲတည်နေ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဖြစ်ဟန် အကြောင်းခံကြောင့်တည်း။

ထိုသို့ သုဗုဒ္ဓိကျီးသည် မြည်တမ်းပြောဆို၍နေစဉ် နံနက်မိုးသောက် အလင်းသို့ ရောက်လတ်သော် လယ်ရှင်ယောက်ျားသည် တုတ်လှံကန်တခုကို ကိုင်၍ ထိုအရပ်သို့လာသည်ကို ကျီးသည် တွေ့မြင်လေရာ ထိုလယ်ရှင်ကိုကြည့်ရှုပြီးလျှင် ကျီးက သမင်ကို ဤသို့ဆိုလေ၏—“အို မိတ်ဆွေသမင်....မိမိကိုယ်ကို အသေနှင့် တူလေအောင် ဟန်ဆောင်လျက် သင်၏ဝမ်းကို လေဖြင့်ပြည့်၍ ဖောင်းပွစေပြီးလျှင် ခြေတို့ကို တောင့်၍ တည်နေလော၊ ငါသည် သင်၏မျက်စိတို့ကို နှုတ်သီးဖြင့် ဆိတ်ဆွဲဟန်ပြုအံ့၊ ထို့နောက် လယ်ရှင်ယောက်ျား အနီးသို့ရောက်သောအခါ ငါသည် သင့်လျော်ရာ အရပ်ကနေ၍ အသံပြုအံ့၊ ထိုသို့ ငါအသံပြုသောခဏ၌ ရုတ်တရက်ထ၍ ပြေးလေလော”ဟု မှာထားပြောကြားလေ၏။ သမင်

သည်လည်း ထိုကျီးဆိုတိုင်း မိမိကိုယ်ကို အသေကောင်ကဲ့သို့ ဟန်ဆောင်ပြုလုပ်၍ နေလေ၏။

ထို့နောက် လယ်ရှင်ယောက်ျားသည် အားရရွှင်လန်း ဝမ်းမြောက်သော မျက်စိဖြင့် ထိုသို့ အသေကဲ့သို့ ဖြစ်၍နေသော သမင်ကို ကြည့်ရှုပြီးလျှင် “အား! ဤသမင်သည် မိမိအလိုလိုပင် သေ၍နေချေပြီတကား”ဟု ပြောဆို၍ သမင်ကို အနှောင်အဖွဲ့မှ ဖြေပြီးလျှင် ကျော့ကွင်းကို ရုပ်သိမ်းသိမ့်ရန် အားထုတ်ပြုလုပ်လေ၏။ ထိုသို့ပြုလုပ်စဉ် လယ်ရှင်ယောက်ျားသည် အနည်းငယ်ကွာလှမ်းလေသော် ကျီးသည် အသံပြုလိုက်လေ၏။ သမင်သည် ထိုအသံကို ကြားသဖြင့် လျင်မြန်စွာ ထ၍ပြေးလေ၏။ ထိုသို့ပြေးသောအခါ လယ်ရှင်ယောက်ျားသည် အမျက်ထွက်သဖြင့် တုတ်လှံကန်ဖြင့် သမင်ကို ပစ်လိုက်ရာ ထိုတုတ်လှံကန်သည် သမင်ကို မထိမှန်ဘဲ လွဲချော်ပြီးလျှင် အနီးအပါးချုံ့ကြား၌ ဝပ်၍နေသော မြေခွေးကို ထိမှန်သဖြင့် မြေခွေးမိုက် ခန္ဓာစဲ၍ ပွဲခြင်းပြီး သေဆုံးရလေ၏။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ပညာရှင်အပေါင်းတို့သည် တီဟိ ဝဿဟိ အစရှိသော စကားကို မိန့်ဆိုတော်မူကြကုန်၏။

ပစ္စုပ္ပန်ပင် ကောင်းကျိုး ဆိုးကျိုးရတတ်ပုံ

၇၃။ တီဟိ ဝဿဟိ တီဟိ မာသေဟိ၊
တီဟိ ပက္ခေဟိ တီဟိ ဒိနေဟိ။
အတု၊ဣန္ဒြေဟိ ပါပပုညေဟိ၊
ဣဇေဝ ဖလမဿတေ။

အတု၊ဣန္ဒြေဟိ၊ အလွန်အကျွံ၊ အားသွန်ကြိုးကုတ်၊ ပြုလုပ်အပ်ကုန်သော။ ပါပပုညေဟိ၊ မကောင်းမှုနှင့်၊ ကောင်းမှုနှစ်တန်၊ အကြောင်းကံတို့ကြောင့်။ ပုရိသော၊ ပြုလုပ်စီရင်၊ အမှုရှင်ယောက်ျားသည်။ တီဟိ ဝဿဟိစ၊ ပြုသည့်နေ့မှ၊ စ၍တွက်ကျိုး၊ သုံးနှစ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ တီဟိ မာသေဟိစ၊ တွက်စစ်မှန်းဆ၊ လ၊သုံးလတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ တီဟိ ပက္ခေဟိစ၊ စ၍တွက်ကျိုး၊ ပက္ခသုံးတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ တီဟိ ဒိနေဟိစ၊ ပြုသည့်နေ့မှ၊ စ၍ရေတွက်၊ သုံးခုရက်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣဇေဝ၊ ဤယခုဘဝ၊ ပစ္စုပ္ပန်ပင်လျှင်။ ဖလံ၊ ထိုက်တန်ပေါ်ရိုး၊ ထိုအကျိုးကို။ အဿတေ၊ မုချမလွဲ၊ အမြဲခံစားအပ်ခံစားရ၏။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဘက္ခဘက္ခကာနံ ပီတိ အစရှိသော စကားကို ငါဆိုခဲ့ပေသည်ဟု ဟံရညက ကြွက်မင်းက ပြောကြားလေ၏။

ကျီး,သမင်နှင့် မြေခွေးတို့ဝတ္ထု ပြီး၏။

ကျီး၊လိပ်၊သမင်နှင့် ကြွက်တို့ဝတ္ထု (အဆက်)

ထို့နောက် လဿပတနက ကျီးက တဖန် အောက်ပါဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

၈၄။ ဘက္ခိတေနာပိ ဘဝတာ၊ နာဟာရော မမ သမ္ပုဏ္ဏော။
တုယံ ဇီဝတိ ဇီဝိမိ၊ စိတြဂီဝါ ဣဝါနဿ။

ဘက္ခိတေနာပိ၊ စားသုံးအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဘဝတာ၊ လက်တွင်းတဆုပ်၊ တလုပ်စာမျှသာရှိသော အသျှင်ကြောင့်။ မမ၊ လဿပတနက၊ နာမသင်းချို၊ ကျုပ်ကျီးညို၏။ အာဟာရော၊ အစာ အာဟာရ၊ သုံးဆောင်ရန် ကိစ္စသည်။ သမ္ပုဏ္ဏော၊ လုံးဝပြီးမြောက်၊ တသက်ပတ်လုံး၊ အဆုံးတိုင် ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်သည်။ န၊ စင်စစ်အမှန်၊ ကေနံမဖြစ်ပါသေး။ အနဿ၊ အပြစ်မမြင်၊ သန့်ရှင်းစင်လှသော အိုအသျှင် ကြွက်မင်း။ စိတြဂီဝါဣဝ၊ အသျှင်၏ မိတ်ရင်း၊ သေဘေးမှ လွတ်ကင်းသော၊ စိတြဂီဝါ ခိုမင်းကဲ့သို့။ တုယံ၊ အတွင်းမနေ၊ သဘောဖြောင့်စင်း၊ အသျှင်ကြွက်မင်းသည်။ ဇီဝတိ၊ မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်၍ နေသည်ရှိသော်။ အဟမ္ပိ၊ လဿပတနက၊ နာမသင်းချို၊ ကျုပ်ကျီးညိုသည်လည်း။ ဇီဝိမိ၊ မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်၍ နေလိုပါ၏။

သုတော်ကောင်းတို့၏ သဘောရင်းသည် ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိပုံ

ထို့ပြင် သုတော်တရား လက်ကိုင်ထားသော တိရစ္ဆာန်များသည်ပင်လျှင် ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိဘဲ အမြဲချစ်ကျွမ်းဝင်လျက် ခင်မင်နှစ်သက်စွာ နေထိုင်နိုင်ကြကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ တိရစ္ဆာန်မှ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

၈၅။ တိရစ္ဆာန်မှ ဝိသာသော၊ ဒိဋ္ဌော ပုညေကကမ္မာနံ။
လတံ ဟိ သာဓုသီလတ္တာ၊ သဘာဝေါ န နိဝတ္တတေ။

ပုညေကကမ္မာနံ၊ ကောင်းမွန်မြင့်မြတ်သော၊ သုစရိ အမှု၊ တခုသာလျှင် ပြုလုပ်အပ်သော၊ ပဓာန ကိစ္စရှိကုန်သော။ တိရစ္ဆာန်မှ၊ အဟိတ်အမှန်၊ တိရစ္ဆာန်တို့၏လည်း။ ဝိသာသော၊ အချင်းချင်းကိုးစားလျက်၊ အားထားယုံကြည်ကြခြင်းကို။ ဒိဋ္ဌော၊ ပဝေဏီအစဉ်၊ ရှေးယခင်က၊ တွေ့မြင်ရပါ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ထိုသို့ပြောကြား၊ ဆိုစကားသည်၊ မမှားကေန်၊ တကယ်မှန်၏။ သတံ၊ တရားယူမြော်၊ များသုတော်တို့၏။ သဘာဝေါ၊ ပင်ကိုယ်အလေ့၊ ပြကတွေ စင်းချော၊ တွင်းသဘောသည်။ သာဓုသီလတ္တာ၊ ဖြူစင်ဖြောင့်မတ်၊ ကောင်းမြတ်သော အလေ့

ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နနိဝတ္ထတေ၊ နောက်သို့ပြန်၍၊ တဖန်မဆုတ်နစ်။ ဝါ၊ တမျိုးတဖုံ ပြောင်းလဲ၍၊ တနဲမဖြစ်ပေ။

၎င်းပြင် သူတော်ကောင်းတို့၏ စိတ်သဘော မဖောက်ပြန်နိုင်ပုံကို ဥဒါဟရုဏ် နှင့်တကွ ပြလိုသည်ဖြစ်၍ သာဓု ပကောပိတဿာပိ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

၈၆။ သာဓု ပကောပိတဿာပိ၊ မနော နာယာတိ ဝိကြိယံ။

န ဟိ တာပယိတုံ သက္ကာ၊ သာဂရမ္ဘော တိဏုက္ကာယ။

ပကောပိတဿာပိ၊ ကောဓအမျက်၊ ပြင်းစွာထွက်အောင်၊ နှောင့်ယှက် ပြုလုပ်အပ်ပါသော်လည်း။ သာဓု-သာဓုနော၊ ပင်ကိုယ်သဘော၊ လိုက်လျော ပြောပျောင်း၊ သူတော်ကောင်း၏။ မနော၊ သန့်ရှင်းမှန်မြတ်၊ တွင်းစိတ်ဓာတ် သည်။ ဝိကြိယံ၊ ယုတ်မာကြမ်းတမ်း၊ ညစ်ညမ်းဖောက်ပြန်ခြင်းသို့။ နာယာတိ၊ မဖွယ်ရာသဖြင့်၊ အဘယ်အခါမှ မရောက်ပေ။ ဟိ၊ ပုံစံပြုရာ၊ ဥပမာကို၊ ထင်စွာ ဆိုအံ့။ တိဏုက္ကာယ၊ မြက်ဖြင့်ပြုလုပ်၊ တဆုပ်မျှသော မီးတုတ်၊ မီးစည်းဖြင့်။ သာဂရမ္ဘော၊ နက်ရှိုင်းအထု၊ ရေစုကြီးကျယ်၊ ပင်လယ်သမုဒ်ကို။ တာပယိတုံ၊ ကျိုက်ကျိုက်ဆူရေး၊ ပူနွေးစေခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ စင်စစ်မူချ၊ ဧကန္တမတတ်နိုင်။ တထာ၊ ထိုနည်းအလား၊ မခြားပမာ၊ အတူသာတည်း။

အကျမ်းဝင်သူကို ရန်ပူတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါငါးဦး

ထို့နောက် ဟိရညက ကြွက်မင်းက လိုရင်းအချုပ်ကို တိုတိုတုတ်တုတ်ဖြင့် သရုပ်ထင်လင်းအောင် ဘွင်းဘွင်းကြီး ပြောလိုက်ပြန်သည်မှာ—သင်တို့ကျီးမျိုး သည် တုန်လှုပ်ချောက်ချား၍ ဖောက်ပြားချွတ်ယွင်းတတ်သော စိတ်ရှိ၏။ ထိုသို့ တုန်လှုပ်ချောက်ချား၍ ဖောက်ပြားချွတ်ယွင်းတတ်သော စိတ်ရှိသောသူနှင့် မည်သည့်အခါ၌မျှ မပေါင်းသင်းသင့် မပေါင်းသင်းအပ်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ပညာဉာဏ်ရှိ ကဝိထိုထို မြတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မဇ္ဇာရော မဟိံသော အစရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

၈၇။ မဇ္ဇာရော မဟိံသော မေသော၊

ကာကော ကာပုရိသော တထာ။

ဝိသာသာ ပဘဝန္တေတေ၊

ဝိသာသော တဩ နောစိတော။

မဇ္ဇာရော စ၊ ကြောင်လည်းကောင်း။ မဟိံသော စ၊ ကျဲလည်းကောင်း။ မေသော စ၊ သိုးလည်းကောင်း။ ကာကော စ၊ ကျီးလည်းကောင်း။ တထာ၊

ထို့အတူ။ ကာပုရိသော စ၊ ယုတ်မာသောသူလည်းကောင်း။ ဧတေ၊ ဤသို့ပြဆို၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၊ ယင်းငါးဖြာတို့သည်။ ဝိသာသာ၊ ယုံကြည်ချစ်ခင်၊ အကျွမ်းတဝင် ပြုခြင်းကြောင့်။ ပဘဝန္တိ၊ အကျွမ်းဝင်သူကို၊ ရန်မူအံ့တုလျက်၊ နှိပ်စက်ကလူ၊ ပြုမူတတ်ကြကုန်၏။ တတြ၊ ထိုသို့ပြထား၊ ငါးဦးသားတို့၌။ ဝိသာသော၊ ယုံကြည်ချစ်ခင်၊ အကျွမ်းတဝင်ပြုခြင်းသည်။ နဥစိတော၊ မသင့် မတော်၊ မလျော် မလျောက်ပတ်သည်သာလျှင်တည်း။

ထို့ပြင်တဖန် စဉ်းစားရန်ရှိသည်မှာ သင်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ရန်သူအဖို့၌ တည်၍ ရန်သူရန်ဘက်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤဆိုလတ်သော စကားကို လည်း ဆိုအပ်ပါသေး၏။

ချစ်ဟန်မှုသည့်ရန်သူနှင့် မယားကို မယုံစားသင့်ပုံ

ဂဂ။ သတ္တုနာ န ဟိ သန္ဓေယျ၊ သုသိလိဋ္ဌေနာပိ သန္ဓိနာ။
သုတပမပိ ပါဏိယံ၊ သမယတျေဝပါဝကံ။

သုသိလိဋ္ဌေနာပိ၊ အလွန်ခင်မင်၊ ကျွမ်းဝင်လိုက်လျော၊ ပြေပြစ်သော အမူအရာ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သန္ဓိနာပိ၊ အစဉ်မပြတ်၊ ဆက်စပ်ရောနှောခြင်း ရှိသည် လည်းဖြစ်သော။ သတ္တုနာ၊ ဆန့်ကျင်ပြုမှု၊ ကိုယ့်ရန်သူနှင့်။ န ဟိ သန္ဓေယျ၊ ရင်းနှီးတစေ၊ မိတ်ဆွေပြုလျက်၊ မဆက်ဆံအပ် မဆက်ဆံရာသည်သာလျှင်တည်း။ ပါဏိယမ္ပိ၊ ရေချမ်း ရေအေးသည်လည်း။ သုတပံ၊ ဟုန်းဟုန်းတောက်ခြင်း၊ လွန်ပူပြင်းသော။ ပါဝကံ၊ အလျှံပြောင်ညီး၊ တောက်သည့်မီးကို။ သမယတျေဝ- သမယတိဇေ၊ မလောင်မတောက်၊ ပပျောက်ငြိမ်းအေးစေသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အကြင်သဘာဝအားဖြင့် ရန်သူရန်ဘက်ဖြစ်သော သူသည် အလွန်ခင်မင် ကျွမ်းဝင်လိုက်လျော၍ နူးညံ့ပြေပြစ်သော အမူအရာ ရှိသည်လည်း ဖြစ်၏။ အစဉ်အမြဲ ယှဉ်တွဲရောနှောခြင်းလည်း ရှိ၏။ ထိုသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း ဘေးဖြစ်ဖွယ်ရာ အကြောင်းမရှိဟု ယုံကြည်စိတ်ချ၍ ထိုကဲ့သို့သော သဘာဝ ရန်ဘက်ဖြစ်သောသူနှင့် ချစ်ခင်ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေကောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့် တရံတဆစ်မျှ မဆက်ဆံအပ် မဆက်ဆံထိုက်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ မီး နှင့်ရေသည် သဘာဝရန်ဘက်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အလွန်အေးချမ်းသောရေသည် တဟုန်းဟုန်းတောက်၍ အလွန်ပူပြင်းလှသော အလျှံပြောင်ပြောင် တောက် လောင်သော မီးတောက်မီးလျှံကြီးကို အပြီးမလောင်မတောက်နိုင်ဘဲ ပပျောက် ငြိမ်းအေးစေနိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် သဘာဝရန်ဘက်ဖြစ်သောသူနှင့် ရင်းနှီး သော မိတ်ဆွေ၏ အဖြစ်ဖြင့် မဆက်ဆံအပ် မဆက်ဆံထိုက်ဟူလို။

ထို့ပြင် ရန်သူဖြစ်သောသူနှင့် ချစ်ယောင်မှုသော ရန်သူမယားတို့ကို အားထား ယုံကြည်ခြင်းမပြုထိုက်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ မဟတာ အစရှိသော စကားကို မိန့်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

၈၉။ မဟတာပျတ္တသာရေန၊ ယော ဝိသာသတိ သတ္တုသု။
ဒါရေသုစ ဝိရတ္တာသု၊ တဒန္တံ တဿ ဇီဝိတံ။

ယော၊ အကြင်သူသည်။ မဟတာပိ၊ များစွာလည်းဖြစ်သော။ အတ္တသာရေန၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာကိုအကြောင်းပြုသဖြင့်။ သတ္တုသုစ၊ ဆန့်ကျင်ပြုမှု၊ ရန်သူ တဖက်သားတို့၌လည်း။ ဝိသာသတိ၊ အကျွမ်းတဝင်၊ ချစ်ခင်ပုံ အရိပ်ပြသဖြင့်၊ စိတ်ချယုံကြည်၏။ ဝိရတ္တာသု၊ မိမိအား မကြင်နာမနှစ်သက်၊ မစုံမက်ကုန်သော။ ဒါရေသုစ၊ ချစ်ကြိုးရပ်ပတ်၊ အချစ်ဇာတ်ခြယ်၊ မယားသယ်တို့၌လည်း။ ဝိသာသတိ၊ မူရာဟန်ဆင်၊ ချစ်ခင်ပုံအရိပ်ပြသဖြင့်၊ စိတ်ချယုံကြည်၏။ တဿ၊ ထိုရန်သူ နှင့် မယားတို့၌၊ အားထားယုံကြည်သောသူ၏။ ဇီဝိတံ၊ အသက်သည်။ တဒန္တံ - တံအန္တံ၊ ထိုယုံကြည်ခြင်းလျှင် အဆုံးရှိ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပစ္စည်းဥစ္စာကို အကြောင်းပြု၍ ရန်သူရန်ဘက်ဖြစ်သောသူ၌ လည်းကောင်း၊ မိမိကို မချစ်ခင် မစုံမက်ဘဲလျက် ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်လေ ယောင် ဟန်ဆောင်သော ရန်သူမယား၌ လည်းကောင်း အကျွမ်းတဝင် ချစ်ခင် လျက် လုံးလုံးပုံပြီးလျှင် ယုံကြည်စိတ်ချခြင်းကို မပြုအပ် မပြုရာ၊ ထိုသို့ ရန်ဘက် ဖြစ်သူနှင့် ရန်သူမယားကို ယုံကြည်ခြင်းကို ပြုလုပ်ခြင်းသည်ပင်လျှင် ထိုသူ၏ အသက် ဆုံးရှုံးခြင်းသို့ ရောက်သည် မည်၏။ မချွတ် ဆုံးရှုံးခြင်းသို့ ရောက်လတ် ဟူလို။

ထို့ပြင် အတွင်းမနော သဘောဆိုးယုတ်သောသူကို စာပေကျမ်းဂန်တို့ကို ကျနစွာ သင်ကြားတတ်မြောက်ပြီးပင် ဖြစ်သော်လည်း လွတ်လွတ်ကင်းကင်း ရှောင်ပယ်ကွင်းသင့်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဒုဇ္ဇနော အစ ရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၉၀။ ဒုဇ္ဇနော ပရိဟာတဗ္ဗော၊ ဝိဇ္ဇာယာလင်္ကတော သန္တော။
မဏိနာ ဘူသိတော သပ္ပေါ၊ ကိမေသော န ဘယင်္ကရော။

ဒုဇ္ဇနော၊ အတွင်းမနော၊ သဘောသိမ်နုပ်၊ ဆိုးယုတ်သောသူကို။ ဝိဇ္ဇာယ၊ ကျွမ်းကျင်လေ့လာ၊ ကောင်းစွာသင်ပြီး၊ အနည်းနည်းသော ကျမ်းဂန် အတတ်ဖြင့်။ အလင်္ကတော သန္တောပိ၊ မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင်၊ နိုင်နိုင်ပြုပြင်၊

တန်ဆာဆင်အပ်ပါသော်လည်း။ ပရိဟာတဗ္ဗော၊ လွတ်လွတ်ကင်းကင်း၊ ရှောင်ကြဉ်ကွင်းအပ်၏။ မဏိနာ၊ ဖိုးထိုက်မျိုးမှန်၊ ပြည်တန်မောက်ကြွား၊ ကျောက်ပတ္တမြားဖြင့်။ ဘူသိတော၊ တင့်တင့်တယ်တယ်၊ ချယ်လယ်ပြုပြင်၊ တန်ဆာဆင်အပ်သော။ ဧသောသပေါ၊ ထိုဆိပ်တောက်လှုံဖို့၊ မြေဆိုး မြေဟောက်သည်။ နာယကံရောကိ၊ ဆင်ယင်အပ်သော တန်ဆာကို အလေး ပြုလျက်၊ ဘေးမပြုဘဲ နေပါသလော။

အဓိပ္ပါယ်။ ။စာပေကျမ်းဂန်တို့ကို ပေါက်ပေါက်ရောက်ရောက် တတ်မြောက်စွာ သင်ကြားပြီးဖြစ်၍ ထိုစာပေကျမ်းဂန်တို့ကို တတ်မြောက်ခြင်းတည်း ဟူသော ဗဟုဿုတဂုဏ်တို့ဖြင့် တင့်တယ်စွာ တန်ဆာဆင်ယင်ခြင်း ရှိပါသော်လည်း အတွင်းမနော စိတ်သဘောမဟုတ်သဖြင့် ဆိုးယုတ်သောသူကို မိမိတတ်မြောက်ပြီးသော ဗဟုဿုတဂုဏ်ကို ထောက်ထား၍ မတရား ပြုလုပ်လိမ့်မည် မဟုတ်ဟု ယုံကြည်စိတ်ချ၍ မပေါင်းသင်း မဆက်ဆံအပ်။ ဥပမာကား အဖိုးတန် ပတ္တမြားရတနာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော မြေဆိုး မြေဟောက်သည် အဖိုးတန် ပတ္တမြားရတနာကို ငဲ့ကွက်ချင့်ထောက်၍ မကိုက်မပေါက်ဘဲ နေပါသလော၊ အခွင့်သင့်လျှင် မည်သည့်အရာကိုမျှ မငဲ့မထောက်ဘဲ ကေန္တကိုက်မည် ပေါက်မည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုကဲ့သို့သော သူယုတ်ကို မည်သည့်အခါမျှ ယုံကြည်စိတ်ချ၍ မပေါင်းသင်းအပ် မပေါင်းသင်းထိုက်ဟူလို။

လူယုတ် လူဆိုးသည် မကောင်းကျိုးသာ ပေးတတ်ပုံ

ထို့ပြင် လူယုတ် လူဆိုးတို့သည် ကောင်းကျိုးကို မည်သည့်အခါမျှ မပေးစွမ်းနိုင်ပုံကို ဥဒါဟရုဏ်နှင့်တကွ ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ယဒသက္ခံ အစရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုပြန်လေ၏။

၉၁။ ယဒသက္ခံ န တံ သက္ခံ၊ ယံ သက္ခံ သကျမေဝေတံ။

နောဒကေ သကဋ္ဌံ ယာတိ၊ န နာဝါ ဂစ္ဆတိ ထလေ။

ယံ၊ အကြင်သဘောတရားသည်။ အသက္ခံ၊ မစွမ်းနိုင် မဖြစ်နိုင်။ တံ၊ ထိုသဘောတရားသည်။ နသက္ခံ၊ မစွမ်းနိုင် မဖြစ်နိုင်သည်သာလျှင်တည်း။ ယံ၊ အကြင်သဘောတရားသည်။ သက္ခံ၊ စွမ်းနိုင် ဖြစ်နိုင်၏။ ဧတံ၊ ထိုသဘောတရားသည်။ သကျမေဝ၊ စွမ်းနိုင် ဖြစ်နိုင်သည်သာလျှင်တည်း။ သကဋ္ဌံ၊ ကုန်းကြည်းကျက်စား၊ လှည်းရထားသည်။ ဥဒကေ၊ မြစ်ချောင်းအပြင်၊ ရေအယဉ်၌။ နယာတိ၊ စခန်းမလှ၊ လမ်းမရသဖြင့်၊ တလှမ်းမျှ မသွားနိုင်ပေ။ နာဝါ၊ မြစ်ချောင်းရေယဉ်၊ အစဉ်သွားနေ၊ သဘောလှေသည်။ ထလေ၊

မြေပြင်ဆိုအပ်၊ ကုန်းအရပ်၌။ နဂစ္ဆတိ၊ စခန်းမလှ၊ လမ်းမရသဖြင့်၊ တလှမ်းမျှ မသွားနိုင်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ကုန်းကြည်းအရပ်၌သာ ကျက်စား သွားလာနိုင်သော လှည်း ရထားသည် မည်သည့်အခါ၌မျှ ရေအရပ်၌ မသွားနိုင်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ရေအရပ်၌သာ ကျက်စား သွားလာနိုင်သော သင်္ဘောလှေသည် မည်သည့် အခါ၌မျှ ကုန်းကြည်းအရပ်၌ မသွားလာနိုင်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ထို့အတူ မကောင်းကျိုးကိုသာ ပေးလေ့ရှိသော ယုတ်မာသောသူသည် မိတ်ဆွေအဖြစ်ဖြင့် တည်နေပါသော်လည်း မည်သည့်အခါ၌မျှ ကောင်းကျိုးပေးလိမ့်မည်မဟုတ်၊ စင်စစ်အားဖြင့် မကောင်းကျိုးကိုသာ ပေးလိမ့်မည် ဟူလို။

ထိုသို့ ဟိရညကကြွက်မင်းက ခပ်တင်းတင်းပြောဆိုရာ လဃုပတနက ကျီးသည် ပြောသမျှ မလွန်ဆန်နိုင်ဘဲ ဝန်ခံသည့်အနေထားလျက် ဆက်လက်၍ တဖန် အသနားခံသဘောဖြင့် ထပ်လော၍ ဆိုပြန်သည်မှာ ယခု အသျှင် ပြောကြားသမျှသော အကြောင်းအရာတို့ကို ကျွန်ုပ်သည် ကောင်းစွာ ကြားနာ ရပါပြီ။ ထိုသို့ပင် ကြားနာရပါသော်လည်း ကျွန်ုပ်၏လိုရင်း နှလုံးသွင်းမှာမူ ဤသို့ရှိပါသည်—“အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ကြွက်မင်းနှင့် အတူတကွ မိတ်ဆွေ သဟာယ၏ အဖြစ်ကို မချွတ်မယွင်း ပြုသင့်ပြုထိုက်၏၊ ပြုရမည်။ အကယ်၍ မိတ်ဆွေသဟာယ၏အဖြစ်ကို မပြုလုပ်ရပါလျှင် အစာအာဟာရကို မစားသုံးဘဲ လုံးလုံးကြီးအပြတ် အစာငတ်ခံပြီးလျှင် အသျှင်၏ မျက်မှောက်၌ပင်လျှင် မိမိ၏ အသက်ကို မငဲ့မကွက် ရက်စက်စွာ စွန့်ပါတော့အံ့ဟု မိမိ၏ စိတ်နှလုံးကို ဆုံးဖြတ်ပြီးအမှန် အရင်းခံရှိပါသည်”ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို အသနားခံ သဘောဖြင့် ထပ်လော၍ တဖန် ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

ဥပမာအမျိုးမျိုးဖြင့် လူကောင်း လူဆိုးတို့၏ သဘောကိုပြဆိုပုံ

၉၂။ မဒ္ဒဃဋ္ဌောဝ သုခဘောဒေါ၊ ဒုဿန္ဓာနော စ ဒုဇ္ဇနော ဘဝတိ။
သုဇ္ဇနော တု ကနကဃဋ္ဌောဝ၊ ဒုဗ္ဘဒ္ဒေါ စာသု သန္ဓေယျော။

ဒုဇ္ဇနော၊ ယုတ်မာညစ်ညမ်း၊ သရမ်းပျက်ချော်၊ မသူတော်သည်။ မဒ္ဒဃ-ဋ္ဌောဣဝ၊ မြေစေးမြေညက်၊ ဖုတ်ကျက်ပြုရိုး၊ မြေအိုးမြေခွက်ကဲ့သို့။ သုခဘောဒေါ၊ ထိခိုက်မခံ၊ တော်အတန်ဖြင့်၊ လျင်မြန်စွာ ကွဲပျက်တတ်၏။ ဒုဿန္ဓာနောစ၊ ကွဲပြီးတဖန်၊ ဆက်စပ်ရန်လည်း၊ အင်မတန်မှ၊ ခဲယဉ်းလှ၏။ သုဇ္ဇနောတု၊ သဘောသိမ်မွေ့၊ ရွှေ့နောက်အကြောင်း၊ ဆိုးကောင်းမြော်မြင်၊ သူတော်စင်သည် ကား။ ကနကဃဋ္ဌောဣဝ၊ ဖိုးတန်အမျိုး၊ ရွှေ့အိုးရွှေ့ခွက်ကဲ့သို့။ ဒုဗ္ဘဒ္ဒေါစ၊ ကြိမ်ကြိမ်ဖန်ဖန်၊ ထိခိုက်ခံ၍၊ အင်မတန်မှ ကွဲလည်းကွဲနိုင်ခဲ၏။ အာသု၊ မကြာ

မတင်၊ ဆောလျင်စွာသာလျှင်။ သန္ဓေယျောစ၊ ကဲ့သော်တဖန်၊ ပြန်၍
နောက်ထပ်၊ ဆက်စပ်လည်း ဆက်စပ်လွယ်၏။

ထို့ပြင်တဖန် စဉ်းစားရန်အချက်ကို ဆက်လက်၍ နာပါဦးလော။

၉၃။ ဒဝတ္တာ သဗ္ဗလောဟာနံ၊ နိမိတ္တာ မိဂပက္ခိနံ။
ဘယာ လောဘာ စ မုဠာနံ၊ သင်္ဂတံ ဒဿနာ သတံ။

သဗ္ဗလောဟာနံ၊ ကြေး၊သံ၊ရွှေ၊ငွေ၊ ထွေထွေများပြား၊ ဓာတ်သေတ္တု
အမျိုးအစားတို့၏။ သင်္ဂတံ၊ တခုနှင့်တခု၊ ပေါင်းစပ်မှုသည်။ ဒဝတ္တာ၊ မီးဖြင့်
ကျိုသော်၊ အရည်ပျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဝတိ၊ ပြေပြစ်သပ်ရပ်၊
တစပ်တခဲတည်းဖြစ်၏။ မိဂပက္ခိနံ၊ တိရစ္ဆာန်သား၊ ငှက်အများတို့၏။ သင်္ဂတံ၊
တဦး တဦး၊ ကြည်နူးချစ်ခင်၊ ပေါင်းစပ်ယှဉ်ခြင်းသည်။ နိမိတ္တာ၊ တစုံတခု၊
အကြောင်းပြုခြင်းကြောင့်။ ဘဝတိ၊ ရောနှောပြေပြစ်၊ ပေါင်းခြင်းဖြစ်၏။
မုဠာနံ၊ လူယုတ် လူဆိုး၊ အမိုက်မျိုးတို့၏။ သင်္ဂတံ၊ ရောနှောချင်းချင်း၊
ပေါင်းစပ်ခြင်းသည်။ ဘယာစ၊ ဒုက္ခအရေး၊ မုချပေးမည်ကို၊ တွေး၍ကြောက်
ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ လောဘာစ၊ တစုံတရာ၊ အာသာမြှော်မြင်၊
လိုချင်တောင့်တ၊ လောဘရမ္မက်ကြောင့် လည်းကောင်း။ ဘဝတိ၊ ဒွေးရော
ယှက်တင်၊ ပေါင်းယှဉ်ခြင်းဖြစ်၏။ သတံ၊ တရားယူမြှော်၊ များသူတော်တို့၏။
သင်္ဂတံ၊ ပေါင်းသင်းနှီးကပ်၊ ရောယှက်စပ်ခြင်းသည်။ ဒဿနာ-ဒဿနမတ္တေန၊
အခိုက်ကြုံစွာ၊ တွေ့မြင်ကာမျှကြောင့်။ ဘဝတိ၊ မလွဲသနစ်၊ အကဲကိုစစ်သဖြင့်၊
အမြဲဖြစ်တတ်၏။

ထို့ပြင်တဖန် ပြောကြားရန်အချက်ကို ဆက်လက်၍ နာပါဦးလော။

၉၄။ နာဠိကေရသမာကာရာ၊ ဒိဿန္တေပိ ဟိ သဇ္ဇနာ။
အညေ ဝဒရိကာကာရာ၊ ဗဟိရေဝ မနောဟရာ။

သဇ္ဇနာ၊ တရားခင်မင် သူတော်စင်တို့ကို။ နာဠိကေရ သမာကာရာ၊
အပကား ကြမ်းတန်း၍၊ အတွင်း၌မူကား နူးညံ့သောအရသာဖြင့် ပြည့်လျမ်း
သော အုန်းသီးနှင့်တူသော အခြင်းအရာတို့ကို။ ဒိဿန္တေပိဟိ၊ ပြကတေ့အသွင်
ဖြင့်၊ တွေ့မြင်အပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ အညေ၊ တပါးကုန်သော ယုတ်မာ
ပျက်ချော်၊ မသူတော်တို့ကို။ ဝဒရိကာကာရာ၊ ဇီးသီး၏အခြင်းအရာကဲ့သို့။
ဝါ၊ အပ၌ အတွေ့ချော၍၊ အတွင်း၌ အစေ့ပေါသော၊ တောသစ်သီးတမျိုး
ကဲ့သို့၊ ဆိုးရွားသော အခြင်းအရာတို့ကို။ ဒိဿန္တေ၊ မြင်အပ် တွေ့အပ်၊ တွေ့မြင်

အပ်ကုန်၏။ ဗဟိရေဝ၊ အပေါ်ယံဗန်းပြ၊ ပြင်အပဉ္စသာလျှင်။ မနောဟရာ၊ စိတ်ကိုပါအောင်၊ ဆွဲဆောင်တတ် နှစ်လိုအပ်ကုန်၏။

ထို့ပြင်တဖန် စဉ်းစားရန် အချက်ကို ဆက်လက်၍ နာပါဦးလော။

၉၅။ သိနေဟစ္ဆေဒေပိ သာဓူနံ၊ ဂုဏာ နာယန္တိ ဝိကြိယံ။
ဘင်္ဂေပိ ပဒ္ဓနာလာနံ၊ အနုဗန္ဓန္တိ တန္တဝေါ။

သာဓူနံ၊ တရားယူမြှော်၊ များသူတော်တို့၏။ သိနေဟစ္ဆေဒေပိ၊ မလေး မမြတ်၊ အချစ်ပြတ်သော်လည်း။ ဂုဏာ၊ ညွှာတာထောက်ထား၊ သနားခြင်း အစရှိသော ဂုဏ်တို့သည်။ ဝိကြိယံ၊ ပျက်စီးချွတ်ယွင်း၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့။ နာယန္တိ - နအာယန္တိ၊ မညွှာမတာ၊ ဘယ်ခါမဖောက်၊ မကျရောက်တတ်ကုန်။ ကိမိဝ၊ ပမာတန္တု၊ စံပြမှတ်ဖွယ်၊ အဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။ ပဒ္ဓနာလာနံ၊ သောင်းပြောင်းအမျိုး၊ ကြာအရိုးတို့၏။ ဘင်္ဂေပိ၊ မခိုင်စောက်ထိုး၊ ခေါက်၍ပင် ကျိုးသော်လည်း။ တန္တဝေါ၊ အတွင်းသဘော၊ မျှင်အကြောတို့သည်။ အနုဗန္ဓန္တိဣဝ၊ အစဉ်မပျက်၊ အမျှင်ယှက်လျက်၊ ဆက်လက်၍ မပြတ်ဘဲ၊ အမြဲ တည်ကုန်သကဲ့သို့တည်း။

မိတ်ဆွေကောင်း၏ လက္ခဏာ ခုနစ်ပါး

ထို့နောက်တဖန် ဆက်လက်၍ မိတ်ဆွေစစ် မိတ်ဆွေကောင်း၏ ဂုဏ်အင်္ဂါ လက္ခဏာ ၇-ပါးတို့ကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ သုစိတံ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြန်လေ၏။

၉၆။ သုစိတံ စာဂိတာ သောရံ၊ သာမညံ သုခဒုက္ခာနီ။
ဒက္ခိဏျဉ္စာနုရတ္ထိ စ၊ သစ္စတာ စ သုဟဒဂုဏာ။

၁။ သုစိတဉ္စ၊ စင်ကြယ်သန့်ရှင်း၊ အတွင်းသဘော၊ စင်းလုံးချောသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။

၂။ စာဂိတာစ၊ ရက်ရက်ရောရော၊ နှမြောမတူနဲ့၊ ပေးကမ်းစွန့်တတ်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။

၃။ သောရဉ္စ၊ သူရသတ္တိ၊ ရဲရင့်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။

၄။ သုခဒုက္ခာနီ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲတို့ကို၊ သာမညံ၊ အညီမခွဲ၊ တူယှဉ်တွဲလျက်၊ အမြဲခံစားသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။

၅။ ဒက္ခိဏျဉ္စ၊ မြင့်မြတ်သဘော၊ လိုက်လျောအညီ၊ ဖော်ရွေသည်၏ အဖြစ် လည်းကောင်း။

၆။ အနုရတ္တိစ၊ အစဉ်မပျက်၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်း လည်းကောင်း။

၇။ သစ္စတာစ၊ မဖောက်မပြန်၊ ဖြောင့်မှန် တည်ကြည်သည်၏ အဖြစ် လည်းကောင်း။

ဣမေသတ္တ၊ ဤသို့ညွှန်ကြား၊ ခုနစ်ပါးသော အရာတို့သည်။ သုဟဒဂုဏာ၊ တုယောင်မဖြစ်၊ မိတ်ဆွေစစ်၏၊ အနှစ်ဆိုရာ၊ ဂုဏ်အင်္ဂါတို့တည်း။

သုတော်ကောင်းတို့စကား အေးမြချမ်းသာပုံ

ဤသို့ လဿပတနက ကျီးသည် အနည်းနည်းသွယ်ဝိုက်၍ အလိုက်သင့်ပြောဆိုသော စကားတို့ကို ကြားလေလျှင် ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် မိမိ၏တွင်းမှ အပ အဝသို့ ထွက်ပြီးလျှင် နှစ်သက်ရှင်လန်းလျက် ဝမ်းမြောက်စွာ ဤသို့ ဆိုပြန်လေ၏။ တင့်တယ်ကောင်းမြတ် လျောက်ပတ်သော ဤသင်၏ စကားတို့ဖြင့် သင့်အား အလွန် နှစ်သက်မြတ်နိုးပါ၏။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင်တို့သည် ခံမ္မတ္တံ န တထာ အစရှိသော စကားကို မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်ဟု ဆိုပြီးလျှင် အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုမြှောက်ကြားလေ၏။

၉၇။ ခမ္မတ္တံ န တထာ သုသီတလဇလေဟိ နှာနံ န မုတ္တာဝလိ၊
န သိခဏ္ဍဝိလေပနံ သုခယတိ ပစ္စင်္ဂမပျပိတံ။
ပီတိယာ သဇ္ဇနဘာသိတံ ပဘဝတိ ပါယော ယထာ စေတသော၊
သံယုတျာ စ ပရိကတံ သုကိတ္တိနမာကသိမန္တောပမံ။

သံယုတျာ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်၊ ကောင်းမြတ်စွာ မြှောက်ဆို ခြင်းဖြင့်။ ပရိကတံ၊ ချယ်လယ်ပြုပြင်၊ တန်ဆာဆင်အပ်သော။ သုကိတ္တိနံ၊ ဘုန်းကံသမ္ဘာ၊ တေဇာလွှမ်းမိုး၊ တန်ခိုးရှင်တို့၏။ အာကသိမန္တောပမံ၊ စိတ်ကိုဆွဲဆောင်တတ်သော ဂါထာ မန္တရားနှင့်တူသော။ သဇ္ဇန ဘာသိတံ၊ သုတော်သူမြတ်တို့ ပြောဆိုအပ်သော စကားသည်။ ပါယော၊ များသောအားဖြင့်။ စေတသော၊ တွင်းဓာတ်မနော၊ စိတ်သဘော၏။ ပီတိယာ၊ နှစ်သက်ကြည်နူး၊ ရှင်မြူးဝမ်းမြောက်ခြင်းငှါ။ ပဘဝတိယထာ၊ အားရနှစ်ထောင်း၊ ကောင်းစွာဖြစ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုနှယ်မခြား၊ မပြားအမူအလားတူ။ ဝါ၊ ထိုမျှလောက်။ ခမ္မတ္တံ၊ ပူလောင်ခြင်းဖြင့်၊ အပြင်းနှိပ်စက်၊ အခံခက်သောသူကို။ သုသီတလဇလေဟိ၊ ကောင်းမွန်မြမြ အေးစက်လှသောရေတို့ဖြင့်။ နှာနုဉ္စ၊ သွန်းလောင်းကိုယ်လုံး၊ ချိုးယူသုံးခြင်းသည်လည်း။ န သုခယတိ၊ ကိုယ်လုံးစိတ်လွှမ်း၊ ပီတိဖြန်းအောင်၊ မချမ်းသာစေနိုင်။ မုတ္တာဝလိစ၊ လျောက်ပတ်တင့်တယ်၊ ပုလဲသွယ်ဖြင့်၊ ချယ်လယ်ပြုပြင်၊ တန်ဆာဆင်ရခြင်းသည်လည်း။ တထာ၊ ထိုသုတော်သူမြတ်တို့ ပြောဆိုအပ်သော စကားလောက်။ န သုခယတိ၊ ကိုယ်လုံးစိတ်လွှမ်း၊ ပီတိဖြန်းအောင်၊ မချမ်းသာစေနိုင်။

ပစ္စင် - အပွဲတံ၊ ကိုယ်အင်္ဂါအဆုံး၊ တကိုယ်လုံးပြန့်နှံ့လျက်။ သိခဏ္ဍဝိလေပနံအပိ၊ ရနံအထူး၊ စန္ဒကူးဖြင့်၊ လူးပွတ်လိမ်းကျ၊ မှမ်းမံခြင်းသည်လည်း။ တထာ၊ ထိုသူတော်သူမြတ်တို့ ပြောဆိုအပ်သော စကားလောက်။ န သုခယတိ၊ ကိုယ်လုံးစိမ့်လွမ်း၊ ပီတိဖြန်းအောင်၊ မချမ်းသာစေနိုင်။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဘုန်း၊ ကံ၊ သမ္ဘာတေဇာလွမ်းမှီး တန်ခိုးရှင်တို့၏ ကောင်းစွာရွတ်ဘာသ် သရဇ္ဈာယ်အပ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ကြားနာသူတို့၏ စိတ်နှလုံးကို ပါအောင်ဆွဲဆောင်တတ်သော ဂါထာ မန္တရားနှင့် တူသော သူတော်ကောင်းတို့ပြောဆိုအပ်သော စကားသည် များသောအားဖြင့် စိတ်၏ နှစ်သက်ကြည်နူး ရှင်မြူး ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့် ကိုယ်လုံးစိမ့်လွမ်း ပီတိဖြန်းအောင် ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်မျှလောက်သော ပမာဏဖြင့် ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်သနည်းဟူမူ အိုက်စပ်ပူလောင်ခြင်းဖြင့် အပြင်းနှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍ မခံရပ်နိုင်အောင် ဖြစ်၍နေသောသူကို အလွန်အေးမြလှသော ရေစင်ဖြင့် သွန်းလောင်း၍ ချိုးသုံးရခြင်းသည်လည်း ထိုသူတော်ကောင်းတို့ ပြောဆိုအပ်သော စကားကို ကြားနာရသလောက် ကိုယ်လုံးစိမ့်လွမ်း၍ ပီတိဖြန်းအောင် မချမ်းသာစေနိုင်၊ ဖိုးထိုက်မျက်ခြယ် ပုလဲသွယ်တို့ဖြင့် လှပတင့်တယ်စွာ ခြယ်လယ်ပြုပြင်၍ တန်ဆာဆင်ရခြင်းသည်လည်း ထိုသူတော်ကောင်းတို့၏ စကားကို ကြားနာရသလောက် ကိုယ်လုံးစိမ့်လွမ်း၍ ပီတိဖြန်းအောင် မချမ်းသာစေနိုင်။ ကိုယ်အင်္ဂါအဆုံး တကိုယ်လုံးပြန့်နှံ့အောင် စန္ဒကူးနံ့သာတို့ဖြင့် လိမ်းကျံရခြင်းသည်လည်း ထိုသူတော်ကောင်းတို့၏ စကားကို ကြားနာရသလောက် ကိုယ်လုံးစိမ့်လွမ်း၍ ပီတိဖြန်းအောင် စိတ်၏ချမ်းသာခြင်းကို မဖြစ်စေနိုင်၊ ထိုသူတော်ကောင်းတို့ ပြောဆိုအပ်သော စကားသည်သာလျှင် ကိုယ်လုံးစိမ့်လွမ်း ပီတိဖြန်းအောင် စိတ်၏ချမ်းသာခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်ပေသည် ဟူလို။

မိတ်ဖျက်တရား ခုနစ်ပါး

ထိုမှ တချက် တဆင့်တက်၍ မိတ်ဆွေဖျက်တတ်သော တရား ခုနစ်ပါးကို ထင်ရှားစွာ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ရဟဿဘေဒေါ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၉၈။ ရဟဿဘေဒေါ ယာစနာ၊ နိဠရံ စလစိတ္တတာ။

ကောဓော နိသစ္စတာ ဇုတ—မေတံ မိတ္တဿ ဒူသနံ။

၁။ ရဟဿဘေဒေါ စ၊ တိုးတိုးတိတ်တိတ်ဖြင့်၊ သိုသိပ်လျှိုဝှက်အပ်သော အကြောင်းအချက်တို့ကို၊ ဖျက်ဆီးပွင့်လင်း၊ အပသို့ထွက်စေခြင်းလည်းကောင်း။

ဟိ-ပြန် ၁-၉—ပ-မ-ဗ-သ-စ

၂။ ယာစနာ စ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ လိုရာရာကို၊ မကြာမကြာဖြင့်၊ အခါခါ
တောင်းခြင်း လည်းကောင်း။

၃။ နိဠရံစ၊ ကြင်နာမဖက်၊ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်၊ အရမ်းလုပ်ခြင်းလည်း
ကောင်း။

၄။ စလစိတ္တတာ စ၊ ကြံ့ကြံ့ခိုင်ခိုင်၊ မတည်နိုင်ဘဲ၊ မပိုင်လှုပ်ရှား၊ စိတ်
ကစားသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။

၅။ ကောဓောစ၊ ဒေါသအမျက်၊ ပြင်းစွာထွက်ခြင်းလည်းကောင်း။

၆။ နိသစ္စတာ စ၊ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်၊ မဖြောင့်မှန်သည်၏ အဖြစ် လည်း
ကောင်း။

၇။ ဇုတံ စ၊ လောင်းတန်းကစား၊ အပျော်အပါး ကြူးခြင်းလည်းကောင်း။

ဣတိ ဧတံ သဗ္ဗံ၊ ဤသို့ ဖုံဖုံ၊ လုံးစုံညွှန်ကြား၊ ခုနစ်ပါးသော အရာ
သည်။ မိတ္တဿ၊ ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း၊ မိတ်ဆွေရင်းကို။ ဒုသနံ၊ ပျက်စီး
စေကြောင်း၊ မကောင်းသော အပြစ်တည်း။

လူကဲခတ်၍ သိမှတ်ရန်နည်းများ

ဤသို့ ပြဆိုအပ်သော မိတ်ဆွေ၏ အပြစ်တို့တွင် အသင်၏အပေါ်၌ တပါးမျှ
မတွေ့မြင်ရပေ၊ ထိုသို့ မတွေ့မြင်ရပုံ အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ နာပါဦး
လောဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၉၉။ ပဋုတံ သစ္စဝါဒိတံ၊ ကထာယောဂေန ဗုဇ္ဈတေ။

အထဒ္ဓတမစာပလျံ၊ ပစ္စက္ခေနာဝဂမ္ပတေ။

ပဋုတံ၊ တတ်သိလိမ္မာ၊ ပညာထက်မြက်၊ အမြင်သွက်သည်၏ အဖြစ်ကို
လည်းကောင်း။ သစ္စဝါဒိတံ စ၊ ရိုးသားမထောင့်၊ အဖြောင့်အမှန်ကိုသာ၊
ချိုသာစွာ ပြောဆိုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ကထာယောဂေန၊
နှုတ်သံစကား၊ ထုတ်ပြန်ကြားခြင်းဖြင့်။ ဗုဇ္ဈတေ၊ အမှန်ဆတ်ဆတ်၊ သိအပ်
သိရာ၏။ အထဒ္ဓတံ စ၊ မကြမ်းကြုတ် မခက်ထန်၊ မျက်မာန်မရှိသည်၏အဖြစ်ကို
လည်းကောင်း။ အစာပလျံစ၊ မလျှပ်မပေါ်၊ မလော်မလည်၊ တည်ကြည်သည်
၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ပစ္စက္ခေန၊ မျက်မှောက်ထင်ထင်၊ တွေ့မြင်ရခြင်းဖြင့်။
အဝဂမ္ပတေ၊ မုချဆတ်ဆတ်၊ သိသင့် သိအပ်၏။

အဝိပ္ပာယ်။ ။ မြက်ဆိုထုတ်ပြန်အပ်သော နှုတ်သံစကားကို ကြားနာရခြင်း
ဖြင့် အသိအလိမ္မာဉာဏ်ပညာထက်မြက်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ရိုးသား
စွာမထောင့်ဘဲ အဖြောင့်အမှန်ကိုသာ ပြောဆိုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း

ကောင်း ဆတ်ဆတ်အမှန် ကေန့်သိနိုင်ပေသည်။ အချင်းချင်း တွေ့ဆုံ၍ အစစ အမှုအရာကို သေချာထင်ထင် မျက်မှောက်၌ မြင်ရသဖြင့် ဟော့ရမ်းသောသွမ်းခြင်းမရှိ ပကတိအားဖြင့် မလျှပ်ပေါ် မလော်လည် တည်ကြည်သည်၏ အဖြစ်ကို အတပ်အမှန် ကေန့်သိနိုင်ပေသည် ဟူလို။

ထို့နောက် သူတော်ကောင်းနှင့် သူယုတ်မာနှစ်ပါးတို့ အချင်းချင်း ကွာခြားပုံအလားကို ပိုင်းခြား၍ ပြလိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါဂါထာကို ရှုတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၀၀။ အညထေဝ ဟိ သောဟဇ္ဇံ၊ ဘဝေ သုစ္ဆန္တရာတ္တနော။
ပဝတ္တတေညထာ ဝါဏီ၊ သဠောပဟတစေတသော။

သုစ္ဆန္တရာတ္တနော၊ သန့်ရှင်းကြည်လင်၊ ဖြူစင်သော စိတ်နှလုံးရှိသောသူ၏။ သောဟဇ္ဇံ၊ မိတ်ဆွေကောင်း၏ အဖြစ်သည်။ အညထေဝ၊ နှုတ်ထွက်နှင့် စိတ်ထား၊ တသားတည်း ညီညွတ်သော၊ တမျိုးတစား၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သာလျှင်။ ဘဝေ၊ ကေန့်မလွဲ၊ အမြဲဖြစ်တတ်၏။ သဠော ပဟတစေတသော၊ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲခြင်းဖြင့်၊ အမြဲဖျက်ဆီးအပ်သောစိတ်ရှိသော သူယုတ်၏။ ဝါဏီ၊ နှုတ်ထွက်ပြောကြား၊ ဆိုစကားသည်။ အညထာ၊ နှုတ်ထွက်နှင့် စိတ်ထား၊ လွန်ကွာခြားလျက်၊ တမျိုးတစား၊ “ပါးစပ်က ဘုရား ဘုရား၊ လက်က ကားရား ကားရား” ဟူသော၊ ပြားသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တတေဟိ=ပဝတ္တတေ ဝေ၊ ကေန့်မလွဲ၊ အမြဲဖြစ်တတ်သည် သာလျှင်တည်း။

၁၀၁။ မနသျညံ ဝစသျညံ၊ ကမ္မဗျညံ ဒုရာတ္တာနံ။
မနသျေကံ ဝစသျေကံ၊ ကမ္မဗျေကံ မဟာတ္တာနံ။

ဒုရာတ္တာနံ၊ ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲခြင်းဖြင့်၊ အမြဲ ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်နှလုံးရှိကုန်သော ယုတ်မာကုန်သော သူတို့၏။ မနသိ၊ နှလုံးအကြံ၊ စိတ်သန္တာန်၌။ အညံ၊ ကိုယ်နှုတ်နှစ်ပါး၊ မူရာများမှ၊ အခြားတပါးတည်း။ ဝစသိ၊ ဝစီနှုတ်မြက်၊ ပြောဆိုချက်၌။ အညံ၊ ကိုယ်မူစိတ်ထား၊ ဤနှစ်ပါးမှ၊ လုံးလုံးကွာခြားသည့်၊ တပါးတမျိုးပင်တည်း။ ကမ္မနိ၊ ကိုယ်ဖြင့်ပြုကာ၊ မူအရာ၌။ အညံ၊ နှလုံးအကြံ၊ နှုတ်မြက်သံတို့မှ၊ အခြားတပါးသာလျှင်တည်း။ မဟာတ္တာနံ၊ မြင့်မြတ်သော စိတ်ရင်း၊ နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့၏။ မနသိ၊ နှလုံးအကြံ၊ စိတ်သန္တာန်၌။ ဧကံ၊ ကိုယ်နှုတ်နှစ်ပါး၊ မူရာများနှင့်၊ တသားတည်းဟပ်၊ ညီတူထပ်၏။ ဝစသိ၊ ဝစီနှုတ်မြက်၊ ပြောဆိုချက်၌။ ဧကံ၊ ကိုယ်နှုတ်နှစ်ပါး၊ မူရာများနှင့်၊ တသားတည်းဟပ်၊ ညီတူထပ်၏။ ကမ္မနိ၊ ကိုယ်ဖြင့်

ပြုကာ၊ မူအရာ၌။ ကေ၊ ကိုယ်နှုတ်နှစ်ပါး၊ မူရာများနှင့်၊ တသားတည်းဟပ်၊ ညီတူထပ်၏။

ထိုသို့ သင်၏ သဒ္ဒန်ကာယ် ရူပနိကာယ်နှင့်တကွ အသွယ်သွယ် အဝဝသော အမူအရာတို့ကို ထောက်ချင့်သဖြင့် သင်သည် သူတော်ကောင်းအစစ် ကေန့် ဖြစ်ပေသည်ဟု တထစ်ချ ယုံကြည်ထိုက်သောကြောင့် အသင်၏အလိုအတိုင်း ကျွန်ုပ်နှင့် အတူတကွ မိတ်ဆွေသဟာယအဖြစ်ဖြင့် နေထိုင်ခြင်းငှါ အလိုရှိပါမူ နေထိုင်ပါတော့ဟု ခွင့်ပြုလိုက်လေ၏။ ဤသို့ခွင့်ပြုပြီးလျှင် ဟိရညက ကြွက်မင်း သည် မိတ်ဆွေဖွဲ့ရာ၌ ပြုလုပ်အပ်သော သစ္စာပန္နက်ခြင်း အစီအရင်ကို ပြုလုပ်ကာ ထူးမြတ်သော အစာအာဟာရတို့ဖြင့် လသုပတနက ကျီးအား ကျွေးမွေးပြုစု ပြီးလျှင် မိမိ၏ရိပ်သာ နေရာဌာနဖြစ်သော တွင်းထည်းသို့ ဝင်လေ၏။ ထိုအခါမှ စ၍ တဦးကိုတဦး အစာအာဟာရတို့ဖြင့် ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ခြင်း၊ သုခ ဒုက္ခတို့ကို မေးမြန်းခြင်း၊ ယုံကြည်အားထားလျက် အချင်းချင်း တိုင်ပင် ဆွေးနွေးခြင်းတို့ဖြင့် ကာလကြာမြင့်စွာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံ၍ နေကြလေ၏။

အရပ်တပါး ပြောင်းသွားရန် သင့်-မသင့် နှိုင်းချင့်ဘွယ်အကြောင်းများ

ထိုသို့နေကြရာ လသုပတနက ကျီးသည် ဟိရညက ကြွက်မင်းအား ဤသို့ ဆိုလေ၏—“အိုမိတ်ဆွေ ဟိရညက....ဤအရပ် ဤဒေသသည် ခဲယဉ်းငြိုငြင်၍ အလွန်လျှင် ရှားပါးသော အစာအာဟာရရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဤအရပ်ကို စွန့်ပစ်၍ အရပ်တပါးသို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းငှါ အလိုရှိပါသည်”ဟု ဆိုလေ၏။

ဟိရညက။ ။အိုမိတ်ဆွေကျီးမင်း....ဤသို့ နေရာဟောင်းကို စွန့်ပစ်၍ အရပ်သစ်တပါးသို့ သွားရောက်နေထိုင်ရန် ကြံစည်ခြင်းသည် အလျှင်းမသင့် လျော်ပါ။ အကြောင်းမူကား ရှေးသူဟောင်းတို့သည် ဌာနဘဌာ န သောဘန္တေ အစရှိသော စကားကို မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ကြပေသည်ဟုဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၁၀၂။ ဌာနဘဌာ န သောဘန္တေ၊ ဒန္တာ ကေသာ နခါ နရာ။

ဣတိ ဝိညာယ မတိမာ၊ သဌာနံ န ပရိစ္စဇေ။

ဒန္တာ စ၊ သွားတို့သည်လည်းကောင်း။ ကေသာ စ၊ ဆံပင်တို့သည်လည်း ကောင်း။ နခါ စ၊ ခြေသည်း၊ လက်သည်းတို့သည်လည်းကောင်း။ နရာ စ၊ လူတို့သည်လည်းကောင်း။ ဌာနဘဌာ၊ မိမိနေရာမှ ဌာနတပါး ရွှေ့ရှားကုန်မှု။ န သောဘန္တေ၊ မသင့်မဖွယ်သဖြင့်၊ မတင့်တယ်ကြကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိညာယ၊ ပိုင်းခြားထင်ထင်၊ သိမြင်ပြီး၍။ ဝါ၊ သိမြင်သောကြောင့်။ မတိမာ၊ ရွှေ့နောက်

မြော်မြင်၊ ပညာရှင်သည်။ သဌာနံ၊ မိမိ၏ဒေသ၊ နေထိုင်ရာဌာနကို။ န ပရိစ္စဇော၊ အလျှင်းလွတ်လွတ်၊ မစွန့်လွှတ်သင့် မစွန့်လွှတ်ရာ။

ထိုစကားကို ကြားသောအခါ လဿပတနက ကျီးက “မိတ်ဆွေ...ဤစကားသည် သိမ်ဖျင်းသေးနပ်သော လူယုတ်လူညံတို့၏ အဖျင်းနှင့်အပျင်းကို အရင်းမှ ကိုးစားလျက် ပြောကြားသောစကားသာ ဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းကို နာပါဦးလော”ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားလေ၏။

၁၀၃။ ဌာနမုသဇ္ဇ ဂစ္ဆန္တိ၊ သီဟာ သပ္ပရိသာ ဂဇာ။
တတြေဝ နိဓနံ ယန္တိ၊ ကာကာ ကာပုရိသာ မိဂါ။

သီဟာ စ၊ မျိုးရိုးမြင့်မြတ်၊ စိတ်ဓာတ်ရဲတင်း၊ ခြင်္သေ့မင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ သပ္ပရိသာ စ၊ စွမ်းရည်သတ္တိ၊ ဂုဏ်ထူးရှိသူ၊ လူကြီးလူကောင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ဂဇာ စ၊ ခွန်အားဗလ၊ ပြည့်ဝစုံလင်၊ တောပျော်ဆင်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဌာနံ၊ နေရင်းဒေသ၊ မိမိတို့၏ဌာနကို။ ဥသဇ္ဇ၊ အလျှင်းလွတ်လွတ်၊ စွန့်လွှတ်ပယ်ခွါ၍။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ထိုထိုအရပ်သို့၊ လှည့်ပတ်ကျက်စား၊ သွားလာကြကုန်၏။ ကာကာ စ၊ အဟိတ်အမှန်၊ ပဋိဿန်မီး၊ တိရစ္ဆာန်ကျီးတို့သည်လည်းကောင်း။ ကာပုရိသာ စ၊ သိမ်ဖျင်းသေးနပ်၊ လူယုတ်လူညံတို့သည်လည်းကောင်း။ မိဂါ စ၊ ဖြစ်သမျှပင်၊ အကောင်းထင်လျက်၊ ရှင်ကြည်ပျော်ပါး၊ သမင်သားတို့သည်လည်းကောင်း။ တတြေဝ၊ ထိုဖြစ်ရာဒေသ၊ မိမိတို့၏နေရင်းဌာန၌သာလျှင်။ * နိဓနံ၊ ခန္ဓာပျက်ကြွေ၊ အသက်သေခြင်းသို့။ ယန္တိ၊ မလွဲမဖောက်၊ အမြဲရောက်ကြကုန်၏။

ထို့ပြင် ရဲစွမ်းသတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရောက်ရာရောက်ရာ အရပ်တို့၌ မိမိ၏ ပညာဉာဏ်အစွမ်းဖြင့် လွှမ်းမိုး၍ နေနိုင်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ကော ဝီရဿ အစရှိသောဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၀၄။ ကော ဝီရဿ မတိမတော သဝိသယော ဝါ ဝိဒေသော တထာ၊
ယံ ဒေသံ သယတေ တမေဝ ကုရုတေ ဗာဟုပတာပါဇ္ဇိတံ။
ယံ ဒါဌာနခနဂုံဌပဟရဏော သီဟော ဝနံ ဂါဟတေ၊
တသ္မိံ ယေဝ ဟတဒ္ဓိပေန္တရုမိရေဟိ တဏှံ ဆိန္ဒတုတ္တနော။

မတိမတော၊ ထိုးထွင်းလျင်မြန်၊ အမှန်သိတတ်၊ ချီးမွမ်းအပ်သော ဉာဏ်အမြင်ရှိသော။ ဝီရဿ၊ ရဲစွမ်းသတ္တိ၊ ဂုဏ်ထူးရှိသောသူအား။ သဝိသယော၊ မိမိ၏

* ဤ၌ နိဓန-သဒ္ဒါ သေခြင်းကို ဟော၏။

အစဉ်မလွဲ၊ အမြဲတစေ၊ တည်နေရာအရပ်သည်။ ကောအတ္ထိ၊ ဖွယ်ဖွယ်ရာရာ၊ မတွယ်တာသဖြင့်၊ အဘယ်မှာ ရှိပါအံ့နည်း။ တထာ၊ ထိုနည်းပမာ၊ အတူသာ လျှင်။ ဝိဒေသော၊ ထူးဆန်းကြီးကျယ်၊ ရွံ့ဖွယ်ကြောက်ဖွယ်၊ ထိတ်ဖွယ်ဆို အပ်၊ ထိုအရပ်သည်။ ကောအတ္ထိ၊ အမှန်တိတိ၊ အဘယ်မှာရှိပါအံ့နည်း။ ယံ ဒေသံ၊ အကြင်အရပ်သို့။ သယတေ၊ သွားရောက်တစေ၊ မှီတင်းနေ၏။ တံ ဒေသံ၊ ထိုအရပ်ကို။ ဗာဟုပတာပါ၊ လက်ရုံးစွမ်းပကား၊ သတ္တိအားဖြင့်။ အဇ္ဈိတံ၊ အောင်မြင်လွှမ်းမိုး၊ သိမ်းအုပ်စိုးခြင်းကို။ ကုရုတေ-ကရေတိ၊ အမှုပိုင်ပိုင်၊ ပြုလုပ်နိုင်၏။ ဒါဌာနခနဂံဌ ပဟရဏော၊ အစွယ်နှင့် ခြေသည်း၊ လက်သည်း၊ အမြီးဟု ဆိုအပ်သော လက်နက်ရှိသော။ သီဟော၊ သားများသေဌ်နင်း၊ ခြသေ့မင်းသည်။ ယံဝနံ၊ အကြင်တောကို။ ဂါဟတေ၊ သက်ဝင်၏။ ဝါ၊ သိမ်း ပိုက်သွမ်းမိုး၊ အုပ်စိုးနေထိုင်၏။ တသ္မိံ ယေဝ ဝနေ၊ မိမိရောက်ကာ၊ သိမ်းပိုက် ရာ တဝိုက်၊ ထိုတော၌ပင်လျှင်။ ဟတဒ္ဓိပေန္တရုဓိရေဟိ၊ ညှဉ်းဆဲပုတ်ခတ်၊ သတ်ဖြတ်အပ်သော၊ မုန့်သောက်မာတင်၊ ဆင်ပြောင်၏သွေးတို့ဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ တဏှံ၊ မှတ်သိပ်သော တဏှာ၊ အာသာဆန္ဒကို။ ဆိန္ဒတိ၊ အလျှင်းမရှိ၊ မငြိမတွယ်၊ ဖျောက်ဖျက်ပယ်နိုင်၏။

ထိုသို့ လဗ္ဗပတနကကျီး ပြောဆိုသောစကားတို့ကို ဟိရညကကြွက်မင်း ကြားလေရာ ကြွက်မင်းက ဤကျီးသည် ဘယ်နည်းနှင့်မျှ တား၍ ရမည်မဟုတ်၊ ကေန္တ အရပ်တပါးသို့ သွားလိမ့်မည်သာဖြစ်သည်ဟု စဉ်းစားဆင်ခြင်မိသဖြင့် “မိတ်ဆွေ....သင် အဘယ်အရပ်သို့ သွားပါအံ့နည်း? အကယ်၍ သွားလိုပါလျှင် ဤဆိုလတံ့သော ရှေးပညာရှိတို့ မှာကြားခဲ့သောစကားကို စဉ်းစားဆင်ခြင် သင့်ပါသည်”ဟုဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုမြွက်ကြားလေ၏။

၁၀၅။ စလတေျကေန ပါဒေန၊ တိဌတေျကေန ဗုဒ္ဓိမံ။

နာသမိက္ခု ပရံ ဌာနံ၊ ပုဗ္ဗမာယတနံ စဇေ။

ဗုဒ္ဓိမံ၊ အသိအလိမ္မာ၊ ပညာဉာဏ်ရှိ၊ လူကဝိသည်။ ကေန ပါဒေန၊ တဖက် သောခြေဖြင့်။ စလတိ၊ လှုပ်ရှားကူးသန်း၍၊ စူးစမ်းရှာဖွေ၏။ ကေန ပါဒေန၊ တဖက်သောခြေဖြင့်။ တိဌတိ၊ မပျက်အခြေ၊ ရပ်တည်နေ၏။ ပရံ ဌာနံ၊ အသစ် ထူးခြား၊ တပါးသောအရပ်ကို။ အသမိက္ခု၊ သင့်-မသင့် လျော်-မလျော်ကို၊ မမြော်ခေါ် မထောက်လှမ်း၊ မစူးစမ်း မဆင်ခြင်မှု၍။ ပုဗ္ဗမာယတနံ၊ အစဉ်ရှေး ခါ၊ ရှည်ကြာမြင့်ရှောင်း၊ နေရာဟောင်းကို။ နစဇေ၊ အလျှင်းလွတ်လွတ်၊ မစွန့်လွှတ်ထည်ရာ။

ကျီး။ ။မိတ်ဆွေ....ကျွန်ုပ်သည် ရှေးမဆွကပင်လျှင် တင်ကူး၍ ကောင်းစွာ ထောက်လှမ်း စူးစမ်းအပ်ပြီးသော အရပ်ရှိပါသည်။

ဟိရညက။ ။ဤသင်၏ တင်ကူး၍ စူးစမ်းအပ်သော အရပ်သည် အဘယ် အရပ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ကျီး။ ။ဒဏ္ဍက မည်သော တော၌ ကပ္ပုရဂေါရ မည်သော ရေအိုင်တခုရှိ ပါသည်။ ထိုအိုင်ကို အမှီပြု၍ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ကျက်စားနေထိုင် ခဲ့သော ကျွန်ုပ်၏ ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်သည့် မိတ်ဆွေကြီးဖြစ်သော ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် များစွာ ပြည့်စုံသော မန္တရမည်သောလိပ်သည် ရှိပါ၏။ ဤမန္တရလိပ်သည် သူတပါးတို့အား ဆုံးမဩဝါဒပေးတတ်ကာမျှ ပေးတတ် ရုံသာ မဟုတ်၊ ကိုယ်တိုင်လည်း တရားနှင့်အညီ ကျင့်ကြံသော သဟဇဓမ္မနှင့် ပြည့်စုံပါသည်။

ထိုသို့ ကျင့်နိုင်ခဲ့သည်၏အဖြစ်ကို ပြလို၍ ပရောပဒေသေ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၀၆။ ပရောပဒေသေ ပဏ္ဍိတံ၊ သဗ္ဗေသံ သုကရံ နရနံ။
ဓမ္မေ သယမနုဋ္ဌာနံ၊ ကဿစိ သုမဟာတ္တနော။

ပရောပဒေသေ၊ သူတပါးတို့အား၊ နည်းလမ်းညွှန်ပြ၊ ဩဝါဒပေးရာ၌။ သဗ္ဗေသံ နရနံ၊ ရှိသမျှ သိမ်းကျုံး၍၊ အလုံးစုံသောသူတို့အား။ ပဏ္ဍိတံ၊ ကျွမ်းကျင် လိမ္မာ၊ ပညာရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သုကရံ၊ မခက်ခဲဘွယ်၊ အလွန်လွယ်၏။ တု၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ဓမ္မေ၊ ကျင့်သင့် ကျင့်အပ်သော ကိုယ်ကျင့် တရား၌။ သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ အနုဋ္ဌာနံ၊ လုံ့လအားထုတ်၊ အစဉ်ပြုလုပ်ခြင်း သည်။ ကဿစိ၊ အချို့သော။ ဝါ၊ တယောက်တလေမျှသော။ သုမဟာတ္တနောဝေ၊ အလွန်မြင့်မြတ်သော စိတ်ရှိသောသူအားသာလျှင်။ ဘဝတိ၊ ကေနစင်စစ်၊ အမှန်ဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဆွေကြီးဖြစ်သော ထိုမန္တရလိပ်သည် ထူးမြတ်သော အစာ အာဟာရတို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်အား ကျွေးမွေး ပြုစုပါလိမ့်မည်၊ သို့ဖြစ်၍ ထိုအရပ်သို့ ကျွန်ုပ် သွားပါအံ့ဟု ပြောဆိုလေ၏။

နေအပ် မနေအပ် အရပ်တို့ကို ခွဲခြား ပြဆိုခြင်း

ထိုသို့ ဆိုလေရာ ဟိရညက ကြွက်မင်းက “မိတ်ဆွေ.... ထိုသို့ ဖြစ်ခဲ့ပါလျှင် အကျွန်ုပ်သည်လည်း သင်နှင့်အတူ ထိုအရပ်သို့ သွားရောက်နေထိုင်ခြင်းငှါ အဘယ်သို့ ပြုလုပ်ရပါမည်နည်း၊ ကျွန်ုပ်သည် ဤယခု နေမြဲတိုင်း အရပ်၌ တဦးထည်းနေ၍ ဖြစ်နိုင်တော့မည် မဟုတ်ပါ၊ အကြောင်းကို နာပါဦးလော”ဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားလေ၏။

၁၀၇။ ယသ္မိံ ဒေသေ န သမ္မာနော၊ န ဝုတ္တိံ န စ ဗန္ဓဝေါ။
န စ ဝိဇ္ဇာဂမော ကောစိ၊ တံ ဒေသံ ပရိဝဇ္ဇယေ။

ယသ္မိံ ဒေသေ၊ အကြင်အရပ်၌။ သမ္မာနော၊ မြတ်နိုးကြည်ဖြူ၊ အလေး
မူလျက်၊ အရေးယူသောသူသည်လည်း။ န၊ စစ်စစ်ပေါက်ပေါက်၊ ရှာဖွေနှောက်
သော်လည်း၊ တယောက်မျှမရှိခဲ့။ ဝုတ္တိံ စ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း၊ ကောင်း
သော အရာသည်လည်း။ န၊ စစ်ပေါက်သမှု၊ ရှာဖွေပြုသော်လည်း၊ တခုမျှ
မရှိခဲ့။ ဗန္ဓဝေါ စ၊ ဆွေမျိုးသားချင်း၊ မိတ်ဆွေရင်းတို့သည်လည်း။ န၊ စစ်စစ်
ပေါက်ပေါက်၊ ဖွေရှာနှောက်သော်လည်း၊ တယောက်မျှ မရှိကြကုန်။ ဝိဇ္ဇာ-
ဂမော စ၊ အတတ်ပညာ၊ လေ့လာအရေး၊ သင်ကြား၍ ပေးတတ်သော။
ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော။ ပဏ္ဍိတော စ၊ ကျမ်းဂန်တတ်သိ၊ ပညာရှိသော
သူသည်လည်း။ န၊ စစ်စစ်ပေါက်ပေါက်၊ ရှာဖွေနှောက်သော်လည်း၊ တယောက်မျှ
မရှိခဲ့။ တံဒေသံ၊ ထိုအရပ်ကို။ ပရိဝဇ္ဇယေ၊ မနေအလျှင်း၊ ရှောင်ကြဉ်ကွင်းရာ၏။

ထို့ပြင် မနေအပ်သည့် အရပ်တမျိုးကို တိုးဆင့်၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍
အပရဉ္စ ဟု စကားတက်လျက် ခန့်ကော အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို
ပြောကြားပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၁၀၈။ ခန့်ကော သောတ္တိယော ိ ရာဇာ၊ နဒီ ဝေဇ္ဇော တု ပဉ္စမော။
ပဉ္စ ယတြ န ဝိဇ္ဇန္တေ၊ တတြ ဝါသံ န ကာရယေ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။

၁။ ခန့်ကော စ၊ အလိုရှိက၊ မ-စ ပေးနိုင်၊ ချေးငှါးနိုင်သော ကိုယ်ပိုင်
ဥစ္စာ၊ ချမ်းသာကြွယ်ဝသောသူလည်းကောင်း။

၂။ သောတ္တိယော စ၊ ကျမ်းဂန်စာပေ၊ ထွေထွေတတ်သိ၊ ပညာရှိ
လည်းကောင်း။

၃။ ရာဇာ စ၊ စိုးရသေ့နှင့်၊ အုပ်ချုပ်သူမင်းလည်းကောင်း။

၄။ နဒီ စ၊ သောက်ရေသုံးရေ၊ ထွေထွေပြည့်လစ်၊ ချောင်း၊ မြောင်း၊
မြစ်လည်းကောင်း။

၅။ ပဉ္စမော၊ ငါးခုမြောက်သော။ ဝေဇ္ဇော စ၊ ရောဂါပျောက်ရေး၊ ဆေးဝါး
ကုတတ်၊ ဆရာမြတ်လည်းကောင်း။

၁။ မူများစွာတို့၌ “သောတ္တိယော” (ဗေဒင်တတ်သူ) ဟု ရှိကြသည်။

ဣမေပဉ္စ၊ ဤသို့ပြဋ္ဌာန်း၊ ငါးပါးသောအရာတို့သည်။ ယတြ၊ အကြင်အရပ်၌။ နဝိဇ္ဇန္တေ၊ ချိုတဲ့ချွတ်ယွင်းလျက်၊ အလျှင်းမရှိကြကုန်။ တတြ၊ ထိုအရပ်၌။ ဝါသံ၊ မလွဲမသွေ၊ အမြဲနေခြင်းကို။ နကာရယေ၊ အလျှင်းဆတ်ဆတ်၊ မပြုအပ်မပြုရာ။

ထို့ပြင်တတန် အပရဉ္စဟု စကားခံလျက် နေသို့ရန် မလျှောက်ပတ်သော အရပ်တမျိုးကို တိုး၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ လောကယာတြာ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၁၀၉။ လောကယာတြာ ဘယံ လဇ္ဇာ၊ ဒက္ခိဏျံ စာဂသီလတာ။

ပဉ္စ ယတြံ န ဝိဇ္ဇန္တေ၊ န ကရေ တတြ သံဌိတိ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။

၁။ လောက ယာတြာ၊ သက်မွေးဝမ်းကျောင်း၊ ဖောက်ကားရောင်းဝယ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဝါ၊ လူတို့၏ထုံးစံ၊ လျော်ကန်သော အလေ့အကျင့်လည်းကောင်း။

၂။ ဘယံ စ၊ ဒုစရိုက်စု၊ မကောင်းမှုမှ၊ ပြုလုပ်ရန် ကြောက်ခြင်းလည်းကောင်း။

၃။ လဇ္ဇာ စ၊ ဒုစရိုက်စု၊ မကောင်းမှုတို့ကို၊ ပြုလုပ်ရန် ရှက်ခြင်းလည်းကောင်း။

၄။ ဒက္ခိဏျံ စ၊ ညီညွတ်လျှောက်ပတ်၊ မြင့်မြတ်သော အလေ့အကျင့်ရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။

၅။ စာဂ သီလတာ စ၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်း၊ လူဒါန်းလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။

ဣတိ ဣမေ ပဉ္စ၊ ဤသို့ညွှန်ကြား၊ ငါးပါးသော အရာတို့သည်။ ယတြ၊ အကြင်အရပ်၌။ န ဝိဇ္ဇန္တေ၊ ချိုတဲ့ချွတ်ယွင်းလျက်၊ အလျှင်းမရှိကုန်။ တတြ၊ ထိုအရပ်၌။ သံဌိတိ၊ အမြဲတစေ၊ တည်နေခြင်းကို။ န ကရေ၊ အသန့်လွတ်ကင်း၊ ရှောင်ဖယ်ကွင်းလျက်၊ အလျှင်းမပြုလုပ်ရာ။

ထို့ပြင် မနေထိုက် မနေအပ်သော အရပ်ကိုပင်လျှင် ထပ်မံ၍ ပြပြန်လိုသည် ဖြစ်၍ တတြ မိတြ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၁၀။ တတြ မိတြ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ယတြ နတ္ထိ စတုတ္ထယံ။

ဣဏဒါတာ စ ဝေဇ္ဇော စ၊ သောတ္ထိယော သုဇလာနဒီ။

မိတြ၊ သဟာယတူနေ၊ ချစ်မိတ်ဆွေ။ ယတြ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဣဏဒါတာ စ၊ ကြွေးမြီချပေး၊ ချေးငှါးတတ်သော သူလည်းကောင်း။ ဝေဇ္ဇော စ၊ အနာရောဂါ၊ ကောင်းစွာပျောက်ရေး၊ ကုမပေးတတ်သော ဆေးဆရာလည်းကောင်း။ သောတ္ထိယော စ၊ ကျမ်းဂန်စာပေ၊ ထွေထွေတတ်သိ၊ ပညာရှိလည်းကောင်း။ သုဇလာနဒီ စ၊ ရေကောင်း ရေသန့်၊ တည်တံ့မြဲလစ်၊ ချောင်း၊ မြောင်း၊ မြစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ စတုတ္ထယံ၊ ဤသို့ပြထား၊ ဤလေးပါး အပေါင်းသည်။ နတ္ထိ၊ ချီတဲချွတ်ယွင်းလျက်၊ အလျှင်းမရှိ။ တတြ၊ ထိုအရပ်၌။ နဝတ္ထဗ္ဗံ၊ မကြဉ်၊ မဖဲ၊ အစဉ်စွဲလျက်၊ အမြဲတစေ၊ မတည်နေအပ် မတည်နေရာ။

ဤသို့ ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် နေသင့် မနေသင့်သော အရပ်တို့ကို အထပ်ထပ်စိစစ်၍ သနစ်ကျပြောကြားပြီးလျှင် “မိတ်ဆွေ ကျီးမင်း.... အကျွန်ုပ်သည်လည်း ဤယခု နေမြဲအရပ်၌ မနေလိုပါ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်ကိုလည်း ထိုမန္တရလိပ်ရှိရာ ဒဏ္ဍက မည်သောတော ကပ္ပုရဂေါရ ရေအိုင်သို့ရောက်အောင် သင်နှင့်အတူ ဆောင်ကြဉ်းစေချင်ပါသည်” ဟု ဆိုလေ၏။ ထိုသို့ဆိုရာ ကျီးက “ကောင်းလှပါပြီ၊ သင်အလိုရှိသည့်အတိုင်း ထိုအရပ်သို့ ကျွန်ုပ်နှင့် အတူပါအောင် ဆောင်ကြဉ်းပါအံ့” ဟု ဆို၍ ထိုမိတ်ဆွေဖြစ်သော ကြွက်မင်းနှင့် အတူတကွ ဆန်းကြယ်သော စကားတို့ကို ပြောဆိုလျက် သွားကြရာ ထိုကပ္ပုရဂေါရရေအိုင်၏ အနီးသို့ ချမ်းသာစွာ ရောက်ကြလေ၏။

ထိုအခါမန္တရလိပ်သည် အဝေးမှပင်လျှင် လဃုပတနက ကျီးကို မြင်လေသော် အလွန်နှစ်သက် ရှင်လန်း ဝမ်းမြောက်လျက် လျင်မြန်စွာ ထပြီးလျှင် ဧည့်သည်တို့အား ပြုသင့်ပြုထိုက်သော ဝတ်တရားတို့ကို နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်စွာ ပြုစုပြီးလျှင် ဟိရညက ကြွက်မင်းအားလည်း ရိုသေလေးမြတ်စွာ စီမံပြုစုလေ၏။

ဧည့်သည်တို့အား အလေးအမြတ် ပြုအပ်ကြောင်း ဥပဒေသ

ဤအရာ၌ ဝိဇ္ဇာသမ္ဘရာကြီးသည် ဧည့်သည်တို့အား အလေးအမြတ်ပြုအပ်ပြုသင့်ကြောင်း စကားရပ်ကို ကြားညှပ်၍ ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ဂရု အဂ္ဂိ ဒွိဇာတိနံ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုသင်ကြားလေ၏။

၁၁၁။ ဂရု အဂ္ဂိ ဒွိဇာတိနံ၊ ဝဏ္ဏာနံ ပြာဟ္မဏော ဂရု။

ပတိရေကော ဂန္ဓက္ခိနံ၊ သဗ္ဗဿာဘျာဂတော ဂရု။

၁။ မူများစွာတို့၌ “သောတ္ထိယော” ဟု ရှိသည်။

ဒို့ဇာတီနံ၊ အမိဝမ်းထွက်၊ ဇာတ်ဖက်ပြုငြား၊ နှစ်ပါးသော ဖြစ်ခြင်းရှိ ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့သည်။ အဂ္ဂိ၊ မီးကို။ ဂရ၊ အလေးအမြတ်၊ ပြုလုပ်အပ်၏။ ဝဏ္ဏာနံ၊ သုဒ္ဓ၊ ဝဿ၊ ခတ္တိယရိုး၊ ဇာတ်အမျိုးတို့သည်။ ပြာဟ္မဏော၊ ပြာဟ္မဏရိုး၊ ပုဏ္ဏားမျိုးကို။ ဂရ၊ အလေးအမြတ်၊ ပြုလုပ်အပ်၏။ ဣတ္တိနံ၊ အိမ်သူမည်ပြီး၊ ဇနီးမိန်းမတို့သည်။ ဧကော၊ တယောက်ထည်းသော။ ပတိ၊ အိမ်ဦးနတ်သျှင်၊ မိမိလင်ကို။ ဂရ၊ အလေးအမြတ်၊ ပြုလုပ်အပ်၏။ သဗ္ဗဿ၊ မည်သူမည်ဝါ၊ ကွက်ကာမချင်း၊ ခပင်းဥသို့၊ အလုံးစုံသောသူသည်။ အဘျာဂတော၊ လော လော မျက်မှောက်၊ ရောက်လာသူဖြစ်၊ ဧည့်သည်သစ်ကို။ ဂရ၊ အလေးအမြတ်၊ ပြုလုပ်အပ်၏။

ထို့နောက် လသုပတနက ကျီးက မန္တရလိပ်ကို ဤသို့ဆိုလေ၏—“အို မိတ်ဆွေ မန္တရ...ဤပုဂ္ဂိုလ်အား ထူးမြတ်သော ပူဇော်ခြင်းတို့ဖြင့် အလေးတမူ အရေးယူလျက် ကြည်ဖြူစွာ ပြုစုပါလော၊ အကြောင်းမူကား ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် သူလိုငါလို သာမန် ပုဂ္ဂိုလ်စားမျိုး မဟုတ်ပါ၊ ဘုန်းကံ သမ္ဘာတို့နှင့် လွန်စွာ ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် တယောက် အပါအဝင် ဖြစ်ပါသည်။ ကရုဏာ ရတနာ၏ ဖြစ်ပေါ်ရာ ရတနာမိုင်းအစစ် သေတ္တုတွင်းကြီး ဖြစ်သည့် ဟိရညက ဟု နာမပြန့်သင်း ဂုဏ်ရောင်လင်းသော ကြွက်မင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကြွက် မင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို အနန္တမည်သော နဂါးမင်းသည် လျှာနှစ်ထောင် ဖန်ဆင်းလျက် ချီးမွမ်းထောမနာခြင်း ပြုပါသော်လည်း ကုန်ဆုံးနိုင်မည်မဟုတ် ပါ”ဟု ပြောကြားပြီးလျှင် ယခင်က စိတြဂီဝါ ခိုမင်းတို့ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော အခြင်းအရာ အကျိုးအကြောင်းတို့ကို ပြန်ပြောင်း၍ ချီးမွမ်းပြောဆိုလေ၏။

ထိုစကားကို ကြားလျှင် မန္တရလိပ်သည် ရှိသေ လေးမြတ်စွာ ဟိရညက ကြွက်မင်းအား ပြုစုပြီးလျှင် “အို အသျှင်ကြွက်မင်း.... အသျှင်သည် လူသူမနီး ဤတောကြီးသို့ ကြွရောက်လာခဲ့သော မိမိ၏ အကြောင်းရင်းကို လင်းကျင်း မိန့်ဆိုစေချင်သည်”ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထိုသို့ဆိုရာ ဟိရညက ကြွက်မင်းက “လူသူမနီး ဤတောကြီးသို့ ကျွန်ုပ် လာခဲ့ရခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို လင်းကျင်း ပြောကြားပါအံ့၊ ကောင်းစွာ နာပါလော့”ဟု ဆို၍ အောက်ပါ အကြောင်းကို ပြန်ပြောင်း၍ ပြောဆိုလေ၏။

ပရိဗိုဇ်နှင့် ကြွက်မင်းတို့ ဝတ္ထု

ဓမ္မကမည်သော မြို့၌ ပရိဗိုဇ်ရဟန်းတို့ ပျော်ပိုက်စံနေရာ သင်္ခမ်းကျောင်း တခု ရှိခဲ့၏။ ထိုသင်္ခမ်းကျောင်း၌ စူဠကဏ္ဍ မည်သော ပရိဗိုဇ်သည် မွေ့လျော် ပျော်ပိုက်၍ နေလေ၏။ ထိုပရိဗိုဇ်သည် သုံးဆောင်ပြီးသော အာဟာရ

အကြောင်းအကျန်နှင့် တကွသော ဆွမ်းခံသပိတ်ကို နံရံသစ်သားကောက်၌ ဆွဲ
ချိတ်၍ ထားပြီးလျှင် နေ့စဉ်အိပ်လေ့ရှိ၏။ အကျွန်ုပ် ဟိရညကသည်လည်း
ထိုသစ်ကောက်ချိတ်သို့ ခုန်တက်၍ သပိတ်၌ရှိသော အစာအာဟာရတို့ကို
နေ့စဉ် စားခဲ့၏။ ထိုသို့စားခဲ့ရာ တနေ့သ၌ ထိုပရိဗိုဇ်၏ ချစ်ခင် နှစ်သက်အပ်
သော မိတ်ဆွေဖြစ်သော ဝိဏကဏ္ဍ မည်သော ပရိဗိုဇ်သည် အလည်အပတ်
လာရောက်လေရာ ထိုဝိဏကဏ္ဍပရိဗိုဇ်နှင့် အထူးထူးအထွေထွေသော အကြောင်း
တို့ကို တိုင်ပင်နှီးနှော ပြောဆို၍နေစဉ် စူဠကဏ္ဍ ပရိဗိုဇ်သည် ကျွန်ုပ်ကို ခြောက်
လှန့်ရန် ဝါးခြမ်းစိတ်ဖြင့် မြေကို ပုတ်ခတ်လေ၏။ ယင်းသို့ ပုတ်ခတ်သည်ကို
ဝိဏကဏ္ဍပရိဗိုဇ်မြင်လေရာ “အို မိတ်ဆွေ.... အသင်သည် ကျွန်ုပ်၏စကား၌
အာရုံစွဲလမ်းခြင်း မပြုမူ၍ ကျွန်ုပ်ပြောကြားသော စကားမှတစ်ပါး အခြားသော
အရာ၌ အာရုံစူးစိုက် နှလုံးပိုက်ခြင်းသည် အကြောင်းအဘယ်သို့ပါနည်း၊ ယင်းသို့
ပြုလုပ်ခြင်းသည် အလျင်းမသင့်ပါ။ အကြောင်းကို နာပါဦးလော” ဟုဆို၍ အမြဲ
အစဉ် ချစ်ခင်မြတ်နိုးသောသူ၏ အင်္ဂါလက္ခဏာ ခြောက်ပါးကို ပြဆိုလိုသည်
ဖြစ်၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားလေ၏။

ချစ်သူ မုန်းသူတို့၏ အပူအရာ လက္ခဏာများ

၁၁၂။ မုခံ ပသန္တံ ဝိမလာ စ ဒိဋ္ဌိ၊

ကထာနုရာဂေါ မဓုရာ စ ဝါဏီ။

သိနေဟောဓိကော သမ္ဘမဒဿနဉ္စ၊

သဒါနုရတ္တဿ ဇနဿ လက္ခဏံ။

၁။ ပသန္တံ မုခဉ္စ၊ တွေ့ဆုံသည့်အခါ၊ ချိုသာကြည်လင်၊ မျက်နှာရွှင်ခြင်း
လည်းကောင်း။

၂။ ဝိမလာဒိဋ္ဌိ စ၊ မုန်းစိတ်လွတ်ကင်း၊ သန့်ရှင်းကြည်လင်၊ ရွှင်ပျစွာ
ကြည့်ရှုခြင်း လည်းကောင်း။

၃။ ကထာနုရာဂေါ စ၊ ဆွေးနွေးပြောကြား၊ ဆိုစကားကို၊ အားရ နှစ်
သက်စွာ နာခံခြင်း လည်းကောင်း။

၄။ မဓုရာဝါဏီ စ၊ နှုတ်မြှက်ဆိုရာ၊ ချိုသာနူးညံ့သော စကားရှိခြင်း
လည်းကောင်း။

၅။ အဓိကောသိနေဟော စ၊ လွန်ကဲခင်မင်၊ ချစ်ကြင် လေးမြတ်ခြင်း
လည်းကောင်း။

၆။ သမ္ဘမဒဿနဉ္စ၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်၊ မပြတ်ကြည့်ရှု၊ စောင်မပြုခြင်း
လည်းကောင်း။

ဣဒံ သဗ္ဗံ၊ ဤသည့်ဖုံဖုံ၊ အလုံးစုံသည်။ သဒါနုရတ္တဿ၊ အမြဲအစဉ်၊ ချစ်ခင် မြတ်နိုးသော။ ဇနဿ၊ လူ၏။ လက္ခဏံ၊ မှတ်ကြောင်းမှတ်ရာ၊ လက္ခဏာတို့ ပေတည်း။

ထို့ပြင် မချစ်ခင်သောသူ၏ အင်္ဂါလက္ခဏာ ငါးပါးကို ပြဆိုလိုသည်ဖြစ်၍ အတုဋ္ဌိဒါနံ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၁၃။ အတုဋ္ဌိဒါနံ^၁ ကတပုဗ္ဗနာသနံ၊
အမာနနံ ဒုစရိတာနုကိတ္တနံ။
ကထာပသင်္ဂေန စ နာမဝိဿတိ၊
ဝိရတ္တဘာဝဿ ဇနဿ လက္ခဏံ။

၁။ အတုဋ္ဌိဒါနံ၊ နှလုံးမသာ၊ စိတ်မပါဘဲ၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်းခြင်း လည်းကောင်း။

၂။ ကတပုဗ္ဗနာသနဉ္စ၊ ရှေးကပြုဘူး၊ သူ့ကျေးဇူးကို၊ ရည်စူး မထောက်၊ ဖျက်ပယ်ဖျောက်ခြင်း လည်းကောင်း။

၃။ အမာနနဉ္စ၊ လေးစားရိုကျိုး၊ မြတ်နိုးမမှု၊ မထိမဲ့ပြုခြင်း လည်းကောင်း။

၄။ ဒုစရိတာနုကိတ္တနံ၊ ချွတ်ချော်တိမ်းပါး၊ မှားယွင်းအမှု၊ ပြုမိသည့် အရာကို၊ ထင်စွာဖွင့်လင်း၊ အတင်းပြောကြားခြင်း လည်းကောင်း။

၅။ ကထာပသင်္ဂေန၊ စကားစပ်ရာ၊ ပြောဆိုခါ၌။ နာမဝိဿတိ စ၊ အမည်ကိုမသိ၊ မမှတ်မိခြင်း လည်းကောင်း။

ဣဒံ သဗ္ဗံ၊ ဤသို့ပြရာ၊ အလုံးစုံသော လက္ခဏာသည်။ ဝိရတ္တဘာဝဿ၊ မချစ်မခင်၊ မမင်သော သဘောရှိသော။ ဇနဿ၊ လူ၏။ လက္ခဏံ၊ မှတ်သင့်မှတ်ရာ၊ လက္ခဏာပေတည်း။

ဤသို့ ဝိဇ္ဇာကဏ္ဍ ရသေ့သည် မုန်းသောသူ၏ လက္ခဏာ၊ ချစ်သောသူ၏ လက္ခဏာတို့ကို ပြဆိုပြီးလျှင် သင်ယခုပြသော အမူအရာသည် မုန်းသောသူ၏ အမူအရာ လက္ခဏာသာဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလောဟု ဆိုလေ၏။

ယင်းသို့ပြောဆိုရာ စူဠကဏ္ဍပရိဗိုဇ်က ဤသို့ပြန်ကြားလေ၏—“အိုမိတ်ဆေ ဝိဇ္ဇာကဏ္ဍ....အကျွန်ုပ်သည် အသင်ပြောဆိုအပ်သော စကား၌ မနှစ်သက် မစွဲလမ်းခြင်းမဟုတ်ပါ။ စင်စစ်မှာမူ ကြည့်ရှုပါဦးလော၊ ကျွန်ုပ်၏အကျိုးမဲ့ကို ပြုတတ်သော ဤကြွက်သည် နေ့စဉ်ပင်လျှင် သပိတ်၌ထားသော အစာအာဟာရကို ခုန်လျက် ခုန်လျက် တက်၍ စားသုံးနေပါသည်” ဟု ပြန်ကြားလေ၏။

၁။ အချို့မူ၌ “အဒိဋ္ဌိဒါနံ” ဟု ရှိသည်။

အကျိုးကိုဆ၍ အကြောင်းသိရပုံ

ယင်းသို့ ပြောဆိုရာ ဝိဏကဏ္ဍ ပရိဗိုဇ်သည် ထိုသပိတ်ချိတ်၍ထားသော သစ်သားကောက်ကို ကြည့်ရှုပြီးလျှင် ဤသို့ ဆိုလေ၏—“မိတ်ဆွေ....အားအင် ဗလ သေးငယ်လှသော ဤကြွက်သည် ထိုမျှလောက်မြင့်သော အရပ်ကို အဘယ်ကြောင့် ခုန်၍ တက်နိုင်ဘိသနည်း? ဤသို့ ခုန်၍တက်ရာ၌ ခုန်နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းတစုံတခု ရှိတန်ရာ၏။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် အကသ္မာ အစရှိသော စကားကို ရှေးသူဟောင်းတို့ ပြောကြားခဲ့ပေသည်။

၁၁၄။ အကသ္မာ ယုဝတီ ဝုဒ္ဓံ၊ ကေသေသ္မာကသျှ စုဗ္ဗတိ။
ပတိံ နိဒ္ဒယမာလိဂုံ၊ ဟေတု အတြ ဘဝိဿတိ။

ယုဝတီ၊ ပျိုမျစ်နုနယ်၊ အရွယ်နှင့်ပြည့်စုံသော မိန်းမသည်။ ‘အကသ္မာ၊ အကြောင်းမဲ့သက်သက်၊ ရုတ်တရက် ထထည့်၍။ ဝုဒ္ဓံပတိံ၊ အရွယ်ယွင်းယို၊ ယောက်ျားအိုကြီးကို။ နိဒ္ဒယံ၊ တင်းတင်းကြီး။ ဝါ၊ မလျော့မပြင်း၊ တင်းတင်းကြပ်ကြပ်။ အာလိဂုံ၊ အားရနှစ်သက်၊ လည်နှဲ့ဖက်၍။ ကေသေသျှ၊ ဆံပင်တို့၌။ အာကသျှ၊ မြဲမြံခိုင်ခိုင်၊ ဆုပ်ဆွဲကိုင်၍။ စုဗ္ဗတိ၊ ထူးထူးဆန်းဆန်း၊ တွေ့မြင်သူ၊ အံ့မခန်းအောင်၊ နမ်းရှုပ်ခြင်းပြုလေ၏။ အတြ၊ ထိုသို့ ထူးထူးဆန်းဆန်း၊ နမ်းရှုပ်ခြင်းပြုလုပ်ရာ၌။ ဟေတု၊ ပြုလုပ်ဖို့ရန်၊ အကြောင်းခံသည်။ ဘဝိဿတိ၊ မချွတ်ကေန်၊ အမှန်တည့်တည့်၊ ရှိသည်ဖြစ်ပေလတံ့။

ယင်းသို့ ပြောဆိုသောအခါ စူဠကဏ္ဍ ပရိဗိုဇ်က “ထို ခါးကိုင်းယွင်းယို ယောက်ျားအိုကြီးကို အသက်အငယ် အရွယ်နုပျိုသော မယားကလေးက အားပါးတရ ဖက်ရမ်းနမ်းရှုပ်ပုံ အကျယ်ကို အဘယ်သို့ မှတ်ရပါမည်နည်း” ဟု မေးလေရာ ဝိဏကဏ္ဍပရိဗိုဇ်က အောက်ပါဝတ္ထုကို ပြောကြားလေ၏။

အဘိုးအိုကြီးနှင့် မိန်းမငယ်တို့ ဝတ္ထု

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ဘင်္ဂလားနယ်အလယ်ပိုင်းတွင် ကောသမ္မိမည်သော မြို့၌ ဥစ္စာဓန ကြွယ်ဝပြည့်စုံသော စန္ဒနဒါသမည်သော ကုန်သည်တယောက် ရှိလေ၏။ ထိုကုန်သည်သည် အသက်ကြီးမြင့် အရွယ်ရင့်သော်လည်း ကာမအာရုံ ကာမဂုဏ်၌ ခုံမင်နှစ်သက် စွဲလမ်းချက် အားကြီးလှသဖြင့် သောင်းကျန်းတက်ကြွသော ရာဂ၏ထိုးကျင့်နှိပ်စက်သောအရာကို ချွေတာအောင်အည်း သည်းခံ၍မနေနိုင်သည်လည်းတကြောင်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ ကြွယ်ဝ ချမ်းသာခြင်းကို အရင်းပြုလျက် မာန်မာနတက်ကြွသဖြင့် အကွက်ကျ ထယ်ထယ်ဝါဝါအားဖြင့် ဖွယ်ဖွယ်ရာရာ နေလိုသည်လည်း တကြောင်းဖြစ်၍ ကုန်သည်တယောက်၏ သွီးဖြစ်သော

လုံးကြီးပေါက်လှ ရင်စစ်အရွယ် နုနယ်ပျိုမျစ်၍ ချစ်စဖွယ်ဖြစ်သော မိန်းမငယ်
ကို တောင်းရမ်းပြောဆိုလျက် ထိမ်းမြားလက်ထပ် သင့်မြတ်၍ နေလေ၏။

မယားပျိုသည် လင်အို၌ မမွေ့လျော်ပုံ

ထိုမိန်းမငယ်သည်လည်း နတ်သွီး၏အသွင်ကဲ့သို့ လှပတင့်တယ် ရှုချင်ဘွယ်ရှိ
၍ အရွယ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထို အသက်ကြီးမြင့် အရွယ်ရင့်ပြီးသော ယောက်ျားအို
ကြီးသည်လည်း ထိုမိန်းမငယ်အား ရောင့်ရဲတင်းတိမ်လျက် နှစ်သက်အားရ အလို
ပြည့်ဝစေရန် အမှန်မတတ်နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင်
တို့သည် သသိနီဝ ဟိမတ္တာနံ အစရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုခဲ့ကြပေသည်။

၁၁၅။ သသိနီဝ ဟိမတ္တာနံ၊ သမ္မတ္တာနံ ရဝိမှိဝ။

မနော န ရမ္မတေ ထိနံ၊ ဇရာယ ပိဋ္ဌိတေ^၁ ပတိ။

ဟိမတ္တာနံ၊ ဆီးနှင်းအအေးဓာတ်ဖြင့်၊ ပြင်းစွာ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သောသူတို့၏။
မနော၊ တွင်းဓာတ်မနော၊ စိတ်သဘောသည်။ သသိနီ၊ အေးမြထိန်ဝင်း၊
တောက်ပလင်းသော လမင်း၌။ န ရမ္မတေ ဣဝ စ၊ အလိုမတွေ့၊ မပျော်မွေ့
သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သမ္မတ္တာနံ၊ အိုက်စပ်ပူလောင်ခြင်းဖြင့်၊ အပြင်းနှိပ်စက်
အပ်ကုန်သော သူတို့၏။ မနော၊ တွင်းဓာတ်မနော၊ စိတ်သဘောသည်။ ရဝိမှိ၊
တောက်လင်းထိန်ထိန်၊ ပူရှိန်လျှမ်းတက်၊ သူရိန်စက်၌။ န ရမ္မတေ ဣဝ စ၊
အလိုမတွေ့၊ မပျော်မွေ့သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ထိနံ၊ ပျိုမျစ်နုနယ်၊ မိန်းမငယ်
တို့၏။ မနော၊ တွင်းဓာတ်မနော၊ စိတ်သဘောသည်။ ဇရာယ၊ ရင့်ရော်အိုမင်း
ခြင်းဖြင့်။ ပိဋ္ဌိတေ၊ နှိပ်စက်အပ်သော။ ပတိ—ပတိမှိ၊ ထိုင်းမှိုင်းယှင်းယှို၊
ယောက်ျားအိုကြီး၌။ န ရမ္မတေ၊ ခင်မင်ချစ်ကြိုက်၊ နှစ်ခြိုက် ပျော်ပျော်၊
မမွေ့လျော်နိုင်ပေ။

ယင်းသို့ မိန်းမငယ်တို့သည် ယောက်ျားအိုကြီး၌ မမွေ့လျော်နိုင်ကြောင်းကို
ဆရာမြတ်တို့သည် ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်သေး၏။

၁၁၆။ ပလိတေသု ဟိ ဒိဋ္ဌေသု၊ ပုမာ ကာ နာမ ကာမိတာ။

ဘေသဇ္ဇမိဝ မညန္တေ၊ ယဒညမနသာ ထိယော။

ထိယော၊ ကြီးငယ်မဟူ၊ မိန်းမသူတို့သည်။ ယံ—ယေန ကာရဏေန၊ အကြင့်
ကြောင့်။ အညမနသာ၊ မိမိ၏ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျားမှတစ်ပါး၊ အခြား
သော ယောက်ျား၌၊ လော်လည်ဖောက်ပြားလျက်၊ မှောက်မှားတပ်မက်သော

၁။ ဇရာဇီရဏိန္ဒြိယေ—ဟုလည်း ရှိသည်။

စိတ်ရှိကြကုန်၏။ ပတိံ၊ မိမိ၏ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျားကို။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဇေယျာ၊ ဝေဒနာကြောင့်၊ မနေသာသည့်အတွက်၊ ဇုတ်မှိတ်လျက် သောက်မျိုးရသော ဆေးခါးကြီးကဲ့သို့။ ဟိ - ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ မညန္တေ၊ အောက်မေ့စဉ်းစား၊ သဘောထားကြကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ မလုံသာမှု၊ ဇုတ်မှိတ်၍ ပြုရခြင်းကြောင့်။ ယဒိ၊ အကယ်၍။ ပလိတေသု၊ ဦးခေါင်းထက်တွင်၊ အသွင်တမူ၊ ဆံပင်ဖြူတို့ကို။ ဒိဋ္ဌေသု၊ ပေါက်ရောက်ထင်ထင်၊ တွေ့မြင်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ပုမာ၊ ငယ်ကချစ်ခင်၊ ငယ်ကကြင်သည့်၊ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျားကို။ ကာ နာမ၊ ဘယ်သို့မည်ရ၊ ဘယ်မိန်းမသည်။ ကာမိတာ၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊ နှစ်သက်အပ်ပါတော့အံ့နည်း။

လင်အိုက မယားပျိုကို စွဲတတ်ပုံ

အရွယ်ယွင်းယို အိုမင်းသော ယောက်ျားကြီးသည် ပျိုမျစ်နုနယ် အရွယ်နှင့် ပြည့်စုံသော မယားကလေးကို အလွန်လျှင် စွဲလမ်းတပ်မက် နှစ်သက်တတ်၏။ ထိုသို့ စွဲလမ်းတပ်မက် နှစ်သက်တတ်ကြောင်းကို ရှေးယခင် ဆရာမြတ်တို့သည် ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြကုန်၏။

၁၁၇။ ဓနာသာ ဇီဝိတာသာ စ၊ ဂရု ပါဏဘူတာနံ သဒါ။

ဝုဒ္ဓဿ တရုဏီ ဘရိယာ၊ ပါဏေဟပိ ဂရိယတိ။

ပါဏဘူတာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ ဓနာသာ စ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာ၌၊ တွယ်တာအစဉ်၊ ခင်မင်နှစ်သက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဇီဝိတာသာ စ၊ မိမိ၏အသက်၌၊ မပျက်အစဉ်၊ ခင်မင်တွယ်တာခြင်းသည်လည်းကောင်း။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ဂရု၊ အလေးတမူ၊ အရေးယူမှု၊ အလွန်ပြု၏။ ဝုဒ္ဓဿ၊ အရွယ် ယွင်းယို၊ အိုမင်းသော ယောက်ျားကြီးသည်။ တရုဏီ၊ အသက်အရွယ်၊ နုနယ်ပျိုမျစ်သော။ ဘရိယာ၊ အိမ်သူသက်ထား၊ မိမိ၏မယားကို။ ပါဏေဟပိ၊ ဥစ္စာ စည်းစိမ်နှင့်၊ ဇီဝိန် အသက်တို့ထက်လည်း။ ဂရိယတိ၊ ဆထက်ပိုချွန်၍၊ အလွန်အရေးထားလျက်၊ အများကြီး အလေးပြုအပ်၏။

ထို့ပြင် အရွယ်ယွင်းယို အဘိုးအိုကြီးသည် စိတ်ရှိတိုင်း ကိုယ်မပါသဖြင့် ကာမဂုဏ်ကို အလိုအတိုင်း မခံစားနိုင်သည့်အတွက် ဖြစ်ပျက်ပုံ အကြောင်းအရာကို နောပဘောတ္တုံ အစရှိသော ဂါထာဖြင့် ဆက်လက်၍ ပြဆိုပြန်လေ၏။

၁၁၈။ နောပဘောတ္တုံ န စ စတ္တုံ၊ သက္ကောတိ ဝိသယံ ဇရီ။

အဋ္ဌိ နိဒ္ဒဿနော သေဝ၊ ဇိဂ္ဂိယ လေဟတိ ဧကဝလံ။

ဇရို၊ ဇရာဖိစီး၊ သက်ကြီးယွင်းယို၊ အဘိုးအိုသည်။ ဝိသယံ၊ ငါးဖြာအာရုံ၊ ကာမဂုဏ်ကို။ ဥပဘောတ္တု၊ စ၊ တင်းတိမ်နှစ်ခြိုက်အောင်၊ သုံးဆောင်ခံစားခြင်း ငှါလည်း။ န သက္ကောတိ၊ ဣန္ဒြေမသန်၊ ချိုယွင်းဟန်ကြောင့်၊ အမှန်မတတ်နိုင် ပေ။ စတ္တု၊ စ၊ လုံးလုံးပိုင်ပိုင်၊ မသုံးနိုင်သဖြင့်၊ အဆုံးတိုင် စွန့်ပစ်ခြင်းငှါလည်း။ န သက္ကောတိ၊ အာသာတင်းတင်း၊ စွဲလမ်းခြင်းကြောင့်၊ အလျှင်းမစွမ်းနိုင်ပေ။ ကိမိဝ၊ နှိုင်းစာဘို့ရာ၊ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ နိဒ္ဒဿနော၊ ယိုယွင်းနဲ့ ယိုင်လျက်၊ ခိုင်ခံ့သောသွားမရှိသော။ သွာ၊ အရွယ်ရင့်ပြီး၊ ခွေးအိုကြီးသည်။ အဋ္ဌ၊ ရရှိပိုင်စိုး၊ အမဲရိုးကို။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဇိဝှါယ၊ လျှာဖြင့်။ လေဟတိ ဣဝ၊ မပစ်နိုင် မခွါရက်ဘဲ၊ လျက်ကာ လျက်ကာဖြင့်၊ အာသာကိုပြေစေ၍၊ နေရရှာဘိသကဲ့သို့တည်း။

ထိုအခါ လိလာဝတီ သည် အသက်အရွယ် ကြီးရင့်ပြီးသော အဘိုးအိုကြီးကို အနည်းငယ်မျှ မချစ်ခင် မစုံမက်နိုင်သည်လည်းတကြောင်း၊ မိမိ၏ ရုပ်ရည်ရူပ၊ လှပတင့်တယ် အရွယ်နှင့်ပြည့်စုံခြင်းကို အရင်းပြုသဖြင့်လည်းကောင်း အမျိုး သွီးတို့၏ စောင့်ရှောက်အပ်သော စည်းကမ်းအချက်တို့ကို ဖျက်ဆီးချိုးဖောက်၍ အခြားသော ကုန်သည်၏ သားတယောက်နှင့် ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်စွဲလမ်း လျက် အချစ်စခန်းဖွင့်၍ နေလေ၏။

မိန်းမတို့ ပျက်စီးဖောက်ပြားတတ်သည့် အကြောင်းများ

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင်တို့သည် မိန်းမတို့၏ ပျက်စီး တတ်သောအကြောင်း တဆယ့်တပါးတို့ကို သတိကြီး ပိတုမန္တရေ အစရှိသော ဂါထာတို့ဖြင့် မိန့်ဆိုခွန်းဟ၍ ညွှန်းပြတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

၁၁၉။ သတိကြီး ပိတုမန္တရေ နိဝသတိ ယာတြောဿဝေ သင်္ဂတိ၊
ဂေါဋ္ဌိ ပုရိသသန္တိဓိမ္မိ အနိယမော ဝါသော ဝိဒေသေ တထာ။
သံသဂ္ဂေါ သဟ ကုလဋ္ဌာဘိ အသကိံ ဝုတ္တိယာ နိဇာယ ခတိ၊
ပတိဝုဒ္ဓကမိဿိတံ ပဝါသနံ နာသဿ ဟေတု ထိယာ။

၁။ သတိကြီး - သပဋ္ဌာနံ၊ အမှုကိစ္စ၊ ဟူသမျှတို့၌၊ ကိုယ်သာစိုးပိုင်၊ ကိုယ်တိုင် ပြဋ္ဌာန်းသဖြင့်၊ အရမ်းမဲ့ အတွင်စိုင်းလျက်၊ ထင်တိုင်းပြုမူခြင်း လည်းကောင်း။

၂။ ပိတုမန္တရေ၊ အဘ၏ရိပ်သာ၊ အိမ်ဂေဟာ၌။ နိဝသတိ စ၊ ကာလရှည် ကြာ၊ လေးမြင့်စွာ နေရခြင်း လည်းကောင်း။

ဟိ-ပြန် ၁-၁၀—ပ-မ-ဗ-သ-၈

- ၃။ ယာတြောဿဝေ၊ အခမ်းအနားတည်ထွင်၍၊ စီရင်အပ်သော ပွဲသဘင်
၌။ သင်္ဂတိံ စ၊ အတူပါဝင်၊ ပျော်ရွှင် ဆင်နွှဲခြင်း လည်းကောင်း။
- ၄။ ပုရိသ သန္နိဓိမ္မိ၊ ယောက်ျားတို့၏ အနီးအနား၊ ထံပါးမျက်မှောက်၌။
ဂေါဠိံ စ၊ ဝိုင်းဖွဲ့ရယ်မော၊ တသောသောနှင့်၊ ပြောဆိုနေထိုင်ခြင်း
လည်းကောင်း။
- ၅။ အနိယမော၊ မိမိနေရာ၊ အိမ်ဂေဟာ၌၊ သေချာမစွဲ၊ မတည်မြဲသော။
ဝါသော စ၊ ထိုထိုအိမ်တို့သို့ လှည့်လည်သွားလာ၊ ပြောဆိုကာ
နေထိုင်ခြင်း လည်းကောင်း။
- ၆။ တထာ၊ ထို့အတူ။ ဝိဒေသေ၊ မိမိအမြဲနေရာ၊ မြို့ရွာဒေသမှတစ်ပါး၊
အခြားသောအရပ်၌။ ဝါသော စ၊ အမြဲမတည်၊ လှည့်လည်၍ နေထိုင်
ခြင်း လည်းကောင်း။
- ၇။ ကုလဋ္ဌာဘိ၊ လျှပ်ပေါ် မတည်၊ လော်လည် သော့သွမ်း၊ ဟော့ရမ်းသော၊
မိန်းမယုတ်တို့နှင့်။ သဟ၊ အတူတကွ။ သံသဂ္ဂေါ စ၊ ဆက်ဆံပေါင်းဖက်၊
ရောယှက်မကွေ့၊ အတူနေခြင်း လည်းကောင်း။
- ၈။ အသကိံ၊ တကြိမ်မက၊ အကြိမ်များစွာ။ နိဇာယ ဝုတ္တိယာ၊ မိမိ၏
ကောင်းသော အကျင့်စာရိတ္တ၏။ ဝါ၊ မိမိ၏အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း
ကောင်းသောအမှု၏။ ခတိံ စ၊ ပျက်စီးယိုယွင်း၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း
လည်းကောင်း။
- ၉။ ပတိဝုဒ္ဓကံ၊ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျား၏၊ သက်ကြီးယွင်းယို၊ အရွယ်
အိုခြင်း လည်းကောင်း။
- ၁၀။ ဣဿိတံ စ၊ မိမိလင်ယောက်ျား၏၊ အချောင်မယား၊ အမြှောင်ထား
သည့်အတွက်၊ စိတ်ရတက်ဆူပူလျက်၊ ငြူစူဆောင့်အောင့်၍ နေရခြင်း
လည်းကောင်း။
- ၁၁။ ပဝါသနံ၊ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျားနှင့်၊ သီးခြားလွတ်ကင်း၊
ကွေ့ကွင်း၍နေရခြင်း လည်းကောင်း။

ဣတိ ဧတံ သဗ္ဗံ၊ ဤသို့စုပေါင်း၊ အလုံးစုံသော အကြောင်းသည်။ ထိယာ၊
မနဆိုးယုတ်၊ အပုပ်အသိုး၊ မိန်းမမျိုး၏။ နာသဿ၊ စည်းကမ်းဖောက်ပြား၊
မှောက်မှားပျက်စီးခြင်း၏။ ဟေတု၊ မချွတ်မလွဲ၊ အမြဲဖြစ်တတ်သော အကြောင်း
ပေတည်း။

ထိုမှတစ်ပါး မိန်းမတို့၏ ဖောက်ပြား ပျက်စီးတတ်သော အကြောင်း ခြောက်
ပါးကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အပရစ္ဆ ဟု စကားပျိုးလျက် ပါနံ ဒုဇ္ဇနသံသဂ္ဂေါ
အစရှိသော ဂါထာကို ဆက်လက်၍ တဖန် ရှုတ်ဆိုပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ —

၁၂၀။ ပါနံ ဒုဇ္ဇနသံသဂေါ၊ ပတျာ စ ဝိရဟောဋ္ဌနံ။
သုပ္ပဉ္စာညဂေဟေ ဝါသော၊ နာရီနံ ဒုသနာနိ ဆ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။

၁။ ပါနဉ္စ၊ မူးယစ်ပျော်ပါး၊ သေအရက် သောက်စားခြင်း လည်းကောင်း။

၂။ ဒုဇ္ဇနသံသဂေါ စ၊ ယုတ်မာပျက်ချော်၊ မသူတော်တို့နှင့်၊ ပေါင်းဖော်
ယှဉ်ကပ်၊ ဖက်စပ်၍နေခြင်း လည်းကောင်း။

၃။ ပတျာ စ ဝိရဟော၊ မိမိ၏ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျားနှင့်၊ များ
စွာ နေရက်၊ စဉ်ဆက်ရှည်ကြာ၊ ကင်းကွာ၍ နေရခြင်း လည်းကောင်း။

၄။ အဋ္ဌနံ၊ မိမိ၏ရိပ်သာ၊ အိမ်ဂေဟာ၌၊ မြဲစွာမတည်၊ အိမ်လည်တတ်ခြင်း
လည်းကောင်း။

၅။ သုပ္ပဉ္စ၊ အလွန်အမင်း၊ ပြင်းထန်စွာ အိပ်ခြင်း လည်းကောင်း။ ဝါ၊
ယောက်ျားတစ်ပါးနှင့်၊ ပျော်ပါး ပေါင်းဖော်ရသည်ဟု၊ အိပ်မက်ခြင်း
လည်းကောင်း။

၆။ အညဂေဟေ၊ သူတစ်ပါးတို့စံရာ၊ အိမ်ဂေဟာ၌။ ဝါသော စ၊ သွား
ရောက် မပြတ်၊ လည်ပတ်နေထိုင်ခြင်း လည်းကောင်း။

ဣတိ ဣမာနိ ဆ၊ ဤသို့ ညွှန်ကြား၊ ခြောက်ပါးသော အကြောင်းတို့သည်။
နာရီနံ၊ ကောက်ကျစ်တွင်းဆိုး၊ မိန်းမမျိုးတို့၏။ ဒုသနာနိ၊ ဖြစ်ရိုးအမှန်၊ ကေန်
ဖောက်ပြားလျက်၊ မှောက်မှားပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းတို့တည်း။

မိန်းမများ မပျက်စီးမဖောက်ပြားနိုင်သည့် အကြောင်းသုံးပါး

ထို့ပြင် မိန်းမတို့ မပျက်စီး မဖောက်ပြန်နိုင်သော အကြောင်း သုံးပါးတို့ကို
ဌာနံ နတ္ထိ အစရှိသော ဂါထာဖြင့် ပြဆိုပြန်လေ၏။

၁၂၁။ ဌာနံ နတ္ထိ ခဏော နတ္ထိ၊ နတ္ထိ ပတ္ထယိတော နရော။

တေန နာရဒ နာရီနံ၊ သတိတို့မူပဇာယတေ။

နာရဒ၊ နာရဒရသေ့။ နာရီနံ၊ မိန်းမတို့အား။ ဌာနံ၊ ယောက်ျားတစ်ပါးနှင့်၊
ပျော်ပါးစပ်ယှက်၊ ပေါင်းဖက်ရန် ဒေသ၊ အကွက်ကောင်း ဌာနသည်။ နတ္ထိ၊
မရှိခဲ့အံ့။ ခဏော၊ ယောက်ျားတစ်ပါးနှင့်၊ ပျော်ပါးစပ်ယှက်၊ ပေါင်းဖက်ဖို့ရာ၊
ခွင့်အခါသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိခဲ့အံ့။ ပတ္ထယိတော၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊ ကြိုက်နှစ်သက်

အပ်သော။ နရော၊ သဘောမျှတ၊ စွဲလမ်းသူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိခဲ့အံ့။ တေန၊ ထိုသို့ ဌာနကောင်း၊ အခွင့်ကောင်းနှင့်၊ ပေါင်းဖော်ရန်ဟူ၊ စွဲမက်သူ မရှိခြင်းကြောင့်။ သတိတံ၊ တင့်တယ်လျောက်ပတ်၊ ကောင်းမြတ်သော မိန်းမ၏အဖြစ်သည်။ ဥပဇာယတေ၊ အခွင့်ပိုင်ပိုင်၊ မရှိနိုင်သဖြင့်၊ အနိုင်နိုင် ဖြစ်တတ်၏။

မိန်းမတို့မှာ စွဲ၍ အမြဲချစ်မုန်းသူမရှိပုံ

ထို့ပြင် မိန်းမတို့သည် မချစ်ကြိုက်သော သူဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အမြဲ ချစ်ကြိုက်သော သူဟူ၍လည်းကောင်း မရှိကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ န ထိနမပိယော အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၂၂။ န ထိနမပိယော ကောစိ၊ ပိယော ဝါပိ န ဝိဇ္ဇတေ။
ဂါဝေါ တိဏမိဝါရညေ၊ ပတ္တယန္တိ နဝံ နဝံ။

ထိနံ၊ ကြုံရာစူးစိုက်၊ အာရုံလိုက်၍၊ ချစ်ကြိုက်တတ်သူ၊ မိန်းမဟူသမျှတို့သည်။ အပိယော၊ မနှစ်မမြိုက်၊ မချစ်ကြိုက်သော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်၊ လူမှပေါက်ဖွား၊ လူယောက်ျားမည်သည်။ နဝိဇ္ဇတေ၊ စင်စစ်ကေန၊ မရှိမှန်၏။ အပိ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ပိယော၊ မလွဲအစဉ်၊ မခွဲချင်အောင်၊ အမြဲခင်မင်၍ နေသော။ ကောစိဝါ၊ တစုံတယောက်၊ လူမှပေါက်ဖွား၊ လူယောက်ျားသည်။ နဝိဇ္ဇတေ၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန်မရှိပေ။ ကိမိဝ၊ နမူတန္တု၊ စံပြနိုင်ငံဘွယ်၊ ဥပမာအဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။ ဂါဝေါ၊ ကြီးကြီးငယ်ငယ်၊ သွယ်သွယ် မခြား၊ နွားအများတို့သည်။ အရညေ၊ တောမြိုင်တခွင်၊ စားကျက်ပြင်၌။ နဝံ နဝံ၊ တရစ် တရစ်၊ အသစ်သစ်ဖြစ်သော။ တိဏံ၊ မြင်မြင်ရာရာ၊ မြက်အစာကို။ ပတ္တယန္တိဣဝ၊ ငမ်းငမ်းအာသာ၊ တောင့်တရှာဘိသကဲ့သို့။ တထာ၊ ပမာမခြား၊ ထိုအလားသာလျှင်။ နဝံ နဝံ၊ တရစ်တရစ်၊ လင်အသစ်ကို။ ပတ္တယန္တိ၊ တောင့်တမြော်မှန်းလျက်၊ တမ်းတ၍ နေတတ်ကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ မိန်းမတို့၏ သဘောသည် ယောက်ျားတကာ မြင်ရာရာကို အာသာနှစ်ခြိုက်လျက် ချစ်ကြိုက်တတ်သော သဘောရှိကြကုန်၏။ မချစ်မခင် မစုံမက် မနှစ်သက်သော ယောက်ျားမည်သည်မရှိ၊ လူမှမွေးဖွားသော လူယောက်ျားမှန်ခဲ့ပါလျှင် မြင်မြင်သမျှ တယောက်မကျန် ကေန္တ မရှောင်လွှဲဘဲ ချစ်ကြိုက်မြဲပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း မလွဲအစဉ် မခွဲချင်အောင် အမြဲခင်မင်သော ယောက်ျားဟူ၍လည်း မရှိပေ။ ဥပမာအားဖြင့် နွားတို့သည် မိမိတို့၏စားကျက်၌ နှစ်သက်လောက်သော မြက်အစာကို စားသုံးကာ နေရပါသော်လည်း ရပြီးသော အစာဖြင့် မည်သည့်အခါ၌မျှ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်း မရှိဘဲ တောမြိုင်တခွင် စားကျက်ပြင်ကျယ်သမျှ၌ ခဏခဏ အစာပြောင်း

လျက် အဟောင်းကိုပစ်ပြီးလျှင် အသစ်အသစ်၌ အာသာပို၍ အလိုရှိကြသကဲ့သို့၊ ထို့အတူ မိန်းမဟူသမျှတို့သည်လည်း ကျန်မ၏ လင်တဆူ ဤလူကလဲခဲလျှင် ဖွဲ့ဆန်ကဲ့ မှတ်ထင်ပုံနှင့် ယုံလောက်အောင် တသောသော မာယာဉာဏ်ပလီ နှောလျက် နှုတ်ဖျားက ပြောသော်လည်း အတွင်းသားသဘော အစစ်မှာမူ တရစ်တရစ် လင်အသစ်ကိုသာလျှင် နှစ်သက်သော အာသာဆန္ဒဖြင့် တောင့်တမြော်မှန်းလျက် တမ်းတ၍သာ နေတတ်ကြပေသည်ဟူလို။

ကျားနှင့်မတို့ တကွနီးကပ် မနေအပ်ပုံ

ထို့ပြင် မိန်းမနှင့် ယောက်ျားတို့ကို နီးကပ်စွာ မနေစေသင့်ကြောင်းကို အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် ပြဆိုပြန်လေ၏။

၁၂၃။ ဃတကုမ္ဘသမာ နာရီ၊ တတ္တင်္ဂါရသမော ပုမာ။
တသ္မာ ဃတဉ္စ အဂ္ဂိံစ၊ နေကတြ ဌာပယေ ဗုဓော။

နာရီ၊ မိန်းမသည်။ ဃတကုမ္ဘသမာ၊ ထောပတ်အိုးနှင့်တူ၏။ ပုမာ၊ ယောက်ျားသည်။ တတ္တင်္ဂါရသမော၊ ခြစ်ခြစ်ပူသောမီးကျီးခဲနှင့် တူ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဃတဉ္စ၊ မီးတည်းဟူသောယောက်ျားနှင့် တွေ့လျှင်၊ အရည်ပျော်တတ်သော ထောပတ်နှင့်တူသော မိန်းမကိုလည်းကောင်း။ အဂ္ဂိံစ၊ ထောပတ်တည်းဟူသောမိန်းမကို အရည်ပျော်စေတတ်သော၊ မီးနှင့်တူသော ယောက်ျားကိုလည်းကောင်း။ နေကတြ၊ တခုထည်းသော အရပ်၌။ ဗုဓော၊ ကျိုးကြောင်းမြင်သိ၊ ပညာရှိသည်။ န ဌာပယေ၊ နီးနီးစပ်စပ်၊ ကပ်၍ မထားရာ၊ မထားသင့်မထားပါလေနှင့်။

ထို့ပြင် သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌ အမြဲဖြစ်တတ်သော သောင်းကျန်းထကြွအဆိုးမခက်လှသော စက္ခုစသော ဣန္ဒြေအပေါင်းသည် သူတော်ကောင်းပညာရှိလူကဝိတို့ကိုပင်လျှင် မပါ-ပါအောင် ဆွဲငင်သွေးဆောင်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိသဘာက ဖြစ်သော မိန်းမတို့နှင့် ဆိတ်ကွယ်ရာ ဌာန၌ အတူတကွ နေထိုင်ခြင်းကို အလျှင်း မပြုသင့်ကြောင်းကို မာတု ဘဂိနိ အစရှိသော ဂါထာဖြင့် ထပ်လောင်း၍ ပြဆိုပြန်လေ၏။

၁၂၄။ မာတု ဘဂိနိဓိတု ဝါ၊ န ဝိဝိတ္တာသနော ဘဝေ။
ဗလဝါ ဣန္ဒြိယဂါမော၊ ဝိဒ္ဓနမပိ ကဿတိ။

မာတု - မာတုယာ ဝါ၊ အမိနှင့် အတူတကွလည်းကောင်း။ ဘဂိနိ - ဘဂိနိယာ ဝါ၊ နှမနှင့် အတူတကွလည်းကောင်း။ ဓိတု - ဓိတုယာ ဝါ၊ သွီးနှင့် အတူတကွ

လည်းကောင်း။ ဝိဝိတ္တာသနော၊ ဆိတ်ငြိမ်သောအရပ်၌ နေထိုင်ခြင်းသည်။ န ဘဝေ၊ မဖြစ်သင့် မဖြစ်ရာ၊ မဖြစ်ပါလေနှင့်။ ကသ္မာ၊ နေ့ဘို့မကောင်း၊ အကြောင်းမှတ်ဖွယ် အဘယ်နည်းဟူမူကား။ ဗလဝါ၊ အားအင်ဗလ၊ ကြီးမားလှသော။ ဣန္ဒြိယဂါမော၊ ဆုံးမနှိပ်ကွပ်နိုင်ခဲ့သော၊ လျှပ်ပေါ်လောင်လည်တတ်သော ဣန္ဒြေအပေါင်းသည်။ ဝိဒူနံအပိ၊ ဆုံးမ နှိပ်ကွပ်လေ့ရှိသော၊ တတ်သိလိမ္မာ၊ ပညာဉာဏ်ရှိ၊ ကဝိအမော်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တို့ကိုသော်လည်း။ ကဿတိ၊ မပါ-ပါအောင်၊ သွေးဆောင်ပိုင်ပိုင်၊ ဆွဲယူနိုင်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ န ဘဝေ၊ ထိုမိန်းမတို့နှင့် ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌၊ အတူတကွ နေထိုင်ခြင်းသည်၊ မဖြစ်သင့် မဖြစ်ရာ၊ မဖြစ်ပါလေနှင့်။

မိန်းမတို့ကို မပြတ်မလပ် စောင့်ကြပ်အပ်ပုံ

ထို့ပြင် အလစ်မခံ ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိသောကြောင့် ထိုမိန်းမတို့ကို အမြဲစောင့်ရှောက်အပ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ပီတာ ရက္ခတိ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၂၅။ ပီတာ ရက္ခတိ ကောမာရေ၊ ဘတ္တာ ရက္ခတိ ယောဗ္ဗနေ။
ရက္ခန္တိ ထဝိရေ ပုတ္တာ၊ န ထိ သတန္တမရဟတိ။

ကောမာရေ၊ ပျိုမျစ်နုနယ်၊ ငယ်ရွယ်သောအခါ၌။ ပီတာ၊ မွေးသည့်ဖခင်၊ ကျေးဇူးရှင်သည်။ ရက္ခတိ၊ အမြင်မဖဲ၊ အစဉ်စွဲလျက်၊ အမြဲစောင့်ရှောက်ရ၏။ ယောဗ္ဗနေ၊ ထိမ်းမြားပြီးမြောက်၊ အရွယ်ရောက်သောအခါ၌။ ဘတ္တာ၊ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျားသည်။ ရက္ခတိ၊ အမြင်မဖဲ၊ အစဉ်စွဲလျက်၊ အမြဲစောင့်ရှောက်ရ၏။ ထဝိရေ၊ အသက်ကြီးမြင့်၊ အရွယ်ရင့်သောအခါ၌။ ပုတ္တာ၊ ရင်သွေးအများ၊ သွီးသားတို့သည်။ ရက္ခန္တိ၊ အမြင်မဖဲ၊ အစဉ်စွဲလျက်၊ အမြဲစောင့်ရှောက်ရကုန်၏။ ထိ၊ အတိမ်းမခံ၊ မိန်းမပျံ့တို့သည်။ သတန္တံ၊ ကိုယ်တိုင် ပြဋ္ဌာန်း၍ အရမ်းမဲ့နေထိုင်ခြင်းကို။ န အရဟတိ၊ အငိုက်မခံ၊ အကြိုက်ကို နှံ့တတ်သောကြောင့်၊ လုံးလုံးကြီး မထိုက်တန်ကြပေ။

ထို့ပြင် မိန်းမတို့သည် အလွန် လျှပ်ပေါ်လောင်လည်တတ်ကြောင်းကို ပြဆိုလိုသည်ဖြစ်၍ ထိယော ဟိ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၂၆။ ထိယော ဟိ စပလာ နိစ္စံ၊ ဒေဝါနမပိ ဝိသုတံ။
တာ စာပိ ရက္ခတာ ယေသံ၊ တေ နရာ သုခဘာဂီနော။

ထိယော၊ ရှိသမျှခပ်သိမ်း၊ မိန်းမ ဟူသမျှတို့သည်။ နိစ္စံ၊ အစဉ်မလွဲ၊ အမြဲခပ်သိမ်း။ စပလာ၊ စည်းကမ်းကျူးကျော်၍၊ လျှပ်ပေါ်လောင်လည်တတ်ကြ

ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒေဝါနမ္ပိ၊ ဝတိန်ထက်ဖျား၊ နတ်သိကြားတို့အားလည်း။ ဝိသုတံ၊ အထင်အလျား၊ ကျော်ကြားပြန့်နှံ့ခဲ့၏။ တဿ၊ ထိုသို့ လူ့ဘုံတွင် မဆိုင်းဘဲ၊ နတ်တိုင်းရောက်လွှမ်းကျော်အောင်၊ လျှပ်ပေါ်ခြင်းရှိသောကြောင့်။ ယေသံ၊ အကြင်သူတို့အား။ တာစာပိ၊ ထိုမျှလောက် လျှပ်ပေါ်သော၊ သဘော ရှိကုန်သော မိန်းမတို့ကိုလည်း။ ရက္ခတာ၊ သေချာပိုင်ပိုင်၊ စောင့်ရှောက်နိုင်ကြ ကုန်၏။ တေနရာ၊ ထိုသေချာပိုင်ပိုင်၊ စောင့်ရှောက်နိုင်သောသူတို့သည်။ သုခ-
ဘာဂိနော၊ အေးမြကြည်စွာ၊ ချမ်းသာသောအဘို့ ရှိကြကုန်၏။

ဤသို့လျှင် ဝိဏကဏ္ဍပရိဗိုဇ်သည် မိန်းမတို့၏ ပျက်စီးကြောင်းတို့နှင့်တကွ မိန်းမတို့၏ ပကတိမူလ ဖြစ်တတ်သောသဘာဝကို ကျနစွာ ပြောဆိုပြီး၍ လိလာဝတီ၏ အဖြစ်အပျက်ကို ဆက်လက်၍ ပြောပြန်သည်မှာ—

တနေ့သ၌ လိလာဝတီသည် ကျောက်မျက်ရတနာ အရောင်တို့ဖြင့် တပြောင်ပြောင်တောက်ပသော ညောင်စောင်းတခု၌ ထိုကုန်သည်၏ သား ဖြစ်သော မိမိ၏ သယောက်အမြှောင် လင်စောင်ယောက်ျားနှင့် လျှိုဝှက်အပ် သောစကားတို့ကို နှစ်ကိုယ်ကြားပြောဆိုလျက် နှစ်သက်ကြည်နူးစွာ ပျော်မြူး၍ နေကြစဉ် ရုတ်တရက်ရှောင်တခင် မမြော်လင့်ဘဲ ဗြူးကနဲ အပါးသို့ဝင်ရောက် လာသော မိမိ၏ ဆေးခါးကြီးအသွင် လင်ယောက်ျားကြီးကို တွေ့မြင်လေရာ အမူအရာ ဟန်ပါပါဖြင့် ကဗျာသုတ်သက် ရုတ်တရက်ထပြီးလျှင် ဆံပင်ကို ဆွဲကိုင်လျက် ပြင်းစွာ ဖက်ယမ်း၍ နမ်းရှုပ်ခြင်းပြုလေ၏။ ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ပင်လျှင် သယောက်အမြှောင် လင်စောင်ယောက်ျားသည် အခွင့်ကောင်းရသဖြင့် ဆောလျင်စွာ ကသုတ်ကသက်ဖြင့် ရုတ်တရက် လစ်လေတော့သတည်း။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးယခင် ဆရာမြတ်တို့သည် ဥသနာ ဝေဒ ယံ အစရှိ သော ဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

၁၂၇။ ဥသနာ ဝေဒ ယံ သတ္တံ၊ ယဉ္စ ဝေဒ ဗြဟ္မပတိ။
သဘာဝေနေဝ တံ သတ္တံ၊ ထိဗုဒ္ဓံ သုပတိဋ္ဌိတံ။

ယံ ဥသနာ ဝေဒ သတ္တုဉ္စ၊ အကြင် သောကြာဂြိုဟ် ဆရာသည်၊ ကောင်း စွာ တတ်ကျွမ်းသော ဗေဒင်ကျမ်း သည်လည်းကောင်း။ ယံ ဗြဟ္မပတိ ဝေဒ သတ္တုဉ္စ၊ အကြင် ကြာသပတေးဂြိုဟ် ဆရာသည်၊ ကောင်းစွာ တတ်ကျွမ်းသော ဗေဒင်ကျမ်း သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထံ၊ ရှိ၏။ တံ သတ္တံ၊ ထို အလုံးစုံသော ဗေဒင်ကျမ်းဂန်၊ အတန်တန်သည်။ ထိဗုဒ္ဓံ၊ မိန်းမတို့၏ နဂိုရိမူလ၊ သဘာဝဉာဏ် ၌။ သဘာဝေနေဝ၊ သင်ကြားရခြင်းမရှိ၊ ပကတိအလိုလို၊ ပင်ကိုယ်သဘောအား ဖြင့်သာလျှင်။ သုပတိဋ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာစွဲကပ်လျက်၊ အမြဲမပြတ်တည်ရှိ၏။

ယင်းသို့ လိလာဝတီ၏ အမူအရာ ထူးဆန်းလျက် ဖက်ယမ်း နမ်းရှုပ်ခြင်းကို အနီး၌ရှိသော အသိအလိမ္မာ ပညာအမြော်အမြင်နှင့်ပြည့်စုံသော အထိန်းတော်ကြီးသည် တွေ့မြင်လေရာ ဤမိန်းမသည် လင်ယောက်ျားအိုကြီးကို အကြောင်းမဲ့သက်သက် ရုတ်တရက် ရှောင်တခင် ထူးထူးဆန်းဆန်း ဖက်ယမ်းနမ်းရှုပ်သည့် အမူအရာကို စဉ်းစားဆင်ခြင်ရာ၊ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းသည်ကား အခြားကြောင့်မဟုတ်၊ မိမိ၏ သယောက်လင်ငယ်ကို အလွယ်ဖြင့် အခွင့်ကောင်းရလျက် ခဏခြင်း လွတ်မြောက်စေရန် ပြုလုပ်သည်သာ ဖြစ်ကြောင်းကို သိသဖြင့် ထိုလိလာဝတီကို လျှို့ဝှက်စွာ တိုးတိုးတိတ်တိတ်ဖြင့် ကျိတ်၍ဆုံးမလိုက်လေ၏။ ထို့ ကြောင့်ပင်လျှင် အကသွာ ယုဝတိ* အစရှိသော စကားကို ဆိုခဲ့ပေသည်ဟု ပြောကြားလေ၏။

အဘိုးအိုကြီးနှင့် မိန်းမငယ်တို့ဝတ္ထု ပြီး၏။

ပရိဗိုဇ်နှင့်ကြွက်မင်းတို့ဝတ္ထု (အဆက်)

ဤသို့ ဝိဏကဏ္ဍ ပရိဗိုဇ်သည် လိလာဝတီ၏ ဝတ္ထုကို အကျယ် ပြောပြပြီးလျှင် လိလာဝတီမည်သော သူငယ်မသည် ယောက်ျားအိုကြီးကို ရုတ်တရက် ဖက်ယမ်းနမ်းရှုပ်ရာ၌ တစုံတခုသောအကြောင်းရှိသကဲ့သို့ ဤကြွက်သည် အလွန် မြင့်သောအရပ်သို့ ရောက်အောင် ခုန်၍တက်နိုင်ရာ၌လည်း အကြောင်းရှိရမည်။ ထိုအကြောင်းသည်လည်း မခြားမဟုတ်၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာသာလျှင် ဖြစ်တန်ရာ၏ ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ဥစ္စာပစ္စည်းတို့၏ အားကြီး၍ အရေးပါပုံ

ဤသို့ ပြောဆိုပြီးလျှင် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာသည် အရာရာ၌ အားကြီးကြောင်းကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ယတော ဟု အကြောင်းပြစကား အစထားလျက် ဇနဝါ ဗလဝါ အစရှိသော ဂါထာကို ဆက်လက်၍ ရွတ်ဆို ပြောကြားလေ၏။

ယတော—

၁၂၇။ ဇနဝါ ဗလဝါ လောကေ၊ သဗ္ဗော သဗ္ဗတြ သဗ္ဗဒါ။

ပဘုတံ ဇနမူလံ ဟိ၊ ရညမပျုပဇာယတေ။

ယတော၊ အကြံကြောင့်။ လောကေ၊ လူ့ ဘုံဌာန၊ လူ့ လောက၌။ သဗ္ဗတြ၊ ကြွင်းမဲ့သိမ်း၍၊ အလုံးစုံသောအရပ်၌။ ဇနဝါ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာ

နှင့် ကောင်းစွာပြည့်စုံသော။ သဗ္ဗော၊ ကြွင်းမဲ့သိမ်း၍၊ အလုံးစုံသော လူအပေါင်းသည်။ သဗ္ဗဒါ၊ ခပ်သိမ်းကာလ၊ ခါသမယ၌။ ဗလဝါ၊ ခုန်အားဗလ၊ ကြီးမားလှ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ထိုစကားကေန၊ တကယ်မှန်၏။ ရည် အပိ၊ နိုင်ငံအရှင်၊ ဘုရင်မင်းတို့၏လည်း။ ပဘုတံ၊ အာဏာလွှမ်းမိုး၊ အစိုးရသည်၏အဖြစ်သည်။ ဓနမူလံ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာသည်သာလျှင်၊ မှန်စွာမူလ၊ ပဓာနအကြောင်းသည်။ ဥပဇာယတေ၊ မသွေမချ၊ ကေန္တအစစ်၊ အမှန် ဖြစ်၏။ တတော၊ ထို့ကြောင့် ။ ဣဒမ္ပိ ကာရဏံ၊ ဤကြွက်၏ အဆမတန်၊ ခုန်နိုင်ရန်အကြောင်းသည်လည်း။ ဓနမူလံ ဟိ - ဓနမူလံဝေ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာသာလျှင်၊ အကြောင်းရင်းရှိမည်သာလျှင်တည်း။

ဤသို့ ပြောဆိုပြီးသည်နောက် ထိုဝိဇ္ဇာကဏ္ဍ ပရိဗိုဇ်သည် တူးရှင်းကိုယူ၍ ကျွန်ုပ်၏ တွင်းကို တူးပြီးလျှင် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စုဆောင်းဆည်းပူး၍ ထားအပ်သော ကျွန်ုပ်၏ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့ကို ထုတ်ဖော်၍ ယူလေတော့၏။ ယင်းသို့ ယူသည်မှစ၍ နေ့စဉ်ပင်လျှင် ကျွန်ုပ်မှာ မိမိ၏ သူရသတ္တိလည်း ဆုတ်ယုတ်၊ ပကတိသဘောဖြစ်သော အားခွန်ဗလနှင့်တကွ တက်ကြွသော လုံ့လဥဿာဟလည်း ဆုတ်ယုတ်သဖြင့် မိမိ၏ အဖို့အရာဖြစ်သော အစာ အာဟာရကိုသော်မှလည်း မျှတအောင် ဖြစ်မြောက်စေရန် မစွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ရာ ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်လျက် ဖြည်းညှင်းစွာ တွား၍ တွား၍ သွားသော ကျွန်ုပ်ကို စူဠကဏ္ဍပရိဗိုဇ် မြင်လေလျှင် ဤဆိုလသံသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလိုက်ပါသတည်း။

၁၂၉။ ဓနေန ဗလဝါ လောကေ၊ ဓနာ ဘဝတိ ပဏ္ဍိတော။
ပဿေနံ မူသိကံ ပါပံ၊ သဇာတိ သမတံ ဂတံ။

လောကေ၊ လူ့ဘုံဌာန၊ လူ့လောက၌။ ဓနေန၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာကြောင့်။ ဗလဝါ၊ အားခွန်တက်ကြွ၊ ဗလနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဓနာ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာကြောင့်။ ပဏ္ဍိတော၊ လိမ္မာတတ်သိ၊ ပညာရှိသည်။ ဘဝတိ၊ မချွတ်မသွေ၊ ဖြစ်ရလေ၏။ သဇာတိ သမတံ ဂတံ၊ ဆုတ်ယုတ်ပြုန်းတီး၊ ပစ္စည်းမရှိခြင်းကြောင့်၊ မိမိ၏ ဇာတိသဘောနှင့် လိုက်လျောသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော။ ပါပံ၊ ဆိုးတေညစ်စုတ်၊ ယုတ်မာလှသော။ နေံ မူသိကံ၊ ဥစ္စာ၏အတွက်၊ အားတက်ခဲ့သော ဤကြွက်ကို။ ပဿ၊ ပမာအလား၊ သက်သေထား၍၊ စဉ်းစားကြည့်ရှုပါတော့လော့။

ထို့ပြင် တတန် ကုသိုလ်ကံမွေးမှီ၍ စည်းစိမ်ဓန လျှောကျ ပျက်စီးပါက အစစအကျိုးမပြီးဘဲ အချည်းနှီးဖြစ်ဟန်ကို ထပ်မံ၍ နာပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အတ္ထေန အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၃၀။ အတ္တေန ဟိ ဝိဟိနဿ၊ ပုရိသဿာပုမေဓဿ။

ကြိယာ သဗ္ဗာ ဝိနဿန္တိ၊ ဂိမေ ကုသရိတော ယထာ။

အတ္တေန၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာမှ။ ဝိဟိနဿ၊ ကင်းကွာချီတဲသော။ အပုမေ-
ဓဿ၊ အသိအလိမ္မာ၊ ပညာနည်းပါးသော။ ပုရိသဿ၊ ယောက်ျား၏။ သဗ္ဗာ
ကြိယာ၊ ပြုသမျှအကုန်၊ အလုံးစုံသော အမှုအရာ၊ ကြိယာဟူသမျှတို့သည်။
ဂိမေ၊ ပုရိန်ပြင်းထန်၊ ဂိမ့်သမယ၊ နွေကာလ၌။ ကုသရိတောယထာ၊ ခြောက်
တပ်ခန်းပြီး၊ ရေနုနည်းပါး၊ မြစ်အလားသို့။ ဝိနဿန္တိ၊ အနည်းငယ်မျှ၊ သုံးမ
ကျဘဲ၊ လုံးဝပျက်စီးရလေကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အသိအလိမ္မာ ပညာနည်းပါး၍ ပစ္စည်းဥစ္စာ ချီတဲသော
သူတို့၏ အလုပ်အကိုင် အကြံအစည် အပြုအမူ ဟူသမျှသည် နွေအခါကာလ၌
ရေနုနည်းပါးသော မြစ်ချောင်းစသည်တို့ကဲ့သို့ အလုံးစုံပျက်စီးလျက် အချည်း
နှီးသာ ဖြစ်တတ်သည် ဟူလို။

ထို့ပြင် ဗူးသီးမှ အရိုးတော်သည် ဟူသကဲ့သို့ ပစ္စည်းဥစ္စာရှိမှ မိတ်သင်္ဂဟနှင့်
တကွ ဆွေမျိုးဉာတိ တော်စပ်သူ ပေါများ၍ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားပုံကို ပြပြန်
လိုသည်ဖြစ်၍ အပရဉ္စ ဟု စကားချီလျက် ယဿတ္တာ အစရှိသော ဂါထာကို
ဆက်လက်၍ ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၁၃၁။ ယဿတ္တာ တဿ မိတ္တာနိ၊ ယုဿတ္တာ တဿ ဗန္ဓဝေါ။

ယဿတ္တာ သ ပုမာ လောကေ၊ ယဿတ္တာ သ ဟိ ပဏ္ဍိတော။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ သုဏောဟိ၊ မနောဟဒယ၊ သဘောကျအောင်၊
မနသွင်းကာ၊ ထောင်နား နာပါဦးလော။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ အတ္တာ၊
ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာတို့သည်။ သန္တိ၊ ကိုယ်ဝယ်ပိုင်ဘိ၊ များစွာရှိကုန်၏။ တဿ၊
ထိုပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ကြွယ်ဝချမ်းသာသောသူအား။ မိတ္တာနိ၊ မိတ်ဆွေခင်ပွန်း၊
ချစ်ကျွမ်းဝင်သောသူတို့သည်။ သန္တိ၊ နေရာတကာ၌၊ မရှောင်သာအောင်၊
မြားမြောင်စွာ ရှိကြကုန်၏။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ အတ္တာ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊
ရတနာတို့သည်။ သန္တိ၊ ကိုယ်ပိုင်ထင်လျား၊ များစွာရှိကုန်၏။ တဿ၊ ထို
ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ၊ များစွာရှိသောသူအား။ ဗန္ဓဝေါ၊ ဆွေမျိုးပေါက်ဖော်၊ ဉာတိ
တော်သော သူတို့သည်။ သန္တိ၊ မရေမတွက်နိုင်အောင်၊ မြားမြောင်စွာ ရှိကြ
ကုန်၏။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ အတ္တာ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာတို့သည်။ သန္တိ၊
ကိုယ်ပိုင်ကြွယ်ဝ၊ များစွာရှိကြကုန်၏။ သ-သော၊ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ကြွယ်ဝ
ချမ်းသာသော သူသည်။ လောကေ၊ လူ့ပြည် ဌာန၊ လူ့လောက၌။ ပုမာ၊

ထင်ပေါ်ကျော်ကြား၊ လူသိများသော၊ ယောက်ျားကောင်း၊ ယောက်ျားမြတ်သည်။ ဟောတိ၊ ကြော်ငြာမကပ်ရဘဲ၊ အရပ်က ကြည်ညို၍၊ အလိုလို ဖြစ်တတ်၏။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ အတ္ထာ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာတို့သည်။ သန္တိ၊ ကိုယ်ပိုင်သေချာ၊ များစွာရှိကုန်၏။ သ - သော၊ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ကြွယ်ဝချမ်းသာသောသူသည်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပစ္စည်း၏ အရှိန်အဝါကြောင့်၊ လူလိမ္မာလူညာရှိ၊ လူကဝိသည်။ ဟောတိဟိ - ဟောတိဝေ၊ ကြော်ငြာမကပ်ရဘဲ၊ အရပ်က ကြည်ညို၍၊ အလိုလို ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာ မရှိသောသူသည် အလုံးစုံသော ချမ်းသာတို့မှ ကင်းဆိတ်ကြောင်းကိုလည်း ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အညဉ္စဟု စကားပျိုးလျက် အပုတ္တဿ ဂေဟံ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

အညဉ္စ—

၁၃၂။ အပုတ္တဿ ဂေဟံ သုညံ၊ သံမိတ္တရဟိတဿ စ။

မုဠဿ စ ဒိသာ သုညာ၊ သဗ္ဗသုညာ ဒလိဒ္ဒတာ။

အညဉ္စ၊ ထို့ပြင် အခြား၊ ကြောင်းတပါးလည်း၊ မှတ်သားရန် ရှိပါသေး၏။ အပုတ္တဿ၊ ရင်နှစ်ရင်သွေး၊ ခလေးအရွယ်၊ သားငယ်၊ သွီးငယ် မရှိသော သူ၏။ ဂေဟဉ္စ၊ စံမြန်းရိပ်သာ၊ အိမ်ဂေဟာသည် လည်းကောင်း။ သံမိတ္တရဟိတဿ၊ မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်း၊ အပေါင်းအသင်း ကင်းမဲ့သော သူ၏။ ဂေဟဉ္စ၊ စံမြန်းရိပ်သာ၊ အိမ်ဂေဟာသည် လည်းကောင်း။ သုညံ၊ မည်ဆိတ်ဆိတ်၊ အသံတိတ်၏။ မုဠဿ၊ မိုက်၊ အဖျင်းတာ၊ မလိမ္မာသော သူအားလည်း။ ဒိသာ၊ သွားလေရာရာ၊ အရပ်မျက်နှာတို့သည်။ သုညာ၊ ချဉ်းနှီးလုံးလုံး၊ တိတ်ဆိတ်သုဉ်း၏။ ဒလိဒ္ဒတာ၊ မရှိဆင်းရဲ၊ မဲ့သောသူ၏ အဖြစ်သည်။ သဗ္ဗသုညာ၊ ချမ်းသာဟူသမျှ၊ ကွယ်ပလုံးလုံး၊ အကုန်သုဉ်း၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ခလေးသူငယ်မရှိသော အိမ်၊ မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်း မရှိသော သူ၏အိမ်သည် ဆိတ်၏။ မိုက်သောသူသည် သွားလေရာအရပ်၌ ဆိတ်၏။ မရှိဆင်းရဲ မဲ့သောသူအား ချမ်းသာဟူသမျှတို့ အကုန်ဆိတ်၏။

ထိုသူ တယောက်ထည်း ဖြစ်ပါလျက် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှိခြင်းနှင့် မရှိခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ ကိုယ်လက်အင်္ဂါနှင့် ဂုဏ်ကြက်သရေ စသည်တို့ ပြောင်းလဲမှု ထူးဆန်း၍ အံ့ဩဘွယ်ဖြစ်ကြောင်းကို ပေါင်းစု၍ပြပြန်လိုသောကြောင့် အပရဉ္စဟု စကားခံလျက် တာနိ ဣန္ဒြိယာနိ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၁၃၃။ တာနိ ဣန္ဒြိယာနျဝိကလာနိ တဒေဝ နာမံ၊
 သာ ဗုဒ္ဓိရပတိဟတာ ဝစနံ တဒေဝ။
 အတ္ထောသမေန ဝိရဟိတော ပုရိသော သ ဇေ၊
 တညော ခဏေန ဘဝတီတိ ဝိစိတြံမေတံ။

အပရဉ္စ၊ ထို့ပြင်တဖန်၊ ကြောင်းတတန်ကိုလည်း။ သုဏောဟိ၊ သေချာ
 မှတ်ပိုက်၊ ထောင်နား စိုက်ပါဦးလော။ တာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာ
 နှင့် ပြည့်စုံသည့်အခါက ရှိခဲ့ကြကုန်သော မျက်စိ၊ နား၊ နှာ အစရှိကုန်သော
 ဣန္ဒြေတို့သည်။ အဝိကလာနိ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာတို့၊ ဆုတ်ယုတ်ပျက်ပြားသည့်အခါ
 ၌လည်း၊ ချိုယှဉ်းပျက်စီးခြင်း မရှိကုန်။ တဒေဝ နာမံ၊ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာတို့၊
 ဆုတ်ယုတ်ပျက်ပြားသည့်အခါ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်သော အမည်နာမသည်လည်း၊
 ထိုပစ္စည်းဥစ္စာနှင့် ပြည့်စုံသည့်အခါ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်သော အမည်သည်ပင်
 လျင်တည်း။ သာ ဗုဒ္ဓိ၊ ပစ္စည်း ဥစ္စာနှင့် ပြည့်စုံသည့်အခါ ဖြစ်သော ထို
 အသိဉာဏ်သည်လည်း။ အပတိဟတာ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ပျက်ပြားသည့် အခါ၌
 လည်း၊ မဆုတ်ယုတ် မပျက်စီး၊ ရှေးနည်းအတိုင်းသာလျင်တည်း။ ဝစနံ စ၊
 ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာတို့ ဆုတ်ယုတ် ပျက်ပြားသည့်အခါ၊ ပြောဆိုအပ်သော
 စကားအလုံးစုံသည်လည်း။ တဒေဝ၊ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာနှင့် ပြည့်စုံစဉ်
 အခါ၊ ပြောဆိုသုံးနှုန်းသော စကားလုံးများသာလျင်တည်း။ တု၊ ထိုသို့ပင်
 မခြား၊ တသား တဖုံတည်းဖြစ်ပါသော်လည်း။ အတ္ထော သမေန၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊
 ရတနာ၏အခိုး၊ တန်ခိုးအရှိန်နှင့်။ ဝါ၊ တန်ခိုးအရှိန်မှ။ ဝိရဟိတော၊ အကုသိုလ်
 ဖိစီးသဖြင့်၊ ပျက်စီးကင်းကွာခဲ့သော။ သဇေ ပုရိသော၊ ဥစ္စာ၏ အရှိန်ဖြင့်၊
 ဂုဏ်သိရိ တက်ကြွလျက်၊ အစစတင့်တယ်၍၊ ဖွယ်ရာခဲ့သော ထိုယောက်ျား
 သည်ပင်လျှင်။ ခဏေန၊ ဥစ္စာချို့တဲ့၊ ပစ္စည်းမဲ့သော ခဏခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။
 အညော ဘဝတိ၊ ရှိသမျှဂုဏ်သိရိတို့၊ တရှိန်တည်းကွယ်ပျောက်လျက်၊ တမျိုး
 တဖုံ၊ လူနုကပ္ပိး၊ အောက်တန်းစားအဖြစ်သည် ဘွားခနဲဖြစ်ရ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့
 အံ့ဘွယ်သရဲ၊ ဖောက်လဲဖောက်ပြန်၊ မဖြစ်တန်ဘဲဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝိစိတြံ၊ အလွန်
 အကြူး၊ ထူးဆန်းလှပါပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပစ္စည်းဥစ္စာသည် အလွန်တန်ခိုးကြီး၏၊ အဘယ်ကြောင့်
 နည်းဟူမူ ပစ္စည်းဥစ္စာရှိသောအခါ ဂုဏ်ကြက်သရေ တိုးတက်၍ အစစအရာရာ
 တို့သည် တင့်တယ်ဖွယ်ရာကုန်၏၊ ပစ္စည်းဥစ္စာမရှိသောအခါ ဂုဏ်ကြက်သရေ
 နိမ့်ကျ၍ အစစ မတင့်တယ် မဖွယ်ရာဘဲ အကဲဆုတ်ယုတ်ပြီးလျှင် အောက်တန်း
 စားအဖြစ်သို့ ခဏခြင်း လျော့ကျသက်ရောက်၏၊ သက်ရောက်ပုံကား အကြင်သူ

သည် ပစ္စည်းဥစ္စာနှင့်ပြည့်စုံ၍ ကြွယ်ဝချမ်းသာ၏။ ထိုသို့ကြွယ်ဝချမ်းသာစဉ်အခါ ထိုချမ်းသာသောသူ၏ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ စသော ကိုယ်အင်္ဂါလက္ခဏာ၊ ငမည်း ငဖြူ အစရှိသော အမည်နာမ၊ အသိဉာဏ်၊ စကားပြောပုံ၊ ဆိုပုံ၊ လှပုံလှပန်းလုံးရပ် သဏ္ဌာန် စသည်တို့သည် ဂုဏ်ကြွက်သရေနှင့်ပြည့်စုံ၍ တင့်တယ်ဖွယ်ရာပြီးလျှင် ထိုမျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ ကိုယ်လက်အင်္ဂါတို့သည် လှပတင့်တယ်ကြကုန်၏။ အချိုးကျ ကြကုန်၏။ လှပတင့်တယ်သည် အချိုးကျသည်ဟု ထင်ကြ မြင်ကြကုန်၏။ အမည် နာမသည်လည်း ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာ၏။ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ပြည့်စုံသည်ဟုလည်း ထင်မှတ်ကြကုန်၏။ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာနှင့် ပြည့်စုံ သောသူသည် ကံမကောင်း အကြောင်းမလှသဖြင့် ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးခဲ့ပါမူ ထိုသို့စည်းစိမ် ပျက်စီး၍ ဆင်းရဲနွမ်းပါး လူမွဲကပ္ပါး၏ အဖြစ်သို့ ကျရောက်သည့်အခါ စည်းစိမ်ဥစ္စာသာ ပျက်ပြား၍ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ အစရှိသော ကိုယ်လက်အင်္ဂါတို့နှင့် တကွ ပုံသဏ္ဌာန်စသည်တို့မူကား ချွတ်ယွင်းပျက်စီးခြင်း မရှိ ရှေးအတိုင်း ပကတိပင် ဖြစ်၏။ သို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း ပစ္စည်း၏ အခိုးဟု ဆိုအပ်သော တန်ခိုးအရှိန်အစောင့် မရှိခြင်းကြောင့် ပစ္စည်းမဲ့သည့်အခါ ထိုမျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ ကိုယ်လက်အင်္ဂါနှင့်တကွ လှပုံလှပန်း လုံးရပ်သဏ္ဌာန်စသည်တို့သည် အလုံးစုံ အကျည်းတန် အရပ်ဆိုး၍ အချိုးမကျဘဲ အစစအရာရာ အမည် နာမ အသိဉာဏ်နှင့် စကားလုံးအသုံးအစွဲတို့ပါ နေရာတကာမှာပင် အလွဲလွဲချည်းပင် ဟူသော အဖြစ်သို့ရောက်ကြရ၏။ အလွဲလွဲချည်းပင်ဟု ထင်မှတ်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ မဖြစ်သင့်ပါဘဲလျက် ဖောက်လဲဖောက်ပြန်ဖြစ်ခြင်းသည် အလွန်အလွန် အံ့သြ ဘွယ်ရှိလှပါပေ၏ တကားဟူလို။

သူတပါးတို့အား မပြောကြားသင့်သည့် အကြောင်းများ

ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် ထိုစူဠကဏ္ဍပရိပိုင် ရွတ်ဆိုပြောကြားသော အလုံး စုံသော စကားတို့ကို ကြားနာပြီးသည်ရှိသော် ငါသည် ယခုအခါ ဤအရပ်၌ နေရန် မသင့်လျော်ချေ။ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့ ဆုံးပါးကြောင်းကိုလည်း တပါးသောသူတို့အား ပြောကြားရန် မသင့်လျော်ချေ။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ပညာရှင်တို့သည် အတ္တနာသံ အစရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေ သည်ဟု စဉ်းစားဆင်ခြင်လေ၏။

၁၃၄။ အတ္တနာသံ မနတာပံ၊ ဂေဟေ ဒုစရိတာနိ စ။

ဝဉ္ဇနံ စာပမာဏံ စ၊ မတိမာ န ပကာသယေ။

လောကေ၊ လောကဉ္စ။ မတိမာ၊ အထက်တန်းစား၊ သိကြားမြော်မြင်၊ ပညာရှင်သည်။ အတ္တနာသဉ္စ၊ ဥစ္စာပြုန်းတီး၊ ပစ္စည်းဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း။ မနတာပဉ္စ၊ နှလုံးမအေး၊ စိတ်ပူဆွေးခြင်းလည်းကောင်း။

ဂေဟေ၊ မိမိရိပ်သာ၊ အိမ်ဂေဟာ၌။ ဒုစရိတာနိစ၊ မကောင်းပြစ်စု၊ ဖြစ်ပေါ်မှု
တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဝဉ္စနဉ္စ၊ မိမိ၏လိမ်လည်ကောက်ကျစ်၊ ပြုခဲ့သောအပြစ်ကို
လည်းကောင်း။ အပမာဏဉ္စ၊ သူတပါးတို့မိမိအား၊ ပမာဏမထား၊ မလေးစားမှု၊
မသိမဲ့ ပြုခြင်းကိုလည်းကောင်း။ န ပကာသယေ၊ ထုတ်ဖော်မြှောက်ကြား၍၊
ထင်လျားစွာ မပြရာ။

ထို့ပြင် ဤအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သူတပါးတို့အား မပြောကြား
အပ်သော လုံခြုံစွာ စောင့်ရှောက်ထားအပ်သော အကြောင်းတရား ကိုးပါးကို
စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်သည်မှာ—

အပိစ —

၁၃၅။ အာယု ဝိတ္တံ ဂေဟဆိဒ္ဓံ၊ မန္တမေထုနဘေသဇ္ဇံ။
တပေါ ဒါနာပမာဏံ စ၊ နဝ ဂေါပျာနိ ယတတော။

အပိစ၊ ထို့ပြင်တခြား၊ နည်းတပါးသော်ကား။

၁။ အာယုစ၊ မိမိ၏နေရာအံ့သော အသက်အပိုင်းအခြားကိုလည်းကောင်း။

၂။ ဝိတ္တဉ္စ၊ မိမိ၏ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာကိုလည်းကောင်း။

၃။ ဂေဟဆိဒ္ဓဉ္စ၊ မိမိအိမ်၌၊ မကောင်းဖြစ်မှု၊ အပြစ်စုကိုလည်းကောင်း။

၄။ မန္တမေထုနဘေသဇ္ဇဉ္စ၊ လျှို့ဝှက်အပ်သော တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်း။

၅။ သံဝါသအမှု၊ စပ်ယှက်ပြုခြင်း။

၆။ ခဲယဉ်းစွာ ဖော်စပ်အပ်သော ဆေးကောင်း ဆေးမြတ်လည်းကောင်း။

၇။ တပေါစ၊ မိမိ၏ ခြိုးခြံစွာ ကျင့်ခြင်းလည်းကောင်း။

၈။ ဒါနာပမာဏဉ္စ၊ လှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်း။

၉။ မိမိအား သူတပါးတို့ ပမာမထား၊ မလေးစားခြင်းလည်းကောင်း။

အမှာ။ ။ဤသို့ ပြဆိုအပ်သော ၉-ပါးသော အရာတို့တွင် မိမိခြိုးခြံစွာ ကျင့်ခြင်းကို
လည်းကောင်း၊ မိမိစွန့်ကြဲပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဂုဏ်ပကာသနကို လိုလား၍
ဖြစ်စေ၊ မိမိအား သူတပါးတို့ အထင်အမြင်ကြီးအောင်ဖြစ်စေ မပြောဆိုအပ်၊ ပြောဆိုသည့်
အတွက် အထင်အမြင်မကြီးသည့်ပြင် မိမိကိုယ်ကို ပကာသန ပြုလုပ်သည် ဂုဏ်ဖော်သည်ဟု
အထင်အမြင်သေးပြီးလျှင် သူတပါးတို့ မနှစ်သက်ခြင်းသာ ဖြစ်ပေရာသည်။ သူတပါးတို့
အတုယူ၍ ပြုလုပ်ကြစေရန်နှင့် မိမိ၏ကုသိုလ်အဖို့ကို အမျှပေးဝေရန် မိမိ၏ကုသိုလ်အဖို့ကို
ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ သာဓုအနုမောဒနာ ပြုကြစေရန်ဟူသော “ပတ္တိဒါန၊ ပတ္တာနုမောဒနာ”
အလို့ငှါမူကား ပွင့်လင်းစွာ ပြောကြားအပ်ပေသည်။

ဣတိ ဣမာနိ နဝ၊ ဤသို့ညွှန်ကြား၊ ကိုးပါးသော အချက်တို့ကို။ ယတတော၊ အားထုတ်လုံ့လ၊ ဝီရိယပြုသဖြင့်။ ဂေါပျာနိ၊ ကိုယ်နှင့်နှုတ်ကို စောင့်စည်း၍၊ အပြီးတိုင် လုံ့လစေအပ်ကုန်၏။

ဥစ္စာ,ကံ ပွဲသောအခါတွင်ပညာရှင်တို့ ဆင်ခြင်ပြုလုပ်သင့်ပုံများ

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် အတုန္တဝိမုခေ အစရှိသော ဂါထာကို ပညာရှိတို့ မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်ဟု ဆင်ခြင်စဉ်းစားပြန်လေ၏။

၁၃၆။ အတုန္တဝိမုခေ ကမ္မေ၊ ဗျတ္တေ ယတေ စ ပေါရိသေ။
မတိမတော ဒလိဒ္ဒဿ၊ ဝနာဒညံ ကုတော သုခံ။

ကမ္မေ၊ စောင့်ရှောက်စီမံ၊ ရှေးဟောင်းကံသည်။ အတုန္တဝိမုခေ၊ အလွန်အမင်း၊ ရှောင်ကွင်းကြဉ်ဖဲ၊ မျက်နှာလွဲသည်ရှိသော်။ ဝါ၊ မျက်နှာလွဲသောကြောင့်။ ယတေစ၊ အားသစ်လုံ့လ၊ ဥဿာဟ ပြုခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ပေါရိသေ စ၊ ယောက်ျား၏တန်ခိုး၊ သတ္တိမျိုးသည်လည်းကောင်း။ ဗျတ္တေ၊ အကျိုးမပြီး၊ အချည်းနှီးပင်၊ သုံးမဝင်သည်ရှိသော်။ ဒလိဒ္ဒဿ၊ အောက်ကျ နောက်ကျ၊ ဆင်းရဲလှသော။ မတိမတော၊ အထက်တန်းစား၊ သိကြားမြော်မြင်၊ ပညာရှင်အား။ ဝနာ၊ မြို့ရွာဌာနီ၊ မှီရန်မလို၊ တောခို၍နေရခြင်းမှ။ အညံ၊ တပါးသော။ သုခံ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ၊ ကောင်းစွာငြိမ်းအေး၊ ချမ်းသာဘို့ အရေးသည်။ ကုတော အတ္ထိ၊ ဖွယ်ဖွယ်ရာရာ၊ မထယ်ဝါသဖြင့်၊ အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ကံမကောင်း အကြောင်းမလှသဖြင့် ကြံစည်ပြုလုပ်သည့် အမှုကိစ္စဟူသမျှတို့သည် ကံမရှိလျှင် ဉာဏ်ရှိတိုင်းမဲ့တတ်သည် ဟူသကဲ့သို့ အလွဲလွဲဖြစ်လျက် ပျက်စီးဆုံးရှုံးပြီးလျှင် လူလုံးမလှ ဒုက္ခဖိစီး၍ အကျိုးမပြီး အချည်းနှီးဖြစ်သဖြင့် မရှိဆင်းရဲ မဲ့လှသောအဖြစ်သို့ ရောက်သော ပညာရှိ လူဂုဏ်တန် အထက်တန်းစားဖြစ်သော လူကြီးလူကောင်း တယောက်သည် ထိုသို့ဆင်းရဲကပ္ပီး အောက်တန်းစားအဖြစ်ဖြင့် မြို့ရွာ၏အတွင်း၌ မှီတင်း နေထိုင်ရန် မသင့်ပေ၊ နေထိုင်ရန်မလို တောခို၍နေရခြင်းမှတစ်ပါး အခြားသော ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာငြိမ်းအေးခြင်း အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း၊ မရှိနိုင်ပေ ဟူလို။

ထို့ပြင် တမျိုး တိုးတက်၍တဖန် စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်သည်မှာ —

အညဉ္ဇ —

၁၃၇။ မတိမာ မိယတေ ကာမံ၊ ကာပဏျံ န တု ဂစ္ဆတိ။
အပိ နိဗ္ဗာနမာယာတိ၊ နာနလော ယာတိ သီတတံ။

အညဉ္ဇ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ မတိမာ၊ အထက်တန်းစား၊ သိကြားမြော်မြင်၊ ပညာရှင်သည်။ ကာမံ—ကေန္တေန၊ မချွတ်မလွဲ၊ အမြဲစင်စစ်အားဖြင့်။ မိယတေ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကိုယ်ပင်သတ်၍၊ လတ်တလောသေရာ၏။ ကာပဏျံတု၊ အထီးကျန်ကပ္ပါး၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အောက်တန်းစား၏ အဖြစ်သို့ကား။ နဂစ္ဆတိ၊ မဖွယ်မရာသဖြင့်၊ ဘယ်အခါမှမရောက်ပေ။ ကိမိဝ၊ ဥပမာမှတ်ဖွယ်၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ အနလော၊ ရဲရဲညီးညီး၊ စွဲသည့်မီးသည်။ အပိ—ကေန္တေန၊ မသွေမလွန်၊ ကေန်စင်စစ်အားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ အလျှံချုပ်ငြိမ်း၊ လက်စသိမ်းသည်၏ အဖြစ်သို့။ အာယာတိ၊ မလွဲမဖောက်၊ အမြဲရောက်၏။ သီတတံ၊ မပူမနွေး၊ အေးချမ်းသည်၏အဖြစ်သို့။ န ယာတိ ဣဝ၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန်မဖောက်၊ မပြန်ရောက်သကဲ့သို့တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မီးသည် အလျှံချုပ်ငြိမ်း၍ လက်စသတ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်မူလည်း ရောက်တန်ရာ၏။ မပူမနွေးဘဲ ချမ်းအေးသည်၏ အဖြစ်သို့ကား မည်သည့်အခါ၌မျှ မရောက်သကဲ့သို့ အမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိလူဂုဏ်တန် အထက်တန်းစားဖြစ်သော သူသည် မိမိကိုယ်ကို မိမိ အဆုံးစီရင်မူလည်း စီရင်ရာ၏။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အထီးကျန်ကပ္ပါး အောက်တန်းစားအဖြစ်သို့ကား မည်သည့်အခါ၌မျှ မကျရောက်လိုဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင် တတန် ဆက်လက်၍ စဉ်းစားပြန်သည်မှာ—

ကိဉ္ဇ —

၁၃၈။ ကုသုမတ္ထဝကဿေဝ၊ ဒွေ ဝုတ္တိ တု မတိမတော။
သဗ္ဗေသံ မုဒ္ဒနိ ဝါ တိဋ္ဌေ၊ ဝိသီယတေထ ဝါ ဝနေ။

ကိဉ္ဇ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ကုသုမတ္ထဝကဿ၊ တော၌ဖြစ်ရှောင်း၊ ပန်းအပေါင်း၏။ ဝုတ္တိ ဣဝ၊ ဖြစ်ပုံမခြား၊ ကဲ့အလားသို့။ မတိမတော၊ အထက်တန်းစား၊ သိကြားမြော်မြင်၊ ပညာရှင်၏။ ဝုတ္တိ၊ ဖြစ်ပုံအလား၊ သဘောသွားတို့သည်။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။ တု၊ စင်စစ်။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းဥဿုံ၊ အလုံးစုံသော သူတို့၏။ မုဒ္ဒနိ၊ ဥတ္တမင်္ဂ၊ သီသအမြတ်၊ ဦးထိပ်ရပ်၌။ တိဋ္ဌေဝါ၊ မြင့်မြင့်မားမား၊ မောက်ကြွားဝေဝေ၊ တည်နေမူလည်း တည်နေရာ၏။ အထ၊ ထိုသို့

မဟုတ်၊ တမျိုးဆုတ်ခဲ့သော်။ ဝနေ၊ လူသူမနီး၊ တောင်မြိုင်ကြီး၌။ ဝိသီယ-
တေဝါ၊ သေပျောက်ချည်းနှီး၊ ပျက်စီးမှုလည်း ပျက်စီးရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပန်းပွင့် ပန်းခိုင်တို့၏ ဖြစ်ပုံအလား သဘောသွားတို့သည်
နှစ်မျိုးနှစ်စား ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့ ထို့အတူ အမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိ
လူဂုဏ်တန် အထက်တန်းစား၏ ဖြစ်ပုံအလားတို့သည် လမ်းနှစ်မျိုးနှစ်စား
ဖြစ်ကုန်၏။ ဖြစ်ပုံကား ထိုပန်းပွင့်ပန်းခိုင်နှင့် ပညာရှင်တို့သည် လူအများတို့၏
ဦးထိပ်ထက်၌ မြင့်မြင့်မားမား မောက်ကြား၍ တည်မှုလည်း တည်နေရာ၏။
ထိုသို့ လူအများတို့၏ ဦးထိပ်ထက်၌ မြင့်မြင့်မားမား မောက်ကြား၍ မတည်
နေရမှု လူသူမနီးသော တောမြိုင် အရပ်၌ပင်လျှင် ညှိုးခြောက်ပျက်စီး၍
အချည်းနှီး သေပျောက်မှုလည်း သေပျောက်ခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏ ဟူလို။

စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပျက်ပြား၍ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အခြေဖြင့် သူတပါးတို့၏
အထံ၌ တောင်းရမ်းတစေ အသက်မွေးမြူ၍ နေရခြင်းသည်လည်း အလွန်တရာမှ
စက်ဆုပ်အပ် ကဲ့ရဲ့အပ်သော အရာဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို
ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်သည်မှာ—

၁၃၉။ ဝရံ ဝိဘဝဟီနေန၊ ပါဏေန သန္တပ္ပိတောနလော။

နောပစာရပရိဘဠော၊ ကပဏော ပတ္တတေ ဇနော။

ဝိဘဝ ဟီနေန၊ ပစ္စည်းဆုတ်ယုတ်၊ စည်းစိမ်ပြုတ်သောသူသည်။ ပါဏေန၊
လွန်စွာစွဲမက်၊ ကိုယ့်အသက်ဖြင့်။ အနလော၊ မီးကို။ သန္တပ္ပိတော၊ ရောင့်ရဲ
စေခြင်းသည်။ ဝါ၊ မီးပုံတိုင်းသို့၊ ဆင်းသက်၍ အသက်သေရခြင်းသည်။ ဝရံ၊
ကေနိဆတ်ဆတ်၊ အမှန်မြတ်၏။ ဥပစာရ ပရိဘဠော၊ ကောင်းမြတ်တင့်တယ်၊
ဖွယ်ရာသော လူကြီးလူကောင်းအဖြစ်မှ လျော့ကျသော။ ကပဏော၊ အထီးကျန်
ယောက်ျား၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော။ ဇနော၊ လူ၏အဖြစ်ကို။ န ပတ္တတေ၊
ဘယ်အခါမဆို၊ အလိုမကျ၊ မတောင့်တအပ်။

ထို့ပြင် ပစ္စည်းမရှိဘဲ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည်၏အဖြစ်သည် များစွာသောင်း
ပြောင်း ပျက်စီးခြင်း ဘေးရန်အပေါင်းတို့၏ စုဝေးကျရောက်ရာ ဖြစ်ကြောင်းကို
ဒါလိဒျာ ဟိရိမေတိ အစရှိသော ဂါထာဖြင့် စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်လေ၏။

၁၄၀။ ဒါလိဒျာ ဟိရိမေတိ ဟိရိပရိဂတော သတျာ ပဘဿတေ၊

နိတ္တေဇော ပရိဘုယျတေ ပရိဘဝါ နိဝဏ္ဏံ^၁ မာပဇ္ဇတေ။

နိဝဏ္ဏော သောကမေတိ သောကနိဟတော ဗုဒ္ဓျာ ပရိစ္စတေ၊

နိဗုဒ္ဓိ ခယမေတျဟော နိနေတာ သဗ္ဗာပဒါနံ ပဒံ။

၁။ နိရ်ဝေဒ (=နိဗ္ဗေဒ) ဟုလည်း ရှိကြသည်။

ဒါလိဒျာ၊ ဆင်းရဲနွမ်းလျ၊ အောက်တန်းကျသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိရိ၊ ရှိုးတိုးရှုန့်တန်၊ မသန့်စိတ်မှာ၊ မျက်နှာမလှ၊ အရှက်ရခြင်းသို့။ ဧတိ၊ မလဲ့မဖောက်၊ အမြဲရောက်၏။ ဟိရိပရိဂတော၊ မလှမျက်နှာ၊ မသာနုလုံး၊ အရှက်ဖုံးသောသူသည်။ သတျာ၊ စွမ်းရည်သတ္တိ၊ ပကတိတန်ခိုးမှ။ ပဘဿတေ၊ အလိုလိုပျက်စီး၍၊ အချည်းနှီးလျော့ကျ၏။ နိတ္ထေဇော၊ တန်ခိုးမရှိသောသူကို။ ပရိဘုယျတေ၊ တွေ့မြင်အများ၊ သူတပါးတို့၊ မခံမညား၊ မလေးစားအပ်။ ပရိဘဝါ၊ တွေ့မြင်သူအများ၊ သူတပါးတို့၊ မခံမညား၊ မလေးစားအပ်သောကြောင့်။ နိဝဏ္ဏံ၊ ကြက်သရေဂုဏ်သိရ်၊ ညှိုးမှိန်ခြောက်နွမ်းလျက်၊ အောက်တန်းကျခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတေ၊ အခြေမဟန်သဖြင့်၊ ကေန်ရောက်ရ၏။ နိဝဏ္ဏော၊ ကြက်သရေဂုဏ်သိရ်၊ ညှိုးမှိန်ခြောက်နွမ်းလျက်၊ အောက်တန်းကျသော သူသည်။ သောကံ၊ နှလုံးမငြိမ်၊ စိုးရိမ်ပူဆွေး၊ စိတ်မအေးခြင်းသို့။ ဧတိ၊ မုချကေန်၊ အမှန်ဆတ်ဆတ်၊ ကျရောက်တတ်၏။ သောကနိဟတော၊ နှလုံးမငြိမ်၊ စိုးရိမ်ပူဆွေး၊ စိတ်မအေးခြင်းဖြင့်၊ နှိပ်စက်အပ်သောသူသည်။ ဗုဒ္ဓျာ၊ ထိုးထွင်းဝေဖန်၊ အသိဉာဏ်မှ။ ပရိစ္စတေ၊ မတုယ်လွတ်လွတ်၊ စွန့်ပယ်လွတ်အပ်၏။ နိဗုဒ္ဓိ၊ အသိလွတ်ကင်း၊ ဉာဏ်ချွတ်ယွင်းသောသူသည်။ ခယံ၊ ကုန်ခန်းအပြီး၊ ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ခြင်းသို့။ ဧတိ၊ မချွတ်မလဲ့၊ အမြဲရောက်တတ်၏။ အဟော၊ ဪ အံ့ဘယ်ရှိပေစွ။ လောကေ၊ လောက၌။ နိဓနတာ၊ ဥစ္စာချိုတဲ့၊ စည်းစိမ်မဲ့သည်၏အဖြစ်သည်။ သဗ္ဗာပဒါနံ၊ လုံးစုံသောင်းပြောင်း၊ ပျက်စီးခြင်းဘေးရန်အပေါင်းတို့၏။ ပဒံ၊ စုဝေးကျရောက်၊ ပေါ်ပေါက်တည်နေရာဌာန အစစ်၊ ဖြစ်ကြီးဖြစ်ပေ၏။

မြတ်, မမြတ် အပြုအမူနှစ်ပါးကို ခွဲခြား၍ ပြပုံ

ထို့ပြင် မြင့်မြတ်သော အပြုအမူနှင့် မမြင့်မြတ်သော အပြုအမူနှစ်ပါးတို့ကို ခွဲခြားဝေဖန်၍ ဝရံ မောနံ အစရှိသော ဂါထာတို့ဖြင့် စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်လေ၏။

ကိဉ္စ—

၁၄၁။ ဝရံ မောနံ ကြိယံ န စ ဝစနမုတ္တံ ယဒသစ္စံ၊
 ဝရံ ပဏ္ဏကံ ပုသံ န စ ပရကလတ္တာဘိဂမနံ။
 ဝရံ ပါဏစာဂေါ န စ ပိသုဏဝါကျေသ္မဘိရုစိ၊
 ဝရံ ဘိက္ခာသိတံ န စ ပရဓနာဿာဒနသုခံ။

ကိဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ မောနံ၊ စကားမပြော၊ တုဏှိဘော နေခြင်းကို။ ကြိယံ၊ ပြုမူခြင်းသည်။ ဝရံ၊ ဆတ်ဆတ်ကေန်၊ အမှန်မြတ်သေး၏။ ဥတ္တံ၊ ပြောဆိုအပ်သော။ ယံဝစနံ၊ အကြင်စကားသည်။ အသဗ္ဗံ၊ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်၊

မမှန်ကန်။ တံ၊ ထိုသို့ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်၊ မမှန်သောစကားကို၊ ပြောဆိုခြင်း
သည်။ နှစ် ဝရံ၊ စင်စစ်ကေန်၊ အမှန် မမြတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ပုံသံ – ပုမာနံ၊
ယောက်ျားတို့အား။ ပဏ္ဍကံ၊ နပုံးပဏ္ဍုက်၏ အဖြစ်သည်။ ဝရံ၊ စင်စစ်ကေန်၊
အမှန်မြတ်သေး၏။ ပရကလတ္တာဘိဂမနံ၊ သူတပါး၏မယားကို ကြာခိုလိုက်စား၊
ပျော်ပါးစပ်ယှက်၊ ပေါင်းဖော်ချက်သည်။ နှစ် ဝရံ၊ စင်စစ်ကေန်၊ အမှန် မမြတ်
သည်သာလျှင်တည်း။ ပါဏစာဂေါ၊ ရက်ရက်စက်စက်၊ အသက်ကိုစွန့်ရခြင်းသည်။
ဝရံ၊ အမှန်ဆတ်ဆတ်၊ ကေန်မြတ်သေး၏။ ပိသုဏဝါကျေသု၊ ချောပစ်
ပြောကြား၊ ဂုံးစကားတို့၌။ အဘိရုစိ၊ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်၊ နှစ်ခြိုက်၍နေခြင်း
သည်။ နှစ် ဝရံ၊ စင်စစ်ကေန်၊ အမှန်မမြတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဘိက္ခာသိတံ၊
လှည့်လည်စုဆောင်း၊ တောင်းခံ၍စားသောက်ရခြင်းသည်။ ဝရံ၊ ကေန်
ဆတ်ဆတ်၊ အမှန်မြတ်သေး၏။ ပရနာသာဒန သုခံ၊ သူတပါးတို့ ကြည့်ရှု
ထောက်မသော ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ကာ၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည်။ နှစ် ဝရံ၊
စင်စစ်ကေန်၊ အမှန် မမြတ်သည်သာလျှင်တည်း။

၁၄၂။ ဝရံ သုညာ သာလာ နှစ် စ ခလု ဝရော ဒုဠဝသဘော၊
ဝရံ ဝေသီ ဇာယာ နှစ် ပုနရဝိနိတာ ကုလဝဓူ။
ဝရံ ဝါသောရညေ နှစ် ပုနရဝိဝေကာဓိပပုရေ၊
ဝရံ ပါဏစာဂေါ နှစ် ပုနရဓမာနမုပဂမော။

သုညာ၊ ချည်းနှီးဆိတ်သုဉ်း၊ နွားလုံးလုံးမရှိသော။ သာလာ၊ နွားခြံပြုလုပ်၊
နွားတင်းကုတ်သည်။ ဝရံ၊ မရှိသတ်သတ်၊ တမျိုးမြတ်၏။ ပုန၊ တဖန်။ ခလု၊
စင်စစ်။ ဒုဠဝသဘော၊ နွားယုတ်အမျိုး၊ နွားဆိုးနွားပျက်၊ တည်ရှိချက်သည်။
နှစ် စ ဝရံ၊ မမြတ်ကေန်၊ တကယ်မှန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဝေသီ၊ ကြေးငွေ
ရကြောင်း၊ ကာမရောင်းသည့်၊ သောင်းပြောင်းပျော်ရာ၊ ပြည့်တန်ဆာဖြစ်သော။
ဇာယာ၊ အပျော်အပါး၊ မျှာမယားသည်။ ဝရံ၊ တဏှာအငတ်၊ ငြိမ်းသတ်ရန်
ဆေး၊ မြင့်မြတ်သေး၏။ ပုန၊ စင်စစ်။ အဝိနိတာ၊ ရိုင်းစိုင်းလွန်စွာ၊ လိမ္မာ
ယဉ်ကျေးခြင်း မရှိသော။ ကုလဝဓူ၊ အမျိုးကောင်းသွီး၊ ဇနီးမိန်းမသည်။
နှစ် စ ဝရံ၊ မုချဆတ်ဆတ်၊ မမြတ်ကေန်၊ တကယ်မှန်သည်သာလျှင်တည်း။
အရညေ၊ လူသူမနီး၊ တောကြီးရိပ်သာ၊ မြိုင်ဟေမာ၌။ ဝါသော၊ မွေ့လျော်
အပြီး၊ ပျော်မွှ်း နေထိုင်ရခြင်းသည်။ ဝရံ၊ ငြိမ်းအေးသပ်ရပ်၊ တမျိုးမြတ်၏။
ပုန၊ စင်စစ်။ အဝိဝေကာဓိပပုရေ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်၊ မြှော်မြင်လွတ်ကင်း၊ မင်း၏
စိုးပိုင်၊ တိုင်းနိုင်ငံ၌၊ နေထိုင်ရခြင်းသည်။ နှစ် စ ဝရံ၊ မုချကေန်၊ အမှန်
မမြတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ပါဏစာဂေါ၊ ရက်ရက်စက်စက်၊ အသက်ကိုစွန့်ရ
ခြင်းသည်။ ဝရံ၊ မုချဆတ်ဆတ်၊ တကယ်မြတ်၏။ ပုန၊ စင်စစ်။ အဓမာနံ၊

ဆိုးယုတ်ညစ်ညမ်း၊ လူသရမ်းတို့အား။ ဥပဂမော၊ မှီခိုမပြတ်၊ ဆည်းကပ်၍ နေရခြင်းသည်။ န ၈ ၀ရံ၊ မုချကေနံ၊ အမှန် မမြတ်သည်သာလျှင်တည်း။

ဤနှစ်ဂါထာတို့၏ အဓိပ္ပါယ်။ ။စကားမပြော တုဏှိဘော နေရခြင်းသည် မြတ်သေး၏။ ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန် မမှန်စကား မသားပြောဆိုခြင်းသည် မမြတ်။ ယောက်ျားစစ် မဟုတ်၊ နှပုံးပဏ္ဍုက်၏အဖြစ်သည် မြတ်သေး၏။ သူတပါး၏ မယားကို အမြှောင်ပြုကာ ကြာခိုရခြင်းသည် မမြတ်။ ရက်ရက်စက်စက် အသက်ကို စွန့်ရခြင်းသည် မြတ်သေး၏။ ချောပစ်ဂုံးတိုက်သောစကားကို ပြောဆိုခြင်းသည် မမြတ်။ လှည့်လည်စုဆောင်း၍ တောင်းရမ်းစားသောက်ရခြင်းသည် မြတ်သေး၏။ သူတပါးတို့ ပေးကမ်းထောက်မသော ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ကာ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည် မမြတ်။

နှားတို့ အလျှင်းလုံးလုံး မရှိသော နှားခြံ၊နှားတင်းကုတ်သည် မြတ်သေး၏။ နှားယုတ် နှားဆိုးရှိသော နှားခြံ၊နှားတင်းကုတ်သည် မမြတ်။ ပြည့်တန်ဆာ ဖြစ်သော အပျော်မယားသည် မြတ်သေး၏။ ရိုင်းစိုင်းကြမ်းကြုတ်သော လိမ္မာ ယဉ်ကျေးခြင်းမရှိသော အမျိုးကောင်းသွီး ဇနီးမိန်းမသည် မမြတ်။ လူသူ မနီးသော တောအရပ်၌ နေထိုင်ရခြင်းသည် မြတ်သေး၏။ စူးစမ်းဆင်ခြင် မြှော်မြင်ခြင်းကင်းသော မင်း၏နိုင်ငံ၌ နေထိုင်ရခြင်းသည် မမြတ်။ အသက် သေရခြင်းသည် မြတ်သေး၏။ ဆိုးယုတ်ညစ်ညမ်းသော လူသရမ်းတို့အား မှီခို မပြတ် ဆည်းကပ်၍နေရခြင်းသည် မမြတ် ဟူလို။

ဆင်းရဲ မဲ့တေခြင်းတို့၏ အပြစ်ကို စိစစ်၍ ပြဆိုပုံ

ထို့ပြင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော သူတောင်းစား၏အဖြစ်သည် ရှိသမျှဂုဏ် အလုံးစုံကို အကုန် ဖျက်ဆီးတတ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစား ဆင်ခြင် ပြန်သည်မှာ—

အပိစ —

၁၄၃။ သေဝေဝမာနမခိလံ၊ စန္ဒိကာဝ တမော ဇရေဝ လာဝညံ။
သဒ္ဓမ္မဝစနံဝ ဒုစ္စရိတံ၊ ဂုဏသတမပုတ္တိတာ ဟရတိ။

အပိစ၊ အကြောင်းတမျိုး၊ တိုး၍တဖန်၊ စဉ်းစားရန်ရှိပြန်သည်ကား။ အခိလံ၊ ရှိသမျှသိမ်းခြုံ၊ အလုံးစုံသော။ မာနံ၊ ငါတကားဟု၊ ထောင်လွှား

၁။ မူရင်း၌ “ဟရိဟရ-ကထေဝ” ဟု ရှိသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ဆီလျော်အောင် ပြောင်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။

တက်ကြွ၊ မာန်မာနကို။ သေဝါ၊ အစေခံ သူစား၏အဖြစ်ဖြင့်၊ သူတပါး၏ ထံပါး၌၊ ဝပ်တူးခယ၊ ဆည်းကပ်ရခြင်းသည်။ ဟရတိ ဣဝစ၊ စွန့်ပယ်လုံးလုံး၊ ဖျက်ပယ်မှုန်းသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ တမော၊ အမှိုက်တိုက်ကို။ စန္ဒိကာ၊ ထွန်းပပြောင်ပြောင်၊ လအရောင်သည်။ ဟရတိ ဣဝစ၊ စွန့်ပယ်လုံးလုံး၊ ဖျက်ပယ်မှုန်းသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ လာဝညံ၊ ကြန်အင်ရုပ်ဆင်း၊ လှပခြင်းကို။ ဇရာ၊ ရုပ်ရည်ယွင်းယို၊ အရွယ်အိုခြင်းသည်။ ဟရတိ ဣဝစ၊ စွန့်ပယ်လုံးလုံး၊ ဖျက်ပယ်မှုန်းသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဒုစူရိတံ-ပါပံ၊ ယုတ်မာညစ်ကျ၊ မကောင်းမှုကို။ သဒ္ဓမ္မဝစနံ၊ သူတော်တရား၊ ဟောကြားညွှန်ပြ၊ ဆုံးမစကား၊ သွန်သင်ကြားခြင်းသည်။ ဟရတိ ဣဝစ၊ စွန့်ပယ်လုံးလုံး၊ ဖျက်ပယ်မှုန်းသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဂုဏသတံအပိ၊ တင့်တယ်များစွာ၊ အရာမကသော ဂုဏ်အပေါင်းကိုလည်း။ အတ္ထိတာ၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါး၊ သူတောင်းစား၏အဖြစ်သည်။ ဟရတိ၊ ပယ်စွန့်လုံးလုံး၊ ဖျက်ပယ်မှုန်း၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ကျေးကျွန်ခြေရံ အစေခံ သူစား၏အဖြစ်သည် ထောင်လွှားတက်ကြွသော မာနကို ပယ်ရှားဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ထွန်းလင်းတောက်ပသော လမင်း၏ အရောင်သည် အမှိုက်တိုက်ကို ပယ်ရှားဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ရုပ်ရည်ယွင်းယို အိုမင်းခြင်းသည် လှပတင့်တယ် အရွယ်၏ပြည့်စုံခြင်းကို ပယ်ဖျက်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သူတော်တရားကို ဟောကြားညွှန်ပြ ဆုံးမသော စကားသည် ယုတ်မာသော ဒုစူရိတံ မကောင်းမှုကို ပယ်ဖျက်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အထီးကျန်ကပ္ပါး သူတောင်းစား၏ အဖြစ်သည် အရာမက များစွာသော ဂုဏ်အပေါင်းကို ထောင်းထောင်းညက်ညက် ကြေပျောက်ပျက်အောင် ချေဖျက် ပယ်ဖျောက်တတ်၏ ဟူလို။

ယင်းသို့ အကြောင်းအရပ်ရပ်ကို သုံးသပ် ဆင်ခြင်ပြီးလျှင် ဤသို့ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသဖြင့် တောင်းရမ်းစားသောက်ရသော သူတောင်းစား၏အဖြစ်သည် မနှစ်သက်အပ် ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ငါသည် သူတပါး၏ ပေးစာကမ်းစာဖြင့် အဘယ့်ကြောင့် မိမိကိုယ်ကို မွေးမြူပါအံ့နည်း ? “အို ပညာရှိ... ခဲယဉ်းလှပါပေ၏တကား” ထိုသို့ သူတပါး၏ ပေးစာကမ်းစာဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မွေးမြူရခြင်းသည်လည်း သေမင်း၏ နှစ်ခုမြောက်သောတံခါးပင် ဖြစ်ပေသည်ဟု ထင်မြင်ယူဆပြီးလျှင် အောက်ပါ ဂါထာနှစ်ခုကို ရွတ်ဆို စဉ်းစားပြန်လေ၏။

၁၄၄။ ပလ္လဝဂ္ဂါဟီ ပဏ္ဍိတံ၊ ကယကီတဉ္စ မေထုနံ။

ဘောဇနဉ္စ ပရာဓိနံ၊ တိဿော ပုံသံ ဝိဠမ္မနာ။

၁။ ပလ္လဝဂ္ဂါဟီ၊ အပွင့်အသီးကို မဆွတ်ခူး၊ ဖူးညွန့်အဖျား၊ အရွက်များကိုသာ ဆွတ်ခူးသည်နှင့်တူသော။ ပဏ္ဍိတံ၊ အခြေအမြစ်နှင့်၊ နှစ်နှစ်

ကာကာ၊ ကောင်းစွာ တတ်မြောက်အောင် မသင်ကြား၊ အဖျားအနား သက်သက်၊ အရိပ်အမြှက်မျှသာ သင်ယူ တတ်သိသော ပညာရှိ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။

၂။ ကယကိတဉ္စ၊ အခဋ္ဌေကြေး၊ အဖိုးပေး၍ ဝယ်ရသော။ မေထုနဉ္စ၊ သံဝါသအမှု၊ ပျော်ပါးပြုခြင်းလည်းကောင်း။

၃။ ပရာဓိနံ၊ လုံးလုံးလျားလျား၊ ကိုယ်ကားမပိုင်၊ သူတပါးနှင့် စပ်ဆိုင်သော။ ဘောဇနဉ္စ၊ အစားအစာကို၊ သုံးဆောင်ကာ နေရခြင်းလည်းကောင်း။

ဣတိ ဣမာ တိဿော၊ ဤသို့ညွှန်ကြား၊ သုံးပါးသော အရာတို့သည်။ ပုံသံ - ပုမာနံ၊ ယောက်ျားတို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။ ဝိဇ္ဇဗ္ဗနာ - နိဿီရိကာ၊ ယုတ်နိမ့် အောက်တန်း၊ ဂုဏ်သရေ နှမ်းခြင်း၏၊ အကြောင်းရင်းတို့ပေတည်း။

အညဉ္စ—

၁၄၅။ ရောဂီ စိရပ္ပဝါသီ၊ ပရန္နဘောဇီ ပရာဝသထသာယီ။
ယံ ဇီဝတိ တံ မရဏံ၊ ယံ မရဏံ သောဿ ဝိဿာမော။

အညဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။

၁။ ရောဂီ စ၊ နေ့ရက်ရှည်ကြာ၊ ဝေဒနာမြဲ၊ ရောဂါစွဲသော သူသည်လည်းကောင်း။

၂။ စိရပ္ပဝါသီ စ၊ အရပ်တပါး၌ ရှည်မြင့်တစေ၊ သားမယားနှင့် ကွေ့ကွင်း၍ နေရသော သူသည်လည်းကောင်း။

၃။ ပရန္နဘောဇီ စ၊ သူတပါးတို့ ပေးကမ်းကြည့်ရှု၊ ထောက်ပံ့ ပြုသော အစာ အာဟာရကိုသာလျှင်၊ များစွာအားထား၊ စားသုံး၍နေရသော သူသည်လည်းကောင်း။

၄။ ပရာဝသထသာယီ စ၊ သူတပါးတို့၏ ရိပ်သာ၊ ဂေဟာအရပ်၌၊ မှီကပ် နေထိုင်ရသော သူသည်လည်းကောင်း။

ဧဝံဝိဓော၊ ဤသို့ သဘောရှိသော သူသည်။ ယံ ဇီဝတိ၊ အကြင် မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်၍ နေရ၏။ တံ၊ ထိုသို့ နေရခြင်းသည်။ မရဏံ၊ ဇီဝိန်ကင်းကွေ့၊ သေသည်နှင့်မခြား၊ အလားတူသည်သာလျှင်တည်း။ ယံ မရဏံ၊ အကြင်သေခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော၊ ထိုသေခြင်းသည်။ အဿ၊ ထိုသို့ သဘော

ရှိသောသူအား။ *ဝိဿာမော၊ ဘေးဒုက္ခ ကုန်ဆုံး၍၊ လုံးလုံးကြီး အေးငြိမ်း ချမ်းသာပေ၏။

ဤသို့ စဉ်းစားဆင်ခြင်မိပါ၏။ ထိုသို့ပင် စဉ်းစား ဆင်ခြင်မိပါသော်လည်း သတ္တဝါတို့၏ သဘာဝ ဖြစ်နေကြစခန်း လောဘ၏ အစွမ်းဖြင့် သောင်းကျန်း လျက် တဖန် ခုံမင်ခြင်း ဖြစ်ပြန်သဖြင့် ထပ်မံ၍ တခါ ထိုပရိဗိုဇ် ထားအပ်သော အစာကို ယူခြင်းငှါ အကျွန်ုပ်သည် အားထုတ်ခဲ့ပြန်လေ၏။

လောဘလွန်ကဲ မရောင့်ရဲခြင်း၏ အပြစ်များ

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင်တို့သည် လောဘောန အစရှိ သော ဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည် ဟု ဆင်ခြင်မိပြန်ပါ၏။

၁၄၆။ လောဘောန ဗုဒ္ဓိ စလတိ၊ လောဘော ဇနယတေ တဏှံ။
တဏှာတော ဒုက္ခံ ပပေါတိ၊ ပရတြေဟ စ မာနဝေါ။

လောဘော၊ လောဘရမ္မက်၊ သူ့အတွက်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓိ၊ အသိအလိမ္မာ၊ ဉာဏ် ပညာသည်။ စလတိ၊ ကင်းကွာရှေ့ရှား၊ စွန့်လွှတ်၍ သွားတတ်၏။ လောဘော၊ ရမ္မက်လောဘ၊ သဘာဝသည်။ တဏှံ၊ တွယ်တာနှစ်သက်၊ တပ်မက် ခြင်းတဏှာကို။ ဇနယတေ၊ အမြဲမပြတ်၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ တဏှာတော၊ တွယ် တာနှစ်သက်၊ တပ်မက်တတ်သောတဏှာကြောင့်။ မာနဝေါ၊ တဏှာပိုင်ရှင်၊ မောင်လုလင်သည်။ ပရတြေ စ၊ တမလွန်ကာလ၊ ထိုဘဝ၌လည်းကောင်း။ ဣဟ စ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၊ ဤဘဝ၌လည်းကောင်း။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ၊ တွေ့ကြုံ ရခြင်းသို့။ ပပေါတိ၊ မချွတ်မလွှဲ၊ အမြဲကျရောက်တတ်၏။

ထို့နောက် တဖန် တွားလျက် တွားလျက် ဖြည်းညှင်းစွာ သွားသော ကျွန်ုပ်အား ဝိဏကဏ္ဍ ပရိဗိုဇ်သည် ဆွေးမြည့်သော ဝါးခြမ်းစိတ်ဖြင့် ရိုက်နှက် လေ၏။ ထိုသို့ ရိုက်နှက်သောအခါ ကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ကြံစည်မိလေ၏။ ကြံစည် မိပုံကား.... လောဘရမ္မက် ငမ်းငမ်းတက်၍ တွယ်တာနှစ်သက်ခြင်း အားကြီး သောသူသည် တင်းမတိမ်နိုင် မရောင့်ရဲနိုင်သည့်အတွက် မိမိကိုယ်ကို ဆင်းရဲခြင်း သို့ ရောက်စေသည်သာ ဖြစ်ပေ၏။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ပညာရှင်တို့သည် ဓန- လုဒ္ဓေါ ဟုသန္တုဋ္ဌော အစရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

*ဤ၌ ဝိဿမ-ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝိဿာမ-ဟူ၍ လည်းကောင်း နှစ်ပါးပင် သင့်၏။ အေးငြိမ်းခြင်းကို ဟော၏။

၁၄၇။ ဓနုလုဒ္ဓေါ ဟုသန္တုဋ္ဌော-နိယတတ္တာဇိတိန္ဒြိယော။
သဗ္ဗာ ဇဝါပဒါ တဿ၊ ယဿာတုဋ္ဌံ န မာနသံ။

ဓနုလုဒ္ဓေါ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၌၊ လွန်စွာတပ်မက်၊ လောဘထွက်တတ်သော သူသည်။ အသန္တုဋ္ဌော စ၊ တင်းမတိမ်တတ်၊ မရောင့်ရဲတတ်သော သဘောလည်း ရှိ၏။ အနိယတတ္တာ စ၊ မရပ်မတည်၊ ထိုဤလှုပ်ရှား၊ ဖောက်ပြား လှုပ်ပေါ်၊ လော်လည်တတ်သော စိတ်သဘောလည်း ရှိ၏။ အဇိတိန္ဒြိယော စ၊ စက္ခုစထေ၊ ဣန္ဒြေကို၊ သေချာပိုင်ပိုင်၊ မအောင့်နိုင်သည်လည်း ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဖြစ်ရှောင်း၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်။ ယဿ၊ အကြင်သူ၏။ မာနသံ၊ စိတ်နေ စိတ်ထား၊ သဘောသွားသည်။ အတုဋ္ဌံ၊ ထိုထိုသို့သောအာရုံ၌၊ ခုံမင်တပ်မက်၊ စွဲလမ်းချက်ပြင်းပြ၍၊ မဝနိုင်ဘဲ၊ မရောင့်ရဲနိုင်ခြင်းသည်။ ဟိ-ယသ္မာ၊ အကြင် ကြောင့်။ ဟောတိ၊ မလုံစင်စစ်၊ ကေနဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဖြစ်မြဲ၊ မှန်မလွဲ သောကြောင့်။ တဿ၊ ထိုခုံမင်တပ်စွဲ၊ မရောင့်ရဲနိုင်သောသူအား။ သဗ္ဗာ ဇဝ၊ သောင်းပြောင်းရောရာ၊ များစွာပေါင်းဆုံ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ အာပဒါ၊ ဘေးရန်အပေါင်း၊ ပျက်စီးကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ မချွတ်ကေန၊ အမှန်စင်စစ်၊ ဖြစ်ပေါ်တတ်ကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောဘကြီးသောသူသည် တင်းမတိမ်နိုင်၊ မရောင့်ရဲနိုင်သော သဘောရှိ၏။ ထိုထိုဤဤ လှုပ်ရှား၍ လှုပ်ပေါ်လော်လည်တတ်သော စိတ်နေ စိတ်ထား သဘောသွားလည်း ရှိ၏။ စက္ခု စသော ဣန္ဒြေတို့ကိုလည်း နိုင်နင်း အောင် မနှိပ်ကွပ် မဆုံးမနိုင်၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အကြောင်းတို့ကြောင့် လောဘကြီးသော သူသည် ခုံမင်တပ်မက်ခြင်း ပြင်းပြ၍ ထိုထိုသို့သော အာရုံ၌ တင်းမတိမ်နိုင်၊ မရောင့်ရဲနိုင် ဖြစ်တတ်၏။ ထို့ကြောင့် လောဘကြီးသော သူအား ပျက်စီးကြောင်းဖြစ်သော အလုံးစုံသော ဘေးရန်ဟူသမျှတို့ ကေန္တ ဖြစ်ပေါ် တတ်ကြကုန်သည် ဟူလို။

လောဘကွာရှဲ ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း၏ အကျိုးများ

ထို့ပြင် ရတတ်သမျှ လာဘ်လာဘဖြင့် တင်းတိမ် ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်းသည် အမြဲပင် ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်ကြောင်းကို သဗ္ဗာ သမ္ပတ္တယော အစရှိသောဂါထာ ဖြင့် တဖန် ထပ်မံ၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်လေ၏။

တထာ စ —

၁၄၈။ သဗ္ဗာ သမ္ပတ္တယော တဿ၊ သန္တုဋ္ဌံ ယဿ မာနသံ။
ဥပါဟနာရုဠုပါဒဿ၊ နန္ဒ စမ္မာဝုတေဝ ဘူ။

တထာ ၈၊ ထို့အတူသာလျှင်။ ယဿ၊ အကြင်သူ၏။ မာနသံ၊ တွင်းဓာတ်
 မနော၊ စိတ်သဘောသည်။ သန္တုဋ္ဌံ၊ ရတတ်သမျှ၊ လာဘ်လာဘဖြင့်၊ အားရ
 ရောင့်ရဲသည်။ ဟောတိ၊ မလွဲသနစ်၊ အမြဲဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုရတတ်သမျှ၊
 လာဘ်လာဘဖြင့်၊ အားရ ရောင့်ရဲသော သူအား။ သဗ္ဗာ၊ ခပ်သိမ်းဖုံဖုံ၊ အလုံးစုံ
 ကုန်သော။ သမ္ပတ္တယော၊ ချမ်းသာအမျိုးမျိုး၊ တိုးတက်ပြည့်စုံခြင်းတို့သည်။
 ဟောန္တိ၊ အလိုအလျောက်၊ ပေါ်ပေါက်ဖြစ်ထွန်း၍နေကြကုန်၏။ ဥပါဟနာရဠ-
 ပါဒဿ၊ ဘိနပ်ခြေနင်း၊ စီးနင်းဝတ်အပ်၊ စွပ်တပ်အပ်သော ခြေရှိသောသူအား။
 ဘူ၊ ဆူးငြောင့်ခလုတ်၊ ဘင်ပုပ်မစင်တို့ဖြင့် ပြွမ်းတည်းသော မြေကြီးအပြင်ကို။
 စမ္မာဝုတေဝ နနု၊ ဘိနပ် သားရေဖြင့်၊ အနေသင့် ဖုံးအပ်သည် မဟုတ်တုံပါ
 လော။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဘိနပ် ခြေနင်းစီးနင်းတပ်ဆင်အပ်သော ခြေရှိသောသူအား
 မြေပြင်၌ရှိသော ဆူးငြောင့်ခလုတ် အစရှိသော ဘေးရန်တို့ကို ဘိနပ်ခုံ သားရေ
 ဖြင့် ဆီးတားကာကွယ်လျက်ရှိသောကြောင့် ထိုမြေ၌ရှိသော အညစ်အကြေး
 ဘေးရန်တို့ ခြေသို့ မထိမရောက်နိုင်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ရတတ်သမျှ လာဘ်
 လာဘဖြင့် တင်းတိမ် ရောင့်ရဲလွယ်သော သူအား ထိုရောင့်ရဲလွယ်ခြင်းတည်းဟူ
 သော အကွယ်အကာဖြင့် ကာကွယ်ပြီးဖြစ်ရကား ထိုထိုသို့သောအာရုံ၌ တင်း
 မတိမ်နိုင်၊ မရောင့်ရဲနိုင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်တတ်သောဘေးရန်တို့ မဖြစ်ပေါ်
 နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ရတတ်သမျှ လာဘ်လာဘဖြင့် အားရ တင်းတိမ်သော
 သူအား ဘေးမသိ ရန်မကပ်ဘဲ ချမ်းသာခြင်း အရပ်ရပ်တို့နှင့် ပြည့်စုံနိုင်၏ ဟု
 ဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင် ရောင့်ရဲလွယ်သော သူတို့၏ ခံစားရသော ချမ်းသာမျိုးကို လောဘ
 ရမ္မက် ငမ်းငမ်းတက်ကုန်သော သူတို့၌ မည်သည့်အခါ၌မျှ မဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို
 အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၁၄၉။ သန္တောသာမရိတတိတ္တိနံ၊ ယံ သုခံ သန္တစေတသံ။
 ကုတော တံ ဓနလုဒ္ဓါန-မိတော စိတော စ ဓာဝတံ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ သန္တောသာမရိတတိတ္တိနံ၊ တွယ်တာ
 တတ်သော လောဘမှ၊ ကင်းလွတ်ကြောင်းဖြစ်သော ယထာလာဘ ရသမျှဖြင့်
 တင်းတိမ် ရောင့်ရဲသော စိတ်ဖြစ်ခြင်းတည်းဟူသော အမြှိုက်အရသာကို
 သုံးဆောင်ခံစားရသဖြင့် အားရနှစ်သက်ခြင်း ရှိကုန်သော။ သန္တစေတသံ၊
 ငြိမ်သက်သော စိတ်ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သော သူတို့၏။ ဝါ၊ စိတ်၏ငြိမ်းအေးတည်
 ကြည်ခြင်းရှိကုန်သော သူတို့၏။ ယံ သုခံ၊ အကြင်ရှင်လန်းကြည်စွာ၊ စိတ်ချမ်း

သာခြင်းသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ တံ သုခံ၊ ထိုရွှင်လန်းကြည်စွာ၊ စိတ်ချမ်းသာခြင်းကို။ ဣတော စိတော၊ ထိုမှဤမှ။ ဝါ၊ ထိုထိုဤဤ။ ဓာဝတံ - ဓာဝန္တာနံ၊ ဂဏာမငြိမ်၊ အရှိန်မသတ်၊ မရပ်မနား၊ ပြေးသွားသော စိတ်ရှိကုန်သော။ ဓနလုဒ္ဓါနံ၊ ဥစ္စာ၌ လောဘရမ္မက်၊ ငမ်းငမ်းတက်ကုန်သော သူတို့အား။ ကုတော အတ္တိ၊ ဖြစ်ဖို့ရန် မလွယ်ပါသဖြင့်၊ အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောဘရမ္မက်ဖြစ်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်စေတတ်သော တင်းတိမ်ရောင့်ရဲသော စိတ်ဖြစ်ခြင်းတည်းဟူသော အမြိုက်အရသာကို ခံစားရသဖြင့် အားရနှစ်သက်ကုန်သော သူတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းတည်းဟူသော မှန်မြတ်လှသော ချမ်းသာကို စိတ်ဂဏာမငြိမ် အရှိန်မသတ်နိုင်ဘဲ ထိုထိုဤဤ မရပ်မနား ပြေးသွားလှုပ်ရှားသော စိတ်ရှိကုန်သော လောဘရမ္မက် ငမ်းငမ်းတက်ဖြစ်ကုန်သော သူတို့အား မည်သည့်အခါ၌မျှ ခံစားနိုင်ခွင့်မရှိ မခံစားနိုင်ကြဟူလို။

ထို့ပြင် လောဘအာသာ တဏှာရမ္မက်ကို စွန့်လွှတ်နိုင်သော သူသည် လူတတ်လူလိမ္မာ လူပညာရှိ စသည်မည်ကြောင်းကို တေနာခိတံ အစရှိသော ဂါထာဖြင့် ထပ်မံ၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်လေ၏။

၁၅၀။ တေနာခိတံ သုတံ တေန၊ တေန သဗ္ဗမနုဋ္ဌိတံ။

ယေနာသာ ပိဋ္ဌိတော ကတော၊ နိရာသမှဝလမ္ဗိတံ။

ယေန၊ အကြင်သူသည်။ အာသာ၊ ဘေးရန်အပေါင်း၊ ဖြစ်ကြောင်းမှန်ဘိ၊ ကပ်ငြိအာသာ၊ တဏှာရမ္မက်ကို။ ပိဋ္ဌိတောကတော၊ နောက်ကွယ်အခြား၊ စွန့်ပစ်ထား၍။ ဝါ၊ စွန့်လွှတ်မတူယံ၊ လုံးလုံးပယ်၍။ နိရာသံ၊ အာသာမကပ်၊ အလျှင်းပြတ်လျက်၊ မတပ်မက် မနှစ်သက်ခြင်းကို။ အဝလမ္ဗိတံ၊ အားထားပြုဘွယ်၊ မှီတွယ်ဆွဲကိုင်အပ်၏။ တေန၊ ထိုအာသာကိုပယ်ရှား၍၊ စွန့်လွှတ်ထားနိုင်သော သူသည်။ အဓိတံ၊ ကျမ်းဂန်အများ၊ သင်ကြားပြီးသူ၊ လူတတ်လူလိမ္မာမည်၏။ တေန၊ ထိုအာသာကိုဖြတ်၊ စွန့်လွှတ်တတ်သောသူသည်။ သုတံ၊ ကြားမြင်များလှ၊ ဗဟုသုတ၊ ပြည့်ဝသောသူ၊ လူတတ် လူလိမ္မာမည်၏။ တေန၊ ထိုအာသာကို ပိုင်ပိုင်၊ စွန့်လွှတ်နိုင်သောသူသည်။ သဗ္ဗံ၊ လုံးစုံများစွာ၊ အရာရာသော စည်းစိမ်ချမ်းသာကို။ ဝါ၊ လုံးစုံပြုအပ်၊ အကျင့်မြတ်ကို။ အနုဋ္ဌိတံ၊ အတွင်မစဲ၊ အစဉ်စွဲလျက်၊ အမြဲဖြစ်ပေါ်စေအပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင်သူသည် တဏှာလောဘကို ပယ်၍ တဏှာလောဘ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို မှီငြမ်းပြု၏။ ထိုတဏှာလောဘ မရှိသောသူသည် ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ်ကို တတ်မြောက်ပြီးသူ လူတတ် လူလိမ္မာလည်း မည်၏။ ဗဟုသုတအကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော လူတတ် လူလိမ္မာလည်းမည်၏။ အလုံးစုံသော

စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့ကို ဖြစ်စေသည်လည်း မည်၏။ သို့မဟုတ် အလုံးစုံသော အကျင့်ကောင်း၊ အကျင့်မြတ် တို့ကို ကျင့်သည်လည်း မည်၏။ တဏှာလောဘ ကြီးသောသူကား ပညာပင်ရှိသော်လည်း ပညာရှိ မမည်။ ကျမ်းဂန် အရပ်ရပ်ကို တတ်မြောက်ပါသော်လည်း တတ်မြောက်သည် မမည်။ လူတတ် လူလိမ္မာ မမည် ပေ ဟူလို။

ဘုန်းကံနှင့်တကွ အသက်ရှင်ရခြင်း

ထို့ပြင် ဘုန်းကံသမ္ဘာနှင့် အသက်ရှင်၍ နေရခြင်းကို အောက်ပါစကားရပ် တို့ဖြင့် ထပ်မံ၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်လေ၏။

အပိစ —

၁၅၁။ အသေဝိတေဿရဒ္ဓါရ-မဒိဋ္ဌဝိရဟဗျထံ။

အနုတ္တကလိဝစနံ၊ ဓညံ ကဿပိ ဇီဝနံ။

အပိစ၊ တနည်းသော်ကား။ အသေဝိတေဿရဒ္ဓါရံ၊ မရပ်တည် မမှီဝဲဘူးသော ချမ်းသာကြွယ်ဝ၊ အစိုးရသော သူတို့၏စံရာ၊ ဂေဟာတံခါးရှိသော။ ဝါ၊ မရှိ ဆင်းရဲသဖြင့်၊ ပေးကမ်းစွန့်ကြဲစေရန်၊ အသနားခံသဘောဖြင့်၊ ပစ္စည်းကြွယ်ဝ၊ အစိုးရသော သူတို့၏စံရာ၊ ဂေဟာတံခါး၌ သွားရောက်ရပ်တည်ရခြင်း မရှိသော။ အဒိဋ္ဌဝိရဟဗျထံ၊ မတွေ့ကြုံရဘူးသော ကြင်ယာဇနီး၊ သားသွီးစသည်တို့နှင့် ကွေကွင်းရခြင်းတည်းဟူသော ဆင်းရဲဒုက္ခမရှိသော။ ဝါ၊ ကြင်ယာဇနီး၊ သားသွီး စသည်တို့နှင့် ကွေကွင်းရခြင်းတည်းဟူသော ဆင်းရဲဒုက္ခနှင့် တကြိမ်တခါမျှ၊ မတွေ့ကြုံရဘူးသော။ အနုတ္တကလိဝစနံ၊ မပြောဆိုရဘူးသော အောက်ကျညှိုးမှိန်၊ သိမ်ငယ်သော စကားရှိသော။ ဝါ၊ အောက်ကျညှိုးမှိန်၊ သိမ်ငယ်သောစကားကို မပြောဆိုရဘူးသော။ ကဿပိ ဇီဝနံ၊ တစုံတယောက်သောသူ၏ အသက်ရှင် ခြင်းသည်။ ဓညံ၊ ဘုန်း၊ ကံ၊ သမ္ဘာနှင့်၊ ကောင်းစွာပြည့်စုံသော မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်ခြင်းပေတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အကြင်သူ၏ အသက်ရှင်၍ နေရခြင်းသည် မရှိဆင်းရဲသဖြင့် ပေးကမ်းစွန့်ကြဲစေရန် ညှိုးငယ်အောက်ကျသော မျက်နှာဖြင့် အသနားခံ၍ တောင်းရမ်းဘို့ရန် ဥစ္စာဓန ကြွယ်ဝကုန်သောသူတို့၏ အိမ်တံခါး၌ ရပ်တည်ရ ခြင်းလည်းမရှိ၊ ကြင်ယာမယား သားသွီးစသည်တို့နှင့် ကွေကွင်းရခြင်းတည်း ဟူသော ဆင်းရဲဒုက္ခနှင့်လည်း တကြိမ်တခါမျှ မတွေ့ကြုံရဘူး၊ အောက်ကျ ညှိုးမှိန်၍ သေးသိမ်သော စကားကိုလည်း တကြိမ်တခါမျှ မပြောဆိုခဲ့ရဘူးပေ၊ ထိုသူ၏ အသက်ရှင်၍ နေရခြင်းသည် ဘုန်းကံ ပါရမီနှင့် ကောင်းစွာပြည့်စုံသော အသက်ရှင်ခြင်း မည်ပေသည် ဟူလို။

တုယံတတတ်သုန္တံ ရောင့်ရဲတတ်သုတို့ ကွာခြားပုံ

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာ အရာရာ၌ တုယံတခင်မင်တတ်သောသုန္တံ ရောင့်ရဲ လွယ်သောသုတို့၏ သဘောသွား ကွာခြားပုံကို အောက်ပါစကားရပ်တို့ဖြင့် ထပ်မံ၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်လေ၏။

ယတော—

၁၅၂။ န ယောဇနသတံ ဒူရံ၊ ဗာဓမ္မာနဿ တဏှာယ။

သန္တုဋ္ဌဿ ကရပတ္တေ၊ ပုတ္တေ ဘဝတိ နာဒရော။

ယတော၊ အကြံကြောင့်။ တဏှာယ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ အရာရာ၌၊ တုယံတ ခင်မင်တတ်သော အာသာ၊ တဏှာရမ္မက်ဖြင့်။ ဗာဓမ္မာနဿ၊ လွှမ်းမိုး ဖိစီးလျက်၊ ဖျက်ဆီးနှိပ်စက်အပ်သော သူအား။ ယောဇနသတမ္ပ၊ ယူဇနာ များစွာ၊ အရာမက၊ ဝေးကွာလှသော အရပ်သည်လည်း။ နဒူရံ၊ တဏှာက အားပေးသဖြင့်၊ ခရီးမဝေးဘဲ၊ အနီးကလေးဟု မှတ်ထင်လိုက်၏။ သန္တုဋ္ဌဿ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ အရာရာ၌၊ မတုယံတ မခင်မင်ဘဲ၊ ရောင့်ရဲခြင်းရှိသောသူအား။ ဝါ၊ ရောင့်ရဲခြင်းရှိသောသူ၏။ ကရပတ္တေ၊ လက်တွင်းမျက်မှောက်၊ ရောက်လေ ပြီးသော။ အတ္တေပိ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ အရာရာ၌လည်း။ အာဒရော၊ တုယံတသမ္ပ၊ အလေးပြုခြင်းသည်။ နဘဝတိ—နဘဝတိဝေ၊ ကေန်စင်စစ်၊ အမှန် မဖြစ်သည် သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောဘကြီးသောသူသည် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရပေါက်ရလမ်းရှိပါမူ ခရီးအခွန်အားဖြင့် ယူဇနာ အရာမက မိုင်ပေါင်းများစွာ ဝေးကွာလှသော အရပ်ပင် ဖြစ်သော်လည်း မိမိ၏တဏှာလောဘက တိုက်တွန်းအားပေးသော ကြောင့် ခရီးမဝေးဘဲ အနီးကလေးပင်ဟု ထင်မှတ်ပေ၏။ လောဘနည်း၍ ရောင့်ရဲခြင်းရှိသော သူသည်မူကား မိမိ၏လက်တွင်း မျက်မှောက်သို့ ရောက်ပြီး ရပြီးဖြစ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာ အရာရာ၌သော်လည်း စုံစုံမက်မက် နှစ်သက် တုယံတခြင်းမရှိ အလေးမပြု ဂရုမစိုက်ပေ ဟူလို။

ယင်းသို့ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီးလျှင် ကျွန်ုပ် ဟိရညကသည် တဖန်စဉ်းစားမိ ပြန်သည်မှာ ယခုအခါ ငါသည် ဆင်းရဲပင်ပန်း ညှိုးနွမ်းသောအခါ ဖြစ်ပါလျက် ဘယ်အတွက်ကြောင့် အရှက်မနဲ့ မျက်နှာမဲ့နှင့် လူထဲတွင် နေထိုင်ခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါအံ့နည်း၊ ငါကဲ့သို့သော ပစ္စည်းဥစ္စာ များစွာပျက်ပြုန်း အကုန် ဆုံး၍ လုံးလုံးဖြူခါ မဲ့ပြာကျသော သူသည် လူသူမနီး တောမြိုင်ကြီး၌သာ ခိုမှီးနေထိုင်ရန် သင့်လျော်ပေသည်ဟု စဉ်းစားမိပါ၏။

ဤကဲ့သို့ မိမိ၏ဖြစ်ပျက်ပုံ အခြေအနေ အခိုက်အတန့်အားဖြင့် လျှောက်ပတ်သော အပြုအမူကို ဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းသည် သင့်လျော်လျှောက်ပတ် မြင့်မြတ်သည်သာလျှင်တည်း။

အမှန်ကိုဆုံးဖြတ်သိမှ ပညာရှိစစ်ပုံ

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ကော ဓမ္မော အစရှိသောဂါထာကို ပညာရှင်အများတို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

၁၅၃။ ကော ဓမ္မော ဘူတဒယာ၊

ကိံ သောချမရောဂိတာ ဇဂတိ ဇန္တု။

ကော သိနေဟော သဗ္ဗာဝေါ၊

ကိံ ပဏှိစ္စံ ပရိစ္ဆေဒေါ။

ဇဂတိ-ဇဂတိသ္မိံ၊ လောကံတခွင်၊ မြေအပြင်၌။ ဓမ္မော၊ လမ်းမှန်ကျနာ၊ သဘာဝဓမ္မသည်။ ကော၊ အဘယ်မည်ငြား၊ ဘယ်တရားပါနည်း။ ဘူတဒယာ၊ သတ္တဝါအများကို သနားကြင်နာ၊ အဟိံသာဟု၊ အမည်ပြုသည့်၊ ကရုဏာတရားပင်တည်း။ ကိံ၊ ဘယ်သို့သနစ်၊ ဘယ်ပုံဖြစ်ခြင်းသည်။ သောချံ၊ အမှန်စင်စစ်၊ ချမ်းသာခြင်းဖြစ်ပါသနည်း။ ဇန္တု-ဇန္တုနော၊ သက်ရှိများစွာ၊ သတ္တဝါမည်သူ၊ ဟူဟူသမျှ၏။ အရောဂိတာ၊ ကျန်းခန့်ဤသာ၊ အနာမရှိ၊ ပကတိကျန်းမာသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ကော၊ ဘယ်သို့ဖြစ်လား၊ ဘယ်တရားသည်။ သိနေဟော၊ မြတ်နိုးကြည်လင်၊ ချစ်ခင်ခြင်း မည်ပါသနည်း။ သဗ္ဗာဝေါ၊ ညစ်ကြေးကင်းကွာ၊ တဏှာမဖက်၊ သက်သက်ဖြူစင်၊ ကြည်လင်အေးမြသော သဘာဝ မေတ္တာဓာတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ကိံ၊ ဘယ်သို့လိုက်လျော၊ ဘယ်သဘောသည်။ ပဏှိစ္စံ၊ ပညာရှိအစစ် အမှန်ဖြစ်ပါသနည်း။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ အကြောင်းအကျိုးကို ထောက်ချင့်လျက်၊ သင့်၊မသင့် ဝေဘန်၍၊ မှန်ကန်စွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဤလောက၌ သတ္တဝါတို့၏ လမ်းမှန်ကျသော သဘာဝဖြစ်သော တရားသည် အဘယ်တရားဖြစ်သနည်းဟူမူ သတ္တဝါအများကို သနားငဲ့ညှာ ကြင်နာတတ်သော ကရုဏာတရားသာဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်ကဲ့သို့သော သဘောတရားသည် ချမ်းသာခြင်းမည်သနည်းဟူမူ အနာရောဂါမရှိ ပကတိကျန်းမာသည်၏ အဖြစ်သည် ချမ်းသာခြင်း မည်ပေ၏။ အဘယ် တရားသည် ချစ်ခင်သောတရား မည်သနည်းဟူမူ တဏှာမဖက်မူ၍ သက်သက်ကြည်လင်အေးမြသော သဘာဝဖြစ်သော မေတ္တာဓာတ်သည် ချစ်ခင်သောတရား မည်ပေသည်။ အဘယ်ကဲ့သို့သော သဘောတရားသည် ပညာရှိ အစစ်အမှန် ဖြစ်ပါ

သနည်း၊ အကျိုးအကြောင်းကို ထောက်ချင့်၍ ဝေဘန်လျက် မှန်ကန်စွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်သာလျှင် ပညာရှိ အစစ်အမှန် ဖြစ်ပေသည်ဟူလို။

ထိုစကားမှန်ကြောင်းကို အောက်ပါဂါထာဖြင့် တဖန် ထပ်မံ၍ ပြဆိုပြန်လေ၏။

တထာ စ—

၁၅၄။ ပရိစ္ဆေဒေါ ဟိ ပဏ္ဍိစ္စံ၊ ယဒါပန္နာ ဝိပတ္တယော။
အပရိစ္ဆေဒကတ္တုနံ၊ ဝိပဒါဝ ပဒေ ပဒေ။

တထာ—တံဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ စ—သစ္စံ၊ မလွဲကေနံ၊ တကယ်မှန်၏။ ဝိပတ္တယော၊ ထိုထိုသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ကျရောက်ဖြစ်ပေါ်တတ်သော ပျက်စီးခြင်းတို့သည်။ ယံ—ယေန ကာရဏေန၊ အကြင်အကျိုးကို မြှော်ကိုးလျက်၊ သင့်၊ မသင့်ကို ထောက်ချင့်ဝေဘန်၍၊ မှန်ကန်စွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကြောင့်။ အာပန္နာ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ကျရောက်ပါသလော။ သောပရိစ္ဆေဒေါ၊ ထိုပိုင်းခြားဝေဘန်၍၊ အမှန်ကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ ပဏ္ဍိစ္စံ၊ လိမ္မာတတ်သိ၊ ပညာရှိ အဖြစ်မည်၏။ အပရိစ္ဆေဒကတ္တုနံ၊ သင့်၊ မသင့်ကို၊ ထောက်ချင့်ဝေဘန်၍၊ အမှန်ကိုမဆုံးဖြတ်ဘဲ၊ အရမ်းကြဲကုန်သော သူတို့အား။ ပဒေ ပဒေ၊ ဘဝါးလှမ်းတိုင်း လှမ်းတိုင်း။ ဝါ၊ အစဉ်အမြဲ။ ဝိပဒါဝ၊ ဘေးရန်ပေါ်ပေါက်၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည် သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ ထိုထိုသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ကျရောက် ဖြစ်ပေါ်တတ်သော ပျက်စီးခြင်းတို့သည် အကြောင်းအကျိုးကို ထောက်ချင့်ဝေဘန်၍ အမှန်ကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါကုန်သလော၊ စင်စစ် မဖြစ်နိုင်သည်သာလျှင်တည်း။ ထိုသို့ သင့်၊ မသင့်ကို ဝေဘန်ဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းသည် ပညာရှိ၏ အဖြစ်မည်၏။ သင့်၊ မသင့်ကို ထောက်ချင့်ဝေဘန်၍ အမှန်ကို မဆုံးဖြတ်ဘဲ ထင်ရာကို အရမ်းကြဲ၍ အလွဲလွဲပြုလုပ်ကုန်သော သူတို့အားသာလျှင် ဘဝါးလှမ်းတိုင်း လှမ်းတိုင်း ဘေးရန်ပေါ်ပေါက်၍ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကြရကုန်၏ဟူလို။

အကျိုးအားလျော်စွာ စွန့်သင့်သည့်အရာများ

ထို့ပြင် အကျိုးအားလျော်စွာ စွန့်လွှတ်အပ်သော အကြောင်းအရာတို့ကို တထာ ဟိ အစရှိသော စကားတို့ဖြင့် စဉ်းစား ဆင်ခြင်ပြန်လေ၏။

တထာ ဟိ—

၁၅၅။ စဇေဒေကံ ကုလဿတ္ထေ၊ ဂါမဿတ္ထေ ကုလံ စဇေ။
ဂါမံ ဇနပဒဿတ္ထေ၊ သတ္တတ္ထေ ပထဝီ စဇေ။

တထာဟိ - တထာဝေ၊ ထို့အတူသာလျှင်။ ကုလဿတ္ထေ၊ အမျိုး၏ အကျိုးကို စောင့်ရှောက်ရာ၌။ ဝါ၊ အမျိုး၏အစီးအပွားကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဧကံ၊ ကိုယ်နှင့်စပ်ဆိုင်၊ ကိုယ်ပိုင်ဝတ္ထု၊ တခုခုကို။ စဇေ၊ မတုန်လှုပ်လှုပ်၊ စွန့်လွှတ်အပ် စွန့်လွှတ်ပေရာ၏။ ဂါမဿတ္ထေ၊ ရွာ၏အကျိုးကို စောင့်ရှောက်ရာ၌။ ဝါ၊ ရွာ၏ အစီးအပွားကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ကုလံ၊ အမျိုးကို။ စဇေ၊ လွှတ်လွှတ်ကျွတ်ကျွတ်၊ စွန့်လွှတ်ပေရာ၏။ ဇနပဒဿတ္ထေ၊ ဇနပုဒ်၏ အကျိုးကို စောင့်ရှောက်ရာ၌။ ဝါ၊ ဇနပုဒ်၏ အစီးအပွား အကျိုးငှါ။ ဂါမံ၊ ရွာကို။ စဇေ၊ မတုန်လှုပ်လှုပ်၊ စွန့်လွှတ်ရာ၏။ သတ္တတ္ထေ၊ မိမိကိုယ်ခန္ဓာ၏ အကျိုးကို စောင့်ရှောက်ရာ၌။ ဝါ၊ မိမိကိုယ်ခန္ဓာ၏ အစီးအပွားကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ပထဝီ၊ နိုင်ငံသိမ်းကျုံး၊ မြေအလုံးကို။ စဇေ၊ လွှတ်လွှတ်ကျွတ်ကျွတ်၊ စွန့်လွှတ်ထိုက် စွန့်လွှတ်ပေရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အမျိုးအနွယ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ မိမိနှင့်စပ်ဆိုင်သော အရာဝတ္ထု တခုခုကို စွန့်ရာ၏။ ရွာ၌နေသောသူတို့၏ အကျိုးငှါ မိမိ၏ အမျိုးအနွယ် အခြွေအရံကို စွန့်ရာ၏။ ဇနပုဒ်နေ လူတို့၏အကျိုးငှါ ရွာကို စွန့်လွှတ်ရာ၏။ မိမိကိုယ်ခန္ဓာ၏ အစီးအပွားကို စောင့်ရှောက်ရာ၌ တိုင်းနိုင်ငံအရပ်ကို စွန့်လွှတ်ရာ၏။ စွန့်လွှတ်ရမည် ဟူလို။

ဘေးရန်အနှောက်အယှက် ကင်းပြတ်မှ ချမ်းသာမြင့်မြတ်ပုံ

ထို့ပြင် အနှောက်အယှက်မရှိဘဲ ဖြစ်ပေါ်ရရှိသော ရေသက်သက်သည် အနှောက်အယှက်တို့ဖြင့် ပြွမ်းသော မှန်မြတ်သော အစာအာဟာရထက် ငြိမ်းအေး ချမ်းသာကြောင်းကို အပရဉ္စ အစရှိသော စကားရပ်တို့ဖြင့် ထပ်မံ၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၁၅၆။ ပါနီယံ ဝါ နိရာယာသံ၊ သာဒုန္နံ ဝါ ဘယောတ္ထရံ။
ဝိစာရိယ ခလု ပဿာမိ၊ တံ သုခံ ယတြ နိဗ္ဗုတိ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ နိရာယာသံ၊ နှောက်ယှက်လွှတ်ကင်း၊ သန့်ရှင်းလွယ်ကူစွာ ရအပ်သော။ ပါနီယံ၊ သောက်ချိုးထွေထွေ၊ သုံးဆောင်ရေသည်။ သုခံဝါ၊ ငြိမ်းအေးသက်သာ၊ ချမ်းသာပါသလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်၊ ဘယောတ္ထရံ၊ သူတစ်ပါးနှင့်မကင်း၊ နှောက်ယှက်လွန်မင်း၊ ဘေးခပင်းဖြင့်၊ ခဲယဉ်းစွာရအပ်သော။ သာဒုန္နံ - သာဒု အနံ၊ ကောင်းမြတ်တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာသော အစာအာဟာရသည်။ သုခံဝါ၊ ငြိမ်းအေးသက်သာ၊ ချမ်းသာပါသလော။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိစာရိယ၊ စဉ်းစားထောက်ရှု၊ ဆင်ခြင်ပြု၍။ ဝါ၊ ပြုသည်ရှိသော်။ ယတြ၊ ဤသို့ပိုင်းခြား၊ ဤနှစ်ပါးတွင်၊ အကြင်ဝတ္ထု၌။ နိဗ္ဗုတိ၊ ရမှုသန့်ရှင်း၊ ဘေးရန်ကင်းလျက်၊ ငြိမ်းအေးခြင်းရှိ၏။ တံ၊ ထိုရမှုအတွက်၊ ဘေးမယှက်ဘဲ၊ သက်သက်လွတ်ကင်းသော ဝတ္ထုသည်။ ခလု၊ မချွတ်ကော်၊ အမှန်စင်စစ်အား ဖြင့်။ သုခံ၊ ချမ်းသာအစစ်၊ မုချဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဿာမိ၊ ပြက်ပြက် ထင်ထင်၊ ဉာဏ်၌မြင်၏။

အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီးလျှင် လူသူမနီးသော ဤတောကြီး သို့ လာခဲ့ပါသည်။ ထိုအကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ နာပါဦးလောဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၅၇။ ဝရံ ဝနံ ဗျုပ္ပဂဇေန္ဒြေသေဝိတံ၊
ဒုမာလယံ ပဏ္ဏဗလမ္ပတက္ခဏံ။
တိဏာနိသေယျာ ပရိဓာနဝက္ကလံ၊
န ဗန္ဓုမဇ္ဈေ ဓနဟိနဇီဝနံ။

ဗျုပ္ပ ဂဇေန္ဒြေ သေဝိတံ၊ ကျား၊ ဆင်၊ သားရဲတို့၊ မှီဝဲနေထိုင်ရာဖြစ်သော။ ဒုမာလယံ၊ သစ်ပင်တို့သာ၊ တည်မှီရာ ရိပ်သာဌာနရှိသော။ ပဏ္ဏဗလမ္ပတက္ခဏံ၊ သစ်ရွက် သစ်သီး၊ ရေတည်းဟူသော သုံးဆောင်ရာ အစာအာဟာရရှိသော။ တိဏာနိသေယျာ၊ အေးမြသာယာ၊ လွန်စွာသန့်ရှင်း၊ မြက်အခင်းတည်းဟူသော အိပ်ရာနေရာရှိသော။ ပရိဓာန ဝက္ကလံ၊ ဖန်ရည်ဆုတ်ဖျန်း၊ နီမြန်းသော လျှော် တေအဝတ်ရှိသော။ ဝနံ၊ စိမ့်မြိုင်ထူထပ်၊ တောအရပ်သည်။ ဝရံ၊ သင့်လျော် လျောက်ပတ်၊ မြင့်မြတ်ပါသေး၏။ ဗန္ဓုမဇ္ဈေ၊ ဆွေမျိုးတို့၏အလယ်၌။ ဓနဟိနဇီဝနံ၊ ဥစ္စာပစ္စည်း၊ ဆုတ်ယုတ်နည်းလျက်၊ အသက်ရှင်၍ နေရခြင်းသည်။ နဝရံ၊ စင်စစ်ကော်၊ အမှန်မမြတ်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။တောအရပ်သည် လူသူတို့နှင့် မရောစပ်၊ ကျား၊ ဆင်၊ သားရဲ စသော တိရစ္ဆာန်တို့၏ မှီခိုတည်နေရာ အရပ်လည်းဖြစ်၏။ သစ်ပင်တည်းဟူသော မှီခိုနေထိုင်ရာ အရိပ်အာဝါသလည်းရှိ၏။ သစ်ရွက်၊ သစ်သီး၊ ရေတည်းဟူသော စားသောက် သုံးဆောင်ရာ အစာအာဟာရလည်းရှိ၏။ စိမ်းလန်းစိုပြေသော မြက်ခင်းတည်းဟူသော အိပ်ရာနေရာလည်းရှိ၏။ ဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ်ဟုဆို အပ်သော ဆင်မြန်းရန် လျှော်တေလည်းရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတောအရပ်၌ နေရခြင်းသည် သင့်လျော်လျောက်ပတ် မြင့်မြတ်ပါသေး၏။ မိတ်သက်ဟဆွေမျိုးဉာတိတို့၏ အလယ်၌ ပစ္စည်းဥစ္စာဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးလျက် ဆင်းရဲမွဲတေ၍ နေရခြင်းသည် အခြေအနေ မဟန်လှသဖြင့် ကေန္တ မသင့်မြတ်ပေဟူလို။

ထို့ကြောင့် မိမိ၏ ကုသိုလ်ကံ ဆော်ဖန်ထောက်မသဖြင့် ကလျာဏမိတ္တအစစ် ဖြစ်ကြီးဖြစ်သော ဤလဿပတနက ကျီးသည် ကျွန်ုပ်အား အလွန်တရာ ချစ်ခင် နှစ်သက်စွာ ထောက်ပံ့ကြည့်ရှု ပြုစုခဲ့ပေသည်။ ယခုအခါ၌လည်း ကုသိုလ်ကံ အားလျော်စွာ အသွင်မန္တရလိပ်ကို အမှီပြုရ၍ ကျွန်ုပ်မှာ နတ်ပြည်၌ စံစားနေ ထိုင်ရာဘိသကဲ့သို့ ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရပါပေသည်။

သံသရာအဆိပ်ပင်ကြီး၏ ချိုမြိန်သော အသီးနှစ်လုံး

အကြောင်းကို နာပါဦးလောဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၅၈။ သံသာရဝိသရုက္ခဿ၊ ဒွေဝ မဓုရဖလာနိ။

ကာဗျာမရိတရသဿာဒေါ၊ သင်္ဂမော သဇ္ဇနေဟိ သဟ။

သံသာရ ဝိသ ရုက္ခဿ၊ ရုပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာ၊ သံသရာအစဉ်၊ အဆိပ်ပင်ကြီး၏။ မဓုရဖလာနိ၊ ချိုမြိန်လျောက်ပတ်၊ အလွန်ကောင်းမြတ်သောအသီးတို့သည်။ ဒွေဝ၊ နှစ်မျိုးနှစ်ပါး၊ နှစ်စားတို့သည်သာလျှင်တည်း။ ကတမာနိ ဒွေ၊ အဘယ်အစား၊ အဘယ်နှစ်ပါးတို့နည်းဟူမူကား။ ကာဗျာမရိတရသဿာဒေါ၊ ဂီတကဗျာ၊ တေးလင်္ကာတို့၏ အရသာကို ခံစားရခြင်းလည်းကောင်း။ သဇ္ဇနေဟိ၊ မမှား မချော်၊ တရားမြော်သည့်၊ များသူတော်တို့နှင့်။ သင်္ဂမော၊ ရောနှောယှဉ်စပ်၊ မှီကပ်တစေ၊ ပေါင်းသင်း၍ နေရခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိဣမာဒေ၊ ဤသို့ ညွှန်ကြား၊ ဤနှစ်ပါးတို့သာလျှင်တည်း။

ထို့ကြောင့် ယခုအခါ ရှေးကုသိုလ် အခွင့်သာသဖြင့် အသျှင်လိပ်မင်း တည်း ဟူသော သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်း မှီကပ်၍ မပြတ်နေထိုင်ရခြင်းသည် အလွန်တရာမှ သင့်လျော်လျောက်ပတ်၍ ကောင်းမြတ်လှပါပေသည်ဟု ဆို လိုသည်။

ပရိဗိုဇ်နှင့် ကြွက်မင်းတို့ဝတ္ထု ပြီး၏။

ကျီး၊ လိပ်၊ သမင်နှင့် ကြွက်တို့ဝတ္ထု (အဆက်)

ယင်းသို့ ဟိရညက ကြွက်မင်းက ဖြစ်သမျှအခင်းနှင့်တကွ ဝမ်းတွင်းရှိ စိတ် သဘောတို့ကို စုံလင်စွာ ပြောကြားအပ်သည့် အရပ်ရပ်အကြောင်းအရာတို့ကို ကောင်းစွာ နာခံပြီးနောက် မန္တရလိပ်က ပစ္စည်းဥစ္စာ၏အပြစ်၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ တို့ကို များစွာစုဆောင်းခြင်း၏အပြစ်၊ ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို နှမြောစုံမက် မစွန့်ရန် နိုင်သည်၏အပြစ် စသည်တို့ကို ပြောဆိုညွှန်ကြားလျက် တရားပြလိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုမိန့်ကြားပြန်လေ၏။

ဟိ-ပြန် ၁-၁၂—ပ-မ-ဗ-သ-စ

ပျက်လွယ်သောဥစ္စာနှင့် အသက်ကို မငဲ့ကွက်ဘဲ တရားရှာသင့်ပုံ

၁၅၉။ အတ္တာ ပါဒရဇောပမာ ဂီရိနဒီဝေဂေါပမံ ယောဗ္ဗနံ၊
မာယုဿံ ဇလလောလဗိန္ဒုစပလံ ဖေဏောပမံ ဇီဝိတံ။
ဓမ္မံ ယော န ကရောတိ နိစ္စလမတိ သဂ္ဂါဂ္ဂလောဂ္ဂါဋ္ဌနံ၊
ပစ္ဆာတာပဟတော ဇရာပရိဂတော သောကဂ္ဂိနာ ဒယုတေ။

အတ္တာ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာတို့သည်။ ပါဒရဇောပမာ၊ အရှည်အကြာ၊ မတည်ပါသဖြင့်၊ ခြေမှာကပ်ငြိသော မြေမှုန့်နှင့်မခြား၊ အလားတူကြကုန်၏။ ယောဗ္ဗနံ၊ ပျိုမျစ်နုနယ်၊ အရွယ်၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ဂီရိနဒီဝေဂေါပမံ၊ တောင်ကျသုန်သုန်၊ မြစ်ဟုန်ပမာ၊ တူလှစွာ၏။ အာယုဿံ၊ အသက်ရှင်လျက်၊ မပျက်တစေ၊ တည်နေရန် အပိုင်းအခြားသည်။ ဇလလောလ ဗိန္ဒု စပလံ၊ ရေပြက်ပုံဟန်၊ လျင်မြန်သော လှုပ်ရှားခြင်းရှိ၏။ ဇီဝိတံ၊ အာယုဆိုချက်၊ ကိုယ့်အသက်သည်။ ဖေဏောပမံ၊ ရေမြုပ်နှင့်မခြား၊ အလားပမာ၊ လျင်စွာ ပျက်စီးတတ်၏။ တတော၊ ထို့ကြောင့်။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ နိစ္စလမတိ၊ တည်တည်တံ့တံ့၊ ကြံ့ကြံ့ခိုင်မြဲသော၊ ပညာရှိသည်ဖြစ်၍။ သဂ္ဂါဂ္ဂလောဂ္ဂါဋ္ဌနံ၊ နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်၏တံခါးကျည်မင်းတုပ်ကို၊ ထုတ်နုတ်သဖြင့် ဖွင့်တတ်သော သော့နှင့် ပမာ၊ တူလှစွာသော။ ဓမ္မံ၊ သုစရိတ၊ ဓမ္မအပေါင်းကို။ န ကရောတိ၊ အချိန်တွင် အရေးထားလျက်၊ လေးစားစွာ မပြုကျင့်ခဲ့။ သော၊ ထိုမေ့မေ့လျော့လျော့၊ ပေါ့တန်မိုက်မှားလျက်၊ တရားကိုမကျင့်ခဲ့သောသူကို။ ပစ္ဆာတာပဟတော စ၊ ငါသည် ငယ်ရွယ်စဉ်အခါက၊ တရားကိုမှ အားမထုတ်ခဲ့ရလေခြင်းဟု၊ နောင်တ တဖန်၊ ပူပန်ခြင်းဖြင့်၊ နှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ ဇရာပရိဂတော စ၊ ရင့်ရော်အိုမင်း၊ ယိုယွင်းခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ သောကဂ္ဂိနာ၊ စိုးရိမ်သောက၊ ပူပန်ရခြင်းတည်းဟူသော မီးသည်။ ဒယုတေ၊ ဘယ်ခါမအေး၊ တွေးမိတိုင်းစိတ်မကြည်အောင်၊ အလီလီအထပ်ထပ်၊ မပြတ် ပူလောင်စေအပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့မည်သည် ခရီးသွားစဉ် ခြေဘဝါး အပြင်၌ ကပ်ငြိသော မြေမှုန့် မြေမှုန့်သည် ထိုခြေ၌ ကပ်ငြိ၍ ကြာရှည်စွာ မတည် နိုင်ပေ၊ တခုသောခြေလှမ်း၌ ကပ်ငြိသော မြေမှုန့် မြေမှုန့်သည် ကြာရှည်စွာ မတည်မူ၍ တခုသော ခြေလှမ်းသို့ ကျရောက်သည့်အခါ အလိုအလျောက် ကျပျောက်ပျက်စီးမြဲ ဖြစ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့သည်လည်း မိမိလက်ဝယ် ရရှိပြီးနောက် ကြာရှည်လေးမြင့် အခွန်ရှည်စွာ မတည်နိုင်၊ တနည်း နည်းဖြင့် ကုန်ဆုံးပျက်စီးမြဲ ဖြစ်ကြရကုန်၏။ လှပတင့်တယ် အရွယ်၏ပြည့်စုံခြင်း သည်လည်း တသွင်သွင် စီးဆင်းသည့် အလွန် ရေစီးပြင်းထန် လျင်မြန်လှသော

တောင်ကျချောင်း၊ တောင်ကျမြစ်၏ အဟုန်အယဉ်ကဲ့သို့ တခဏမျှ မရပ်
မနားဘဲ တဆုတ်တည်းဆုတ် တယုတ်တည်းယုတ်ပြီးလျှင် အမြဲယိုယွင်းလျက်
အိုမင်းသည့်ဘက်သို့သာ တပါတည်းပါ တယိုင်တည်းယိုင်၍ နေခဲ့၏။ နေရမည့်
အသက်အပိုင်းအခြားသည်လည်း ရေပေါက်ရေပြွန်၏ပုံဟန် လျင်မြန်သော
လှုပ်ရှားခြင်းရှိခဲ့၏။ သတ္တဝါတို့၏ အသက်ဝိညာဉ်သည်လည်း ရေမြှုပ်စိုက်ကဲ့သို့
အလှုပ်မခံ အထိမခံနိုင်ဘဲ တဲတဲကလေးသာဖြစ်၍ စင်စစ် ပျက်စီးလွယ်လှ၏။
ထို့ကြောင့် အကြင်သူသည် ခိုင်ခံ့လှစွာသော ပညာမဏ္ဍိုင်ကို လက်ကိုင်ရှေ့သွား
ပခာနထားပြီးလျှင် နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်သို့ သွားရောက်ရာလမ်းမ တံခါးဝ၏ တံခါး
ကျည်မင်းတုပ်ကို ထုတ်နုတ် ဖွင့်လှစ်ကြောင်းဖြစ်သော သောတံ သံကောက်နှင့်
တူသော ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာမှ သုစရိတ တရားတို့ကို အချိန်ရှိစဉ် အရေး
ထားလျက် လေးစားစွာ မပြုကျင့်ခဲ့။ ထိုသို့ မေ့မေ့လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့တန်တန်
အားဖြင့် မိုက်မှားလျက် တရားကိုမကျင့်မိခဲ့သောသူကို အချိန်အရွယ်ထောက်၍
နောက်ကျသည့်အခါမှ “ဪ...ငါသည် ငယ်ရွယ်စဉ်အခါက တရားကိုမှ
အားမထုတ်ခဲ့ရလေခြင်း”ဟု နောင်တတဖန် ပူပန်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည်
ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ ခါးကိုင်ယွင်းယို အိုမင်းခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍
လည်းကောင်း စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်းတည်းဟူသော သောကမီးသည် နေ့ရှိသမျှ
မအေးရဘဲ တွေးမိတိုင်း စိတ်မကြည်နိုင်အောင် အမြဲပူလောင်ခြင်းကို ခံရ
တတ်ပေသည် ဟူလို။

ဥစ္စာပစ္စည်းတို့ကို သိမ်းဆည်းမက်မော နှမြောခြင်းမပြုသင့်ပုံ

အသင်ကြွက်မင်းသည် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့ကို အလွန်အကျွံ မြှောက်မြား
စွာ ဆည်းပူးစုဆောင်းခြင်းကို ပြုခဲ့၏။ ထိုသို့ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့ကို များစွာ
အလွန်အကျွံ ဆည်းပူးစုဆောင်းခြင်း၏ ဤဆိုလတံ့သော အပြစ်တို့ကို ကြားနာ
ပါဦးလောဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၆၀။ ဥပ္ပဇ္ဇိတာနံ ဝိတ္တာနံ၊ စာဂ ဇေ ဟိ ရက္ခနံ။
တဠာကောဒရသံဌာနံ၊ ပရိဝါဟ ဣဝါမ္ဘဿ။

ဥပ္ပဇ္ဇိတာနံ၊ အသစ်အသစ်၊ ဖြစ်ပေါ်ရရှိကုန်သော။ ဝိတ္တာနံ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊
ရတနာတို့ကို။ ရက္ခနံ၊ အကျိုးမပြီး၊ အချည်းနှီး မဖြစ်စေရန်၊ တားမြစ်စောင့်
ရှောက်ခြင်းသည်။ စာဂဇေ၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်း၊ လှူဒါန်းခြင်းသည်သာလျှင်တည်း။
ကိမိဝ၊ ပမာတန္တု၊ စံယူပြုရန်၊ ပုံစံမှတ်ဖွယ်၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။
တဠာကောဒရသံဌာနံ၊ တဖက်ဆည်းကန် အတွင်း၌၊ သိမ်းသွင်းသိုလှောင်အပ်
သော ရေကို။ ရက္ခနံ၊ အကျိုးမပြီး၊ အချည်းနှီးမဖြစ်စေရန်၊ တားဆီးစောင့်
ရှောက်ခြင်းသည်။ အမ္ဘဿ၊ ထပ်၍သွင်သွင်၊ စီးဝင်တိုးပြန်၊ ရေပိုလျှံကို။

ပရိဝါဟဏ္ဏံ၊ ရေလွဲပြန်ပေါက်၊ ရေသွယ်လျှောက်ဖြင့် (ရေသရောက်ဖြင့်) လွဲဖောက်ထုတ်ပယ်ရဘိသကဲ့သို့တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။တဖက်ဆည်းကန်ကြီး၏ အတွင်း၌တည်သောရေကို စောင့်ရှောက်ရန် အစဉ်သဖြင့် တသွင်သွင် စီးဝင်၍နေသော ပိုလျှံသောရေကို လွဲပေါက်ရေထုတ်ပြန်ဖြင့် ထုတ်၍ပစ်မှ ထိုကန်ကို စောင့်ရှောက်သည် မည်သကဲ့သို့ ရှာဖွေစုဆောင်း၍ ထားအပ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကိုလည်း သူတပါးတို့အား ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်း လှူဒါန်းခြင်း ပြုလုပ်မှသာလျှင် ထိုပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို မပျက်စီးစေရန် စောင့်ရှောက်သည် မည်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာကို မြှုပ်နှံ၍ထားခြင်းသည် အပါယ်လားကြောင်းဖြစ်ပုံကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ယဒဓောဓော အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၁၆၁။ ယဒဓောဓော ဘုဝိ ဝိတ္တံ၊ နိဓဏတိ မိတမ္ပစော။
တဒဓော နိလယံ ဂန္တံ၊ ကရေ ပန္နမဂ္ဂတောဝ။

မိတမ္ပစော၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာကို၊ များစွာမဖြုန်း၊ မသုံးမစွဲ၊ စေးနဲ့သော သူသည်။ ဘုဝိ၊ မြေ၌။ ယံဝိတ္တံ၊ အကြင်မိမိ၏ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာကို။ အဓောဓော၊ အလွန်အလွန်နက်စွာ။ နိဓဏတိ၊ သိမ့်မြှုပ်နှံ၏။ တံ၊ ထိုမြှုပ်နှံသိမ့်အပ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာသည်။ အဓောနိလယံ၊ အောက်ဖြစ်သော နေရာ၊ ငရဲရွာသို့။ ဂန္တံ၊ လူစေးနဲ့ ပစ္စည်းရှင်၊ ခပ်တုတ်တုတ်သွားဘို့ရန်။ အဂ္ဂတောဝ၊ ရှေးဦးမဆွ၊ ပဌမကပင်လျှင်။ ပန္နံ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်အပြီး၊ လမ်းခရီးကို။ ကရေ၊ ပြုလုပ်တီထွင်၊ စီရင်နှင့်သည်ဖြစ်ရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပစ္စည်းဥစ္စာကို မသုံးစွဲရက်ဘဲ စေးနဲ့သောသူသည် ရွှေငွေစသော ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို တွင်းနက်စွာ တူးပြီးလျှင် မြှုပ်နှံသိမ့်၍ထား၏။ ထိုသို့ မြှုပ်နှံသိမ့်၍ ထားအပ်သော ရွှေငွေစသော ပစ္စည်းဥစ္စာတို့သည် စေးနဲ့သော ဥစ္စာရှင်၏ အောက်ဖြစ်သောနေရာ ငရဲရွာသို့ သွားဘို့ရန် ရှေးဦးစွာ ခရီးလမ်းတီထွင်၍ စီရင်နှင့်သည် ဖြစ်ရာပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို မသုံးစွဲဘဲ အမြဲစုဆောင်းခြင်းသည် ဆင်းရဲခြင်း၏ တည်ရာ ဖြစ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ယတော ဟု အကြောင်းပြစကားခံလျက် နိဇသောခံ အစရှိသောဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

ယတော—

၁၆၂။ နိဇ္ဈိသောခုံ၊ နိရုဇ္ဈာနေတ၊ ယော ဓနဇ္ဇနမိစ္ဆတိ။
ပရတ္တဘာရဝါဟီဝ၊ ကလုသဿေဝ ဟိ ဘာဇနံ။

ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ နိဇ္ဈိသောခုံ၊ မိမိ၏ ငြိမ်းအေးသာယာ၊ ချမ်းသာခြင်းကို။ နိရုဇ္ဈာနေတ၊ တားမြစ်ပိတ်ပင်လျက်။ ဓနဇ္ဇနံ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ များစွာဖြစ်ထွန်းခြင်းကို။ မိစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ ဝါ၊ အလိုရှိသဖြင့်၊ များစွာစုဆောင်း ဆည်းပူးခြင်းကိုပြု၏။ တတော၊ ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့်။ သော၊ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာကို၊ မိမိမသုံးရက်ဘဲ၊ အမြဲရှာမှီး၊ စုဆောင်းလေ့ရှိသောသူသည်။ ပရတ္တဘာရ ဝါဟီဝ၊ သူတပါး၏ အကျိုးငှါ ဝန်ထုပ် ဝန်ပိုးကို၊ သည်ပိုးရှက်ဆောင်ရသော နွားကဲ့သို့။ ကလုသဿေဝ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်၊ ပင်ပန်းခြင်း၏သာလျှင်။ ဘာဇနံဟိ—ဘာဇနံဝေ၊ တည်ရာအစစ်၊ ဖြစ်ကြီး ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မိမိ၏ဖြစ်ရင်းစွဲဖြစ်သော ချမ်းသာသူကို တားမြစ်ပိတ်ပင်လျက် ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ များစွာဖြစ်ထွန်း တိုးပွားခြင်းကို အလိုရှိသဖြင့် မသုံးစွဲရက်ဘဲ စုဆောင်းဆည်းပူးခြင်းကို အမြဲပြုသောသူသည် သူတပါးတို့၏ အကျိုးငှါ ဝန်ကိုဆောင်ရွက်ရသော နွားကဲ့သို့ ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်း၏တည်ရာ အစစ်ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို မသုံးစွဲဘဲ စုဆောင်းသိမ်းဆည်း၍ ထားကာမျှ ဖြစ်သော ဥစ္စာဖြင့် ဥစ္စာရှင်မမည်ကြောင်းကိုလည်း ထပ်လောင်း၍ နာပါဦးလောဟု ဆို၍ အပရဉ္စ ဟု စကားစလျက် ဒါနောပဘောဂဟီနေန အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၁၆၃။ ဒါနောပဘောဂဟီနေန၊ ဓနေန ဓနိနော ယဒိ။
ပထဝီခါတနိခါတေန၊ ဓနေန ဓနိနော မယံ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ နရာ၊ လူတို့သည်။ ဒါနောပဘောဂ ဟီနေန၊ သူတပါးတို့အား လှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်း၊ မိမိသုံးဆောင်ခြင်းမှ ကင်းသော။ ဓနေန၊ ကိုယ်ပိုင်ပြုလျက်၊ ကြည့်ရှုသိမ်းဆည်းရကာမျှဖြစ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာဖြင့်။ ဓနိနော၊ ကြွယ်ဝချမ်းသာသော ဥစ္စာရှင်မည်သည်။ ယဒိဘဝေယျ၊ အကယ်၍ကား၊ ဖြစ်ခဲ့ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ပထဝီခါတနိခါတေန၊ ပကတိအားဖြင့် ရွှေတွင်း၊ ငွေတွင်း၊ ပယင်းဒုတ္တာ အစရှိသော ရတနာသေတ္တုတွင်း၌ အမြဲတစေ မြုပ်တည်၍ နေသော။

ဓနေန၊ ရွေ၊ ငွေ၊ မြ၊ ခဲ၊ ပုလဲ၊ ပတ္တမြားစသော ပစ္စည်းဥစ္စာဖြင့်။ ဓနိနော၊ ကြွယ်ဝချမ်းသာသော ပစ္စည်းရှင် ဥစ္စာရှင်မည်သည်။ ဘဝေ၊ ဖြစ်သင့် ဖြစ်ရာ ပါ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဤလောက၌ လူတို့သည် သူတပါးတို့အား ပေးကမ်း လှူဒါန်းခြင်းလည်းမပြု မိမိလည်း မသုံးစွဲဘဲ ကိုယ်ပိုင်ပြုလျက် သက်သက် သိမ်းဆည်း၍ ထားကာမျှဖြစ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာဖြင့် ကြွယ်ဝချမ်းသာသော ပစ္စည်းဥစ္စာရှင် မည်သည်ဖြစ်အံ့၊ ဖြစ်ခဲ့ပါမူ ငါတို့သည်လည်း ရွှေတိုင်း၊ ငွေတိုင်း အစရှိသော ရတနာ သေတ္တာတိုင်းတို့၌ အမြဲတစေ မြုပ်တည်၍နေသော ပစ္စည်း ဥစ္စာ ရတနာတို့ဖြင့် ကြွယ်ဝချမ်းသာသော ပစ္စည်းရှင် မည်သင့်သည်သာလျှင် တည်း။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ မပေးကမ်း မသုံးစွဲရက်သောသူ၏ ပစ္စည်း ဥစ္စာနှင့် ထိုသေတ္တာတိုင်း၌ရှိသော ပစ္စည်းဥစ္စာတို့သည် မပေးကမ်း မသုံးစွဲရချင်း တူ၍ မထူးခြားကြသောကြောင့် ဟူလို။

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာကို မပေးကမ်း မသုံးစွဲရက်သောသူသည် ထွက်သက် ဝင်သက် လေ့ရှိသော်လည်း အသက်ရှင်သည် မမည်ကြောင်းကို ပြပြန်လိုသည် ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၆၄။ ဒါနောပဘောဂဟိနာဝ၊ ဒိဝသာ ယန္တိ ယဿ ဝေ။

သ ကမ္မကာရဘဿေဝ၊ အဿာသမ္ပိ န ဇီဝတိ။

ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ဒါနောပဘောဂ ဟိနာဝ၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်း၊ လှူဒါန်းခြင်းလည်း မရှိ၊ မိမိလည်း သုံးဆောင်ခြင်း ကင်းသည် ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဒိဝသာ၊ နေ့ရက်တို့သည်။ ယန္တိ၊ တနေ့တနေ့၊ တတေ့တေ့ဖြင့်၊ တရွေ့ရွေ့ လွန်ကုန်၏။ ဝေ၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန်အားဖြင့်။ သ-သော၊ ထိုသူသည်။ ကမ္မကာရဘဿေဝ၊ ပန်းဘဲသမား၏ သားရေ လေဖိုကဲ့သို့။ အဿာသမ္ပိ၊ ရှူရှိုက်မပျက်၊ အစဉ်ဆက်လျက်၊ ထွက်သက် ဝင်သက် လေ့ရှိပါသော်လည်း။ န ဇီဝတိ၊ လူတန်းစေ့ လူရာဝင်သည့်၊ အသက်ရှင်ခြင်း မမည်ပေ။

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ခွန်အားဗလ၊ ဗဟုဿုတနှင့် လူ၏အဖြစ်ကို ရခြင်းတို့ သည် နေရာကျ အသုံးမပြုပါက အကျိုးမပြီး အချည်းနှီးဖြစ်ကြောင်းကို ပြဆို လိုသည်ဖြစ်၍ ဓနေန ကိံ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြား ပြန်လေ၏။

၁၆၅။ ဓနေန ကိံ ယော န ဒဒါတိ နာဿတေ၊

ဗလေန ကိံ ယော စ ရိပုန္န ဗာဓတေ။

သုတေန ကိံ ယော န စ ဓမ္မမာစရေ၊

ကိမတ္တနာ ယော န ဇိတေန္တိယော ဘဝေ။

ယော၊ အကြင် ဥစ္စာကြွယ်ဝ၊ နေနှင့်ပြည့်စုံသောသူသည်။ နဒဒါတိ၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်း၊ လူဒါန်းခြင်းလည်းမပြု။ နစအဿတေ၊ တွန့်တိုစေးနဲ့သဖြင့်၊ မိမိလည်း မသုံးစွဲ မစားသောက်။ တဿ၊ ထိုမသုံးရက်ဘဲ၊ စေးနဲ့သောသူအား။ ဝါ၊ သူ၏။ ဓနေန၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာဖြင့်။ ကိံပယောဇနံ၊ အပြုအမူ မဖွယ်ရာသဖြင့်၊ အဘယ်မှာအကျိုးရှိပါအံ့နည်း။ ယောစ၊ အကြင် အားခွန်ဗလပြည့်ဝသော သူသည်လည်း။ ရိပုံ၊ ကိုယ်ကိုခံခု၊ အန်တုပြုမူ၊ ကိုယ်ရန်သူကို။ န ဗာဓတေ၊ မညှဉ်းဆဲ မနှိပ်စက်။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ဝါ၊ ထိုသူအား။ ဗလေန၊ ခွန်အားဗလ၊ ပြည့်ဝကြီးမားခြင်းဖြင့်။ ကိံပယောဇနံ၊ အပြုအမူ မဖွယ်ရာသဖြင့်၊ အဘယ်မှာအကျိုးရှိပါအံ့နည်း။ ယောစ၊ အကြင် ဗဟုဿုတနှင့်၊ ပြည့်ဝသော သူသည်လည်း။ ဓမ္မံ၊ ကိုယ်နှင့်ထိုက်တန်၊ ကိုယ်ကျင့်ကြံအပ်၊ တရားမြတ်ကို။ န အာစရေ၊ လေးစားအားထုတ်လျက်၊ အဟုတ်မကျင့်ကြံ။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ဝါ၊ ထိုသူအား။ သုတေန၊ ကြားမြင်မှတ်မိ၊ တတ်သိသော ပညာဗဟုဿုတဖြင့်။ ကိံပယောဇနံ၊ အပြုအမူ မဖွယ်ရာသဖြင့်၊ အဘယ်မှာ အကျိုးရှိပါအံ့နည်း။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဇိတေန္ဒြိယော၊ စက္ခုစထေ၊ ဣန္ဒြေကို၊ သေချာစွာ နိုင်နင်းခြင်းသည်။ နဘဝေ၊ မဖြစ်။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ဝါ၊ ထိုသူအား။ အတ္တနာ၊ အတ္တဘာဝ၊ လူ့ဘဝဖြင့်။ ကိံပယောဇနံ၊ အပြုအမူ မဖွယ်ရာသဖြင့် အဘယ်မှာ အကျိုးရှိပါအံ့နည်း။

ထိုမှတစ်ပါး ပစ္စည်းဥစ္စာကို မသုံးစွဲရက်ဘဲ စေးနဲ့သောသူ၏ ကြွယ်ဝချမ်းသာခြင်းသည် မသုံးစွဲရခြင်းအားဖြင့် မိမိမှတစ်ပါး အခြားသောသူတို့နှင့် အတူသာ ဖြစ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြလိုသည်ဖြစ်၍ အညဉ္စ ဟု အစပျိုးလျက် အသမ္ဘောဂေန အစရှိသောဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

အညဉ္စ —

၁၆၆။ အသမ္ဘောဂေန သာမညံ၊ ကပဏဿ ဓနံ ပရေဟံ။

အဿေဒမိတိ သမ္ဗန္ဓော၊ ဟာနေ ဒုက္ခေန ဂမ္ပတေ။

အညဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ ကပဏဿ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာကို မသုံးမစွဲ၊ စေးနဲ့သောသူ၏။ ဓနံ၊ ရရှိပိုင်ပြီး၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာသည်။ အသမ္ဘောဂေန၊ မိမိပစ္စည်းကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ၊ မသုံးဆောင်ခြင်းအားဖြင့်။ ပရေဟံ၊ မိမိမှတစ်ပါး၊ ဥစ္စာရှင်မဟုတ်သော အခြားသောသူတို့နှင့်။ သာမညံ၊ ဥစ္စာကိုပိုင်သူ မပိုင်သူဟု နှစ်မူမခွဲ၊ အတူအမျှသာဖြစ်၏။ ဟာနေ၊ တစုံတခုသောအကြောင်း၊ မကောင်းမှုဖိစီးသဖြင့်၊ ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်သော အခါ၌။ ဒုက္ခေန၊ ဥစ္စာပိုင်ရှင်၏ ပူပန်သောက၊ ဒုက္ခရောက်ခြင်းဖြင့်။ အယံ၊ ဤပစ္စည်းသည်။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ဣဒံ ပစ္စည်းဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္ဗန္ဓော၊ ပစ္စည်းနှင့် ပိုင်ရှင် နှစ်ရပ်တို့၊

စပ်ဆိုင်ကြခြင်းကို။ ဂမ္ပတေ၊ ကောင်းစွာ ပေါ်လွင်သဖြင့်၊ ထင်ရှားစွာ သိအပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။စေးနဲ့သောသူ၏ ပစ္စည်းဥစ္စာသည် စေးနဲ့သော ပစ္စည်းရှင်မှာ နှမြော၍ မသုံးစွဲရ၊ ပစ္စည်းရှင်မဟုတ်သော အခြားသူမှာ ကိုယ်ပိုင်မဟုတ်၍ မသုံးစွဲရ၊ ဤသို့ မသုံးစွဲရချင်း တူကြကုန်၏။ ယင်းသို့ တူကြသော်လည်း ဥစ္စာပစ္စည်း ပျက်စီးခဲ့သည်ရှိသော် ဥစ္စာရှင်မှာ ဆင်းရဲဒုက္ခဖြစ်ရသည်၊ ဥစ္စာ၏ အရှင်မဟုတ်သောသူမှာ ဆင်းရဲဒုက္ခ မဖြစ်ရ၊ ဤသို့ ဆင်းရဲဒုက္ခ ဖြစ်သည်ကို မြင်သဖြင့် ဤသူကား ဤဥစ္စာရှင်တည်းဟု သိရသည်။ ဤမျှသာ ထူးသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် စေးနဲ့သောသူ၏ ပစ္စည်းဥစ္စာသည် မည်သူ၏အကျိုးကိုမျှ မပြီးစေဘဲ အချည်းနှီး ပျက်စီးတတ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ န ဒေဝါယအစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၆၇။ န ဒေဝါယ န ဝိပ္ပါယ၊ န ဗန္ဓုနံ န စတ္တနော။
န ကပဏဿ ဓနံ ယာတိ၊ စာဂ္ဂိတက္ကရပတ္တိဝေဟိ။

ကပဏဿ၊ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းကို၊ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မသုံးစွဲ၊ စေးနဲ့သော သူ၏။ ဓနံ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာသည်။ ဒေဝါယစ၊ အမြတ်သနိုး၊ ကိုးကွယ် အပ်သော နတ်၏အကျိုးငှါလည်း။ န၊ မဟုတ်။ ဝိပ္ပါယစ၊ သူတော်သူမြတ် တို့၏ အတန်းအစားနှင့်၊ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကျိုးငှါလည်း။ န၊ မဟုတ်။ ဗန္ဓုနံစ၊ ဆွေမျိုးပေါက်ဖော်၊ တော်စပ်ကုန်သော သူတို့၏ အကျိုးငှါလည်း။ န၊ မဟုတ်။ စတ္တနောစ၊ ကိုယ့်အကျိုးငှါလည်း။ န၊ စင်စစ်မုချ၊ ဧကန္တမဟုတ်။ စ၊ စင်စစ်ဧကန်၊ အမှန်အဟုတ်သော်ကား။ အဂ္ဂိတက္ကရပတ္တိဝေဟိ၊ မီးလောင်၍ ပျက်စီးခြင်း၊ ခိုးသူ ဓားပြတို့ တိုက်ခိုက် လုယက်၍ ပျက်စီးခြင်း၊ အစိုးရမင်းတို့ ဘဏ္ဍာတော် အဖြစ်ဖြင့် သိမ်းယူခြင်းတို့ဖြင့်။ နဌံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ယာတိ၊ မလွဲမဖောက်၊ အမြဲရောက်တတ်၏။

ဥစ္စာပစ္စည်းတို့၏ ကုန်ဆုံးပျက်စီးခြင်း သုံးမျိုး

ထို့ပြင် ဥစ္စာပစ္စည်း၏ ကုန်ဆုံးတတ်ပုံ သုံးမျိုးကို တိုး၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဒါနံ ဘောဂေါ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၆၈။ ဒါနံ ဘောဂေါ နာသော တိဿော၊
ဂတယော ဘဝန္တိ ဝိတ္တဿ။
ယံ န ဒဒါတိ န ဘုဠေ၊
တဿ တတိယာ ဂတိ ဘဝတိ။

ဒါနုဉ္စ၊ ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်းလည်းကောင်း။ ဘောဂေါစ၊ သုံးဆောင်မှီဝဲခြင်းလည်းကောင်း။ နာသောစ၊ ရေ၊ မီး၊ မင်း၊ ခိုးသူ၊ မချစ်မနှစ်သက်သောသူဟု ဆိုအပ်သော ရန်သူမျိုးငါးပါးတို့ ဖိစီးနှိပ်စက်သဖြင့် ပျက်စီးခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိတ္တဿ၊ ဥစ္စာ၏။ တိဿော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဂတယော၊ ဖြစ်တတ်သောအလား၊ သဘောတရားတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ရှိသည်ဖြစ်ကုန်၏။ ယံ၊ အကြင်စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာကို။ နစ ဒဒါတိ၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်း၊ လှူဒါန်းခြင်းလည်းမပြု။ နစ ဘုဉ္ဇေ၊ မိမိလည်း မသုံးဆောင်။ တဿ၊ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာ၏။ တတိယာ၊ သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဂတိ၊ ပျက်စီးခြင်းအလား၊ သဘောတရားသည်။ ဘဝတိ၊ မသေ့စင်စစ်၊ ကေန ဖြစ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပစ္စည်းဥစ္စာ၏ ကုန်ဆုံးပျက်စီးခြင်းသည်—

၁။ ပေးကမ်းစွန့်ကြဲ၍ ကုန်ဆုံးပျက်စီးခြင်း၊

၂။ မိမိသုံးဆောင်ခံစား၍ ကုန်ဆုံးပျက်စီးခြင်း၊

၃။ ရန်သူမျိုးငါးပါးတို့ နှိပ်စက်ဖျက်ဆီး၍ ကုန်ဆုံးပျက်စီးခြင်း ဟူ၍ သုံးပါးရှိသည်။

ထို့ကြောင့် ပေးကမ်းခြင်း၊ သုံးဆောင် ခံစားခြင်း မရှိသောသူ၏ ပစ္စည်းဥစ္စာသည် ယခင် သုံးပါးတွင် သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော ပျက်စီးခြင်းဖြင့် ကုန်ဆုံးပျက်စီးရမည်သာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

လောက၌ ရဲခဲခြင်းလေးပါး

ထို့ပြင် လောက၌ ဖြစ်နိုင်ခဲ့သော အကြောင်းလေးရပ်ကို ဆက်စပ်၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဒါနံ ပိယဝါစာသဟိတံ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၆၉။ ဒါနံ ပိယဝါစာသဟိတံ၊ ဉာဏမဂဗ္ဗံ ခမာဝန္တံ သောရံ။

ဝိတ္တံ စာဂနိယုတ္တံ၊ ဒုလ္လဘမေတံ စတုတ္ထံ လောကေ။

ပိယ ဝါစာ သဟိတံ၊ နှစ်သက်ဖွယ်ရာ၊ ချိုသာသော စကားနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ဒါနံ၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်း၊ လှူဒါန်းခြင်းလည်းကောင်း။ အဂဗ္ဗံ၊ မောက်မော်မဖက်၊ မာန်မတက်သော။ ဉာဏံ၊ ပညာတံခွန်၊ တတ်မြောက်ချွန်ခြင်းလည်းကောင်း။ ခမာဝန္တံ၊ အောင်အည်းတန်တန်၊ သည်းခံခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော။ သောရံ၊ သူရသတ္တိ၊ ရဲစွမ်းရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ စာဂ နိယုတ္တံ၊ နည်း

များမဟူ၊ ပေးလှူစွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ယှဉ်သော။ ဝိတ္တံ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ အရာရာနှင့် ပြည့်စုံခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ စတုတ္ထံ၊ ဤသို့ညွှန်ကြား၊ လေးပါးတို့၏ အပေါင်း၊ အကောင်းတရားကို။ လောကေ၊ လူ့ ဘုံဌာန၊ လူ့ လောက၌။ ဒုလ္လဘံ၊ ဖြစ်မြောက် ပေါ်ခဲ့၊ ရနိုင်ခဲ့၏။

အဓိပ္ပါယ်—

- ၁။ ချစ်နှစ်သက်ဖွယ်ရာ ချိုသာသောစကားကို ပြောဆို၍ ယဉ်ကျေးစွာ ပေးကမ်းခြင်း၊
- ၂။ မောက်မော်မဖက် မာန်မာန မတက်သော ပညာတတ်မြောက်ခြင်း၊
- ၃။ သည်းခံခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော သူရသတ္တိ ရဲစွမ်းရှိခြင်း၊
- ၄။ ပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်းနှင့် ယှဉ်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊

ဤလေးပါးသော ကောင်းခြင်းကို လောက၌ အလွန်ရနိုင်ခဲ့၏။ ရံခါ တစုံ တယောက်သော သူ၌သာ ဧွေမြင်ရပေသည်။

ပစ္စည်းဥစ္စာကို ဆည်းပူးစုဆောင်းရာ၌ ဤဆိုလတုံသော စကားကိုလည်း ဆိုသင့်ဆိုထိုက်ပါသေး၏ ဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြား ပြန်လေ၏။

၁၇၀။ ကတ္တဗ္ဗော သဉ္ဇယော နိစ္စံ၊ ကတ္တဗ္ဗော နာတိသဉ္ဇယော။
ပဿ သဉ္ဇယသီလောသော၊ ဓနုနာ ဇမ္ဗူကော ဟတော။

သဉ္ဇယော၊ ဥစ္စာပစ္စည်း၊ စုဆောင်း ဆည်းပူးခြင်းကို။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ကတ္တဗ္ဗော၊ ပြုရန်သင့်လျော်၊ ပြုဘို့တော်၏။ အတိသဉ္ဇယော၊ အလွန်အကြွေး၊ ဆည်းပူး စုဆောင်းခြင်းကို။ န ကတ္တဗ္ဗော၊ ပြုရန်မလျော်၊ မသင့်တော်။ ပဿ၊ ကြည့်ရှု စဉ်းစား၊ သတိထားပါဦးလော။ သဉ္ဇယသီလော၊ လောဘတကြီး၊ ပစ္စည်း များကြောင်း၊ စုပေါင်း ဆည်းပူးလေ့ရှိသော။ ဧသော ဇမ္ဗူကော၊ ဇမ္ဗူကဟု၊ နာမမည်ပေး၊ ထိုမြေခွေးကို။ ဓနုနာ၊ မုဆိုး၏လက်နက်၊ လေးဒဏ်ချက်ဖြင့်။ ဟတော၊ လောလောလတ်လတ်၊ အသေသတ်အပ်၏။

ယင်းသို့ မန္တရလိပ်က ပြောဆိုလေရာ ဟိရညက ကြွက်မင်းနှင့် ကျီးတို့က “အို မိတ်ဆွေ....ဤယခု သင်ပြောဆိုအပ်သော မုဆိုး၏လက်နက် လေးဒဏ်ချက် ဖြင့် အသက်ထွက်ရသော မြေခွေး၏အကြောင်းအကျယ်ကို အဘယ်သို့ မှတ်ရ

ပါမည်နည်း” ဟု မေးလေရာ မန္တရလိပ်က အောက်ပါပုံပြင်ကို စုံလင်စွာပြောကြားလေ၏။

ဒီသရာဝ မြေခွေး ဝတ္ထု

တရံရောအခါ ကလျာဏကတက အရပ်၌ ဘေရဝ မည်သော မုဆိုးတယောက်ရှိလေ၏။ တနေ့သ၌ ထိုမုဆိုးသည် ကောင်းမြတ်သောအရာသာ ဟင်းလျာအသားကို စားသုံးလိုသဖြင့် လေးကိုစွဲကိုင်လျက် ဝိဇ္ဇာဋ္ဌာပီမည်သော တောအုပ်သို့ သွား၍ ထိုတော၌ သမင်တကောင်ကို သတ်ပြီးလျှင် တဖန် ထိုသမင်ကို ယူခဲ့၍ ရှေ့သို့ဆက်၍ သွားပြန်ရာ ကြောက်ဖွယ်ဘနန်း ကြမ်းကြုတ်သော ဝက်ကြီးတကောင်ကို တွေ့မြင်ပြန်လေ၏။ ထိုသို့မြင်လေရာ မုဆိုးသည် သမင်ကို မြေ၌ချပြီးလျှင် ထိုဝက်ကို မြှားဖြင့် ပစ်လေ၏။ ယင်းသို့ပစ်ရာ ဝက်ကြီးသည် ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ တဟုန်တည်းလာလတ်၍ ကပ္ပါပြုမိုဗ်း ထစ်ကြိုးမြည်ဟည်းသကဲ့သို့ ဟိန်းဟောက်ပြီးလျှင် မုဆိုးကို ဝက်တို့၏ ပြုမူရိုးပြကတော့ သဘာဝအလေ့အားလျော်စွာ မုဆိုး၏ သေကွင်း လိုရင်း ချက်ခြာ ဥနှစ်မြွှာကို လျင်မြန်စွာ ကိုက်သတ်လေရာ မုဆိုးသည် အမြစ်ရင်းမှ ခုတ်ဖြတ်အပ်သော သစ်ပင်ကဲ့သို့ မြေ၌ ပိုင်းပိုင်းလဲ၍ ပဲ့ချင်းပြီး သေရလေ၏။ ထို့ကြောင့် သတ္တဝါတို့ သေခြင်း၏အကြောင်းတရားကို ဤသို့ မှတ်သားအပ်၏ဟုဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၇၁။ ဇလမဂ္ဂိ ဝိသံ သတ္တံ၊ ခုဒါ ဗျာဓိ ပတနံ ဂိရိ။
နိမိတ္တံ ကိဉ္စိ အာသာဇ္ဇ၊ ဒေဟိ ပါဏ ဝိမုစ္စတေ။

ဇလံ၊ ရေ။ အဂ္ဂိ၊ မီး။ ဝိသံ၊ အဆိပ်။ သတ္တံ၊ လက်နက်။ ခုဒါ၊ မှတ်သိပ်ခြင်း။ ဗျာဓိ၊ အနာရောဂါ။ ဂိရိပတနံ၊ တောင်မှကျခြင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေသု - ကာရဏေသု၊ ဤအကြောင်းတို့တွင်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ နိမိတ္တံ၊ အကြောင်းသည်။ အာသာဇ္ဇ၊ တွေ့ကြုံထိခိုက်သည်ရှိသော်။ ဒေဟိ၊ သတ္တဝါသည်။ ပါဏဝိမုစ္စတေ၊ အသက်မှ လွတ်၏။

ထိုသို့ ဝက်နှင့် မုဆိုးတို့ လုံးထွေး သတ်ပုတ်ကြစဉ်အတွင်း ခြေဖြင့်နင်းမိ၍ မြေတကောင်လည်း သေလေ၏။ ထိုအခြားမဲ့၌ပင်လျှင် ဒီသရာဝ မည်သော မြေခွေးသည် အစာရှာမှီးအံ့သောငှါ ဤတောသို့ လှည့်လည်၍လာရာ ထိုအတုံးအရုံးအားဖြင့် တပြုလုံး သေ၍နေသော သမင်၊ မုဆိုး၊ မြွေနှင့် ဝက်တို့ကို တွေ့မြင်လေလျှင် ဤသို့ ကြံစည်လေ၏ - “ဪ ငါသည် ဘုန်းကံရှိပေစွတကား၊ ယနေ့ ငါ့အား များစွာသော အစာအာဟာရတို့ ဖြစ်ပေါ်၍ နေချေပြီ” ဟူ၍ လည်းကောင်း။

ဆင်းရဲချမ်းသာတို့သည် ကံသာလျှင် ပဓာနဖြစ်ပုံ

၁၇၂။ အစိန္တိတာနိ ဒုက္ခာနိ၊ ယထေဝါယန္တိ ဒေဟိနံ။
သုခါနုပိ တထာ မညေ၊ ဒေဝမတြာတိရိစ္ဆတေ။

ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အစိန္တိတာနိ၊ ရှေးမဆွက တင်ကူး၍၊ အထူးမကြံစည်အပ်ကုန်ဘဲ။ ဒုက္ခာနိ၊ ဆင်းရဲသောင်းပြောင်း၊ ဒုက္ခ အပေါင်းတို့သည်။ ဒေဟိနံ၊ မည်သူမဆို၊ ထိုထိုမျှားစွာ၊ သတ္တဝါတို့အား။ အာယန္တိ၊ အလိုအလျောက်၊ ပေါ်ပေါက်၍ လာကြကုန်၏။ သုခါနုပိ၊ ချမ်းသာ သောင်းပြောင်း၊ သုခအပေါင်းတို့သည်လည်း။ အစိန္တိတာနိ ဝေ၊ မကြံစည်အပ် ကုန်ဘဲသာလျှင်။ တထာ၊ ထို့ အတူ။ အာယန္တိ၊ အလိုအလျောက်၊ ပေါ်ပေါက်၍ လာကြကုန်၏။ ဣတိ မညေ၊ ဤသို့သာလျှင်၊ အောက်မေ့ဆင်ခြင်၊ ငါမှတ် ထင်၏။ အတြ၊ ဤဆင်းရဲချမ်းသာ၊ ဖြစ်ပေါ်ရာတို့၌။ ဒေဝံဝေ၊ ရှေးဘဝအစု တို့က၊ ပြုခဲ့သည့် ကောင်းမှုနှင့်၊ မကောင်းမှု ကံသည်သာလျှင်။ အတိရိစ္ဆတေ၊ အလွန်အကျွံ၊ အားခွန်ဗလ၊ ကြီးမားလှပေ၏—ဟူ၍ လည်းကောင်း ကြံစည် စဉ်းစားလေ၏။

ထို့နောက် ဆက်လက်၍ စဉ်းစားပြန်သည်မှာ—လျော်ကန်သင့်မြတ်လှပြီ... ဤအစာအာဟာရတို့ဖြင့် ငါသည် သုံးလတို့ပတ်လုံး ချမ်းသာစွာ မှီဝဲသုံးဆောင် ၍ နေနိုင်၏။

တဖန် ထိုအစာတို့၏ ကာလအပိုင်းအခြားကို အသီးအသီး ဝေဖန်ပြန် သည်မှာ—

၁၇၃။ မာသမေကံ နရော ယာတိ၊ ဒွေ မာသေ မိဂသူကရာ။
အဟိရေကံ ဒိနံ ယာတိ၊ အဇ္ဇ ဘက္ခော ဓနုဂုဏော။

နရော၊ လူကောင်ခန္ဓာ၊ ကိုယ်ကာယာသည်။ ဧကံမာသံ ယာတိ၊ တလလုံး လုံး၊ စားသုံးရန် လုံလောက်၏။ မိဂသူကရာ၊ သမင်နှင့်ဝက်၊ နှစ်ချက်ပေါင်းရာ၊ ကိုယ်ခန္ဓာတို့သည်။ ဒွေမာသေ ယန္တိ၊ နှစ်လတို့ပတ်လုံး၊ စားသုံးရန် လုံလောက် ကုန်၏။ အဟိ၊ မြွေကောင်ခန္ဓာ၊ ကိုယ်ကာယာသည်။ ဧကံဒိနံ ယာတိ၊ တရက် ပတ်လုံး၊ စားသုံးရန် လုံလောက်၏။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဓနုဂုဏော၊ လေးညှိ ခေါ်ရိုး၊ လေးကြိုးသားရေကို။ ဘက္ခော၊ စားရန်သင့်လျော်၊ သုံးဘို့တော်၏။

ထိုသို့ ကြံစည်စိတ်ကူးပြီးလျှင် ရှေးဦးစွာ အလွန်စားလိုသော အာသာဖြင့် ဤအရသာမရှိသော လေးဖျားအထစ်၌ ရစ်ပတ်ချည်နှောင်အပ်သော အကြော

ထုံးကို စားသုံးအံ့ဟု ကြံစည်ပြီးလျှင် ထိုအကြောထုံးကို ကိုက်ဝါးအပ်သည် ရှိသော် အကြောထုံးပြတ်လျက် ရင်ဝန်လုံးသားအရပ်ကို လေးဖျားဖြင့် ရိုက်ခတ် အပ်သဖြင့် ဒီဃရာဝ မြေခွေးသည် ချက်ခြင်းပင် ခန္ဓာစဲ၍ ပဲ့ချင်းပြီး သေဆုံးရှာ လေ၏။ ထို့ကြောင့် ကတ္တဗ္ဗော သဉ္ဇယော အစရှိသောစကားကို ကျွန်ုပ်ဆိုခဲ့ ပေသည် ဟု ပြောကြားလေ၏။ ဤသို့လျှင် မန္တရလိပ်သည် ဒီဃရာဝ မြေခွေး၏ ဝတ္ထုပုံပြင်ကို စုံလင်စွာ ပြောကြားလေ၏။

ဒီဃရာဝမြေခွေးဝတ္ထု ပြီး၏။

ကျီး, လိပ်, သမင်နှင့် ကြွက်တို့ဝတ္ထု (အဆက်)

ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းနှင့် မပိုင်သောပစ္စည်းတို့ကို ခွဲခြားပုံ

၎င်းပြင် ကိုယ်ပိုင် ပစ္စည်းနှင့် ကိုယ်ပိုင် မဟုတ်သော ပစ္စည်းကို နှစ်နည်း ဝေဖန်၍ ပြလိုသောကြောင့် ယံ ဒဒါတိ အစရှိသော ဂါထာကို ဆက်လက်၍ မိန့်ဆိုပြန်လေသည်။

၁၇၄။ ယံ ဒဒါတိ ယံ အသတိ၊ တဒေဝ ဓနိနော ဓနံ။
အညေ မတဿ ကိဠန္တိ၊ ဒါရေဟိပိ ဓနေဟိပိ။

ယံ ဓနံ၊ အကြင် ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာကို။ ဒဒါတိ၊ စွန့်ကြဲ ပေးကမ်း၊ လှူဒါန်း၏။ ယံ ဓနံ၊ အကြင် ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာကို။ အသတိ၊ သုံးဆောင် ခံစား၏။ တံ ဒေဝ ဓနံ၊ ထိုစွန့်ကြဲပေးကမ်း၊ လှူဒါန်းသော ဥစ္စာနှင့် သုံးဆောင် ခံစားသော ဥစ္စာသည်သာလျှင်။ ဓနိနော၊ ဥစ္စာရှင်၏။ ဓနံ၊ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ၊ ရတနာမည်၏။ အညေ၊ ဥစ္စာရှင်မှတစ်ပါး၊ အခြား မပိုင်ဆိုင်သော သူတို့သည်။ မတဿ၊ စုတေမနေ၊ သေလွန်လေပြီးသော ဥစ္စာရှင်၏။ ဒါရေဟိပိ၊ စွန့်ပစ်ခဲ့ ငြား၊ ချစ်မယားတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဓနေဟိပိ၊ ကြွင်းကျန်ဥစ္စာ၊ ရတနာတို့ ဖြင့်လည်းကောင်း။ ကိဠန္တိ၊ ကစားမြူးတူး၊ အပျော်ကြူးကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ရှာမှီးစုဆောင်း၍ ထားအပ်သော ဥစ္စာတို့တွင် လှူဒါန်း ပေးကမ်းသော ဥစ္စာနှင့် မိမိသုံးဆောင် ခံစားအပ်သော ဥစ္စာသည်သာလျှင် ဥစ္စာရှင်၏ ပစ္စည်းမည်၏။ ကြွင်းသော ဥစ္စာတို့သည်ကား ဥစ္စာရှင်သေလွန်လျှင် တစ်ပါးသော သူတို့ သုံးဆောင် ခံစား ပျော်ပါးဘို့သာ ဖြစ်သည် ဟူလို။

ထို့ပြင် ထိုအကြောင်းကိုပင်လျှင် တနည်း ပြလိုသည် ဖြစ်၍ ယဒဒါသိ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၇၅။ ယဒဒါသိ ဝိသိဋ္ဌာနံ၊ ယဉ္ဇာသသိ ဒိနေ ဒိနေ။
တံ တေ ဝိတ္တမဟံ မညေ၊ သေသမညဿ ရက္ခသိ။

ယံ၊ အကြင်စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာကို။ ဝိသိဋ္ဌာနံ၊ သီလဝန် ဂုဏဝန်၊ ထူးချွန် မြင့်မြတ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ တံ၊ သင်သည်။ အဒါသိ၊ ကော်ရော် ရှင် လန်း၊ ပေးလှူဒါန်း၏။ ယဉ္ဇ၊ အကြင် စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရတနာကိုလည်း။ တံ၊ သင်သည်။ ဒိနေ ဒိနေ၊ နေ့စဉ်ရက်တိုင်း။ အသသိ၊ သုံးဆောင် ခံစား၏။ တံ၊ ထိုနေ့စဉ်မပြတ်၊ သုံးဆောင်အပ်သော စည်းစိမ် ဥစ္စာသည်။ တေ၊ သင်၏။ ဝိတ္တံ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာတည်း။ သေသံ၊ ကြွင်းသော။ ယံ၊ အကြင် စည်းစိမ်ဥစ္စာကို။ တံ၊ သင်သည်။ ရက္ခသိ၊ စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်း၏။ တံ၊ ထို စည်းစိမ် ဥစ္စာ သည်။ အညဿ၊ တပါးသော သူ၏။ ဝိတ္တံ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ မညေ၊ အောက်မေ့ မှတ်ထင်၏။

ပညာရှိများ ရှောင်ရှားသည့် အရာသုံးပါး

ဤသို့လျှင် စုဆောင်း ဆည်းပူးအပ်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ အကြောင်း ကို ကောင်းစွာ ပြောကြားပြီးလျှင် ထိုပစ္စည်း ဥစ္စာတို့ ပျက်စီး ဆုံးရှုံးသည့် အတွက် စိတ်ရတက် အပူဖုံး၍ ယူကျုံးမရ မဖြစ်စေရန် နောက်တဖန် တရားနှင့် ဖက်ပြီးလျှင် အားတက်ရန် အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်သည်မှာ “အို မိတ်ဆွေ.... ထိုသို့ပင် ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ပါသော်လည်း လွန်ပြီးသော အရာကို ကား လွန်ပါစေလော၊ ယခုအခါ ဖြစ်ပြီးသော အကြောင်းကို ပြန်ပြောင်း၍ တဖန် အကျယ်ဝေဘန်သဖြင့် အဘယ်မှာ အကျိုးရှိပါတော့အံ့နည်း၊ အကြောင်း ကို နာပါဦးလောဟုဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၇၆။ နာပတ္တမဘိဇ္ဇန္တိ၊ နဋ္ဌံ နေန္တိ သောစိတုံ။
အာပဒါသု န မယန္တိ၊ နရာ ပဏ္ဍိတဗုဒ္ဓယော။

ပဏ္ဍိတ ဗုဒ္ဓယော၊ ပညာဉာဏ်ရှိ၊ အသိအလိမ္မာနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ နရာ၊ လူတို့သည်။ အပတ္တံ၊ မရောက်နိုင် မရနိုင်သည့် အရာကို။ န မယန္တိ၊ အလွန်အကြူး၊ အထူးမတောင့်တကြကုန်။ နဋ္ဌံ၊ ချို့ယွင်းပျက်စီး၊ ဆုံးရှုံးပြီး သောအရာကို။ သောစိတုံ၊ စိုးရိမ်မအေး၊ စိတ်ပူဆွေးခြင်းငှါ။ န ဇ္ဇန္တိ၊ နဂိုရ်

ပကတိအားဖြင့်၊ အလိုမရှိကြကုန်။ အာပဒါသ၊ ဘေးရန်ကြုံကြိုက်၊ တိုက်ဆိုက်
တွေ့ဆုံရာတို့၌။ န မုယန္တိ၊ ငေးမှိုင်မနေ၊ မတွေ့ဝေကြကုန်။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မရောက်နိုင် မရနိုင်သည့် အရာကို
လည်း ရောက်နိုင် ရနိုင်သို့ရန် အလွန်အကြူး အထူး မတောင့်တကြပါ။ ပျက်စီး
ဆုံးရှုံးပြီးသော အရာကိုလည်း စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်း မပြုကြပါ။ ဘေးရန်တွေ့ဆုံ
ကြုံကြိုက်သောအခါတို့၌လည်း ကြောက်ရွံ့ တွေ့ဝေလျက် ငေးမှိုင်၍မနေကြပါ။
ထို့ကြောင့် သင်ကြက်မင်းသည်လည်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးပြီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာကို
အကြောင်းပြု၍ စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်း မဖြစ်သင့်ပါ။ မဖြစ်ပါလင့် ဟု ဆိုလိုသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ မိတ်ဆွေ.... သင်သည် အခါခပ်သိမ်း သတိဝီရိယတို့ကို အမြဲ
လက်ကိုင်ထားလျက် ဒါန စသော ကုသိုလ်တရားတို့ကိုသာ ကြိုးစား၍ အား
ထုတ်ပါလေလော့။

အသိနှင့် အကျင့် စုံညီသင့်ပုံ

ထိုသို့ အားထုတ်ပြုလုပ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ နာပါဦး
လော ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၇၇။ သတ္တာနျဓိတျာပိ ဘဝန္တိ မူဠာ၊
ယော တု ကြိယာ ဝါ ပုရိသော သ ဝိဒ္ဓ။
သုစိန္တိတဉ္စောသမမာတုရာနံ၊
န နာမမတ္ထေန ကရောဘျရောဂံ။

လောက၊ လူတို့သည်။ သတ္တာနိ၊ စာပေကျမ်းဂန်၊ အတန်တန်တို့ကို။
အဓိတျာပိ၊ ပေါက်ပေါက် ရောက်ရောက်၊ သင်ကြား တတ်မြောက်ကုန်သော်
လည်း။ မူဠာ၊ ကျမ်းဂန်နှင့်အညီ၊ မဖီမဆန်၊ မကျင့်ကြံနိုင်ခြင်းကြောင့်၊
လူဖျင်း၊ လူမိုက်တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ အမှန်စင်စစ်၊ ဖြစ်ကြရကုန်၏။ ယော ဝါ
ပုရိသော၊ အကြင်ယောက်ျားသည်ကား။ တု စင်စစ်။ ကြိယာ၊ ကျမ်းဂန်လာ
တိုင်း၊ မဆိုင်းမယုတ်၊ အားထုတ် ကျင့်ကြံခြင်းရှိ၏။ သ - သော ပုရိသော၊
ထိုယောက်ျားသည်။ ဝိဒ္ဓ၊ တတ်သိမြော်မြင်၊ ပညာရှင်မည်သည်။ ဘဝတိ၊
မချွတ်မုချ၊ ကေန္တဖြစ်တတ်၏။ သုစိန္တိတံ၊ ဆေးကျမ်းတို့နှင့်အညီ၊ ကောင်းစွာ
ကြံစည်စိတ်ကူး၍ အထူးစီရင်အပ်သော။ သြသဓဉ္စ၊ ဖော်စပ်စုဝေး၊ ပိန္နောဆေး
သည်လည်း။ နာမမတ္ထေန၊ ဆေးကိုမူကား မသုံးစား၊ ဖော်နည်းကား အညွှန်းနှင့်

တကွ ရေးသား မှတ်ထားအပ်သော ဆေးဝါး၏ အမည်ကို ပြောဆိုကာမျှဖြင့်။ အာတုရာနံ၊ အနာစွဲတည်၊ ရောဂါသည်တို့အား။ အရောဂံ၊ ရောဂါလွတ်မြောက်၊ ကင်းစင် ပျောက်ခြင်းကို။ န ကရောတိ၊ ကေနိဆတ်ဆတ်၊ မပြုတတ် မပြုနိုင် ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ လူတို့သည် စာပေ ကျမ်းဂန်တို့ကို ပေါက်ပေါက် ရောက်ရောက် သင်ကြားတတ်မြောက်ပြီးဖြစ်ပါသော်လည်း ကျမ်းဂန်နှင့်အညီ မကျင့်ကြံပါမူ ပညာရှိလူတတ် လူလိမ္မာမမည်၊ လူခိုက် လူဖျင်းသာ မည်ပေသည်။ အကြင်သူသည်ကား ကျမ်းဂန်နှင့်အညီ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတို့ကို အား ထုတ်ကျင့်ကြံ ပြုလုပ်၏။ ထိုသို့ ကျင့်ကြံ အားထုတ် ပြုလုပ်သောသူသည်သာလျှင် တတ်သိလိမ္မာသော ပညာရှိမည်ပေသည်။ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ ဆေးကျမ်းတို့ နှင့်အညီ ကြံစည်စိတ်ကူး၍ အထူး ဖော်စပ်အပ်သော လေနာ၊ အဖျားရောဂါ စသည်တို့ကို ပျောက်ကင်းစေတတ်သော ဗိဇ္ဇာဆေးသည် လက်ကိုင်ထင်ရှား ရှိပါသော်လည်း ထိုဆေးကိုမူကား မသုံးမစား၊ ဖော်နည်းကား အညွှန်းနှင့်တကွ မှတ်သားအပ်သော ဆေးဝါး၏အမည်နာမကို ပြောကြားကာမျှဖြင့် အနာရောဂါ မပျောက်ကင်းနိုင်သကဲ့သို့ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် ကျမ်းဂန်ကို သင်ကြားတတ်မြောက်ပြီး ဖြစ်သော်လည်း ကျမ်းဂန် လာဘိုင်း အားမထုတ် မကျင့်ကြံပါမူ ကျမ်းဂန်၏အကျိုး တန်ခိုးမရှိကြောင်း ကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ န အပ္ပမပ္ပုဿာဟ အစရှိသော ဂါထာ ကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၇၈။ န အပ္ပမပ္ပုဿာဟဘိရုကဿ၊
ကရောတိ ဝိညာတဝိမိ ဂုဏံ ဟိ။
အန္ဓဿ ကိံ ဟတ္ထတလဋ္ဌိတောပိ၊
ပကာသယတျတ္ထမိဟ ပဒီပေါ။

ဝိညာတဝိမိ၊ သင်ကြားမှတ်မိ၊ တတ်သိပြီးသော အစီအရင်သည်။ ဥဿာဟ- ဘိရုကဿ၊ တတ်သိသော နည်းလမ်းဖြင့်၊ စည်းကမ်းအတိုင်း၊ အားထုတ် ပြုလုပ်ရအံ့သည်မှ၊ ကြောက်ရွံ့သောသူအား။ ဝါ၊ အားမထုတ် မပြုလုပ်လိုသော သူအား။ အပ္ပမိ၊ စိုးစဉ်းမတ္တ၊ အနည်းငယ်မျှလည်း ဖြစ်သော။ ဂုဏံ၊ ဖြစ်ပေါ် အထူး၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ နကရောတိ ဟိ - နကရောတိ ဧဝ၊ အမှုမဟုတ်သဖြင့်၊ မပြုလုပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣဟ၊ ဤလူ့ပြည်ဌာန၊ လူ့ လောက၌။ ပဒီပေါ၊ ညီးညီးပြောင်ပြောင်၊ ဆီမီးရောင်သည်။ အန္ဓဿ၊ စက္ခုနှစ်ကွင်း၊ ယွင်းကွက်

ပျက်စီး၊ ကန်းလေပြီးသောသူ၏။ ဟတ္ထတလဌိတောပိ၊ ပြက်ပြက်ထင်ထင်၊ လက်ဝါးပြင်ထက်၊ တည်နေလျက်လည်း။ အနွဿ၊ သူကန်းအား။ ကိံ အတ္ထံ၊ အဘယ်အမျိုး၊ ဘယ်အကျိုးကို။ ပကာသယတိ၊ ပြပါဘိသနည်း။ န ပကာသယတိ ဝေ၊ အနည်းငယ်တန်မျှ၊ အမှန်မပြသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။သူကန်း၏ လက်ဝါးပြင်၌ တည်သော ဆီမီးသည် သူကန်းအား တစုံတခုသော ထွန်းလင်းခြင်းကို မပေးသကဲ့သို့ သင်ကြားအပ်ပြီးသော ကျမ်းဂန်သည် ကျမ်းဂန်လာသော အစီအရင်အတိုင်း အားမထုတ် မပြုလုပ်သော သူအား အနည်းငယ်မျှသော အကျိုးကိုမျှ မပြီးစေ ဟူလို။

ဆင်းရဲတခါ ချမ်းသာတလှည့် ခံစားရပုံ

ထို့ကြောင့် မိတ်ဆွေ ဟိရညက.... ဤအကုသိုလ် ဖိစီး၍ ပျက်စီးခြင်း ဒုက္ခနှင့် တွေ့ကြုံရသည့် အခိုက်အတန့်ကာလ၌ ဤ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော အကြောင်းအရာတို့ကို ကောင်းစွာ ထောက်ရှု၍ မည်သည့်အရာကိုမျှ ပမာဏမထားဘဲ ကြိုးစားသည်းခံလျက် ငြိမ်သက်စွာသာ တည်နေသင့်ပေ၏။ ထိုသို့သည်းခံလျက် ငြိမ်သက်စွာ တည်နေရခြင်းကိုလည်း အလွန်တရာမှ ခဲယဉ်းလှပါပေသည် တကားဟု မအောက်မေ့ မမှတ်ထင်သင့်ပေ၊ အကြောင်းကို နာပါဦးလောဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၇၉။ သုခမာပတိတံ သေဝံ၊ ဒုက္ခမာပတိတံ တထာ။

စက္ကံဝ ပရိဝတ္တန္တိ၊ ဒုက္ခာနိ စ သုခါနိ စ။

အာပတိတံ၊ ကံအားလျော်စွာ၊ ဖြစ်ပေါ် ကျရောက်လာသော။ သုခံ၊ ချမ်းသာသုခ၊ ဟူသမျှကို။ သေဝံ၊ မချွတ်မလွဲ၊ မှီဝဲခံစားအပ်၏။ တထာ၊ ထိုနည်းပမာ၊ အတူသာလျှင်။ အာပတိတံ၊ ကံအားလျော်စွာ၊ ဖြစ်ပေါ် ကျရောက်လာသော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ၊ ဟူသမျှကို။ သေဝံ၊ မဆုတ်မနစ်၊ စိတ်မညစ်ဘဲ၊ အားဆဲ၍ ခံစားအပ်၏။ ဒုက္ခာနိ စ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ၊ ဟူသမျှတို့သည် လည်းကောင်း။ သုခါနိ စ၊ ချမ်းသာသုခ၊ ဟူသမျှတို့သည်လည်းကောင်း။ စက္ကံဝ၊ ရထားလှည်းဘီးစက်ကဲ့သို့။ ပရိဝတ္တန္တိ၊ ထိုဘက် ဤဘက်၊ အောက်ထက် မတည်၊ အစဉ်လည်လျက် နေကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ချမ်းသာ ဆင်းရဲတို့သည် ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်၍ လာကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် ရံခါ ချမ်းသာကို ခံစားကြရကုန်၏။

ရံခါ ဆင်းရဲကို ခံစားကြရကုန်၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ ချမ်းသာ ဆင်းရဲ တို့သည် ရထားလှည်းဘီးစက်ကဲ့သို့ အောက်အထက် လည်၍နေကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဆင်းရဲတခါ ချမ်းသာတလှည့် ခံစားကြရကုန်၏ ဟူလို။

စည်းစိမ်ဥစ္စာသည် လုံ့လရှိသူထံသို့သာ လာသည်

ထို့ပြင် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည် ထကြွလုံ့လ ဥဿာဟနှင့် ပြည့်စုံသောသူ၏ အထံသို့သာ လာရောက်၍ လုံ့လ ဝီရိယ မရှိ ပျင်းရိသောသူ၏ အထံသို့ မလာရောက်ပုံကို ဥဒါဟရုဏ်နှင့်တကွ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ နိပါနမိဝ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၈၀။ နိပါနမိဝ မဏ္ဍုကာ၊ သရံ ပုဏ္ဏမိဝဏ္ဏဇာ။
သောဒျောဂံ နရမာယန္တိ၊ ဝိဝဿ သဗ္ဗသမ္ပဒါ။

မဏ္ဍုကာ၊ ဘားတို့သည်။ နိပါနံ၊ ရေတွင်းချောက်ကြား၊ ကျုံးမြောင်း များသို့။ အာယန္တိဣဝစ၊ လိုလားစွာ တမင်ရှာ၍၊ အစဉ်လာကြကုန်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ အဏ္ဍဇာ၊ ဥမှပေါက်ဖွား၊ ငှက်အများတို့သည်။ ပုဏ္ဏသရံ၊ ရေပြည့်လျှံဖုံး၊ ကန်၊အိုင်၊ထုံးသို့၊ အာယန္တိဣဝစ၊ သူ့ထက်ငါ တမင်ရှာ၍၊ အစဉ်လာကြကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ တထာ၊ ထို့နယ်မြား၊ အလားပမာ၊ အတူသာလျှင်။ ဝိဝဿ၊ သူတပါး၏အလိုအကြိုက်ကို လုံးလုံးမလိုက်တတ်ကုန် သော။ သဗ္ဗသမ္ပဒါ၊ ခပ်သိမ်းရိပ်ငြိမ်၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာ၊ ရတနာတို့သည်။ သောဒျောဂံ၊ ရရာရကြောင်း၊ ကောင်းစွာအားထုတ်၊ ပြုလုပ်ခြင်းရှိသော။ နရံ၊ သူ၏အထံသို့။ အာယန္တိ၊ အမြန်ထုတ်ချောက်၊ ပေါ်ပေါက်ရောက်လာကြကုန်၏။ အနုယျောဂံ၊ အားထုတ်ကြောင့်ကြ၊ လုံ့လမရှိ၊ ပျင်းရိသော။ နရံ၊ သူ၏ အထံသို့။ န အာယန္တိ၊ လာရောက်ရန် မလွယ်ပါသဖြင့်၊ ဘယ်အခါမှ မရောက် လာကြကုန်။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဘားတို့သည်လည်းကောင်း၊ကျေးငှက်တို့သည်လည်းကောင်း ရေရှိရာ ရေတွင်း၊ရေကန်၊ထုံးအိုင်တို့သို့ တမင်ရှာကြ၍ အစဉ်လာကြကုန်သကဲ့သို့ ထို့အတူ သူတပါး၏ အလိုအကြိုက်ကို လုံးလုံးမလိုက်ကြကုန်သော ခပ်သိမ်းသော စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့သည် အားထုတ်လုံ့လပြုကြကုန်သောသူတို့၏ အထံသို့သာ လာရောက်ကြကုန်၏။ အားထုတ်ကြောင့်ကြ လုံ့လမရှိ ပျင်းရိသောသူ၏ အထံသို့ မလာရောက်ကြကုန် ဟူလို။

စည်းစိမ်ကြက်သရေ ပြည့်ဖိုးဝေမည်သူ

၎င်းပြင် စည်းစိမ်ကြက်သရေ အထွေထွေတို့နှင့် ပြည့်စုံနိုင်သော လူစားကို တမျိုးအားဖြင့် ပြုပြန်လိုသောကြောင့် ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ပြဆိုပြန်လေ၏။

၁၈၁။ ဥဿာဟသမ္ပန္နမဒိဿသုတ္တံ၊
 ကြိယာဝိဓိညံ ဗျသနေသုသတ္တံ။
 သုရံ ကတညံ ဓိတိသုဟဒဉ္စ၊
 လက္ခိ သယံ ယာတိ နိဝါသဟေတု။

အပိစ၊ တနည်းသော်ကား။ လက္ခိ၊ ဂုဏ်သိရ်ကြက်သရေ၊ အထွေထွေသည်။
 ဝါ၊ ကြက်သရေဂုဏ်သိရ်နှင့် စည်းစိမ်အမျိုးမျိုးကို အစိုးရသော နတ်သွီးသည်။
 ဥဿာဟသမ္ပန္န၊ အားထုတ်ကြောင့်ကြ၊ လုံ့လဝီရိယနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း
 ဖြစ်သော။ အဒိဿသုတ္တံ၊ အချိန်ရှည်ကြာ၊ လေးမြင့်စွာလည်း မအိပ်သော။ ဝါ၊
 အမှုကိစ္စ၊ ဟူသမျှ၌၊ ကာလမလင့်၊ မဖင့်မနွဲ့သော။ ကြိယာ ဝိဓိညံ၊ ပြုဘွယ်ကိစ္စ၊
 ဟူသမျှ၌၊ လုပ်ကိုင်မှု နည်းလမ်းကို၊ ကျွမ်းကျင် နားလည်သည်လည်းဖြစ်သော။
 ဗျသနေသု၊ ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်း၊ မကောင်းသော အကျင့်တို့၌။ အသတ္တံ၊
 စွဲလမ်းတပ်မက်၊ နှစ်သက်ခြင်းသည်း မရှိသော။ သုရံ စ၊ ရဲရင့်ခြင်း ရှိသည်လည်း
 ဖြစ်သော။ ကတညံ စ၊ ပြုခဲ့ဘူးသော သူ့ ကျေးဇူးကို၊ အထူးသိတတ်သည်လည်း
 ဖြစ်သော။ ဓိတိသုဟဒဉ္စ၊ တည်ကြည်ခိုင်မြဲ၊ အစဉ်စွဲသော မိတ်ဆွေရှိသည်လည်း
 ဖြစ်သော။ နရံ၊ လူ၏ အထံသို့။ နိဝါသဟေတု - နိဝါသဟေတုယာ၊ အမြဲနိစ္စ၊
 စောင်မ၍ နေခြင်းအကျိုးငှါ။ သယံ၊ မိမိအလိုလို။ ယာတိ၊ မသွေမလှန်၊ အခြေ
 မှန်သဖြင့်၊ ကေန ရောက်တတ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဂုဏ်သိရ်ကြက်သရေ အထွေထွေဟူသည် လူမြင်ကရာအထံသို့
 ကပ်ရောက်သည်မဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား အကြင်သူသည်လုံ့လဝီရိယနှင့်လည်း
 ပြည့်စုံ၏၊ ပြုဘွယ်ကိစ္စတို့၌ ဖင့်စားခြင်းမရှိ ချက်ခြင်းပြုလုပ်တတ်၏၊ လုပ်ကိုင်ရန်
 အမှုကိစ္စတို့၌လည်း ကျွမ်းကျင်နားလည်၏၊ လောင်းကစားခြင်း၊ မူးယစ်
 သောက်စားခြင်း အစရှိသော ပျက်စီးကြောင်းတရားတို့၌လည်း စွဲလမ်း
 ငြိတယ်ခြင်းမရှိ၊ ရဲရင့်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ သူ၏ကျေးဇူးကိုလည်း
 သိတတ်၏၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့စွာ မိတ်ဆွေလည်းဖွဲ့တတ်၏။ ထိုသို့သဘောရှိသော သူ၏
 အထံသို့သာလျှင် ကြက်သရေဂုဏ်သိရ်သည် တည်နေခြင်းအကျိုးငှါ အလို့
 အလျောက် လာရောက်တတ်ပေသည် ဟူလို။

ဥစ္စာမရှိသော်လည်း တည်ကြည်မြင့်မြတ်က ပူဇော်အပ်ပုံ

ထို့ပြင် ဂုဏ်သိရ်ကြက်သရေ အထွေထွေတို့သည် အညံ့စားဖြစ်သူ သာမန် လူတို့၌ တည်ရှိနိုင်သည်မဟုတ်၊ နဂိုရှိရှိမှ နဂိုဏ်းထွက်သည် ဟူသကဲ့သို့ မိမိ၏ ပကတိမူလ သဘာဝအခံဓာတ် မြင့်မြတ်တည်ကြည်သော သူတို့၌သာလျှင် တည် ရှိနိုင်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍တဖန် အထူး ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဝိသေ သတော စ ဟု စကားခံလျက် ဝိနာပုတ္တေဟိ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

ဝိသေသတော စ—

၁၈၂။ ဝိနာပုတ္တေဟိ ဝီရော ဖုသတိ ဗဟုမာနောန္တတိပဒံ၊
သမာယုတ္တောပုတ္တေဟိ ပရိဘဝပဒံ ယာတိ ကပဏော။
သဘာဝါဒုဗ္ဗုတံ ဂုဏသမုဒယာပန္နဝိသယံ၊
ဇုတိံ သီဟံ ကိံ သွာ ဓာရိတကနကမာလောပိ လဘတေ။

ဝိသေသတော စ၊ အထူးအားဖြင့်ကား။ ဝီရော၊ အတွင်းစိတ်ဓာတ်၊ တည် ကြည်မြင့်မြတ်သောသူသည်။ အတ္တေဟိ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာတို့မှ။ ဝိနာပိ၊ အသန့်လွတ်ကင်း၊ အလျင်းမရှိဘဲလျက်လည်း။ ဗဟုမာနောန္တတိပဒံ၊ အလွန် မြတ်နိုးအပ်သည်ဖြစ်၍၊ မြင့်မြတ်သော အခြေအနေသို့။ ဖုသတိ၊ အလို အလျောက်၊ ကျဆောက်ပေတတ်၏။ ကပဏော၊ ပစ္စည်းမက်မော၊ နှမြောသေး ဖွဲ့၊ စေးနွဲ့သောသူသည်။ အတ္တေဟိ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာတို့နှင့်။ သမာ ယုတ္တောပိ၊ ကိုယ်ပိုင်လက်ရှိ၊ ပြည့်စုံလတ်သော်လည်း။ ပရိဘဝပဒံ၊ ရွတ်ချကဲ့ရဲ့၊ မထိမဲ့ ပြုအပ်သောအခြေသို့။ ယာတိ၊ အတွင်းသဘော အခြေမဟန်သဖြင့်၊ ကေနံကျရောက်တတ်၏။ သွာ၊ အရှိန်သေးနုပုံ၊ ခွေးအယုတ်ကို။ ဓာရိတကနက မာလောပိ၊ ရတနာရွှေပန်းတို့ဖြင့်၊ အဆန်းတကြယ်၊ ခြယ်လယ်ဆင်မြန်း အပ်ပါသော်လည်း။ သဘာဝါ၊ မိမိ၏ပင်ကိုယ်ဇာတိ၊ ပကတိသဘောအားဖြင့်။ ဥဗ္ဗုတံ၊ ဂုဏ်သိရ်တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာမြင့်မြတ်သော။ ဂုဏသမုဒယာပန္နဝိသယံ၊ ဂုဏ်သိရ်ကြက်သရေ၊ အထွေထွေတို့၊ တည်နေကျရောက်ရာဖြစ်သော။ သီဟံဇုတိံ၊ ခြင်္သေ့ မင်း၏အလား၊ ကြွားကြွားစွင့်စွင့်၊ တင့်တယ်မြင့်မြတ်၊ တန်ခိုးလျှပ်ခြင်း ကို။ လဘတေ ကိံ၊ အမျိုးအလိုက်၊ တန်ခိုးနှင့်မထိုက်သဖြင့်၊ သိုက်သိုက်မြိုက် မြိုက် ရအပ်ပါ၏လော။ န လဘတေဝ၊ နဂိုရ်မျိုးရိုး မဟန်သဖြင့်၊ အမှန်မရအပ် မရနိုင်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။တည်ကြည်မြင့်မြတ်သော စိတ်ရှိသော သူသည် ကိုယ်ပိုင် ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ မရှိပါဘဲလျက်လည်း အများသူတို့၏ မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်

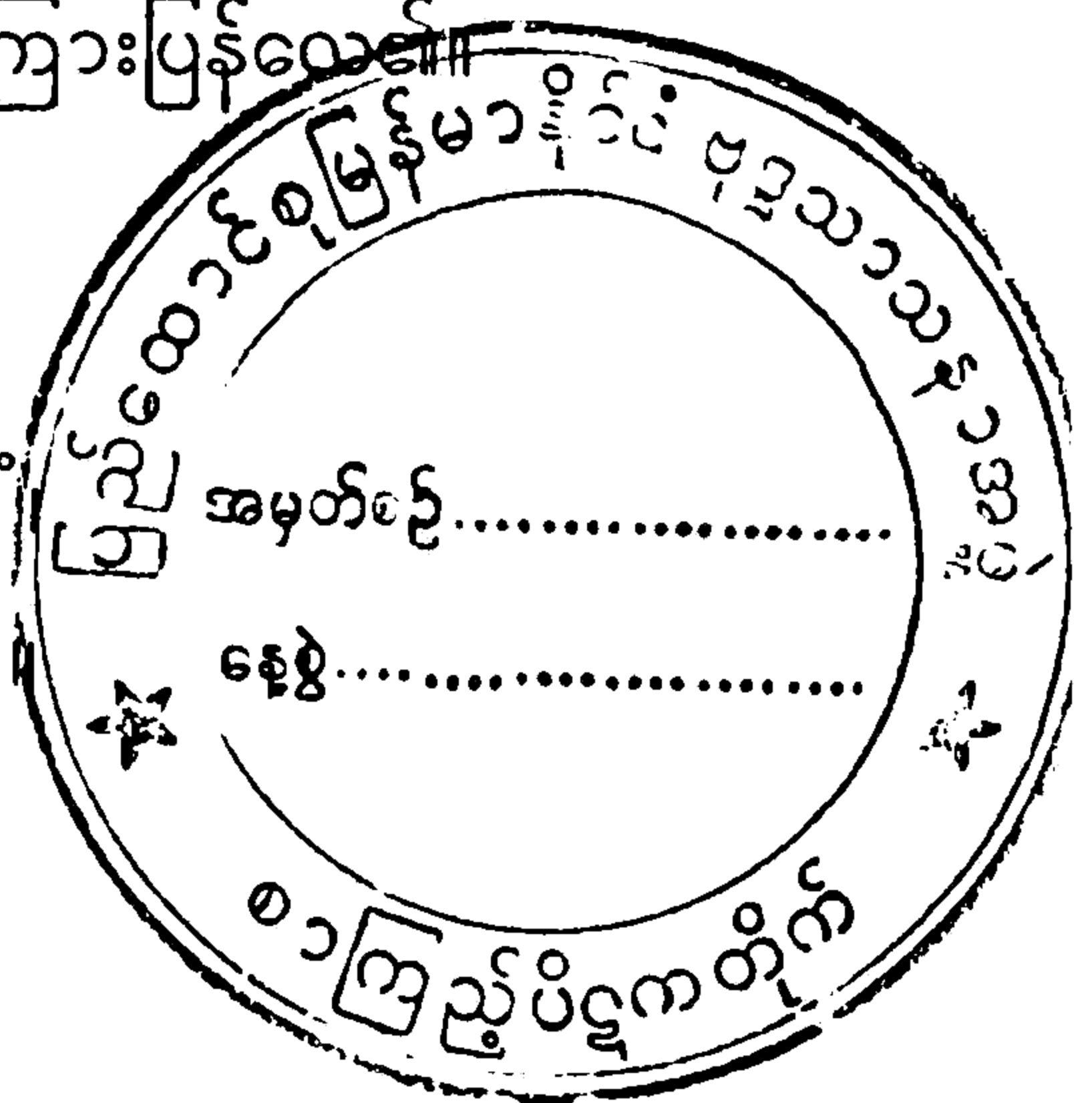
၍ အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော မြင့်မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ အလိုလိုပင် ကျရောက်
တတ်ပေသည်။ တွင်းဓာတ်မနော သဘောသေးဖွဲ့၍ စေးနဲသောသူသည် ကိုယ်
ပိုင်ပစ္စည်းဥစ္စာတို့နှင့် ပြည့်စုံပါသော်လည်း အများသူတို့ ရှုတ်ချကဲ့ရဲ့၍ မထိ
မဲ့ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ကျရောက်တတ်ပေသည်။ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း
ဟူမူ ပကတိအားဖြင့် ယုတ်သောသဘောရှိသော ခွေးကို တင့်တယ်ဖွယ်ရာလှ
သော ရွှေပန်းရွှေနှယ်စသော အမြတ်ရတနာတို့ဖြင့် အဆန်းတကြယ် ခြယ်
လယ်အပ်သည်ရှိသော် ထိုခွေးသည် ပကတိအားဖြင့် တင့်တယ်မြင့်မြတ်သော
ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့ ဂုဏ်သိရှိတက်ကြွ တန်ခိုးထခြင်းကို ရနိုင်ပါသလော။ နဂိုရ်မျိုး
ရိုးမဟန်သဖြင့် အမှန်မရနိုင်ပေ၊ ထို့အတူသာ ဖြစ်ပေသည်ဟူလို။

ပစ္စည်းဥစ္စာအတွက် တက်ကြွခြင်း၊ ညှိုးငယ်ခြင်း မဖြစ်သင့်ပုံ

ထို့ပြင်လည်း ပစ္စည်းဥစ္စာ ပြည့်စုံကြွယ်ဝခြင်းကြောင့် မာန်မူတက်ကြွခြင်း၊
ပစ္စည်းဥစ္စာ ပျက်ပြားဆုံးရှုံးခြင်းကြောင့် နှလုံးမသာယာခြင်းတို့ မဖြစ်သင့်
ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ကိဉ္စ ဟု စကားခံလျက် ဓနဝါ
ဣတိ ဟိ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လော၏။

ကိဉ္စ—

၁၈၃။ ဓနဝါ ဣတိ ဟိ မဒေါ တေ ကိဉ္စ
ဂတဝိဘဝေါ ဝိသာဒမုပယာသိ၊
ကရနိဟတကန္တုကသမာ၊
ပါတောပ္ပိတာ မနုဿာနံ။

ကိဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ သုဏောဟိ၊ သေချာမှတ်သား၊ ကြားနာပါဦး
လော။ ဓနဝါ ဣတိ၊ ငါကား ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ချမ်းသာကြွယ်ဝ၍၊ အထက်
တန်းကျသော သူဟူ၍။ တေ၊ သင့်အား။ မဒေါ၊ မတန်အဆ၊ မာန်မာန
ထောင်လွှား၍၊ မောက်ကြွား တက်ကြွဘွယ်သည်။ ကောအတ္ထိ၊ တက်ကြွ
ရန်မဖွယ်သဖြင့်၊ အဘယ်မှာ ရှိပါအံ့နည်း။ ဂတဝိဘဝေါ၊ ဥစ္စာယွင်းကွက်၊
စည်းစိမ်ပျက်သော။ တံ၊ သင်သည်။ ဝိသာဒံ၊ နှလုံးမမွေ့၊ မချမ်းမြေ့ခြင်းသို့။
ကိဉ္စ ဥပယာသိ၊ မဖွယ်ရာသဖြင့်၊ အဘယ်မှာ ရောက်ဖွယ်ရှိပါအံ့နည်း။ ဟိ၊ ဖြစ်ပုံ
ဖြစ်ဟန်၊ အမှန်စင်စစ်သော်ကား။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏။ ပါတောပ္ပိတာ၊ စည်းစိမ်
ကြက်သရေ၊ အထွေထွေတို့၊ အခြေအနေ အကျ၊ အတက်တို့သည်။ ကရနိဟတ-

*ကန္ဓုကသမာ၊ လက်ဖြင့်မပြတ်၊ ပုတ်ခတ်လွင့်၍၊ မြောက်ပင့် ကံစားအပ်သော ဘောလုံးငယ်နှင့် အသွင်မခြား၊ အလားတူကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ စည်းစိမ်ကြက်သရေ အထွေထွေတို့၏ ဖြစ်ပျက်၍ နေပုံ အခြေအနေသည် အမြဲမဟုတ်၊ သူငယ်တို့လက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်သဖြင့် လွင့်မြောက်၍ ကစားအပ်သော ဘောလုံးငယ်နှင့် အသွင်တူစွာ တက်ချည်တခါ ကျချည်တလှည့်ဖြစ်၍ နေတတ်သော သဘောရှိသောကြောင့် သင်သည် ပစ္စည်း ဥစ္စာ ကြွယ်ဝ ချမ်းသာသည့်အခါ ငါသည် ကြွယ်ဝချမ်းသာသတည်း၊ အထက် တန်းကျသောသတည်းဟူ၍ မာန်မာန ထောင်လွှားတက်ကြွဘွယ်ရာ အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်သောအခါ၌လည်း နှလုံး မမွေ့ မချမ်းမြေ့ခြင်းဖြစ်ဖို့ရာ အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း၊ မရှိသည်သာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

တဏှဗျ သုံးစွဲရသည့်အရာများ

ထို့ပြင် ရှည်မြင့်စွာ အတည်မမြဲဘဲ တဏှဗျသာ သုံးစွဲရသော အရာတို့ကို ပြုပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အဗ္ဘန္တယာအစရှိသောဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြား ပြန်လေ၏။

၁၈၄။ အဗ္ဘန္တယာ ခလပီတိ၊ နဝသဿာနိ ယောသိတာ။

ကိဉ္စိကာလောပဘောဇ္ဇာနိ၊ ယောဗ္ဗနာနိ ဓနာနိ စ။

အဗ္ဘန္တယာ စ၊ မိုးတိမ်၏ အရိပ်ကိုလည်းကောင်း။ ခလပီတိ စ၊ အကယ် မဟုတ်၊ ဟန်ဆောင်လုပ်သည့်၊ ယုတ်မာသောသူ၏ မိတ်ဆွေ အဖြစ်၊ ချစ်ကြည်မြတ် နိုးခြင်းလည်းကောင်း။ နဝသဿာနိ စ၊ ပေါ်ဦးစဖြစ်၊ ကောက်သစ်ရသာ၊ စားအစာ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ယောသိတာစ၊ ဣတ္ထိယဟူ၊ မိန်းမသူကိုလည်းကောင်း။ ယောဗ္ဗနာနိ စ၊ ပျိုမျစ်နုနယ်၊ အရွယ်၏ပြည့်စုံခြင်းတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဓနာနိစ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာ ရွှေငွေ၊ အထွေထွေတို့ကိုလည်းကောင်း။ ကိဉ္စိကာ- လောပဘောဇ္ဇာနိ၊ အနည်းငယ်ကာလ၊ ခေတ္တတဏှဗျသာလျှင်၊ သုံးဆောင်မှီဝဲ အပ် မှီဝဲရကုန်၏။

ဥစ္စာပျက်သဖြင့် အသက်မွေးရန် မပူပန်သင့်ပုံ

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာ ဆုံးရှုံးပျက်စီးသည့်အတွက် စိတ်ရတက် အပူမပွားစေရန် ထပ်မံ၍ အားပေးစကား ပြောကြားလိုသည်ဖြစ်၍ အပီစ သခေဟု စကား စလျက် ယေန သုက္ကံအစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

*ဤ၌ ကန္ဓုက-သဒ္ဒါ ဘောလုံးဟော၊ “ ကန္ဓုကော စမ္မယကိဋ္ဌာဂုဋ္ဌကေ” အဘိဓာနပု- ဒ္ဒိပိကာသုစိ။

အပိစ သခေ—

၁၈၅။ ယေန သုက္ကိကတာ ဟံသာ၊ သူကာ စ ဟရိတိကတာ။
မယူရာ စိတ္တိကတာ ယေန၊သ တေ ဝုတ္တိံ သာဓာဿတိ။

အပိစ၊ တနည်းသော်ကား။ သခေ၊ မိတ်ဆွေ။ ယေန၊ အကြင်သတ္တဝါနှင့်
ကပ္ပါကို ဖန်ဆင်းသော မဟာဗြဟ္မာမင်းသည်။ ဟံသာ စ၊ ဟင်္သာတို့ကိုလည်း။
ဝါ၊ ရွှေငန်းတို့ကိုလည်း။ သုက္ကိကတာ၊ အမြီးအတောင်၊ အမွှေးရောင်တို့ကို၊
ဖြူအောင်ဖန်ဆင်းအပ်ကုန်ပြီ။ သူကာစ၊ ပေါရာခေါ်ကျေး၊ ကြက်တူရွေးတို့ကို
လည်း။ ဟရိတိကတာ၊ အမြီးအတောင်၊ အမွှေးရောင်တို့ကို၊ စိမ်းအောင် ဖန်ဆင်း
အပ်ကုန်ပြီ။ မယူရာ စ၊ ဆင်းရောင်ပေါင်းယှက်၊ ဥဒေါင်းငှက်တို့ကိုလည်း။
စိတ္တိကတာ၊ အမွှေးအတောင်၊ အမြီးရောင်တို့ကို၊ ဆန်းကြယ်အောင် ပြုအပ်
ကုန်ပြီ။ သ - သော၊ ထိုဗြဟ္မာမင်းသည်။ တေ၊ သင်၏။ ဝုတ္တိံ၊ အသက်မွေး
ဝမ်းကျောင်း၊ မှုအပေါင်းကို။ သာဓာဿတိ၊ သင့်လျော်အောင် တည်ထွင်၍၊
စီရင်ပြုလုပ်ပေလတံ။

ပစ္စည်းဥစ္စာနှင့် မက်မောမှုတဏှာတို့၏ အပြစ်များ

အို မိတ်ဆွေဟိရညက.... ဤပြဆိုခဲ့ပြီးသည်မှတစ်ပါး ပစ္စည်းဥစ္စာ၏ အပြစ်တို့ကို
သူတော်ကောင်းတို့ ဆုံးမညွှန်ကြားခဲ့သော ဩဝါဒစကားကို ကြားနာပါဦး
လောဟုဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၈၆။ ဇနယန္တုဇ္ဇနေ ဒုက္ခံ၊ တာပယန္တိ ဝိပတ္တိသု။
မောဟယန္တိ သမ္ပတ္တိသု၊ ကထမတ္တာ သုခါဝဟာ။

ယေအတ္တာ၊ အကြင်ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာတို့သည်။ အဇ္ဇနေစ၊ရအောင်
ရှာမှီး၊စုဆောင်းဆည်းပူးခြင်း၌လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခအပေါင်းကို။ ဇနယန္တိ၊
အမြဲမသွေ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ဝိပတ္တိသု စ၊ အကုသိုလ်ဖိစီး၍၊ ပျက်စီး
ဆုတ်ယုတ်ရာ၊ အခါကာလတို့၌လည်း။ တာပယန္တိ၊ နှလုံးမအေး၊ စိတ်ပူဆွေးစေ
တတ်ကုန်၏။ သမ္ပတ္တိသု စ၊ လောက်ငံကုံလုံ၊ ပြည့်စုံကြွယ်ဝသော၊ အခါကာလ
တို့၌လည်း။ မောဟယန္တိ၊ စည်းစိမ်မာန် ယစ်ဖုံးလျက်၊ လုံးလုံးကြီး တွေဝေ
တတ်ကုန်၏။ တေအတ္တာ၊ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာတို့သည်။ ကထံ သုခါ ဝဟာ၊
မဖွယ်မရာ၊ အဘယ်မှာ အမှုပလျက်၊ သုခကို ဆောင်နိုင်ပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဥစ္စာပစ္စည်းတို့သည် ရှာမှီးစုဆောင်းရာ၌လည်း ဆင်းရဲဒုက္ခကို
ဖြစ်စေ၏။ ရရှိပြီးသော ပစ္စည်းတို့ ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ရာ၌လည်း ပူပန်သောက

ဒုက္ခကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ပစ္စည်းဥစ္စာတို့နှင့် ပြည့်စုံကုံလုံ၍ ကြွယ်ဝချမ်းသာသောအခါတို့၌လည်း စည်းစိမ်မာန် ယစ်ဖုံးလျက် လုံးလုံးကြီး တွေဝေတတ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုပစ္စည်းဥစ္စာတို့သည် မည်သည့်အခါ၌မျှ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကိုမပေးဘဲ အမြဲနှိပ်စက်တတ်သော အရာတို့သာ ဖြစ်ကြကုန်သည်ဟူလို။

၎င်းပြင် မရှိသည်ထက် ရှိသည်ခက် ဆိုဘိသကဲ့သို့ဖြစ်၍ ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို ရှာဖွေဆည်းပူး စုဆောင်းမိသည်ထက် မဆည်းပူး မစုဆောင်းခြင်းသည် သာ၍ပင် သင့်လျော်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ တဖန် ပြပြန်လိုသောကြောင့် အပရဉ္စ ဟု စကားစလျက် ဓမ္မတ္ထံ ယဿ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၁၈၇။ ဓမ္မတ္ထံ ယဿ ဝိတ္တေဟာ၊ ဝရံ တဿ နိရီဟတာ။
ပက္ခာလနာ ဟိ ပကံဿ၊ ဒုရာဒသမ္ဗုသံ ဝရံ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ယဿ၊ အကြင်သူ၏။ ဓမ္မတ္ထံ၊ တရားနှင့်လျော်သော ကုသိုလ်အမှုကို ပြုခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝိတ္တေဟာ—ဝိတ္တ ဤဟာ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာကို၊ ရှာဖွေခင်မင်၊ လိုချင်တောင့်တခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿ၊ ထိုသူအား။ နိရီဟတာ၊ လုံးလုံးလွှတ်ကင်း၊ အလိုမရှိခြင်းသည်။ ဝရံ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်၊ လွန်မြင့်မြတ်၏။ ဟိ—သစ္စံ၊ ထိုစကားမှန်၊ သင့်လျော်ကန်၏။ ပကံဿ၊ ကိုယ်၌ငြိတယ်၊ ရွံဘယ်စက်ဆုပ်၊ ရွံညှန်ပုပ်ကို။ ပက္ခာလနာ၊ ကြောင့်ကြပြုလုပ်၊ သုတ်သင်ဆေးကြောရသည်ထက်၊ ဒုရာဒသမ္ဗုသံ၊ မထိစေဘဲ၊ ဝေးစွာဖဲလျက်၊ ရှောင်လွှဲ၍ နေခြင်းသည်။ ဝရံ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်၊ လွန်မြင့်မြတ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင်သူသည် တရားနှင့်လျော်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုလုပ်ရန် ပစ္စည်းဥစ္စာကို လိုချင်တောင့်တ၏။ ထိုသူသည် လုံးလုံးပစ္စည်းဥစ္စာကို အလိုမရှိခြင်း မရှာဖွေ မစုဆောင်းခြင်းသည် မြတ်၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ ရွံညှန်ပုပ်ကို လိမ်းကပ်ငြိတယ်ပြီးမှ ဆေးကြောခါတုတ်၍ ပစ်ရသည်ထက် မငြိကပ်စေရန် ဝေးဝေးမှ ရှောင်ကွင်းခြင်းသည် သာ၍ကောင်းမြတ်၏ဟူလို။

ထိုပစ္စည်းဥစ္စာတို့ ပျက်စီးကြောင်း ဘေးရန်တို့သည် ခပ်သိမ်းသော အရပ်၌ပင် ရှိကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသောကြောင့် ယတောဟု

စကားတက်လျက် ယထာ ဟျာမိသမာကာသေ အစရှိသော ဂါထာကို ဆက်လက်၍ ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

ယတော—

၁၈၈။ ယထာ ဟျာမိသမာကာသေ၊ ပက္ခိဘိ ဝါဠေဘိ ဘုဝိ။
ဘက္ခတေ သလိလေ မစ္ဆေဟိ၊ တထာ သဗ္ဗတြ ဝိတ္တဝါ။

ယတော၊ အကြွင့်ကြောင့်။ ပက္ခိဘိ၊ ငှက်တို့သည်။ အာကာသေ၊ အဇဋ္ဌာပြင်၊ ထက်ကောင်းကင်၌။ ဝါဠေဘိ၊ ခြင်္သေ့၊ သစ်ကျား၊ သားရဲစသည်တို့သည်။ ဘုဝိ၊ မဟိတမျှင်၊ မြေအပြင်၌။ မစ္ဆေဟိ၊ ရေ၌ခိုအောင်း၊ ငါး၊ မိကျောင်းတို့သည်။ သလိလေ၊ မြစ်၊ ချောင်း၊ သမုဒ္ဒရာ၊ ရေမျှားစွာ၌။ အာမိသံ၊ နေ့စဉ်သုံးရာ၊ စားအစာကို။ ဘက္ခတေယထာ၊ အမြဲမပြတ်၊ စားသုံးအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုနည်းအလား၊ မခြားပမာ၊ အတူသာလျှင်။ သဗ္ဗတြ၊ လုံးစုံဌာန၊ ဟူသမျှ၌။ ဝိတ္တဝါ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ကြွယ်ဝ ချမ်းသာသော သူ၏။ ပစ္စည်းဥစ္စာရတနာကို။ ဘက္ခတေ၊ လူဆိုး သူဆိုး၊ သူခိုးဓားပြ အစရှိကုန်သော သူတို့သည် လုယူ သုံးစားအပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ သတ္တဝါတို့သည် မည်သည့် အရပ်၌မျှ ဘေးရန်ခပင်းတို့ ရှင်းရှင်းကြီး မလွတ်ကင်းနိုင်ကြကုန်၊ မလွတ်ကင်းနိုင်ပုံကား.... ကောင်းကင်အရပ်၊ မြေပြင်အရပ်၊ ရေအရပ်ဟု ဆိုအပ်သော သတ္တဝါတို့တည်နေကျက်စား သွားလာရာ အရပ်သုံးပါးတို့တွင် ကောင်းကင်၌ ပျံသန်း သွားလာကြကုန်သော အားအင်ဗလ ကာယသေးသိမ်သော သတ္တဝါတို့ကို အားအင်ဗလ ကာယကြီးမားသော ကောင်းကင်ကျက်စား ငှက်အမျှားတို့သည် တွေ့မြင်ရာ အရပ်တို့၌ လိုက်လံတိုက်ခိုက် ဖမ်းယူလျက် သတ်ပုတ်ညှဉ်းဆဲ၍ အမြဲတန်းစားသုံးကြကုန်၏။ မြေပြင်၌ ကျက်စားသွားလာ နေထိုင်ကြကုန်သော သမင်ဒရယ် ယုန်ငယ် အစရှိကုန်သော အားအင်ဗလ ကာယသေးသိမ်ကြကုန်သော အငယ်စား သတ္တဝါတို့ကို မိမိတို့ထက် အားခွန်ဗလ ကြီးမားကြကုန်သော ခြင်္သေ့၊ သစ်ကျား၊ သားရဲအစရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် အစာ၏အသွင်ဖြင့် တမင်လိုက်လံ ရှာဖွေ၍ တွေ့လေရာ အရပ်တို့၌ သတ်ပုတ်ညှဉ်းဆဲ၍ အမြဲစားသုံးကြကုန်၏။ မြစ်၊ ချောင်း၊ သမုဒ္ဒရာ စသောရေအရပ်၌ ကျင်လည်ကျက်စား သွားလာ၍ နေကြကုန်သော အားအင်ဗလ သေးငယ်ကြ၍ အငယ်စားဖြစ်ကုန်သော ငါး၊ လိပ် အစရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို ခွန်အားဗလ ကြီးမားကြကုန်သော ငါးမန်း၊ ငါးဆင်၊ မိကျောင်း အစရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် အတွင်တိုက်ခိုက်လျက် လိုက်လံဖမ်းယူသုံးဆောင်ကြကုန်၏။ ထို့အတူပင်လျှင် ပစ္စည်းဥစ္စာကြွယ်ဝ

ချမ်းသာသောသူ၏ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကိုလည်း ခပ်သိမ်းသော အရပ်တို့၌ လူဆိုး သူဆိုး သူခိုး ဓားပြတို့သည် လုယူသုံးစားကြကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ထို့ကြောင့် ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို မည်သည့်အခါ၌မျှ မဆည်းပူး မစုဆောင်းအပ်၊ မစုဆောင်းပါ လေလင့် ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာတို့၏ ရန်သူမျိုးငါးပါးတို့နှင့် ဆက်ဆံပုံကို ပြပြန်လိုသည် ဖြစ်၍ ရာဇတော အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၈၉။ ရာဇတော သလိလာဂ္ဂိတော၊ စောရတော သဇနာဒပိ။
ဘယမတ္ထဝတံ နိစ္စံ၊ မစ္စုပါဏဘူတမိဝ။

ပါဏဘူတံ၊ သက်ရှိများစွာ၊ သတ္တဝါအပေါင်းသည်။ မစ္စု - မစ္စုနာ၊ သတ္တဝါ အများကို၊ မခြားမလပ်၊ မနားသတ်တတ်သော သေမင်းမှ။ ဘယံ၊ ခန္ဓာ ပျက်ရေး၊ သေဘို့ဘေးသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိဣဝ၊ စင်စစ်မလွဲ၊ ဖြစ်ပေါ်မြဲသို့။ တထာ၊ ထိုနည်းအလား၊ မခြားအတူ။ အတ္ထဝတံ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ကြွယ်ဝချမ်းသာ ကုန်သော သူတို့အား—

- ၁။ ရာဇတော၊ စိုးရသေဌ်နင်း၊ ပြည့်ရှင်မင်းမှ လည်းကောင်း။
- ၂။ သလိလာပိ၊ သမုဒ်၊ မြစ်၊ ချောင်း၊ ရေအပေါင်းမှ လည်းကောင်း။
- ၃။ အဂ္ဂိတောပိ၊ စွဲငြိညီးညီး၊ လောင်သည့်မီးမှ လည်းကောင်း။
- ၄။ စောရတောပိ၊ ဓားပြသူခိုး၊ လူဆိုး လူယုတ်တို့မှ လည်းကောင်း။
- ၅။ သဇနာပိ၊ မိမိ၏ ဆွေမျိုးပေါက်ဖော်၊ တော်စပ်ကုန်သော သူတို့မှ လည်းကောင်း။

ဘယံ၊ ပျက်စီးဆုံးရှုံး၊ ပြုန်းတီးဘို့ရေး၊ ဘေးဆိုးအပေါင်းသည်။ နိစ္စံ၊ အစဉ်မစဲ၊ အမြဲသာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မချွတ်မလွဲ၊ အမြဲ ဖြစ်တတ်၏။

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာမှစ၍ အရာရာ၌ အလိုမပြည့်နိုင်ခြင်းတည်းဟူသော ဆင်းရဲထက် လွန်ကဲသော ဆင်းရဲဒုက္ခ မရှိကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန် လိုသည် ဖြစ်၍ တထာ စ ဟု စကားတက်လျက် ဇာတိယံ အစရှိသော ဂါထာကို ဆက်လက်၍ ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

တထာ စ—

- ၁၉၀။ ဇာတိယံ ကလိဗဟုလေ၊ ကိန္နု ဒုက္ခမတော ပရံ။
ဣစ္ဆာသမ္ပဒါ ယတော နတ္ထိ၊ ယတြေစ္ဆာ န နိဝတ္တတေ။

တထာ စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ ဣစ္ဆာသမ္ပဒါ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ စသည်၌ တောင့်တသော အလိုအာသာ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝါ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာစသည်တို့ မည်မျှပင်ရရှိပါသော်လည်း ဘယ်အခါ၌မျှ ပြည့်စုံသည်ဟူ၍ မရှိ။ ယတြ၊ အကြင်ပစ္စည်းဥစ္စာ စသည်၌။ ဣစ္ဆာ၊ တောင့်တဖြာဖြာ၊ လိုအာသာသည်။ န နိဝတ္တတေ၊ နောက်သို့ပြန်ရုပ်၊ ဘရိတ်အုပ်လျက်၊ ဆုတ်နစ်ခြင်းမရှိ။ တတော၊ ထိုသို့ပစ္စည်းဥစ္စာ စသည်၌ အာသာမပြည့်စုံနိုင်ခြင်း၊ မဆုတ်နစ်နိုင်ခြင်းကြောင့်။ ကလိဗဟုလေ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ၊ များပြားလှသော။ ဇာတိယံ၊ ဖြစ်ရာဘဝ၊ သံသရာ လောက၌။ အတော၊ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာ စသည်ထက်။ ပရံ၊ ထူးချွန်လွန်ကဲ၊ ပိုမိုသဲသော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခသည်။ ကိန္နု၊ အဘယ်ဝတ္ထု၊ အဘယ်ဥစ္စာ၊ အဘယ်အရာပါနည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပစ္စည်းဥစ္စာ၌ လိုချင်တောင့်တခြင်းသည် မည်မျှပင်ရရှိပါသော်လည်း မည်သည့်အခါ၌မျှ ပြည့်စုံသည်ဟူ၍ မရှိ၊ ရလေ လိုလေသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ပစ္စည်းဥစ္စာ စသည်၌ အလိုမပြည့်နိုင်ခြင်းထက် ပိုမိုလွန်ကဲသော ဒုက္ခသည် လောက၌ မည်သည့်အရာမျှ မရှိ ဟူလို။

နောင်တော် ဟိရညက....ဤပစ္စည်းဥစ္စာတို့၏ တပါးမက များပြားလှသော ဆိုးယုတ်သော အကြောင်းကိုလည်း ထပ်လောင်း၍ နာပါဦးလောဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြန်လေ၏။

၁၉၁။ ဓနံ တာဝ န သုလဘံ၊ လဒ္ဓံ ကိစ္ဆေန ပါလျတေ။

လဒ္ဓနာသော ယထာ မစ္စ၊ တသ္မာဒေတံ န စိန္တယေ။

ဓနံ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာသည်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ န သုလဘံ၊ ရရှိဘို့ရန်၊ အမှန်မလွယ်ကူလှပေ။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်ပြီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာကို။ ကိစ္ဆေန၊ ပင်ပန်းခက်ခဲ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်သဖြင့်။ ပါလျတေ၊ မပျက်စီးရန်၊ အနည်းနည်းကြံ၍၊ စီမံစောင့်ရှောက်အပ်၏။ လဒ္ဓနာသော၊ ရအပ်ပြီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ၏၊ ပျက်စီးချွတ်ယွင်းခြင်းသည်။ မစ္စယထာ၊ သေသည်နှင့်ထပ်တူ၊ နှစ်မူမခြား၊ အပူပိုးတတ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ပြစ်စု၊ များပြားမှုကြောင့်။ တေံ၊ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာကို။ န စိန္တယေ၊ ရရာ ရကြောင်းနှင့်၊ စုဆောင်းဆည်းပူးခြင်းကို၊ အလျင်း မကြံစည်အပ် မကြံစည်သင့်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို ရဘို့ရန်လည်း ခဲယဉ်း၏၊ ရအပ်ပြီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကိုလည်း လူဆိုးသူဆိုး ခိုးသူ ဓားပြဘေးစသည်တို့ကြောင့် မပျက်စီးစေရန် အနည်းနည်းကြံဖန်၍ ခဲယဉ်းငြိုငြင်စွာ ကွယ်ကာစောင့်ရှောက်ရ၏။ ရအပ်ပြီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ ပျက်စီးခဲ့ပါမူ သေလုမတတ် သေသည်နှင့် မခြား

အလားထပ်တူ အပူကြီး ပူရတတ်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို စုဆောင်း ဆည်းပူးခြင်းကို အလျှင်း မကြံစည်အပ် မကြံစည်သင့်၊ မကြံစည်ပါလေလင့် ဟုဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာ၌ တွယ်တာ ခင်မင်လိုချင်သောအာသာ တဏှာတရား သည် များစွာသော ဒုက္ခအပေါင်းတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းအစစ် ကျွန်တိုင်းသို့ နှစ်တတ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ တဏှာ စေ ဟိ ပရိစ္စဇ္ဇ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၉၂။ တဏှာ စေ ဟိ ပရိစ္စဇ္ဇ၊ ကော ဒလိဒ္ဓေါ ကော ဣဿရော။
တဿာ စေ ပသရော ဒတ္တော၊ ဒါသျဉ္စ သိရသိဌိတံ။

စေ၊ အကယ်၍။ တဏှာဟိ—တဏှာဝေ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာ၌၊ တွယ်တာ သော တဏှာကိုသာလျှင်။ ပရိစ္စဇ္ဇ၊ လွှတ်လွှတ်ကျွတ်ကျွတ်၊ စွန့်လွှတ်အပ်သည် ရှိသော်။ ဝါ၊ စွန့်လွှတ်အပ်ပါမူကား။ ကော၊ ဦးမည်း၊ ဦးဖြူ၊ အဘယ်သူသည်။ ဒလိဒ္ဓေါ၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါး၊ ရိရှားသောသူ ဖြစ်ပါအံ့နည်း။ ကော၊ ဦးမည်း၊ ဦးဖြူ၊ အဘယ်သူသည်။ ဣဿရော၊ ဥစ္စာဓန၊ ကြွယ်ဝချမ်းသာသောသူ ဖြစ်ပါအံ့နည်း။ စေ၊ အကယ်၍။ တဿာ၊ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာ၌ တွယ်တာသော တဏှာကို။ ပသရော၊ ဖြစ်ချင်တိုင်းဖြစ်၊ မတားမြစ်ဘဲ၊ လွန်ကဲသော အခွင့်အရေးကို။ ဒတ္တော၊ ပေး အပ်သည်ရှိသော်၊ ပေးအပ်ပါမူကား။ တဿ၊ ထိုအခွင့်အရေး၊ ပေး၍ ထား သောသူ၏။ သိရသိ၊ အင်္ဂါအမြတ်၊ ဦးထိပ်ရပ်၌။ ဒါသျဉ္စ၊ အခြွေအရံ၊ အစေခံ စစ်၊ ကျွန်၏အဖြစ်သည်လည်း။ ဌိတံ၊ ဒိဌလက်ငင်း၊ ချက်ခြင်းမသွေ၊ တည်ရောက် နေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ လောက၌ လူတို့သည် ဥစ္စာကို လိုချင် တပ်မက်မောသော တဏှာကို စွန့်လွှတ်သည်ရှိသော် မရှိဆင်းရဲ မဲ့သောသူ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ကြွယ်ဝချမ်းသာသောသူ ဟူ၍လည်းကောင်း အထူးအခြားမရှိ အတူတူသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုတဏှာကို ဖြစ်ချင်တိုင်း ဖြစ်ဖို့ရန် အခွင့်အရေး ပေး၍ထား ပါမူ တဏှာဆွဲဆောင်သမျှ များစွာသော အမှုကိစ္စတို့ကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်၍ တစေ အမြဲနေရပါသဖြင့် ထိုအခွင့်အရေး ပေးသောသူ၏ ဦးခေါင်း နဖူးပြင်၌ ကျွန်၏အဖြစ်သည် စင်စစ် တည်နေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာ၌ တွယ်တာခြင်း မဖြစ်ဘဲ အာသာဆန္ဒ ဆုတ်နစ်ခဲ့ပါ လျှင် ထိုပစ္စည်းကို လက်ရောက်ရသည် မည်ကြောင်းကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ အပရဉ္စ ဟု စကားပျိုးလျက် ယံ ယဒေဝ ဟိ အစရှိသော ဂါထာကို တိုးတက်၍ ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ —

၁၉၃။ ယံ ယဒေဝ ဟိ ဣစ္ဆတိ၊ တတော ဣစ္ဆာ ပဝတ္တတေ။
ပါတ္တဝေါတ္တတော သောတ္ထော၊ ယတော ဣစ္ဆာ နိဝတ္တတေ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ ဟိ - သစ္စံ၊ မှန်၏။ ယတော၊ အကြင်အခါ၌။ ယံ ယံ ဝေ၊ အကြင် အကြင်သို့သော ဝတ္ထုကိုသာလျှင်။ ဣစ္ဆတိ၊ အာသာခင်မင်၊ လိုချင်မက်မော၏။ တတော၊ ထိုသို့ အာသာခင်မင်၊ လိုချင်မက်မောသော အခါ၌။ ဣစ္ဆာ၊ အလိုအာသာ၊ စွဲလမ်းသော တဏှာသည်။ ပဝတ္တတေ၊ အစဉ် မပျက်၊ ဆထက်တိုးကာ၊ ဖြစ်ပေါ်၍ လာ၏။ ယတော၊ အကြင်အခါ၌။ ဣစ္ဆာ၊ အာသာခင်မင်၊ လိုချင်မက်မောခြင်းသည်။ နိဝတ္တတေ၊ အလိုနည်းကာ၊ ဆုတ် နှစ်၍ လာ၏။ တတော၊ ထိုသို့ မတူယံမတော၊ ဆုတ်နှစ်၍ လာသောအခါ၌။ သော အတ္ထော၊ ထိုထိုအစု၊ ဝတ္ထုပစ္စည်းကို။ အတ္တတော၊ သဘောအလား၊ တရားကိုယ်အားဖြင့်။ ပါတ္တဝေ၊ ကိုယ်ပိုင်လက်ရောက်၊ မျက်မှောက် ရအပ်သည် မည်သည်သာလျှင်တည်း။

မြင့်မြတ်သော အပေါင်းအသင်းတို့ ကောင်းခြင်းသုံးပါး

မိတ်ဆွေ ထိုစည်းစိမ်တို့နှင့်တကွ ထိုစည်းစိမ်တို့၌ တွယ်တာခင်မင် လိုချင် တောင့်တသော တဏှာ၏ မကောင်းသော အကြောင်းအရာတို့ကို ဤမျှ ပြော ဆိုခြင်းဖြင့် ပြည့်စုံလောက်ပါပြီ။ ကျွန်ုပ်၏အဖို့ ထို့ထက်ပိုလွန်၍ ပြောဆိုသဖြင့် အဘယ်မှာ အကျိုးရှိပါတော့အံ့နည်း၊ မိတ်ဆွေသည် ဤအရပ်၌ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အတူတကွ ချစ်ကြည်စွာ ပေါင်းသင်းလျက် တသက်ပတ်လုံး ပျော်ရွှင်စွာ နေ ထိုင်၍ ကာလကို ကုန်လွန်ပါစေလော၊ အကြောင်းကို ဆိုပါဦးအံ့၊ ထပ်လောင်း၍ နာပါဦးလော။

၁၉၄။ အာမရဏန္တာ ပဏယာ၊ ကောပါ တခံဏဘဂုံရာ။
ပရိစ္စာဂါ စ နိသင်္ဂါ၊ ဘဝန္တိ ဟိ မဟတ္တာနံ။

မဟတ္တာနံ၊ တည်ကြည်မြင့်မြတ်သော စိတ်နေစိတ်ထား၊ သဘောသွား ရှိကုန် သော သူတို့၏။ ပဏယာ၊ ချစ်ကြည်ပေါင်းသင်း၊ မိတ်ဆွေရင်း ဖြစ်ခြင်းသည်။ အာမရဏန္တာ၊ တသက်ပတ်လုံး သေခြင်းလျှင် အဆုံးရှိကုန်၏။ ကောပါ၊ သဘော မကျသဖြင့်၊ ကောဓ အမျက်၊ ဒေါသထွက်ခြင်းသည်။ တခံဏဘဂုံရာ၊ ထိုခဏ ခြင်းပင် ပျောက်ကင်းလျက်၊ ပြေငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ပရိစ္စာဂါ စ၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်း၊ လှူဒါန်းခြင်းတို့သည်လည်း။ နိသင်္ဂါဟိ - နိသင်္ဂါဝေ၊ ကိုယ်

ကျိုးမဖက်၊ သက်သက် ရက်ရောခြင်း ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဘဝန္တိ၊ မုချအမှန်၊
ကေနံ ဖြစ်ကြကုန်၏။

သုတော်ချင်းချင်းသာ ကယ်တင်ပေါင်းသင်းနိုင်ပုံ

ဤသို့ မန္တရလိပ် ပြောဆိုသော စကားတို့ကို လာယုပတနကကျိုး ကြားလေ
လျှင် ဤသို့ဆိုလေ၏။ အို မိတ်ဆွေ မန္တရ....သင်သည် ဘုန်းရှိပေစွ၊ ခပ်သိမ်း
သော အရာဌာနတို့၌ ချီးမွမ်းထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တဦးဖြစ်ပေ၏။ အကြောင်းကို
ဆိုပါအံ့၊ နာပါဦးလော။

၁၉၅။ သန္တဇေ သတံ နိစ္စ-မာပဒုဒ္ဓရဏက္ခမာ။

ဂဇာနံ ပကံမုဂ္ဂါနံ၊ ဂဇာ ဇေ ဓရံ ဓရာ။

သန္တ ဇေ၊ ကိုယ်ကျင့်တရား၊ မမှားစောင့်တတ်၊ သုတော်မြတ်တို့သည်သာ
လျှင်။ သတံ၊ ကိုယ်ကျင့်တရား၊ မမှားစောင့်တတ်၊ သုတော်မြတ်တို့အား။
အာပဒုဒ္ဓရဏက္ခမာ၊ ဘေးရန်ဖိစီး၊ ပျက်စီးခြင်းမှ၊ ကင်းရှင်းလွတ်အောင်၊
ထုတ်ဆောင်ကယ်တင်ခြင်းငှါ၊ စွမ်းနိုင်ပါကုန်၏။ ပကံမုဂ္ဂါနံ၊ ပြောပျောင်း
အံ့စက်၊ ရှုံညွှန်ဗွက်၌၊ ကျုံ့နစ်လျက် နေကုန်သော။ ဂဇာနံ၊ ကာယဗလ၊ ကြီးလှ
ကိုယ်ကောင်း၊ တောဆင်ပြောင်တို့အား။ ဂဇာ ဇေ၊ ကာယဗလ၊ တူမျှ
ကိုယ်ကောင်း၊ တောဆင်ပြောင်တို့သည်သာလျှင်။ ဓရံဓရာ၊ ဝန်ကိုပါအောင်၊
ထုတ်ဆောင်ကယ်တင်ခြင်းငှါ၊ စွမ်းနိုင်ပါကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ရှုံညွှန်ပျောင်း၌ ကျုံ့နစ်၍နေသော ကာယဗလ ကိုယ်ကောင်း
ကြီးမားလှသော ဆင်ပြောင်ကြီးကို ကာယဗလ တူမျှစွာ ကြီးမားကုန်သော
ဆင်ပြောင်တို့သည်သာလျှင် ထုတ်ဆောင်ကယ်တင်နိုင်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ဘေးရန်
နှင့် တွေ့ဆုံလျက် ပျက်စီးခြင်းကြုံရသော တရားမစောင်း သုတော်ကောင်း
တို့အား အလားတူဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်ကျင့်တရား မမှားပြုစင် သုတော်စင်တို့
သည်သာလျှင် ဘေးရန်ဖိစီးသည့်အခါ ပျက်စီးခြင်းဘေးရန်မှ ထုတ်ဆောင်
ကယ်တင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် ဂုဏ်ရှိသောသူတို့၏အထံ၌ ဂုဏ်၏အကြောင်းကို ကောင်းစွာသိကုန်
သော သူတို့သည်သာ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက်ကြောင်းကို ပြဆိုလိုသည်ဖြစ်၍
တထာ စ ဟု ပလ္လင်ခံလျက် ဂုဏ်မိ ဂုဏညူ ရမတေ အစရှိသောဂါထာကို ရွတ်ဆို
ပြန်လေ၏။

တထာ ၈ —

၁၉၆။ ဂုဏ်မိ ဂုဏညူ ရမတေ၊
 နာဂုဏသီလဿ ဂုဏ်မိ ပရိတောသော။
 အလိရေတိ ဝနာ ကမလံ၊
 န ဟိ ဘေကော တွေကဝါသောပိ။

တထာ ၈၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ ဂုဏညူ၊ သီလ, သမာဓိ၊ စတိထိုထို၊ ဂုဏ်ကို သိသော သူသည်။ ဂုဏ်မိ၊ သီလ, သမာဓိ၊ စတိဖုံဖုံ၊ ဂုဏ်ပေါင်းထုံသော သူ၌။ ရမတေ၊ မွေ့လျော်နှစ်ခြိုက်၊ ရှင်ပျော်ပိုက်၏။ အဂုဏသီလဿ၊ မိမိ၌ ထူးကဲသော ဂုဏ်ရည်ဖြင့်၊ ထုံကြည်ခြင်းမရှိသောသူအား။ ဂုဏ်မိ၊ သီလ, သမာဓိ၊ စတိဖုံဖုံ၊ ဂုဏ်ပေါင်းထုံသောသူ၌။ ပရိတောသော၊ မွေ့လျော်နှစ်ခြိုက်၊ ရှင်ပျော်ပိုက်ခြင်းသည်။ န၊ မိမိနှင့် အထင်အလျား၊ အသွင်ခြားသောကြောင့်၊ လားလားမှ မရှိချေ။ အလိ၊ မွေးချိုတမ်းမက်၊ ပန်းရက်သုံးစား၊ ပိတုန်း ပျားသည်။ ဝနာ၊ ဟေမာဂနိုင်၊ တောရပ်မြိုင်မှ။ ကမလံ၊ ကားကားစွင့်စွင့်၊ ကြားကြားတင့်ကာ၊ ပွင့်သည့်ကြာသို့။ ဧတိ၊ ပျံ့ကာရစ်ဝဲ၊ တသဲသဲဖြင့်၊ အမြဲတစေ၊ လာရောက်ပေ၏။ ဘေကောတု၊ ချိုမြိန်ရသာ၊ အပိုပါဟု၊ မလိုရှာငြား၊ အနီးအနား၊ နေသည့်ဘားသည်ကား။ တွေကဝါသောပိ၊ ကြာပင်နှင့် အနီးကပ်လျက်၊ တစပ်ထည်း တည်နေပါသော်လည်း။ နဟိ ဧတိ၊ ကြည့်ရင်း ရှုရင်း၊ အပျင်းပြေတခါတခေါက်ကမှ၊ မလာ မရောက်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။သီလ, သမာဓိ အစရှိသော ဂုဏ်အကြောင်းကို သိတတ်သောသူသည် သီလ, သမာဓိ အစရှိသော ဂုဏ်ရှိသော သူ၏အထံ၌ အာလာပသလ္လာပ စကားစမြည် ပြောဟောခြင်း စသည်ဖြင့် မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်၍ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ဂုဏ်၏အကြောင်းကို မသိသော သူသည် မူကား လားလားမှ ပျော်ပိုက်ခြင်း မဖြစ်နိုင်၊ ဥပမာအားဖြင့် ပန်းရက်၏ အရသာကို သိကြကုန်သော ပျား ပိတုန်းတို့သည် ကြာပန်းရှိရာ အရပ်သို့ အဝေးမှပင် တမင်ရှာ၍ လာရောက်ကြကုန်၏။ ပန်းရက်၏ အရသာကို မသိသော ဘားသည်ကား ကြာပင်နှင့်အနီးကပ်လျက် တစပ်ထည်းပင် နေငြားသော်လည်း ကြာပန်းရှိရာသို့ မြော်မှန်းတမ်းတကာ တခါတခေါက်ကမှ မလာရောက်သကဲ့သို့ ဖြစ်ပေသည်ဟူလို။

လူတို့တွင် ချီးမွမ်းထိုက်သော သူတော်ကောင်း

ထို့ပြင် ချီးမွမ်းထိုက်သော မြင့်မြတ်သော သူကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ အပရဇ္ဇဟု စကားပျိုးလျက် သီလာဈေးအစရှိသော ဂါထာကို တိုးတက်၍ ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၁၉၇။ သီလာဗျော သ ကော ဘုဝိ မာနဝါနံ၊
သ ဥတ္တမော သပ္ပရိသော သ ဓညော။
ယဿတ္ထိနော ဝါ သရဏာဂတာ ဝါ၊
နာသာဝိဘင်္ဂါ ဝိမုခါ ပယန္တိ။

ယဿ၊ အကြင်သူအား။ အတ္ထိနောဝါ၊ တောင်းခံရောက်လာ၊ ယာစကာတို့သည် လည်းကောင်း။ သရဏာဂတာဝါ၊ အားကိုးပြုကာ၊ မှီခိုလာကုန်သော သူတို့သည် လည်းကောင်း။ အာသာဝိဘင်္ဂါ၊ မြှော်လင့်ခြင်းပြတ်၊ အာသာကို ဖြတ်သဖြင့်။ ဝိမုခါ၊ မကြေမချမ်းဘဲ၊ မျက်နှာလွဲကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ န ပယန္တိ၊ အရပ်တပါး၊ မဲ့သွားကြရကုန်။ သ-သော၊ ထိုသူသည်။ ဘုဝိ၊ မဟီတခွင်၊ မြေအပြင်၌။ မာနဝါနံ၊ ရှိသမျှသိမ်းကျုံး၊ လူအားလုံးတို့တွင်။ ကော၊ တုဘက် မပြု၊ တလူတယောက်ထည်းသာဖြစ်သော။ သီလာဗျော၊ ချီးမွမ်းထောမနာ၍၊ ဩဘာပေးထိုက်သော သူတည်း။ သ-သော၊ ထိုသူသည်။ ဥတ္တမော၊ တင့်တယ် လျောက်ပတ်၊ လွန်မြင့်မြတ်သော။ သပ္ပရိသော၊ သူတော်ကောင်းအစစ်၊ ကေန ဖြစ်၏။ သ-သော၊ ထိုသူသည်။ ဓညော၊ ဘုန်းသမ္ဘာနှင့်၊ ကောင်းစွာ ပြည့်စုံသော သူပေတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင်သူသည် မိမိထံသို့ တောင်းခံရန် လာရောက်ကြ ကုန်သော ဖုန်းတောင်း ယာစကာတို့ကို ထိုက်တန်သည့်အလျောက် ကျေနပ် လောက်အောင် ပေးကမ်းစွန့်ကြဲသဖြင့်လည်းကောင်း၊ စီးပွားဥစ္စာပျက်ပြား၍ အားထားရာမဲ့လျက် စိတ်လက်မသာသဖြင့် မိမိကို အားကိုး၍ ခိုကိုးရန် လာ ရောက်ကြကုန်သော သူတို့အား တတ်အားသည့်အလျောက် ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့သဖြင့်လည်းကောင်း ထိုလူတို့၏ မြှော်လင့်ချက်ကို ပြည့်စုံစေခြင်း ကြောင့်ထိုသူတို့သည် မိမိတို့၏ မြှော်လင့်ချက်အာသာကို ဖြတ်၍ မျက်နှာလွဲပြီး လျှင် အရပ်တပါးသို့ ဖဲ့ထွက်၍ မသွားကြရကုန်။ ထိုသို့ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်း၊ ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ခြင်းကို ပြုလေ့ရှိသောသူသည် တလောကလုံးတွင် တုဘက် မပြု၊ တလူတယောက်သာ ဖြစ်သော ချီးမွမ်းထိုက်သော မြင့်မြတ်သောသူလည်း ဖြစ်၏။ ဘုန်းသမ္ဘာနှင့် ပြည့်စုံသောသူလည်း ဖြစ်၏။ သင် မန္တရလိပ်သည် ဤဆို အပ်ခဲ့ပြီးသော အလုံးစုံသောဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံပေသည် ဟူလို။

ဤသို့ လစုပတနက ကျီးက မန္တရလိပ်အား ချီးမွမ်းစကား ပြောကြားလေ၏။

ဤသို့လျှင် မိတ်ဆွေသုံးဦးတို့သည် တဦးတဦး ချစ်ကြည်နူးလျက် အထူးခင် မင်ရင်းနှီးစွာ အရာရာတို့၌ အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးကြပြီးလျှင် အစဉ်သဖြင့်

အလိုအတိုင်းဖြစ်သော အစာအာဟာရအနေအထိုင်တို့ဖြင့် ပျော်ရွှင်ချမ်းသာစွာ စားသောက်နေထိုင်ကြကုန်၏။

ထိုသို့နေထိုင်ကြစဉ် တနေ့သ၌ စိတြင်္ဂမည်သော သမင်တကောင်သည် တစုံတခုသော ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ခြင်းဖြင့် ထိုမိတ်ဆွေသုံးဦးတို့ စုဝေးရာအရပ်သို့ ရွှေ့ရွှေ့လျက် ရုတ်တရက်ပြေး၍ လာလေ၏။ ယင်းသို့ ထိတ်ထိတ်ပျာပျာဖြင့် လျင်မြန်စွာ ပြေး၍လာသော သမင်ကို တွေ့မြင်ကြလေရာ တစုံတခုကြောက်မက်ဖွယ်ရာသော ဘေးဥပဒ်ရှိသည် ဖြစ်တန်ရာ၏ဟု တွေးတောကြံစည်ကြပြီးလျှင် မန္တရလိပ်သည် ဆောလျင်စွာ ရေအိုင်တွင်းသို့ သက်ဆင်း၍ ပြေးလေ၏။ ဟိရညက ကြွက်မင်းလည်း မိမိ၏တွင်းသို့ ချက်ခြင်းဝင်လေ၏။ လသုပတနက ကျီးသည် အနီးအနားရှိသော သစ်ပင်ထက်သို့ ရုတ်တရက် ပျံတက်လေ၏။ ထို့နောက် ကျီးသည် သစ်ပင်၏ထိပ်ဖျား မြင့်မားသောအရပ်မှ အဝေးသို့မြှော်မှန်းလျက် ပတ်လည်ဝန်းကျင်အရပ်တို့ကို လှမ်း၍ စေ့စပ်သေချာစွာ စုံစမ်းကြည့်ရှုရာ တစုံတခုသောဘေးရန်ကိုမျှ မတွေ့မြင်ရသည်ဖြစ်၍ “အိုမိတ်ဆွေတို့.... တစုံတခုသောဘေးရန်ကိုမျှ မတွေ့မြင်ရပါ။ လာကြပါကုန်လော” ဟု ဟစ်အော် ခေါ်ငင်ပြီးလျှင် မြေပြင်သို့ ဆင်းသက်၍ လာလေ၏။ လိပ်နှင့် သမင်တို့သည်လည်း ကျီး၏ခေါ်သံကို ကြားကြသဖြင့် မိမိတို့၏နေရာမှ စုဝေးရာအရပ်သို့ အသီးအသီး ထွက်၍လာကြပြီးလျှင် တဖန် ထိုအရပ်၌ စုဝေးကြပြန်လေ၏။

ထို့နောက် မန္တရလိပ်က “အို ကောင်းမြတ်သော သမင်....သင်အား ကောင်းသာလာခြင်းတည်း၊ သင့်ကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် အလွန်တရာမှ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်လှပါသည်။ သင်သည် အလိုရှိတိုင်းသော အစာအာဟာရတို့ဖြင့် မပင်မပန်း ချမ်းသာစွာ နေရပါ၏လော၊ ဤတောအရပ်သည် သင်၏ခိုလှုံရာ မှီခိုအားထားရာ ဖြစ်ပါ၏လော” ဟု မေးမြန်းလေ၏။

ထိုအခါ စိတြင်္ဂသမင်က “ကျွန်ုပ်သည် မုဆိုးတယောက် အနီးသို့ ရောက်လာသည်ကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် ကြောက်ရွံ့ခြင်းကြောင့် အသျှင်တို့ကို မှီခိုအားထားရန် လာပါသည်။ အသျှင်တို့နှင့် အတူတကွ ချစ်ခင်စွာ ပေါင်းသင်းအပ်သော မိတ်ဆွေရင်းအဖြစ်ကို အလိုရှိပါသည်။ အသျှင်တို့သည် အကျွန်ုပ်အား မေတ္တာကို ရွှေ့ထား၍ သနားသောအားဖြင့် လက်ခံခွင့်ပြုစေချင်ပါသည်။ ထိုသို့ ခွင့်ပြုသင့်ခွင့်ပြုထိုက်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ဆိုပါဦးအံ့၊ နာကြပါဦးလော” ဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားလေ၏။

ဒိုဒိုလာသူကို ပစ်ပယ်သည့်အပြစ်

၁၉၈။ လောဘာ ဝါထ ဘာယာ ဝါပိ၊ ယော စဇ္ဇေ သရဏာဂတံ။
ဗြဟ္မဟတာသမံ တဿ၊ ပါပမာဟု မနေသိနော။

ဟိ-ပြန် ၁-၁၄—ပ-မ-ဗ-သ-စ

လောဘာဝါ၊ တစုံတရာ၊ အာသာတပ်မက်၊ လိုရမ္မက်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အထ၊ ထိုမှတပါး။ ဘာယာဝါပိ၊ ကြောက်ရွံ့ဘွယ်ရေး၊ ဘေးရန်နှောက်ယှက်၊ ထိုအတွက်ကြောင့်လည်းကောင်း။ သရဏာဂတံ၊ ခိုလှုံအံ့ငဲ့၊ ကပ်ရောက်လာသောသူကို။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ စဇ္ဇေ၊ ရက်ရက်စက်စက်၊ မငဲ့ကွက်ဘဲ၊ သက်သက်မကယ်၊ စွန့်ပစ်ပယ်၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ပါပံ၊ ရက်စက်အပြု၊ မကောင်းမှုကို။ ဗြဟ္မဟတာသဒံ၊ သူတော်သူမြတ်ကို၊ သတ်သည်နှင့်မခြား၊ အလားပမာ၊ တူလှစွာသော။ ပါပံ၊ ယုတ်မာအပြု၊ မကောင်းမှုဟူ၍။ မနေသိနော၊ တတ်သိမြော်မြင်၊ ပညာရှင်တို့သည်။ အာဟု၊ မယုတ်မချော်၊ သရုပ်ပေါ်အောင်၊ ထုတ်ဖော်ခွန်းဟူ၍၊ ညွှန်းပြတော်မူခဲ့ကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။တစုံတရာရာဘို့ရာ အကျိုးကို မြှော်ကိုးတောင့်တ၍သော်လည်းကောင်း၊ တစုံတခုသော ဘေးဘယနှင့် တွေ့ကြုံ၍ ခိုလှုံမီကပ်ရန်သော်လည်းကောင်း မိမိ၏အထံသို့ ရောက်လာသောသူကို ရက်ရက်စက်စက် မငဲ့ကွက်ဘဲ သက်သက်မဲ့ စွန့်ပယ်ခြင်းကို ပြုလုပ်ပါမူ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းကို သူတော်သူမြတ်တို့ကို သတ်သည်နှင့်မခြား အလားတူ အပြစ်ဖြစ်သည်ဟု ပညာရှင်အပေါင်းတို့ ကောင်းစွာ မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဘေးရန်၏အတွက် အခက်နှင့် တွေ့ကြုံ၍ ခိုလှုံရန် လာရောက်သော အကျွန်ုပ်အား မေတ္တာကိုရွှေ့ထား၍ အတူတကွ နေထိုင်ခွင့် ပေးသနားရန် သင့်ပါသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ယင်းသို့ စိတြင်္ဂသမင် ဆိုအပ်သော စကားကို ကြားလေလျှင် ဟိရညက ကြွက်မင်းက “မိတ်ဆွေ....သင်သည် ငါတို့နှင့် အတူတကွ မေတ္တာမျှ၍ သဟာယအသင်း မိတ်ဆွေရင်းအဖြစ်ကို နှစ်သက်စွာ ခံယူလျက် လွယ်ကူချမ်းသာစွာ နေထိုင်နိုင်ပါသည်။ ချစ်ခင်တူနေ မိတ်ဆွေရင်းအဖြစ်ဖြင့် ပေါင်းသင်း နေထိုင်ပါလော့”ဟု ခွင့်ပြုလိုက်လေ၏။

မိတ်ဆွေလေးမျိုး

ထိုသို့ ခွင့်ပြုပြီးလျှင် မိတ်ဆွေ၏အပြား လေးပါးရှိကြောင်းကို ပြဆိုပြီးလျှင် ထပ်ဆင့်၍ တဖန် ခွင့်ပြုပြန်လိုသောကြောင့် အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၉၉။ သြရသံ ကတသမ္ပန္နံ၊ တထာ ဝံသက္ကမာဂတံ။

ရက္ခကော ဗျသနေဟိ စ၊ မိတ္တံ ဂေ ယံ စတုဗ္ဗိဓံ။

၁။ သြရသံ၊ ရင်သွေးအစစ်၊ သားချစ်သွီး၊ ပင်ကိုယ်ပြီးသော မိတ်ဆွေလည်းကောင်း။

၂။ ကတသမ္ဗန္ဓ၊ သားရေး သွီးရေး၊ ပေးယူလက်ထပ်၊ စေ့စပ်၍ ပြုအပ်
သော ခမ်းခမက် စသော မိတ်ဆွေလည်းကောင်း။

၃။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ဝံသက္ကမာဂတံ၊ မျိုးရိုးမပျက်၊ စဉ်အဆက်မှ၊ ဆင်း
သက်၍ လာသော မိတ်ဆွေလည်းကောင်း။

၄။ ဗျသနေဟိ၊ စည်းစိမ်စသည်၊ မတည်ယွင်းကွက်၊ ပျက်စီးမည့် ဘေးတို့မှ။
ရက္ခကော စ၊ ကင်းဝေးစေငှါ၊ ကွယ်ကာစောင့်ရှောက်သဖြင့်၊ နောက်
မှအသစ်၊ ပေါ်ပေါက်ဖြစ်သော မိတ်ဆွေလည်းကောင်း။

ဣတိ၊ ဤသို့။ မိတ္တံ စတုဗ္ဗိဓံ၊ မိတ်ဆွေလေးပါး၊ အပြားရှိ၏ ဟူ၍။ ဧ ယံ၊
သေချာဆတ်ဆတ်၊ သိမှတ်အပ်၏—

ဟူသည်နှင့်အညီ သင်၌ ဖြစ်ပေါ်လတုံသော ပျက်စီးမည့်ဘေးကို ငါတို့
ကာကွယ် စောင့်ရှောက်အပ်သောကြောင့် ယခုအခါ သင်နှင့်ငါတို့မှာ ချစ်ကြည်
ရင်းနှီးသော အဆွေခင်ပွန်းကြီးဖြစ်ကြလေပြီ။ ထို့ကြောင့် “မိတ်ဆွေ .. သင်သည်
ဤနေရာ ဤအရပ်၌ပင်လျှင် မိမိ၏ နေရာဌာနကဲ့သို့ မိမိ၏ နေရာဌာနနှင့်မခြား
သဘောထားလျက် နေထိုင်စေချင်ပါသည်။ နေထိုင်ပါလော့” ဟု ပြောကြား
လေ၏။

ယင်းသို့ ဟိရညက ကြွက်မင်း ပြောဆိုသောစကားကို ကြားနာပြီးလျှင်
သမင်သည် အလွန်နှစ်သက်စွာ မိမိ၏ အလိုအတိုင်း ပြုပြင်အပ်သော အစာ
အာဟာရ ရေတို့ကို စားသောက် သုံးဆောင်လျက် နီးကပ်သော ရေရှိသည်
ဖြစ်၍ အရိပ်အာဝါသနှင့် ပြည့်စုံသော ဤတောအုပ်ကြီး၌ ချမ်းသာစွာ မှီတင်း
နေထိုင်လေ၏။

ဥတုမျှတမှုကို ပြုသည့်အရာလေးမျိုး

ဤအရာ၌ ဥတုသပ္ပာယ်ဖြစ်သော လေးပါးသောအရာတို့ကို သေချာစွာ ပြလို
သည်ဖြစ်၍ ကူပေါဒကံ အစရှိသော ရှေးဆရာမြတ်တို့ မိန့်ဆိုအပ်သောဂါထာကို
ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၂၀၀။ ကူပေါဒကံ ဝဋ္ဋန္တာယာ၊ သာမာတ္ထီ စေဋ္ဌကာလယံ။
သီတကာလေ ဘဝေ ဥဏှံ၊ ဥဏှကာလေ စ သီတလံ။

ကူပေါဒကံ၊ တွင်းရေသည်လည်းကောင်း။ ဝဋ္ဋန္တာယာ၊ ပညောင်ပင်၏
အရိပ်သည်လည်းကောင်း။ သာမာ၊ ရွှေသောအဆင်းရှိသော။ ဝါ၊ ညိုသော
အဆင်းရှိသော။ ဣတ္ထိ၊ မိန်းမသည်လည်းကောင်း။ ဣဋ္ဌကာလယံ၊ အုဋ်တိုက်
သည်လည်းကောင်း။ သီတကာလေ၊ အေးသောအခါ၌။ ဥဏှံ၊ နွေးသည်။

ဘဝေ၊ ဖြစ်၏။ ဥဏှ ကာလေ စ၊ ပူသောအခါ၌လည်း။ သီတလံ၊ အေးသည်။
ဘဝေ၊ ဖြစ်၏။

ထိုသို့ အတူတကွ နေထိုင်ကြရာ တနေ့သ၌ မန္တရလိပ်က “ဒို့ မိတ်ဆွေသမင်....
ဤလူသူမနီးသော တောကြီး၏အတွင်း၌ အဘယ်သူသည် သင့်အား ကြောက်
စေပါသနည်း? အဘယ်သူ့ကို သင်ကြောက်ပါသနည်း? တခါတရံ မုဆိုးတို့သည်
ဤအရပ်သို့ လှည့်လည်၍ လာတတ်ကြပါသလော” ဟု မေးလေရာ သမင်က
ဤသို့ဆိုလေ၏။

ကလိင်္ဂတိုင်း၌ ရုမင်္ဂဒမည်သော ဘုရင်တပါးရှိပါသည်။ ထိုမင်းသည်လည်း
သူပုန်သူကန်တို့ ပုန်ကန်ထကြွ၍ သောင်းကျန်းသောဒေသတို့ကို စစ်သည်အလုံး
အရင်းနှင့် တိုက်ခိုက်နှိပ်နင်းလျက် အစဉ်သဖြင့် လျင်မြန်စွာ ချီတက်၍လာခဲ့ရာ
ယခုအခါ စန္ဒဘာဂမည်သော မြစ်၏အနီး၌ တပ်စခန်းချ၍နေပါသည်။ ၎င်းပြင်
ထိုမင်းသည် ကပ္ပုရရေအိုင်၏ အနီး၌ နေထိုင်ရန် နက်ဖြန်နံနက် ဆက်ဆက်ပင်
လျှင် ဤအရပ်သို့ချီတက်၍ လာမည်ဟု မုဆိုးတို့ပြောသော စကားကို ကြားခဲ့
ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤအရပ်၌ နက်ဖြန်နံနက်တိုင်အောင်
နေခဲ့ပါလျှင် ဘေးဖြစ်ရန်အကြောင်းရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဘေးလွတ်ဖို့အရေးကို
ယခုပင် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်၍ ဆွေးနွေးကြံစည်သင့်ပါသည်ဟု ပြောကြားလေ၏။

ထိုသို့ ပြောဆိုသောစကားကို ကြားလေလျှင် မန္တရလိပ်သည် ကြောက်လန့်
တုန်လှုပ်လျက် “မိတ်ဆွေတို့....ငါသည် တပါးသောရေကန်သို့ ပြောင်းရွှေ့မှ သင့်
လျော်ပေလိမ့်မည်” ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ယင်းသို့ ပြောဆိုရာ ကျီးနှင့် သမင်တို့က “မိတ်ဆွေ....ဤသို့ ကြံစည်ခြင်းသည်
အလွန်သင့်လျော် ကောင်းမြတ်လှပါသည်။ ဤအတိုင်း စီမံပြုလုပ်မှ သင့်လျော်
ပါမည်” ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထိုအခါ ဟိရညက ကြွက်မင်းက ပြုံးရယ်လျက် ဤသို့ဆိုလေ၏။

သတ္တဝါ ၄-မျိုးတို့၏ အားရှိရာ ၄-မျိုး

မိတ်ဆွေတို့....မန္တရလိပ်၏ တပါးသော ရေကန်သို့ ရောက်ခြင်းသည် အလွန်
သင့်လျော်ကောင်းမြတ်ပါပေသည်။ သို့ပင်ဖြစ်လင့်ကစား ကြားနာပါဦးလော။

၂၀၁။ အမ္ဘံသိ ဇလဇန္တုနံ၊ ဒုဂ္ဂံ ဒုဂ္ဂနိဝါသိနံ။

သဘူမိ သာပဒါဒီနံ၊ ရညံ သေနံ ပရံ ဗလံ။

ဇလဇန္တုနံ၊ ရေ၌ကျက်စား၊ သတ္တဝါအများတို့အား။ အမ္ဘံသိ၊ များစွာ
ပေါင်းပြု၊ ရေအစုသည်။ ပရံဗလံ၊ ထူးကဲပိုချွန်၍၊ အလွန် အားကြီး၏။
ဒုဂ္ဂနိဝါသိနံ၊ တောကြိုတောင်ကြား၊ တောင်ကုန်းများ၌ နေကုန်သော သတ္တဝါ

တို့အား။ ဒုဂ္ဂံ၊ တောကြိုတောင်ကြား၊ တောင်ကုန်းများသည်။ ပရိဗလံ၊ ထူးကဲ ပိုချွန်၍၊ အလွန်အားကြီး၏။ သာပဒါဒီနံ၊ ခြင်္သေ့, သစ်, ကျား၊ သားသမင် စသည်တို့အား။ သဘူမိ၊ မိမိတို့၏နေရာ၊ တောဝနာသည်။ ပရိဗလံ၊ ထူးကဲ ပိုချွန်၍၊ အလွန်အားရှိ၏။ ရညံ၊ တိုင်းပြည်အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်တို့အား။ သေနံ၊ သူရဲအများ၊ စစ်သည်တပ်သားသည်။ ပရိဗလံ၊ ထူးကဲပိုချွန်၍၊ အလွန် အားရှိ၏—

ဟူသည်နှင့်အညီ ဤလိပ်၏ ကုန်းအရပ်ကို လျှောက်၍သွားရာ၌ အလျှင်းပင် စွမ်းအားမရှိပါ။ သို့ဖြစ်၍ ဤလိပ်သည် တပါးသော ရေကန်သို့ လျင်မြန်စွာ ရောက်နိုင်ရန် မည်သည့်နည်း၊ မည်သည့် အစီအရင်ဖြင့် ဖြစ်နိုင်ပါမည်နည်း? မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မဖြစ်နိုင်။

အို မိတ်ဆွေတို့.... ဤ ယခု သင်တို့ ကြံစည်အပ်သော နည်းလမ်း အစီအရင် ဖြင့် စီမံပြုလုပ်အပ်သည်ရှိသော် ဤဆိုလတံ့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် နှလုံး မသာခြင်း ဖြစ်တန်ရာပါသည်။ ဖြစ်လိမ့်မည်ဟုထင်ပါသည်။ ဖြစ်ပုံကို နာကြပါဦး လော ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၂၀၂။ သယံ ဒိသ္မာ ယထိတ္ထိယာ၊ ပိဋိတံ ထနကုမ္မလံ။
ဝဏိပ္ပုတ္တော ဘဝေ ဒုက္ခိ၊ တံ တထေဝ ဘဝိဿသိ။

ဣတ္ထိယာ၊ ချစ်ကြင်မငြီး၊ ကိုယ့်ဇနီး၏။ ထနကုမ္မလံ၊ ကြာငုံအလား၊ သားမြတ်ဖျားကို။ ပိဋိတံ၊ နှိပ်နယ်ကိုင်ဆုပ်၊ အပိုင်အုပ်သည်ကို။ သယံ ဒိသ္မာ၊ ကိုယ်တိုင်ဒိဋ္ဌ၊ တွေ့မြင်ရသောကြောင့်။ ဝဏိပ္ပုတ္တော၊ ကုန်သည်၏သားသည်။ ဒုက္ခိ၊ ဆင်းရဲမချမ်း၊ စိတ်ပင်ပန်းခြင်းသည်။ ဘဝေယထာ၊ ဖြစ်ခဲ့ဘူးဟန်၊ ပုံသဏ္ဌာန်သို့။ တထေဝ၊ ထိုနည်းမခြား၊ မပြားအမှု၊ အလားတူသာလျှင်။ တံ၊ သင်သည်။ ဘဝိဿသိ၊ ကေန်စင်စစ်၊ အမှန်ဖြစ်ရလတံ့။

ထိုအခါ လိပ်နှင့်တကွ သဟာယအပေါင်း မိတ်ဆွေကောင်းတို့က ထပ် လောင်း၍ မေးပြန်သည်မှာ “အို မိတ်ဆွေ ဟိရညက....ထိုကုန်သည်၏သား ဖြစ် ပျက်ပုံ အကျယ်ကို အဘယ်သို့မှတ်ရပါမည်နည်း၊ ဝိတ္တာရ ဖွင့်လှစ်၍ သနစ်ကျ မိန့်ပါဦး” ဟု တိုက်တွန်း တောင်းပန်ကြရာ ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် ဤဆို လတံ့သောပုံပြင်ကို စုံလင်စွာ မခြင်းဘဲ လင်းကျင်း၍ မိန့်ဆိုလေ၏။

မင်းသား, ကုန်သည့်သားနှင့် မိန်းမချောတို့ ဝတ္ထု

လွန်လေပြီးသောအခါ ကညကုဗ္ဗေ နိုင်ငံဝယ် ဝီရပုရ မည်သော မင်းသည် ထီးစည်ခရိုင်နှင့်တကွ နိုင်ငံအလုံးကို သိမ်းကျုံး လွှမ်းမိုးလျက် အုပ်ချုပ် စိုးစံ

တော်မူလေ၏။ ထိုမင်းသည် တုန်မလ မင်းသားကို ဥပရာဇာတို့၏ အစီးအနင်း အဆောင်အရွက်နှင့်တကွ ဌာနန္တရအပ်နှင်း၍ အိမ်ရှေ့မင်းအရာ၌ ထားလေ၏။ ထိုမင်းသားသည် ဥစ္စာဓနလည်း ကြွယ်ဝချမ်းသာ၏။ နုနယ်ပျိုမျစ်သော အသက်အရွယ်လည်းရှိ၏။

တရုတ်ရာအခါ ထိုမင်းသားသည် မိမိ၏မြို့၌ လှည့်လည်သည်ရှိသော် လက်ထပ် ထိမ်းမြားစ ဖြစ်၍ မိမိ၏ နဂိုရ်အနေအားဖြင့် အပျိုရည်မပျက်ဘဲ နှစ်သက်စဖွယ် အရွယ်နုပျိုသည့် နဂိုရ်ယဉ် မိန်းမလှ လာဝညဝတီ မည်သော ကုန်သည်၏ မိန်းမကို တွေ့မြင်ရှုစားမိလေ၏။ ယင်းသို့ တွေ့မြင်ရာ ထိုအိမ်ရှေ့ ဥပရာဇာသည် ရုပ်ရည်အဆင်း သန့်ရှင်းတင့်တယ် ရှုချင်ဘွယ်ရှိသော လာဝညဝတီ၌ လွန်စွာ တပ်မက် နှစ်သက်စွဲလမ်းသောစိတ်ဖြင့် ချောက်ချားလျက် မိမိ၏စံနေရာ ရိပ်သာ ဘုံနန်းသို့ ကြွမြန်းတော်မူခဲ့ပြီးလျှင် တမန်သဖွယ် အောင်သွယ်မိန်းမတယောက် ကို ထို လာဝညဝတီ၏ အထံသို့ စုံစမ်းစေ့စပ်ရန် အောင်တမန် အဖြစ်ဖြင့် စေ လွှတ်လိုက်လေ၏။

မ,တို့၏ရူပါရုံ မြားမှန်လျှင် ကျားများ မခံနိုင်ပုံ

ယင်းသို့ မိန်းမတို့၏ အဆင်းအသံနှင့် ဟန်ပန်အမူအရာများသည် ယောက်ျား တို့၏ စိတ်နှလုံးကို ယူကျုံးဆွဲဆောင်ပုံ အရပ်ရပ်ကို သွင်းညှပ်၍ ပြုပြန်လိုသည် ဖြစ်၍ သံမဂ္ဂေ တာဝ အတ္ထိ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန် လေ၏။

၂၀၃။ သံမဂ္ဂေ တာဝ အတ္ထိ ပဘဝတိ ပုရိသော တာဝဒေဝေန္ဒြိယာနံ၊
လဇ္ဇာ တာဝ ဝိဓတ္ထေ ဝိနယမပိ သမာလမ္ပတေ တာဝဒေဝ။
ဘမုစာပါကဿိတမုတ္တာ သဝဏပထဂတာ နီလပခုမာ ဧတေ၊
ယာဝလ္လိလာဝတီနံ န ဟဒယေ ဓိတိမုသာ ဒိဋ္ဌဝါဏာ ပတန္တိ။

ဘမုစာပါကဿိတမုတ္တာ၊ မျက်မှောင်တည်းဟူသော လေးဖြင့် ဆွဲငင်၍ ပစ်အပ်ကုန်သော။ နီလပခုမာ၊ ညိုသော မျက်တောင်ရှိကုန်သော။ သဝဏ- ပထဂတာ၊ ကြားမြင်လောက်ရာ၊ အရပ်အတွင်းသို့ ရောက်ကုန်သော။ ဓိတိမုသာ၊ ယောက်ျားတို့၏ မြဲမြံတည်ကြည်ခြင်းကို၊ ဆွဲဆောင် ခိုးယူတတ်ကုန်သော။ လိလာဝတီနံ၊ လှပတင့်တယ်၊ ရှုချင်ဘွယ်ရှိကုန်သော မိန်းမတို့၏။ ဧတေ ဒိဋ္ဌ- ဝါဏာ၊ ထိုမျက်စိဖြင့် ကြည့်ရှုခြင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော မြားတို့သည်။ ယာဝ၊ အကြင် ရွှေလောက်။ ဟဒယေ၊ နှလုံး၌။ န ပတန္တိ၊ မကျရောက်ကုန်သေး။ တာဝ၊ ထိုရွှေ၊ လောက် မကျရောက်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး။ ပုရိသော၊ ယောက်ျား

သည်။ သံမဂ္ဂေ၊ မဖောက်မပြန်၊ ဖြောင့်မှန်သော အကျင့်ဟု ဆိုအပ်သော၊
လမ်းကောင်း လမ်းမြတ်၌။ အတ္ထိ၊ တည်ရှိသေး၏။ တာဝဒေဝ၊ ထိုမျှလောက်
လျှင်။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ ဣန္ဒြေတို့ကို။ ပဘဝတိ၊ နိုင်နင်းစွာ အုပ်ထိန်းခြင်းငှါ စွမ်း
နိုင်၏။ တာဝဒေဝ၊ ထိုမျှလောက်လျှင်။ လဇ္ဇော၊ ရှက်ခြင်း ကြောက်ခြင်းတို့ကို။
ဝိဓတ္ထေ၊ ဆောင်နိုင်၏။ တာဝဒေဝ၊ ထိုမျှလောက်လျှင်။ ဝိနယံအပိ၊ အဆုံးအမ
ကိုလည်း။ ဝါ၊ မိမိ၏ အကျင့်သိက္ခာကိုလည်း။ သမာလမ္ပတေ၊ ကောင်းစွာ
ထောက်ပံ့ ခိုင်ခံ့စေနိုင်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ကြားမြင်လောက်ရာ အရပ်၌ တည်ကုန်သော ယောက်ျားတို့
၏ ဣန္ဒြေငြိမ်သက်ခြင်း တည်ကြည်ခြင်း ခိုင်ခံ့ခြင်းတို့ကို ချက်ခြင်း တိုက်ခိုက် ခိုး
ယူ ဖျက်ဆီးနိုင်သော ညို့ ဓာတ်၊ ညှဓာတ် အပြီးကပ်လျက် ပါသော မျက်မှောင်၊
မျက်ခန်း၊ မျက်လုံး၊ မျက်စိ တည်းဟူသော လေးဖြင့် ဆွဲငင်၍ ပစ်အပ်ကုန်သော
မျက်မှေး မျက်တောင် ညှိရောင် ရစ်သွယ်လျက် လှပတင့်တယ် ရှုချင်ဘွယ်ရှိသော
မိန်းမတို့၏ မခိုးသယို အမူအရာဖြင့် ကြာမျက်နှာအသွင်ပြုလျက် အညူဖြင့် ကြည့်ရှု
ခြင်း တည်းဟူသော မြှားတို့သည် နှလုံးတိုင်းသို့ မစူးဝင်သေးသမျှ ကာလပတ်
လုံး ယောက်ျားတို့သည် မိမိတို့၏ မဖောက်မပြန် ဖြောင့်မှန်သော အကျင့်၌
တည်နိုင်ကြကုန်သေး၏။ စက္ခု စသော ဣန္ဒြေတို့ကိုလည်း ချုပ်တည်းထိန်းသိမ်း
နိုင်ကြကုန်သေး၏။ အရှက်အကြောက်ကိုလည်း ဆောင်နိုင်ကြကုန်သေး၏။ ထို
မြှားတို့ နှလုံးတိုင်းသို့ ကျရောက်စူးဝင်မိပါမူကား မည်သည့် ယောက်ျားမျိုးမှ
မခံမရပ်နိုင်၊ အရှက်အကြောက် အသရေတို့နှင့်တကွ အကျင့်ဟူသမျှ မခိုင်မမြဲဘဲ
တပြုလုံး ယိုင်လဲ၍ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးမြဲ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအိမ်ရှေ့
မင်းသည်လည်း လှပတင့်တယ်သော လာဝညဝတီ၏ မခိုးသယို အမူအရာ
ကြာမျက်နှာ အညူဖြင့် ကြည့်ရှုလိုက်သော မြှားဒဏ်မိသဖြင့် မချီအောင် ဖြစ်ရ
ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို လာဝညဝတီ မည်သော မိန်းမသည်လည်း ထိုမင်းသားကို တွေ့မြင်
သည်မှစ၍ မင်းသား၌ စွဲလမ်းတပ်မက် နှစ်သက်ခြင်း တည်းဟူသော မြှားဖြင့်
စူးဝင်အပ်သော နှလုံးရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုမင်းသားကိုသာလျှင် စွဲလမ်းလျက် အမြဲ
တမ်းတ၍ နေလေ၏။

မိန်းမတို့၏ အပြစ်ခုနစ်ပါး

ယင်းသို့ ဖြစ်တတ်သောကြောင့်ပင်လျှင် မိန်းမတို့၏ အပြစ် ခုနစ်ပါးကို
ထင်လျှားစွာ ပြလိုသောကြောင့် အသတိ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို
ပြောကြားပြန်လေ၏။

၂၀၄။ အသတုံ သာဟသာ မာယာ၊ မစ္ဆရိယံတိလုဒ္ဓတာ။
 နိဂ္ဂုဏတုမသောစဘံ၊ ထိနံ ဒေါသာ သဘာဝဇာ။

၁။ အသတုံ၊ မဖြောင့်မမှန်၊ အကောက်ကြံလျက်၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်း
 သော အကျင့်ကို၊ ကျင့်တတ်ခြင်းလည်းကောင်း။

၂။ သာဟသာ၊ မစူးမစမ်း မဆင်ခြင်ဘဲ၊ အဆောတလျင်၊ ရှောင်တခင်မှု၊
 ကိစ္စစုကို၊ ပြုလုပ်တတ်ခြင်း။

၃။ မာယာ၊ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲ၊ ပြောင်းလဲမတည်၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြား၊
 မာယာများခြင်း။

၄။ မစ္ဆရိယံ၊ ဝန်တိုမိစ္ဆာ၊ များစွာဖြစ်တတ်ခြင်း။

၅။ အတိလုဒ္ဓတာ၊ တဏှာရာဂ၊ လောဘရမ္မက်၊ ထက်မြက်ဖိစီး၊ အလွန်
 အားကြီးခြင်း။

၆။ နိဂ္ဂုဏတံ၊ ခမ်းနားကြီးကျယ်၊ ပြုလုပ်ဖွယ်တို့၌၊ ရေလည်စွာမသိ
 မလိမ္မာခြင်း။

၇။ အသောစဘံ၊ အတွင်းပြင်ပ၊ နှစ်ဌာနဝယ်၊ မစင်ကြယ် မသန့်ရှင်း
 သည်၏ အဖြစ်။

ဣတိ-ဣမေ ဒေါသာ၊ ဤသို့ညွှန်ကြား၊ ခုနစ်ပါးသော အပြစ်တို့သည်။
 ထိနံ၊ မြင်မြင်ဝါးဝါး၊ မိန်းမအများတို့၏။ သဘာဝဇာ၊ သဘောအားဖြင့် ဖြစ်တတ်
 ကုန်သော။ ဒေါသာ၊ မကောင်းညစ်ကျ၊ ဆိုးယုတ်သော အပြစ်တို့တည်း။

ယင်းသို့ မိန်းမတို့၏ များသောအားဖြင့် ဖြစ်တတ်သော ဆိုးယုတ်သော
 အပြစ် ခုနစ်ပါးရှိသည်နှင့်အညီ လာဝညဝတီသည် မြင်လျင်မြင်ခြင်း အိမ်ရှေ့မင်း
 ၌ ပြင်းစွာတပ်မက်ခြင်းရာဂ ဖြစ်ခဲ့လေသတည်း။

ထို့နောက် အောင်သွယ်မိန်းမသည် လာဝညဝတီထံသို့ သွားရောက် အောင်
 သွယ် စကားကို ပြောဆိုရာ ထိုစကားကို ကြားသောအခါ လာဝညဝတီသည်
 နဂိုရ်ကပင် ချစ်ကြိုက်ပြီး အစွဲကြီးစွဲလျက်၌ ယားရာမှ-လက်တို့ ဆိုဘိသကဲ့သို့
 ပီတိဟုန်တက်လွှမ်း၍ ဝမ်းသာလုံးဆွဲသော်လည်း မိန်းမတို့ပရိယာယ်ဖြင့် မချစ်
 ကြိုက်လေဟန် မာယာဉာဏ်ပလီနော့ပြီးလျှင် ဤသို့ ပြောဆိုလိုက်လေ၏။

ကျွန်ုပ်သည် လင်ယောက်ျား၌ ရိုသေလေးစားခြင်းတရားကို မမှားအောင်
 အမြဲစောင့်ရှောက်သော မိန်းမတယောက် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏
 လင်ယောက်ျားမှတစ်ပါး အခြားယောက်ျားနှင့် ဖောက်ပြားကျင့်ကြံခြင်းကို မဆို
 ထားဘိ ယောက်ျားတစ်ပါးကို တပ်မက်သော စိတ်ဖြင့် ကြည့်ရှုခြင်းကိုမျှ မပြုလုပ်

ပါ။ ထို့ကြောင့် ဤလော်လည်ဖောက်ပြား၍ မှောက်မှားသော အကျင့်ဖြစ်သော မိမိ၏ ကာမပိုင်ယောကျ်ားမှတစ်ပါး အခြားသောယောကျ်ား၌ ချစ်ခင်စုံမက်ခြင်း အမှုကို အဘယ်မှာ ပြုနိုင်ပါအံ့နည်းဟု ပြောကြားပြီးလျှင် မိန်းမကောင်း မိန်းမမြတ်တို့၏ လက္ခဏာကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆို ပြောကြားလေ၏။

ကောင်းမြတ်သောမယား၏ အင်္ဂါလက္ခဏာများ

၂၀၅။ သာ ဘရိယာ ယာ ဂေဟေ ဒက္ခာ၊
 သာ ဘရိယာ ယာ ပဇာဝတီ။
 သာ ဘရိယာ ယာ ပတိပါဏာ၊
 သာ ဘရိယာ ယာ ပတိဗ္ဗတာ။

၂၀၆။ ကောကိလာနံ သရော ရူပံ၊ နာရီရူပံ ပတိဗ္ဗတံ။
 ဝိဇ္ဇာ ရူပံ ကုရူပါနံ၊ ခမာ ရူပံ တပဿိနံ။

ယာဘရိယာ၊ အကြင်မယားသည်။ ဂေဟေ၊ အိမ်မှုကိစ္စ၊ ဟူသမျှ၌။ ဒက္ခာ၊ ပိုင်နိုင်ကျွမ်းကျင်၊ သိမြင်လိမ္မာ၏။ သာဘရိယာ၊ ထိုမယားသည်။ ဘရိယာ၊ ကောင်းမြတ်တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာသော မယားမည်၏။ ယာဘရိယာ၊ အကြင်မယား သည်။ ပဇာဝတီ၊ အနွယ်အဆက်၊ မပျက်တိုးပွား၊ သားသွီးမွေးဖွားတတ်၏။ သာဘရိယာ၊ ထိုမယားသည်။ ဘရိယာ၊ ချီးမွမ်းထောမနာ၊ ဩဘာပြုထိုက် သော မယားတည်း။ ယာဘရိယာ၊ အကြင်မယားသည်။ ပတိပါဏာ၊ မိမိ၏ အသက်နှင့်မခြား၊ လင်ယောကျ်ားကို ချစ်ခင်၏။ သာဘရိယာ၊ ထိုမယားသည်။ ဘရိယာ၊ ယုယသမှု၊ အလေးပြုထိုက်သော မယားတည်း။ ယာဘရိယာ၊ အကြင်မယားသည်။ ပတိဗ္ဗတာ၊ လင်ကိုမလွန်၊ ကျေပြန်သော ဝတ်ငါးပါးရှိ၏။ သာဘရိယာ၊ ထိုမယားသည်။ ဘရိယာ၊ တင့်တယ်လျောက်ပတ်၊ ကောင်းမြတ် သော မယားမည်၏။

ကောကိလာနံ၊ ဥဩတို့၏။ ရူပံ၊ အဆင်းကား။ သရော၊ အသံတည်း။ နာရီ- ရူပံ၊ မိန်းမတို့၏အဆင်းကား။ ပတိဗ္ဗတံ၊ လင်ယောကျ်ားအား၊ ရိုသေလေးစား သော၊ ဝတ်တရားငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်းတည်း။ ကုရူပါနံ၊ ရုပ်ဆင်းသဏ္ဌာန်၊ ပုံဟန်မကျ၊ မလှကုန်သောသူတို့၏။ ရူပံ၊ အဆင်းကား။ ဝိဇ္ဇာ၊ နှုတ်မှုလက်မှု၊ တတ်စုတတ်ရာ၊ ပညာအတတ်တည်း။ တပဿိနံ၊ ဖန်ဝါဆင်မြန်း၊ ရသေ့ရဟန်း တို့၏။ ရူပံ၊ အဆင်းကား။ ခမာ၊ မြေကြီးပမာ၊ ကောင်းစွာ သည်းခံခြင်းတည်း။

ထို့ပြင် အသျှင်သခင် လင်ယောကျ်ားသည် မချစ်ခင် မစုံမက် မနှစ်သက် မမြတ်နိုးအပ်သော မယားကို တင့်တယ်လျောက်ပတ် ကောင်းမြတ်သောမယား

ဟူ၍ မဆိုထိုက်ကြောင်း၊ အသျှင်သခင် လင်ယောက်ျားသည် ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်သည်ရှိသော် ထိုမိန်းမတို့အား တလောကလုံး ရှိသမျှ သိမ်းကျုံး၍ အလုံးစုံသော နတ်တို့သည် နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ န သာ ဘရိယာ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၂၀၇။ န သာ ဘရိယာတိ ချာတာ၊ ယဿံ ဘတ္တာ န တုဿတိ။

တုဋ္ဌေ ဘတ္တရိ နာရိနံ၊ သန္တုဋ္ဌာ သဗ္ဗဒေဝတာ။

ယဿံ၊ အကြင်မိန်းမ၌။ ဘတ္တာ၊ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျားသည်။ န တုဿတိ၊ မချစ်ခင် မစုံမက်၊ မနှစ်သက် မမြတ်နိုး။ သာ၊ ထိုအသျှင်သခင်၊ လင် မနှစ်သက်၊ မစုံမက်သော မိန်းမကို။ ဘရိယာဣတိ၊ မယားဟူ၍။ ဝါ၊ တင်တယ်လျောက်ပတ်၊ ကောင်းမြတ်သောမယားဟူ၍။ န ချာတာ၊ မဆိုအပ် မဆိုထိုက်။ ဘတ္တရိ၊ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျားသည်။ တုဋ္ဌေ၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်သည်ရှိသော်။ နာရိနံ၊ မိန်းမတို့အား။ သဗ္ဗဒေဝတာ၊ တလောကလုံး၊ ရှိသမျှသိမ်းကျုံး၍၊ အလုံးစုံသောနတ်တို့သည်။ သန္တုဋ္ဌာ၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်ကုန်၏။

ယင်းသို့ လင်ယောက်ျား နှစ်သက်ခဲ့ပါလျှင် တလောကလုံး နတ်တို့ပါ သိမ်းကျုံး၍ အလုံးစုံ ချစ်မြတ်နိုးမည်ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်၏ အဖို့မှာဆိုလျှင် အသျှင် သခင် လင်ယောက်ျား၏ သဘောတရားသာ ဖြစ်ပါသည်။ လင်ယောက်ျား မိန့်ဆို ညွှန်ကြားသမျှကို တခွန်းမျှ တုံ့ပြန်၍ မဟဘဲ သဘောကျ လိုက်နာပြုကျင့် ပါမည်ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ယင်းသို့ ပြောဆိုရာ အောင်သွယ်မိန်းမက “ကောင်းပါပြီ၊ လင်ယောက်ျား ပြီးလျှင် ပြီးတန်း၊ လင်ယောက်ျားပြောသမျှကို အနည်းငယ်မျှ မဖယ်မဆုတ်ဘဲ ဘယ်အလုပ်မဆို တကယ်အဟုတ် ပြုလုပ်ပါမည်ဟု ဤယခုဝန်ခံချက်အတိုင်း မုချကေနံ တကယ်မှန်ပါ၏လော” ဟု မေးလိုက်လေ၏။

လာဝညဝတီ။ ။ ဤအတိုင်းကေနံ တကယ်မှန်ပါသည်။ မြူဆံမျှ မလွဲပါ၊ အမြဲ သာ မှတ်ပါလော။

ထို့နောက် အောင်သွယ်မိန်းမသည် အိမ်ရှေ့မင်းထံသို့ ပြန်ခဲ့၍ လာဝညဝတီ ပြောဆိုသမျှ အလုံးစုံသော အကြောင်းအရာတို့ကို စေ့စုံစွာ ပြောကြားလေ၏။

ထိုစကားကို ကြားလေရာ တုဂ်ဗလမင်းသားက “အို ကြုံ့မှ ကြုံ့ရပလေ မအောင်သွယ်ရယ်.... ကာမပိုင် အရှင်ဖြစ်သော လင်ယောက်ျားက ကိုယ့်

မယားကို ကိုယ်တိုင်ဆောင်ကြဉ်း၍ အပ်နှင်းရမည့်အမှုကို အဘယ်သူ ပြုနိုင်ပါမည်နည်း”ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ယင်းသို့ ပြောဆိုရာ အောင်သွယ်မိန်းမက “ထိုသို့ မိမိမယားကို ကိုယ်တိုင်ဆောင်ကြဉ်း၍ အပ်နှင်းရန်အကြောင်းကို တဲထိုးတိုက်ရိုက်ကြီးမဟုတ်ဘဲ ဥပါယ်တမျှဖြင့် သွယ်ဝိုက်၍ အလိုက်သင့် ပြုသင့်ပါသည်။ ထိုသို့ ဥပါယ်တမျှဖြင့် ကြံစည်ပြုလုပ်၍ အောင်မြင်ဘူးကြောင်း ထုံးဟောင်းလည်း ရှိပါသည်”ဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်လေ၏။

၂၀၈။ ဥပါယေန ဟိ ယံ သက္ကံ၊ န တံ သက္ကံ ပရက္ကမေဟိ။
သိင်္ဂါလေန ဟတော ဟတ္ထိ၊ ဂစ္ဆတာ ပင်္ကမဂ္ဂေန။

ဟိ၊ စင်စစ်။ ဥပါယေန၊ အကြောင်းဥပါယ်အားဖြင့်။ ယံ၊ အကြင်ပြုဘွယ်ဟူသမျှ၊ မှုကိစ္စကို။ သက္ကံ၊ အမှုပိုင်ပိုင်၊ စွမ်းဆောင်နိုင်၏။ တံ၊ ထိုပြုဘွယ်ကိစ္စ၊ ဟူသမျှကို။ ပရက္ကမေဟိ၊ လုံ့လပယောဂ၊ ကိုယ်စွမ်းပြခြင်းတို့ဖြင့်။ နသက္ကံ၊ အမှုပိုင်ပိုင်၊ မစွမ်းဆောင်နိုင်။ ပဿ၊ စဉ်းစားသမျှ၊ ဆင်ခြင်ပြုကာ၊ ကြည့်ရှုပါလော။ ပင်္ကမဂ္ဂေန၊ နုံးဗျာဓိစနစ်၊ ညွှန်ပျောင်းလမ်းဖြင့်။ ဂစ္ဆတာ-ဂစ္ဆန္တေန၊ ခိုင်ခံ့မာယောင်၊ ဟန်ဆောင်ပြုငြား၊ ရွှေကသွားသော။ သိင်္ဂါလေန၊ ဥပါယဉာဏ်၊ ကြံဖန်ပြုလုပ်၊ မြေခွေးယုတ်သည်။ ဟတ္ထိ၊ အားအင်ပြည့်ဝ၊ ဗလခိုင်မြီး၊ ဆင်ပြောင်ကြီးကို။ ဟတော၊ ပြောပျောင်းအိစက်၊ ရွံညွှန်ဗျာဓိ၊ အသက်ကို စီရင်ခဲ့ဘူးလေပြီ။

ဤသို့ ပြောဆိုရာ အိမ်ရှေ့မင်းသားက ထို အားအင်ဗလ ပြည့်ဝသော ဆင်ပြောင်ကြီးကို ဥပါယ်တမျှဖြင့် လိမ္မာသော မြေခွေး၏ သတ်နိုင်ပုံ အကျယ်ကို အဘယ်သို့ မှတ်ရပါမည်နည်းဟု မေးလေရာ အောင်သွယ်မိန်းမသည် အောက်ပါ ပုံပြင်ကို စုံလင်စွာ ပြောကြားလေ၏။

ဆင်ပြောင်ကြီးနှင့် မြေခွေးတို့ ဝတ္ထု

လွန်လေပြီးသောအခါ ဗြဟ္မမည်သော တော၌ ကပ္ပုရတိလကမည်သော ဆင်ပြောင်ကြီးတစီး ရှိလေ၏။ ထိုဆင်ပြောင်ကြီးကို မြေခွေးတို့ တွေ့မြင်ကြလေရာ အလုံးစုံသော မြေခွေးတို့သည် စုဝေး၍ ဤသို့ ကြံစည်ကြလေ၏။ အကယ်၍ ဤဆင်ပြောင်ကြီးကို ငါတို့သည် တစုံတခုသော အကြောင်းဥပါယ်ဖြင့် သတ်ရသည်ရှိသော် ငါတို့မှာ ဤဆင်ပြောင်ကြီး၏ ကိုယ်ခန္ဓာ အတ္တဘောဖြင့် လေးလခန့်မျှ အစားအစာ လုံလောက်ပေမည်ဟု ကြံစည်ကြလေ၏။

ထိုအခါ မြေခွေးတို့တွင် အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သော မြေခွေးတကောင်သည် ဤဆင်ပြောင်ကြီးကို ငါ၏ဉာဏ်စွမ်းဖြင့် ကြံဖန်၍ သတ်ပါအံ့ဟု ဝန်ခံစကား

ပြောကြားလေ၏။ ယင်းသို့ ဝန်ခံပြီးလျှင် ထိုမြေခွေးကြီးသည် ကပ္ပုရတိလက ဆင်ပြောင်ကြီး၏ အနီးသို့ သွားရောက်ပြီးလျှင် ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော ပျပ်ဝပ်ခြင်းဖြင့် ပျပ်ဝပ်ရုံကျိုး ရှိခိုးလျက် “အို အသျှင်ဆင်မင်း...အကျွန်ုပ် အား သနားတော်မူသဖြင့် ကြည့်ရှုစောင့်မတော်မူပါလော” ဟု ဆိုလေ၏။

ဆင်။ ။သင်သည် မည်သူဖြစ်ပါသနည်း၊ မည်သည့်အရပ်မှ မည်သည့် အကြောင်းကြောင့် ငါ့ထံသို့ လာရောက်ပါသနည်း?။

မြေခွေး။ ။အကျွန်ုပ်ကား အခြားမဟုတ် ဤတောအုပ်၌နေသော မြေခွေး ဖြစ်ပါသည်။ လာရခြင်း၏ အကြောင်းကို တင်လျှောက်ပါအံ့၊ နားဆင်တော် မူပါလော့၊ ဤတော၌ နေကြကုန်သော အလုံးစုံသော သားအပေါင်းတို့သည် အညီအညွတ် စည်းဝေးတိုင်ပင်ကြပြီးလျှင် ဤတောအုပ်၌ သားအပေါင်းကို အုပ်ချုပ်လျက် မင်းလုပ်တော်မူပါမည့် အကြောင်းနှင့် တောင်းပန်စေရန် အကျွန်ုပ်ကို အသျှင်ဆင်မင်း၏အထံသို့ စေလွှတ်ကြပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် သတ္တဝါတို့မည်သည် မိမိတို့အပေါ်၌ ကြီးစိုးအုပ်ချုပ်သော အသျှင် သခင် ဘုရင်မရှိပါမူ အလျှင်းပင် မသင့်လျော်ချေ။ ထို့ကြောင့် ဤတောအုပ်ဝယ် ဘုရင်မင်းအဖြစ်ဖြင့် အဘိသိက် သွန်းလောင်းခြင်းငှါ ဘုရင်၏ဂုဏ် အလုံးစုံတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အသျှင်ဆင်မင်းကို မင်းမြှောက်ကြရန် သဘောတူ ဆုံးဖြတ်ကြ ပါသည်။

ယင်းသို့ ဖြစ်ပါ၍ သားအပေါင်းတို့ကို အုပ်ချုပ်လျက် မင်းလုပ်တော်မူပါဟု ပြောကြားပြီးလျှင် အသျှင်ဆင်မင်းကို မင်းမြှောက်လိုကြပုံ အကြောင်းကို နာတော်မူပါဦးဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆက်လက်၍ ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

မင်းဖြစ်ထိုက်သူ၏ အင်္ဂါလက္ခဏာ

၂၀၉။ ယော ကုလာဘိဇနာစာရေ-ဟျတိသုဒ္ဓေါ ပတာပဝါ။
ဓမ္မိကော နိတိကုသလော၊ သ သာမိ ယုဇ္ဇတေ ဘုဝိ။

ယော၊ အကြင်သူသည်။ ကုလာဘိဇနာစာရေဟိ၊ အမျိုးအနွယ်၏ အကျင့်၊ သူတော်သူမြတ်တို့၏ အကျင့်တို့ဖြင့်။ အတိသုဒ္ဓေါ၊ သန့်ရှင်းကောင်းမွန်၊ အလွန် စင်ကြယ်၏။ ပတာပဝါ၊ သမ္ဘာလက်ရုံး၊ ဘုန်းတန်ခိုးနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ဓမ္မိကော၊ မမှားမချော်၊ တရားနှင့်လည်းလျော်၏။ နိတိကုသလော၊ အုပ်ချုပ် ရေးစည်းကမ်းနှင့်တကွ၊ အရပ်ရပ်သော နိတိကျမ်းအတတ်၌လည်း၊ တတ်သိ လိမ္မာ၏။ သ - သော၊ ထိုသူသည်။ ဘုဝိ၊ မဟီတခွင်၊ မြေအပြင်၌။ သာမိယုဇ္ဇတေ၊ မင်းဖြစ်ဖို့ရန်၊ လျော်ကန်သင့်မြတ်၏။

ဤသို့လျှင် ရှေးအစဉ်အလာအားဖြင့် ပညာရှိတို့ မိန့်ဆိုအပ်သောကြောင့် အသျှင်ဆင်မင်းကို မင်းမြှောက်လိုကြပါသည်။ သားအပေါင်း ကျွန်တော်မျိုး တို့၏ အပေါ်၌ စိုးမိုးအုပ်ချုပ်၍ မင်းလုပ်တော်မူပါဟု ဟန်ပါပါ လျှောက်တင် ပြီးနောက် ထိုမှတစ်ပါး အခြားသောအကြောင်းတရပ်ကိုလည်း ထပ်မံ၍ စဉ်းစား ဆင်ခြင်တော်မူပါဦးဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

လောက၌ မင်းကောင်းမင်းမြတ် လိုအပ်ပုံ

၂၁၀။ ရာဇာနံ ပဌမံ ဝိဇ္ဇေ၊ တတော ဘရိယံ တတော ဓနံ။

ရာဇိနုသတိ လောကေသ္မိံ၊ ကုတော ဘရိယာ ကုတော ဓနံ။

ပဌမံ၊ အစရှေးဦး၊ ပကတူး၌။ ရာဇာနံ၊ စိုးရသေဌ်နင်း၊ ဘုရင်မင်းကို။ ဝိဇ္ဇေ၊ ရရန်သင့်လျော်၊ ရဘို့တော်၏။ တတော၊ ထို့နောက်မှ။ ဘရိယံ၊ ချစ်ခင် ကြည်ဖြူ၊ အိမ်သူမယားကို။ ဝိဇ္ဇေ၊ ရရန်သင့်လျော်၊ ရဘို့တော်၏။ တတော၊ ထို့နောက်မှ။ ဓနံ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာကို။ ဝိဇ္ဇေ၊ ရရန်သင့်လျော်၊ ရဘို့တော်၏။ အသ္မိံ လောကေ၊ ဤမဟီတခွင်၊ မြေပြင်လောက၌။ ရာဇိနိ၊ စိုးရသေဌ်နင်း၊ ဘုရင်မင်းသည်။ အသတိ၊ အကယ်တိတိ၊ မရှိခဲ့ပါ။ ဘရိယာ၊ ကြည်ဖြူသက်သား၊ မယားအိမ်သူသည်။ ကုတောအတ္ထိ၊ မအုပ်ချုပ် မကွယ်ကာ သဖြင့်၊ အဘယ်မှာ ရှိနိုင်ပါတော့အံ့နည်း။ ဓနံ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာသည်။ ကုတောအတ္ထိ၊ မအုပ်ချုပ် မကွယ်ကာသဖြင့်၊ အဘယ်မှာ ရှိနိုင်ပါတော့အံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ သတ္တဝါတို့သည် ရှေးဦးစွာ အုပ်ချုပ်စိုးမိုးသော မင်းကို ရအောင်ကြံဆောင်အားထုတ်ရပါမည်။ ထို့နောက်မှ ဇနီးကြင်ယာ မယားကို ရှာရပါမည်။ ထိုသို့ မယားကိုရှာပြီးမှ စီးပွားဥစ္စာကို ရှာကြံရပါမည်။ ဤကပ္ပိလောက၌ မင်းမရှိခဲ့ပါလျှင် မယားနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာကို အဘယ်မှာ လုံခြုံအောင် စောင့်ရှောက်နိုင်ပါတော့အံ့နည်း? မစောင့်ရှောက်နိုင်ပေ ဟူလို။

ထို့ပြင် ဘုရင်မင်းသည် သတ္တဝါတို့၏ မှီခိုအားထားရာဖြစ်၍ ဘုရင်မင်းမရှိခဲ့ပါလျှင် သတ္တဝါမှန်သမျှ အနန္တတို့မှာ ကေန္တ ပျက်ပြုန်း၍ လုံးလုံးပင် အသက်ရှင်နိုင်ကြမည် မဟုတ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၂၁၁။ ပဇ္ဇေန္နော ဣဝ ဘူတာန— မာဓာရော ပထဝီပတိ။

ဝိကလေပိ ဟိ ပဇ္ဇေန္နော၊ ဇီဝေယျ န တု ဘူပသ္မိံ။

ပထဝီပတိ၊ ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ ပဇ္ဇေန္နောဣဝ၊ ဥတုအလိုက်၊ အခိုက်သွန်းပြီး၊ ရွာသည့်မိန်းကဲ့သို့။ ဘူတာနံ၊ သတ္တဝါမှန်သမျှ၊ အနန္တတို့၏။

အာဓာရော၊ အသက်ရှင်ခြင်း၏အကြောင်း၊ ကောင်းမြတ်သော ထောက်ရာ တည်ရာသည်။ ဟောတိ၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန်ဖြစ်ပေ၏။ ပဇ္ဇန္တေ၊ ဥတုအလိုက်၊ အခိုက်သွန်းဖြိုး၊ ရွာသည့်မိုဗ်းသည်။ ဝိကလေ၊ မရွာအလျှင်း၊ ချို့တဲ့ခြင်းသည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ ဇီဝေယျ၊ မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်ရာသေး၏။ ဘူပသ္မိံ၊ ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ ဝိကလေတု၊ ချို့တဲ့လွတ်ကင်း၊ အလျှင်း မရှိပါမူကား။ န ဇီဝေယျဟိ - န ဇီဝေယျဝေ၊ မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်၍ မတည်နိုင်ရာသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ မိုဗ်းသည် သတ္တဝါတို့၏ အသက်ရှင်၍ တည်နေနိုင်ရန် အကြောင်းတရပ် ဖြစ်သကဲ့သို့ ရေမြေအရှင် ဘုရင်မင်းသည်လည်း သတ္တဝါတို့၏ အသက်ရှင်၍ တည်နေနိုင်ရန် အကြောင်းတရပ် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ပင်ဖြစ်ပါ သော်လည်း မိုဗ်းခေါင်ခြင်း၊ ချို့တဲ့ချွတ်ယွင်းခြင်းဖြစ်သော်လည်း သတ္တဝါတို့ အသက်ရှင်၍ တည်နေနိုင်သေး၏။ မင်းမရှိသော်ကား သတ္တဝါတို့ အသက်ရှင်၍ တည်နေနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် အသျှင်ဆင်မင်းသည်လည်း မင်းမရှိ သော ဤတောအုပ်အတွင်းရှိ သားအပေါင်းတို့ကို စိုးမိုးအုပ်ချုပ်၍ မင်းလုပ် တော်မူပါဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုမှတစ်ပါး အခြားသော အကြောင်းတရပ်ကိုလည်း ထပ်မံ၍ နာပါဦးလော ဟု ဆို၍ နိယတဝိသယဝတ္ထိ အစရှိသောဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၂၁၂။ နိယတဝိသယဝတ္ထိ ပါယသော ဒဏ္ဍယောဂါ၊
ဇဂတိ ပရဝသေသ္မိံ ဒုလ္လဘော သာဓုဝုတ္တော။
ကိဿမပိ ဝိကလံ ဝါ ဗျာဓိတံ ဝါဓနံ ဝါ၊
ပတိမပိ ကုလနာရီ ဒဏ္ဍဘိတာဘျပေတိ။

ပရဝသေ၊ တပါးသူတို့၏ အလိုအကြိုက်နှင့်၊ အလိုက်သင့်စပ်၍ ဖြစ်ရသော။ အသ္မိံ ဇဂတိ၊ ဤလောကတစ်ခု၌၊ မြေအပြင်၌။ ပါယသော၊ များသောအားဖြင့်။ ဒဏ္ဍယောဂါ၊ ရာဇဝတ်သင့်ရန်၊ မင်းဒဏ်နှင့်မကင်း၊ ချွတ်ချယ်ခြင်း ရှိသော ကြောင့်။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ နိယတ ဝိသယဝတ္ထိ၊ သတ်မှတ်ပိုင်းခြား၊ ဥပဒေထားအပ်သော နည်းလမ်းဖြင့်၊ စည်းကမ်းတကျ၊ ပြုမူနေထိုင်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်ရ၏။ ဒဏ္ဍယောဂေါ၊ ရာဇဝတ်သင့်ရန်၊ မင်းဒဏ်မကင်း၊ ချွတ်ချယ်ခြင်းသည်။ ယဒိ နတ္ထိ၊ အကယ်တိတိ၊ မရှိသည်ဖြစ်ပါအံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့မရှိသည်ရှိသော်။ သာဓုဝုတ္တော၊ ရိုးသားဖြောင့်မှန်၊ ကောင်းမွန်စွာ နေထိုင်သောသူကို။ ဒုလ္လဘော၊ ရရန်အမြဲ၊ အလွန်ခဲ၏။ ကုလနာရီပိ၊ အနှယ်အရိုး၊ အမျိုးကောင်း မိန်းမ သည်လည်း။ ကိဿံ၊ ကြုံလို့ချိနဲ့၊ ခွန်အားမဲ့သော။ ပတိမ္မိ၊ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျားကိုလည်းကောင်း။ ဝိကလံ၊ အင်္ဂါခြေလက်၊ ချို့တဲ့ပျက်သော။

ပတိမ္မိ၊ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျားကိုလည်းကောင်း။ ဗျာဓိတံ၊ ဝေဒနာစွဲ၊ ရောဂါမြဲသော။ ပတိဝါ၊ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျားကိုလည်းကောင်း။ အနံ၊ ကပ္ပါးဆင်းရဲ၊ ဥစ္စာမဲ့သော။ ပတိဝါ၊ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျားကိုလည်းကောင်း။ ဒဏ္ဍဘိတာ၊ အပြစ်ဒဏ်ချက်၊ ကျရောက်မည့်အတွက်ကို၊ ငဲ့ကွက်ကြောက်ရွံ့ခြင်းကြောင့်။ အဘျုပေတိ၊ ရိုသေကျိုးနွံလျက်၊ ကောင်းမွန်စွာ ကပ်ရောက်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မိမိ၏ အလိုအကြိုက်သာ မဟုတ်ဘဲ သူတပါးတို့၏ အလိုအကြိုက်နှင့် လိုက်လျောစွာ နေထိုင်ရသော ဤကပ္ပိလောကကြီး၌ မင်းပြစ်မင်းဒဏ်ဖြင့် စိုးမိုးချုပ်ချယ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင် လူတို့သည် မိမိအလိုအတိုင်း မဟုတ်ဘဲ ဥပဒေ စည်းကမ်းဖြင့် နည်းလမ်းတကျ ပြုမူနေထိုင်ကြရ၏။ မင်းပြစ်မင်းဒဏ်ဖြင့် စိုးမိုးချုပ်ချယ်ခြင်းမရှိပါမူ ရိုးသားဖြောင့်မန်စွာ စည်းကမ်းတကျ ပြုမူနေထိုင်သူကို အလွန်ရခဲပေလိမ့်မည်၊ အလွန်ရှားပေလိမ့်မည်၊ နိုင်ထက်ကလူ ပြုမူကျင့်ကြံလျက် အချင်းချင်း နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်း၍ အလွန် ဆိုးသွမ်းသောင်းကျန်းကြပေလိမ့်မည်။ မိန်းမတို့သည်လည်း အားနည်း ချိနဲ့သော လင်ယောက်ျား၊ အင်္ဂါချို့တဲ့သော လင်ယောက်ျား၊ အနာနှိပ်စက်သော လင်ယောက်ျား၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော လင်ယောက်ျားတို့ထံသို့ ရာဇဝတ်မင်းဒဏ်ကို ကြောက်သောကြောင့်သာ ရိုသေ လေးမြတ်စွာ ကပ်ရောက်ကြကုန်၏။ ရာဇဝတ်မင်းဒဏ် မရှိခဲ့ပါမူ ထိုယောက်ျားတို့သို့ မချဉ်းကပ်ဘဲ မိမိတို့ထင်သလို သဘောကျ နေထိုင်ကြမည်သာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထိုသို့ လောက၌ သတ္တဝါအားလုံးတို့ ဆုံးမပဲ့ပြင် စီရင်အုပ်ချုပ်သည့် မင်းလုပ်သူနှင့် ကွေကွင်း၍ အလျှင်းပင်မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ဤကဲ့သို့ အဘိသိက်သွန်းလောင်း၍ မင်းမြှောက်ထိုက်သည့် အချိန်ကောင်း အခါကောင်းကို မလွန်စေရန် လျင်မြန်စွာ ကြွတော်မူပါ အသျှင် ဆင်မင်းဟု ဆိုပြီးလျှင် ထ၍ ရွံညှန်ထူထပ်သောလမ်းဖြင့် သွားလေ၏။

ထို့နောက် ကပ္ပုရတိလက ဆင်သည် မင်းလုပ်လိုသော လောဘဇောသည် ဒလဟော တိုက်တွန်း ဆွဲဆောင်အပ်သည်ဖြစ်၍ ဟုတ်သင့်၊ မဟုတ်သင့် ထောက်ချင့် စဉ်းစားခြင်း မပြုဘဲ မြေခွေးသွားရာလမ်းသို့ တန်းတန်းစိုက်စိုက် အမြန်လိုက်လေသော် ကြီးစွာသော ညွန်ပျောင်း၌ ကောင်းကောင်းကြီး ကျံနစ်ရှာလေ၏။

ယင်းသို့ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် ကြီးစွာသောညွန်၌ နစ်ကျံ၍နေခဲ့ရာ “အို မိတ်ဆွေမြေခွေး....ယခုအခါ ငါသည် ကြီးလှသော ညွန်ပျောင်း၌ ကောင်းစွာ ကျံနစ်၍ အခက်ကြုံလျက် အသက်ကုန်ရပါတော့မည်၊ ဤညွန်ပျောင်းမှ လွတ်

မြောက်ရန် မည်သို့ ကြံစည်ပါမည်နည်း၊ ငါ့အား ကြည့်ရှု၍ အမှုနှင့်လျော်ကန်အောင် ကြံဆောင်အားထုတ်ပါဦး”ဟု ဆိုလေ၏။

ထိုအခါ မြေခွေးသည် အတွင်းနှလုံးမှ ကျိတ်၍ပြုံးပြီးလျှင် “အို အသျှင် ဆင်မင်း....ကျွန်ုပ်၏ အမြီးဖျားကိုသာ အားထားကိုင်တွယ်လျက် ညွှန်ဗွက်မှ တက်တော်မူပါလော”ဟု ခနဲသောစကားဖြင့် ပြောင်လှောင် ပြောကြားပြီးလျှင် နောက်ဆက်တွဲ ထည့်သွင်း၍ ဘွင်းဘွင်းကြီး ပြောဆိုပြန်သည်မှာ—သင်သည် ဤသို့ ကြီးစွာသောဒုက္ခနှင့် တွေ့ကြုံရခြင်းသည်ကား အခြားကြောင့် မဟုတ်၊ ငါ့ကဲ့သို့ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသောသူ၏ စကား၌ လားလားမျှ ဆင်ခြင်တုံမရှိဘဲ အသင်ယုံကြည်မိသောကြောင့် ဖြစ်၏။

အပေါင်းအသင်းကြောင့် တိုးတက်ခြင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်းဖြစ်ပုံ

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင်တို့သည်—

၂၁၃။ ယဒါ သံသဂ္ဂရဟိတော၊ ဘဝိဿတိ ဘဝိဿတိ ၁။

ယဒါသဇ္ဇနဂေါဠိသု၊ ပတိဿတိ ပတိဿတိ ၂။

ဟု မိန့်မှတ်တော်မူခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော။

ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ သံသဂ္ဂရဟိတော၊ သူတော်မဟုတ်၊ သူယုတ်တို့၏ အပေါင်းမှ၊ ကောင်းစွာလွတ်ကင်း၊ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတံ့။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဝိဿတိ၊ ချမ်းသာပျိုးတိုး၊ အကျိုးများခြင်း ဖြစ်လတံ့။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ အသဇ္ဇနဂေါဠိသု၊ သူတော်မဟုတ်၊ သူယုတ်တို့၏ အပေါင်း၌။ ပတိဿတိ၊ ကျရောက်အံ့။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ပတိဿတိ၊ ဒုက္ခ ဖိစီး၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ကျရောက်လတံ့။

ထို့နောက် ဆင်ပြောင်ကြီးသည် ညွှန်ပျောင်း၌ နစ်မြုပ်လျက် အသက် ဆုံးရှုံးခြင်းသို့ ရောက်ရရှာလေ၏။ ထိုဆင်ပြောင်ကြီး၏ အသားကို မြေခွေး အများတို့ ဝိုင်းအုံစုရုံး၍ ပျော်ရွှင်စွာ သုံးဆောင်ကြလေ၏။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဥပါယေန ဟိ ယံ သင်္ကျာအစရှိသောစကားကို ဆိုခဲ့ပေသည်ဟု ပြောကြားလေ၏။

ဆင်ပြောင်ကြီးနှင့် မြေခွေးတို့ဝတ္ထု ပြီး၏။

မင်းသား၊ ကုန်သည့်သားနှင့် မိန်းမချောတို့ဝတ္ထု (အဆက်)

ထို့နောက် တုင်္ဂဗလမင်းသားသည် အောင်သွယ်မိန်းမ၏ သွန်သင်ဆုံးမ ဩဝါဒပေးသမျှကို လိုက်နာ၍ စာရဒတ္တ မည်သော ကုန်သည်၏သားကို

၁။ မူအများ၌ “ဘဝိဿသိ” ဟု ရှိကြ၏။ ၂။ မူအများ၌ “ပတိဿသိ” ဟု ရှိကြ၏။

လက်ပါးစေ လူယုံတော်၏ အဖြစ်ဖြင့် အပါး၌ ခစားစေပြီးလျှင် အတွင်းရေး ဟူသမျှ ယုံကြည်အပ်သော အရာဌာနတို့၌ စီမံဆောင်ရွက်စေ၏။

တနေ့သ၌ အောင်သွယ်မိန်းမ၏ အစီအရင်ဖြင့်ပင်လျှင် ထိုအိမ်ရှေ့မင်းသား သည် ရေသုံးသပ်ပြီးလျှင် မိမိ၏ကိုယ်ကို အမွှေးနံ့သာတို့ဖြင့် လိမ်းကုံးကာ ရှေ့ဖြင့်ပြီးသော ဝတ်စားတန်ဆာ အလင်္ကာတို့ဖြင့် ဝတ်ဆင်လျက် စာရဒတ္တကို ဤသို့ပြောဆိုလေ၏—“ငါသည် ယနေ့မှစ၍ တလပတ်လုံး ဂေါ်ရီအကျင့်ကို ကျင့်သုံးတော်မူမည်၊ ထို့ကြောင့် သင်သည် နေ့စဉ်မပြတ် လှပတင့်တယ် အရွယ် နှင့် ပြည့်စုံသော အမျိုးကောင်းသွီးကို ငါထံသို့ ခေါ်ဆောင် ဆက်သလော၊ ထိုအမျိုးသွီးအား များစွာသော ပူဇော်သက္ကာရတို့ဖြင့် ကျမ်းဂန်နှင့်အညီ ငါပူဇော်တော်မူမည်” ဟု မိန့်ဆိုတော်မူလေ၏။

ယင်းသို့ မိန့်ဆိုတော်မူရာ စာရဒတ္တ လုလင်သည် မင်းသားဆိုတိုင်း လှပ တင့်တယ် အရွယ်နှင့်ပြည့်စုံသော အမျိုးသွီးတယောက်ကို ဆောင်ကြဉ်းခဲ့၍ မင်းသားထံသို့ ပို့အပ်ပြီးလျှင် မိမိမူကား ဖုံးကွယ်ရာအရပ်၌ နေလျက် ဤ မင်းသား၏ ပြုမူပုံ အခြင်းအရာတို့ကို သေချာစွာသိရှိရန် တစီးတစောင်းအားဖြင့် ချောင်းမြောင်းကြည့်ရှု၍ နေလေ၏။

တုဂ်ဗလ မင်းသားသည်လည်း ထိုမိန်းမအား ထိပါးခြင်း မရှိဘဲ အဝေးမှ နေ၍ ဝတ်စားတန်ဆာ ပန်းနံ့သာတို့ဖြင့် ပူဇော်ပြီးနောက် ထိုခဏ၌ပင်လျှင် အစောင့်အရှောက်ဖြင့် ပြန်၍ လွှတ်လိုက်လေ၏။ ယင်းသို့ လွှတ်လိုက်ရာ ကုန်သည်၏သား စာရဒတ္တ လုလင်သည် ထို ဝတ်စားတန်ဆာ စသည်တို့ဖြင့် ပူဇော်သော အခြင်းအရာကို မြင်လေရာ လွန်စွာယုံကြည်ပြီးလျှင် ထို ဝတ်စား တန်ဆာတို့၌ လိုချင်တပ်မက်သော လောဘဇောဖြင့် ဆွဲဆောင်အပ်သောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ နောက်တည၌ မိမိ၏ မယားဖြစ်သူ လာဝညဝတီကို ခေါ်ခဲ့၍ မင်းသား၏အထံသို့ ပို့ဆောင်ဆက်သပြီးလျှင် ယခင်ကဲ့သို့ ဖုံးကွယ်ရာအရပ်မှ တစီးတစောင်းဖြင့် ချောင်းမြောင်း ကြည့်ရှု၍ နေလေ၏။

ထိုအခါ တုဂ်ဗလ မင်းသားသည် ဤမိန်းမကား မိမိချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက် မြတ်နိုးအပ်သော လာဝညဝတီတည်းဟု သိလေသော် အလေးတမူ အရေးယူ သဖြင့် လျင်မြန်စွာထလျက် မျက်စိကို စုံမှိတ်ကာ အတင်းပိုက်ဖက်၍ အလွန် အားရရွှင်လန်းစွာ ကစားကြည်ဆယ်ပြီးလျှင် နောက်ဆုံး၌ ထို လာဝညဝတီနှင့် အတူ သလွန်ညောင်စောင်းထက်၌ လျောင်းစက်မွေ့လျော်လျက် အပျော်ကြီး ပျော်ကြလေ၏။

ကုန်သည်သားသည် ထိုသို့သောအဖြစ်အပျက်ကို မျက်မှောက်ထင်ထင် တွေ့ မြင်ရသောကြောင့် မချီစိတ်ဇော အတန်ငယ်မြောပြီး မိန်းမောတွေဝေလျက်

ကြက်သေသေ၍ အရုပ်ကဲ့သို့ဖြစ်ပြီးလျှင် ထိုမှနောက်၌ မည်ကဲ့သို့ စခန်းသွား
ကြပုံအဖြစ်အပျက်ကို အလျင်း မသိလောက်အောင်ပင် မြောမေ့ခြင်းဒုက္ခသို့
ရောက်ရရှာလေ၏။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် သယံ ဝိက္ခံ အစရှိသော စကားကို ငါဆိုခဲ့ပေသည်။
သင်မန္တရလိပ်သည်လည်း ဤနည်းပင် ဖြစ်ရလိမ့်မည်ဟု ဟိရညက ကြွက်မင်းက
ပြောကြားလေ၏။

မင်းသား၊ ကုန်သည့်သားနှင့် မိန်းမချောတို့ဝတ္ထု ပြီး၏။

ကျီး၊ လိပ်၊ သမင်နှင့် ကြွက်တို့ဝတ္ထု (အဆက်)

ထို့နောက် မန္တရလိပ်သည် ယင်းသို့ အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်သော စကားတို့
ကို မနာယူနိုင်ဘဲ ပြင်းစွာသော ကြောက်ရွံ့ခြင်းဖြင့် တွေဝေသကဲ့သို့ဖြစ်ပြီးလျှင်
ဤရေအိုင်ကို စွန့်ပယ်လျက် ရုတ်တရက် ထွက်ခွာ၍ သွားလေ၏။

ဟိရညက ကြွက်မင်းနှင့်တကွ မိတ်ဆွေသုံးဦးသည်လည်း အလွန်ပင် ချစ်ခင်
စုံမက်ကြသောကြောင့် လမ်းခရီး၌ ဘေးဥပဒ်နှင့် တွေ့ကြုံမည်ကိုစိုးရိမ်ကြသဖြင့်
မန္တရလိပ်၏နောက်သို့ အစဉ်တစိုက် အတွင်လိုက်ကြရလေ၏။ ထို့နောက် ကုန်း
မြေအရပ်၌လျှောက်၍သွားစဉ် သားကောင်တို့ကို ရှာဖွေရန်တောသို့လှည့်လည်
၍လာသော မုဆိုးတယောက်သည် မန္တရလိပ်ကို တွေ့မြင်လေရာ ကောက်ယူ
လျက် လေး၌ ချည်နှောင်ပြီးလျှင် ငါကံကောင်းလေစွဟု ဆို၍ တော၌ လှည့်
လည်ရသဖြင့် မှတ်သိပ်ဆာလောင်ခြင်းကြောင့် မိမိ၏အိမ်သို့ ရှေ့ရှုသွားလေ၏။

ထိုအခါ ကျီး၊ သမင်နှင့် ကြွက်တို့သည် လွန်စွာစိုးရိမ်ပူဆွေးကြကုန်လျက် ထို
မုဆိုး၏နောက်သို့ အစဉ်တစိုက် လိုက်ကြရလေ၏။ ယင်းသို့လိုက်ကြစဉ် ဟိရညက
ကြွက်မင်းက ဤသို့ ညည်းညူမြည်တမ်းလေ၏။

၂၁၄။ ကေဿ ဒုက္ခဿ န ယာဝ အန္တံ၊
ဂစ္ဆာမိဟံ ပါရမိဝါဏ္ဏဝဿ။
တာဝ ဒုတိယံ သမုပဋိတံ မေ၊
ဆိဒ္ဓေသနတ္တာ ဗာဟုလီ ဘဝန္တိ။

အဟံ၊ ငါသည်။ အဏ္ဏဝဿ၊ မဟာသမုဒ္ဓရာ၊ အဏ္ဏဝါ၏။ ပါရံ ဣဝ၊ ဟိုမှ
ဘက်လှမ်း၊ တဘက်ကမ်းသို့။ ကေဿ၊ တခုသော။ ဒုက္ခဿ၊ စိတြဂီဝါ၊ သညာ
ပျံသင်း၊ ခိုမင်းဒုက္ခ၏။ အန္တံ၊ အပြီးအဆုံး၊ လက်စတုံးခြင်းသို့။ ယာဝ၊ အကြင်

မျှလောက်။ နဂစ္ဆာမိ၊ မရောက်သေး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်မရောက်သေးမိ။
မေ၊ ငါ့အား။ ဒုတိယံ၊ မန္တရလိပ်၏ အမှုပေါ်ပေါက်၊ မုဆိုးလက်သို့ ရောက်ခြင်း
တည်းဟူသော နှစ်ခုမြောက်သော ဒုက္ခသည်။ သမုပဋိတံ၊ ယခုတကန်၊ ဖြစ်
ပေါ်၍ လာပြန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဆိဒ္ဓေသု၊ အမှုမလျော်၊ ချွတ်ချော်မှားယွင်း
ခြင်းတည်းဟူသော အပေါက်တို့သည်။ သန္တေသု၊ ရှိကုန်သည်ရှိသော်။ အနတ္တာ၊
အကျိုးမဲ့အများ၊ ပျက်စီးခြင်းတရားတို့သည်။ ဗဟုလီ၊ များစွာ။ ဘဝန္တိ၊ မုချ
အမှန်၊ မသွေလွန်ဘဲ၊ ဧကန္တ ဖြစ်ပေါ်တတ်ကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ငါဟိရညကမှာ မဟာသမုဒ္ဓရာကြီး၏ ကမ်းတဖက်သို့ ကူးခတ်
၍ မရောက်နိုင်သကဲ့သို့ စိတြဂီဝါခိုမင်း၏ ဒုက္ခသည်ပင်လျှင် အပြီးအဆုံးသို့
မရောက်သေးမီ ငါ့အား မန္တရလိပ်၏ မုဆိုးလက်သို့ ရောက်ခြင်းတည်းဟူသော
နှစ်ခုမြောက်သော ဒုက္ခသည် ယခုအခါ တဖန်ပေါ်ပေါက်၍ တွေ့ကြုံရပြန်ချေ
ပြီ။ ဤသို့ပင် ချွတ်ချော် မှားယွင်းခြင်းတည်းဟူသော အပေါက်တို့ ဖြစ်ပေါ်
ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းတရားတို့သည် များစွာဖြစ်ပေါ်တတ်ကြ
လေကုန်၏ ဟု ညည်းညူ မြည်တမ်းလေ၏။

ကံကောင်း၍ရရှိသည့် မိတ်ဆွေစစ်၏ လက္ခဏာ

ယင်းသို့ ညည်းညူပြီးလျှင် မန္တရလိပ်နှင့် အလွန်ခင်မင်သော မိတ်ဆွေရင်း
ဖြစ်ခဲ့သည့်အလျောက် ဤကဲ့သို့ ဘေးရန်နှင့်တွေ့ကြုံစဉ် အခိုက်အခါ၌ ပစ်ခါ၍
လွှတ်ရာသို့ မသွားနိုင်သဖြင့် မိတ်ဆွေစစ် မိတ်ဆွေကောင်းတို့၏ သဘောကို
တဖန်လော၍ စဉ်းစားမိပြန်သည်မှာ—

အပိစ—

၂၁၅။ သဘာဝဇန္တု ယံ မိတ္တံ၊ ဘာဂျေနေဝါဘိဇာယတေ။
တဒကုတ္တိမသောဟဇ္ဇံ၊ ဝိပတ္တိသု န မုဉ္ဇတိ။

အပိစ၊ စင်စစ်သော်ကား။ သဘာဝဇံ၊ ပကတိပင်ကိုယ်၊ နဂိုရ်သဘောဖြစ်
သော။ ယံမိတ္တံတု၊ အကြင်သဘာဝစစ်၊ အမှန်ဖြစ်သော မိတ်ဆွေသည်ကား။
ဘာဂျေနဝေ၊ ရှေးဘုန်းရှေးကံ၊ ဆော်စီမံခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ အဘိဇာယတေ၊
အလိုက်အလျော်၊ ဖြစ်ပေါ်၍ လာခဲ့၏။ အကုတ္တိမသောဟဇ္ဇံ၊ ဟန်ဆောင်မလုပ်၊
အဟုတ်အစစ်၊ မိတ်ဆွေချစ်သဘောရှိသော။ တံ၊ ထိုမိတ်ဆွေသည်။ ဝိပတ္တိသု၊
ပျက်စီးခြင်း ဘေးဥပဒ်တို့နှင့် တွေ့ကြုံလတ်သောအခါတို့၌။ သောဟဇ္ဇံ နမုဉ္ဇတိ၊
မိတ်ဆွေ၏အဖြစ်ကို၊ စင်စစ် မစွန့်လွှတ်တတ် မစွန့်လွှတ်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အတုအယောင် ဟန်ဆောင်မလုပ် အရေခွံမဟုတ်သောပကတိ ပင်ကိုယ် နဂိုရ်သဘောရိုးဖြစ်သော မိတ်ဆွေဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၊ မိတ်ဆွေကိုရခြင်း သည် သာမန်အားဖြင့် မဖြစ်နိုင်၊ ရှေးဘုန်းရှေးကံ ဆော်စီမံခြင်းကြောင့်သာ အရံသင့် ဖြစ်ပေါ်နိုင် ရနိုင်ပေသည်။ ထိုအတုအယောင် ဟန်ဆောင်မလုပ် အဟုတ်အစစ် အမှန်ဖြစ်သော မိတ်ဆွေသည် ဘေးဥပဒ်တို့နှင့် တွေ့ကြုံသော အခါတို့၌ သူစိမ်းပြင်ပြင်အလား ပစ်ခွါရှောင်ရှားလျက် အခြားသို့ မသွားမူ၍ မိတ်ဆွေ၏အဖြစ်ကို မစွန့်လွှတ်ဘဲ အမြဲစောင့်ရှောက်တတ်ပေသည် ဟူလို။

လောက၌ ထိုကဲ့သို့သော မိတ်ဆွေစစ် မိတ်ဆွေကောင်းလောက် ယုံကြည် ကိုးစား အားထားရသောသူ မရှိသည်၏အဖြစ်ကို နောက်တရစ် စဉ်းစားမိပြန် သည်မှာ—

၂၁၆။ န မာတရိ န ဒါရေသု၊
 န သောဒရေ န စတ္တဇေ။
 ဝိသာသော တာဒိသော ပုံသံ၊
 ယာဒိသော မိတ္တေ သဘာဝဇေ။

သဘာဝဇေ၊ မာယာမနော၊ သဘောပင်ကိုယ်၊ နဂိုရ်အတိုင်းဖြစ်သော။ မိတ္တေ၊ အဆွေခင်ပွန်း၊ ချစ်ကျွမ်းဝင်သော သူ၌။ ပုံသံ—ပုမာနံ၊ ယောက်ျားတို့ အား။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော။ ဝိသာသော၊ ယုံကြည်ကိုးစား၊ အားထားရခြင်းသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ တာဒိသော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဝိသာသော၊ ယုံကြည်ကိုးစား၊ အားထားရခြင်းသည်။ မာတရိစ၊ မွေးသည့် မိခင်၊ ကျေးဇူးရှင်၌လည်း။ န၊ စင်စစ်အမှန်၊ ကေနမရှိ။ ဒါရေသု စ၊ အိမ်သူ သက်ထား၊ ချစ်မယားတို့၌လည်း။ န၊ စင်စစ်အမှန်၊ ကေနမရှိ။ သောဒရေစ၊ တမိဝမ်းတွင်း၊ အူတုံဆင်းသည့်၊ သားချင်းပေါက်ဖော်၌လည်း။ န၊ စင်စစ်မူချ၊ ကေနမရှိ။ အတ္တဇေစ၊ မိမိ၏ရင်နှစ်၊ သားချစ်သွီးချစ်၌လည်း။ န၊ မူချကေန၊ အမှန်မရှိပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပကတိသဘောရိုးဖြစ်သော မိတ်ဆွေစစ်၊ မိတ်ဆွေကောင်း ကို ယုံကြည်ကိုးစား အားထားရသကဲ့သို့သော အားထားရခြင်းမျိုးသည် အမိ၊ အဘ၊ သားမယား၊ သားသွီး၊ သားချင်း ပေါက်ဖော်စသည်တို့တွင် မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်၌မျှ မရှိဟူလို။

ကိုယ်ပြုခဲ့သည့်ကံ ယခုဘဝမှာ တွေ့မြင်ခံစားရပုံ

ဤသို့ အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန် ဆင်ခြင် စဉ်းစားပြီးလျှင် “ဪ ကံဆိုး လှချေ၏တကား” ဟု ညည်းညူပြီးလျှင် ဘယ်သူမပြု မိမိမူ ဟူသကဲ့သို့ ဖြစ်သမျှ အမှု

တို့မှာ ရှေးရှေးသော ဘဝအစုတို့က ပြုခဲ့သည့်ကံသည်သာလျှင် စီရင်ဖန်ဆင်းသည့် လက်သည်ရင်း ဖြစ်ပေသည်ဟု ကံကိုသာ အတွင်မဲ၍ စွဲချက်တင်ခဲ့လေ၏။

တင်ပုံကား—

၂၁၇။ သကမ္မသန္တာနဝိစေဋ္ဌိတာနိ၊
ကာလန္တရာဝုတ္တိသုဘာသုဘာနိ။
ဣဟေဝ ဒိဋ္ဌာနိ မယေဝတာနိ၊
ဇာတုန္တရာနိဝ ဒသန္တရာနိ။

သကမ္မသန္တာနဝိစေဋ္ဌိတာနိ၊ မိမိပြုခဲ့သော ကံအပေါင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အထူးထူးသော လုံ့လ ဗျာပါရတို့သည်။ ကာလန္တရာ ဝုတ္တိ သုဘာသုဘာနိ၊ ကာလတပါးသို့လိုက်၍ ဖြစ်တတ်ကုန်သော ကောင်းကျိုး၊ မကောင်းကျိုးတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုကောင်းကျိုး၊ မကောင်းကျိုးတို့ကို။ ဇာတုန္တရာနိ၊ ဘဝတပါးဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဒသန္တရာနိဣဝ—အဝတ္ထန္တရာနိဣဝ၊ အခါအခွင့်အထူးကဲ့သို့။ ဣဟေဝ၊ ဤပစ္စက္ခဘဝ၌သာလျှင်။ မယေဝ—မယာဝေ၊ ငါသည်ပင်လျှင်။ ဒိဋ္ဌာနိ၊ တွေ့အပ် ခံစားအပ်ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။သံသရာ ဥဒဟို ထိုထိုသို့သော ဘဝအစုတို့က ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့၌ စီမံအားထုတ် မိမိပြုလုပ်ခဲ့သမျှသော လုံ့လ ပယောဂဗျာပါရဟု ဆိုအပ်သောကံတို့သည် ထိုထိုသို့သော ဘဝတို့သို့ အစဉ်လိုက်၍ ကောင်းကျိုး မကောင်းကျိုးကို ပေးတတ်ကြကုန်၏။ ထိုမိမိပြုခဲ့သော ကံသည် ဤယခု ပစ္စက္ခဘဝ၌ အကျိုးပေးရန် အခါအခွင့် သင့်သဖြင့် ထိုကံပေးအပ်သောအကျိုး ကို ငါသည်ပင်လျှင် လက်ငင်းဒိဋ္ဌ ယခုဘဝ ခံစားရပေသည်။ မည်သူ့ ကြောင့်မျှ မဟုတ်၊ မည်သူ့ကိုမျှ အပြစ်မချသင့်ပေ၊ စင်စစ်မှာမူကား ဘယ်သူမပြု မိမိမူ ဟူသကဲ့သို့ ကိုယ်ပြု၍ ဖြစ်ရသည်၊ ကိုယ့်အပြစ်သာ ဖြစ်ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

အမှန်မလွဲ အမြဲကြုံတွေ့ရမည့် သဘောတရားများ

တနည်းသော်ကား.... ဤသို့တွေ့ကြုံ ဖြစ်ပျက်ရခြင်းသည် ဤနည်းနှင့်နှင် ဖြစ်ပျက်ရမည်သာတည်းဟု နှလုံးသွင်းပြီးလျှင် သတ္တဝါသင်္ခါရ ဟူသမျှတို့ ကေန္တ မဖယ်မလွှဲနိုင်သဖြင့် အကယ်အမြဲဖြစ်တတ်သည့် သဘာဝတရား အမှန်တို့ကို ထပ်မံ၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်မိပြန်သည်မှာ—

၂၁၈။ ကာယော သန္တိဟိတာပါယော၊ သမ္ပဒါ ပဒမာ ပဒါ။
သမာဂမာ သာပဂမာ၊ သဗ္ဗမုပါဒိ ဘဂ္ဂိုရံ။

ကာယော၊ ထိုထိုများစွာ၊ သတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာဟူသမျှသည်။ သန္တိ-
ဟိတာပါယော၊ အမြဲစဉ်လော၊ မကွာထက်ကြပ်၊ သိုမှီးအပ်သော၊ ပျက်စီးခြင်း
သဘောရှိ၏။ သမ္ပဒါ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ အရာရာတို့၏၊ ကောင်းစွာပြည့်စုံခြင်း
သည်။ အာပဒါ-အာပဒါယ၊ ခိုးသူဓားပြ၊ စသည်တန်တန်၊ ဘေးရန်အပေါင်း
တို့ဖြင့်၊ ထောင်းထောင်းအပြီး၊ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း၏။ ပဒံ၊ မူလအခြေ၊
မသွေအမြစ်၊ အကြောင်းရင်းဖြစ်၏။ သမာဂမာ၊ မိဘ သားချင်း၊ ဆွေရင်း
မျိုးချာ၊ ဉာတကာတို့၊ ညီညာပေါင်းဆုံ၊ ကြိုက်ကြုံစုဝေးမိခြင်းသည်။ သာပ-
ဂမာ၊ သေကဲ့ရှင်ကဲ့၊ တန်နဲဖြင့်၊ မလွဲပုံသေ၊ မသွေမယွင်း၊ ကွေကွင်းရခြင်း
သဘောရှိကုန်၏။ ဥပါဒါ၊ ညီညာစုပေါင်း၊ အကြောင်းလုံ့ ဆော်၊ ဖြစ်ပေါ်
သမျှသော။ သဗ္ဗံ၊ သတ္တဝါသင်္ခါရ၊ ရှိသမျှမကြွင်း၊ ခပင်းဥဿုံ၊ အလုံးစုံသော
သဘောတရားသည်။ ဘဂ္ဂံရံ၊ အရှည်အမြဲ၊ မတည်ဘဲလျက်၊ မလွဲကေန်၊ ဖောက်
ပြန်ပျက်စီးတတ်သော သဘောရှိ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဤကပ္ပါလောက၌ ပျော်ပိုက်နေထိုင်ကြသည့် ရှိသမျှများ
စွာ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ဟူသမျှတို့၏ ရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည် ပျက်စီးတတ်
သော သင်္ခါရတရားအပေါင်းတို့၏ အကြောင်းအား လျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်၍လာ
ရသဖြင့် တဏှတဖြုတ် တမုဟုတ်မျှ အဟုတ်မတည်မြဲနိုင်ဘဲ လူဘဲ၊ နတ်ဘဲ
အထင်လွဲအောင် အစဉ်အမြဲ သရုပ်ဆောင်သည့် အပုပ်ကောင် အတိသာဖြစ်
သည့်အတွက် ပျက်တတ်သည့် သဘောတရားသည် အခြားမှ လာသည်မဟုတ်၊
ဤခန္ဓာ အပုပ်အိုးကြီးက ထုပ်ပိုးကာ အဆက်မပြတ်စေဘဲ ထက်ကြပ်မကွာ
စဉ်အလာ သိုမှီးလျက် မပြတ်ယိုစီးစေတတ်သော သဘောတရား ရှိပေသည်။
စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရတနာရွှေငွေနှင့် အထွေထွေတို့၏ အခြေလှလှ ပြည့်စုံကြွယ်ဝခြင်း
သည်လည်း ဘယ်အခါမျှ မပျက်စီးဘဲ အမြဲတည်နေလိမ့်မည်ဟု ပုံသေမုချ ကေန္တ
မမှတ်ယူသာ၊ စင်စစ်မှာမူ ခိုးသူ ဓားပြ စသည်တန်တန် တွင်းပြင်နှစ်ဝ နှစ်ဌာန
ဘေးရန်ကြောင့် ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမူလ ပဓာန ဖြစ်
သည့်အတွက် တရက်ရက် နောက်ဆုံး၌ ပျက်ပြုန်းမည်မလွဲ အမြဲပင် ဖြစ်ပေ
သည်။ ထို့ပြင် မိခင်ဘဘွား သားနှင့်သမီး ဇနီးအိမ်သူ ကြည်ဖြူပေါင်းသင်း
သားချင်းများစွာ ဉာတကာတသိုက်တို့နှင့် ကြည်လိုက်တိုင်းမြိုင် ထိုင်လိုက်တိုင်း
တင့်ဆိုဘိသကဲ့သို့ အခွင့်သင့် အခိုက်ဆိုသဖြင့် ကြိုက်ကြုံစုရုံးလျက် အုန်းအုန်းစီစီ
ညီညီညာညာ သိုက်မြိုက်စွာ နေထိုင်ရခြင်းသည်လည်း အလျှင်းပင် မမြဲတတ်
သည့်အတွက် တရက်ရက် နောက်ဆုံး၌ တပြုလုံး အခြေမစွဲဘဲ သေကဲ့နှင့် ရှင်ကဲ့
တန်နဲ မသွေမယွင်းသဖြင့် ကွေကွင်းရခြင်းသဘော ရှိပေသည်။ ၎င်းပြင်တတန်
အမှန်ကို ဝေဘန်သော် အကြောင်းစုံ လုံ့ ဆော်သဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ကြရသည့်
သတ္တဝါသင်္ခါရ ရှိသမျှခပင်း မကြွင်းဥဿုံ အလုံးစုံသော တရားအစုသည် တခုမျှ

အတည်မမြဲဘဲ မလွဲကေနံ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးတတ်သော သဘောရှိပေသည်။
ထို့ကြောင့် သူ့သူငါငါ သတ္တဝါဟူသမျှတို့ ဘေးဒုက္ခတွေ့ဆုံ၍ ပျက်စီးခြင်းကြုံ
ရာ၌ လောကတံထွာ ဓမ္မတာသဘောအလျောက် ဖောက်ပြန်ပျက်စီးသည့် အမှု
ကို ဂရုမပြုသင့်ပေဟု ဆိုလိုသည်။

မိတ္တဟူသော အက္ခရာ ၂-လုံးသာရှိသည့် ရတနာ

ထို့နောက် အလွန်ခရီးရောက်၍ အလွန်တာသွားလှသော မိတ္တံ မိတ်ဆွေ
ဟောပုဒ်၏ အကြောင်းကို ဆင်ခြင်စဉ်းစားပြန်သည်မှာ—

၂၁၉။ သောကာရာတိဘယတာဏံ၊ ပီတိဝိသမ္ဘဘာဇနံ။
ကေန ရတနမိဒံ သိဒ္ဓံ၊ မိတ္တမိတျက္ခရဒ္ဓယံ။

သောကာရာတိဘယတာဏံ၊ စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းတည်းဟူသောဘေး၊ ရန်သူ၏
ဘေးတို့မှ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်တတ်သော။ ပီတိဝိသမ္ဘဘာဇနံ၊ နှစ်သက်
ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ ချစ်ခင်ယုံကြည်ခြင်း၏ တည်ရာဖြစ်သော။ အက္ခရဒ္ဓယံ၊
အက္ခရာနှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းဖြစ်သော။ မိတ္တံ လူတိ၊ မိတ္တံဟူသော။ ဝါ၊ မိတ်-
ဟူသော၊ တံ-ဟူသော။ လူဒံ ရတနံ၊ ဤအမြတ်ရတနာ၊ အက္ခရာနှစ်ခု အပေါင်း
ကို။ ကေန၊ အဘယ်သူသည်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြုလုပ်တီထွင်၍၊ စီရင်ခဲ့ပါဘိသနည်း။

မိတ်ဆွေစစ်ရှား၍ မိတ်ဆွေတူ များပုံ

ထို့ပြင် မိတ်ဆွေ၏အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစားမိပြန်သည်မှာ—

၂၂၀။ မိတ္တံ ပီတိရသာယနံ နယနာနံ ရာနန္ဒနံ စေတသော၊
ပတ္တံ ယံ သုခဒုက္ခာနံ သဟ ဘဝေ မိတ္တေန တံ ဒုလ္လဘံ။
ယေ စညေသောဟဇ္ဇော သမိဒ္ဓိသမယေ ဒဗ္ဗဘိလာသာကုလ၊
တေ သဗ္ဗတြ မိလန္တိ တတုနိကသဂ္ဂါ ဝါ တု သေသံ ဝိပုတ္တိ။

ယံမိတ္တံ၊ အကြင် ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း၊ မိတ်ဆွေရင်းသည်။ နယနာနံ၊ မျက်စိ
တို့၏။ ပီတိရသာယနံ၊ နှစ်သက်ခြင်း ပီတိကို၊ တအိအိ ဖြစ်စေတတ်သော၊
ရသာယန၊ နာမမည်ပေး၊ အမြိုက်ဆေးကြီးလည်း ဖြစ်၏။ စေတသော၊စိတ်၏။
အာနန္ဒနံ စ၊ အလွန်နှစ်သက်၊ ရှင်လန်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းလည်း ဖြစ်၏။ သု-
ခဒုက္ခာနံ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲ တို့သို့။ မိတ္တေန၊ မိမိ၏ အဆွေခင်ပွန်းနှင့်။ သဟ၊
အတူတကွ။ ပတ္တံ စ၊ ကျရောက်ခြင်း၊ ခံစားခြင်းသည်လည်း။ ဘဝေ၊ ဖြစ်ရာ၏။

တံမိတ္တံ၊ ထိုအဆွေခင်ပွန်း၊ ချစ်ကျမ်းဝင်သောသူကို။ ဒုလ္လဘံ၊ အစဉ်မလွဲ၊ လွန်ရခဲ၏။ သမိဒ္ဓိသမယေ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ချမ်းသာကြွယ်ဝသောအခါ၌။ ဒဗ္ဗာဘိလာသာကုလ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာကို လိုချင်တောင့်တခြင်းဖြင့်၊ နောက်ယက် ရော နှောကုန်သော။ အညေ၊ တပါးကုန်သော။ ယေ သောဟဇ္ဇာ၊ အကြင်အုဉ် အရောရော၊ ကျောက်အရောရော၊ သောကော ရောဂေါ ဖြစ်ကုန်သော မိတ်ဆွေ တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုမစင်ကြယ် မသန့်ရှင်းသော မိတ်ဆွေအတူ အဖျင်းတို့ကို။ သဗ္ဗတြ၊ ခပ်သိမ်းနဲ့ စပ်၊ ရောက်လေရာ အရပ်တို့၌။ မိလန္တိ၊ ရနိုင်တွေ့နိုင်ကုန်၏။ တု၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဧတသံ၊ ထိုနှစ်မျိုး နှစ်စား၊ နှစ်ပါးသော မိတ်ဆွေတို့၏။ တတုနိကသဂ္ဂါဝါ - တတုနိကသပါသာဏာ၊ အကောင်းအဆိုး၊ သဘောရိုးသဘောမှန်ကို၊ ဆုံးဖြတ်ရန်သိကြောင်းဖြစ်သော မှတ်ကျောက်သည်။ ဝိပုတ္တိ၊ ဘေးဒုက္ခဖိစီးလျက် အပျက်နှင့် တွေ့ကြုံခြင်းပင် တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင်မိတ်ဆွေသည် တဦးနှင့်တဦး ကြည်နူးချစ်ခင်လျက် ကြင်နာစွာ ကြည့်ရှုတွေ့မြင်ကြရာ၌ မျက်စိတို့မှာ အလွန်ရှင်လန်း ချမ်းသာလှ သဖြင့် မျက်စိတို့၏ ရသာယနဆေးကြီးလည်းဖြစ်၏။ တွေ့မြင်ရသည့်အခါ ဟဒယ ရှင်ပြုံး စိတ်နှလုံး၌ နှစ်သက်၍ မဆုံးနိုင်ဘဲ အမြဲဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်၏။ စိတ်နှလုံးရှင်ပျဘွယ်ရာ ချမ်းသာခြင်းနှင့် တွေ့ကြုံသည့်အခါ၌ဖြစ်စေ၊ ဒုက္ခဖိစီး၍ ပျက်စီးခြင်းနှင့် တွေ့ကြုံသည့်အခါ၌ဖြစ်စေ အေးလျှင်လည်းအတူ ပူလျှင်လည်း အမျှဟူသကဲ့သို့ ချမ်းသာဆင်းရဲတို့ကို အတူမခွဲဘဲ ဒွန်တဲကုမ၍ အမြဲခံစား၏။ ထိုကဲ့သို့သော မိတ်ဆွေကောင်း၊ မိတ်ဆွေစစ်ကိုကား “ကပ္ပိတလွှားတွင် ရှာမှ ရှားသည်” ဟူသကဲ့သို့ အလွန်တရာမှ ရနိုင်ခဲ တွေ့နိုင်ခဲပေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး စည်းစိမ်ဥစ္စာ ကြွယ်ဝချမ်းသာသည့်အခါ၌ဖြစ်စေ၊ ရာထူးဌာနန္တရနှင့်တကွ ပါဝါ တန်ခိုး အမျိုးမျိုးတို့ တိုးတက်ပြည့်စုံသည့်အခါ၌ဖြစ်စေ ချစ်ခင်စုံမက်နှစ်သက် မြတ်နိုးခြင်း သက်သက်သာ မဟုတ်ဘဲ ဆွမ်းဆန်ထဲ ကြွက်ချေးရော ဟူသကဲ့သို့ တစုံတရာပစ္စည်းဥစ္စာကို မြော်လင့်တောင့်တချက်ဖြင့် ကပ်ရပ်ချော့မြူ၍ ပစ္စည်း ကို ချူလိုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ တစုံတခုသော အခွင့်အရေး ရပေါက် ရလမ်းကို မြှော်မှန်းတွေးဆ၍လည်းကောင်း လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ဝမ်းထဲက မပါဘဲ ချစ်ခင်သည့်အမှုအရာ ချိုသာသည့်နှုတ်ဖျား အပေါ်ရံစကားတို့ဖြင့် အတူ အယောင် ဟန်ဆောင်စိတ်ထား အရေချုံ့သမားဖြစ်သည့် အညံ့စားမိတ်ဆွေကို ကားရောက်လေရာ နေရာအနှံ့အပြားတို့၌ များစွာတွေ့နိုင် ရနိုင်၏။ ထိုမိတ်ဆွေ နှစ်ဦးတို့၏ အတူအစစ် အမျိုးအစားကို ခွဲခြား၍ သိနိုင်ကြောင်း စံတင်ရန် မှတ်ကျောက်ကောင်းမှုကား ကံမကောင်း အကြောင်းမလှသဖြင့် ဘေးဒုက္ခဖိစီး လျက် ပျက်စီးဆုတ်ယုတ် စည်းစိမ်ပါပြုတ်ပြီးလျှင် အလုပ်ဗလာ ပါဝါနတ္ထိ

ကြက်သရေဂုဏ်သိရ်တို့ ညှိုးမိန်ပျက်ပြုန်း၍ လုံးလုံးကြီးမရှိသဖြင့် အတိဒုက္ခနှင့် တွေ့ကြုံရသည့်အခါပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ပျက်စီးခြင်းနှင့် တွေ့ဆုံကြုံကြိုက် သည့်အခါ၌ မိတ်ဆွေစစ် မိတ်ဆွေကောင်းသည်သာလျှင် အတူမခွဲဘဲ အမြဲတန်း စောင်မ ကြည့်ရပေသည်။ မိတ်ဆွေတို့ မိတ်ဆွေယောင် ဟန်ဆောင်သော သူသည်မူကား ထိုကဲ့သို့သောအခါမျိုး၌ ယခင်က အပေါ်ရံစကားတို့ဖြင့် ဖော်လံဖားခဲ့သမျှ အမှုအရာတို့ ဘွားဘွားကြီးပေါ်ပြီးလျှင် တော်ရာကိုရှောင် ရှား၍ လားလားမျှ မကြည့်ချင်သည့်အပြင် အသိပင်မလုပ်လိုပေဟု ဆိုလိုသည်။

ယင်းသို့ ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် များစွာ ညည်းညူမြည်တမ်းပြီးလျှင် စိတြင်္ဂသမင်နှင့် လစုပတနက ကျီးတို့အား ဤသို့ ပြောကြားလေ၏။

ဤမုဆိုး တောမှ မထွက်မလွန်သေးမီ မန္တရလိပ်ကို မုဆိုး၏လက်တွင်းမှ လွတ်ကင်း ထွက်မြောက်ရန် လျင်မြန်စွာ စွန့်စားအားထုတ်ကြမှသာ သင့်လျော် မည်ဟု ပြောကြားလေ၏။

သမင်နှင့်ကျီး။ ။ စွန့်စားအားထုတ်ပုံ အစီရင်ကိုသာ ဆင်ခြင်စဉ်းစား၍ လျင်မြန်စွာ မိန့်ကြားစေချင်ပါသည်။

ဟိရညက။ ။ ပြုလုပ်စွန့်စားရန်ကား ဤသို့ပါတည်း၊ စိတြင်္ဂသမင်သည် ရေအိုင်၏ အနီးသို့သွားပြီးလျှင် မိမိကိုယ်ကို အသေကောင်ကဲ့သို့ အဟုတ်ထင် လောက်အောင် ရုပ်ဆောင်၍ နေရမည်။ ထို့နောက် ကျီးက သမင်၏ အထက်၌ အကွက်ကျ နားလျက် မိမိ၏နှုတ်သီးဖျားဖြင့် ဆိတ်ဆူ၍နေပုံအသွင်တို့ အကယ် ထင်လောက်အောင် ဟန်ဆောင်ပြုလုပ်၍ နေရမည်။

ထိုသို့ပြုလုပ်သည်ရှိသော် မုဆိုးသည် သမင်၏အသားကို စားလိုလှသဖြင့် ထိုအရပ်၌ လိပ်ကိုပစ်ထားခဲ့၍ လျင်မြန်စွာ သမင်၏ထံသို့ ကေန်သွားလတံ့၊ ယင်းသို့ မုဆိုးသွားသောအခါ ငါသည်မန္တရလိပ်၏ အနှောင်အဖွဲ့အရပ်ရပ်ကို လျင်မြန်စွာ ကိုက်ဖြတ်အံ့၊ မုဆိုးအနီးသို့ ရောက်လာသောအခါ အဆွေသမင် သည် လျင်မြန်စွာ ထ၍ပြေးလေလောဟု မိန့်ကြားလေ၏။

သမင်နှင့် ကျီးတို့သည် လျင်မြန်စွာ သွားကြ၍ ဟိရညက ကြွက်မင်း စီရင် မိန့်ကြားသည့်အတိုင်း ကျနစွာ ပြုလုပ်၍ နေကြသည်ရှိသော် မုဆိုးသည် မောပန်းလှသဖြင့် ရေသောက်ပြီးလျှင် သစ်ပင်ရိပ်၌ ထိုင်၍နေစဉ် ထိုသို့ ခြေလက်ကားယား လှုပ်ရှားမရှိ ပကတိ သေပုံပေါ်၍နေသော သမင်ကို မြင်လေလျှင် လိပ်ကို ရေအိုင်၏အနီး၌ ထားခဲ့၍ ဓားကို ကိုင်စွဲလျက် ဝမ်းမြောက်စွာ သမင်၏အနီးသို့ သွားလေ၏။ ယင်းသို့ မုဆိုးသွားခိုက် ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် လျင်မြန်စွာ လိပ်၌နှောင်ဖွဲ့အပ်သော ကြိုးတို့ကို ကိုက်ဖြတ်လိုက်

လေ၏။ လိပ်သည် ထိုခဏခြင်းဖြင့်ပင်လျှင် ရေအိုင်တွင်းသို့ တဟုန်တည်း ပြေးဆင်းလေ၏။

အဘောင်းပစ်ခွါ အသစ်ရှာ၍ နစ်နာဆုံးရှုံးတတ်ပုံ

သမင်သည်လည်း မုဆိုး အနီးသို့ရောက်လာသည်ကို မြင်လျှင် မြန်စွာ ထ၍ ပြေးလေ၏။ မုဆိုးသည် ပြန်ခဲ့၍ သစ်ပင်ရင်းသို့ ရောက်သောအခါ လိပ်ကို မတွေ့မြင်သဖြင့် စဉ်းစားကြံစည်လိုက်သည်မှာ “မဆင်ခြင် မစဉ်းစားဘဲ ပြုလုပ်သော ငါ့အား ဤသို့ပင် ဖြစ်ပေမည် ဖြစ်သင့်ပေသည်” အကြောင်း မူကား—

၂၂၁။ ယော ဓုဝါနိ ပရိစ္စဇ္ဇ၊ အဓုဝါနိ နိသေဝတေ။
ဓုဝါနိ တဿ နဿန္တိ၊ အဓုဝံ နဋ္ဌမေဝ ဟိ။

ယော၊ အကြင်မစဉ်းစား မဆင်ခြင်ဘဲ၊ ဇွတ်စွဲ၍ ပြုလုပ်တတ်သောသူသည်။ ဓုဝါနိ၊ ကေနမလ္လံ၊ အမြဲရပြီးဖြစ်သော အရာတို့ကို။ ပရိစ္စဇ္ဇ၊ ဂရုမစိုက်၊ စွန့်လွှတ် လိုက်၍။ အဓုဝါနိ၊ ကိုယ်ပိုင်ရရန်၊ အမှန်မမြဲသော၊ အရာဝတ္ထုတို့ကို။ နိသေဝတေ၊ အာသာစိတ်စွဲ၍၊ မှီဝဲရှာမှီး၏။ တဿ၊ ထိုမြဲသောအရာကို ပစ်လျက်၊ မမြဲသောအရာကို နှစ်သက်သောသူအား။ ဓုဝါနိ၊ ကေနမလ္လံ၊ အမြဲ ရပြီးဖြစ်သော အရာတို့သည်။ နဿန္တိ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုပြတ်စဲ၍၊ မလွဲတန်း ပျက်စီးတတ် ကုန်၏။ အဓုဝံ၊ ကိုယ်ပိုင်ရရန်၊ အမှန်မမြဲသောအရာသည်။ နဋ္ဌမေဝဟိ၊ သက်သက် ချည်းနှီး၊ ပျက်စီးပြီး ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။

ထို့နောက် မုဆိုးသည် မိမိ၏ပြုမှုပုံ မဟန်သည်ကို အတန်တန် စိတ်ပျက်လျက် အိမ်ဘက်သို့ လှည့်၍ ပြန်ရှာလေ၏။

ဟိရညကကြွက်မင်း၊ လဃုပတနကကျီး၊ စိတြင်္ဂသမင်နှင့် မန္တရလိပ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော လေးဦးသော မိတ်ဆွေတို့သည် အလုံးစုံ ဘေးရန်တို့မှ လွတ်ကင်းသဖြင့် မိမိတို့၏နေရာသို့ သွား၍ ပျော်မွေ့ချမ်းသာ ကြည်ရွှင်စွာ နေကြကုန်၏ဟု ဆို၍ ဝတ္ထုကို အဆုံးသတ်လိုက်လေ၏။

ကျီး၊ လိပ်၊ သမင်နှင့် ကြွက်တို့ဝတ္ထု ပြီး၏။

ထို့နောက် မင်းသားတို့က အသျှင်ဆရာကြီး.... ကရုဏာကိုရှေ့ထားလျက် သနားသဖြင့် ကျေးဇူးပြု၍ မိန့်ကြားတော်မူပါသဖြင့် အလုံးစုံသော မိတ်ဆွေ ဖွဲ့ခြင်း၏ အကြောင်းအရာတို့ကို ကောင်းစွာ နာခံ မှတ်သားရသောကြောင့်

အလွန်ဝမ်းမြောက်ကြပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အလိုဆန္ဒသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ပါပြီဟု ကျေးဇူးတင်စကားကို ဝမ်းမြောက်စွာ ပြောကြားကြလေ၏။

ထို့နောက် ဝိဇ္ဇာသမ္ဘုရားက ဤမျှသော စကားအစဉ်ဖြင့် သင် မင်းသားတို့ သိသင့်သိထိုက်သော မိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်း၏ အကြောင်းနှင့်စပ်သော စကားရပ်တို့ကား ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ပါပြီ။ သို့ပင်ရောက်လင့်ကစား ဤ ဆိုလတုံသော ဂါထာစကားရပ်ကိုလည်း ထပ်မံ၍ နာခံမှတ်သား ကြားနာကြ ပါဦးဟု ဆို၍ အောက်ပါ ပတ္တနာ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြီးလျှင် မိတ္တလာဘ အခန်းကို နိဂုံးခါးပတ် အဆုံးသတ်လေ၏။

မိတ္တလာဘကထာ ပတ္တနာနိဂုံး

၂၂၂။ မိတ္တံ ပပေါန္တု သဇ္ဇနာ ဇနပဒေဟိ လက္ခိ သမာလဗ္ဘတံ၊
ဘူပါလာ ပရိပါလယန္တု ဝသုဓံ နိစ္စံ သဓမ္မေ ဌိတာ။
အတ္ထု မာနသတုဋ္ဌာယ သုကိတ္တိနံ နိတိ နဝေါဠေဝ ဝေါ၊
ကလျာဏံ ကုရုတံ ဇနဿ ဘဂဝါ စန္ဒစူဠဌာမဏိ။

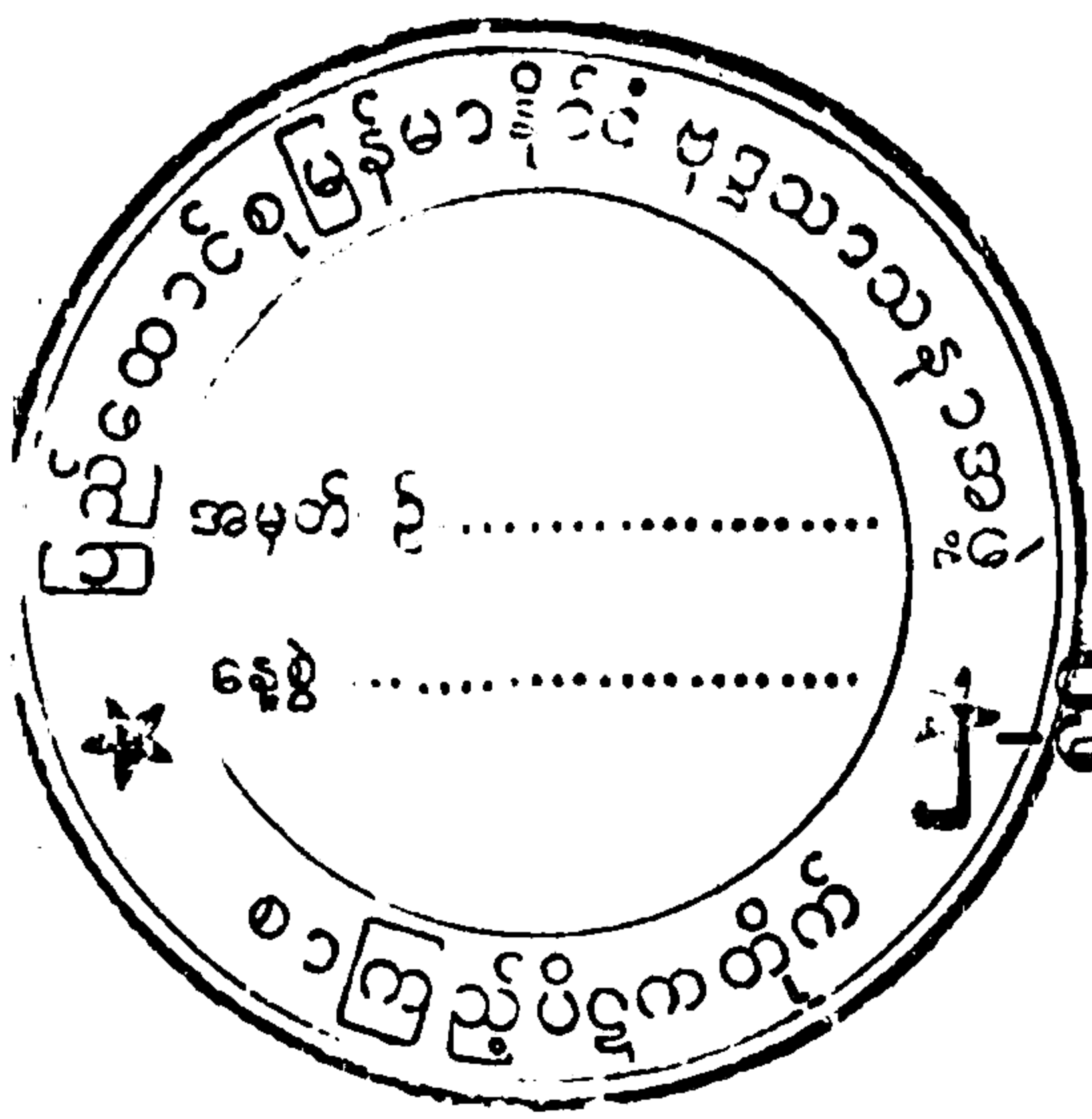
သဇ္ဇနာ၊ သူတော်တရား၊ လေးစားပြုမှု၊ ကျင့်သူအပေါင်း၊ သူတော်ကောင်း တို့သည်။ မိတ္တံ၊ မိတ်စစ် မိတ်ကောင်း၊ မိတ်အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသို့။ ပပေါန္တု၊ ခင်မင်မကွဲ၊ အစဉ်စွဲလျက်၊ အမြဲရောက်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ဇနပဒေဟိ၊ တိုင်းနေပြည်သူ၊ လူများအပေါင်းတို့သည်။ လက္ခိ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာရွှေငွေ၊ အထွေထွေကို။ သမာလဗ္ဘတံ၊ ကောင်းစွာတိုးတက်၍၊ တဖြိုးဖြိုး ရပါစေသတည်း။ ဘူပါလာ၊ ရေမြေစိုးပိုင်၊ နိုင်ငံအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်တို့သည်။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ သဓမ္မေ၊ မင်းတို့ကျင့်ရာ၊ ဆယ်ဖြာမချွတ်၊ ကျင့်ဝတ်တရား၌။ ဌိတာ၊ မတိမ်းမစောင်း၊ အပေါင်းစုံစီ၊ ကောင်းစွာ တည်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝသုဓံ၊ နိုင်ငံတခွင်၊ မြေအပြင်ကို။ ပရိပါလယန္တု၊ သတိကြပ်ကြပ်၊ ကောင်းစွာချုပ်၍၊ မလပ်စေဘဲ၊ အမြဲစောင့်ရှောက်ကြပါစေကုန်သတည်း။ နိတိ၊ စီရင်ပြုလုပ်အုပ်ချုပ် သော ဥပဒေသည်။ နဝေါဠေဝ၊ ထိမ်းမြားမင်္ဂလာ၊ ပြုသစ်စ ကညာဇနီးကဲ့သို့။ သုကိတ္တိနံ - ပုညဝန္တာနံ၊ ဘုန်းသမ္ဘာအစု၊ ကောင်းမှုနှင့်ပြည့်စုံကြကုန်သော။ ဝေါ - တုမ္မာကံ၊ သင်တို့အား။ မာနသတုဋ္ဌာယ၊ မနုဉ္ဇင်လန်း၊ ဝမ်းမြောက်နှစ်သက် ကြစေခြင်းငှါ။ အတ္ထု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။ စန္ဒစူဠဌာမဏိ၊ စန္ဒရစက်၊ လထက် ဝက်အလား၊ ပတ္တမြားမကိုဋ်ရှိသော။ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းတန်ခိုးသခင်၊ အသျှင်သီဝ နတ်မင်းကြီးသည်။ ဇနဿ၊ ကပ္ပိသူ ကပ္ပိသား၊ လူများအပေါင်းအား။ ကလျာဏံ၊ သုခဖွံ့ဖြိုး၊ ကောင်းကျိုးနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကို။ ကုရုတံ - ကရောတု၊ အမြဲနိစ္စ၊ စောင့်မကြည့်ရှု၊ ပြုစုတော်မူပါစေသတည်း။

ဟိတောပဒေသကျမ်း၌ မိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်းကို ပြဆိုရာဖြစ်သော မိတ္တလာဘ
အခန်းကို မြန်မာပြန်ဆိုခြင်းသည် ဤတွင်ရှေ့ ပြီးပြည့်စုံပြီ။

၁၃၁၁-ခု၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၉-ရက်၊ သောကြာနေ့ညနေ
၄-နာရီအချိန်တွင် ပြီးစီးအောင်မြင်သည်။
ဣတိ အာယသ္မတာ ဘဒ္ဒန္တအာစာရထေရေန ရစိတာ
ဟိတောပဒေသေ မိတ္တလာဘကဏ္ဍဿ
မရမ္မဘာသာ ပရိဝတ္တနာ ပရိနိဋ္ဌိတာ။

ဟိတောပဒေသ ဘာသာပြန်

မိတ္တလာဘကထာ ပြီး၏။

မိတ္တူကောသကထာ

စကားအချိုး

ထိုသို့ မိတ္တူလာဘ အခန်းကို သင်ကြားညွှန်ပြ သြဝါဒပေးသည်၏ အခြား မဲ့၌ မင်းသားတို့သည် ဝိဇ္ဇာသမ္ဘုရား ဆရာကြီးအား ဤသို့ ပြောဆိုကြကုန်၏။ အဘယ်သို့ ပြောဆိုကြကုန်သနည်း ဟူမူ “ဆရာ...ဆရာသည် အကျွန်ုပ်တို့အား မိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်း၊ မိတ်ဆွေဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို သင်ကြားသဖြင့် နာခံ မှတ်သားရပါပေပြီ။ ယခုအခါ အကျွန်ုပ်တို့သည် မိတ်ပျက်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ကြားနာ မှတ်သားလိုကြပါသည်။ ထိုမိတ်ပျက်ခြင်း၏ အစီအရင်ကို ဝတ်ထွင်၍ သွန်သင်ဆုံးမ သြဝါဒ ပေးတော်မူပါ” ဟု တောင်းပန်ပြောဆိုကြလေ၏။ ထိုအခါ ဝိဇ္ဇာသမ္ဘုရားသည် ဤသို့ ပြောဆိုလေ၏—“မိတ်ပျက်ခြင်း၏အကြောင်း ကို ပြောဆိုသင်ကြားပါအံ့။ ဤဆိုလတ် သည်ကား အသင်မင်းသားတို့ လိုလား တောင့်တအပ်သော မိတ်ပျက်ခြင်း အစီအရင်၏ ရှေးဦးစွာ မှတ်နာသင်ကြား အပ်သော ဂါထာတည်း” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို သင်ကြားလေ၏။

၁။ ဝဒ္ဓမာနော မဟာသွေဟော၊ မိဂိန္ဒဝသုနံ ဝနေ။
ပိသုဏေနာတိလုဒ္ဓေန၊ ဇမ္ဗုကေန ဝိနာသိတော။

ဝနေ၊ မြိုင်ကြီးရိပ်သာ၊ တောဟေမာဌ။ မိဂိန္ဒဝသုနံ၊ သားများသေဌ်နင်း၊
ခြင်္သေ့ မင်းနှင့်၊ နွားမင်းနှစ်ပါး၊ နှစ်ဦးသားတို့၏။ ဝဒ္ဓမာနော၊ လွန်စွာ
နှစ်ထောင်း၊ ချစ်ဟောင်းတမျိုး၊ အသစ်ပျိုး၍၊ တိုးတက်လျက်ရှိသော။ မဟာ-
သွေဟော၊ အလွန်အမင်း၊ ချစ်ခင်ခြင်းကို။ ပိသုဏေန၊ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်၊ မနှစ်
သက်ရန်၊ ချစ်ချက်ပယ်မှုန်း၊ ဂုံးချောတတ်သော။ အတိလုဒ္ဓေန၊ မတန်အဆ၊
လောဘရမ္မက်၊ ငမ်းငမ်းတက်သော။ ဇမ္ဗုကေန၊ အကြံသေးနုပုံ၊ မြေခွေး
ယုတ်သည်။ ဝိနာသိတော၊ ချစ်လက်စတုံး၊ အချစ်ပြုန်းအောင်၊ လုံးလုံးကြီး
ဖျက်ဆီးခဲ့ဘူးလေပြီ။

ထိုသို့ ရွတ်ဆို သင်ကြားသောအခါ မင်းသားတို့က “ဆရာ...ဤခြင်္သေ့နှင့်
နွား နှစ်ဦးသားတို့၏ ချစ်ခြင်းကို မြေခွေးယုတ်ဂုံးချော၍ ဖျက်ဆီးပုံ အကျယ်ကို
အဘယ်ကဲ့သို့ မှတ်ရပါမည်နည်း” ဟု တဖန်မေးမြန်းကြသောအခါ ဝိဇ္ဇာသမ္ဘု
ရားသည် အောက်ပါဝတ္ထုကို ပြောကြားလေ၏။

ဝဒ္ဓမာန ကုန်သည် ဝတ္ထု

လွန်လေပြီးသောအခါ ဒက္ခိဏပထတိုင်း၌ သုဝဏ္ဏဝတီမည်သော မြို့တမြို့သည် ရှိလေ၏။ ထိုမြို့၌ ဝဒ္ဓမာနမည်သော ကုန်သည်တယောက်သည် နေထိုင်လေ၏။ ထိုကုန်သည်အား မိမိ၌ များစွာသော ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ ရှိပါသော်လည်း မိမိထက် ကြွယ်ဝချမ်းသာသော အချို့သော ဆွေမျိုးညာတိနှင့် မိတ်သင်္ဂဟတို့ကို မြင်ပြန်သဖြင့် မိမိ၌ ရှိရင်းဖြစ်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကိုပင် နည်းအံ့ဟု မှတ်ထင်၍ ထို့ထက် တိုးတက် ပွားများအောင် စီမံဆောင်ရွက်လိုသော စိတ်အကြံသည် ဖြစ်ပြန်လေ၏။

အောက်ကိုရှုက-ချမ်းသာမြင်, အထက်ကိုရှုက-ဆင်းရဲထင်

ထိုသို့ လောက၌ ဓမ္မတာအားဖြင့် ဖြစ်တတ်သော သဘောရှိသောကြောင့် ပင်လျှင် ဝိဏှုသမ္မ ဆရာကြီးသည် ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင် ဖြစ်ကြကုန်သော နိတိဓမ္မသတ် ကျမ်းဂန်တတ်ဆရာတို့၏ သွန်သင်ဆုံးမ ဩဝါဒပေးခဲ့သော စကားရပ်ကို ကြားညှပ်၍ ပြလိုရကား အစောစော ပဿတော အစရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုပြန်သတည်း။

၂။ အစောစော ပဿတော ကဿ၊ မဟိမာ နောပစီယတေ။
ဥပရူပရိ ပဿန္တော၊ သဗ္ဗာ ဧဝ ဒလိဒ္ဓတိ။

အစောစော၊ ကိုယ်မှ နှိုင်းထောက်၊ ကိုယ်လောက်မမှီ၊ ကိုယ့်အောက်သည် လျက်၊ ဂုဏ်ရည်လျှောကျ လျှောကျသည်ကိုသာလျှင်။ ပဿတော၊ ထောက်စာ နှိုင်းတု၊ ဆင်ခြင်ပြု၍၊ ကြည့်ရှုလေ့ရှိသော။ ဝါ၊ ကြည့်ရှုသည်ရှိသော်။ ကဿ၊ အဘယ်သူ၏။ မဟိမာ၊ ကိုယ်ပိုင်လက်ရှိ၊ ကိုယ်၏ရိပ်ငြိမ်၊ ကိုယ့်စည်းစိမ်သည်။ နောပစီယတေ၊ ကိုယ်ကကဲမောက်၊ စိတ်ဝမ်းမြောက်လျက်၊ နောက်ထပ်တဖန်၊ ရှာကြံဆည်းပူးရန် မလိုလှသဖြင့်၊ မကြွယ်ဝ မပြည့်စုံဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ ဥပရူပရိ၊ ကိုယ့်ဂုဏ်အခြေ၊ အနေမက၊ ဆ-ဆက်မောက်၊ အထက်ရောက်သည်ထက် ရောက်သည်ကို။ ပဿန္တော၊ စိတ်ကလှမ်းမြော်၊ မော်၍ မော်၍ ကြည့်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗာ မဟိမာ၊ ဤရွှေဤမျှ၊ မှန်းဆမသိ၊ ရှိသမျှစည်းစိမ်၊ အလုံးစုံသော ဂုဏ် သိရှိသည်။ ဒလိဒ္ဓတိဧဝ၊ ယုတ်နိမ့်အောက်ကျ၊ ဆင်းရဲလှသေးသည်သာလျှင် တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ စည်းစိမ် ဥစ္စာမှစ၍ ပညာအတတ်နှင့် အရပ်ရပ် တန်ခိုးဂုဏ်တို့ဖြင့် ကိုယ်မှနှိုင်းထောက်သော် ကိုယ်လောက်မမျှ ကိုယ့်အောက် ကျကုန်သော သူတို့ကို စံယူ၍ နှိုင်းစာကြည့်ရှုပါမူ မိမိ၌ရှိရင်းဖြစ်သော စည်း

စိမ့်ဥစ္စာ ပညာအတတ်နှင့် အရပ်ရပ် တန်ခိုးဂုဏ်တို့သည် ပြည့်စုံကြွယ်ဝ တင့်တယ်လှပြီဖြစ်သောကြောင့် အားရတင်းတိမ်၍ ကိုယ်ရှိန်သတ်ပြီးလျှင် နောက်ထပ်တဖန် ရှာကြံဆည်းပူး၍ အထူးစုဆောင်းရန် မလိုပေ။ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍ ကိုယ်ထက်ကဲမောက် အထက်ရောက်ကုန်သော သူတို့ကို စံယူရှုမြှော်လျက် မော်၍ ကြည့်ရှုပြန်ပါမူ ကိုယ်မှာရှိသည့် ပစ္စည်းဥစ္စာ ပညာအတတ်မှစ၍ အရပ်ရပ် တန်ခိုးဂုဏ်တို့သည် သေးသိမ်နုတ်ဖွဲ့၍ ဆင်းရဲသေးသည်သာ ဖြစ်ပေသည်ဟူလို။

အကျင့်နှင့် မျိုးရိုးထက် ဥစ္စာတန်ခိုးထွက်ပုံ

ထိုမှတစ်ပါးလည်း လောကတလွှား လူအများတို့သည် အကျင့် အာစာရ ပညာတန်ခိုးနှင့် မျိုးရိုးကို ပဓာနမထားမူ၍ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှိ-မရှိကိုသာလျှင် ပစ္စည်းဥစ္စာ ကြွယ်ဝ ချမ်းသာသောသူနှင့် မကြွယ်ဝ မချမ်းသာသောသူ နှစ်ဦးတို့၏ အပေါ်၌ အထူးပင် သဘောထား ကွာခြားကြပုံကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို မိန့်ဆိုပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၃။ ဗြဟ္မဟာပိ နရော ပူဇျော၊ ယဿာတ္ထိ ဝိပုလံ ဓနံ။
သသိနော တုလျဝံသောပိ၊ နိဒ္ဒနော ပရိဘူယျတေ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါး၊ မှတ်သားဘို့ရန်၊ နည်းတတ်တန်ကား။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ဝိပုလံ၊ ထွေထွေရာရာ၊ ပဒေသာသို့၊ လွန်စွာ ပြန့်ပြော၊ ပေါများလှစွာသော။ ဓနံ၊ ရွှေ-ငွေ-ဥစ္စာ၊ ရတနာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော နရော၊ ထိုဥစ္စာကြွယ်ဝ၊ ဓနများစွာ ရှိသောသူကို။ ဗြဟ္မဟာပိ၊ သူတော် သူမြတ်တို့အား ညှဉ်းဆဲပုတ်ခတ်၊ သတ်ဖြတ်၍ နေသော်လည်း။ ပူဇျော၊ အလေးတမူ၊ အရေးယူလျက်၊ သူငါကစ၊ ခ-ယကော်ရော်၊ ပူဇော်အပ်၏။ သသိနော တုလျဝံသောပိ၊ လမှ ဆင်းသက်၊ လနှင့်ဆက်၍၊ မပျက် မပြယ်၊ အနွယ်တူပင်ဖြစ်သော်လည်း။ နိဒ္ဒနော၊ ဆင်းရဲနွမ်းလျ၊ ဓနဥစ္စာ၊ မရှိရှာသော သူကို။ ပရိဘူယျတေ—ပရိဘူယျတေဝေ၊ မရှိမသေ၊ မထေလေးစား၊ မခံ့ညားအပ်သည် သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုမှတစ်ပါး မှတ်သားရန် ကြောင်းတရပ်ကို နောက်ထပ်၍ ဆိုဦးအံ့၊ လောက၌ အကြင်သူသည် ရွှေ ငွေ ဥစ္စာ ရတနာတို့ဖြင့် ကုံလုံပြည့်စုံ၍ များစွာ ကြွယ်ဝချမ်းသာ၏။ ထိုကြွယ်ဝ ချမ်းသာသောသူသည် တရားနှင့် မွေ့လျော်သည့် သူတော် သူမြတ်တို့အား ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာ အခါခါမပြတ် ညှဉ်းဆဲပုတ်ခတ် သတ်ဖြတ်၍ တစေ အမြဲပင် နေစေကာမူ ထိုသည့် သူအား အများသော သူတို့သည် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာ၏ အရှိန်ကြောင့် အပြစ်ဟူသမျှ

တိမ်ကော ပပျောက်ပြီးလျှင် သူတော်စင် စိတ်ထားဖြင့် များစွာ ဆည်းကပ် ပူဇော်တတ်ကြကုန်၏။ ထိုသို့မဟုတ် ပစ္စည်းဥစ္စာ ပါးရှား၍ ဆင်းရဲ နွမ်းပါးပါမူ ကား စင်ကြယ်သန့်ရှင်းသော လမင်းမှဆင်းသက်၍ မပျက်မပြယ် အနှယ်အရိုး ကောင်းမြတ်သော အမျိုး၌ပင် ဖြစ်လင့်ကစား ဒွန်းစဏ္ဍားအနေကဲ့သို့ မထီ လေးစား ပြုတတ်ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စည်းဥစ္စာကြွယ်ဝချမ်းသာအောင် ရှာဖွေစုဆောင်း၍ ကောင်းကောင်းကြီး အားထုတ်ကြရမည် ဟူလို။

ပျင်းရိသောသူ နတ်မကူ

ထိုမှတစ်ပါးလည်း ကမ္မဿကာ ကံပြုရာဟု ကံတပါးတည်းကိုသာ လုံးလုံးပုံ၍ မယုံကြည်သင့်ကြောင်း၊ ကံ၊ ဉာဏ်၊ ဝီရိယဟု သုံးဝသောတရားတို့ကို ယုံကြည်အား ထားမှသာလျှင် နည်းလမ်းကျနိုင်မည်အကြောင်းကို ဥပမာနှင့်တကွ ပြလိုသည် ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့ သော ဂါထာကို မိန့်ဆိုပြန်သတည်း။

အညဉ္ဇ —

၄။ အဗျဝသာယိနမလသံ၊ ကမ္မပရံ သာဟသာ စ ပရိဟိနံ။
ပမဒေဝ ဟိ ဝုဒ္ဓပတိံ၊ နေတ္ထတျူပဂူဟိတုံ လက္ခိ။

(အရိယာဂါထာ)

အညဉ္ဇ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ လက္ခိ၊ ကြက်သရေ ဂုဏ်သိရ်နှင့်၊ စည်းစိမ် ရွှေ ငွေ၊ အထွေထွေကို စောင့်သောနတ်သွီးသည်။ အလသံ၊ စိတ်အားမသန်၊ မာန် လည်းမတက်၊ အေးစက်စိစို၊ အပျင်းပိုသော။ အဗျဝသာယိနံ၊ စိတ်စက်လျော့ချ၊ လုံ့လမပြုသော။ ကမ္မပရံ၊ ရှေးအကြောင်းပါ၊ နဖူးစာဟု၊ များစွာဆိုကြ၊ ကမ္မဿကာ၊ ကံပြုရာဟု၊ ကံကိုသာပုံ၊ လုံးလုံးယုံသော။ သာဟသာ၊ စွန့်စွန့် စားစား၊ ငါယောက်ျားဟု၊ တောင်လွှားမဆုတ်၊ အားထုတ်ရဲဝံ့ခြင်းမှ။ ပရိဟိနံ၊ လုံးလုံးယှဉ်းကွက်၊ ဆုတ်ယုတ်ပျက်သောသူကို။ ဥပဂူဟိတုံ၊ စောင်မကြည့်ရှု၊ ပြုစုယှဉ်တွဲ၊ အမြဲနေခြင်းငှါ။ န ဣစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိ။ ဟိ၊ နှိုင်းစာဘို့ရာ၊ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမကား။ ပမဒါ၊ နုပျိုအငယ်၊ အရွယ်မကြီး၊ ဇနီးကြင်ယာ၊ လင့်သက်လျာသည်။ ဝုဒ္ဓပတိံ၊ ဆံဖြူသွားကြွေ၊ ပါးရေတုန့်လိပ်၊ ကိုယ်စိတ် ထိုင်းမှိုင်း၊ ခါးကိုင်းရှုတ်ယို၊ ယောက်ျားအိုကြီးကို။ ဥပဂူဟိတုံ၊ အားရနှစ်ခြိုက်၊ ပိုက်ဖက်ချောမြူ၊ နှစ်ကိုယ်တူအလေ့၊ ပျော်မွေ့၍နေခြင်းငှါ။ န ဣစ္ဆတိ ဣဝ၊ မပါကြင်စိတ်၊ ဘဝင်ထိတ်သဖြင့်၊ တဆိတ်စာမျှ၊ အလိုမကျသကဲ့သို့တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုမှတစ်ပါး မှတ်သားရန်အတွက် နည်းတချက်ကို ဆက်လက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ လောက၌ အေးစက်စိစို အပျင်းပိုလျက် အလွန်နည်းပါးသဖြင့် စီးပွား

ဥစ္စာ ရရာရကြောင်း ကောင်းသော အလုပ်အကိုင် အကြံအစည်တို့၌ ကြောင့်ကြ
ဗျာပါရ ကင်းလွတ်လျက် သက်သက်သာလျှင် ကမ္မဿကာ ကံပြုရာဟု ကံကိုသာ
လုံးလုံးပုံ၍ ယုံကြည်ကိုးကားလျက် ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်း မရှိသောသူကို
ကြက်သရေဂုဏ်သိရ်နှင့် စည်းစိမ်ရွှေငွေ အထွေထွေကိုစောင့်သော သိရီမည်သော
နတ်သွီးသည် အမြဲစောင့်ကြပ်၍ စောင်မကြည့်ရှုခြင်းငှါ အလိုမရှိပေ။ ထိုသို့
အလိုမရှိပုံ အခြင်းအရာကို နှိုင်းစာ၍ သိဘို့ရာ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ—
အသက်ငယ်သဖြင့် အရွယ်နုပျိုသော ကြင်ဘက်မယားသည် ဆံဖြူ သွားကြေ
အရေတွန့်လိပ်၍ ကိုယ်စိတ်ထိုင်းမှိုင်းသဖြင့် ခါးကိုင်းရှုတ်ယို အိုမင်းလှသော
လင်ယောက်ျားကြီးကို အားရနှစ်ခြိုက်စွာ ချော့မြူ ပိုက်ဖက်သဖြင့် အစဉ်
တစိုက် ယုယလုပ်ကျွေးခြင်းအမှုကို ပြုလုပ်ဖို့ရန် အနည်းငယ်တန်မျှ အလိုမရှိ
သကဲ့သို့ ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ပစ္စည်းဥစ္စာနှင့် အရာရာသော အခြေအနေတို့ တိုးတက်ကြီးပွားမှု၌
တိတ္ထိတို့၏ အယူဝါဒကဲ့သို့ နဖူးစာပါမှ ဖြစ်နိုင်သည် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ရှေး
အကြောင်းပါမှ ဖြစ်နိုင်သည် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ကမ္မဿကာ ကံပြုပြင်ရာ
ဖြစ်ရလိမ့်မည် ဟူ၍လည်းကောင်း ကံကိုသာလျှင် လုံးလုံးပုံ၍ ယုံကြည်
အားထားခြင်းမပြုဘဲ ဉာဏ်၊ ဝီရိယနှင့်ခုန်ကိုလည်း အမှုအားလျော်စွာ နေရာကျ
ကူညီမှသာလျှင် နည်းလမ်းကျနိုင်မည် ဟူလို။

ကြီးမြင့်ရေးကို ဖျက်ဆီးတတ်သောခြောက်ပါး

ထိုမှတပါးလည်း လောက၌ ပစ္စည်းဥစ္စာနှင့်တကွ အရာရာသော အခြေအနေ
တို့၏ တိုးတက်ကြီးပွားခြင်းကို တားဆီးပိတ်ပင်တတ်သော ခြောက်ပါးသော
အကြောင်းတို့ကို ကောင်းစွာပြလိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတုံသော ဂါထာကို
မိန့်ဆိုပြန်သတည်း။

ကိဉ္စ—

•၅။ အာလသျံ ထိသေဝါ၊ သရောဂတာ ဇာတိဘူမိဝါသလံ။
သန္တောသော ဘီရတ္တံ၊ ဆ ဗျာဿတာ မဟန္တဿ။

(အရိယာဂါထာ)

ကိဉ္စ၊ ထိုမှတပါး၊ အခြားမှတ်ရန်၊ နည်းတတန်ကို၊ ထပ်မံ၍ ဆိုဦးအံ့။
အာလသျံ၊ စားကာအိပ်ကာ၊ ငေးမှိုင်းကာဖြင့်၊ ဗျာပါကြောင့်ကြ၊ လုံ့လမရှိ၊
လွန်ပျင်းရိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ထိသေဝါ၊ စာရာဂအဟုန်၊ ကာမဂုဏ်ကြူး၊

ဟိ-ပြန် ၁-၁၆—ပ-မ-ဗ-သ-စ

အကုန်မြူးလျက်၊ အထူးစွဲကြိုက်၊ တဏှာမိုက်ကို၊ အလိုလိုက်မှား၊ မ-လိုက်စားခြင်း
လည်းကောင်း။ သရောဂတာ စ၊ မကြာမကြာ၊ ဆရာကိုမေး၊ ဆေးဝါးဓာတ်စာ၊
နှိပ်နင်းကာဖြင့်၊ ရောဂါအမြဲ၊ အစဉ်စွဲသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဇာတိ-
ဘူမိဝါသလျှော့၊ ဒေသရပ်ခြား၊ မြို့ရွာများသို့၊ သွားလာကူးသန်း၊ စူးစမ်းကြည့်ရှု၊
ကြံစည်မှုကို၊ ပြုရန်မလို၊ ဇာတိဆိုအပ်၊ နေရပ်ကိုမင်၊ နေအိမ်ခင်သည်၏ အဖြစ်
လည်းကောင်း။ သန္တောသော စ၊ ဂုဏ်သိရ်အနေ၊ အခြေဥစ္စာ၊ ကိုယ်မှာလက်ကိုင်၊
ကိုယ်ဝယ်ပိုင်သ၊ ရှိသမျှနှင့်၊ အားရနှစ်မြို့၊ တိုးဘို့မချိန်၊ စိတ်တင်းတိမ်ခြင်း
လည်းကောင်း။ ဘီရတ္တဉ္စ၊ အမှုဖြာဖြာ၊ အရာရာတွင်၊ နောက်ငင်ရွှေတိုး၊
စိုးရိမ်မဝံ၊ မစွန့်စားရက်၊ အကြောက်ဖက်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ
ဣမေ ဆ၊ ဤသို့ညွှန်ပြ၊ ခြောက်ဌာနတို့သည်။ မဟန္တဿ၊ ကြီးမားတန်ခိုး၊
ပွားတိုးမြင့်မြတ်ခြင်း၏။ ဗျာဿာတာ၊ ဆီးတားကန့်ကွက်၊ နှောက်အယှက်ကြီးတို့
ပေတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ထို့ပြင်တရပ် တမျိုးထပ်၍ မှတ်ဖို့ရန်အချက်ကို ဆက်လက်
၍ ဆိုဦးအံ့—

၁။ စားကာ အိပ်ကာ ငေးမှိုင်ကာဖြင့် ကြောင့်ကြဗျာပါရ မရှိမူ၍ အလွန်
ပျင်းရိခြင်း၊

၂။ ကာမဂုဏ်ကြိုက် တဏှာမိုက်ကို အလိုလိုက်မှား မြူးပျော်ပါး၍
လိုက်စားခြင်း၊

၃။ မကြာမကြာ ဆရာကိုပင့်ခေါ်၍ သင့်လျော်ရာကို မေးပြီးလျှင် ဆေးဝါး
ဓာတ်စာတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ အနှိပ်အနင်းတို့ဖြင့် လည်းကောင်း
မပြတ် ကုမ၊ ရသဖြင့် အစဉ်အမြဲ ရောဂါစွဲခြင်း၊

၄။ တပါးသော နိုင်ငံ မြို့ရွာ ဒေသတို့သို့ သွားလာကူးသန်း၍ စူးစမ်းခြင်း
မရှိမူ၍ မိမိဇာတိဖြစ်သော နေရပ်နေအိမ်ကို မခွါမစွန့်နိုင်အောင် စွဲလမ်း
ခင်မင်ခြင်း၊

၅။ မိမိ၌ ကိုယ်ပိုင်ရရှိပြီးသော ဥစ္စာစည်းစိမ်နှင့်ပင် တင်းတိမ်၍ နေခြင်း၊

၆။ ဆောင်ရွက်ရန် အမှုကိစ္စတို့၌ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ စွန့်စွန့်စားစားမရှိဘဲ ကြောက်
ရွံ့တုန်ဆုတ်ခြင်း—

ဤခြောက်ပါးသော အကြောင်းတို့သည် ကြီးမားတန်ခိုး ပါးတိုးမြင့်မြတ်ခြင်း၏ အဆီးအတား အနှောက်အယှက် အကန့်အကွက်ကြီးတို့ ဖြစ်ကြပေသည်ဟူလို။

အနည်းငယ်ကို အကြီးအကျယ်မတင်သင့်ပုံ

ထို့ပြင် အနည်းငယ်မျှ မိမိ၌ရှိသမျှသော ပစ္စည်းအခြေအနေနှင့် ဂုဏ်အသရေကိုပင်လျှင် အများကြီးမှတ်ထင်လျက် ဘဝင်နေမြင့်တတ်သဖြင့် နောက်ထပ်၍ အားမထုတ်ဘဲ ဆည်းပူးခြင်းပြတ်စဲကာ အလွဲလွဲဖြစ်တတ်ကြောင်းကို ကောင်းစွာပြလိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို မိန့်ဆိုပြန်သတည်း။

ယတော—

၆။ သမ္ပဒါ သုဋ္ဌိတမ္မညော၊ ဘဝတိ အပ္ပကာပိ ယော။
ကတကြိယော ဝိမိ မညော၊ န ဝဒ္ဓယတိ တဿ တံ။

ယတော၊ အကြံကြောင့်။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ အပ္ပကာပိ၊ မကြီးမကျယ်၊ အနည်းငယ်မျှသာလည်းဖြစ်သော။ သမ္ပဒါ၊ ဓနအခြေ၊ အသရေဂုဏ်၊ ပြည့်စုံကြွယ်ဝ၊ ကိုယ်ပိုင်ရခြင်းကြောင့်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ သုဋ္ဌိတမ္မညော၊ အလွန်အကျွံ၊ တံခွန်စိုက်အလား၊ များစွာပြည့်စုံ၍၊ အပုံကြီးတည်တံ့၊ ခိုင်ခံ့လှပြီဟု၊ ဘဝင်မှာစွဲ၊ အထင်လွဲလျက်၊ အမြဲမှတ်ယူတတ်သည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ တတော၊ ထိုသို့ဘဝင်မှာစွဲ၊ အထင်လွဲခြင်းကြောင့်။ ဝိမိ၊ ကောင်းဆိုးနှစ်တန်၊ ဖြစ်ဖို့ရန်ကို၊ ဝေဘန်တတ်သောကံသည်။ ကတကြိယောဝေ၊ အစွမ်းဟုန်ပြတ်၊ လက်စသတ်သဖြင့်၊ ပေးအပ်ပြီးသော အကျိုးရှိသည်သာလျှင်တည်း။ တဿ၊ ထိုအစဉ်အမြဲ၊ အထင်လွဲသောသူ၏။ တံ၊ ထိုမကြီးမကျယ်၊ အနည်းငယ်သော အရာကို။ န ဝဒ္ဓယတိမညော၊ တဖန်ဆက်လက်၊ ထို့ထက်ဖွံ့ဖြိုး၍၊ တိုးပွားစေအပ်ပုံ မပေါ်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင်သူသည် မိမိ၌ မကြီးကျယ်လှ အနည်းငယ်မျှသာဖြစ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာအခြေအနေ ဂုဏ်အသရေနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် မိမိကိုယ်ကို သူတပါးတို့ မတုပနိုင်လောက်အောင်ပင် ပြည့်စုံကြွယ်ဝ၍ အစစ အခြေအနေတို့ဖြင့် တည်တံ့ခိုင်ခံ့လှပြီဟု အထင်အမြင်လွဲလျက် အမြဲမှတ်ယူတတ်၏။ ထိုသို့ရှိသမျှနှင့် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲလျက် အလွဲမှတ်ယူခြင်းကြောင့်ပင်လျှင် ဖွံ့ဖွံ့ဖြိုးဖြိုး ရှေ့သို့တိုး၍ အကျိုးပေးလတံ့ဖြစ်သော ကံသည်လည်း ပေးခဲ့ပြီးသော အနည်းငယ်မျှ ကိုယ်ပိုင်ရပြီးသော စည်းစိမ်အခြေအနေကို တဖန်ဆက်လက် ထို့ထက်ဖွံ့ဖြိုး၍ မတိုးပွားစေရာဟူ၍ မှတ်ယူရန် ရှိပေသည်ဟူလို။

သားယုတ်လက္ခဏာ အင်္ဂလေးဖြာ

ထိုမှတပါးလည်း အောက်ကျနောက်ကျ လူတူင်လုံးလုံး အသုံးမရသဖြင့် လောက၌ မမွေးမြူသင့် မမွေးမြူထိုက်သည့် လူစားမျိုးကို ပြဆိုညွှန်ကြားလို သည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလဟံသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုရပြန်သတည်း။

အပရဉ္စ—

၇။ နိရုဿာဟံ နိရာနန္ဒ၊ နိဝီရမရိနန္ဒနံ။
မာ စ သီမန္တနီ ကာစိ၊ ဇနယေ ပုတ္တမိဒိသံ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတပါး၊ မှတ်သားဘို့ရန်၊ နည်းတတန်ကား။ ယော ပုတ္တော၊ အကြင်သားသည်။ နိရုဿာဟဉ္စ၊ ထကြ လုံ့လ၊ ဥဿာဟမရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နိရာနန္ဒဉ္စ၊ လိုချင်တပ်မက်၊ နှစ်သက်ခြင်းမရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နိဝီရဉ္စ၊ သူရသတ္တိ၊ ရဲစွမ်းမရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အရိနန္ဒနဉ္စ၊ ထိုသို့စုပေါင်း၊ အကြောင်းသုံးတန်၊ ချိုတဲ့မှန်သဖြင့်၊ ရန်သူတို့ကို နှစ်သက်အပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့ညွှန်ပြ၊ ဖျင်း၊ အ၊ န၊ ထိုင်းသော သဘောရှိသော။ ပုတ္တံ၊ လူတူင်လုံးလုံး၊ အသုံးမလုပ်၊ သားအယုတ် ကို။ ကာစိ၊ တစုံတယောက်သော။ သီမန္တနီ၊ မိန်းမသည်။ မာ ဇနယေ၊ ဘယ်ချိန်ဘယ်ခါ၊ ဘယ်နေရာ ဘယ်ဌာနမှာမှ၊ ကေန္တ၊ မမွေးမြူရာ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုမှတပါးလည်း လူတူင်လုံးလုံး အသုံးမကျသဖြင့် လောက၌ မရှိထိုက်သည့် လူစားမျိုးကို ညွှန်ကြား ပြဆိုဦးအံ့၊ အကြင် သားသည် ထကြ လုံ့လ ဥဿာဟနှင့် ဝီရိယလည်းမရှိ၊ ဥစ္စာပစ္စည်း ရဘို့ရန် ရှာမှီးသည့်အရာ၌ လည်း အလိုရမ္မက် နှစ်သက်ခြင်းမရှိ၊ သူရသတ္တိ ရဲစွမ်းလည်းမရှိ၊ ထိုအကြောင်း သုံးပါး ချို့တဲ့ ပျက်ပြားခြင်းကြောင့်ပင်လျှင် တဖက်သား ရန်သူတို့သည် အားရနှစ်သက်အပ်၏၊ ဤသို့ အောက်ကျ နောက်ကျ ယုတ်ညံ့လှသော သားမျိုး ကို တစုံတယောက်သော မိန်းမသည်မျှ မမွေးမြူရာ။ ဝါ၊ ရှေးကလည်း မမွေးမြူ ကြ၊ ယခုလည်း မမွေးမြူသင့်၊ နောင်ကိုလည်း မမွေးမြူအပ် ဟူလို။

ဥစ္စာဆိုင်ရာ လိုက်နာရန်အဆင့်ဆင့်

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင်တို့သည် အလဒ္ဓံ ပရိယေ-
သေယျ အစရှိသော သြဝါဒစကားကို မိန့်ကြားညွှန်ပြ ဆုံးမတော်မူခဲ့ကြပေ
သည်။

၈။ အလဒ္ဓံ ပရိယေသေယျ၊ လဒ္ဓံ ရက္ခေဒဝေက္ခယ။
ရက္ခိတံ ဝဇုယေ သမ္မာ—ဝဇုံ တိတ္ထေသု နိက္ခိပေ။

အလဒ္ဓိ၊ မပိုင်မသ၊ မရသေးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာကို။ ပရိယေသေယျ၊ ကိုယ်ဝယ်ပိုင်သ၊ ကိုယ့်လက်ရအောင်၊ လုပ်ဆောင် ရှာမှီးရာ၏။ လဒ္ဓိ၊ ကိုယ်ဝယ် ရပြီး၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာကို။ အဝေက္ခယ၊ ဆင်ခြင်စဉ်းစား၊ သတိထား၍။ ရက္ခေ၊ သိမ်းဆည်းသေချာ၊ စောင့်ရှောက်ရာ၏။ ရက္ခိတံ၊ သိမ်းဆည်းကြပ်ကြပ်၊ စောင့်ရှောက်အပ်ပြီးသော၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာကို။ ဝဇုယေ၊ တနေ့တခြား၊ ဒီရေလားသို့၊ ပွားများတိုးတက်စေရာ၏။ သမ္မာဝဇ္ဇံ၊ ကောင်းစွာ ဖွံ့ဖြိုး၊ ပွားတိုး စေအပ်ပြီးသော၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာကို။ တိတ္ထေသု - ပညတိတ္ထေသု၊ လူ၊ နတ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ သုံးရပ်ဌာနသို့၊ ကူးရန်မချို့၊ ကူးတို့ဆိပ်လို၊ ပမာဆိုရသည်၊ ကုသိုလ် အစုစု၊ ကောင်းမှုအရာရာတို့၌။ နိက္ခိပေ၊ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ၊ နှစ်ဖြာအကျိုး၊ ရည်ရွယ်ကိုးလျက်၊ ရွှေအိုးပမာ၊ မြှုပ်နှံ ချထားရာ၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။မရသေးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာကို ရအောင်ရှာမှီးရ မည်၊ လက်ဝယ်ရပြီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာကို မပျောက်မပျက်စေရန် ဆင်ခြင်စဉ်းစား သတိထား၍ ကောင်းစွာ သိမ်းဆည်း စောင့်ရှောက်ရမည်။ ကောင်းစွာ သိမ်းဆည်းစောင့်ရှောက်အပ်ပြီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာကို တနေ့ တခြား ပွားများတိုးတက်အောင် ရွက်ဆောင် အားထုတ် ပြုလုပ်ရမည်။ တိုးတက်စေအပ်ပြီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာကို လူ၊ နတ်၊ နိဗ္ဗာန် ဟု ဆိုအပ် သော သုံးရပ်သောဌာနသို့ ရောက်အောင် ပို့ဆောင်တတ်သောကြောင့် ကူးတို့ဆိပ်ကြီးနှင့် ပမာတူလှဖြင့် ပညတိတ္ထဟု ဆိုအပ်သော ကုသိုလ်အစုစု ကောင်းမှုအရာရာတို့၌ ပစ္စုပ္ပန်၊ သံသရာ နှစ်ဖြာသော အကျိုးကို ရွယ်ကိုးတောင့်တ ပြီးလျှင် ယုတ်မြတ်မရွေး ပေးကမ်းစွန့်ကြဲလျက် ဒါနတည်းဟူသော အနုဂါမိနိ ရွှေအိုးကို ကြိုးစား၍ မြှုပ်နှံချထားရမည် ဟူလို။

ထိုသို့ ပြုလုပ်ရခြင်း၏ အကြောင်းအကျိုးကို တိုး၍တဖန် မှတ်ဖို့ရန်ကား.... မရသေးသောဥစ္စာကို ရအောင် ရှာမှီးခြင်းသည် မိမိ၌ လိုအပ်သောအကျိုးတို့ကို ပြီးစီးစေနိုင်၏။ ရပြီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့ကို ကောင်းစွာ မသိမ်းဆည်း မစောင့်ရှောက်အပ်သည်ရှိသော် မြှုပ်နှံသိုမှီး၍ ထားအပ်သော ပစ္စည်း ဥစ္စာ ရတနာတို့သော်မှလည်း မကြာမီပင်လျှင် အလိုအလျောက် ကွယ်ပျောက် ပျက် စီးခြင်းသို့ ရောက်တတ်ချေသည်။ တနည်းသော်ကား.... ရအပ်ပြီးသော ပစ္စည်း ဥစ္စာ ရတနာတို့ကို တိုးပွားအောင် မပြုလုပ်ပါမူ မျက်စိအရေး မျက်ကွင်းဆေး ကဲ့သို့ တတေ့တေ့ တရွေ့ရွေ့ဖြင့် တနေ့တခြား လျော့ပါးကုန်ခန်းလျက် တဖြည်းဖြည်း ဆုံးပါးပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်တတ်ချေသည်။ တိုးပွားပြီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့ကို ပစ္စုပ္ပန်၊ သံသရာ နှစ်ဖြာသော အကျိုးငှါ နေရာ တကျ မသုံးဆောင်ပါမူကား စင်စစ်အားဖြင့် အလဟဿ အချည်းနှီးသာ

ဖြစ်ချေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးအစဉ်ကဝိ ပညာရှိ အပေါင်းတို့သည် ဓနေန ကိံ အစရှိသောဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူကြကုန်၏။

အကျိုးမပြီး ပြည့်စုံလျက် ဖြစ်တတ်သော အချက်လေးမျိုး

၉။ ဓနေန ကိံ ယော န ဒဒါတိ နာသတေ၊
ဗလေန ကိံ ယော စ ရိပုံ န ဗာဓတေ။
သုတေန ကိံ ယော န စ ဓမ္မမာစရေ၊
ကိမာတ္တနာ ယော န ဇိတေန္ဒြိယော ဘဝေ။

(ဝံသဌဂါထာ)

ယော၊ အကြင်သူသည်။ ပရေသဉ္စ၊ ယုတ်မြတ်မဟူ၊ တပါးသူတို့အားလည်း။ န ဒဒါတိ၊ ပေးလည်းမပေး၊ လှူလည်းမလှူ။ အတ္တနာ စ၊ မိမိသည်လည်း။ န စ အသတေ၊ သုံးလည်းမသုံးဆောင်။ သော စ၊ ထိုလှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်းလည်းမရှိ၊ မိမိလည်းမသုံးစွဲသော သူသည်လည်း။ ဓနေန၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာဖြင့်။ ကိံ ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ယော စ၊ အကြင်သူသည်လည်း။ ရိပုံ၊ ကိုယ်ကိုတော်လှန်၊ ခုခံပြုမှု၊ ကိုယ့်ရန်သူကို။ န ဗာဓတေ၊ ချိုးဖဲ့နှိပ်နင်း၊ ညှဉ်းဆဲမလုပ်၊ ပုတ်ခတ်မဖက်၊ မနှိပ်စက်ရာ။ သော စ၊ ထိုသူသည်လည်း။ ဗလေန၊ ကြီးကျယ်ကာယ၊ ဗလခွန်အားဖြင့်။ ကိံ ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ယော စ၊ အကြင်သူသည်လည်း။ ဓမ္မံ၊ ကျင့်သင့်တန်တန်၊ လမ်းမှန်ဓမ္မကို။ န အာစရေ၊ သတိယှဉ်းကွက်၊ တရားပျက်သဖြင့်၊ သက်သက်မကျင့်။ သော စ၊ ထိုတရားမစောင့်၊ အပြောင့်အမှန်ကို၊ မကျင့်ကြံလိုသော သူသည်လည်း။ သုတေန၊ ကျမ်းဂန်အဝဝ၊ ဓမ္မအပေါင်းကို၊ ကောင်းစွာသိကျွမ်း နားလည်ခြင်းဖြင့်။ ကိံ ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ယော စ၊ အကြင်သူသည်လည်း။ ဇိတေန္ဒြိယော၊ စက္ခု စထေ၊ ဣန္ဒြေကို၊ မသွေနှိပ်နင်း၊ အောင်နိုင်ခြင်းသည်။ န ဘဝေ၊ မဖြစ်။ သော၊ ထိုဣန္ဒြေမပိုင်၊ မအောင်နိုင်သောသူသည်။ အတ္တနာ၊ အတ္တဘာဝ၊ ဇီဝိတဖြင့်။ ကိံ ၊ အဘယ်အကျိုးရှိပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ အကြင်သူသည် ပစ္စည်းဥစ္စာ ပြည့်စုံကြွယ်ဝပါလျက်လည်း ယုတ်မြတ်မဟူ တပါးသောသူတို့အားလည်း မပေးလှူ မစွန့်ကြဲ၊ မိမိလည်း မသုံးဆောင်။ ထိုသို့ မပေးလှူ မစွန့်ကြဲ မသုံးဆောင်သော သူသည် ကြွယ်ဝချမ်းသာသော ပစ္စည်းဥစ္စာဖြင့် အဘယ်မှာ အကျိုးရှိအံ့နည်း။ အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ပေသည်။

အကြင်သူသည် ကာယဗလ၊ ဉာဏဗလ၊ ဘောဂဗလဟု ဆိုအပ်သော အားသုံးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံပါလျက် မိမိအား ခွန်အားရှိသမျှ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်၍ ပျက်စီး

စေရန် အမြဲကြံသော ရန်သူကို သူတော်ကောင်းနှလုံး အမြဲသုံးသဖြင့် ပြန်လှန်၍ ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက်ခြင်းမပြု။ ထိုသို့ မိမိ၏ရန်သူကို ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်း မပြုသော သူသည် ပြည့်စုံသောခွန်အားဗလဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိပါအံ့နည်း။ အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ပေသည်။

အကြင်သူသည် ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ်ကို နှံ့စပ်သိမြင် ကျမ်းကျင် လိမ္မာခြင်း တည်းဟူသော ဗဟုသုတနှင့်ပြည့်စုံပါလျက် ကျင့်သင့်ကျင့်ရန် လမ်းမှန်သည့် ဘာသာတရားကို မေ့လျော့ ပေါ့စား တရားပျက်ကွက်သဖြင့် သက်သက် မကျင့် ကြံပေ။ ထိုသို့ တရားမစောင့် အခြောင့်အမှန်ကို မကျင့်ကြံသောသူသည် ကျမ်း ဂန်အဝဝ ဓမ္မအပေါင်းကို ကောင်းစွာ သိမြင်ခြင်းတည်းဟူသော ဗဟုသုတဖြင့် အဘယ်မှာ အကျိုးရှိတော့အံ့နည်း။ အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ပေသည်။

အကြင်သူသည် စက္ခု အစရှိသော ဣန္ဒြေတို့ကို အောင်မြင်အောင် မနှိပ် နင်းနိုင်။ ထိုသို့ မနှိပ်နင်းနိုင်သောသူသည် လူ၏အဖြစ်တည်းဟူသော အတ္တဘော ကို ရသဖြင့် အဘယ်မှာ အကျိုးရှိပါအံ့နည်း။ အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသာ ဖြစ် ပေသည် ဟူလို။

မျက်စဉ်း၊ တေးငို၊ ရေပေါက်သို့တူ ရှာဖွေစုံ

ထိုမှတပါးလည်း မိမိ၌ ရအပ်ပြီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့ကို နေရာကျ စီမံအားထုတ်၍ တိုးပွားအောင် မပြုလုပ်ဘဲ အမြဲတစေ သုံးဖြုန်း၍နေပါက တစစ ပြုန်းတီးသဖြင့် အချည်းနှီး ကုန်ဆုံးတတ်ကြောင်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ ပညာအတတ် နှင့် အရပ်ရပ် ကုသိုလ်မှုတို့ကို စုဆောင်း ဆည်းပူးရာတို့၌ ခြပုန်း သတ္တဝါနှင့် အခါခါ တတောက်တောက်အားဖြင့် တဖြောက်ဖြောက်ကျသော ရေပေါက် တို့ကို ပမာပြု၍ တဖြည်းဖြည်း စုဆောင်း ဆည်းပူးသင့်ကြောင်း ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အဉ္စနဿ ခယံ ဒိသ္မာ အစရှိသော ဂါထာတို့ကို မိန့်ဆို ပြန် လေ၏။

၁၀။ အဉ္စနဿ ခယံ ဒိသ္မာ၊ ဝမ္ပိကဿ စ သဉ္စယံ။
သဟိတံ ဒိဝသံ ကရေ၊ ဒါနဇ္ဈာယနကမ္မသု။

၁၁။ ဇလဗိန္ဒုနိပါတေန၊ ကမေန ပူရတေ သဋ္ဌော။
သ ဟေတု သဗ္ဗဝိဇ္ဇာနံ၊ ဓမ္မဿ စ ဓနဿ စ။

အဉ္စနဿ၊ မျက်စိကွက်ရေး၊ မျက်ကွင်းဆေး၏။ ခယဉ္စ၊ အနည်းငယ်သာ၊ အခါခါဖြုန်း၊ မကြာမကြာ သုံးသဖြင့်၊ ကုန်ဆုံးခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဝမ္ပိ- ကဿ၊ ခြပုန်းများစွာ၊ နည်းငယ်သာဖြင့်၊ ခါခါဆောင်ဖို့၊ ခြတောင်ပို့၏။ သဉ္စယဉ္စ၊ နွား၊ ကျွဲ၊ ဆင်၊ ပြောင်၊ အကောင်မက၊ ပမာဏရှိ၊ ပေါင်းစုမိခြင်းကို

လည်းကောင်း။ ဒိဿ၊ မျက်မြင်သီးသီး၊ ကြည့်ရှုပြီး၍။ ဒါနဇ္ဈာယနကမ္မေသု၊ ယုတ်မြတ်မရွေး၊ အမြဲပေးကမ်း၊ လှူအတန်းနှင့်၊ ကျမ်းဂန်သင်ကြား၊ စီးပွား ရှာမှု၊ အစုစုတို့၌^၁။ ဒိဝသံ၊ တနေ့တနေ့၊ တရွှေရွှေဖြင့်။ သဟိတံ၊ လောကုတ် လောကီ၊ နှစ်လီအကျိုး၊ ရှိစနိုးကို။ ကရေ၊ အားထုတ်တစေ၊ ပြုလုပ်ပေရာ၏။

ကမေန၊ တဖြည်းဖြည်းပင်၊ အယဉ်မပြတ်၊ အစဉ်စပ်သဖြင့်။ ဇလဗိန္ဒု- နိပါတေန၊ သေးငယ် ရေပေါက်၊ တတောက်တောက်ဖြင့်၊ တဖြောက်ဖြောက် ကျဘန်များသဖြင့်။ ဃဋ္ဌော၊ အိုးကြီးအိုးငယ်၊ အသွယ်သွယ်သည်။ ပူရတေ၊ အထက်သို့ကျ၊ မျက်နှာဝထိ၊ ရေဖြင့် ပြည့်၏။ သ - သော၊ ထိုရေစက်ရေပေါက်၊ တတောက်တောက်ဖြည့်၊ အိုးလုံးပြည့်ခြင်းသည်။ သဗ္ဗဝိဇ္ဇာနဉ္စ၊ သိသင့်သိရန်၊ သိဘို့မှန်အပ်၊ အတတ်မျိုးကုန်၊ အလုံးစုံတို့၏ လည်းကောင်း။ ဓမ္မဿ စ၊ သိအပ် ကျင့်အပ်၊ အားထုတ်အပ်ရာ၊ များစွာ သောင်းပြောင်း၊ ဓမ္မအပေါင်း၏ လည်း ကောင်း။ ဓနဿ စ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာ၏ လည်းကောင်း။ ဟေတု၊ ခဏခဏ၊ တစတစဖြင့်၊ တရွှေလုပ်၊ အားထုတ်တန်တန်၊ ကြိုးစားဖန်များသဖြင့်၊ မခြား အိုးနွယ်၊ တတ်ဖွယ် သိဖွယ်၊ ရဖွယ်ညွှန်ပြ၊ နိဒဿန အကြောင်း၊ ကောင်းကောင်း ကြီး ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မျက်စိ၌ လှပပြေပြစ်စေရန် အနည်းငယ် အနည်းငယ်သာ လိမ်းကျံ၍ မကြာမကြာ အခါခါ အသုံးပြုသဖြင့် နောက်ဆုံး၌ များစွာသော မျက်ကွင်းဆေး၏ ကုန်ခန်းခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ခြပုန်း တိရစ္ဆာန်တို့သည် အတန်ငယ် အတန်ငယ်သာ သယ်ယူ ဆောင်ကြဉ်းကြသဖြင့် ဆင်ကောင်၊ မြင်း ကောင်မျှမက ပမာဏရှိလောက်အောင် ခြတောင်ပို့၏ ကြီးကျယ်ခြင်းကို လည်း ကောင်း ထောက်ရှုဆင်ခြင်၍ ဒါန အစရှိသော ကုသိုလ်အစုစု ကောင်းမှု အရာ ရှာကို ပြုခြင်း၊ အတတ်ပညာ သင်ကြားခြင်း၊ စီးပွားဥစ္စာ ရှာမှီးခြင်း အမှုတို့၌ တနေ့တနေ့ တရွှေရွှေဖြင့် လောကီ၊ လောကုတ္တရာ နှစ်ဖြာသောအကျိုး ပွားတိုး မည့် အရာတို့ကို မကြာမကြာ အခါခါ အားထုတ်၍ ပြုလုပ်စုဆောင်းရမည်။

ထို့ပြင်လည်း တဖြည်းဖြည်းပင် အယဉ်မပြတ်ဘဲ အစဉ်စပ်သဖြင့် သေးငယ် သော ရေပေါက်တို့သည် တစက်တစက် တတောက်တောက် တဖြောက်ဖြောက် ကျပါများသဖြင့် အိုးကြီး၊ အိုးငယ် အသွယ်သွယ်တို့သည် အလွယ်ဖြင့် ပြည့်ခြင်း သို့ ရောက်ပေသည်။ ထိုသို့ တဖြည်းဖြည်း ရေပေါက်ကျသဖြင့် အိုး၏ မျက်နှာဝ သို့ ထိရောက်ရုံမျှမက တစတစအားဖြင့် ပြည့်လျှံ၍ ကျခြင်းသည် အလုံးစုံသော အတတ်ပညာမျိုးတို့၏ လည်းကောင်း၊ ဘာသာတရား၏ လည်းကောင်း၊ ပစ္စည်း

၁။ အချို့ဟိန္ဒူနိဿယများ၌ကား ‘ကမ္မ’အရ “ဒါနနှင့်အဇ္ဈာယနမှတစ်ပါး အခြားအမှု များ”ဟု ပြန်ကြ၏။

ဥစ္စာ ရတနာ၏ လည်းကောင်း၊ ခဏခဏ တစတစဖြင့် တရွရွ ပြုလုပ်၍ ကြိုးစား အားထုတ်ပါမူ ကေန္တ ပြည့်စုံနိုင်ရန် ရှိသည်၏အဖြစ်ကို နည်းကောင်းညွှန်ပြသော နိဒဿန အကြောင်း ဖြစ်ပေသည်။ လောက၌ မတတ်နိုင် မသိနိုင် မရနိုင်သော အရာဟူ၍ မရှိ။ ဤအရာ၌ သေးငယ်သော ရေပေါက် တစက်စက် ကျဖန်များ သဖြင့် အိုးကြီး၊ အိုးငယ်တို့ ရေပြည့်လျှင်ခြင်းကို ပမာထား၍ အတတ်ပညာနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာ အစရှိသော အရာတို့ကို ရှာမှီးစုဆောင်းရာ၌ မဆုတ်မနစ်ဘဲ အား သစ်မယုတ် တဖြည်းဖြည်း ပြုလုပ်ရမည် ဟူလို။

ဤသို့လျှင် ဝဒ္ဓမာန ကုန်သည်သည် ရှေးသူဟောင်းတို့၏ အစဉ်အလာ ပမာ ပမည်း ထုံးနည်းအရပ်ရပ် ဆုံးမညွှန်ကြားအပ်သည်တို့ကို ဆင်ခြင် စဉ်းစား နှလုံးထား၍ တခုသော ကုန်တင်လှည်းကြီးကို ကုန်အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ပြည့်စေ၍ သံဇီဝက မည်သော နွားလားနှင့် နန္ဒက မည်သော နွားလားတို့ကို ကစေလျက် ကသ္မိရတိုင်းသို့ ရှေးရှု ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရန် သွားလေ၏။ ထို့ ကြောင့်ပင်လျှင် နိတိကျမ်းတတ် ဆရာမြတ်တို့သည်—

၁၂။ ကောတိဘာရော သမတ္တာနံ၊ ကိံ ဒူရံ ဗျဝသာယိနံ။
ကော ဝိဒေသော သဝိဇ္ဇာနံ၊ ကော ပရော ပိယဝါဒိနံ—

ဟူ၍ မိန့်ဆိုတော်မူကြကုန်၏။

သမတ္တာနံ၊ ကာယ ဉာဏ၊ ဗလနှစ်ပါး၊ စွမ်းပကားရှိ၊ အားအင်ပြည့်ကုန်သော သူတို့အား။ အတိဘာရော၊ အလွန်အကျွံ၊ ဝန်လေးသောအရာ ဌာနမည်သည်။ ကော အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိပါတော့အံ့နည်း။ နတ္ထေဝ - နတ္ထိဝေ၊ ဘယ်ချိန် ဘယ်ခါ၊ ဘယ်နေရာ၊ ဘယ်ဌာနမှာမှ၊ ဘာမျှမရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဗျဝသာယိနံ၊ မတူနဲ့မဆုတ်၊ အားပါးထုတ်၍၊ ပြုလုပ်စွန့်စားလေ့ ရှိကုန်သော သူတို့အား။ ဒူရံ၊ မမှီမကမ်း၊ မလှမ်းမရောက်နိုင်ဟု ဆိုလောက်ဖို့အရေး၊ ဝေးသောအရာဌာန သည်။ ကိံ အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိပါတော့အံ့နည်း။ နတ္ထေဝ - နတ္ထိဝေ၊ စင်စစ်ကေန်၊ အမှန်မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ သဝိဇ္ဇာနံ၊ ပညာအတတ်၊ အရပ်ရပ်ကို၊ နဲ့ စပ် သိမြင်၊ သင်ကြားတတ်မြောက်ကုန်ပြီးသော သူတို့အား။ ဝိဒေသော၊ စားရေး သောက်ရေး၊ နေထိုင်ရေးကို၊ တွေးဆကြောက်ရွံ့၊ မနေခံရန်၊ နိုင်ငံထူးခြား၊ တပါးသော အရပ်မည်သည်။ ကော အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း။ နတ္ထေဝ - နတ္ထိဝေ၊ ကိုယ်တွင်သိအပ်၊ တတ်အပ်ပညာ၊ စုံလင်ပါ၍၊ ဘယ်ချိန် ဘယ်ခါ၊ ဘယ်နေရာ ဘယ်ဌာနမျှ၊ မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ပိယဝါဒိနံ၊ တွေ့မြင်သမျှ၊ ဘဝင်ကျအောင်၊ ပိယဝါစာ၊ နှုတ်လျှာပြေပြစ်၍၊ ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ဆိုတတ်ကုန်သောသူတို့အား။ ပရော၊ သူစိမ်းသွင်သွင်၊ မခင်မင် မနှစ်သက်၊ မစုံမက် မသနား၊ တပါးသောသူမည်သည်။ ကော အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာ

ရှိပါတော့အံ့နည်း။ နတ္ထေဝ - နတ္ထိဝေ၊ တွေ့မြင်သမျှ၊ မိဘ သားချင်း၊ ဆွေရင်း မျိုးချာ၊ ပမာအသွင်၊ လွန်ချစ်ခင်ကြသဖြင့်၊ ပြင်ပသူစိမ်းဟူ၍ ဆိုလောက် ဖို့ရာ၊ ဘယ်နေရာ ဘယ်ဌာနမဟူ၊ ဘယ်သူမျှ မရှိသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ ကာယဗလ၊ ဉာဏဗလ တည်းဟူသော အစွမ်း သတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသောသူအား အလွန်အကျွံ ဝန်လေးသော အရာဟူ၍ အဘယ် မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း၊ မည်သည့်အခါ မည်သည့်ဌာန မည်သည့်အရာမျှ မရှိသည် သာ ဖြစ်ပေသည်။ မတုန်မဆုတ် အားထုတ်စွန့်စားလေ့ရှိကုန်သောသူတို့အား မမှီမကမ်းနိုင် မလှမ်းမရောက်နိုင်လောက်အောင် ဝေးကွာသော အရာဌာန မည်သည် အဘယ်မှာရှိပါတော့အံ့နည်း၊ မည်သည့်အခါ မည်သည့်ဌာန မည်သည့် အရာမျှ မရှိသည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ အသက်မွေးကြောင်းဖြစ်သော အတတ် ပညာတို့ကို ကောင်းစွာတတ်မြောက်ပြီးသော သူတို့အား စားရေးသောက်ရေး နေထိုင်ရေးကို တွေးတော ကြောက်ရွံ့၍မနေဝံ့သော ဒေသထူးခြား တပါးသော အရပ်ဟူ၍ အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း၊ မည်သည့်အခါ မည်သည့်ဌာနမျှ မရှိသည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ တွေ့မြင်သမျှသော သူတို့ကို ဘဝင်ကျအောင် ပိယ ဝါစာဖြင့် နှုတ်လျှာပြေပြစ်၍ ချစ်ဖွယ်သောစကားကို ဆိုတတ်ကုန်သော သူတို့ အား သူစိမ်းပြင်ပြင် မခင်မင် မနှစ်သက် မစုံမက် မသနားဘဲ တပါးသောသူ မည်သည် အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း၊ မည်သည့်နေရာ မည်သည့်ဌာနမဟူ မည်သူမျှ မရှိသည်သာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဝဒ္ဓမာန ကုန်သည်သည် မတုန်မဆုတ် အားထုတ် စွန့်စား ၍ ဝေးလှစွာသော ကသ္မိရတိုင်းသို့ ရှေးရှု ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရန် သွားပေ သည်။

ကြောက်ဖိတ်ကို နယ်ရှား၍ စွန့်စားလုပ်ကိုင်ဆင့်ပုံ

ထိုသို့ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရန် သွားသည်ရှိသော် လမ်းခရီးအကြား သုဒ္ဓရဂ မည်သော တောကြီး၌ သံဇီဝကန္တားလားသည် ခြေကျိုး၍ မြေကြီး၌ လည်းကျ လေ၏။ ထိုသို့ လည်းရာ ဝဒ္ဓမာနကုန်သည်သည် ဤအကြောင်းကို တွေ့မြင်ရ သဖြင့် ဆင်ခြင် စဉ်းစားပြန်သည်မှာ—

၁၃။ ကရောတု နာမ နိတိညူ၊ ဗျဝသာယမိတော တတော။
ဖလံ ပုန တဒေဝဿ၊ ဝိမိနော မနသိဋ္ဌိတံ။
တထာ ဟိ—

၁၄။ ဝိမှယော သဗ္ဗထာ ဟေယော၊ ပစ္စုဟော သဗ္ဗကမ္မနံ။
တသ္မာ ဝိမှယမောသဇ္ဇ၊ သာဓုသိဒ္ဓိ ဝိဓိယတေ—

ဟူ၍ ဆင်ခြင် စဉ်းစားလေ၏။

နီတိည၊ နည်းလမ်းမြင်သိ၊ ပညာရှိသည်။ ဣတော - တတော၊ ဤမှ ထိုမှ။ ဗျဝသာယံ၊ မတုန့်မယုတ်၊ မဆုတ်မရှား၊ စွန့်စားဆောင်ရွက်ခြင်းကို။ ကရောတု နာမ၊ ကြိုးပမ်းအားထုတ်၍၊ ပြုလုပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ပုန၊ တဖန်။ အဿ၊ ထိုကြိုးပမ်းအားထုတ်၊ ပြုလုပ်ခြင်း၏။ ယံဖလံ၊ အကြင် ဖြစ်မြောက်ပေါ်ရိုး၊ တစုံတခုသောအကျိုးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဒေဝ၊ ထိုမတုန့်မဆုတ်၊ အားထုတ်၍သာ ဖြစ်ပေါ်လာသော အကျိုးသည်ပင်လျှင်။ ဝိဓိနော၊ သတ္တဝါနှင့် ကပ္ပါကို ပြုပြင်၍ စီရင်ဖန်ဆင်းတတ်သော ကံ၏။ ဝါ၊ ဗြဟ္မာမင်း၏။ မနသိ၊ စိတ်၌။ ဌိတံ၊ အကျိုးပေးရန်၊ ရည်သန်တည်နေသော။ ဖလံ၊ ကေနမလ္လံ၊ အမြဲစင်စစ်၊ အကျိုးဖြစ်ပေ၏။

တထာဟိ - တတောဝေ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ သဗ္ဗကမ္မာနံ၊ အလုံးစုံကိုစွဲ၊ ဟူသမျှ တို့၏။ ပစ္စုဟော၊ ဆီးတားနှောက်ယှက်၊ ကန့်ကွက်တန်တန်၊ ဘေးရန်ဟု ဆိုအပ်သော။ * ဝိမ္ပယော၊ စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့၊ တုန့်ဆုတ်မခန့်၊ စိတ်မသန့်သည်၏ အဖြစ်ကို။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းဖြာဖြာ၊ ခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဟေယော၊ လွတ်လွတ်ကင်းကင်း၊ ခဏခြင်းဖြင့်၊ အလျှင်းပယ်စွန့်ထိုက်၏။ တဿ၊ ထိုသို့လုံးဝအလျှင်း၊ ပယ်ထိုက်ခြင်းကြောင့်။ ဝိမ္ပယံ၊ စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့၊ တုန့်ဆုတ်မခန့်၊ စိတ်မသန့်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဩသဇ္ဇ၊ လွတ်လွတ်ကင်းကင်း၊ ခဏခြင်းဖြင့်၊ အလျှင်းပယ်စွန့်၍။ သာဓုသိဒ္ဓိ၊ ပြုထိုက်သမျှ၊ ကိုသုံ့ကိစ္စဝယ်၊ မပယ်မလှန်၊ အကြံမထောက်၊ ခရီးရောက်၍၊ ပြီးမြောက် ပြည့်စုံစေခြင်းကို။ ဝိဓိယတေ၊ ကောင်းစွာ တည်ထိုင်၍၊ စီရင်ပြုလုပ်ရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ ကြီးပွား တိုးတက်စေတတ်သော နည်းလမ်း စည်းကမ်းတို့၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်သည် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုး၍ အကျိုးပေးမည်ဖြစ်သော အရာဌာနတို့၌ နည်းလမ်းကို ရှာကြံ၍ မတုန့်မဆုတ်ဘဲ စီမံအားထုတ် ပြုလုပ်မြဲသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ မတုန့်မဆုတ် အားထုတ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော အကျိုးသည် အခြားမဟုတ်၊ သတ္တဝါတို့နှင့် ကပ္ပါကို ပြုပြင် စီရင်တတ်သော ကံ၏အကျိုးပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဝါ၊ ထိုကံ၏ အကြောင်းကို ကောင်းစွာ နားမလည်ကြသော အညတိတ္ထိယတို့၏ အလိုအားဖြင့် သတ္တဝါနှင့် ကပ္ပိလောကကို ဖန်ဆင်းသော ဗြဟ္မာမင်း၏ စိတ်၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အကျိုးပေးရန် ရည်သန်၍ ထားပြီးဖြစ်သော အကျိုးပင် ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် လောက၌ အလုံးစုံသော ပြုဘွယ်ကိစ္စ ဟူသမျှတို့၏ အနှောက်အယှက် အဆီးအတားဟု ဆိုအပ်သော ကိစ္စတစုံတခုကို ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်မည်ရှိရာ ဤအရာကို ဤသို့ပြုလုပ်က သင့်လျော်မှ သင့်လျော်ပါ

* ဝိမ္ပယော စိတ္တဿ ပရိယာကုလတာ (ဋီကာ)

မည်လော၊ ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါမည်လောဟု စိုးရိမ်သောက အကြောင့်ကြ အားကြီး သဖြင့် အနည်းနည်း အတွေးအခေါ်များလျက် မစွန့်စားဝံ့ ကြောက်ရွံ့ တွန့်ဆုတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော စိတ်၏ အနှောက်အယှက် ဖြစ်ခြင်းကို မည်သည့် အခါမှ မဖြစ်စေဘဲ လွတ်လွတ်ကင်းကင်း ရှင်းလင်းစွန့်ပယ်ထိုက်၏။ ထိုသို့ စွန့်ပယ်ထိုက်ခြင်းကြောင့် ဤကဲ့သို့သော စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့ တွန့်ဆုတ်မခန့် စိတ်မသန့်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော အနှောက်အယှက်မျိုးကို မည်သည့်အခါမှ မဖြစ် စေဘဲ လွတ်လွတ်ကင်းကင်း ခဏခြင်းဖြင့် အလျင်းပယ်စွန့်၍ ပြုသင့် ပြုထိုက် သော မိမိ၏ကိစ္စကို လုံးဝအမှန် အကြံမထောက် ခရီးရောက်၍ ပြီးမြောက် ပြည့်စုံအောင် စီမံဆောင်ရွက်ရမည် ဟူလို။

ဤသို့ ကြံစည်စဉ်းစား နှလုံးထားပြီးလျှင် သံဇီဝကမည်သော နွားလားကို ထိုအရပ်၌ စွန့်လွှတ်ခဲ့၍ ဝဒ္ဓမာနကုန်သည်သည် တဖန် ဓမ္မပုရမည်သော မြို့သို့ မိမိကိုယ်တိုင် သွားပြီးလျှင် ခုန်အားဗလနှင့် ပြည့်စုံသော နွားတကောင်ကို ယူဆောင်ခဲ့၍ ကုန်လှည်း၌ ကပြီးလျှင် မိမိ၏ခရီးကို ဆက်လက်၍ သွားလေ၏။

ထိုသို့ စွန့်လွှတ်၍ သွားခြင်းကြောင့် သံဇီဝကမည်သော နွားလားသည် လည်း ဖြစ်တတ်သမျှဖြင့်ပင်လျှင် သုံးခုသော ခွါတို့ဖြင့် လေးလံစွာသော ရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို ဆောင်ကြဉ်းလျက် တကောင်တည်းသာလျှင် ထိုအရပ်၌ နေရစ်ခဲ့ရရှာလေ၏။

သေရမည့်ဘေးကို ကြံတွေးမကြောက်သင့်ပုံ

ထိုသို့ သံဇီဝက နွားလားသည် ကိုယ်အင်္ဂါ ချို့ယွင်းသဖြင့် တကောင်ချင်း ချင်း တောမြိုင်တွင်း၌ သခင်၏စွန့်ပစ်ခြင်းကို ခံရပါသော်လည်း “သေကံမရောက် သက်မပျောက်” ဆိုဘိသကဲ့သို့ ဇီဝိန်မကြွ သက်မသေဘဲ ကြာရှည်စွာ နေရပေ သည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ပညာရှင်အပေါင်းတို့သည် နိမ္မဂ္ဂဿ မဟဏ္ဏဝေ အစရှိသော ဂါထာ စကားရပ်တို့ကို တပ်အပ်သေချာ မိန့်မှာတော်မူခဲ့ကြ ပေသည်။

၁၅။ နိမ္မဂ္ဂဿ မဟဏ္ဏဝေ၊ ပဗ္ဗတာ ပတိတဿ စ။
သပ္ပေနာပိ ဒဠဿ စ၊ ရက္ခတိ ကမ္မသေသာယု။

မဟဏ္ဏဝေ၊ ကြီးကျယ်နက်ရှိုင်း၊ လှိုင်းဂရက်ကြမ်း၊ ပင်လယ်စခန်း၌။ နိမ္မဂ္ဂဿ စ၊ ခုန်ချသက်ဆင်း၍၊ သေတွင်းသေရာ၊ သေပေါက်ရှာသဖြင့်၊ ရေမှာ နစ်မြုပ်သော သူအားလည်းကောင်း။ ပဗ္ဗတာ၊ အာကာစနှင့်စွင့်၊ မြင့်မောက် မားမား၊ တောင်ထိပ်ဖျားမှ။ ပတိတဿ စ၊ တိမ်းပါးချွတ်ချော်၊ မတော်တဆ၊ လိမ့်၍ကျသော သူအားလည်းကောင်း။ သပ္ပေနာပိ၊ ငန်းပြောက် ငန်းကြား၊ နဂါးအမျိုး၊ မြွေဆိုး မြွေဟောက်သည်လည်း။ ဒဠဿ စ၊ ခဏမဆိုင်း၊ ပိုင်းပိုင်း

လဲအောင်၊ ကိုက်ခဲအပ်သော သူအားလည်းကောင်း။ ကမ္မသေသေ၊ ရှေးအတိတ် မှန်၊ ပြုစီမံသည့်၊ ကံကြွင်းတရား၊ ရှိပါငြားမှု။ အာယု၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ ခေါ်ထွေ တချက်၊ သူ့အသက်သည်။ ရက္ခတိ၊ မသေမပျောက်၊ စောင့်ရှောက်လျက်ပင်၊ ရှင်၍ တည်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မိမိကိုယ်ကို သေလိုလှသဖြင့် အလွန် နက်ရှိုင်း ကျယ်ဝန်းလှ စွာသော မဟာသမုဒ္ဓရာ၏ အတွင်းသို့ ခုန်ချသက်ဆင်းသဖြင့် ဖြစ်စေ၊ မတော် တဆ လိမ့်၍ကျသဖြင့်ဖြစ်စေ ရေ၌နစ်မြုပ်သော သူအားလည်းကောင်း၊ မြင့်လှ စွာသော တောင်ထိပ်မှ ကျသော သူအားလည်းကောင်း၊ အဆိပ်ပြင်းထန်လှစွာ သော မြေဆိုး မြေဟောက်တို့ ကိုက်ခဲအပ်သော သူအားလည်းကောင်း ကံစွမ်း ကံဟုန် မကုန်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး အသက်မသေနိုင်ရာပေ ဟူလို။

အပရဉ္စ—

၁၆။ နာကာလေ မိဃတေ ဇန္တု၊ ဝိဒ္ဓေါ သရသတေဟိပိ။
ကုသဂ္ဂေနေဝ သမ္ဗုဋ္ဌော၊ ပတ္တကာလော န ဇီဝတိ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ဇန္တု၊ သတ္တဝါကို။ သရသတေဟိ၊ ဆိပ်လူး ထက်စွာ၊ မြှားအရာတို့ဖြင့်။ ဝိဒ္ဓေါပိ၊ မသေမချင်း၊ ဇီဝိန်ကိုခွင်းမည်ဟု၊ အတင်း မပြတ်၊ ပစ်၍ပင် သတ်အပ်ပါသော်လည်း။ အကာလေ၊ သေချိန်မတန်၊ သေကံ မရောက်သည်ရှိသော်။ န မိဃတိ ဧဝ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ မချုပ်ကြွဘဲ၊ တည်မြဲ တည်လျက်၊ အသက်မသေရသည်သာလျှင်တည်း။ ပတ္တကာလော၊ သေချိန်တန် မြောက်၊ သေကံရောက်ပါမှုကား။ ကုသဂ္ဂေနေဝ၊ သမန်းမြက်ဖျားဖြင့်ပင်လျှင်။ သမ္ဗုဋ္ဌောပိ၊ မကြီးမကျယ်၊ အနည်းငယ်မျှ၊ ရှုန ထိခိုက်ခြင်းဖြင့်လည်း။ နဇီဝတိ၊ ခန္ဓာ နာမ်ရုပ်၊ ဇီဝိန်ချုပ်လျက်၊ အသက်မရှင်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုမှတပါးလည်း လောက၌ သတ္တဝါ တဦးတယောက်ကို အလွန်တရာ သေစေလိုလှသဖြင့် အဆိပ်လူးအပ်သော အရာမကသောမြှားတို့ဖြင့် မသေမချင်း ဇီဝိန်ကိုခွင်းမည်ဟု အတင်းမပြတ် ပစ်၍ပင် သတ်ပါသော်လည်း သေချိန်မတန် သေကံမရောက်သည်ရှိသော် မသေပျောက်ဘဲ ရှင်မြဲရှင်သည် သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ အကယ်၍ သေချိန်တန်သဖြင့် သေကံဆိုက်ရောက်ပါမှု သမန်းမြက်ဖျားဖြင့် အသားကိုရှုကာမျှဖြင့်ပင်လျှင် ဝိညာဉ်ချုပ်ပျက်၍ အသက် သေဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ရာပေသည် ဟူလို။

ယတော—

၁၇။ အရက္ခိတံ တိဋ္ဌတိ ကမ္မရက္ခိတံ၊
 သုရက္ခိတံ ကမ္မဟတံ ဝိနဿတိ။
 ဇီဝတျနာထောပိ ဝနေ ဝိသဇ္ဇိတော၊
 ကတပ္ပယုတောပိ ဂဟေ န ဇီဝတိ။

(ဝံသဋ္ဌဂါထာ)

ယတော၊ အကြံကြောင့်။ အရက္ခိတမ္ပိ၊ သတိမချုပ်၊ မစောင့်ရှောက်အပ်သော်လည်း။ ကမ္မရက္ခိတံ၊ ရှေးအတိတ်ကံ၊ စီမံစောင့်ရှောက်အပ်ပါမူကား။ တိဋ္ဌတိ၊ ဇီဝိန်မကြွ၊ သက်မသေဘဲ၊ တည်မြဲတည်နေရ၏။ သုရက္ခိတမ္ပိ၊ မသေပျောက်ရန်၊ ကြောင်းတန်တန်ဖြင့်၊ စီမံပြီးကာ၊ စောင့်ရှောက်အပ်ပါသော်လည်း။ ကမ္မဟတံ၊ ရှေးအကြောင်းမှန်၊ အတိတ်ကံသည်၊ စီမံနှိပ်စက်အပ်ပါမူကား။ ဝိနဿတိ၊ မတည်လုံးလုံး၊ အသက်ပြုန်း၍၊ ဆုံးရှုံးပျက်စီးသည်သာလျှင်တည်း။ တတော၊ ထို့ကြောင့်။ ဝနေ၊ လူသူမနီး၊ စိမ့်ကြီးမြိုင်လမ်း၊ တောစခန်း၌။ ဝိသဇ္ဇိတော၊ ရှေးအတိတ်ကံ၊ ဆိုးညစ်ဟန်ကြောင့်၊ အပစ်ခံရသည်ဖြစ်၍။ အနာထောပိ၊ တွယ်တာကိုးကား၊ အားထားမှီခိုရာပင်မရှိသော်လည်း။ ဇီဝတိ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ မချုပ်ကြွဘဲ၊ တည်မြဲတည်လျက်၊ အသက်မသေရသည်သာလျှင်တည်း။ ဂဟေ၊ ကိုယ်၏စံရာ၊ ကိုယ့်ဂေဟာ၌။ ဝသန္တော၊ နှစ်သက်ချမ်းသာ၊ လွန်စွာပျော်မွေ့၊ ပြကတေ့တည်နေလျက်။ ကတပ္ပယုတောပိ၊ မသေဘို့ရေး၊ ဆေးဝါးလုံလ၊ ပယောဂဖြင့်၊ ကုမကြည့်ရှု၍၊ ပြုစုအားထုတ်ခြင်းရှိပါသော်လည်း။ နဇီဝတိဝေ၊ ခန္ဓာနာမ်ရုပ်၊ ဇီဝိန်ချုပ်လျက်၊ အသက်သေရသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အသက်မသေစေရန် မိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာ မစီမံ မစောင့်ရှောက်အပ်သော်လည်း ကံစောင့်ရှောက်အပ်သည်ရှိသော် အသက်မသေဘဲ တည်မြဲ တည်နိုင်ရာ၏။ အသိတရား ကောင်းစွာထားလျက် အသက်မသေစေရန် ဆေးဝါးပယောဂ လုံလအတန်တန်တို့ဖြင့် စီမံစောင့်ရှောက်အပ်ပါသော်လည်း ရှေးအတိတ်အစုက ပြုခဲ့သည့် ကံဆိုးသည် တိုးဝင်၍ အတင်းနှိပ်စက်ခြင်းပြုပါမူ မည်သူမျှ မခံရပ်နိုင်ဘဲ သေရမြဲဓမ္မတာပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် လူသူမနီးသော တောကြီးမြိုင်ရပ်၌ စွန့်ပစ်အပ်သည်ဖြစ်၍ မှီခိုအားထားရာပင် မရှိသော်လည်း မိမိ၏ ရှေးအတိတ် ဘဝဟောင်းမှ အကြောင်းကံထောက်ပံ့က မသေရဘဲ ရှင်မြဲရှင်သည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ မိမိ၏ ပကတိ တည်နေရာဖြစ်သော တိုက်တာ အိမ်ရာတို့၌ ချမ်းသာစွာနေထိုင်လျက် အသက်ရှည်စေခြင်းငှါ စိန်နှင့်ဆေးဒန်း

ဗဟန်းဖြူ ဗဟန်းဝါ အစရှိသော ဓာတ်ဆေးအမျိုးမျိုး ငြုတ် ပိတ်ချင်း လေးညှင်း ဇာတိပျိုလ် အစရှိသော ဘယဆေး အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် စီမံဖော်စပ်အပ်သော ရသာယနဆေး အာယုဓနဆေး အဖုံဖုံတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနှိပ်သည် အနင်း သည် အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့်လည်းကောင်း ကောင်းစွာကြည့်ရှု၍ ကုမလျက်တစေ အမြဲ ပင်နေပါသော်လည်း ရှေးအတိတ်ကံဖယ်က အလွယ်နှင့် သေတတ်ပေသည် ဟူလို။

ထို့နောက် နေ့ရက်ရှည်ကြာ ကာလမြင့်လတ်သော် သံဇီဝကမည်သော နွား လားသည် မိမိအလိုအတိုင်းသာလျှင် အစာအာဟာရတို့ကို စားသောက်နေထိုင် ရ၍ ကိုယ်ကာယလည်းဝပြိုး အားခွန်ဗလလည်း တိုးသဖြင့် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက် စွာ တော၌လှည့်လည်၍ မြူးတူးရှင်လန်းလျက် အားစွမ်းပြသော မြည်တုန်ခြင်း ဖြင့် ပြင်းစွာ မြည်တုန်လေ၏။

ထို့တော့၌ ခွန်အားဗလနှင့်ပြည့်စုံသော ပိင်္ဂလက မည်သော ခြင်္သေ့ မင်းသည် တဖက်သော ရန်သူတို့သည် မိမိကို မအောင်စွမ်း မလွှမ်းမိုးနိုင်သည်ဖြစ်၍ သားအပေါင်းတို့၏အရှင် ဘုရင်မင်းအဖြစ်ကို ခံယူကာ စံစားလျက် နေလေ၏။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်—

၁၈။ နာဘိသေကော န သင်္ခါရော၊ ကတော သီဟဿ မိဂေဟိ။

ဝိက္ကမာဇိတရာဇဿ၊ သယမေဝ မိဂိန္ဒြတာ—

ဟူ၍ နိတိ ဓမ္မသတ် ကျမ်းဂန်တတ်ဆရာတို့ မိန့်မှတ်တော်မူခဲ့ကြပေသည်။

သီဟဿ၊ သားများသေ၌နင်း၊ ခြင်္သေ့ မင်းအား။ မိဂေဟိ၊ အပေါင်းများစွာ၊ သားတကာတို့သည်။ အဘိသေကော၊ ဘုရင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးခေါင်းဦးထိပ်၌၊ ဘိသိက် သွန်းလောင်းခြင်းကို။ နကတော၊ ကြံစည်အားထုတ်၊ မပြုလုပ်အပ်။ သင်္ခါရော၊ ငါတို့အရှင်၊ သခင်ပေတည်းဟု၊ ဘုရင်မြှောက်ခြင်း အမှုကိုလည်း။ နကတော၊ ကြံစည်အားထုတ်၊ မပြုလုပ်အပ်။ ဝိက္ကမာဇိတရာဇဿ၊ အားအင် ကြီးမား၊ တဖက်သားရန်၊ မလှန် မတွန်းနိုင်သည့်အရှင်၊ သားတကာတို့၏ဘုရင် ဖြစ်သော။ သီဟဿ၊ သားတို့သေ၌နင်း၊ ခြင်္သေ့ မင်းအား။ သယမေဝ၊ လျောက် လျားနဂိုရ်၊ မိမိအလိုလိုသာလျှင်။ မိဂိန္ဒြတာ၊ ကြီးမားတန်ခိုး၊ သားအမျိုးကို၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်သို့။ ယာတိ၊ မည်သူတဦးတယောက်၊ မတင်မြှောက်ဘဲ၊ အလိုလိုသာလျှင် ရောက်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ခြင်္သေ့ မင်းအား သားများအပေါင်းတို့သည် ဘုရင်ဖြစ်စေ ခြင်းအကြောင်းဖြင့် ဦးခေါင်း ဦးထိပ်၌ ဘိသိက်သွန်းလောင်းခြင်းကိုလည်း မပြုလုပ်အပ်၊ ဤအရှင် ခြင်္သေ့ မင်းကို ငါတို့၏အရှင် ဘုရင်အဖြစ်သို့ တင်မြှောက် ကြအံ့ဟု စည်းဝေးတိုင်ပင်၍ ဘုရင်မြှောက်ခြင်းကိုလည်း မပြုလုပ်အပ်။ စင်စစ် မှာမူကား အားအင်ကြီးမားလှသဖြင့် တဖက်သား ရန်သူတို့သည် မခုခံ မတွန်း

လှန်နိုင်သည့် အရှင်ခြင်္သေ့မင်းအား မည်သူတဦးတယောက်မျှ မတင်မြှောက်ရဘဲ မိမိအလိုအလျောက်သာလျှင် ဘုရင်အဖြစ်သို့ ရောက်ပေသည်ဟူလို။

ထိုခြင်္သေ့မင်းသည်လည်း တနေ့သ၌ ရေငတ်လှသဖြင့် ယမုနာမြစ်ကမ်းသို့ ရေသောက်ရန် သွားလေ၏။ ထိုသို့သွားရာ ခြင်္သေ့မင်းသည် ထိုယမုနာမြစ်ကမ်း နား၌ ရှေးအခါကာလက တကြိမ်တခါမျှ မကြားဘူးသော မိုဗ်းချုန်းသံကဲ့သို့ မြေကြီးပြိုကွဲလှစွာမင်း ကမ်းလုံးသိမ့်သိမ့် ခြိမ်းခြိမ်းမြည်ဟည်း ပဲ့တင်တီးလျက် တခဲ နက်မြည်တုန်သော သံဇီဝကန္တာရလား၏ အသံကိုကြားလေ၏။ ထိုအသံကိုကြား ရခြင်းကြောင့် ခြင်္သေ့မင်းသည် ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်သဖြင့် ရေကိုမသောက်ဘဲ ဆုတ်နစ်၍ မိမိနေရာသို့ ပြန်လည်ခွဲပြီးလျှင် ဤအသံသည် မည်သည့်အသံဖြစ်လေ သနည်းဟု စဉ်းစားဆင်ခြင်၍ ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေလေ၏။

ခြင်္သေ့မင်း၏ ဤကဲ့သို့ ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေသောအခြင်းအရာကို ထိုခြင်္သေ့မင်း၏ မင်းတိုင်ပင် ပြည်ထဲရေးအမတ်ကြီးတို့၏သားဖြစ်ကြကုန်သော ကရဋ္ဌကမည်သော မြေခွေးနှင့် ဒမနကမည်သော မြေခွေးတို့သည် တွေ့မြင်ကြလေ၏။ ထိုသို့မြင်လတ် သော် ဒမနကမြေခွေးသည် ကရဋ္ဌကမည်သော မြေခွေးအား ဤသို့ဆိုလေ၏— “အိုအဆွေ ကရဋ္ဌက....ရေမှတ်သိပ်သော ငါတို့၏အရှင် ခြင်္သေ့မင်းသည် ရေကို မသောက်မူ၍ အဘယ်ကြောင့် ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်လျက် ထိုင်းမှိုင်းနဲ့ နွေးစွာ တည်နေလေဘိသနည်း”ဟု မေးမြန်းပြောဆိုလေ၏။

ထိုသို့ပြောဆိုရာ ကရဋ္ဌကမြေခွေးက ဤသို့ဆိုလေ၏။ မိတ်ဆွေ ဒမနက.... ငါတို့သည် မိမိတို့၏အလိုအလျောက် ခြင်္သေ့မင်း၏အထံသို့ ဝင်ရောက်ခစားရန် အလျင်းမသင့်ချေ။အကယ်၍ ဝင်ရောက်ခစားခဲ့သည်ဖြစ်အံ့၊ ယင်းသို့ မိမိတို့အလို အလျောက်ဝင်ရောက်ခစားခဲ့သည်ရှိသော် ငါတို့အား ထိုခြင်္သေ့မင်း၏အကြောင်း အရာ အဖြစ်အပျက်တို့ကို စုံစမ်းကြည့်ရှုရခြင်းဖြင့် ငါတို့မှာ အဘယ်အကျိုးရှိပါ တော့အံ့နည်း၊ အကြောင်းကို ပြဆိုဦးအံ့၊ ဤခြင်္သေ့မင်းသည် ကြောင့်ကြဗျာပါရ မရှိမူ၍ ပကတိငြိမ်သက်စွာ နေရခြင်းကြောင့် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ငါတို့ကို အလေးမပြု ဂရုမစိုက်ဘဲ မထိမဲ့မြင် ပြုလုပ်၍ထားသဖြင့် ငါတို့မှာ ကြီးကျယ်စွာသော ဒုက္ခကို ခံစားခဲ့ရချေပြီ မဟုတ်ပါလော။ ထို့ကြောင့် ယင်းသို့ ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိပါအံ့နည်း၊ အပါးသို့ ဝင်ရောက်ခစားရန်ပင် အလျင်းမသင့်လျော်ချေ။

အစေခံသူခစားတို့၏အပြစ် များပြားပုံ

ဤသို့ ပြောဆိုပြီးလျှင် သူတပါးတို့၏ အထံ၌ ခ,ယ ဝပ်တူး၍ သူခစား ပြုလုပ်ရခြင်း၏ အပြစ်တို့ကို ပြပြန်လိုရကား သေဝယာ နေမိစ္ဆေဟိအစရှိသော အောက်ပါဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆို ပြောပြလေ၏။

၁၉။ သေဝယာ ဓနမိစ္ဆေဟိ၊ ဘဋ္ဌေဟိ ပဿ ယံ ကတံ။
သတန္တိ ယံ သရီရဿ၊ မူဠေဟိ တမ္ပိ ဟာရိတံ။

သေဝယာ - သေဝယကမ္မေန၊ အရှင်ထံပါး၊ ခစားဆည်းကပ်၊ မှီဝဲအပ်သော အမှုဖြင့်။ ဓနံ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာကို။ ဣစ္ဆေဟိ၊ မက်မောခင်မင်၊ လိုချင် တောင့်တကြကုန်သော။ မူဠေဟိ၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ကင်း၊ မိုက်၊ အဖျင်းကုန်သော။ ဘဋ္ဌေဟိ၊ အရှင်ထံပါး၊ ပျပ်ဝပ်တူး၍၊ ခစားကုန်သော သူတို့သည်။ ယံကမ္ပံ၊ အကြင်အမှုကို။ ကတံ၊ ပြုလုပ်အပ်၏။ တံကမ္ပံ၊ ထိုသူမိုက်တုတို့၊ ပြုအပ်သော အမှုကို။ ပဿ၊ ကြံစည်သမှု၊ ဆင်ခြင်ရှုလော့။ သရီရဿ၊ မိမိပိုင်ရာ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ယံ သတန္တိ - ယံသပဓာနံ၊ အကြင်ကိုယ်အလိုကျ၊ ဖြစ်ရစတမ်း၊ ကိုယ်ပြဋ္ဌာန်းသည် ၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တမ္ပိ၊ ထိုကိုယ်အလိုကျ၊ ဖြစ်ရစတမ်း၊ ကိုယ်ပြဋ္ဌာန်း သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဟာရိတံ၊ ဥစ္စာရကြောင်း၊ ကိုယ်ကိုရောင်းသဖြင့်၊ ကောင်းကောင်းကြီး ပယ်စွန့်လိုက်ရ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ သူတပါးတို့၏ ထံပါး၌ ခစားဆည်းကပ်အပ် သောအမှုဖြင့် ပရိယေသန အလို့ငှါ ဥစ္စာရှာမှီးလျက် ပစ္စည်းကို တောင့်တကြ ကုန်သော မိုက်မဲတွေဝေသည့် ကျေးကျွန်ခြေရံ အစေခံ သူခစားတို့သည် အရှင် ၏ထံပါး၌ ခစားပြုလုပ်ကြရသော အမှုကို ကြည့်ရှုစဉ်းစားပါဦးလော့။ (အဘယ် အမှုကို ကြည့်ရှုစဉ်းစားရမည်နည်းဟူမူ) မိမိကိုယ်ခန္ဓာ၏ ကိုယ်အလိုအတိုင်း စီမံပြုလုပ်ပိုင်သော ကိုယ်ပြဋ္ဌာန်းသည်၏ အဖြစ်သည် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတိုင်း၌ ရှိကြသည်ချည်း ဖြစ်ချေသည်။ ထိုသို့ မိမိကိုယ်ကို မိမိပြဋ္ဌာန်းနိုင်သည်၏ အဖြစ် ကိုမျှလည်း အရာရာတိုင်း၌ အရှင်သခင်၏ အလိုသို့သာလိုက်၍ ပြုလုပ်ဆောင် ရွက်ရပါသဖြင့် ထိုပြဋ္ဌာန်းသည်၏ အဖြစ်ကို စွန့်လွှတ်လိုက်ရသောကြောင့် ထိုအစေခံအလုပ်ကို ပြုလုပ်သောသူထက် ပိုမို၍ မိုက်မဲသောသူ မရှိဟု ဆိုလိုသည်။

အပရဉ္စ—

၂၀။ သီတဝါတာတပက္ခေဒေ၊ သဟန္တိ ပရသေဝကာ။
တဒဒ္ဓေနာပိ မေဓာဝီ၊ တပေါ ကတှာ သုခီ ဘဝေ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ပရသေဝကာ၊ တပါးသူထံ၊ အစေခံ သူခစား တို့သည်။ သီတဝါတာတပက္ခေဒေ၊ ချမ်းအေး တထွေ၊ လေနှင့်နေရှိန်၊ တွေ့ကြိမ် ပူပြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းတို့ကို။ သဟန္တိ၊ အောင့်အည်း တန်တန်၊ သည်းခံ၍ နေကြ ရကုန်၏။ မေဓာဝီ၊ ရှုမြော်ဆင်ခြင်၊ ပညာရှင်သည်။ သဂ္ဂမောက္ခတ္ထာယ၊ နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန်၊ ရည်သန်မြော်ကိုး၊ ရောက်ဖို့ရန် အကျိုးငှါ။ တပေါ၊ ဒုက္ခပူပန်၊ အတန်

တန်ဖြင့်၊ ခြိုးခြံစွာကျင့်ရခြင်းသည်။ သေယျော၊ မြတ်၏။ ဣတိမနသိကတွာ၊ ဤသို့နှစ်ခြိုက်၊ နှလုံးပိုက်၍။ တဒဇ္ဇေနာပိ၊ ထိုအစေခံလူတစ်ယောက်၊ ပြုရသည့် အနက်၊ ဒုက္ခဝက်ဖြင့်လည်း။ တပေါကတွာ၊ တရားလမ်းမှန်၊ ခြိုးခြံအမှု၊ ကျင့်ကြံ ပြုရခြင်းကြောင့်။ သုခိ၊ နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်သို့၊ ကေန်ရောက်ရသဖြင့်၊ မချွတ်မယွင်း၊ ချမ်းသာခြင်းရှိသည်။ ဘဝေ - ဘဝေယျ၊ စင်စစ်မသွေ၊ ဖြစ်ပေရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုမှတစ်ပါးလည်း ကြားနာပါဦးလော့၊ တစ်ပါးသူတို့၏ အထံ၌ အစေခံ သူစားတို့သည် ချမ်းအေးခြင်း၊ လေပြင်းမုန်တိုင်းတို့ဖြင့် နှိပ်စက်ခြင်း၊ နေပူဖြင့် နှိပ်စက်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲ အတန်တန်တို့ကို အောင့်အည်း၍ သည်းခံကြရကုန်၏။ ထို့ထက် မြော်မြင်တတ်သိ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ် သည်ကား သူတစ်ပါးတို့အထံ၌ အစေခံအမှုကို ပြုရ၍ အစားအသောက် အနေ အထိုင်မှစ၍ အလုံးစုံသော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကို ခံစားလျက် ခြိုးခြံစွာ နေရ ခြင်းသည် အကျိုးမရှိ၊ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ထက် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ကို ရည်သန် တောင့်တပြီးလျှင် တရားနှင့်လျော်စွာ ခြိုးခြံသော အကျင့်တို့ကို ကျင့်ကြံရခြင်းသည် သာလွန်၍ မြတ်ပေသည်ဟု နှစ်လုံးပိုက်လျက် သူတစ်ပါး၏ အထံ၌ အစေခံအမှုကို မပြုလုပ်ဘဲ ထိုအစေခံ ကျေးကျွန်တို့၏ ခံစားရသော ဒုက္ခ၏ ထက်ဝက်မျှ ဖြစ်သော ဆင်းရဲဒုက္ခကို ခံစားလျက် တရားနှင့်လျော်ကန် သည့် ခြိုးခြံသောအမှုကို ကျင့်ကြံပြုလုပ်ပြီးလျှင် နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သဖြင့် အမှန်မုချ ချမ်းသာခြင်းကို ရပေသည် ဟူလို။

အညဉ္စ—

၂၁။ ဧတ္တကာ ဇာတံ သာဗလံ၊ ယာ အနာယတ္တဝုတ္တိတာ။
 ယေ ပရာဓိနတံ ယာတာ၊ တေ စေ ဇီဝန္တိ ကေ မတာ။

အညဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ ယာဇီဝိကာ၊ အကြင်ပရိယေသန၊ ဇီဝအရေး၊ အသက်မွေးရခြင်းသည်။ အနာယတ္တဝုတ္တိတာ၊ သူတစ်ပါးနှင့်၊ လားလားမဖက်၊ စပ်ရှက်၍ ဖြစ်ခြင်းမရှိ။ ဧတ္တကာ၊ ဤရွှေ ဤမျှ၊ ပမာဏဖြင့်။ ဇာတံ၊ မနုဿဟု၊ လောကအတွင်း၊ လူဖြစ်ရခြင်းသည်။ သာဗလံ၊ ဂုဏ်သိရှိမညှိုး၊ အဖိုးမပြတ်၊ တန်ခိုးလျှပ်သဖြင့်၊ အကျိုးနပ်ပေ၏။ ယေ၊ ဓနအသပြာ၊ အာသာခင်မင်၊ ဥစ္စာကို လိုချင်ကြကုန်သော အကြင်သူတို့သည်။ ပရာဓိနတံ၊ ကိုယ်ကိုရင်းငှါ၊ သူတစ်ပါးနှင့် စပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ယာတာ၊ အကုသိုလ်ထောက်၊ ကံဆိုးနှောက် ၍၊ ကျရောက်ကြရကုန်၏။ တေ၊ ထိုသူတစ်ပါးထံ၊ အစေခံစစ်၊ ကျေးကျွန်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကြရကုန်သော သူတို့သည်။ စေ ဇီဝန္တိ၊ အကယ်၍ အသက် ရှင်သည် မည်ကုန်အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ မည်ကုန်သည်ရှိသော်။ ကေ၊ အဘယ်သူတို့ သည်။ မတာ၊ သေသောသူတို့ မည်ကုန်ပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုမှတစ်ပါး ကြားနာပါဦးလော့၊ လောက၌ အကြင်သူသည် သူတစ်ပါးနှင့် စပ်ဖက်၍ အသက်မွေးမြူရခြင်း မရှိ၊ ထိုသူသည် ဤသို့ မရှိသဖြင့် လူဖြစ်ရခြင်း အကျိုးရှိပေ၏၊ လူဖြစ်ကျိုး နပ်ပေ၏။ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍ အကြင် သူတို့သည် ပရိယေသနအရေးဖြင့် အသက်မွေးမြူရန် ဓန အသပြာ ဥစ္စာကိုခင်မင် လိုချင်ကြသဖြင့် ဓနရှင်တို့၏ အထံ၌ လခရိက္ခာ အသပြာတို့ဖြင့် မိမိ၏ ကိုယ်ကို အပ်နှင်းပြီးလျှင် အစေခံ သူစား သူရင်းငှါး ပြုလုပ်သော သူတစ်ပါးနှင့် စပ်သည် ၏ အဖြစ်သို့ ကျရောက်ကြရကုန်၏။ ထိုသို့ ကျရောက်ကုန်သော သူတို့သည် အကယ်၍ အသက်ရှင်သည် မည်ကုန်အံ့၊ ထိုသို့ မည်ကုန်သည်ရှိသော် လောက၌ အဘယ်သူတို့သည် သေသည်ဟု မည်ပါကုန်မည်နည်း။ အဘယ်သူကို သေ သောသူ ဟူ၍ ခေါ်ဆိုရပါမည်နည်း။

သူတစ်ပါးတို့၏ ထံပါး၌ အစားပြုလုပ်ရခြင်းသည် အသက်သေသောသူနှင့် တန်းတူပင်ဖြစ်၍ သေသည်မည်၏ဟု ဆိုလိုသည်။

အပရဉ္စ—

၂၂။ ဧဟိ ဂစ္ဆ ပတောတ္တိဌ၊ ဝဒ မောနံသမာစရ။
အာသာဂ္ဂဟာသိတေဟေဝံ၊ ကိဠန္တိ ဓနိနောတ္တိဟိ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ ဧဟိ၊ အနီးအနား၊ အပါးချဉ်းကာ၊ လာခဲ့ ပါလော့။ ဂစ္ဆ၊ အရပ်တစ်ပါး၊ ဖဲသွားပါလော့။ ပတ၊ နှိမ့်ချထိုင်ပါ၊ ဝပ်တွား ပါလော့။ ဥတ္တိဌ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်မတ်မတ်၊ ရပ်လိုက်ပါလော့။ ဝဒ၊ သွက်လက် ပြတ်သား၊ စကားဆိုပါဦးလော့။ မောနံသမာစရ၊ စကားမပြော၊ တုဏှိဘောသာ၊ နေလိုက်ပါလော့။ ဧဝံ—ဣမိနာအာကာရေန၊ ဤသို့ဖြာဖြာ၊ ခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာသာဂ္ဂဟာသိတေဟိ၊ တဏှာတည်း ဟူသော ရာဟုဂ္ဂိုဟ်နတ်၊ စားမျှအပ် ကုန်သော။ အတ္တိဟိ၊ ဓနဥစ္စာ၊ အသပြာ၌၊ အာသာခင်မင်၊ လိုချင်ကြကုန်သော သူတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဓနိနော၊ ဥစ္စာကြွယ်ဝ၊ ချမ်းသာကြကုန်သော၊ ဓနရှင် တို့သည်။ ကိဠန္တိ၊ စိတ်ကြိုက်ဖျော်ဖြေ၊ မြူးပျော်၍ နေကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုမှတစ်ပါး ကြားနာပါဦးလော့၊ လောက၌ ဥစ္စာကြွယ်ဝ ချမ်းသာကြကုန်သောသူတို့သည် အစေခံ ကျေးကျွန်တို့အား ဤအပါးသို့ ချဉ်းကာ လာခဲ့ပါလော့၊ အရပ်တစ်ပါး ဖဲသွားလိုက်ပါလော့၊ ဤနေရာ၌ ဝပ်လိုက်ပါလော့၊ ထိုင်လိုက်ပါလော့၊ ဖြောင့်ဖြောင့်မတ်မတ် ရပ်လိုက်ပါလော့၊ ပြတ်ပြတ်သားသား စကားပြောဆိုလိုက်ပါလော့၊ တုဏှိဘာဝေါ စကားပြော လွတ်ကင်းသဖြင့် ခံတွင်းကို နာနာပိတ်၍ တိတ်ဆိတ်စွာ နေလိုက်ပါလော့၊ ဤသို့သောအခြင်းအရာတို့ဖြင့် မိမိတို့၏အာဇာကို ပြကြကုန်လျက် တဏှာတည်း

ဟူသော ရာဟုဂြိုဟ်မင်းသည် ပူးဝင်ဖမ်းစားအပ်သည်ဖြစ်၍ အကျိုးအပြစ်ကို စင်စစ် မသိနိုင်ကြခြင်းကြောင့် ဥစ္စာအသပြာ၌ အာသာငမ်းငမ်း စွဲလမ်းကြ ကုန်သော အမှုလုပ် ကျေးကျွန် သူခစားတို့နှင့် အလိုက်သင့် ဖြေဖျော်၍ မြူးပျော်ကာ နေကြကုန်သဖြင့် ကျေးကျွန်တို့မှာ အရှင်သခင်တို့၏ အပျော် တော်ဆက် အဖြစ်ဖြင့် သက်သက် နေကြရကုန်သည် ဟူလို။

ကိုဉ္စ—

၂၃။ အဗုဒ္ဓေဟုတ္တလာဘာယ၊ ပဏျတ္တိဘိရိဝ သယံ။
အတ္တာ သင်္ခတျ သင်္ခတျ၊ ပရောပကရဏီ ကတော။

ကိုဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ပဏျတ္တိဘိ၊ ဥစ္စာရကြောင်း၊ ကာမရောင်းသည့်၊ သောင်းပြောင်းပျော်ရာ၊ မ၊ ဗိုင်းတာတို့သည်။ အတ္တလာဘာယ၊ ဥစ္စာမန၊ ကိုယ်ဝယ်ရစေခြင်းငှါ။ သယံ၊ မည်သူမဆို၊ အလိုလိုသာလျှင်။ အတ္တာ၊ မိမိ၏သာ၊ ကိုယ်ခန္ဓာကို။ သင်္ခတျ သင်္ခတျ၊ ကောင်းစွာပြုပြင်၊ ဆင်ယင်ဝတ်စား၊ ဆင်ယင် ဝတ်စား၍။ ပရောပကရဏီ၊ သူတပါးတို့သာ၊ သုံးဆောင်ရာမှ၊ ကျေးဇူး ပြုခြင်းကို။ ကတောဣဝ၊ ပြုအပ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုအတူ။ အဗုဒ္ဓေဟိ၊ အသိအလိမ္မာ၊ ပညာဉာဏ်ကင်း၊ မိုက်၊ အ၊ ဖျင်းကုန်သောသူတို့သည်။ အတ္တာ၊ မိမိ၏သာ၊ ကိုယ်ခန္ဓာကို။ ပရောပကရဏီ၊ သူတပါးတို့သာ၊ သုံးဆောင်ရာကို။ ကတော၊ ဧကန်ဆတ်ဆတ်၊ ပြုလုပ်အပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုမှတပါးလည်း ပစ္စည်းဥစ္စာ ရစေခြင်းငှါ သူတထူး၏ ထံပါး၌ အစေခံ သူခစားအမှုကို ပြုလုပ်ကြရသောသူတို့သည် အခြားအရာကို မဆိုထားဘိ မိမိတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာကိုပင်လျှင် မိမိတို့ အလိုအတိုင်း ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် အသုံးပြုရဘဲ သူတပါးတို့သာလျှင် အသုံးပြုကြပုံ အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ နာပါဦးလော့။

ပစ္စည်းဥစ္စာ ရစေခြင်းငှါ မိမိတို့၏ကာမကို လာသမျှ အတိုင်ရောင်းသည့် သောင်းပြောင်းပျော်ရာ ပြည့်တန်ဆာမတို့သည် မိမိတို့၏ ကိုယ်အင်္ဂါကို လှပစွာ ပြုပြင်လျက် ဆင်ယင်ဝတ်စား၍ သူတပါးတို့သာလျှင် ပျော်ရွှင်သုံးဆောင်ရန် အလို့ငှါ ကျေးဇူးပြုရသကဲ့သို့ ထိုအတူ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာကင်း မိုက်၊ အ၊ ဖျင်းကုန်သောသူတို့သည် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရစေခြင်းငှါ မိမိတို့၏ကိုယ်ခန္ဓာကို အရှင် သခင်တို့အား ပစ္စည်းဥစ္စာဖြင့် အပ်နှံထားရသဖြင့် မိမိတို့ အစိုးတရ အသုံးမချ နိုင်ဘဲ အရှင်သခင်တို့၏ အလိုအတိုင်း ခိုင်းစေသမျှသော အမှုကိစ္စတို့ကို အခါ ခပ်သိမ်း ပြုလုပ်၍ နေကြရသဖြင့် အရှင်သခင်တည်းဟူသော သူတပါးတို့ သာလျှင် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် အသုံးပြုကြရခြင်းကြောင့် ထိုသူတထူးတို့၏ ထံပါး၌

အစေခံ သူစားအမှုကို ပြုလုပ်ကြသောသူတို့သည် အခြားအရာကို မဆိုထားဘိ မိမိတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာကိုပင်လျှင် မိမိတို့ မပိုင်ကြရပေ ဟူလို။

ထို့ပြင် အရှင်သခင်၏ အပါး၌ စားရခြင်းသည် ကမ်းနားသစ်ပင်နှင့် ပမာ တူလှသဖြင့် မိမိတို့၏အပေါ်သို့ အပြစ်ကျရောက်မည့် ဘေးကိုသာ တွေးတော ဆင်ခြင်လျက် အရှင်သခင်၏ အရိပ်အခြေကိုသာ အစဉ်ကြည့်ရှု၍ နေရခြင်းကြောင့် သူစား ကျေးကျွန်အမှုသည် အလွန်ကြပ်တည်းသည်၏ အဖြစ်ကို ပြဆိုလိုပြန်သဖြင့် အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောပြလေ၏။

ကိဉ္စ—

၂၄။ ယာ ပကတျေဝ စပလာ၊ နိပတဿသုစိံ အပိ။
သာမိနော ဗဟုမညန္တေ၊ ဒိဋ္ဌိံ တမပိ သေဝကာ။

ကိဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ပကတျေဝ၊ ပကတိအားဖြင့် သာလျှင်။ စပလာ၊ ရွှေ့ရှားမပြတ်၊ တုန်လှုပ်တတ်သော၊ သဘောရှိသော။ သာမိနော၊ အရှင်သခင်၏။ ယာဒိဋ္ဌိ၊ အကြင် တစိတစောင်း၊ စောင်းမြောင်းကြည့်ရှုခြင်းသည်။ အသုစိံ အပိ၊ မစင်မကြယ်၊ အပြစ်တယ်သည်၏ အဖြစ်သို့လည်း။ နိပတတိ၊ တခါတရံ၊ စိတ်ဖောက်ပြန်သဖြင့်၊ ကေနိကျရောက်တတ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ တံဒိဋ္ဌိမ္ပိ၊ ထိုအရှင်သခင်၏ တစိတစောင်း၊ စောင်းမြောင်း၍ ကြည့်ရှုခြင်းကိုလည်း။ သေဝကာ၊ သူတပါးထံ၊ အစေခံပြု၊ ကျေးကျွန်စုတို့သည်။ ဗဟုမညန္တေ၊ များစွာလေးမြတ်၊ ရိုသေအပ်ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပကတိ သဘောအားဖြင့်ပင်လျှင် အလွန်ရွှေ့ရှား ဖောက်ပြန်လျက် အတန်တန် တုန်လှုပ်တတ်သော သဘောရှိသော အရှင်သခင်၏ တစိတစောင်း စောင်းမြောင်း ကြည့်ရှုခြင်းသည် တခါတရံ၌ စိတ်ဖောက်ပြန်သဖြင့် ကျေးကျွန်၏ အပေါ်၌ အပြစ်ကျရောက် ပေါ်ပေါက်၍ လာတတ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့ အရှင်သခင်၏ တစိတစောင်း စောင်းမြောင်း၍ ကြည့်ရှုခြင်းကိုလည်း ကျေးကျွန် သူစားတို့သည် များစွာအလေးပြုလျက် ဂရုစိုက်၍ နေရပေသည်။ မည်သည့်အခါမျှ မိမိစိတ်အလိုအတိုင်း ပေါ့ပေါ့တန်တန် လွတ်လွတ်လပ်လပ် မနေရဘဲ အရှင်သခင်၏ အရိပ်နိမိတ် အခြေအနေကိုသာ အမြဲကြည့်ရှုလျက် အလွန်ကြပ်တည်းစွာ နေကြရပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် အစေခံသူစားတို့၏ အလုပ်ဝတ်တရားနှင့် လူတို့၏ တံထွာ ဓမ္မတာ သဘောသွားတို့ ကွာခြားပုံ အချက်တို့ကို တိုးတက်၍ ပြပြန်လိုရကား ဝိသေသတော ၈ အစရှိသော စကားရပ်ကို ထပ်မံ၍ မိန့်ဆိုပြန်လေ၏။

ဝိသေသတော ၈ —

၂၅။ ပဏမတုန္နတိဟေတု၊ ဇီဝိတဟေတု ဝိမုဉ္ဇတိပိဏံ။
ဒုက္ခိယတိ သုခဟေတု၊ ကော မူဠော သေဝကာ အညော။

(အရိယာဂါထာ)

ဝိသေသတော ၈။ ထို့ထက်လွန်ကြူး၊ အထူးအားဖြင့်လည်း။ သေဝကော၊ သူတထူးထံ၊ အစေခံအမှု၊ ပြုလုပ်ရသောသူသည်။ ဥန္နတိဟေတု၊ မြင့်မောက်လွန်းကျော်၊ မောက်မော်လိုသော အကြောင်းကြောင့်။ ပဏမတိ၊ အရှင့်ထံပါး၊ ပြားပြားဝပ်လျက်၊ မချွတ်မလွဲ၊ အမြဲခစား၏။ ဇီဝိတဟေတု၊ နှမြောစုံမက်၊ လွန်နှစ်သက်အပ်သည့်၊ အသက် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပိဏံ၊ နှမြောစုံမက်၊ လွန်နှစ်သက်အပ်သော အသက်ကို။ ဝိမုဉ္ဇတိ၊ ရက်ရက် ရောရော၊ နှမြောမဖက်၊ အသက်ကို စွန့်လွှတ်ရ၏။ သုခဟေတု၊ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ၊ ချမ်းသာကို ခံစားလိုသော အကြောင်းကြောင့်။ ဒုက္ခိယတိ၊ ပင်ပန်းလှစွာ၊ ဒုက္ခကိုခံရှာ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ သေဝကာအညော၊ လိုရာကိုပစ်၊ မလိုချင်သည့်၊ အနှစ်ကင်းမှန်၊ ထိုအစေခံမှတစ်ပါးသော။ မူဠော၊ ထိုသူထက်မို၊ အမိုက်ပိုသောသူသည်။ ကောအတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိပါတော့အံ့နည်း။ နတ္ထေဝ - နတ္ထိဝေ၊ ကေနံတိတိ၊ အမှန်မရှိသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုအစေခံ သူခစားတို့ ပြုလုပ်ရသော အလုပ်ဝတ်တရားနှင့် မူလရင်း သဘောထားတို့ လားလားမှ မဟပ်မိဘဲ မိုက်မဲပုံအထူးကို စိတ်ကူး၍ ကြည့်ပါဦးလော့၊ လောက၌ လူတို့၏ ပစ္စည်းဥစ္စာရှာကြံမှုသည် ဆင်ယင်ဝတ်စားလျက် တပါးသူတို့၏ အပေါ်မှာ မောက်မော်ဝါကြား ပလွှား၍ ခံခံကြီး နေလိုကြခြင်းသည် လိုရင်းပဓာန တခု ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ ပလွှား၍ ခံညားစွာနေလိုပါလျက် သူခစားအလုပ်ကို ပြုလုပ်သဖြင့် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာကြံရသော သူသည် သူတထူး၏ ထံပါး၌ ဒူးတုပ်ခစားလျက် ပြားပြားဝပ်ရပေသည်။ ဤသို့ ပြုလုပ်ရခြင်းသည်လည်း မိမိတို့ လိုရင်းနှင့် အလျင်းပင် မဟပ်မိပုံတချက်၊ ထို့ပြင် မိမိ၏ အလွန်စုံမက် ချစ်နှစ်သက်အပ်သော အသက်ကို မွေးမြူစောင့်ရှောက်ရန် ရည်သန်ခြင်းသည် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာကြံမှု၌ လိုရင်းပဓာန တခု ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက် အရှင်၏အတွက် အခက်နှင့်တွေ့ကြုံမှု အလွန်စုံမက်အပ်သော မိမိ၏ အသက်ကိုပင် စွန့်လွှတ်ရပေသည်။ ဤသို့ ပြုလုပ်ရခြင်းသည်လည်း ရည်ရွယ်ရင်း သဘောသွားနှင့် အလုပ်ဝတ်တရားတို့ လားလားမှ မဟပ်မိပုံတချက်၊ ထို့ပြင်လည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနေလျက် ချမ်းသာသုခကို ခံစား စံစား လိုကြခြင်းသည် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာမှီးမှု၌ လိုရင်းပဓာန တခု ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်

အရှင်သခင်၏ အလိုအကြိုက်နှင့် အလိုက်သင့် ဖြစ်စေခြင်းငှါ အလွန်ပင်ပန်း လှစွာ နေပူမိုးစိုခံရ၍ မရှောင်လွှဲဘဲ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ခံစားကြရပေသည်။ ဤသို့ ပြုလုပ်ရခြင်းသည်လည်း မြှော်လင့်ရင်း တွက်သားနှင့် လားလားမှ မကိုက်ပုံ တမျိုး၊ ထိုသို့သော အကြောင်း အမျိုးမျိုးတို့ကြောင့် မိမိတို့ လိုအပ်သော အကျိုးကိုပစ်လျက် မလိုအပ်သောအကျိုးကို နှစ်သက်မြတ်နိုးရသော ကျေးကျွန် အစေခံအမှုကို ပြုလုပ်သော သူတို့ထက် ပိုမို၍ မိုက်မဲသော သူမည်သည် အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း။ ထို့ထက် မိုက်မဲသောသူ မရှိပေ ဟူလို။

ထို့ပြင်လည်း အစေခံ သူခစားတို့၏ အလုပ်ဝတ်တရားသည် အရှင်သခင် တည်းဟူသော သူတပါး၏ အလိုအကြိုက်နှင့် ထိုက်လျော် ညီညွတ်အောင် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရပါသဖြင့် အလွန်တရာမှ ခဲယဉ်းလှကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အပရဉ္စ အစရှိသော ဂါထာစကားရပ်ကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၂၆။ မောနာ မူဂေါ ပဝစနပဋ္ဌ၊ ဝါတုလော ဇပ္ပကော ဝါ၊
ခန္တုာ ဘိရူ ယဒိ န သဟတေ ပါယသော နာဘိဇာတော။
ဓိ ဝါ ပဿေ ဝသတိ နိယတံ ဒူရတော စာပဂဗ္ဗော၊
သေဝါဓမ္မော ပရမဂဟနော ယောဂိနံ မပျဂဗ္ဗော။

(မန္တကန္တာဂါထာ)

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ သေဝကော၊ အစေခံ သူခစားသည်။ မောနာ၊ စကားမပြော၊ တုဏှိဘောသာ၊ ဆိတ်ငြိမ်စွာနေခြင်းကြောင့်။ မူဂေါ၊ စကား မတတ်၊ မပါးနပ်သူ၊ လူအလူနဲ့ဟု၊ အရှင်ခြိမ်းချောက်၊ ကြိမ်းမောင်းငေါက်၏။ ဝါ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ပဝစနပဋ္ဌ၊ ချေချေငံ၊ လမ်းမှန်ကျန၊ တတ်သမျှဖြင့်၊ စေ့ငအောင် ပြောဆိုပါမူကား။ ဝါတုလော၊ စကားလည်းများ၊ လေလုံးထွား၍၊ ဝါကြွားရာ ရောက်ပြန်၏။ ဝါ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဇပ္ပကော၊ ရောက်တတ်ရာရာ၊ ထွေရာလေးပါး၊ စကားများရာ ရောက်ပြန်၏။ ခန္တုာ၊ စိတ်နှလုံးကောင်း၊ ဝမ်းထည်းအောင်းပြီး၊ သည်းညည်းတန်တန်၊ မျှသိပ်၍ခံခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ခံပါ မူကား။ ဘိရူ၊ မတုံ့မပြန်၊ မလှန်မဝံ၊ ကြောက်ရွံ့ရာ ရောက်၏။ ယဒိ န သဟတေ၊ အချက်တွေတိုင်း၊ မဆိုင်းပြန်လှန်၊ အကယ်၍ သည်းမခံပါမူကား။ နာဘိ-ဇာတော၊ ယဉ်ကျေးမဖွယ်၊ အနွယ်သိမ်နုပ်၊ အမျိုးယုတ်သည်ဟု။ ပါယသော၊ များသောအားဖြင့်။ ကထျတေ၊ မနောမလို၊ သဘောညိုလျက်၊ အပြောအဆို

ခံရ၏။ ပဿေ၊ မက္ခာမဝေး၊ နံဘေးအနား၊ နီးအပါး၌။ နိယတံ၊ အမြဲ။ ဝသတိ၊ ဝပ်တူးကြပ်ကြပ်၊ မပြတ်ခစားလျက် နေပါမူကား။ ဓိ၊ ရိုသေကျိုးနွံ၊ အတည်လွန်သဖြင့်၊ ရွံဘွယ်ဖြစ်ပြန်၏။ ဝါ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဒုရတော စ၊ လွတ်လွတ် လပ်လပ်၊ မကပ်အပါး၊ ခစားမရှိ၊ မိမိအလိုက်၊ အထိုက်သင့်ရာ၊ ဝေးစွာသော အရပ်၌ နေမိပြန်ပါမူလည်း။ အပဂဗ္ဗော၊ အလိုရှိသော်၊ သံကုန်အော်၍၊ တကျော်ကျော်မစဲ၊ အမြဲခေါ်ငင်ရသဖြင့်၊ သင့်၊ မသင့်ကို၊ ထောက်ချင့်ဝေဘန် တတ်သော၊ ဝိစာရဏဉာဏ် ချွတ်ယွင်း၍၊ အကင်းမပါးရာ ရောက်ပြန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရမဂဟနော၊ အဆင်ပြေပြေ၊ အနေမှန်မှန်၊ အလောတန်ဖြစ်ဖို့ရန်၊ အင်မတန်မှ ခက်ခဲလှပေသော။ သေဝါဓမ္မော၊ သူ့အကြိုက်ကို၊ လိုက်လျော တစေ၊ ကျင့်ရပေသော၊ အစေခံ၏ ဝတ်တရားကို။ ယောဂီနံအပိ၊ အဘိညာဉ် တန်ခိုးကို၊ အစိုးရသည့်သခင်၊ ယောဂီ အရှင်မြတ်တို့သော်မှလည်း။ အဂဗ္ဗော၊ အဆင်ပြေပြေ၊ အနေမှန်မှန်၊ အလောတန်ဖြစ်ဖို့ရန်၊ စီမံအားထုတ်၊ ပြုလုပ်၍ မရနိုင်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုမှတစ်ပါး အစေခံ သူခစားတို့၏ အလုပ် ဝတ်တရားသည် များစွာ ခက်ခဲပုံ အကြောင်းကိုလည်း ထပ်လောင်း၍ နာပါဦးလော့၊ အစေခံ သူခစားသည် အရှင်ကို ရိုသေသောအားဖြင့် အကြောင်းနှင့်လျော်ရုံသာ ပြော ဆို၍ အပိုအမိုဖြစ်သော စကားတို့ကို များစွာမပြောဘဲ တုဏှီဘောသာ နေပါမူ စကားမတတ် မပါးနပ်သူ လူနဲ့ လူအ ဟူ၍ အရှင်သခင်က ခြိမ်းချောက်၍ ကြိမ်းမောင်း ငေါက်ငမ်းပြန်၏။ ထိုသို့ ဆိတ်ငြိမ်စွာ မနေမူ၍ ချေချေငံ လမ်းမှန် ကျနစေအောင် သွယ်ငိုင်း၍ အလှိုင်းကြီးစွာ ပြောဆို ပြန်ပါမူကား စကားလည်းများ လေလုံးထွား၍ ကြွားဝါရာ ရောက်ပြန်၏။ သို့မဟုတ် ရောက်တတ်ရာရာ ထွေရာလေးပါး စကားများရာရောက်ပြန်၏။ ပြောဆို ပြုလုပ် သမျှကို နည်းလမ်း ကျနသည်ဖြစ်စေ၊ မကျနသည်ဖြစ်စေ အနည်းငယ်မျှ ပြန်လှန် ပြောဆိုခြင်း မပြုဘဲ အောင့်အည်း တန်တန် မျှိုသိပ်၍ သည်းခံပါမူကား ကြောက်ရွံ့ရာ ရောက်ပြန်၏။ အကယ်၍ အချက်တွေတိုင်း မဆုတ်ဆိုင်းဘဲ အမြဲ ပြန်လှန် သည်းမခံပါမူကား များသောအားဖြင့် အနှယ်သိမ်နပ် အမျိုးယုတ် သည်ဟု အပြောအဆို ခံရပြန်၏။ နံဘေး အနီးအနား၌ ဝပ်တူးလျက် မပြတ် ခစား၍ နေပါမူ တည်မြဲခြင်း လွန်ပြန်သဖြင့် ရွံဘွယ်ဖြစ်ပြန်၏။ လွတ်လွတ် လပ်လပ် ဆည်းကပ်ခစားခြင်းမရှိမူ၍ မိမိအလိုက် အထိုက်သင့်ရာ ဝေးစွာသော အရပ်၌ နေပြန်ပါမူကား အလိုရှိသော် တကျော်ကျော် ခေါ်ငင်ရခြင်းကြောင့် သင့်၊မသင့် လျော်၊မလျော်ကို ရှုမြှော်ချိန်ဆတတ်သော ဝိစာရဏဉာဏ် ချွတ် ယွင်းသဖြင့် အကင်းမပါးရာရောက်ပြန်၏။ ဤသို့လျှင် အလိုက်သင့် အဆင်ပြေ၍ အနေမှန် ဖြစ်ဖို့ရန် အင်မတန်မှ ခဲခက်လှပေသော အစေခံ၏ ဝတ်တရားကို

တန်ခိုး အဘိညာဉ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ယောဂီ အရှင်မြတ်တို့သော်မှလည်း
အလောတန် ဖြစ်ဖို့ရန် စီမံ၍ မဖြစ်နိုင်ပေ ဟူလို။

အရှင်သခင်ကို အစဉ် မှီဝဲအပ်ပုံ

ထိုအခါ ဒမနကမြေခွေးက“မိတ်ဆွေ....ဤကဲ့သို့သော အကြံအစည် အပြုအမူ
မျိုးကို မည်သည့်အခါမှ စိတ်၌သော်မှလည်း မကြံစည်သင့်ပေ”ဟု ပြောဆိုပြီး
လျှင် အရှင်သခင်တို့အား ခစားဆည်းကပ် မှီဝဲအပ်ကြောင်းကို ပြပြန်လိုသည်
ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောပြလေ၏။

၂၇။ ကထံနာမ န သေဝဇ္ဇေ၊ ယတတော ပရမိဿရာ။
အစိရေနေဝ ယေ တုဠာ၊ ပူရယန္တိ မနောရထံ။

ပရမိဿရာ၊ ထူးချွန်လွှမ်းမိုး၊ အစိုးရခြင်းနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။ ယေ၊ အကြင်
အရှင်သခင် ဘုရင်မင်းမြတ်တို့သည်။ တုဠာ၊ နှစ်သက်အားရမ်း၊ ဝမ်းမြောက်
ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ မနောရထံ၊ ကျေးကျွန်တို့၏ အကြိုက်၊ အနှစ်ခြိုက်ဆုံး၊
နှလုံးအလိုကို။ အစိရေနေဝ၊ ကာလမဖင့်၊ မကြာမြင့်မီပင်လျှင်။ ယသ္မာ၊ အကြင်
ကြောင့်။ ပူရယန္တိ၊ ပြည့်စေတတ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တေ၊ ထို ထူးချွန်
လွှမ်းမိုး၊ အစိုးရကုန်သော အရှင်သခင် ဘုရင်မင်းတို့ကို။ ယတတော—ယတနေန၊
အားထုတ် လုံ့လ ဥဿာဟပြုသဖြင့်။ ကထံနာမ၊ အဘယ်သို့သော အကြောင်း
ကြောင့်။ နသေဝဇ္ဇေ၊ မမှီဝဲ မဆည်းကပ်၊ မခစားအပ်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ သေဝဇ္ဇေ
ဝေ၊ မှီဝဲဆည်းကပ်၊ ခစားအပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လွန်စွာ အစိုးရခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော အရှင်မင်းမြတ်တို့
သည် နှစ်သက် မြတ်နိုးတော်မူသည်ရှိသော် မကြာမြင့်မီပင်လျှင် ကျေးကျွန်တို့၏
လိုလားတောင့်တ နှစ်ခြိုက်ကြသော နှလုံးအလိုကို ပြည့်စေနိုင်ကြကုန်၏။ ထိုသို့
ပြည့်စေနိုင်ခြင်းကြောင့် အစိုးရတော်မူသော အရှင်မင်းမြတ်တို့အား ကြိုးစား
အားထုတ် လုံ့လဥဿာဟ ပြုသဖြင့် အဘယ်မှာ မမှီဝဲ မဆည်းကပ်အပ်ဘဲ
ရှိပါအံ့နည်း၊ မှီဝဲ ဆည်းကပ်အပ်သည်သာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထိုမှတစ်ပါး အရှင်သခင် ဘုရင်မင်းမြတ်တို့အား ခစားဆည်းကပ်မှသာလျှင်
မြင့်မြတ်သော အဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်သည်ဖြစ်၍ စင်စစ် မှီဝဲဆည်းကပ် ခစားအပ်
သော အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အညာဉ္ဇ ပဿ အစ
ရှိသော စကားတို့ကို မိန့်ဆို ပြောကြားလေ၏။

အညဉ္စ ပဿ—

၂၈။ ကုတော သေဝါဝိဟီနာနံ၊ စာမရောဒ္ဓုတသမ္ပဒါ။
ဥဒ္ဓဏ္ဍဝေလစ္ဆတ္တံ၊ ဝါဇီဝါရဏဝါဟိနီ။

အညဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ပဿ၊ ကျိုးကြောင်းမြော်ပြု၊ ဆင်ခြင်ရှဦးလော့။ သေဝါဝိဟီနာနံ၊ ဆည်းကပ်မှီတင်း၊ စားခြင်းမှ ကင်းကုန်သော သူတို့အား။ စာမရောဒ္ဓုတသမ္ပဒါ၊ ရိုးရှည်ဆင်တပ်၊ သားမြီးယပ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် လည်းကောင်း။ ဥဒ္ဓဏ္ဍဝေလစ္ဆတ္တံ၊ အစေခံနောက်လိုက်တို့၊ သိုက်မြိုက်စွာမိုးစေရန်၊ အရိုးရှည်သော ထီးဖြူသည်လည်းကောင်း။ ဝါဇီဝါရဏဝါဟိနီ၊ မြင်းယာဉ် ဆင်ယာဉ်၊ စစ်သေနင်တို့သည်လည်းကောင်း။ ကုတောအတ္ထိ၊ အဘယ်မှာ ရှိနိုင်ပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုမှတပါး စဉ်းစား ဆင်ခြင်ပါဦးလော့၊ လောက၌ ဘုရင်မင်းမြတ်တို့အား မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်းမှ ကင်းကုန်သောသူတို့အား ရာထူး ဌာနန္တရရှိကုန်သော မင်းကြီးစိုးကြီးတို့၏ အစီးအနင်း အဆောင်အရွက် ဖြစ်ကုန်သော အရိုးရှည်တပ်သော သားမြီးယပ် အရိုးရှည်တပ်သော ထီးဖြူ ဆင်ယာဉ် မြင်းယာဉ် စစ်သေနင် အစရှိသော မူးကြီးမတ်ရာ သေနာပတိ အစရှိသော အရာရှိတို့၏ အစီးအနင်း အဆောင်အရွက်တို့ကို အဘယ်မှာ ရရှိနိုင်ပါတော့အံ့နည်း၊ ဘုရင်မင်းမြတ်အား စား ဆည်းကပ်သော သူအားသာလျှင် ဘုရင်မင်းမြတ် နှစ်သက် မြတ်နိုးတော်မူသဖြင့် အစီးအနင်း အဆောင်အရွက်နှင့်တကွ ရာထူး ဌာနန္တရတို့ကို အပ်နှင်း ချီးမြှောက်တော်မူနိုင်သည်ဖြစ်၍ စင်စစ်အားဖြင့် ဘုရင်မင်းမြတ်တို့အား စားဆည်းကပ် မှီဝဲအပ်သည်သာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

မစွက်ဖက်သင့်ရာ၌ မစွက်ဖက်သင့်ပုံ

ထိုအခါ ကရဋ္ဌက မြေခွေးက ပြောဆိုပြန်သည်မှာ ယခု သင်ပြဆိုသော အကြောင်းတို့သည် အားလုံးပင် မှန်ပါပေသည်၊ ထိုသို့ပင် မှန်ပါသော်လည်း ဤခြင်္သေ့ မင်း၏ ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်၍ ရေမသောက်ဘဲ ပြန်လည်ပြီးလျှင် ထိုင်းမှိုင်းနဲ့ နှေးစွာ နေသည်ကို စုံစမ်းမေးမြန်းရန် အားထုတ်ကြောင့်ကြ ဗျာပါရ ပြုခြင်းငှါ အလျှင်းမသင့်ချေ၊ ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ငါတို့အား အကျိုးမထင် အပြစ်သာမြင်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကြောင့်ကြဗျာပါရ မပြုသင့် သည်တို့၌ ကြောင့်ကြဗျာပါရ ပြုရခြင်းသည် အခါခပ်သိမ်း ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီး တတ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်၊ ဤဆိုလတုံသော အကြောင်းကို ဆင်ခြင်စဉ်း စား သဘောထားပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောပြလေ၏။

၂၉။ အဗျာပါရေသု ဗျာပါရံ၊ ယော နရော ကတ္တုမိစ္ဆတိ။
သ ဘူမံ နိဟတော သေတိ၊ ကိလောပ္ပဋိဝ ဝါနရော။

ယောနရော၊ အကြင်သူသည်။ အဗျာပါရေသု၊ မိမိကိစ္စ၊ ဘာမျှမဟုတ်၊
ဗျာပါရမထုတ်သင့်သော အရာတို့၌။ ဗျာပါရံ၊ စပ်ကြားဝင်စွက်၊ အချက်မဟုတ်၊
ဗျာပါထုတ်ခြင်းကို။ ကတ္တု၊ ကိုယ်မှုကိုယ်တာ၊ ကိုယ်အရာသို့၊ ကိုယ်သာပြုလုပ်
ခြင်းငှါ။ ဣစ္ဆတိ၊ အကြောင့်ကြပိုမိုလျက်၊ နဂိုရံပကတိ၊ အလိုရှိတတ်၏။ သ - သော
နရော၊ ထိုမဆိုင်ဘဲလျက်၊ ကြားစွက်တတ်သောသူသည်။ ကိလောပ္ပဋိ၊ မစပ်
အလုပ်၊ စွမ်းအားထုတ်လျက်၊ သပ်အနုတ်မှားသော။ ဝါနရော၊ ကံဆိုးမှုနှောက်၊
တောသားမျောက်သည်။ နိဟတော၊ ပုမ္မောခပင်း၊ ဝမ်းတွင်းကပါ၊ ဥနှစ်မြှာတို့၊
ကောင်းစွာကြည့်ကံ၊ အသက်ဆုံးရှုံး၊ လုံးလုံးပျက်စီးသည်ဖြစ်၍။ ဘူမံ၊ မြေ၌။
သေတိဣဝ၊ အိပ်ရသကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုနည်းပမာ၊ အတူသာလျှင်။ နိဟတော၊
အသက်လုံးလုံး၊ ဆုံးရှုံးပျက်စီးသည်ဖြစ်၍။ ဘူမံ၊ မြေ၌။ သေတိ၊ အိပ်ရတတ်၏။

ဤကဲ့သို့ ပြောဆိုသောအခါ ဒမနကမြေခွေးက ဤအကြောင်း အကျယ်
ကား ဘယ်သို့ပါနည်း၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဖြစ်သမျှကို နေရာကျ သိရအောင် ထုတ်
ဆောင်၍ ပြပါဦးဟု မေးမြန်းပြောဆိုရာ ကရဋကမြေခွေးက အောက်ပါ ဝတ္ထုကို
ပြောပြလေ၏။

ကံဆိုးသော မျောက်မိုက်ဝတ္ထု

မဂဓတိုင်း ဓမ္မမည်သော တော၏အနီး တခုသော မြေအရပ်၌ သုဘဒတ္တ
မည်သော စာရေးဆရာတယောက်သည် ဓမ္မာရုံ ဝတ်ကျောင်း အဆောက်အဦး
တခု ပြုလုပ်ရန် စီမံအားထုတ်လျက် နေလေ၏။ ထိုသို့ စီမံအားထုတ် ပြုလုပ်
သောနေရာ၌ လက်သမားတို့သည် တခုသောသစ်တုံးကို လှူဖြင့် တဝက်တပျက်
ခွဲ၍ သစ်ခြမ်းနှစ်ခု၏ အကြား၌ သပ်ရိုက်၍ ထားခဲ့ကြလေ၏။ လက်သမားတို့
ဖဲသွားကြသည့်အခါ ထိုတော၌နေသော အားခွန်ဗလနှင့်ပြည့်စုံသော မျောက်
အုပ်တစုသည် သစ်တုံးကို ဖြတ်ရာခွဲရာအရပ်သို့ ခုံပေါက်ပြေးလွှား၍ ကစား
ပျော်မြူးလျက် လာလေ၏။ ထိုမျောက်အုပ်၏ အထဲတွင် ကံဆိုးကြမ္မာ ငင်ရှာ
သော မျောက်တကောင်သည် ထိုသစ်တုံး၌ ရိုက်နှက်၍ ထားအပ်သော သပ်ကို
လက်နှစ်ဖက်တို့ဖြင့် မြဲမြံစွာ ဆုပ်ကိုင်လျက် သစ်တုံးကို ခွဲ၍ထိုင်လေသော်
ထိုမျောက်၏ ပုမ္မာဝအရင်း ဝမ်းတွင်းပါစုံတဲသည် သစ်ခြမ်းနှစ်ခု၏ အကြားထဲ၌
တံ့ရနွဲ့ကျ၍ နေလေ၏။ ထိုသို့ထိုင်လျက် သပ်ကို မပြတ်လှုပ်ကာလှုပ်ကာ ပြင်းစွာ
သော အားထုတ်ခြင်းဖြင့် နုတ်လေရာ သပ်ကျွတ်သည်နှင့်တပြိုင်နက် ရုတ်တရက်
သစ်နှစ်ခြမ်းတို့ ဖြန်းခနဲညှပ်မိရာ ငယ်ပါနှစ်ခု စိစိကြေ၍ ထိုမျောက်မိုက် သေရှာ
လေ၏။

ဤအကြောင်းကိုထောက်၍ ကျွန်ုပ်သည် အဗျာပါရေသု ဗျာပါရံ အစရှိသော စကားကို ပြောကြားခဲ့ပေသည်ဟု ဆိုလေ၏။

ထို့နောက် ဒမနကမြေခွေးက သင်ဆိုသောစကားသည် သင့်မြတ်ဟုတ်မှန်လှပေ၏။ သို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း အရှင်သခင်၏ ကြောင့်ကြ ဗျာပါရ ကိစ္စဟူသမျှတို့ကို အစေခံကျေးကျွန်တို့သည် မချွတ်မလွဲ အမြဲကြည့်ရှု၍ ပြုလုပ်ရန် ဝတ်တရားရှိပေသည်ဟု ပြောဆိုပြန်လေ၏။

ကိုယ်အရာမဟုတ်က လူတွင်ကျယ်မလုပ်သင့်ပုံ

ထိုသို့ပြောဆိုရာ ကရဋကမြေခွေးက ဤအမှု ဤအရေးသည် မင်းကြီးစိုးကြီးအမတ်ကြီးတို့၏ အရေးအရာသာ ဖြစ်ချေသည်။ သို့ဖြစ်၍ သင်သည် ယခုအခါ ခြင်္သေ့မင်း၏ အနီးအပါးသို့ သွားရောက်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် သင့်ပေသည်။ ဂုဏ်သိရ်ကြီးမား အရာရှိကြီးများ၏ အရေးအရာတို့၌ ဂုဏ်သိရ်သေးနုပ် အရာမဟုတ်သည့် ငါတို့ကဲ့သို့သော အစေခံကျေးကျွန်တို့သည် မည်သည့်အခါ၌မျှ ကြားဝင်စွက်ဖက်၍ မပြုလုပ်သင့်ပေ။ ဤဆိုလတံ့သော အကြောင်းကို စဉ်းစားဆင်ခြင်ပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၃၀။ ပရာဓိကာရစစ္စံ ယော၊ ကရေ သာမိဟိတေစ္ဆာယ။

သ ဝိသီဒတိ စိက္ကာရာ၊ ဂဗြဘော တာလိတော ယထာ။

ယော၊ အကြင်သူသည်။ *ပရာဓိကာရစစ္စံ၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၊ အရာရောက်ကုန်သော အခြားသူတို့၏သာ ပြုဘွယ်ရာအမှု၊ ကြည့်ရှုဝေဘန်၊ စိစစ်ရန်ကို။ သာမိဟိတေစ္ဆာယ၊ သခင်၏အကျိုး၊ ပွားတိုးစေရန်၊ အလိုသန်လှပါသဖြင့်။ ကရေ၊ ကြားဝင်စွက်ဖက်၍၊ အချက်မဟုတ်၊ တွင်ကျယ်စွာ ပြုလုပ်မိငြားအံ့။ သ--သော၊ ထိုအချက်မဟုတ်၊ လူတွင်ကျယ်လုပ်တတ်သောသူသည်။ စိက္ကာရာ၊ ကျည်ကျည်မည်သော အသံဖြင့်၊ ပြင်းထန်စွာကြွေးကြော်၍၊ ဟစ်အော်မိခြင်းကြောင့်။ တာလိတော၊ ဇီဝိန်ကြွေလျက်၊ ခန္ဓာပျက်အောင်၊ အရိုက်အနှက်ခံရသော။ ဂဗြဘော ယထာ၊ သင့်၊ မသင့်ကို၊ ထောက်ချင့်နှိုင်းစာ၊ မသိရှာသော မြည်းမိုက်ကဲ့သို့။ ဝိသီဒတိ၊ နစ်နာဆုံးရှုံး၍ နှလုံးမသာ ရှိတတ်ပါ၏။

ဤအကြောင်း အတ္ထုပ္ပတ် အကျယ်ကား ဘယ်ကဲ့သို့ပါနည်းဟု ဒမနကမြေခွေးက မေးမြန်းပြန်သောအခါ ကရဋက မြေခွေးက ဤဆိုလတံ့သော ဝတ္ထုကို ပြောဆိုလေ၏။

* ပရာဓိကာရစစ္စံ အညာဓိကာရနိရူပနံ (ဋီကာ)

မြည်းနှင့် ခွေးဝတ္ထု

လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ကပ္ပုရပဌကမည်သော ခဝါသည် တယောက် ရှိလေ၏။ တနေ့သ၌ ထိုခဝါသည်သည် ရသစ်စဖြစ်သော ပျိုမျစ် နုနယ် အရွယ်နှင့်ပြည့်စုံသော ဇနီးသက်လျာ မိမိ၏ကြင်ယာနှင့် ဓမ္မတာ သဘာဝ ရာဂဓာတ်တက်ကြွလျက် အတူတကွ ကြည်ဆယ်ကြ၍ အားရနှစ်သက်စွာ အတန် ကြာ ပျော်ပါးလျက် ကစားမြူးတူးကြပြီးမှ စိတ်ချ၍ အိပ်လေရာ နှစ်ခြိုက်စွာ အိပ်ပျော်၍သွားလေ၏။ ဤသို့ အိပ်ပျော်စဉ်အခိုက်၌ သူ၏ ပိုင်ထိုက်ဖြစ်သော ဥစ္စာပစ္စည်းတို့ကို ရှာမှီး၍ ခိုးယူရန် ဝင်းခြံ၏အတွင်းသို့ ခိုးသွတ်သင်းတို့ အတင်း ဝင်ရောက် ချဉ်းကပ်လာကြသည်ကို ထိုသူ၏ ဝင်းခြံအတွင်း၌ ချည်နှောင်၍ ထားအပ်သော မြည်းသည် မြင်လေလျှင် အနီး၌ဝပ်ခွေလျက် ငြိမ်သက်စွာ တည်နေသောခွေးကို ဤသို့ဆိုလေ၏— “အိုအဆွေ... ဤယခု ခိုးသွတ်သင်းတို့ ချဉ်းကပ် ဝင်ရောက်ကြရာ၌ သင်၏သာလျှင် ကြောင့်ကြဗျာပါရကိစ္စ ဖြစ်ချေသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက် သင်သည် အဘယ်ကြောင့် ကျယ်စွာသော အသံကိုပြု၍ မိမိ၏ သခင်ကိုမနှိုးဘိသနည်းဟုဆိုလေ၏။ ထိုသို့ဆိုလေလျှင် ခွေးက “အိုမိတ်ကောင်း.... ငါ၏ ပြုဘွယ်ကိစ္စ၌ အလေးတမူ ကြောင့်ကြထူ၍ သင်ပူပန်ရန် မလိုပါ။ စိတ် နှလုံး ငြိမ်သက်စွာနှင့် အေးအေးသာနေဘိလော့၊ အမြဲနေ့စဉ် ထိုအရှင်၏ အိမ်ကို ငါ ကြည့်ရှု စောင့်ရှောက်သည်ကို သင် အသိအမြင်ပင် မဟုတ်ပါလော့၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျက် ဤအရှင်သည် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ဘေးရန်အပေါင်း တို့ကို ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက် ကာကွယ်သော ငါ၏ လုံ့လပယောဂ ကျေးဇူး ဥပကာရတို့ကို မသိတတ်၊ ထိုသို့ မသိတတ်ခြင်းကြောင့် ယခုထက်တိုင်အောင် လည်း ငါ့ကို အစာ အာဟာရတို့ဖြင့် ကျွေးမွေးပြုစုရာ၌ အလေးမမူ ဂရုမစိုက်ဘဲ နေဘိ၏။

ထိုသို့ နေခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ— အမှုခပ်သိမ်းတို့၌ ကျွန် အစေခံတို့သည်သာလျှင် မိမိတို့ ဘာသာအလျောက် ချောမောစွာ ပြီးမြောက် သဖြင့် ပူပန်သောက ကြောင့်ကြ ဗျာပါရကို မတွေ့ မကြုံရသော အရှင်သခင် တို့သည် မိမိတို့ကို အမှီပြုလျက် အသက်မွေးမြူရသော ကျေးကျွန် အစေခံတို့ အပေါ်၌ ကျေးဇူးတင်ခြင်း၊ ဂရုစိုက်ခြင်း နည်းပါးကြကုန်သည်သာဖြစ်ပေသည်” ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထိုအခါ မြည်းက “ဟယ် ခွေးယုတ်....နားထောင်ဦးလော့၊ အကြင်သူသည် အမှုကိစ္စ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရသော ကာလ၌ အခက်ကျွေး ပေးကမ်းရန် တောင်း ၏။ ထိုသူသည် အဘယ်ကဲ့သို့သော လက်ပါးစေ သူစား ဆိုပါမည်နည်း၊

ထိုသူသည် အဘယ်ကဲ့သို့သော အဆွေ ခင်ပွန်းကောင်း ဖြစ်ပါမည်နည်း၊ စဉ်းစားပါဦး”ဟု ဆိုလေ၏။

ခွေးကတဖန် ပြောဆိုပြန်သည်မှာ အမှုကိစ္စ ဆောင်ရွက်ရသော ကာလ၌ ထိုက်သင့်သည့်အလျောက် မချီးမြှောက် မထောက်ပံ့ခြင်းကြောင့် အစေခံ သူခစားတို့က တောင်းခံ ပြောဆိုရပါမူ ထိုအရှင်သည် အဘယ်ကဲ့သို့သော အရှင်သခင် ဖြစ်ပေမည်နည်း၊ စဉ်းစားပါဦးလော့ဟူ၍ ပြောဆိုပြန်လေ၏။

ကိုယ်စားလှယ်ထား၍မရသည့် အရာလေးပါး

ထိုသို့ ပြောဆိုပြီးလျှင် မိမိ၏ အထံ၌ မှီခိုကပ်ရပ်၍ နေကြရကုန်သော အစေခံ သူခစားတို့အား လခ ရိက္ခာ စသည်တို့ဖြင့် ပေးကမ်းကြည့်ရှုရန် ပြုစု လုပ်ကျွေးရာ၌လည်းကောင်း၊ အရှင်၏ထံပါး၌ ခစားဆည်းကပ် ပျပ်ဝပ်မှီဝဲရာ၌ လည်းကောင်း၊ ဘာသာတရားကို လိုက်စားကျင့်ကြံရာ၌လည်းကောင်း၊ ဓမ္မတာ သဘောအားဖြင့် သားသမီး မွေးဖွားရာ၌လည်းကောင်း မိမိမှတစ်ပါး ကိုယ်စား ကိုယ်ပွား ပြုဘွယ် ကိုယ်စားလှယ် မရှိ။ မိမိ ကိုယ်တိုင်သာလျှင် ပြုလုပ်ရမည့် အကြောင်းကို ပြုပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၃၁။ သေဝကာနံ ဘဘျံ သာမိ-သေဝါယံ ဓမ္မသေဝနေ။

ပုတ္တဿောပ္ပါဒနေ စေဝ၊ န သန္တိ ပတိဟတ္ထကာ။

သေဝကာနံ၊ ခိုကိုးဆည်းကပ်၊ မှီနေတတ်ကုန်သော ‘သူတို့အား။ ဘဘျံ၊ ကျွေးမွေးပြုစု၊ ဝေဘန်မှ၌လည်းကောင်း။ သာမိသေဝါယံ၊ အရှင်သခင်တို့အား၊ ခစားမလပ်၊ ဆည်းကပ်မှီဝဲရာ၌လည်းကောင်း။ ဓမ္မသေဝနေ စ၊ ထုံးတမ်းစဉ်လာ၊ ဘာသာတရားကို၊ လိုက်စားပြုကျင့်ရာ၌ လည်းကောင်း။ ပုတ္တဿောပ္ပါဒနေ စ၊ နှုတ်ငုံကိုယ်လေး၊ ထုတ်ရေးဓမ္မတာ၊ သားဖွားရာ၌လည်းကောင်း။ ပတိဟတ္ထကာ၊ မိမိမှတစ်ပါး၊ ကိုယ်စားပြုဖွယ်၊ ကိုယ်စားလှယ်တို့သည်။ နသန္တိ၊ မရှိကုန်။

ထိုသို့ ခွေးကပြောလိုက်သည့်အခါ မြည်းသည် အလွန်တရာ အမျက်ထွက်လှ သဖြင့် “ဟယ် နှလုံးသွင်းညံ့ဖျင်းလှသော ခွေးယုတ်.... သင်သည် အရှင်သခင်ကို လျစ်လျူရှုဘိ၏၊ အထူးပင် ယုတ်မာလှချေ၏တကား၊ သင်မနှိုးလျှင် ရှိစေ၊ အရှင် မနှိုးလျှင် နိုးအောင် ငါနှိုးသင့်၏၊ ထိုသို့ နှိုးသင့်ကြောင်းကို ပြလိုသည် ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

မှီဝဲဆည်းကပ်နည်း သုံးမျိုး

၃၂။ ပိဋ္ဌေန သေဝယေ အက္ကံ၊ ဇဋ္ဌရေန ဟုတာသနံ။

သာမိနံ သဗ္ဗဘာဝေန၊ ပရလောကမမာယနာ။

အက္ကံ၊ နေမင်းကို။ ပိဋ္ဌေန၊ ကျောက်ကုန်းဖြင့်။ သေဝယေ၊ ဆည်းကပ်
ခိုလှုံရာ၏။ ဟုတာသနံ၊ မီးကို။ ဇဋ္ဌရေန၊ ရင်ဖြင့်။ သေဝယေ၊ ခိုလှုံဆည်းကပ်
ရာ၏။ သာမိနံ၊ အရှင်သခင်တို့ကို။ ပရလောကမမာယနာ၊ တမလွန်လောကကို
မြှော်ကိုး တောင့်တသဖြင့်။ သဗ္ဗဘာဝေန၊ အလုံးစုံသော ကိုယ်အင်္ဂါဖြင့်။
သေဝယေ၊ ခိုလှုံဆည်းကပ်ရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အချမ်း အအေးဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍ နေစာလှုံရာ၌
ကျောက်ကုန်းဖြင့် ခိုလှုံမှီဝဲသင့်၏။ မီးလှုံရာ၌ ရင်ဖြင့် ခိုလှုံမှီဝဲသင့်၏။ အရှင်
သခင်တို့ကို မှီဝဲခိုလှုံရာ၌ တမလွန်လောကကို မြှော်ကိုး တောင့်တပါသဖြင့်
အလုံးစုံသော ကိုယ်အင်္ဂါဖြင့် ခိုလှုံမှီဝဲသင့်၏။

ဤသို့ ပြောဆိုပြီးလျှင် အလွန်ကျယ်လောင်စွာသော မြည်း၏အသံဖြင့်
ဟစ်အော်လေ၏။ ထိုသို့ အော်ဟစ်သောအခါ ခဝါသည်သည် ထိုအသံဖြင့်
နှိုးလတ်သော် အအိပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် ဒေါသအမျက် ပြင်းစွာထွက်သဖြင့်
အိပ်ရာမှ ထ၍လာပြီးလျှင် ထိုမြည်းကို လက်ရိုက်ဖြင့် တချက်လွှတ် ရိုက်နှက်ရာ
ထိုဒဏ်ချက်ဖြင့်ပင်လျှင် အသက်ခန္ဓာ ဆုံးရှုံးရရှာလေ၏။

ထို့ကြောင့် မရာခိကာရစစ္စံ အစရှိသော စကားကို ငါဆိုပါသည်ဟု ကရဋက
မြေခွေးက ပြောဆိုလေ၏။

ထိုသို့ ပြောဆိုပြီးလျှင် စဉ်းစားပါလော့၊ ငါတို့သည် အစာအာဟာရအလို့ငှါ
သားကောင်ကိုလိုက်ကြရန် ချိန်းချက်ခြင်း ရှိကြပါသည်။ ယခုအခါ ဤသား
ကောင်လိုက်ရန် အမှုကိုသာ ပြုလုပ်ဖို့ သင့်ပါတော့သည် အဆွေ ဒမနကဟု
ပြောဆို၍ အတန်ငယ် ရပ်တန့်ပြီးလျှင် တဖန်ဆက်လက်၍ ပြောပြန်သည်မှာ
“အဆွေ....ဤအစာအာဟာရ အလို့ငှါ အမဲလိုက်ခြင်းအမှု၌ ယနေ့ သင်သည်
များစွာကြောင့်ကြစိုက်ရလိမ့်မည်မဟုတ်၊ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ယမန်နေ့က
ငါတို့စားခဲ့သော စားကြွင်း အမဲတို့သည် များစွာ ကျန်ရှိသေး၏။ ရှေးဦးစွာ
ထိုအစာတို့ကို သွားရောက်၍ စားသောက်ကြရန် သင့်ပေသည်” ဟု ဆိုလေ၏။

ထိုအခါ ဒမနကမြေခွေးက ကြိမ်းမောင်းခြိမ်းချောက်လျက် အမျက်ဒေါသ
နှင့် ပြောဆိုလိုက်ပြန်သည်မှာ အဘယ့်ကြောင့် စားသောက်ရန် အရေးကို သင်
တွေးတော၍ ပြောဆိုဘိသနည်း၊ အခြားကိစ္စ မစွက်ဖက်ဘဲ ခြင်္သေ့မင်း၏
အထံသို့သာ သက်သက်ဆည်းကပ်ရန် သွားသင့်သည်၊ သင် ယခုပြောဆိုခြင်း
သည် အလျင်းမသင့်ပါတကား၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးသူဟောင်းတို့သည်
နည်းမှန်လမ်းကောင်းကို အကြောင်း၍ ညွှန်ပြကြပေ၏ဟု ဆို၍ အောက်ပါ
ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

ဆည်းကပ်မှီဝဲရာ၌ အကြောင်းနှစ်မျိုး

၃၃။ သခါနမုပကာရကာရဏာ၊ ဒိသာနမပုပကာရကာရဏာ။
ဓိစ္ဆန္တျာဓိပ္ပသေဝနံ၊ ဇဋ္ဌရံ ဘရတိ ကော န ကေဝလံ။

(ဝေတာလီဂါထာ)

ဓီ၊ ရွှေ့နောက်မြော်မြင်၊ ပညာရှင်တို့သည်။ သခါနံ၊ ကလျာဏမိတ္တ၊ သင်္ဂဟတထွေ၊ အဆွေခင်ပွန်း၊ ချစ်ကျွမ်းဝင်ကုန်သော သူတို့အား။ ဥပကာရကာရဏာ အပိ၊ စောင်မကြည့်ရှု၊ ကျေးဇူးပြုရန် အကြောင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ ဒိသာနံ၊ ဖိလာကန့်လန့်၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဟူ၊ ကိုယ့်ရန်သူတို့အား။ အပကာရကာရဏာ အပိ၊ မကောင်းကျိုးရောက်၊ ကောင်းကျိုးဖျောက်လျက်၊ နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးရန် အကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ အဓိပ္ပသေဝနံ၊ အရှင်သခင်၊ ဘုရင်ထံပါး၊ ပျပ်ဝပ်တွားလျက်၊ ခစားဆည်းကပ်ခြင်းကို။ ဇဋ္ဌန္တိ၊ နှစ်ခြိုက်ပိုမို၊ နဂိုရ်ပကတိ၊ အလိုရှိကြကုန်၏။ ကေဝလံ၊ ချည်းနှီးသက်သက်ကြောင်းမဖက်ဘဲ။ ဇဋ္ဌရံ၊ အသက်မွေးကြောင်း၊ ကိုယ့်ဝမ်းခေါင်းကို။ ကော၊ အဘယ်မည်သော သူသည်။ န ဘရတိ၊ ပညာရှိ မရှိ၊ မည်သည့်သူမဆို၊ ပင်ကိုယ်ဓမ္မတာ၊ ပြုမြဲသာ ဖြစ်ပါ၍၊ အဘယ်မှာ မမွေးမြူနိုင်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ ကျိုးကြောင်းမြော်မြင် ပညာရှင်တို့သည် မိမိ၏ အဆွေခင်ပွန်းချစ်ကျွမ်းဝင်သောသူတို့အား အကြောင်းအားလျော်စွာ စောင်မကြည့်ရှု ကျေးဇူးပြုနိုင်ရန် အကျိုးငှါလည်းကောင်း၊ မိမိ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော ရန်သူတို့ကို နှိပ်ကွပ် ဖျက်ဆီးနိုင်စေခြင်း အကျိုးငှါလည်းကောင်း မင်းထံ ဆည်းကပ်လျက် မပြတ်ယှက်တင် မင်းကျွမ်းဝင်၍ အစဉ်အမြဲ မှီဝဲ ဆည်းကပ်ခြင်းကို အလိုရှိကြပေသည်။ ပညာရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ မရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ မိမိ၏ တကိုယ်ကောင်းဖြစ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အမှု သက်သက်ကိုကား လောကတံထွာ ဓမ္မတာအားဖြင့်ပင်လျှင် အများသတ္တဝါတို့ ပြုမြဲဖြစ်ပါ၍ အဘယ်မှာ မပြုနိုင်ဘဲ မပြုဘဲ ရှိပါမည်နည်း၊ မည်သူမဆို ပြုနိုင်သည် ပြုသည်သာဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ကောင်းမွန်မြင့်မြတ်သော အသက်ရှင်ခြင်း

၃၄။ ဇီဝိတေ ယဿ ဇီဝန္တိ၊ ဝိပ္ပါ မိတ္တာ စ ဗန္ဓဝါ။
သဖလံ ဇီဝိတံ တဿ၊ အတ္တတ္ထေ ကော န ဇီဝတံ။

ယဿ၊ အကြင်သူ၏။ ဇီဝိတေ၊ မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်ရာ၌။ ဝါ၊ မပျက်
အစဉ်၊ အသက်ရှင်သည်ရှိသော်။ ဝိပ္ပါစ၊ တရားသိစွမ်း၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်
လည်းကောင်း။ မိတ္တာစ၊ အဆွေခင်ပွန်း၊ ချစ်ကျွမ်းဝင်သောသူတို့သည်လည်း
ကောင်း။ ဗန္ဓဝါစ၊ ပေါက်ဖော်သားချင်း၊ ဆွေရင်းမျိုးချာ၊ ဉာတကာတို့သည်
လည်းကောင်း။ ဇီဝန္တိ၊ ကူညီစောင့်ရှောက်၊ အထောက်အမကူ၊ ရကြကုန်လျက်၊
မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်ကြရကုန်၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ဇီဝိတံ၊ မပျက်အစဉ်၊
အသက်ရှင်ခြင်းသည်။ သဖလံ၊ သူတော်တကာ၊ ဓမ္မတာလမ်းရိုး၊ အကျိုးနှင့်
တကွဖြစ်သော။ ဇီဝိတံ၊ မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ စင်စစ်
မသွေ၊ ဖြစ်ပါပေ၏။ အတ္တတ္ထေ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သာ၊ မှီခိုရာဟု၊ အကြောင်းပြုရ
သော။ ဇီဝိတေ၊ သူတထူးအား၊ ထောက်ထားကြည့်ရှု၊ ကုမ္မအလျှင်း၊ သက်သက်
ကင်းလျက်၊ မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်ရာ၌။ ကော၊ အဘယ်မည်သောသူသည်။
န ဇီဝိတံ၊ မရှင်စေဘဲ ရှိပါမည်နည်း။ ဇီဝိတံ ဧဝ၊ လူတူင်အဆုံး၊ အသုံးမကျ၊
လူ့အန္ဓသော်မှလည်း၊ ကိုယ်တည်းဖြစ်လျက်၊ အသက်ကို ရှင်စေသေးသည်
သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင်သူသည် အသက်ရှင်၍နေစဉ် ရဟန်းပုဏ္ဏား သူတော်
သူမြတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သော သူတို့သည်
လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးဉာတိတို့သည်လည်းကောင်း ထိုသူ၏ အကူအညီ
အစောင့်အရှောက် အထောက်အမကူ ရကြကုန်သည်ဖြစ်၍ ထိုသူကို အမိပြုကုန်
လျက် အသက်မွေးမြူ နေထိုင်ကြကုန်၏။ ထိုသူ နေထိုင်ကြသည်ရှိသော် ထိုသူ၏
အသက်ရှင်ခြင်းသည် အကျိုးရှိသောအသက်ရှင်ခြင်း မည်ပေ၏။ မိမိ၏ ကိုယ်
တခုတည်းသာလျှင် မှီခိုရာဖြစ်သော သူတပါးတို့အား ကြည့်ရှုထောက်ပံ့ ချီးမြှင့်
နိုင်ခြင်းမရှိသော အသက်ရှင်ခြင်းမှာမူကား အဘယ်သူသည် မရှင်နိုင်ဘဲ ရှိပါအံ့
နည်း။ လူတူင်အဆုံး အသုံးမကျသော လူ့အန္ဓသော်မှလည်း တကိုယ်ကောင်း
ဖြစ်လျက် အသက်ကို ရှင်စေနိုင်သေးသည်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် ထပ်မံ ကြောင်းတတန်ကို တဖန်ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အပိစ အစရှိ
သောစကားကို မိန့်ကြား ပြောဆိုပြန်လေ၏။

အပိစ—

၃၅။ ယသ္မိံ ဇီဝိတံ ဇီဝန္တိ၊ ဗဟဝေါ သ တု ဇီဝတု။

ကာကောပိ ကိံ န ကုရုတေ၊ စန္ဒိာ သောဒရပူရဏံ။

အပိစ—အပရောနယော၊ တလောထပ်မံ၊ နည်းတတန်ကို။ မယာ၊ ငါသည်။
ဝုစ္စတေ၊ မှတ်ရာသိလို၊ ပြည့်ဆိုအံ့။ သုဏောဟိ၊ အဆွေကရဋ္ဌက၊ သဘော

ဟိ-ပြန် ၁-၁၈—ပ-မ-ဗ-သ-၈

ကျအောင်၊ သောတမြင့်မြင့်၊ ထောင်နားစွင့်လော့။ ယသ္မိံ၊ အကြင်သူသည်။
 ဇီဝတိ၊ အသက်ရှင်စဉ်။ ဗဟဝေါ၊ မှီရာစပ်ရာ၊ ရောက်လာခိုလှုံ၊ များစွာကုန်
 သော သူတို့သည်။ ဇီဝန္တိ၊ အမှီပြုသူ၊ အသက်ရှင်ကြရကုန်၏။ သ—သော၊
 ထိုနီးစပ်ရာရာ၊ ရောက်လာခိုလှုံ၊ များစွာကုန်သော သူတို့၏၊ မှီခိုရာဖြစ်သော
 သူသည်။ ဇီဝတု၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်၊ ချီးမွမ်းအပ်သော၊ အသက်ရှင်ခြင်း
 ပေတည်း။ တု၊ ထိုသို့မဟုတ်မှ၍ အများမပါ၊ တကိုယ်ကောင်းသာ ဖြစ်ပါ
 မူကား။ ကိံ၊ အသို့နည်း။ ကာကောပိ၊ အဟိတ်အမှန်၊ ပဋိဿန်မှီး၊ တိရစ္ဆာန်
 ကျီးသည်လည်း။ စန္ဒာ—စဉ္ဇနာ၊ ဝမ်းတွင်းပါပြီး၊ ကိုယ်နှုတ်သီးဖြင့်။ သောဒရ-
 ပူရဏံ၊ မိမိ၏သာ၊ အစာအိမ်ပြည့်၊ ဝမ်းပိုက်ဖြည့်ခြင်းကို။ န ကုရုတေ၊ အမှုမပိုင်၊
 မပြုနိုင်ပါသလော။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုမှတပါး စဉ်းစားရန်အတွက် နည်းတချက်ကို ဆက်လက်
 ၍ဆိုပါအံ့။ နာခံမှတ်သား၍ သဘောထားပါဦးလော့။ အကြင်သူသည် အသက်
 ရှင်စဉ် မိမိနှင့်စပ်ရာ များစွာသောသူတို့သည် မိမိကိုမှီခိုလျက် ချမ်းသာစွာ
 အသက်မွေးမြူ နေထိုင်ကြရကုန်၏။ ထိုသို့ အများသူတို့၏ မှီခိုရာဖြစ်သော
 အသက်ရှင်ခြင်းသည် တင့်တယ်ကောင်းမြတ် ချီးမွမ်းအပ်သော အသက်ရှင်
 ခြင်းမည်ပေ၏။ ထိုသို့ အများသူတို့၏ မှီခိုရာမဖြစ်မှ၍ မိမိတဦးတည်း တကိုယ်
 ကောင်းသာ အသက်ရှင်ခြင်း ဖြစ်ပါမူကား အဟိတ် တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သော
 ကျီးသည်လည်း နှုတ်သီးဖြင့် မိမိ၏တဝမ်းစာ အစာအိမ်ပြည့်စေရန် ရှာကြံ၍
 အသက်ကို မမွေးမြူနိုင်ပါသလော၊ သို့ဖြစ်၍ ထိုတကိုယ်ကောင်းသာ အသက်
 မွေးမြူနိုင်သော သူသည် အဟိတ် တိရစ္ဆာန်ကျီးနှင့် မခြားနား သဘောသွား
 တူမျှကြသည်သာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

တန်ဘိုးရှိသူနှင့် မရှိသူတို့ ခြားနားပုံများ

ထိုမှတပါးလည်း လူမျိုးအစားစားတို့ ကွာခြားပုံစည်းကမ်းကို နည်းလမ်း
 နှင့် ပြုပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတုံသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုပြန်လေ၏။

ပဿ—

၃၆။ ယာတိ ပဉ္စဟိ ဒါသဗျံ၊ မူလေဟိ ကောစိ မာနဝေါ။

ကောစိ လက္ခေဟိ ကိတ္တိညော၊ လက္ခေဟိပိ န လဗ္ဘတေ။

ပဿ၊ လူမျိုးအစားစားတို့၊ ကွာခြားပုံအချက်ကို၊ ဆက်လက်ကြည့်ရှု၊
 ဆင်ခြင်ပြုပါဦးလော့။ ကောစိ၊ အချို့သော။ မာနဝေါ၊ ငမ်းရေးဘို့ရာ၊ စားအစာ
 မျက်၊ တောင့်တ မြော်မြင်သည့်၊ လုလင်ကပွါး၊ ဆင်းရဲသားသည်။ ပဉ္စဟိ

မူလေဟံ၊ တလတွက်တာ၊ ငါးသပြာမျှဖြင့်။ ဒါသဗုံ၊ အမှုတန်တန်၊ သူ၏ထံတွင်၊ ပြုရန်ကျေပြန်၊ ကျေးကျွန်၏အဖြစ်သို့။ ယာတိ၊ ကိုယ်ကိုအပ်နှင်း၊ ကျွန်စာရင်းသို့၊ သွတ်သွင်းကျရောက်ပေ၏။ ကိတ္တိ၊ တန်ခိုးရှိန်စော်၊ ပြန့်နှံ့ကျော်၍၊ ထင်ပေါ်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဝါ၊ သိမ်မွေ့နက်နဲ၊ ခက်ခဲသောဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော။ ကောစိ၊ အချို့သောသူသည်။ လက္ခေဟိ၊ တသိန်းလစာ၊ အသပြာတို့ဖြင့်။ ဒါသဗုံ၊ အမှုတန်တန်၊ သူ၏ထံတွင်၊ အစေခံကျေးကျွန်၏ အဖြစ်သို့။ ယာတိ၊ ကိုယ်ကိုအပ်နှင်း၊ ကျွန်စာရင်းသို့၊ သွတ်သွင်းကျရောက်ပေ၏။ အညော၊ ထိုသူတို့မှတစ်ပါး၊ အခြားသူတစ်ဦးသည်။ လက္ခေဟိပိ၊ တသိန်းလစာ၊ အသပြာတို့ဖြင့်၊ ချီးမြှင့်ပေးကမ်းသဖြင့်လည်း။ န လဗ္ဘတေ၊ မုချဆတ်ဆတ်၊ မရအပ်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လူမျိုးအစားစားတို့ ကွာခြားပုံအချက်ကို ဆက်လက်၍ စဉ်းစားပါဦး၊ ထမင်းရိက္ခာ စားသုံးရာမျှသာ လိုလားတောင့်တသော ဆင်းရဲကပ္ပိး လူအစားသည် လခရိက္ခာ အသပြာငွေကြေး(၅)ကျပ်မျှ ပေးကမ်းချီးမြှင့်အပ်သည်ရှိသော် သူတထူး၏ထံ၌ အမှုလုပ် ကျေးကျွန်၏အဖြစ်ဖြင့် ငှားရမ်းပြုလုပ်ပေသည်။ ဂုဏ်ကြက်သရေ အထွေထွေတို့ဖြင့် ထင်ပေါ်ကျော်စောခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော သိမ်မွေ့နက်နဲ ခက်ခဲသော ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော တမျိုးသော သူသည်ကား တသိန်းမျှသော လခ ရိက္ခာ အသပြာတို့ဖြင့် ချီးမြှင့်ပေးကမ်းမှုသာလျှင် ကျေးကျွန်၏အဖြစ်ကို ပြုလုပ်ပေမည်၊ ထိုသူတို့ထက် ကဲလွန်မြင့်မြတ်သော အခြားသူတမျိုးသည်ကား လခ ရိက္ခာ အသပြာတသိန်းပင် ပေးသော်လည်း သူတထူး၏ထံပါး၌ လခစား ကျေးကျွန်၏အဖြစ်ကို စင်စစ် မပြုလုပ်ပေရာ၊ ဤသို့ လူမျိုးအစားစားတို့ များစွာ ကွာခြားကြပေသည် ဟူလို။

အသက်ရှင်ပါမူလည်း သေသူနှင့် မခြားသောလူစား

“လူချင်းပင်တူသော်လည်း အသက်ရှူ ကွဲကြသည်” ဟူသကဲ့သို့ လူနှင့် လူချင်း အလျှင်းမတူကြပုံ အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုရကား ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

အညဉ္စ—

၃၇။ မနုဿဇာတိတုလျာယံ၊ ဘဒ္ဒျတံ အတိဂါရဟံ။
ပဌမော ယော န တတြာပိ၊ သ ကိံ ဇီဝိသု ဂဏျတေ။

အညဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ မနုဿဇာတိတုလျာယံ၊ လူဇာတ်ခေါ်ရ၊ လူ့ဘဝချင်း၊ စံတူသွင်း၍၊ စဉ်းစားနှိုင်းချိန်အပ်သည်ရှိသော်။ ဘဒ္ဒျတံ၊ ကျေးကျွန်

စေပါး၊ သူခစား၏အဖြစ်ကို။ အတိဂါရဟံ၊ အလွန်မကြိုက်၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ တကြာပိ၊ ထိုကျေးကျွန်စေပါး၊ သူခစား၏ အဖြစ်၌လည်း။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ပဌမော၊ မြင့်မြတ်ရှိန်စော်၊ ထင်ပေါ်တင့်လျှမ်း၊ ပဌမတန်းအစားသည်။ န၊ မဟုတ်။ သ - သော၊ ထိုအောက်တန်းကျဉ်း၊ သူခစားကို။ ကိံ၊ အသို့လျှင်။ ဇီဝိသု၊ မပျက်ဝိညာဉ်၊ အသက်ရှင်သောသူတို့၌။ ဂဏှတေ၊ စာရင်းသွင်းကာ၊ ရေတွက်ရပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လူ့အဖြစ် လူ့ဘဝ၏ မြင့်မြတ်ခြင်းကို ဉာဏ်ဖြင့်ထောက်ထား၍ သေချာစွာ စဉ်းစားနှိုင်းချိန်ပါမူ သူတပါး၏ အထံ၌ လူသား လူချင်း ဖြစ်ပါလျက် ကျေးကျွန်စေပါး သူခစားဖြစ်ရခြင်းသည် အလွန်တရာမှ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချထိုက်လှပေ၏။ သို့ပင် ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချထိုက်သော်လည်း ထိုကျေးကျွန်စေပါး သူခစားအဖြစ်၌ ထင်ပေါ်ကျော်ကြား မြင့်မြတ်သော ပဌမတန်း အစား၌ဖြစ်ပါမူ သင့်လျော်ပါပေသေး၏။ ထိုသို့ မဖြစ်မူ၍ သေးသိမ်ညံ့ဖျင်းသော အောက်တန်းစား ကျေးကျွန်စေပါး သူခစားဖြစ်ပါမူကား ထိုကဲ့သို့သောသူကို အဘယ်မှာ အသက်ရှင်၏ဟူ၍ ရှင်စာရင်း သွင်းအပ်ပါတော့အံ့နည်း။ မသွင်းအပ်သည်သာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

သက်ရှိ၊ သက်မဲ့ အမျိုးမျိုးကွဲပြား၍ သဘောချင်း ထူးခြားပုံ

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးယခင် ဆရာမြတ်တို့သည် ဝါဇီဝါရဏလောဟာနံ အစရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူကြပေသည်။

၃၈။ ဝါဇီဝါရဏလောဟာနံ၊ ကဋ္ဌပါသာဏဝတ္ထနံ။
နာရီပုရိသတောယာန-မန္တရံ မဟဒန္တရံ။

ဝါဇီဝါရဏလောဟာနဉ္စ၊ မြင်း၊ ဆင် အမျိုး၊ ကြေး သံမျိုးတို့၏လည်းကောင်း။ ကဋ္ဌပါသာဏဝတ္ထာနဉ္စ၊ သစ်မျိုး၊ ကျောက်မျိုး၊ အဝတ် ပုဆိုးမျိုးတို့၏လည်းကောင်း။ နာရီ ပုရိသတောယာနဉ္စ၊ မိန်းမ၊ ယောက်ျား၊ ရေအများတို့၏လည်းကောင်း။ အန္တရံ၊ အချင်းချင်းအား၊ ထူးအခြားသည်။ မဟဒန္တရံ၊ အလွန်အကြူး၊ ထူးခြားလှပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မြင်းတို့သည် အချင်းချင်း ဇာတ်သဘာဝအားဖြင့် မြင်း၏အဖြစ်ဖြင့် တူမျှကြသော်လည်း လျင်မြန်သည် မလျင်မြန်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝန်ကိုဆောင်ရွက်ရန် ခွန်အားဗလ ပြည့်ဝသည် မပြည့်ဝသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဖိုးထိုက်တန်သည် မတန်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း တကောင်နှင့်တကောင် အချင်းချင်း ထူးခြားခြင်းသည် အလွန်အကြူး အထူးသဖြင့် ခြားကွာလှပေသည်။ ထို့အတူ ဆင်မျိုး၊ ကြေးသံ

မျိုး၊ သစ်မျိုး၊ ကျောက်မျိုး၊ အဝတ်ပုဆိုးမျိုးနှင့် မိန်းမ၊ ယောက်ျား၊ ရေအများ
တို့သည်လည်း အရာဌာန ဂုဏ်သတ္တိကိုလိုက်၍ အချင်းချင်း တဦးနှင့်တဦး
ထူးခြားခြင်းသည် အလွန်အကြူး အထူးသဖြင့် ခြားကွာလှပေသည် ဟူ၍
ရှေးယခင် ဆရာမြတ်တို့ မိန့်မှာတော်မူအပ်ပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် သေးသိမ်နုပျံ့သော အမျိုးအစားနှင့် မြင့်မြတ်သော အမျိုးအစားတို့
သဘောသွား ကွာခြားပုံအကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုရကား ဤ
ဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

ပဿ—

၃၉။ အပ္ပန္နာရုဿာဝသေသမလိနံ နိမ္မိသမပျဉ်ကံ၊
သာ လဒ္ဓါ ပရိတောသမေတိ န စ တံ တဿက္ခမာသန္တိယာ။
သီဟော ဇမ္ဗူကမင်္ဂမာဂတမပိစ္စတော နိဟန္တိ ဒွိပံ၊
သဗ္ဗော ကိစ္ဆဂတောပိ ဣစ္ဆတိ ဇနော သတ္တာနုရူပံ ဖလံ။

(သဒ္ဓုလဝိက္ခိဋ္ဌိတဂါထာ)

ပဿ၊ ကြည့်ရှုပါဦးလော့။ အပ္ပန္နာရုဿာဝသေသမလိနံ၊ အနည်းငယ်မျှသာ
ကြွင်းကျန်သော အကြော၊ ဆီကြည် အညစ်အကြေးတို့ဖြင့် မြှေးရှက် လိမ်းကပ်
သော။ နိမ္မိသံ၊ အသားမရှိ၊ ပကတိ သက်သက်ဖြစ်သော။ အဋ္ဌိကမ္ပိ၊ စားရန်
အကျိုး၊ တမျိုးမဖွယ်၊ အရိုးငယ်မျှကိုလည်း။ သာ၊ ကြီးကျယ်မြှော်တွေး၊
အဟိတ်ခွေးသည်။ လဒ္ဓါ၊ အခွင့်ကြိုက်ကြုံ၊ ရအပ်တုံမူ။ ဝါ၊ ရခြင်းကြောင့်။
တဿ၊ ထိုကြီးကျယ်မြှော်တွေး၊ အဟိတ်ခွေး၏။ ဝါ၊ ထိုခွေးအား။ ခုဓာသန္တိယာ၊
မှတ်သိပ်ဆာလောင်သည့် အရေး၊ ငြိမ်းအေးပပျောက်၊ ပယ်ဖျောက်လောက်
ခြင်းငှါ။ န စ ဟောတိ၊ မဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ တထာပိ၊ ထိုသို့ပင် အဆာ
မပျောက်၊ မပြေလောက်သော်လည်း။ ပရိတောသံ၊ အလွန်စုံမက်၊ နှစ်သက်
ဝမ်းမြောက်ခြင်းသို့။ ဇတိ၊ မူလအနေ၊ အခြေခံမလှသဖြင့်၊ ဧကန္တရောက်ပေ၏။
သီဟော၊ သားတကာတို့၏ ဘုရင်၊ အရှင် ခြင်္သေ့မင်းသည်။ အင်္ဂမာဂတံ၊ မိမိ
ရင်အောက်၊ လက်တွင်းရောက်ပြီးသော။ ဇမ္ဗူကံ၊ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ၊ လုံလောက်
စားရေး၊ တောမြေခွေးကို။ စတော၊ ကင်းကင်းလွတ်လွတ်၊ စွန့်ပယ်လွတ်၍။
ဒွိပံ၊ ကြီးမားကိုယ်ကောင်၊ တောဆင်ပြောင်ကို။ နိဟန္တိ၊ ညှဉ်းဆဲပုတ်ခတ်၊
သတ်ဖြတ်သေး၏။ သဗ္ဗော၊ ရှိသမျှအကုန်၊ အလုံးစုံသော။ ဇနော၊ လူ့ ဘုံဌာန၊
ဖြစ်ကြသသူ၊ လူဟူသမျှသည်။ ကိစ္ဆဂတောပိ၊ ငြိုငြင်ဆင်းရဲ၊ ခဲယဉ်းခြင်းဖြစ်ပါ
သော်လည်း။ သတ္တာနုရူပံ၊ မိမိပင်ကိုယ်၊ အလိုသဘောအားလျော်သော။ ဝါ၊

အစွမ်းသတ္တိအားလျော်သော။ ဖလံ၊ ဖြစ်ပေါ်အရိုး၊ ရနိုင်သည့်အကျိုးကို။
ဣစ္ဆတိ၊ နဂိုရ်ပကတိ၊ အလိုရှိတတ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အယုတ်အမြတ် နှစ်မျိုးနှစ်စားတို့ သဘောသွား ကွာခြား
ဟန်ကို ကြံစည် မြှော်မြင်၍ ဆင်ခြင် ကြည့်ရှုပါဦးလော့၊ ခွေးသည် အသား
မရှိ အနည်းငယ်မျှ ကြွင်းကျန်သော အကြော ဆီကြည် အညစ်အကြေးတို့ဖြင့်
လိမ်းကပ်သော အရိုးငယ်ကို ရအပ်သည်ရှိသော် ထိုအရိုးငယ်သည် မှတ်သိပ်
ဆာလောင်ခြင်း မပြေလောက်၍ မနှစ်သက် မစုံမက်လောက်သော်လည်း ခွေး
တို့၏ သဘာဝ သတ္တိအားဖြင့် ထိုကဲ့သို့သော အရိုးငယ်ကို ရလျှင်ပင် နှစ်သက်
ဝမ်းမြောက်ခြင်းသို့ ရောက်ပေသည်။ သားတို့သေဌ်နင်း ခြင်္သေ့ မင်းသည်ကား
မိမိစားသုံးလောက် မှတ်သိပ်ဆာလောင်ခြင်း ပြေပျောက်လောက်အောင်
မြေခွေးကို မိမိ၏ရင်အောက် လက်တွင်းရောက် သတ်ဖြတ်ပြီး ရှိပါသော်လည်း
ဆင်ပြောင်ကြီးကို တွေ့မြင်ပြန်ပါမူ ခြင်္သေ့ တို့၏ သဘာဝသတ္တိဖြင့် ကြီးကျယ်
လှသော ဆင်ပြောင်ကြီးကိုလည်း ဆင်းရဲငြိုငြင်သည်ဟု မထင်မှတ်ဘဲ သတ်ဖြတ်
ခြင်းကို ပြုလုပ်သေးသည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့အတူ လောက၌ အလုံးစုံသော
သူတို့သည် ရဖို့ရန် ဖြစ်မြောက်ဖို့ရန် ခဲယဉ်းငြိုငြင်ပါသော်လည်း ဆင်းရဲ
ခြင်းကို အမှတ်မထားဘဲ မိမိအား ထိုက်တန်သောအကျိုး ထိုက်တန်သော
အခြေအနေတို့ကို အလိုရှိသေးသည်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

၎င်းပြင် ကျွန်နှင့် အရှင် နှစ်ပါးတို့ အထူးသဖြင့် သဘောထား ကွာခြား
ကြသော အခြင်းအရာကို သေချာစွာ ကြည့်ရှုပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါ
ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၄၀။ နဂိုဌစာလနမဓောစရဏာဝပါတံ၊
ဘူမံ နိပတျ ဝဒနောဒရဒဿနဉ္စ။
သာ ပိဏ္ဏဒဿ ကုရုတေ ဂဇပုဂံဝေါ တု၊
ဓီရံ ဝိလောကယတိ စာဠသတေဟိ ဘုဉ္ဇေ။

(ဝသန္တတိလကဂါထာ)

သာ၊ ခွေးသည်။ ပိဏ္ဏဒဿ၊ တဆုပ်မသာ၊ တလုပ်စာကို၊ ထုတ်ကာ ကျွေး
မွေး၊ အစာပေးသောသူအား။ နဂိုဌစာလနဉ္စ၊ နှစ်သက်လွန်ဆုံး၊ နှလုံးမဆုံး၊
ကိုယ်လုံးပြန်သဖြင့်၊ မြီးနုနု လှုပ်ရှားခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အဓောစရဏာဝ-
ပါတဉ္စ၊ ခြေကိုကွေးခေါက်၊ အောက်သို့ချသဖြင့်၊ ခယဝပ်တူးခြင်းကို လည်း
ကောင်း။ ဘူမံ၊ မြေ၌။ နိပတျ၊ ပက်လက်နံဒေါင်း၊ လှည့်ကာစောင်း၍။

ဝဒနောဒရဒဿနဉ္စ၊ ပါးစပ်နှင့်ဝမ်းပိုက်ကို၊ အလိုက်သင့်ပြခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ကုရုတေ၊ ပါးလူးနားလူး၊ လွန်ရှင်မြူး၍၊ အထူးပြုဘိ၏။ ဂဗပုဂံဝေါတု၊ ဆင်အများဘောင်၊ သရေဆောင်သည့်၊ ဆင်ပြောင်ကြီးသည်ကား။ ဓီရံ၊ ကြံ့ခိုင်တည်တံ့စွာ။ ဝိလောကယဓာ၊ စီးစောင်းအနေ၊ ဣန္ဒြေမပျက်ဘဲ၊ ငြိမ်သက်စွာကြည့်ဘိ၏။ စာဠသတေဟိ၊ မြောက်ပင့်တောင်းပန်၊ အတန်တန်တို့ဖြင့်သာလျှင်။ ဘုဇ္ဇေ၊ ဖြည်းညှင်းသာယာ၊ ယဉ်ကျေးစွာ စားသောက်ပေရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ခွေးတို့မည်သည် အလွန်သေးသိမ် ညံ့ဖျင်းသောစိတ်သဘောရှိရကား တလုပ်တဆုပ်မျှသော အစာအာဟာရကို ပေးကမ်းကျွေးမွေးလျှင်ပင် အလွန်ကြီးကျယ်ခမ်းနား မြောက်မြားစွာသော အစာအာဟာရတို့ကို ရဘိသကဲ့သို့ စိတ်၌ ထင်မြင်တတ်ကြသည်။ ထိုသို့အနည်းငယ် ပေးကမ်းကျွေးမွေးသည်ကိုပင်လျှင် အလွန်နှစ်သက် ရှင်လန်းဝမ်းမြောက်လှသဖြင့် ခုန်ပေါက်ပြေးလွှားမရပ်မနား ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားပြီးလျှင် အပါးကမခွါဘဲ အခါခါ အမြီးနုနုခြင်း၊ လွန်မင်းစွာ ဝမ်းမြောက်သဖြင့် ခြေမြောက် လက်မြောက် ခုန်ပေါက် ပြေးလွှား ကစားမြူးထူး၍ မြေ၌လူးလှိမ့်လျက် ပက်လက်နံဒေါင်း စောင်းခြင်း၊ လှန်ခြင်းဖြင့် ခံတွင်းနှင့်ဝမ်းပိုက်ကို အလိုက်သင့်ပြကာ ဒါနရှင် စိတ်ကြည်နူးအောင် ပါးလူးနားလူး ပြုလုပ်တတ်ကြပေသည်။ ထို့ပြင် ဆင်ပြောင်ကြီးတို့မည်သည် မြင့်မြတ်သော စိတ်သဘော ရှိခြင်းကြောင့် မြောက်မြားစွာသော အစာအာဟာရတို့ဖြင့် ကျွေးမွေးလာသည်ကိုပင် ရုတ်တရက်ရှောင်တခင် ခုံမင်သော သဘောဖြင့် လောဘဇော အပြင်းဖမ်း၍ ငမ်းငမ်းတက်မဖြစ်ဘဲ ဣန္ဒြေမပျက် ငြိမ်သက် တည်ကြည်စွာ ကြည့်ရှုတတ်သည့်ပြင် ကျွေးမွေးသည့် အရှင်ကသခင်ကို ပြုစုသည့်အလား များစွာချော့မြူ မြှောက်ပင့်လျက် အလိုက်သင့်တောင်းပန်၍ အတန်တန်ပြောဆိုမှသာလျှင် ဖြည်းညှင်းသာယာ ယဉ်ကျေးစွာ စားသောက်သုံးဆောင်ပေ၏။ ထိုခွေးနှင့် ဆင်ပြောင်ကြီးတို့ ဥပမာ အတူသာလျှင် ကျေးကျွန်ခြွေရံ အစေခံဖြစ်သော သေးသိမ်ယုတ်နိမ့်သော သဘောရှိသော အောက်တန်းစား လူတို့သည်လည်း အနည်းငယ်မျှသော ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို ရရှိပါမူ အလွန်ကြီးကျယ်သော လာဘ်လာဘကြီးဟု မှတ်ထင်၍ အလွန်ပင် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်ကြသဖြင့် ထိုကဲ့သို့ အနည်းငယ်မျှသော ပစ္စည်းဥစ္စာကို ပေးကမ်းစွန့်ကြဲတတ်သော သူကိုပင်လျှင် အလွန်အကြွေးအထူးသဖြင့် ကျေးဇူးတင်လျက် နှစ်သက်ဝမ်းသာစွာ ခယ လုပ်ကျွေးတတ်ကြပေသည်။

မြင့်မြတ်သော စိတ်သဘောရှိသော အရှင်သခင်ကဲ့သို့သော အထက်တန်းစားကျသော သူတို့သည်ကား ဆင်ပြောင်ကြီးနှင့်တူစွာ အနည်းငယ်မျှသော လာဘ်လာဘကို မဆိုထားဘိ များမြတ်ကြီးကျယ်သော လာဘ်လာဘတို့ကို

သော်မှလည်း ဣန္ဒြေပျက်လောက်အောင် ခုံမင်စုံမက် ငမ်းငမ်းတက် မဖြစ်ဘဲ
ငြိမ်သက်သာယာစွာ အာသာဆန္ဒဖြင့် တောင့်တန့်သက်ခြင်း ဖြစ်ကြပေသည်။
ဤသို့ ကျွန်ုပ်နှင့် အရှင်နှစ်ပါးတို့ သဘောသွား ကွာခြားကြသည် ဟူလို။

လူအစစ်အမှန်နှင့် လူ့တိရစ္ဆာန်

ထို့ပြင် အတတ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ ရဲစွမ်းသတ္တိရှိခြင်း၊ အရှိန်အစောင့်
အကျော်အစောင့် ရှိခြင်းတို့နှင့် အမြဲပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ပြန့်နှံ့ကျော်ကြားသော
အသက်ရှင်ခြင်းဖြင့်သာ အသက်ကို ရှင်စေထိုက်ကြောင်း၊ တဏှာမျှပင် ဖြစ်
သော်လည်း ထိုသို့သော ရှင်ခြင်းကိုသာလျှင် လောက၌ ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်း
ကြကြောင်း၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍ အောက်ကျနောက်ကျ အနွှာဗာလဖြစ်၍ မိမိ၏
အသက်ကို မွေးမြူနိုင်ကာမျှ ဖြစ်ပါမူ လူသားပင်မှန်သော်လည်း တိရစ္ဆာန်
ကျီးနှင့်မခြားနား တသားတည်းဖြစ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်
ဖြစ်၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၄၁။ ယံ ဇီဝတေ ခဏမပိပ္ပထိတံ ဇနေဟိ၊
ဝိညာတဝိက္ကမယသေဟိ အဘဇ္ဇမာနံ။
တံ နာမ ဇီဝိတမိဟပ္ပဝဒန္တိ တညူ၊
ကာကောပိ ဇီဝတံ စိရာယ ဗလိံ စ ဘုဉ္ဇေ။

(ဝသန္တတိလက ဂါထာ)

ဝိညာတဝိက္ကမယသေဟိ၊ လိမ္မာတတ်ကျွမ်း၊ ရဲစွမ်းသတ္တိ၊ ကိတ္တိထင်ပေါ်၊
အကျော်အစောင့်တို့နှင့်။ အဘဇ္ဇမာနံ၊ အစဉ်မလွှဲ၊ အမြဲယှဉ်သော။ ပထိတံ၊
ပြန့်နှံ့ကျော်ကြားသော။ ယံ ဇီဝိတံ၊ အကြင်အသက်ရှင်ခြင်းကို။ မနုဿေဟိ၊
လူတို့သည်။ ခဏမ္ပိ၊ တဏှာမျှလည်း။ ဇီဝတေ၊ အသက်ရှင်ရာ၏။ တံ၊ ထိုအသက်
ရှင်ခြင်းကို။ ဣဟ၊ ဤလူ့ ဘုံဌာန၊ လူ့ လောက၌။ ဇီဝိတံနာမ၊ တင့်တယ်
လျောက်ပတ်၊ ချီးမွမ်းအပ်သော အသက်ရှင်ခြင်းဟူ၍။ တညူ၊ ထိုအသက်ရှင်
ခြင်း၏အကြောင်းကို၊ ကောင်းစွာသိကုန်သော ပညာရှိတို့သည်။ ပဝဒန္တိ၊
ချီးမွမ်းထောမနာ၊ မြတ်ဩဘာဖြင့်၊ ကောင်းစွာပြောဆိုကြကုန်၏။ ကာကောပိ၊
အဟိတ်အမှန်၊ ပဋိဿန်မှီး၊ တိရစ္ဆာန် ကျီးသည်လည်း။ စိရာယ - စိရိကာလံ၊
နှစ်လများစွာ၊ ရှည်မြင့်ကြာသော ကာလပတ်လုံး။ ဗလိံ၊ ဆွမ်းတော်တင်နှင့်၊
နတ်တင်ကော်ရော်၊ ပူဇော်သက္ကာကို။ ဘုဉ္ဇေ စ၊ မပြတ်တစေ၊ စားသောက်
၍လည်း နေရာ၏။ ဇီဝတံ စ၊ မပျက်အစဉ်၊ အသက်လည်း ရှင်ရာ၏။

ထို့ပြင် ဆရာမိဘ သားသမီးတို့နှင့်တကွ မိတ္တညာတကာ စသည်တို့၌ ထောက်ထားခဲ့ညွှာ၍ ကြင်နာသနားခြင်းမရှိဘဲ မိမိတကိုယ်ကောင်းဖြစ်လျက် အသက်ရှင်ပါမူ အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသာဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ တကိုယ်ကောင်း ဖြစ်လျက် အသက်ရှင်သောသူသည် လူသားပင်မှန်သော်လည်း တိရစ္ဆာန် ကျီးနှင့်မခြား သဘောသွား တူကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၄၂။ ယော နတ္တဇော န စ ဂုရုမိ န ဘဋျဝဂ္ဂေ၊
ဒီနေ ဒယံ န ကုရုတေ န စ ဗန္ဓုဝဂ္ဂေ။
ကိံ တဿ ဇီဝိတဖလေန မနုဿလောကေ၊
ကာကောပိ ဇီဝတိ စိရဉ္စ ဗလိဉ္စ ဘုဉ္စေ။

(ဝသန္တတိလက ဂါထာ)

အပရဉ္စ—ပဿ၊ ထို့ပြင်တတန်၊ မှတ်ဖို့ရန်ကိုလည်း၊ ထပ်မံကြည့်ရှု၊ ဆင်ခြင် ပြုပါဦးလော့။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ အတ္တဇော၊ မိမိရင်နှစ်၊ အချစ်မငြီး၊ သားသမီး၌။ ဒယံ၊ ထောက်ထားခဲ့ညွှာ၊ ကြင်နာသနားခြင်းကို။ န ကုရုတေ၊ အမှုတခု၊ ဂရုပြုသဖြင့်၊ မပြုမကျင့်။ ဂုရုမိ စ၊ ဆရာမိဘ၌လည်း။ န ကုရုတေ၊ ထောက်ထားခဲ့ညွှာ၊ ကြင်နာသနားခြင်းကို၊ အလျှင်းမပြုလုပ်။ ဘဋျဝဂ္ဂေ စ၊ ခြေရံသောင်းပြောင်း၊ အစေခံအပေါင်း၌လည်း။ န ကုရုတေ၊ ထောက်ထား ခဲ့ညွှာ၊ ကြင်နာသနားခြင်းကို၊ အလျှင်းမပြုလုပ်။ ဒီနေ စ၊ ဆင်းရဲပင်ပန်း၊ နှမ်းနယ်သောသူ၌လည်း။ န ကုရုတေ၊ ထောက်ထားခဲ့ညွှာ၊ ကြင်နာသနား ခြင်းကို၊ အလျှင်းမပြုလုပ်။ ဗန္ဓုဝဂ္ဂေ စ၊ မိမျိုး ဘမျိုး၊ အရိုးစဉ်လာ၊ ဉာတကာ အပေါင်း၌လည်း။ န ကုရုတေ၊ ထောက်ထားခဲ့ညွှာ၊ ကြင်နာသနားခြင်းကို၊ အလျှင်းမပြုလုပ်။ မနုဿလောကေ၊ လူ့ပြည်ဌာန၊ လူ့လောက၌။ တဿ၊ ထိုရင်သွေးရင်သား၊ အစထား၍၊ အမျှား၏အပေါ်၌၊ မြှော်မြင်စဉ်းစား၊ သနား ခြင်း ကင်းသော သူ၏။ ဇီဝိတဖလေန၊ မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်ရသော အကျိုးဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိပါအံ့နည်း။ ကာကောပိ၊ အဟိတ်အမှန်၊ ပဋိဿန်မှီး၊ တိရစ္ဆာန်ကျီးသည်လည်း။ စိရဉ္စ၊ မြင့်ရှည်အကြာ၊ များစွာသော ကာလပတ်လုံးလည်း။ ဇီဝတိ၊ မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်၍နေ၏။ ဗလိဉ္စ၊ ဆွမ်းတော်တင်နှင့်၊ နတ်တင်ကော်ရော်၊ ပူဇော်သက္ကာကိုလည်း။ ဘုဉ္စေ၊ မပြတ် တစေ၊ စားသောက်၍ နေပေရာ၏။

ထို့ပြင် ဉာဏ်ပညာကင်းလွတ်၍ တရားလမ်း ယွင်းချွတ်လျက် မိမိအသက်ကို မွေးမြူနိုင်ကာမျှဖြစ်ပါမူ လူသားပင်မှန်သော်လည်း တိရစ္ဆာန်နှင့်မထူးကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါဂါထာကို မိန့်ဆိုပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၄၃။ အဟိတဟိတဝိစာရသုညဗုဒ္ဓေါ၊
သုတိသမယေဟိ ဗဟိက္ကတော ဗဟူဟိ။
ဥဒရဘရဏမတ္တကေဝလေစ္ဆော၊
မနုဿပသု စ ပသု စ ကော ဝိသေသော။

(ဩပစ္ဆန္ဒသိကဂါထာ)

အပရဉ္စ—ပဿ၊ ထိုမှတချက်၊ တမျိုးတက်လျက်၊ ဆက်လက်၍ စဉ်းစားပါဦးလော့။ အဟိတဟိတဝိစာရသုညဗုဒ္ဓေါ၊ အစီးအပွား ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌၊ ဆင်ခြင်တတ်သော ဉာဏ်အမြင် ကင်းဆိတ်သော။ ဗဟူဟိ၊ များစွာ ကုန်သော။ သုတိသမယေဟိ၊ လူတို့ကျင့်ရန်၊ ကျမ်းဂန်အလာ၊ ဘာသာနည်းလမ်းတို့မှ။ ဗဟိက္ကတော၊ မထိမဲ့မြင်၊ ဆန့်ကျင်ဖီလာ၊ ပယ်ခွါသမှု၊ အပပြုတတ်သော။ ဥဒရဘရဏမတ္တကေဝလေစ္ဆော၊ မိမိဝမ်းရေး၊ မွေးရန်မျှလောက်၊ စားသောက်ခြင်း အတွက်သာ၊ သက်သက်အလိုရှိသော။ မနုဿပသု စ၊ လူဇာတ်မှန်ငြား၊ တိရစ္ဆာန်သားသည်လည်းကောင်း။ ပသု စ၊ အဟိတ်အမှန်၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သားကောင်စစ်သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေသံ၊ ထိုသူနှစ်ဦးတို့၏။ ဝိသေသော၊ အချင်းချင်း ထူးကြခြင်းသည်။ ကော အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိတော့အံ့နည်း။

ထိုသို့ ရှေးသူဟောင်းတို့၏ နည်းကောင်းလမ်းမှန်ကို ဒမနက မြေခွေးက ပြောဆိုသည်၏ အခြားမဲ့၌ ကရဋကမြေခွေးကပြောဆိုပြန်သည်မှာ “မိတ်ဆွေ.... စဉ်းစားပါဦးလော့၊ ဤကဲ့သို့ သိမ်မွေ့နက်နဲ ခက်ခဲကြီးကျယ်သော အရာဌာနတို့၌ ငါတို့ကဲ့သို့ လက်အောက်ခံ အရာမရောက်သောသူတို့ မပြုလုပ်သင့်၊ စင်စစ်မှာမူ ရာထူးဌာနန္တရ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော အမတ်ကြီးတို့၏ အရာသာ ဖြစ်ပေသည်” ဟု ပြောဆိုလေ၏။

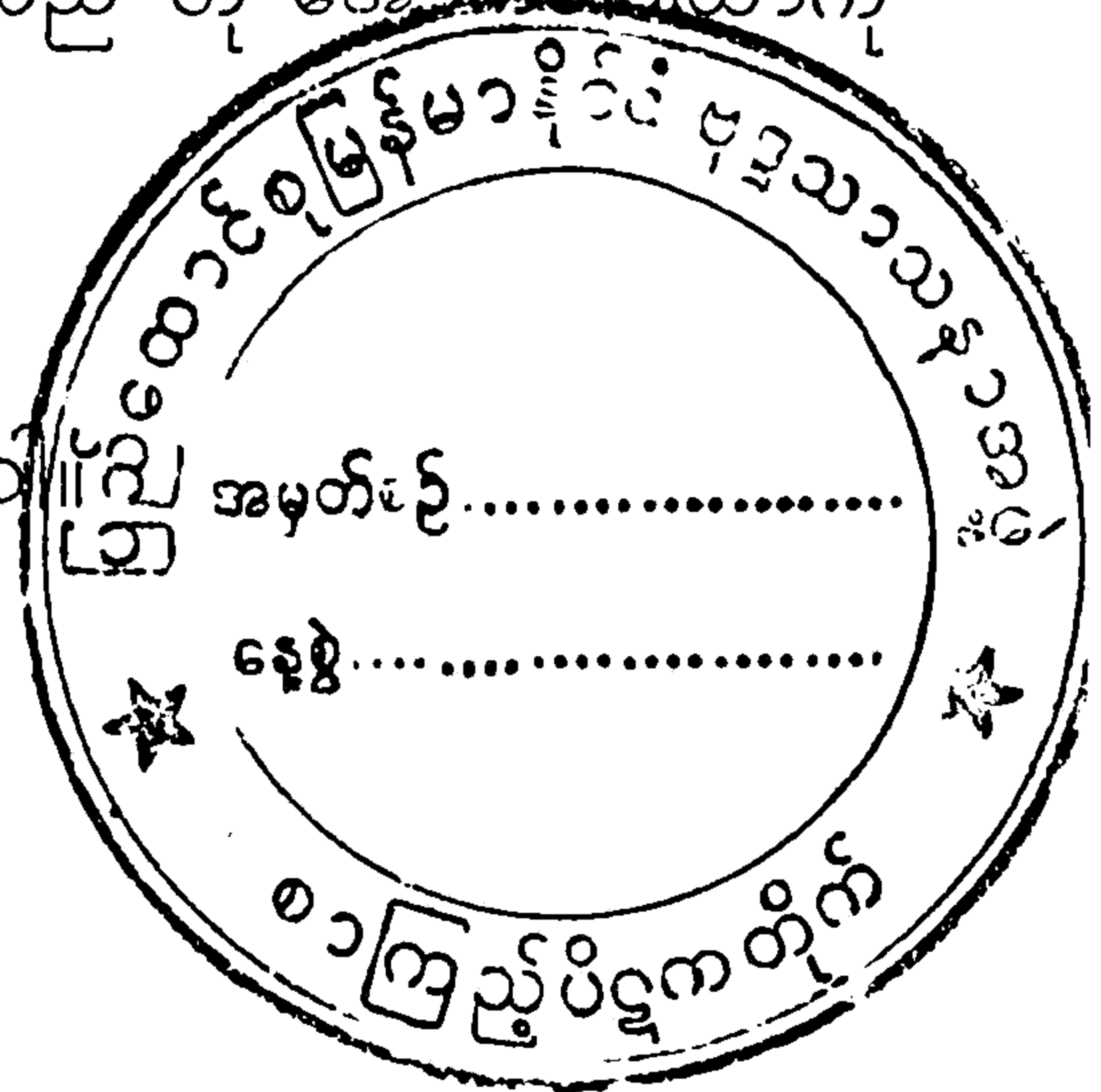
ကိုယ်ပြုသည့် ကိုယ့်ကံ ကိုယ်သာလျှင် ခံစံရပုံ

ထိုအခါ ဒမနကမြေခွေးကပြောပြန်သည်မှာ “မိတ်ဆွေ....အဘယ်မျှလောက် ကာလကြာမြင့်မှ အရာရှိကြီး အမတ်ကြီး ဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ်မျှလောက်

ကာလကြာမြင့်လျှင် လက်အောက်ခံ အရာမရောက်သူ ဖြစ်ပါသနည်း။ စင်စစ်မှာ မူကား အရာကြီးသည် ငယ်သည်၏ အဖြစ်သည် မိမိ၏ အားထုတ် ပြုလုပ်ခြင်း လို့ လပယောဂသာလျှင် လိုရင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးပညာရှိ ကဝိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူကြပေသည်” ဟု အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောပြလေ၏။

၄၄။ န ကောစိ ဝါ ကဿစိဟဿဘာဝါ၊
ဘဝတျုဒါရောဘိမတော ခလော ဝါ၊
လောကေ ဂုရုတ္တံ ဝိပရီတတံ ဝါ၊
သစေဠိတာနေဝ နရံ နယန္တိ။

(ဥပေန္တဝဇီရာဂါထာ)

ဣဟ၊ ဤလောက၌။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သောသူအား။ ဝါ၊ တစုံ တယောက်သောသူ၏။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ အဘိမတော၊ မြတ်နိုး နှစ်သက် အပ်သော။ ဥဒါရော ဝါ၊ ဂုဏ်သရေ မြင့်မြတ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ခလော ဝါ၊ ဆိုးယုတ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ သဘာဝါ - သဘာဝေန၊ မိမိ၏ ပကတိ သဘောအားဖြင့်။ န ဘဝတံ၊ မဖြစ်။ လောကေ၊ လောက၌။ ဂုရုတ္တံ ဝါ၊ လွန်စွာ လေးမြတ်၊ ရိုသေအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့လည်းကောင်း။ ဝိပရီတတံ ဝါ၊ ထိုမှ ဆန့်ကျင်သော ယုတ်နိမ့်သည်၏ အဖြစ်သို့လည်းကောင်း။ သစေဠိတာနိ ဝေ၊ မိမိ မိမိတို့၏ အားထုတ်ကြောင့်ကြ ပျာပါရတို့သည်သာလျှင်။ နရံ၊ လူအပေါင်း ကို။ နယန္တိ၊ ဆောင်ကုန်၏။

ကောင်းရန်မှာ ခက်လှ၍ ဆိုးဘို့က လွယ်ကူပုံ

ထိုမှတပါးလည်း လောက၌ ကောင်းသော ဂုဏ်ကြက်သရေ အထွေထွေ တို့နှင့် ပြည့်စုံစေရန် ပြုလုပ်ရခြင်းမှာမူကား ကျောက်တုံး ကျောက်ခဲကြီးကို တောင်ထိပ်သို့ တင်ရဘိသကဲ့သို့ ကြောင့်ကြ ပျာပါရမထုတ်ဘဲ အလွယ်နှင့်မဖြစ် နိုင်။ ဆိုးယုတ်သော အဖြစ်မှာမူကား ကျောက်တုံး ကျောက်ခဲတို့ကို တောင် အောက်သို့ချရဘိသကဲ့သို့ လျင်မြန်လွယ်ကူစွာဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း ၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

ကိုဉ္စ—

၄၅။ အာရောပျတေ သိလာ သေလေ၊ ယတေန မဟတာ ယထာ။
နိပါတျတေ ခဏေနာဓော၊ တထာတ္ထဂ္ဂုဏဒေါသတာ။

ကိဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ မဟတာ၊ ကြီးစွာသော။ ယတေန၊ အားထုတ်ကြောင့်ကြ၊ ဗျာပါရဖြင့်။ သိလာ၊ ကျောက်တုံးကျောက်ဖျာ၊ ကြီးကျယ်စွာကို။ သေလေ၊ မြင့်မောက်အချက်၊ တောင်အထက်သို့။ အာရောပုတေ၊ အပမ်းကြီးစွာ၊ တင်ပို့ရာ၏။ ခဏေန၊ မကြာကာလ၊ လျင်ခဏဖြင့်။ အဓော၊ နိမ့်ရာဒေသ၊ အောက်ဌာနသို့။ နိပါတျတေ၊ လွယ်ကူလျင်စွာ၊ ကျစေရာ၏။ အတ္တဂ္ဂုဏဒေါသတာ၊ မိမိ၏ဂုဏ်နှင့် ဆိုးညစ်၊ ကောင်းမကောင်းသော အဖြစ်တို့သည်။ တထာ၊ ထိုနည်းပမာ၊ အတူသာတည်း။

အထက်ရောက်အောက်ကျ အလုပ်ကြောင့်ဖြစ်ကြပုံ

ထိုမှတပါးလည်း လောက၌ လူတို့သည် နဂိုရ်ပကတိအားဖြင့် မြင့်မြတ်သောသူ၊ ယုတ်နိမ့်သောသူဟူ၍ မရှိ၊ စင်စစ်မှာမူကား မိမိတို့ ပြုလုပ်အပ်သော မကောင်းသောအမှု မကောင်းသော အပြစ်တို့ကြောင့် ဆိုးယုတ်သည် နိမ့်ကျသည်၏ အဖြစ်သို့ ကျရောက်ကြကြောင်း၊ ကောင်းသောအမှု ကောင်းသော အမှုအရာတို့ကြောင့် မြင့်မြတ်သည်၏အဖြစ် ကြီးကျယ်သည်၏အဖြစ်သို့ ကျရောက်ကြကြောင်းတို့ကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၄၆။ ယာတျဓောဓော ဝဇတျုစ္စော၊ နရော သေဟေဝ ကမ္မဘိ။
ခဏကော ဣဝ ကူပဿ၊ ပါကာရဿေဝ၊ ကာရကော။

နရော၊ လူသည်။ သေဟေဝကမ္မဘိ၊ မိမိပြုလစ်၊ မှုအပြစ်တို့ကြောင့်သာလျှင်။ ကူပဿ၊ တွင်းကို။ ခဏကောဣဝ၊ တူးသောသူကဲ့သို့။ အဓောအဓော၊ အောက်သို့အောက်သို့။ ယာတိ၊ ကျရောက်၍သွား၏။ သေဟေဝကမ္မဘိ၊ မိမိပြုအပ်၊ ကောင်းမြတ်သန့်ရှင်း၊ အပြစ်ကင်းသော အမှုတို့ကြောင့်သာလျှင်။ ပါကာရဿ၊ မြင့်မောက်ရစ်သိုင်း၊ တံတိုင်း မျဉ်းတားကို။ ကာရကော ဣဝ၊ အထက်အထက်၊ စီ၍တက်သောသူကဲ့သို့။ ဥစ္စော၊ တဆင့်တဆင့်၊ တိုးကာမြင့်၍။ ဝဇတိ၊ တနေ့တခြား၊ တိုးတက်၍ သွား၏။

ထို့ကြောင့်“မိတ်ဆွေကောင်း....အလုံးစုံတို့၏မြင့်မြတ်သည်၏အဖြစ်၊ ယုတ်နိမ့်သည်၏ အဖြစ်တို့သည် မိမိတို့ပြုအပ်သော လုံ့လဥဿာဟနှင့် စပ်၍ ဖြစ်ကြပေသည်”ဟု ဒမနကမြေခွေးက ပြောဆိုလေ၏။

ထို့နောင် ကရဋကမြေခွေးက “မိတ်ဆွေ....ထိုသို့ဖြစ်ပါလျှင် အဘယ်သို့ ဆိုလိုပါသနည်း၊ သင်၏ လိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကား ဘယ်သို့ပါနည်း”ဟု မေးမြန်းလေလျှင် ဒမနက မြေခွေးက “ငါတို့၏ အရှင်သခင် ပိဂ်လက ခြင်္သေ့မင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ရေဆိပ်သို့ရောက်လျက် ရေမသောက်မူ၍ မိမိနေရာသို့

ပြန်လာပြီးလျှင် ကြောက်ရွံ့ တုန်လှုပ်လျက် နေဘိသနည်း၊ သင်သိပါ၏လော”
ဟု မေးမြန်း ပြောဆိုလေ၏။

ပညာရှိသည် သူ့အလိုကို မပြောဘဲသိနိုင်ပုံ

ထိုအခါ ကရုဋ္ဌကမြေခွေးက “ငါမသိပါ မိတ်ဆွေ၊ ထိုအကြောင်းကို သင်သိ
ပါ၏လော”ဟု ပြန်၍ မေးမြန်းလေ၏။ ထိုအခါ ဒမနကမြေခွေးက “မိတ်ဆွေ....
ပညာရှိတို့မည်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့၌ သိနိုင်ကြသည်ပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်
ပင်လျှင် ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင်တို့သည် ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူကြပေသည်”ဟု
ဆို၍ ဤဆိုလတ် သော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောပြလေ၏။

၄၇။ ဥဒီရိတောတ္ထော ပသုနာပိ ဂယုတေ၊
ဟယာ စ နာဂါ စ ဝဟန္တိ စောဒိတာ။
အနုတ္တမပျူဟတိ ပဏ္ဍိတော ဇနော၊
ပရေဂီတညာဏဖလာ ဟိ ဗုဒ္ဓိနော။

(ဝံသဌဂါထာ)

ပသုနာပိ၊ တည်ရင်းပဋိဿန်၊ အဟိတ်မှန်ငြား၊ တိရစ္ဆာန်သားသည်လည်း။
ဥဒီရိတော၊ ဝါစာနှုတ်သံ၊ ထုတ်ပြန်ညွှန်းလတ်၊ ပြောဆိုအပ်သော။ အတ္ထော၊
နှလုံးသိုခြင်း၊ လိုရင်းအချက်၊ သဘောနက်ကို။ ဂယုတေ၊ မလွဲကေန်၊ အမှန်
ထပ်တူ၊ မှတ်နာယူအပ်၏။ ဟယာ စ၊ ခိုင်းစေစီးနင်း၊ မြင်းအပေါင်းတို့သည်
လည်းကောင်း။ နာဂါ စ၊ သခင်အမှု၊ ပြုဆောင်သီးသီး၊ ဆင်ပြောင်ကြီးတို့သည်
လည်းကောင်း။ စောဒိတာ၊ စကားနှုတ်သံ၊ ထုတ်ပြန်ညွှန်းလတ်၊ ပြောဆိုအပ်
သည်ကို။ ဝဟန္တိ၊ အလိုကျကျ၊ မယိုရအောင်၊ ရွက်ဆောင်ပြုလုပ် တတ်ကြ
ကုန်၏။ ပဏ္ဍိတော၊ ကျိုးကြောင်းသိမြင်၊ ပညာရှင်ဖြစ်သော။ ဇနော၊ လူသည်။
အနုတ္တမိ၊ သဘောအလိုကို၊ မပြောဆိုအပ်သော်လည်း။ ဥိဟတိ၊ နားလည်ရိပ်မိ၊
အကြောင်းကိုသိတတ်၏။ ဟိ-တဒေဝသစ္စံ၊ ထိုစကားမှန်၊ သင့်လျော်ကန်၏။
ဗုဒ္ဓိနော၊ အသိအလိမ္မာ၊ ပညာဉာဏ်ရှိ၊ လူကဝိတို့သည်။ ပရေဂီတညာဏဖလာ၊
သူတပါးတို့၏ အမှုအရာ၊ လက္ခဏာကို၊ သေချာတပ်အပ်၊ သိတတ်သောအကျိုး
ရှိကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။သဘောအလိုကို နှုတ်ဖြင့် ညွှန်ကြား ပြောဆိုအပ်ပါမူကား
ဉာဏ်ပညာ ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်မဆို အလိုကို
သိနိုင်သည်ချည်း ဖြစ်ပေသည်။ အယုတ်အားဖြင့် ဆင်၊ မြင်း၊ ကျွဲ၊ နွား အစရှိသော
အဟိတ်တိရစ္ဆာန်တို့သည်လည်း ညွှန်ကြား ပြောဆိုသော အရှင်သခင်၏ အလို

သို့ ကျအောင် ရွက်ဆောင်အားထုတ် ပြုလုပ်နိုင်ကြ၏။ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ် ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော လူတို့သည်ကား သဘောအလိုကို ထုတ်ဖော်၍ မပြော ဆိုအပ်သော်လည်း သူတပါးတို့၏ အမူအရာ လက္ခဏာကို မြင်ကာမျှဖြင့်ပင်လျှင် လိုရင်းဖြစ်သော သဘောအကြောင်းအရာတို့ကို ကောင်းစွာသိနိုင်သော သတ္တိ သည် ထိုတိရစ္ဆာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ထက် သာလွန်သော အကျိုးရှိပေသည် ဟူလို။

ထိုမှတပါးလည်း အကျိုးအကြောင်းတို့ကို ကောင်းစွာထုတ်ဖော်၍ ပြောဆို မှသာမဟုတ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အရိပ်နိမိတ် လက္ခဏာ အသွားအလာ အမူအရာတို့ကို မြင်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပြောဆိုသော စကားအသွားအလာ အရိပ်အမြွက်ကို ကြားသဖြင့်လည်းကောင်း၊ မျက်ရိပ်မျက်စ ပြသည်ကို မြင်သဖြင့်လည်းကောင်း ထိုသူ၏ အဗျတ္တစိတ်ဓာတ်ကို တပ်အပ်ပိုင်ပိုင် သိနိုင်သည့်အချက်ကို ဆက်လက်၍ ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတ် သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

အပိစ —

၄၈။ အာကာရဇ္ဈင်္ဂိတဂ္ဂတျာ၊ ကြိယာယ ဘာသနေန စ။
နေတြဝက္ကဝိကာရေန၊ လက္ခ၂တေန္တဂ္ဂတံ မနံ။

အပိစ - အပရောနယော၊ တလောထပ်မံ၊ နည်းတတန်ကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္စတေ၊ သေချာ ၈-န၊ သဘောကျအောင်၊ ပြောပြပါဦးအံ့။ အာကာရဇ္ဈင်္ဂိ- တဂ္ဂတျာ စ၊ ခြင်းရာအရိပ်၊ နိမိတ်လက္ခဏာ၊ သွားအလာအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ကြိယာယ စ၊ ပြုလုပ်ဖြာဖြာ၊ မူအရာအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဘာသနေန စ၊ နှုတ်သံစကား၊ ထုတ်ပြန်ကြားခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ နေတြဝက္ကဝိကာရေန စ၊ မျက်ရိပ်မျက်စ၊ ဖောက်ပြန်၍ ပြသဖြင့်လည်းကောင်း။ အန္တဂ္ဂတံ၊ အတွင်း အသည်း၊ နှလုံးထည်း၌တည်သော။ မနံ၊ မနောစိတ်ထား၊ သဘောသွားကို။ လက္ခ၂တေ၊ မုချဆတ်ဆတ်၊ အမှန်ကို သိသင့်သိအပ်၏။

ပညာရှိ လက္ခဏာ သုံးမျိုး

ထို့နောက်တဖန် ဆက်လက်၍ ပြောပြန်သည်မှာ အကြင်အရာကို ငါတို့အရှင် သခင်သည် ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်၏၊ ထိုထိတ်လန့်တုန်လှုပ်သောအရာကို အောင် မြင်ရန် ငါ၏ ဉာဏ်စွမ်းသတ္တိဖြင့် နှိပ်နင်းပြုလုပ်မည်ဟု ပြောဆိုပြီးလျှင် နှိပ်နင်း ပြုလုပ်နိုင်ကြောင်းကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတ် သောဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန် လေ၏။

၄၉။ ပတ္တာဝသဒိသံ ဝါကံ၊ သဗ္ဘာဝသဒိသံ ပိယံ။
အတ္တသတ္တိသမံ ကောပံ၊ ယော ဇာနာတိ သ ပဏ္ဍိတော။

ယောပုဂ္ဂလော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပတ္တာဝသဒိသံ၊ တွေ့ဆုံကြုံကြိုက်၊ တိုက်ဆိုက်သည့် အရေး အခွင့်နှင့်၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော။ ဝါကျဉ္စ၊ နှုတ်ချိုသွက်သွက်၊ ထုတ်ဆိုမြွက်ရန်၊ စကားမှန်ကိုလည်းကောင်း။ သဗ္ဗာဝသဒိသံ၊ မိမိ၏ အခြေအနေ သဘောအား၊ လိုက်လျောတော်တန်သော။ ပိယဉ္စ၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အတ္တသတ္တိသမံ၊ ကိုယ်ဝယ် ပိုင်ရှိ၊ သတ္တိဗလနှင့်၊ မျှတလျောက်ပတ်သော။ ကောပဉ္စ၊ ကောဓအမျက်၊ ဒေါသ ထွက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဇာနာတိ၊ မသွေအမှန်၊ ချေငံတည့်တည့်၊ ဝေဘန်၍ သိတတ်၏။ သ—သောပုဂ္ဂလော၊ ထိုပိုင်းခြားဝေဘန်၊ အတန်တန်ကို၊ ချေငံစွာ သိတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဏ္ဍိတော၊ စင်စစ်မသွေ၊ ပညာရှိမည်ပေ၏—ဟု ဒမနက မြေခွေးက ပြောဆိုလေ၏။

လူမိုက် လူဖျင်း လက္ခဏာ သုံးမျိုး

ထို့နောင် ကရဋက မြေခွေးက ပြောပြန်သည်မှာ “မိတ်ဆွေ....သင်သည် မှီဝဲ ဆည်းကပ် ခစားအပ် ခစားသင့်သော ခွင့်ဝတ်တရားကို လားလားမှ မသိပေ၊ ဤဆိုလတံ့ သော စကားကို စဉ်းစား ဆင်ခြင်ပါဦးလော့။

၅၀။ အနာဟုတော ဂတော ယော တု၊ အပုဋ္ဌော ဗဟုဘာသတေ။
အတ္တနာ မညတေ ပိယော၊ ဘူပါလော ဝေ သ ဒုမ္မတိ။

ယော၊ အကြင်သွားရန် သင့်၊ မသင့်၊ ဝတ်အခွင့်ကို၊ ထောက်ချင့်၍ မသိ တတ်သောသူသည်။ အနာဟုတော၊ ကြွရောက်လာရန်၊ မမိတ်မန်အပ်ဘဲ။ ဂတော၊ ဆင်ခြင်မရှိ၊ မိမိအလျောက်၊ သွားရောက်တတ်၏။ အပုဋ္ဌော၊ ပြောဆို စေရန်၊ တောင်းပန်စစ်ဆေး၊ မမေးမြန်းအပ်ဘဲ။ ဗဟုဘာသတေ၊ စိတ်ထင် သလောက်၊ အတွင်လျှောက်၍၊ ပြောသောစကားတို့ကို၊ များစွာ ပြောဆို တတ်၏။ ဘူပါလော၊ ရေမြွေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ အတ္တနာ၊ မိမိနှင့်။ ပိယော၊ လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့၊ နှလုံးစွဲအောင်၊ အမြဲလေးမြတ်၊ နှစ်သက်အပ်၏ဟူ၍။ မညတိ၊ အောက်မေ့ဆင်ခြင်၊ စိတ်မှတ်ထင်၏။ သ—သော၊ ထိုသို့ဆင်ခြင်၊ စိတ်မှတ် ထင်သော သူသည်။ ဝေ—ကေန္တေန၊ မလွဲကေန၊ အမှန်စင်စစ်အားဖြင့်။ ဒုမ္မတိ၊ အသိအလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာကင်း၊ မိုက်၊ အ၊ ဖျင်းသောသူမည်၏—ဟု ပြောဆို လေ၏။

ထိုအခါ ဒမနကမြေခွေးကပြောပြန်သည်မှာ “အိုမိတ်ဆွေကောင်း....ငါသည် အဘယ်မှာ မှီဝဲဆည်းကပ် ခစားအပ် ခစားသင့်သော ခွင့်ဝတ်တရားကို နား မလည်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း၊ ဤဆိုလတံ့သော အကြောင်းအရာတို့ကို ကောင်းစွာ

ထောက်ထား၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပါဦးလော့” ဟုဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

ကြိုက်၊ မကြိုက် နှစ်မျိုးကြောင့် ကောင်း၊ အဆိုး ကဲ့ပြားပုံ

၅၁။ ကိမပျတ္တိ သဘာဝေန၊ သုန္ဒရံ ဝါပျသုန္ဒရံ။

ယဒေဝ ရောစတေ ယဿ၊ ဘဝေ တံ တဿ သုန္ဒရံ။

သဘာဝေန၊ နဂိုရ်ပကတိ၊ မိမိအလိုလို၊ ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့်။ သုန္ဒရံ ဝါပိ၊ ကောင်းမြတ်တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာသောအရာ၊ ဖွယ်ရာသော ဝတ္ထု ဟူ၍ လည်းကောင်း။ အသုန္ဒရံ ဝါ၊ မကောင်းမဖွယ်၊ မတင့်တယ်သောအရာ၊ မတင့်တယ်သော ဝတ္ထုဟူ၍လည်းကောင်း။ အပိ—ဧကန္တေန၊ စင်စစ်အမှန်၊ ဧကန်မလွဲသဖြင့်။ ကိံ အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာ ရှိပါအံ့နည်း။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ယဒေဝ၊ အမှတ်မထင်၊ အကြင်အရာ၊ အကြင်ဝတ္ထုကိုပင်လျှင်။ ရောစတေ၊ မြတ်နိုးစုံမက်၊ နှစ်သက်အပ်၏။ တဿ၊ ထိုသူအား။ တံ၊ ထိုမြတ်နိုးစုံမက်၊ နှစ်သက်အပ်သော အရာဝတ္ထုသည်။ သုန္ဒရံ၊ တင့်တယ်လျောက်ပတ်၊ လွန်ကောင်းမြတ်သည်။ ဘဝေ၊ စင်စစ်မသွေ၊ ဖြစ်ရာပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ မည်သည့်အရာဝတ္ထုသည် ပကတိပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့် ကောင်းမြတ်တင့်တယ် ဖွယ်ရာသည်၊ မည်သည့် အရာဝတ္ထုသည် မကောင်းမြတ် မတင့်တယ် မဖွယ်ရာဟူ၍ မရှိပေ။ စင်စစ်မှာမူကား ရှမ်းကြိုက်လျှင် နှားချောသည် ဟူသကဲ့သို့ ထိုထိုသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ကြိုက်နှစ်သက်အပ်သော ထိုထိုသို့သော အရာဝတ္ထု ဟူသမျှသည် ဧကန်မုချအားဖြင့် ကောင်းမြတ်တင့်တယ် ဖွယ်ရာခြင်းသို့ ရောက်ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

သူ့အလိုလိုက်၍ ကိုယ့်အကြိုက်ဆွဲရပုံ

ထိုမှတစ်ပါးလည်း ပညာရှိသောသူသည် တစ်ပါးသောသူကို မိမိအလိုသို့ လိုက်ပါစေခြင်းငှါ ရှေးဦးစွာ ထိုသူ၏အလိုနှင့် လိုက်လျောစွာ တိုးလျှိုးသက်ဝင်၍ သူ၏အလိုသို့ လိုက်ပြီးလျှင် တဦးနှင့်တဦး စိတ်ကြည်နူးသည့်အခါ မိမိ၏အလိုသို့ လိုက်ပါအောင် လျင်စွာ ဆွဲငင်ယူဆောင်ရမည့် အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့ သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၅၂။ ယဿ ယဿ ဟိ ယော ဘာဝေါ၊ တေန တေန ဟိ တံ နရံ။

အနုပ္ပဝိသ မေဓာဝီ၊ ခိပ္ပမတ္ထဝသံ နယေ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ယဿ ယဿ၊ အကြင် အကြင်သို့သော၊ မင်းအစ
 ရှိသောသူအား။ ယောဘာဝေါ ဟိ၊ အကြင်သို့သောစိတ်နေစိတ်ထား၊ သဘော
 သွားရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ တဿ၊ ထိုထိုသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။
 တေန တေန ဘာဝေန၊ ထိုထိုသို့သော စိတ်နေစိတ်ထား၊ သဘောသွားအားဖြင့်
 သာလျှင်။ ဝါ၊ နဂိုရ်အကြိုက်၊ အလိုသို့ လိုက်သဖြင့်သာလျှင်။ တံ နရံ၊ ထိုမင်း
 စသော သူ၏အထံသို့။ အနုပ္ပဝိဿ၊ ပျပ်ဝပ်ရုံကျိုး၊ တိုးဝင်စားသဖြင့်။ မေဓာဝီ၊
 တတ်သိလိမ္မာ၊ ပညာဉာဏ်ရှိ၊ လူကဝိသည်။ ခိပ္ပံ ဝေ၊ အမြန်မကြာ၊ ဆောလျင်စွာ
 သာလျှင်။ အတ္တဝသံ၊ မိမိအကြိုက်၊ လိုစေရန်သို့။ နယေ၊ အလိုက်ပါအောင်၊
 ဆွဲယူဆောင်ရာ၏။

မင်းစားတို့၏ လိုက်နာဖွယ်များ

ထို့ပြင် အစေခံယောက်ျား မင်းစားတို့သည် မင်းအား ရှိသေကျိုးနွံ
 ကောင်းမွန်စွာ စားရပုံ၊ ပြောဆိုတင်လျှောက်ရပုံ၊ ဘုရင်၏ အာဏာတော်ကို
 မဖောက်မပြန် မှန်ကန်တည်ကြည်စွာ လိုက်နာရပုံတို့ကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍
 ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၅၃။ ကောတြေကျဟမိတိ ဝဒေ၊ သမ္မာ အာဒေသယေတိ စ။
 အာဏံ အဝိတထံ ကရေ၊ ယထာသတ္တိဝ ရာဇိနော။

အတြ၊ အနီးအနား၊ ဤအပါးတော်၌။ ကော၊ အဘယ်သူနည်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့မြက်ဖော်၊ မိန့်တော်မူအပ်၊ ခေါ်ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ အဟံ၊ ကျွန်တော်
 မျိုး ငမည်သူပါ အရှင်ဘုရား။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ဒေဝ၊ အရှင်
 မင်းမြတ်။ အာဒေသယ၊ အလိုတော်ရှိ သမျှကို၊ မြက်ဟမိန့်ကြားတော်မူပါအရှင်
 ဘုရား။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ သေဝကော၊ မင်းထံခယမ်း၊ မင်းမှုထမ်း
 သည်။ သမ္မာ၊ ရှိသေကျိုးနွံ၊ ကောင်းမွန်သေသပ်စွာ။ ဝဒေ၊ နှုတ်ချီတင်ရေး၊
 နားဝင်အေးအောင်၊ ယဉ်ကျေးစွာလျှောက်ဆိုရာ၏။ ရာဇိနော၊ တိုင်းမ ပြည်ကြီး
 နှင့်၊ စည်ထီးခရိုင်၊ နိုင်ငံပိုင်အရှင်မြတ်၏။ အာဏံ၊ ရွှေနှုတ်တော်မူ၊ ထုတ်ပြမြက်ရာ၊
 မြတ်အာဏာကို။ ယထာသတ္တိဝ၊ စွမ်းအားသတ္တိ၊ ရှိသည့်အလျောက်သာလျှင်။
 အဝိတထံ၊ ယွင်းချွတ်မထောက်၊ မဖောက်မပြန်၊ မှန်ကန်ကျနစွာ။ ကရေ၊ ရေရေ
 ရာရာ၊ သေအချာဖြင့်၊ အာဏာကို လိုက်ညောင်း၍၊ ကောင်းကောင်းကြီး
 ပြုကျင့်ရာ၏။

အပါးတော်မြဲ ကျွန်လက်စွဲတို့၏ အင်္ဂါငါးပါး

ထို့ပြင်တခန်း မင်း၏နန်းတော်၌ အပါးတော်မြဲ လက်စွဲ ကျွန်ယုံ၏ အဖြစ်
 ဖြင့် နေသင့် နေထိုက်သောသူ၏ လက္ခဏာတို့ကို ဆက်လက်ကာ ပြပြန်လိုသည်
 ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာစကားရပ်ကို နောက်ထပ်၍ မိန့်ဆိုပြန်လေ၏။

ဟိ-ပြန် ၁-၁၉ — ပ-မ-၁-သ-၈

၅၄။ အပ္ပိစ္ဆော ဓိတိမာ ပညော၊ ဆာယာဝါနုဂတော သဒါ။
အာဒိဋ္ဌော န ဝိကပ္ပေတိ၊ သ ရာဇဝသနေ ဝသေ။

အပ္ပိစ္ဆော စ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ အရာရာ၌၊ အာသာသိပ်သို၊ အပ္ပိမမီး၊
အလိုနည်းသည်လည်းဖြစ်သော။ ဓိတိမာ စ၊ အာရုံထွေပြား၊ လှုပ်ရှားမယိုင်၊
ကျောက်စာတိုင်သို့၊ ခုံခိုင်တည်ကြည်၊ မြဲမြံသည်လည်း ဖြစ်သော။ ပညော စ၊
ရွှေ့နောက်တိုင်းထွာ၊ နှိုင်းစာမြင်သိ၊ ပညာရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ယော၊
အကြင်သူသည်။ သဒါ၊ ဖဝါးမကွာ၊ အပါးမှလျှင်၊ ရှားခါးမတိမ်း၊ ခါခပ်
သိမ်း၌။ ဆာယာဣဝ၊ အပါးကြပ်ကြပ်၊ ထက်ချပ်မကွာ၊ ရိပ်ဆာယာကဲ့သို့။
အနုဂတော၊ မင်းသို့သာလျှင်၊ အစဉ်တစိုက်၊ အတွင်လိုက်သည်ဖြစ်၍။
အာဒိဋ္ဌော၊ မိန့်ဆိုခွန်းဟုညွှန်းပြအာဏာ၊ စေခိုင်းရာကို။ န ဝိကပ္ပေတိ၊ လျော်
ကန် မလျော်ကန် ဟု အဖန်ဖန်စိတ်ကူး၍၊ အထူးမကြံဆတတ်။ သ - သော၊
ထိုသို့ဖြာဖြာ၊ လက္ခဏာနှင့်၊ ကောင်းစွာပြည့်စုံသော သူသည်။ ရာဇဝသနေ၊
ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်စံရာ၊ နန်းတော်သာ၌။ ဝသေ၊ အပါးတော်မြဲ၊ လက်စွဲခေါ်
ငြား၊ နန်းတော်သားအဖြစ်ဖြင့်၊ မလစ်တစေ၊ နေထိုက်ပေ၏။

ထို့နောင် ကရုဋ္ဌကမြေခွေးက “မိတ်ဆွေ ဒမနက....ရံခါ ငါတို့၏ အရှင်သခင်
ဘုရင်မင်းမြတ်သည် အကြောင်း အခွင့် မသင့်လျော်သော အခါကာလ၌
စားဆည်းကပ်ပါမှု ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့်ပင်လျှင် သင့်ကို မနှစ်သက်သဖြင့်
အမျက်ထွက်ရန်အကြောင်းရှိပေသည်ဟု ဆက်လက်၍ ပြောဆိုလေ၏။

သူရဲဘောကြောင်သူ၏ လက္ခဏာ

ထိုသို့ပြောဆိုရာ ဒမနက မြေခွေးက “မိတ်ဆွေ....သင်ပြောသော အရာလည်း
ဟုတ်စလိလိ ရှိတန်ရာပါ၏။ သို့သော်လည်း အခြွေအရံနှင့် အစေခံ ကျေးကျွန်တို့
သည် အရှင်သခင်၏ထံပါးသို့ ချဉ်းကပ်လျက် ပျပ်ဝပ်စားခြင်းကို မချွတ်မလွဲ
အမြဲပြုထိုက်ပေသည်။ ဤဆိုလတံ့သော အကြောင်းအရာတို့ကို ကောင်းစွာ
နာခံပါဦးလော့” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၅၅။ ဒေါသဘီတော အနာရမ္ဘော၊ တံ ကာပုရိသလက္ခဏံ။

ကေဟျဇိဏ္ဏဘယာ ဘာတာ၊ ဘောဇနံ ပရိဟိယတေ။

ဒေါသဘီတော၊ ချွတ်ချော်တိမ်းပါး၊ မှားယွင်းအံ့သည်မှ ကြောက်ခြင်း
ကြောင့်။ အနာရမ္ဘော၊ အမှုကိစ္စ ဟူသမျှကို၊ စ၍မှ မပြုလုပ်ဝံ့။ တံ၊ ထိုသို့ အမှု
ကိစ္စ၊ ဟူသမျှကို၊ စ၍မှ မပြုလုပ်ဝံ့ခြင်းသည်။ ကာပုရိသလက္ခဏံ၊ သူရဲသတ္တိ၊
မရှိအလျှင်း၊ ညံ့ဖျင်းသော သူ၏သာ၊ လက္ခဏာပေတည်း။ ဘာတာ၊ ကရုဋ္ဌက၊
နာမတွင်ခေါ်၊ ကျုပ်နောင်တော်။ ကေဟိ၊ အဘယ်မည်သော သူတို့သည်။

အဇိဏ္ဏဘယာ၊ အစာမကျက်၊ မကျေညက်အံ့သည်မှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။
ဘောဇနံ၊ မပျက်မှန်စွာ၊ သက်ခန္ဓာ၏၊ ဆက်ကာတည်မှု၊ အစာစုကို။ ပရိဟိယ-
တေ၊ မသုံးဆောင်ဘဲ၊ ရှောင်သွေလွှဲ၍၊ အမြဲနေပါသနည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ချွတ်ချော်တိမ်းပါး မှားယွင်းအံ့သည်မှ ကြောက်လန့် စိုးရွံ့
ခြင်းကြောင့် အမှုကိစ္စဟူသမျှတို့၌ စရံ စကာမျှ စ၍ မပြုဝံ့ခြင်းသည် သူရသတ္တိ
အလျှင်းကင်းမဲ့၍ ဖျင်း၊ အ ယုတ်ညံ့သောသူ၏ လက္ခဏာသာ ဖြစ်ပေသည်။
ထို့ကြောင့် အမှုခပ်သိမ်းတို့၌ အစိုးရိမ် အကြောက်ရွံ့ အားကြီးသဖြင့် အပြီး
အလျှင်း မပြုလုပ်ဘဲ မနေသင့်ပေ။ စင်စစ်မှာမူ ပြုသင့် ပြုထိုက်သော အရာကို
မူကား ပြုလုပ်ရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ခန္ဓာအသက်ကို မပျက်ဘဲ တည်တံ့၍
နေစေရန် အစာအာဟာရကို စားသုံးမှီဝဲရာ၌ အစာမကျေကျက်အံ့သည်မှ
ကြောက်လန့်စိုးရွံ့ခြင်းကြောင့် အဘယ်သူသည် မြင်မြင်ရာရာ အစာအာဟာရတို့
ကို မသုံးဆောင်ဘဲ ရှောင်လွှဲ၍နေပါမည်နည်း။ စင်စစ်မှာမူ သုံးဆောင်သင့်
သုံးဆောင်ထိုက်သော အစာအာဟာရတို့ကိုမူကား သုံးဆောင်မှီဝဲရမည်သာ
ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ ခြင်္သေ့ မင်း၏ အထံသို့ အစား ဝင်ရာ၌
လည်း မတော်တဆ မျက်မာန်ရှုမည်ကို ကြံစည်စိတ်ကူးလျက် အထူးကြောက်ရွံ့
သဖြင့် တွန့်ဆုတ်၍မနေဘဲ အမြဲစား ဝင်မြဲ ဝင်မှသာလျှင် သင့်လျော်မည် ဖြစ်
ပေသည် ဟူလို။

ဘုရင်၊ မိန်းမနှင့် ချုံနွယ်တို့ တူသောသဘာဝ

ဤသို့ ပြုလုပ်မှသာလျှင် သင့်လျော်မည့် အချက်ကို ဆက်လက်စဉ်းစား၍
သဘောထားပါဦးလော့ဟုဆိုပြီးလျှင် အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၅၆။ အာသန္နမေဝ မနုဇံ ဘဇတေ နရိန္ဒော^၁၊
ဝိဇ္ဇာဝိဟိနမကုလီနမသင်္ဂတံ ဝါ။
ပါယေန ဘူမိပတယော ပမဒါ လတာ စ၊
ယော ပဿတော ဝသတိ တံ ပရိဝေဌယန္တိ။

(ဝသန္တတိလကဂါထာ)

နရိန္ဒော၊ တိုင်းသူပြည်သား၊ လူအများတို့၏အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။
ဝိဇ္ဇာဝိဟိနံဝါ၊ အတတ်ပညာ၊ ဗလာအလျှင်း၊ လုံးလုံးကင်းသည်လည်းဖြစ်
သော။ အကုလီနံ ဝါ၊ အနှယ်မဟုတ်၊ အမျိုးယုတ်သည်လည်းဖြစ်သော။
အသင်္ဂတံ ဝါ၊ အကျင့်မလျော်၊ မသင့်တော်သော အမှုအရာရှိသည်လည်းဖြစ်

၁။ မူများစွာတို့၌ “အာသန္နမေဝ နရပတိ ဘဇတေ မနုဿ”ဟု ရှိကြသည်။

သော။ အာသန္နမေဝ၊ အနီးအနား၊ အပါးကြပ်ကြပ်၊ ချဉ်းကပ်သည်သာ ဖြစ်သော။ မနုဇ်၊ ကျေးကျွန်ခြွေရုံ၊ အစေခံဖြစ်သောလူကို။ ဘဇတေ၊ သူကောင်းတယောက်၊ ရာထူးမြှောက်လျက်၊ နှစ်သက်မပြတ်၊ မှီဆည်းကပ်၏။ ဘူမိပတယော စ၊ ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ပမဒါ စ၊ ခပ်သိမ်းလောက၊ မိန်းမဟူသမျှတို့သည်လည်းကောင်း။ လတာ စ၊ မှီကပ်ရုံတည်း၊ တောချုံနှယ်တို့သည် လည်းကောင်း။ ယော၊ မြင်မြင်ဝါးဝါး၊ မှတ်သား မထင်၊ အကြင်သူ အကြင်ဝတ္ထုသည်။ ပဿတော၊ နံဘေး နံပါး၊ အနီးအနား၌။ ဝသတိ၊ အမြဲမကွေ့၊ ချဉ်းကပ်နေ၏။ တံ၊ ထိုနံဘေး နံပါး၊ အနီးအနား၌၊ အမြဲမကွေ့၊ ချဉ်းကပ်၍နေသောသူ၊ အနီးအနား၌တည်ရှိသော ဝတ္ထုကို။ ပါယေန၊ များသောအားဖြင့်။ ပရိဝေဠယန္တိ၊ ဝိုင်းအုံချစ်တတ်၊ ရစ်တတ်နှယ်တတ်ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အရှင်သခင် ဘုရင်မင်းတို့မည်သည် အကြင် ကျေးကျွန် ခြွေရုံ အစေခံသည် မိမိ၏ထံပါး အနီးအနား၌ ခစားလျက် များစွာ နေလေ့ရှိ၏။ ထိုသို့ အနီးအနား၌ များစွာနေလေ့ရှိသော ကျေးကျွန်ခြွေရုံ အစေခံသည် အတတ်ပညာတို့ကို ကောင်းစွာ မတတ်မြောက်သည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ အနှယ်အရိုး အမျိုးမသန့် ယုတ်ညံ့သည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ အကျင့်ဖောက်ပြန် မလျော်ကန်သဖြင့် မတော်တန်သော အမူအရာ ရှိသည်မူလည်းဖြစ်စေ သို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း ထိုအနီးအနား၌ များစွာနေလေ့ရှိသော သူကိုပင် သူကောင်းတယောက်၏ အဖြစ်ဖြင့် ချီးမြှင့်မြှောက်စားပြီးလျှင် အပါးတွင် အမြဲသုံးလျက် လက်ရုံးကဲ့သို့ အားထား၍ ကိုးစားခြင်းပြုကြပေသည်။ လောက၌ များသောအားဖြင့် အစိုးရသခင် ဘုရင်မင်းမြတ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ခပ်သိမ်းသော မိန်းမတို့သည်လည်းကောင်း၊ တပါးသော အရာဝတ္ထုကို မှီကပ်ရုံတည်းသည့် ချုံနှယ် အပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း အမှတ်မထင် အကြင်သူ အကြင်ဝတ္ထုသည် နံဘေးနံပါး အနီးအနား၌ အမြဲတည်သည်ရှိသော် ထိုသို့ အနီးအနား၌ အမြဲတည်နေသောသူ တည်နေသော အရာဝတ္ထုကိုသာလျှင် ဝိုင်းအုံရစ်ပတ်၍ ချစ်တတ် နှယ်တတ်ကြကုန်သည်သာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထိုအခါ ကရုဋ္ဌကမြေခွေးက အရှင်၏အပါးသို့ ချဉ်းကပ်ခစားအပ်ပြီးသော် “သင်သည် အဘယ်ကဲ့သို့တင်လျှောက်ပြောဆိုပါမည်နည်း” ဟု မေးမြန်းရာ ဒမနကမြေခွေးက “မိတ်ဆွေ....နာဦးလော့၊ အရှင်သခင်သည် ငါ့အား နှစ်သက်သည် မနှစ်သက်သည်ကို ရှေးဦးစွာ သိရမည်” ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထိုသို့ပြောဆိုရာ ကရုဋ္ဌကမြေခွေးက “ထိုနှစ်သက်သည် မနှစ်သက်သည်ကို သိနိုင်ခြင်း၏ လက္ခဏာကား အဘယ်သို့ပါနည်း မိတ်ဆွေ” ဟု မေးမြန်းလေ၏။

ချစ်သောအရှင်၏ သွင်ပြင်လက္ခဏာများ

ထိုသို့မေးမြန်းရာ ဒမနကမြေခွေးက ဤနှစ်သက်သည် မနှစ်သက်သည်ကို သိနိုင်ခြင်း၏ လက္ခဏာကို ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ကြားနာပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၅၇။ ဒုရာဒဝေက္ခန္ဓံ ဟာသော၊ သံပဉ္ဇေသ္မာဒရော ဘုသံ။
ဂုဏဘာဏီ ပရောက္ခေပိ၊ သရဏံ ပိယဝတ္ထုသု။

၅၈။ အသေဝကေ စာနုရတ္တိ၊ ဒါနံ သပိယဘာသနံ။
သုရတ္တေသရလက္ခာနိ၊ ဒေါသေပိ ဂုဏသင်္ဂဟော။

ဒုရာ၊ အဝေးမှ။ အဝေက္ခန္ဓံ၊ တွေ့ဆုံ ကြုံကြိုက်၊ ရှုမြင်လိုက်ခြင်းကို။ ဟာသော စ၊ ရှင်ကြည်မျက်နှာ၊ နှလုံးသာသဖြင့်၊ ပြုံးရယ်ကာ ပြခြင်းလည်းကောင်း။ သံပဉ္ဇေသု၊ ကျိုးကြောင်းသုခ၊ ဒုက္ခ၏ အဖြစ်ကို၊ စိစစ်မေးမြန်းသော အခါတို့၌။ ဘုသံ၊ လွန်လွန်မင်းမင်း၊ ပြင်းပြင်းထန်ထန်။ အာဒရော စ၊ ချစ်ခင်ကြည်ညို၊ ရိုသေလေးမြတ်ခြင်း လည်းကောင်း။ ပရောက္ခေပိ၊ အပါးမကပ်၊ ခြားအရပ်ဝယ်၊ ကိုယ့်မျက်ကွယ်၌လည်း။ ဂုဏဘာဏီ စ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ချီးကျူးထောမနာ၍၊ ပြောဆိုကာနေလေ့ရှိခြင်းလည်းကောင်း။ ပိယဝတ္ထုသု၊ နှစ်သက်ကြပ်ကြပ်၊ မြတ်နိုးအပ်သော ဘောဇဉ် ခဲဘွယ်၊ ကိုယ်ဝယ် ရသောအခါတို့၌။ သရဏဉ္စ၊ အောက်မေ့တမ်းတ၊ သတိရခြင်းလည်းကောင်း။ အသေဝကေ စ၊ အနီးအပါး၌၊ အမြဲခစားသူပင် မဟုတ်သော်လည်း။ အနုရတ္တိ စ၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်းလည်းကောင်း။ သပိယဘာသနံ၊ ပိယဝါစာ၊ သာယာနှုတ်ချို၊ စကားဆိုခြင်းနှင့် တကွ။ ဒါနဉ္စ၊ ရက်ရက်စက်စက်၊ မဖက်နှမြော၊ ရက်ရောစွာ ပေးကမ်းခြင်းလည်းကောင်း။ ဒေါသေပိ၊ အခွင့်မလျော်၊ ချွတ်ချော်တိမ်းပါး၊ မှားယွင်းငြားသော်လည်း။ ဂုဏသင်္ဂဟော စ၊ အပြစ်မမြင်၊ ကျေးဇူးယှဉ်လျက်၊ အကောင်းပင် မှတ်ယူတတ်ခြင်း လည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမာနိ၊ ဤသို့ပြရာ၊ လက္ခဏာတို့သည်။ သုရတ္တေသရလက္ခာနိ၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးသော အရှင်သခင်၏ ချစ်နှစ်သက်ကြောင်းကို သိရာ၊ အမှတ် လက္ခဏာတို့ပေတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အဝေးမှ တွေ့မြင်သောအခါ ရှင်ကြည်မျက်နှာ နှလုံးသာသဖြင့် ပြုံးရယ်ကာနေခြင်း၊ သုခ ဒုက္ခ အကောင်း အဆိုးနှင့် အကြောင်း အကျိုးတို့ကို စုံစမ်းမေးမြန်းသောအခါ၌ အလွန်အမင်း ချစ်ခင်ကြည်ညိုသဖြင့် ရိုသေသမ္ပူ အလေးပြုခြင်း၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သော အရပ်ဌာန၌ မိမိ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုသာ ချီးကျူးထောမနာ၍ ပြောဆိုကာနေလေ့ရှိခြင်း၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်သော အရာဝတ္ထု ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်တို့ကို ရရှိသော အခါကာလတို့၌ အမှတ်

ရခြင်း၊ အနီးအပါး၌ အမြဲစေားသူပင် မဟုတ်သော်လည်း ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက် မြတ်နိုးခြင်း၊ ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ပြောဆိုသဖြင့် အနုမြောမဖက်ဘဲ ရက်ရက် ရောရော ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်း၊ အခွင့်မလျော်သဖြင့် ချွတ်ချော် တိမ်းပါး မှားယွင်းငြားသော်လည်း အပြစ်မမြင် အကောင်းပင် မှတ်ယူခြင်း - ဤသို့ ပြဆိုအပ်ပြီးသော လက္ခဏာတို့သည် ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးသော အရှင်သခင်၏ နှစ်သက်စုံမက်ကြောင်းကို သိဘို့ရာ အမှတ်လက္ခဏာတို့ ဖြစ်ပေ သည် ဟူလို။

မုန်းသောအရှင်၏ သွင်ပြင်လက္ခဏာများ

အရှင်သခင်၏ ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးသော လက္ခဏာတို့ကို ပြဆိုပြီး ၍ ထိုမှတစ်ပါး မချစ်မနှစ်သက်သော လက္ခဏာတို့ကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဤ ဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၅၉။ ကာလယာပနမာသာနံ၊ ဝဒ္ဓနံ ဖလခဏ္ဍနံ။

စိဟနာနိ ဝိရတ္တဿ၊ ဇာနိယာ မတိမာ နရော။

ကာလယာပနံ၊ ရာထူးတိုးမြင့်၊ ချီးမြှောက်သင့်သော ကာလသို့ ရောက်လျက်၊ နေ့ရက်ရွှေ့လွှဲ၍၊ ဖင့်နွဲ့စေခြင်း လည်းကောင်း။ အာသာနံဝဒ္ဓနံ၊ လခရိက္ခာ၊ ထိုက်တန်ရာကို၊ လျင်စွာမပေးဘဲ၊ ပြေးနှေးနှောင်ခါ၊ များစွာချီးမြှောက်၊ ထောက်ပံ့မည့်ဟန်၊ ကြံဖန်ဆိုကာ၊ လိုအာသာကို၊ အခါခါပွားစေခြင်း လည်းကောင်း။ ဖလခဏ္ဍနဉ္စ၊ အစေခံ၏ကျေးဇူးကို၊ အထူးချီးဖွဲ့လျက်၊ အကျိုးမဲ့ဖျက်ဆီးခြင်း လည်းကောင်း။ ဣတိဣမာနိ၊ ဤသို့ပြရာ၊ လက္ခဏာ တို့ကို။ ဝိရတ္တဿ၊ မျက်မာန်မုန်းကျိုး၊ မမြတ်နိုးသော အရှင်သခင်၏။ စိဟ- နာနိ၊ မုန်းကြောင်းအမှန်၊ သိရန်တွက်တာ၊ လက္ခဏာတို့ဟူ၍။ မတိမာ၊ အသိ အလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော။ နရော၊ လူသည်။ ဇာနိယာ၊ မုချသေချာ၊ သိမှတ်ရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ရာထူးတိုးမြင့် ချီးမြှောက်သင့်သော ကာလသို့ရောက်လျက် တိုးမြင့်၍မပေးဘဲ နေ့ရက် ဖင့်နွဲ့လျက် ကာလကို ဆွဲငင်ရွှေ့ဆိုင်း၍ ထားခြင်း၊ ထမ်းဆောင်သည့် အမှုကိစ္စအလျောက် ချီးမြှောက်ထိုက်သော ကံကျွေးရိက္ခာကို အစေခံတို့ တောင်းလာသည့်အခါ ကျနစွာ မပေးကမ်းထည့်သေးဘဲ နှောင် သင့်လျော်သည့်အခါ ကျရောက်မှ များစွာပိုမို၍ အလိုပြည့်လောက်အောင် ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့မည့် အနေကဲ့သို့ ပေလီကာ အကောက်ဉာဏ်ဖြင့် ကြံဖန် လည်ဆယ်၍ ခပ်ဖယ်ဖယ် ပြောဆိုလျက် ပစ္စည်းဥစ္စာ၌ မက်မောသော အာသာ ဆန္ဒကိုသာ အခါခါပွားစေခြင်း၊ ကျေးကျွန်အစေခံ၏ ကျေးဇူးကို အထူးချီး

ဖဲ့လျက် အကျိုးမဲ့ဖျက်ဆီးခြင်း - ဤသို့ ပြဆိုအပ်ပြီးသော လက္ခဏာတို့ကို ကျေးကျွန် အစေခံတို့အပေါ်၌ မမြတ်မနိုး မျက်မန်းကျိုးသော အရှင်သခင်၏ မချစ်မနှစ်သက်ကြောင်းကို သိဘို့ရာ လက္ခဏာတို့ဟူ၍ သိသင့် သိထိုက်သည် ဟူလို။

ဤအကြောင်းအရာ လက္ခဏာတို့ကို သေချာစွာသိပြီး၍ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြောဆိုပြုကျင့်အပ်သည်ရှိသော် အရှင်သခင်သည် ငါ့အား နှစ်သက် မြတ်နိုး၏၊ ထိုနှစ်သက် မြတ်နိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင် ပြောဆိုပြုကျင့်ပါအံ့ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ပြုသင့် မပြုသင့် နှိုင်းချင့်နှိုင်းပုံ

ဤသို့ပြောဆိုပြီးလျှင် အလုံးစုံသော အမှုကိစ္စ ဟူသမျှတို့၌ သင့်လျော်သော နည်းလမ်းနှင့် မသင့်လျော်သော နည်းလမ်းနှစ်ပါးတို့ကို ခြားနား၍ ကောင်းစွာ သိနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာတို့ကို ရှုတ်ဆို ပြောကြားလေ၏။

ယတော—

၆၀။ အပါယသန္ဓဿနဇံ ဝိပတ္တိ—မုပါယသန္ဓဿနဇေ သိဒ္ဓိံ ။
မေဓာဝိနော နိတိဝိဓိပ္ပယုတ္တံ၊ ပုရောဖုရန္တိမိဝ ဒဿယန္တိ။

(ဥပေန္တဝဇီရာဂါထာ)

ယတော၊ အကြံကြောင့်။ မေဓာဝိနော၊ နိတိဓမ္မသတ်၊ ကျမ်းတတ်သိမြင်၊ ပညာရှင်တို့သည်။ အပါယသန္ဓဿနဇံ၊ မသင့်မလျော်၊ ချွတ်ချော်တိမ်းပါး၊ မှားယွင်းသော သဘောဉာဏ်တို့ကြောင့် ဖြစ်သော။ ဝိပတ္တိဉ္စ၊ ဖောက်ပြန် ချွတ်ယွင်း၊ ပျက်စီးခြင်းကို လည်းကောင်း။ မုပါယသန္ဓဿနဇံ၊ သင့်တော် ဖြောင့်မှန်၊ လျော်ကန်သော သဘောဉာဏ်တို့ကြောင့် ဖြစ်သော။ သိဒ္ဓိဉ္စ၊ လိုအပ် သော အကျိုး၊ ပွားတိုးပြီးမြောက်၊ ခရီးရောက်သည်၏ အဖြစ်ကို လည်းကောင်း။ နိတိဝိဓိပ္ပယုတ္တံ၊ နိတိအဆို၊ အလိုအစီအရင်နှင့်၊ ယှဉ်သည်ကို။ ကတော၊ ပြု၍။ ပုရောဖုရန္တိ ၊ ဣဝ၊ ရှေ့မျက်မှောက်တွင်၊ အထင်အရှား၊ ပေါ်လွင်စွာ ထားအပ် သော ဝတ္ထုကိုကဲ့သို့။ ဒဿယန္တိ၊ ဂ-န သေချာ၊ နေရာတကျ၊ ပြတော်မူကြပေ ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ နိတိကျမ်း၌ ပြဆိုအပ်သော နည်းလမ်း အစီအရင်တို့နှင့် မသင့်လျော် မညီညွတ်သော သဘောဉာဏ် အကြံအစည်တို့ဖြင့် ပြုမဆောင်ရွက် ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဖောက်ပြန် ချွတ်ယွင်း ပျက်စီးခြင်း၏ အဖြစ်ကို လည်း

ကောင်း၊ နီတိကျမ်း၌ ပြဆိုအပ်သော နည်းလမ်း အစီအရင်တို့နှင့် သင့်လျော် ညီညွတ်သော သဘောဉာဏ် အကြံအစည်တို့ဖြင့် ပြုမူဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော လိုအပ်သောအကျိုး ပွားတိုးပြီးမြောက်သည်၏ အဖြစ်ကို လည်း ကောင်း နီတိကျမ်းတတ် ဆရာမြတ်တို့သည် မျက်ဝါးထင်ထင် လက်ဝါးပြင်၌ အလွန်တရာ ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ထင်ထင်ရှားရှား တင်၍ ထားအပ်သော ဝတ္ထု ကဲ့သို့ ဂ-န သေချာစွာ ပြဆိုမှာကြားတော်မူခဲ့ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ပြုသင့် မပြုသင့်သော အကြောင်းအရာတို့ကို ကောင်းစွာ သိနိုင်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။

အပရဉ္စ—

၆၁။ ဒေါသာ ဂုဏာ ဂုဏာ ဒေါသာ၊
 ဒေါသာ ဒေါသာ ဂုဏာ ဂုဏာ။
 ရတ္တေ ဝိရတ္တေ မဇ္ဈတ္တေ၊
 သာမိသ္မိံ တိဝိဓာ ဂုဏာ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ သာမိသ္မိံ ၊ အရှင်သခင်သည်။ ရတ္တေ၊ ချစ်ခင် လေးမြတ်၊ နှစ်သက်အပ်သည်ရှိသော်။ ဒေါသာ၊ မတော်မတရား၊ ကျင့်ဖောက် ပြား၍၊ မှားယွင်းသော အပြစ်တို့သည်။ ဂုဏာ၊ သင့်တင့်လျော်ကန်၊ ဟုတ်မှန် စိတ်ကူး၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝိရတ္တေ၊ မချစ်မြတ်နိုး၊ မျက်မှန်းကျိုးသည်ရှိသော်။ ဂုဏာ၊ သင့်တင့်လျော်ကန်၊ ဟုတ်မှန်အထူး၊ ဂုဏ် ကျေးဇူးတို့သည်။ ဒေါသာ၊ မတော်မတန်၊ မလျော်ကန်သော အပြစ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ မဇ္ဈတ္တေ၊ မုန်းချစ်မဟူ၊ လျစ်လျူရှုသည်ရှိသော်။ ဒေါသာ၊ မတော်မတန်၊ မလျော်ကန်သော အပြစ်တို့သည်။ ဒေါသာဝ၊ မတော်မတန်၊ မလျော်ကန်သော အပြစ်တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဂုဏာ၊ သင့် တင့်လျော်ကန်၊ ဟုတ်မှန်အထူး၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည်။ ဂုဏာဝ၊ သင့်တင့်လျော် ကန်၊ ဟုတ်မှန်အထူး၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ထိုမှတစ်ပါး မှတ်သားရန်အချက်ကိုလည်း ဆက်လက်၍ ဆို ပါဦးအံ့၊ အရှင်သခင်တို့ ချစ်နှစ်သက်အပ်သည်ရှိသော် အပြစ်ကိုပင် ပြုကျင့်မိ စေကာမူ သင့်လျော်တော်တန်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ဟူ၍ မှတ်ယူ အောက်မေ့ ကြကုန်၏၊ အရှင်သခင်တို့ မချစ်မနှစ်သက်အပ်မူ သင့်လျော်သော ဂုဏ်ကျေးဇူး ကိုပင် ပြုကျင့်စေကာမူ မသင့်လျော်သော အပြစ်ဒေါသတို့ဟူ၍ မှတ်ယူအောက် မေ့ကြကုန်၏၊ အရှင်သခင်တို့သည် မမုန်း မချစ် အလယ်အလတ်ဖြစ်သော သဘောရှိပါမူ အပြစ်ကို ပြုလုပ်လျှင်လည်း အပြစ်ဟူ၍ပင်၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြုလုပ်လျှင်လည်း ဂုဏ်ကျေးဇူးဟူ၍ပင်လျှင် မှတ်ထင် အောက်မေ့ကြကုန်သည် ဟူလို။

အခါမသင့်လျှင် အလျင်ဆော့စွာ မပြောရာ

ထိုအခါ ကရုဏာမြေခွေးက ဤသို့ ပြောဆိုလေ၏—မိတ်ဆွေ...ထိုသို့ပင် ဖြစ်သော်လည်း ပြောခွင့် ပြောရာ မရောက်ပါက မပြောဆိုထိုက် မပြောဆိုရာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား—

၆၂။ အပတ္တကာလဝစနံ၊ ဗြဟ္မပုတိပိ ဝါစကော။

အာပဇ္ဇေ ဗုဒ္ဓျဝညာန—မပ္ပမာဏဉ္စ သဿတံ။

အပတ္တကာလဝစနံ၊ အခွင့်အရေး၊ မရောက်သေးဘဲ၊ ချွတ်လဲ့သဖြင့် ဆိုအပ်သော စကားကို။ ဝါစကော၊ အလျင်တဆော၊ စောကြောမရှိ၊ ပြောဆိုမိသော။ ဝါ၊ ပြောဆိုမိသောကြောင့်။ ဝါ၊ ပြောဆိုမိသည်ရှိသော်။ ဗြဟ္မပုတိ၊ ဗြဟ္မပုတိ အမည်ရှိသော၊ နီတိကျမ်းပြု ဆရာကြီးတိုင်အောင်လည်း။ ဝါ၊ ဆည်းကပ်ရောက်ငြား၊ နတ်အများကို၊ သင်ကြားဆုံးမ၊ ဩဝါဒပေးနိုင်သော ဆရာကြာသပတေးဂြိုဟ်၏ အရှင်သခင် နတ်မင်းကြီးတိုင်အောင်လည်း။ ဗုဒ္ဓျဝညာနဉ္စ၊ အသိအလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာကို၊ များစွာရှုတ်ချ၊ ကဲ့ရဲ့ကြခြင်းသို့လည်းကောင်း။ သဿတံ၊ နိစ္စမစဲ၊ အမြဲအစဉ်။ အပ္ပမာဏဉ္စ၊ မရှိမသေ၊ မထေလေးစား၊ ပမာဏမထားခြင်းသို့လည်းကောင်း။ အာပဇ္ဇေ—အာပဇ္ဇေယျ၊ ကေနိမသွေ၊ ရောက်ရာပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အခွင့်အရေး မရောက်သေးသဖြင့် မပြောသင့် မပြောထိုက်သော စကားကို ပြောကြားလိုလှသဖြင့် အလျင်တဆော စောကြောမရှိဘဲ ပြောဆိုမိသည်ရှိသော် အသိအလိမ္မာ ပညာခေါင်ထိ နီတိကျမ်းပြု ဆရာတို့တွင် အဝင်အပါ သညာပညတ်အားဖြင့် ဗြဟ္မပုတိ အမည်ရှိသော ဆရာကြီးသော်မှလည်း ဝါ—ဆည်းကပ်ရောက်လာကြသည့် များစွာသော နတ်အပေါင်းကို မကောင်းမြစ်တာ ကောင်းရာညွှန်ပြလျက် သွန်သင်ဆုံးမ ဩဝါဒပေးနိုင်သော ကြာသပတေးဂြိုဟ်ဗိမာန်၏ အရှင်သခင် ဗြဟ္မပုတိ အမည်ရှိသော နတ်မင်းကြီးသော်မှလည်း အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ၏ အရှိန်အစက်ကို ချိုးဖဲ့လျက် အကဲ့ရဲ့ခံရခြင်းသို့လည်းကောင်း၊ မရှိမသေ မထေလေးစား မခံ့ညားဘဲ ပမာဏ မပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့လည်းကောင်း အစဉ်မလွဲ အမြဲရောက်ရာပေသည်။ ထို့ကြောင့် ပြောခွင့်ပြောရာ မရောက်ပါက မပြောဆိုသင့် မပြောဆိုရာ ဟူလို။

မမေးသော်လည်း အရေးရှိက ပြောဆိုရပုံ

ထိုအခါ ဒမနကမြေခွေးက “မိတ်ဆွေကောင်း...သင်ဘာမျှ မစိုးရိမ်ပါလင့်၊ အခွင့်အရေး မရောက်ဘဲကို ငါပြောဆိုမည် မဟုတ်ပါ”ဟု ဆို၍ မေးပင် မမေး

ငြားသော်လည်း အရှင်သခင်တို့အား ပြောကြားသင့် ပြောကြားထိုက်သည့် အကြောင်းကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောပြ လေ၏။

၆၃။ အာပဒျုမ္မဂ္ဂမနေ၊ ကြိယကာလာတိယေသု စ။
အပုဋ္ဌေနာပိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဘဋ္ဌေန ဟိတမိစ္ဆတာ။

အာပဒိစ၊ အရှင်သခင်၌၊ ဘေးရန်နှင့်တွေ့ကြုံ၊ ဆုံစီးမိသောအခါ၌ လည်း ကောင်း။ ဥမ္မဂ္ဂမနေ စ၊ အရှင်သခင်သည်၊ ချွတ်ချော်တိမ်းပါး၊ လမ်းမှား၍၊ သွားသောအခါ၌လည်းကောင်း။ ကြိယကာလာတိယေသု စ၊ ပြုသင့်သော ကာလကို လွန်ဆဲလွန်စဖြစ်သော အခါ၌လည်းကောင်း။ ဟိတမိစ္ဆတာ၊ အရှင်၏ အစီးအပွားကို၊ လိုလားတောင့်တသော။ ဘဋ္ဌေန၊ ကျေးကျွန်ခယမ်း၊ အမှုထမ်း သည်။ အပုဋ္ဌေနာပိ၊ ဟုတ် မဟုတ်ကို၊ ထုတ်ဖော်ဆွေးနွေး၊ တိုင်ပင်၍ မမေး အပ်သော်လည်း။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ကာလမထိမ်၊ အချိန်မလင့်၊ ပြောရန်သင့်၏။

ဤသို့ နိတိကျမ်းတတ် ဆရာမြတ်တို့ မိန့်မှာတော်မူအပ်သောကြောင့် ယခု အခါ မိမိအား အပါးတော်သို့ ခေါ်ငင်၍ မတိုင်ပင် မဆွေးနွေး မမေးမြန်း အပ်ပါသော်လည်း မိမိအလိုအလျောက် အပါးတော်သို့ ဝင်ရောက်၍ တင် လျှောက်ရန် သင့်ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

အကယ်၍ ဤကဲ့သို့ တိုင်ပင်တင်လျှောက်ရန် အခွင့်အရေး သင့်လျော်ပါ လျက် ငါသည် မတင်မလျှောက် နေခဲ့ပါမူ ငါ၌ ကျေးကျွန် သူခစားတို့၏ ဝတ် တရား ချွတ်ယွင်းလျက် ရှိရင်းစွဲဂုဏ် ပျက်ကွက်ချေမည်ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ဂုဏ်နှစ်ပါးကို မပျက်ပြားစေသင့်ပုံ

ထို့နောက် မိမိ၏ အသက်မွေးကြောင်း ဖြစ်သောဂုဏ်၊ ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်း ထိုက်သော ဂုဏ်တို့ကို မည်သည့်အခါမျှ မပျက်စီးစေဘဲ အမြဲစောင့်ရှောက်၍ တိုးတက်ကြီးပွားရန်သာ အားထုတ် ပြုလုပ်သင့်ကြောင်းကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၆၄။ ကပ္ပယတိ ယေန ဝုတ္တိံ၊ ယေန စ လောကေ ပသံသိတေ သဒ္ဓိ။
သဂုဏော တေန စ ဂုဏိနာ၊ ရက္ခေ၂ာ သံဝဒ္ဓနီယော စ။

(အရိယာဂါထာ)

ယေန စ ဂုဏေန၊ အကြင်အကောက်မကြံ၊ မဖောက်ပြန်ဘဲ၊ ဖြောင့်မှန် တည်ကြည်၊ စသည်အထူး၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်လည်း။ ဝုတ္တိံ၊ စီးပွားရှာဖွေ၊

ပရိယေအချက်ဖြင့်၊ အသက်မွေးမြူခြင်းကို။ ကပ္ပယတိ၊ မဆွေးမပူ၊ လွန်အေးလူ
သဖြင့်၊ မွေးမြူကာ နေနိုင်၏။ ယေန စ ဂုဏေန၊ အကြင်ရိုးသားမဖောက်၊
အကောက်မဆန်၊ ဖြောင့်မှန်တည်ကြည်၊ စသည်အထူး၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်
လည်း။ သဗ္ဗိ၊ ကျင့်ဝတ်အများ၊ မမှားမချော်၊ တရားလျော်သည့်၊ သူတော်
သူမြတ်တို့သည်။ ပသံသိတေ၊ ကောင်းချီးထောမနာ၊ မြတ်ဩဘာဖြင့်၊ ပြောကာ
မပြတ်၊ ချီးမွမ်းအပ်၏။ သဂုဏော၊ ထိုအသက်မွေးကြောင်း၊ သူတော်ကောင်းတို့၊
သောင်းသောင်းပြောကာ၊ ထောမနာရေး၊ ဩဘာပေးကြသော ဂုဏ်ကို။
ဂုဏိနာ၊ ဂုဏ်ရှိပေါ်ထင်၊ ဂုဏ်ပိုင်ရှင်သည်။ ရက္ခေ၊ စ၊ သေးသိမ်မလျှော၊
မတိမ်ကောရန်၊ စီမံမထောင့်၊ စောင့်လည်း စောင့်ရှောက်အပ်၏။ သံဝဒ္ဓနီယော
စ၊ တနေ့တခြား၊ အကျိုးများရန်၊ တိုးပွားလည်း တိုးပွားစေအပ်၏။

ဤဂါထာဝယ် ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကား။ ။အကြင်ဂုဏ်ကို အကြောင်းပြု၍
အသက်မွေးမြူ၍လည်း နေထိုင်၏၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်လည်း ကောင်း၏ဟု
ချီးမွမ်း ထောမနာအပ်၏၊ ထိုဂုဏ်ကို ဂုဏ်၏အရှင်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်
မပျက်စီးစေရန် စောင့်လည်း စောင့်ရှောက်သင့် စောင့်ရှောက်ထိုက်၏၊ တနေ့
တခြား တိုးပွားစေရန်လည်း ကြံစည်အားထုတ် ပြုလုပ်ထိုက်၏။ ပြုလုပ်
ရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ဤသို့ ရှေးသူဟောင်းတို့ မိန့်မှာတော်မူအပ်သောကြောင့် အပါးတော်သို့
ဝင်ရောက်ခစားမှသာ သင့်လျော်ချေမည်။

“မိတ်ဆွေကောင်း....ခွင့်ပြုပါလော့၊ ငါသည် အရှင်ခြင်္သေ့မင်း၏ အထံတော်သို့
သွားပါအံ့”ဟု ဆိုလေ၏။

ထိုအခါ ကရုဋ္ဌကမြေခွေးက “ကောင်းမြတ်တင့်တယ်ခြင်း ဖြစ်ပါစေ၊ သင့်အား
အလိုအတိုင်း ပြည့်စုံပါစေဟု ဆုတောင်းပတ္တနာ ပြုပြီးလျှင် သင်အလိုရှိတိုင်း
သာ ပြုလုပ်ပါတော့”ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြီးလျှင် ခွင့်ပြုလိုက်
လေ၏။

၆၅။ ဂမတု အတ္တလာဘာယ၊ ခေမာယ ဝိဇယာယ စ။

သတ္တုပက္ခဝိနာသာယ၊ ပုနရာဂမနာယ စ။

အတ္တလာဘာယ စ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရရာမြော်ကိုး၊ လာဘ်အကျိုးငှါလည်း
ကောင်း။ ခေမာယ စ၊ ဘေးဘျမ်းကွေ့ကွင်း၊ လွတ်စေခြင်း အကျိုးငှါလည်း
ကောင်း။ ဝိဇယာယ စ၊ လိုရာမထောက်၊ ခရီးရောက်၍၊ ပြီးမြောက် အောင်မြင်
စေခြင်း အကျိုးငှါလည်းကောင်း။ သတ္တုပက္ခဝိနာသာယ စ၊ တဖက်ရန်ကို၊

တုန်းလှန်ဖြိုဖျက်၊ နှိပ်စက်ခြင်းငှါလည်းကောင်း။ ပုန ရာဂမနာယ စ၊ တုံလှည့် တဖန်၊ နေရပ်ဌာန်သို့၊ ပြန်လည်လာရောက်နိုင်ခြင်း အကျိုးငှါလည်းကောင်း။ ဂမဘူ၊ ဤသို့တောင်းရိုး၊ ကောင်းကျိုးနှင့် ကြုံကြိုက်၍၊ တိုက်ဆိုက်မိသော သွားခြင်း ဖြစ်ပါစေသတည်း။

ထို့နောက် ဒမနက မြေခွေးသည် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာစွာနှင့် ပိင်္ဂလက ခြင်္သေ့မင်း၏ အထံသို့ သွားလေ၏။ ခြင်္သေ့မင်းသည်လည်း အတော် ဝေးကွာသော အရပ်ကပ်လျှင် ဒမနကမြေခွေး လာသည်ကို မြင်လေလျှင် မိမိအပါးသို့ ချဉ်းကပ်လာရောက်စေလိုသော အမူအရာတို့ကို နူးညံ့သိမ်မွေ့စွာ ပြလေ၏။ ဒမနကမြေခွေးသည်လည်း ထိုအမူအရာတို့ကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် အပါးသို့ ချဉ်းကပ်လျက် သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော အရပ်၌ ရှိသေလေးမြတ်စွာ ခစားနေထိုင်လေ၏။

ထိုအခါ ခြင်္သေ့မင်းက “ယခု သင့်ကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် အလွန်တရာ ဝမ်းသာအားရ ရှိပါပေသည်။ သင့်ကို မတွေ့မြင်ရခြင်းသည် ကာလ အတော်ကြာပေပြီ၊ အဘယ့်ကြောင့် ထိုမျှလောက် ကြာမြင့်စွာ မလာရောက်ဘဲ နေပါသနည်း” ဟု မေးမြန်းလေ၏။ ထိုသို့ မေးမြန်းရာ ဒမနကမြေခွေးက “အရှင်ခြင်္သေ့မင်းသည် အကျွန်ုပ်အား အလိုရှိတော်မူဦးမည် မဟုတ်သေးသဖြင့် အဝေးကပ် နေရပါသည်။ ထိုသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း မင်းခယောကျ်ားမည်သည် အရေးအရာ ပေါ်ပေါက်၍ ဘုရင် အလိုရှိတော်မူလောက်သည့် အခါသို့ ကျရောက်ပါမူ ရွှေတော်သို့ ဝင်ရောက်ခစားရမည်၊ ခစားထိုက်သည်ဟု ကြံစည်လျက် ယခုမှ အပါးတော်သို့ အခစား လာရောက်ရခြင်းဖြစ်ပါသည် အရှင်သခင်၊ အကြောင်းကို လျှောက်ဆိုပါဦးအံ့” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

ယူ၊ အရာနှင့် ယူ၊ ဌာန လျော်သလို အသုံးချရပုံ

၆၆။ ဒန္တဿ နိဋ္ဌိသနကေန ရာဇာ၊
ကဏ္ဏဿ ကဏ္ဍုယနကေန ဝါပိ။
တိဏေန ကြိယံ ဘဝတိဿရာနံ၊
ကိမင်္ဂဟတ္ထာဒိယုတာ နရေန။

(ဥပဇာတိဂါထာ)

ဘောရာဇာ၊ အို သားတကာတို့၏အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်။ ဣဿရာနံ၊ စိုးရအရှင်၊ ဘုရင်မင်းတို့အား။ ဒန္တဿ၊ သွားကို။ နိဋ္ဌိသနကေန ဝါပိ၊ ပွတ်သပ်ဆေးကာ၊ တိုက်ချွတ်ရာ၌လည်းကောင်း။ ကဏ္ဏဿ၊ နားကို။ ကဏ္ဍုယနကေန

ဝါပိ၊ အယားဖြေကာ၊ နားကျပ်ရာ၌လည်းကောင်း။ တိဏေန၊ ကြီးကျယ်စခန်း၊ အဆန်းမဖက်၊ သမန်းမြက်ဖြင့်။ ကြိယံ၊ အမှုမငင့်၊ ပြုရန်သင့်သည်။ ဘဝတိ၊ စင်စစ်မသွေ၊ ဖြစ်ပါပေ၏။ တသ္မိံ၊ သွားတိုက် နားကျပ်၊ ထိုနှစ်ရပ်၌။ အင်္ဂဟတ္ထာဒိယုတာ၊ ကိုယ်လက်အင်္ဂါ၊ ပြည့်စုံပါသော။ နရေန၊ လူဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိပါအံ့နည်း။ ဝါ၊ ကိံကတံ၊ မဖွယ်အမှု၊ အဘယ်ပြုပါအံ့နည်း။

ဤဂါထာဝယ် ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ အရှင်ခြင်္သေ့မင်း .. သွားတိုက်ရာ နားကျပ်ရာတို့၌ မြက်ဖြင့်သာ ပြုလုပ်၍ ပြီးသင့်ပါသဖြင့် မျက်စိ၊ နား၊ ဌာ၊ ခြေ လက်အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသောလူဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိပါအံ့နည်း။ ထို့အတူ မကြီးမကျယ် သေးငယ်သော အမှုကိစ္စတို့၌ သင့်တော်သော အစေခံ သူစား တို့နှင့်ပင် ပြီးစီးအောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက် ပြုလုပ်သင့် ပြုလုပ်နိုင်သဖြင့် အရေးအရာရောက်သော ပညာရှိသမိန် သတ္တိ ဗျတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသော အမှုထမ်း သူစားတို့ဖြင့် အဘယ်အကျိုး ရှိပါအံ့နည်း။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် အရေးကြီးသော ကိစ္စ တစုံတရာ ပေါ်ပေါက်သည့် အခါသို့ ကျရောက်မှ ရွှေ့တော်သို့ ဝင်ရောက်စား၍ အကျိုးပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်ရန် အဝေးက မြော်လင့်လျက် အသင့်ပင် စောင့်စားကာ နေပါသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ပညာဉာဏ်သည် ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိပုံ

အရှင်သခင်သည် ကျွန်တော်မျိုးအား မကြီးမကျယ် သေးငယ်သည့် အရာ ဌာန၌သာ ခန့်တားပါသဖြင့် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အရှင်ထံတော်ပါး သို့ အစားမရောက်ရဘဲ အမှုကိစ္စတို့၌ အလေးမပြု ဂရုမစိုက်မူ၍ အေးအေးလူလူ ပေါ့ပေါ့တန်တန်သာ နေပါသဖြင့် တည်ကြည်ဖြောင့်မတ်သော ကျွန်တော်မျိုး၏ ထက်မြက်စူးရှသော အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာသည် ချွတ်ယွင်းပျက်စီးတန်ရာ၏ ဟု အရှင်သခင်က မှတ်ထင်တော်မူရန် ရှိပါပေသည်။ သို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း မှတ်ထင်တော်မမူသင့်ပါ။ အကြောင်းကို လျှောက်ဆိုပါဦးအံ့ဟုဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၆၇။ ကဒတ္ထိတဿာပိ စ ဓီတိမတော၊
မေဓာဝိနာသော န ဟိ သင်္ကနိယော။
အဓောကတဿာပိ ဟုတာသနဿ၊
နာဓော သိခါ ယာတိ ကဒါစိဒေဝ။

(ဥပဇာတိဂါထာ)

* ကဒတ္ထိတဿာပိ စ၊ အလေးမပြု၊ ဂရုမစိုက်ဘဲ၊ အလိုက်ဘာသာ ထားအပ် နေအပ်ပါသော်လည်း။ စိတိမတော၊ စိတ်နေစိတ်ထား၊ သဘောသွား ခိုင်ခံ့၍ တည်တံ့စွာ ဖြစ်ခြင်းရှိသော။ ပုရိသဿ၊ ယောက်ျား၏။ မေဓာဝိနာသော၊ စိတ်သဘောဖောက်ပြန်လျက်၊ အသိဉာဏ် ပျက်စီးခြင်းကို။ န ဟိ သင်္ကနိယော— န သင်္ကနိယော ဝေ၊ ယုံမှားသံသယ မရှိရ၊ မရှိသင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ကိမိဝ၊ စံယူနိုင်ဘွယ်၊ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ အဓောကတဿာပိ၊ လက်ကိုင်ကိုမြှောက်၊ မီးဦးစောက်ဖြင့်၊ အောက်သို့တူ၍၊ စောက်ထိုး မူအပ် သည်လည်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ စောက်ထိုးပင်မူအပ်ပါသော်လည်း။ ဟုတာသနဿ၊ အလျှံညီးညီး၊ တောက်စေပြီးသော၊ မီးစည်းမီးထုပ်၏။ သိခါ၊ အဟုန်တက်ပုံ၊ မီးလျှံသည်။ ကဒါစိ ဝေ၊ တရံတခါမျှသာလျှင်။ အဓော၊ အောက်သို့။ နယာတိ ဣဝ၊ မသွားရောက်သကဲ့သို့တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မိမိအလိုအလျောက် ပေါက်လွှတ်သင့်ရာ ပေါ်တန်စွာပင် ထားအပ် နေအပ်ပါသော်လည်း စိတ်သဘော ကောင်းမြတ်၍ ဖြောင့်မတ် တည်ကြည်သောသူ၏ အတွင်းဓာတ် သဘောဉာဏ်ကို ဖောက်ပြန်လေသလော၊ မဖောက်ပြန်ဘဲ တည်မြဲ တည်လေသလောဟု တွေးတောယုံမှားခြင်း မဖြစ်သင့်။ ဥပမာအားဖြင့် ဆိုသော် အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်လောင်စေအပ်ပြီးသော မီးစည်း မီးထုပ်ကို အောက်သို့တူ၍ စောက်ထိုးမူလျက် ထားအပ် ယူအပ်ပါသော် လည်း ၎င်းမီးထုပ်၏ မီးတောက် မီးလျှံသည် တခါတရံမျှ အောက်ဖက်သို့ မဆင်းမသက်ဘဲ အထက်သို့သာလျှင် အစဉ်တက်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ စိတ်သဘော ကောင်းမြတ်၍ ဖြောင့်မတ်တည်ကြည်သော သူသည် မည်သည့်အခါမျှ စိတ် သဘော ဖောက်ပြန်၍ အကောက်ကြံခြင်းမရှိ၊ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာလည်း မပျက်မစီးဘဲ တည်မြဲ တည်သည်သာ ဖြစ်ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုမှတစ်ပါး နာကြားတော်မူပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၆၈။ မဏိ° လုဠတိ ပါဒေသု၊ ကာစော သိရသိ ဓာရတေ။

ကယဝိက္ကယဝေလာယံ၊ ကာစော ကာစော မဏိ မဏိ။

မဏိ° ၊ ပတ္တမြားမျိုးမှန်၊ အဖိုးတန်ကို။ ပါဒေသု၊ ခြေတို့၌။ လုဠတိ၊ ဖွဲ့နှောင် ရစ်ပတ်၊ ဝတ်ဆင်တတ်၏။ ကာစော၊ မတန်ဖိုးနှုန်း၊ ဖလ်စဉ်တုံးကို။ သိရသိ၊ ကိုယ်တွင်အမြတ်၊ ဦးခေါင်းရပ်၌။ ဓာရတေ— ဓာရယတေ၊ တင်ယူဆောင်တပ်၊ ပန်ဆင်အပ်၏။ တထာပိ၊ ထိုသို့ ယုတ်မြတ်မဟန်၊ မတန်အနှုန်း၊ ပန်ဆင် သုံးအပ်

* ကဒတ္ထိတဿ အဝမာနီတဿ၊ အတိဒုက္ခိတဿ (ဋီကာ)

ပါသော်လည်း။ ကယဝိက္ကယဝေလာယံ၊ ရေ င်းဝယ်အမှု၊ ပြုရာကာလ၊ ခါသမယ၌။ ကာစော၊ မတန်ဖိုးနှုန်း၊ ဖလ်စဉ်တုံးသည်။ ကာစော ဧဝ၊ ဖိုးထိုက်မဖြစ်၊ စင်စစ်ရှေးနှုန်း၊ ဖလ်စဉ်တုံးသာလျှင်တည်း။ မဏိ၊ ဖိုးထိုက်မှန်ငြား၊ ကျောက် ပတ္တမြားသည်။ မဏိ ဧဝ၊ အဖိုးမဆုတ်၊ မျိုးမယုတ်ဘဲ၊ ပတ္တမြားခဲသာ လျှင်တည်း။

ဤဂါထာဝယ် ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ ဖိုးတန်ကျောက်မြတ် ဇောတိ ရသ်ပတ္တမြားကို ဝတ်စားသူ မဆင်ခြင်ဘဲ ခြေဖျား၌ အဆင်လွဲသော်လည်း အကဲ မဆုတ် မျိုးမယုတ်ရာ၊ ထို့ပြင်တဖန် ဖိုးမတန်သည့် စဉ်ဖလ်အတုံးကို ဦးခေါင်း၌ ပန်ဆင် သုံးသော်လည်း အဖိုးနှုန်းမတက် မျိုးမထက်ဘဲ ဖလ်ကဲ့သာလျှင် ဖြစ်ပေရာသည်။

ထို့ကြောင့် အရှင်ခြင်္သေ့ မင်းသည် အထင်အမြင်မှားလျက် တိမ်းပါးချွတ် ချော်ပါသဖြင့် ကျွန်တော်မျိုးကို မတော် မတန် မလျော်ကန်သည့် သေးသိမ် သောအရာဌာန၌ ခန့်အပ်တော်မူ၍ အလေးမပြု ဂရုမစိုက်ဘဲ ပေါ့ပေါ့တန်တန်ပင် နေအပ် ထားအပ်ပါသော်လည်း စိတ်သဘော တည်ကြည်ဖြောင့်မှန်၍ အသိ အလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော ကျွန်တော်မျိုး ဒေသနာကို စိတ်သဘော လည်း မဖောက်ပြန် အသိဉာဏ်လည်း ပျက်စီးမည်မဟုတ်ဟု အဖိုးမဆုတ် မျိုးမယုတ်သော ပတ္တမြား ရတနာနှင့် အလားပမာ နှိုင်းတော်မူပါသဖြင့် ရှေး အတိုင်း မချွတ်ယွင်းဘဲ တည်မြဲ တည်ပေလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ကိုးစားလျက် အားထားတော်မူရန် သင့်ပါသည် အရှင်သခင်ဟု ဆိုလိုသည်။

အရည်အချင်းခွဲခြား၍ မြှောက်စားအသုံးချသင့်ပုံ

ထို့ပြင်တဖန် ထပ်မံ၍ တင်လျှောက်လိုသည်မှာ “အရှင်ခြင်္သေ့ မင်း....အရှင် သခင်တို့ မည်သည် အခါခပ်သိမ်း ကျေးကျွန်ခယမ်း အမှုထမ်းတို့၏ ထူးချွန်သည် ၏ အဖြစ်၊ မထူးချွန်သည်၏ အဖြစ်ကို စိစစ်သေချာ ကောင်းစွာသိပြီးလျှင် ထူးကဲလွန်မြတ်သော သူကို ထူးကဲလွန်မြတ်သည့် အလျောက် မထူးကဲသော သူကိုလည်း မထူးကဲသည့်အလျောက် အရည်အချင်း အားလျော်စွာ ကြည့်ရှု၍ ချီးမြှောက် ပြုစုသင့်ပါသည်။ ထိုသို့ ချီးမြှောက် ပြုစုသင့်ကြောင်းကို လျှောက် တင်ပါအံ့၊ နားဆင်တော်မူပါဦးလော့”ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၆၉။ နိဝိသေသော ယဒါ ရာဇော၊ သမံ သဗ္ဗေသု ဝတ္ထတေ။
တဒေါဒယသမတ္တာန-မုဿာဟော ပရိဟိယတေ။

ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ရာဇာ၊ လူတို့သေ၌နှင့်၊ ပြည့်ရှင်မင်းသည်။ နိဝိသေ-
သော၊ အယုတ်အပို၊ အလိုမသိ၊ ထူးမရှိဘဲ။ သဗ္ဗေသု၊ ယုတ်၊ လတ်၊ မြတ်ဟူ၊
သုံးမျိုးသောသူတို့၌။ သမံ၊ မလျော့မသာ၊ တန်းတူသာလျှင်၊ ညီညာအမျှ။
ဝတ္တတေ၊ စောင်မကြည့်ရှု၊ ပြုစုချီးမြှောက်ရာ၏။ တဒါ၊ ထိုသို့ကြည့်ရှု၊ စောင်မ
ပြုသောအခါ၌။ ဥဒယသမတ္တာနံ၊ ပိုမိုကြီးမား၊ စွမ်းပကားရှိ၊ အားအင်ပြည့်ကုန်
သော သူတို့၏။ ဥဿာဟော၊ အားထုတ်ကြောင့်ကြ၊ ဗျာပါရကို။ ပရိဟိယ-
တေ၊ လုံ့လယွင်းကွက်၊ ဆုတ်ယုတ်ပျက်စေအပ်၏။

ထို့ပြင်တဖန် ထပ်မံပိုမို၍ တင်လျှောက်လိုပါသေးသည်၊ ကြားနာပါဦးလော့
ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၇၀။ တိဝိဓာ ပုရိသာ ရာဇာ၊ ဥတ္တမာဓမမဇ္ဈိမာ။

နိယောဇယေ တထေဝေတေ၊ တိဝိဓေသေဝ ကမ္မသု။

ဘောရာဇာ၊ အို သားတကာတို့၏ အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်။ ပုရိသာ၊
ယောက်ျားတို့သည်။ ဥတ္တမာဓမမဇ္ဈိမာ၊ မြတ်သူ၊ ယုတ်သူ၊ အလတ် လူဟူ၍။
တိဝိဓာ၊ သုံးမျိုး သုံးစား၊ သုံးပါး အပြားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
ဧတေပုရိသာ၊ ထိုသုံးမျိုးသုံးစား၊ သုံးပါးသော ယောက်ျားတို့ကို။ တထေဝ၊
ထိုသုံးပါးပြားကာ၊ ခြင်းအရာ အားဖြင့်သာလျှင်။ တိဝိဓေသေဝ၊ သုံးမျိုး
သုံးစား၊ သုံးပါး အပြားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မေသု၊ အမှုကိစ္စ၊
အဝဝတို့၌။ နိယောဇယေ၊ သင့်ရာသင့်ရာ၊ သူ့နေရာတွင်၊ ပြုလုပ်ယှဉ်စေရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အရှင် ခြင်္သေ့မင်း....ယောက်ျားတို့မည်သည် ပညာ အရည်
အချင်း အစွမ်းသတ္တိ ပကတိသဘော စသောအားဖြင့် အယုတ်၊ အလတ်၊ အမြတ်
ဟူ၍ သုံးမျိုးသုံးစား အပြားရှိပါသည်။ ထိုသုံးမျိုးသုံးစားသော ယောက်ျား
တို့ကို အယုတ်၊ အလတ်၊ အမြတ်ဖြစ်ကုန်သော အလုံးစုံသော အမှုကိစ္စတို့၌
မိမိ မိမိတို့၏ ဂုဏ်သတ္တိအားလျော်စွာ အသီးသီး ထိုက်သင့်ရာ အမှုကိစ္စတို့၌
ကြည့်ရှု၍ ခန့်အပ်ဆောင်ရွက်စေအပ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးအစဉ် ဆရာမြတ်တို့သည် ဌာနေ ဧဝ နိယောဇယန္တေ
အစရှိသော စကားတို့ကို မှာကြားညွှန်ပြ ဩဝါဒ ပေးတော်မူကြပေသည်ဟု
ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၇၁။ ဌာနေ ဧဝ နိယောဇယန္တေ၊ ဘဋ္ဌာစာဘရဏာနိ စ။

န ဟိ စူဠာမဏိပ္ပါဒေ၊ နူပုရော သိရသ္မိံပိ ဝါ။

ဘဋ္ဌာစ၊ ကျေးကျွန်အမှု၊ ပြုလုပ်ခြေရံ၊ အစေခံသူစကားတို့ကိုလည်းကောင်း။
အာဘရဏာနိစ၊ ကိုယ်ဝယ်ပြုပြင်၊ ဆင်ယင်ဘွယ်ရာ၊ ဝတ်တန်ဆာတို့ကိုလည်း

ကောင်း။ ဌာနေ ဧဝ၊ သင့်တော်ထိုက်တန်၊ လျော်ကန်သောဌာန၌သာလျှင်။ နိယောဇျန္တေ၊ အမှုခန့်ထား၊ ဝတ်စားဆင်ယင်၊ ပြုလုပ်ယှဉ်စေရာ၏။ စူဠာမဏိ ဝါပိ၊ ဖိုးထိုက်ပတ္တမြား၊ စီထားပြုပြင်၊ ဥသျှောင်ကျင်ကိုလည်း။ ပါဒေ၊ မဖွယ် အချက်၊ ခြေအထက်၌။ န ဟိ ဓာရယတေ၊ ခြယ်လယ်ပြုပြင်၊ ဝတ်စားဆင် သဖြင့်၊ မတင့်မလျော်၊ မသင့်တော်သည်သာလျှင်တည်း။ နူပုရောပိ၊ ခြေ၌ ဆင်ရာ၊ ခြေချင်းတန်ဆာကိုလည်း။ သိရသ္မိံ၊ အင်္ဂါအမြတ်၊ ဦးထိပ်ရပ်၌။ န ဟိ ဓာရယတေ၊ ခြယ်လယ်ပြုပြင်၊ ဝတ်စားဆင်သဖြင့်၊ မတင့်မလျော်၊ မသင့် တော်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ကျေးကျွန် အမှုလုပ် သူခစားတို့ကို၎င်း ဝတ်ဆင်ရန် အဝတ် အစား တန်ဆာတို့ကို၎င်း အရာဌာနအလိုက် နေရာတကျ သင့်လျော်အောင် စီမံသုံးစွဲမှုသာလျှင် သင့်လျော် လျောက်ပတ်ပေသည်။ အကြောင်းကိုဆိုသော် ဦးခေါင်း၌ တပ်ဆင်ရန်ဖြစ်သော ပတ္တမြားဥသျှောင်ကျင်ကို ခြေ၌ ဝတ်ဆင် သုံးစွဲပါမူ မသင့်လျော်ချေ။ ထို့အတူ ခြေ၌ဝတ်ဆင်အပ်သော ခြေချင်း တန်ဆာကို ဦးခေါင်း၌ ဝတ်ဆင် သုံးစွဲပါမူလည်း သင့်လျော်မည် မဟုတ်ပေ။

ထိုမှတပါးလည်း ပစ္စည်းဥစ္စာ အရာရာကို နေရာကျ အသုံးမတတ်လျှင် အရပ်က ကဲ့ရဲ့အပ်ကြောင်းကိုလည်း ထပ်လောင်း၍ နာတော်မူပါဦးလော့ဟု ဆို၍ ဤဆိုလတ်သော ဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၇၂။ ကနကဘူသနသင်္ဂဟဏောစိတော၊
ယဒိ မဏိတ္တိပုနိပ္ပဏိဓီယတေ။
န သ ဝိရောတိ န စာပိ ဝိသောဘတေ၊
ဘဝတိ ယောဇယိတုံ ဝစနိယတာ။

(ဒုတိယမ္ပိတဂါထာ)

ကနကဘူသနသင်္ဂဟဏောစိတော၊ ရွှေဖြင့်ပြုရာ၊ ရွှေတန်ဆာဝယ်၊ တပ်စီ ခြယ်ခြင်းငှါ၊ တင့်တယ်လျောက်ပတ်သော။ မဏိ၊ ဖိုးထိုက်မှန်ငြား၊ ကျောက် ပတ္တမြားကို။ တိပုနိ၊ သလွဲမြည်းဟူ၊ ခဲမဖြူ၌။ ယဒိပဏိဓီယတေ၊ အကယ်၍ မှမ်းမံစိတပ်၊ ခြယ်လယ်အပ်သည်ဖြစ်အံ့။ သ - သောမဏိ၊ ထို ဖိုးထိုက်မှန်ငြား၊ ကျောက်ပတ္တမြားသည်။ န စ ဝိရောတိ၊ ခြင်ခြင်မြည်ဟန်၊ အသံလည်းမထွက်ပေ၊ န စာပိ ဝိသောဘတေ၊ အထူးသဖြင့်၊ တင့်လည်းမတင့်တယ်၊ ဖွယ်လည်းမဖွယ် ရာပေ။ ယောဇယိတုံ၊ ဝတ်စားပြုပြင်၊ ဆင်ယင်ခြင်းငှါလည်း။ ဝစနိယတာ၊ မြင်သူမဲ့ရဲ့၊ ကဲ့ရဲ့ပိုမို၊ အပြစ်ဆိုသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဘဝတိ၊ ကေနမသွေ၊ ဖြစ်တတ်ချေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ရွှေတန်ဆာ၌သာလျှင် မှမ်းမံစီခြယ်သင့်သော အဖိုးထိုက် ပတ္တမြားရတနာကို ခဲမဖြူဖြင့်ပြုလုပ်အပ်သော တန်ဆာ၌ မှမ်းမံခြယ်စီအပ်သည် ရှိသော် ထိုပတ္တမြားရတနာသည်လည်း အသံမထွက်ပေရာ၊ တင့်တယ်ဖွယ်ရာ ခြင်းလည်း မဖြစ်ပေ၊ ဆင်ယင်ဝတ်စားသော အခါ၌လည်း ရှုမြင်သူအပေါင်း တို့သည် အကြောင်းမတုံ့သဖြင့် ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ကြမည် မလွဲ ဖြစ်ပေသည်။ ထို အရာကို ထောက်စာနှိုင်းတူ ပမာပြု၍ အမှုထမ်း သူခစားတို့ကိုလည်း အရည် အချင်းအားလျော်စွာ သင့်တင့်ရာခန့်ထား၍ မမှားအောင် အသုံးပြုမှု အမှု လျော်ချေမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုမှတစ်ပါး အသုံးအစားမတုံ့သဖြင့် ကဲ့ရဲ့အပ်သော အဖြစ်ကို နောက်တရစ် ထပ်မံ၍ လျှောက်တင်ရန်ရှိပါသေးသည်။ နားဆင်တော်မူပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရှုတ်ဆိုတင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၇၃။ မကုဋေ ရောပိတော ကာစော၊ စရဏာဘရဏေ မဏိ။
န ဟိ ဒေါသော မဏိဿတ္ထိ၊ ကိံတု သာဓဿ ဝိညူတာ။

ကာစော၊ မတန်ဖိုးနှုန်း၊ ဖလ်စဉ်တုံးကို။ မကုဋေ၊ ဦးထိပ်အမြတ်၊ ဦးခေါင်း ရပ်ဝယ်၊ ဆင်အပ်ဆောင်းထိုက်၊ ထွဋ်မကိုဋ်၌။ ရောပိတော၊ မှမ်းမံမဖွယ်၊ စီတပ်ခြယ်အပ်၏။ မဏိ၊ ပတ္တမြားမျိုးမှန်၊ ဖိုးပြည်တန်ကို။ စရဏာဘရဏေ၊ ခြေ၌ဆင်ရာ၊ ခြေတန်ဆာ၌။ ရောပိတော၊ မှမ်းမံမဖွယ်၊ စီတပ်ခြယ်အပ်၏။ ဧသော၊ ဤသို့မသင့်မဖွယ်၊ မတင့်တယ်မှု၊ တပ်ဆင်ပြုခြင်းသည်။ မဏိဿ၊ ပြည်တန်ကျောက်မြတ်၊ ဇောတိရသ်ပတ္တမြားအား။ ဒေါသော၊ တင်ဖွယ်စိစစ်၊ ဆိုးအပြစ်သည်။ န ဟိ အတ္ထိ - န အတ္ထိ ဧဝ၊ အကယ်တည့်တည့်၊ မှန်မရှိသည် သာလျှင်တည်း။ ကိံတု၊ မုချအမှန်၊ ကေနစင်စစ် အားဖြင့်သော်ကား။ သာဓဿ - သာဓကဿ၊ ဝတ်စားပြုပြင်၊ ခြယ်တပ်ဆင်သောသူ၏။ အဝိညူတာ၊ ဌာနာဌာန၊ ကောသလ္လကင်း၊ လွန်ညံ့ဖျင်းသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ကေန စင်စစ်၊ အမှန်ဖြစ်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အဖိုးမတန်သော စဉ်တုံး ဖလ်တုံးကို အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော မကိုဋ်သရဖူ၌ ခြယ်စီမှမ်းမံ၍ ပတ္တမြားမျိုးမှန် အဖိုးတန်ကျောက်မြတ်ကို ခြေချင်း၌တပ်ဆင်ပါမူ ပြည်တန်ကျောက်မြတ် ဇောတိရသ် ပတ္တမြားမှာ လား လားမျှ အပြစ်မရှိပေ။ စင်စစ်မှာမူ တပ်ဆင်သူ ဥစ္စာရှင်မှာသာ ဌာနာဌာနကို နေရာကျ မသိတတ်ဟု အရပ်က အပြစ်တင်သဖြင့် မကျွမ်းကျင် မလိမ္မာရာ ရောက်ချေမည် ဟူလို။

ကျေးကျွန်အစားစားကို ခွဲခြားသိသင့်ပုံ

ထို့ပြင်တံတန် အခြေအရံနှင့် အစေခံတို့၏သတ္တိကို ကျနစွာသိတတ်မှ ဘုရင် မင်းမြတ်တို့ တင့်တယ်ဖွယ်ရာမည့်အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍လျှောက်တင်ပါ အံ့။ ဆင်ခြင်စဉ်းစား သတိထားတော်မူပါဦးလော့ဟုဆို၍ ဤဆိုလတုံသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုတင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၇၄။ ဗုဒ္ဓိမာ အနုရတ္တောယ-မယံ သူရော ဣတော ဘယံ။

ဣတိ ဘဒ္ဒဝိစာရည၊ ဘဋ္ဌေဟျာပူရတေ ရာဇာ။

အယံ၊ ဤသူကား။ ဗုဒ္ဓိမာ၊ အသိအလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အယံ၊ ဤသူကား။ အနုရတ္တော၊ အရှင်သခင်၌၊ အစဉ်မပြတ်၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးတတ်၏။ အယံ၊ ဤသူကား။ သူရော၊ အမှုအမျိုးမျိုးတို့၌၊ အကျိုးပြီးမြောက်၊ ခရီးရောက်အောင်၊ ရွက်ဆောင်နိုင်သော၊ ပညာသတ္တိ၊ ရဲရင့်ခြင်း ရှိ၏။ ဣတော၊ ဤသည်အမှု၊ ကိစ္စစုမှ။ ဘယံ၊ ပြုလုပ်ဖို့ရန်၊ အကြံမပေါက်၊ အမှန်ကြောက်၏။ ဝါ၊ အယံ၊ ဤသူကား။ ဣတောဘယံ - ဣတိဥဘယံ၊ ဤဂုဏ်နှစ်လီ၊ ထုံဝသီဖြင့်၊ စုံညီပြည့်ဝ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဒ္ဒဝိစာရည၊ ကျေးကျွန်ခြွေရံ၊ အစေခံသူစားတို့၏ အပေါ်၌၊ မြှော်ခေါ်သိမြင်၊ ဆင်ခြင်တတ်သော။ ရာဇာ၊ တိုင်းပြည်အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ ဘဋ္ဌေဟိ၊ ကျေးကျွန်ခြွေရံ၊ အစေခံ သူစားတို့ဖြင့်။ အာပူရတေ - အာပူရယတေ၊ အုန်းအုန်းကြွက်ကြွက်၊ စဉ်မပျက်ဘဲ၊ ပြည့်နှက်၍သာ နေပေရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဤကျေးကျွန် အမှုထမ်းသည်ကား တတ်သိလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော သူတည်း။ ဤအမှုထမ်း ကျေးကျွန်သည်ကား ငါ့အား အစဉ်မပြတ် ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးတတ်သော သူတည်း။ ဤသူကား ဤမည်သော အမှုအမျိုးမျိုးတို့၌ အကျိုးပြီးမြောက် ခရီးရောက်အောင် ရွက်ဆောင်နိုင်သော ပညာသတ္တိ ရဲရင့်ခြင်းရှိ၍ ဤမည်သော အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ဖို့ရန်မှာမူကား အကြံမပေါက် အမှန်ကြောက်သော သူတည်း။ ဝါ၊ ဤသူသည်ကား ဤနှစ်ပါးသောဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံလုံလောက်သော သူတည်းဟု ကျေးကျွန်ခြွေရံ အစေခံအမှုထမ်းတို့၏အပေါ်၌ မြှော်ခေါ် သိမြင်တတ်သည့် ရေမြေအရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ကျေးကျွန်ပရိသတ်တို့ဖြင့် မပြတ်စည်ကားလျက် အမြဲတင့်တယ်ပေရာ၏ဟု ဆိုလိုသည်။

အရှင်ကိုစွဲ၍ ကောင်း ဆိုးကွဲပြားသည့်အရာ ခုနစ်ပါး

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် တတ်သိမြော်မြင် ပညာရှင်တို့သည် ဤဆိုလတုံသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြလေသည်။

၇၅။ အသော သတ္တံ သတ္တံ၊ ဝိဏာ ဝါဏီ နရော စ နာရီ စ။
ပါပျ မနုဿဝိသေသံ၊ ဘဝန္တိ ယောဂျာ အယောဂျာ စ။

(အရိယာဂါထာ)

အသော စ၊ ထွန် ရထားရုံး၊ စစ်သုံးမကြွင်း၊ စီးသည့်မြင်း လည်းကောင်း။
သတ္တဉ္စ၊ ဓား လှံသေနတ်၊ ပစ်ခတ် ခုတ်မှု၊ အစုစုသောလက်နက် လည်းကောင်း။
သတ္တဉ္စ၊ လောကုတ် လောကီ၊ စုံစီသောင်းပြောင်း၊ ကျမ်းဂန်အပေါင်း လည်း
ကောင်း။ ဝိဏာ စ၊ ဘင်ဂျီ မယ်ဒလင်၊ နားဝင်သာယာ၊ တူရိယာမှု၊ စောင်း
အစုလည်းကောင်း။ ဝါဏီ စ၊ ပြောဆိုမိန့်အပ်၊ ဝိညတ်ထုတ်ကြား၊ နှုတ်စကား
လည်းကောင်း။ နရော စ၊ ပညာသတ္တိ၊ ရည်ချင်းရှိနှင့်၊ မရှိနှစ်ပါး၊ လူယောကျ်ား
လည်းကောင်း။ နာရီ စ၊ ယုတ်မြတ် သောင်းပြောင်း၊ မိန်းမအပေါင်း လည်း
ကောင်း။ ဣတိ ဣမေ သတ္တ၊ ဤခုနစ်ချက် ခုနစ်စား၊ ခုနစ်ပါးသော အရာတို့
သည်။ ပယောဇကဝသာ၊ လျော်စွာ မလျော်စွာ၊ နှစ်ဖြာယှဉ်မှု၊ အသုံးပြုသော
သူ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မနုဿဝိသေသံ၊ ယုတ်မြတ်လွန်ကြူး၊ ယောကျ်ားထူး၏
အဖြစ်သို့။ ပါပျ-ပါပိယ၊ ကောင်းစွာထုတ်ချောက်၊ အရှင်ကို ရောက်စေ၍။
ယောဂျာ စ၊ ဖွယ်ရာအနှုန်း၊ အသုံးကျခြင်းတို့သည် လည်းကောင်း။ အယောဂျာ
စ၊ မဖွယ်အနှုန်း၊ အသုံးမကျခြင်းတို့သည် လည်းကောင်း။ ဘဝန္တိ၊ အမှန်စင်စစ်၊
ဖြစ်ကြရကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မြင်းမျိုး၊ ဓား လှံ စသော လက်နက်မျိုး၊ စာပေကျမ်းဂန်၊
တူရိယာဖြစ်သော စောင်းမျိုး၊ ပြောဆိုသုံးစွဲသော စကား၊ ယောကျ်ား၊ မိန်းမ
ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ဤခုနစ်ပါးသော အရာတို့သည် နေရာတကျ သုံးစွဲတတ်
ပါမှု သုံးစွဲသူကိုလည်း အလွန်အကြူး ထူးမြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေ၏။
ထိုသုံးစွဲအပ်သော အရာဝတ္ထုတို့သည်လည်း အသုံးကျခြင်း ဖြစ်ကုန်၏။ နေရာ
တကျ မသုံးစွဲတတ်ပါမှုကား သုံးစွဲသူကိုလည်း အထူးမပြုတတ်၊ ထိုသုံးစွဲအပ်
သော အရာဝတ္ထုတို့သည်လည်း အသုံးမကျခြင်းသို့ ရောက်ကြရပေသည် ဟူလို။

အားမကိုးထိုက်သည့် ကျွန်နှစ်မျိုး

ထိုမှတစ်ပါး စဉ်းစားတော်မူရန် လျှောက်ထားပါဦးအံ့၊ နာကြားတော်မူပါ
ဦးလော့ဟု ဆို၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၇၆။ ကိံ ဘတ္တေနာသမတ္တေန၊ ကိံ သက္ကေနာပကာရိနာ။
ဘတ္တံ သက္ကံ စ မံ ရာဇ၊ နာဝညာတုမရဟသိ။

ဘတ္တေန၊ မိမိ၏ အရှင်သခင်၌၊ ချစ်ခင်ကြည်ညို၊ ရိုသေလေးမြတ်၊ ဆည်းကပ်
တတ်သည်သာ ဖြစ်သော။ အသမတ္တေန၊ အစွမ်းသတ္တိ၊ စိုးစဉ်းမျှမရှိသော။

ဘဌေန၊ ကျေးကျွန်ခြေရံ၊ အစေခံငြား၊ သူခစားဖြင့်။ ကိံ၊ အင်္ဂါနှစ်သွယ်၊ မပြည့်ကြွယ်သဖြင့်၊ အဘယ်အကျိုးရှိပါအံ့နည်း။ သက္ကေန၊ သတ္တိဗျတ္တိ၊ စွမ်းအားသာရှိသော။ အပကာရိနာ၊ အရှင်၏ကျေးဇူးကို၊ အထူးချေဖျက်၍၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုတတ်သော။ ဘဌေန၊ ကျေးကျွန်အမှု၊ ပြုလုပ်ထံပါး၊ သူခစားဖြင့်။ ကိံ၊ အင်္ဂါနှစ်သွယ်၊ မပြည့်ကြွယ်သဖြင့်၊ အဘယ်အကျိုး ရှိပါအံ့နည်း။ ဘောရာဇ၊ သားများသေဌ်နင်း၊ အို အရှင်ခြင်္သေ့မင်း။ ဘတ္တဉ္စ၊ မိမိ၏အရှင်၌၊ ချစ်ခင်ကြည်ညို၊ ရိုသေလေးမြတ်၊ ဆည်းကပ်တတ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ သက္ကဉ္စ၊ သတ္တိဗျတ္တိ၊ အစွမ်းရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ မံ၊ ဂနိုင်မဆံ့၊ သင်းကြိုင်ပျံ့၍၊ နာမနံ၊ ကျော်၊ လွန်ထင်ပေါ်သည့်၊ ကျွန်တော်မျိုး ဒေမနကကို။ တံ၊ သားများသေဌ်နင်း၊ အရှင်ခြင်္သေ့မင်းသည်။ အညာတံ၊ မထိမဲ့မြင်၊ မှတ်ထင်စဉ်းစား၊ နှလုံးထားတော်မူခြင်းငှါ။ နာရဟသိ၊ မလိုက် မလျော်၊ စရိုက်မြှော်သဖြင့်၊ ထိုက်တော်မမူပါ အရှင်ဘုရား။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ရိုးသားဖြောင့်မတ်သဖြင့် မိမိ၏ အရှင်၌ ချစ်ခင်ကြည်ညို ရိုသေလေးမြတ်စွာသာလျှင် မှီဝဲ ဆည်းကပ်တတ်သည်ဖြစ်၍ သတ္တိဗျတ္တိ စွမ်းပကားမရှိသော ကျေးကျွန်အမှုလုပ် သူခစားကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တိဗျတ္တိ အစွမ်းရှိသည်သာဖြစ်၍ အရှင်၏ကျေးဇူးကို အထူးပယ်ဖျက်လျက် ဆန့်ကျင်ဘက် ပြုတတ်သော ကျေးကျွန်အမှုလုပ် သူခစားကိုလည်းကောင်း ယုံကြည်အားထား၍ မကိုးစားသင့် မကိုးစားထိုက်ပါ။ ထို့ကြောင့် တောသုံးထောင်ကို အစိုးရတော်မူသော အို အရှင် ခြင်္သေ့မင်း....ရိုးသားဖြောင့်မတ်သည်ဖြစ်၍ အရှင်သခင်၌ ရိုသေလေးမြတ်စွာ ဆည်းကပ်ခစားခြင်းလည်းရှိ သတ္တိဗျတ္တိနှင့်လည်း ပြည့်စုံသဖြင့် တောတောင်အနှံ့အပြား ကျော်စော ထင်ရှားသော ကျွန်တော်မျိုး ဒေမနကကို အရှင်ခြင်္သေ့မင်းသည် အလေးမပြု ဂရုမစိုက်ဘဲ မထိမဲ့မြင် ပြုတော်မူခြင်းငှါ ထိုက်တော်မမူပါ ဟူလို။

တိုင်းပြည်ပျက်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို စိစစ်ချက်

နောက်တဆင့် ထပ်လောင်း၍ အကြောင်းကို လျှောက်တင်ပါဦးအံ့၊ နားဆင်တော်မူပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်လေ၏။

၇၇။ အညာဏာ ရညော ဘဝတိ မတိဟီနော ပရိဇနော၊
တတော တပ္ပမာဏာ ဘဝတိ န သမိပေ ဗုဓဇနော။
ဗုဓစူတ္တေ ရဇ္ဇေ န ဟိ ဘဝတိ နီတိဂ္ဂုဏတီ၊
ဝိပန္နာယံ နီတျံ သကလမဝဿံ သီဒတိ ပုရီ။

(သိခရဏီဂါထာ)

ရညော၊ ပြည်ကြီးအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်အား။ ဝါ၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ အဝညာဏာ၊ မထီလေးစား၊ ဂရုမထားခြင်းကြောင့်။ ပရိဇနော၊ ကျေးကျွန် ပရိသတ်၊ မှူးမတ်ဗိုလ်လူ၊ ခြံရံသူအပေါင်းသည်။ ဖတိဟိဇနော၊ အသိအလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာ ဆုတ်ယုတ်သည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ တတော-တပုမာဏာ၊ ထိုသို့ မင်းပရိသတ်၊ မတတ်မသိ၊ ပညာမရှိသူ၊ လူနဲ့လူအ တို့သာ များသော အခြေ အနေဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဗုဓဇနော၊ တတ်သိမြော်မြင်၊ ပညာရှင်ဖြစ်သူ၊ လူလိမ္မာ အပေါင်းသည်။ သမိပေ၊ မင်း၏ထံပါး၊ အနီးအနား၌။ န ဘဝတိ၊ ရှိသည်မဖြစ်။ ဗုဓစူတ္တေ၊ ပညာရှင်များ၊ ရှောင်ရှားစွန့်လွှတ်အပ်သော။ ရဇ္ဇေ၊ တိုင်းပြည်ရပ်ဌာန၊ မြို့နိုင်ငံ၌။ နိတိ၊ စီရင်လွှမ်းမိုး၊ ကြီးစိုးအုပ်ချုပ်ခြင်းသည်။ ဂုဏဝတိ၊ ဥပဒေ ဓမ္မသတ်နှင့်၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်၊ ကောင်းမြတ်တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာသော ဂုဏ်ရှိသည်။ န ဟိ ဘဝတိ-နဘဝတိ ဧဝ၊ ကေနစင်စစ်၊ မဖြစ်သည်သာလျှင် တည်း။ နိတံ၊ စီရင်လွှမ်းမိုး၊ ကြီးစိုးအုပ်ချုပ်ခြင်းသည်။ ဝိပန္နာယံ၊ ဥပဒေ တိမ်းချော်၊ မတော်မမှန်၊ ဖောက်ပြန် ပျက်စီးလတ်သော်။ သကလံ၊ အလုံးစုံ သော။ ပုရိ၊ စိုးပိုင်သမျှ၊ ပြည်ဌာနသည်။ အဝဿံ၊ မချွတ်မလွှဲ၊ အမြဲစင်စစ် အားဖြင့်။ သိဒတိ၊ အဓမ္မလွှမ်း၊ လွန်သောင်းကျန်း၍၊ အရမ်းမဲ့ ပျက်စီးတတ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ တိုင်းပြည်အရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့၌ ဂရုမထား မထီလေးစား ပြုလုပ်သည်ရှိသော် ကျေးကျွန် ပရိသတ် မှူးမတ် အခြေအရံတို့သည် အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ ဆုတ်ယုတ်ရာ၏။ ထိုသို့ ကျေးကျွန် ပရိသတ် မှူးမတ် ခြံရံတို့ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ ဆုတ်ယုတ်သော သူတို့သာ ရှိခြင်းကြောင့် ပညာရှိသူ လူတတ် လူလိမ္မာတို့သည် ဘုရင်၏ အနီးအပါး၌ မနေနိုင် မရှိနိုင်ရာ၊ ထိုသို့ ပညာရှိသူ လူတတ် လူလိမ္မာတို့ မင်းပါးမကပ် စွန့်လွှတ်အပ်သော တိုင်းပြည်နိုင်ငံ၌ ဥပဒေဓမ္မသတ်နှင့် ညီလျော် လျောက်ပတ် ကောင်းမြတ်သော ကြီးစိုးအုပ်ချုပ်ခြင်း မဖြစ်နိုင်ရာ။ ထိုသို့အုပ်ချုပ်ခြင်း တိမ်းပါး၍ မတော်မတရား မှားယွင်းဖောက်ပြန်သည်ရှိသော် အလုံးစုံသော စိုးပိုင်သမျှ နိုင်ငံဌာနသည် ကေန္တ အဓမ္မလွှမ်းမိုး၍ အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးတတ်ပါ သည် ဟူလို။

ဘုရင်ကိုတူ၍ ပြည်သူတို့ဖြိုဖတ်ပုံ

ထိုမှတစ်ပါး သဘောထားတော်မူရန် လျှောက်ကြားပါအံ့၊ နာတော်မူပါဦး လော့ဟုဆို၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၇၈။ ရညာစွိတံ ဇနံ နိစ္စံ၊ အစ္စယန္တိ ဇနပ္ပဒါ။

ရာဇေနာဝမတော့ ယောတု၊ သ သဗ္ဗေ အဝမညတေ။

ရညာ၊ နိုင်ငံအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ အစွိတံ၊ မြတ်နိုးကော်ရော်၊ ပူဇော်အပ်သော။ ဇနံ၊ လူကို။ ဇနပဒါ၊ ပြည်သူပြည်သား၊ လူများအပေါင်းသည်။ နိစ္စံ၊ အစဉ်မလွဲ၊ အမြဲအားဖြင့်။ အစွယန္တိ၊ မြတ်နိုးကော်ရော်၊ ပူဇော်ကြကုန်၏။ တု၊ ထိုမှတဖန်၊ တမျိုးပြန်သဖြင့်။ ရာဇေန၊ ပြည်သူတို့အရှင်၊ ဘုရင်မင်းတရားသည်။ ယော၊ အကြင်သူကို။ အဝမတော၊ မထိမဲ့မြင်၊ အောက်မေ့မှတ်ထင်အပ်၏။ သော၊ ထိုဘုရင်မင်းမြတ်၊ မထိမဲ့မြင်ပြုအပ်သောသူကို။ သဗ္ဗေ၊ ပြည်သားပြည်သူ၊ များဗိုလ်လူတို့သည်။ အဝမညတေ၊ မထိမဲ့မြင်၊ အောက်မေ့မှတ်ထင်ရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ နိုင်ငံအရှင် ဘုရင်မင်းမြတ် မြှောက်စားတော်မူ၍ အလေးပြုအပ် မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်အပ်သောသူကို ပြည်သူပြည်သား လူများအပေါင်းတို့သည် အမြဲမြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်ကြကုန်၏။ နိုင်ငံအရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် မထိမဲ့မြင် အောက်မေ့မှတ်ထင်အပ်သောသူကို အလုံးစုံသော ပြည်သူပြည်သား လူအများတို့သည်လည်း မထိမဲ့မြင် အောက်မေ့ မှတ်ထင်ကြကုန်သည်သာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ကလေးစကားဖြစ်သော်လည်း သင့်လျော်ပါမှု နာယူသင့်ပုံ

ထိုမှတပါး နှလုံးထားတော်မူပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရှုတ်ဆိုတင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၇၉။ ဗာလာဒပိ ဂဟိတဗ္ဗံ၊ ယုတ္တမုတ္တံ မနိသိဘိ။
ရဝိဿာဝိသယေ ကိံ န၊ ပဒီပဿ ပကာသနံ။

ယုတ္တံ၊ သင့်လျော် လျောက်ပတ်၊ ကောင်းမြတ်တင့်တယ်သော။ ဥတ္တံ၊ အကြံပေး ဉာဏ်ပေး၊ ပြောဆိုသည့်အရေးကို။ ဗာလာဒပိ၊ အသက်နှနယ်၊ ငယ်ရွယ်သူ၏ အထံမှသော်လည်း။ မနိသိဘိ - ပဏ္ဍိတေဟိ၊ ကျိုးကြောင်းမြော်သိ၊ ပညာရှိတို့သည်။ ဂဟိတဗ္ဗံ၊ လက်ခံသိမ်းပိုက်၊ နှစ်ခြိုက်နှလုံး၊ စွဲယူသုံးအပ်၏။ ရဝိဿ၊ သန်းမှောင်ယူဇနာ၊ ပယ်ခွါသန့်ရှင်း၊ တပြိုင်နက်ထွန်းလင်းသော အရှင်နေမင်း၏။ အဝိသယေ၊ မထွန်းမပြောင်၊ အရောင်မရောက်ရာဌာနနှင့်၊ ညဉ့်အခါကာလ၌။ ပဒီပဿ၊ မြင်ရုံထင်ရုံ၊ အလင်းဟုန်ပေါ်ထွက်သည့်၊ ဆီမီးခွက်ငယ်ကို။ ပကာသနံ၊ ထင်မြင်ဘို့ရာ၊ ညှိထွန်း၍ပြလာသည်ကို။ ကိံ နဂဟိတဗ္ဗံ၊ အဘယ်မှာလျှင်၊ လက်မခံမသိမ်းပိုက်၊ မနှစ်ခြိုက်အပ်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ယူဇနာတသန်းကို တပြိုင်နက်လွှမ်းမိုး၍ ထွန်းလင်းတောက်ပနိုင်သော အလွန်တင့်တယ်သော နေမင်း၏ အရောင်မရောက်နိုင်ရာ တိုက်ခန်း

စသောဌာနနှင့် ထိုနေမင်းကွယ်ပျောက်ရာ ညဉ့်အခါကာလတို့၌ အရောင်အလင်း ကို ထင်ရုံမြင်ရုံမျှ ထွန်းလင်းတောက်ပနိုင်သော ဆီဒီးခွက်ငယ် မီးတိုင်ငယ်တို့ကို ညှိထွန်း၍ ပြုလာသည်ကို နှစ်သက်ရွှင်လန်းစွာ လက်ခံသိမ်းပိုက် ခံယူထိုက်သကဲ့ သို့၊ ထို့အတူ နေမင်းနှင့်တူသော ကျွန်တော်မျိုး၏ဘခင် ပညာရှိသူခမိန် မင်း တိုင်ပင် အမတ်ကြီးမရှိသည့်အခိုက် သားဖြစ်သူ ကျွန်တော်မျိုး၏အထံမှ အသက်အရွယ် ငယ်ပင်ငယ်သော်လည်း သင့်လျော်လျောက်ပတ် ကောင်းမြတ် သော အကြံဉာဏ်ပေးခြင်းကို အရှင်ခြင်္သေ့မင်းသည် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်စွာ လက်ခံ သိမ်းပိုက် နာယူတော်မူထိုက်ပါသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့နောက် ပိဂံလက ခြင်္သေ့မင်းက မိန့်တော်မူသည်မှာ “ငါ၏ကျေးကျွန် သူကောင်း ဒမနက....သင်သည် ငါ၏မင်းတိုင်ပင်အမတ်ကြီး၏သား ဖြစ်ပါလျက် အဘယ်သူ၏ ချောပစ်ဂုံးတိုက်သော စကားကြောင့် ငါ့အား နှစ်သက်မြတ်နိုး ခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍ ဤမျှလောက်ကြာမြင့်စွာ ငါ၏ထံပါးသို့ အစေားမလာ ရောက်ပါသနည်း၊ အကြောင်း အဘယ်သို့ ရှိပါသနည်း”ဟု ပြောဆိုမေးမြန်းပြီး လျှင် “သင်သည် မသင့်လျော်သော စကားကို မပြောကြားတတ်သူဟူ၍ ငါယုံ ကြည် စိတ်ချခြင်းရှိပါသည်။ ယခုအခါ၌ သင်အလိုရှိသည့်စကားကို မကြောက် မရွံ့ မတုန်မဆိုင်းဘဲ အလိုရှိတိုင်း လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် လျှောက်ထားပြောဆို စေချင်ပါသည်။ လျှောက်ထားပြောဆိုပါ”ဟု မိန့်တော်မူလေ၏။

ထိုအခါ ဒမနကမြေခွေးက “အရှင်ခြင်္သေ့မင်း....ယင်းသို့ဖြစ်ပါလျှင် ရှေးဦးစွာ မေးခွန်းတခုကို လျှောက်ထား မေးမြန်းလိုပါသည်။ ခွင့်ပေး သနားတော်မူ၍ အနည်းငယ်မျှ ဖြေကြားတော်မူစေချင်ပါသည် အရှင်သခင်”ဟု လျှောက်ထား တောင်းပန်ပြီးလျှင် “အရှင်သည် မြစ်ဆိပ်သို့ ရေသုံးဆောင်တော်မူရန် ကြွသွား တော်မူစဉ် မြစ်သို့ရောက်သည့်အခါ ရေသုံးဆောင်တော်မူမည့် တစ်တခုသော အကြောင်းကို ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်တော်မူပုံပေါ် လျက် အဘယ်ကြောင့် ပြန်လည် တော်မူခဲ့ပြီးလျှင် ဤကဲ့သို့ တွေးတောငေးမှိုင်လျက် နေတော်မူပါသနည်း အရှင် သခင်”ဟု လျှောက်ထား မေးမြန်းလေ၏။

ထိုအခါ ခြင်္သေ့မင်းက အေး၊ အေး.... ဟုတ်လှပေပြီ၊ အလွန်တင့်တယ်ဖွယ်ရာ သော မေးခွန်းဖြစ်ပေသည်။ သင့်ကို တည်ကြည်ဖြောင့်မှန်၍ ရိုးသားသည်ဟု ငါထင်မှတ်ပေသည်။ သို့အတွက် ဤလျှို့ ဝှက်အပ်သော အရာဌာနကို ဖြေကြား ပြောဆိုရန် သင်မှတပါး အခြားတစ်ယောက်မျှ ယုံကြည်လောက်သောသူ မရှိချေ။ ထို့ကြောင့် သင်သိလိုသည့် မေးခွန်းကို လျှို့ဝှက်စွာ တိုးတိုးသက်သာ ငါဖြေကြားပါအံ့။

ဤဖြစ်ပျက်သော အကြောင်းအရာကား ဤသို့တည်း။ ဤတော၌ ရှေးအထက်ကျော်ကာလ မည်သည့်အခါကမှ မကြားသိရဘူး ထူးခြားသော သားတိရစ္ဆာန်တမျိုး ပေါ်ပေါက်၍ ယခုရောက်လာပြီ။ ယခုအခါ ဤတောကို ငါစွန့်လွှတ်တော့အံ့။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ကြောက်လန့်တကြား အံ့အားသင့်လျက် ငေးမိုင်ကြံတွေး၍ နေရပါသည်။ ငါအလွန်တရာ ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်ရလောက်အောင် အော်ဟစ်သော ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော အသံကို ကြားရပါသည်။ ထိုအသံကို ထောက်စာသော် ဤသတ္တဝါသည် အလွန်ကြောက်ရွံ့ဖွယ်ကောင်းသော ခွန်အားဗလနှင့်ပြည့်စုံသော တိရစ္ဆာန်ကြီးဖြစ်ပေမည်ဟုပြောဆိုလေ၏။

ထိုအခါ ဒမနကမြေခွေးက “မှန်လှပါသည် အရှင်....ဤအသံသည် စင်စစ်အားဖြင့် ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းလောက်သော အသံဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်မျိုးလည်း ဤအသံကို ကြားလိုက်ရပါသည်။ သို့သော်လည်း ဤဘေးရန်ကို တွန်းလှန် ခုခံနိုင်မည် မခုခံနိုင်မည်ကို မစူးစမ်း မဆင်ခြင်သေးဘဲ ရှေးဦးစွာ ထီးနန်းကို စွန့်ပစ်၍ တိမ်းရှောင်ထွက်ခွါပြီးလျှင် နောက်မှတဖန် ခုခံတိုက်ခိုက်ရန် သင့်လျော်ပါသည်” ဟု တော်စွလျော်စွ အပေါ်ရိက စကားဖြင့် မည်သည့်မျှမတ် တဦးတယောက်မျှ အကြံဉာဏ် ပေးသောအားဖြင့် လျှောက်ထားရန် မသင့်ပါ။ ထိုသို့လျှောက်တင်သော အမတ်သည်လည်း ညံ့ဖျင်းသော အမတ်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ကြီးကျယ်သော အရေးအရာ ဖြစ်ပေါ်လာရာ၌ ကျေးကျွန်တို့၏ အသုံးကျသည် မကျသည်ကို သိရပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်—

ဘေးရန်မှတ်ကျောက်တင်မှ ဥာဏ်စွမ်းကိုသိမြင်နိုင်ပုံ

၈၀။ ဗန္ဓုထိဘဋ္ဌဝဂ္ဂဿ၊ ဗုဒ္ဓိဗျတ္တဿ စတ္တနော။

ဤတိန္ဒိကသပ္ပိသာဏေ၊ နရော ဇာနာတိ သာရတံ—

ဟူ၍ နိတိကျမ်းတတ် ဆရာမြတ်တို့ မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

ဤတိန္ဒိကသပ္ပိသာဏေ—ဤတိနိကသပ္ပိသာဏေဝေ၊ ဘေးရန် တစုံတခု၊ ဖြစ်ပေါ်မှုဟုဆိုအပ်သောနမူနာမှန်၊ မှတ်ကျောက်စံ၌သာလျှင်။ နရော၊ လူသည်။ ဗန္ဓုထိဘဋ္ဌဝဂ္ဂဿ စ၊ မျိုးဆွေမိန်းမ၊ မိတ္တခပင်း၊ ကျွန်သင်းပင်း၏ လည်းကောင်း။ အတ္တနော စ၊ မိမိ၏လည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓိဗျတ္တဿ၊ ပညာဉာဏ်သွား၊ စွမ်းပကား၏။ သာရတံ၊ ကြံ့ခိုင်ပြည့်လစ်၊ အနှစ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဇာနာတိ၊ စင်စစ်ကေန်၊ အမှန်ကိုသိရ၏။

ဤသို့ တင်လျှောက်ရာ ခြင်္သေ့မင်းက “မိတ်ဆွေကောင်း ဒမနက.... ယခု ငါသည် အလွန်ထိတ်လန့်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်”ဟု မိန့်ဆိုလေ၏။

ထိုအခါ ဒမနက မြေခွေးသည် မိမိအလိုအလျောက် ဆင်ခြင်စဉ်းစားသည် မှာ ဤအရှင်ခြင်္သေ့မင်းသည် ငါသည် ထီးနန်းကို စွန့်ပစ်၍ အရပ်တပါးသို့ ထွက် ပြေး တိမ်းရှောင်ပါတော့မည်ဟု ငါ့အား အဘယ်မှာ ပြောဆိုပါတော့မည် နည်းဟု ဆင်ခြင်အောက်မေ့ပြီးလျှင် နှုတ်ဖြင့် ထင်လင်းစွာ ပြလိုသည် ဖြစ်၍ အရှင်ခြင်္သေ့မင်း....အကျွန်ုပ် အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး မည်သည့် အခါမျှ စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့တော်မမူပါလင့်၊ အထူး လျှောက်ထားလိုသည်မှာ ဤဘေးရန်ကို တွန်းလှန်ဖြိုဖျက်ရန် များစွာသော ဗိုလ်ပါတို့ကို စုရုံးပေါင်းစည်း ရန် ခက်လှပါသောကြောင့် ကရုဋ္ဌကနှင့်တကွ ကြွင်းသော ကျေးကျွန် သူကောင်းတို့ကိုသာ ခေါ်ငင် စုဆောင်းပြီးလျှင် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်း၍ ဤနီးကပ် လျက်ရှိသော ဘေးရန်ကို တွန်းလှန်ဖြိုဖျက်ဖို့ သင့်လျော်ပါကြောင်းနှင့် အကြံ ပေးစကား ပြန်ကြားလျှောက်ထားလေ၏။

ခြင်္သေ့မင်းသည် ဤသို့ အကြံပေးချက်ကို နှစ်သက် သဘောကြိုက်ညီတော် မူသဖြင့် ထိုဘေးရန်ကို တွန်းလှန်ဖြိုဖျက်ရန် ပဋိညာဉ်ခံကြသော ကရုဋ္ဌက နှင့် ဒမနကမြေခွေးတို့ကို ကြီးကျယ်စွာသော ကြည်ညိုနှစ်သက်ခြင်းဖြင့် ပူဇော် ပြီးလျှင် ရန်သူ၏ထံသို့ သွားကြရန် အခွင့်ပေးလိုက်လေ၏။

ထိုသို့ အခွင့်ရကြသဖြင့် ဘေးရန်ကို တွန်းလှန်ဖြိုဖျက်ရန် လာကြစဉ် လမ်း ခရီး၌ ကရုဋ္ဌကမြေခွေးက ဒမနကမြေခွေးအား ဤသို့ ပြောကြားလေ၏။

မိတ်ဆွေ ဒမနက.... အသို့ပါနည်း၊ ငါတို့သည် ဤဘေးရန်ကို တွန်းလှန် နိုင်မည်၊ မတွန်းလှန်နိုင်မည်ကို ကေန်စင်စစ် မသိကြပါဘဲလျက် ရဲဝံ့စွာ ဝန်ခံ၍ လာခဲ့ကြရခြင်းဖြစ်သည်၊ အကယ်၍ မတွန်းလှန် မဖြိုဖျက်နိုင်ပါမူ ဘေးရန် ကင်း ငြိမ်းရန် ဝန်ခံရုံမျှနှင့် အဘယ်မှာ ကြီးကျယ်သော ကျေးဇူး ဥပကာရကို ခံစား ကြရပါမည်နည်း၊ လောက၌ ပြုအပ်သော ကျေးဇူးမရှိသောသူသည် အခြား မည်သူ၏ထံကမျှ ထောက်မ ကြည့်ရှုခြင်းကို မရနိုင်ပေ၊ အထူးသဖြင့် ကြီးကျယ် သော ဆုတော် လာဘ်တော် ရာထူးဌာနန္တရတို့ကို ဘုရင့်ထံမှတစ်ပါး အခြား မည်သူ့ထံကမျှ ရနိုင်မည်မဟုတ်၊ စင်စစ်အားဖြင့် အရှင်သခင် ဘုရင်မင်းမြတ် သည်သာလျှင် ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်အောင် ချီးမြှောက် မစ စောင်မတော်မူနိုင် ပေသည်။ ဤ ဆိုလတံ့သော ရှေးပညာရှိတို့၏ စကားများကို စဉ်းစား ဆင်ခြင် ပါဠိလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောပြလေ၏။

ဘုရင်တို့သည် တန်ခိုးတော်အရှင် ဖြစ်ပုံ

၈၁။ ယဿ ပသာဒေ လက္ခိတ္ထိ၊ ဝိဇယော စ ပရက္ကမေ။

မစ္စ၊ စ ဝသတိ ကောဓေ၊ သဗ္ဗတေဇောမယော ဟိ သော။

ဟိ-ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ယဿ၊ အကြင်ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်၏။ ဝါ၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ ပသာဒေ၊ ကြည်ညိုစုံမက်၊ နှစ်သက် မြတ်နိုးရာ၌။ ဝါ၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးသည်ရှိသော်။ လက္ခိ၊ စည်းစိမ် ရွှေငွေ၊ အထွေထွေနှင့်၊ ခြွေရံပေါများ၊ ကြီးမားသော ကြက်သရေသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိသည်ဖြစ်၏။ ပရက္ကမေ၊ လုံ့လ အားထုတ်၊ ပြုလုပ်အပ်သည်ရှိသော်။ ဝိဇယော စ၊ မကြာဆောလျှင်၊ အောင်မြင်ခြင်းသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိသည်ဖြစ်၏။ ကောဓေ၊ ထက်သန် ဒေါသ၊ မျက်မာန်ရှသည်ရှိသော်။ မစ္စ၊ စ၊ မည်သူမဆို၊ ဗိုလ်လူအလုံး၊ ပြုန်းတီးကြေမှု၊ သေပျောက်ရသည်ဖြစ်၍လည်း။ ဝသတိ၊ နေရ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သော၊ ထို ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ သဗ္ဗတေဇောမယော၊ ဘုန်းတန်ခိုးဟုန်၊ အမျိုးစုံတို့နှင့်၊ အကုန်ပြည့်ဝသည်။ ဟောတိဇေ၊ စင်စစ်မသွေ၊ ဖြစ်ပါပေသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင် ဘုရင်မင်းမြတ်၏ နှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်းတို့ ခံယူရသောသူသည် များစွာသော စီးပွားအကျိုး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လျက် ကြီးကျယ်သော ကြက်သရေရှိသည်လည်း ဖြစ်၏။ အကြင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် အရာရာသော ကိစ္စတို့ကို အားထုတ်ပြုလုပ် ရွက်ဆောင်အပ်သည်ရှိသော် လျင်မြန်စွာ အောင်မြင် ထမြောက်နိုင်၏။ ကောဓ ခက်ထန်သဖြင့် မျက်မာန်တော် ရှသည်ရှိသော် မည်သူမဆို သေကြေပျက်စီးရ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုဘုရင်မင်းမြတ်သည် အလုံးစုံသော ဘုန်းတန်ခိုး အမျိုးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသည်သာ ဖြစ်ပေသည်ဟူလို။ ထိုသို့ ဘုန်းတန်ခိုးနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်ပင်လျှင်—

ဘုရင်ကလေးဟု အထင်မသေးသင့်ပုံ

၈၂။ ဗာလောပိ နာဝမန္တဗ္ဗော၊ မနုဿော ဣတိ ဘူမိပေါ။

မဟတီ ဒေဝတာ ဟေသာ၊ နရရူပေန တိဌတိ—

ဟူ၍ တတ်သိမြော်မြင် ပညာရှင်တို့ မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

ဘူမိပေါ၊ ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်ကို။ ဗာလောပိ၊ အသက်အရွယ်၊ ငယ်ပင်ငယ်သော်လည်း။ မနုဿောဣတိ၊ သာမန်လူများ၊ အမျိုးအစားတို့နှင့်၊

ထပ်တူမခြား၊ လူသားပင် ဖြစ်သည်ဟူ၍။ နာဝမန္တဗ္ဗော၊ သေးငယ်အမြင်၊ မမှတ်ထင်အပ်ပေ။ ဟိ၊ စင်စစ်သော်တမူကား။ သော၊ ဤလောကသမုတိနတ်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ မဟာဘီ၊ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်တန်ခိုး၊ အမျိုးမျိုး တို့နှင့်ပြည့်စုံသော။ ဒေဝတာ၊ နတ်မင်းကြီးသည်။ နရဇ္ဈပေန၊ လူယောင်ပြုပြင်၊ လူ့ အသွင်ဖြင့်။ တိဋ္ဌတိတိ၊ သိရ်သရေပြောင်၊ ဣန္ဒြေဆောင်လျက်၊ လူ့ ဘောင်၌ နေပါသည်တကား ဟူ၍။ မန္တဗ္ဗော၊ နှလုံးစွဲပိုက်၊ အောက်မေ့ထိုက်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ရေမြေကို အစိုးရသော ဘုရင်မင်းမြတ်ကို အသက်အရွယ် ငယ်ပင် ငယ်သော်လည်း သာမန်လူများ အမျိုးအစားတို့နှင့် ထပ်တူ မခြား မနား လူသားပင်ဖြစ်သည်ဟူ၍ မထီမဲ့မြင် ပြုသဖြင့် မအောက်မေ့ မမှတ်ထင် အပ်ပေ။ စင်စစ်မှာမူ ဤဘုရင်မင်းမြတ်သည် ဣဒ္ဓိပါဒ်တန်ခိုး အမျိုးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံကြယ်ဝ ကြီးကျယ်လှသော နတ်မင်းကြီးသည် လူ၏ အသွင်အပြင်ကို ယူ လျက် လူယောင်ဆောင်၍ လူ့ ဘောင်၌ နေပါသည်တကား ဟူ၍ အောက်မေ့ မှတ်ယူပြီးလျှင် အလွန်အကြူး အထူးသဖြင့် အလေးပြုထိုက်ပေသည် ဟူလို။

ထိုသို့ ပြောဆိုသောအခါ ဒမနက မြေခွေးသည် အထူးရယ်မောလျက် “တော်ပါတော့ မိတ်ဆွေ....ဤအရာ၌ သင် ပူပန်ကြောင့်ကြရန်မလိုပါ၊ ဤထိတ် လန့်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို များစွာ ကြံစည်ရှာဖွေ၍နေရန် မလိုပါ၊ အဘယ် ကြောင့်နည်းဟူမူ ဤအကြောင်း အားလုံးကို ငါ အကုန်သိပြီး ဖြစ်ပါသည်၊ ဤအရာသည် အခြားမဟုတ်၊ စင်စစ်မှာမူ နွားတုန်သောအသံပင် ဖြစ်ပါသည်၊ အကယ်၍ နွားဖြစ်ခဲ့ပြန်ပါလျှင်လည်း ငါတို့၏ အစာပင်ဖြစ်ကြောင်းကို သင် အသိမဟုတ်ပါလော၊ ခြင်္သေ့ မင်းမှာမူကား အဘယ်ဆိုဘွယ်ရာရှိတော့အံ့နည်း၊ မပြောပလောက်သော အရာပင် ဖြစ်ပါသည် မိတ်ဆွေ” ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထိုသို့ပြောဆိုရာ ကရဋကမြေခွေးက “မိတ်ဆွေ.... ယင်းသို့ ဖြစ်ခဲ့ပါလျှင် သင် သည် အဘယ်ကြောင့် ထိုအခါက အရှင်သခင်ကို ချက်ခြင်း မတင်မလျှောက် ပါသနည်း” ဟု မေးမြန်း ပြောဆိုလေ၏။

ဒမနကမြေခွေးက “မိတ်ဆွေ....ထိုအကြောင်းကို ချက်ခြင်း တင်လျှောက်ခဲ့ ပါလျှင် ငါတို့သည် အဘယ်မှာ ကြီးကျယ်သော ဆုတော် လာဘ်တော် ပူဇော် သက္ကာတို့ကို ရပါတော့မည်နည်း၊ ၎င်းပြင် ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင် အပေါင်း တို့၏ ထုံးဟောင်း စကားကို စဉ်းစားပါဦးလော့” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

သခင်နှင့် ကျွန်ရင်း တွယ်တာခြင်း ရှိသင့်ပုံ

၈၃။ နိရပေက္ခော န ကာတဗ္ဗော၊ သာမီ ဘဋ္ဌေဟိ သဗ္ဗဒါ။
နိရပေက္ခံ ပဘုံ ကတော၊ ဒဓိကဏ္ဍောဝ သေဝကော။

ဘဋ္ဌေဟိ၊ ကျေးကျွန်ခြွေရံ၊ အစေခံ သူခစားတို့သည်။ သာမီ၊ အရှင် သခင်နှင့်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်ကို။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ နိရပေက္ခော၊ စိုးရိမ် သောက၊ ကြောင့်ကြလွှတ်ကင်း၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသည်ကို။ န ကာတဗ္ဗော၊ မပြုအပ်၊ မပြုထိုက်။ ပဘုံ၊ အရှင်သခင်ကို။ နိရပေက္ခံ၊ စိုးရိမ်သောက၊ ကြောင့်ကြလွှတ်ကင်း၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသည်ကို။ ကတော၊ စဉ်းစား ရှေ့နောက်၊ မြော်ထောက်မတွေး၊ ပြုမိရေးကြောင့်။ ဝါ၊ ပြုမိသည်ရှိသော်။ သေဝကော၊ ကျေးကျွန်ခြွေရံ၊ အစေခံ သူခစားသည်။ မတော၊ ဇီဝိန်လွှတ်ကင်း၊ ခန္ဓာ ယှဉ်းရသော။ ဒဓိကဏ္ဍောဝ၊ ဒဓိကဏ္ဍ၊ အမည်ရသည်၊ ဗာလခေါ်ထိုက်၊ ထိုကြောင်မိုက်ကဲ့သို့။ ဘဝတိ၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန်ဖြစ်တတ်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အရှင်သခင်ကို စိုးရိမ်သောက ကြောင့်ကြလွှတ်ကင်းအောင် ပြု မိ၍ အသက်သေဆုံးရသော ဒဓိကဏ္ဍ ကြောင်ကဲ့သို့ ကျေးကျွန်ခြွေရံ အစေခံ တို့သည် အရှင်သခင်နှင့် ဘုရင်မင်းမြတ်တို့ကို မည်သည့်အခါ မည်သည့်အရာ ဌာန၌မျှ စိုးရိမ်သောက ကြောင့်ကြ လွှတ်ကင်းအောင် မပြုသင့် မပြုထိုက်၊ စိုးရိမ်သောက ကြောင့်ကြစိုက်ရန် ဘေးအန္တရာယ် အနှောက်အယှက်ရှိမှသာ လျှင် အရှင်သခင်သည် ထိုဘေးရန်ကို ခုခံကာကွယ်စေရန် ကျေးကျွန်ခြွေရံ အစေခံတို့ကို အရေးတခု အလေးပြု၍ ဂရုစိုက်တတ်ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ယင်းသို့ ပြောဆိုသောအခါ “ဤဒဓိကဏ္ဍ မည်သော ကြောင်၏ဖြစ်ပျက်ပုံ အကြောင်း အဓိပ္ပါယ်ကို အကျယ်နှင့်တကွ သိပါရအောင် ထုတ်ဆောင်၍ အမိန့်ရှိပါဦး မိတ်ဆွေ” ဟု ကရုဋ္ဌကမြေခွေးက တောင်းပန်ပြောဆိုရာ ဒမနက မြေခွေးက အောက်ပါဝတ္ထုကို ပြောဆိုလေ၏။

ဒဓိကဏ္ဍမည်သော ကြောင်မိုက်ဝတ္ထု

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ဥတ္တရာပထတိုင်း၌ အဗ္ဘုဒသီခရတောင်၌ မဟာ ဝိက္ခမမည်သော ခြင်္သေ့ တကောင်နေလေ၏။ ထိုခြင်္သေ့သည် မိမိ၏ ဂူတိုင်း၌ အိပ်ပျော်၍နေစဉ် ကြွက်ငယ်တကောင်သည် လာ၍ နေ့စဉ် လည်ဆံဖျားကို ကိုက်ဖြတ်လေ့ရှိ၏။ ခြင်္သေ့လည်း အိပ်ပျော်ရာမှ နိုးလတ်သော် ထိုလည်ဆံ

ဖျားတို့ ပြတ်သည်ကို တွေ့မြင်ရသောကြောင့် ဒေါသအမျက် အလွန်ထွက်သဖြင့် ကြွက်ငယ်ကိုလိုက်၍ နေ့စဉ်ဖမ်းလေ၏။ သို့သော်လည်း ကြွက်ငယ်သည် မိမိ တွင်းသို့ ဝင်ကာ ဝင်ကာ ရှောင်တိမ်းလျက် နေပါသောကြောင့် ဖမ်း၍ မမိနိုင် ချေ။ ထိုသို့ဖြစ်၍ ခြင်္သေ့သည် ဤအရာ၌ ငါသည် မည်သို့ စီမံပြုလုပ်ရပါမည် နည်းဟု ကြံစည်အောက်မေ့လေ၏။ သို့သော်လည်း ရှိစေဦး၊ ရှေးသူဟောင်းတို့ နည်းကောင်းညွှန်ပြ ဆုံးမတော်မူခဲ့ကြသည်မှာ—

အင်အားအတန်အတူဖြင့် ရန်သူကိုဖြိုခွင်းသင့်ပုံ

၈၄။ ခုဒ္ဒသတ္တု ဘဝေ ယောတု၊ ဝိက္ကမာ နေဝ လဗ္ဘတေ။
တမာဟန္တုံ ပုရက္ခတော၊ သဒိသော တဿ သေနိကော—

ဟူ၍ ငါကြားဘူးပေသည်ဟု ကြံစည် စဉ်းစားမိလေ၏။

ယောတု၊ အကြင်ရန်သူကား။ ခုဒ္ဒသတ္တု၊ မကြီးမကျယ်၊ ဖက်ပြိုင်ဘွယ် မဟုတ်၊ သေးနပ်သော ရန်သူသည်။ ဘဝေ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သော၊ ထိုမကြီးမကျယ်၊ ဖက်ပြိုင်ဘွယ်မဟုတ်၊ သေးနပ်သောရန်သူကို။ ဝိက္ကမာ၊ သတ္တိဗလ၊ စွမ်းအား ပြသဖြင့်။ နေဝလဗ္ဘတေ၊ မရအပ် မရရာ။ တံ၊ ထိုဗလသေးသွယ်၊ ရန်သူငယ်ကို။ အာဟန္တုံ၊ ဖမ်းယူပုတ်ခတ်၊ သတ်ဖြတ်ခြင်းငှါ။ တဿ၊ ထိုဗလသေးသွယ်၊ ရန်သူငယ်နှင့်။ သဒိသော၊ ထိုက်လျော်တူတန်၊ အားအန် မျှကြသော။ သေနိကော၊ အလိုက်အထိုက်၊ တိုက်ခိုက်ရန်မူ၊ ခုခံသူကို။ ပုရက္ခတော၊ ကိုယ်၏ ဘက်သား၊ အားထားသမှု၊ ရှေ့သွားပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ခြင်္သေ့သည် ဤသို့ကြံစည်ပြီးလျှင် အနီးဖြစ်သော ရွာတရွာသို့ သွား၍ ဒဓိကဏ္ဍမည်သော ကြောင်ကို ထိုအကြောင်းအရာတို့ကို ပြောပြပြီးလျှင် အလွန် ကောင်းမြတ်သော အစာအာဟာရတို့ဖြင့် ကျွေးမွေးပြုစု၍ ကျွန်ုပ်နေသောဂူသို့ လိုက်ခဲ့စေချင်ပါသည်။ သင့်ကို ကောင်းမွန်ချမ်းသာစွာ ပြုစု၍ထားပါမည်ဟု အတန်တန်ချော့မော့လျက် ဖြားယောင်းသွေးဆောင်၍ ခေါ်ခဲ့ပြီးလျှင် မိမိ၏ ဂူ၌ နေစေ၏။ ထိုသို့နေစေရာ ကြောင်ရောက်လာသည်မှ နောက်၌ ကြွက်သည် ကြောင်ကို ကြောက်ရွံ့သောကြောင့် တွင်းမှထွက်ဝံ့သဖြင့် ခြင်္သေ့သည် လည်ဆံကို ကြွက်ကိုက်ခြင်းမှ ငြိမ်းအေး၍ ဘေးကင်းလွတ်သဖြင့် ချမ်းသာစွာ အိပ်ရလေ၏။ သို့သော်လည်း ခြင်္သေ့သည် အကြင်အကြင်သို့သောအခါ၌ ကြွက်သံကို ကြားရ၏။ ထိုထိုသို့သောအခါ၌ ကြောင်ကို အမဲသား ငါး အစ ရှိသော အစာအာဟာရတို့ဖြင့် အထူးသဖြင့် ကောင်းစွာ ပြုစု လုပ်ကျွေး လေ၏။

ထို့နောင် တနေ့သ၌ ကြွက်သည် အလွန်ကြပ်တည်း ကျဉ်းမြောင်းစွာ နေရသဖြင့် မှုတ်သိပ်ဆာလောင်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍ တစုံတခုသော အစာ အာဟာရကို ရှာဖွေစားသောက်ရန် စွန့်စားလျက် တွင်းမှထွက်၍ အပ၌ ကျက်စား သွားလာလေသော် ကြောင်သည် မြင်သဖြင့် ကြွက်ကို ခုန်အုပ်လျက် ခုတ်သတ် ဖျက်ဆီးလိုက်လေ၏။

ထိုသို့ ကြွက် သေကြေပျက်စီးသည်မှ နောက်ကာလ၌ ခြင်္သေ့ သည် ကြွက်၏ အသံကို တရံ တဆစ်မျှ မကြားရချေ။ ထိုသို့ မကြားရ၍ အနှောက်အယှက် ကင်းငြိမ်းခြင်းကြောင့် ကြောင်ကိုလည်း တဖြည်းဖြည်း အပြုအစု အပေး အကမ်း လျော့နည်းလေ၏။ ထိုသို့ အပြုအစု လျော့နည်းခြင်းကြောင့် နောက် ဆုံး၌ ကြောင်သည် အစာငတ်မှုတ်၍ ဆုံးရှုံးပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရရှာလေ၏။ ထို့ကြောင့် အစေခံ ကျေးကျွန်တို့သည် အရှင်သခင်ကို စိုးရိမ်သောက ကြောင့်ကြ လွတ်ကင်းအောင် အလျှင်းမပြုလုပ်အပ်ဟု ငါဆိုခဲ့ပေသည်ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထို့နောက် ဒမနကမြေခွေးနှင့် ကရဋကမြေခွေးတို့သည် သံဇီဝကန္တားလား၏ အထံသို့ သွားကြလေ၏။ ထိုနှစ်ဦးတို့တွင် ကရဋက မြေခွေးသည် တခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ ငြိမ်သက်စွာ ခံ့ ခံ့ ညားညား ဣန္ဒြေနှင့် ထိုင်နေခဲ့၍ ဒမနကမြေခွေး မူကား သံဇီဝကန္တားလား၏ အထံသို့ သွားပြီးလျှင် အိန္ဒာလား....ထိုသစ်ပင်ရင်း ၌ထိုင်၍ နေသောသူသည် အခြားမဟုတ်၊ ငါတို့၏အရှင်ဖြစ်သော ခြင်္သေ့ မင်းက ဤတောကို ကြည့်ရှုအုပ်ချုပ်ရန် အပ်နှံ ခန့်ထားလိုက်သော စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကရဋက မြေခွေးမင်းဖြစ်သည်။ ထိုစစ်ဗိုလ်ချုပ်မင်းကြီးက သင်နွားလားသည် ယခုချက်ခြင်း ရွှေတော်ရောက် လာခဲ့ရမည်။ ထိုသို့ မလိုက်မလာနိုင်ပါလျှင် သင်သည် ဤတောမှ အလျင်အမြန် ထွက်သွားရမည်။ အကယ်၍ ဤအမိန့် အာဏာတော်ကို မလိုက်မနာယူဘဲ ရှောင်လှဲဖိဆန်ခဲ့ပါမူ သင့်ကို စည်းကမ်း နည်းလမ်းရှိသည့်အတိုင်း စီမံပြုလုပ်ရလိမ့်မည်ဟု အမိန့် ချမှတ်လိုက်ကြောင်း၊ အကယ်၍ သင်သည် ဤအမိန့် အာဏာတော်ကို မလိုက်နာပါမူ ငါတို့၏ အရှင်သည် အလွန်အမျက်ထွက်တော်မူသဖြင့် သင့်ကို အဘယ်မျှလောက် လေးနက်သော အပြစ်ဒဏ်ကို စီရင်တော်မူလိမ့်မည်ဟု ငါမသိနိုင်ပါကြောင်း၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ—

လက်နက်မပါဘဲ သတ်ရာရောက်ပုံ ၃-မျိုး

၇၅။ အာဏာဘဏ်္ဍာ နရိန္ဒာနံ၊ ပြာဟ္မဏာနမနာဒရော။
ပုထူသေယျာ စ နာရိန—မသတ္တဝိဟိတော ဝဓော။

နရိန္ဒာနံ၊ လူတို့အရှင်၊ ဘုရင်မင်းတို့၏။ အာဏာဘဂံ၊ စ၊ ထုတ်ပြန်ကျေညာ၊ မိန့်အာဏာကို၊ လိုက်နာမခံ၊ ဖီဆန်ချိုးဖျက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ပြာဟ္မဏာနံ၊ ဒုစရိုက်စု၊ မကောင်းမှုမှ၊ အပရောဏ်ကြဉ်၊ သူတော်စင်တို့အား။ အနာဒရော စ၊ မရှုံ့ပြီပြီ၊ မထိလေးစား၊ မခံညားခြင်းသည်လည်းကောင်း။ နာရိနံ၊ လင်ရှိကုန်ငြား၊ မိန်းမများတို့အား။ ပုထုသေယျာ စ၊ မိမိ၏ အရှင်၊ လင်မှ သီးခြား၊ အိပ်ရာ၌ ထားခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အသတ္တဝိဟိတော၊ ဓား၊ လှံစသော လက်နက်တို့ဖြင့်၊ မခုတ်ဖျက် မစီရင်ရဘဲ။ ဝဓော၊ မုချလက်ငင်း၊ သတ်ဖြတ် ဖျက်ဆီးခြင်းသို့၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန်ကျရောက်သည်မည်၏။—
ထို့ကြောင့် မသိနိုင်ပါဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထို့နောက် ဤသို့ ဒမနကမြေခွေး ပြောဆိုသည်ကို ကြားလျှင် သံဇီဝကန္တား လားသည် တိုင်းပြည်နိုင်ငံ၏ စည်းကမ်းနည်းလမ်း ထုံးတမ်းဥပဒေကို မသိသော ကြောင့် အမိန့်အာဏာအတိုင်း လိုက်ပါလာခဲ့၍ အလွန်ကြောက်ရွံ့ တုန်လှုပ်စွာ ကရဋ္ဌက မြေခွေး၏ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ပျပ်ဝပ် ခြင်းဖြင့် ပျပ်ဝပ်၍ ရုံသေလေးမြတ်စွာ ရှိခိုး ခစားရရှာလေ၏။

လက်ရုံးရည်ထက် နှလုံးရည်ထက်ပို

ဤနေရာ၌ ကျမ်းပြုဆရာသည် ကာယဗလထက် ဉာဏဗလသည် ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ပြဆိုလိုသည်ဖြစ်၍ တထာ စောတ္တံ၊ မတိရေဝ ဗလာ အစ ရှိသော ဂါထာစကားရပ်ကို ကြားညှပ်၍ မိန့်ဆိုအပ်ပေသတည်း။

တထာ စောတ္တံ—

၈၆။ မတိရေဝ ဗလာ ဂရူ ဘဝေ၊
ယဒဘာဝေ ကရိနံ မယံ ဒသာ။
ဣတိ ဘောသယတိံ ခုဏ္ဏိမော၊
ကရိနော ဟတ္ထိပကာဟတော ရဝေါ။

(ဝေတာလီဂါထာ)

တထာစ—တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ကရိနော၊ ဆင်၏ကျောက်ကုန်း ထက်၌တည်သော။ ဟတ္ထိပကာ၊ ဆင်ထိန်းသည်။ အာဟတော၊ တီးခေါက်အပ် သည်ဖြစ်၍။ ရဝေါ၊ မြည်သော။ ခုဏ္ဏိမော၊ စည်သည်။ ယဒဘာဝေ၊ အကြင် အသိ အလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာမရှိခြင်းကြောင့်။ ကရိနံ၊ ကာယဗလနှင့် ပြည့်စုံ ကုန်သော ဆင်တို့အား။ အယံ ဒသာဣတိ၊ ဤမည်သောအခွင့်အခါ၊ အခိုက်

အတန်၊ ဤမည်သောအလိုရှိ၏ဟူ၍။ သောသယတိဣဝ၊ ကြွေးကြော် ပြောဆို သကဲ့သို့။ သာမတိဝေ၊ ထိုအသိအလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာသည်သာလျှင်။ ဗလာ၊ ကာယဗလထက်။ ဂရ၊ လေးမြတ်သည်။ ဘဝေ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ရှေးအစဉ်ဆရာမြတ်တို့၊ မိန့်ကြားတော်မူအပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဆင်ထိန်း ဆင်ဦးစီးသည် ဆင်၏ကျောက်ကုန်းထက်၌တည်၍ ကာယဗလနှင့် ပြည့်စုံသော ဆင်တို့အား အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ မရှိခြင်း ကြောင့် ယခုအခါကား ဤမည်သော အခိုက်အတန့်တည်း၊ ဤမည် ဤမည် သော အမှုအရာကို ပြုလုပ်ရမည့် အခါတည်းဟု စည်ကိုတီးလျက် ပြောဆို စေခိုင်း၍ ဆင်ကို မိမိ၏ အလိုသို့သာလျှင် လိုက်စေသကဲ့သို့ ထိုအတူ ဤအရာ ၌လည်း မြေခွေးသည် ကာယဗလ သေးငယ်သော်လည်း ဉာဏဗလနှင့်ပြည့်စုံ ခြင်းကြောင့် ကြီးမားသော ကာယဗလနှင့်သာ ပြည့်စုံ၍ ဉာဏဗလ ကင်းမဲ့ သော နွားလားကို မိမိအလိုအတိုင်း လိုက်နာပြုလုပ်စေနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် အသိ အလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာသည်သာလျှင် ကာယဗလထက် လေးမြတ်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့နောက် သံဇီဝက နွားလားသည် ထိုသို့ခစားပြီးလျှင် ကြောက်ကြောက် ရွံ့ရွံ့ဖြင့် ကရဋကမြေခွေးကို နှုတ်ခွန်းဆက်သပြောဆိုရသည်မှာ “အရှင် စစ်ဗိုလ် ချုပ်မင်းကြီး....အကျွန်ုပ်ကို အဘယ်အရာကို ပြုလုပ်စေရန် အလိုရှိပါသနည်း၊ အမိန့်ရှိတော်မူပါ”ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ယင်းသို့ ပြောဆိုရာ ကရဋက မြေခွေးက “အကယ်၍ သင်သည် ဤတော၌ နေရန် အလိုရှိပါလျှင် ငါတို့၏အရှင် ခြင်္သေ့မင်း၏ အထံတော်သို့ ဝင်ရောက်ပြီး လျှင် ပျပ်ဝပ်ရုံကျိုး၍ ရှိခိုးဦးတိုက်ခြင်းကို ပြုရမည်”ဟု ပြောလေ၏။

ထိုသို့ပြောဆိုရာ သံဇီဝကနွားလားက “အရှင်စစ်ဗိုလ်ချုပ်မင်းကြီး.. အကယ် ၍ ဘေးရန်မရှိမူ၍ ပကတိ ချမ်းသာစွာ ပြန်လာရန် ဆောင်ရွက်တော်မူနိုင်ပါမူ ကျွန်ုပ် သွားလိုပါသည်”ဟု ပြောဆိုလေ၏။

မတန်သူကို ပြန်လွန်ဖက်ဖျိင်မှု မပြုသင့်ပုံ

ထိုအခါ ကရဋက မြေခွေးက “ဤအရာ၌ သင်ကြောက်ရွံ့ရန် မလိုပါ၊ အကြောင်းကို ဆိုအံ့၊ နာဦးလော့”ဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို လေ၏။

ဂ၇။ ပတိဝါစမဒတ္တ ကေသဝေါ၊ သပမာနမ္ပိ န စေဒိဘူဘုဇေ။
အနု ဟုံကုရုတေ သနဒ္ဓနိ၊ န ဟိ ဂေါမာယုရုတာနိ ကေသရီ။
(ဝေတာလီဂါထာ)

၁။ကေသဝကို သိရိကဏ္ဍဟူ၍၎င်း၊ ၂။စေဒိဘူဘုဇကို သိသုပါလမင်းဟူ၍၎င်း ဖွင့်ပြကြ၏။

သပမာနမှ၊ ကျိန်ဆဲသော။ စေဒိဘူဘုဇေ၊ စေဒိမင်း၌။ ပတိဝါစံ၊ အတုံ ပြန်လှန်၊ နှုတ်မြက်သံကို။ ကေသဝေါ၊ ကေသဝဟု၊ နာမလွှမ်းမိုး၊ ဘုန်းတန်ခိုးရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ နအဒတ္တ၊ အဖက်မတန်၊ မလျော်ကန်သဖြင့်၊ ပြန်လှန်၍ မပေးပြီ။ ဂေါမာယုရုတာနိ၊ မြေခွေးမာန်သွင်း၊ အော်မြည်ခြင်းတို့ကို။ ကေသရီ၊ သားများသေဌ်နှင်း၊ ခြင်္သေ့မင်းသည်။ ဃနဒ္ဒနိ၊ မိုသုံးကြိုးထစ်ဟန်၊ တခဲနက် ပြင်းထန်သော၊ ဟောက်သံဟိန်းသံကို။ အနု၊ အတုတဖန်၊ အတုံပြန်၍။ နဟိ ဟုံကုရုတေ၊ မဟိန်းမဟောက်၊ မခြိမ်းချောက်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဘုန်းတန်ခိုး အာနုဘော်တို့နှင့် လွန်စွာ ပြည့်စုံတော်မူသော ကေသဝမည်သော ဘုရင်မင်းမြတ်သည် မိမိအား ကျိန်ဆဲခြင်းကိုပြုသော ဘုန်း တန်ခိုး နည်းပါးသော စေဒိမည်သောမင်းကို မိမိနှင့် အဖက်မတန်သဖြင့် စကား တုံပြန်လှန်ခြင်းကို မပြုပေ။ ထို့အတူ တောသုံးထောင်ကို အစိုးရသော ခြင်္သေ့ မင်းသည်လည်း မိမိအား အန်တု၍ ရန်ပြုရန် အော်မြည်သော မြေခွေးကို အဖက်မတန် မလျော်ကန်သဖြင့် တဖန်ခဲ၍ ရန်ပြုရန် မိုသုံးကြိုးထစ်သကဲ့သို့ တခဲနက်မြည်သော ခြင်္သေ့၏အသံဖြင့် ခြိမ်းချောက်၍ ဟိန်းဟောက်ခြင်းကို မပြုပေ။ ထို့ကြောင့် ငါတို့၏သခင် အရှင် ခြင်္သေ့မင်းသည်လည်း အဖက်မတန် မလျော်ကန်သဖြင့် သင့်ကို ရန်ပြုရန် အကြောင်း မရှိပေဟူလို။

ထိုမှတပါး စဉ်းစားပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြန်၏။

ဂဂ။ တိဏာနိ နောမ္မုလယတိပ္ပဘဉ္ဇနော၊
မုဒ္ဒနိ နီစာ ပဏတာနိ သဗ္ဗတော။
သမုစ္ဆိတံ ဧဝ တရုံ ပဗာဓတေ၊
မဟံ မဟဓျေဝ ကရောတိ ဝိက္ကမံ။

(ဝံသဌဂါထာ)

ပဘဉ္ဇနော၊ ပြင်းထန်သုန်သုန်၊ အဟုန်မဆိုင်း၊ လေမုန်တိုင်းသည်။ မုဒ္ဒနိ၊ သေးသွယ်မခုံး၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့ကုန်သော။ သဗ္ဗတော၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ပဏတာနိ၊ ညွတ်ကိုင်းနွဲ့နောင်း၊ ပျောင်းအိခြင်း သဘော ရှိကုန် သော။ နီစာ—နီစာနိ တိဏာနိ၊ မြေမှမကွာ၊ နိမ့်လှစွာသော၊ မြက်ပင်တို့ကို။ နဉ္ဇမ္မုလယတိ၊ မထုတ်မဖယ်၊ မနှုတ်ပယ်ပေ။ သမုစ္ဆိတံ ဧဝ၊ မားမားစင်စင်၊ ကြွားကြွားတင့်၍၊ မြင့်မောက်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ တရုံ၊ ကြံ့ကြံ့ ခိုင်ဖြိုး၊ သစ်ပင်ကြီးကို။ ပဗာဓတေ၊ တိုက်လှည်းပုတ်ခတ်၊ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ မဟံ—

မဟန္တော၊ ဂုဏ်ဒြပ်ကြွား၊ ခမ်းနားကြီးကျယ်သော သူသည်။ မဟတိ ဝေ၊ မြင့်မြတ် ဂုဏ်သိရှိ၊ အရှိန်မောက်ကြွား၊ ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော သူ၌သာလျှင်။ ဝိက္ကမံ၊ ဗလ ကာယ၊ စွမ်းအားပြလျက်၊ နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခြင်းကို။ ကရောတိ၊ အားထုတ်၍သာ၊ ပြုတတ်ပါ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပြင်းထန်လှစွာသော လေပြင်းမုန်တိုင်းသည် နူးညံ့သိမ်မွေ့၍ ပြောပျောင်းသော သဘောရှိကုန်သော အလွန်နိမ့်လှစွာသော မြက်ပင်ငယ်တို့ ကို မည်သည့်အခါမျှ တိုက်ခိုက် ချိုးဖဲ့ခြင်းကို မပြုတတ်။ မားမားစွင့်စွင့် မြင့်မောက်သည်ဖြစ်၍ ကြံ့ခိုင်သော သစ်ပင်ကြီးကိုသာလျှင် တိုက်လှည်းပုတ်ခတ် ဖျက်ဆီးတတ်သကဲ့သို့ ထိုအတူ ဂုဏ်သိရှိကြီးကျယ်၍ တင့်တယ် မြင့်မြတ်သော သူသည်လည်း မိမိနှင့်ထိုက်တန်သော ဂုဏ်သိရှိကြီးကျယ်၍ တင့်တယ်မြင့်မြတ်သောသူ၌သာလျှင် စွမ်းအားပြလျက် နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခြင်းကို ပြုလုပ်တတ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် သင်္ခန္ဓာလားသည်လည်း တွေးတောကြောက်ရွံ့ရန် မသင့်ပါဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့နောင် ဒမနကနှင့် ကရဋကမြေခွေးတို့သည် သံဇီဝကန္တာလားကို မနီးမဝေးသောအရပ်၌ တည်စေ၍ ခြင်္သေ့မင်း၏ အထံသို့ သွားကြလေသော် ခြင်္သေ့မင်းသည် ရိုသေစွာ ဂရုပြု၍ ကြည့်ရှုလျက် နေခိုက် ရှိခိုးဦးတိုက်၍ အပါးတော်သို့ ဝင်ရောက်ပြီးလျှင် လျှောက်ပတ်သောနေရာ၌ နေ၍ ခစားကြလေ၏။

ထိုအခါ ခြင်္သေ့မင်းက “သင်တို့သည် ထိုရန်သူကို တွေ့ခဲ့ကြပါ၏လော” ဟု မေးလေ၏။

ထိုသို့မေးရာ ဒမနကမြေခွေးက “အရှင် ခြင်္သေ့မင်း...ထိုရန်သူကို ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ခဲ့ကြရပါ၏။ အရှင်ကြားတော်မူသည့်အတိုင်း မှန်ပါပေသည်။ ဤအသံသည် အလွန်ကြီးကျယ်၍ ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းသော သား တိရစ္ဆာန်ကြီး၏ အသံဖြစ်ပါသည်။ ထိုတိရစ္ဆာန်ကြီးသည် အရှင်၏ထံပါးသို့ အခစား အဖူးမျှော် ဝင်ရောက်ရန် အလိုရှိပါသည်။ ထို့ပြင်လည်း ၎င်းတိရစ္ဆာန်ကြီးသည် ကြီးမားသော ခွန်အားဗလနှင့် ပြည့်စုံပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကျနု ကောင်းမွန်စွာ အသင့်ပြင်ဆင် ထိုင်နေလျက် သတိတရား ကောင်းစွာထား၍ ရှုစားတော်မူစေချင်ပါသည်။ သို့သော်လည်း အသံဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို မသိမူ၍ အသံကို ကြားကာမျှ သက်သက်ဖြင့် ကြောက်ရွံ့ရန် မသင့်ပါ။ အကြောင်းကို ဆင်ခြင်တော်မူပါဦးလော့” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်လေ၏။

အသံကြားရုံနှင့် မကြောက်သင့်ပုံ

၈၉။ သဒ္ဓမတ္တံ န ဘေတဗ္ဗ—မညတွာ သဒ္ဓကာရဏံ။
သဒ္ဓဟေတု ပရိညာယ၊ ကုဋ္ဌိနိ ဂါရဝံ ဂတာ။

သဒ္ဓကာရဏံ၊ အသံဖြစ်ခြင်း၊ အကြောင်းရင်းကို။ အညတွာ၊ ခွဲခြမ်း ဝေဘန်
 ၍၊ အမှန်ကို မသိရဘဲ။ သဒ္ဓမတ္ထံ၊ ကြားကာမတ္ထံ၊ အသံမျှကို။ နဘေတဗ္ဗံ၊ တုန်
 လှုပ်မတုန်၊ မကြောက်ရွံ့ထိုက်။ သဒ္ဓဟေတု၊ အသံဖြစ်ခြင်း၏၊ အကြောင်း
 ရင်းကို။ ပရိညာယ၊ ပိုင်းခြားဝေဘန်၍၊ အမှန်ကိုသိခြင်းကြောင့်။ ကုဋ္ဌိနီ၊
 စဉ်းလဲကောက်တတ်၊ မိန်းမနပ်သည်။ ဂါရဝံ၊ ပြည်သူ ပြည်သား၊ အများလူဗိုလ်၊
 ရိုသေလေးမြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတာ၊ ရှေးကအထူး၊ ကျရောက်ဘူးသည်
 သာလျှင်တည်း။

ထိုအခါ ခြင်္သေ့မင်းက “ဤအတ္တုပွတ် အကြောင်းရင်းကို ထင်လင်းစွာ ဖော်
 ထုတ်၍ သရုပ်ကို ပြပါဦး” ဟု တောင်းပန် ပြောဆိုရာ ဒမနကမြေခွေးသည်
 အောက်ပါဝတ္ထုကို ပြောဆိုလေ၏။

ကရာလယမည်သော မိန်းမဝတ္ထု

လွန်လေပြီးသောအခါ သိရိပဗ္ဗတတောင်၌ ဗြဟ္မပုရ မည်သော မြို့တမြို့သည်
 ရှိလေ၏။ ထိုတောင်၏ အထွဋ် ဂဏ္ဍကရဏ မည်သော ရက္ခိုသ်ဘီလူးသည်
 အုပ်စိုးလွှမ်းမိုး၍ နေသည်ဟု အနံ့အပြား ကျော်ကြား၍ လူအများ ကြားသိ
 ကြလေ၏။ တရံရောအခါ ခိုးသူတယောက်သည် ထိုခေါင်းလောင်းကိုခိုး၍ ယူ
 ဆောင်လာရာ လမ်းခရီး၌ ကျားတကောင်သည် လိုက်၍ ဖမ်းယူကိုင်သတ်
 သဖြင့် တိမ်းလွှဲပြေးရှောင်စဉ် ၎င်းခေါင်းလောင်း လက်မှကျခဲ့၍ မျောက်တို့
 သည် ကောက်ယူပြီးလျှင် ခဏခဏ တီးလှုပ်၍နေလေ၏။

ထိုအခါ လူအများတို့ အောက်မေ့မှတ်ထင်ကြသည်မှာ ခေါင်းလောင်းကို
 ခိုးယူသောခိုးသူကား ကျားကိုက်၍သေလေပြီ၊ သို့ပင် ခိုးသူသေသော်လည်း
 ယခုထက်တိုင်အောင်ပင်လျှင် ခေါင်းလောင်းသံကို ကြားရသေးသည်။ သို့ဖြစ်၍
 ရက္ခိုသ်ဘီလူးသည် ခေါင်းလောင်းကို လှုပ်၍လှုပ်၍ လူတို့ကို မပြတ် ဖမ်းယူ
 စားသုံးလျက် နေသည်ဟု အောက်မေ့ မှတ်ထင်ကြကုန်၏။

ထိုသို့ မှတ်ထင်ကြသောကြောင့် များစွာသောလူတို့သည် မြို့မှထွက်ပြေး
 တိမ်းရှောင်ကြလေ၏။ ထိုအခါ ကြွင်းသော မြို့သူမြို့သားတို့တွင် အနည်းငယ်
 စဉ်းစားဆင်ခြင်တတ်သော ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ကရာလယအမည်
 ရှိသော ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော မိန်းမတယောက်သည် ခေါင်းလောင်းသံ၏
 အကြောင်းရင်းကို စုံစမ်းရှာဖွေရာ မျောက်တို့သည် အချည်းနှီး တီးလှုပ်၍
 နေကြောင်းကို တွေ့မြင်သိရှိရ၍ ဘုရင်၏အထံတော်သို့ ဝင်ရောက်ခစားပြီးလျှင်
 “အရှင်မင်းကြီး....အကယ်၍ ကျွန်တော်မျိုးမအား အနည်းငယ်သော ဆုတော်
 လာဘ်တော် ဥစ္စာပစ္စည်းတို့ဖြင့် မစကြည့်ရှုပေးသနားတော်မူပါလျှင် ကျွန်တော်
 မျိုးမသည် ဤဂဏ္ဍကရဏမည်သော ရက္ခိုသ်ဘီလူး၏ ရန်ကို ငြိမ်းအေးပပျောက်

ရန်နှိပ်နင်းပါမည်” ဟု တင်လျှောက်လေရာ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်လည်း အလွန်တရာ ဝမ်းသာဘော်မူလှသဖြင့် ထိုမိန်းမအလိုရှိသမျှ တောင်းသမျှကို ပေးကမ်း ချီးမြှောက်တော်မူလေ၏။

ထို့နောက် ထိုမိန်းမသည် မန္တရားဖြင့်ပြီးသော စက်ဝိုင်းတခုကို ပြုလုပ်၍ ထိုအရပ်၌ ဂဏေသျှာအစရှိသော နတ်တို့ကို ပသပူဇော်ပြီးလျှင် မျောက်တို့ ကြိုက်နှစ်သက်တတ်သော သစ်သီးတို့ကို ယူဆောင်၍ ထိုတောင်သို့ သွားလေ၏။ မျောက်တို့ နေရာအရပ်သို့ ရောက်သောအခါ မိမိ၌ပါလာသော သစ်သီးတို့ကို မြေ၌ကြဲဖြန့်ရာ မျောက်တို့ မြင်လေသော် လက်၌ရှိသော ခေါင်းလောင်းကိုစွန့်ပစ်ခဲ့၍ ခုန်ပေါက်ပြေးလွှားကြပြီးလျှင် သစ်သီးများကို တပ်မက်မောလျက် ကောက်ယူ စားသုံးကြစဉ် ကရာလယ်မည်သော မိန်းမသည် လျင်မြန်စွာ ခေါင်းလောင်းကို ကောက်ယူ၍ မြို့သို့ပြန်လာခဲ့ရာ များစွာသောလူတို့သည် အလွန်တရာ ရိုသေလေးမြတ်စွာနှင့် ကြိုဆိုညှိခံကြပြီးလျှင် များစွာ ချီးမွမ်းအံ့သြကြလေ၏။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်မျိုးသည် သက်သက်သော အသံကိုကြားကာမျှဖြင့် မကြောက်ရွံ့ထိုက် မကြောက်ရွံ့သင့်ပါဟု လျှောက်ထား ပြောဆိုပေသည်ဟု တင်လျှောက်လေ၏။

ထို့နောင် ဒမနကနှင့် ကရဋ္ဌက မြေခွေးတို့သည် သံဇီဝကနွားလားကိုခေါ်၍ ရွှေတော်သို့သွင်းပြီးလျှင် ခြင်္သေ့မင်းကို ဖူးမျှော်စေ၏။ ထိုအခါမှစ၍ ဤသံဇီဝကနွားလားနှင့် ခြင်္သေ့မင်းတို့သည် အလွန်ချစ်ခင်လေးမြတ်သော မိတ်ဆွေကြီး ဖြစ်ကြ၍ ဤအရပ်၌ပင်လျှင် အတူတကွ ကြာရှည်လေးမြင့်စွာ နေထိုင်ကြလေ၏။

ထိုသို့ နေထိုင်ကြရာ တနေ့သ၌ ပိင်္ဂလကခြင်္သေ့မင်း၏ တအူတုံဆင်း အစ်ကိုအရင်းဖြစ်သော ထဒ္ဓကဏ္ဍမည်သော ခြင်္သေ့သည် အလည်အပတ် လာလတ်သောအခါ ပိင်္ဂလကခြင်္သေ့မင်းသည် လောကဝတ်ပျူငှါနှင့် ကောင်းမွန်စွာညှိခံပြီးလျှင် ထိုနောင်တော်ခြင်္သေ့အား ကျွေးမွေးရန်အလို့ငှါ သားတို့ကို လိုက်လံဖမ်းဆီးရန် အစာရှာထွက်မည် ပြုလေ၏။ ထိုအခါ သံဇီဝကနွားလားက “အရှင်ခြင်္သေ့မင်း....စဉ်းစားပါဦးလော့၊ ယနေ့လိုက်လံဖမ်းဆီး၍ သတ်အပ်ပြီးသော သားကောင်၏ အသားတို့ များစွာရှိသေးသည် မဟုတ်ပါလော့၊ ထိုအသားတို့ကား အဘယ်မှာ ရှိပါသနည်း” ဟု မေးမြန်းရာ ခြင်္သေ့မင်းက “ထိုအသားတို့ကို ဒမနကနှင့် ကရဋ္ဌကတို့ သိကြသည် ထင်ပါသည်” ဟု ဆိုလေ၏။

ထိုသို့ ပြောဆိုရာ သံဇီဝကနွားလားက “ကောင်းပါပြီ ခြင်္သေ့မင်း....ဤအသား ရှိ၊ မရှိ၊ ကျန်၊ မကျန်ကို ၎င်းတို့အား မေးမြန်းဘို့ သင့်ပါသည်” ဟု ဆိုလေသည်။

ထိုအခါ ခြင်္သေ့မင်းသည် ဒမနကနှင့် ကရဋကတို့ကို မေးမြန်းစိစစ်ပြီးလျှင် ထိုအသားတို့သည် အနည်းငယ်မျှ မရှိပြီဟု ရယ်မော၍ သံဇီဝကန္ဓာလားအား ပြန်ကြား ပြောဆိုလိုက်လေ၏။

သံဇီဝကန္ဓာလားသည် အလွန်အံ့အားသင့်လျက် “အလို.... အသို့ပါနည်း၊ ဖြစ်မှ ဖြစ်ရလေခြင်း၊ ထိုမျှလောက် များစွာသော အသားတို့ကို ထိုသူနှစ်ဦးတို့ စားသုံး၍ ကုန်ပြီလော”ဟု အံ့ဩစွာနှင့် ပြောဆိုလိုက်လေ၏။

ထို့နောက် ခြင်္သေ့မင်းက “ကရဋကနှင့် ဒမနကတို့သည် စားသုံး၍ ပြီးကုန်ပြီ၊ ထိုအစာကို လက်စသတ် ကုန်ခန်းစေအပ်ပြီ ဖြစ်၍ အလေးမပြုကြပြီ၊ နေ့စဉ် ရက်တိုင်း ဤကဲ့သို့ချည်းပင် ဖြစ်ပေသည်”ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထိုသို့ပြောဆိုရာ သံဇီဝကန္ဓာလားက “အသို့ပါနည်း၊ အရှင်ခြင်္သေ့မင်းအား အလေးမပြု ဂရုမစိုက်ဘဲ ဤကဲ့သို့ ပြုလုပ်ကြပါသလော”ဟု ဆက်လက်၍ မေး မြန်း ပြောဆိုလိုက်လေ၏။

ထိုအခါ ခြင်္သေ့မင်းက “ကေန့် အမှန်ပင် ဖြစ်သည်၊ ကျွန်ုပ်အား ဂရုမစိုက်၍ သာ ဤကဲ့သို့ ပြုလုပ်ကြပေသည်”ဟု ပြောဆိုလေ၏။ ထို့နောက် သံဇီဝကန္ဓာလားက ဤသို့ ပြုလုပ်ခြင်းသည် နည်းလမ်းမကျပေ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးပညာရှိ ကဝိပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူကြပေသည်ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

အရှင်မသိဘဲ မည်သည့်အမှုကိုမျှ မပြုသင့်ပုံ

၉၀။ နာနိဝေဒျ သယံ ဘတ္တု၊ ကိဉ္ဇနမ္ပိ ပကုဗ္ဗတေ။
ကိစ္စမိတိပတိကာရာ၊ အညတြ ဧဝ ရာဇိနော။

ရာဇိနော၊ ထီးစည်ခရိုင်၊ ပြည်ပိုင်အရှင်၊ ဘုရင်ဖြစ်တော်မူသော။ ဘတ္တု၊ မိမိသခင်၊ အရှင်မင်းမြတ်အား။ အနိဝေဒျ၊ ရှေးဦးရှေးဖျား၊ မပန်ကြားဘဲ။ ဤတိပတိကာရာ၊ ကျရောက်လတံ့သော အရေး၊ ဘေးရန် အန္တရာယ်၊ အသွယ် သွယ်ကို၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းကို။ အညတြ ဧဝ၊ လွှတ်ချန်ကြဉ်ထား၊ ရှောင်ပယ်ရှား၍ သာလျှင်။ ကိဉ္ဇနံ ကိစ္စံ အပိ၊ တစုံတခု၊ ပြုဘွယ်ကိစ္စ၊ အမှုကို မျှလည်း။ ဘဋေန၊ ကျေးကျွန်ခြွေရံ၊ အစေခံ သူခစားသည်။ သယံ၊ မိမိ လျောက်လျားဘာသာ။ န ပကုဗ္ဗတေ၊ မပြုလုပ်အပ် မပြုလုပ်သင့်။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ကျရောက်ဆဲ ကျရောက်လတံ့ဖြစ်သော ဘေးအန္တရာယ်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းကို ပြုသည်မှတစ်ပါး အခြားတစုံတခုသော အမှုကိုမျှ မိမိသခင် အရှင်မင်းမြတ်အား မပန်ကြားဘဲ အစေခံ သူခစားသည် မိမိ၏ လျောက်လျားဘာသာ မပြုလုပ်သင့် ဟူလို။

အချိန်နှင့်ဥစ္စာကို အနည်းငယ်သာဟု သဘောမထားသင့်ပုံ

ထိုမှတစ်ပါး ဘဏ္ဍာတော်ဘက်ဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေးအမတ်၏ ဝတ်တရားနှင့် တကွ အသိအလိမ္မာ ပညာဉာဏ် ရှိ၊ မရှိ အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ လျှောက်ထားလိုရကား ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုတင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၉၁။ ကမဏ္ဍလူပမောမစွော၊ တနုစာဂေါ ဗဟုဂ္ဂဟော။

ဘူပါလ ကိံခဏော မူဠော၊ ဒလိဒ္ဓေါ ကိံဝရာဋ္ဌကော။

ဘူပါလ၊ ရေမြေပိုင်စိုး၊ ဘုန်းတန်ခိုးရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်။ အမစွော၊ ဘဏ္ဍာရေးမှ၊ ကြည့်ရှုပေတတ်၊ မင်းအမတ်သည်။ ကမဏ္ဍလူပမော၊ ဝင်ပေါက်ကားကျယ်၊ ထွက်ပေါက်ငယ်သဖြင့်၊ အလွယ်မထွက်၊ သိုဝှက်အများ၊ အထုတ်ပါးသော၊ ရေကရားကဲ့သို့။ ဝါ၊ ဗူးအုံ အိုးအုံ၊ အိုးဗလုံကဲ့သို့။ တနုစာဂေါ၊ ပေးကမ်းဖြုန်းတီး၊ အသုံးမကြီးသင့်။ ဗဟုဂ္ဂဟော၊ များစွာသိမ်းပိုက်၊ သိုမှီးထိုက်၏။ ဘူပါလ၊ ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်။ ကိံခဏော၊ ပြုသင့်သောကာလကို၊ နေရာကျ မသိသည်ဖြစ်၍၊ အနည်းငယ်မျှ၊ ဤကာလဝယ်၊ အဘယ်မှုစအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပေါ့ပေါ့ဆဆ၊ မြက်ဟပြောဆို၊ သဘောသိုတတ်သော။ အမစွော၊ မင်းထံအပါး၊ စားဆည်းကပ်၊ ဘဏ္ဍာရေးအမတ်သည်။ မူဠော၊ အသိအလိမ္မာ၊ ပညာဉာဏ်နဲ့၊ လွန်မိုက်မဲ၏။ ဝရာဋ္ဌကော၊ အနည်းငယ်တန်၊ ကြွေပိုက်ဆံသည်။ ကိံ၊ အဘယ်မှာလျှင်၊ အရာတွင်၍၊ ဥစ္စာဟု ထင်ရအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့စွဲမှတ်၊ မနောကပ်သောသူသည်။ ဒလိဒ္ဓေါ၊ မရှိဆင်းရဲ၊ မဲ့ခြင်းကြီးမဲ့တတ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အရှင်မင်းမြတ်....ဘုရင့်ထံပါး၌ စားဆည်းကပ်၍ အရပ်ရပ်စီမံကြည့်ရှုရသော ပြည်ထဲရေး မင်းတိုင်ပင် အမတ်သည် မင်း၏ဘဏ္ဍာ ဥစ္စာရတနာတို့ကို ဝင်ပေါက်ကျယ်၍ ထွက်ပေါက်သေးငယ်သော ရေကရား ဗူးအုံအိုးအုံ အိုးဗလုံကဲ့သို့ အရအဝင်များ၍ အသုံးအဖြုန်း နည်းပါးစေရမည်၊ ဤအနည်းငယ်မျှသော ကာလဖြင့် အဘယ်မှုစအံ့နည်းဟု နှလုံးပိုက်လျက် တစက္ကန့်တမိနစ်ခန့်သော အချိန်ကာလကိုမျှလည်း အချည်းနှီးဖြုန်းတီးကုန်လွန်စေသော အမတ်သည် အလွန် အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ နည်းပါးသော အမတ်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင် ဤကြွေတစေ့ခန့် တပြား တပိုင်ခန့်မျှသည် အဘယ်မှာ နှမြောစုံမက် နှစ်သက်လောက်ပါအံ့နည်းဟု အောက်မေ့ မှတ်ထင်တတ်သော သူသည်လည်း အစဉ်အမြဲ မဲ့ခြင်းကြီး မဲ့တတ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထိုမှတစ်ပါး ဘဏ္ဍာရေးအမတ်၏ အမြဲနှလုံးထား၍ ပြုသင့်သော ဝတ်တရားတို့ကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၉၂။ သဟျမစွော သဒါ သေယျော၊
 ယော ကာကနုပိ ဝဒ္ဓယေ။
 ကောသော ကောသဝတော ပါဏော၊
 ပါဏော ပါဏော န ဘူပတိ။

ဘူပတိ၊ ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်။ ယော အမစွော၊ အကြင်ပစ္စည်း
 ဘက်ဆိုင်ရာ၊ ဘဏ္ဍာရေးအမတ်သည်။ ကာကနိအပိ၊ မကြီးကျယ်ရေး၊ အမြင်
 သေးသည့်၊ တချင်ရွေးခန့်မျှကိုသော်လည်း။ ဝါ၊ အနည်းငယ်တန်၊ ပိုက်ဆံပိုင်စေ
 မျှကိုသော်လည်း။ ဝဒ္ဓယေ၊ အသုံးမကြီး၊ မဖြုန်းတီးဘဲ၊ ကြီးပွားတိုးတက်စေ
 ရာ၏။ သ - သော အမစွော၊ ထိုအသုံးမကြီး၊ မဖြုန်းတီးဘဲ၊ ကြီးပွားတိုးတက်စေ
 သောအမတ်သည်။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သေယျော၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ်၊
 လွန်မြင့်မြတ်၏။ ဟိ - တဒေဝသစ္စံ၊ ထိုစကားမှန်၊ သင့်လျော်ကန်၏။ ကောသော၊
 ပစ္စည်းဘဏ္ဍာ၊ ဥစ္စာအစုသည်။ ကောသဝတော၊ ပစ္စည်းဘဏ္ဍာ၊ ကိုယ်မှာပိုင်ဘိ၊
 ဥစ္စာရှိသောသူ၏။ ပါဏော၊ ဇီဝိတဟု၊ နာမဆိုချက်၊ အသက်ဟု မည်ထိုက်ပေ
 ၏။ ပါဏော၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ ဆိုထွေအချက်၊ လူ့အသက်သည်။ န ပါဏော၊
 ဇီဝိန်ခေါ်ချက်၊ အသက်ဟုမခေါ်ထိုက်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အရှင်မင်းမြတ်....ဘုရင်၏ ဘဏ္ဍာတော်ဘက်ဆိုင်ရာ ဌာနတို့၌
 ကြည့်ရှုစိမ့်ရသော အကြင်ဘဏ္ဍာရေးအမတ်ကြီးသည် တချင်ရွေးခန့် တပိုင်ခန့်
 ပိုက်ဆံတပြားခန့်မျှသော ပစ္စည်းဘဏ္ဍာတော်ကို မသုံးဖြုန်း မကုန်ခန်းစေဘဲ
 ပွားများ တိုးတက်စေရာ၏။ ထိုသို့ ကြီးပွားတိုးတက်စေသော အမတ်သည်
 အလွန်မြင့်မြတ်သော အမတ်မည်ပါပေသည်။ ထိုစကားမှန်၏။ အဘယ့်ကြောင့်
 နည်းဟူမူ ရွှေငွေဘဏ္ဍာ ဥစ္စာရတနာတို့သည် လောက၌ ကြံစည်တိုင်း ပေါက်
 ရောက်၍ လိုရာကို ပြီးမြောက်စေနိုင်ပါသဖြင့် ပိုင်ဆိုင်သော ဥစ္စာရှင်၏ အသက်
 ဟု ဆိုထိုက်ပေသည်။ ဇီဝိတိန္ဒြေသည် စင်စစ် အသက်ပင်မှန်သော်လည်း ထိုသို့
 ခရီးမရောက်စေနိုင်သောကြောင့် အသက်ဟု မဆိုထိုက်ပေ။ ထို့ကြောင့် ပစ္စည်း
 ဥစ္စာတို့ကို တိုးတက်ပွားများအောင် အားထုတ် ပြုလုပ်ရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ဥစ္စာနည်းပါးလျှင် မယားကပင် စွန့်ပယ်တတ်ပုံ

ထို့ပြင်တဖန် သိဘို့ရန်အတွက် လျှောက်ထားလိုသည့် အချက်ကို ဆက်
 လက်၍ နာတော်မူပါဦးဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်
 လေ၏။

၉၃။ ကိဉ္ဇညာ န ကုလာစာရာ၊ သေဝိတံ ဇေတိ ပုရိသော။
 ဓနဟိနော သထိယာပိ၊ စဇ္ဇတေညေဟိ ကိံ ပုန။

ကိဉ္စ၊ ထိုမှတပါး၊ အခြားဆိုရန်၊ ရှိသေးပြန်၏။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ အညာ၊ ပစ္စည်းဘဏ္ဍာ၊ ဥစ္စာမှတပါးသော။ ကုလာစာရာပိ၊ မျိုးနွယ်အကျင့်၊ အာစာရနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်လည်း။ သေဝိတံ၊ မှီဝဲဆည်းကပ်၊ ပူဇော်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ နတေ၊ မရောက်။ ဓနဟိနော၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ကင်းကွာဆုတ်ယုတ်သော။ ပုရိသော စ၊ ယောက်ျားကိုမူကား။ သထိယာအပိ၊ ငယ်ကအစဉ်၊ ချစ်ခင်ပေါင်းငြား၊ ကိုယ့်မယားသည်မှလည်း။ ဝါ၊ ကိုယ့်မယားကသော်လည်း။ စဇ္ဇတေ၊ မကြင်မချစ်၊ စွန့်ပယ်ပစ်အပ်၏။ ဝါ၊ စွန့်ပယ်ခြင်းကိုခံရ၏။ အညေဟိ၊ မိမိမယားမှတပါးသောသူတို့သည်။ ဝါ၊ တပါးသောသူတို့ကမူကား။ ကိံ ပုန၊ အဘယ်မှာ တဖန်လော၍ ပြောဆိုဘွယ်ရှိပါတော့အံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုမှတဖန် ထပ်မံ၍ လျှောက်ထားရန်မှာ ယောက်ျားမည်သည် ပစ္စည်းဥစ္စာ ကြွယ်ဝချမ်းသာခြင်းမှတစ်ပါး အမျိုးအနွယ် အကျင့်အာစာရ အတတ်ပညာတို့နှင့် ပြည့်စုံပါသော်လည်း မှီဝဲဆည်းကပ် ပူဇော်အပ် အလေးအမြတ် ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်သို့ မရောက်နိုင်ရာ မရောက်နိုင်ပေ။ စင်စစ်အားဖြင့် ပစ္စည်းဥစ္စာပါးရှား၍ ဆင်းရဲနွမ်းပါးပါမူကား ထိုယောက်ျားကို ငယ်စဉ်ကပင် ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း၍ လာခဲ့သော မိမိ၏ မယားကသော်မှလည်း ငယ်ကကြင်သည့် ငယ်လင်ကိုစွန့်ပစ်၍ နောက်အသစ် အခြားတယောက်သို့ ကောက်ကောက်ပါအောင် လိုက်တတ်ပေသည်။ ထိုသို့ဖြစ်၍ မိမိ၏ မယားမှတစ်ပါး အခြားသောသူတို့မှာ အဘယ်ဆိုဘွယ်ရာရှိပါတော့အံ့နည်း။ ကေန္တ' အလေးမပြု ဂရုမစိုက်ဘဲ မထီမဲ့မြင် ပြုမည် မချွတ်သာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ပစ္စည်းပျက်ပြားတတ်သည့် အကြောင်းတရားများ

ဤယခု ဆိုလတုံသော အကြောင်းတို့သည်လည်း အစိုးရသခင် ဘုရင်မင်း မြတ်တို့မှာ သာ၍ပင် လိုရင်းပဓာန ဖြစ်ပေသည်။ ဆင်ခြင်စဉ်းစား သဘောထားတော်မူပါဦးလော့ဟုဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို လျှောက်ဆိုပြန်လေ၏။

၉၄။ အတိဗျယောနပေက္ခော စ၊ တထာဇ္ဇနမဓမ္မတော။

မောသနံ ဒုရသံဌာနံ၊ ကောသဗျသနမုစ္စတေ။

အတိဗျယော စ၊ အလွန်အမင်း၊ ဖြုန်းတီးဖျက်ဆီးခြင်း လည်းကောင်း။ အနပေက္ခော စ၊ အရေးယူကာ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၌၊ မဆင်ခြင်မငဲ့ကွက်ခြင်း လည်းကောင်း။ တထာ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အဓမ္မတော၊ မသင့်မလျော်၊ မတော်မတရားသံဖြင့်။ အဇ္ဇနံ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရှာကြံဆည်းပူးခြင်းလည်းကောင်း။ မောသနဉ္စ၊ တနေ့တနေ့၊ တတေ့တေ့ သဲ့သဖြင့်၊ ကယံကာကယံကာ၊ အခါခါ ခိုးခြင်းလည်း

ကောင်း။ ဒုရသံဌာနဉ္စ၊ မနီးမကပ်၊ အဝေးရပ်၌ တည်ခြင်း လည်းကောင်း။
ဣတိ-ဣမံ ပဉ္စဝိမံ ကာရဏံ၊ ဤသို့ ငါးဖြာ၊ ကြောင်းအင်္ဂါကို။ ကောသဗျသနံ၊
ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ပျက်စီးရာသော အကြောင်းဟူ၍။ ဥစ္စတေ၊ ဆိုအပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အသုံးအစွဲကြီးခြင်း၊ ဥစ္စာပစ္စည်း၌ အလေးပြုလျက် ငဲ့ကွက်
ခြင်းမရှိခြင်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာကို မတရားသဖြင့် ရှာမှီးစုဆောင်းခြင်း၊ ရပြီးသော
ဥစ္စာတို့ကို နေ့စဉ် ကယံကာ ကယံကာ အခါခါ ခိုးယူထုတ်ဆောင်ခြင်း၊ အဝေး
အရပ်၌ ထားခြင်း - ဤငါးပါး အပေါင်းသည် ဥစ္စာပစ္စည်း ပျက်စီးခြင်း၏
အကြောင်းဖြစ်သည် ဟူလို။

ထို့ပြင်တဖန် ထပ်မံ၍ လျှောက်ထားပါအံ့၊ ကြားနာတော်မူပါဦးလော့ဟု
ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို လျှောက်ဆိုပြန်လေ၏။

၉၅။ ခိပ္ပိယမနာလောကျ၊ ဗျယမာနော သဏ္ဌဇ္ဈာယ။
ပရိဇီယတိ ဧဝေသော၊ ဓနိ ဝဿဝဏောပမော။

အာယံ၊ နေ့စဉ်တစေ၊ အဝင်ငွေကို။ အနာလောကျ၊ စာရင်းမတင်၊ မဆင်
ခြင်ဘဲ။ သဏ္ဌဇ္ဈာယ၊ မိမိထင်ရာ၊ အာသာဆန္ဒ၊ လိုသမျှဖြင့်။ ခိပ္ပံ၊ ဆောဆော
လျင်လျင်။ ဗျယမာနော၊ အသုံးမနား၊ အဖြုန်းများသော။ ဝါ၊ မနားအသုံး၊
အတွင်ဖြုန်းသည်ရှိသော်။ ဧသောဓနိ၊ ဤဥစ္စာကြွယ်ဝ၊ အသုံးပွသော သူသည်။
ဝဿဝဏောပမော၊ ဝဿဝဏ၊ နာမတွင်ပြီး၊ သူဌေးကြီးနှင့်တူစွာ၊ ရတနာ ရွှေ
ငွေ၊ အထွေထွေတို့နှင့် ပြည့်စုံကြွယ်ဝ၍၊ ဓနရှင်ကြီးပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ခိပ္ပံ၊
နေ့ရက်များစွာ၊ မကြာမတင်၊ ဆောလျင်မြန်စွာ။ ပရိဇီယတိဧဝ၊ ဆင်းရဲ နှမ်း
ပါး၍၊ ဆုတ်ယုတ်ပျက်ပြားမည် မချွတ်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။နေ့စဉ်ဝင်ငွေကို မည်ရွှေ့မည်မျှ ဝင်သည်ဟု စာရင်းအင်းနှင့်
မှတ်သား တွက်ချက်ခြင်း မရှိမူ၍ ဝင်ငွေကို မသိဘဲ မိမိအလိုရှိတိုင်း အရမ်းမဲ့
သုံးဖြုန်းပါမူ ဝဿဝဏ အစရှိသော သူဌေးကြီးတို့ကဲ့သို့ ရတနာ ရွှေ ငွေ အထွေ
ထွေတို့နှင့် ပြည့်စုံကြွယ်ဝပါသော်လည်း အဝင်ကပါး အထွက်များသဖြင့် နေ့ရက်
များစွာ မကြာမြင့်မီပင်လျှင် သူဌေးကြီးဘုံပါပျောက်လျက် ကုလီကပွါး လံချား
သမားနှင့် သူတောင်းစားအဖြစ်သို့ ရောက်တတ်ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ဤသို့ သံဇီဝကနွားလား ပြောဆိုသော စကားတို့ကို ကြားနာရသဖြင့်
ထဒ္ဒကဏ္ဍ မည်သောခြင်္သေ့ ကပိင်္ဂလကခြင်္သေ့ မင်းအား ကြားစွက်၍ ပြောပြန်
သည်မှာ “ညီတော်...စဉ်းစား ဆင်ခြင်ပါဦးလော့၊ ဒေမနကနှင့် ကရဋ္ဌက မြေခွေး
တို့သည် အဆိုးအကောင်းနှင့် အကျိုးအကြောင်းတို့ကို ကြောင့်ကြစိုက်လျက်
အရှင်၏နောက်၌ အမြဲတစေ စောင့်ကြပ်၍ ရှည်မြင့်စွာနေကြပြီးလျှင် ဘေးရန်

တို့ကို ငြိမ်းအေးစေခြင်း၊ ခုခံတိုက်ခိုက်ခြင်းကို ပြုသဖြင့် ကြီးကဲသော ပဓာန အရာ၌လည်း တည်ကြကုန်၏။ ထိုကဲ့သို့ ကြီးကဲသော ပဓာနအရာ၌ တည်သော သူတို့ကို မည်သည့်အခါမျှ ဘဏ္ဍာရေးဌာန၌ ကြီးစိုးသော ရာထူးဌာနမျိုး၌ မခန့်ထားသင့်ပါ။ ၎င်းပြင် ကျွန်ုပ် ကြားနာမှတ်သားခဲ့ရဘူးသော ရာထူးခန့် အပ်သော အရာ၌ သင့်လျော်ကောင်းမြတ်သော နည်းလမ်း ဥပဒေသများကို နာကြားပါဦးလော့” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုပြောပြလေ၏။

ရာထူးကြီးဖြင့် မချီးမြှောက်ထိုက်သူများ

၉၆။ ပြာဟ္မဏော ခတ္တိယော ဗန္ဓု၊ နာဓိကာရေ ပသံသတေ။
ပြာဟ္မဏော သိဒ္ဓမပျတ္တံ၊ ကိစ္ဆေသုပိ န ယစ္ဆတိ။

၉၇။ နိယုတ္တော ခတ္တိယော ဒဗ္ဗေ၊ ခဂ္ဂံ ဒဿိယတေ ဓုဝံ။
သဗ္ဗတ္ထံ ဂသတေ ဗန္ဓု၊ အက္ကမ္မ ဉာတိဘာဝတော။

ပြာဟ္မဏော စ၊ ပြာဟ္မဏန္ဓယ်ရိုး၊ ပုဏ္ဏားမျိုးကိုလည်းကောင်း။ ခတ္တိယော စ၊ အစဉ်အရိုး၊ ဘုရင်မျိုးကိုလည်းကောင်း။ ဗန္ဓု၊ ပေါက်ဖော်သားချင်း၊ ဆွေရင်းမျိုးချာ၊ ဉာတိကာကိုလည်းကောင်း။ အဓိကာရေ၊ ကြီးကဲချုပ်ချာ၊ အရေးကြီးသော အရာဌာန၌။ ဝါ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာနှင့်၊ လိုရာပိုင်ပိုင်၊ အုပ်စိုးနိုင်သော၊ ပဓာနရာထူးကြီး၌။ န ပသံသတေ၊ မချီးမွမ်းအပ်။ ဝါ၊ မတင့် မလျော်၊ မသင့်တော်ပေ။ ပြာဟ္မဏော၊ ပြာဟ္မဏန္ဓယ်ရိုး၊ ပုဏ္ဏားမျိုးသည်။ သိဒ္ဓံ၊ လက်ရောက်ပိုင်သ၊ ကြွယ်ဝပြည့်စုံပြီးဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာကို။ ကိစ္ဆေသုပိ၊ အရှင်သခင်၊ ဘုရင်မင်းအား၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်၊ ပင်ပန်းသော အရာတို့၌လည်း။ ဝါ၊ ပင်ပန်းစွာအားထုတ်၍၊ ပြုလုပ်အပ် ပြုလုပ်သင့်သော အရာတို့၌လည်း။ နယစ္ဆတိ၊ ပကတိသဘောအားဖြင့်၊ နှမြောသည့်အတွက် ကြောင့်၊ ရက်ရောစွာ မပေးမစွန့်တတ်။

ခတ္တိယော၊ အစဉ်အရိုး၊ ဘုရင်မျိုးကို။ ဒဗ္ဗေ၊ စည်းစိမ် ဥစ္စာ၊ ရတနာနှင့်၊ လိုရာပိုင်ပိုင်၊ ကြီးစိုးနိုင်သော အရာဌာန၌။ နိယုတ္တော၊ ဆောင်ရန် ကြီးမှူး၊ ရာထူးပေးအပ်၊ ခန့်ထားလတ်မှု။ ဓုဝံ၊ မုချကေန၊ အမှန်မချွတ်လျှင်။ ခဂ္ဂံ၊ လက်ကိုင်ဆောင်ထား၊ သန်လျက်ဓားကို။ ဒဿိယတေ၊ မာန်ဟုန်ထကာ၊ ပြပေ ရ၏။ ဗန္ဓု၊ သွေးသားစပ်တော်၊ ပေါက်ဖော်တထေ့၊ မျိုးအဆွေကို။ နိယုတ္တော၊ စည်းစိမ်တန်တန်၊ ဆောင်ရန်ကြီးမှူး၊ ရာထူးပေးအပ်၊ ခန့်ထားလတ်မှု။ ဉာတိဘာဝတော၊ ဆွေမျိုးပေါက်ဖော်၊ တော်စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အက္ကမ္မ၊ မြဲလုံးညီညာ၊ နင်းနယ်ကာဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထံ၊ ရှိသမျှဥဿုံ၊ အလုံးစုံသော ဥစ္စာ၊ ရတနာကို။ ဂသတေ၊ ဝိုင်းအုံ့စုကာ၊ သုံးမျှီရ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပုဏ္ဏားမျိုး၊ မင်းမျိုးနှင့် မိမိ၏ ဆွေမျိုးပေါက်ဖော် တော်စပ်သူတို့ကို စည်းစိမ်ဥစ္စာ ဘဏ္ဍာတော်နှင့် လိုရာရာကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် စီရင်အုပ်စိုးနိုင်သော အရေးကြီးသော ရာထူးဌာနနန္ဒရတို့၌ မခန့်ထားသင့်၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ ဤကဲ့သို့ ကြီးကျယ်သော အရာဌာနတို့၌ ပုဏ္ဏားမျိုးကို ရာထူးပေးအပ် ခန့်ထားပါမူ ပုဏ္ဏားမျိုးတို့မည်သည် ပကတိသဘောအားဖြင့် ပင်လျှင် ပစ္စည်းဥစ္စာကို နှမြောစုံမက်တတ်သော သဘောရှိခြင်းကြောင့် ဘုရင်မင်းမြတ်အား ဆင်းရဲငိုငြင် ပင်ပန်းသောအခါ၌ ဖြစ်စေ၊ ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာ အားထုတ်ပြုလုပ်အပ် ပြုလုပ်သင့်သော အရာတို့၌ပင် ဖြစ်စေ ဘဏ္ဍာတော်ကို ရက်ရက်ရောရော စွန့်လွှတ်ပေးကမ်းလိမ့်မည် မဟုတ်။ ထို့ပြင် မင်းမျိုး ဘုရင်မျိုးတို့ကိုလည်း ဤကဲ့သို့ ကြီးကျယ်သော ရာထူးဌာနနန္ဒရတို့၌ မခန့်ထားသင့်၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ မင်းမျိုး ဘုရင်မျိုးတို့ကို ခန့်ထားပါမူ ပကတိသဘောအားဖြင့် မာန်မာန တက်ကြွတတ်ရကား ထိုမျှလောက် သြဇာ အာဏာ ရာထူးဌာနနန္ဒရနှင့် ပြည့်စုံသည့်အခါ ဘုရင်စိတ် ပေါ်လာတတ်ပေသည်။ ထို့ပြင် သွေးတော် သားတော် ဆွေတော် မျိုးတော်တို့ကို ဤကဲ့သို့သော အရာဌာနတို့၌ ရာထူးပေးအပ်ခန့်ထားပါမူကား ဆွေတော် မျိုးတော် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် တမျိုးလုံးဝိုင်းအုံလျက် အလုံးစုံသော ဘဏ္ဍာတော်တို့ကို အကုန်ပြုန်းတီးအောင် သုံးဆောင် ဖြုန်းတီးကြမည် ကေနမလွဲပေ။ ထို့ကြောင့် ဤသုံးမျိုးသောသူတို့ကို ဤကဲ့သို့သော ဌာနမျိုး၌ မည်သည့်အခါ၌မျှ မခန့်ထားအပ်ပါဟူလို။

ထို့ပြင်လည်း ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အပါးတော်၌ ခစားလျက် အမှုတော်ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သော အစေခံ သူခစားအား အမှုကိစ္စတို့ကို မိမိအလိုအတိုင်း စီမံဆောင်ရွက်ရန် ဘဏ္ဍာတော်ရေးနှင့်တကွ ကြီးကဲသော အရာဌာနတို့၌ အလုံးစုံပုံ၍ အပ်နှံ ခန့်ထားအပ်သည်ရှိသော် ထိုသူခစားသည် အကယ်၍ တစုံတရာ မတော်တဆ ချွတ်ချော်တိမ်းပါး မှားယွင်း၍ ပြုမိငြားသော်လည်း ထိုသူပြုလုပ်ရာ၌ အရှင်သခင်သည် ငါ၏အပေါ်၌ အရေးယူ၍ အပြစ်တင်အံ့လော မတင်လောဟု တွေးတော ယုံမှားခြင်း မဖြစ်ဘဲ ထိုသူယုံမှားခြင်း ကင်းလျက် အရှင်သခင်အား အလေးမပြု ဂရုမစိုက်မူ၍ မထိမဲ့မြင် ပြုပြီးလျှင် မိမိ၏ ပကတိသဘောဖြစ်သော အလိုဆန္ဒအတိုင်းဖြင့်ပင်လျှင် ထင်ရာကို အရမ်းမဲ့ ပြုလုပ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၉၈။ အပရာဓေပိ နိဿင်္ကော၊ နိယောဂီ စိရသေဝကော။
 သ သာမိနမဝညာယ၊ စရေ စ နိရဝဂ္ဂဟော။
 နိယောဂီ၊ အမှုကိစ္စ၊ ဆိုင်သမျှကို၊ လုံးဝဆောင်ရွက်ရန်၊ စီမံ ခန့်ထားအပ်သော။ စိရသေဝကော၊ ကာလရှည်ကြာ၊ တာဝန်ခံလျက်၊ ဆောင်ရွက်ခဲ့

ပေသော၊ အစေခံသူစားသည်။ အပရာဓေပိ၊ ချွတ်ချော်တိမ်းပါး၊ မှားယွင်း၍ ပြုမိငြားသော်လည်း။ ဝါ၊ ချွတ်ချော်တိမ်းပါး၊ မှားယွင်းသော အပြစ်၌လည်း။ နိဿကော—နိရာသကော၊ သို့လော အသို့သောဟု၊ တွေးတော ယုံမှားခြင်း ကင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သ—သော စိရသေဝကော၊ ထိုကာလရှည်ကြာ၊ တာဝန်ခံလျက်၊ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပေသော၊ အစေခံ သူစားသည်။ သာမိနံ၊ အရှင်သခင်တို့အား။ အဝညာယ၊ မထိမဲ့မြင် ပြုသဖြင့်။ နိရဝဂ္ဂဟော၊ မိမိ၏ ပြုကတော့သဘောဖြစ်သော၊ အလိုဆန္ဒအားဖြင့် သာလျှင်၊ အစဉ်မပြတ်၊ ဆောင်ရွက်တတ်သည် ဖြစ်၍။ စရေ၊ ကျင့်ကြံအားထုတ်၊ ပြုလုပ်ရာ၏။

ထို့ပြင် အရှင်သခင်၏ အကျိုးကို လိုလား၍ အရှင်သခင်အား ကျေးဇူးပြု တတ်သော အမှုကိစ္စ ဟူသမျှတို့၌ စီမံဆောင်ရွက်ရန် လုံးဝလွဲအပ် ခန့်ထားအပ် သော မင်း၏အမှုကိစ္စကို ဆောင်ရွက်သော အမတ်သည် မိမိ၏ ချွတ်ချော် တိမ်းပါး မှားယွင်းသောအပြစ်ကို အလေးမပြု ဂရုမစိုက်ဘဲ အရှင်သခင်၏ အမှု ကိစ္စကို သက်စွန့်ကြိုးပမ်း ထမ်းဆောင်၍ အရှင်သခင်အား ကျေးဇူးဥပကာရ ပြုခြင်းကိုသာလျှင် ရွှေသွားတခု နှလုံးပြု၍ အလုံးစုံသောပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာနှင့် ဘဏ္ဍာတော် အရပ်ရပ်ကို လက်စသတ် အကုန်ပြုန်းအောင် ဖြုန်းတီး ဖျက်ဆီး တတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၉၉။ ဥပကတ္တာမိကာရဋ္ဌော၊ သာပရာဓံ န မညတေ။
ဥပကာရံ ဓဇီကတွာ၊ သဗ္ဗမေဝ ဝိလုပ္ပတိ။

ဥပကတ္တာ၊ အရှင်သခင်အား၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော။ အမိကာရဋ္ဌော၊ အမှု ကိစ္စ၊ ဟူသမျှကို၊ လုံးဝဆောင်ရွက်ရန်၊ စီမံ ခန့်ထားအပ်သော။ အမစော၊ မင်းမှ ဆောင်တတ်၊ မင်းအမတ်သည်။ သာပရာဓံ၊ မိမိ၏ ချွတ်ချော်တိမ်းပါး၊ မှားယွင်း သောအပြစ်ကို။ နမညတေ၊ အလေးမပြု၊ ဂရုမစိုက်။ ဥပကာရံ ဧဝ၊ သက်စွန့် ကြိုးပမ်း၊ ထမ်းဆောင်အမှု၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းကိုသာလျှင်။ *ဓဇီကတွာ၊ နှလုံး သို့ထား၊ မှတ်သားတခု၊ ရွှေသွားပြု၍။ သဗ္ဗ၊ ဆောင်ရွက်ရန်ရှိသမျှ၊ ဓနအသပြာ၊ ဘဏ္ဍာအလုံးကို။ ဝိလုပ္ပတိ၊ သိမ်းကျုံးမချင်း၊ တင်းတင်းမဆုတ်၊ မျိုးပြုတ် အောင် ပြုတတ်၏။

ထို့ပြင် ဘုရင်မင်းမြတ်နှင့် အခါခပ်သိမ်း ကြည်ဆယ်ရယ်မောလျက် အကျွမ်း တဝင် တွင်းပြင်အများ လျှိုဝှက်အပ်သော စကားတို့ကို နှစ်ယောက် နှစ်နား နှစ်ကိုယ်ကြား တိုင်ပင်လေ့ရှိသော အမတ်ကို အရပ်ရပ်သော အမှုကိစ္စတို့ကို ကြည့်ရှုစီမံရသော ကြီးကျယ်သော ရာထူးဌာနန္တရ၌ ခန့်အပ်၍ ထားခဲ့ပါမူ

* ဓဇီကတွာ—ပုရောကရိတွာ။ ဝိလုပ္ပတိ—ဂသတေ၊ အပဟရတိ။ (ဋီကာ)

ထိုအမတ်သည် မင်းနှင့် အလွန် အကျွမ်းဝင်ခြင်းကြောင့် မင်းသွေးမင်းစိတ် ပေါက်သဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မင်းတယောက်ဟု မှတ်ယူ၍ မင်းနှင့်ထပ်တူ အမှုမခြား သဘောထားပြီးလျှင် မိမိ၏သခင် ဘုရင်မင်းမြတ်အား ရိုသေခြင်း နည်းပါး လျက် မချွတ်ပင်လျှင် မထိလေးစား ပြုလုပ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြပြန်လိုသည် ဖြစ်၍ ဥပါ်သုကီဠိတောမစ္စော အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၀၀။ ဥပါ်သုကီဠိတောမစ္စော၊ သယံ ရာဇာယတေ ယတော။
အဝညာကြိယတေ တေန၊ သဒါ ပရိစယာ ဓုဝံ။

ယတော၊ အကြံကြောင့်။ *ဥပါ်သု ကီဠိတော၊ မင်းပါးဆည်းကပ်၊ မပြတ် တီးတိုး၊ အမျိုးမျိုး တိုင်ပင်၍၊ ရယ်ရွှင်မြူးပျော်၊ မိတ်ဖက်တော်ဖြစ်သော။ အမစ္စော၊ စကားတောင်းပြင်၊ တိုင်ပင်ပြုအပ်၊ မင်းအမတ်ကို။ နိယုတ္တော၊ ကိစ္စ တန်တန်၊ ဆောင်ရန်ကြီးမှူး၊ ရာထူးပေးအပ်၊ ခန့်ထားလတ်မှု။ သောအမစ္စော၊ ထိုအမတ်သည်။ သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ ရာဇာယတေ၊ ဒွေးရောယှက်တင်၊ အကျွမ်း ဝင်သဖြင့်၊ မင်းနှင့်ထပ်တူ၊ အမှုမခြား၊ သဘောသွားညီမျှ၏။ တတော၊ ထို့ကြောင့်။ တေန၊ ထိုမင်းရောဝင်အပ်၊ မင်းအမတ်သည်။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ပရိစယာ၊ မင်းပါးရောဝင်၊ ကြည်ရွှင်ကစား၊ အလေ့အကျင့်များခြင်းကြောင့်။ ဓုဝံ၊ မချွတ်မလွဲ၊ အမြဲသာလျှင်။ ရညော၊ မိမိအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်အား။ အဝညာကြိယတေ၊ အလေးမပြု၊ ဂရုမထား၊ မလေးမစားခြင်းကို၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန်ပြုလုပ်ပေရာ၏။

ထို့ပြင် အပြောအဆို ချိုသာ၍ အမှုအရာ ပြောပျောင်းပြီးလျှင် နှလုံး ကောင်းဗန်းပြလျက် အတွင်း ဉာဏ်နီတမျိုး ထုတ်တတ်သော ဆိုးယုတ်သည့် အမတ်အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အန္တဒုဋ္ဌော အစ ရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၀၁။ အန္တဒုဋ္ဌော ခမာယုတ္တော၊ သဗ္ဗာနတ္ထကရော ကိလ။
သကုနိ သကဋ္ဌာရော စ၊ ဒိဋ္ဌန္တာဝတြ ဘူပတေ။

အန္တဒုဋ္ဌော၊ အတွင်းမနော၊ သဘောသိုးပုပ်၊ လွန်ဆိုးယုတ်သော။ ခမာ- ယုတ္တော၊ ဆိုမြည်ကြိမ်းမောင်း၊ ထောင်းထုမညည်း၊ သည်းခံခြင်းနှင့်ယှဉ်သော။ အမစ္စော၊ အမတ်သည်။ နိယုတ္တော၊ ဘဏ္ဍာရေးဌာနနှင့်တကွ၊ ပဓာနဖြစ်သော ရာထူးကြီး၌ ခန့်ထားအပ်ပါမူ။ သဗ္ဗာနတ္ထကရော ကိလ၊ အကျိုးမဲ့ ဟူသမျှ၊

* ဥပါ်သုကီဠိတော—ရဟသိကီဠာသဟာယော။ (မ္ဗိကာ)

ကိစ္စအလုံးကို၊ သိမ်းကျုံး၍ ပြုလုပ်မည်မလဲ့၊ အမြဲသာလျှင်တည်း။ တောဒိသော၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ အမစော၊ အပေါ်ရံချော၊ မနောသိုးပုပ်၊ လွန်ဆိုး ယုတ်သော အမတ်ကို။ စဇ္ဇော၊ လွတ်လွတ်ကင်းကင်း၊ အလျှင်း ပယ်စွန့်အပ် ပါ၏။ ဘူပတေ၊ ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်။ အတြ၊ ဤအရာ၌။ သကုနိ စ၊ သကုနိဟု၊ ခေါ်ဝေါ်ပြုအပ်၊ မင်းအမတ်သည်လည်းကောင်း။ သကဋ္ဌာရေ စ၊ သကဋ္ဌာရ၊ နာမတွင်ပြီး၊ အမတ်ကြီးသည်လည်းကောင်း။ ဒိဋ္ဌန္တာဝ၊ ဥပမာ ညွှန်းရန်၊ သက်သေခံတို့ပေတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အရှင်ခြင်္သေ့မင်း....အပေါ်ရံချောနှင့် အပြောအဆို အမှုအရာ မှာ သာယာပြောပျောင်း ကောင်း၏ဟု ထင်မှတ်ရ၍ အတွင်း မနောအသွားနှင့် သဘောထားမှာမူကား အလွန်ဆိုးယုတ်သော အလေ့ရှိသော ဆိုမြည် ကြိမ်း မောင်း ထောင်းထုရိုက်နှက် အတန်တန်နှိပ်စက်အပ်ပါသော်လည်း ညည်းညူခြင်း မရှိဘဲ အမြဲသည်းခံလေ့ရှိသော အမတ်သည် ဘဏ္ဍာရေးဌာနနှင့်တကွ ပဓာန ဖြစ်သော ရာထူးကြီးတို့ကို ခန့်အပ်ခြင်းကို ခံယူသိမ်းပိုက်ရ၍ အမှုကိစ္စအရပ်ရပ် တို့၌ မိမိပြဋ္ဌာန်းသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ပါမူ ထိုအမတ်သည် စင်စစ်အားဖြင့် အရှင်သခင်၏ အကျိုးမဲ့ကိစ္စ ဟူသမျှကို ကေန္တ ပြုလုပ်မည်သဟူ၍ မှတ်ယူထိုက် ပါသည်။ ဤသို့ မနောသိုးပုပ်၍ ဆိုးယုတ်သော သဘောရှိသော အမတ်ကို အပြီးအပြတ် လက်စသတ် လွတ်ကင်းအောင် ရှင်းရှင်းကြီး စွန့်ပစ်ထိုက်ပါသည်။ ဤအရာ၌ သကုနိ အမတ်၊ သကဋ္ဌာရ အမတ်တို့သည် ညွှန်းပြရန် သက်သေ သာဓကတို့ ဖြစ်ပါသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာ ကြွယ်ဝလှသော အမတ်အား ကိစ္စအရပ်ရပ်ကို ဆောင် ရွက်ရန်လွှဲအပ်ခန့်ထားအပ်ပါသော်လည်း အကျိုးပြီးမြောက် ခရီးရောက်အောင် မဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်းကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ သဒါမစော အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၀၂။ သဒါမစော န သာဓေတိ၊ သမိဒ္ဓေါ သဗ္ဗော ဧဝ ဟိ။
သိဒ္ဓါနမယမာဒေသော၊ ဣဒ္ဓါ စိတ္တဝိကာရိဏီ။

သမိဒ္ဓေါ၊ ဥစ္စာဓန၊ ဘောဂစည်းစိမ်၊ ရိပ်ငြိမ်ကြွယ်ဝ၊ ချမ်းသာလှသော။ သဗ္ဗောဧဝ၊ ရှိသမျှဥဿုံ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်သော။ အမစော၊ ကိစ္စကြီးငယ်၊ အသွယ်သွယ်ကို၊ ဆောင်ဘွယ်လွှဲအပ်၊ မင်း၏အမတ်သည်။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ န သာဓေတိ၊ ပြီးစီးထမြောက်၊ ခရီးရောက်အောင်၊ မဆောင်ရွက်နိုင်ပေ။ ဟိ—တဒေဝသစ္စံ၊ မသွေမလှန့်၊ ထိုစကားမှန်လှ၏။ ဣဒ္ဓါ၊ ဥစ္စာကြွယ်ဝ၊ ဘောဂနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည်။ စိတ္တဝိကာရိဏီ၊ မတော်မလျား၊ စိတ်ဖောက်ပြားခြင်းကို ပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ စင်စစ်မသွေ၊ ဖြစ်တတ်ပေ၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသို့ပြည့်န့်၊

သွန်သင်ဆုံးမခြင်းသည်။ သိဒ္ဓါနံ၊ နံ၊ သိကျော်ကြား၊ ပညာရှင်အများတို့၏။ အာဒေသော၊ နည်းလမ်းညွှန်ပြ၊ အဆုံးအမပေတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဥစ္စာဓန ဘောဂစည်းစိမ်တို့နှင့် ပြည့်စုံကြွယ်ဝ၍ အလွန် ချမ်းသာသမျှသော အလုံးစုံသော အမတ်တို့သည် မိမိတို့အား ကိစ္စကြီးငယ် အသွယ်သွယ်တို့၌ ကြည့်ရှု၍ စီမံဆောင်ရွက်ရန် ခန့်ထားအပ်ပါမူ ဆောင်ရွက်ရန် ကိစ္စဟူသမျှတို့ကို အခါခပ်သိမ်းပင်လျှင် ပြီးစီးထမြောက်၍ ခရီးရောက်အောင် မဆောင်ရွက်နိုင်ကြပေ၊ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြမည်မဟုတ်။ အကြောင်းမူကား ထိုဥစ္စာကြွယ်ဝ၍ ဘောဂစည်းစိမ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် စည်းစိမ်မာန် လွှမ်းမိုး လျက် အမျိုးမျိုးဝိတက်ပြား၍ အကြံအစည်အားကြီးလှသဖြင့် စိတ်၏တည်ငြိမ် ခြင်းကို မရဘဲ ခဏခဏ ဖောက်ပြန်ခြင်းကို ပြုတတ်ချေသည်ဟု ရှေးပညာရှိ ကဝိအမော် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တို့ မိန့်ဆိုညွှန်ကြား၍ မှာထား ဆုံးမတော်မူခဲ့ကြ ပေသည် ဟူလို။

အမတ်ကြီးတို့ ပျက်စီးတတ်သည့် အကြောင်းခြောက်ပါး

ထို့ပြင် အမတ်တို့၏ ပျက်စီးခြင်းအကြောင်း ခြောက်ပါးကို ပြပြန်လိုသည် ဖြစ်၍ ပတ္တတ္တာဂူဟဏံ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၀၃။ ပတ္တတ္တာဂူဟဏံ ဒဗ္ဗ-ပရိဝတ္တောနုရောဓနံ။
ဥပေက္ခာ ဗုဒ္ဓိဟိနတ္တံ၊ ဘောဂေါမစ္စဿ ဒူသနံ။

ပတ္တတ္တာဂူဟဏဉ္စ၊ မင်းအား ထိုက်တန်၊ လျော်ကန်သော၊ ပစ္စည်းဘဏ္ဍာ၊ ဥစ္စာအကန်တန်ကို၊ မခံယူ မသိမ်းပိုက်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဒဗ္ဗပရိဝတ္တောစ၊ ပြည်သူအများ၊ ဆင်းရဲသားနှင့်၊ မင်းအားပိုင်ရာ၊ ပစ္စည်းဘဏ္ဍာ၊ ဥစ္စာကို လဲလှယ်ခြင်းလည်းကောင်း။ အနုရောဓနဉ္စ၊ ပြည်သူ့အကြိုက်၊ လိုစရိုက်ကို၊ လိုက်ကာ လိုက်ကာ၊ အရာရာတွင်၊ မဆန့်ကျင်အောင်၊ ရွက်ဆောင်ပြုလုပ်၊ လုံ့လထုတ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဥပေက္ခာ စ၊ ဗျာပါသောက၊ ကြောင့်ကြ မကူ၊ အေးလူလူနှင့်၊ လျစ်လျူရှု၍၊ နေလေ့ရှိခြင်းလည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓိဟိနတ္တဉ္စ၊ အသိအလိမ္မာ၊ ပညာလျော့နည်း၊ ဉာဏ်အမြင်မဲ့သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဘောဂေါ စ၊ စည်းစိမ်ခံစား၊ အမှားစွဲကြိုက်၊ အပျော်လိုက်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ—ဣဒံ ဆဗ္ဗိဓံ ကာရဏံ၊ ဤသို့ပြားလတ်၊ ကြောင်းခြောက်ရပ်သည်။ အမစ္စဿ၊ မင်း၏ကိုယ်စား၊ စီးပွားဆောင်လတ်၊ မင်းအမတ်၏။ ဒူသနံ၊ မှောက်မှား ချွတ်ယွင်း၊ ပျက်စီးခြင်း၏အကြောင်းပေတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အမတ်တို့ ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းတရား ခြောက်ပါး ရှိပါသည်။ ခြောက်ပါးဟူသည်—

- ၁။ မင်းအား ထိုက်တန် လျော်ကန်သော အခွန်ဘဏ္ဍာ စသည်တို့ကို ပြည်သူတို့ထံမှ မခံယူ မသိမ်းပိုက်ခြင်း၊
 - ၂။ အရှင်သခင် ဘုရင်ပိုင်သော ပစ္စည်းဘဏ္ဍာတော်နှင့် ပြည်သူပြည်သား ဆင်းရဲသားတို့၏ ဥစ္စာဘဏ္ဍာကို လဲလှယ်ခြင်း၊
 - ၃။ အမှုခပ်သိမ်းတို့၌ ပြည်သူပြည်သား ဆင်းရဲသားတို့၏ သဘောကို လိုက်လျောလျက် မဆန့်ကျင်အောင် ပြုလုပ်ခြင်း၊
 - ၄။ အမှုကိစ္စ အဝဝတို့၌ ကြောင့်ကြမစိုက်ဘဲ အေးအေးသာသာနှင့် လျစ်လျူရှုကာ နေလေ့ရှိခြင်း၊
 - ၅။ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ နည်းပါးခြင်း၊
 - ၆။ ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်တို့ကို ခံစား၍ များစွာ အပျော်လိုက်ခြင်း—
- ဤခြောက်ပါးသော အကြောင်းတို့သည် မင်း၏အမတ်တို့ ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်း ခြောက်ပါးတို့ပါတည်း။

ဘုရင်မင်းမြတ်တို့ မပြတ်ကြည့်ရှုဆောင်ရွက်ဖွယ်လေးပါး

ဤသို့ ဘဏ္ဍာတော်ရေး ဌာနနှင့်တကွ ပဓာန ရာထူးကြီးတို့၌ မခန့်ထားအပ်သော အမတ်၏ လက္ခဏာကို ပြပြီး၍ ယခုအခါ ထိုအမတ်အရာရှိ အမှုထမ်းတို့ အပေါ်၌ ဘုရင်မင်းမြတ်သည် အမြဲမပြတ် ကြည့်ရှုပြုလုပ်အပ်သော အကြောင်းတရား လေးပါးကို ပြပြန်လိုသည် ဖြစ်၍ နိယောဂျတ္တဂ္ဂဟောပါယော အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၀၄။ နိယောဂျတ္တဂ္ဂဟောပါယော၊ ရညာ နိစ္စံ ပရိက္ခဏံ။
ပတိပတ္တိပဓာနဉ္စ၊ ကြိယံ ကမ္မဝိပရိယာယော။

နိယောဂျတ္တဂ္ဂဟောပါယောစ၊ မှူးမတ်သေနာပတိနှင့်၊ အရာရှိသူ၊ အချို့လူတို့သည်၊ ပြည်သူအများ၊ ဆင်းရဲသားတို့ထံမှ၊ လာဘ်ယူ တခြား၊ မတရားကြိမ်းမောင်း၍၊ တောင်းယူတတ်သဖြင့် ထိုမင်းမှုထမ်းအရာရှိတို့၏ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာမှီးစုဆောင်းကြသည့် နည်းလမ်းအရပ်ရပ်ကို၊ မပြတ်မလပ်၊ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်းကိုလည်းကောင်း။ နိစ္စံ၊ အစဉ်အမြဲ။ ပရိက္ခဏဉ္စ၊ အမှုထမ်း အရာရှိတို့သည်၊ မိမိတို့၏အမှုဖြာဖြာ၊ အရာရာ၌၊ ကောင်းစွာ ဆောင်ရွက်သည် မဆောင်ရွက်သည်ကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင်ခြင်းလည်းကောင်း။ ပတိပတ္တိ ပဓာနဉ္စ၊ အရည်အချင်းကို ထောက်ရှု၍၊ အမှုထမ်း ကောင်းမြတ်သည့်၊ အရာရှိ အရပ်ရပ်တို့အား၊ ရှေးကထက်ပိုမိုထပ်လောင်းလျက်၊ ကောင်းမြတ်သော ရာထူးတမျိုးဖြင့်၊ တိုးမြှင့်ချီးမြှောက်ခြင်းလည်းကောင်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ကမ္မဝိပရိယာယော စ၊ အရာရှိအမှုထမ်းတို့အား၊ စခန်းသင့်ကြည့်ရှု၍၊ အမှုကိစ္စ နေရာဌာနတို့ကို၊ ကိုယ်စီကိုယ်ငှ၊

အလှည့်ကျရွှေ့ပြောင်းလျက်၊ ကောင်းစွာလဲလှယ်၍၊ အသွယ်သွယ်သော အမှု
တို့ကို၊ ကြည့်ရှုထမ်းရွက်စေခြင်းလည်းကောင်း။ ဧတံ သဗ္ဗံ၊ ဤသို့သိမ်းခြုံ၊
လုံးစုံကိစ္စ၊ ဟူသမျှကို။ ရညာ၊ ပြည်သူ့အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ ကြိယံ၊
အလေးတမှု၊ အရေးယူလျက်၊ ဆောင်ရွက်ပြုလုပ်အပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ နိုင်ငံအရှင် ဘုရင်မင်းတို့သည် အမြဲကြည့်ရှု အလေးပြု၍
စီမံဆောင်ရွက်အပ်သော ကိစ္စတရား လေးပါးရှိပါသည်။ လေးပါးဟူသည်
အဘယ်နည်းဟူမူ မူးမတ် သေနာပတိ အရာရှိ အမှုထမ်းတို့သည် ပြည်သူ့ဆင်းရဲ
သားတို့ထံမှ လာဘ်စားသော အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ မတရား ချောက်လှန့်
ကြိမ်းမောင်း၍လည်းကောင်း ဥစ္စာပစ္စည်းတို့ကို တောင်း၍ ယူတတ်ကြသဖြင့်
ထိုသူတို့၏ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာဖွေသည့်နည်းလမ်းကို စည်းကမ်းနှင့် ညီ၊ မညီကို
အလီလီစစ်ဆေး၍ မေးမြန်းစုံစမ်းတော်မူရခြင်း၊ အရာရှိ အမှုထမ်းတို့သည် မိမိ
တို့၏ ဆောင်ရွက်ရန်အမှုကိစ္စ အရပ်ရပ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောင်ရွက်သည်
မဆောင်ရွက်သည်ကို အခါခပ်သိမ်း ဆင်ခြင်ကြည့်ရှုရခြင်း၊ အရည်အချင်းကို
ထောက်ရှု၍ အမှုထမ်းကောင်းမြတ်သော အရာရှိတို့အား ရာထူးဂုဏ်ထူး တမျိုး
ဖြင့် တိုးတက်ချီးမြှင့်ရခြင်း၊ အရာရှိအမှုထမ်းတို့အား သင့်လျော်ရာ ကြည့်ရှု၍
အမှုကိစ္စ နေရာဌာနတို့ကို အသီးသီး ကိုယ်စီကိုယ်ငှ အလှည့်အလည်အားဖြင့်
ရွှေ့ပြောင်းလဲလှယ်၍ ထမ်းဆောင်စေခြင်း - ဤ လေးပါးသော ကိစ္စတို့ကို ပြည်
သူတို့အရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် အစဉ်မပြတ် စီမံဆောင်ရွက်အပ်ပါသည်ဟူလို။

ဘဏ္ဍာတော်ကို အမတ်တို့ မတရားမယူနိုင်ရန် မပြတ်စစ်ဆေးသင့်ပုံ

မင်း၏အမတ်တို့သည် များသောအားဖြင့် ဘုရင်၏ဘဏ္ဍာတော်တို့ကို တိတ်
တဆိတ် လျှိုဝှက်၍ယူတတ်ကြကုန်ရကား အိုင်းအမာနှင့်တူကြောင်းကို ပြလို
သည်ဖြစ်၍ နိပိဋ္ဌိတာ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၀၅။ နိပိဋ္ဌိတာ ဝမန္တုစုံ၊ အန္တောသာရံ မဟီပတိ။
ဒုဠဂဏ္ဍာဝ ပါယေန၊ ဘဝန္တိ ဟိ နိယောဂိနော။

မဟီပတိ၊ ရေမြွေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်။ နိယောဂိနော၊ မင်းမှုဆောင်အပ်၊
မင်းအမတ်တို့သည်။ နိပိဋ္ဌိတာ၊ စာရင်းစစ်ဆေး၊ မေးမြန်းစလျဉ်း၊ တင်းကြပ်
မလစ်၊ အမြဲညှစ်အပ်သည်ရှိသော်။ မဟီပတိနော၊ ရေမြွေအရှင်၊ ဘုရင်မင်း
မြတ်၏။ အန္တောသာရံ၊ ထိမ်သွက်များစွာ၊ ခါခါစုဆောင်း၊ ဥစ္စာနှစ်အပေါင်းကို။
ဥစ္စံ၊ မြင့်မောက်စွာ။ ဝါ၊ မြောက်မြားစွာ။ ဝမန္တိ၊ မကျန်သိုဝှက်၊ ပျို့ အန်
၍ထွက်ကုန်၏။ ကိမိဝ၊ လောကီစံပြု၊ မှတ်ရန်မူဝယ်၊ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း
ဟူမူကား။ နိပိဋ္ဌိတာ၊ လက်ဖြင့်အပြင်း၊ အတင်းအကြပ်၊ ဖိညှစ်အပ်ကုန်သော။

ဒုဋ္ဌဂဏ္ဍာ၊ ပြည်ပုပ်သွေးအောင်း၊ ဖောင်းရောင်းတင်းစွာ၊ အိုင်းအမာမျိုး၊ အနာဆိုးတို့သည်။ အန္တောသာရံ၊ အတွင်းခိုအောင်း၊ ပြည်ပုပ်ပေါင်းဖြစ်၊ အနာနှစ်ကို။ ဝမန္တိဣဝ၊ မကျန်အလျှင်း၊ အကြွင်းမဲ့ပွက်၊ အန်၍ထွက်ကုန်သကဲ့သို့။ ပါယေန၊ များသောအားဖြင့်။ ဘဝန္တိ၊ ပမာတူလတ်၊ ဖြစ်ပေတတ်ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။သွေးပုပ် ပြည်ပုပ်အောင်းလျက် ဖောင်းပွ တင်းမာသော အိုင်းအမာမျိုး အနာဆိုးကို လက်စသည်ဖြင့် ဖိနှိပ်၍ ပြင်းစွာ ညှစ်အပ်သည် ရှိသော် အတွင်း၌ခိုအောင်းသော သွေးပုပ် ပြည်ပုပ်တို့သည် မကျန်မကြွင်းဘဲ အလုံးစုံအန်၍ထွက်ကုန်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ဘုရင်၏အမူတော်ကို ဆောင်ရွက်ကုန်သော အမတ်ဆိုး အမတ်ယုတ်တို့သည်လည်း ၎င်းတို့၏ အမှုကိစ္စတို့ကို စာရင်းအင်း စစ်ဆေးခြင်း၊ မေးမြန်းခြင်း၊ စုံထောက်စူးစမ်းခြင်း စသည်တို့ဖြင့် အမြဲ ဖိညှစ်အပ်သည်ရှိသော် ၎င်းတို့ တိတ်တဆိတ်ယူငင်သိုဝှက်၍ ထားအပ်သော ဘုရင်၏ ဘဏ္ဍာတော်တို့ကို များသောအားဖြင့် သိုဝှက်၍မထားနိုင်ဘဲ မြောက်မြားစွာထုတ်အန်၍ ပေးအပ်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အမတ်ဘို့သည် များသောအားဖြင့် ပြည်ပုပ် သွေးပုပ်အောင်းသော အိုင်းအမာမျိုး အနာဆိုးတို့နှင့် တူကြပါသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုသို့ အမတ်တို့သည် များသောအားဖြင့် ဆိုးယုတ်သော အမတ်သာ များတတ်သောကြောင့် ဘဏ္ဍာတော်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ စာရင်းအင်း စစ်ဆေးသည့် အရာ၌ ရေသနပ်ကို ရေညှစ်သည်နှင့်တူစွာ အကြိမ်များစွာ အခါခါ စစ်ဆေးရမည့်အကြောင်းကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ မဟံ နိယောဂိနော အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၀၆။ မဟံ နိယောဂိနော ဗာဓျာ၊ ဝသုဓာရာ မဟိပတိ။
သကိံ ကိံ ပိဋ္ဌိတံ နှာန-ဝတ္ထံ မုဉ္ဇေ ဗဟူဒကံ။

မဟိပတိ၊ ရေမြေ့အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်။ နိယောဂိနော၊ မင်းမူဆောင်တတ်၊ မင်းအမတ်တို့သည်။ ဝသုဓာရာ၊ သိုမှီးဝှက်ရာ၊ မင်းဘဏ္ဍာကို။ “နရိန္ဒေန၊ ပြည်သူတို့၏အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်”။ မဟံ၊ အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန်၊ အတန်တန် အထပ်ထပ်။ ဗာဓျာ၊ ကြည့်ရှုစစ်ဆေး၍၊ မေးမြန်းမပြတ်၊ အခါခါ နှောက်ယှက်အပ်၏။ နှာနဝတ္ထံ၊ ရေလဲပြုလုပ်၊ ရေသနပ်ကို။ သကိံ၊ တကြိမ်။ ပိဋ္ဌိတံ၊ တော်ရုံသဖြင့်၊ သင့်အတင့်သာ၊ ညှစ်အပ်ပါမူ။ ဗဟူဒကံ၊ ခိုအောင်းတည်နေ၊ များစွာရေကို။ မုဉ္ဇေကိံ၊ စွန့်လွှတ်သွက်သွက်၊ ကုန်စင်အောင် ထွက်စေပါသလော။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ရေလဲ ရေသနပ်ကို တော်ရုံသဖြင့် တကြိမ်သာ ညှစ်ပါမူ အတွင်း၌ စိုစွတ် ခိုအောင်း၍နေသော ရေတို့သည် များစွာမထွက် အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် ညှစ်မှသာလျှင် ရေများစွာ ထွက်သကဲ့သို့ ထိုအတူ အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် ကြည့်ရှုစစ်ဆေး မေးမြန်းစုံစမ်းမှသာလျှင် ထိုအမတ်တို့သည် သိုဝှက် သိမ်းဆည်း၍ ထားအပ်သော ဘဏ္ဍာတော်တို့ များစွာပေါ်ထွက်မည်ဟူလို။

ဤသို့ပြဆိုအပ်ပြီးသော အလုံးစုံသော အကြောင်းအရာတို့ကို သိကျွမ်း နားလည်ပြီးမှ ခပ်သိမ်းသော အရာဌာနတို့၌ အကြောင်းအခွင့်အားလျော်စွာ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထိုသို့ပြောဆိုသည်၏အဆုံး၌ ပိင်္ဂလကခြင်္သေ့မင်းက ဤအကြောင်းအရာ တို့ကား သင့်မြတ် ဟုတ်မှန်လှပါပေသည်။ ဤဒမနက၊ ကရဋကမြေခွေးတို့သည် အခါခပ်သိမ်းပင်လျှင် ကျွန်ုပ်၏စကားကို မည်သည့်အခါမျှ အလေးပြု လိုက်နာ ကြသည် မဟုတ်ပါဟု ပြောဆိုလေ၏။

အာဏာကိုဖျက်ဆီးက သားသမီးကိုပင် အပြစ်ပေးသင့်ပုံ

ထိုအခါ နောင်တော် ထဒ္ဒကဏ္ဍ ခြင်္သေ့က ပြောဆိုပြန်သည်မှာ....ဤသို့ အရှင်သခင်၏ စကားကို မလိုက်နာခြင်းသည် အလျင်းပင် ကောင်းသော အမှု အရာမဟုတ်ပါ၍ အောင့်အည်းသည်းခံ၍ မနေထိုက်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ဆိုဦးအံ့၊ ကြားနာပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၀၇။ အာဏာဘင်္ဂကရံ ရာဇာ၊ နက္ခမေ သသုတာနပိ။
ဝိသေသော ကော နု ရညောထ၊ ရညော စိတ္တဂတဿ စ။

ရာဇာ၊ တိုင်းပြည်အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ အာဏာဘင်္ဂကရံ၊ အာဏာ တော်ကို၊ တော်လှန်ဖီဆန်ခြင်းကို။ သသုတာနံအပိ၊ မိမိ၏ ရင်သွေး ရင်သား၊ သားတော် သွီးတော်တို့ကိုသော်မှလည်း။ နက္ခမေ၊ အပြစ်မပေး၊ အရေးမယူ၊ အလိုတူဟန်၊ သည်းခံ၍မနေရာ။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်ပါမူကား။ ရညော စ၊ ရေမြေ့ အရှင်၊ ဘုရင်အစစ်၏လည်းကောင်း။ စိတ္တဂတဿ၊ ပန်းချီဆေးကား၌၊ ရေးသား၍ ထားအပ်သော။ ရညော စ၊ အသွင်ပုံထုတ်၊ ဘုရင်ရုပ်၏လည်း ကောင်း။ ဝိသေသော၊ သဘောတရား၊ ကဲ့လဲ့ ထူးခြားခြင်းသည်။ ကော နု အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိပါတော့အံ့နည်း။ နတ္ထိဝေ၊ စင်စစ်ဧကန်၊ အမှန်မရှိသည်သာ လျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။တိုင်းပြည်အရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် မိမိ၏အာဏာတော်ကို တော်လှန်ဖီဆန်မှု သားတော် သွီးတော်တို့ကိုမှလည်း အောင့်အည်း သည်းခံ၍ မနေထိုက် မနေရာ၊ ထိုသို့မဟုတ် အရေးမလုပ်ဘဲ အောင့်အည်း သည်းခံ၍ နေ

ပါမူ တိုင်းပြည်အရှင် ဘုရင်အစစ်နှင့် ပန်းချီဆေးကား၌ ရေးသား၍ ထားအပ်သော ဘုရင်၏ အရုပ်သည် သဘောကဲ့လဲ့ ထူးခြားခြင်း အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း၊ ထူးမခြားနားပင် ဖြစ်ပေမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ပျက်စီးတတ်သည့် သဘောတရား ခုနစ်ပါး

ထိုမှတပါးလည်း တသက်ပတ်လုံး နှလုံးစွဲပိုက် မှတ်သား ထိုက်သော အကြောင်းတို့ကို ပြုပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ထဒ္ဓဿ နဿတိ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၀၈။ ထဒ္ဓဿ နဿတိ ယသော ဝိသမဿ မိတ္တော၊

နဠေန္ဒြိယဿ ကုလမတ္တပရဿ ဓမ္မော။

ဝိဇ္ဇာဖလံ ဗျသနိနော ကပဏဿ သုခံ၊

ရဇ္ဇံ ပမတ္တသစိဝဿ နရာဓိပဿ။

(ဝသန္တတိလကဂါထာ)

ထဒ္ဓဿ၊ ဒေါသအမျက်၊ မာန်စောင်တက်၍၊ ခက်ထန်သောသူ၏။ ယသော စ၊ ခစားစေခံ၊ ခြွေအရံသည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကိတ္တိရှိန်စော်၊ ထင်ပေါ်ကျော်စောခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဝိသမဿ၊ အတွင်းမနော၊ သဘောမဖြူယုတ်မာသောသူ၏။ မိတ္တော စ၊ ပေါင်းသင်းတစေ၊ ချစ်မိတ်ဆွေသည်လည်းကောင်း။ နဠေန္ဒြိယဿ၊ မြော်မြင်မရှိ၊ အသိလွတ်ကင်း၊ ချွတ်ယွင်းသော ပည့်နှေ့ရှိသောသူ၏။ ဝါ၊ ပုရိသိန္ဒြ၊ အခြေပျက်လစ်၊ နပုံးဖြစ်သောသူ၏။ ကုလဉ္စ၊ အစဉ်ဆက်သွယ်၊ မျိုးအနွယ်သည်လည်းကောင်း။ အတ္တပရဿ၊ စီးပွားဥစ္စာ၊ ရတနာမျိုး၊ အလွန်တိုးရန်၊ အလိုသန်သောသူ၏။ ဓမ္မော စ၊ ဘာသာအနှုန်း၊ ဓလေ့သုံးစံ၊ ပြုရန်မချွတ်၊ ကျင့်ဝတ်တရားသည်လည်းကောင်း။ ဗျသနိနော၊ သဘောဆိုးဝါး၊ သူတပါးကို၊ ပျက်ပြားအောင် ပြုလေ့ရှိသောသူ၏။ ဝိဇ္ဇာဖလဉ္စ၊ အတတ်ပညာ၊ သိလိမ္မာခြင်း၏ အကျိုးသည်လည်းကောင်း။ ကပဏဿ၊ ဥစ္စာမက်မော၊ လွန်နုမြောလျက်၊ မစားရက်မသုံးစွဲ၊ စေးနဲသောသူ၏။ သုခဉ္စ၊ ချမ်းသာခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ပမတ္တသစိဝဿ၊ မေ့မေ့လျော့လျော့၊ ပေါ့ဆသော မှူးမတ်ရှိသော။ နရာဓိပဿ၊ လူများသေဌ်နင်း၊ ပြည့်ရှင်မင်း၏။ ရဇ္ဇဉ္စ၊ ဌာနီရပ်ဌာနီ၊ တိုင်းနိုင်ငံသည်လည်းကောင်း။ နဿတိ၊ အထောက်မတန်၊ ဘလောင်ဆန်အောင်၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးတတ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အမျက်ဒေါသကြမ်းတန်းလှသောသူ၏ သူခစားအစေခံနှင့် အခြွေအရံတို့သည်လည်း ဝါ - အရှိန်အစော်နှင့် ထင်ပေါ်ကျော်စောခြင်း

သည်လည်း ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်တတ်၏။ ထို့အတူ အတွင်းမနော သဘောယုတ်
မာသောသူ၏ မိတ်ဆွေသည်လည်း ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်တတ်၏။ ပညိန္ဒြေကင်း
လွတ်သောသူ ဝါ-ပုရိသိန္ဒြေ ချွတ်ယွင်း၍ နပုံးပဏ္ဍုက်ဖြစ်သောသူ၏ အမျိုး
အနွယ်အစဉ်အဆက်သည်လည်း ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်တတ်၏။ ပစ္စည်းဥစ္စာတို့၌
အလွန်အလှိုရမ္မက်ကြီးသောသူ၏ ဘာသာအကျင့်တရားသည်လည်း ပျက်စီး
ဆုတ်ယုတ်တတ်၏။ မကောင်းသော အဘိဇ္ဈာ၊ ဗျာပါဒတရား အားကြီးသဖြင့်
သူတပါးတို့အား ပျက်ပြားအောင် ကြံစည်ပြုလုပ်လေ့ရှိသောသူ၏ အတတ်
ပညာ၏ အကျိုးသည်လည်း ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်တတ်၏။ ဥစ္စာပစ္စည်းကို အလွန်
နှမြော စုံမက်သည်ဖြစ်၍ မသုံးစားဘဲ စေးနဲသောသူ၏ ချမ်းသာသုခတရား
သည်လည်း ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်တတ်၏။ မေ့လျော့ပေါ့ဆ ပမာဒတရား အားကြီး
သော မှူးမတ်ရှိသော ပြည့်ရှင်မင်းမြတ်၏ တိုင်းပြည်နိုင်ငံသည်လည်း အထောက်
မတန် ဘလောင်ဆန်အောင် ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်တတ်ပေသည်
ဟူလို။

တိုင်းပြည်၏ ဘေးရန်ငါးပါးနှင့် မင်းများ၏တာဝန်

ထိုမှတပါးလည်း တိုင်းပြည်အရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ပြည်သူပြည်သား
ဆင်းရဲသား ကျွန်တော်မျိုးတို့အပေါ်၌ အထူးသဖြင့် ဂရုပြု၍ စောင့်ရှောက်
ထိုက်သော ဝတ်တရားတို့ကို ပြုပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ တက္ကရေဟိအစရှိသောဂါထာကို
ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၀၉။ တက္ကရေဟိ နိယုတ္တေဟိ၊ သဠာဟိ ဘူပဝလ္လဘာ။

နရိန္ဒော နိဇလောဘာ စ၊ ပဇံ ရက္ခေ ပိတေဝ ဟိ။

နရိန္ဒော၊ လူတို့အရှင်၊ ဘုရင်မင်းတရားသည်။ ပဇံ၊ ပြည်သူများစွာ၊ သတ္တဝါ
အပေါင်းကို။*တက္ကရေဟိ စ၊ ဓားပြသူခိုး၊ လူဆိုး လူယုတ်တို့၏ရန်မှ လည်း
ကောင်း။ နိယုတ္တေဟိ စ၊ ပုလိပ်ပြာတာ၊ အစပြာ၍၊ အရာရှိသူ၊ လူအပေါင်းတို့၏
ရန်မှလည်းကောင်း။ သဠာဟိ စ၊ သဘောမတူ၊ ရန်သူအပေါင်းတို့၏ ရန်မှ
လည်းကောင်း။ ဘူပဝလ္လဘာ စ၊ မင်းနှင့်ချစ်ခင်၊ မင်းကျွမ်းဝင်သောသူ၏ ရန်မှ
လည်းကောင်း။ နိဇလောဘာ စ၊ မိမိပိုင်နက်၊ လောဘစက်မှ လည်းကောင်း။
ပိတေဝဟိ-ပိတာဏှဝ ဝေ၊ ကြည့်ရှုအစဉ်၊ မွေးဘခင်ကဲ့သို့သာလျှင်။ ရက္ခေ၊
ရင်သားပမာ၊ မခြားကွာစေဘဲ၊ အမြဲစောင့်ရှောက်ရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လူတို့အရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ပြည်သူပြည်သား သတ္တဝါ
များအပေါင်းကို ဓားပြသူခိုး လူဆိုးလူမိုက်တို့၏ ရန်မှလည်းကောင်း၊ ပုလိပ်

*တက္ကရသဒ္ဒါ-ခိုးသူဟော။

ပြာတာ စာဇင်အစရှိသော ဓာထူးရှိသော အမှုထမ်းတို့၏ ရန်မှလည်းကောင်း၊ မိမိတို့၏ ရန်သူတို့၏ ဘေးရန်မှလည်းကောင်း၊ မင်းနှင့်ချစ်ခင်မင်းကျွမ်းဝင်သော သူတို့၏ နောက်ယှက်အပ်သော ဘေးရန်မှ လည်းကောင်း၊ မိမိ၏ လောဘရန်မှ လည်းကောင်း မိဘကဲ့သို့သာလျှင် အထူးဂရုပြု၍ အစဉ်တစိုက် စောင့်ရှောက် ထိုက်ပါသည် ဟူလို။

ဤသို့ ရှေးပညာရှိတို့၏ နည်းလမ်းညွှန်ပြ ဩဝါဒစကားများကို ပြောကြား ပြီးလျှင် ဆက်လက်၍ ပြောပြန်သည်မှာ - “အိုညီတော်....အခါခပ်သိမ်း ကျွန်ုပ် ပေးသော အကြံကို လိုက်နာပြုလုပ်စေလိုပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့လည်း ယနေ့ အစာစားပြီးဖြစ်ကြ၍ အစာအာဟာရ၏ အတွက် ကြောင့်ကြစိုက်ရန် မလို တော့ပါ။ ကျွန်ုပ် အကြံပေးလိုသည်မှာ သံဇီဝကန္ဓာလားသည် မြက်ကိုသာ စားသည့်ပြင် ညီတော်ကိုလည်း လိမ်လည် လှည့်ဖြားလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ စားရေရိက္ခာဌာန၌ သံဇီဝကန္ဓာလားကို အအုပ်အချုပ် အကြီးအကဲ၏အဖြစ် ဖြင့် အမြဲခန့်ထားရန် သင့်ပါသည်”ဟု ပြောဆို အကြံပေးလေ၏။

ပိဂ်လကခြင်္သေ့မင်းသည် ဤအကြံအစည်သည် ကောင်းသော အကြံအစည် ပင်ဖြစ်ပေသည်ဟု အောက်မေ့မှတ်ထင်ပြီးလျှင် နောင်တော်အကြံပေးသည့် အတိုင်း ရှေးခန့်ထားပြီးဖြစ်သော အခြားအမတ်ဟောင်းတို့ကို နုတ်ပယ်ပြီးလျှင် သံဇီဝကန္ဓာလားအား စားရေရိက္ခာဘက်ဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးဌာန၌ လွှဲအပ် ခန့်ထားလေ၏။

ထိုအခါမှစ၍ ပိဂ်လက ခြင်္သေ့မင်းနှင့် သံဇီဝကန္ဓာလား နှစ်ဦးသားတို့ သည် အလုံးစုံသော ဆွေမျိုးဉာတိတို့ကို စွန့်လွှတ်၍ အလွန်အမင်း ချစ်ခင် ခြင်းဖြင့် ကာလကြာမြင့်စွာ နေကြလေ၏။

ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ကျေးကျွန် သူခစားတို့အား အစာအာဟာရတို့ဖြင့် ချီးမြှင့်ပေးကမ်းခြင်း၌ ဂရုပြုခြင်း နည်းပါးသည်ကို တွေ့မြင်ရခြင်းကြောင့် ဒမနကနှင့် ကရဋက မြေခွေးတို့သည် ထိုအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အချင်းချင်း ဆွေးနွေး တိုင်ပင်ကြလေ၏။ ယင်းသို့ တိုင်ပင်နေကြစဉ် ဒမနကမြေခွေးသည် ကရဋကမြေခွေးအား ဤသို့ ပြောကြားလေ၏။ မိတ်ဆွေ....ဤသို့ဖြစ်ရာ၌ အဘယ်ပြုဘွယ်ရှိပါအံ့နည်း။ ဤအပြစ်သည် မိမိပြုလုပ်အပ်သော အပြစ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ မိမိပြုမိသော အပြစ်၌လည်း ပူပင်သောကဖြစ်ဘို့ရန် မသင့်ကြပေ။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင်တို့သည်—

၁၁၀။ သုဏ္ဏရေခမဟံ ဖုဋ္ဌာ၊ ဗဒ္ဒါတ္တာနံ စ ဒုတိကာ။

အာဒါနာ စ မဏိ သာဓု၊ သဒေါသာ ဒုက္ခိတာ ဣမေ—

ဟူသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည် မဟုတ်လောဟု ဆိုလေ၏။

သုဏ္ဏရေခံ၊ သုဏ္ဏရေခါ၊ မည်သာတွင်ပြီး၊ ဝိဇ္ဇာဓိရ်နတ်သွီး၏၊ ပုံမှီးတူညီ၊ ပန်းချီဆေးရေး အရုပ်ကို။ ဖုဋ္ဌာ-သမ္မုဋ္ဌာ၊ ဣန္ဒြေမစောင့်၊ မအောင်အည်းနိုင်၊ လက်ဖြင့်ကိုင်မိသောကြောင့်။ အဟဉ္စ၊ မင်းသားအသွင်၊ မထင်ကွယ်ပျောက်၊ ပရိဗိုဇ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရသော ငါလည်းကောင်း။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ဗဒ္ဒါ၊ ကြိုးဖြင့်ရစ်ကာ၊ ချည်နှောင်ပါသောကြောင့်။ ဒုတိကာစ၊ မိန်းမ ယောက်ျား၊ ထိုနှစ်ပါးတို့၊ ချစ်အားတူမျှ၊ စုံမက်ကြရန်၊ အချက်ကျကြံဆောင်သည့်၊ အောင်သွယ်မိန်းမလည်းကောင်း။ မဏိ၊ အရှင်သိမ်းပိုက်၊ ဖိုးထိုက် ပတ္တမြားကို။ အာဒါနာ၊ လောဘလျှပ်ပေါ်၊ မတော်မတရား၊ ယူမိ မှားသောကြောင့်။ သာဓု စ၊ ကူးသန်းသွယ်သွယ်၊ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကား၊ လှည့်လည်သွားသော၊ ကုန်သည်ယောက်ျား၊ အမျိုးကောင်းသား လည်းကောင်း။ ဣမေ၊ အပေါင်းသုံးပါး၊ ဤသုံးဦးသားတို့သည်။ သဒေါသာ၊ ဘယ်သူမပြု၊ ကိုယ်မှု ကိုယ်သာ၊ ကိုယ်တွက်တာကြောင့်။ ဒုက္ခိတာ၊ ဝမ်းပန်းတနဲ၊ အသဲကွဲမျှ၊ ဒုက္ခနှင့်တွေ့ကြုံကြရကုန်၏။

ဤသူ သုံးဦးသားတို့သည် မိမိတို့ ပြုလုပ်သော အပြစ်ကြောင့် ဒုက္ခနှင့်တွေ့ကြုံရပုံ အကြောင်းအရာကား အဘယ်သို့ပါနည်း၊ သေချာစွာ အကျယ်ကို သိရအောင် မိန့်ဟစေချင်ပါသည်ဟု ကရုဏာမြေခွေးက တောင်းပန်ပြောဆိုလေရာ ဒမနကမြေခွေးက အောက်ပါဝတ္ထုကို ပြောပြလေ၏။

မိမိတို့အပြစ်ကြောင့် ဒုက္ခတွေ့ကြုံကြသော

သုံးဦးသားတို့ဝတ္ထု

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ကဉ္စနုပုရမြို့၌ ဝီရဝိက္ကမ မည်သော မင်းသည် မင်းပြု စိုးစံလေ၏။ ထိုအခါ ထိုမင်း၏ လက်မရွံ့အာဏာသား အရာရှိတို့သည် တယောက်သော ဆေတ္တာသည်ကို လူသတ်ရာဌာနသို့ သတ်ရန် ယူဆောင်၍ သွားကြသောအခါ အဖော်ကုန်သည် တယောက်နှင့် အတူတကွလာသော ကန္ဒပ္ပကေတုမည်သော ပရိဗိုဇ်သည် “အိုအမောင်တို့...ဤသူကို မသတ်ထိုက်ပါ” ဟု ဆို၍ လက်မရွံ့အာဏာသား မင်းချင်းယောက်ျားတို့၏ အပေါ်ရုံ အဝတ်ကို အတင်းလိုက်၍ ဆွဲလေ၏။ ထိုအခါ မင်းချင်းယောက်ျားတို့က “ဤသူ့ကို အဘယ်ကြောင့် မသတ်ထိုက်ပါသနည်း”ဟု မေးမြန်းကြလေရာ ပရိဗိုဇ်က “အမောင်တို့...ကျွန်ုပ်ပြောသောစကားကို သေချာစွာကြားနာကြပါဦးလော့” ဟု ဆို၍ သုဏ္ဏရေခမဟံ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

ထိုအခါ မင်းချင်းတို့သည် ဤဂါထာ၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်အကျယ်ကို မိန့်တော်မူပါဟု တောင်းပန်ကြလေရာ ပရိဗိုဇ်က အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဤသို့မိန့်ဆိုပြောပြလေ၏။

အမောင် မင်းချင်း ယောက်ျားတို့....ကျွန်ုပ်သည် သီဟိုဠ်ကျွန်းကို အစိုးရ တော်မူသော ဇိမ္မတကေတုမင်း၏ သားတော် ကန္ဒပူကေတုမည်သော မင်းသားဖြစ်ပါသည်။ တနေ့သ၌ နန်းတော်ဥယျာဉ်၌ မြူးထူးကစား ပျော်ပါး၍ နေစဉ် ကတ္တူသဘောဖြင့် ပင်လယ်လမ်းခရီးမှ ပြန်၍လာသော ကုန်သည် တယောက်နှင့် တွေ့၍ ထိုကုန်သည်က ပြောဆိုသည်မှာ “အရှင်မင်းသား....ကျွန် တော်မျိုးသည် ယခုလဆန်း ၁၄-ရက်နေ့ ပင်လယ်ကို ကူးဖြတ်၍လာစဉ် သမုဒ္ဒရာ ၏ အလယ်၌ ထင်ရှားစွာ ပေါက်ရောက်၍နေသော ပဒေသာပင်ကြီးတပင်ကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် အနီးသို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုသောအခါ ထိုပဒေသာပင်၏ အောက်အပြင်ဝယ် အထူးထူးသော ရတနာတို့ဖြင့် တင့်တယ်ကောင်းမွန်စွာ မွှမ်း မံခြယ်စီအပ်သော ရတနာညောင်စောင်းထက်၌ အလွန်ကောင်းမြတ်သောဝတ် စားတန်ဆာတို့ဖြင့် ဆင်ယင်လျက် နတ်သွီးကဲ့သို့ လှပတင့်တယ် ရှုချင်ဘွယ်ရှိ သော မိန်းမပျိုတယောက်သည် စောင်းတီး၍နေသည်ကို တွေ့မြင်ခဲ့ရပါသည်” ဟု ပြောဆိုလေ၏။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်သည် ထိုနတ်ရည်တူ မိန်းမလှကို သုတနှင့် မက် မောလျက် တွေ့ချင်ဇော အားကြီးလှသဖြင့် ထိုကုန်သည်ကိုပင်လျှင် လမ်းပြ အဖော် ခေါ်၍ ကတ္တူသဘောဖြင့် သွားကြလေရာ ထိုနေရာသို့ ရောက်သော အခါ သလွန်၏ အထက်၌ ထက်ဝက်ခန့်နစ်မြုပ်လျက် အချက်ကျ စမွယ်၍နေ သော နတ်ရည်တူမိန်းမလှကို ကုန်သည်ပြောကြားသည့်အတိုင်းပင် တွေ့မြင်ရ၍ ရုပ်ရည်ရူပကာယ အလွန်လှပတင့်တယ်ခြင်းဖြင့် ကျွန်ုပ်၏စိတ်နှလုံးကို ယူကျုံး မရအောင် ဆွဲငင်အပ်သည်ဖြစ်၍ မတည်တံ့နိုင်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သမုဒ္ဒရာ၏ အ တွင်းသို့ ချက်ခြင်းပင် ခုန်ချ ဆင်းသက်လိုက်လေ၏။

ထိုသို့ ခုန်၍ ဆင်းလိုက်လျှင် ဆင်းလိုက်ခြင်း အလုံးစုံ ရွှေဖြင့်ပြီးသော ရွှေမြို့ တော်ကြီးကို တွေ့မြင်ရ၍ ရွှေဖြင့်ပြီးသော ရွှေနန်းတော်ကြီး၏အတွင်း အသွယ် သွယ်သော ရတနာတို့ဖြင့် တင့်တယ်စွာ ခြယ်စီအပ်သော ရွှေသလွန်ပေါ်၌ လျောင်းလျက် လှပတင့်တယ်သော ရံရွှေအဖော် အပျိုတော်များ ဝိုင်းဝန်း ခစား၍ နေသော အလွန်နုပျိုသည့် နတ်ရည်တူ မိန်းမလှ ဝိဇ္ဇာဓိရံမကလေးကို ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် တွေ့မြင်ရပေသည်။ နတ်သွီးဝိဇ္ဇာဓိရံ ထိုမိန်းမပျိုကလေးသည် လည်း ကျွန်ုပ်ကို အဝေးမှ မြင်လျှင်မြင်ခြင်း အပါးရှိ ရံရွှေတော်တယောက်ကို ကျွန်ုပ်ထံသို့ အရိုအသေပြု၍ ပြောဆိုရန် စေလွှတ်လိုက်လေ၏။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်က “ဤလှပတင့်တယ်သော သူငယ်မသည် မည်ကဲ့သို့သော သူငယ်မ ဖြစ်ပါသနည်း” ဟု ကျွန်ုပ်တို့ထံသို့ လာသော ရံရွှေတော်ကို မေးမြန်းရာ ထိုရံရွှေတော်က “ဤသူငယ်မသည်ကား အခြားမဟုတ်ပါ။ ကန္ဒပူကေလီမည် သော ဝိဇ္ဇာဓိရံမင်းကြီး၏ သွီးတော် ရတနာမဉ္ဇရီ မည်သော သခင်မကလေး ဖြစ်ပါသည်။ ဤသခင်မကလေးမှာလည်း အကြင်သူသည် ရွှေမြို့တော်ကြီးသို့ လာ၍ သခင်မမျက်မှောက်သို့ ရှေးဦးရောက်လာ၏။ ထိုရှေးဦးစွာ ရောက်လာ

သောသုနှင့် ဘခင်၏ မျက်ကွယ်ပင် ဖြစ်သော်လည်း လက်ထပ်မင်္ဂလာပြုရန် သစ္စာကတိ ရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ အရှင်သည် ဤသခင်မကလေးကို နှစ်ဦး သဘောတူ ထိမ်းမြားခြင်းဖြင့် ထိမ်းမြားမင်္ဂလာ ပြုတော်မူပါ” ဟု ပြောဆို လေ၏။ ထိုသို့ပြောဆိုခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်သည်လည်း ထိုရတနာမဉ္ဇရီမည်သော ဝိဇ္ဇာဓိုရ် မင်းသမီးနှင့် နှစ်ဦးသဘောတူ လက်ထပ်မင်္ဂလာ ပြုကြလေ၏။ ထိုသို့ လက်ထပ်မင်္ဂလာ ပြုကြပြီးလျှင် အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်စွာနှင့် ကာလ အတော်ကြာ ပေါင်းသင်း၍ နေခဲ့လေ၏။

ထိုရွှေမြို့တော်ကြီးဝယ် နန်းတော်ဥယျာဉ်၏ အတွင်း၌လည်း ပန်းချီဆေး ဖြင့် ရေးသား၍ထားအပ်သော သုဏ္ဏရေခါ မည်သော ဝိဇ္ဇာဓိုရ် မိန်းမရုပ်တု ရှိ လေ၏။ တနေ့သ၌ ကျွန်ုပ်၏ ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးလှသော ကြင်ယာ တော် ရတနာမဉ္ဇရီက တိုးတိုးကျိတ်၍ တိတ်တဆိတ် ပြောဆိုမှာထားသည်မှာ ဤနန်းတော်အတွင်း၌ ရှိသမျှသောအရာကို အမောင် အလုံးစုံ သုံးစွဲနိုင်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ဥယျာဉ်တွင်း၌ရှိသော သုဏ္ဏရေခါမည်သော ဝိဇ္ဇာဓိုရ်မိန်းမရုပ်ကို မူကား လက်ဖျားဖြင့်မျှ မတို့ မကိုင်ပါလေနှင့်ဟု သတိပေးစကားဖြင့် ပြောဆို မှာကြား၍ ထားပေ၏။ ထိုသို့ ပြောဆိုမှာထားသဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ကာလ အတော်ကြာ သတိတရား ကောင်းစွာထားလျက် မိမိကိုယ်ကို စောင့်စည်း၍ နေခဲ့၏။ သို့ပါသော်လည်း တနေ့သ၌ လျှပ်ပေါ် လော်လည်သောစိတ် ဖြစ်ပေါ်၍ လာသဖြင့် မအောင့်အည်း မစောင့်စည်းနိုင်သည့်အတွက် ထိုအရုပ်ကို လက်ဖြင့် တို့မိ ကိုင်မိရာ ပန်းချီဆေးရေးအရုပ် အမှန်ပင်ဖြစ်သော်လည်း မန္တန်၏ အစွမ်း ကြောင့် ရုတ်တရက် ခြေကိုထုတ်၍ ကျွန်ုပ်အား အပြင်း ကန်လိုက်သဖြင့် ချက်ခြင်းပင် မိမိ၏ နေရင်းရပ်ဌာန် တိုင်းနိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ဆိုက်ရောက်ပြီးလျှင် မင်းသား၏အသွင် ကွယ်ပျောက်၍ ပရိဗိုဇ်အသွင် ကိုယ်မှာရောက်ပြီးလျှင် ကြီး စွာသော ဆင်းရဲဒုက္ခကို ခံစားလျက် မဟာပထဝီ မြေအပြင်ကို ခြေလျင်လျှောက် ၍ လှည့်လည်သာခဲ့ရာ ယခု ဤမြို့သို့ ဆိုက်ရောက်၍ လာပေ၏။

ဤမြို့၌လည်း လွန်ခဲ့သော နေ့က နွားကျောင်းသား၏အိမ်၌ တည်းခိုနေစဉ် တွေ့မြင်ရသည်မှာ နွားကျောင်းသားသည် နွားအုပ်ကို ကျောင်းပြီးလျှင် ညချမ်း ဆည်းဆာအချိန် အဖော်မိတ်ဆွေတယောက်နှင့်အတူ ဘုံဆိုင်သို့ဝင်ပြီးမှ အိမ် သို့ ပြန်လည်လာခဲ့ရာ သယောက်လင်ငယ်နှင့် အောင်သွယ်၍ ပေးတတ်သော ဆေတ္တာသည်၏ မယားနှင့် မိမိ၏မယားသည် တိုင်ပင်နှီးနှော တီးတိုးစကား ပြော၍နေသည်ကို တွေ့မြင်ရလေသောကြောင့် ဒေါသအမျက် ချောင်းချောင်း ထွက်သဖြင့် မိမိမယားကို ပြင်းထန်စွာ ရိုက်နှက်၍ တခုသောတိုင်၌ ကြိုးဖြင့် တုပ်နှောင်၍ ထားပြီးလျှင် မိမိအိပ်ရာသို့ သွား၍အိပ်လေ၏။ ထို့နောက် သန်း ခေါင်ယာမ် ကျရောက်သောအခါ လူယုံအောင်သွယ်ဖြစ်သော ဤယခု သင် မင်း

ချင်းတို့ နှောင်ဖွဲ့၍ ယူဆောင်ခဲ့သော ဆေတ္တာသည်၏မယားသည် နွားကျောင်းသား၏ မယားထံသို့ တဖန် ပြန်လည်လာရောက်ပြီးလျှင် ဤသို့ ပြောဆိုလေ၏—
 “အို မိတ်ဆွေ သူငယ်ချင်းမ....သင်၏အသက်တမျှ နှစ်သက်လှသော သယောက်လင်ငယ်သည် အလွန်တရာ ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်လှသော သင်နှင့် မတွေ့ရသည့် အချက်ဖြင့် ရာဂမီး တောက်လောင်သည့် အတွက်ကြောင့် အသက်သေလုမတတ်ဖြစ်၍ နေရှာပေသည်။ ထိုသူ၏ ဤကဲ့သို့ ကြီးစွာသော ဆင်းရဲပင်ပန်းခြင်းကို တွေ့မြင်ရ၍ အလွန်တရာ သနားကြင်နာလှသဖြင့် သင့်အား အကျိုးအကြောင်းတို့ကို ပြောဆိုရန် ငါလာခဲ့ပါသည်။ သင်သည် ထိုသူ၏ထံသို့ သွား၍ ဖျော်ဖြေပါချေ။ ဤကာလ အတောအတွင်းမှာ ငါသည် ဤနေရာ၌ မိမိကိုယ်ကို မိမိတုပ်နှောင်၍ နေရစ်ပါမည်” ဟု ပြောဆိုလေ၏။ ထို့ နောက် ထိုမိန်းမနှစ်ယောက်တို့သည် အောင်သွယ်မ၏ အကြံအစည်အတိုင်း ပြုလုပ်ကြလေ၏။

ထို့ နောက် များမကြာမီ နွားကျောင်းသားသည် အိပ်ရာမှ နိုးလတ်သော် ထိုအကြောင်းကို မသိသဖြင့် မိမိ၏မယားပင် ထင်မှတ်၍ ဟစ်အော်ခေါ်ငင်ပြီးလျှင် “ဟယ် မိန်းမယုတ်....သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် သင်၏ သယောက်လင်ငယ်၏ အထံသို့ မသွားသနည်း” ဟု မေးလေ၏။ ထိုအခါ အောင်သွယ်မိန်းမသည် မည်သည်ကိုမျှ ပြန်လှန်၍မပြောဘဲ ဆိတ်ဆိတ်သာ နေလေ၏။ ထိုအခါ နွားကျောင်းသားက “သင်သည် အလွန်မာနကြီးသဖြင့် ငါမေးသည်ကိုပင် ပြန်၍ မပြောကြား” ဟု မြည်တုန် တောက်တီး ပြုပြီးလျှင် ပြင်းစွာ အမျက်ထွက်၍ မိမိမယားပင် အထင်ရှိသဖြင့် ထိုအောင်သွယ်မိန်းမ၏ နှာခေါင်းကို ကတ်ကျေးဖြင့် ကိုက်ဖြတ်လိုက်လေ၏။ ထိုသို့ ဖြတ်ပြီးလျှင် မိမိ၏အိပ်ရာသို့ သွား၍ အိပ်မြဲတိုင်း တဖန် အိပ်ပြန်လေ၏။

ထို့ နောက် နွားကျောင်းသား၏ မယားသည် သယောက်လင်ငယ်အား ဖျော်ဖြေပြီးလျှင် လျင်မြန်စွာ မိမိအိမ်သို့ ပြန်လာခဲ့၍ အကြောင်းထူး အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါသနည်းဟု အောင်သွယ်မိန်းမအား မေးမြန်းရာ “အကြောင်းထူးဖြစ်ပုံကို သိလိုပါလျှင် ငါ၏မျက်နှာကိုသာ ကြည့်ပါတော့၊ မျက်နှာက ပြော၍ပြပါလိမ့်မည်” ဟု ဆေတ္တာသည်၏ မယားဖြစ်သူ အောင်သွယ်မိန်းမက ပြောဆိုလေ၏။ ထို့ နောက် နွားကျောင်းသား၏ မိန်းမသည် အောင်သွယ်မိန်းမကို အနှောင်အဖွဲ့မှ ဖြည့်ပြီးလျှင် မိမိကိုယ်ကို မိမိ တုပ်နှောင်၍ နေလေ၏။

အကြောင်းဆိုးသော အောင်သွယ်မိန်းမသည်လည်း ထိုပြတ်သော နှာခေါင်းကို ကောက်ယူပြီးလျှင် မိမိ၏အိမ်သို့ပြန်၍ တိတ်ဆိတ်စွာ နေလေ၏။ နောက် တနေ့ နံနက်ထအခါ၌ ဆေတ္တာသည်သည် မိမိ၏မယားအား ခေါင်းရိတ်တန်ဆာ သင်ဓုန်းထည့်သော ဘဏ္ဍာအိတ်ကို တောင်းလေသော် မိန်းမဖြစ်သူက အလုံးစုံ ခေါင်းရိတ်တန်ဆာ ထည့်သော ဘဏ္ဍာအိတ်ကို မပေးဘဲ သင်ဓုန်းတခုကိုသာ

ထုတ်ယူ၍ ပေးလိုက်လေ၏။ ဆေတ္တာသည်လည်း ကြိယာတန်ဆာ ဘဏ္ဍာ အိတ်ကို တောင်းပါလျက် အားလုံးကို မပေးဘဲ သင်ဓုန်း တခုကိုသာ ပေးသောကြောင့် အလွန်အမျက်ထွက်လှသဖြင့် သင်ဓုန်းကို ရုတ်တရက် အဝေးမှနေ၍ သင်ဓုန်းထည့်သောဘဏ္ဍာအိတ်ထည်းသို့ ပစ်၍ထည့်လိုက်လေ၏။ ထိုသို့ ပစ်လိုက်သောအခါ ဆေတ္တာသည်၏ မယား အောင်သွယ်မိန်းမသည် အလွန်တရာ နာကျင်သည့် လက္ခဏာဖြင့် “အလိုလေး....အမယ်လေး....” စသည်ဖြင့် ပြင်းစွာ ဟစ်အော်လျက် ချက်ခြင်း မျက်နှာကို လက်တို့ဖြင့် ဖုံးအုပ်၍ “ဤဆေတ္တာသည်သည် အကြောင်းမဲ့ အချည်းနှီး ကျွန်ုပ်နှာခေါင်းကို ဖြတ်ပါသည်” ဟု အော်ဟစ်၍ ငိုကြွေးပြီးလျှင် ရုံးသို့သွားရောက် တရားသူကြီး၏ထံ၌ တရားစွဲဆိုလေ၏။

နံနက် မိုးသောက်သောအခါ နွားကျောင်းမသည်လည်း နွားကျောင်းသားက လွန်ခဲ့သည့်ညက ဖြစ်ပျက်သော အကြောင်းအရာတို့ကို မေးမြန်းရာ “ဟယ် လူယုတ်မာ.... ငါကဲ့သို့ တည်ကြည် ဖြောင့်မတ်သော မိန်းမကို မည်သူ နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲနိုင်ပါမည်နည်း၊ ငါ၌ အပြစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို လောကကို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်သော လောကပါလတရား ရှစ်ပါးတို့ အသိပင် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်” ဟု ဆို၍ ဤဆိုလတ်သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

လူတို့၏အကြောင်းစုံကို အကုန်သိသည့်အရာ ဆယ့်လေးပါး

၁၁၁။ အာဒိစ္စစန္ဒာ စနိလောနလော စ၊
 ခံ ဘူမိရာပေါ ဟဒယံ ယမော စ။
 အဟဉ္စ ရတ္တိံ စ ဥဘေ စ သဉ္ဈေ၊
 ဓမ္မော စ ဇာနာတိ နရဿ ဝုတ္တိံ ။

(ဥပဇာတိဂါထာ)

အာဒိစ္စစန္ဒာ စ၊ နေမင်း လမင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ အနိလော စ၊ လေသည်လည်းကောင်း။ အနလော စ၊ မီးသည်လည်းကောင်း။ ခဉ္စ၊ ကောင်းကင်သည်လည်းကောင်း။ ဘူမိ စ၊ မဟာပထဝီ မြေကြီးသည်လည်းကောင်း။ အာပေါ စ၊ ရေသည်လည်းကောင်း။ ဟဒယဉ္စ၊ စိတ်သည်လည်းကောင်း။ ယမော စ၊ ယမမင်းသည်လည်းကောင်း။ အဟဉ္စ၊ နေသည်လည်းကောင်း။ ရတ္တိံ စ၊ ညဉ့်သည်လည်းကောင်း။ ဥဘေ၊ နှစ်ပါးစုံသော။ သဉ္ဈေ စ၊ ညချမ်းနံနက်၊ နှစ်ချက်သော ဆည်းဆာအခါတို့သည်လည်းကောင်း။ ဓမ္မော စ၊ တရားသည်လည်းကောင်း။ နရဿ၊ လူ၏။ ဝုတ္တိံ ၊ ဖြစ်ပျက်အမှု၊ အကြောင်းစုံကို။ ဇာနာတိ၊ စင်စစ်ကေန်၊ အမှန်ကိုသိနိုင်ပေ၏။

ငါသည် တည်ကြည် ဖြောင့်မှန်၍ တရားစောင့်သော မိန်းမတယောက် ဖြစ်ပါသည်။ သင်မှတစ်ပါး အခြားယောက်ျားနှင့် အိပ်မက်၌မျှ ဖောက်ပြန် မှောက်မှား၍ မတရား ကျင့်ကြံခဲ့ဘူးသည် မရှိပါ။ အကယ်၍ ဤသစ္စာစကားအတိုင်း မှန်ကန်ခဲ့ပါလျှင် ငါ၏ ပြတ်ပြီးသော နှာခေါင်းသည် ပြကတေ့မူလ ကောင်းသော နှာခေါင်းအတိုင်းပင် ပြန်၍ တည်ပါစေသတည်း။ သင့်ကိုလည်း ဖွဲ့ပြာဖြစ်အောင် ပြုနိုင်ပါစေသတည်း ဟု သစ္စာဆိုပြီးလျှင် “အသို့ပါနည်း မောင်မင်း.... ငါ၏မျက်နှာကို ကြည့်ရှုပါလော့” ဟု ပြောဆိုလေရာ နှားကျောင်းသားသည် ဆီမီးကိုယူ၍ မိန်းမ၏မျက်နှာကို ကြည့်ရှုလေလျှင် နှာခေါင်းမပြတ်ဘဲ ပြကတေ့အတိုင်းပင် တွေ့မြင်လေရာ ငါသည် ဤကဲ့သို့ တည်ကြည် ရိုးဖြောင့် တရားစောင့်သော အလွန်ထူးမြတ်သည့် မိန်းမနှင့် တွေ့ကြုံ ပေါင်းသင်းရခြင်းသည် အလွန်အကြူး ပါရမီဘုန်းကံ ထူးပါပေသည်ဟု နှလုံးပိုက်ပြီးလျှင် မိန်းမ၏ ခြေရင်း၌ ဝပ်စင်းပြီးသကာလ မသိ၍ လွန်သမျှကို ဝန်ချ၍ ကျွန်တော် ကန်တော့ပါ၏ ဟု ချော့မော့၍ တောင်းပန်ရှာလေ၏။

ဤကား သုဏ္ဏရေခါ မည်သော ဝိဇ္ဇာဓိုရ်မိန်းမ၏ အရုပ်ကို ကိုင်မိသော ကျွန်ုပ်၏အကြောင်းနှင့် အောင်သွယ်မိန်းမ၏ အကြောင်းတို့ပါတည်း။

ကုန်သည်၏ အကြောင်းကား ဤသို့တည်း.... ဤအနီး၌ တည်ရှိသော ကုန်သည်သည် မိမိ၏နေအိမ်မှ ထွက်ခွာခဲ့၍ ၁၂-နှစ်ပတ်လုံး မလယတောင်၏ အနီးအပါးသို့ သွားရောက် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ပြီးမှ ဤမြို့သို့ ဆိုက်ရောက်လာပေသည်။ တနေ့သ၌ ဤမြို့ရှိ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော ပြည့်တန်ဆာမ၏ အိမ်သို့ တည်းခိုရန် ရောက်လေ၏။ ထိုအိမ်တံခါးဝ၌လည်း သစ်သားဖြင့် ထုလုပ်ထားအပ်သော တံခါးစောင့်နတ်ရုပ်၏ ထိပ်၌ အဖိုးထိုက်တန်သော ကျောက်မြတ်ရတနာတခုကို ခြယ်စီ၍ ထားလေ၏။ ထိုကျောက်မြတ်ရတနာ၌ အလိုရမ္မက် တပ်မက်မောသဖြင့် ညဉ့်အခါ၌ အိပ်ရာမှထပြီးလျှင် ထိုကျောက်ကို ယူအံ့ဟု လက်ဖြင့် လှမ်း၍ကိုင်လိုက်ရာ ထိုသစ်သားနတ်ရုပ်သည် ယန္တရားကြီးတို့ဖြင့် စီမံပြုလုပ်၍ ထားအပ်သော လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် ဆုပ်ကိုင်ပြီးလျှင် ပြင်းစွာ ညှစ်လေ၏။

ထိုအခါ ကုန်သည်သည် အလွန်ကြောက်လန့် နာကျင်လှသဖြင့် ပြင်းစွာ ဟစ်အော်လေ၏။ ထိုအခါ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော ပြည့်တန်ဆာမသည် အိပ်ရာမှ ထလာပြီးလျှင် “အမောင်....အမောင်သည် မလယတောင်၏ အနီးမှ ကူးသန်းရောင်းဝယ်၍ ပြန်လာခဲ့ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ သင်၌ ပါခဲ့သမျှသော ဥစ္စာရတနာတို့ကို ဤနတ်ရုပ်အား ပူဇော်ပသပါလော့။ အကယ်၍ ပါခဲ့သမျှသော ဥစ္စာရတနာတို့ကို မပူဇော်သည်ဖြစ်အံ့၊ သင့်ကို ဤနတ်ရုပ်သည် လွှတ်တော့မည် မဟုတ်ပေ။ ဤသည်ကား ဤတံခါးစောင့်နတ်ကြီး၏ စည်းကမ်း

ဥပဒေပေတည်း”ဟု ပြောဆိုလေ၏။ ထိုသို့ဖြစ်၍ ကုန်သည်သည် နတ်ရုပ်ကြီး၏ လက်မှ လွှတ်ရန် ပါလာသမျှ အလုံးစုံသော ရတနာတို့ကို စွန့်လွှတ်ပေးအပ်၍ ပူဇော်လိုက်ရလေ၏။ ထို့ကြောင့် ပိုင်သမျှ အလုံးစုံသော ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့သည် ကုန်ဆုံးသဖြင့် ယခု ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ ပေါင်းစပ်၍ နေရပေသည်ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ဤအလုံးစုံသော အကြောင်းအရာတို့ကို မင်းချင်း ယောက်ျားတို့သည် ကြားနာကြပြီးမှ တရားအတိုင်းဖြစ်စေ၍ ဆေတ္တာသည်၏ မိန်းမကို ခေါင်းဘုံးရိတ်စေ၏။ နွားကျောင်းမိန်းမကို နောင် ဤကဲ့သို့ မပြုလုပ်ရန် ဆုံးမလေ၏။ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော ပြည့်တန်ဆာမကို ဒဏ်တပ်၍ ကုန်သည်၏ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့ကို ပြန်၍ပေးစေ၏။ ဆေတ္တာသည်ကိုမူကား တရားသေ အလျှင်း လွှတ်လိုက်လေ၏။

ဤအကြောင်းတို့ကို ထောက်သဖြင့် သုဏ္ဏရေခမဟံ အစရှိသော ဂါထာကို ငါဆိုပေ၏။ ယခု ငါတို့ တွေ့ကြုံရသော အပြစ်သည်လည်း မိမိပြုသော အပြစ်ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မိမိပြုသောအပြစ်၌ ပူပန်သောကဖြစ်ရန် မသင့်ပေဟု ဒမနကမြေခွေးက ပြောဆိုလေ၏။

မိမိတို့အပြစ်ကြောင့် ဒုက္ခတွေ့ကြုံကြသော

သုံးဦးသားတို့ဝတ္ထု ပြီး၏။

ဝဒ္ဓမာနကုန်သည်ဝတ္ထု (အဆက်)

ထို့နောက် ဆက်လက်၍ ပြောဆိုပြန်သည်မှာ “မိတ်ဆွေ ထိုခြင်္သေ့မင်းနှင့် နွား နှစ်ဦးသားတို့ အချင်းချင်း ချစ်ခင်ကြင်နာ၍ မဟာမိတ်ဖြစ်ကြစေရန် အမှုကို ငါပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် မိတ်ပျက်၍ ကွဲပြားရန်ကိုလည်း ငါသည် ပင် ပြုလုပ်ပါမည်။ အကြောင်းကို ဆိုဦးအံ့၊ ကြားနာပါဦးလော့”ဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

ပညာရှင်တို့သည် အထင်လွဲအောင်ပြုနိုင်ပုံ

၁၁၂။ အတထာနျပိ တထာနိ၊ ဒဿယန္တိ ဟိ ပေသလာ။

သမေ နိဇ္ဇောန္တတာနိဝ၊ စိတ္တကမ္မဝိဒ္ဓ ဇနာ။

စိတ္တကမ္မဝိဒ္ဓ၊ ပန်းချီဆေးရေးအရာ၌၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာကုန်သော။ ဇနာ၊ ပန်းချီဆရာ၊ လူပညာရှိတို့သည်။ သမေ၊ နိမ့်နင်းမထင်၊ မျက်နှာပြင် ညီညာ

သော ပန်းချီဆေးကား၌။ နိဇ္ဇောန္တတာနိ၊ နက်စောက်တောင်ဝှမ်း၊ မြစ်စမ်း
 နိမ့်ပုံ၊ တောရဂုံနှင့်၊ တောင်ပုံအမြင့်တို့ကို။ ဒဿယန္တိ ဣဝ၊ ထင်အောင်
 မြင်အောင်၊ အသွင် ဆောင်၍၊ မင်ရောင်ဆေးစဖြင့်၊ ရေးသား၍ ပြတတ်ကြကုန်
 သကဲ့သို့။ တထော၊ ပမာမခြား၊ ထိုအလားသာလျှင်။ ပေသလာ၊ ဉာဏ်မြင်
 သွက်လက်၊ ထက်မြက်လိမ္မာကုန်သော၊ ပညာရှိတို့သည်။ အတထာနိပိ၊ စင်စစ်
 ကေန၊ မဟုတ်မှန်သည်တို့ကိုလည်း။ တထာနိ ဣဝ၊ ပြုမူလုပ်ကြံ၊ အဟုတ်အမှန်
 ကဲ့သို့။ ဒဿယန္တိဟိ၊ ထင်အောင် မြင်အောင်၊ သွင်ဆောင်တန်တန်၊ ကြံဖန်
 ခုန်းဟ၍၊ ညွှန်းပြတတ်ကြကုန်သည် သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပန်းချီဆေးရေးအရာ၌ ကောင်းစွာကျွမ်းကျင် သိမြင်လိမ္မာ
 ကုန်သော ပန်းချီဆရာ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အနိမ့်အမြင့်မရှိ ပကတိ မျက်နှာ
 ပြင် ညီညာသော ပန်းချီ ဆေးကားအပြင်၌ နက်စောက်သော ချောက်ကမ်းပါး
 ရေအိုင် တွင်းလိုက်နှင့် မြင့်မောက်သော တောပုံ၊ တောင်ပုံတို့ကို ရှုမြင်သူတို့၏
 စိတ်ဓာတ်၌ အဟုတ်အဟတ် တကယ်ထင်ရ မြင်ရလေအောင် ဆေးရောင်
 အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ရေးသားခြယ်လယ်၍ ပြတတ်ကြကုန်သကဲ့သို့ ထို့ အတူ ပညာ
 ဉာဏ်သွား ပါးနပ်ကြကုန်သော ပညာရှိတို့သည် မဟုတ် မမှန်သော အကြောင်း
 အရာတို့ကိုသော်လည်း သူတပါးတို့ကြားလျှင် အဟုတ်အမှန်ကဲ့သို့ မှတ်ထင်ရ
 လေအောင် မူရာဟန်ပန် အတန်တန်တို့ဖြင့် ကြံဖန်လည်ဆယ်၍ အသွယ်သွယ်
 သဘောချလျက် ပြော၍ ပြတတ်ကြကုန်သည်သာ ဖြစ်ကြပေသည် ဟူလို။

ဥပဇာတိပညာထက်မြက်က အခက်ကို လွန်မြောက်စေနိုင်ပုံ

ထို့ပြင် ဉာဏ်အမြင် ထက်မြက်က ခဲခက်သောအရာကိုပင် လျင်မြန်စွာ ပြီး
 မြောက်စေနိုင်ကြောင်းကို ဥပမာနှင့်တကွ ထပ်လောင်း၍ ပြလိုရကား ထိုမှ
 တပါး စဉ်းစားပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၁၃။ ဥပ္ပဇ္ဇေသုပိ ကိစ္စေသု၊ မတီ ယဿ န ဟီယတေ။
 သ နိတ္ထရတိ ဒုဂ္ဂါနိ၊ ဂေါပီ ဇာရဒ္ဓယံ ယထာ။

ယဿ၊ အကြင်သူ၏။ မတီ၊ အသိအလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာသည်။ ကိစ္စေသု၊
 ဆောင်ရွက်ပြုလုပ်၊ အားထုတ်ရန် ကိစ္စတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေသု၊ တွေ့ဆုံကြုံကြိုက်၊
 ဆိုက်တိုက်ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သည်ရှိသော်။ နဟီယတေ၊ တွေ့ဝေထိုင်းမှိုင်း၊ ဆိုင်းတွ
 ဆုတ်ယုတ်ခြင်းမရှိ။ သော၊ ထိုပညာဉာဏ်သွက်၊ အမြင်ထက်သော သူသည်။
 ဂေါပီ၊ နွားကျောင်းသား၏၊ ကြင်ဘက်မယား၊ မိန်းမပါးသည်။ ဇာရဒ္ဓယံ၊
 သယောက်အစောင်၊ အမြှောင်အဆွယ်၊ လင်ငယ်နှစ်ယောက်ကို။ နိတ္ထရတိ
 ယထာ၊ လွန်ကြပ်တည်းလျက်၊ ခဲအခက်မှ၊ ဖဲထွက်လွတ်အောင်၊ ထုတ်ဆောင်ဘိ

သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုနည်းမကွာ၊ အတူသာလျှင်။ ဒုဂ္ဂါနိ၊ ပြုရန်လွန်ကဲ၊ ခက်ခဲသော အမှုတို့ကို။ နိတ္ထရတိ၊ ထမြောက်အောင်မြင်၊ အကျိုးထင်အောင်၊ ထုတ်ဆောင် ပြုလုပ်တတ်ပေ၏။

ဤနွားကျောင်းသား၏ မိန်းမသည် သယောက်လင်ငယ် နှစ်ယောက်ကို အခက်အခဲမှ လွတ်မြောက်အောင် ထုတ်ဆောင်ပုံ အတ္ထုပ္ပတ္တိကား အဘယ်သို့ပါနည်း၊ အကျယ်ဝိတ္ထာရကို ကျနစွာသိပါရစေဟု ကရုဋ္ဌကမြေခွေးက တောင်းပန်လေရာ ဒမနက မြေခွေးက ဤဆိုလတံ့သော ပုံဝတ္ထုကို ပြောပြလေ၏။

နွားကျောင်းသား မိန်းမဝတ္ထု

လွန်လေပြီးသောအခါ ဒွါရဝတီမည်သော မြို့၌ တယောက်သော နွားကျောင်းသားအား လင်ငယ်ရှာတတ်သော အလေ့ရှိသော ရသစ်စ မိန်းမတယောက် ရှိလေ၏။ ထိုမိန်းမသည် ရွာသူကြီးနှင့်လည်းကောင်း၊ ရွာသူကြီး၏ သားနှင့်လည်းကောင်း လင်စောင်မျောက်မထား၍ ပျော်ပါးလေ့ရှိ၏။ ထိုသို့ မိန်းမတို့သည် လျှပ်ပေါ် လော်လည် တတ်သောကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးပညာရှိကဝိပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အောက်ပါ ဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည် မဟုတ်လော။

တင်းတိမ်ရောင့်ရဲမှု မရှိသောအရာ ၄-မျိုး

၁၁၄။ န အဂ္ဂိ တိတ္ထိ ကဋ္ဌာနံ၊ နာပဂါနံ မဟောဒမိ။
နာန္တကော သဗ္ဗဘူတာနံ၊ န ပုံသံ ဝါမလောစနာ။

အဂ္ဂိ၊ မီးသည်။ *ကဋ္ဌာနံ—ကဋ္ဌေဟိ၊ သင်္ချာသင်္ချေ၊ မရေတွက်နိုင်၊ ဂနိုင်မြိုင်တွင်း၊ များစွာသောထင်းတို့ဖြင့်။ န တိတ္ထိ၊ ဘယ်အခါမှာမှ၊ လောင်၍မဝ၊ အားမရ တင်းမတိမ်နိုင်။ မဟောဒမိ၊ ရေထုများစွာ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာကြီးသည်။ အာပဂါနံ—အာပဂေဟိ၊ နေ့ညဉ့်များစွာ၊ ဗီဇနာမလပ်၊ မပြတ်သွင်သွင်၊ စီးဝင်ကြကုန်သော၊ မြစ်ကြီး မြစ်ငယ်၊ အသွယ်သွယ်တို့ဖြင့်။ န တိတ္ထိ၊ ဘယ်အခါမှာမှ၊ သောက်မျှီမဝ၊ အားမရ တင်းမတိမ်နိုင်။ အန္တကော၊ သတ္တဝါတို့၏ ဘဝအဆုံးကို၊ တဖြုန်းဖြုန်းစီရင်၍နေသော၊ အရှင်သေမင်းသည်။ သဗ္ဗဘူတာနံ—သဗ္ဗဘူတေဟိ၊ နေ့ညဉ့်များစွာ၊ ဗီဇနာမလပ်၊ မပြတ်မစဲ၊ အမြဲသေကြရကုန်သော၊ လုံးစုံများစွာ၊ သတ္တဝါအပေါင်းတို့ဖြင့်။ န တိတ္ထိ၊ ဘယ်အခါမှာမှ၊ အားမရ တင်းမတိမ်နိုင်။ ဝါမလောစနာ၊ ယောက်ျားမြင်ရာ၊ ဝါသနာအလိုက်၊ ချစ်ကြိုက်စုံမက်၊ နှစ်သက်တတ်သောမိန်းမသည်။ ပုံသံ—ပုရိသေဟိ၊ လိုတိုင်းဇက်တိုက်၊ အပျော်လိုက်ရ

* တိတ္ထိ ကဋ္ဌာနံ တတိယတ္ထေ ဆဋ္ဌိ (ဒွိကာ)

သော၊ ချစ်ကြိုက်ရာရာ၊ များစွာသော ယောက်ျားတို့ဖြင့်။ န တိတ္ထိ၊ ဘယ်အခါ မှာမှ၊ ပျော်၍မဝ၊ အားမရ တင်းမတိမ်နိုင်။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မီးသည် မရေတွက်နိုင် များပြားလှစွာသော လောင်စာ၊ သစ်သား၊ မြက်၊ ဝါးအစရှိသည်တို့ကို နေ့ညဉ့်မစဲ အမြဲပင်လောင်ရပါသော်လည်း အားမရ တင်းမတိမ်နိုင်၊ လောင်စာရှိပါက လောင်၍မဝ လောင်လက်စ မပြတ် ဘဲ အမြဲလောင်၍ နေမည်ပင်တည်း။ ရေထုများစွာ မဟာသမုဒ္ဒရာကြီး သည်လည်း မြစ်ကြီးငါးသွယ် မြစ်ငယ်ငါးရာတို့သည် နေ့ညဉ့်များစွာ ဗီဇနာ မလပ် မပြတ်သွင်သွင် စီးဝင်၍နေပါသော်လည်း သောက်မျို၍မဝ ဘယ်အခါ ၌မျှ အားရတင်းတိမ်ခြင်း မရှိပေ။ လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ ဘဝအဆုံးကို တဖြုန်းဖြုန်းစီရင်၍ အတွင် သတ်လေ့ရှိသော အရှင် သေမင်းကြီးသည်လည်း များစွာသော သတ္တဝါတို့ကို နေ့ညဉ့်များစွာ ဗီဇနာမလပ် အခါခါ အထပ်ထပ် မပြတ်တစေ သေကြေ ပျက်စီးစေရပါသော်လည်း ဘယ်အခါ၌မျှ ဖျက်ဆီး၍ မဝ အားရတင်းတိမ်ခြင်း မရှိပေ။ မြင်မြင်ရာရာ ယောက်ျားတကာတို့၌ ချစ်ခင် စုံမက် ကြိုက်နှစ်သက်တတ်သော မိန်းမသည်လည်း ချစ်ကြိုက်ရာရာ ယောက်ျား တကာတို့နှင့် အလိုရှိတိုင်း နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် ဆက်တိုက်မစဲ အမြဲပင် အပျော် လိုက်ရပါသော်လည်း ဘယ်အခါ၌မျှ ပျော်၍မဝ ပျော်လက်စမတုံး အဆုံးမသတ် နိုင်ပေဟု ဆိုလိုသည်။

မိန်းမများကို မဖျောင်းဖျ (အလိုမပါ) နှိုင်းပုံ

ထို့ပြင် ဖောက်ပြန် လော်လည်တတ်သော သဘောရှိသော မိန်းမတို့ကို မည်သည့်နည်းနှင့်မှ သွန်သင်ဆုံးမ ဖျောင်းဖျ၍ မရနိုင်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၁၅။ န ဒါနေန န မာနေန၊ နာဇ္ဇဝေန န သေဝယာ။
န သတ္ထေန န ဓမ္မေန၊ သဗ္ဗထာ ဝိသမာ ထိယော။

ထိယော၊ ကြီးကြီးငယ်ငယ်၊ အရွယ်ခပ်သိမ်း၊ လော်လည်တတ်သောမိန်းမ၊ ဟူသမျှတို့သည်။ ဒါနေန ပိ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ များစွာ ပေးကမ်းသဖြင့်လည်း။ န၊ သွန်သင်ဆုံးမ၊ ဖျောင်းဖျ၍မရနိုင်။ မာနေန ပိ၊ ချစ်ခင်သဒ္ဓါ၊ စေတနာဖြင့်၊ ကြင်နာ မြတ်နိုးခြင်းကိုပြုသဖြင့်လည်း။ န၊ သွန်သင်ဆုံးမ၊ ဖျောင်းဖျ၍မရနိုင်။ အဇ္ဇဝေန ပိ၊ မာယာမနွှောက်၊ ကောက်ကျစ်မကြံ၊ ဖြောင့်မှန်ခြင်းကိုပြုသဖြင့်လည်း။ န၊ သွန် သင်ဆုံးမ၊ ဖျောင်းဖျ၍မရနိုင်။ သေဝယာ ပိ၊ ယုယုယယ၊ စောင်မကြည့်ရှု၊ ပြုစုလုပ် ကျွေးသဖြင့်လည်း။ န၊ သွန်သင်ဆုံးမ၊ ဖျောင်းဖျ၍ မရနိုင်။ သတ္ထေန ပိ၊ တုတ် ဓားဆောင်လျက်၊ လက်နက်ကိုင်စွဲ၊ မောင်းမဲ ခြိမ်းချောက်သဖြင့်လည်း။ န၊

သွန်သင်ဆုံးမ၊ ဖျောင်းဖျ၍မရနိုင်။ ဓမ္မေန ပိ၊ တရားကျမ်းဂန်၊ အတန်တန်ဖြင့်၊ လမ်းမှန်ကို ပြသဖြင့်လည်း။ န၊ သွန်သင်ဆုံးမ၊ ဖျောင်းဖျ၍မရနိုင်။ သဗ္ဗထာ-
သဗ္ဗေန အာကာရေန၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝိသမာ ဝေ၊
အကွက်ဆိုက်သော်၊ လျှပ်ပေါ်လျက်၊ လော်လည်မှောက်မှား၍၊ ဖောက်ပြား
ကျင့်ကြံ သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ကြီးကြီးငယ်ငယ် အရွယ်ခပ်သိမ်း လော်လည်တတ်သော
မိန်းမဟူသမျှတို့သည် လော်လည်ဖောက်ပြန်ခြင်းအမှုကို မပြုရန် ပစ္စည်းဥစ္စာ
များစွာပေးကမ်း၍ဖျောင်းဖျပြောဆိုပါသော်လည်း ဆိုးဆုံးမခြင်းကိုမနာယူတတ်
ဆုံးမ၍ မရနိုင်ပေ။ ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်းကို ပြသဖြင့် ခယပြောဆို
ပါသော်လည်း လိုက်နာမည်မဟုတ်၊ ဆုံးမ၍မရနိုင်ပေ။ တည်ကြည်ရိုးသားစွာ
နှင့် အကောက်မကြံဘဲ အဖြောင့်အမှန်ကို ပြသဖြင့် ဆိုးမပြောဆိုပါသော်လည်း
ဆုံးမ၍မရနိုင်ပေ။ ယုယုယယ စောင်မကြည့်ရှု ပြုစုလုပ်ကျွေး အရေးယူသဖြင့်
လည်း သွန်သင်ဆုံးမ ဖျောင်းဖျ၍မရနိုင်ပေ။ တုတ်ခားကိုင်စွဲလျက် ဆဲဆိုကြိမ်း
မောင်း ထောင်းထုရိုက်နှက်သဖြင့်လည်း သွန်သင်ဆုံးမ ဖျောင်းဖျ၍ မရနိုင်ပေ။
တရားကျမ်းဂန် အတန်တန်ဖြင့် လမ်းမှန်အရ ဟောညွှန်ပြသဖြင့်လည်း သွန်သင်
ဆုံးမဖျောင်းဖျ၍ မရနိုင်ပေ။ မည်သည့်နည်းလမ်းနှင့်ပင် သွန်သင်ဆုံးမ ဖျောင်းဖျ
ပြောဆိုပါသော်လည်း လော်လည်ရန်အချက်နှင့် အကွက်သင့် တိုက်ဆိုက်သော်
လျှပ်ပေါ်မှောက်မှား၍ ဖောက်ပြားကျင့်ကြံမည် မချွတ်သာဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

မိန်းမတို့သည် အဟောင်းပစ်၍ အသစ်မက်တတ်ပုံ

ထို့ပြင် အကျင့်မလျော် လော်လည် ဖောက်ပြားတတ်သော မိန်းမတို့သည်
မိမိ၏ လင်ရင်းယောက်ျားကို စွန့်ပစ်၍ အသစ် လင်ငယ်တယောက်၏ နောက်သို့
ကောက်ကောက်ပါအောင် လိုက်၍ သွားတတ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြလို
သည်ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၁၆။ ဂုဏာသယံ ကိတ္တိယုတဉ္စ ကန္တံ၊
ပတိံ ရတိန္ဒြိယဓနံ ယုဝါနံ။
ဝိဟာယ သီသံ ဝနိတာ ဝဇန္တိ၊
နရာန္တရံ သီလဂုဏာဒိဟိနံ။

(ဥပေန္တဝဇီရာဂါထာ)

ဝနိတာ၊ မနောကောက်ဘိ၊ လင်ရှိမယား၊ မိန်းမများတို့သည်။ ဂုဏာ-
သယဉ္စ၊ သီလ သမာဓိ၊ စရှိဂုဏ်ရေး၊ အထွေထွေ၏၊ တည်ရာလည်းဖြစ်သော။

ကိတ္တိယုတဉ္စ၊ ကိတ္တိရှိန်စော်၊ ထင်ပေါ်ကျော်စောခြင်းနှင့်လည်း ယှဉ်သော။ ကန္တဉ္စ၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊ နှစ်သက်ဖွယ်လည်းဖြစ်သော။ ရတိန္တဉ္စ၊ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်၊ နှစ်ခြိုက်ခြင်းကိုလည်းပေးလေ့ရှိသော။ သဓနဉ္စ၊ မြားမြောင်ရတနာ၊ ဥစ္စာဓနနှင့် ကြွယ်ဝပြည့်စုံသည်လည်းဖြစ်သော။ ယုဝါနဉ္စ၊ ပျိုမျစ်နုနယ်၊ ငယ်ရွယ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပတိံ၊ ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း၊ လင်ရင်းယောက်ျားကို။ ဝိဟာယ၊ တွယ်တာမရွံ့၊ ပယ်ခွါစွန့်၍။ သီလဂုဏာဒိဟိနံ၊ သီလစထေ၊ ဂုဏ်သရေကင်း၊ အလျှင်းမရှိသော။ နရာန္တရံ၊ ကိုယ်၏ကြင်ခြင်း၊ လင်ရင်းမှတစ်ပါး၊ အခြားယောက်ျား၏အထံသို့။ သီသံ၊ လျင်မြန်ဆော့စွာ။ ဝဇန္တိ၊ အကွက်ပေါ်မူ၊ ဘယ်သူဘယ်ဝါ၊ ဘယ်တွက်တာကိုမျှ၊ ငဲ့ညှာမထောက်ဘဲ၊ တကောက်ကောက်လိုက်တတ်ကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လျှပ်ပေါ်လော်လည်တတ်သော မိန်းမတို့မည်သည် မိမိ၏ချစ်ခင်စုံမက်ရင်းဖြစ်သော လင်ယောက်ျားသည် သီလဂုဏ် သမာဓိဂုဏ် ပညာဂုဏ်တို့နှင့် အလုံးစုံပြည့်စုံသည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ တန်ခိုးရှိန်စော် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိသည်မူလည်းဖြစ်စေ၊ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက် နှစ်ခြိုက်ခြင်းကို ပြုလေ့ရှိသည်မူလည်းဖြစ်စေ၊ ဥစ္စာဓနနှင့် ကြွယ်ဝပြည့်စုံသည်မူလည်းဖြစ်စေ၊ ပျိုမျစ်နုနယ် အရွယ်ကောင်းသည်မူလည်း ဖြစ်စေ ထိုကဲ့သို့ အလုံးစုံသောဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော လင်ရင်းယောက်ျားကို စွန့်ပစ်၍ သီလ သမာဓိ အစရှိသော ဂုဏ်သရေကင်းမဲ့သော ဆိုးတေ ယုတ်မာသော အခြားယောက်ျား၏အထံသို့ လျင်မြန်စွာ အကွက်ပေါ်မူ ဘယ်သူ ဘယ်ဝါ ဘယ်တွက်တာကိုမျှ ငဲ့ညှာမထောက်ဘဲ ကောက်ခနဲလိုက်၍ သွားတတ်ကြသည် ဟူလို။

မိမိလင်ထက် သူတစ်ပါးလင်ကို မက်တတ်ကြပုံ

ထိုမှတစ်ပါးလည်း လော်လည်ဖောက်ပြား၍ သူတစ်ပါး၏လင်သားနှင့် ပျော်ပါးတတ်သော မိန်းမတို့၏ စိတ်နေစိတ်ထား သဘောသွားကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၁၇။ န တာဒိသိံ ပီတိမုပေတိ နာရီ၊
ဝိစိတ္တသေယျေ သယိတာပိ ကာမံ။
ယထာ ဟိ ဒုဗ္ဗာဒိဝိကိဏ္ဏဘူမံ၊
ပယာတိ ပီတိံ ပရကန္တသင်္ဂါ။

(ဥပေန္ဒဝဇီရာဂါထာ)

ယထာ-ယေနကာရဏေန၊ အကြင်သို့သော အကြောင်းကြောင့်။ နာရီ၊ ဖောက်ပြားသဘော၊ မနောရှိသမျှ၊ မိန်းမအပေါင်းသည်။ ဒုဗ္ဗာဒိဝိကိဏ္ဏဘူမံ၊ မြက်ပင်စလျက်၊ စက်ဆုပ်ရွံ့ဘွယ်၊ အသွယ်သွယ်သော၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တို့ဖြင့် ပြွမ်းတီးသော မြေကြီးအပြင်၌။ ပရကန္တ သင်္ဂါ၊ သူတပါး၏လင်သားနှင့်၊ ပျော်ပါးစပ်ယှက်၊ တိတ်တဆိတ်ပေါင်းဖက်ရခြင်းကြောင့်။ ယာဒိသံ၊ အကြင်သို့သဘောရှိသော။ ပီတိံ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ၊ လွန်စွာနှစ်သိမ့်ခြင်းသို့။ ပယာတိ၊ ရောက်၏။ တထာဟိ—တေန ကာရဏေန ဝေ၊ ထိုသို့သော အကြောင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဝိစိတ္တသေယျေ၊ သန့်ရှင်းတင့်တယ်၊ ဆန်းကြယ်မြင့်မြတ်၊ လျောက်ပတ်သော အိပ်ရာနေရာ၌။ သယိတာပိ၊ မိမိ၏ လင်ယောက်ျားနှင့်၊ ပျော်ပါးပေါင်းဖက်၊ လျောင်းစက်အတူ၊ ကြည်ဖြူစွာအိပ်ရပါသော်လည်း။ တာဒိသိံ၊ ထိုညစ်ပတ်လိမ်းပေသော၊ မြေအပြင်၌၊ သူတပါး၏ လင်သားကိုခိုးဝှက်၍၊ တိတ်တဆိတ်ပေါင်းဖက်ရသလောက်။ ဝါ၊ ပေါင်းဖက်ရသောအခါ၌ဖြစ်သော။ ပီတိံ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းသို့။ ကာမံ၊ မချွတ်မလွဲ၊ အမြဲကေန၊ အမှန်စင်စစ်အားဖြင့်။ န ဥပေတိ၊ မမှီမရောက်နိုင်။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ကိုယ်ကျင့်တရား လော်လည်ဖောက်ပြား၍ မှောက်မှားတတ်သော သဘောရှိသော မိန်းမအပေါင်းသည် စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာဖွယ် မြက်နှယ်သစ်ပင် ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်အစရှိသော အသွယ်သွယ်သော အညစ်အကြေးတို့ဖြင့် လိမ်းကျပွမ်းတီးသော မြေကြီးအပြင်၌ သူတပါး၏ လင်ယောက်ျားကို ခိုးဝှက်၍ တိတ်တဆိတ် ပျော်ပါးပေါင်းဖက်ရသောအခါ လောက၌ ဥပမာရှာ၍မရနိုင်လောက်အောင် အလွန်အကြူး အထူးပျော်ရွှင်၍ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်တတ်ကြပေ၏။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်၍ ဆန်းကြယ်မြင့်မြတ်သော အိပ်ရာနေရာ၌ မိမိ၏လင်ယောက်ျားနှင့်အတူ ချမ်းချမ်းသာသာ ကောင်းမွန်စွာ အိပ်စက်ရပါသော်လည်း ထိုညစ်ပတ်လိမ်းပေသော မြေအပြင်၌ သူတပါး၏ လင်သားကို ခိုးဝှက်၍ တိတ်တိတ်ပုန်း အိပ်စက်ရသလောက် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း မဖြစ်ပေ ဟူလို။

တနေ့သ၌ နွားကျောင်းမိန်းမသည် ရွာသူကြီး၏သားနှင့် ပျော်ပါး၍နေလေ၏။ ထိုသို့ နေစဉ် ရွာသူကြီးသည်လည်း ပျော်ပါးအံ့သောငှါ ထိုအိမ်သို့ လာလေ၏။

ထိုသို့လာစဉ် နွားကျောင်းမိန်းမ မြင်သဖြင့် ရွာသူကြီး၏သားကို လုံခြုံသော ကျီတခု၏ အတွင်းသို့ ရုတ်တရက်ချက်ခြင်း သွတ်သွင်းသိုဝှက်၍ ထားပြီးလျှင် ရွာသူကြီးနှင့်တဖန် ပျော်ပါး၍ နေပြန်လေ၏။ ထို့နောက် များမကြာမီ နွားကျောင်းယောက်ျားသည် နွားကျောင်းရာမှ နွားတို့ကို ယူဆောင်၍ အိမ်သို့ပြန်လာလေ၏။ ထိုသို့ ပြန်လာသည်ကို နွားကျောင်းမိန်းမ မြင်လေလျှင်

ရွာသူကြီးကို ဤသို့ပြောဆိုလေ၏ - “သူကြီးမင်း....သင်သည် တုတ်တချောင်းကို ကိုင်၍ စိတ်ဆိုးဟန်ပြုပြီးလျှင် ခပ်မြန်မြန်ပြန်၍ သွားလေလော့” ဟု ပြောဆိုလေ၏။ ထိုသို့ပြောဆိုတိုင်း ရွာသူကြီးသွားသည်ကို နွားကျောင်းသား အိမ်သို့ ရောက်၍ မြင်လေလျှင် “ဟေ့ရှင်မ . . . ရွာသူကြီးသည် ဘယ်ကိစ္စကြောင့် ဤအိမ်သို့ လာပါသနည်း” ဟု မေးလေ၏။ ထိုအခါ နွားကျောင်းမိန်းမက “မည်သည့် အကြောင်းကြောင့်မသိ ရွာသူကြီးသည် သူ၏သားကို အမျက်ထွက်ပြီးလျှင် အလျင်အမြန် လိုက်၍လာရာ သူ၏သားသည် ဤအိမ်သို့ ပြေးဝင်လာသဖြင့် ငါသည် ရုတ်တရက် လုံခြုံသော ကျီ၏အတွင်းသို့ သွတ်သွင်း၍ စောင့်ရှောက် ထားရ၏။ သူ၏အဘသည်လည်း ဤအိမ်၌ ရှာဖွေ၍ မတွေ့သဖြင့် အမျက် ထွက်လျက် ပြန်၍သွားလေ၏” ဟု ဆို၍ ရွာသူကြီး၏သားကို ကျီမှထုတ်၍ ပြလေ၏။ မိတ်ဆွေ...ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်—

၁၁၈။ အာဟာရော ဒွိဂုဏော ထိနံ၊ ဗုဒ္ဓိ တာသံ စတုဂ္ဂုဏာ။

ဆဂုဏော ဗျဝသာယော စ၊ ကာမာ စဠဂုဏီရိတာ—

ဟူ၍ ရှေးပညာရှိ ကဝိပုဂ္ဂိုလ်တို့ မိန့်ဆိုတော်မူကြပေသည်။

ထိနံ၊ မိန်းမတို့အား။ ဝါ၊ မိန်းမတို့၏။ အာဟာရော၊ အစာအာဟာရသည်။ ဒွိဂုဏော၊ ယောက်ျားထက်မို၊ နှစ်ဆပို၏။ တာသံ၊ ထိုမိန်းမတို့အား။ ဝါ၊ ထိုမိန်းမတို့၏။ ဗုဒ္ဓိ၊ ယောက်ျားတို့ကို၊ အလိုပါအောင်၊ သွေးဆောင်ဖြားယောင်း တတ်သော ဉာဏ်ပညာသည်။ စတုဂ္ဂုဏာ၊ ယောက်ျားထက်မို၊ လေးဆပို၏။ ဗျဝသာယော စ၊ လုံ့လပယောဂ၊ ဗျာပါရသည်လည်း။ ဆဂုဏော၊ ယောက်ျားထက်မို၊ ခြောက်ဆပို၏။ ကာမာ စ၊ အာရုံစရိုက်၊ ကာမဂုဏ်ကြိုက်ရာ၌လည်း။ အဠဂုဏာ၊ ယောက်ျားထက်မို၊ ရှစ်ဆပို၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဤရိတာ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဥပ္ပန္နသုပိ ကိစ္စေသု အစရှိသော စကားကို ငါဆိုခဲ့ပေသည်ဟု ပြောကြားလေ၏။

နွားကျောင်းသားမိန်းမဝတ္ထု ပြီး၏။

ဝဒ္ဓမာနကုန်သည်ဝတ္ထု (အဆက်)

ထိုစကား၏အဆုံး၌ ကရဋကမြေခွေးက “ဤအကြောင်းကား ဟုတ်မှန်လှပါပေသည်။ သို့သော်လည်း ငါတို့အရှင် ခြင်္သေ့မင်းနှင့် သံဇီဝကနွားလားတို့ မူကား တယောက်နှင့်တယောက် အလွန်အမင်း ချစ်ခင်ခြင်း အားကြီးကြသောကြောင့် အချစ်ပျက်အောင် ပြုလုပ်ခြင်းငှါ အဘယ်မှာ တတ်နိုင်ပါအံ့နည်း” ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထိုအခါ ဒမနကမြေခွေးက သင့်လျော်သော အကြောင်းဥပါယ်တမျှကို ကြံစည်အားထုတ်၍ ပြုလုပ်ရပါမည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် နီတိကျမ်းတတ် ဆရာ မြတ်တို့သည်—

၁၁၉။ ဥပါယေန ဟိ ယံ သက္ကံ၊ န တံ သက္ကံ ပရက္ကမာ။

ကာကာ ကနကသုတ္တေန၊ ကဏှသပေါ နိပါတိတော—

ဟူ၍ မိန့်ဆိုအပ်သည် မဟုတ်ပါလော”ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ယံ ကမ္မံ၊ အကြင်အမှုကို။ ဥပါယေန ဟိ၊ ပြီးမြောက်စေရန်၊ လျော်ကန်အောင်၊ ကြံဆောင်ဉာဏ်ခြယ်၊ ကြောင်းဥပါယ်ဖြင့် သာလျှင်။ သက္ကံ၊ ပြီးစီးထမြောက်၊ ဆုံးခန်းရောက်အောင်၊ စွမ်းဆောင်နိုင်ရာ၏။ တံကမ္မံ၊ ထိုအကြောင်းဥပါယ်၊ အသွယ်သွယ်ဖြင့်၊ လည်ဆယ်ကြံဖန်၍ ပြုလုပ်အပ်သော အမှုကိစ္စ၊ ဟူသမျှကို။ ပရက္ကမာ—ပရက္ကမေန၊ နိုင်ထက်စီးနင်း၊ အဟင်းပြုလုပ်၊ အားထုတ်အပ်သော လုံ့လပယောဂဖြင့်။ န သက္ကံ၊ ပြီးစီးထမြောက်၊ ဆုံးခန်းရောက်အောင်၊ မစွမ်းဆောင်နိုင်ရာ။ ကာကာ၊ ဥပါယဉာဏ်၊ အမြင်သန်သည့်၊ မောင်နှံဇနီး၊ ကျီးဖို ကျီးမတို့သည်။ ကနကသုတ္တေန၊ ဥပါယ်ဉာဏ်ပျိုး၊ ရွှေဆွဲကြိုးဖြင့်။ ကဏှသပေါ၊ အဆိပ်ထက်မြက်၊ မြွေဟောက်နက်ကို။ နိပါတိတော၊ ကာလမြင့်စွာ၊ မကြာမီပင်၊ အရှင်လတ်လတ်၊ သေစေအပ်ခဲ့ဘူးလေပြီ။

ထိုအခါ ကရဋကမြေခွေးက “ဤကျီးမောင်နှံတို့သည် ဥပါယဉာဏ် ကြံစည်နှောက်လျက် မြွေဟောက်နက်ကို သေစေပုံ အကြောင်းကား အဘယ်သို့ပါနည်း၊ အကျယ်ကိုသိရအောင် လင်းကျင်း၍ ပြပါဦး”ဟု တောင်းပန် ပြောဆိုလေ၏။ ထိုအခါ ဒမနကမြေခွေးက အောက်ပါ ပုံဝတ္ထုကို ပြောပြလေ၏။

ကျီးဖိုနှင့် ကျီးမဝတ္ထု

တရံရောအခါ တခုသော သစ်ပင်၏ အကိုင်း၌ ကျီးဖိုနှင့် ကျီးမတို့သည် အသိုက်ပြုလုပ်၍ နေကြလေ၏။ ထိုကျီးမောင်နှံတို့၏ သားငယ်တို့ကိုလည်း ထိုသစ်ပင်၏ အခေါင်း၌နေသော မြွေဟောက်တကောင်သည် ကျီးမ ပေါက်ဖွားတိုင်း ပေါက်သတ်၍ စားလေ၏။ ထိုသို့ စားဖန်များလှသဖြင့် ကျီးမသည် ယခု မိမိ၏ဝမ်းဝယ် သန္ဓေစုသဖြင့် တဖန် ဥချိန်နီးသောအခါ ကျီးဖိုကို ဤသို့ ပြောဆိုလေ၏။

“အမောင်ကျီးဖို .. ငါတို့သည် ဤသစ်ပင်ကိုစွန့်ပစ်၍ အသစ်တဖန် တပါးသော သစ်ပင်ကို ရွာကြပြီးလျှင် ပြောင်းရွှေ့ နေထိုင်မှ သင့်လျော်ကြမည်။ ဤသစ်ပင်၌ ဤမြွေဟောက် ရှိသမျှကာလပတ်လုံး ငါတို့၏ သား မြေး အစဉ်အဆက်သည် မည်သည့်အခါမှ တိုးပွားနိုင်တော့မည် မဟုတ်၊ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်—

၁၂၀။ ဒုဋ္ဌော ဒါရော သဌံ မိတ္တံ၊ ဘတိ စောတ္တရဒါယကော။
သဿပေ စ ဂဟေ ဝါသော၊ မစ္စုရေဝ န သံသယော—

ဟူ၍ ရှေးသူဟောင်းတို့ ဆိုရိုးစကား ရှိပေသည်”ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ဒုဋ္ဌော၊ ယုတ်မာညစ်ညမ်း၊ လွန်ဆိုးသွမ်းသော။ ဒါရော စ၊ ပေါင်းသင်း အတူ၊ အိမ်သူမယားလည်းကောင်း။ သဌံ၊ မဖြောင့်သဘော၊ အပေါ်ချောနှင့် မနောစဉ်းလဲ၊ အမြဲကောက်ကျစ်သော။ မိတ္တဉ္စ၊ ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း၊ မိတ်ဆွေ ရင်းလည်းကောင်း။ ဥတ္တရဒါယကော၊ မထီလေးစား၊ အရှင်အားကို၊ စကား နှုတ်လှန်၊ အတူပြန်တတ်သော။ ဘတိ စ၊ ကျေးကျွန်မှုထမ်း၊ ငှါးရမ်းအပါး၊ သူခစားလည်းကောင်း။ သဿပေ၊ မြေဟောက် မြေဆိုး၊ တိုးဝင်စင်းခွေ၊ မပြတ်နေလေ့ရှိသော။ ဂဟေ၊ အိမ်၌။ ဝါသော စ၊ ပျော်ပိုက်မှီတင်း၊ နေရ ခြင်းလည်းကောင်း။ ဧတံသဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံသည်။ မစ္စုရေဝ၊ မချွတ်မယှင်း၊ သေရခြင်း၏။ အကြောင်းရင်းသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ကော်စင်စစ်၊ အမှန် ဖြစ်၏။ န သံသယော၊ ဟုတ်ပါလိမ့်လား၊ မဟုတ်လားဟု၊ ယုံမှားမရှိသင့်။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အတွင်းမနော သဘောညစ်ညမ်း ဆိုးသွမ်းသော အိမ်သူ မယားနှင့် ပေါင်းသင်း၍နေရခြင်း၊ မဖြောင့်သဘော အပေါ်ချောနှင့် မနော စဉ်းလဲ၍ အမြဲ အကောက်ကြံလျက်နေသော မိတ်ဆွေနှင့် အတူပေါင်းသင်း ရခြင်း၊ အရှင်သခင်အား မထီလေးစား မခံညားဘဲ စကားတုံ့ခံ ပြန်လှန်၍ ပြောဆိုတတ်သော ကျေးကျွန် သူခစားနှင့် အတူနေရခြင်း၊ မြေဆိုး မြေ ဟောက်တို့ ခိုကိုးမပြတ် မှီနေအပ်သော အိမ်၌နေရခြင်း— ဤအလုံးစုံတို့သည် သေကြေပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းတို့ ဖြစ်ပေသည်။ ယုံမှားမရှိရာ ဟူလို။

ထိုသို့ ကျီးမ ပြောဆိုသည်၏ အဆုံး၌ ကျီးဖိုက “ချစ်၍မငြီး ဇနီးမှန်လှ အို ကျီးမ....ဤကိစ္စအတွက်ကြောင့် သင်သည် စိတ်ရတက် ဗျာပါနှောက်၍ ကြောက်ရွံ့ခြင်းမဖြစ်ပါလင့်၊ ဤမြေသည် ငါ၏သားငယ် သွီးငယ်တို့ကို အကြိမ် ကြိမ် ဖျက်ဆီးခဲ့သော ကြီးစွာသောအပြစ်ကို ငါသည် သည်းခံခဲ့လှလေပြီ၊ ယခုမှာမှုကား နောက်တဖန် ထပ်မံ၍ သည်းခံတော့မည် မဟုတ်”ဟု ပြောဆို လေ၏။

ထိုသို့ဆိုရာ ကျီးမက “အို အရှင်သခင်....အလွန်တရာမှ အားခွန်ဗလနှင့် ပြည့်စုံ လှသည့် အဆိပ် ခက်ထန်သော မြေဟောက်နှင့် အခြေနှစ်ချောင်းသာ ရှိသော သင်သည် အဘယ်မှာ ဖက်ပြိုင်၍ ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ပါမည်နည်း”ဟု မေးလေ၏။

ယင်းသို့ မေးမြန်းရာ ကျီးဖိုက “အိုချစ်နှမ....ဤသို့ကြံစည်စဉ်းစား၍ ယုံမှား သံသယ ရှိခြင်းငှါ မသင့်ပါ၊ အကြောင်းကိုပြောဆိုအံ့၊ နာပါဦးလော့”ဟုဆို၍—

၁၂၁။ ဗုဒ္ဓိ ယဿ ဗလံ တဿ၊ နိဗုဒ္ဓိယာ ကုတော ဗလံ။

ပဿ သီဟော မဒေါမ္မတ္တော၊ သသကေန ဝိနာသိတော—
ဟူသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောပြလေ၏။

ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ဗုဒ္ဓိ၊ ကျိုးကြောင်းမြော်မြင်၊ ဆင်ခြင်ဝေဖန်၊
အသိဉာဏ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿ၊ ထိုကျိုးကြောင်း မြော်မြင်၊ ဆင်ခြင်
ဝေဖန်၊ အသိဉာဏ်ရှိသောသူအား။ ဗလံ၊ ခွန်အားတန်ခိုး၊ အမျိုးမျိုးနှင့်
ပြည့်စုံသည်သာလျှင်တည်း။ တု၊ ထိုမှတစ်ပါး။ နိဗုဒ္ဓိယာ၊ ကြောင်းကျိုးဆင်ခြင်၊
ဉာဏ်အမြင် မရှိသောသူအား။ ကုတောဗလံ၊ အားစွမ်းသတ္တိ၊ အဘယ်မှာ ရှိပါအံ့
နည်း။ ပဿ၊ သတိတရား၊ အမြဲထား၍၊ စဉ်းစားကြည့်ရှု၊ ဆင်ခြင်ပြုပါလော့။
မဒေါမ္မတ္တော၊ ခွန်အားပြည့်ဝ၊ မာန်စောင်ကြသော။ သီဟော၊ အသိဉာဏ်ကင်း၊
ခြင်္သေ့မင်းကို။ သသကေန၊ ခွန်အားမတူ၊ ပညာကြွယ်သော၊ ယုန်ငယ်
ကလေးသည်။ ဝိနာသိတော၊ ဇီဝိန်ဆုံးရှုံး၊ ခန္ဓာပြုန်းအောင်၊ လုံးလုံးကြီး ပျက်
ဆီးခဲ့ဘူးလေပြီ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ငါ၏ချစ်နွယ်.. သေချာစွာ နာခံမှတ်သားပါလော့၊ လောက၌
ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ကာယဗလ သေးငယ်လှသော်လည်း ခွန်
အားတန်ခိုး အမျိုးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသည်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်၊ ဉာဏ်ပညာ
မရှိသောသူသည်ကား ကာယဗလ မည်မျှပင် ကြီးမားသော်လည်း အဘယ်မှာ
စွမ်းပကားသတ္တိ ခွန်အားရှိနိုင်ပါတော့အံ့နည်း၊ မရှိသည်သာ ဖြစ်ပေသည်။
ခွန်အားဗလ ပြည့်ဝ၍ မာန်မာနထောင်လွှားသော အသိဉာဏ်ကင်းသည့်ခြင်္သေ့
မင်းကို ကာယဗလ သေးငယ်လှ၍ ပညာဉာဏ်ကျယ် အသိကြွယ်သော ယုန်ငယ်
ကလေးသည် အသက်ဆုံးရှုံး ခန္ဓာပြုန်းအောင် လုံးလုံးကြီး ပျက်စီးစေအပ်
သည်ကို စဉ်းစားကြည့်ရှု သတိပြုပါလော့ဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုသို့ ပြောဆိုလိုက်ရာ ကျီးမက ပြုံးရယ်လျက် ဤယုန်သူငယ် ဉာဏ်ကြီး
သဖြင့် ခြင်္သေ့ကြီး ပျက်စီးရပုံအကြောင်းကား အဘယ်သို့ပါနည်း၊ ချစ်လင်
ကျီးဖို...အတ္ထုပ္ပတ်ဖြစ်ပုံ အလုံးစုံကို ကုန်စင်အောင် အကျယ်ပြုလျက် မိန့်ဟတော်
မူပါဦးဟု တောင်းပန်လေရာ ကျီးဖိုက ဤဆိုလတံ့သော ဝတ္ထုကို ပြောပြ
လေ၏။

ယုန်အို၏ဉာဏ်ကြောင့် ခြင်္သေ့ကြီး ပျက်စီးသောဝတ္ထု

တရံရောအခါ မန္တရတောင်၌ ဒုဒ္ဓန္တမည်သော ခြင်္သေ့တကောင် ရှိလေ၏၊
ထိုခြင်္သေ့သည် ထိုတောင်၌ မှီတင်း၍ နေကြကုန်သော အနီးအနားရှိ သား
သတ္တဝါတို့ကို သတ်ပုတ်ညှဉ်းဆဲ၍ အမြဲစားသောက်လျက် နေလေ့ရှိ၏။ တနေ့
သ၌ သားအပေါင်းတို့သည် အစည်းအဝေးပြုလုပ်၍ တနေ့တနေ့လျှင် အရွယ်
ကြီးရင့်သော သားကောင်တကောင်စီ အလှည့်ကျ ခြင်္သေ့မင်း၏ အစားခံကြ

ရန် သဘောတူ ဆုံးဖြတ်ကြပြီးလျှင် ခြင်္သေ့မင်း၏ အထံသို့ သွားကြ၍ “အို သားအပေါင်းတို့ကိုအစိုးရတော်မူသော ခြင်္သေ့မင်း.... အရှင်ခြင်္သေ့မင်းသည် တနေ့တည်း၌ များစွာသော သားတို့ကို သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲသဖြင့် အဘယ် အကျိုးရှိပါအံ့နည်း၊ ထိုသို့ပြုရန် မသင့်လျော်ပါ။ အကယ်၍ အရှင်ခြင်္သေ့မင်း သဘောကြိုက်ညီတော်မူပါလျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည် နေ့စဉ်အရွယ်ရောက်၍ သုံး ဆောင်တော်မူလောက်သော သားကောင်တကောင်ကျစီ အရှင်၏ အစားအစာ အလို့ငှါ ပို့ဆက်လာပါအံ့” ဟု ပြောကြားကြလေ၏။ ထိုသို့ပြောကြားရာ ခြင်္သေ့မင်းက “အကယ်၍ ဤနည်းလမ်းကို သင်တို့ သဘောနှစ်ခြိုက်ကြပါမူ သင်တို့၏ သဘောအတိုင်း ပြုလုပ်ကြလေ” ဟု အခွင့်ပေးလိုက်လေ၏။ ထိုအခါမှစ၍ နေ့စဉ် တကောင်ကျစီ ပို့ကြ၍ တကောင်ကျစီ စားသုံး၍ နေလေ၏။

ထို့နောက် တနေ့သ၌ အသက်ကြီးရင့်သော ယုန်အိုတကောင်၏အစားခံရန် အလှည့်သို့ ကျရောက်ရာ ထိုယုန်အိုသည် ဤသို့ကြံစည်လေ၏။

၁၂၂။ ကြာသဟေတု ဝိနီတိ တု၊ ကြိယတေ ဇီဝိတာသယာ။
ပဉ္စတံ စေ ဂမိဿာမိ၊ ကိံ သိဟာနုနယေန မေ။

ကြာသဟေတု၊ ထိတ်လန့် ကြောက်ရွံ့ခြင်းကြောင့်။ ဝိနီတိတု၊ သူတထူး အောက်၊ ဒူးထောက်ညွတ်တွား၊ မထောင်လွှားဘဲ၊ ပြားပြားဝပ်စင်း၊ နှိမ့်ချရ ခြင်းကိုမူကား။ ဇီဝိတာသယာ၊ သေဘေး၏အတွက်၊ အသက်ကို ငဲ့ကွက်ခြင်း ကြောင့်။ ကြိယတေ၊ အမှုမသွေ၊ ပြုသင့်ပေ၏။ စေ၊ အကယ်၍။ အဟံ၊ ငါသည်။ ပဉ္စတံ၊ ဇီဝိန်လွတ်ကင်း၊ ပျက်စီးခြင်းအဖြစ်သို့။ ဂမိဿာမိ၊ စင်စစ်မလွဲ၊ အမြဲ ရောက်ရသည်ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့မဖောက်၊ အမှန်ရောက်အံ့။ မေ၊ ငါ့အား။ သိဟာနုနယေန၊ ထိုခြင်္သေ့ကို၊ ရိုသေတုတ်ကွ၊ နှိမ့်ချရခြင်းဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ် မှာ အကျိုး၊ ရှိစနိုးပါအံ့နည်း။

ထို့ကြောင့် ဖြည်းဖြည်းသက်သာသာလျှင် ငါသွားအံ့ဟု ကြံစည်၍ အေး အေး ဆေးဆေး ဖြည်းညှင်းသာသာ သက်သာစွာ သွားလေ၏။ ထိုသို့ နှောင့်နှေး ကြန့်ကြာခြင်းကြောင့် ခြင်္သေ့သည်လည်း မှတ်သိပ်ဆာလောင်လှ သဖြင့် အမျက်ထွက်၍ ထိုယုန်အိုကို “သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် ဤမျှ လောက် ကြန့်ကြာဖင့်နဲ့၍ နေဘိသနည်း” ဟု ကြိမ်းမောင်း၍ မေးလေ၏။

ယင်းသို့ကြိမ်းမောင်းရာ ယုန်အိုက “အို အရှင်ခြင်္သေ့မင်း.... ဤအပြစ်ကား ကျွန်ုပ်၏ အပြစ်မဟုတ်ပါ။ အကြောင်းမူကား ကျွန်ုပ်လာစဉ် လမ်းခရီး၌ ခြင်္သေ့တကောင်သည် ကျွန်ုပ်ကို အတင်းဗလက္ကာရ ဖမ်းဆီး တားမြစ်ခြင်း ကြောင့် ထိုခြင်္သေ့မင်း၏ မျက်မှောက်၌ တဖန် ပြန်လည်၍လာရန် သစ္စာပြုပြီး လျှင် ကျိန်တူယ်၍လာခဲ့ရပါသည်။ ယခု ဤအကြောင်းကို ပြောကြားရန် အရှင် ၏ အထံသို့ လာခဲ့ပါသည်” ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထိုစကားကို ကြားသောအခါ ခြင်္သေ့မင်းလည်း ပြင်းစွာ အမျက်ထွက်သဖြင့် “လျင်စွာသွား၍ ထိုခြင်္သေ့ကို အဝေးမှနေ၍ ငါ့အား ပြလော့၊ ထိုယုတ်မာသော ခြင်္သေ့ အဘယ်အရပ်မှာနည်း” ဟု မေးမြန်းလေ၏။ ထို့နောက် ယုန်အိုသည် ခြင်္သေ့မင်းကိုခေါ်၍ နက်လှစွာသော ရေတွင်းတခု၏ အနီးသို့ ခေါ်ဆောင်၍သွားပြီးလျှင် “အရှင်ခြင်္သေ့မင်း.... ဤအရပ်သို့လာ၍ ကိုယ်တိုင် ကြည့်ရှုတော်မူပါ” ဟု ပြောဆို၍ ထိုရေတွင်း၏အတွင်း ရေထည်း၌ရှိသော ထိုခြင်္သေ့၏အရိပ်ကိုပင်လျှင် ပြလေ၏။ ထိုအခါ ခြင်္သေ့မင်းသည် အလွန်အမင်း ပြင်းစွာအမျက်ထွက်လျက် မာနသံဖြင့် ဟိန်းဟောက်ပြီးလျှင် ထိုအရိပ်ပေါ်သို့ ခုန်၍ချသဖြင့် ရေ၌ နစ်မြုပ်၍ သေဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ရရှာလေ၏။ ထို့ကြောင့် ငါသည် ဗုဒ္ဓိ ယဿ အစရှိသော စကားကို ဆိုခဲ့ပေသည်ဟု ပြောကြားလေ၏။

ထိုစကား၏အဆုံး၌ ကျီးမက “ကောင်းလှပါပြီ အမောင်၊ အလုံးစုံသော ပုံပြင်ဝတ္ထုကို ကြားနာရပါပေပြီ၊ သို့သော် ယခု မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပါမည်နည်း၊ လုပ်ကိုင်မည့် အကြောင်း အချက်ကို မြွက်ဟစေချင်ပါသည်” ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထိုအခါ ကျီးဖိုက “ရှင်မ.... နေ့စဉ်ရက်တိုင်း မင်းသားသည် ဤအနီးဖြစ်သော ရေကန်သို့ လာရောက်၍ ရေသုံးသပ်ပါသည်၊ ထိုသို့ ရေသုံးသပ်သောအခါ မိမိ ဝတ်ဆင်သော ရွှေဆွဲကြိုးကို လည်မှဖြုတ်၍ တခုသော ရေဆိပ်ရှိ ကျောက်တုံးပေါ်၌ ဘားလေ့ရှိ၏၊ သင်သည် ထိုမင်းသား ရေကန်၌ ရေသုံးသပ်၍နေစဉ် ၎င်းဆွဲကြိုးကို ကျောက်တုံးမှ ရုတ်တရက် ထိုးသုတ်ယူဆောင်ခဲ့၍ ဤမြေဟောက်နေသော သစ်ခေါင်းထဲသို့ ချရမည်” ဟု ပြောဆိုမှာကြားလေ၏။

ထို့နောက် တနေ့သ၌ မင်းသားသည် ရေသုံးသပ်ရန် ရေကန်သို့လာ၍ ရွှေဆွဲကြိုးကို လည်မှဖြုတ်ပြီးလျှင် ရှေးအခါကကဲ့သို့ ရေဆိပ်ရှိ ကျောက်တုံးပေါ်၌ ထား၍ ရေကန်သို့ သက်ဆင်းလျက် ရေသုံးသပ်လေရာ ကျီးမသည် ထိုဆွဲကြိုးကို ရုတ်တရက် ထိုးသုတ်ယူဆောင်ခဲ့ပြီးလျှင် မြေဟောက်နေသော သစ်ခေါင်းထဲသို့ ချလိုက်လေ၏။ ထို့နောက် အစေခံ မင်းချင်းယောက်ျားတို့သည် ရွှေဆွဲကြိုးကို ထိုးသုတ်သော ကျီးမ၏နောက်သို့ အစဉ်လျှောက်၍ တဖြည်းဖြည်း လိုက်၍လာကြရာ နောက်ဆုံး၌ သစ်ခေါင်းသို့ရောက်၍ ရှာဖွေကြသောအခါ မြေဟောက်ကို တွေ့မြင်လေရာ မင်းချင်းယောက်ျားတို့သည် ရိုက်နှက်သတ်ပုတ်ကြသဖြင့် ထိုမြေဟောက်သည် သေကြေပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရလေ၏။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဥပါယေန ဟိ ယံ သက္ကံ၊ အစရှိသော စကားကို ငါဆိုပေသည်ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ကျီးဖိုနှင့် ကျီးမဝတ္ထု ပြီး၏။

ဝဒ္ဓမာနကုန်သည်ဝတ္ထု (အဆက်)

ထိုအခါ ကရဋကမြေခွေးက “ဤသို့ ဖြစ်ပါမူကား ယခုပင်လျှင် သွားစေချင်ပါသည်။ သင်၏ သွားခြင်းသည်လည်း ဘေးဥပဒ် ကင်းလွတ်ပါစေသတည်း” ဟု ဆုတောင်းပတ္တနာ ပြုလိုက်လေ၏။

ထို့နောက် ဒမနက မြေခွေးသည် ပိင်္ဂလက ခြင်္သေ့မင်း၏ အထံသို့ သွားလေ၏။ ခြင်္သေ့မင်း၏ အထံသို့ ရောက်သောအခါ ရှိခိုးဝပ်တွားပြီးလျှင် “အရှင် ခြင်္သေ့မင်း....

၁၂၃။ အာပဒျူမ္မဂ္ဂမနေ၊ ကြိယကာလာတိယေသု စ။

ကလျာဏဝစနံ ကထေ၊ အပုဋ္ဌောပိ ဟိတော နရော --

ဟူ၍ နိတိကျမ်းတတ် ဆရာမြတ်တို့ ကျေးကျွန်၏ ဝတ်တရားကို မှာကြားတော်မူအပ်သည်နှင့်အညီ ကျွန်တော်မျိုးသည် အရှင်၏ ကြီးကျယ်စွာ ပျက်စီး၍ ဘေးကြီး ဆိုက်ရောက်လတံ့သောအကြောင်းကို စဉ်းစားဆင်ခြင်မိ၍ အရှင်၏ အထံတော်သို့ သတိပေးစကား ပြောကြားတင်လျှောက်ရန် လာရောက်ရပါသည်” ဟု လျှောက်ဆိုလေ၏။

အာပဒိ စ၊ အရှင်သခင်၌၊ ဘေးရန်နှင့်တွေ့ဆုံ၊ ကြုံကြိုက်ရန်ရှိသော အခါ၌ လည်းကောင်း။ ဥမ္မဂ္ဂမနေ စ၊ အရှင်သခင်သည် ချွတ်ချော်တိမ်းပါး၊ ခရီးမှား၍၊ သွားသောအခါ၌လည်းကောင်း။ ကြိယကာလာတိယေသု စ၊ အရှင်သခင်သည် ပြုသင့်ပြုထိုက်သော ကာလကို၊ လွန်စ လွန်ဆဲ ဖြစ်သောအခါ၌လည်းကောင်း။ အပုဋ္ဌောပိ၊ ဟုတ် မဟုတ်ကို၊ ထုတ်ဖော် ဆွေးနွေး တိုင်ပင်၍ မမေးအပ်ပါသော်လည်း။ ဟိတော၊ အရှင်၏အစီးအပွားကို၊ လိုလားတောင့်တသော။ နရော၊ ကျေးကျွန်ငှါးရမ်း၊ အမှုထမ်း ယောက်ျားသည်။ ကလျာဏဝစနံ၊ သင့်လျော်လျှောက်ပတ်၊ ကောင်းမြတ်သော စကားကို။ ကထေ၊ ဆိတ်ဆိတ်မနေ၊ ပြောကြားပေရာ၏။

မင်းအမတ်တို့ ထမ်းအပ်သည့်တာဝန်များ

ထိုမှတစ်ပါးလည်း ကြားနာတော်မူပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၁၂၄။ ဘောဂဿ ဘာဇနံ ရာဇာ၊ မန္တိ ကြိယဿ ဘာဇနံ။

ရာဇကြိယပရိဒ္ဓံသိ၊ မန္တိ ဒေါသေန လိမ္မတေ။

ရာဇာ၊ တိုင်းပြည်အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ ဘောဂဿ၊ ချမ်းသာရိပ်ငြိမ်၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၏။ ဘာဇနံ၊ တည်ရာအစစ်၊ ဖြစ်ပါပေသတည်း။ မန္တိ၊ ရာထူး ခန့်အပ်၊ မင်းတိုင်ပင်အမတ်သည်။ ကြိယဿ၊ မင်း၏ပြုဘွယ်၊ အသွယ်သွယ် သော ကိစ္စ၏။ ဘာဇနံ၊ တည်ရာအစစ်၊ ဖြစ်ပါပေသတည်း။ ရာဇကြိယပရိဒ္ဓသိ၊ မင်း၏ပြုဘွယ်၊ အသွယ်သွယ်တို့၊ အကယ်ချွတ်ယွင်း၊ ပျက်စီးခြင်းဖြစ်ပါမူ။ မန္တိ၊ ရာထူးခန့်အပ်၊ မင်းတိုင်ပင်အမတ်ကို။ ဒေါသေန၊ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချ၊ ပြစ်ဒေါသ ဖြင့်။ လိမ္မတေ၊ စင်စစ်မသွေ၊ လိမ်းကျံပေရာ၏။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဤဆိုလတံ့ သော အမတ်၏ ဝတ်တရားကို စဉ်းစားတော် မူပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရှုတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၁၂၅။ ဝရံ ပါဏပရိစ္စာဂေါ၊ သိရသော ဝါပိ ကတ္တနံ။

န တု သာမိပဒါပတ္တိ-ပါတနေစ္ဆောရုပေက္ခနံ။

ပါဏပရိစ္စာဂေါ ဝါပိ၊ အသက်ကို စွန့်လွှတ်ရခြင်းသည် လည်းကောင်း။ သိရသော ကတ္တနံ ဝါ ပိ၊ ဦးခေါင်းကိုဖြတ်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဝရံ၊ မြတ် သေး၏။ သာမိပဒါပတ္တိပါတနေစ္ဆော၊ အရှင်သခင်၏ အပေါ်၌ ကျရောက်အံ့ သော ဘေးရန်အပြစ်ကို ကျရောက်စေလိုသည်ဖြစ်၍။ ဥပေက္ခနံ၊ သက်သက် လျစ်လျူရှု၍နေခြင်းသည်။ န တု ဝရံ၊ မမြတ်သည် သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အရှင်ခြင်္သေ့ မင်း....ကျေးကျွန်ခယမ်း မင်းမှထမ်း အမတ်တို့ မည်သည် မိမိ၏အသက်ကို စွန့်လွှတ်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ မိမိ၏ဦးခေါင်း ကို ဖြတ်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း မြတ်ပါသေး၏၊ မိမိအရှင်သခင်၏ အပေါ်၌ ဖြစ်ပေါ်ကျရောက်လတံ့ သော ဘေးရန်အပြစ်ကို သိလျက်နှင့် သက်သက် ကျရောက်စေလိုသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် မပြောမဆို မတင်မလျှောက် တိတ်ဆိတ်စွာ နေခြင်းသည် မမြတ်သည်သာ ဖြစ်ပါသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုအခါ ပိဂံလကခြင်္သေ့ မင်းက “ယင်းသို့ဖြစ်ပါလျှင် အသင်သည် အဘယ် အကြောင်းကို ပြောဆိုလိုပါသနည်း”ဟု လေးမြတ်စွာ မေးလေ၏။

ထိုသို့မေးမြန်းရာ ဒမနကမြေခွေးက တင်လျှောက်သည်မှာ “အရှင်ခြင်္သေ့ မင်း....ဤ သံဇီဝကန္ဓားလားသည် အရှင်၏အပေါ်၌ ကောင်းသော သဘောထား လားလားမှ မရှိဟု ကျွန်တော်မျိုး ထင်မှတ်ပါသည်။ အကြောင်းမူကား ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ မျက်မှောက်မှာပင် အရှင်၏ တန်ခိုးသတ္တိ၊ လုံ့လ ပယောဂ၊ အကြံဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိသုံးပါးကို ကဲ့ရဲ့၍ အရှင်၏အသရေကို ရှုတ်ချ ပြောဆိုလေ့ရှိပါသည်။ ဤတွင်မျှမက အရှင်၏ စည်းစိမ်ပါ သိမ်းအုပ်၍ မင်းလုပ် လိုသည့် လက္ခဏာ အရိပ်နိမိတ် ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိပါသည်”ဟု တင်လျှောက် လေ၏။

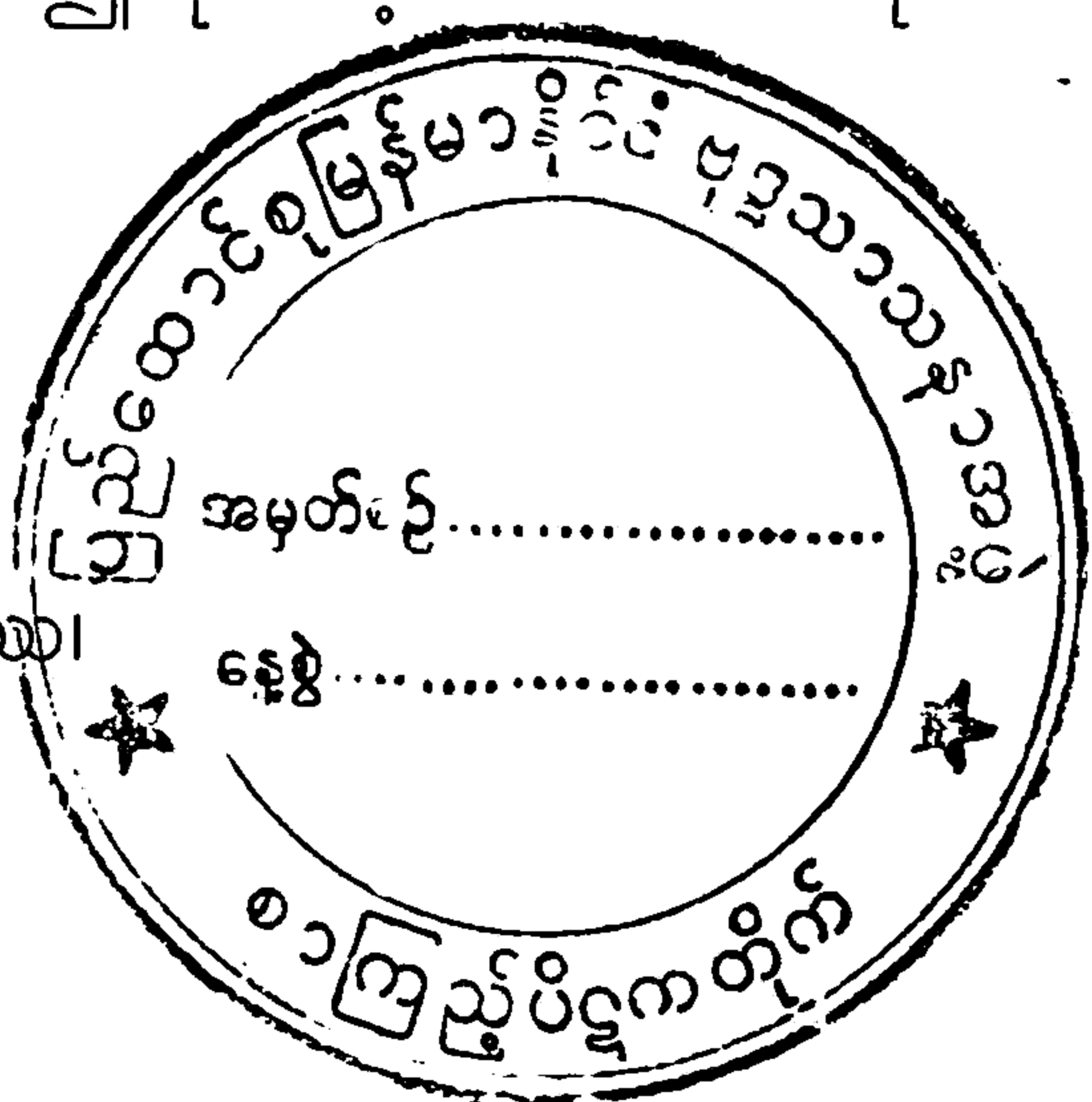
ထိုစကားကိုကြားလျှင် ပိန်လကခြင်္သေ့ မင်းသည် ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်လျက် အံ့အားသင့်ပြီးလျှင် တိတ်ဆိတ်စွာ ငေးမှိုင်း၍ နေလေ၏။

မင်းနှင့်အမတ် တန်ခိုးချင်း မတူအပ်ပုံ

ထို့နောက် ဒမနက မြေခွေးက ဆက်လက်၍ ပြောပြန်သည်မှာ “အရှင် ခြင်္သေ့ မင်း....အရှင်သည် အလုံးစုံသော အမတ်ဟောင်းတို့ကို ရာထူးမှ ထုတ်နှုတ် စွန့်ပယ်၍ ဆောင်ရွက်ရန် အမှုကိစ္စ ဟူသမျှတို့၌ သံဇီဝကန္တာရား တဦးတည်း ကိုသာ လွှဲအပ်ခန့်ထားခြင်းသည် အလွန်အမင်း မှားယွင်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းကို နာတော်မူပါဦးလော့”ဟု ဆို၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရှုတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၁၂၆။ အတျူစွိတေ မန္တိနိ ပတ္ထိဝေ စ၊
ဝိတ္ထမ္မ ပါဒေ ဥပတိဋ္ဌတေ ဩ။
သာ ထိသဘာဝါ အသဟာ ဘရဿ၊
တေသဉ္စ ဝေ ဧကတရံ ဇဟာတိ။

(ဣန္ဒဝဇီရာဂါထာ)

ဩ—သိရီ၊ ရတနာရွှေငွေ၊ အထွေထွေနှင့်၊ အသရေကို စောင့်သော နတ်သမီး သည်။ အတျူစွိတေ၊ ကဲလွန်ဂုဏ်သိရီ၊ စည်းစိမ်တန်ခိုး၊ မြင့်မောက်ပြီးသော။ မန္တိနိ စ၊ မင်းမှုစီရင်၊ မင်းတိုင်ပင်အမတ်၌လည်းကောင်း။ ပတ္ထိဝေ စ၊ တိုင်းပြည် အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်၌လည်းကောင်း။ ပါဒေ၊ မင်းနှင့်အမတ်၊ နှစ်ရပ်သော သူတို့၏ သတ္တိဟုဆိုအပ်သော အခြေတို့ကို။ ဝိတ္ထမ္မ၊ ဖေးမကြည့်ရှု၊ ထောက်ပံ့ ပြု၍။ ဥပတိဋ္ဌတေ၊ အစဉ်မပြတ်၊ ချဉ်းကပ်၍တည်ရာ၏။ သာသိရီ၊ ထိုစည်းစိမ် ဥစ္စာ၊ ရတနာရွှေငွေ၊ အထွေထွေနှင့်၊ အသရေကိုစောင့်သော နတ်သမီးသည်။ ထိသဘာဝါ၊ မတည်မစွဲ၊ မမြဲတတ်လှ၊ မိန်းမ၏သဘော ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဘာရဿ၊ နှစ်ဌာနနှစ်ဖက်၊ နှစ်ချက်ကြည့်ရှု၊ ပြုစုရသော တာဝန်ကို။ အသဟာ၊ အောင့်အည်းတန်တန်၊ သည်းမခံနိုင်သောကြောင့်။ တေသံဒ္ဓိန္နံ၊ ထိုမင်းအမတ် ဟူ၊ နှစ်ယောက်သောသူတို့တွင်။ ဝေ—ဧကန္တေန၊ မချွတ်ကေန၊ အမှန်စင်စစ် အားဖြင့်။ ဧကတရံ၊ တယောက်ယောက်ကို။ ဇဟာတိ၊ မတူယမတာ၊ ပယ်ခွါ လွတ်လွတ်၊ စွန့်လွှတ်တတ်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။စည်းစိမ်ရွှေငွေ အထွေထွေနှင့် အသရေကို စောင့်သော သိရီနတ်သမီးသည် အလွန်မောက်ပြီး၍ တန်ခိုးကြီးမားသော မင်း၏အမတ်

ကြီးနှင့် ဘုရင်မင်းမြတ်တို့၌ ထိုမင်းနှင့်အမတ် နှစ်ရပ်သောသူတို့၏ တန်ခိုး သတ္တိဟု ဆိုအပ်သော အခြေတို့ကို ဖေးမကြည့်ရှု ထောက်ပံ့ခြင်းကို ပြုလျက် အစဉ်မပြတ် နှစ်ရပ်သော ဌာနတို့၌ ချဉ်းကပ်၍ တည်ရပါမူ ထိုအသရေစသည်ကို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်သော သိရီနတ်သွီးသည် မိန်းမဖြစ်၍ စိတ်မခိုင်မစွဲ မမြဲ တတ်သော သဘောရှိခြင်းကြောင့် အမှုရှုပ်လျက် နှစ်ဌာန နှစ်ဖက် နှစ်ချက် ကြည့်ရှု ပြုစု စောင့်မရသော ကြီးလေးလှသော တာဝန်ကို အတန်တန် အောင့်အည်း၍ သည်းမခံနိုင်သဖြင့် ထိုဘုရင်မင်းမြတ်နှင့် အမတ်နှစ်ယောက်တို့ တွင် တယောက်ယောက်သော သူကို ကော်မချွတ် စွန့်လွှတ်တတ်ပါသည် ဟူလို။

အမတ်မိုက်ကို ယုံကြည်လွှဲအပ်က လွဲတတ်ပုံ

ထိုမှတပါး ဤဆိုလတုံသော စကားကိုလည်း စဉ်းစားဆင်ခြင်တော်မူပါ ဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၂၇။ ကေံ ဘူမိပတိ ကရောတိ သစိဝံ ရဇ္ဇေ ပဓာနံ ယဒါ၊
 တံမောဟာ သယတေ မဒေါ သံ စ မဒါလဿေန နိဗ္ဗိဇ္ဇတေ။
 နိဗ္ဗိန္နဿ ပဒံ ကရောတိ ဟဒယေ တဿ သတန္တပ္ပိဟာ၊
 သာတန္တပ္ပိဟယာ တတော သပတိနော ပါဏန္တိကံ ဂမ္ပတေ။

(သဒ္ဓုလဝိက္ကိဋ္ဌိတဂါထာ)

ဘူမိပတိ၊ ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ကေံ၊ တယောက်သော။ သစိဝံ၊ မင်းထံဆည်းကပ်၊ မင်း၏အမတ်ကို။ ရဇ္ဇေ၊ မိမိစိုးပိုင်၊ တိုင်းနိုင်ငံအလုံး၌။ ပဓာနံ၊ ကြီးကဲလွှမ်းမိုး၊ အစိုးတရ၊ ပဓာန အဖြစ်ကို။ ကရောတိ၊ အပ်နှင်းအမှု၊ ခန့်ထားပြု၏။ တဒါ၊ ထိုသို့ ကြီးကဲလွှမ်းမိုး၊ စိုးပိုင်ပြဌာန်းခြင်းကို၊ အပ်နှင်းသောအခါ၌။ မောဟာ၊ ဝမ်းတွင်းမနော၊ သဘောမသာ၊ မလိမ္မာသောကြောင့်။ မဒေါ၊ ထောင်လွှားတက်ကြွ၊ မာန်မာန ယစ်ခြင်းသည်။ တံ၊ ထိုကြီးကဲလွှမ်းမိုး၊ စိုးပိုင်ပြဌာန်းသောအမတ်ကို။ သယတေ၊ တည်နေမပြတ်၊ ကိန်းဝပ်ခိုလုံရာ၏။ သ စ၊ ထိုထောင်လွှားတက်ကြွ၊ မာန်ခိုလုံ အပ်သော၊ အမတ်သည်လည်း။ မဒါလဿေန၊ မာန်ယစ်သဖြင့်၊ ပျင်းရိခြင်း ကြောင့်။ နိဗ္ဗိဇ္ဇတေ၊ မင်းမှသီးခြား၊ စိတ်ကွဲပြားရာ၏။ နိဗ္ဗိန္နဿ၊ မင်းမှသီးခြား၊ စိတ်ကွဲပြားသော။ တဿ၊ ထိုမင်းမှဆောင်အပ်၊ ပဓာနအမတ်၏။ ဟဒယေ၊ တွင်းဓာတ်မနော၊ စိတ်သဘော၌။ သတန္တပ္ပိဟာ၊ မိမိကိုယ်တိုင်၊ ပိုင်ပိုင်မချို့၊ ပြဌာန်းဘို့ရာ၊ နှစ်မြို့ခြင်းအာသာသည်။ ပဒံ၊ တည်ရာမှီရာ၊ ခိုလုံရာကို။ ကရောတိ၊ မချွတ်ကော်၊ အမှန်ပြုတတ်၏။ တတော၊ ထိုမိမိကိုယ်တိုင်၊ ပိုင်ပိုင်

ပြဋ္ဌာန်းလိုသော၊ သဘောခိုအောင်းသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ အစပကတူး၊ အဦးပြု၍။ သာတန္တပွဲဟယာ၊ ကိုယ်တိုင်ပြဋ္ဌာန်းခြင်း၌၊ ပြင်းစွာ နှစ်မြို့ခြင်းကြောင့်။ သပတိနော၊ မိမိ၏အရှင်သခင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်အား။ ပါဏန္တိကံ၊ ခန္ဓာပျက် ပြုန်း၊ ဝိညာဉ်ဆုံးခြင်းသို့။ ဂမ္ပတေ၊ သဘောဖောက်ပြန်၊ အကောက်ကြံသဖြင့်၊ အမှန်ရောက်စေရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ရေမြေအရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် နှစ်သက် မြတ်နိုးတော် မူအပ်သော တစုံတယောက်သော အမတ်ကို မိမိပိုင်သော တိုင်းနိုင်ငံအလုံး၌ မင်း၏ကိစ္စ ဟူသမျှတို့ကို ကြီးကဲလွှမ်းမိုး၍ အစိုးတရ ပဓာနအဖြစ်ဖြင့် ကြည့်ရှု ဆောင်ရွက်ရန် လွှဲအပ် ခန့်ထားအပ်သည်ရှိသော် ထိုလွှဲအပ် ခန့်ထားအပ်သော အမတ်သည် သဘောသေးသိမ် မလိမ္မာသဖြင့် ငါပြဋ္ဌာန်းသည် ငါအစိုးရသည် ဟူသော မာန်ယစ်တက်ကြွခြင်း သဘောသည် ထိုအမတ်၏ စိတ်ဓာတ်၌ ဝင်ကပ် ခိုလုံရာ၏။ ထိုသို့ မာန်မာနဓာတ် ဝင်ကပ်ခိုလုံသော အမတ်သည်လည်း ငါ ပြဋ္ဌာန်းသည် ငါကြီးကဲသည်ဟူသော မာန်ယစ် တက်ကြွခြင်းကြောင့် ခပ်သိမ်း သော အမှုကိစ္စတို့၌ စည်းကမ်းကျကျ နေရာတကျ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရန် ပျင်းရိသော သဘော ပေါ်ပေါက်၍လာပြန်သဖြင့် ဘုရင်မင်းမြတ်၏ စည်းကမ်း နည်းလမ်းတို့ကို မလိုက်နာလိုဘဲ စိတ်ကွဲပြားဖောက်ပြန်ခြင်း ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသို့ မင်းနှင့် အလိုမတူ အယူကွဲပြားသော အမတ်၏ အတွင်းဓာတ် မနော စိတ် သဘော၌ မိမိကိုယ်တိုင် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် စီရင်ပြဋ္ဌာန်းလိုသော အာသာဆန္ဒသည် ဝင်ရောက်ချဉ်းကပ်၍ တည်ရာ မှီရာ ခိုလုံရာကို မချွတ်ကေန် အမှန်ပြုတတ်ပေ၏။ ထိုသို့ မိမိကိုယ်တိုင် ပိုင်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းလိုသော သဘောမနော၌ ခိုအောင်းသည်မှ အစအဦးပြု၍ ထိုအမတ်သည် မိမိကိုယ်တိုင် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် စီရင်ပြဋ္ဌာန်းခြင်း၌ ပြင်းစွာ နှစ်မြို့ခြင်းကြောင့် နောက်ဆုံး၌ ရေမြေအရှင် ဘုရင် မင်းမြတ်အား ခန္ဓာပျက်ပြုန်း ဝိညာဉ်ဆုံးသည်တိုင်အောင် ကြံစည်အားထုတ် ပြုလုပ်တတ် ပါသည် ဟူလို။

အကြွင်းမဲ့ပယ်ပါမှ ချမ်းသာသည့် အရာသုံးပါး

ထို့ကြောင့် ထိုသို့ ဆိုးယုတ်သော အမတ်ကို ရာထူးမှထုတ်နုတ်၍ အလျှင်း ပယ်စွန့်ထိုက်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြလိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၁၂၈။ ဝိသဒ္ဓိဒ္ဓဿ ဘတ္တဿ၊ ဒန္တဿ စလိတဿ စ။

အမစ္စဿ စ ဒုဋ္ဌဿ၊ မူလာဒုဒ္ဓရဏံ သုခံ။

ဝိသဒ္ဓိဒ္ဓဿ၊ အဆိပ်လိမ်းကပ်၊ ရောနှောစပ်ပြီးသော။ ဘတ္တဿ စ၊ ချိုချဉ် ရသာ၊ ဟင်းလျာနှင့်၊ ထမင်းအစာကိုလည်းကောင်း။ စလိတဿ၊ ခြေမြစ်

တည်တံ့၊ ကြံ့ကြံ့ မခိုင်၊ နဲ့ ယိုင်လှုပ်ရှားသော။ ဒန္တဿ စ၊ ပြုတ်လုတ်ကာ၊ အမြဲနာလျက်၊ သွားခြေပျက်ကိုလည်းကောင်း။ ဒုဠဿ၊ အကျင့်မှောက်မှား၊ ဖောက်ပြား ဆိုးယုတ်သော။ အမစ္စဿ စ၊ ရာထူးခန့်အပ်၊ မင်းအမတ်ကို လည်းကောင်း။ မူလာ၊ လုံးစုံမကြွင်း၊ အမြစ်ရင်းမှ။ ဥဒ္ဓရဏံ၊ သုတ်သင်အလျင်း၊ ပယ်နုတ်ခြင်းသည်။ သုခံ၊ ဘေးဘျမ်းမခ၊ ချမ်းသာလှပါ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အဆိပ်နှင့် လိမ်းကပ်ရောနှောပြီးသော ချိုချဉ်ရသာ ဟင်းလျာနှင့် ထမင်းအစာ စသည်တို့ကို အနည်းငယ်မျှ မချန်ခြင်းဘဲ အလျင်းစွန့်ပစ်မှသာလျှင် ဘေးကင်းရာပါသည်။ ထို့ပြင် အမြစ်မခိုင်၍ လှုပ်ရှားနဲ့ ယိုင်လျက် အစားခက် အဝါးခက် အသားခက်နှင့် မပျက်အစဉ် နာကျင်၍နေသော သွားကိုလည်းကောင်း၊ ရာထူးဌာနန္တရဖြင့် ခန့်အပ်၍ ထားအပ်သော သဘောတိမ်းစောင်း မကောင်းကျင့်ကြံတတ်သော အမတ်ယုတ်ကိုလည်းကောင်း အမြစ်အရင်းမှ အကြွင်းမဲ့ ပယ်နုတ်လိုက်ခြင်းသည် လွယ်ကူချမ်းသာခြင်း ဖြစ်ပါသည် ဟူလို။

ရွှေပြည်ဝန်ကို ကျေးကျွန်နှင်းအပ်က ပျက်စီးတတ်ပုံ

ထို့ပြင် တိုင်းပြည်၌ အမှုကိစ္စ ဟူသမျှတို့ကို တဦးတည်း လုံးဝအပ်နှင်း၍ စီမံဆောင်ရွက်စေခြင်းသည် အလျင်းမသင့်ကြောင်းကို တင်လျှောက်လိုရကား ဤဆိုလတံ့သော အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ဆင်ခြင်ပါဦးလော့ဟု ဆိုပြီးလျှင် အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၂၉။ ယော ကရေ သစိဝါယတ္တံ၊ သိရိံ တံဗျသနေ သတိ။

သောဇ္ဇောဝ ဇဂတိပါလော၊ သီဒေ သဉ္ဇာရကာ ဝိနာ။

ယောဇဂတိပါလော၊ အကြင် ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ သိရိံ၊ မိမိပိုင်စိုး၊ တန်ခိုးထွေထွေ၊ အသရေကို။ သစိဝါယတ္တံ၊ ရာထူးခန့်အပ်၊ မင်းအမတ်နှင့်၊ စပ်ဆိုင်သည်ကို။ ကရေ၊ ပြုငြားအံ့။ တံဗျသနေ၊ ထိုအမတ်ကြီး၊ တနည်းနည်းဖြင့်၊ ပျက်စီးချွတ်ယွင်းခဲ့သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ သောဇဂတိပါလော၊ ထိုရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ သဉ္ဇာရကာ၊ ရွှေဆောင်အမှုန်၊ ခရီးညွှန်မှ။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အဇ္ဇောဝ၊ စက္ခုနှစ်ဖက်၊ တက်တက်စင်ပြုန်း၊ စုံလုံးကန်းသော သူကဲ့သို့။ သီဒေ၊ နစ်မြုပ်မသွေ၊ ပျက်စီးပေရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ရေမြေအရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် မိမိတန်ခိုးအာဏာရှိသမျှဖြင့် အလုံးစုံ စီမံဆောင်ရွက်ရန် ကိစ္စဟူသမျှတို့ကို တယောက်သော အမတ်အား ယုံကြည်အားထား ကိုယ်စားပြု၍ လွှဲပို့ခန့်အပ်ခြင်းကို ပြုခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုသို့ ပြုလုပ်ခဲ့ရာ ထိုအမတ်ကြီးသည် တနည်းနည်းဖြင့် ပျက်စီးချွတ်ယွင်းခဲ့သည်ရှိ

သော် မျက်စိနှစ်ဖက် လုံးလုံးပျက်သော သူကန်းသည် ခရီးညွှန် လမ်းပြမှ
ကင်းသဖြင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ ထိုဘုရင်မင်းမြတ်သည်လည်း
ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းသို့ ရောက်ရာပါသည် ဟူလို။

လှပျိုမှုကို မကြည့်လိုသူ ရှိပါမည်လော

ထို့ပြင်လည်း အကြင်အမတ်သည် အလုံးစုံသော အမှုကိစ္စတို့၌ မိမိအလို
အတိုင်း ပြုလုပ်စီမံနိုင်၏။ ထိုသို့ပင် မိမိအလိုအတိုင်း စီမံပြုလုပ်ရသော်လည်း
စင်စစ်မှာမူကား ဤအရာ၌ ငါ၏အရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သာလျှင် ပိုင်နိုင်ပြဋ္ဌာန်း
ပေသည်။ ငါ ပိုင်နိုင်ပြဋ္ဌာန်းသည် မဟုတ်၊ ငါ၏တန်ခိုး အစိုးရသော အသရေ
မဟုတ်ပေဟူ၍ နေရာတကျ သိတတ်၏။ ထိုသို့ နေရာတကျ သိတတ်သော အမတ်
ပင် ဖြစ်လင့်ကစား ပဓာနအရာ၌ လွှဲအပ်ခန့်ထားရန် မသင့်ကြောင်းကို ထပ်
လောင်း၍ တဖန် တင်လျှောက်လိုပြန်သည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို
ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၃၀။ န သောတ္ထိပုရိသော လောကေ၊ ယော န ကာမယတေ သိရိံ။
ပရဿ ယုဝတိံ ရမ္မံ၊ သာဒရံ နေက္ခတေတြ ကော။

လောကေ၊ လူ့ပြည်ဌာန၊ လူ့လောက၌။ ယောပုရိသော၊ အကြင်
ယောက်ျားသည်။ သိရိံ၊ စည်းစိမ်ဖွံ့ဖြိုး၊ တန်ခိုးထွေထွေ၊ ကြက်သရေကို။ န
ကာမယတေ၊ အာသာခင်မင်၊ လိုချင်စွဲမက်၊ နှစ်သက်ခြင်းမရှိ။ သောပုရိသော၊
စည်းစိမ်ကြက်သရေ၊ အထွေထွေကို၊ လိုမရှိငြား၊ ထိုယောက်ျားသည်။ န အတ္ထိ၊
မယွင်းတိတိ၊ အစင်းသိသဖြင့်၊ အလျှင်းမရှိသည်သာလျှင်တည်း။ အတြ၊ ဤ
လူ့ရပ် နတ်ပြည်၊ ဘုံလောကီ၌။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ ရမ္မံ၊ လှပတင့်တယ်၊
နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသော။ ယုဝတိံ၊ အရွယ်မအို၊ နဂိုရ်ယဉ်ကျေး၊ မိန်းမပျိုကလေး
ကို။ သာဒရံ၊ စုံစုံမက်မက်၊ နှစ်သက်လေးမြတ်ခြင်း ရှိသဖြင့်။ ကော၊ အဘယ်
မည်သောသူသည်။ န ဣက္ခတေ၊ မကြည့်မရှုဘဲ၊ မျက်နှာလွဲ၍၊ အမြဲနေပါအံ့နည်း။

ချစ်သူကို အပြစ်မယူသင့်ပုံ

ထိုသို့ ဒမနကမြေခွေး တင်လျှောက်သောစကားတို့ကို ကြားလျှင် ပိဂ်လက
ခြင်္သေ့မင်းသည် အတန်ငယ်စဉ်းစားပြီးမှ “ချစ်ဆွေဒမနက....သင် ယခုပြောဆို
သမျှသည် အားလုံးပင် ဟုတ်မှန်ပါပေသည်။ သို့သော်လည်း သံဇီဝကနှင့်
ငါတို့သည် တဦးနှင့်တဦး မေတ္တာကူး၍ အထူးပင် ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက် မြတ်
နိုးခြင်း ရှိကြပေသည်” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောပြလေ၏။

ဟိ-ပြန် ၁-၂၄—ပ-မ-ဗ-သ-၈

၁၃၁။ ကုဗ္ဗန္ဓောပိ ဗျလီကာနိ၊ ယော ပိယော ပိယတေဝ သော။
အသေသဒေါသဒုဋ္ဌောပိ၊ ကာယော ကဿ န ဝလ္လဘော။

ယော၊ အကြင်သူကို။ ပိယော၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊ နှစ်သက် မြတ်နိုးအပ်၏။
သော၊ ထိုချစ်ခင်စုံမက်၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်သောသူသည်။ ဗျလီကာနိ၊ မသင့်
မတော်၊ မလျော်သောပြစ်မှုတို့ကို။ ကုဗ္ဗန္ဓောပိ၊ လွန်ကျူးများစွာ၊ ပြုကျင့်၍
နေပါသော်လည်း။ ပိယတေ ဝေ၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊ နှစ်သက်မြဲ နှစ်သက်အပ်သည်
သာလျှင်တည်း။ အသေသဒေါသဒုဋ္ဌောပိ၊ လုံးစုံဆိုးဝါး၊ များစွာစုပေါင်း၊
မကောင်းသောအပြစ်တို့ဖြင့်၊ လွန်စွာညစ်ပတ်၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပါသော်လည်း။
ကာယော၊ မိမိ၏ကိုယ်ခန္ဓာကို။ ကဿ၊ အဘယ်မည်သောသူအား။ နဝလ္လဘော၊
မချစ်ခင် မစုံမက်၊ မနှစ်သက်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ ဝလ္လဘော ဝေ၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊
နှစ်သက်မြတ်နိုးသည် သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ချစ်ဆွေ ဒမနက....လောက၌ သတ္တဝါတို့၏ ဓမ္မတာသဘော
မှာကား များစွာအပေါင်း မကောင်းသောအပြစ် မကောင်းသော အညစ်
အကြေးတို့ဖြင့် လိမ်းပေညစ်ပတ် ဖျက်ဆီးအပ်ပါသော်လည်း မိမိ၏ကိုယ်ခန္ဓာကို
အဘယ်မည်သောသူသည် မချစ်ခင် မစုံမက် မနှစ်သက်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း၊ ချစ်ခင်
စုံမက် နှစ်သက် မြတ်နိုးသည်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့အတူ မိမိ၏ အသက်
အသွင် ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်သောသူသည် မသင့်မလျော် မတော်
သော အမှုတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် အခါခါ များစွာလွန်ကျူး၍ အထူးပင် ပြုကျင့်
ပါသော်လည်း ရှေးမူမပျက်ဘဲ နှစ်သက်မြတ်နိုးမြဲ မြတ်နိုးသည်သာလျှင် ဖြစ်ပေ
သည် ဟူလို။

ထိုမှတပါးလည်း စဉ်းစားရန် ဥပမာတရပ်ကို နောက်ထပ်၍ ပြပြန်လိုသည်
ဖြစ်၍ အပိယာနိပိ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၃၂။ အပိယာနိပိ ကုဗ္ဗန္ဓော၊ ယော ပိယော ပိယတေဝ သော။
ဒစုမန္တိရသာရေပိ၊ ကဿ အဂ္ဂိမှိနာဒရော။

ယော၊ အကြင်သူကို။ ပိယော၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်၏။
သော၊ ထိုချစ်ခင်စုံမက်၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်သောသူသည်။ အပိယာနိ၊ မနှစ်
သက်အပ်သည်တို့ကို။ ကုဗ္ဗန္ဓောပိ၊ ကျင့်ကြံအားထုတ်၊ ပြုလုပ်၍ နေပါသော်
လည်း။ ပိယတေ ဝေ၊ အချစ်မပျက်ဘဲ၊ နှစ်သက်မြဲ နှစ်သက်အပ်သည်သာလျှင်
တည်း။ ဒစုမန္တိရသာရေပိ၊ လောင်ကျွမ်းစေအပ်သော ဗိမာန်တိုက်တာ၊ အိမ်ရာ
အထွေထွေနှင့်၊ ရွှေငွေဥစွာ၊ ရတနာပင်ရှိပါသော်လည်း။ ဝါ၊ ဗိမာန်တိုက်တာ၊
အိမ်ရာ အထွေထွေနှင့်၊ ရွှေငွေဥစွာ၊ ရတနာအနှစ်တို့ကို၊ ပြာဖြစ်အောင်

လောင်ပါသော်လည်း။ ကဿ၊ အဘယ်မည်သောသူအား။ အဂ္ဂိမ္မိ၊ တကပ္ပါလုံး၊ အစဉ်သုံးသည့်၊ မမုန်းမပပ်နိုင်သော မီး၌။ အနာဒရော၊ မရှိသေ မစုံမက်၊ မနှစ်သက် မလေးမြတ်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ အာဒရော ဝေ၊ ရှိသေစုံမက်၊ နှစ်သက် လေးမြတ်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင်သူကို ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက် မြတ်နိုးအပ်၏။ ထိုသူသည် မနှစ်သက်ဖွယ်သော အမှုတို့ကို အကြိမ်ကြိမ်အဖန်ဖန် ကျင့်ကြံအားထုတ် ပြုလုပ်၍နေပါသော်လည်း ရှေးအတိုင်း အချစ်မပျက်ဘဲ နှစ်သက်မြဲ နှစ်သက် အပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ ဥပမာအားဖြင့်ဆိုသော် တကပ္ပါလုံး အစဉ်သုံးသည့် မမုန်းအပ် မမုန်းနိုင်သော မီးသည် ဗိမာန် တိုက်တာ အိမ်ရာ ရွှေငွေနှင့် အထွေထွေသော အသုံးအဆောင်တို့ကို လောင်ကျွမ်း ဖျက်ဆီးတတ်ပါသော်လည်း အဘယ်သူသည် ထိုမီးကို မရှိသေ မလေးမြတ် မနှစ်သက်အပ်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း၊ ရှိသေလေးမြတ် နှစ်သက်အပ်သည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့အတူ ကြည်ဖြူ စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်သော သူကိုလည်း ရှေးအတိုင်း အချစ်မပျက်ဘဲ နှစ်သက်မြတ်နိုးမြဲ မြတ်နိုးအပ်သည်သာ ဖြစ်ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ဘုရင်လိုလား၍ ရှုစားခံရသူ၌ ကြက်သရေကည်ရှိပုံ

ထိုသို့ ခြင်္သေ့မင်း ပြောဆိုသော စကားကို ကြားနာရသောအခါ ဒမနက မြေခွေးက “အရှင်ခြင်္သေ့မင်း.... ဤသို့ သဘောထားတော်မူခြင်းသည်ပင်လျှင် သာလွန်၍ မှားယွင်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းကို တင်လျှောက်ပါအံ့၊ နာတော်မူပါဦးလော့”ဟု ဆို၍ ယသ္မိံ စသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုတင်လျှောက် ပြန်လေ၏။

၁၃၃။ ယသ္မိံ စေဝါဓိကံ စက္ခု၊ အာရောဟယတိ ပဉ္စိဝေါ။

သုတေ မစ္စေပျုဒါသီနေ၊ သ လက္ခာသယိတေ ဇနော။

ပဉ္စိဝေါ၊ ရေမြေစိုးပိုင်၊ နိုင်ငံအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ ယသ္မိံ ဝေ၊ အကြင်သို့ သဘော ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ သုတေ စ၊ ရင်သွေးရင်နှစ်၊ သားတော်ချစ်၌ လည်းကောင်း။ အမစ္စေ စ၊ စလွယ်သွယ်ပြောင်း၊ ဗောင်းနားချောင်းနှင့်၊ သူကောင်းခန့်အပ်၊ မင်းအမတ်၌ လည်းကောင်း။ ဥဒါသီနေ စ၊ သာမန်ဖြစ်သောသူ၊ လျစ်လျူပုဂ္ဂိုလ်၌ လည်းကောင်း။ အဓိကံ၊ ခုံမင်သဲမဲ၊ ထူးလွန်ကဲစွာ။ စက္ခု၊ မျက်စိကို။ အာရောဟတိ၊ စုံစုံမက်မက်၊ နှစ်သက် ကြည်လင်၊ ရှုစားတင်၏။ ဝါ၊ စက္ခုအာရောဟတိ၊ ချစ်ခင်လိုလား၊ ဂရုထားလျက်၊ ရှုစားတော်မူ၏။ သ - သောဇနော၊ ထိုဘုရင်လိုလား၊ ရှုစားတော်မူအပ်

သော သူကို။ လက္ခံ၊ ဘုန်းတန်းကြက်သရေ၊ အထွေထွေသည်။ အာသယိတေ၊ အစဉ်တစိုက်၊ အတွင်လိုက်၍၊ သိုက်မြိုက်စွာတည်နေ၏။

ဤဂါထာဝယ် ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ဘုရင်မင်းမြတ်သည် သား၌ သော်လည်းကောင်း၊ မှူးမတ်၌သော်လည်းကောင်း၊ တပါးသော သာမန်ဖြစ် သော သူ၌သော်လည်းကောင်း ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်းဖြင့် ရှုစား တော်မူအပ်သည်ရှိသော် ထိုဘုရင် ရှုစားတော်မူအပ်သော သူ၌ ဘုန်းတန်း ကြက်သရေ အထွေထွေသည် အစဉ်တစိုက် အတွင်လိုက်၍ တည်တတ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ဆိုးယုတ်ဖောက်ပြား၍ မတရားသော အမတ် စသည်တို့ကို ချစ်ခင်မြတ်နိုးတော်မူခြင်းကြောင့် နတ်ပယ်စွန့်ပစ်ခြင်းကို ပြုတော် မမူပါဘဲ ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်းဖြင့် အမြဲရှုစားတော်မူပါက ထိုဆိုး ယုတ်သောသူသည် တနေ့တခြား ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးမားသဖြင့် ချွတ်ယွင်းဖောက် ပြား၍ မတရားသောအမှုတို့ကို များစွာပြုလုပ်နိုင်ရန် ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ချစ်ခင်စုံမက်တော်မူခြင်းကြောင့် ဆိုးယုတ်သောသူကို နတ်ပယ်စွန့်ပစ်တော်မမူ ခြင်းသည် သာလွန်၍ပင် မှားယွင်းတော်မူပါသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ကောင်းမြတ်သော အဆုံးအမကို နာယူသင့်ကြပုံ

ထို့ပြင် မနှစ်သက် မမြတ်နိုးပါသော်လည်း တင့်တယ်လျောက်ပတ် ကောင်း မြတ်စေလိုသော သဘောထားဖြင့် ပြောကြားညွှန်ပြ ဆုံးမသည့်အရာကို နာယူ ရန် သင့်လျော်ကြောင်းနှင့် ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုရကား“အရှင်ခြင်္သေ့မင်း.... အထူးသဖြင့် စဉ်းစား၍ ကြားနာတော်မူပါဦးလော့”ဟု ဆိုပြီးလျှင် ဤဆိုလတံ့ သောဂါထာကို ရွတ်ဆိုတင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၁၃၄။ အပိယဿာပိ ပထဿ၊ ပရိဏာမော သုခါဝဟော။

ဝတ္တာ သောတာ စ ယတြာတ္ထိ၊ ရမတေ တတြ သမ္ပဒါ။

အပိယဿ၊ မကြားနာလို့၊ အဆိုမကြိုက်၊ မနှစ်ခြိုက်အပ်သော။ ပထဿာပိ၊ စီးပွားအကျိုး၊ တိုးတက်ခြင်းနှင့်၊ စပ်လျဉ်းသောအကြောင်း၏လည်း။ ပရိဏာ- မော၊ ရင့်ကျက်ပေါ်ရိုး၊ ထိုအကျိုးသည်။ သုခါဝဟော၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ရပ်၊ မကပ် ပူလောင်၊ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်၏။ ယတြ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဝတ္တာ စ၊ နည်းလမ်းညွှန်ပြ၊ ဆုံးမပြောဆိုတတ်သောသူသည်လည်းကောင်း။ သောတာ စ၊ နည်းလမ်းညွှန်ပြ၊ ဆိုဆုံးမသည်ကို၊ နှစ်လိုကြည်ဖြူ၊ နာယူသောသူသည်လည်း ကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတြ၊ ထိုအရပ်၌။ သမ္ပဒါ၊ ချမ်းသာမျိုးစုံ၊ စုပုံအချက် သမ္ပတ်စက်သည်။ ရမတေ၊ မွေ့လျော်နှစ်ခြိုက်၊ ပျော်ပိုက်၍နေ၏။

ဤဂါထာဝယ် ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။စီးပွားအကျိုး တိုးတက်စေခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သွန်သင်ဆုံးမအပ်သော စကားသည် မကြားနာလိုပြောဆိုသည်ကိုမကြိုက် မနှစ်ခြိုက်အပ်ပါသော်လည်း နောင် ထိုအကြောင်း၏ ရင့်ကျက်သဖြင့် အကျိုးဖြစ်ပေါ်လာသည့်အခါ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာခြင်းကို ဆောင်တတ်ပါသည်။ ထိုမှတစ်ပါးလည်း အကြင်အရပ်၌ နည်းလမ်း ညွှန်ပြ ဆိုဆုံးမတတ်သော ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်လည်းရှိ၏။ ထိုပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်၏ သွန်သင်ဆုံးမခြင်းကို နှစ်လိုကြည်ဖြူ၍ နာယူပြုကျင့်သူလည်းရှိ၏။ ထိုအင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော အရပ်၌ စီးပွားဥစ္စာ အရာရာတို့နှင့်ပြည့်စုံကြွယ်ဝခြင်း အစရှိသော သမ္ပတ္တိစက်သည် မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်၍ အမြဲတည်နေပါသည်။ ထို့ကြောင့် မကြားနာလို ပြောဆိုသည်ကိုမကြိုက် မနှစ်ခြိုက်အပ်ပါသော်လည်း စီးပွားအကျိုး တိုးတက်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကျွန်တော်မျိုး တင်လျှောက်အပ်သော စကားကို လိုက်နာပြုကျင့်ရန် သင့်ပါသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

အမတ်ဟောင်းပယ်ပစ်၍ အမတ်သစ်ကို မမြှောက်စားသင့်ပုံ

အရှင်ခြင်္သေ့မင်းသည် ရှေးမူလရှိရင်းစွဲဖြစ်သော အမတ်ဟောင်းတို့ကို ရာထူးမှထုတ်နုတ်၍ နောက်မှလက်သစ် ရောက်လာစဖြစ်သော အာဂန္တု ဧည့်သည်ကို ရှေ့ဆောင်ပြုလုပ်လျက် ပဓာနကြီးမှူးသောရာထူး၌ ခန့်အပ်သဖြင့် အမတ်ပြုလုပ်၍ထားခြင်းသည်လည်း အထူးပင် မသင့်လျော်လှပါ။ ထိုမသင့်လျော်ခြင်း၏ အကြောင်းကို သိသာရန် ထပ်လောင်း၍ ကောင်းစွာတင်လျှောက်ပါဦးအံ့ဟု ဆို၍ မူလာမစွေ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုတင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၁၃၅။ မူလာမစွေ ပရိစ္စဇ္ဇ၊ နာဂန္တု ပတိမာနယေ။

နာတော ပရတရော ဒေါသော၊ ရဇ္ဇဘေဒကရော ယတော။

ရာဇာ၊ နိုင်ငံအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ မူလာမစွေ၊ မူလ-ဘူတ၊ မဆွလက်ဟောင်း၊ အမတ်ပေါင်းတို့ကို။ ပရိစ္စဇ္ဇ၊ ရာထူးပယ်ဖြုတ်၊ ထုတ်နုတ်စွန့်ပစ်၍။ အာဂန္တု၊ နောက်မှပေါ်လာ၊ အာဂန္တုဖြစ်၊ လက်သစ်အမတ်ကို။ နပတိမာနယေ၊ ပေါ်ရံအသွင်၊ ထင်အမြင်ဖြင့်၊ အစဉ်အားကိုး၊ မမြတ်နိုးရာ။ ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ သော၊ ထိုနောက်မှရောက်လာ၊ အာဂန္တုဖြစ်၊ လက်သစ်အမတ်သည်။ ရဇ္ဇဘေဒကရော၊ တိုင်းပြည်ကိုမှောက်လှန်၍၊ ကျွမ်းပြန်အောင် ပြုတတ်ပါ၏။ အတော ပရတရော၊ ထိုနောက်မှရောက်လာ၊ အာဂန္တုအမတ်ကို၊ ယုံကြည်မြတ်နိုး၍၊ တန်ခိုးအပ်နှင်းသည်ထက်၊ ကဲလွန်မှားယွင်းသော။ ရဇ္ဇဘေဒကရော၊ တိုင်းပြည်ကို မှောက်လှန်၍၊ ကျွမ်းပြန်အောင်ပြုတတ်သော။ ဒေါသော၊ အထင်အရှား၊ မှားယွင်းသောအပြစ်သည်။ န အတ္ထိ ဧဝ၊

စင်စစ်ကေန့်၊ မရှိမှန်သည်သာလျှင်တည်း။ တတော၊ ထို့ကြောင့်။ အာဂန္တု၊ နောက်မှပေါ်လာ၊ အာဂန္တုဖြစ်၊ လက်သစ်အမတ်ကို။ န ပတိမာနယေ၊ ပေါ်ရံ အသွင်၊ ထင်အမြင်ဖြင့်၊ အစဉ်အားကိုး၊ လွန်မြတ်နိုး၍၊ တန်ခိုးအပ်နှင်းရန် မသင့်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ နိုင်ငံအရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ရှေးအစဉ်ကပင်လျှင် အရှင် ၏ အကျိုးကို မြှော်ကိုးလျက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပေသော မူးဟောင်း မတ်ဟောင်းတို့ကို အကြောင်းမဲ့ သက်သက် ရာထူးဌာနန္တရတို့မှ ဖြုတ်ဖျက်ပယ်စွန့်၍ ရောက်သစ်စဖြစ်သော အာဂန္တုကပုဂ္ဂိုလ်ကို ကြည်ညိုလေးမြတ်၍ ရာထူးခန့်အပ်ခြင်းကို မပြုသင့်ပေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုနောက်မှ ပေါ်လာသော အာဂန္တုကအမတ်သည် တိုင်းပြည်ကို မှောက်လှန်၍ ကျွမ်းပြန်အောင် ဖျက်ဆီးခြင်းကို ပြုတတ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုနောက်မှ ရောက်လာသော အာဂန္တုအမတ်ကို ယုံကြည်မြတ်နိုးတော်မူ၍ တန်ခိုးအပ်နှင်းသည်ထက် လွန်ကဲမှားယွင်းသော တိုင်းပြည်နိုင်ငံကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အပြစ်သည် လောက၌ မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် နောက်မှ ရောက်လာသော အာဂန္တုအမတ်ကို ယုံကြည်မြတ်နိုး၍ တန်ခိုးအပ်နှင်းရန် မသင့်ပါဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုအခါ ပိဂ်လက ခြင်္သေ့မင်းက “အဆွေ ဒမနက.... အသို့ပါနည်း၊ အလွန်အံ့ဩဘွယ်ရှိသည်မဟုတ်ပါလော၊ သင် ယခုပြောဆိုသော စကားများကို ယုံကြည်ရန် အလွန်ခဲယဉ်းလှပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဤသံဇီဝကကို ငါသည်ပင်လျှင် ချစ်ခင်လေးမြတ်စွာ ခေါ်ပြီးလျှင် ရာထူးဌာနန္တရကို ခန့်အပ်ပေးသနား၍ တိုးတက်ကြီးပွားစေသည်မဟုတ်ပါလော၊ သို့ဖြစ်ပါလျက် ဤသံဇီဝက နွားလားသည် အသို့လျှင် သစ္စာဖောက်ပြား၍ ငါ့အား မတရားကြံစည်ပါမည်နည်း” ဟု ပြောဆိုလေ၏။

လူယုတ်မာသည် ခွေးမြီးကောက်နှင့်တူပုံ

ထိုသို့ပြောဆိုရာ ဒမနကမြေခွေးက တဖန် ဥပမာစကားပြလျက် နားချလိုပြန်သည်ဖြစ်၍ “အရှင်ခြင်္သေ့ မင်း....စဉ်းစားတော်မူပါဦးလော့” ဟု ဆိုပြီးလျှင် အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၃၆။ ဒုဇ္ဇနော နာဇ္ဇဝံ ယာတိ၊ သေဝမာနောပိ နိစ္စသော။

သေဒနာဗ္ဘဉ္ဇနောပါယာ၊ သာပုစ္ဆော ဣဝ နာမိတော။

ဒုဇ္ဇနော၊ အတွင်းမနော၊ သဘောကောက်ကျစ်၊ ဆိုးညစ်သောသူသည်။ နိစ္စသော၊ မကြည်မဖဲ၊ အတွင်းစွဲလျက်၊ အစဉ်အမြဲအားဖြင့်။ သေဝမာနောပိ၊ ချစ်ခင်လေးမြတ်၊ နှစ်သက်အပ်သော အမူအရာကို၊ ကောင်းစွာပြလျက်၊

ခယဝပ်တူး၊ ဆည်းကပ်ငြားပါသော်လည်း။ အဇ္ဇဝံ၊ မနောမထောင့်၊ ဖြူဖြောင့်သည်၏အဖြစ်သို့။ န ယာတိ၊ ဝါသနာအလျောက်၊ အပြင်းကောက်သဖြင့်။ အလျှင်းမရောက်နိုင်ပေ။ ကိမိဝ၊ နမူစံပြ၊ ထောက်ဆနှိုင်းဘွယ်၊ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ သေဒနာဗ္ဗဉ္ဇနောပါယာ၊ ပျောင်းပြောရန် အရေး၊ ချွေးထုတ်တသွယ်၊ နယ်ဆီတဝ၊ ဥပါယအမျိုးမျိုးဖြင့်။ နာမိတော၊ မဖြောင့်ဖြောင့်ကြောင်း၊ ပြန်ပြောင်းကွေးညွတ်၊ ဇွတ်တရွတ်ဖြောင့်အပ်သော။ သာပုစ္ဆောဣဝ၊ ကော့လိပ်ကောက်ပြီး၊ ခွေး၏ အမြီးကဲ့သို့တည်း။ ဝါ၊ ခွေးမြီးကောက်ကဲ့သို့တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အတွင်းမနော သဘောကောက်ကျစ် ဆိုးညစ်သောသူသည် စိတ်သဘော ဖြူဖြောင့်၍ အကောက် မကြံစေရန် အစဉ်အမြဲအားဖြင့် ချစ်ခင်လေးမြတ် နှစ်သက်အပ်သော အမူအရာကို ပြလျက် ခယဝပ်တူး၍ ဆည်းကပ်ငြားပါသော်လည်း မည်သည့်အခါ၌မျှ သဘော မထောင့် ဖြူဖြောင့်သည်၏အဖြစ်သို့ မရောက်နိုင်ပေ။ လောက၌ ထောက်ဆ၍ သိဘို့ရာ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား ပျောင်းပြော၍ ဖြောင့်စေရန် ပေါင်းတင်ခြင်း၊ ချွေးထုတ်ခြင်း၊ နယ်ဆီတို့ဖြင့် ဆုပ်နယ်ခြင်း အစရှိသော အကြောင်းဥပါယ် အသွယ်သွယ်တို့ဖြင့် မဖြောင့်-ဖြောင့်ကြောင်း ကောင်းစွာကြံဖန်၍ စီမံပြုလုပ်အပ်ပါသော်လည်း ခွေးမြီးကောက်ကို မည်သည့်အခါ၌မျှ ဖြောင့်၍မရနိုင်သကဲ့သို့ ထို့အတူ မည်သည့်အခါ၌မျှ သဘောမဖြူဖြောင့်နိုင် ဟူလို။

ထိုမှတစ်ပါးလည်း ခွေးမြီးကောက်သည် ကောက်သားရလျက် ကျကျနန ကောက်သဖြင့် ဖြောင့်၍မရနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို တဖန်ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၁၃၇။ သေဒိတော မဒ္ဓိတော စေဝ၊ ရဇ္ဇူဘိ ပရိဝေဠိတော။

မုတ္တော ဒွါဒသဝဿာနိ၊ သာပုစ္ဆော ပကတိံ ဂတော။

သာပုစ္ဆော၊ လိပ်ခွေကောက်ပြီး၊ ခွေးအမြီးကို။ ဒွါဒသဝဿာနိ၊ စေ့ရေတုက်စစ်၊ ဆယ့်နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ သေဒိတော စေဝ၊ မီးနှင့်အခိုး၊ အမျိုးမျိုးအတန်တန်၊ ပေါင်းခံအပ်သော်လည်းကောင်း။ မဒ္ဓိတော စေဝ၊ ပြောပျောင်းစေငှါ၊ များစွာစီရင်၊ ပြုပြင်ဆုပ်နယ်အပ်သော် လည်းကောင်း။ ရဇ္ဇူဘိ၊ ကြိုးတို့ဖြင့်။ ပရိဝေဠိတော စေဝ၊ ဖြောင့်၍ထပ်ထပ်၊ ချည်နှောင်ရစ်ပတ်အပ်သော်လည်းကောင်း။ မုတ္တော၊ ကြိုးကြိမ်ဖြေချွတ်၊ လက်မှလွှတ်သည်ရှိသော်။ ပကတိံ၊ တွန့်လိပ်နေကျ၊ မိမိ၏မူလသဘောသို့။ ဂတော ဝေ၊ ကောက်မြဲတိုင်းကောက်၊ ရှေးအတိုင်း ရောက်သည်သာလျှင်တည်း။

ထိုမှတပါး သူယုတ်မာအများတို့၏ အတွင်းသား စိတ်အစဉ်ကို ပြုပြင်၍ မရ နိုင်ပုံကို ဥဒါဟရုဏ်တမျိုးထုတ်လျက် သရုပ်နှင့်တကွ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဝဒ္ဓနံ ဝါထအစရှိသောဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၁၃၈။ ဝဒ္ဓနံ ဝါထ သမ္မာနံ၊ ခလာနံ ပိဟတေ ကုတော။
ဖလန္တုမတသေကေပိ၊ န ပထျာနိ ဝိသဒ္ဓမာ။

ဝဒ္ဓနဉ္စ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ များစွာချီးမြှင့်၍၊ ကြီးမြင့်တိုးပွားစေခြင်းကိုလည်း ကောင်း။ အထ၊ ထိုမှတပါး။ သမ္မာနဉ္စ၊ ကောင်းစွာပြုစု၊ ဂရုတစိုက်၊ နှစ်ခြိုက် မြတ်နိုးခြင်းကို လည်းကောင်း။ ခလာနံ၊ ယုတ်မာညစ်ညမ်း၊ သဘောကြမ်းကုန် သော သူတို့အား။ ကုတော ပိဟတေ၊ အဘယ်မှာ စိတ်ဝမ်းပျို၍၊ နှစ်မြှူအားရနိုင် ပါအံ့နည်း။ ကိမိဝ၊ တန္တုဆိုဖွယ်၊ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဝိသဒ္ဓမာ၊ ဗီဇအမျိုး၊ အရိုးအစဉ်၊ အဆိပ်ပင်တို့သည်။ - အမတသေကေပိ၊ အမြိုက်ရေစင် ဖြင့်၊ အစဉ်မစဲ၊ အမြဲတစေ၊ သွန်းလောင်း၍ နေပါသော်လည်း။ * ပထျာနိ၊ စီးပွားပြုတတ်၊ ကောင်းမြတ်တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာသောအသီးတို့ကို။ နဖလန္တိ ဣဝ၊ အပြီးပိုင်ပိုင်၊ မသီးနိုင်ကုန်သကဲ့သို့တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အတွင်းမနော သဘောဆိုးယုတ်ကုန်သောသူတို့သည် တပါး သောသူတို့က များစွာချီးမြှင့်မြှောက်စား၍ ကြီးပွားတိုးတက်စေခြင်းကို ပြုအပ် ပါသော်လည်းကောင်း၊ လွန်စွာဂရုစိုက်လျက် နှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်းကို ပြုအပ်ပါ သော်လည်းကောင်း အဘယ်အခါ၌မျှ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်လျက်ကောင်းမြတ် တင့်တယ်ဖွယ်ရာ နူးညံ့သောစိတ်မျိုး မဖြစ်ပေါ်နိုင်ပေ။ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူ အဆိပ်ပင်တို့သည် အမြိုက်ရေစင်တို့ဖြင့် နေ့စဉ်မစဲ အမြဲတစေ သွန်းလောင်း၍ နေပါသော်လည်း မည်သည့်အခါ၌မျှ ကောင်းမြတ် တင့်တယ် ဖွယ်ရာဖြစ်သော အသီးတို့ကို မသီးနိုင်ကုန်သကဲ့သို့ ဖြစ်ပါသည်ဟူလို။

ဝမ်းတွင်းပါ ဝါသနာကို ပယ်ခွါဘို့ခဲယဉ်းပုံ

ထို့ပြင် ပကတိ သဘောဆိုးယုတ်ကုန်သော သူတို့သည် မည်သည့်အခါ၌မျှ မိမိတို့၏ မူလသဘောကို မလွန်မြောက်နိုင်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ တဖန် ဥပမာဖြင့် ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ယော သဘာဝေါ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၁၃၉။ ယော သဘာဝေါ ဟိ ယဿာတ္ထိ၊ သ နိစ္စံ ဒုရတိက္ကမော။
သာယဒိ ကြိယတေ ရာဇာ၊ သ ကိံ နာသတျုပါဟနံ။

* ပထျာနိ ဟိတကရာနိ သုသာဒ္ဓနီတိ အတ္ထော-ဖလာနိ။ (ဋီကာ)

ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယော သဘာဝေါ၊ အကြင်အထုံဝါသနာ၊
ဝမ်းတွင်းပါသဘောသည်။ အတ္ထိ၊ မစဲပကတိ၊ အမြဲရှိ၏။ တေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။
သ-သော သဘာဝေါ၊ ထိုအထုံဝါသနာ၊ ဝမ်းတွင်းပါသဘောကို။ နိစ္စံ၊ အခါ
ခပ်သိမ်း၊ လက်စသိမ်း၍၊ ပြီးငြိမ်းပြတ်စဲ၊ အမြဲအားဖြင့်။ ဒုရတိက္ကမော၊ မဖြစ်
ရအောင်၊ သတိဆောင်လည်း၊ မရှောင်နိုင်ဘဲ၊ လွန်မြောက်ခဲ၏။ ဟိ၊ ထိုစကား
မှန်၊ သင့်လျော်ကန်ကြောင်း၊ ပမာလောင်းအံ့။ သာ၊ ခွေးကို။ ယဒိရာဇာ
ကြိယတေ၊ အကယ်၍ပင်၊ ဘုရင်တင်မြှောက်၊ မင်းအဖြစ်သို့ရောက်စေအပ်သည်
ဖြစ်အံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့ဘုရင်တင်မြှောက်၊ မင်းအဖြစ်သို့ရောက်စေကာမူ။
သ-သော ရာဇာ၊ ထိုပြည်ကြီးအရှင်၊ ခွေးဘုရင်သည်။ ဥပါဟနံ၊ စီးစဟောင်း
ညစ်၊ တပတ်ရစ်နှင့်၊ စွန့်ပစ်ပြတ်တို့၊ ဘိနပ်အိုကို။ ကိံနု အသတိ၊ အထုံဝါသနာ၊
ဝမ်းတွင်းပါကြောင့်၊ အဘယ်မှာလျှင်၊ မကြိုက်မဝါး၊ မကိုက်စားဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။
အသတိ ဧဝ၊ အစက်အစက်၊ သွားရည်ထွက်အောင်၊ မြှံချက်မနား၊ ငုံ့လျက်
ဝါးမည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား တစုံတရာ ဝမ်းတွင်းပါဖြစ်သော အလေ့
အကျင့် အထုံဝါသနာသည် အစဉ်ပါလျက်ရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုဝမ်းတွင်းပါ
အထုံဝါသနာဖြစ်သော သဘောကို အခါခပ်သိမ်း ပြီးငြိမ်းပြတ်စဲလျက် အမြဲ
မဖြစ်ပေါ်စေရန် သတိနှင့် ရှောင်လွှဲ၍ နေပါသော်လည်း မရှောင်နိုင်ဘဲ လွန်
မြောက်နိုင်ခဲလှ၏။ ဥပမာအားဖြင့်ဆိုသော် ခွေးသည် ဘုရင်တင်မြှောက်သဖြင့်
မင်းအဖြစ်သို့ပင် ရောက်လင့်ကစား အကယ်၍ ဘိနပ်တို့ကို တွေ့ရှိခဲ့ပါမူ ပကတိ
ဝါသနာ ဝမ်းတွင်းပါသဘောကို မစွန့်နိုင်သည့်အတွက် ငုံ့လျက်မနား ကိုက်ဝါး
စားသုံးမည်မလွဲ အမြဲပင် ဖြစ်သကဲ့သို့ ထိုနည်းပမာ အတူသာ ဖြစ်ပေသည်
ယူလို။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ကျွန်တော်မျိုး ဒေသနာသည် တင်လျှောက်ရန် အရှင်၏
အခွင့်အမိန့်ကို မရသော်လည်း အကျိုးတော်ကို မြှော်မြင်၍ လျှောက်တင်ရပါ
သည်ဟု လျှောက်ထားလေ၏။

အကျိုးလိုလားက မမေးဘဲ ပြောကြားသင့်ပုံ

ယခုအခါ အခွင့်ပင် မရှိသော်လည်း မပျက်စီး မဆုတ်ယုတ်စေရန် အကျိုးကို
ရည်သန်သဘောထားလျက် ပြောကြား တင်လျှောက်သင့်ကြောင်းကို ထပ်
လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်
လျှောက်ပြန်လေ၏။

၁၄၀။ အပုဋ္ဌောပိ ဟိတံ ကထေ၊ ယဿ နိစ္ဆေ ပရာဘဝံ။

သေ ဧဝ သတံ ဓမ္မော၊ ဝိပရီတမတောညထာ။

ယဿ၊ အကြင်သူ၏။ ပရာဘဝံ၊ အကျိုးစီးပွား၊ ပျက်ပြားဆုံးရှုံးခြင်းကို။ နိစ္ဆေ - နက္ခန္ဓေယျ၊ အလိုမရှိသည်ဖြစ်အံ့။ တဿ၊ ထိုသူအား။ အပုဋ္ဌောပိ၊ မစစ်မဆေး၊ မမေးမြန်းအပ်ပါသော်လည်း။ ဟိတံ၊ ကြီးမား အကျိုး၊ စီးပွား တိုးမည်ကို။ ကထေ၊ နည်းလမ်းညွှန်ပြ၊ ဆုံးမပြောဆိုရာ၏။ သေဝေ၊ ဤသို့ မမေးမမြန်း၊ နည်းလမ်းညွှန်ပြ၊ ဆုံးမပြောဆိုခြင်းသည်သာလျှင်။ သတံ၊ တရားမြော်မြင်၊ သူတော်စင်တို့၏။ ဓမ္မော၊ လက်ကိုင်လမ်းရိုး၊ ပြုမူ၊ သဘာဝပေတည်း။ အတော ဝိပရိတံ၊ ထိုမှပြန်သဖြင့်၊ အမှန်ကိုမပြော၊ တုဏှိဘော နေခြင်းသည်။ အညထာ၊ လမ်းရိုးမှပြန်၊ မမှန်တရား၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်၏။ ဝါ၊ သူတော်မဟုတ်၊ သူယုတ်တို့၏ ဓမ္မတာ၊ သဘောသာ ဖြစ်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင်သူ၏ အကျိုးစီးပွား ပျက်ပြား ဆုံးရှုံးခြင်းကို အလိုမရှိသည်ဖြစ်အံ့။ ထိုအလိုမရှိသောသူအား မစစ်ဆေး မမေးမြန်းအပ်ပါသော်လည်း စီးပွားအကျိုး ပွားတိုးမည်ဖြစ်သော အရာဌာနတို့ကို နည်းလမ်းညွှန်ပြ၍ ဆုံးမပြောဆိုသင့်၏။ ပြောဆိုရမည်။ ဤသို့ ပြောဆိုခြင်းသည်သာလျှင် ရှေးရှေးစဉ်လာ သူတော်တကာတို့၏ ဓမ္မတာလမ်းရိုးကြီး ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့မဟုတ် အကျိုးဆုတ်ယုတ်မည်ကို သိမြင်ပါလျက် သက်သက်မပြော တုဏှိဘော နေခြင်းသည် သူတော်မဟုတ် သူယုတ်မာတို့၏ ဓမ္မတာသဘော ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

သဘောမှန်တရားကိုယ်ကို ကောက်ယူပြဆိုချက်များ

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးရှေးယခင် ပညာရှင်တို့သည် စီရင်ညွှန်ပြ၍ ဤဩဝါဒစကားကို မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ကြပေသည်ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုတင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၁၄၁။ သ သ္မိဒ္ဓေါကုသလာ နိဝါရယတိ ယော တံ ကမ္မယန္တိမ္မလံ၊
 သတ္ထိ ယာနုဝိဓာယိနီ သ မတိမာ ယော သဗ္ဗိရဘျစ္စိတေ။
 သာ သိရီန မဒံ ကရောတိ သ သုခိ ယော မုစ္စတေ လောဘတော။
 တံ မိတ္တံ ယဒကိတ္တိမံ သ ပုရိသော ယော ခိဇ္ဇတေ နာဂံဟိ။

(သဒ္ဓုလဝိက္ခိဋ္ဌိတဂါထာ)

ယော၊ အကြင်သူသည်။ အကုသလာ၊ မသင့်မလျော်၊ ချွတ်ချော်တိမ်းစောင်း၊ မကောင်းသောအမှုမှ။ နိဝါရယတိ၊ အကျိုးမြော်မြင်၊ ပိတ်ပင်အမှုတားမြစ်ပြု၏။ သ - သော၊ ထိုအကျိုးမြော်မြင်၊ ပိတ်ပင်တတ်သောသူသည်။ သ္မိဒ္ဓေါ၊ ကြီးမားအကျိုး၊ စီးပွားတိုးမည်ကို၊ လိုလားတောင့်တသော၊ သဟာယ

အစစ်၊ မိတ်ဆွေချစ်မည်၏။ ယံ၊ အကြင်အမှုသည်။ နိမ္မလံ၊ အပြစ်ညစ်ကြေး၊
 ကင်းစင်ဝေး၏။ တံ၊ ထိုအပြစ်လွတ်ကင်း၊ သန့်ရှင်းသောအမှုသည်။ ကမ္မံ၊
 တင့်တယ်ကောင်းမြတ်၊ ချီးမွမ်းအပ်သောအမှုမည်၏။ ယာ၊ အကြင်မိန်းမသည်။
 *အနုဝိဓာယိနီ၊ မိမိသခင်၊ အရှင်လင်၌၊ ချစ်ခင်ကြည်ညို၊ ရိုသေခြင်းအစရှိသော၊
 မိန်းမ၏ ဝတ်တရားကို၊ မမှားအောင် ပြုကျင့်လေ့ရှိ၏။ ဝါ၊ သွန်သင်ပြရာ၊
 လင့်အာဏာကို၊ မကွာလိုက်ညောင်းလျက်၊ ကောင်းစွာ ပြုကျင့်လေ့ရှိ၏။
 သာ၊ ထိုကျင့်ဝတ်မမှား၊ လင့်စကားလိုက်၊ ဩဇာကိုက်သော မိန်းမသည်။
 ဣတ္ထိ၊ တင့်တယ်လျောက်ပတ်၊ ချီးမွမ်းအပ်သောမိန်းမမည်၏။ ယော၊ အကြင်
 သူကို။ သမ္ဘိ၊ တရားနှစ်ထောင်း၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ အဘျစ္စိတေ၊
 အလွန်မပြတ်၊ ဆည်းကပ်ကော်ရော်၊ ပူဇော်အပ်၏။ သော၊ ထိုသူတော် သူမြတ်
 တို့၊ လွန်စွာဆည်းကပ်၊ မပြတ်ကော်ရော်၊ ပူဇော်အပ်သောသူသည်။ မတိမာ၊
 ပညာဉာဏ်ရှိ၊ လူကဝိမည်ပေ၏။ ယာ သိရီ၊ အကြင်ဘုန်းတန်ခိုးကြက်သရေ၊
 အထွေထွေနှင့်၊ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ မဒံ၊ ထောင်လွှားတက်ကြွ၊ မာန်မာနယစ်
 ခြင်းကို။ န ကရောတိ၊ မပြုမလုပ်။ သာ သိရီ၊ ထိုမာန်မာနယစ်ခြင်းကို၊ မဖြစ်
 စေတတ်သော ဘုန်းတန်ခိုးကြက်သရေ၊ အထွေထွေနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည်။ သိရီ၊
 ကောင်းမြတ်တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာသောပြည့်စုံခြင်းမည်၏။ ယော၊ အကြင်သူသည်။
 လောဘတော၊ လိုချင်တပ်မက်၊ နှစ်သက်တတ်သောတဏှာမှ။ မုစ္စတေ၊ ရှင်းရှင်း
 အကျွတ်၊ အလျှင်းလွတ်၏။ သ - သော၊ ထိုတဏှာကိုဖြတ်၊ စွန့်လွှတ်တတ်သော
 သူသည်။ သုခီ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ၊ ချမ်းသာခြင်းနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ယံ၊ အကြင်
 မိတ္တေ၊ ချစ်အဆွေကို။ အကိတ္တိမံ၊ ကိစ္စတစ်ခု၊ ပြုရန်ကြံသော်၊ မဖိတ်ခေါ်အပ်။
 တံ၊ ထိုကိစ္စတစ်ခု၊ ပြုရန်ကြံသော်၊ မဖိတ်ခေါ်အပ်သောမိတ်ဆွေသည်။ မိတ္တံ၊ တင့်
 တယ်ကောင်းမြတ်၊ ချီးမွမ်းအပ်သော မိတ်ဆွေမည်၏။ ယော၊ အကြင်သူသည်။
 အင်္ဂေဟိ၊ မျက်စိနားနှာ၊ ကိုယ်အင်္ဂါစသည်တို့ဖြင့်။ န ခိဇ္ဇတေ၊ ချိုတဲ့ကင်းကွာ၊
 ကျင်နာခြင်းမရှိ။ သော၊ ထိုမျက်စိနားနှာ၊ အစပြာသည့်၊ အင်္ဂါမယွင်း၊ ပြည့်စုံ
 ခြင်းရှိသောသူသည်။ ပုရိသော၊ လျောက်ပတ်တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာသော
 ယောက်ျားမည်၏။

ရှင်ဘုရင်ဆင်ရာစိုင်း၍ ဒုက္ခပိုင်းရောက်လာက မူးမတ်တို့ကို ပုံချတတ်ပုံ

အရှင်ခြင်္သေ့မင်း....ကျွန်တော်မျိုးသည် သံဇီဝကန္တာလား၏ ကောက်ကျစ်
 သော သဘောထားကို များစွာတွေ့မြင် သိရှိရပါသောကြောင့် နောင်ရေးကို
 မြှော်တွေးလျက် တင်လျှောက်ပါသော်လည်း နားဝင်မသာ မနာယူပါသဖြင့်
 အကယ်၍ နောင်အခါ သံဇီဝကန္တာလားသည် တော်လှန်ဖောက်ပြား၍ မတရား

* အနုဝိဓာယိနီ အာဏာကာရိနီ ဘတ္တုတ္တိတာနုသာရိနီ။ (ဋီကာ)

ပြုလုပ်သည့်အခါ အရှင်သခင်အား ဒုက္ခနှင့် တွေ့ကြုံပါသော်လည်း ကျေးကျွန်
တို့၏ အပြစ်ကား စင်စစ်မဟုတ်ပေ။ အကြောင်းကို နာတော်မူပါဦးလော့ဟု
ဆို၍ ဤဆိုလတံ့သောဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၄၂။ နရိန္ဒော ကာမာတ္တော ဂဏယတိ န ကမ္မံ န စ ဟိတံ၊
ယထေဋ္ဌံ သစ္စန္ဒော ပဝိစရတိ မတ္တောဂဇ ဣဝ။
တတော မာနတ္ထဒွေိ သ ပတတိ ယဒါ သောကဂဟဇေ၊
တဒါ ဘတ္တေ ဒေါသံ ခိပတိ န နိဇံ ဝေတ္ထုဝိနယံ။

(သိခရဏီဂါထာ)

နရိန္ဒော၊ ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ ကာမာတ္တော၊ ငါးဖြာအာရုံ၊
ကာမဂုဏ်၌၊ ခုံမင်တပ်စွဲ၊ အလိုသဲသည်ဖြစ်၍။ ကမ္မဉ္စ၊ ပြုကျင့်ဖြာဖြာ၊ မူအရာ
ကိုလည်း။ န ဂဏယတိ၊ အလေးတမူ၊ အရေးယူလျက်၊ မရေတွက်လေ။ ဟိတဉ္စ၊
မင်းမှူးမတ်တို့၊ ညွှန်အပ်ပြောကြား၊ ကြီးမားအကျိုး၊ ပွားတိုးစေကြောင်း၊ နည်း
လမ်းကောင်းကိုလည်း။ န ဂဏယတိ၊ အလေးတမူ၊ အရေးယူလျက်၊ မရေ
တွက်လေ။ မတ္တောဂဇော ဣဝ၊ ပြောင်မြောက်မာတင်၊ မုန်သောက်ဆင်ကဲ့သို့။
သစ္စန္ဒော၊ မိမိကြိုက်ရာ၊ လိုအာသာကို၊ ပခာနမူ၊ ရှေ့သွားပြု၍။ ယထေဋ္ဌံ၊ ဝမ်း
တွင်း၌သို့၊ နဂိုရ်ပကတိ၊ အလိုရှိတိုင်း။ ပဝိစရတိ၊ ကျင့်ကြံအားထုတ်၊ မတုန်ဆုတ်
ဘဲ၊ ပြုမဲ့ဘစေ၊ ပြုလုပ်၍နေတတ်၏။ တတော၊ ထိုသို့သွင်းဖောက်၊ ပြုပြီးနောက်
မှ။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ သော ရာဇာ၊ ထိုစည်းကမ်းမဖက်၊ နည်းလမ်းပျက်
များ၊ မင်းရမ်းကားသည်။ မာနတ္ထဒွေိ၊ မာန်စောင်တက်ကြွ၊ ခက်ထန်လှသည်
ဖြစ်၍။ သောကဂဟဇေ၊ သောကကွန်ရက်၊ ရှုပ်ပွေသည့်အချက်၌။ ပတတိ၊
ကေနိမဖောက်၊ အမှန်ကျရောက်တတ်၏။ တဒါ၊ ထိုသောက ကွန်ရက်ဖြင့်၊
ဖွဲ့ယှက်ရစ်ပတ်၍၊ အကြပ်နှင့် တွေ့ကြုံသောအခါ၌။ ဒေါသံ၊ တွေ့ကြုံလေသမျှ၊
ပြစ်ဒေါသကို။ ဘတ္တေ၊ ကျေးကျွန်ခယမ်း၊ မှုထမ်းဆည်းကပ်၊ မင်းအမတ်တို့
အပေါ်၌။ ခိပတိ၊ ဥဿုံလုံးဝ၊ ပုံ၍ချတတ်၏။ နိဇံ အဝိနယံ၊ မိမိ၏ပြစ်ချက်၊
ဆုံးမခက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ န ဝေတ္တိ၊ စေ့ငုတဖန်၊ ပြန်လှန်စဉ်းစား၍၊ လား
လားမျှ မသိတတ်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ရေမြေအရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ကာမဂုဏ် တရားတို့၌
လိုက်စား၍ ကပ်ငြိခြင်း အားကြီးလှသဖြင့် မိမိ၏အပြုအမူ အလေ့အကျင့်တို့
ကိုလည်း သင့်လျော်သည် မသင့်လျော်သည်ဟူ၍ အရေးယူလျက် အရေအတွက်
မပြုတတ်၊ မှူးမတ် သေနာပတိတို့သည် အဓိကအကျိုးကို မြှော်မြင်၍ သွန်သင်
ဆုံးမ ဖျောင်းဖျ၍ တင်လျှောက်သည်ကိုလည်း အရေးယူလျက် အရေအတွက်

မပြုတတ်ဘဲ မုန့်ယိုသော ဆင်ပြောင်ကဲ့သို့ မိမိအလိုဆန္ဒရှိရာ သဘောနှစ်ခြိုက်ရာ ကိုသာလျှင် ပဓာနတခု ရှေ့သွားပြု၍ စိတ်အကြံရှိသမျှကို အလိုအတိုင်း ကျင့်ကြံ အားထုတ်၍ နေတတ်၏။ ထိုသို့ပြုလုပ်၍နေရာ နောက်အခါ၌ ထိုစည်းကမ်း နည်းလမ်းကို မလိုက်ဘဲ အရမ်းပြုကျင့်သော မင်းသည် မာနခက်ထန်လှသဖြင့် ဒုက္ခ ဗျာပါရတို့ဖြင့် ရှုပ်ပွေလျက် စိုးရိမ်သောက တည်းဟူသော ကွန်ရက်ဖြင့် ရစ်ပတ်ဖွဲ့နှောင်လျက် အခက်ကြီးခက်သောအခါ ဤမည်သော အမှုထမ်း ယောက်ျားသည် မည်သို့ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ခနှင့်တွေ့ကြုံရသည်၊ ဤမည် သော အမတ်ကြီးသည် နည်းလမ်းကိုမလိုက် ဂရုမစိုက် အလိုက်အထိုက် နေခြင်း ကြောင့် ဤကဲ့သို့ အခက်အခဲနှင့် တိုက်ဆိုက်တွေ့ကြုံရသည်၊ ဤမည်သော အမတ်က တမျိုးရှုပ်၍ အကျိုးယုတ်ဖြစ်ရသည်၊ ထိုမင်းတိုင်ပင် လူညာက နူးနှပ်ကာ သဘောချ၍ သောကနှင့် တွေ့ကြုံရသည် စသည်ဖြင့် ဖြစ်သမျှ အပြစ် အလုံးစုံကို ကျေးကျွန်အမှုထမ်းနှင့် မှူးမတ်တို့၏အပေါ်၌သာ လုံးလုံးပုံ၍ ချတတ်ပေသည်။ မှူးမတ်တို့ သွန်သင်ဆုံးမသည်တို့ကို အရေးမစိုက်ဘဲ မိမိအလို အတိုင်း ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန် ကျင့်ကြံ၍ နေခဲ့သော မိမိ၏ အပြစ်တို့ကိုကား လားလားမျှ မသိတတ်ပေ၊ မအောက်မေ့တတ်ပေ ဟူလို။

ချီးမြှောက်နှိမ့်ချ ပြုကြရာဝယ် ဆင်ခြင်ဖွယ်

ထိုသို့တင်လျှောက်ရာ ပိဂံလက ခြင်္သေ့မင်းသည် စဉ်းစား ဆင်ခြင်ပြန် သည်မှာ—

၁၄၃။ န ပရဿာပဝါဒေန၊ ပရေသံ ဒဏ္ဍမာစရေ။
 အတ္တနာဝဂတံ ကတွာ၊ ဗာဓယေ ပူဇယေ စ ဝါ။

ပရဿ၊ ဟူးဟူးငြားငြား၊ လေလုံးထွားသော၊ အခြားသူတယောက်၏။ အပဝါဒေန၊ ဂုဏ်သိရ်ချိုးဖဲ့၊ ကဲ့ရဲ့အသွင်၊ အပြစ်တင်ကာမျှဖြင့်။ ပရေသံ၊ ကိုယ်တိုင်မသိ၊ ကြောင်းမရှိငြား၊ တပါးသောသူတို့အား။ ဒဏ္ဍံ၊ ကြိုးကြိမ် ငွေဒဏ်၊ စီမံအမှု၊ တပ်ရိုက်ပြုခြင်းကို။ န အာစရေ၊ လျင်မြန်ဆောစွာ၊ မပြုလုပ် ပေရာ။ အတ္တနာ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ အဝဂတံကတွာ၊ ဟုတ်သင့် မဟုတ်သင့်၊ ထောက်ချင့်ဆင်ခြင်၊ သိမြင်အောင် ပြုပြီးမှ။ ဗာဓယေ စ၊ ညှဉ်းဆဲထိုက်မှု၊ ထိုသည့်သူအား၊ မထောက်ထားဘဲ၊ ညှဉ်းဆဲမူလည်း၊ ညှဉ်းဆဲရာ၏။ ဝါ၊ ထိုမှ ပြန်လှန်၊ နည်းတတန်သော်ကား။ ပူဇယေ စ၊ ပူဇော်ထိုက်မှု၊ ထိုသည့်သူအား၊ ပူဇော်မူလည်း၊ ပူဇော်ရာ၏။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ပညာရှင်အပေါင်းတို့သည်—

၁၄၄။ ဂုဏဒေါသေ အနိစ္စိယျ၊ ကုဗ္ဗေ ဝေ ဂဟနိဂ္ဂဟေ။

သနာသာယ ယထာ နီတော၊ ဒပ္ပိ သပ္ပမုခေ ကရော—

ဟူ၍ သွန်သင်ဆုံးမ ဩဝါဒစကားကို ညွှန်ကြားတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဂုဏဒေါသေ၊ ကောင်းမြတ်အစုံ၊ ကျေးဇူးဂုဏ်နှင့်၊ တဖုံဆိုးညစ်၊ ရှိအပြစ်တို့ကို။ အနိစ္စိယျ၊ ဆင်ခြင်သုံးသပ်၊ မဆုံးဖြတ်မူ၍။ ဂဟနိဂ္ဂဟေ၊ သိမ်းပိုက်လက်ခံ၊ ထိုက်တန်အလျောက်၊ ချီးမြှောက်တသွယ်၊ နှိမ့်ချပယ်ခြင်းတို့ကို။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ကုဗ္ဗေ၊ ဇွတ်တရွတ်မှား၊ ပြုမိငြားအံ့။ သော၊ ထိုမစဉ်းမစား၊ ပြုမိမှားသော သူသည်။ ဒပ္ပိ၊ မာနထောင်လွှား၊ မောက်မော်ကြွားသဖြင့်။ သပ္ပမုခေ၊ အဆိပ်ထန်ပြင်း၊ မြေဟောက်၏ခံတွင်း၌။ ကရော၊ မိမိ၏လက်ကို။ နီတောယထာ၊ မရှောင်မငြင်း၊ ဆောင်၍သွင်းသကဲ့သို့။ သနာသာယ၊ မိမိသည်သာ၊ လျင်စွာပျက်စီးခြင်းငှါ။ ဟောတိ၊ ကေန့်မုချ၊ ဖြစ်လေရ၏။

ယင်းသို့ မိမိအလိုအလျောက် စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီးလျှင် ပိဂ်လကခြသေ့မင်းသည် မိမိ၏စိတ်အကြံကို ထုတ်ပြန်ညွှန်ကြားလျက် ထင်ရှားစွာ တိုင်ပင် ပြောဆိုလိုသည်ဖြစ်၍ ဒမနကမြေခွေးအား ဤသို့ ဆိုလေ၏။

“အဆွေဒမနက....ထိုသို့ဖြစ်ပါလျှင် သံဇီဝကန္တားလားအား အပြစ်ကို ဖော်ပြ၍ အကြောင်းအားလျော်စွာ ပြောဆိုဆုံးမသင့်သည် မဟုတ်ပါလော”ဟု တိုင်ပင်ပြောဆိုလေ၏။

ထိုသို့တိုင်ပင်ပြောဆိုရာ ဒမနကမြေခွေးက “အရှင်ခြသေ့မင်း....ဤသို့ပြောဆိုဆုံးမရန် လုံးလုံးမသင့်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဤသို့ ပြုလုပ်ခဲ့ပါလျှင် လျှို့ဝှက်အပ်သော အကြောင်းအရာ အကြံအစည်တို့ကို ဖျက်ဆီးသည် မည်ပါသည်”ဟု အရေးကြီးကြီး လေးနက်စွာ ကန့်ကွက်ပြောဆိုလေ၏။

လျှို့ဝှက်အပ်ရာ၌ ကောင်းစွာလုံခြုံစေသင့်ပုံ

ထိုသို့ ပြောဆိုပြီးလျှင် “အရှင်ခြသေ့မင်း....ထို့ ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးပညာရှိတို့သည် ဤသို့ ညွှန်ကြားပြသ ဆုံးမတော်မူခဲ့ကြပေသည် မဟုတ်ပါလော”ဟု ဆို၍ မန္တဗီဇမိဒံ အစရှိသောဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်လေ၏။

၁၄၅။ မန္တဗီဇမိဒံ ဂုတ္တံ၊ ရက္ခနီယံ ယထာ တထာ။

မန္တံ ဝါပိ န ဘိဇ္ဇေယျ၊ တံ ဘိန္တံ န ပရောဟတိ။

ဂုတ္တံ၊ လုံခြုံကြပ်ကြပ်၊ လျှို့ဝှက်အပ်သော။ ဣဒံမန္တဗီဇံ၊ ဤတိုးတိုးတိတ်တိတ်၊ ကျိတ်၍ပိုင်ပိုင်၊ တိုင်ပင်ပြောကြား၊ တီးတိုးစကားတည်းဟူသော မျိုးစေ့ကို။

ယထာတထာ၊ ဟူးဟူး ငြားငြား၊ တပါးပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝါ၊
လျော်ရာပြုပြင်၊ တီထွင်ဖန်တီး၊ တနည်းနည်းအားဖြင့်။ ရက္ခနီယံ၊ သူတပါး
တို့၊ မကြားသိကြောင်း၊ ကောင်းစွာမလပ်၊ သတိချပ်လျက်၊ ကြပ်ကြပ်
စောင့်ရှောက်အပ်၏။ တံ မန္တဗီဇံ၊ ထိုတိုးတိုးတိတ်တိတ်၊ ကျိတ်၍ပိုင်ပိုင်၊ တိုင်ပင်
ပြောကြား၊ တီးတိုးစကားဟု ဆိုအပ်သော မျိုးစေ့ကို။ မန္တဝါပိ၊ လက္ခဏာ
အရိပ်၊ နိမိတ်လေသံ၊ အနည်းငယ်တန်ကိုမျှလည်း။ န ဘိဇ္ဇေယျ၊ နှုတ်ချော်
ပျက်ကွက်၊ ထုတ်ဖော်မြွက်သဖြင့်၊ သက်သက်မဖျက်ဆီးရာ။ ဘိန္နံ၊ နှုတ်ထွက်
မလျော်၊ ထုတ်မြွက်ဖော်သဖြင့်၊ ပျက်ချော်စေအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဝါ၊
ပျက်ချော်စေအပ်ပြီးသော မျိုးစေ့သည်။ န ပရောဟတိ၊ ရည်သန်ရွယ်ကိုး၊
အကျိုးဟုဆိုအပ်သော၊ အညွန့်အညွှောက်၊ ပြီးမပေါက်ဘဲ၊ မရောက် မဖြစ်ထွန်း
နိုင်ပေ။

ဤဂါထာဝယ် ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။လျှို့ဝှက်စွာ တိုင်ပင်အပ်သော
အရာသည် မျိုးစေ့နှင့်တူ၏။ ထိုလျှို့ဝှက်စွာ တိုင်ပင်အပ်သော အရာကြောင့်
ဖြစ်ပေါ်လာသောအကျိုးသည် အညွန့်အညွှောက်နှင့် တူ၏။ ထို့ကြောင့်
ထိုလိုခြုံစေအပ် လျှို့ဝှက်အပ်သော အရာဟု ဆိုအပ်သော မျိုးစေ့ကို အနည်း
ငယ်မျှ မပျက်စီးစေရန် ကောင်းစွာစောင့်ရှောက်အပ်၏။ အကယ်၍ ထိုမျိုးစေ့
ပျက်စီးခဲ့သည်ဖြစ်အံ့၊ အကျိုးဟုဆိုအပ်သော အညွန့်အညွှောက် မပေါက်ရောက်
နိုင်ပေရာဟု ဆိုလိုသည်။

အချိန်ဆွဲက အကျိုးလွဲတတ်ပုံ

ထိုသို့ဖြစ်၍ မချွတ်ပြုသင့် ပြုထိုက်သော အမှုကိစ္စတို့ကို ပြင်းစွာအားထုတ်
ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်သဖြင့် အလျင်အမြန် ခရီးရောက်၍ ပြီးမြောက်စေသင့်
ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးအစဉ် ဆရာမြတ်တို့သည်—

၁၄၆။ အာဒေယျဿ ပဒေယျဿ၊ ကတ္တဗ္ဗဿ စ ကမ္မုနော။

ခိပ္ပမကြိယမာနဿ၊ ကာလော ပိဝတိ တံ ရသံ—

ဟူ၍ မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

အာဒေယျဿ စ၊ ကိုယ်နှင့်တိုက်ဆိုက်၊ ရယူထိုက်ဖွယ်၊ အသွယ်သွယ်ကို
လည်းကောင်း။ ပဒေယျဿ စ၊ ကိုယ်ကချီးမြှင့်၊ ပေးကမ်းသင့်ရာ၊ အဖြာဖြာကို
လည်းကောင်း။ ကတ္တဗ္ဗဿ၊ မချွတ်ကေနံ၊ ပြုရန်အစစ်၊ ပြုဘို့ဖြစ်သော။
ကမ္မုနော စ၊ အမှုကိစ္စ၊ ဟူသမျှကိုလည်းကောင်း။ ခိပ္ပံ၊ ကာလမလင့်၊ မဖင့်
လောလော၊ ဆောဆောလျင်လျင်။ အကြိယမာနဿ၊ အမှုအလိုက်၊ ဂရုစိုက်၍၊
မပြုလိုက်သည်ရှိသော်။ ကာလော၊ ဖင့်နှံသမျှ၊ ချိန်ကာလသည်။ တံ ရသံ၊

ထိုယူမှုပေးမှု၊ ပြုမှုအတွက်၊ ဆက်ဆက်ရရန်၊ ရည်သန်ရွယ်ကိုး၊ အကျိုးတည်း ဟူသော အရသာကို။ ပီဝတိ၊ အစဉ်တလျှောက်၊ အတွင်သောက်တတ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မိမိနှင့်တိုက်ဆိုင်၍ ရသင့်ရရန် ရသိုမှန်သည့် အတန်တန်သော ပစ္စည်းဥစ္စာ ဟူသမျှတို့ကို ယူရမည့် အရာဌာနတို့၌ လည်းကောင်း၊ မိမိက ပေးသင့် ပေးရန် ပေးသိုမှန်သည့် အတန်တန်သော ပစ္စည်းတို့ကို ချီးမြှင့် ပေးကမ်းရမည့် အရာဌာနတို့၌လည်းကောင်း၊ ပြုထိုက် ပြုရန် ပြုသိုမှန်သဖြင့် ကေန္တပြုသင့်သောကိစ္စ ဟူသမျှတို့၌လည်းကောင်း ကာလကိုမကြာမမြင့် မဖင့်နဲ့ စေဘဲ လျင်မြန်ဆောစွာသာလျှင် ယူခြင်း ပေးခြင်း စီမံအားထုတ်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ရမည်။ ထိုသို့ အမှုအလိုက် ဂရုစိုက်၍ မပြုလိုက်သည်ရှိသော် ဖင့်နဲ့ခံ သမျှသော အချိန်ကာလသည် ယူရ၊ ပေးရ၊ ပြုလုပ်ရသည့်အတွက် ဆက်ဆက် ကေန် ရသိုရန်ဖြစ်သော အကျိုးတည်းဟူသော အရသာကို သောက်မျှီကုန်ခန်း စေတတ်သည်ဖြစ်၍ အကျိုးမနပ်ဘဲ ဖြစ်တတ်ချေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင်လည်း လျှို့ဝှက်အပ်သော အကြောင်းအရာတို့ကို သာ၍ပင် လျင်မြန် စွာ ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လို သည်ဖြစ်၍ မန္တော ယောဓော ဣဝါ အစရှိသောဂါထာကို ရွတ်ဆိုတင်လျှောက် လေ၏။

၁၄၇။ မန္တော ယောဓော ဣဝါဓီရော၊ သဗ္ဗင်္ဂသံဝုတေဟိပိ။
စိရံ န သဟတေ ဌာတုံ၊ ပရေဟိ ဘေဒသင်္ကယာ။

အဓိရော၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့တည်တံ့သောသဘောမရှိသော။ ဝါ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့တည်တံ့ သော သဘော မရှိသောကြောင့်။ မန္တော၊ တိုးတိုး တိတ်တိတ်၊ ကျိတ်ကာ လက်တို့၍၊ လျှို့ဝှက်စွာတိုင်ပင်အပ်သောအရာသည်။ သဗ္ဗင်္ဂသံဝုတေဟိ ပိ၊ အလုံး စုံသော အကြောင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ကောင်းစွာ လုံခြုံစေခြင်းတို့နှင့်။ ယုတ္တောပိ၊ လျှို့ဝှက်အစဉ်၊ အမြဲယှဉ်အပ်ပါသော်လည်း။ အဓိရော၊ စိတ်ဓာတ်မခိုင်၊ ယိမ်းယိုင် ပျက်ပြား၊ လှုပ်ရှားခြင်း သဘောရှိသော။ ယောဓော ဣဝါ၊ စစ်မြေပြင်ရပ်၊ ချဉ်းကပ်ရောက်ငြား၊ ရဲတပ်သားကဲ့သို့။ ပရေဟိ၊ တဖက်စစ်ဟူ၊ ကိုယ့်ရန်သူတို့ သည်။ ဘေဒသင်္ကယာ၊ ဖိစီးနှိပ်စက်၊ ဖျက်ဆီးအံ့သည်မှ၊ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ၊ သံသယမကင်း၊ ရှိရခြင်းကြောင့်။ စိရံ၊ ကာလဖင့်နဲ့၊ ကြာရှည်ဆွဲလျက်။ ဌာတုံ၊ ပမာမခန့်၊ ရပ်တန့်၍နေခြင်းငှါ။ န သဟတေ၊ ကြံ့ကြံ့ မခိုင်၊ မစွမ်းနိုင်ရာ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။တိုးတိုးတိတ်တိတ် ကျိတ်၍ တိုင်ပင်အပ် လျှို့ဝှက်အပ်သော အရာဌာနမည်သည့် မြဲမြံခိုင်ခံ့သော သဘော မရှိခြင်းကြောင့် အလုံးစုံသော အကြောင်းအရာတို့ဖြင့် ကောင်းစွာလျှို့ဝှက်၍ အချက်ကျ လုံခြုံစေအပ်ပါသော် လည်း စစ်မြေပြင်အရပ်ဝယ် စစ်တပ်ရှိ ရဲမက်ကဲ့သို့ တဖက်သားရန်သူတို့ ဖိစီး

နှိပ်စက် ဖျက်ဆီးအံ့သည်မှ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ သံသယမကင်း ရှိရခြင်းကြောင့် ကြာရှည်လေးမြင့်စွာ ထားခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါ။ လျင်မြန်စွာ ပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက်မှ သင့်လျော်ပါမည် ဟူလို။

တကြိမ်ပြစ်မှားဘူးသော မိတ်ဆွေကို ပြန်ဆက်လိုလျှင် သေဘို့သာရှိပုံ

၎င်းပြင် စဉ်းစားတော်မူရန်မှာ အကယ်၍ သံဇီဝကန္တာရလားသည် နောင်တ ရသဖြင့် မိမိ၏အပြစ်ကို မှားကြောင်းကို ဝန်ချ၍ နောင်ဤကဲ့သို့ မပြုလုပ်ပါဟု ဝန်ခံခြင်းကြောင့် အပြစ်မပေး အရေးမယူမူ၍ ပြကော့တည်မြဲတိုင်း တည်စေ သည်ရှိသော် ထိုသို့ တည်စေခြင်းသည်လည်း အလွန် မသင့်လျော်ခြင်းဖြစ်ပါ သည်။ ထိုသို့ မသင့်လျော်ခြင်း၏အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ နာတော်မူပါဦး လော့ဟုဆို၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုတင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၁၄၈။ သကိံ ခုဋ္ဌံ တု ယော မိတ္တံ၊ ပုန သံဓာတုမိစ္ဆတိ။

သ မစ္စုမေဝ ဂဏှာတိ၊ ဂဗ္ဘမဿတရီ^၂ ယထာ။

ယောတု၊ အကြင်သူသည်ကား။ သကိံ၊ တကြိမ်။ ခုဋ္ဌံ၊ စော်ကားလွန်ကျူး၊ ပြစ်မှားဘူးသော။ မိတ္တံ၊ မဆွယခင်၊ အစဉ်တူပေါင်း၊ မိတ်ဆွေဟောင်းကို။ ပုန၊ တဖန်။ သံဓာတု၊ ပေါင်းသင်းမပျက်၊ ရှေးအထက်သို့၊ ဆက်စပ်ပြန်ခြင်းငှါ။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ သော၊ ထိုပျက်ပြီး မိတ်ဟောင်းကို၊ ထပ်လောင်း၍ တဖန်၊ ပေါင်းသင်းလိုပြန်သော သူသည်။ အဿတရီ၊ အဿတိုရ၊ နတ်မြင်းမသည်။ ဂဗ္ဘံ၊ ဖွားမြင်စွန့်လွှတ်၊ ဝမ်းမှကျွတ်မှု၊ မချွတ်မလွှဲ၊ သေရမြဲဖြစ်သောကိုယ်ဝန်ကို။ ဂဏှာတိယထာ၊ ဓမ္မတာသဘာဝ၊ ယူဆောင်ရဘိသကဲ့သို့။ တထာ၊ ထို့အတူ။ မစ္စုမေဝ၊ ခန္ဓာပျက်ယွင်း၊ ဇီဝိန်ကိုခွင်းတတ်သည့်၊ သေမင်းကိုသာလျှင်။ ဂဏှာတိ၊ ယူသည်မည်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် တကြိမ် ပြစ်မှား စော်ကား လွန်ကျူး ပြီးသော မိတ်ဆွေကို တဖန် ပြန်၍ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခြင်းငှါ အလိုရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အဿတိုရမြင်းမသည် မွေးဖွားလျှင် ကေန်မချွတ် သေရမည် ဖြစ်သော ကိုယ်ဝန်ကို ယူသကဲ့သို့ သေမင်းကို ယူသည်မည်၏ ဟူလို။

ထိုအခါပိဂ်လကခြသေ့ မင်းက “သံဇီဝကန္တာရလားသည် မည်သည့်နည်းနှင့် မျှကျွန်ုပ်အား မခုခံ မတော်လှန်နိုင်ကြောင်းကို သိသင့်ပါသည်” ဟု ပြောဆိုပြန် လေ၏။

၁။ “တု” အစား “နု” ဟုလည်း ရှိကြ၏။

၂။ အဿတရီကို (သပ္ပဝိသေသ) ဟု လည်း ဇီဝိနန္ဒဒီကာ၌ ဖွင့်သည်။

ထိုသို့ ပြောဆိုရာ ဒမနက မြေခွေးက အရှင်ခြင်္သေ့မင်း...

၁၄၉။ အင်္ဂါဂီတဝံ၊ အညတံ၊ သမတ္ထုနိဏ္ဏယော။
ပဿ ဋီဋ္ဌိဘမတ္တေန၊ သမုဒ္ဒေါ ဗျာကုလီ ကတော—

ဟူ၍ တဖန် ထပ်မံ တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

*အင်္ဂါဂီတဝံ၊ ပဓာန၊ အပဓာန၏အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ အောက်တန်းစား၊ အထက်တန်းစား၏ အဖြစ်ကို။ အညတံ၊ သေချာဂန၊ နေရာကျ မသိမူ၍။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ သမတ္ထုနိဏ္ဏယော၊ အစွမ်းသတ္တိ၊ ရှိ၊ မရှိကို၊ တည့်တည့် မယွင်း၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ကတော၊ အသွင်အပြင်ဖြင့်၊ အမြင်ကိုထောက်ရှု၍၊ အမူပိုင်ပိုင်၊ ပြုနိုင်ပါအံ့နည်း။ ပဿ၊ ကြည့်ရှုစဉ်းစား၊ သဘောထားတော်မူပါဦးလော့။ ဋီဋ္ဌိဘမတ္တေန၊ ဋီဋ္ဌိဘ ဟု၊ ကာယသေးကွေး၊ ငှက်ငယ်ကလေးမျှ သည်လည်း။ သမုဒ္ဒေါ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ၊ ကြီးကျယ်စွာကို။ ဗျာကုလီ၊ ဘယောက်ဘယက်၊ နှောက်ယှက်ကို။ ကတော၊ ဆတ်ဆတ်မသွေ၊ ပြုနိုင်လေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပစ္စည်းဥစ္စာ အသပြာတည်းဟူသော နေဗလ၊ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ အမြော်အမြင် တည်းဟူသော ဉာဏဗလ၊ အခြွေအရံ အကူအညီ ပရိသတ်တည်းဟူသော ယသဗလ စသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပဓာနအထက် တန်းစား ကျသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အားတို့နှင့် မပြည့်စုံသော အပဓာန ယုတ်နိမ့်သော အောက်တန်းစားကျသည့် အဖြစ်ကို လည်းကောင်း၊ သေချာဂန နေရာကျ မသိရဘဲလျက် ဤသူသည် အစွမ်းသတ္တိ ရှိ၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အစွမ်းသတ္တိ မရှိဟူ၍လည်းကောင်း အမူအရာ အသွင် အပြင်အားဖြင့် အမြင်ကိုသာ ထောက်ရှု၍ အဘယ်မှာလျှင် အမူပိုင်ပိုင် ဆုံးဖြတ် ခြင်းကို ပြုနိုင်ပါအံ့နည်း။ အကြောင်းကို စဉ်းစား ဆင်ခြင်တော်မူပါဦးလော့။ ကာယဗလ သေးငယ်လှစွာသော ဋီဋ္ဌိဘ မည်သော ငှက်ငယ်ကလေးမျှသည်လည်း ကြီးကျယ်လှစွာသော မဟာသမုဒ္ဒရာကြီးကိုပင်လျှင် ဘယောက်ဘယက်နှင့် နှောက်ယှက်ချောက်ချားခြင်းကို ပြုနိုင်ပါသေးသည်။ ဤကြောင့် ဗလအခြေအနေ ကို နေရာကျ မသိရဘဲလျက် မျက်မြင်ဖြင့် ဆမုန်း၍ အစွမ်းသတ္တိ ရှိ၊ မရှိကို တည့်တည့်ပိုင်ပိုင် ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို မပြုနိုင်ပါ ဟူလို။

ထိုသို့ ဒမနကမြေခွေးက ပြောဆို တင်လျှောက်လေရာ ခြင်္သေ့မင်းက “ဤ ဋီဋ္ဌိဘ ငှက်ငယ်က ပင်လယ်ကို နှောက်ယှက်ပုံ အကြောင်း အကျယ်ကား အဘယ်သို့ပါနည်း”ဟု မေးလေရာ အောက်ပါဝတ္ထုကို ပြောဆို တင်လျှောက် လေ၏။

* အင်္ဂါဂီတဝံ ဦးနာဓိကတံ ပဓာနာပဓာနတံ (ဋီကာ)

ဋီဋ္ဌိဘ ဌာန်မောင်နှံတို့၏ ဝတ္ထု

တရံရောအခါ တောင်သမုဒ္ဒရာ ကမ်းခြေ၌ ဋီဋ္ဌိဘ မည်သော ဌာန်မောင်နှံတို့သည် ပျော်ပိုက်နေထိုင်ကြလေ၏။ ထိုသို့ နေထိုင်ကြရာ တနေ့သ၌ ဌာန်မသည် ဥချိန်နီးသဖြင့် ဌာန်ဖိုကို ဤသို့ ပြောကြားလေ၏။

“အို အမောင်ဌာန်ဖို...ဥဘိုရန် သင့်လျော် လျောက်ပတ်သော တခုသော အရပ်ကို ကြည့်ရှု ရှာကြံပါဦးလော့”ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ဌာန်ဖို။ ။အိုချစ်နမ...ဤယခု ငါတို့နေသော အသိုက်၌ပင်လျှင် ဥဘိုရန် အလွန်သင့်လျော် ကောင်းမြတ်လှသည် မဟုတ်ပါလော။

ဌာန်မ။ ။အမောင်...ဤအရပ်၌ သမုဒ္ဒရာဒီရေ တိုးတက်သည့်အခါ လှိုင်းဂယက်၏ အဟုန်ကြောင့် တပြုံလုံး ပျက်စီး ဆုံးရှုံးပါလိမ့်မည်။

ဌာန်ဖို။ ။အသို့ပါနည်းရှင်မ...ငါ့မှာ ခွန်အားဗလ မရှိပြီလော၊ သမုဒ္ဒရာသည် ငါ၏အသိုက်နှင့်တကွ အဥတို့ကို ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့ပါလျှင် ငါလည်း သမုဒ္ဒရာကို နှိပ်ကွပ်နိုင်ရမည် မဟုတ်ပါလော။

ဌာန်မ။ ။အမောင်...အမောင်နှင့် မဟာသမုဒ္ဒရာသည် အလွန်တရာ ခြားကွာလှပါသည်ဟု ဆို၍ ပြုံးရယ်ပြီးလျှင် နည်းလမ်းနှင့်အကြောင်းတမျိုးကို တိုး၍ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောပြလေ၏။

ကိုယ်နှင့် တန်, မတန် ဆုံးဖြတ်ရန် ခဲယဉ်းပုံ

၁၅၀။ ဒုက္ခမတ္တာ ပရိစ္ဆေတုံ၊ ယောဂျာယောဂံ၊ န ဝေတ္တိ ဝါ။

အတ္တိဒီ ယဿ ဝိညာဏံ၊ သ ကိစ္ဆေပိ န သီဒတိ။

အတ္တာ—သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ ယောဂံ၊ ပါ၊ ပြုရန်သင့်တော်၊ လျော်ကန်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ အယောဂံ၊ ဝါ၊ ပြုရန်မလျော်၊ မသင့်တော်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ န ဝေတ္တိ၊ ပိုင်ပိုင်တည့်တည့်၊ အမှန်ကိုမသိနိုင်။ ပရိစ္ဆေတုံ၊ ပိုင်းခြားဝေဘန်၍၊ အမှန်ကိုဆုံးဖြတ်ခြင်းငှါ။ ဒုက္ခံ—နသုကရံ၊ မလွယ်ကူလှပေ။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ဤဒီ၊ ဤသို့ဝေဘန်၍၊ အမှန်ကို ဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းသဘောရှိသော။ ဝိညာဏံ၊ ထိုးထွင်းဟုတ်မှန်၊ ထူးသောဉာဏ်သည်။ အတ္တိ၊ နိုင်နိုင်မြင်သိ၊ ကိုယ်ပိုင်ရှိ၏။ သ—သော၊ ထိုကိုယ်ပိုင်အသိ၊ လက်ကိုင်ရှိသောသူသည်။ ကိစ္ဆေပိ၊ ပင်ပန်းဆင်းရဲ၊ ခဲယဉ်းငြိုငြင်သော အရာဌာန၌လည်း။ န သီဒတိ၊ မနှစ်မြုပ်၊ မဆုတ်ယုတ် မပျက်စီးပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ခပ်သိမ်းသော အမှုကိစ္စ အရာဌာနတို့၌ စီမံပြုလုပ်ရန် မိမိနှင့် ထိုက်တန်၍ လျော်ကန်သင့်မြတ် လျောက်ပတ်သည်၏အဖြစ်၊ မလျောက်ပတ် သည်၏အဖြစ်ကို စိစစ်ဝေဖန်၍ အမှန်ကိုဆုံးဖြတ်ခြင်းငှါ အလွန်တရာမှ နက်နဲ ခဲခက်လှပေသည်။ ထိုသို့ ဆုံးဖြတ်ဝေဖန်၍ အမှန်ကို သိနိုင်သောအသိဉာဏ် လက်ကိုင် ကိုယ်ပိုင်ရှိသောသူသည် အလွန်ကြပ်တည်း ကျဉ်းမြောင်း၍ ခဲခက် လှသော အရာဌာနတို့၌သော်လည်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း မဖြစ်နိုင်ရာပေ ဟူလို။

သေကြေပျက်စီးတတ်သောမြို့မှူးချင်း လေးမျိုး

ထိုမှတစ်ပါး သေကြေပျက်စီးတတ်သော အကြောင်းတရား လေးပါးတို့ကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၅၁။ အနုစိတကမ္မာရမ္ဘော၊ သဇနဝိရောဓော ဗလီယသာ ယုဒ္ဓေါ။
ပမဒါဇနဝိဿာသော၊ မစ္စုဒ္ဓါရာနိ စတ္တာရိ။

(အရိယာဂါထာ)

အနုစိတကမ္မာရမ္ဘော၊ မသင့်လျော် မလျောက်ပတ်၊ မပြုအပ်သောအရာကို၊ ပြုလုပ်အားထုတ်ခြင်း လည်းကောင်း။ သဇနဝိရောဓော၊ မိမိ၏ဆွေရင်းမျိုးချာ၊ ဉာတကာနှင့်၊ ကြင်နာမခင်၊ ဆန့်ကျင်မုန်းထား၊ ခိုက်ရန်ပွားခြင်းလည်းကောင်း။ ဗလီယသာ၊ ဉာဏ ကာယ၊ ဓနအားခွန်၊ ကိုယ်ထက်လွန်သောသူနှင့်။ ယုဒ္ဓေါ၊ တုဘက်ခုခံ၊ ခိုက်ရန်ဖြစ်ရခြင်းလည်းကောင်း။ ပမဒါဇနဝိဿာသော၊ ကြင်ဖက် မြှောက်စား၊ မယားကိုယုံ၊ လုံးလုံးပုံခြင်း လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ မိန့်ဆိုပြထား၊ ဤလေးပါးတို့သည်။ မစ္စုဒ္ဓါရာနိ၊ သေပေါက် သေဝ၊ သေမင်း၏ တံခါးမတို့ပေတည်း။

အဓိပ္ပါယ်—

- ၁။ မပြုသင့်သောအရာကို ပြုလုပ်အားထုတ်ခြင်း၊
- ၂။ မိမိ၏ဆွေရင်းမျိုးချာ ဉာတကာတို့နှင့် ကြင်နာမခင် ဆန့်ကျင်မုန်းထား ခိုက်ရန်ပွားခြင်း၊
- ၃။ မိမိထက် ကာယဗလ၊ ဉာဏဗလ၊ ဓနဗလအားဖြင့် ကြီးမားလွန်ကဲသော သူနှင့် ဖက်ပြိုင်၍ ခိုက်ရန်ဖြစ်ရခြင်း၊
- ၄။ မိမိ၏ အိမ်သူမယားကို အရာခပ်သိမ်းတို့၌ ယုံကြည်လေးမြတ်သဖြင့် လုံးလုံးပုံ၍ ထားခြင်း—

ဤလေးပါးသော အကြောင်းတို့သည် သေပေါက် သေဝ သေမင်း၏တံခါးမ တို့ဖြစ်၍ စင်စစ် သေတတ်ပေသည် ဟူလို။

ထိုသို့ အကျိုးအကြောင်းတို့ကို ကောင်းမွန်စွာ ပြောပြပြီးလျှင် ငှက်မသည် လင်သား၏ စကားကို မပယ်ရှားနိုင်သည့်အတွက် စိတ်ပျက် ငြိုငြင်စွာနှင့် သမုဒ္ဒရာကမ်းနား၌ပင်လျှင် ဥရလေ၏။

သမုဒ္ဒရာစောင့် နတ်သွီးသည်လည်း ထိုငှက်ဖို၏စကားကို ကြားသဖြင့် မိမိ၏ အစွမ်းသတ္တိကို ပြလို သိစေလိုသည်ဖြစ်၍ ဒီရေဖြင့် လွှမ်းမိုးလျက် လှိုင်းတံပိုးတို့ ဖြင့် အဥတို့ကို ဖျက်ဆီးယူဆောင်လေ၏။

ထိုအခါ ငှက်မသည် အလွန်တရာ ပူပန်သောက ဒုက္ခရောက်ပြီးလျှင် “အမောင်....ယခု ကျွန်ုပ်တို့မှာ အလွန်တရာ လွန်စွာမှ ခဲခက်လှသောဒုက္ခနှင့် တွေ့ကြုံကြရလေပြီ၊ ကျွန်ုပ် ဥသမျှ အလုံးစုံသော အဥဘို့သည် အချည်းနှီး ပျက်စီး၍ကုန်ချေပြီ”ဟု ငှက်ဖိုကို ဝမ်းနည်းစွာ ပြောကြားလေ၏။

ထိုအခါ ငှက်ဖိုသည် “ချစ်နွယ်....ဘာမျှမစိုးရိမ် မကြောင့်ကြပါလင့်”ဟု ဆို၍ ငှက်တို့ကို စည်းဝေးပြီးလျှင် ငှက်ဘကာတို့၏ ဘုရင်ဖြစ်သော အရှင်ဂဠုန်မင်း၏ အထံသို့ သွားလေ၏။ ဂဠုန်မင်းအထံသို့ရောက်သောအခါ ငှက်ဖိုသည် ဂဠုန်မင်း အား မိမိတို့၏ အဥတို့ ပျက်စီးကြောင်းကို ဤသို့ တင်လျှောက်လေ၏။

ငှက်ဘကာတို့၏ သခင် ဘုရင်ဖြစ်တော်မူသော အရှင်ဂဠုန်မင်း....ကျွန်တော် မျိုးတို့သည် မိမိတို့၏ အသိုက်၌ ကောင်းမွန်စွာ နေထိုင်ရာ သမုဒ္ဒရာစောင့် နတ်သွီးသည် အပြစ်မရှိပါဘဲလျက် အကြောင်းမဲ့သက်သက် ကျွန်တော်မျိုး များ၏ အဥတို့ကို ဖျက်ဆီးပါကြောင်း စသည်ဖြင့် အလုံးစုံသော အကြောင်း အရာတို့ကို သေချာစွာ တင်လျှောက်လေ၏။

ထိုသို့ တင်လျှောက်သော ငှက်ဖို၏စကားကို ကြားသိရသောအခါ ဂဠုန် မင်းသည် ရေ မြေ တော တောင် သမုဒ္ဒရာနှင့်တကွ အလုံးစုံသော ကပ္ပိ လောကကြီးကို ပြုပြင်ဖန်ဆင်းသော နာဗုယနမည်သော ဗိဿနိုး နတ်မင်းကြီး အား တိုင်တန်း လျှောက်ကြားလေ၏။

ထိုအခါ ဗိဿနိုးနတ်မင်းကြီးက သမုဒ္ဒရာစောင့် နတ်သွီးကိုခေါ်၍ ထိုငှက် တို့၏ အဥတို့ကို ပြန်၍ပေးစေရန် အမိန့် ချမှတ်လိုက်လေ၏။ ထိုသို့ ဗိဿနိုး နတ်မင်းကြီး၏ အမိန့်တော်ကို ဦးထိပ်ရွက် ပန်ဆင်ရသဖြင့် သမုဒ္ဒရာစောင့် နတ်သွီးသည် အဥတို့ကို ပြန်၍ပေးရလေ၏။

ထို့ကြောင့် အင်္ဂါဂီတဝမညတွာ အစရှိသော စကားကို ကျွန်တော်မျိုး ပြောဆို လျှောက်ကြားခဲ့ပါသည်ဟု ဒမနကမြေခွေးက ပြောဆို တင်လျှောက် လေ၏။

ဋီဋ္ဌိဘဌကမောင်နှံတို့၏ဝတ္ထု ပြီး၏။

ဝဒ္ဓမာနကုန်သည်ဝတ္ထု (အဆက်)

ထိုသို့ပြောဆိုရာ ပိင်္ဂလကခြင်္သေ့မင်းက “အဆွေ ဒမနက....သံဇီဝကနွားလား သည် ငါတို့အပေါ်၌ ရန်ငြိုးဖွဲ့ကြောင်း မကောင်းသော အကြံအစည်ရှိကြောင်း ကို အဘယ်ကဲ့သို့ သိရပါမည်နည်း”ဟု မေးမြန်းလေ၏။

ထိုသို့ မေးမြန်းရာ ဒမနကမြေခွေးက “အရှင်ခြင်္သေ့မင်း....သိဖို့ရန် လွယ်ကူ ပါသည်။ သံဇီဝကနွားလားသည် အကြင်အခါ၌ တစုံတခုသော ဘေးရန်ကို တွန်းလှန်မည်ပြုသောအခါကဲ့သို့ ခက်ထန်ကြမ်းကြုတ်စွာ နားရွက်တို့ကို အထက် သို့စွင့်လျက် ဦးချိုတို့ဖြင့် ဝှေ့မည်အဟန် ခက်ထန်ကြမ်းကြုတ်လျက် တုန်လှုပ် သောအမူအရာ ပြုလုပ်၍ လာပါလိမ့်မည်။ ထိုသို့ပြုသောအခါ ရန်ငြိုးဖွဲ့ကြောင်း ကို အရှင်ခြင်္သေ့မင်း သိနိုင်ပါသည်”ဟု တင်လျှောက် ပြောဆိုခဲ့ပြီးလျှင် သံဇီဝက နွားလား၏ အထံသို့ သွားလေ၏။

ဒမနက မြေခွေးသည် သံဇီဝက နွားလား၏ အထံသို့ သွားစဉ်လည်း ဖြည်းဖြည်းသက်သာ နုန့်နှေးလေးကန်စွာ သွားပြီးလျှင် ညှိုးငယ်သောမျက်နှာ နှလုံးမသာလှသော အမူအရာဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ပြလေ၏။

ထို့နောက် သံဇီဝက နွားလားသည်လည်း ဒမနကမြေခွေးကို မြင်လျှင် မြင်ခြင်း အလွန်ရိုသေစွာနှင့် “အို-မိတ်ဆွေကောင်း ဒမနက.... ကျန်းခန့်သာ၍ မာပါ၏လော၊ အပြစ်ခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းကာ ဘေးဘျမ်းကွာလျက် အေးချမ်းစွာရှိပါ၏လော”ဟု နှုတ်ဆက်သည့်အနေဖြင့် ရိုသေစွာ မေးမြန်း လေ၏။

ထိုသို့ မေးမြန်းရာ ဒမနကမြေခွေးက ပရိယာယ်ဉာဏ် ခြယ်လယ်ဖန်လျက် ပြန်၍ ပြောဆိုလိုသည်မှာ “အို-မိတ်ဆွေသံဇီဝက....သူတပါးကိုမှီ၍အသက်မွေးမြူ ရသော ကျေးကျွန်တို့မည်သည် အဘယ်မှာ အပြစ်ခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းကာ ဘေးဘျမ်းကွာလျက် အေးချမ်းစွာ ရှိနိုင်ပါအံ့နည်း”ဟု ပြောဆိုပြီးလျှင် ထို အကြောင်းကို ပြဆိုလိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

မင်းကိုမှီ၍ အသက်မွေးရခြင်း၌ စိတ်ဆင်းရဲရပုံ

၁၅၂။ သမ္ပတ္တယော ပရာဓိနာ၊ သဒါ စိတ္တမနိဗ္ဗုတံ။
သဇီဝိတေပျဝိဿာသော၊ တေသံ ယေ ရာဇသေဝကာ။

ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ရာဇသေဝကာ၊ မင်းထံ ခယမ်း၊ မင်းမှုထမ်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုမင်းထံ ခယမ်း၊ မင်းမှုထမ်းတို့၏။ သမ္ပတ္တယော၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့သည်။ ပရာဓိနာ၊ အရှင်စိတ်ကြိုက်၊ လိုစရိုက်နှင့်၊ အလိုက်သင့်ဖြစ်ရခြင်းကြောင့်၊ မင်းဟုဆိုအပ်သော သူတပါးနှင့်စပ်ကုန်၏။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ စိတ္တံ၊ ထိုမင်းထံ ခယမ်း၊ မင်းမှုထမ်းတို့၏ စိတ်သည်။ အနိဗ္ဗုတံ၊ တကြောင့်ကြကြ၊ ပူပန်ရသဖြင့်၊ ဘယ်အခါမှ မငြိမ်းအေးနိုင်။ သဇီဝိတေပျံ၊ လွန်စွာစုံမက်၊ ကိုယ်အသက်၌လည်း။ အဝိဿာသော၊ အရှည်ဆက်လက်၊ စဉ်မပျက်ဘဲ၊ အမြဲနေရမည်ဟု၊ အတည်တကျ၊ မယုံကြည်ရပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မင်းထံခယမ်း မင်းမှုထမ်းတို့၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့မည်သည် အရှင်၏စိတ်ကြိုက် အလိုစရိုက်သို့ လိုက်၍ ပြုကျင့်နေထိုင်ရခြင်းကြောင့် မင်းဟုဆိုအပ်သော သူတပါးနှင့် စပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုမင်းမှုထမ်းတို့၏ စိတ်သည် အခါခပ်သိမ်း တကြောင့်ကြကြ ပူပန်ရသဖြင့် ဘယ်အခါမှ မငြိမ်းအေးနိုင်။ ထို့ပြင် မိမိ၏ အလွန်စုံမက်အပ်သော အသက်၌လည်း အရှည်အမြဲ နေရလိမ့်မည်ဟူ၍ အတည်တကျ မယုံကြည်ရပါ။ ထို့ကြောင့် အဘယ်မှာ ဘေးဘျမ်းကွာလျက် အေးချမ်းစွာ ရှိနိုင်ပါအံ့နည်းဟု ဆိုလိုသည်။

လောကဓမ္မတာ မှတ်ဖွယ်ရာများ

ထို့ပြင် လောကီတံထွာ ဓမ္မတာ သဘောအားဖြင့် လောက၌ များစွာဖြစ်တတ်သော အကြောင်းတို့ကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ကောတ္ထံ ပါပု အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၅၃။ ကောတ္ထံ ပါပု န ဂဗ္ဘိတော ဝိသယိနော ကဿာပဒါတ္ထံဂတော၊
ထီဘိက္ကဿ န ခဏ္ဍိတော ဘုဝိ မနော ကောဝါတ္ထိ ရညော ပိယော။
ကော ကာလဿ ဘုဇန္တရံ န စ ဂတော ကောတ္ထိံ ဂတော ဂါရဝံ၊
ကော ဝါ ဒုဇ္ဇနဝါဂုရာသု ပတိတော ခေမေန ယာတော ပုမာ။

(သဒ္ဓုလဝိက္ခိဋ္ဌိတဂါထာ)

အတ္ထိ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ချမ်းသာကြွယ်ဝခြင်းသို့။ ပါပု၊ ရောက်၍။ ဝါ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။ ကော၊ အဘယ်မည်သောသူသည်။ န ဂဗ္ဘိတော၊ မာန်စောင်တက်ကြွား၊ မထောင်လွှားဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ ဝိသယိနော၊ ငါးဖြာအာရုံ၊ ကာမဂုဏ်ကို၊ ခုံမင်သဲမဲ၊ အမြဲခံစားလေ့ ရှိသော။ ကဿ၊ အဘယ်မည်သောသူအား။ အာပဒါတ္ထိဂတော၊ ဖောက်ပြန်ပြုန်းတီး၊ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း၏၊ အလျှင်းကွယ်ပျောက်၊ အဆုံးသို့ရောက်နိုင်ပါအံ့နည်း။ ဘုဝိ—လောကေ၊ ရေမြေအဆုံး၊ လောကလုံး၌။ ထိဘိ—ဣတ္ထိဘိ၊ ရှိရှိသမျှ၊ မိန်းမအပေါင်းတို့သည်။ ကဿ၊ ဘယ်လိုယောက်ျား၊ ဘယ်သူများ၏။ မနော၊ တည်ကြည်ဖြောင့်မှန်၊ ဖိုးတန်ကျင့်သုံး၊ စိတ်နှလုံးကို။ နခဏ္ဍိတော၊ ယိမ်းယိုင်ကျိုးပဲ့ အောင်၊ မချိုးဖဲ့ မဖျက်ဆီးနိုင်ဘဲရှိပါအံ့နည်း။ ရညော၊ လူတို့သေဌ်နင်း၊ ပြည့်ရှင်မင်းကို။ ပိယော၊ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ၊ ကောင်းစွာရိုကျိုး၊ ချစ်မြတ်နိုးသောသူသည်။ ကော ဝါ အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာ ရှိပါအံ့နည်း။ ကာလဿ၊ သတ္တဝါခပင်း၊ ရှင်သေမင်း၏။ ဘုဇန္တရံ၊ သေချာ ပိုင်နင်း၊ ရင်ခွင်တွင်းသို့။ ကော၊ အဘယ်မည်သော သတ္တဝါသည်။ န စ ဂတော၊ တင်းမာကြံ့ခိုင်၊ အန်တုပြိုင်၍၊ မရောက်ဘဲ နေနိုင်ပါအံ့နည်း။ ကော၊ အဘယ်မည်သော သူသည်။ အတ္ထိ၊ လမ်းလျှောက်ကပွါး၊ သူတောင်းစားကို။ ဂါရဝံ၊ ရိုသေလေးမြတ်ခြင်းသို့။ ဂတော၊ ရောက်ပါမည်နည်း။ ဒုဇ္ဇနဝါဂုရာသု၊ အမှုရှုပ်စွာ၊ သူယုတ်မာတို့၏၊ မာယာဉာဏ်တွင်း၊ ပိုက်ကျော့ကွင်းတို့၌။ ပတိတော၊ ကံဆိုးမှုနှောက်၊ ကျရောက်ပေသော။ ကော ပုမာ၊ ဘယ်လိုလူစား၊ ဘယ်ယောက်ျားသည်။ ခေမေန၊ ဘေးရန်လွတ်ကင်း၊ ချမ်းသာခြင်းဖြင့်။ ယာတော၊ သွားရ ဖြစ်ရနိုင်ပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မိတ်ဆွေ သံဇီဝက....လောက၌ များသောအားဖြင့် ဖြစ်တတ်သော လောကီတံထွာ ဓမ္မတာ သဘောတရားတို့ကို မှတ်သားနာယူပါဦးလော့၊ လောကီဘုံသား လူအများတို့သည် စည်းစိမ်ဥစ္စာ ချမ်းသာကြွယ်ဝခြင်းသို့ ရောက်သည်ရှိသော် မာန်မာန မထောင်လွှားသောသူ အဘယ်မှာ ရှိပါအံ့နည်း၊ မထောင်လွှားမည့်သူ မရှိပေ။ ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်ကို ခုံမင်သဲမဲ အလွန်စွဲလျက် ခံစားဆဲ ခံစားတုန်း ခံစား၍မဆုံးသေးသော အဘယ်မည်သော သူသည် ဗဟိဒ္ဓဘေးရန် အတန်တန်နှင့် ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း၏ အလျှင်းကွယ်ပျောက်၍ မရှိခြင်းတည်းဟူသော အဆုံးသို့ ရောက်နိုင်ပါအံ့နည်း၊ မည်သည့် အခါမှ မရောက်နိုင်ပေ။

မိန်းမတို့သည် ဤကပ္ပိလောကကြီးတခုလုံး၌ အဘယ်လို လူစား အဘယ်ယောက်ျား၏ တည်ကြည် ဖြောင့်မှန် အဖိုးတန်သော စိတ်နှလုံးကို သိမ်းကျိုး၍ ကျိုးပဲ့အောင် မချိုးဖဲ့ မဖျက်ဆီးနိုင်ဘဲ ရှိပါမည်နည်း၊ ပုထုဇဉ်မှန်သမျှ

မည်သည့် လူစား မည်သည့် ယောက်ျားမျိုးမှ မခံနိုင်၊ ချိုးဖဲ ဖျက်ဆီးနိုင်သည် သာဖြစ်ပေသည်။

ရေမြေစိုးပိုင် ခရိုင်ပြည့်ရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်ကို အဘယ်သူသည် ကိုယ်ရော စိတ်ပါ ကောင်းစွာရိုကျိုး၍ ချစ်မြတ်နိုးပါအံ့နည်း၊ ကိုယ်ရော စိတ်ပါ ကောင်းစွာ ရိုကျိုး၍ ချစ်မြတ်နိုးသောသူမရှိ၊ စင်စစ်မှာမူ ပရိယာယ် ဉာဏ်ထုတ်၍ ဟန်လုပ်ခြင်းမျှသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။

တင်းမာ ကြံ့ခိုင် အန်တုပြိုင်၍ အဘယ်သူ အဘယ်သတ္တဝါသည် သေမင်း၏ လက်တွင်းသို့ မသက်ဆင်းဘဲ နေနိုင်ပါအံ့နည်း၊ မည်သည့် သတ္တဝါ တဦး တယောက်မျှ ခုခံ၍ သေမင်း၏ လက်တွင်းသို့ မသက်ဆင်းဘဲ မနေနိုင်၊ သက်ဆင်းကြရမည့် သတ္တဝါတို့ချည်းသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။

လမ်းလျှောက်ကပွား သူတောင်းစားကို အဘယ်သူသည် အရိုအသေ အလေး အမြတ် ပြုပါအံ့နည်း၊ မည်သူတဦးတယောက်မျှ မပြုသည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

သူတော်မဟုတ် သူယုတ်မာတို့၏ မာယာလှည့်ခြင်း ပိုက်ကျော့ကွင်းသို့ ကံဆိုး မေ့နှောက်၍ ကျရောက်ရသည်ရှိသော် အဘယ်ယောက်ျားသည် ဘေးရန် လွှတ်ကင်း၍ ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရပါတော့အံ့နည်း၊ မည်သူမျှ လွှတ်ကင်း၍ ချမ်းသာခြင်းသို့ မရောက်နိုင် ဖြစ်ပေသည်။

ထိုသို့ ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော စကားတို့ဖြင့် များစွာ သွယ်ဝိုက်၍ ပြောဆိုရာ သံဇီဝက နွားလားက “မိတ်ဆွေ ဒမနက....ဤမျှသော စကားတို့ဖြင့် သင်သည် မည်သည့်အကြောင်းကို ပြောဆိုလိုပါသနည်း၊ မိတ်ဆွေ၏ ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ကိုသာ တိုတိုနှင့် အကျဉ်းချုံးလျက် ထုတ်မြှောက်၍ ပြောစေလိုပါသည်” ဟု တောင်းပန် ပြောဆိုလေ၏။

အခက်နှစ်မျိုး ကြုံရပုံ

ထိုအခါ ဒမနက မြေခွေးက “မိတ်ဆွေ....ဤမျှလောက် အလွန်အလွန် ခဲယဉ်းကြပ်တည်းစွာ ဖြစ်၍နေပါသဖြင့် ကျွန်ုပ်လည်း မည်ကဲ့သို့ ပြောဆိုရမည်ဟု မသိနိုင်လောက်အောင်ပင် ဖြစ်၍နေပါသည်၊ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပါဦးလော့” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၁၅၄။ ယထာ သမုဒ္ဓေ ပတိတော၊ လဒ္ဓါ သပ္ပိဝလမ္ပနံ။
န မုဉ္ဇတိ န စာဒတ္ထေ၊ တထာ မုဒ္ဓေါသ္မိ သမ္ပတိ။

သမုဒ္ဒေ၊ မဟာသာဂရ၊ သြသပြင်ကျယ်၊ မြစ်ပင်လယ်၌။ ပတိတော၊ ခရီးလမ်းတွင်၊ သင်္ဘောယာဉ်မှ၊ လွှင့်စင်၍ ကျသောသူသည်။ သပ္ပါလဗ္ဗနံ၊ နဂါးနွယ်မျိုး၊ ဆိပ်တောက်ဖြိုးသည့်၊ မြေဆိုး၊ မြေဟောက်ကို၊ ထောက်ကိုင်လက်လှမ်း၊ ဖမ်းတယ်မိခြင်းကို။ လဒ္ဓါ၊ ရအပ်သည်ဖြစ်၍။ တံ၊ ထိုမြေဆိုးမြေဟောက်ကို။ န မုဉ္ဇတိ ယထာ စ၊ ရေ၌စိုးစိုး၊ နစ်မြုပ်ဆုံးမည်ကြောင့်၊ လုံးလုံးလည်း မလွတ်ဝံသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ န အာဒတ္တေ ယထာ စ၊ ထိုသည့်မြေဆိုး၊ ကိုက်မည်စိုးသဖြင့်၊ တိုး၍လည်း မကိုင်ဝံသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ တထာ၊ ထိုနည်းပမာ၊ အတူသာလျှင်။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ သမ္ပတိ၊ အမှုမသ၊ ယခုလို အခါကြီး၌။ မုဒ္ဒေါ၊ မကြံနိုင်ပေ၊ ငေးမှိုင်နေ၍၊ တွေဝေရခြင်းသည်။ အသ္မိ၊ စင်စစ်မသေ၊ ဖြစ်ရပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မိတ်ဆွေ.... ဇလုတ်ပြင်ကျယ် ပင်လယ်သမုဒ်၌ နစ်မြုပ် ကျရောက်သောသူသည် တွေ့ကြုံရာ တမ်းမှန်းလျက် လက်လှမ်း၍ ဆွဲကိုင်ရာ နဂါးနွယ်မျိုး ဆိပ်တောက်ဖြိုးသည့် မြေဆိုး မြေဟောက်ကို ကိုင်တယ်မိသဖြင့် ကေန္တမြေဆိုး မြေဟောက် ဖြစ်ကြောင်းကို ကောင်းစွာသိပါသော်လည်း အကယ်၍ လွှတ်လိုက်ပါမူ ရေ၌စိုးစိုး နစ်မြုပ်ဆုံးမည်ကြောင့် လုံးလုံးလည်း မလွတ်ဝံသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မလွတ်ဘဲအပြင်း တင်းတင်းကြီး ဆုပ်ကိုင်၍ ဇုတ်တရွတ် နေပြန်ပါလျှင်လည်း ထိုသည့်မြေဆိုး ကိုက်မည်စိုးသဖြင့် တိုး၍မကိုင်ဝံသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ လို့အတူ အကျွန်ုပ်သည် ယခုအခါ၌ မည်သည့်နည်းလမ်းကိုမျှ မကြံနိုင်ဘဲ ငေးမှိုင်၍သာ နေရပါတော့သည် ဟူလို။

ထို့နောက် ကြပ်တည်းခဲယဉ်းပုံ အတ္ထုပ္ပတ်ကို ဟုတ်အဟတ် တကယ်ထင်ရအောင် ဉာဏ်ဆင်၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ကေတြ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၅၅။ ကေတြ ရာဇဝိဿာသော၊ နဿတုညတြ ဗန္ဓဝေါ။
 ကိံ ကရောမိ ကွ ဂစ္ဆာမိ၊ ပတိတော ဒုက္ခသာဂရေ။

ကေတြ၊ ဟုတ်တိုင်းပြန်လှန်၊ အမှန်ကို ပြောဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ရာဇဝိဿာသော၊ အရှင်သခင်၊ ဘုရင်၏ ယုံကြည်ခြင်းသည်။ နဿတိ၊ လုံးလုံး လွှတ်ကင်း၍၊ အလျှင်းပျက်စီးလတ် ။ အညတြ၊ မဟုတ်မလျား၊ စကားပိုမို၊ တပါးကို ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဗန္ဓဝေါ၊ ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း၊ မိတ်ဆွေရင်းသည်။ နဿတိ၊ ကေနမလွတ်၊ မချွတ်မယွင်း၊ လက်ငင်းပျက်စီးလတ် ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့မပြောလျှင် ပျက်၊ ပြောလျှင် ခက်သောကြောင့်။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ကိံ ကရောမိ၊ အသို့လျှင်ကြံစည်လျက်၊ မခက်အောင် ပြုရပါအံ့နည်း။ ကွ၊ ဘယ်ဆီဘယ်လမ်း၊

ဘယ်စခန်းသို့။ ဂတော၊ အဆူရုပ်သိမ်း၊ အပူငြိမ်းအောင်၊ တိမ်းရှောင်၍ သွားရ ပါအံ့နည်း။ ဒုက္ခသာဂရေ၊ သောကရုပ်ပေ၊ ဒုက္ခတည်းဟူသော ပင်လယ် ရေထည်း၌။ ပတိတော၊ ရှောင်တိမ်း၍မရဘဲ၊ အမြဲကျရောက်လျက် နေဘိ၏။

ဤသို့ ပြောဆိုပြီးလျှင် လိမ်လည်ပုံ မှင်မပျက်ရအောင် အသက်ကို ပြင်းစွာ ရှိုက်ငင်လျက် ပင်ပန်းသော အမူအရာဖြင့် ငေးမှိုင့်ကာ ထိုင်၍ နေလေ၏။ ထိုအခါ သံဇီဝကနွားလားက အချိုးခံ အမှတ်ထားသဖြင့် ပြောကြားလိုက်သည် မှာ “အို-မိတ်ဆွေ ဒမနက.... ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း သင်၏ အတွင်းဓာတ် စိတ်သဘာမှာ မပြောနိုင်လောက်အောင် ခက်ခဲ၍ နေသည်ကို သေချာစွာ ရှင်းလင်း၍ ဘွင်းဘွင်းကြီး မိန့်ဟစေချင်ပါသည်”ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ယင်းသို့ ပြောဆိုရာ ဒမနက မြေခွေးက အပါးသို့ချဉ်းကပ်လျက် တိုးတိုး သာသာဖြင့် ဟန်လုပ်ကာ ပြောဆိုသည်မှာ “မိတ်ဆွေ.... ဘုရင်မင်းမြတ်၏ ယုံကြည် လေးမြတ်သဖြင့် သိစေအပ်သည့် လျှို့ဝှက်အပ်သော အကြောင်းကို တပါးသော သူအား မပြောကြားအပ်ပေ၊ ပြောကြားရန် မသင့်လျော်ပေ၊ ထိုသို့ပင် မသင့် လျော်သော်လည်း သင်သည် ကျွန်ုပ်၏ ချစ်ခင်ယုံကြည်သဖြင့် ကြာရှည်စွာ ပေါင်းသင်းခဲ့သောသူ ဖြစ်ပေသည်၊ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်သည် တမလွန်လောက်ကို မြှော်ကိုး တောင့်တသဖြင့် ဘုရင်၏ သစ္စာတော်ကို ဖောက်ပြားခြင်းကြောင့် ဘုရင်က အမျက်ထားပြီးလျှင် ကျွန်ုပ်အား သတ်လိုလျှင် သတ်စေတော့၊ သင်၏ အကျိုးစီးပွားအလို့ငှါ ပြောကြားပါတော့အံ့၊ နားထောင်ပါလော့၊ ဤအရှင်ခြင်္သေ့မင်းသည် သင်၏အပေါ်၌ မျက်မှန်းကျိုးသဖြင့် ‘သံဇီဝက နွားလားကို သတ်၍ အခြံအရံ ပရိသတ်နှင့်တကွ ပျော်ပွဲစားသောက်မည်’ဟု တိတ်တဆိတ် တိုင်ပင် ပြောဆိုကြောင်း”ကို တီးတိုးစကားဖြင့် အပါးသို့ ချဉ်းကပ်၍ သပ်ရပ်စွာ ပြောကြားလေ၏။

ထိုစကားကို ကြားလျှင် သံဇီဝကနွားလားသည် မိမိ ယုံကြည် ကိုးစား အားထားရင်းရှိသောသူ၏ စကားဖြစ်ခြင်းကြောင့် ကြားသမျှ ယုံကြည်သဖြင့် အလွန်ကြောက်ရွံ့ တုန်လှုပ်ခြင်း ဖြစ်လေ၏။ ထိုအခါ ဒမနကမြေခွေးက “မိတ်ဆွေ.... ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်ရန် မသင့်ပါ၊ အကြောင်းနှင့်လျော်သော နည်း လမ်းကိုသာ ကြံစည်အားထုတ်၍ ပြုလုပ်ရန် သင့်ပါသည်”ဟု တဖန်ထပ်မံ၍ ဟန်ပါပါနှင့် ပြောဆိုလေ၏။

သောကဓမ္မဘာ မလျော်ရာ အခြံအရံများပုံ

ယင်းသို့ ပြောဆိုရာ သံဇီဝကနွားလားသည် တဏှာမျှ အံ့အားသင့်လျက် မိမိအလိုအလျောက် ကြံစည်အောက်မေ့ပြန်သည်မှာ—

၁၅၆။ ဒုဇ္ဇနဂမ္မာ နာရီ၊ ရာဇာ ပါယေန ဟောတုပတ္တဘရီ။
ကပဏာနုသာရီ စ ခနံ၊ ဒေဝေါ ဂိရိဇလဓိဝဿီ စ။

(အရိယာဂါထာ)

၁၅၇။ နိစမာသယတေ လက္ခိ၊ ရကုလိနံ သူရဿတိ။
အပတ္တံ ဘဇတေ နာရီ၊ ဂိရိ ဝဿတိ ဝါသဝေါ—

ဟူ၍ ရှေးသူဟောင်းတို့ ပြောဆိုသော စကားသည် စင်စစ်ကေန့် အမှန်ပင် ဖြစ်ပေသည်ဟု ကြံစည်အောက်မေ့၍ တစေ့စေ့ စဉ်းစားလေ၏။

နာရီ၊ မိန်းမတို့ကို။ ပါယေန၊ များသောအားဖြင့်။ ဒုဇ္ဇနဂမ္မာ၊ လော်လည် ဖောက်ပြား၊ တရားတိမ်းစောင်း၊ လူမကောင်းတို့သည်သာလျှင်၊ ဖြားယောင်း ပူးကပ်သဖြင့်၊ နူးနှပ်၍ရအပ်ကုန်၏။ ရာဇာ၊ စိုးရသေဌ်နင်း၊ ပြည့်ရှင်မင်းသည်။ အပတ္တဘရီ၊ ပညာရည်ချင်း၊ ညံ့ဖျင်းမဟန်၊ မထိုက်တန်သောသူကို၊ ကြည်ဖြူ ချိုအေး၊ ရိက္ခာပေး၍၊ မွေးမြူလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ခနဉ္စ၊ ပစ္စည်းဘဏ္ဍာ၊ ရတနာရွှေငွေ၊ အထွေထွေသော ဥစ္စာသည်လည်း။ ကပဏာနုသာရီ၊ ဆင်းရဲ နှမ်းပါး၊ လူကပ္ပိုးတို့သို့၊ လိုလားခင်မင်၊ အစဉ်တစိုက်၊ အတွင်လိုက်လေ့ရှိ၏။ ဒေဝေါ စ၊ အဇဋ္ဌာကာသ၊ ကောင်းကင်ဝမှ၊ သွန်းချထစ်ကြိုး၊ ရွာသည့်မိုဃ်း သည်လည်း။ ဂိရိဇလဓိဝဿီ၊ သီးနှံကောက်ပဲ၊ မျိုးကြဲမပြု၊ တောင်အစုနှင့်၊ ရေထုနက်ကျယ်၊ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာ၌သာလျှင်၊ မကြာမကြာ၊ အခါခါဖြင့်၊ များစွာ ရွာသွန်းလေ့ရှိ၏။

လက္ခိ၊ ဥစ္စာရွှေငွေ၊ အထွေထွေနှင့်၊ အသရေကိုစောင့်သော နတ်သွီးသည်။ နိစံ၊ အောက်ကျနောက်ကျ၊ ယုတ်နိမ့်လှသောသူကို။ အာသယတေ၊ မှီဝဲ ဆည်းကပ်၊ တည်နေတတ်၏။ သူရဿတိ၊ အတတ်ပညာနှင့်၊ ဆိုရာကားကို၊ ပေးသနားနိုင်သော၊ သူရဿတိ နတ်သွီးသည်။ အကုလိနံ၊ တန်ခိုးသေးနု၊ အမျိုးယုတ်သောသူကို။ အာသယတေ၊ မှီဝဲဆည်းကပ်၊ တည်နေတတ်၏။ နာရီ၊ ယုတ်မြတ်မခြား၊ မိန်းမများသည်။ အပတ္တံ၊ အကျင့်မတော်၊ မလျော်သော သူကို။ ဘဇတေ၊ မှီဝဲဆည်းကပ်၊ တည်နေတတ်၏။ ဝါသဝေါ၊ နတ်ပြည်နှစ်ထပ် ကို၊ နှိပ်ကွပ်လွှမ်းမိုး၊ သိမ်းအုပ်စိုးသော၊ တန်ခိုးထင်လင်း၊ သိကြားမင်းသည်။ ဂိရိ - ဂိရိသ္မိံ၊ လုပ်ခင်းဆောင်တာ၊ ဘယ်ခါမပြု၊ တောင်အစု၌။ ဝဿတိ၊ အခါ မလင့်၊ မဖင့်နှံ့ဘဲ၊ တသဲသဲစေ့ဖြိုးလျက်၊ မိုဃ်းကိုရွာစေတတ်၏။

ထို ၂-ဂါထာတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။မိန်းမတို့ကို များသောအားဖြင့် စဉ်း လဲကောက်ကျစ်၍ ယုတ်မာညစ်ညမ်းသော လူယုတ် လူဆိုးတို့သည်သာလျှင် အလို သို့ပါအောင် ဖြားယောင်းသွေးဆောင်၍ ပူးကပ် နူးနှပ်အပ်ကုန်၏။ ဝါ၊မိန်းမတို့

သည် များသောအားဖြင့် တည်ကြည်ဖြောင့်မတ်သော သူတို့ကိုမူကား ကောင်းစွာလေးမြတ် ယုံကြည်ခြင်းမရှိကြဘဲ စဉ်းလဲကောက်ကျစ်၍ ဆိုးတေယုတ်မာသော သဘောရှိသော လူယုတ်လူဆိုးတို့ကိုသာ ယုံကြည်လေးမြတ်၍ အဟုတ်မှတ်ထင်တတ်ကြကုန်၏။ ဘုရင်မင်းမြတ်တို့သည်လည်း ပညာအရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံ၍ မြင့်မြတ်ထိုက်တန်သောသူတို့ကို အရေးမပြု မကြည့်ရှုဘဲ ညံ့ဖျင်းမဟန် မထိုက်တန်သောသူ လူအ-လူပေါတို့ကိုသာလျှင် ချီအေးသာယာ ကြည်ဖြူစွာ ပြောဆို၍ ရိက္ခာ ကံကျွေးပေးလျက် မွေးမြူလေ့ရှိကြကုန်၏။ ပစ္စည်းဥစ္စာရတနာတို့သည်လည်း ဥယျာဉ်လယ်ယာ များစွာသော အခြေအနေနှင့် ပြည့်စုံသော သူတို့အား မခင်မင် မနှစ်သက်ဘဲ ဆင်းရဲနွမ်းပါး လူကပ္ပါးတို့သို့သာလျှင် လိုလားခင်မင်၍ အစဉ်တစိုက် အတွင်လိုက်လေ့ရှိ၏။ ကောင်းကင်မှ ရွာသွန်းသော မိုးသည်လည်း လယ်ယာကိုင်းကျွန်းရှိရာ လူတို့လုပ်ဆောင်ရာဒေသ၌ များစွာ ရွာသွန်းခြင်းမပြုဘဲ သီးနှံကောက်ပဲ မျိုးကြဲခြင်းမပြုသော တောင်အစုနှင့် ရေထုနက်ကျယ် ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာ၌သာလျှင် မကြာ မကြာ သည်းထန်စွာဖြင့် အခါမစဲ တသဲသဲ ရွာလေ့ရှိ၏။

ထို့ပြင် ဥစ္စာရွှေငွေ အထွေထွေနှင့် အသရေကိုစောင့်သော သိရိနတ်သွီးသည်လည်း ဂုဏ်သိရှိမြင့်မြတ်သောသူကို မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်းမပြုဘဲ အောက်ကျ နောက်ကျ ယုတ်နိမ့်လှသော သူကိုသာလျှင် မှီဝဲဆည်းကပ် တည်နေတတ်ပေသည်။ အတတ်ပညာနှင့် ဆိုရာစကားကို သင်ကြား ပေးသနားတတ်သော သူရဿတီနတ်သွီးသည်လည်း အမျိုးနွယ်ဇာတ် မြင့်မြတ်သောသူကို မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်းမပြုဘဲ ဇာတ်မျိုးနွယ် သေးငယ်ယုတ်နိမ့်သော သူကိုသာလျှင် မှီဝဲဆည်းကပ် တည်နေတတ်ပေသည်။ မိန်းမတို့သည်လည်း သစ္စာဓမ္မ ကျင့်စာဂနှင့် သဘာဝဖြောင့်မှန်သောသူတို့ကို ရိုသေကျိုးနွံစွာ မမှီဝဲ မဆည်းကပ်ဘဲ တရားမကပ်မှု၍ သောက်တတ် စားတတ် မပြတ်မှူးယပ်လျက် ရိုက်နှက်ကြိမ်းမောင်း၍ ထောင်းထုခါခါ တစာစာ ဆဲရေးလျက် အနည်းနည်း နှိပ်စက်တတ်သော လူယုတ် လူဆိုးတို့ကိုသာလျှင် ရိုသေကျိုးနွံစွာ မှီဝဲဆည်းကပ် အကောင်းမှတ် ထင်တတ်ကြပေသည်။ မိုးကို အလိုရှိတိုင်း ရွာသွန်းနိုင်သော သိကြားမင်းသည်လည်း လူတို့ လယ်ယာကိုင်းကျွန်း လုပ်ခင်းဆောင်ဘာ ပြုလုပ်ရာအရပ် ဒေသတို့၌ မရွာသွန်းဘဲ လုပ်ခင်းဆောင်ဘာ ဘယ်အခါမှ မပြုလုပ်သော တောင်စဉ် တောင်ထပ် ထူထပ်သောအရပ်တို့၌သာလျှင် အခါမလင့် မဖင့်မနွဲ့ဘဲ တသဲသဲ ရွာသွန်းတတ်ပေသည်ဟု လောက၌ မဖြစ်သင့်သည့်အရာ မထိုက်လျော်သည့် အရာ၌ဖြစ်၍ ဖြစ်သင့်သည့်အရာ ထိုက်လျော်သည့်အရာတို့၌ မဖြစ်ကြောင်းကို ရှေးသူဟောင်းတို့ မိန့်မှာတော်မူခဲ့သည့်အတိုင်း ဟုတ်မှန်လှပါပေသည် ဟူလို။

• သူတော်တို့ ခည် တည်ရာကောင်း၍ တင့်တယ်ဟန်ရှိပုံ

ထို့နောက် သံဃိဝက နွားလားသည် မိမိလျှောက်လျားဘာသာ တကိုယ် တည်း တဖန် ခင်းခြင်းစဉ်းစားပြန်သည်မှာ ဤအကြောင်းအရာသည် ဒမနက မြေခွေး၏ ကြံဖန်လည် နယ်၍ ပရိယာယ်အားဖြင့် ပြောဆိုခြင်းပင်ဖြစ်သည်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အကယ်စင်စစ် အမှန်ပင် ဖြစ်၏ဟူ၍လည်း ကောင်း မြေခွေး၏အမူအရာကို မြင်ကာမျှဖြင့် အဟုတ်အမှန်ကို ဆုံးဖြတ်၍ သိနိုင်ရန် ခဲယဉ်းလှပေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် နိတိဓမ္မသတ် ကျမ်းဂန်တတ် ဆရာတို့သည် ကောစိ အာသယသုန္ဒရာ အစရှိသည်ဖြင့် မိန့်ဆိုတော်မူကြပေသည်။

၁၅၈။ ကောစိ အာသယသုန္ဒရာ၊ ဧတ္ထ သောဘမသဇ္ဇနော။
ပမဒါ လောစနာသတ္တံ၊ မလီမသမိဝါဉ္ဇနံ။

ကောစိ၊ အချို့သော။ အသဇ္ဇနော၊ မာယာဉာဏ်နော၊ သဘောမပါ၊ အပြောသာသည့်၊ ယုတ်မာပြစ်အိုး၊ လူညစ်ဆိုးသည်။ အာသယသုန္ဒရာ၊ ရုပ်ရည် ဟန်ပန်၊ ကြန်အင်လက္ခဏာဟု ဆိုအပ်သော၊ တည်ရာ၏ ကောင်းခြင်းကြောင့်။ ပမဒါ၊ ရုပ်ရည်နုပျို၊ ကိုယ်ကိုပြုပြင်၊ အလှဆင်သော မိန်းမသည်။ လောစနာ- အာသတ္တံ၊ လှပစေမှု၊ စက္ခုနှစ်ဖက်၊ မျက်ရေးကွက်အပ်သော။ မလီမသံ၊ အဆင်းခိုတောင်၊ ညိုမှောင်မည်းနက်၊ မင်ရောင်ထွက်သည့်။ အဉ္ဇနံ ဣဝ၊ မျက်ကွက်အရေး၊ မျက်ကွင်းဆေးကဲ့သို့။ သောဘံ၊ သူချီးမွမ်းအပ်၊ ကောင်းမြတ် တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာခြင်းကို။ ဧတ္ထ၊ ဆောင်ယူ၏။ ဝါ၊ အပေါ်ရံ ပြင်ပက၊ မြင်ရသူ အဟုတ်သင်ရအောင်၊ ရုပ်ဆင်၍ ပြတတ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မိန်းမတို့သည် ကိုယ်ကိုပြုပြင် အလှဆင်၍ စက္ခုနှစ်ဖက်၌ မျက်ရေးကွက်အပ်သော မည်းနက်ညိုမှောင်သော မျက်ကွက်အရေး မျက်ကွင်း ဆေးသည် မိမိ၏တည်ရာဖြစ်ဘော နဂိုရိပ်ကတိအားဖြင့် လှပတင့်တယ် ရှုချင် ဘွယ်ရှိသော မိန်းမပျို၏ မျက်နှာ၏ အာနုဘော်ကြောင့် ရှုမြင်သူများ အခြား သော သူတို့သည် ဤမည်းနက်သော မျက်ကွင်းဆေးကို တင့်တယ်ဖွယ်ရာ လှပ ပါပေသည် ဟူ၍ ချီးမွမ်းထောမနာခြင်းကို ပြုရကုန်ဘိသကဲ့သို့ ထို့အတူ အချို့ သော လူညစ် လူဆိုးတို့သည်လည်း ဆိုးယုတ်သော စိတ်သဘော၏ တည်ရာ ဖြစ်သော ရုပ်ရည်သဏ္ဌာန် ကြန်အင်လက္ခဏာ၏ အပြုအမူနှင့် နှုတ်ထွက်ချီစွာ သာယာပြောပျောင်း ဟန်လုပ်ကောင်းခြင်းကြောင့် စိတ်သဘော နူးညံ့ပြော ပျောင်း၍ ကောင်းမြတ်ပါပေသည်၊ တရားနှင့် ညီလျော်ပါပေသည်ဟု ဧွေ့မြင် ရသူ တပါးလူတို့၏ ချီးမွမ်း ထောမနာခြင်းကို ခံရတတ်ပေသည်။ စင်စစ်မှာမူကား

၁။ မှီဆုပုဂ္ဂိုလ်၏ ကောင်းမြတ်သည့်အဖြစ်ကြောင့် (အဘယာရာမဆရာတော်)

အပေါ်ရံကြောသာ ဖြစ်သည်။ အတွင်းသဘောမှာမူကား မပြောနိုင်လောက်
အောင်ပင် ဆိုးယုတ်လှပေသည် ဟူလို။

မင်းအလိုလိုက်သော်လည်း မင်းအကြိုက်မဖြစ်နိုင်ပုံ

ထို့နောက် အထူးကြံစည်၍ တကိုယ်တည်းညည်းညူမြည်ဘမ်းပြန်သည်မှာ—
အဘယ့်ကြောင့် ငါ၌ ဤကဲ့သို့ ဆင်းရဲဒုက္ခ ဖြစ်ပေါ်ရဘိသနည်း၊ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ရန်
မရှိချေ၊ အလွန်ထူးဆန်း အံ့ဩဘွယ်ရှိပေ၏၊ အကြောင်းကို ထောက်ထား၍
စဉ်းစားပါမူ—

၁၅၉။ အာရဒ္ဓမာနော ဘုဘုဇော ပယတ္တာ၊
န တောသမာယာတိ ကိမတြ ဗိတြံ။
အယန္တပုဗ္ဗော ပဋိမာဝိသေသော၊
ယော သေဝမာနော ရိပုတံ ဥပေတိ။
(ဥပဇာတိဂါထာ)

ဘုဘုဇော၊ ရေမြေစိုးပိုင်၊ နိုင်ငံအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ ပယတ္တာ—ပယ-
တနေ၊ အမှုခပ်သိမ်း၊ မတိမ်းစေအောင်၊ ရွက်ဆောင်အားထုတ်၊ အမြဲလုပ်
သဖြင့်။ အာရဒ္ဓမာနောပိ၊ မနောရွှင်ပျ၊ ဘဝင်ကျလျက်၊ အားရနှစ်သက်စေပါ
လျက်လည်း။ တောသံ၊ အားရနှစ်သက်ခြင်းသို့။ န အာယာတိ၊ မရောက်နိုင်
သေး။ အတြ၊ ထိုသို့သဘောမကျ၊ အားမရရာ၌။ ကိံဗိတြံ၊ အဘယ်မှာလျှင်
ပြောပ၍ မခန်းအောင်၊ ထူးဆန်းအံ့ဩဘွယ် ရှိပါအံ့နည်း။ ကသ္မာ၊ အဘယ်
ကြောင့် နည်း၊ မူကား။ သေဝမာနော၊ ကျိုးနွံပျပ်ဝပ်၊ ဆည်းကပ်မှီဝဲသော။
ယော၊ ပညာဉာဏ်ရှိ၊ ကဝိတဆူ၊ အကြင်သူသည်။ ရိပုတံ၊ အရိပ်ခိုကိုး၊ အခက်
ချိုးသို့၊ အကျိုးမဲ့ကြံ၊ ပြုစီမံသော၊ ရန်သူ၏အဖြစ်သို့။ ဥပေတိ၊ ရောက်ရ၏။
အယန္တ—အယံပန၊ ဤသို့ ဖြောင့်မှန်ရိုးသား၊ ပျပ်ဝပ်တူး၍၊ ခစားပါလျက်၊
သက်သက် ရန်သူ၏အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်းသည်ကား။ အပုဗ္ဗော၊ အတိတ်ကိုစစ်၊
ရှေးခေတ်ပြန်လှန်၊ ရှေးတန်တန်က၊ တရံဘဆစ်မျှ၊ မဖြစ်ဘူးခဲ့သေးသော။
ပဋိမာဝိသေသော၊ နောက်မှလက်သင်၊ ယခုဖြစ်သည့်၊ သနစ်မှတ်ရာ၊ ပမာအထူး
ပေတည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အမှုကိစ္စ ဟူသမျှတို့၌ တစမယိမ်း မတိမ်းစေရန် စီမံ
အားထုတ်၍ ဘုရင်၏အလိုတော်ကျ အမြဲပြုလုပ်သဖြင့် မနောရွှင်ပျ ဘဝင်ကျ
စေလျက် အားရနှစ်သက်စေပါသော်လည်း ရေမြေအရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည်
အားရ နှစ်သက်ခြင်းသို့ မရောက်ပေ၊ ထိုသို့ သဘောမကျ အားမရရာ၌ အဘယ်

မှာ ထူးဆန်းအံ့ဩဘွယ် ရှိပါအံ့နည်း။ မထူးဆန်း မအံ့ဩထိုက် သေးပေ။ အဘယ့်ကြောင့် မထူးဆန်း မအံ့ဩထိုက်သေးသနည်း ဟူမူကား အပါးတော်၌ ကျိုးနွံပျပ်ဝပ်၍ မပြတ်မှီဝဲ ဆည်းကပ်လျက် အစီးအပွားကိုသာ ဆောင်ရွက်လေ့ ရှိသော ကျိုးကြောင်းမြော်မြင် ပညာရှင်ဖြစ်သောသူသည် အရိပ်ခိုကိုး အခက် ချိုး၍ အကျိုးမဲ့ကို ကြံစည်ပြုလုပ်ဘတ်သော ရန်သူ၏အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ ဤသို့ ရိုးသားဖြောင့်မတ်စွာ မပြတ်ဝပ်တူး၍ အစီးအပွားကို ဆောင်ရွက် ပါလျက် သက်သက် ရန်သူ၏အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်းသည် သာလွန်၍ ထူးဆန်း အံ့ဩဘွယ် ရှိပေသည်။ လိုသို့ ဖြစ်ရခြင်းသည် ရှေးရှေးအခါကာလက တရံ တဆစ်မျှ မဖြစ်ခဲ့ဘူးသေးသော နောက်မှလက်သစ် ယခုမှဖြစ်ပေါ်သည့် သနစ် မှတ်ရာ ပမာအထူး ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထို့ကြောင့် ငါသည် အထူးကြိုးစား၍ သည်ပိုးအားထုတ် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက် ခဲ့သမျှသည် အကျိုးမရှိ၊ သက်သက် အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ချေသည်ဟု ညည်းညူ မြည်တမ်းလေ၏။

ပညာရှိနှင့် လူမိုက် ဒေါသဖြစ်ရာ၌ ထူးခြားပုံ

ထို့နောက်တဖန် ကြံစည်ပြန်သည်မှာ—

၁၆၀။ နိမိတ္တမုဒ္ဒိဿ ဟိ ယော ပကုပ္ပတိ၊
ဓုဝံ သ တဿာပဂမေ ပသီဒတိ။
အကာရဏဒွေိသိ မနော တု ယဿ ဝေ၊
ကထံ ဇနော တံ ပရိတောသယိဿတိ—

(ဝံသဋ္ဌဂါထာ)

ဟူ၍ ကြံစည်ပြန်လေ၏။

ယော၊ လိမ္မာမြော်မြင်၊ ပညာရှင်ဟူ၊ အကြင်သူသည်။ နိမိတ္တံ၊ မျက်မာန် ကောဓ၊ ဒေါသဖြစ်ရန်၊ အကြောင်းမှန်ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်ရော်ရှေးရှု၊ အကြောင်း ပြု၍။ ပကုပ္ပတိ၊ ဒေါသအမျက်၊ ပြင်းစွာထွက်၏။ သ - သော၊ ထိုလိမ္မာမြော်မြင်၊ ပညာရှင်သည်။ တဿ၊ ထိုအမျက်ထွက်ခြင်း၊ အကြောင်းရင်း၏။ အပဂမေ၊ ငြိမ်းအေးပြီးမြောက်၊ ကင်းပပျောက်သည်ရှိသော်။ ဓုဝံ၊ မချွတ်မလွဲ၊ အမြဲကေနံ။ ပသီဒတိ၊ မျက်မာန်မထ၊ ဟဒယရှင်၊ စိတ်ကြည်လင်၏။ ယဿ တု၊ ကျိုးကြောင်း မဆင်၊ မမြော်မြင်သည့်၊ အကြင်သူ၏ကား။ မနော၊ ဖောက်သွေမနော၊ စိတ် သဘောသည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ အကာရဏဒွေိသိ၊ အကြောင်းမဖက်၊ သက်သက် ရန်ထောင်၍၊ မာန်စောင်တက်ကြွား၊ ဒေါသပွားလေ့ရှိ၏။ တံ၊ ထိုသူ့ကို။

ဇနော၊ သူငါကစ၊ သာမညမှန်၊ လူသာမန်သည်။ ကထံ ပရိတောသယိဿတိ၊
ဘယ်ပုံဘယ်နည်း၊ ကြောင်းဖန်တီးသဖြင့်၊ အသည်းနှလုံးကို၊ ယူကျုံးနှစ်သိမ့်
စေနိုင်ပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် နှလုံး
မသာယာခြင်း ဖြစ်ဖို့ရန် တစုံတခုသော အကြောင်း ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ
ထိုအကြောင်းကို အကြောင်းပြု၍ ပြင်းစွာ အမျက်ထွက်၏။ ထိုသို့ပင် ပြင်းစွာ
အမျက်ထွက်ပါသော်လည်း ထိုပညာ အမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည်
ထိုဒေါသဖြစ်ရန် အကြောင်းရင်း ကင်းစင် ပပျောက်သည်ရှိသော် ကေန် မချွတ်
ပင်လျှင် အမျက်ဒေါသ ငြိမ်းအေးပပျောက်၍ စိတ်နှလုံး ကြည်ရှင်ခြင်းသို့ရောက်
ပေရာ၏။

အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ အမြော်အမြင်နှင့် အဆင်အခြင် ကင်းသောသူ
သည်ကား ဒေါသဖြစ်ရန် အကြောင်းမရှိဘဲ ပကတိ အချည်းနှီးသက်သက်
ရန်ထောင်၍ မာန်စောင်တက်ကြွား ဒေါသပွားလေ့ရှိ၏။ ထိုသို့ အချည်းနှီး
ရန်ထောင်တတ်သော သူကို သာမန်ဖြစ်သော သူသည် အဘယ်သို့လျှင်
စိတ်နှလုံးကို ယူကျုံးနှစ်သက်စေနိုင်ပါအံ့နည်း၊ နှစ်သိမ့်စေခြင်းငှါ မည်သူမျှ
မကြံစည် မပြုလုပ်နိုင်ပေ ဟူလို။

ထိုသို့ ကြံစည်ပြီးလျှင် သံဇီဝက နှားလားသည် ဒမနက မြေခွေးအား ပြော
ကြားပြန်သည်မှာ “မိတ်ဆွေဒမနက....ငါသည် တစုံတခုသော ပြစ်မှုကို ခြံသော်
မင်းအား ကျူးလွန်၍ ပြုကျင့်မိပါပေသလော၊ သို့တည်းမဟုတ် မင်းတို့မည်သည်
အကြောင်းပြစ်မှု တစုံတရာ မရှိပါဘဲလျက် သက်သက်ပင် အပြစ်ပြုတတ်ကြပါ
သလော” ဟု ပြောဆို မေးမြန်းလေ၏။

ထိုအခါ ဒမနကမြေခွေးက “မိတ်ဆွေသံဇီဝက....သင်ပြောဆိုသည့်အတိုင်း
မေးမြန်း ပြောဆိုထိုက်လှပါပေသည်၊ သို့သော်လည်း ဤဆိုလတံ့သော
စကားကို ကြားနာပါဦးလော့” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

ဆန်းကြယ်သည့် လောကသဘောကို တွေးတောမရနိုင်ပုံ

၁၆၁။ ဝိညုသ္မိဒ္ဓေဟျူပကတမပိဒ္ဓေဿတံ ဧတိ ကိဉ္စိ၊
သက္ခိမ္မုညေဟျူပကတမပိ ပီတိမေဝေါပယာတိ။
စိတြံ စိတြံ ကိမထ စရိတံနေကဘာဝါသယာနံ၊
သေဝါဓမ္မော ပရမဂဟနော ယောဂိနံ မပျဂဓမ္မော။

(မန္တကုန္တဂါထာ)

ဝိညုသ္မိဒ္ဓေဟိ၊ ကျိုးကြောင်းမြော်မြင်၊ ပညာရှင်အပေါင်း၊ မိတ်ဆွေကောင်းတို့သည်။ ဥပကတမ္ပိ၊ ရွက်ဆောင်ချီးမြှောက်၊ ထောက်ပံ့သမှု၊ ကျေးဇူးပြုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ ပြုအပ်ပါသော်လည်း။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခု၊ ပြုကျင့်မှုသည်။ ဒေဿတံ၊ အပြစ်အမှု၊ ရှာကြံပြုသော၊ သတ္တုအမှန်၊ ရန်သူ၏အဖြစ်သို့။ ဧတိ၊ ကျရောက်တတ်၏။ အညေဟိ၊ မိတ်ဆွေရင်းမှတပါး၊ အခြားသောသူတို့သည်။ သက္ကိမ္ပိ၊ သိသာထင်လင်း၊ မျက်မှောက်တွင်း၌။ အပကတမ္ပိ၊ စီးပွားမဲ့ရန်၊ အတန်တန်ကို၊ ကြံဖန်စိစစ်၍၊ အပြစ်ပြုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ အပြစ်ပြုအပ်ပါသော်လည်း။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခု၊ ပြုကျင့်မှုသည်။ ပီတိံ၊ ဟဒယရှင်မြူး၊ ဘဝင်နှူးလျက်၊ အထူးနှစ်သက်ခြင်းသို့။ ဥပယာတိ၊ ကပ်ရောက်တတ်၏။ အထ၊ ထိုသို့သတ္တဝါတို့၏တံထွာ၊ ဓမ္မတာအလျောက်၊ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်၊ မမှန်တရား၊ အမှားမှားဖြစ်တတ်ခြင်းကြောင့်။ အနေကဘာဝါသယာနံ၊ တပါးမက၊ များလှဖြစ်ခြင်း၊ နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့၏။ စရိတံ၊ ကိုယ်စိတ်မနော၊ သဘောအလိုက်၊ ကျင့်စရိုက်သည်။ ကိံစိတြံစိတြံ၊ အဘယ်မှာလျှင်၊ အလွန်အကြူး၊ မကြုံဘူးအောင်၊ ထူးဆန်းအံ့ဩဘွယ်ရှိပါအံ့နည်း။ ပရမဂဟနော၊ အခက်ထူးချွန်၊ အလွန်အမင်း၊ ခဲယဉ်းလှသော။ ဝါ၊ ခဲယဉ်းလှသောကြောင့်။ သေဝါဓမ္မော၊ တပါးသူ၏၊ အလိုစရိုက်နှင့်၊ အလိုက်ညီမျှ၊ သဘောကျအောင်၊ ခယပြုစု၊ လုပ်ကျွေးမှုကို။ ယောဂိနမ္ပိ၊ ဈာနလာဘီ၊ တပသိနှင့်၊ ယောဂီအပေါင်း၊ အရှင်ကောင်းတို့သော်မှလည်း။ အဂမ္မော၊ နေရာတကျ၊ ကျနကုန်စင်၊ မသိမြင်အပ်၊ မသိမြင်နိုင်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မိတ်ဆွေ သံဇီဝက....ဤလောက၌ ပညာ အမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသည့် ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးကုန်သော မိတ်ဆွေကောင်းတို့သည် အကျိုးရှိစေရန် စီမံလျက် ဆောင်ရွက်ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့ခြင်း ပြုကြပါသော်လည်း အချို့အချို့သော အရာဌာန၌ ကျေးဇူးတင်ခြင်း ချီးမွမ်းခြင်းကို မခံရသည့်ပြင် အထင်အမြင် တမျိုးဖြစ်၍ အပြစ်အမှု ရှာကြံ၍ပြုတတ်သော ရန်သူ၏အဖြစ်သို့ ကျရောက်တတ်ပေသည်။ တခါတရံ၌ မနောမဟုတ် သဘောယုတ်ကုန်သော သူတို့သည် တစောင်းကပ်ဖဲ့ အကျိုးမဲ့ရန် အတန်တန်ကို ကြံဖန်စိစစ်၍ အပြစ်ပြုအပ်ပါသော်လည်း ဟဒယရှင်မြူး ဘဝင်နှူးလျက် အထူးပင်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်သဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်း ကျေးဇူးတင်ခြင်းကို ခံရတတ်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ လောကကြီး၌ သတ္တဝါတို့၏တံထွာ ဓမ္မတာ သဘောအားဖြင့်ပင်လျှင် ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် တရားမမှန်ဘဲ အလဲ့လဲ့ ဖြစ်တတ်ခြင်းကြောင့် များစွာသောအလို များစွာသော နှလုံးသွင်း ရှိကုန်သောသူတို့၏ သဘောအလိုက် ကျင့်စရိုက်သည် အဘယ်မှာလျှင် ထူးဆန်းအံ့ဩဘွယ် ရှိပါတော့အံ့နည်း။ သို့ဖြစ်ပါ၍ သူတပါးတို့၏ အလိုစရိုက်နှင့် အလိုက်ညီမျှ သဘောကျအောင် ခယပြုစု

လုပ်ကျွေးမှုကို အလွန်အမင်း ခဲယဉ်းလှသော သဘောတရားဖြစ်ခြင်းကြောင့်
ဈာန် အဘိညာဉ် တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ယောဂီ အရှင်မြတ်တို့သော်မှလည်း
တပ်အပ်သေချာ နေရာတကျ မသိမြင်နိုင်ကြပေ ဟူလို။

အကျိုးပြုသော်လည်း အဆိုးမှု-ဖြစ်တတ်ပုံ

ထိုမှတစ်ပါးလည်း ယုတ်မာသောသူတို့၌ စောင့်မကြည့်ရှု ကျေးဇူးပြုအပ်ပါ
သော်လည်း အကျိုးမဖက် သက်သက် အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ကြောင်းစသည်
တို့ကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၆၂။ ကတသတမသဇ္ဇနေသု စ၊ သုဘာသိတသတဉ္စ နဋ္ဌမဗုဓေသု။

ဝစနသတမဝစနကရေ၊ ဗုဒ္ဓိသတမစေတနေ နဋ္ဌ။

(အရိယာဂါထာ)

အသဇ္ဇနေသု၊ ယုတ်မာပျက်ချော်၊ မသူတော်တို့၌။ ကတသတဉ္စ၊ အရာမက၊
ထောက်မကြည့်ရှု၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းသည်လည်း။ နဋ္ဌ၊ အကျိုးမဖက်၊ သက်သက်
ဆုံးရှုံး၊ လုံးလုံးပျက်စီး၊ အချည်းနှီးသာတည်း။ အဗုဓေသု၊ ဆိုးအကောင်းနှင့်၊
ကျိုးကြောင်းဝေဘန်၊ အသိဉာဏ်ကင်း၊ မိုက်၊ အ၊ ဖျင်းသောသူတို့၌။ သုဘာသိ-
တဉ္စ၊ ဟိတပွားရေး၊ သတိပေး၍၊ ယဉ်ကျေးပြောပျောင်း၊ ကောင်းစွာဆိုအပ်၊
ထပ်ထပ်များစွာ၊ အရာမကသော စကားသည်လည်း။ နဋ္ဌ၊ အကျိုးမဖက်၊
သက်သက်ဆုံးရှုံး၊ လုံးလုံးပျက်စီး၊ အချည်းနှီးသာတည်း။ ဝစနသတဉ္စ၊ များပြား
ဖျောင်းဖျ၊ ဆုံးမရာရာ၊ လိုက်နာမပြု၊ ဂရုမစိုက်သောသူ၌။ ဝစနသတဉ္စ၊ များပြား
လှစွာ၊ အရာမကသော၊ ဩဝါဒစကားသည်လည်း။ နဋ္ဌ၊ အကျိုးမဖက်၊
သက်သက်ဆုံးရှုံး၊ လုံးလုံးပျက်စီး၊ အချည်းနှီးသာတည်း။ အစေတနေ၊ စိတ်ပေါ့
ချွတ်ယွင်း၊ သတိကင်းသောသူ၌။ ဗုဒ္ဓိသတဉ္စ၊ စူးရှထက်သန်၊ များစွာသော
အသိဉာဏ်သည်လည်း။ နဋ္ဌ၊ အကျိုးမဖက်၊ သက်သက်ဆုံးရှုံး၊ လုံးလုံးပျက်စီး၊
အချည်းနှီးသာတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြောင်း အကျိုးနှင့် အကောင်း အဆိုးကို မမြော်မြင်
မဆင်ခြင်တတ်သော လူယုတ် လူဆိုးတို့၏ အပေါ်၌ ကောင်းမြတ်သော စိတ်
ထားဖြင့် အရာမက များစွာပင် ထောက်မကြည့်ရှု၍ ကျေးဇူးပြုလုပ်ပါသော်
လည်း ထိုသူပြုလုပ်ခြင်းသည် အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ချေသည်။
မြော်မြင်ဝေဘန်တတ်သော အသိဉာဏ်ကင်း မိုက်၊ အ၊ ဖျင်းသည့် သူတို့၌ ဟိတ

၁။ ဇဠေ-ဟု ဇီဝါနန္ဒီကာ၌ ဖွင့်သည်။

၂။ ဗုဒ္ဓိပဒါနံ-ဟုလည်း ဖွင့်သည်။

အကျိုး ပွားတိုးစေကြောင်း ကောင်းမြတ်သော နည်းလမ်း ဥပဒေသတို့ဖြင့် ညွှန်ပြပြောဆိုအပ်သော များစွာသော စကားသည်လည်း အကျိုးမဖက် အချည်းနှီး သက်သက်သာ ဖြစ်ချေသည်။ သွန်သင် ဆုံးမ ဩဝါဒပေးသည်ကို အရေးမယူ ဂရုမစိုက် မလိုက်နာသောသူ၌ အရာမက များစွာပြောဆိုအပ်သော သွန်သင် ဆုံးမ ဩဝါဒစကားသည်လည်း အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ချေသည်။ စိတ်ပေါ့ချွတ်ယွင်း သတိကင်းသော သူ၌ဖြစ်သော စူးရှထက်သန် နက်နဲသော ဉာဏ်အမြင်သည်လည်း အကျိုးမဖက် အချည်းနှီး သက်သက်သာ ဖြစ်ချေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤခြင်္သေ့ မင်းသည်လည်း ယုတ်မာပျက်ချော် မသူတော်တို့၏ သဘောရှိခြင်းကြောင့် ထိုခြင်္သေ့ မင်း၏ အပေါ်၌ သင်ပြခဲ့သမျှသော ကျေးဇူးဥပကာရ ဟူသမျှတို့သည် လုံးဝပျက်စီး၍ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

အဆိုးနှင့်အကောင်း ပူးပေါင်း၍ တည်နေတတ်ပုံ

ထို့ပြင် လောက၌ အကောင်းချည်းသက်သက် မဖြစ်နိုင်ဘဲ အဆိုးဖက်လျက် ဖြစ်တတ်သောအရာတို့ကို ဥပမာနှင့်တကွ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၆၃။ စန္ဒနတရုဿု ဘုဇင်္ဂါ၊ ဇလေသု ကမလာနိ တတြ စဂ္ဂါဟာ။
ဂုဏဿာတိနော စ ပိသုဏာ၊ ဘောဂေ န သုခါနိ အဘယာနိ။

(အရိယာဂါထာ)

စန္ဒနတရုဿု၊ တောလုံးသင်းပျံ၊ ရနံ့ကြိုင်ထူး၊ စန္ဒကူးပင်မင်း၊ အမြစ်ရင်းတို့၌။ ဘုဇင်္ဂါ၊ ပြင်းထန်ဆိပ်တောက်၊ ငန်းပြောက် ငန်းကြား၊ နဂါးနွယ်မျိုး၊ မြေဆိုး မြေဟောက်တို့သည်။ ဝသန္တိ၊ ပျော်ပိုက်တစေ၊ မှီတင်း၍နေကြကုန်၏။ ဇလေသု၊ ထုံးအိုင်ကြီးမား၊ ရေအများတို့၌။ ကမလာနိ၊ မွေးပျံ့သင်းထုံ၊ ကြာပဒုံနှင့်၊ မျိုးစုံသောင်းပြောင်း၊ ကြာအပေါင်းတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကြကုန်၏။ တတြ စ၊ ထိုရနံ့သင်းကြိုင်၊ ကြာအခိုင်တို့ဖြင့်၊ မြိုင်ဆိုင်တင့်တယ်၊ ရေအလယ်တို့၌လည်း။ ဂါဟာ၊ တွေ့မြင်ရာရမ်း၊ အတင်းဖမ်းသည့်၊ ကြမ်းတန်းသော မိကျောင်းတို့သည်။ ဝသန္တိ၊ ပျော်ပိုက်တစေ၊ အမြဲ နေတတ်ကြကုန်၏။ ဘောဂေ စ၊ လိုရာမတ၊ နေစည်းစိမ်၊ ရိပ်ငြိမ်ပြည့်စုံ၊ ကုံလုံကြွယ်ဝရာ၌လည်း။ ဂုဏဿာတိနော၊ ဂုဏ်ကိုချိုးဖဲ့၊ အရွဲ့ကြံ့သူ၊ ငြုစူမိစ္ဆာ၊ စိတ်မသာသည့်၊ ဣဿာသမား၊ လူတလွှားတို့သည်။ ပိသုဏာ၊ ဂုဏ်သိရ်ချိုးဖဲ့၊ သတင်းမဲ့အောင်၊ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချတတ်ကုန်သည်။ ယသ္မာ၊ အကြွင့်ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တဿာ၊ ထိုသို့ ဤကပ္ပါလောက၊ ရှိသမျှ အကောင်းမျိုးတို့၌၊ အဆိုးနှင့်မကင်းနိုင်ခြင်းကြောင့်။ အဘယာနိ၊ နှောက်ယှက်တစ၊ ဘေးမရှိကုန်သော။ သုခါနိ၊

သက်သက်လွတ်ကင်း၊ ချမ်းသာခြင်းတို့သည်။ န-နသန္တိ ဧဝံ၊ မုချကေန်၊ အမှန် မရှိသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။စန္ဒကူးပင်တို့သည် တောလုံးသင်းပျံ့၍ ထူးမြတ်သောအနံ့နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ အဖိုးထိုက် အဖိုးတန် အမှန်ပင် ကောင်းမြတ် တင့်တယ်လှ ပေသည်။ သို့သော်လည်း ထိုစန္ဒကူးပင်တို့၏ အမြစ်ရင်းတို့၌ အဆိပ်အတောက် ပြင်းထန်လှသော မြွေဆိုး မြွေဟောက်တို့သည် လာရောက်မှီခို တည်နေတတ်ကြ ကုန်သည်ဖြစ်၍ အကောင်းသက်သက် မဟုတ်ဘဲ အဆိုးဖက်လျက် ရှိချေသည်။ ထုံးအိုင် ရေကန်တို့၌လည်း ပဒုမာနှင့် ကြာညိုကြာဖြူ အစရှိသော များစွာသော ကြာမျိုးအပေါင်းတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ တင့်တယ် ရှုချင်ဘွယ် ရှိပါသော်လည်း ထိုထုံးအိုင်တို့၌ တွေ့မြင်ရာရာ သတ္တဝါကို အတင်းဒလကြမ်း အပြင်းဖမ်းတတ် သော မိကျောင်းတို့ ပျော်ပိုက် တည်နေပြန်သဖြင့် အကောင်းသက်သက် မဟုတ်ဘဲ အဆိုးဖက်လျက်ပင် ရှိချေသည်။ ထို့ပြင် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့နှင့် လိုရာ မတ ကြွယ်ဝချမ်းသာခြင်းသည် လောက၌ အလွန်အလွန် ကောင်းမွန်မြင့်မြတ် ပေသည်။ သို့သော်လည်း ထိုသို့ကြွယ်ဝ ချမ်းသာရာ၌ ဂုဏ်ကိုချိုးဖဲ့ ဖျက်ဆီး တတ်ကုန်သော ငြူစုမိစ္ဆာ ဣဿာသမား လူတလွှားတို့သည် ဂုဏ်သိရ်ကျိုးပဲ့ သတင်းမဲ့အောင် ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချတတ်ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤကပ္ပါလောက ကြီး၌ ရှိသမျှ အကောင်းမျိုးတို့သည် အဆိုးနှင့်တဲဖက်လျက် ဖြစ်ပျက်တတ် သော သဘောရှိခြင်းကြောင့် အနှောက်အယှက် ဘေးရန်မရှိ ပကတိ ချမ်းသာ သက်သက် ဖြစ်သော သဘောတရားမည်သည် မချွတ်ကေန် အမှန်မရှိသည် သာလျှင် ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် ဤကပ္ပါလောကကြီး၌ အကောင်းနှင့်အဆိုး ဖက်လျက် စဉ်မပျက် ဖြစ်တတ်ကြောင်းကို ဥပမာတမျိုးပြောင်းလျက် ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည် ဖြစ်၍ ဤဆိုလတုံသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၆၄။ မူလံ ဘုဇင်္ဂါ ကုသုမာနိ ခုဒ္ဒါ၊
 သာဓေ ည္ဗဝင်္ဂါ သိခရာနိ ဘလ္လ္လာ။
 နုတ္ထေဝ တံ စန္ဒနုပါဒပဿ၊
 ယံ နာဂတာ ဒုဋ္ဌတရာ စ ဟိံသာ။

(ဣန္ဒဝဇီရာဂါထာ)

မူလံ၊ ရနံ့ကြိုင်ထူး၊ စန္ဒကူးပင်မင်း၏၊ အရင်းအခြေကို။ ဘုဇင်္ဂါ၊ ပြင်းထန် ဆိပ်တောက်၊ မြွေဟောက် မြွေဆိုး၊ မြွေအမျိုးတို့သည်။ အာသယန္တိ၊ နှောက်

ယှက် ဖျက်ဆီးလျက်၊ ခိုမှီး တည်နေကြကုန်၏။ ကုသုမာနိ၊ မွေးကြိုင်သင်းပျံ၊
 တောလုံးနို့သည့်၊ စန္ဒကူးပွင့်တို့ကို။ ခုဒ္ဒါ၊ များစွာစုရုံး၊ တအုန်းအုန်းနှင့်၊ ပိတုန်း
 တသွယ်၊ ပျားအငယ်တို့သည်။ အာသယန္တိ၊ နောက်ယှက် ဖျက်ဆီးလျက်၊ ခိုမှီး
 တည်နေကြကုန်၏။ သာခေါပင်စည်မှဖြာ၊ ညီညာဝိုင်းယှက်၊ ကိုင်းအခက်တို့ကို။
 ပ္ဍဝင်္ဂါ၊ ထိုမှဤမှ၊ ဘာဝ ခုန်ကူး၊ မြူးထူးပျော်ပါး၊ မျောက်အများ တို့သည်။
 အာသယန္တိ၊ နောက်ယှက်ဖျက်ဆီးလျက်၊ ခိုမှီး တည်နေကြကုန်၏။ သိခရာနိ၊
 အညီကော့ပြန်၊ ခေါင်ရန်ကြွားကြွား၊ အညွန့်အဖျားတို့ကို။ ဘလ္လဝ၊ ဖူးညွန့်အဖျား၊
 ရှာဖွေစားသည့်၊ ပျော်ပါးမြိုင်စွန့်၊ တောဝက်ဝံတို့သည်။ အာသယန္တိ၊ နောက်ယှက်
 ဖျက်ဆီးလျက်၊ ခိုမှီး နေထိုင်ကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စန္ဒနပါဒပဿ၊ အမျိုး
 အလိုက်၊ အဖိုးထိုက်သည့်၊ သစ်ဥအထူး၊ စန္ဒကူးပင်မင်း၏။ ယံ ဌာနံ၊ အကြင်
 အရပ်ကို။ ဒဠတရာ၊ ဆိုးသည်ထက်တိုး၊ အလွန်ဆိုးကုန်သော။ ဟိံ သာ၊
 ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်၊ ဖျက်ဆီးခြင်းတို့သည်။ နာဂတဘ၊ မမှီမစပ်၊ မကပ် မရောက်
 ကုန်။ တံ ဌာနံ၊ ထိုနှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခြင်းတို့၊ အလျှင်းမစပ်၊ မကပ်မရောက်
 ရာဌာနသည်။ နတ္ထေဝ - နတ္ထိ ဝေ၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန်မရှိသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။တောလုံးသင်းပျံအောင် ရနံ့ကြိုင်ထူးသော စန္ဒကူးပင်မင်း
 သည် အဖိုးအနုတ္တ ထိုက်တန်၍ ကေန အမှန်ပင် တင့်တယ်လျောက်ပတ် မြင့်
 မြတ်ပါပေသည်။ သို့ပင် မြင့်မြတ်ပါသော်လည်း ထိုစန္ဒကူးပင်မင်း၏ အမြစ်
 အရင်းကို မြွေဆိုး မြွေဟောက်တို့သည် လာရောက်ခုခံလှိုက် တိုးဝင် နေတတ်
 ကြသဖြင့် နောက်ယှက်ဖျက်ဆီးခြင်း ဖြစ်ပြန်သည်။ အပွင့်တို့ကို ပျားပိတုန်းတို့
 သည် တရုံးရုံးရစ်ဝဲလျက် အမြဲမှီခို၍ နေပါသဖြင့် နောက်ယှက် ဖျက်ဆီးခြင်း ဖြစ်
 ပြန်သည်။ အကိုင်းအခက်တို့ကို မျောက်တို့သည် မြူးထူးပျော်ပါးလျက် ကစားခုန်
 ကူးကာ နေကြပါသဖြင့် နောက်ယှက်ဖျက်ဆီးခြင်း ဖြစ်ပြန်သည်။ အညွန့်အဖျား
 တို့ကို ဝက်ဝံတို့သည် တက်ရောက်ရှာဖွေ စားသုံးတတ်ကြသဖြင့် နောက်ယှက်ဖျက်
 ဆီးခြင်း ဖြစ်ပြန်သည်။ သို့ဖြစ်၍ အမျိုးအလိုက် အဖိုးထိုက်သည့် စန္ဒကူးပင်
 မင်း၏ အရင်းမှစ၍ အဖျားသို့ရောက်သည့်တိုင်အောင် နေရာတိုင်းတို့၌ အနှောက်
 အယှက် အဖျက်အဆီးကင်း၍ သန့်ရှင်းသော နေရာဟူ၍ မရှိပေ။ ထို့ကြောင့်
 ဤကပ္ပိလောကကြီး၌ ကောင်းဆိုသမျှ အချက်တို့၌ အနှောက်အယှက် လွတ်
 ကင်းသော အရာဟူ၍ မရှိပေဟု ဆိုလိုသည်။

အပေါ်ယံရွှေမှုန့်ကြဲ-အထဲကနောက်ချေးခံသဘော

ထို့နောက် ဒမနကမြေခွေးက ဆက်လက်၍ ပြောပြန်သည်မှာ....ဤ ကျွန်ုပ်တို့
 သခင် အရှင်ခြင်္သေ့မင်းသည် နှုတ်ထွက်စကားမှာ ပျားသကာကဲ့သို့ ချိုမြိန်
 ဟဒယ နှလုံးအိမ်မှာမူကား အဆိပ်စိမ်၍ ထားဘိသကဲ့သို့ ရှိကြောင်းကို ကျွန်ုပ်

ကောင်းစွာသိပါသည်။ အကြောင်းကို နာပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၆၅။ ဒုရာဒုစ္စိတပါဏိရဒ္ဓနယနော ဥဿာရိတဒ္ဓါသနော၊
ဂဠာလိင်္ဂနတပ္ပရော ပိယကထာပဉ္စေသု ဒတ္တာဒရော။
အန္တောဂုဠဝိသော ဗဟိ မဓုမယော စာတိဝ မာယာပဋ္ဌ၊
ကော နာမာယမပုဗ္ဗနာဠကဝိမိ ယော သိက္ခိတော ဒုဠဟိ။

(သဒ္ဓုလဝိက္ခိဋ္ဌိတဂါထာ)

ဒုရာ၊ အဝေးမှ။ ဒုစ္စိတပါဏိ၊ မြှောက်အပ်သော လက်ရှိ၏။ ဝါ၊ ချစ်ခင်လေဟန်၊ မာယာဉာဏ်နှောက်လျက်၊ လက်မြှောက်ဆန့်တန်းသဖြင့်၊ လှမ်းလင့်၍ ခေါ်တတ်၏။ အဒ္ဓနယနော၊ အနီးအနား၊ ရောက်လာငြားက၊ သနားချစ်ခင်၊ အကြင်နာပိုမို၍၊ ငိုမလိုဟန်နဲ့လျက်၊ စိုရွဲသောမျက်စိ ရှိတတ်၏။ ဥဿာရိတဒ္ဓါသနော၊ အပါးကြပ်ကြပ်၊ ချဉ်းစေအပ်လျက်၊ တချပ်တဖျာ၊ တနေရာကို၊ ဝေကာထက်ဝက်၊ ရောယှက်ယှဉ်ပြိုင်၊ အတူထိုင်စေတတ်၏။ ဂဠာလိင်္ဂနတပ္ပရော၊ အမူအရာ၊ ဟန်ပါပါနှင့်၊ ပြင်းစွာလည်ဖက်၍၊ အလွန်အမင်း၊ နှစ်သက်ခြင်းရှိသော သူကဲ့သို့၊ ပြုမူကျင့်ကြံတတ်၏။ ပိယကထာပဉ္စေသု၊ ပိယဝါစာ၊ နှစ်ဖြာသုခ၊ ဒုက္ခကြောင်းကျိုး၊ ကောင်းဆိုးအရေးကို၊ ဆွေးနွေးမေးမြန်းရာတို့၌။ ဒတ္တာဒရော၊ ပကတိအလို၊ သဘောကိုယ်ကဲ့သို့၊ အပြောချိုလျက်၊ အရိုအစသပေးတတ်၏။ အန္တောဂုဠဝိသော စ၊ အတွင်းနှလုံးဝယ်၊ ဝှက်ကွယ်ပိတ်ဖုံး၍၊ စုရုံးအပ်သော အဆိပ်လည်းရှိ၏။ ဗဟိ၊ ထင်ထင်မြင်မြင်၊ အသွင်ဗန်းပြ၊ အပြင်ပ၌။ မဓုမယော စ၊ ပမာမခြား၊ သကာပျားနှယ်၊ စကားနှုတ်ဆို၊ ချိုသာသော အမူအရာလည်းရှိ၏။ အတိဝ၊ အလွန်လျှင်။ မာယာပဋ္ဌ၊ မာယာဉာဏ်သွား၊ နှပ်ပါးထက်မြက်လှသော။ ယော ဝိမိ၊ အကြင်အမူဖောက်ပြန်၊ အကောက်ဉာဏ်စု၊ စီရင်မှုကို။ ဒုဠဟိ-ဒုဠေဟိ၊ ယုတ်မာညစ်ညမ်း၊ သရမ်းပျက်ချော်၊ မသူတော်တို့သည်။ သိက္ခိတော၊ အမြဲဆောင်ရွက်၊ လေ့ကျက်သင်ကြားအပ်၏။ အယံ အပုဗ္ဗနာဠကဝိမိ၊ ဤနည်းသစ်တီထွင်၊ သဘင်သည်များ၊ ဇာတ်သမားတို့၏၊ အစီအရင်သည်။ ကောနာမ ဝိမိ၊ အဘယ်မည်သော အစီအရင်ပေနည်း။ ဝါ၊ လူတွင်လုံးလုံး၊ အသုံးမလုပ်၊ ယုတ်မာသော အစီအရင်ပေတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လူယုတ်မာတို့၏ သဘောသည် အဝေးမှမြင်လျှင် ချစ်ခင်လေဟန် မာယာဉာဏ်နှောလျက် လောကဝတ် ပျူငှါတို့ဖြင့် ကြွပါ လာပါဟု တစာစာဖြင့် အခါခါမပြတ်အောင် လက်ရပ်၍ ခေါ်တတ်၏။ အနီးအနားသို့

ရောက်လာသည့်အခါ ကြင်နာ ချစ်ခင်လှသဖြင့် ဟဒယ အရှင်ပိုလျက် ငိုမလို ဟန်နဲ့ပြီးလျှင် စိုရွဲသောမျက်စိ ရှိတတ်၏။ တချပ်တဖျာ တနေရာတည်းကို ပင်လျှင် အလွန်ချစ်ခင်လေဟန် တဝက်စီ ယှဉ်ပြိုင်၍ ပူးကပ်လျက် အတူထိုင် စေလေ့ရှိ၏။ ပြင်းစွာလည်ဖက်၍ အလွန်နှစ်သက်သောသကဲ့သို့ ပျူပျူငိုငို ဟန်ပါပါနှင့် ကောင်းစွာ ပြုလုပ်တတ်၏။ ပိယဝါစာဖြစ်သော သုခ ဒုက္ခ အကြောင်းအကျိုးနှင့် အကောင်းအဆိုးတို့ကို ဆွေးနွေးမေးမြန်းရာတို့၌လည်း ဝမ်းတွင်းရှိ ပကတိသဘော ပါသကဲ့သို့ ချိုသာစွာ ပြောဆိုလျက် အရိုအသေ ပေးလေ့ရှိ၏။ အတွင်းဓာတ် နှလုံးသား၌ ဝှက်ကွယ်ပိတ်ဖုံး၍ ထားအပ်သော ယုတ်မာသော စိတ်တည်းဟူသော အဆိပ်လည်းရှိ၏။ ထင်ထင်မြင်မြင်နှင့် အသွင်အပြင် ဗန်းပြ၍ အပြင်အပမ္မာမူကား ပျားသကာပမာ ချိုသာစွာ ပြောဆိုတတ်သော အမူအရာလည်း ရှိ၏။ အလွန်လျှင် မာယာဉာဏ်သွားဖြင့် နှုပ်ပါးထက်မြက်လှသော အကောက်ဉာဏ်တီထွင်၍ စီရင်သည့် ဤအမူမျိုးကို ဆိုးသွမ်း ညစ်ညမ်း၍ သရမ်းပျက်ချော် မသူတော်တို့သည် အမြဲဆောင်ရွက် လေ့ကျက် သင်ကြားတတ်ကြ၏။ ဤရှေးကမဖြစ် နည်းသစ်တီထွင် သဘင် သည် ဇာတ်သမား လူနပ်ပါးတို့၏ အစီအရင်သည် ဘယ်ကဲ့သို့သော အစီအရင် ပါနည်း၊ ဝါ-ယုတ်မာသော အစီအရင်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤခြင်္သေ့ မင်းသည်လည်း ယင်းကဲ့သို့ လောကမာယာ မသမာသော အစီအရင်တို့ကို တွင်တွင်ကြီး အသုံးပြုလုပ်တတ်သဖြင့် ပါးစပ်နှုတ်ဖျားက ပျားသကာကဲ့သို့ ချိုမြသော်လည်း ဟဒယ နှလုံးအိမ်မှမူကား အဆိပ်စိမ်၍ ထားဘိသကဲ့သို့ ရှိကြောင်းကို ကျွန်ုပ် ကောင်းကောင်းကြီး သိပါသည် ဟူလို။

မဟာဗြဟ္မာပင်လျှင် စိတ်ယုတ်မာကို မပြုပြင်နိုင်ပုံ

ထိကြောင့်ပင်လျှင် ယုတ်မာပျက်ချော် မသူတော်တို့၏ အလေ့အကျင့် ဖြစ်သော လောကမာယာ မသမာသော အစီအရင် သဘင်သည်တို့၏ နည်း အသစ်တို့ကို မပြီးမဖြစ်စေခြင်းငှါ မဟာဗြဟ္မာကြီးသော်မှလည်း ဖန်တီး၍ မရနိုင်သဖြင့် လက်မှိုင်ချကာ နေရကြောင်းကို ပညာရှင် အပေါင်းတို့သည် ပေါတော ဒုတ္တရဝါရီ အစရှိသဖြင့် ကောင်းစွာ မိန့်မှာတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

၁၆၆။ ပေါတော ဒုတ္တရဝါရီရာသီတရဏေ ဒီပေါန္ဓကာရာဂမေ၊
 နိဗ္ဗာတေဗိဇနီ မဒါန္ဓကရိနော ဒပေါပသန္တျကံသော။
 ဣတ္ထံ တံ ဘုဝိ နတ္ထိ ယဿ ဝိမိနာ နောပါယစိန္တာ ကတာ၊
 မညေဒုဇ္ဇနစိတ္တဝုတ္တိဟရဏေ ဗြဟ္မာပိ ဘဂ္ဂေါဇဝါ။

(သဒ္ဓုလဝိက္ခိဋ္ဌိတဂါထာ)

ဝိမိနာ၊ သတ္တဝါနှင့်၊ ကပ္ပိလောက၊ ရှိသမျှအလုံးကို၊ သိမ်းကျုံး၍ဖန်ဆင်း
တတ်သော၊ မဟာဗြဟ္မာမင်းသည်။ ဒုတ္တရဝါရိရာသိတရဏေ၊ လောကအတွင်း၊
လူခပင်းတို့၊ သက်ဆင်းပါလျက်၊ ကူးရန်ခက်သော၊ သမုဒ်နက်ကျယ်၊ ပင်လယ်
စခန်း၊ ကူးရာလမ်း၌။ ပေါတော၊ ကူးရန်ရေကြော၊ လှေသင်္ဘောကို။ ကတော၊
ပေါ်ထွန်းဖြစ်စေ၊ ဖန်ဆင်းပေ၏။ အန္ဓကာရာဂမေ၊ လင်းရောင်ကွယ်ပျောက်၊
မှိုက်မှောင်ရောက်ရာ၌။ ဒီပေါ၊ မီးအိမ်၊ မီးခွက်၊ ဓာတ်မီးစက်ကို။ ကဟော၊
ပေါ်ထွန်းဖြစ်စေ၊ ဖန်ဆင်းပေ၏။ နိဗ္ဗာတေ - နိဝါတေ၊ လုံခြုံပူအိုက်၊ လေမတိုက်
ရာ၌။ ဗီဇနီ၊ ယပ်တောင်ဆွဲယပ်၊ စက်ရဟတ်ကို။ ကတာ၊ ပေါ်ထွန်းဖြစ်စေ၊
ဖန်ဆင်းပေ၏။ မဒါန္ဓကရိနော၊ စိတ်ရှူးစိတ်နောက်၊ ပေါ်ပေါက်မှိုက်ကန်း၊
ကြမ်းတန်းငြိုငြင်၊ မုန်ယိုဆင်၏။ ဒပေါပသန္တိယာ၊ ကြမ်းကြုတ်ခက်ထန်၊
အမျက်မာန်ကို၊ ဖျက်လှန်နှုတ်သိမ်း၊ ကင်းရုပ်ငြိမ်းစေခြင်းငှါ။ အကုံသော၊
ဆင်ဦးစီးများ၊ ဆင်သမားတို့၊ ဆောင်ထားမပျက်၊ ချွန်းလက်နက်ကို။ ကတော၊
ပေါ်ထွန်းဖြစ်စေ၊ ဖန်ဆင်းပေ၏။ ဣတ္ထိ - ဣမိနာပကာရေန၊ ဤသို့ဖြာဖြာ၊
လိုရာမခြင်း၊ ဖန်ဆင်းအပ်သော အပြားအားဖြင့်။ ယဿ၊ အကြင်အမှု၊
ကြောင်းဝတ္ထု၏။ ဥပါယစိန္တာ၊ ကျိုးကြောင်းပြီးမြောက်၊ ခရီးရောက်ရန်၊ ကြံဖန်
ပြုလုပ်၊ အားထုတ်ခြင်းအမှုကို။ န ကတာ၊ သတိကင်းလွတ်၊ ယွင်းချွတ်ကျန်
ကြွင်း၊ မဖန်ဆင်းအပ်သောအရာသည်။ ဘုဝိ - လောကေ၊ လောကတစ်ခု၊ မြေ
အပြင်၌။ နတ္ထိ ဧဝ၊ နည်းငယ်စိုးစဉ်း၊ အကြွင်းအကျန်၊ အမှန်မရှိသည်သာလျှင်
တည်း။ တထာပိ၊ ထိုသို့တလောကလုံး၊ သိမ်းကျုံးမခြင်း၊ မကျန်ကြွင်းအောင်၊
ဖန်ဆင်းနိုင်ပါသော်လည်း။ ဒုဇ္ဇနစိတ္တဝုတ္တိဟရဏေ ပန၊ ယုတ်မာပျက်ချော်၊
မသူတော်စိတ်၊ ဖြစ်ပေါ်ဟိတ်ကို၊ နှိပ်ကွပ်ထုတ်ဖယ်၊ ဖျက်နှုတ်ပယ်ရာ၌ကား။
ဗြဟ္မာ ပိ၊ အဘိညာဉ်တန်ခိုး၊ အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့်၊ စိုးရပိုင်ပိုင်၊ ဖန်ဆင်းနိုင်သော
ဗြဟ္မာမင်းကြီးသည်လည်း။ ဘဂ္ဂေါဇဝါ၊ ပျက်စီးချွတ်ယွင်း၊ လစ်ဟင်းသော
အစွမ်းသတ္တိရှိ၏။ ဝါ၊ အနည်းနည်း အတန်တန်၊ ကြံဖန်အားထုတ်၊ ပြုလုပ်၍
မဖြစ်နိုင်။ ဝါ၊ ပြုရန်ပိုင်ပိုင်၊ မတတ်နိုင်၍၊ လက်မှိုင်ချကာ၊ နေရရှာ၏။ ဣတိ၊
ဤသို့။ မညေ၊ စိတ်၌ကြံဆောင်၊ ထင်မိယောင်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။သတ္တဝါနှင့် ကပ္ပိလောက ရှိသမျှအလုံးကို သိမ်းကျုံး၍
ဖန်ဆင်းနိုင်သော မဟာဗြဟ္မာမင်းကြီးသည် လောကအတွင်း လူခပင်းတို့
သက်ဆင်း၍ ကူးမြောက်ရန် ခဲခက်လှသော သမုဒ်နက်ကျယ် ပင်လယ်စခန်းကို
ကူးသန်းသွားလာရန် အတန်တန်သော သင်္ဘော လှေတို့ကို နေရာကျ ဖန်ဆင်း
ပေ၏။ ထို့ပြင်လည်း အလင်းရောင် ကွယ်ပျောက်၍ အမှိုက်မှောင်ရောက်ရာ
ဌာနတို့၌ သုံးစွဲရန် မီးအိမ်မီးခွက် ဓာတ်မီးစက် အစရှိသည်တို့ကို ဖန်ဆင်းပေ
၏။ ထို့ပြင်လည်း လုံခြုံပူအိုက်သည့် လေမတိုက်ရာ အရပ်တို့၌ သုံးဆောင်ရန်

ယပ်တောင် ဆွဲယပ် ရဟတ် ပန်ကာ အဖြာဖြာတို့ကို နေရာတကျ ဖန်ဆင်းပေ၏။ ထို့ပြင်လည်း စိတ်ရှူး စိတ်နောက် ပေါ်ပေါက်မိုက်ကန်းသဖြင့် ကြမ်းတန်း မုန်ယိုသောဆင်၏ အလွန်လျှင် ခက်ထန်လှသော အမျက်မာန်ဒေါသကို ပယ်ချ နုတ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းစေခြင်းငှါ ဆင်ဦးစီးတို့ကိုရန် ချွန်းလက်နက်ကို ဖန်ဆင်းပေ၏။ ဤသို့လျှင် လောက၌ လိုရာမခြင်း မကျန်ကြွင်းစေဘဲ ဖန်ဆင်းပေသောကြောင့် ဗြဟ္မာမင်းကြီး မဖန်ဆင်းနိုင်သောအရာဟူ၍ စိုးစဉ်းမျှ အကြွင်းအကျန် မရှိပေ။ ထိုသို့တလောကလုံးကို သိမ်းကျုံး၍ ဖန်ဆင်းနိုင်ပါသော်လည်း ယုတ်မာပျက်ချော်သော မသူတော်၏စိတ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်နုတ်သိမ်း ရာ၌ကား ထိုအဘိညာဉ်တန်ခိုးဖြင့် အစိုးတရ လိုရာကို ဖန်ဆင်းနိုင်သော မဟာ ဗြဟ္မာမင်းကြီးသည်လည်း ပြုရန်ပိုင်ပိုင် မတတ်နိုင်၍ လက်မှိုင်ချကာ နေရရှာပေသည်ဟူ၍ စိတ်၌ ထင်မိယောင်၏ ဟူလို။

မတန်မတူသူနှင့် ရန်မှုဖက်ပြိုင်ခြင်း မပြုသင့်ပုံ

ထိုသို့ ဒမနက မြေခွေးပြောကြားသည်၏ အဆုံး၌ သံဇီဝကန္တားလားသည် သက်ကြီးရွှက်ငင် ပင်ပန်းစွာ ဟိန်းချလျက် စိတ်သောက အလွန်များပြီးလျှင် မိမိလျောက်လျားဘာသာ စဉ်းစားဆင်ခြင်သည်မှာ— ဪ... ဒုက္ခ....ဒုက္ခ.... မြက်ကိုသာ စားလျက် အသက်မွေးမြူ နေထိုင်ပါသော ငါသည် ဘုန်းတန်ခိုးအာနုဘော်နှင့် ပြည့်စုံသော သားအပေါင်းတို့၏ အရှင်ဘုရင်ဖြစ်သော ခြင်္သေ့မင်းနှင့် ဖက်ပြိုင်အန်တူ၍ ခုခံသဖြင့် ရန်သူ၏အဖြစ်သို့ ရောက်လျက် ခြင်္သေ့မင်း၏ နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခြင်းကို အဘယ်မှာလျှင် ခံသင့် ခံထိုက်ပါအံ့နည်း၊ အဘယ်ကြောင့် ထိုခြင်္သေ့မင်း၏ ရန်သူ၏အဖြစ်သို့ ရောက်လျက် နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခြင်းကို မခံသင့် မခံထိုက်သနည်းဟူမ—

၁၆၇။ ဒိန္နိယေဝ သမံ ဝိတ္တံ၊ ဒိန္နိယေဝ သမံ ဗလံ။
 တေသံ ဝိဝါဒေါ မန္တဗ္ဗော၊ နောတ္တမာဓမာနံ ကုစိ။

ဒိန္နိယေဝ၊ ဖက်ပြိုင်စံနှုန်း၊ နှစ်ယောက်လုံးတို့၏ သာလျှင်။ ဝိတ္တံ၊ ဓန အသပြာ၊ ဥစ္စာရိပ်ငြိမ်၊ လူ့စည်းစိမ်သည်။ သမံ၊ ချင့်တုက်မှန်းယူ၊ ဂဏန်းမူသော်၊ တန်းတူအနေ၊ ညီမျှပေ၏။ ဒိန္နိယေဝ၊ ပြိုင်ဘက်ဆိုလောက်၊ နှစ်ယောက်သော သူတို့၏သာလျှင်။ ဗလံ၊ သေနာ၊ ကာယ၊ ဉာဏအပြား၊ အားသုံးပါးသည်။ သမံ၊ မခြားကွာလှ၊ တူညီမျှ၏။ တေသံ၊ ထိုဗလစည်းစိမ်၊ နှိုင်းချိန်မကွာ၊ တူညီညာသော သူတို့၏။ ဝိဝါဒေါ၊ တိုက်ခံအန်တု၊ ခိုက်ရန်ပြုခြင်းကို။ မန္တဗ္ဗော၊ အောက် မှေ့စိတ်တိုင်း၊ နှလုံးသွင်းအပ်၏။ ဥတ္တမာဓမာနံ၊ ဗလစည်းစိမ်၊ ဂုဏ်သိရ်ပြည့်

လျှမ်း၊ အထက်တန်းလူစားနှင့်၊ ရှားပါးသိမ်နုပ်၊ ယုတ်နိမ့်အင်အား၊ လူကပွါး
တို့၏။ ဝိဝါဒေါ၊ တိုက်ခံအန်တု၊ ခိုက်ရန်ပြုခြင်းကို။ ကွစိ၊ ဘယ်ခါသမယ၊ ဘယ်
ကာလ၌မျှ။ န မန္တဗွေ၊ အောက်မေ့စိတ်တွင်း၊ နှလုံးမသွင်းအပ်၊ နှလုံး
မသွင်းထိုက်။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ရန်ဘက်ဖြစ်သော သူနှစ်ယောက်တို့၏ စည်းစိမ် ဥစ္စာသည်
လည်းကောင်း၊ စစ်သည်အား၊ ကာယအား၊ ဉာဏအားဟု ဆိုအပ်သော အား
သုံးပါးတို့သည် လည်းကောင်း တူမျှကြ၏။ ထိုတူမျှသော သူတို့သည်သာလျှင်
အချင်းချင်း ခုခံ၍ ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်းငှါ ကြံစည် စိတ်ကူးထိုက်၏။ ဗလစည်းစိမ်
ဂုဏ်သိရ် ကြီးမားသောသူနှင့် ဗလစည်းစိမ် ဂုဏ်သိရ်သေးနပ် အင်အားယုတ်
သော လူကပွါးတို့၏ အချင်းချင်းခုခံ၍ ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်းကို မကြံစည်ထိုက် စိတ်
မကူးထိုက်ပေ။ ထို့ကြောင့် ယုတ်နိမ့်သေးငယ်သော ဗလရှိသော ငါသည် ထို
ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်သော အစွမ်းသတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသော ခြင်္သေ့မင်း၏ ရန်သူ၏
အဖြစ်သို့ ရောက်လျက် နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခြင်းကို မခံသင့် မခံထိုက်ပေ ဟူလို။

ဘုရင်မင်းအချစ်ပျက်က ပြန်ချစ်စေရန်ခက်ပုံ

ထို့နောက်တဖန် အောက်မေ့ဆင်ခြင်ပြန်သည်မှာ—ဤခြင်္သေ့မင်းသည် ငါ၏
အပေါ်၌ မေတ္တာစိတ် ဖောက်ပြန် ပျက်ပြားသဖြင့် ရန်ငြိုးထားစေရန် အဘယ်
သူသည် ဤခြင်္သေ့မင်းအား မဟုတ်မလျား ဂုံးစကားဖြင့် ပြောကြားလေဘိ
သနည်း၊ မသိနိုင်အောင် ရှိပေသည်။ မေတ္တာစိတ် ဖောက်ပြန်သဖြင့် ရန်ငြိုးထား
လျက် မိတ်ပျက်ပြီးသော မင်းကို အခါခပ်သိမ်းပင်လျှင် ကြောက်ရွံ့ထိုက်
ကြောက်ရွံ့သင့်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့် ကြောက်ရွံ့ထိုက် ကြောက်ရွံ့သင့်
သနည်းဟူမူ—

၁၆၈။ မန္တိနာ ပထဝီပါလ-စိတ္တံ ဝိသုဒ္ဓိတံ ကွစိ။

ဝလယံ ဖလိကဿေဝ၊ ကော ဟိ သန္ဓာတုမိဿရော။

ကွစိ၊ အချို့အမှု၊ အရာစဉ်။ မန္တိနာ၊ မင်းထံခဝင်၊ မင်းတိုင်ပင်အပ်၊ မင်း
အမတ်သည်။ ဝိသုဒ္ဓိတံ၊ ယွင်းချွတ်မှောက်လှန်၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီး၊ စေအပ်
ပြီးသော။ ပထဝီပါလစိတ္တံ၊ ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်၏ စိတ်တော်ကို။
ဝိသုဒ္ဓိတံ၊ ထိပါးပုတ်ခတ်၊ ဖျက်ဆီးအပ်သော။ ဝလယံ ဖလိကဿ ဣဝ၊ ထိခိုက်
မခံ၊ ဖလ်ဖြင့်ပြီးမြောက်၊ ဖလ်လက်ကောက်ကဲ့သို့။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။
သန္ဓာတု၊ ရှေးအထက်နမူဟောင်းကဲ့သို့၊ ကောင်းစွာတဖန်၊ တည်ပြန်စေခြင်းငှါ။

ဣဿရော၊ အစိုးရပါအံ့နည်း။ ဝါ၊ ပြုပြင်တဖန်၊ မူလပြန်အောင်၊ စီမံနိုင်ပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဘုရင်မင်းမြတ်၏ မင်းတိုင်ပင် အမတ်သည် တစုံတခုသော အကြောင်းဖြင့် ဘုရင်၏ စိတ်နှလုံးတော် ရှုနု ထိခိုက်အောင် ပြောဆို ပြုလုပ် အပ်သည်ရှိသော် ထိုဘုရင်မင်းမြတ်၏ စိတ်တော်ကို ကျိုးပဲ့ ပျက်စီးစေအပ် ပြီးသော ဖလ်လက်ကောက်ကို တဖန်ပြန်၍ ပြုကတော့အတိုင်း ကောင်းစွာ တည်စေခြင်းငှါ မတတ်နိုင်သကဲ့သို့ ထို့အတူ မည်သူမျှ ပြေပျောက်စေရန် ပြုပြင် စီမံ၍ မရနိုင်။ ထို့ကြောင့် မေတ္တာစိတ် ဖောက်ပြန်သဖြင့် ရန်ငြိုးထားလျက် မိတ်ပျက်ပြီးသောမင်းကို အခါခပ်သိမ်းပင်လျှင် ကြောက်ရွံ့ထိုက် ကြောက်ရွံ့ သင့်ပေသည် ဟူလို။

ထိုမှတပါး စဉ်းစားရန် အကြောင်းမှာလည်း —

၁၆၉။ ဝဇီရံ ရာဇတေဇော စ၊ ဒွယမေဝါတိဘိံသနံ။

ကေမေကတြ ပတတိ၊ ပတဘျညော သမန္တတော။

ဝဇီရဉ္စ၊ ဝရဇိန်လက်နက်၊ မိုခ်းကြိုးစက် လည်းကောင်း။ ရာဇတေဇော စ၊ ရေမြွေသေဌ်နင်း၊ ပြည့်ရှင်မင်း၏၊ ထန်ပြင်းရှိန်စော်၊ တန်ခိုးတော်လည်း ကောင်း။ ဒွယမေဝ၊ ဤအရာစု၊ နှစ်ခုအပေါင်းသည် သာလျှင်။ အတိဘိံသနံ၊ လွန်စွာစိုးနွှောက်၍၊ ရွံ့ကြောက်ဖွယ်ရှိပေ၏။ တေသု၊ ထိုနှစ်မျိုးနှစ်စား၊ နှင်ပါး သောအရာတို့တွင်။ ကေ၊ တပါးသောဝရဇိန်လက်နက်၊ မိုခ်းကြိုးစက်သည်။ ကေတြ၊ တရပ်တချက်၊ တကွက်တည်း၌သာလျှင်။ ပတတိ၊ ကျရောက်၏။ အညော ပန၊ ထိုမှတပါး၊ အခြားကျန်ကြွင်း၊ မင်း၏ရှိန်စော်၊ အာနုဘော်သည် ကား။ သမန္တတော၊ ဝန်းကျင်ပတ်ဝိုင်း၊ အရပ်တိုင်း၌သာလျှင်။ ပတတိ၊ အနှံ့အပြား၊ အကြားအလပ်မရှိဘဲ၊ စပ်မိအောင် ကျရောက်တတ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဝရဇိန်လက်နက် မိုခ်းကြိုးစက်နှင့် လောကသမုတိနတ် ဘုရင်မင်းမြတ်တို့၏ တန်ခိုးတေဇော် အာနုဘော်တို့သည် အလွန်ကြောက်ရွံ့ ဖွယ်ကောင်းလှ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်လည်း ဝရဇိန်လက်နက် မိုခ်းကြိုးစက်သည် တရပ်တချက် တကွက်တနေရာတည်း၌သာ ကျရောက်၏။ ဘုရင်မင်းမြတ်တို့၏ တန်ခိုးတေဇော် အာနုဘော်သည်ကား ဝန်းကျင်ပတ်ဝိုင်း အရပ်တိုင်း၌ ကျ ရောက်၏။ ထို့ကြောင့် သာလွန်၍ပင် ကြောက်ရွံ့ဖွယ်ကောင်းလှ၏ ဟူလို။

သူရဲကောင်းတို့ရမည့် အကျိုးနှစ်မျိုး

ထိုသို့ မေတ္တာစိတ် ပျက်ပြားလျက် ရန်ငြိုးထားသောအဖြစ်သို့ ရောက် အောင် ဖောက်ပြန်ပျက်စီးသော ဘုရင်၏စိတ်တော်၌ ဒေါသမာန် ပြေပျောက်

၍ မေတ္တာစိတ် သက်ရောက်ပြီးလျှင် နောက်ထပ်တဖန် မိတ်ဖြစ်ရန်ခဲယဉ်းလှသဖြင့် အလျှင်းမဖြစ်နိုင်ချေ။ ထိုသို့တဖန် မိတ်ပြန်၍မဖြစ်ဘဲ အမြဲရန်ငြိုးထားပါမူ ဘုရင်မင်းမြတ်၏ ကြီးကျယ်လှသော ဘုန်းတန်ခိုးကို ပုန်းလျှိုးရှောင်လွှဲ၍ အမြဲမနေနိုင်ပေ။ ထိုသို့မနေနိုင်ပါကလည်း နောက်ဆုံး၌ ငါသည် ဤခြင်္သေ့မင်း၏ ဖိစီးနှိပ်စက် ဖျက်ဆီးခြင်းကို စင်စစ်ကေန့် အမှန်ပင် ခံရချေတော့မည်။ ထိုသို့ အချည်းနှီးသက်သက် နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခြင်းကို ခံရသည်ထက် ထိုခြင်္သေ့မင်းကို ဖက်ပိုင်အန်တု၍ ခုခံပြီးလျှင် စစ်မြေပြင်အရပ်၌ တိုက်ခိုက်၍ သေရခြင်းသည် မြတ်သေး၏။ သို့ဖြစ်၍ ယခုအခါမှာမူကား ထိုခြင်္သေ့မင်း၏ ဩဇာအာဏာကို လိုက်နာပြုကျင့်ရန် မသင့်လျော်ချေ။ ခုခံတိုက်ခိုက်မှသာ သင့်လျော်ချေမည်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ—

၁၇၀။ မတော ပပေါတိ ဝါ သဂ္ဂံ၊ သတ္တုံ ဟန္တာ သုခါနိ ဝါ။
ဥဘောဝပိ ဟိ သူရာနံ၊ ဂုဏာ ဧတေ သုဒ္ဓလ္လဘာ။

ယုဒ္ဓမာနော၊ စိတ်မာန်မချ၊ ဗလအားကိုး၊ စစ်ပိုင်ထိုးလျက်။ မတော၊ ဇီဝိန်ပြတ်ကြွေ၊ သေသောသူသည်။ သဂ္ဂံ ဝါ၊ ဘုန်းကံကြီးမား၊ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏၊ ပျော်ပါးစံရာ၊ ထက်နုတ်ရွာသူလည်း။ ပပေါတိ၊ မသေ့မဖောက်၊ ကေန့်ရောက်၏။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့တဖန်၊ မဟုတ်ပြန်မူ။ သတ္တုံ၊ အန်တုခုခံ၊ တဖက်ရန်ကို။ ဟန္တာ၊ စစ်မြေပြင်တွင်း၊ အသေခွင်း၍။ သုခါနိ ဝါ၊ မုချလက်ငင်း၊ ချမ်းသာခြင်းတို့သို့လည်း။ ပပေါတိ၊ မသေ့မဖောက်၊ ကေန့်ရောက်၏။ သူရာနံ၊ သူရသတ္တိ၊ စွမ်းအားရှိကုန်သောသူတို့၏။ ဝါ၊ သူတို့အား။ ဘဗ္ဗသန္တကာ၊ သင့်လျော်ထိုက်တန်၊ ဥစ္စာမှန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဥဘောဝပိ—ဥဘောအပိ၊ နှစ်ပါးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေဂုဏာ၊ ထိုကောင်းမှုရှင်တို့၏လားရာ၊ ထက်နုတ်ရွာသူ ရောက်ခြင်း၊ ထင်လင်းဆတ်ဆတ်၊ အရပ်ရပ်ချမ်းသာသို့ရောက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ဂုဏ်တို့သည်။ သုဒ္ဓလ္လဘာ ဟိ—သုဒ္ဓလ္လဘာ ဧဝ၊ လာဘ်တွင် အမွန်၊ ထူးချွန်ဆက်၊ လွန်ရခဲကုန်သည် သာလျှင်တည်း။

ထိုသို့ ကြီးမားမြင့်မြတ်သော အကျိုးရှိသောကြောင့် ဖက်ပိုင် အန်တု၍ ခုခံတိုက်ခိုက်မှ သင့်လျော်ချေမည် ဟူလို။

(ဤကား မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့၏ အယူသာဖြစ်သည်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာအယူမဟုတ်)

ဤယခု ငါ၌ဖြစ်ပျက်၍နေသော အခါကာလသည်ကား စိတ်မာန်မချဘဲ ဗလကိုအားကိုးလျက် စစ်ထိုးတိုက်ခိုက်ရန် သင့်လျော်မှန်ကန်သော အခါကာလ ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ—

စစ်တိုက်သင့်သောအခါ

၁၇၁။ ယတြာယုဒ္ဓေ ဓုဝံ မစ္စ၊ ယုဒ္ဓေ ဇီဝိတသံသယော။

တမေဝ ကာလံ ယုဒ္ဓဿ၊ ပဝဒန္တိ မနီသိနော။

ယတြ၊ အကြင်ကာလ၊ ခါသမယ၌။ အယုဒ္ဓေ၊ အန်တုယျဉ်ပြိုင်၊ ရင်ဆိုင်အားစိုက်၊ မတိုက်ခိုက်သည်ရှိသော်။ ဓုဝံ - ကေန္တေန၊ မုချအမှန်၊ ကေနစင်စစ်အားဖြင့်။ မစ္စ၊ ရန်သူလက်နက်၊ ထိခိုက်ချက်ကြောင့်၊ အသက်ဆုံးရှုံး၊ လုံးလုံးပျက်စီးခြင်းသည်။ ဘဝေ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ယုဒ္ဓေ၊ အန်တုယျဉ်ပြိုင်၊ ရင်ဆိုင်အားစိုက်၊ တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်ရှိသော်။ ဇီဝိတသံသယော၊ ဇီဝိန်အသက်၊ ပျက်စီးလိမ့်လော၊ မပျက်လောဟု၊ တွေးတောဒွိဟ၊ ယုံမှားခြင်း ဖြစ်ရ၏။ တမေဝ ကာလံ၊ ထိုသို့မတိုက်မလှန်၊ မခုခံမှု၊ ကေနမရဏ၊ တိုက်လှန်ခုခံမှု၊ အနေကန် သံသယ၊ ဒွိဟဖြစ်ရသော ကာလကိုပင်လျှင်။ ယုဒ္ဓဿ၊ အန်တုယျဉ်ပြိုင်၊ ရင်ဆိုင်အားစိုက်၊ တိုက်ခိုက်ခြင်း၏။ ကာလန္တိ၊ တင့်တယ်လျောက်ပတ်၊ သင့်မြတ်သော ကာလဟူ၍။ မနီသိနော၊ နှံ့သိကျော်ကြား၊ ပညာရှင်အများတို့သည်။ ပဝဒန္တိ၊ နှုတ်ချီအပြား၊ ထုတ်ဆိုထားလျက်၊ မှာကြားတော်မူခဲ့ကြကုန်၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။အကြင်အခါ၌ တဖက်ရန်ကို ခုခံ၍ မတိုက်ခိုက်ပါမူ ကေနမုချ ရန်သူ၏လက်ချက်ဖြင့် အသက်ဆုံးရှုံး၍ လုံးလုံးကြီး ပျက်စီးရာ၏။ ခုခံ၍ တိုက်ခိုက်သည်ရှိသော် ဇီဝိန်အသက်၌ ပျက်စီးလိမ့်လော့၊ မပျက်လောဟု တွေးတောဒွိဟ သံသယ ဖြစ်ရရာ၏။ ထိုကဲ့သို့သော ကာလမျိုးတွင် တဖက်ရန်ကို အန်တုယျဉ်ပြိုင်၍ ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရခြင်း၏ ကာလ၊ ဝါ - တိုက်ခိုက်သင့်သော ကာလဟူ၍ ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ ခုခံအန်တု၍ ရန်ပြုတိုက်ခိုက်ရန် သင့်လျော်သောကာလ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင်တတန် ထပ်မံ၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်သည်မှာ—

၁၇၂။ အယုဒ္ဓေဟိ ယဒါ ပဿေ၊ န ကိဉ္စိဟိတမတ္တနော။

ယုဒ္ဓမာနော တဒါ ပညော၊ မိယတေ ရိပုနာ သဟ။

ယတော၊ အကြံကြောင့်။ ယဒ၊ အကြင်ကာလ၊ ခါသမယ၌။ အယုဒ္ဓေ၊ အန်တုယျဉ်ပြိုင်၊ ရင်ဆိုင်အားစိုက်၊ မတိုက်ခိုက်သည်ရှိသော်။ အတ္တနော၊ မိမိအား။ ကိဉ္စိဟိတံ၊ အနည်းငယ်မျှ၊ ဟိတအကျိုး၊ ပွားတိုးခြင်းကို။ န ပဿေဟိ—န ပဿေဝေ၊ စဉ်းစားမြော်မြင်၊ ရှုဆင်ခြင်၍၊ မတွေ့မြင်ရာသည်သာလျှင်တည်း။ တဒါ၊ ထိုသည့်ကာလ၊ ခါသမယ၌။ ပညော၊ နှိုင်းချိန်ဝေဘန်၊ အမှန်သိမြင်၊ ပညာရှင်သည်။ ရိပုနာ၊ တိုက်ခံပြုမှု၊ ကိုယ်ရန်သူနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ယုဒ္ဓမာနော၊

တုဖက်ယှဉ်ပြိုင်၊ ရင်ဆိုင်အားစိုက်၊ ခုခံတိုက်လျက်။ မိယတေ၊ သေရန်သင့်
လျော်၊ သေဘို့တော်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင်အခါ၌ မခုခံ မတိုက်ခိုက်သည်ရှိသော် မိမိအား တစုံ
တခု အနည်းငယ်မျှ အကျိုးစီးပွား တိုးပွားရန်မမြင်၊ ထိုသို့မမြင်သော အခါ၌
ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ၏ ရန်သူနှင့်တကွ ခုခံတိုက်ခိုက်လျက် သေသင့်
သေထိုက်၏ဟူ၍ နိတိကျမ်းတတ် ဆရာမြတ်တို့ မိန့်မှာတော်မူအပ်သောကြောင့်
လည်း ယခုအခါ ခုခံအန်တု၍ ရန်ပြုတိုက်ခိုက်လျက် မိမိ၏ အသက်ကို ပျက်စီး
ဆုံးရှုံးစေရန် လျော်ကန်သင့်မြတ်သော အခါကာလ ဖြစ်ပေသည်ဟူလို။

ထို့နောက်တဖန် စဉ်းစားချက်ပေါ်ပြန်သည်မှာ—

၁၇၃။ ဇယေ စ လဘတေ လက္ခိံ၊ မတေနာပိ သုရင်္ဂနာ။

ခဏဝိဒ္ဓံသိနော ကာယာ၊ ကာ စိန္တာ မရဏေ ရဏေ။

ဇယေ စ၊ တဖက်ရန်ကို၊ ဖျက်လှန်ပိုင်ပိုင်၊ အောင်နိုင်ရာ၌လည်း။ လက္ခိံ၊
လူတွင်အကျော်၊ ထင်ပေါ်လွှမ်းမိုး၊ တန်ခိုးဂုဏ်နေ၊ အသရေကို။ လဘတေ၊
မပျက်မယွင်း၊ လက်ငင်းဒိဋ္ဌ၊ ချက်ခြင်းပင် ရရာ၏။ မတေန၊ စစ်မြေပြင်ရပ်၊
ရန်သူသတ်၍၊ လတ်တလော သေရခြင်းကြောင့်။ သုရင်္ဂနာ အပိ၊ နတ်ပြည်
အပေါက်၊ လျင်စွာရောက်၍၊ ဝမ်းမြောက်ပျော်ရာ၊ ကညာလာဘ်ကြီး၊ နတ်သွီး
တို့ကိုလည်း။ လဘတေ၊ ကေန့်မူချ၊ ကိုယ်ပိုင် ရရာ၏။ ကာယာ၊ ဦးခေါင်း၊
ခြေ၊ လက်၊ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းတို့သည်။ ခဏဝိဒ္ဓံသိနော၊
ဝေဒနာရှင်း၊ ဖျားနာကင်း၍၊ ခဏခြင်း ပျက်စီးရကုန်၏။ တေန၊ ထိုသို့ပေါင်းစပ်၊
ကောင်းမြတ်အကျိုး၊ ကိုယ်၌တိုးခြင်းကြောင့်။ မရဏေ စ၊ စစ်မြေပြင်ရပ်၊ ရန်သူ
သတ်၍၊ လတ်တလော သေရာ၌လည်းကောင်း။ ရဏေ စ၊ အန်တုပြိုင်ကာ၊ တိုက်
ခိုက်ရာ၌လည်းကောင်း။ ကာ စိန္တာ၊ အဘယ်မှာလျှင်၊ ကြံစည်စိတ်ကူး၍၊
အထူးတော့ဘွယ်ရာ ရှိပါတော့အံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။စစ်မြေပြင် အရပ်၌ တဖက်ရန်ကို ခုခံ၍ တိုက်ခိုက်ရာ၌
နိုင်သည်ဖြစ်စေ၊ ရှုံးသည်ဖြစ်စေ အကျိုးရှိသည်ချည်းပင် ဖြစ်ပေသည်၊ အဘယ်
သို့အကျိုးရှိသနည်း ဟူမူ အကယ်၍ ရန်သူကို အောင်နိုင်ခဲ့သည်ရှိသော် လောက
၌ ထင်ပေါ်ကျော်စောခြင်း ဂုဏ်ကို လက်ငင်း ဒိဋ္ဌ ချက်ခြင်းပင် ရနိုင်ပေ
သည်၊ အကယ်၍ စစ်မြေပြင်အရပ်၌ အရေးမသာ ရှုံးနိမ့်၍သေရပါလျှင်လည်း
နတ်ပြည်သို့ လျင်စွာရောက်၍ နတ်သွီးတို့နှင့်တကွ နတ်၏ စည်းစိမ် ချမ်းသာတို့
ကို ခံစား စံစားရပေရာ၏။ (ဤကား တိတ္ထိတို့၏ အယူသာဖြစ်သည်) သေကြေ
ပျက်စီးရာ၌လည်း ဦးခေါင်း ခြေ လက် မျက်စိ နား နှာ ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်

အပိုင်းတို့သည် ကြာရှည်စွာ နာကျင်ရခြင်း တည်းဟူသော ရောဂါဝေဒနာ ကင်းရှင်း၍ ခဏခြင်း ပျက်စီးရ၏။ ထိုသို့ ကောင်းမြတ်သော အကျိုးတို့ ကိုယ်၌ တိုးပွားခြင်းကြောင့် စစ်မြေပြင်အရပ်၌ ရန်သူသတ်၍ လတ်တလောသေရာ၌ လည်းကောင်း၊ ယှဉ်ပြိုင်၍ တိုက်ခိုက်ရာ၌လည်းကောင်း၊ သင့်လျော်မည်လား၊ မသင့်လား ဟု စဉ်းစားစိတ်ကူး၍ အထူးကြံစည်ဘွယ်မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ယခု အခါ ခုခံအန်တု၍ ရန်ပြုတိုက်ခိုက်မှသာ သင့်လျော်ချေမည် ဟူလို။

သံဇီဝက နွားလားသည် ဤအလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့ကို မိမိ၏ စိတ်၌ သာလျှင် ဆင်ခြင်စဉ်းစားပြီးလျှင် ဒမနကမြေခွေးအား ထင်ရှားစွာ နှုတ်သံဖြင့် ထုတ်ပြန် ပြောဆိုလိုသည်ဖြစ်၍ “အို မိတ်ဆွေ ဒမနက....အဘယ်သို့သော အကြောင်းလက္ခဏာဖြင့် ပိဂ်လကခြင်္သေ့ မင်းသည် ငါ့အား သတ်ဖြတ်လိုသည် ဟု သိပါရမည်နည်း” ဟု စုံစမ်းမေးမြန်းလေ၏။

ရှိန်စော်ကင်းက-နင်းတတ်ကြပုံ

ထိုသို့ မေးမြန်းရာ ဒမနကမြေခွေးက အချင်း သံဇီဝက.... အကြင်အခါ၌ ခြင်္သေ့ မင်းသည် နားရွက်တို့ကို စွင့်သဖြင့် အမြီးကိုမြှောက်ကာ အထက်သို့ ကော့ထောင်လျက် လက်ကိုမြှောက်ပြီးလျှင် ခံတွင်းကိုကျယ်စွာဖွင့်၍ သင့်အား စူးစိုက်၍ ကြည့်၏။ ထိုအခါ၌ သင်သည်လည်း သတိတရား ကောင်းစွာထား၍ မိမိစွမ်းပကားသတ္တိကို ပြလေလော့။

အဘယ်ကြောင့် မိမိ၏ စွမ်းပကားသတ္တိကို ပြရဘိသနည်း ဟူမူ—

၁၇၄။ ဗလဝါ အပိ နိတ္တေဇော၊ ကဿ နာဘိဘဝပ္ပဒံ။

လောကော ဒဒါတိ နိဿင်္ဂံ၊ ပဿ ဘသ္မစယေ ပဒံ။

နိတ္တေဇော၊ တန်ခိုးတေဇော၊ အာနုဘော်ယွင်း၊ ရှိန်စော်ကင်းသည်ရှိသော်။ ဗလဝါ အပိ၊ အားခွန်ပြည့်ဝ၊ ဗလရှိပါသော်လည်း။ တံ၊ ထိုသူကို။ ကဿ၊ အဘယ်သူအား။ ဝါ၊ အဘယ်သူသည်။ အဘိဘဝပ္ပဒံ၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်နင်း၊ ဖိစီးခြင်းကို။ န၊ တွန့်တိုကြောက်ဆုတ်လျက်၊ မလုပ်ဝံ့ဘဲရှိပါအံ့နည်း။ ပဿ၊ ဆင်ခြင်နှိုင်းတု၊ ကြည့်ရှုပါဦးလော့။ လောကော၊ လောကတလွှား၊ လူအများသည်။ ဘသ္မစယေ၊ ငြိမ်းအေးစက်စက်၊ သက်သက်ငွေ့ကုန်၊ ပြာပုံအစု၌။ နိဿင်္ဂံ၊ ယုံမှားမတွန့်၊ မကြောက်ရွံ့ဘဲ။ ပဒံ၊ ခြေဖြင့်အပြင်း၊ နှိပ်နင်းပြုလုပ်ခြင်းကို။ ဒဒါတိယေဝ၊ မနှောင့်မနှေး၊ ထောင့်မတွေးဘဲ၊ အမြဲပေးမည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။တန်ခိုးရှိန်စော် အာနုဘော် သတ္တိမရှိခဲ့ပါမှ ခွန်အားဗလ နှင့်ပင် ပြည့်စုံပါသော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မည်သူသည် လွှမ်းမိုးနှိပ်နင်း ဖိစီးခြင်းကို မပြုမလုပ်ဝံ့ဘဲ တွန့်ဆုတ်၍နေပါမည်နည်း၊ ဥပမာအားဖြင့် လောက၌ လူအပေါင်းတို့သည် အပူငွေ့ကုန်လျက် သက်သက် အေးစက်၍နေသော ပြာပုံကို ဘေးရန် ဖြစ်လိမ့်လော့ မဖြစ်လော့ ဟု တွေးတော ယုံမှားခြင်းမဖက်ဘဲ ရက်ရက်စက်စက် မကြောက်မရွံ့ ခြေဖြင့်အပြင်း ကေန္တ နှိပ်နင်းမည်ကိုသာ ကြည့်ရှုစဉ်းစားပါလော့။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏ စွမ်းပကားသတ္တိကို ပြရမည် ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့နောက် မိမိ၏ လိမ်လက်စ မပေါ်ထွက်ရန် အထက်မှ အုပ်ဖုံး၍ နိဂုံးခါးပတ် သတ်လိုသည့်အတွက် ဆက်လက်၍ ပြောပြန်သည်မှာ “မိတ်ဆွေ သံဇီဝက.... ဤအလုံးစုံသော အကြောင်းအရာတို့ကို ကောင်းစွာ လျှို့ဝှက် လုံခြုံပါစေ၊ အကယ်၍ ပေါ်ပေါက်လျက် ခြင်္သေ့မင်း ကြားသိခဲ့သည်ရှိသော် သင်နှင့် ကျွန်ုပ် နှစ်ဦးလုံးပင်လျှင် အသက်ပါဆုံးရှုံး၍ လုံးလုံးကြီး ပျက်စီးခြင်း သို့ ကေန်မုချ ရောက်ကြရပေလိမ့်မည်”ဟု ပြောဆို၍ နိဂုံးအုပ်လေ၏။

ထိုသို့ ပြောဆိုပြီးဆုံး နိဂုံးခါးပတ် သတ်ခဲ့ပြီးလျှင် ဒမနကမြေခွေးသည် တဖန် ကရဋကမြေခွေး၏ အထံသို့ ပြန်လည် ထွက်သွားလေ၏။

ထိုအခါ ကရဋကမြေခွေးက “အသို့ပါနည်း မိတ်ဆွေ....ကြံစည်တိုင်းပေါက် ရောက်၍ အကျိုးပြီးမြောက်ခဲ့ပါ၏လော”ဟု မေးမြန်းလေ၏။

ထိုသို့မေးမြန်းရာ ဒမနကမြေခွေးက “မိတ်ဆွေ.. ထိုသူနှစ်ဦးတို့ အချင်းချင်း မုန်းကြဘို့ ဂုံးတို့သည့်ကိစ္စမှာ နေရာတကျ ထမြောက် အောင်မြင်ခဲ့ပါပြီ”ဟု ပြောဆိုလေ၏။

မကောင်းမှုပြုရာ၌ လူတိုင်းပညာရှိကြပုံ

ထိုသို့ ပြောဆိုရာ ကရဋကမြေခွေးက “မိတ်ဆွေ....ဤအရာဌာန၌ ကေန္တ အောင်မြင်လိမ့်မည်ဟု ကင်းစင်ခြင်းသံသယနှင့် မဆွကပင် ကျွန်ုပ်သိနှင့်ပါသည်၊ အဘယ်သူသည် ဤအရာ၌ အောင်မြင်လိမ့်လား မအောင်လားဟု ယုံမှားခြင်း ဖြစ်ပါအံ့နည်း၊ အဘယ်ကြောင့် ယုံမှားခြင်း မဖြစ်သနည်းဟူမူ—

၁၇၅။ ဗန္ဓု ကော နာမ ဒုဋ္ဌာနံ၊ ကုပ္ပတေ ကော န ယာစိတော။
 ကော န ဒပ္ပတိ ဝိတ္တေန၊ ကုကြိတေ ကော န ပဏ္ဍိတော။

ဒုဋ္ဌာနံ၊ ယုတ်မာယျက်ချော်၊ မသူတော်တို့အား။ ကောနာမ၊ အဘယ်မည်သောသူသည်။ ဗန္ဓု၊ ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း၊ မိတ်ဆွေရင်း ပြုပါအံ့နည်း။ ယာစိတော၊ ပူပူဆာဆာ၊ အခါခါဖြင့်၊ မကြာမကြာ တောင်းအပ်သည်ရှိသော်။

ကော၊ အဘယ်မည်သောသူသည်။ န ကုပ္ပတေ၊ သည်းခံလုံးလုံး၊ မမုန်းမကွက်၊ စိတ်မပျက်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ ဝိတ္တေန၊ လိုရာမတ၊ ဓနရိပ်ငြိမ်၊ စည်းစိမ်ကြွယ်ဝသဖြင့်။ ကော၊ အဘယ်မည်သောသူသည်။ န ဒပ္ပတိ၊ စိတ်ကြွတက်မြောက်၊ ထက်မရောက်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ ကုကြိတေ၊ ယုတ်မာညစ်ညမ်း၊ ဆိုးသွမ်းအကြောင်း၊ မကောင်းပြုကျင့်ရာ၌။ ကော၊ အဘယ်မည်သော သူသည်။ န ပဏ္ဍိတော၊ တတ်သိလိမ္မာသည့်၊ ပညာရှိမဖြစ်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လိမ်လည်ကောက်ကျစ် ဆိုးညစ် ယုတ်မာသော သူတို့အား အဘယ်သူသည် ချစ်ခင်စွာ ပေါင်းသင်း၍ မိတ်ဆွေရင်း ပြုလုပ်လိုပါအံ့နည်း၊ မည်သူမျှ မပြုလုပ်လို။ မကြာမကြာ တစာစာဖြင့် အခါခါ တောင်းအပ်သည် ရှိသော် အဘယ်သူသည် မမုန်းမကွက် စိတ်မပျက်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း၊ မည်သူမျှ သည်းမခံနိုင်၊ ကေန္တမုန်းကွက်၍ စိတ်ပျက်မည်ချည်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ ဥစ္စာဓန ကြွယ်ဝချမ်းသာသဖြင့်လည်း အဘယ်သူသည် စိတ်ကြွတက်မြောက်၍ မာနမရောက်ဘဲ ရှိပါမည်နည်း၊ မာနရောက်မည်ချည်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင် မကောင်းမှုကို ကြံစည်ပြုလုပ်ရာ၌ အဘယ်သူသည် မတတ်မြောက် မလိမ္မာဘဲ ပညာရှိအဖြစ်သို့ မရောက်ဘဲ ရှိပါမည်နည်း၊ မည်သူမဆို တတ်မြောက်လိမ္မာ၍ ပညာရှိ ဖြစ်ကြမည်ချည်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဤအရာ၌ မည်သူမျှ ယုံမှားမရှိရ၊ မည်သူမဆို ကေန္တ အောင်မြင် ထမြောက်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ကြမည်ချည်းသာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

လူယုတ်လူဆိုးသည် ကိုယ်ကျိုးကိုသာ မတရားရှာတတ်ပုံ

ထိုမှတစ်ပါးလည်း သူယုတ်တို့၏ အမူအရာ သဘောလက္ခဏာတို့ကို ဥပမာနှင့် တကွ ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၇၆။ ဒုဝုတ္တိ ကတော ဓုတ္တေဟိ၊ သိရိမာ အတ္တဝုဒ္ဓိယာ။

ကိံ နာမ ခလသံသဂေါ၊ ကုရုတေ နာသယာသောဝ။

ဓုတ္တေဟိ၊ ယုတ်မာကောက်ကျစ်၊ ဆိုးညစ်သောသူတို့သည်။ အတ္တဝုဒ္ဓိယာ၊ ကိုယ်ကောင်းဖို့သာ၊ ကိုယ်မှတိုးပွား၊ အကျိုးများစေခြင်းငှါ။ သိရိမာ၊ တင့်တယ်မွေ့သိမ်၊ ဂုဏ်ရှိန်ကြီးဘိ၊ အသရေရှိသော သူကို။ ဒုဝုတ္တိ၊ ဂုဏ်သိရ် ချိုးဖဲ့၊ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချ၊ အပြစ်ပြုလျက်၊ အာစာရဖောက်ပြန်၊ အကျင့်တန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ကတော၊ စင်စစ်မသွေ၊ ပြုလုပ်ပေရာ၏။ *အာသယာသောဝ၊

* အာသယာသောဝ အာသယံ အာဓာရံ အသတိံ ဘသ္မံ ကရေတီတိ အာသယာသော၊ အဂ္ဂိ၊ တေန တုလုံ။ (ဋီကာ)

တည်ရာကိုလျှောက်၊ ပြာမှန်ရောက်အောင်၊ စားသောက် တောက်လောင် တတ်သော မီးကဲ့သို့။ ခလသံသဂေါ၊ ယုတ်မာကောက်ကျစ်၊ ဆိုးညစ်ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခြင်းကို။ ကိံ နာမ န ကုရတေ၊ အဘယ်မှာလျှင်၊ မဖွယ်ရာသဖြင့်၊ ပယ်ခွါရှောင်ဆုတ်၍၊ မပြုလုပ်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ ကုရတေဝ၊ မဖယ်မဆုတ်၊ အကယ်လုပ်မည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ယုတ်မာကောက်ကျစ် ဆိုးညစ်သော သူတို့သည် ကိုယ်ကျိုး ကိုယ်စီးပွား ပွားများတိုးတက်စေရန် ရည်သန်လျက် ဂုဏ်ကြက်သရေ အထွေထွေ တို့နှင့် ပြည့်စုံသော တပါးသောသူတို့ကို ဂုဏ်သိရ်ချိုးဖဲ့လျက် အရှိန်အစော် မဲ့လေအောင် ကြံဆောင်လည်ဆယ် အသွယ်သွယ်ရှုတ်ချ အပြစ်ပြုလျက် အာစာရ တိမ်းစောင်း မကောင်းသော အမူအရာ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို တစ်တစ်ခွဲခွဲ သနပ် ကျအောင် အမနာပစကားတို့ဖြင့် များစွာပြောကြား ပြုလုပ်တတ်ကြပေသည်။ ထို့ပြင်လည်း မိမိ၏တည်ရာမှီရာကို ပြာဖြစ်အောင် တောက်လောင် စားသောက် တတ်သော မီးကဲ့သို့ မိမိ၏ တည်ရာ မှီခိုရာ အားထားရာဖြစ်သော ကျေးဇူးရင် မိတ်ဆွေကောင်း အရှင်ကောင်းတို့အား ဂုဏ်သိရ်ကို ချိုးဖဲ့လျက် အရှုံ့ကြံစည် သဖြင့် မကောင်းသောအကျင့် မကောင်းသော အမူအရာရှိသည်၏ အဖြစ်တို့ကို များစွာ ပြောဆိုပြုလုပ်ပြီးလျှင် အကျိုးမဲ့ကို ဖြစ်စေခြင်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးစေခြင်း တို့ဖြင့် ဆိုးညစ်ယုတ်မာသော ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်းကိုလည်း မချွတ်အမှန် ကေနိပြုလုပ်မည်သာလျှင် ဖြစ်ကြပေသည် ဟူလို။

ဤသို့ ကရဋက မြေခွေး ပြောဆိုသည်၏ အဆုံး၌ ဒမနက မြေခွေးသည် ပိင်္ဂလက ခြင်္သေ့ မင်း၏ အထံသို့ သွားပြီးလျှင် “အရှင်ခြင်္သေ့ မင်း....ဤယုတ်မာ သော နွားလားသည် အပါးတော်သို့ လာလတ်ပါပြီ၊ ထို့ကြောင့် ကောင်းမွန်စွာ အသင့်ပြင်ဆင်၍ နေတော်မူပါလော့” ဟု ပြောကြား၍ ရှေးက မိမိသင်ကြား မှာထားသည့်အတိုင်း ကျနစွာ နေထိုင်စေ၏။

သံဇီဝက နွားလားသည်လည်း အပါးသို့ လာလတ်သည်ရှိသော် ဒမနက မြေခွေးသည် ရှေးမဆွက မိမိအား ပြောကြား မှာထားသည့်အတိုင်းပင်လျှင် ခြင်္သေ့ မင်း၏ ကြမ်းတမ်းခက်ထန် ဖောက်ပြန်သော အမူအရာကို တွေ့မြင်လေ လျှင် နွားတို့၏စရိုက် အလိုက်အားလျော်စွာ ကြမ်းတမ်းခက်ထန်လျက် ဖောက် ပြန်သော အမူအရာကို တွန်အော်ခုန်ပေါက် ဦးချိုမြောက်လျက် ကြောက် ကြောက်နှင့် ပြုလုပ်ရရှာလေ၏။

ထိုသို့ ဖောက်ပြန်၍ ခက်ထန်သော အမူအရာ အထူးဖြင့် တဦးတဦး အထင် အမြင်လွဲလျက် ရန်ပွဲကြီးဖြစ်ကြရာ ရိုးတာ ထိုင်းအသည့် သံဇီဝက နွားအဖျင်း သည် ခြင်္သေ့ ၏လက်တွင်း၌ ချက်ခြင်းပင် ခန္ဓာဆုံးလျက် လုံးလုံးကြီး ပျက်စီး ရရှာလေ၏။

ထိုသို့ ပိကံလက ခြင်္သေ့ မင်းသည် သံဇီဝက နွားလားကို ညည်းဆဲသတ်ဖြတ် ပြီးမှ နောင်တ တဖန် ပူပန်ကာ အတွင်းဆွေး ဆွေးသဖြင့် ငေးမှိုင်းလျက် နေပြီး လျှင် “ဪ... ငါသည် အနည်းငယ်မျှ အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသာဖြစ်သော ယုတ်မာ ကြမ်းကြုတ် စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်သော အမှုကို ပြုမိချေပြီ၊ မှားလေစွ တကား”ဟု ညည်းညူ မြည်တမ်းလေ၏။

ဆင်သတ်၍ အရပ်ဝေသည်ထူး နှလုံးမှုသင့်ပုံ

ထိုသို့ မိမိမှားယွင်းခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကို ပြန်ပြောင်းတွေးတောလျက် အောက်ပါဂါထာဖြင့် တဖန် ညည်းညူ ပြောဆိုပြန်လေ၏။

၁၇၇။ ပရေဟိ ဘုဉ္ဇတေ ရဇ္ဇံ၊ သယံ ပါပဿ ဘာဇနံ။

ဓမ္မာတိက္ကမတော ရာဇာ၊ သီဟော ဟတ္ထိဝဓာ ဣဝ။

သီဟော၊ သားများသေဌ်နင်း၊ ခြင်္သေ့ မင်းသည်။ ဟတ္ထိဝဓာ၊ ဝနာမြိုင်ရပ်၊ ဆင်ကိုသတ်ခြင်းကြောင့်။ သယံ၊ မိမိသည်။ ပါပဿ၊ ကိုယ်သာအထူး၊ လွန်ကျူးသမျှ၊ အဓမ္မစု၊ မကောင်းမှု၏။ ဘာဇနံ၊ နောင်ခါထိုက်တန်၊ အပြစ်ဒဏ်ကို၊ ခံရန်အစစ်၊ တည်ရာဖြစ်၏။ ရာဇာ၊ အသားများစွာ၊ ဆင့်ခနွာကို။ ပရေဟိ၊ မြေခွေးသစ်ကျား၊ အစထား၍၊ တပါးသော သတ္တဝါတို့သည်။ ဘုဉ္ဇတေ ဣဝ၊ သောင်းပြောင်းစုရုံး၊ တအုန်းအုန်းနှင့်၊ သုံးဆောင်မှီဝဲရာသကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုနည်းပမာ၊ အတူသာလျှင်။ ရာဇာ၊ ရေမြေစိုးပိုင်၊ နိုင်ငံသေဌ်နင်း၊ ပြည့်ရှင် မင်းသည်။ ဓမ္မာတိက္ကမတော၊ မင်းတို့ကျင့်အပ်၊ ဓမ္မသတ်ကို၊ ဖြတ်ဖောက် ကျော်နင်း၊ လွန်ကျူးခြင်းကြောင့်။ သယံ၊ မိမိသည်။ ပါပဿ၊ ကိုယ်သာအထူး၊ လွန်ကျူးသမျှ၊ အဓမ္မစု၊ မကောင်းမှု၏။ ဘာဇနံ၊ လုံးဝကျိုးပြစ်၊ တွက်စစ် အမှန်၊ တည်ရန်အစစ်၊ ကေန်ဖြစ်၏။ ရဇ္ဇံ၊ မင်းအားထိုက်တန်၊ ခံစားရန်မျှ၊ စည်းစိမ်စုကို။ ပရေဟိ၊ မင်းနှင့်စပ်ရာ၊ ဗိုလ်ပါအများ၊ အခြားသောသူတို့သည်။ ဘုဉ္ဇတေ၊ နှစ်ခြိုက်ရွှင်ပြုံး၊ တအုန်းအုန်းဖြင့်၊ သုံးဆောင်ခံစားရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ရေမြေ အရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် မင်းကျင့်တရား ဆယ်ပါး တို့ကို အလေးမမူ ဂရုမစိုက်ဘဲ လွန်ကျူးကျော်နင်း၍ ကျင့်ကြံနေထိုင်၏။ ထိုသို့ မတရား ကျင့်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော မကောင်းမှု အကုသိုလ်ကံ၏ တည်ရာသည် မင်းသည်သာလျှင် ကေန်ဖြစ်၏။ ထိုအပြစ်တို့ကို မင်းသည်သာလျှင် ခံစားရ ပေမည်။ ယခုမျက်မှောက် ဖြစ်ပေါ်လာသော မင်းနှင့်ထိုက်တန်သည့် မင်း၏ စည်းစိမ်ကိုမူကား မင်းနှင့်စပ်သမျှသော အဂ္ဂမဟေသီကို အစထား၍ ဗိုလ်ပါ အများ အခြားသောသူတို့သည် နှစ်ခြိုက်ရွှင်ပြုံးလျက် တဖြုန်းဖြုန်းနှင့် သုံး ဆောင် ခံစားကြကုန်၏။ လောက၌ နှိုင်းဆ၍ သိဘွယ် ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့

နည်း ဟူမူ ကြီးကျယ်စွာသော ဆင်ပြောင်ကြီးကို သတ်သဖြင့် များစွာသော သားအပေါင်းတို့သည် သောင်းသောင်းစုရုံး တအုန်းအုန်းနှင့် သုံးဆောင်ကြရာ နောင်အခါ၌ ထိုပြစ်မှုနှင့် ထိုက်တန်သည့် အပြစ်ဒဏ်ကို ခံဘို့ရန်မူကား မိမိသည်သာဖြစ်သော သားတကာတို့၏ သေဌ်နင်းခြင်း၊ မင်းနှင့် မခြားမကွာ သဖြင့် အလားပမာ တူလှပါပေသည် ဟူလို။

သူတော်ကောင်းကျေးဇူးကို အလွန်ရခဲပုံ

ထို့ပြင် တဖန်လည်း အောက်ပါဂါထာဖြင့် တပ်မံ၍ ညည်းညူပြန်လေ၏။

၁၇၈။ ဘူမေုကဒေသဿ ဂုဏာကရဿ၊
ဘဋ္ဌဿ ဝါ ဗုဒ္ဓိမတော ဝိနာသေ။
ရညံဝ နဋ္ဌံ ဘဋ္ဌနာသနံ တု၊
နဋ္ဌာပိ ဘူမိ သုလဘာ န အညော။

(ဥပဇာတိဂါထာ)

ဘူမေုကဒေသဿ ဝါ၊ ကိုယ့်နိုင်ငံတွင်း၊ ရန်သူနင်း၍၊ ထွင်းဖောက်နိမိတ်၊ မြေတစိတ်၏လည်းကောင်း။ ဂုဏာကရဿ၊ ကိုယ်ကျင့်စာဂ၊ သီလ သမာဓိ၊ ဂုဏ်ထူးရှိသော။ ဗုဒ္ဓိမတော၊ ရွှေ့နောက် ကြောင်းကျိုး၊ ကောင်းဆိုးမြှော်သိ၊ ပညာရှိသော။ ဘဋ္ဌဿဝါ၊ အရှင်ထံပါး၊ ခစားဖြောင့်မှန်၊ သွေမလွန်သည့်၊ အစေခံယောက်ျား၊ သူခစား၏လည်းကောင်း။ ဝိနာသေ၊ လက်လွှတ်အပြီး၊ ပျက်စီးဆုံးရှုံးကြရာ၌။ ဘဋ္ဌနာသနံ၊ သီလ သမာဓိ၊ ဂုဏ်ထူးရှိလျက်၊ အသိထက် သန်၊ အစေခံသူခစား၏၊ ယွင်းပါးလုံးလုံး၊ ဆုံးရှုံးပျက်စီးခြင်းသည်။ ရညံဝ၊ ရေမြေပိုင်နင်း၊ ပြည့်ရှင်မင်းတို့၏ သာလျှင်။ နဋ္ဌံ နဋ္ဌနာမ၊ ဇီဝိန်အသက်၊ ယွင်း သွေကွက်၍၊ ပျက်စီးသည်မည်၏။ ဘူမိ၊ နိုင်ငံတစိတ်၊ နယ်နိမိတ်သည်။ နဋ္ဌာ ပိ၊ သူ့ လက်တွင်းသို့၊ စင်းစင်းကျရောက်၊ ပျောက်ပျက်လုံးလုံး၊ ဆုံးရှုံးခြင်းခံရပါ သော်လည်း။ သုလဘာ၊ နောင်ခါသင့်တန်၊ ကြောင်းစီမံကာ၊ တပ်မံတသွယ်၊ ရရန်လွယ်၏။ အညော တု၊ မြေမှတပါး၊ အခြားသော သီလ သမာဓိ၊ ဂုဏ်ထူး ရှိလျက်၊ အသိထက်သန်၊ အဖိုးတန်သည့်၊ အစေခံသူခစားသည် မူကား။ ဝါ၊ သူခစားကိုမူကား။ န သုလဘော၊ နောက်ထပ်တဖန်၊ ရဘို့ရန်မူ၊ မလွယ်ကူ လှပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ရေမြေအရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်၌ ရန်သူဝင်ရောက် တိုက်ခိုက် လုယူသဖြင့် ရန်သူ၏လက်သို့ ကျရောက်၍ မိမိပိုင်နက်ဖြစ်သော နယ်နိမိတ်၏

တစိတ်တဒေသသော မြေအရပ်၏လည်းကောင်း၊ ထို့ပြင် သီလ သမာဓိ ဂုဏ်ထူး ရှိလျက် အသိထက်သန်သော အစေခံသူခစား၏ လည်းကောင်း ထိုနှစ်မျိုးတို့ ဆုံးရှုံး ပျက်စီးကြရာ၌ နိုင်ငံ၏ တစိတ်တဒေသသော မြေအရပ်ကို နောင်အခါ အကြောင်းသင့်လျော် ညီညွတ်ပါမူ တဖန်ပြန်၍ ရရန် လွယ်ကူပေသည်။ သီလ ဂုဏ် သမာဓိဂုဏ် ပညာဂုဏ်တို့နှင့် အလုံးစုံပြည့်ဝသော အစေခံသူခစားကို မူကား နောင်တဖန် ထပ်မံ၍ရရန် မလွယ်ကူလှပေ။ ထိုသို့သော အကြောင်း တို့ကြောင့် ငါသည် အကျိုးမရှိ ယုတ်မာကြမ်းကြုတ်သော အမှုကို ပြုမိချေပြီ မှားလေစွတကားဟု ဆိုလိုသည်။

ဤကဲ့သို့သော အကျိုးအကြောင်းတို့ကို အောက်မေ့ကြံတွေးလျက် အတွင်း ဆွေး ဆွေးလှသဖြင့် ငေးမှိုင်းလျက် ညည်းညူလေသတည်း။

အဆက်ရန်ရှာက မညာမတာ ပယ်ရှားသင့်ပုံ

ထိုသို့ နောင်တ တဖန် ပြန်လှန်ပူဆွေး၍ ငေးမှိုင်းလျက် ညည်းညူရာ ဒမနက မြေခွေးက “အိုအရှင် ခြင်္သေ့ မင်း...အရှင်သည် ရန်သူကို ဖျက်ဆီးသုတ်သင်ပြီးမှ နောင်တတဖန် စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်းကို ပြုဘိ၏။ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းသည် ရှေးရှေးသော အစဉ်အလာက တခါမျှ မဖြစ်ခဲ့ဘူးသဖြင့် အလွန်ထူးဆန်းသော နည်းသစ် တမျိုးဖြစ်ပေသည်။ ထို့ ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးအစဉ် သူဟောင်းတို့ ကောင်းမြတ် သော သြဝါဒကို ဤသို့ မိန့်ပြတော်မူခဲ့ကြပေသည်” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုတင်လျှောက်လေ၏။

၁၇၉။ ပိတာ ဝါ ယဒိ ဝါ ဘာတာ၊ ပုတ္တော ဝါ ယဒိ ဝါ သခါ။

ပါဏဇ္ဈေဒကရာ ရညာ၊ ဟန္တဗ္ဗာ ဘူတိမိစ္ဆတာ။

ဘူတိမိစ္ဆတာ၊ စည်းစိမ်တန်ခိုး၊ တိုးတက်လို့မူ၊ အကျိုးရှူသော။ ရညာ၊ စိုးရသေ့နှင့်၊ ပြည့်ရှင်မင်းသည်။ ပိတာ ဝါ၊ ကျေးဇူးတော်ရင်၊ မွေးဘခင်ဟု၊ အစဉ်မည်ခေါ်၊ ခမည်းတော်သည်မူလည်း။ ယဒိ ဟောတိ။ အကယ်စင်စစ်၊ ဖြစ်ပင်ဖြစ်စေကာမူ။ ဘာတာ ဝါ၊ အမိဝမ်းတွင်း၊ အတူဆင်းသည့်၊ သားချင်း ပေါက်ဖော်၊ နောင်ညီတော်သည်လည်း။ ယဒိ ဝါ ဟောတိ၊ အကယ်စင်စစ်၊ ဖြစ်ပင် ဖြစ်စေကာမူ။ ပုတ္တော ဝါ၊ ယုယပိုက်ထွေး၊ ကိုယ်ကမွေးသည့်၊ ရင်သွေးအစစ်၊ သားတော်နှစ်သည်လည်း။ ယဒိ ဝါ ဟောတိ၊ အကယ်စင်စစ်၊ ဖြစ်ပင်ဖြစ်စေကာမူ။ သခါ ဝါ၊ ညီနောင်ပမာ၊ ချစ်မေတ္တာဖြင့်၊ ရှည်စွာပေါင်းဖော်၊ အကြည်တော် သည်လည်း။ ယဒိ ဝါ ဟောတိ၊ အကယ်စင်စစ်၊ ဖြစ်ပင် ဖြစ်စေကာမူ။ ပါဏဇ္ဈေဒကရာ၊ စည်းစိမ်အတွက်၊ ကိုယ်အသက်ကို၊ ဖြတ်ဖျက်စီမံ၊ လုပ်ကြံ

သောသူတို့ကို။ ဟန္တဗ္ဗာ၊ ထောက်ညှာမထား၊ မသနားဘဲ၊ လျင်လျားဆတ်ဆတ်၊ အသေသတ်အပ်ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။စည်းစိမ်တန်ခိုးတို့ဖြင့် ကြီးပွားတိုးတက်ခြင်းကို အလိုရှိသော ရေမြေသေဌ်နှင်း ပြည့်ရှင်မင်းမည်သည် ခမည်းတော် နောင်တော် သားတော် အကြည်တော်တို့ပင် ဖြစ်စေကာမူ အသက်နှင့် နိုင်ငံကို လုပ်ကြံခဲ့သည်ရှိသော် ထောက်ထားခဲ့ညှာ ကြင်နာသနားခြင်း မပြုမူ၍ အမှုနှင့်လျော်စွာ မညှာတာ မသနားဘဲ လျင်လျားဆတ်ဆတ် အသေသတ်အပ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အသက် နှင့်နိုင်ငံကို လုပ်ကြံသော ဤသံဇီဝကကိုလည်း သတ်ဖြတ်ဖျက်ဆီးရန် သင့်လျော် သည်သာ ဖြစ်၍ ဤအရာ၌ နောင်တ တဖန် ပူပန်ရန်မသင့်ပါဟု ဆိုလိုသည်။

အရာရာ၌ ညှာတာသည်းခံခြင်း မပြုသင့်ပုံ

ထိုမှတစ်ပါးလည်း အရာရာတိုင်း၌ သနားညှာတာခြင်းကို မပြုသင့်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ လျှောက်ဆိုပါဦးအံ့ဟု ဆို၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြန်လေ၏။

၁၈၀။ ဓမ္မတ္ထကာမတတူညူ၊ နေကန္တကရုဏော ဘဝေ။
န ဟိ ဟတ္ထဋ္ဌမပျန္နံ၊ ခမာ ဝါ ဘက္ခိတုံ ခမော။

ဓမ္မတ္ထကာမတတူညူ၊ ကိုယ်ကျင့်တရား၊ စီးပွားရှာပုံ၊ ကာမဂုဏ်စု၊ ခံစားမှု တို့၌၊ စေ့ငမကျန်၊ အမှန်တရား၊ သဘောသွားကို သိသောသူသည်။ ဧကန္တ- ကရုဏော၊ မြင်မြင်ရာရာ၊ ဆင်းရဲရှာသည့်၊ သတ္တဝါအများကို၊ သနားကြင်နာ ခြင်းရှိသည်။ ဝါ၊ လွန်ကဲသော ကရုဏာရှိသည်။ န ဘဝေ၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန် မဖြစ်သင့်၊ မဖြစ်ထိုက်ပေရာ။ ခမာ ဝါ၊ သူတစ်ပါးကို၊ သနားခဲ့ညှာ၊ လွန်ကြင်နာ သဖြင့်၊ ကိုယ်မှာခြိုးခြံ၍၊ သည်းခံလေ့ ရှိသော သူသည်။ ဟတ္ထဋ္ဌ၊ ကိုယ်သုံးဆောင် ရန်၊ စီမံပြီးမြောက်၊ လက်ဝယ်ရောက်ပြီးသော။ အန္တမ္ပ၊ သားငါးချက်ပြုတ်၊ လက်သုပ်ဟင်းလျာနှင့်၊ ထမင်းအစာကိုမျှလည်း။ ဘက္ခိတုံ၊ ဝမ်းပြည့်ရုံလောက်၊ စားသောက်သုံးဆောင်ခြင်းငှါ။ န ခမောဟိ - န ခမောဇေ၊ ကြံ့ကြံ့စိတ်ခိုင်၊ မတတ် နိုင်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အစဉ်သဖြင့် အမြဲကျင့်အပ်သော ကိုယ်ကျင့်တရား စီးပွားရှာ ပုံနှင့် ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်အစု ခံစားမှုတို့၌ စေ့ငမကျန် အမှန်တရားသဘော သွားကို ထင်ရှားစွာ သိမြင်သောသူသည် ဒုက္ခိတသတ္တဝါ ဟူသမျှတို့၌ ထောက်ထားခဲ့ညှာ ကြင်နာသနားခြင်း တည်းဟူသော ကရုဏာစစ် ကရုဏာမှန် ကေနမဖြစ်သင့် မဖြစ်ထိုက် မဖြစ်နိုင်ပေ။ အကြောင်းမူကား သည်းခံတတ်သော သဘောရှိသောသူသည် ဒုက္ခိတသတ္တဝါတစ်ပါးကို သနားခဲ့ညှာ လွန်ကြင်နာလှ သဖြင့် အစစ ကိုယ်မှာခြိုးခြံလျက် သည်းခံ၍သာ နေပါမူ အယုတ်ဆိုးအားဖြင့်

မိမိ သုံးဆောင်ရန် စီမံပြီးမြောက် လက်ဝယ်ရောက်၍ စားသောက်မည် ဆဲဆဲ ဖြစ်သော ထမင်းအစာနှင့် ဟင်းလျာကိုသော်မှလည်း ဝမ်းပြည့်လောက်ရုံမျှ လွတ်လွတ် ကျွတ်ကျွတ် စားသောက်သုံးဆောင်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ရာပေ၊ စားသောက် သုံးဆောင်နိုင်တော့မည် မဟုတ်ဟူလို။

ထို့ပြင်လည်း ဤသို့ အရာရာတိုင်း၌ သည်းခံ၍နေခြင်းသည် အိမ်ရာ ထောင်သော လူ့ဘောင်၌ နေသောသူတို့၏ အကျင့်မဟုတ်၊ ရသေ့ရဟန်းတို့၏ အလေ့အကျင့်သာ ဖြစ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည် ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၈၁။ ခမာ မိတ္တေ စ သတ္တုသ္မိံ၊ ယတိနမေဝ ဘူသနံ။
အပရာဓိသု သတ္တေသု၊ ရာဇ္ဇနံ သေဝ ဒူသနံ။

မိတ္တေ စ၊ အဆွေခင်ပွန်း၊ ချစ်ကျွမ်းဝင်သော သူ၌လည်းကောင်း။ သတ္တု- သ္မိံ စ၊ ငြူစုစောင်းမြောင်း၊ မကောင်းကြံသူ၊ ကိုယ့်ရန်သူ၌ လည်းကောင်း။ ခမာ၊ ညီညာအတူ၊ ပြုမူသမျှ၊ မထဒေါမာန်၊ သည်းညည်းခံခြင်းသည်။ ယတိန- မေဝ၊ မွေ့သိမ်မလေ့၊ ရသေ့မြိုင်ပျော်၊ ရဟန်းတော်တို့၏ သာလျှင်။ ဘူသနံ၊ လျှောက်ပတ်တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာသောတန်ဆာဖြစ်ပေ၏။ အပရာဓိသု၊ ကိုယ့်ကို လွန်ကျူး၊ အထူးပြစ်မှား၍၊ ဖောက်ပြား ကျင့်ကြံကုန်သော။ သတ္တေသု၊ သတ္တဝါတို့၌။ သေဝ-သာဝေ၊ ထိုဒေါမာန်မသွင်း၊ သည်းခံခြင်းသည်ပင်လျှင်။ ရာဇ္ဇနံ၊ နိုင်အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်တို့အား။ ဒူသနံ၊ ဆုတ်ယုတ်အပြီး၊ ပျက်စီး ခြင်း၏ အကြောင်းပေတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သော သူ၌လည်းကောင်း၊ ငြူစု စောင်းမြောင်း၍ မကောင်းကြံတတ်သော ကိုယ့်ရန်သူ၌လည်းကောင်း မခြား မနားဘဲ ထိုသူတို့ ပြုသမျှ လွန်ကျူးသမျှကို ဒေါသ မာန်မာန မထားမူ၍ တသားတည်း သည်းခံ၍ နေခြင်းသည် အိမ်ရာထောင်သော လူ့ဘောင်၌ နေသော လူတို့၏ အလေ့အကျင့် မဟုတ်၊ လူတို့နှင့် မလျော်ပေ၊ စင်စစ်မှာ မူကား ထိုသို့ သည်းခံခြင်းသည် တောပျော်မလေ့ ရသေ့ရဟန်းတို့၏သာလျှင် လျှောက်ပတ်တင့်တယ် ဖွယ်ရာသော တန်ဆာဖြစ်ပေသည်။ ထို့ထက်လည်း မိမိအား လွန်ကျူး ဖောက်ပြား၍ မှောက်မှားကျင့်ကြံသော ရန်သူ သတ္တဝါ တို့၌ ထိုကဲ့သို့ ဒေါသ မာန်မာန မရှိဘဲ ပကတိသည်းခံ၍ နေခြင်းသည်သာလျှင် နိုင်အရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်တို့အား ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ပေ သည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ၌လည်း မိမိအား ဖက်ငြိုင်ခုံခံ၍ ရန်ပြုသော သံဇီဝက နွားလားကို သတ်ဖြတ်ဖျက်ဆီးရာ၌ မှားလေစွဟူ၍ နောင်တ တဖန် ပူပန်ရန် မသင့်ပေဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင်လည်း တိုင်းပြည်နှင့် အသက်ကို လုပ်ကြံ၍ ပုန်ကန်လိုသောသူအား အသက်ဆုံးရှုံးအောင် စီရင်ခြင်းမှတစ်ပါး အခြားနည်းလမ်းကောင်း မရှိကြောင်း ကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၈၂။ ရဇ္ဇလောဘာ စဟံကာရာ၊ စိစ္ဆတော သာမိနော ပဒံ။
ပါပသောဓနံ တတြေကံ၊ ဇီဝေါသဂ္ဂေါ န စာပရံ။

ရဇ္ဇလောဘာ စ၊ တိုင်းပြည်နိုင်ငံကို၊ လိုချင်တောင့်တ၊ နှစ်သက်လှသော ကြောင့် လည်းကောင်း။ အဟံကာရာ စ၊ ငါ့သို့သောသူ၊ မင်းမူသင့်၏ဟု၊ မြင့်မောက်အကြံ၊ အဟံကာရာ၊ မာန်မာနကြောင့်လည်းကောင်း။ သာမိနော၊ အရှင်သခင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်၏။ ပဒံ၊ မင်း၏ရိပ်ရာ၊ တိုင်းရဌာကို။ ဣစ္ဆတော - ဣစ္ဆန္တဿ၊ အလိုရမ္မက်၊ သောဘထွက်သော။ ဘဋ္ဌဿ၊ မင်းထံခယမ်း၊ မင်းမူ ထမ်း၏။ ဝါ၊ အား။ ဇီဝေါသဂ္ဂေါ ဝေ၊ ခန္ဓာကိုပယ်ဖျက်၍၊ အသက်ကို စွန့်ချ ခြင်းသည်သာလျှင်။ တတြ၊ ထိုမတော်မလျား၊ အလိုမှားရာ၌။ ဧကံ၊ မုချကေန်၊ အမှန်စင်စစ်၊ တပါးတည်းသာဖြစ်သော။ ပါပသောဓနံ၊ ပြစ်မှုသုတ်သင်၊ စီရင် ကြောင်းဖြစ်သော။ နယံ၊ ထုံးဟောင်းလမ်းမှန်၊ လျော်ကန်သင့်မြတ်၊ လျောက် ပတ်သော နည်းပေတည်း။ အပရံ၊ ထိုမှတစ်ပါး၊ အခြားသော နည်းလမ်းသည်။ န စ အတ္ထိ၊ ကေန်တည့်တည့်၊ မှန်မရှိသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။တိုင်းပြည်နိုင်ငံကို လိုချင်တောင့်တ နှစ်သက်လှသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ငါ့သို့သော ကာယ၊ ဓန၊ ဉာဏဗလတို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဘုရင်ဖြစ်ထိုက် ဖြစ်သင့်၏ဟု စိတ်နေမြင့်လျက် မသင့်သောအကြံဖြင့် မာန်မာန ထောင်လွှားခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း အရှင်သခင် ဘုရင်မင်းမြတ်၏ အရိုက် အရာကို လိုလားတောင့်တသော မင်းမူထမ်း အစေခံတို့အား ခန္ဓာကိုပယ်ဖျက်၍ အသက်ကို စွန့်ချခြင်းသည်သာလျှင် ထိုသို့ ထောက်ချင့်မမြော် မတော်မလျား အလိုမှားရာ၌ ပြစ်မှုကိုသုတ်သင် စီရင်ကြောင်းဖြစ်သော ထုံးဟောင်းအမှန် ကေန် သင့်မြတ်သော နည်းလမ်းပေတည်း။ ထိုမှတစ်ပါး အခြားသောနည်းလမ်း မရှိပေ။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ယခုအခါ တိုင်းပြည်နိုင်ငံကို လိုလားသဖြင့် မိမိအား ခုခံပုန်ကန်ရန် ကြံရွယ်သော သံဇီဝက နွားလားကို သတ်ဖြတ် ဖျက်ဆီးရာ၌ မှားလေစွဟု နောင်တတဖန် ပူပန်ရန် မလိုပေ ဟူလို။

စွန့်လွှတ်ထိုက်သူ လူနုနပ်ယောက်

ထို့ပြင် မိမိနှင့် ထိုက်တန်သင့်လျော်သည်၊ မသင့်လျော်သည်ကို မသိ မဆင် ခြင်တတ်ဘဲ ပြုသင့်သည်ကို မပြု၊ မပြုသင့်သည်ကို ပြုသဖြင့် စွန့်ပစ်ထိုက်သော

ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၈၃။ ရာဇာ ဒယာ ကေဝလဘက္ခဝိပေါ၊
ထိ စာဝသာ ဒုဋ္ဌသီလော သဟာယော။
ပေဿော ပတိပေါမိကတော ပမာဒီ၊
စဇ္ဇာ ဣမေ ယော စ ကတံ န ဝေတ္တိ။

(ဣဒ္ဓဝဇီရာဂါထာ)

ဒယာ-ဒယာလူ၊ သူတပါးကို ကြင်နာထောက်ထား၊ လွန်သနားတတ်သော။
ရာဇာ စ၊ တိုင်းပြည်အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်လည်းကောင်း။ ကေဝလဘက္ခဝိပေါ၊
အစားဆိုလျှင်၊ မဆင်ခြင်ဘဲ၊ မြင်မြင်ဝါးဝါး၊ တွေ့မရှောင် စားတတ်သော၊
ပုဏ္ဏားလည်းကောင်း။ အဝသာ၊ အရှင်သခင်၊ လင်၏အကြိုက်၊ လိုစရိုက်ကို၊
လိုက်၍မပြုတတ်သော။ ထိ စ၊ ပေါင်းသင်းအတူ၊ အိမ်သူမယားလည်းကောင်း။
ဒုဋ္ဌသီလော၊ သဘောဆိုးဝါး၊ တဖက်သားကို၊ များစွာပြစ်မှားလေ့ရှိသော။
သဟာယော စ၊ ချစ်ဆွေမိတ္တ၊ သဟာယလည်းကောင်း။ ပတိပေါ စ၊ အရှင်၏
ဩဇာကို၊ နံနာ မညောင်း၊ ထောင်းထောင်းချေလျက်၊ ဖျောက်ပယ် ဖျက်တတ်
သော။ ပေဿော စ၊ မူလုပ်ခြွေရံနှင့်၊ အစေခံကျေးကျွန်လည်းကောင်း။ ပမာဒီ၊
မေ့မေ့လျော့လျော့နှင့်၊ ပေါ့ဆသောသဘောရှိသော။ အမိကတော စ၊ မူးကြီး
မတ်ရာ၊ သေနာပတိ၊ ရာထူးကြီးရှိသောသူလည်းကောင်း။ ယော စ၊ အကြင်
သူသည်လည်း။ ကတံ၊ ရွေးကပြုဘူး၊ သူ့ကျေးဇူးကို။ န ဝေတ္တိ၊ မြှော်တွေး
ကြံဖန်၊ ပြန်လှန်၍မသိတတ်။ သော စ၊ ထိုရွေးကပြုဘူး၊ သူ့ကျေးဇူးကို၊ အထူး
မသိတတ်သောသူလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေ၊ စေ့ငုံမှတ်ရာ၊ သေချာ
ပြဆို၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ စဇ္ဇာ - စဇီတဗ္ဗာ၊ ရှောင်ရှားလွတ်လွတ်၊ စွန့်ပယ်လွတ်အပ်
ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။သူတပါးကို ကြင်နာထောက်ထား၍ အလွန်သနားတတ်
သောမင်း၊ မြင်မြင်ရာရာ အစာဟူသမျှကို ဝမ်းဝဗိုက်ကား တွေ့မရှောင် အကုန်
စားတတ်သော ပုဏ္ဏား၊ အရှင်သခင် လင်ယောက်ျား၏ အလိုသို့ မလိုက်တတ်
သော မိန်းမ၊ ယုတ်မာသော သဘောထားဖြင့် ခင်ပွန်းကောင်း တဖက်သားကို
များစွာပြစ်မှားလေ့ရှိသော မိတ်ဆွေ၊ အရှင်သခင်၏ ဩဇာအာဏာကို နံနာ
မညောင်းဘဲ ထောင်းထောင်းချေဖျက်တတ်သော အမူလုပ်ကျေးကျွန်၊ မေ့
လျော့ပေါ့တန်သော သဘောရှိသော မူးကြီးမတ်ရာ သေနာပတိ ရာထူးကြီး
ရှိသောသူ၊ သူတထူးတို့ ပြုခဲ့ဘူးသော ကျေးဇူးကို မသိတတ်သောသူ - ဤပြဆို

အပ်ပြီးသော အလုံးစုံသောသူတို့ကို လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် စွန့်လွှတ်အပ်ကုန်၏ ဟူလို။

မင်းတို့ကျင့်ဖွယ် ပရိယာယ်

အထူးသဖြင့် မင်းတို့၏ပြုဖွယ် အသွယ်သွယ်သော နည်းနယ်တို့ကို နေရာကျ လျှောက်တင်ပါအံ့။ နားဆင်တော်မူပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၈၄။ သစ္စံ မုဿ စ ဖရုဿ ပိယဝါဒီနီ စ၊
 ဟိံ သာ ဒယာလု အပိ စတ္ထပရာ ဝဒညူ။
 နိစ္စဗျယာ ပစုရရတန္ဓနာဂမာ စ၊
 ဘူပါလနီတိ ဂဏိကာဝ အနေကရူပါ။

(ဝသန္တတိလကဂါထာ)

ဘူပါလနီတိ၊ မင်းတို့ပြုဖွယ်၊ အသွယ်သွယ်သော၊ ဥပါယ်နည်းလမ်းသည်။ သစ္စဉ္စ၊ တခါတရံ၌၊ အထောင့်မကြံသဖြင့်၊ ဖြောင့်မှန်စွာ ဆိုရခြင်းလည်းကောင်း။ မုဿ စ၊ တခါတရံ၊ မမှန်စကား၊ လိမ်လျည့်ဖြား၍၊ မုသားဆိုရခြင်းလည်းကောင်း။ ဖရုဿ စ၊ တခါတရံ၌၊ ခက်ထန်ကြမ်းကြုတ်သဖြင့်၊ ဖရုဿဝါစာ၊ ယုတ်မာသောစကားကို ဆိုရခြင်းလည်းကောင်း။ ပိယဝါဒီနီ စ၊ တရံတခါ၊ ချိုသာပြေပြစ်၍၊ ချစ်ဖွယ်သောစကားကို ဆိုရခြင်းလည်းကောင်း။ ဟိံ သာ စ၊ တရံတခါ၊ ညာတာမဖက်၊ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်လျက်၊ သတ်ပုတ် ညှဉ်းဆဲရခြင်းလည်းကောင်း။ ဒယာလု စ၊ တရံတခါ၊ ညာတာထောက်ထား၊ ကရုဏာရွှေ့ထား၍၊ သနားကြင်နာရခြင်းလည်းကောင်း။ အတ္ထပရာ စ၊ တရံတခါ၊ အသပြာနှင့်၊ ဥစ္စာရွှေ့ငွေ့၊ အထွေထွေကို၊ ချွေတာနှမြောရခြင်း လည်းကောင်း။ *ဝဒညူ၊ ရံခါကာလ၊ ဒါနအမှုကို၊ ရက်ရောစွာ ပြုရခြင်းလည်းကောင်း။ နိစ္စဗျယာ စ၊ တရံတခါ၊ မရှောင်သာဘဲ၊ တသဲသဲဖြင့်၊ အမြဲသုံးဖြုန်းရခြင်းလည်းကောင်း။ ပစုရရတန္ဓနာဂမာ စ၊ ခါတရံလည်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာတို့၊ များစွာမစဲ၊ တသဲသဲဝင်စေခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဏိကာဣဝ၊ ဘုံ ဘာဇက၊ လာသမျှတို့၊ ရှင်ပျပျော်ရာ၊ ပြည့်တန်ဆာမကဲ့သို့။ အနေကရူပါ၊ တပါးမက၊ များပြားလှသော သဘောရှိပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မင်းတို့၏ ပြုဖွယ် အသွယ်သွယ်သော ဥပါယ်နည်းလမ်းသည် တခါတရံ၌ တည်ကြည်ရိုးသား၍ ဖြောင့်မှန်သော စကားကို ဆိုရခြင်း၊ တခါတရံ

* ဝဒညူ ကဒါစိ ဒါနသီလာ။ (ဒွိကာ)

၌ဖောက်လဲ့ဖောက်ပြန် မမှန်သောစကားကို ဆိုရခြင်း၊ တခါတရံ၌ ခက်ထန်ကြမ်း
 ကြုတ် အကြားယုတ်သည့် ဖရဿစကားကို ဆိုရခြင်း၊ တရံတခါ၌ ချီသာပြေပြစ်
 ၍ ချစ်နှစ်သက်ဖွယ်သော စကားကို ဆိုရခြင်း၊ တရံတခါ၌ ထောက်ထား
 ညွှာတာ၍ ကြင်နာ သနားရခြင်း၊ တရံတခါ၌ အသပြာနှင့် ဥစ္စာရွှေငွေ
 အထွေထွေကို ချွေတာနှမြောရခြင်း၊ တရံတခါ၌ ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်း အမှုကို
 ရက်ရောစွာ ပြုရခြင်း၊ တရံတခါ၌ မရှောင်မလွှဲ တသဲသဲဖြင့် အမြဲအစဉ် အတွင်
 သုံးဖြုန်းရခြင်း၊ တရံတခါ၌ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့ကို များစွာမစဲ တသဲသဲဝင်
 စေရခြင်း - ဤသို့လျှင် ပြည့်တန်ဆာမကဲ့သို့ တပါးမက များပြားလှသော
 သဘောရှိပေ၏ ဟူလို။

ဤသို့လျှင် ဒမနကမြေခွေးသည် မာယာဉာဏ် လည်ဆယ်၍ အသွယ်သွယ်
 သော ပရိယာယ်စကားတို့ဖြင့် နားချလျက် အားရ နှစ်သက်စေအပ်ရကား
 ပိဂ်လကခြင်္သေ့မင်းသည် အတွင်းဓာတ်ထိ နှလုံးအိသဖြင့် ပကတိသဘောသို့
 ရောက်လျက် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်စွာ မိမိ၏ မြင့်မြတ်သောနေရာ သီဟာသန
 အပြင်ထက်၌ ရှင်စံလျက် နေလေ၏။

ဒမနက မြေခွေးသည်လည်း အလွန်နှစ်သက် ရှင်လန်းလျက် ဝမ်းမြောက်
 သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ “အို အရှင် ခြင်္သေ့မင်း.. ယခုအခါ ရန်သူကိုအောင်ပြီး၍
 ဤလူ့ပြည်လောက၌ အထက်တန်း အကျဆုံးသော တင့်တယ်ခြင်းသို့ ရောက်
 တော်မူပေပြီ” ဟု ဆို၍ မိမိ၏ နေရာ၌ ချမ်းသာစွာ နေလေ၏။

ဝဒ္ဓမာနကုန်သည်ဝတ္ထု ပြီး၏။

ဤသို့လျှင် ဝိဏှုသမ္မ ဆရာကြီးသည် ပုံပြင်ဝတ္ထု အစုစုတို့ကို စေ့ငဲ့စွာ ပြောဆို
 ပြီးသည်၏ အဆုံး၌ “အရှင်မင်းသားတို့...အရှင်တို့သည် နာခံမှတ်သားလျက်
 အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး အဆုံးတိုင် သိထိုက်လှသော မိတ္တဘောဒ
 အခဏ်းကို သင်ကြားပြောဆိုရာ စကားရပ်ကား ဤတွင် အပြီးသတ်ပါပြီ” ဟု
 ပြောဆိုလေ၏။

ဤသို့ပြောကြားရာ ညီနောင်နှစ်ပါး မင်းသားတို့က “သင့်လျော် လျောက်ပတ်
 ကောင်းမြတ်လှပါပြီ အရှင်ဆရာကြီး၊ ဆရာကြီး ကျေးဇူးပြု၍ ချီးမြှောက်
 သင်ကြား သနားတော်မူပါသဖြင့် နာခံမှတ်သား ကြားနာရပါပေပြီ။ ကျွန်ုပ်
 တို့သည် အလွန်တရာမှ ဟဒယရှင်လန်း၍ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ရှိကြပါသည်
 အရှင်ဆရာကြီး” ဟု ကျေးဇူးတင်စကားဖြင့် ပြန်ကြား ပြောဆိုကြလေ၏။

ထိုသို့ ပြောဆိုကြရာ ဝိဏှုသမ္မ ဆရာကြီးက “အရှင်မင်းသားတို့....ယင်းသို့ပင်
 မိတ္တဘောဒ စကားကို နာခံမှတ်သား၍ ပြီးကြသော်လည်း ဤဆိုလတုံသော ဆုံးမ

သြဝါဒ စကားကိုလည်း ကြားနာမှတ်သား သဘောထားကြပါဦးလော့” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြီးလျှင် မိတ္တဘေဒကဏ္ဍ ကို နိဂုံးခါးပတ် အဆုံးသတ်လေ၏။

မိတ္တဘေဒကထာ ပတ္ထနာနိဂုံး

၁၈၅။ သခါဘေဒေါ တာဝဗ္ဗဝတု ဘဝတံ သတ္တုနိလယေ၊
ခလော ကာလာကဋ္ဌော ပလယမုပသမ္ပတုဟရဟော။
ဇနော နိစ္စံ နန္ဒံ သကလသုခသမ္ပတ္တိဝသတိ၊
ကထာရာမေ ရမေ သတတမိဟ ဗာလောပိ ရမတု။

(သိခရဏီဂါထာ)

တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဘဝတံ၊ ဘုရင်၏ရင်သွေး၊ အရှင် မင်းကလေးတို့၏။ သတ္တုနိလယေ၊ ရန်သူ၏နေရာ၊ အိမ်ဂေဟာ၌။ သခါဘေဒေါ၊ မနောသေ့ကွက်၊ မိတ်ဆွေပျက်ခြင်းသည်။ ဘဝတု၊ စင်စစ်မသွေ၊ ဖြစ်ပါစေလော့။ ခလော၊ ကြမ်းကြုတ်ယုတ်မာ၊ ဆိုးယုတ်စွာသော။ သော၊ ထိုသဘောသေးနုပုံ၊ ရန်သူ ယုတ်ကို။ ကာလာကဋ္ဌော၊ လောလောလက်ငင်း၊ ရှင်သေမင်းသည်၊ အတင်း ဆွဲငင်ထိုက်၏။ အဟရဟော၊ နေ့စဉ်ရက်တိုင်း၊ မဆုတ်ဆိုင်းဘဲ။ ဝါ၊ တနေ့ တနေ့၊ တရွှေ့ရွှေ့ဖြင့်။ ပလယံ၊ ဥစ္စာအသက်၊ နှစ်ချက်ပျက်ပြုန်း၊ ဆုံးရှုံးသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဥပသမ္ပတု၊ မဖောက်မသွေ၊ ကပ်ရောက်မှုလည်း ကပ်ရောက်စေလော့။ ဇနော၊ ကျိုးကြောင်းနှစ်ဝ၊ နှစ်ဌာနကို၊ ကျနစွာသိသော သူသည်။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ နန္ဒံ - နန္ဒန္တော၊ နှစ်သက်ရွှင်လန်း၊ ဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍။ သကလသုခသမ္ပတ္တိ- ဝသတိ၊ လုံးစုံသုခ၊ ရှိသမျှစည်းစိမ်ကို၊ တင်းတိမ်အောင်ခံစားလျက်၊ အားရစွာ နေရခြင်းသည်။ ဟောတု၊ စင်စစ်မသွေ၊ ဖြစ်ပါစေလော့။ ဗာလော ပိ၊ အသက် အရွယ်၊ နုနယ်ပျိုမျစ်သော သူသည်လည်း။ ရမေ၊ ရှင်မြူးပျော်ပိုက်၊ နှစ်ခြိုက် ဖွယ်ကောင်းလှသော။ ဣဟ ကထာရာမေ၊ ဤဝတ္ထုပုံပြင်တို့ဖြင့်၊ ကောင်းစွာ တီထွင်၍၊ စီရင်ပြုစုအပ်သော၊ ဟိတောပဒေသ သြဝါဒ စကားတည်းဟူသော၊ မပြတ်မြူးရွှင်၊ နတ်ဥယျာဉ်ကြီး၌။ သတတံ၊ အမြဲ။ ရမတု၊ မွေ့လျော်ကျက်စား၊ ပျော်ပါး၍ နေပါစေသတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အိုအရှင်မင်းသားတို့....ဤယခု ပြဆိုသင်ကြားခဲ့သော ခြင်္သေ့ နှင့်နှား နှစ်ဦးသားတို့၏ အလွန်အမင်း ချစ်ခင်ခြင်းကို ဒေသနာမြေခွေးသည် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အချစ်ပျက်ကြစေရန် အကောက် ကြံသဖြင့် ခလောက်ဆံကဲ့သို့ ပြုလုပ်၍ အဟုတ်တကယ် ထင်ရလေအောင် ကြံဆောင် လည်ဆယ်သဖြင့် ဥပါယ် အရပ်ရပ် ပုံတို့ ပါဌ်စ အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် အကျိုးကို လိုလားပုံ ပြလျက် ဟန်ရရ

မုက်နှာထားနှင့် ထိုသူနှစ်ဦးတို့၏ အကြား၌ ဂုံးစကား ပြောဆိုရာ ရိုးတာ၊ အ၊ မိုက်၍ သူ့ စရိုက် ပရိယာယ်ကို လယ်လယ်ကြီး မသိကြသည့် သံဇီဝက နှား အဖျင်းနှင့် ခြင်္သေ့မင်း နှစ်ဦးလုံးမှာ ချစ်ရာက တကယ်မုန်းပြီးလျှင် လုံးလုံးကြီး ရန်သူဖြစ်ကြလျက် စစ်ဖက်၍ အားစွမ်းပြကြရာ တဦးမှာ ခန္ဓာပျက် ကျန် တဖက်မှာ ကိုယ်ကျိုးနဲ့၍ အလွဲလွဲဖြစ်ပြီးလျှင် ပျက်ခြင်းကြီး ပျက်ကြပုံကို အလုံးစုံစဉ်းစားမှု မိတ်ဖျက်သူနှင့် မိတ်ပျက်သူ နှစ်မျိုး နှစ်ဖက်မှာပင် အကျိုး ပျက်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်ချေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤသို့ ဂုံးတိုက်ချောပစ်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးခြင်းအဖြစ်သို့ မည်သည့်အခါ၌မျှ မကျရောက်ကြစေရန် လောကတလွှား ဂုံးသမားတို့၏ လှည့်စားဖြားယောင်းပုံ၊ အကောက်ဉာဏ်ကြံစည်၍ လည်ဆယ် ပုံ၊ ဥပါယ်အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် အကျိုးမဲ့ပြုလုပ်ပုံ၊ အဟုတ်အဟတ် တကယ်ထင်ရ အောင် ရုပ်ဆောင်၍ ပြောဆိုပုံ အစရှိသော အဖုံဖုံ အနည်းနည်း လိမ်နည်း အရပ်ရပ်တို့ကို တပ်အပ်သေချာ ထင်လင်းစွာ ပြဆိုအပ်သော ဤ မိတ္တဘေဒ အစီအရင်ကို အလျင်တင်ကူး၍ အထူးပင် တတ်သိလိမ္မာပါမူ မည်သူမျှ ဤကဲ့သို့ ဂုံးစကားအတွက်ကြောင့် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အချစ်ပျက်စေရန် ကြံဖန်၍ မပြုလုပ် နိုင်ရာပေ။

ထို့ကြောင့် ဤယခု သင်ကြား ပြသခဲ့သော မိတ်ပျက်ခြင်း၏ အကြောင်း ကို ကောင်းစွာ နားလည်ကြစေရန် အိမ်တိုင်း နေရာတိုင်းတို့၌ အခြားသော သူတို့အား ပြောဆို သင်ကြားကြပါလေ။ သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း သင်တို့၏ ရန်သူ ဖြစ်သော ယုတ်မာ မိုက်မဲသော သူတို့သည်ကား သင်တို့၏ သွန်သင်ပြသ ဆုံးမ သောစကားကို နာခံမှတ်သား ကြားလိုကြမည် မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်၍ ထို သဘောမပြု ရန်သူယုတ်တို့၏ အိမ်၌မူကား ဤမိတ်ပျက်ခြင်း အစီအရင်သည် ဖြစ်မှုလည်း ဖြစ်စေလော့၊ ထိုသို့ မိတ်ပျက်ခြင်းကြောင့် သံဇီဝက နှားလားကဲ့သို့ တဖက်သား နှိပ်စက်၍ အသက်သေမှုလည်း သေစေလော့၊ နေ့စဉ်ရက်တိုင်း စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည် အခါခါ ပျက်စီးမှုလည်း ပျက်စီးစေလော့၊ ထိုသူတို့၏ အတွက် အသွန်သင် ခက်သောကြောင့် လက်လျော့၍သာ ဥပေက္ခာ ပြုလိုက် ကြပါလော့။ ထိုရန်သူမှ ကြွင်းသော များစွာသော သူတို့သည်ကား အခါ ခပ်သိမ်း နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍ အလုံးစုံသော စည်းစိမ် အရပ်ရပ်တို့ကို အထပ်ထပ်ခံစား၍ ချမ်းသာစွာ နေထိုင်နိုင်ကြပါစေလော့။ ထို ကြီးရင့်သော သူတို့သာ မဟုတ်သေး၊ အသက်အရွယ် ပျိုမျစ်နုနယ် ငယ်ကုန် သော သူတို့သည်လည်း မှတ်သားပျော်ရွှင်ဘွယ်ကောင်းသော ပုံပြင်ဝတ္ထုတို့ဖြင့် ပြည့်သည်ဖြစ်၍ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းလှသော ဤ ဟိတောပဒေသ သြဝါဒ စကားတည်းဟူသော အလွန်တရာ သာယာလှစွာသော နတ်ဥယျာဉ်ကြီး၌ အခါခပ်သိမ်း ကြားနာပျော်ပိုက်၍ နှစ်ခြိုက်စွာ နေထိုင်ကြပါစေသတည်း။

နိဂုံး

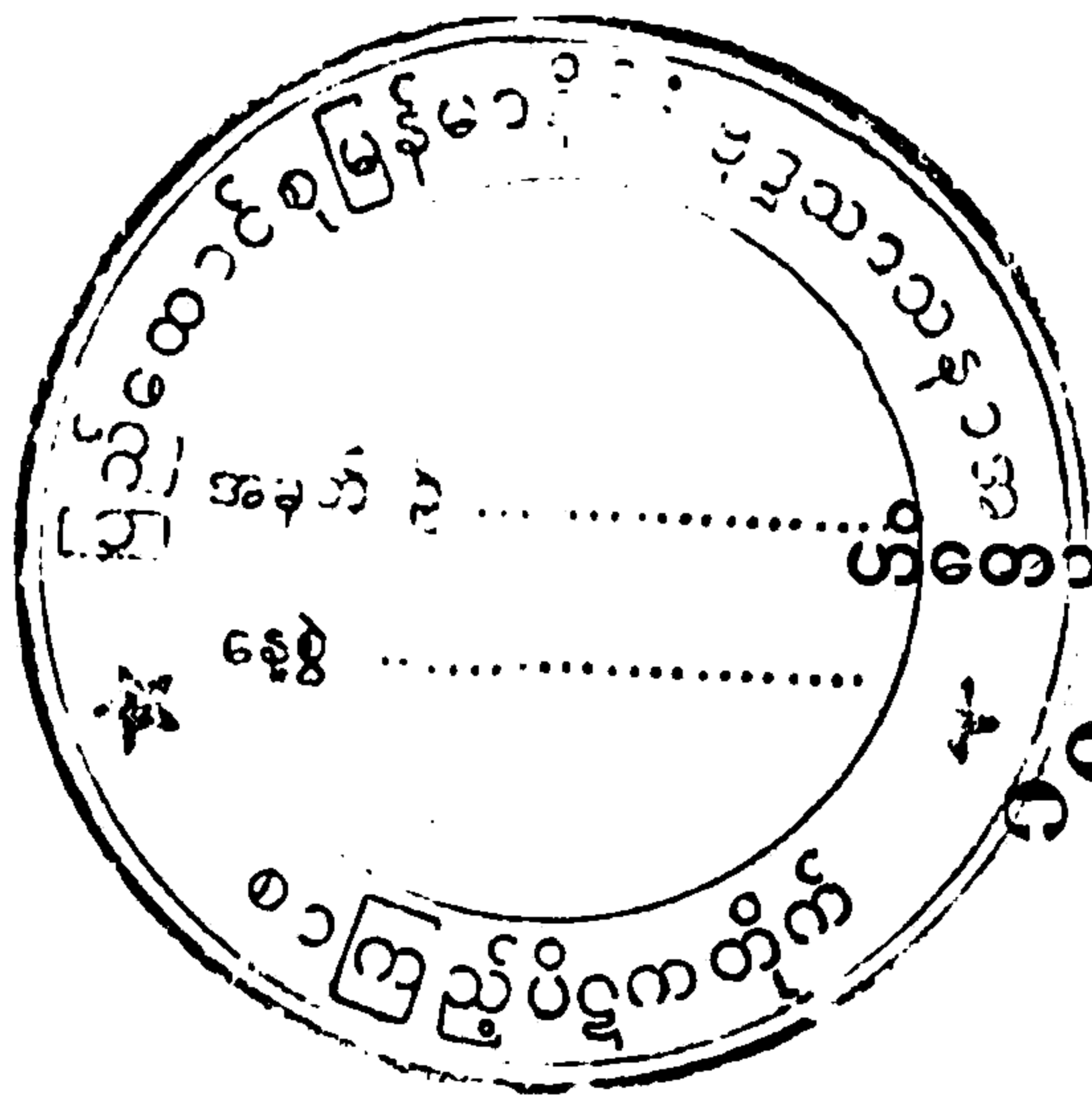
ဒီစဉ်တော် တောနယ်တဝှမ်း၌ လူရမ်းတွေ တံခွန်ထူ၍ အလွန်ပူအောင် သူပုန်
၏အရေးကြောင့် ဂဠုန်ဘေးကြီးပေါ်ပေါက်ရာ အဖျောက်မှာ ဘလောင်ဆန်
လျက် အတောင်သံ ဂယက်ပြင်းလှသဖြင့် စက်ကွင်း မလွတ်သည့် အတွက်
အေးကွက်ကို ခိုလှုံ၍ ရန်ကုန်မြို့နဂရ တိဂုမ္မစေတီတော်ကြီး၏ အရှေ့မြောက်
မိုင်ဝက်လောက် အကွာတွင် ရှေးအစဉ် သူတော်အပေါင်းတို့ ကိန်းအောင်းမွေ
လျော် စံနေတော်မူရာ လွန်တရာသိုက်မြိုက်သဖြင့် ပျော်ပိုက်ဖွယ်ကောင်းလှ
သော ရွှေခန့်တိုင် ကျောင်းတိုက်ကြီး၌ ယာပုထ်လေးလီ မျှည့်မှီတင်း၍ သီတင်း
သုံး နေထိုင်စဉ် စီရင်ရေးသားအပ်သော ဟိတောပဒေသကျမ်း၌ မိတ္တဘေဒ
ကဏ္ဍ ကို မြန်မာပြန်ဆိုခြင်းသည် သက္ကရာဇ် ၁၂၉၃-ခု ဝါဆိုလ အတွင်းတွင်
ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်သတည်း။

ဣတိ အာယသ္မတာ ဘဒ္ဒန္တအာစာရထေရေန ရစိတာ
ဟိတောပဒေသေ မိတ္တဘေဒကဏ္ဍဿ
မရမ္မဘာသာ ပရိဝတ္တနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဟိတောပဒေသ ဘာသာပြန်

မိတ္တဘေဒကထာ ပြီး၏။

ဟိတောပဒေသ ဘာသာပြန် ပဌမတွဲ

ဂါထာအက္ခရာစဉ်

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

[အ]

အကသ္မာ ယုဝတီ ဝုဒ္ဓိ	၁၄၂
အင်္ဂါဂိဘာဝမညတာ	၃၈၆
အစိန္တိတာနိ ဒုက္ခာနိ	၁၈၈
အဉ္ဇနဿ ခယံ ဒိသ္မာ	၂၄၇
အဇရာမရံဝ ပညော	၄
အဇာတမတမုဋ္ဌာနံ	၁၄
အညတကုလသံလဿ	၉၃
အညထေဝ ဟိ သောဟဇ္ဇံ	၁၃၁
အန္တဒုဋ္ဌော ခမာယုတ္တော	၃၃၄
အတုန္တဝိမုခေ ကမ္မေ	၁၅၉
အတြ ပုဗ္ဗော စတုဝဂ္ဂေါ	၄၉
အတိထိ ယဿ ဘဂ္ဂါသော	၁၀၀
အတိဗျယောနပေက္ခော စ	၃၂၉
အတုဋ္ဌိဒါနံ ကတပုဗ္ဗနာသနံ	၁၄၁
အတုတ္ထိတေ မန္တိနိ ပတ္ထိဝေ စ	၃၆၅
အတ္တနာသံ မနတာပံ	၁၅၇
အတ္တာဂမော နိစ္စမရောဂိတာ စ	၁၈
အတ္တာ ပါဒရဇောပမာ....	၁၇၈
အတ္ထေန ဟိ ဝိဟိနဿ	၁၅၄
အဓောဓော ပဿတော ကဿ	၂၃၈
အနာဘျသေ ဝိသံ ဝိဇ္ဇာ	၂၀
အနာဟုတော ဂတောယောတု	၂၈၇
အနိဋ္ဌာ ဣဋ္ဌလာဘေပိ	၄၆
အနုစိတကမ္မာရမ္ဘော	၃၈၈
အနေကသံသယောစ္ဆေဒိ	၁၀

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

[အ]

အပတ္တကာလဝစနံ	၂၉၇
အပ္ပနာရဝသာဝသေသမလိနံ....	၂၇၇
အပ္ပရာဓေပိ နိသင်္ကော	၃၃၂
အပရာဓော န မေ အတ္ထိ	၁၁၂
အပ္ပါနမပိ ဝတ္ထုနံ	၇၄
အပါယသံဒဿနဇံ ဝိပတ္တိ—	၂၉၅
အပ္ပိစ္ဆော မိတိမာ ပညော	၂၉၀
အပိယဿာပိ ပထဿ	၃၇၂
အပိယာနိပိ ကုဗ္ဗန္ဓော	၃၇၀
အပုဋ္ဌောပိ ဟိတံ ကထေ	၃၇၇
အပုတ္တဿ ဂေဟံ သုညံ	၁၅၅
အဗျဝသာယိနမလသံ	၂၄၀
အဗျာပါရေသု ဗျာပါရံ	၂၆၇
အဗုဒ္ဓေဟုတ္တလာဘာယ	၂၆၀
အဗ္ဘန္တောယာ ခလပိတိ	၁၉၈
အမ္ဘိသိ ဇလဇန္တုနံ	၂၁၂
အယံ နိဇော ပရောဝေတိ	၁၀၆
အယုဒ္ဓေ ဟိ ယဒါ ပဿေ	၄၁၄
အရက္ခိတံ တိဋ္ဌတိ ကမ္မရက္ခိတံ	၂၅၄
အရိသ္မိံ ပျူစိတံ ကြိယ	၉၇
အလဒ္ဓံ ပရိယေသေယျ	၂၄၄
အဝညာဏာ ရညော ဘဝတိ....	၃၀၉
အဝသေန္ဒြိယစိတ္တာနံ	၅၆
အသတိံ သာဟသာ မာယာ	၂၁၆
အသမ္ဘဝံ ဟေမမိဂဿ ဇာတိ	၆၅

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အသမ္ဘောဂေန သာမညံ	၁၈၃
အသာဓနာ ဝိတ္တဟိနာ	၄၃
အသ္မိံတု နိဂ္ဂုဏံ ဂေါတ္ထေ	၃၆
အသေဝကေ စာနုရတ္ထိ	၂၉၃
အသေဝိတေဿရဒ္ဓါရ-	၁၇၁
အသော သတ္တံ သတ္တံ	၃၀၈
အဟိတဟိတဝိစာရသုညဗုဒ္ဓေါ	၂၈၂

[အာ]

အာကာရဏ္ဏိဂီတဂုတျာ	၂၈၆
အာဏာဘင်္ဂေါ နရိန္ဒာနံ	၃၁၉
အာဒေယျဿ ပဒေယျဿ	၃၈၃
အာပဒတ္တံ ဓနံ ရက္ခေ	၈၀
အာပဒါနံ ကထိတော ပန္နော	၆၈
အာပဒါနမာပတန္တိနံ	၆၉
အာပဒျုမ္မဂ္ဂမနေ	၂၉၈၊ ၃၆၃
အာပဒါသု မိတ္တံ ဇညာ	၁၁၀
အာမရဏန္တာ ပဏယာ	၂၀၅
အာယု ကမ္မဉ္စ ဝိတ္တဉ္စ	၂၃
အာယု ဝိတ္တံ ဂေဟဆိဒ္ဓံ	၁၅၈
အာရဒ္ဓမာနော ဘုဘုဇော....	၃၉၉
အာရောပျတေ သိလာသေလေ	၂၈၃
အာလသျံ ထိသေဝါ	၂၄၁
အာသန္ဓမေဝ မနုဇံ....	၂၉၁
အာဟာရနိဒ္ဓါဘယမေထုနဉ္စ	၂၂
အာဟာရော ဒွိဂုဏော ထိနံ	၃၅၇

[အု]

ဣဇာဇ္ဈာယနဒါနာနိ	၄၉
ဣဏကတ္တာ ပိတာ သတ္တု	၂၀
ဣဿီ ဒယီ တုသံတုဋ္ဌော	၆၃

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ခ]

ဥဋ္ဌာယောဋ္ဌာယ ဗောဓေယျံ	၄၄
ဥတ္တမဿပိ ဝဏ္ဏဿ	၁၀၁
ဥဒီရိတောတ္ထော ပသုနာပိ	
ဂယုတေ	၂၈၅
ဥပကတ္တာဓိကာရဋ္ဌော	၃၃၃
ဥပကာရိနိ ဝိဿဒ္ဓေ	၁၁၅
ဥပ္ပဇ္ဇိတာနံ ဝိတ္တာနံ	၁၇၉
ဥပါယေန ဟိ ယံ သက္ကံ	၂၁၉၊ ၃၅၈
ဥပါသုကိဋ္ဌိတောမစ္စော	၃၃၄
ဥယျာမေန ဟိ သိဇ္ဈန္တိ	၃၀
ဥယျာဂိနံ ပုရိသသိံ ဟ....	၂၆
ဥသနာ ဝေဒ ယံ သတ္တံ	၁၅၁
ဥဿဝေ ဗျသနေ စေဝ	၁၁၀
ဥဿာဟသမ္ပန္နမဒိဿသုတ္တံ	၁၉၅

[ခ-ဩ]

ဧကံဘူမိပတိ ကရေတိ....	၃၆၆
ဧကတြ ရာဇဝိဿာသော	၃၉၄
ဧကဿ ဒုက္ခဿ န ယာဝ အန္တံ	၂၂၆
ဧကေဝ သုဟဒေါ ဓမ္မော	၁၀၃
ဧတ္တကာ ဇာတံ သာဗလျံ	၂၅၈
ဧဟိ ဂစ္ဆ ပတောတ္တိဋ္ဌ	၂၅၉
ဩရသံ ကတသမ္ပန္နံ	၂၁၀

[က]

ကင်္ကဏဿ တု လောဘေန	၄၅
ကတသတမသဇ္ဇေနသု စ	၄၀၃
ကတ္တဗ္ဗော သဉ္ဇယော နိစ္စံ	၁၈၆
ကထံနာမ န သေဝန္တေ	၂၆၅
ကဒတ္တိတဿာပိ စ ဓိတိမတော	၃၀၁
ကနကဘူသနသင်္ဂဟဏော -	
စိတော	၃၀၅

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

[က]

ကပ္ပယတိ ယေန ဝုတ္တိ	၂၉၈
ကဗျာသတ္တဝိနောဒေန	၄၂
ကမဏ္ဍလူပမောမစော	၃၂၇
ကရောတု နာမ နိတိည	၂၅၀
ကာကတာလိယိဝ ပတ္တံ	၂၉
ကာစော ကဉ္စနသံသဂ္ဂေါ	၃၅
ကာယော သန္နိဟိတာပါယော	၂၂၉
ကာလယာပနမာသာနံ	၂၉၄
ကိဉ္စညာနကုလာစာရာ	၃၂၈
ကိံ ဘတ္တေနာသမတ္တေန	၃၀၈
ကိမပျတ္တိ သဘာဝေန	၂၈၈
ကိဋ္ဌောပိ သုမနသင်္ဂါ	၃၈
ကုတော သေဝါဝိဟိနာနံ	၂၆၆
ကုဗ္ဗန္တောပိ ဗျလိကာနိ	၃၇၀
ကုသုမတ္ထဝကဿေဝ	၁၆၀
ကူပေါဒကံ ဝဋ္ဌန္တာယာ	၂၁၁
ကောစိ အာသယသုန္ဓရာ	၃၉၈
ကောတိဘာရာ သမတ္တာနံ	၂၄၉
ကောတြေတုဟမိတိ ဝဒေ	၂၈၉
ကောတ္ထံ ပါပု န ဂဗ္ဗိတော....	၃၉၁
ကောတ္ထော ပုတ္တေန ဇာတေန	၁၃
ကော ဓညော ဗဟုပုတ္တေဟိ	၁၉
ကော ဓမ္မော ဘူတဒယာ	၁၇၃
ကော ဝိရဿ မတိမတော....	၁၃၃

[ခ-ဂ]

ခမာ မိတ္တေ စ သတ္တုသ္မိံ	၄၂၄
ခိပ္ပိယမနာလောကျ	၃၃၀
ခုဒ္ဒသတ္တု ဘဝေ ယော တု	၃၁၈
ဂတာနုဂတိကော လောကော	၄၉
ဂမတု အတ္တလာဘာယ	၂၉၉
ဂရူ အင်္ဂိ ဒွိဇာတိနံ	၁၃၈

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

[ဂ]

ဂုဏဒေါသေ အနိစ္စိယျ	၃၈၂
ဂုဏာ ဂုဏညသု ဂုဏဘဝန္တိ	၄၀
ဂုဏာသယံ ကိတ္တိယုကဉ္စကန္တံ	၃၅၄
ဂုဏိမိ ဂုဏည ရမတေ	၂၀၇
ဂုဏိဂဏဂဏနာရမ္ပေ	၁၆

[သ-စ ဆ]

သတကုမ္မသမာနာရိ	၁၄၉
သမ္ပတ္တံ န တထာ သုသိတလ....	၁၂၈
စဇေ ဒေကံ ကုလဿတ္ထေ	၁၇၄
စန္ဒနတရသု ဘုဇင်္ဂါ	၄၀၄
စလတေ ကေန ပါဒေန	၁၃၄
ဆ ဒေါသာ ပုရိသေနေဟ	၇၃

[ဇ-ဌ]

ဇနယန္တုဇနော ဒုက္ခံ	၁၃၉
ဇယေ စ လဘာတေ လက္ခံ	၄၁၅
ဇလဗိန္နုနိပါတေန	၂၄၇
ဇလမဂ္ဂံ ဝိသံ သတ္တံ	၁၈၇
ဇာတိဒဗ္ဗဗလာနဉ္စ	၈၂
ဇာတိမတ္တေန ကိံ ကောစိ	၉၆
ဇာတိယံ ကလိဗဟုလေ	၂၀၂
ဇီဝိတေ ယဿ ဇီဝန္တိ	၂၇၂
ဌာနံ နတ္ထိ ခဏော နတ္ထိ	၁၄၇
ဌာနေ ဝေ နိယောဇျန္တေ	၃၀၄
ဌာနဘဌာ န သောဘန္တေ	၁၃၂
ဌာနမုသဇ္ဇ ဂစ္ဆန္တိ	၁၃၃

[တ]

တဏှာ စေ ဟိ ပရိစ္စဋ္ဌေ	၂၀၄
တတြ မိတြ န ဝတ္ထုဗ္ဗံ	၁၃၈

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ
[တ-ထ]

တြာသဟေတု ဝိနီတိ တု ၃၆၁
တာနိ ဣန္ဒြိယာနုဝိကလာနိ.... ၁၅၆
တာဝ ဘယဿ ဘေတဗ္ဗံ ၉၅
တိဏာနိ နောမ္မုလယတိပ္ပ-
ဘဉ္ဇေနော ၃၂၂
တိဏာနိ ဘူမိရုဒကံ ၉၈
တိရစ္ဆာနမ္ပိ ဝိသာသော ၁၂၀
တိဝိဓာ ပုရိသာ ရာဇာ ၃၀၄
တိဟိ ဝဿေဟိ တိဟိ
မာသေဟိ ၁၁၉
တေနာမိတံ သုတံ တေန ၁၇၀
ထိယော ဟိ စပလာ နိစ္စံ ၁၅၀

[ဒ]

ဒန္တဿ နိဂ္ဂံသနကေန ရာဇာ ၃၀၀
ဒလိဒ္ဓံ ဘရ ကောန္တေယ ၅၃
ဒဝတ္ထာ သဗ္ဗလောဟာနံ ၁၂၆
ဒါတဗ္ဗမိတိ ယံ ဒါနံ ၅၄
ဒါနံ ပိယဝါစာသဟိတံ ၁၈၅
ဒါနံ ဘောဂေါ နာသော
တိဿော ၁၈၄
ဒါနေ တပဿိ သုရေ စ ၁၇
ဒါနောပဘောဂဟိနာဝ ၁၈၂
ဒါနောပဘောဂဟိနေန ၁၈၁
ဒါလိဒ္ဓာ ဟိရိမေတိ.... ၁၆၁
ဒိန္နံယေဝ သမံ ဝိတ္တံ ၄၁၀
ဒုက္ခမတ္တာ ပရိစ္ဆေတု ၃၈၇
ဒုဇ္ဇနဂမ္မာ နာရီ ၃၉၆
ဒုဇ္ဇနေန သမံ ဝေရံ ၁၁၆
ဒုဇ္ဇေနော နာဇ္ဇဝံ ယာတိ ၃၇၄
ဒုဇ္ဇေနော ပရိဟာတဗ္ဗော ၁၂၃
ဒုဇ္ဇေနော ပိယဝါဒီ စ ၁၁၈

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ
[ခ]

ဒုဋ္ဌော ဒါရော သဌံ မိတ္တံ ၃၅၉
ဒုဝုတ္တိ ကတော ဒုတ္တေဟိ ၄၁၈
ဒုရာဒဝေက္ခန္တံ ဟာသော ၂၉၃
ဒုရာဒုစ္စိတပါဏိရဒ္ဒနယနော.... ၄၀၇
ဒေါသာ ဂုဏာ ဂုဏာ ဒေါသာ ၂၉၆
ဒေါသဘိတော အနာရမ္ဘော ၂၉၀

[ဓ]

ဓနံ တာဝ န သုလဘံ ၂၀၃
ဓနာနိ ဇီဝိတဉ္စေဝ ၈၂
ဓနာသာ ဇီဝိဘာသာ စ ၁၄၄
ဓနလုဒ္ဓေါ ဟျသန္တုဋ္ဌော— ၁၆၈
ဓနဝါ ဣတိ ဟိ မဒေါ တေ ကိံ ၁၉၇
ဓနဝါ ဗလဝါ လောကေ ၁၅၂
ဓနိကော သောတ္ထိယော ရာဇာ ၁၃၆
ဓနေန ကိံ ယော န ဒေါတိ
နာဿတေ ၁၈၂-၂၄၆
ဓနေန ဗလဝါ လောကေ ၁၅၃
ဓမ္မတ္ထံ ယဿ ဝိတ္တေဟာ ၂၀၀
ဓမ္မတ္ထကာမတတုည ၄၂၃
ဓမ္မတ္ထကာမမောက္ခာနံ ၂၃-၈၁

[န]

န အပ္ပမပ္ပုဿာဟဘိရုကဿ ၁၉၂
န ကမ္မမပိ သဉ္ဇိန္တု ၂၅
န ကောဋိ ကဿစိ မိတ္တံ ၁၀၇
န ကောစိ ဝါ ကဿစိ ဟဿ-
ဘာဝါ ၂၈၃
န ဂဏသာဂ္ဂတော ဂစ္ဆေ ၆၇
နဂ္ဂိဋ္ဌစာလနမဓောစရဏာဝ
ပါတံ ၂၇၈

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

[န]

န တာဒိသိ ပိတိမုပေတိ နာရိ	၃၅၅
န ထိနမပိယော ကောစိ	၁၄၈
န ဒါနေန န မာနေန	၃၅၃
န ဒေဝါယ န ဝိပ္ပါယ	၁၈၄
န ဓမ္မသတ္တံ ပဌတိတိ ကာရဏံ	၅၅
န ပရဿာပဝါဒေန	၃၈၁
န မာတရိ န ဒါရေသု	၂၂၈
န ယောဇနသတံ ဒူရံ	၁၇၂
နရိန္ဒော ကာမာတ္တော ဂဏ- ယတိ....	၃၈၀
န သံသယမနာရယု	၄၇
န သာ ဘရိယာတိ ချာတာ	၂၁၈
န သောတ္တိပုရိသော လောကေ	၃၆၉
နာကာလေ မိယတေ ဇန္တု	၂၅၃
နာဒဗ္ဗေ နိဟိတာ ကာစ	၃၇
နာနိဝေဒျသယံ ဘတ္တု	၃၂၆
နာပတ္တမဘိဇ္ဇန္တိ	၁၉၀
နာဘိသေကော န သင်္ခါရော	၂၅၅
နာဠိကေရသမာကာရာ	၁၂၆
နိဂ္ဂုဏေသုပိ သတ္တေသု	၉၈
နိဇသောချံ နိရုန္ဓာနော	၁၈၁
နိပါဏမိဝ မဏ္ဍုကာ	၁၉၄
နိမိတ္တမုဒ္ဒိဿ ဟိ ယောပကုပ္ပတိ	၄၀၀
နိမုဂ္ဂဿ မဟဏ္ဏဝေ	၂၅၂
နိယတဝိသယဝတ္တိ....	၂၂၂
နိယုတ္တော ခတ္တိယော ဒဗ္ဗေ	၃၃၁
နိရပေက္ခော န ကာတဗ္ဗော	၃၁၇
နိရုဿာဟံ နိရာနန္တံ	၂၄၄
နိဝိသေသေ ယဒါ ရာဇာ	၃၀၃
နိစမာသတေ လက္ခိ	၃၉၆
နောပဘောတ္တု န စ စတ္တု	၁၄၄

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

[ပ]

ပစ္စက္ခာနေ စ ဒါနေ စ	၅၂
ပရိစ္ဆေဒေါ ဟိပဏ္ဍိစုံ	၁၇၄
ပဠုန္ဒော ဣဝ ဘူဟာန -	၂၂၁
ပဋုတံ သစ္စဝါဒိတံ	၁၃၀
ပဏမတုန္တုတိဟေတု	၂၆၂
ပတ္တတ္တာဂ္ဂဟဏံ ဒဗ္ဗ-	၃၃၆
ပတိဝါစ မဒတ္တ ကေသဝေါ	၃၂၁
ပတ္တာဝသဒိသံ ဝါကျံ	၂၈၆
ပရာဓိကာရစုံ ယော	၂၆၈
ပရေဟိ ဘုဉ္ဇတေ ရဇံ	၄၂၀
ပရောက္ခေ ကာရိယဟန္တာရံ	၁၁၃
ပရောပဒေသေ ပဏ္ဍိစုံ	၁၃၅
ပလ္လဝဂ္ဂါဟိ ပဏ္ဍိစုံ	၁၆၅
ပလိတေသု ဟိ ဒိဋ္ဌေသု	၁၄၃
ပါဏာ ယထာတ္တနောဘိဋ္ဌာ	၅၁
ပါနံ ဒုဠေနသံသဂ္ဂေါ	၁၄၇
ပါနိယံ ဝါ နိရာယာသံ	၁၇၅
ပါ ပါဒေသု ပတတိ ...	၁၁၆
ပိဋ္ဌေန သေဝယေ အက္ကံ	၂၇၀
ပိတာ ရက္ခတိ ကောမာရေ	၁၅၀
ပိတာ ဝါ ယဒိ ဝါ ဘာတာ	၄၂၂
ပုညတိတ္ထေ ကတံ ယေန	၁၈
ပုဗ္ဗဇာတိ ကတံ ကမ္မံ	၂၈
ပေါတော ဒုတ္တရဝါရိရာသိ....	၄၀၈

[ဗ]

ဗန္ဓု ကော နာမ ဒုဋ္ဌာနံ	၄၁၇
ဗန္ဓု ထိဘဋ္ဌဝဂ္ဂဿ	၃၁၃
ဗလဝါ အပိ နိတ္တေဇော	၄၁၆
ဗာလာဒပိ ဂဟိတဗ္ဗံ	၃၁၁
ဗာလောပိ နာဝမန္တဗ္ဗော	၃၁၅
ဗာလော ဝါ ယဒိ ဝါ ဝုဒ္ဓေါ	၉၉

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ
[ဗ-ဘ]

ဗုဒ္ဓိမာ အနုရတ္ထောယ -	၃၀၇
ဗုဒ္ဓိယဿ ဗလံ တဿ	၃၆၀
ဗျောမေကန္တဝိဟာရိနောပိ....	၈၈
ဗြာဟ္မဏော ခတ္တိယော ဗန္ဓု	၃၃၁
ဗြဟ္မဟာပိ နရော ပူဇျော	၂၃၉
ဘက္ခဘက္ခကာနံ ပီတိ	၉၁
ဘက္ခိတေနာပိ ဘဝတာ	၁၂၀
ဘူမေျကဒေသဿ ဂုဏာကရဿ	၄၂၁
ဘောဂဿ ဘာဇနံ ရာဇာ	၃၆၃

[မ]

မံသမုတ္တကရီသဌိ-	၈၄
မကုဋေ ရောပိတော ကာစော	၃၀၆
မန္တဗီဇမိဒံ ဂုတ္တံ	၃၈၂
မဉ္ဇောရော မဟိံ သော မေသော	၁၂၁
မဏိံ လုဋ္ဌတိ ပါဒေသု	၃၀၂
မန္တိနာ ပထဝီပါလ-	၄၁၁
မတ္တိကပိဏ္ဍတော ကတ္တာ	၂၈
မတိမာ မိယတေ ကာမံ	၁၆၀
မတိရေဝ ဗလာ ဂရူ ဘဇေ	၃၂၀
မတော ပပေါတိ ဝါ သဂ္ဂံ	၄၁၃
မန္တော ယောဓော ဣဝါမိရော	၃၈၄
မဒ္ဒဿဋ္ဌောဝ သုခဘေဒေါ	၁၂၅
မနသျညံ ဝစသျညံ	၁၃၁
မနုဿဇာတိတုလျာယံ	၂၇၅
မရိတဗ္ဗမိတိ ယံ ဒုက္ခံ	၁၀၄
မဟတာပျတ္တသာရေန	၁၂၃
မာတာပိတုကတာဘျာသော	၃၁
မာတာ မိတ္တံ ပိတာ စေတိ	၇၆
မာတာဝ ပရဒါရေသု	၅၂
မာတာ သတ္တု ပိတာ ဝေရီ	၃၂
မာသမေကံ နရော ယာတိ	၁၈၈

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ
[မ]

မာတု ဘဂိနိ ဓီတုဝါ	၁၄၉
မိတ္တံ ပပေါန္တု သဇ္ဇနာ....	၂၃၅
မိတ္တံ ပီတိရသာယနံ....	၂၃၁
မိတ္တလာဘော သုဟဒဘေဒေါ	၁၀
မိတ္တာနံ ဟိတကာမာနံ	၁၁၂
မုခံ ပသန္တံ ဝိမလာ စ ဒိဋ္ဌိ	၁၄၀
မုဋ္ဌောပိ သောဘတေ တာဝ	၃၄
မူလံ ဘုဇနံ ကုသုမာနိ ခုဒ္ဒါ	၄၀၅
မူလာမစ္စေ ပရိစ္စဇ္ဇေ	၃၇၃
မောနာ မူဂေါ ပဝစနပဋျ....	၂၆၃

[ယ]

ယံ ဇီဝတေ ခဏမပိပ္ပထိတံ	
ဇနေဟိ	၂၈၀
ယံ ဒေါတိ ယံ အသတိ	၁၈၉
ယန္တဝေ ဘာဇနေ လဂ္ဂေါ	၉
ယံ ယဒေဝ ဟိ ဣစ္ဆတိ	၂၀၅
ယံ ယေန ယုဇ္ဇတေ လောကေ	၉၀
ယတြ ဝိဒ္ဓဇ္ဇေနာ နတ္ထိ	၁၀၈
ယတြာယုဒ္ဓေ ဓုဝံ မစ္စု	၄၁၄
ယတောဒယဒ္ဓိနော ဒဗ္ဗံ	၃၉
ယထာ သမုဒ္ဓေ ပတိတော	၃၉၃
ယထာ ဟျာမိသမာကာသေ	၂၀၁
ယထာ ဟေျကေန စက္ကေန	၂၇
ယဒဓောဓော ဘုဝိ ဝိတ္တံ	၁၈၀
ယဒသက္ခံ န တံ သက္ခံ	၁၂၄
ယဒဘာဝီ န တံ ဘာဝီ	၂၄
ယဒေါသိ ဝိသိဋ္ဌာနံ	၁၉၀
ယဒါ သံသဂ္ဂရဟိတော	၂၂၄
ယဒိ နိစ္စမနိစ္စေန	၈၄
ယဿ တဿ ပသုတောပိ	၂၁
ယဿ မိတ္တေန သမ္ဘာသော	၇၇

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ယ]

ယဿတ္ထာ တဿ မိတ္တာနိ	၁၅၄
ယဿ ပဿဒေ လက္ခတ္ထိ	၃၁၅
ယဿ ယဿ ဟိ ယော ဘာဝေါ	၂၈၈
ယသ္မာ စ ယေန စ ယထာ စ....	၇၈
ယသ္မိံ စေဝါဓိကံ စက္ခု	၃၇၁
ယသ္မိံ ဇီဝတိ ဇီဝန္တိ	၂၇၃
ယသ္မိံ ဒေသေ န သမ္မာနော	၁၃၆
ယာတျဓောဓော ဝဇေယျဇ္ဇော	၂၈၄
ယာတိ ပဉ္စဟိ ဒါသဗျံ	၂၇၄
ယာနိ ကာနိ စ မိတ္တာနိ	၉၀
ယာ ပကတျေဝ စပလာ	၂၆၁
ယေန သုက္ကိကတာ ဟံသာ	၁၉၉
ယော ကရေ သစိဝါယတ္တံ	၃၆၈
ယော ကုလဘိဇနာစာရေ-	၂၂၀
ယောတ္တိ ယဿ ယဒါ မံသ-	၁၀၃
ယောဓိကာ ယောဇနသတာ	၈၆
ယော ဓုဝါနိ ပရိစ္စဇ္ဇေ	၂၃၄
ယော နတ္ထဇေ န စ ဂုရုမိ ..	၂၈၁
ယောဗ္ဗနံ ဓနသမ္ပတ္တိ	၁၀
ယော သဘာဝေါဟိ ယဿာတ္ထိ	၃၇၆

[ရ]

ရဇ္ဇလောဘာ စဟံကာရာ	၄၂၅
ရညာစိတံ ဇနံ နိစ္စံ	၃၁၀
ရဟဿဘေဒေါ ယာစနာ	၁၂၉
ရာဇတော သလိလာဂ္ဂိတော	၂၀၂
ရာဇာ ဒယာ ကေဝလဘက္ခ-	
ဝိပေါ	၄၂၆
ရာဇာနံ ပဌမံ ဝိဇ္ဇေ	၂၂၁
ရူပယောဗ္ဗနသမ္ပန္နာ	၃၃
ရောဂသောကပရိတာပ	၇၉
ရောဂီ စိရပ္ပဝါသီ	၁၆၆

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[လ]

လောကယာတြာ ဘယံ လဇ္ဇော	၁၃၇
လောဘာ ကောဓော ပဘဝတိ	၆၅
လောဘာ ဝါထ ဘာယာဝါပိ	၂၀၉
လောဘေန ဗုဒ္ဓိ စလတိ	၁၆၇

[ဝ]

ဝဇီရံ ရာဇတေဇော စ	၄၁၂
ဝဒ္ဓနံ ဝါထ သမ္မာနံ	၃၇၆
ဝဒ္ဓမာနော မဟာသေဝ္ဋဟော	၂၃၇
ဝရမေကော ဂုဏီ ပုတ္တော	၁၇
ဝရံ ပါဏပရိစ္စာဂေါ....	၃၆၄
ဝရံ မောနံ ကြိယံ န စ....	၁၆၂
ဝရံ ဝနံ ဗျဉ္ဇဂဇေန္ဒြသေဝိတံ	၁၇၆
ဝရံ ဝိဘဝဟိနေန	၁၆၁
ဝရံ သုညာ သာလာ န စ	၁၆၃
ဝါဇီဝါရဏလောဟာနံ	၂၇၆
ဝိညသ္မိဒ္ဓေဟျူပကတ....	၄၀၁
ဝိမ္ဗယော သဗ္ဗထာ ဟေယော	၂၅၀
ဝိဇ္ဇော ဒဒါတိ ငိနယံ	၇
ဝိဇ္ဇော သတ္တဉ္စ သတ္တဉ္စ	၈
ဝိနာ ပျုတ္တေဟိ ဝိရော....	၁၉၆
ဝိနာ ဝတ္တနမေဝေတေ	၈၃
ဝိပ္ပန္နေ ဓီရမထာဘျဒယေ ခမာ	၇၁
ဝိသဒ္ဓိဒ္ဓဿ ဘတ္တဿ....	၃၆၇
ဝုဒ္ဓါနံ ဝစနံ ဂါဟျ—	၆၁

[သ]

သံမဂ္ဂေ တာဝ အတ္ထိ....	၂၁၄
သံလပိတာနံ မဓုရဝါစာဟိ	၁၁၄
သံသာရဝိသရက္ခဿ	၁၇၇
သံဟတံ တု ဟရန္တိမေ	၇၅

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[သ]

သံဟတိ သေယျသော ပုံသံ	၇၄
သက္ကတဂန္ထံ ပဟာယ ဘာသံ	၁
သကမ္မသန္တာနဝိစေဋ္ဌိတာနိ	၂၂၉
သင်္ကာဘိ သဗ္ဗမာကန္တံ—	၆၂
သင်္ကိ ဇုဋ္ဌိတု ယော မိတ္တံ	၃၇၅
သခါန မုပကာရကာရဏာ....	၂၇၂
သခါဘေဒေါ တာဝဗ္ဗဝတု....	၄၂၉
သင်္ဂမယတိ ဝိဇ္ဇေဝ	၆
သစ္စံ မုသော စ ဖရုသော	၄၂၇
သစ္စန္ဒဝနဇာတေန	၁၀၅
သဇာတော ယေန ဇာတေန	၁၅
သတန္တံ ပိတုမန္တိရေ....	၁၄၅
သန္တ ဝေ သတံ နိစ္စံ—	၂၀၆
သတ္တုနာ န ဟိ သန္ဓေယျ	၁၂၂
သန္ဓောသာမရိတတိတ္တိနံ	၁၆၉
သတ္ထာနုမိတျာပိ ဘဝန္တိ မူဠာ	၁၉၁
သဒ္ဓမတ္တံ န ဘေတဗ္ဗ—	၃၂၃
သဒါမစ္စော န သာဓေတိ	၃၃၅
သမ္ပတ္တယော ပရာမီနာ	၃၉၁
သမ္ပဒါ သုဋ္ဌိတမ္ပညော	၂၄၃
သမ္ပန္န ယဿ န ဟဋ္ဌော	၇၂
သ ဗန္ဓု ယော ဝိပုန္နာန—	၇၀
သဗ္ဗဟိ သာ နိဝတ္တာ ယေ	၁၀၂
သဗ္ဗဒဗ္ဗေသု ဝိဇ္ဇေဝ	၅
သဗ္ဗဿ ဟိ ပရိက္ခန္ဓန္တေ	၅၇
သဗ္ဗာ သမ္ပတ္တယော တဿ	၁၆၇

သဘာဝဇန္တု ယံ မိတ္တံ
သယံ ဒိသ္မာ ယထိတ္တိယာ
သရီရဿ ဂုဏာနဉ္စ

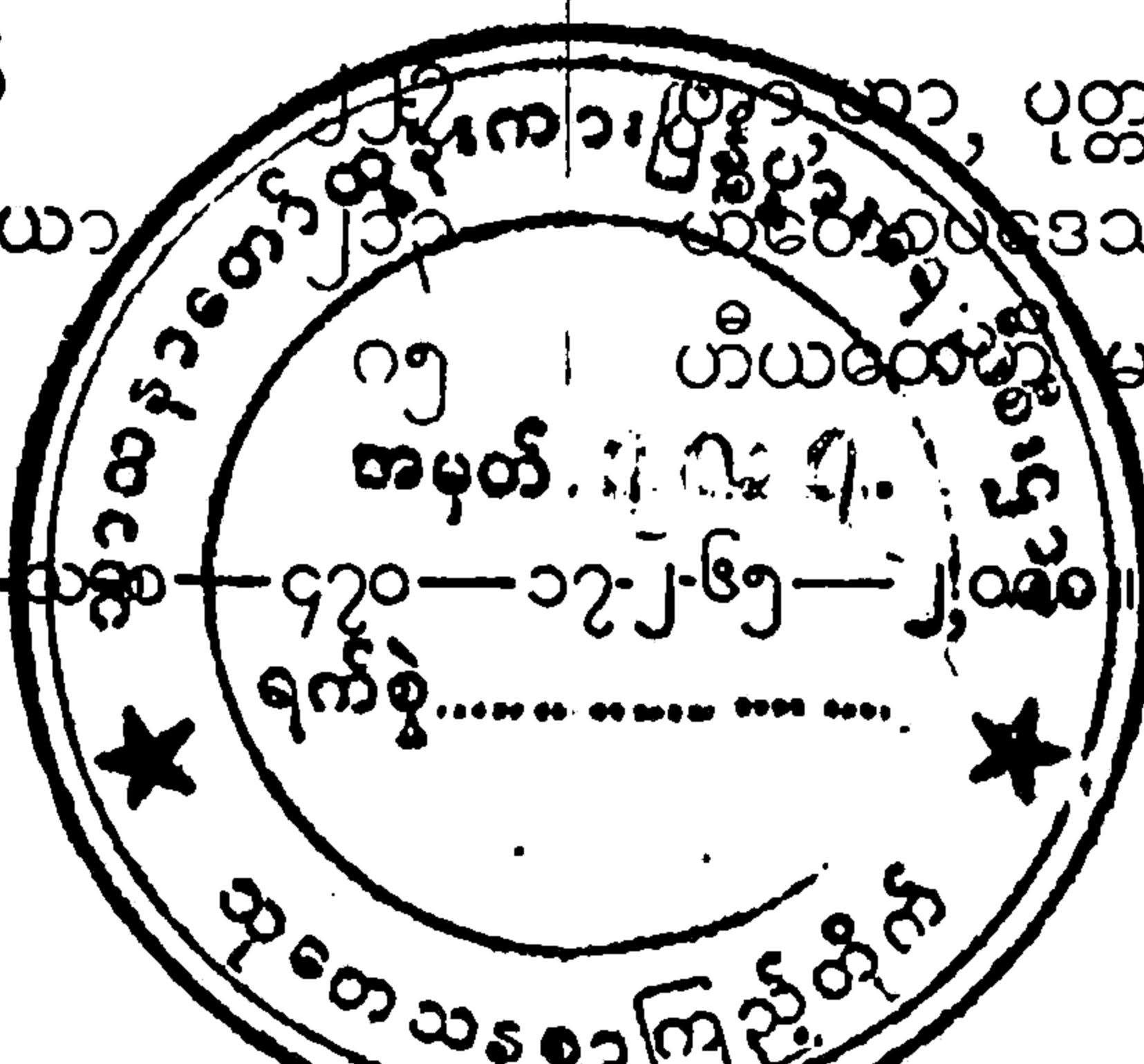
အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[သ]

သသ္မိဒ္ဓေါ ကုသလာ	
နိဝါရယတိ....	၃၇၇
သသိနိဝ ဟိမတ္တာနံ	၁၄၃
သသိဒိဝါကရာနံ ဂဟပိဋ္ဌနံ	၇၆
သဟျမစ္စော သဒါ သေယျော	၃၂၇
သ ဟိ ဂဂဏဝိဟာရီ....	၅၉
သာဓု ပကောပိတဿာပိ	၁၂၁
သာ ဘရိယာ ယာ ဂေဟေဒက္ခာ	၂၁၇
သိဂီနဉ္စ နဒိနဉ္စ	၅၇
သိနေဟစ္စေဒေပိ သာဓုနံ	၁၂၇
သီတဝါတာတပက္ခေဒေ	၂၅၇
သီလာဗျော သကော ဘုဝိ....	၂၀၇
သုခမာပတိတံ သေဝံ	၁၉၃
သုစိတံ စာဂိတာ သောရံ	၁၂၇
သုဇိဏ္ဏ မန္တံ သုဝိစက္ခဏော	
သုတော	၆၀
သုတော ဟိတောပဒေသောယံ	၃
သုမဟန္တု ပိ သတ္တာနိ	၆၄
သေဒိတော မဒ္ဓိတော စေဝ	၃၇၅
သေဝကာနံ ဘတံ သာမိ—	၂၇၀
သေဝယာ နေမိစ္ဆေဟိ	၂၅၇
သေဝေဝမာနမခိလံ	၁၆၄
သောကဋ္ဌာနသဟဿာနိ	၄၄
သောကာရာတိဘယတာဏံ	၂၃၁

[ဟ]

သဘာဝဇန္တု ယံ မိတ္တံ
သယံ ဒိသ္မာ ယထိတ္တိယာ
သရီရဿ ဂုဏာနဉ္စ

(၂) ၆၄

အမွန်တရားထင်ရှားရမည့်

လူ့သဘာဝစရိုက်ဆိုးများကို ပယ်ရှားပြီး စရိုက်ကောင်းများကို ဖော်ဆောင်မည့်

တော်လှန်ရေးအစိုးရဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့မှ
ပိဋကတ်မြန်မာပြန်များကို ဖတ်ပါ

မြန်မာစာဖတ်တတ်သူတိုင်းဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏နိကာယ်ငါးရပ်ပိဋကတ်ပါဠိတော်

၅၂-ကျမ်းလုံးကို ဖတ်ရှုနားလည်နိုင်ကြပြီ

မြန်မာပြန် ကျမ်းများ

၁။ ဒီဃနိကာယ်(သုတ္တန်)	ပါဒုတ	(၃-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၂။ မဇ္ဈိမနိကာယ် (သုတ္တန်)	။	(၃-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၃။ သံယုတ္တနိကာယ်(သုတ္တန်)	။	(၅-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၄။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်(သုတ္တန်)	။	(၁၁-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၅။ ခုဒ္ဒကနိကာယ် (ကျမ်း-၃၀) မှ		ဝိနည်း (၅-ကျမ်း)	၅-အုပ်
		အဘိဓမ္မာ (၃-ကျမ်း)	၅-အုပ်
		အခြားသုတ္တန် (၁၄-ကျမ်း)	၈-အုပ်

အစိုးရဝန်ထမ်းများအား ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင်ပါဠိတော် မြန်မာပြန် ကျမ်းစာအုပ်
များကို အရစ်ကျဆပ်ငွေစနစ် (Instalment System) အရရောင်းချသည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေးစာတိုက်—ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်တွင် (ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင် ဝန်ဆောင်သံဃာအဖွဲ့က တည်းဖြတ်ပြီး)
အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိချုပ် ဝဏ္ဏကျော်ထင် ဦးချစ်တင် (မှတ်ပုံတင်အမှတ်-၀၁၂၂/
၀၁၀၆) က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

အဗျောက်ဆရာတော်ဘုရား

ပြန်ဆိုတော်မူအပ်သော

ဟိတောပဒေသနာသုပြန်

ပဌမတွဲ

မိတ္တလာဘကထာနှင့် မိတ္တဘေဒကထာ

ပြန်ဆိုနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၀၉

ကောဇာ ၁၃၂၇

ခရစ် ၁၉၆၅

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
အဗျောက်ဆရာတော်ဘုရား
ပြန်ဆိုတော်မူအပ်သော

ဟိတောပဒေသနာသုပြန်

ပဌမတွဲ
မိတ္တလာဘကထာနှင့် မိတ္တဘေဒကထာ

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၀၉ ကောဇာ ၁၃၂၇ ခရစ် ၁၉၆၅

နိဒါန်း

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ အတုလပြတ်စွာ ဘာဝါ၏ သာသနာတော်နှစ် သက္ကရာဇ် ၁၁၀၀-ကျော်ခန့်တွင် ဣန္ဒိယ နိုင်ငံကြီး၏ ဗဟိုချက်မ မဏိပဒေသ၌ ဝိကျသမ္ပ အမည်ရှိသော ပညာအမော် ဟိန္ဒူလင်ကျော်ကြီးသည် ပါဠိလိပုတ်ပြည်ကြီး၏ အရှင် ဘုရင်သုဝဏ္ဏနမင်း၏ သားတော်တို့အား ဆုံးမပွဲပြင် သွန်သင်ပြသသောအားဖြင့် လောက၌ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ဓာတုနာဂရွှေငွေ ခြေရံပရိသတ် ပြင်မြတ်တန်ခိုး ပွံ့ပြုံးအာဏာ လိုရာပြည့်စုံစေမှု ပြောရေး ဆိုရေး ကြံစည်အားထုတ်ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရေးတို့၌ နည်းကောင်း လမ်းကောင်း အကြောင်းညွှန်ပြဥပဒေသ ထုံးတမ်းတို့ကို ရရှိနိုင်ရန် ရည်သန်၍ ထိုထိုလောကီ နိတိ ဓမ္မသတ်ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ်တို့မှ ထုတ်နုတ်ယူငင်၍ ဟိတောပဒေသအမည်ရှိသောကျမ်းကို သက္ကတဘာသာဖြင့် စီရင်ရေးသားထားခဲ့ပေသတည်း။

ထို ဟိတောပဒေသကျမ်းကို လောကီကျမ်းအစောင်စောင်တို့မှ အဆီအနှစ်နှင့်ပြည့်စုံသော စကားတို့ကို ထုတ်နုတ်ယူငင် စီရင်ရေးသား ထားခဲ့လေသောကြောင့် ပညာဗဟုသုတကို ရွာမှီးလေ့ရှိကုန်သော ပညာရှိအပေါင်းတို့သည် အလွန်တရာ နှစ်သက်ကြရကား ဣန္ဒိယနိုင်ငံရှိ ဘာသာအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် လည်းကောင်း ဥပထေပတိကံစသော တိုင်းနိုင်ငံရှိ ဘာသာအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် လည်းကောင်း ပြန်ဆို ရေးသား၍ သင်ကြား လေ့ကျက်ခဲ့ကြလေကုန်၏။

အရွှေဘက် တိုင်းပြည်များတွင် အပါအဝင်ဖြစ်သော ဤ မြန်မာနိုင်ငံ၌လည်း ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာ ဂန္ထနာမကဏ္ဍ စသော သာသနာတော် ကျမ်းတို့၌ လည်းကောင်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘာသာ ဗဟို နာဂရီ စသော ဣန္ဒိယနိုင်ငံ၌ ထင်ရှားသော ဘာသာစကားများ၌ လည်းကောင်း ကျမ်းကျင့်တတ်သိ ပညာရှိကဝိသမ္ပန အလွန်ထင်ရှား ကျော်စောတော်မူသော “အသျှင်ရဝိန” အမည်တော်ရှိသော ပဋိပတ္တိလောကီအရာတော်ဘုရားကြီးသည် ထို ဟိတောပဒေသကျမ်းကို ယဉ်ကျေးသာယာ နာပျော်ဘယ်သော မြန်မာတို့၏ အဆိုအမိန့် နှစ်သိပ်ကြည်နူးလောက်သော စကားတို့ဖြင့် ၁၂၄၉-ခုနှစ်တွင် စီရင် ရေးသားတော်မူရာ ထိုဟိတောပဒေသကျမ်း၌ မိတ္တလာဘ၊ မိတ္တဘော၊ ဝိဂ္ဂဟ၊ သနိဟူ၍ ကဏ္ဍအားဖြင့် ၄-ပိုင်း ၄-ကဏ္ဍရှိသည့်အနက် မိတ္တလာဘ ပိုင်းမျှသာ ပြီးစီး၍ ၁၂၆၄-ခုနှစ်တွင် စက်တင်ပုံနှိပ် ပြန့်ဝေခဲ့လေသည်။

ထိုသို့ဖြစ်ရကား ပညာဗဟုသုတကို ရွာမှီးစုဆောင်း မှတ်သားလေ့လာကြကုန်သော သူအပေါင်းတို့၏ ကျန်သုံးပိုင်း သုံးကဏ္ဍကို ဆက်လက်မှတ်သား

နာယူလိုသော အာသာဆန္ဒကို ပြည့်ဝစေခြင်းအကျိုးငှါ ရန်ကုန်မြို့ ကျောင်းတော်ရာ ဗင်္ဂလားတိုက်၌ ဂဏပါမောက္ခ နာယကဦးစီးဖြစ်တော်မူသော စတုတ္ထ ဗင်္ဂလားဆရာတော် “အသျှင်ဝါယာမ” မဟာထေရ်မြတ်ကြီးသည်လည်းကောင်း ဂန္ထဝါစက “အသျှင်ခေမာလင်္ကာရ” အမှူးရှိသော တပည့်တပန်း ရဟန်းရှင်လူတို့သည် လည်းကောင်း တောင်းပန် တိုက်တွန်း နှိုးဆော်အပ်သည်ဖြစ်၍ “အသျှင်စန္ဒဝံသာလင်္ကာရ” အမည်ရှိတော်မူသော မြို့ပြင်ကြီး ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏တူတော် သဒ္ဓိဝိဟာရိက တပည့်ဖြစ်၍ ထို ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ထံတော်ပါး၌ လည်းကောင်း “နာဂိန္ဒာဘိ ကဝိဇေ မဟာဓမ္မရာဇဂူရု” ဟူသော တံဆိပ်နာမံတော်ကို ခံယူတော်မူသော သာသနာပြု မိုးကောင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ထံတော်ပါး၌ လည်းကောင်း “အသျှင်ရဝိန္ဒ” အမည်ရှိတော်မူသော ပဌမ ဗင်္ဂလားဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ထံတော်ပါး၌လည်းကောင်း အန္တေဝါသိက တပည့်အဖြစ်ဖြင့် ဆည်းကပ်ခစားလျက် နေဝါညဝါများကို သင်ကြား၍ ပါဠိအဋ္ဌကထာ ဋီကာ ဂန္ထန္တရတို့၌ အာစရိယမုဉ် ရရှိကျမ်းကျင် တတ်မြောက်တော်မူသည်သာမက သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့လည်းကောင်း မဇ္ဈိမဒေသ ဣန္ဒိယနိုင်ငံသို့လည်းကောင်း ကြွတော်မူ၍ ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ထိုထိုသီဟဋ္ဌဘာသာ သက္ကတဘာသာ စသော ဘာသာကျမ်းဂန် အရပ်ရပ်တို့ကို နှံ့စပ်အောင် လေ့လာသင်ကြားရာ ဉာဏ်စွမ်းအလျောက် တတ်မြောက်တော်မူခဲ့၍ ယခုအခါ ရန်ကုန်မြို့ ရွှေဂုံတိုင်ကျောင်းတိုက်ကြီး၌ ယာပိုထ်လေးလီမျှညီမိတင်း သီတင်းသုံးနေတော်မူသော အသျှင်အာစာရ အမည်ရှိတော်မူသော အဖျောက်ဆရာတော်ကြီးသည် ထိုဟိတောပဒေသကျမ်း၏ကျန်သုံးပိုင်းသုံးကဏ္ဍတို့ကို သက္ကရာဇ် ၁၂၉၃-ခုနှစ်က ပါဠိ မြန်မာ နှစ်ဘာသာတို့ဖြင့် ကျနသေချာ သာယာပြေပြစ် နှစ်သိမ့်ကြည်နူးဘွယ် ဆက်လက်၍ စီရင်ရေးသားတော်မူခဲ့လေသတည်း။

ဤမိတ္တလာဘ ကဏ္ဍကိုကား ကျေးဇူးရှင် ဗင်္ဂလားဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် သာသနာတော်ကျမ်းတို့မှ စပ်ဆိုင်ရာ ပါဠိ-အဋ္ဌကထာတို့ကို ဖြည့်စွက်ထည့်သွင်း၍ ယဉ်ကျေးသာယာ နာပျော်ဘွယ်သော မြန်မာတို့၏ အဆိုအမိန့် နှစ်သိမ့်ကြည်နူးလောက်သော ဝစနာလင်္ကာရတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်လျက် ကောင်းမွန်စွာ စီရင်ရေးသားတော်မူခဲ့ပါသော်လည်း ထို သိမ်မွေ့ခက်ခဲ နက်နဲလှသော စကားအသုံး အနှုန်းတို့ကို ခေတ်သစ် လူငယ်တို့ သိမှတ်ရန် မလွယ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဤမိတ္တလာဘကဏ္ဍ၌ ပါရှိသော အချို့အချို့သော စုဏ္ဏိယစကားရပ်တို့ကို ချန်လှပ်ရှောင်ကွင်း၍ လိုရင်းမျှကိုသာ ထုတ်နုတ်စီရင်တော်မူခဲ့ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဤကဏ္ဍ၌ ဂါထာပေါင်း ၂၇၀-ကျော်ရှိသည့်အနက် ဂါထာ ၄၀-ကျော်တို့ကိုသာ မာဂဓ၊ မြန်မာ ပြန်ဆိုတော်မူခဲ့၍ ကြွင်းကျန်သော

ဂါထာ ၂၀၀-ကျော်မျှတို့ကိုကား ပါဠိမပါ မြန်မာသက်သက်ဖြင့်သာ သာမည အားဖြင့် ပြန်ဆိုတော်မူခဲ့ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း သက္ကတဘာသာ ကျမ်းရင်း နှင့် တိုက်ဆိုင် ကြည့်ရှုလိုကြသော သုတေသန ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ အာသာဆန္ဒ မပြည့်ဝ မရောင့်ရဲနိုင်ကြဘဲ ခက်ခဲတွေဝေစွာ ကြည့်ရှုလေ့လာကြရကုန်၏။

ထိုထိုအကြောင်းများကြောင့် ယခင်ကဏ္ဍများကို ပုံနှိပ်ဖြန့်ဝေခဲ့သည်မှစ၍ ရောက်ရာရောက်ရာ အရပ်တို့၌ ပညာဗဟုသုတ လိုလားကြကုန်သော ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ-တပည့် ဒါယကာတို့သည် ထိုကြွင်းကျန်ရစ်သော စကားရပ်တို့နှင့် ဂါထာတို့ကိုပါ ပြည့်စုံစွာ ဖြည့်စွက်၍ ထပ်မံစီရင် ရေးသားပါမည့် အကြောင်း အကြိမ်ကြိမ်တောင်းပန်လျှောက်ထားကြခြင်းကို အရင်းပြုသဖြင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အလိုဆန္ဒ ပြည့်ဝစေခြင်းငှါ ဤ“မိတ္တလာဘကဏ္ဍ” ကိုလည်း အသစ်တဖန် စီမံ ရေးသားတော်မူလာခဲ့ရာ ၁၃၁၁-ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ် လဆန်း ၉-ရက်၊ သောကြာနေ့ ညနေ ၄-နာရီအချိန်တွင် ကောင်းစွာအောင်မြင် စီရင်ပြီးဆုံးခဲ့ လေသည်။ ၎င်းကို ရန်ကုန်မြို့ သုဓမ္မဝတီပုံနှိပ်တိုက်၌ ၁၃၁၆-ခုနှစ်၊ တန်ဆောင် မုန်းလပြည့်အတွင်း ပြီးစီးအောင် စက်တင်ပုံရိုက်စေလျက် ဆက်လက်ထုတ်ဝေ ခဲ့ရာ ယခုအခါ ၎င်းစာအုပ်များမှာ အလွန်တရာရှားပါးလှပြီဖြစ်၍ ၁၃၂၆-ခုနှစ် ပြာသိုလအတွင်းတွင် တော်လှန်ရေးအစိုးရ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်၌ တဖန်ထပ်မံ၍ ဒုတိယအကြိမ် စက်တင်ပုံရိုက်ပြီးစီးပါသဖြင့် ဗဟုသုတ ဉာဏ ရှာမှီး ဆည်းပူးကြသူအပေါင်းတို့သည် မှတ်သားကြည့်ရှု၍ အမှုခပ်သိမ်းတို့၌ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ လိုရာထုတ်နုတ်ပြုလုပ်ဆောင်ရွက် တိုးတက်အကျိုး ဖွံ့ဖြိုးပွားများ နိုင်ကြပါစေသတည်း။

ဟိတောပဒေသကျမ်း-မြစ်ပေါ်လာပုံ

“နီတိဝိဇ္ဇာ”(=နီတိပညာ)ဟူသည် (၁)နိုင်ငံရေး သိပ္ပံပညာ^၁နှင့် နိုင်ငံရေး ဘောဂဗေဒပညာ^၂ကို၎င်း (၂) ကျင့်ဝတ်သိပ္ပံပညာ^၃နှင့် ကျင့်ဝတ်ယထာဘူတပညာ^၄ကို၎င်း ပြဆိုသော ဝိဇ္ဇာပညာမျိုး ဖြစ်လေသည်။

ထိုပညာသည် အလွန်ရှေးကျသောအခါကပင် ပေါ်ထွန်းခဲ့သော ပညာဖြစ်လေသည်။ အဋ္ဌာရသဝိဇ္ဇာ (ခေါ်၁၈-ရပ်သော အတတ်ပညာ) တို့တွင်လည်း နီတိကျမ်းအတတ်ပညာဟူ၍ အထင်အရှား ပါဝင်နေသည်ကို တွေ့ရလေသည်။^၅

ထိုအတတ်ပညာနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ကျမ်းတို့တွင် အချို့ကျမ်းများကား အခြားပညာရပ်များနှင့် တွဲ၍ပြသော ကျမ်းများဖြစ်ကုန်၏။ အချို့ကား ထိုအတတ်ပညာကိုသာ သီးသန့်ပြဆိုသော ကျမ်းများဖြစ်ကုန်၏။ ထို အတတ်ပညာကို သီးသန့်ပြဆိုရာကျမ်းတို့တွင် အချက်အလက်တခုခုကို အများဆုံးဦးတည်ရေးသားသည့် ကျမ်းများလည်း ရှိကြကုန်၏။

ရေးပုံအခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း ဂါထာ (ကဗျာ)များဖြင့် ရေးသား၍ ထားသည်တို့ကို၎င်း၊ စုဏ္ဏိယ (စကားပြေ)ဖြင့် ရေးသား၍ ထားသည်တို့ကို၎င်း၊ ဂါထာ-စုဏ္ဏိယ (ကဗျာရော စကားပြေပါ) နှစ်မျိုးလုံး ရောနှော၍ ရေးသားထားသည်တို့ကို၎င်း တွေ့ရပေသည်။

နီတိပညာကို ပုံဝတ္ထုခင်းလျက် အတွင်းသွင်းကာ ရေးသားပြုစုတတ်ကြပေရာ ဤယခု ဟိတောပဒေသကျမ်းသည်လည်း ထို နီတိပညာကိုပင် ဝတ္ထုခင်း၍ သင်ပြသောကျမ်း ဖြစ်လေသည်။

ထို့ကြောင့် ဤ ဟိတောပဒေသကျမ်းမျိုးကို “နီတိစာပေ” အဖြစ်သာမက “ပုံဝတ္ထုစာပေ”(=ကထာသာဟိစ္စ) အဖြစ်လည်း သွတ်သွင်းဖော်ပြလေ့ ရှိကြလေသည်။

၁။ Political Science.

၂။ Political Economy.

၃။ Moral Science (Ethics)

၄။ Moral Philosophy.

၅။ ဗိသုဒ္ဓိပုရဏကျမ်း၊ အခန်း-၆။ မိလိန္ဒပဉ္စ ပါဠိတော် ၄၊ သဒ္ဓနီတိဓာတုမာလာ ၂၅၉၊ လောကနီတိစသော ကျမ်းတို့၌ သရုပ်ပါသည်။ (သို့သော် သရုပ်နှင့်စဉ်ပုံချင်း မတူကြ။)

ဤ ဟိတောပဒေသကျမ်းကား “ပဉ္စတန္တ”ကျမ်းကို အများဆုံး အမှီပြု ရေးသားထားသော ကျမ်းဖြစ်လေသည်။^၁။ ထို့ကြောင့် ပဉ္စတန္တကျမ်း၏ အကြောင်းကို သိရခြင်းသည် ဟိတောပဒေသကျမ်း၏ ရှေးအကြောင်းကို သိရ ခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်လေသည်။ ထို့ကြောင့် (၁) ပုံဝတ္ထုစာပေလေးက အကြောင်းနှင့်တကွ (၂) ပဉ္စတန္တစာပေအကြောင်းကို အတန်ငယ် ဖော်ပြ လိုပေသည်။

ပုံဝတ္ထုစာပေတို့၏ အခြေခံမှာ ဗေဒလေးပုံပင် ဖြစ်သည်ဟု ဣန္ဒိယနိုင်ငံသား ပညာရှိများက ရေးသားဖော်ပြလေ့ရှိကြလေသည်။

ဗေဒလေးပုံအနက် ဣရုဗေဒ (ခေါ် ရိဂ်ဗေဒသံဟိတာ) ကျမ်း၏ သုတ်များ၌ “သံဝါဒ”ခေါ် သုတ်ပေါင်း အများအပြား ပါရှိလေသည်။ ထိုသုတ်များ၌ ဇာတ်လိုက်နှစ်ဦး-သို့မဟုတ်-သုံးဦးတို့ အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ပြောဆိုချက် များ ထင်ရှားစွာ ပါဝင်ကြလေသည်။

ဣန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ဝတ္ထုစာပေ နှိတိစာပေစသော စာပေအစိတ်အပိုင်း များစွာ တို့မှာ ယင်းသံဝါဒသုတ်များမှ စတင်ထွက်ပေါ်လာကြခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဣန္ဒိယ နိုင်ငံသား ပညာရှိများက အယူရှိကြလေသည်။

ဣရုဗေဒ၌ ဤသံဝါဒသုတ်များအပြင် သာမညရိုးရိုး ထုတိမင်္ဂလာပြုရာ သုတ်များ၌လည်း နတ်အမျိုးမျိုးတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြဆိုရာတွင် နှစ်သက် စဖွယ်မျှသာမက သိက္ခာပုဒ် (ဥပဒေသ) များအတွက် ပြဆိုရာဝတ္ထုများကိုပါ တွေ့ရှိကြရလေသည်။

ဣရုဗေဒ (ရိဂ်ဗေဒသံဟိတာ) ကျမ်း၌ ယင်းဝတ္ထုတို့ကို အချက်အလက် လောက်သာ ပြဆိုထားလေရာ အကျယ်ဖွင့်ပြချက်ကိုမူ “ဗြဟ္မဒေဝတာ”၌၎င်း၊ ဆဂုရုသိဿရေး “ကစ္စာယနသဗ္ဗာနုက္ကမဏိ”၏အဖွင့် “ဝေဒါတ္ထဒီပိကာဋီကာ” ၌၎င်း တွေ့ရလေသည်။

ဆရာယာဆိကသည် နိရုတ္တကျမ်း၌၎င်း ဆရာဆာယဏသည် မိမိ၏“ဘာသျှ” (အဖွင့်ကျမ်း)၌၎င်း ဤဝတ္ထုများ၌ ပါသည်တို့ကို “ရုပ်” အနေအထားများနှင့် ပြယုဂ်မဟောင်းများအဖြစ် တင်ပြရန် ကြိုးစားခဲ့ကြလေသည်။

၁၅-ရာစုနှစ်အတွင်း ဂုဏ်ရတ်တိုင်းသား ပညာရှိများသည် ဗေဒအားလုံး၌ ပါရှိသောဝတ္ထုများကို သင်ကြားလေ့လာကြပြီးလျှင် “နှိတိမဉ္ဇရီ” ဟူသော

၁။ “ပဉ္စတန္တိတထာနျသွာတ်၊ ဂြန္တာဒါကြိယ လိချတေ” (ဟိတောပဒေသ၊ ကထာ မူ ၉။)

“အနျသွာတ်-ဂြန္တာဒိ” အရ မဟာဘာရတကျမ်း ကာမန္တကိယကျမ်း စသည်တို့ကို ဋီကာများ၌ ဖွင့်ပြကြ၏။

ကျမ်းကြီးတစောင်ကို ပြုစုခဲ့ကြလေသည်။ ၎င်းကျမ်းကြီး၌ (ခရစ် ၁၁၈၄-ခုနှစ် ပေါ်) ဆဂုရုသိဿ၏ “ဝေဒါတ္ထဒီပိကာ”နှင့် (၁၄-ရာစုတွင်ပေါ်သည့်) ဆရာ ဆာယဏ၏ “ဝေဒဘာသျှ”ကျမ်းများမှ အများအပြား ထုတ်နုတ်ယူငင်ထား ပုံများကိုလည်း တွေ့ရလေသည်။ (ခရစ် ၁၄၉၄-ခုရေး နိတိမဉ္ဇရီလက်ရေးစာမူ ဟောင်းကြီးတစောင်ကိုလည်း တွေ့ကြရပေသည်။)

ဤ ပြဆိုခဲ့သည့်အချက်များကို ထောက်ထားကာ ရာဇဝင်(သမိုင်း)အမြင် အားဖြင့် ဗေဒလေးပုံသည် ပုံဝတ္ထုများ၏ မူလဆင်းသက်ရာဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်စရာရှိကြောင်းကို ဣန္ဒိယတိုင်းသား ပညာရှိများက ရေးသား ဖော်ပြ လေ့ရှိကြလေသည်။

ဗေဒလာဝတ္ထုများ ရှေးကျလှသဖြင့် အတန်ငယ်အသွင်ပြောင်း၍ နေပုံ တို့ကိုလည်း တွေ့ရတတ်ကြကုန်၏။ ရာမာယဏကျမ်းကြီးနှင့် မဟာဘာရတ ကျမ်း ကြီးများ၌ ထိုဝတ္ထုများ၏ အစိတ်အပိုင်းအချို့ကို ပြောင်းလဲထားပုံများ တွေ့ရ သော်လည်း ဝတ္ထုကြောင်းမူရင်းမှာမူ တခုတည်းသာလျှင် ဖြစ်လေသည်။

အချုပ်အားဖြင့် ပုံဝတ္ထု စာပေလောက၏ စတင်ထွန်းကားရာမှာ ဣန္ဒိယနိုင်ငံ သာလျှင် ဖြစ်ကြောင်းကို၎င်း ဣန္ဒိယစာပေလောကက ကမ္ဘာ့စာပေလောကကို ကျေးဇူးပြုရာတွင် ပုံဝတ္ထု စာပေလောကအနေနှင့် ကျေးဇူးပြုပုံမှာ အထူး တလည် ကြီးကျယ်လှကြောင်းကို၎င်း ဖော်ပြကာ (ဣန္ဒိယနိုင်ငံသား ပညာရှိ များက) ဂုဏ်ယူလေ့ရှိကြလေသည်။

ယနေ့ ပဉ္စတန္ဒြတွင် တွေ့ရသည့် ဝတ္ထုများသည် လွန်ခဲ့သော ခရစ်ခြောက်ရာ စုနှစ်အတွင်းဆီက ဣန္ဒိယနိုင်ငံသားတို့ အလွန်တရာ နှစ်ခြိုက်ခဲ့ကြသော ဝတ္ထု များဖြစ်ကြလေသည်။ (စင်စစ်အားဖြင့် ခြောက်ရာစုမတိုင်မီ ခရစ်နှစ်ရာစုနှစ် လောက်ဆီက ပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြသည့် “ဗြဟ္မာတ်ကထာ”ခေါ် ဝတ္ထုကျမ်းကြီးနှင့် “တန္ဒြာချာယိကာ”ခေါ် ဝတ္ထုကျမ်းကြီးတို့သည် ပဉ္စတန္ဒြ၏ ပင်မအခြေခံ များပင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်လေသည်။)

ဣန္ဒိယပုံဝတ္ထုများသည် နှစ်ရာစုအတွင်းလောက်ကစ၍ အာရဗ်မှ တရုတ်ပြည် အထိ ပျံ့နှံ့၍ နေခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။

အာရဗီဘာသာကား အလယ်ခေတ်၏ ယဉ်ကျေးသော ဘာသာကြီးတရပ် ဖြစ်လေသည်။ ဣန္ဒိယပုံဝတ္ထုများကို အာရဗီဘာသာပြန်ပြီး၍ မကြာမီ အတွင်းမှာပင် အနောက်နိုင်ငံ စာပေလောကအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်၍ သွားကြ သည်သာမက အခြားဒေသအလိုက် ဘာသာအသီးသီးတို့သို့လည်း ပြန်ဆိုခဲ့ ကြလေသည်။

လက်တင်၊ ဂရိတ်၊ ဂျာမန်၊ ပြင်သစ်၊ စပိန်နှင့်အင်္ဂလိပ်စသောဘာသာများ သို့ တစထက်တစ တိုးတက်ပြန်ဆိုခဲ့ကြလေရာ (အလယ်ခေတ်မှသည်) ၁၆-ရာစု နှစ်အထိ ဖြစ်လေသည်။

ထိုအချက်များကို အတန်ငယ် ထင်ရှားခိုင်လုံအောင် ထပ်မံ ဖော်ပြလိုပေ သေးသည်။

တရုပ်ဘာသာ ကမ္ဘာ့အဘိဓာန်ကြီးနှစ်စောင် (ဤတွင် အဟောင်းဆုံးကို ၆၆၈-ခု အေ-ဒီ-၌ ပြုစုသည်) ၌ များလှစွာသော ဣန္ဒိယပုံဝတ္ထုများကို တရုပ် ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုထည့်သွင်းထားလေသည်။ ၎င်းမှာ အံ့ဩစရာ မဟုတ်ပေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ၎င်းကမ္ဘာ့ အဘိဓာန်ကြီးများ၏ အခြေခံအဖြစ် ဗုဒ္ဓဘာသာကျမ်းဂန်စာပေပေါင်း နှစ်ရာတို့ကို ပြဆိုထားချက်ပင် ရှိနေသော ကြောင့်ပေတည်း။

ဂရိတ်တို့၏ အထူးတလည်ထင်ရှားသည့် ပုံဝတ္ထုပေါင်းချုပ်ဖြစ်သော “အီစုပ် ၏ပုံဝတ္ထုများ” နှင့် အာရပ်တို့၏စိတ်ပျော်မွေ့ဘယ်ပုံဝတ္ထုများဖြစ်သည့် “အာရေ ဗီယန်-နိုက်” (Arabian Nights) တို့၏ အခြေခံများမှာ ဣန္ဒိယနိုင်ငံ ပုံဝတ္ထု များပင်ဖြစ်ပါပေသည်။ ဟူသော အချက်မှာ အမှန်ကို စူးစမ်းလေ့ရှိသော ပညာ ရှင်တို့၏ လေးလေးနက်နက် သဘောတူချက်ကြီးတရပ်ဖြစ်ပါပေသည်။

အလယ်ခေတ်ဆီက ဣန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ပုံဝတ္ထုများသည် “ဝိဒျာပတိ၏ပုံဝတ္ထု များ” (Stories of Bidapai)^၁ ဟူသောအမည်ဖြင့် အနောက်နိုင်ငံများတွင် ထင်ရှားခဲ့လေသည်။ အနောက်နိုင်ငံသား (လူများစု) အဖို့ ထိုပုံဝတ္ထုများ ဣန္ဒိယနိုင်ငံမှထွက်ပေါ်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု အနည်းငယ်မျှ မရိပ်မိနိုင်လောက် အောင်ပင် လွှမ်းမိုးတွင်ကျယ်ခဲ့လေသည်။ ဤမျှလွှမ်းမိုးခဲ့ခြင်း၏ အကျိုးကား ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားသည် ခရစ်ယန်သူတော်စင်တို့၏အတွင်း၌ သက်ရောက်၍နေ သကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းပေတည်း။

ထို့ပြင် အလယ်ခေတ်၌ အထူးထင်ရှားသည့်ဝတ္ထုကား “ဗာရ်လမ်နှင့်ဂျိုးဇက် ဝတ္ထု” (Barlaam and Joseph) ဖြစ်လေသည်။ ထိုဝတ္ထုက၎င်း (ခရစ်ယန်) တို့အား အဘယ်မျှအထိ ဆုံးမသွန်သင်ပါသနည်း ဟူမူ - ဝတ္ထု၏ဇာတ်လိုက် (ဇာတ်ကြောင်းဝင်ပုဂ္ဂိုလ်) များကို ခရစ်ယန်သူတော်စင်ကြီးများအဖြစ် ရောက် အောင် ထည့်သွင်းရေးတွက်ထားသည်အထိ ဖြစ်၏။ ၎င်း၌ “ဂျိုးဇက်” သည် အလိုလို “ဗုဒ္ဓ” အဖြစ် ရောက်မှန်းမသိ ရောက်၍ နေလေတော့၏။ “ဗောဓိသတ္တ” သဒ္ဒါပျက် “(ဂျိုးဇက်-) ဗုဓ-ဆဗ” ဟူသော အသုံးကိုပင် တွေ့ရ

၁။ ဒေါက်တာဗလဒေဝ၏ သက္ကတစာပေသမိုင်း စာမျက်နှာ ၃၃၃-တွင်ပါသည့် စာလုံး ပေါင်းအတိုင်းဖြစ်သည်။

လေသည်။ ထိုခရစ်ယန်များအဖို့ မိမိတို့ဘာသာနှင့် ဆန့်ကျင်လှသောဘာသာကို တည်ထောင်တော်မူသည့်ပုဂ္ဂိုလ်(ကိုအမှန်းတင်ယူငင်ထားမိခြင်း) ဖြစ်ပါတကား ဟူ၍ နည်းနည်းကလေးမျှ မရိပ်စားမိခဲ့ကြပေ။

ဆိကန္တရ် (ခေါ် အလက်ဇန္ဒာ-သ-ဂရိတ်) မင်းတရားကြီးခေတ်က ဂရိတ်၊ အရဗီ၊ ဟီဗြဲ၊ ဖာရစီဘာသာများရှိ ဝတ္ထုစာပေများ၌ နေရာတိုင်းလိုလိုမှာပင် တခုတည်းသော မိခင်ဝတ္ထုကြီးပါရှိနေပုံကို တွေ့ရလေသည်။ ၎င်းမိခင်ကြီးအဖို့ သားသေသဖြင့် ပူဆွေးခြင်းသည် အနည်းငယ်မျှ ယုတ်လျော့မှုမရှိဘဲ ဖြစ်နေရာ ပညာရှိတိုင်းက “အကယ်၍ ဘယ်အခါမှ မသေသောအိမ်က မုန်ညှင်းစေ့တစေ့ ယူပေးခဲ့ပါလျှင် သင့်သားကို အသက်ပြန်၍ ရှင်အောင် ပြုလုပ်ပေးပါမည်” ဟု ဆိုကြောင်း၊ မိခင်ကြီးသည် မသေဘူးသည့်အိမ်က မုန်ညှင်းစေ့ကို သနားစဖွယ် အပမ်းတကြီး လိုက်လံရှာဖွေသော်လည်း မတွေ့နိုင်သည့်အဆုံး၌ ခန္ဓာဝန်ရှိနေ သမျှ (သံသရာဝဋ်အတွင်းက မလွတ်ကင်းသရွေ့) သေရမှာမလွဲပါတကား” ဟု သော အမြင်မှန်ကို ကိုယ်တိုင်သိမြင်၍ သွားလေကြောင်းများကို ထိုဝတ္ထု၌ပြဆို ထားလေသည်။ စင်စစ်ကား ထိုဝတ္ထုသည် ဣန္ဒြိယနိုင်ငံဖြစ်ဝတ္ထုသာလျှင် ဖြစ် လေသည်။ ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရားက ကိသာဂေါတမီအား နည်းညွှန်လမ်းပြ ဆုံးမ တော်မူသော ဝတ္ထုကို နည်းခိုးထားခြင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ (ဓမ္မပဒ၊ဋ္ဌ-ပါ၊၄၄၃။ အင်္ဂုတ္တရာ၊ဋ္ဌ၊၂၉၀။ထေရီဂါထာ၊ဋ္ဌ၊ကောဒသကနိပါတ် ၁၈၁-စသည်။)

ပဉ္စတန္ဒြိမပေါ်မီကပင် ပဉ္စတန္ဒြိပါဝတ္ထုများနှင့်တကွ ဝတ္ထုပေါင်းချုပ်အများ အပြားတို့ကို ရာစုနှစ်အသီးသီး ဒေသအသီးသီးတို့၌ အကြိမ်ကြိမ် ပြုစုခဲ့ကြပုံကို လည်း တွေ့ရပေသည်။ အချို့ကို ယခုခေတ်အထိ တွေ့ရှိကြရပေသေးသည်။

၎င်းတို့အနက် အဟောင်းဆုံး (ရှေးအကျဆုံး) ပြုစုချက်မှာ “တန္ဒြာချာ-ယိကာကျမ်း” ဟူသော အမည်ဖြင့် ထင်ရှားလေသည်။ ၎င်း၏ မူလထွက်ပေါ်ရာ ဌာနမှာ “ကာသ္မိရ”တိုင်း ဖြစ်လေသည်။

ပဉ္စတန္ဒြိမူကွဲလေးမျိုးတို့မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်လေသည်—

- (၁) ပဉ္စတန္ဒြိ (ပဟလဝီ ဘာသာပြန်)။ ၎င်းစာပေမူရင်းကိုကား မဲတွေ့ရ တော့ပေ၊ သို့ရာတွင် ၎င်းဘာသာပြန်၌ပါသည့် ပုံဝတ္ထုများအကြောင်း ကို ဆီးရီးယားဘာသာ နှင့် အာရဗီဘာသာ ပြန်ချက်များအရ တဆင့် သိရလေသည်။
- (၂) အခြားပြုစုချက်ကား ဂုဏဒိယ (ဂုဏာဒျ) မည်သောဆရာ၏ “ဗြဟ္မာတ် ကထာ” မည်သော ကျမ်းဖြစ်၏။ ၎င်း၌ ပဉ္စတန္ဒြိလာ-ဝတ္ထုများပါဝင် လျက် ရှိနှင့်သည်ကို တွေ့ရ၏။ ထိုကျမ်းကား ကာသ္မိရတိုင်း၏ ရှေးသုံး ပေသာစီ ဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသော ကျမ်းဖြစ်လေသည်။ ၎င်း

ဗြဟ္မတ်ကထာမူရင်းကား ပျောက်ပျက်ခဲ့လေပြီ။ ၁၁-ရာစုနှစ်က ခေမိန္ဒ မည်သော ဆရာ၏ “ဗြဟ္မတ်ကထာမဉ္ဇရီ”နှင့် “သောမဒေဝ”မည်သော ဆရာ၏ “ကထာသရိတသာဂရ” မည်သောကျမ်းကြီးတို့သည် အဆိုပါ ဗြဟ္မတ်ကထာကျမ်းကိုပင် ဘာသာပြန်၍ထားကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

(၃) သုံးခုမြောက်ပြုသောကျမ်းကား “တန္ဒြာချာယိကာ” အမည်ရှိ ကျမ်း ကြီးဖြစ်ပြီးလျှင် ၎င်းနှင့်ဆက်စပ်နေသောအရာကား ဂျိန်းဘာသာ၏ ဝတ္ထုပေါင်းချုပ် (ဇိနကထာ-သင်္ဂဟ) ဖြစ်လေသည်။ ယခုခေတ် (လက်ရှိ) ပြန့်နှံ့နေသော ပဉ္စတန္ဒြာစာမူသည် ယင်းတန္ဒြာချာယိကာ ကိုပင် ပြုပြင်ထားသောမူ ဖြစ်လေသည်။

(၄) လေးဆင့်မြောက် ပြုစုသည့်မူကား ဣန္ဒြိယတောင်ပိုင်းဖြစ် ပဉ္စတန္ဒြ၏ မူရင်းအသွင်ဖြစ်လေသည်။ နိပေါဘာသာဖြင့် ရေးသားထားကြသော ပဉ္စတန္ဒြနှင့် ဟိတောပဒေသတို့သည် ထိုတောင်ပိုင်း ပဉ္စတန္ဒြမူကို ပြုပြင်ထားကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ပဉ္စတန္ဒြဟူသည် ဣန္ဒြိယစာပေမှ ကမ္ဘာ့စာပေသို့ အကြီးအကျယ် ကျေးဇူး ပြုချက်တရပ်ဖြစ်လေသည်။

ပဉ္စတန္ဒြ၌ ပါဝင်သော ကရုဋ္ဌကနှင့်ဒမနက (ရှိယာရ်-ပံဒေ)တို့၏ လိမ္မာရေး ခြားရှိပုံများသည် ဣန္ဒြိယနိုင်ငံသားများနှင့် အာရပ်နိုင်ငံသားများကို အတူအမျှ နှစ်သက်စေလေသည်။

သိဝိဘုရင်မင်းမြတ်၏ အတ္တပရိစ္စာဂ (မိမိကိုယ်ကို စွန့်လှူပုံ) ဝတ္ထုသည် (ဣန္ဒြိယနိုင်ငံ) ဘောဇမင်းကြီး၏ မှူးမတ်များကို ဥပဒေသပေးသကဲ့သို့ပင် ဖာရဆ်-နိုင်ငံဘုရင် “ဆုခရို-နောက် ဆေရဝါမ်”၏ မှူးမတ်များကို လည်း ဥပဒေသပေးလေသည်။

ရာဇဝင်အရ ခြောက်ရာစုနှစ်အတွင်း ဣန္ဒြိယနိုင်ငံနှင့် ဖာရဆ် (ဖာရ်ဆ်) နိုင်ငံတို့ အကျွမ်းတဝင် ဆက်သွယ်မှုရှိခဲ့ကြလေရာ ထိုအခါက ဤနှစ်သက်စဖွယ် နှင့် နည်းခိုးဖွယ်ဝတ္ထုများဆီသို့ တရားရှိသော (ဆင်ခြင်တိုင်းထွာမှုနှင့် ပြည့်စုံ သော) ပါရဆ်ဘုရင် “ဆုခရို” (၅၃၁-၅၇၉-အေ-ဒီ)၏ အမြင်ကို ကောင်း ကောင်းကြီး ဆွဲဆောင်ခဲ့လေသည်။

ထိုဘုရင်၏ မှူးမတ်တို့တွင် သက္ကတဘာသာကို တတ်မြောက်သည့် “ဟကီ-မ်” (=ဆရာ) တဦးပါဝင်လေသည်။ ၎င်း၏အမည်မှာ “ဗုရ်ဂျီအီ” ဖြစ်၏။ ထို ဆရာသည် ပဉ္စတန္ဒြကို “ပဟလဝီ-ဘာသာ” (ခေါ် ရှေးဟောင်း ဖာရဆ် ဘာသာ)ဖြင့် ၅၃၃-အေ-ဒီ-တွင် ပြန်ဆိုခဲ့လေရာ အဦးဆုံးဘာသာပြန်သူဖြစ်ခဲ့ လေသည်။

ထိုဘာသာပြန်ပြီး အနှစ်ငါးဆယ်အတွင်း ခရစ်ယန်သင်းအုပ် ဘုန်းတော်ကြီး တပါးက “ပဟလဝီ” (ရှေးဟောင်း - ဖာရဆီ) ဘာသာမှ ဆီးရီးယားဘာသာ ဖြင့် ၅၆၀-အေ-ဒီ-တွင် ပြန်ဆိုခဲ့ပြန်လေသည်။ ထိုသို့ပြန်ဆိုရာဝယ် “ကလိလဂ နှင့် ဒမနဂ” ဟူသော အမည်များဖြင့် ပြန်ဆိုခဲ့လေသည်။ ထိုဘုန်းတော်ကြီး၏ အမည်မှာ “ဗုဒ္ဓ” ဖြစ်သည်။

၇၅၀-အေ-ဒီတွင် အဆိုပါ ဆီးရီးယားဘာသာပြန်မှတစ်ဆင့် “ကလိလဂ နှင့် ဒမနဂ” ဟု အမည်ပေးကာ အာရဗီဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့ပြန်လေသည်။ ထိုအမည်များမှာ ပဉ္စတန္ဒြကျမ်း၏ ပထမတန္ဒြ၌ ပဓာနဖြစ်သော ‘ကရုဋ္ဌက’ နှင့် ‘ဒမနက’ တို့၏ အမည်များကို ခေါ်ဝေါ်ထားခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ၎င်းအာရဗီ ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုသော ပညာရှိ၏အမည်မှာ “အဗ်-ဒုလ္လာ-ဗိ-န-အလ်မုက်ဗ်ဖာ” ဖြစ်လေသည်။ ထိုဆရာသည် သူကိုယ်တိုင်က မူဆလမာန်ဖြစ်သော်လည်း သူ၏ ဖခင်မှာကား ဖာရဆီဖြစ်လေသည်။

ထိုရာစုနှစ်အတွင်း (၂၇၀-အေ-ဒီ) မှာပင် “အဗ် ဒုလ္လာ-ဗိ-န-ဟဝါဂျီ” ဆိုသူက ပဟလဝီ (ခေါ် ရှေးဟောင်းဖာရဆီ) ဘာသာမှတစ်ဆင့် အာရဗီဘာသာသို့ ပြန်ဆို ခဲ့ပြန်လေသည်။

တဖန် “ဆဟလ်-ဗိ-န-နဝဗ်-ခတ်” အမည်ရှိသော စာဆိုကဝိသည် ဘုရင် ‘ယဟီ ယာ’ ၏ အမိန့်ဖြင့် အဆိုပါ ဟဝါဂျီ၏ဘာသာပြန်ကိုပင် ကဗျာဖြင့် ဖွဲ့ဆိုရေးသား ရလေရာ ထိုသို့ဖွဲ့ဆိုသဖြင့် ဉာဏ်ပူဇော်ခ ရွှေဒင်္ဂါး တထောင်ရခဲ့လေသည်။ ။ (ဤကား ပဉ္စတန္ဒြ၏ ထင်ရှားသော အာရဗီဘာသာပြန်ဟောင်းများပေတည်း။ အခြား အခါအားလျော်စွာ ပြန်ဆိုချက်များလည်း ရှိပေသေး၏။)

“ပဉ္စတန္ဒြ” ၌ “တန္ဒြ” ပေါင်း ငါးခုရှိလေသည်။ “တန္ဒြ” ဆိုသည်မှာ “ဘာဂ” (အပိုင်း-ကဏ္ဍ) ကို ခေါ်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ (၁) မိတြဘေဒ (၂) မိတြ လာဘ (၃) သန္တဝိဂြဟ သမ္ပတ္တိ = မိတြ (၄) လဗ္ဗိပြဏာသနှင့် (၅) အပရိက္ခိတ ကာရက ဟူ၍ ငါးပိုင်းရှိလေသည်။

အခဏ်းအသီးသီး၌ (သီးခြားအခဏ်း၌) အခြေခံဝတ္ထု (=မုက္ခကထာ) ကား တခုတည်းသာလျှင် ဖြစ်လေသည်။ ၎င်း၏အစိတ်အပိုင်းများကို အားရှိ ခိုင်မာစေရန် လက်အောက်ခံဝတ္ထုများကို ဆိုရခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ကျမ်းပြုသူ သည် သူ၏ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း အစကစ၍ ကောင်းသောအကျင့်နှင့် နီတိ အတွက် သင်ကြားထားပုံကို တွေ့ရလေသည်။

တဆင့်စကား ကြားရဘူးသည်ကား ဒက္ခိဏ (=တောင်ပိုင်း) မဟိလာရော ပယမြို့၌ အမရကိတ္တိမည်သောမင်း မင်းပြုတော်မူ၏။ ထိုမင်းသည် မိမိ၏ပညာ မဲ့သော သားများကို ပညာရှိစေရန်နှင့် နီတိအတတ်နှင့် ပြည့်စုံသူများဖြစ်စေရန် သင့်လျော်သော ဆရာကောင်းကို လိုလားတော်မူလေ၏။ ထိုဘုရင်သည်

“ဝိဇ္ဇုသရ်မ” (=ဝိဇ္ဇုသမ္ပ)မည်သော ဆရာကြီးကို ရရှိတော်မူလေ၏။ ၎င်းကား လောကအရေးနှင့် ကျမ်းဂန်အရေးနှစ်မျိုးလုံးမှာပင် ကမ်းတဖက်ရောက်တတ်မြောက်သော ပညာရှိကြီးဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုပညာရှိကြီးသည် အချိန်အနည်းငယ်အတွင်းမှာပင် ထိုမင်းသားများအား လုပ်ငန်း (ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး)၌ တတ်သိလိမ္မာအောင် ကောင်းသောအကျင့်နှင့်ပြည့်စုံအောင် နီတိအတတ်၌ တတ်ကျွမ်းသူများဖြစ်အောင် ပြုလုပ်နိုင်လေ၏။

ပဉ္စတုက္ခ၌ ဝတ္ထုကြောင်းကလေးများကို “ဂဇ္ဇ” (=စကားပြေ)ဖြင့် ရေးသားထားပြီးလျှင် အဆုံးအမ ဥပဒေသစကားများကိုမူ “ပဇ္ဇ” (ဂါထာကဗျာ) များဖြင့် ရေးသားထားပုံကို တွေ့ရလေသည်။ (၎င်းကို အမှီပြုရေးသားသည့် ဟိတောပဒေသကျမ်းသည်လည်း ထိုသဘောအတိုင်းပင် ဖြစ်လေသည်။)

ထိုပဇ္ဇ (ဂါထာ-ကဗျာ)များမှာလည်း ရာမာယဏကျမ်း မဟာဘာရတကျမ်းတို့နှင့် အခြားနီတိကျမ်းဟောင်းကြီးများမှ ပေါင်းရုံးယူငင်ထားခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဤတွင် “ဝိဇ္ဇုသရ်မ” (=ဝိဇ္ဇုသမ္ပ)ဟူသည် စန္ဒရုပ္ပ (=စန္ဒဂုတ်)မင်းကြီး ကြီးလက်ထက်ပေါ်ကြောင်း၊ ထိုအမတ်ကြီးကို “ကောဋိလျ” (=ကောက်တိလျ) ဟူ၍၎င်း “စာဏကျ”ဟူ၍၎င်း ဝိဇ္ဇုဂုပ္ပ (ဝိဇ္ဇုဂုတ္တ)ဟူ၍၎င်း ခေါ်ဝေါ်သေးကြောင်း ကောဋိလျသည် ရှေးကရှိပြီး နီတိကျမ်းဟောင်းကြီးကို အကျဉ်းချုံးလျက် ဂါထာပေါင်း-၆၀၀၀ (ခြောက်ထောင်)မျှရှိသော အဇ္ဈိဝါဠ (အတ္ထသတ္ထ) အမည်ရှိသော နီတိကျမ်းသစ်တစောင်ကို ရေးသားခဲ့ကြောင်း၊ ၎င်း၏တပည့်တဦးဖြစ်သော “ကာမန္တက”ခေါ် ပညာရှိက ကာမန္တကီယနီတိဟု ခေါ်တွင်သော နီတိကျမ်းတစောင် ပြုစုခဲ့သေးကြောင်း များကိုလည်း ပညာရှိတို့က ဖော်ပြကြလေသည်။

နောက်ဆုံး သိမှတ်ဖွယ်ကား ပဉ္စတုက္ခသည် ဣန္ဒိယစာပေ အစိတ်အပိုင်း တခုလောက်သာမဟုတ်ဘဲ ကမ္ဘာ့စာပေ၏ အစိတ်အပိုင်းတခုဖြစ်သည် ဟူသော အချက်ပင်ဖြစ်ပါပေသည်။

ဟိတောပဒေသ

“နီတိကထာ” (ခေါ် နီတိပုံပြင်) လောကတွင် ပဉ္စတုက္ခပေါ်ပြီးနောက် အများဆုံး ထင်ရှားကျော်ကြားသော ကျမ်းကား ဟိတောပဒေသပင်ဖြစ်ပေတော့၏။

ထိုကျမ်းကို ဗင်္ဂလားပြည် ဓဝလစန္ဒမင်း၏ထံပါး၌ ခစားသော “နာရာယန-ပဏ္ဍိတ်”က ပြုစုခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ထိုကျမ်းကို ၁၄-ရာစုတဝိုက်အတွင်း၌ ပြုစုခဲ့လိမ့်မည်ဟု ပညာရှိတို့က ခန့်မှန်းကြလေသည်။

ဟိတောပဒေသပါ ဝတ္ထုတဝက်ခန့်တို့သည် ပဉ္စတန္တိမှ ယူငင်ထားခြင်း ဖြစ်ကုန်၏။

ဟိတောပဒေသ (၁) မိတြလာဘ (၂) သုဟိဒ်ဘေဒ (၃) ဝိဂြဟ (၄) သန္နိဟူ၍ အခင်းကြီး လေးခင်းမျှပါရှိလေသည်။

ဟိတောပဒေသသည် ပဉ္စတန္တိကို အဘယ်မျှ အမှီပြု ရေးသားပါသနည်း ဟူသည်ကို ပဉ္စတန္တိကျမ်းပြု ဝိဇ္ဇာသမ္ဘုရားကြီးက မင်းသားတို့အား ရှေးဟောင်း ပုံပြင်များ ပြောဆိုရင်း ဆုံးမဟန် ရေးသားထားပုံကို ကြည့်၍ သိနိုင်စရာ ရှိလေသည်။

ဟိတောပဒေသသည် ပဉ္စတန္တိကို ဤမျှလောက် အမှီပြု ရေးသားထား သောကျမ်းပင် ဖြစ်သော်လည်း ပဉ္စတန္တိထက်ပင် လူကြိုက်များသည်ကို တွေ့ရ လေသည်။

ဤ ဟိတောပဒေသကို မော်လဝီ-တဂျဒိယင်း Maulavi Tajuddi'n ဆိုသူက မုဗါရေဟုလ်ကုလုဗ် Muferrehu'lkulu'b ဟူသော အမည်ဖြင့် ပါရှင်း Persian ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့လေရာ များစွာ ထင်ရှားသော ဘာသာပြန် ဖြစ်လေသည်။ သို့သော် ပြန်ဆိုသည့်ကာလမှာ ရှေးမကျလှပေ။ သူ၏ ဘာသာပြန် နိဒါန်းအရ သူ၏ ဘာသာပြန်စာမူသည် ပါရှင်းဘာသာပြန် “ကလိလဟ-ဥ-ဒမနဟ” နှင့် တနည်းနည်း ဆက်သွယ်နေကြောင်းကို သူကိုယ်တိုင် သိဟန် မတူကြောင်း ထင်ရှားလေသည်။

ယနေ့အဖို့ ဟိတောပဒေသဘာသာပြန်များအကြောင်းကို ကျယ်ဝန်းစွာ ဖော်ပြမှုသာ ပြည့်စုံနိုင်ဖွယ်ရှိလေရာ အချုပ်အားဖြင့် ဘာသာအမျိုးပေါင်း တရာ ကျော်တို့ဖြင့် ပြန်ဆို ထုတ်ဝေပြီးဖြစ်ကြောင်းကို သိမှတ်ထားသင့်ပေသည်။

ဤ ဟိတောပဒေသကျမ်းသည် (၁) မကျဉ်းလွန်း မကျယ်လွန်းခြင်း (၂) အစီအစဉ် ကောင်းမွန်ခြင်း (၃) အဆိုအမိန့် သာယာနာပျော်ဘွယ်ရှိခြင်း (၄) ကြီးပွားချမ်းသာရေး၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး၊ လူကဲခတ်ရေး၊ အောင်မြင်ရေး၊ ကုသိုလ်ရေး၊ သံဝေဂပွားရေးမှစ၍ အရေးအရာများစွာတို့၌ အကျိုးရှိရန်ဖော်ပြ ခြင်း စသောဂုဏ်တို့ကြောင့် ထင်ရှားကျော်ကြား လူကြိုက်များလှခြင်းဖြစ်လေ သည်။ ထို့ပြင်ဟိတောပဒေသသည် နီတိပညာအတွက်သာမက သက္ကတသင်စ ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် လေ့လာဖွယ်ကောင်းလှသော ကျမ်းစာတစောင်ဖြစ်သည် ဟု ပညာရှိတို့က သတ်မှတ်ကြလေသည်။

ဟိတောပဒေသ နိဿယများနှင့် မြန်မာပြန်များ

မြန်မာနိုင်ငံ ပင်းယခေတ် လေးစိုးရှင်ကျော်စွာ (၇၁၂-၇၂၁) လက်ထက် အဘိဓာန်ဋီကာကျမ်းပြု သီရိမဟာစတုရင်္ဂဗလဘွဲ့ရ အတွင်းဝန် အမတ်ကြီးသည်

ဟိတောပဒေသဝတ္ထု (အင်္ဂါ ၂၀-ကျော်တို့)ကို ပြန်ဆို ရေးသားခဲ့ကြောင်း ပိဋကသမိုင်းများနှင့် သာသနာဝင်ဆိုင်ရာ မှတ်တမ်းစာပေတို့၌ ဖော်ပြကြလေသည်။

အရှင်ရဝိန္ဒမည်သော အရှင်မြတ်သည် ဣန္ဒိယနိုင်ငံသို့ ဘုရားဖူးကြရာမှ ကလကတ္တားနှင့် ဘာရတ်ပူရမြို့တို့တွင် ငါးနှစ်ခန့် သီတင်းသုံးတော်မူရာတွင် ရတော်မူသည့် ဟိတောပဒေသစာမူကို ၁၂၄၆-ခုနှစ်အတွင်း၌ မဂဓ မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုတော်မူခဲ့လေသည်။ ထိုနောက် (သီပေါမင်း ပါတော်မူ အပြီးတွင်) ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်လည်ဆိုက်ရောက်ကာ ကျောင်းတော်ရာတိုက်၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ယခင်ပြန်ဆိုပြီး ဟိတောပဒေသပါဌ်နိဿယကို စကားပြေ မြန်မာဘာသာသက်သက် ပါဌ်ဂါထာများကိုလည်း အနည်းငယ် ထည့်စွက်၍ ၁၂၄၉-ခု၊ ကဆုန်လဆန်း ခြောက်ရက် (ခရစ် ၁၈၈၇-ခု၊ ဧပြီလ ၂၇-ရက်)နေ့တွင် အပြီး ရေးသားတော်မူလေသည်။

[ထိုအကြောင်းများကို ထိုကျမ်း၏ နိဂုံး၌ ပြဆိုထားလေသည်။ ထိုဆရာတော်ဘုရားသည် ဗင်္ဂလားဆရာတော်ဘုရားကြီးဟူသော အမည်ဖြင့် ကျော်စော ထင်ရှားတော်မူလေသည်။ ထိုကျမ်းကိုလည်း ပါဠိ ဟိတောပဒေသကျမ်းဟု မှည့်ခေါ်တော်မူလေသည်။ သို့ရာတွင် မိတ္တလာဘ-မျှသာ ပုံရိုက် ပြီးစီးခဲ့လေသည်။]

မန္တလေးမြို့ အဘယာရာမ ရွှေကုဆရာတော် အရှင်အဂ္ဂဓမ္မာဘိဝံသ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ) ၏ တပည့် အရှင်ဣန္ဒောဘာသ (=နောက် လူထွက်၍ ပါဠိဆရာကြီး ဆရာညွန့်ဟူသော အမည်ဖြင့် ထင်ရှားသောပုဂ္ဂိုလ်) သည် အဘယာရာမ ဆရာတော် ပို့ချတော်မူချက်ကို အမှီပြု၍ မြန်မာဘာသာ ဋီကာနိဿယကျမ်းကို ၁၂၇၅-ခုနှစ်တွင် ရေးသား ပြုစုခဲ့လေသည်။

သို့ရာတွင် ထိုဘာသာဋီကာ (နိဿယ) ၌ (၁) မူရင်းစာကိုယ်များ မပြည့်စုံမှု (၂) ဇီဝါနန္ဒ၏ ဋီကာနှင့် တိုက်ဆိုင်ကြည့်ရှုပါက အနက်ပေးပုံ မပြည့်စုံမှု၊ စကားအဆက်အစပ်လိုနေမှုများ ရှိနေပြန်သောကြောင့် အဘယာရာမ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ချနက် (ဘာသာဋီကာ) ကို ထိုဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ တပည့် အရှင်ဂုဏ္ဍာလင်္ကာရက ၁၂၉၈-ခု နှောင်းတန်ခူးလဆန်း ၂-ရက်နေ့တွင် အပြီး စီရင်ရေးသားတော်မူခဲ့ပြန်လေသည်။

ထို့ပြင် (၁၂၃၉-ခုဖွား၊ ၁၃၁၅-ခုတွင် ပျံလွန်တော်မူသည့်) (ဦးစွာ) ဝေယန်ဘုံသာဆရာတော်(၎င်းနောက်)တောင်ပေါက်ဆရာတော်ဟုကျော်စောထင်ရှားတော်မူသော ဆရာတော် ဦးစက္ကပါလ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ) သည် သီဟိုဠ်ကျွန်း၌

သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ပြုစုတော်မူသည့် ကျမ်းပျားအနက် ဤ ဟိတောပဒေသ မြန်မာနိဿယကျမ်းလည်း တကျမ်းအပါအဝင် ဖြစ်လေသည်။

ဤယခု ဟိတောပဒေသ ဘာသာပြန်ကို အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့တော်ရ အဖျောက်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ဂဠုန်ဆရာစံအရေးကြောင့် ဟင်္သာတ ခရိုင် ဇလွန်မြို့နယ် အဖျောက်ရွာကြီးတွင် မငြိမ်မသက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်နေသဖြင့် ရန်ကုန်မြို့ ရွှေဂုံတိုင်ကျောင်းတိုက်သို့ ကြွရောက် သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ရေးသား စီရင်တော်မူလေသည်။

ထိုသို့ ရေးသားရာဝယ် ပဌမ မိတ္တလာဘပိုင်းကို မိမိ၏ ကျေးဇူးရှင် ဗင်္ဂလား ဆရာတော်ဘုရားကြီး ပြန်ဆိုတော်မူခဲ့ပြီးဖြစ်သောကြောင့် ပြန်ဆိုတော်မူဘဲ ၁၂၉၆-ခုနှစ် မိတ္တဘေဒပိုင်းကို၎င်း၊ ၁၂၉၇-ခုနှစ်၌ ဝိဂ္ဂဟပိုင်းကို၎င်း၊ ၁၂၉၈-ခုနှစ်၌ သဒ္ဓိပိုင်းကို၎င်း ပြန်ဆိုတော်မူခဲ့လေသည်။

ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး၌ ရှင်လူအပေါင်းဘို့၏ တောင်းပန်လျှောက် ထားချက်အရ ၁၃၁၆-ခုနှစ်၌ မိတ္တလာဘအပိုင်းကို ပြန်ဆိုပြီးစီးခဲ့လေသည်။

ဤအဖျောက်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဟိတောပဒေသဘာသာပြန်၌ (၁) သက္ကတဂါထာများကို မာဂဓဂါထာများအဖြစ်သို့၎င်း၊ (၂) မာဂဓဘာသာမှ မြန်မာနိဿယသို့၎င်း၊ (၃) တဖန် ဂါထာတိုင်း၏ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်များကို၎င်း စကားတန်ဆာချိုသာစေရန် ကာရန်ချိတ်ဆက် မပျက်မပြတ်ရုံသာမက စကား လုံးပြောင်ပြောင် အသုံးဆောင်၍ ထုံးနှောင်ရေးသားပုံများကိုပါ တွေ့မြင်ရ ပေသည်။

ဤဟိတောပဒေသ ဘာသာပြန်စာမူကို (၁) မပျောက်မပျက်စေရန် (၂) ကျမ်းပြုဆရာတော်၏ဂုဏ်ကို ထင်ရှားစေရန် (၃) ကြည့်ရှုသူအပေါင်းတို့ လောက သံသရာနှစ်ဖြာအကျိုး ပွားတိုးစေရန် စသောအကျိုးများကို ရှုတော်မူကာ အဘိဓမ္မမဟာရဋ္ဌဂုရု ကျေးဇူးရှင်မစိုးရိမ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဗုဒ္ဓသာသနာ အဖွဲ့မှ ရိုက်နှိပ်ဖြန့်ချိရန် မူပိုင်အဖြစ်ပေးအပ်ချီးမြှင့်တော်မူလေသည်။

ထိုစာမူကို ကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့မှ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ရာတွင် ဗဟုသုတ ရှာမှီးသူတို့အဖို့ လွယ်လင့်တကူ ကြည့်ရှုနိုင်ကြစေရန် အနေအထား၊ ခြားနား ပိုင်းဖြတ်၊ အသေးစိတ်ခေါင်းစဉ်များတပ်လျက် သတ်လတ်မှန်စွာ အက္ခရာပြီပြင် လွန်သန်စင်အောင် ပြုပြင်စီရင်ခြင်း၊ ဂါထာသုစိ (ဂါထာအက္ခရာစဉ်) ထည့် သွင်းခြင်း၊ အချို့နေရာအတွက် ဟိတောပဒေသမူကွဲအတန်တန်တို့နှင့် တိုက်ဆိုင် ဖော်ပြခြင်း၊ ဇီဝါနန္ဒ၏ဗျာချာ၊ ဘဇ္ဇာစာရယ၏ ဟိန္ဒိဘာသာပြန်၊ ကာလေး၏ ဟိန္ဒိဘာသာပြန်၊ နာရာယန်ပဏ္ဍိတ်၏ ဟိန္ဒိဘာသာပြန်စသည်တို့နှင့် တိုက်ဆိုင် မှာထားခြင်းစသည်တို့ကို ပြုလုပ်ကာ ယခင် ၄-တွဲကို ၂-တွဲမျှဖြင့် ပြီးစီးအောင် စီမံလိုက်ပါသည်။

အဂ္ဂမဟာပဉ္စိတ

အဖျောက်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏

အဋ္ဌပုတ်-အကျဉ်း

ဟိတောပဒေသဘာသာပြန်ကျမ်းပြု အဖျောက်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ကား စစ်ကိုင်းခရိုင် တံတားဦးမြို့နယ် မြို့သာမြို့ ကုန်သည် ကျောင်းဒါယကာ ဦးကံအေးနှင့် ဇနီးဒေါ်အိမ်စည်တို့မှ ၁၂၃၈-ခု တပေါင်းလပြည့်ကျော် ခြောက် ရက် တနင်္ဂနွေနေ့နံနက် ၃-ချက်တီးကျော်အချိန်တွင် ဖွားမြင်တော်မူခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်ဖြစ်လေသည်။

အဖျောက်ဆရာတော်ဖြစ်မည့်သူငယ်ကလေး တနှစ်အရွယ် (မလှရုံအမည်ရှိ ညီမငယ်ကို မွေးဖွားပြီးမကြာမီအတွင်း) မှာပင် မိခင်ဒေါ်အိမ်စည် ကွယ်လွန် ခဲ့လေသည်။

ငါးနှစ်သားအရွယ်တွင် ဘခင်နှင့်အတူ ဂိုဏ်းထောက်(အင်းဝ)ဆရာတော် ဘုရားသီတင်းသုံးရာ ဟင်္သာတခရိုင် ဇလွန်မြို့နယ် အဖျောက်ရွာကြီး^၁သို့ ဆိုက် ရောက်လာလေသည်။ (ထိုအင်းဝဆရာတော်ကား အဖျောက်ဆရာတော်ဖြစ်မည့် သူငယ်ကလေး၏ ဘကြီးဖြစ်လေသည်။)

အင်းဝဆရာတော်က ညီဖြစ်သူ ဦးကံအေးထံမှ တောင်းယူမွေးမြူကာ သဒ္ဓါ၊ သင်္ဂြိုဟ်စသော ပိဋကအခြေခံစာပေများကို သင်ကြားပို့ချ၍ ပေးတော်မူလေ သည်။ ၁၄-နှစ်အရွယ်တွင် ရှင်သာမဏေပြု၍ ပေးတော်မူလေသည်။ ဘွဲ့မှာ - ရှင်အာစာရဖြစ်၏။ ရှင်သာမဏေအဖြစ်နှင့်ပင် ဘကြီးတော်ထံ၌ ပိဋကများကို လည်း သင်ကြားတော်မူခဲ့လေသည်။ ရဟန်းပြုချိန် အရောက်တွင် အင်းဝဆရာ တော်က အထက် မြို့သာမြို့သို့ခေါ်ဆောင်သွားကာ ထိုမြို့ ကျောင်းသစ်တိုက် ခဏ္ဍသိမ်တွင်းဝယ် ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟတို့အား ဒါယကာပြုစေ၍ ရဟန်းအဖြစ်သို့ တက်ရောက်စေလေသည်။

အရှင်အာစာရသည် ဘကြီးတော် အင်းဝဆရာတော်၏ ပို့ဆောင်ပေးချက် အရ ထိုအခါက ကျော်စောထင်ရှားတော်မူလှသော ဘကြီးတော် မြို့ပြင်ကြီး

၁။ မွန်ဘာသာအဖျောက် (အဖယောက်) ဟူသည် “ငါးပိ”ကို ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ငါးပိထွက်ရာဌာန-ဟုဆိုလိုသည်။

ဆရာတော်^၁ (အရှင်စန္ဒဝံသာလင်္ကာရ) ထံ၌ ဆည်းကပ်ကာ ပညာများကို သင်ကြားဆည်းပူးတော်မူပြန်လေသည်။

ထို့နောက် မန္တလေးမြို့ မိုးကောင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အထံတော်သို့ မြို့ပြင်ကြီးဆရာတော်ဘုရားက ပို့အပ်တော်မူပြန်သဖြင့် မိုးကောင်းဆရာတော် ဘုရားကြီးထံ၌လည်း ပညာများကို ဆက်လက်သင်ကြားတော်မူပြန်လေသည်။

ရဟန်း ၈-ဝါအရတွင် မိုးကောင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး ထံမှ ရန်ကုန်မြို့ ပဌမ ဗင်္ဂလားဆရာတော်ကြီးထံသို့ ကြွရောက်ကာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ပိဋကတ်စာပေ များကိုသာမက ဗင်္ဂလီ၊ နာဂရီ စသော ဘာသန္တရများကိုလည်း သင်ကြား အားထုတ်တော်မူပြန်လေသည်။

တဖန် ဣန္ဒိယနိုင်ငံ ဗာရာဏသီမြို့သို့ ကြွရောက်ကာ ဗင်္ဂလီ၊ နာဂရီ စသော ဘာသန္တရများကို သင်ကြားတော်မူပြီးလျှင် ထိုမှတဖန် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ကြွရောက်ကာ သီဟိုဠ်ဘာသာနှင့် တကွ အနောက်တိုင်း ဘာသာရပ်များကို အားထုတ်သင်ကြားတော်မူပြန်လေ၏။

ထို့နောက် ဘကြီးတော် အင်းဝဆရာတော်ဘုရားကြီးက ခေါ်ယူတော် မူသောကြောင့် အဖျောက်သို့ ပြန်ကြွလာကာ ပရိယတ်လုပ်ငန်းကို မဆုတ်တမ်း ပို့ချတော်မူပြန်လေသည်။

၁၂၇၅-ခုနှစ်၌ ဘကြီးတော် အင်းဝဆရာတော်ဘုရားကြီး ပျံ့လွန်တော်မူ လေလျှင် အင်းဝကျောင်းတိုက်ကြီး၌ပင် ဆက်လက်၍ သီတင်းသုံးတော်မူလေ သည်။

ဂဠုန်ဆရာစံ တော်လှန်သည့်အခါ အဖျောက်ရွာလည်း မငြိမ်မသက် ဖြစ်မှုကြောင့် ရန်ကုန်မြို့-ရွှေဂုံတိုင် ကျောင်းတိုက်သို့ ကြွရောက်ကာ သီတင်း သုံးတော်မူလေသည်။

ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင် လုပ်ငန်းကြီးတွင် နိုင်ငံတော် သြဝါဒါစရိယ သံဃမဟာ နာယက အဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်တော်မူလေသည်။

အဖျောက်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ရန်ကုန်၊ မန္တလေး၊ အဖျောက် စသည် တို့၌အဘိဓမ္မဟာရဋ္ဌဂုရု မစိုးရိမ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့်အတူ ဥတုအလျောက် လျော်ညီအောင် လှည့်လည်သီတင်းသုံးတော်မူကာ သာသနာ့အကျိုးကို သည်ပိုး ဆောင်ရွက်တော်မူနေခိုက် ဆဋ္ဌသံဂါယနာအောင်ပွဲကြီးတွင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ဆက်ကပ်သည်ကို ခံယူရရှိတော်မူလေသည်။

၁။ ထို ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အတ္ထုပ္ပတ်ကို ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့မှ ရိုက်နှိပ်သည့် အဘိဓမ္မတ္ထသရူပဒီပကကျမ်း၌ ရှုတော်မူနိုင်ကြပါသည်။

သက်တော် ၈၇၊ သိက္ခာတော် ၆၈-ဝါအရ ၁၃၂၅-ခုနတ်တော်လပြည့်ကျော် ၁၀-ရက် ည ၁-နာရီတွင် ရန်ကုန်မြို့ ရွှေဂုံတိုင်လမ်း ခြံအမှတ် ၂၂၁၊ ကျောင်း အမကြီး ဒေါ်တုတ်၏နေအိမ် စံကျောင်းတော်၌ ဘဝနတ်ထံ ဝင်စံတော်မူလေသည်။

(ထိုဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် အဖျောက်၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ပရမတ္ထ-သင်္ဂဟသံပေါက်ကျမ်းကို၎င်း၊ ဟိတောပဒေသ ဘာသာပြန်ကို စီရင်တော်မူ၍ အပြီးတွင် ဓာတုမနုဿိကာရကျမ်းကို၎င်း စီရင်ပြုစုတော်မူလေသည်။)

တရားဝန်ကြီးရုံး

မာဘိကာ

အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
ပဏာမနှင့် ပဋိညာဉ်	၁-၂
နိဒါန်းကဏ္ဍ	၃-၄၁
ဥပယျာဇဉ်	၃
သုံးမျိုးသော ရှာဖွေခြင်း၌ နှလုံးသွင်းသင့်ပုံ	၄
ပညာရတနာ၏ အကျိုးကျေးဇူးများ	၅ - ၉
ဟိတောပဒေသကျမ်း စီရင်ပုံ	၉-၁၀
သုဒဿနမင်းကြီးဝတ္ထု	၁၀ - ၄၁
သားယုတ်, သားမြတ်	၁၃ - ၂၃
ကံကိသာ ယုံသူတို့၏ သဘောထားများ	၂၃ - ၂၅
ကံကိသာ လုံးလုံးမယုံသင့်ကြောင်း	၂၅ - ၃၁
မိဘတာဝန်နှင့် ပညာမတတ်မှု၏ အပြစ်များ	၃၂ - ၃၄
ပညာရှိကို မှီခိုဆည်းကပ်သင့်ပုံ	၃၄ - ၃၆
မျိုးရိုးစဉ်ဆက် မပျက်လိုက်တတ်ပုံ	၃၆ - ၃၈
လူတို့၌ အပေါင်းအသင်းအရေးကြီးပုံ	၃၈ - ၄၁
၁-မိတ္တလာဘကဏ္ဍ	၄၂ - ၂၃၆
အချိန်ဖြုန်းသူနှင့် အချိန်သုံးသူ	၄၂
ကျီး, လိပ်, သမင်နှင့် ကြွက်တို့ဝတ္ထု	၄၃ - ၄၅
မပြတ်အစဉ် ဆင်ခြင်သင့်သော တရားဥပဒေသ	၄၄
စိတြဂီဝါဒီမင်းဝတ္ထု	၄၅ - ၄၆
ကျားအိုကြီးနှင့် ခရီးသွားယောက်ျားဝတ္ထု	၄၆ - ၆၀
အကျင့်တရား၏ လမ်းရှစ်သွယ်	၄၈ - ၄၉

အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
အစွဲထား၍ လွဲမှားတတ်ပုံ	၄၉-၅၁
ကိုယ်ချင်းစာတရား ထားသင့်ပုံ	၅၁-၅၃
ဆင်းရဲသူကို ပေးလှူသင့်ပုံ	၅၃-၅၅
အပေါ်ယံကျောထက် အတွင်းသဘော အရေးကြီးပုံ	၅၅-၅၉
စိတြဂိဝါဒိမင်းဝတ္ထု (အဆက်)	၆၀-၉၀
အခါအားလျော်စွာသာ လူကြီး၏ စကားကို နာယူသင့်ပုံ	၆၁-၆၂
အမြဲဆင်းရဲနေရသူခြောက်ဦး	၆၃
လောဘဦးစီးက ပျက်စီးတတ်ကြောင်း ဥပဒေသ	၆၄-၆၆
အများစု၌ ခေါင်းဆောင် မပြုသင့်ပုံ	၆၇
ပြည့်စုံခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်းတို့၏ အကြောင်းရင်း	၆၈-၇၀
ဒုက္ခရောက်သူတို့ကို ကယ်ယူသင့်ပုံ	၇၀
မြင့်မြတ်သူတို့၏ သဘောလက္ခဏာ	၇၁-၇၃
ကြီးပွားလိုသူတို့ ပယ်စွန့်ရမည့် အပြစ်ခြောက်ပါး	၇၃-၇၄
ညီညာစုပေါင်း အောင်မြင်ကြောင်း	၇၄-၇၅
အကျိုးကို လိုလားသော မိတ်ဆွေစစ်သုံးဦး	၇၅-၇၈
ကိုယ်ပြုသည့်ကံ ကိုယ်သာခံရပုံ	၇၈-၇၉
ပစ္စည်းနှင့် မယားတို့ထက် ကိုယ်အသက် စောင့်သင့်ပုံ	၈၀-၈၁
သူတပါးအတွက် မိမိအသက်ကိုပင် စွန့်သင့်ပုံ	၈၂-၈၅
အကုသိုလ်နှိပ်စက်က ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးတတ်ပုံ	၈၆-၈၉
ပုဂ္ဂိုလ်မရွေး မိတ်ဆွေဖွဲ့သင့်ကြောင်း ဥပဒေသ	၈၉-၉၀
ကျီးလိပ်သမင်နှင့် ကြွက်တို့ဝတ္ထု (အဆက်)	၉၀-၉၂
ဘော်သဘောဘူသူနှင့်သာ ပေါင်းသင်းသင့်ပုံ	၉၀-၉၁
ကျီးသမင်နှင့် မြေခွေးတို့ဝတ္ထု	၉၂-၉၄
သူစိမ်းကို အကျွမ်းတဝင် ခင်မင်ခြင်း မပြုသင့်ပုံ	၉၃
ဋ္ဌင်းဒအိုကြီးနှင့် ကြောင်တို့ဝတ္ထု	၉၄-၁၀၆
ဘေးတွေ့ကြုံက မဖြိုသင့်ပုံ	၉၄-၉၅
ဘတ်ကိုစွဲ၍ အမြဲပူဇော်သင့်၊ သတ်သင့်သူဟု မရှိပုံ	၉၆
မိမိထံရောက်လာသူကို အရေးယူ ပြုစုသင့်ပုံ	၉၇-၉၈

အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
သူတော်စင်များသည် ယုတ်မြတ် မခွဲခြားကြပုံ	၉၀-၁၀၀
ညွှတ်ဝတ်မပြုလုပ်က အကျိုးယုတ်ပုံ	၁၀၀
ညွှတ်ဝတ်ကျေပြန်လျှင် အလွန်အကျိုးရှိပုံ	၁၀၁
နတ်ပြည်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကောင်းများ	၁၀၁-၁၀၂
ကုသိုလ်ကံသာ သေရွာပါပုံ	၁၀၂-၁၀၃
သူ့အသက်ကို ညှဉ်းဆဲသတ်ဖြတ်၍ မစားအပ်ပုံ	၁၀၃-၁၀၅
ကျီး, သမင်နှင့် မြေခွေးတို့ဝတ္ထု (အဆက်)	၁၀၆-၁၁၉
သတ္တဝါများကို အဆင့်အတန်း မခွဲခြားသင့်ပုံ	၁၀၆-၁၀၇
အပြုအမူဖြင့်သာ မိတ်ရန်ခွဲသင့်ပုံ	၁၀၇-၁၀၈
အနှစ်မဲ့တော၌ ကြက်ဆူပင် မင်းမူတတ်ကြောင်း ဥပဒေသ	၁၀၈
မိတ်ဆွေအစစ်နှင့် အတူများ ခွဲခြားသိနိုင်ပုံ	၁၀၉-၁၁၁
စီးပွားပျက်က ရန်သူနှစ်သက်တတ်ပုံ	၁၁၂
မိတ်ဆွေယောင်ကို ကြည်ရှောင်သင့်ပုံ	၁၁၃
လိမ်လည်လှည့်ပတ်၍ အလွယ်နှင့်ရတတ်သူများ	၁၁၄-၁၁၅
သူယုတ်တို့နှင့် မိတ်ရန်မဟုတ် နေသင့်ကြောင်း ဥပဒေသ	၁၁၆
ခြင်နှင့်တူစွာ သူယုတ်မာ	၁၁၆-၁၁၈
အပြောချိုက သဘောအိုတတ်ပုံ	၁၁၈
ပစ္စုပ္ပန်ပင် ကောင်းကျိုး, ဆိုးကျိုးရတတ်ပုံ	၁၁၉
ကျီး, လိပ်, သမင်နှင့် ကြွက်တို့ဝတ္ထု (အဆက်)	၁၂၀-၁၃၉
သူတော်ကောင်းတို့၏ သဘောရင်း ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိပုံ	၁၂၀
အကျွမ်းဝင်သူကို ရန်မူတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါငါးဦး	၁၂၁
ချစ်ဟန်မူသည့် ရန်သူနှင့် မယားကို မယုံစားသင့်ပုံ...	၁၂၂-၁၂၄
လူယုတ်လူဆိုးသည် မကောင်းကျိုးသာ ပေးတတ်ပုံ	၁၂၄
ဥပမာအမျိုးမျိုးဖြင့် လူကောင်းလူဆိုးတို့၏သဘောကိုပြဆိုပုံ	၁၂၅-၁၂၇
မိတ်ဆွေကောင်း၏လက္ခဏာ ခုနစ်ပါး	၁၂၇-၁၂၈
သူတော်ကောင်းတို့စကား အေးမြချမ်းသာပုံ	၁၂၈-၁၂၉
မိတ်ဖျက်တရား ခုနစ်ပါး	၁၂၉-၁၃၀
လူကဲခတ်ရန် သိမှတ်ရန်နည်းများ	၁၃၀-၁၃၂
အရပ်တပါး ပြောင်းသွားရန် သင့်, မသင့် နှိုင်းချင့်ဘွယ်	
အကြောင်းများ	၁၃၂-၁၃၅

အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
နေအပ်, မနေအပ် အရပ်တို့ကို ခွဲခြားပြဆိုခြင်း	၁၃၅ - ၁၃၈
ဧည့်သည်တို့အား အလေးအမြတ်ပြုအပ်ကြောင်း ဥပဒေသ	၁၃၈ - ၁၃၉
ပရိဗိုဇ်နှင့် ကြွက်မင်းတို့ဝတ္ထု	၁၃၉ - ၁၄၂
ချစ်သူမုန်းသူတို့၏ အမူအရာ လက္ခဏာများ	၁၄၀ - ၁၄၁
အကျိုးကိုဆ၍ အကြောင်းသိရပုံ	၁၄၂
အဘိုးအိုကြီးနှင့် မိန်းမငယ်တို့ဝတ္ထု	၁၄၂ - ၁၅၂
မယားပျိုသည် လင်အို၌ မမွေ့လျော်ပုံ	၁၄၃ - ၁၄၄
လင်အိုက မယားပျိုကို စွဲတတ်ပုံ	၁၄၄ - ၁၄၅
မိန်းမတို့ ပျက်စီးဖောက်ပြားတတ်သည့်အကြောင်းများ	၁၄၅ - ၁၄၇
မိန်းမများ မပျက်စီး, မဖောက်ပြားနိုင်သည့် အကြောင်းသုံးပါး	၁၄၇ - ၁၄၈
မိန်းမတို့မှာ စွဲ၍ အမြဲချစ်မုန်းသူမရှိပုံ	၁၄၈ - ၁၄၉
ကျားနှင့်မတို့ တကွနီးကပ် မနေအပ်ပုံ	၁၄၉ - ၁၅၀
မိန်းမတို့ကို မပြတ်မလပ် စောင့်ကြပ်အပ်ပုံ	၁၅၀ - ၁၅၁
ပရိဗိုဇ်နှင့် ကြွက်မင်းတို့ဝတ္ထု (အဆက်)	၁၅၂ - ၁၇၇
ဥစ္စာပစ္စည်းတို့၏ အားကြီး၍ အရေးပါပုံ	၁၅၂ - ၁၅၇
သူတပါးတို့အား မပြောကြားသင့်သည့်အကြောင်းများ	၁၅၇ - ၁၅၉
ဥစ္စာ, ကံမဲ့သောအခါတွင် ပညာရှင်တို့ ဆင်ခြင်ပြုလုပ်သင့်ပုံများ	၁၅၉ - ၁၆၂
မြတ်, မမြတ် အပြုအမူနှစ်ပါးကို ခွဲခြား၍ပြပုံ	၁၆၂ - ၁၆၄
ဆင်းရဲမဲ့တေခြင်းတို့၏ အပြစ်ကို စိစစ်၍ ပြဆိုပုံ	၁၆၄ - ၁၆၇
လောဘလွန်ကဲ မရောင့်ရဲခြင်း၏ အပြစ်များ	၁၆၇ - ၁၆၈
လောဘကွာရှဲ ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း၏ အကျိုးများ	၁၆၈ - ၁၇၁
ဘုန်းကံနှင့်တကွ အသက်ရှင်ရခြင်း	၁၇၁
တူယံတာတတ်သူနှင့် ရောင့်ရဲတတ်သူတို့ ကွာခြားပုံ	၁၇၂
အမှန်ကိုဆုံးဖြတ်သိမှ ပညာရှိစစ်ပုံ	၁၇၃ - ၁၇၄
အကျိုးအားလျော်စွာ စွန့်သင့်သည့်အရာများ	၁၇၄ - ၁၇၅
ဘေးရန်အနှောက်အယှက်ကင်းပြတ်မှ ချမ်းသာမြင့်မြတ်ပုံ	၁၇၅ - ၁၇၆
သံသရာအဆိပ်ပင်ကြီး၏ ချိုမြိန်သောအသီးနှစ်လုံး	၁၇၇

အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
ကျီးလိပ်သမင်နှင့် ကြွက်တို့ဝတ္ထု (အဆက်)	၁၇၇-၁၈၇
ပျက်လွယ်သောဥစ္စာနှင့် အသက်ကို မဇွဲကွက်ဘဲ တရားရှာသင့်ပုံ	၁၇၈-၁၇၉
ဥစ္စာပစ္စည်းတို့ကို သိမ်းဆည်းမက်မော နှမြောခြင်းမပြုသင့်ပုံ	၁၇၉-၁၈၄
ဥစ္စာပစ္စည်းတို့၏ ကုန်ဆုံးပျက်စီးခြင်း သုံးမျိုး	၁၈၄-၁၈၅
လောက၌ ရခဲခြင်းလေးပါး	၁၈၅-၁၈၆
ဒီသရာဝမြေခွေးဝတ္ထု	၁၈၇-၁၈၉
ဆင်းရဲချမ်းသာတို့သည် ကံသာလျှင် ပဓာနဖြစ်ပုံ	၁၈၈
ကျီးလိပ်သမင်နှင့် ကြွက်တို့ဝတ္ထု (အဆက်)	၁၈၉-၂၁၃
ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းနှင့် မပိုင်သောပစ္စည်းတို့ကို ခွဲခြားပုံ	၁၈၉-၁၉၀
ပညာရှိများ ရှောင်ရှားသည့် အရာသုံးပါး	၁၉၀-၁၉၁
အသိနှင့် အကျင့် စုံညီသင့်ပုံ....	၁၉၁-၁၉၃
ဆင်းရဲတခါ ချမ်းသာတလှည့် ခံစားရပုံ	၁၉၃-၁၉၄
စည်းစိမ်ဥစ္စာသည် လုံ့လရှိသူထံသို့သာ လာသည်	၁၉၄
စည်းစိမ်ကြက်သရေ ပြည့်ဖြိုးဝေမည့်သူ	၁၉၅
ဥစ္စာမရှိသော်လည်း တည်ကြည်မြင့်မြတ်က ပူဇော်အပ်ပုံ	၁၉၆-၁၉၇
ပစ္စည်းဥစ္စာအတွက် တက်ကြွခြင်း ညှိုးငယ်ခြင်း မဖြစ်သင့်ပုံ	၁၉၇-၁၉၈
တဏှာမျှ သုံးစွဲရသည့်အရာများ	၁၉၈
ဥစ္စာပျက်သဖြင့် အသက်မွေးရန် မပူပန်သင့်ပုံ	၁၉၈-၁၉၉
ပစ္စည်းဥစ္စာနှင့် မက်မောမှုတဏှာတို့၏ အပြစ်များ	၁၉၉-၂၀၅
မြင့်မြတ်သော အပေါင်းအသင်းတို့ ကောင်းခြင်းသုံးပါး	၂၀၅
သူတော်ချင်းချင်းသာ ကယ်တင်ပေါင်းသင်းနိုင်ပုံ	၂၀၆-၂၀၇
လူတို့တွင် ချီးမွမ်းထိုက်သော သူတော်ကောင်း	၂၀၇
မိုခိုလာသူကို ပစ်ပယ်သည့်အပြစ်	၂၀၉-၂၁၀
မိတ်ဆွေလေးမျိုး	၂၁၀-၂၁၁
ဥတုမျှတမှုကိုပြုသည့်အရာ လေးမျိုး	၂၁၁
သတ္တဝါ ၄-မျိုးတို့၏ အားရှိရာ ၄-မျိုး	၂၁၂-၂၁၃
မင်းသား၊ ကုန်သည့်သားနှင့် မိန်းမချောတို့ဝတ္ထု	၂၁၃-၂၁၉
မ, တို့၏ ရူပါရုံမြားမှန်လျှင် ကျား, များ မခံနိုင်ပုံ	၂၁၄-၂၁၅
မိန်းမတို့၏ အပြစ်ခုနစ်ပါး	၂၁၅-၂၁၆

အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
ကောင်းမြတ်သောမယား၏ အင်္ဂါလက္ခဏာများ	၂၁၇-၂၁၈
ဆင်ပြောင်ကြီးနှင့် မြေခွေးတို့ဝတ္ထု	၂၁၉-၂၂၄
မင်းဖြစ်ထိုက်သူ၏ အင်္ဂါလက္ခဏာ	၂၂၀
လောက၌ မင်းကောင်းမင်းမြတ် လိုအပ်ပုံ	၂၂၁-၂၂၃
အပေါင်းအသင်းကြောင့် တိုးတက်ခြင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်းဖြစ်ပုံ	၂၂၄
မင်းသား, ကုန်သည့်သားနှင့် မိန်းမချောတို့ဝတ္ထု(အဆက်)	၂၂၄-၂၂၆
ကျီး, လိပ်, သမင်နှင့် ကြွက်တို့ဝတ္ထု(အဆက်)	၂၂၆-၂၃၆
ကံကောင်း၍ ရရှိသည့်မိတ်ဆွေစစ်၏လက္ခဏာ	၂၂၇
ကိုယ်ပြုခဲ့သည့်ကံ ယခုဘဝမှာတွေ့မြင်ခံစားရပုံ	၂၂၈-၂၂၉
အမှန်မလွဲ အမြဲကြုံတွေ့ရမည့် သဘောတရားများ	၂၂၉-၂၃၁
မိတ္တဟူသော အက္ခရာ ၂-လုံးသာရှိသည့် ရတနာ	၂၃၁
မိတ်ဆွေစစ်ရှား၍ မိတ်ဆွေတူများပုံ	၂၃၁-၂၃၃
အဟောင်းပစ်ခွါ အသစ်ရှာ၍ နှစ်နာဆုံးရှုံးတတ်ပုံ	၂၃၄
မိတ္တလာဘကထာ ပတ္တနာနိဂုံး	၂၃၅
၂. မိတ္တဘေဒကထာ	၂၃၇-၄၃၁
စကားအချိုး	၂၃၇
ဝဒ္ဓမာနကုန်သည်ဝတ္ထု	၂၃၈-၃၄၄
အောက်ကိုရူက ချမ်းသာမြင် အထက်ကိုရူက ဆင်းရဲထင်	၂၃၈-၂၃၉
အကျင့်နှင့်မျိုးရိုးထက် ဥစ္စာတန်ခိုးထွက်ပုံ	၂၃၉-၂၄၀
ပျင်းရိသောသူ နတ်မကူ	၂၄၀-၂၄၁
ကြီးမြင့်ရေးကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ခြောက်ပါး	၂၄၁-၂၄၃
အနည်းငယ်ကို အကြီးအကျယ်မထင်သင့်ပုံ	၂၄၃
သားယုတ်လက္ခဏာ အင်လေးဖြာ	၂၄၄
ဥစ္စာဆိုင်ရာ လိုက်နာရန် အဆင့်ဆင့်	၂၄၄-၂၄၅
အကျိုးမပြီး ပြည့်စုံလျက် ဖြစ်တတ်သောအချက်လေးမျိုး	၂၄၆-၂၄၇
မျက်စဉ်း, တောင်ပို့, ရေပေါက်သို့တု ရှာဖွေစု	၂၄၇-၂၄၉
ကြောက်စိတ်ကိုပယ်ရှား၍ စွန့်စားလုပ်ကိုင်သင့်ပုံ	၂၅၀
သေရမည့်ဘေးကို ကြံတွေးမကြောက်သင့်ပုံ	၂၅၂-၂၅၅

အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
အစေခံ သူခစားတို့၏အပြစ်များပြားပုံ	၂၅၆ - ၂၆၅
အရှင်သခင်ကို အစဉ်မှီဝဲအပ်ပုံ	၂၆၅ - ၂၆၆
မစွက်ဖက်သင့်ရာ၌ မစွက်ဖက်သင့်ပုံ	၂၆၆ - ၂၆၇
ကံဆိုးသောမျောက်မိုက်ဝတ္ထု	၂၆၇
ကိုယ့်အရာမဟုတ်က လူတွင်ကျယ်မလုပ်သင့်ပုံ	၂၆၈
မြည်းနှင့်ခွေးဝတ္ထု	၂၆၉ - ၂၇၁
ကိုယ်စားလှယ်ထား၍ မရသည့်အရာလေးပါး	၂၇၀
မှီဝဲဆည်းကပ်နည်းသုံးမျိုး	၂၇၀ - ၂၇၁
ဆည်းကပ်မှီဝဲရာ၌ အကြောင်းနှစ်မျိုး	၂၇၂
ကောင်းမွန်မြင့်မြတ်သော အသက်ရှင်ခြင်း	၂၇၂ - ၂၇၄
တန်ဘိုးရှိသူနှင့် မရှိသူတို့ခြားနားပုံများ	၂၇၄ - ၂၇၅
အသက်ရှင်ပါမူလည်း သေသူနှင့်မခြားသောလူစား	၂၇၅ - ၂၇၆
သက်ရှိသက်မဲ့အမျိုးမျိုးကွဲပြား၍ သဘောချင်း ထူးခြားပုံ	၂၇၆ - ၂၈၀
လူအစစ်အမှန်နှင့် လူ့ တိရစ္ဆာန်	၂၈၀ - ၂၈၂
ကိုယ်ပြုသည့် ကိုယ်ကံ ကိုယ်သာလျှင် ခံစံရပုံ	၂၈၂ - ၂၈၃
ကောင်းရန်မှာခက်လှ၍ ဆိုးဘို့ကလွယ်ကူပုံ	၂၈၃ - ၂၈၄
အထက်ရောက် အောက်ကျ အလုပ်ကြောင့် ဖြစ်ကြပုံ	၂၈၄
ပညာရှိသည် သူ့အလိုကို မပြောဘဲ သိနိုင်ပုံ	၂၈၅ - ၂၈၆
ပညာရှိလက္ခဏာသုံးမျိုး	၂၈၆ - ၂၈၇
လူမှိုက်လူဖျင်း လက္ခဏာသုံးမျိုး	၂၈၇
ကြိုက်, မကြိုက်နှစ်မျိုးကြောင့် ကောင်း, အဆိုးကွဲပြားပုံ	၂၈၈
သူ့အလိုလိုက်၍ ကိုယ့်အကြိုက်ဆွဲရပုံ	၂၈၈ - ၂၈၉
မင်းခစားတို့၏ လိုက်နာဖွယ်များ	၂၈၉
အပါးတော်မြဲ ကျွန်လက်စွဲတို့၏ အင်္ဂါငါးပါး	၂၈၉ - ၂၉၀
သူရဲဘောကြောင်သူ၏ လက္ခဏာ	၂၉၀ - ၂၉၁
ဘုရင်, မိန်းမနှင့် ချုံနွယ်တို့ တူသောသဘာဝ	၂၉၁ - ၂၉၂
ချစ်သောအရှင်၏ သွင်ပြင်လက္ခဏာများ	၂၉၃ - ၂၉၄
မုန်းသောအရှင်၏ သွင်ပြင်လက္ခဏာများ	၂၉၄ - ၂၉၅
ပြုသင့်, မပြုသင့် နှိုင်းချင့်နိုင်ပုံ	၂၉၅ - ၂၉၆
အခါမသင့်လျှင် အလျင်ဆောစွာ မပြောရာ	၂၉၇

အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
မမေးသော်လည်း အရေးရှိက ပြောဆိုရပုံ	၂၉၇-၂၉၈
ဂုဏ်နှစ်ပါးကို မပျက်ပြားစေသင့်ပုံ	၂၉၈-၂၉၉
သူ့ အရာနှင့် သူ့ ဌာန လျော်သလို အသုံးချရပုံ	၃၀၀-၃၀၁
ပညာဉာဏ်သည် ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိပုံ	၃၀၁-၃၀၂
အရည်အချင်းခွဲခြား၍ မြှောက်စားအသုံးချသင့်ပုံ....	၃၀၃-၃၀၆
ကျေးကျွန်အစားစားကို ခွဲခြားသိသင့်ပုံ	၃၀၇
အရှင်ကိုစွဲ၍ ကောင်းဆိုးကွဲပြားသော အရာခုနစ်ပါး	၃၀၇-၃၀၈
အားမကိုးထိုက်သည့် ကျွန်နှစ်မျိုး	၃၀၈-၃၀၉
တိုင်းပြည်ပျက်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို စိစစ်ချက်	၃၀၉-၃၁၀
ဘုရင်ကိုတူ၍ ပြည်သူတို့ပြုတတ်ပုံ	၃၁၀-၃၁၁
ကလေးစကားဖြစ်သော်လည်း သင့်လျော်ပါမူ နာယူသင့်ပုံ	၃၁၁-၃၁၂
ဘေးရန်မှတ်ကျောက်တင်မှ ဉာဏ်စွမ်းကိုသိမြင်နိုင်ပုံ	၃၁၃
ဘုရင်တို့သည် တန်ခိုးတော်အရှင်ဖြစ်ပုံ	၃၁၅
ဘုရင်ကလေးဟု အထင်မသေးသင့်ပုံ	၃၁၅-၃၁၆
သခင်နှင့်ကျွန်ရင်း တွယ်တာခြင်းရှိသင့်ပုံ	၃၁၇
 ဒဝိကဏ္ဍမည်သော ကြောင်မိုက်ဝတ္ထု	၃၁၇-၃၁၉
အင်အားအတန်အတူဖြင့် ရန်သူကိုဖြိုခွင်းသင့်ပုံ	၃၁၈
လက်နက်မပါဘဲ သတ်ရာရောက်ပုံ ၃-မျိုး	၃၁၉-၃၂၀
လက်ရုံးရည်ထက် နှလုံးရည်ထက်ပုံ	၃၂၀-၃၂၁
မတန်သူကို ပြန်လှန်ဖက်ပြိုင်မှု မပြုသင့်ပုံ	၃၂၁-၃၂၂
အသိကြားရုံနှင့် မကြောက်သင့်ပုံ	၃၂၃-၃၂၄
 ကရာလယမည်သော မိန်းမဝတ္ထု	၃၂၄-၃၂၅
အရှင်မသိဘဲ မည်သည့်အမှုကိုမျှ မပြုသင့်ပုံ	၃၂၆
အချိန်နှင့်ဥစ္စာကို အနည်းငယ်သာဟု သဘောမထားသင့်ပုံ	၃၂၇-၃၂၈
ဥစ္စာနည်းပါးလျှင် မယားကပင် စွန့်ပယ်တတ်ပုံ	၃၂၈-၃၂၉
ပစ္စည်းပျက်ပြားတတ်သည့် အကြောင်းတရားများ....	၃၂၉-၃၃၀
ရာထူးကြီးဖြင့် မချီးမြှောက်ထိုက်သူများ	၃၃၁-၃၃၆
အမတ်ကြီးတို့ ပျက်စီးတတ်သည့် အကြောင်းခြောက်ပါး	၃၃၆-၃၃၇
ဘုရင်မင်းမြတ်တို့ မပြတ်ကြည့်ရှုဆောင်ရွက်ဖွယ်လေးပါး	၃၃၇-၃၃၈

အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
ကောင်းမြတ်သောအဆိုးအမကို နာယူသင့်ကြပုံ	၃၇၂-၃၇၃
အမတ်ဟောင်းပယ်ပစ်၍ အမတ်သစ် မမြှောက်စားသင့်ပုံ	၃၇၃-၃၇၄
လူယုတ်မာသည် ခွေးမြီးကောက်နှင့်တူပုံ	၃၇၄-၃၇၆
ဝမ်းတွင်းပါ ဝါသနာကို ပယ်ခွါ၍ ခဲယဉ်းပုံ	၃၇၆-၃၇၇
အကျိုးလိုလားက မမေးဘဲ ပြောကြားသင့်ပုံ	၃၇၇-၃၇၈
သဘောမှန်တရားကိုယ်ကို ကောက်ယူပြဆိုချက်များ	၃၇၈-၃၇၉
ရှင်ဘုရင် ထင်ရာစိုင်း၍ ဒုက္ခပိုင်းရောက်လာက မူးမတ်တို့ကို ပုံချတတ်ပုံ	၃၇၉-၃၈၁
ချီးမြှောက်နှိမ့်ချ ပြုကြရာဝယ် ဆင်ခြင်ဖွယ်	၃၈၁-၃၈၂
လျှို့ဝှက်အပ်ရာ၌ ကောင်းစွာ လုံခြုံစေသင့်ပုံ	၃၈၂-၃၈၃
အချိန်ဆွဲက အကျိုးလွဲတတ်ပုံ	၃၈၃-၃၈၅
တကြိမ်ပြစ်မှားဘူးသောမိတ်ဆွေကို ပြန်ဆက်လိုလျှင် သေဘို့သာရှိပုံ	၃၈၅
ဦးစွာဘဏ္ဍာမောင်နှံတို့၏ဝတ္ထု	၃၈၇-၃၉၀
ကိုယ်နှင့် တန်ဖိုးတန် ဆုံးဖြတ်ရန် ခဲယဉ်းပုံ	၃၈၇-၃၈၈
သေကြေပျက်စီးတတ်သော ပြုမှားချက်လေးမျိုး	၃၈၈
ဝဒ္ဓမာနကုန်သည်ဝတ္ထု (အဆက်)	၃၉၀-၄၂၈
မင်းကိုမှီ၍ အသက်မွေးရခြင်း၌ စိတ်ဆင်းရဲရပုံ	၃၉၁
လောကဓမ္မတာ မှတ်ဖွယ်ရာများ	၃၉၁-၃၉၃
အခက်နှစ်မျိုးကြုံရပုံ	၃၉၃-၃၉၅
လောကဓမ္မတာ မလျော်ရာအဖြစ်များပုံ	၃၉၅-၃၉၇
မသူတော်တို့သည် တည်ရာကောင်း၍ တင့်တယ်ဟန်ရှိပုံ	၃၉၈
မင်းအလိုလိုက်သော်လည်း မင်းအကြိုက်မဖြစ်နိုင်ပုံ	၃၉၉-၄၀၀
ပညာရှိနှင့် လူမိုက် ဒေါသဖြစ်ရာ၌ ထူးခြားပုံ	၄၀၀-၄၀၁
ဆန်းကြယ်သည့် လောကသဘောကို တွေးတောမရနိုင်ပုံ	၄၀၁-၄၀၃
အကျိုးပြုသော်လည်း အဆိုးမဖြစ်တတ်ပုံ	၄၀၃-၄၀၄
အဆိုးနှင့်အကောင်း ပူးပေါင်း၍တည်နေတတ်ပုံ	၄၀၄-၄၀၆
အပေါ်ယံ ရွှေမှုန့်ကြဲ-အထဲက နောက်ချေးခံသဘော	၄၀၆-၄၀၈
မဟာဗြဟ္မာပင်လျှင် စိတ်ယုတ်မာကို မပြုပြင်နိုင်ပုံ....	၄၀၈-၄၁၀
မတန်မတူသူနှင့် ရန်မူဖက်ပြိုင်ခြင်း မပြုသင့်ပုံ	၄၁၀-၄၁၁

အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
ဘုရင်မင်းအချစ်ပျက်က ပြန်ချစ်စေရန်ခက်ပုံ	၄၁၁-၄၁၂
သူရဲကောင်းတို့ရမည့် အကျိုးနှစ်မျိုး	၄၁၂-၄၁၃
စစ်တိုက်သင့်သောအခါ	၄၁၄-၄၁၆
ရှိန်စော်ကင်းက နင်းတတ်ကြပုံ	၄၁၆-၄၁၇
မကောင်းမှုပြုရာ၌ လူတိုင်းပညာရှိကြပုံ	၄၁၇-၄၁၈
လူယုတ်လူဆိုးသည် ကိုယ်ကျိုးကိုသာ မတရားရှာတတ်ပုံ	၄၁၈-၄၁၉
ဆင်သတ်၍ အရပ်ဝေသည့်ထုံး နှလုံးမသင့်ပုံ	၄၂၀-၄၂၁
သူတော်ကောင်းကျေးကျွန်ကို အလွန်ရခဲပုံ	၄၂၁-၄၂၂
အသက်ရန်ရှာက မညှာမတာ ပယ်ရှားသင့်ပုံ	၄၂၂-၄၂၃
အရာရာ၌ ညှာတာသည်းခံခြင်း မပြုသင့်ပုံ	၄၂၃-၄၂၅
စွန့်လွှတ်ထိုက်သူ လူခုနစ်ယောက်	၄၂၅-၄၂၇
မင်းတို့ကျင့်ဖွယ် ပရိယာယ်	၄၂၇-၄၂၈
မိတ္တဘေဒကထာ ပတ္တနာနိဂုံး	၄၂၉-၄၃၀
နိဂုံး	၄၃၁

မာတိကာ ပြီး၏။

ဟိတောပဒေသကာသပြန်

(ပဌမတွဲ)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ပဏာမ နှင့် ပဋိညာဉ်

ဟိတောပဒေသဿ ဒေသကံ၊
အနန္တဉာဏံ လောကနာယကံ။
ဓမ္မံ သံဃဉ္စ ဥတ္တမံ၊
ပဏမ္ပတိပသန္နေန စေတသာ။

(ဝေတာလီ ဂါထာ)

သက္ကတဂန္ထံ ပဟာယ ဘာသံ၊
သုဝိဿုတံ တံနာမကံ ဟိတံဟံ။
ဟိတေသိနံ သုဒ္ဓမြမ္ဗိကာနံ၊
သမ္ပရိဝတ္တိဿံ သရဋ္ဌဘာသံ။

(ဩပစ္ဆန္နသိက ဂါထာ)

အဟံ ငါသည်။ ဟိတောပဒေသဿ၊ လောကုတ်၊ လောကီ၊ နှစ်လီအကျိုး၊ ပွားတိုးစေမှု၊ ဥပဒေသ၊ ဓမ္မအပေါင်းကို။ ဒေသကံ၊ သင်းပျံ့ရွှေ့နှုတ်၊ ကြာကု မုဒ်မှ၊ ထုတ်ပြန်မြှောက်ဖော်၊ ဟောကြားတော်မူပေတတ်ထသော။ အနန္တဉာဏံ၊ ဤရွှေ့ဤမျှ၊ ပမာဏဟု၊ မှန်းဆတွက်ကျိုး၊ ဂဏန်းသုံးလည်း၊ အဆုံးမရှိ၊ အသိလျင်မြန်၊ အမြင်သန်သည်၊ အနန္တဉာဏ်တော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူထသော။ လောကနာယကံ၊ သုံးရပ်သတ္တာ၊ ဗြဟ္မာနတ်လူ၊ ကပ္ပါသူတို့၏၊ အကြီးအမှူး၊ ဦးစီးနာယကဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ အတိပသန္နေန၊ အလွန်တရာ၊

ဖရဏာလွမ်း၊ ဆီထိဂွမ်းလို၊ ပီတိစိုလျက်၊ ကြည်ညိုသဒ္ဓါ၊ လွန်ကဲစွာသော။
 စေတသာ၊ ထက်သန်စေတနာ၊ ဝေဆာလျှမ်းဖိတ်၊ မနစိတ်ဖြင့်။ ပဏမ္ပ—
 ပဏမာမိ၊ ကတဉ္စလီ၊ တင်ချီပန်သ၊ ဂါရဝဖြင့်၊ တုပ်ကွရိုကျိုး၊ လက်စုံမိုး၍၊ ရှိခိုး
 ပါ၏။ ပဏမ္ပ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ ဥတ္တမံ၊ အနန္တစက္ကဝါ၊ ကပ္ပိလောကဓာတ်၌၊
 မြတ်ကုန်သော တရားအလုံးတို့ထက်၊ ဆထက်သိမ်းကျုံး၍၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်
 တော်မူပေထသော။ ဓမ္မဉ္စ၊ မဂ္ဂ၊ ဖလ၊ နိဗ္ဗာနဓာတ်၊ ပရိယတ်ဟူ၊ ဆယ်ဆူ
 သော တရားတော်မြတ်ကိုလည်း။ အတိပသန္နေန၊ အလွန်တရာ၊ ဖရဏာလွမ်း၊
 ဆီထိဂွမ်းလို၊ ပီတိစိုလျက်၊ ကြည်ညိုသဒ္ဓါ၊ လွန်ကဲစွာသော။ စေတသာ၊
 ထက်သန်စေတနာ၊ ဝေဆာလျှမ်းဖိတ်၊ မနစိတ်ဖြင့်။ ပဏမ္ပ—ပဏမာမိ၊
 ကတဉ္စလီ၊ တင်ချီပန်သ၊ ဂါရဝဖြင့်၊ တုပ်ကွရိုကျိုး၊ လက်စုံမိုး၍၊ ရှိခိုးပါ၏။
 ပဏမ္ပ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ ဥတ္တမံ၊ မောဟဆိုအပ်၊ အမှောင်ဓာတ်၏၊ ပယ်ဖြတ်ရုပ်
 ငြိမ်းသဖြင့်၊ နှုတ်သိမ်းအပ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာရှိထသော။ သံဃဉ္စ၊ မဂ္ဂဋ္ဌာန်၊
 ဖလဋ္ဌာန်၊ ရှစ်တန် အရိယာ၊ မြတ်သံဃာကိုလည်း။ အတိပသန္နေန၊ အလွန်
 တရာ၊ သဒ္ဓါရွမ်းစို၊ ကြည်ညိုလှစွာသော။ စေတသာ၊ စေတနာဟုန်၊ သုန်သုန်
 တက်ကြွ၊ စိတ်မနဖြင့်။ ပဏမ္ပ—ပဏမာမိ၊ ဆယ်ဖြာလက်စုံ၊ ကြာငုံအသွင်၊
 နဖူးပြင်၌၊ ဦးတင်ပန်သ၊ ပဏာမဖြင့်၊ ညွတ်ခရိုကျိုး၊ လွန်မြတ်နိုးလျက်၊
 ရှိခိုးပါ၏။ ပဏမ္ပ၊ ညွတ်ခရိုကျိုး၊ လွန်မြတ်နိုးလျက်၊ ရှိခိုးပြီး၍။ သုဝိဿတံ၊
 ဓမ္မုမဆံ၊ ကပ္ပိပြန့်အောင်၊ နှံ့သိကျော်ကြား၊ လွန်ထင်ရှားသော။ ဟိတံ၊
 လောကုတ်၊ လောကီ၊ နှစ်လီအကျိုး၊ ပွားတိုးစေတတ်သော။ တံနာမကံ၊
 ထိုဟိတောပဒေသ၊ နာမတွင်ဘိ၊ အမည်ရှိသော။ သက္ကတဂန္ထံ၊ သက္ကတဘာသာ
 ဖြင့်၊ ကောင်းစွာပြုပြင်၊ စီရင်အပ်သော သက္ကတကျမ်းကို။ ဘာသံ၊ ပါဠိမာဂဓ၊
 မူလမပျက်၊ အသိခက်သည့်၊ ဖြည့်စွက်ဆိုရာ၊ သက္ကတဘာသာကို။ ပဟာယ၊
 မြန်ပြည်အနှုန်း၊ အသုံးမဖွယ်၊ အလုံးပယ်ခဲ့၍။ သုဒ္ဓမြမ္ဗိကာနံ၊ သက္ကတမဖက်၊
 သက်သက် မြန်မာဘာသာကိုသာ၊ လေ့လာ ကျွမ်းကျင်ကြကုန်သော။ ဟိတေ-
 သိနံ၊ လောကုတ်၊ လောကီ၊ နှစ်လီအကျိုး၊ မြော်ကိုးတောင့်တ၊ ရှာမှီးကြကုန်
 သော သူတို့ဘို့။ ဝါ၊ ရှာမှီးကြကုန်သော သူတို့၏။ (အတ္ထာယ)၊ အကျိုးငှါ။
 သရဋ္ဌဘာသံ၊ မိမိတိုင်းရင်း၊ ခပင်းများစွာ၊ မျိုးမြန်မာတို့၏၊ အလေ့အလာ၊
 မြန်မာဘာသာသို့။ သမ္မရိဝတ္တိသံ၊ မယုတ်မယို၊ မလိုစေရ၊ အဘော်ကျအောင်၊
 ဂ-န သေချာ၊ ကောင်းစွာပြန်ဆိုပေအံ့။

ပဏာမနှင့် ပဋိညာဉ် ပြီး၏။

ဒီဒါနကထာ

ဥယျောဇဉ်

၁။ သုတော ဟိတောပဒေသောယံ၊ ပါဠိဝံ မာဂဓတ္တိသု။
ဝါစံ သဗ္ဗတြ ဝိစိတြံ၊ နိတိဝိဇ္ဇံ ဒဒါတိ စ။

အယံ ဟိတောပဒေသော၊ လောကုတ်၊ လောကီ၊ နှစ်လီအကျိုး၊ ပွားတိုး
ညွှန်ပြ၊ ဤ ဟိတောပဒေသကျမ်းကို။ သုတော၊ နာခံမှတ်သား၊ သင်ကြား လေ့
ကျက်အပ်၏။ ကသ္မာ၊ ဘယ်သို့စုပေါင်း၊ ဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ သုတော၊
နာခံမှတ်သား၊ သင်ကြားလေ့ကျက်အပ်သနည်း ဟူမူကား။ ယသ္မာ၊ အကြင်
ကြောင့်။ မာဂဓတ္တိသု၊ မာဂဓဘာသာ၊ လေ့လာ သုံးစွဲရာတို့၌။ ပါဠိဝံ၊ လိမ္မာ
ထက်မြက်၊ အမြင်သွက်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သဗ္ဗတြ၊ ခပ်သိမ်းဥသ္မံ၊
လုံးစုံပေါယ်၊ သဘင်လယ်တို့၌။ ဝါစံ ဝိစိတြံ၊ ပမာပမည်း၊ ထုံးနည်းသွယ်
ဝိုက်၊ ကြားနာသူ ဘဝင်ဆိုက်အောင်၊ သိုက်မြိုက် တင့်တယ်၊ ဆန်းကြယ်သော
စကားရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နိတိဝိဇ္ဇံ၊ လူတို့၏ ဥပဒေစည်းကမ်း
နှင့်၊ နည်းလမ်းအရပ်ရပ်၊ နိတိကျမ်းအတတ်ကိုလည်း။ ဒဒါတိ၊ တတ်သိဘို့အရေး၊
သွန်သင်ပေး၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ပြရာ၊ ကြောင်းများစွာကြောင့်။ သုတော၊ နာခံ
မှတ်သား၊ သင်ကြား လေ့ကျက်အပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ နှစ်ဖြာသော အကျိုးတို့ကို တိုးပွား
စေတတ်သော ဤ ဟိတောပဒေသကျမ်းကို ဗဟုသုတအရာ ပညာရှာမှီးဆည်း
ပူးလိုလား သင်ကြားလေ့ကျက်အပ် လေ့ကျက်ထိုက်၏။ အကြောင်းမူကား
ဤကျမ်းကို သာယာပြေပြစ် ကျစ်လစ်သေသပ်၍ နည်းနာကျကျ မာဂဓ၊ မြန်မာ
နှစ်ဘာသာတို့ဖြင့် ကောင်းစွာစီရင် ရေးသားအပ်သောကြောင့် ကျေပြန့်စွာ
သင်ကြားလေ့ကျက် ဆောင်ရွက်အပ်သည်ရှိသော် ပါဠိ၊ မြန်မာ နှစ်ဘာသာတို့
ဖြင့် ပြောဆိုလေ့လာ သုံးစွဲရာတို့၌ လိမ္မာထက်မြက် ဉာဏ်အမြင် သွက်လက်၍
အကွက်ကျ စကားအလုံးတို့ဖြင့် ခန့်ခန့်ကြီး သုံးနိုင်ခြင်း၊ ထို့ပြင် ကျမ်းဂန်
အရပ်ရပ်တို့မှ ကောင်းမြတ်ရာရာ နည်းနာအရပ်ရပ်နှင့် ဝတ္ထုပုံပြင်တို့ကို စုံလင်
စွာယူငင်၍ စီရင်ပြုစုအပ်သောကြောင့် အလုံးစုံသော မင်းစိုးရာဇာ ပညာရှိ
လူကြီးလူကောင်းနှင့် သောင်းပြောင်းရောရာ များစွာသော ပရိသတ်အစည်း
အဝေးတို့၌ ယဉ်ကျေးဘွယ်ရာ ပမာပမည်း ထုံးနည်းသွယ်ဝိုက်လျက် ကြားနာ
သူတို့အကြိုက် ဘဝင်ဆိုက်လောက်အောင် သိုက်မြိုက်ဆန်းကြယ်စွာ ပြောဆို

နိုင်ခြင်း၊ လူတို့၏ ကျင့်ကြံနေထိုင်ပုံ လုပ်ကိုင်ကြံစည်ပုံ တဦးနှင့်တဦး ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံပုံမှစ၍ အလုံးစုံသော ဥပဒေစည်းကမ်းနှင့် နည်းလမ်းအရပ်ရပ်တို့၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၍ အရာရာသော အမှုကိစ္စတို့ကို နေရာကျ ပြီးမြောက် အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း ဤသို့ အစရှိသော အကျိုးအပေါင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံသောကြောင့် ဤ ဟိတောပဒေသကျမ်းကို ကောင်းစွာ နာခံမှတ်သား သင်ကြားအပ် သင်ကြားထိုက်ပေသည် ဟူလို။

သုံးမျိုးသောရှာဖွေခြင်း၌ နှလုံးသွင်းသင့်ပုံ

- ၂။ အဇရာမရံဝ ပညော၊ ဝိဇ္ဇမတ္တဉ္စ စိန္တယေ။
- ဂဟိတ ဣဝ ကေသေသု၊ မစ္စုနာ ဓမ္မမာစရေ။

ပညော၊ ကြောင်းကျိုးနှစ်တန်၊ ဝေဘန်သိမြင်၊ ပညာရှင်သည်။ ဝိဇ္ဇဉ္စ၊ တတ်သင့် တတ်ရာ၊ ပညာအပေါင်း၊ စုဆောင်း ဆည်းပူးခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အတ္တဉ္စ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရရာရကြောင်း၊ စုဆောင်း ဆည်းပူးခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အဇရာမရံဝ၊ မိမိကိုယ်ကို၊ ယွင်းယိုမရှိ၊ ပကတိ ကြံ့ခိုင်၊ မအိုနိုင်မသေနိုင်သကဲ့သို့။ စိန္တယေ၊ ကြံစည်စိတ်ကူး၍၊ အထူးနှလုံးသွင်းရာ၏။ မစ္စုနာ၊ သတ္တဝါအားလုံးကို၊ တဖြုန်းဖြုန်းမစဲ၊ အမြဲတစေ၊ သတ်၍ နေသော အသျှင်သေမင်းသည်။ ကေသေသု၊ မလွတ်နိုင်ရန်၊ ဥဿျောင်ဆံတို့၌။ ဂဟိတ ဣဝ၊ ခဏလတ်လတ်၊ သတ်တော့မည်မသွေ၊ ဆုပ်ကိုင်၍ နေသကဲ့သို့။ စိန္တေတော၊ ကြံစည်စိတ်ကူး၊ အထူးနှလုံးသွင်း၍။ ဓမ္မံ၊ သူတော်တကာတို့နှုန်း၊ ကျင့်သုံးမှန်လှ၊ သုစရိတ ဓမ္မအပေါင်းကို။ အာစရေ၊ ကာလမလင့်၊ မဖင့်မနွဲ့စေဘဲ၊ အမြဲကျင့်ကြံသင့် ကျင့်ကြံရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ ဉာဏ်ပညာအဆင်အခြင်နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် လူတို့၏ဝတ်သင့် တတ်ထိုက်သော အတတ်ပညာတို့ကို ရရာရကြောင်း ကောင်းစွာရှာမှီး ဆည်းပူးစုဆောင်းရာ ဆည်းပူးစုဆောင်းသော အခါကာလတို့၌လည်းကောင်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို ရရာရကြောင်း ကောင်းစွာရှာမှီး ဆည်းပူးစုဆောင်းရာ ဆည်းပူးစုဆောင်းသော အခါကာလတို့၌လည်းကောင်း၊ အိုသေ နှာရေးဘေးဒုက္ခအတွက် အနည်းငယ်မျှ စိတ်မကွက်ဘဲ မိမိ၏ခန္ဓာကိုယ်ကို မအိုနိုင်မသေနိုင် ကပ္ပါတိုင် မပျက်မစီးဘဲ အပြီးတည်လိမ့်မည်ကဲ့သို့ ကြံစည်စိတ်စောမနော၌ အစဉ်စွဲလျက် အားဆဲ၍ လုပ်ကိုင်သင့် လုပ်ကိုင်ထိုက်ပေသည်။ ထိုမှတပါး တရားကို အားထုတ်ကျင့်ကြံရာတို့၌မူကား မိမိခန္ဓာကိုယ်ကို ခဏမာဲအမြဲယွင်းယို၍ အိုတတ် သေတတ်သော သဘောရှိခြင်းကြောင့် သူရောငါပါ သတ္တဝါကို မျက်နှာမလိုက် အကြောင်းဆိုက်ခဲ့လျှင် လွတ်ခွင့်မပေးဘဲ အစဉ်မပြတ် အတွင်သတ်၍နေသော အသျှင်သေမင်းသည် ချက်ခြင်းပင် သတ်တော့

မည်ပုံဟန်ဖြင့် မိမိ၏ဥဿျောင်ဆံကို မလွတ်အောင် အပြင်း တင်းတင်းကြီးဆွဲ ကိုင်၍ နေဘိသကဲ့သို့ ကြံစည်စိတ်ကူး အထူးနှလုံးသွင်းလျက် ကာလမလင့် မဖင့်မနွဲ့စေဘဲ အမြဲအားထုတ်သင့် အားထုတ်ထိုက်သည် အားထုတ်ရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ပညာရတနာ၏ အကျိုးကျေးဇူးများ

၃။ သဗ္ဗဒဗ္ဗေသု ဝိဇ္ဇေဝ၊ ဒဗ္ဗမာဟု အနုတ္တရံ။
အဟာရတ္တာ အနုဋ္ဌတ္တာ၊ အက္ခယတ္တာ စ သဗ္ဗဒါ။

သဗ္ဗဒဗ္ဗေသု၊ တလောကလုံး၊ သိမ်းကျုံးများစွာ၊ အရာရာသော ဥစ္စာဒြပ် တို့တွင်။ ဝိဇ္ဇေဝ၊ နှုတ်မှုလက်မှု၊ တတ်စုကျွမ်းကျင်၊ သိမြင်လိမ္မာ၊ ပညာအတတ် ကိုသာလျှင်၊ အဟာရတ္တာ၊ ခိုးသူထားပြ၊ ပြင်ပရန်သူ၊ မဆောင်ယူနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အနုဋ္ဌတ္တာ၊ ပညာရွှေအိုး၊ အမျိုးအလိုက်၊ အကျိုးဆိုက်သဖြင့်၊ အဘိုးထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အက္ခယတ္တာ၊ ယိုယွင်းမရှိ၊ ပကတိကြံ့ခိုင်၊ မကုန်နိုင်၊ မခန်းနိုင်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗဒါ၊ ခပ်သိမ်းကာလ၊ ခါသမယ၌။ အနုတ္တရံ၊ ထူးကဲပိုချန်၊ အလွန်ဆုံး အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ ဒဗ္ဗဇ္ဇတိ၊ သိအပ် တတ်အပ်၊ ထည်ခြပ်ဟူ၍။ ပဏ္ဍိတာ၊ ကြောင်းကျိုးနှစ်ဖြာ၊ သေချာမြင်သိ၊ ပညာရှိတို့ သည်။ အာဟု၊ မယုတ်မချော်၊ သရုပ်ပေါ်အောင်၊ ထုတ်ဖော်ခွန်းဟူ၍၊ ညွှန်းပြတော်မူခဲ့ကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဤလောက၌ လူတို့ကိုယ်ပိုင် ထားအပ် သုံးဆောင်အပ်သော ရှိရှိသမျှသော ရတနာရွှေငွေ အထွေထွေသော အသုံးအဆောင်မှစ၍ အလုံးစုံ သော ဥစ္စာဒြပ် အပေါင်းတို့တွင် အတတ်ပညာသည်သာလျှင် ခိုးသူထားပြ အစရှိသော ပြင်ပရန်သူတို့ တဆံမြူခန့်မျှ ခိုးယူတိုက်ခိုက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သည် ၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အတတ်ပညာ ဟူသမျှသည် မည်သည့်ဝတ္ထု မည်သည့်ပစ္စည်းမျိုးနှင့်မျှ နှိုင်းစာ၍မရ အတတ်ပညာ၏ အမျိုးအားလျော်စွာ အကျိုးဖြစ်ပေါ်မြဲ ဆိုက်ရောက်မြဲဖြစ်၍ အဘိုးအနုဋ္ဌ ထိုက်တန်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အတတ်ပညာသည် မည်မျှပင် ကြာသော်လည်း ပျက် စီးခြင်းမရှိ ပကတိအတိုင်း ကြံ့ခိုင်၍ မည်သည့်အခါ၌မျှ မကုန်နိုင် မခန်းနိုင် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အကောင်းအဆိုးနှင့် အကြောင်းအကျိုး နှစ်တန်ကို ဝေဘန်သိမြင်တတ်ကုန်သော ပညာရှင်တို့သည် ဤအတတ်ပညာ တည်းဟူသော ဥစ္စာဒြပ်ကို အမြတ်ဆုံး အကောင်းဆုံး ဥစ္စာဒြပ်ဟူ၍ မိန့်ဆို တော်မူကြကုန်သည် ဟူလို။

၄။ သင်္ဂမယတိ ဝိဇ္ဇေဝ၊ နိစဂါပိ နရံသရိ။
သမုဒ္ဒမိဝ ဒုဒ္ဒသံ၊ ရာဇံ ဘဂျမတောပရံ။

နိစဂါ၊ နိမ့်ရာသို့သာ၊ လျင်စွာစီးဆင်းသည့်။ သရိ၊ ရေစီးသွင်သွင်၊ အတွင်
ဆောင်လစ်၊ ရေယဉ်မြစ်သည်။ ဒကံ၊ မိမိ၏အတွင်းသို့၊ သက်ဆင်းရောက်နေ၊
ကိုယ့်မြစ်ရေကို။ ဒုဒ္ဒသံ၊ ခရီးပေါက်မြောက်၊ အနီးရောက်ရန်၊ အင်မတန်မှ၊
ခဲခက်လှပေသော။ သမုဒ္ဒံ၊ အဏ္ဏဝါပြင်ကျယ်၊ ပင်လယ်သမုဒ်သို့။ သင်္ဂမယတိလ္လဝ၊
ခရီးပေါက်မြောက်၊ အပြီးရောက်ဆောင်ကြဉ်းလျက်၊ ပေါင်းသင်းတွေ့ဆုံမိစေ
သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုနည်းပမာ၊ အတူသာလျှင်။ ဝိဇ္ဇာ၊ ကျမ်းဂန်စာပေနှင့်၊
အထွေထွေသောနှုတ်မှုလက်မှု၊ တတ်စုတတ်ရာ၊ ပညာအတတ်သည်။ နိစဂံ၊ အမျိုး
အရိုး၊ တန်ခိုးဂုဏ်သိရ်၊ မွေးမြူနှုန်းလျှ၊ အောက်တန်းကျသော၊ နရမ္ပ၊ ကြား
မြင်မှတ်မိ၊ တတ်သိကျွမ်းကျင်၊ ပညာရှင်မှန်၊ သာမန်လူစားကိုသော်လည်း။
ဒုဒ္ဒသံ၊ အနီးအနား၊ ထံပါးအတွင်းသို့၊ ချဉ်းနင်းဝင်ရောက်ရန်၊ အင်မတန်မှ၊
ခဲခက်လှပေသော။ ရာဇံ၊ နိုင်ငံမိပတိ၊ ပြည်ကြီးသေဌ်နှင့်၊ ဘုရင်မင်းအထံသို့။
သင်္ဂမယတိ၊ ပညာ၏အစွမ်းဖြင့်၊ နန်းတော်ရောက်ဆောင်ကြဉ်း၍၊ ဘုရင်မင်း
ကနက်စံနှင့်၊ ဆက်ဆံရင်းနှီးစေ၏။ အတောပရံ၊ ထိုသို့ဆက်ဆံရင်းနှီး၊ ပေါင်း
သင်းပြီးသည်မှ၊ နောက်ကာလ၌။ ဘဂုံ၊ ဘုရင်နှင့် ပညာရှင်နှစ်ဦးတို့ အထူးပင်
ဘုန်းတန်းတိုးလျက်၊ တန်ခိုး၏ပြည့်စုံခြင်းသို့။ သင်္ဂမယတိ၊ သေသေချာချာ၊
မကွေ့ကွာဘဲ၊ နေရာကျမလွဲ၊ အမြဲရောက်စေတတ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မပြတ်သော အဟုန်အယဉ်ဖြင့် တသွင်သွင်စီးဆင်း၍ နေ
သော မြစ်သည် ထိုထိုသို့သော တောတောင်စိမ့်စမ်းနှင့် နိမ့်ငှမ်းသော အရပ်တို့မှ
မိမိ၏အတွင်းသို့ မပြတ်စီးဆင်း၍နေသော ရေတို့ကို အခြားအရပ်သို့ ကျရောက်
သော ရေတို့ကဲ့သို့ တောတောင် အရပ်တို့၌သာလျှင် အချဉ်းနှီး မပျောက်
ပျက် မကုန်ခန်းစေဘဲ မိမိတို့ တောတောင် စခန်းနှင့် ကမ်းလှမ်းဝေးကွာသဖြင့်
အလွန်တရာမှ ရောက်နိုင်ခဲ့လှသော ခမ်းနားကြီးကျယ်သည့် အဏ္ဏဝါပြင်ကျယ်
ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာကြီးသို့ ခရီးထုတ်ခြောက် အပြီးရောက်အောင် ချီးမြှောက်
ဆောင်ကြဉ်း၍ ပင်လယ်၏အတွင်းသို့ ရောက်ပြီးလျှင် ကြီးကျယ်သော 'မဟာ
သမုဒ္ဒရာ၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေသကဲ့သို့ ထိုအတူ ကျမ်းဂန်စာပေနှင့် အထွေထွေ
သော နှုတ်မှုလက်မှုဟု ဆိုအပ်သော တတ်စုတတ်ရာ ပညာအတတ်သည်လည်း
မိမိတည်းဟူသော အတတ်ပညာကို ကျွမ်းကျင် လိမ္မာစွာ သင်ကြား တတ်
မြောက်သဖြင့် ပညာရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသော် အမျိုးအရိုး တန်ခိုးဂုဏ်သိရ်
တို့ဖြင့် မွေးမြူနှုန်းလျသဖြင့် အောက်တန်းကျသော လူသာမန်ကိုသော်လည်း
အလွန်အလွန် ကြီးကျယ်ခမ်းနား၍ သာမန်လူစားတို့ အနီးအနား ထံပါးအတွင်း
သို့ ချဉ်းနင်းဝင်ရောက်ရန် အင်မတန်မှ ခဲခက်လှသော နိုင်ငံမိပတိ ပြည်ကြီး

သေဌ်နင်း ဘုရင်မင်း၏ အထံသို့ ပညာ၏ အစွမ်းဖြင့် နန်းတော်ရောက် ဆောင်ကြဉ်း၍ ဘုရင်မင်း ကနက်စံနှင့် ဆက်ဆံရင်းနှီးစေပြီးလျှင် ဘုရင်နှင့် ပညာရှင်နှစ်ဦးတို့ကို အထူးပင် ဘုန်းတန်း တိုးလျက် အမျိုးမျိုးသော တန်ခိုးနှင့်ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်စေသည်ဟူလို။

၅။ ဝိဇ္ဇာ ဒဒါတိ ဝိနယံ၊ ဝိနယာ ယာတိ ပတ္တတံ။
ပတ္တတ္တာ ဓနံ ပပေါတိ၊ ဓနာ ဓမ္မံ တတော သုခံ။

ဝိဇ္ဇာ၊ တတ်သင့်တတ်ရာ၊ ပညာအတတ်သည်။ ဝိနယံ၊ အကြောင်းသင့်-မသင့်၊ ထောက်ချင့်ဆင်ခြင်၊ သွန်သင်ဆုံးမ၊ ဩဝါဒဉာဏ်အမြင်ကို။ ဒဒါတိ၊ ရရှိ၍အရေး၊ သွန်သင်ပေး၏။ ဝိနယာ၊ အကြောင်းသင့်-မသင့်၊ ထောက်ချင့်ဆင်ခြင်၊ သွန်သင်ဆုံးမ၊ ဩဝါဒဉာဏ်အမြင်ကြောင့်။ ပတ္တတံ၊ သက်မွေးဝမ်းကျောင်း၊ ကောင်းမြတ်တင့်တယ်၊ ဘွယ်ရာသည်၏အဖြစ်သို့။ ယာတိ၊ သွေလွန်မဖောက်၊ ကေနရောက်၏။ ပတ္တတ္တာ၊ သက်မွေးဝမ်းကျောင်း၊ ကောင်းမြတ်တင့်တယ်၊ ဘွယ်ရာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓနံ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာမျိုး၊ အခါခါတိုးခြင်းသို့။ ပပေါတိ၊ မလွဲမဖောက်၊ အမြဲရောက်၏။ ဓနာ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာ၏၊ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ ဓမ္မံ၊ သုစရိတ ဓမ္မနှင့်၊ လုံးဝပြည့်စုံခြင်းသို့။ ပပေါတိ၊ မသွေမလွန်၊ အခြေမှန်သဖြင့်၊ ကေနရောက်ရ၏။ တတော၊ ထိုသို့ သုစရိတဓမ္မအပေါင်းနှင့်၊ ကောင်းစွာပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ သုခံ၊ ချမ်းသာတကာတို့ထက်၊ ဆထက်လွန်ကဲ၍၊ အမြဲချမ်းသာသော မဟာသီဝါအမတ်ကြဉ်းနိုး၊ နိဗ္ဗာန်နန်းသို့။ ပပေါတိ၊ မဂ်လမ်းဖောက်ထွင်၊ ခရီးနှင့်လျက်၊ အပြီးပင် ရောက်ရ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ကျမ်းဂန်စာပေနှင့် အထွေထွေသော အတတ်သည်မကောင်းမြတ်စား ကောင်းရာညွှန်ပြ၍ သွန်သင်ဆုံးမတတ်သော ဉာဏ်ပညာအမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံစေတတ်၏။ ထိုသို့ အကြောင်း သင့်-မသင့်ကို ထောက်ချင့်ဆင်ခြင်၍ သွန်သင်ဆုံးမတတ်သော ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် ပရိယေသနအတွက် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ကောင်းမြတ်တင့်တယ် ဘွယ်ရာသော အလုပ်အကိုင် အကြံအစည်တို့နှင့် ပြည့်စုံစေနိုင်၏။ ထိုသို့ ကောင်းမြတ်တင့်တယ် ဘွယ်ရာသော အလုပ်အကိုင် အကြံအစည်တို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရတနာအမျိုးမျိုးတို့ တိုးတက်ကြွယ်ဝလျက် ဓနရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်၏။ ထိုသို့ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ကြွယ်ဝ၍ ဓနရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်းကြောင့် မည်သည့်အရာဌာန၌မဆို တောင့်တခြင်း ကြောင့်ကြခြင်း လွတ်ကင်းသဖြင့် ရှင်းရှင်းကြီးအမှားမဖက်မှု၍ ကျင့်ကြံအပ် ကျင့်ကြံထိုက်သော တရားနှင့်သာ သက်သက်မွေ့လျော်၍ နေနိုင်ပေသည်။ ထိုသို့ ကျင့်ကြံအပ် ကျင့်ကြံထိုက်သော သုစရိတဓမ္မနှင့်သာ အမှားမဖက် သက်သက်မွေ့လျော်၍ နေနိုင်ခြင်းကြောင့် လောကီ

တုံသား အမျိုးသားတို့ သုံးဆောင်ခံစားနေကြ အထက်တန်းကျသော ချမ်းသာ တကာတို့ထက် အလွန်အလွန် ထူးကဲမြင့်မြတ်၍ အပူဇာတ်ပြတ်ပြုန်းသည့် အမြတ် ဆုံးဖြစ်သော မဟာသီဝ အမတ်ကြီးနှင့် နိဗ္ဗာန်နန်းသို့ မင်္ဂလမ်းဖောက်ထွင် ခရီးနှင့်လျက် အပြီးပင် ရောက်ရ၏ ဟူလို။

ထိုအတတ်ပညာသည်လည်း ထား၊ လုံ၊ လေးမြား အစရှိသော လက်မှုပညာ အတတ်၊ စာပေ ကျမ်းဂန်တည်းဟူသော နှုတ်မှုပညာအတတ်ဟု ဆိုအပ်သော နှစ်ပါးသော အတတ်တို့တွင် စာပေကျမ်းဂန်အတတ်သည်သာလျှင် သာလွန်မြင့် မြတ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြဆိုလိုပြန်သည်ဖြစ်၍ ဝိဇ္ဇာ သတ္တဉ္စ အစရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုပြန်လေ၏။

၆။ ဝိဇ္ဇာ သတ္တဉ္စ သတ္တဉ္စ၊ ဒွေဝိဇ္ဇာ ပတိပတ္တိယာ။
အာဒိ ဟာသာယ ဝုဒ္ဓိမ္မိ၊ ဒုတိယာဒရိယတေ သဒါ။

သတ္တဉ္စဝိဇ္ဇာ၊ ထားခုတ်၊ လုံထိုး အစရှိသော အမျိုးမျိုးသော လက်နက် အတတ်လည်းကောင်း။ သတ္တဉ္စဝိဇ္ဇာ၊ တတ်သင့် တတ်ရန်၊ အတန်တန်သော စာပေကျမ်းဂန် အတတ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေဝိဇ္ဇာ၊ လက်နက်၊ ကျမ်းဂန်၊ နှစ်တန်သော အတတ်တို့သည်။ ပတိပတ္တိယာ၊ ဂုဏ်ရောင်သတင်း၊ တိုးတက်လင်းလျက်၊ ကျော်စောခြင်းနှင့် ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ။ ဟောန္တိ၊ မသွေ စင်စစ်၊ အမှန်ဖြစ်ကြကုန်၏။ တေသု၊ ထို လက်နက်၊ ကျမ်းဂန်၊ နှစ်တန်သော အတတ်တို့တွင်။ အာဒိဝိဇ္ဇာ၊ ပဌမအစဖြစ်သော ထား၊ လုံ၊ လေးမြား အစ ရှိသော လက်နက်အတတ်တို့သည်။ ဝုဒ္ဓိမ္မိ၊ အသက်ကြီးမြင့်၊ အရွယ်ရင့်သော အခါကာလ၌။ ဟာသာယ၊ ပရိသတ်အလယ်၌၊ ရယ်ရွှင်ဘွယ်အလို့ငှါ။ ဝါ၊ ရယ်ရွှင်ဘို့ရာ။ ဘဝတိ၊ မုချအမှန်၊ ကေန်ဖြစ်၏။ ဒုတိယာဝိဇ္ဇာ၊ နှစ်ခုမြောက် သော စာပေကျမ်းဂန် အတတ်သည်။ သဒါ၊ ခပ်သိမ်းကာလ၊ ခါသမယ၌။ အာဒရိယတေ၊ ကြည်ညိုလေးမြတ်၊ ရိုသေအပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ လူတို့သည် ဂုဏ်ရောင်လျှမ်း၍ အဆင့်အတန်း တိုးတက်လျက် တန်ခိုးထွက်စေခြင်းငှါ သင်ကြားလေ့ကျက်အပ်သော အဘတ် တို့သည် ထားခုတ်၊ လုံထိုးမှစ၍ အမျိုးမျိုးသော လက်မှုပညာ အတတ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ စာပေကျမ်းဂန်ဟု ဆိုအပ်သော နှုတ်မှုပညာ အတတ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ နှစ်ပါးသော အတတ်တို့ ရှိကုန်၏။ ထိုအတတ်တို့သည် တတ်သိ ကျွမ်းကျင်ကုန်သော ပညာရှင်တို့အား ဂုဏ်ရောင်သတင်း တိုးတက် ထွန်းလင်း လျက် ထင်ပေါ်ကျော်စောခြင်းနှင့် ပြည့်စုံစေကုန်၏။ ထိုနှစ်ပါးသော အတတ် တို့တွင် ရှေးဦးအစ ပဌမပြဆိုအပ်သော ထားခုတ်၊ လုံထိုး အစရှိသော လက်မှု ပညာအတတ်သည် အသက်အရွယ် နုနယ်စဉ် အခါ၌သာ တင့်တယ်လျောက်

ပတ်၍ အသက်ကြီးမြင့် အရွယ်ရင့်သောအခါ၌မူကား မိမိ၏ အရွယ်နှင့် မဖွယ်ရာ မလျောက်ပတ်သောကြောင့် ပရိသတ်၏ အလယ်၌ ရယ်ဘွယ်သာ ဖြစ်ပေသည်။ နှစ်ခုမြောက်သော စာပေကျမ်းဂန်ဟု ဆိုအပ်သော နှုတ်မူပညာ အတတ်မှာမူကား အသက်အရွယ် နုနယ်စဉ်အခါ၌လည်း သင့်လျော်လျောက် ပတ်၍ အသက်ကြီးမြင့် အရွယ်ရင့်သောအခါ၌မူကား သာ၍ပင် တင့်တယ် လျောက်ပတ်ပြီးလျှင် အများပရိသတ်တို့ ကြည်ညိုလေးမြတ် ရှိသောအပ်ပေ သည်။ ထို့ကြောင့် စာပေကျမ်းဂန်အတတ်သည်သာလျှင် သာလွန်၍ မြင့်မြတ် ပေသည် ဟူလို၊

ထို့ပြင် အတတ်ပညာတို့ကို အသက်ကြီးရင့် အချိန်မဖင့်စေမူ၍ အသက် အရွယ် နုနယ်စဉ်အခါက သင်ကြားမှသာလျှင် သင့်လျော်လျောက်ပတ်ကြောင်း ကို ထပ်လောင်း၍တဖန် ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ယန္တဝေ ဘာဇနေ အစရှိသော ဂါထာကို ပြဆိုပြန်လေသည်။

ဟိတောပဒေသကျမ်းကို စီရင်ပုံ

၇။ ယန္တဝေ ဘာဇနေ လဂ္ဂေါ၊ သင်္ခါရော နညထာ ဘဝေ။
ကထစ္ဆာလေန ဗာလာနံ၊ နီတိံ တဒိဟ ကဿုတေ။

ယံ-ယေန ကာရဏေန၊ အကြင်သို့သော အကြောင်းကြောင့်။ နဝေ ဘာဇနေ၊ အသစ်စက်စက်၊ မဖုတ်မကျက်သေးသော အိုးခွက်၌။ လဂ္ဂေါ၊ အိုးထိန်းအတတ်၊ လက်ခတ်တံဆိပ်၊ စွဲကပ်နှိပ်အပ်သော။ သင်္ခါရော၊ အပြောက်၊ အစက်၊ အကွက်၊ အစင်း၊ ချယ်လယ်ခြင်းသည်။ အညထာ၊ ယွင်းယိုဖောက်ပြား၊ တပါးသောအဖြစ်ဖြင့်။ န ဘဝေ၊ စင်စစ်မူ၊ ကေန္တ မဖြစ်နိုင်ပေရာ။ တံ-တေန ကာရဏေန၊ ထိုသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤဟိတောပဒေသ၊ သာရ ပြည့်လျမ်း၊ နီတိကျမ်း၌။ ကထစ္ဆာလေန၊ ဒဏ္ဍာရီဆင်၊ ပုံပြင်ဝတ္ထု၊ အစုစုဖြင့်။ ဗာလာနံ၊ နီတိအရာ၊ ပညာမကြွယ်၊ လုလင်ငယ်တို့အား။ နီတိံ၊ နည်းလမ်း ညွှန်ပြ၊ ဥပဒေသကို။ ကဿုတေ၊ ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ်၌၊ နံ၊ စပ်ဖွေရှာ၍၊ သေချာ သပ်ယပ်၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အိုးထိန်းသည်သည် ရွှံစေး မြေစေးတို့ကို အိုးထိန်းစက်၌ တင်ပြီးလျှင် အိုးခွက်အဖြစ်သို့ရောက်စေ၍ ထိုမဖုတ်မကျက်မီ အစိမ်းသက်သက် ဖြစ်သော အိုးခွက်တို့၌ အပြောက်အစက် အကွက်တံဆိပ်တို့ကို လက်ခတ်ဖြင့် ရိုက်နှိပ်ပြီးမှ မီးဖြင့်ဖုတ်လျက် ရင့်ကျက်ခြင်းသို့ရောက်စေရာ၊ ထိုလက်ခတ်ဖြင့် ရိုက်နှိပ်အပ်သော တံဆိပ် အပြောက်အစက်တို့သည် မည်သည့်အခါ၌မျှ မပျောက် မပျက်စေဘဲ အစဉ်စွဲလျက် အမြဲတည်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ လူတို့၌လည်း အတတ်

ပညာတို့ကို အသက်အရွယ် နှုတ်စဉ်အခါက သင်ကြားမှသာလျှင် တသက်လုံး မပျောက်ပျက်ဘဲ နှလုံး၌ အစဉ်စွဲပြီးလျှင် အမြဲတည်ပေမည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤ ဟိတောပဒေသကျမ်း၌ အနှစ်ပြည့်လျှမ်း၍ ဆန်းကြယ်ယဉ်ကျေးသည့် ဒဏ္ဍာရီ ဝတ္ထုပုံပြင်အစုစုတို့ဖြင့် အသက်အရွယ် နှုတ်ကုန်သော သူငယ်တို့အား သင်ကြားမှတ်သားကြစေရန် ဥပဒေစည်းကမ်းနှင့် နည်းလမ်းအစီအရင်ကို တည်ထောင်၍ မိန့်ဆိုအပ်ပေသည် ဟူလို။

ဂ။ မိတ္တလာဘော သုဟဒဘေဒေါ၊ ဝိဂ္ဂဟော သန္နိရေဝ စ။

ပဉ္စတန္ဒြာ တထာညသ္မာ၊ ဂန္ဓာကဿိယ လိချတေ။

မိတ္တလာဘောစ၊ မိတ်ဆွေဖွဲ့ရာ၊ ကထာအစုကိုလည်းကောင်း။ သုဟဒ-
ဘေဒေါစ-မိတ္တဘေဒေါစ၊ မိတ်ဆွေပျက်ရာ၊ ကထာအစုကိုလည်းကောင်း။
ဝိဂ္ဂဟောစ၊ စစ်တက်စစ်ခင်း၊ စစ်ထိုးခြင်းကိုဆိုရာ၊ ကထာအစုကိုလည်းကောင်း။
သန္နိရေဝစ၊ စေ့စပ်ကျေအေး၊ ပြေငြိမ်းရေးကိုဆိုရာ၊ ကထာအစုကိုလည်း
ကောင်း။ ပဉ္စတန္ဒြာစ၊ ပဉ္စတန္ဒြ၊ နာမတွင်ဘိ၊ ကျမ်းနီတိမှလည်းကောင်း။
တထာ၊ ထိုနည်းမသွေ၊ မကွေပမာ၊ အတူသာလျှင်၊ အညသ္မာဂန္ဓာစ၊ ထိုမှ
တပါး၊ အခြားကျမ်းစု၊ မနုစသည်မှလည်းကောင်း။ အာကဿိယ၊ ကောင်းနိုး
ရာရာ၊ ကထာပုံပြင်တို့ကို၊ ယူငင်ထုတ်နုတ်၍။ လိချတေ၊ နောင်လာအများ၊
မှတ်သားစေရန်၊ စီမံရေးသားသင့် ရေးသားထိုက်၏။ ဝါ၊ ရေးသားပေအံ့။

သုဒဿနမင်းကြီးဝတ္ထု

လွန်လေပြီးသောအခါ ဘာဂီရ-ရထီ မည်သာတင့်လျှမ်း မြရောင်လွန်းသည့်
မြစ်ကမ်း၏အနီး၌ ပါဠိလိပုတ်မည်သော ရာဇဌာနီ မင်းနေပြည်ကြီးသည်
တည်ရှိလေ၏။ ထိုပါဠိလိပုတ်ပြည်ကြီး၌ အလုံးစုံသော ရေမြေအရှင် ဘုရင်
မင်းတို့၏ ပြည့်စုံအပ် ပြည့်စုံရာ ဂုဏ်အင်္ဂါ လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော
သုဒဿနအသျှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ကနက်စိုက်ထူ ထီးဖြူအုပ်မိုးလျက်
စိုးစံတော်မူလေ၏။ ထိုဘုရင်မင်းမြတ်သည် တနေ့သ၌ တယောက်သောသို့သည်
ရွတ်ဘာသ် သိဆိုအပ်သော အနေကသံသယောစ္စေဒိ အစရှိသော ဂါထာ
နှစ်ခုကို ကြားတော်မူလေ၏။

၉။ အနေကသံသယောစ္စေဒိ၊ ပရောက္ခတ္တဿ ဒဿကံ။

သဗ္ဗဿ လောစနံ သတ္တံ၊ ယဿ နတ္ထုန္န ဝေ သော။

၁၀။ ယောဗ္ဗနံ ဓနသမ္ပတ္တိ၊ ပဘူတုမဝိဝေကတာ။

ဧကေကမပျနတ္ထာယ၊ ကိမု ယတြ စတုတ္ထယံ။

အနေကသံသယောစွေဒိ၊ တပါးမက၊ များပြားလှသော သံသယခင်းကို၊ ရှင်းလင်းသုတ်သင်၊ ခုတ်ထွင်ဖြတ်ပယ်တတ်သော။ ပရောက္ခတ္ထဿ၊ မျက်မှောက်မထင်၊ မမြင်နိုင်သည့်၊ အကောင်းအဆိုးနှင့်၊ အကြောင်းအကျိုးကို။ ဒဿကံ၊ အချက်ပိုင်ပိုင်၊ သိနိုင်စေရန်၊ ဝေဘန်၍ပြတတ်သော။ သဗ္ဗဿ၊ လောကလူ့ ဘုံ၊ လုံးစုံကြွင်း၊ လူ့ ခပင်း၏။ လောစနံ၊ ကောင်းဆိုးအမှု၊ ကြောင်းကျိုးစုံကို၊ ကြည့်ရှုရန် မပျက်သုံးအပ်သည့်၊ မျက်လုံးသဖွယ်ဖြစ်သော။ သတ္ထံ၊ ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ်၊ စာပေအတတ်သည်။ ယဿ၊ အကြင်လုံ့ လမစိုက်၊ မိုက်၊ အပေါ့တန်၊ အပျင်းသန်သောသူအား။ နတ္ထိ၊ အချိန်တွင် အရေးထားလျက် သင်ကြားရန် ပျင်းရိသဖြင့်၊ အလျှင်းမရှိချေ။ သော၊ ထိုလုံ့ လမစိုက်၊ မိုက်၊ အပေါ့တန်၊ အပျင်းသန်သဖြင့်၊ ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ်ကို၊ မတတ်မသိသောသူသည်။ အန္ဓဝေ-အန္ဓောဝေ၊ စက္ခုနှစ်ဘက်၊ လုံးလုံးပျက်သဖြင့်၊ မျက်မမြင် အမူဆန်းသည့် သူကန်းအတိသာ ဖြစ်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။စာပေကျမ်းဂန်အတတ်သည် ထိုထိုသို့သော အရာဌာနတို့၌ ဤအရာသည် ဤကဲ့သို့မှ ဟုတ်ပါ၏လော၊ ထိုကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ပါသလော၊ မှန်မှ မှန်ပါ၏လော၊ အမှားပင် ဖြစ်လေသလော စသည်ဖြင့် ယုံမှား သံသယ ဒွိဟ ဖြစ်ခြင်းကို အလျှင်း ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ မျက်ကွယ်၌ ဖြစ်ပျက်သော အကြောင်းအကျိုးနှင့် အကောင်းအဆိုးတို့ကို မိမိ၏ မျက်မှောက်ထင်ထင် မမြင်မသိရသော်လည်း ဖြစ်သမျှသော အကြောင်းအရာတို့ကို ဉာဏ်ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ဆင်ခြင် ကြည့်ရှု၍ အမှုမှန် ထိုအချက်ကို အကွက်ပိုင်ပိုင် သိစွမ်းနိုင်ရန် ဝေဘန်၍ ပြတတ်ပေ၏။ သို့ဖြစ်၍ လောက၌ ရှိရှိသမျှ လူအားလုံးတို့ ကောင်းမှု မကောင်းမှု အစစကို ကြည့်ရှုရန် မပျက်သုံးကြသည့် မျက်လုံးသဖွယ်လည်း ဖြစ်ပေ၏။ ထို့ကြောင့် ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ် စာပေအတတ်ကို အသက်အရွယ် နုနယ်စဉ်အခိုက် အခါကောင်းကြုံကြိုက်စဉ် အချိန်တွင် အရေးထားလျက် အားထုတ်၍ သင်ကြားရမည်။ ထိုသို့ သင်ကြားခြင်းမရှိ ပျင်းရိ ပေါ့တန်သဖြင့် ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ်ကို မတတ်မသိသောသူသည် ဥပမာအားဖြင့်ဆိုသော် ဤလောက၌ မျက်စိနှစ်ဘက် စုံလုံးပျက်သဖြင့် မျက်မမြင် အမူဆန်းသည့် သူကန်းသဖွယ်သာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ယောဗ္ဗနံ၊ လှပတင့်တယ်၊ အရွယ်၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဓန-သမ္ပတ္တိံ စ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ပဘူတံ စ၊ အာဏာလွှမ်းမိုး၊ တန်ခိုးတက်ကြွ၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ အဝိဝေကတာ စ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်၊ မြှော်မြင်ဉာဏ်မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ဧကေကမ္ပိ၊ သီးသီးပိုင်းခြား၊ တပါးတပါးသော အကြောင်းမျှသည်လည်း။ အနတ္ထာယ၊ မာန်မာနတက်တိုးသဖြင့်၊ အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ။ ဘဝတိ၊

မသွေစင်စစ်၊ ကေန့်ဖြစ်၏။ ယတြ၊ အကြင်သူ၌။ စတုတ္ထယံ၊ ရုပ်ရေရူပ၊ လှပတင့်တယ်၊ ဥစ္စာကြွယ်ဝ၊ အစိုးရခြင်း၊ ဆင်ခြင်ကင်းလျက်၊ လေးချက်အပေါင်း၊ အကြောင်းစုံစီ၊ အင်္ဂါညီခဲ့အံ့။ တတြ၊ ထိုအကျိုးမဲ့ကြောင်း၊ အပေါင်းလေးလီ၊ ပြည့်စုံညီသောသူ၌။ ကိမု၊ အဘယ်မှာ တဖန်လော၍၊ ပြောဆိုဘွယ်ရာ ရှိပါတော့အံ့နည်း။

အဝိပ္ပါယ်။ ။ ရုပ်ရေရူပကာယ လှပတင့်တယ်၍ အရွယ်၏ နုနယ်ပျိုမျစ်သည်၏ အဖြစ်သည် စင်စစ်အားဖြင့် မိမိ ရူပကာယ၏ လှပတင့်တယ် နုနယ်ပျိုမျစ်သည်၏အဖြစ်ကို အကြောင်းပြု၍ မိမိ၏ အဆင်းအရွယ်တို့၌ လွန်စွာ တပ်နှစ်သက်ခြင်းတည်း ဟူသော လောဘ၊ ငါသည် တပါးသောသူတို့ထက် လှပတင့်တယ်သည်၊ အဆင်း အရွယ် နုနယ်ပျိုမျစ်သည်၊ အဆင်း အရွယ်အားဖြင့် မြင့်မြတ်သည် စသည်ဖြင့် ထောင်လွှားတက်ကြွခြင်း တည်းဟူသော မာန စသည်တို့ မပြတ်တက်တိုးသဖြင့် အကျိုးမဲ့ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ စည်းစိမ်ဥစ္စာရတနာတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်း ငါသည် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူတည်း၊ အတော် အထက်တန်းကျသော သူတည်း စသည်ဖြင့် လောဘ၊ မာနတို့ အမြဲတက်တိုး၍ အကျိုးမဲ့ခြင်း၏အကြောင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ အာဏာလွှမ်းမိုး၍ တန်ခိုးတက်ကြွ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း မာန်မာန၊ လောဘ စသည်တို့ တက်တိုး၍ အကျိုးမဲ့ခြင်း၏ အကြောင်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုထိုသို့သော အရာဌာနတို့၌ စူးစမ်းဆင်ခြင် မြှော်မြင်ဉာဏ်မရှိ အသိတရား လားလားမျှ မရှိသောသူမှာမူကား ဆိုဘွယ်ရာမရှိ မိမိ၏ အကြောင်းကို၎င်း သူတပါးတို့၏ အကြောင်းကို၎င်း အောက်မေ့ဆင်ခြင်ရာ အရာရာတို့၌ ပညာဉာဏ် အခံ့ခဲသဖြင့် အလွဲလွဲသာ မှတ်ထင်ပြီးလျှင် လောဘ၊ မာန စသည်တို့ သာ၍ပင် တက်တိုး၍ အကျိုးမဲ့ဘို့သာ ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသို့ ဤ အကြောင်း လေးပါးတို့သည် အသီးအသီး ပိုင်းခြား၍ တပါးတပါးသော အကြောင်းမျှ သည်လည်း မာန်မာန စသည် တက်တိုး၍ အကျိုးမဲ့ခြင်းငှါ ဖြစ်ကြသဖြင့် ထို လေးပါးလုံး အကြောင်းတို့ ပေါင်းဆုံအညီ ပြည့်စုံစီသောသူ၌ကား အဘယ်မှာ ပြောဆိုဘွယ်ရာရှိပါတော့အံ့နည်း၊ ခပ်သိမ်းသော အရာဌာနတို့၌ သာ၍ပင် ပိုမို ဆိုးသဖြင့် အကျိုးမဲ့ချည်းသာ ဖြစ်ပေမည်ဟူလို။

ထိုသို့ တဦးသောသူသည် ရွတ်ဘာသံသီဆိုအပ်သော ဂါထာတို့ကို မင်းကြီး ကြားတော်မူလေရာ စာပေကျမ်းဂန် အတတ်ပညာတို့ကို မသင်ကြား မတတ်မြောက်ဘဲ အမြဲပင်လျှင် မြူးတူးပျော်ပါးလျက် လမ်းမှားသို့သာ အစဉ်တစိုက် အတွင်လိုက်၍နေကြကုန်သော မိမိ၏ ရင်နှစ် သားတော်ချစ်တို့၏ အတတ်ပညာ သင်ကြားခြင်းအမှု၌ အလေးမပြု ဂရုမစိုက်ကြဘဲ အလိုက်အထိုက် ပျော်ပါးလျက် လမ်းမှားသို့သာ အစဉ်လိုက်၍နေကြခြင်းကြောင့် သဘောတော်မတွေ့

မချမ်းမြေ့လှသည်ဖြစ်၍ ထိုဘုရင်မင်းမြတ်သည် အတွင်းဓာတ် စိတ်စောလျက် မနော၌ ဤသို့ ကြံစည်တော်မူလေ၏။

သာယုတ်၊ သာမြတ်

၁၁။ ကောတ္ထော ပုတ္တေန ဇာတေန၊ ယော န ဝိဒ္ဓ န ဓမ္မိကော။
ကာဏေန စက္ခုနာ ကိံ ဝါ၊ စက္ခု ပီဇေဝ ကေဝလံ။

ယောပုတ္တော၊ အကြင်သားသည်။ နဝိဒ္ဓ၊ အသိအလိမ္မာ၊ ပညာအတတ်လည်း မရှိ။ နဓမ္မိကော၊ တရားမလျော်၊ အမှားချော်လျက်၊ မတော်သောအကျင့်လည်း ရှိ၏။ ဇာတေန၊ မွေးဖွားရသော။ တေနပုတ္တေန၊ ထိုမိုက်၊ အ၊ အမျိုးသားဆိုး သားယုတ်ဖြင့်။ မာတာပိတုနံ၊ မွေးမိခင်နှင့်၊ ဘခင်နှစ်ပါး၊ နှစ်ဦးသားတို့အား။ ကောတ္ထော - ကော အတ္ထော၊ အဘယ်မှာလျှင်၊ မြော်မြင်အားကိုးဘို့၊ အကျိုးရှိပါတော့အံ့နည်း။ ကာဏေန၊ ယွင်းကွက်ပျက်စီး၊ ကန်းလေပြီးသော။ စက္ခုနာ၊ မျက်စိဖြင့်။ ကိံ ဝါ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ စက္ခု၊ ယွင်းကွက်ပျက်စီး၊ ကန်းလေပြီးသော မျက်စိသည်။ ကေဝလံပီဇေဝ၊ ကောင်းစွာနှိပ်စက်၊ ကျိုးမဖက်ဘဲ၊ သက်သက်ရှုပ်ထွေး၊ ဒုက္ခပေးသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အကြင်သားသည် စာပေကျမ်းဂန် အတတ်ပညာတို့ကို အနည်းငယ်တန်မျှ မတတ်မသိသဖြင့် ရွှေ့နောက်မြော်မြင်၍ ဆင်ခြင်တတ်သော အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာလည်းမရှိ၊ ထိုသို့ မရှိသဖြင့် ဆရာမိဘ စသည်တို့၏ မကောင်းမြစ်တား ကောင်းရာညွှန်ပြ သွန်သင်ဆုံးမအပ်သော ကောင်းကိုလည်း လားလားမျှ မနာယူဘဲ လမ်းလွဲသို့သာ အစဉ်လိုက်၍ မိမိ၏ နဂိုရိုစရိုက်ကိုသာ လျှင် အလိုလိုက်ကာ အတွင်းစိုင်းလျက် စိတ်ထင်တိုင်းမှောက်မှား၍ အသောက်အစား အပျော်အပါးနှင့်သာ အချိန်ဖြုန်းပြီးလျှင် လုံးလုံးကြီး တရားမကပ်ဘဲ အမှားဇာတ်ထုပ်ကိုသာ ပြုလုပ်၍ နေတတ်၏။ ထိုသို့ ပညာမတတ် တရားမကပ်ဘဲ အမှားဇာတ်ထုပ်ကိုသာ မပြတ်တည်ထွင်၍ စီရင်ပြုလုပ်လျက်နေသော သားယုတ် သားဆိုးကို မွေးဖွားရသဖြင့် မိဘနှစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့မှာ ထိုသားကို အကြောင်းခံ၍ ကောင်းဘို့ရာအကျိုး အားကိုးမြော်လင့်ဘွယ်ရာ အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း။ ထိုသို့ အားကိုးရန်မရှိသည့်အတွက် ဥပမာအားဖြင့် ယွင်းကွက်ပျက်စီး ကန်းလေပြီးသော မျက်စိဖြင့် မတင့်တယ် မဖွယ်ရာသဖြင့် ဘယ်နေရာ ဘယ်ဌာန၌မျှ အကျိုးမရှိသည့်အပြင် ထိုကန်းလေပြီးသော မျက်စိသည် ရှိသမျှ နေ့ရက်တို့၌ သက်သက်ရှုပ်ထွေး၍ ဒုက္ခကိုသာ ပေးသကဲ့သို့၊ ထို့အတူ သားယုတ် သားဆိုးသည်လည်း မိဘနှစ်ပါးတို့၌ အကျိုးမဖက်ဘဲ သက်သက် ရှုပ်ထွေး၍ တသက်လုံး ဒုက္ခကိုသာပေးတတ်သည် ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထို့နောက် သားယုတ် သားဆိုး၏ အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ တဖန် အဇာတမတမုဋ္ဌာနံ အစရှိသောဂါထာဖြင့် ထပ်မံ၍ စဉ်းစား ဆင်ခြင်တော် မူပြန်လေ၏။

၁၂။ အဇာတမတမုဋ္ဌာနံ၊ ဝရမာဒယော န စန္ဒိမော။
သကိံ ဒုက္ခကရာ ဝါဒ-ယောန္တိမော တု ပဒေ ပဒေ။

အဇာတမတမုဋ္ဌာနံ၊ မမွေးဖွားသေးသောသား၊ သေလေပြီးသောသား၊ မိုက်မဲသောသားဟု ဆိုအပ်ကုန်သော သုံးယောက်သောသားတို့တွင်။ အာဒ-ယော၊ အစဉ် ပြဆိုအပ်ကုန်သော မမွေးဖွားရသေးသောသား၊ သေလေပြီးသော သား နှစ်ယောက်တို့သည်။ ဝရံ၊ မြတ်၏။ အန္တိမော၊ နောက်ဆုံး ပြဆိုအပ် သော မိုက်မဲသောသားသည်။ နစဝရံ၊ မမြတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ အာဒယော၊ အစဉ် ပြဆိုအပ်ကုန်သော နှစ်ယောက်သောသားတို့သည်။ သကိံ၊ မွေးဖွားသောအခါ၊ သေသောအခါ ဟုဆိုအပ်သော တကြိမ်တခါသာလျှင်။ ဒုက္ခကရာဝ၊ ဒုက္ခကိုပြုတတ်ကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ အန္တိမောတု၊ နောက်ဆုံးပြဆိုအပ်သော မိုက်မဲသော သား သည်ကား။ ပဒေပဒေ၊ ဘဝါးလှမ်းတိုင်း လှမ်းတိုင်း။ ဝါ၊ အစဉ်အမြဲ။ ဒုက္ခ-ကရာ၊ ဆင်းရဲကိုပြုတတ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ နစဝရံ၊ မမြတ်သည်သာ လျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။သားတို့သည် မမွေးဖွားရသေးသောသား၊ သေလေပြီး သောသား၊ အသက်မသေဘဲ အမြဲဆိုးပေ မိုက်ဖျင်း၍ တေလေစာရင်းသွင်းရ သောသားဟူ၍ သုံးမျိုးသုံးစားရှိပေသည်။ ထိုသုံးမျိုးသော သားတို့တွင် ရှေ့ဖြစ်သော မမွေးဖွားရသေးသောသားနှင့်သေလေပြီးသော သားနှစ်ယောက် တို့သည် မြတ်သော သားတို့ဖြစ်ကြပေသည်။ နောက်ဆုံးဖြစ်သော တေလေ လူစား မိုက်မဲသောသားသည်ကား စင်စစ်အားဖြင့် မမြတ်သောသား ဖြစ်ပေ သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အစဖြစ်သော နှစ်ယောက်သော သားတို့တွင် မမွေးရသေးသော သားသည် မွေးဖွားသန့်စင် မျက်နှာမြင်သည့်အခါ မိဘဟို့ အား မွေးဖွားသန့်စင် မျက်နှာမြင်ရသောဒုက္ခကို တကြိမ်သာ ပေးပေသည်။ သေလေပြီးသော သားသည်လည်း သေစဉ်အခါ မိဘတို့အား သေခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်ပူဆွေး ငိုကြွေးမြည်တမ်းရခြင်းတည်းဟူသော ဒုက္ခကို တကြိမ်သာ ပေး ပေသည်။ နောက်ဆုံးဖြစ်သော ဆိုးပေမိုက်ဖျင်း၍ တေလေစာရင်း သွင်းရ သော သားသည်ကား မိဘနှစ်ပါးတို့အား နေ့စဉ်အမြဲ မသေမခြင်း ဆင်းရဲ ဒုက္ခကို ပေးတတ်၏။ ထို့ကြောင့် မမွေးရသေးသော သားနှင့် သေလေပြီးသော သားတို့ကမြတ်၍ မိုက်မဲသော သားသည် မမြတ်ဟူလို။

ထို့ပြင် လူအများတို့သည် များစွာသော သားတို့ကို မွေးဖွားကြကုန်သော်လည်း မြင်မြင်ဝါးဝါးမွေးဖွားတိုင်းသော သားတို့သည် မွေးဖွားသည် မမည်၊ အစဉ်အဆက်ဖြစ်သော အမျိုးအနွယ်တို့ကို တင့်တယ်မြင့်မြတ်ခြင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော သားသည်သာလျှင် မွေးဖွားသည် မည်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ တဖန် ကိဉ္ဇ ဟုပလ္လင်ခံလျက် သဇာတော ယေန ဇာတေန အစရှိသော ဂါထာဖြင့် ဆင်ခြင် စဉ်းစားတော်မူပြန်၏။

ကိဉ္ဇ—

၁၃။ သ ဇာတော ယေန ဇာတေန၊ ယာတိ ဝံသော သမုန္နတိ။
ပရိဝတ္တိနိ သံသာရေ၊ မတော ကော ဝါန ဇာယတေ။

ကိဉ္ဇ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ဇာတေန၊ မွေးဖွားသော။ ယေနပုတ္တေန၊ အကြင်သားကြောင့်။ ဝံသော၊ မျိုးနွယ်မပျက်၊ စဉ်အဆက်သည်။ သမုန္နတိ၊ တင့်တယ်လျှောက်ပတ်၊ လွန်မြင့်မြတ်ခြင်းသို့။ ယာတိ၊ ရောက်၏။ သ - သောပုတ္တော၊ ထိုအစဉ်ဖြစ်သော အမျိုးအနွယ်ကို တင့်တယ်မြင့်မြတ်စေတတ်သော သားသည်။ ဇာတော၊ လူတို့ထင်ရှားသဖြင့်၊ မွေးဖွားသည်မည်၏။ ပရိဝတ္တိနိ၊ ဖွားချည်သေချည်၊ နှစ်လီပြန်လှန်၊ အဖန်ဖန် ဖြစ်ပျက်၍နေသော။ သံသာရေ၊ သံသရာစခန်း၊ ခရီးလမ်း၌။ မတော၊ သေလေပြီးသော။ ကောဝါ၊ အဘယ်မည်သောသူသည်လည်း။ နဇာယတေ၊ နောက်ထပ်တရစ်၊ အသစ်တဖန်၊ မဖြစ်ပြန်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အကြင်သားကို မွေးဖွားခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ မိဘဆွေမျိုး ဉာတိ စသည်တို့၏ အစဉ်အဆက်သည် ဂုဏ်ကြက်သရေ တိုးတက်ခြင်း စသည်တို့ဖြင့် မြင့်မြတ်သော အခြေအနေသို့ ရောက်၏။ ထိုသားသည်သာလျှင် လူတို့ထင်လျား၍ မွေးဖွားသော သားမည်ပေသည်။ ထိုသားမျိုးမှတစ်ပါး မြင်မြင်ဝါးဝါး မွေးဖွားသမျှသော သားတို့သည်ကား မွေးဖွားသည် မမည်ကုန်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ ဤဖြစ်ချည် ပျက်ချည် အလီလီ အဖန်ဖန် အပြန်ပြန် ဖြစ်ပျက်၍နေသော သံသရာလောကကြီး၌ သေလေပြီးသော သူသည်လည်း ဘဝဇာတ်ရုပ်သိမ်း၍ အပြီးပြတ် ချုပ်ငြိမ်းရာ ပြည်ခေမာသို့ မရောက်သေးသမျှ ဖြစ်လက်စ မတိုးဘဲ တဖြစ်ထဲဖြစ် တသေထဲသေ၍ နေရပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ အကျိုးမဖက် ဂုဏ်မတက်သော သားတို့သည် မွေးဖွားသည် မမည်ကုန်။ လူတလုံး ပြီသ၍ လူ့ဘဝကိုရသော သား၏စာရင်း၌ မသွတ်သွင်းထိုက် ဟူလို။

ထို့ပြင် သားမွေးဖွားပင် မွေးဖွားသော်လည်း ဂုဏ်မရှိသော သားကို မွေးဖွားသော မိန်းမသည်လည်း သားမွေးဖွားတတ်သော မိန်းမ မမည်ကြောင်းကို

အညဉ္စ ဟု အစချီလျက် ဂုဏ်ဂဏနာရမ္မေ အစရှိသော ဂါထာဖြင့် စဉ်းစား ဆင်ခြင်တော်မူပြန်လေ၏။

အညဉ္စ —

၁၄။ ဂုဏ်ဂဏနာရမ္မေ၊ န ပတတိ ကဋ္ဌိနီ သုသမ္ဘမာ။
ယဿ တေနာမ္မာ ယဒိ သုတိနီ၊ ဝဒ ဝဉ္စျာ ကိဒိသိ ဘဝတိ။

အညဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ဂုဏ်ဂဏ ဂဏနာရမ္မေ၊ ဂုဏ်ရှိသော ပညာရှင် အပေါင်း၏ အရေအတွက်ကို ရေးသွင်းသောစာရင်း၏ အစဉ်။ ယဿ၊ အကြင် သူ၏။ ကဋ္ဌိနီ၊ မြေဖြူရေးသွင်း၊ အမည်စာရင်းသည်။ သုသမ္ဘမာ - သုသမ္ဘမေန၊ ရှိသေးလေးစား၊ အရေးထားသဖြင့်။ နပတတိ၊ မကျရောက်။ တေန၊ ထိုသို့ စာရင်းဦးပေါက်၊ မကျရောက်ခြင်းကြောင့်။ အမ္မာ၊ ထိုသူ၏ အမိသည်။ သုတိနီ၊ ကလေးမွေးဖွားတတ်သော မိန်းမ မည်သည်။ ယဒိ ဘဝတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ ဝေ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဝဉ္စျာ၊ မြဲသောမိန်းမကို။ ကိဒိသိ ဘဝတိ ဣတိ၊ အဘယ်ကဲ့သို့သော မိန်းမ ဖြစ်သည်ဟူ၍။ ဝဒ၊ ပြောဆိုစမ်းပါ လော။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုမှတပါးလည်း လောက၌ ဤမည်ဤမည်သော သူတို့ သည် ဤမည်သောဂုဏ် ဤမည်သောဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ဟူ၍ ဂုဏ်ရှိသောသူတို့ ကို ရေတွက်စာရင်းကောက်ယူရာ၌ အကြင်သူသည် မိမိ၏ဂုဏ် အရည်အချင်းတို့ လွန်စွာ ညံ့ဖျင်းသဖြင့် ကျော်စောထင်ရှားခြင်းမရှိ၊ အများကလည်း အသိ အမှတ်မပြုသောကြောင့် ထိုစာရင်းကောက်ယူသောစာရေးသည် မတွေးမဆ ရဘဲ ရှေးဦးအစ ပဌမ တစ်ဂဏန်းအကွက်၌ ချက်ခြင်းမရေးသွင်းနိုင်၊ ထိုသို့ ပညာအရည်အချင်း ညံ့ဖျင်းလှသဖြင့် ပညာရှိသူ လူတော် လူကောင်းတို့၏ အမည်စာရင်း၌ စာရင်းဦးပေါက် တစ်ဂဏန်း မကျရောက်ခြင်းကြောင့် အကယ် ၍ ထိုကဲ့သို့သော သားမျိုးကို မွေးဖွားတတ်သော အမိကို သား မွေးဖွားတတ် သော မိန်းမတို့၏ စာရင်း၌ သွတ်သွင်းခဲ့သည်ဖြစ်အံ့၊ သားအလျှင်း မမွေးဖွား တတ်သော မြဲသောမိန်းမကိုကား အဘယ်သို့ သဘောရှိသော မိန်းမဖြစ်၍ အဘယ်စာရင်း၌ သွတ်သွင်းရမည့်အကြောင်းကို ကောင်းကောင်းကြီး စဉ်းစား ၍ ပြောကြားစမ်းပါလော၊ သားပင် မွေးဖွားတတ်သော်လည်း ထိုသားသည် လူတွင်လုံးလုံး အသုံးမကျသောကြောင့် မွေးဖွားတတ်သည် မမည်၊ မြဲသော မိန်းမနှင့် မခြားမနားပင် ဖြစ်ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင် သားဆိုး၊ သားယုတ်၏ အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ တဖန် စဉ်းစား တော်မူပြန်သည်မှာ—

အပိစ—

၁၅။ ဒါနေ တပဿိ သုရေ စ၊ ယဿ န ပတ္တိတံ ယသော။
ဝိဇ္ဇာယမတ္ထလာဘေ စ၊ မာတုရုစ္စာရ ဝေ သော။

အပိစ၊ ထိုမှ တပါးလည်း။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ဒါနေစ၊ လှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်း၌လည်းကောင်း။ တပဿိစ၊ ကိုယ်ကျင့်တရား၌လည်းကောင်း။ သုရေစ၊ ရဲရင့်ခြင်း၌လည်းကောင်း။ ဝိဇ္ဇာယဉ္စ၊ အတတ်ပညာ၌လည်းကောင်း။ အတ္ထလာဘေစ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရရာ ရမှု၌လည်းကောင်း။ ပတ္တိတံ၊ ပြန်နဲ့ ကျော်ကြားသော။ ယသော၊ အရှိန်အစော်၊ ထင်ပေါ်ကျော်စောခြင်းသည်။ န - နအတ္ထိ၊ မရှိ။ သော၊ ထိုသူသည်။ မာတု၊ အမိ၏။ ဥစ္စာရ ဝေ၊ အညစ်အကြေးသာဖြစ်၏။

ထို့ပြင်တဖန် သားကောင်းနှင့် သားဆိုး နှစ်မျိုးတို့၏ ကွာခြားဟန်ကို ထပ်မံ၍ စဉ်းစားတော်မူပြန်သည်မှာ—

အပရဉ္စ—

၁၆။ ဝရမေကော ဂုဏီ ပုတ္တော၊ န စ မုဠသတာနုပိ။
ဧကော စန္ဒော တမော ဟနတိ၊ န စ တာရာဂဏော တထာ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှ တပါးလည်း။ ဂုဏီ၊ ဂုဏ်ရှိသော။ ဧကော၊ တယောက်ထည်းသော။ ပုတ္တော၊ သားသည်။ ဝရံ၊ မြတ်၏။ မုဠသတာနုပိ၊ သားဆိုး၊ သားမိုက်တရာတို့သော်လည်း။ နဝရံ၊ မမြတ်။ ဧကော၊ တခုထည်းသော။ စန္ဒော၊ လသည်။ တမော၊ အမိုက်တိုက်ကို။ ဟနတိ၊ ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ တာရာဂဏော၊ အရာမက များပြားလှစွာသော ကြယ်တာရာတို့၏ အပေါင်းသည်။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နစ ဟနတိ၊ မပယ်ဖျောက်နိုင်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ထို့ပြင်တဖန် စဉ်းစားရန်ရှိသည်မှာ အတတ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၍ ဂုဏ်သိမ်မွေ့ပြီး ကြက်သရေ အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် လွှမ်းမိုးပြန့်နှံ့လျက် ကျော်ကြားသော တယောက်ထည်းသော သားကောင်းရတနာသည် မြင့်မြတ်ပေ၏။ အတတ်ပညာ ဗလာအလျှင်း မိုက်၊ အဖျင်းသော အရာမက များစွာသော သားတို့သည်လည်း မမြတ်ကုန်။ ဥပမာအားဖြင့်ဆိုသော် အရောင်အရှိန်တို့ဖြင့် တထိန်ထိန်တောက်ပသော တခုထည်းသော လမင်းသည် မိမိ၏ အလင်းရောင်ဖြင့် ကြီးစွာသော အမိုက်မှောင်အထူကို ပယ်ခွင်းလျက် လောကကို ထွန်းလင်းစေနိုင်၍ ကောင်းကင်ပြင်၌ အနံ့အပြားရှိသော များစွာသော ကြယ်တာရာတို့သည် အရေအတွက်ပင် များသော်လည်း အချင်းနှီး အရောင်

ကင်း၍ လမင်းတခုထည်းလောက် မတောက်ပ မထွန်းလင်းနိုင်သကဲ့သို့ တယောက်နှင့် တရာကဲ့သို့ ကွာခြားလှပေသည်ဟူလို။

ထို့နောက် သားကောင်းရတနာ၏ အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစား တော်မူပြန်သည်မှာ—

၁၇။ ပုညတိတ္ထေ ကတံ ယေန၊ တပေါ ကွာပိ သုဒ္ဓက္ကရံ။

တဿ ပုတ္တော ဘဝေ ဝဿော၊ သမိဒ္ဓေါ ဓမ္မိကော သုဒ္ဓိ။

ယေန၊ အကြင်သူသည်။ ကွာပိ၊ တစုံတခုလည်းဖြစ်သော။ ပုညတိတ္ထေ၊ ကောင်းမှုပြုရာ ပုညတိတ္ထဖြစ်သော အရပ်၌။ သုဒ္ဓက္ကရံ၊ အလွန်ပြုနိုင်ခဲ့သော။ တပေါ၊ မြဲမြံသီလ၊ အာစာရကို။ ကတံ၊ နေ့ညမလင့်၊ မဖင့်မယုတ်၊ အားထုတ် ပြုကျင့်အပ်၏။ တဿ၊ ထိုနေ့ည မယုတ်၊ အားထုတ်ကျင့်ကြံသောသူအား။ ဝဿော - ဝိနိတော၊ တင့်တယ်ဖွယ်ရာ၊ လိမ္မာယဉ်ကျေးသော။ သမိဒ္ဓေါ၊ ဥစ္စာဓန၊ ကြွယ်ဝချမ်းသာသော။ ဓမ္မိကော၊ တရားလမ်းမှန်၊ လျော်ကန်သင့်မြတ်သော။ သုဒ္ဓိ၊ ညစ်ကြေးမယှဉ်၊ သန့်ရှင်းစင်သော။ ပုတ္တော၊ သားကောင်းအစစ်၊ အနှစ် ရတနာမည်သည်။ ဘဝေ - ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ အကြင်သူသည် သူတော်သူမြတ်တို့ မွေ့လျော်ကျက်စား၍ တရားကို အားထုတ်ရာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားရောက်ရာ ဆိပ်ကမ်းသဖွယ်ဖြစ်သော တစုံတခုသော လူသူတို့နှင့် မရောပြွမ်း ကျောင်း သခံမ်း အရပ် စသည်တို့၌ အလွန်ပြုကျင့်နိုင်ခဲ့လှသော ကမ္မဋ္ဌာန်းဘာဝနာတို့နှင့် သာ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက်သဖြင့် နှစ်ခြိုက်စွာ ကျင့်ကြံ၍ နေ၏။ ထိုသို့ တရားနှင့် မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်သောသူသည် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့၍ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရတနာတို့ နှင့် ပြည့်စုံသော တရားနှင့် လျော်ကန်သော စင်ကြယ်သန့်ရှင်းသော သား ကောင်း သားမြတ်အစစ် ရတနာအနှစ် မည်ပေသည် ဟူလို။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးရှေးသော ဆရာမြတ်တို့သည်—

၁၈။ အတ္တာဂမော နိစ္စမရောဂိတာ စ၊

ပိယာ ဘရိယာ ပိယဝါဒိနိ စ။

ဝဿော စ ပုတ္တောတ္ထကရီ စ ဝိဇ္ဇာ၊

ဆ ဇီဝလောကဿ သုခါနိ ရာဇ—

ဟူသော ဂါထာဖြင့် အစီးအပွားတို့ကို ပြုတတ်သော အတတ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံ သော သားနှင့် ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာ လိမ္မာသောသားတို့ကို ချမ်းသာခြင်း အကြောင်း ခြောက်ပါးတို့တွင် သွတ်သွင်း၍ မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

ရာဇ၊ မင်းမြတ်။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ အတ္ထာဂမောစ၊ စီးပွားဥစ္စာ၊ ကောင်းစွာ
တိုးပွားခြင်းလည်းကောင်း။ အရောဂိတာစ၊ ရောဂါမရှိ၊ ပကတိကျန်းမာသည်၏
အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဘရိယာ၊ မယားသည်။ ပိယာစ၊ ချစ်နှစ်သက်အပ်ခြင်း
လည်းကောင်း။ ပိယဝါဒီနိစ္စ၊ ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ပြောဆိုလေ့ ရှိခြင်း
လည်းကောင်း။ ပုတ္တော၊ သားသည်။ ဝဿောစ - ဝိနိတောစ၊ ယဉ်ကျေးဖွယ်
ရာ၊ လိမ္မာခြင်းလည်းကောင်း။ အတ္ထကရီ၊ အစီးအပွားကို ပြုတတ်သော။ ဝိဇ္ဇာစ၊
အတတ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဆ၊ ခြောက်ပါး
ကုန်သော။ ဣမာနိ ကာရဏာနိ၊ ဤအကြောင်းတို့သည်။ ဇီဝလောကဿ၊
သံသရာလောက၏။ သုခါနိ၊ ချမ်းသာခြင်းတို့ပေတည်း။

ဤဂါထာဖြင့် —

- ၁။ တနေ့တခြား ဒီရေလားသို့ စီးပွားဥစ္စာတို့ အမြဲတိုးပွားခြင်း၊
 - ၂။ အနာရောဂါမရှိ ပကတိကျန်းမာခြင်း၊
 - ၃။ အိမ်သူမယားသည် ရုပ်ရေရူပ လှပတင့်တယ် ချစ်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိခြင်း၊
 - ၄။ အိမ်သူမယားသည် ကဏ္ဍသုခ ပိယဝါစာ သာယာပြေပြစ်၍ ချစ်ဖွယ်
သော စကားကို ပြောဆိုလေ့ရှိခြင်း၊
 - ၅။ ကိစ္စဖြာဖြာ အရာရာ၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၍ ဖွယ်ရာယဉ်ကျေးသော
သားရှိခြင်း၊
 - ၆။ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ နှစ်ဖြာသော အကျိုးတို့ကို ပွားတိုးအောင်
စွမ်းဆောင်နိုင်သော အတတ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော သားရှိခြင်း ဟူ၍
ချမ်းသာခြင်းအကြောင်း ခြောက်ပါးတို့ကို ပြဆိုတော်မူကြကုန်၏။
- ထို့ပြင် မြတ်သောသားနှင့် မမြတ်သောသားတို့ကို ကော ဓညော အစရှိ
သော ဂါထာဖြင့် ဆင်ခြင်စဉ်းစားတော်မူပြန်လေ၏။

- ၁၉။ ကော ဓညော ဗဟုပုတ္တေဟိ၊ ကုသုလာပူရဏာဠကေဟိ။
ဝရမေကော ကုလာလမ္မိ၊ ယတြ ဝိဿုယတိ ပိတာ။

ကုသုလာပူရဏာဠကေဟိ၊ ကျီပြည့်တင်းနေ၊ ဂဏန်းခြေနှင့်၊ တွက်ရေတူမျှ၊
ပမာဏရှိကုန်သော။ ဗဟုပုတ္တေဟိ၊ မြားမြောင်မွေးဖွား၊ ရင်နှစ်သားတို့ဖြင့်။ ကော၊
အဘယ်မည်ရာ၊ ဘယ်အဘသည်။ ဓညော၊ ဘုန်းတန်းတက်တိုး၊ တန်ခိုးရှိနိုင်ပါအံ့
နည်း။ ယတြ၊ အကြင်သားသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ပိတာ၊ သားကောင်းအရှင်၊
မွေးဘဝင်သည်။ ဝိဿုယတိ၊ ထင်ပေါ်ကျော်ကြား၊ အကျိုးများလျက်၊ တန်ခိုး
ထွက်ခဲ့၏။ ကုလာလမ္မိ၊ အမျိုးကို အစဉ်လျှောက်၍၊ ထောက်ပံ့တတ်သော။
ဤဒိသော၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ဧကော၊ တယောက်ထည်းသော။ ပုတ္တော၊

သားကောင်းအစစ်၊ အနှစ်ဆိုရာ၊ သားရတနာသည်။ ဝရံ၊ တင့်တယ်လျောက်ပတ်၊ လွန်မြင့်မြတ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အကြင်သား၏ ထွန်းကားပေါ်ပေါက်၍ လာခြင်းကြောင့် မိဘတို့သည် ထင်ရှားကျော်ကြား၍ ဂုဏ်ကြက်သရေ အမျိုးမျိုးတို့ တိုးတက် ကုန်၏။ ဆွေမျိုးဉာတိ စသည်တို့အားလည်း အထောက်အပံ့ကို ဖြစ်စေ၏။ ထိုသားသည် လူတွင်ထင်ရှား၍ မြင့်မြတ်သော သားမည်ပေသည်။ ထိုသို့မဟုတ် ပါမူကား ကျီတခုပြည့်မျှ များစွာသော သားတို့ ရှိပါသော်လည်း အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် သားသွီးတို့၏ ရန်သူမည်သော မိဘ၊ အရှင်သခင် လင်ယောက်ျား ၏ ရန်သူမည်သော မယားနှင့် မိဘတို့၏ ရန်သူမည်သော သားတို့ကို ပိုင်းခြား ဝေဘန်၍ စဉ်းစား ဆင်ခြင်တော်မူပြန်သည်မှာ—

၂၀။ ဣဏကတ္တာ ပိတာ သတ္တု၊ မာတာ စ ဗျဘိစာရိဏီ။
ဘရိယာ ရူပဝတီ သတ္တု၊ ပုတ္တော သတ္တုရပဏ္ဍိတော။

ဣဏကတ္တာ၊ ကြွေးမြီမပြတ်၊ ခံယူတတ်သော။ ပိတာ၊ ကျေးဇူးအရှင်၊ မွေးဘခင်သည်။ သတ္တု၊ သားသွီးတို့၏၊ စင်စစ်တလီ၊ ရန်သူမည်၏။ ဗျဘိစာရိဏီ၊ လော်လည်မှောက်မှား၊ ဖောက်ပြားတတ်သော အကျင့်ရှိသော။ မာတာ၊ ကျေးဇူးအရှင်၊ မွေးမိခင်သည်။ သတ္တု၊ သားသွီးတို့၏၊ စင်စစ်တလီ၊ ရန်သူ မည်၏။ ရူပဝတီ၊ ရုပ်ရေရူပ၊ လှပတင့်တယ်၊ ရှုချင်ဘွယ်ရှိသော။ ဘရိယာ၊ မယားသည်။ သတ္တု၊ အရှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျား၏၊ မမှားကေန်၊ ရန်သူမှန်၏။ အပဏ္ဍိတော၊ အသိအလိမ္မာ၊ ပညာမရှိသော။ ပုတ္တော၊ ရင်သွေးရင်နှစ်၊ သား အချစ်သည်။ သတ္တု၊ မိဘနှစ်ပါးတို့၏၊ မမှားကေန်၊ ရန်သူမှန်၏။

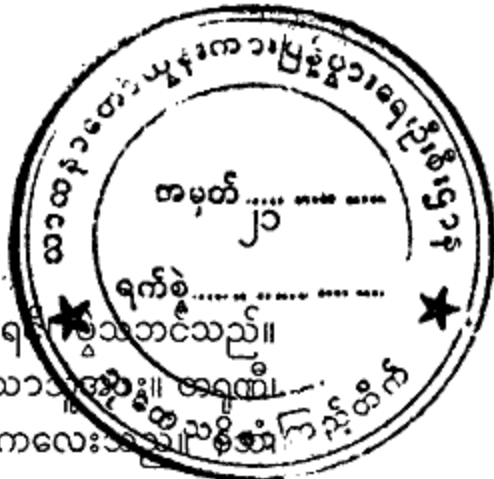
ထို့ပြင် မူလ သဘောအားဖြင့် ကောင်းမြတ် တင့်တယ် ဖွယ်ရာသော အကြောင်းအရာပင် ဖြစ်လင့်ကစား လုံ့လပယောဂနှင့် အခါကာလ မသင့် မလျော်ပါလျှင် အခွင့်မတော် အဆိုးဖက်၍ အကျိုးသက်သက် ပျက်စီးတတ် ကြောင်းကို အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစားတော်မူပြန်လေ၏။

၂၁။ အနာဘျသေ ဝိသံ ဝိဇ္ဇာ၊ အဇိဏ္ဏေ ဘောဇနံ ဝိသံ။
ဝိသံ သဘာ ဒလိဒ္ဓဿ၊ ဝုဒ္ဓဿ တရုဏီ ဝိသံ။

အနာဘျသေ၊ အထပ်ထပ် အဖန်ဖန်၊ အပြန်ပြန် မလေ့ကျက်အပ်သည် ရှိသော်။ ဝိဇ္ဇာ၊ ပညာအတတ်၊ အရပ်ရပ်သည်။ ဝိသံ၊ အဆိပ်မည်၏။ အဇိဏ္ဏေ၊ ကောင်းစွာမညက်၊ မကြေကျက်သည်ရှိသော်။ ဘောဇနံ၊ သုံးဆောင်သမျှ၊ အစာအာဟာရသည်။ ဝိသံ၊ အဆိပ်မည်၏။ ဒလိဒ္ဓဿ၊ မရှိဆင်းရဲ၊ မဲ့လှသော

ကထာ]

သုဒဿနမင်းကြီးဝတ္ထု

သူအား။ သဘာ၊ စည်းဝေးများစွာ၊ ဗိုလ်ပါအထု၊ လူစုစီရင်စွဲသတင်သည်။
 ဝိသံ၊ အဆိပ်မည်၏။ ဝုဒ္ဓဿ၊ အရွယ်ရင့်ပြီး၊ အသက်ကြီးသောသူအား။ အရက်၊
 အသက်နုနယ်၊ အရွယ်မအို၊ ပျိုမျစ်ယဉ်ကျေး၊ ကြင်ယာကလေးသည်။ နိဂ္ဂုဏော၊
 အဆိပ်မည်၏။

ထို့ပြင် လောက၌ ဂုဏ်မရှိက မတင့်တယ်၊ ဂုဏ်ရှိမှ တင့်တယ်မြင့်မြတ်ကြောင်း
 ကို ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်တော်မူပြန်သည်မှာ—

၂၂။ ယဿ တဿ ပသုတောပိ၊ ဂုဏဝါ ပုဇ္ဇတေ နရော။
 ဓနု ဝံသဝိသုဒ္ဓေါပိ၊ နိဂ္ဂုဏော ကိံ ကရိဿတိ။

ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ဂုဏဝါ၊ အတတ်ပညာ၊ ဥစ္စာစဘိ၊ ဂုဏ်ထူးရှိသော။
 ပသုတော၊ ရင်သွေးရင်နှစ်၊ သားအချစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿ၊ ထိုသူအား။
 အပိ၊ စင်စစ်။ နရော၊ နီးဝေးရပ်စု၊ လူထုအပေါင်းသည်။ ပုဇ္ဇတေ၊ ဆည်းကပ်
 ကော်ရော်၊ ပူဇော်လေးစားအပ်၏။ ဓနု၊ လေးသည်။ ဝံသဝိသုဒ္ဓေါပိ၊ အနာ
 အဆာ လွတ်ကင်း၍၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော လေးကိုင်းဟု ဆိုအပ်သော ဝါးရှိ
 ပါသော်လည်း။ *နိဂ္ဂုဏော၊ ဂုဏ်ဟုဆိုအပ်သော လေးညို့၊ လေးကြိုး မရှိပါ
 မူကား။ ကိံ ကရိဿတိ၊ အဘယ်ပြုပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ဂုဏ်ရှိသော သား၏ ဘခင်သည် ထိုဂုဏ်ရှိသော သားကို
 အကြောင်းပြု၍ မိဘတို့သည် ထင်ပေါ်ကျော်ကြား၍ ဂုဏ်ကြက်သရေ အမျိုး
 မျိုးတို့ တိုးတက်၏။ အများသူတို့၏ ရိုသေလေးစားခြင်းကိုလည်း ခံရ၏။ ဂုဏ်မ
 ရှိပါမူ သဝိညာဏက ဖြစ်သောလူကို မဆိုတားဘိ၊ အဝိညာဏက ဖြစ်သော
 လေးသည်ပင်လျှင် လေးကိုင်း ဝါးသည် အနာအဆာ လွတ်ကင်း၍ သန့်ရှင်း
 ကောင်းမွန်စေကာမူ ဂုဏ်ဟုဆိုအပ်သော လေးညို့၊ လေးကြိုး မရှိပါမူကား
 အသုံးမကျ နိရတ္တကသာ ဖြစ်ပေသည်ဟူလို။

ဤသို့လျှင် သုဒဿနပြည့်ရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် အရပ်ရပ်သောအကြောင်း
 အရာတို့ကို ကောင်းစွာ စဉ်းစား ဆင်ခြင်တော်မူပြီးလျှင် မိမိသားတော်တို့၏
 နောင်ရေးကို ဆင်ခြင်ကြံတွေး၍ ရင်လေးတော်မူလှသောကြောင့် ဟာ၊ဟာ၊
 ပုတ္တက အစရှိသောဂါထာကို ရွတ်ဆိုမြှောက်ဟလျက် ဟင်းချ၍ ညည်းညူတော်မူ
 လေ၏။

၂၃။ ဟာ၊ ဟာ၊ ပုတ္တကနာမိတံ၊ ဂတာသ္မေတာသု ရတ္တိသု။
 တေန တံ ဝိဒ္ဓနံ မဇ္ဈေ၊ ပကေံ ဂေါရိဝံ သိဒဿိ။

* ဤ၌ ဂုဏသဒ္ဓါသည် လေးညို့၊ လေးကြိုးအနက်ကို ဟော၏။

ဟာ ဟာပုတ္တက၊ ဟယ် ဟယ် ချစ်သား။ ဂတာသု၊ လွန်လေကုန်ပြီးသော။ တောသု ရတ္တိသု၊ ထိုည၌တို့၌။ တယာ၊ သင်သည်။ အနာဓိတံ၊ အတတ်ပညာ၊ လိုရာရာကို၊ ကောင်းစွာ မသင်ကြားလိုက်ရ။ တေန၊ ထိုသို့ မသင်ကြားလိုက်ရခြင်းကြောင့်။ တံ၊ သင်သည်။ ပကေ၊ နစ်ကျစေကြောင်း၊ ရွံ့ညွှန်ပျောင်း၌။ ဂေါရိဝ၊ မြက်ကိုစားသည့်၊ နွားတိရစ္ဆာန်ကဲ့သို့။ ဝိဒူနံ၊ တတ်သိလိမ္မာ၊ မြားမြောင်းစွာသော ပညာရှင်တို့၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ သီဒသိ၊ အတတ်ပညာ၊ မတတ်ပါသဖြင့်၊ မျက်နှာမလှ၊ အရှက်ရခြင်း တည်းဟူသော ညွှန်ပျောင်း၌ ကောင်းကောင်းကြီး နစ်မြုပ်ရစ်လေလော။

ထို့ကြောင့် ယခုအခါ ငါ၏သားတော်တို့ကို အတတ်ပညာပြည့်စုံ၍ ဂုဏ်ရှိသောသူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကြလေအောင် အဘယ်သို့လျှင် ကြံဆောင်အားထုတ် ပြုလုပ်ရပါအံ့နည်း။ အကြောင်းမူကား—

၂၄။ အာဟာရနိဒ္ဒါဘယမေထုနဉ္စ၊
 သာမညမေတံ ပသုဘိ နရာနံ။
 ဓမ္မော ဟိ တေသမဓိကော ဝိသေသော၊
 ဓမ္မေန ဟိနာ ပသုဘိ သမာနာ။

အာဟာရနိဒ္ဒါဘယမေထုနံ၊ အစာအာဟာရ သုံးဆောင်မှီဝဲခြင်း၊ အိပ်ခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ မေထုနိမှီဝဲခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ တေကာရဏံ၊ ဤလေးပါးအပေါင်း၊ အကြောင်းအစုသည်။ ပသုဘိ၊ သားတိရစ္ဆာန်တို့နှင့်။ နရာနံ၊ လူတို့အား။ သာမညံ၊ တူမျှ၏။ တေသံ၊ ထိုလူတို့၏။ အဓိကော၊ တိရစ္ဆာန်တို့ထက် ပိုလွန်သော။ ဝိသေသော၊ အထူးကား။ ဓမ္မောဟိ—ဓမ္မောဝေ၊ တရားသည်သာလျှင်တည်း။ တတော၊ ထိုကြောင့်။ ဓမ္မေန၊ တရားမှ။ ဟိနာ၊ ယုတ်ကုန်သော။ နရာ၊ လူတို့သည်။ ပသုဘိ၊ သားတိရစ္ဆာန်တို့နှင့်။ သမာနာ၊ တူမျှကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အစာ အာဟာရ စားသောက် သုံးဆောင်ခြင်း၊ အိပ်ခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ မေထုနိမှီဝဲခြင်းတည်းဟူသော ဤလေးပါးသော အရာတို့သည် တိရစ္ဆာန်တို့နှင့် လူတို့ အတူတူသာ ဖြစ်ကြကုန်၏။ တရားကို တတ်သိခြင်း၊ ကျင့်ကြံခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတရားသည်သာလျှင် လူတို့က တိရစ္ဆာန်တို့ထက် သာလွန်ထူးမြတ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားမှ ဆုတ်ယုတ်ခဲ့ပါမူ ကား လူပင်ဖြစ်သော်လည်း တိရစ္ဆာန်နှင့် အတန်းအစားမခြား အလားတူပင် ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် လူပင်ဖြစ်သော်လည်း သူရာမဝင် လူစစ်မဟုတ် လူတု လူပိုသာ ဖြစ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစားပြန်သည်မှာ—

ယတော—

၂၅။ ဓမ္မတ္ထကာမမောက္ခာနံ၊ ယဿေကောပိ န ဝိဇ္ဇတိ။
အဇဂလထနဿေဝ၊ တဿ ဇာတိ နိရတ္ထကံ။

ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ဓမ္မတ္ထကာမ မောက္ခာနံ၊ ရအပ် ရထိုက်သော ကုသိုလ်တရား၊ စီးပွားဥစ္စာ၊ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာနှင့်၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ခြင်းတို့တွင်။ ဧကောပိ၊ တခုသောတရားမျှသည်လည်း။ နဝိဇ္ဇတိ၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန်မရှိခဲ့။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ဇာတိ၊ လူဖြစ်ရခြင်းသည်။ အဇဂလထနဿေဝ၊ ဆိတ်၏လည်ပင်း ရေမျိုအရပ်၌ရှိသော အသားမြတ်တု၊ အသားပိုနှစ်ခုကဲ့သို့။ နိရတ္ထကံ၊ မည်သည့်အရာမျှ အကျိုးမပြီး၊ သက်သက် အချည်းနှီးသာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အကြင်သူသည် ရသင့်ရထိုက်သော ကုသိုလ်တရား စီးပွားဥစ္စာ ကာမဂုဏ် ချမ်းသာနှင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဤလေးပါးသော အရာတို့တွင် တပါးပါးကိုမျှ မရရှိခဲ့အံ့၊ ထိုသူ၏ လူ့ဘဝ လူ၏အဖြစ်ကို ရခြင်းသည် ဆိတ်၏ လည်ပင်း ရေမျိုအရပ်၌ တွဲရရှိကျ၍နေသော အသားမြတ်တု အသားပိုနှစ်ခုကဲ့သို့ မည်သည့် အမှု၌မျှ အသုံးမဝင် အကျိုးမပြီးဘဲ နိရတ္ထကအစစ် လူပိုသာဖြစ်သည်ဟူလို။

ကံကိုသာယုံသူတို့၏ သဘောထားများ

ဤအရာ၌ ကပ္ပကို မဟာဗြဟ္မာ ပြုပြင်ဖန်ဆင်းသည်ဟု အယူရှိကုန်သော သူတို့၏ အမြဲလက်ကိုင်ထား၍ ပြောဆိုအပ်သော စကားတို့ကို ထည့်သွင်း၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်တော်မူပြန်သည်မှာ—

ယဉ္ဇ ဝုစ္စတေ—

၂၆။ အာယု ကမ္မဉ္ဇ ဝိတ္တဉ္ဇ ဝိဇ္ဇာ နိဓနမေဝ စ။
ပဉ္ဇေတာနုပိ သဇ္ဇန္တေ၊ ဂဗ္ဘတ္ထဿေဝ ဒေဟိနော။

ယဉ္ဇ၊ အကြင်စကားကိုလည်း။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုအပ်၏။ အာယုစ၊ အသက်လည်းကောင်း။ ကမ္မဉ္ဇ၊ အမှုကိစ္စလည်းကောင်း။ ဝိတ္တဉ္ဇ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာလည်းကောင်း။ ဝိဇ္ဇာစ၊ အတတ်ပညာလည်းကောင်း။ နိဓနမေဝစ၊ သေခြင်းလည်းကောင်း။ တောနိပဉ္ဇ၊ ဤငါးပါးတို့ကို။ ဂဗ္ဘတ္ထဿေဝ၊ အမိဝမ်း၌တည်စဉ်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဒေဟိနော၊ အသက်အတ္တ၏ အလို့ငှါ။ သဇ္ဇန္တေ၊ မဟာဗြဟ္မာမင်းသည် ဖန်ဆင်းစီရင်အပ်ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။သတ္တဝါတို့၏ နေရမည့်အသက်အပိုင်းအခြားကိုလည်းကောင်း၊ ထိုသို့သောအခါကာလ၌ တွေ့ကြုံ ရင်ဆိုင်ရမည်ဖြစ်သော အမှုကိစ္စတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အတတ်ပညာ တတ်မြောက်ခြင်း မတတ်မြောက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပြည့်စုံခြင်း မပြည့်စုံခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ သေရမည့်အကြောင်း တရားကိုလည်းကောင်း၊ ဤငါးပါးသော အရာတို့ကို အမိဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေတည် နေစဉ်ကပင်လျှင် မဟာဗြဟ္မာမင်းသည် သတ္တဝါတယောက်၏ တဘဝလုံးအတွက် အကုန်ကျစီမံပြီးဖြစ်သောကြောင့် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို ဤငါးပါးသော အရာတို့ကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ အသစ်တဖန် ထပ်မံပြင်ဆင်၍ ရမည်မဟုတ်၊ ပြင်ဆင်သော်လည်း အကျိုးမပြီး အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ပေမည်၊ သို့ဖြစ်၍ ဖြစ်သမျှ အကြောင်း အကောင်းချည်း ဟု ဆင်ခြင်ကြံတွေးလျက် အေးအေးနှင့် အေးမထုတ်ဘဲ အမြဲပင်နေထိုင်သင့်ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင်တဖန် ထိုသူတို့၏ ဆိုဟန်ကို ထပ်မံထည့်သွင်း၍ စဉ်းစားတော်မူပြန်သည်မှာ—

၂၇။ ယဒဘာဝီ န တံ ဘာဝီ၊ ဘာဝီ စေ န တဒညထာ။
ဣတိ စိန္တာဝိသဋ္ဌေါယ-မဂဒေါ ကိံ န ပီယတေ။

ယံ၊ အကြင် သဘောတရားသည်။ အဘာဝီ၊ ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထ၊ သဘာဝမရှိ၊ မဖြစ်တတ်။ တံ၊ ထိုသဘောတရားသည်။ နဘာဝီ၊ ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထ၊ သဘာဝရှိသည် မဟုတ်၊ ဘယ်အခါ၌မျှ ကေန္တဖြစ်တတ်သည်၊ ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ စေ၊ အကယ်၍။ ယံ၊ အကြင်သဘောတရားသည်။ ဘာဝီ၊ ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထ၊ သဘာဝရှိသည်၊ ဖြစ်တတ်သည်၊ ဖြစ်လတံ့သည်ဖြစ်အံ့။ တံ၊ ထိုသဘောတရားသည်။ အညထာ၊ တပါးသော မဖြစ်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ န၊ မဖြစ်။ (စင်စစ်ကေန အမှန်ဖြစ်ရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်) ဣတိဣမိနာပကာရေန၊ ဤသို့သောအပြားအားဖြင့်။ စိန္တာဝိသဋ္ဌေါ၊ စိုးရိမ်သောကတည်းဟူသော အဆိပ်ကို ပယ်ဖျောက်တတ်သော။ အယံအဂဒေါ၊ ဤသို့ဆင်ခြင်ခြင်းတည်းဟူသော မပူမဆွေး၊ စိတ်အေးဆေးကို။ ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ နံပီယတေ၊ အလိုလိုပပျောက်အောင်၊ မသောက်အပ် မသောက်ထိုက်ပါသနည်း။ ပီယတေဝေ၊ သောက်ဘို့အမှန်၊ သောက်ရန်နှစ်ခြိုက်၊ သောက်ဘို့ထိုက်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။တစုံတခုသော ဘေးဥပဒ် စသည်ကို ဤအရာသည် ဖြစ်ပေါ်လိမ့်မည်လော၊ မဖြစ်လောဟု ကြံစည်တွေးတောလျက် စိုးရိမ်သောက ဖြစ်ဘို့ရန် မလို၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မိမိ၏ ပကတိသဘောအတိုင်း မဖြစ်ရမည့်အရာသည် မည်သည့်အခါ၌မျှ ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်၊ ဖြစ်ရမည့်အရာသည် မဖြစ်ဘဲ နေလိမ့်မည်မဟုတ်၊ စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းသည် အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ကြံစည်တွေးတောလျက် စိုးရိမ်သောကဖြစ်ဘို့ရန် မလိုပေ။ သို့ဖြစ်၍ စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းတည်းဟူသော အဆိပ်ပျောက်စေတတ်သော ဤ ဖြစ်လိုရာ ဖြစ်စေ ဟု စိတ်နှလုံး ခုံးခုံးချခြင်းတည်းဟူသော စိတ်အေးဆေးကို အဘယ်ကြောင့် မမျှီမသောက်ဘဲ နေအပ်ပါမည်နည်း။ မစိုးရိမ် မပူဆွေးရလေအောင် ဤဆေးကိုသာ အမြဲသောက်ထိုက်ပေသည် ဟူလို။

(ဤကား ကံကိုသာ လုံးလုံးပုံ၍ ယုံကြသော သူတို့၏ ကြံစည်ပြောဆိုပုံတည်း။)

ကံကိုသာ လုံးလုံးမယုံသင့်ကြောင်း

ထိုသို့ ကံကိုသာ လုံးလုံးပုံ၍ မယုံထိုက်ကြောင်းကို တနည်းအားဖြင့် ဆင်ခြင်စဉ်းစားမိပြန်သည်မှာ—

၂၀။ န ကမ္မမပိ သဉ္စန္တု၊ စဇေ ဥယျောဂမတ္တနော။

အနုယျောဂေန တေလာနိ၊ တိလေဟိ န သက္ကာ လဒ္ဓါ။

အပိ-ကေန္တေန၊ သင့်တင့်လျော်ကန်၊ အမှန်စင်စစ် အားဖြင့်။ ကမ္မံ၊ ရှေးရှေးသော ဘဝအစုတို့က၊ ပြုခဲ့သည့်ကုသိုလ်ကံကို။ သဉ္စန္တု၊ အားထားသမှု၊ ကြံစည်ပြု၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဥယျောဂံ၊ ကြိုးပမ်းလုံ့လ၊ ဥဿာဟပြုခြင်းကို။ နစဇေ၊ မစွန့်လွှတ်ရာ။ အနုယျောဂေန၊ အားထုတ်လုံ့လ၊ ဥဿာဟမပြုဘဲ။ တိလေဟိ၊ နှမ်းတို့မှ။ တေလာနိ၊ ဆီတို့ကို။ လဒ္ဓါ၊ ရခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ မတတ်နိုင်။

အဓိပ္ပါယ်။ ။စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရတနာမှစ၍ အဝဝဂုဏ်သိမ်မည့်ဘဲ ဘုန်းတန်ခိုးကြက်သရေ အထွေထွေတို့နှင့် ပြည့်စုံစေရန် ကြံဖန်ကြိုးစား၍ အားထုတ်ပြုလုပ်ပါသော်လည်း ကုသိုလ်ကံ မဖန်တီးက အချည်းနှီးပင်ဖြစ်ပေသည်။ သံသရာဥဒဟိဝယ် ထိုထိုသော ဘဝအစုတို့က ပြုခဲ့သည့် ကုသိုလ်ကံတို့ ချီးမြှောက်သောက်ပုံခဲ့ပါမူ ကံတော်လျှင် တချက်၊ ကံတက်လျှင် တကော်၊ ကံပေါ်လျှင် လောကမှာ လိုသမျှပြီးနိုင်သည် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ကံမပေးက မရ၊ ကံမကျွေးက မဝ၊ ကံပေးမှ ရနိုင်သည်၊ ကံကျွေးမှ ဝနိုင်သည် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ လိုသမျှအကြောင်းအရာတို့သည် ကောင်းစွာ ပြည့်စုံနိုင်မည်ဟု ကံကိုသာ လုံးလုံးပုံပြီးလျှင် အလုံးစုံသော အရာဌာနတို့၌ မိမိ၏ကြိုးပမ်းလုံ့လ ဥဿာဟပြုခြင်းကို အလျှင်းမလွှတ်သင့်ပေ။ ဤအရာ၌ ထောက်ချင့် စဉ်းစားဘို့အခင်း ဥပမာသွင်းရလျှင် လက်တွင်းရှိ နှမ်းအစုကို လုံ့လပြု၍ မကြိတ်မပွတ်ခဲ့ပါလျှင် အဘယ်မှာ ဆီကို ရနိုင်ပါမည်နည်း။ ဆီဆုံ၏အတွင်းသို့ သွတ်သွင်း၍ ကြိတ်မှပွတ်မှသာလျှင် မချွတ်ဆီကို ရနိုင်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ကြိုးပမ်းအားထုတ်

ဥဿာဟပြုလုပ်မှသာလျှင် အတိတ်ကံ အခွင့်သာသဖြင့် မမြင့်မကြာမီပင် လိုသမျှ ဖွံ့ဖြိုး၍ အကျိုးကိုဖြစ်စေနိုင်ပေမည် ဟူလို။

ထို့ပြင် ကံကိုသာ လုံးလုံးမပိုဘဲ မိမိ၏လုံ့လ ဥဿာဟကိုလည်း အစွမ်းကုန် အားထုတ်၍ ပြုလုပ်သင့်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစား ဆင်ခြင် ပြန်သည်မှာ—

၂၉။ ဥယျောဂိနံ ပုရိသသိံ ဟမုပေတိ လက္ခမိ၊
ကမ္မေန ဒေယျမိတိ ကာပုရိသာ ဝဒန္တိ။
ကမ္မံ နိဟန္တု ကုရု ပေါရိသမတ္တသတျာ၊
ယတနေ ကတေ ယဒိ န သိဇ္ဈတိ ကောတြ ဒေါသော။

လက္ခမိ၊ စည်းစိမ်ကြက်သရေ၊ အထွေထွေနှင့်၊ အသရေကိုစောင့်သော လက္ခမိမည်သော နတ်သွီးသည်။ ဥယျောဂိနံ၊ အားထုတ်လုံ့လ၊ ပြုလုပ်ကြ ကုန်သော သူတို့အား။ ပုရိသသိံ ဟံ၊ တင့်တယ်လျောက်ပတ်၊ ယောက်ျား မြတ်၏ အဖြစ်သို့။ ဥပေတိ၊ သေချာမဖောက်၊ အမှန်ရောက်စေ၏။ ကမ္မေန၊ သံသရာဥဒဟို၊ ထိုထို ဘဝအစုတို့က ပြုခဲ့သော ကုသိုလ်ကံသည်။ ဒေယျမိတိ၊ ပေးသင့် ပေးထိုက်သဖြင့်၊ အလိုက်သင့် ပေးလိမ့်မည်ဟူ၍။ ကာပုရိသာ၊ အစွမ်းကုန်အားထုတ်၍၊ မပြုလုပ်လိုသော၊ လူယုတ် လူညံ့တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ အပျင်းနှင့် အဖျင်းကို၊ အရင်းခံအခြေထားလျက်၊ များများကြီး ပြောဆို ကြကုန်၏။ ကမ္မံ၊ ရှေးအကြောင်းမှန်၊ ကုသိုလ်ကံကို။ နိဟန္တု၊ နှိပ်နင်းလွှမ်းမိုး၊ အားကိုးမပြု၊ ဂရုမစိုက်ဘဲ။ အတ္တသတျာ၊ မိမိ၏အရည်အချင်း၊ အတွင်းဓာတ် အမျိုးမှန်သည်၊ အဘိုးတန်သတ္တိထူးဖြင့်။ ပေါရိသံ၊ ထွန်းထွန်းကားကား၊ ယောက်ျားပြီသည်၏အဖြစ်ကို။ ကုရု၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဂုဏ်မညှိုးရအောင်၊ ကြိုးစား၍ပြုလုပ်လိုက်ပါလော။ ယတနေ၊ ကြိုးပမ်းလုံ့လ၊ ဥဿာဟစိုက်ခြင်း ကို။ ကတေ၊ မယုတ်မယွင်း၊ မဆုတ်ငြင်းဘဲ၊ အဟုတ်အပြင်းအားဖြင့်၊ အတင်း လုပ်ဆောင်အပ်သည်ရှိသော်။ ယဒိ နသိဇ္ဈတိ၊ အကယ်၍ ခရီးမရောက်၊ မပြီး မြောက်သည်ဖြစ်ပါအံ့။ ဝါ၊ မပြီးမြောက်စေကာမူ၊ အတြ၊ ထိုသို့ ခရီးမရောက် မှု၍၊ မပြီးမြောက်ဘဲရှိရာ၌။ ကောဒေါသော၊ မဖွယ်သနစ်၊ အကယ်စစ်ခဲ့လျှင်၊ ဘယ်အပြစ် ရှိနိုင်ပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ လုံ့လဥဿာဟနှင့် ပြည့်စုံပြီးလျှင် အရာရာသော အမှုကိစ္စတို့၌ နိုးကြားထကြွ ဝီရိယထူထောင်၍ ကြံဆောင်အားထုတ် ပြုလုပ် သော သူတို့အားသာလျှင် စည်းစိမ်ကြက်သရေ အထွေထွေကို စောင့်သော လက္ခမိနတ်သွီးသည် တင့်တယ်လျောက်ပတ် မြင့်မြတ်သော ဂုဏ်သရေရှိ လူကြီး

လူကောင်း၏အဖြစ်သို့ ရောက်အောင် စောင့်ရှောက် မစပေသည်။ မြင်မြင်ဝါးဝါး သာမန်လူစားမျိုးကိုကား မစောင့်ရှောက် မမစပေ။ သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း အပျင်းနှင့် အဖျင်းကို ကိုးကား အားထားကြကုန်သော အယုတ်စား အညံ့စား အောက်တန်းသမားတို့ကမူကား “သတ္တဝါတို့၏ ဆိုးမှု ကောင်းမှု ဤနှစ်ခုကို ကံသည်သာ ပြုပြင်စီမံသည် ကံပြုမှ နုကြသည်။ သို့ဖြစ်၍ မကြိုးစား အားမထုတ် သော်လည်း မဆုတ်ယုတ်၊ ကြိုးစား အားထုတ်သော်လည်း အကျိုးမပြီး အချည်းနှီးသာ ဖြစ်သည်” ဟု ကံကိုသာ အားထား၍ များစွာ ပြောဆိုကြ ကုန်၏။ ထိုသို့ပင် ပြောဆိုကြကုန်သော်လည်း စင်စစ်မှာမူ ကံကိုသာ ကိုးစား၍ အားထားခြင်းမပြုဘဲ မိမိ၏ အရည်အချင်းဖြစ်သော အတွင်းဓာတ် အမျိုး မှန်သည့် အဘိုးတန်သတ္တိ ယောက်ျားတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ရှိစွမ်းပကားဖြင့် ထွန်းထွန်း ကားကား ယောက်ျားပြီသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်အောင် ကြံဆောင် အားထုတ်၍ ပြုလုပ်သင့်ပေသည် ပြုလုပ်ပါလော့။ ထိုသို့ အားထုတ် ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်ရာ၌ အကယ်၍ အကျိုးမပြီး အချည်းနှီး ဖြစ်ခဲ့ပါသော်လည်း ဖြစ်ခဲ့စေကာမူ ထိုသို့ အချည်းနှီးဖြစ်ရာ၌ အဘယ်အပြစ်ရှိပါအံ့နည်း မည်သည့် အပြစ်မှ မဖြစ်နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ကြိုးစား၍သာ အားထုတ်သင့်ပေသည်ဟူလို။

ယင်းသို့ ကံကိုသာ အားမထားဘဲ ယောက်ျားပြီသော အားထုတ် ပြုလုပ် သင့်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ တဖန် စဉ်းစား ဆင်ခြင်ပြန်သည်မှာ—

၃၀။ ယထာ ဟေျကေန စက္ကေန၊ န ရထဿ ဂတိ ဘဝေ။

ဧဝံ ပုရိသကာရေန၊ ဝိနာ ကမ္မံ န သိဇ္ဈတိ။

ဟိ၊ တန္တုပြုရာ၊ ဥပမာကို၊ ထင်စွာဆိုဦးအံ့။ ကေန၊ တခုထည်းသော။ စက္ကေန၊ ရထားစက်ဘီးဖြင့်။ ရထဿ၊ ရထား၏။ ဂတိ၊ ရွေ့ရှား သွားလာခြင်း သည်။ နဘဝေ-နဘဝေယျ ယထာ၊ မဖြစ်နိုင်ရာသကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ၊ ထိုနည်း မခြား၊ အလားပမာ၊ အတူသာလျှင်။ ကမ္မံ၊ ရှေးအတိတ် ဘဝအစုတို့က၊ ပြုခဲ့သည့် ကုသိုလ်ကံသည်။ ပုရိသကာရေန၊ ယောက်ျားပြီပြီ၊ စွမ်းရည်မယုတ်၊ အားထုတ်လုံ့လ၊ ဝီရိယနှင့်။ ဝိနာ၊ လွတ်လွတ်ရှင်းရှင်း၊ အသန့်ကင်းလျက်။ နသိဇ္ဈတိ၊ ခရီးမရောက်၊ မပြီးမြောက်နိုင်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဥပမာအားဖြင့် လှည်း၊ ရထားတို့သည် ဘီးတခုထည်းဖြင့် လိုရာသို့ ခရီးရောက်အောင် မရွေ့ရှား မသွားလာနိုင်၊ ဘီးနှစ်ခုရှိမှ ဘီးနှစ်ခု ဖြင့်သာ လိုရာသို့ ရွေ့နိုင် ရောက်နိုင်သကဲ့သို့၊ ထိုအတူ ရှေးရှေးသော ဘဝအစု တို့က ပြုခဲ့သော ကံတခုထည်းဖြင့် လိုအပ်သော အကျိုးကို မပြီးစေနိုင်၊ စင်စစ်မှာမူ ကံပိုင်ရှင် ယောက်ျားက အားထုတ်လုံ့လ ဝီရိယစိုက်ထုတ်၍ ကူညီ ပြုလုပ်မှသာ အကျိုးကို ပြီးစေနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ကံကိုသာ လုံးလုံးကြီး

ကြိုးစား၍ အားမထားသင့်၊ ယောက်ျားတို့၏ သတ္တိခွန်အား စွမ်းပကား ဖြင့်လည်း ကြိုးစား၍ အားထုတ်သင့်သည် အားထုတ်ရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင် ကံ၏အရကိုလည်းကောင်း ထိုကံကိုသာ အားမထားမူ၍ ယောက်ျား ပြဿနာ အားထုတ် ပြုလုပ်သင့်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစား ဆင်ခြင်ပြန်သည်မှာ—

၃၁။ ပုဗ္ဗဇာတိကတံ ကမ္မံ၊ တံ ကမ္မမိတိ ကထုတေ။

တသ္မာ ပုရိသကာရေန၊ ယတံ ကရေ အတန္တိတော။

ပုဗ္ဗဇာတိကတံ၊ သံသရာဥဒဟိ၊ ထိုထိုသို့သော ဘဝအစုတို့က ပြုလုပ်စီမံ ခဲ့သော။ ယံ ကမ္မံ၊ အကြင် ရောရာသောင်းပြောင်း၊ ကိစ္စအပေါင်းသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ တံ ကမ္မံ၊ ထို ရောရာသောင်းပြောင်း၊ အပေါင်းကိစ္စ၊ ဟူသမျှကို။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ကမ္မံ ဣတိ၊ အကြောင်းဆုံ၍ အခွင့်ဆိုက်လျှင်၊ အလိုက် သင့် အကျိုးဖန်မည့်၊ အဘိုးတန် အမွေအနှစ်၊ ကံတရားအစစ်ဟူ၍။ ကထုတေ၊ သဘောအလို၊ မနောသိုလျက်၊ ပြောဆိုအပ် ပြောဆိုထိုက်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ပြောဆိုအပ် ပြောဆိုထိုက်သောကြောင့်။ အတန္တိတော၊ မပျင်းမရိ၊ လုံ့လရှိ သည်ဖြစ်၍။ ပုရိသကာရေန၊ ယောက်ျားပြီပြီ၊ စွမ်းရည်ပြသ၊ ဥဿာဟဖြင့်။ ယတံ၊ ကြိုးပမ်းပြုလုပ်၊ စွမ်းအားထုတ်ခြင်းကို။ ကရေ၊ အဟောင်းကံ အခွင့် ဆိုက်သဖြင့်၊ အလိုက်သင့် အကျိုးပေးနိုင်ရန်၊ စိတ်ရည်သန်လျက်၊ အမှန် ပြုလုပ် ပေရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ကံ ဟူသည်ကား အခြားမဟုတ် အကျိုးပေးရန် အကြောင်း အခွင့် တိုက်ဆိုင်ခဲ့ပါလျှင် အလိုက်သင့် လက်မနှေးဘဲ အကျိုးပေးရန် စုပေါင်း၍ အခွင့်ကောင်း စောင့်စားလျက် အားယူ၍နေကြသော ရှေးရှေးသော ဘဝ အဟောင်းတို့က များစွာသောင်းပြောင်း ကောင်းမှု မကောင်းမှု ပြုခဲ့သမျှ အတန်တန်ကို ကံ ဟူ၍ ဆိုအပ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ထိုကုသိုလ် ကံတရားတို့ အခွင့်အလမ်းတက်တိုး၍ အကျိုးပေးနိုင် အကျိုးပေးခွင့် ရနိုင်စေရန် မပျင်းမရိ ယောက်ျားပြီပြီ စွမ်းရည်သတ္တိ လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုထိုရောက်ရောက် ကြိုးစားလျက် အားထုတ်သင့်ပေသည်ဟူလို။

ထို့ပြင် လုံ့လဥဿာဟဖြင့် အားထုတ်ပြုလုပ်ပါလျှင် မိမိတို့အလိုရှိအပ်သော အကျိုးအမျိုးမျိုးကို ကုသိုလ်ကံက စီမံဖန်တီး၍ပေးနိုင်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း ၍ စဉ်းစားပြန်သည်မှာ—

ယထာ—

၃၂။ မတ္တိကပိဏ္ဏတော ကတ္တာ၊ ကုရုတေ ယံ ယဒိစ္ဆတိ။

ဝေမတ္တကတံ ကမ္မံ၊ မာနဝေါ ပဋိပဇ္ဇတေ။

ကတ္တာ၊ အိုးခွက်တို့ကို ပြုလုပ်တတ်သော အိုးထိန်းသည်သည်။ မတ္တိကပိဏ္ဍိတော၊ မြေစိုင့်၊ မြေစေးမှ။ ယံယံ၊ အကြင်အကြင်သို့သော အိုးခွက်ဘဏ္ဍာကို။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ တံတံ၊ ထိုထို အလိုရှိအပ်သော အိုးခွက်ဘဏ္ဍာကို။ ကုရုတေ-ကရောတိယထာ၊ ပြုလုပ်ဘိသကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ထိုနည်းပမာ၊ အတူသာလျှင်။ အတ္တကတံ၊ ရှေးရှေးသော ဘဝအစုတို့က မိမိပြုခဲ့သော။ ကမ္မံ၊ ကောင်းကျိုးပေးရန် ကုသိုလ်ကံကို။ မာနဝေါ၊ ကံ၏ပိုင်ရှင် မောင်လုလင်သည်။ ဥယျောဂေန၊ အားထုတ်လို့ လာဝီရိယဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇတေ၊ လိုအပ်သည့်အကျိုးတို့ အမျိုးမျိုး ပြီးမြောက်ရန် စီမံပြုလုပ်ပေရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အိုးထိန်းသည်သည် မြေစေး၊ မြေစိုင့်အစုမှ မိမိ အလိုရှိအပ်သော ပုံပန်းသဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုးနှင့် အကြီးအငယ် ပမာဏ အမျိုးမျိုးသော အိုးခွက်တို့ကို စီမံပြုလုပ်၍ ထုတ်နုတ်ယူငင်ဘိသကဲ့သို့၊ ထိုအတူ မည်သူမဆို သတ္တဝါပုဂ္ဂိုလ်ဟူသမျှတို့သည် သံသရာဥဒဟို ထိုထိုဘဝအစုတို့က ပြုလုပ်ခဲ့သော သူဌေး သူကြွယ် ဖြစ်စေနိုင်သောကံ အစိုးရအရာရှိ မင်းကြီးစိုးကြီးနှင့် ဘုရင်အဖြစ်စသည်တို့ကို ဖြစ်စေနိုင်သော အကြောင်းအခွင့် တိုက်ဆိုက်က အလိုက်သင့်အကျိုးပေးရန် အသင့်ဖြစ်သော ကံတို့သည် အနန္တ - အပရိမာဏ မရေမတွက်နိုင်အောင် မြားမြောင်စွာ ရှိကြကုန်၏။ သို့ဖြစ်၍ ထိုကံတို့ အခွင့်သာ၍ အခါမလင့်ကြစေရန် သူဌေးကျင့် သူဌေးကြံ ကြံလျှင် သူဌေးဖြစ်စရာရှိ၏ဟူသော ရှေးသူဟောင်းတို့ မိန့်ဆိုမှာထားအပ်သော စကားနှင့်အညီ မိမိအလိုရှိအပ်သောအဖြစ်မျိုး အကျိုးအားလျော်ကန်အောင် ဉာဏ် ဝီရိယ ထူထောင်၍ ကြံဆောင်အားထုတ် ပြုလုပ်သင့် ပြုလုပ်ထိုက်ပေသည်ဟူလို။

ထို့ပြင် ကံကိုသာ လုံးလုံးပုံ၍ ယုံကြည်ကိုးစားခြင်းမပြုဘဲ အမြဲအားထုတ် ပြုလုပ်သင့်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ တဖန် စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်သည်မှာ—

အပရဉ္စ—

၃၃။ ကာကတာလိယိဝ ပတ္တံ၊ ဒိသ္မာပိ နိဓိမဂ္ဂတော။

န သဿံ ကမ္မမာဒတ္တေ၊ ပုရိသတ္ထမပေက္ခတိ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ကာကတာလိယိဝ၊ ထန်းသီးကြွေခိုက်၊ ကျီးနင်းခိုက် ဆိုဘိသကဲ့သို့။ အဂ္ဂတော၊ ရှေးအတိတ်ကံသည် စီမံဆော်နှိုးသဖြင့်၊ အကျိုးပေးခွင့်၊ အခိုက်နှင့် ကြုံကြိုက်သော ယောကျ်ား၏ ရွှေမှောက်၌။ ပတ္တံ၊ အလိုက်သင့်လျော်၊ ဖြစ်ပေါ် ကျရောက်လာသော။ နိဓိံ၊ ရတနာမျိုး၊ မြတ်ရွှေအိုးကို။ ကမ္မံ၊ အတိတ်စီမံ၊ ကုသိုလ်ကံသည်။ ဒိသ္မာပိ၊ အထင်အလျား၊ တွေ့မြင်ငြားသော်လည်း။ သဿံ၊ မိမိဟုဆို၊ ကုသိုလ်ကံသည်။ နအာဒတ္တေ၊ မသိမ်း

မယူပေ။ ပုရိသတ္ထံ ဝေ၊ ပုညရှင်ယောကျ်ား၏၊ စီးပွားအကျိုးကိုသာလျှင်။ အပေက္ခတိ၊ မြှော်မြင်သမှု၊ ငဲ့ကွက်ပြုပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုမှတပါးလည်း လောက၌ ထန်းသီးကြွေခိုက်၊ ကျီးနင်းခိုက် ဟူသော ဆိုရိုးစကားကဲ့သို့၊ ရုတ်တရက် ရှောင်တခင် ကံရှင်ယောကျ်ား၏ ရှေ့မှောက်၌ အကျိုးပေးရန် အခိုက်သင့် အခွင့်သာသဖြင့် ကံအားလျော်စွာ ကျရောက် ဖြစ်ပေါ်၍ လာသော ရတနာရွှေအိုးကို ကံသည် မိမိလည်းမယူ၊ ကံရှင်ယောကျ်ား၏ လက်သို့လည်း ကောက်ယူ ထည့်ပေးလိမ့်မည်မဟုတ်၊ စင်စစ်မှာ မူကား ကံရှင်ယောကျ်ား၏ အကျိုးကို ရှေ့ရှုကာမျှသာ ဖြစ်ပေသည်။ ကံရှင်ယောကျ်ားသည် ကောက်ယူမှုသာ ထိုရွှေအိုးကို ရနိုင်ပေမည်၊ သို့ဖြစ်၍ အရာရာသော ကိစ္စဟူသမျှတို့၌ အလို့အလျောက် ပြီးမြောက် ပြည့်စုံစေရန် ကံသည် သာလျှင် မချွတ်မလွဲ အမြဲပြုပြင် စီရင်ဖန်ဆင်းလိမ့်မည်ဟု နှလုံးသွင်း မပြုဘဲ အမှုအားလျော်စွာ သင့်တော်သည့်အားထုတ်မှုကို ပြုလုပ်ထိုက်ပေသည် ပြုလုပ်ရမည်ဟုဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင် အားထုတ်လုံ့လ ပြုလုပ်ရမည့်အကြောင်းကို ဥပမာ လောင်းစွက်၍ အကွက်ကျဆင်ခြင် စဉ်းစားမိပြန်သည်မှာ—

၃၄။ ဥယျာမေန ဟိ သိဇ္ဈန္တိ၊ ကာရိယာနိ န မနောရထံ။
န ဟိ သုတ္တဿ သီဟဿ၊ ပဝိသန္တိ မုခေ မိဂါ။

ကာရိယာနိ၊ ကောင်းကျိုးရရန်၊ အတန်တန်သော ကိစ္စတို့သည်။ ဥယျာမေန၊ ပြင်းစွာလုံ့လ၊ ဥဿာဟဖြင့်။ သိဇ္ဈန္တိ၊ ကြံတိုင်းပေါက်ရောက်၊ ပြီးမြောက် ပြည့်စုံကြကုန်၏။ မနောရထံ—မနောရထေန၊ စိတ်၌ မြှော်မှန်းလျက်၊ တမ်းတ ရည်ရော်၊ ဖြစ်ပေါ်စေလိုခြင်းမျှဖြင့်။ နသိဇ္ဈန္တိ၊ ကြံတိုင်းမပေါက်၊ မပြီးမြောက် ကြကုန်။ သုတ္တဿ၊ လုံ့လမဖက်၊ သက်သက်ဂူတွင်း၌၊ စင်းစင်းကြီး အိပ်၍ နေသော။ သီဟဿ၊ သားများသေဌ်နင်း၊ ခြင်္သေ့မင်း၏။ မုခေ၊ ခံတွင်း၌။ မိဂါ၊ အစာအသွင်၊ သားသမင်တို့သည်။ နပဝိသန္တိဟိ—နပဝိသန္တိ ဝေ၊ ခြင်္သေ့မင်း အစာပြတ်လျက်၊ ငတ်၍ပင် သေသော်လည်း၊ ကေန္တ မဝင်ကြကုန်။

အဓိပ္ပါယ်။ ။သားအပေါင်းတို့၏ ဘုရင်ဖြစ်သော ခွန်အားဗလပြည့်ဖြိုး၍ တန်ခိုးနှင့်ပြည့်စုံသည့် ခြင်္သေ့မင်းသည် တော၌ ခိုအောင်းမှီနေကြကုန်သော သားတိရစ္ဆာန်တို့သည် မိမိ၏ အစာတို့ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ ခြင်္သေ့မင်း အလိုရှိပါမူ လိုသမျှ ဖမ်းယူစားသုံးနိုင်သည်၊ သို့ပင်ဖြစ်လင့်ကစား ခြင်္သေ့မင်းသည် သားတို့ကို ရှာဖွေခြင်း လိုက်လံဖမ်းယူခြင်းအမှုကို မပြုမူ၍ မိမိ၏ ဂူတွင်း၌သာလျှင် စင်းစင်းကြီး အိပ်၍နေပါမူ ခြင်္သေ့မင်း အစာပြတ်လတ်သဖြင့် ငတ်၍ပင်သေ သော်လည်း သားတိရစ္ဆာန်တို့ တကောင်တမြီးမှ မိမိအလိုအလျောက် လာ

ရောက်ပြီးလျှင် ခြင်္သေ့ကြီး၏ ခံတွင်းသို့ ရိုသေစွာ တိုးဝင် ဝပ်စင်း၍ အစားခံခြင်းအမှုကို ပြုလုပ်မည်မဟုတ်ပေ။ ထို့အတူ ထိုထိုများစွာ သတ္တဝါ ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ သသရာအစဉ် ရှေးယခင်ဘဝတို့က ပြုလုပ်စီမံခဲ့ကြသော ဖွံ့ဖွံ့ဖြိုးဖြိုး အကျိုးပေးနိုင်သော ကံတို့သည် အကျိုးပေး၍ မကုန်နိုင်အောင် များစွာစုပုံ၍ တပုံတခေါင်းကြီး ရှိကြပါသော်လည်း ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ အကျိုးဖြစ်ပေါ်စေရန် အတန်တန်သော အမှုကိစ္စ ဟူသမျှတို့သည် လုံ့လစိုက်ထုတ် ပြုလုပ်မှသာ ပြည့်စုံပြီးမြောက်ကြကုန်သည်။ ပြည့်စုံပြီးမြောက်စေချင်သည် ပြီးမြောက်စေလိုသည် ဟူ၍ စိတ်က ရော်ရမ်းလျက် မြှော်မှန်းတမ်းတ၍ နေကာမျှဖြင့် မည်သည့် အခါ၌မျှ အလိုအလျောက် ပြည့်စုံနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် တိမ်မြုပ်၍နေသော ကောင်းကျိုးတို့ကို ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ဖြစ်ပေါ်စေရန် လုံ့လစိုရိယတည်းဟူသော မောင်းတံဖြင့် ခပ်သန်သန် ကုတ်ကော်၍ ထုတ်ဖော်ရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင် သားသမီးတို့ တတ်သိလိမ္မာစေရန်မှာ မိဘတို့တာဝန်ဝတ်တရား မကင်းကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ဆင်ခြင်စဉ်းစားပြန်သည်မှာ—

၃၅။ မာတာပိတုကတာဘျာသော၊
 ဂုဏိတမေတိ ဗာလကော။
 န ဂဗ္ဘစုတိမတ္တေန၊
 ပုတ္တော ဘဝတိ ပဏ္ဍိတော။

မာတာပိတုကတာဘျာသော—မာတာပိတုကတအဘျာသော၊ မိဘတို့သည် ပြုလုပ်စေအပ်သော အတတ်ပညာ သင်ကြား လေ့ကျက်ခြင်းရှိသော။ ဗာလကော၊ အရွယ်နုနယ်၊ သားသူငယ်သည်။ ဂုဏိတံ၊ ဂုဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဧတိ၊ ရောက်၏။ ဂဗ္ဘစုတိမတ္တေန၊ နှုတ်ပိုက်ကိုယ်လေး၊ မွေးဖွား၍ပေးကာမျှဖြင့်။ ပုတ္တော၊ အရွယ်နုနယ်၊ သားသူငယ်သည်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ နဘဝတိ၊ ကေနစင်စစ် မဖြစ်နိုင်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ မိဘတို့က လူ့အဖြစ်သို့ ရောက်အောင် မွေးဖွား၍ ပေးကာမျှဖြင့် သားသူငယ်သည် ပညာအရည်အချင်းနှင့်ပြည့်စုံသော လူတတ်လူလိမ္မာ မဖြစ်နိုင်၊ စင်စစ်မှာမူ ငယ်ရွယ်စဉ်အခါ မိဘတို့က သင့်လျော်ရာ ဆရာထံသို့ အပ်နှံ၍ ပညာသင်ကြား လေ့ကျက်စေမှသာ ပညာအရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံသော လူတတ် လူလိမ္မာ ဖြစ်နိုင်သည်။ သို့ဖြစ်၍ သားရင်မိဘတို့သည် မိမိတို့၏ သားကို ငယ်ရွယ်စဉ်အခါ အချိန်ရှိခိုက် ကျောင်း၌ အပ်နှံ၍ ပညာသင်ကြား စေရန်မှာ မိဘတို့၏ တာဝန် ဝတ်တရားသာ ဖြစ်ပေသည်ဟူလို။

မိဘတာဝန်နှင့် ပညာမတတ်မှု၏ အပြစ်များ

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ပညာရှင် အများတို့သည် မာတာ သတ္တု အစရှိသော စကားကို မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

တထာ စုတ္တံ—

၃၆။ မာတာ သတ္တု ပိတာ ဝေရီ၊ ယေန ဗာလော နံ ပါဌိတော။

န သောဘတေ သဘာမဇ္ဈေ၊ ဟံသမဇ္ဈေ ဗကော ယထာ။

တထာ စ-တတောဝေ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဥတ္တံ၊ ပြောဆိုအပ်၏။ ယာယမာတုယာ စ၊ အကြင် မွေးသည့်မိခင်၊ ကျေးဇူးရှင်သည်လည်းကောင်း။ ယေနပိတုနာ စ၊ အကြင် မွေးသည့်ဘခင်၊ ကျေးဇူးရှင်သည်လည်းကောင်း။ ဗာလော၊ ရင်သွေးနုနယ်၊ သားသူငယ်ကို။ နပါဌိတော၊ ကျောင်းမှာအပ်နှံ၊ ဆရာထံဝယ်၊ ကျမ်းဂန် စာပေနှင့်၊ အထွေထွေသော အတတ်ကို၊ မရွတ်ဘာသ် မသင်ကြားစေအပ်။ သာ မာတာ၊ ထိုသားငယ်ကို ကျောင်းမှာအပ်၍၊ အတတ် မသင်စေသော အမိသည်။ သတ္တု၊ ရန်သူစင်စစ်၊ အမှန်ဖြစ်၏။ သော ပိတာ၊ ထို ကျောင်းမှာ မထားမူ၍ သားငယ်၏ အညွန့်အကျိုးတို့ကို ချိုးဖဲ့ ဖျက်ဆီး တတ်သော အဘသည်။ ဝေရီ၊ ရန်သူအစစ်၊ အမှန်ဖြစ်၏။ သော ဗာလော၊ ထို အတတ်ပညာ၊ ဗလအလျင်း၊ မိုက်၊ အဖျင်းသော သားသည်။ ဟံသမဇ္ဈေ၊ အမြီးအတောင်၊ အမောက်ရောင်တို့ဖြင့်၊ ပြောင်ပြောင် တောက်လင်းသော၊ ဟင်္သာမင်းတို့၏ အလယ်၌။ ဗကောယထာ၊ ပုံဟန် ထိုင်းမှိုင်း၊ အသွင်ရိုင်း သည့်၊ ဥဗျိုင်း၏အလားကဲ့သို့။ သဘာမဇ္ဈေ၊ ပညာအရှင်၊ သဘင်ပရိသတ်၊ လူတတ် လူလိမ္မာတို့၏ အလယ်၌။ န သောဘတေ၊ အနံ့၊ အ-အ၊ အနု၊ အထူ၊ အမူခြားနား၊ လွန်ထင်ရှားသဖြင့်၊ လားလားမှ မတင့်တယ်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ မိမိတို့၏ သားသမီးတို့ကို ငယ်ရွယ်စဉ်အခါ အချိန်ရှိခိုက် ကျောင်း၌အပ်နှံ၍ အတတ်ပညာမသင်ကြားစေသော မိဘဟူသည် နှောင့်အခါ ထိုသားငယ်တို့ အရွယ်ရောက်၍ လူလားမြောက်သည့်အခါ ဖြစ်ထွန်း ပေါ် ပေါက်လတ်သော အညွန့် အကျိုးစီးပွားတို့ကို ချိုးဖဲ့ ဖျက်ဆီးသည် မည် သောကြောင့် ထိုသားငယ်တို့၏ ရန်သူကြီးတို့ မည်ကုန်၏၊ ထိုသို့ မိဘနှစ်ပါးတို့ ဝတ်တရား ပျက်ကွက်သည့်အတွက် ငယ်ရွယ်စဉ်က ကျောင်းတက်၍ အတတ် ပညာ မသင်ကြားခဲ့ရသဖြင့် ထုံ၊ အ၊ နု၊ ဖျင်း ပညာ ကင်းသော သူငယ်သည် အရွယ်ရောက်၍ လူလားမြောက်သည့် အခါ၌လည်း ထုံ၊ အ၊ နု၊ ဖျင်း ပညာကင်း သော လူမိုက် လူအကြီး တယောက်သာဖြစ်၍ လူတတ် လူလိမ္မာ ပညာရှင်

အများတို့၏ အလယ်သို့ ကျရောက်သည့်အခါ၊ ဥပမာအားဖြင့် လှပတင့်တယ်သော ရွှေဟင်္သာတို့၏အလယ်၌ ပုံဟန်မလှ ဂူကျ ထိုင်းမှိုင်းသော ဥဗျိုင်း၏ အလားကဲ့သို့ မတင့်တယ် မဖွယ်ရာပေ။ ထို့ကြောင့် လောက၌ လူတတ်လူလိမ္မာ ပညာရှိရှားပါး၍ လူအ၊ လူန၊ လူဆိုး၊ လူမိုက်တို့များခြင်း၏ အရင်းအမြစ်ဖြစ်သော တရားခံ အစစ်ကို ရှာဖွေမှု ထိုသို့တို့၏ မိဘနှစ်ပါးတို့သာလျှင် အရင်းအမြစ် တစ်တရားခံ အစစ်ကြီးတို့ ဖြစ်ကြပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ မိဘတို့သည် မိမိတို့၏ဝတ်တရားကို မချွတ်မမှားစေရအောင် သားငယ် သမီးငယ်တို့ကို ငယ်ရွယ်စဉ် အချိန်ရှိခိုက် အရေးစိုက်ပြီးလျှင် ကျောင်း၌အပ်နှံ၍ ပညာအရပ်ရပ်ကို တတ်မြောက်အောင် သင်ကြားစေရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင် လောက၌ ပညာအရည်အချင်း ညံ့ဖျင်းခဲ့ပါမူ အလျှင်းပင် မတင့်တယ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစား ဆင်ခြင်ပြန်သည်မှာ—

၃၇။ ရူပယောဗုဒ္ဓသမ္ပန္နာ၊ ဝိသာလကုလသမ္ဘဝါ။
ဝိဇ္ဇာဟိနာ န သောဘန္တေ၊ နိဂန္ဓာ ဣဝ ကိံသုကာ။

ဝိဇ္ဇာဟိနာ၊ ပညာချို့တဲ့၊ အတတ်မဲ့ကုန်သော။ ပုတ္တာ၊ သားတို့သည်။ ရူပယောဗုဒ္ဓသမ္ပန္နာပိ၊ ရုပ်ရေရူပ၊ လှပတင့်တယ်၊ အရွယ်နှင့်ပြည့်စုံကြကုန်သော်လည်းကောင်း။ ဝိသာလ ကုလ သမ္ဘဝါပိ၊ မြင့်မြတ်တင့်တယ်၊ ကြီးကျယ်သော အမျိုး၌ပင် ဖြစ်ကြကုန်သော်လည်းကောင်း။ နိဂန္ဓာ၊ မွေးကြိုင်သော ရနံ့မှ၊ အသန့်လွတ်ကင်းကြကုန်သော။ ကိံသုကာဣဝ၊ အဆင်း နီ ဝါ၊ ညီညာ ဆန်းတင့်၊ ပေါက်ပန်းပွင့်တို့ကဲ့သို့။ န သောဘန္တေ၊ အဆင်းလှလျက်၊ အချင်းပသဖြင့်၊ အလျှင်းမှ မတင့်တယ်ကြကုန်။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ပညာညံ့ဖျင်း အတတ်ကင်းသော သားသည် ရုပ်ရေရူပ လှပတင့်တယ် ရှုချင်ဘွယ်ရှိ၍ အရွယ်နှင့်ပြည့်စုံသည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ ဂုဏ်ဒြပ်နှင့် မြင့်မြတ်ကြီးကျယ်သော အမျိုးအနွယ်၌ ဖြစ်သည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ လှပတင့်တယ်သော အဆင်းသာရှိ၍ မွေးကြိုင်သောအနံ့ အလျှင်းမရှိသော ပေါက်ပွင့်ကဲ့သို့ ရုပ်ရေရူပ လှပတင့်တယ်ခြင်း တည်းဟူသော အဆင်းသာရှိ၍ အတတ် ပညာ တည်းဟူသော အချင်းမရှိခြင်းကြောင့် အလျှင်းမတင့်တယ်ပေ ဟူလို။

ထို့ပြင် ပညာမတတ်သောသူသည် ပရိသတ်၏ အလယ်၌ သက်သက်စကား မပြောဘဲ တုဏှိဘော နေမှသာလျှင် လူရုပ်မပျက်ဘဲ အရှက်မရမည့် အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်သည်မှာ —

ဟိ-ပြန် ၁-၃-ပ-မ-ဗ-သ-စ

၃၈။ မုဇ္ဈောပိ သောဘတေ တာဝ၊ သဘာယံ ဝတ္ထဝေဠိတော။
 တာဝ စ သောဘတေ မုဇ္ဈော၊ ယာဝ ကိဉ္စိ န ဘာသတေ။

ဝတ္ထဝေဠိတော၊ အဝတ်တန်ဆာတို့ဖြင့်၊ ကောင်းစွာပြုပြင်၊ ဆင်ယင်အပ်သော။ မုဇ္ဈောပိ၊ အတတ်ပညာ၊ ဗလာအလျှင်း၊ မိုက်၊ အဖျင်းသောသူသည်လည်း။ သဘာယံ၊ ပညာဉာဏ်ရှင်၊ များဖြင့်ပေါ်ယံ၊ သဘင်လယ်၌။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ သောဘတေ၊ ဂုဏ်သရေရှိသူ၊ လူကြီးလူကောင်း၏အလား၊ ခမ်းနားတင့်တယ်ပေ၏။ မုဇ္ဈော၊ အတတ်ပညာ၊ ဗလာအလျှင်း၊ မိုက်၊ အဖျင်းသောသူသည်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ကိဉ္စိ၊ အနည်းငယ်မျှ။ န ဘာသတေ၊ မပြောဆိုသေး။ တာဝ၊ ထိုသူ နှုတ်ခမ်းကို အသာပိတ်၍၊ တဆိတ်မျှ မပြောဆိုသေးသမျှကာလပတ်လုံး။ သောဘတေ၊ ဂုဏ်သရေရှိသူ၊ လူကြီးလူကောင်း၏အလား၊ ခမ်းနားတင့်တယ်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အတတ်ပညာ မတတ်သော သူသည် အဝတ်တန်ဆာတို့ဖြင့် ကောင်းစွာဆင်ယင်ဝတ်စား၍ ပညာရှိသူ လူတတ် လူလိမ္မာ အများတို့၏အလယ်၌ ခပ်တည်တည်မျက်နှာထားဖြင့် စကားမပြော တုဏှိဘော နေပါမူ ထိုသူစကား မပြောသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး လူတလုံး သူတလုံးအလား လူကြီးလူကောင်းအရာထား၍ အများက လေးစားကြပေမည်။ သို့ပင် ဖြစ်လင့်ကစား နှုတ်မြွက် မိန့်ကြား၍ စကားပြောဆိုပါမူ အလွဲလွဲ အမှားမှား စကားလုံးမလှ အသုံးအနှုန်း နေရာမကျသည့်အတွက် အထက်က လေးစားသမျှ အကုန်ပျောက်၍ ကလေးကလားနှင့် မလေးမစားအပ်သည်၏အဖြစ်သို့ မချွတ်ရောက်ရမည် ဖြစ်ပေသည် ဟု ဆိုလိုသည်။

ပညာရှိကို နှိဝဲဆည်းကပ်သင့်ပုံ

ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ဤသို့ပြဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းအရပ်ရပ်တို့ကို အထပ်ထပ် စဉ်းစားဆင်ခြင်တော်မူပြီးလျှင် ပညာရှင်ဖြစ်ကြကုန်သော လူကြီးလူကောင်း အပေါင်းတို့ကို စည်းဝေးစေပြီးလျှင် ထိုအစည်းအဝေး၌ ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူလေ၏။ အို ပညာရှင်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့ဤယခု ပြောဆိုလတံ့သော ကျွန်ုပ်၏စကားကို ကြားနာကြပါဦးလော။ စာပေကျမ်းဂန်နှင့် လမ်းမှန်သောအတတ်တို့ကို အနည်းငယ်မျှ မသင်ကြား မတတ်မြောက်ကြဘဲ အမြဲတန်း ပျော်ပါးလျက် လမ်းမှားသို့သာ လိုက်၍ နေကြကုန်သော ကျွန်ုပ်၏ သားမိုက် သားဆိုးတို့ကို ယခုအခါ လူတို့၏ ကျင့်တမ်းစည်းကမ်း နည်းလမ်းအမှန်တို့ကို ပြဆိုအပ်သော နီတိကျမ်းလာ အရာရာသော ဥပဒေသတို့ကို ညွှန်ပြသင်ကြားလျက် ရှေးယခင် အဖြစ်ဟောင်းတို့မှ ယခုတဖန် အသစ်ပြောင်း၍ ပညာရှိသူ လူကြီးလူကောင်း၏ အဖြစ်သို့ရောက်အောင်

ပြုလုပ် စွမ်းဆောင်နိုင်သည့် အရည်အချင်းနှင့်ပြည့်စုံသော ပညာတံခွန် လူရည် ချန်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်မှန် ပုဂ္ဂိုလ်ထူးတို့ တဦးဦး တယောက်ယောက် ရှိပါ၏လော? ဟု စောကြောစစ်ဆေး၍ မေးမြန်းတော်မူပြီးလျှင် အကြောင်းနှင့် တကွ ပြလိုသည် ဖြစ်၍ ယတော ဟု အကြောင်းပြစကားကို အရင်းခံ အခြေထားလျက် တဖန် ဆက်လက်၍ ကာစော ကဉ္စနသံသဂေါ အစရှိသော ဂါထာ နှစ်ပုဒ်ကို ထုတ်ဆို မိန့်ကြားတော်မူပြန်လေ၏။

ယတော—

၃၉။ ကာစော ကဉ္စနသံသဂေါ၊ ဓတ္တေ မရကတိံ ဇုတိံ။
တထာ သဗ္ဗိ သန္နိဓာနာ၊ မုဠော ယာတိ ပဝီဏတံ။

ယတော၊ အကြံကြောင့်။ ကာစော၊ အမျိုးမမှန်၊ ဖိုးမတန်သည့်၊ စဉ့်ဖလ် အစ၊ ကျောက်အတူသည်။ ကဉ္စနသံသဂေါ၊ ဖိုးတန်နာရနီ၊ ရွှေသိင်္ဂီနှင့် ပေါင်းမိခြင်းကြောင့်။ မရကတိံ၊ တောက်ပ ရှန်းစို၊ မြရည်ယိုသော။ ဇုတိံ၊ ဝင်းဝင်းပြောင်ပြောင်၊ တောက်ပရောင်ကို။ ဓတ္တေယထာ၊ ပုံဟန်နမူ၊ အမှန် တူလျက်၊ ဆောင်ယူရရှိ သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုနည်းမခြား၊ အလားပမာ၊ အတူသာလျှင်။ မုဠော၊ မိုက်၊ အနုဖျင်း၊ ပညာကင်းသော သားသည်။ သဗ္ဗိသန္နိဓာနာ၊ ပညာရှင် သူတော်ကောင်းတို့နှင့်၊ ပေါင်းဖော်ယှဉ်နှံ့၊ မှီဝဲ ဆည်းကပ်ရလေသောကြောင့်။ ပဝီဏတံ၊ လိမ္မာတတ်သိ၊ ပညာရှိ အဖြစ်သို့။ ယာတိ၊ မလွဲကေန၊ သွေမလွန်သဖြင့်၊ အမှန်ရောက်ရ၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ တွင်းထွက်မျိုးမှန် အဖိုးတန်ဖြစ်သော စိန်ကျောက် ပတ္တမြား၊ မြသား၊ နီလာ ရတနာတို့၏ အတူအရောင်ဖြစ်သော စဉ့် ဖလ်၊ မှန် တို့ကို ချက်ကျိုပြုလုပ်အပ်သော ချက်ကျောက်သည်လည်း အဖိုးတန်ဖြစ်သော နာရနီရွှေသိင်္ဂီတို့နှင့် ယှဉ်မှီရောစပ် ပေါင်းယှက်အပ်သည်ရှိသော် စိန်စစ် မြစစ် ပတ္တမြားစစ်နှင့်မခြား ရှန်းစိုမောက်ကြားသော အရေအရောင်တို့ကို ဆောင်ယူ ကြသကဲ့သို့၊ ထို့အတူ မိုက်၊ အနုဖျင်း ပညာကင်းသောသူသည် ပညာရှင် အမြတ် လူတတ် လူလိမ္မာတို့နှင့် ပေါင်းဖော်ယှက်တွဲ မှီဝဲဆည်းကပ်ရပါမူ ထက်မြက်လိမ္မာသော ပညာရှိအဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်ပေရာသည်။

ဥတ္တဉ္စ—

၄၀။ ဟိယတေ ဟိ မတိ တာတ၊ ဟိနေဟိ သဟ သမာဂမာ။
သမေဟိ စ သမတမေတိ၊ ဝိသိဠေဟိ စ ဝိသိဠတံ။

ဣဒ္ဓဝစနံ၊ ဤဆိုလတံ သော စကားကိုလည်း။ ဥတ္တဉ္စ၊ ဆိုအပ် ဆိုထိုက် သေးသည်သာလျှင်တည်း။ တာတ၊ အမောင်။ ဟိနေဟိ၊ မိမိအောက် အသိ

အလိမ္မာ ပညာဉာဏ် ယုတ်ကုန်သော သူတို့နှင့်။ သဟ၊ တက္ခ၊ သမာဂမာ၊ အတူယှဉ်နဲ့၊ ပေါင်းဖက်တွဲခြင်းကြောင့်။ မတိ၊ နဂိုရိပ်ကတိ၊ မိမိ၏အရင်းခံ၊ ပညာဉာဏ်သည်။ ဟိယတေ၊ မချွတ်မလွဲ၊ အမြဲဆုတ်ယုတ်၏။ သမေဟိ၊ ဉာဏ်ရည်တူမျှ၊ သမကုန်သောသူတို့နှင့်။ သမာဂမာစ၊ အတူယှဉ်နဲ့၊ ပေါင်းဖက် တွဲခြင်းကြောင့်လည်း။ မတိ၊ နဂိုရိပ်ကတိ၊ မိမိ၏အရင်းခံ၊ ပညာဉာဏ်သည်။ သမတံ၊ မသာမယိ၊ နဂိုရိပ်မူလနှင့်၊ တူမျှသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဧတိ၊ မဖောက်မပြန်၊ အရောက်မှန်၏။ ဝိသိဋ္ဌတိ၊ ပညာတံခွန်၊ ထူးချွန်ပေါက်ရောက်၊ တတ်မြောက် ကုန်သောသူတို့နှင့်။ သမာဂမာစ၊ အတူယှဉ်နဲ့၊ ပေါင်းဖက်တွဲခြင်းကြောင့် လည်း။ ဝိသိဋ္ဌတံ၊ မြင့်မြတ်အကြူး၊ အလွန်ထူးသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဧတိ၊ သွေလွန်မဖောက်၊ ကေနရောက်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မိမိအောက် အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ ယုတ်သောသူတို့နှင့် ယှဉ်တွဲရောယှက် ဆက်ဆံ ပေါင်းသင်းအပ်သည်ရှိသော် မိမိ၏နဂိုရိပ်ကတိ ရှိရင်း စွဲဖြစ်သော အသိအလိမ္မာ ပညာဉာဏ် ဆုတ်ယုတ် ပျက်ပြားတတ်၏။ မိမိနှင့် အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာတူမျှသော သူတို့နှင့် ယှဉ်တွဲရောယှက်၍ ဆက်ဆံ ပေါင်းသင်းအပ်သည်ရှိသော် မိမိ၏ နဂိုရိပ်ကတိ ရှိရင်းစွဲဖြစ်သော အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာသည် မသာမယိ နဂိုရိပ်အတိုင်းသာ ဖြစ်တတ်သည်။ မိမိထက် အသိ အလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာသာလွန်၍ ထူးချွန်ထက်မြက်သောသူတို့နှင့် ယှဉ်တွဲရောယှက် ၍ ဆက်ဆံပေါင်းသင်းအပ်သည်ရှိသော် မိမိ၏ နဂိုရိပ်ကတိ ရှိရင်းစွဲဖြစ်သော အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာသည် ပိုမိုသာလွန်၍ ထူးချွန်ထက်မြက်ခြင်းသို့ ရောက် တတ်သည် ဟူလို။

မျိုးရိုးစဉ်ဆက် မပျက်လိုက်တတ်ပုံ

ဤသို့ ဘုရင်မင်းမြတ် မိန့်တော်မူခြင်းကြောင့် ထိုပညာရှိ ပရိသတ်အတွင်း၌ မြူဟပတိ အမည်ရှိသော ဆရာကြီးကဲ့သို့ အလုံးစုံသော နိတိကျမ်းတို့၏ သဘော အဓိပ္ပါယ်ကို ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၍ ကျေပြန့်နပ်နောစွာ တတ်မြောက်သည့် ဝိဇ္ဇာသမ္ပ အမည်ရသော ပညာရှိကြီးသည် ဤသို့လျှောက်တင်လေ၏။

လျှောက်တင်ပုံကား။ ။အသျှင်မင်းမြတ်.... ဤမင်းသားတို့သည် မြင့်မြတ် သော အမျိုးအနွယ်၌ ဖြစ်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် အကျွန်ုပ်သည် ထိုမင်း သားတို့အား နိတိကျမ်းကို ကောင်းစွာ တတ်ကျွမ်း နားလည်အောင် သင် ကြားနာယူစေခြင်းငှါ စွမ်းဆောင်နိုင်ပါ၏ဟု ပြန်ကြားဝန်ခံပြီးလျှင် အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်လေ၏။

၄၁။ အသ္မိံ တု နိဂ္ဂုဏံ ဂေါတ္ထေ၊ နာပစ္စမုပဇာယတေ။
အာကရေ ပဒ္ဒရာဂါနံ၊ ဇာတိံ ကာစမဏိယာ ကုတော။

အသို့ ဂေါတမေ တု၊ ဤအသျှင်သခင်၊ ဘုရင်၏ အမျိုးအနွယ်၌ကား။ နိဂ္ဂုဏ်၊ ဉာဏ်ပညာစသည် အရည်အချင်း ကင်းပသော။ အပစ္စံ၊ ရင်နှစ်သည်းချာ၊ သားရတနာသည်။ နဥပဇာယတေ၊ တဦးတယောက်မျှ၊ မပေါ်ပေါက် မဖြစ် ထွန်းခဲ့ပေ။ ပဒ္ဒရာဂါနံ၊ ပတ္တမြားမျိုးမှန်၊ ဖိုးတန်ကျောက်မြတ်၊ ဇောတိရသ်၏။ အာကရေ၊ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ထွက်ရာ၊ ရတနာသေတ္တုတွင်း၌။ ကာစမဏိယာ၊ အမျိုးမမှန်၊ ဖိုးမတန်သည့်၊ ဖလ်ချက်ကျောက်၏။ ဇာတိ၊ ထွက်ဖို့မလျော်၊ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ခြင်းသည်။ ကုတောအတ္ထိ၊ အထယ်အဝါ၊ မဖွယ်ရာသဖြင့်၊ အဘယ် မှာ ရှိပါအံ့နည်း။ နတ္ထေဝ - နတ္ထိဝေ၊ မုချကေန်၊ အမှန်မရှိသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အဖိုးတန်ကျောက်မြတ် ဇောတိရသ် ရတနာတို့၏ ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ထွက်ရာဖြစ်သော ရတနာမိုင်းတွင်း၌ အဖိုးမတန်သော စဉ်ဖလ်တို့သည် ပေါ်ထွက်ရန် မသင့်မလျော်သဖြင့် မည်သည့်အခါ၌မျှ မဖြစ်ပေါ်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ဤမြင့်မြတ်သော အသျှင်သခင် ဘုရင်၏ အမျိုး၌ ဉာဏ်ပညာ ညံ့ဖျင်း ၍ ဂုဏ်ရည်ကင်းသော သားရတနာသည် မည်သည့်အခါကမျှ မပေါ်ပေါက်ခဲ့ ဘူးပေ။ ထို့ကြောင့် ဤမင်းသားတို့သည်လည်း အမျိုးအရိုး မြင့်မြတ်သဖြင့် အဖိုးမဖြစ်နိုင်သော သားရတနာတို့သာ ဖြစ်တန်ပါသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

တဖန် ဤတင်လျှောက်ခဲ့ပြီးသောစကားကို လေးနက်စေရန် ထပ်မံဖြည့်စွက် လျှော် ဆက်လက်၍ တင်လျှောက်ပြန်သည်မှာ—

ဥတ္တဉ္စ—

၄၂။ နာဒဗေဗ္ဗ နိဟိတာ ကာစ၊ ကိရိယာ ဖလဝတီ ဘဝေ။
န ဗျာပါရသတေနပိ၊ သုကောဝ န ပါဠယတေ ဗကော။

ဥတ္တဉ္စ၊ ဤဆိုလတုံသော အကြောင်းကို၊ ထပ်လောင်း၍ ပြောဆိုအပ်သေး သည်သာလျှင်တည်း။ အဒဗ္ဗေ၊ အကျိုးပေါ်ရန်၊ မတော်တန်သဖြင့်၊ မလျော် ကန်သောအရာ၌။ နိဟိတာ၊ အကျိုးရှိမှု၊ မြော်မြင်ရှု၍၊ ပြုလုပ်အပ်သော။ ကာစကိရိယာ၊ တစုံတရာ၊ ဗျာပါထုတ်မှု၊ ကြောင့်ကြစုသည်။ ဖလဝတီ၊ ရည်ရွယ်မြော်ကိုးသော အကျိုးနှင့်ပြည့်စုံခြင်းသည်။ နဘဝေ၊ ဘယ်အချိန် ဘယ်အခါ၊ ဘယ်နေရာ ဘယ်ဌာန၌မျှ၊ ကေန္တမဖြစ်ရာ။ ဗျာပါရသတေနပိ၊ အရာမက၊ များပြားလှစွာသော၊ ကြောင့်ကြဗျာပါရဖြင့်လည်း။ ဗကော၊ ဆွံ့အ၊ ထိုင်း၊ မိုင်း၊ ငှက်ဥဗျိုင်းကို။ သုကောဝ၊ သွက်လက်ပြတ်သား၊ စကားတတ်ရေး၊ ကျေးသား၏ အလားကဲ့သို့။ နပါဠယတေ၊ မျိုးရိုးအလိုက် ယခင်အခါက၊ အစဉ်အလာ မပါးနပ်ခဲ့သဖြင့်၊ စကားတတ်အောင် မသင်ကြားနိုင်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ဤဆိုလတံသော စကားကိုလည်း ဆိုသင့် ဆိုအပ်ပါသေး၏။ မျိုးရိုးအစဉ်အဆက်အားဖြင့် အထက်က ဆင်းသက်၍ ထို့အထိုင်း မှိုင်းခဲ့သော ငှက်ဥဗျိုင်းကို ယခင်အခါကပင်လျှင် အစဉ်အလာ မပါးနပ်ခဲ့သဖြင့် စကား တတ်စေရန် အရာမကသော ကြောင့်ကြ ဗျာပါရတို့ဖြင့် များစွာ အားထုတ် လျက် သင်ကြားအပ်ပါသော်လည်း သွက်လက် ချက်ခြာသော သာလိကာ ကျေးသားတို့ကဲ့သို့ စကားတတ်အောင် မသင်ကြားနိုင်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ အကျိုးဖြစ်ပေါ်နိုင်ရန် မတော်တန်သဖြင့် မလျော်ကန်သောအရာ၌ အကျိုး ဖြစ်ပေါ်နိုးနိုး ရှိစနိုးဖြင့် မြှော်ကိုး၍ ပြုလုပ်အပ်သော အားထုတ်ကြောင့်ကြ ဗျာပါရ ဟူသမျှသည်လည်း အနည်းငယ်မျှ အကျိုးမပြီးဘဲ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ပေရာသည်ဟု ဆိုသင့် ဆိုထိုက်ပါ၏။ ဤအသျှင်သခင် ဘုရင်၏သားတော်တို့ မူကား အစဉ်အလာ အမျိုးမှန်သဖြင့် အဖိုးတန် သားရတနာတို့ ဖြစ်ခြင်း ကြောင့် များစွာ အချိန်မနှောင်းမီ ကောင်းကောင်းကြီး တတ်မြောက်ပါလိမ့် မည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ဤပြဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းကို ထောက်၍ ခြောက်လ၏ အတွင်း၌ သာလျှင် အသျှင်သခင် ဘုရင်၏သားတော်တို့ကို နီတိတတ်ပဏ္ဍိ လူကဝိတို့၏ အတွင်း၌ စာရင်းပေါက် ဖြစ်ရအောင် ကျွန်တော်မျိုး ရွက်ဆောင် သင်ကြား ပါမည်ဟု ဘုရင်အား တင်လျှောက်လေ၏။

လူတို့၌ အပေါင်းအသင်း အရေးကြီးပုံ

ဤသို့ လျှောက်တင်လေရာ ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သော အမူအရာဖြင့် ကိဋ္ဌောပိ သုမနသင်္ဂါ အစရှိသော အောက်ပါဂါထာတို့ကို ထပ်မံ၍ မိန့်ကြားတော်မူပြန်လေ၏။

၄၃။ ကိဋ္ဌောပိ သုမနသင်္ဂါ၊ အာရောဟတိ သတံ သိရော။
အသ္မာပိ ယာတိ ဒေဝတံ၊ မဟဗ္ဘိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတော။

ကိဋ္ဌောပိ၊ မကြီးမကျယ်၊ ပိုးကောင်ငယ်သည်လည်း။ သုမနသင်္ဂါ၊ ပန်းပွင့်နှင့် အတူနှောလျက်၊ ရောယှက်၍ နေရခြင်းကြောင့်။ သတံ၊ ကြက်သရေဆောင်၊ ဂုဏ်ရောင်မည်း၊ လူကြီးလူကောင်း၊ သူတော်ကောင်းတို့၏။ သိရော၊ ထွန်မြတ် အချက်၊ ဦးထိပ်ထက်သို့။ အာရောဟတိ၊ အကွက်လှလှ၊ အချက်ကျသဖြင့်၊ တက်ရရောက်ရ၏။ အသ္မာပိ၊ ကျောက်ရိုင်းအတုံး၊ ကျောက်လုံးကျောက်ခဲ သည်လည်း။ မဟဗ္ဘိ၊ ဂုဏ်သိရ်တင့်တယ်၊ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်ကုန်သော သူတို့ သည်။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတော၊ ကောင်းစွာအတု၊ အရုပ်ပြုသဖြင့်၊ ထုလုပ် တည်ထား

အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဒေဝတံ၊ အများကော်ရော်၊ ပူဇော်ဝပ်စင်းရသည့်၊ နတ်မင်း၏ အဖြစ်သို့။ ယာတိ၊ မတိမ်မသွေ၊ အရှိန်ဝေလျက်၊ သိရ်သရေ တောက်ပ၍၊ လှလှကြီး ရောက်ရလေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။သေးငယ်သိမ်ဖျင်းလှ၍ သတ္တဝါတို့၏ အတွင်း၌ စာရင်း ပျောက်လုမတတ် ဂုဏ်ဖြစ်ကင်းမဲ့သော ပိုးတုံးလုံး ပိုးကောင်ငယ်တို့သည် မိမိတို့ အသေးအမွှားသာ ဖြစ်ကြသဖြင့် လူသူတို့ အရေးမထားလောက်သော်လည်း လူအများ လေးစားအပ်သော ပန်းပွင့် ပန်းခက် ပန်းရွက်တို့နှင့် မှီကပ်ရောယှက်၍ နေရခြင်းကြောင့် အထက်တန်းဖြစ်သူ ဗိုလ်လူအပေါင်းတို့၏ ဦးခေါင်းထက်သို့ တက်ရောက်ရသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ကျောက်တုံးကျောက်ခဲတို့သည် ပကတိ အလို ပင်ကိုယ်အားဖြင့် အသုံးမကျသော်လည်း ဂုဏ်သရေရှိသူ လူအပေါင်း တို့သည် ရုပ်ပုံထူလုပ်၍ နတ်ရုပ်ဟု ရည်မှတ် ပြုလုပ်အပ်သောကြောင့် အများ ပြည်သူတို့ ကြည်ဖြူကိုးကွယ်အပ်သည့် မြင့်မြတ်သော နတ်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ရ သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဤသားတော်တို့သည်လည်း နဂိုရ်ပကတိအားဖြင့် ပညာ မရှိကြသော်လည်း ပညာရှိသူတော်ကောင်းဖြစ်သော အသျှင်ဝိဇ္ဇာသမ္ဘုရားကြီး ၏ အထံ၌ မှီဝဲဆည်းကပ်ရသဖြင့် မကြာမီ လူတတ် လူလိမ္မာ ပညာရှိအဖြစ်သို့ ရောက်တန်ရာ၏ဟု ဆိုလိုသည်။

အညဉ္စ—

၄၄။ ယတောဒယဒ္ဓိနော ဒဗ္ဗံ၊ သန္နိကဿေန ဒိဗ္ဗတိ။

တထာ သတ္တိ သန္နိဓာနေန၊ ဟိနဝဏ္ဏောပိ ဒိဗ္ဗတိ။

အညဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ သန္နိကဿေန၊ နေမင်း၏အရောင်နှင့် နီးကပ်စွာ ပေါင်းဆုံရခြင်းကြောင့်။ ဥဒယဒ္ဓိနော၊ ဥဒည်မည်သော အရှေ့တောင်မင်း၏။ ဒဗ္ဗံ၊ သစ်ပင်ရေမြေနှင့်၊ အထွေထွေသော ဖြစ်အစုသည်။ ဒိဗ္ဗတိယထာ၊ အလျှံ အရောင်၊ တောက်ပြောင် ထွန်းလင်းသကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုနည်းပမာ၊ အတူ သာလျှင်။ ဟိနဝဏ္ဏောပိ၊ တန်ခိုးယုတ်ညံ့၊ မျိုးမသန့်သောသူသည်လည်း။ သတ္တိသန္နိဓာနေန၊ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့နှင့်၊ ပေါင်းသင်းမှီဝဲ၊ ယှဉ်တွဲ ဆည်းကပ်ရခြင်းကြောင့်။ ဒိဗ္ဗတိ၊ ပညာရှိ အမျိုးမြတ်တို့၏၊ တန်ခိုးရောင် အစဉ်ဟပ်သဖြင့်၊ တလျှပ်လျှပ် တောက်ပပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အရောင်အလျှံတို့ဖြင့် တပြောင်ပြောင် ထွန်းလင်းတောက်ပ သော နေမင်း၏ အရောင် အရေတို့နှင့် ယှဉ်မှီရက်စပ် နီးကပ်စွာနေရခြင်းကြောင့် ဥဒည်တောင်၌ရှိသော သစ်ပင်ရေမြေ အစရှိသော အထွေထွေသော ဖြစ်တို့သည် နေမင်း၏ အရောင်ဟပ်သဖြင့် တလျှပ်လျှပ် ထွန်းပြောင်လျက် တင့်တယ်သော

ကြက်သရေကို ဆောင်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ဂုဏ်သိရ်ယုတ်ညံ့ မျိုးမသန့်သည့်ပြင် ပညာအရည်အချင်း ညံ့ဖျင်းသော သူသည်လည်း ပညာရှိ သူတော်ကောင်း တို့နှင့် ပေါင်းဖော် ယှဉ်တွဲ မှီခိုဆည်းကပ်ရခြင်းကြောင့် ထိုပညာရှိ သူတော် ကောင်းတို့၏ ကြက်သရေ ဂုဏ်ရောင်ဟပ်သဖြင့် တလျှပ်လျှပ် ထွန်းပြောင်လျက် တင့်တယ်သော ကြက်သရေဆောင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရပေသည်။ ဤမင်းသား တို့သည်လည်း ပညာရှိ သူတော်ကောင်းဖြစ်သော အသျှင် ဝိဇ္ဇာသမ္ဘုရားကြီး နှင့် ပေါင်းဖော် ယှဉ်တွဲ မှီခိုဆည်းကပ်ရသဖြင့် ဆရာကြီး၏ ကြက်သရေ ဂုဏ်ရောင်ဟပ်သဖြင့် အဖိုးမပြတ်နိုင်သော ကြက်သရေဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဖြစ်တန်ရာပါပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

၄၅။ ဂုဏာ ဂုဏညူသု ဂုဏာ ဘဝန္တိ၊
 တေ နိဂ္ဂုဏံ ပါပိယ ဒေါသာ။
 အဿာဒတောယာ ပဘဝန္တိ နဇ္ဇာ၊
 သမုဒ္ဒမာသဇ္ဇ ဘဝန္တပေယျာ။

ဂုဏာ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည်။ ဂုဏညူသု၊ ဂုဏ်ကျေးဇူး၏ အကြောင်းကို ကောင်းစွာသိကုန်သော သူတို့၌။ ဂုဏာ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည်။ နိဂ္ဂုဏံ၊ ဂုဏ်မရှိသောသူ၏ အထံသို့။ ဝါ၊ ဂုဏ်၏အကြောင်းကို ကောင်းစွာမသိသော အူ၏အထံသို့။ ပါပိယ၊ ရောက်၍။ ဝါ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။ ဒေါသာ၊ အပြစ်တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ နဇ္ဇာ၊ မြစ်တို့သည်။ အဿာဒတောယာ၊ သာယာနှစ်သက်အပ်သော ရေကို ဆောင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပဘဝန္တိ၊ စီးဆင်းကြကုန်၏။ သမုဒ္ဒံ၊ မဟာ သမုဒ္ဒရာသို့။ အာသဇ္ဇ၊ ရောက်၍။ ဝါ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။ အပေယျာ၊ မသောက်ထိုက် မသောက်နိုင်ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပညာအတတ်မှစ၍ အရပ်ရပ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည် ထိုဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၏ အရသာအကြောင်းကို ကောင်းစွာသိ၍ ဂုဏ်ကို အလို ရှိကုန် နှစ်သက်ကုန်သော သူတို့အား ဤ ဂုဏ်ကျေးဇူး အပေါင်းတို့သည် ဤ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည် ကောင်းမြတ်တင့်တယ်၍ နှစ်သက်ဖွယ်သော တရားတို့ ပေတည်း။ ထိုတရားတို့နှင့် ပြည့်စုံမှသာ လျောက်ပတ်တင့်တယ်၍ ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်ခြင်းသို့ ရောက်ပေသည်ဟု သဘောထား၍ ထိုတရားတို့နှင့် မပြည့်စုံ လျှင် ပြည့်စုံအောင် မရ-အရ ကြိုးစားအားထုတ်၍ ဆည်းပူးရှာဖွေကြရကား ထိုသူတို့၏ အပေါ်၌ ထိုအတတ်ပညာ အစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည် အဖိုး များစွာထိုက်လျက် ဈေးတက်ခြင်းသို့ ရောက်ကြလေသည်။ ထိုဂုဏ်ကျေးဇူး တို့၏ အရသာအကြောင်းကို ကောင်းစွာမသိ ဂုဏ်မရှိကုန်သော လူမိုက်၊ လူအ

လူနုလူဖျင်းတို့သည်ကား ပညာအတတ် အစရှိသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၏ ထူးမြတ်သော အရသာကို မည်သည့်အခါကမျှ မသိခဲ့ကြဘူးသောကြောင့် ထူးသည် မြတ်သည်ဟု ဆိုသော်လည်း အပိုသာမှတ်ထင်၍ ခင်မင်နှစ်သက် စုံမက် မြတ်နိုးခြင်းမရှိ၊ မိမိတို့၏အလိုစရိုက်ဖြင့် ပျော်ပါး၍ မိုက်မှားစွာ နေရခြင်းကို ပင်လျှင် လူ့ပြည်တွင် အမြတ်ဆုံးဟု လုံးလုံးကြီး စိတ်စွဲ၍ အမြဲမှတ်ထင်ကြသော ကြောင့် ထိုဂုဏ်မရှိသော လူမိုက်တို့၏ အထံ၌ကား ထိုအတတ်ပညာ အစရှိသော ဂုဏ်အပေါင်းတို့သည် ကောင်းကောင်း ဈေးအေးလျက် အမေးအစမ်းပင် မရှိ သလောက် အကဲမရောက် ဖြစ်ရပေသည်။ ဥပမာဆိုသော် မြစ်ကြီး မြစ်ငယ် အသွယ်သွယ်တို့သည် တောတောင် စိမ့်စမ်းတို့မှ အမြဲတန်း စီးဆင်း၍ မြစ်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာသော ရေတို့ကို ကြာလေ ကောင်းလေ၊ ဟောင်းလေ သစ်လေ ဆိုဘိသကဲ့သို့ အနှစ်အနည်တို့ကို ကျစေလျက် အလွန်ပင် ချိုမြိန်အေးမြ အရသာနှင့်ပြည့်စုံ၍ ကြည်လင်သန့်ရှင်းသော ရေအယဉ်သည် တသွင်သွင် စီးဆင်း၍ နေကုန်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ထိုရေတို့သည် နဂိုရိပ်ကတိအားဖြင့် ဆားငန်အတိပြီးသော မဟာသမုဒ္ဒရာကြီးသို့ရောက်သည့်အခါ မူလက ရှိရင်းစွဲ ဖြစ်သည့် ချိုမြိန်အေးမြသော အရသာတည်းဟူသော ဂုဏ်တို့ အလုံးစုံ ကင်းပျောက်ပြီးလျှင် ဆားငန်ရေအဖြစ်သို့ရောက်လျက် မသောက်ရ မသောက် ထိုက်ဘဲ အကဲဆုတ်ယုတ်သကဲ့သို့ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ယင်းသို့ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော အကြောင်းတို့ကြောင့် ဤယခု ကျွန်ုပ်၏ သားတော်တို့အား နီတိကျမ်းကို သင်ကြားပြသခြင်းငှါ အသျှင်ဆရာကြီးသည် သာလျှင် ပဓာနဖြစ်သော ဓမ္မာစရိယ-ဩဝါဒဆရာ ဖြစ်ပါသည်ဟု မိန့်ကြား တော်မူပြီးလျှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ထို ဝိဇ္ဇာသမ္ဘုဆရာကြီး အား မိမိ၏ သားတို့ကို အလိုရှိတိုင်း သင်ကြားရန် လေးမြတ်စွာ အပ်နှံတော်မူလေ၏။

နိဒါနကထာ ပြီး၏။

၁-မိတ္တလာဘာကထာ

အချိန်ဖြုန်းသုနှင့် အချိန်သုံးသူ

ထိုသို့ အပ်နှံပြီးသည့်နောက် ပြာသာဒ်ထက်ဝယ် ချမ်းသာစွာ နေထိုင်ကြ ကုန်သော မင်းသားတို့၏ မျက်မှောက်၌ ထို ဝိဇ္ဇာသမ္မုဆရာကြီး သည် နိတိ ကျမ်းတို့ကို သင်ကြားရာ အခွင့်အရေးနှင့် သင့်မြတ်လျောက်ပတ်သော အစဉ် အားလျော်စွာ “အို အသျှင်မင်းသားတို့....ဤဆိုလတံသောစကားကို ကြားနာ ကြပါကုန်လော့”ဟု ဆိုပြီးလျှင် ကဗျာသတ္တဝိနောဒေန အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားလေ၏။

၁။ ကဗျာသတ္တဝိနောဒေန၊ ကာလော ဂစ္ဆတိ ဓီမတံ။

ဗျသနေန စ မုဠာနံ၊ နိဒ္ဒါယ ကလဟေန ဝါ။

ဓီမတံ၊ ပညာထူးချွန်၊ ပုဂ္ဂိုလ်မွန်တို့၏။ ကာလော၊ အချိန်ကာလ၊ ခါသမယ သည်။ ကဗျာသတ္တဝိနောဒေန၊ ကဗျာဗန္ဓု ဖွဲ့နွဲ့သီကုံးခြင်း၊ စာပေကျမ်းဂန် တို့ကို ကြည့်ရှုကြံစည်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်ခြင်းဖြင့်။ ဂစ္ဆတိ၊ ကုန်လွန်၏။ မုဠာနံ၊ လူမိုက်၊ လူဖျင်းတို့၏။ ကာလော၊ အချိန်ကာလ၊ ခါသမယသည်။ ဗျသနေန စ၊ မူးယစ်ပျော်ပါး၊ လောင်းကစားခြင်း အစရှိသော ပျက်စီးခြင်း အမျိုးမျိုးဖြင့်လည်းကောင်း။ နိဒ္ဒါယ ဝါ၊ အိပ်စက်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ကလဟေန ဝါ၊ ငြင်းခုံခိုက်ရန်၊ အတန်တန်ပြုသဖြင့်လည်းကောင်း။ ဂစ္ဆတိ၊ ကုန်လွန်၏။

ထို့ကြောင့် အသျှင်မင်းသားတို့အား ဟဒယ ကြည်ရှင်လျက် ဘဝင်တက်ကြွ သဘောကျစေခြင်းငှါ ကျီး လိပ် အစရှိကုန်သော မိတ်ဆွေ အသင်းသားတို့၏ ဆန်းကြယ်သော အကြောင်းစကားတို့ကို ပြောဆို သင်ကြားပါအံ့။

ထိုသို့ ပြောဆိုရာ မင်းသားတို့က “အသျှင်ဆရာကြီး....ဤ ကျီး လိပ် အစ ရှိကုန်သော မိတ်ဆွေ အသင်းသားတို့၏ ဆန်းကြယ်သော အကြောင်းစကားကို မိန့်ကြားတော်မူပါ”ဟု တိုက်တွန်း တောင်းပန်ကြလေ၏။ ထိုအခါ ဝိဇ္ဇာသမ္မု ဆရာကြီးက “အသျှင်မင်းသားတို့....ဤဆိုလတံသောအကြောင်းကို ကောင်းစွာ နာယူ မှတ်သားကြပါကုန်လော့။ ယခုအခါ မိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်း၏ အခမ်းအနားကို ဖွင့်ပြ ပြောဆိုထိုက် ပြောဆိုသင့်၏။ ဤဆိုလတံသည်ကား မိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်း အခမ်းအနား၏ ရှေးဦးအစ ပဌမဖြစ်သော ဂါထာတည်း”ဟု ပြောကြား၍ အသာနော အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို သင်ကြားလေ၏။

၂။ အသာဓနာ ဝိတ္တဟီနာ၊ ဗုဒ္ဓိမန္တော သခါတမာ။
သာဓယန္တိယသု ကိစ္စာနိ၊ ကာကကုမ္မမိဂါခုဝ။

အသာဓနာ၊ အမှုပိုင်ပိုင်၊ ပြီးနိုင်ရန်အတွက်၊ လက်နက်ဥစ္စာလည်း မရှိ
ကုန်သော။ ဝိတ္တဟီနာ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာတို့၊ ကင်းကွာ ဆုတ်ယုတ်ကြ
ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓိမန္တော၊ အသိအလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာမူကား၊ များစွာပြည့်စုံကြ
ကုန်သော။ သခါတမာ၊ လွန်စွာရင်းနှီး၊ မိတ်ဆွေကြီး ဖြစ်ကြကုန်သော။
ပုဂ္ဂလာ၊ တဦးတဦး၊ ချစ်ကြည်နူးလျက်၊ အထူးခင်မင်ကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည်။ အသာဓနာ၊ အမှုပိုင်ပိုင်၊ ပြီးနိုင်ရန်အတွက်၊ လက်နက်ဥစ္စာလည်း
မရှိကုန်သော။ ဝိတ္တဟီနာ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာတို့၊ ကင်းကွာဆုတ်ယုတ်
ကြကုန်သော။ ဗုဒ္ဓိမန္တော၊ အသိအလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာမူကား၊ များစွာပြည့်စုံကြ
ကုန်သော။ သခါတမာ၊ လွန်စွာရင်းနှီး၊ မိတ်ဆွေကြီးဖြစ်ကြကုန်သော။ ကာက-
ကုမ္မမိဂါခုဝ - ကာက ကုမ္မမိဂ အာခု ဣဝ၊ ကျီးလိပ်သမင်၊ ကြွက်လျှင်တသီး၊ လေး
ဦးသော မိတ်ဆွေကြီးတို့ကဲ့သို့။ ကိစ္စာနိ၊ တဦးတဦး၏ အထူးထူးသော ကိစ္စ
တို့ကို။ အာသု၊ သိလျှင်သိခြင်း၊ ရုတ်ခြင်းမကြာ၊ ဆောလျှင်စွာသာလျှင်။
သာဓယန္တိ၊ စုဝေးကူညီလျက်၊ ကိုယ့်အတွက်-ကိုယ့်တာဝန်ကို၊ ကျေပြန်စွာ ရွက်
ဆောင်သဖြင့်၊ အောင်မြင်ပြီးမြောက်၊ ခရီးရောက်ကြစေကုန်၏။

ထိုအခါ မင်းသားတို့က “အသျှင်ဆရာကြီး....ထို ကျီးလိပ်သမင်နှင့် ကြွက်တို့
၏ အကြောင်းအကျယ်ကား အဘယ်သို့ပါနည်း။ ထပ်လောင်း၍တဆင့် ဝိတ္တာရ
ဖွင့်တော်မူပါဦး” ဟု အထူးတောင်းပန်တိုက်တွန်းကြလေရာ ဝိဇ္ဇာသမ္မဆရာကြီး
သည် အောက်ပါဒဏ္ဍာရီပုံပြင်ကို စုံလင်စွာခွန်းဟလျက် ညွှန်းပြမိန့်ဆိုလေ၏။

ကျီးလိပ်သမင်နှင့် ကြွက်တို့ ဝတ္ထု

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ဂေါဓာဝရီမည်သော မြစ်ကမ်းအနီး၌ ကြီးကျယ်
စည်ပင်၍ အလွန်လျှင် ပြန့်ပြောသော လက်ပံပင်ကြီးတပင် ရှိလေ၏။ ထိုလက်ပံ
ပင်၏ အထက်၌ အထူးထူးသောအရပ်တို့မှ လာလတ်၍ ငှက်တို့သည် ညဉ့်အခါ
၌ နေကြကုန်၏။ ထိုသို့နေကြရာ တခုသော ညဉ့်၏အဆုံး၌ ဘုန်းတန်ခိုး ကြက်သ
ရေ အထွေထွေတို့နှင့်ပြည့်စုံ၍ ကုမုဒြာကြာ၏ အရှင်ဖြစ်သော လမင်းသည် အတ္တ
မည်သော အနောက်တောင်၏ အစွန်း၌ ထွန်းတောက်ပစဉ် လသုပတနက မည်
သော ကျီးသည် အိပ်ပျော်ရာမှနိုးလတ်သော် နှစ်ယောက်မြောက်သော ဒုတိယ
သေမင်းကဲ့သို့ လက်တွင်း၌ ညွတ်ကျော့ကွင်းတို့ကို ဆွဲကိုင်လျက်လာသော မုဆိုး
ကို မြင်လေ၏။ ထိုသို့မြင်လေရာ ထိုမုဆိုးကို ကြည့်ရှု၍ “ယနေ့နံနက် စောစော
ကပင်လျှင် မကောင်းသော အနိဋ္ဌာရုံကို တွေ့ကြုံရခြင်း ဖြစ်ချေသည်” ဟု ကြံ
စည်ပြီးလျှင် “ဤ မုဆိုးသည် အဘယ်ကဲ့သို့သော စိတ်နှလုံး နောက်ကျူဘို့ရာ

ယုတ်မာသောအမှုကို ပြုလုပ်ပြသဦးမည်ကို မသိနိုင်ပေ”ဟု ပြောဆိုမြည်တမ်း ပြီးလျှင် ထိုအကြောင်းကို အစဉ် အောက်မေ့လျက် စိတ်နှလုံး မချမ်းမြေ့ခြင်း သို့ ရောက်လေ၏။

မပြတ်အစဉ် ဆင်ခြင်သင့်သော တရားဥပဒေသ

ဤအရာ၌ ဝိဇ္ဇာသမ္ဘုရားကြီးသည် လူတို့ အမြဲ နှလုံးသွင်းအပ်သောစကား ရပ်တို့ကို ကြားညှပ်၍ သင်ကြားပြသပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုသင်ကြားလေ၏။

၃။ သောကဌာနသဟဿာနိ၊ ဘယဌာနသတာနိ စ။

ဒိဝသေ ဒိဝသေ မုဠ-မာဝိသန္တိ န ပဏ္ဍိတံ။

သောကဌာနသဟဿာနိ စ၊ အထောင်မကသော စိုးရိမ်သောကဖြစ်ရခြင်း ၏ အကြောင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ဘယဌာနသတာနိ စ၊ အရာမက များ ပြားလှသော ထိတ်ဘွယ်၊ လန့်ဘွယ်၊ ကြောက်ရွံ့ဘွယ် ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့ သည်လည်းကောင်း။ မုဠ-မုဠ ကာရဏံ ကတော၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ကင်း၊ မိုက်၊ အ ဖျင်းသူကို အကြောင်းပြု၍။ အာဝိသန္တိ၊ ဖြစ်လာဝင်ရောက်၊ ပေါ်ပေါက်တတ် ကြကုန်၏။ ပဏ္ဍိတံ-ပဏ္ဍိတံ ကာရဏံကတော၊ ဆင်ခြင်တိုင်းထွာ၊ သိလိမ္မာသော ပညာရှိကို အကြောင်းပြု၍။ နအာဝိသန္တိ၊ မပေါ်မပေါက်၊ မဝင်ရောက် မလာ နိုင်ကြကုန်။

ထိုမှတစ်ပါးလည်း ကာမဂုဏ်တရားတို့ကို မြှန်ရှက်စွာသုံးဆောင်ခံစား၍ နေ ကြကုန်သော အလုံးစုံသော လောကီဘုံသား လူအများတို့အား ဤ ဆိုလတ် သောအရာကို အမြဲမလွတ် မလွဲချွတ်စေဘဲ ဝတ်ထား၍ စဉ်းစား ဆင်ခြင်သင့် ဆင်ခြင်ထိုက်၏။

၄။ ဥဌာယောဌာယ ဗောဓေယျံ၊ မဟဗ္ဘယမုပဋ္ဌိတံ။

မရဏဗျာဓိသောကာနံ၊ ကိမဇ္ဇ နိပတိဿတိ။

ဥဌာယ ဥဌာယ၊ မိမိ၏စိတ်ဓာတ်ကို၊ မပြတ်မလပ်၊ အထပ်ထပ်နှိုးဆော်၍ နှိုးဆော်၍။ မရဏ ဗျာဓိ သောကာနံ၊ သေခြင်း၊ နာခြင်း၊ စိုးရိမ်ခြင်းတို့တွင်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ကိံ၊ အဘယ်သည့်အရာ၊ ဘယ်အမှုသည်။ နိပတိဿတိ၊ ငါဝယ် မျက်မှောက်၊ ဖြစ်ပေါ်ပေါက်၍၊ ကျရောက် လိမ့်မည်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥပဋ္ဌိတံ၊ ကျရောက်မည့်အရှိန်ဖြင့်၊ ချိန်ရွယ်လျက်ရှိသော။ မဟဗ္ဘယံ၊ ကြီးစွာအစု၊ ဘေးအထက်။ ဗောဓေယျံ၊ ကြည့်ရှုဆင်ခြင်လျက်၊ ထင်မြင်အောင် စဉ်းစားအပ် စဉ်းစားထိုက်၏။

ထို့နောက် ထိုမုဆိုးသည် ဆန်ကျိုး ဆန်ကဲ့တို့ကို ကြဲဖြန့်လျက် ထိုအထက်၌ ညွတ်ကျော့ကွင်းကို ဖြန့်ပြီးလျှင် မိမိမူကား ထိုညွတ်ကျော့ကွင်း၏ အနီးအနား တခုသောချုံကြား၌ များစွာထူထပ်သော သစ်ရွက်တို့ဖြင့် ဖုံးအုပ်လျက် ရုပ် ဖျောက်ကာ တစိတစောင်းဖြင့် ချောင်းမြောင်းကြည့်ရှု၍ နေလေ၏။

စိတြဂီဝါခိုမင်းဝတ္ထု

ထိုသို့ မုဆိုးသည် ညွတ်ကျော့ကွင်းနှင့် ဆန်ကဲ့တို့ကို ကြဲဖြန့်၍ ထားသော အခါ၌ပင်လျှင် စိတြဂီဝါ မည်သော ခိုမင်းသည် သင်းပင်းများစွာ နောက်ပါ ခြွေရံနှင့်တကွ အာကာသစခန်း ကောင်းကင်လမ်းမှ ပျံသန်း၍လာစဉ် မြေပြင် တွင် ဖြန့်ကြဲသည့် ဆန်ကဲ့တို့ကို မြင်လေ၏။ ထိုသို့မြင်ရာ စိတြဂီဝါ ရာဇာခိုမင်း သည် နောက်ပါခြွေရှေ့ ခိုတတွေတို့၏ မြေပြင်ရှိဆန်ကဲ့ကို လိုက်လံခံမင် စားသုံး လိုကြသည့် သဘောနှင့် လောဘဇော ငင်သည်ကို တွေ့မြင်လေရာ “အို ငါ၏ နောက်ပါ ခိုများစွာတို့...ဤလူသူမနီးတော့မှိုင်ကြီးဝယ် အဘယ်မှာလျှင် ဆန်ကဲ့ တို့ ဖြန့်ကြဲလျက်ရှိသင့်ပါမည်နည်း၊ သို့ဖြစ်၍ ရှေးဦးစွာ ထိုဆန် ဆန်ကဲ့တို့ မရှိသင့် ပါဘဲလျက် ဤအရပ်၌ ဖြန့်ကြဲဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ကောင်းကောင်း ကြီး စဉ်းစားဆင်ခြင်သင့် ဆင်ခြင်ထိုက်၏။ ဤအရပ်၌ ထိုဆန် ဆန်ကဲ့တို့ဖြစ် ပေါ်ခြင်းသည် သင့်လျော်ကောင်းမြတ်သော အကြောင်းကို ငါမမြင်၊ စင်စစ် မှာမူကား များသောအားဖြင့် ဤဆန် ဆန်ကဲ့တို့၌ စွဲလမ်းနှစ်သက် တပ်မက် ခြင်း အာသာ တဏှာလောဘကို အကြောင်းပြု၍ ငါတို့ခိုအပေါင်းတစုမှာ ဤယခု ငါဆိုလတုံသော အခြင်းအရာကဲ့သို့ မကောင်းကျိုးတို့သာလျှင် ဖြစ် ပေါ်ရန် ရှိချေသည်” ဟု ပြောကြားပြီးလျှင် ကင်္ကဏဿ တု လောဘေန အစရှိ သော ဂါထာကို ရွတ်ဆို မိန့်ကြားလေ၏။

၅။ ကင်္ကဏဿ တုလောဘေန၊ မုဂ္ဂေါ ပဏေ သုဒ္ဓတ္တရေ။

ဝုဒ္ဓဗျဉ္ဇေန သမ္ပတ္တော၊ ပထိကော သ မတော ယထာ။

ထို၊ စင်စစ် ကော်န်၊ အမှန်အားဖြင့်။ ကင်္ကဏဿ၊ ရွှေ့ဖြင့်ပြီးမြောက်၊ ရွှေ့လက်ကောက်ကို။ လောဘေန၊ ခင်မင်စုံမက်၊ နှစ်သက်စိတ်စော၊ လောဘ ဇော တပ်ခြင်းကြောင့်။ သုဒ္ဓတ္တရေ၊ အလွန်အကြူး၊ အကျံ့ထူးသဖြင့်၊ ကူး မြောက်နိုင်ခဲလှသော။ ပဏေ၊ ပျောင်းပြောအိစက်၊ ရွံညှန်ဗျက်၌။ မုဂ္ဂေါ— နိမုဂ္ဂေါ၊ အလျင်တမဟုတ်၊ ကျံ့နစ်မြုပ်သော။ သ— သောပထိကော၊ ထိုခရီးသွား ယောကျ်ား၊ ငမိုက်သားကို။ ဝုဒ္ဓဗျဉ္ဇေန၊ အရွယ်ရင့်ပြီး၊ ကျားအိုကြီးသည်။ သမ္ပတ္တော၊ မယွင်းမဆုတ်၊ အပြင်းလုပ်လျက် အတင်း အုပ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ မတောယထာ၊ ဇီဝိန်ယွင်းကွက်၊ ခန္ဓာပျက်၍၊ အသက်သေရရှာသကဲ့သို့တည်း။

ထိုသို့မိန့်ဆိုရာ ခိုအပေါင်းတို့က “အသျှင်ခိုမင်း....ဤရွှေလက်ကောက်ကို လောဘရမ္မက် တပ်ချက်မှားသဖြင့် ကျားကိုက်၍ သေရသော ခရီးသွား ယောက်ျား၏အတ္ထုပ္ပတ် အကျယ်ကား အဘယ်သို့ပါနည်း”ဟု မေးမြန်းကြလေရာ စိတြဂီဝါ ခိုမင်းသည် ဤသို့ လင်းကျင်းမိန့်ဆိုလေ၏။

ကျားအိုကြီးနှင့် ခရီးသွားယောက်ျားဝတ္ထု

တရံရောအခါ ငါသည် ဒက္ခိဏ တောစခန်း၌ ပျံသန်းလှည့်လည်စဉ် ဤသို့ တွေ့မြင်ခဲ့ရပေ၏။ တွေ့မြင်ရပုံကား—အသက်အရွယ် ကြီးရင့်လေပြီးသော တကောင်သောကျားအိုကြီးသည် ရေအိုင်၌ရေချိုးပြီးလျှင် သူတပါးတို့ တွေ့မြင်သည့်အခါ မြက်ကိုသာ အမြဲစားသည့် ကျားသူတော်ပါတကားဟု အခြားသူတို့ ထင်မြင်ကြစေရန် ရည်သန်မြော်မှန်းလျက် သမန်းမြက်ကို လက်၌စွဲကိုင်၍ ရေအိုင်၏ ကမ်းထက်၌ နေစဉ် ထိုအနီးအနားဝယ် ခရီးသွား ယောက်ျားကို မြင်လေလျှင် “အို အိုအမောင် ခရီးသွားယောက်ျား....ဤ ငါ၏လက်မှ ရွှေလက်ကောက်ကို ယူပါလော့” ဟု ပြောဆိုလေ၏။ ထိုသို့ ပြောဆိုရာ ထိုရွှေလက်ကောက်ကို မက်မောသော လောဘဇောဖြင့် ဆွဲငင်အပ်သော ထိုသူယောက်ျား ခရီးသွားသည် ဤသို့ကြံစည်စဉ်းစားလေ၏။ “ဤကျားလက်၌ရှိသော ရွှေလက်ကောက်သည် ငါ၏ရှေးရှေးသော ဘုန်းကံတို့ ဆော်ဖန်ခြင်းကြောင့် အရန်သင့် ဖြစ်ပေါ်လာပေသည်။ ယင်းသို့ ငါနှင့်ထိုက်တန်သဖြင့် အရန်သင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ပစ္စည်းကို ဘယ်နည်းနှင့်မျှ လက်မလွှတ်သင့်ပေ” ဟူ၍ စဉ်းစားရန် တချက် ရှိပေသည်။ တနည်းအားဖြင့်လည်း “မိမိ၏အသက်ကို ရန်ရှာအံ့လော့ မရှာအံ့လော့” ဟု တွေးတောယုံမှားခြင်းလည်း ရှိရ၏။ သို့ဖြစ်၍ ဤကျား၏ လက်တွင်းရှိ ပစ္စည်းကို ယူဘို့ရန် မကြံစည်ထိုက်ပေ” ဟူ၍လည်း စဉ်းစားရန် တချက် ရှိပေသည်။ တကြောင်းမှာမူကား—

၆။ အနိဋ္ဌာ ဣဋ္ဌလာဘေပိ၊ န ဂတိဇ္ဇာယတေ သုဘာ။

ယတြတ္ထိ ဝိသသံသဂ္ဂေါ-မတံ တဒပိ မရိတုံ။

အနိဋ္ဌာ၊ မနှစ်သက်အပ်သော အရာဌာနမှ။ ဣဋ္ဌလာဘေပိ၊ နှစ်သက်အပ်စွာ၊ ဥစ္စာအစု၊ ဝတ္ထုကို ရရာ၌လည်း။ သုဘာ၊ လျှောက်ပတ် တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာ ကောင်းမြတ်သော။ ဂတိ၊ အကျိုးဖြစ်ထွန်းခြင်းအလား၊ သဘောတရားသည်။ န ဇာယတေ၊ ကေနစင်စစ်၊ အမှန်ပင် မဖြစ်တန်ရာ။ ယတြ၊ အကြင် ရသာ ဖိုးထိုက်၊ အမြိုက်သုဒ္ဓါ၊ စားအစာ၌။ ဝိသသံသဂ္ဂေါ၊ အဆိပ်နှင့်မကင်း၊ ရောနှောခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ အမတမ္ပိ၊ ထိုရသာဖိုးထိုက်၊ အမြိုက်သုဒ္ဓါ၊ စားအစာသည်လည်း။ မရိတုံ၊ ဇီဝိန်ကင်းကွေ့၊ အသက်သေခြင်းငှါ။ ဟောတိ၊ မုချကေန၊ အမှန်ဆတ်ဆတ်၊ ဖြစ်ပေတတ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ မနှစ်သက်သော အရာဌာနမှ နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ် ကောင်းမြတ်သော ပစ္စည်းလာဘ်လာဘ ရရာ၌လည်း ကောင်းမြတ်သောအကျိုး မဖြစ်ပေါ်နိုင်ရာ၊ ဥပမာအားဖြင့်ဆိုရသော် အလွန်အကြူး ထူးကဲမွန်မြတ်သော အရသာလွန်ကဲသော အကျိုးနှင့် ပြည့်စုံသော အမြိုက်သုခ္ဓါဘုတ်၌ အကျိုးယုတ်စေတတ်သော အဆိပ်နှင့် ရောနှောသည်ဖြစ်အံ့။ ထိုအမြိုက်သုခ္ဓါဘုတ်သည် ကောင်းကျိုးကို မပေးနိုင်၊ စင်စစ်မှာမူကား ထိုအမြိုက်သုခ္ဓါဘုတ်သည် အဆိပ်နှင့် ရောနှောသည့်အတွက် အသက်ကိုရန်ရှာခြင်း၏ အကြောင်းသာဖြစ်သကဲ့သို့ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤကျား၏ လက်တွင်းရှိ ရွှေလက်ကောက်သည်လည်း အသက်ကိုရန်ရှာရန် အကြောင်းရှိသည် ဖြစ်သောကြောင့် စင်စစ် မယူထိုက်ပေ ဟူလို။

သို့သော်လည်း တနည်းအားဖြင့် ဆိုသော် ခပ်သိမ်းသော အရာဌာနဝယ် ဓနအသပြာ ဥစ္စာရမှု၌ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရခြင်းသည် သံသယ လွတ်ကင်းလျက် သက်သက်ရှင်းရှင်းကြီး မဖြစ်နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ပဝေဏီဆရာမြတ်တို့သည် ဤအောက်ပါ နိတိစကားရပ်ကိုလည်း မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

၇။ န သံသယမနာရယု၊ နရော ဘဒြာနိ ပဿတိ။

သံသယံ ပုနရာရယု၊ ယဒိ ဇီဝတိ ပဿတိ။

နရော၊ လူသည်။ သံသယံ၊ သို့လော အသို့လောဟု၊ တွေးတော ယုံမှားခြင်း သံသယသို့။ အနာရယု၊ မရောက်မူ၍။ ဘဒြာနိ၊ ကောင်းမြတ်သောအကျိုး၊ အမျိုးမျိုးတို့ကို။ န ပဿတိ၊ ကေနိမုချ၊ မမြင်ရပေ။ ပုန၊ တဖန်။ သံသယံ၊ သို့လော အသို့လော၊ တွေးတော ယုံမှားခြင်းသို့။ အာရယု၊ ရောက်၍။ ယဒိဇီဝတိ၊ အကယ်၍ ဇီဝိန် အသက်၊ မကြွေပျက်သည် ဖြစ်အံ့။ ဘဒြာနိ၊ ကောင်းမြတ်သောအကျိုး၊ အမျိုးမျိုးတို့ကို။ ပဿတိ၊ ကေနိမုချ၊ တွေ့မြင်ရပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ တစုံတယောက်သော သူသည် တစုံတခုသော အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်မည်ရှိရာ ဤအမှုကို စီမံအားထုတ် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ကောင်းမြတ်သောအကျိုးပင်ဖြစ်မည်လော၊ သို့မဟုတ် မကောင်းသော အကျိုးပင်ဖြစ်မည်လော ဟု သို့လော အသို့လော တွေးတော ယုံမှားခြင်းသို့ မရောက်မူ၍ လျှောက်ပတ်တင့်တယ် ဖွယ်ရာကောင်းမြတ်သော အကျိုးတို့ကို မတွေ့မြင်ရနိုင်ပေ။ တဖန် ထိုသို့ သံသယသို့ ရောက်ပြီးမှ စည်းကမ်း ကျနစွာ ကြိုးစားလျက် အားထုတ်ဆောင်ရွက်လေရာ သေချာစွာ အောင်မြင်တမြောက်သဖြင့် ကောင်းမြတ်သော အကျိုးတို့ ပေါ်ပေါက်ဖြစ်ထွန်းပုံကို တွေ့ကြုံရမြဲ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ဖြစ်၍ ဤကျား၏ လက်တွင်းမှ ရွှေလက်ကောက်ကို ယူရန်

အချက်မှာ အသက်သို့ တိုင်အောင်ပင် သံသယ ရှိအပ်သော်လည်း ဘယ်နည်း နှင့်မျှ မရှောင်လွှဲဘဲ အားဆဲ၍ ယူမှသာ သင့်လျော်ပေမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့ကြောင့် ရှေးဦးစွာ ထိုရွှေလက်ကောက်၏ အကြောင်းကို ကောင်းစွာ စုံစမ်းဦးမှ သင့်လျော်မည်ဟု သဘောထားလျက် ထင်လင်းစွာ ပြောကြားလို သည်ဖြစ်၍ “အို အသျှင်ကျားကြီး....အသျှင်၏ ရွှေလက်ကောက်သည် အဘယ် မှာနည်း”ဟု မေးမြန်းလေ၏။ ထိုသို့ မေးလေရာ ကျားသည် မိမိ၏ လက်ကို ဖြန့်လျက် အခန့်သင့် ရွှေလက်ကောက်ကို ပြလေ၏။ ထိုသို့ ပြလေရာ ခရီးသွား ယောက်ျားက “မြင်မြင်ရာရာ သတ္တဝါကို အစာပြုလုပ် သတ်ပုတ်ညှဉ်းဆဲတတ် သော အသင်ကျားကြီး၌ ဘယ်နည်းနှင့် ယုံကြည်ထိုက်ပါမည်နည်း”ဟု ပြော ဆိုလေ၏။

ထို့ နောက်တဖန် ထပ်မံ၍ ကျားကြီးက ပြောဆိုပြန်သည်မှာ “အို အမောင် ခရီးသွားယောက်ျား.... ငါပြောဆိုသော စကားကို ကြားနာပါဦးလော၊ အစ အဦး ပကတူးကပင်လျှင် ငါသည် အရွယ်မယို နုပျိုစဉ်အခါ အလွန်တရာ ယုတ် မာကြမ်းကြုတ်သော အမူအရာ အလိုအာသာ ရှိလှသဖြင့် များစွာသော နွား၊ လူ စသော သတ္တဝါတို့ကို ရက်စက်စွာ သတ်ဖြတ်၍ မပြတ်မလပ် စားသုံးခဲ့ခြင်း ကြောင့် ငါ၏ သားမယား တပြုံလုံးတို့ အသက်အရွယ် ငယ်ငယ်ကပင်လျှင် အကုန်ဆုံးကြသဖြင့် ငါ့မှာ အနွယ်ပျက်ပြုန်း အညွန့်တုံးလျက် လူလုံးမလှဘဲ ယူကျုံးမရ ဖြစ်ရပေသည်။ ထိုသို့ ယူကျုံးမရ ဒုက္ခနှင့် တွေ့ကြုံခဲ့ရာ အခါတပါး၌ တရားနှင့် မွေ့လျော်သည့် သူတော်မြတ်တပါးသည် ငါ့အား အမူအရာ အသွယ် သွယ်နှင့် အရွယ်ကိုထောက်ထားတော်မူပြီးလျှင် ဥပဒေ ညွှန်ကြားလျက် တရား ဤသို့ ပြတော်မူခဲ့၏။

‘သင်သည် ယနေ့ကို အစပြု၍ စွန့်ကြဲလှူဒါန်းအပ်သော ဒါနအမှုနှင့် အစုစု သော ကျင့်ဝတ်တရားတို့ကို မမှားအောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်ရမည်၊ အားထုတ် လေ’ ဤသို့ မြက်ဖော် ညွှန်ပြတော်မူအပ်သော ဥပဒေသနှင့် ညီလျော်စွာ ယခု အခါ ငါသည် ရေကို အမြဲချိုးလျက် အမျိုးမျိုးသော ဒါနအမှု၌သာ ပျော်ပိုက် မွေ့လျော်သော သူတော်စင် အဖြစ်သို့ ရောက်သည်လည်းတကြောင်း၊ ငါသည် ရင့်ရော် အိုမင်း၍ ယိုယွင်းပျက်စီးလေပြီးသော ခြေသည်း လက်သည်းနှင့် သွား တို့ရှိသည်လည်းတကြောင်း ဖြစ်ပါ၍ ငါ၏အပေါ်၌ အဘယ်မှာ မယုံကြည် ထိုက်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း”ဟု ပြောဆိုလေသည်။

အကျင့်တရား၏ လမ်းရှစ်သွယ်

ထိုသို့ ပြောဆိုပြီးသည့်နောက် မိမိ၏လိမ်လည်ပုံ သေသပ်၍ ကျေနပ်စွာ ယုံ ကြည်စေရန် ဥက္ကဋ္ဌ ဟု စကားခံလျက် ထပ်မံ၍ တဖန် ကျမ်းဂန်လာ ဂါထာ နှစ်ပုဒ်ကို ထုတ်ဆို ပြောကြား ပြန်လေ၏။

ဥတ္တရ—

- ၈။ ဣဇ္ဇာဇ္ဈာယနဒါနာနိ၊ တပေါ သစ္စံ ဓိတိ ခမာ။
အလောဘဣတိ မဂ္ဂေါယံ၊ ဓမ္မဿာဠဝိဓော မတော။
- ၉။ အတြ ပုဗ္ဗော စတုဝဂ္ဂေါ၊ ဒမ္မာတ္ထမပိ သေဝယေ။
ဥတ္တရော တု စတုဝဂ္ဂေါ၊ မဟာတ္ထဇျေဝ တိဋ္ဌတိ။

ဣဇ္ဇာဇ္ဈာယနဒါနာနိ စ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၊ စာပေကျမ်းဂန် သင်ကြားခြင်း၊ ရွတ်ဘာသံသရာဇ္ဈာယ်ခြင်း၊ ပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်းတို့ကို လည်းကောင်း၊ တပေါ စ၊ ခြိုးခြံစွာ ကျင့်ခြင်း လည်းကောင်း။ သစ္စဉ္စ၊ ဖြောင့်မန်ခြင်း လည်းကောင်း။ ဓိတိ စ၊ တည်ကြည်ခြင်း လည်းကောင်း။ ခမာ စ၊ သည်းခံခြင်း လည်းကောင်း။ အလောဘော စ၊ မငြိကပ် မတွယ်တာခြင်း လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဓမ္မဿ၊ အကျင့်တရား၏။ အဠဝိဓော၊ ရှစ်ပါး အပြားရှိသော။ အယံ မဂ္ဂေါ၊ ဤအကြောင်းကို။ မတော၊ သိအပ်၏။

အတြ၊ ဤ ရှစ်ပါးသော အကြောင်းတို့တွင်။ ပုဗ္ဗော၊ ရှေ့ဖြစ်သော။ စတုဝဂ္ဂေါ၊ ဣဇ္ဇာ၊ အဇ္ဈာယန၊ ဒါန၊ တပ-ဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်းလေးခုတို့၏ အပေါင်းကို။ ဒမ္မာတ္ထံအပိ၊ လောက၌ ပေါ်လွင်ထင်ရှား၊ ကျော်ကြားစေခြင်း အကျိုးငှါလည်း။ သေဝယေ၊ မှီဝဲရာ၏။ ဥတ္တရော၊ နောက်ဖြစ်သော။ စတုဝဂ္ဂေါတု၊ သစ္စံ၊ ဓိတိ၊ ခမာ၊ အလောဘ-ဟုဆိုအပ်သော အကြောင်းလေးပါးတို့၏ အပေါင်းသည်ကား။ မဟာတ္ထဇျေဝ-မဟာအတ္တနိဝေ၊ အတွင်းစိတ်ဓာတ်၊ တည်ကြည်မြင့်မြတ်သောသုဉ်းသာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။

ငါသည် မိမိ၏ လက်တွင်း၌ ရှိပြီးသော ရှေ့လက်ကောက်ကိုပင်သော်လည်း အမှတ်မရှိ တစုံတယောက်သောသူအား ပေးခြင်းငှါ အလိုရှိသေး၏။ ငါသည် ဤမျှလောက် လောဘရမ္မက် တပ်နှစ်သက်ခြင်း ကင်းပါ၏။ ထိုသို့ပင် တပ်နှစ်သက်ခြင်း ကင်းသော်လည်း “ကျားသည် လူကို စားတတ်သည်” ဟု လောက၌ လူအများတို့ ပြောရိုးပြောစဉ်ဖြစ်သော စကားကိုကား မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ တားဆီးပိတ်ပင်၍ မရနိုင်သည်သာ ဖြစ်ပေသည်ဟု ပြောဆိုလေ၏။

အစွဲထား၍ လွဲမှားတတ်ပုံ

ထို့နောက် ထိုအကြောင်းကိုပင်လျှင် ဥပမာနှင့်တကွ ပြပြန်လိုသည် ဖြစ်၍ ဂတာနုဂတိကော လောကော အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

- ၁၀။ ဂတာနုဂတိကော လောကော၊ ကုဋ္ဌနိမုပဒေသိနိ။
ပမာဏယတိ နော ဓမ္မေ၊ ယထာ ဂေါဃာတကံ ဒွိဇံ။

မိ-ပြန် ၁-၄—ပ-မ-ဗ-သ-စ

ဂတာနုဂတိကော၊ ရှေးအစဉ်အလာကို၊ အတွင်သာလိုက်တတ်သော အလား၊ သဘောသွားရှိသော။ လောကော၊ လောကတလွှား၊ လူများအပေါင်းသည်။ ဥပဒေသိနီ၊ ဖြောင့်မန်မြင့်မြတ်သော တရားစကားကို၊ ဟောကြားညွှန်ပြ၊ ဥပဒေသ ပေးတတ်သော။ ကုဋ္ဌနီ၊ သယောက်လင် အမြှောင်အငယ်နှင့်၊ အောင်သွယ်၍ပေးတတ်သော မိန်းမကို။ ဂေါဃာတကံ၊ အစဉ်မပြတ်၊ နွားကို သတ်တတ်သော။ ဒွိဇံ ယထာ၊ ပြာဟ္မဏန္ဓယ်ရိုး၊ ပုဏ္ဏားမျိုးကဲ့သို့။ ဓမ္မေ၊ ညွှန်ကြားပြသ၊ ဥပဒေသ ပေးတတ်သော တရားစကား၌။ နောပမာဏယတိ၊ ယုံကြည်အားထားလျက်၊ လေးစားခြင်း မရှိတတ်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။စာပေကျမ်းဂန် အရပ်ရပ်တို့ကို တတ်မြောက် ကျေပြန့်စွာ လေ့လာ သင်ကြားပြီးလျှင် ကျမ်းဂန်နှင့်အညီ ကောင်းစွာကျင့်ကြံနေထိုင်ခြင်း၊ ကျမ်းဂန်တို့မှ ထုတ်နုတ်၍ သူတပါးတို့အား တရားဓမ္မ ဟောပြောပြသခြင်း အလုပ်သည် ရှေးအစဉ် ပဝေဏီကပင်လျှင် များသောအားဖြင့် ပြာဟ္မဏပုဏ္ဏား တို့သာ အမြဲအားထုတ်၍ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရသော ထိုပုဏ္ဏားတို့၏ အစဉ်အလာ ရိုးရာဖြစ်သော ကိုယ်ပိုင်အလုပ် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ အစဉ်အလာအားဖြင့် လူအများတို့သည် ဤအရာ၌ ပုဏ္ဏားတို့ကိုသာ ယုံကြည်ကိုးစား၍ အားထားလေ့ ရှိကြပေသည်။ တပါးသော မိန်းမတို့ကို သယောက်လင် အမြှောင်အဆွယ်နှင့် အောင်သွယ်လေ့ရှိသော အောင်သွယ်မိန်းမတို့သည် မိမိအောင်သွယ် ဆိုအပ် သော မိန်းမ၏ အကြောင်းကို ယောက်ျား၏ အထံ၌လည်းကောင်း၊ ယောက်ျား၏ အကြောင်းကို မိန်းမ၏ အထံ၌လည်းကောင်း၊ တဦးတဦး စိတ် ကြည်နူးပြီးလျှင် အထူးနှုတ်ခြိုက်လျက် ချစ်ကြိုက်သဘောမျှကြစေရန် အတန်တန် သော အကြောင်းအချက်တို့မှာ အကောင်းဘက်ကိုသာ အတွင်ဆွဲလျက် လဲသည်၊ မှန်သည်၊ ဟုတ်သည်၊ မဟုတ်သည်ကိုကား အပထားပြီးလျှင် ဗလန်း စကား အဖြန်းစကားတို့ဖြင့်အရန်းဝါးလျက် စွမ်းအားရှိသလောက် ဟန်ပါပါနှင့် သာသာထိုးထိုးကြီး အားပါးတရဖြင့် နားချ၍ ပြောဆိုလေ့ရှိပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ လူအများတို့ကလည်း ဤအောင်သွယ်မိန်းမတို့သည် ဤကဲ့သို့သော အလုပ်မျိုး နှင့်သာ အချိန်ဖြုန်းလျက် တသက်လုံး ဤနည်းချည်းပင် ကျင့်ကြံနေထိုင်ကြ ပေသည်။ တရားနှင့်စပ်သော အရာမှာမူကား ဗလာလွတ်ကင်း၍ အလျှင်းမရှိ လုံးလုံးကြီး မသိကြပေ ဟူ၍သာ မှတ်ထင်ကြကုန်သည်။ ယင်းသို့ဖြစ်ရာ တရံ တခါ တဦးတယောက်သော အောင်သွယ်မိန်းမသည် တရားကျမ်းဂန်တို့ကို နာခံ မှတ်သား သင်ကြားလေ့လာသဖြင့် ပညာဗဟုသုတ ရှိသည့်အတိုင်း ကျမ်းဂန် နှင့်အညီ မကောင်းမြစ်ထာ ကောင်းရာညွှန်ပြ သွန်သင်ဆုံးမ၍ ဩဝါဒပေးပါ သော်လည်း ရှေးအထက် ယခင်အခါက အစဉ်အလာ အတွင်မှတ်ခဲ့၍ အမျှင် မပြတ်သည့် အစွဲကြောင့် အလွဲလွဲ ထင်မှတ်ကြသဖြင့် အကျင့်ဖောက်ပြား၍

တရားမကပ်ဘဲ နွားသတ်သည့်ပုဏ္ဏားယုတ်က အဟုတ်အဟတ် တကယ်ထင်လောက်အောင် မှင်သေသေ မျက်နှာထားဖြင့် ကျမ်းဂန်လာစကား အစအနကို ဗန်းပြလျက် ထင်ရာကို ပြောသလောက် သဘောမကျ မယုံဟတ်ကြပေ။ ဤအတူ ယခုလည်း လောကတလွှား လူအများတို့သည် ကျားသတ္တဝါ မှန်သမျှတို့ အတန်ကမှ အသနားမဖက်ဘဲ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာ မြင်မြင်ရာရာ သတ္တဝါကို အစာပြုလုပ်လျက် သတ်ပုတ်၍ စားတတ်သည်ဟူသော ရှေးရှေး ယခင်အခါက အစဉ်အလာ အမှတ်အသားကို မပြတ်ထားခဲ့ကြသဖြင့် ငါကဲ့သို့သော ကျားသူတော်ကိုတိုင်အောင်လည်း ဤနည်းပင်မလွဲ ကေန္တပါဘဲဟု အလွဲလွဲမှတ်ထင်လျက် ရှိကြပေသည်။ သို့ပင်ဖြစ်လင့်ကစား လူချင်းတူသော်လည်း အသက်ရှူ ကဲသေးသည် ဟူသကဲ့သို့ ငါသည် အခြားသော ကျားသတ္တဝါတို့နှင့် ကျားချင်းပင် တူသော်လည်း အကျင့်အမူမှာမူကား မတူကွဲပြား ခြားနားလျက် ရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ငါ့ကို အခြားသော ကျားတို့နှင့် အတူတူပါဘဲဟု အလွဲမှတ်ထင်လိုက်ပါနှင့် အကဲခတ်စေချင်ပါသည်။ ငါမူကား အမြဲမပြတ် တရားနှင့် အတူပျော်သည့် ကျားသူတော်အစစ် ဖြစ်ပါသည် အမောင်ဟု ဆိုလိုသည်။

ကိုယ်ချင်းစာတရား ထားသင့်ပုံ

ယခုအခါ ကျားကြီးသည် မိမိ၏ သနား ကြင်နာဟတ်သည်၏ အဖြစ် ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ်ကို တတ်မြောက်၍ ကျေပြန်စွာ လေ့လာသင်ကြားပြီး ဖြစ်သဖြင့် တရားနှင့်လျော်စွာ ကျင့်ကြံနေထိုင်သည်၏ အဖြစ်တို့ကို ပြဆိုလျက် မိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာ ယုံကြည်ထိုက်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ “အမောင်ခရီးသွားယောက်ျား....ငါသည်လည်း ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ်ကို နှံ့စပ်စွာ လေ့လာ သင်ကြားခဲ့ဘူးပါ၏။ ကြားနာပါဦးလောဟု ဆိုပြီးလျှင် ပါဏာ ယထာတ္တနော အစရှိသော ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆို ပြောကြားလေ၏။

၁၁။ ပါဏာ ယထာတ္တနောဘိဠာ၊ ဘူတာနမပိ တေ တထာ။

အတ္တောပမေန ဘူတေသု၊ ဒယံ ကုဗ္ဗန္တိ သာဓဝေါ။

အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ပါဏော၊ ဇီဝိတဟု၊ နာမတွင်ချက်၊ (ကိုယ့်အသက်ကို။ အဘိဠာယထာ၊ မြတ်နိုးစုံမက်၊ လွန်နှစ်သက်အပ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုနည်းအလား၊ မခြားပမာ၊ အတူသာလျှင်။ ဘူတာနံ၊ ကိုယ်မှကြွင်းကုန်၊ လုံးစုံများစွာ၊ သတ္တဝါခပင်းတို့သည်။ တေပါဏာအပိ၊ ကိုယ်စီပိုင်ချက်၊ ထိုအသက်တို့ကိုလည်း။ အဘိဠာ၊ အလွန်အကြူး၊ အထူးနှစ်သက်၊ စုံမက်မြတ်နိုးအပ်ကုန်၏။ ဣတိ - မနသိကတွာ၊ ဤသို့ သဘောအလို၊ မနောသိုကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သာဓဝေါ၊ တရားမြော်မြင်၊ သူတော်စင်တို့သည်။ အတ္တောပမေန၊ မိမိကိုယ်သာ၊ နှိုင်းစာသမျှ၊ ပမာပြုသဖြင့်။ ဘူတေသု၊ ကိုယ်မှကြွင်းကုန်၊ လုံးစုံများစွာ၊ သတ္တဝါ

ခပင်းတို့၌။ ဒယံ၊ ကိုယ်နှင့်မခြား၊ သနားထောက်စာ၊ ကြင်နာခြင်းအမှုကို။ ကုဗ္ဗန္တိ၊ အမှုလျော်အောင်၊ ရှုမြော်ထောက်ချင့်၍၊ ပြုကျင့်တော်မူကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မိမိ၏အသက်ကို အလွန်စုံမက် နှစ်သက် မြတ်နိုးသကဲ့သို့၊ ထို့အတူ အခြားသော သတ္တဝါဟူသမျှတို့သည်လည်း မိမိတို့၏အသက်ကို အလွန် စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးကြပေသည်ဟု နှလုံးသွင်းပြုပြီးလျှင် သူတော်စင်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့သည် မိမိကိုယ်နှင့် နှိုင်းစာ၍ ကိုယ်ချင်းစာတရား လက်ကိုင် ထားလျက် တပါးသောသတ္တဝါတို့ကို မိမိနှင့်မခြားဘဲ သနားကြင်နာခြင်း အမှု ကို အမြဲပြုလုပ်ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ငါလည်း တရားနှင့် မွေ့လျော်သည့် ကျားသူတော်ဖြစ်သည့်အတွက် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သော အမှုကို မည်သည့် အခါ၌မျှ မပြုလုပ်ဘဲ အမြဲရှောင်ကြဉ်ပါသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

အပရဉ္စ—

၁၂။ ပစ္စက္ခာနေ စ ဒါနေ စ၊ သုခဒုက္ခေ ပိယာပိယေ။
အတ္တောပမေန ပုရိသော၊ ပမာဏမဓိဂစ္ဆတိ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတဖန်၊ နည်းတတ်မှာလည်း။ ပစ္စက္ခာနေစ၊ တောင်းခံရပ် ကာ၊ အလှူခံလာသည့်အခါ၊ မရှိပါဆို၍ ပယ်ခြင်း၌လည်းကောင်း။ ဒါနေစ၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်း၊ လှူဒါန်းခြင်း၌လည်းကောင်း။ သုခဒုက္ခေ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ် ဖြာ၊ ချမ်းသာခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း၌လည်းကောင်း။ ပိယာပိယေစ၊ ချစ်ရာ၊ မုန်းရာ၊ ဤနှစ်ဖြာတို့၌လည်းကောင်း။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ အတ္တော- ပမေန၊ မိမိကိုယ်သာ၊ ပမာပြုသဖြင့်။ ဝါ၊ မိမိနှင့်အတူအမျှ။ ပမာဏံ၊ ထောက် ချင့်နှိုင်းရာ၊ ပမာဏအဖြစ်သို့။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ မချိုးကော်၊ အမှန်ရောက်ပေ၏။

၁၃။ မာတာဝ ပရဒါရေသု၊ ပရဒဗ္ဗေသု လောဠဝ။

အတ္တာဝ သဗ္ဗဘူတေသု၊ ယော ပဿတိ သ ပဏ္ဍိတော။

ယော၊ အကြင် အဆိုးအကောင်း၊ ကျိုးကြောင်းမြင်သိ၊ ပညာရှိသည်။ ပရဒါရေသု၊ သူတပါးတို့၏၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်သော မယား တို့၌။ မာတာဝ၊ မိမိ၏ မွေးသည့်မိခင်၊ ကျေးဇူးရှင်ကဲ့သို့။ ပဿတိ၊ ကြည့်ရှု ဆင်ခြင်၊ စိတ်ဝယ်ထင်၏။ ပရဒဗ္ဗေသု၊ သူတပါးတို့၏ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာ ရှေ့ငွေ၊ အထွေထွေတို့၌။ လောဠဝ၊ အသုံးမပြီး၊ အချည်းနှီးသော မြေကြီး မြေခဲကဲ့သို့။ ပဿတိ၊ ကြည့်ရှုဆင်ခြင်၊ ဉာဏ်၌မြင်၏။ သဗ္ဗဘူတေသု၊ ခပ်သိမ်း ဥဿုံ၊ လုံးစုံများစွာ၊ သတ္တဝါဟူသမျှတို့၌။ အတ္တာဝ၊ မိမိဟုဆို၊ ကိုယ်နှင့်နှိုင်းတု၊ ပမာပြု၍။ ပဿတိ၊ ကြည့်ရှုဆင်ခြင်၊ ဉာဏ်၌မြင်၏။ သ-သော၊ ယင်းသို့ပြဆို၊

ထိုထိုသို့သော အရာငါးခုတို့၌၊ နေရာကျ သိမြဲ တတ်သောသူသည်။ ပက္ခိတော၊ ဆင်ခြင်စေဘန်၊ အမြဲ သန်သည်၊ ပညာဉာဏ်ရှိ၊ လူကဝိ မည်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အကြင်သူသည် တပါးသူတို့၏ ကြင်ယာပျောက်သားကာမပိုင် ယားတို့၏ အပေါ်၌ လျှပ်ပေါ်လော်လည်ခြင်း မရှိပေ၍ မိမိ၏ မွေးသည့်မိခင် ကျေးဇူးရှင်ကဲ့သို့ ကျေးဇူးရှင်နှင့်တူစွာ ပမာမခြား သဘောထားခြင်း ရှိ၏။ သူတပါးတို့၏ ပစ္စည်းဥစ္စာ အရာထို၌လည်း အချည်းနှီး သက်သက်မဲ့ အသုံး အစွဲ မရှိသော ပြေကိုင်ခံနိုင်တူစွာ သာယာခြင်းမရှိဘဲ ကြည့်ရှုစဉ်းစား သဘော ထားခြင်းရှိ၏။ လုံးစုံပျားစွာ သတ္တဝါအနန္တ ဟူသမျှတို့၌ မိမိနှင့် မခြားဘဲ တသားတည်း မှတ်ယူ၍ တူမျှသော သဘောထားခြင်းငှါ။ ထိုသို့ မှတ်ယူ ထင်မြင် ဉာဏ်၌ဆင်မြင်တတ်သောသူသည် ပညာရှိမည်ပေသည် ဟူလို။

ဆင်းရဲသူကို စပါလှူသင့်ပုံ

သင်သည် လောကတွင် အလွန်ပဲ၍ ဆင်းရဲလှသောသူတယောက်ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤရွှေလက်ကောက်ကို သင့်အားပေးကမ်းချီးမြှောက်ရန် ရည်သန်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဒလိ၌ အရ အာရုံသက်ပြင် ကျမ်းဂန်၌ ပြဆို အပ်ပေသည်။

၁၄။ ဒလိ၌ အရ ကောဇ္ဈေယ၊ မာပယစစ္ဆေယျဓရ နနံ။
ဗျာဓိတသောသမံ ပထျံ၊ နိရုဋ္ဌဿ ကိမာသမံ။

ကောဇ္ဈေယ၊ အို.... ကုန္တိမိဖုရား၏၊ မွေးဖွားရင်နှစ်၊ သားတော်ချစ်။ ဒလိ၌၊ မရှိဆင်းရဲ၊ ဥစ္စာမဲ့သောသူကို။ အရ၊ စားအစာကျေး၊ ခိုကွာပေး၍၊ မွေးမြူပါလော။ ဣဿဓရ၊ စီးပါးဥစ္စာ၊ ရတနာတို့၊ လိုရာပြည့်စုံ၊ ကုံလုံကြယ်ဝ သည်၊ အစိုးရအရှင်တို့ကို။ နနံ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာရွှေငွေကို။ မာပယစ္စ၊ အလေးတမူ၊ အရေးယူလျက်၊ မပေးလှူလေလင့်။ ဗျာဓိတဿ၊ ထောင့်ပိုင်စက်၊ အခံခက်လျက်၊ ကိုယ်လက်မကျန်း၊ မမာချမ်းသောသူအား။ ဩသမံ၊ ထောင့် ပျောက်ကြောင်း၊ ဆေးစမ်းကောင်းကို။ ဝါ၊ ဆေးစမ်းကောင်းသည်။ ပထျံ၊ ပေးကမ်းချီးမြှင့်၊ ထောက်ပံ့ဘို့ရန်၊ သင့်လျော်ကန်၏။ နိရုဋ္ဌဿ၊ ထောင့်မရှိ၊ ပကတိကျန်းမာလျက်၊ ချမ်းသာခြင်းရှိသောသူအား။ ဩသမံ၊ ထောင့်ပျောက် ကြောင်း၊ ဆေးစမ်းကောင်းသည်။ ကိံ၊ မပေးမရာသဖြင့်၊ အဘယ်မှာ အကျိုး ရှိပါတော့အံ့နည်း။

ထို့ပြင်တတန် ကျမ်းဂန်လာစကားရပ်ကို မှတ်သားနာယူပါဦးလော။

အညဉ္ဇ—

၁၇။ ဒါတဗ္ဗမိတိ ယံ ဒါနံ၊ ဒီယတေနုပကာရိဏေ။

ဒေသေ ကာလေ စ ပတ္တေ စ၊ တံ ဒါနံ သဖလံ မတံ။

အညဉ္ဇ၊ ထို့ပြင်တမျိုး၊ တဖန်တိုး၍လည်း။ ဒါနံ၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်း၊ လူဒါနိန္ဒာခြင်းတည်းဟူသော ဒါနကို။ ဒါတဗ္ဗ၊ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ၊ နှစ်ဖြာသောအကျိုးကို၊ မြှော်ကိုးရွယ်ခြင်း။ ပေးလှူအပ် ပေးလှူထိုက်၏။ ဣတိ—မနုဿိကတော၊ ဤသို့ မနောအလို၊ သဘောသို့သည်ဖြစ်၍။ အနုပကာရိဏေပိ၊ မိမိအကျိုးကို၊ မသည်ပိုး မဆောင်ရွက်သောသူ၌လည်း။ ဝါ၊ မိမိအကျိုးကို၊ အမျိုးမျိုးဖျက်ဆီးရန်၊ အမြဲကြံသောရန်သူ၌သော်လည်း။ ယံဒါနံ၊ အကြင်နည်းများမဟူ၊ ပေးလှူအပ်သော ဒါနကို။ ဒီယတေ၊ ကြည်ဖြူသဒ္ဓါ၊ စေတနာစိတ်ဇောဖြင့်၊ ရက်ရောစွာ စွန့်ကြဲပေးကမ်း၊ လူဒါနိန္ဒာအံ့။ တံဒါနံ၊ ထိုနည်းများမဟူ၊ ကြည်ဖြူသဒ္ဓါ၊ စေတနာစိတ်ဇောဖြင့်၊ ရက်ရောစွာ ပေးကမ်းလှူဒါနိန္ဒာအပ်သော ဒါနကို။ ဒေသေစ၊ အကျိုးပေးခွင့်၊ သင့်လျော်သော ဒေသသို့လည်းကောင်း။ ကာလေစ၊ အကျိုးပေးရန်၊ သင့်လျော်တန်သော အချိန်ကာလသို့လည်းကောင်း။ ပတ္တေ၊ အခွင့်အလျောက်၊ ကြိုကြိုက်ရောက်လတ်သော်။ သဖလံဣတိ၊ ဖွံ့ဖွံ့ဖြိုးဖြိုး၊ အကျိုးနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟူ၍။ ဝါ၊ လွန်စွာဖွံ့ဖြိုးကြီးမားသော အကျိုးရှိ၏ ဟူ၍။ မတံ၊ ကျမ်းဂန်အရာ၊ လမ်းမှန်ကျ အခြေမှန်လှသဖြင့်၊ ကေန္တ သိအပ် မှတ်အပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လူဒါနိန္ဒာ ပေးကမ်းခြင်းသည် သူတော်ကောင်းတို့၏ ပြုကျင့်ရာလမ်းကြောင်း ထုံးဟောင်းတံထွာ ဓမ္မတာလက်သုံးဖြစ်၍ မည်သူမဆို ပြုသင့်ပြုထိုက်သော တရားဖြစ်ပေသည်ဟု နှလုံးသွင်းပြီးလျှင် အယုတ်သဖြင့် မိမိ၏အကျိုးကို မသည်ပိုး မဆောင်ရွက်သူ ရန်သူကိုပင်ဖြစ်စေ နည်းများမဟူ ကြည်ဖြူသော စိတ်ထားဖြင့် တတ်အားသည့်အလျောက် ချီးမြှောက်ပေးကမ်းအနှမြော မဖက်ဘဲ ရက်ရောစွာ လူဒါနိန္ဒာသည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုသို့ ပေးကမ်းလှူဒါနိန္ဒာခွဲသော ဒါနကို အကျိုးပေးခွင့် သင့်လျော်သောဒေသ အချိန်ကာလသို့ ကျရောက်သည်ရှိသော် ကျရောက်သော အခါ၌ ဖွံ့ဖွံ့ဖြိုးဖြိုး ကြီးမြတ်သော အကျိုးကို ပေးစွမ်းနိုင်၏ဟု မုချဆတ်ဆတ် သိအပ် သိထိုက်၏။ ဤသို့ ကျမ်းဂန်တို့၌ လာရှိသောကြောင့် ငါသည် ဤရွှေလက်ကောက်ကို သင့်အား ပေးလှူလိုပါသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုသို့ အရပ်ရပ်သော ကျမ်းဂန်တို့၌ အတန်တန် မိန့်ဆိုအပ်သောကြောင့် အမောင်သည် ဤအိုင်၌ ရေချိုးပြီးလျှင် ငါ၏လက်၌ရှိသော ဤအဖိုးတန် ရွှေလက်ကောက်ကို ငါ၌ နောက်နောက်က ပြုခဲ့သည့် မကောင်းမှုအကျိုးတို့ ပပျောက်၍ ကောင်းကျိုးရောက်စေခြင်းငှါ ငါ့အား ငဲ့ညှာ ထောက်ထား၍

သနားခြင်းကို အရင်းမူလျက် ဆက်ဆက်ကြီး ယူစေချင်ပါသည် အမောင်....ဟု ယုံလောက်အောင် လှည့်ဖြား၍ များစွာပြောဆိုလေ၏။

ထိုသို့ ကျားစဉ်းလဲက ပရိယာယ်ဉာဏ်ထုတ်၍ ဟန်လုပ်ပြောဆိုလိုက်သည့် အခါ ထိုခရီးသွားယောက်ျား ငမိုက်သားသည် ကျားကြီး၏ ပရိယာယ်ဉာဏ် မာယာဖန်ပြီးလျှင် စာသံ-ပေသံ အမြွက်ပြလျက် အကွက်ကျ အဆင်ပြေသည့် မှင်သေသေ မျက်နှာထားနှင့် လိမ်လည်လှည့်ဖြား ပြောကြားသည့် စကားကို များစွာ ယုံကြည်စိတ်ချ သဘောကျလှသည်ဖြစ်၍ လောဘဇော သန်သန်ဖြင့် ရေကန်၏ အတွင်းသို့ ရေချိုးရန် သက်ဆင်းလေ၏။ ထိုသို့ သက်ဆင်းလေရာ မကြာလက်ငင်း ကြီးစွာသော ညွှန်တွင်း၌ ချက်ခြင်းပင် နစ်မြုပ်လျက် မပြေးနိုင် မလှုပ်နိုင်ဘဲ ငုတ်တုတ်မှုင်၍ နေရရှာလေ၏။

ယင်းသို့ ခရီးသွား ယောက်ျားသည် ညွှန်တွင်း၌ နစ်မြုပ်၍ မပြေးနိုင် မလှုပ်နိုင် ငုတ်တုတ်မှုင်ဖြစ်နေကို ကျားစဉ်းလဲ မြင်လေသော် “ဟာ! ဟာ အမောင်သည် ကြီးစွာသော ညွှန်အစဉ်း ယခုနစ်မြုပ်လျက် နေချေပြီတကား၊ သို့ပင်ဖြစ်သော်ငြားလည်း ဘာကိုမျှ စိုးရိမ်နှောက်၍ မကြောက်ရွံ့ပါလင့်၊ ငါယခု သက်ဆင်း၍ သင့်ကို ဤညွှန်၏အတွင်းမှ ကယ်တင် ဆောင်ကြဉ်းပါမည်” ဟု ပြောဆို၍ ထိုသူ၏ အပါးသို့ ဖြည်းညှင်းစွာ သွားပြီးလျှင် တအားကုန် အုပ်လျက် ဂုတ်ဆက်ကို ခဲလေ၏။

အပေါ်ယံကျောထက် အတွင်းသဘော အရေးကြီးပုံ

ယင်းသို့ ကျားကြီးက ခုန်အုပ်၍ ဂုတ်ဆက်ကို ခဲမိရာ ခရီးသွားယောက်ျား ငမိုက်သားသည် မိမိ၏မိုက်မှားခဲ့သည့် အကြောင်းကို ပြန်ပြောင်း၍ တဖန် ဤသို့ စဉ်းစားမိပြန်လေ၏။

၁၆။ န ဓမ္မသတ္တံ ပဌတီတိ ကာရဏံ၊
 န စာပိ ဝေဒဇ္ဈယနံ ဒုရာတ္တနော။
 သဘာဝဝေါတြ တထာတိရိစ္ဆတိ၊
 ယထာ ပကတိယာ မဓုရံ ဂဝံပယော။

ဓမ္မသတ္တံ၊ စာပေအရပ်ရပ်၊ ကျမ်းဂန် ဓမ္မသတ်ကို။ ပဌတီတိ၊ ဟောပြော ရွတ်ဘာသ်၊ သရဇ္ဈာယ်တတ်၏ဟူ၍။ ဒုရာတ္တနော၊ မနောမဟုတ်၊ သဘော ယုတ်သောသူ၏။ ဝါ၊ မနောမဟုတ်၊ သဘောယုတ်သောသူအား။ ကာရဏံ၊ သူတော် သူမြတ်ဟူ၍၊ ယုံကြည်အပ် ယုံကြည်ထိုက်သော အကြောင်းသည်။ န စာပိဟောတိ၊ မုချကေန်၊ အမှန်မဖြစ်ပေ။ ဝေဒဇ္ဈယနဉ္စ၊ ဗေဒင်အတတ်ကို၊

ရွတ်ဘာသ်ပြန်လှန်၊ အဖန်ဖန် သရဇ္ဈာယ်ခြင်းသည်လည်း။ ကာရဏံ၊ သူတော်
 သူမြတ်ဟူ၍၊ ယုံကြည်အပ် ယုံကြည်ထိုက်သော အကြောင်းသည်။ န စာပိ
 ဟောတိ၊ မုချကေန်၊ အမှန်စင်စစ်၊ ဖြစ်လည်း မဖြစ်ပေ။ ဂဝံပယော၊ နွားမ၏
 နို့ရည်သည်။ ပကတိယာ၊ နဂိုရ်အလေ့၊ ပြကတေသဘောအားဖြင့်။ မဓုရံယထာ၊
 ရသာမတိမ်၊ ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုနည်းမကွာ၊ ပမာအလား၊
 တူမခြားသာလျှင်။ အတြ၊ ဤသူယုတ်သူမြတ်၊ နှစ်ရပ်ခြားနား၊ ကွဲပြားခြင်း၏
 အကြောင်း၌။ သဘာဝေဝ-သဘာဝေါဝေ၊ မိမိ၏ နဂိုရ်အလေ့၊ ပြကတေ
 သဘောသည်သာလျှင်။ အတိရိစ္ဆတိ၊ အပေါ်ယံ စခန်းလှအောင်၊ ဗန်းပြသည့်
 အမှုအရာတို့ထက်၊ ဆတက်ပိုချွန်၍၊ လွန်ကဲသော အကြောင်းဖြစ်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပကတိအားဖြင့် ယုတ်မာသော စိတ်သဘောရှိသောသူ၏
 အပေါ်၌ စာပေကျမ်းဂန် တရားဓမ္မတို့ကို လေ့လာခြင်း ရွတ်ဘာသ် သရဇ္ဈာယ်
 ခြင်း ကျမ်းဂန်အရ တရားဓမ္မ ဟောပြောပြသခြင်း စသည်တို့သည် နူးညံ့သိမ်မွေ့
 သော သဘောရှိသော သူတော်ကောင်း ဖြစ်ပေသည်ဟူ၍ ယုံကြည်ထိုက်သော
 အကြောင်းမဟုတ်သေး။ ဗေဒင်ကျမ်းဂန် အရပ်ရပ်ကို တတ်သိခြင်း ရွတ်ဘာသ်
 သရဇ္ဈာယ်ခြင်းသည်လည်း သူတော်ကောင်း ဖြစ်ပေသည်ဟူ၍ ယုံကြည်ထိုက်
 သောအကြောင်း မဟုတ်သေးပေ။ စင်စစ်မှာမူ နွားနို့သည် ပကတိ မိမိ၏
 နဂိုရ်သဘောအားဖြင့် ချိုမြိန်သော အရသာရှိသကဲ့သို့၊ ထို့အတူ ဤသူယုတ်
 သူမြတ် ခွဲခြားရာ၌ နဂိုရ်အလေ့ ပြကတေသဘောသည်သာလျှင် အပေါ်ယံ
 စခန်းလှအောင် ဗန်းပြသော အမှုအရာတို့ထက် သာလွန်ကောင်းမြတ်၍ မှန်ကန်
 သော အကြောင်းရင်းအစစ် ဖြစ်ပေသည်။ ယခုအခါ ငါသည်လည်း ဤ
 စဉ်းလဲသော ကျားကြီးက ကျမ်းဂန်လာ စကားအစအနဖြင့် ဗန်းပြ၍
 ဟောပြောချက်ကို သူတော်စင်ဟု သက်သက်မဲ့ အထင်လွဲ၍ အကဲခတ်ချော်သော
 ကြောင့် ဤကဲ့သို့ မတော်မတရားဘဲ အမှားမှား ဖြစ်ရပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ဤကဲ့သို့ အတွင်းမနော သဘောမပါဘဲ အပေါ်ယံ စခန်းလှအောင် ဗန်းပြ
 သည့် အမှုအရာတို့သည် အကျိုးမဟုတ်ဘဲ အဆိုးအယုတ်သာ ဖြစ်ကြောင်းကို
 ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစားပြန်သည်မှာ—

၁၇။ အဝသေန္တိယစိတ္တာနံ၊ ဟတ္ထိန္ဒာနမိဝ ကြိယာ။

ဒုဗ္ဘဂါဘရဏာ ယထာ၊ ဉာဏံ ဘာရော ကြိယံ ဝိနာ။

အဝသေန္တိယစိတ္တာနံ၊ မိမိ၏ ပကတိသဘောအတိုင်းမဟုတ်၊ ဟန်လုပ်အပ်
 ကုန်သော၊ စက္ခုစထေ၊ ဣန္ဒြေနှင့်၊ စိတ်နေစိတ်ထား၊ သဘောသွားရှိကုန်သော
 သူတို့၏။ ကြိယာ၊ အထူး အားထုတ်၍ ပြုလုပ်အပ်သော အမှုအရာ ကြိယာ
 ဟူသမျှသည်။ ဟတ္ထိန္ဒာနမိဝ၊ ကြမ်းကြုတ်အမျိုး၊ ဆင်ဗွေဆိုးတို့၊ ရေချိုးဘိ

သကဲ့သို့။ နိဗ္ဗလာ၊ အပြစ်တမျိုး၊ အသစ်တိုးသဖြင့်၊ အကျိုးမရှိပေ။ ဝါ၊ အကျိုးမဟုတ်သဖြင့်၊ အဆိုးအယုတ်သာ ဖြစ်ပေ၏။ ကြိယဝိနာ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်၊ ကောင်းမြတ်သော ကိုယ်ကျင့်တရား၊ အလျင်းသား လွတ်ကင်းသော။ ဉာဏ်၊ ကျမ်းဂန်အထွေထွေ၊ စာပေအရပ်ရပ်ကို၊ နှံ့စပ်စွာ တတ်သိခြင်းသည်။ ဒုဗ္ဘဂါဘရဏာ ယထာ၊ အကျင့်မှောက်မှား၊ ဖောက်ပြားသောမယား၏၊ ဝတ်စားတန်ဆာ၊ ကောင်းစွာဆင်ယင်ခြင်းကဲ့သို့။ ဘာရော၊ အကျိုးမဖက်၊ သက်သက် ဝန်လေးဘို့သာ ဖြစ်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ သတ္တဝါတို့သည် များသောအားဖြင့် ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပဉ္စရှိသော အညစ်အကြေးတို့ကို ဆေးကြောသုတ်သင်ရန် ရေချိုးသုံးသပ်ခြင်းကို ပြုလုပ်ကြမြဲ ဓမ္မတာဖြစ်သော်လည်း ဆင်တို့၏ ရေချိုးခြင်းမှာ မူကား ထိုကဲ့သို့မဟုတ်၊ အညစ်အကြေးတို့ကို ဆေးကြော သုတ်သင်ရန်ကိုကား ပမာမထား၊ စင်စစ်မှာမူ ရေကန်၏အတွင်း၌ရှိသော ကြာဖူး ကြာပန်းနှင့် ကြာစွယ် ကြာရိုးတို့ကို ချိုးဖဲ့ဖျက်ဆီးရန် ရည်သန်၍သာလျှင် ရေကန်၏အတွင်းသို့ သက်ဆင်း၍ ရေချိုးခြင်း ပြုလုပ်ကြကုန်၏။ ထိုဆင်တို့၏ ရေချိုးခြင်းနှင့် လူယုတ်မာတို့၏ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့ကို စောင့်စည်းခြင်းသည် အမူအရာအားဖြင့် တူမျှကြကုန်၏။ အဘယ်သို့တူသနည်းဟူမူ ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ အစရှိသော ကာမဂုဏ်တရားတို့ကြောင့် အကုသိုလ် အာသဝေါတရားတို့ စသောသောအားဖြင့် ဒလဟော ဖြစ်ပေါ်၍နေခြင်းမှ မဖြစ်ပေါ်စေရန် အတွက် ဆီးတားကန်ကွက်ရန်အလို့ငှါလည်းကောင်း၊ ဖြစ်ပြီးသော အကုသိုလ် အာသဝေါ အညစ်အကြေးတို့ကို ဆေးကြောသုတ်သင်ရန် ရည်သန်၍သော်လည်းကောင်း၊ စက္ခု အစရှိသော ဣန္ဒြေတို့ကို စောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းလျက် ငြိမ်သက် တည်ကြည်စွာ နေကြရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း သူတော်မဟုတ် ယုတ်မာသော သူတို့မူကား ထိုကဲ့သို့မဟုတ်၊ စင်စစ်အဟုတ်မှာမူ သူတပါးတို့က သူကောင်းဟု ထင်မှတ်လေအောင် ဟန်ဆောင်ကာ မှိန်ကုပ်ကုပ်ဖြင့် မလှုပ်တလှုပ်အနေ ချုပ်တည်းသောဣန္ဒြေတို့ကို ငြိမ်သက်တည်ကြည်စွာ စခန်းကျကျ ဗန်းပြုလုပ်ပြီးလျှင် သူတပါးတို့ တွေ့မြင်၍ သူတော်စင် သူတော်ကောင်းဟု ထင်မှတ်ယုံကြည်သည့်အခါ သေချာပိုင်ပိုင် ထင်ရာကိုအတွင်စိုင်းလျက် ရိုင်းပြသော အပြစ်ဆိုးတို့ကို အမျိုးမျိုးချိုင်နိုင်ရန် ဟန်ဆောင်၍ ဣန္ဒြေပြုလုပ်ချုပ်တည်းခြင်းမျှသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ တင့်တယ်လျောက်ပတ် ကောင်းမြတ်သော အပြုအမူလွတ်ကင်း၍ အတွင်းဓာတ်ညွှံ့ဖျင်း၍ မသန့်ရှင်းသော ကျမ်းဂန်စာပေတို့ကို တတ်သိကျွမ်းကျင်ခြင်းသည်လည်း ဥပမာအားဖြင့် လော်လည်မှောက်မှား၍ ဖောက်ပြားတတ်သောအကျင့်ရှိသော မယားယုတ်၏ ဝတ်စားတန်ဆာတို့ဖြင့် လှပတင့်တယ်စွာ ဝတ်စားဆင်

ယင် တန်ဆာဆင်ခြင်းကဲ့သို့ အကျိုးမတက်ဘဲ အဆိုးဖက်လျက် သက်သက် ဝန်လေးဘို့သာ ဖြစ်ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့ကြောင့် ညှဉ်းဆဲပုတ်ခတ် သတ်ဖြတ်တတ်သော ဤကျားစဉ်းလဲ၏ အပေါ်၌ မြှော်ခေါ်တောင်းဆခြင်း အလျှင်းသား လွတ်ကင်းလျက် သက်သက်မဲ့ ယုံကြည်မိခြင်းသည် ငါ၏ညံ့ဖျင်း၍ မှားယွင်းသော အမှုသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင်တို့သည် သိင်္ဂီနဉ္စ အစရှိသော စကားတို့ကို မှာကြားတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

၁၈။ သိင်္ဂီနဉ္စ နဒီနဉ္စ၊ နဒိနံ သတ္တပါဏိနံ။

ဝိသာသော နေဝ ကတ္တဗ္ဗော၊ ထိသု ရာဇကုလေသု စ။

သိင်္ဂီနဉ္စ - သိင်္ဂီသု စ၊ ဦးချိုမားမား၊ ထင်ရှားရှိကုန်သော၊ ကျွဲ၊ နွားမကျန်၊ သားတိရစ္ဆာန်တို့၌လည်းကောင်း။ နဒီနဉ္စ - နဒီသု စ၊ ကြီးကြီး ငယ်ငယ်၊ အသွယ် သွယ်သော မြစ်တို့၌လည်းကောင်း။ နဒိနဉ္စ - နဒိသု စ၊ ခြေသည်း၊ လက်သည်း၊ ခိုင်ဖိုးရှိပြန်၊ တိရစ္ဆာန်တို့၌လည်းကောင်း။ သတ္တပါဏိနံ - သတ္တပါဏိသု စ၊ ထား၊ လှံ စသော လက်နက် လက်၌ရှိကုန်သော သူတို့၌လည်းကောင်း။ ထိသု စ၊ မနောမရိုး၊ သဘောဆိုးကုန်သော မိန်းမမျိုးတို့၌လည်းကောင်း။ ရာဇကုလေသု စ၊ မင်းမျိုးမင်းနွယ်၊ မင်းဝယ်ခယမ်း၊ အမှုထမ်းသမား၊ လခစားတို့၌လည်းကောင်း။ ဝိသာသော၊ ယုံကြည်ခင်မင်၊ အကျွမ်းဝင်ခြင်းကို။ န စ ကတ္တဗ္ဗော၊ မသင့်မဟန်၊ မလျော်ကန်သဖြင့်၊ ကေနမပြုအပ်သည်သာလျှင်တည်း။

ထို့ပြင် ကျမ်းဂန်စာပေ တတ်မြောက်ခြင်း၊ အပြောအဟော ကောင်းခြင်း အစရှိသော ဂုဏ်တို့ထက် ပင်ကိုယ်စိတ်သဘော ကောင်းခြင်းသည်သာလျှင် သာလွန်မြင့်မြတ်၍ လူကောင်း လူယုတ် နှစ်ပါးတို့ခွဲခြားခြင်း၏ အကြောင်းစစ် အကြောင်းမှန်ဖြစ်ပုံကို ထပ်မံ၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်မိပြန်သည်မှာ—

၁၉။ သဗ္ဗဿ ဟိ ပရိက္ခုန္တေ၊ သဘာဝါ နေတရေ ဂုဏာ။

အတိတျ ဟိ ဂုဏံ သဗ္ဗံ၊ သဘာဝေါ မုဒ္ဒနိ ဝတ္တတေ။

သဗ္ဗဿဟိ၊ ရှိသမျှသိမ်းကျုံး၍၊ လုံးစုံထိုထို၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသမျှ၏သာလျှင်။ သဘာဝါ၊ ပကတိအလို၊ ပင်ကိုယ်မနော၊ စိတ်သဘောကိုသာလျှင်။ ပရိက္ခုန္တေ၊ စဉ်းစားကြပ်ကြပ်၊ ဆင်ခြင်အပ်ကုန်၏။ ဣတရေ၊ ဤ ပကတိအလို၊ ပင်ကိုယ် မနော၊ စိတ်သဘောမှ တပါးကုန်သော။ ဂုဏာ၊ ကျမ်းဂန်စာပေနှင့်၊ အထွေထွေ အရပ်ရပ်၊ တတ်သိသောဂုဏ်တို့ကို။ န ပရိက္ခုန္တေ၊ မစူးစမ်းမဆင်ခြင်အပ်ကုန်။ ဟိ - တဒေဝသစ္စံ၊ ထိုသို့ပြောကြား၊ ဆိုစကားသည်၊ မမှားကေန၊ တကယ်မှန်လှ၏။ သဘာဝေါ၊ နဂိုရ်ပကတိ၊ ပင်ကိုယ်ရှိမနော၊ စိတ်သဘောသည်။ သဗ္ဗံဂုဏံ၊

စာပေအတတ်နှင့်၊ အရပ်ရပ်ဂုဏ်၊ အလုံးစုံကို။ အတိကျ၊ ကျော်လွန်မောက်
ဖြိုး၊ လွှမ်းခြုံမိုး၍။ မုဒ္ဒနိ၊ ထိပ်သီးအချက်၊ အထွဋ်ထက်၌။ ဝတ္တတေ ဝတ္တတိ၊
အထင်အလျား၊ အစဉ်ကြားလျက်၊ မြင့်မားစွာ တည်ပေ ဖြစ်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ မည်သူမဆို တစုံတယောက်သောသူကို ဤသူသည်
သူတော်ကောင်း ဖြစ်လေသလော၊ သို့မဟုတ် သူယုတ်မာ ဖြစ်လေသလောဟု
စုံစမ်းဆင်ခြင်ရာ၌ စာပေကျမ်းဂန် တတ်မြောက်ခြင်း၊ အကျင့်အကြံ အနေ
အထိုင် ကောင်းခြင်း၊ သပ်ယပ်သိမ်မွေ့ခြင်း၊ အပြောအဟော ကောင်းခြင်း၊
နှုတ်မှု လက်မှု ပညာအတတ်တို့ကို ကောင်းစွာ တတ်မြောက်ခြင်း အစရှိသော
ဂုဏ်တို့ကို မကြည့်ရှု မစဉ်းစား မဆင်ခြင်အပ်၊ ထိုဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်
ရိုးသားဖြောင့်မတ်၍ မြင့်မြတ်သော သူတော်ကောင်း မဖြစ်နိုင်၊ သူတော်
ကောင်း ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းလည်း မဟုတ်ကုန်။ စင်စစ်မှာမူ ပဋိသန္ဓေက
ပင် အစဉ်မပြတ် အတွင်ကပ်လျက် ထက်ကြပ်ပါလာသော ပကတိဖြစ်သော
ပင်ကိုယ်မနော စိတ်သဘောသည်သာလျှင် လူယုတ်၊ လူမြတ်နှစ်ပါး ခွဲခြား
ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်၍ ထိုပင်ကိုယ်စိတ်သဘော ဖြောင့်မတ် ကောင်းမွန်
သည့် ပညာအတတ်အစရှိသော ဂုဏ်တို့ကို လွှမ်းမိုးသိမ်းခြုံလျက် အလုံးစုံတို့၏
ထိပ်ထက်၌ အထင်အလျား အစဉ်ကြားလျက် မြင့်မားစွာ တည်ပေသည်ဟူလို။

ဤသို့လျှင် ယခုဖြစ်ပျက်၍ နေရသော ဒုက္ခ၏ အကြောင်းအကျိုးကို အမျိုး
မျိုး ဆင်ခြင် စဉ်းစားပြီးလျှင် နောက်ဆုံး၌ မည်သူ၏ အပြစ်မျှမဟုတ်၊ စင်စစ်
မှာမူ မဟာဗြဟ္မာကြီး စီမံလိုက်သည့် အတိုင်းသာလျှင် ဖြစ်ရပေသည်ဟု နဖူး
စာကို လုံးလုံးပုံလိုက်သည်မှာ—

၂၀။ သ ဟိ ဂဂဏဝိဟာရီ တိမိရဒ္ဓံသကာရီ၊
ဒသသတကရဓာရီ ဇောတိနံ မဇ္ဈစာရီ။
ဝိဓုရပိ ဝိဓိယောဂါ ဂသတေ ရာဟုနာသော၊
လိခိတမိ နုလာဋေ ပရောဇ္ဈိတံ ကော သမတ္ထော။

ဂဂဏဝိဟာရီ၊ အဇဋ္ဌာစခန်း၊ ကောင်းကင်လမ်း၌၊ ကြွမြန်းဖြန့်ချိ၊ လှည့်
လည် သွားလာလေ့ရှိသော။ တိမိရဒ္ဓံသကာရီ၊ တခဲနက်ဖုံး၊ မှောင်အတုံးကို၊
ဖျက်မှုန်းမချင်း၊ ပယ်ခွင်းလေ့ရှိသော။ ဒသသတကရဓာရီ၊ ရွှန်းဝေယုက်ဖြာ၊
စက်ပမာသို့၊ ထွက်ကာအရောင်၊ ခြည်တထောင်ကို၊ ညီပြောင်အတူ၊ သည်
ဆောင်ယူလေ့ရှိသော။ သောပိ၊ ထိုဘာဏုမရာဇာ၊ တေဇာ ပြောင်လင်း၊
သျှင်နေမင်းကြီးကိုသော်လည်းကောင်း။ ဇောတိနံ၊ ဝေဟင်နဘာ၊ အဇဋ္ဌာဝယ်၊
ပေါ်ယယ်များစွာ၊ ကြယ်တာရာတို့၏။ မဇ္ဈစာရီ၊ ခြွေရွှေရံပတ်၊ ဗဟိုရပ်၌၊ လျောက်

ပတ်တင့်တယ်၊ စမ္မိယံသွားလာလေ့ရှိသော။ သောဝိဇ္ဇရုပ်၊ ထိုတန်ခိုး
ဂုဏ်ရောင်၊ ထိန်ထိန်ပြောင်ဝင်း၊ အသျှင်လမင်းကြီးကိုသော်လည်းကောင်း။
ဝိဓိယောဂါ၊ မကောင်းမှုကံ၊ နှိုးဆော်ဖန်ခြင်းကြောင့်။ ရာဟုနာ၊ အားခွန်ဗလ၊
ကြီးမားလှသော၊ ဂြိုဟ်များသေဌ်နှင့်၊ ရာဟုမင်းသည်။ ဂသတေ၊ ကောဓ
ကြမ်းထူ၊ အရမ်းမူလျက်၊ ဖမ်းယူမျှအပ်သေး၏။ အပိ-ကေန္တန၊ အမှန်စင်
စစ်အားဖြင့်။ နလာဠေ၊ ဥတ္တမင်္ဂ၊ ဦးသီသတွင်၊ နဖူးပြင်၌။ လိခိတံ၊ မဟာ
ဗြဟ္မာ၊ ကပ္ပိသခင်၊ ပြုပြင်စီမံ၊ ဖြစ်ရန်ပျက်မှု၊ ကြောင်းစုဆိုရာ၊ နဖူးစာကို။
ကော၊ ဦးမည်းဦးဖြူ၊ အဘယ်သူသည်။ ပရောဇ္ဈိတုံ၊ ဖျောက်ပယ်ရှောင်လွှဲ၊
လွတ်အောင်ဖဲခြင်းငှါ။ သမထော၊ ကာယ၊ ဉာဏ၊ ဗလမြိုင်မြိုင်၊ အန္တုပြိုင်သ
ဖြင့်၊ အနိုင်ရအောင်၊ စွမ်းဆောင်နိုင်ပါအံ့နည်း။ အသမထောဝေ၊ မည်သူတဦး
တယောက်မျှ၊ အခြေခံမလှသဖြင့်၊ ကေန္တ မစွမ်းနိုင်သည်သာလျှင်တည်း။

ဤသို့တွေးတော ကြံစည်စဉ်ပင်လျှင် ထိုခရီးသည်ယောက်ျားအား ကျား
စား၍ ခန္ဓာပြုန်းသဖြင့် အသက်ဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ရရှာလေ၏။ ထို့ကြောင့်ပင်
လျှင် ကင်္ကဏသ တု လောဘေန အစရှိသောစကားကို ငါဆိုခဲ့ပေသည်ဟု ပြော
ကြားလေ၏။

ကျားအိုကြီးနှင့် ခရီးသွားယောက်ျားဝတ္ထု ပြီး၏။

စိတြဂီဝါခိုမင်းဝတ္ထု (အဆက်)

ထိုကဲ့သို့သော အကြောင်းကို ထောက်ရှုသဖြင့် အခါခပ်သိမ်းပင်လျှင် မစဉ်း
စားမဆင်ခြင်ဘဲ မပြုလုပ်အပ် မပြုလုပ်ထိုက်ပေ။ အကြောင်းကို ဆိုဦးအံ့ ဟုဆို၍
အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၂။ သုဇိဏ္ဏမန္တံ သုဝိစက္ခဏော သုတော၊
သုသာသိတာ ထိ နရပတိ သုသေဝိတော။
သုစိန္တု စောတ္တံ သုဝိစာရယ ယံ ကတံ၊
သုဒီဃကာလေပိ န ယာတိ ဝိကြိယံ။

သုဇိဏ္ဏံ၊ သုံးဆောင်ပြီးခါ၊ သေချာ ကျေညက်၊ ကောင်းစွာ ကျက်ပြီးသော။
အန္တု၊ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်၊ ချိုချဉ်ရသာ၊ စားအစာသည်လည်းကောင်း။ သုဝိ-
စက္ခဏော၊ တတ်သင့်တတ်ရာ၊ ပညာအရပ်ရပ်ကို၊ နှံ့စပ်ကျေပြန်၊ ပညာဝန်
အဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသော။ သုတော စ၊ သားကောင်း သားမြတ်၊ ဆိုအပ်
ဆိုရာ၊ သားရတနာသည်လည်းကောင်း။ သုသာသိတာ၊ ကောင်းစွာဆုံးမ၊
သွန်သင်ပြပြီးသော။ ထိ စ၊ ဇနီးမြှောက်ယူ၊ အိမ်သူမိန်းမသည်လည်းကောင်း။
သုသေဝိတော၊ ပြုရန်အမှု၊ တာဝန်စုကို၊ တခု မကြွင်း၊ မလစ်ဟင်းဘဲ၊ အမြဲ

ကောင်းစွာ၊ လိုက်နာဆည်းကပ်၊ မှီဝဲအပ်သော။ နရပတိ ၈၊ လူတို့ဦးခိုင်၊ နိုင်ငံ အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်လည်းကောင်း။ သုစိန္တု၊ ရွှေနောက်အကြောင်း၊ ကောင်းစွာမြော်မြင်၊ ကြံဆင်ခြင်၍။ ဥတ္တဉ္စ၊ ဝစီနှုတ်သံ၊ ထုတ်ပြန်ပြောကြား၊ ဆိုစကားသည်လည်းကောင်း။ ယံ ကမ္မံ၊ အကြင် ပြုလုပ်ဆောင်ရန်၊ အတန်တန် အဝဝ၊ မှုကိစ္စကို။ သုဝိစာရယ၊ ကောင်းစွာမြော်လင့်၊ သင့်-မသင့်ကို၊ ထောက် ချင့်စဉ်းစား၊ သတိထား၍။ ကတံ-ကာရိယံ၊ သေချာသပ်ယပ်၊ ပြုလုပ်အပ်၏။ တံ ကမ္မဉ္စ၊ ထိုကောင်းစွာမြော်လင့်၊ သင့်-မသင့်ကို၊ ထောက်ချင့် ကြပ်ကြပ်၊ သတိချပ်၍၊ ပြုအပ်သော အမှုသည်လည်းကောင်း။ သုဒီဃကာလေပိ၊ မြင့် ညောင်းရှည်စွာ၊ အလွန်ကြာသော်လည်း။ ဝိကြိယံ၊ မကောင်းကျိုးရောက်၊ ကောင်းကျိုးပျောက်ရန်၊ ယွင်းဖောက်ပြန်ခြင်းသို့။ န ယာတိ ဇေ၊ မုချအမှန်၊ ကေနမရောက်နိုင်သည်သာလျှင်တည်း။

အခါအားလျော်စွာသာ လူကြီးတို့၏စကားကို နာယူသင့်ပုံ

ယင်းသို့ စိတြဂီဝါဒိမင်း၏ လမ်းခင်းညွှန်ပြ ဆုံးမသော စကားကို ကြား လေရာ အစာအာဟာရ၌ လောဘရမ္မက် ငန်းငန်းတက် ဖြစ်သော တကောင် သော ခိုသည် “ဟာ! အသျှင်ခိုမင်း....အဘယ့်ကြောင့် ဤသို့ မသင့် မလျော် မတော်သောစကားကို မိန့်ဆိုပြောကြားဘိသနည်း” ဟု မာန်မာန ထောင် လွှား၍ အနင့်သားဆိုပြီးလျှင် အောက်ပါ ဂါထာကို တဖန် ထပ်မံ၍ ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၂၂။ ဝုဇာနံ ဝစနံ ဂါဟျ-မိတိက္ကာလေ ဟျပဋ္ဌိတေ။
သဗ္ဗတြေဝံ ဝိစာရေန၊ ဘောဇနေပျပဝတ္တနံ။

ဝုဇာနံ၊ သက်ရွယ်ရင့်ပြီး၊ လူကြီး သူကြီးတို့၏။ ဝစနံ၊ နည်းလမ်းညွှန်ပြ၊ ဩဝါဒအရေး၊ ဆုံးမပေးသော စကားကို။ ဤတိက္ကာလေ၊ ဘေးရန်ဥပဿ၊ တွေ့ကြုံလတ်သော ကာလသည်။ ဥပဋ္ဌိတေ ဟိ-ဥပဋ္ဌိတေ ဇေ၊ မကြာမမြင့်၊ မလင့် ကြပ်ကြပ်၊ နီးကပ်၍နေသော အခါ၌သာလျှင်။ ဂါဟျ-ဂဟနီယံ၊ လိုက် နာအလွယ်၊ မဖယ်မဖင့်၊ ယူရန်သင့်၏။ သဗ္ဗတြ၊ ရှိရှိသမျှ၊ ကိစ္စသေးငယ်၊ သွယ်သွယ်ဖုံဖုံ၊ အလုံးစုံတို့၌။ ဇေ၊ ဤကိစ္စကြီး အလား၊ မခြားအတူ။ ဝိစာရေန၊ ရွှေတိုးနောက်ငင်၊ ဆင်ခြင်ဝေဘန်၊ အတန်တန် စဉ်းစား၍နေသဖြင့်။ ဘောဇ-နေပိ၊ စားသုံးဘွယ်ရာ၊ အစာအာဟာရ၌လည်း။ အပဝတ္တနံ၊ စားသုံးဘို့ရန်၊ ကေနမဖြစ်နိုင်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ သက်ကြီး ရွယ်ကြီး လူကြီး သူကြီးတို့၏ သွန်သင် ဆုံးမ ဩဝါဒကို နေရာကျ လိုက်နာ ကျင့်ကြံရမည် ဟူသော်လည်း နေရာတိုင်း၌

လိုက်နာကျင့်ကြံရမည်မဟုတ်၊ စင်စစ်မှာမူကား ဘေးဥပဒ်ကြုံကြိုက်၍ အရေးကြီး ဆိုက်ပြီးလျှင် နီးကပ်စွာ တည်နေသည့် အခါ၌သာလျှင် ရွှေ့နောက် မြှော်မြင် ဆင်ခြင် စဉ်းစားတတ်သော လူကြီး သူကြီးတို့၏ သွန်သင် ဆုံးမ ဩဝါဒ စကားကို မမှားအောင် လိုက်နာကျင့်ကြံရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ပြုပြုသမျှ မကြီးမကျယ် သေးငယ်သော အရာဌာနနှင့်တကွ ကိစ္စဟူသမျှတို့၌ ဤနည်း ချည်းသာ လိုက်နာကျင့်ကြံ၍ နေပါလျှင် အခြားအရာကို မဆိုထားဘိ စားသုံးဘွယ်ရာ အစာ အာဟာရ၌ပင်လျှင် လူကြီး သူကြီးတို့သည် ဤအစာကား ကျေခံသည်၊ ဤအစာကား အေးသည်၊ ဤအစာကား ပူသည် စသည်ဖြင့် ရွှေ့နောက် မြှော်မြင် ဆင်ခြင် စဉ်းစားခြင်း များလှသဖြင့် လူကြီး သူကြီးတို့၏ စကားကို နားထောင်၍ နေပါလျှင် စားသုံးဘို့ရန် ကေန္တ ဖြစ်နိုင်မည် မဟုတ်ပေဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုအကြောင်းကိုပင် ထင်ရှားစွာ ပြလို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၂၃။ သင်္ကာဘိ သဗ္ဗမာကန္တ -မန္တံ ပါနံ စ ဘူတလေ။
ပဝုတ္တိံ ကုတြ ကတ္တဗ္ဗာ၊ ဇီဝိတဗ္ဗံ ကထံ နု ဝါ။

ဘူတလေ၊ မဟီတခွင်၊ မြေအပြင်၌။ သဗ္ဗံ၊ ကြွင်းမဲ့ချက်ကုန်၊ အလုံးစုံသော။ အန္တဉ္စ၊ သုံးဆောင်ဘွယ်ရာ၊ အဖြာဖြာသော၊ အစာအာဟာရ၊ ဟူသမျှသည် လည်းကောင်း။ ပါနဉ္စ၊ သောက်သုံးဘွယ်ရာ၊ အဖျော်ယမကာ ဟူသမျှသည် လည်းကောင်း။ သင်္ကာဘိ၊ သင့်ပါလိမ့်လော၊ မသင့်လောဟု၊ တွေးတောအပ်ရာ၊ များစွာသော ယုံမှားခြင်းတို့ဖြင့်။ အာကန္တံ၊ ပြည့်နှက်တင်းကြမ်း၊ လွှမ်းမိုး၍နေ၏။ တေန၊ ထိုသို့ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်၊ ချိုချဉ် ယမကာ၊ အစာဟူသမျှ၌၊ သံသယ မကင်း၊ ယုံမှား ရှိရခြင်းကြောင့်။ ကုတြ၊ ဘယ်သို့မည်သာ၊ ဘယ်အစာ ဘယ်အာဟာရမျိုး၌။ ပဝုတ္တိံ၊ စွဲမြဲသုံးကာ၊ အစာပြုလုပ်၊ အားထုတ် စားသောက်ခြင်းကို။ ကတ္တဗ္ဗာ၊ ပြုရန်သင့်လျော်၊ ပြုဘို့တော်ပါသေးသနည်း။ တေန၊ ထိုသို့ပြုလုပ်၊ အားထုတ်ဖွယ်ရာ၊ အစာမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကထံ ဝါ၊ ဘယ်သို့ပြုရှောင်း၊ ဘယ်အကြောင်းဖြင့်လည်း။ ဇီဝိတဗ္ဗံ နု၊ အစာ အာဟာရ မရှိသည့်အတွက်၊ မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်နိုင်ပါတော့အံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ဤလောကတခွင် မြေအပြင်၌ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ် ချိုချဉ်ရသာနှင့် အဖျော်ယမကာ ဟူသမျှတို့သည် ဤအစာကို စားသောက် သုံးဆောင်၍ သင့်မှ သင့်ပါမည်လော၊ ရောဂါဝေဒနာကို ဖြစ်စေတတ်သော အစာအာဟာရပင် ဖြစ်လေသလော၊ ဤအစာသည် ကျေကျက်နိုင်သော အစာအာဟာရမှ ဟုတ်ပါ၏လော စသည်ဖြင့် တွေးတော ဆင်ခြင်ရန် ယုံမှားသံသယတို့ အစား

အစာတိုင်း၌ မလွတ်မကင်းဘဲ တင်းကြမ်းပြည့် ဖြစ်ပေသည်။ အကယ်၍ ဤကဲ့သို့ အစားအစာ မြင်ရာရာ၌ သံသယ ရှိခဲ့ပါလျှင် အဘယ်အစာ အာဟာရ၌ စွဲမြဲ၍ စားသောက် သုံးဆောင်ရပါမည်နည်း၊ စားသုံးရန် အစာပင် မရှိဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ သံသယကြောင့် စားသုံးရန် အစာမရှိခဲ့ပါလျှင် အဘယ်မှာ မပျက်အစဉ် အသက်ရှင်နိုင်ပါတော့အံ့နည်း၊ အသက်ရှင်၍ နေနိုင်တော့မည် မဟုတ်ပေ ဟူလို။

အမြဲဆင်းရဲနေရသူ ခြောက်ဦး

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ချမ်းသာမဖက် သက်သက်ဒုက္ခ အဘို့သာဖြစ်သော သူခြောက်ယောက်တို့ကို ကျမ်းဂန်တတ်သိ ကဝိမြော်မြင် ပညာရှင်တို့သည် ဣဿိ ဒယီ အစရှိသော ဂါထာဖြင့် မိန့်ဆို မှာကြားတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

၂၄။ ဣဿိ ဒယီ တုသံတုဋ္ဌော၊ ကောဓနော နိစ္စသင်္ကိတော။
ပရဘာဂျောပဇီဝိ စ၊ ဆဋ္ဌေတေ ဒုက္ခဘာဂိနော။

၁။ ဣဿိ စ၊ သူတပါးတို့၊ ကောင်းစားသည်ကို၊ မနာလိုဟိတ်၊ စိတ်မသာ ငြား၊ ဣဿာပွားထူ၊ ငြူစုလေ့ရှိသော သူလည်းကောင်း။

၂။ ဒယီ စ၊ ဒုက္ခပွားများ၊ သူတပါးကို၊ ထောက်ထားငဲ့ညှာ၊ မြင်ရာရာ၌၊ ကြင်နာသနားလေ့ ရှိသော သူလည်းကောင်း။

၃။ တု၊ ထိုမှတပါး၊ အသန္တုဋ္ဌော စ၊ ယထာလာဘ၊ ရသမျှဖြင့်၊ စိတ်က မပိုင်း၊ ရတိုင်းမချင်း၊ တင်းမတိမ်ဘဲ၊ မရောင့်ရဲနိုင်သော သူလည်း ကောင်း။

၄။ ကောဓနော စ၊ ပြင်းထန်ကောဓ၊ ဒေါသအမျက်၊ ချောင်းချောင်း ထွက်တတ်သော သူလည်းကောင်း။

၅။ နိစ္စသင်္ကိတော၊ အမှုကိစ္စ၊ ဟူသမျှ၌၊ သံသယမကင်း၊ ယုံမှားခြင်း အမြဲရှိသော သူလည်းကောင်း။

၆။ ပရဘာဂျောပဇီဝိ စ၊ သူတပါးတို့၏၊ ဘုန်းရှိန် ကံရှိန်၊ စည်းစိမ် အရပ် ရပ်ကို၊ မှီကပ်ခိုကိုး၊ ပျပ်ဝပ်ကျိုးလျက်၊ အသက်မွေးမြူရသော သူ လည်းကောင်း။ ဧတေ ဆ၊ ဤသို့ ပြဆို၊ ခြောက်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်။ ဒုက္ခဘာဂိနော၊ ဆင်းရဲသက်သက်၊ ချမ်းသာမဖက်ဘဲ၊ ဒုက္ခ ဘက်သား၊ ဆင်းရဲပွားသော သူတို့သာ ဖြစ်ကုန်၏။

ထိုအခါ အစာအာဟာရ၌ လောဘရမ္မက် ငန်းငန်းတက်သော တကောင် သော ခို၏ ဟုတ်စလိလိ ယုတ္တိ-ယုတ္တာတို့ဖြင့် လိုရာကို အတွင်ဆွဲလျက် အခဲသား

ပြောဆိုသည့် စကားကို အများစိုတို့ ကြားလေလျှင် အဟုတ်ကြီးထင်ကြ၍ ယခင်က ခိုမင်း၏ အဆုံးအမကို လုံးဝပယ်ဖျက်ကြပြီးလျှင် အာဟာရ၌ မက်မောလျက် လောဘဇော အတိုက်လွန်သဖြင့် ပိုက်ကွန်ကျော့ကွင်း၏အတွင်း သို့ သက်ဆင်းကျရောက်ကြလေ၏။

လောဘဦးစီးက ပျက်စီးတတ်ကြောင်း ဥပဒေသ

ဤအရာ၌ ဝိကျသမ္ပ ဆရာကြီးသည် အလွန်မြင့်မြတ် ပူဇော်အပ်ကုန်သော ကျမ်းဂန်စာပေတို့ကို များစွာသင်ကြား တတ်မြောက်၍ ဗဟုသုတနှင့် လွန်စွာ ပြည့်စုံလျက် သူတပါးတို့၏ ယုံမှားသံသယကို ပယ်ဖျောက်နိုင်သော ပညာရှိ ကြီးတို့ပင် ဖြစ်သော်လည်း လောဘဦးစီး၍ ဗိုလ်မှူးကြီးအချုပ် ရွှေဆောင် ပြုလုပ်ခဲ့ပါလျှင် ပါစင်အောင် ဆုံးရှုံး၍ လုံးလုံးကြီး ပျက်စီးတတ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍တချက် ကြားစွက်ကာ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ သုမဟန္တပိ အစ ရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆို သင်ကြားပြန်လေ၏။

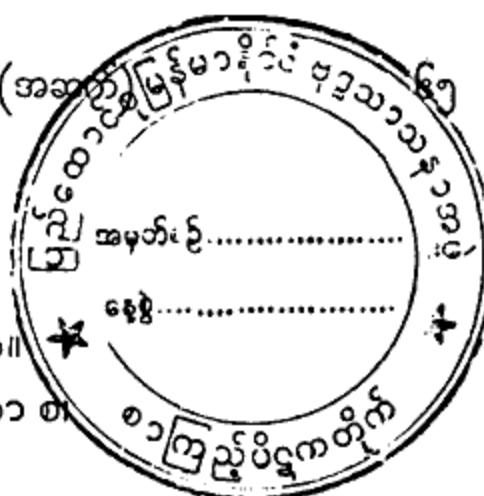
၂၅။ သုမဟန္တပိ သတ္တာနိ၊
ဓာရယန္တော ဗဟုသုတာ။
ဆေတ္တာရော သံသယာနဉ္စ၊
ကလိဿန္တိ လောဘမောဟိတာ။

သုမဟန္တ၊ ကောင်းစွာမြင့်မြတ်၊ ပူဇော်အပ်ကုန်သော။ သတ္တာနိ၊ ကျမ်းဂန် စာပေ၊ အထွေထွေတို့ကို။ ဓာရယန္တော၊ ဝါစုဂ္ဂတ၊ ရွှရွကုန်အောင်၊ နှုတ်တက် ဆောင်ကုန်သော။ သံသယာနဉ္စ၊ သူတပါးတို့၏၊ ဒွိဟမကင်း၊ ယုံမှားခြင်းတို့ကို လည်း။ ဆေတ္တာရော၊ သံသယခပင်း၊ ငြောင့်တံသင်းကို၊ ရှင်းလင်းပယ်ဖြတ် တတ်ကုန်သော။ ဗဟုသုတာအပိ၊ လောက၊ မေ၊ နှစ်ဝအမှု၊ အစုစု၌၊ ဗဟုသုတ၊ လုံးဝပြည့်ပြီး၊ ပညာရှိကြီးတို့သည်လည်း။ ဝါ၊ ပညာရှိကြီးများပင် ဖြစ်သော် လည်း။ လောဘမောဟိတာ၊ အလိုရမ္မက်ဖြင့်၊ မြွေးရှက်ရစ်ပတ်၊ တွေဝေအပ် သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ တွေဝေအပ်ပါမူကား။ ကလိဿန္တိ၊ ပျက်စီး ဆုံးရှုံးလျက်၊ လုံးလုံးမလွဲ၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်ကြရကုန်၏။

ထို့ပြင်တဖန် လောဘသည် ဒေါသ၏လည်းကောင်း၊ မောဟ၏လည်း ကောင်း၊ ပျက်စီးခြင်း၏လည်းကောင်း၊ အလုံးစုံသော မကောင်းမှုတို့၏လည်း ကောင်း အကြောင်းရင်း ဖြစ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အညဉ္စဟု ပလ္လင်ခံလျက် လောဘာ ကောဇော အစရှိသောဂါထာကို ဆက်လက် ၍ တဖန် မိန့်ဆိုပြန်လေ၏။

အညဉ္စ—

- ၂၆။ လောဘာ ကောဓော ပဘဝတိ၊
 လောဘာ ကာမော ပဇာယတေ။
 လောဘာ မောဟော စ နာသော စ၊
 လောဘော ပါပဿ ကာရဏံ။

အညဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ လောဘာ၊ ထိုထိုသို့သော အာရုံ၌၊ ခုံမင်နှစ်သက်၊ မက်မောတွယ်တာတတ်သော တဏှာ လောဘကြောင့်။ ကောဓော၊ ကောဓအမျက်၊ ဒေါသထွက်ခြင်းသည်။ ပဘဝတိ၊ အခွင့်သင့်လျော်၊ သူလို့ဆော်သဖြင့်၊ ဖြစ်ပေါ်၍လာရ၏။ လောဘာ၊ ထိုထိုသို့သော အာရုံ၌၊ ခုံမင်နှစ်သက်၊ မက်မောတွယ်တာတတ်သော တဏှာလောဘကြောင့်။ ကာမော၊ ကာမဂုဏ်ငါးဖြာ၊ အရသာကို၊ အာသာရွှန်းစို့၊ ခံစားလိုချက်၊ ထိုရမှုက်သည်။ ပဇာယတေ၊ ငန်းငန်းတက်မျှ၊ အချက်ရသဖြင့်၊ တက်ကြွ ဖြစ်ပေါ်ရလေ၏။ လောဘာ၊ ထိုထိုသို့သော အာရုံ၌၊ ခုံမင်နှစ်သက်၊ မက်မော တွယ်တာတတ်သော တဏှာလောဘကြောင့်။ မောဟော စ၊ အသိဉာဏ်နှင့်၊ အမှန်ဟူသမျှကို၊ လုံးဝပိတ်ဖုံး၊ အမှိုက်တုံး ဖြစ်သော မောဟသည်လည်းကောင်း။ နာသော စ၊ ဒုက္ခဖိစီး၊ ဆင်းရဲကြီး၍၊ ပျက်စီး ဆုံးရှုံးခြင်း သည်လည်းကောင်း။ ပဇာယတေ၊ အစစ်မလျော်၊ သနစ်ချော်သဖြင့်၊ ဖြစ်ပေါ်၍လာတတ်၏။ လောဘော၊ ထိုထိုသို့သော အာရုံ၌၊ ခုံမင်နှစ်သက်၊ မက်မော တွယ်တာတတ်သော တဏှာလောဘသည်။ ပါပဿ၊ ကြမ်းတန်းယုတ်မာ၊ လွန်စွာညစ်ကျ၊ မကောင်းမှုမျိုး၊ အပြစ်ဆိုး၏။ ကာရဏံ၊ အခြေမူလ၊ ပဓာနမှန်၊ ထက်သန်ခိုင်မြဲ၊ အကြောင်းကြီးပေတည်း။

ထို့ပြင် လောဘသည် ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းကြီးဖြစ်သည့်ပြင် ပျက်စီးချိန်တန်က အသိဉာဏ် ထိုင်းမှိုင်းကြောင်းကို ထုံးဟောင်းနှင့်တကွ သာဓကမူလိုသည်ဖြစ်၍ အညဉ္စ ဟု စကားခံလျက် အသမ္ဘဝံ ဟေမမိဂဿ အစရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုသင်ကြားပြန်လေ၏။

အညဉ္စ—

- ၂၇။ အသမ္ဘဝံ ဟေမမိဂဿ ဇာတိ၊
 တထာပိ ရာမော လောလုဘေ မိဂါယ။
 ပါယော သမာပန္နဝိပတ္တိကာလေ၊
 ဓိယောပိ ပုံသံ မလိနာ ဘဝန္တိ။

အညဉ္ဇ၊ ထိုမှတပါး၊ အခြားတတန်၊ မှတ်ဖို့ရန်လည်း၊ တနည်းတဖုံ၊ ရှိသေးတုံ၏။ ဟေမမိဂဿဇာတိ၊ အဆင်းကိုယ်ဝယ်၊ ရွှေနှယ်မခြား၊ ရွှေသားအသွင်၊ ရွှေသမင်၏၊ သနစ်မလျော်၊ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည်။ အသမ္ဘဝံ၊ ဖြစ်ရန်အခွင့်၊ အကြောင်းကို ထောက်ချင့်သော်၊ မသင့်မတော်သဖြင့်၊ မဖြစ်ပေါ်နိုင်ပေ။ တထာပိ၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်ရန်အခွင့်၊ ကြောင်းမသင့်သော်လည်း။ ရာမော၊ ပညာဉာဏ်ရောင်၊ ထွန်းပြောင်တောက်လင်း၊ အခေါင်ချဉ်းသည့်၊ မင်းရာမကို။ မိဂါယ၊ မှော်ရုံမြိုင်တန်း၊ အစဉ်မြန်းလျက်၊ သမင်ဖမ်းလိုက်ခြင်းငှါ။ လောဘေန၊ တန်းမှန်းခံမင်၊ လိုချင်နှစ်သက်၊ အမက်သမား၊ လောဘတရားသည်။ လောလုဘော၊ မလိုက်-လိုက်အောင်၊ သွေးဆောင်မပြတ်၊ ဖြားယောင်းအပ်ခဲ့၏။ ပါယော-ပါယေန၊ သူသူငါငါ၊ အတူသာလျှင်၊ များစွာပြုကတေ့၊ ဖြစ်တတ်သော အလေ့အားဖြင့်။ ဝမာပန္နဝိပတ္တိကာလေ၊ ပျက်စီးဘို့ရန်၊ ကြောင်းကံပေါ်ပေါက်၊ အချိန်ရောက်လတ်သော်။ ပုံသံ-ပုမာနံ၊ မည်သူမဆို၊ ထိုထိုများစွာ၊ ယောက်ျားတကာတို့၏။ ဓိယောပိ၊ ပင်ကိုယ်ပကတိ၊ အသိအလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာတို့သည်လည်း။ မလိနာ၊ မကြည်မလင်၊ မမြင်ဟုတ်တိုင်း၊ ထိုင်းမှိုင်းညစ်မှုန်ကြကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ တရံတဆစ်၊ မချန်ပစ်ဘဲ၊ အမှန်ဖြစ်တတ်ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဉာဏ်ပညာအရာ၌ အလွန်အလွန် ထူးချွန်ထက်မြက်လှသော ရာမမင်းသည် ညာစံမဟေ သီတာမေနှင့် မှော်ရုံမြေ တောစခန်းသို့ မြန်းကြွ၍ နေကြစဉ် မဂဗ္ဘိ ဘီလူးမက ထူးလှသည့် ရွှေသမင် အယောင်ကို ရုပ်ဆောင်ကာ ဖန်ဆင်း၍ ထင်လင်းစွာ ပြလေရာ သီတာဒေဝီ မဟေသီက လှပ တင့်တယ် ရွှေနှယ်မခြား ရွှေသားအဆင်းရှိသော ရွှေသမင်ကို လိုချင်တောင့်တနှစ်သက်လှကြောင်းဖြင့် ကောင်းစွာ တင်လျှောက်ရာ မင်းရာမ ဘုရင်သည် ဒုက္ခနှင့် တွေ့ကြုံဘို့ရန် အချိန်တန်အကြောင်းဆိုက်သောကြောင့် မိမိ၌ ရှိရင်းစွဲထိုးထွင်းဉာဏ်တို့သည် အမှန်ကို မသိမမြင်နိုင်ဘဲလျက် ရွှေသမင်၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် အလျှင်းပင် မရှိသင့် မဖြစ်သင့်သော်လည်း ဟုတ်တန်ရာ၏ ဖြစ်တန်ရာ၏ ဟူသော အထင်နှင့် ရွှေသမင်ကို လိုချင်စိတ်စော လောဘဇော ရွှေဆောင်လျက် မြိုင်ချောင်တွင် အလိုက်မှားသောကြောင့် မိမိချစ်ခင်သည့် ကြင်ယာမယား သီတာမိဖုရားကိုပင်လျှင် ရထားတင် ခံရဘူးလေပြီ။ များသောအားဖြင့် ပျက်စီးဘို့ကာလ အချိန်ကျရောက်ခဲ့သည်ရှိသော် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို နဂိုပကတိ မိမိတို့၏ ရှိရင်းစွဲဖြစ်သော အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာတို့သည် ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာကို သေချာစွာ မသိမမြင်နိုင်ကြဘဲ ထိုင်းမှိုင်း မေးမှိန်ကြရမဲ့ မလွဲဘာသာ ဓမ္မတာပင် ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထိုသို့ ပိုက်ကွန်ကျော့ကွင်း ညွတ်အတွင်းသို့ သက်ဆင်းကျရောက်သည်၏ အခြားမဲ့၌ အလုံးစုံသော ခိုတို့သည် ပိုက်ကွန်ကျော့ကွင်းဖြင့် ရစ်ပတ်ဖွဲ့နှောင်အပ်

ကုန်၏။ ထိုသို့ဖွဲ့နှောင်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ထွက်ပေါက်မရ ဒုက္ခနှင့်တွေ့ကြုံကြရသောအခါ အလုံးစုံသော ခိုတို့သည် ယခင်အစ ပဌမ ဟိုအထက်က ဆင်းသက်ရန် သင့်လျော်ကြောင်းကို နှုတ်သီးကောင်း လျှာပါးဖြင့် လမ်းမှားကို ညွှန်ပြပြောဆိုသည့် ခိုမှိုက်ကိုသာလျှင် များစွာကြိမ်းမောင်း၍ ကောင်းကောင်းကြီးအပြစ်တင်ကြလေ၏။

အများစု၌ ခေါင်းဆောင် မပြုသင့်ပုံ

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးအစဉ် ဆရာမြတ်တို့သည် နှစ် ဂဏဿာဂ္ဂတော အစရှိသော စကားကို မိန့်ဆို မှာကြားတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

၂၈။ နှစ် ဂဏဿာဂ္ဂတော ဂစ္ဆေ၊ သိဒ္ဓေ ကမ္မေ သမံ ဖလံ။
ယဒိ ကမ္မဝိပတ္တိံ သော၊ မုခရော တတြံ ဟညတေ။

ဂဏဿ၊ အသင်းအအုပ်၊ ပြုလုပ်စုဆောင်း၊ လူအပေါင်း၏။ အဂ္ဂတော၊ အများ၏အမှူး၊ အဦးအဖျားမှ။ နှစ် ဂစ္ဆေ၊ ဆော်သြအများ၊ ရွှေသွားအယောင်၊ ခေါင်းဆောင်ပြုကာ၊ မသွားသင့် မသွားရာ။ ဝါ၊ မဖြစ်သင့် မဖြစ်ရာ။ ကသ္မာ၊ ဘယ်သို့ဖြစ်လား၊ အကြောင်းအားကြောင့်၊ မသွားသင့် မသွားရာ၊ မဖြစ်သင့် မဖြစ်ရာသနည်းဟူမူကား။ ကမ္မေ၊ ဆောင်ရွက်သမျှ၊ အမှုကိစ္စသည်။ သိဒ္ဓေ၊ ချောမောပေါက်မြောက်၊ အပြီးသို့ ရောက်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ အကျိုးထင်ပေါ်၊ သင့်လျော်ပေါက်မြောက်၊ အပြီးသို့ရောက်သောအခါ၌။ ဖလံ၊ ဖြစ်ပေါ်သမျှ၊ လာဘအကျိုး၊ အမျိုးမျိုးသည်။ သမံ၊ ခေါင်းဆောင်ရွှေသွား၊ ထူးခြားမခွဲ၊ အများနဲ့တူ၊ နှစ်မူမခွဲ၊ မဟူရဘဲ၊ တူအမျှသာ ဖြစ်ပေ၏။ ယဒိကမ္မဝိပတ္တိံ၊ အမှုမလျော်၊ အပြုချော်သဖြင့်၊ မတော်မတရား၊ အကယ်၍ကား၊ ဖြစ်ခဲ့ငြားအံ့။ တတြံ၊ ထိုသို့ အမှုမလျော်၊ အပြုချော်သဖြင့်၊ မတော်မတရား၊ အမှားမှား ဖြစ်ရာ၌။ သောမုခရော၊ ထို ရွှေသွားပြုမှု၊ ခေါင်းဆောင်သူကို၊ ဟညတေ၊ အဖျင်းငနဲဟု၊ အတင်းဆွဲလျက်၊ ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက်ရာ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဖြစ်လား၊ အကြောင်းအားကြောင့်။ နှစ် ဂစ္ဆေ၊ ခေါင်းဆောင်ပြုကာ၊ မသွားသင့် မသွားရာ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အများသူတို့ စုပေါင်းပြုလုပ် ဆောင်ရွက်အပ်သော အမှုကိစ္စတို့၌ မည်သည့်အခါ၌မျှ တိုက်တွန်းဆော်သြသောသူ ရွှေသွားခေါင်းဆောင်အဖြစ်ဖြင့် မပြုလုပ် မဆောင်ရွက်အပ်၊ အဘယ်ကြောင့် မပြုလုပ် မဆောင်ရွက်အပ်သနည်းဟူမူ ဆောင်ရွက်အပ်သော အမှုကိစ္စသည် ချောမောပြီးမြောက်၍ အကျိုးရောက်သည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုရောက်အပ် ရအပ်သော အကျိုးကို ရွှေဆောင်ပြုသူ ရွှေသွားဟူ၍ မြူမျှမခြားဘဲ အများသူတို့နှင့် အတူသာလျှင် ရအပ် ခံစားအပ်၏။ အကယ်၍ကား အားထုတ်ဆောင်ရွက်အပ်သော အမှုသည် ချွတ်ချော်

တိမ်းပါး၍ မှားယွင်း တိမ်းစောင်းခဲ့သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုသို့မှားယွင်း တိမ်းစောင်း ရာ၌မူကား အများက မဲ့ရှဲ့၍ ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင် ထင်သလိုရှုတ်ချပြီးလျှင် အယုတ္တ အနတ္တ အမနာပ စကားတို့ဖြင့် ဝိုင်းဝန်းကြိမ်းမောင်းမှုလည်း ကြိမ်းမောင်းရာ ၏။ အဖျင်းငနဲဟု အတင်းဆွဲ၍ ညှဉ်းဆဲမှုလည်း ညှဉ်းဆဲရာ၏။ ထို့ကြောင့် မပြုလုပ် မဆောင်ရွက်အပ် ဟူလို။

ပြည့်စုံခြင်း ပျက်စီးခြင်းတို့၏ အကြောင်းရင်း

ထို့ပြင် ပြည့်စုံခြင်း ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အာပဒါနံ အစရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုပြန်လေ၏။

ယထာ စောတ္တံ—

၂၉။ အာပဒါနံ ကထိတော ပန္နော၊ ဣန္ဒြိယာနမသံယမော။
တဇ္ဇယော သမ္ပဒံ မဂ္ဂေါ၊ ယေနော ဧတေန ဂမေယျ။

ယထာ စ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ ဥတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ စက္ခုစသော ဣန္ဒြေ ခြောက်တန်တို့ကို။ အသံယမော၊ မချုပ်တည်း မစောင့်စည်းခြင်းကို။ အာပဒါနံ၊ ကျရောက်တန်တန်၊ ဘေးရန်ဟူသမျှတို့၏။ ပန္နော၊ ဖြစ်ပေါ်ရာစခန်း၊ ခရီးလမ်းဟူ၍။ ကထိတော၊ မုချဆတ်ဆတ်၊ ပြောဆို အပ်၏။ တဇ္ဇယော၊ ထိုစက္ခုစသော ဣန္ဒြေခြောက်တန်တို့ကို၊ စောင့်စည်းပိုင်ပိုင်၊ အောင်နိုင်ခြင်းကို။ သမ္ပဒံ—သမ္ပဒါနံ၊ မချွတ်မယွင်း၊ ပြည့်စုံခြင်းတို့၏။ မဂ္ဂေါ၊ ဖြစ်ပေါ်ရာစခန်း၊ ခရီးလမ်းဟူ၍။ ကထိတော၊ မုချဆတ်ဆတ်၊ ပြောဆိုအပ်၏။ ယေန၊ အကြင်ခရီးဖြင့်။ ဣဉ္ဇံ၊ ကောင်းမြတ်တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာသော အကျိုး သည်။ ဘဝတိ၊ မချွတ်မလွဲ၊ အမြဲဖြစ်တတ်၏။ ဧတေန၊ ထိုကောင်းမြတ်တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာသောအကျိုး၊ ဖြစ်ရိုးကေန၊ တကယ်မှန်သောခရီးဖြင့်။ ဂမေယျ၊ မလစ် မသွေ၊ သနစ်ဖွေ၍၊ ဖြစ်ပေ သွားပေရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။စက္ခု၊ သောတ အစရှိသော ဣန္ဒြေတို့သည် ထိုထိုသို့သော အာရုံ ကာမဂုဏ်၌ ခုံမင်လျှပ်ပေါ် လော်လည်တတ်သော အလေ့ရှိကြကုန်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုစက္ခုစသည်တို့၏ လျှပ်ပေါ်လော်လည်ခြင်းတို့ကို မချုပ်တည်းဘဲ ပေါက်လွှတ်ပဲစား အလိုအတိုင်း ထားခဲ့ပါလျှင် များစွာသော ဘေးဥပဒ်တို့၏ ဒလစပ်မစဲ အမြဲဖြစ်ပေါ်တတ်သောကြောင့် ထိုစက္ခုအစရှိသော ဣန္ဒြေတို့ကို မချုပ်တည်း မစောင့်စည်းခြင်းသည် ဘေးဥပဒ်နှင့်တွေ့ကြုံ၍ အဖုံဖုံသောဒုက္ခတို့ ပေါင်းဆုံဖိစီးလျက် ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်း လမ်းဟောင်းကြီးဖြစ်ပေသည်။ ထိုစက္ခုအစရှိသော ဣန္ဒြေတို့ကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် စောင့်ရှောက် ချုပ်တည်းနိုင်ပါမူ

မည်သည့်ဘေးဥပဒ်မျှ မကပ်ရောက်နိုင်ဘဲ အမြဲချမ်းသာခြင်း ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်း လမ်းကောင်း လမ်းမကြီးဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုစက္ခုသောတ အစရှိသော ဣန္ဒြေတို့ကို ၎င်းတို့ လျှပ်ပေါ်လော်လည်ချင်တိုင်း လိုင်စင်မပေး မထုတ်ဘဲ အမြဲနိုင်နင်းအောင် ဘရိတ်အုပ်လျက် ချုပ်တည်း၍ ထားရမည် ဟု ဆိုလိုသည်။

ခိုတို့သည် ထိုရွှေဆောင်ပြုလုပ်၍ ဟုတ်စလိလိ ပြောကြားသောခိုအား ကဲ့ရဲ့ ဖြစ်တင်၍ ထင်သလို ကြိမ်းမောင်းလျက် မကောင်းပြောဆိုကြသည်ကိုကြား၍ စိတြဂီဝါဒိမင်းသည် ဆုံးမဩဝါဒစကားဖြင့် ဤသို့ ပြောကြားလေ၏။ ဤယခု ကျရောက်သောအပြစ်သည် စင်စစ်အားဖြင့် ဤခို၏ အပြစ်မဟုတ်၊ အကြောင်း ကို နာကြဦးလော့ ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုမိန့်ကြားလေ၏။

၃၀။ အာပဒါနမာပတန္တိနံ၊ ဟိတောပျာယာတိ ဟေတုတံ။
မာတုဇဿံ၊ ဟိ ဝစ္ဆဿ၊ ထမ္ဘိ ဘဝတိ ဗန္ဓနေ။

ဟိတောပိ၊ အတိတ်ရှေးခါ၊ ဘေးဘယာတို့၊ ဝေးကွာစေကြောင်း၊ ကောင်း သော အစီးအပွားပင်ဖြစ်ငြားသော်လည်း။ အာပတန္တိနံ၊ အနာဂတ၊ နောက် ကာလ၌၊ ကျရောက်ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော။ အာပဒါနံ၊ သောင်းပြောင်းများစွာ၊ ဘေးဘယာတို့၏။ ဟေတုတံ၊ ဖြစ်ပေါ်ရန်စင်စစ်၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သို့။ အာယာတိ၊ ပြန်လှန်တထောက်၊ တဖန်ဖောက်သဖြင့်၊ အမှန်ရောက်တတ်၏။ ဟိ - သစ္စံ၊ ထိုသို့ဆိုအပ်၊ စကားရပ်သည်၊ ဆတ်ဆတ်ကေနံ၊ တကယ်မှန်လှ၏။ မာတုဇဿံ၊ အမိနွားမ၏ မြင်းခေါင်း၊ ခြေနှစ်ချောင်းသည်။ ဝစ္ဆဿ၊ နွားမ၏ သားသယ်၊ နွားသူငယ်ကို။ ဗန္ဓနေ၊ နို့ညှစ်သည့်အခါ၊ မြဲစွာတင်းတင်း၊ နှောင်ဖွဲ့ ခြင်း၌။ ထမ္ဘိဘဝတိ၊ ကြုံကြုံခိုင်ခိုင်၊ ချည်တိုင်အစစ်၊ ဖြစ်ကြီးဖြစ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အကြင်အရာဌာနသည် အတိတ်အခါ၌ မိမိအား ဘေးရန်တို့မှ ကွယ်ကာတားဆီးတတ်သော အကြောင်းပင်ဖြစ်သော်လည်း ထိုအရာဌာနသည် ပင်လျှင် နောက်နောက် အခါကာလဝယ် မိမိ၌ ကျရောက်ဖြစ်ပွားကုန်သော ဘေးရန်တို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်တတ်ပေသည်။ ထိုစကားမှန်ပုံ ဥဒါဟ ရုဏ်ကား နွားငယ်သည် မိခင်၏ထံပါး အနီးအနား၌ အမြဲမှီတင်း၍ နေသော အခါ၌လည်းကောင်း၊ မိခင်၏ အထံ၌ နို့ချိုသောက်စို့သော အခါ၌လည်း ကောင်း မိခင်နွားမ၏ အခြေနှစ်ချောင်းတို့သည် ထိုနွားငယ်အား ထက်ဝန်းကျင် မှ ကျရောက်ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော ဘေးရန်တို့ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်တတ်သော ကြောင့် နွားငယ်၏ အစီးအပွားဖြစ်သော အကြောင်းဖြစ်ပေသည်။ သို့ပင်ဖြစ် သော်လည်း နောက်ကာလ၌ အရှင်ဖြစ်သူက နို့ညှစ်သည့်အခါ ထိုမိခင်၏အခြေ

နှစ်ချောင်းတို့သည် နွားငယ်ကို တင်းတင်းဖွဲ့နှောင်ရာ ချည်တိုင်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ပြန်သဖြင့် ထိုမိခင်၏ ခြေတို့သည် နွားငယ်၏ ဘေးရန်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်ပြန်သကဲ့သို့ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ဒုက္ခရောက်သူတို့ကို ကယ်ယူသင့်ပုံ

ထို့ကြောင့် ပျက်စီးခြင်းဒုက္ခနှင့် တွေ့ကြုံကြကုန်သောသူတို့အား ထိုဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်အောင် ထုတ်ဆောင်ရန်သာ သင့်ကြောင်း၊ ထိုထိုဤဤ အလီလီ အပိုချဲ့ပြီးလျှင် ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်၍ မနေသင့်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည် ဖြစ်၍ သဗန္ဓု အစရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုပြန်လေ၏။

၃၁။ သ ဗန္ဓု ယော ဝိပ္ပန္နာန-မာပဒုဒ္ဓရဏက္ခမော။
န တု ဘိတပရိတ္တာဏ-ဝတ္ထုပါလမ္ပပဏ္ဍိတော။

ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဝိပ္ပန္နာနံ၊ အရေးမလှ၊ ဘေးဘယဖြင့်၊ ဒုက္ခဖိစီးလျက်၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ကျရောက်ကုန်သော သူတို့အား။ အာပဒုဒ္ဓရဏက္ခမော၊ ကျရောက်ဆဲ ဘေးရန် အတွင်းမှ၊ ခဏချက်ခြင်း၊ လက်ငင်း လွတ်အောင်၊ ထုတ်ဆောင် ကယ်တင်နိုင်၏။ သ - သော၊ ထိုဘေးဒုက္ခမှလွတ်အောင်၊ ထုတ်ဆောင်နိုင်သောသူသည်။ ဗန္ဓု၊ ဉာတိသဟာယ၊ မိတ္တအချစ်၊ အစစ်မည်ပေ၏။ တု၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဘိတပရိတ္တာဏဝတ္ထုပါလမ္ပပဏ္ဍိတော၊ ဘေးရန် မဖြစ်စေရန်၊ ကြိုတင်စိတ်ကူး၍၊ အထူးကာကွယ်စောင့်ရှောက်သင့်ကြောင်းဖြင့်၊ အကြောင်းအကျိုး၊ အမျိုးမျိုးခွဲထွင်၍၊ ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်လျက် အပြစ်ရှာတတ်သော ပညာရှိသည်။ န ဗန္ဓု၊ ဉာတိသဟာယ၊ မိတ္တအချစ်၊ အစစ်မမည်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဘေးဥပဒ်ဖိစီးလျက် ပျက်စီးခြင်းနှင့် ကြုံကြိုက် ဒုက္ခဆိုက်ရောက်၍နေကုန်သော ဒုက္ခသည်တို့အား ထိုဒုက္ခမှလွတ်မြောက်ရန် လျင်မြန်စွာ ကယ်တင်နိုင်သော သူသည်သာလျှင် ဉာတိသဟာယ အစစ် မိတ်ဆွေချစ်မည်ပေသည်။ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍ ဘေးဒုက္ခ ဖိစီးလျက် ပျက်စီး၍နေသော ဒုက္ခသည်ကို တွေ့ကြုံသည့်အခါ ဒုက္ခမှ ကယ်တင်ရန်ကိုကား စိတ်မကူးဘဲ အထူးပြောကြားသည်မှာ “ဤ ယခုဖြစ်ရသည့်ဒုက္ခသည် တွေ့ဘို့မဟုတ်၊ စင်စစ်မှာ လူအဟုတ် မဟုတ်၍သာ ဘေးရန်နှင့် တွေ့ကြုံရခြင်းဖြစ်သည်။ ဘေးရန်ကို မကာကွယ် မစောင့်ရှောက်တတ်သည့်အတွက် ဤသို့ အခက်နှင့် တွေ့ကြုံရသည်။ ဤကဲ့သို့မလုပ်မူ၍ ထိုကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပါလျှင် ဒုက္ခနှင့် တွေ့ကြုံမည်မဟုတ်၊ လူ့ ကိုက အလွန်အ အလွန်နခြင်းကြောင့် ဘေးကိုရှောင်ကွင်းရန်မှာ အလွယ်သာ ဖြစ်ပါလျက် လူမလယ်၍သာ ဤကဲ့သို့ဖြစ်ရသည်” စသည်ဖြင့် ဒုက္ခသည်၏အပေါ်၌

အပြစ်အမျိုးမျိုးကို ရှာဖွေတွေ့မြင်နိုင်သော ပညာစွမ်း ဉာဏ်စွမ်းရှိသော သူသည် ဉာတိမိတ္တ သဟာယအစစ် မိတ်ဆွေစစ် မမည်ပေဟု ဆိုလိုသည်။

ဘေးရန်တွေ့ဆုံ၍ ဒုက္ခနှင့်ကြုံသည့်အခါ စိတ်နှလုံးတုန်လှုပ်ချောက်ချားလျက် အံ့အားကြီးသင့်ပြီးလျှင် လွတ်ခွင့်ကိုမကြံနိုင် ငေးမှိုင်တွေဝေ၍ နေခြင်းသည် လူဖျင်း လူအ အောက်ကျသေးနပ်သော လူယုတ်၏ လက္ခဏာသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဝိပတ္တိအခါ ဒုက္ခနှင့်တွေ့ကြုံပါလျှင် ကြံ့ခိုင်တည်တံ့စွာ မဆုတ်မရွံ့ နောက်မတုန်ဘဲ ရဲတင်းစွာ အန္တိခံ၍ တွန်းလှန်ဖြိုဖျက်ရန်သာ ကြံစည်အားထုတ် အပ်ပေသည်။

မြင့်မြတ်သူတို့၏ သဘောလက္ခဏာ

ထိုအကြောင်းကိုပင်လျှင် အကျယ်ချဲ့ထွင်၍ ထင်ရှားစွာ ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ဝိပုဇ္ဇေ ဓီရ အစရှိသော ဂါထာကို ထပ်မံ၍ မိန့်ဆိုပြန်လေ၏။

၃၂။ ဝိပုဇ္ဇေ ဓီရမထာဘျုဒယေ ခမာ၊
သဘာယ ဝါကျပဋ္ဌတာ ယုဒ္ဓေ ဝိက္ကမော။
ယသသိ ဝါဘိရုစိ ဗျသနံ သုတေ၊
ပကတိသိဒ္ဓမိဒံ ဟိ မဟာတ္တာနံ။

၁။ ဝိပုဇ္ဇေ၊ ဘေးရန်တွေ့ဆုံ၊ ပျက်စီးခြင်းနှင့် ကြုံသောအခါ၌။ ဓီရံ၊ တည်တံ့ကြံ့ခိုင်၊ မယိုင်မတုန်၊ အနိုင်စွန့်ခြင်းလည်းကောင်း။

၂။ အထ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အဘျုဒယေ၊ စည်းစိမ်တန်ခိုး၊ အမျိုးမျိုးတို့၊ တိုးတက်မောက်ကြား၊ အလွန်ကြီးပွားသောအခါကာလ၌။ ခမာ၊ မမောက်မကြား၊ စိတ်ထားပြောပျောင်း၊ အကြောင်းကြောင်း၌၊ ကောင်းစွာ သည်းခံခြင်းလည်းကောင်း။

၃။ သဘာယ၊ လူထုပရိသတ်၊ စည်းဝေးအပ်ရာ၊ များစွာပေါ့ယယ်၊ သဘင်လယ်၌။ ဝါကျပဋ္ဌတာ၊ ပြောဆိုမြွက်ကြား၊ စကားအရာ၊ အသားပါသဖြင့်၊ များစွာလိမ္မာသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။

၄။ ယုဒ္ဓေ၊ စစ်မြေအပြင်၊ နှစ်ဖက်ဆင်လျက်၊ ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်ရာ၌။ ဝိက္ကမော၊ မကြောက်မရွံ့၊ နောက်မတုန်ဘဲ၊ ရဲဝံ့စွာစွန့်စားခြင်းလည်းကောင်း။

၅။ ယသသိ၊ ကိတ္တိရှိန်စော်၊ ထင်ပေါ်ကျော်စောခြင်း၌။ အဘိရုစိ၊ တောင့်တခင်မင်၊ လိုချင်စုံမက်၊ အလွန်နှစ်သက်ခြင်း လည်းကောင်း။

၆။ သုတေ၊ ကျမ်းဂန်စာပေ၊ အထွေထွေ အစုစု၊ ဗဟုသုတအပေါင်း၊ စုဆောင်း ရှာမှီးရာ၌။^၁ ဗျသနံ - အာသတ္တိစ၊ အလွန်အမင်း၊ ပြင်းစွာ စွဲလမ်းခြင်းလည်းကောင်း။

ဣတိ၊ ဤသို့ညွှန်ကြား၊ ခြောက်ပါးစုရုံး၊ ဤအားလုံးသည်။ မဟာတ္တာနံ၊ မြင့်မြတ်စိတ်ရင်း၊ နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့အား။ ပကတိသိဒ္ဓိဟိ - ပကတိသိဒ္ဓိဝေ၊ ပကတိ အလိုလို၊ မိမိ၏ပင်ကိုယ် သဘောအလျောက်၊ ပေါ်ပေါက် ပြည့်စုံသည်သာလျှင်တည်း။

ထိုမှတစ်ပါး လောက၌ အလွန်တရာမှ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်နိုင်ခဲ့သော လူစား မျိုးကို တိုးဆင့်၍ ပြုပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ သမ္ဗုဒ္ဓ ယဿ အစရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုသင်ကြားပြန်လေ၏။

၃၃။ သမ္ဗုဒ္ဓေ ယဿ န ဟဋ္ဌော၊
ဝိပ္ပန္နေ ဝိသာဒေါ ရဏေ စ ဘီရတံ။
တံ ဘုဝနတ္ထယတိလကံ၊
ဇနယတိ ဇနနီ သုတံ ဝိရလံ။

ယဿ၊ အကြင်သူအား။ သမ္ဗုဒ္ဓေ၊ စည်းစိမ်ကြက်သရေ၊ အထွေထွေတန်ခိုးတို့၊ တိုးတက်ပြည့်စုံသော အခါကာလ၌။ ဟဋ္ဌော၊ ရှင်လန်းနှစ်သက်၊ စိတ်၏ တက်ကြွခြင်းသည်။ န ဘဝတိ၊ စင်စစ်ကေန၊ ခါတရံမှ၊ အမှန်မဖြစ်တတ်ပေ။ ဝိပ္ပန္နေ၊ ကံမကောင်း အကြောင်းမလှသဖြင့်၊ ဒုက္ခဖိုစီး၍၊ ပျက်စီးခြင်းနှင့် တကွ၊ တွေ့ကြုံရာ အခါကာလ၌။ ဝိသာဒေါ၊ နှလုံးမရွှင်၊ ဘဝင်မလန်း၊ စိတ် ပင်ပန်းခြင်းသည်။ န ဘဝတိ၊ စင်စစ်ကေန၊ ခါတရံမှ၊ အမှန်မဖြစ်တတ်ပေ။ ရဏေစ၊ တဖက်ရန်ကို၊ ခုခံအားကြိုး၊ စစ်ထိုးတိုက်ခိုက်ရာ၌လည်း။ ဘီရတံ၊ ကြွားကြွားရှားရှား၊ မစွန့်စားဝံ့၊ ကြောက်ရွံ့သည်၏အဖြစ်သည်။ န ဘဝတိ၊ စင်စစ်ကေန၊ ခါတရံမှ၊ အမှန်မဖြစ်တတ်ပေ။ ဘုဝနတ္ထယတိလကံ၊ လောက သုံးပါး၏၊ တန်ဆာအတူ၊ မှန်ကူဆိုအပ်၊ လွန်မြင့်မြတ်သော။ တံသုတံ၊ ထို လောကတလွှား၊ အလွန်ရှားသည့်၊ သားကောင်းဆိုအပ်၊ သားအမြတ်ကို။ ဇနနီ၊ သားတို့ပေါ်ရေး၊ ဖွားမြင်ပေးသည့်၊ မွေးမိခင်သည်။^၂ ဝိရလံ ဇနယတိ - တနု ဇနယတိ၊ မကြီးမကျယ်၊ အနည်းငယ်မျှသာ ဖြစ်စေနိုင် ဖွားမြင်နိုင်၏။

၁။ ဤအရာ၌ ဗျသနသဒ္ဓါသည် ပြင်းစွာ စွဲလမ်းခြင်း၌ ဖြစ်၏။ “ဗျသနံ စ သုဘေ သတ္တော” ဟူသော အမရကောသကိုမြှော်လေ။

၂။ ဤအရာ၌ ဝိရလသဒ္ဓါသည် အနည်းငယ်ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ “ပေလဝံ ဝိရလံ တနု” ဟူသော အမရကောသကို၎င်း၊ “ဝိရလန္တိ ထောကံ” ဟူသော ဟိတော ပဒေသဋီကာကို၎င်း ထောက်။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင်သူသည် စည်းစိမ်ကြက်သရေနှင့် အထွေထွေသော တန်ခိုးတို့ အမျိုးမျိုးတိုးတက်လျက် ပြည့်စုံသည့်အခါ၌လည်း စိတ်၏ရှင်လန်း နှစ်သက်၍ ဝမ်းမြောက် တက်ကြွခြင်း မဖြစ်၊ ကံမကောင်း အကြောင်းမလှ သဖြင့် ဒုက္ခဖိစီး၍ ပျက်စီးခြင်း အဖုံဖုံတို့နှင့် တွေ့ကြုံရသည့် အခါကာလ၌လည်း နှလုံးမရွှင် ဘဝင်မလန်းဘဲ ပင်ပန်းပူဆွေးခြင်းလည်း မဖြစ်၊ တဖက်ရန်သူနှင့် ခုခံယှဉ်ပြိုင်၍ ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရာ၌လည်း ကြောက်ရွံ့တုန်ဆုတ်ခြင်း မရှိ၊ ထို ကဲ့သို့ လောကသုံးပါး၏ မှန်ကန်သဖွယ်ဖြစ်၍ တင့်တယ် မြင့်မြတ်သော သားကောင်းရတနာကို အလွန်မွေးဖွားနိုင်ခဲ့ပေသည်၊ လောက၌ အလွန်ဖြစ်ထွန်း ပေါ်ပေါက်နိုင်ခဲ့ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ကြီးပွားလိုသူတို့ ပယ်စွန့်ရမည့် အပြစ်ခြောက်ပါး

ထို့ပြင် လောက၌ ကြီးပွားတိုးတက်ခြင်းကို အလိုရှိသောသူတို့ ပယ်စွန့် အပ်သော ခြောက်ပါးသော အပြစ်တို့ကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဆ ဒေါသာ အစ ရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုပြန်လေ၏။

၃၄။ ဆ ဒေါသာ ပုရိသေနော၊ ဟာတဗ္ဗာ ဘူတိမိစ္ဆတာ။

နိဒ္ဒါ တန္တိ ဘယံ ကောဓော၊ အာလသျှ ဒီဃသုတ္တတာ။

ဣဟ၊ ဤလောက၌။ ဘူတိမိစ္ဆတာ၊ ဘုန်းရှိန်တန်ခိုး၊ စည်းစိမ်ဖြိုးလျက်၊ တိုးတက် ပြည့်စုံခြင်းကို အလိုရှိသော။ ပုရိသေန၊ ယောက်ျားကောင်း ယောက်ျားမြတ်သည်—

၁။ နိဒ္ဒါ စ၊ အအိပ်စုံမက်၊ လွန်နှစ်သက်သဖြင့်၊ အိပ်ကွက်ကိုရှာ၊ အိပ်ဖို့ရာ စိတ်ကူးလျက်၊ အထူးအိပ်တတ်ခြင်းလည်းကောင်း။

၂။ တန္တိ စ၊ လုံ့လမဖက်၊ အေးစက်စိစို၊ အလိုမသန်၊ လေးကန်ဖင့်နှံခြင်း လည်းကောင်း။

၃။ ဘယဉ္စ၊ သူရသတ္တိ၊ မရှိညံ့ဖျင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်းလည်းကောင်း။

၄။ ကောဓော စ၊ မနောမစောင့်၊ မအောင့်မအည်း၊ ယမ်းနှင့်မီးသို့၊ သည်းညည်းမခံ၊ ဒေါသထန်ခြင်းလည်းကောင်း။

၅။ အာလသျှ၊ ထကြွနိုးကြား၊ ကြိုးစားခြင်းဟူ၊ လျှင်းမကူဘဲ၊ အပျင်း ထူသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။

၆။ ဒီဃသုတ္တတာ စ၊ ကိစ္စဆောင်ရာ၊ ရှည်စွာလေးမြင့်၊ အချိန်လင့်၍၊ ဖင့်နှံကြန့်ကြာသည်၏အဖြစ်လည်းကောင်း။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဆဒေါသာ၊ ပြဆိုညွှန်ကြား၊ ခြောက်ပါးသောအပြစ်တို့ကို။ ဟာတဗ္ဗာ၊ အသက်ထက်ဆုံး၊ မကျင့်သုံးဘဲ၊ လုံးလုံးကြီး ပယ်စွန့်အပ်ကုန်၏။

ဤသို့ ပြဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အကြောင်းတို့ကို ကောင်းစွာ ထောက်ရှု၍ ယခုအခါ ဖြစ်ခဲ့ပြီးအမှုကို မည်သူ့ ကိုမျှ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချခြင်း အလျှင်းမပြုကြဘဲ ငါတို့ ခိုအာ လုံးတို့သည် တစိတ်တဝမ်းတည်း စည်းလုံးညီညွတ်ကြ၍ တလုံး တစည်းတည်း စိတ်တူကိုယ်မျှ အားထုတ်ကြပြီးလျှင် ဤညွှတ်ကျော့ကွင်းကို တပြိုင်နက် ကောင်းကင်ထက်သို့ ယူဆောင်တက်ကြပါကုန်စို့ဟူ၍ ခိုမင်းက မိန့်ဆိုလေ၏။

ညီညာစုပေါင်း အောင်မြင်ကြောင်း

ထို့နောက် ထိုသို့ စုပေါင်းအားထုတ်သင့်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန် လိုသည်ဖြစ်၍ အပ္ပါနမပိ ဝတ္ထုနံ အစရှိသော ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆို မိန့်ကြား ပြန်လေ၏။

ယတော—

၃၅။ အပ္ပါနမပိ ဝတ္ထုနံ၊ သံဟတိ ကိစ္စသာမိကာ။
တိဏေဟိ ဂုဏတံ အာပန္နေဟိ၊ ဗဇ္ဈန္တေ မတ္တဒန္တိနံ။

၃၆။ သံဟတိ သေယျသော ပုံသံ၊ သကုလေဟပုဂ္ဂဟိပိ။
ထုသေဟိပိ ပရိစ္စတ္တာ၊ န ပရောဟန္တိ တဏှုလာ။

ယတော၊ အကြံကြောင့်။ အပ္ပါနံအပိ၊ မကြီးမကျယ်၊ သေးငယ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝတ္ထုနံ၊ ပစ္စည်းဝတ္ထု၊ အစုစုတို့၏။ သံဟတိ၊ များစွာစုရုံး၊ စည်းလုံးပေါင်းစုခြင်းသည်။ ကိစ္စသာမိကာ၊ ကိစ္စကြီးငယ်၊ အသွယ်သွယ်ကို၊ အလွယ်ဖြင့် ပြီးစေတတ် ပြီးစေနိုင်၏။ ဂုဏတံ အာပန္နေဟိ၊ များစွာစုဆောင်း၊ ပေါင်းစည်းအပ်သည်၏အဖြစ်သို့၊ စင်စစ် ရောက်ကုန်ပြီးသော။ တိဏေဟိ၊ မြက်တို့ဖြင့်။ ဝါ၊ မြက်ပင်မြက်မျိုး၊ ကျစ်ပြီးကြီးတို့ဖြင့်။ မတ္တဒန္တိနံ၊ မူးယစ် မှန်သောက်၊ ဆင်ပေါက်ဆင်ကြမ်းတို့ကို။ ဗဇ္ဈန္တေ၊ တင်းတင်းပိုင်ပိုင်၊ မလွတ်နိုင်ရန်၊ ကြံ့ခိုင်စွာ ချည်နှောင်အပ်ကုန်၏။

အပ္ပကေဟိပိ၊ သင်္ချာဖွဲ့စည်း၊ မကြီးမကျယ်၊ အနည်းငယ်မျှသာလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သကုလေဟိ၊ မိမိ၏ ဇာတ်တူမပြား၊ အမျိုးသားတို့နှင့် အတူတကွ။ ပုံသံ—ပုမာနံ၊ ယောက်ျားတို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။ သံဟတိ၊ ညီညွတ် စည်းလုံး၊ စုရုံးပေါင်းစပ်ခြင်းသည်။ သေယျသော၊ သဘောမတူ၊ အယူကွဲပြား၊ သီးခြားနေသည်ထက်၊ ဆတက်ထမ်းပိုး၊ တိုး၍မြတ်ပေ၏။ ထုသေဟိပိ၊ ဇာတ်တူ

အားလုံး၊ အသုံးမစွန့်၊ ဖွဲ့အခွံတို့သည်။ ပရိစ္စတ္တာ၊ ကြိတ်စက်မောင်းဆွဲတို့ဖြင့်၊ ထောင်းကုန် ကြိတ်ကုန်သော ဒဏ်ချက်ကြောင့်၊ ထွက်ခွါ စွန့်ပစ်အပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ စွန့်ပစ်အပ်ကုန်သောကြောင့်။ တဏှုလာ၊ ကောက်ကြီး၊ ကောက်သေး၊ ဖွေးဖွေးဖြူဖြူ၊ ဆန် ဟူသမျှတို့သည်။ နပရောဟန္တိ၊ ဖွဲ့နှင့်ပေါင်းတုန်း၊ စပါးလုံးကဲ့သို့၊ အများသုံးရန်၊ အညွန့်အညွှောက်တို့၊ မလွန်မပေါက်နိုင်ကြပေ။

ဤသို့ စိတြဂီဝါခိုမင်းသည် မိန့်ဆိုမြွက်ကြားအပ်သောစကားကို ကြားကြကုန်သည်ရှိသော် အလုံးစုံသော ခိုတို့သည် တစည်းတလုံး တညီတညွတ်ထည်း ညွတ်ကျော့ကွင်းကို ယူဆောင်လျက် ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်ကြလေ၏။ ထိုသို့ ခိုအပေါင်းတို့ ညွတ်ကျော့ကွင်းကို ယူဆောင်၍ ပျံတက်ကြသည်၏ အခြားမဲ့၌ တောသားမုဆိုးသည် အလွန်ဝေးစွာသော အရပ်မှ ထိုသို့ ညွတ်ကျော့ကွင်းကို ယူဆောင်၍သွားကြကုန်သော ခိုတို့ကိုကြည့်ရှုပြီးလျှင် နောက်မှ အပြေးလိုက်စဉ် ဤသို့ ကြံစည်လေ၏။

၃၇။ သံဟတာ တု ဟရန္တိမေ၊ ဇာလံ မမ ဝိဟင်္ဂမာ။
ယဒါ တု နိပတိဿန္တိ၊ ဝသမေဿန္တိ မေ တဒါ။

ဣမေဝိဟင်္ဂမာ၊ ဤအဇဋ္ဌာခွင်၊ ကောင်းကင်ပြင်ဝယ်၊ ကျင်လည်ကျက်စား၊ ငှက်အများတို့သည်။ သံဟတာ၊ ပေါင်းစည်းစုရုံး၊ စည်းလုံးညီညွတ်ကြကုန်သည် ဖြစ်၍။ မမ၊ ငါ၏။ ဇာလံ၊ ချည်နှောင်လက်နက်၊ မိလျက်တင်းတင်း၊ ညွတ်ကျော့ကွင်းကို။ ဟရန္တိ၊ ကိုယ်နှင့်မကွာ၊ အတူပါအောင်၊ ယူကာဆောင်ကြကုန်၏။ တု၊ ထိုသို့ပင်အများ၊ ယူဆောင်သွားကြပါကုန်သော်လည်း။ ယဒါတု၊ အကြင် ကောင်းကင်စခန်း၊ ပျံသန်းအခိုက်၊ အပန်းဆိုက်သဖြင့်၊ မောဟိုက်ကြသော အခါ၌ကား။ နိပတိဿန္တိ၊ မုချပင်လျှင်၊ ထက်ဝေဟင်မှ၊ မြေပြင်သို့ ကျကုန်လတ်။ တဒါ၊ ထိုဝေဟင်အထက်မှ၊ မြေပြင်သို့သက်သောအခါ၌။ မေ၊ ငါ၏။ ဝသံ၊ မြှော်မှန်းထည်းသို့၊ စိတ်အလိုသို့။ ယေန္တိ၊ မသွေမလှန်၊ အခြေမှန်သဖြင့်၊ ကေန ရောက်ကြရကုန်လတ်။

ထို့နောက် ခိုတို့သည် မျက်စိဖြင့် မြင်နိုင်လောက်သော အရပ်ကို လွန်မြောက်၍ အဝေးသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုမုဆိုးသည် လိုက်ဖို့ရန် အားမထုတ်ဘဲ ဆုတ်နစ်၍ ပြန်ခဲ့လေ၏။

အကျိုးကိုလိုလာသော ဒိတ်ဆွေစစ်သုံးဦး

ထိုအခါ ခိုတို့သည် မုဆိုးဆုတ်နစ်၍ပြန်သည်ကိုတွေ့မြင်ကြရာ စိတြဂီဝါ ခိုမင်းအား “အသျှင်ခိုမင်း.....ယခုအခါ အကျွန်ုပ်တို့သည် အဘယ်ကဲ့သို့ စီမံပြုလုပ်သင့်

ပါသနည်း”ဟု မေးမြန်းကြလေ၏။ ထိုသို့မေးမြန်းသည့်အခါ စိတြဂီဝါ ခိုမင်းက အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုမိန့်ကြားလေ၏။

၃၈။ မာတာ မိတ္တံ ပိတာ စေတိ၊ သဘာဝါ တိတ္ထယံ ဟိတံ။
ကမ္မကာရဏတော စညေ၊ ဘဝန္တိ ဟိတဗုဒ္ဓယော။

မာတာစ၊ မွေးသည့်မိခင်၊ ကျေးဇူးရှင်လည်းကောင်း။ မိတ္တဉ္စ၊ ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း၊ မိတ်ဆွေရင်းလည်းကောင်း။ ပိတာစ၊ မွေးသည့်ဘခင်၊ ကျေးဇူးရှင်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိတ္ထယံ၊ ထိုလူသုံးစား၊ သုံးဦးသားတို့၏အပေါင်းသည်။ သဘာဝါ - သဘာဝေန၊ မိမိ၏ ပကတိအလို၊ ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့်။ ဟိတံ၊ ကြီးပွားတက်တိုး၊ အကျိုးလိုခြင်း၊ မိတ်ဆွေရင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ကေန စင်စစ်၊ အမှန်ဖြစ်၏။ အညေ၊ ထိုလူသုံးစား၊ သုံးဦးသားမှ တပါး၊ အခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ကမ္မကာရဏတောစ၊ အရေးပေါ်ကိစ္စကို၊ ဒိဋ္ဌလက်ငင်းဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဝါ၊ တစုံတခုသောအကျိုးကို၊ မြှော်ကိုးသောအားဖြင့်သာလျှင်။ ဟိတဗုဒ္ဓယော၊ ကြီးပွားတက်တိုး၊ အကျိုးကိုလိုလားဟန်ဆောင်သော၊ မိတ်ဆွေယောင် မိတ်ဆွေတူတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကေနစင်စစ်၊ အမှန်ဖြစ်ကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ မိခင်၊ ဘခင်နှင့် မိတ်ဆွေရင်း၊ မိတ်ဆွေစစ် ဟု ဆိုအပ်သော သုံးဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မိမိတို့၏ ပင်ကိုယ် သဘောအားဖြင့်ပင်လျှင် အကျိုးစီးပွားကို လိုလားတောင့်တသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထို သုံးဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှတစ်ပါး အခြားသောသူတို့သည်ကား မိမိတို့၏ အမှုကိစ္စကို ဒိဋ္ဌလက်ငင်း ဆောင်ရွက်၍ပေးခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် တစုံတခုသော အကျိုးကို မြှော်လင့်တောင့်တသည်ဖြစ်၍ သော်လည်းကောင်း ကြီးပွားတက်တိုးခြင်းအကျိုးကို လိုလားဟန်ဆောင်သော မိတ်ဆွေယောင်၊ မိတ်ဆွေတူတို့သာ ဖြစ်ကြကုန်သည်ဟူလို။

ထို့ကြောင့် ငါ၏မိတ်ဆွေရင်းဖြစ်သော ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် ဒဏ္ဍကီ မြစ်ကမ်း၏အနီး စိတြမည်သော တောင်၌နေ၏။ ထို ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် ထက်လှစွာသော သွား၏အစွမ်းဖြင့် ငါတို့ ယခုမိ၍နေကြရသော ဤ ညွတ်ကျော့ကွင်းကို အပိုင်းပိုင်းပြတ်အောင် ကိုက်ဖြတ်ဖျက်ဆီးလတ်ဟု ပြောဆိုမိန့်ကြားလေ၏။ ထိုသို့ မိန့်ကြားအပ်သည်ကို စဉ်းစား ဆင်ခြင်ကြပြီးလျှင် အလုံးစုံသော ခိုတို့သည် ထိုဟိရညကကြွက်မင်း၏ မှီတင်းနေထိုင်ရာ တွင်း၏အနီးသို့ အရောက်တရှိန်တည်းလျှောက်၍ ပျံကြလေ၏။ ဟိရညက ကြွက်မင်းသည်လည်း အခါခပ်သိမ်းပင်လျှင် ဘေးရန်တို့ဖြစ်ပေါ် ကျရောက်လတ်သည်မှ စိုးရိမ် ကြောက်ရွံ့

ရသဖြင့် ထွက်ပေါက် ဝင်ပေါက် တံခါးတရာရှိသောတွင်းကို ထွင်းဖောက် ပြုပြင်ကာ ချမ်းသာစွာ နေခဲ့လေ၏။

ထိုသို့ များစွာသော ခိုအစုအရုံးတို့ ဘရုန်းဘရင်း ဆူညံလျက် ဆင်းသက်သည့်အခါ ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် ထိုခိုတို့၏ ဆူညံသံကို ကြားသဖြင့် အံ့အားသင့်စွာဖြင့် ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်လျက် တွင်းဝမှ မထွက်ဘဲ ငြိမ်သက်စွာ နေလေ၏။ ထိုအခါ စိတြဂီဝါဒိမင်းက “အို အဆွေ ဟိရညကကြွက်မင်း....သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် ငါတို့ကို ညှဉ်းမခံ နှုတ်မဆက်ဘဲ ငြိမ်သက်စွာ နေဘိသနည်း” ဟု ပြောကြားလေ၏။

ထိုသို့ ပြောကြားရာ ဟိရညကကြွက်မင်းသည် ထိုသို့ ပြောဆိုသောစကားကို ကြားသောအခါ “ယခုပြောဆိုသော ဤအသံကား အခြားမဟုတ်၊ ငါ၏ မိတ်ဆွေရင်းဖြစ်သော စိတြဂီဝါဒိမင်း၏ အသံပါတကား” ဟု နားလည်ရိပ်မိအသံကို ကျက်မိသဖြင့် သေချာစွာ သိလေရာ ဝမ်းမြောက်နှစ်သက်၍ အပြင်သို့ လျင်မြန်စွာ ထွက်ပြီးလျှင် “အား! ငါ အလွန်ကုသိုလ်ကောင်းပေသည်တကား၊ ငါ၏ မိတ်ဆွေရင်းကြီးဖြစ်သော စိတြဂီဝါဒိမင်း ဆိုက်ရောက်၍ လာပါပြီတကား” ဟု ပြောကြားပြီးလျှင် အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၃၉။ ယဿ မိတ္တေန သမ္ဘာသော၊ ယဿ မိတ္တေန သံဌိတိ။
ယဿ မိတ္တေန သံလာပေါ၊ တတော နတ္ထိဟ ပုညဝါ။

ယဿ၊ အကြင်သူအား။ မိတ္တေန၊ ချစ်ခင်မြတ်နိုး၊ ကောင်းကျိုးတောင့်တ၊ သဟာယဟောင်း၊ မိတ်ဆွေကောင်းနှင့်။ သမ္ဘာသော၊ အတူတကွ၊ ရွှင်ပျရယ်မော၊ စကားပြော၍ နေရ၏။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ မိတ္တေန၊ ချစ်ခင်မြတ်နိုး၊ ကောင်းကျိုးတောင့်တ၊ သဟာယဟောင်း၊ မိတ်ဆွေကောင်းနှင့်။ သံဌိတိ၊ တမြို့တရွာ၊ တနေရာတည်း၊ ပေါင်းစည်းတူကွ၊ နေထိုင်ရ၏။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ မိတ္တေန၊ ချစ်ခင်မြတ်နိုး၊ ကောင်းကျိုးတောင့်တ၊ သဟာယဟောင်း၊ မိတ်ဆွေကောင်းနှင့်။ သံလာပေါ၊ တဦးတဦး၊ ကြည်နူးချစ်ခင်လျက်၊ ကြင်နာစွာပြောဆို၍ နေရ၏။ ဣဟ၊ ဤလူတို့ဌာန၊ လူ့ လောက၌။ တတော၊ ထိုသို့ နေထိုင်ရသောသူထက်။ ပုညဝါ-ပုညဝန္တော၊ ဘုန်းကံပါရမီ၊ ပြည့်စုံညီသောသူသည်။ နတ္ထိဝေ၊ အမှန်မူချ၊ ကေန္တ မရှိသည်သာလျှင်တည်း။

ထိုအခိုက်၌ပင်လျှင် ထိုဖွဲ့နောင် ရစ်ပတ်အပ်သော ညွတ်ကျော့ကွင်းကို မြင်လတ်သော် အံ့ဩတွေ့ဝေခြင်းဖြင့် ခဏမျှ ရပ်တန့်၍ “အို မိတ်ဆွေ....ဤ ဖြစ်ပျက်ပုံ အချက်ကို ဘယ်အတွက် ဘယ်အခင်းဟု လင်းကျင်းစေချင်ပါသည် မိတ်ဆွေ” ဟု မေးမြန်း ပြောဆိုလိုက်လေ၏။

ထိုအခါ စိတြဂီဝါခိုမင်းက “အို မိတ်ဆွေ....ဤယခုဖြစ်ပျက်ပုံ အမှုသွားက အခြားဟုတ်ပါရိုးလား ဘယ်သူမပြု မိမိမှ ဟူသကဲ့သို့ ကိုယ်ပြု၍ ကိုယ်ခံရသည့် ကိုယ်အပြစ်ဒဏ်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အစစ်အမှန်ကို ဆိုရလျှင် ရှေးယခင် ဘဝ ထိုထိုက ကိုယ်ပြုခဲ့သည့် အဟောင်းကံတို့ အကြောင်းခံ၍ အကျိုးဆက်သည့် ဝိပါက်သာ ဖြစ်ပါသည် မိတ်ဆွေ” ဟု ပြောကြားလေ၏။

ကိုယ်ပြုသည့်ကံ ကိုယ်သာခံရပုံ

ထိုသို့ ပြောကြားပြီးလျှင် ထိုအကြောင်းကိုပင် ထင်ရှားစွာ ပြပြန်လိုသည် ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၄၀။ ယသ္မာ စ ယေန စ ယထာ စ ယဒါ စ ယဉ္စ၊
ယာဝ စ ယတြံ စ သုဘာသုဘံ အတ္တကမ္မံ။
တသ္မာ စ တေန စ တထာ စ တဒါ စ တဉ္စ၊
တာဝ စ တတြံ စ ဝိဓာတု ဝသာ ဥပေတိ။

ယသ္မာ စ ဟေတုမှာ၊ အကြင်သို့သော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သုဘာသုဘံ၊ တင့်တယ်၊ မတင့်တယ်၊ နှစ်သွယ်နှစ်မျိုး၊ ကောင်း၊ အဆိုး ဖြစ်သော။ အတ္တကမ္မံ၊ မိမိသည်ပင်၊ တည်ထိုင်အမှု၊ စီရင်ပြုအပ်သော ကံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (နောက်ပုဒ်တို့၌လည်း ဤနည်းအတူ “သုဘာသုဘံ” အစရှိသော ပုဒ်တို့ကိုလိုက်၍ သမ္ပန်လေ)။ ယေန စ ကာရဏေန၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော အကြောင်းဖြင့်လည်း။ ယထာ စ-ယေန အာကာရေန စ၊ အကြင်သို့သဘောရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ ယဒါ စ-ယသ္မိ ကာလေ စ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသောအခါ၌လည်း။ ယာဝစ-ယတ္တကံ ကာလံ စ၊ အကြင်မျှလောက်ကာလပတ်လုံးလည်း။ ယတြံစ-ယသ္မိ ဌာနေ စ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော အရပ်၌လည်း။ ယဉ္စ-သဘာဝံ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသည် လည်းဖြစ်သော။ သုဘာသုဘံ၊ တင့်တယ်၊ မတင့်တယ်၊ နှစ်သွယ်နှစ်မျိုး၊ ကောင်း၊ အဆိုးဖြစ်သော။ အတ္တကမ္မံ၊ မိမိသည်ပင်၊ တည်ထိုင်အမှု၊ စီရင်ပြုအပ်သော ကံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တသ္မာ စ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော အကြောင်းကြောင့် လည်း။ တဉ္စကမ္မံ၊ ထိုကံသည်လည်း။ ဝိဓာတု ဝသာ၊ သတ္တဝါနှင့် ကပ္ပါကို ဖန်ဆင်း သော မဟာဗြဟ္မာမင်း၏အလိုအားဖြင့်။ ဝါ၊ ပြုလုပ်စီမံခဲ့သော ကံ၏အလို အားဖြင့်။ ဥပေတိ၊ ကပ်ရောက်ရ၏။ (နောက်နောက်သော ပုဒ်တို့၌လည်း ဤ နည်းအတူ “တဉ္စ ကမ္မံ” အစရှိသောပုဒ်တို့ကို ယှဉ်၍ယောဇနာလေ)။ တေနစ၊ ထိုသို့သဘောရှိသောအကြောင်းဖြင့်လည်း။ တထာ စ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ တဒါ စ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော အခါ၌လည်း။

တာပ စ၊ ထိုမျှလောက်ကာလပတ်လုံးလည်း။ တဖြဲ ၈၊ ထိုသို့သဘောရှိသော အရပ်၌လည်း။ တဉ္စကမ္ပ၊ ထိုကံသည်လည်း။ ဝိဇာတုဝသ၊ သတ္တဝါနှင့် ကပ္ပိ ကို ဖန်ဆင်းသော မဟာဗြဟ္မာမင်း၏ အလိုအားဖြင့်။ ဝါ၊ ပြုလုပ်စီမံခဲ့သော ကံ၏အလိုအားဖြင့်။ ဥပေတိ၊ ကပ်ရောက်ရ၏။

၄၁။ ရောဂသောကပရိတာပ-ဗန္ဓနဗျသနာနိ စ။
အတ္တာပရာဓရက္ခဿ၊ ဖလာဇျေတာနိ ဒေဟိနံ။

ရောဂသောက ပရိတာပဗန္ဓန ဗျသနာနိစ၊ ရောဂါဝေဒနာ ဖိစီး နှိပ်စက်ခြင်း၊ စိုးရိမ်သောက ကြောင့်ကြဗျာပါရဖြစ်ရခြင်း၊ နှလုံးမရွှင် ငြိငြင်ပူဆွေး စိတ်မအေးခြင်း၊ ကြိုးကြိမ်ထိတ်ထောင်တို့ဖြင့် အနှောင်အဖွဲ့ခံရခြင်း၊ ဘောဂရိပ်ငြိမ် စည်းစိမ်ဥစ္စာ စသည်တို့၏ ပျက်စီးခြင်းဟူကုန်သော။ တောနိ ဖလာနိ၊ ဤပစ္စက္ခမျက်မှောက်၌၊ ကျရောက်ဖြစ်ပေါ်သမျှသော အကျိုးတို့သည်။ ဒေဟိနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ အတ္တာပရာဓရက္ခဿ၊ အတိတ ရှေးယခင်က ကိုယ်သာလျှင် မှောက်မှား၍ မတရားလွန်ကျူးခဲ့သော အပြစ်ဒေါသ တည်းဟူသော သစ်ပင်၏။ ဖလာနိ၊ အကြောင်းသင့်အချိန်တော်သဖြင့် ဖြစ်ပေါ်၍လာကြသော အသီးတို့ပေတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ယခု ပစ္စက္ခဘဝ၌ တွေ့ကြုံခံစား၍နေရသော ရောဂါဝေဒနာတို့ဖြင့် ဖိစီးနှိပ်စက်ခြင်း၊ စိုးရိမ်သောက ကြောင့်ကြဗျာပါရ ဖြစ်ရခြင်း၊ နှလုံးမရွှင် ငြိငြင်ပူဆွေး စိတ်မအေးရခြင်း၊ ကြိုးကြိမ်ထိတ်ထောင် စသည်တို့ဖြင့် အနှောင်အဖွဲ့ခံရခြင်း၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ စသည်တို့ ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ခြင်း အစရှိသော မကောင်းကျိုးတို့သည် မည်သူမျှမပြုလုပ် မည်သူ၏ အပြစ်မျှမဟုတ်၊ စင်စစ်မှာမူကား ရှေးအတိတ်သံသရာက မိမိသာပြုလုပ်ခဲ့သော အတ္တ၏ အပြစ်ပင်ကြီးမှ ဖြစ်ပေါ် ဘို့ရန် အကြောင်းသင့်အချိန်တန်သဖြင့် ဖြစ်ပေါ်၍ လာကြကုန်သော အသီးတို့သာ ဖြစ်ပေသည်ဟူလို။

ထိုသို့စိတြဂီဝါခိုမင်း၏လင်းကျင်းသည့်စကားကို ကြားနာပြီးလျှင် ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် ခိုမင်း၏အနှောင်အဖွဲ့ဖြစ်သော ညွတ်ကျော့ကွင်းကို ကိုက်ဖြတ်အံ့သောငှါ လျင်မြန်စွာ အနီးသို့ချဉ်းကပ်လေ၏။ ထိုသို့ ချဉ်းကပ်လေရာ ခိုမင်းက “အဆွေ....ဤသို့ မပြုလုပ်ပါလင့်၊ ဤသို့ မပြုလုပ်ပါလင့်၊ ရှေးဦးစွာ ကျွန်ုပ်ကို အားထားမှီတင်း နေထိုင်ကြသည့် အခြွေအရံဖြစ်သော ခိုတို့၏ ကျော့ကွင်း အနှောင်အဖွဲ့တို့ကိုသာ ဆောလျင်စွာ ကိုက်ဖြတ်ပါဦးလော့၊ ထိုသို့ ကိုက်ဖြတ်ဖျက်ဆီးသည့်အဆုံး အားလုံးကုန်ကိစ္စတုံးကာမှ ကျွန်ုပ်၏ ညွတ်ကျော့ကွင်းကို ရှင်းလင်းကိုက်ဖြတ်စေချင်ပါသည်”ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထိုအခါ ဟိရညကကြွက်မင်းက တဖန် ပြောဆိုပြန်သည်မှာ “မိတ်ဆွေ.... ကျွန်ုပ်သည် ရှေးအခါကကဲ့သို့ ကာယဗလ၏ သတ္တိစွမ်းပကားလည်း မကြီးမား၊ ကျွန်ုပ်၏ သွားများကလည်း မခိုင်မြဲလှပါ။ သို့ဖြစ်ပါ၍ အကျွန်ုပ်သည် ထို များပြားလှစွာသောခိုတွဲ၏ ညွတ်ကျော့ကွင်းတို့ကို ကိုက်ဖြတ်ခြင်းငှါ အဘယ်မှာ စွမ်းနိုင်ပါအံ့နည်း။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်၏ သွားတို့ မနွဲကြံ့ခိုင် မယိုင်မကျိုးခင် အသျှင်ခိုမင်း၏ ညွတ်ကျော့ကွင်းကို လက်မွန်ပကတူး ဦးစွာ ကိုက်ဖြတ်ပါအံ့။ ထိုနောက်မှ တဖန် ကြွင်းကျန်သောခိုတွဲ၏ ညွတ်ကျော့ကွင်းတို့ကို အားသွန် ကြိုးပမ်း၍ အစွမ်းကုန် ကိုက်ဖြတ်ပါအံ့”ဟု ပြောကြားလေ၏။

ထိုသို့ ပြောကြားရာ စိတြဂိဝါခိုမင်းက “မိတ်ဆွေ.... ယခုပြောသော အကြောင်းသည် အဆွေပြောသည့်အတိုင်း ဟုတ်သည် မှန်သည် ဟူ၍ပင် ထားပါဦးတော့၊ သို့ပင် မှန်ပါသော်လည်း မိတ်ဆွေ၏ စွမ်းအားရှိသလောက် ထိုခိုတွဲ၏ ပိုက်ကွန်ကိုပင်လျှင် ရှေးဦးစွာ ကိုက်ဖြတ်ပါလော့”ဟု ပြောကြား လေ၏။

ပစ္စည်းနှင့် မယားတို့ထက် ကိုယ့်အသက် စောင့်သင့်ပုံ

ထို့နောက် ဟိရညကကြွက်မင်းက “အသျှင်ခိုမင်း.... မိမိ၏ အသက်ကို စွန့်လွှတ်သဖြင့် မိမိကို မှီခိုအားထားကြကုန်သော အခြွေအရံတို့ကို စောင့်ရှောက် ခြင်းသည် နိတိကျမ်းတတ် ဆရာမြတ်တို့၏ စကားနှင့် လားလားမှ မကိုက်ညီပါ” ဟု ပြောဆိုပြီးလျှင် ထိုအကြောင်းကို ထင်စွာပြလို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားလေ၏။

၄၂။ အာပဒတ္တံ ဓနံ ရက္ခေ၊ ဒါရံ ရက္ခေ ဓနေဟိပိ။
အတ္တာနံ သတတံ ရက္ခေ၊ ဒါရေဟိပိ ဓနေဟိပိ။

အာပဒတ္တံ၊ ဥပဒ်ဘေးရန်၊ အတန်တန်မှ၊ အကုန်အကျခံ၍၊ ကာကွယ်ရန် အလို့ငှါ။ ဓနံ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာကို။ ရက္ခေ၊ မပျက်မဆီး၊ သိမ်းဆည်း စောင့်ရှောက်ရာ၏။ ဓနေဟိပိ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာတို့ဖြင့်လည်း။ ဝါ၊ ပစ္စည်း ဥစ္စာ၊ ရတနာတို့ထက်လည်း။ ဒါရံ၊ ကြင်ယာမျောက်သား၊ ကိုယ့်မယားကို။ ရက္ခေ၊ ဘေးရန်မရောက်၊ မပေါ်ပေါက်ရန်၊ ကုန်ကျခံ၍၊ အမှန် စောင့်ရှောက် ရာ၏။ ဒါရေဟိပိ၊ မယားတို့ထက်လည်း။ ဝါ၊ ကြင်ဘက်အတူ၊ အိမ်သူ မျောက်သား၊ မယားကိုစွန့်သဖြင့်လည်းကောင်း။ ဓနေဟိပိ၊ ရှိသမျှဥစ္စာ၊ ရတနာတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာကို၊ မညှာမတွန့်၊ အကုန်စွန့်သဖြင့်လည်းကောင်း။ သတတံ၊ အမြဲ အခါခပ်သိမ်း။ အတ္တာနံ၊ မိမိဟုဆို၊ ကိုယ်၏ကိုယ်ကို။ ရက္ခေ၊ မပျက်စီးရန်၊ နည်းနည်းကြံ့၍၊ အမှန် စောင့်ရှောက်ရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဥပဒ်ဘေးရန် အတန်တန်တို့ မကျမရောက်ရန် အကုန်အကျ ခံ၍ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရန် ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို မဖျက်မဆီးဘဲ သိမ်းဆည်း စောင့်ရှောက်အပ်၏။ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာရတနာတို့ထက်လည်း မိမိမယားကို ဘေးရန် မကျရောက် မဖြစ်ပေါ်စေရန် ပစ္စည်းအကုန်အကျခံ၍ စောင့်ရှောက်သင့် စောင့်ရှောက်ထိုက်၏။ မိမိကိုယ်ကို စောင့်ရှောက်ရာ၌မူကား မယားထက်လည်း မယားကိုစွန့်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရှိသမျှ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့ကို မညှာမတွန့် အကုန်စွန့်သဖြင့်လည်းကောင်း မိမိကိုယ်ကို အခါခပ်သိမ်း မပျက်မစီးစေရန် အမျိုးမျိုး ကြံဖန်၍ အမှန် စောင့်ရှောက်အပ်၏ ဟူလို။

ထိုမှတစ်ပါး ကြားနာပါဦးလောဟုဆို၍ ဓမ္မတ္ထကာမမောက္ခာနံ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၄၃။ ဓမ္မတ္ထကာမမောက္ခာနံ၊ ပါဏာ သံဌိတိဟေတဝေါ။

တေ နိဟတာ ကိံ န ဟတံ၊ ရက္ခတာ ကိံ န ရက္ခိတံ။

ဓမ္မတ္ထကာမမောက္ခာနံ၊ ရသင့်ရအပ်သော ကုသိုလ်တရား၊ စီးပွားဥစ္စာ၊ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ခြင်းတို့၏။ သံဌိတိဟေတဝေါ၊ ကောင်းစွာတည်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည်။ ပါဏာ၊ အသက်တို့တည်း။ တေပါဏေ၊ ထိုအသက်တို့ကို။ နိဟတာ၊ စွန့်ပယ်အပြီး၊ ဖျက်ဆီးအပ်သည် ရှိသော်။ ဝါ၊ ဖျက်ဆီးသောသူသည်။ ကိံ၊ အဘယ်မည်သောအရာကို။ န ဟတံ၊ မစွန့်ပယ် မဖျက်ဆီးအပ်ပါသေးသနည်း။ ရက္ခတာ၊ ထိုအသက်ကို လုံခြုံ စေကြောင်း၊ ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်သောသူသည်။ ကိံ၊ အဘယ်မည်သော အရာကို။ န ရက္ခိတံ၊ မသိမ်းဆည်း မစောင့်ရှောက်အပ်ပါသေးသနည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဓမ္မ, အတ္ထ, ကာမ, မောက္ခာဟု ဆိုအပ်သော ကုသိုလ်တရားစီးပွား ဥစ္စာ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်း တရားလေးပါးတို့ သည် အသက်ကိုအမှီပြု၍ တည်ကြ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အသက်ကို မစွန့်ပယ် မဖျက်ဆီးမှု၍ စောင့်ရှောက်လျှင် ဤလေးပါးသော တရားတို့ကို စောင့်ရှောက်သည်မည်၏။ အသက်ကို စွန့်ပယ် ဖျက်ဆီး၍ မစောင့်ရှောက်လျှင် မည်သည့်တရားကိုမျှ မစောင့်ရှောက် မသိမ်းဆည်းဘဲ အလုံးစုံကို ဖျက်ဆီး သည်မည်၏ ဟူလို။

ထိုအခါ စိတြဂီဝါ ဒိုမင်းက “မိတ်ဆွေ....နီတိ ကျမ်းတတ် ဆရာမြတ်တို့၏ အလိုအားဖြင့်ကား ဤအတိုင်း မှန်လှပါပေသည်။ သို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း အကျွန်ုပ်သည် မိမိ၏ နောက်လိုက်ခြွေရံ အစေခံတို့၏ ခံစား၍ နေရသော ဒုက္ခကို သည်းခံ၍ မနေနိုင်ပါ။ သို့အတွက် ထိုအခြွေအရံ အစေခံတို့၏ ညွတ်

ကျော့ကွင်းကို ရှေးဦးစွာကိုက်ဖြတ်ပါလော့” ဟုပြောဆိုခဲ့ပါသည်ဟု အကြောင်းပြ စကားကို ပြောကြားလေ၏။

သူတပါးအတွက် မိမိအသက်ကိုပင် စွန့်သင့်ပုံ

ယင်းသို့ ပြောကြားပြီးလျှင် ထိုအကြောင်းကိုပင် ထင်ရှားစွာ ပြလို၍ နနာနိ ဇီဝိတဉ္ဇေဝ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၄၄။ နနာနိ ဇီဝိတဉ္ဇေဝ၊ ပရတ္ထေ ပညော ဥဿဇ္ဇေ။
တံ နိမိတ္တော ဝရံ စာဂေါ၊ ဝိနာသေ နိယတေ သတိ။

ပညော၊ တတ်သိမြော်မြင်၊ ပညာရှင်သည်။ နနာနိဇေဝ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဇီဝိတဉ္ဇေဝ၊ ဇီဝိတဟု၊ နာမတွင်ချက်၊ ကိုယ့်အသက်ကိုလည်းကောင်း။ ပရတ္ထေ၊ သူတပါးတို့၊ စီးပွားအကျိုး၊ တိုးတက်အံ့သော အကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊ တိုးတက်အံ့သောအကြောင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဥဿဇ္ဇေ၊ မငဲ့မတုန့်၊ လွတ်လွတ်စွန့်ရာ၏။ ဝိနာသေ၊ စည်းစိမ် အသက်တို့၏၊ ပျက်စီးခြင်းသည်။ နိယတေသတိ၊ အမှန်မလွဲ၊ ကေနိမြည်ရှိသော်။ တံ နိမိတ္တော၊ ထိုသူတပါးတို့အကျိုး၊ ပွားတိုးခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော။ စာဂေါ၊ စည်းစိမ်နှင့် အသက်ကို၊ ငဲ့ကွက်မတုန့်၊ လွတ်လွတ် စွန့်ခြင်းသည်။ ဝရံ၊ မချွတ်ကေနိ၊ အခြေမှန်သဖြင့်၊ ကေနိမြတ်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။စည်းစိမ် ဥစ္စာနှင့် အသက်တို့သည် တရက်ရက် နောက်ဆုံး၌ အလိုလိုပျက်ပြုန်း၍ ဆုံးရှုံးရမည်မှာ ဆက်ဆက်ကေနိ အမှန်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့အလိုလိုပျက်စီး ဆုံးရှုံးသည်ထက် သူတပါးတို့ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုး အကျိုးရှိမည်ကို အကြောင်းပြုလျက် စည်းစိမ်နှင့် အသက်ကို မငဲ့မကွက် ရက်စက်စွာ စွန့်ကြဲရခြင်းသည် လွန်မင်းစွာ မြတ်ပေသည် ဟူလို။

ဤဆိုလတံသော အကြောင်းသည်လည်း ပြန်၍ မချေပနိုင်လောက်အောင် ထူးသောအကြောင်းပါတည်းဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၄၅။ ဇာတိဒဗ္ဗဗလာနဉ္စ၊ သာမုမေသံ မယာ သဟ။
မေ ပဘူတုဖလံ ဗြူဟိ၊ ကဒါ ကိံ တံ ဘဝိဿတိ။

ဧသံ၊ ထိုနောက်ပါခြေရံ၊ အစေခံများ၊ ခိုင်ငံသားတို့၏။ ဇာတိ ဒဗ္ဗဗလာနဉ္စ၊ အမျိုးဇာတ်နှင့်၊ ဗြဟ္မကိုယ်ဟန်၊ စွမ်းအန်ဗလတို့၏လည်း။ မယာသဟ သာမံ၊ ငါနှင့်အတူ၊ နှစ်မူမခွ၊ တူညီမျှ၏။ တေန၊ ထိုသို့ငါနှင့်အတူ၊ နှစ်မူမခွ၊ တူညီမျှသောကြောင့်။ မေ၊ ထိုခိုတို့၏ ရှေ့ဆောင်အကြီး၊ ဦးစီးဖြစ်သော

အကျွန်ုပ်အား။ ပဘူတဖလံ၊ ကြီးကဲလွှမ်းမိုး၊ အုပ်စိုးစေခြင်း၊ မင်းမြှောက်ခြင်း၏ ထူးသော အကျိုးကို။ ဗြူဟိ၊ စဉ်းစားဝေဘန်၍၊ အမှန်ကို ဆိုပါဦးလော။ ကိ၊ အဘယ်အရာပါနည်း။ တံ၊ ထိုကြီးကဲလွှမ်းမိုး၊ အုပ်စိုးခြင်း၏ အဖြစ်သည်။ ကဒါ၊ ဤကဲ့သို့ ဘေးရန်နှင့် တွေ့ဆုံလျက်၊ အခက်ကြုံသည့်အခါ၌ သော်မှ၊ ထင်လျားစွာ မဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါ။ ဘယ်အချိန်ကာလ၊ ဘယ်ခါသမယ၌။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်ပေါ်ပါတော့အံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဤနောက်ပါခြွေရံ အစေခံဖြစ်သော ခိုတို့သည် အကျွန်ုပ်နှင့် အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ အတောင် အမြီး နှုတ်သီး အခြေကိုယ်နေသဏ္ဌာန် ဖြစ်ဟန်အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ကောင်းကင်ယံထက် ပျံတက်ကျက်စား သွားလာနိုင်ခြင်း အစရှိသော အစွမ်းသတ္တိအားဖြင့်လည်းကောင်း အတူအမျှသာ ဖြစ်ကြပါကုန်လျက် အကျွန်ုပ်တို့ ခိုအပေါင်းကိုသိမ်းပိုက် အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်စိုးမိုးတော်မူပါဟု အကျွန်ုပ် စိတြဂီဝါဒိမင်းကို မင်းမြှောက်ကြရခြင်း၏ အကျိုးကို အသျှင်ကြွက်မင်း စဉ်းစားဝေဘန်၍ အမှန်ကိုမိန့်စမ်းပါဦးလော။ဤကဲ့သို့ အရေးဆိုက်၍ ဘေးဘယ ကြုံကြိုက်သည့်အခါမှာမှ ကြည့်ရှုစောင်မခြင်း မပြုမူ၍ မကိုးစားရဘဲ အကျိုးသွား မဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါလျှင် ဤ ခိုတသင်းတို့ အကျွန်ုပ်ကို မင်းမြှောက်ရခြင်း၏အကျိုးသည် ဘယ်ချိန်ကာလ ဘယ်ခါသမယ၌ ဖြစ်ပေါ်ပါအံ့နည်း ဟူလို။

ထိုမှတပါး အခြားသော အကြောင်းတရပ်ကိုလည်း ထပ်မံ၍ နာပါဦးလောဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၄၆။ ဝိနာ ဝတ္တနမေဝေတေ၊ န စဇ္ဇန္တိ မမာန္တိကံ။

တံ မေ ပါဏဗျယေနာပိ၊ ဇီဝယေတေ မမာသယိတေ။

တေ၊ ထို နောက်ပါခြွေရံ၊အစေခံများ၊ ခိုင်ခံ့သားတို့သည်။ ဝတ္တနံ ဝိနာဝေ၊ လခရိက္ခာ၊ဗလာနတ္ထိ၊ အလျှင်းမရှိပါဘဲလျက်သာလျှင်။မမာန္တိကံ၊ ကျွန်ုပ်ထံပါး၊ အနီးအနား၌၊ ခစား၍နေခြင်းကို။ နစဇ္ဇန္တိ၊ စွန့်ခွါပစ်ထား၍၊ အခြားသို့ မသွားကြကုန်။ တံ-တေန ကာရဏေန၊ ထိုသို့ချစ်ခင်ကြင်နာ၊ မေတ္တာရွှေ့ထားလျက်၊ စွန့်ပစ်၍ မသွားကြခြင်းကြောင့်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ပါဏဗျယေနာပိ၊ ရက်ရက်စက်စက်၊ မငဲ့ကွက်ဘဲ၊ အသက်ကို ဖျက်ဆီးသဖြင့်လည်း။ မမာသယိတေ၊ အကျွန်ုပ်ကို အားထား၍၊ အပါး၌တစေ၊ အမြဲနေကြကုန်သော။ တေ၊ ထိုအခြွေအရံ၊ အစေခံတို့ကို။ ဇီဝယ၊ ရွှေ့အခွန်ဆက်လက်၍၊ မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်လျက် နေကြပါစေလော့။

ထို့ထက် ပိုမို၍ ဆိုဘွယ်ရာအကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ နာပါဦးလောဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၄၇။ မံသမုတ္တကရီသဉ္ဇိ-နိဗ္ဗိတေသ္မိံ ကလေဝရေ။
ဝိနဿရေ ဝိဟာယာသံ၊ ယသံ ပါလယ မိတ္တ မေ။

မိတ္တ၊ အမြဲအစဉ်၊ ချစ်ခင်လှပေ၊ ကျွန်ုပ်မိတ်ဆွေ။ မံသမုတ္တကရီသဉ္ဇိနိဗ္ဗိတေ၊ အသား၊ ကျင်ငယ်၊ ကျင်ကြီး၊ အရိုးတို့ဖြင့် စုပေါင်း ဖန်ဆင်းအပ်သော။ ဝိနဿရေ၊ မချွတ်မလွဲ၊ အမြဲပျက်စီးအံ့သော သဘောရှိသော။ အသ္မိံ ကလေဝရေ၊ ညှိန်ယုတ်ဆိုး၊ ပုပ်အသီးလှောင်၊ ဤကိုယ်ကောင်၌။ အာသံ၊ ခင်မင်စုံမက်၊ နှစ်သက်တွယ်တာခြင်းကို။ ဝိဟာယ၊ နည်းငယ်မချင်း၊ စိုးစဉ်းမထား၊ အလျှင်းသားပယ်စွန့်၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ယသံ၊ ဂုဏ်သိရ်ထွေထွေ၊ ကြက်သရေကို။ ပါလယ၊ ပျက်ချော်မတိမ်း၊ မယိုင်ယိမ်းရန်၊ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပါလော့။

ထိုမှတပါး စဉ်းစားကြည့်ရှု သတိပြုပါဦးလောဟုဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၄၈။ ယဒိ နိစ္စမနိစ္စေန၊ နိဗ္ဗလံ မလဝါဟိနာ။
ယသော ကာယေန လဗ္ဘတိ၊ တဒါလဒ္ဓံ ဘဝတိ နု ကိံ ။

အနိစ္စေန၊ မတည်မစွဲ၊ မမြဲတတ်သော သဘောရှိသော။ မလဝါဟိနာ၊ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်၊ မဖွယ်မျိုးမျိုး၊ အပုပ်အသီးကို ဆောင်တတ်သော။ ကာယေန၊ ညှိန်ယုတ်ဆိုး၊ ပုပ်အသီးလှောင်၊ ဤကိုယ်ကောင်ဖြင့်။ နိစ္စံ၊ အစဉ်မလွဲ၊ အမြဲတည်နေသော။ နိဗ္ဗလံ၊ ညစ်ကြေးမထင်၊ ဖြူစင်သန့်ရှင်းသော။ ယသော၊ ကျော်စောထင်ပေါ်၊ ရှိန်စော်ထွေထွေ၊ ဂုဏ်သရေကို။ ယဒိလဗ္ဘတိ၊ အကယ်စင်စစ်၊ ရသည်ဖြစ်အံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့ အပုပ်နှင့်ရင်းသဖြင့်၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်၊ တင့်တယ်သော ဂုဏ်သိရ်ကိုရသည်ရှိသော်။ တံ၊ ထိုသို့ရခြင်းသည်။ ကိံ၊ အဘယ်မည်သော အရာကို။ အလဒ္ဓံ၊ မရအပ်သည်။ ဘဝတိနု၊ ဖြစ်ပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ စင်စစ်မုချ ကေန္တပျက်စီးရမည်မလွဲ မမြဲသော သဘောရှိသော ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်အစရှိသော စက်ဆုပ်ရွံရှာဘွယ်အမျိုးမျိုး အပုပ်အသီးတို့ကို ဆောင်တတ် အပုပ်အသီးတို့ကို သိုလှောင်အပ် သိုလှောင်ရာဖြစ်သော ဤ ကိုယ်ကောင်ကြီးကို အရင်းပြုသဖြင့် မည်သည့်အခါ၌မျှ မပျက်စီးဘဲ အမြဲတည်နေမည်ဖြစ်သော ညစ်ကြေးမထင် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော ကျော်စောထင်ပေါ် ရှိန်စော်ကြက်သရေ အထွေထွေသော ဂုဏ်တို့ကို ရသည်ဖြစ်ခဲ့အံ့၊ ထိုသို့ အပုပ်နှင့်ရင်းသဖြင့် ရအပ်သော သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော ထင်ပေါ် ကျော်စောခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် အလုံးစုံပြည့်စုံသည်သာ ဖြစ်သောကြောင့် လောက၌

မည်သည့် အရာကိုမျှ မရနိုင်ဟူ၍မရှိ၊ အလုံးစုံရသည် ပြည့်စုံသည်ချည်းသာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် ကိုယ်ခန္ဓာနှင့် ဂုဏ်ကြက်သရေတို့ ကွာခြားပုံ အကြောင်းကို ထင်ရှားစွာ ပြပြန်လို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၄၉။ သရီရဿ ဂုဏာနဉ္စ၊ ဒူရမစ္စန္တ မန္တရံ။

သရီရံ ခဏဝိဓံသိ၊ ကပ္ပန္တဌာယိနော ဂုဏာ။

သရီရဿစ၊ ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်၊ ရွံ့ဘွယ်မျိုးမျိုး၊ ပုပ်အသိုးကို၊ ပြည့်ဖြိုးဆောင်တတ်၊ ကိုယ်ခြင်၏လည်းကောင်း။ ဂုဏာနဉ္စ၊ ကိတ္တိရှိန်စော်၊ ထင်ပေါ်အထူး၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၏လည်းကောင်း။ အန္တရံ၊ အထူးအပြား၊ ထိုနှစ်ပါး၏၊ ခြားကွာကြခြင်းသည်။ အစ္စန္တဒူရံ၊ အလွန်အကြူး၊ အထူးပင်ဝေးကွာလှ၏။ သရီရံ၊ ကျင်ကြီး၊ ကျယ်ငယ်၊ ရွံ့ဘွယ်မျိုးမျိုး၊ ပုပ်အသိုးကို၊ ပြည့်ဖြိုးဆောင်တတ်၊ ကိုယ်ခြင်သည်။ ခဏဝိဓံသိ၊ မရှည်မကြာ၊ တသက်လျာမျှ၊ တခဏဖြင့်၊ ပျက်စီးတတ်၏။ ဂုဏာ၊ ကိတ္တိရှိန်စော်၊ ထင်ပေါ်အထူး၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည်။ ကပ္ပန္တဌာယိနော၊ လေးမြင့်ရှည်ကြာ၊ တကပ္ပပါပတ်လုံး တည်ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ဤကိုယ်ခန္ဓာ ခြင်ကောင်ကြီးနှင့် ထိုကိုယ်ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်ပေါ်ကုန်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၏ အထူးအပြား ကွာခြားကြခြင်း အလွန်အလွန်မှ ဝေးကွာလှပေ၏။ ကွာခြားပုံကား....ဤကိုယ်ခန္ဓာ ခြင်ကောင်ကြီးသည် အရှည်မတည်မရှည် တသက်လျာမျှ 'တခဏဖြင့် ပျက်စီးတတ်၏၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည် မူကား ကြာရှည်လေးမြင့်စွာ တကပ္ပပါပတ်လုံး တည်နိုင်ကြပေသည် ဟူလို။

ဤသို့ စိတြဂီဝါ ခိုမင်း၏ လင်းကျင်းဖော်ပြ မြွက်ဟသော စကားကို ကြားနာရ၍ ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် ကြွက်သီးမွေးညှင်းထလောက်အောင်ပင် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ “သာဓုမိတ်ဆွေ.... သာဓု.... သာဓု.... ဤသို့နောက်ပါခြေရံ အစေခံတို့၏ အပေါ်၌ ချစ်ခင်ကြင်နာခြင်းဖြင့် လောကသုံးပါး၏ပင်လျှင် အသျှင်သခင် ဘုရင်ဖြစ်ထိုက်ပေသည်” ဟု ပြောကြားပြီးလျှင် ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် အလုံးစုံသော ခိုတို့၏ ကျော့ကွင်းအနှောင်အဖွဲ့တို့ကို ကိုက်ဖြတ်လေ၏။

ထို့နောက် ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် အလွန်ရိုသေ လေးမြတ်ခြင်းနှင့်တကွ ပူဇော်ကန်တော့ပြီးလျှင် “အဆွေ ခိုမင်း....ဤညွတ်ကျော့ကွင်းဖြင့် အနှောင်အဖွဲ့ခံရခြင်း၏ အပြစ်ကို စိစစ် ပြန်လှန်၍ မဖြစ်တန်ပါဘဲလျက် ‘ငါ့နှယ် ဖြစ်မှ ဖြစ်ရလေခြင်း’ ဟု နှလုံးသွင်း အလိုချော်လျက် ကိုယ့်အပေါ်ကို အပြစ်မချသင့်ပါ” ဟု ပြောကြားပြီးလျှင် ဤအကြောင်းကို တရားပြလျက် နားချလိုသည် ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားလေ၏။

အကုသိုလ်ဒွိစက်က ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးတတ်ပုံ

၅၀။ ယောဓိကာ ယောဇနသတာ၊ ပဿတိဟာမိသံ ခဂေါ။

သ ဝေ ပတ္တကာလော တု၊ ပါသဗန္ဓံ န ပဿတိ။

ဣဟ၊ ဤလောက၌။ ယော ခဂေါ၊ အကြင်ကောင်းကင်ပျံဝဲ၊ စွန့်ရဲတချက်၊ ငွင်းဒဌက်သည်။ အဓိကာ ယောဇနသတာ၊ ယူဇနာတရာ၊ မကသာသည့်၊ နေရာအရပ်မှ။ အာမိသံ၊ မိမိ၏အစာဖြစ်သော သားတစ် သားကောင်ကို။ ပဿတိ၊ ကွက်ကွက် ကွင်းကွင်း၊ ထင်လင်းပိုင်ပိုင်၊ ကြည့်မြင်နိုင်၏။ တု၊ ထိုသို့ပင် ယူဇနာတရာအထက်မှ၊ ပြက်ပြက်ထင်ထင်၊ ကြည့်မြင်နိုင်ပါသော်လည်း။ သဝေ ခဂေါ၊ ပြဆိုအထက်၊ ထိုသည့်ဌက်သည်ပင်လျှင်။ ပတ္တကာလော၊ ရှေးအကြောင်း ဖန်တီး၍၊ ပျက်စီးချိန်ကာလ၊ ကျရောက်ခဲ့ပါမူ။ ပါသဗန္ဓံ၊ မိမိ၏ သေမင်း ဖြစ်သော ကျော့ကွင်း အနှောင်အဖွဲ့ကို။ နပဿတိ၊ အကြောင်သား နိမိတ် ပျောက်လျက်၊ တဆိတ်လောက်မှ မမြင်နိုင်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ စွန့်ရဲ ငွင်းဒ ဧ သည်တို့သည် ပကတိအားဖြင့် ယူဇနာ တရာ မက ဝေးကွာလှသော အဇဉ္ဇာဝေဟင် ကောင်းကင်ပြင်အရပ်မှပင်လျှင် မိမိတို့၏ အစာဖြစ်သော သားတစ် သားကောင်တို့ကို ကွက်ကွက် ကွင်းကွင်း ထင်လင်းစွာ မြင်နိုင်ကြကုန်၏။ ယင်းသို့ပင် မြင်နိုင်ပါသော်လည်း ကံမကောင်း အကြောင်း မလှသဖြင့် ပျက်စီးချိန် ကျရောက်ခဲ့သည်ရှိသော် မိမိ၏ သေမင်းသဖွယ် ဖြစ်သော ညွတ်ကျော့ကွင်းကိုမူကား အနီးအပါး၌ပင် ဖြစ်သော်လည်း ထို ကျော့ကွင်းတို့၏ ပုံသဏ္ဌာန်နိမိတ်တို့ အရိပ်ပါ ကွယ်ပျောက်လျက် တဆိတ် လောက်ကမှ မမြင်နိုင်ကြပေ ဟူလို။

ထိုမှတစ်ပါး သတ္တဝါအများတို့၏ ကံတရား ထူးဆန်းပုံ အကြောင်းတရပ်ကို ထပ်မံ၍ ကြားနာပါဦးလောဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၅၁။ သသိဒိဝါကရာနံ ဂဟပိဋ္ဌနံ၊

ဂဇဘုဇင်္ဂမာနမပိ ဗန္ဓနံ။

မတိမတဉ္စ ဝိလောကျ ဒလိဒ္ဒတံ၊

ဝိမိ ရဟော ဗလဝတိတိ မေ မတိ။

သသိ ဒိဝါကရာနံ၊ အလျှံဝေဆာ၊ ရောင်ခြည်ဖြာသည့်၊ ကပ္ပိတန်ဆာ၊ လစန္ဒာနှင့်၊ ရောင်ဝါတထောင်၊ အညီဆောင်သည့်၊ ရွန်းပြောင်ထိန်ဝင်း၊ ကပ္ပိကို လင်းစေနိုင်သောအသျှင်နေမင်းတို့ကို။ ဂဟပိဋ္ဌနဉ္စ၊ အသူရိန်ဆို၊ ရာဟုဂြိုဟ်ကြမ်း၊ အဘင်းဖမ်း၍၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဂဇဘုဇင်္ဂမာနံအပိ၊

အားအင်ကြီးမား၊ သူတပါးတို့၊ အနားသို့ မကပ်ဝံ့အောင်၊ ခြစ်ဆောင်သည့်၊ ပြောင်မြောက်မာတင်၊ မုန်သောက်ဆင်နှင့်၊ နဂါးနွယ်မျိုး၊ အဆိပ်ဖွိုးသည့်၊ မြေဆိုး မြေဟောက်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဗန္ဓုနု၊ ချွန်း၊ ကြိုး၊ ပုခုပ်၊ မန်းမှုတ်၊ မန္တရား၊ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဖမ်းထားဖွဲ့နှောင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ မတိမတ် - မတိမန္တာနံ၊ ကြားမြင်အရပ်ရပ်၊ တတ်သိလိမ္မာ၊ ပညာအမော်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တို့၏။ ဒလိဒ္ဒတဉ္စ၊ ဝတ်စားမလှ၊ ဝမ်းမဝနှင့်၊ နှမ်းလှဆင်းရဲ၊ အလွန်မဲ့သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝိလောကျ၊ ကိုယ်တိုင်ဒိဋ္ဌ၊ တွေ့မြင်ရသောကြောင့်။ ဝိဓိ၊ သတ္တဝါနှင့်၊ ကပ္ပိလောကကို၊ သဘောကျတည်ထွင်၊ စီရင်ဖန်ဆင်းသော မဟာဗြဟ္မာမင်းကြီးသည်။ ဝါ၊ ရှေးယခင် ဘဝအစုတို့က၊ ပြုခဲ့သည့်အဟောင်း၊ ကံအကြောင်းသည်။ အဟော ဗလဝတီတိ၊ ဪ...အလွန်အလွန်၊ အားခွန်ဗလ၊ ကြီးမားလှပါဘိတောင်းဟူ၍။ မေ၊ အကျွန်ုပ်၏။ မတိ၊ များစွာအံ့ဩ၊ တွေးတောဆင်ခြင်၊ စိတ်အထင်သည်၊ အစဉ်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အဇဋ္ဌာခွင် ကောင်းကင်ပြင် အရပ်ဝယ် လျှောက်ပတ် တင့်တယ် ကြီးကျယ်မြားမြောင် အထောင်မကသော ရောင်ခြည်တို့ဖြင့် ကပ္ပိကို ထွန်းလင်းတောက်ပစေနိုင်သော လွန်ကဲသော တန်ခိုးအာနုဘော်နှင့် ပြည့်စုံသော နေမင်း လမင်းတို့ကိုပင် ရာဟုဂြိုဟ်ကြမ်းသည် အမိလက်လှမ်း အတင်းဖမ်းယူ ညှဉ်းဆဲကလူ ပြုမူခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ သူတပါးတို့ အနီးအပါးသို့ မချဉ်းကပ်ဝံ့လောက်အောင် ကိုယ်ကောင်အထယ် အစွယ်နှာမောင်း ခြေလေးချောင်းနှင့် အပေါင်းမြင်သူ ရန်မမူဝံ့ ကြောက်ရွံ့ ကျောချမ်း ကြက်သီးဖြန်း၍ လန့်ကမန်းမှု ကြီးမားလှသော နာဂမည်မှန်း တောဆင်ကြမ်းကို ဖမ်းယူဆောင်လျက် သံကြိုးထူးတို့ဖြင့် ဖွဲ့နှောင်၍ ချွန်းအစရှိသော လက်နက်တို့ဖြင့် နှိမ်နင်းပြီးလျှင် အလိုရှိရာအရပ်သို့ စီးနင်းသွားလာခြင်း၊ အလိုရှိသော အမှုကိစ္စတို့ကို ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်စေခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ လောလောလတ်လတ် သေစေတတ်သော ပြင်းထန်သော အဆိပ်ရှိသော မြေဆိုး မြေဟောက်တို့ကို ဂါထာမန္တရားဖြင့် ဖမ်းယူ၍ ပုခုပ် လှောင်အိမ် စသည်တို့၌ ထည့်လှောင်၍ ထားခြင်းတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပညာအတတ် အရပ်ရပ်ကို ကြားမြင်မှတ်မိ တတ်သိကြကုန်သည် ဖြစ်၍ လောကုတ် လောကီ နှစ်လီသော အမှုကိစ္စတို့၌ သူတပါးတို့အား အကောင်းအဆိုးနှင့် အကြောင်း အကျိုးတို့ကို အမျိုးမျိုးဝေဘန်လျက် ချေငံစွာ ညွှန်ကြားပြသ၍ ဆုံးမပဲ့ပြင် သွင်သင် ပျောင်းပျ ဩဝါဒပေးနိုင်သော ပညာရှိ အမော် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တို့၏ ဝတ်စားမလှ ဝမ်းမဝဘဲ အလွန်ဆင်းရဲ မဲ့ခြင်းကြီး မဲ့ကြ၍ ဒုက္ခနှင့် တွေ့ကြုံကြရခြင်းကိုလည်းကောင်း ဤသို့မဖြစ်သင့် မဖြစ်ထိုက်ဘဲလျက် အလွဲလွဲ ဖြစ်ပျက်၍ နေကြရသည်ကို မျက်ဝါးထင်ထင် ကိုယ်တိုင်ဒိဋ္ဌ တွေ့မြင်ရခြင်းကြောင့် သတ္တဝါနှင့်ကပ္ပိကို ဖန်ဆင်းသော မဟာဗြဟ္မာမင်းကြီးသည်

အလွန်အလွန် တန်ခိုးပြည့်ဝ အားခွန်ဗလ ကြီးမားလှပါပေ၏ ဟူ၍ တနည်းအားဖြင့် သတ္တဝါတို့၏ ရှေးရှေးသော ဘဝအစုတို့က ပြုခဲ့သော ကံတရားသည် အလွန်တရာမှ အားခွန်ဗလ ကြီးမားလှပါဘိတောင်းဟူ၍ တွေးတောဆင်ခြင် စိတ်၌ထင်၍ အစဉ်အမြဲလျက်ရှိပါ၏ဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုမှတစ်ပါး အခြားသော အကြောင်းတရပ်ကိုလည်း ထပ်မံ၍ ကြားနာပါဦးလောဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၅၂။ ဗျောမေကန္တဝိဟာရိနောပိ ဝိဟဂါ သမ္မာပုဏန္တျာပဒံ၊
ဗဗ္ဗန္တေ နိပုဏေဟျာဂါဓသလိလာ မစ္ဆာ သမုဒ္ဒါဒပိ။
ဒုန္နိတံ ကိမိဟာတ္ထိ ကိံ သုစရိတံ ကော ဌာနလာဘေ ဂုဏော၊
ကာလော ဟိ ဗျသနပသာရိတကရော ဂဏှာတိ ဒူရာဒပိ။

ဣဟ၊ ဤလောက၌။ ဗျောမေကန္တဝိဟာရိနောပိ၊ အဇဇ္ဇာပြင်၊ ကောင်းကင်ဌာန၊ တခုတည်းသောဒေသ၌၊ နှစ်ခြိုက်ပျော်မွေ့ နေထိုင်လေ့ရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိဟဂါ၊ ကောင်းကင်ကျက်စား၊ ငှက်အများတို့သည်။ အာပဒံ၊ ခန္ဓာယွင်းသွေ၊ သေကြေပျက်စီးခြင်းသို့။ သမ္မာပုဏန္တိ၊ မသွေမလွန်၊ ကေနရောက်ကြကုန်၏။ နိပုဏေဟိ၊ ငါးဖမ်းအရာ၊ လိမ္မာကျွမ်းကျင်ကြကုန်သော တံငါသည်တို့သည်။ အဂါဓသလိလာ၊ လံကြိုး၊ လံတာတို့ဖြင့်၊ တိုင်းတာထောက်လှမ်းလျက်၊ စမ်းသပ်၍မမှီနိုင်သော ရေရှိသော။ သမုဒ္ဒါဒပိ၊ အထုပြန့်ပြော၊ ရေကြောပြင်ကျယ်၊ ပင်လယ်၏အတွင်းမှလည်း။ မစ္ဆာ၊ ငါးလိပ်မကားရီး၊ ငါးမန်း ငါးဆင်တို့ကို။ ဗဗ္ဗန္တေ၊ လက်နက်အရပ်ရပ်တို့ဖြင့်၊ ဖမ်းသတ် ဖျက်ဆီး အပ်ကုန်၏။ ဟိ - ယသ္မာ၊ အကြံကြောင့်။ ဗျသနပသာရိတကရော၊ ဗျသနတရား၊ စွဲကိုင်ထားလျက်၊ ရှည်လျားစွာ ဆန့်တန်းအပ်သော လက်ရှိသော။ ကာလော၊ သတ္တဝါတို့၏ အသက်ကို၊ ပယ်ဖျက်ချေခွင်းတတ်သော အသျှင်သေမင်းသည်။ ဒူရာဒပိ၊ အခွန်ယူဇနာ၊ လွန်ဝေးကွာသော အရပ်မှလည်း။ ဂဏှာတိ၊ ကြံ့ကြံ့ဆုပ်ကိုင်၊ ဖမ်းယူနိုင်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဖြစ်လား၊ အကြောင်းအားကြောင့်။ ဒုန္နိတံ၊ အနိဋ္ဌဗလ၊ ဘိဇ္ဇနအချက်၊ ဗုံးလက်နက်ကို၊ အကွက်ကျပစ်ဖောက်၍၊ ရောက်အောင် မစေလွှတ်နိုင်သော အရပ်သည်။ ကိံ အတ္ထိ၊ အကွယ်အကာ၊ မလွယ်ပါသဖြင့်၊ အဘယ်မှာရှိပါတော့အံ့နည်း။ နတ္ထေဝ - နတ္ထိဝေ၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန်မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ သုစရိတံ၊ သေမင်း၏ စက်ကွင်းမှ၊ ကင်းလွတ်ရာ ကင်းလွတ်ကြောင်း၊ ကောင်းသော ကျင့်ကြံအားထုတ်မှုသည်။ ကိံ အတ္ထိ၊ အံတုပြန်လှန်၊ ခုခံရန်မလွယ်ပါသဖြင့်၊ အဘယ်မှာရှိပါတော့အံ့နည်း။ နတ္ထေဝ - နတ္ထိဝေ၊ မချွတ်ကေန၊ အမှန်မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဌာနလာဘေ၊ တင့်တယ်ဖွယ်ရာ၊ လျောက်ပတ်စွာသော၊ နေရာဌာနကိုရခြင်း၌။ ဂုဏော၊ အကျိုးအထူး၊

ဂုဏ်ကျေးဇူးသည်။ ကောအတ္ထိ၊ မဖွယ်မရာသဖြင့်၊ အဘယ်မှာရှိပါတော့အံ့နည်း။
နတ္ထေဝ - နတ္ထိဝေ၊ မုချကေနံ၊ အမှန်မရှိသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ များသောအားဖြင့် ကောင်းကင်ပြင် တခု၌သာလျှင် ကျက်
စားသွားလာ၍ နေကြကုန်သော ငှက်တို့သည်လည်း သေမင်း၏ဘေးမှ မလွတ်
ကင်းနိုင်ဘဲ သေကြေပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကြရကုန်သည်။ ထို့ပြင် လံကြိုး၊
လံတာတို့ဖြင့် တိုင်းတာ၍ မမှီမရောက်နိုင်အောင် နက်ရှိုင်း ကျယ်ပြန့်သော
ရေအထူရှိသော မဟာသမုဒ္ဒရာ၏အတွင်း၌ ကျက်စားသွားလာ၍ နေကြ
ကုန်သော ငါးတို့ကိုလည်း ငါးဖမ်းသောအရာ၌ ကောင်းစွာ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ
ကြကုန်သော တံငါသည်တို့သည် ငါးဖမ်းလက်နက် အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ဖမ်းယူ
သတ်ဖြတ် ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်၏။ အကြောင်းကို ဆိုဦးအံ့၊ ပျက်စီးတတ်သော
ဗျသနတရားတည်းဟူသော လက်နက် စွဲကိုင်လျက် ရှည်စွာ ဆန့်တန်းအပ်သော
လက်ဖြင့် သင်္ခါရနယ်အတွင်း၌ စာရင်းပါဟူသမျှ သတ္တဝါအနန္တတို့ကို နေ့ ည
နာရီ ဗီဇနာမလပ် အတွင်သတ်၍နေသော အသျှင်သေမင်းသည် အခွန်ယူဇနာ
အားဖြင့် မည်မျှပင် ဝေးကွာသော်လည်း အမှီလှမ်း၍ ဖမ်းယူနိုင်၏။ ထို့ကြောင့်
တလောကလုံး၌ ထိုသေမင်း၏ ထက်မြက် စူးရှလှသော ဘိဇ္ဇနအချက်
ဗုံးလက်နက် မမှီမရောက်နိုင်သော အရပ်ဟူ၍ အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း၊
ထိုသေမင်း၏ လက်နက်စက်ကွင်းမှ လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း ကောင်းမြတ်သော
ပြုမူကျင့်ကြံခြင်း ဟူသည်လည်း မရှိနိုင်၊ ယင်းသို့ ဖြစ်သောကြောင့် သင့်လျော်
လျှော့စက်ပတ် ကောင်းမြတ် တင့်တယ်၍ ဖွယ်ရာသော နေရာဌာနကို ရရာ၌လည်း
အဘယ်မှာ အကျိုးရှိပါတော့အံ့နည်း၊ အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ပေသည်
ဟူလို။

ဤသို့ ပမာပမည်း ထုံးနည်း အရပ်ရပ်တို့ဖြင့် လောကတံထွာ ဖြစ်တတ်သည့်
အခြင်းအရာတို့ကို သေချာစွာ ပြောဆို ညွှန်ပြလျက် အားရနှစ်သက်စေပြီးလျှင်
ညွှေသည်ဖြစ်သော စိတြဂီဝါခိုမင်းအား လောက၌ ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း မိတ်ဆွေ
ရင်းတို့ အချင်းချင်း ခွဲခွါရမည့်ဆဲဆဲ၌ ပြုလုပ်ရမြဲဖြစ်သော ထုံးတမ်းစဉ်လာ
ဓမ္မတာအတိုင်း လည်နွဲ့ ပိုက်ဖက် ချစ်ခင်စွာ နှုတ်ဆက်ကြ၍ ဟိရညက
ကြွက်မင်းက ထွက်ခွါ ပျံသန်းဘို့အရေးကို ခွင့်ပေး၍ လွှတ်လိုက်လေရာ စိတြဂီဝါ
ခိုမင်းသည် မိမိ၏ အခြွေအရံ ပရိသတ်နှင့်တကွ အလိုရှိရာအရပ်သို့ သွားလေ၏။
ဟိရညကကြွက်မင်းသည်လည်း မိမိ၏တွင်းသို့ ဝင်လေ၏။

ပုဂ္ဂိုလ်မရွေး မိတ်ဆွေဖွဲ့သင့်ကြောင်း ဥပဒေသ

ဤအရာ၌ ဝိဏှသမ္ပဆရာကြီးသည် ဤပြဆိုခဲ့ပြီးသော အကြောင်းတို့ကို
သာကေတင်လျက် မင်းသားတို့အား ဥယျောဇဉ်မူလိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါ
ဂါထာကို ရွတ်ဆို သင်ကြားလေ၏။

၅၃။ ယာနိ ကာနိ စ မိတ္တာနိ၊ ကတ္တဗ္ဗာနိ သတာချပိ။
ပဿ မူသိကမိတ္တေန၊ ကပေါတာ မုတ္တဗန္ဓနာ။

ယာနိကာနိ စ၊ အမှတ်မရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သတာနိ အပိ၊ အရာမက များစွာလည်းဖြစ်ကုန်သော။ မိတ္တာနိ၊ အဆွေခင်ပွန်းတို့ကို။ ကတ္တဗ္ဗာနိ၊ ပြုသင့် ပြုထိုက်ကုန်၏။ ပဿ၊ ကြည့်ရှုပါလော။ မူသိကမိတ္တေန၊ မိတ်ဆွေဖြစ်သော ဟိရညကကြက်မင်းကြောင့်။ ကပေါတာ၊ စိတြဂီဝါခိုမင်းနှင့် တကွ၊ သင်းပင်းနောက်ပါ။ ခိုများစွာတို့သည်။ မုတ္တဗန္ဓနာ၊ ကျော့ထောင် ညွတ်ကွင်း၊ နှောင်ဖွဲ့တွင်းမှ၊ အလျှင်းသား လွတ်ကြရကုန်၏။

စိတြဂီဝါခိုမင်းဝတ္ထု ပြီး၏။

ကျီး၊ လိပ်၊ သမင်နှင့် ကြွက်တို့ဝတ္ထု (အဆက်)

ထိုသို့ ဟိရညကကြက်မင်းသည် အလုံးစုံသော ညွတ်ကျော့ကွင်း အနှောင် အဖွဲ့တို့ကို ကိုက်ဖြတ် ပယ်ရှင်းပြီး၍ စိတြဂီဝါခိုမင်းနှင့် အချင်းချင်း ပြောဆိုကြ သည့်အခါ လဗုပတနကမည်သော ကျီးသည် အနီးမှနေလျက် အလုံးစုံသော အဖြစ်အပျက် အကြောင်းအရာတို့ကို တွေ့မြင်ရသည်ဖြစ်၍ အံ့ဩခြင်းနှင့်တကွ ဤသို့ ပြောဆိုလေ၏။ “ဪ! အံ့ဘွယ်ရှိပေစ၊ ဟိရညကကြက်မင်း.... သင်သည် ချီးမွမ်းထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပေ၏။ ကျွန်ုပ်သည်လည်း သင်နှင့်တကွ မိတ်ဆွေဖြစ်ခြင်းကို အလိုရှိပါ၏။ တို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်ကို မိတ်ဆွေ၏ အဖြစ်ဖြင့် ချီးမြှောက်စေချင်ပါသည်” ဟု တောင်းပန်စကား ပြောကြားလေ၏။

ထိုသို့ ပြောဆိုသောစကားကို ကြားလေရာ ဟိရညကကြက်မင်းသည်လည်း တွင်း၏ အတွင်း၌နေ၍ “သင်သည် အဘယ်သူ ဖြစ်ပါသနည်း” ဟု မေးလေ၏။

ကျီး။ “ကျွန်ုပ်သည် လဗုပတနက အမည်ရှိသောကျီး ဖြစ်ပါသည်” ဟု ပြောကြားလေ၏။

ကြွက်မင်း။ “အံ့ဩသည့် စိတ်နှလုံးဖြင့် အတွင်းကြိတ် ပြုံးပြီးလျှင် “သင်နှင့် မည်သူ မိတ်ဆွေဖြစ်ချင်ပါမည်နည်း” ဟု ရှင်းရှင်းနှင့် ဘွင်းဘွင်းကြီး ပြောကြားပြီးလျှင် အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို မိန့်ကြားလေ၏။

ဇာတ်သဘောတူသည့်သော ပေါင်းသင်းသင့်ပုံ

၅၄။ ယံ ယေန ယုဇ္ဇတေ လောကေ၊ ဗုဓော တံ တေန ယောဇယေ။
အဟမန္တ ဘဝံ ဘောတ္တာ၊ ကထံ ပီတိ ဘဝိဿတိ။

လောကေ၊ လောကတခွင်၊ ဘုံအပြင်၌။ ယံ၊ အကြင်မျိုးဇာတ်သဘော၊ လိုက်လျောညီမျှ၊ ပုဂ္ဂလဝတ္ထု၊ အစုစုကို။ ယေန၊ အကြင်မျိုးဇာတ်သဘော၊ လိုက်လျောညီမျှ၊ ပုဂ္ဂလဝတ္ထု၊ အစုစုနှင့်။ ယုဇ္ဇတေ၊ ပေါင်းဖက်ယှဉ်စပ်၊ ရောနှောအပ် ရောနှောထိုက်၏။ ဗုဓော၊ ကြောင်းကျိုးမြင်သိ၊ ပညာရှိသည်။ တံ၊ ထို မျိုးတူ ဇာတ်တူ၊ သဘောတူမျှ၊ ပုဂ္ဂလဝတ္ထု၊ အစုစုကို။ တေန၊ ထိုမျိုးတူ ဇာတ်တူ၊ သဘောတူမျှ၊ ပုဂ္ဂလဝတ္ထု၊ အစုစုနှင့်။ ယောဇယေ၊ ပေါင်းဖက်ယှဉ်စပ်၊ ရောနှောအပ် ရောနှောရာ၏။ အဟံ၊ ငါကား။ အနံ၊ သင်၏ စားအပ်သောအရာ၊ အစာအာဟာရတည်း။ ဘဝံ၊ အသျှင်ကား။ ဘောတ္တာ၊ ငါ့ကိုပိုင်ပိုင်၊ စားတတ် စားနိုင်သောသူတည်း။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပီတိ၊ သင်နှင့်ငါမျှ၊ အတူယှဉ်စပ်၊ မေတ္တာဓာတ် အစဉ်လွှမ်းလျက်၊ ဝမ်းမြောက်စွာ နေရခြင်း ပီတိ သည်။ ကတံ ဘဝိဿတိ၊ အစာနှင့် စားတတ်သောသူ၊ အတူနေရန် မဖွယ်ရာသဖြင့်၊ အဘယ်မှာ ဖြစ်နိုင်ပါတော့အံ့နည်း။

ထို့ပြင် အစာနှင့် စားတတ်သောသူနှစ်ဦးတို့ ကြည်နူး ချစ်ခင်လျက် ပေါင်းသင်း တစေ အတူ မနေထိုက်ကြောင်းကိုလည်း ထပ်လောင်း၍ ကြားနာပါဦးလော ဟုဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြား ပြန်လေ၏။

၅၅။ ဘက္ခဘက္ခကာနံ ပီတိ၊ ဝိပတ္တိယေဝ ကာရဏံ။
သိင်္ဂါလာ ပါသဗဒ္ဓေါ သော၊ မိဂေါ ကာကေန ရက္ခိတော။

ဘက္ခဘက္ခကာနံ၊ စားအပ်သော အစာ ဖြစ်သောသူ၊ ထိုအစာကို စားတတ်သောသူ နှစ်ဦးတို့၏။ ပီတိ၊ ပေါင်းသင်း အတူ၊ ကြည်ဖြူ စုံမက်၊ နှစ်သက်စွာ နေခြင်းသည်။ ဝိပတ္တိယေဝ၊ ဘေးရန် ပေါ်ထွက်၊ သက်သက်လုံးလုံး၊ ဆုံးရှုံးပျက်စီးခြင်း၏သာလျှင်။ ကာရဏံ၊ အခြေမူလ၊ ပဓာန အကြောင်း ပေတည်း။ သိင်္ဂါလာ၊ မျိုးခြား ကောက်ကျစ်၊ မြေခွေးညစ်၏၊ ညစ်ပတ်သော မာယာ ဉာဏ်ကြောင့်။ ပါသဗဒ္ဓေါ၊ ကောက်ပင် အခင်း၊ လယ်အတွင်းဝယ်၊ ကျော့ကွင်း၌ မိ၍ နေသော။ သော မိဂေါ၊ ထိုစားတတ်သော သူကို အကြောင်း မကြည့်ဘဲ လျက်၊ ပေါင်းမိသော သမင်ကို။ ကာကေန၊ ချစ်ခင်တစေ၊ အတူနေသည့်၊ မိတ်ဆွေစစ်ဆုံ၊ ရွှေကျီးညို့သည်။ ရက္ခိတော၊ သေဘေးမှ လွတ်မြောက်အောင်၊ စောင့်ရှောက်ခဲ့ဘူးလေပြီ။

ဤသို့ပြောဆိုသည့်အခါ လဿုဗ္ဗာနက ကျီးက “အို ကြွက်မင်း...ထိုသမင်နှင့် မြေခွေးတို့ ရှေးက ဖြစ်ခဲ့ပုံအကြောင်း အကျယ်ကား အဘယ်သို့ပါနည်း”ဟု မေးမြန်းလေရာ ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် အောက်ပါ ဝတ္ထုကို ပြောကြားလေ၏။

ကျီး၊ သမင်နှင့် မြေခွေးတို့ဝတ္ထု

လွန်လေပြီးသောအခါ မဂတိုင်း၌ စကားပင်တို့ များစွာ ပေါက်ရောက်သောကြောင့် စမ္ပကဝတီ မည်သော တောကြီးတခု ရှိခဲ့၏။ ထိုတော၌ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး သမင်နှင့် ကျီးတို့သည် တဦးတဦး မေတ္တာဓာတ် ယှက်ကူးလျက် အထူးပင် ချစ်ခင် လေးမြတ်စွာ နေကြလေ၏။ ထိုသို့နေကြရာ တနေ့သ၌ ထိုမိမိအလိုအတိုင်း လှည့်ပတ် သွားလာ၍ အစားအစာတို့ကို စားသောက်နေထိုင်ရသဖြင့် ချောမွေ့ သပ်ယပ်သော အမွှေးအမှင် အရေ အဆင်းနှင့် သန့်ရှင်း ဆူဖိုဦးသော ကိုယ်အင်္ဂါ ရှိသော သမင်ကို မြေခွေးတကောင်သည် တွေ့မြင်လေ၏။

ထိုသို့ သမင်ကို တွေ့မြင်ရာ မြေခွေးသည် ဤသို့ ကြံစည်လေ၏။ “အား ! ဆူဖိုဦး ကောင်းမွန် လှသော ထိုသမင်၏ အသားကို ငါသည် အဘယ် နည်းဖြင့် စားရပါမည်နည်း၊ ရှိစေဦး.... ရှေးဦးစွာ ထိုသမင်နှင့် အကျွမ်းတဝင် ချစ်ခင်ရင်းနှီးအောင် ဟန်ဆောင်၍ မိတ်ဖွဲ့ဦးမှ သင့်လျော်ချေမည်” ဟု ကြံစည်စိတ်ကူးပြီးလျှင် သမင်၏ အနီးအရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ဝင်ရောက်ပြီးလျှင် “အို မိတ်ဆွေ....ကိုယ် စိတ် နှစ်ဖြာ ချမ်းသာ၍ ကျန်းမာပါ၏လော” ဟု မေးလိုက်လေ၏။

သမင်။ ။သင် မည်သူပါနည်း?။

မြေခွေး။ ။ကျွန်ုပ်သည် ခုဒ္ဒဗုဒ္ဓိ မည်သော မြေခွေးဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်မှာ ဆွေမျိုးဉာတိလည်းကင်း အပေါင်းအသင်း မိတ်သင်္ဂဟလည်း အလျှင်းမရှိဘဲ လျက် စင်စစ်မှာမူ အသက်မရှိသော အသေကောင်၏အလား မခြားပမာ တယောက်ထည်းထည်း ဤတောကြီးအတွင်းမှာ ကြီးစွာသော ဒုက္ခနှင့် တွေ့ကြုံ၍ နေရပါသည်။ ယခုအခါ အသျှင်ကိုပင်လျှင် မိတ်ဆွေသဟာယ ပြုလုပ်ရပါသဖြင့် အသက်တဖန် ပြန်၍ဝင်ပြီးလျှင် အရှင်ဖြစ်သော သတ္တလောကထည်းသို့ ပြန်၍ ဝင်ရောက်ရပါတော့အံ့၊ ယခုအခါ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်၏ နောက်ပါ ခြွေရံ အစေခံ၏အဖြစ်ဖြင့် အခါခပ်သိမ်း နေထိုင်ပါတော့အံ့” ဟု မှင်သေသေ သရုပ်ဆောင်လျက် အဟုတ်ထင်အောင် အာဘော်ရွမ်းရွမ်းနှင့် လေဖြန်း၍ ထုတ်လိုက်လေ၏။

ထိုအခါ ရိုးတာလှသော သမင်က မြေခွေး၏ ဖြစ်အင်ကို တကယ်ပင်အစစ်သဘောရိုးဖြစ်သည်ဟု တထစ်ချ မှတ်ထင်ပြီး ဘဝင်ကလေး ခပ်မြင့်မြင့်နှင့် “အေး.....သင့်လှပေါ့၊ ကောင်းလှပေါ့၊ သင်အလိုရှိသည့်အတိုင်း နေပါတော့” ဟု ခွင့်ပြုလိုက်လေ၏။ ထို့နောက် နေဝင်ချိန် ရောက်လတ်သော် သမင်နှင့် မြေခွေး နှစ်ဦးသားတို့သည် သမင်၏နေရာဌာနသို့ အတူတကွ ပြန်ကြလေ၏။

ထိုသမင်၏ နေရာအရပ်၌လည်း စကားပင်၏ အကိုင်းထက်၌ သမင်နှင့် မိတ်ဟောင်း၊ ဆွေဟောင်း၊ မိတ်ဆွေကောင်း အဖြစ်ဖြင့် ရှည်မြင့်စွာ ပေါင်းသင်း၍ နေခဲ့သော သုဗုဒ္ဓိ အမည်ရှိသော ကျီးသည် ရှိလေ၏။ ထိုအခါ သုဗုဒ္ဓိကျီးသည် သမင်နှင့် မြေခွေး နှစ်ဦးတို့ မဖြစ်ဘူးမီ ပူးတွဲ၍ လာသည်ကို မြင်လေသော် “အို မိတ်ဆွေ သမင်..... ဤ သင်၏အဖော်ပြုကာ အတူပါ၍လာသောသူကား မည်သူပါနည်း” ဟု မေးမြန်းလိုက်လေ၏။

မိတ်ဆွေ..... ဤသူကား အခြားမဟုတ်၊ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် မိတ်ဆွေသဟာယ အဖြစ်ကို အာသာတောင့်တ လိုလားလှသဖြင့် အတူတကွ လိုက်ပါ၍လာသော မြေခွေး ဖြစ်ပါသည်။

ကျီး။ ။ အို မိတ်ဆွေ..... ယခုမှ ရောက်သစ်စ ဖြုန်းကနဲ တွေ့ကြသည့် သူစိမ်းပြင်ပ အာဂန္တုက ညွှတ်သည်တဦးနှင့် အထူးအားဖြင့် ထိုသူ၏ သဘောသွား အကျင့်စာရိတ္တများကို မသိရပါဘဲလျက် အကြောင်းမဲ့ ထက်သန် ပေါင်းဖက် ရောနှော၍ လောလောဆယ် အကျွမ်းတဝင် ပြုခြင်းသည် အလျင်းမသင့်ပေ။ သင် ယခုပြုမူခြင်းသည် ထိုသူ၏ သဘာဝဓာတ်ခံ အမှန်ကို မစဉ်းစားသဖြင့် အမှားကြီး မှားချေပြီ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အညတကုလသီလဿ အစရှိသော စကားအစဉ်ကို ရှေးယခင် ဆရာမြတ်တို့ မိန့်မှားတော်မူအပ်ခဲ့လေပြီ။

သူစိမ်းကို အကျွမ်းတဝင် ခင်မင်ခြင်း မပြုသင့်ပုံ

၅၆။ အညတကုလသီလဿ၊ ဝါသော ဒေယျော န ကဿစိ။

မဇ္ဇာရဿ ဟိ ဒေါသေန၊ ဟတော ဂိဇ္ဈော ဇရဂ္ဂေါ။

အညတ ကုလသီလဿ၊ မသိအပ်သော မျိုးရိုးနှင့် အလေ့အကျင့် ရှိသော။ ဝါ၊ အမျိုးအရိုးနှင့်၊ အကျင့်စာရိတ္တ၊ သဘာဝကို၊ ဂ-န သေချာ၊ ကောင်းစွာ မသိရသေးသော။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သောသူအား။ ဝါသော၊ မှီခိုကပ်ရပ်၊ နီးစပ်အတွင်း၊ ရင်းနှီးစွာ နေထိုင်ခြင်းကို။ နဒေယျော၊ သနားဉဲ့ညွှာ၊ အားနာသည့်အရေးဖြင့်၊ မပေးထည့်အပ် မပေးထည့်သင့်။ ဟိ - ကသ္မာ၊ ဘယ်သို့ ဖြစ်ဟောင်း၊ ဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ နဒေယျော၊ သနားဉဲ့ညွှာ၊ အားနာသည့်အရေးဖြင့်၊ မပေးထည့်အပ် မပေးထည့်သင့်သနည်းဟူမူကား။ ယသ္မာ၊ အကြံကြောင့်။ မဇ္ဇာရဿ၊ သူတော်အယောင်၊ မူရာဆောင်သည့်၊ ကြောင်ယုတ်၊ ကြောင်ဆိုး၏။ ဒေါသေန၊ အထောက်မတန်၊ အကောက်ကြံသဖြင့်၊ ဖောက်ပြန်သော အပြစ်ကြောင့်။ ဇရဂ္ဂေါ၊ ဇရဂ္ဂ၊ အမည်ရသော။ ဂိဇ္ဈော၊ ဇရာဒုဗ္ဗလ၊ အတွင်းကျသည့်၊ ငွင်းဒအိုကြီးကို။ ဟတော၊ ငှက်များစွာ အထင်မှားသဖြင့်၊ လျင်လျားလတ်လတ်၊ အသေသတ်ခဲ့ဘူးလေပြီ။

ထိုသို့ပြောကြားအပ်သော သုဗုဒ္ဓိကျီး၏ စကားကို ကြားလေလျှင် မြေခွေးနှင့် သမင်တို့က “ထိုအမျိုးအရိုးနှင့် အကျင့်စာရိတ္တကို ကျနစွာ မသိပါဘဲလျက် ရုတ်တရက် မစဉ်းစားဘဲ လက်ခံ၍ ထားမိသောကြောင့် အထောက်မတန် အကောက်ကြံသည့် ဖောက်ပြန်သော ကြောင်ဆိုး၊ ကြောင်ယုတ်၏ အတွက် ကြောင့် အသက်ဆုံးရှုံးရသော ဌင်းဒအိုကြီး၏ အကြောင်း အကျယ်ကား အဘယ်သို့ပါနည်း” ဟု မေးလေရာ သုဗုဒ္ဓိကျီးက အောက်ပါဝတ္ထုကို ပြောကြားလေ၏။

ဌင်းဒအိုကြီးနှင့် ကြောင်တို့ဝတ္ထု

လွန်လေပြီးသောအခါ ဘာဂီရထိ မြစ်ကမ်းဝယ် ဂိဇ္ဈကုဋ် မည်သောတောင်၌ အကိုင်း အခက် အရွက်တို့ဖြင့် ဝေဆာစည်ကားလျက် ကြီးမားသော တည်ပင်ကြီးဘပင်ရှိလေ၏။ ထိုတည်ပင်ကြီး၏ အူကြောင်း သစ်ခေါင်းအတွင်း၌ အကုသိုလ် ဖိစီးသဖြင့် ခြေသည်းနှင့် မျက်စိနှစ်ဖက်တို့ ကြွေပျက်လေပြီးသော ဇရုဂ္ဂအမည်ရသည့် ဌင်းဒအိုကြီးသည် မှီတင်း၍ နေလေ၏။ ယင်းသို့ နေလေရာ ထိုသစ်ပင်၌ နေကြသောငှက်တို့သည် သနားကြင်နာခြင်းကို အရင်းပြုသဖြင့် ထိုဌင်းဒကြီးအား အသက်ရှည်စေရန် မိမိတို့၏ အစာအာဟာရမှ အနည်းငယ်စီ ပေး၍ ကျွေးမွေးပြုစုကြလေ၏။ ဌင်းဒကြီးသည်လည်း ထိုငှက်တို့ ပေးကမ်းသော အစာအာဟာရတို့ကို မှီဝဲသုံးဆောင်ရသဖြင့်သာလျှင် အသက်ရှင်လျက် ငှက်တို့ အစာရှာသွားကြစဉ် ငှက်ငယ်တို့ကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်၍ နေလေ၏။

ထိုသို့နေလေရာ တနေ့သ၌ ဒီဃကဏ္ဍမည်သောကြောင်သည် ငှက်ငယ်တို့ကို စားရန် ထိုအရပ်သို့ လာလေ၏။ ယင်းသို့ လာလေရာ ထိုကြောင်လာသည်ကို မြင်လေသော် ငှက်ငယ်တို့သည် ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်သဖြင့် အော်ဟစ်ဆူညံလျက် အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်သော အသံကို ပြုကြလေ၏။ ယင်းသို့ ဆူညံသော အသံကို ကြားရသောအခါ ဇရုဂ္ဂမည်သောဌင်းဒကြီးက “ယခုအခါ ဤအရပ်သို့ လာသောသူသည် မည်သူနည်း” ဟု မေးလိုက်လေ၏။

ဘေးတွေ့ကြုံက မပြုသင့်ပုံ

ထိုအခါ ဒီဃကဏ္ဍကြောင်သည် လုံးရပ်မောက်ကြားလျက် ထွားကျိုင်းသော ဌင်းဒကြီးကိုမြင်လေသော် ထိတ်လန့် ကြောက်ရွံ့လျက် ပင့်သက်ရှူရှိုက် စိတ်အိုက်၍ ကြံလိုက်သည်မှာ “အလို....ငါသည်ဌင်းဒ၏လက်ချက်ဖြင့် အသက်ထွက်ရတော့မည်ဟူသကား၊ ယခုအခါ သူ၏ထံပါး အနီးအနားသို့ ရောက်၍နေချေပြီ၊ ပြေးခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ လွှတ်အောင် ပြေးနိုင်လိမ့်မည်လည်း မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် မရဲသော်လဲ ပြေးခဲ့စေ ဆိုဘိသကဲ့သို့ ဖြစ်လိုရာဖြစ်စေ ရှေးဦးစွာအကျွမ်းတဝင်

ပြု၍ သူ၏ထံပါး အနီးအနားသို့ ချဉ်းကပ်ဝင်ရောက်မှ သင့်လျော်ချေမည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးသခင်သူဗဟောင်းတို့သည် တာဝ ဘယဿ ဘေတဗ္ဗ အစရှိသည်ဖြင့် နည်းလမ်းကောင်း ညွှန်ပြခဲ့ပေသည်” ဟု ကြံစည်လေ၏။

၅၇။ တာဝ ဘယဿ ဘေတဗ္ဗ၊ ယာဝ ဘယမနာဂတံ။
အာဂတံတု ဘယံ ဝိက္ခူ၊ နရော ကုဗ္ဗေယထောစိတံ။

ယာဝ၊ အကြင်ရွှေလောက်။ ဘယံ၊ ကြောက်ရွံ့ဘွယ်ရေး၊ ဘေးဘျမ်းအပေါင်းသည်။ အနာဂတံ၊ မတွေ့မကြုံ၊ မဆိုက်ရောက် မပေါ်ပေါက်သေး။ တာဝ၊ ထိုရွှေလောက်၊ ဘေးမရောက်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး။ ဘယဿ၊ ကြောက်ရွံ့ဘွယ်ရေး၊ ဘေးဘျမ်းအပေါင်းကို။ ဘေတဗ္ဗ၊ ကြောက်ရန်သင့်လျော်၊ ကြောက်ဖို့တော်၏။ အာဂတံ၊ လက်ငင်းတွေ့ဆုံ၊ ကြုံကြိုက်၍နေသော။ ဘယန္တု၊ ကြောက်ရွံ့ဘွယ်ရေး၊ ဘေးဘျမ်း အပေါင်းကိုမူကား။ ဝိက္ခူ၊ ဆင်ခြင်စိတ်ကူး၊ အထူးမြော်မှန်း၊ ကြံစားစမ်း၍။ ယထောစိတံ—ယထာ ဥစိတံ၊ ဖြစ်ပေါ်သည့်ဘေးရန်နှင့်၊ လျော်ကန်သည့်အလျောက်။ ဝါ၊ လျော်ကန်သလို။ ကုဗ္ဗေ—ကုဗ္ဗေယု၊ မကြောက်မရွံ့၊ နောက်မတွန့်ဘဲ တွန့်စား ပြုလုပ်ရာ၏။

မတွေ့ဆုံ မကြုံကြိုက်သေးသော ကြောက်ရွံ့ဘွယ်အရေး ဘေးဘယကိုသာ အဝေးမှ ရှောင်ကွင်းလျက် ကြောက်ရွံ့ခြင်းပြုသင့်ပေသည်။ အနီးသို့ ချဉ်းကပ်လျက် လက်ငင်းတွေ့ဆုံ ကြုံကြိုက်၍နေသော ဘေးရန်များကိုမူကား လားလားမှ မကြောက်သင့်၊ ကြောက်သော်လည်း အကျိုးမပြီး အချဉ်းနှီးသာဖြစ်ရာသောကြောင့် အခါအခွင့်ကို ထောက်ချင့်၍ သင့်သလိုပြုအပ်သည်ဟု ကြံစည်တွေးတောလျက် ဋ္ဌင်းဒ၏အနီးသို့ ချဉ်းနင်းဝင်ရောက်ပြီးလျှင် “အို အသျှင်... အသျှင်ကို ကျွန်ုပ် ဦးနှိမ်ညှတ်ကျိုး၍ ရိုသေစွာ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏” ဟုနှိမ့်ချပြောပျောင်းသည့်အသံဖြင့် ဟန်ပါပါ ပြောကြားလိုက်လေ၏။

ဋ္ဌင်းဒ။ ။သင်ကား မည်သူဖြစ်ပါသနည်း?။

ကြောင်။ ။ကျွန်ုပ်သည် အခြားသူမဟုတ်ပါ။ ဒီဃကဏ္ဍ မည်သောကြောင်ဖြစ်ပါသည်။

ဋ္ဌင်းဒ။ ။အား! သို့ဖြစ်ပါမူကား ဝေးရာသို့ ရှောင်ရှား၍ လျင်မြန်စွာ သွားပါလော့၊ အကယ်၍ ဖင့်စားလျက် မသွားဘဲနေခဲ့လျှင် အသင့်ကိုမူ အရေးယူလျက် ယခုချက်ခြင်း လက်ငင်းလတ်လတ် အသေသတ်ရလိမ့်မည်။

ကြောင်။ ။“အို အသျှင်ဋ္ဌင်းဒမင်း...အသျှင်သည် မစဉ်းမစား အခင်းသွားကို အကွင်းသားမသိပါဘဲလျက် ရုတ်တရက် အပြစ်ပြုခြင်းသည် အလျင်းမသင့်

လျော်ပါ။ ရှေးဦးစွာ ကျွန်ုပ်ပြောကြားသော စကားကို ကြားနာစေချင်ပါသည်။ ကြားနာတော်မူပါဦး။ ထိုသို့ ကြားနာပြီးသည့်နောက်မှ အကြောင်းမဖွယ်သဖြင့် အကယ်၍ ကျွန်ုပ်ကို သတ်ထိုက်ပါမူ ယခုပင် အကြွေးမထားဘဲ လျှင်လျားလတ်လတ် အသေသတ်တော်မူပါ”ဟု ပြောကြားပြီးလျှင် အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

ဇာတ်ကိုစွဲ၍ အမြဲပူဇော်သင့်၊ သတ်သင့်သူဟု ပရိပုံ

၅၇။ ဇာတိမတ္တေန ကိံ ကောစိ၊ ဝဇ္ဈတေ ပုဇ္ဇတေ ကွစိ။
ဗျဝဟာရံ ပရိညာယ၊ ဝဇ္ဈော ပုဇ္ဇောထ ဝါ ဘဝေ။

ဣဟ၊ ဤဘုံဌာန၊ ဤလောက၌။ ကွစိ၊ အမှတ်မရှိ၊ မည်သည့်အရာ၌မဆို၊ မည်သည့်အရာ၌ဖြစ်စေ။ ကောစိ၊ မည်သူမည်ဝါ၊ ချင့်စာမထောက်၊ တယောက်ယောက်ကို။ ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဇာတိမတ္တေန၊ မျိုးဇာတ်သာမည၊ တခုမျှကို၊ သာဓကမူ၊ ပမာဏပြုသဖြင့်။ ဝဇ္ဈတေ၊ မည်သူ့ကိုမျှ၊ မချန်လှုပ်ဘဲ၊ အမှန်ဆတ်ဆတ်၊ သတ်ရပါအံ့နည်း။ ပုဇ္ဇတေ၊ အမျိုးတူ ဟူသရွေ့ကို၊ တွေ့သမျှ အရေးထားလျက်၊ လေးစား ပူဇော်အပ် ပူဇော်ရပါအံ့နည်း။ အထ၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန်မူကား။ ဗျဝဟာရံ၊ အကျင့်စာရိတ္တ၊ သဘာဝ အကြောင်း၊ ကောင်း၊ မကောင်းကို။ ပရိညာယ၊ ပိုင်းခြားဝေဘန်လျက်၊ မှန်ကန်စွာ သိပြီး၍။ ဝဇ္ဈောဝါ၊ သတ်အပ် သတ်ထိုက်သည်မူလည်း။ ဘဝေ၊ အမှန်စင်စစ်၊ အကယ်ဖြစ်ငြားအံ့။ ဝဇ္ဈတေ၊ မည်သူ့ကိုမျှ၊ မချန်မလှုပ်ဘဲ၊ အမှန်သတ်အပ် သတ်ထိုက်၏။ ပုဇ္ဇောဝါ၊ လေးမြတ်ကော်ရော်၊ ပူဇော်အပ် ပူဇော်ထိုက်သည် မူလည်း။ ဘဝေ၊ အမှန်စင်စစ်၊ ဖြစ်ခဲ့ငြားအံ့။ ပုဇ္ဇတေ၊ မည်သူ့ကိုမျှ၊ မချန်မလှုပ်ဘဲ၊ လေးမြတ်ကော်ရော်၊ ပူဇော်အပ် ပူဇော်ထိုက်၏။

ဤသို့ ကြောင်ပြောသော စကားကို ငွင်းဒကြီး ကြားလေသော်—

ငွင်းဒ။ ။အို ဆိုစမ်းပါအမောင်....အသင်ကြောင်သည် မည်သည့် အကျင့်တရားကို အစဉ်မမှား လက်ကိုင်ထားကာ အားထုတ်၍နေပါသနည်း? ဘယ်အခင်း ဘယ်ကိစ္စ အလို့ငှါ ဤအရပ်သို့ လာပါသနည်း?။

ကြောင်။ ။အကျွန်ုပ်သည် အကုသိုလ် အညစ်အကြေးတို့ ကင်းဝေးပပျောက်စေခြင်းငှါ ဤဂင်္ဂါမြစ်၌ အမြဲပင် ရေချိုးလေ့ရှိပါသည်။ သတ္တဝါတို့၏ အသက်ကို ရက်စက်စွာ သတ်ပုတ်၍ ကြမ်းကြုတ်မသနား အသားကို စားခြင်းမှလည်း အမြဲရှောင်ကြဉ်၍ နေပါသည်။ လဆုတ်ပကွ၌ အစာကို လျှော့၍ စားခြင်း၊ လဆန်းပကွ၌ အစာကို တိုး၍စားခြင်း တည်းဟူသော စန္ဒာယန မည်သောကျင့်ဝတ်ကို အမြဲတစေ ဆောက်တည်၍ နေပါသည်။

အသျှင်ဋ္ဌင်းဒမင်းသည် ကျမ်းဂန်ဓမ္မ အဝဝကို ကျနစွာ တတ်သိကျွမ်းကျင်လျက် သူတပါးတို့အား သွန်သင်ပြသ သြဝါဒပေးနိုင်သည်ဟု ယုံကြည်အားထားထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တယောက် ဖြစ်ကြောင်းကို ငှက်အပေါင်းတို့သည် အခါခပ်သိမ်းပင်လျှင် ကျွန်ုပ်၏ မျက်မှောက်၌ အသျှင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို ချီးကျူးပြောကြားကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျမ်းဂန်ဓမ္မကို ကျနစွာ တတ်သိပြီးသက်ကြီး ရွယ်ကြီးဖြစ်သော အသျှင်၏အထံမှ ကျင့်ဝတ်တရားများကို နာခံမှတ်သား သင်ကြားလို၍ ဤအရပ်သို့ လာခဲ့ပါသည်။ ဤသို့သဘောရှိသော သက်ကြီး ရွယ်ကြီး ကျမ်းဂန်ဓမ္မကို ကျနစွာ တတ်သိပြီးဖြစ်သော အသျှင်ကဲ့သို့သော ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးသည် ညွှန်သည်ဖြစ်သော အကျွန်ုပ်အား ရုတ်တရက် ရှောင်တခင် မဆင်ခြင်ဘဲ ဆောလျင်စွာ သတ်ရန် အားထုတ်ပြင်ဆင်ခဲ့၏။ ထိုသို့ပြင်ဆင်ပြုလုပ်ခြင်းသည် အလျင်းမသင့်ပါ။ အိမ်သည်၏ ဝတ်တရားကို ကျမ်းဂန်တို့တွင် ညွှန်ကြားပြဆိုအပ်သော ဤဆိုလတံသော စကားကိုလည်း ဆင်ခြင်စဉ်းစား သတိထားပါဦးလောဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားလေ၏။

မိမိထံရောက်လာသူကို အရေးယူ ပြုစုသင့်ပုံ

၅၉။ အရိသ္မိံ ပျူစိတံ ကြိယ-မာတိထံ၊ ဂေဟမာဂတေ။

ဆေတ္တု ပဿဂတံ ဆာယံ၊ နောပသံဟရတိ ဒုမော။

ဂေဟမာဂတေ၊ မိမိရိပ်သာ၊ အိမ်ဂေဟာသို့ ရောက်လာသော။ အရိသ္မိံမ္ပိ၊ အရွဲ့တစောင်း၊ မကောင်းကြံမှု၊ ကိုယ့်ရန်သူ၌ပင်သော်လည်း။ ဥစိတံ၊ ထိုက်တန်ရှုမြှော်၊ သင့်လျော် လျှောက်ပတ်သော။ မာတိထံ၊ ပြုရန်မချွတ်၊ ညွှန်သည်ဝတ်ကို။ ကြိယံ-ကရဏီယံ၊ ရေရေမွန်မွန်၊ မသွေလွန်သဖြင့်၊ ကျေပြန်စွာ ပြုလုပ်အပ်၏။ ဒုမော၊ သစ်ပင်သည်။ ဆေတ္တု၊ မိမိကိုခုတ်၊ ဖြတ်တောက်လုပ်သောသူ၏။ ပဿဂတံ ဆာယံ၊ ကပ်ရောက်ခိုလှုံရာ၊ မိမိ၏ ရိပ်ဆာယာကို။ နောပသံဟရတိ၊ ခုတ်ထစ် ဖြတ်တောက်သောသူမှ ရှောင်ရှား၍၊ အခြားသို့ မယူဆောင်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ သစ်ပင်သည် မိမိကို ခုတ်ဖြတ်သောသူ၏ အပေါ်သို့ ကျရောက်သော မိမိ၏ အရိပ်ကို ဤသူကား ငါ့အား ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက် ဖျက်ဆီးသော သူတည်းဟု ထိုခုတ်ဖြတ်သောသူမှ ရှောင်ရှား၍ အခြားသို့ မယူဆောင်မရုပ်သိမ်းသကဲ့သို့၊ ထို့အတူ မိမိရိပ်သာ အိမ်ဂေဟာသို့ ရောက်လာပါမူ ရန်သူပင်ဖြစ်လင့်ကစား ကြည်ဖြူသော စိတ်ထားဖြင့် ညွှန်သည်တို့အား ပြုထိုက်သည့် ဝတ်တရားကို ထိုက်သည်အားလျော်စွာ ပြုသင့် ပြုအပ်ပေသည် ဟူလို။

ဟိ-မြန် ၁-၇—ပ-မ-ဗ-သ-၈

အကယ်၍ ညွှန် ကျေးမွေးရန် ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်တို့ အဆင်သင့် မရှိခဲ့ပါလျှင် နှစ်သက်ဖွယ်သော စကားတို့ဖြင့် ယဉ်ကျေးစွာ ပြောကြား၍ ညွှန်သည် အာဂန္တုဖြစ်သောသူကို ပြုမူ လေးစားထိုက်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ နာပါဦးလော။

၆၀။ တိဏာနိ ဘူမိရုဒကံ၊ ဝါစာ စတုတ္ထိ သုနိတာ။
တောနျပိ သတံ ဂေဟေ၊ နောစ္ဆိဇ္ဇန္တေ ကဒါစန။

တိဏာနိ စ၊ နေထိုင်ရန်အတွက်၊ မြက် စသည်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်ဖန်တီးအပ်သော ခင်းနှီးအိပ်ရာ၊ ဖျာရိုင် သင်ဖြူးတို့လည်းကောင်း။ ဘူမိ စ၊ နေထိုင်ဘို့ရာ၊ ထိုင်ရာမျိုးစုံ၊ အဖုံဖုံသော ထိုင်ခုံစသည်လည်းကောင်း။ ဥဒကဉ္စ၊ ချိုးသုံး ထွေထွေ၊ သောက်ရန်ရေလည်းကောင်း။ စတုတ္ထိ၊ လေးခုမြောက်ဖြစ်သော။ သုနိတာ ဝါစာ စ၊ သာယာ ပြေပြစ်၍၊ ချစ်နှစ်သက်ဖွယ်သော စကားကို ပြောဆို ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ-တောနိပိ၊ ညွှန်ဝတ်ပြုဘွယ်၊ အိမ်ဝယ်သို့ထား၊ ဤလေးပါးတို့ကိုလည်း။ သတံ-သပ္ပုရိသာနံ၊ တရားရှုမြော်၊ များသူတော် တို့၏။ ဂေဟေ၊ စံမြန်းရိပ်သာ၊ အိမ်ဂေဟာ၌။ ကဒါစန၊ ဘယ်ခါမချန်၊ တရံတဆစ်မျှ။ နဉ္စိဇ္ဇန္တေ၊ မပြတ်စေဘဲ၊ အမြဲ ထားရှိသင့်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ညွှန်သည် အာဂန္တုတို့ ရောက်လာသည့်အခါ အဆင်သင့် ပြုစုရန် ဖျာရိုင် သင်ဖြူးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ နေထိုင်ဘို့ရာ အမျိုးမျိုး အဖုံဖုံ သော ထိုင်ခုံ စသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ချိုးသုံးထွေထွေ သောက်ရန်ရေကို လည်းကောင်း၊ ၎င်းပြင် သာယာပြေပြစ်၍ ချစ်နှစ်သက်ဖွယ်သောစကားကို ပြောဆိုခြင်းလည်းကောင်း ဤလေးပါးသော အရာတို့ကို သူတော်စင်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့၏ရိပ်သာ အိမ်ဂေဟာ၌ မည်သည့်အခါ၌မျှ မပြတ်လပ်စေဘဲ အမြဲထားထိုက် ထားသင့်သည် ထားရမည် ရှိရမည် ဟူလို။

သူတော်စင်များသည် ယုတ်မြတ် မခွဲခြားကြပုံ

ထိုမှတစ်ပါး သူတော်စင် အများတို့သည် ယုတ်နိမ့်သည့်အစား ဂုဏ်သိရ် ကင်းမဲ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များကိုသော်လည်း ကရုဏာ ရွှေထားလျက် သနားခြင်း ပြုကြကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ နာပါဦးလော။

အပရဉ္စ—

၆၁။ နိဂ္ဂုဏေသုပိ သတ္တေသု၊ ဒယံ ကုဗ္ဗန္တိ သာဓဝေါ။
န ဟိ သံဟရတေ ဇုတိံ၊ စန္ဒော စဏှာလဝေသ္မေ။

အပရုဉ္ဇ၊ ထို့ပြင်တတန်၊ မှတ်ဖို့ရန်လည်း၊ တနည်းတဖုံ၊ ရှိသေးတုံ၏။ သာဓဝေါ၊ မမှားမချော်၊ တရားမြော်သည့်၊ များသူတော်တို့သည်။ နိဂ္ဂုဏေသု၊ ယုတ်ညံ့အတိ၊ ဂုဏ်မရှိကုန်သော။ သတ္တေသုပိ၊ တွေ့မြင်ရာရာ၊ သတ္တဝါတို့၌ သော်လည်း။ ဒယံ၊ ထောက်ထားခဲ့ညွှာ၊ ကြင်နာသနားခြင်းကို။ ကုဗ္ဗန္တိ၊ မမှား အမှု၊ တရားရှုလျက်၊ အများပြုကြကုန်၏။ ကိမိဝ၊ ပမာတန္တု၊ စံယူပြုဘွယ်၊ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ စန္ဒော၊ ကပ္ပိတန်ဆာ၊ လစန္ဒာသည်။ စဏ္ဍာလဝေဓမ္မ၊ လူတောင်ကပ္ပိ၊ ဒွန်းစဏ္ဍားတို့၏၊ နှမ်းပါးသေးသိမ်၊ နေရာအိမ်၌။ ပတိတံ၊ ထွန်းလင်းတောက်ပ၊ ကျရောက်၍နေသော။ ဇုတိံ၊ မိုက်မှောင် ပယ်ခွင်း၊ ထိန်ပြောင်ဝင်းသည့်၊ မိမိ၏ အရောင်အလင်းကို။ နဟိသံဟရတေ ယထာ၊ အထယ်အဝါ မဟုတ်သဖြင့်၊ ပယ်ခွါရုပ်လျက်၊ မထုတ်နှုတ် မဆောင်ယူ သည်သာလျှင် ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လမင်းသည် ဒွန်းစဏ္ဍားအိမ်၌ ကျရောက်ထွန်းလင်းသော လရောင်ကို မိမိ၏ အရောင်ကား နှပ်ဖွဲ့သေးသိမ်သော ဒွန်းစဏ္ဍား၏ အိမ်၌ ကျရောက်ထွန်းလင်းခြင်းငှါ မသင့်ဟု မရုပ်မသိမ်း မနုတ်ပယ်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ သူတော်ကောင်းတို့သည် မိမိ၏ရိပ်သာ အိမ်ဂေဟာသို့ ရောက်လာသော ဧည့်သည် အာဂန္တုသည် ဂုဏ်မရှိသော အတန်းအစား လူကပ္ပိပင် ဖြစ်သော် လည်း ကရုဏာနှင့် မေတ္တာရွှေ့ထား၍ ဧည့်သည်တို့အား ပြုထိုက်သည့် ဝတ်တရား ကို မမှားအောင် ပြုလုပ်ကြပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် တဖန် အာဂန္တု ဧည့်သည်တို့အား အထူးပင် အရေးထားလျက် လေးစားပြုစုသင့်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ နာပါဦးလော။

အညဉ္ဇ—

၆၂။ ဗာလော ဝါ ယဒိ ဝါ ဝုဒ္ဓေါ၊ ယုဝါ ဝါ ဂေဟမာဂတော။

တဿ ပူဇံ ဝိဓာတဗ္ဗာ၊ သဗ္ဗဿာဘျာဂတော ဂုရု။

အညဉ္ဇ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ဗာလော ဝါ၊ အသက်နုနယ်၊ ငယ်ရွယ်သော သူသည်လည်းကောင်း။ ယဒိ၊ ထိုမှတပါး။ ဝုဒ္ဓေါ ဝါ၊ အသက်ကြီးမြင့်၊ အရွယ် ရင့်သောသူသည်လည်းကောင်း။ ယုဝါ ဝါ၊ မငယ်မအို၊ အရွယ်ပျိုသော သူသည် လည်းကောင်း။ ဂေဟံ၊ မိမိရိပ်သာ၊ အိမ်ဂေဟာသို့။ အာဂတော၊ ခရီးကြွကြိုက်၊ အခိုက်သင့်စွာ၊ ဆိုက်ရောက်လာ၏။ ဝါ၊ ဆိုက်ရောက်၍လာပါမူ။ တဿ၊ ထိုခရီး ကြွကြိုက်၊ ဆိုက်ရောက်လာမှု၊ ထိုသည့်သူအား။ ပူဇာ၊ ပြုမှုလေးစား၊ အရေး ထားခြင်းကို။ ဝိဓာတဗ္ဗာ၊ စည်းကမ်းအမှန်၊ မဖီဆန်ဘဲ၊ စီမံ ပြုလုပ်အပ်၏။

ကသွာ၊ အကြောင်းမှတ်ဖွယ်၊ အဘယ်နည်း ဟူမူကား။ ယသွာ၊ အကြင်ကြောင့်။ အဘျာဂတော - အဘိအာဂတော၊ ရောက်စအသစ်၊ ဧည့်သည်ဖြစ်သော သူသည်။ သဗ္ဗဿ၊ ရှိသမျှ သိမ်းကျုံး၍၊ အလုံးစုံသောသူ၏။ ဂုရု၊ ရိုသေလေးမြတ်၊ ပူဇော်အပ်သူအစစ်၊ အမှန်ဖြစ်၏။ တသွာ၊ ထိုသို့ညွှန်ပြ၊ ကာရဏမှန်၊ အကြောင်းခံသောကြောင့်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဧည့်သည်ဖြစ်သောသူသည် အလုံးစုံသော သူတို့၏ ရိုသေလေးမြတ် ပူဇော်အပ်သော သူဖြစ်သောကြောင့် ခရီးကြုံကြိုက်သဖြင့် မိမိအိမ်သို့ ဆိုက်ရောက်လာသော ကြီးကြီးငယ်ငယ် ရွယ်ရွယ်မဟူ မည်သူ့ကိုမဆို ဧည့်သည်တို့အား ပြုအပ်သော ဝတ်တရားကို လေးလေးစားစား အရေးထားလျက် ဆရာမိဘ၏အလား ပမာထားပြီးလျှင် မမှားအောင် ပြုလုပ်ရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ဧည့်ဝတ်မပြုလုပ်က အကျိုးယုတ်ပုံ

ထိုမှတပါး ဧည့်သည်တို့အား ဝတ်တရား ချွတ်ယွင်းသည့်အတွက် မိမိ၏ အကျိုးပျက်ပုံကိုလည်း ဆက်လက်၍ နာပါဦးလော။

၆၃။ အတိထိ ယဿ ဘဂ္ဂါသော၊ ဂေဟာ ပတိနိဝတ္တတေ။

သ တဿ ဒုက္ကတံ ဒေတွာ၊ ပုညမာဒါယ ဂစ္ဆတိ။

အတိထိ၊ ခရီးကြုံကြိုက်၊ တိုက်ဆိုက်ရောက်လာ၊ အာဂန္တုက၊ နာမတွင်ဆို၊ ဧည့်ထိုထိုသည်။ ဘဂ္ဂါသော၊ ဧည့်ဝတ်မကျေသဖြင့်၊ နေလိုသော အာသာကို၊ ပယ်ခွါချိုးဖျက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ယဿ၊ အကြင် အာဝါသိက၊ ဌာနပိုင်ရှင်၏။ ဂေဟာ၊ ပိုင်နက်စံရာ၊ အိမ်ဂေဟာမှ။ ပတိနိဝတ္တတေ၊ ဆုတ်နှစ်၍တဖန်၊ နေရပ်ဌာနသို့၊ ပြန်ရရှာလေ၏။ တဿ၊ ထိုအာဝါသိက၊ ဌာနပိုင်ရှင်အား။ သော၊ ထိုနေလိုသော အာသာကို၊ ပယ်ခွါဖျောက်ဖျက်လျက်၊ ထွက်ခွါ၍သွားရသော ဧည့်သည်သည်။ ဒုက္ကတံ၊ မကြည်ညိုချက်၊ ပျက်ကွက်ယွင်းယို၊ အကုသိုလ်ကို။ ဒေတွာ၊ မချန်မနွေး၊ အပြန်ပေးခဲ့၍။ ပုညံ၊ ဧည့်ဝတ်ပြုခဲ့ပါလျှင်၊ အိမ်ရှင်အား ရဘို့ရာအမှန်၊ ထိုက်တန်သည့် ကုသိုလ်ကံ ဟူသမျှကို။ အာဒါယဂစ္ဆတိ၊ အတူပါအောင်၊ ပြောင်ပြောင်မထား၊ ယူဆောင်၍သွားလေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဧည့်သည် အာဂန္တုဖြစ်သော သူသည် ဧည့်ဝတ်ကိုမရသဖြင့် အကြင်သူ၏ အိမ်မှ တည်းခိုနေထိုင်လိုသော အာသာကို ဖျောက်ဖျက်လျက် ထွက်ခွါ၍ သွားခဲ့၏။ ထိုသို့ထွက်ခွါ၍ သွားရသောဧည့်ဝတ်မပြုလို မကြည်ညို မနှစ်သက်ခြင်းတည်းဟူသော အကုသိုလ်ကိုပေးခဲ့၍ ဧည့်ဝတ်ပြုခဲ့ပါလျှင် မချွတ်

ရမည့် ကုသိုလ်ကို မချန်ထားဘဲ အတူပါအောင် ယူဆောင်၍ သွားသည် မည်၏ ဟူလို။

ညွှတ်ဝတ်ကျေပြန်လျှင် အလွန်အကျိုးရှိပုံ

ထိုမှတစ်ပါး ညွှတ်သည်တို့အား ပြုသင့်သည့် ဝတ်တရားကို မမှားပြုရသည့် အကျိုးကို တိုးဆင့်၍တဖန် ထပ်၍ ပြောကြားပါဦးမည်။ နားဆင်တော်မူပါ ဦးလော့။

၆၄။ ဥတ္တမဿပိ ဝဏ္ဏဿ၊ နီစောပိ ဂေဟမာဂတော။

ပူဇနိယော ယထာ ယောဂုံ၊ သဗ္ဗဒေဝမယောတိထိ။

ဥတ္တမဿ၊ တင့်တယ်လျောက်ပတ်၊ မြင့်မြတ်သည် ဖြစ်သော။ ဝဏ္ဏဿပိ၊ ဇာတိအရိုး၊ အမျိုးရှိသောသူ၏လည်း။ ဂေဟံ၊ မှီတင်းနေရာ၊ အိမ်ဂေဟာသို့။ အာဂတော၊ ခရီးကြွကြိုက်၊ တိုက်ဆိုက်ရောက်လာသော။ နီစောအပိ၊ ဂုဏ် သိရှိသေးနပ်၊ အမျိုးယုတ်သော သူကိုသော်လည်း။ ယထာယောဂုံ၊ လျောက် ပတ်ချင့်မြော်၊ သင့်လျော်တော်တန်စွာ။ ပူဇနိယော၊ အလေးတမူ၊ အရေးယူ လျက်၊ ကြည်ဖြူစွာ ပြုစုအပ်၏။ ကဿ၊ ဘယ်သို့စုပေါင်း၊ ဘယ်အကြောင်း ကြောင့်၊ ကောင်းစွာ ပြုစုအပ်ပါသနည်းဟူမူကား။ အတိထိ၊ အာဂန္တုက၊ နာမခေါ်ဆို၊ ညွှတ်ထိုထိုသည်။ သဗ္ဗဒေဝမယော၊ လူအများတို့၊ အားထား ကိုးကွယ်အပ်သည့်၊ နတ်ဟူသမျှ အကုန်၊ အလုံးစုံတို့ဖြင့်ပြီး၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အမျိုးမြတ်သောသူပင်ဖြစ်သော်လည်း မိမိ၏အိမ်သို့ ရောက် လာသော အမျိုးယုတ်သော ညွှတ်သည် အာဂန္တုပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုက်တန်သော ညွှတ်ဝတ်ကို မချွတ်ပြုသင့် ပြုထိုက်သည် ပြုရမည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ ညွှတ်သည် အာဂန္တုတို့ကို ရိုသေလေးမြတ်စွာ ပြုစုပါလျှင် နတ်တို့ နှစ်သက်မြတ် နိုးကြသဖြင့် အလုံးစုံသော နတ်တို့ကို ကိုးကွယ်ပြုစုသည်နှင့်တူ၏။ ထို့ကြောင့် ပြုသင့်ပြုထိုက်၏ဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုအခါ ဋ္ဌင်းဒအိုကြီးက ကြောင်တို့မည်သည် သူတစ်ပါးတို့၏ အသားကို စား သုံးတတ်သည် ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ ဤအရပ်၌လည်း ငှက်ငယ်တို့ နေကြသော ကြောင့်လည်းကောင်း ဤသို့ အလျင်အမြန် ထွက်ခွာ၍သွားရန် ပြောဆိုခဲ့ပါ သည်။ အသင်၏ သဘောကို မသိသည့်အတွက် အမျက်နှင့် ပြောဆိုမိသည့် အရာကို သည်းခံစေချင်ပါသည်ဟု တောင်းပန်စကား ပြောကြားလေ၏။

နတ်မြည်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကောင်းများ

ထိုသို့ ဆိုသောစကားကို ကြားလေလျှင် ကြောင်သည် မြေကြီးကို လက်ဖြင့် ပုတ်ကာ နားနှစ်ဖက်တို့ကို ပိတ်ပြီးလျှင် ဤသို့ဆိုလေ၏။ အကျွန်ုပ်သည် တရား

ကျမ်းဂန်တို့ကို နာယူမှတ်သားရသဖြင့် အလိုရမ္မက် တပ်နှစ်သက်ခြင်း ကင်း
သည်ဖြစ်၍ အလွန်ကျင့်နိုင်ခဲလှသော ဤစန္ဒာယနအကျင့်ကို ဆောက်တည်လျက်
အမြဲမပျက် ကျင့်၍နေပါသည်။ ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ်တို့ဝယ် အခြားသော အရာ
ဌာနတို့၌ ဝါဒအယူ မတူကွဲပြားကြသော်လည်း သတ္တဝါတို့ကို မညှဉ်းဆဲ မနှိပ်
စက်အပ်သော အဟိံသာဓမ္မသည် အလွန်မြတ်သော တရားဟူ၍ အားလုံးပင်
တညီတညွတ်တည်း အယူအဆ တူမျှကြပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးယခင်
ဆရာမြတ်တို့သည် သဗ္ဗဟိံသာ အစရှိသော ဂါထာကိုမိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်
မဟုတ်ပါလော။

ယတော —

၆၅။ သဗ္ဗဟိံသာ နိဝတ္တာ ယေ၊ နရာ သဗ္ဗသဟာ စ ယေ။

သဗ္ဗဿာသယဘူတာ စ၊ တေ နရာ သဂ္ဂဂါမိနော။

ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ ယေနရာ၊ အကြင် ကိုယ်ကျင့်တရား၊ လက်ကိုင်
ထားသည့်၊ မမှားမချော်၊ များသတော်တို့သည်။ သဗ္ဗဟိံသာ နိဝတ္တာ၊ အလုံး
စုံသော ရက်စက်ကြမ်းတန်း၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းမှ၊ အလျှင်းရှောင်ကြကုန်၏။
ယေ နရာ စ၊ အကြင်သူတော်တရား၊ လက်ကိုင်ထားသည့်၊ မမှားမချော်၊
များသတော်တို့သည်လည်း။ သဗ္ဗသဟာ၊ ရှိသမျှ သိမ်းကျုံး၍၊ အလုံးစုံသော
အရာတို့၌၊ အစဉ်မလွဲ၊ အမြဲသည်းခံနိုင်ကြကုန်၏။ ယေနရာစ၊ အကြင်သူတော်
တရား၊ လက်ကိုင်ထားသည့်၊ မမှားမချော်၊ များသတော်တို့သည်လည်း။ သဗ္ဗဿ၊
လုံးစုံများစွာ၊ သတ္တဝါခပင်း၏။ အာသယဘူတာ စ၊ ကြည်ညိုလေးစား၊
အားထားမှီခိုရာလည်း ဖြစ်ကြကုန်၏။ တေနရာ၊ ထိုကိုယ်ကျင့်တရား၊ လက်ကိုင်
ထားသည့်၊ မမှားမချော်၊ များသတော်တို့သည်။ သဂ္ဂဂါမိနော၊ ကောင်းမှုရှင်
တို့၏ စံစားရာ၊ နတ်ခြောက်ရွာသို့၊ သေချာစွာ ရောက်ကြရကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အကြင်သူတို့သည် တပါးသောသူတို့အား စော်ကားနှိပ်စက်
ရက်စက်ကြမ်းတန်း ညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်ခြင်းမှလည်း အလျှင်းရှောင်ကြဉ်ကြကုန်
၏။ အလုံးစုံသော အရာတို့၌ အမြဲလည်း သည်းခံနိုင်ကြကုန်၏။ အလုံးစုံသော
သူတို့၏ ကြည်ညိုလေးစား၍ အားထားမှီခိုရာလည်း ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုသူတို့
သည် ကောင်းမှုရှင်တို့၏ စံစားပျော်ပါးရာ နတ်ခြောက်ရွာသို့ မှန်စွာမလွဲ အမြဲ
ရောက်ကြရကုန်သည် ဟူလို။

ကုသိုလ်ကံသာ သေရွာပါပုံ

ထိုမှတပါး သတ္တဝါအများတို့သည် ကုသိုလ်တရား တပါးသာလျှင် အားထား
မှီခိုရာအစစ် မိတ်ဆွေကြီး ဖြစ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ တဖန် နာခံတော်
မူပါဦးလော။

အညဉ္ဇ—

၆၆။ ဧကေဝ သုဟဒေါ ဓမ္မော၊ နိဓနေပျနုယာတိ ယော။
သရီရေန သမံ နာသံ၊ သဗ္ဗမညံ ဟိ ဂစ္ဆတိ။

အညဉ္ဇ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ဟိ—ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ယော ဓမ္မော၊ အကြင်ပြုကျင့်သမျှ၊ သုစရိတ ဓမ္မအပေါင်းသည်။ နိဓနေပိ၊ ဇီဝိန်ချုပ်လျက်၊ ခန္ဓာပျက်၍၊ အသက်ပင်သေသော်လည်း။ အနုယာတိ၊ မခွဲတူပင်၊ အစဉ်တစိုက်၊ အတွင်လိုက်၏။ အညံ၊ သုစရိတ ဓမ္မမှတပါး၊ အခြားဖြစ်သော။ သဗ္ဗံ၊ ရှိသမျှ ဥဿုံ၊ အလုံးစုံသော သဘောတရားသည်။ သရီရေန၊ ပျက်စီးယွင်းယိုသော ကိုယ်ခန္ဓာနှင့်။ သမံ၊ မကွေမကွာ၊ အတူသာလျှင်။ နာသံဂစ္ဆတိ၊ မကျန်မကြွင်း၊ ပျက်စီးခြင်းသို့၊ မယွင်းမဖောက်၊ အမှန်ရောက်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်း၊ အကြောင်းရင်းကြောင့်။ သောဝေဓမ္မော၊ ထိုပြုကျင့်သမျှ၊ သုစရိတ ဓမ္မသည် သာလျှင်။ ဧကောသုဟဒေါ၊ မပစ်စတမ်း၊ အနှစ်လျှမ်းသည့်၊ တစ်ဂဏန်းအစစ်၊ မိတ်ဆွေကြီးဖြစ်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မိမိပြုကျင့်သမျှသော သုစရိတ ဓမ္မအပေါင်း ကောင်းမှု တရားသည်သာလျှင် ခန္ဓာပျက်၍ အသက်ပင်သေသော်လည်း သံသရာတွင် ခန္ဓာစဉ်ဟုဆိုအပ်သော မိမိနှင့်မူ အတူမခွဲဘဲ အမြဲယှဉ်လျက် အစဉ်တစိုက် အတွင်လိုက်၍နေပေ၏။ ထိုကောင်းမှုတရားမှတစ်ပါး အခြားအလုံးစုံသော အရာ ဟူသမျှတို့သည် ပျက်စီးယွင်းယိုသော ခန္ဓာကိုယ်နှင့် အတူသာလျှင် ပျက်စီး ခြင်းသို့ ရောက်ကြရ၏။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် သုစရိတ ဓမ္မအပေါင်း ကောင်းမှု တရားသည်သာလျှင် မိမိအား စောင်မကြည့်ရှုကာ သံသရာဥဒဟို ထိုထိုသို့သော စခန်း၌ မည်သည့်အခါ၌မျှ မိမိနှင့်မခွဲမခွါဘဲ အမြဲပါရှိနေသော မဟာမိတ်ကြီး အစစ် ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

• သူ့အသက်ကို ညှဉ်းဆဲသတ်ဖြတ်၍ မစားအပ်ပုံ

ထိုမှတစ်ပါး စားတတ်သူနှင့် အစားခံရသူ နှစ်ဦးတို့၏ ဖြစ်ပျက်ပုံ အထူးကို စိတ်ကူး၍ ကြည့်ပါဦးလော။

ကိဉ္ဇ—

၆၇။ ယောတ္ထိ ယဿ ယဒါ မံသ-မုဘိန္နံ ပဿ အန္တရံ။
ဧကဿ ခဏိကာ ပီတိ၊ အညော ပါဏေန မုစ္စတေ။

ကိုဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ယဿ၊ အကြင်သူ၏။ မံသံ၊ အသားကို။ အတ္တိ၊ စားသုံး၏။ ဥဘိန္နံ၊ စားသုံးသောသူ၊ အစားခံရသောသူ နှစ်ဦးတို့၏။ အန္တရံ၊ အထူးကို။ ပဿ၊ ကြည့်ရှုပါဦးလော။ ဧကဿ၊ စားတတ်သော တယောက်သောသူအား။ ခဏိကာ၊ တခဏမျှ။ ပီတိ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ အညော၊ အစားခံရသော တပါးသောသူသည်။ ပါဏေန၊ အသက်မှ။ ဝါ၊ အသက်ကို။ မုစ္စတေ - ဝိမုစ္စတေ၊ စွန့်လွှတ်ရ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။စားတတ်သောသူနှင့် အစားခံရသောသူ နှစ်ဦးတို့၏ ထူးခြားသော အချက်ကို ဆက်လက်၍ စဉ်းစားပါဦးလော၊ ထိုသူနှစ်ဦးတို့တွင် စားတတ်သောသူမှာ စားတုန်း စားစဉ် အခိုက်အတန့် တခဏခန့်မျှသာ နှစ်သက်ရှင်လန်း၍ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်ရသည်။ အစားခံရသော သူမှာမူကား အလွန်နှမြောစုံမက် နှစ်သက်အပ်သော အသက်ကိုပင် စွန့်လွှတ်ရရှာပေသည်။ ထို့ကြောင့် အဘယ်မှာလျှင် သူတစ်ပါး၏ အသက်ကို ရက်စက်စွာ သတ်ဖြတ်၍ စားသုံးပါအံ့နည်း။ မည်သည့်အခါ၌မျှ စားသုံးမည်မဟုတ်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုမှတစ်ပါး သေရမည့်သူ၏ ဒုက္ခအတန်တန်ကိုလည်း ဤသို့စဉ်းစားရန် သင့်ပါသေးသည်။

၆၈။ မရိတဗ္ဗမိတိ ယံ ဒုက္ခံ၊ ပုရိသသောပဇာယတေ။
သက္ကတေ နာနုမာနေန၊ ပရေန ပရိဝဏ္ဏိတုံ။

မရိတဗ္ဗမိတိ၊ ငါသည်ကေန၊ အမှန်မူချ၊ သေရတော့မည်ပါတကားဟူ၍။ ဇာနန္တဿ၊ ပိုင်ပိုင်တိတိ၊ သေချာစွာ သိပြီးသောသူ၏။ ယံ ဒုက္ခံ၊ အကြင်နှလုံးမအေး၊ ပူဆွေးသည့်ဒုက္ခသည်။ ပုရိသဿ၊ သေရမည်ဆဲဆဲ၊ တဲတဲကလေးသာရှိသော ယောက်ျားအား။ ဥပဇာယတေ၊ လောကတံထွာ၊ ဓမ္မတာအလျောက်၊ ဖြစ်ပေါ်ပေါက်ရာ၏။ တံ ဒုက္ခံ၊ ထိုသေရမည်ဆဲဆဲ၊ တဲတဲကလေးသာရှိသောသူ၏။ နှလုံးပူပန်၊ ဗလောင်ဆန်သည့် ဒုက္ခကို။ ပရေန၊ ကြားမြင်သိမှု၊ တပါးသူသည်။ အနုမာနေန၊ မည်ရွှေ့မည်မျှဟု၊ ဒုက္ခ၏ဖြစ်ရေးကို၊ ချင့်တွေးမှန်းဆသဖြင့်။ ပရိဝဏ္ဏိတုံ၊ ဖွင့်ပြလုံးစုံ၊ အကုန်အစင်၊ သူ့ဖြစ်အင်ကို၊ ဆင်ခြင်ပြောဆိုခြင်းငှါ။ နသက္ကတေ - နသက္ကတေဝေ၊ စခန်းပိုင်ပိုင်၊ မမှန်းနိုင်သဖြင့်၊ မစွမ်းနိုင်ရာသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။တစုံတယောက်သော သူသည် သေရမည့်အရေးနှင့် မပြေးသာ မရှောင်သာ ပက်ပင်းပါ ကြုံကြိုက်လျက် လက်ငင်းတိုက်ဆိုင်၍နေဆဲတွင် ငါသည် မချွတ် မချကေန္တ သေရတော့မည်ပါတကားဟု ပိုင်ပိုင်တည့်တည့်

သေချာစွာ သိပြီးဖြစ်၏။ ထိုသို့ သေရမည့်ဆဲဆဲ တဲတဲကလေးသာ ရှိသောသူ၏ သေရမည့်အရေးကို တွေးတော၍ စိတ်နှလုံး ဗလောင်ဆန်အောင် ပူပန်သည့် ဒုက္ခကို ကြားမြင် တွေ့သိရသော တပါးသော သူတို့က ထိုသူ၏ ဒုက္ခဖြစ်ပုံ အလုံးစုံကို ကုန်စင်အောင် မှန်းဆသဖြင့် ဤရွှေ ဤမျှ ပမာဏ ရှိ၏ဟု ဖွင့်ဟ ပြောဆိုခြင်းငှါ အလျင်းပင် မစွမ်းနိုင်ပေရာ။ ယင်းသို့ သူ၏အသက်ကို သတ်ဖြတ် ညှဉ်းဆဲရာ၌ တပါးသောသူသည် ထိုမျှလောက် ကြီးကျယ်သော ဒုက္ခကို ခံစား ရသည် ဖြစ်သောကြောင့် ထိုကဲ့သို့ ကြီးမားလှစွာ ညှာတာမဖက် ရက်စက် ကြမ်းကြုတ်စွာသော အမှုကို မည်သူမျှ ပြုလုပ်မည်မဟုတ် မပြုလုပ်ပေဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုမှတပါးလည်း ဝမ်းရေး၏အတွက်မှာ အလွယ်သာဖြစ်ပါလျက် ခက်ခဲစွာ အမှု သူ့အသက်ကို သတ်ပြီးလျှင် အပြစ်ကြီး မပြုသင့်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း ၍ တဖန် နာခံတော်မူပါဦးလော။

၆၉။ သစ္ဆန္ဒဝနဇာတေန၊ သာကေနာပိ ပရိပူရတေ။

အဿ ဒဗ္ဗေဒရဿတ္ထေ၊ ကော ကုဗ္ဗေ မဟာပရာဓံ။

သစ္ဆန္ဒဝနဇာတေန၊ အလိုအလျောက်၊ တော၌ပေါက်သော။ သာကေနာပိ၊ ကန်ဇွန်း၊ ကင်ပလင်း၊ ဂုံမင်းစသော ဟင်းရွက် ဟင်းသီးဖြင့်လည်း။ ပရိပူရတေ၊ အပြီးလိုင်လိုင်၊ ဝမ်းပြည့်နိုင်၏။ တေန၊ ထိုသို့ ဟင်းရွက် ဟင်းသီးဖြင့်၊ အပြီး လိုင်လိုင်၊ ဝမ်းပြည့်နိုင်ခြင်းကြောင့်။ အဿဒဗ္ဗေဒရဿတ္ထေ၊ ထိုမှတ်သိပ် ဆာလောင်သောဝမ်းကြောင့်။ ကော၊ ဦးမည်းဦးဖြူ၊ အဘယ်မည်သောသူသည်။ မဟာပရာဓံ၊ သက်သတ်ပြုကာ၊ ယုတ်မာဆိုးညစ်၊ ကြီးစွာသောအပြစ်ကို။ ကုဗ္ဗေ - ကရေယျ၊ အပြုမဟုတ်၊ အမှုရှုပ်အောင်၊ ပြုလုပ်ဆောင်ပါအံ့နည်း။ မည်သူမျှ ပြုလုပ်မည်မဟုတ် ဟူလို။

ဤသို့ ဒီဃကဏ္ဍ ကြောင်သည် စာသံ ပေသံ ကျမ်းဂန်လာ စကားအစအန တို့ဖြင့် နားကျစေရန် နည်းလမ်းအဖုံဖုံတို့ကို ယုံလောက်အောင် လေလုံး ထွားထွားဖြင့် ဝါကြွားဖြန်းသန်း၍ အကျွမ်းဝင်အောင် ပြုပြီးသော် ဋ္ဌင်းဒကြီး သည် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သဖြင့် ယုံကြည်စိတ်ချလျက် နေထိုင်ရန် လက်ခံအခွင့် ပေးသဖြင့် ကြောင်သည် ထိုအရပ်ရှိ ထိုသစ်ပင်၏ အူကြောင်း သစ်ခေါင်းအတွင်း ၌ပင်လျှင် ခိုအောင်း၍ နေလေ၏။

ထို့နောက် နေ့ရက်တို့ကို လွန်လတ်သော် ငှက်ငယ်တို့ကို ဖမ်း၍ သစ်ခေါင်း တွင်းသို့ ယူဆောင်ပြီးလျှင် နေ့စဉ် စားသုံး၍ နေလေ၏။ ထိုသို့ စားသုံးခဲ့ရာ နေ့ရက် ရှည်ကြာသဖြင့် သားငယ်တို့၏ မိဘဖြစ်ကြကုန်သော ငှက်တို့သည် စိတ်

နှလုံး ပူဆွေး၍ ကြွေးကြော်မြည်တမ်းကြပြီးလျှင် ထိုမှ ဤမှ စူးစမ်းရှာဖွေရန် အားထုတ်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ အားထုတ်ကြကြောင်းကို ဒီဃကဏ္ဍ ကြောင်သည် သိသဖြင့် သစ်ခေါင်းတွင်းမှ တိတ်တဆိတ် ပုန်းကွယ်လျက် ရုတ်တရက် ရှောင်တခင် အပြင်သို့ ထွက်၍ပြေးလေ၏။

ထို့နောက် ငှက်တို့သည် ထိုထိုဤဤ ကြည့်ရှု ရှာဖွေကြကုန်သည်ရှိသော် ထိုသစ်ခေါင်း၏ အတွင်း၌ ငှက်ငယ်တို့၏ အရိုးတို့ကို တွေ့မြင်ကြလေ၏။ ထိုသို့ တွေ့မြင်ကြသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဤ ငွင်းဒဏ္ဍိကသည်ပင်လျှင် ငါတို့၏ သားငယ်တို့ကို စားမည် ဧကန္တပါဘဲဟု စွပ်စွဲပြောဆိုကြပြီးလျှင် ငှက်တို့သည် ဝိုင်းဝန်း၍ ငွင်းဒဏ္ဍိက ဇီဝိန်စံအောင် ထိုးဆိတ်ကုပ်ဆွဲ၍ ညည်းဆဲသတ်ဖြတ်ကြလေ၏။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် အညတကုလသီလဿ အစရှိသော စကားကို ငါဆိုခဲ့ပေသည်ဟု သုဗုဒ္ဓိ ကျီးက ပြောဆိုလေ၏။

ငွင်းဒဏ္ဍိကနှင့် ကြောင်တို့ဝတ္ထု ပြီး၏။

ကျီး၊ သမင်နှင့် မြေခွေးတို့ဝတ္ထု (အဆက်)

ထိုစကားကို ကြားလေလျှင် ခုဒ္ဒဗုဒ္ဓိ မည်သော မြေခွေးသည် အမျက်ထွက်လေဟန်ဖြင့် ဤသို့ ဆိုလေ၏။ အသျှင်သည် သမင်ကို ရှေးဦးပဌမ တွေ့မြင်စအခါ၌ မသိအပ်သော အမျိုးအနွယ် အကျင့်စာရိတ္တ ရှိသည်သာလျှင်တည်း၊ အဘယ်သို့သော အမျိုးအနွယ် အဘယ်သို့သော အကျင့်စာရိတ္တ ရှိသည်ဟူ၍ မသိအပ်ပါ။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့ ဖြစ်ခဲ့ပါလျှင် အသျှင်နှင့်တကွ ထိုသမင်၏ အစဉ်သဖြင့် ချစ်ခင်နှစ်သက်ခြင်း အလွန်အလွန် တိုးတက်ချစ်ခင်ခြင်းသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်ကြပါသနည်း၊ သမင်သည် အကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဆွေဖြစ်သကဲ့သို့ အသျှင်သည်လည်း ကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဆွေ ဖြစ်စေချင်ပါသည်ဟု ဆိုလေ၏။

ထို့ပြင် သူစိမ်း သူကျက်မထား သတ္တဝါအများကို တသားတည်း သဘောထားသင့်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ တဖန် အစီရင်ခံပါဦးမည်၊ ကြားနာတော်မူပါဦးလောဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

သတ္တဝါများကို အဆင့်အတန်း မခွဲခြားသင့်ပုံ

၇၀။ အယံ နိဇော ပရောဝေတိ၊ ဂဏနာ လသုစိတ္တာနံ။

ဥဒါရစရိတာနံ တု၊ ဝသုဓေဝ ကုဇုမ္မကံ။

အယံ၊ ဤသူသည်ကား။ နိဇော၊ ကိုယ့်လူ ကိုယ့်ဘက်သား၊ ကိုယ့်အမျိုးသား စသည်တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ အယံ၊ ဤသူကား။ ပရော၊

သူစိမ်းပြင်ပ၊ ကိုယ့်လူ ကိုယ့်ဘက်သား မဟုတ်၊ ကိုယ့်လူ ကိုယ့်ဘက်သားမှ တခြား၊ တပါးသော သူတည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ဂဏနာ၊ ရေ တွက်မှတ်သား၊ ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ လသုစိတ္တာနံ၊ ပေါ့ပေါ့ တန်တန်၊ မဟန် သော စိတ်ရှိကုန်သော သူတို့အား။ ဘဝတိ၊ မသေစင်စစ်၊ အမှန်ဖြစ်၏။ ဥဒါရ- စရိတာနံတု၊ လျောက်ပတ်တင့်တယ်၊ ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်သော စိတ်ရှိကုန်သော သူတို့အားကား။ ဝသုဓာဓေ၊ တမြေထောင်လုံး၊ ရှိသမျှသိမ်းကျုံး၍၊ အလုံးစုံ သော သူသည်ပင်လျှင်။ ကုဠုမ္မကံ၊ မိမိ၏ အိမ်သူ အိမ်သားနှင့်၊ အလားပမာ၊ မခြားကွာသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဤသူသည်ကား ငါ့လူ၊ ငါ့ဘက်သား၊ ငါ့အမျိုးသား ဖြစ်ပေ သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဤသူသည်ကား ငါ့လူ၊ ငါ့ဘက်သား၊ ငါ့အမျိုးသား မဟုတ်၊ သူစိမ်းသွင်သွင် ပြင်ပတခြား တပါးသောသူ ဖြစ်ပေသည် ဟူ၍လည်း ကောင်း နှစ်မျိုး နှစ်စား ခွဲခြား၍ ဆင်ခြင် ကြည့်ရှု ရေတွက်မှု ထားခြင်းသည် ပေါ့ပေါ့ တန်တန် မဟန်သော စိတ်ထား သဘောသွားရှိသော အောက်တန်းစား ဖြစ်ကုန်သောသူတို့အားသာ ဖြစ်တတ်ပါသည်။ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော စိတ်နေ စိတ်ထား သဘောသွားရှိသော အထက်တန်းစား ဖြစ်ကုန်သော သူတို့အား မူကား ကျောသား ရင်သား မခြား လောကအဆုံး ရှိသမျှလူအားလုံးကိုပင်လျှင် မိမိ၏ အိမ်သူ အိမ်သားနှင့် အမျှထပ်တူ သဘောယူပါသည် ဟူလို။

အပြုအမူဖြင့်သာ မိတ်ရန်ခွဲသင့်ပုံ

ထို့ပြင် ပုဂ္ဂိုလ်အများတို့သည် မိတ်ဆွေဟူ၍လည်းကောင်း၊ ရန်သူဟူ၍ လည်းကောင်း နှစ်မျိုးနှစ်စား မခြားနားကြောင်း၊ မိတ်ဆွေကဲ့သို့ ကျင့်လျှင် မိတ်ဆွေမည်ကြောင်း၊ ရန်သူကဲ့သို့ ကျင့်လျှင် ရန်သူမည်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း ၍ တဖန် အစီရင်ခံပါဦးမည်၊ နာခံတော်မူပါဦးလောဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၇၁။ န ကောစိ ကဿစိ မိတ္တံ၊ န ကောစိ ကဿစိ ရိပု။

ဗျဝဟာရေန မိတ္တာနိ၊ ဇာယန္တိ ရိပဝေါ တထာ။

ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော သူ၏။ မိတ္တံ၊ မိတ်ဆွေ သဟာယသည်။ န၊ မဟုတ်။ ကောစိ၊ တစုံတယောက် သောသူသည်။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သောသူ၏။ ရိပု၊ ရန်သူသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဗျဝဟာရေန၊ အပြုအမူ အလေ့အကျင့်အားဖြင့်။ မိတ္တာနိ၊ မိတ်ဆွေ သဟာယတို့သည်။ ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ရိပဝေါ၊ ရန်သူ တို့သည်။ ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ထို့နောက် ထိုသို့ပြောဆိုခြင်းကြောင့် ယုံကြည်စိတ်ချပြီးလျှင် သမင်က ဤသို့ ဆိုလေ၏။ ယင်းသို့ အချင်းချင်း ပြန်လှန်ပြောကြား စကားများ၍ နေခြင်းဖြင့် အဘယ်မှာ အကျိုးရှိပါအံ့နည်း၊ အလုံးစုံသော ကျွန်ုပ်တို့သုံးဦးသား တို့သည် ကြည်နူး ချစ်ခင်လျက် အစဉ်ညီညွတ်စွာ အရာရာကို တိုင်ပင်ဆွေးနွေးကြ ပြီးလျှင် အေးဆေးကြည်သာ စိတ်ချမ်းသာခြင်းဖြင့် ပျော်ရွှင်စွာနေကြပါကုန်စို့ ဟု ပြောကြားလေ၏။

ထိုသို့ဆိုရာ သုဗုဒ္ဓိကျီးက “ကောင်းလှပါပြီ ဤအတိုင်းပင်လျှင် ငါတို့သုံးဦး ကြည်နူး ချစ်ခင် ပျော်ရွှင်စွာ နေကြပါကုန်အံ့” ဟု ဆို၍ နိဂုံးချုပ်စကား ပြောကြားလေ၏။

ထို့နောက် ထိုနေ့မိုးသောက်သဖြင့် နေအရုဏ်ကျင်း၍ အလင်းသို့ရောက်လတ် သော် သုံးဘော်သောမိတ်ဆွေတို့သည် အလိုရှိရာဒေသသို့ ပရိယေသနအတွက် အစာရှာ ထွက်ကြလေ၏။

အနှစ်မဲ့တော၌ ကြက်ဆူပင်မင်း၊ ဣတတ်ကြောင်း ဥပဒေသ

ဤအရာ၌ သမင်နှင့် ကျီးတို့သည် အသိဉာဏ်နည်းကြခြင်းကြောင့် ကောက် ကျစ် စဉ်းလဲသော မြေခွေး၏ စာသံ ပေသံ အတန်ငယ်ရှုတ်ဘာသံလျက် လှည့်ပတ်ဖြားယောင်းသည်ကိုပင်လျှင် အဟုတ်ကြီးထင်မှတ်၍ ယုံကြည်စိတ်ချ ကျေနပ်ကြသည်၏ အဖြစ်ကို ပြဆိုလိုသော ဝိကျသမ္မ ဆရာကြီးသည် ယတြ ဝိဒ္ဓဇ္ဇနော နတ္ထိ အစရှိသော ဂါထာစကားရပ်ကို ကြားညွှပ်၍တဖန် မိန့်ဆို သင်ကြားပြန်လေ၏။

၇၂။ ယတြ ဝိဒ္ဓဇ္ဇနော နတ္ထိ၊ သိလာဗျော တတြ အပ္ပဓိပိ။
နိရတ္ထပါဒပေ ဒေသေ၊ ရေဇ္ဈောပိ ဒုမာယတေ။

ယတြ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဝိဒ္ဓဇ္ဇနော၊ ပညာရှိသူ၊ လူတတ် လူလိမ္မာသည်။ နတ္ထိ၊ ထူးချွန်ပေါ်ပေါက်၍၊ တယောက်မျှမရှိ။ တတြ၊ ထိုလူတတ် လူလိမ္မာ၊ ပညာရှိ မရှိသောအရပ်၌။ အပ္ပဓိပိ၊ မကြီးမကျယ်၊ အနည်းငယ်တန်၊ အသိဉာဏ် ရှိသော သူကိုလည်း။ သိလာဗျော၊ တော်ပေသည် တတ်ပေသည်ဟု၊ အထွေထွေ ဝိုင်းဝန်း၍၊ ချီးမွမ်းခြင်းပြုတတ်၏။ နိရတ္ထ ပါဒပေ ဒေသေ၊ အနှစ်မရှိသော သစ်ပင်တို့သာ၊ များစွာပေါက်ရောက်သော တောအရပ်၌။ ရေဇ္ဈောပိ၊ အသား ပူယောင်း၊ အူခေါင်းလည်းကူ၊ အမျက်ထူသော၊ ကြက်ဆူပင်ကိုသော်လည်း။

ဒုမာယတေ၊ ကြီးကျယ်ခံ့ညား၊ ထွားကျိုင်းသော သစ်ပင်ကြီးတပင် ဟူ၍ တွက်ယူသဖြင့်ဟုတ်အပ်သေး၏။

(ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် “အနှစ်မရှိသော တော၌ ကြက်ဆူပင် မင်းမူသည်” ဟု ရှေးသူဟောင်းတို့ ဆိုရိုးစကား ရှိပေသည်။)

ထိုသို့ အစဉ်သဖြင့် နေထိုင်ကြရာ တနေ့သ၌ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော မြေခွေးသည် ဤသို့ဆိုလေ၏။ “အို မိတ်ဆွေ သမင်.... ဤတောမှာပင်လျှင် တခုသောအရပ်၌ ကောက်ပင်တို့ဖြင့် ပြည့်သော လယ်ခင်းကိုပြပါအံ့၊ ယခုပင်လျှင် ငါနှင့် စိုက်စိုက်အတူ လိုက်ခဲ့ပါ” ဟု ပြောကြားလေ၏။ သမင်လည်း မြေခွေး၏ စကားကို ကြားလေလျှင် ဇောဘဝင်တက်ကြွ ဝမ်းမြောက်လှသဖြင့် ခဏမဆိုင်းဘဲ မြေခွေးပြောဆိုတိုင်း အတူလိုက်၍ သွားရောက်ကြည့်ရှုပြီးလျှင် နေ့စဉ်ပင် ထို လယ်သို့သွား၍ ကောက်ပင်တို့ကို စားသုံးလေ၏။

ထိုသို့စားသုံးလေရာ ရက်အနည်းငယ် လွန်သောအခါ၌ လယ်ရှင်ယောက်ျား သည် ကောက်ပင်တို့ကို နေ့စဉ်မခြား သမင်စားကြောင်းကို သိလေလျှင် ထိုသမင် ကို ဖမ်းရန် ကျော့ကွင်းကိုစီမံ၍ အရန်သင့် လက်ငင်း လယ်ခင်း၏ အတွင်း၌ ကျော့ကွင်းကို ထောင်၍ထားလေ၏။ ထို့နောက် အခြားမဲ့ဖြစ်သောနေ့၌ သမင် သည် ခါတိုင်းကဲ့သို့ ကောက်ပင်တို့ကို စားသုံးရန် တဖန်လာ၍ ထိုအရပ်၌ လှည့်လည်သွားလာစဉ် ကျော့ကွင်း၌ မိလေသော် ဤသို့ ကြံစည်လေ၏။ ငါ့ကို သေမင်း၏ကျော့ကွင်းနှင့်တူသော ဤမုဆိုး၏ ကျော့ကွင်းမှ လွတ်မြောက်အောင် မိတ်ဆွေရင်းမှတစ်ပါး အခြားမည်သူမျှ စွမ်းဆောင်နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပေဟု ဆင်ခြင်စဉ်းစားလေ၏။

ထိုသို့ ဆင်ခြင် စဉ်းစားသည်၏ အခြားမဲ့၌ မြေခွေးသည် ထိုအရပ်သို့လာပြီး လျှင် အနီး၌ရပ်တည်လျက် ဤသို့ကြံစည်လေ၏။ “အား!....ယခုအခါ ငါ၏အကြံ အစည်သည် ပြည့်စုံလေပြီ၊ ငါ၏ နှလုံးအလိုသည်လည်း ကောင်းစွာပြည့်စုံပေ တော့အံ့၊ အသားအသွေးတို့ဖြင့် လိမ်းကပ်သော ဤသမင်၏ အရိုးတို့ကို ငါသည် မချွတ် စားသုံးရတော့အံ့၊ ထိုအသားတို့သည်လည်း ငါ၏ များစွာသော အစာ အာဟာရတို့ ဖြစ်ကုန်အံ့” ဟု ကြံစည်လေ၏။

မိတ်ဆွေအစစ်နှင့် အတူများ ခွဲခြားသိနိုင်ပုံ

သမင်သည် ထိုမြေခွေးကို မြင်လေလျှင် အလွန်ဝမ်းမြောက်လှသည် ဖြစ်၍ “အို မိတ်ဆွေ....ရှေးဦးစွာ ငါ၏အနှောင်အဖွဲ့တို့ကို ကိုက်ဖြတ်၍ လျင်မြန်စွာ ငါ့အား စောင့်ရှောက်ပါလော၊ ယခုအခါ သင်မှတစ်ပါး အားထားရန်မရှိပါ၊ အကြောင်းကို နာပါဦးလော” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၇၃။ အာပဒါသု မိတ္တံ ဧညာ၊ ယုဒ္ဓေ သုရမိဏေ သုစိံ။
ဘရိယံ ခိဏေသု ဝိတ္တေသု၊ ဗျသနေသု စ ဗန္ဓဝံ။

အာပဒါသု၊ ဒုက္ခတွေ့ကြုံ၊ ဘေးဘယဆုံရာတို့၌။ မိတ္တံ၊ အဆွေခင်ပွန်း၊
ချစ်ကျွမ်းဝင်သောသူကို။ ဧညာ၊ မိတ်ဆွေကောင်း မှန် မမှန်ကို၊ ကေနံသိနိုင်
ရာ၏။ ယုဒ္ဓေ၊ ဖြစ်ပေါ်စစ်ပွဲ၊ ယှဉ်နွဲ့တိုက်ခိုက်ရာ၌။ သုရံ၊ စစ်သည်အပေါင်း၊
သူရဲကောင်းကို။ ဧညာ၊ သူရဲသတ္တိ၊ ရှိ-မရှိကို၊ တိကျစွာ သိနိုင်ရာ၏။ ဣဏေ၊
မြီစားချရေး၊ အကြွေးချေးရာ၌။ သုစိံ၊ သဘောမထောင့်၊ ရိုးဖြောင့်စင်ကြယ်
သည်ကို။ ဧညာ၊ သေချာပိုင်ပိုင်၊ သိမြင်နိုင်ရာ၏။ ဝိတ္တေသု၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊
ရတနာတို့သည်။ ခိဏေသု၊ ကုန်ပျက်ဆင်းရဲ၊ မဲ့ပြာကျသော အခါတို့၌။ ဘရိယံ၊
ချစ်ခင်ကြည်ဖြူ၊ အိမ်သူမယားကို။ ဧညာ၊ ကောင်း-မကောင်းကို၊ အကြောင်းစုံ
သိနိုင်ရာ၏။ ဗျသနေသုစ၊ ဗျသနတရား၊ တပါးပါးဆိုက်၊ ပျက်စီးခြင်း
ကြုံကြိုက်သောအခါတို့၌။ ဗန္ဓဝံ၊ ဆွေမျိုးပေါက်ဖော်၊ သားချင်းတော်သော
သူကို။ ဧညာ၊ ဆွေမျိုးပီ-မပီကို၊ အတည်ကျ သိနိုင်ရာ၏။

ထို့ပြင်တတန် မှတ်သားရန်အချက်ကို ဆက်လက်၍ နာပါဦးလောဟု ဆို၍
အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၇၄။ ဥဿဝေ ဗျသနေ စေဝ၊ ဒုဗ္ဗိက္ခေ ရဋ္ဌဝိလုပ္ပေ။
ရာဇဒွါရေ သုသာနေ စ၊ ယော တိဋ္ဌတိ သ ဗန္ဓဝေါ။

ဥဿဝေ၊ အလှူအတန်း၊ ခမ်းနားစီရင်၊ ပွဲသဘင်နှင့်၊ စီရင်ကျင်းပ၊
ပြုလုပ်ရာ ဌာန၌ လည်းကောင်း။ ဗျသနေစေဝ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ အစပြာလျက်၊
အရာရာတွက်၊ အခက်တွေ့ဆုံ၊ အပျက်ကြုံသောအခါ၌လည်းကောင်း။ ဒုဗ္ဗိက္ခေ၊
စာရေပြတ်လပ်၊ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး၊ အလွန်ရှားသော အခါ၌လည်းကောင်း။
ရဋ္ဌဝိလုပ္ပေ၊ တိုင်းပြည်နိုင်ငံ၊ ပြောင်းဆန်ချောက်ချား၊ ဖောက်ပြားပျက်စီးသော
အခါ၌လည်းကောင်း။ ရာဇဒွါရေ၊ မှုခင်းဆိုင်ရန်၊ မင်းထံစိုးနား၊ တရားအတွက်၊
ရုံးတက်ရသောအခါ၌လည်းကောင်း။ သုသာနေစ၊ သင်္ခါရဓမ္မတာ၊ ခန္ဓာဝန်ထုပ်၊
အကောင်ပုပ်ကို၊ မြှုပ်နှံပြာချသည့်၊ သုသာန်ဌာန၌ လည်းကောင်း။ ယော၊
အကြင်သူသည်။ တိဋ္ဌတိ၊ သနားကြင်နာ၊ ခင်မင်ပါသဖြင့်၊ လာရောက်ကူညီ၊
ဝိုင်းဝန်းတည်၏။ သော၊ ထိုသနားကြင်နာ၊ ခင်မင်ပါသဖြင့်၊ လာရောက်ကူညီ၊
ဝိုင်းဝန်းတည်သောသူသည်။ ဗန္ဓဝေါ၊ ရင်းနှီးမြတ်နိုး၊ ဆောင်သည်ပိုးသည့်၊
ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေ၊ ဉာတိပေတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အလှူအတန်း ပွဲလမ်းသဘင် ဆင်ယင်ကျင်းပ၍ ခမ်းနား
ကြီးကျယ်စွာ စားပွဲတည်ခင်းကျွေးမွေးရာ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုရာ၌ အကြင်သူ

သည် ချစ်ခင်ကြင်နာသဖြင့် လာရောက်၍ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကြပ် မိမိ၏ အမှုကိစ္စ နှင့်မခြား ကူညီအားထုတ်လျက် ဝိုင်းဝန်းပြုလုပ်၏။ ထိုသို့ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်သော သူသည် သူစိမ်းသွင်သွင် ပြင်ပတခြား တပါးသူပင်ဖြစ်သော်လည်း ပေါက်ဖော် သားချင်း ဆွေရင်းမျိုးချာ ဉာတကာ မည်ပေသည်။ ထို့အတူ စည်းစိမ်ဥစ္စာ အရာရာ ပျက်ပြားလျက် အခက်တွေ့ဆုံ ဒုက္ခနှင့်ကြုံသောအခါ၌ လည်းကောင်း၊ ရန်သူတဖက်နှင့် ဖက်ပြိုင်အံ့တ၍ ရန်ပြုတိုက်ခိုက်သောအခါ၌ လည်းကောင်း၊ ဆန်ရေစပါး အစားအစာ ဖွေရှာကျဉ်းကျပ် ကင်းကွာပြတ်သဖြင့် ငတ်မွတ် ခေါင်းပါး အလွန်ရှားသောအခါ၌လည်းကောင်း၊ တိုင်းပြည်အချင်းချင်း စစ်ခင်း စစ်ဖက် ဖြစ်ပျက်တတန် သူပုန်ရန်ကြောင့် နိုင်ငံမှာ ချောက်ချားလျက် ဖောက် ပြားပျက်စီးသောအခါ၌ လည်းကောင်း၊ တစုံတခု မှုခင်းကိစ္စ တွေ့ကြုံရသဖြင့် အစိုးရအရာရှိတို့၏ထံပါး၌ တရားတဘောင်အတွက် ရုံးတက်၍နေရသောအခါ၌ လည်းကောင်း၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝအဆုံးသို့ကျသည့်အခါ၌ ဤခန္ဓာဝန်ထုပ် အကောင် ပုပ်ကို မြှုပ်နှံပြာချလျက် စျာပန ပြုလုပ်ရာ သုသာန်ဌာန၌ လည်းကောင်း၊ အလွန်တရာ ကြင်နာကျွမ်းဝင် ခင်မင်ရင်းနှီးသဖြင့် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကြပ် ကြပ်မ ကြည့်ရှုလျက် ကိုယ့်အမှု ကိုယ့်တာဝန်ကဲ့သို့ ကျေပြန်စွာ လာရောက်၍ စောင့် ရှောက်ဝိုင်းဝန်းကာ ယိုင်းပင်းကူညီပေ၏။ ထိုသို့ ဝိုင်းဝန်းလျက် ယိုင်းပင်း ကူညီ သောသူသည်သာလျှင် သူစိမ်းသွင်သွင် ပြင်ပတခြား တပါးသူပင်ဖြစ်သော်လည်း ရင်းနှီးသောဆွေမျိုး ဉာတိ မည်ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ယင်းသို့ သမင်ကပြောဆိုရာ မြေခွေးသည် ကျော့ကွင်းကို သေချာစွာ အထပ်ထပ်ကြည့်ရှု၍ “ဤသမင်သည် ကျော့ကွင်းဖြင့်တင်းကြပ်ခိုင်မြဲစွာ ဖွဲ့နှောင် အပ်လေပြီ”ဟု ကြံစည်ပြီးလျှင် “အိုမိတ်ဆွေ....ဤကျော့ကွင်းကို အကြောတို့ ဖြင့် စီမံပြုလုပ်အပ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤယနေ့ ဥပုသ်နေ့၌ အဘယ်မှာလျှင် ငါ၏ သွားတို့ဖြင့် ဤကျော့ကွင်းကိုထိ၍ သင့်လျော်နိုင်ပါမည်နည်း၊ မိတ်ဆွေ....သင် သည် ငါ့ကို အထင်မလွဲခဲ့ပါလျှင် နံနက်မိုးသောက် အလင်းသို့ရောက်သည့်အခါ သင်ပြောဆိုစေခိုင်းသမျှကို ငါပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပါမည် ဟု” ပြောကြားပြီးလျှင် ထိုသမင်၏ အနီးအပါး တခုသောချုံကြား၌ မိမိ၏ကိုယ်ကို အလုံဖုံးလျက် ပုန်းကွယ်၍ နေလေ၏။

နောက်တနေ့မိုးသောက် အလင်းသို့ရောက်လတ်သော် သုဗုဒ္ဓိကျီးသည် ယမန် နေ့ ညချမ်းအခါက မိတ်ဆွေဖြစ်သော သမင်သည် အစာရှာသွားရာမှ မိမိ၏ဌာန သို့ ပြန်၍ မရောက်သည်ကို စဉ်းစားဆင်ခြင်လျက် ထိုထိုသို့သော အရပ်တို့သို့ လှည့်လည်၍ ကြည့်ရှုရှာဖွေသည်ရှိသော် ထိုသို့ကျော့ကွင်း၌မိမိနေသည်ကို မြင် တွေ့လေရာ “အိုမိတ်ဆွေ....အဘယ်ကြောင့် ဤသို့ ဖြစ်ရပါသနည်း?”ဟု မေးမြန်းလေ၏။ ထိုအခါ သမင်က “ဤသို့ဖြစ်ရခြင်းကား အခြားမဟုတ်ပါ။

အကြောင်းအကျိုးကို မြော်မြင်လျက် ရှေးမဆွကပင်လျှင် သွန်သင်ပြောကြားသော မိတ်ဆွ၏ ဆုံးမစကားကို မလေးစား မနာယူခြင်း၏ အကျိုးသာဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင်တို့သည် မိတ္တာနံ ဟိတကာမာနံ အစရှိသော စကားကို မိန့်ဆိုမှုကြားတော်မူခဲ့ကြပေသည်” ဟု ပြောကြားလေ၏။

စီးပွားပျက်က ရန်သူနှစ်သက်တတ်ပုံ

၇၅။ မိတ္တာနံ ဟိတကာမာနံ၊ ယော သုဏောတိ န ဘာသိတံ။
ဝိပတ္တိသန္နိဟိတာ တဿ၊ သနရော သတ္တုနန္ဒနော။

ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဟိတကာမာနံ၊ အစီးအပွားကို လိုလားတောင့်တ၊ မြော်လင့်ကြကုန်သော။ မိတ္တာနံ၊ သဟာယအပေါင်း၊ မိတ်ဆွကောင်းတို့၏။ ဘာသိတံ၊ မကောင်းဖြစ်ထာ၊ ကောင်းရာညွှန်ပြ၊ ဆုံးမပဲ့ပြင်၊ သွန်သင်ပြောကြား၊ ဆိုအပ်သောစကားကို။ န သုဏောတိ၊ ကောင်းစွာ အရေးထားလျက်လေးစားလိုက်နာခြင်းမပြု။ တဿ၊ ထိုဆုံးမစကားကို၊ ကောင်းစွာ အရေးထားလျက်၊ မလေးစား မလိုက်နာသောသူအား။ ဝိပတ္တိ သန္နိဟိတာ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောတရား၏ အနီးအပါး၌ ကပ်၍တည်၏။ သ-သော နရော၊ ထိုပျက်စီးဘို့တရား၊ အနီးအနား၌ ကပ်၍တည်သောသူသည်။ သတ္တု နန္ဒနော၊ ရန်သူဟူသမျှတို့ကို အားရ နှစ်သက်စေတတ်၏။

ကျီး။ ။ ထို ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော မြေခွေးသည် ယခုအခါ အဘယ်အရပ်မှာရှိပါသနည်း?။

သမင်။ ။ အို မိတ်ဆွ.... ဤကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော မြေခွေးသည်အခြားသို့ မသွား၊ ကျွန်ုပ်၏ အသားကို စားလို၍ ဤအနီးအပါးဖြစ်သော ချုံကြားက မြော်လင့်စောင့်စား၍ နေပါသည်။

ကျီး။ ။ “မိတ်ဆွ.... ရှေးမဆွကပင်လျှင် ဤကဲ့သို့ အကြောင်းကို ကောင်းကောင်းကြီးသိမြင်သဖြင့် ကြိုတင်၍ သတိပေးစကားကို ပြောကြားခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားလေ၏။

၇၆။ အပရာဓော န မေ အတ္ထိ၊ နေတံ ဝိသာသကာရဏံ။
ဝိဇ္ဇတေ ဟိ ဟိံ သကေဟိ၊ ဘယံ ဂုဏဝတမပိ။

မေ၊ ငါ့အား။ အပရာဓော၊ သူတထူးအား၊ ကျူးလွန်စော်ကား၊ ပြစ်မှားခဲ့သောအပြစ်သည်။ နအတ္ထိ၊ အနည်းငယ်တန်မျှ၊ ကေန့်မရှိခဲ့။ ဣတိ-တေကာရဏံ၊ ဤသို့ သူတထူးအား၊ ကျူးလွန်စော်ကား၊ ပြစ်မှားသော အပြစ်မရှိခြင်း

အကြောင်းသည်။ ဝိသာသကာရဏံ၊ ငါးအား ဘေးဘယမရှိဟု ယုံကြည်စိတ်ချရသော အကြောင်းသည်။ န၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန်မဟုတ်သေး။ ဟိ - ကသ္မာ၊ အကြောင်းမှတ်ဖွယ်၊ အဘယ်နည်းဟူမူကား။ ဂုဏဝတမ္ပိ၊ သီလသမာ၊ ဓိပညာဂုဏံ၊ ပြည့်စုံထိုထို၊ မြတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားလည်း။ ဟိ သကေဟိ၊ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်၊ ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်သော လူယုတ်လူဆိုးတို့မှ။ ဘယံ၊ ဒုက္ခတန်တန်၊ ဘေးဆိုးရန်သည်။ ဝိဇ္ဇတေ၊ အစစ်မလျော်၊ သနစ်ချော်လျက်၊ ဖြစ်ပေါ်၍ လာတတ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဖြစ်လား၊ အကြောင်းအားကြောင့်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ငါသည် သူတပါးတို့အား ကျူးလွန်စော်ကား ပြစ်မှားခဲ့သော အပြစ်သည် အနည်းငယ်မျှ မရှိခဲ့ပေ။ ထိုသို့ သူတပါးတို့အား စော်ကား ပြစ်မှားခြင်း မရှိခဲ့ခြင်းကြောင့် ကိုယ်ကောင်းလျှင် ခေါင်းဘယ်ရွှေမလဲဟူသော ဆိုရိုးစကားကို ကိုးကားသဖြင့် ငါ့အား မည်သည့်အခါ၌မျှ ဘေးဘယဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်ဟု မမှတ်ယူသင့်ပေ။ ထိုမိမိက သူတပါးတို့အား မကျူးလွန်ခဲ့ခြင်းသည်လည်း ငါ့အား မည်သည့်အခါ၌မျှ ဘေးဘယ ရှိလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု ယုံကြည်ထိုက်သောအကြောင်း မဟုတ်သေးပေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ သီလ သမာဓိအစရှိသောဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသည့် အနည်းငယ်မျှ အပြစ်မရှိကြကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့အားလည်း လူယုတ် လူဆိုးတို့သည် အပြစ်ရှိ၊ မရှိကို ဆင်ခြင်စဉ်းစားခြင်း အလျင်းသား လွတ်ကင်းလျက် အတင်းအကြမ်းအားဖြင့် အရမ်းမဲ့ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက် ဖျက်ဆီးတတ်ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့်ငါ၌ အပြစ်မရှိသဖြင့် လူယုတ်လူဆိုးတို့မှ မည်သည့်အခါ၌မျှ ငါ့အား ဘေးဘယဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်ဟု မမှတ်ယူသင့်ပေ ဟု ဆိုလိုသည်။

မိတ်ဆွေယောင်ကို ကြဉ်ရှောင်သင့်ပုံ

ထို့ပြင် မိတ်ဆွေတု မိတ်ဆွေယောင်ဟန်ဆောင်သောသူ၏ အပြုအမူလက္ခဏာနှင့်တကွ ထိုကဲ့သို့ ချစ်ခင်လေးမြတ်ယောင် ဟန်ဆောင်သော မိတ်ဆွေတုကို ဂရုပြု၍ ရှောင်ကြဉ်သင့်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ပရောက္ခေအစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို၍ ပြောကြားပြန်လေ၏။

၇၇။ ပရောက္ခေ ကာရိယဟန္တာရံ၊ ပစ္စက္ခေ ပိယဝါဒိနံ။

ဝဇ္ဇယေ ဝိသမံ မိတ္တံ၊ ဝိသကုမ္ဘံ ပယောမုခံ။

ပရောက္ခေ၊ မျက်ကွယ်ဌာန၊ ပြင်အပ၌။ ကာရိယဟန္တာရံ၊ ကောင်းကျိုးတရား၊ စီးအပွားကို၊ ထွားထွားညက်ညက်၊ ချေဖျောက်ဖျက်တတ်သော။ ပစ္စက္ခေ၊ ဒိဋ္ဌလက်ငင်း၊ ထင်လင်းကျရောက်၊ ရွှေ့မျက်မှောက်၌။ ပိယဝါဒိနံ၊ သာယာပြေပြစ်၊ ချစ်ဖွယ်သောစကား၊ သကာပျားနှယ်၊ အသွယ်သွယ်ကို၊ ချယ်လယ်ပြောဆိုတတ်သော။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့ မျက်မှောက်ကွယ်ရာ၊ နှစ်ဖြာမမျှ၊

လျှာနှစ်ခွတူ၊ သဘောမူသော။ ပယောမုခံ၊ မျက်နှာပြင်အဝဋ်၊ နို့ရည်ဖြင့်
ဗန်းပြအပ်သော။ ဝိသကုမ္ဘံ၊ အတွင်းတမျိုး၊ အဆိပ်အိုးနှင့်တူသော။ ဝိသမံ၊
တွင်းပ နှစ်လီ၊ မညီမညွတ်သော။ မိတ္တံ၊ အတူအယောင်၊ ဟန်ဆောင်ယူပြု၊
မိတ်ဆွေတူကို။ ဝဇ္ဇယေ၊ လွတ်လွတ်ကင်းကင်း၊ လွဲဖယ်ကွင်းလျက်၊ ရှင်းရှင်းကြီး
ရှောင်ကြဉ်ရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင်သူသည် မျက်နှာဝ အပေါ်ယံကို နို့ရည်ဖြင့် လွှမ်းဖုံး၍
တအိုးလုံးအပြည့် အဆိပ်ထည့်သည့် အိုးပမာသို့ မျက်ကွယ်ရာ အပြင်ပ၌ အကျိုး
ပျက်ကြောင်း မကောင်းသော အမနာပစကားတို့ကို များစွာပြောဆို၍
မျက်မှောက်၌မူကား အကျိုးစီးပွားကို လိုလားသည့်အသွင်ဖြင့် နားဝင်ချီသာ
သကာပျားနွယ် ချစ်ဖွယ်သောစကားလုံးတို့ကို အများကြီး သုံးစွဲ၍ ချဲ့တဲတဲ
အမူအရာဖြင့် မျက်ကွယ်မှာ တဖုံ မျက်မှောက်တုံ တမျိုးခွဲလျက် အနဲနဲ
ပြောဆိုတတ်၏။ ထိုကဲ့သို့ အတူအယောင် ဟန်ဆောင်သည့် မိတ်ဆွေတူကို
အလေးပြု၍ လွတ်ကင်းအောင် အဝေးက ရှောင်ကွင်း၍ ရှင်းရှင်းကြီး နေနိုင်မှ
အရေးလှ၍ ဘေးပမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့နောက် ကျီးသည် ရှည်စွာ သက်ပြင်းချလျက် “ဟယ် ကောက်ကျစ်
စဉ်းလဲသောသတ္တဝါ....သင်သည် အဘယ်ကြောင့် ဤမျှလောက် ကြီးကျယ်သော
ယုတ်မာညစ်ညမ်းသောအမှုကို ပြုလုပ်ဘိသနည်း” ဟု ညည်းညူမြည်တမ်းလျက်
အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေသည်။

လိမ်လည်လှည့်ပတ်၍ အလွယ်နှင့်ရတတ်သူများ

၇၈။ သံလပိတာနံ မဓုရဝါစာဟိ၊
မိစ္ဆောပစာရေဟိ စ ဝသိကြိတာနံ။
အာသာဝတံ သဒ္ဓဟတံ စ လောကေ၊
ကိမတ္တိနံ ဝဉ္စယိတဗ္ဗမတ္တိ။

မဓုရဝါစာဟိ၊ နာပျော်ဘွယ်ရာ၊ ချိုသာသော စကားတို့ဖြင့်။ သံလပိတာနံ၊
ကောင်းစွာ ပူးကပ်၍၊ နူးနှပ် ပြောဆိုအပ်ပြီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။
မိစ္ဆောပစာရေဟိ၊ သဘောဖောက်ပြန်၊ ဟန်ဆောင်သော အပြုအမူတို့ဖြင့်။
ဝသိကြိတာနံ၊ အလိုအကြိုက်ကို၊ လိုက်လျောစွာ ပြုလုပ်အပ်ပြီးသည်လည်း
ဖြစ်ကုန်သော။ အာသာဝတံ၊ တစုံတခုသော အကျိုးကို၊ ရနိုး မြှော်လင့်၊
တောင့်တနှင့်ပြီးလည်း ရှိကုန်သော။ သဒ္ဓဟတံ၊ ယုံကြည်မြတ်နိုး၊ ကိုးစားခြင်း
လည်း ရှိကုန်သော။ အတ္တိနံ၊ နိမ့်ကျစိတ်ထား၊ သူတောင်းစား၏အလား၊
သဘောသွားရှိကုန်သော သူတို့အား။ လောကေ၊ လောက၌။ ဝဉ္စယိတဗ္ဗမတ္တိ၊

လိမ်လည်လှည့်ပတ်၊ ဖြားယောင်းအပ် ဖြားယောင်းနိုင်ခြင်းသည်။ အတ္တိကိ*၊ ရှေးယခင်အခါက၊ အစဉ်အလာ အမြင်အကြားတို့၊ အထင်အရှားရှိခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင်သူတို့သည် ချစ်ခင်နှစ်သက်၍ အကျိုးကို လိုလားသည့် အမှုအရာတို့ဖြင့် သာယာနာပျော်ဘွယ်ရာ ချိုသာသော စကားတို့ဖြင့် ရင်းနှီးစွာ ပူးကပ်၍ ယုံကြည်လောက်အောင် နူးနှပ်ပြီးလည်း ဖြစ်ကြကုန်၏။ နူးနှပ်သည့်အတိုင်းလည်း ယုံကြည်ကြကုန်၏။ ဝမ်းထည်းက မပါဘဲလျက် လိုလားလေဟန် သက်သက်မဲ့ လုပ်ကြံ၍ ဟန်ဆောင်သော အပြုအမူတို့ဖြင့် အလိုအကြိုက် ဟူသမျှကို လုံးဝလိုက်လျော၍ သဘောကျ ပြုလုပ်အပ်ပြီးလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ပြုလုပ်သည့်အတိုင်းလည်း ဤသူသည် ငါသဘော၊ ငါအကြိုက်ကိုသာ လုံးဝလိုက်လျော၍ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ပေသည်ဟု ယုံကြည်ပြီးလည်း ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသူသည် ငါမြော်လင့် တောင့်တသည့်အတိုင်း မုချ ပြည့်စုံပြီးမြောက်စေ နိုင်လိမ့်မည်ဟု ထိုသူ၏အပေါ်၌ ယုံကြည်ကိုးစား၍ အားထားခြင်းလည်း ရှိကြကုန်၏။ သူတောင်းစား၏အလား ယုတ်နိမ့် အောက်ကျသော စိတ်နေ စိတ်ထား ရိုးသားခြင်းလည်း ရှိကြကုန်၏။ ထိုကဲ့သို့ မိမိ၏အပေါ်၌ ယုံကြည် ကိုးစား၍ အားထားပြီးဖြစ်သော နူးညံ့သော စိတ်နေစိတ်ထားဖြင့် ရိုးသားသောသူတို့ကို လိမ်လည်လှည့်ဖြားနိုင်ခြင်းသည် ခက်ခဲဘွယ်ရာ အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း။ ရှေးယခင်အခါကပင်လျှင် အစဉ်အလာအားဖြင့် အထင် အရှားရှိခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော ? “ဟယ် မြေခွေးယုတ်....သင်သည်လည်း ဤနည်းအတိုင်း မိမိ၏ အပေါ်၌ ယုံကြည်ကိုးစား၍ အားထားပြီးဖြစ်သော ရိုးသားသော သမင်ကို အထောက်မတန် အကောက်ကြံလျက် ဖောက်ပြန် ပြစ်မှားသောအမှုကို ပြုမှ ပြုရက်လေခြင်း”ဟု ဟင်းချ၍ ညည်းညူလိုက်လေ၏ ဟူလို။

ထို့နောက် သုဗုဒ္ဓိကျီးသည် ဆက်လက်၍ တဖန် မြေခွေးမိုက်ပြုဟန်ကို သည်းခံကာ မျှိုသိပ်၍ တိတ်ဆိတ်စွာ မနေနိုင်သည့်အတွက် မြေကြီးကို ပနွက်၍ တိုင်တန်းချက် ပြုလိုက်ပြန်သည်မှာ—

၇၉။ ဥပကာရိနီ ဝိဿဒ္ဓေ၊ သုဒ္ဓမတုံ၊ ယော သမာစရတိ ပါပံ။

တံ ဇနမသစ္စသန္တံ၊ ဘဂဝတိ ဝသုဓေ ကထံ ဝဟသိ။

ဥပကာရိနီ၊ မိမိအား ကြည်ဖြူချစ်ခင်သဖြင့်၊ အစဉ် ကျေးဇူးပြုလေ့ရှိသော။ ဝိဿဒ္ဓေ၊ အကျွမ်းတဝင်၊ ချစ်ခင်ယုံကြည်သော။ သုဒ္ဓမတုံ၊ သန့်ရှင်းကြည်လင်၊ စင်ကြယ်မနော၊ စိတ်သဘောရှိသောသူ၌။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ပါပံ၊ လွန်ကျူးစော်ကား၊ ပြစ်မှားအစု၊ မကောင်းမှုကို။ သမာစရတိ၊ တရားမဟုတ်၊

အမှားလုပ်လျက်၊ အားထုတ်ကျင့်ကြံခဲ့၏။ ဘဂဝတိ၊ ဘုန်းရှိန်ဖွံ့ဖြိုး၊ တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဝသုဓမ္မ၊ သတ္တဝါအများတို့၏၊ အားထားမှီရာ၊ မဟာပထဝီ၊ အသျှင်မြေမဟိတိ။ အသစ္စသန္တံ၊ မမှန်မကန်၊ ဖောက်ပြန်သော ဝန်ခံခြင်းရှိသော။ ဝါ၊ အစစ်မသမာ၊ အပြစ်ရှာလျက်၊ သစ္စာကို ဖောက်ဖျက်တတ်သော။ တံဇနံ၊ အမှုမဟုတ်၊ ထိုသူယုတ်ကို။ ကထံ-ကေန ကာရဏေန၊ ဘယ်သို့ကြောင်းဟိတ်၊ ဘယ်နိမိတ်ကြောင့်။ ဝဟသိ၊ မပျက်စီးအောင်၊ မျက်မထောင်ဘဲ၊ ရွက်ဆောင်၍ နေဘိသနည်း။

သူယုတ်တို့နှင့် မိတ်ရန်မဟုတ် နေသင့်ကြောင်း ဥပဒေသ

ဤအရာ၌ ဝိဏှသမ္ပဆရာကြီးသည် သူယုတ်တို့နှင့် မိတ်လည်းမဟုတ် ရန်လည်းမဟုတ် နေသင့်ကြောင်း စသည်တို့ကို ထပ်လောင်း၍ စကားစပ်သဖြင့်၊ ကြားညှပ်လျက် သင်ကြားလိုသည်ဖြစ်၍ ဒုဇ္ဇနေန သမံ ဝေရံ အစရှိသော ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆို သင်ကြားပြန်လေ၏။

၈၀။ ဒုဇ္ဇနေန သမံ ဝေရံ၊ သချဉ္စာပိ န ကာရယေ။

ဥဏှော ဒဟတိ စင်္ဂါရော၊ သီတော ကဏှာယတေ ကရံ။

ဒုဇ္ဇနေန၊ မနောကြမ်းကြုတ်၊ အရမ်းလုပ်သည့်၊ ဆိုးယုတ်မိုက်မဲသောသူနှင့်။ သမံ၊ အတူတကွ။ ဝေရံစ၊ တိုက်ခံပြုမှု၊ ရန်သူ ရန်ဘက်ကိုလည်း။ နကာရယေ၊ အမှုမဟုတ်သဖြင့်၊ မပြုလုပ်သင့် မပြုလုပ်ပေ။ အပိ၊ ထိုမှတပါး။ သချဉ္စ၊ ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း၊ မိတ်ဆွေရင်းအဖြစ်ကိုလည်း။ နကာရယေ၊ အမှုမဟုတ်သဖြင့်၊ မပြုလုပ်သင့် မပြုလုပ်ပေ။ ဥဏှောအင်္ဂါရော၊ ပူလောင်ရဲရဲ၊ မီးကျိုးခဲ့သည်။ ကရံ၊ ကောက်ယူကိုင်ချက်၊ ထိုသည့်လက်ကို။ ဒဟတိ၊ မခံနိုင်အောင်၊ ပူ၍လောင်၏။ သီတောအင်္ဂါရော၊ ငြိမ်းအေးစေပျောက်၊ မီးသွေးအဖြစ်သို့ရောက်ပြီးသော မီးခံသည်။ ကဏှာယတေ၊ ထိသမျှအချက်၌၊ မည်းနက်အဆင်း၊ စွန်းထင်းစွဲကပ်၊ ညစ်စေတတ်၏။

ခြင်နှင့်တူစွာ သူယုတ်မာ

ဤဆိုလတုံသည်ကား ခြင်နှင့် သူယုတ်တို့၏ အလေ့အကျင့်ဖြစ်သော အစီအစဉ်တည်း။

၈၁။ ပါ ပါဒေသု ပတတိ ခါဒတိ ပိဋိမံသံ၊

ကဏ္ဏေ ကလံ ကိမပိ ရေတိ သဏှေ ဝိစိတြံ။

ဆိဒ္ဓံ နိရုပ္ပ သဟသာ ပဝိသတျသင်္ကော၊

သဗ္ဗံ ခလဿ စရိတံ မသကော ကရေတိ။

မသကော၊ ခြင်သည်။ ခလဿ၊ သူယုတ်၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ စရိတံ၊ အမူအရာ အလေ့အကျင့်ကို။ ကရောတိ၊ ပြုလုပ်၏။ မသကော၊ ခြင်သည်။ * ပါ-ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပါဒေသု၊ ခြေတို့၌။ ပတတိ၊ ကျရောက်၏။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ ပိဋ္ဌိမံသံ၊ ကျောက်ကုန်းသားကို။ ခ၊ဒတိ၊ ကိုက်ခဲ၏။ ပုန၊ တဖန်။ ကဏ္ဏေ၊ နားရင်း၌။ ကိံအပိ၊ တစုံတခုလည်းဖြစ်သော။ ဝိစိတြံ၊ ဆန်းကြယ်သော။ ကလံ၊ ဖြည်းညှင်းသာယာ၊ ရှည်စွာသောအသံကို။ သဏ္ဌေ၊ ဖြည်းဖြည်းသာသာ၊ သိမ်မွေ့စွာ။ ရောတိ၊ တဝီဝီဖြင့်၊ တကျည်ကျည်မြည်၏။ အထပစ္ဆာ၊ ထို့နောက်မှ။ ဆိဒ္ဓံ၊ အပေါက်ကို။ နိရူပျ၊ စိစစ်ရှာဖွေ၍။ အသင်္ကော၊ ရွှံ့ရှားခြင်းကင်းသည်ဖြစ်၍။ သဟဿ၊ အဆောတလျင်။ ပဝိသတိ၊ အတွင်းသို့ဝင်၏။

ဤအရာ၌ ခြင်သည် ယုတ်မာသောသူ၏ အမူအရာ အကျင့် စာရိတ္တ အလုံးစုံ ပြုမူပုံကို ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ယုတ်မာသောသူသည် ရှေးဦးစွာ အပြစ်ကို မကျူးလွန်မီ အလွန်နိမ့်ချသော အမူအရာဖြင့် များစွာ ရိုသေကျိုးနွဲ့ ဘိသကဲ့သို့ ခြေရင်းအနီးအပါး၌ ပြားပြားဝပ် စောင်းလျက် အတွင်းသားမနော စိတ်သဘောမှာမူ အကျိုးမဲ့ကို ပြုလုပ်ရန် အမြဲကြံစည်၍နေလေ၏။ ထို့အတူ ခြင်သတ္တဝါသည်လည်း ရှေးဦးစွာ ခြေတို့၌ ကျရောက်နားနေလျက် ကိုက်ခဲရန်အချက်ကို မပျက်တန်း ကြည့်ရှု၍နေလေ၏။

သူယုတ်မာသည် နောက်ကာလ အတန်ကြာသောအခါ မှီခိုကပ်ရပ်အပ်သော သူ၏နောက်ကွယ်၌ ထိုသူ၏အကျိုးယုတ် အနတ္တအမနာပဖြစ်သော စကားတို့ကို များစွာ ပြောကြားကဲ့ရဲ့၏။ ထို့အတူ ခြင်သတ္တဝါသည်လည်း ခြေ၌နား၍ ကာလအတန်ကြာသောအခါ နားအပ်သောသူ၏ ကျောက်ကုန်းသားတို့ကို ကိုက်ခဲ၏။

သူယုတ်မာသည် မျက်ကွယ်၌ ထိုသို့ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချ အပြစ်ပြုပြီးသည့်နောက် မှီခိုအပ်သောသူ၏ထံပါး အနီးအနားသို့ကပ်လျက် အကျိုးကိုလိုလားလေဟန်ဖြင့် အကြောင်းအကျိုး အမျိုးမျိုးတို့ကို တိုးတိုးတိတ်တိတ် ကျိတ်၍ တိုင်ပင်သည့် လက္ခဏာဖြင့် တိတိတာတာနှင့် ပလိပလာ ပြောဆိုလျက်ပင်လျှင် မှီခိုအပ်သော သူ၌ အပြစ်အနာအဆာတည်းဟူသော လွန်ကျူးပြစ်မှားသို့ရန် ဝင်ပေါက်ကို ရှာကြံစဉ်းစား၏။ ထို့အတူ ခြင်သတ္တဝါသည်လည်း ကျောက်ကုန်းသားကို ကိုက်ခဲပြီးနောက် ထိုသူ၏ နားရင်း၌ကပ်၍ တစုံတခုဆန်းကြယ်သော သေးငယ်သော အသံကို ဖြည်းညှင်းသာယာစွာ တဝီဝီနှင့် တကျည်ကျည် မြည်ပြီးလျှင် အတွင်းသို့ဝင်ရန် အပေါက်ကို ကြည့်ရှုရှာဖွေ၏။

* ဤ၌ ပါ-သဒ္ဓါသည် ပဌမ အနက်ကို ဟော၏။

သူယုတ်မာသည် အပြစ်အနာအဆာ တည်းဟူသော အပေါက်တို့ကို ရှာကြံ၍ ထိုအပေါက်မှ ရွှံ့ရှားခြင်းမရှိဘဲ အဆောတလျှင် ဝင်ရောက်၍ မှီခိုအပ်သောသူကို အကျိုးယုတ်လျက် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်အောင် လွန်ကျူးပြစ်မှားလေတော့၏။ ထို့အတူ ခြင်္သတ္တဝါသည်လည်း ဝင်ခွင့်ရသော အပေါက်မှ ရဲတင်းစွာ အတင်းသို့ဝင်၍ အလိုရှိတိုင်း ကိုက်ခဲလေတော့၏။ ဤသို့ ဥပမာ ဥပမေယျတို့ကို ဟပ်၍ယူလေ။

အပြောချိုက သဘောအိုတတ်ပုံ

ထို့ပြင် သူယုတ်မာတို့၏ အပြောစကားနှင့် သဘောထား ကွာခြားပုံ အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဒုဇ္ဇနော ပိယဝါဒီ ၈ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုသင်ကြားပြန်လေ၏။

၈၂။ ဒုဇ္ဇနော ပိယဝါဒီ ၈၊ နေတံ ဝိသာသကာရဏံ။
မဓု တိဋ္ဌတိ ဇိဝုဂ္ဂေ၊ ဟဒယေ ဟလာဟလံ ဝိသံ။

ဒုဇ္ဇနော၊ သဘောမဟုတ်၊ မနောပုပ်စွာ၊ ဆိုးယုတ်မာသောသူသည်။ ပိယဝါဒီ၊ ချစ်နှစ်သက်ဖွယ်ရာ၊ ချိုသာသောစကားကို ပြောဆိုတတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ချစ်နှစ်သက်ဖွယ်ရာ၊ ချိုသာသောစကားကို၊ ပြောဆိုကာမျှဖြင့်။ ဧတံ၊ ဤသို့ ပြောဆိုခြင်းသည်။ ဝိသာသကာရဏံ၊ အကျွမ်းတဝင်၊ ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း၊ ယုံကြည်ထိုက်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ န၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန်မဟုတ်သေး။ ကသ္မာ၊ မယုံကြည်ဘွယ်၊ အကြောင်းအဘယ်နည်းဟူမှုကား။ တဿ၊ ထိုသဘောသို့ပုပ်၊ မနောယုတ်သောသူ၏။ ဇိဝုဂ္ဂေ၊ လျှာဖျား၌။ မဓု၊ ပျားသကာပမာ၊ ချိုသာသောစကားသည်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဟဒယေ၊ နှလုံးအိမ်ကြား၊ အတွင်းသား၌။ ဟလာဟလံ၊ လောလောလတ်လတ်၊ ဖြတ်ခနဲ သေစေတတ်သော။ ဝိသံ၊ သဘောယုတ်ဆိုး၊ အဆိပ်မျိုးသည်။ တိဋ္ဌတိ၊ ဘဝင်အထဲ၊ အစဉ်စွဲလျက်၊ အမြဲတည်နေ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဖြစ်ဟန် အကြောင်းခံကြောင့်တည်း။

ထိုသို့ သုဗုဒ္ဓိကျီးသည် မြည်တမ်းပြောဆို၍နေစဉ် နံနက်မိုးသောက် အလင်းသို့ ရောက်လတ်သော် လယ်ရှင်ယောက်ျားသည် တုတ်လုံကန်တခုကို ကိုင်၍ ထိုအရပ်သို့လာသည်ကို ကျီးသည် တွေ့မြင်လေရာ ထိုလယ်ရှင်ကိုကြည့်ရှုပြီးလျှင် ကျီးက သမင်ကို ဤသို့ဆိုလေ၏—“အို မိတ်ဆွေသမင်...မိမိကိုယ်ကို အသေနှင့် တူလေအောင် ဟန်ဆောင်လျက် သင်၏ဝမ်းကို လေဖြင့်ပြည့်၍ ဖောင်းပွစေပြီးလျှင် ခြေတို့ကို တောင့်၍ တည်နေလော့၊ ငါသည် သင်၏မျက်စိတို့ကို နှုတ်သီးဖြင့် ဆိတ်ဆွဟန်ပြုအံ့၊ ထိုနောက် လယ်ရှင်ယောက်ျား အနီးသို့ရောက်သောအခါ ငါသည် သင့်လျော်ရာ အရပ်ကနေ၍ အသံပြုအံ့၊ ထိုသို့ ငါအသံပြုသောခဏ၌ ရုတ်တရက်ထ၍ ပြေးလေလော့”ဟု မှာထားပြောကြားလေ၏။ သမင်

သည်လည်း ထိုကျီးဆိုတိုင်း မိမိကိုယ်ကို အသေကောင်ကဲ့သို့ ဟန်ဆောင်ပြုလုပ်၍ နေလေ၏။

ထို့နောက် လယ်ရှင်ယောက်ျားသည် အားရရွှင်လန်း ဝမ်းမြောက်သော မျက်စိဖြင့် ထိုသို့ အသေကဲ့သို့ ဖြစ်၍နေသော သမင်ကို ကြည့်ရှုပြီးလျှင် “အား! ဤသမင်သည် မိမိအလိုလိုပင် သေ၍နေချေပြီတကား”ဟု ပြောဆို၍ သမင်ကို အနှောင်အဖွဲ့မှ ဖြေပြီးလျှင် ကျော့ကွင်းကို ရုပ်သိမ်းသိုမှီးရန် အားထုတ်ပြုလုပ်လေ၏။ ထိုသို့ပြုလုပ်စဉ် လယ်ရှင်ယောက်ျားသည် အနည်းငယ်ကွာလှမ်းလေသော် ကျီးသည် အသံပြုလိုက်လေ၏။ သမင်သည် ထိုအသံကို ကြားသဖြင့် လျင်မြန်စွာ ထ၍ပြေးလေ၏။ ထိုသို့ပြေးသောအခါ လယ်ရှင်ယောက်ျားသည် အမျက်ထွက်သဖြင့် တုတ်လှံကန်ဖြင့် သမင်ကို ပစ်လိုက်ရာ ထိုတုတ်လှံကန်သည် သမင်ကို မထိမှန်ဘဲ လွဲချော်ပြီးလျှင် အနီးအပါးချုံ့ကြား၌ ဝပ်၍နေသော မြေခွေးကို ထိမှန်သဖြင့် မြေခွေးမိုက် ခန္ဓာစဲ၍ ပွဲခြင်းပြီး သေဆုံးရလေ၏။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ပညာရှင်အပေါင်းတို့သည် တီဟိ ဝဿေဟိ အစရှိသော စကားကို မိန့်ဆိုတော်မူကြကုန်၏။

ပစ္စက္ခဉ်ပင် ကောင်းကျီး ဆိုးကျီးရတတ်ပုံ

၇၃။ တီဟိ ဝဿေဟိ ဟိဟိ မာသေဟိ၊
တီဟိ ပက္ခေဟိ ဝီဟိ ဒိနေဟိ။
အတျုက္ကဋ္ဌေဟိ ပါပပုညေဟိ၊
ဣဇေဝ ဖလမဿတေ။

အတျုက္ကဋ္ဌေဟိ၊ အလွန်အကျွံ၊ အားသွန်ကြိုးကုတ်၊ ပြုလုပ်အပ်ကုန်သော။ ပါပပုညေဟိ၊ မကောင်းမှုနှင့်၊ ကောင်းမှုနှစ်တန်၊ အကြောင်းကံတို့ကြောင့်။ ပုရိသော၊ ပြုလုပ်စီရင်၊ အမှုရှင်ယောက်ျားသည်။ တီဟိ ဝဿေဟိစ၊ ပြုသည့်နေ့မှ၊ စ၍တွက်ကျိုး၊ သုံးနှစ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ တီဟိ မာသေဟိစ၊ တွက်စစ်မှန်းဆ၊ လ၊ သုံးလတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ တီဟိ ပက္ခေဟိစ၊ စ၍တွက်ကျိုး၊ ပက္ခသုံးတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ တီဟိ ဒိနေဟိစ၊ ပြုသည့်နေ့မှ၊ စ၍ရေတွက်၊ သုံးခုရက်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣဇေဝ၊ ဤယခုဘဝ၊ ပစ္စက္ခဉ်ပင်လျှင်။ ဖလံ၊ ထိုက်တန်ပေါ်ရိုး၊ ထိုအကျိုးကို။ အဿတေ၊ မုချမလွဲ၊ အမြဲခံစားအပ်ခံစားရ၏။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဘက္ခဘက္ခကာနံ ပီတိ အစရှိသော စကားကို ငါဆိုခဲ့ပေသည်ဟု ဟိရညက ကြွက်မင်းက ပြောကြားလေ၏။

ကျီးသမင်နှင့် မြေခွေးတို့ဝတ္ထု ပြီး၏။

ကျီး၊လိပ်၊သမင်နှင့် ကြွက်တို့ဝတ္ထု (အဆက်)

ထို့နောက် လဃုပတနက ကျီးက တဖန် အောက်ပါဂါထာဖြင့် ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

၈၄။ ဘက္ခိတေနာပိ ဘဝတာ၊ နာဟာရော မမ သမ္ပုဏ္ဏော။
တုယံ ဇီဝတိ ဇီဝိမိ၊ စိတြဂီဝါ လ္လဝါနဃ။

ဘက္ခိတေနာပိ၊ စားသုံးအပ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဘဝတာ၊ လက်တွင်းတဆုပ်၊ တလုပ်စာမျှသာရှိသော အသျှင်ကြောင့်။ မမ၊ လဃုပတနက၊ နာမသင်းချို၊ ကျုပ်ကျီးညို၏။ အာဟာရော၊ အစာ အာဟာရ၊ သုံးဆောင်ရန် ကိစ္စသည်။ သမ္ပုဏ္ဏော၊ လုံးဝပြီးမြောက်၊ တသက်ပတ်လုံး၊ အဆုံးတိုင် ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်သည်။ န၊ စင်စစ်အမှန်၊ ကေနမဖြစ်ပါသေး။ အနဿ၊ အပြစ်မမြင်၊ သန့်ရှင်းစင်လှသော အိုအသျှင် ကြွက်မင်း။ စိတြဂီဝါလ္လဝ၊ အသျှင်၏ မိတ်ရင်း၊ သေဘေးမှ လွတ်ကင်းသော၊ စိတြဂီဝါ ခိုမင်းကဲ့သို့။ တုယံ၊ အတွင်းမနေဘဲ၊ သဘောဖြောင့်စင်း၊ အသျှင်ကြွက်မင်းသည်။ ဇီဝတိ၊ မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်၍ နေသည်ရှိသော်။ အဟမ္ပိ၊ လဃုပတနက၊ နာမသင်းချို၊ ကျုပ်ကျီးညိုသည်လည်း။ ဇီဝိမိ၊ မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်၍ နေလိုပါ၏။

သုတော်ကောင်းတို့၏ သဘောရင်းသည် ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိပုံ

ထို့ပြင် သုတော်တရား လက်ကိုင်ထားသော တိရစ္ဆာန်များသည်ပင်လျှင် ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိဘဲ အမြဲချစ်ကျွမ်းဝင်လျက် ခင်မင်နှစ်သက်စွာ နေထိုင်နိုင်ကြကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ တိရစ္ဆာန်မှ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

၈၅။ တိရစ္ဆာန်မှ ဝိသာသော၊ ဒိဋ္ဌော ပုညေကကမ္မာနံ။
လတံ ဟိ သာဓုသီလတ္တာ၊ သဘာဝေါ န နိဝတ္တတေ။

ပုညေကကမ္မာနံ၊ ကောင်းမွန်မြင့်မြတ်သော၊ သုစရိ အမှု၊ တခုသာလျှင် ပြုလုပ်အပ်သော၊ ပဓာန ကိစ္စရှိကုန်သော။ တိရစ္ဆာန်မှ၊ အဟိတ်အမှန်၊ တိရစ္ဆာန်တို့၏လည်း။ ဝိသာသော၊ အချင်းချင်းကိုးစားလျက်၊ အားထားယုံကြည်ကြခြင်းကို။ ဒိဋ္ဌော၊ ပဝေဏီအစဉ်၊ ရှေးယခင်က၊ တွေ့မြင်ရပါ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ထိုသို့ပြောကြား၊ ဆိုစကားသည်၊ မမှားကေန်၊ တကယ်မှန်၏။ သတံ၊ တရားယူမြော်၊ များသုတော်တို့၏။ သဘာဝေါ၊ ပင်ကိုယ်အလေ့၊ ပြကတေ့ စင်းချော၊ တွင်းသဘောသည်။ သာဓုသီလတ္တာ၊ ဖြူစင်ဖြောင့်မတ်၊ ကောင်းမြတ်သော အလေ့

ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နနိဝတ္တတေ၊ နောက်သို့ပြန်၍၊ တဖန်မဆုတ်နစ်။ ဝါ၊ တမျိုးတဖုံ ပြောင်းလွှဲ၍၊ တနဲ့မဖြစ်ပေ။

၎င်းပြင် သူတော်ကောင်းတို့၏ စိတ်သဘော မဖောက်ပြန်နိုင်ပုံကို ဥဒါဟရုဏ် နှင့်တကွ ပြလိုသည်ဖြစ်၍ သာဓု ပကောပိတဿာပိ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

၈၆။ သာဓု ပကောပိတဿာပိ၊ မနော နာယာတိ ဝိကြိယံ။

န ဟိ တာပယိတုံ သက္ကာ၊ သာဂရမ္ဘော တိဏုက္ကာယ။

ပကောပိတဿာပိ၊ ကောဓအမျက်၊ ပြင်းစွာထွက်အောင်၊ နှောင့်ယှက် ပြုလုပ်အပ်ပါသော်လည်း။ သာဓု-သာဓုနော၊ ပင်ကိုယ်သဘော၊ လိုက်လျော ပြောပျောင်း၊ သူတော်ကောင်း၏။ မနော၊ သန့်ရှင်းမှုန်မြတ်၊ တွင်းစိတ်ဓာတ် သည်။ ဝိကြိယံ၊ ယုတ်မာကြမ်းတမ်း၊ ညစ်ညမ်းဖောက်ပြန်ခြင်းသို့။ နာယာတိ၊ မဖွယ်မရာသဖြင့်၊ အဘယ်အခါမှ မရောက်ပေ။ ဟိ၊ ပုံစံပြုရာ၊ ဥပမာကို၊ ထင်စွာ ဆိုအံ့။ တိဏုက္ကာယ၊ မြက်ဖြင့်ပြုလုပ်၊ တဆုပ်မျှသော မီးတုတ်၊ မီးစည်းဖြင့်။ သာဂရမ္ဘော၊ နက်ရှိုင်းအထု၊ ရေစုကြီးကျယ်၊ ပင်လယ်သမုဒ်ကို။ တာပယိတုံ၊ ကျိုက်ကျိုက်ဆူရေး၊ ပူနွေးစေခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ စင်စစ်မူချ၊ ကေန္တမတတ်နိုင်။ တထာ၊ ထိုနည်းအလား၊ မခြားပမာ၊ အတူသာတည်း။

အကျမ်းဝင်သူကို ရန်ပူတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါငါးဦး

ထို့နောက် ဟိရညက ကြွက်မင်းက လိုရင်းအချုပ်ကို တိုတိုတုတ်တုတ်ဖြင့် သရုပ်ထင်လင်းအောင် ဘွင်းဘွင်းကြီး ပြောလိုက်ပြန်သည်မှာ—သင်တို့ကျီးမျိုး သည် တုန်လှုပ်ချောက်ချား၍ ဖောက်ပြားချွတ်ယွင်းတတ်သော စိတ်ရှိ၏။ ထိုသို့ တုန်လှုပ်ချောက်ချား၍ ဖောက်ပြားချွတ်ယွင်းတတ်သော စိတ်ရှိသောသူနှင့် မည်သည့်အခါ၌မျှ မပေါင်းသင်းသင့် မပေါင်းသင်းအပ်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ပညာဉာဏ်ရှိ ကဝိထိုထို မြတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မဇ္ဇာရော မဟိံသော အစရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

၈၇။ မဇ္ဇာရော မဟိံသော မေသော၊

ကာကော ကာပုရိသော တထာ။

ဝိသာသာ ပဘဝန္တေတေ၊

ဝိသာသော တဩ နောစိတော။

မဇ္ဇာရော စ၊ ကြောင်လည်းကောင်း။ မဟိံသော စ၊ ကျွဲလည်းကောင်း။ မေသော စ၊ သိုးလည်းကောင်း။ ကာကော စ၊ ကျီးလည်းကောင်း။ တထာ၊

ထို့အတူ။ ကာပုရိသော စ၊ ယုတ်မာသောသူလည်းကောင်း။ ဧတေ၊ ဤသို့ပြဆို၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၊ ယင်းငါးဖြာတို့သည်။ ဝိသာသာ၊ ယုံကြည်ချစ်ခင်၊ အကျွမ်းတဝင် ပြုခြင်းကြောင့်။ ပဘဝန္တိ၊ အကျွမ်းဝင်သူကို၊ ရန်မှနှံ့တုလျက်၊ နှိပ်စက်ကလူ၊ ပြုမူတတ်ကြကုန်၏။ တတြ၊ ထိုသို့ပြထား၊ ငါးဦးသားတို့၌။ ဝိသာသော၊ ယုံကြည်ချစ်ခင်၊ အကျွမ်းတဝင်ပြုခြင်းသည်။ နဥစိတော၊ မသင့် မတော်၊ မလျော် မလျောက်ပတ်သည်သာလျှင်တည်း။

ထို့ပြင်တဖန် စဉ်းစားရန်ရှိသည်မှာ သင်သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ရန်သူအဖို့၌ တည်၍ ရန်သူရန်ဘက်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤဆိုလတ်သော စကားကို လည်း ဆိုအပ်ပါသေး၏။

ချစ်ဟန်ပူသည့်ရန်သူနှင့် မယားကို မယုံစားသင့်ပုံ

၈၈။ သတ္တုနာ န ဟိ သန္ဓေယျ၊ သုသိလိဋ္ဌေနာပိ သန္ဓိနာ။
သုတပမပိ ပါဏိယံ၊ သမယတျေဝ ပါဝကံ။

သုသိလိဋ္ဌေနာပိ၊ အလွန်ခင်မင်၊ ကျွမ်းဝင်လိုက်လျော၊ ပြေပြစ်သော အမူအရာ ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သန္ဓိနာပိ၊ အစဉ်မပြတ်၊ ဆက်စပ်ရောနှောခြင်း ရှိသည် လည်းဖြစ်သော။ သတ္တုနာ၊ ဆန့်ကျင်ပြုမှု၊ ကိုယ့်ရန်သူနှင့်။ န ဟိ သန္ဓေယျ၊ ရင်းနှီးတစေ၊ မိတ်ဆွေပြုလျက်၊ မဆက်ဆံအပ် မဆက်ဆံရာသည်သာလျှင်တည်း။ ပါဏိယမ္ပိ၊ ရေချမ်း ရေအေးသည်လည်း။ သုတပံ၊ ဟုန်းဟုန်းတောက်ခြင်း၊ လွန်ပူပြင်းသော။ ပါဝကံ၊ အလျှံပြောင်ညီး၊ တောက်သည့်မီးကို။ သမယတျေဝ- သမယတိဇေ၊ မလောင်မတောက်၊ ပပျောက်ငြိမ်းအေးစေသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အကြင်သဘာဝအားဖြင့် ရန်သူရန်ဘက်ဖြစ်သော သူသည် အလွန်ခင်မင် ကျွမ်းဝင်လိုက်လျော၍ နူးညံ့ပြေပြစ်သော အမူအရာ ရှိသည်လည်း ဖြစ်၏။ အစဉ်အမြဲ ယှဉ်တွဲရောနှောခြင်းလည်း ရှိ၏။ ထိုသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း ဘေးဖြစ်ဖွယ်ရာ အကြောင်းမရှိဟု ယုံကြည်စိတ်ချ၍ ထိုကဲ့သို့သော သဘာဝ ရန်ဘက်ဖြစ်သောသူနှင့် ချစ်ခင်ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေကောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့် တခံတဆစ်မျှ မဆက်ဆံအပ် မဆက်ဆံထိုက်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ မီး နှင့်ရေသည် သဘာဝရန်ဘက်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အလွန်အေးချမ်းသောရေသည် တဟုန်းဟုန်းတောက်၍ အလွန်ပူပြင်းလှသော အလျှံပြောင်ပြောင် တောက် လောင်သော မီးတောက်မီးလျှံကြီးကို အပြီးမလောင်မတောက်နိုင်ဘဲ ပပျောက် ငြိမ်းအေးစေနိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် သဘာဝရန်ဘက်ဖြစ်သောသူနှင့် ရင်းနှီး သော မိတ်ဆွေ၏ အဖြစ်ဖြင့် မဆက်ဆံအပ် မဆက်ဆံထိုက်ဟူလို။

ထို့ပြင် ရန်သူဖြစ်သောသူနှင့် ချစ်ယောင်မှုသော ရန်သူမယားတို့ကို အားထား ယုံကြည်ခြင်းမပြုထိုက်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ မဟတာ အစရှိသော စကားကို မိန့်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

၈၉။ မဟတာပျတ္တသာရေန၊ ယော ဝိသာသတိ သတ္တုသု။
ဒါရေသုစ ဝိရတ္တာသု၊ တဒန္တံ တဿ ဇီဝိတံ။

ယော၊ အကြင်သူသည်။ မဟတာပိ၊ များစွာလည်းဖြစ်သော။ အတ္တသာရေန၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာကိုအကြောင်းပြုသဖြင့်။ သတ္တုသုစ၊ ဆန့်ကျင်ပြုမူ၊ ရန်သူ တဖက်သားတို့၌လည်း။ ဝိသာသတိ၊ အကျွမ်းတဝင်၊ ချစ်ခင်ပုံ အရိပ်ပြသဖြင့်၊ စိတ်ချယုံကြည်၏။ ဝိရတ္တာသု၊ မိမိအား မကြင်နာမနှစ်သက်၊ မစုံမက်ကုန်သော။ ဒါရေသုစ၊ ချစ်ကြီးရစ်ပတ်၊ အချစ်ဇာတ်ခြယ်၊ မယားသယ်တို့၌လည်း။ ဝိသာသတိ၊ မူရာဟန်ဆင်၊ ချစ်ခင်ပုံအရိပ်ပြသဖြင့်၊ စိတ်ချယုံကြည်၏။ တဿ၊ ထိုရန်သူ နှင့် မယားတို့၌၊ အားထားယုံကြည်သောသူ၏။ ဇီဝိတံ၊ အသက်သည်။ တဒန္တံ - တံအန္တံ၊ ထိုယုံကြည်ခြင်းလျှင် အဆုံးရှိ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ပစ္စည်းဥစ္စာကို အကြောင်းပြု၍ ရန်သူရန်ဘက်ဖြစ်သောသူ၌ လည်းကောင်း၊ မိမိကို မချစ်ခင် မစုံမက်ဘဲလျက် ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်လေ ယောင် ဟန်ဆောင်သော ရန်သူမယား၌ လည်းကောင်း အကျွမ်းတဝင် ချစ်ခင် လျက် လုံးလုံးပုံပြီးလျှင် ယုံကြည်စိတ်ချခြင်းကို မပြုအပ် မပြုရာ၊ ထိုသို့ ရန်ဘက် ဖြစ်သူနှင့် ရန်သူမယားကို ယုံကြည်ခြင်းကို ပြုလုပ်ခြင်းသည်ပင်လျှင် ထိုသူ၏ အသက် ဆုံးရှုံးခြင်းသို့ ရောက်သည် မည်၏။ မချွတ် ဆုံးရှုံးခြင်းသို့ ရောက်လတ် ဟူလို။

ထို့ပြင် အတွင်းမနော သဘောဆိုးယုတ်သောသူကို စာပေကျမ်းဂန်တို့ကို ကျနစွာ သင်ကြားတတ်မြောက်ပြီးပင် ဖြစ်သော်လည်း လွတ်လွတ်ကင်းကင်း ရှောင်ပယ်ကွင်းသင့်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဒုဇ္ဇနော အစ ရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၉၀။ ဒုဇ္ဇနော ပရိဟာတဗ္ဗော၊ ဝိဇ္ဇာယာလင်္ကတော သန္တော။
မဏိနာ ဘူသိတော သပ္ပေါ၊ ကိမေသော န ဘယင်္ကရော။

ဒုဇ္ဇနော၊ အတွင်းမနော၊ သဘောသိမ်နုပ်၊ ဆိုးယုတ်သောသူကို။ ဝိဇ္ဇာယ၊ ကျွမ်းကျင်လေ့လာ၊ ကောင်းစွာသင်ပြီး၊ အနည်းနည်းသော ကျမ်းဂန် အတတ်ဖြင့်။ အလင်္ကတော သန္တောပိ၊ မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင်၊ နိုင်နိုင်ပြုပြင်၊

တန်ဆာဆင်အပ်ပါသော်လည်း။ ပရိဟာတဗ္ဗော၊ လွတ်လွတ်ကင်းကင်း၊ ရှောင်ကြဉ်ကင်းအပ်၏။ မဏိနာ၊ ဖိုးထိုက်မျိုးမှန်၊ ပြည်တန်မောက်ကြား၊ ကျောက်ပတ္တမြားဖြင့်။ ဘူသိတော၊ တင့်တင့်တယ်တယ်၊ ချယ်လယ်ပြုပြင်၊ တန်ဆာဆင်အပ်သော။ ဒေသသပ္ပေ၊ ထိုဆိပ်တောက်လျှံဖိုး၊ မြွေဆိုး မြွေဟောက်သည်။ နဘယကံရောကိ၊ ဆင်ယင်အပ်သော တန်ဆာကို အလေး ပြုလျက်၊ ဘေးမပြုဘဲ နေပါသလော။

အဓိပ္ပါယ်။ ။စာပေကျမ်းဂန်တို့ကို ပေါက်ပေါက်ရောက်ရောက် တတ်မြောက်စွာ သင်ကြားပြီးဖြစ်၍ ထိုစာပေကျမ်းဂန်တို့ကို တတ်မြောက်ခြင်းတည်း ဟူသော ဗဟုသုတဂုဏ်တို့ဖြင့် တင့်တယ်စွာ တန်ဆာဆင်ယင်ခြင်း ရှိပါသော်လည်း အတွင်းမနော စိတ်သဘောမဟုတ်သဖြင့် ဆိုးယုတ်သောသူကို မိမိတတ်မြောက်ပြီးသော ဗဟုသုတဂုဏ်ကို ထောက်ထား၍ မတရား ပြုလုပ်လိမ့်မည် မဟုတ်ဟု ယုံကြည်စိတ်ချ၍ မပေါင်းသင်း မဆက်ဆံအပ်။ ဥပမာကား အဖိုးတန် ပတ္တမြားရတနာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော မြွေဆိုး မြွေဟောက်သည် အဖိုးတန် ပတ္တမြားရတနာကို ငဲ့ကွက်ချင့်ထောက်၍ မကိုက်မပေါက်ဘဲ နေပါသလော၊ အခွင့်သင့်လျှင် မည်သည့်အရာကိုမျှ မငဲ့မထောက်ဘဲ ကေန္တ ကိုက်မည် ပေါက်မည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုကဲ့သို့သော သူယုတ်ကို မည်သည့်အခါ၌မျှ ယုံကြည်စိတ်ချ၍ မပေါင်းသင်းအပ် မပေါင်းသင်းထိုက်ဟူလို။

လူယုတ် လူဆိုးသည် မကောင်းကျိုးသာ ပေးတတ်ပုံ

ထို့ပြင် လူယုတ် လူဆိုးတို့သည် ကောင်းကျိုးကို မည်သည့်အခါ၌မျှ မပေးစွမ်းနိုင်ပုံကို ဥဒါဟရုဏ်နှင့်တကွ ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ယဒသက္ခံ အစရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုပြန်လေ၏။

၉၁။ ယဒသက္ခံ န တံ သက္ခံ၊ ယံ သက္ခံ သကျမေဝေတံ။

နောဒကေ သကဋ္ဌံ ယာတိ၊ န နာဝါ ဂစ္ဆတိ ထလေ။

ယံ၊ အကြင်သဘောတရားသည်။ အသက္ခံ၊ မစွမ်းနိုင် မဖြစ်နိုင်။ တံ၊ ထိုသဘောတရားသည်။ နသက္ခံ၊ မစွမ်းနိုင် မဖြစ်နိုင်သည်သာလျှင်တည်း။ ယံ၊ အကြင်သဘောတရားသည်။ သက္ခံ၊ စွမ်းနိုင် ဖြစ်နိုင်၏။ ဧတံ၊ ထိုသဘောတရားသည်။ သကျမေဝ၊ စွမ်းနိုင် ဖြစ်နိုင်သည်သာလျှင်တည်း။ သကဋ္ဌံ၊ ကုန်းကြည်းကျက်စား၊ လှည်းရထားသည်။ ဥဒကေ၊ မြစ်ချောင်းအပြင်၊ ရေအယဉ်၌။ နယာတိ၊ စခန်းမလှ၊ လမ်းမရသဖြင့်၊ တလှမ်းမျှ မသွားနိုင်ပေ။ နာဝါ၊ မြစ်ချောင်းရေယဉ်၊ အစဉ်သွားနေ၊ သင်္ဘောလှေသည်။ ထလေ၊

မြေပြင်ဆိုအပ်၊ ကုန်းအရပ်၌။ နဂစ္ဆတိ၊ စခန်းမလှ၊ လမ်းမရသဖြင့်၊ တလှမ်းမျှ မသွားနိုင်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ကုန်းကြည်းအရပ်၌သာ ကျက်စား သွားလာနိုင်သော လှည်း ရထားသည် မည်သည့်အခါ၌မျှ ရေအရပ်၌ မသွားနိုင်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ရေအရပ်၌သာ ကျက်စား သွားလာနိုင်သော သင်္ဘောလှေသည် မည်သည့် အခါ၌မျှ ကုန်းကြည်းအရပ်၌ မသွားလာနိုင်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ထို့အတူ မကောင်းကျိုးကိုသာ ပေးလေ့ရှိသော ယုတ်မာသောသူသည် မိတ်ဆွေအဖြစ်ဖြင့် တည်နေပါသော်လည်း မည်သည့်အခါ၌မျှ ကောင်းကျိုးပေးလိမ့်မည်မဟုတ်၊ စင်စစ်အားဖြင့် မကောင်းကျိုးကိုသာ ပေးလိမ့်မည် ဟူလို။

ထိုသို့ ဟိရညကကြွက်မင်းက ခပ်တင်းတင်းပြောဆိုရာ လဃုပတနက ကျီးသည် ပြောသမျှ မလွန်ဆန်နိုင်ဘဲ ဝန်ခံသည့်အနေထားလျက် ဆက်လက်၍ တဖန် အသနားခံသဘောဖြင့် ထပ်လော၍ ဆိုပြန်သည်မှာ ယခု အသျှင် ပြောကြားသမျှသော အကြောင်းအရာတို့ကို ကျွန်ုပ်သည် ကောင်းစွာ ကြားနာ ရပါပြီ။ ထိုသို့ပင် ကြားနာရပါသော်လည်း ကျွန်ုပ်၏လိုရင်း နှလုံးသွင်းမှာမူ ဤသို့ရှိပါသည်—“အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ကြွက်မင်းနှင့် အတူတကွ မိတ်ဆွေ သဟာယ၏ အဖြစ်ကို မချွတ်မယွင်း ပြုသင့်ပြုထိုက်၏၊ ပြုရမည်။ အကယ်၍ မိတ်ဆွေသဟာယ၏အဖြစ်ကို မပြုလုပ်ရပါလျှင် အစာအာဟာရကို မစားသုံးဘဲ လုံးလုံးကြီးအပြတ် အစာငတ်ခံပြီးလျှင် အသျှင်၏ မျက်မှောက်၌ပင်လျှင် မိမိ၏ အသက်ကို မငဲ့မကွက် ရက်စက်စွာ စွန့်ပါတော့အံ့ဟု မိမိ၏ စိတ်နှလုံးကို ဆုံးဖြတ်ပြီးအမှန် အရင်းခံရှိပါသည်”ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို အသနားခံ သဘောဖြင့် ထပ်လော၍ တဖန် ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

ဥပမာအမျိုးမျိုးဖြင့် လူကောင်း လူဆိုးတို့၏ သဘောကိုပြဆိုပုံ

၉၂။ မဒ္ဒဃဋ္ဌောဝ သုခဘေဒေါ၊ ဒုဿန္ဓာနော စ ဒုဇ္ဇနော ဘဝတိ။
သုဇ္ဇနော တု ကနကဃဋ္ဌောဝ၊ ဒုခဗ္ဘဒေါ စာသု သန္ဓေယျော။

ဒုဇ္ဇနော၊ ယုတ်မာညစ်ညမ်း၊ သရမ်းပျက်ချော်၊ မသူတော်သည်။ မဒ္ဒဃ-ဋ္ဌောဣဝ၊ မြေစေးမြေညက်၊ ဖုတ်ကျက်ပြုရိုး၊ မြေအိုးမြေခွက်ကဲ့သို့။ သုခဘေဒေါ၊ ထိခိုက်မခံ၊ တော်အတန်ဖြင့်၊ လျင်မြန်စွာ ကွဲပျက်တတ်၏။ ဒုဿန္ဓာနောစ၊ ကွဲပြီးတဖန်၊ ဆက်စပ်ရန်လည်း၊ အင်မတန်မှ၊ ခဲယဉ်းလှ၏။ သုဇ္ဇနောတု၊ သဘောသိမ်မွေ့၊ ရွှေ့နောက်အကြောင်း၊ ဆိုးကောင်းမြော်မြင်၊ သူတော်စင်သည် ကား။ ကနကဃဋ္ဌောဣဝ၊ ဖိုးတန်အမျိုး၊ ရွှေ့အိုးရွှေ့ခွက်ကဲ့သို့။ ဒုခဗ္ဘဒေါစ၊ ကြိမ်ကြိမ်ဖန်ဖန်၊ ထိခိုက်ခံ၍၊ အင်မတန်မှ ကွဲလည်းကွဲနိုင်ခဲ၏။ အာသု၊ မကြာ

မတင်၊ ဆောလျှင်စွာသာလျှင်။ သန္ဓေယျောစ၊ ကွဲသော်တဖန်၊ ပြန်၍
နောက်ထပ်၊ ဆက်စပ်လည်း ဆက်စပ်လွယ်၏။

ထို့ပြင်တဖန် စဉ်းစားရန်အချက်ကို ဆက်လက်၍ နာပါဦးလော။

၉၃။ ဒဝတ္တာ သဗ္ဗလောဟာနံ၊ နိမိတ္တာ မိဂပက္ခိနံ။

ဘယာ လောဘာ စ မုဠာနံ၊ သင်္ဂတံ ဒဿနာ သတံ။

သဗ္ဗလောဟာနံ၊ ကြေး၊ သံ၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ ထွေထွေများပြား၊ ဓာတ်သေတ္တု
အမျိုးအစားတို့၏။ သင်္ဂတံ၊ တခုနှင့်တခု၊ ပေါင်းစပ်မှုသည်။ ဒဝတ္တာ၊ မီးဖြင့်
ကျိုသော်၊ အရည်ပျော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဝတိ၊ ပြေပြစ်သပ်ရပ်၊
တစပ်တခဲတည်းဖြစ်၏။ မိဂပက္ခိနံ၊ တိရစ္ဆာန်သား၊ ငှက်အများတို့၏။ သင်္ဂတံ၊
တဦး၊ တဦး၊ ကြည်နူးချစ်ခင်၊ ပေါင်းစပ်ယှဉ်ခြင်းသည်။ နိမိတ္တာ၊ တစုံတခု၊
အကြောင်းပြုခြင်းကြောင့်။ ဘဝတိ၊ ရောနှောပြေပြစ်၊ ပေါင်းခြင်းဖြစ်၏။
မုဠာနံ၊ လူယုတ် လူဆိုး၊ အမိုက်မျိုးတို့၏။ သင်္ဂတံ၊ ရောနှောချင်းချင်း၊
ပေါင်းစပ်ခြင်းသည်။ ဘယာစ၊ ဒုက္ခအရေး၊ မုချပေးမည်ကို၊ တွေး၍ကြောက်
ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ လောဘာစ၊ တစုံတရာ၊ အာသာမြှော်မြင်၊
လိုချင်တောင့်တ၊ လောဘရမ္မက်ကြောင့် လည်းကောင်း။ ဘဝတိ၊ ဒွေးရော
ယှက်တင်၊ ပေါင်းယှဉ်ခြင်းဖြစ်၏။ သတံ၊ တရားယူမြော်၊ များသူတော်တို့၏။
သင်္ဂတံ၊ ပေါင်းသင်းနှီးကပ်၊ ရောယှက်စပ်ခြင်းသည်။ ဒဿနာ-ဒဿနမတ္တေန၊
အခိုက်ကြုံစွာ၊ တွေ့မြင်ကာမျှကြောင့်။ ဘဝတိ၊ မလွဲသနစ်၊ အကဲကိုစစ်သဖြင့်၊
အမြဲဖြစ်တတ်၏။

ထို့ပြင်တဖန် ပြောကြားရန်အချက်ကို ဆက်လက်၍ နာပါဦးလော။

၉၄။ နာဠိကေရသမာကာရာ၊ ဒိဿန္တေပိ ဟိ သဇ္ဇနာ။

အညေ ဝဒရိကာကာရာ၊ ဗဟိရေဝ မနောဟရာ။

သဇ္ဇနာ၊ တရားခင်မင် သူတော်စင်တို့ကို။ နာဠိကေရ သမာကာရာ၊
အပကား ကြမ်းတန်း၍၊ အတွင်း၌မူကား နူးညံ့သောအရသာဖြင့် ပြည့်လျှမ်း
သော အုန်းသီးနှင့်တူသော အခြင်းအရာတို့ကို။ ဒိဿန္တေပိဟိ၊ ပြကတေအသွင်
ဖြင့်၊ တွေ့မြင်အပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ အညေ၊ တပါးကုန်သော ယုတ်မာ
ပျက်ချော်၊ မသူတော်တို့ကို။ ဝဒရိကာကာရာ၊ ဇီးသီး၏အခြင်းအရာကဲ့သို့။
ဝါ၊ အပ၌ အတွေ့ချော၍၊ အတွင်း၌ အစေ့ပေါသော၊ တောသစ်သီးတမျိုး
ကဲ့သို့၊ ဆိုးရွားသော အခြင်းအရာတို့ကို။ ဒိဿန္တေ၊ မြင်အပ် တွေ့အပ်၊ တွေ့မြင်

အပ်ကုန်၏။ ဗဟိရေဝ၊ အပေါ်ယံဗန်းပြ၊ ပြင်အပဉ္စသာလျှင်။ မနောဟရာ၊ စိတ်ကိုပါအောင်၊ ဆွဲဆောင်တတ် နှစ်လိုအပ်ကုန်၏။

ထို့ပြင်တဖန် စဉ်းစားရန် အချက်ကို ဆက်လက်၍ နာပါဦးလော။

၉၅။ သိနေဟစ္ဆေဒေပိ သာဓူနံ၊ ဂုဏာ နာယန္တိ ဝိကြိယံ။
ဘင်္ဂေပိ ပဒ္ဓနာလာနံ၊ အနုဗန္ဓန္တိ တန္တဝေါ။

သာဓူနံ၊ တရားယူမြော်၊ များသူတော်တို့၏။ သိနေဟစ္ဆေဒေပိ၊ မလေး မမြတ်၊ အချစ်ပြတ်သော်လည်း။ ဂုဏာ၊ ညာတာထောက်ထား၊ သနားခြင်း အစရှိသော ဂုဏ်တို့သည်။ ဝိကြိယံ၊ ပျက်စီးချွတ်ယွင်း၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့။ နာယန္တိ - နာအာယန္တိ၊ မညာမတာ၊ ဘယ်ခါမဖောက်၊ မကျရောက်တတ်ကုန်။ ကိမိဝ၊ ပမာတန္တု၊ စံပြမှတ်ဖွယ်၊ အဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမူကား။ ပဒ္ဓနာလာနံ၊ သောင်းပြောင်းအမျိုး၊ ကြာအရိုးတို့၏။ ဘင်္ဂေပိ၊ မခိုင်ဇောက်ထိုး၊ ခေါက်၍ပင် ကျိုးသော်လည်း။ တန္တဝေါ၊ အတွင်းသဘော၊ မျှင်အကြောတို့သည်။ အနုဗန္ဓန္တိဣဝ၊ အစဉ်မပျက်၊ အမျှင်ယှက်လျက်၊ ဆက်လက်၍ မပြတ်ဘဲ၊ အမြဲ တည်ကုန်သကဲ့သို့တည်း။

မိတ်ဆွေကောင်း၏ လက္ခဏာ ခုနစ်ပါး

ထို့နောက်တဖန် ဆက်လက်၍ မိတ်ဆွေစစ် မိတ်ဆွေကောင်း၏ ဂုဏ်အင်္ဂါ လက္ခဏာ ၇-ပါးတို့ကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ သုစိတံ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြန်လေ၏။

၉၆။ သုစိတံ စာဂိတာ သောရံ၊ သာမညံ သုခဒုက္ခာနီ။
ဒက္ခိဏျဉ္စာနုရတ္ထိ စ၊ သစ္စတာ စ သုဟဒဂုဏာ။

၁။ သုစိတဉ္စ၊ စင်ကြယ်သန့်ရှင်း၊ အတွင်းသဘော၊ စင်းလုံးချောသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။

၂။ စာဂိတာစ၊ ရက်ရက်ရောရော၊ နှမြောမတွန့်၊ ပေးကမ်းစွန့်တတ်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။

၃။ သောရဉ္စ၊ သူရသတ္တိ၊ ရဲရင့်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။

၄။ သုခဒုက္ခာနီ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲတို့ကို။ သာမညံ၊ အညီမခွဲ၊ တူယှဉ်တွဲလျက်၊ အမြဲခံစားသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။

၅။ ဒက္ခိဏျဉ္စ၊ မြင့်မြတ်သဘော၊ လိုက်လျောအညီ၊ ဖော်ရွေသည်၏ အဖြစ် လည်းကောင်း။

၆။ အနုရတ္တိစ၊ အစဉ်မပျက်၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်း လည်းကောင်း။

၇။ သစ္စတာစ၊ မဖောက်မပြန်၊ ဖြောင့်မှန် တည်ကြည်သည်၏ အဖြစ် လည်းကောင်း။

ဣမေသတ္တ၊ ဤသို့ညွှန်ကြား၊ ခုနစ်ပါးသော အရာတို့သည်။ သုဟဒဂုဏာ၊ တုယောင်မဖြစ်၊ မိတ်ဆွေစစ်၏၊ အနှစ်ဆိုရာ၊ ဂုဏ်အင်္ဂါတို့တည်း။

သုတော်ကောင်းတို့စကား အေးမြချမ်းသာပုံ

ဤသို့ လဃုပတနက ကျီးသည် အနည်းနည်းသွယ်ဝိုက်၍ အလိုက်သင့်ပြောဆိုသော စကားတို့ကို ကြားလေလျှင် ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် မိမိ၏တွင်းမှ အပ အဝသို့ ထွက်ပြီးလျှင် နှစ်သက်ရွှင်လန်းလျက် ဝမ်းမြောက်စွာ ဤသို့ ဆိုပြန်လေ၏။ တင့်တယ်ကောင်းမြတ် လျောက်ပတ်သော ဤသင်၏ စကားတို့ဖြင့် သင့်အား အလွန် နှစ်သက်မြတ်နိုးပါ၏။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင်တို့သည် ခံမိတ္တံ န တထာ အစရှိသော စကားကို မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်ဟု ဆိုပြီးလျှင် အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုမြှောက်ကြားလေ၏။

၉၇။ ဃမ္မတ္တံ န တထာ သုသီတလဇလေဟိ နှာနံ န မုတ္တာဝလိ၊

န သိခဏ္ဍဝိလေပနံ သုခယတိ ပစ္စင်္ဂမပျပ္ပိတံ။

ပီတိယာ သဇ္ဇနဘာသိတံ ပဘဝတိ ပါယော ယထာ စေတသော၊

သံယုတျာ စ ပရိကတံ သုကိတ္တိနမာကသိမန္တောပမံ။

သံယုတျာ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်၊ ကောင်းမြတ်စွာ မြှောက်ဆို ခြင်းဖြင့်။ ပရိကတံ၊ ချယ်လယ်ပြုပြင်၊ တန်ဆာဆင်အပ်သော။ သုကိတ္တိနံ၊ ဘုန်းကံသမ္ဘာ၊ တေဇာလွှမ်းမိုး၊ တန်ခိုးရှင်တို့၏။ အာကသိမန္တောပမံ၊ စိတ်ကိုဆွဲဆောင်တတ်သော ဂါထာ မန္တရားနှင့်တူသော။ သဇ္ဇန ဘာသိတံ၊ သူတော်သူမြတ်တို့ ပြောဆိုအပ်သော စကားသည်။ ပါယော၊ များသောအားဖြင့်။ စေတသော၊ တွင်းဓာတ်မနေ၊ စိတ်သဘော၏။ ပီတိယာ၊ နှစ်သက်ကြည်နူး၊ ရွှင်မြူးဝမ်းမြောက်ခြင်းငှါ။ ပဘဝတိယထာ၊ အားရနှစ်ထောင်း၊ ကောင်းစွာဖြစ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုနှယ်မခြား၊ မပြားအမှုအလားတူ။ ဝါ၊ ထိုမျှလောက်။ ဃမ္မတ္တံ၊ ပူလောင်ခြင်းဖြင့်၊ အပြင်းနှိပ်စက်၊ အခံခက်သောသူကို။ သုသီတလဇလေဟိ၊ ကောင်းမွန်မြမြ၊ အေးစက်လှသောရေတို့ဖြင့်။ နှာနဉ္စ၊ သွန်းလောင်းကိုယ်လုံး၊ ချိုးယူသုံးခြင်းသည်လည်း။ န သုခယတိ၊ ကိုယ်လုံးစိမ့်လွှမ်း၊ ပီတိဖြန်းအောင်၊ မချမ်းသာစေနိုင်။ မုတ္တာဝလိစ၊ လျောက်ပတ်တင့်တယ်၊ ပုလဲသွယ်ဖြင့်၊ ချယ်လယ်ပြုပြင်၊ တန်ဆာဆင်ရခြင်းသည်လည်း။ တထာ၊ ထိုသူတော်သူမြတ်တို့ ပြောဆိုအပ်သော စကားလောက်။ န သုခယတိ၊ ကိုယ်လုံးစိတ်လွှမ်း၊ ပီတိဖြန်းအောင်၊ မချမ်းသာစေနိုင်။

ပစ္စင်္က* - အပွဲတံ၊ ကိုယ်အင်္ဂါအဆုံး၊ တကိုယ်လုံးပြန့်နှံ့လျက်။ သိခဏ္ဍဝိလေပနံအပိ၊ ရနံအထူးစန္ဒကူးဖြင့်၊ လူးပွတ်လိမ်းကျံ၊ မွမ်းမံခြင်းသည်လည်း။ တထာ၊ ထိုသူတော်သူမြတ်တို့ ပြောဆိုအပ်သော စကားလောက်။ န သုခယတိ၊ ကိုယ်လုံးစိမ့်လွမ်း၊ ပီတိဖြန်းအောင်၊ မချမ်းသာစေနိုင်။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ဘုန်း၊ ကံ၊ သမ္ဘာ တေဇာလွှမ်းမိုး တန်ခိုးရှင်တို့၏ ကောင်းစွာရွတ်ဘာသ် သရဇ္ဈာယ်အပ်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ကြားနာသူတို့၏ စိတ်နှလုံးကို ပါအောင်ဆွဲဆောင်တတ်သော ဂါထာ မန္တရားနှင့် တူသော သူတော်ကောင်းတို့ ပြောဆိုအပ်သော စကားသည် များသောအားဖြင့် စိတ်၏ နှစ်သက်ကြည်နူး ရှင်မြူး ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့် ကိုယ်လုံးစိမ့်လွမ်း ပီတိဖြန်းအောင် ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်မျှလောက်သော ပမာဏဖြင့် ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်သနည်းဟူမူ အိုက်စပ်ပူလောင်ခြင်းဖြင့် အပြင်းနှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍ မခံရပ်နိုင်အောင် ဖြစ်၍နေသောသူကို အလွန်အေးမြလှသော ရေစင်ဖြင့် သွန်းလောင်း၍ ချိုးသုံးရခြင်းသည်လည်း ထိုသူတော်ကောင်းတို့ ပြောဆိုအပ်သော စကားကို ကြားနာရသလောက် ကိုယ်လုံးစိမ့်လွမ်း၍ ပီတိဖြန်းအောင် မချမ်းသာစေနိုင်၊ ဖိုးထိုက်မျက်ခြယ် ပုလဲသွယ်တို့ဖြင့် လှပတင့်တယ်စွာ ခြယ်လယ်ပြုပြင်၍ တန်ဆာဆင်ရခြင်းသည်လည်း ထိုသူတော်ကောင်းတို့၏ စကားကို ကြားနာရသလောက် ကိုယ်လုံးစိမ့်လွမ်း၍ ပီတိဖြန်းအောင် မချမ်းသာစေနိုင်။ ကိုယ်အင်္ဂါအဆုံး တကိုယ်လုံးပြန့်နှံ့ အောင် စန္ဒကူးနံ့သာတို့ဖြင့် လိမ်းကျံရခြင်းသည်လည်း ထိုသူတော်ကောင်းတို့၏ စကားကို ကြားနာရသလောက် ကိုယ်လုံးစိမ့်လွမ်း၍ ပီတိဖြန်းအောင် စိတ်၏ ချမ်းသာခြင်းကို မဖြစ်စေနိုင်၊ ထိုသူတော်ကောင်းတို့ ပြောဆိုအပ်သော စကားသည်သာလျှင် ကိုယ်လုံးစိမ့်လွမ်း ပီတိဖြန်းအောင် စိတ်၏ချမ်းသာခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်ပေသည် ဟူလို။

မိတ်ဖျက်တရား ခုနစ်ပါး

ထိုမှ တချက် တဆင့်တက်၍ မိတ်ဆွေဖျက်တတ်သော တရား ခုနစ်ပါးကို ထင်ရှားစွာ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ရဟဿဘေဒေါ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၉၈။ ရဟဿဘေဒေါ ယာစနာ၊ နိဠရံ စလစိတ္တတာ။

ကောဓော နိသစ္စတာ ဇုတ-မေတံ မိတ္တဿ ဒူသနံ။

၁။ ရဟဿဘေဒေါ စ၊ တိုးတိုးတိတ်တိတ်ဖြင့်၊ သိုသိပ်လျှိုဝှက်အပ်သော အကြောင်းအချက်တို့ကို၊ ဖျက်ဆီးပွင့်လင်း၊ အပသို့ထွက်စေခြင်းလည်းကောင်း။

ဟိ-ပြန် ၁-၉—ပ-မ-ဗ-သ-စ

၂။ ယာစနာ စ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ လိုရာရာကို၊ မကြာမကြာဖြင့်၊ အခါခါ
တောင်းခြင်း လည်းကောင်း။

၃။ နိဋ္ဌရုံစ၊ ကြင်နာမဖက်၊ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်၊ အရမ်းလုပ်ခြင်းလည်း
ကောင်း။

၄။ စလစိတ္တတာ စ၊ ကြံ့ကြံ့ခိုင်ခိုင်၊ မတည်နိုင်ဘဲ၊ မပိုင်လှုပ်ရှား၊ စိတ်
ကစားသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။

၅။ ကောဓောစ၊ ဒေါသအမျက်၊ ပြင်းစွာထွက်ခြင်းလည်းကောင်း။

၆။ နိသစ္စတာ စ၊ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်၊ မဖြောင့်မှန်သည်၏ အဖြစ် လည်း
ကောင်း။

၇။ ဇုတံ စ၊ လောင်းတန်းကစား၊ အပျော်အပါး ကြူးခြင်းလည်းကောင်း။

ဣတိ တေ သဗ္ဗံ၊ ဤသို့ ဖုံဖုံ၊ လုံးစုံညွှန်ကြား၊ ခုနစ်ပါးသော အရာ
သည်။ မိတ္တဿ၊ ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း၊ မိတ်ဆွေရင်းကို။ ဒုသနံ၊ ပျက်စီး
စေကြောင်း၊ မကောင်းသော အပြစ်တည်း။

လူကဲခတ်၍ သိမှတ်ရန်နည်းများ

ဤသို့ ပြဆိုအပ်သော မိတ်ဆွေ၏ အပြစ်တို့တွင် အသင်၏အပေါ်၌ တပါးမျှ
မတွေ့မြင်ရပေ၊ ထိုသို့ မတွေ့မြင်ရပုံ အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ နာပါဦး
လောဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၉၉။ ပဋုတံ သစ္စဝါဒိတံ၊ ကထာယောဂေန ဗုဇ္ဈတေ။

အထဒ္ဓတမစာပလ္လံ၊ ပစ္စက္ခေနာဝဂမ္ပတေ။

ပဋုတံ၊ တတ်သိလိမ္မာ၊ ပညာထက်မြက်၊ အမြင်သွက်သည်၏ အဖြစ်ကို
လည်းကောင်း။ သစ္စဝါဒိတံ စ၊ ရိုးသားမထောင့်၊ အဖြောင့်အမှန်ကိုသာ၊
ချိုသာစွာ ပြောဆိုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ကထာယောဂေန၊
နှုတ်သံစကား၊ ထုတ်ပြန်ကြားခြင်းဖြင့်။ ဗုဇ္ဈတေ၊ အမှန်ဆတ်ဆတ်၊ သိအပ်
သိရာ၏။ အထဒ္ဓတံ စ၊ မကြမ်းကြုတ် မခက်ထန်၊ မျက်မှန်မရှိသည်၏အဖြစ်ကို
လည်းကောင်း။ အစာပလ္လံ၊ မလျှပ်မပေါ်၊ မလော်မလည်၊ တည်ကြည်သည်
၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ပစ္စက္ခေန၊ မျက်မှောက်ထင်ထင်၊ တွေ့မြင်ရခြင်းဖြင့်။
အဝဂ္ဂမ္ပတေ၊ မုချဆတ်ဆတ်၊ သိသင့် သိအပ်၏။

အဝိပ္ပိယံ။ ။ မြက်ဆိုထုတ်ပြန်အပ်သော နှုတ်သံစကားကို ကြားနာရခြင်း
ဖြင့် အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာထက်မြက်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ရိုးသား
စွာမထောင့်ဘဲ အဖြောင့်အမှန်ကိုသာ ပြောဆိုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း

ကောင်း ဆတ်ဆတ်အမှန် ကေန့်သိနိုင်ပေသည်။ အချင်းချင်း တွေ့ဆုံ၍ အစစ အမူအရာကို သေချာထင်ထင် မျက်မှောက်၌ မြင်ရသဖြင့် ဟော့ရမ်းသောသွမ်းခြင်းမရှိ ပကတိအားဖြင့် မလျှပ်ပေါ် မလော်လည် တည်ကြည်သည်၏ အဖြစ်ကို အတပ်အမှန် ကေန့်သိနိုင်ပေသည် ဟူလို။

ထို့နောက် သူတော်ကောင်းနှင့် သူယုတ်မာနှစ်ပါးတို့ အချင်းချင်း ကွာခြားပုံအလားကို ပိုင်းခြား၍ ပြလိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၀၀။ အညထေဝ ဟိ သောဟဇ္ဇံ၊ ဘဝေ သုစ္ဆန္တရာတ္တနော။

ပဝတ္တတေညထာ ဝါဏီ၊ သဠောပဟတစေတသော။

သုစ္ဆန္တရာတ္တနော၊ သန့်ရှင်းကြည်လင်၊ ဖြူစင်သော စိတ်နှလုံးရှိသောသူ၏။ သောဟဇ္ဇံ၊ မိတ်ဆွေကောင်း၏ အဖြစ်သည်။ အညထေဝ၊ နှုတ်ထွက်နှင့် စိတ်ထား၊ တသားတည်း ညီညွတ်သော၊ တမျိုးတစား၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သာလျှင်။ ဘဝေ၊ ကေန့်မလွှဲ၊ အမြဲဖြစ်တတ်၏။ သဠော ပဟတ-စေတသော၊ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲခြင်းဖြင့်၊ အမြဲဖျက်ဆီးအပ်သောစိတ်ရှိသော သူယုတ်၏။ ဝါဏီ၊ နှုတ်ထွက်ပြောကြား၊ ဆိုစကားသည်။ အညထာ၊ နှုတ်ထွက်နှင့် စိတ်ထား၊ လွန်ကွာခြားလျက်၊ တမျိုးတစား၊ “ပါးစပ်က ဘုရား ဘုရား၊ လက်က ကားရား ကားရား” ဟူသော၊ ပြားသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တ-တေဟိ=ပဝတ္တတေ ဝေ၊ ကေန့်မလွှဲ၊ အမြဲဖြစ်တတ်သည် သာလျှင်တည်း။

၁၀၁။ မနဿျညံ ဝစသျညံ၊ ကမ္မဗျညံ ဒုရာတ္တာနံ။

မနဿျကံ ဝစသျကံ၊ ကမ္မဗျေကံ မဟာတ္တာနံ။

ဒုရာတ္တာနံ၊ ကောက်ကျစ် စဉ်းလဲခြင်းဖြင့်၊ အမြဲ ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်နှလုံးရှိကုန်သော ယုတ်မာကုန်သော သူတို့၏။ မနသိ၊ နှလုံးအကြံ၊ စိတ်သန္တာန်၌။ အညံ၊ ကိုယ်နှုတ်နှစ်ပါး၊ မူရာများမှ၊ အခြားတပါးတည်း။ ဝစသိ၊ ဝစီနှုတ်မြွက်၊ ပြောဆိုချက်၌။ အညံ၊ ကိုယ်မူစိတ်ထား၊ ဤနှစ်ပါးမှ၊ လုံးလုံးကွာခြားသည့်၊ တပါးတမျိုးပင်တည်း။ ကမ္မနိ၊ ကိုယ်ဖြင့်ပြုကာ၊ မူအရာ၌။ အညံ၊ နှလုံးအကြံ၊ နှုတ်မြွက်သံတို့မှ၊ အခြားတပါးသာလျှင်တည်း။ မဟာတ္တာနံ၊ မြင့်မြတ်သော စိတ်ရင်း၊ နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့၏။ မနသိ၊ နှလုံးအကြံ၊ စိတ်သန္တာန်၌။ ဧကံ၊ ကိုယ်နှုတ်နှစ်ပါး၊ မူရာများနှင့်၊ တသားတည်းဟပ်၊ ညီတူထပ်၏။ ဝစသိ၊ ဝစီနှုတ်မြွက်၊ ပြောဆိုချက်၌။ ဧကံ၊ ကိုယ်နှုတ်နှစ်ပါး၊ မူရာများနှင့်၊ တသားတည်းဟပ်၊ ညီတူထပ်၏။ ကမ္မနိ၊ ကိုယ်ဖြင့်

ပြုကာ၊ မူအရာ၌။ ကေံ၊ ကိုယ်နှုတ်နှစ်ပါး၊ မူရာများနှင့်၊ တသားတည်းဟပ်၊ ညီတူထပ်၏။

ထိုသို့ သင်၏ သဒ္ဓနိကာယ် ရူပနိကာယ်နှင့်တကွ အသွယ်သွယ် အဝဝသော အမူအရာတို့ကို ထောက်ချင့်သဖြင့် သင်သည် သူတော်ကောင်းအစစ် ကေနံ ဖြစ်ပေသည်ဟု တထစ်ချ ယုံကြည်ထိုက်သောကြောင့် အသင်၏အလိုအတိုင်း ကျွန်ုပ်နှင့် အတူတကွ မိတ်ဆွေသဟာယအဖြစ်ဖြင့် နေထိုင်ခြင်းငှါ အလိုရှိပါမူ နေထိုင်ပါတော့ဟု ခွင့်ပြုလိုက်လေ၏။ ဤသို့ခွင့်ပြုပြီးလျှင် ဟိရညက ကြွက်မင်း သည် မိတ်ဆွေဖွဲ့ရာ၌ ပြုလုပ်အပ်သော သစ္စာပန္နက်ခြင်း အစီအရင်ကို ပြုလုပ်ကာ ထူးမြတ်သော အစာအာဟာရတို့ဖြင့် လသုပတနက ကျီးအား ကျွေးမွေးပြုစု ပြီးလျှင် မိမိ၏ရိပ်သာ နေရာဌာနဖြစ်သော တွင်းထည်းသို့ ဝင်လေ၏။ ထိုအခါမှ စ၍ တဦးကိုတဦး အစာအာဟာရတို့ဖြင့် ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ခြင်း၊ သုခ ဒုက္ခတို့ကို မေးမြန်းခြင်း၊ ယုံကြည်အားထားလျက် အချင်းချင်း တိုင်ပင် ဆွေးနွေးခြင်းတို့ဖြင့် ကာလကြာမြင့်စွာ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံ၍ နေကြလေ၏။

အရပ်တပါး ပြောင်းသွားရန် သင့်-မသင့် နှိုင်းချင့်ဘွယ်အကြောင်းများ

ထိုသို့နေကြရာ လသုပတနက ကျီးသည် ဟိရညက ကြွက်မင်းအား ဤသို့ ဆိုလေ၏—“အိုမိတ်ဆွေ ဟိရညက....ဤအရပ် ဤဒေသသည် ခဲယဉ်းငြိုငြင်၍ အလွန်လျှင် ရှားပါးသော အစာအာဟာရရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဤအရပ်ကို စွန့်ပစ်၍ အရပ်တပါးသို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းငှါ အလိုရှိပါသည်”ဟု ဆိုလေ၏။

ဟိရညက။ ။အိုမိတ်ဆွေကျီးမင်း....ဤသို့ နေရာဟောင်းကို စွန့်ပစ်၍ အရပ်သစ်တပါးသို့ သွားရောက်နေထိုင်ရန် ကြံစည်ခြင်းသည် အလျင်းမသင့် လျော်ပါ။ အကြောင်းမူကား ရှေးသူဟောင်းတို့သည် ဌာနဘဌာ န သောဘန္တေ အစရှိသော စကားကို မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ကြပေသည်ဟုဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၁၀၂။ ဌာနဘဌာ န သောဘန္တေ၊ ဒန္တာ ကေသာ နခါ နရာ။

ဣတိ ဝိညာယ မတိမာ၊ သဌာနံ န ပရိစ္စဇေ။

ဒန္တာ စ၊ သွားတို့သည်လည်းကောင်း။ ကေသာ စ၊ ဆံပင်တို့သည်လည်း ကောင်း။ နခါ စ၊ ခြေသည်း၊ လက်သည်းတို့သည်လည်းကောင်း။ နရာ စ၊ လူတို့သည်လည်းကောင်း။ ဌာနဘဌာ၊ မိမိနေရာမှ ဌာနတပါး ရွှေ့ရှားကုန်မှု။ န သောဘန္တေ၊ မသင့်မဖွယ်သဖြင့်၊ မတင့်တယ်ကြကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိညာယ၊ ပိုင်းခြားထင်ထင်၊ သိမြင်ပြီး၍။ ဝါ၊ သိမြင်သောကြောင့်။ မတိမာ၊ ရွှေ့နောက်

မြော်မြင်၊ ပညာရှင်သည်။ သဌာနံ၊ မိမိ၏ဒေသ၊ နေထိုင်ရာဌာနကို။ န ပရိစ္စဇေ၊ အလျှင်းလွတ်လွတ်၊ မစွန့်လွှတ်သင့် မစွန့်လွှတ်ရာ။

ထိုစကားကို ကြားသောအခါ လဃုပတနက ကျီးက “မိတ်ဆွေ....ဤစကားသည် သိမ်ဖျင်းသေးနပ်သော လူယုတ်လူညံတို့၏ အဖျင်းနှင့်အပျင်းကို အရင်းမှ ကိုးစားလျက် ပြောကြားသောစကားသာ ဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းကို နာပါဦးလော” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားလေ၏။

၁၀၃။ ဌာနမုသဇ္ဇ ဂစ္ဆန္တိ၊ သီဟာ သပ္ပရိသာ ဂဇာ။
တတြော နိဓနံ ယန္တိ၊ ကာကာ ကာပုရိသာ မိဂါ။

သီဟာ စ၊ မျိုးရိုးမြင့်မြတ်၊ စိတ်ဓာတ်ရဲတင်း၊ ခြင်္သေ့မင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ သပ္ပရိသာ စ၊ စွမ်းရည်သတ္တိ၊ ဂုဏ်ထူးရှိသူ၊ လူကြီးလူကောင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ဂဇာ စ၊ ခွန်အားဗလ၊ ပြည့်ဝစုံလင်၊ တောပျော်ဆင်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဌာနံ၊ နေရင်းဒေသ၊ မိမိတို့၏ဌာနကို။ ဥသဇ္ဇေ၊ အလျှင်းလွတ်လွတ်၊ စွန့်လွှတ်ပယ်ခွါ၍။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ထိုထိုအရပ်သို့၊ လှည့်ပတ်ကျက်စား၊ သွားလာကြကုန်၏။ ကာကာ စ၊ အဟိတ်အမှန်၊ ပဋိဿန်မှီး၊ တိရစ္ဆာန်ကျီးတို့သည်လည်းကောင်း။ ကာပုရိသာ စ၊ သိမ်ဖျင်းသေးနပ်၊ လူယုတ်လူညံတို့သည်လည်းကောင်း။ မိဂါ စ၊ ဖြစ်သမျှပင်၊ အကောင်းထင်လျက်၊ ရွှင်ကြည်ပျော်ပါး၊ သမင်သားတို့သည်လည်းကောင်း။ တတြော၊ ထိုဖြစ်ရာဒေသ၊ မိမိတို့၏နေရင်းဌာန၌သာလျှင်။ * နိဓနံ၊ ခန္ဓာပျက်ကြွေ၊ အသက်သေခြင်းသို့။ ယန္တိ၊ မလွဲမဖောက်၊ အမြဲရောက်ကြကုန်၏။

ထို့ပြင် ရဲစွမ်းသတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရောက်ရာရောက်ရာ အရပ်တို့၌ မိမိ၏ ပညာဉာဏ်အစွမ်းဖြင့် လွှမ်းမိုး၍ နေနိုင်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြုပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ကော ဝီရဿ အစရှိသောဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၀၄။ ကော ဝီရဿ မတိမတော သဝိသယော ဝါ ဝိဒေသော တထာ၊
ယံ ဒေသံ သယတေ တမေဝ ကုရုတေ ဗာဟုပတာပါဇ္ဇိတံ။
ယံ ဒါဌာနခနဂုံဌပဟရဏော သီဟော ဝနံ ဂါဟတေ၊
တသ္မိံ ယေဝ ဟတဒ္ဓိပေန္တရူမိရေဟိ တဏှံ ဆိန္ဒတျတ္တနော။

မတိမတော၊ ထိုးထွင်းလျင်မြန်၊ အမှန်သိတတ်၊ ချီးမွမ်းအပ်သော ဉာဏ်အမြင်ရှိသော။ ဝီရဿ၊ ရဲစွမ်းသတ္တိ၊ ဂုဏ်ထူးရှိသောသူအား။ သဝိသယော၊ မိမိ၏

အစဉ်မလွဲ၊ အမြဲတစေ၊ တည်နေရာအရပ်သည်။ ကောအတ္တိ၊ ဖွယ်ဖွယ်ရာရာ၊ မတွယ်တာသဖြင့်၊ အဘယ်မှာ ရှိပါအံ့နည်း။ တထာ၊ ထိုနည်းပမာ၊ အတူသာ လျှင်။ ဝိဒေသော၊ ထူးဆန်းကြီးကျယ်၊ ရွံ့ဖွယ်ကြောက်ဖွယ်၊ ထိတ်ဖွယ်ဆို အပ်၊ ထိုအရပ်သည်။ ကောအတ္တိ၊ အမှန်တိတိ၊ အဘယ်မှာရှိပါအံ့နည်း။ ယံ ဒေသံ၊ အကြင်အရပ်သို့။ သယတေ၊ သွားရောက်တစေ၊ မှီတင်းနေ၏။ တံ ဒေသံ၊ ထိုအရပ်ကို။ ဗာဟုပတာပါ၊ လက်ရုံးစွမ်းပကား၊ သတ္တိအားဖြင့်။ အဇိတံ၊ အောင်မြင်လွှမ်းမိုး၊ သိမ်းအုပ်စိုးခြင်းကို။ ကုရုတေ-ကရေတိ၊ အမှုပိုင်ငိုင်၊ ပြုလုပ်နိုင်၏။ ဒါဌာနခန့်ဂုံဌ ပဟရဏော၊ အစွယ်နှင့် ခြေသည်း၊ လက်သည်း၊ အမြီးဟု ဆိုအပ်သော လက်နက်ရှိသော။ သိဟော၊ သားများသေဌ်နှင့်၊ ခြင်္သေ့မင်းသည်။ ယံဝနံ၊ အကြင်တောကို။ ဂါဟတေ၊ သက်ဝင်၏။ ဝါ၊ သိမ်း ပိုက်လွှမ်းမိုး၊ အုပ်စိုးနေထိုင်၏။ တသ္မိံ ယေဝ ဝနေ၊ မိမိရောက်ကာ၊ သိမ်းပိုက် ရာ တဝိုက်၊ ထိုတော၌ပင်လျှင်။ ဟတဒ္ဓိပေန္တရုဓိရေဟိ၊ ညှဉ်းဆဲပုတ်ခတ်၊ သတ်ဖြတ်အပ်သော၊ မုန့်သောက်မာတင်၊ ဆင်ပြောင်၏သွေးတို့ဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ တဏှံ၊ မှတ်သိပ်သော တဏှာ၊ အာသာဆန္ဒကို။ ဆိန္ဒတိ၊ အလျှင်းမရှိ၊ မငြိမတွယ်၊ ဖျောက်ဖျက်ပယ်နိုင်၏။

ထိုသို့ လလုပတနကကျီး ပြောဆိုသောစကားတို့ကို ဟိရညကကြွက်မင်း ကြားလေရာ ကြွက်မင်းက ဤကျီးသည် ဘယ်နည်းနှင့်မျှ တား၍ ရမည်မဟုတ်၊ ကေန္တ အရပ်တပါးသို့ သွားလိမ့်မည်သာဖြစ်သည်ဟု စဉ်းစားဆင်ခြင်မိသဖြင့် “မိတ်ဆွေ....သင် အဘယ်အရပ်သို့ သွားပါအံ့နည်း? အကယ်၍ သွားလိုပါလျှင် ဤဆိုလတံ့သော ရှေးပညာရှိတို့ မှာကြားခဲ့သောစကားကို စဉ်းစားဆင်ခြင် သင့်ပါသည်”ဟုဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုမြှောက်ကြားလေ၏။

၁၀၅။ စလတျေကေန ပါဒေန၊ တိဋ္ဌဝေျကေန ဗုဒ္ဓိမံ။
နာသမိက္ခု ပရံ ဌာနံ၊ ပုဗ္ဗမာယတနံ စဇေ။

ဗုဒ္ဓိမံ၊ အသိအလိမ္မာ၊ ပညာဉာဏ်ရှိ၊ လူကဝိသည်။ ကေန ပါဒေန၊ တဖက် သောခြေဖြင့်။ စလတိ၊ လှုပ်ရှားကူးသန်း၍၊ စူးစမ်းရှာဖွေ၏။ ကေန ပါဒေန၊ တဖက်သောခြေဖြင့်။ တိဋ္ဌတိ၊ မပျက်အခြေ၊ ရပ်တည်နေ၏။ ပရံ ဌာနံ၊ အသစ် ထူးခြား၊ တပါးသောအရပ်ကို။ အသမိက္ခု၊ သင့်-မသင့် လျော်-မလျော်ကို၊ မမြော်ခေါ် မထောက်လှမ်း၊ မစူးစမ်း မဆင်ခြင်မှု၍။ ပုဗ္ဗအာယတနံ၊ အစဉ်ရှေး ခါ၊ ရှည်ကြာမြင့်ရှောင်း၊ နေရာဟောင်းကို။ နစဇေ၊ အလျှင်းလွတ်လွတ်၊ မစွန့်လွှတ်ထည့်ရာ။

ကျီး။ ။မိတ်ဆွေ....ကျွန်ုပ်သည် ရှေးမဆွကပင်လျှင် တင်ကူး၍ ကောင်းစွာ ထောက်လှမ်း စူးစမ်းအပ်ပြီးသော အရပ်ရှိပါသည်။

ဟိရညက။ ။ဤသင်၏ တင်ကူး၍ စူးစမ်းအပ်သော အရပ်သည် အဘယ် အရပ်ဖြစ်ပါသနည်း။

ကျီး။ ။ဒဏ္ဍက မည်သော တော၌ ကပ္ပုရဂေါရ မည်သော ရေအိုင်တခုရှိ ပါသည်။ ထိုအိုင်ကို အမှီပြု၍ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ကျက်စားနေထိုင် ခဲ့သော ကျွန်ုပ်၏ ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်သည့် မိတ်ဆွေကြီးဖြစ်သော ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် များစွာ ပြည့်စုံသော မန္တရမည်သောလိပ်သည် ရှိပါ၏။ ဤမန္တရလိပ်သည် သူတပါးတို့အား ဆုံးမဩဝါဒပေးတတ်ကာမျှ ပေးတတ် ရုံသာ မဟုတ်၊ ကိုယ်တိုင်လည်း တရားနှင့်အညီ ကျင့်ကြံသော သဟဇေမ္မနှင့် ပြည့်စုံပါသည်။

ထိုသို့ ကျင့်နိုင်ခဲ့သည်၏အဖြစ်ကို ပြလို၍ ပရောပဒေသေ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၀၆။ ပရောပဒေသေ ပဏ္ဍိတံ၊ သဗ္ဗေသံ သုကရံ နရာနံ။
ဓမ္မေ သယမနုဋ္ဌာနံ၊ ကဿစိ သုမဟာတ္တနော။

ပရောပဒေသေ၊ သူတပါးတို့အား၊ နည်းလမ်းညွှန်ပြ၊ ဩဝါဒပေးရာ၌။ သဗ္ဗေသံနရာနံ၊ ရှိသမျှ သိမ်းကျုံး၍၊ အလုံးစုံသောသူတို့အား။ ပဏ္ဍိတံ၊ ကျွမ်းကျင် လိမ္မာ၊ ပညာရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သုကရံ၊ မခက်ခဲဘွယ်၊ အလွန်လွယ်၏။ တု၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ဓမ္မေ၊ ကျင့်သင့် ကျင့်အပ်သော ကိုယ်ကျင့် တရား၌။ သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ အနုဋ္ဌာနံ၊ လုံ့လအားထုတ်၊ အစဉ်ပြုလုပ်ခြင်း သည်။ ကဿစိ၊ အချို့သော။ ဝါ၊ တယောက်တလေမျှသော။ သုမဟာတ္တနော၊ အလွန်မြင့်မြတ်သော စိတ်ရှိသောသူအားသာလျှင်။ ဘဝတံ၊ ကေနစင်စစ်၊ အမှန်ဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်၏ မိတ်ဆွေကြီးဖြစ်သော ထိုမန္တရလိပ်သည် ထူးမြတ်သော အစာ အာဟာရတို့ဖြင့် ကျွန်ုပ်အား ကျွေးမွေး ပြုစုပါလိမ့်မည်၊ သို့ဖြစ်၍ ထိုအရပ်သို့ ကျွန်ုပ် သွားပါအံ့ဟု ပြောဆိုလေ၏။

နေအပ် မနေအပ် အရပ်တို့ကို ခွဲခြား ပြဆိုခြင်း

ထိုသို့ ဆိုလေရာ ဟိရညက ကြွက်မင်းက “မိတ်ဆွေ.... ထိုသို့ ဖြစ်ခဲ့ပါလျှင် အကျွန်ုပ်သည်လည်း သင်နှင့်အတူ ထိုအရပ်သို့ သွားရောက်နေထိုင်ခြင်းငှါ အဘယ်သို့ ပြုလုပ်ရပါမည်နည်း၊ ကျွန်ုပ်သည် ဤဃခု နေမြဲတိုင်း အရပ်၌ တဦးထည်းနေ၍ ဖြစ်နိုင်တော့မည် မဟုတ်ပါ။ အကြောင်းကို နာပါဦးလော”ဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားလေ၏။

၁၀၇။ ယသ္မိံ ဒေသေ န သမ္မာနော၊ န ဝုတ္တိံ န စ ဗန္ဓဝေါ။
 န စ ဝိဇ္ဇာဂမော ကောစိ၊ တံ ဒေသံ ပရိဝဇ္ဇယေ။

ယသ္မိံ ဒေသေ၊ အကြင်အရပ်၌။ သမ္မာနော၊ မြတ်နိုးကြည်ဖြူ၊ အလေး
 မူလျက်၊ အရေးယူသောသူသည်လည်း။ န၊ စစ်စစ်ပေါက်ပေါက်၊ ရှာဖွေနှောက်
 သော်လည်း၊ တယောက်မျှမရှိခဲ့။ ဝုတ္တိံ စ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း၊ ကောင်း
 သော အရာသည်လည်း။ န၊ စစ်ပေါက်သမှု၊ ရှာဖွေပြုသော်လည်း၊ တခုမျှ
 မရှိခဲ့။ ဗန္ဓဝေါ စ၊ ဆွေမျိုးသားချင်း၊ မိတ်ဆွေရင်းတို့သည်လည်း။ န၊ စစ်စစ်
 ပေါက်ပေါက်၊ ဖွေရှာနှောက်သော်လည်း၊ တယောက်မျှ မရှိကြကုန်။ ဝိဇ္ဇာ-
 ဂမော စ၊ အတတ်ပညာ၊ လေ့လာအရေး၊ သင်ကြား၍ ပေးတတ်သော။
 ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော။ ပဏ္ဍိတော စ၊ ကျမ်းဂန်တတ်သိ၊ ပညာရှိသော
 သူသည်လည်း။ န၊ စစ်စစ်ပေါက်ပေါက်၊ ရှာဖွေနှောက်သော်လည်း၊ တယောက်မျှ
 မရှိခဲ့။ တံဒေသံ၊ ထိုအရပ်ကို။ ပရိဝဇ္ဇယေ၊ မနေအလျင်း၊ ရှောင်ကြဉ်ကွင်းရာ၏။

ထို့ပြင် မနေအပ်သည့် အရပ်တမျိုးကို တိုးဆင့်၍ ပြုပြန်လိုသည်ဖြစ်၍
 အပရဉ္စ ဟု စကားတက်လျက် ခန့်ကော အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို
 ပြောကြားပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၁၀၈။ ခနိကော သောတ္ထိယော^၁ ရာဇာ၊ နဒီ ဝေဇ္ဇော တု ပဉ္စမော။
 ပဉ္စ ယတြ န ဝိဇ္ဇန္တေ၊ တတြ ဝါသံ န ကာရယေ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။

၁။ ခနိကော စ၊ အလိုရှိက၊ မ-စ ပေးနိုင်၊ ချေးငှါးနိုင်သော ကိုယ်ပိုင်
 ဥစ္စာ၊ ချမ်းသာကြွယ်ဝသောသူလည်းကောင်း။

၂။ သောတ္ထိယော စ၊ ကျမ်းဂန်စာပေ၊ ထွေထွေတတ်သိ၊ ပညာရှိ
 လည်းကောင်း။

၃။ ရာဇာ စ၊ စိုးရသေ့နှင့်၊ အုပ်ချုပ်သူမင်းလည်းကောင်း။

၄။ နဒီ စ၊ သောက်ရေ၊ သုံးရေ၊ ထွေထွေပြည့်လစ်၊ ချောင်း၊ မြောင်း၊
 မြစ်လည်းကောင်း။

၅။ ပဉ္စမော၊ ငါးခုမြောက်သော။ ဝေဇ္ဇော စ၊ ရောဂါပျောက်ရေး၊ ဆေးဝါး
 ကုတတ်၊ ဆရာမြတ်လည်းကောင်း။

၁။ မူများစွာရှိ၍ “သောတ္ထိယော” (ဗေဒင်တတ်သူ) ဟု ရှိကြသည်။

ဣမေပဉ္စ၊ ဤသို့ပြခြား၊ ငါးပါးသောအရာတို့သည်။ ယတြ၊ အကြင်အရပ်၌။ နဝိဇ္ဇန္တေ၊ ချိုတဲ့ချွတ်ယွင်းလျက်၊ အလျှင်းမရှိကြကုန်။ တတြ၊ ထိုအရပ်၌။ ဝါသံ၊ မလွဲမသွေ၊ အမြဲနေခြင်းကို။ နကာရယေ၊ အလျှင်းဆတ်ဆတ်၊ မပြုအပ်မပြုရာ။

ထို့ပြင်တတန် အပရဉ္စဟု စကားခံလျက် နေဘို့ရန် မလျှောက်ပတ်သော အရပ်တမျိုးကို တိုး၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ လောကယာတြာ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၁၀၉။ လောကယာတြာ ဘယံ လဇ္ဇာ၊ ဒက္ခိဏံ စာဂသီလတာ။

ပဉ္စ ယတြ န ဝိဇ္ဇန္တေ၊ န ကရေ တတြ သံဌိတိ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။

၁။ လောက ယာတြာ၊ သက်မွေးဝမ်းကျောင်း၊ ဖောက်ကားရောင်းဝယ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဝါ၊ လူတို့၏ထုံးစံ၊ လျော်ကန်သော အလေ့အကျင့်လည်းကောင်း။

၂။ ဘယံ စ၊ ဒုစရိုက်စု၊ မကောင်းမှုမှ၊ ပြုလုပ်ရန် ကြောက်ခြင်းလည်းကောင်း။

၃။ လဇ္ဇာ စ၊ ဒုစရိုက်စု၊ မကောင်းမှုတွက်၊ ပြုလုပ်ရန် ရှက်ခြင်းလည်းကောင်း။

၄။ ဒက္ခိဏံ စ၊ ညီညွတ်လျှောက်ပတ်၊ မြင့်မြတ်သော အလေ့အကျင့်ရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။

၅။ စာဂ သီလတာ စ၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်း၊ လူဒါန်းလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။

ဣတိ ဣမေ ပဉ္စ၊ ဤသို့ညွှန်ကြား၊ ငါးပါးသော အရာတို့သည်။ ယတြ၊ အကြင်အရပ်၌။ န ဝိဇ္ဇန္တေ၊ ချိုတဲ့ချွတ်ယွင်းလျက်၊ အလျှင်းမရှိကုန်။ တတြ၊ ထိုအရပ်၌။ သံဌိတိ၊ အမြဲတစေ၊ တည်နေခြင်းကို။ န ကရေ၊ အသန့်လွတ်ကင်း၊ ရှောင်ဖယ်ကွင်းလျက်၊ အလျှင်းမပြုလုပ်ရာ။

ထို့ပြင် မနေထိုက် မနေအပ်သော အရပ်ကိုပင်လျှင် ထပ်မံ၍ ပြပြန်လိုသည် ဖြစ်၍ တတြ မိတြ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၁၀။ တတြ မိတြ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ယတြ နတ္ထိ စတုတ္ထယံ။

ဣဏဒါတာ စ ဝေဇ္ဇော စ၊ သောတ္ထိယော သုဇလာနဒီ။

မိတြ၊ သဟာယတူနေ၊ ချစ်မိတ်ဆွေ။ ယတြ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဣဏဒါတာ စ၊ ကြွေးမြီချပေး၊ ချေးငှါးတတ်သော သူလည်းကောင်း။ ဝေဇ္ဇော စ၊ အနာရောဂါ၊ ကောင်းစွာပျောက်ရေး၊ ကုမပေးတတ်သော ဆေးဆရာလည်းကောင်း။ သောတ္ထိယော စ၊ ကျမ်းဂန်စာပေ၊ ထွေထွေတတ်သိ၊ ပညာရှိလည်းကောင်း။ သုဇလာနဒီ စ၊ ရေကောင်း ရေသန့်၊ တည်တံ့မြဲလစ်၊ ချောင်း၊ မြောင်း၊ မြစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ စတုတ္ထယံ၊ ဤသို့ပြထား၊ ဤလေးပါး အပေါင်းသည်။ နတ္ထိ၊ ချဲ့တဲချွတ်ယွင်းလျက်၊ အလျင်းမရှိ။ တတြ၊ ထိုအရပ်၌။ နဝတ္ထဗ္ဗံ၊ မကြဉ်၊ မမ၊ အစဉ်စွဲလျက်၊ အမြဲတစေ၊ မတည်နေအပ် မတည်နေရာ။

ဤသို့ ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် နေသင့် မနေသင့်သော အရပ်တို့ကို အထပ်ထပ်စိစစ်၍ သနစ်ကျပြောကြားပြီးလျှင် “မိတ်ဆွေ ကျီးမင်း.... အကျွန်ုပ်သည်လည်း ဤယခု နေမြဲအရပ်၌ မနေလိုပါ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်ကိုလည်း ထိုမန္တရလိပ်ရှိရာ ဒဏ္ဍက မည်သောတော ကပ္ပုရဂေါရ ရေအိုင်သို့ရောက်အောင် သင်နှင့်အတူ ဆောင်ကြဉ်းစေချင်ပါသည်” ဟု ဆိုလေ၏။ ထိုသို့ဆိုရာ ကျီးက “ကောင်းလှပါပြီ။ သင်အလိုရှိသည့်အတိုင်း ထိုအရပ်သို့ ကျွန်ုပ်နှင့် အတူပါအောင် ဆောင်ကြဉ်းပါအံ့” ဟု ဆို၍ ထိုမိတ်ဆွေဖြစ်သော ကြွက်မင်းနှင့် အတူတကွ ဆန်းကြယ်သော စကားတို့ကို ပြောဆိုလျက် သွားကြရာ ထိုကပ္ပုရဂေါရရေအိုင်၏ အနီးသို့ ချမ်းသာစွာ ရောက်ကြလေ၏။

ထိုအခါမန္တရလိပ်သည် အဝေးမှပင်လျှင် လသုပတနက ကျီးကို မြင်လေသော် အလွန်နှစ်သက် ရှင်လန်း ဝမ်းမြောက်လျက် လျင်မြန်စွာ ထပြီးလျှင် ဧည့်သည်တို့အား ပြုသင့်ပြုထိုက်သော ဝတ်တရားတို့ကို နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်စွာ ပြုစုပြီးလျှင် ဟိရညက ကြွက်မင်းအားလည်း ရိုသေလေးမြတ်စွာ စီမံပြုစုလေ၏။

ဧည့်သည်တို့အား အလေးအမြတ် ပြုအပ်ကြောင်း ဥပဒေသ

ဤအရာ၌ ဝိဇ္ဇာသမ္ဘရာကြီးသည် ဧည့်သည်တို့အား အလေးအမြတ်ပြုအပ် ပြုသင့်ကြောင်း စကားရပ်ကို ကြားညှပ်၍ ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ဂရု အင်္ဂိ ခွိဇာတိနံ အာရုံသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုသင်ကြားလေ၏။

၁၁၁။ ဂရု အင်္ဂိ ခွိဇာတိနံ၊ ဝဏ္ဏာနံ ဗြာဟ္မဏော ဂရု။

ပတိရေကော ဂရုတ္တိနံ၊ သဗ္ဗဿာဘျာဂတော ဂရု။

၁။ မုများစွာတို့၌ “သောတ္ထိယော” ဟု ရှိသည်။

ဒို့ဇာတီနံ၊ အမိဝမ်းထွက်၊ ဇာတ်ဖက်ပြုငြား၊ နှစ်ပါးသော ဖြစ်ခြင်းရှိ ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့သည်။ အဂ္ဂိ၊ မီးကို။ ဂရု၊ အလေးအမြတ်၊ ပြုလုပ်အပ်၏။ ဝဏ္ဏာနံ၊ သုဒ္ဓ၊ ဝဿ၊ ခတ္တိယရိုး၊ ဇာတ်အမျိုးတို့သည်။ ဗြာဟ္မဏော၊ ဗြာဟ္မဏရိုး၊ ပုဏ္ဏားမျိုးကို။ ဂရု၊ အလေးအမြတ်၊ ပြုလုပ်အပ်၏။ ဣတ္ထိနံ၊ အိမ်သူမည်ပြီး၊ ဇနီးမိန်းမတို့သည်။ ကော၊ တယောက်ထည်းသော။ ပတိ၊ အိမ်ဦးနတ်သျှင်၊ မိမိလင်ကို။ ဂရု၊ အလေးအမြတ်၊ ပြုလုပ်အပ်၏။ သဗ္ဗဿ၊ မည်သူမည်ဝါ၊ ကွက်ကာမချင်း၊ ခပင်းဥသို့၊ အလုံးစုံသောသူသည်။ အဘျာဂတော၊ လော လော မျက်မှောက်၊ ရောက်လာသူဖြစ်၊ ဧည့်သည်သစ်ကို။ ဂရု၊ အလေးအမြတ်၊ ပြုလုပ်အပ်၏။

ထို့နောက် လဆုပတနက ကျီးက မန္တရလိပ်ကို ဤသို့ဆိုလေ၏—“အို မိတ်ဆွေ မန္တရ...ဤပုဂ္ဂိုလ်အား ထူးမြတ်သော ပူဇော်ခြင်းတို့ဖြင့် အလေးတမူ အရေးယူလျက် ကြည်ဖြူစွာ ပြုစုပါလော၊ အကြောင်းမူကား ဤပုဂ္ဂိုလ်သည် သူလိုငါလို သာမန် ပုဂ္ဂိုလ်စားမျိုး မဟုတ်ပါ၊ ဘုန်းကံ သမ္မာတို့နှင့် လွန်စွာ ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် တယောက် အပါအဝင် ဖြစ်ပါသည်။ ကရုဏာ ရတနာ၏ ဖြစ်ပေါ်ရာ ရတနာမိုင်းအစစ် သေတ္တာတွင်းကြီး ဖြစ်သည့် ဟိရညက ဟု နာမပြန့်သင်း ဂုဏ်ရောင်လင်းသော ကြွက်မင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကြွက် မင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို အနန္တမည်သော နဂါးမင်းသည် လျှာနှစ်ထောင် ဖန်ဆင်းလျက် ချီးမွမ်းထောမနာခြင်း ပြုပါသော်လည်း ကုန်ဆုံးနိုင်မည်မဟုတ် ပါ”ဟု ပြောကြားပြီးလျှင် ယခင်က စိတြဂီဝါ ခိုမင်းတို့ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော အခြင်းအရာ အကျိုးအကြောင်းတို့ကို ပြန်ပြောင်း၍ ချီးမွမ်းပြောဆိုလေ၏။

ထိုစကားကို ကြားလျှင် မန္တရလိပ်သည် ရိုသေ လေးမြတ်စွာ ဟိရညက ကြွက်မင်းအား ပြုစုပြီးလျှင် “အို အသျှင်ကြွက်မင်း.... အသျှင်သည် လူသူမနီး ဤတောကြီးသို့ ကြွရောက်လာခဲ့သော မိမိ၏ အကြောင်းရင်းကို လင်းကျင်း မိန့်ဆိုစေချင်သည်”ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထိုသို့ဆိုရာ ဟိရညက ကြွက်မင်းက “လူသူမနီး ဤတောကြီးသို့ ကျွန်ုပ် လာခဲ့ရခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို လင်းကျင်း ပြောကြားပါအံ့၊ ကောင်းစွာ နာပါလော့”ဟု ဆို၍ အောက်ပါ အကြောင်းကို ပြန်ပြောင်း၍ ပြောဆိုလေ၏။

ပရိဗိုဇ်နှင့် ကြွက်မင်းတို့ ဝတ္ထု

မွေကမည်သော မြို့၌ ပရိဗိုဇ်ရဟန်းတို့ ပျော်ပိုက်စံနေရာ သင်္ခမ်းကျောင်း တခု ရှိခဲ့၏။ ထိုသင်္ခမ်းကျောင်း၌ စူဠကဏ္ဍ မည်သော ပရိဗိုဇ်သည် မွေလျော် ပျော်ပိုက်၍ နေလေ၏။ ထိုပရိဗိုဇ်သည် သုံးဆောင်ပြီးသော အာဟာရ

အကြွင်းအကျန်နှင့် တကွသော ဆွမ်းခံသပိတ်ကို နံရံသစ်သားကောက်၌ ဆွဲချိတ်၍ ထားပြီးလျှင် နေ့စဉ်အိပ်လေ့ရှိ၏။ အကျွန်ုပ် ဟိရညကသည်လည်း ထိုသစ်ကောက်ချိတ်သို့ ခုန်တက်၍ သပိတ်၌ရှိသော အစာအာဟာရတို့ကို နေ့စဉ် စားခဲ့၏။ ထိုသို့စားခဲ့ရာ တနေ့သ၌ ထိုပရိမိုဇ်၏ ချစ်ခင် နှစ်သက်အပ်သော မိတ်ဆွေဖြစ်သော ဝိဏကဏ္ဍ မည်သော ပရိမိုဇ်သည် အလည်အပတ်လာရောက်လေရာ ထိုဝိဏကဏ္ဍပရိမိုဇ်နှင့် အထူးထူးအထွေထွေသော အကြောင်းတို့ကို တိုင်ပင်နှီးနှော ပြောဆို၍နေစဉ် စူဠကဏ္ဍ ပရိမိုဇ်သည် ကျွန်ုပ်ကို ခြောက်လှန့်ရန် ဝါးခြမ်းစိတ်ဖြင့် မြေကို ပုတ်ခတ်လေ၏။ ယင်းသို့ ပုတ်ခတ်သည်ကို ဝိဏကဏ္ဍပရိမိုဇ်မြင်လေရာ “အို မိတ်ဆွေ.... အသင်သည် ကျွန်ုပ်၏စကား၌ အာရုံစွဲလမ်းခြင်း မပြုမူ၍ ကျွန်ုပ်ပြောကြားသော စကားမှတစ်ပါး အခြားသော အရာ၌ အာရုံစူးစိုက်နှလုံးပိုက်ခြင်းသည် အကြောင်းအဘယ်သို့ပါနည်း၊ ယင်းသို့ ပြုလုပ်ခြင်းသည် အလျှင်းမသင့်ပါ၊ အကြောင်းကို နာပါဦးလော” ဟုဆို၍ အမြဲအစဉ် ချစ်ခင်မြတ်နိုးသောသူ၏ အင်္ဂါလက္ခဏာ ခြောက်ပါးကို ပြဆိုလိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားလေ၏။

ချစ်သူ မုန်းသူတို့၏ အပူအရာ လက္ခဏာများ

၁၁၂။ မုခံ ပသန္တံ ဝိမလာ စ ဒိဋ္ဌိ၊

ကထာနုရာဂေါ မဓရာ စ ဝါဏီ။

သိနေဟောဓိကော သမ္ဘမဒဿနဉ္စ၊

သဒါနုရတ္တဿ ဇနဿ လက္ခဏံ။

၁။ ပသန္တံ မုခဉ္စ၊ တွေ့ဆုံသည့်အခါ၊ ချိုသာကြည်လင်၊ မျက်နှာရွှင်ခြင်းလည်းကောင်း။

၂။ ဝိမလာဒိဋ္ဌိ စ၊ မုန်းစိတ်လွတ်ကင်း၊ သန့်ရှင်းကြည်လင်၊ ရွှင်ပျစွာ ကြည့်ရှုခြင်း လည်းကောင်း။

၃။ ကထာနုရာဂေါ စ၊ ဆွေးနွေးပြောကြား၊ ဆိုစကားကို၊ အားရ နှစ်သက်စွာ နာခံခြင်း လည်းကောင်း။

၄။ မဓရာဝါဏီ စ၊ နှုတ်မြွက်ဆိုရာ၊ ချိုသာနူးညံ့သော စကားရှိခြင်းလည်းကောင်း။

၅။ အဓိကောသိနေဟော စ၊ လွန်ကဲခင်မင်၊ ချစ်ကြင် လေးမြတ်ခြင်းလည်းကောင်း။

၆။ သမ္ဘမဒဿနဉ္စ၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်၊ မပြတ်ကြည့်ရှု၊ စောင်မပြုခြင်းလည်းကောင်း။

ဣဒံ သဗ္ဗံ၊ ဤသည့်ဖုံဖုံ၊ အလုံးစုံသည်။ သဒါနုရတ္တဿ၊ အမြဲအစဉ်၊ ချစ်ခင် မြတ်နိုးသော။ ဇနဿ၊ လူ၏။ လက္ခဏံ၊ မှတ်ကြောင်းမှတ်ရာ၊ လက္ခဏာတို့ ပေတည်း။

ထို့ပြင် မချစ်ခင်သောသူ၏ အင်္ဂါလက္ခဏာ ငါးပါးကို ပြဆိုလိုသည်ဖြစ်၍ အတုဋ္ဌိဒါနံ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၁၃။ အတုဋ္ဌိဒါနံ ၊ ကတပုဗ္ဗနာသနံ၊
အမာနနံ ဒုစရိတာနုကိတ္တနံ။
ကထာပသင်္ဂေန စ နာမဝိဿတိ၊
ဝိရတ္တဘာဝဿ ဇနဿ လက္ခဏံ။

၁။ အတုဋ္ဌိဒါနံ၊ နှလုံးမသာ၊ စိတ်မပါဘဲ၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်းခြင်း လည်း ကောင်း။

၂။ ကတပုဗ္ဗနာသနဉ္စ၊ ရှေးကပြုဘူး၊ သူ့ကျေးဇူးကို၊ ရည်စူး မထောက်၊ ဖျက်ပယ်ဖျောက်ခြင်း လည်းကောင်း။

၃။ အမာနနဉ္စ၊ လေးစားရိုကျိုး၊ မြတ်နိုးမှု၊ မထိမဲ့ပြုခြင်း လည်းကောင်း။

၄။ ဒုစရိတာနုကိတ္တနံ၊ ချွတ်ချော်တိမ်းပါး၊ မှားယွင်းအမှု၊ ပြုမိသည့် အရာကို၊ ထင်စွာဖွင့်လင်း၊ အတင်းပြောကြားခြင်း လည်းကောင်း။

၅။ ကထာပသင်္ဂေန၊ စကားစပ်ရာ၊ ပြောဆိုခါ၌။ နာမဝိဿတိ စ၊ အမည် ကိုမသိ၊ မမှတ်မိခြင်း လည်းကောင်း။

ဣဒံ သဗ္ဗံ၊ ဤသို့ပြရာ၊ အလုံးစုံသော လက္ခဏာသည်။ ဝိရတ္တဘာဝဿ၊ မချစ်မခင်၊ မမင်သော သဘောရှိသော။ ဇနဿ၊ လူ၏။ လက္ခဏံ၊ မှတ်သင့် မှတ်ရာ၊ လက္ခဏာပေတည်း။

ဤသို့ ဝိဇ္ဇာကဏ္ဍရသေ့သည် မုန်းသောသူ၏ လက္ခဏာ၊ ချစ်သောသူ၏ လက္ခဏာတို့ကို ပြဆိုပြီးလျှင် သင်ယခုပြုသော အမူအရာသည် မုန်းသောသူ၏ အမူအရာ လက္ခဏာသာဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလောဟု ဆိုလေ၏။

ယင်းသို့ပြောဆိုရာ စူဠကဏ္ဍပရိဗိုဇ်က ဤသို့ပြန်ကြားလေ၏—“အိုမိတ်ဆွေ ဝိဇ္ဇာကဏ္ဍ...အကျွန်ုပ်သည် အသင်ပြောဆိုအပ်သော စကား၌ မနှစ်သက် မစွဲ လမ်းခြင်းမဟုတ်ပါ။ စင်စစ်မှာမူ ကြည့်ရှုပါဦးလော၊ ကျွန်ုပ်၏အကျိုးမဲ့ကို ပြုတတ်သော ဤကြွက်သည် နေ့စဉ်ပင်လျှင် သပိတ်၌ထားသော အစာအာဟာရ ကို ခုန်လျက် ခုန်လျက် တက်၍ စားသုံးနေပါသည်” ဟု ပြန်ကြားလေ၏။

၁။ အချို့မူ၌ “အဒိဋ္ဌိဒါနံ” ဟု ရှိသည်။

အကျိုးကိုဆ၍ အကြောင်းသိရပုံ

ယင်းသို့ ပြောဆိုရာ ဝိဏကဏ္ဍ ပရိဗိုဇ်သည် ထိုသပိတ်ချိတ်၍ထားသော သစ်သားကောက်ကို ကြည့်ရှုပြီးလျှင် ဤသို့ ဆိုလေ၏—“မိတ်ဆွေ....အားအင် ဗလ သေးငယ်လှသော ဤကြွက်သည် ထိုမျှလောက်မြင့်သော အရပ်ကို အဘယ်ကြောင့် ခုန်၍ တက်နိုင်ဘိသနည်း? ဤသို့ ခုန်၍တက်ရာ၌ ခုန်နိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းတစုံတခု ရှိတန်ရာ၏။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် အကသ္မာ အစရှိသော စကားကို ရှေးသူဟောင်းတို့ ပြောကြားခဲ့ပေသည်။

၁၁၄။ အကသ္မာ ယုဝတီ ဝုဒ္ဓံ၊ ကေသေသ္မာကသျှ စုမ္မတိ။
ပတိ နိဒ္ဒယမာလိဂျံ၊ ဟေတု အတြ ဘဝိဿတိ။

ယုဝတီ၊ ပျိုမျစ်နုနယ်၊ အရွယ်နှင့်ပြည့်စုံသော မိန်းမသည်။ ‘အကသ္မာ၊ အကြောင်းမဲ့သက်သက်၊ ရုတ်တရက် ထထည့်၍။ ဝုဒ္ဓံပတိ၊ အရွယ်ယွင်းယို၊ ယောက်ျားအိုကြီးကို။ နိဒ္ဒယံ၊ တင်းတင်းကြီး။ ဝါ၊ မလျော့မပြင်း၊ တင်းတင်း ကြပ်ကြပ်။ အာလိဂျံ၊ အားရနှစ်သက်၊ လည်နှဲ့ဖက်၍။ ကေသေသ္မာ၊ ဆံပင်တို့၌။ အာကသျှ၊ မြဲမြံခိုင်ခိုင်၊ ဆုပ်ဆွဲကိုင်၍။ စုမ္မတိ၊ ထူးထူးဆန်းဆန်း၊ တွေ့မြင်သူ၊ အံ့မခန်းအောင်၊ နမ်းရှုပ်ခြင်းပြုလေ၏။ အတြ၊ ထိုသို့ ထူးထူးဆန်းဆန်း၊ နမ်းရှုပ်ခြင်းပြုလုပ်ရာ၌။ ဟေတု၊ ပြုလုပ်ဖို့ရန်၊ အကြောင်းခံသည်။ ဘဝိဿတိ၊ မချွတ်ကေန်၊ အမှန်တည့်တည့်၊ ရှိသည်ဖြစ်ပေလတံ့။

ယင်းသို့ ပြောဆိုသောအခါ စူဠကဏ္ဍ ပရိဗိုဇ်က “ထို ခါးကိုင်းယွင်းယို ယောက်ျားအိုကြီးကို အသက်အငယ် အရွယ်နုပျိုသော မယားကလေးက အားပါးတရ ဖက်ရမ်းနမ်းရှုပ်ပုံ အကျယ်ကို အဘယ်သို့ မှတ်ရပါမည်နည်း” ဟု မေးလေရာ ဝိဏကဏ္ဍပရိဗိုဇ်က အောက်ပါဝတ္ထုကို ပြောကြားလေ၏။

အဘိုးအိုကြီးနှင့် မိန်းမငယ်တို့ ဝတ္ထု

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ဘင်္ဂလားနယ်အလယ်ပိုင်းတွင် ကောသမ္မိမည်သော မြို့၌ ဥစ္စာဓန ကြွယ်ဝပြည့်စုံသော စန္ဒနဒါသမည်သော ကုန်သည်တယောက် ရှိလေ၏။ ထိုကုန်သည်သည် အသက်ကြီးမြင့် အရွယ်ရင့်သော်လည်း ကာမအာရုံ ကာမဂုဏ်၌ ခုံမင်နှစ်သက် စွဲလမ်းချက် အားကြီးလှသဖြင့် သောင်းကျန်းတက်ကြွသော ရာဂ၏ထိုးကျင့်နှိပ်စက်သောအရာကို ချွေတာအောင့်အည်း သည်းခံ၍မနေနိုင်သည်လည်းတကြောင်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ ကြွယ်ဝ ချမ်းသာခြင်းကို အရင်းပြုလျက် မာန်မာနတက်ကြွသဖြင့် အကွက်ကျ ထယ်ထယ်ဝါဝါအားဖြင့် ဖွယ်ဖွယ်ရာရာ နေလိုသည်လည်း တကြောင်းဖြစ်၍ ကုန်သည်တယောက်၏ သွီးဖြစ်သော

လုံးကြီးပေါက်လှ ရင်စစ်အရွယ် နုနယ်ပျိုမျစ်၍ ချစ်စဖွယ်ဖြစ်သော မိန်းမငယ်
ကို တောင်းရမ်းပြောဆိုလျက် ထိမ်းမြားလက်ထပ် သင့်မြတ်၍ နေလေ၏။

မယားပျိုသည် လင်အိ၌ မမွေ့လျော်ပုံ

ထိုမိန်းမငယ်သည်လည်း နတ်သွီး၏အသွင်ကဲ့သို့ လှပတင့်တယ် ရှုချင်ဘွယ်ရှိ
၍ အရွယ်နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထို အသက်ကြီးမြင့် အရွယ်ရင့်ပြီးသော ယောက်ျားအို
ကြီးသည်လည်း ထိုမိန်းမငယ်အား ရောင့်ရဲတင်းတိမ်လျက် နှစ်သက်အားရ အလို
ပြည့်ဝစေရန် အမှန်မတတ်နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင်
တို့သည် သသိနိဝ ဟိမတ္တာနံ အစရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုခဲ့ကြပေသည်။

၁၁၅။ သသိနိဝ ဟိမတ္တာနံ၊ သမ္မတ္တာနံ ရဝိမှိဝ။

မနော န ရမ္မတေ ထိနံ၊ ဇရာယ ပိဋ္ဌိတေ^၁ ပတိ။

ဟိမတ္တာနံ၊ ဆီးနှင်းအအေးဓာတ်ဖြင့်၊ ပြင်းစွာ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သောသူတို့၏။
မနော၊ တွင်းဓာတ်မနော၊ စိတ်သဘောသည်။ သသိနိ၊ အေးမြထိန်ဝင်း၊
တောက်ပလင်းသော လမင်း၌။ န ရမ္မတေ ဣဝ စ၊ အလိုမတွေ့၊ မပျော်မွေ့
သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သမ္မတ္တာနံ၊ အိုက်စပ်ပူလောင်ခြင်းဖြင့်၊ အပြင်းနှိပ်စက်
အပ်ကုန်သော သူတို့၏။ မနော၊ တွင်းဓာတ်မနော၊ စိတ်သဘောသည်။ ရဝိမှိ၊
တောက်လင်းထိန်ထိန်၊ ပူရှိန်လျှမ်းတက်၊ သူရိန်စက်၌။ န ရမ္မတေ ဣဝ စ၊
အလိုမတွေ့၊ မပျော်မွေ့သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ထိနံ၊ ပျိုမျစ်နုနယ်၊ မိန်းမငယ်
တို့၏။ မနော၊ တွင်းဓာတ်မနော၊ စိတ်သဘောသည်။ ဇရာယ၊ ရင့်ရော်အိုမင်း
ခြင်းဖြင့်။ ပိဋ္ဌိတေ၊ နှိပ်စက်အပ်သော။ ပတိ-ပတိမှိ၊ ထိုင်းမှိုင်းယှဉ်းယှိ၊
ယောက်ျားအိုကြီး၌။ န ရမ္မတေ၊ ခင်မင်ချစ်ကြိုက်၊ နှစ်ခြိုက် ပျော်ပျော်၊
မမွေ့လျော်နိုင်ပေ။

ယင်းသို့ မိန်းမငယ်တို့သည် ယောက်ျားအိုကြီး၌ မမွေ့လျော်နိုင်ကြောင်းကို
ဆရာမြတ်တို့သည် ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်သေး၏။

၁၁၆။ ပလိတေသု ဟိ ဒိဋ္ဌေသု၊ ပုမာ ကာ နာမ ကာမိတာ။

ဘေသဇ္ဇမိဝ မညန္တေ၊ ယဒညမနသာ ထိယော။

ထိယော၊ ကြီးငယ်မဟု၊ မိန်းမသူတို့သည်။ ယံ-ယေန ကာရဏေန၊ အကြင့်
ကြောင့်။ အညမနသာ၊ မိမိ၏ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျားမှတစ်ပါး၊ အခြား
သော ယောက်ျား၌၊ လော်လည်ဖောက်ပြားလျက်၊ မှောက်မှားတပ်မက်သော

စိတ်ရှိကြကုန်၏။ ပတိံ၊ မိမိ၏ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျားကို။ ဘေသဇ္ဇိ
ဣဝ၊ ဝေဒနာကြောင့်၊ မနေသာသည့်အတွက်၊ ဇုတ်မှိတ်လျက် သောက်မျိုးရ
သော ဆေးခါးကြီးကဲ့သို့။ ဟိ - ယသ္မာ၊ အကြံကြောင့်။ မညန္တေ၊ အောက်မေ့
စဉ်းစား၊ သဘောထားကြကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ မလွဲသာမှ၊ ဇုတ်မှိတ်၍ ပြုရ
ခြင်းကြောင့်။ ယဒိ၊ အကယ်၍။ ပလိတေသု၊ ဦးခေါင်းထက်တွင်၊ အသွင်တမူ၊
ဆံပင်ဖြူတို့ကို။ ဒိဋ္ဌေသု၊ ပေါက်ရောက်ထင်ထင်၊ တွေ့မြင်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။
ပုမာ၊ ငယ်ကချစ်ခင်၊ ငယ်ကကြင်သည့်၊ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျားကို။
ကာ နာမ၊ ဘယ်သို့မည်ရ၊ ဘယ်မိန်းမသည်။ ကာမိတာ၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊
နှစ်သက်အပ်ပါတော့အံ့နည်း။

လင်အိုက မယားပျိုကို စွဲတတ်ပုံ

အရွယ်ယွင်းယို အိုမင်းသော ယောက်ျားကြီးသည် ပျိုမျစ်နုနယ် အရွယ်နှင့်
ပြည့်စုံသော မယားကလေးကို အလွန်လျှင် စွဲလမ်းတပ်မက် နှစ်သက်တတ်၏။
ထိုသို့ စွဲလမ်းတပ်မက် နှစ်သက်တတ်ကြောင်းကို ရှေးယခင် ဆရာမြတ်တို့သည်
ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြကုန်၏။

၁၁၇။ ဓနာသာ ဇီဝိတာသာ စ၊ ဂရု ပါဏဘူတာနံ သဒါ။
ဝုဒ္ဓဿ တရုဏီ ဘရိယာ၊ ပါဏေဟပိ ဂရိယတိ။

ပါဏဘူတာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ ဓနာသာ စ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာ၌၊ တွယ်တာ
အစဉ်၊ ခင်မင်နှစ်သက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဇီဝိတာသာ စ၊ မိမိ၏အသက်၌၊
မပျက်အစဉ်၊ ခင်မင်တွယ်တာခြင်းသည်လည်းကောင်း။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။
ဂရု၊ အလေးတမူ၊ အရေးယူမှု၊ အလွန်ပြု၏။ ဝုဒ္ဓဿ၊ အရွယ် ယွင်းယို၊ အိုမင်း
သော ယောက်ျားကြီးသည်။ တရုဏီ၊ အသက်အရွယ်၊ နုနယ်ပျိုမျစ်သော။
ဘရိယာ၊ အိမ်သူသက်ထား၊ မိမိ၏မယားကို။ ပါဏေဟပိ၊ ဥစ္စာ စည်းစိမ်နှင့်၊
ဇီဝိန် အသက်တို့ထက်လည်း။ ဂရိယတိ၊ ဆထက်ပိုချွန်၍၊ အလွန်အရေးထား
လျက်၊ အများကြီး အလေးပြုအပ်၏။

ထို့ပြင် အရွယ်ယွင်းယို အဘိုးအိုကြီးသည် စိတ်ရှိတိုင်း ကိုယ်မပါသဖြင့်
ကာမဂုဏ်ကို အလိုအတိုင်း မခံစားနိုင်သည့်အတွက် ဖြစ်ပျက်ပုံ အကြောင်း
အရာကို နောပဘောတ္တံ အစရှိသော ဂါထာဖြင့် ဆက်လက်၍ ပြဆိုပြန်လေ၏။

၁၁၈။ နောပဘောတ္တံ န စ စတ္တံ၊ သက္ကောတိ ဝိသယံ ဇရိ။
အဋ္ဌိ နိဒ္ဒဿနော သေဝ၊ ဇိဝှိယ လေဟတိ ကေဝလံ။

ဇရို၊ ဇရာဖိစီး၊ သက်ကြီးယွင်းယို၊ အဘိုးအိုသည်။ ဝိသယံ၊ ငါးဖြာအာရုံ၊ ကာမဂုဏ်ကို။ ဥပဘောတ္တု၊ စ၊ တင်းတိမ်နှစ်ခြိုက်အောင်၊ သုံးဆောင်ခံစားခြင်း ငှါလည်း။ န သက္ကောတိ၊ ဣန္ဒြေမသန်၊ ချိုယွင်းဟန်ကြောင့်၊ အမှန်မတတ်နိုင် ပေ။ စတ္တု၊ စ၊ လုံးလုံးပိုင်ပိုင်၊ မသုံးနိုင်သဖြင့်၊ အဆုံးတိုင် စွန့်ပစ်ခြင်းငှါလည်း။ န သက္ကောတိ၊ အာသာတင်းတင်း၊ စွဲလမ်းခြင်းကြောင့်၊ အလျှင်းမစွမ်းနိုင်ပေ။ ကိမိဝ၊ နှိုင်းစာဘို့ရာ၊ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ နိဒ္ဒဿနော၊ ယိုယွင်းနဲ့ ယိုင်လျက်၊ ခိုင်ခံ့သောသွားမရှိသော။ သွာ၊ အရွယ်ရင့်ပြီး၊ ခွေးအိုကြီးသည်။ အဋ္ဌိ၊ ရရှိပိုင်စိုး၊ အမဲရိုးကို။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဇိဝါယ၊ လျှာဖြင့်။ လေဟတိ ဣဝ၊ မပစ်နိုင် မခွါရက်ဘဲ၊ လျက်ကာ လျက်ကာဖြင့်၊ အာသာကိုပြေစေ၍၊ နေရရှာဘိသကဲ့သို့တည်း။

ထိုအခါ လိလာဝတီ သည် အသက်အရွယ် ကြီးရင့်ပြီးသော အဘိုးအိုကြီးကို အနည်းငယ်မျှ မချစ်ခင် မစုံမက်နိုင်သည်လည်းတကြောင်း၊ မိမိ၏ ရုပ်ရည်ရူပ၊ လှပတင့်တယ် အရွယ်နှင့်ပြည့်စုံခြင်းကို အရင်းပြုသဖြင့်လည်းကောင်း အမျိုး သွီးတို့၏ စောင့်ရှောက်အပ်သော စည်းကမ်းအချက်တို့ကို ဖျက်ဆီးချိုးဖောက်၍ အခြားသော ကုန်သည်၏ သားတယောက်နှင့် ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်စွဲလမ်း လျက် အချစ်စခန်းဖွင့်၍ နေလေ၏။

မိန်းမတို့ ပျက်စီးဖောက်ပြားတတ်သည့် အကြောင်းများ

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင်တို့သည် မိန်းမတို့၏ ပျက်စီး တတ်သောအကြောင်း တဆယ့်တပါးတို့ကို သတိကြီး ပိတုမန္တိရေ အစရှိသော ဂါထာတို့ဖြင့် မိန့်ဆိုခွန်းဟ၍ ညွှန်းပြတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

၁၁၉။ သတိကြီး ပိတုမန္တိရေ နိဝသတိ ယာတြောဿဝေ သင်္ဂတိ၊
ဂေါဋ္ဌိ ပုရိသသန္တိမိမ္မိ အနိယမော ဝါသော ဝိဒေသေ တထာ။
သံသဂ္ဂေါ သဟ ကုလဋ္ဌာဘိ အသကိံ ဝုတ္တိယာ နိဇာယ ခတိ၊
ပတိဝုဒ္ဓကမိဿိတံ ပဝါသနံ နာသဿ ဟေတု ထိယာ။

၁။ သတိကြီး - သပဋ္ဌာနံ၊ အမှုကိစ္စ၊ ဟူသမျှတို့၌၊ ကိုယ်သာစိုးပိုင်၊ ကိုယ်တိုင် ပြဋ္ဌာန်းသဖြင့်၊ အရမ်းမဲ့ အတွင်စိုင်းလျက်၊ ထင်တိုင်းပြုမူခြင်း လည်းကောင်း။

၂။ ပိတုမန္တိရေ၊ အဘ၏ရိပ်သာ၊ အိမ်ဂေဟာ၌။ နိဝသတိ စ၊ ကာလရှည် ကြာ၊ လေးမြင့်စွာ နေရခြင်း လည်းကောင်း။

ဟိ-ပြန် ၁-၁၀—ပ-မ-ဗ-သ-၈

- ၃။ ယာတြောဿဝေ၊ အခမ်းအနားတည်ထွင်၍၊ စီရင်အပ်သော ပွဲသဘင်
၌။ သင်္ဂတိံ စ၊ အတူပါဝင်၊ ပျော်ရွှင် ဆင်နွှဲခြင်း လည်းကောင်း။
- ၄။ ပုရိသ သန္နိမိမ္မိ၊ ယောက်ျားတို့၏ အနီးအနား၊ ထံပါးမျက်မှောက်၌။
ဂေါဠိံ စ၊ ဝိုင်းဖွဲ့ရယ်မော၊ တသောသောနှင့်၊ ပြောဆိုနေထိုင်ခြင်း
လည်းကောင်း။
- ၅။ အနိယမော၊ မိမိနေရာ၊ အိမ်ဂေဟာ၌၊ သေချာမစွဲ၊ မတည်မြဲသော။
ဝါသော စ၊ ထိုထိုအိမ်တို့သို့ လှည့်လည်သွားလာ၊ ပြောဆိုကာ
နေထိုင်ခြင်း လည်းကောင်း။
- ၆။ တထာ၊ ထို့အတူ။ ဝိဒေသေ၊ မိမိအမြဲနေရာ၊ မြို့ရွာဒေသမှတစ်ပါး၊
အခြားသောအရပ်၌။ ဝါသော စ၊ အမြဲမတည်၊ လှည့်လည်၍ နေထိုင်
ခြင်း လည်းကောင်း။
- ၇။ ကုလဋ္ဌာဘိ၊ လျှပ်ပေါ်မတည်၊ လော်လည် သော့သွမ်း၊ ဟော့ရမ်းသော၊
မိန်းမယုတ်တို့နှင့်။ သဟ၊ အတူတကွ။ သံသဂ္ဂေါ စ၊ ဆက်ဆံပေါင်းဖက်၊
ရောယှက်မကွေ့၊ အတူနေခြင်း လည်းကောင်း။
- ၈။ အသကိံ၊ တကြိမ်မက၊ အကြိမ်များစွာ။ နိဇာယ ဝုတ္တိယာ၊ မိမိ၏
ကောင်းသော အကျင့်စာရိတ္တ၏။ ဝါ၊ မိမိ၏အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း
ကောင်းသောအမှု၏။ ခတိံ စ၊ ပျက်စီးယိုယွင်း၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း
လည်းကောင်း။
- ၉။ ပတိဝုဒ္ဓကံ၊ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျား၏၊ သက်ကြီးယွင်းယို၊ အရွယ်
အိုခြင်း လည်းကောင်း။
- ၁၀။ ဣဿိတံ စ၊ မိမိလင်ယောက်ျား၏၊ အချောင်မယား၊ အမြှောင်ထား
သည့်အတွက်၊ စိတ်ရတက်ဆူပူလျက်၊ ငြူစူဆောင့်အောင့်၍ နေရခြင်း
လည်းကောင်း။
- ၁၁။ ပဝါသနံ၊ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျားနှင့်၊ သီးခြားလွတ်ကင်း၊
ကွေ့ကွင်း၍နေရခြင်း လည်းကောင်း။

ဣတိ ဧတံ သဗ္ဗံ၊ ဤသို့စုပေါင်း၊ အလုံးစုံသော အကြောင်းသည်။ ထိယာ၊
မနဆိုးယုတ်၊ အပုပ်အသိုး၊ မိန်းမမျိုး၏။ နာသဿ၊ စည်းကမ်းဖောက်ပြား၊
မှောက်မှားပျက်စီးခြင်း၏။ ဟေတု၊ မချွတ်မလွဲ၊ အမြဲဖြစ်တတ်သော အကြောင်း
ပေတည်း။

ထိုမှတစ်ပါး မိန်းမတို့၏ ဖောက်ပြား ပျက်စီးတတ်သော အကြောင်း ခြောက်
ပါးကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အပရစ္ဆ ဟု စကားပျိုးလျက် ပါနံ ဒုဇ္ဇနသံသဂ္ဂေါ
အစရှိသော ဂါထာကို ဆက်လက်၍ တဖန် ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ —

၁၂၀။ ပါနံ ဒုဇ္ဇနသံသဂေါ၊ ပတျာ စ ဝိရဟောဋ္ဌနံ။
သုပ္ပဉ္စာညဂေဟေ ဝါသော၊ နာရီနံ ဒုသနာနိ ဆ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။

- ၁။ ပါနဉ္စ၊ မူးယစ်ပျော်ပါး၊ သေအရက် သောက်စားခြင်း လည်းကောင်း။
- ၂။ ဒုဇ္ဇနသံသဂေါ စ၊ ယုတ်မာပျက်ချော်၊ မသူတော်တို့နှင့်၊ ပေါင်းဖော်
ယှဉ်ကပ်၊ ဖက်စပ်၍နေခြင်း လည်းကောင်း။
- ၃။ ပတျာ စ ဝိရဟော၊ မိမိ၏ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျားနှင့်၊ များ
စွာနေရက်၊ စဉ်ဆက်ရှည်ကြာ၊ ကင်းကွာ၍ နေရခြင်း လည်းကောင်း။
- ၄။ အဋ္ဌနံ၊ မိမိ၏ရိပ်သာ၊ အိမ်ဂေဟာ၌၊ မြဲစွာမတည်၊ အိမ်လည်တတ်ခြင်း
လည်းကောင်း။
- ၅။ သုပ္ပဉ္စ၊ အလွန်အမင်း၊ ပြင်းထန်စွာ အိပ်ခြင်း လည်းကောင်း။ ဝါ၊
ယောက်ျားတစ်ပါးနှင့်၊ ပျော်ပါး ပေါင်းဖော်ရသည်ဟု၊ အိပ်မက်ခြင်း
လည်းကောင်း။
- ၆။ အညဂေဟေ၊ သူတစ်ပါးတို့စံရာ၊ အိမ်ဂေဟာ၌။ ဝါသော စ၊ သွား
ရောက်မပြတ်၊ လည်ပတ်နေထိုင်ခြင်း လည်းကောင်း။

ဣတိ ဣမာနိ ဆ၊ ဤသို့ ညွှန်ကြား၊ ခြောက်ပါးသော အကြောင်းတို့သည်။
နာရီနံ၊ ကောက်ကျစ်တွင်းဆိုး၊ မိန်းမမျိုးတို့၏။ ဒုသနာနိ၊ ဖြစ်ရိုးအမှန်၊ ကေန်
ဖောက်ပြားလျက်၊ မှောက်မှားပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းတို့တည်း။

မိန်းမများ မပျက်စီးမဖောက်ပြားနိုင်သည့် အကြောင်းသုံးပါး

ထို့ပြင် မိန်းမတို့ မပျက်စီး မဖောက်ပြန်နိုင်သော အကြောင်း သုံးပါးတို့ကို
ဌာနံ နတ္ထိ အစရှိသော ဂါထာဖြင့် ပြဆိုပြန်လေ၏။

၁၂၁။ ဌာနံ နတ္ထိ ခဏော နတ္ထိ၊ နတ္ထိ ပတ္ထယိတော နရော။
တေန နာရဒ နာရီနံ၊ သတိတူမူပဇာယတေ။

နာရဒ၊ နာရဒရသေ။ နာရီနံ၊ မိန်းမတို့အား။ ဌာနံ၊ ယောက်ျားတစ်ပါးနှင့်၊
ပျော်ပါးစပ်ယှက်၊ ပေါင်းဖက်ရန် ဒေသ၊ အကွက်ကောင်း ဌာနသည်။ နတ္ထိ၊
မရှိခဲ့အံ့။ ခဏော၊ ယောက်ျားတစ်ပါးနှင့်၊ ပျော်ပါးစပ်ယှက်၊ ပေါင်းဖက်ဖို့ရာ၊
ခွင့်အခါသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိခဲ့အံ့။ ပတ္ထယိတော၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊ ကြိုက်နှစ်သက်

အပ်သော။ နရော၊ သဘောမျှတူ၊ စွဲလမ်းသူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိခဲ့အံ့။ တေန၊ ထိုသို့ ဌာနကောင်း၊ အခွင့်ကောင်းနှင့်၊ ပေါင်းဖော်ရန်ဟူ၊ စွဲမက်သူ မရှိခြင်းကြောင့်။ သတိတုံ၊ တင့်တယ်လျောက်ပတ်၊ ကောင်းမြတ်သော မိန်းမ၏အဖြစ်သည်။ ဥပဇာယတေ၊ အခွင့်ပိုင်ပိုင်၊ မရှိနိုင်သဖြင့်၊ အနိုင်နိုင် ဖြစ်တတ်၏။

မိန်းမတို့မှာ စွဲ၍ အမြဲချစ်မုန်းသူမရှိပုံ

ထို့ပြင် မိန်းမတို့သည် မချစ်ကြိုက်သော သူဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အမြဲ ချစ်ကြိုက်သော သူဟူ၍လည်းကောင်း မရှိကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ န ထိနမပိယော အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၂၂။ န ထိနမပိယော ကောစိ၊ ပိယော ဝါပိ န ဝိဇ္ဇတေ။
ဂါဝေါ တိဏမိဝါရညေ၊ ပတ္တယန္တိ နဝံ နဝံ။

ထိနံ၊ ကြုံရာစူးစိုက်၊ အာရုံလိုက်၍၊ ချစ်ကြိုက်တတ်သူ၊ မိန်းမဟူသမျှတို့သည်။ အပိယော၊ မနှစ်မခြိုက်၊ မချစ်ကြိုက်သော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်၊ လူမှပေါက်ဖွား၊ လူယောက်ျားမည်သည်။ နဝိဇ္ဇတေ၊ စင်စစ်ကေန၊ မရှိမှန်၏။ အပိ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ပိယော၊ မလွဲအစဉ်၊ မခွဲချင်အောင်၊ အမြဲခင်မင်၍ နေသော။ ကောစိဝါ၊ တစုံတယောက်၊ လူမှပေါက်ဖွား၊ လူယောက်ျားသည်။ နဝိဇ္ဇတေ၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန်မရှိပေ။ ကိမိဝ၊ နမူတန္တု၊ စံပြနိုင်ငံဘွယ်၊ ဥပမာအဘယ်ကဲ့သို့ နည်းဟူမကား။ ဂါဝေါ၊ ကြီးကြီးငယ်ငယ်၊ သွယ်သွယ် မခြား၊ နွားအများတို့သည်။ အရညေ၊ တောမြိုင်တခွင်၊ စားကျက်ပြင်၌။ နဝံ နဝံ၊ တရစ် တရစ်၊ အသစ်သစ်ဖြစ်သော။ တိဏံ၊ မြင်မြင်ရာရာ၊ မြက်အစာကို။ ပတ္တယန္တိဣဝ၊ ငမ်းငမ်းအာသာ၊ တောင့်တရှာဘိသကဲ့သို့။ တထာ၊ ပမာမခြား၊ ထိုအလားသာလျှင်။ နဝံ နဝံ၊ တရစ်တရစ်၊ လင်အသစ်ကို။ ပတ္တယန္တိ၊ တောင့်တမြော်မှန်းလျက်၊ တမ်းတ၍ နေတတ်ကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ မိန်းမတို့၏ သဘောသည် ယောက်ျားတကာ မြင်ရာရာကို အာသာနှစ်ခြိုက်လျက် ချစ်ကြိုက်တတ်သော သဘောရှိကြကုန်၏။ မချစ်မခင် မစုံမက် မနှစ်သက်သော ယောက်ျားမည်သည်မရှိ၊ လူမှမွေးဖွားသော လူယောက်ျားမှန်ခဲ့ပါလျှင် မြင်မြင်သမျှ တယောက်မကျန် ကေန္တ မရောင်လွှဲဘဲ ချစ်ကြိုက်မြဲပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း မလွဲအစဉ် မခွဲချင်အောင် အမြဲခင်မင်သော ယောက်ျားဟူ၍လည်း မရှိပေ။ ဥပမာအားဖြင့် နွားတို့သည် မိမိတို့၏စားကျက်၌ နှစ်သက်လောက်သော မြက်အစာကို စားသုံးကာ နေရာပါသော်လည်း ရပြီးသော အစာဖြင့် မည်သည့်အခါ၌မျှ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲခြင်း မရှိဘဲ တောမြိုင်တခွင် စားကျက်ပြင်ကျယ်သမျှ၌ ခဏခဏ အစာပြောင်း

လျက် အဟောင်းကိုပစ်ပြီးလျှင် အသစ်အသစ်၌ အာသာပို၍ အလိုရှိကြသကဲ့သို့၊ ထို့အတူ မိန်းမဟူသမျှတို့သည်လည်း ကျန်မ၏ လင်တဆူ ဤလူကလွဲခဲ့လျှင် ဖွဲ့ဆန်ကဲ့ မှတ်ထင်ပုံနှင့် ယုံလောက်အောင် တသောသော မာယာဉာဏ်ပလီ နှောလျက် နှုတ်ဖျားက ပြောသော်လည်း အတွင်းသားသဘော အစစ်မှားမူ တရစ်တရစ် လင်အသစ်ကိုသာလျှင် နှစ်သက်သော အာသာဆန္ဒဖြင့် တောင့်တ မြော်မှန်းလျက် တမ်းတ၍သာ နေတတ်ကြပေသည်ဟူလို။

ကျားနှင့်မတို့ တကွနီးကပ် မနေအပ်ပုံ

ထို့ပြင် မိန်းမနှင့် ယောက်ျားတို့ကို နီးကပ်စွာ မနေစေသင့်ကြောင်းကို အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် ပြဆိုပြန်လေ၏။

၁၂၃။ ဃတကုမ္ဘသမာ နာရီ၊ တတ္တဂီရသမော ပုမာ။
တသ္မာ ဃတဉ္စ အဂ္ဂိံ စ၊ နေကတြ ဌာပယေ ဗုဓော။

နာရီ၊ မိန်းမသည်။ ဃတကုမ္ဘသမာ၊ ထောပတ်အိုးနှင့်တူ၏။ ပုမာ၊ ယောက်ျားသည်။ တတ္တဂီရသမော၊ ခြစ်ခြစ်ပူသောမီးကျီးခဲနှင့် တူ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဃတဉ္စ၊ မီးတည်းဟူသောယောက်ျားနှင့် တွေ့လျှင်၊ အရည်ပျော်တတ်သော ထောပတ်နှင့်တူသော မိန်းမကိုလည်းကောင်း။ အဂ္ဂိံ စ၊ ထောပတ်တည်းဟူသောမိန်းမကို အရည်ပျော်စေတတ်သော၊ မီးနှင့်တူသော ယောက်ျားကိုလည်းကောင်း။ နေကတြ၊ တခုထည်းသော အရပ်၌။ ဗုဓော၊ ကျိုးကြောင်းမြင်သိ၊ ပညာရှိသည်။ န ဌာပယေ၊ နီးနီးစပ်စပ်၊ ကပ်၍ မထားရာ၊ မထားသင့်မထားပါလေနှင့်။

ထို့ပြင် သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌ အမြဲဖြစ်တတ်သော သောင်းကျန်းထကြွ အဆုံးမ ခက်လှသော စက္ခုစသော ဣန္ဒြေအပေါင်းသည် သူတော်ကောင်းပညာရှိ လူကဝိတို့ကိုပင်လျှင် မပါ-ပါအောင် ဆွဲငင်သွေးဆောင်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ဝိသဘာဝ ဖြစ်သော မိန်းမတို့နှင့် ဆိတ်ကွယ်ရာ ဌာန၌ အတူတကွ နေထိုင်ခြင်းကို အလျှင်း မပြုသင့်ကြောင်းကို မာတု ဘဂိနိ အစရှိသော ဂါထာဖြင့် ထပ်လောင်း၍ ပြဆိုပြန်လေ၏။

၁၂၄။ မာတု ဘဂိနိဓီတု ဝါ၊ န ဝိဝိတ္တာသနော ဘဝေ။
ဗလဝါ ဣန္ဒြိယဂါမော၊ ဝိဒ္ဓနမပိ ကဿတိ။

မာတု - မာတုယာ ဝါ၊ အမိနှင့် အတူတကွလည်းကောင်း။ ဘဂိနိ - ဘဂိနိယာ ဝါ၊ နှမနှင့် အတူတကွလည်းကောင်း။ ဓီတု - ဓီတုယာ ဝါ၊ သမီးနှင့် အတူတကွ

လည်းကောင်း။ ဝိဝိတ္တာသနော၊ ဆိတ်ငြိမ်သောအရပ်၌ နေထိုင်ခြင်းသည်။ န ဘဝေ၊ မဖြစ်သင့် မဖြစ်ရာ၊ မဖြစ်ပါလေနှင့်။ ကသ္မာ၊ နေဘို့မကောင်း၊ အကြောင်းမှတ်ဖွယ် အဘယ်နည်းဟူမှုကား။ ဗလဝါ၊ အားအင်ဗလ၊ ကြီးမားလှသော။ ဣန္ဒြိယဂါမော၊ ဆုံးမနှိပ်ကွပ်နိုင်ခဲ့သော၊ လျှပ်ပေါ်လော်လည်တတ်သော ဣန္ဒြေအပေါင်းသည်။ ဝိဒ္ဓနံအပိ၊ ဆုံးမ နှိပ်ကွပ်လေ့ရှိသော၊ တတ်သိလိမ္မာ၊ ပညာဉာဏ်ရှိ၊ ကဝိအမော်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တို့ကိုသော်လည်း။ ကဿတိ၊ မပါ-ပါအောင်၊ သွေးဆောင်ပိုင်ပိုင်၊ ဆွဲယူနိုင်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ န ဘဝေ၊ ထိုမိန်းမတို့နှင့် ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌၊ အတူတကွ နေထိုင်ခြင်းသည်၊ မဖြစ်သင့် မဖြစ်ရာ၊ မဖြစ်ပါလေနှင့်။

မိန်းမတို့ကို မပြတ်မလပ် စောင့်ကြပ်အပ်ပုံ

ထို့ပြင် အလစ်မခံ ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိသောကြောင့် ထိုမိန်းမတို့ကို အမြဲစောင့်ရှောက်အပ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ပိတာ ရက္ခတိ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၂၅။ ပိတာ ရက္ခတိ ကောမာရေ၊ ဘတ္တာ ရက္ခတိ ယောဗ္ဗနေ။
ရက္ခန္တိ ထဝိရေ ပုတ္တာ၊ န ထိ သတန္တမရဟတိ။

ကောမာရေ၊ ပျိုမျစ်နုနယ်၊ ငယ်ရွယ်သောအခါ၌။ ပိတာ၊ မွေးသည့်ဖခင်၊ ကျေးဇူးရှင်သည်။ ရက္ခတိ၊ အမြင်မဖဲ၊ အစဉ်စွဲလျက်၊ အမြဲစောင့်ရှောက်ရ၏။ ယောဗ္ဗနေ၊ ထိမ်းမြားပြီးမြောက်၊ အရွယ်ရောက်သောအခါ၌။ ဘတ္တာ၊ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျားသည်။ ရက္ခတိ၊ အမြင်မဖဲ၊ အစဉ်စွဲလျက်၊ အမြဲစောင့်ရှောက်ရ၏။ ထဝိရေ၊ အသက်ကြီးမြင့်၊ အရွယ်ရင့်သောအခါ၌။ ပုတ္တာ၊ ရင်သွေးအများ၊ သွီးသားတို့သည်။ ရက္ခန္တိ၊ အမြင်မဖဲ၊ အစဉ်စွဲလျက်၊ အမြဲစောင့်ရှောက်ရကုန်၏။ ထိ၊ အတိမ်းမခံ၊ မိန်းမပျံ့တို့သည်။ သတန္တိ၊ ကိုယ်တိုင် ပြဋ္ဌာန်း၍ အရမ်းမဲ့နေထိုင်ခြင်းကို။ န အရဟတိ၊ အငိုက်မခံ၊ အကြိုက်ကို နှံ့တတ်သောကြောင့်၊ လုံးလုံးကြီး မထိုက်တန်ကြပေ။

ထို့ပြင် မိန်းမတို့သည် အလွန် လျှပ်ပေါ်လော်လည်တတ်ကြောင်းကို ပြဆိုလိုသည်ဖြစ်၍ ထိယော ဟိ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၂၆။ ထိယော ဟိ စပလာ နိစ္စံ၊ ဒေဝါနမပိ ဝိသုတံ။
တာ စာပိ ရက္ခတာ ယေသံ၊ တေ နရာ သုခဘာဂိနော။

ထိယော၊ ရှိသမျှခပ်သိမ်း၊ မိန်းမ ဟူသမျှတို့သည်။ နိစ္စံ၊ အစဉ်မလွဲ၊ အမြဲခပ်သိမ်း။ စပလာ၊ စည်းကမ်းကျူးကျော်၍၊ လျှပ်ပေါ်လော်လည်တတ်ကြ

ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒေဝါနမ္ပိ၊ ဝတ်နိထက်ဖျား၊ နတ်သိကြားတို့အားလည်း။ ဝိသုတံ၊ အထင်အလျား၊ ကျော်ကြားပြန့်နှံ့ခဲ့၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ လူ့ဘုံတွင် မဆိုင်းဘဲ၊ နတ်တိုင်းရောက်လွှမ်းကျော်အောင်၊ လျှပ်ပေါ်ခြင်းရှိသောကြောင့်။ ယေသံ၊ အကြင်သူတို့အား။ တာစာပိ၊ ထိုမျှလောက် လျှပ်ပေါ်သော၊ သဘော ရှိကုန်သော မိန်းမတို့ကိုလည်း။ ရက္ခတာ၊ သေချာပိုင်ပိုင်၊ စောင့်ရှောက်နိုင်ကြ ကုန်၏။ တေနရာ၊ ထိုသေချာပိုင်ပိုင်၊ စောင့်ရှောက်နိုင်သောသူတို့သည်။ သုခ-
ဘာဂိနော၊ အေးမြကြည်စွာ၊ ချမ်းသာသောအဘို့ ရှိကြကုန်၏။

ဤသို့လျှင် ဝိဏကဏ္ဍပရိဗိုဇ်သည် မိန်းမတို့၏ ပျက်စီးကြောင်းတို့နှင့်တကွ မိန်းမတို့၏ ပကတိမူလ ဖြစ်တတ်သောသဘာဝကို ကျနစွာ ပြောဆိုပြီး၍ လိလာဝတီ၏ အဖြစ်အပျက်ကို ဆက်လက်၍ ပြောပြန်သည်မှာ—

တနေ့သ၌ လိလာဝတီသည် ကျောက်မျက်ရတနာ အရောင်တို့ဖြင့် တပြောင်ပြောင်တောက်ပသော ညောင်စောင်းတခု၌ ထိုကုန်သည်၏ သား ဖြစ်သော မိမိ၏ သယောက်အမြှောင် လင်စောင်ယောက်ျားနှင့် လျှိုဝှက်အပ် သောစကားတို့ကို နှစ်ကိုယ်ကြားပြောဆိုလျက် နှစ်သက်ကြည်နူးစွာ ပျော်မြူး၍ နေကြစဉ် ရုတ်တရက်ရှောင်တခင် မမြော်လင့်ဘဲ ဗြူးကနဲ အပါးသို့ဝင်ရောက် လာသော မိမိ၏ ဆေးခါးကြီးအသွင် လင်ယောက်ျားကြီးကို တွေ့မြင်လေရာ အမူအရာ ဟန်ပါပါဖြင့် ကဗျာသုတ်သက် ရုတ်တရက်ထပြီးလျှင် ဆံပင်ကို ဆွဲကိုင်လျက် ပြင်းစွာ ဖက်ယမ်း၍ နမ်းရှုပ်ခြင်းပြုလေ၏။ ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ပင်လျှင် သယောက်အမြှောင် လင်စောင်ယောက်ျားသည် အခွင့်ကောင်းရသဖြင့် ဆောလျင်စွာ ကသုတ်ကသက်ဖြင့် ရုတ်တရက် လစ်လေတော့သတည်း။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးယခင် ဆရာမြတ်တို့သည် ဥသနာ ဝေဒ ယံ အစရှိ သော ဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

၁၂၇။ ဥသနာ ဝေဒ ယံ သတ္တံ၊ ယဉ္စ ဝေဒ ဗြဟ္မပတိ။
သဘာဝေနော တံ သတ္တံ၊ ထိဗုဒ္ဓံ သုပတိဋ္ဌိတံ။

ယံ ဥသနာ ဝေဒ သတ္တဉ္စ၊ အကြင် သောကြာဂြိုဟ် ဆရာသည်၊ ကောင်း စွာ တတ်ကျွမ်းသော ဗေဒင်ကျမ်း သည်လည်းကောင်း။ ယံ ဗြဟ္မပတိ ဝေဒ သတ္တဉ္စ၊ အကြင် ကြာသပတေးဂြိုဟ် ဆရာသည်၊ ကောင်းစွာ တတ်ကျွမ်းသော ဗေဒင်ကျမ်း သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ သတ္တံ၊ ထို အလုံးစုံသော ဗေဒင်ကျမ်းဂန်၊ အတန်တန်သည်။ ထိဗုဒ္ဓံ၊ မိန်းမတို့၏ နဂိုရိမူလ၊ သဘာဝဉာဏ် ၌။ သဘာဝေနော၊ သင်ကြားရခြင်းမရှိ၊ ပကတိအလိုလို၊ ပင်ကိုယ်သဘောအား ဖြင့်သာလျှင်။ သုပတိဋ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာစွဲကပ်လျက်၊ အမြဲမပြတ်တည်ရှိ၏။

ယင်းသို့ လိလာဝတီ၏ အမူအရာ ထူးဆန်းလျက် ဖက်ယမ်း နမ်းရှုပ်ခြင်းကို အနီး၌ရှိသော အသိအလိမ္မာ ပညာအမြော်အမြင်နှင့်ပြည့်စုံသော အထိန်းတော်ကြီးသည် တွေ့မြင်လေရာ ဤမိန်းမသည် လင်ယောက်ျားအိုကြီးကို အကြောင်းမဲ့သက်သက် ရုတ်တရက် ရှောင်တခင် ထူးထူးဆန်းဆန်း ဖက်ယမ်းနမ်းရှုပ်သည့် အမူအရာကို စဉ်းစားဆင်ခြင်ရာ၊ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းသည်ကား အခြားကြောင့်မဟုတ်၊ မိမိ၏ သယောက်လင်ငယ်ကို အလွယ်ဖြင့် အခွင့်ကောင်းရလျက် ခဏခြင်း လွတ်မြောက်စေရန် ပြုလုပ်သည်သာ ဖြစ်ကြောင်းကို သိသဖြင့် ထိုလိလာဝတီကို လျှို့ဝှက်စွာ တိုးတိုးတိတ်တိတ်ဖြင့် ကျိတ်၍ဆုံးမလိုက်လေ၏။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် အကသွာ ယုဝတိ* အစရှိသော စကားကို ဆိုခဲ့ပေသည်ဟု ပြောကြားလေ၏။

အဘိုးအိုကြီးနှင့် မိန်းမငယ်တို့ဝတ္ထု ပြီး၏။

ပရိဗိုဇ်နှင့်ကြွက်မင်းတို့ဝတ္ထု (အဆက်)

ဤသို့ ဝိဏကဏ္ဍ ပရိဗိုဇ်သည် လိလာဝတီ၏ ဝတ္ထုကို အကျယ် ပြောပြပြီးလျှင် လိလာဝတီမည်သော သူငယ်မသည် ယောက်ျားအိုကြီးကို ရုတ်တရက် ဖက်ယမ်းနမ်းရှုပ်ရာ၌ တစုံတခုသော အကြောင်းရှိသကဲ့သို့ ဤကြွက်သည် အလွန် မြင့်သောအရပ်သို့ ရောက်အောင် ခုန်၍တက်နိုင်ရာ၌လည်း အကြောင်းရှိရမည်။ ထိုအကြောင်းသည်လည်း မခြားမဟုတ်၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာသာလျှင် ဖြစ်တန်ရာ၏ ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ဥစ္စာပစ္စည်းတို့၏ အားကြီး၍ အရေးပါပုံ

ဤသို့ ပြောဆိုပြီးလျှင် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာသည် အရာရာ၌ အားကြီးကြောင်းကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ယတော ဟု အကြောင်းပြစကား အစထားလျက် ဓနဝါ ဗလဝါ အစရှိသော ဂါထာကို ဆက်လက်၍ ရွတ်ဆို ပြောကြားလေ၏။

ယတော—

၁၂၈။ ဓနဝါ ဗလဝါ လောကေ၊ သဗ္ဗော သဗ္ဗတြ သဗ္ဗဒါ။

ပဘူတံ ဓနုမူလံ ဟိ၊ ရညမပျုပဇာယတေ။

ယတော၊ အကြံကြောင့်။ လောကေ၊ လူ့ ဘုံဌာန၊ လူ့လောက၌။ သဗ္ဗတြ၊ ကြွင်းမဲ့သိမ်း၍၊ အလုံးစုံသောအရပ်၌။ ဓနဝါ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာ

နှင့် ကောင်းစွာပြည့်စုံသော။ သဗ္ဗော၊ ကြွင်းမဲ့သိမ်း၍၊ အလုံးစုံသော လူအပေါင်းသည်။ သဗ္ဗဒါ၊ ခပ်သိမ်းကာလ၊ ခါသမယ၌။ ဗလဝါ၊ ခွန်အားဗလ၊ ကြီးမားလှ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ထိုစကားကေန့်၊ တကယ်မှန်၏။ ရည် အပီ၊ နိုင်ငံအရှင်၊ ဘုရင်မင်းတို့၏လည်း။ ပဘုတံ၊ အာဏာလွှမ်းမိုး၊ အစိုးရသည်၏အဖြစ်သည်။ ဓနမူလံ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာသည်သာလျှင်၊ မှန်စွာမူလ၊ ပဓာနအကြောင်းသည်။ ဥပဇာယတေ၊ မသွေမချ၊ ကေန္တအစစ်၊ အမှန် ဖြစ်၏။ တတော၊ ထို့ကြောင့် ။ ဣဒမ္ပိ ကာရဏံ၊ ဤကြွက်၏ အဆမတန်၊ ခုန်နိုင်ရန်အကြောင်းသည်လည်း။ ဓနမူလံ ဟိ - ဓနမူလံဝေ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာသာလျှင်၊ အကြောင်းရင်းရှိမည်သာလျှင်တည်း။

ဤသို့ ပြောဆိုပြီးသည်နောက် ထိုဝိဇ္ဇာကဏ္ဍ ပရိဗိုဇ်သည် တူးရှင်းကိုယူ၍ ကျွန်ုပ်၏ တွင်းကို တူးပြီးလျှင် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စုဆောင်းဆည်းပူး၍ ထားအပ်သော ကျွန်ုပ်၏ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့ကို ထုတ်ဖော်၍ ယူလေတော့၏။ ယင်းသို့ ယူသည်မှစ၍ နေ့စဉ်ပင်လျှင် ကျွန်ုပ်မှာ မိမိ၏ သူရသတ္တိလည်း ဆုတ်ယုတ်၊ ပကတိသဘောဖြစ်သော အားခွန်ဗလနှင့်တကွ တက်ကြွသော လုံ့လဥဿာဟလည်း ဆုတ်ယုတ်သဖြင့် မိမိ၏ အဖို့အရာဖြစ်သော အစာ အာဟာရကိုသော်မှလည်း မျှတအောင် ဖြစ်မြောက်စေရန် မစွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ရာ ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်လျက် ဖြည်းညှင်းစွာ တွား၍ တွား၍ သွားသော ကျွန်ုပ်ကို စူဠကဏ္ဍပရိဗိုဇ် မြင်လေလျှင် ဤဆိုလသံသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလိုက်ပါသတည်း။

၁၂၉။ ဓနေန ဗလဝါ လောကေ၊ ဓနာ ဘဝတိ ပဏ္ဍိတော။
ပဿေနံ မူသိကံ ပါပံ၊ သဇာတိ သမတံ ဂတံ။

လောကေ၊ လူ့ဘုံဌာန၊ လူ့လောက၌။ ဓနေန၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာကြောင့်။ ဗလဝါ၊ အားခွန်တက်ကြွ၊ ဗလနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဓနာ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာကြောင့်။ ပဏ္ဍိတော၊ လိမ္မာတတ်သိ၊ ပညာရှိသည်။ ဘဝတိ၊ မချွတ်မသွေ ဖြစ်ရလေ၏။ သဇာတိ သမတံ ဂတံ၊ ဆုတ်ယုတ်ပြုန်းတီး၊ ပစ္စည်းမရှိခြင်းကြောင့်၊ မိမိ၏ ဇာတိသဘောနှင့် လိုက်လျောသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော။ ပါပံ၊ ဆိုးတေညစ်စုတ်၊ ယုတ်မာလှသော။ ဓနံ မူသိကံ၊ ဥစ္စာ၏အတွက်၊ အားတက်ခဲ့သောဤကြွက်ကို။ ပဿ၊ ပမာအလား၊ သက်သေထား၍၊ စဉ်းစားကြည့်ရှုပါတော့လော့။

ထို့ပြင် တတန် ကုသိုလ်ကံမွေးမြှင့်၍ စည်းစိမ်ဓန လျှော့ကျ ပျက်စီးပါက အစစအကျိုးမပြီးဘဲ အချည်းနှီးဖြစ်ဟန်ကို ထပ်မံ၍ နာပါဦးလောဟု ဆို၍ အတ္ထေန အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၃၀။ အတ္ထေန ဟိ ဝိဟိနဿ၊ ပုရိသဿာပုမေဓဿ။

ကြိယာ သဗ္ဗာ ဝိနဿန္တိ၊ ဂိမေ ကုသရိတော ယထာ။

အတ္ထေန၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာမှ။ ဝိဟိနဿ၊ ကင်းကွာချီတဲသော။ အပုမေဓဿ၊ အသိအလိမ္မာ၊ ပညာနည်းပါးသော။ ပုရိသဿ၊ ယောက်ျား၏။ သဗ္ဗာ ကြိယာ၊ ပြုသမျှအကုန်၊ အလုံးစုံသော အမှုအရာ၊ ကြိယာဟူသမျှတို့သည်။ ဂိမေ၊ ပူရိန်ပြင်းထန်၊ ဂိမ့်သမယ၊ နွေကာလ၌။ ကုသရိတောယထာ၊ ခြောက် တပ်ခန်းပြီး၊ ရေနေနည်းပါး၊ မြစ်အလားသို့။ ဝိနဿန္တိ၊ အနည်းငယ်မျှ၊ သုံးမ ကျဘဲ၊ လုံးဝပျက်စီးရလေကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အသိအလိမ္မာ ပညာနည်းပါး၍ ပစ္စည်းဥစ္စာ ချီတဲသော သူတို့၏ အလုပ်အကိုင် အကြံအစည် အပြုအမူ ဟူသမျှသည် နွေအခါကာလ၌ ရေနေနည်းပါးသော မြစ်ချောင်းစသည်တို့ကဲ့သို့ အလုံးစုံပျက်စီးလျက် အချည်း နှီးသာ ဖြစ်တတ်သည် ဟူလို။

ထို့ပြင် ဗူးသီးမှ အရိုးတော်သည် ဟူသကဲ့သို့ ပစ္စည်းဥစ္စာရှိမှ မိတ်သင်္ဂဟနှင့် တကွ ဆွေမျိုးဉာတိ တော်စပ်သူ ပေါများ၍ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားပုံကို ပြပြန် လိုသည်ဖြစ်၍ အပရဉ္စ ဟု စကားချီလျက် ယဿတ္တာ အစရှိသော ဂါထာကို ဆက်လက်၍ ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၁၃၁။ ယဿတ္တာ တဿ မိတ္တာနိ၊ ယဿတ္တာ တဿ ဗန္ဓဝေါ။

ယဿတ္တာ သ ပုမာ လောကေ၊ ယဿတ္တာ သ ဟိ ပဏ္ဍိတော။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ သုဏောဟိ၊ မနောဟဒယ၊ သဘောကျအောင်၊ မနသွင်းကာ၊ ထောင်နား နာပါဦးလော။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ အတ္တာ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာတို့သည်။ သန္တိ၊ ကိုယ်ဝယ်ပိုင်ဘိ၊ များစွာရှိကုန်၏။ တဿ၊ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ကြွယ်ဝချမ်းသာသောသူအား။ မိတ္တာနိ၊ မိတ်ဆွေခင်ပွန်း၊ ချစ်ကျွမ်းဝင်သောသူတို့သည်။ သန္တိ၊ နေရာတကာ၌၊ မရှောင်သာအောင်၊ မြားမြောင်စွာ ရှိကြကုန်၏။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ အတ္တာ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာတို့သည်။ သန္တိ၊ ကိုယ်ပိုင်ထင်လျား၊ များစွာရှိကုန်၏။ တဿ၊ ထို ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ၊ များစွာရှိသောသူအား။ ဗန္ဓဝေါ၊ ဆွေမျိုးပေါက်ဖော်၊ ဉာတိ တော်သော သူတို့သည်။ သန္တိ၊ မရေမတွက်နိုင်အောင်၊ မြားမြောင်စွာ ရှိကြ ကုန်၏။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ အတ္တာ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာတို့သည်။ သန္တိ၊ ကိုယ်ပိုင်ကြွယ်ဝ၊ များစွာရှိကြကုန်၏။ သ-သော၊ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ကြွယ်ဝ ချမ်းသာသော သူသည်။ လောကေ၊ လူ့ပြည် ဌာန၊ လူ့လောက၌။ ပုမာ၊

ထင်ပေါ်ကျော်ကြား၊ လူသိများသော၊ ယောက်ျားကောင်း၊ ယောက်ျားမြတ်
သည်။ ဟောတိ၊ ကြော်ငြာမကပ်ရဘဲ၊ အရပ်က ကြည်ညို၍၊ အလိုလို ဖြစ်
တတ်၏။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ အတ္တ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာတို့သည်။ သန္တိ၊
ကိုယ်ပိုင်သေချာ၊ များစွာရှိကုန်၏။ သ - သော၊ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ကြွယ်ဝချမ်းသာ
သောသူသည်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပစ္စည်း၏ အရှိန်အဝါကြောင့်၊ လူလိမ္မာလူပညာရှိ၊
လူကဝိသည်။ ဟောတိဟိ - ဟောတိဝေ၊ ကြော်ငြာမကပ်ရဘဲ၊ အရပ်က
ကြည်ညို၍၊ အလိုလို ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာ မရှိသောသူသည် အလုံးစုံသော ချမ်းသာတို့မှ ကင်း
ဆိတ်ကြောင်းကိုလည်း ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အညဉ္စဟု စကား
ပျိုးလျက် အပုတ္တဿ ဂေဟံ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်
လေ၏။

အညဉ္စ—

၁၃၂။ အပုတ္တဿ ဂေဟံ သုညံ၊ သံမိတ္တရဟိတဿ စ။

မုဠဿ စ ဒိသာ သုညာ၊ သဗ္ဗသုညာ ဒလိဒ္ဒတာ။

အညဉ္စ၊ ထို့ပြင် အခြား၊ ကြောင်းတပါးလည်း၊ မှတ်သားရန် ရှိပါသေး၏။
အပုတ္တဿ၊ ရင်နှစ်ရင်သွေး၊ ခလေးအရွယ်၊ သားငယ်၊ သမီးငယ် မရှိသောသူ၏။
ဂေဟဉ္စ၊ စံမြန်းရိပ်သာ၊ အိမ်ဂေဟာသည် လည်းကောင်း။ သံမိတ္တရဟိတဿ၊
မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်း၊ အပေါင်းအသင်း ကင်းမဲ့သော သူ၏။ ဂေဟဉ္စ၊
စံမြန်းရိပ်သာ၊ အိမ်ဂေဟာသည် လည်းကောင်း။ သုညံ၊ မည်ဆိတ်ဆိတ်၊ အသံ
တိတ်၏။ မုဠဿ၊ မိုက်၊ အဖျင်းတာ၊ မလိမ္မာသော သူအားလည်း။ ဒိသာ၊
သွားလေရာရာ၊ အရပ်မျက်နှာတို့သည်။ သုညာ၊ ချည်းနှီးလုံးလုံး၊ တိတ်ဆိတ်
သုဉ်း၏။ ဒလိဒ္ဒတာ၊ မရှိဆင်းရဲ၊ မဲ့သောသူ၏ အဖြစ်သည်။ သဗ္ဗသုညာ၊
ချမ်းသာဟူသမျှ၊ ကွယ်ပလုံးလုံး၊ အကုန်သုဉ်း၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ခလေးသူငယ်မရှိသော အိမ်၊ မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်း မရှိ
သော သူ၏အိမ်သည် ဆိတ်၏။ မိုက်သောသူသည် သွားလေရာအရပ်၌ ဆိတ်၏။
မရှိဆင်းရဲ မဲ့သောသူအား ချမ်းသာဟူသမျှတို့ အကုန်ဆိတ်၏။

ထိုသူ တယောက်ထည်း ဖြစ်ပါလျက် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှိခြင်းနှင့် မရှိခြင်းကို
အကြောင်းပြု၍ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ ကိုယ်လက်အင်္ဂါနှင့် ဂုဏ်ကြက်သရေ စသည်
တို့ ပြောင်းလဲမှု ထူးဆန်း၍ အံ့ဩဘွယ်ဖြစ်ကြောင်းကို ပေါင်းစု၍ပြပြန်လိုသော
ကြောင့် အပရဉ္စဟု စကားခံလျက် တာနိ ဣန္ဒြိယာနိ အစရှိသော ဂါထာကို
ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၁၃၃။ တာနိ ဣန္ဒြိယာနုဝိကလာနိ တဒေဝ နာမံ၊
 သာ ဗုဒ္ဓိရပတိဟတာ ဝစနံ တဒေဝ။
 အတ္ထောသမေန ဝိရဟိတော ပုရိသော သ ဇေ၊
 တညော ခဏေန ဘဝတိတိ ဝိစိတြံမေတံ။

အပရဉ္စ၊ ထို့ပြင်တဖန်၊ ကြောင်းတတန်ကိုလည်း။ သုဏောဟိ၊ သေချာ
 မှတ်ပိုက်၊ ထောင်နား စိုက်ပါဦးလော။ တာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာ
 နှင့် ပြည့်စုံသည့်အခါက ရှိခဲ့ကြကုန်သော မျက်စိ၊ နား၊ နှာ အစရှိကုန်သော
 ဣန္ဒြေတို့သည်။ အဝိကလာနိ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာတို့၊ ဆုတ်ယုတ်ပျက်ပြားသည့် အခါ
 ၌လည်း၊ ချို့ယွင်းပျက်စီးခြင်း မရှိကုန်။ တဒေဝ နာမံ၊ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာတို့၊
 ဆုတ်ယုတ်ပျက်ပြားသည့်အခါ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်သော အမည်နာမသည်လည်း၊
 ထိုပစ္စည်းဥစ္စာနှင့် ပြည့်စုံသည့်အခါ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်သော အမည်သည်ပင်
 လျင်တည်း။ သာ ဗုဒ္ဓိ၊ ပစ္စည်း ဥစ္စာနှင့် ပြည့်စုံသည့်အခါ ဖြစ်သော ထို
 အသိဉာဏ်သည်လည်း။ အပတိဟတာ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ပျက်ပြားသည့် အခါ၌
 လည်း၊ မဆုတ်ယုတ် မပျက်စီး၊ ရှေးနည်းအတိုင်းသာလျင်တည်း။ ဝစနံ စ၊
 ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာတို့ ဆုတ်ယုတ် ပျက်ပြားသည့်အခါ၊ ပြောဆိုအပ်သော
 စကားအလုံးစုံသည်လည်း။ တဒေဝ၊ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာနှင့် ပြည့်စုံစဉ်
 အခါ၊ ပြောဆိုသုံးနှုန်းသော စကားလုံးများသာလျင်တည်း။ တု၊ ထိုသို့ပင်
 မခြား၊ တသား တဖုံတည်းဖြစ်ပါသော်လည်း။ အတ္ထော သမေန၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊
 ရတနာ၏အခိုး၊ တန်ခိုးအရှိန်နှင့်။ ဝါ၊ တန်ခိုးအရှိန်မှ။ ဝိရဟိတော၊ အကုသိုလ်
 ဖိစီးသဖြင့်၊ ပျက်စီးကင်းကွာခဲ့သော။ သဇေ ပုရိသော၊ ဥစ္စာ၏ အရှိန်ဖြင့်၊
 ဂုဏ်သိရ် တက်ကြွလျက်၊ အစစတင့်တယ်၍၊ ဖွယ်ရာခဲ့သော ထိုယောက်ျား
 သည်ပင်လျှင်။ ခဏေန၊ ဥစ္စာချို့တဲ့၊ ပစ္စည်းမဲ့သော ခဏခြင်းဖြင့်ပင်လျှင်။
 အညော ဘဝတိ၊ ရှိသမျှဂုဏ်သိရ်တို့၊ တရှိန်တည်းကွယ်ပျောက်လျက်၊ တမျိုး
 တဖုံ၊ လူနုကပ္ပိုး၊ အောက်တန်းစားအဖြစ်သည် ဘွားခနဲဖြစ်ရ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့
 အံ့ဘွယ်သရဲ၊ ဖောက်လဲဖောက်ပြန်၊ မဖြစ်တန်ဘဲဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝိစိတြံ၊ အလွန်
 အကြူး၊ ထူးဆန်းလှပါပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပစ္စည်းဥစ္စာသည် အလွန်တန်ခိုးကြီး၏၊ အဘယ်ကြောင့်
 နည်းဟူမူ ပစ္စည်းဥစ္စာရှိသောအခါ ဂုဏ်ကြက်သရေ တိုးတက်၍ အစစအရာရာ
 တို့သည် တင့်တယ်ဖွယ်ရာကုန်၏၊ ပစ္စည်းဥစ္စာမရှိသောအခါ ဂုဏ်ကြက်သရေ
 နိမ့်ကျ၍ အစစ မတင့်တယ် မဖွယ်ရာဘဲ အကဲဆုတ်ယုတ်ပြီးလျှင် အောက်တန်း
 စားအဖြစ်သို့ ခဏခြင်း လျော့ကျသက်ရောက်၏၊ သက်ရောက်ပုံကား အကြင်သူ

သည် ပစ္စည်းဥစ္စာနှင့်ပြည့်စုံ၍ ကြွယ်ဝချမ်းသာ၏။ ထိုသို့ကြွယ်ဝချမ်းသာစဉ်အခါ ထိုချမ်းသာသောသူ၏ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ စသော ကိုယ်အင်္ဂါလက္ခဏာ၊ ငမည်း ငဖြူ အစရှိသော အမည်နာမ၊ အသိဉာဏ်၊ စကားပြောပုံ၊ ဆိုပုံ၊ လှပုံလှပန်းလုံးရပ် သဏ္ဌာန် စသည်တို့သည် ဂုဏ်ကြွက်သရေနှင့်ပြည့်စုံ၍ တင့်တယ်ဖွယ်ရာပြီးလျှင် ထိုမျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ ကိုယ်လက်အင်္ဂါတို့သည် လှပတင့်တယ်ကြကုန်၏။ အချိုးကျ ကြကုန်၏။ လှပတင့်တယ်သည် အချိုးကျသည်ဟု ထင်ကြ မြင်ကြကုန်၏။ အမည် နာမသည်လည်း ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာ၏။ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ပြည့်စုံသည်ဟုလည်း ထင်မှတ်ကြကုန်၏။ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာနှင့် ပြည့်စုံ သောသူသည် ကံမကောင်း အကြောင်းမလှသဖြင့် ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးခဲ့ပါမူ ထိုသို့စည်းစိမ် ပျက်စီး၍ ဆင်းရဲနွမ်းပါး လူနွမ်းကပ်၏ အဖြစ်သို့ ကျရောက်သည့်အခါ စည်းစိမ်ဥစ္စာသာ ပျက်ပြား၍ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ အစရှိသော ကိုယ်လက်အင်္ဂါတို့နှင့် တကွ ပုံသဏ္ဌာန်စသည်တို့မူကား ချွတ်ယွင်းပျက်စီးခြင်း မရှိ ရှေးအတိုင်း ပကတိပင် ဖြစ်၏။ သို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း ပစ္စည်း၏ အခိုးဟု ဆိုအပ်သော တန်ခိုးအရှိန်အစောင့် မရှိခြင်းကြောင့် ပစ္စည်းမဲ့သည့်အခါ ထိုမျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ ကိုယ်လက်အင်္ဂါနှင့်တကွ လှပုံလှပန်း လုံးရပ်သဏ္ဌာန်စသည်တို့သည် အလုံးစုံ အကျည်းတန် အရပ်ဆိုး၍ အချိုးမကျဘဲ အစစအရာရာ အမည် နာမ အသိဉာဏ်နှင့် စကားလုံးအသုံးအစွဲတို့ပါ နေရာတကာမှပင် အလွဲလွဲချည်းပင် ဟူသော အဖြစ်သို့ရောက်ကြရ၏။ အလွဲလွဲချည်းပင်ဟု ထင်မှတ်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ မဖြစ်သင့်ပါဘဲလျက် ဖောက်လဲဖောက်ပြန်ဖြစ်ခြင်းသည် အလွန်အလွန် အံ့ဩ ဘွယ်ရှိလှပါပေ၏ တကားဟူလို။

သူတပါးတို့အား မပြောကြားသင့်သည့် အကြောင်းများ

ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် ထိုစူဠကဏ္ဍပရိမိတ် ရွတ်ဆိုပြောကြားသော အလုံး စုံသော စကားတို့ကို ကြားနာပြီးသည်ရှိသော် ငါသည် ယခုအခါ ဤအရပ်၌ နေရန် မသင့်လျော်ချေ၊ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့ ဆုံးပါးကြောင်းကိုလည်း တပါးသောသူတို့အား ပြောကြားရန် မသင့်လျော်ချေ။ ထို့ ကြောင့်ပင်လျှင် ပညာရှင်တို့သည် အတ္တနာသံ အစရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေ သည်ဟု စဉ်းစားဆင်ခြင်လေ၏။

၁၃၄။ အတ္တနာသံ မနတာပံ၊ ဂေဟေ ဒုစရိတာနိ စ။

ဝဉ္ဇနံ စာပမာဏံ စ၊ မတိမာ န ပကာသယေ။

လောကေ၊ လောက၌။ မတိမာ၊ အထက်တန်းစား၊ သိကြားမြော်မြင်၊ ပညာရှင်သည်။ အတ္တနာသံ၊ ဥစ္စာပြုန်းတီး၊ ပစ္စည်းဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို လည်းကောင်း။ မနတာပဉ္စ၊ နှလုံးမအေး၊ စိတ်ပူဆွေးခြင်းလည်းကောင်း။

ဂေဟေ၊ မိမိရိပ်သာ၊ အိမ်ဂေဟာ၌။ ဒုစရိတာနိစ၊ မကောင်းပြစ်စု၊ ဖြစ်ပေါ်မှု
တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဝဉ္စနဉ္စ၊ မိမိ၏လိမ်လည်ကောက်ကျစ်၊ ပြုခဲ့သောအပြစ်ကို
လည်းကောင်း။ အပမာဏဉ္စ၊ သူတပါးတို့မိမိအား၊ ပမာဏမထား၊ မလေးစားမှု၊
မသိမဲ့ ပြုခြင်းကိုလည်းကောင်း။ န ပကာသယေ၊ ထုတ်ဖော်မြွက်ကြား၍၊
ထင်လျားစွာ မပြရာ။

ထို့ပြင် ဤအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သူတပါးတို့အား မပြောကြား
အပ်သော လုံခြုံစွာ စောင့်ရှောက်ထားအပ်သော အကြောင်းတရား ကိုးပါးကို
စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်သည်မှာ—

အပိစ —

၁၃၅။ အာယု ဝိတ္တံ ဂေဟဆိဒ္ဓံ၊ မန္တမေထုနဘေသဇ္ဇံ။
တပေါ ဒါနာပမာဏံ စ၊ နဝ ဂေါပျာနိ ယတတော။

အပိစ၊ ထို့ပြင်တခြား၊ နည်းတပါးသော်ကား။

၁။ အာယုစ၊ မိမိ၏နေရာအံ့သော အသက်အပိုင်းအခြားကိုလည်းကောင်း။

၂။ ဝိတ္တဉ္စ၊ မိမိ၏ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာကိုလည်းကောင်း။

၃။ ဂေဟဆိဒ္ဓဉ္စ၊ မိမိအိမ်၌၊ မကောင်းဖြစ်မှု၊ အပြစ်စုကိုလည်းကောင်း။

၄။ မန္တမေထုနဘေသဇ္ဇဉ္စ၊ လျှို့ဝှက်အပ်သော တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်း။

၅။ သံဝါသအမှု၊ စပ်ယှက်ပြုခြင်း။

၆။ ခဲယဉ်းစွာ ဖော်စပ်အပ်သော ဆေးကောင်း ဆေးမြတ်လည်းကောင်း။

၇။ တပေါစ၊ မိမိ၏ ခြိုးခြံစွာ ကျင့်ခြင်းလည်းကောင်း။

၈။ ဒါနာပမာဏဉ္စ၊ လှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်း။

၉။ မိမိအား သူတပါးတို့ ပမာမထား၊ မလေးစားခြင်းလည်းကောင်း။

အမှာ။ ။ဤသို့ ပြဆိုအပ်သော ၉-ပါးသော အရာတို့တွင် မိမိခြိုးခြံစွာ ကျင့်ခြင်းကို
လည်းကောင်း၊ မိမိစွန့်ကြဲပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဂုဏ်ပကာသနကို လိုလား၍
ဖြစ်စေ၊ မိမိအား သူတပါးတို့ အထင်အမြင်ကြီးအောင်ဖြစ်စေ မပြောဆိုအပ်၊ ပြောဆိုသည့်
အတွက် အထင်အမြင်မကြီးသည့်ပြင် မိမိကိုယ်ကို ပကာသန ပြုလုပ်သည် ဂုဏ်ဖော်သည်ဟု
အထင်အမြင်သေးပြီးလျှင် သူတပါးတို့ မနှစ်သက်ခြင်းသာ ဖြစ်ပေရာသည်။ သူတပါးတို့
အတုယူ၍ ပြုလုပ်ကြစေရန်နှင့် မိမိ၏ကုသိုလ်အဖို့ကို အမျှပေးဝေရန် မိမိ၏ကုသိုလ်အဖို့ကို
ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ သာဓုအနုမောဒနာ ပြုကြစေရန်ဟူသော “ပတ္တိဒါန၊ ပတ္တာနုမောဒနာ”
အလို့ငှါမူကား ပွင့်လင်းစွာ ပြောကြားအပ်ပေသည်။

ဣတိ ဣမာနိ နဝ၊ ဤသို့ညွှန်ကြား၊ ကိုးပါးသော အချက်တို့ကို။ ယတတော၊ အားထုတ်လုံ့လ၊ ဝီရိယပြုသဖြင့်။ ဂေါပျာနိ၊ ကိုယ်နှင့်နှုတ်ကို စောင့်စည်း၍၊ အပြီးတိုင် လုံခြုံစေအပ်ကုန်၏။

ဥစ္စာ၊ ကံ ပဲ့သောအခါတွင် ပညာရှင်တို့ ဆင်ခြင်ပြုလုပ်သင့်ပုံများ

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် အတုန္တဝိမုခေ အစရှိသော ဂါထာကို ပညာရှိတို့ မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်ဟု ဆင်ခြင်စဉ်းစားပြန်လေ၏။

၁၃၆။ အတုန္တဝိမုခေ ကမ္မေ၊ ဗျတ္တေ ယတေ စ ပေါရိသေ။
မတိမတော ဒလိဒ္ဓဿ၊ ဝနာဒညံ ကုတော သုခံ။

ကမ္မေ၊ စောင့်ရှောက်စီမံ၊ ရှေးဟောင်းကံသည်။ အတုန္တဝိမုခေ၊ အလွန်အမင်း၊ ရှောင်ကွင်းကြဉ်ဖဲ၊ မျက်နှာလွဲသည်ရှိသော်။ ဝါ၊ မျက်နှာလွဲသောကြောင့်။ ယတေစ၊ အားသစ်လုံ့လ၊ ဥဿာဟ ပြုခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ပေါရိသေ စ၊ ယောက်ျား၏တန်ခိုး၊ သတ္တိမျိုးသည်လည်းကောင်း။ ဗျတ္တေ၊ အကျိုးမပြီး၊ အချည်းနှီးပင်၊ သုံးမဝင်သည်ရှိသော်။ ဒလိဒ္ဓဿ၊ အောက်ကျ နောက်ကျ၊ ဆင်းရဲလှသော။ မတိမတော၊ အထက်တန်းစား၊ သိကြားမြော်မြင်၊ ပညာရှင်အား။ ဝနာ၊ မြို့ရွာဌာနီ၊ မှီရန်မလို၊ တောခို၍နေရခြင်းမှ။ အညံ၊ တပါးသော။ သုခံ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ၊ ကောင်းစွာငြိမ်းအေး၊ ချမ်းသာဘို့ အရေးသည်။ ကုတော အတ္ထိ၊ ဖွယ်ဖွယ်ရာရာ၊ မထယ်ဝါသဖြင့်၊ အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ကံမကောင်း အကြောင်းမလှသဖြင့် ကြံစည်ပြုလုပ်သည့် အမှုကိစ္စဟူသမျှတို့သည် ကံမရှိလျှင် ဉာဏ်ရှိတိုင်းမဲ့တတ်သည် ဟူသကဲ့သို့ အလွဲလွဲဖြစ်လျက် ပျက်စီးဆုံးရှုံးပြီးလျှင် လူလုံးမလှ ဒုက္ခဖိစီး၍ အကျိုးမပြီး အချည်းနှီးဖြစ်သဖြင့် မရှိဆင်းရဲ မဲ့လှသောအဖြစ်သို့ ရောက်သော ပညာရှိ လူဂုဏ်တန် အထက်တန်းစားဖြစ်သော လူကြီးလူကောင်း တယောက်သည် ထိုသို့ဆင်းရဲကပ္ပါး အောက်တန်းစားအဖြစ်ဖြင့် မြို့ရွာ၏အတွင်း၌ မှီတင်း နေထိုင်ရန် မသင့်ပေ၊ နေထိုင်ရန်မလို တောခို၍နေရခြင်းမှတစ်ပါး အခြားသော ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာငြိမ်းအေးခြင်း အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း၊ မရှိနိုင်ပေ ဟူလို။

ထို့ပြင် တမျိုး တိုးတက်၍တဖန် စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်သည်မှာ —

အညဉ္ဇ—

၁၃၇။ မတိမာ မိယတေ ကာမံ၊ ကာပဏျံ န တု ဂစ္ဆတိ။
အပိ နိဗ္ဗာနမာယာတိ၊ နာနလော ယာတိ သီတတံ။

အညဉ္ဇ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ မတိမာ၊ အထက်တန်းစား၊ သိကြားမြော်မြင်၊ ပညာရှင်သည်။ ကာမံ—ကေန္တေန၊ မချွတ်မလွဲ၊ အမြဲစင်စစ်အားဖြင့်။ မိယတေ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ပင်သတ်၍၊ လတ်တလောသေရာ၏။ ကာပဏျံတု၊ အထီးကျန်ကပ္ပါး၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အောက်တန်းစား၏ အဖြစ်သို့ကား။ နဂစ္ဆတိ၊ မဖွယ်ရာသဖြင့်၊ ဘယ်အခါမှမရောက်ပေ။ ကိမိဝ၊ ဥပမာမှတ်ဖွယ်၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ အနလော၊ ရဲရဲညီးညီး၊ စွဲသည့်မီးသည်။ အပိ—ကေန္တေန၊ မသွေမလှန်၊ ကေန်စင်စစ်အားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ အလျှံချုပ်ငြိမ်း၊ လက်စသိမ်းသည်၏ အဖြစ်သို့။ အာယာတိ၊ မလွဲမဖောက်၊ အမြဲရောက်၏။ သီတတံ၊ မပူမနွေး၊ အေးချမ်းသည်၏ အဖြစ်သို့။ န ယာတိ ဣဝ၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန်မဖောက်၊ မပြန်ရောက်သကဲ့သို့တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မီးသည် အလျှံချုပ်ငြိမ်း၍ လက်စသတ်ငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်မူလည်း ရောက်တန်ရာ၏၊ မပူမနွေးဘဲ ချမ်းအေးသည်၏ အဖြစ်သို့ကား မည်သည့်အခါ၌မျှ မရောက်သကဲ့သို့ အမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိလူဂုဏ်တန် အထက်တန်းစားဖြစ်သော သူသည် မိမိကိုယ်ကို မိမိ အဆုံးစီရင်မူလည်း စီရင်ရာ၏၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အထီးကျန်ကပ္ပါး အောက်တန်းစားအဖြစ်သို့ကား မည်သည့်အခါ၌မျှ မကျရောက်လိုဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင် တတန် ဆက်လက်၍ စဉ်းစားပြန်သည်မှာ—

ကိဉ္ဇ—

၁၃၈။ ကုသုမတ္ထဝကဿေဝ၊ ဒွေ ဝုတ္တိ တု မတိမတော။
သဗ္ဗေသံ မုဒ္ဒနိ ဝါ တိဋ္ဌေ၊ ဝိသီယတေထ ဝါ ဝနေ။

ကိဉ္ဇ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ကုသုမတ္ထဝကဿ၊ တော၌ဖြစ်ရှောင်း၊ ပန်းအပေါင်း၏။ ဝုတ္တိ ဣဝ၊ ဖြစ်ပုံမခြား၊ ကဲ့အလားသို့။ မတိမတော၊ အထက်တန်းစား၊ သိကြားမြော်မြင်၊ ပညာရှင်၏။ ဝုတ္တိ၊ ဖြစ်ပုံအလား၊ သဘောသွားတို့သည်။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။ တု၊ စင်စစ်။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းညွှန်၊ အလုံးစုံသော သူတို့၏။ မုဒ္ဒနိ၊ ဥတ္တမင်္ဂ၊ သီသအမြတ်၊ ဦးထိပ်ရပ်၌။ တိဋ္ဌေဝါ၊ မြင့်မြင့်မားမား၊ မောက်ကြွားဝေဝေ၊ တည်နေမူလည်း တည်နေရာ၏။ အထ၊ ထိုသို့

မဟုတ်၊ တမျိုးဆုတ်ခဲ့သော်။ ဝနေ၊ လူသူမနီး၊ တောင်မြိုင်ကြီး၌။ ဝိသိယ-
တေဝါ၊ သေပျောက်ချည်းနှီး၊ ပျက်စီးမှုလည်း ပျက်စီးရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပန်းပွင့်ပန်းခိုင်တို့၏ ဖြစ်ပုံအလား သဘောသွားတို့သည်
နှစ်မျိုးနှစ်စား ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့ ထို့အတူ အမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိ
လူဂုဏ်တန် အထက်တန်းစား၏ ဖြစ်ပုံအလားတို့သည် လမ်းနှစ်မျိုးနှစ်စား
ဖြစ်ကုန်၏။ ဖြစ်ပုံကား ထိုပန်းပွင့်ပန်းခိုင်နှင့် ပညာရှင်တို့သည် လူအများတို့၏
ဦးထိပ်ထက်၌ မြင့်မြင့်မားမား မောက်ကြွား၍ တည်မှုလည်း တည်နေရာ၏။
ထိုသို့ လူအများတို့၏ ဦးထိပ်ထက်၌ မြင့်မြင့်မားမား မောက်ကြွား၍ မတည်
နေရမှု လူသူမနီးသော တောမြိုင် အရပ်၌ပင်လျှင် ညှိုးခြောက်ပျက်စီး၍
အချည်းနှီး သေပျောက်မှုလည်း သေပျောက်ခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏ ဟူလို။

စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပျက်ပြား၍ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အခြေဖြင့် သူတပါးတို့၏
အထံ၌ တောင်းရမ်းတစေ အသက်မွေးမြူ၍ နေရခြင်းသည်လည်း အလွန်တရာမှ
စက်ဆုပ်အပ် ကဲ့ရဲ့အပ်သော အရာဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို
ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်သည်မှာ—

၁၃၉။ ဝရံ ဝိဘဝဟီနေန၊ ပါဏေန သန္တပ္ပိတောနလော။

နောပစာရပရိဘဋ္ဌော၊ ကပဏော ပတ္တတေ ဇနော။

ဝိဘဝ ဟီနေန၊ ပစ္စည်းဆုတ်ယုတ်၊ စည်းစိမ်ပြုတ်သောသူသည်။ ပါဏေန၊
လွန်စွာစွဲမက်၊ ကိုယ့်အသက်ဖြင့်။ အနလော၊ မီးကို။ သန္တပ္ပိတော၊ ရောင့်ရဲ
စေခြင်းသည်။ ဝါ၊ မီးပုံတိုင်းသို့၊ ဆင်းသက်၍ အသက်သေရခြင်းသည်။ ဝရံ၊
ကေနံဆတ်ဆတ်၊ အမှန်မြတ်၏။ ဥပစာရ ပရိဘဋ္ဌော၊ ကောင်းမြတ်တင့်တယ်၊
ဖွယ်ရာသော လူကြီးလူကောင်းအဖြစ်မှ လျော့ကျသော။ ကပဏော၊ အထီးကျန်
ယောက်ျား၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော။ ဇနော၊ လူ၏အဖြစ်ကို။ န ပတ္တတေ၊
ဘယ်အခါမဆို၊ အလိုမကျ၊ မတောင့်တအပ်။

ထို့ပြင် ပစ္စည်းမရှိဘဲ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည်၏အဖြစ်သည် များစွာသောင်း
ပြောင်း ပျက်စီးခြင်း ဘေးရန်အပေါင်းတို့၏ စုဝေးကျရောက်ရာ ဖြစ်ကြောင်းကို
ဒါလိဒျာ ဟိရိမေတိ အစရှိသော ဂါထာဖြင့် စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်လေ၏။

၁၄၀။ ဒါလိဒျာ ဟိရိမေတိ ဟိရိပရိဂတော သတျာ ပဘဿတေ၊

နိတ္ထေဇော ပရိဘုယျတေ ပရိဘဝါ နိဝဏ္ဏံ မာပဇ္ဇတေ။

နိဝဏ္ဏော သောကမေတိ သောကနိဟတော ဗုဒ္ဓျာ ပရိစ္စတေ၊

နိဗ္ဗုဒ္ဓိ ခယမေတျဟော နိဓနတာ သဗ္ဗာပဒါနံ ပဒံ။

၁။ နိရိဝေဒ (=နိဗ္ဗေဒ) ဟုလည်း ရှိကြသည်။

ဒါလိဒျာ၊ ဆင်းရဲနွမ်းလျ၊ အောက်တန်းကျသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟိရိ၊ ရှိုးတိုးရှုန်တန်၊ မသန့်စိတ်မှာ၊ မျက်နှာမလှ၊ အရှက်ရခြင်းသို့။ ဧတိ၊ မလုံမဖောက်၊ အမြဲရောက်၏။ ဟိရိပရိဂတော၊ မလှမျက်နှာ၊ မသာနလုံး၊ အရှက်ဖုံးသောသူသည်။ သတျာ၊ စွမ်းရည်သတ္တိ၊ ပကတိတန်ခိုးမှ။ ပဘဿတေ၊ အလိုလိုပျက်စီး၍၊ အချည်းနှီးလျော့ကျ၏။ နိတ္တေဇော၊ တန်ခိုးမရှိသောသူကို။ ပရိဘုယုတေ၊ တွေ့မြင်အများ၊ သူတပါးတို့၊ မခံမညား၊ မလေးစားအပ်။ ပရိဘဝါ၊ တွေ့မြင်သူအများ၊ သူတပါးတို့၊ မခံမညား၊ မလေးစားအပ်သောကြောင့်။ နိဝဏ္ဏံ၊ ကြက်သရေဂုဏ်သိရုံ၊ ညှိုးမှိန်ခြောက်နွမ်းလျက်၊ အောက်တန်းကျခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတေ၊ အခြေမဟန်သဖြင့်၊ ကေနရောက်ရ၏။ နိဝဏ္ဏော၊ ကြက်သရေဂုဏ်သိရုံ၊ ညှိုးမှိန်ခြောက်နွမ်းလျက်၊ အောက်တန်းကျသော သူသည်။ သောကံ၊ နှလုံးမငြိမ်၊ စိုးရိမ်ပူဆွေး၊ စိတ်မအေးခြင်းသို့။ ဧတိ၊ မချကေန၊ အမှန်ဆတ်ဆတ်၊ ကျရောက်တတ်၏။ သောကနိဟတော၊ နှလုံးမငြိမ်၊ စိုးရိမ်ပူဆွေး၊ စိတ်မအေးခြင်းဖြင့်၊ နှိပ်စက်အပ်သောသူသည်။ ဗုဒ္ဓျာ၊ ထိုးထွင်းဝေဖန်၊ အသိဉာဏ်မှ။ ပရိစ္စတေ၊ မတူယလွတ်လွတ်၊ စွန့်ပယ်လွတ်အပ်၏။ နိဗ္ဗုဒ္ဓိ၊ အသိလွတ်ကင်း၊ ဉာဏ်ချွတ်ယွင်းသောသူသည်။ ခယံ၊ ကုန်ခန်းအပြီး၊ ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ခြင်းသို့။ ဧတိ၊ မချွတ်မလွဲ၊ အမြဲရောက်တတ်၏။ အဟော၊ ဪ အံ့ဘယ်ရှိပေစွ။ လောကေ၊ လောက၌။ နိဓနတာ၊ ဥစ္စာချိုတဲ့၊ စည်းစိမ်မဲ့သည်၏အဖြစ်သည်။ သဗ္ဗာပဒါနံ၊ လုံးစုံသောင်းပြောင်း၊ ပျက်စီးခြင်းဘေးရန်အပေါင်းတို့၏။ ပဒံ၊ စုဝေးကျရောက်၊ ပေါ်ပေါက်တည်နေရာဌာန အစစ်၊ ဖြစ်ကြီးဖြစ်ပေ၏။

မြတ်, မမြတ် အပြုအမူနှစ်ပါးကို ခွဲခြား၍ ပြပုံ

ထို့ပြင် မြင့်မြတ်သော အပြုအမူနှင့် မမြင့်မြတ်သော အပြုအမူနှစ်ပါးတို့ကို ခွဲခြားဝေဖန်၍ ဝရံ မောနံ အစရှိသော ဂါထာတို့ဖြင့် စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်လေ၏။

ကိဉ္စ—

၁၄၁။ ဝရံ မောနံ ကြိယံ န စ ဝစနမုတ္တံ ယဒသစ္စံ၊
 ဝရံ ပဏ္ဏကံ ပုသံ န စ ပရကလတ္တာဘိဂမနံ။
 ဝရံ ပါဏစာဂေါ န စ ပိသုဏဝါကျေသ္မဘိရူစိ၊
 ဝရံ ဘိက္ခာသိတံ န စ ပရဓနာဿာဒနသုခံ။

ကိဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ မောနံ၊ စကားမပြော၊ တုဏှိဘော နေခြင်းကို။ ကြိယံ၊ ပြုမူခြင်းသည်။ ဝရံ၊ ဆတ်ဆတ်ကေန၊ အမှန်မြတ်သေး၏။ ဥတ္တံ၊ ပြောဆိုအပ်သော။ ယံဝစနံ၊ အကြင်စကားသည်။ အသစ္စံ၊ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်၊

မမှန်ကန်။ တံ၊ ထိုသို့ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်၊ မမှန်သောစကားကို၊ ပြောဆိုခြင်း
သည်။ နှစ် ဝရံ၊ စင်စစ်ကေနိ၊ အမှန် မမြတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ပုံသံ - ပုမာနံ၊
ယောက်ျားတို့အား။ ပဏ္ဍကံ၊ နပုံးပဏ္ဍုက်၏ အဖြစ်သည်။ ဝရံ၊ စင်စစ်ကေနိ၊
အမှန်မြတ်သေး၏။ ပရကလတ္တာဘိဂမနံ၊ သူတပါး၏မယားကို ကြာခိုလိုက်စား၊
ပျော်ပါးစပ်ယှက်၊ ပေါင်းဖော်ချက်သည်။ နှစ် ဝရံ၊ စင်စစ်ကေနိ၊ အမှန် မမြတ်
သည်သာလျှင်တည်း။ ပါဏစာဂေါ၊ ရက်ရက်စက်စက်၊ အသက်ကိုစွန့်ရခြင်းသည်။
ဝရံ၊ အမှန်ဆတ်ဆတ်၊ ကေနိမြတ်သေး၏။ ပိသုဏဝါကျေသု၊ ချောပစ်
ပြောကြား၊ ဂုံးစကားတို့၌။ အဘိရုစိ၊ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်၊ နှစ်ခြိုက်၍နေခြင်း
သည်။ နှစ် ဝရံ၊ စင်စစ်ကေနိ၊ အမှန်မမြတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဘိက္ခာသိတံ၊
လှည့်လည်စုဆောင်း၊ တောင်းခံ၍စားသောက်ရခြင်းသည်။ ဝရံ၊ ကေနိ
ဆတ်ဆတ်၊ အမှန်မြတ်သေး၏။ ပရနောဿာဒန သုခံ၊ သူတပါးတို့ ကြည့်ရှု
ထောက်မသော ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ကာ၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည်။ နှစ် ဝရံ၊
စင်စစ်ကေနိ၊ အမှန် မမြတ်သည်သာလျှင်တည်း။

၁၄၂။ ဝရံ သုညာ သာလာ န စ ခလု ဝရော ဒုဋ္ဌဝသဘော၊
ဝရံ ဝေသီ ဇာယာ န ပုနရဝိနိတာ ကုလဝဓူ။
ဝရံ ဝါသောရညေ န ပုနရဝိဝေကာဓိပပုရေ၊
ဝရံ ပါဏစာဂေါ န ပုနရမမာနမုပဂမော။

သုညာ၊ ချည်းနှီးဆိတ်သုဉ်း၊ နွားလုံးလုံးမရှိသော။ သာလာ၊ နွားခြံပြုလုပ်၊
နွားတင်းကုတ်သည်။ ဝရံ၊ မရှိသတ်သတ်၊ တမျိုးမြတ်၏။ ပုန၊ တဖန်။ ခလု၊
စင်စစ်။ ဒုဋ္ဌဝသဘော၊ နွားယုတ်အမျိုး၊ နွားဆိုးနွားပျက်၊ တည်ရှိချက်သည်။
နှစ် ဝရံ၊ မမြတ်ကေနိ၊ တကယ်မှန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဝေသီ၊ ကြေးငွေ
ရကြောင်း၊ ကာမရောင်းသည့်၊ သောင်းပြောင်းပျော်ရာ၊ ပြည့်တန်ဆာဖြစ်သော။
ဇာယာ၊ အပျော်အပါး၊ မျှာမယားသည်။ ဝရံ၊ တဏှာအငတ်၊ ငြိမ်းသတ်ရန်
ဆေး၊ မြင့်မြတ်သေး၏။ ပုန၊ စင်စစ်။ အဝိနိတာ၊ ရိုင်းစိုင်းလွန်စွာ၊ လိမ္မာ
ယဉ်ကျေးခြင်း မရှိသော။ ကုလဝဓူ၊ အမျိုးကောင်းသွီး၊ ဇနီးမိန်းမသည်။
နှစ် ဝရံ၊ မုချဆတ်ဆတ်၊ မမြတ်ကေနိ၊ တကယ်မှန်သည်သာလျှင်တည်း။
အရညေ၊ လူသူမနီး၊ တောကြီးရိပ်သာ၊ မြိုင်ဟောမာ၌။ ဝါသော၊ မွေ့လျော်
အပြီး၊ ပျော်မွှီး နေထိုင်ရခြင်းသည်။ ဝရံ၊ ငြိမ်းအေးသပ်ရပ်၊ တမျိုးမြတ်၏။
ပုန၊ စင်စစ်။ အဝိဝေကာဓိပပုရေ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်၊ မြှော်မြင်လွှတ်ကင်း၊ မင်း၏
စိုးပိုင်၊ တိုင်းနိုင်ငံ၌၊ နေထိုင်ရခြင်းသည်။ နှစ် ဝရံ၊ မုချကေနိ၊ အမှန်
မမြတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ပါဏစာဂေါ၊ ရက်ရက်စက်စက်၊ အသက်ကိုစွန့်ရ
ခြင်းသည်။ ဝရံ၊ မုချဆတ်ဆတ်၊ တကယ်မြတ်၏။ ပုန၊ စင်စစ်။ အမောနံ၊

ဆိုးယုတ်ညစ်ညမ်း၊ လူသရမ်းတို့အား။ ဥပဂမော၊ မှီခိုမပြတ်၊ ဆည်းကပ်၍ နေရခြင်းသည်။ န ၈ ၀ရံ၊ မုချကေန၊ အမှန် မမြတ်သည်သာလျှင်တည်း။

ဤနှစ်ဂါထာတို့၏ အဓိပ္ပါယ်။ ။စကားမပြော တုဏှိဘော နေရခြင်းသည် မြတ်သေး၏။ ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန် မမှန်စကား မသားပြောဆိုခြင်းသည် မမြတ်။ ယောက်ျားစစ် မဟုတ်၊ နှပုံးပဏ္ဍုန်၏အဖြစ်သည် မြတ်သေး၏။ သူတပါး၏ မယားကို အမြှောင်ပြုကာ ကြာခိုရခြင်းသည် မမြတ်။ ရက်ရက်စက်စက် အသက်ကို စွန့်ရခြင်းသည် မြတ်သေး၏။ ချောပစ်ဂုံးတိုက်သောစကားကို ပြောဆိုခြင်းသည် မမြတ်။ လှည့်လည်စုဆောင်း၍ တောင်းရမ်းစားသောက်ရခြင်းသည် မြတ်သေး၏။ သူတပါးတို့ ပေးကမ်းထောက်မသော ပစ္စည်းကို သုံးဆောင်ကာ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည် မမြတ်။

နှားတို့ အလျှင်းလုံးလုံး မရှိသော နှားခြံ၊ နှားတင်းကုတ်သည် မြတ်သေး၏။ နှားယုတ် နှားဆိုးရှိသော နှားခြံ၊ နှားတင်းကုတ်သည် မမြတ်။ ပြည့်တန်ဆာ ဖြစ်သော အပျော်မယားသည် မြတ်သေး၏။ ရိုင်းစိုင်းကြမ်းကြုတ်သော လိမ္မာ ယဉ်ကျေးခြင်းမရှိသော အမျိုးကောင်းသွီး ဇနီးမိန်းမသည် မမြတ်။ လူသူ မနီးသော တောအရပ်၌ နေထိုင်ရခြင်းသည် မြတ်သေး၏။ စူးစမ်းဆင်ခြင် မြှော်မြင်ခြင်းကင်းသော မင်း၏နိုင်ငံ၌ နေထိုင်ရခြင်းသည် မမြတ်။ အသက် သေရခြင်းသည် မြတ်သေး၏။ ဆိုးယုတ်ညစ်ညမ်းသော လူသရမ်းတို့အား မှီခို မပြတ် ဆည်းကပ်၍နေရခြင်းသည် မမြတ် ဟူလို။

ဆင်းရဲ မွဲတေခြင်းတို့၏ အပြစ်ကို စိစစ်၍ ပြဆိုပုံ

ထို့ပြင် ဆင်းရဲနှွမ်းပါးသော သူတောင်းစား၏အဖြစ်သည် ရှိသမျှဂုဏ် အလုံးစုံကို အကုန် ဖျက်ဆီးတတ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစား ဆင်ခြင် ပြန်သည်မှာ—

အပိစ —

၁၄၃။ သေဝေဝမာနုမခိလံ၊ စန္ဒိကာဝ တမော ဇရေဝ လာဝညံ။
သဒ္ဓမ္မဝစနံ ခုစ္စရိတံ၊ ဂုဏသတမပျတ္တိတာ ဟရတိ။

အပိစ၊ အကြောင်းတမျိုး၊ တိုး၍တဖန်၊ စဉ်းစားရန်ရှိပြန်သည်ကား။ အခိလံ၊ ရှိသမျှသိမ်း၍၊ အလုံးစုံသော။ မာနံ၊ ငါတကားဟု၊ ထောင်လွှား

၁။ မူရင်း၌ “ဟရိဟရ-ကထေဝ” ဟု ရှိသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ဆီလျော်အောင် ပြောင်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။

တက်ကြွ၊ မာန်မာနကို။ သေဝါ၊ အစေခံ သူခစား၏အဖြစ်ဖြင့်၊ သူတပါး၏ ထံပါး၌၊ ဝပ်တွားခယ၊ ဆည်းကပ်ရခြင်းသည်။ ဟရတိ ဣဝစ၊ စွန့်ပယ်လုံးလုံး၊ ဖျက်ပယ်မှုန်းသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ တမော၊ အမိုက်တိုက်ကို။ စန္ဒိကာ၊ ထွန်းပ ပြောင်ပြောင်၊ လအရောင်သည်။ ဟရတိ ဣဝစ၊ စွန့်ပယ်လုံးလုံး၊ ဖျက်ပယ်မှုန်း သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ လာဝညံ၊ ကြန်အင်ရုပ်ဆင်း၊ လှပခြင်းကို။ ဇရာ၊ ရုပ်ရည်ယွင်းယို၊ အရွယ်အိုခြင်းသည်။ ဟရတိ ဣဝစ၊ စွန့်ပယ်လုံးလုံး၊ ဖျက်ပယ်မှုန်း သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဒုစရိတံ-ပါပံ၊ ယုတ်မာညစ်ကျ၊ မကောင်းမှုကို။ သဒ္ဓမ္မဝစနံ၊ သူတော်တရား၊ ဟောကြားညွှန်ပြ၊ ဆုံးမစကား၊ သွန်သင်ကြား ခြင်းသည်။ ဟရတိ ဣဝစ၊ စွန့်ပယ်လုံးလုံး၊ ဖျက်ပယ်မှုန်းသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဂုဏသတံအပိ၊ တင့်တယ်များစွာ၊ အရာမကသော ဂုဏ်အပေါင်းကိုလည်း။ အတ္ထိတာ၊ ဆင်းရဲနှမ်းပါး၊ သူတောင်းစား၏အဖြစ်သည်။ ဟရတိ၊ ပယ်စွန့် လုံးလုံး၊ ဖျက်ပယ်မှုန်း၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ကျေးကျွန်ခြွေရံ အစေခံ သူခစား၏အဖြစ်သည် ထောင်လွှား တက်ကြွသော မာနကို ပယ်ရှားဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ထွန်းလင်းတောက်ပ သော လမင်း၏ အရောင်သည် အမိုက်တိုက်ကို ပယ်ရှားဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ရုပ်ရည်ယွင်းယို အိုမင်းခြင်းသည် လှပတင့်တယ် အရွယ်၏ပြည့်စုံခြင်းကို ပယ် ဖျက်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သူတော်တရားကို ဟောကြားညွှန်ပြ ဆုံးမသော စကားသည် ယုတ်မာသော ဒုစရိက်စု မကောင်းမှုကို ပယ်ဖျက်ဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း ဆင်းရဲနှမ်းပါးသော အထီးကျန်ကပ္ပါး သူတောင်းစား၏ အဖြစ်သည် အရာမက များစွာသော ဂုဏ်အပေါင်းကို ထောင်းထောင်း ညက်ညက် ကြေပျောက်ပျက်အောင် ချေဖျက် ပယ်ဖျောက်တတ်၏ ဟူလို။

ယင်းသို့ အကြောင်းအရပ်ရပ်ကို သုံးသပ် ဆင်ခြင်ပြီးလျှင် ဤသို့ ဆင်းရဲ နှမ်းပါးသဖြင့် တောင်းရမ်းစားသောက်ရသော သူတောင်းစား၏အဖြစ်သည် မနှစ်သက်အပ် ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ငါသည် သူတပါး၏ ပေးစာ ကမ်းစာဖြင့် အဘယ့်ကြောင့် မိမိကိုယ်ကို မွေးမြူပါအံ့နည်း ? “အို ပညာရှိ... ခဲယဉ်းလှပါပေ၏တကား” ထိုသို့ သူတပါး၏ ပေးစာကမ်းစာဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မွေးမြူရခြင်းသည်လည်း သေမင်း၏ နှစ်ခုမြောက်သောတံခါးပင် ဖြစ်ပေသည်ဟု ထင်မြင်ယူဆပြီးလျှင် အောက်ပါ ဂါထာနှစ်ခုကို ရွတ်ဆို စဉ်းစားပြန်လေ၏။

၁၄၄။ ပလ္လဝဂ္ဂါဟိ ပဏ္ဍိတံ၊ ကယကိတဉ္စ မေထုနံ။

ဘောဇနဉ္စ ပရာဓိနံ၊ တိဿော ပုံသံ ဝိဇ္ဇမ္မနာ။

၁။ ပလ္လဝဂ္ဂါဟိ၊ အပွင့်အသီးကို မဆွတ်ခူး၊ ဖူးညွန့်အဖျား၊ အရွက်များ ကိုသာ ဆွတ်ခူးသည်နှင့်တူသော။ ပဏ္ဍိတံ၊ အခြေအမြစ်နှင့်၊ နှစ်နှစ်

ကာကာ၊ ကောင်းစွာ တတ်မြောက်အောင် မသင်ကြား၊ အဖျားအနား သက်သက်၊ အရိပ်အမြှက်မျှသာ သင်ယူ တတ်သိသော ပညာရှိ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။

၂။ ကယကီတဉ္စ၊ အခဋ္ဌေကြေး၊ အဖိုးပေး၍ ဝယ်ရသော။ မေထုနဉ္စ၊ သံဝါသအမှု၊ ပျော်ပါးပြုခြင်းလည်းကောင်း။

၃။ ပရာဓိနံ၊ လုံးလုံးလျားလျား၊ ကိုယ်ကားမပိုင်၊ သူတပါးနှင့် စပ်ဆိုင်သော။ ဘောဇနဉ္စ၊ အစားအစာကို၊ သုံးဆောင်ကာ နေရခြင်းလည်းကောင်း။

ဣတိ ဣမာ တိဿော၊ ဤသို့ညွှန်ကြား၊ သုံးပါးသော အရာတို့သည်။ ပုံသံ-ပုမာနံ၊ ယောက်ျားတို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။ ဝိဋ္ဌဗ္ဗနာ-နိဿိရိကာ၊ ယုတ်နိမ့်အောက်တန်း၊ ဂုဏ်သရေ နှိမ်ခြင်း၏၊ အကြောင်းရင်းတို့ပေတည်း။

အညဉ္စ—

၁၄၅။ ရောဂီ စိရပ္ပဝါသီ၊ ပရန္တဘောဇီ ပရာဝသထသာယီ။
ယံ ဇီဝတိ တံ မရဏံ၊ ယံ မရဏံ သောဿ ဝိဿာမော။

အညဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။

၁။ ရောဂီ စ၊ နေ့ရက်ရှည်ကြာ၊ ဝေဒနာမြဲ၊ ရောဂါစွဲသော သူသည်လည်းကောင်း။

၂။ စိရပ္ပဝါသီ စ၊ အရပ်တပါး၌ ရှည်မြင့်တစေ၊ သားမယားနှင့် ကွေ့ကွင်း၍ နေရသော သူသည်လည်းကောင်း။

၃။ ပရန္တဘောဇီ စ၊ သူတပါးတို့ ပေးကမ်းကြည့်ရှု၊ ထောက်ပံ့ ပြုသော အစာ အာဟာရကိုသာလျှင်၊ များစွာအားထား၊ စားသုံး၍နေရသော သူသည်လည်းကောင်း။

၄။ ပရာဝသထသာယီ စ၊ သူတပါးတို့၏ ရိပ်သာ၊ ဟောအရပ်၌၊ မှီကပ်နေထိုင်ရသော သူသည်လည်းကောင်း။

ဧဝံဝိဓော၊ ဤသို့ သဘောရှိသော သူသည်။ ယံ ဇီဝတိ၊ အကြင် မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်၍ နေရ၏။ တံ၊ ထိုသို့ နေရခြင်းသည်။ မရဏံ၊ ဇီဝိန်ကင်းကွေ့၊ သေသည်နှင့်မခြား၊ အလားတူသည်သာလျှင်တည်း။ ယံ မရဏံ၊ အကြင်သေခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော၊ ထိုသေခြင်းသည်။ အဿ၊ ထိုသို့ သဘော

ရှိသောသူအား။ *ဝိဿာမော၊ ဘေးဒုက္ခ ကုန်ဆုံး၍၊ လုံးလုံးကြီး အေးငြိမ်း ချမ်းသာပေ၏။

ဤသို့ စဉ်းစားဆင်ခြင်မိပါ၏။ ထိုသို့ပင် စဉ်းစား ဆင်ခြင်မိပါသော်လည်း သတ္တဝါတို့၏ သဘာဝ ဖြစ်နေကြစေရန် လောဘ၏ အစွမ်းဖြင့် သောင်းကျန်း လျက် တဖန် ခုံမင်ခြင်း ဖြစ်ပြန်သဖြင့် ထပ်မံ၍ တခါ ထိုပရိဗိုဇ် ထားအပ်သော အစာကို ယူခြင်းငှါ အကျွန်ုပ်သည် အားထုတ်ခဲ့ပြန်လေ၏။

လောဘလွန်ကဲ မရောင့်ရဲခြင်း၏ အပြစ်များ

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင်တို့သည် လောဘေန အစရှိ သော ဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည် ဟု ဆင်ခြင်မိပြန်ပါ၏။

၁၄၆။ လောဘေန ဗုဒ္ဓိ စလတိ၊ လောဘော ဇနယတေ တဏှံ။
တဏှာတော ဒုက္ခံ ပပေါတိ၊ ပရတြေဟ စ မာနဝေါ။

လောဘေန၊ လောဘရမ္မက်၊ သူ့အတွက်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓိ၊ အသိအလိမ္မာ၊ ဉာဏ် ပညာသည်။ စလတိ၊ ကင်းကွာရွှေ့ရှား၊ စွန့်လွှတ်၍ သွားတတ်၏။ လောဘော၊ ရမ္မက်လောဘ၊ သဘာဝသည်။ တဏှံ၊ တွယ်တာနှစ်သက်၊ တပ်မက် ခြင်းတဏှာကို။ ဇနယတေ၊ အမြဲမပြတ်၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ တဏှာတော၊ တွယ် တာနှစ်သက်၊ တပ်မက်တတ်သောတဏှာကြောင့်။ မာနဝေါ၊ တဏှာပိုင်ရှင်၊ မောင်လုလင်သည်။ ပရတြေ စ၊ တမလွန်ကာလ၊ ထိုဘဝ၌လည်းကောင်း။ ဣဟ စ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၊ ဤဘဝ၌လည်းကောင်း။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ၊ တွေ့ကြုံ ရခြင်းသို့။ ပပေါတိ၊ မချွတ်မလွဲ၊ အမြဲကျရောက်တတ်၏။

ထို့နောက် တဖန် တွားလျက် တွားလျက် ဖြည်းညှင်းစွာ သွားသော ကျွန်ုပ်အား ဝိဏကဏ္ဍ ပရိဗိုဇ်သည် ဆွေးမြည့်သော ဝါးခြမ်းစိတ်ဖြင့် ရိုက်နှက် လေ၏။ ထိုသို့ ရိုက်နှက်သောအခါ ကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ကြံစည်မိလေ၏။ ကြံစည် မိပုံကား.... လောဘရမ္မက် ငမ်းငမ်းတက်၍ တွယ်တာနှစ်သက်ခြင်း အားကြီး သောသူသည် တင်းမတိမ်နိုင် မရောင့်ရဲနိုင်သည့်အတွက် မိမိကိုယ်ကို ဆင်းရဲခြင်း သို့ ရောက်စေသည်သာ ဖြစ်ပေ၏။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ပညာရှင်တို့သည် ဓန- လုဒ္ဒေါ ဟုသန္တုဋ္ဌော အစရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

*ဤ၌ ဝိဿမ-ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝိဿာမ-ဟူ၍ လည်းကောင်း နှစ်ပါးပင် သင့်၏။ အေးငြိမ်းခြင်းကို ဟော၏။

၁၄၇။ ဓနုလုဒ္ဓေါ ဟုသန္တုဋ္ဌော-နိယတတ္တာဇိတိန္ဒြိယော။
သဗ္ဗာ ဝေါပဒါ တဿ၊ ယဿာတုဋ္ဌံ န မာနသံ။

ဓနုလုဒ္ဓေါ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၌၊ လွန်စွာတပ်မက်၊ လောဘထွက်တတ်သော သူသည်။ အသန္တုဋ္ဌော စ၊ တင်းမတိမ်တတ်၊ မရောင့်ရဲတတ်သော သဘောလည်း ရှိ၏။ အနိယတတ္တာ စ၊ မရပ်မတည်၊ ထိုဤလှုပ်ရှား၊ ဖောက်ပြား လျှပ်ပေါ်၊ လော်လည်တတ်သော စိတ်သဘောလည်း ရှိ၏။ အဇိတိန္ဒြိယော စ၊ စက္ခုစထေ၊ ဣန္ဒြေကို၊ သေချာပိုင်ပိုင်၊ မအောင့်နိုင်သည်လည်း ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုသို့ ဖြစ်ရှောင်း၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်။ ယဿ၊ အကြင်သူ၏။ မာနသံ၊ စိတ်နေ စိတ်ထား၊ သဘောသွားသည်။ အတုဋ္ဌံ၊ ထိုထိုသို့သောအာရုံ၌၊ ခုံမင်တပ်မက်၊ စွဲလမ်းချက်ပြင်းပြ၍၊ မဝနိုင်ဘဲ၊ မရောင့်ရဲနိုင်ခြင်းသည်။ ဟိ-ယသ္မာ၊ အကြင် ကြောင့်။ ဟောတိ၊ မလွဲစင်စစ်၊ ကေနဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုသို့ဖြစ်မြဲ၊ မှန်မလွဲ သောကြောင့်။ တဿ၊ ထိုခုံမင်တပ်စွဲ၊ မရောင့်ရဲနိုင်သောသူအား။ သဗ္ဗာ ဝေါ သောင်းပြောင်းရောရာ၊ များစွာပေါင်းဆုံ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ အာပဒါ၊ ဘေးရန်အပေါင်း၊ ပျက်စီးကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ မချွတ်ကေန၊ အမှန်စင်စစ်၊ ဖြစ်ပေါ်တတ်ကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောဘကြီးသောသူသည် တင်းမတိမ်နိုင်၊ မရောင့်ရဲနိုင်သော သဘောရှိ၏။ ထိုထိုဤဤ လှုပ်ရှား၍ လျှပ်ပေါ်လော်လည်တတ်သော စိတ်နေ စိတ်ထား သဘောသွားလည်း ရှိ၏။ စက္ခု စသော ဣန္ဒြေတို့ကိုလည်း နိုင်နင်း အောင် မနှိပ်ကွပ် မဆုံးမနိုင်၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အကြောင်းတို့ကြောင့် လောဘကြီးသော သူသည် ခုံမင်တပ်မက်ခြင်း ပြင်းပြ၍ ထိုထိုသို့သော အာရုံ၌ တင်းမတိမ်နိုင်၊ မရောင့်ရဲနိုင် ဖြစ်တတ်၏။ ထို့ကြောင့် လောဘကြီးသောသူအား ပျက်စီးကြောင်းဖြစ်သော အလုံးစုံသော ဘေးရန်ဟူသမျှတို့ ကေန္တ ဖြစ်ပေါ် တတ်ကြကုန်သည် ဟူလို။

လောဘကွာရှဲ ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း၏ အကျိုးများ

ထို့ပြင် ရတတ်သမျှ လာဘ်လာဘဖြင့် တင်းတိမ် ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်းသည် အမြဲပင် ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်ကြောင်းကို သဗ္ဗာ သမ္ပတ္တယော အစရှိသောဂါထာ ဖြင့် တဖန် ထပ်မံ၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်လေ၏။

တထာ စ —

၁၄၈။ သဗ္ဗာ သမ္ပတ္တယော တဿ၊ သန္တုဋ္ဌံ ယဿ မာနသံ။
ဥပါဟနာရုဠပါဒဿ၊ နန္တု စမ္မာဝုဂ္ဂတဝ ဘူ။

တထာ စ၊ ထို့အတူသာလျှင်။ ယဿ၊ အကြင်သူ၏။ မာနသံ၊ တွင်းဓာတ်
မနေ၊ စိတ်သဘောသည်။ သန္တုဋ္ဌံ၊ ရတတ်သမျှ၊ လာဘ်လာဘဖြင့်၊ အားရ
ရောင့်ရဲသည်။ ဟောတိ၊ မလွဲသနစ်၊ အမြဲဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုရတတ်သမျှ၊
လာဘ်လာဘဖြင့်၊ အားရ ရောင့်ရဲသော သူအား။ သဗ္ဗာ၊ ခပ်သိမ်းဖုံဖုံ၊ အလုံးစုံ
ကုန်သော။ သမ္ပတ္တယော၊ ချမ်းသာအမျိုးမျိုး၊ တိုးတက်ပြည့်စုံခြင်းတို့သည်။
ဟောန္တိ၊ အလိုအလျောက်၊ ပေါ်ပေါက်ဖြစ်ထွန်း၍နေကြကုန်၏။ ဥပါဟနာရုဠ-
ပါဒဿ၊ ဘိနပ်ခြေနင်း၊ စီးနင်းဝတ်အပ်၊ စုပ်တပ်အပ်သော ခြေရှိသောသူအား။
ဘူ၊ ဆူးငြောင့်ခလုတ်၊ ဘင်ပုပ်မစင်တို့ဖြင့် ပြွမ်းတည်းသော မြေကြီးအပြင်ကို။
စမ္မာဝုတေဝ နနု၊ ဘိနပ် သားရေဖြင့်၊ အနေသင့် ဖုံးအပ်သည် မဟုတ်တုံပါ
လော။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ဘိနပ် ခြေနင်းစီးနင်းတပ်ဆင်အပ်သော ခြေရှိသောသူအား
မြေပြင်၌ရှိသော ဆူးငြောင့်ခလုတ် အစရှိသော ဘေးရန်တို့ကို ဘိနပ်ခုံ သားရေ
ဖြင့် ဆီးတားကာကွယ်လျက်ရှိသောကြောင့် ထိုမြေ၌ရှိသော အညစ်အကြေး
ဘေးရန်တို့ ခြေသို့ မထိမရောက်နိုင်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ရတတ်သမျှ လာဘ်
လာဘဖြင့် တင်းတိမ် ရောင့်ရဲလွယ်သော သူအား ထိုရောင့်ရဲလွယ်ခြင်းတည်းဟူ
သော အကွယ်အကာဖြင့် ကာကွယ်ပြီးဖြစ်ရကား ထိုထိုသူသောအာရုံ၌ တင်း
မတိမ်နိုင်၊ မရောင့်ရဲနိုင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်တတ်သောဘေးရန်တို့ မဖြစ်ပေါ်
နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ရတတ်သမျှ လာဘ်လာဘဖြင့် အားရ တင်းတိမ်သော
သူအား ဘေးမသိ ရန်မကပ်ဘဲ ချမ်းသာခြင်း အရပ်ရပ်တို့နှင့် ပြည့်စုံနိုင်၏ ဟု
ဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင် ရောင့်ရဲလွယ်သော သူတို့၏ ခံစားရသော ချမ်းသာမျိုးကို လောဘ
ရမ္မက် ငမ်းငမ်းတက်ကုန်သော သူတို့၌ မည်သည့်အခါ၌မျှ မဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို
အောက်ပါ ဂါထာဖြင့် ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၁၄၉။ သန္တောသာမရိတတိတ္တိနံ၊ ယံ သုခံ သန္တစေတသံ။

ကုတော တံ ဓနုလုဒ္ဓါန-မိတော စိတော စ ဓာဝတံ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ သန္တောသာမရိတတိတ္တိနံ၊ တွယ်တာ
တတ်သော လောဘမှ၊ ကင်းလွတ်ကြောင်းဖြစ်သော ယထာလာဘ ရသမျှဖြင့်
တင်းတိမ် ရောင့်ရဲသော စိတ်ဖြစ်ခြင်းတည်းဟူသော အမြိုက်အရသာကို
သုံးဆောင်ခံစားရသဖြင့် အားရနှစ်သက်ခြင်း ရှိကုန်သော။ သန္တစေတသံ၊
ငြိမ်သက်သော စိတ်ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သော သူတို့၏။ ဝါ၊ စိတ်၏ငြိမ်းအေးတည်
ကြည်ခြင်းရှိကုန်သော သူတို့၏။ ယံ သုခံ၊ အကြင်ရှင်လန်းကြည်စွာ၊ စိတ်ချမ်း

သာခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ သုခံ၊ ထိုရှင်လန်းကြည်စွာ၊ စိတ်ချမ်းသာခြင်းကို။ ဣတော စိတော၊ ထိုမှဤမှ။ ဝါ၊ ထိုထိုဤဤ။ ဓာဝတံ-ဓာဝန္တာနံ၊ ဂဏာမငြိမ်၊ အရှိန်မသတ်၊ မရပ်မနား၊ ပြေးသွားသော စိတ်ရှိကုန်သော။ ဓနုလုဒ္ဓါနံ၊ ဥစ္စာ၌ လောဘရမ္မက်၊ ငမ်းငမ်းတက်ကုန်သော သူတို့အား။ ကုတော အတ္ထိ၊ ဖြစ်ဖို့ရန် မလွယ်ပါသဖြင့်၊ အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောဘရမ္မက်ဖြစ်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်စေတတ်သော တင်းတိမ်ရောင့်ရဲသော စိတ်ဖြစ်ခြင်းတည်းဟူသော အမြိုက်အရသာကို ခံစားရသဖြင့် အားရနှစ်သက်ကုန်သော သူတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းတည်းဟူသော မှန်မြတ်လှသော ချမ်းသာကို စိတ်ဂဏာမငြိမ် အရှိန်မသတ်နိုင်ဘဲ ထိုထိုဤဤ မရပ်မနား ပြေးသွားလှုပ်ရှားသော စိတ်ရှိကုန်သော လောဘရမ္မက် ငမ်းငမ်းတက်ဖြစ်ကုန်သော သူတို့အား မည်သည့်အခါ၌မျှ ခံစားနိုင်ခွင့်မရှိ မခံစားနိုင်ကြဟူလို။

ထို့ပြင် လောဘအာသာ တဏှာရမ္မက်ကို စွန့်လွှတ်နိုင်သော သူသည် လူတတ်လူလိမ္မာ လူပညာရှိ စသည်မည်ကြောင်းကို တေနာမိတံ အစရှိသော ဂါထာဖြင့် ထပ်မံ၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်လေ၏။

၁၅၀။ တေနာမိတံ သုတံ တေန၊ တေန သဗ္ဗမနုဋ္ဌိတံ။
 ယေနာသာ ပိဋ္ဌိတော ကတော၊ နိရာသမုဝလမ္ပိတံ။

ယေန၊ အကြင်သူသည်။ အာသာ၊ ဘေးရန်အပေါင်း၊ ဖြစ်ကြောင်းမှန်ဘိ၊ ကပ်ငြိအာသာ၊ တဏှာရမ္မက်ကို။ ပိဋ္ဌိတောကတော၊ နောက်ကွယ်အခြား၊ စွန့်ပစ်ထား၍။ ဝါ၊ စွန့်လွှတ်မတူယံ၊ လုံးလုံးပယ်၍။ နိရာသံ၊ အာသာမကပ်၊ အလျှင်းပြတ်လျက်၊ မတပ်မက် မနှစ်သက်ခြင်းကို။ အဝလမ္ပိတံ၊ အားထားပြုဘွယ်၊ မှီတယ်ဆွဲကိုင်အပ်၏။ တေန၊ ထိုအာသာကိုပယ်ရှား၍၊ စွန့်လွှတ်ထားနိုင်သော သူသည်။ အမိတံ၊ ကျမ်းဂန်အများ၊ သင်ကြားပြီးသူ၊ လူတတ်လူလိမ္မာမည်၏။ တေန၊ ထိုအာသာကိုဖြတ်၊ စွန့်လွှတ်တတ်သောသူသည်။ သုတံ၊ ကြားမြင်များလှ၊ ဗဟုဿုတ၊ ပြည့်ဝသောသူ၊ လူတတ် လူလိမ္မာမည်၏။ တေန၊ ထိုအာသာကို ပိုင်ပိုင်၊ စွန့်လွှတ်နိုင်သောသူသည်။ သဗ္ဗံ၊ လုံးစုံများစွာ၊ အရာရာသော စည်းစိမ်ချမ်းသာကို။ ဝါ၊ လုံးစုံပြုအပ်၊ အကျင့်မြတ်ကို။ အနုဋ္ဌိတံ၊ အတိုင်မစဲ၊ အစဉ်စွဲလျက်၊ အမြဲဖြစ်ပေါ်စေအပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင်သူသည် တဏှာလောဘကို ပယ်၍ တဏှာလောဘ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို မှီငြမ်းပြု၏။ ထိုတဏှာလောဘ မရှိသောသူသည် ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ်ကို တတ်မြောက်ပြီးသူ လူတတ် လူလိမ္မာလည်း မည်၏။ ဗဟုဿုတ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော လူတတ် လူလိမ္မာလည်းမည်၏။ အလုံးစုံသော

စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့ကို ဖြစ်စေသည်လည်း မည်၏။ သို့မဟုတ် အလုံးစုံသော အကျင့်ကောင်း၊ အကျင့်မြတ် တို့ကို ကျင့်သည်လည်း မည်၏။ တဏှာလောဘ ကြီးသောသူကား ပညာပင်ရှိသော်လည်း ပညာရှိ မမည်။ ကျမ်းဂန် အရပ်ရပ်ကို တတ်မြောက်ပါသော်လည်း တတ်မြောက်သည် မမည်။ လူတတ် လူလိမ္မာ မမည် ပေ ဟူလို။

ဘုန်းကံနှင့်တကွ အသက်ရှင်ရခြင်း

ထို့ပြင် ဘုန်းကံသမ္ဘာနှင့် အသက်ရှင်၍ နေရခြင်းကို အောက်ပါစကားရပ် တို့ဖြင့် ထပ်မံ၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်လေ၏။

အပိစ —

၁၅၁။ အသေဝိတေဿရဒ္ဓါရ-မဒိဋ္ဌဝိရဟဗျထံ။
အနုတ္တကလိဝစနံ၊ ခညံ ကဿပိ ဇီဝနံ။

အပိစ၊ တနည်းသော်ကား။ အသေဝိတေဿရဒ္ဓါရံ၊ မရပ်တည် မမှီဝဲဘူးသော ချမ်းသာကြွယ်ဝ၊ အစိုးရသော သူတို့၏စံရာ၊ ဂေဟာတံခါးရှိသော။ ဝါ၊ မရှိ ဆင်းရဲသဖြင့်၊ ပေးကမ်းစွန့်ကြဲစေရန်၊ အသနားခံသဘောဖြင့်၊ ပစ္စည်းကြွယ်ဝ၊ အစိုးရသော သူတို့၏စံရာ၊ ဂေဟာတံခါး၌ သွားရောက်ရပ်တည်ရခြင်း မရှိသော။ အဒိဋ္ဌဝိရဟဗျထံ၊ မတွေ့ကြုံရဘူးသော ကြင်ယာဇနီး၊ သားသမီးစသည်တို့နှင့် ကွေကွင်းရခြင်းတည်းဟူသော ဆင်းရဲဒုက္ခမရှိသော။ ဝါ၊ ကြင်ယာဇနီး၊ သားသမီး စသည်တို့နှင့် ကွေကွင်းရခြင်းတည်းဟူသော ဆင်းရဲဒုက္ခနှင့် တကြိမ်တခါမျှ၊ မတွေ့ကြုံရဘူးသော။ အနုတ္တကလိဝစနံ၊ မပြောဆိုရဘူးသော အောက်ကျညှိုးမှိန်၊ သိမ်ငယ်သော စကားရှိသော။ ဝါ၊ အောက်ကျညှိုးမှိန်၊ သိမ်ငယ်သောစကားကို မပြောဆိုရဘူးသော။ ကဿပိ ဇီဝနံ၊ တစုံတယောက်သောသူ၏ အသက်ရှင် ခြင်းသည်။ ခညံ၊ ဘုန်း၊ ကံ၊ သမ္ဘာနှင့်၊ ကောင်းစွာပြည့်စုံသော မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်ခြင်းပေတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အကြင်သူ၏ အသက်ရှင်၍ နေရခြင်းသည် မရှိဆင်းရဲသဖြင့် ပေးကမ်းစွန့်ကြဲစေရန် ညှိုးငယ်အောက်ကျသော မျက်နှာဖြင့် အသနားခံ၍ တောင်းရမ်းဘို့ရန် ဥစ္စာဓန ကြွယ်ဝကုန်သောသူတို့၏ အိမ်တံခါး၌ ရပ်တည်ရ ခြင်းလည်းမရှိ၊ ကြင်ယာမယား သားသမီးစသည်တို့နှင့် ကွေကွင်းရခြင်းတည်း ဟူသော ဆင်းရဲဒုက္ခနှင့်လည်း တကြိမ်တခါမျှ မတွေ့ကြုံရဘူး၊ အောက်ကျ ညှိုးမှိန်၍ သေးသိမ်သော စကားကိုလည်း တကြိမ်တခါမျှ မပြောဆိုခဲ့ရဘူးပေ၊ ထို့သူ၏ အသက်ရှင်၍ နေရခြင်းသည် ဘုန်းကံ ပါရမီနှင့် ကောင်းစွာပြည့်စုံသော အသက်ရှင်ခြင်း မည်ပေသည် ဟူလို။

တွယ်တာတတ်သူနှင့် ရောင့်ရဲတတ်သူတို့ ကွာခြားပုံ

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာ အရာရာ၌ တွယ်တာခင်မင်တတ်သောသူနှင့် ရောင့်ရဲလွယ်သောသူတို့၏ သဘောသွား ကွာခြားပုံကို အောက်ပါစကားရပ်တို့ဖြင့် ထပ်မံ၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်လေ၏။

ယတော—

၁၅၂။ န ယောဇနသတံ ဒူရံ၊ ဗာဓမ္မာနဿ တဏှာယ။

သန္တုဋ္ဌဿ ကရပတ္တေ၊ ပုတ္တေ ဘဝတိ နာဒရော။

ယတော၊ အကြံကြောင့်။ တဏှာယ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ အရာရာ၌၊ တွယ်တာခင်မင်တတ်သော အာသာ၊ တဏှာရမ္မက်ဖြင့်။ ဗာဓမ္မာနဿ၊ လွှမ်းမိုးဖိစီးလျက်၊ ဖျက်ဆီးနှိပ်စက်အပ်သော သူအား။ ယောဇနသတမ္ပိ၊ ယူဇနာများစွာ၊ အရာမက၊ ဝေးကွာလှသော အရပ်သည်လည်း။ နဒူရံ၊ တဏှာကအားပေးသဖြင့်၊ ခရီးမဝေးဘဲ၊ အနီးကလေးဟု မှတ်ထင်လိုက်၏။ သန္တုဋ္ဌဿ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ အရာရာ၌၊ မတွယ်တာ မခင်မင်ဘဲ၊ ရောင့်ရဲခြင်းရှိသောသူအား။ ဝါ၊ ရောင့်ရဲခြင်းရှိသောသူ၏။ ကရပတ္တေ၊ လက်တွင်းမျက်မှောက်၊ ရောက်လေပြီးသော။ အတ္တေပိ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ အရာရာ၌လည်း။ အာဒရော၊ တွယ်တာသမ္ပ၊ အလေးပြုခြင်းသည်။ နဘဝတိ—နဘဝတိဝေ၊ ကေနစင်စစ်၊ အမှန် မဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောဘကြီးသောသူသည် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရပေါက်ရလမ်းရှိပါမူ ခရီးအခွန်အားဖြင့် ယူဇနာ အရာမက မိုင်ပေါင်းများစွာ ဝေးကွာလှသော အရပ်ပင် ဖြစ်သော်လည်း မိမိ၏တဏှာလောဘက တိုက်တွန်းအားပေးသောကြောင့် ခရီးမဝေးဘဲ အနီးကလေးပင်ဟု ထင်မှတ်ပေ၏။ လောဘနည်း၍ ရောင့်ရဲခြင်းရှိသော သူသည်မူကား မိမိ၏လက်တွင်း မျက်မှောက်သို့ ရောက်ပြီးရပြီးဖြစ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာ အရာရာ၌သော်လည်း စုံစုံမက်မက် နှစ်သက်တွယ်တာခြင်းမရှိ အလေးမပြု ဂရုမစိုက်ပေ ဟူလို။

ယင်းသို့ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီးလျှင် ကျွန်ုပ် ဟိရညကသည် တဖန်စဉ်းစားမိပြန်သည်မှာ ယခုအခါ ငါသည် ဆင်းရဲပင်ပန်း ညှိုးနွမ်းသောအခါ ဖြစ်ပါလျက် ဘယ်အတွက်ကြောင့် အရှက်မနဲ့ မျက်နှာမဲ့နှင့် လူထဲတွင် နေထိုင်ခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါအံ့နည်း၊ ငါကဲ့သို့သော ပစ္စည်းဥစ္စာ များစွာပျက်ပြုန်း အကုန်ဆုံး၍ လုံးလုံးဖြူခါ မွဲပြာကျသော သူသည် လူသူမနီး တောမြိုင်ကြီး၌သာ ခိုမှီးနေထိုင်ရန် သင့်လျော်ပေသည်ဟု စဉ်းစားမိပါ၏။

ဤကဲ့သို့ မိမိ၏ဖြစ်ပျက်ပုံ အခြေအနေ အခိုက်အတန့်အားဖြင့် လျှောက်ပတ်သော အပြုအမူကို ဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းသည် သင့်လျော်လျှောက်ပတ် မြင့်မြတ်သည်သာလျှင်တည်း။

အမှန်ကိုဆုံးဖြတ်သိမှ ပညာရှိစစ်ပုံ

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ကော ဓမ္မော အစရှိသောဂါထာကို ပညာရှင်အများတို့ မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

၁၅၃။ ကော ဓမ္မော ဘူတဒယာ၊

ကိံ သောချမရောဂိတာ ဇဂတိ ဇန္တု။

ကော သိနေဟော သဗ္ဗာဝေါ၊

ကိံ ပဏ္ဍိစ္စံ ပရိစ္ဆေဒေါ။

ဇဂတိ-ဇဂတိသ္မိံ ၊ လောကံတခွင်၊ မြေအပြင်၌။ ဓမ္မော၊ လမ်းမှန်ကျနာ၊ သဘာဝဓမ္မသည်။ ကော၊ အဘယ်မည်ငြား၊ ဘယ်တရားပါနည်း။ ဘူတဒယာ၊ သတ္တဝါအများကို သနားကြင်နာ၊ အဟိံသာဟု၊ အမည်ပြုသည့်၊ ကရုဏာတရားပင်တည်း။ ကိံ ၊ ဘယ်သို့သနစ်၊ ဘယ်ပုံဖြစ်ခြင်းသည်။ သောချံ၊ အမှန်စင်စစ်၊ ချမ်းသာခြင်းဖြစ်ပါသနည်း။ ဇန္တု-ဇန္တုနော၊ သက်ရှိများစွာ၊ သတ္တဝါမည်သူ၊ ဟူဟူသမျှ၏။ အရောဂိတာ၊ ကျန်းခန့်ကျိသော၊ အနာမရှိ၊ ပကတိကျန်းမာသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ကော၊ ဘယ်သို့ဖြစ်လား၊ ဘယ်တရားသည်။ သိနေဟော၊ မြတ်နိုးကြည်လင်၊ ချစ်ခင်ခြင်း မည်ပါသနည်း။ သဗ္ဗာဝေါ၊ ညစ်ကြေးကင်းကွာ၊ တဏှာမဖက်၊ သက်သက်ဖြူစင်၊ ကြည်လင်အေးမြသော သဘာဝ မေတ္တာဓာတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ကိံ ၊ ဘယ်သို့လိုက်လျော၊ ဘယ်သဘောသည်။ ပဏ္ဍိစ္စံ၊ ပညာရှိအစစ် အမှန်ဖြစ်ပါသနည်း။ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ အကြောင်းအကျိုးကို ထောက်ချင့်လျက်၊ သင့်၊မသင့် ဝေဘန်၍၊ မှန်ကန်စွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဤလောက၌ သတ္တဝါတို့၏ လမ်းမှန်ကျသော သဘာဝဖြစ်သော တရားသည် အဘယ်တရားဖြစ်သနည်းဟူမူ သတ္တဝါအများကို သနားငဲ့ညှာ ကြင်နာတတ်သော ကရုဏာတရားသာဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်ကဲ့သို့သော သဘောတရားသည် ချမ်းသာခြင်းမည်သနည်းဟူမူ အနာရောဂါမရှိ ပကတိကျန်းမာသည်၏ အဖြစ်သည် ချမ်းသာခြင်း မည်ပေ၏။ အဘယ် တရားသည် ချစ်ခင်သောတရား မည်သနည်းဟူမူ တဏှာမဖက်မူ၍ သက်သက်ကြည်လင်အေးမြသော သဘာဝဖြစ်သော မေတ္တာဓာတ်သည် ချစ်ခင်သောတရား မည်ပေသည်။ အဘယ်ကဲ့သို့သော သဘောတရားသည် ပညာရှိ အစစ်အမှန် ဖြစ်ပါ

သနည်း၊ အကျိုးအကြောင်းကို ထောက်ချင့်၍ ဝေဘန်လျက် မှန်ကန်စွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်သာလျှင် ပညာရှိ အစစ်အမှန် ဖြစ်ပေသည်ဟူလို။

ထိုစကားမှန်ကြောင်းကို အောက်ပါဂါထာဖြင့် တဖန် ထပ်မံ၍ ပြဆိုပြန်လေ၏။

တထာ စ—

၁၅၄။ ပရိစ္ဆေဒေါ ဟိ ပဏ္ဍိစ္စံ၊ ယဒါပန္နာ ဝိပတ္တယော။
အပရိစ္ဆေဒကတ္တုနံ၊ ဝိပဒါဝ ပဒေ ပဒေ။

တထာ—တံဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ စ—သစ္စံ၊ မလွဲကေနံ၊ တကယ်မှန်၏။ ဝိပတ္တယော၊ ထိုထိုသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ကျရောက်ဖြစ်ပေါ်တတ်သော ပျက်စီးခြင်းတို့သည်။ ယံ—ယေန ကာရဏေန၊ အကြင်အကျိုးကို မြှော်ကိုးလျက်၊ သင့်၊ မသင့်ကို ထောက်ချင့်ဝေဘန်၍၊ မှန်ကန်စွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကြောင့်။ အာပန္နာ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ကျရောက်ပါသလော။ သောပရိစ္ဆေဒေါ၊ ထိုပိုင်းခြားဝေဘန်၍၊ အမှန်ကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ ပဏ္ဍိစ္စံ၊ လိမ္မာတတ်သိ၊ ပညာရှိ အဖြစ်မည်၏။ အပရိစ္ဆေဒကတ္တုနံ၊ သင့်၊ မသင့်ကို၊ ထောက်ချင့်ဝေဘန်၍၊ အမှန်ကိုမဆုံးဖြတ်ဘဲ၊ အရမ်းကြံကုန်သော သူတို့အား။ ပဒေ ပဒေ၊ ဘဝါးလှမ်းတိုင်း လှမ်းတိုင်း။ ဝါ၊ အစဉ်အမြဲ။ ဝိပဒါဝ၊ ဘေးရန်ပေါ်ပေါက်၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည် သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ ထိုထိုသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ ကျရောက် ဖြစ်ပေါ်တတ်သော ပျက်စီးခြင်းတို့သည် အကြောင်းအကျိုးကို ထောက်ချင့်ဝေဘန်၍ အမှန်ကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါကုန်သလော၊ စင်စစ် မဖြစ်နိုင်သည်သာလျှင်တည်း။ ထိုသို့ သင့်၊ မသင့်ကို ဝေဘန်ဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းသည် ပညာရှိ၏ အဖြစ်မည်၏။ သင့်၊ မသင့်ကို ထောက်ချင့်ဝေဘန်၍ အမှန်ကို မဆုံးဖြတ်ဘဲ ထင်ရာကို အရမ်းကြံ၍ အလွဲလွဲပြုလုပ်ကုန်သော သူတို့အားသာလျှင် ဘဝါးလှမ်းတိုင်း လှမ်းတိုင်း ဘေးရန်ပေါ်ပေါက်၍ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကြရကုန်၏ဟူလို။

အကျိုးအားလျော်စွာ စွန့်သင့်သည့်အရာများ

ထို့ပြင် အကျိုးအားလျော်စွာ စွန့်လွှတ်အပ်သော အကြောင်းအရာတို့ကို တထာ ဟိ အစရှိသော စကားတို့ဖြင့် စဉ်းစား ဆင်ခြင်ပြန်လေ၏။

တထာ ဟိ—

၁၅၅။ စဇေဒေကံ ကုလဿတ္ထေ၊ ဂါမဿတ္ထေ ကုလံ စဇေ။
ဂါမံ ဇနပဒဿတ္ထေ၊ သတ္တတ္ထေ ပထဝီ စဇေ။

တထာဟိ - တထာဝေ၊ ထို့အတူသာလျှင်။ ကုလဿတ္ထေ၊ အမျိုး၏ အကျိုးကို စောင့်ရှောက်ရာ၌။ ဝါ၊ အမျိုး၏အစီးအပွားကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဧကံ၊ ကိုယ်နှင့်စပ်ဆိုင်၊ ကိုယ်ပိုင်ဝတ္ထု၊ တခုခုကို။ စဇေ၊ မတူန့်လွတ်လွတ်၊ စွန့်လွတ်အပ် စွန့်လွတ်ပေရာ၏။ ဂါမဿတ္ထေ၊ ရွာ၏အကျိုးကို စောင့်ရှောက်ရာ၌။ ဝါ၊ ရွာ၏ အစီးအပွားကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ကုလံ၊ အမျိုးကို။ စဇေ၊ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ်၊ စွန့်လွတ်ပေရာ၏။ ဇနပဒဿတ္ထေ၊ ဇနပုဒ်၏ အကျိုးကို စောင့်ရှောက်ရာ၌။ ဝါ၊ ဇနပုဒ်၏ အစီးအပွား အကျိုးငှါ။ ဂါမံ၊ ရွာကို။ စဇေ၊ မတူန့်လွတ်လွတ်၊ စွန့်လွတ်ရာ၏။ သတ္တတ္ထေ၊ မိမိကိုယ်ခန္ဓာ၏ အကျိုးကို စောင့်ရှောက်ရာ၌။ ဝါ၊ မိမိကိုယ်ခန္ဓာ၏ အစီးအပွားကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ပထဝီ၊ နိုင်ငံသိမ်းကျုံး၊ မြေအလုံးကို။ စဇေ၊ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ်၊ စွန့်လွတ်ထိုက် စွန့်လွတ်ပေရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အမျိုးအနွယ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ မိမိနှင့်စပ်ဆိုင်သော အရာဝတ္ထု တခုခုကို စွန့်ရာ၏။ ရွာ၌နေသော သူတို့၏ အကျိုးငှါ မိမိ၏ အမျိုးအနွယ် အခြွေအရံကို စွန့်ရာ၏။ ဇနပုဒ်နေ လူတို့၏အကျိုးငှါ ရွာကို စွန့်လွတ်ရာ၏။ မိမိကိုယ်ခန္ဓာ၏ အစီးအပွားကို စောင့်ရှောက်ရာ၌ တိုင်းနိုင်ငံအရပ်ကို စွန့်လွတ်ရာ၏။ စွန့်လွတ်ရမည် ဟူလို။

ဘေးရန်အနှောက်အယှက် ကင်းပြတ်မှ ချမ်းသာမြင့်မြတ်ပုံ

ထို့ပြင် အနှောက်အယှက်မရှိဘဲ ဖြစ်ပေါ်ရရှိသော ရေသက်သက်သည် အနှောက်အယှက်တို့ဖြင့် ပြွမ်းသော မှန်မြတ်သော အစာအာဟာရထက် ငြိမ်းအေး ချမ်းသာကြောင်းကို အပရဉ္စ အစရှိသော စကားရပ်တို့ဖြင့် ထပ်မံ၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၁၅၆။ ပါနီယံ ဝါ နိရာယာသံ၊ သာဒုန္နံ ဝါ ဘယောတ္တရံ။
ဝိစာရိယ ခလု ပဿာမိ၊ တံ သုခံ ယတြ နိဗ္ဗုတိ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ နိရာယာသံ၊ နှောက်ယှက်လွတ်ကင်း၊ သန့်ရှင်းလွယ်ကူစွာ ရအပ်သော။ ပါနီယံ၊ သောက်ချိုးထွေထွေ၊ သုံးဆောင်ရေသည်။ သုခံဝါ၊ ငြိမ်းအေးသက်သာ၊ ချမ်းသာပါသလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်၊ ဘယောတ္တရံ၊ သူတစ်ပါးနှင့်မကင်း၊ နှောက်ယှက်လွန်မင်း၊ ဘေးခပင်းဖြင့်၊ ခဲယဉ်းစွာရအပ်သော။ သာဒုန္နံ - သာဒု အနွံ၊ ကောင်းမြတ်တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာသော အစာအာဟာရသည်။ သုခံဝါ၊ ငြိမ်းအေးသက်သာ၊ ချမ်းသာပါသလော။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိစာရိယ၊ စဉ်းစားထောက်ရှု၊ ဆင်ခြင်ပြု၍။ ဝါ၊ ပြုသည်ရှိသော်။ ယတြ၊ ဤသို့ပိုင်းခြား၊ ဤနှစ်ပါးတွင်၊ အကြင်ဝတ္ထု၌။ နိဗ္ဗုတိ၊ ရမှုသန့်ရှင်း၊ ဘေးရန်ကင်းလျက်၊ ငြိမ်းအေးခြင်းရှိ၏။ တံ၊ ထိုရမှုအတွက်၊ ဘေးမယှက်ဘဲ၊ သက်သက်လွတ်ကင်းသော ဝတ္ထုသည်။ ခလု၊ မချွတ်ကေန်၊ အမှန်စင်စစ်အား ဖြင့်။ သုခံ၊ ချမ်းသာအစစ်၊ မုချဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဿာမိ၊ ပြက်ပြက် ထင်ထင်၊ ဉာဏ်၌မြင်၏။

အကျန့်ပ်သည် ဤသို့ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီးလျှင် လူသူမနီးသော ဤတောကြီး သို့ လာခဲ့ပါသည်။ ထိုအကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ နာပါဦးလောဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၅၇။ ဝရံ ဝနံ ဗျုပ္ပဂဇေန္တုသေဝိတံ၊
ဒုမာလယံ ပဏ္ဏဗလမ္ပဘက္ခဏံ။
တိဏာနိသေယျာ ပရိဓာနဝက္ကလံ၊
န ဗန္ဓုမဇ္ဈေ ဓနဟိနဇီဝနံ။

ဗျုပ္ပ ဂဇေန္တု သေဝိတံ၊ ကျား၊ ဆင်၊ သားရဲတို့၊ မှီဝဲနေထိုင်ရာဖြစ်သော။ ဒုမာလယံ၊ သစ်ပင်တို့သာ၊ တည်မှီရာ ရိပ်သာဌာနရှိသော။ ပဏ္ဏဗလမ္ပဘက္ခဏံ၊ သစ်ရွက် သစ်သီး၊ ရေတည်းဟူသော သုံးဆောင်ရာ အစာအာဟာရရှိသော။ တိဏာနိသေယျာ၊ အေးမြသာယာ၊ လွန်စွာသန့်ရှင်း၊ မြက်အခင်းတည်းဟူသော အိပ်ရာနေရာရှိသော။ ပရိဓာန ဝက္ကလံ၊ ဖန်ရည်ဆွတ်ဖျန်း၊ နီမြန်းသော လျှော် တေအဝတ်ရှိသော။ ဝနံ၊ စိမ့်မြိုင်ထူထပ်၊ တောအရပ်သည်။ ဝရံ၊ သင့်လျော် လျောက်ပတ်၊ မြင့်မြတ်ပါသေး၏။ ဗန္ဓုမဇ္ဈေ၊ ဆွေမျိုးတို့၏အလယ်၌။ ဓနဟိနဇီဝနံ၊ ဥစ္စာပစ္စည်း၊ ဆုတ်ယုတ်နည်းလျက်၊ အသက်ရှင်၍ နေရခြင်းသည်။ နဝရံ၊ စင်စစ်ကေန်၊ အမှန်မမြတ်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။တောအရပ်သည် လူသူတို့နှင့် မရောစပ်၊ကျား၊ ဆင်၊ သားရဲ စသော တိရစ္ဆာန်တို့၏ မှီခိုတည်နေရာ အရပ်လည်းဖြစ်၏။ သစ်ပင်တည်းဟူသော မှီခိုနေထိုင်ရာ အရိပ်အာဝါသလည်းရှိ၏။ သစ်ရွက်၊ သစ်သီး၊ ရေတည်းဟူသော စားသောက် သုံးဆောင်ရာ အစာအာဟာရလည်းရှိ၏။ စိမ်းလန်းစိုပြေသော မြက်ခင်းတည်းဟူသော အိပ်ရာနေရာလည်းရှိ၏။ ဖန်ရည်စွန်းသော အဝတ်ဟုဆို အပ်သော ဆင်မြန်းရန် လျှော်တေလည်းရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတောအရပ်၌ နေရ ခြင်းသည် သင့်လျော်လျောက်ပတ် မြင့်မြတ်ပါသေး၏။ မိတ်သက်ဟဆွေမျိုးဉာတိ တို့၏ အလယ်၌ ပစ္စည်းဥစ္စာဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးလျက် ဆင်းရဲမဲ့တေ၍ နေရခြင်း သည် အခြေအနေ မဟန်လှသဖြင့် ကေန္တ မသင့်မြတ်ပေဟူလို။

ထို့ကြောင့် မိမိ၏ ကုသိုလ်ကံ ဆော်ဖန်ထောက်မသဖြင့် ကလျာဏမိတ္တအစစ် ဖြစ်ကြီးဖြစ်သော ဤလဿပတနက ကျီးသည် ကျွန်ုပ်အား အလွန်တရာ ချစ်ခင် နှစ်သက်စွာ ထောက်ပံ့ကြည့်ရှု ပြုစုခဲ့ပေသည်။ ယခုအခါ၌လည်း ကုသိုလ်ကံ အားလျော်စွာ အသွင်မန္တရလိပ်ကို အမှီပြုရ၍ ကျွန်ုပ်မှာ နတ်ပြည်၌ စံစားနေ ထိုင်ရာဘိသကဲ့သို့ ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရပါပေသည်။

သံသရာအဆိပ်ပင်ကြီး၏ ချိုမြိန်သော အသီးနှစ်လုံး

အကြောင်းကို နာပါဦးလောဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၅၈။ သံသာရဝိသရုက္ခဿ၊ ဒွေဝ မဓုရဖလာနိ။

ကာဗျာမရိတရသဿာဒေါ၊ သင်္ဂမော သဇ္ဇနေဟိ သဟ။

သံသာရ ဝိသ ရုက္ခဿ၊ ရုပ်, နာမ်, ခန္ဓာ၊ သံသရာအစဉ်၊ အဆိပ်ပင်ကြီး၏။ မဓုရဖလာနိ၊ ချိုမြိန်လျောက်ပတ်၊ အလွန်ကောင်းမြတ်သောအသီးတို့သည်။ ဒွေဝ၊ နှစ်မျိုးနှစ်ပါး၊ နှစ်စားတို့သည်သာလျှင်တည်း။ ကတမာနိ ဒွေ၊ အဘယ်အစား၊ အဘယ်နှစ်ပါးတို့နည်းဟူမူကား။ ကာဗျာမရိတရသဿာဒေါ၊ ဂီတကဗျာ၊ တေးလင်္ကာတို့၏ အရသာကို ခံစားရခြင်းလည်းကောင်း။ သဇ္ဇနေဟိ၊ မမှား မချော်၊ တရားမြော်သည့်၊ များသူတော်တို့နှင့်။ သင်္ဂမော၊ ရောနှောယှဉ်စပ်၊ မှီကပ်တစေ၊ ပေါင်းသင်း၍ နေရခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိဣမာဒွေ၊ ဤသို့ ညွှန်ကြား၊ ဤနှစ်ပါးတို့သာလျှင်တည်း။

ထို့ကြောင့် ယခုအခါ ရှေးကုသိုလ် အခွင့်သာသဖြင့် အသျှင်လိပ်မင်း တည်း ဟူသော သူတော်ကောင်းနှင့် ပေါင်းသင်း မှီကပ်၍ မပြတ်နေထိုင်ရခြင်းသည် အလွန်တရာမှ သင့်လျော်လျောက်ပတ်၍ ကောင်းမြတ်လှပါပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ပရိဗိုဇ်နှင့် ကြွက်မင်းတို့ဝတ္ထု ပြီး၏။

ကျီး, လိပ်, သမင်နှင့် ကြွက်တို့ဝတ္ထု (အဆက်)

ယင်းသို့ ဟိရညက ကြွက်မင်းက ဖြစ်သမျှအခင်းနှင့်တကွ ဝမ်းတွင်းရှိ စိတ် သဘောတို့ကို စုံလင်စွာ ပြောကြားအပ်သည့် အရပ်ရပ်အကြောင်းအရာတို့ကို ကောင်းစွာ နာခံပြီးနောက် မန္တရလိပ်က ပစ္စည်းဥစ္စာ၏အပြစ်, ပစ္စည်းဥစ္စာ တို့ကို များစွာစုဆောင်းခြင်း၏အပြစ်, ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို နှမြောစုံမက် မစွန့်ရန် နိုင်သည်၏အပြစ် စသည်တို့ကို ပြောဆိုညွှန်ကြားလျက် တရားပြလိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုမိန့်ကြားပြန်လေ၏။

ဟိ-ပြန် ၁-၁၂-ပ-မ-ဗ-သ-စ

ပျက်လွယ်သောဥစ္စာနှင့် အသက်ကို မငဲ့ကွက်ဘဲ တရားရှာသင့်ပုံ

၁၅၉။ အတ္ထာ ပါဒရဇောပမာ ဂီရိနဒီဝေဂေါပမံ ယောဗ္ဗနံ၊
မာယုဿံ ဇလလောလဗိန္ဒူစပလံ ဖေဏောပမံ ဇီဝိတံ။
ဓမ္မံ ယော န ကရောတိ နိစ္စလမတိ သဂ္ဂါဂ္ဂလောက္ခါဋ္ဌနံ၊
ပစ္ဆာတာပဟတော ဇရာပရိဂတော သောကဂ္ဂိနာ ဒယုတေ။

အတ္ထာ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာတို့သည်။ ပါဒရဇောပမာ၊ အရှည်အကြာ၊ မတည်ပါသဖြင့်၊ ခြေမှာကပ်ငြိသော မြေမှုန့်နှင့်မခြား၊ အလားတူကြကုန်၏။ ယောဗ္ဗနံ၊ ပျိုမျစ်နုနယ်၊ အရွယ်၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ဂီရိနဒီဝေဂေါပမံ၊ တောင်ကျသုန်သုန်၊ မြစ်ဟုန်ပမာ၊ တူလှစွာ၏။ အာယုဿံ၊ အသက်ရှင်လျက်၊ မပျက်တစေ၊ တည်နေရန် အပိုင်းအခြားသည်။ ဇလလောလ ဗိန္ဒူ စပလံ၊ ရေပြွန်ပုံဟန်၊ လျင်မြန်သော လှုပ်ရှားခြင်းရှိ၏။ ဇီဝိတံ၊ အာယုဆိုချက်၊ ကိုယ့်အသက်သည်။ ဖေဏောပမံ၊ ရေမြှုပ်နှင့်မခြား၊ အလားပမာ၊ လျင်စွာ ပျက်စီးတတ်၏။ တတော၊ ထို့ကြောင့်။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ နိစ္စလမတိ၊ တည်တည်တံ့တံ့၊ ကြံ့ကြံ့ခိုင်မြဲသော၊ ပညာရှိသည်ဖြစ်၍။ သဂ္ဂါဂ္ဂလောက္ခါဋ္ဌနံ၊ နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်၏တံခါးကျည်မင်းတုပ်ကို၊ ထုတ်နုတ်သဖြင့် ဖွင့်တတ်သော သောနှင့် ပမာ၊ တူလှစွာသော။ ဓမ္မံ၊ သုစရိတ၊ ဓမ္မအပေါင်းကို။ န ကရောတိ၊ အချိန်တွင် အရေးထားလျက်၊ လေးစားစွာ မပြုကျင့်ခဲ့။ သော၊ ထိုမေ့မေ့လျော့လျော့၊ ပေါ့တန်မိုက်မှားလျက်၊ တရားကိုမကျင့်ခဲ့သောသူကို။ ပစ္ဆာတာပဟတော စ၊ ငါသည် ငယ်ရွယ်စဉ်အခါက၊ တရားကိုမှ အားမထုတ်ခဲ့ရလေခြင်းဟု၊ နောင်တ တဖန်၊ ပူပန်ခြင်းဖြင့်၊ နှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ ဇရာပရိဂတော စ၊ ရင့်ရော်အိုမင်း၊ ယိုယွင်းခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ သောကဂ္ဂိနာ၊ စိုးရိမ်သောက၊ ပူပန်ရခြင်းတည်းဟူသော မီးသည်။ ဒယုတေ၊ ဘယ်ခါမအေး၊ တွေးမိတိုင်းစိတ်မကြည်အောင်၊ အလီလီအထပ်ထပ်၊ မပြတ် ပူလောင်စေအပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့မည်သည် ခရီးသွားစဉ် ခြေဘဝါး အပြင်၌ ကပ်ငြိသော မြေမှုန့် မြေမှုန့်သည် ထိုခြေ၌ ကပ်ငြိ၍ ကြာရှည်စွာ မတည် နိုင်ပေ၊ တခုသောခြေလှမ်း၌ ကပ်ငြိသော မြေမှုန့် မြေမှုန့်သည် ကြာရှည်စွာ မတည်မူ၍ တခုသော ခြေလှမ်းသို့ ကျရောက်သည့်အခါ အလိုအလျောက် ကျပျောက်ပျက်စီးမြဲ ဖြစ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့သည်လည်း မိမိလက်ဝယ် ရရှိပြီးနောက် ကြာရှည်လေးမြင့် အခွန်ရှည်စွာ မတည်နိုင်၊ တနည်း နည်းဖြင့် ကုန်ဆုံးပျက်စီးမြဲ ဖြစ်ကြရကုန်၏။ လှပတင့်တယ် အရွယ်၏ပြည့်စုံခြင်း သည်လည်း တသွင်သွင် စီးဆင်းသည့် အလွန် ရေစီးပြင်းထန် လျင်မြန်လှသော

တောင်ကျချောင်း၊ တောင်ကျမြစ်၏ အဟုန်အယဉ်ကဲ့သို့ တခဏမျှ မရပ်
မနားဘဲ တဆုတ်တည်းဆုတ် တယုတ်တည်းယုတ်ပြီးလျှင် အမြဲယိုယွင်းလျက်
အိုမင်းသည့်ဘက်သို့သာ တပါတည်းပါ တယိုင်တည်းယိုင်၍ နေခဲ့၏။ နေရမည့်
အသက်အပိုင်းအခြားသည်လည်း ရေပေါက်ရေပြွန်၏ပုံဟန် လျင်မြန်သော
လှုပ်ရှားခြင်းရှိခဲ့၏။ သတ္တဝါတို့၏ အသက်ဝိညာဉ်သည်လည်း ရေမြုပ်စိုက်ကဲ့သို့
အလှုပ်မခံ အထိမခံနိုင်ဘဲ တဲတဲကလေးသာဖြစ်၍ စင်စစ် ပျက်စီးလွယ်လှ၏။
ထို့ကြောင့် အကြင်သူသည် ခိုင်ခံ့လှစွာသော ပညာမဏ္ဍိုင်ကို လက်ကိုင်ရှေ့သွား
ပခာနထားပြီးလျှင် နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်သို့ သွားရောက်ရာလမ်းမ တံခါးဝ၏ တံခါး
ကျည်ခင်းတုပ်ကို ထုတ်နှုတ် ဖွင့်လှစ်ကြောင်းဖြစ်သော သော့တံ သံကောက်နှင့်
တူသော ဒါနု၊ သီလ၊ ဘာဝနာမူ သုစရိတ တရားတို့ကို အချိန်ရှိစဉ် အရေး
ထားလျက် လေးစားစွာ မပြုကျင့်ခဲ့။ ထိုသို့ မေ့မေ့လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့တန်တန်
အားဖြင့် မိုက်မှားလျက် တရားကို မကျင့်မိခဲ့သောသူကို အချိန်အရွယ်ထောက်၍
နောက်ကျသည့်အခါမှ “ဪ... ငါသည် ငယ်ရွယ်စဉ်အခါက တရားကိုမှ
အားမထုတ်ခဲ့ရလေခြင်း”ဟု နောင်တတဖန် ပူပန်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည်
ဖြစ်၍လည်းကောင်း၊ ခါးကိုင်ယွင်းယို အိုမင်းခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍
လည်းကောင်း စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်းတည်းဟူသော သောကမီးသည် နေ့ရှိသမျှ
မအေးရဘဲ တွေးမိတိုင်း စိတ်မကြည်နိုင်အောင် အမြဲပူလောင်ခြင်းကို ခံရ
တတ်ပေသည် ဟူလို။

ဥစ္စာပစ္စည်းတို့ကို သိမ်းဆည်းမက်မော နှမြောခြင်းမပြုသင့်ပုံ

အသင်ကြွက်မင်းသည် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့ကို အလွန်အကျွံ မြှောက်မြား
စွာ ဆည်းပူးစုဆောင်းခြင်းကို ပြုခဲ့၏။ ထိုသို့ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့ကို များစွာ
အလွန်အကျွံ ဆည်းပူးစုဆောင်းခြင်း၏ ဤဆိုလဘဲသော အပြစ်တို့ကို ကြားနာ
ပါဦးလောဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၆၀။ ဥပ္ပဇ္ဇိတာနံ ဝိတ္တာနံ၊ စာဂ ဝေ ဟိ ရက္ခနံ။

တဠာကောဒရသံဌာနံ၊ ပရိဝါဟ ဣဝိမ္မဿ။

ဥပ္ပဇ္ဇိတာနံ၊ အသစ်အသစ်၊ ဖြစ်ပေါ်ရရှိကုန်သော။ ဝိတ္တာနံ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊
ရတနာတို့ကို။ ရက္ခနံ၊ အကျိုးမပြီး၊ အချည်းနှီး မဖြစ်စေရန်၊ တားမြစ်စောင့်
ရှောက်ခြင်းသည်။ စာဂဝေ၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်း၊ လှူဒါန်းခြင်းသည်သာလျှင်တည်း။
ကိမ္မိဝ၊ ပမာတန္တု၊ စံယူပြုရန်၊ ပုံစံမှတ်ဖွယ်၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။
တဠာကောဒရသံဌာနံ၊ တဖက်ဆည်းကန် အတွင်း၌၊ သိမ်းသွင်းသို့လှောင်အပ်
သော ရေကို။ ရက္ခနံ၊ အကျိုးမပြီး၊ အချည်းနှီးမဖြစ်စေရန်၊ တားဆီးစောင့်
ရှောက်ခြင်းသည်။ အဓ္မဿ၊ ထပ်၍သွင်းသွင်း၊ စီးဝင်တိုးပြန်၊ ရေပိုလျှံကို။

ပရိဝါဟဏ္ဏဝ၊ ရေလွဲပြန်ပေါက်၊ ရေသွယ်လျှောက်ဖြင့် (ရေသရောက်ဖြင့်) လွဲဖောက်ထုတ်ပယ်ရဘိသကဲ့သို့တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။တဖန်ဆည်းကန်ကြီး၏ အတွင်း၌တည်သောရေကို စောင့်ရှောက်ရန် အစဉ်သဖြင့် တသွင်သွင် စီးဝင်၍နေသော ပိုလျှံသောရေကို လွှဲပေါက် ရေထုတ်ပြန်ဖြင့် ထုတ်၍ပစ်မှ ထိုကန်ကို စောင့်ရှောက်သည် မည်သကဲ့သို့ ရှာဖွေစုဆောင်း၍ ထားအပ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကိုလည်း သူတပါးတို့အား ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်း လှူဒါန်းခြင်း ပြုလုပ်မှသာလျှင် ထိုပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို မပျက်စီးစေရန် စောင့်ရှောက်သည် မည်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာကို မြှုပ်နှံ၍ထားခြင်းသည် အပါယ်လားကြောင်းဖြစ်ပုံကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ယဒဓောဓော အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၁၆၁။ ယဒဓောဓော ဘုဝိ ဝိတ္တံ၊ နိဓဏတိ မိတမ္ပစော။
တဒဓော နိလယံ ဂန္တံ၊ ကရေ ပန္နမဂ္ဂတောဝ။

မိတမ္ပစော၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာကို၊ များစွာမဖြုန်း၊ မသုံးမစွဲ၊ စေးနဲ့သော သူသည်။ ဘုဝိ၊ မြေ၌။ ယံဝိတ္တံ၊ အကြင်မိမိ၏ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာကို။ အဓောဓော၊ အလွန်အလွန်နက်စွာ။ နိဓဏတိ၊ သိမ့်မြှုပ်နှံ၏။ တံ၊ ထိုမြှုပ်နှံသိမ့်အပ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာသည်။ အဓောနိလယံ၊ အောက်ဖြစ်သော နေရာ၊ ငရဲရွာသို့။ ဂန္တံ၊ လူစေးနဲ့ ပစ္စည်းရှင်၊ ခပ်တုတ်တုတ်သွားဘို့ရန်။ အဂ္ဂတောဝ၊ ရှေးဦးမဆွ၊ ပဌမကပင်လျှင်။ ပန္နံ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်အပြီး၊ လမ်းခရီးကို။ ကရေ၊ ပြုလုပ်တီထွင်၊ စီရင်နှင့်သည်ဖြစ်ရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပစ္စည်းဥစ္စာကို မသုံးစွဲရက်ဘဲ စေးနဲ့သောသူသည် ရွှေငွေစသော ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို တွင်းနက်စွာ တူးပြီးလျှင် မြှုပ်နှံသိမ့်၍ထား၏။ ထိုသို့ မြှုပ်နှံသိမ့်၍ ထားအပ်သော ရွှေငွေစသော ပစ္စည်းဥစ္စာတို့သည် စေးနဲ့သော ဥစ္စာရှင်၏ အောက်ဖြစ်သောနေရာ ငရဲရွာသို့ သွားဘို့ရန် ရှေးဦးစွာ ခရီးလမ်းတီထွင်၍ စီရင်နှင့်သည် ဖြစ်ရာပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို မသုံးစွဲဘဲ အမြဲစုဆောင်းခြင်းသည် ဆင်းရဲခြင်း၏ တည်ရာ ဖြစ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ယတော ဟု အကြောင်းပြစကားခံလျက် နိဇသောခုံ အစရှိသောဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

ယတော—

၁၆၂။ နိဇ္ဇေသောခံ၊ နိရုဇ္ဈာနော၊ ယော ဓနဇ္ဇနမိစ္ဆတိ။
ပရတ္တဘာရဝါဟီဝ၊ ကလုသဿေဝ ဟိ ဘာဇနံ။

ယတော၊ အကြံကြောင့်။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ နိဇ္ဇေသောခံ၊ မိမိ၏ ငြိမ်းအေးသာယာ၊ ချမ်းသာခြင်းကို။ နိရုဇ္ဈာနော၊ တားမြစ်ပိတ်ပင်လျက်။ ဓနဇ္ဇနံ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ များစွာဖြစ်ထွန်းခြင်းကို။ မိစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ ဝါ၊ အလိုရှိသဖြင့်၊ များစွာစုဆောင်း ဆည်းပူးခြင်းကိုပြု၏။ တတော၊ ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့်။ သော၊ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာကို၊ မိမိသုံးရက်ဘဲ၊ အမြဲရှာမှီး၊ စုဆောင်းလေ့ရှိသောသူသည်။ ပရတ္တဘာရ ဝါဟီဝ၊ သူတပါး၏ အကျိုးငှါ ဝန်ထုပ် ဝန်ပိုးကို၊ သည်ပိုးရွက်ဆောင်ရသော နွားကဲ့သို့။ ကလုသဿေဝ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်၊ ပင်ပန်းခြင်း၏သာလျှင်။ ဘာဇနံဟိ—ဘာဇနံဝေ၊ တည်ရာအစစ်၊ ဖြစ်ကြီး ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မိမိ၏ဖြစ်ရင်းစွဲဖြစ်သော ချမ်းသာသုခကို တားမြစ်ပိတ်ပင်လျက် ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ များစွာဖြစ်ထွန်း တိုးပွားခြင်းကို အလိုရှိသဖြင့် မသုံးစွဲရက်ဘဲ စုဆောင်းဆည်းပူးခြင်းကို အမြဲပြုသောသူသည် သူတပါးတို့၏ အကျိုးငှါ ဝန်ကိုဆောင်ရွက်ရသော နွားကဲ့သို့ ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်း၏တည်ရာ အစစ်ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို မသုံးစွဲဘဲ စုဆောင်းသိမ်းဆည်း၍ ထားကာမျှ ဖြစ်သော ဥစ္စာဖြင့် ဥစ္စာရှင်မမည်ကြောင်းကိုလည်း ထပ်လောင်း၍ နာပါဦးလောဟု ဆို၍ အပရဉ္စ ဟု စကားစလျက် ဒါနောပဘောဂဟီနေန အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၁၆၃။ ဒါနောပဘောဂဟီနေန၊ ဓနေန ဓနိနော ယဒိ။
ပထဝီခါတနိခါတေန၊ ဓနေန ဓနိနော မယံ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ နရာ၊ လူတို့သည်။ ဒါနောပဘောဂ ဟီနေန၊ သူတပါးတို့အား လှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်း၊ မိမိသုံးဆောင်ခြင်းမှ ကင်းသော။ ဓနေန၊ ကိုယ်ပိုင်ပြုလျက်၊ ကြည့်ရှုသိမ်းဆည်းရကာမျှဖြစ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာဖြင့်။ ဓနိနော၊ ကြွယ်ဝချမ်းသာသော ဥစ္စာရှင်မည်သည်။ ယဒိဘဝေယျ၊ အကယ်၍ကား၊ ဖြစ်ခဲ့ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ပထဝီခါတနိခါတေန၊ ပကတိအားဖြင့် ရွှေတုင်း၊ ငွေတုင်း၊ ပယင်း၊ ဒုတ္တာ အစရှိသော ရတနာသေတ္တုတုင်း၌ အမြဲတစေ မြုပ်တည်၍ နေသော။

ဓနေန၊ ရွေ၊ ငွေ၊ မြ၊ ခဲ၊ ပုလဲ၊ ပတ္တမြားစသော ပစ္စည်းဥစ္စာဖြင့်။ ဓနိနော၊ ကြွယ်ဝချမ်းသာသော ပစ္စည်းရှင် ဥစ္စာရှင်မည်သည်။ ဘဝေ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ရာ ပါ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဤလောက၌ လူတို့သည် သူတပါးတို့အား ပေးကမ်း လှူဒါန်းခြင်းလည်းမပြု မိမိလည်း မသုံးစွဲဘဲ ကိုယ်ပိုင်ပြုလျက် သက်သက် သိမ်းဆည်း၍ ထားကာမျှဖြစ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာဖြင့် ကြွယ်ဝချမ်းသာသော ပစ္စည်းဥစ္စာရှင် မည်သည်ဖြစ်အံ့၊ ဖြစ်ခဲ့ပါမူ ငါတို့သည်လည်း ရွှေတွင်း ငွေတွင်း အစရှိသော ရတနာ သေတ္တာတွင်းတို့၌ အမြဲတစေ မြုပ်တည်၍နေသော ပစ္စည်း ဥစ္စာ ရတနာတို့ဖြင့် ကြွယ်ဝချမ်းသာသော ပစ္စည်းရှင် မည်သင့်သည်သာလျှင် တည်း။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ မပေးကမ်း မသုံးစွဲရက်သောသူ၏ ပစ္စည်း ဥစ္စာနှင့် ထိုသေတ္တာတွင်း၌ရှိသော ပစ္စည်းဥစ္စာတို့သည် မပေးကမ်း မသုံးစွဲရချင်း တူ၍ မထူးခြားကြသောကြောင့် ဟူလို။

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာကို မပေးကမ်း မသုံးစွဲရက်သောသူသည် ထွက်သက် ဝင်သက် လေရှိသော်လည်း အသက်ရှင်သည် မမည်ကြောင်းကို ပြပြန်လိုသည် ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၆၄။ ဒါနောပဘောဂဟိနာဝ၊ ဒိဝသာ ယန္တိ ယဿ ဝေ။

သ ကမ္မကာရဘဿေဝ၊ အဿာသမ္ပိ န ဇီဝတိ။

ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ဒါနောပဘောဂ ဟိနာဝ၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်း၊ လှူဒါန်းခြင်းလည်း မရှိ၊ မိမိလည်း သုံးဆောင်ခြင်း ကင်းသည် ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဒိဝသာ၊ နေ့ရက်တို့သည်။ ယန္တိ၊ တနေ့တနေ့၊ တတေ့တေ့ဖြင့်၊ တရွေ့ရွေ့ လွန်ကုန်၏။ ဝေ၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန်အားဖြင့်။ သ-သော၊ ထိုသူသည်။ ကမ္မကာရဘဿေဝ၊ ပန်းဘဲသမား၏ သားရေ လေဖိုကဲ့သို့။ အဿာသမ္ပိ၊ ရှူရှိုက်မပျက်၊ အစဉ်ဆက်လျက်၊ ထွက်သက် ဝင်သက် လေရှိပါသော်လည်း။ န ဇီဝတိ၊ လူတန်းစေ့ လူရာဝင်သည့်၊ အသက်ရှင်ခြင်း မမည်ပေ။

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ခွန်အားဗလ၊ ဗဟုဿုတနှင့် လူ၏အဖြစ်ကို ရခြင်းတို့ သည် နေရာကျ အသုံးမပြုပါက အကျိုးမပြီး အချည်းနှီးဖြစ်ကြောင်းကို ပြဆို လိုသည်ဖြစ်၍ ဓနေန ကိံ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြား ပြန်လေ၏။

၁၆၅။ ဓနေန ကိံ ယော န ဒဒါတိ နာဿတေ၊

ဗလေန ကိံ ယော စ ရိပုန္န ဗာဓတေ။

သုတေန ကိံ ယော န စ ဓမ္မမာစရေ၊

ကိမတ္တနာ ယော န ဇိတေန္တိယော ဘဝေ။

ယော၊ အကြင် ဥစ္စာကြွယ်ဝ၊ ခန့်နှင့်ပြည့်စုံသောသူသည်။ နဒဒါတိ၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်း၊ လူဒါန်းခြင်းလည်းမပြု။ နစအဿတေ၊ တွန့်တိုစေးနဲ့သဖြင့်၊ မိမိလည်း မသုံးစွဲ မစားသောက်။ တဿ၊ ထိုမသုံးရက်ဘဲ၊ စေးနဲ့သောသူအား။ ဝါ၊ သူ၏။ ခနေန၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာဖြင့်။ ကိပယောဇနံ၊ အပြုအမူ မဖွယ်ရာသဖြင့်၊ အဘယ်မှာအကျိုးရှိပါအံ့နည်း။ ယောစ၊ အကြင် အားခွန်ဗလပြည့်ဝသော သူသည်လည်း။ ရိပုံ၊ ကိုယ့်ကိုခံ၊ အန်တုပြုမူ၊ ကိုယ့်ရန်သူကို။ န ဗာစတေ၊ မညှဉ်းဆဲ မနှိပ်စက်။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ဝါ၊ ထိုသူအား။ ဗလေန၊ ခွန်အားဗလ၊ ပြည့်ဝကြီးမားခြင်းဖြင့်။ ကိပယောဇနံ၊ အပြုအမူ မဖွယ်ရာသဖြင့်၊ အဘယ်မှာအကျိုးရှိပါအံ့နည်း။ ယောစ၊ အကြင် ဗဟုဿုတနှင့်၊ ပြည့်ဝသောသူသည်လည်း။ ဓမ္မံ၊ ကိုယ်နှင့်ထိုက်တန်၊ ကိုယ်ကျင့်ကြံအပ်၊ တရားမြတ်ကို။ န အာစရေ၊ လေးစားအားထုတ်လျက်၊ အဟုတ်မကျင့်ကြံ။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ဝါ၊ ထိုသူအား။ သုတေန၊ ကြားမြင်မှတ်မိ၊ တတ်သိသော ပညာဗဟုဿုတဖြင့်။ ကိပယောဇနံ၊ အပြုအမူ မဖွယ်ရာသဖြင့်၊ အဘယ်မှာ အကျိုးရှိပါအံ့နည်း။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဇိတေန္ဒြိယော၊ စက္ခုစထေ၊ ဣန္ဒြေကို၊ သေချာစွာ နိုင်နင်းခြင်းသည်။ နဘဝေ၊ မဖြစ်။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ဝါ၊ ထိုသူအား။ အတ္တနာ၊ အတ္တဘာဝ၊ လူ့ဘဝဖြင့်။ ကိပယောဇနံ၊ အပြုအမူ မဖွယ်ရာသဖြင့် အဘယ်မှာ အကျိုးရှိပါအံ့နည်း။

ထိုမှတစ်ပါး ပစ္စည်းဥစ္စာကို မသုံးစွဲရက်ဘဲ စေးနဲ့သောသူ၏ ကြွယ်ဝချမ်းသာခြင်းသည် မသုံးစွဲရခြင်းအားဖြင့် မိမိမှတစ်ပါး အခြားသောသူတို့နှင့် အတူသာ ဖြစ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြလိုသည်ဖြစ်၍ အညဉ္စ ဟု အစပျိုးလျက် အသမ္ဘောဂေန အစရှိသောဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

အညဉ္စ —

၁၆၆။ အသမ္ဘောဂေန သာမညံ၊ ကပဏဿ ခနံ ပရေဟိ။

အဿေဒမိတိ သမ္ပန္နော၊ ဟာနေ ဒုက္ခေန ဂမ္ပတေ။

အညဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ ကပဏဿ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာကို မသုံးမစွဲ၊ စေးနဲ့သောသူ၏။ ခနံ၊ ရရှိပိုင်ပြီး၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာသည်။ အသမ္ဘောဂေန၊ မိမိပစ္စည်းကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ၊ မသုံးဆောင်ခြင်းအားဖြင့်။ ပရေဟိ၊ မိမိမှတစ်ပါး၊ ဥစ္စာရှင်မဟုတ်သော အခြားသောသူတို့နှင့်။ သာမညံ၊ ဥစ္စာကိုပိုင်သူ မပိုင်သူဟု နှစ်မူမခွဲ၊ အတူအမျှသာဖြစ်၏။ ဟာနေ၊ တစုံတခုသောအကြောင်း၊ မကောင်းမှုဖိစီးသဖြင့်၊ ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်သော အခါ၌။ ဒုက္ခေန၊ ဥစ္စာပိုင်ရှင်၏ ပူပန်သောက၊ ဒုက္ခရောက်ခြင်းဖြင့်။ အယံ၊ ဤပစ္စည်းသည်။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ဣဒံ ပစ္စည်းဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမ္ပန္နော၊ ပစ္စည်းနှင့် ပိုင်ရှင် နှစ်ရပ်တို့၊

စပ်ဆိုင်ကြခြင်းကို။ ဂမ္ပတေ၊ ကောင်းစွာ ပေါ်လွင်သဖြင့်၊ ထင်ရှားစွာ သိအပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ စေးနွဲ့သောသူ၏ ပစ္စည်းဥစ္စာသည် စေးနွဲ့သော ပစ္စည်းရှင်မှာ နှမြော၍ မသုံးစွဲရ၊ ပစ္စည်းရှင်မဟုတ်သော အခြားသူမှာ ကိုယ်ပိုင်မဟုတ်၍ မသုံးစွဲရ၊ ဤသို့ မသုံးစွဲရချင်း တူကြကုန်၏။ ယင်းသို့ တူကြသော်လည်း ဥစ္စာပစ္စည်း ပျက်စီးခဲ့သည်ရှိသော် ဥစ္စာရှင်မှာ ဆင်းရဲဒုက္ခဖြစ်ရသည်၊ ဥစ္စာ၏ အရှင်မဟုတ်သောသူမှာ ဆင်းရဲဒုက္ခ မဖြစ်ရ၊ ဤသို့ ဆင်းရဲဒုက္ခ ဖြစ်သည်ကို မြင်သဖြင့် ဤသူကား ဤဥစ္စာရှင်တည်းဟု သိရသည်။ ဤမျှသာ ထူးသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် စေးနွဲ့သောသူ၏ ပစ္စည်းဥစ္စာသည် မည်သူ၏အကျိုးကိုမျှ မပြီးစေဘဲ အချည်းနှီး ပျက်စီးတတ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ န ဒေဝါယအစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၆၇။ န ဒေဝါယ န ဝိပ္ပါယ၊ န ဗန္ဓုနံ န စတ္တနော။

န ကပဏဿ ဓနံ ယာတိ၊ စာဂ္ဂိတက္ကရပတ္တိဝေဟံ။

ကပဏဿ၊ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းကို၊ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မသုံးစွဲ၊ စေးနွဲ့သော သူ၏။ ဓနံ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာသည်။ ဒေဝါယစ၊ အမြတ်သနီး၊ ကိုးကွယ် အပ်သော နတ်၏အကျိုးငှါလည်း။ န၊ မဟုတ်။ ဝိပ္ပါယစ၊ သူတော်သူမြတ် တို့၏ အတန်းအစားနှင့်၊ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကျိုးငှါလည်း။ န၊ မဟုတ်။ ဗန္ဓုနံစ၊ ဆွေမျိုးပေါက်ဖော်၊ တော်စပ်ကုန်သော သူတို့၏ အကျိုးငှါလည်း။ န၊ မဟုတ်။ စတ္တနောစ၊ ကိုယ့်အကျိုးငှါလည်း။ န၊ စင်စစ်မူချ၊ ကေန္တမဟုတ်။ စ၊ စင်စစ်ကေန်၊ အမှန်အဟုတ်သော်ကား။ အဂ္ဂိတက္ကရပတ္တိဝေဟံ၊ မီးလောင်၍ ပျက်စီးခြင်း၊ ခိုးသူ ဓားပြတို့ တိုက်ခိုက် လုယက်၍ ပျက်စီးခြင်း၊ အစိုးရမင်းတို့ ဘဏ္ဍာတော် အဖြစ်ဖြင့် သိမ်းယူခြင်းတို့ဖြင့်။ နဋ္ဌံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ယာတိ၊ မလွဲမဖောက်၊ အမြဲရောက်တတ်၏။

ဥစ္စာပစ္စည်းတို့၏ ကုန်ဆုံးပျက်စီးခြင်း သုံးမျိုး

ထို့ပြင် ဥစ္စာပစ္စည်း၏ ကုန်ဆုံးတတ်ပုံ သုံးမျိုးကို တိုး၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဒါနံ ဘောဂေါ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၆၈။ ဒါနံ ဘောဂေါ နာသော တိဿော၊

ဂတယော ဘဝန္တိ ဝိတ္တဿ။

ယံ န ဒဒါတိ န ဘုဠေ၊

တဿ တတိယာ ဂတိ ဘဝတိ။

ဒါနဉ္စ၊ ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်းလည်းကောင်း။ ဘောဂေါစ၊ သုံးဆောင်မှီဝဲခြင်းလည်းကောင်း။ နာသောစ၊ ရေ၊ မီး၊ မင်း၊ ခိုးသူ၊ မချစ်မနှစ်သက်သောသူဟု ဆိုအပ်သော ရန်သူမျိုးငါးပါးတို့ ဖိစီးနှိပ်စက်သဖြင့် ပျက်စီးခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိတ္တဿ၊ ဥစ္စာ၏။ တိဿော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဂတယော၊ ဖြစ်တတ်သောအလား၊ သဘောတရားတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ရှိသည်ဖြစ်ကုန်၏။ ယံ၊ အကြင်စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာကို။ နစ ဒဒါတိ၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်း၊ လှူဒါန်းခြင်းလည်းမပြု။ နစ ဘုဉ္ဇေ၊ မိမိလည်း မသုံးဆောင်။ တဿ၊ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာ၏။ တတိယာ၊ သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဂတိ၊ ပျက်စီးခြင်းအလား၊ သဘောတရားသည်။ ဘဝတိ၊ မသွေစင်စစ်၊ ဧကန် ဖြစ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပစ္စည်းဥစ္စာ၏ ကုန်ဆုံးပျက်စီးခြင်းသည်—

- ၁။ ပေးကမ်းစွန့်ကြဲ၍ ကုန်ဆုံးပျက်စီးခြင်း၊
- ၂။ မိမိသုံးဆောင်ခံစား၍ ကုန်ဆုံးပျက်စီးခြင်း၊
- ၃။ ရန်သူမျိုးငါးပါးတို့ နှိပ်စက်ဖျက်ဆီး၍ကုန်ဆုံးပျက်စီးခြင်း ဟူ၍ သုံးပါးရှိသည်။

ထို့ကြောင့် ပေးကမ်းခြင်း၊ သုံးဆောင် ခံစားခြင်း မရှိသောသူ၏ ပစ္စည်းဥစ္စာသည် ယခင် သုံးပါးတွင် သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော ပျက်စီးခြင်းဖြင့် ကုန်ဆုံးပျက်စီးရမည်သာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

လောက၌ ရဲခဲခြင်းလေးပါး

ထို့ပြင် လောက၌ ဖြစ်နိုင်ခဲ့သော အကြောင်းလေးရပ်ကို ဆက်စပ်၍ ပြုပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဒါနံ ပိယဝါစာသဟိတံ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၆၉။ ဒါနံ ပိယဝါစာသဟိတံ၊ ဉာဏမဂဗ္ဗံ ခမာဝန္တံ သောရံ။
ဝိတ္တံ စာဂနိယုတ္တံ၊ ဒုလ္လဘမေတံ စတုတ္ထံ လောကေ။

ပိယ ဝါစာ သဟိတံ၊ နှစ်သက်ဖွယ်ရာ၊ ချိုသာသော စကားနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ဒါနံ၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်း၊ လှူဒါန်းခြင်းလည်းကောင်း။ အဂဗ္ဗံ၊ မောက်မော်မဖက်၊ မာန်မတက်သော။ ဉာဏံ၊ ပညာတံခွန်၊ တတ်မြောက်ချွန်ခြင်းလည်းကောင်း။ ခမာဝန္တံ၊ အောင်အည်းတန်တန်၊ သည်းခံခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော။ သောရံ၊ သူရသတ္တိ၊ ရဲစွမ်းရှိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ စာဂ နိယုတ္တံ၊ နည်း

များမဟု၊ ပေးလှူစွန့်ကြဲခြင်းနှင့် ယှဉ်သော။ ဝိတ္တံ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ အရာရာနှင့် ပြည့်စုံခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ စတုတ္ထံ၊ ဤသို့ညွှန်ကြား၊ လေးပါးတို့၏ အပေါင်း၊ အကောင်းတရားကို။ လောကေ၊ လူ့ ဘုံဌာန၊ လူ့ လောက၌။ ဒုလ္လဘံ၊ ဖြစ်မြောက် ပေါ်ခဲ့၊ ရနိုင်ခဲ့၏။

အဓိပ္ပါယ်—

၁။ ချစ်နှစ်သက်ဖွယ်ရာ ချိုသာသောစကားကို ပြောဆို၍ ယဉ်ကျေးစွာ ပေးကမ်းခြင်း၊

၂။ မောက်မော်မဖက် မာန်မာန မတက်သော ပညာတတ်မြောက်ခြင်း၊

၃။ သည်းခံခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော သူရသတ္တိ ရဲစွမ်းရှိခြင်း၊

၄။ ပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်းနှင့် ယှဉ်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊

ဤလေးပါးသော ကောင်းခြင်းကို လောက၌ အလွန်ရနိုင်ခဲ့၏။ ရံခါ တစုံ တယောက်သော သူ၌သာ တွေ့မြင်ရပေသည်။

ပစ္စည်းဥစ္စာကို ဆည်းပူးစုဆောင်းရာ၌ ဤဆိုလတုံသော စကားကိုလည်း ဆိုသင့်ဆိုထိုက်ပါသေး၏ ဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြား ပြန်လေ၏။

၁၇၀။ ကတ္တဗ္ဗော သဉ္ဇယော နိစ္စံ၊ ကတ္တဗ္ဗော နာတိသဉ္ဇယော။

ပဿ သဉ္ဇယသီလောသော၊ ဓနုနာ ဇမ္ဗူကောဟတော။

သဉ္ဇယော၊ ဥစ္စာပစ္စည်း၊ စုဆောင်း ဆည်းပူးခြင်းကို။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ကတ္တဗ္ဗော၊ ပြုရန်သင့်လျော်၊ ပြုဘို့တော်၏။ အတိသဉ္ဇယော၊ အလွန်အကြူး၊ ဆည်းပူး စုဆောင်းခြင်းကို။ န ကတ္တဗ္ဗော၊ ပြုရန်မလျော်၊ မသင့်တော်။ ပဿ၊ ကြည့်ရှု စဉ်းစား၊ သတိထားပါဦးလော။ သဉ္ဇယသီလော၊ လောဘတကြီး၊ ပစ္စည်း များကြောင်း၊ စုပေါင်း ဆည်းပူးလေ့ရှိသော။ ဧသော ဇမ္ဗူကော၊ ဇမ္ဗူကဟု၊ နာမမည်ပေး၊ ထိုမြေခွေးကို။ ဓနုနာ၊ မုဆိုး၏လက်နက်၊ လေးဒဏ်ချက်ဖြင့်။ ဟတော၊ လောလောလတ်လတ်၊ အသေသတ်အပ်၏။

ယင်းသို့ မန္တရလိပ်က ပြောဆိုလေရာ ဟိရညက ကြွက်မင်းနှင့် ကျီးတို့က “အို မိတ်ဆွေ....ဤယခု သင်ပြောဆိုအပ်သော မုဆိုး၏လက်နက် လေးဒဏ်ချက် ဖြင့် အသက်ထွက်ရသော မြေခွေး၏အကြောင်းအကျယ်ကို အဘယ်သို့ မှတ်ရ

ပါမည်နည်း” ဟု မေးလေရာ မန္တရလိပ်က အောက်ပါပုံပြင်ကို စုံလင်စွာပြောကြားလေ၏။

ဒီသရာဝ မြေခွေး ဝတ္ထု

တရံရောအခါ ကလျာဏကတက အရပ်၌ ဘေရဝ မည်သော မုဆိုးတယောက်ရှိလေ၏။ တနေ့သ၌ ထိုမုဆိုးသည် ကောင်းမြတ်သောအရသာ ဟင်းလျာအသားကို စားသုံးလိုသဖြင့် လေးကိုစွဲကိုင်လျက် ဝိဇ္ဇာဋ္ဌာရီမည်သော တောအုပ်သို့ သွား၍ ထိုတော၌ သမင်တကောင်ကို သတ်ပြီးလျှင် တဖန် ထိုသမင်ကို ယူခဲ့၍ ရွှေသို့ဆက်၍ သွားပြန်ရာ ကြောက်ဖွယ်ဘနန်း ကြမ်းကြုတ်သော ဝက်ကြီးတကောင်ကို တွေ့မြင်ပြန်လေ၏။ ထိုသို့မြင်လေရာ မုဆိုးသည် သမင်ကို မြေ၌ချပြီးလျှင် ထိုဝက်ကို မြားဖြင့် ပစ်လေ၏။ ယင်းသို့ပစ်ရာ ဝက်ကြီးသည် ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ တဟုန်တည်းလာလတ်၍ ကပ္ပါပြုမိုဗ်း ထစ်ကြီးမြည်ဟည်းသကဲ့သို့ ဟိန်းဟောက်ပြီးလျှင် မုဆိုးကို ဝက်တို့၏ ပြုမူရိုးပြုမူတေ့ သဘာဝအလေ့အား လျော်စွာ မုဆိုး၏ သေကွင်း လိုရင်း ချက်ခြာ ဥနှစ်မြွှာကို လျင်မြန်စွာ ကိုက်သတ်လေရာ မုဆိုးသည် အမြစ်ရင်းမှ ခုတ်ဖြတ်အပ်သော သစ်ပင်ကဲ့သို့ မြေ၌ ပိုင်းပိုင်းလဲ၍ ပဲ့ချင်းပြီး သေရလေ၏။ ထို့ကြောင့် သတ္တဝါတို့ သေခြင်း၏အကြောင်းတရားကို ဤသို့ မှတ်သားအပ်၏ဟုဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၇၁။ ဇလမဂ္ဂိ ဝိသံ သတ္တံ၊ ခုဒါ ဗျာဓိ ပတနံ ဂိရိ။
နိမိတ္တံ ကိဉ္စိ အာသာဇ္ဇ၊ ဒေဟိ ပါဏ ဝိမုစ္စတေ။

ဇလံ၊ ရေ။ အဂ္ဂိ၊ မီး။ ဝိသံ၊ အဆိပ်။ သတ္တံ၊ လက်နက်။ ခုဒါ၊ မှတ်သိပ်ခြင်း။ ဗျာဓိ၊ အနာရောဂါ။ ဂိရိပတနံ၊ တောင်မှကျခြင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေသု - ကာရဏေသု၊ ဤအကြောင်းတို့တွင်။ ကိဉ္စိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော။ နိမိတ္တံ၊ အကြောင်းသည်။ အာသာဇ္ဇ၊ တွေ့ကြုံထိခိုက်သည်ရှိသော်။ ဒေဟိ၊ သတ္တဝါသည်။ ပါဏဝိမုစ္စတေ၊ အသက်မှ လွတ်၏။

ထိုသို့ ဝက်နှင့် မုဆိုးတို့ လုံးထွေး သတ်ပုတ်ကြစဉ်အတွင်း ခြေဖြင့်နင်းမိ၍ မြွေတကောင်လည်း သေလေ၏။ ထိုအခြားမဲ့၌ပင်လျှင် ဒီသရာဝ မည်သော မြေခွေးသည် အစာရှာမှီးအံ့သောငှါ ဤတောသို့ လှည့်လည်၍လာရာ ထိုအတုံးအရုံးအားဖြင့် တပြုလုံး သေ၍နေသော သမင်၊ မုဆိုး၊ မြွေနှင့် ဝက်တို့ကို တွေ့မြင်လေလျှင် ဤသို့ ကြံစည်လေ၏ - “ဪ ငါသည် ဘုန်းကံရှိပေစွတကား၊ ယနေ့ ငါ့အား များစွာသော အစာအာဟာရတို့ ဖြစ်ပေါ်၍ နေချေပြီ” ဟူ၍ လည်းကောင်း။

ဆင်းရဲချမ်းသာတို့သည် ကံသာလျှင် ပစာနဖြစ်ပုံ

၁၇၂။ အစိန္တိတာနိ ဒုက္ခာနိ၊ ယထေဝါယန္တိ ဒေဟိနံ။
သုခါနုပိ တထာ မညေ၊ ဒေဝမတြာတိရိစ္ဆတေ။

ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အစိန္တိတာနိ၊ ရှေးမဆွက
တင်ကူး၍၊ အထူးမကြံစည်အပ်ကုန်ဘဲ။ ဒုက္ခာနိ၊ ဆင်းရဲသောင်းပြောင်း၊ ဒုက္ခ
အပေါင်းတို့သည်။ ဒေဟိနံ၊ မည်သူမဆို၊ ထိုထိုမျှားစွာ၊ သတ္တဝါတို့အား။
အာယန္တိ၊ အလိုအလျောက်၊ ပေါ်ပေါက်၍ လာကြကုန်၏။ သုခါနုပိ၊ ချမ်းသာ
သောင်းပြောင်း၊ သုခအပေါင်းတို့သည်လည်း။ အစိန္တိတာနိ ဝေ၊ မကြံစည်အပ်
ကုန်ဘဲသာလျှင်။ တထာ၊ ထို့ အတူ။ အာယန္တိ၊ အလိုအလျောက်၊ ပေါ်ပေါက်၍
လာကြကုန်၏။ ဣတိ မညေ၊ ဤသို့သာလျှင်၊ အောက်မေ့ဆင်ခြင်၊ ငါမှတ်
ထင်၏။ အတြ၊ ဤဆင်းရဲချမ်းသာ၊ ဖြစ်ပေါ်ရာတို့၌။ ဒေဝံဝေ၊ ရှေးဘဝအစု
တို့က၊ ပြုခဲ့သည့် ကောင်းမှုနှင့်၊ မကောင်းမှု ကံသည်သာလျှင်။ အတိရိစ္ဆတေ၊
အလွန်အကျွံ၊ အားခွန်ဗလ၊ ကြီးမားလှပေ၏—ဟူ၍ လည်းကောင်း ကြံစည်
စဉ်းစားလေ၏။

ထို့နောက် ဆက်လက်၍ စဉ်းစားပြန်သည်မှာ—လျော်ကန်သင့်မြတ်လှပြီ....
ဤအစာအာဟာရတို့ဖြင့် ငါသည် သုံးလတို့ပတ်လုံး ချမ်းသာစွာ မှီဝဲသုံးဆောင်
၍ နေနိုင်၏။

တဖန် ထိုအစာတို့၏ ကာလအပိုင်းအခြားကို အသီးအသီး ဝေဖန်ပြန်
သည်မှာ—

၁၇၃။ မာသမေကံ နရော ယာတိ၊ ဒွေ မာသေ မိဂသူကရာ။
အဟိရေကံ ဒိနံ ယာတိ၊ အဇ္ဇ ဘက္ခော ဓနုဂုဏော။

နရော၊ လူကောင်ခန္ဓာ၊ ကိုယ်ကာယာသည်။ ဧကံမာသံ ယာတိ၊ တလလုံး
လုံး၊ စားသုံးရန် လုံလောက်၏။ မိဂသူကရာ၊ သမင်နှင့်ဝက်၊ နှစ်ချက်ပေါင်းရာ၊
ကိုယ်ခန္ဓာတို့သည်။ ဒွေမာသေ ယန္တိ၊ နှစ်လတို့ပတ်လုံး၊ စားသုံးရန် လုံလောက်
ကုန်၏။ အဟိ၊ မြွေကောင်ခန္ဓာ၊ ကိုယ်ကာယာသည်။ ဧကံဒိနံ ယာတိ၊ တရက်
ပတ်လုံး၊ စားသုံးရန် လုံလောက်၏။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဓနုဂုဏော၊ လေးညှိ ခေါ်ရိုး၊
လေးကြိုးသားရေကို။ ဘက္ခော၊ စားရန်သင့်လျော်၊ သုံးဘို့တော်၏။

ထိုသို့ ကြံစည်စိတ်ကူးပြီးလျှင် ရှေးဦးစွာ အလွန်စားလိုသော အာသာဖြင့်
ဤအရသာမရှိသော လေးဖျားအထစ်၌ ရပ်ပတ်ချည်နှောင်အပ်သော အကြော

ထုံးကို စားသုံးအံ့ဟု ကြံစည်ပြီးလျှင် ထိုအကြောထုံးကို ကိုက်ဝါးအပ်သည် ရှိသော် အကြောထုံးပြတ်လျက် ရင်ဝန်လုံးသားအရပ်ကို လေးဖျားဖြင့် ရိုက်ခတ် အပ်သဖြင့် ဒီဃရာဝ မြေခွေးသည် ချက်ခြင်းပင် ခန္ဓာစဲ၍ ပဲ့ချင်းပြီး သေဆုံးရှာ လေ၏။ ထို့ကြောင့် ကတ္တဗ္ဗော သဗ္ဗယော အစရှိသောစကားကို ကျွန်ုပ်ဆိုခဲ့ ပေသည် ဟု ပြောကြားလေ၏။ ဤသို့လျှင် မန္တရလိပ်သည် ဒီဃရာဝ မြေခွေး၏ ဝတ္ထုပုံပြင်ကို စုံလင်စွာ ပြောကြားလေ၏။

ဒီဃရာဝမြေခွေးဝတ္ထု ပြီး၏။

ကျီး, လိပ်, သမင်နှင့် ကြက်တို့ဝတ္ထု (အဆက်)

ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းနှင့် မပိုင်သောပစ္စည်းတို့ကို ခွဲခြားပုံ

၎င်းပြင် ကိုယ်ပိုင် ပစ္စည်းနှင့် ကိုယ်ပိုင် မဟုတ်သော ပစ္စည်းကို နှစ်နည်း ဝေဖန်၍ ပြလိုသောကြောင့် ယံ ဒဒါတိ အစရှိသော ဂါထာကို ဆက်လက်၍ မိန့်ဆိုပြန်လေသည်။

၁၇၄။ ယံ ဒဒါတိ ယံ အသတိ၊ တဒေဝ ဓနိနော ဓနံ။

အညေ မတဿ ကိဠန္တိ၊ ဒါရေဟိပိ ဓနေဟိပိ။

ယံ ဓနံ၊ အကြင် ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာကို။ ဒဒါတိ၊ စွန့်ကြဲ ပေးကမ်း၊ လှူဒါန်း၏။ ယံ ဓနံ၊ အကြင် ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာကို။ အသတိ၊ သုံးဆောင် ခံစား၏။ တံ ဒေဝ ဓနံ၊ ထိုစွန့်ကြဲပေးကမ်း၊ လှူဒါန်းသော ဥစ္စာနှင့် သုံးဆောင် ခံစားသော ဥစ္စာသည်သာလျှင်။ ဓနိနော၊ ဥစ္စာရှင်၏။ ဓနံ၊ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ၊ ရတနာမည်၏။ အညေ၊ ဥစ္စာရှင်မှတစ်ပါး၊ အခြား မပိုင်ဆိုင်သော သူတို့သည်။ မတဿ၊ စုတေမနေ၊ သေလွန်လေပြီးသော ဥစ္စာရှင်၏။ ဒါရေဟိပိ၊ စွန့်ပစ်ခဲ့ ငြား၊ ချစ်မယားတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဓနေဟိပိ၊ ကြွင်းကျန်ဥစ္စာ၊ ရတနာတို့ ဖြင့်လည်းကောင်း။ ကိဠန္တိ၊ ကစားမြူးတူး၊ အပျော်ကြူးကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ရှာမှီးစုဆောင်း၍ ထားအပ်သော ဥစ္စာတို့တွင် လှူဒါန်း ပေးကမ်းသော ဥစ္စာနှင့် မိမိသုံးဆောင် ခံစားအပ်သော ဥစ္စာသည်သာလျှင် ဥစ္စာရှင်၏ ပစ္စည်းမည်၏။ ကြွင်းသော ဥစ္စာတို့သည်ကား ဥစ္စာရှင်သေလွန်လျှင် တပါးသော သူတို့ သုံးဆောင် ခံစား ပျော်ပါးဘို့သာ ဖြစ်သည် ဟူလို။

ထို့ပြင် ထိုအကြောင်းကိုပင်လျှင် တနည်း ပြလိုသည် ဖြစ်၍ ယဒဒါသိ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၇၅။ ယဒဒါသိ ဝိသိဋ္ဌာနံ၊ ယညာသသိ ဒိနေ ဒိနေ။
တံ တေ ဝိတ္တမဟံ မညေ၊ သေသမညဿ ရက္ခသိ။

ယံ၊ အကြင်စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာကို။ ဝိသိဋ္ဌာနံ၊ သီလဝန် ဂုဏဝန်၊ ထူးချွန် မြင့်မြတ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ တံ၊ သင်သည်။ အဒါသိ၊ ကော်ရော် ရှင် လန်း၊ ပေးလှူဒါန်း၏။ ယည၊ အကြင် စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရတနာကိုလည်း။ တံ၊ သင်သည်။ ဒိနေ ဒိနေ၊ နေ့စဉ်ရက်တိုင်း။ အသသိ၊ သုံးဆောင် ခံစား၏။ တံ၊ ထိုနေ့စဉ်မပြတ်၊ သုံးဆောင်အပ်သော စည်းစိမ် ဥစ္စာသည်။ တေ၊ သင်၏။ ဝိတ္တံ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာတည်း။ သေသံ၊ ကြွင်းသော။ ယံ၊ အကြင် စည်းစိမ်ဥစ္စာကို။ တံ၊ သင်သည်။ ရက္ခသိ၊ စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်း၏။ တံ၊ ထို စည်းစိမ် ဥစ္စာ သည်။ အညဿ၊ တပါးသော သူ၏။ ဝိတ္တံ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ မညေ၊ အောက်မေ့ မှတ်ထင်၏။

ပညာရှိများ ရှောင်ရှားသည့် အရာသုံးပါး

ဤသို့လျှင် စုဆောင်း ဆည်းပူးအပ်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့၏ အကြောင်း ကို ကောင်းစွာ ပြောကြားပြီးလျှင် ထိုပစ္စည်း ဥစ္စာတို့ ပျက်စီး ဆုံးရှုံးသည့် အတွက် စိတ်ရတက် အပူဖုံး၍ ယူကျုံးမရ မဖြစ်စေရန် နောက်တဖန် တရားနှင့် ဖက်ပြီးလျှင် အားတက်ရန် အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်သည်မှာ “အို မိတ်ဆွေ.... ထိုသို့ပင် ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ပါသော်လည်း လွန်ပြီးသော အရာကို ကား လွန်ပါစေလော၊ ယခုအခါ ဖြစ်ပြီးသော အကြောင်းကို ပြန်ပြောင်း၍ တဖန် အကျယ်ဝေဘန်သဖြင့် အဘယ်မှာ အကျိုးရှိပါတော့အံ့နည်း၊ အကြောင်း ကို နာပါဦးလောဟုဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၇၆။ နာပတ္တမဘိဇ္ဈန္တိ၊ နဋ္ဌံ နေဇ္ဈန္တိ သောစိတုံ။
အာပဒါသု န မုယန္တိ၊ နရာ ပဏ္ဍိတဗုဒ္ဓယော။

ပဏ္ဍိတ ဗုဒ္ဓယော၊ ပညာဉာဏ်ရှိ၊ အသိအလိမ္မာနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ နရာ၊ လူတို့သည်။ အပတ္တံ၊ မရောက်နိုင် မရနိုင်သည့် အရာကို။ န မုယန္တိ၊ အလွန်အကြူး၊ အထူးမတောင့်တကြကုန်။ နဋ္ဌံ၊ ချိုယွင်းပျက်စီး၊ ဆုံးရှုံးပြီး သောအရာကို။ သောစိတုံ၊ စိုးရိမ်မအေး၊ စိတ်ပူဆွေးခြင်းငှါ။ န ဇ္ဈန္တိ၊ နဂိုရ်

ပကတိအားဖြင့်၊ အလိုမရှိကြကုန်။ အာပဒါသု၊ ဘေးရန်ကြုံကြိုက်၊ တိုက်ဆိုက်
တွေ့ဆုံရာတို့၌။ န မယန္တိ၊ ငေးမှိုင်မနေ၊ မတွေ့ဝေကြကုန်။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မရောက်နိုင် မရနိုင်သည့် အရာကို
လည်း ရောက်နိုင် ရနိုင်ဘို့ရန် အလွန်အကြူး အထူး မတောင့်တကြပါ။ ပျက်စီး
ဆုံးရှုံးပြီးသော အရာကိုလည်း စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်း မပြုကြပါ။ ဘေးရန်တွေ့ဆုံ
ကြုံကြိုက်သောအခါတို့၌လည်း ကြောက်ရွံ့ တွေ့ဝေလျက် ငေးမှိုင်၍မနေကြပါ။
ထို့ကြောင့် သင်ကြက်မင်းသည်လည်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးပြီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာကို
အကြောင်းပြု၍ စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်း မဖြစ်သင့်ပါ။ မဖြစ်ပါလင့် ဟု ဆိုလိုသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ မိတ်ဆွေ.... သင်သည် အခါခပ်သိမ်း သတိဝီရိယတို့ကို အမြဲ
လက်ကိုင်ထားလျက် ဒါန စသော ကုသိုလ်တရားတို့ကိုသာ ကြိုးစား၍ အား
ထုတ်ပါလေလော့။

အသိနှင့် အကျင့် စုံညီသင့်ပုံ

ထိုသို့ အားထုတ်ပြုလုပ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ နာပါဦး
လော ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၇၇။ သတ္တာနျဓိတျာပိ ဘဝန္တိ မူဠာ၊
ယော တု ကြိယာ ဝါ ပုရိသော သ ဝိဒ္ဓ။
သုစိန္တိတဉ္စောသမမာတုရာနံ၊
န နာမမတ္တေန ကရောဘျရောဂံ။

လောက၊ လူတို့သည်။ သတ္တာနိ၊ စာပေကျမ်းဂန်၊ အတန်တန်တို့ကို။
အဓိတျာပိ၊ ပေါက်ပေါက် ရောက်ရောက်၊ သင်ကြား တတ်မြောက်ကုန်သော်
လည်း။ မူဠာ၊ ကျမ်းဂန်နှင့်အညီ၊ မဖီမဆန်၊ မကျင့်ကြံနိုင်ခြင်းကြောင့်၊
လူဖျင်း၊ လူမိုက်တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ အမှန်စင်စစ်၊ ဖြစ်ကြရကုန်၏။ ယော ဝါ
ပုရိသော၊ အကြင်ယောကျ်ားသည်ကား။ တု စင်စစ်။ ကြိယာ၊ ကျမ်းဂန်လာ
တိုင်း၊ မဆိုင်းမယုတ်၊ အားထုတ် ကျင့်ကြံခြင်းရှိ၏။ သ - သော ပုရိသော၊
ထိုယောကျ်ားသည်။ ဝိဒ္ဓ၊ တတ်သိမြော်မြင်၊ ပညာရှင်မည်သည်။ ဘဝတိ၊
မချွတ်မချ၊ ကေန္တဖြစ်တတ်၏။ သုစိန္တိတံ၊ ဆေးကျမ်းတို့နှင့်အညီ၊ ကောင်းစွာ
ကြံစည်စိတ်ကူး၍ အထူးစီရင်အပ်သော။ ဩသဓဉ္စ၊ ဖော်စပ်စုဝေး၊ ဗိနွေဆေး
သည်လည်း။ နာမမတ္တေန၊ ဆေးကိုမူကား မသုံးစား၊ ဖော်နည်းကား အညွှန်းနှင့်

တကွ ရေးသား မှတ်ထားအပ်သော ဆေးဝါး၏ အမည်ကို ပြောဆိုကာမျှဖြင့်။ အာတုရာနံ၊ အနာစွဲတည်၊ ရောဂါသည်တို့အား။ အရောဂံ၊ ရောဂါလွတ်မြောက်၊ ကင်းစင် ပျောက်ခြင်းကို။ န ကရောတိ၊ ကေနံဆတ်ဆတ်၊ မပြုတတ် မပြုနိုင် ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ လူတို့သည် စာပေ ကျမ်းဂန်တို့ကို ပေါက်ပေါက် ရောက်ရောက် သင်ကြားတတ်မြောက်ပြီးဖြစ်ပါသော်လည်း ကျမ်းဂန်နှင့်အညီ မကျင့်ကြံပါမူ ပညာရှိ လူတတ် လူလိမ္မာမမည်၊ လူခိုက် လူဖျင်းသာ မည်ပေသည်။ အကြင်သူသည်ကား ကျမ်းဂန်နှင့်အညီ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာတို့ကို အား ထုတ်ကျင့်ကြံ ပြုလုပ်၏။ ထိုသို့ ကျင့်ကြံ အားထုတ် ပြုလုပ်သောသူသည်သာလျှင် တတ်သိလိမ္မာသော ပညာရှိမည်ပေသည်။ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ ဆေးကျမ်းတို့ နှင့်အညီ ကြံစည်စိတ်ကူး၍ အထူး ဖော်စပ်အပ်သော လေနာ၊ အဖျားရောဂါ စသည်တို့ကို ပျောက်ကင်းစေတတ်သော ဗိဇ္ဇောဆေးသည် လက်ကိုင်ထင်ရှား ရှိပါသော်လည်း ထိုဆေးကိုမူကား မသုံးမစား၊ ဖော်နည်းကား အညွှန်းနှင့်တကွ မှတ်သားအပ်သော ဆေးဝါး၏အမည်နာမကို ပြောကြားကာမျှဖြင့် အနာရောဂါ မပျောက်ကင်းနိုင်သကဲ့သို့ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် ကျမ်းဂန်ကို သင်ကြားတတ်မြောက်ပြီး ဖြစ်သော်လည်း ကျမ်းဂန် လာဘိုင်း အားမထုတ် မကျင့်ကြံပါမူ ကျမ်းဂန်၏အကျိုး တန်ခိုးမရှိကြောင်း ကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ န အပ္ပမပ္ပုဿာဟ အစရှိသော ဂါထာ ကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၇၈။ န အပ္ပမပ္ပုဿာဟဘိရုကဿ၊
ကရောတိ ဝိညာတဝိမိ ဂုဏံ ဟိ။
အန္ဓဿ ကိံ ဟတ္ထတလဋ္ဌိတောပိ၊
ပကာသယတျတ္ထမိဟ ပဒီပေါ။

ဝိညာတဝိမိ၊ သင်ကြားမှတ်မိ၊ တတ်သိပြီးသော အစီအရင်သည်။ ဥဿာဟ-
ဘိရုကဿ၊ တတ်သိသော နည်းလမ်းဖြင့်၊ စည်းကမ်းအတိုင်း၊ အားထုတ်
ပြုလုပ်ရအံ့သည်မှ၊ ကြောက်ရွံ့သောသူအား။ ဝါ၊ အားမထုတ် မပြုလုပ်လိုသော
သူအား။ အပ္ပမိ၊ စိုးစဉ်းမတ္တ၊ အနည်းငယ်မျှလည်း ဖြစ်သော။ ဂုဏံ၊ ဖြစ်ပေါ်
အထူး၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ နကရောတိ ဟိ - နကရောတိ ဝေ၊ အမှုမဟုတ်သဖြင့်၊
မပြုလုပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣဟ၊ ဤလူ၊ ပြည်ဌာန၊ လူ့ လောက၌။ ပဒီပေါ၊
ညီးညီးပြောင်ပြောင်၊ ဆီမီးရောင်သည်။ အန္ဓဿ၊ စက္ခုနှစ်ကွင်း၊ ယွင်းကွက်

ပျက်စီး၊ ကန်းလေပြီးသောသူ၏။ ဟတ္ထတလဋ္ဌိတောပိ၊ ပြက်ပြက်ထင်ထင်၊ လက်ဝါးပြင်ထက်၊ တည်နေလျက်လည်း။ အန္ဓဿ၊ သူကန်းအား။ ကိံ အတ္ထံ၊ အဘယ်အမျိုး၊ ဘယ်အကျိုးကို။ ပကာသယတိ၊ ပြပါဘိသနည်း။ န ပကာသယတိ ဝေ၊ အနည်းငယ်တန်မျှ၊ အမှန်မပြသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။သူကန်း၏ လက်ဝါးပြင်၌ တည်သော ဆီမီးသည် သူကန်းအား တစုံတခုသော ထွန်းလင်းခြင်းကို မပေးသကဲ့သို့ သင်ကြားအပ်ပြီးသော ကျမ်းဂန်သည် ကျမ်းဂန်လာသော အစီအရင်အတိုင်း အားမထုတ် မပြုလုပ်သော သူအား အနည်းငယ်မျှသော အကျိုးကိုမျှ မပြီးစေ ဟူလို။

ဆင်းရဲတခါ ချမ်းသာတလှည့် ခံစားရပုံ

ထို့ကြောင့် မိတ်ဆွေ ဟိရညက.... ဤအကုသိုလ် ဖိစီး၍ ပျက်စီးခြင်း ဒုက္ခနှင့် တွေ့ကြုံရသည့် အခိုက်အတန့်ကာလ၌ ဤ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော အကြောင်းအရာတို့ကို ကောင်းစွာ ထောက်ရှု၍ မည်သည့်အရာကိုမျှ ပမာဏမထားဘဲ ကြိုးစားသည်းခံလျက် ငြိမ်သက်စွာသာ တည်နေသင့်ပေ၏။ ထိုသို့သည်းခံလျက် ငြိမ်သက်စွာ တည်နေရခြင်းကိုလည်း အလွန်တရာမှ ခဲယဉ်းလှပါပေသည် တကားဟု မအောက်မေ့ မမှတ်ထင်သင့်ပေ၊ အကြောင်းကို နာပါဦးလောဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၇၉။ သုခမာပတိတံ သေဝံ၊ ဒုက္ခမာပတိတံ တထာ။

စက္ကံဝ ပရိဝတ္တန္တိ၊ ဒုက္ခာနိ စ သုခါနိ စ။

အာပတိတံ၊ ကံအားလျော်စွာ၊ ဖြစ်ပေါ် ကျရောက်လာသော။ သုခံ၊ ချမ်းသာသုခ၊ ဟူသမျှကို။ သေဝံ၊ မချွတ်မလွဲ၊ မှီဝဲခံစားအပ်၏။ တထာ၊ ထိုနည်းပမာ၊ အတူသာလျှင်။ အာပတိတံ၊ ကံအားလျော်စွာ၊ ဖြစ်ပေါ် ကျရောက်လာသော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ၊ ဟူသမျှကို။ သေဝံ၊ မဆုတ်မနစ်၊ စိတ်မညစ်ဘဲ၊ အားဆဲ၍ ခံစားအပ်၏။ ဒုက္ခာနိ စ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ၊ ဟူသမျှတို့သည် လည်းကောင်း။ သုခါနိ စ၊ ချမ်းသာသုခ၊ ဟူသမျှတို့သည်လည်းကောင်း။ စက္ကံဝ၊ ရထားလှည်းဘီးစက်ကဲ့သို့။ ပရိဝတ္တန္တိ၊ ထိုဘက် ဤဘက်၊ အောက်ထက် မတည်၊ အစဉ်လည်လျက် နေကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ချမ်းသာ ဆင်းရဲတို့သည် ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်၍ လာကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် ရံခါ ချမ်းသာကို ခံစားကြရကုန်၏။

ရံခါ ဆင်းရဲကို ခံစားကြရကုန်၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ ချမ်းသာ ဆင်းရဲ တို့သည် ရထားလှည်းဘီးစက်ကဲ့သို့ အောက်အထက် လည်၍နေကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဆင်းရဲတခါ ချမ်းသာတလှည့် ခံစားကြရကုန်၏ ဟူလို။

စည်းစိမ်ဥစ္စာသည် လုံ့လရှိသူထံသို့သာ လာသည်

ထို့ပြင် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည် ထကြွလုံ့လ ဥဿာဟနှင့် ပြည့်စုံသောသူ၏ အထံသို့သာ လာရောက်၍ လုံ့လ ဝီရိယ မရှိ ပျင်းရိသောသူ၏ အထံသို့ မလာရောက်ပုံကို ဥဒါဟရုဏ်နှင့်တကွ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ နိပါနမိဝ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၈၀။ နိပါနမိဝ မဏ္ဍူကာ၊ သရံ ပုဏ္ဏမိဝဏ္ဏဇာ။
သောဒျောဂံ နရမာယန္တိ၊ ဝိဝဿာ သဗ္ဗသမ္ပဒါ။

မဏ္ဍူကာ၊ ဘားတို့သည်။ နိပါနံ၊ ရေတွင်းချောက်ကြား၊ ကျုံးမြောင်း များသို့။ အာယန္တိဣဝစ၊ လိုလားစွာ တမင်ရှာ၍၊ အစဉ်လာကြကုန်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ အဏ္ဍဇာ၊ ဥမ္ပပေါက်ဖွား၊ ငှက်အများတို့သည်။ ပုဏ္ဏသရံ၊ ရေပြည့်လုံ့ဖုံး၊ ကန်၊အိုင်၊ထုံးသို့၊ အာယန္တိဣဝစ၊ သူ့ထက်ငါ တမင်ရှာ၍၊ အစဉ်လာကြကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ တထာ၊ ထို့နယ်မခြား၊ အလားပမာ၊ အတူသာလျှင်။ ဝိဝဿာ၊ သူတပါး၏အလိုအကြိုက်ကို လုံးလုံးမလိုက်တတ်ကုန် သော။ သဗ္ဗသမ္ပဒါ၊ ခပ်သိမ်းရိပ်ငြိမ်၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာ၊ ရတနာတို့သည်။ သောဒျောဂံ၊ ရရာရကြောင်း၊ ကောင်းစွာအားထုတ်၊ ပြုလုပ်ခြင်းရှိသော။ နရံ၊ သူ၏အထံသို့။ အာယန္တိ၊ အမြန်ထုတ်ချောက်၊ ပေါ်ပေါက်ရောက်လာကြကုန်၏။ အနုယျောဂံ၊ အားထုတ်ကြောင့်ကြ၊ လုံ့လမရှိ၊ ပျင်းရိသော။ နရံ၊ သူ၏ အထံသို့။ န အာယန္တိ၊ လာရောက်ရန် မလွယ်ပါသဖြင့်၊ ဘယ်အခါမှ မရောက် လာကြကုန်။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဘားတို့သည်လည်းကောင်း၊ကျေးငှက်တို့သည်လည်းကောင်း ရေရှိရာ ရေတွင်း၊ရေကန်၊ထုံးအိုင်တို့သို့ တမင်ရှာကြ၍ အစဉ်လာကြကုန်သကဲ့သို့ ထို့အတူ သူတပါး၏ အလိုအကြိုက်ကို လုံးလုံးမလိုက်ကြကုန်သော ခပ်သိမ်းသော စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့သည် အားထုတ်လုံ့လပြုကြကုန်သောသူတို့၏ အထံသို့သာ လာရောက်ကြကုန်၏။ အားထုတ်ကြောင့်ကြ လုံ့လမရှိ ပျင်းရိသောသူ၏ အထံသို့ မလာရောက်ကြကုန် ဟူလို။

စည်းစိမ်ကြက်သရေ ပြည့်ဖိုးဝေမည့်သူ

၎င်းပြင် စည်းစိမ်ကြက်သရေ အထွေထွေတို့နှင့် ပြည့်စုံနိုင်သော လူစားကို တမျိုးအားဖြင့် ပြုပြန်လိုသောကြောင့် ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ပြဆိုပြန်လေ၏။

၁၈၁။ ဥဿာဟသမ္ပန္နမဒိဃသုတ္တံ၊
 ကြိယာဝိဓိညံ ဗျသနေသုသတ္တံ။
 သုရံ ကတညံ ဓိတိသုဟဒဉ္စ၊
 လက္ခိ သယံ ယာတိ နိဝါသဟေတု။

အပိစ၊ တနည်းသော်ကား။ လက္ခိ၊ ဂုဏ်သိရ်ကြက်သရေ၊ အထွေထွေသည်။ ဝါ၊ ကြက်သရေဂုဏ်သိရ်နှင့် စည်းစိမ်အမျိုးမျိုးကို အစိုးရသော နတ်သွီးသည်။ ဥဿာဟသမ္ပန္န၊ အားထုတ်ကြောင့်ကြ၊ လုံ့လဝီရိယနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း ဖြစ်သော။ အဒိဃသုတ္တံ၊ အချိန်ရှည်ကြာ၊ လေးမြင့်စွာလည်း မအိပ်သော။ ဝါ၊ အမှုကိစ္စ၊ ဟူသမျှ၌၊ ကာလမလင့်၊ မဖင့်မနွဲ့သော။ ကြိယာ ဝိဓိညံ၊ ပြုဘွယ်ကိစ္စ၊ ဟူသမျှ၌၊ လုပ်ကိုင်မှု နည်းလမ်းကို၊ ကျွမ်းကျင် နားလည်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဗျသနေသု၊ ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ကြောင်း၊ မကောင်းသော အကျင့်တို့၌။ အသတ္တံ၊ စွဲလမ်းတပ်မက်၊ နှစ်သက်ခြင်းသည်း မရှိသော။ သုရံ စ၊ ရဲရင့်ခြင်း ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ကတညံ စ၊ ပြုခဲ့ဘူးသော သူ့ ကျေးဇူးကို၊ အထူးသိတတ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဓိတိသုဟဒဉ္စ၊ တည်ကြည်ခိုင်မြဲ၊ အစဉ်စွဲသော မိတ်ဆွေရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ နရံ၊ လူ၏ အထံသို့။ နိဝါသဟေတု - နိဝါသဟေတုယာ၊ အမြဲနိစ္စ၊ စောင်မ၍ နေခြင်းအကျိုးငှါ။ သယံ၊ မိမိအလိုလို။ ယာတိ၊ မသွေမလှန်၊ အခြေ မှန်သဖြင့်၊ ကေန ရောက်တတ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဂုဏ်သိရ်ကြက်သရေ အထွေထွေဟူသည် လူမြင်ကရာအထံသို့ ကပ်ရောက်သည်မဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား အကြင်သူသည်လုံ့လဝီရိယနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ပြုဘွယ်ကိစ္စတို့၌ ဖင့်စားခြင်းမရှိ ချက်ခြင်းပြုလုပ်တတ်၏၊ လုပ်ကိုင်ရန် အမှုကိစ္စတို့၌လည်း ကျွမ်းကျင်နားလည်၏၊ လောင်းကစားခြင်း၊ မူးယစ်သောက်စားခြင်း အစရှိသော ပျက်စီးကြောင်းတရားတို့၌လည်း စွဲလမ်းငြိတယ်ခြင်းမရှိ၊ ရဲရင့်ခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ သူ၏ကျေးဇူးကိုလည်း သိတတ်၏၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့စွာ မိတ်ဆွေလည်းဖွဲ့တတ်၏။ ထိုသို့သဘောရှိသော သူ၏ အထံသို့သာလျှင် ကြက်သရေဂုဏ်သိရ်သည် တည်နေခြင်းအကျိုးငှါ အလိုအလျောက် လာရောက်တတ်ပေသည် ဟူလို။

ဥစ္စာမရှိသော်လည်း တည်ကြည်မြင့်မြတ်က ပူဇော်အပ်ပုံ

ထို့ပြင် ဂုဏ်သိရ်ကြက်သရေ အထွေထွေတို့သည် အညံ့စားဖြစ်သူ သာမန် လူတို့၌ တည်ရှိနိုင်သည်မဟုတ်။ နဂိုရှိရှိမှ နဂိုဏ်းထွက်သည် ဟူသကဲ့သို့ မိမိ၏ ပကတိမူလ သဘာဝအခံဓာတ် မြင့်မြတ်တည်ကြည်သော သူတို့၌သာလျှင် တည်ရှိနိုင်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍တဖန် အထူး ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဝိသေသတော ၈ ဟု စကားခံလျက် ဝိနာပုတ္တေဟိ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

ဝိသေသတော ၈—

၁၀၂။ ဝိနာပုတ္တေဟိ ဝီရော ဖုသတိ ဗဟုမာနောန္တတိပဒံ၊
သမာယုတ္တောပုတ္တေဟိ ပရိဘဝပဒံ ယာတိ ကပဏော။
သဘာဝါဒုဗ္ဗုတံ ဂုဏသမုဒယာပန္နဝိသယံ၊
ဇုတိံ သီဟံ ကိံ သွာ ဓာရိတကနကမာလောပိ လဘတေ။

ဝိသေသတော ၈၊ အထူးအားဖြင့်ကား။ ဝီရော၊ အတွင်းစိတ်ဓာတ်၊ တည်ကြည်မြင့်မြတ်သောသူသည်။ အတ္တေဟိ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာတို့မှ။ ဝိနာပိ၊ အသန့်လွတ်ကင်း၊ အလျင်းမရှိဘဲလျက်လည်း။ ဗဟုမာနောန္တတိပဒံ၊ အလွန်မြတ်နိုးအပ်သည်ဖြစ်၍၊ မြင့်မြတ်သော အခြေအနေသို့။ ဖုသတိ၊ အလိုအလျောက်၊ ကျဆောက်ပေတတ်၏။ ကပဏော၊ ပစ္စည်းမက်မော၊ နှမြောသေးဖွဲ့၊ စေးနွဲသောသူသည်။ အတ္တေဟိ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာတို့နှင့်။ သမာယုတ္တောပိ၊ ကိုယ်ပိုင်လက်ရှိ၊ ပြည့်စုံလတ်သော်လည်း။ ပရိဘဝပဒံ၊ ရွတ်ချကဲ့ရဲ့၊ မသိမဲ့ ပြုအပ်သောအခြေသို့။ ယာတိ၊ အတွင်းသဘော အခြေမဟန်သဖြင့်၊ ကေနိကျရောက်တတ်၏။ သွာ၊ အရှိန်သေးနုပုံ၊ ခွေးအယုတ်ကို။ ဓာရိတကနကမာလောပိ၊ ရတနာရွှေပန်းတို့ဖြင့်၊ အဆန်းတကြယ်၊ ခြယ်လယ်ဆင်မြန်းအပ်ပါသော်လည်း။ သဘာဝါ၊ မိမိ၏ပင်ကိုယ်ဇာတိ၊ ပကတိသဘောအားဖြင့်။ ဒုဗ္ဗုတံ၊ ဂုဏ်သိရ်တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာမြင့်မြတ်သော။ ဂုဏသမုဒယာပန္နဝိသယံ၊ ဂုဏ်သိရ်ကြက်သရေအထွေထွေတို့၊ တည်နေကျရောက်ရာဖြစ်သော။ သီဟဇုတိံ၊ ခြင်္သေ့ မင်း၏အလား၊ ကြွားကြွားစွင့်စွင့်၊ တင့်တယ်မြင့်မြတ်၊ တန်ခိုးလျှပ်ခြင်းကို။ လဘတေ ကိံ၊ အမျိုးအလိုက်၊ တန်ခိုးနှင့်မထိုက်သဖြင့်၊ သိုက်သိုက်မြိုက်မြိုက် ရအပ်ပါ၏လော။ န လဘတေဝ၊ နဂိုရ်မျိုးရိုး မဟန်သဖြင့်၊ အမှန်မရအပ်မရနိုင်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။တည်ကြည်မြင့်မြတ်သော စိတ်ရှိသော သူသည် ကိုယ်ပိုင် ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ မရှိပါဘဲလျက်လည်း အများသူတို့၏ မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်

၍ အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော မြင့်မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ အလိုလိုပင် ကျရောက်
 တတ်ပေသည်။ တွင်းဓာတ်မနော သဘောသေးဖွဲ့၍ စေးနဲသောသူသည် ကိုယ်
 ပိုင်ပစ္စည်းဥစ္စာတို့နှင့် ပြည့်စုံပါသော်လည်း အများသူတို့ ရွတ်ချက်ဲ့ရဲ့၍ မထိ
 မဲ့ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ကျရောက်တတ်ပေသည်။ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း
 ဟူမူ ပကတိအားဖြင့် ယုတ်သောသဘောရှိသော ခွေးကို တင့်တယ်ဖွယ်ရာလှ
 သော ရွှေပန်းရွှေနွယ်စသော အမြတ်ရတနာတို့ဖြင့် အဆန်းတကြယ် ခြယ်
 လယ်အပ်သည်ရှိသော် ထိုခွေးသည် ပကတိအားဖြင့် တင့်တယ်မြင့်မြတ်သော
 ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့ ဂုဏ်သိရှိတက်ကြွ တန်ခိုးထခြင်းကို ရနိုင်ပါသလော။ နဂိုရ်မျိုး
 ရိုးမဟန်သဖြင့် အမှန်မရနိုင်ပေ၊ ထို့အတူသာ ဖြစ်ပေသည်ဟူလို။

ပစ္စည်းဥစ္စာအတွက် တက်ကြွခြင်း၊ ညှိုးငယ်ခြင်း၊ မဖြစ်သင့်ပုံ

ထို့ပြင်လည်း ပစ္စည်းဥစ္စာ ပြည့်စုံကြွယ်ဝခြင်းကြောင့် မာန်မူတက်ကြွခြင်း၊
 ပစ္စည်းဥစ္စာ ပျက်ပြားဆုံးရှုံးခြင်းကြောင့် နှလုံးမသာယာခြင်းတို့ မဖြစ်သင့်
 ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ကိဉ္ဇူ ဟု စကားခံလျက် ဓနဝါ
 ဣတိ ဟိ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

ကိဉ္ဇူ—

၁၈၃။ ဓနဝါ ဣတိ ဟိ မဒေါ တေ ကိဉ္ဇူ
 ဂတဝိဘဝေါ ဝိသာဒမုပယာသိ၊
 ကရနိဟတကန္တုကသမာ၊
 ပါတောပ္ပိတာ မနုဿာနံ။

ကိဉ္ဇူ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ သုဏောဟိ၊ သေချာမှတ်သား၊ ကြားနာပါဦး
 လော။ ဓနဝါ ဣတိ၊ ငါကား ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ချမ်းသာကြွယ်ဝ၍၊ အထက်
 တန်းကျသော သူဟူ၍။ တေ၊ သင့်အား။ မဒေါ၊ မတန်အဆ၊ မာန်မာန
 ထောင်လွှား၍၊ မောက်ကြွား တက်ကြွဘွယ်သည်။ ကောအတ္ထိ၊ တက်ကြွ
 ရန်မဖွယ်သဖြင့်၊ အဘယ်မှာ ရှိပါအံ့နည်း။ ဂတဝိဘဝေါ၊ ဥစ္စာယွင်းကွက်၊
 စည်းစိမ်ပျက်သော။ တံ၊ သင်သည်။ ဝိသာဒံ၊ နှလုံးမမွေ့၊ မချမ်းမြေ့ခြင်းသို့။
 ကိဉ္ဇူပယာသိ၊ မဖွယ်မရာသဖြင့်၊ အဘယ်မှာ ရောက်ဖွယ်ရှိပါအံ့နည်း။ ဟိ၊ ဖြစ်ပုံ
 ဖြစ်ဟန်၊ အမှန်စင်စစ်သော်ကား။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏။ ပါတောပ္ပိတာ၊ စည်းစိမ်
 ကြက်သရေ၊ အထွေထွေတို့၊ အခြေအနေ အကျ၊ အတက်တို့သည်။ ကရနိဟတ-

*ကန္တကသမာ၊ လက်ဖြင့်မပြတ်၊ ပုတ်ခတ်လွင့်၍၊ မြှောက်ပင့် ကံစားအပ်သော ဘောလုံးငယ်နှင့် အသွင်မခြား၊ အလားတူကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ စည်းစိမ်ကြက်သရေ အထွေထွေတို့၏ ဖြစ်ပျက်၍ နေပုံ အခြေအနေသည် အမြဲမဟုတ်၊ သူငယ်တို့လက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်သဖြင့် လွင့်မြှောက်၍ ကစားအပ်သော ဘောလုံးငယ်နှင့် အသွင်တူစွာ တက်ချည်တခါ ကျချည်တလှည့်ဖြစ်၍ နေတတ်သော သဘောရှိသောကြောင့် သင်သည် ပစ္စည်း ဥစ္စာ ကြွယ်ဝ ချမ်းသာသည့်အခါ ငါသည် ကြွယ်ဝချမ်းသာသူတည်း၊ အထက် တန်းကျသောသူတည်းဟူ၍ မာန်မာန ထောင်လွှားတက်ကြွဘွယ်ရာ အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်သောအခါ၌လည်း နှလုံး မမွေ့ မချမ်းမြေ့ခြင်းဖြစ်ဖို့ရာ အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း၊ မရှိသည်သာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

တဏှဗျ သုံးစွဲရသည့်အရာများ

ထို့ပြင် ရှည်မြင့်စွာ အတည်မမြဲဘဲ တဏှဗျသာ သုံးစွဲရသော အရာတို့ကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အဗ္ဘစ္ဆာယာအစရှိသောဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြား ပြန်လေ၏။

၁၈၄။ အဗ္ဘစ္ဆာယာ ခလပီတိ၊ နဝသဿာနိ ယောသိတာ။

ကိဉ္စိကာလောပဘောဇ္ဇာနိ၊ ယောဗ္ဗနာနိ ဓနာနိ စ။

အဗ္ဘစ္ဆာယာ စ၊ မိုးတိမ်၏ အရိပ်ကိုလည်းကောင်း။ ခလပီတိ စ၊ အကယ် မဟုတ်၊ ဟန်ဆောင်လုပ်သည့်၊ ယုတ်မာသောသူ၏ မိတ်ဆွေ အဖြစ်၊ ချစ်ကြည်မြတ် နိုးခြင်းလည်းကောင်း။ နဝသဿာနိ စ၊ ပေါ်ဦးစဖြစ်၊ ကောက်သစ်ရသာ၊ စားအစာ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ယောသိတာစ၊ ဣတ္ထိယဟူ၊ မိန်းမသူကိုလည်းကောင်း။ ယောဗ္ဗနာနိ စ၊ ပျိုမျစ်နုနယ်၊ အရွယ်၏ပြည့်စုံခြင်းတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဓနာနိစ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာ ရွှေငွေ၊ အထွေထွေတို့ကိုလည်းကောင်း။ ကိဉ္စိကာ- လောပဘောဇ္ဇာနိ၊ အနည်းငယ်ကာလ၊ ခေတ္တဇာတိဗျသာလျှင်၊ သုံးဆောင်မှီဝဲ အပ် မှီဝဲရကုန်၏။

ဥစ္စာပျက်သဖြင့် အသက်မွေးရန် မပူပန်သင့်ပုံ

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာ ဆုံးရှုံးပျက်စီးသည့်အတွက် စိတ်ရတက် အပူမပွားစေရန် ထပ်မံ၍ အားပေးစကား ပြောကြားလိုသည်ဖြစ်၍ အပိစ သခေဟု စကား စလျက် ယေန သုက္ကိအစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

*ဤ၌ ကန္တက-သဒ္ဒါ ဘောလုံးဟော၊ “ ကန္တကော စမ္ပယကီဠာဂုဠကေ” အဘိဓာနပု- ဒ္ဒိပိကာသုစိ။

အပိစ သခေ—

၁၈၅။ ယေန သုက္ကိကတာ ဟံသာ၊ သူကာ စ ဟရိတိကတာ။
မယူရာ စိတ္တိကတာ ယေန၊သ တေ ဝုတ္တိံ သာဓာဿတိ။

အပိစ၊ တနည်းသော်ကား။ သခေ၊ မိတ်ဆွေ။ ယေန၊ အကြင်သတ္တဝါနှင့်
ကပ္ပါကို ဖန်ဆင်းသော မဟာဗြဟ္မာမင်းသည်။ ဟံသာ စ၊ ဟင်္သာတို့ကိုလည်း။
ဝါ၊ ရွှေငန်းတို့ကိုလည်း။ သုက္ကိကတာ၊ အမြီးအတောင်၊ အမွေးရောင်တို့ကို၊
ဖြူအောင်ဖန်ဆင်းအပ်ကုန်ပြီ။ သူကာ စ၊ ပေါရာခေါ်ကျေး၊ ကြက်တူရွေးတို့ကို
လည်း။ ဟရိတိကတာ၊ အမြီးအတောင်၊ အမွေးရောင်တို့ကို၊ စိမ်းအောင် ဖန်ဆင်း
အပ်ကုန်ပြီ။ မယူရာ စ၊ ဆင်းရောင်ပေါင်းယက်၊ ဥဒေါင်းငှက်တို့ကိုလည်း။
စိတ္တိကတာ၊ အမွေးအတောင်၊ အမြီးရောင်တို့ကို၊ ဆန်းကြယ်အောင် ပြုအပ်
ကုန်ပြီ။ သ-သော၊ ထိုဗြဟ္မာမင်းသည်။ တေ၊ သင်၏။ ဝုတ္တိံ၊ အသက်မွေး
ဝမ်းကျောင်း၊ မူအပေါင်းကို။ သာဓာဿတိ၊ သင့်လျော်အောင် တည်ထိုင်၍၊
စီရင်ပြုလုပ်ပေလတံ။

ပစ္စည်းဥစ္စာနှင့် မက်မောမှုတဏှာတို့၏ အပြစ်များ

အိုမိတ်ဆွေဟိရညက.... ဤပြဆိုခဲ့ပြီးသည်မှတစ်ပါး ပစ္စည်းဥစ္စာ၏ အပြစ်တို့ကို
သူတော်ကောင်းတို့ ဆုံးမညွှန်ကြားခဲ့သော သြဝါဒစကားကို ကြားနာပါဦး
လောဟုဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၈၆။ ဇနယန္တုဇ္ဇေန ဒုက္ခံ၊ တာပယန္တိ ဝိပတ္တိသု။
မောဟယန္တိ သမ္ပတ္တိသု၊ ကထမတ္တာ သုခါဝဟာ။

ယေအတ္တာ၊ အကြင်ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာတို့သည်။ အဇ္ဇေနစ၊ရအောင်
ရှာမှီး၊စုဆောင်းဆည်းပူးခြင်း၌လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခအပေါင်းကို။ ဇနယန္တိ၊
အမြဲမသွေ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ဝိပတ္တိသု စ၊ အကုသိုလ်ဖိစီး၍၊ ပျက်စီး
ဆုတ်ယုတ်ရာ၊ အခါကာလတို့၌လည်း။ တာပယန္တိ၊ နှလုံးမအေး၊ စိတ်ပူဆွေးစေ
တတ်ကုန်၏။ သမ္ပတ္တိသု စ၊ လောက်ငံကုံလုံ၊ ပြည့်စုံကြွယ်ဝသော၊ အခါကာလ
တို့၌လည်း။ မောဟယန္တိ၊ စည်းစိမ်မာန် ယစ်ဖုံးလျက်၊ လုံးလုံးကြီး တွေဝေ
တတ်ကုန်၏။ တေအတ္တာ၊ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာတို့သည်။ ကထံ သုခါ ဝဟာ၊
မဖွယ်မရာ၊ အဘယ်မှာ အမှုပလျက်၊ သုခကို ဆောင်နိုင်ပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဥစ္စာပစ္စည်းတို့သည် ရှာမှီးစုဆောင်းရာ၌လည်း ဆင်းရဲဒုက္ခကို
ဖြစ်စေ၏။ ရရှိပြီးသော ပစ္စည်းတို့ ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်ရာ၌လည်း ပူပန်သောက

ဒုက္ခကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ပစ္စည်းဥစ္စာတို့နှင့် ပြည့်စုံကုလုံ၍ ကြွယ်ဝချမ်းသာသောအခါတို့၌လည်း စည်းစိမ်မာန် ယစ်ဖုံးလျက် လုံးလုံးကြီး တွေဝေတတ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုပစ္စည်းဥစ္စာတို့သည် မည်သည့်အခါ၌မျှ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကိုမပေးဘဲ အမြဲနှိပ်စက်တတ်သော အရာတို့သာ ဖြစ်ကြကုန်သည်ဟူလို။

၎င်းပြင် မရှိသည်ထက် ရှိသည်ခက် ဆိုဘိသကဲ့သို့ဖြစ်၍ ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို ရှာဖွေဆည်းပူး စုဆောင်းမိသည်ထက် မဆည်းပူး မစုဆောင်းခြင်းသည် သာ၍ပင် သင့်လျော်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ တဖန် ပြပြန်လိုသောကြောင့် အပရဉ္စ ဟု စကားစလျက် ဓမ္မတ္ထံ ယဿ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၁၈၇။ ဓမ္မတ္ထံ ယဿ ဝိတ္တေဟာ၊ ဝရံ တဿ နိရီဟတာ။
ပက္ခာလနာ ဟိ ပကံဿ၊ ဒုရာဒသမ္ပုသံ ဝရံ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ယဿ၊ အကြင်သူ၏။ ဓမ္မတ္ထံ၊ တရားနှင့်လျော်သော ကုသိုလ်အမှုကို ပြုခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝိတ္တေဟာ—ဝိတ္တ ဤဟာ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာကို၊ ရှာဖွေခင်မင်၊ လိုချင်တောင့်တခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿ၊ ထိုသူအား။ နိရီဟတာ၊ လုံးလုံးလွတ်ကင်း၊ အလိုမရှိခြင်းသည်။ ဝရံ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်၊ လွန်မြင့်မြတ်၏။ ဟိ—သစ္စံ၊ ထိုစကားမှန်၊ သင့်လျော်ကန်၏။ ပကံဿ၊ ကိုယ်၌ငြိတယ်၊ ရွံဘယ်စက်ဆုပ်၊ ရွံညွှန်ပုပ်ကို။ ပက္ခာလနာ၊ ကြောင့်ကြပြုလုပ်၊ သုတ်သင်ဆေးကြောရသည်ထက်၊ ဒုရာဒသမ္ပုသံ၊ မထိစေဘဲ၊ ဝေးစွာဖဲလျက်၊ ရှောင်လွှဲ၍ နေခြင်းသည်။ ဝရံ၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်၊ လွန်မြင့်မြတ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင်သူသည် တရားနှင့်လျော်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုလုပ်ရန် ပစ္စည်းဥစ္စာကို လိုချင်တောင့်တ၏။ ထိုသူသည် လုံးလုံးပစ္စည်းဥစ္စာကို အလိုမရှိခြင်း မရှာဖွေ မစုဆောင်းခြင်းသည် မြတ်၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ ရွံညွှန်ပုပ်ကို လိမ်းကပ်ငြိတယ်ပြီးမှ ဆေးကြောခါတုန်၍ ပစ်ရသည်ထက် မငြိကပ်စေရန် ဝေးဝေးမှ ရှောင်ကွင်းခြင်းသည် သာ၍ကောင်းမြတ်၏ဟူလို။

ထိုပစ္စည်းဥစ္စာတို့ ပျက်စီးကြောင်း ဘေးရန်တို့သည် ခပ်သိမ်းသော အရပ်၌ပင် ရှိကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသောကြောင့် ယတောဟု

စကားတက်လျက် ယထာ ဟျာမိသမာကာသေ အစရှိသော ဂါထာကို ဆက်လက်၍ ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

ယတော—

၁၈၈။ ယထာ ဟျာမိသမာကာသေ၊ ပက္ခိဘိ ဝါဠေဘိ ဘုဝိ။
ဘက္ခတေ သလိလေ မစ္ဆေဟိ၊ တထာ သဗ္ဗတြ ဝိတ္တဝါ။

ယတော၊ အကြွင့်ကြောင့်။ ပက္ခိဘိ၊ ငှက်တို့သည်။ အာကာသေ၊ အဇ္ဈောပြင်၊ ထက်ကောင်းကင်၌။ ဝါဠေဘိ၊ ခြင်္သေ့၊ သစ်ကျား၊ သားရဲစသည်တို့သည်။ ဘုဝိ၊ မဟိတသွင်၊ မြေအပြင်၌။ မစ္ဆေဟိ၊ ရေ၌ခိုအောင်း၊ ငါးမိကျောင်းတို့သည်။ သလိလေ၊ မြစ်ချောင်း၊ သမုဒ္ဒရာ၊ ရေများစွာ၌။ အာမိသံ၊ နေ့စဉ်သုံးရာ၊ စားအစာကို။ ဘက္ခတေယထာ၊ အမြဲမပြတ်၊ စားသုံးအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုနည်းအလား၊ မခြားပမာ၊ အတူသာလျှင်။ သဗ္ဗတြ၊ လုံးစုံဌာန၊ ဟူသမျှ၌။ ဝိတ္တဝါ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ကြွယ်ဝ ချမ်းသာသော သူ၏၊ ပစ္စည်းဥစ္စာရတနာကို။ ဘက္ခတေ၊ လူဆိုး သူဆိုး၊ သူခိုးဓားပြ အစရှိကုန်သော သူတို့သည် လုယူ သုံးစားအပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ သတ္တဝါတို့သည် မည်သည့် အရပ်၌မျှ ဘေးရန်ခပင်းတို့ ရှင်းရှင်းကြီး မလွတ်ကင်းနိုင်ကြကုန်၊ မလွတ်ကင်းနိုင်ပုံကား.... ကောင်းကင်အရပ်၊ မြေပြင်အရပ်၊ ရေအရပ်ဟု ဆိုအပ်သော သတ္တဝါတို့တည်နေကျက်စား သွားလာရာ အရပ်သုံးပါးတို့တွင် ကောင်းကင်၌ ပျံသန်း သွားလာကြကုန်သော အားအင်ဗလ ကာယသေးသိမ်သော သတ္တဝါတို့ကို အားအင်ဗလ ကာယကြီးမားသော ကောင်းကင်ကျက်စား ငှက်အများတို့သည် တွေ့မြင်ရာ အရပ်တို့၌ လိုက်လံတိုက်ခိုက် ဖမ်းယူလျက် သတ်ပုတ်ညှဉ်းဆဲ၍ အမြဲတန်းစားသုံးကြကုန်၏။ မြေပြင်၌ ကျက်စားသွားလာ နေထိုင်ကြကုန်သော သမင်ဒရယ် ယုန်ငယ် အစရှိကုန်သော အားအင်ဗလ ကာယသေးသိမ်ကြကုန်သော အငယ်စား သတ္တဝါတို့ကို မိမိတို့ထက် အားခွန်ဗလ ကြီးမားကြကုန်သော ခြင်္သေ့၊ သစ်ကျား၊ သားရဲအစရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် အစာ၏အသွင်ဖြင့် တမင်လိုက်လံ ရှာဖွေ၍ တွေ့လေရာ အရပ်တို့၌ သတ်ပုတ်ညှဉ်းဆဲ၍ အမြဲစားသုံးကြကုန်၏။ မြစ်ချောင်း၊ သမုဒ္ဒရာ စသောရေအရပ်၌ ကျင်လည်ကျက်စား သွားလာ၍ နေကြကုန်သော အားအင်ဗလ သေးငယ်ကြ၍ အငယ်စားဖြစ်ကုန်သော ငါးလိပ် အစရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို ခွန်အားဗလ ကြီးမားကြကုန်သော ငါးမန်း၊ ငါးဆင်၊ မိကျောင်း အစရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် အတွင်တိုက်ခိုက်လျက် လိုက်လံဖမ်းယူသုံးဆောင်ကြကုန်၏။ ထို့အတူပင်လျှင် ပစ္စည်းဥစ္စာကြွယ်ဝ

ချမ်းသာသောသူ၏ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကိုလည်း ခပ်သိမ်းသော အရပ်တို့၌ လူဆိုး သူဆိုး သူခိုး ဓားပြတို့သည် လုယူသုံးစားကြကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ထို့ကြောင့် ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို မည်သည့်အခါ၌မျှ မဆည်းပူး မစုဆောင်းအပ်၊ မစုဆောင်းပါ လေလင့် ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာတို့၏ ရန်သူမျိုးငါးပါးတို့နှင့် ဆက်ဆံပုံကို ပြပြန်လိုသည် ဖြစ်၍ ရာဇတော အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၈၉။ ရာဇတော သလိလာဂီတော၊ စောရတော သဇနာဒပိ။
ဘယမတ္ထဝတံ နိစ္စံ၊ မစ္စုပါဏဘူတမိဝ။

ပါဏဘူတံ၊ သက်ရှိများစွာ၊ သတ္တဝါအပေါင်းသည်။ မစ္စု - မစ္စုနာ၊ သတ္တဝါ အများကို၊ မခြားမလပ်၊ မနားသတ်တတ်သော သေမင်းမှ။ ဘယံ၊ ခန္ဓာ ပျက်ရေး၊ သေဘို့ဘေးသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိဣဝ၊ စင်စစ်မလွဲ၊ ဖြစ်ပေါ်မြဲသို့။ တထာ၊ ထိုနည်းအလား၊ မခြားအတူ။ အတ္ထဝတံ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ကြွယ်ဝချမ်းသာ ကုန်သော သူတို့အား—

- ၁။ ရာဇတော၊ စိုးရသေဌ်နှင့်၊ ပြည့်ရှင်မင်းမှ လည်းကောင်း။
- ၂။ သလိလာပိ၊ သမုဒ်၊ မြစ်၊ ချောင်း၊ ရေအပေါင်းမှ လည်းကောင်း။
- ၃။ အဂ္ဂိတောပိ၊ စွဲငြိဦးဦး၊ လောင်သည့်မီးမှ လည်းကောင်း။
- ၄။ စောရတောပိ၊ ဓားပြသူခိုး၊ လူဆိုး လူယုတ်တို့မှ လည်းကောင်း။
- ၅။ သဇနာပိ၊ မိမိ၏ ဆွေမျိုးပေါက်ဖော်၊ တော်စပ်ကုန်သော သူတို့မှ လည်းကောင်း။

ဘယံ၊ ပျက်စီးဆုံးရှုံး၊ ပြုန်းတီးဘို့ရေး၊ ဘေးဆိုးအပေါင်းသည်။ နိစ္စံ၊ အစဉ်မစဲ၊ အမြဲသာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မချွတ်မလွဲ၊ အမြဲ ဖြစ်တတ်၏။

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာမှစ၍ အရာရာ၌ အလိုမပြည့်နိုင်ခြင်းတည်းဟူသော ဆင်းရဲထက် လွန်ကဲသော ဆင်းရဲဒုက္ခ မရှိကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန် လိုသည် ဖြစ်၍ တထာ စ ဟု စကားတက်လျက် ဇာတိယံ အစရှိသော ဂါထာကို ဆက်လက်၍ ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

တထာ စ—

- ၁၉၀။ ဇာတိယံ ကလိဗဟုလေ၊ ကိန္နု ဒုက္ခမတော ပရံ။
ဣစ္ဆာသမ္ပဒါ ယတော နတ္ထိ၊ ယတြေစ္ဆာ န နိဝတ္တတေ။

ကထာ စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ ဣစ္ဆာသမ္ပဒါ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ စသည်၌ တောင့်တသော အလိုအာသာ၏ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝါ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာစသည်တို့ မည်မျှပင်ရရှိပါသော်လည်း ဘယ်အခါ၌မျှ ပြည့်စုံသည်ဟူ၍ မရှိ။ ယတြ၊ အကြင်ပစ္စည်းဥစ္စာ စသည်၌။ ဣစ္ဆာ၊ တောင့်တဖြာဖြာ၊ လိုအာသာသည်။ န နိဝတ္ထတေ၊ နောက်သို့ပြန်ရုံ၊ ဘရိတ်အုပ်လျက်၊ ဆုတ်နုတ်ခြင်းမရှိ။ တတော၊ ထိုသို့ပစ္စည်းဥစ္စာ စသည်၌ အာသာမပြည့်စုံနိုင်ခြင်း၊ မဆုတ်နုတ်နိုင်ခြင်းကြောင့်။ ကလိဗဟုလေ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခ၊ များပြားလှသော။ ဇာတိယံ၊ ဖြစ်ရာဘဝ၊ သံသရာ လောက၌။ အတော၊ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာ စသည်ထက်။ ပရံ၊ ထူးချွန်လွန်ကဲ၊ ပိုမိုသော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခသည်။ ကိန္နု၊ အဘယ်ဝတ္ထု၊ အဘယ်ဥစ္စာ၊ အဘယ်အရာပါနည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပစ္စည်းဥစ္စာ၌ လိုချင်တောင့်တခြင်းသည် မည်မျှပင်ရရှိပါသော်လည်း မည်သည့်အခါ၌မျှ ပြည့်စုံသည်ဟူ၍ မရှိ၊ ရလေ လိုလေသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ပစ္စည်းဥစ္စာ စသည်၌ အလိုမပြည့်နိုင်ခြင်းထက် ပိုမိုလွန်ကဲသော ဒုက္ခသည် လောက၌ မည်သည့်အရာမျှ မရှိ ဟူလို။

နောင်တော် ဟိရညက....ဤပစ္စည်းဥစ္စာတို့၏ တစ်ပါးမက များပြားလှသော ဆိုးယုတ်သော အကြောင်းကိုလည်း ထပ်လောင်း၍ နာပါဦးလောဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြန်လေ၏။

၁၉၁။ ဓနံ တာဝ န သုလဘံ၊ လဒ္ဓံ ကိစ္ဆေန ပါလျတေ။

လဒ္ဓနာသော ယထာ မစ္စ၊ တသ္မာဒေတံ န စိန္တယေ။

ဓနံ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာသည်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ န သုလဘံ၊ ရရှိ၍ ရန်၊ အမှန်မလွယ်ကူလှပေ။ လဒ္ဓံ၊ ရအပ်ပြီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာကို။ ကိစ္ဆေန၊ ပင်ပန်းခက်ခဲ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်သဖြင့်။ ပါလျတေ၊ မပျက်စီးရန်၊ အနည်းနည်းကြံ၍၊ စီမံစောင့်ရှောက်အပ်၏။ လဒ္ဓနာသော၊ ရအပ်ပြီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ၏၊ ပျက်စီးချွတ်ယွင်းခြင်းသည်။ မစ္စယထာ၊ သေသည်နှင့်ထပ်တူ၊ နှစ်မူမခြား၊ အပူပိုးတတ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဖြစ်စေ၊ များပြားမှုကြောင့်။ တေ၊ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာကို။ န စိန္တယေ၊ ရရာ ရကြောင်းနှင့်၊ စုဆောင်းဆည်းပူးခြင်းကို၊ အလျင်း မကြံစည်အပ် မကြံစည်သင့်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို ရရှိရန်လည်း ခဲယဉ်း၏၊ ရအပ်ပြီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကိုလည်း လူဆိုးသူဆိုး ခိုးသူ ဓားပြဘေးစသည်တို့ကြောင့် မပျက်စီးစေရန် အနည်းနည်းကြံဖန်၍ ခဲယဉ်းငြိုငြင်စွာ ကွယ်ကာစောင့်ရှောက်ရ၏။ ရအပ်ပြီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ ပျက်စီးခဲ့ပါမူ သေလုမတတ် သေသည်နှင့် မခြား

အလားထပ်တူ အပူကြီး ပူရတတ်၏။ ထို့ကြောင့် ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို စုဆောင်း ဆည်းပူးခြင်းကို အလျှင်း မကြံစည်အပ် မကြံစည်သင့်၊ မကြံစည်ပါလေလင့် ဟုဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာ၌ တွယ်တာ ခင်မင်လိုချင်သောအာသာ တဏှာတရား သည် များစွာသော ဒုက္ခအပေါင်းတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းအစစ် ကျွန်တို့သို့ နှစ်တတ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ တဏှာ စေ ဟိ ပရိစ္ဆေဒ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၁၉၂။ တဏှာ စေ ဟိ ပရိစ္ဆေဒ၊ ကော ဒလိဒွေ၊ ကော ဣဿရော။
တဿာ စေ ပဿရော ဒတ္တော၊ ဒါယျဉ္စ သိရသိဌိတံ။

စေ၊ အကယ်၍။ တဏှာဟိ—တဏှာဝေ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာ၌၊ တွယ်တာ သော တဏှာကိုသာလျှင်။ ပရိစ္ဆေဒ၊ လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ်၊ စွန့်လွှတ်အပ်သည် ရှိသော်။ ဝါ၊ စွန့်လွှတ်အပ်ပါမူကား။ ကော၊ ဦးမည်း၊ ဦးဖြူ၊ အဘယ်သူသည်။ ဒလိဒွေ၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါး၊ ရိရှားသောသူ ဖြစ်ပါအံ့နည်း။ ကော၊ ဦးမည်း၊ ဦးဖြူ၊ အဘယ်သူသည်။ ဣဿရော၊ ဥစ္စာနေ၊ ကြွယ်ဝချမ်းသာသောသူ ဖြစ်ပါအံ့နည်း။ စေ၊ အကယ်၍။ တဿာ၊ ထိုပစ္စည်းဥစ္စာ၌ တွယ်တာသော တဏှာကို။ ပဿရော၊ ဖြစ်ချင်တိုင်းဖြစ်၊ မတားမြစ်ဘဲ၊ လွန်ကဲသော အခွင့်အရေးကို။ ဒတ္တော၊ ပေး အပ်သည်ရှိသော်၊ ပေးအပ်ပါမူကား။ တဿ၊ ထိုအခွင့်အရေး၊ ပေး၍ထား သောသူ၏။ သိရသိ၊ အင်္ဂါအမြတ်၊ ဦးထိပ်ရပ်၌။ ဒါယျဉ္စ၊ အခြွေအရံ၊ အစေ့စပ်၊ ကျန်၏အဖြစ်သည်လည်း။ ဌိတံ၊ ဒိဋ္ဌလက်ငင်း၊ ချက်ခြင်းမသွေ၊ တည်ရောက် နေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ လောက၌ လူတို့သည် ဥစ္စာကို လိုချင် တပ်မက်မောသော တဏှာကို စွန့်လွှတ်သည်ရှိသော် မရှိဆင်းရဲ မဲ့သောသူ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ကြွယ်ဝချမ်းသာသောသူ ဟူ၍လည်းကောင်း အထူးအခြားမရှိ အတူတူသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုတဏှာကို ဖြစ်ချင်တိုင်း ဖြစ်ဖို့ရန် အခွင့်အရေး ပေး၍ထား ပါမူ တဏှာဆွဲဆောင်သမျှ များစွာသော အမှုကိစ္စတို့ကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်၍ တစေ အမြဲနေရပါသဖြင့် ထိုအခွင့်အရေး ပေးသောသူ၏ ဦးခေါင်း နဖူးပြင်၌ ကျန်၏အဖြစ်သည် စင်စစ် တည်နေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာ၌ တွယ်တာခြင်း မဖြစ်ဘဲ အာသာဆန္ဒ ဆုတ်နစ်ခဲ့ပါ လျှင် ထိုပစ္စည်းကို လက်ရောက်ရသည် မည်ကြောင်းကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ အပရဉ္စ ဟု စကားပျိုးလျက် ယံ ယဒေဝ ဟိ အစရှိသော ဂါထာကို တိုးတက်၍ ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၁၉၃။ ယံ ယဒေဝ ဟိ ဣစ္ဆတိ၊ တတော ဣစ္ဆာ ပဝတ္တတေ။
ပါတ္တဝေါတ္တတော သောတ္ထော၊ ယတော ဣစ္ဆာ နိဝတ္တတေ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ ဟိ—သစ္စံ၊ မှန်၏။ ယတော၊ အကြင်အခါ၌။ ယံယံ ဝေ၊ အကြင် အကြင်သို့သော ဝတ္ထုကိုသာလျှင်။ ဣစ္ဆတိ၊ အာသာခင်မင်၊ လိုချင်မက်မော၏။ တတော၊ ထိုသို့ အာသာခင်မင်၊ လိုချင်မက်မောသော အခါ၌။ ဣစ္ဆာ၊ အလိုအာသာ၊ စွဲလမ်းသော တဏှာသည်။ ပဝတ္တတေ၊ အစဉ် မပျက်၊ ဆက်တိုက်ကာ၊ ဖြစ်ပေါ်၍ လာ၏။ ယတော၊ အကြင်အခါ၌။ ဣစ္ဆာ၊ အာသာခင်မင်၊ လိုချင်မက်မောခြင်းသည်။ နိဝတ္တတေ၊ အလိုနည်းကာ၊ ဆုတ် နှစ်၍ လာ၏။ တတော၊ ထိုသို့ မတူယံမတော၊ ဆုတ်နှစ်၍ လာသောအခါ၌။ သော အတ္ထော၊ ထိုထိုအစု၊ ဝတ္ထုပစ္စည်းကို။ အတ္တတော၊ သဘောအလား၊ တရားကိုယ်အားဖြင့်။ ပါတ္တဝေ၊ ကိုယ်ပိုင်လက်ရောက်၊ မျက်မှောက် ရအပ်သည် မည်သည်သာလျှင်တည်း။

မြင့်မြတ်သော အပေါင်းအသင်းတို့ ကောင်းခြင်းသုံးပါး

မိတ်ဆွေ ထိုစည်းစိမ်တို့နှင့်တကွ ထိုစည်းစိမ်တို့၌ တွယ်တာခင်မင် လိုချင် တောင့်တသော တဏှာ၏ မကောင်းသော အကြောင်းအရာတို့ကို ဤမျှ ပြော ဆိုခြင်းဖြင့် ပြည့်စုံလောက်ပါပြီ။ ကျွန်ုပ်၏အဖို့ ထို့ထက်ပိုလွန်၍ ပြောဆိုသဖြင့် အဘယ်မှာ အကျိုးရှိပါတော့အံ့နည်း။ မိတ်ဆွေသည် ဤအရပ်၌ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် အတူတကွ ချစ်ကြည်စွာ ပေါင်းသင်းလျက် တသက်ပတ်လုံး ပျော်ရွှင်စွာ နေ ထိုင်၍ ကာလကို ကုန်လွန်ပါစေလော၊ အကြောင်းကို ဆိုပါဦးအံ့၊ ထပ်လောင်း၍ နာပါဦးလော။

၁၉၄။ အာမရဏန္တာ ပဏယာ၊ ကောပါ တဇ်ဏဘဂ္ဂံရာ။
ပရိစ္စာဂါ စ နိသင်္ဂါ၊ ဘဝန္တိ ဟိ မဟတ္တာနံ။

မဟတ္တာနံ၊ တည်ကြည်မြင့်မြတ်သော စိတ်နေစိတ်ထား၊ သဘောသွားရှိကုန် သော သူတို့၏။ ပဏယာ၊ ချစ်ကြည်ပေါင်းသင်း၊ မိတ်ဆွေရင်း ဖြစ်ခြင်းသည်။ အာမရဏန္တာ၊ တသက်ပတ်လုံး သေခြင်းလျှင် အဆုံးရှိကုန်၏။ ကောပါ၊ သဘော မကျသဖြင့်၊ ကောဓ အမျက်၊ ဒေါသထွက်ခြင်းသည်။ တဇ်ဏဘဂ္ဂံရာ၊ ထိုခဏ ခြင်းပင် ပျောက်ကင်းလျက်၊ ပြေငြိမ်းခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ပရိစ္စာဂါ စ၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်း၊ လှူဒါန်းခြင်းတို့သည်လည်း။ နိသင်္ဂါဟိ—နိသင်္ဂါဝေ၊ ကိုယ်

ကျိုးမဖက်၊ သက်သက် ရက်ရောခြင်း ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဘဝန္တိ၊ မုချအမှန်၊
ကေနံ ဖြစ်ကြကုန်၏။

သုတော်ချင်းချင်းသာ ကယ်တင်ပေါင်းသင်းနိုင်ပုံ

ဤသို့ မန္တရလိပ် ပြောဆိုသော စကားတို့ကို လာဘပတနကကျီး ကြားလေ
လျှင် ဤသို့ဆိုလေ၏။ အို မိတ်ဆွေ မန္တရ...သင်သည် ဘုန်းရှိပေစွ၊ ခပ်သိမ်း
သော အရာဌာနတို့၌ ချီးမွမ်းထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တဦးဖြစ်ပေ၏။ အကြောင်းကို
ဆိုပါအံ့၊ နာပါဦးလော။

၁၉၅။ သန္တဇေ သတံ နိစ္စ-မာပဒုဒ္ဓရဏက္ခမာ။
ဂဇာနံ ပကံမုဂ္ဂါနံ၊ ဂဇာ ဇေ ဓရံ ဓရာ။

သန္တ ဇေ၊ ကိုယ်ကျင့်တရား၊ မမှားစောင့်တတ်၊ သုတော်မြတ်တို့သည်သာ
လျှင်။ သတံ၊ ကိုယ်ကျင့်တရား၊ မမှားစောင့်တတ်၊ သုတော်မြတ်တို့အား။
အာပဒုဒ္ဓရဏက္ခမာ၊ ဘေးရန်ဖိစီး၊ ပျက်စီးခြင်းမှ၊ ကင်းရှင်းလွတ်အောင်၊
ထုတ်ဆောင်ကယ်တင်ခြင်းငှါ၊ စွမ်းနိုင်ပါကုန်၏။ ပကံမုဂ္ဂါနံ၊ ပြောပျောင်း
အံစက်၊ ရွံညွှန်ဗွက်၌၊ ကျံနစ်လျက် နေကုန်သော။ ဂဇာနံ၊ ကာယဗလ၊ ကြီးလှ
ကိုယ်ကောင်၊ တောဆင်ပြောင်တို့အား။ ဂဇာ ဇေ၊ ကာယဗလ၊ တူမျှ
ကိုယ်ကောင်၊ တောဆင်ပြောင်တို့သည်သာလျှင်။ ဓရံဓရာ၊ ဝန်ကိုပါအောင်၊
ထုတ်ဆောင်ကယ်တင်ခြင်းငှါ၊ စွမ်းနိုင်ပါကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ရွံညွှန်ပျောင်း၌ ကျံနစ်၍နေသော ကာယဗလ ကိုယ်ကောင်
ကြီးမားလှသော ဆင်ပြောင်ကြီးကို ကာယဗလ တူမျှစွာ ကြီးမားကုန်သော
ဆင်ပြောင်တို့သည်သာလျှင် ထုတ်ဆောင်ကယ်တင်နိုင်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ဘေးရန်
နှင့် တွေ့ဆုံလျက် ပျက်စီးခြင်းကြုံရသော တရားမစောင်း သုတော်ကောင်း
တို့အား အလားတူဖြစ်ကုန်သော ကိုယ်ကျင့်တရား မမှားဖြူစင် သုတော်စင်တို့
သည်သာလျှင် ဘေးရန်ဖိစီးသည့်အခါ ပျက်စီးခြင်းဘေးရန်မှ ထုတ်ဆောင်
ကယ်တင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် ဂုဏ်ရှိသောသူတို့၏အထံ၌ ဂုဏ်၏အကြောင်းကို ကောင်းစွာသိကုန်
သော သူတို့သည်သာ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက်ကြောင်းကို ပြဆိုလိုသည်ဖြစ်၍
တထာ စ ဟု ပလ္လင်ခံလျက် ဂုဏ်မှီ ဂုဏညူ ရမတေ အစရှိသောဂါထာကို ရွတ်ဆို
ပြန်လေ၏။

တထာ စ —

၁၉၆။ ဂုဏ်မိ ဂုဏညူ ရမတေ၊
 နာဂုဏသီလဿ ဂုဏ်မိ ပရိတောသော။
 အလိရေတိ ဝနာ ကမလံ၊
 န ဟိ ဘေကော တွေကဝါသောပိ။

တထာ စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ဂုဏညူ၊ သီလ၊ သမာဓိ၊ စဘိထိုထို၊ ဂုဏ်ကို သိသော သူသည်။ ဂုဏ်မိ၊ သီလ၊ သမာဓိ၊ စဘိဖုံဖုံ၊ ဂုဏ်ပေါင်းထုံသော သူ၌။ ရမတေ၊ မွေ့လျော်နှစ်ခြိုက်၊ ရွှင်ပျော်ပိုက်၏။ အဂုဏသီလဿ၊ မိမိ၌ ထူးကဲသော ဂုဏ်ရည်ဖြင့်၊ ထုံကြည်ခြင်းမရှိသောသူအား။ ဂုဏ်မိ၊ သီလ၊ သမာဓိ၊ စဘိဖုံဖုံ၊ ဂုဏ်ပေါင်းထုံသောသူ၌။ ပရိတောသော၊ မွေ့လျော်နှစ်ခြိုက်၊ ရွှင်ပျော်ပိုက်ခြင်းသည်။ န၊ မိမိနှင့် အထင်အလျား၊ အသွင်ခြားသောကြောင့်၊ လားလားမှ မရှိချေ။ အလိ၊ မွေးချီတမ်းမက်၊ ပန်းရက်သုံးစား၊ ပိတုန်း ပျားသည်။ ဝနာ၊ ဟေမာဂနိုင်၊ တောရပ်မြိုင်မှ။ ကမလံ၊ ကားကားစွင့်စွင့်၊ ကြားကြားတင့်ကာ၊ ပွင့်သည့်ကြာသို့။ ဧတိ၊ ပုံကာရစ်ဝဲ၊ တသဲသဲဖြင့်၊ အမြဲတစေ၊ လာရောက်ပေ၏။ ဘေကောတု၊ ချိုမြိန်ရသာ၊ အပိုပါဟု၊ မလိုရှာငြား၊ အနီးအနား၊ နေသည့်ဘားသည်ကား။ ကေဝါသောပိ၊ ကြာပင်နှင့် အနီးကပ်လျက်၊ တစပ်ထည်း တည်နေပါသော်လည်း။ နဟိ ဧတိ၊ ကြည့်ရင်း ရှုရင်း၊ အပျင်းပြေတခါတခေါက်ကမှ၊ မလာ မရောက်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။သီလ၊ သမာဓိ အစရှိသော ဂုဏ်အကြောင်းကို သိတတ်သောသူသည် သီလ၊ သမာဓိ အစရှိသော ဂုဏ်ရှိသော သူ၏အထံ၌ အာလာပသလ္လာပ စကားစမြည် ပြောဟောခြင်း စသည်ဖြင့် မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်၍ နှစ်ခြိုက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ဂုဏ်၏အကြောင်းကို မသိသော သူသည် မူကား လားလားမှ ပျော်ပိုက်ခြင်း မဖြစ်နိုင်၊ ဥပမာအားဖြင့် ပန်းရက်၏ အရသာကို သိကြကုန်သော ပျား ပိတုန်းတို့သည် ကြာပန်းရှိရာ အရပ်သို့ အဝေးမှပင် တမင်ရှာ၍ လာရောက်ကြကုန်၏။ ပန်းရက်၏ အရသာကို မသိသော ဘားသည်ကား ကြာပင်နှင့်အနီးကပ်လျက် တစပ်ထည်းပင် နေငြားသော်လည်း ကြာပန်းရှိရာသို့ မြော်မှန်းတမ်းတကာ တခါတခေါက်ကမှ မလာရောက်သကဲ့သို့ ဖြစ်ပေသည်ဟူလို။

လူတို့တွင် ချီးမွမ်းထိုက်သော သူတော်ကောင်း

ထို့ပြင် ချီးမွမ်းထိုက်သော မြင့်မြတ်သော သူကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ အပရဇ္ဇဟု စကားပျိုးလျက် သီလာဗျောအစရှိသော ဂါထာကို တိုးတက်၍ ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၁၉၇။ သီလာဗျော သ ဧကော ဘုဝိ မာနဝါနံ၊
သ ဥတ္တမော သပ္ပုရိသော သ ဓညော။
ယဿာတ္ထိနော ဝါ သရဏာဂတာ ဝါ၊
နာသာဝိဘင်္ဂါ ဝိမုခါ ပယန္တိ။

ယဿ၊ အကြင်သူအား။ အတ္ထိနောဝါ၊ တောင်းခံရောက်လာ၊ ယာစကာတို့သည် လည်းကောင်း။ သရဏာဂတာဝါ၊ အားကိုးပြုကာ၊ မှီခိုလာကုန်သော သူတို့သည် လည်းကောင်း။ အာသာဝိဘင်္ဂါ၊ မြှော်လင့်ခြင်းဖြတ်၊ အာသာကို ဖြတ်သဖြင့်။ ဝိမုခါ၊ မကြေမချမ်းဘဲ၊ မျက်နှာလွဲကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ န ပယန္တိ၊ အရပ်တပါး၊ မဲသွားကြရကုန်။ သ-သော၊ ထိုသူသည်။ ဘုဝိ၊ မဟီတခွင်၊ မြေအပြင်၌။ မာနဝါနံ၊ ရှိသမျှသိမ်းကျုံး၊ လူအားလုံးတို့တွင်။ ဧကော၊ တုဘက် မပြု၊ တလူတယောက်ထည်းသာဖြစ်သော။ သီလာဗျော၊ ချီးမွမ်းထောမနာ၍၊ သြဘာပေးထိုက်သော သူတည်း။ သ-သော၊ ထိုသူသည်။ ဥတ္တမော၊ တင့်တယ် လျောက်ပတ်၊ လွန်မြင့်မြတ်သော။ သပ္ပုရိသော၊ သူတော်ကောင်းအစစ်၊ ကေန ဖြစ်၏။ သ-သော၊ ထိုသူသည်။ ဓညော၊ ဘုန်းသမ္ဘာနှင့်၊ ကောင်းစွာ ပြည့်စုံသော သူပေတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင်သူသည် မိမိထံသို့ တောင်းခံရန် လာရောက်ကြ ကုန်သော ဖုန်းတောင်း ယာစကာတို့ကို ထိုက်တန်သည့်အလျောက် ကျေနပ် လောက်အောင် ပေးကမ်းစွန့်ကြဲသဖြင့်လည်းကောင်း၊ စီးပွားဥစ္စာပျက်ပြား၍ အားထားရာမဲ့လျက် စိတ်လက်မသာသဖြင့် မိမိကို အားကိုး၍ ခိုကိုးရန် လာ ရောက်ကြကုန်သော သူတို့အား တတ်အားသည့်အလျောက် ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့သဖြင့်လည်းကောင်း ထိုလူတို့၏ မြှော်လင့်ချက်ကို ပြည့်စုံစေခြင်း ကြောင့်ထိုသူတို့သည် မိမိတို့၏ မြှော်လင့်ချက်အာသာကို ဖြတ်၍ မျက်နှာလွဲပြီး လျှင် အရပ်တပါးသို့ ဖဲထွက်၍ မသွားကြရကုန်။ ထိုသို့ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်း၊ ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ခြင်းကို ပြုလေ့ရှိသောသူသည် တလောကလုံးတွင် တုဘက် မပြု၊ တလူတယောက်သာ ဖြစ်သော ချီးမွမ်းထိုက်သော မြင့်မြတ်သောသူလည်း ဖြစ်၏။ ဘုန်းသမ္ဘာနှင့် ပြည့်စုံသောသူလည်း ဖြစ်၏။ သင်မန္တရလိပ်သည် ဤဆို အပ်ခဲ့ပြီးသော အလုံးစုံသောဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံပေသည် ဟူလို။

ဤသို့ လဿပတနက ကျီးက မန္တရလိပ်အား ချီးမွမ်းစကား ပြောကြားလေ၏။

ဤသို့လျှင် မိတ်ဆွေသုံးဦးတို့သည် တဦးတဦး ချစ်ကြည်နူးလျက် အထူးခင် မင်ရင်းနှီးစွာ အရာရာတို့၌ အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးကြပြီးလျှင် အစဉ်သဖြင့်

အလိုအတိုင်းဖြစ်သော အစာအာဟာရအနေအထိုင်တို့ဖြင့် ပျော်ရွှင်ချမ်းသာစွာ စားသောက်နေထိုင်ကြကုန်၏။

ထိုသို့နေထိုင်ကြစဉ် တနေ့သ၌ စိတြင်္ဂမည်သော သမင်တကောင်သည် တစုံတခုသော ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ခြင်းဖြင့် ထိုမိတ်ဆွေသုံးဦးတို့ စုဝေးရာအရပ်သို့ ရွှေ့ရွှေ့လျက် ရုတ်တရက်ပြေး၍ လာလေ၏။ ယင်းသို့ ထိတ်ထိတ်ပျာပျာဖြင့် လျင်မြန်စွာ ပြေး၍လာသော သမင်ကို တွေ့မြင်ကြလေရာ တစုံတခုကြောက်မက်ဖွယ်ရာသော ဘေးဥပဒ်ရှိသည် ဖြစ်တန်ရာ၏ဟု တွေးတောကြံစည်ကြပြီးလျှင် မန္တရလိပ်သည် ဆောလျင်စွာ ရေအိုင်တွင်းသို့ သက်ဆင်း၍ ပြေးလေ၏။ ဟိရညက ကြွက်မင်းလည်း မိမိ၏တွင်းသို့ ချက်ခြင်းဝင်လေ၏။ လဃုပတနက ကျီးသည် အနီးအနားရှိသော သစ်ပင်ထက်သို့ ရုတ်တရက် ပျံတက်လေ၏။ ထို့နောက် ကျီးသည် သစ်ပင်၏ထိပ်ဖျား မြင့်မားသောအရပ်မှ အဝေးသို့မြှော်မှန်းလျက် ပတ်လည်ဝန်းကျင်အရပ်တို့ကို လှမ်း၍ စေ့စပ်သေချာစွာ စုံစမ်းကြည့်ရှုရာ တစုံတခုသောဘေးရန်ကိုမျှ မတွေ့မြင်ရသည်ဖြစ်၍ “အိုမိတ်ဆွေတို့... တစုံတခုသောဘေးရန်ကိုမျှ မတွေ့မြင်ရပါ။ လာကြပါကုန်လော” ဟု ဟစ်အော် ခေါ်ငင်ပြီးလျှင် မြေပြင်သို့ ဆင်းသက်၍ လာလေ၏။ လိပ်နှင့် သမင်တို့သည်လည်း ကျီး၏ခေါ်သံကို ကြားကြသဖြင့် မိမိတို့၏နေရာမှ စုဝေးရာအရပ်သို့ အသီးအသီး ထွက်၍လာကြပြီးလျှင် တဖန် ထိုအရပ်၌ စုဝေးကြပြန်လေ၏။

ထို့နောက် မန္တရလိပ်က “အို ကောင်းမြတ်သော သမင်....သင်အား ကောင်းသာလာခြင်းတည်း၊ သင့်ကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် အလွန်တရာမှ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်လှပါသည်။ သင်သည် အလိုရှိတိုင်းသော အစာအာဟာရတို့ဖြင့် မပင်မပန်း ချမ်းသာစွာ နေရပါ၏လော၊ ဤတောအရပ်သည် သင်၏ခိုလှုံရာ မှီခိုအားထားရာ ဖြစ်ပါ၏လော” ဟု မေးမြန်းလေ၏။

ထိုအခါ စိတြင်္ဂသမင်က “ကျွန်ုပ်သည် မုဆိုးတယောက် အနီးသို့ ရောက်လာသည်ကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် ကြောက်ရွံ့ခြင်းကြောင့် အသျှင်တို့ကို မှီခိုအားထားရန် လာပါသည်။ အသျှင်တို့နှင့် အတူတကွ ချစ်ခင်စွာ ပေါင်းသင်းအပ်သော မိတ်ဆွေရင်းအဖြစ်ကို အလိုရှိပါသည်။ အသျှင်တို့သည် အကျွန်ုပ်အား မေတ္တာကို ရှေ့ထား၍ သနားသောအားဖြင့် လက်ခံခွင့်ပြုစေချင်ပါသည်။ ထိုသို့ ခွင့်ပြုသင့်ခွင့်ပြုထိုက်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ဆိုပါဦးအံ့၊ နာကြပါဦးလော” ဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားလေ၏။

မှီခိုလာသူကို ပစ်ပယ်သည့်အဖြစ်

၁၉၈။ လောဘာ ဝါထ ဘာယာ ဝါပိ၊ ယော စဇ္ဇေ သရဏာဂတံ။

ဗြဟ္မဟတာသမံ တဿ၊ ပါပမာဟု မနေသိနော။

ဟိ-ပြန် ၁-၁၄—ပ-မ-ဗ-သ-စ

လောဘာဝါ၊ တစုံတရာ၊ အာသာတပ်မက်၊ လိုရမ္မက်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အထ၊ ထိုမှတပါး။ ဘာယာဝါပိ၊ ကြောက်ရွံ့ဘွယ်ရေး၊ ဘေးရန်နှောက်ယှက်၊ ထိုအတွက်ကြောင့်လည်းကောင်း။ သရဏာဂတံ၊ ခိုလှုံအံ့ငြိ၊ ကပ်ရောက်လာသောသူကို။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ စဇ္ဇေ၊ ရက်ရက်စက်စက်၊ မငဲ့ကွက်ဘဲ၊ သက်သက်မကယ်၊ စွန့်ပစ်ပယ်၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ပါပံ၊ ရက်စက်အပြု၊ မကောင်းမှုကို။ ဗြဟ္မဟတာသမံ၊ သူတော်သူမြတ်ကို၊ သတ်သည်နှင့်မခြား၊ အလားပမာ၊ တူလှစွာသော။ ပါပံ၊ ယုတ်မာအပြု၊ မကောင်းမှုဟူ၍။ မနေသိနော၊ တတ်သိမြော်မြင်၊ ပညာရှင်တို့သည်။ အာဟု၊ မယုတ်မချော်၊ သရုပ်ပေါ်အောင်၊ ထုတ်ဖော်ခွန်းဟူ၍၊ ညွှန်းပြတော်မူခဲ့ကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။တစုံတရာရာဘို့ရာ အကျိုးကို မြော်ကိုးတောင့်တ၍သော်လည်းကောင်း၊ တစုံတခုသော ဘေးဘယနှင့် တွေ့ကြုံ၍ ခိုလှုံမှီကပ်ရန်သော်လည်းကောင်း မိမိ၏အထံသို့ ရောက်လာသောသူကို ရက်ရက်စက်စက် မငဲ့ကွက်ဘဲ သက်သက်မဲ့ စွန့်ပယ်ခြင်းကို ပြုလုပ်ပါမူ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းကို သူတော်သူမြတ်တို့ကို သတ်သည်နှင့်မခြား အလားတူ အပြစ်ဖြစ်သည်ဟု ပညာရှင်အပေါင်းတို့ ကောင်းစွာ မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဘေးရန်၏အတွက် အခက်နှင့် တွေ့ကြုံ၍ ခိုလှုံရန် လာရောက်သော အကျွန်ုပ်အား မေတ္တာကိုရွှေ့ထား၍ အတူတကွ နေထိုင်ခွင့် ပေးသနားရန် သင့်ပါသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ယင်းသို့ စိတြင်္ဂသမင် ဆိုအပ်သော စကားကို ကြားလေလျှင် ဟိရညကကြွက်မင်းက “မိတ်ဆွေ....သင်သည် ငါတို့နှင့် အတူတကွ မေတ္တာမျှ၍ သဟာယအသင်း မိတ်ဆွေရင်းအဖြစ်ကို နှစ်သက်စွာ ခံယူလျက် လွယ်ကူချမ်းသာစွာ နေထိုင်နိုင်ပါသည်၊ ချစ်ခင်တူနေ မိတ်ဆွေရင်းအဖြစ်ဖြင့် ပေါင်းသင်း နေထိုင်ပါလော့” ဟု ခွင့်ပြုလိုက်လေ၏။

မိတ်ဆွေလေးမျိုး

ထိုသို့ ခွင့်ပြုပြီးလျှင် မိတ်ဆွေ၏အပြား လေးပါးရှိကြောင်းကို ပြဆိုပြီးလျှင် ထပ်ဆင့်၍ တဖန် ခွင့်ပြုပြန်လိုသောကြောင့် အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောကြားပြန်လေ၏။

- ၁၉၉။ ဩရသံ ကတသမ္ပန္နံ၊ တထာ ဝံသက္ကမာဂတံ။
ရက္ခကော ဗျသနေဟိ စ၊ မိတ္တံ ဧဉ္ဇယံ၊ စတုပ္ပိဓံ။
- ၁။ ဩရသံ၊ ရင်သွေးအစစ်၊ သားချစ်သွီး၊ ပင်ကိုယ်ပြီးသော မိတ်ဆွေလည်းကောင်း။

၂။ ကတသမ္ပန္နံ၊ သားရေး သွီးရေး၊ ပေးယူလက်ထပ်၊ စေ့စပ်၍ ပြုအပ်သော ခမ်းခမက် စသော မိတ်ဆွေလည်းကောင်း။

၃။ တထာ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဝံသက္ကမာဂတံ၊ မျိုးရိုးမပျက်၊ စဉ်အဆက်မှ၊ ဆင်းသက်၍ လာသော မိတ်ဆွေလည်းကောင်း။

၄။ ဗျသနေဟိ၊ စည်းစိမ်စသည်၊ မတည်ယွင်းကွက်၊ ပျက်စီးမည့် ဘေးတို့မှ။ ရက္ခကော စ၊ ကင်းဝေးစေငှ၊ ကွယ်ကာစောင့်ရှောက်သဖြင့်၊ နောက်မှအသစ်၊ ပေါ်ပေါက်ဖြစ်သော မိတ်ဆွေလည်းကောင်း။

ဣတိ၊ ဤသို့။ မိတ္တံ စတုဗ္ဗိဓံ၊ မိတ်ဆွေလေးပါး၊ အပြားရှိ၏ ဟူ၍။ ဥေ ယံ၊ သေချာဆတ်ဆတ်၊ သိမှတ်အပ်၏—

ဟူသည်နှင့်အညီ သင်၌ ဖြစ်ပေါ်လတံ့သော ပျက်စီးမည့်ဘေးကို ငါတို့ကာကွယ် စောင့်ရှောက်အပ်သောကြောင့် ယခုအခါ သင်နှင့်ငါတို့မှာ ချစ်ကြည်ရင်းနှီးသော အဆွေခင်ပွန်းကြီးဖြစ်ကြလေပြီ။ ထို့ကြောင့် “မိတ်ဆွေ .. သင်သည် ဤနေရာ ဤအရပ်၌ပင်လျှင် မိမိ၏ နေရာဌာနကဲ့သို့ မိမိ၏ နေရာဌာနနှင့်မခြားသဘောထားလျက် နေထိုင်စေချင်ပါသည်။ နေထိုင်ပါလော့” ဟု ပြောကြားလေ၏။

ယင်းသို့ ဟိရညက ကြွက်မင်း ပြောဆိုသောစကားကို ကြားနာပြီးလျှင် သမင်သည် အလွန်နှစ်သက်စွာ မိမိ၏ အလိုအတိုင်း ပြုပြင်အပ်သော အစာအာဟာရ ရေတို့ကို စားသောက် သုံးဆောင်လျက် နီးကပ်သော ရေရှိသည် ဖြစ်၍ အရိပ်အာဝါသနှင့် ပြည့်စုံသော ဤတောအုပ်ကြီး၌ ချမ်းသာစွာ မှီတင်းနေထိုင်လေ၏။

ဥတုမျှတမှုကို ပြုသည့်အရာလေးမျိုး

ဤအရာ၌ ဥတုသပ္ပာယ်ဖြစ်သော လေးပါးသောအရာတို့ကို သေချာစွာ ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ကူပေါဒကံ အစရှိသော ရှေးဆရာမြတ်တို့ မိန့်ဆိုအပ်သောဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၂၀၀။ ကူပေါဒကံ ဝဋ္ဋစ္ဆာယာ၊ သာမာတ္တိ စေဋ္ဌကာလယံ။
သီတကာလေ ဘဝေ ဥဏှံ၊ ဥဏှကာလေ စ သီတလံ။

ကူပေါဒကံ၊ တွင်းရေသည်လည်းကောင်း။ ဝဋ္ဋစ္ဆာယာစ၊ ပညောင်ပင်၏ အရိပ်သည်လည်းကောင်း။ သာမာ၊ ရွှေသောအဆင်းရှိသော။ ဝါ၊ ညိုသော အဆင်းရှိသော။ ဣတ္ထိစ၊ မိန်းမသည်လည်းကောင်း။ ဣဋ္ဌကာလယံ၊ အင့်တိုက်သည်လည်းကောင်း။ သီတကာလေ၊ အေးသောအခါ၌။ ဥဏှံ၊ နွေးသည်။

ဘဝ၊ ဖြစ်၏။ ဥဏှ ကာလေ စ၊ ပူသောအခါ၌လည်း။ သီတလံ၊ အေးသည်။
ဘဝ၊ ဖြစ်၏။

ထိုသို့ အတူတကွ နေထိုင်ကြရာ တနေ့သ၌ မန္တရလိပ်က “အို မိတ်ဆွေသမင်....
ဤလူသူမနီးသော တောကြီး၏အတွင်း၌ အဘယ်သူသည် သင့်အား ကြောက်
စေပါသနည်း? အဘယ်သူ့ ကို သင်ကြောက်ပါသနည်း? တခါတရံ မုဆိုးတို့သည်
ဤအရပ်သို့ လှည့်လည်၍ လာတတ်ကြပါသလော” ဟု မေးလေရာ သမင်က
ဤသို့ဆိုလေ၏။

ကလိင်္ဂတိုင်း၌ ရုမင်္ဂဒမည်သော ဘုရင်တပါးရှိပါသည်။ ထိုမင်းသည်လည်း
သူပုန်သူကန်တို့ ပုန်ကန်ထကြွ၍ သောင်းကျန်းသောဒေသတို့ကို စစ်သည်အလုံး
အရင်းနှင့် တိုက်ခိုက်နှိပ်နင်းလျက် အစဉ်သဖြင့် လျင်မြန်စွာ ချီတက်၍လာခဲ့ရာ
ယခုအခါ စန္ဒဘာဂမည်သော မြစ်၏အနီး၌ တပ်စခန်းချ၍နေပါသည်။ ၎င်းပြင်
ထိုမင်းသည် ကပ္ပုရရေအိုင်၏ အနီး၌ နေထိုင်ရန် နက်ဖြန်နံနက် ဆက်ဆက်ပင်
လျင် ဤအရပ်သို့ချီတက်၍ လာမည်ဟု မုဆိုးတို့ပြောသော စကားကို ကြားခဲ့
ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤအရပ်၌ နက်ဖြန်နံနက်တိုင်အောင်
နေခဲ့ပါလျှင် ဘေးဖြစ်ရန်အကြောင်းရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဘေးလွတ်ဖို့အရေးကို
ယခုပင် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်၍ ဆွေးနွေးကြံစည်သင့်ပါသည်ဟု ပြောကြားလေ၏။

ထိုသို့ ပြောဆိုသောစကားကို ကြားလေလျှင် မန္တရလိပ်သည် ကြောက်လန့်
တုန်လှုပ်လျက် “မိတ်ဆွေတို့....ငါသည် တပါးသောရေကန်သို့ ပြောင်းရွှေ့မှ သင့်
လျော်ပေလိမ့်မည်” ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ယင်းသို့ ပြောဆိုရာ ကျီးနှင့် သမင်တို့က “မိတ်ဆွေ....ဤသို့ ကြံစည်ခြင်းသည်
အလွန်သင့်လျော် ကောင်းမြတ်လှပါသည်။ ဤအတိုင်း စီမံပြုလုပ်မှ သင့်လျော်
ပါမည်” ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထိုအခါ ဟိရညက ကြွက်မင်းက ပြုံးရယ်လျက် ဤသို့ဆိုလေ၏။

သတ္တဝါ ၄-မျိုးတို့၏ အားရှိရာ ၄-မျိုး

မိတ်ဆွေတို့....မန္တရလိပ်၏ တပါးသော ရေကန်သို့ ရောက်ခြင်းသည် အလွန်
သင့်လျော်ကောင်းမြတ်ပါပေသည်။ သို့ပင်ဖြစ်လင့်ကစား ကြားနာပါဦးလော။

၂၀၁။ အမ္ဘိသိ ဇလဇန္တုနံ၊ ဒုဂ္ဂံ ဒုဂ္ဂနိဝါသိနံ။

သဘူမိ သာပဒါဒိနံ၊ ရညံ သေနံ ပရံ ဗလံ။

ဇလဇန္တုနံ၊ ရေ၌ကျက်စား၊ သတ္တဝါအများတို့အား။ အမ္ဘိသိ၊ များစွာ
ပေါင်းပြု၊ ရေအစုသည်။ ပရံဗလံ၊ ထူးကဲပိုချွန်၍၊ အလွန် အားကြီး၏။
ဒုဂ္ဂနိဝါသိနံ၊ တောကြိုတောင်ကြား၊ တောင်ကုန်းများ၌ နေကုန်သော သတ္တဝါ

တို့အား။ ဒုဂ္ဂံ၊ တောကြွေတောင်ကြား၊ တောင်ကုန်းများသည်။ ပရိဗလံ၊ ထူးကဲ ပိုချွန်၍၊ အလွန်အားကြီး၏။ သာပဒါဒီနံ၊ ခြင်္သေ့, သစ်, ကျား၊ သားသမင် စသည်တို့အား။ သဘူမိ၊ မိမိတို့၏နေရာ၊ တောဝနာသည်။ ပရိဗလံ၊ ထူးကဲ ပိုချွန်၍၊ အလွန်အားရှိ၏။ ရညံ၊ တိုင်းပြည်အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်တို့အား။ သေနံ၊ သူရဲအများ၊ စစ်သည်တပ်သားသည်။ ပရိဗလံ၊ ထူးကဲပိုချွန်၍၊ အလွန် အားရှိ၏—

ဟူသည်နှင့်အညီ ဤလိပ်၏ ကုန်းအရပ်ကို လျှောက်၍သွားရာ၌ အလျင်းပင် စွမ်းအားမရှိပါ။ သို့ဖြစ်၍ ဤလိပ်သည် တပါးသော ရေကန်သို့ လျင်မြန်စွာ ရောက်နိုင်ရန် မည်သည့်နည်း၊ မည်သည့် အစီအရင်ဖြင့် ဖြစ်နိုင်ပါမည်နည်း? မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မဖြစ်နိုင်။

အို မိတ်ဆွေတို့.... ဤ ယခု သင်တို့ ကြံစည်အပ်သော နည်းလမ်း အစီအရင် ဖြင့် စီမံပြုလုပ်အပ်သည်ရှိသော် ဤဆိုလတံ့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် နှလုံး မသာခြင်း ဖြစ်တန်ရာပါသည်။ ဖြစ်လိမ့်မည်ဟုထင်ပါသည်။ ဖြစ်ပုံကိုနာကြပါဦး လော ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၂၀၂။ သယံ ဒိသွာ ယထိတ္ထိယာ၊ ပိဋိတံ ထနကုမ္မလံ။

ဝဏိပူတ္တော ဘဝေ ဒုက္ခိ၊ တံ တထေဝ ဘဝိဿသိ။

ဣတ္ထိယာ၊ ချစ်ကြင်မငြီး၊ ကိုယ်ဇနီး၏။ ထနကုမ္မလံ၊ ကြာငုံအလား၊ သားမြတ်ဖျားကို။ ပိဋိတံ၊ နှိပ်နယ်ကိုင်ဆုပ်၊ အပိုင်အုပ်သည်ကို။ သယံ ဒိသွာ၊ ကိုယ်တိုင်ဒိဋ္ဌ၊ တွေ့မြင်ရသောကြောင့်။ ဝဏိပူတ္တော၊ ကုန်သည်၏သားသည်။ ဒုက္ခိ၊ ဆင်းရဲမချမ်း၊ စိတ်ပင်ပန်းခြင်းသည်။ ဘဝေယထာ၊ ဖြစ်ခဲ့ဘူးဟန်၊ ပုံသဏ္ဌာန်သို့။ တထေဝ၊ ထိုနည်းမခြား၊ မပြားအမှု၊ အလားတူသာလျှင်။ တံ၊ သင်သည်။ ဘဝိဿသိ၊ ကေနံစင်စစ်၊ အမှန်ဖြစ်ရလတံ့။

ထိုအခါ လိပ်နှင့်တကွ သဟာယအပေါင်း မိတ်ဆွေကောင်းတို့က ထပ် လောင်း၍ မေးပြန်သည်မှာ “အို မိတ်ဆွေ ဟိရညက....ထိုကုန်သည်၏သား ဖြစ် ပျက်ပုံ အကျယ်ကို အဘယ်သို့မှတ်ရပါမည်နည်း၊ ဝိတ္တာရ ဖွင့်လှစ်၍ သနစ်ကျ မိန့်ပါဦး” ဟု တိုက်တွန်း တောင်းပန်ကြရာ ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် ဤဆို လတံ့သောပုံပြင်ကို စုံလင်စွာ မခြင်းဘဲ လင်းကျင်း၍ မိန့်ဆိုလေ၏။

မင်းသား, ကုန်သည့်သားနှင့် မိန်းမချောတို့ ဝတ္ထု

လွန်လေပြီးသောအခါ ကညကုမ္မဇ နိုင်ငံဝယ် ဝီရပုရ မည်သော မင်းသည် ထီးစည်ခရိုင်နှင့်တကွ နိုင်ငံအလုံးကို သိမ်းကျုံး လွှမ်းမိုးလျက် အုပ်ချုပ် စိုးစံ

တော်မူလေ၏။ ထိုမင်းသည် တုဂ်ဗလ မင်းသားကို ဥပရာဇာတို့၏ အစီးအနင်း အဆောင်အရွက်နှင့်တကွ ဌာနန္တရအပ်နှင်း၍ အိမ်ရှေ့မင်းအရာ၌ ထားလေ၏။ ထိုမင်းသားသည် ဥစ္စာဓနလည်း ကြွယ်ဝချမ်းသာ၏။ နုနယ်ပျိုမွှမ်းသော အသက်အရွယ်လည်းရှိ၏။

တရုရောအခါ ထိုမင်းသားသည် မိမိ၏မြို့၌ လှည့်လည်သည်ရှိသော် လက်ထပ် ထိမ်းမြားစ ဖြစ်၍ မိမိ၏ နဂိုရ်အနေအားဖြင့် အပျိုရည်မပျက်ဘဲ နှစ်သက်စဖွယ် အရွယ်နုပျိုသည့် နဂိုရ်ယဉ် မိန်းမလှ လာဝညဝတီ မည်သော ကုန်သည်၏ မိန်းမကို တွေ့မြင်ရှုစားမိလေ၏။ ယင်းသို့ တွေ့မြင်ရာ ထိုအိမ်ရှေ့ ဥပရာဇာသည် ရုပ်ရည်အဆင်း သန့်ရှင်းတင့်တယ် ရှုချင်ဘွယ်ရှိသော လာဝညဝတီ၌ လွန်စွာ တပ်မက် နှစ်သက်စွဲလမ်းသောစိတ်ဖြင့် ချောက်ချားလျက် မိမိ၏စံနေရာ ရိပ်သာ ဘုံနန်းသို့ ကြွမြန်းတော်မူခဲ့ပြီးလျှင် တမန်သဖွယ် အောင်သွယ်မိန်းမတယောက် ကို ထို လာဝညဝတီ၏ အထံသို့ စုံစမ်းစေ့စပ်ရန် အောင်တမန် အဖြစ်ဖြင့် စေ လွှတ်လိုက်လေ၏။

မ,တို့၏ရူပါရုံ မြားမှန်လျှင် ကျားများ မခံနိုင်ပုံ

ယင်းသို့ မိန်းမတို့၏ အဆင်းအသံနှင့် ဟန်ပန်အမူအရာများသည် ယောက်ျား တို့၏ စိတ်နှလုံးကို ယူကျုံးဆွဲဆောင်ပုံ အရပ်ရပ်ကို သွင်းညှပ်၍ ပြပြန်လိုသည် ဖြစ်၍ သံမဂ္ဂေ တာဝ အတ္ထိ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန် လေ၏။

၂၀၃။ သံမဂ္ဂေ တာဝ အတ္ထိ ပဘဝတိ ပုရိသော တာဝဒေဝေန္ဒြိယာနံ၊
လဇ္ဇာ တာဝ ဝိမတ္ထေ ဝိနယမပိ သမာလမ္မတေ တာဝဒေဝ။
ဘမုစာပါကသိတမုတ္တာ သဝဏပထဂတာ နီလပခုမာ ဧတေ၊
ယာဝလ္လိလာဝတီနံ န ဟဒယေ ဓိတိမုသာ ဒိဋ္ဌဝါဏာ ပတန္တိ။

ဘမုစာပါကသိတမုတ္တာ၊ မျက်မှောင်တည်းဟူသော လေးဖြင့် ဆွဲငင်၍ ပစ်အပ်ကုန်သော။ နီလပခုမာ၊ ညိုသော မျက်တောင်ရှိကုန်သော။ သဝဏ- ပထဂတာ၊ ကြားမြင်လောက်ရာ၊ အရပ်အတွင်းသို့ ရောက်ကုန်သော။ ဓိတိမုသာ၊ ယောက်ျားတို့၏ မြဲမြံတည်ကြည်ခြင်းကို၊ ဆွဲဆောင် ခိုးယူတတ်ကုန်သော။ လိလာဝတီနံ၊ လှပတင့်တယ်၊ ရှုချင်ဘွယ်ရှိကုန်သော မိန်းမတို့၏။ ဧတေ ဒိဋ္ဌ- ဝါဏာ၊ ထိုမျက်စိဖြင့် ကြည့်ရှုခြင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော မြားတို့သည်။ ယာဝ၊ အကြင် ရွှေ့လောက်။ ဟဒယေ၊ နှလုံး၌။ န ပတန္တိ၊ မကျရောက်ကုန်သေး။ တာဝ၊ ထိုရွှေ့ လောက် မကျရောက်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး။ ပုရိသော၊ ယောက်ျား

သည်။ သံမဂ္ဂေ၊ မဖောက်မပြန်၊ ဖြောင့်မှန်သော အကျင့်ဟု ဆိုအပ်သော၊
လမ်းကောင်း လမ်းမြတ်၌။ အတ္တိ၊ တည်ရှိသေး၏။ တာဝဒေဝ၊ ထိုမျှလောက်
လျှင်။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ ဣန္ဒြေတို့ကို။ ပဘဝတိ၊ နိုင်နင်းစွာ အုပ်ထိန်းခြင်းငှါ စွမ်း
နိုင်၏။ တာဝဒေဝ၊ ထိုမျှလောက်လျှင်။ လဇ္ဇော၊ ရှက်ခြင်း ကြောက်ခြင်းတို့ကို။
ဝိဓတ္တေ၊ ဆောင်နိုင်၏။ တာဝဒေဝ၊ ထိုမျှလောက်လျှင်။ ဝိနယံအပိ၊ အဆုံးအမ
ကိုလည်း။ ဝါ၊ မိမိ၏ အကျင့်သိက္ခာကိုလည်း။ သမာလမ္မတေ၊ ကောင်းစွာ
ထောက်ပံ့ ခိုင်ခံ့စေနိုင်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ကြားမြင်လောက်ရာ အရပ်၌ တည်ကုန်သော ယောက်ျားတို့
၏ ဣန္ဒြေငြိမ်သက်ခြင်း တည်ကြည်ခြင်း ခိုင်ခံ့ခြင်းတို့ကို ချက်ခြင်း တိုက်ခိုက် ခိုး
ယူ ဖျက်ဆီးနိုင်သော ညို့ ဓာတ်၊ ညူဓာတ် အပြီးကပ်လျက် ပါသော မျက်မှောင်၊
မျက်ခန်း၊ မျက်လုံး၊ မျက်စိ တည်းဟူသော လေးဖြင့် ဆွဲငင်၍ ပစ်အပ်ကုန်သော
မျက်မှူး မျက်တောင် ညှိရောင် ရစ်သွယ်လျက် လှပတင့်တယ် ရှုချင်ဘွယ်ရှိသော
မိန်းမတို့၏ မခိုသယံ့ အမူအရာဖြင့် ကြာမျက်နှာအသွင်ပြုလျက် အညူဖြင့် ကြည့်ရှု
ခြင်း တည်းဟူသော မြှားတို့သည် နှလုံးတွင်းသို့ မစူးဝင်သေးသမျှ ကာလပတ်
လုံး ယောက်ျားတို့သည် မိမိတို့၏ မဖောက်မပြန် ဖြောင့်မှန်သော အကျင့်၌
တည်နိုင်ကြကုန်သေး၏။ စက္ခု စသော ဣန္ဒြေတို့ကိုလည်း ချုပ်တည်းထိန်းသိမ်း
နိုင်ကြကုန်သေး၏။ အရှက်အကြောက်ကိုလည်း ဆောင်နိုင်ကြကုန်သေး၏။ ထို
မြှားတို့ နှလုံးတွင်းသို့ ကျရောက်စူးဝင်မိပါမူကား မည်သည့် ယောက်ျားမျိုးမှ
မခံမရပ်နိုင်၊ အရှက်အကြောက် အသရေတို့နှင့်တကွ အကျင့်ဟူသမျှ မခိုင်မမြဲဘဲ
တပြုလုံး ယိုင်လဲ၍ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးမြဲ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအိမ်ရှေ့
မင်းသည်လည်း လှပတင့်တယ်သော လာဝညဝတီ၏ မခိုသယံ့ အမူအရာ
ကြာမျက်နှာ အညူဖြင့် ကြည့်ရှုလိုက်သော မြှားဒဏ်မိသဖြင့် မချီအောင် ဖြစ်ရ
ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို လာဝညဝတီ မည်သော မိန်းမသည်လည်း ထိုမင်းသားကို တွေ့မြင်
သည်မှစ၍ မင်းသား၌ စွဲလမ်းတပ်မက် နှစ်သက်ခြင်း တည်းဟူသော မြှားဖြင့်
စူးဝင်အပ်သော နှလုံးရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုမင်းသားကိုသာလျှင် စွဲလမ်းလျက် အမြဲ
တမ်းတ၍ နေလေ၏။

မိန်းမတို့၏ အပြစ်ခုနစ်ပါး

ယင်းသို့ ဖြစ်တတ်သောကြောင့်ပင်လျှင် မိန်းမတို့၏ အပြစ် ခုနစ်ပါးကို
ထင်လျှားစွာ ပြလိုသောကြောင့် အသတိ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို
ပြောကြားပြန်လေ၏။

၂၀၄။ အသတိ သာဟသာ မာယာ၊ မစ္ဆရိယံတိလုဒ္ဓတာ။

နိဂ္ဂုဏတုမသောစသံ၊ ထိနံ ဒေါသာ သဘာဝဇာ။

၁။ အသတိ၊ မဖြောင့်မမှန်၊ အကောက်ကြံလျက်၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်းသော အကျင့်ကို၊ ကျင့်တတ်ခြင်းလည်းကောင်း။

၂။ သာဟသာ၊ မစူးမစမ်း မဆင်ခြင်ဘဲ၊ အဆောတလျင်၊ ရှောင်တခင်မှု၊ ကိစ္စစုကို၊ ပြုလုပ်တတ်ခြင်း။

၃။ မာယာ၊ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲ၊ ပြောင်းလဲမတည်၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြား၊ မာယာများခြင်း။

၄။ မစ္ဆရိယံ၊ ဝန်တိုမိစ္ဆာ၊ များစွာဖြစ်တတ်ခြင်း။

၅။ အတိလုဒ္ဓတာ၊ တဏှာရာဂ၊ လောဘရမ္မက်၊ ထက်မြက်ဖိစီး၊ အလွန်အားကြီးခြင်း။

၆။ နိဂ္ဂုဏတံ၊ ခမ်းနားကြီးကျယ်၊ ပြုလုပ်ဖွယ်တို့၌၊ ရေလည်စွာမသိမလိမ္မာခြင်း။

၇။ အသောစသံ၊ အတွင်းပြင်ပ၊ နှစ်ဌာနဝယ်၊ မစင်ကြယ် မသန့်ရှင်းသည်၏ အဖြစ်။

ဣတိ - ဣမေ ဒေါသာ၊ ဤသို့ညွှန်ကြား၊ ခုနစ်ပါးသော အပြစ်တို့သည်။ ထိနံ၊ မြင်မြင်ဝါးဝါး၊ မိန်းမအများတို့၏။ သဘာဝဇာ၊ သဘောအားဖြင့် ဖြစ်တတ်ကုန်သော။ ဒေါသာ၊ မကောင်းညစ်ကျ၊ ဆိုးယုတ်သော အပြစ်စုတို့တည်း။

ယင်းသို့ မိန်းမတို့၏ များသောအားဖြင့် ဖြစ်တတ်သော ဆိုးယုတ်သော အပြစ် ခုနစ်ပါးရှိသည်နှင့်အညီ လာဝညဝတီသည် မြင်လျင်မြင်ခြင်း အိမ်ရှေ့မင်း၌ ပြင်းစွာတပ်မက်ခြင်းရာဂ ဖြစ်ခဲ့လေသတည်း။

ထို့နောက် အောင်သွယ်မိန်းမသည် လာဝညဝတီထံသို့ သွားရောက် အောင်သွယ် စကားကို ပြောဆိုရာ ထိုစကားကို ကြားသောအခါ လာဝညဝတီသည် နဂိုရံကပင် ချစ်ကြိုက်ပြီး အစွဲကြီးစွဲလျက်၌ ယားရာမှာ-လက်တို့ ဆိုဘိသကဲ့သို့ ပီတိဟုန်တက်လွှမ်း၍ ဝမ်းသာလုံးဆို့သော်လည်း မိန်းမတို့ပရိယာယ်ဖြင့် မချစ်ကြိုက်လေဟန် မာယာဉာဏ်ပလီနောပြီးလျှင် ဤသို့ ပြောဆိုလိုက်လေ၏။

ကျွန်ုပ်သည် လင်ယောက်ျား၌ ရိုသေလေးစားခြင်းတရားကို မမှားအောင် အမြဲစောင့်ရှောက်သော မိန်းမတယောက် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏ လင်ယောက်ျားမှတစ်ပါး အခြားယောက်ျားနှင့် ဖောက်ပြားကျင့်ကြံခြင်းကို မဆိုထားဘိ ယောက်ျားတစ်ပါးကို တပ်မက်သော စိတ်ဖြင့် ကြည့်ရှုခြင်းကိုမျှ မပြုလုပ်

ပါ။ ထို့ကြောင့် ဤလော်လည်ဖောက်ပြား၍ မှောက်မှားသော အကျင့်ဖြစ်သော မိမိ၏ ကာမပိုင်ယောက်ျားမှတစ်ပါး အခြားသောယောက်ျား၌ ချစ်ခင်စုံမက်ခြင်း အမှုကို အဘယ်မှာ ပြုနိုင်ပါအံ့နည်းဟု ပြောကြားပြီးလျှင် မိန်းမကောင်း မိန်းမမြတ်တို့၏ လက္ခဏာကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆို ပြောကြားလေ၏။

ကောင်းမြတ်သောမယား၏ အင်္ဂါလက္ခဏာများ

၂၀၅။ သာ ဘရိယာ ယာ ဂေဟေ ဒက္ခာ၊
သာ ဘရိယာ ယာ ပဇာဝတီ။
သာ ဘရိယာ ယာ ပတိပါဏာ၊
သာ ဘရိယာ ယာ ပတိဗ္ဗတာ။

၂၀၆။ ကောကိလာနံ သရော ရူပံ၊ နာရီရူပံ ပတိဗ္ဗတံ။
ဝိဇ္ဇာ ရူပံ ကုရူပါနံ၊ ခမာ ရူပံ တပဿိနံ။

ယာဘရိယာ၊ အကြင်မယားသည်။ ဂေဟေ၊ အိမ်မှုကိစ္စ၊ ဟူသမျှ၌။ ဒက္ခာ၊ ပိုင်နိုင်ကျွမ်းကျင်၊ သိမြင်လိမ္မာ၏။ သာဘရိယာ၊ ထိုမယားသည်။ ဘရိယာ၊ ကောင်းမြတ်တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာသော မယားမည်၏။ ယာဘရိယာ၊ အကြင်မယား သည်။ ပဇာဝတီ၊ အနွယ်အဆက်၊ မပျက်တိုးပွား၊ သားသွီးမွေးဖွားတတ်၏။ သာဘရိယာ၊ ထိုမယားသည်။ ဘရိယာ၊ ချီးမွမ်းထောမနာ၊ သြဘာပြုထိုက် သော မယားတည်း။ ယာဘရိယာ၊ အကြင်မယားသည်။ ပတိပါဏာ၊ မိမိ၏ အသက်နှင့်မခြား၊ လင်ယောက်ျားကို ချစ်ခင်၏။ သာဘရိယာ၊ ထိုမယားသည်။ ဘရိယာ၊ ယုယသမှု၊ အလေးပြုထိုက်သော မယားတည်း။ ယာဘရိယာ၊ အကြင်မယားသည်။ ပတိဗ္ဗတာ၊ လင်ကိုမလွန်၊ ကျေပြန်သော ဝတ်ငါးပါးရှိ၏။ သာဘရိယာ၊ ထိုမယားသည်။ ဘရိယာ၊ တင့်တယ်လျောက်ပတ်၊ ကောင်းမြတ် သော မယားမည်၏။

ကောကိလာနံ၊ ဥဩတို့၏။ ရူပံ၊ အဆင်းကား။ သရော၊ အသံတည်း။ နာရီ- ရူပံ၊ မိန်းမတို့၏အဆင်းကား။ ပတိဗ္ဗတံ၊ လင်ယောက်ျားအား၊ ရိုသေလေးစား သော၊ ဝတ်တရားငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်းတည်း။ ကုရူပါနံ၊ ရုပ်ဆင်းသဏ္ဌာန်၊ ပုံဟန်မကျ၊ မလှကုန်သောသူတို့၏။ ရူပံ၊ အဆင်းကား။ ဝိဇ္ဇာ၊ နှုတ်မှုလက်မှု၊ တတ်စုတတ်ရာ၊ ပညာအတတ်တည်း။ တပဿိနံ၊ ဖန်ဝါဆင်မြန်း၊ ရသေ့ရဟန်း တို့၏။ ရူပံ၊ အဆင်းကား။ ခမာ၊ မြေကြီးပမာ၊ ကောင်းစွာ သည်းခံခြင်းတည်း။

ထို့ပြင် အသျှင်သခင် လင်ယောက်ျားသည် မချစ်ခင် မစုံမက် မနှစ်သက် မမြတ်နိုးအပ်သော မယားကို တင့်တယ်လျောက်ပတ် ကောင်းမြတ်သောမယား

ဟူ၍ မဆိုထိုက်ကြောင်း၊ အသျှင်သခင် လင်ယောက်ျားသည် ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်သည်ရှိသော် ထိုမိန်းမတို့အား တလောကလုံး ရှိသမျှ သိမ်းကျုံး၍ အလုံးစုံသော နတ်တို့သည် နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ န သာ ဘရိယာ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၂၀၇။ န သာ ဘရိယာတိ ချာတာ၊ ယဿံ ဘတ္တာ န တုဿတိ။

တုဋ္ဌေ ဘတ္တရိ နာရိနံ၊ သန္တုဋ္ဌာ သဗ္ဗဒေဝတာ။

ယဿံ၊ အကြင်မိန်းမ၌။ ဘတ္တာ၊ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျားသည်။ န တုဿတိ၊ မချစ်ခင် မစုံမက်၊ မနှစ်သက် မမြတ်နိုး။ သာ၊ ထိုအသျှင်သခင်၊ လင် မနှစ်သက်၊ မစုံမက်သော မိန်းမကို။ ဘရိယာဣတိ၊ မယားဟူ၍။ ဝါ၊ တင့်တယ်လျောက်ပတ်၊ ကောင်းမြတ်သောမယားဟူ၍။ န ချာတာ၊ မဆိုအပ် မဆိုထိုက်။ ဘတ္တရိ၊ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျားသည်။ တုဋ္ဌေ၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်သည်ရှိသော်။ နာရိနံ၊ မိန်းမတို့အား။ သဗ္ဗဒေဝတာ၊ တလောကလုံး၊ ရှိသမျှသိမ်းကျုံး၍၊ အလုံးစုံသောနတ်တို့သည်။ သန္တုဋ္ဌာ၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်ကုန်၏။

ယင်းသို့ လင်ယောက်ျား နှစ်သက်ခဲ့ပါလျှင် တလောကလုံး နတ်တို့ပါ သိမ်းကျုံး၍ အလုံးစုံ ချစ်မြတ်နိုးမည်ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်၏ အဖို့မှာဆိုလျှင် အသျှင် သခင် လင်ယောက်ျား၏ သဘောတရား ဖြစ်ပါသည်။ လင်ယောက်ျား မိန့်ဆို ညွှန်ကြားသမျှကို တခွန်းမျှ တုံ့ပြန်၍ မဟဘဲ သဘောကျ လိုက်နာပြုကျင့် ပါမည်ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ယင်းသို့ ပြောဆိုရာ အောင်သွယ်မိန်းမက “ကောင်းပါပြီ၊ လင်ယောက်ျား ပြီးလျှင် ပြီးတန်း၊ လင်ယောက်ျားပြောသမျှကို အနည်းငယ်မျှ မဖယ်မဆုတ်ဘဲ ဘယ်အလုပ်မဆို တကယ်အဟုတ် ပြုလုပ်ပါမည်ဟု ဤယခုဝန်ခံချက်အတိုင်း မုချကေန် တကယ်မှန်ပါ၏လော” ဟု မေးလိုက်လေ၏။

လာဝညဝတီ။ ။ ဤအတိုင်းကေန် တကယ်မှန်ပါသည်။ မြူဆံမျှ မလွဲပါ၊ အမြဲ သာ မှတ်ပါလော။

ထို့နောက် အောင်သွယ်မိန်းမသည် အိမ်ရှေ့မင်းထံသို့ ပြန်ခဲ့၍ လာဝညဝတီ ပြောဆိုသမျှ အလုံးစုံသော အကြောင်းအရာတို့ကို စေ့စုံစွာ ပြောကြားလေ၏။

ထိုစကားကို ကြားလေရာ တုဂ်ဗလမင်းသားက “အို ကြုံမှ ကြုံရပလေ မအောင်သွယ်ရယ်.... ကာမပိုင် အရှင်ဖြစ်သော လင်ယောက်ျားက ကိုယ့်

မယားကို ကိုယ်တိုင်ဆောင်ကြဉ်း၍ အပ်နှင်းရမည့်အမှုကို အဘယ်သူ ပြုနိုင်ပါမည်နည်း”ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ယင်းသို့ ပြောဆိုရာ အောင်သွယ်မိန်းမက “ထိုသို့ မိမိမယားကို ကိုယ်တိုင်ဆောင်ကြဉ်း၍ အပ်နှင်းရန်အကြောင်းကို တဲထိုးတိုက်ရိုက်ကြီးမဟုတ်ဘဲ ဥပါယ်တမျှဖြင့် သွယ်ဝိုက်၍ အလိုက်သင့် ပြုသင့်ပါသည်။ ထိုသို့ ဥပါယ်တမျှဖြင့် ကြံစည်ပြုလုပ်၍ အောင်မြင်ဘူးကြောင်း ထိုးဟောင်းလည်း ရှိပါသည်”ဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်လေ၏။

၂၀၈။ ဥပါယေန ဟိ ယံ သကံ၊ န တံ သကံ၊ ပရက္ကမေဟိ။
သိင်္ဂါလေန ဟတော ဟတ္ထိ၊ ဂစ္ဆတာ ပကံမဂ္ဂေန။

ဟိ၊ စင်စစ်။ ဥပါယေန၊ အကြောင်းဥပါယ်အားဖြင့်။ ယံ၊ အကြင်ပြုဘွယ်ဟူသမျှ၊ မှုကိစ္စကို။ သကံ၊ အမှုပိုင်ပိုင်၊ စွမ်းဆောင်နိုင်၏။ တံ၊ ထိုပြုဘွယ်ကိစ္စ၊ ဟူသမျှကို။ ပရက္ကမေဟိ၊ လုံ့လပယောဂ၊ ကိုယ်စွမ်းပြခြင်းတို့ဖြင့်။ နသကံ၊ အမှုပိုင်ပိုင်၊ မစွမ်းဆောင်နိုင်။ ပဿ၊ စဉ်းစားသမျှ ဆင်ခြင်ပြုကာ၊ ကြည့်ရှုပါလော။ ပကံမဂ္ဂေန၊ နုံးဗွက်စခန်း၊ ညွှန်ပျောင်းလမ်းဖြင့်။ ဂစ္ဆတာ - ဂစ္ဆန္တေန၊ ခိုင်ခံ့မာယောင်၊ ဟန်ဆောင်ပြုငြား၊ ရွှေ့ကသွားသော။ သိင်္ဂါလေန၊ ဥပါယဉာဏ်၊ ကြံဖန်ပြုလုပ်၊ မြေခွေးယုတ်သည်။ ဟတ္ထိ၊ အားအင်ပြည့်ဝ၊ ဗလခိုင်ဖြိုး၊ ဆင်ပြောင်ကြီးကို။ ဟတော၊ ပြောပျောင်းအိစက်၊ ရွံညွှန်ဗွက်၌၊ အသက်ကို စီရင်ခဲ့ဘူးလေပြီ။

ဤသို့ ပြောဆိုရာ အိမ်ရွှေမင်းသားက ထို အားအင်ဗလ ပြည့်ဝသော ဆင်ပြောင်ကြီးကို ဥပါယ်တမျှ၌ လိမ္မာသော မြေခွေး၏ သတ်နိုင်ပုံ အကျယ်ကို အဘယ်သို့ မှတ်ရပါမည်နည်းဟု မေးလေရာ အောင်သွယ်မိန်းမသည် အောက်ပါ ပုံပြင်ကို စုံလင်စွာ ပြောကြားလေ၏။

ဆင်ပြောင်ကြီးနှင့် မြေခွေးတို့ ဝတ္ထု

လွန်လေပြီးသောအခါ ဗြဟ္မမည်သော တော၌ ကပ္ပုရတိလကမည်သော ဆင်ပြောင်ကြီးတစ်စီး ရှိလေ၏။ ထိုဆင်ပြောင်ကြီးကို မြေခွေးတို့ တွေ့မြင်ကြလေရာ အလုံးစုံသော မြေခွေးတို့သည် စုဝေး၍ ဤသို့ ကြံစည်ကြလေ၏။ အကယ်၍ ဤဆင်ပြောင်ကြီးကို ငါတို့သည် တစုံတခုသော အကြောင်းဥပါယ်ဖြင့် သတ်ရသည်ရှိသော် ငါတို့မှာ ဤဆင်ပြောင်ကြီး၏ ကိုယ်ခန္ဓာ အတ္တဘောဖြင့် လေးလခန့်မျှ အစားအစာ လုံလောက်ပေမည်ဟု ကြံစည်ကြလေ၏။

ထိုအခါ မြေခွေးတို့တွင် အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သော မြေခွေးတကောင်သည် ဤဆင်ပြောင်ကြီးကို ငါ၏ဉာဏ်စွမ်းဖြင့် ကြံဖန်၍ သတ်ပါအံ့ဟု ဝန်ခံစကား

ပြောကြားလေ၏။ ယင်းသို့ ဝန်ခံပြီးလျှင် ထိုမြေခွေးကြီးသည် ကပ္ပုရတိလက ဆင်ပြောင်ကြီး၏ အနီးသို့ သွားရောက်ပြီးလျှင် ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော ပျပ်ဝပ်ခြင်းဖြင့် ပျပ်ဝပ်ရှိကျိုး ရှိခိုးလျက် “အို အသျှင်ဆင်မင်း....အကျွန်ုပ် အား သနားတော်မူသဖြင့် ကြည့်ရှုစောင့်မတော်မူပါလော” ဟု ဆိုလေ၏။

ဆင်။ ။သင်သည် မည်သူဖြစ်ပါသနည်း၊ မည်သည့်အရပ်မှ မည်သည့် အကြောင်းကြောင့် ငါ့ထံသို့ လာရောက်ပါသနည်း?။

မြေခွေး။ ။အကျွန်ုပ်ကား အခြားမဟုတ် ဤတောအုပ်၌နေသော မြေခွေး ဖြစ်ပါသည်။ လာရခြင်း၏ အကြောင်းကို တင်လျှောက်ပါအံ့၊ နားဆင်တော် မူပါလော့၊ ဤတော၌ နေကြကုန်သော အလုံးစုံသော သားအပေါင်းတို့သည် အညီအညွတ် စည်းဝေးတိုင်ပင်ကြပြီးလျှင် ဤတောအုပ်၌ သားအပေါင်းကို အုပ်ချုပ်လျက် မင်းလုပ်တော်မူပါမည့် အကြောင်းနှင့် တောင်းပန်စေရန် အကျွန်ုပ်ကို အသျှင်ဆင်မင်း၏အထံသို့ စေလွှတ်ကြပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် သတ္တဝါတို့မည်သည် မိမိတို့အပေါ်၌ ကြီးစိုးအုပ်ချုပ်သော အသျှင် သခင် ဘုရင်မရှိပါမူ အလျင်းပင် မသင့်လျော်ချေ။ ထို့ကြောင့် ဤတောအုပ်ဝယ် ဘုရင်မင်းအဖြစ်ဖြင့် အဘိသိက် သွန်းလောင်းခြင်းငှါ ဘုရင်၏ဂုဏ် အလုံးစုံတို့နှင့် ပြည့်စုံသော အသျှင်ဆင်မင်းကို မင်းမြှောက်ကြရန် သဘောတူ ဆုံးဖြတ်ကြ ပါသည်။

ယင်းသို့ ဖြစ်ပါ၍ သားအပေါင်းတို့ကို အုပ်ချုပ်လျက် မင်းလုပ်တော်မူပါဟု ပြောကြားပြီးလျှင် အသျှင်ဆင်မင်းကို မင်းမြှောက်လိုကြပုံ အကြောင်းကို နာတော်မူပါဦးဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ဆက်လက်၍ ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

မင်းဖြစ်ထိုက်သူ၏ အင်္ဂါလက္ခဏာ

၂၀၉။ ယော ကုလာဘိဇနာစာရေ-ဟျတိသုဒ္ဓေါ ပတာပဝါ။
ဓမ္မိကော နိတိကုသလော၊ သ သာမိ ယုဇ္ဇတေ ဘုဝိ။

ယော၊ အကြင်သူသည်။ ကုလာဘိဇနာစာရေဟိ၊ အမျိုးအနွယ်၏ အကျင့်၊ သူတော်သူမြတ်တို့၏ အကျင့်တို့ဖြင့်။ အဘိသုဒ္ဓေါ၊ သန့်ရှင်းကောင်းမွန်၊ အလွန် စင်ကြယ်၏။ ပတာပဝါ၊ သမ္ဘာလက်ရုံး၊ ဘုန်းတန်ခိုးနှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ဓမ္မိကော၊ မမှားမချော်၊ တရားနှင့်လည်းလျော်၏။ နိတိကုသလော၊ အုပ်ချုပ် ရေးစည်းကမ်းနှင့်တကွ၊ အရပ်ရပ်သော နိတိကျမ်းအတတ်၌လည်း၊ တတ်သိ လိမ္မာ၏။ သ - သော၊ ထိုသူသည်။ ဘုဝိ၊ မဟီတခွင်၊ မြေအပြင်၌။ သာမိယုဇ္ဇတေ၊ မင်းဖြစ်ဖို့ရန်၊ လျော်ကန်သင့်မြတ်၏။

ဤသို့လျှင် ရှေးအစဉ်အလာအားဖြင့် ပညာရှိတို့ မိန့်ဆိုအပ်သောကြောင့် အသျှင်ဆင်မင်းကို မင်းမြှောက်လိုကြပါသည်။ သားအပေါင်း ကျွန်တော်မျိုး တို့၏ အပေါ်၌ စိုးမိုးအုပ်ချုပ်၍ မင်းလုပ်တော်မူပါဟု ဟန်ပါပါ လျှောက်တင် ပြီးနောက် ထိုမှတစ်ပါး အခြားသောအကြောင်းတရပ်ကိုလည်း ထပ်မံ၍ စဉ်းစား ဆင်ခြင်တော်မူပါဦးဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

လောက၌ မင်းကောင်းမင်းမြတ် လိုအပ်ပုံ

၂၁၀။ ရာဇာနံ ပဌမံ ဝိဇ္ဇေ၊ တတော ဘရိယံ တတော ဓနံ။

ရာဇိနုသတိ လောကေသ္မိံ၊ ကုတော ဘရိယာ ကုတော ဓနံ။

ပဌမံ၊ အစရှေးဦး၊ ပကတူး၌။ ရာဇာနံ၊ စိုးရသေဌ်နှင့်၊ ဘုရင်မင်းကို။ ဝိဇ္ဇေ၊ ရရန်သင့်လျော်၊ ရဘို့တော်၏။ တတော၊ ထို့နောက်မှ။ ဘရိယံ၊ ချစ်ခင် ကြည်ဖြူ၊ အိမ်သူမယားကို။ ဝိဇ္ဇေ၊ ရရန်သင့်လျော်၊ ရဘို့တော်၏။ တတော၊ ထို့နောက်မှ။ ဓနံ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာကို။ ဝိဇ္ဇေ၊ ရရန်သင့်လျော်၊ ရဘို့ တော်၏။ အသ္မိံ လောကေ၊ ဤမဟီတခွင်၊ မြေပြင်လောက၌။ ရာဇိနိ၊ စိုးရ သေဌ်နှင့်၊ ဘုရင်မင်းသည်။ အသတိ၊ အကယ်တိတိ၊ မရှိခဲ့ပါ။ ဘရိယာ၊ ကြည်ဖြူသက်တား၊ မယားအိမ်သူသည်။ ကုတောအတ္ထိ၊ မအုပ်ချုပ် မကွယ်ကာ သဖြင့်၊ အဘယ်မှာ ရှိနိုင်ပါတော့အံ့နည်း။ ဓနံ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာသည်။ ကုတောအတ္ထိ၊ မအုပ်ချုပ် မကွယ်ကာသဖြင့်၊ အဘယ်မှာ ရှိနိုင်ပါတော့အံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ သတ္တဝါတို့သည် ရှေးဦးစွာ အုပ်ချုပ်စိုးမိုးသော မင်းကို ရအောင်ကြံဆောင်အားထုတ်ရပါမည်။ ထို့နောက်မှ ဇနီးကြင်ယာ မယားကို ရှာရပါမည်။ ထိုသို့ မယားကိုရှာပြီးမှ စီးပွားဥစ္စာကို ရှာကြံရပါမည်။ ဤကပွါလောက၌ မင်းမရှိခဲ့ပါလျှင် မယားနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာကို အဘယ်မှာ လုံခြုံအောင် စောင့်ရှောက်နိုင်ပါတော့အံ့နည်း? မစောင့်ရှောက်နိုင်ပေ ဟူလို။

ထို့ပြင် ဘုရင်မင်းသည် သတ္တဝါတို့၏ မှီခိုအားထားရာဖြစ်၍ ဘုရင်မင်းမရှိခဲ့ ပါလျှင် သတ္တဝါမှန်သမျှ အနန္တတို့မှာ ဧကန္တ ပျက်ပြုန်း၍ လုံးလုံးပင် အသက် ရှင်နိုင်ကြမည် မဟုတ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောကြားပြန်လေ၏။

၂၁၁။ ပဇ္ဇန္နော ဣဝ ဘူတာန— မာဓာရော ပထဝီပတိ။

ဝိကလေပိ ဟိ ပဇ္ဇန္နော၊ ဇီဝေယျ န တု ဘူပသ္မိံ။

ပထဝီပတိ၊ ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ ပဇ္ဇန္နောဣဝ၊ ဥတုအလိုက်၊ အခိုက်သွန်းပြီး၊ ရွာသည့်မိုဗ်းကဲ့သို့။ ဘူတာနံ၊ သတ္တဝါမှန်သမျှ၊ အနန္တတို့၏။

အာဓာရော၊ အသက်ရှင်ခြင်း၏အကြောင်း၊ ကောင်းမြတ်သော ထောက်ရာ တည်ရာသည်။ ဟောတိ၊ စင်စစ်ကေနိ၊ အမှန်ဖြစ်ပေ၏။ ပဇ္ဇန္တေ၊ ဥတုအလိုက်၊ အခိုက်သွန်းဖြိုး၊ ရွာသည့်မိုဗ်းသည်။ ဝိကလေ၊ မရွာအလျှင်း၊ ချို့တဲ့ခြင်းသည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ ဇီဝေယျ၊ မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်ရာသေး၏။ ဘူပသ္မိံ၊ ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ ဝိကလေတု၊ ချို့တဲ့လွတ်ကင်း၊ အလျှင်း မရှိပါမူကား။ န ဇီဝေယျဟိ - န ဇီဝေယျ ဝေ၊ မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်၍ မတည်နိုင်ရာသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မိုဗ်းသည် သတ္တဝါတို့၏ အသက်ရှင်၍ တည်နေနိုင်ရန် အကြောင်းတရပ် ဖြစ်သကဲ့သို့ ရေမြေအရှင် ဘုရင်မင်းသည်လည်း သတ္တဝါတို့၏ အသက်ရှင်၍ တည်နေနိုင်ရန် အကြောင်းတရပ် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ပင်ဖြစ်ပါ သော်လည်း မိုဗ်းခေါင်ခြင်း၊ ချို့တဲ့ချွတ်ယွင်းခြင်းဖြစ်သော်လည်း သတ္တဝါတို့ အသက်ရှင်၍ တည်နေနိုင်သေး၏။ မင်းမရှိသော်ကား သတ္တဝါတို့ အသက်ရှင်၍ တည်နေနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် အသျှင်ဆင်မင်းသည်လည်း မင်းမရှိ သော ဤတောအုပ်အတွင်းရှိ သားအပေါင်းတို့ကို စိုးမိုးအုပ်ချုပ်၍ မင်းလုပ် တော်မူပါဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုမှတပါး အခြားသော အကြောင်းတရပ်ကိုလည်း ထပ်မံ၍ နာပါဦးလော ဟု ဆို၍ နိယတဝိသယဝတ္ထိ အစရှိသောဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၂၁၂။ နိယတဝိသယဝတ္ထိ ပါယသော ဒဏ္ဍယောဂါ၊
ဇဂတိ ပရဝသေသ္မိံ ဒုလ္လဘော သာဓုဝုတ္တော။
ကိဿမပိ ဝိကလံ ဝါ ဗျာဓိတံ ဝါဓနံ ဝါ၊
ပတိမပိ ကုလနာရီ ဒဏ္ဍဘိတာဘျပေတိ။

ပရဝသေ၊ တပါးသူတို့၏ အလိုအကြိုက်နှင့်၊ အလိုက်သင့်စပ်၍ ဖြစ်ရသော။ အသ္မိံဇဂတိ၊ ဤလောကတစ်ခု၌၊ မြေအပြင်၌။ ပါယသော၊ များသောအားဖြင့်။ ဒဏ္ဍယောဂါ၊ ရာဇဝတ်သင့်ရန်၊ မင်းဒဏ်နှင့်မကင်း၊ ချွတ်ချယ်ခြင်း ရှိသော ကြောင့်။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ နိယတ ဝိသယဝတ္ထိ၊ သတ်မှတ်ပိုင်းခြား၊ ဥပဒေထားအပ်သော နည်းလမ်းဖြင့်၊ စည်းကမ်းတကျ၊ ပြုမူနေထိုင်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်ရ၏။ ဒဏ္ဍယောဂေါ၊ ရာဇဝတ်သင့်ရန်၊ မင်းဒဏ်မကင်း၊ ချွတ်ချယ်ခြင်းသည်။ ယဒိ နတ္ထိ၊ အကယ်တိတိ၊ မရှိသည်ဖြစ်ပါအံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့မရှိသည်ရှိသော်။ သာဓုဝုတ္တော၊ ရိုးသားဖြောင့်မှန်၊ ကောင်းမွန်စွာ နေထိုင်သောသူကို။ ဒုလ္လဘော၊ ရရန်အမြဲ၊ အလွန်ခဲ၏။ ကုလနာရီပိ၊ အနွယ်အရိုး၊ အမျိုးကောင်း မိန်းမ သည်လည်း။ ကိဿံ၊ ကြုံလို့ချိနဲ့၊ ခွန်အားမဲ့သော။ ပတိမ္မိ၊ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျားကိုလည်းကောင်း။ ဝိကလံ၊ အင်္ဂါခြေလက်၊ ချို့တဲ့ပျက်သော။

ပတိမို့၊ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျားကိုလည်းကောင်း။ ဗျာဓိတံ၊ ဝေဒနာစွဲ၊ ရောဂါမြဲသော။ ပတိံဝါ၊ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျားကိုလည်းကောင်း။ အခနံ၊ ကပ္ပါးဆင်းရဲ၊ ဥစ္စာမဲ့သော။ ပတိံဝါ၊ အသျှင်သခင်၊ လင်ယောက်ျားကိုလည်းကောင်း။ ဒဏ္ဍဘိတာ၊ အပြစ်ဒဏ်ချက်၊ ကျရောက်မည့်အတွက်ကို၊ ငဲ့ကွက်ကြောက်ရွံ့ခြင်းကြောင့်။ အဘျုပေတိ၊ ရိုသေကျိုးနွံလျက်၊ ကောင်းမွန်စွာကပ်ရောက်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မိမိ၏ အလိုအကြိုက်သာ မဟုတ်ဘဲ သူတပါးတို့၏ အလိုအကြိုက်နှင့် လိုက်လျောစွာ နေထိုင်ရသော ဤကပ္ပိလောကကြီး၌ မင်းပြစ်မင်းဒဏ်ဖြင့် စိုးမိုးချုပ်ချယ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင် လူတို့သည် မိမိအလိုအတိုင်း မဟုတ်ဘဲ ဥပဒေ စည်းကမ်းဖြင့် နည်းလမ်းတကျ ပြုမူနေထိုင်ကြရ၏။ မင်းပြစ်မင်းဒဏ်ဖြင့် စိုးမိုးချုပ်ချယ်ခြင်းမရှိပါမူ ရိုးသားဖြောင့်မန်စွာ စည်းကမ်းတကျ ပြုမူနေထိုင်သူကို အလွန်ရခဲပေလိမ့်မည်၊ အလွန်ရှားပေလိမ့်မည်၊ နိုင်ထက်ကလူ ပြုမူကျင့်ကြံလျက် အချင်းချင်း နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်း၍ အလွန် ဆိုးသွမ်းသောင်းကျန်းကြပေလိမ့်မည်။ မိန်းမတို့သည်လည်း အားနည်း ချိန့်သော လင်ယောက်ျား၊ အင်္ဂါချို့တဲ့သော လင်ယောက်ျား၊ အနာနှိပ်စက်သော လင်ယောက်ျား၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော လင်ယောက်ျားတို့ထံသို့ ရာဇဝတ်မင်းဒဏ်ကို ကြောက်သောကြောင့်သာ ရိုသေ လေးမြတ်စွာ ကပ်ရောက်ကြကုန်၏။ ရာဇဝတ်မင်းဒဏ် မရှိခဲ့ပါမူ ထိုယောက်ျားတို့သို့ မချဉ်းကပ်ဘဲ မိမိတို့ထင်သလို သဘောကျ နေထိုင်ကြမည်သာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထိုသို့ လောက၌ သတ္တဝါအားလုံးတို့ ဆုံးမပဲ့ပြင် စီရင်အုပ်ချုပ်သည့် မင်းလုပ်သူနှင့် ကွေကွင်း၍ အလျှင်းပင်မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ဤကဲ့သို့ အဘိသိက်သွန်းလောင်း၍ မင်းမြှောက်ထိုက်သည့် အချိန်ကောင်း အခါကောင်းကို မလွန်စေရန် လျင်မြန်စွာ ကြွတော်မူပါ အသျှင် ဆင်မင်းဟု ဆိုပြီးလျှင် ထ၍ ရွံညှန်ထူထပ်သောလမ်းဖြင့် သွားလေ၏။

ထို့နောက် ကပ္ပုရတိလက ဆင်သည် မင်းလုပ်လိုသော လောဘဇောသည် ဒလဟော တိုက်တွန်း ဆွဲဆောင်အပ်သည်ဖြစ်၍ ဟုတ်သင့်၊ မဟုတ်သင့် ထောက်ချင့် စဉ်းစားခြင်း မပြုဘဲ မြေခွေးသွားရာလမ်းသို့ တန်းတန်းစိုက်စိုက် အမြန်လိုက်လေသော် ကြီးစွာသော ညွန်ပျောင်း၌ ကောင်းကောင်းကြီး ကျံနစ်ရှာလေ၏။

ယင်းသို့ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် ကြီးစွာသောညွန်၌ နစ်ကျံ၍နေခဲ့ရာ “အို မိတ်ဆွေမြေခွေး....ယခုအခါ ငါသည် ကြီးလှသော ညွန်ပျောင်း၌ ကောင်းစွာ ကျံနစ်၍ အခက်ကြုံလျက် အသက်ကုန်ရပါတော့မည်၊ ဤညွန်ပျောင်းမှ လွတ်

မြောက်ရန် မည်သို့ ကြံစည်ပါမည်နည်း၊ ငါ့အား ကြည့်ရှု၍ အမှုနှင့်လျော်ကန်အောင် ကြံဆောင်အားထုတ်ပါဦး”ဟု ဆိုလေ၏။

ထိုအခါ မြေခွေးသည် အတွင်းနှလုံးမှ ကျိတ်၍ပြုံးပြီးလျှင် “အို အသျှင် ဆင်မင်း....ကျွန်ုပ်၏ အမြီးဖျားကိုသာ အားထားကိုင်တွယ်လျက် ညွှန်ဗွန်မှ တက်တော်မူပါလော”ဟု ခန့်သောစကားဖြင့် ပြောင်လောင် ပြောကြားပြီးလျှင် နောက်ဆက်တွဲ ထည့်သွင်း၍ ဘွင်းဘွင်းကြီး ပြောဆိုပြန်သည်မှာ—သင်သည် ဤသို့ ကြီးစွာသောဒုက္ခနှင့် တွေ့ကြုံရခြင်းသည်ကား အခြားကြောင့် မဟုတ်၊ ငါ့ကဲ့သို့ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသောသူ၏ စကား၌ လားလားမျှ ဆင်ခြင်တုံမရှိဘဲ အသင်ယုံကြည်မိသောကြောင့် ဖြစ်၏။

အပေါင်းအသင်းကြောင့် တိုးတက်ခြင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်းဖြစ်ပုံ

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင်တို့သည်—

၂၁၃။ ယဒါ သံသဂ္ဂရဟိတော၊ ဘဝိဿတိ ဘဝိဿတိ ၁။

ယဒါသဇ္ဇနဂေါဠိသု၊ ပတိဿတိ ပတိဿတိ ၂။

ဟု မိန့်မှာတော်မူခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော။

ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ သံသဂ္ဂရဟိတော၊ သူတော်မဟုတ်၊ သူယုတ်တို့၏ အပေါင်းမှ၊ ကောင်းစွာလွတ်ကင်း၊ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ်။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဝိဿတိ၊ ချမ်းသာပျမ်းတိုး၊ အကျိုးများခြင်း ဖြစ်လတ်။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ အသဇ္ဇနဂေါဠိသု၊ သူတော်မဟုတ်၊ သူယုတ်တို့၏ အပေါင်း၌။ ပတိဿတိ၊ ကျရောက်အံ့။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ပတိဿတိ၊ ဒုက္ခဖိစီး၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ ကျရောက်လတ်။

ထို့နောက် ဆင်ပြောင်ကြီးသည် ညွှန်ပျောင်း၌ နှစ်မြုပ်လျက် အသက်ဆုံးရှုံးခြင်းသို့ ရောက်ရရှာလေ၏။ ထိုဆင်ပြောင်ကြီး၏ အသားကို မြေခွေးအများတို့ ဝိုင်းအုံစုရုံး၍ ပျော်ရွှင်စွာ သုံးဆောင်ကြလေ၏။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဥပါယေန ဟိ ယံ သင်္ကျာအစရှိသောစကားကို ဆိုခဲ့ပေသည်ဟု ပြောကြားလေ၏။

ဆင်ပြောင်ကြီးနှင့် မြေခွေးတို့ဝတ္ထု ပြီး၏။

မင်းသား၊ ကုန်သည်သားနှင့် မိန်းမချောတို့ဝတ္ထု (အဆက်)

ထို့နောက် တုင်ဗလမင်းသားသည် အောင်သွယ်မိန်းမ၏ သွန်သင်ဆုံးမဩဝါဒပေးသမျှကို လိုက်နာ၍ စာရဒတ္တ မည်သော ကုန်သည်၏သားကို

၁။ မူအများ၌ “ဘဝိဿသိ” ဟု ရှိကြ၏။ ၂။ မူအများ၌ “ပတိဿသိ” ဟု ရှိကြ၏။

လက်ပါးစေ လူယုံတော်၏ အဖြစ်ဖြင့် အပါး၌ ခစားစေပြီးလျှင် အတွင်းရေး ဟူသမျှ ယုံကြည်အပ်သော အရာဌာနတို့၌ စီမံဆောင်ရွက်စေ၏။

တနေ့သ၌ အောင်သွယ်မိန်းမ၏ အစီအရင်ဖြင့်ပင်လျှင် ထိုအိမ်ရှေ့မင်းသား သည် ရေသုံးသပ်ပြီးလျှင် မိမိ၏ကိုယ်ကို အမွှေးနံ့သာတို့ဖြင့် လိမ်းကျံကာ ရွှေဖြင့်ပြီးသော ဝတ်စားတန်ဆာ အလင်္ကာတို့ဖြင့် ဝတ်ဆင်လျက် စာရဒတ္တကို ဤသို့ပြောဆိုလေ၏—“ငါသည် ယနေ့မှစ၍ တလပတ်လုံး ဂေါ်ရီအကျင့်ကို ကျင့်သုံးတော်မူမည်၊ ထို့ကြောင့် သင်သည် နေ့စဉ်မပြတ် လှပတင့်တယ် အရွယ် နှင့် ပြည့်စုံသော အမျိုးကောင်းသွီးကို ငါ့ထံသို့ ခေါ်ဆောင် ဆက်သလော၊ ထိုအမျိုးသွီးအား များစွာသော ပူဇော်သက္ကာရတို့ဖြင့် ကျမ်းဂန်နှင့်အညီ ငါပူဇော်တော်မူမည်”ဟု မိန့်ဆိုတော်မူလေ၏။

ယင်းသို့ မိန့်ဆိုတော်မူရာ စာရဒတ္တ လုလင်သည် မင်းသားဆိုတိုင်း လှပ တင့်တယ် အရွယ်နှင့်ပြည့်စုံသော အမျိုးသွီးတယောက်ကို ဆောင်ကြဉ်းခဲ့၍ မင်းသားထံသို့ ပို့အပ်ပြီးလျှင် မိမိမူကား ဖုံးကွယ်ရာအရပ်၌ နေလျက် ဤ မင်းသား၏ ပြုမူပုံ အခြင်းအရာတို့ကို သေချာစွာသိရှိရန် တစီးတစောင်းအားဖြင့် ချောင်းမြောင်းကြည့်ရှု၍ နေလေ၏။

တုဂ်ဗလ မင်းသားသည်လည်း ထိုမိန်းမအား ထိပါးခြင်း မရှိဘဲ အဝေးမှ နေ၍ ဝတ်စားတန်ဆာ ပန်းနံ့သာတို့ဖြင့် ပူဇော်ပြီးနောက် ထိုခဏ၌ပင်လျှင် အစောင့်အရှောက်ဖြင့် ပြန်၍ လွှတ်လိုက်လေ၏။ ယင်းသို့ လွှတ်လိုက်ရာ ကုန်သည်၏သား စာရဒတ္တ လုလင်သည် ထို ဝတ်စားတန်ဆာ စသည်တို့ဖြင့် ပူဇော်သော အခြင်းအရာကို မြင်လေရာ လွန်စွာယုံကြည်ပြီးလျှင် ထို ဝတ်စား တန်ဆာတို့၌ လိုချင်တပ်မက်သော လောဘဇောဖြင့် ဆွဲဆောင်အပ်သောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ နောက်တည၌ မိမိ၏ မယားဖြစ်သူ လာဝညဝတီကို ခေါ်ခဲ့၍ မင်းသား၏အထံသို့ ပို့ဆောင်ဆက်သပြီးလျှင် ယခင်ကဲ့သို့ ဖုံးကွယ်ရာအရပ်မှ တစီးတစောင်းဖြင့် ချောင်းမြောင်း ကြည့်ရှု၍ နေလေ၏။

ထိုအခါ တုဂ်ဗလ မင်းသားသည် ဤမိန်းမကား မိမိချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက် မြတ်နိုးအပ်သော လာဝညဝတီတည်းဟု သိလေသော် အလေးတမူ အရေးယူ သဖြင့် လျင်မြန်စွာထလျက် မျက်စိကို စုံမှိတ်ကာ အတင်းပိုက်ဖက်၍ အလွန် အားရရွှင်လန်းစွာ ကစားကြည်ဆယ်ပြီးလျှင် နောက်ဆုံး၌ ထို လာဝညဝတီနှင့် အတူ သလွန်ညောင်စောင်းထက်၌ လျောင်းစက်မွေ့လျော်လျက် အပျော်ကြီး ပျော်ကြလေ၏။

ကုန်သည်သားသည် ထိုသို့သောအဖြစ်အပျက်ကို မျက်မှောက်ထင်ထင် တွေ့ မြင်ရသောကြောင့် မချီစိတ်ဇော အတန်ငယ်မြောပြီး မိန်းမောတွေဝေလျက်

ကြက်သေသေ၍ အရုပ်ကဲ့သို့ဖြစ်ပြီးလျှင် ထိုမှနောက်၌ မည်ကဲ့သို့ စခန်းသွား ကြပုံအဖြစ်အပျက်ကို အလျှင်း မသိလောက်အောင်ပင် မြောမေ့ခြင်းဒုက္ခသို့ ရောက်ရရှာလေ၏။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် သယံ ဝိက္ခံ အစရှိသော စကားကို ငါဆိုခဲ့ပေသည်။ သင်မန္တရလိပ်သည်လည်း ဤနည်းပင် ဖြစ်ရလိမ့်မည်ဟု ဟိရညက ကြွက်မင်းက ပြောကြားလေ၏။

မင်းသား၊ ကုန်သည့်သားနှင့် မိန်းမချောတို့ဝတ္ထု ပြီး၏။

ကျီး၊ လိပ်၊ သမင်နှင့် ကြွက်တို့ဝတ္ထု (အဆက်)

ထို့နောက် မန္တရလိပ်သည် ယင်းသို့ အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်သော စကားတို့ ကို မနာယူနိုင်ဘဲ ပြင်းစွာသော ကြောက်ရွံ့ခြင်းဖြင့် တွေဝေသကဲ့သို့ဖြစ်ပြီးလျှင် ဤရေအိုင်ကို စွန့်ပယ်လျက် ရုတ်တရက် ထွက်ခွာ၍ သွားလေ၏။

ဟိရညက ကြွက်မင်းနှင့်တကွ မိတ်ဆွေသုံးဦးသည်လည်း အလွန်ပင် ချစ်ခင် စုံမက်ကြသောကြောင့် လမ်းခရီး၌ ဘေးဥပဒ်နှင့် တွေ့ကြုံမည်ကိုစိုးရိမ်ကြသဖြင့် မန္တရလိပ်၏နောက်သို့ အစဉ်တစိုက် အတွင်လိုက်ကြရလေ၏။ ထို့နောက် ကုန်း မြေအရပ်၌လျှောက်၍သွားစဉ် သားကောင်တို့ကို ရှာဖွေရန် တောသို့လှည့်လည် ၍လာသော မုဆိုးတယောက်သည် မန္တရလိပ်ကို တွေ့မြင်လေရာ ကောက်ယူ လျက် လေး၌ ချည်နှောင်ပြီးလျှင် ငါကံကောင်းလေစွဟု ဆို၍ တော၌ လှည့် လည်ရသဖြင့် မှတ်သိပ်ဆာလောင်ခြင်းကြောင့် မိမိ၏အိမ်သို့ ရှေ့ရှုသွားလေ၏။

ထိုအခါ ကျီး၊ သမင်နှင့် ကြွက်တို့သည် လွန်စွာစိုးရိမ်ပူဆွေးကြကုန်လျက် ထို မုဆိုး၏နောက်သို့ အစဉ်တစိုက် လိုက်ကြရလေ၏။ ယင်းသို့လိုက်ကြစဉ် ဟိရညက ကြွက်မင်းက ဤသို့ ညည်းညူမြည်တမ်းလေ၏။

၂၁၄။ ကေဿ ဒုက္ခဿ န ယာဝ အန္တံ၊
ဂစ္ဆာမိဟံ ပါရမိဝါဏ္ဏံဿ။
တာဝ ဒုတိယံ သမုပဋိတံ မေ၊
ဆိဒ္ဓေသနတ္တာ ဗာဟုလီ ဘဝန္တိ။

အဟံ၊ ငါသည်။ အဏ္ဏံဿ၊ မဟာသမုဒ္ဓရာ၊ အဏ္ဏဝါ၏။ ပါရံ ဣဝ၊ ဟိုမှာ ဘက်လှမ်း၊ တဘက်ကမ်းသို့။ ကေဿ၊ တခုသော။ ဒုက္ခဿ၊ စိတြဂီဝါ၊ သညာ ပျံသင်း၊ ခိုမင်းဒုက္ခ၏။ အန္တံ၊ အပြီးအဆုံး၊ လက်စတုံးခြင်းသို့။ ယာဝ၊ အကြင်

မျှလောက်။ နဂစ္ဆာမိ၊ မရောက်သေး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်မရောက်သေးမီ။
မေ၊ ငါ့အား။ ဒုတိယံ၊ မန္တရလိပ်၏ အမှုပေါ်ပေါက်၊ မုဆိုးလက်သို့ ရောက်ခြင်း
တည်းဟူသော နှစ်ခုမြောက်သော ဒုက္ခသည်။ သမုပဋိတံ၊ ယခုတကန်၊ ဖြစ်
ပေါ်၍ လာပြန်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဆိဒ္ဓဋ္ဌသု၊ အမှုမလျော်၊ ချွတ်ချော်မှားယွင်း
ခြင်းတည်းဟူသော အပေါက်တို့သည်။ သန္ဓေသု၊ ရှိကုန်သည်ရှိသော်။ အနတ္တာ၊
အကျိုးမဲ့အများ၊ ပျက်စီးခြင်းတရားတို့သည်။ ဗဟုလီ၊ များစွာ။ ဘဝန္တိ၊ မုချ
အမှန်၊ မသေလှန်ဘဲ၊ ကေန္တ ဖြစ်ပေါ်တတ်ကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ငါတို့ရည်ကမ္မာမဟာသမုဒ္ဓရာကြီး၏ ကမ်းတဖက်သို့ ကူးခတ်
၍ မရောက်နိုင်သကဲ့သို့ စိတြဂီဝါခိုမင်း၏ ဒုက္ခသည်ပင်လျှင် အပြီးအဆုံးသို့
မရောက်သေးမီ ငါ့အား မန္တရလိပ်၏ မုဆိုးလက်သို့ ရောက်ခြင်းတည်းဟူသော
နှစ်ခုမြောက်သော ဒုက္ခသည် ယခုအခါ တဖန်ပေါ်ပေါက်၍ တွေ့ကြုံရပြန်ချေ
ပြီ။ ဤသို့ပင် ချွတ်ချော် မှားယွင်းခြင်းတည်းဟူသော အပေါက်တို့ ဖြစ်ပေါ်
ကုန်သည်ရှိသော် အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းတရားတို့သည် များစွာဖြစ်ပေါ်တတ်ကြ
လေကုန်၏ ဟု ညည်းညူ မြည်တမ်းလေ၏။

ကံကောင်း၍ရရှိသည့် မိတ်ဆွေစစ်၏ လက္ခဏာ

ယင်းသို့ ညည်းညူပြီးလျှင် မန္တရလိပ်နှင့် အလွန်ခင်မင်သော မိတ်ဆွေရင်း
ဖြစ်ခဲ့သည့်အလျောက် ဤကဲ့သို့ ဘေးရန်နှင့်တွေ့ကြုံစဉ် အခိုက်အခါ၌ ပစ်ခွါ၍
လွှတ်ရာသို့ မသွားနိုင်သဖြင့် မိတ်ဆွေစစ် မိတ်ဆွေကောင်းတို့၏ သဘောကို
တဖန်လော၍ စဉ်းစားမိပြန်သည်မှာ—

အပိစ—

၂၁၅။ သဘာဝဇန္တု ယံ မိတ္တံ၊ ဘာဂျေနေဝါဘိဇာယတေ။
တဒကုတ္တိမသောဟဇ္ဇံ၊ ဝိပတ္တိသု န မုဉ္ဇတိ။

အပိစ၊ စင်စစ်သော်ကား။ သဘာဝဇံ၊ ပကတိပင်ကိုယ်၊ နဂိုရ်သဘောဖြစ်
သော။ ယံမိတ္တံတု၊ အကြင်သဘာဝစစ်၊ အမှန်ဖြစ်သော မိတ်ဆွေသည်ကား။
ဘာဂျေနဝေ၊ ရှေးဘုန်းရှေးကံ၊ ဆော်စီမံခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ အဘိဇာယတေ၊
အလိုက်အလျော်၊ ဖြစ်ပေါ်၍ လာခဲ့၏။ အကုတ္တိမသောဟဇ္ဇံ၊ ဟန်ဆောင်မလုပ်၊
အဟုတ်အစစ်၊ မိတ်ဆွေချစ်သဘောရှိသော။ တံ၊ ထိုမိတ်ဆွေသည်။ ဝိပတ္တိသု၊
ပျက်စီးခြင်း ဘေးဥပဒ်တို့နှင့် တွေ့ကြုံလတ်သောအခါတို့၌။ သောဟဇ္ဇံ နမုဉ္ဇတိ၊
မိတ်ဆွေ၏အဖြစ်ကို၊ စင်စစ် မစွန့်လွှတ်တတ် မစွန့်လွှတ်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အတုအယောင် ဟန်ဆောင်မလုပ် အရေခြုံမဟုတ်သောပကတိ ပင်ကိုယ် နဂိုရ်သဘောရိုးဖြစ်သော မိတ်ဆွေဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၊ မိတ်ဆွေကိုရခြင်း သည် သာမန်အားဖြင့် မဖြစ်နိုင်၊ ရှေးဘုန်းရှေးကံ ဆော်စီမံခြင်းကြောင့်သာ အရံသင့် ဖြစ်ပေါ်နိုင် ရနိုင်ပေသည်။ ထိုအတုအယောင် ဟန်ဆောင်မလုပ် အဟုတ်အစစ် အမှန်ဖြစ်သော မိတ်ဆွေသည် ဘေးဥပဒ်တို့နှင့် တွေ့ကြုံသော အခါတို့၌ သူစိမ်းပြင်ပြင်အလား ပစ်ခွါရှောင်ရှားလျက် အခြားသို့ မသွားမူ၍ မိတ်ဆွေ၏အဖြစ်ကို မစွန့်လွှတ်ဘဲ အမြဲစောင့်ရှောက်တတ်ပေသည် ဟူလို။

လောက၌ ထိုကဲ့သို့သော မိတ်ဆွေစစ် မိတ်ဆွေကောင်းလောက် ယုံကြည် ကိုးစား အားထားရသောသူ မရှိသည်၏အဖြစ်ကို နောက်တရစ် စဉ်းစားမိပြန် သည်မှာ—

၂၁၆။ န မာတရိ န ဒါရေသု၊
 န သောဒရေ န စတ္တဇေ။
 ဝိသာသော တာဒိသော ပုံသံ၊
 ယာဒိသော မိတ္တေ သဘာဝဇေ။

သဘာဝဇေ၊ မာသာမန္တာ၊ သဘောပင်ကိုယ်၊ နဂိုရ်အတိုင်းဖြစ်သော။ မိတ္တေ၊ အဆွေခင်ပွန်း၊ ချစ်ကျွမ်းဝင်သော သူ၌။ ပုံသံ—ပုမာနံ၊ ယောက်ျားတို့ အား။ ယာဒိသော၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော။ ဝိသာသော၊ ယုံကြည်ကိုးစား၊ အားထားရခြင်းသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ တာဒိသော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဝိသာသော၊ ယုံကြည်ကိုးစား၊ အားထားရခြင်းသည်။ မာတရိစ၊ မွေးသည့် မိခင်၊ ကျေးဇူးရှင်၌လည်း။ န၊ စင်စစ်အမှန်၊ ကေနမရိ၊ ဒါရေသု စ၊ အိမ်သူ သက်ထား၊ ချစ်မယားတို့၌လည်း။ န၊ စင်စစ်အမှန်၊ ကေနမရိ၊ သောဒရေစ၊ တမိဝမ်းတွင်း၊ အူတုံဆင်းသည့်၊ သားချင်းပေါက်ဖော်၌လည်း။ န၊ စင်စစ်မူချ၊ ကေနမရိ၊ အတ္တဇေစ၊ မိမိ၏ရင်နှစ်၊ သားချစ်သွီးချစ်၌လည်း။ န၊ မူချကေန၊ အမှန်မရှိပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပကတိသဘောရိုးဖြစ်သော မိတ်ဆွေစစ်၊ မိတ်ဆွေကောင်း ကို ယုံကြည်ကိုးစား အားထားရသကဲ့သို့သော အားထားရခြင်းမျိုးသည် အမိ၊ အဘ၊ သားမယား၊ သားသွီး၊ သားချင်း ပေါက်ဖော်စသည်တို့တွင် မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်၌မျှ မရှိဟူလို။

ကိုယ်ပြုခဲ့သည့်ကံ ယခုဘဝမှာ တွေ့မြင်ခံစားရပုံ

ဤသို့ အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန် ဆင်ခြင် စဉ်းစားပြီးလျှင် “ဪ ကံဆိုး လှချေ၏တကား” ဟု ညည်းညူပြီးလျှင် ဘယ်သူမပြု မိမိမူ ဟူသကဲ့သို့ ဖြစ်သမျှ အမှု

တို့မှာ ရှေးရှေးသော ဘဝအစုတို့က ပြုခဲ့သည့်ကံသည်သာလျှင် စီရင်ဖန်ဆင်းသည့် လက်သည်ရင်း ဖြစ်ပေသည်ဟု ကံကိုသာ အတွင်မဲ၍ စွဲချက်တင်ခဲ့လေ၏။

တင်ပို့ကား—

၂၁၇။ သကမ္မသန္တာနဝိစေဋ္ဌိတာနိ၊
ကာလန္တရာဝုတ္တိသုဘာသုဘာနိ။
ဣဟေဝ ဒိဋ္ဌာနိ မယေဝတာနိ၊
ဇာတုန္တရာနိဝ ဒသန္တရာနိ။

သကမ္မသန္တာနဝိစေဋ္ဌိတာနိ၊ မိမိပြုခဲ့သော ကံအပေါင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အထူးထူးသော လုံ့လ ဗျာပါရတို့သည်။ ကာလန္တရာ ဝုတ္တိ သုဘာသုဘာနိ၊ ကာလတပါးသို့လိုက်၍ ဖြစ်တတ်ကုန်သော ကောင်းကျိုး၊ မကောင်းကျိုးတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တာနိ၊ ထိုကောင်းကျိုး၊ မကောင်းကျိုးတို့ကို။ ဇာတုန္တရာနိ၊ ဘဝတပါးဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဒသန္တရာနိဣဝ—အဝတ္ထန္တရာနိဣဝ၊ အခါအခွင့်အထူးကဲ့သို့။ ဣဟေဝ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌သာလျှင်။ မယေဝ—မယာဝေ၊ ငါသည်ပင်လျှင်။ ဒိဋ္ဌာနိ၊ တွေ့အပ် ခံစားအပ်ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။သံသရာ ဥဒဟိ ထိုထိုသို့သော ဘဝအစုတို့က ကောင်းမှု မကောင်းမှုတို့၌ စီမံအားထုတ် မိမိပြုလုပ်ခဲ့သမျှသော လုံ့လ ပယောဂဗျာပါရဟု ဆိုအပ်သောကံတို့သည် ထိုထိုသို့သော ဘဝတို့သို့ အစဉ်လိုက်၍ ကောင်းကျိုး မကောင်းကျိုးကို ပေးတတ်ကြကုန်၏။ ထိုမိမိပြုခဲ့သော ကံသည် ဤယခု ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ အကျိုးပေးရန် အခါအခွင့် သင့်သဖြင့် ထိုကံပေးအပ်သောအကျိုး ကို ငါသည်ပင်လျှင် လက်ငင်းဒိဋ္ဌ ယခုဘဝ ခံစားရပေသည်။ မည်သူ့ ကြောင့်မျှ မဟုတ်၊ မည်သူ့ကိုမျှ အပြစ်မချသင့်ပေ၊ စင်စစ်မှာမူကား ဘယ်သူမပြု မိမိမဟူသကဲ့သို့ ကိုယ်ပြု၍ ဖြစ်ရသည်၊ ကိုယ်အပြစ်သာ ဖြစ်ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

အမှန်မလွဲ အမြဲကြုံတွေ့ရမည့် သဘောတရားများ

တနည်းသော်ကား.... ဤသို့တွေ့ကြုံ ဖြစ်ပျက်ရခြင်းသည် ဤနည်းနှင့်နှင့် ဖြစ်ပျက်ရမည်သာတည်းဟု နှလုံးသွင်းပြီးလျှင် သတ္တဝါသင်္ခါရဟူသမျှတို့ ကေန္တ မဖယ်မလွှဲနိုင်သဖြင့် အကယ်အမြဲဖြစ်တတ်သည့် သဘာဝတရား အမှန်တို့ကို ထပ်မံ၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်မိပြန်သည်မှာ—

၂၁၈။ ကာယော သန္တိဟိတာပါယော၊ သမ္ပဒါ ပဒမာ ပဒါ။
သမာဂမာ သာပဂမာ၊ သဗ္ဗမုပါဒိ ဘဂ္ဂံရံ။

ကာယော၊ ထိုထိုများစွာ၊ သတ္တဝါတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာဟူသမျှသည်။ သန္တိ-
ဟိတာပါယော၊ အမြဲစဉ်လာ၊ မကွာထက်ကြပ်၊ သို့မှီးအပ်သော၊ ပျက်စီးခြင်း
သဘောရှိ၏။ သမ္ပဒါ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ အရာရာတို့၏၊ ကောင်းစွာပြည့်စုံခြင်း
သည်။ အာပဒါ-အာပဒါယ၊ ခိုးသူဓားပြ၊ စသည်တန်တန်၊ ဘေးရန်အပေါင်း
တို့ဖြင့်၊ ထောင်းထောင်းအပြီး၊ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း၏။ ပဒံ၊ မူလအခြေ၊
မသွေအမြစ်၊ အကြောင်းရင်းဖြစ်၏။ သမာဂမာ၊ မိဘ သားချင်း၊ ဆွေရင်း
မျိုးချာ၊ ဉာတကာတို့၊ ညီညာပေါင်းဆုံ၊ ကြိုက်ကြုံစုဝေးမိခြင်းသည်။ သာပ-
ဂမာ၊ သေကဲ့ရှင်ကဲ့၊ တန်နံဖြင့်၊ မလွဲပုံသေ၊ မသွေမယွင်း၊ ကွေကွင်းရခြင်း
သဘောရှိကုန်၏။ ဥပါဒါ၊ ညီညာစုပေါင်း၊ အကြောင်းလို့ ဆော်၊ ဖြစ်ပေါ်
သမျှသော။ သဗ္ဗံ၊ သတ္တဝါသင်္ခါရ၊ ရှိသမျှမကြွင်း၊ ခပင်းဥသို့၊ အလုံးစုံသော
သဘောတရားသည်။ ဘင်္ဂရံ၊ အရှည်အမြဲ၊ မတည်ဘဲလျက်၊ မလွဲကေန်၊ ဖောက်
ပြန်ပျက်စီးတတ်သော သဘောရှိ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဤကပ္ပါလောက၌ ပျော်ပိုက်နေထိုင်ကြသည့် ရှိသမျှများ
စွာ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ဟူသမျှတို့၏ ရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည် ပျက်စီးတတ်
သော သင်္ခါရတရားအပေါင်းတို့၏ အကြောင်းအား လျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်၍လာ
ရသဖြင့် တဏှတဖြုတ် တမုဟုတ်မျှ အဟုတ်မတည်မြဲနိုင်ဘဲ လူဘဲ၊ နတ်ဘဲ
အထင်လွဲအောင် အစဉ်အမြဲ သရုပ်ဆောင်သည့် အပုပ်ကောင် အတိသာဖြစ်
သည့်အတွက် ပျက်တတ်သည့် သဘောတရားသည် အခြားမှ လာသည်မဟုတ်၊
ဤခန္ဓာ အပုပ်အိုးကြီးက ထုပ်ပိုးကာ အဆက်မပြတ်စေဘဲ ထက်ကြပ်မကွာ
စဉ်အလာ သို့မှီးလျက် မပြတ်ယိုစီးစေတတ်သော သဘောတရား ရှိပေသည်။
စည်းစိမ်ဥစ္စာ ရတနာရွှေငွေနှင့် အထွေထွေတို့၏ အခြေလှလှ ပြည့်စုံကြွယ်ဝခြင်း
သည်လည်း ဘယ်အခါမျှ မပျက်စီးဘဲ အမြဲတည်နေလိမ့်မည်ဟု ပုံသေမုချကေန္တ
မမှတ်ယူသာ၊ စင်စစ်မှာမူ ခိုးသူဓားပြ စသည်တန်တန် တွင်းပြင်နှစ်ဝ နှစ်ဌာန
ဘေးရန်ကြောင့် ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမူလ ပဓာန ဖြစ်
သည့်အတွက် တရက်ရက် နောက်ဆုံး၌ ပျက်ပြုန်းမည်မလွဲ အမြဲပင် ဖြစ်ပေ
သည်။ ထို့ပြင် မိခင်ဘဘွား သားနှင့်သမီး ဇနီးအိမ်သူ ကြည်ဖြူပေါင်းသင်း
သားချင်းများစွာ ဉာတကာတသိုက်တို့နှင့် ကြည့်လိုက်တိုင်းမြိုင် ထိုင်လိုက်တိုင်း
တင့် ဆိုဘိသကဲ့သို့ အခွင့်သင့် အခိုက်ဆုံသဖြင့် ကြိုက်ကြုံစုရုံးလျက် အုန်းအုန်းစီစီ
ညီညီညာညာ သိုက်မြိုက်စွာ နေထိုင်ရခြင်းသည်လည်း အလျှင်းပင် မမြဲတတ်
သည့်အတွက် တရက်ရက် နောက်ဆုံး၌ တပြုလုံး အခြေမစွဲဘဲ သေကဲ့နှင့် ရှင်ကဲ့
တန်နံ မသွေမယွင်းသဖြင့် ကွေကွင်းရခြင်းသဘော ရှိပေသည်။ ၎င်းပြင်တတန်
အမှန်ကို ဝေဘန်သော် အကြောင်းစုံ လို့ ဆော်သဖြင့် ဖြစ်ပေါ်ကြရသည့်
သတ္တဝါသင်္ခါရ ရှိသမျှခပင်း မကြွင်းဥသို့ အလုံးစုံသော တရားအစုသည် တခုမျှ

အတည်မမြဲဘဲ မလွဲကန် ဖောက်ပြန်ပျက်စီးတတ်သော သဘောရှိပေသည်။
ထို့ကြောင့် သူ့သူငါငါ သတ္တဝါဟူသမျှတို့ ဘေးဒုက္ခတွေ့ဆုံ၍ ပျက်စီးခြင်းကြုံ
ရာ၌ လောကတံထွာ ဓမ္မတာသဘောအလျောက် ဖောက်ပြန်ပျက်စီးသည့် အမှု
ကို ဂရုမပြုသင့်ပေဟု ဆိုလိုသည်။

မိတ္တဟူသော အက္ခရာ ၂-လုံးသာရှိသည့် ရတနာ

ထို့နောက် အလွန်ခရီးရောက်၍ အလွန်တာသွားလှသော မိတ္တံ မိတ်ဆွေ
ဟောပုဒ်၏ အကြောင်းကို ဆင်ခြင်စဉ်းစားပြန်သည်မှာ—

၂၁၉။ သောကာရာတိဘယတာဏံ၊ ပီတိဝိသမ္ဘဘာဇနံ။
ကေန ရတနမိဒံ သိဒ္ဓံ၊ မိတ္တမိတျက္ခရဒ္ဓယံ။

သောကာရာတိဘယတာဏံ၊ စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းတည်းဟူသောဘေး၊ ရန်သူ၏
ဘေးတို့မှ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်တတ်သော။ ပီတိဝိသမ္ဘဘာဇနံ၊ နှစ်သက်
ဝမ်းမြောက်ခြင်း၊ ချစ်ခင်ယုံကြည်ခြင်း၏ တည်ရာဖြစ်သော။ အက္ခရဒ္ဓယံ၊
အက္ခရာနှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းဖြစ်သော။ မိတ္တံ လူတိ၊ မိတ္တံဟူသော။ ဝါ၊ မိတ်-
ဟူသော၊ တံ-ဟူသော။ လူဒံ ရတနံ၊ ဤအမြတ်ရတနာ၊ အက္ခရာနှစ်ခု အပေါင်း
ကို။ ကေန၊ အဘယ်သူသည်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြုလုပ်တီထွင်၍၊ စီရင်ခဲ့ပါဘိသနည်း။

မိတ်ဆွေစစ်ရှား၍ မိတ်ဆွေတူ များပုံ

ထို့ပြင် မိတ်ဆွေ၏အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ စဉ်းစားမိပြန်သည်မှာ—

၂၂၀။ မိတ္တံ ပီတိရသာယနံ နယနာနံ ရာနန္ဒနံ စေတသော၊
ပတ္တံ ယံ သုခဒုက္ခာနံ သဟ ဘဝေ မိတ္တေန တံ ဒုလ္လဘံ။
ယေ စညေသောဟဇ္ဇော သမိဒ္ဓိသမယေ ဒဗ္ဗဘိလာသာကုလော၊
တေ သဗ္ဗတြ မိလန္တိ တတုနိကသဂ္ဂါ ဝါ တု သေသံ ဝိပုတ္တိ။

ယံမိတ္တံ၊ အကြင် ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း၊ မိတ်ဆွေရင်းသည်။ နယနာနံ၊ မျက်စိ
တို့၏။ ပီတိရသာယနံ၊ နှစ်သက်ခြင်း ပီတိကို၊ တအိအိ ဖြစ်စေတတ်သော၊
ရသာယန၊ နာမမည်ပေး၊ အမြိုက်ဆေးကြီးလည်း ဖြစ်၏။ စေတသော၊ စိတ်၏။
အာနန္ဒနံ စ၊ အလွန်နှစ်သက်၊ ရွှင်လန်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းလည်း ဖြစ်၏။ သုခ-
ဒုက္ခာနံ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲ တို့သို့။ မိတ္တေန၊ မိမိ၏ အဆွေခင်ပွန်းနှင့်။ သဟ၊
အတူတကွ။ ပတ္တံ စ၊ ကျရောက်ခြင်း၊ ခံစားခြင်းသည်လည်း။ ဘဝေ၊ ဖြစ်ရာ၏။

တံမိတ္တံ၊ ထိုအဆွေခင်ပွန်း၊ ချစ်ကျွမ်းဝင်သောသူကို။ ဒုလ္လဘံ၊ အစဉ်မလွဲ၊ လွန်ရခဲ၏။ သမိဒ္ဓိသမယေ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ချမ်းသာကြွယ်ဝသောအခါ၌။ ဒဗ္ဗာ-
ဘိလာသာကုလာ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာကို လိုချင်တောင့်တခြင်းဖြင့်၊ နောက်ယှက် ရော
နှောကုန်သော။ အညေ၊ တပါးကုန်သော။ ယေ သောဟဇ္ဇာ၊ အကြင်အုဉ်
အရောရော၊ ကျောက်အရောရော၊ သောကော ရောဂေါ ဖြစ်ကုန်သော မိတ်ဆွေ
တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုမစင်ကြယ် မသန့်ရှင်းသော မိတ်ဆွေအတူ
အဖျင်းတို့ကို။ သဗ္ဗတြ၊ ခပ်သိမ်းနဲ့ စပ်၊ ရောက်လေရာ အရပ်တို့၌။ မိလန္တိ၊
ရနိုင်တွေ့နိုင်ကုန်၏။ တု၊ စင်စစ်သော်ကား။ တေသံ၊ ထိုနှစ်မျိုး နှစ်စား၊
နှစ်ပါးသော မိတ်ဆွေတို့၏။ တတုနိကသဂ္ဂါဝါ - တတုနိကသပါသာဏာ၊
အကောင်းအဆိုး၊ သဘောရိုးသဘောမှန်ကို၊ ဆုံးဖြတ်ရန်သိကြောင်းဖြစ်သော
မှတ်ကျောက်သည်။ ဝိပုတ္တိ၊ ဘေးဒုက္ခဖိစီးလျက် အပျက်နှင့် တွေ့ကြုံခြင်းပင်
တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင်မိတ်ဆွေသည် တဦးနှင့်တဦး ကြည်နူးချစ်ခင်လျက်
ကြင်နာစွာ ကြည့်ရှုတွေ့မြင်ကြရာ၌ မျက်စိတို့မှာ အလွန်ရှင်လန်း ချမ်းသာလှ
သဖြင့် မျက်စိတို့၏ ရသာယနဆေးကြီးလည်းဖြစ်၏။ တွေ့မြင်ရသည့်အခါ ဟဒယ
ရှင်ပြုံး စိတ်နှလုံး၌ နှစ်သက်၍ မဆုံးနိုင်ဘဲ အမြဲဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်၏။
စိတ်နှလုံးရှင်ပျဘွယ်ရာ ချမ်းသာခြင်းနှင့် တွေ့ကြုံသည့်အခါ၌ဖြစ်စေ၊ ဒုက္ခဖိစီး၍
ပျက်စီးခြင်းနှင့် တွေ့ကြုံသည့်အခါ၌ဖြစ်စေ အေးလျှင်လည်းအတူ ပူလျှင်လည်း
အမျှဟူသကဲ့သို့ ချမ်းသာဆင်းရဲတို့ကို အတူမခွဲဘဲ ဒွန်တွဲကုမ၍ အမြဲခံစား၏။
ထိုကဲ့သို့သော မိတ်ဆွေကောင်း၊ မိတ်ဆွေစစ်ကိုကား “ကပ္ပိတလွှားတွင် ရှာမှ
ရှားသည်” ဟူသကဲ့သို့ အလွန်တရာမှ ရနိုင်ခဲ တွေ့နိုင်ခဲပေသည်။ ထိုမှတစ်ပါး
စည်းစိမ်ဥစ္စာ ကြွယ်ဝချမ်းသာသည့်အခါ၌ဖြစ်စေ၊ ရာထူးဌာနနန္တရနှင့်တကွ ပါဝါ
တန်ခိုး အမျိုးမျိုးတို့ တိုးတက်ပြည့်စုံသည့်အခါ၌ဖြစ်စေ ချစ်ခင်စုံမက်နှစ်သက်
မြတ်နိုးခြင်း သက်သက်သာ မဟုတ်ဘဲ ဆွမ်းဆန်ထဲ ကြွက်ချေးရော ဟူသကဲ့သို့
တစုံတရာပစ္စည်းဥစ္စာကို မြော်လင့်တောင့်တချက်ဖြင့် ကပ်ရပ်ချောမြူ၍ ပစ္စည်း
ကို ချူလိုသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ တစုံတခုသော အခွင့်အရေး ရပေါက်
ရလမ်းကို မြော်မှန်းတွေးဆ၍လည်းကောင်း လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ဝမ်းထဲက မပါဘဲ
ချစ်ခင်သည့်အမှုအရာ ချိုသာသည့်နှုတ်ဖျား အပေါ်ရံစကားတို့ဖြင့် အတူ
အယောင် ဟန်ဆောင်စိတ်ထား အရေပြေ သမားဖြစ်သည့် အညံ့စားမိတ်ဆွေကို
ကားရောက်လေရာ နေရာအနှံ့အပြားတို့၌ များစွာတွေ့နိုင် ရနိုင်၏။ ထိုမိတ်ဆွေ
နှစ်ဦးတို့၏ အတူအစစ် အမျိုးအစားကို ခွဲခြား၍ သိနိုင်ကြောင်း စံတင်ရန်
မှတ်ကျောက်ကောင်းမှုကား ကံမကောင်း အကြောင်းမလှသဖြင့် ဘေးဒုက္ခဖိစီး
လျက် ပျက်စီးဆုတ်ယုတ် စည်းစိမ်ပါပြုတ်ပြီးလျှင် အလုပ်ဗလာ ပါဝါနတ္ထိ

ကြက်သရေဂုဏ်သိရ်တို့ ညှိုးမိန်ပျက်ပြုန်း၍ လုံးလုံးကြီးမရှိသဖြင့် အတိဒုက္ခနှင့် တွေ့ကြုံရသည့်အခါပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ ပျက်စီးခြင်း နှင့် တွေ့ဆုံကြုံကြိုက် သည့်အခါ၌ မိတ်ဆွေစစ် မိတ်ဆွေကောင်းသည်သာလျှင် အတူမခွဲဘဲ အမြဲတန်း စောင်မ ကြည့်ရှုပေသည်။ မိတ်ဆွေတို့ မိတ်ဆွေယောင် ဟန်ဆောင်သော သူသည်မူကား ထိုကဲ့သို့သောအခါမျိုး၌ ယခင်က အပေါ်ရံစကားတို့ဖြင့် ဖော်လံဖားခဲ့သမျှ အမူအရာတို့ ဘွားဘွားကြီးပေါ်ပြီးလျှင် တော်ရာကိုရှောင် ရှား၍ လားလားမျှ မကြည့်ချင်သည့်အပြင် အသိပင်မလုပ်လိုပေဟု ဆိုလိုသည်။

ယင်းသို့ ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် များစွာ ညည်းညူမြည်တမ်းပြီးလျှင် စိတြင်္ဂသမင်နှင့် လဆုပတနက ကျီးတို့အား ဤသို့ ပြောကြားလေ၏။

ဤမုဆိုး တောမှ မထွက်မလွန်သေးမီ မန္တရလိပ်ကို မုဆိုး၏လက်တွင်းမှ လွတ်ကင်း ထွက်မြောက်ရန် လျင်မြန်စွာ စွန့်စားအားထုတ်ကြမှသာ သင့်လျော် မည်ဟု ပြောကြားလေ၏။

သမင်နှင့်ကျီး။ ။ စွန့်စားအားထုတ်ပုံ အစီရင်ကိုသာ ဆင်ခြင်စဉ်းစား၍ လျင်မြန်စွာ မိန့်ကြားစေချင်ပါသည်။

ဟိရညက။ ။ ပြုလုပ်စွန့်စားရန်ကား ဤသို့ပါတည်း။ စိတြင်္ဂသမင်သည် ရေအိုင်၏ အနီးသို့သွားပြီးလျှင် မိမိကိုယ်ကို အသေကောင်ကဲ့သို့ အဟုတ်ထင် လောက်အောင် ရုပ်ဆောင်၍ နေရမည်။ ထို့နောက် ကျီးက သမင်၏ အထက်၌ အကွက်ကျ နားလျက် မိမိ၏နှုတ်သီးဖျားဖြင့် ဆိတ်ဆွ၍နေပုံအသွင်တို့ အကယ် ထင်လောက်အောင် ဟန်ဆောင်ပြုလုပ်၍ နေရမည်။

ထိုသို့ပြုလုပ်သည်ရှိသော် မုဆိုးသည် သမင်၏အသားကို စားလိုလှသဖြင့် ထိုအရပ်၌ လိပ်ကိုပစ်ထားခဲ့၍ လျင်မြန်စွာ သမင်၏ထံသို့ ဧကန်သွားလတံ့။ ယင်းသို့ မုဆိုးသွားသောအခါ ငါသည်မန္တရလိပ်၏ အနှောင်အဖွဲ့အရပ်ရပ်ကို လျင်မြန်စွာ ကိုက်ဖြတ်အံ့။ မုဆိုးအနီးသို့ ရောက်လာသောအခါ အဆွေသမင် သည် လျင်မြန်စွာ ထ၍ပြေးလေလောဟု မိန့်ကြားလေ၏။

သမင်နှင့် ကျီးတို့သည် လျင်မြန်စွာ သွားကြ၍ ဟိရညက ကြွက်မင်း စီရင် မိန့်ကြားသည့်အတိုင်း ကျနစွာ ပြုလုပ်၍ နေကြသည်ရှိသော် မုဆိုးသည် မောပန်းလှသဖြင့် ရေသောက်ပြီးလျှင် သစ်ပင်ရိပ်၌ ထိုင်၍နေစဉ် ထိုသို့ ခြေလက်ကားယား လှုပ်ရှားမရှိ ပကတိ သေပုံပေါ်၍နေသော သမင်ကို မြင်လေလျှင် လိပ်ကို ရေအိုင်၏အနီး၌ ထားခဲ့၍ ဓားကို ကိုင်စွဲလျက် ဝမ်းမြောက်စွာ သမင်၏အနီးသို့ သွားလေ၏။ ယင်းသို့ မုဆိုးသွားခိုက် ဟိရညက ကြွက်မင်းသည် လျင်မြန်စွာ လိပ်၌နှောင်ဖွဲ့အပ်သော ကြိုးတို့ကို ကိုက်ဖြတ်လိုက်

လေ၏။ လိပ်သည် ထိုခဏခြင်းဖြင့်ပင်လျှင် ရေအိုင်တွင်းသို့ တဟုန်တည်း ပြေးဆင်းလေ၏။

အဘောင်းပစ်ခွါ အသစ်ရှာ၍ နစ်နာဆုံးရှုံးတတ်ပုံ

သမင်သည်လည်း မုဆိုး အနီးသို့ရောက်လာသည်ကို မြင်လျှင် မြန်စွာ ထ၍ ပြေးလေ၏။ မုဆိုးသည် ပြန်ခဲ့၍ သစ်ပင်ရင်းသို့ ရောက်သောအခါ လိပ်ကို မတွေ့မြင်သဖြင့် စဉ်းစားကြံစည်လိုက်သည်မှာ “မဆင်ခြင် မစဉ်းစားဘဲ ပြုလုပ်သော ငါ့အား ဤသို့ပင် ဖြစ်ပေမည် ဖြစ်သင့်ပေသည်” အကြောင်း မူကား—

၂၂၁။ ယော ဓုဝါနိ ပရိစ္စဇ္ဇေ၊ အဓုဝါနိ နိသေဝတေ။
ဓုဝါနိ တဿ နဿန္တိ၊ အဓုဝံ နဋ္ဌမေဝ ဟိ။

ယော၊ အကြင်မစဉ်းစား မဆင်ခြင်ဘဲ၊ ဇွတ်စွဲ၍ ပြုလုပ်တတ်သောသူသည်။ ဓုဝါနိ၊ ကေနမလ္လံ၊ အမြဲရပြီးဖြစ်သော အရာတို့ကို။ ပရိစ္စဇ္ဇေ၊ ဂရုမစိုက်၊ စွန့်လွှတ် လိုက်၍။ အဓုဝါနိ၊ ကိုယ်ပိုင်ရရန်၊ အမှန်မမြဲသော၊ အရာဝတ္ထုတို့ကို။ နိသေဝတေ၊ အာသာစိတ်စွဲ၍၊ မှီဝဲရှာမှီး၏။ တဿ၊ ထိုမြဲသောအရာကို ပစ်လျက်၊ မမြဲသောအရာကို နှစ်သက်သောသူအား။ ဓုဝါနိ၊ ကေနမလ္လံ၊ အမြဲ ရပြီးဖြစ်သော အရာတို့သည်။ နဿန္တိ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုပြတ်စဲ၍၊ မလွဲတန်း ပျက်စီးတတ် ကုန်၏။ အဓုဝံ၊ ကိုယ်ပိုင်ရရန်၊ အမှန်မမြဲသောအရာသည်။ နဋ္ဌမေဝဟိ၊ သက်သက် ချည်းနှီး၊ ပျက်စီးပြီး ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။

ထို့နောက် မုဆိုးသည် မိမိ၏ပြုမှုပုံ မဟန်သည်ကို အတန်တန် စိတ်ပျက်လျက် အိမ်ဘက်သို့ လှည့်၍ ပြန်ရှာလေ၏။

ဟိရညကကြွက်မင်း၊ လဗုပတနကကျီး၊ စိတြင်္ဂသမင်နှင့် မန္တရလိပ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော လေးဦးသော မိတ်ဆွေတို့သည် အလုံးစုံ ဘေးရန်တို့မှ လွတ်ကင်းသဖြင့် မိမိတို့၏နေရာသို့ သွား၍ ပျော်မွေ့ချမ်းသာ ကြည်ရွှင်စွာ နေကြကုန်၏ဟု ဆို၍ ဝတ္ထုကို အဆုံးသတ်လိုက်လေ၏။

ကျီး၊ လိပ်၊ သမင်နှင့် ကြွက်တို့ဝတ္ထု ပြီး၏။

ထို့နောက် မင်းသားတို့က အသျှင်ဆရာကြီး.... ကရုဏာကိုရှေ့ထားလျက် သနားသဖြင့် ကျေးဇူးပြု၍ မိန့်ကြားတော်မူပါသဖြင့် အလုံးစုံသော မိတ်ဆွေ ဖွဲ့ခြင်း၏ အကြောင်းအရာတို့ကို ကောင်းစွာ နာခံ မှတ်သားရသောကြောင့်

အလွန်ဝမ်းမြောက်ကြပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အလိုဆန္ဒသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းသို့ ရောက်ပါပြီဟု ကျေးဇူးတင်စကားကို ဝမ်းမြောက်စွာ ပြောကြားကြလေ၏။

ထို့နောက် ဝိဇ္ဇာသမ္ဘုရားက ဤမျှသော စကားအစဉ်ဖြင့် သင် မင်းသားတို့ သိသင့်သိထိုက်သော မိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်း၏ အကြောင်းနှင့်စပ်သော စကားရပ်တို့ကား ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ပါပြီ။ သို့ပင်ရောက်လင့်ကစား ဤ ဆိုလတုံသော ဂါထာစကားရပ်ကိုလည်း ထပ်မံ၍ နာခံမှတ်သား ကြားနာကြ ပါဦးဟု ဆို၍ အောက်ပါ ပတ္ထနာ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြီးလျှင် မိတ္တလာဘ အခန်းကို နိဂုံးခါးပတ် အဆုံးသတ်လေ၏။

မိတ္တလာဘကထာ ပတ္ထနာနိဂုံး

၂၂၂။ မိတ္တံ ပပေါန္တု သဇ္ဇနာ ဇနပဒေဟိ လက္ခိ သမာလဗ္ဘတံ၊
ဘူပါလာ ပရိပါလယန္တု ဝသုဓံ နိစ္စံ သဓမ္မေ ဌိတာ။
အတ္ထု မာနသတုဋ္ဌာယ သုကိတ္တိနံ နိတိ နဝေါဠေဝ ဝေါ၊
ကလျာဏံ ကုရုတံ ဇနဿ ဘဂဝါ စန္ဒစူဠဌာမဏိ။

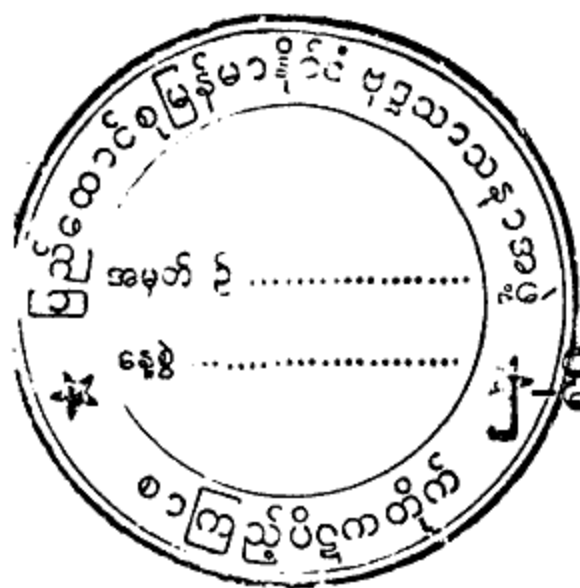
သဇ္ဇနာ၊ သူတော်တရား၊ လေးစားပြုမှု၊ ကျင့်သမှုအပေါင်း၊ သူတော်ကောင်း တို့သည်။ မိတ္တံ၊ မိတ်စစ် မိတ်ကောင်း၊ မိတ်အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသို့။ ပပေါန္တု၊ ခင်မင်မကွဲ၊ အစဉ်စွဲလျက်၊ အမြဲရောက်ကြပါစေကုန်သတည်း။ ဇနပဒေဟိ၊ တိုင်းနေပြည်သူ၊ လူများအပေါင်းတို့သည်။ လက္ခိ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာရွှေငွေ၊ အထွေထွေကို။ သမာလဗ္ဘတံ၊ ကောင်းစွာတိုးတက်၍၊ တဖြိုးဖြိုး ရပါစေသတည်း။ ဘူပါလာ၊ ရေမြေစိုးပိုင်၊ နိုင်ငံအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်တို့သည်။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ သဓမ္မေ၊ မင်းတို့ကျင့်ရာ၊ ဆယ်ဖြာမချွတ်၊ ကျင့်ဝတ်တရား၌။ ဌိတာ၊ မတိမ်းမစောင်း၊ အပေါင်းစုံစီ၊ ကောင်းစွာ တည်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝသုဓံ၊ နိုင်ငံတခွင်၊ မြေအပြင်ကို။ ပရိပါလယန္တု၊ သတိကြပ်ကြပ်၊ ကောင်းစွာချုပ်၍၊ မလပ်စေဘဲ၊ အမြဲစောင့်ရှောက်ကြပါစေကုန်သတည်း။ နိတိ၊ စီရင်ပြုလုပ်အုပ်ချုပ် သော ဥပဒေသည်။ နဝေါဠေဝ၊ ထိမ်းမြားမင်္ဂလာ၊ ပြုသစ်စ ကညာဇနီးကဲ့သို့။ သုကိတ္တိနံ - ပုညဝန္တာနံ၊ ဘုန်းသမ္ဘာအစု၊ ကောင်းမှုနှင့်ပြည့်စုံကြကုန်သော။ ဝေါ - တုမ္မာကံ၊ သင်တို့အား။ မာနသတုဋ္ဌာယ၊ မနုဇ္ဈင်လန်း၊ ဝမ်းမြောက်နှစ်သက် ကြစေခြင်းငှါ။ အတ္ထု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။ စန္ဒစူဠဌာမဏိ၊ စန္ဒရစက်၊ လထက် ဝက်အလား၊ ပတ္ထမြားမကိုင့်ရှိသော။ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းတန်ခိုးသခင်၊ အသျှင်သီဝ နတ်မင်းကြီးသည်။ ဇနဿ၊ ကပ္ပိသူ ကပ္ပိသား၊ လူများအပေါင်းအား။ ကလျာဏံ၊ သုခဖွံ့ဖြိုး၊ ကောင်းကျိုးနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကို။ ကုရုတံ - ကရောတု၊ အမြဲနိစ္စ၊ စောင့်မကြည့်ရှု၊ ပြုစုတော်မူပါစေသတည်း။

ဟိတောပဒေသကျမ်း၌ မိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်းကို ပြဆိုရာဖြစ်သော မိတ္တလာဘ
အခန်းကို မြန်မာပြန်ဆိုခြင်းသည် ဤတွင်ရှေ့ ပြီးပြည့်စုံပြီ။

၁၃၁၁-ခု၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၉-ရက်၊ သောကြာနေ့ညနေ
၄-နာရီအချိန်တွင် ပြီးစီးအောင်မြင်သည်။
ဣတိ အာယသ္မတာ ဘဒ္ဒန္တအာစာရထေရေန ရစိတာ
ဟိတောပဒေသေ မိတ္တလာဘကဏ္ဍဿ
မရမ္မဘာသာ ပရိဝတ္တနာ ပရိနိဋ္ဌိတာ။

ဟိတောပဒေသ ဘာသာပြန်

မိတ္တလာဘကထာ ပြီး၏။

မိတ္တူကောသကထာ

စကားအချိုး

ထိုသို့ မိတ္တူလာဘ အခန်းကို သင်ကြားညွှန်ပြ ဩဝါဒပေးသည်၏ အခြား မဲ့၌ မင်းသားတို့သည် ဝိဇ္ဇာသမ္ဘုရား ဆရာကြီးအား ဤသို့ ပြောဆိုကြကုန်၏။ အဘယ်သို့ ပြောဆိုကြကုန်သနည်း ဟူမူ “ဆရာ....ဆရာသည် အကျွန်ုပ်တို့အား မိတ်ဆွေဖွဲ့ခြင်း၊ မိတ်ဆွေဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို သင်ကြားသဖြင့် နာခံ မှတ်သားရပါပေပြီ။ ယခုအခါ အကျွန်ုပ်တို့သည် မိတ်ပျက်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ကြားနာ မှတ်သားလိုကြပါသည်။ ထိုမိတ်ပျက်ခြင်း၏ အစီအရင်ကို တည်ထွင်၍ သွန်သင်ဆုံးမ ဩဝါဒ ပေးတော်မူပါ” ဟု တောင်းပန်ပြောဆိုကြလေ၏။ ထိုအခါ ဝိဇ္ဇာသမ္ဘုရား ဆရာကြီးသည် ဤသို့ ပြောဆိုလေ၏— “မိတ်ပျက်ခြင်း၏အကြောင်း ကို ပြောဆိုသင်ကြားပါအံ့။ ဤဆိုလတ် သည်ကား အသင်မင်းသားတို့ လိုလား တောင့်တအပ်သော မိတ်ပျက်ခြင်း အစီအရင်၏ ရှေးဦးစွာ မှတ်နာသင်ကြား အပ်သော ဂါထာတည်း” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို သင်ကြားလေ၏။

၁။ ဝဒ္ဓမာနော မဟာသေ့ဟော၊ မိဂိန္ဒဝသုနံ ဝနေ။
ပိသုဏေနာတိလုဒ္ဓေန၊ ဇမ္ဗုကေန ဝိနာသိတော။

ဝနေ၊ မြိုင်ကြီးရိပ်သာ၊ တောဟောမာဉ္ဇ၊ မိဂိန္ဒဝသုနံ၊ သားများသေဌ်နင်း၊
ခြင်္သေ့ မင်းနှင့်၊ နွားမင်းနှစ်ပါး၊ နှစ်ဦးသားတို့၏။ ဝဒ္ဓမာနော၊ လွန်စွာ
နှစ်ထောင်း၊ ချစ်ဟောင်းတမျိုး၊ အသစ်ပျိုး၍၊ တိုးတက်လျက်ရှိသော။ မဟာ-
သေ့ဟော၊ အလွန်အမင်း၊ ချစ်ခင်ခြင်းကို။ ပိသုဏေန၊ နှစ်ဦးနှစ်ဖက်၊ မနှစ်
သက်ရန်၊ ချစ်ချက်ပယ်မှုန်း၊ ဂုံးချောတတ်သော။ အတိလုဒ္ဓေန၊ မတန်အဆ၊
လောဘရမ္မက်၊ ငမ်းငမ်းတက်သော။ ဇမ္ဗုကေန၊ အကြံသေးနုပ်၊ မြေခွေး
ယုတ်သည်။ ဝိနာသိတော၊ ချစ်လက်စတုံး၊ အချစ်ပြုန်းအောင်၊ လုံးလုံးကြီး
ဖျက်ဆီးခဲ့ဘူးလေပြီ။

ထိုသို့ ရွတ်ဆို သင်ကြားသောအခါ မင်းသားတို့က “ဆရာ....ဤခြင်္သေ့ နှင့်
နွား နှစ်ဦးသားတို့၏ ချစ်ခြင်းကို မြေခွေးယုတ်ဂုံးချော၍ ဖျက်ဆီးပုံ အကျယ်ကို
အဘယ်ကဲ့သို့ မှတ်ရပါမည်နည်း” ဟု တဖန်မေးမြန်းကြသောအခါ ဝိဇ္ဇာသမ္ဘု
ရား ဆရာကြီးသည် အောက်ပါဝတ္ထုကို ပြောကြားလေ၏။

ဝဒ္ဓမာန ကုန်သည် ဝတ္ထု

လွန်လေပြီးသောအခါ ဒက္ခိဏပထတိုင်း၌ သုဝဏ္ဏဝတီမည်သော မြို့တမြို့သည် ရှိလေ၏။ ထိုမြို့၌ ဝဒ္ဓမာနမည်သော ကုန်သည်တယောက်သည် နေထိုင်လေ၏။ ထိုကုန်သည်အား မိမိ၌ များစွာသော ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ ရှိပါသော်လည်း မိမိထက် ကြွယ်ဝချမ်းသာသော အချို့သော ဆွေမျိုးဉာတိနှင့် မိတ်သင်္ဂဟတို့ကို မြင်ပြန်သဖြင့် မိမိ၌ ရှိရင်းဖြစ်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကိုပင် နည်းအံ့ဟု မှတ်ထင်၍ ထို့ထက် တိုးတက် ပွားများအောင် စီမံဆောင်ရွက်လိုသော စိတ်အကြံသည် ဖြစ်ပြန်လေ၏။

အောက်ကိုရှုက-ချမ်းသာပြင်, အထက်ကိုရှုက-ဆင်းရဲထင်

ထိုသို့ လောက၌ ဓမ္မတာအားဖြင့် ဖြစ်တတ်သော သဘောရှိသောကြောင့် ပင်လျှင် ဝိဇ္ဇာသမ္ဘုရားသည် ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင် ဖြစ်ကြကုန်သော နိတိဓမ္မသတ် ကျမ်းဂန်တတ်ဆရာတို့၏ သွန်သင်ဆုံးမ ဩဝါဒပေးခဲ့သော စကားရပ်ကို ကြားညှပ်၍ ပြလိုရကား အစောစော ပဿတော အစရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုပြန်သတည်း။

၂။ အစောစော ပဿတော ကဿ၊ မဟိမာ နောပစီယတေ။
ဥပရူပရိ ပဿန္တော၊ သဗ္ဗာ ဝေ ဒလိဒ္ဓတိ။

အစောစော၊ ကိုယ်မှ နှိုင်းထောက်၊ ကိုယ်လောက်မမှီ၊ ကိုယ့်အောက်သည် လျက်၊ ဂုဏ်ရည်လျော့ကျ လျော့ကျသည်ကိုသာလျှင်။ ပဿတော၊ ထောက်စာ နှိုင်းတု၊ ဆင်ခြင်ပြု၍၊ ကြည့်ရှုလေ့ရှိသော။ ဝါ၊ ကြည့်ရှုသည်ရှိသော်။ ကဿ၊ အဘယ်သူ၏။ မဟိမာ၊ ကိုယ်ပိုင်လက်ရှိ၊ ကိုယ်၏ရိပ်ငြိမ်၊ ကိုယ့်စည်းစိမ်သည်။ နောပစီယတေ၊ ကိုယ်ကကဲမောက်၊ စိတ်ဝမ်းမြောက်လျက်၊ နောက်ထပ်တဖန်၊ ရွာကြံဆည်းပူးရန် မလိုလှသဖြင့်၊ မကြွယ်ဝ မပြည့်စုံဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ ဥပရူပရိ၊ ကိုယ်ဂုဏ်အခြေ၊ အနေမက၊ ဆ-ဆကဲမောက်၊ အထက်ရောက်သည်ထက် ရောက်သည်ကို။ ပဿန္တော၊ စိတ်ကလွမ်းမြော်၊ မော်၍ မော်၍ ကြည့်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗာ မဟိမာ၊ ဤရွှေဤမျှ၊ မှန်းဆမသိ၊ ရှိသမျှစည်းစိမ်၊ အလုံးစုံသော ဂုဏ် သိရှိသည်။ ဒလိဒ္ဓတိဝေ၊ ယုတ်နိမ့်အောက်ကျ၊ ဆင်းရဲလှသေးသည်သာလျှင် တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ စည်းစိမ် ဥစ္စာမှစ၍ ပညာအတတ်နှင့် အရပ်ရပ် တန်ခိုးဂုဏ်တို့ဖြင့် ကိုယ်မှနှိုင်းထောက်သော် ကိုယ်လောက်မမျှ ကိုယ့်အောက် ကျကုန်သော သူတို့ကို စံယူ၍ နှိုင်းစာကြည့်ရှုပါမူ မိမိ၌ရှိရင်းဖြစ်သော စည်း

စိမ်ဥစ္စာ ပညာအတတ်နှင့် အရပ်ရပ် တန်ခိုးဂုဏ်တို့သည် ပြည့်စုံကြွယ်ဝ တင့်တယ်လှပြီဖြစ်သောကြောင့် အားရတင်းတိမ်၍ ကိုယ်ရှိန်သတ်ပြီးလျှင် နောက်ထပ်တဖန် ရှာကြံဆည်းပူး၍ အထူးစုဆောင်းရန် မလိုပေ။ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍ ကိုယ်ထက်ကဲမောက် အထက်ရောက်ကုန်သော သူတို့ကို စံယူရှုမြော်လျက် မော်၍ ကြည့်ရှုပြန်ပါမူ ကိုယ်မှာရှိသည့် ပစ္စည်းဥစ္စာ ပညာအတတ်မှစ၍ အရပ်ရပ် တန်ခိုးဂုဏ်တို့သည် သေးသိမ်နုတ်ဖွဲ့၍ ဆင်းရဲသေးသည်သာ ဖြစ်ပေသည်ဟူလို။

အကျင့်နှင့် မျိုးရိုးထက် ဥစ္စာတန်ခိုးထွက်ပုံ

ထိုမှတပါးလည်း လောကတလွှား လူအများတို့သည် အကျင့် အာစာရ ပညာတန်ခိုးနှင့် မျိုးရိုးကို ပဓာနမထားမူ၍ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှိ-မရှိကိုသာလျှင် ပစ္စည်းဥစ္စာ ကြွယ်ဝ ချမ်းသာသောသူနှင့် မကြွယ်ဝ မချမ်းသာသောသူ နှစ်ဦးတို့၏ အပေါ်၌ အထူးပင် သဘောထား ကွာခြားကြပုံကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို မိန့်ဆိုပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၃။ ဗြဟ္မဟာပိ နရော ပူဇျော၊ ယဿတ္ထိ ဝိပုလံ ဓနံ။
သသိနော တုလျဝံသောပိ၊ နိဒ္ဒနော ပရိဘူယျတေ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတပါး၊ မှတ်သားသို့ရန်၊ နည်းတတန်ကား။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ဝိပုလံ၊ ထွေထွေရာရာ၊ ပဒေသာသို့၊ လွန်စွာ ပြန့်ပြော၊ ပေါများလှစွာသော။ ဓနံ၊ ရွှေ-ငွေ-ဥစ္စာ၊ ရတနာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော နရော၊ ထိုဥစ္စာကြွယ်ဝ၊ ဓနများစွာ ရှိသောသူကို။ ဗြဟ္မဟာပိ၊ သူတော် သူမြတ်တို့အား ညှဉ်းဆဲပုတ်ခတ်၊ သတ်ဖြတ်၍ နေသော်လည်း။ ပူဇျော၊ အလေးတမူ၊ အရေးယူလျက်၊ သူငါကစ၊ ခ-ယကော်ရော်၊ ပူဇော်အပ်၏။ သသိနော တုလျဝံသောပိ၊ လမ္မ ဆင်းသက်၊ လနှင့်ဆက်၍၊ မပျက် မပြယ်၊ အနှွယ်တူပင်ဖြစ်သော်လည်း။ နိဒ္ဒနော၊ ဆင်းရဲနွမ်းလျှ၊ ဓနဥစ္စာ၊ မရှိရှာသော သူကို။ ပရိဘူယျတေ—ပရိဘူယျတေဝေ၊ မရှိမသေ၊ မထေလေးစား၊ မခံ့ညားအပ်သည် သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုမှတပါး မှတ်သားရန် ကြောင်းတရပ်ကို နောက်ထပ်၍ ဆိုဦးအံ့၊ လောက၌ အကြင်သူသည် ရွှေ ငွေ ဥစ္စာ ရတနာတို့ဖြင့် ကုံလုံပြည့်စုံ၍ များစွာ ကြွယ်ဝချမ်းသာ၏၊ ထိုကြွယ်ဝ ချမ်းသာသောသူသည် တရားနှင့် မွေ့လျော်သည့် သူတော် သူမြတ်တို့အား ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာ အခါခါမပြတ် ညှဉ်းဆဲပုတ်ခတ် သတ်ဖြတ်၍ တစေ အမြဲပင် နေစေကာမူ ထိုသည့် သူအား အများသော သူတို့သည် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာ၏ အရှိန်ကြောင့် အပြစ်ဟူသမျှ

တိမ်ကော ပပျောက်ပြီးလျှင် သူတော်စင် စိတ်ထားဖြင့် များစွာ ဆည်းကပ် ပူဇော်တတ်ကြကုန်၏။ ထိုသို့မဟုတ် ပစ္စည်းဥစ္စာ ပါးရှား၍ ဆင်းရဲ နွမ်းပါးပါမူ ကား စင်ကြယ်သန့်ရှင်းသော လမင်းမှဆင်းသက်၍ မပျက်မပြယ် အနွယ်အရိုး ကောင်းမြတ်သော အမျိုး၌ပင် ဖြစ်လင့်ကစား ဒွန်းစဏ္ဍားအနေကဲ့သို့ မထိ လေးစား ပြုတတ်ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ပစ္စည်းဥစ္စာကြွယ်ဝချမ်းသာအောင် ရှာဖွေစုဆောင်း၍ ကောင်းကောင်းကြီး အားထုတ်ကြရမည် ဟူလို။

ပျင်းရိသောသူ နတ်မကူ

ထိုမှတစ်ပါးလည်း ကမ္မဿကာ ကံပြုရာဟု ကံတပါးတည်းကိုသာ လုံးလုံးပုံ၍ မယုံကြည်သင့်ကြောင်း၊ ကံ၊ ဉာဏ်၊ ဝီရိယဟု သုံးဝသောတရားတို့ကို ယုံကြည်အား ထားမှသာလျှင် နည်းလမ်းကျနိုင်မည်အကြောင်းကို ဥပမာနှင့်တကွ ပြလိုသည် ဖြစ်၍ ဤဆိုလတ် သော ဂါထာကို မိန့်ဆိုပြန်သတည်း။

အညဉ္စ —

၄။ အဗျဝဿာယိနမလသံ၊ ကမ္မပရံ သာဟဿာ စ ပရိဟိနံ။
ပမဒေဝ ဟိ ဝုဒ္ဓပတိံ၊ နေဇ္ဈတျုပ္ပဂူဟိတုံ လက္ခိ။

(အရိယာဂါထာ)

အညဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ လက္ခိ၊ ကြက်သရေ ဂုဏ်သိရ်နှင့်၊ စည်းစိမ် ရွှေ
ငွေ၊ အထွေထွေကို စောင့်သောနတ်သမီးသည်။ အလသံ၊ စိတ်အားမသန်၊ မာန်
လည်းမတက်၊ အေးစက်စိစို၊ အပျင်းပိုသော။ အဗျဝဿာယိနံ၊ စိတ်စက်လျော့ချ၊
လုံ့လမပြုသော။ ကမ္မပရံ၊ ရှေးအကြောင်းပါ၊ နဖူးစာဟု၊ များစွာဆိုကြ၊
ကမ္မဿကာ၊ ကံပြုရာဟု၊ ကံကိုသာပုံ၊ လုံးလုံးယုံသော။ သာဟဿာ၊ စွန့်စွန့်
စားစား၊ ငါယောကျ်ားဟု၊ တောင်လွှားမဆုတ်၊ အားထုတ်ရဲဝံ့ခြင်းမှ။ ပရိဟိနံ၊
လုံးလုံးယွင်းကွက်၊ ဆုတ်ယုတ်ပျက်သောသူကို။ ဥပဂူဟိတုံ၊ စောင့်မကြည့်ရှု၊
ပြုစုယှဉ်တွဲ၊ အမြဲနေခြင်းငှါ။ န ဣစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိ။ ဟိ၊ နှိုင်းစာဘို့ရာ၊ ဥပမာ
အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမကား။ ပမဒါ၊ နုပျိုအငယ်၊ အရွယ်မကြီး၊ ဇနီးကြင်ယာ၊
လင့်သက်လျာသည်။ ဝုဒ္ဓပတိံ၊ ဆံဖြူသွားကြေ၊ ပါးရေတွန့်လိပ်၊ ကိုယ်စိတ်
ထိုင်းမှိုင်း၊ ခါးကိုင်းရွတ်ယို၊ ယောကျ်ားအိုကြီးကို။ ဥပဂူဟိတုံ၊ အားရနှစ်ခြိုက်၊
ပိုက်ဖက်ချောမြူ၊ နှစ်ကိုယ်တူအလေ့၊ ပျော်မွေ့၍နေခြင်းငှါ။ န ဣစ္ဆတိ ဣဝ၊
မပါကြင်စိတ်၊ ဘဝင်ထိတ်သဖြင့်၊ တဆိတ်စာမျှ၊ အလိုမကျသကဲ့သို့တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ထိုမှတစ်ပါး မှတ်သားရန်အတွက် နည်းတချက်ကို ဆက်လက်၍
ဆိုဦးအံ့၊ လောက၌ အေးစက်စိစို အပျင်းပိုလျက် အလွန်နည်းပါးသဖြင့် စီးပွား

ဥစ္စာ ရရာရကြောင်း ကောင်းသော အလုပ်အကိုင် အကြံအစည်တို့၌ ကြောင့်ကြ
ဗျာပါရ ကင်းလွတ်လျက် သက်သက်သာလျှင် ကမ္မဿကာ ကံပြုရာဟု ကံကိုသာ
လုံးလုံးပုံ၍ ယုံကြည်ကိုးကားလျက် ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်း မရှိသောသူကို
ကြက်သရေဂုဏ်သိရှိနှင့် စည်းစိမ်ရွှေငွေ အထွေထွေကိုစောင့်သော သိရှိမည်သော
နတ်သွီးသည် အမြဲစောင့်ကြပ်၍ စောင်မကြည့်ရှုခြင်းငှါ အလိုမရှိပေ။ ထိုသို့
အလိုမရှိပုံ အခြင်းအရာကို နှိုင်းစာ၍ သိဘို့ရာ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ—
အသက်ငယ်သဖြင့် အရွယ်နုပျိုသော ကြင်ဘက်ယောသားသည် ဆံဖြူ သွားကြေ
အရေတွန့်လိပ်၍ ကိုယ်စိတ်ထိုင်းမှိုင်းသဖြင့် ခါးကိုင်းရှုတ်ယို အိုမင်းလှသော
လင်ယောက်ျားကြီးကို အားရနှစ်ခြိုက်စွာ ချောမြူ ပိုက်ဖက်သဖြင့် အစဉ်
တစိုက် ယုယလုပ်ကျွေးခြင်းအမှုကို ပြုလုပ်ဖို့ရန် အနည်းငယ်တန်မျှ အလိုမရှိ
သကဲ့သို့ ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ပစ္စည်းဥစ္စာနှင့် အရာရာသော အခြေအနေတို့ တိုးတက်ကြီးပွားမှု၌
တိတ္ထိတို့၏ အယူဝါဒကဲ့သို့ နဖူးစာပါမှ ဖြစ်နိုင်သည် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ရှေး
အကြောင်းပါမှ ဖြစ်နိုင်သည် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ကမ္မဿကာ ကံပြုပြင်ရာ
ဖြစ်ရလိမ့်မည် ဟူ၍လည်းကောင်း ကံကိုသာလျှင် လုံးလုံးပုံ၍ ယုံကြည်
အားထားခြင်းမပြုဘဲ ဉာဏ်၊ ဝီရိယနှင့်ခုန်ကိုလည်း အမှုအားလျော်စွာ နေရာကျ
ကူညီမှသာလျှင် နည်းလမ်းကျနိုင်မည် ဟူလို။

ကြီးမြင့်ရေးကို ဖျက်ဆီးတတ်သောခြောက်ပါး

ထိုမှတပါးလည်း လောက၌ ပစ္စည်းဥစ္စာနှင့်တကွ အရာရာသော အခြေအနေ
တို့၏ တိုးတက်ကြီးပွားခြင်းကို တားဆီးပိတ်ပင်တတ်သော ခြောက်ပါးသော
အကြောင်းတို့ကို ကောင်းစွာပြလိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတုံသော ဂါထာကို
မိန့်ဆိုပြန်သတည်း။

ကိဉ္စ—

၅။ အာလသျံ ထိသေဝါ၊ သရောဂတာ ဇာတိဘူမိဝါသလျံ။
သန္တောသော ဘီရုတ္တံ၊ ဆ ဗျာဃာတာ မဟန္တဿ။

(အရိယာဂါထာ)

ကိဉ္စ၊ ထိုမှတပါး၊ အခြားမှတ်ရန်၊ နည်းတတ်ကို၊ ထပ်မံ၍ ဆိုဦးအံ့။
အာလသျံ၊ စားကာအိပ်ကာ၊ ငေးမှိုင့်ကာဖြင့်၊ ဗျာပါကြောင့်ကြ၊ လုံ့လမရှိ၊
လွန်ပျင်းရိသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ထိသေဝါ၊ စာရာဂအဟုန်၊ ကာမဂုဏ်ကြူး၊

ဟိ-ပြန် ၁-၁၆—ပ-မ-ဗ-သ-၈

အကုန်မြူးလျက်၊ အထူးစွဲကြိုက်၊ တဏှာမိုက်ကို၊ အလိုလိုက်မှား၊ မ-လိုက်စားခြင်း
လည်းကောင်း။ သရောဂတာ စ၊ မကြာမကြာ၊ ဆရာကိုမေး၊ ဆေးဝါးဓာတ်စာ၊
နှိပ်နင်းကာဖြင့်၊ ရောဂါအမြဲ၊ အစဉ်စွဲသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဇာတိ-
ဘူမိဝါသလျှော့၊ ဒေသရပ်ခြား၊ မြို့ရွာများသို့၊ သွားလာကူးသန်း၊ စူးစမ်းကြည့်ရှု၊
ကြံစည်မှုကို၊ ပြုရန်မလို၊ ဇာတိဆိုအပ်၊ နေရပ်ကိုမင်၊ နေအိမ်ခင်သည်၏ အဖြစ်
လည်းကောင်း။ သန္တောသော စ၊ ဂုဏ်သိရ်အနေ၊ အခြေဥစ္စာ၊ ကိုယ့်မှာလက်ကိုင်၊
ကိုယ်ဝယ်ပိုင်သ၊ ရှိသမျှနှင့်၊ အားရနှစ်မြို့၊ တိုးဘို့မချိန်၊ စိတ်တင်းတိမ်ခြင်း
လည်းကောင်း။ ဘိရုတ္တဉ္စ၊ အမှုဖြာဖြာ၊ အရာရာတွင်၊ နောက်ငင်ရွှေတိုး၊
စိုးရိမ်မဝံ၊ မစွန့်စားရက်၊ အကြောက်ဖက်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ
ဣမေ ဆ၊ ဤသို့ညွှန်ပြ၊ ခြောက်ဌာနတို့သည်။ မဟန္တဿ၊ ကြီးမားတန်ခိုး၊
ပွားတိုးမြင့်မြတ်ခြင်း၏။ ဗျာဿာတာ၊ ဆီးတားကန့်ကွက်၊ နှောက်အယှက်ကြီးတို့
ပေတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထို့ပြင်တရပ် တမျိုးထပ်၍ မှတ်ဖို့ရန်အချက်ကို ဆက်လက်
၍ ဆိုဦးအံ့—

၁။ စားကာ အိပ်ကာ ငေးမိုင်ကာဖြင့် ကြောင့်ကြဗျာပါရ မရှိမရှိ အလွန်
ပျင်းရိခြင်း၊

၂။ ကာမဂုဏ်ကြိုက် တဏှာမိုက်ကို အလိုလိုက်မှား မြူးပျော်ပါး၍
လိုက်စားခြင်း၊

၃။ မကြာမကြာ ဆရာကိုပင့်ခေါ်၍ သင့်လျော်ရာကို မေးပြီးလျှင် ဆေးဝါး
ဓာတ်စာတို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ အနှိပ်အနင်းတို့ဖြင့် လည်းကောင်း
မပြတ် ကုမ၊ရသဖြင့် အစဉ်အမြဲ ရောဂါစွဲခြင်း၊

၄။ တပါးသော နိုင်ငံ မြို့ရွာဒေသတို့သို့ သွားလာကူးသန်း၍ စူးစမ်းခြင်း
မရှိမရှိ မိမိဇာတိဖြစ်သော နေရပ်နေအိမ်ကို မခွါမစွန့်နိုင်အောင် စွဲလမ်း
ခင်မင်ခြင်း၊

၅။ မိမိ၌ ကိုယ်ပိုင်ရရှိပြီးသော ဥစ္စာစည်းစိမ်နှင့်ပင် တင်းတိမ်၍ နေခြင်း၊

၆။ ဆောင်ရွက်ရန် အမှုကိစ္စတို့၌ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ စွန့်စွန့်စားစားမရှိဘဲ ကြောက်
ရွံ့တုန်ဆုတ်ခြင်း—

ဤခြောက်ပါးသော အကြောင်းတို့သည် ကြီးမားတန်ခိုး ပါးတိုးမြင့်မြတ်ခြင်း၏ အဆီးအတား အနှောက်အယှက် အကန့်အကွက်ကြီးတို့ ဖြစ်ကြပေသည်ဟူလို။

အနည်းငယ်ကို အကြီးအကျယ်မထင်သင့်ပုံ

ထို့ပြင် အနည်းငယ်မျှ မိမိ၌ရှိသမျှသော ပစ္စည်းအခြေအနေနှင့် ဂုဏ်အသရေကိုပင်လျှင် အများကြီးမှတ်ထင်လျက် ဘဝင်နေမြင့်တတ်သဖြင့် နောက်ထပ်၍ အားမထုတ်ဘဲ ဆည်းပူးခြင်းပြတ်စဲကာ အလွဲလွဲဖြစ်တတ်ကြောင်းကို ကောင်းစွာပြလိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို မိန့်ဆိုပြန်သတည်း။

ယတော—

၆။ သမ္ပဒါ သုဋ္ဌိတမ္မညော၊ ဘဝတိ အပ္ပကာပိ ယော။
ကတကြိယော ဝိမိ မညေ၊ န ဝဒ္ဓယတိ တဿ တံ။

ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ အပ္ပကာပိ၊ မကြီးမကျယ်၊ အနည်းငယ်မျှသာလည်းဖြစ်သော။ သမ္ပဒါ၊ ခနအခြေ၊ အသရေဂုဏ်၊ ပြည့်စုံကြွယ်ဝ၊ ကိုယ်ပိုင်ရခြင်းကြောင့်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ သုဋ္ဌိတမ္မညော၊ အလွန်အကျွံ၊ တံခွန်စိုက်အလား၊ များစွာပြည့်စုံ၍၊ အပုံကြီးတည်တံ့၊ ခိုင်ခံ့လှပြီဟု၊ ဘဝင်မှာစွဲ၊ အထင်လွဲလျက်၊ အမြဲမှတ်ယူတတ်သည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ တတော၊ ထိုသို့ဘဝင်မှာစွဲ၊ အထင်လွဲခြင်းကြောင့်။ ဝိမိ၊ ကောင်းဆိုးနှစ်တန်၊ ဖြစ်ဖို့ရန်ကို၊ ဝေဘန်တတ်သောကံသည်။ ကတကြိယောဝေ၊ အစွမ်းဟုန်ပြတ်၊ လက်စသတ်သဖြင့်၊ ပေးအပ်ပြီးသော အကျိုးရှိသည်သာလျှင်တည်း။ တဿ၊ ထိုအစဉ်အမြဲ၊ အထင်လွဲသောသူ၏။ တံ၊ ထိုမကြီးမကျယ်၊ အနည်းငယ်သော အရာကို။ န ဝဒ္ဓယတိမညေ၊ တဖန်ဆက်လက်၊ ထို့ထက်ဖွံ့ဖြိုး၍၊ တိုးပွားစေအပ်ပုံ မပေါ်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင်သူသည် မိမိ၌ မကြီးကျယ်လှ အနည်းငယ်မျှသာ ဖြစ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာအခြေအနေ ဂုဏ်အသရေနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် မိမိကိုယ်ကို သူတပါးတို့ မတုပနိုင်လောက်အောင်ပင် ပြည့်စုံကြွယ်ဝ၍ အစစ အခြေအနေတို့ဖြင့် တည်တံ့ခိုင်ခံ့လှပြီဟု အထင်အမြင်လွဲလျက် အမြဲမှတ်ယူတတ်၏။ ထိုသို့ ရှိသမျှနှင့် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲလျက် အလွဲမှတ်ယူခြင်းကြောင့်ပင်လျှင် ဖွံ့ဖွံ့ဖြိုးဖြိုး ရှေ့သို့တိုး၍ အကျိုးပေးလတံ့ဖြစ်သော ကံသည်လည်း ပေးခဲ့ပြီးသော အနည်းငယ်မျှ ကိုယ်ပိုင်ရပြီးသော စည်းစိမ်အခြေအနေကို တဖန်ဆက်လက် ထို့ထက်ဖွံ့ဖြိုး၍ မတိုးပွားစေရာဟူ၍ မှတ်ယူရန် ရှိပေသည်ဟူလို။

သားယုတ်လက္ခဏာ အင်္ဂလေးဖြာ

ထိုမှတပါးလည်း အောက်ကျနောက်ကျ လူတင်လုံးလုံး အသုံးမရသဖြင့် လောက၌ မမွေးမြူသင့် မမွေးမြူထိုက်သည့် လူစားမျိုးကို ပြဆိုညွှန်ကြားလို သည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို မိန့်ဆိုရပြန်သတည်း။

အပရဉ္စ—

၇။ နိရုဿာဟံ နိရာနန္တံ၊ နိဝီရမရိနန္တနံ။

မာစ သီမန္တိနီ ကာစိ၊ ဇနယေ ပုတ္တမိဒိသံ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတပါး၊ မှတ်သားဘို့ရန်၊ နည်းတတ်ကား။ ယော ပုတ္တော၊ အကြင်သားသည်။ နိရုဿာဟန္တ၊ ထကြွ လုံ့လ၊ ဥဿာဟမရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နိရာနန္တ၊ လိုချင်တပ်မက်၊ နှစ်သက်ခြင်းမရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ နိဝီရဉ္စ၊ သူရသတ္တိ၊ ရဲစွမ်းမရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အရိနန္တနန္တ၊ ထိုသို့စုပေါင်း၊ အကြောင်းသုံးတန်၊ ချီတဲမှန်သဖြင့်၊ ရန်သူတို့ကို နှစ်သက်အပ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့ညွှန်ပြ၊ ဖျင်း၊ အ၊ န၊ ထိုင်းသော သဘောရှိသော။ ပုတ္တံ၊ လူတင်လုံးလုံး၊ အသုံးမလုပ်၊ သားအယုတ် ကို။ ကာစိ၊ တစုံတယောက်သော။ သီမန္တိနီ၊ မိန်းမသည်။ မာ ဇနယေ၊ ဘယ်ချိန်ဘယ်ခါ၊ ဘယ်နေရာ ဘယ်ဌာနမှာမှ၊ ကေန္တ၊ မမွေးမြူရာ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ထိုမှတပါးလည်း လူတင်လုံးလုံး အသုံးမကျသဖြင့် လောက၌ မရှိထိုက်သည့် လူစားမျိုးကို ညွှန်ကြား ပြဆိုဦးအံ့။ အကြင် သားသည် ထကြွ လုံ့လ ဥဿာဟနှင့် ဝီရိယလည်းမရှိ၊ ဥစ္စာပစ္စည်း ရဘို့ရန် ရှာမှီးသည့်အရာ၌ လည်း အလိုရမ္မက် နှစ်သက်ခြင်းမရှိ၊ သူရသတ္တိ ရဲစွမ်းလည်းမရှိ၊ ထိုအကြောင်း သုံးပါး ချီတဲ ပျက်ပြားခြင်းကြောင့်ပင်လျှင် တဖက်သား ရန်သူတို့သည် အားရနှစ်သက်အပ်၏။ ဤသို့ အောက်ကျ နောက်ကျ ယုတ်ညံ့လှသော သားမျိုး ကို တစုံတယောက်သော မိန်းမသည်မျှ မမွေးမြူရာ။ ဝါ၊ ရှေးကလည်း မမွေးမြူ ကြ၊ ယခုလည်း မမွေးမြူသင့်၊ နောင်ကိုလည်း မမွေးမြူအပ် ဟူလို။

ဥစ္စာဆိုင်ရာ လိုက်နာရန်အဆင့်ဆင့်

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင်တို့သည် အလဒ္ဓံ ပရိယေ-
သေယျ အစရှိသော ဩဝါဒစကားကို မိန့်ကြားညွှန်ပြ ဆုံးမတော်မူခဲ့ကြပေ
သည်။

၈။ အလဒ္ဓံ ပရိယေသေယျ၊ လဒ္ဓံ ရက္ခေဒဝေက္ခယ။

ရက္ခိတံ ဝဇုယေ သမ္မာ—ဝဇုံ တိတ္ထေသု နိက္ခိပေ။

အလဒ္ဓိ၊ မပိုင်မသ၊ မရသေးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာကို။ ပရိယေသေယျ၊ ကိုယ်ဝယ်ပိုင်သ၊ ကိုယ့်လက်ရအောင်၊ လုပ်ဆောင် ရှာမှီးရာ၏။ လဒ္ဓိ၊ ကိုယ်ဝယ် ရပြီး၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာကို။ အဝေက္ခယ၊ ဆင်ခြင်စဉ်းစား၊ သတိထား၍။ ရက္ခေ၊ သိမ်းဆည်းသေချာ၊ စောင့်ရှောက်ရာ၏။ ရက္ခိတံ၊ သိမ်းဆည်းကြပ်ကြပ်၊ စောင့်ရှောက်အပ်ပြီးသော၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာကို။ ဝဇုယေ၊ တနေ့တခြား၊ ဒီရေလားသို့၊ ပွားများတိုးတက်စေရာ၏။ သမ္မာဝဇ္ဇံ၊ ကောင်းစွာ ဖွံ့ဖြိုး၊ ပွားတိုး စေအပ်ပြီးသော၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာကို။ တိတ္ထေသု - ပညတိတ္ထေသု၊ လူ့ နတ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ သုံးရပ်ဌာနသို့၊ ကူးရန်မချို့၊ ကူးတို့ဆိပ်လို့၊ ပမာဆိုရသည်၊ ကုသိုလ် အစုစု၊ ကောင်းမှုအရာရာတို့၌။ နိက္ခိပေ၊ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ၊ နှစ်ဖြာအကျိုး၊ ရည်ရွယ်ကိုးလျက်၊ ရွှေအိုးပမာ၊ မြှုပ်နှံ ချထားရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မရသေးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာကို ရအောင်ရှာမှီးရ မည်၊ လက်ဝယ်ရပြီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာကို မပျောက်မပျက်စေရန် ဆင်ခြင်စဉ်းစား သတိထား၍ ကောင်းစွာ သိမ်းဆည်း စောင့်ရှောက်ရမည်၊ ကောင်းစွာ သိမ်းဆည်းစောင့်ရှောက်အပ်ပြီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာကို တနေ့ တခြား ပွားများတိုးတက်အောင် ရွက်ဆောင် အားထုတ် ပြုလုပ်ရမည်၊ တိုးတက်စေအပ်ပြီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာကို လူ့ နတ်၊ နိဗ္ဗာန် ဟု ဆိုအပ် သော သုံးရပ်သောဌာနသို့ ရောက်အောင် ပို့ဆောင်တတ်သောကြောင့် ကူးတို့ဆိပ်ကြီးနှင့် ပမာတူလှဖြင့် ပညတိတ္ထဟု ဆိုအပ်သော ကုသိုလ်အစုစု ကောင်းမှုအရာရာတို့၌ ပစ္စုပ္ပန်၊ သံသရာ နှစ်ဖြာသော အကျိုးကို ရွယ်ကိုးတောင့်တ ပြီးလျှင် ယုတ်မြတ်မရွေး ပေးကမ်းစွန့်ကြဲလျက် ဒါနတည်းဟူသော အနုဂါမိနိ ရွှေအိုးကို ကြိုးစား၍ မြှုပ်နှံချထားရမည် ဟူလို။

ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းအကျိုးကို တိုး၍တဖန် မှတ်ဖို့ရန်ကား.... မရသေးသောဥစ္စာကို ရအောင် ရှာမှီးခြင်းသည် မိမိ၌ လိုအပ်သောအကျိုးတို့ကို ပြီးစီးစေနိုင်၏၊ ရပြီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့ကို ကောင်းစွာ မသိမ်းဆည်း မစောင့်ရှောက်အပ်သည်ရှိသော် မြှုပ်နှံသိုမှီး၍ ထားအပ်သော ပစ္စည်း ဥစ္စာ ရတနာတို့သော်မှလည်း မကြာမီပင်လျှင် အလိုအလျောက် ကွယ်ပျောက် ပျက် စီးခြင်းသို့ ရောက်တတ်ချေသည်။ တနည်းသော်ကား.... ရအပ်ပြီးသော ပစ္စည်း ဥစ္စာ ရတနာတို့ကို တိုးပွားအောင် မပြုလုပ်ပါမူ မျက်စိအရေး မျက်ကွင်းဆေး ကဲ့သို့ တတေ့တေ့ တရွေ့ရွေ့ဖြင့် တနေ့တခြား လျော့ပါးကုန်ခန်းလျက် တဖြည်းဖြည်း ဆုံးပါးပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်တတ်ချေသည်။ တိုးပွားပြီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့ကို ပစ္စုပ္ပန်၊ သံသရာ နှစ်ဖြာသော အကျိုးငှါ နေရာ တကျ မသုံးဆောင်ပါမူကား စင်စစ်အားဖြင့် အလဟဿ အချည်းနှီးသာ

ဖြစ်ချေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးအစဉ်ကဝိ ပညာရှိ အပေါင်းတို့သည် ဓနေန ကိံ အစရှိသောဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူကြကုန်၏။

အကျိုးမပြီး ပြည့်စုံလျက် ဖြစ်တတ်သော အချက်လေးမျိုး

၉။ ဓနေန ကိံ ယော န ဒဒါတိ နာသတေ၊
ဗလေန ကိံ ယော စ ရိပုံ န ဗာဓတေ။
သုတေန ကိံ ယော န စ ဓမ္မမာစရေ၊
ကိမာတ္တနာ ယော န ဇိတေန္ဒြိယော ဘဝေ။

(ဝံသဌဂါထာ)

ယော၊ အကြင်သူသည်။ ပရေသဉ္စ၊ ယုတ်မြတ်မဟူ၊ တပါးသူတို့အားလည်း။ န ဒဒါတိ၊ ပေးလည်းမပေး၊ လှူလည်းမလှူ။ အတ္တနာ စ၊ မိမိသည်လည်း။ န စ အသတေ၊ သုံးလည်းမသုံးဆောင်။ သော စ၊ ထိုလှူဒါန်းပေးကမ်းခြင်းလည်းမရှိ၊ မိမိလည်းမသုံးစွဲသော သူသည်လည်း။ ဓနေန၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ယော စ၊ အကြင်သူသည်လည်း။ ရိပုံ၊ ကိုယ်ကိုတော်လှန်၊ ခုံခံပြုမှု၊ ကိုယ်ရန်သူကို။ န ဗာဓတေ၊ ချိုးဖဲ့နှိပ်နင်း၊ ညှဉ်းဆဲမလုပ်၊ ပုတ်ခတ်မဖက်၊ မနှိပ်စက်ရာ။ သော စ၊ ထိုသူသည်လည်း။ ဗလေန၊ ကြီးကျယ်ကာယ၊ ဗလခွန်အားဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ယော စ၊ အကြင်သူသည်လည်း။ ဓမ္မံ၊ ကျင့်သင့်တန်တန်၊ လမ်းမှန်ဓမ္မကို။ န အာစရေ၊ သတိယွင်းကွက်၊ တရားပျက်သဖြင့်၊ သက်သက်မကျင့်။ သော စ၊ ထိုတရားမစောင့်၊ အဖြောင့်အမှန်ကို၊ မကျင့်ကြံလိုသော သူသည်လည်း။ သုတေန၊ ကျမ်းဂန်အဝဝ၊ ဓမ္မအပေါင်းကို၊ ကောင်းစွာသိကျွမ်း နားလည်ခြင်းဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ယော စ၊ အကြင်သူသည်လည်း။ ဇိတေန္ဒြိယော၊ စက္ခု စထေ၊ ဣန္ဒြေကို၊ မသွေနှိပ်နင်း၊ အောင်နိုင်ခြင်းသည်။ န ဘဝေ၊ မဖြစ်။ သော၊ ထိုဣန္ဒြေမပိုင်၊ မအောင်နိုင်သောသူသည်။ အတ္တနာ၊ အတ္တဘာဝ၊ ဇီဝိတဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ အကြင်သူသည် ပစ္စည်းဥစ္စာ ပြည့်စုံကြွယ်ဝပါလျက်လည်း ယုတ်မြတ်မဟူ တပါးသောသူတို့အားလည်း မပေးလှူ မစွန့်ကြဲ၊ မိမိလည်း မသုံးဆောင်။ ထိုသို့ မပေးလှူ မစွန့်ကြဲ မသုံးဆောင်သော သူသည် ကြွယ်ဝချမ်းသာသော ပစ္စည်းဥစ္စာဖြင့် အဘယ်မှာ အကျိုးရှိအံ့နည်း။ အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ပေသည်။

အကြင်သူသည် ကာယဗလ၊ ဉာဏဗလ၊ ဘောဂဗလဟု ဆိုအပ်သော အားသုံးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံပါလျက် မိမိအား ခွန်အားရှိသမျှ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်၍ ပျက်စီး

စေရန် အမြဲကြံသော ရန်သူကို သူတော်ကောင်းနှလုံး အမြဲသုံးသဖြင့် ပြန်လှန်၍ ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက်ခြင်းမပြု။ ထိုသို့ မိမိ၏ရန်သူကို ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်ခြင်း မပြုသော သူသည် ပြည့်စုံသောခွန်အားဗလဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိပါအံ့နည်း။ အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ပေသည်။

အကြင်သူသည် ကျမ်းဂန်အရပ်ရပ်ကို နှံ့စပ်သိမြင် ကျွမ်းကျင် လိမ္မာခြင်း တည်းဟူသော ဗဟုသုတနှင့်ပြည့်စုံပါလျက် ကျင့်သင့်ကျင့်ရန် လမ်းမှန်သည့် ဘာသာတရားကို မေ့လျော့ ပေါ့စား တရားပျက်ကွက်သဖြင့် သက်သက် မကျင့် ကြံပေ။ ထိုသို့ တရားမစောင့် အခြောင့်အမှန်ကို မကျင့်ကြံသောသူသည် ကျမ်း ဂန်အဝဝ ဓမ္မအပေါင်းကို ကောင်းစွာ သိမြင်ခြင်းတည်းဟူသော ဗဟုသုတဖြင့် အဘယ်မှာ အကျိုးရှိတော့အံ့နည်း။ အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ပေသည်။

အကြင်သူသည် စက္ခု အစရှိသော ဣန္ဒြေတို့ကို အောင်မြင်အောင် မနှိပ် နင်းနိုင်။ ထိုသို့ မနှိပ်နင်းနိုင်သောသူသည် လူ၏အဖြစ်တည်းဟူသော အတ္တဘော ကို ရသဖြင့် အဘယ်မှာ အကျိုးရှိပါအံ့နည်း။ အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသာ ဖြစ် ပေသည် ဟူလို။

မျက်စဉ်း၊ တေ. ၆၆၊ ရေပေါက်သို့တူ ၅၁၈၅၃

ထိုမှတပါးလည်း မိမိ၌ ရအပ်ပြီးသော ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့ကို နေရာကျ စီမံအားထုတ်၍ တိုးပွားအောင် မပြုလုပ်ဘဲ အမြဲတစေ သုံးဖြုန်း၍နေပါက တစစ ပြုန်းတီးသဖြင့် အချည်းနှီး ကုန်ဆုံးတတ်ကြောင်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ ပညာအတတ် နှင့် အရပ်ရပ် ကုသိုလ်မှုတို့ကို စုဆောင်း ဆည်းပူးရာတို့၌ ခြပုန်း သတ္တဝါနှင့် အခါခါ တတောက်တောက်အားဖြင့် တဖြောက်ဖြောက်ကျသော ရေပေါက် တို့ကို ပမာပြု၍ တဖြည်းဖြည်း စုဆောင်း ဆည်းပူးသင့်ကြောင်း ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အဇ္ဇနဿ ခယံ ဒိသ္မာ အစရှိသော ဂါထာတို့ကို မိန့်ဆို ပြန် လေ၏။

၁၀။ အဇ္ဇနဿ ခယံ ဒိသ္မာ၊ ဝမ္ဘိကဿ စ သဉ္ဇယံ။
သဟိတံ ဒိဝသံ ကရေ၊ ဒါနဇ္ဈာယနကမ္မသု။

၁၁။ ဇလဗိန္နုနိပါတေန၊ ကမေန ပူရတေ သဋ္ဌော။
သ ဟေတု သဗ္ဗဝိဇ္ဇာနံ၊ ဓမ္မဿ စ ဓနဿ စ။

အဇ္ဇနဿ၊ မျက်စိကွက်ရေး၊ မျက်ကွင်းဆေး၏။ ခယဉ္စ၊ အနည်းငယ်သာ၊ အခါခါဖြုန်း၊ မကြာမကြာ သုံးသဖြင့်၊ ကုန်ဆုံးခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဝမ္ဘိ- ကဿ၊ ခြပုန်းများစွာ၊ နည်းငယ်သာဖြင့်၊ ခါခါဆောင်ဖို့၊ ခြတောင်ပို့၏။ သဉ္ဇယဉ္စ၊ နွား၊ ကျွဲ၊ ဆင်၊ ပြောင်၊ အကောင်မက၊ ပမာဏရှိ၊ ပေါင်းစုမိခြင်းကို

လည်းကောင်း။ ဒိဿာ၊ မျက်မြင်သီးသီး၊ ကြည့်ရှုပြီး၍။ ဒါနဇ္ဈာယနကမ္မေသု၊
ယုတ်မြတ်မရွေး၊ အမြဲပေးကမ်း၊ လှူအတန်းနှင့်၊ ကျမ်းဂန်သင်ကြား၊ စီးပွား
ရှာမှု၊ အစုစုတို့၌^၁။ ဒိဝသံ၊ တနေ့တနေ့၊ တရွှေရွှေဖြင့်။ သဟိတံ၊ လောကုတ်
လောက်၊ နှစ်လီအကျိုး၊ ရှိစနိုးကို။ ကရေ၊ အားထုတ်တစေ၊ ပြုလုပ်ပေရာ၏။

ကမေန၊ တဖြည်းဖြည်းပင်၊ အယဉ်မပြတ်၊ အစဉ်စပ်သဖြင့်။ ဇလဗိန္ဒု-
နိပါတေန၊ သေးငယ် ရေပေါက်၊ တတောက်တောက်ဖြင့်၊ တဖြောက်ဖြောက်
ကျဘန်များသဖြင့်။ ဃဋ္ဌော၊ အိုးကြီးအိုးငယ်၊ အသွယ်သွယ်သည်။ ပူရတေ၊
အထက်သို့ကျ၊ မျက်နှာဝယ်၊ ရေဖြင့် ပြည့်၏။ သ - သော၊ ထိုရေစက်ရေပေါက်၊
တတောက်တောက်ဖြည့်၊ အိုးလုံးပြည့်ခြင်းသည်။ သဗ္ဗဝိဇ္ဇာနဉ္စ၊ သိသင့်သိရန်၊
သိဘို့မှန်အပ်၊ အတတ်မျိုးကုန်၊ အလုံးစုံတို့၏ လည်းကောင်း။ ဓမ္မဿ စ၊ သိအပ်
ကျင့်အပ်၊ အားထုတ်အပ်ရာ၊ များစွာ သောင်းပြောင်း၊ ဓမ္မအပေါင်း၏ လည်း
ကောင်း။ ဓနဿ စ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာ၏ လည်းကောင်း။ ဟေတု၊ ခဏခဏ၊
တစတစဖြင့်၊ တရွှေလုပ်၊ အားထုတ်တန်တန်၊ ကြိုးစားဖန်များသဖြင့်၊ မခြား
အိုးနယ်၊ တတ်ဖွယ် သိဖွယ်၊ ရဖွယ်ညွှန်ပြ၊ နိဒဿန အကြောင်း၊ ကောင်းကောင်း
ကြီး ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မျက်စိ၌ လှပပြေပြစ်စေရန် အနည်းငယ် အနည်းငယ်သာ
လိမ်းကျံ၍ မကြာမကြာ အခါခါ အသုံးပြုသဖြင့် နောက်ဆုံး၌ များစွာသော
မျက်ကွင်းဆေး၏ ကုန်ခန်းခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ခြေပုန်း တိရစ္ဆာန်တို့သည်
အတန်ငယ် အတန်ငယ်သာ သယ်ယူ ဆောင်ကြဉ်းကြသဖြင့် ဆင်ကောင်၊ မြင်း
ကောင်မျှမက ပမာဏရှိလောက်အောင် ခြေတောင်ပို့၏ ကြီးကျယ်ခြင်းကို လည်း
ကောင်း ထောက်ရှုဆင်ခြင်၍ ဒါန အစရှိသော ကုသိုလ်အစုစု ကောင်းမှု အရာ
ရာကို ပြုခြင်း၊ အတတ်ပညာ သင်ကြားခြင်း၊ စီးပွားဥစ္စာ ရှာမှီးခြင်း အမှုတို့၌
တနေ့တနေ့ တရွှေရွှေဖြင့် လောက်၊ လောကုတ္တရာ နှစ်ဖြာသောအကျိုး ပွားတိုး
မည့် အရာတို့ကို မကြာမကြာ အခါခါ အားထုတ်၍ ပြုလုပ်စုဆောင်းရမည်။

ထို့ပြင်လည်း တဖြည်းဖြည်းပင် အယဉ်မပြတ်ဘဲ အစဉ်စပ်သဖြင့် သေးငယ်
သော ရေပေါက်တို့သည် တစက်တစက် တတောက်တောက် တဖြောက်ဖြောက်
ကျပါများသဖြင့် အိုးကြီးအိုးငယ် အသွယ်သွယ်တို့သည် အလွယ်ဖြင့် ပြည့်ခြင်း
သို့ ရောက်ပေသည်။ ထိုသို့ တဖြည်းဖြည်း ရေပေါက်ကျသဖြင့် အိုး၏ မျက်နှာဝ
သို့ ထိရောက်ရုံမျှမက တစတစအားဖြင့် ပြည့်လျှံ၍ ကျခြင်းသည် အလုံးစုံသော
အတတ်ပညာမျိုးတို့၏ လည်းကောင်း၊ ဘာသာတရား၏ လည်းကောင်း၊ ပစ္စည်း

၁။ အချို့ဟိန္ဒူနိဿယများ၌ကား ‘ကမ္မ’အရ “ဒါနနှင့်အဇ္ဈာယနမှတစ်ပါး အခြားအမှု
များ”ဟု ပြန်ကြ၏။

ဥစ္စာ ရတနာ၏ လည်းကောင်း၊ ခဏခဏ တစတစဖြင့် တရွရွ ပြုလုပ်၍ ကြိုးစား အားထုတ်ပါမူ ကေန္တ ပြည့်စုံနိုင်ရန် ရှိသည်၏အဖြစ်ကို နည်းကောင်းညွှန်ပြသော နိဒဿန အကြောင်း ဖြစ်ပေသည်။ လောက၌ မတတ်နိုင် မသိနိုင် မရနိုင်သော အရာဟူ၍ မရှိ။ ဤအရာ၌ သေးငယ်သော ရေပေါက် တစက်စက် ကျဖန်များ သဖြင့် အိုးကြီး၊ အိုးငယ်တို့ ရေပြည့်လျှင်ခြင်းကို ပမာထား၍ အတတ်ပညာနှင့် ပစ္စည်းဥစ္စာ အစရှိသော အရာတို့ကို ရှာမှီးစုဆောင်းရာ၌ မဆုတ်မနစ်ဘဲ အား သစ်မယုတ် တဖြည်းဖြည်း ပြုလုပ်ရမည် ဟူလို။

ဤသို့လျှင် ဝဒ္ဓမာန ကုန်သည်သည် ရှေးသူဟောင်းတို့၏ အစဉ်အလာ ပမာ ပမည်း ထုံးနည်းအရပ်ရပ် ဆုံးမညွှန်ကြားအပ်သည်တို့ကို ဆင်ခြင် စဉ်းစား နှလုံးထား၍ တခုသော ကုန်တင်လှည်းကြီးကို ကုန်အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ပြည့်စေ၍ သီဝီက မည်သော နွားလားနှင့် နန္ဒက မည်သော နွားလားတို့ကို ကစေလျက် ကသိုရတိုင်းသို့ ရှေးရှု ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရန် သွားလေ၏။ ထို့ ကြောင့်ပင်လျှင် နိတိကျမ်းတတ် ဆရာမြတ်တို့သည်—

၁၂။ ကောတိဘာရော သမတ္တာနံ၊ ကိံ ဒူရံ ဗျဝဿယိနံ။
ကော ဝိဒေသော သဝိဇ္ဇာနံ၊ ကော ပရော ပိယဝါဒိနံ—

ဟူ၍ မိန့်ဆိုတော်မူကြကုန်၏။

သမတ္တာနံ၊ ကာယ ဉာဏ၊ ဗလနှစ်ပါး၊ စွမ်းပကားရှိ၊ အားအင်ပြည့်ကုန်သော သူတို့အား။ အတိဘာရော၊ အလွန်အကျွံ၊ ဝန်လေးသောအရာ ဌာနမည်သည်။ ကော အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိပါတော့အံ့နည်း။ နတ္ထေဝ - နတ္ထိဝေ၊ ဘယ်ချိန် ဘယ်ခါ၊ ဘယ်နေရာ၊ ဘယ်ဌာနမှာမှ၊ ဘာမျှမရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဗျဝဿယိနံ၊ မတုန်မဆုတ်၊ အားပါးထုတ်၍၊ ပြုလုပ်စွန့်စားလေ့ ရှိကုန်သော သူတို့အား။ ဒူရံ၊ မမှီမကမ်း၊ မလှမ်းမရောက်နိုင်ဟု ဆိုလောက်ဖို့အရေး၊ ဝေးသောအရာဌာန သည်။ ကိံ အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိပါတော့အံ့နည်း။ နတ္ထေဝ - နတ္ထိဝေ၊ စင်စစ်ကေန်၊ အမှန်မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ သဝိဇ္ဇာနံ၊ ပညာအတတ်၊ အရပ်ရပ်ကို၊ နှံ့ စပ် သိမြင်၊ သင်ကြားတတ်မြောက်ကုန်ပြီးသော သူတို့အား။ ဝိဒေသော၊ စားရေး သောက်ရေး၊ နေထိုင်ရေးကို၊ တွေးဆကြောက်ရွံ့၊ မနေဝံ့ရန်၊ နိုင်ငံထူးခြား၊ တပါးသော အရပ်မည်သည်။ ကော အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း။ နတ္ထေဝ - နတ္ထိဝေ၊ ကိုယ်တွင်သိအပ်၊ တတ်အပ်ပညာ၊ စုံလင်ပါ၍၊ ဘယ်ချိန် ဘယ်ခါ၊ ဘယ်နေရာ ဘယ်ဌာနမျှ၊ မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ပိယဝါဒိနံ၊ တွေ့မြင်သမျှ၊ ဘဝင်ကျအောင်၊ ပိယဝါစာ၊ နှုတ်လျှာပြေပြစ်၍၊ ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ဆိုတတ်ကုန်သောသူတို့အား။ ပရော၊ သူစိမ်းသွင်သွင်၊ မခင်မင် မနှစ်သက်၊ မစုံမက် မသနား၊ တပါးသောသူမည်သည်။ ကော အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာ

ရှိပါတော့အံ့နည်း။ နတ္ထေဝ - နတ္ထိဝေ၊ တွေ့မြင်သမျှ၊ မိဘ သားချင်း၊ ဆွေရင်း မျိုးချာ၊ ပမာအသွင်၊ လွန်ချစ်ခင်ကြသဖြင့်၊ ပြင်ပသူစိမ်းဟူ၍ ဆိုလောက် ဖို့ရာ၊ ဘယ်နေရာ ဘယ်ဌာနမဟူ၊ ဘယ်သူမျှ မရှိသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ ကာယဗလ၊ ဉာဏဗလ တည်းဟူသော အစွမ်း သတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသောသူအား အလွန်အကျွံ ဝန်လေးသော အရာဟူ၍ အဘယ် မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း၊ မည်သည့်အခါ မည်သည့်ဌာန မည်သည့်အရာမျှ မရှိသည် သာ ဖြစ်ပေသည်။ မတုန်မဆုတ် အားထုတ်စွန့်စားလေ့ရှိကုန်သောသူတို့အား မမှီမကမ်းနိုင် မလှမ်းမရောက်နိုင်လောက်အောင် ဝေးကွာသော အရာဌာန မည်သည် အဘယ်မှာရှိပါတော့အံ့နည်း၊ မည်သည့်အခါ မည်သည့်ဌာန မည်သည့် အရာမျှ မရှိသည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ အသက်မွေးကြောင်းဖြစ်သော အတတ် ပညာတို့ကို ကောင်းစွာတတ်မြောက်ပြီးသော သူတို့အား စားရေးသောက်ရေး နေထိုင်ရေးကို တွေးတော ကြောက်ရွံ့၍မနေဝံ့သော ဒေသထူးခြား တပါးသော အရပ်ဟူ၍ အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း၊ မည်သည့်အခါ မည်သည့်ဌာနမျှ မရှိသည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ တွေ့မြင်သမျှသော သူတို့ကို ဘဝင်ကျအောင် ပိယ ဝါစာဖြင့် နှုတ်လျှာပြေပြစ်၍ ချစ်ဖွယ်သောစကားကို ဆိုတတ်ကုန်သော သူတို့ အား သူစိမ်းပြင်ပြင် မခင်မင် မနှစ်သက် မစုံမက် မသနားဘဲ တပါးသောသူ မည်သည် အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း၊ မည်သည့်နေရာ မည်သည့်ဌာနမဟူ မည်သူမျှ မရှိသည်သာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဝဒ္ဓမာန ကုန်သည်သည် မတုန်မဆုတ် အားထုတ် စွန့်စား ၍ ဝေးလှစွာသော ကသ္မိရတိုင်းသို့ ရှေးရှု ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရန် သွားပေ သည်။

ကြောက်ဒိဏ်ကို နယ်ရှား၍ စွန့်စားလုပ်ကိုင်ဆင့်ပုံ

ထိုသို့ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရန် သွားသည်ရှိသော် လမ်းခရီးအကြား သုဒ္ဓရဂ မည်သော တောကြီး၌ သံဇီဝကန္ဓားလားသည် ခြေကျိုး၍ မြေကြီး၌ လည်းကျ လေ၏။ ထိုသို့ လည်းရာ ဝဒ္ဓမာနကုန်သည်သည် ဤအကြောင်းကို တွေ့မြင်ရ သဖြင့် ဆင်ခြင် စဉ်းစားပြန်သည်မှာ—

၁၃။ ကရောတု နာမ နိတိညူ၊ ဗျဝသာယမိတော တတော။

ဖလံ ပုန တဒေဝဿ၊ ဝိမိနော မနသိဌိတံ။

တထာ ဟိ—

၁၄။ ဝိမ္ပယော သဗ္ဗထာ ဟေယော၊ ပစ္စုဟော သဗ္ဗကမ္မနံ။

တသ္မာ ဝိမ္ပယမောသဇ္ဇ၊ သာဓုသိဒ္ဓိ ဝိမိယတေ—

ဟူ၍ ဆင်ခြင် စဉ်းစားလေ၏။

နီတိညှ၊ နည်းလမ်းမြင်သိ၊ ပညာရှိသည်။ ဣတော - တတော၊ ဤမှ ထိုမှ။ ဗျဝဿယံ၊ မတုန်မယုတ်၊ မဆုတ်မရှား၊ စွန့်စားဆောင်ရွက်ခြင်းကို။ ကရောတု နာမ၊ ကြိုးပမ်းအားထုတ်၍၊ ပြုလုပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ပုန၊ တဖန်။ အဿ၊ ထိုကြိုးပမ်းအားထုတ်၊ ပြုလုပ်ခြင်း၏။ ယံဖလံ၊ အကြင် ဖြစ်မြောက်ပေါ်ရိုး၊ တစုံတခုသောအကျိုးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဒေဝ၊ ထိုမတုန်မဆုတ်၊ အားထုတ်၍သာ ဖြစ်ပေါ်လာသော အကျိုးသည်ပင်လျှင်။ ဝိဓိနော၊ သတ္တဝါနှင့် ကပ္ပါကို ပြုပြင်၍ စီရင်ဖန်ဆင်းတတ်သော ကံ၏။ ဝါ၊ ဗြဟ္မာမင်း၏။ မနသိ၊ စိတ်၌။ ဌိတံ၊ အကျိုးပေးရန်၊ ရည်သန်တည်နေသော။ ဖလံ၊ ကေနမလ္လံ၊ အမြဲစင်စစ်၊ အကျိုးဖြစ်ပေ၏။

တထာဟိ - တတောဝေ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ သဗ္ဗကမ္မာနံ၊ အလုံးစုံကိုစွဲ၊ ဟူသမျှ တို့၏။ ပစ္စုဟော၊ ဆီးတားနှောက်ယှက်၊ ကန့်ကွက်တန်တန်၊ ဘေးရန်ဟု ဆိုအပ်သော။ * ဝိမုယော၊ စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့၊ တုန်ဆုတ်မခန့်၊ စိတ်မသန့်သည်၏ အဖြစ်ကို။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းဖြာဖြာ၊ ခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဟေယော၊ လွတ်လွတ်ကင်းကင်း၊ ခဏခြင်းဖြင့်၊ အလျှင်းပယ်စွန့်ထိုက်၏။ တဿ၊ ထိုသို့လုံးဝအလျှင်း၊ ပယ်ထိုက်ခြင်းကြောင့်။ ဝိမုယံ၊ စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့၊ တုန်ဆုတ်မခန့်၊ စိတ်မသန့်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဩသဇ္ဇ၊ လွတ်လွတ်ကင်းကင်း၊ ခဏခြင်းဖြင့်၊ အလျှင်းပယ်စွန့်၍။ သာဓုသိဒ္ဓိ၊ ပြုထိုက်သမျှ၊ ကိုယ့်ကိစ္စဝယ်၊ မပယ်မလှန်၊ အကြံမထောက်၊ ခရီးရောက်၍၊ ပြီးမြောက် ပြည့်စုံစေခြင်းကို။ ဝိဓိယတေ၊ ကောင်းစွာ တည်ထွင်၍၊ စီရင်ပြုလုပ်ရာ၏။

အဗ္ဗိပ္ပိယံ။ ။ လောက၌ ကြီးပွား တိုးတက်စေတတ်သော နည်းလမ်း စည်းကမ်းတို့၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်သည် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုး၍ အကျိုးပေးမည်ဖြစ်သော အရာဌာနတို့၌ နည်းလမ်းကို ရှာကြံ၍ မတုန်မဆုတ်ဘဲ စိမ့်အားထုတ် ပြုလုပ်မြဲသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ မတုန်မဆုတ် အားထုတ်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော အကျိုးသည် အခြားမဟုတ်၊ သတ္တဝါတို့နှင့် ကပ္ပါကို ပြုပြင် စီရင်တတ်သော ကံ၏အကျိုးပင် ဖြစ်ပေသည်။ ဝါ၊ ထိုကံ၏ အကြောင်းကို ကောင်းစွာ နားမလည်ကြသော အညတိတ္ထိယတို့၏ အလိုအားဖြင့် သတ္တဝါနှင့် ကပ္ပိလောကကို ဖန်ဆင်းသော ဗြဟ္မာမင်း၏ စိတ်၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား အကျိုးပေးရန် ရည်သန်၍ ထားပြီးဖြစ်သော အကျိုးပင် ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် လောက၌ အလုံးစုံသော ပြုဘွယ်ကိစ္စ ဟူသမျှတို့၏ အနှောက်အယှက် အဆီးအတားဟု ဆိုအပ်သော ကိစ္စတစုံတခုကို ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်မည်ရှိရာ ဤအရာကို ဤသို့ပြုလုပ်က သင့်လျော်မှ သင့်လျော်ပါ

* ဝိမုယော စိတ္တဿ ပရိယာကုလတာ (ဋီကာ)

မည်လော၊ ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါမည်လောဟု စိုးရိမ်သောက အကြောင့်ကြ အားကြီးသဖြင့် အနည်းနည်း အတွေးအခေါ်များလျက် မစွန့်စားဝံ့ ကြောက်ရွံ့တုန်ဆုတ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော စိတ်၏ အနှောက်အယှက် ဖြစ်ခြင်းကို မည်သည့်အခါမှ မဖြစ်စေဘဲ လွတ်လွတ်ကင်းကင်း ရှင်းလင်းစွန့်ပယ်ထိုက်၏။ ထိုသို့ စွန့်ပယ်ထိုက်ခြင်းကြောင့် ဤကဲ့သို့သော စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့ တုန်ဆုတ်မခန့် စိတ်မသန့်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော အနှောက်အယှက်မျိုးကို မည်သည့်အခါမှ မဖြစ်စေဘဲ လွတ်လွတ်ကင်းကင်း ခဏခြင်းဖြင့် အလျင်းပယ်စွန့်၍ ပြုသင့် ပြုထိုက်သော မိမိ၏ကိစ္စကို လုံးဝအမှန် အကြံမထောက် ခရီးရောက်၍ ပြီးမြောက်ပြည့်စုံအောင် စီမံဆောင်ရွက်ရမည် ဟူလို။

ဤသို့ ကြံစည်စဉ်းစား နှလုံးထားပြီးလျှင် သံဇီဝကမည်သော နွားလားကို ထိုအရပ်၌ စွန့်လွှတ်ခဲ့၍ ဝဒ္ဓမာနကုန်သည်သည် တဖန် ဓမ္မပုရမည်သော မြို့သို့ မိမိကိုယ်တိုင် သွားပြီးလျှင် ခွန်အားဗလနှင့် ပြည့်စုံသော နွားတကောင်ကို ယူဆောင်ခဲ့၍ ကုန်လှည်း၌ ကပြီးလျှင် မိမိ၏ခရီးကို ဆက်လက်၍ သွားလေ၏။

ထိုသို့ စွန့်လွှတ်၍ သွားခြင်းကြောင့် သံဇီဝကမည်သော နွားလားသည်လည်း ဖြစ်တတ်သမျှဖြင့်ပင်လျှင် သုံးခုသော ခွါတို့ဖြင့် လေးလံစွာသော ရူပကာယ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို ဆောင်ကြဉ်းလျက် တကောင်တည်းသာလျှင် ထိုအရပ်၌ နေရစ်ခဲ့ရရှာလေ၏။

သေရမည့်ဘေးကို ကြံတွေးမကြောက်သင့်ပုံ

ထိုသို့ သံဇီဝက နွားလားသည် ကိုယ်အင်္ဂါ ချို့ယွင်းသဖြင့် တကောင်ချင်းချင်း တောမြိုင်တွင်း၌ သခင်၏စွန့်ပစ်ခြင်းကို ခံရပါသော်လည်း “သေကံမရောက်သက်မပျောက်” ဆိုဘိသကဲ့သို့ ဇီဝိန်မကြွေ သက်မသေဘဲ ကြာရှည်စွာ နေရပေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ပညာရှင်အပေါင်းတို့သည် နိမ္မဂ္ဂဿ မဟဏ္ဏဝေ အစရှိသော ဂါထာ စကားရပ်တို့ကို တပ်အပ်သေချာ မိန့်မှာတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

၁၅။ နိမ္မဂ္ဂဿ မဟဏ္ဏဝေ၊ ပဗ္ဗတာ ပတိတဿ စ။
သပ္ပေနာပိ ဒဠဿ စ၊ ရက္ခတိ ကမ္မသေသာယု။

မဟဏ္ဏဝေ၊ ကြီးကျယ်နက်ရှိုင်း၊ လှိုင်းဂရက်ကြမ်း၊ ပင်လယ်စခန်း၌။ နိမ္မဂ္ဂဿ စ၊ ခုန်ချသက်ဆင်း၍၊ သေတွင်းသေရာ၊ သေပေါက်ရှာသဖြင့်၊ ရေမှာ နစ်မြုပ်သော သူအားလည်းကောင်း။ ပဗ္ဗတာ၊ အာကာစ၌စွင့်၊ မြင့်မောက်မားမား၊ တောင်ထိပ်ဖျားမှ။ ပတိတဿ စ၊ တိမ်းပါးချွတ်ချော်၊ မတော်တဆ၊ လိမ့်၍ကျသော သူအားလည်းကောင်း။ သပ္ပေနာပိ၊ ငန်းပြောက် ငန်းကြား၊ နဂါးအမျိုး၊ မြေဆိုး မြေဟောက်သည်လည်း။ ဒဠဿ စ၊ ခဏမဆိုင်း၊ ပိုင်းပိုင်း

လဲအောင်၊ ကိုက်ခဲအပ်သော သူအားလည်းကောင်း။ ကမ္မသေသေ၊ ရှေးအတိတ် မှန်၊ ပြုစီမံသည့်၊ ကံကြွင်းတရား၊ ရှိပါငြားမှု။ အာယု၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ ခေါ်ထွေ တချက်၊ သူ့ အသက်သည်။ ရက္ခတိ၊ မသေမပျောက်၊ စောင့်ရှောက်လျက်ပင်၊ ရှင်၍ တည်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မိမိကိုယ်ကို သေလိုလှသဖြင့် အလွန် နက်ရှိုင်း ကျယ်ဝန်းလှ စွာသော မဟာသမုဒ္ဓရာ၏ အတွင်းသို့ ခုန်ချသက်ဆင်းသဖြင့် ဖြစ်စေ၊ မတော် တဆ လိမ့်၍ကျသဖြင့်ဖြစ်စေ ရေ၌နစ်မြုပ်သော သူအားလည်းကောင်း၊ မြင့်လှ စွာသော တောင်ထိပ်မှ ကျသော သူအားလည်းကောင်း၊ အဆိပ်ပြင်းထန်လှစွာ သော မြေဆိုး မြေဟောက်တို့ ကိုက်ခဲအပ်သော သူအားလည်းကောင်း ကံစွမ်း ကံဟုန် မကုန်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး အသက်မသေနိုင်ရာပေ ဟူလို။

အပရဉ္စ—

၁၆။ နာကာလေ မိယတေ ဇန္တု၊ ဝိဒ္ဓေါ သရသတေဟိပိ။
ကုသဂ္ဂေနဝ သမ္ပုဋ္ဌော၊ ပတ္တကာလော န ဇီဝတိ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ဇန္တု၊ သတ္တဝါကို။ သရသတေဟိ၊ ဆိပ်လူး ထက်စွာ၊ မြားအရာတို့ဖြင့်။ ဝိဒ္ဓေါပိ၊ မသေမချင်း၊ ဇီဝိန်ကိုခွင်းမည်ဟု၊ အတင်း မပြတ်၊ ပစ်၍ပင် သတ်အပ်ပါသော်လည်း။ အကာလေ၊ သေချိန်မတန်၊ သေကံ မရောက်သည်ရှိသော်။ န မိယတိ ဝေ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ မချုပ်ကြွတ်၊ တည်မြဲ တည်လျက်၊ အသက်မသေရသည်သာလျှင်တည်း။ ပတ္တကာလော၊ သေချိန်တန် မြောက်၊ သေကံရောက်ပါမှုကား။ ကုသဂ္ဂေနဝ၊ သမန်းမြက်ဖျားဖြင့်ပင်လျှင်။ သမ္ပုဋ္ဌောပိ၊ မကြီးမကျယ်၊ အနည်းငယ်မျှ၊ ရှုန ထိခိုက်ခြင်းဖြင့်လည်း။ နဇီဝတိ၊ ခန္ဓာ နာမ်ရုပ်၊ ဇီဝိန်ချုပ်လျက်၊ အသက်မရှင်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုမှတပါးလည်း လောက၌ သတ္တဝါ တဦးတယောက်ကို အလွန်တရာ သေစေလိုလှသဖြင့် အဆိပ်လူးအပ်သော အရာမကသောမြားတို့ဖြင့် မသေမချင်း ဇီဝိန်ကိုခွင်းမည်ဟု အတင်းမပြတ် ပစ်၍ပင် သတ်ပါသော်လည်း သေချိန်မတန် သေကံမရောက်သည်ရှိသော် မသေပျောက်ဘဲ ရှင်မြဲရှင်သည် သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ အကယ်၍ သေချိန်တန်သဖြင့် သေကံဆိုက်ရောက်ပါမှု သမန်းမြက်ဖျားဖြင့် အသားကိုရှုကာမျှဖြင့်ပင်လျှင် ဝိညာဉ်ချုပ်ပျက်၍ အသက် သေဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ရာပေသည် ဟူလို။

ယတော—

၁၇။ အရက္ခိတံ တိဋ္ဌတိ ကမ္မရက္ခိတံ၊
 သုရက္ခိတံ ကမ္မဟတံ ဝိနဿတိ။
 ဇီဝတုနာထောပိ ဝနေ ဝိသဇ္ဇိတော၊
 ကတပ္ပယုတ္တောပိ ဂဟေ န ဇီဝတိ။

(ဝံသဋ္ဌဂါထာ)

ယတော၊ အကြွင့်ကြောင့်။ အရက္ခိတမ္ပ၊ သတိမချုပ်၊ မစောင့်ရှောက်အပ်သော်လည်း။ ကမ္မရက္ခိတံ၊ ရှေးအတိတ်ကံ၊ စီမံစောင့်ရှောက်အပ်ပါမူကား။ တိဋ္ဌတိ၊ ဇီဝိန်မကြွ၊ သက်မသေဘဲ၊ တည်မြဲတည်နေရ၏။ သုရက္ခိတမ္ပ၊ မသေပျောက်ရန်၊ ကြောင်းတန်တန်ဖြင့်၊ စီမံပြီးကာ၊ စောင့်ရှောက်အပ်ပါသော်လည်း။ ကမ္မဟတံ၊ ရှေးအကြောင်းမှန်၊ အတိတ်ကံသည်၊ စီမံနှိပ်စက်အပ်ပါမူကား။ ဝိနဿတိ၊ မတည်လုံးလုံး၊ အသက်ပြုန်း၍၊ ဆုံးရှုံးပျက်စီးသည်သာလျှင်တည်း။ တတော၊ ထို့ကြောင့်။ ဝနေ၊ လူသူမနီး၊ စိမ့်ကြီးမြိုင်လမ်း၊ တောစခန်း၌။ ဝိသဇ္ဇိတော၊ ရှေးအတိတ်ကံ၊ ဆိုးညစ်ဟန်ကြောင့်၊ အပစ်ခံရသည်ဖြစ်၍။ အနာထောပိ၊ တွယ်တာကိုးကား၊ အားထားမှီခိုရာပင်မရှိသော်လည်း။ ဇီဝတိ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ မချုပ်ကြွဘဲ၊ တည်မြဲတည်လျက်၊ အသက်မသေရသည်သာလျှင်တည်း။ ဂဟေ၊ ကိုယ်၏စံရာ၊ ကိုယ့်ဂေဟာ၌။ ဝသန္တော၊ နှစ်သက်ချမ်းသာ၊ လွန်စွာပျော်မွေ့၊ ပြကတေတည်နေလျက်။ ကတပ္ပယုတ္တောပိ၊ မသေဘို့ရေး၊ ဆေးဝါးလုံလ၊ ပယောဂဖြင့်၊ ကုမကြည့်ရှု၍၊ ပြုစုအားထုတ်ခြင်းရှိပါသော်လည်း။ နဇီဝတိဝေ၊ ခန္ဓာနာမ်ရုပ်၊ ဇီဝိန်ချုပ်လျက်၊ အသက်သေရသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အသက်မသေစေရန် မိမိကိုယ်ကို ကောင်းစွာ မစီမံ မစောင့်ရှောက်အပ်သော်လည်း ကံစောင့်ရှောက်အပ်သည်ရှိသော် အသက်မသေဘဲ တည်မြဲ တည်နိုင်ရာ၏။ အသိတရား ကောင်းစွာထားလျက် အသက်မသေစေရန် ဆေးဝါးပဿာဂ လုံလအတန်တန်တို့ဖြင့် စီမံစောင့်ရှောက်အပ်ပါသော်လည်း ရှေးအတိတ်အစုက ပြုခဲ့သည့် ကံဆိုးသည် တိုးဝင်၍ အတင်းနှိပ်စက်ခြင်းပြုပါမူ မည်သူမျှ မခံရပ်နိုင်ဘဲ သေရမြဲဓမ္မတာပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် လူသူမနီးသော တောကြီးမြိုင်ရပ်၌ စွန့်ပစ်အပ်သည်ဖြစ်၍ မှီခိုအားထားရာပင် မရှိသော်လည်း မိမိ၏ ရှေးအတိတ် ဘဝဟောင်းမှ အကြောင်းကံထောက်ပံ့က မသေရဘဲ ရှင်မြဲရှင်သည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ မိမိ၏ ပကတိ တည်နေရာဖြစ်သော တိုက်တာ အိမ်ရာတို့၌ ချမ်းသာစွာနေထိုင်လျက် အသက်ရှည်စေခြင်းငှါ စိန်နှင့်ဆေးဒန်း

ဗဟန်းဖြူ ဗဟန်းဝါ အစရှိသော ဓာတ်ဆေးအမျိုးမျိုး ငြုတ် ပိတ်ချင်း လေးညှင်း ဇာတိပွိုလ် အစရှိသော ဘယဆေး အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် စီမံဖော်စပ်အပ်သော ရသာယနဆေး အာယုဓနဆေး အဖုံဖုံတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ အနှိပ်သည် အနင်း သည် အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့်လည်းကောင်း ကောင်းစွာကြည့်ရှု၍ ကုမလျက်တစေ အမြဲ ပင်နေပါသော်လည်း ရှေးအတိတ်ကံဖယ်က အလွယ်နှင့် သေတတ်ပေသည် ဟူလို။

ထို့နောက် နေ့ရက်ရှည်ကြာ ကာလမြင့်လတ်သော် သံဇီဝကမည်သော နွား လားသည် မိမိအလိုအတိုင်းသာလျှင် အစာအာဟာရတို့ကို စားသောက်နေထိုင် ရ၍ ကိုယ်ကာယလည်းဝပြိုး အားခွန်ဗလလည်း တိုးသဖြင့် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက် စွာ တော၌လှည့်လည်၍ မြူးတူးရှင်လန်းလျက် အားစွမ်းပြသော မြည်တုန်ခြင်း ဖြင့် ပြင်းစွာ မြည်တုန်လေ၏။

ထိုတော၌ ခွန်အားဗလနှင့်ပြည့်စုံသော ပိန်လက မည်သော ခြင်္သေ့ မင်းသည် တဖက်သော ရန်သူတို့သည် မိမိကို မအောင်စွမ်း မလွှမ်းမိုးနိုင်သည်ဖြစ်၍ သားအပေါင်းတို့၏အရှင် ဘုရင်မင်းအဖြစ်ကို ခံယူကာ စံစားလျက် နေလေ၏။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်—

၁၈။ နာဘိသေကော န သင်္ခါရော၊ ကတော သီဟဿ မိဂေဟိ။

ဝိက္ကမာဇိတရာဇဿ၊ သယမေဝ မိဂိန္ဒတာ—

ဟူ၍ နီတိ ဓမ္မသတ် ကျမ်းဂန်တတ်ဆရာတို့ မိန့်မှာတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

သီဟဿ၊ သားများသေ၌နင်း၊ ခြင်္သေ့ မင်းအား။ မိဂေဟိ၊ အပေါင်းများစွာ၊ သားတကာတို့သည်။ အဘိသေကော၊ ဘုရင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးခေါင်းဦးထိပ်၌၊ ဘိသိက် သွန်းလောင်းခြင်းကို။ နကတော၊ ကြံစည်အားထုတ်၊ မပြုလုပ်အပ်။ သင်္ခါရော၊ ငါတို့အရှင်၊ သခင်ပေတည်းဟု၊ ဘုရင်မြှောက်ခြင်း အမှုကိုလည်း။ နကတော၊ ကြံစည်အားထုတ်၊ မပြုလုပ်အပ်။ ဝိက္ကမာဇိတရာဇဿ၊ အားအင် ကြီးမား၊ တဖက်သားရန်၊ မလှန် မတွန်းနိုင်သည့်အရှင်၊ သားတကာတို့၏ဘုရင် ဖြစ်သော။ သီဟဿ၊ သားတို့သေ၌နင်း၊ ခြင်္သေ့ မင်းအား။ သယမေဝ၊ လျှောက် လျားနဂိုရ်၊ မိမိအလိုလိုသာလျှင်။ မိဂိန္ဒတာ၊ ကြီးမားတန်ခိုး၊ သားအမျိုးကို၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်သို့။ ယာတိ၊ မည်သူတဦးတယောက်၊ မတင်မြှောက်ဘဲ၊ အလိုလိုသာလျှင် ရောက်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ခြင်္သေ့မင်းအား သားများအပေါင်းတို့သည် ဘုရင်ဖြစ်စေ ခြင်းအကြောင်းဖြင့် ဦးခေါင်း ဦးထိပ်၌ ဘိသိက်သွန်းလောင်းခြင်းကိုလည်း မပြုလုပ်အပ်၊ ဤအရှင် ခြင်္သေ့ မင်းကို ငါတို့၏အရှင် ဘုရင်အဖြစ်သို့ တင်မြှောက် ကြအံ့ဟု စည်းဝေးတိုင်ပင်၍ ဘုရင်မြှောက်ခြင်းကိုလည်း မပြုလုပ်အပ်။ စင်စစ် မှာမူကား အားအင်ကြီးမားလှသဖြင့် တဖက်သား ရန်သူတို့သည် မခုခံ မတွန်း

လှန်နိုင်သည့် အရှင်ခြင်္သေ့မင်းအား မည်သူတဦးတယောက်မျှ မတင်မြှောက်ရဘဲ မိမိအလိုအလျောက်သာလျှင် ဘုရင်အဖြစ်သို့ ရောက်ပေသည်ဟူလို။

ထိုခြင်္သေ့မင်းသည်လည်း တနေ့သ၌ ရေငတ်လှသဖြင့် ယမုနာမြစ်ကမ်းသို့ ရေသောက်ရန် သွားလေ၏။ ထိုသို့သွားရာ ခြင်္သေ့မင်းသည် ထိုယမုနာမြစ်ကမ်း နား၌ ရှေးအခါကာလက တကြိမ်တခါမျှ မကြားဘူးသော မိုဗ်းချုန်းသံကဲ့သို့ မြေကြီးပြိုကွဲလှမန်း ကမ်းလုံးသိမ်သိမ် ခြိမ်ခြိမ်မြည်ဟည်း ပဲ့တင်တီးလျက် တခဲ နက်မြည်တုန်သော သံဇီဝကန္တာရား၏ အသံကိုကြားလေ၏။ ထိုအသံကိုကြား ရခြင်းကြောင့် ခြင်္သေ့မင်းသည် ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်သဖြင့် ရေကိုမသောက်ဘဲ ဆုတ်နစ်၍ မိမိနေရာသို့ ပြန်လည်ခဲ့ပြီးလျှင် ဤအသံသည် မည်သည့်အသံဖြစ်လေ သနည်းဟု စဉ်းစားဆင်ခြင်၍ ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေလေ၏။

ခြင်္သေ့မင်း၏ ဤကဲ့သို့ ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေသောအခြင်းအရာကို ထိုခြင်္သေ့မင်း၏ မင်းတိုင်ပင် ပြည်ထဲရေးအမတ်ကြီးတို့၏သားဖြစ်ကြကုန်သော ကရဋ္ဌကမည်သော မြေခွေးနှင့် ဒမနကမည်သော မြေခွေးတို့သည် တွေ့မြင်ကြလေ၏။ ထိုသို့မြင်လတ် သော် ဒမနကမြေခွေးသည် ကရဋ္ဌကမည်သော မြေခွေးအား ဤသို့ဆိုလေ၏-- “အိုအဆွေ ကရဋ္ဌက....ရေမှတ်သိပ်သော ငါတို့၏အရှင် ခြင်္သေ့မင်းသည် ရေကို မသောက်မူ၍ အဘယ်ကြောင့် ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်လျက် ထိုင်းမှိုင်းနဲ့ နှေးစွာ တည်နေလေဘိသနည်း”ဟု မေးမြန်းပြောဆိုလေ၏။

ထိုသို့ပြောဆိုရာ ကရဋ္ဌကမြေခွေးက ဤသို့ဆိုလေ၏။ မိတ်ဆွေ ဒမနက.... ငါတို့သည် မိမိတို့၏အလိုအလျောက် ခြင်္သေ့မင်း၏အထံသို့ ဝင်ရောက်ခစားရန် အလျှင်းမသင့်ချေ။အကယ်၍ ဝင်ရောက်ခစားခဲ့သည်ဖြစ်အံ့၊ ယင်းသို့ မိမိတို့အလို အလျောက်ဝင်ရောက်ခစားခဲ့သည်ရှိသော် ငါတို့အား ထိုခြင်္သေ့မင်း၏အကြောင်း အရာ အဖြစ်အပျက်တို့ကို စုံစမ်းကြည့်ရှုရခြင်းဖြင့် ငါတို့မှာ အဘယ်အကျိုးရှိပါ တော့အံ့နည်း၊ အကြောင်းကို ပြဆိုဦးအံ့၊ ဤခြင်္သေ့မင်းသည် ကြောင့်ကြဗျာပါရ မရှိမူ၍ ပကတိငြိမ်သက်စွာ နေရခြင်းကြောင့် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ငါတို့ကို အလေးမပြု ဂရုမစိုက်ဘဲ မထိမဲ့မြင် ပြုလုပ်၍ထားသဖြင့် ငါတို့မှာ ကြီးကျယ်စွာသော ဒုက္ခကို ခံစားခဲ့ရချေပြီ မဟုတ်ပါလော။ ထို့ကြောင့် ယင်းသို့ ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိပါအံ့နည်း၊ အပါးသို့ ဝင်ရောက်ခစားရန်ပင် အလျှင်းမသင့်လျော်ချေ။

အစေခံသူခစားတို့၏အပြစ် များပြားပုံ

ဤသို့ ပြောဆိုပြီးလျှင် သုတပါးတို့၏ အထံ၌ ခ,ယ ဝပ်တွား၍ သူခစား ပြုလုပ်ရခြင်း၏ အပြစ်တို့ကို ပြပြန်လိုရကား သေဝယာ ဓနမိစ္ဆေဟိအစရှိသော အောက်ပါဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆို ပြောပြလေ၏။

၁၉။ သေဝယာ ဓနမိစ္ဆေဟိ၊ ဘဇ္ဇေဟိ ပဿ ယံ ကတံ။
သတန္တိယံ သရီရဿ၊ မူဠေဟိ တမ္ပိ ဟာရိတံ။

သေဝယာ - သေဝယကမ္ပေန၊ အရှင်ထံပါး၊ ခစားဆည်းကပ်၊ မှီဝဲအပ်သော အမှုဖြင့်။ ဓနံ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာကို။ ဣစ္ဆေဟိ၊ မက်မောခင်မင်၊ လိုချင် တောင့်တကြကုန်သော။ မူဠေဟိ၊ ဆင်ခြင်ဉာဏ်ကင်း၊ မိုက်၊ အဖျင်းကုန်သော။ ဘဇ္ဇေဟိ၊ အရှင်ထံပါး၊ ပျပ်ဝပ်တွား၍၊ ခစားကုန်သော သူတို့သည်။ ယံကမ္ပံ၊ အကြင်အမှုကို။ ကတံ၊ ပြုလုပ်အပ်၏။ တံကမ္ပံ၊ ထိုသူမိုက်တုတို့၊ ပြုအပ်သော အမှုကို။ ပဿ၊ ကြံစည်သမ္မာ၊ ဆင်ခြင်ရှုလော့။ သရီရဿ၊ မိမိပိုင်ရာ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ယံ သတန္တိယံ - ယံသပဓာနံ၊ အကြင်ကိုယ်အလိုကျ၊ ဖြစ်ရစေတမ်း၊ ကိုယ်ပြဋ္ဌာန်းသည် ၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တမ္ပိ၊ ထိုကိုယ်အလိုကျ၊ ဖြစ်ရစေတမ်း၊ ကိုယ်ပြဋ္ဌာန်း သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဟာရိတံ၊ ဥစ္စာရကြောင်း၊ ကိုယ်ကိုရောင်းသဖြင့်၊ ကောင်းကောင်းကြီး ပယ်စွန့်လိုက်ရ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ သူတပါးတို့၏ ထံပါး၌ ခစားဆည်းကပ်အပ် သောအမှုဖြင့် ပရိယေသန အလို့ငှါ ဥစ္စာရှာမှီးလျက် ပစ္စည်းကို တောင့်တကြ ကုန်သော မိုက်မဲတွေဝေသည့် ကျေးကျွန်ခြွေရံ အစေခံ သူခစားတို့သည် အရှင် ၏ထံပါး၌ ခစားပြုလုပ်ကြရသော အမှုကို ကြည့်ရှုစဉ်းစားပါဦးလော့။ (အဘယ် အမှုကို ကြည့်ရှုစဉ်းစားရမည်နည်းဟူမူ) မိမိကိုယ်ခန္ဓာ၏ ကိုယ်အလိုအတိုင်း စီမံပြုလုပ်ပိုင်သော ကိုယ်ပြဋ္ဌာန်းသည်၏ အဖြစ်သည် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတိုင်း၌ ရှိကြသည်ချည်း ဖြစ်ချေသည်။ ထိုသို့ မိမိကိုယ်ကို မိမိပြဋ္ဌာန်းနိုင်သည်၏ အဖြစ် ကိုမျှလည်း အရာရာတိုင်း၌ အရှင်သခင်၏ အလိုသို့သာလိုက်၍ ပြုလုပ်ဆောင် ရွက်ရပါသဖြင့် ထိုပြဋ္ဌာန်းသည်၏ အဖြစ်ကို စွန့်လွှတ်လိုက်ရသောကြောင့် ထိုအစေခံအလုပ်ကို ပြုလုပ်သောသူထက် ပိုမို၍ မိုက်မဲသောသူ မရှိဟု ဆိုလိုသည်။

အပရဉ္စ—

၂၀။ သီတဝါတာတပက္ခေဒေ၊ သဟန္တိ ပရသေဝကာ။
တဒဒ္ဓေနာပိ မေဓာဝီ၊ တပေါ ကတော သုခီ ဘဝေ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ပရသေဝကာ၊ တပါးသူထံ၊ အစေခံ သူခစား တို့သည်။ သီတဝါတာတပက္ခေဒေ၊ ချမ်းအေး တထွေ၊ လေနှင့်နေရှိန်၊ တွေ့ကြိမ် ပြုပြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းတို့ကို။ သဟန္တိ၊ အောင့်အည်း တန်တန်၊ သည်းခံ၍ နေကြ ရကုန်၏။ မေဓာဝီ၊ ရှုမြော်ဆင်ခြင်၊ ပညာရှင်သည်။ သဂ္ဂမောက္ခတ္ထာယ၊ နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန်၊ ရည်သန်မြော်ကိုး၊ ရောက်ဖို့ရန် အကျိုးငှါ။ တပေါ၊ ဒုက္ခပူပန်၊ အတန်

တန်ဖြင့်၊ ခြိုးခြံစွာကျင့်ရခြင်းသည်။ သေယျော၊ မြတ်၏။ ဣတိမနသိကတွာ၊ ဤသို့နှစ်ခြိုက်၊ နှလုံးပိုက်၍။ တဒဇ္ဈေနာပိ၊ ထိုအစေခံလူတစ်ယောက်၊ ပြုရသည့် အနက်၊ ဒုက္ခဝက်ဖြင့်လည်း။ တပေါကတွာ၊ တရားလမ်းမှန်၊ ခြိုးခြံအမှု၊ ကျင့်ကြံ ပြုရခြင်းကြောင့်။ သုခိ၊ နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်သို့၊ ကေန်ရောက်ရသဖြင့်၊ မချွတ်မယွင်း၊ ချမ်းသာခြင်းရှိသည်။ ဘဝေ - ဘဝေယျ၊ စင်စစ်မသွေ၊ ဖြစ်ပေရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ထိုမှတစ်ပါးလည်း ကြားနာပါဦးလော့၊ တပါးသူတို့၏ အထံ၌ အစေခံ သူစားတို့သည် ချမ်းအေးခြင်း၊ လေပြင်းမုန်တိုင်းတို့ဖြင့် နှိပ်စက်ခြင်း၊ နေပူဖြင့် နှိပ်စက်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကြောင့် ဖြစ်သော ဆင်းရဲ အတန်တန်တို့ကို အောင့်အည်း၍ သည်းခံကြရကုန်၏။ ထို့ထက် မြော်မြင်တတ်သိ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ် သည်ကား သူတပါးတို့အထံ၌ အစေခံအမှုကို ပြုရ၍ အစားအသောက် အနေ အထိုင်မှစ၍ အလုံးစုံသော ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကို ခံစားလျက် ခြိုးခြံစွာ နေရ ခြင်းသည် အကျိုးမရှိ၊ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ထက် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ကို ရည်သန် တောင့်တပြီးလျှင် တရားနှင့်လျော်စွာ ခြိုးခြံသော အကျင့်တို့ကို ကျင့်ကြံရခြင်းသည် သာလွန်၍ မြတ်ပေသည်ဟု နှစ်လုံးပိုက်လျက် သူတပါး၏ အထံ၌ အစေခံအမှုကို မပြုလုပ်ဘဲ ထိုအစေခံ ကျေးကျွန်တို့၏ ခံစားရသော ဒုက္ခ၏ ထက်ဝက်မျှ ဖြစ်သော ဆင်းရဲဒုက္ခကို ခံစားလျက် တရားနှင့်လျော်ကန် သည့် ခြိုးခြံသောအမှုကို ကျင့်ကြံပြုလုပ်ပြီးလျှင် နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သဖြင့် အမှန်မူချ ချမ်းသာခြင်းကို ရပေသည် ဟူလို။

အညဉ္စ—

၂။ ဧတ္ထကာ ဇာတံ သာဗလံ၊ ယာ အနာယတ္တဝုတ္တိတာ။

ယေ ပရာဓိနတံ ယာတာ၊ တေ စေ ဇီဝန္တိ ကေ မတာ။

အညဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ ယာဇီဝိကာ၊ အကြင်ပရိယေသန၊ ဇီဝအရေး၊ အသက်မွေးရခြင်းသည်။ အနာယတ္တဝုတ္တိတာ၊ သူတပါးနှင့်၊ လားလားမဖက်၊ စပ်ရှက်၍ ဖြစ်ခြင်းမရှိ။ ဧတ္ထကာ၊ ဤရွှေ ဤမျှ၊ ပမာဏဖြင့်။ ဇာတံ၊ မနုဿဟု၊ လောကအတွင်း၊ လူဖြစ်ရခြင်းသည်။ သာဗလံ၊ ဂုဏ်သိရ်မညှိုး၊ အဖိုးမပြတ်၊ တန်ခိုးလျှပ်သဖြင့်၊ အကျိုးနပ်ပေ၏။ ယေ၊ ဓနအသပြာ၊ အာသာခင်မင်၊ ဥစ္စာကို လိုချင်ကြကုန်သော အကြင်သူတို့သည်။ ပရာဓိနတံ၊ ကိုယ်ကိုရင်းငှါး၊ သူတပါးနှင့် စပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ယာတာ၊ အကုသိုလ်ထောက်၊ ကံဆိုးနှောက် ၍၊ ကျရောက်ကြရကုန်၏။ တေ၊ ထိုသူတပါးထံ၊ အစေခံစစ်၊ ကျေးကျွန်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကြရကုန်သော သူတို့သည်။ စေ ဇီဝန္တိ၊ အကယ်၍ အသက် ရှင်သည် မည်ကုန်အံ့။ ဝေ၊ ဤသို့ မည်ကုန်သည်ရှိသော်။ ကေ၊ အဘယ်သူတို့ သည်။ မတာ၊ သေသောသူတို့ မည်ကုန်ပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုမှတပါး ကြားနာပါဦးလော့၊ လောက၌ အကြင်သူသည် သူတပါးနှင့် စပ်ဖက်၍ အသက်မွေးမြူရခြင်း မရှိ၊ ထိုသူသည် ဤသို့ မရှိသဖြင့် လူဖြစ်ရခြင်း အကျိုးရှိပေ၏၊ လူဖြစ်ကျိုး နပ်ပေ၏။ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍ အကြင် သူတို့သည် ပရိယေသနအရေးဖြင့် အသက်မွေးမြူရန် ဓန အသပြာ ဥစ္စာကိုခင်မင် လိုချင်ကြသဖြင့် ဓနရှင်တို့၏ အထံ၌ လခရိက္ခာ အသပြာတို့ဖြင့် မိမိ၏ ကိုယ်ကို အပ်နှင်းပြီးလျှင် အစေခံ သူစား သူရင်းငှါး ပြုလုပ်သော သူတပါးနှင့် စပ်သည် ၏ အဖြစ်သို့ ကျရောက်ကြရကုန်၏။ ထိုသို့ ကျရောက်ကုန်သော သူတို့သည် အကယ်၍ အသက်ရှင်သည် မည်ကုန်အံ့၊ ထိုသို့ မည်ကုန်သည်ရှိသော် လောက၌ အဘယ်သူတို့သည် သေသည်ဟု မည်ပါကုန်မည်နည်း။ အဘယ်သူကို သေ သောသူ ဟူ၍ ခေါ်ဆိုရပါမည်နည်း။

သူတပါးတို့၏ ထံပါး၌ အစားပြုလုပ်ရခြင်းသည် အသက်သေသောသူနှင့် တန်းတူပင်ဖြစ်၍ သေသည်မည်၏ဟု ဆိုလိုသည်။

အပရဇ္ဇ—

၂၂။ ဧဟိ ဂစ္ဆ ပတောတ္တိဌ၊ ဝဒ မောနံသမာစရ။
အာသာဂ္ဂဟာသိတေဟေဝံ၊ ကိဇ္ဇန္တိ ဓနိနောတ္တိဟိ။

အပရဇ္ဇ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ဧဟိ၊ အနီးအနား၊ အပါးချဉ်းကာ၊ လာခဲ့ ပါလော့။ ဂစ္ဆ၊ အရပ်တပါး၊ ဖဲသွားပါလော့။ ပတ၊ နှိမ့်ချထိုင်ပါ၊ ဝပ်တွား ပါလော့။ ဥတ္တိဌ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်မတ်မတ်၊ ရပ်လိုက်ပါလော့။ ဝဒ၊ သွက်လက် ပြတ်သား၊ စကားဆိုပါဦးလော့။ မောနံသမာစရ၊ စကားမပြော၊ တုဏှိဘောသာ၊ နေလိုက်ပါလော့။ ဧဝံ—ဣမိနာအာကာရေန၊ ဤသို့ဖြာဖြာ၊ ခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာသာဂ္ဂဟာသိတေဟိ၊ တဏှာတည်း ဟူသော ရာဟုဂ္ဂိုဟ်နတ်၊ စားမျှအပ် ကုန်သော။ အတ္တိဟိ၊ ဓနဥစ္စာ၊ အသပြာ၌၊ အာသာခင်မင်၊ လိုချင်ကြကုန်သော သူတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဓနိနော၊ ဥစ္စာကြွယ်ဝ၊ ချမ်းသာကြကုန်သော၊ ဓနရှင် တို့သည်။ ကိဇ္ဇန္တိ၊ စိတ်ကြိုက်ဖျော်ဖြေ၊ မြူးပျော်၍ နေကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုမှတပါး ကြားနာပါဦးလော့၊ လောက၌ ဥစ္စာကြွယ်ဝ ချမ်းသာကြကုန်သောသူတို့သည် အစေခံ ကျေးကျွန်တို့အား ဤအပါးသို့ ချဉ်းကာ လာခဲ့ပါလော့၊ အရပ်တပါး ဖဲသွားလိုက်ပါလော့၊ ဤနေရာ၌ ဝပ်လိုက်ပါလော့၊ ထိုင်လိုက်ပါလော့၊ ဖြောင့်ဖြောင့်မတ်မတ် ရပ်လိုက်ပါလော့၊ ပြတ်ပြတ်သားသား စကားပြောဆိုလိုက်ပါလော့၊ တုဏှိဘာဝေါ စကားပြော လွတ်ကင်းသဖြင့် ခံတွင်းကို နာနာပိတ်၍ တိတ်ဆိတ်စွာ နေလိုက်ပါလော့၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် မိမိတို့၏အာဏာကို ပြကြကုန်လျက် တဏှာတည်း

ဟူသော ရာဟုဂြိုဟ်မင်းသည် ပူးဝင်ဖမ်းစားအပ်သည်ဖြစ်၍ အကျိုးအပြစ်ကို စင်စစ် မသိနိုင်ကြခြင်းကြောင့် ဥစ္စာအသပြာ၌ အာသာငမ်းငမ်း စွဲလမ်းကြ ကုန်သော အမှုလုပ် ကျေးကျွန် သူခစားတို့နှင့် အလိုက်သင့် ဖြေဖျော်၍ မှူးပျော်ကာ နေကြကုန်သဖြင့် ကျေးကျွန်တို့မှာ အရှင်သခင်တို့၏ အပျော် တော်ဆက် အဖြစ်ဖြင့် သက်သက် နေကြရကုန်သည် ဟူလို။

ကိုဉ္စ—

၂၃။ အဗုဒ္ဓေဟုတ္ထလာဘာယ၊ ပဏျတ္တိဘိရိဝ သယံ။
အတ္တာ သခံတျ သခံတျ၊ ပရောပကရဏီ ကတော။

ကိုဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ပဏျတ္တိဘိ၊ ဥစ္စာရကြောင်း၊ ကာမရောင်းသည့်၊ သောင်းပြောင်းပျော်ရာ၊ မ၊ ဗိုင်းတာတို့သည်။ အတ္ထလာဘာယ၊ ဥစ္စာခန၊ ကိုယ်ဝယ်ရစေခြင်းငှါ။ သယံ၊ မည်သူမဆို၊ အလိုလိုသာလျှင်။ အတ္တာ၊ မိမိ၏သာ၊ ကိုယ်ခန္ဓာကို။ သခံတျ သခံတျ၊ ကောင်းစွာပြုပြင်၊ ဆင်ယင်ဝတ်စား၊ ဆင်ယင် ဝတ်စား၍။ ပရောပကရဏီ၊ သူတပါးတို့သာ၊ သုံးဆောင်ရာမှ၊ ကျေးဇူး ပြုခြင်းကို။ ကတောဣဝ၊ ပြုအပ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုအတူ။ အဗုဒ္ဓေဟိ၊ အသိအလိမ္မာ၊ ပညာဉာဏ်ကင်း၊ မိုက်၊ အ၊ ဖျင်းကုန်သောသူတို့သည်။ အတ္တာ၊ မိမိ၏သာ၊ ကိုယ်ခန္ဓာကို။ ပရောပကရဏီ၊ သူတပါးတို့သာ၊ သုံးဆောင်ရာကို။ ကတော၊ ကေနိဆတ်ဆတ်၊ ပြုလုပ်အပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုမှတပါးလည်း ပစ္စည်းဥစ္စာ ရစေခြင်းငှါ သူတထူး၏ ထံပါး၌ အစေခံ သူခစားအမှုကို ပြုလုပ်ကြရသောသူတို့သည် အခြားအရာကို မဆိုထားဘိ မိမိတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာကိုပင်လျှင် မိမိတို့ အလိုအတိုင်း ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် အသုံးပြုရဘဲ သူတပါးတို့သာလျှင် အသုံးပြုကြပုံ အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ နာပါဦးလော့။

ပစ္စည်းဥစ္စာ ရစေခြင်းငှါ မိမိတို့၏ကာမကို လာသမျှ အတွင်ရောင်းသည့် သောင်းပြောင်းပျော်ရာ ပြည့်တန်ဆာမတို့သည် မိမိတို့၏ ကိုယ်အင်္ဂါကို လှပစွာ ပြုပြင်လျက် ဆင်ယင်ဝတ်စား၍ သူတပါးတို့သာလျှင် ပျော်ရွှင်သုံးဆောင်ရန် အလို့ငှါ ကျေးဇူးပြုရသကဲ့သို့ ထိုအတူ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာကင်း မိုက်၊ အ၊ ဖျင်းကုန်သောသူတို့သည် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရစေခြင်းငှါ မိမိတို့၏ကိုယ်ခန္ဓာကို အရှင် သခင်တို့အား ပစ္စည်းဥစ္စာဖြင့် အပ်နှံထားရသဖြင့် မိမိတို့ အစိုးတရ အသုံးမချ နိုင်ဘဲ အရှင်သခင်တို့၏ အလိုအတိုင်း ခိုင်းစေသမျှသော အမှုကိစ္စတို့ကို အခါ ခပ်သိမ်း ပြုလုပ်၍ နေကြရသဖြင့် အရှင်သခင်တည်းဟူသော သူတပါးတို့ သာလျှင် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် အသုံးပြုကြရခြင်းကြောင့် ထိုသူတထူးတို့၏ ထံပါး၌

အစေခံ သူခစားအမှုကို ပြုလုပ်ကြသောသူတို့သည် အခြားအရာကို မဆိုထားဘိ မိမိတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာကိုပင်လျှင် မိမိတို့ မပိုင်ကြရပေ ဟူလို။

ထို့ပြင် အရှင်သခင်၏ အပါး၌ ခစားရခြင်းသည် ကမ်းနားသစ်ပင်နှင့် ပမာ တူလှသဖြင့် မိမိတို့၏အပေါ်သို့ အပြစ်ကျရောက်မည့် ဘေးကိုသာ တွေးတော ဆင်ခြင်လျက် အရှင်သခင်၏ အရိပ်အခြေကိုသာ အစဉ်ကြည့်ရှု၍ နေရ ခြင်းကြောင့် သူခစား ကျေးကျွန်အမှုသည် အလွန်ကြပ်တည်းသည်၏ အဖြစ်ကို ပြဆိုလိုပြန်သဖြင့် အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောပြလေ၏။

ကိဉ္စ—

၂၄။ ယာ ပကတျေဝ စပလာ၊ နိပတဿသုစိံ အပိ။
သာမိနော ဗဟုမညန္တေ၊ ဒိဋ္ဌိံ တမပိ သေဝကာ။

ကိဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ပကတျေဝ၊ ပကတိအားဖြင့် သာလျှင်။ စပလာ၊ ရွှေ့ရှားမပြတ်၊ တုန်လှုပ်တတ်သော၊ သဘောရှိသော။ သာမိနော၊ အရှင် သခင်၏။ ယာဒိဋ္ဌိ၊ အကြင် တစိတစောင်း၊ စောင်းမြောင်းကြည့်ရှုခြင်းသည်။ အသုစိံ အပိ၊ မစင်မကြယ်၊ အပြစ်တွယ်သည်၏ အဖြစ်သို့လည်း။ နိပတတိ၊ တခါတရံ၊ စိတ်ဖောက်ပြန်သဖြင့်၊ ကေနိကျရောက်တတ်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ တံဒိဋ္ဌိမ္ပိ၊ ထိုအရှင်သခင်၏ တစိတစောင်း၊ စောင်းမြောင်း၍ ကြည့်ရှုခြင်း ကိုလည်း။ သေဝကာ၊ သူတပါးထံ၊ အစေခံပြု၊ ကျေးကျွန်စုတို့သည်။ ဗဟုမညန္တေ၊ များစွာလေးမြတ်၊ ရိုသေအပ်ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပကတိသဘောအားဖြင့်ပင်လျှင် အလွန်ရွှေ့ရှား ဖောက်ပြန် လျက် အတန်တန် တုန်လှုပ်တတ်သော သဘောရှိသော အရှင်သခင်၏ တစိ တစောင်း စောင်းမြောင်း ကြည့်ရှုခြင်းသည် တခါတရံ၌ စိတ်ဖောက်ပြန်သဖြင့် ကျေးကျွန်၏ အပေါ်၌ အပြစ်ကျရောက် ပေါ်ပေါက်၍ လာတတ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုသို့ အရှင်သခင်၏ တစိတစောင်း စောင်းမြောင်း၍ ကြည့်ရှုခြင်းကိုလည်း ကျေးကျွန် သူခစားတို့သည် များစွာအလေးပြုလျက် ဂရုစိုက်၍ နေရပေသည်။ မည်သည့်အခါမျှ မိမိစိတ်အလိုအတိုင်း ပေါ့ပေါ့တန်တန် လွတ်လွတ်လပ်လပ် မနေရဘဲ အရှင်သခင်၏ အရိပ်နိမိတ် အခြေအနေကိုသာ အမြဲကြည့်ရှုလျက် အလွန်ကြပ်တည်းစွာ နေကြရပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် အစေခံသူခစားတို့၏ အလုပ်ဝတ်တရားနှင့် လူတို့၏ တံထွာ ဓမ္မတာ သဘောသွားတို့ ကွာခြားပုံ အချက်တို့ကို တိုးတက်၍ ပြပြန်လိုရကား ဝိသေသ-
တော ၈ အစရှိသော စကားရပ်ကို ထပ်မံ၍ မိန့်ဆိုပြန်လေ၏။

ဝိသေသတော ၈ —

၂၅။ ပဏမတုန္နုန္တိဟေတု၊ ဇီဝိတဟေတု ဝိမုဉ္ဇတိပ္ပါဏံ။
ဒုက္ခိယတိ သုခဟေတု၊ ကော မူဠော သေဝကာ အညော။

(အရိယာဂါထာ)

ဝိသေသတော ၈။ ထို့ထက်လွန်ကြူး၊ အထူးအားဖြင့်လည်း။ သေဝကော၊ သူတထူးထံ၊ အစေခံအမှု၊ ပြုလုပ်ရသောသူသည်။ ဥန္တတိဟေတု၊ မြင့်မောက်လွန်းကျော်၊ မောက်မော်လိုသော အကြောင်းကြောင့်။ ပဏမတိ၊ အရှင့်ထံပါး၊ ပြားပြားဝပ်လျက်၊ မချွတ်မလွဲ၊ အမြဲခစား၏။ ဇီဝိတဟေတု၊ နှမြောစုံမက်၊ လွန်နှစ်သက်အပ်သည့်၊ အသက် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပါဏံ၊ နှမြောစုံမက်၊ လွန်နှစ်သက်အပ်သော အသက်ကို။ ဝိမုဉ္ဇတိ၊ ရက်ရက် ရောရော၊ နှမြောမဖက်၊ အသက်ကို စွန့်လွှတ်ရ၏။ သုခဟေတု၊ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ၊ ချမ်းသာကို ခံစားလိုသော အကြောင်းကြောင့်။ ဒုက္ခိယတိ၊ ပင်ပန်းလှစွာ၊ ဒုက္ခကိုခံရှာ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ သေဝကာအညော၊ လိုရာကိုပစ်၊ မလိုချစ်သည့်၊ အနှစ်ကင်းမှန်၊ ထိုအစေခံမှတစ်ပါးသော။ မူဠော၊ ထိုသူထက်မို၊ အမှိုက်ပိုသောသူသည်။ ကောအတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိပါတော့အံ့နည်း။ နတ္ထေဝ - နတ္ထိဝေ၊ ကေနတိတိ၊ အမှန်မရှိသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုအစေခံ သူခစားတို့ ပြုလုပ်ရသော အလုပ်ဝတ်တရားနှင့် မူလရင်း သဘောထားတို့ လားလားမှ မဟပ်မိဘဲ မိုက်မဲပုံအထူးကို စိတ်ကူး၍ ကြည့်ပါဦးလော့၊ လောက၌ လူတို့၏ ပစ္စည်းဥစ္စာရှာကြံမှုသည် ဆင်ယင်ဝတ်စားလျက် တပါးသူတို့၏ အပေါ်မှာ မောက်မော်ဝါကြား ပလွှား၍ ခံခံကြီး နေလိုကြခြင်းသည် လိုရင်းပဓာန တခု ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ ပလွှား၍ ခံညားစွာနေလိုပါလျက် သူခစားအလုပ်ကို ပြုလုပ်သဖြင့် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာကြံရသော သူသည် သူတထူး၏ ထံပါး၌ ဒူးတုပ်ခစားလျက် ပြားပြားဝပ်ရပေသည်။ ဤသို့ ပြုလုပ်ရခြင်းသည်လည်း မိမိတို့ လိုရင်းနှင့် အလျှင်းပင် မဟပ်မိပုံတချက်၊ ထို့ပြင် မိမိ၏ အလွန်စုံမက် ချစ်နှစ်သက်အပ်သော အသက်ကို မွေးမြူစောင့်ရှောက်ရန် ရည်သန်ခြင်းသည် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာကြံမှု၌ လိုရင်းပဓာန တခု ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက် အရှင်၏အတွက် အခက်နှင့်တွေ့ကြုံမှု အလွန်စုံမက်အပ်သော မိမိ၏ အသက်ကိုပင် စွန့်လွှတ်ရပေသည်။ ဤသို့ ပြုလုပ်ရခြင်းသည်လည်း ရည်ရွယ်ရင်း သဘောသွားနှင့် အလုပ်ဝတ်တရားတို့ လားလားမှ မဟပ်မိပုံတချက်၊ ထို့ပြင်လည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနေလျက် ချမ်းသာသူခကို ခံစား စံစား လိုကြခြင်းသည် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာမှီးမှု၌ လိုရင်းပဓာန တခု ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်

အရှင်သခင်၏ အလိုအကြိုက်နှင့် အလိုက်သင့် ဖြစ်စေခြင်းငှါ အလွန်ပင်ပန်းလှစွာ နေပူမိုးရွာ မရှောင်လွှဲဘဲ ဆင်းရဲဒုက္ခကို ခံစားကြရပေသည်။ ဤသို့ ပြုလုပ်ရခြင်းသည်လည်း မြှော်လင့်ရင်း တွက်သားနှင့် လားလားမှ မကိုက်ပုံတမျိုး၊ ထိုသို့သော အကြောင်း အမျိုးမျိုးတို့ကြောင့် မိမိတို့ လိုအပ်သော အကျိုးကိုပစ်လျက် မလိုအပ်သောအကျိုးကို နှစ်သက်မြတ်နိုးရသော ကျေးကျွန် အစေခံအမှုကို ပြုလုပ်သော သူတို့ထက် ပိုမို၍ မိုက်မဲသော သူမည်သည် အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း။ ထို့ထက် မိုက်မဲသောသူ မရှိပေ ဟူလို။

ထို့ပြင်လည်း အစေခံ သူခစားတို့၏ အလုပ်ဝတ်တရားသည် အရှင်သခင်တည်းဟူသော သူတပါး၏ အလိုအကြိုက်နှင့် ထိုက်လျော် ညီညွတ်အောင် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရပါသဖြင့် အလွန်တရာမှ ခဲယဉ်းလှကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အပရဉ္စ အစရှိသော ဂါထာစကားရပ်ကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၂၆။ မောနာ မူဂေါ ပဝစနပဋ္ဌ၊ ဝါတုလော ဇပ္ပကော ဝါ၊
ခန္တု၊ ဘိရူ ယဒိ န သဟတေ ပါယသော နာဘိဇာတော။
ဓိ ဝါ ပဿေ ဝသတိ နိယတံ ဒုရတော စာပဂဗ္ဗော၊
သေဝါဓမ္မော ပရမဂဟနော ယောဂိနံ မပျဂဗ္ဗော။

(မန္တကုန္တာဂါထာ)

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ သေဝကော၊ အစေခံ သူခစားသည်။ မောနာ၊ စကားမပြော၊ တုဏှိဘောသာ၊ ဆိတ်ငြိမ်စွာနေခြင်းကြောင့်။ မူဂေါ၊ စကားမတတ်၊ မပါးနပ်သူ၊ လူအလွန်ဟု၊ အရှင်ခိုမ်းချောက်၊ ကြိုမ်းမောင်းငေါက်၏။ ဝါ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ပဝစနပဋ္ဌ၊ ချေချေငံ၊ လမ်းမှန်ကျန၊ တတ်သမျှဖြင့်၊ စေ့ငအောင် ပြောဆိုပါမူကား။ ဝါတုလော၊ စကားလည်းများ၊ လေလုံးထွား၍၊ ဝါကြွားရာ ရောက်ပြန်၏။ ဝါ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဇပ္ပကော၊ ရောက်တတ်ရာရာ၊ ထွေရာလေးပါး၊ စကားများရာ ရောက်ပြန်၏။ ခန္တု၊ စိတ်နှလုံးကောင်း၊ ဝမ်းထည်းအောင်းပြီး၊ သည်းညည်းတန်တန်၊ မျှိသိပ်၍ခံခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ခံပါမူကား။ ဘိရူ၊ မတုံ့မပြန်၊ မလွန်မဝံ့၊ ကြောက်ရွံ့ရာ ရောက်၏။ ယဒိ န သဟတေ၊ အချက်တွေ့တိုင်း၊ မဆိုင်းပြန်လှန်၊ အကယ်၍ သည်းမခံပါမူကား။ နာဘိဇာတော၊ ယဉ်ကျေးမဖွယ်၊ အနွယ်သိမ်နုပ်၊ အမျိုးယုတ်သည်ဟု။ ပါယသော၊ များသောအားဖြင့်။ ကထုတေ၊ မနောမလို၊ သဘောညိုလျက်၊ အပြောအဆို

ခံရ၏။ ပဿေ၊ မက္ခာမဝေး၊ နံဘေးအနား၊ နီးအပါး၌။ နိယတံ၊ အမြဲ။ ဝသတိ၊ ဝပ်တူးကြပ်ကြပ်၊ မပြတ်စားလျက် နေပါမူကား။ ဓိ၊ ရိုသေကျိုးနွံ၊ အတည်လွန်သဖြင့်၊ ရွံ့ဘွယ်ဖြစ်ပြန်၏။ ဝါ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ဒုရတော စ၊ လွတ်လွတ် လပ်လပ်၊ မကပ်အပါး၊ စားမရှိ၊ မိမိအလိုက်၊ အထိုက်သင့်ရာ၊ ဝေးစွာသော အရပ်၌ နေမိပြန်ပါမူလည်း။ အပဂဗ္ဘော၊ အလိုရှိသော်၊ သံကုန်အော်၍၊ တကျော်ကျော်မစဲ၊ အမြဲခေါ်ငင်ရသဖြင့်၊ သင့်၊ မသင့်ကို၊ ထောက်ချင့်ဝေဘန် တတ်သော၊ ဝိစာရဏဉာဏ် ချွတ်ယွင်း၍၊ အကင်းမပါးရာ ရောက်ပြန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရမဂဟနော၊ အဆင်ပြေပြေ၊ အနေမှန်မှန်၊ အလောတန်ဖြစ်ဖို့ရန်၊ အင်မတန်မှ ခက်ခဲလှပေသော။ သေဝါမဓမ္မော၊ သူ့အကြိုက်ကို၊ လိုက်လျော တစေ၊ ကျင့်ရပေသော၊ အစေခံ၏ ဝတ်တရားကို။ ယောဂိနံအပိ၊ အဘိညာဉ် တန်ခိုးကို၊ အစိုးရသည့်သခင်၊ ယောဂီ အရှင်မြတ်တို့သော်မှလည်း။ အဂဓမ္မော၊ အဆင်ပြေပြေ၊ အနေမှန်မှန်၊ အလောတန်ဖြစ်ဖို့ရန်၊ စိမ့်အားထုတ်၊ ပြုလုပ်၍ မရနိုင်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုမှတပါး အစေခံ သူစားတို့၏ အလုပ် ဝတ်တရားသည် များစွာ ခက်ခဲပုံ အကြောင်းကိုလည်း ထပ်လောင်း၍ နာပါဦးလော့၊ အစေခံ သူစားသည် အရှင်ကို ရိုသေသောအားဖြင့် အကြောင်းနှင့်လျော်ရုံသာ ပြော ဆို၍ အပိုအမိုဖြစ်သော စကားတို့ကို များစွာမပြောဘဲ တူဏှိဘောသာ နေပါမူ စကားမတတ် မပါးနပ်သူ လူနဲ့ လူအ ဟူ၍ အရှင်သခင်က ခြိမ်းချောက်၍ ကြိမ်းမောင်း ငေါက်ငမ်းပြန်၏။ ထိုသို့ ဆိတ်ငြိမ်စွာ မနေမူ၍ ချေချေငင် လမ်းမှန် ကျနစေအောင် သွယ်ငိုင်း၍ အလှိုင်းကြီးစွာ ပြောဆို ပြန်ပါမူကား စကားလည်းများ လေလုံးထွား၍ ကြွားဝါရာ ရောက်ပြန်၏။ သို့မဟုတ် ရောက်တတ်ရာရာ ထွေရာလေးပါး စကားများရာရောက်ပြန်၏။ ပြောဆို ပြုလုပ် သမျှကို နည်းလမ်းကျနသည်ဖြစ်စေ၊ မကျနသည်ဖြစ်စေ အနည်းငယ်မျှ ပြန်လှန် ပြောဆိုခြင်း မပြုဘဲ အောင့်အည်း တန်တန် မျှိုသိပ်၍ သည်းခံပါမူကား ကြောက်ရွံ့ရာ ရောက်ပြန်၏။ အကယ်၍ အချက်တွေတိုင်း မဆုတ်ဆိုင်းဘဲ အမြဲ ပြန်လှန် သည်းမခံပါမူကား များသောအားဖြင့် အနွယ်သိမ်နပ် အမျိုးယုတ် သည်ဟု အပြောအဆို ခံရပြန်၏။ နံဘေး အနီးအနား၌ ဝပ်တူးလျက် မပြတ် စား၍ နေပါမူ တည်မြဲခြင်း လွန်ပြန်သဖြင့် ရွံ့ဘွယ်ဖြစ်ပြန်၏။ လွတ်လွတ် လပ်လပ် ဆည်းကပ်စားခြင်းမရှိမူ၍ မိမိအလိုက် အထိုက်သင့်ရာ ဝေးစွာသော အရပ်၌ နေပြန်ပါမူကား အလိုရှိသော် တကျော်ကျော် ခေါ်ငင်ရခြင်းကြောင့် သင့်၊မသင့် လျော်၊မလျော်ကို ရှုမြော်ချိန်ဆတတ်သော ဝိစာရဏဉာဏ် ချွတ် ယွင်းသဖြင့် အကင်းမပါးရာရောက်ပြန်၏။ ဤသို့လျှင် အလိုက်သင့် အဆင်ပြေ၍ အနေမှန် ဖြစ်ဖို့ရန် အင်မတန်မှ ခဲခက်လှပေသော အစေခံ၏ ဝတ်တရားကို

တန်ခိုး အဘိညာဉ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ယောဂီ အရှင်မြတ်တို့သော်မှလည်း
အလောတန် ဖြစ်ဖို့ရန် စီမံ၍ မဖြစ်နိုင်ပေ ဟူလို။

အရှင်သခင်ကို အစဉ် မှီဝဲအပ်ပုံ

ထိုအခါ ဒမနကမြေခွေးက “မိတ်ဆွေ.... ဤကဲ့သို့သော အကြံအစည် အပြုအမူ
မျိုးကို မည်သည့်အခါမှ စိတ်၌သော်မှလည်း မကြံစည်သင့်ပေ” ဟု ပြောဆိုပြီး
လျှင် အရှင်သခင်တို့အား ခစားဆည်းကပ် မှီဝဲအပ်ကြောင်းကို ပြပြန်လိုသည်
ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောပြလေ၏။

၂၇။ ကထံနာမ န သေဝန္တေ၊ ယတတော ပရမိဿရာ။
အစိရေနေဝ ယေ တုဠာ၊ ပူရယန္တိ မနောရထံ။

ပရမိဿရာ၊ ထူးချွန်လွှမ်းမိုး၊ အစိုးရခြင်းနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။ ယေ၊ အကြင်
အရှင်သခင် ဘုရင်မင်းမြတ်တို့သည်။ တုဠာ၊ နှစ်သက်အားရမ်း၊ ဝမ်းမြောက်
ကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ မနောရထံ၊ ကျေးကျွန်တို့၏ အကြိုက်၊ အနှစ်ခြိုက်ဆုံး၊
နှလုံးအလိုကို။ အစိရေနေဝ၊ ကာလမဖင့်၊ မကြာမြင့်မီပင်လျှင်။ ယသ္မာ၊ အကြင်
ကြောင့်။ ပူရယန္တိ၊ ပြည့်စေတတ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တေ၊ ထို ထူးချွန်
လွှမ်းမိုး၊ အစိုးရကုန်သော အရှင်သခင် ဘုရင်မင်းတို့ကို။ ယတတော-ယတနေန၊
အားထုတ် လုံ့လ ဥဿာဟပြုသဖြင့်။ ကထံနာမ၊ အဘယ်သို့သော အကြောင်း
ကြောင့်။ နသေဝန္တေ၊ မမှီဝဲ မဆည်းကပ်၊ မခစားအပ်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ သေဝန္တေ
ဝေ၊ မှီဝဲဆည်းကပ်၊ ခစားအပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ လွန်စွာ အစိုးရခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော အရှင်မင်းမြတ်တို့
သည် နှစ်သက် မြတ်နိုးတော်မူသည့်ရှိသော် မကြာမြင့်မီပင်လျှင် ကျေးကျွန်တို့၏
လိုလားတောင့်တ နှစ်ခြိုက်ကြသော နှလုံးအလိုကို ပြည့်စေနိုင်ကြကုန်၏။ ထိုသို့
ပြည့်စေနိုင်ခြင်းကြောင့် အစိုးရတော်မူသော အရှင်မင်းမြတ်တို့အား ကြိုးစား
အားထုတ် လုံ့လဥဿာဟ ပြုသဖြင့် အဘယ်မှာ မမှီဝဲ မဆည်းကပ်အပ်ဘဲ
ရှိပါအံ့နည်း၊ မှီဝဲ ဆည်းကပ်အပ်သည်သာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထိုမှတစ်ပါး အရှင်သခင် ဘုရင်မင်းမြတ်တို့အား ခစားဆည်းကပ်မှသာလျှင်
မြင့်မြတ်သော အဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်သည်ဖြစ်၍ စင်စစ် မှီဝဲဆည်းကပ် ခစားအပ်
သော အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အညဉ္စ ပဿ အစ
ရှိသော စကားတို့ကို မိန့်ဆို ပြောကြားလေ၏။

အညဉ္ဇ ပဿ—

၂၈။ ကုတော သေဝါဝိဟိနာနံ၊ စာမရောဒ္ဓုတသမ္ပဒါ။
ဥဒ္ဓဏ္ဍဓဝလစ္ဆတ္တံ၊ ဝါဇီဝါရဏဝါဟိနီ။

အညဉ္ဇ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ပဿ၊ ကျိုးကြောင်းမြော်ပြု၊ ဆင်ခြင်ရှဉ်းလော့။ သေဝါဝိဟိနာနံ၊ ဆည်းကပ်မှီတင်း၊ စားခြင်းမှ ကင်းကုန်သော သူတို့အား။ စာမရောဒ္ဓုတသမ္ပဒါ၊ ရိုးရှည်ဆင်တပ်၊ သားမြီးယပ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် လည်းကောင်း။ ဥဒ္ဓဏ္ဍဓဝလစ္ဆတ္တံ၊ အစေခံနောက်လိုက်တို့၊ သိုက်မြိုက်စွာမိုးစေရန်၊ အရိုးရှည်သော ထီးဖြူသည်လည်းကောင်း။ ဝါဇီဝါရဏဝါဟိနီ၊ မြင်းယာဉ် ဆင်ယာဉ်၊ စစ်သေနင်တို့သည်လည်းကောင်း။ ကုတောအတ္ထိ၊ အဘယ်မှာ ရှိနိုင်ပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုမှတပါး စဉ်းစား ဆင်ခြင်ပါဉ်းလော့၊ လောက၌ ဘုရင်မင်းမြတ်တို့အား မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်းမှ ကင်းကုန်သောသူတို့အား ရာထူး ဌာနန္တရရှိကုန်သော မင်းကြီးစိုးကြီးတို့၏ အစီးအနင်း အဆောင်အရွက် ဖြစ်ကုန်သော အရိုးရှည်တပ်သော သားမြီးယပ် အရိုးရှည်တပ်သော ထီးဖြူ ဆင်ယာဉ် မြင်းယာဉ် စစ်သေနင် အစရှိသော မှူးကြီးမတ်ရာ သေနာပတိ အစရှိသော အရာရှိတို့၏ အစီးအနင်း အဆောင်အရွက်တို့ကို အဘယ်မှာ ရရှိနိုင်ပါတော့အံ့နည်း။ ဘုရင်မင်းမြတ်အား စား ဆည်းကပ်သော သူအားသာလျှင် ဘုရင်မင်းမြတ် နှစ်သက် မြတ်နိုးတော်မူသဖြင့် အစီးအနင်း အဆောင်အရွက်နှင့်တကွ ရာထူး ဌာနန္တရတို့ကို အပ်နှင်း ချီးမြှောက်တော်မူနိုင်သည်ဖြစ်၍ စင်စစ်အားဖြင့် ဘုရင်မင်းမြတ်တို့အား စားဆည်းကပ် မှီဝဲအပ်သည်သာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

မစွက်ဖက်သင့်ရာ၌ မစွက်ဖက်သင့်ပုံ

ထိုအခါ ကရဋက မြေခွေးက ပြောဆိုပြန်သည်မှာ ယခု သင်ပြဆိုသော အကြောင်းတို့သည် အားလုံးပင် မှန်ပါပေသည်။ ထိုသို့ပင် မှန်ပါသော်လည်း ဤခြင်္သေ့ မင်း၏ ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်၍ ရေမသောက်ဘဲ ပြန်လည်ပြီးလျှင် ထိုင်းမှိုင်းနဲ့ နှေးစွာ နေသည်ကို စုံစမ်းမေးမြန်းရန် အားထုတ်ကြောင့်ကြ ဗျာပါရ ပြုခြင်းငှါ အလျှင်းမသင့်ချေ။ ထိုသို့ ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ငါတို့အား အကျိုးမထင် အပြစ်သာမြင်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကြောင့်ကြဗျာပါရ မပြုသင့်သည်တို့၌ ကြောင့်ကြဗျာပါရ ပြုရခြင်းသည် အခါခပ်သိမ်း ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးတတ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ ဤဆိုလတုံသော အကြောင်းကို ဆင်ခြင်စဉ်းစား သဘောထားပါဉ်းလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြောပြလေ၏။

၂၉။ အဗျာပါရေသု ဗျာပါရံ၊ ယော နရော ကတ္တုမိစ္ဆတိ။
သ ဘူမံ နိဟတော သေတိ၊ ကီလောပ္ပဋိဝ ဝါနရော။

ယောနရော၊ အကြင်သူသည်။ အဗျာပါရေသု၊ မိမိကိစ္စ၊ ဘာမျှမဟုတ်၊
ဗျာပါရမထုတ်သင့်သော အရာတို့၌။ ဗျာပါရံ၊ စပ်ကြားဝင်စွက်၊ အချက်မဟုတ်၊
ဗျာပါထုတ်ခြင်းကို။ ကတ္တု၊ ကိုယ်မှုကိုယ်တာ၊ ကိုယ့်အရာသို့၊ ကိုယ်သာပြုလုပ်
ခြင်းငှါ။ လူ့စွက်၊ အကြောင့်ကြပိုမိုလျက်၊ နဂိုရပ်ကတိ၊ အလိုရှိတတ်၏။ သ - သော
နရော၊ ထိုမဆိုင်ဘဲလျက်၊ ကြားစွက်တတ်သောသူသည်။ ကီလောပ္ပဋိ၊ မစပ်
အလုပ်၊ စွမ်းအားထုတ်လျက်၊ သပ်အနုတ်မှားသော။ ဝါနရော၊ ကံဆိုးမှုနှောက်၊
တောသားမျောက်သည်။ နိဟတော၊ ပုမ္မောခပင်း၊ ဝမ်းတွင်းကပါ၊ ဥနှစ်မြွှာတို့၊
ကောင်းစွာကြည့်ကံ၊ အသက်ဆုံးရှုံး၊ လုံးလုံးပျက်စီးသည်ဖြစ်၍။ ဘူမံ၊ မြေ၌။
သေတိလ္လဝ၊ အိပ်ရသကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုနည်းပမာ၊ အတူသာလျှင်။ နိဟတော၊
အသက်လုံးလုံး၊ ဆုံးရှုံးပျက်စီးသည်ဖြစ်၍။ ဘူမံ၊ မြေ၌။ သေတိ၊ အိပ်ရတတ်၏။

ဤကဲ့သို့ ပြောဆိုသောအခါ ဒမနကမြေခွေးက ဤအကြောင်း အကျယ်
ကား ဘယ်သို့ပါနည်း၊ အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဖြစ်သမျှကို နေရာကျ သိရအောင် ထုတ်
ဆောင်၍ ပြပါဦးဟု မေးမြန်းပြောဆိုရာ ကရဋကမြေခွေးက အောက်ပါ ဝတ္ထုကို
ပြောပြလေ၏။

ကံဆိုးသော မျောက်မိုက်ဝတ္ထု

မဂဓတိုင်း ဓမ္မမည်သော တော၏အနီး တခုသော မြေအရပ်၌ သုဘဒတ္တ
မည်သော စာရေးဆရာတယောက်သည် ဓမ္မာရုံ ဝတ်ကျောင်း အဆောက်အဦး
တခု ပြုလုပ်ရန် စီမံအားထုတ်လျက် နေလေ၏။ ထိုသို့ စီမံအားထုတ် ပြုလုပ်
သောနေရာ၌ လက်သမားတို့သည် တခုသောသစ်တုံးကို လွှဖြင့် တဝက်တပျက်
ခွဲ၍ သစ်ခြမ်းနှစ်ခု၏ အကြား၌ သပ်ရိုက်၍ ထားခဲ့ကြလေ၏။ လက်သမားတို့
ဖံသွားကြသည့်အခါ ထိုတော၌နေသော အားခွန်ဗလနှင့်ပြည့်စုံသော မျောက်
အုပ်တစုသည် သစ်တုံးကို ဖြတ်ရာခွဲရာအရပ်သို့ ခုံပေါက်ပြေးလွှား၍ ကစား
ပျော်မြူးလျက် လာလေ၏။ ထိုမျောက်အုပ်၏ အထဲတွင် ကံဆိုးကြမ္မာ ငင်ရှာ
သော မျောက်တကောင်သည် ထိုသစ်တုံး၌ ရိုက်နှက်၍ ထားအပ်သော သပ်ကို
လက်နှစ်ဖက်တို့ဖြင့် မြဲမြံစွာ ဆုပ်ကိုင်လျက် သစ်တုံးကို ခွဲ၍ထိုင်လေသော်
ထိုမျောက်၏ ပုမ္မာဝအရင်း ဝမ်းတွင်းပါစုံတဲသည် သစ်ခြမ်းနှစ်ခု၏ အကြားထဲ၌
တုံ့ရဲကျ၍ နေလေ၏။ ထိုသို့ထိုင်လျက် သပ်ကို မပြတ်လှုပ်ကာလှုပ်ကာ ပြင်းစွာ
သော အားထုတ်ခြင်းဖြင့် နုတ်လေရာ သပ်ကျည်သည်နှင့်တပြိုင်နက် ရုတ်တရက်
သစ်နှစ်ခြမ်းတို့ ဖြန်းခနဲညှပ်မိရာ ငယ်ပါနှစ်ခု စိစိကြ၍ ထိုမျောက်မိုက် သေရှာ
လေ၏။

ဤအကြောင်းကိုထောက်၍ ကျွန်ုပ်သည် အဗျာပါရေသု ဗျာပါရံ အစရှိသော စကားကို ပြောကြားခဲ့ပေသည်ဟု ဆိုလေ၏။

ထို့နောက် ဒမနကမြေခွေးက သင်ဆိုသောစကားသည် သင့်မြတ်ဟုတ်မှန်လှပေ၏။ သို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း အရှင်သခင်၏ ကြောင့်ကြ ဗျာပါရ ကိစ္စဟူသမျှတို့ကို အစေခံကျေးကျွန်တို့သည် မချွတ်မလွဲ အမြဲကြည့်ရှု၍ ပြုလုပ်ရန် ဝတ်တရားရှိပေသည်ဟု ပြောဆိုပြန်လေ၏။

ကိုယ်အရာမဟုတ်က လူတွင်ကျယ်မလုပ်သင့်ပုံ

ထိုသို့ပြောဆိုရာ ကရဋကမြေခွေးက ဤအမှု ဤအရေးသည် မင်းကြီးစိုးကြီးအမတ်ကြီးတို့၏ အရေးအရာသာ ဖြစ်ချေသည်။ သို့ဖြစ်၍ သင်သည် ယခုအခါ ခြင်္သေ့မင်း၏ အနီးအပါးသို့ သွားရောက်ခစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ရန် သင့်ပေသည်။ ဂုဏ်သိရ်ကြီးမား အရာရှိကြီးများ၏ အရေးအရာတို့၌ ဂုဏ်သိရ်သေးနပ် အရာမဟုတ်သည့် ငါတို့ကဲ့သို့သော အစေခံကျေးကျွန်တို့သည် မည်သည့်အခါ၌မျှ ကြားဝင်စွက်ဖက်၍ မပြုလုပ်သင့်ပေ။ ဤဆိုလတံ့သော အကြောင်းကို စဉ်းစားဆင်ခြင်ပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၃၀။ ပရာဓိကာရစစ္စံ ယော၊ ကရေ သာမိဟိတေစ္ဆာယ။

သ ဝိသီဒတိ စိက္ကာရာ၊ ဂဗြဘော တာလိတော ယထာ။

ယော၊ အကြင်သူသည်။ *ပရာဓိကာရစစ္စံ၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၊ အရာရောက်ကုန်သော အခြားသူတို့၏သာ ပြုဘွယ်ရာအမှု၊ ကြည့်ရှုဝေဘန်၊ စိစစ်ရန်ကို။ သာမိဟိတေစ္ဆာယ၊ သခင်၏အကျိုး၊ ပွားတိုးစေရန်၊ အလိုသန်လှပါသဖြင့်။ ကရေ၊ ကြားဝင်စွက်ဖက်၍၊ အချက်မဟုတ်၊ တွင်ကျယ်စွာ ပြုလုပ်မိငြားအံ့။ သ--သော၊ ထိုအချက်မဟုတ်၊ လူတွင်ကျယ်လုပ်တတ်သောသူသည်။ စိက္ကာရာ၊ ကျည်ကျည်မည်သော အသံဖြင့်၊ ပြင်းထန်စွာကြွေးကြော်၍၊ ဟစ်အော်မိခြင်းကြောင့်။ တာလိတော၊ ဇီဝိန်ကြွလျက်၊ ခန္ဓာပျက်အောင်၊ အရိုက်အနှက်ခံရသော။ ဂဗြဘော ယထာ၊ သင့်၊ မသင့်ကို၊ ထောက်ချင့်နှိုင်းစာ၊ မသိရှာသော မြည်းမိုက်ကဲ့သို့။ ဝိသီဒတိ၊ နစ်နာဆုံးရှုံး၍ နှလုံးမသာ ရှိတတ်ပါ၏။

ဤအကြောင်း အတ္ထုပ္ပတ် အကျယ်ကား ဘယ်ကဲ့သို့ပါနည်းဟု ဒမနကမြေခွေးက မေးမြန်းပြန်သောအခါ ကရဋက မြေခွေးက ဤဆိုလတံ့သော ဝတ္ထုကို ပြောဆိုလေ၏။

* ပရာဓိကာရစစ္စံ အညာဓိကာရနိရူပနံ (ဒီကာ)

မြည်းနှင့် ခွေးဝတ္ထု

လွန်လေပြီးသောအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ကပ္ပုရပဋကမည်သော ခဝါသည် တယောက် ရှိလေ၏။ တနေ့သ၌ ထိုခဝါသည်သည် ရသစ်စဖြစ်သော ပျိုမျစ် နုနယ် အရွယ်နှင့်ပြည့်စုံသော ဇနီးသက်လျှာ မိမိ၏ကြင်ယာနှင့် ဓမ္မတာ သဘာဝ ရာဂဓာတ်တက်ကြွလျက် အတူတကွ ကြည်ဆယ်ကြ၍ အားရနှစ်သက်စွာ အတန် ကြာ ပျော်ပါးလျက် ကစားမြူးတူးကြပြီးမှ စိတ်ချ၍ အိပ်လေရာ နှစ်ခြိုက်စွာ အိပ်ပျော်၍သွားလေ၏။ ဤသို့ အိပ်ပျော်စဉ်အခိုက်၌ သူ၏ ပိုင်ထိုက်ဖြစ်သော ဥစ္စာပစ္စည်းတို့ကို ရှာမှီး၍ ခိုးယူရန် ဝင်းခြံ၏အတွင်းသို့ ခိုးသွတ်သင်းတို့ အတင်း ဝင်ရောက် ချဉ်းကပ်လာကြသည်ကို ထိုသူ၏ ဝင်းခြံအတွင်း၌ ချည်နှောင်၍ ထားအပ်သော မြည်းသည် မြင်လေလျှင် အနီး၌ဝပ်ခွေလျက် ငြိမ်သက်စွာ တည်နေသောခွေးကို ဤသို့ဆိုလေ၏— “အိုအဆွေ.... ဤယခု ခိုးသွတ်သင်းတို့ ချဉ်းကပ် ဝင်ရောက်ကြရာ၌ သင်၏သာလျှင် ကြောင့်ကြဗျာပါရကိစ္စ ဖြစ်ချေသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက် သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် ကျယ်စွာသော အသံကိုပြု၍ မိမိ၏ သခင်ကိုမနှိုးဘိသနည်းဟုဆိုလေ၏။ ထိုသို့ဆိုလေလျှင် ခွေးက “အိုမိတ်ကောင်း.... ငါ၏ ပြုဘွယ်ကိစ္စ၌ အလေးတမူ ကြောင့်ကြထူ၍ သင်ပူပန်ရန် မလိုပါ။ စိတ်နှလုံး ငြိမ်သက်စွာနှင့် အေးအေးသာနေဘိလော့၊ အမြဲနေ့စဉ် ထိုအရှင်၏ အိမ်ကို ငါ ကြည့်ရှု စောင့်ရှောက်သည်ကို သင် အသိအမြင်ပင် မဟုတ်ပါလော့၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျက် ဤအရှင်သည် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ဘေးရန်အပေါင်းတို့ကို ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက် ကာကွယ်သော ငါ၏ လုံ့လပယောဂ ကျေးဇူး ဥပကာရတို့ကို မသိတတ်၊ ထိုသို့ မသိတတ်ခြင်းကြောင့် ယခုထက်တိုင်အောင် လည်း ငါ့ကို အစာ အာဟာရတို့ဖြင့် ကျွေးမွေးပြုစုရာ၌ အလေးမမူ ဂရုမစိုက်ဘဲ နေဘိ၏။

ထိုသို့ နေခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ— အမှုခပ်သိမ်းတို့၌ ကျွန်အစေခံတို့သည်သာလျှင် မိမိတို့ ဘာသာအလျောက် ချောမောစွာ ပြီးမြောက်သဖြင့် ပူပန်သောက ကြောင့်ကြ ဗျာပါရကို မတွေ့ မကြုံရသော အရှင်သခင်တို့သည် မိမိတို့ကို အမှီပြုလျက် အသက်မွေးမြူရသော ကျေးကျွန် အစေခံတို့အပေါ်၌ ကျေးဇူးတင်ခြင်း၊ ဂရုစိုက်ခြင်း နည်းပါးကြကုန်သည်သာဖြစ်ပေသည်” ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထိုအခါ မြည်းက “ဟယ် ခွေးယုတ်....နားထောင်ဦးလော့၊ အကြင်သူသည် အမှုကိစ္စ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရသော ကာလ၌ အခက်ကျွေး ပေးကမ်းရန် တောင်း၏။ ထိုသူသည် အဘယ်ကဲ့သို့သော လက်ပါးစေ သူစား ဆိုပါမည်နည်း။

ထိုသူသည် အဘယ်ကဲ့သို့သော အဆွေ ခင်ပွန်းကောင်း ဖြစ်ပါမည်နည်း၊ စဉ်းစားပါဦး”ဟု ဆိုလေ၏။

ခွေးကတဖန် ပြောဆိုပြန်သည်မှာ အမှုကိစ္စ ဆောင်ရွက်ရသော ကာလ၌ ထိုက်သင့်သည့်အလျောက် မချီးမြှောက် မထောက်ပံ့ခြင်းကြောင့် အစေခံ သူခစားတို့က တောင်းခံ ပြောဆိုရပါမူ ထိုအရှင်သည် အဘယ်ကဲ့သို့သော အရှင်သခင် ဖြစ်ပေမည်နည်း၊ စဉ်းစားပါဦးလော့ဟူ၍ ပြောဆိုပြန်လေ၏။

ကိုယ်စားလှယ်ထား၍မရသည့် အရာလေးပါး

ထိုသို့ ပြောဆိုပြီးလျှင် မိမိ၏ အထံ၌ မှီခိုကပ်ရပ်၍ နေကြရကုန်သော အစေခံ သူခစားတို့အား လခ ရိက္ခာ စသည်တို့ဖြင့် ပေးကမ်းကြည့်ရှုရန် ပြုစု လုပ်ကျွေးရာ၌လည်းကောင်း၊ အရှင်၏ထံပါး၌ ခစားဆည်းကပ် ပျပ်ဝပ်မှီဝဲရာ၌ လည်းကောင်း၊ ဘာသာတရားကို လိုက်စားကျင့်ကြံရာ၌လည်းကောင်း၊ ဓမ္မတာ သဘောအားဖြင့် သားသွီး မွေးဖွားရာ၌လည်းကောင်း မိမိမှတစ်ပါး ကိုယ်စား ကိုယ်ပွား ပြုဘွယ် ကိုယ်စားလှယ် မရှိ။ မိမိ ကိုယ်တိုင်သာလျှင် ပြုလုပ်ရမည့် အကြောင်းကို ပြုပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၃၁။ သေဝကာနံ ဘဘျံ သာမိ-သေဝါယံ ဓမ္မသေဝနေ။
ပုတ္တဿောပ္ပါဒနေ စေဝ၊ န သန္တိ ပတိဟတ္ထကာ။

သေဝကာနံ၊ ခိုကိုးဆည်းကပ်၊ မှီနေတတ်ကုန်သော သူတို့အား။ ဘဘျံ၊ ကျွေးမွေးပြုစု၊ဝေဘန်မှ၌လည်းကောင်း။ သာမိသေဝါယံ၊ အရှင်သခင်တို့အား၊ ခစားမလပ်၊ ဆည်းကပ်မှီဝဲရာ၌လည်းကောင်း။ ဓမ္မသေဝနေ စ၊ ထုံးတမ်းစဉ်လာ၊ ဘာသာတရားကို၊ လိုက်စားပြုကျင့်ရာ၌ လည်းကောင်း။ ပုတ္တဿောပ္ပါဒနေ စ၊ နှုတ်ငုံကိုယ်လေး၊ထုတ်ရေးဓမ္မတာ၊ သားဖွားရာ၌လည်းကောင်း။ ပတိဟတ္ထကာ၊ မိမိမှတစ်ပါး၊ ကိုယ်စားပြုဖွယ်၊ ကိုယ်စားလှယ်တို့သည်။ နသန္တိ၊ မရှိကုန်။

ထိုသို့ ခွေးကပြောလိုက်သည့်အခါ မြည်းသည် အလွန်တရာ အမျက်ထွက်လှ သဖြင့် “ဟယ် နှလုံးသွင်းညှံဖျင်းလှသော ခွေးယုတ်.... သင်သည် အရှင်သခင်ကို လျစ်လျူရှု၏။ အထူးပင် ယုတ်မာလှချေ၏တကား၊ သင်မနိုးလျှင် ရှိစေ၊ အရှင် မနိုးလျှင် နိုးအောင် ငါနိုးသင့်၏။ ထိုသို့ နိုးသင့်ကြောင်းကို ပြလိုသည် ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

မှီခိုဆည်းကပ်နည်း သုံးမျိုး

၃၂။ ပိဋ္ဌေန သေဝယေ အက္ကံ၊ ဇဋ္ဌရေန ဟုတာသနံ။
သာမိနံ သဗ္ဗဘာဝေန၊ ပရလောကမမာယနာ။

အတ္တံ၊ နေမင်းကို။ ပိဋေန၊ ကျောက်ကုန်းဖြင့်။ သေဝယေ၊ ဆည်းကပ်
ခိုလှုံရာ၏။ ဟုတာသနံ၊ မီးကို။ ဇဋ္ဌရေန၊ ရင်ဖြင့်။ သေဝယေ၊ ခိုလှုံဆည်းကပ်
ရာ၏။ သာမိနံ၊ အရှင်သခင်တို့ကို။ ပရလောကမမာယနာ၊ တမလွန်လောကကို
မြှော်ကိုး တောင့်တသဖြင့်။ သဗ္ဗဘာဝေန၊ အလုံးစုံသော ကိုယ်အင်္ဂါဖြင့်။
သေဝယေ၊ ခိုလှုံဆည်းကပ်ရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အချမ်း အအေးဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍ နေစာလှုံရာ၌
ကျောက်ကုန်းဖြင့် ခိုလှုံမှီဝဲသင့်၏။ မီးလှုံရာ၌ ရင်ဖြင့် ခိုလှုံမှီဝဲသင့်၏။ အရှင်
သခင်တို့ကို မှီဝဲခိုလှုံရာ၌ တမလွန်လောကကို မြှော်ကိုး တောင့်တပါသဖြင့်
အလုံးစုံသော ကိုယ်အင်္ဂါဖြင့် ခိုလှုံမှီဝဲသင့်၏။

ဤသို့ ပြောဆိုပြီးလျှင် အလွန်ကျယ်လောင်စွာသော မြည်း၏အသံဖြင့်
ဟစ်အော်လေ၏။ ထိုသို့ အော်ဟစ်သောအခါ ခဝါသည်သည် ထိုအသံဖြင့်
နှိုးလတ်သော် အအိပ်ပျက်ခြင်းကြောင့် ဒေါသအမျက် ပြင်းစွာထွက်သဖြင့်
အိပ်ရာမှ ထ၍လာပြီးလျှင် ထိုမြည်းကို လက်ရိုက်ဖြင့် တချက်လွှတ် ရိုက်နှက်ရာ
ထိုဒဏ်ချက်ဖြင့်ပင်လျှင် အသက်ခန္ဓာ ဆုံးရှုံးရရှာလေ၏။

ထို့ကြောင့် မရာခိကာရစဉ် အစရှိသော စကားကို ငါဆိုပါသည်ဟု ကရဋက
မြေခွေးက ပြောဆိုလေ၏။

ထိုသို့ ပြောဆိုပြီးလျှင် စဉ်းစားပါလော့၊ ငါတို့သည် အစာအာဟာရအလို့ငှါ
သားကောင်ကိုလိုက်ကြရန် ချိန်းချက်ခြင်း ရှိကြပါသည်။ ယခုအခါ ဤသား
ကောင်လိုက်ရန် အမှုကိုသာ ပြုလုပ်ဖို့ သင့်ပါတော့သည် အဆွေ ဒမနကဟု
ပြောဆို၍ အတန်ငယ် ရပ်တန့်ပြီးလျှင် တဖန်ဆက်လက်၍ ပြောပြန်သည်မှာ
“အဆွေ....ဤအစာအာဟာရ အလို့ငှါ အမဲလိုက်ခြင်းအမှု၌ ယနေ့ သင်သည်
များစွာကြောင့်ကြစိုက်ရလိမ့်မည်မဟုတ်၊ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ယမန်နေ့က
ငါတို့စားခဲ့သော စားကြွင်း အမဲတို့သည် များစွာ ကျန်ရှိသေး၏။ ရှေးဦးစွာ
ထိုအစာတို့ကို သွားရောက်၍ စားသောက်ကြရန် သင့်ပေသည်” ဟု ဆိုလေ၏။

ထိုအခါ ဒမနကမြေခွေးက ကြိမ်းမောင်းခြိမ်းချောက်လျက် အမျက်ဒေါသ
နှင့် ပြောဆိုလိုက်ပြန်သည်မှာ အဘယ့်ကြောင့် စားသောက်ရန် အရေးကို သင်
တွေးတော၍ ပြောဆိုဘိသနည်း၊ အခြားကိစ္စ မစွက်ဖက်ဘဲ ခြင်္သေ့မင်း၏
အထံသို့သာ သက်သက်ဆည်းကပ်ရန် သွားသင့်သည်၊ သင် ယခုပြောဆိုခြင်း
သည် အလျှင်းမသင့်ပါတကား၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးသူဟောင်းတို့သည်
နည်းမှန်လမ်းကောင်းကို အကြောင်း၍ ညွှန်ပြကြပေ၏ဟု ဆို၍ အောက်ပါ
ဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

ဆည်းကပ်မှီဝဲရာ၌ အကြောင်းနှစ်မျိုး

၃၃။ သခါနမုပကာရကာရဏာ၊ ဒိသာနမပုပကာရကာရဏာ။
ဓိစ္ဆန္တုဿိပုသေဝနံ၊ ဇဠရံ ဘရတိ ကော န ကေဝလံ။

(ဝေတာလီဂါထာ)

ဓါ၊ ရွှေ့နောက်မြော်မြင်၊ ပညာရှင်တို့သည်။ သခါနံ၊ ကလျာဏမိတ္တ၊ သင်္ဂဟတထွေ၊ အဆွေခင်ပွန်း၊ ချစ်ကျွမ်းဝင်ကုန်သော သူတို့အား။ ဥပကာရကာရဏာ အပိ၊ စောင်မကြည့်ရှု၊ ကျေးဇူးပြုရန် အကြောင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ ဒိသာနံ၊ ဖိလာကန့်လန့်၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဟူ၊ ကိုယ့်ရန်သူတို့အား။ အပကာရကာရဏာ အပိ၊ မကောင်းကျိုးရောက်၊ ကောင်းကျိုးဖျောက်လျက်၊ နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးရန် အကြောင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ အဓိပုသေဝနံ၊ အရှင်သခင်၊ ဘုရင်ထံပါး၊ ပျပ်ဝပ်တွားလျက်၊ စားဆည်းကပ်ခြင်းကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ နှစ်ခြိုက်ပိုမို၊ နဂိုရ်ပကတိ၊ အလိုရှိကြကုန်၏။ ကေဝလံ၊ ချည်းနှီးသက်သက်ကြောင်းမဖက်ဘဲ။ ဇဠရံ၊ အသက်မွေးကြောင်း၊ ကိုယ့်ဝမ်းခေါင်းကို။ ကော၊ အဘယ်မည်သော သူသည်။ န ဘရတိ၊ ပညာရှိ မရှိ၊ မည်သည့်သူမဆို၊ ပင်ကိုယ်ဓမ္မတာ၊ ပြုမြဲသာ ဖြစ်ပါ၍၊ အဘယ်မှာ မမွေးမြူနိုင်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ ကျိုးကြောင်းမြော်မြင် ပညာရှင်တို့သည် မိမိ၏ အဆွေခင်ပွန်းချစ်ကျွမ်းဝင်သောသူတို့အား အကြောင်းအားလျော်စွာ စောင်မကြည့်ရှု ကျေးဇူးပြုနိုင်ရန် အကျိုးငှါလည်းကောင်း၊ မိမိ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော ရန်သူတို့ကို နှိပ်ကွပ် ဖျက်ဆီးနိုင်စေခြင်း အကျိုးငှါလည်းကောင်း မင်းထံ ဆည်းကပ်လျက် မပြတ်ယှက်တင် မင်းကျွမ်းဝင်၍ အစဉ်အမြဲ မှီဝဲ ဆည်းကပ်ခြင်းကို အလိုရှိကြပေသည်။ ပညာရှိသည်လည်းဖြစ်စေ၊ မရှိသည်လည်း ဖြစ်စေ မိမိ၏ တကိုယ်ကောင်းဖြစ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အမှု သက်သက်ကိုကား လောကတံထွာ ဓမ္မတာအားဖြင့်ပင်လျှင် အများသတ္တဝါတို့ ပြုမြဲဖြစ်ပါ၍ အဘယ်မှာ မပြုနိုင်ဘဲ မပြုဘဲ ရှိပါမည်နည်း၊ မည်သူမဆို ပြုနိုင်သည် ပြုသည်သာဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ကောင်းမွန်မြင့်မြတ်သော အသက်ရှင်ခြင်း

၃၄။ ဇီဝိတေ ယဿ ဇီဝန္တိ၊ ဝိပ္ပါ မိတ္တာ စ ဗန္ဓဝါ။
သဖလံ ဇီဝိတံ တဿ၊ အတ္တတ္ထေ ကော န ဇီဝတံ။

ယဿ၊ အကြင်သူ၏။ ဇီဝိတေ၊ မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်ရာ၌။ ဝါ၊ မပျက်
အစဉ်၊ အသက်ရှင်သည်ရှိသော်။ ဝိပ္ပါစ၊ တရားသိစွမ်း၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်
လည်းကောင်း။ မိတ္တာစ၊ အဆွေခင်ပွန်း၊ ချစ်ကျွမ်းဝင်သောသူတို့သည်လည်း
ကောင်း။ ဗန္ဓဝါစ၊ ပေါက်ဖော်သားချင်း၊ ဆွေရင်းမျိုးချာ၊ ဉာတကာတို့သည်
လည်းကောင်း။ ဇီဝန္တိ၊ ကူညီစောင့်ရှောက်၊ အထောက်အမကို၊ ရကြကုန်လျက်၊
မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်ကြရကုန်၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ဇီဝိတံ၊ မပျက်အစဉ်၊
အသက်ရှင်ခြင်းသည်။ သဖလံ၊ သူတော်တကာ၊ ဓမ္မတာလမ်းရိုး၊ အကျိုးနှင့်
တကွဖြစ်သော။ ဇီဝိတံ၊ မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ စင်စစ်
မသွေ၊ ဖြစ်ပါပေ၏။ အတ္တတ္ထေ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သာ၊ မှီခိုရာဟု၊ အကြောင်းပြုရ
သော။ ဇီဝိတေ၊ သူတထူးအား၊ ထောက်ထားကြည့်ရှု၊ ကုမ္မအလျှင်း၊ သက်သက်
ကင်းလျက်၊ မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်ရာ၌။ ကော၊ အဘယ်မည်သောသူသည်။
န ဇီဝတိ၊ မရှင်စေဘဲ ရှိပါမည်နည်း။ ဇီဝတိ ဧဝ၊ လူတူင်အဆုံး၊ အသုံးမကျ၊
လူ့အန္ဓသော်မှလည်း၊ ကိုယ်တည်းဖြစ်လျက်၊ အသက်ကို ရှင်စေသေးသည်
သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင်သူသည် အသက်ရှင်၍နေစဉ် ရဟန်းပုဏ္ဏား သူတော်
သူမြတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သော သူတို့သည်
လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးဉာတိတို့သည်လည်းကောင်း ထိုသူ၏ အကူအညီ
အစောင့်အရှောက် အထောက်အမကို ရကြကုန်သည်ဖြစ်၍ ထိုသူကို အမှီပြုကုန်
လျက် အသက်မွေးမြူ နေထိုင်ကြကုန်၏။ ထိုသို့ နေထိုင်ကြသည်ရှိသော် ထိုသူ၏
အသက်ရှင်ခြင်းသည် အကျိုးရှိသောအသက်ရှင်ခြင်း မည်ပေ၏။ မိမိ၏ ကိုယ်
တခုတည်းသာလျှင် မှီခိုရာဖြစ်သော သူတပါးတို့အား ကြည့်ရှုထောက်ပံ့ ချီးမြှင့်
နိုင်ခြင်းမရှိသော အသက်ရှင်ခြင်းမှာမူကား အဘယ်သူသည် မရှင်နိုင်ဘဲ ရှိပါအံ့
နည်း။ လူတူင်အဆုံး အသုံးမကျသော လူ့အန္ဓသော်မှလည်း တကိုယ်ကောင်း
ဖြစ်လျက် အသက်ကို ရှင်စေနိုင်သေးသည်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် ထပ်မံ ကြောင်းတတန်ကို တဖန်ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အပိစ အစရှိ
သောစကားကို မိန့်ကြား ပြောဆိုပြန်လေ၏။

အပိစ—

၃၅။ ယသ္မိံ ဇီဝတိ ဇီဝန္တိ၊ ဗဟဝေါ သ တု ဇီဝတု။
ကာကောပိ ကိံ န ကုရုတေ၊ စန္ဒိာ သောဒရပူရဏံ။

အပိစ—အပရောနယော၊ တလောထပ်မံ၊ နည်းတတန်ကို။ မယာ၊ ငါသည်။
ဝုစ္စတေ၊ မှတ်ရာသိလို၊ ပြည့်န်ဆိုအံ့။ သုဏောဟိ၊ အဆွေကရဋက၊ သဘော

ဟိ-ပြန် ၁-၁၈—ပ-မ-ဗ-သ-စ

ကျအောင်၊ သောတမြင့်မြင့်၊ ထောင်နားစွင့်လော့။ ယသ္မိံ၊ အကြင်သူသည်။
ဇီဝတိ၊ အသက်ရှင်စဉ်။ ဗဟဝေါ၊ မှီရာစပ်ရာ၊ ရောက်လာခိုလို့၊ များစွာကုန်
သော သူတို့သည်။ ဇီဝန္တိ၊ အမှီပြုလျက်၊ အသက်ရှင်ကြရကုန်၏။ သ—သော၊
ထိုနီးစပ်ရာရာ၊ ရောက်လာခိုလို့၊ များစွာကုန်သော သူတို့၏၊ မှီခိုရာဖြစ်သော
သူသည်။ ဇီဝတု၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်၊ ချီးမွမ်းအပ်သော၊ အသက်ရှင်ခြင်း
ပေတည်း။ တု၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍ အများမပါ၊ တကိုယ်ကောင်းသာ ဖြစ်ပါ
မူကား။ ကိံ၊ အသို့နည်း။ ကာကောပိ၊ အဟိတ်အမှန်၊ ပဋိဿန်မီး၊ တိရစ္ဆာန်
ကျီးသည်လည်း။ စန္ဒြာ—စဉ္ဇနာ၊ ဝမ်းတွင်းပါပြီး၊ ကိုယ့်နှုတ်သီးဖြင့်။ သောဒရ-
ပူရဏံ၊ မိမိ၏သာ၊ အစာအိမ်ပြည့်၊ ဝမ်းပိုက်ဖြည့်ခြင်းကို။ န ကုရုတေ၊ အမှုမပိုင်၊
မပြုနိုင်ပါသလော။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုမှတပါး စဉ်းစားရန်အတွက် နည်းတချက်ကို ဆက်လက်
၍ဆိုပါအံ့။ နာခံမှတ်သား၍ သဘောထားပါဦးလော့။ အကြင်သူသည် အသက်
ရှင်စဉ် မိမိနှင့်စပ်ရာ များစွာသောသူတို့သည် မိမိကိုမှီခိုလျက် ချမ်းသာစွာ
အသက်မွေးမှု နေထိုင်ကြရကုန်၏။ ထိုသို့ အများသူတို့၏ မှီခိုရာဖြစ်သော
အသက်ရှင်ခြင်းသည် တင့်တယ်ကောင်းမြတ် ချီးမွမ်းအပ်သော အသက်ရှင်
ခြင်းမည်ပေ၏။ ထိုသို့ အများသူတို့၏ မှီခိုရာမဖြစ်မူ၍ မိမိတဦးတည်း တကိုယ်
ကောင်းသာ အသက်ရှင်ခြင်း ဖြစ်ပါမူကား အဟိတ်၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သော
ကျီးသည်လည်း နှုတ်သီးဖြင့် မိမိ၏တဝမ်းစာ အစာအိမ်ပြည့်စေရန် ရှာကြံ၍
အသက်ကို မမွေးမြူနိုင်ပါသလော။ သို့ဖြစ်၍ ထိုတကိုယ်ကောင်းသာ အသက်
မွေးမြူနိုင်သော သူသည် အဟိတ် တိရစ္ဆာန်ကျီးနှင့် မခြားနား သဘောသွား
တူမျှကြသည်သာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

တန်ဘိုးရှိသူနှင့် မရှိသူတို့ ခြားနားပုံများ

ထိုမှတပါးလည်း လူမျိုးအစားစားတို့ ကွာခြားပုံစည်းကမ်းကို နည်းလမ်း
နှင့် ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို မိန့်ဆိုပြန်လေ၏။

ပဿ—

၃၆။ ယာတိ ပဉ္စဟိ ဒါသဗျံ၊ မူလေဟိ ကောစိ မာနဝေါ။

ကောစိ လက္ခေဟိ ကိတ္တိညော၊ လက္ခေဟိပိ န လဗ္ဘတေ။

ပဿ၊ လူမျိုးအစားစားတို့၊ ကွာခြားပုံအချက်ကို၊ ဆက်လက်ကြည့်ရှု၊
ဆင်ခြင်ပြုပါဦးလော့။ ကောစိ၊ အချို့သော။ မာနဝေါ၊ ငမ်းရေးဘို့ရာ၊ စားအစာ
မျှကို၊ တောင့်တ မြော်မြင်သည့်၊ လုလင်ကပ္ပါး၊ ဆင်းရဲသားသည်။ ပဉ္စဟိ

မူလေဟိ၊ တလတွက်တာ၊ ငါးသပြာမျှဖြင့်။ ဒါသဗျံ၊ အမူတန်တန်၊ သူ၏ထံတွင်၊ ပြုရန်ကျေပြန်၊ ကျေးကျွန်၏အဖြစ်သို့။ ယာတိ၊ ကိုယ်ကိုအပ်နှင်း၊ ကျွန်စာရင်းသို့၊ သွတ်သွင်းကျရောက်ပေ၏။ ကိတ္တိ၊ တန်ခိုးရှိန်စော်၊ ပြန့်နှံ့ကျော်၍၊ ထင်ပေါ်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဝါ၊ သိမ်မွေ့နက်နဲ၊ ခက်ခဲသောဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော။ ကောစိ၊ အချို့သောသူသည်။ လက္ခေဟိ၊ တသိန်းလစာ၊ အသပြာတို့ဖြင့်။ ဒါသဗျံ၊ အမူတန်တန်၊ သူ၏ထံတွင်၊ အစေခံကျေးကျွန်၏ အဖြစ်သို့။ ယာတိ၊ ကိုယ်ကိုအပ်နှင်း၊ ကျွန်စာရင်းသို့၊ သွတ်သွင်းကျရောက်ပေ၏။ အညော၊ ထိုသူတို့မှတစ်ပါး၊ အခြားသူတစ်ဦးသည်။ လက္ခေဟိ၊ တသိန်းလစာ၊ အသပြာတို့ဖြင့်၊ ချီးမြှင့်ပေးကမ်းသဖြင့်လည်း။ န လဗ္ဘတေ၊ မုချဆတ်ဆတ်၊ မရအပ်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လူမျိုးအစားစားတို့ ကွာခြားပုံအချက်ကို ဆက်လက်၍ စဉ်းစားပါဦး။ ထမင်းရိက္ခာ စားဘို့ရာမျှသာ လိုလားတောင့်တသော ဆင်းရဲကပ္ပိုး လူအစားသည် လခရိက္ခာ အသပြာငွေကြေး(၅)ကျပ်မျှ ပေးကမ်းချီးမြှင့်အပ်သည်ရှိသော် သူတထူး၏ထံ၌ အမူလုပ် ကျေးကျွန်၏အဖြစ်ဖြင့် ငှားရမ်းပြုလုပ်ပေသည်။ ဂုဏ်ကြက်သရေ အထွေထွေတို့ဖြင့် ထင်ပေါ်ကျော်စောခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော သိမ်မွေ့နက်နဲ ခက်ခဲသော ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော တမျိုးသော သူသည်ကား တသိန်းမျှသော လခ ရိက္ခာ အသပြာတို့ဖြင့် ချီးမြှင့်ပေးကမ်းမှုသာလျှင် ကျေးကျွန်၏အဖြစ်ကို ပြုလုပ်ပေမည်။ ထိုသူတို့ထက် ကဲလွန်မြင့်မြတ်သော အခြားသူတမျိုးသည်ကား လခ ရိက္ခာ အသပြာတသိန်းပင် ပေးသော်လည်း သူတထူး၏ထံပါး၌ လခစား ကျေးကျွန်၏အဖြစ်ကို စင်စစ် မပြုလုပ်ပေရာ၊ ဤသို့ လူမျိုးအစားစားတို့ များစွာ ကွာခြားကြပေသည် ဟူလို။

အသက်ရှင်ပါမူလည်း သေသူနှင့် မခြားသောလူစား

“လူချင်းပင်တူသော်လည်း အသက်ရှူ ကွဲကြသည်” ဟူသကဲ့သို့ လူနှင့် လူချင်း အလျှင်းမတူကြပုံ အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုရကား ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

အညဉ္စ—

၃၇။ မနုဿဇာတိတုလျာယံ၊ ဘဋျတံ အတိဂါရဟံ။

ပဌမော ယော န တတြာပိ၊ သ ကိံ ဇီဝိသု ဂဏှတေ။

အညဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ မနုဿဇာတိတုလျာယံ၊ လူဇာတ်ခေါ်ရာ လူ့ဘဝချင်း၊ စံတူသွင်း၍၊ စဉ်းစားနှိုင်းချိန်အပ်သည်ရှိသော်။ ဘဋျတံ၊ ကျေးကျွန်

စေပါး၊ သူခစား၏အဖြစ်ကို။ အတိဂါရဟံ၊ အလွန်မကြိုက်၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏။ တတြာပိ၊ ထိုကျေးကျွန်စေပါး၊ သူခစား၏ အဖြစ်၌လည်း။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ပဌမော၊ မြင့်မြတ်ရှိန်စော်၊ ထင်ပေါ်တင့်လျှမ်း၊ ပဌမတန်းအစားသည်။ န၊ မဟုတ်။ သ - သော၊ ထိုအောက်တန်းကျဌာန၊ သူခစားကို။ ကိံ၊ အသို့လျှင်။ ဇီဝိသု၊ မပျက်ဝိညာဉ်၊ အသက်ရှင်သောသူတို့၌။ ဂဏှတေ၊ စာရင်းသွင်းကာ၊ ရေတွက်ရပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လူ့ အဖြစ် လူ့ ဘဝ၏ မြင့်မြတ်ခြင်းကို ဉာဏ်ဖြင့်ထောက်ထား၍ သေချာစွာ စဉ်းစားနှိုင်းချိန်ပါမူ သူတပါး၏ အထံ၌ လူသား လူချင်း ဖြစ်ပါလျက် ကျေးကျွန်စေပါး သူခစားဖြစ်ရခြင်းသည် အလွန်တရာမှ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချထိုက်လှပေ၏။ သို့ပင် ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချထိုက်သော်လည်း ထိုကျေးကျွန်စေပါး သူခစား အဖြစ်၌ ထင်ပေါ်ကျော်ကြား မြင့်မြတ်သော ပဌမတန်း အစား၌ဖြစ်ပါမူ သင့်လျော်ပါပေသေး၏။ ထိုသို့ မဖြစ်မူ၍ သေးသိမ်ညံ့ဖျင်းသော အောက်တန်းစား ကျေးကျွန်စေပါး သူခစားဖြစ်ပါမူကား ထိုကဲ့သို့သောသူကို အဘယ်မှာ အသက်ရှင်၏ ဟူ၍ ရှင်စာရင်း သွင်းအပ်ပါတော့အံ့နည်း။ မသွင်းအပ်သည်သာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

သက်ရှိ၊ သက်မဲ့ အမျိုးမျိုးကွဲပြား၍ သဘောချင်း ထူးခြားပုံ

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးယခင် ဆရာမြတ်တို့သည် ဝါဇီဝါရဏလောဟာနံ အစရှိသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူကြပေသည်။

၃၈။ ဝါဇီဝါရဏလောဟာနံ၊ ကဋ္ဌပါသာဏဝတ္ထနံ။
နာရီပုရိသတောယာန-မန္တရံ မဟဒန္တရံ။

ဝါဇီဝါရဏလောဟာနဉ္စ၊ မြင်း၊ ဆင် အမျိုး၊ ကြေး သံမျိုးတို့၏ လည်းကောင်း။ ကဋ္ဌပါသာဏဝတ္ထာနဉ္စ၊ သစ်မျိုး၊ ကျောက်မျိုး၊ အဝတ် ပုဆိုး မျိုးတို့၏လည်းကောင်း။ နာရီ ပုရိသတောယာနဉ္စ၊ မိန်းမ၊ ယောက်ျား၊ ရေအများတို့၏ လည်းကောင်း။ အန္တရံ၊ အချင်းချင်းအား၊ ထူးအခြားသည်။ မဟဒန္တရံ၊ အလွန်အကြူး၊ ထူးခြားလှပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မြင်းတို့သည် အချင်းချင်း ဇာတ်သဘာဝအားဖြင့် မြင်း၏ အဖြစ်ဖြင့် တူမျှကြသော်လည်း လျင်မြန်သည် မလျင်မြန်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဝန်ကိုဆောင်ရွက်ရန် ခွန်အားဗလ ပြည့်ဝသည် မပြည့်ဝသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဖိုးထိုက်တန်သည် မတန်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း တကောင်နှင့်တကောင် အချင်းချင်း ထူးခြားခြင်းသည် အလွန်အကြူး အထူးသဖြင့် ခြားကွာလှပေသည်။ ထို့အတူ ဆင်မျိုး၊ ကြေးသံ

မျိုး၊ သစ်မျိုး၊ ကျောက်မျိုး၊ အဝတ်ပုဆိုးမျိုးနှင့် မိန်းမ၊ ယောက်ျား၊ ရေအများ
တို့သည်လည်း အရာဌာန ဂုဏ်သတ္တိကိုလိုက်၍ အချင်းချင်း တဦးနှင့်တဦး
ထူးခြားခြင်းသည် အလွန်အကြူး အထူးသဖြင့် ခြားကွာလှပေသည် ဟူ၍
ရှေးယခင် ဆရာမြတ်တို့ မိန့်မှာတော်မူအပ်ပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် သေးသိမ်နုပွဲသော အမျိုးအစားနှင့် မြင့်မြတ်သော အမျိုးအစားတို့
သဘောသွား ကွာခြားပုံအကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုရကား ဤ
ဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

ပဿ—

၃၉။ အပ္ပန္နာရုဝသာဝသေသမလိနံ နိမ္မိသမပျဉ်ကံ၊
သာ လဒ္ဓါ ပရိတောသမေတိ န စ တံ တဿက္ခမာသန္တိယာ။
သီဟော ဇမ္ဗူကမင်္ဂမာဂတမပိစ္စတော နိဟန္တိ ဒွိပံ၊
သဗ္ဗော ကိစ္ဆဂတောပိ ဣစ္ဆတိ ဇနော သတ္တာနုရူပံ ဖလံ။

(သဒ္ဓုလဝိက္ခိဋ္ဌိတဂါထာ)

ပဿ၊ ကြည့်ရှုပါဦးလော့။ အပ္ပန္နာရုဝသာဝသေသမလိနံ၊ အနည်းငယ်မျှသာ
ကြွင်းကျန်သော အကြော၊ ဆီကြည် အညစ်အကြေးတို့ဖြင့် မြွေးရှက် လိမ်းကပ်
သော။ နိမ္မိသံ၊ အသားမရှိ၊ ပကတိ သက်သက်ဖြစ်သော။ အဋ္ဌိကမ္ပိ၊ စားရန်
အကျိုး၊ တမျိုးမဖွယ်၊ အရိုးငယ်မျှကိုလည်း။ သာ၊ ကြီးကျယ်မြှော်တွေး၊
အဟိတ်ခွေးသည်။ လဒ္ဓါ၊ အခွင့်ကြိုက်ကြုံ၊ ရအပ်တုံမျှ။ ဝါ၊ ရခြင်းကြောင့်။
တဿ၊ ထိုကြီးကျယ်မြှော်တွေး၊ အဟိတ်ခွေး၏။ ဝါ၊ ထိုခွေးအား။ ခုစာသန္တိယာ၊
မှတ်သိပ်ဆာလောင်သည့် အရေး၊ ငြိမ်းအေးပပျောက်၊ ပယ်ဖျောက်လောက်
ခြင်းငှါ။ န စ ဟောတိ၊ မဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ တထာပိ၊ ထိုသို့ပင် အဆာ
မပျောက်၊ မပြေလောက်သော်လည်း။ ပရိတောသံ၊ အလွန်စုံမက်၊ နှစ်သက်
ဝမ်းမြောက်ခြင်းသို့။ ဇတိ၊ မူလအနေ၊ အခြေခံမလှသဖြင့်၊ ဧကန္တရောက်ပေ၏။
သီဟော၊ သားတကာတို့၏ ဘုရင်၊ အရှင် ခြင်္သေ့မင်းသည်။ အင်္ဂမာဂတံ၊ မိမိ
ရင်အောက်၊ လက်တွင်းရောက်ပြီးသော။ ဇမ္ဗူကံ၊ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ၊ လုံလောက်
စားရေး၊ တောမြေခွေးကို။ စတော၊ ကင်းကင်းလွတ်လွတ်၊ စွန့်ပယ်လွတ်၍။
ဒွိပံ၊ ကြီးမားကိုယ်ကောင်၊ တောဆင်ပြောင်ကို။ နိဟန္တိ၊ ညှဉ်းဆဲပုတ်ခတ်၊
သတ်ဖြတ်သေး၏။ သဗ္ဗော၊ ရှိသမျှအကုန်၊ အလုံးစုံသော။ ဇနော၊ လူ့ ဘုံဌာန၊
ဖြစ်ကြသသူ၊ လူဟူသမျှသည်။ ကိစ္ဆဂတောပိ၊ ငြိငြင်ဆင်းရဲ၊ ခဲယဉ်းခြင်းဖြစ်ပါ
သော်လည်း။ သတ္တာနုရူပံ၊ မိမိပင်ကိုယ်၊ အလိုသဘောအားလျော်သော။ ဝါ၊

အစွမ်းသတ္တိအားလျော်သော။ ဖလံ၊ ဖြစ်ပေါ်အရိုး၊ ရနိုင်သည့်အကျိုးကို။
လူ့စွတိ၊ နဂိုရိပ်ကတိ၊ အလိုရှိတတ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အယုတ်အမြတ် နှစ်မျိုးနှစ်စားတို့ သဘောသွား ကွာခြား
ဟန်ကို ကြံစည် မြော်မြင်၍ ဆင်ခြင် ကြည့်ရှုပါဦးလော့၊ ခွေးသည် အသား
မရှိ အနည်းငယ်မျှ ကြွင်းကျန်သော အကြော ဆီကြည် အညစ်အကြေးတို့ဖြင့်
လိမ်းကပ်သော အရိုးငယ်ကို ရအပ်သည်ရှိသော် ထိုအရိုးငယ်သည် မှတ်သိပ်
ဆာလောင်ခြင်း မပြေလောက်၍ မနှစ်သက် မစုံမက်လောက်သော်လည်း ခွေး
တို့၏ သဘာဝ သတ္တိအားဖြင့် ထိုကဲ့သို့သော အရိုးငယ်ကို ရလျှင်ပင် နှစ်သက်
ဝမ်းမြောက်ခြင်းသို့ ရောက်ပေသည်။ သားတို့သေ၌နင်း ခြင်္သေ့ မင်းသည်ကား
မိမိစားသုံးလောက် မှတ်သိပ်ဆာလောင်ခြင်း ပြေပျောက်လောက်အောင်
မြေခွေးကို မိမိ၏ရင်အောက် လက်တွင်းရောက် သတ်ဖြတ်ပြီး ရှိပါသော်လည်း
ဆင်ပြောင်ကြီးကို တွေ့မြင်ပြန်ပါမူ ခြင်္သေ့ တို့၏ သဘာဝသတ္တိဖြင့် ကြီးကျယ်
လှသော ဆင်ပြောင်ကြီးကိုလည်း ဆင်းရဲငြိုငြင်သည်ဟု မထင်မှတ်ဘဲ သတ်ဖြတ်
ခြင်းကို ပြုလုပ်သေးသည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့အတူ လောက၌ အလုံးစုံသော
သူတို့သည် ရဖို့ရန် ဖြစ်မြောက်ဖို့ရန် ခဲယဉ်းငြိုငြင်ပါသော်လည်း ဆင်းရဲ
ခြင်းကို အမှတ်မထားဘဲ မိမိအား ထိုက်တန်သောအကျိုး ထိုက်တန်သော
အခြေအနေတို့ကို အလိုရှိသေးသည်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

၎င်းပြင် ကျွန်နှင့် အရှင် နှစ်ပါးတို့ အထူးသဖြင့် သဘောထား ကွာခြား
ကြသော အခြင်းအရာကို သေချာစွာ ကြည့်ရှုပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါ
ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၄၀။ နဂိုဌစာလနမဓောစရဏာဝပါတံ၊
ဘူမံ နိပတျ ဝဒနောဒရဒဿနဉ္စ။
သာ ပိဏ္ဍဒဿ ကုရုတေ ဂဗပုဂံဝေါ တု၊
ဓိရံ ဝိလောကယတိ စာဠသတေဟိ ဘုဉ္ဇေ။

(ဝသန္တတိလကဂါထာ)

သာ၊ ခွေးသည်။ ပိဏ္ဍဒဿ၊ တဆုပ်မသာ၊ တလုပ်စာကို၊ ထုတ်ကာ ကျွေး
မွေး၊ အစာပေးသောသူအား။ နဂိုဌစာလနဉ္စ၊ နှစ်သက်လွန်ဆုံး၊ နှလုံးမဆုံး၊
ကိုယ်လုံးပြန်သဖြင့်၊ မြီးနုနု လှုပ်ရှားခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အဓောစရဏာဝ-
ပါတဉ္စ၊ ခြေကိုကွေးခေါက်၊ အောက်သို့ချသဖြင့်၊ ခယဝပ်တူးခြင်းကို လည်း
ကောင်း။ ဘူမံ၊ မြေ၌။ နိပတျ၊ ပက်လက်နံဒေါင်း၊ လှည့်ကာစောင်း၍။

ဝဒနောဒရဒဿနဉ္စ၊ ပါးစပ်နှင့်ဝမ်းပိုက်ကို၊ အလိုက်သင့်ပြခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ကုရုတေ၊ ပါးလူးနားလူး၊ လွန်ရှင်မြူး၍၊ အထူးပြုဘိ၏။ ဂဗပုဂံဝေါတု၊ ဆင်အများဘောင်၊ သရေဆောင်သည့်၊ ဆင်ပြောင်ကြီးသည်ကား။ ဓိရံ၊ ကြံ့ခိုင်တည်တံ့စွာ။ ဝိလောကယဓာ၊ စီးစောင်းအနေ၊ ဣန္ဒြေမပျက်ဘဲ၊ ငြိမ်သက်စွာကြည့်ဘိ၏။ စာဠသတေဟိ၊ မြှောက်ပင့်တောင်းပန်၊ အတန်တန်တို့ဖြင့်သာလျှင်။ ဘုဉ္ဇေ၊ ဖြည်းညှင်းသာယာ၊ ယဉ်ကျေးစွာ စားသောက်ပေရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ခွေးတို့မည်သည် အလွန်သေးသိမ် ညံ့ဖျင်းသောစိတ်သဘောရှိရကား တလုပ်တဆုပ်မျှသော အစာအာဟာရကို ပေးကမ်းကျွေးမွေးလျှင်ပင် အလွန်ကြီးကျယ်ခမ်းနား မြောက်မြားစွာသော အစာအာဟာရတို့ကို ရဘိသကဲ့သို့ စိတ်၌ ထင်မြင်တတ်ကြသည်။ ထိုသို့အနည်းငယ် ပေးကမ်းကျွေးမွေးသည်ကိုပင်လျှင် အလွန်နှစ်သက် ရှင်လန်းဝမ်းမြောက်လှသဖြင့် ခုန်ပေါက်ပြေးလွှားမရပ်မနား ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားပြီးလျှင် အပါးကမခွါဘဲ အခါခါ အမြီးနုနုခြင်း၊ လွန်မင်းစွာ ဝမ်းမြောက်သဖြင့် ခြေမြှောက် လက်မြှောက် ခုန်ပေါက် ပြေးလွှား ကစားမြူထူး၍ မြေ၌လူးလှိမ့်လျက် ပက်လက်နံ့ဒေါင်း စောင်းခြင်း၊ လှန်ခြင်းဖြင့် ခံတွင်းနှင့်ဝမ်းပိုက်ကို အလိုက်သင့်ပြကာ ဒါနရှင် စိတ်ကြည်နူးအောင် ပါးလူးနားလူး ပြုလုပ်တတ်ကြပေသည်။ ထို့ပြင် ဆင်ပြောင်ကြီးတို့မည်သည် မြင့်မြတ်သော စိတ်သဘော ရှိခြင်းကြောင့် မြောက်မြားစွာသော အစာအာဟာရတို့ဖြင့် ကျွေးမွေးလာသည်ကိုပင် ရုတ်တရက်ရှောင်တခင် ခုံမင်သော သဘောဖြင့် လောဘဇော အပြင်းဖမ်း၍ ငမ်းငမ်းတက်မဖြစ်ဘဲ ဣန္ဒြေမပျက် ငြိမ်သက် တည်ကြည်စွာ ကြည့်ရှုတတ်သည့်ပြင် ကျွေးမွေးသည့် အရှင်ကသခင်ကို ပြုစုသည့်အလား များစွာချော့မြူ မြှောက်ပင့်လျက် အလိုက်သင့်တောင်းပန်၍ အတန်တန်ပြောဆိုမှသာလျှင် ဖြည်းညှင်းသာယာ ယဉ်ကျေးစွာ စားသောက်သုံးဆောင်ပေ၏။ ထိုခွေးနှင့် ဆင်ပြောင်ကြီးတို့ ဥပမာ အတူသာလျှင် ကျေးကျွန်ခြွေရံ အစေခံဖြစ်သော သေးသိမ်ယုတ်နိမ့်သော သဘောရှိသော အောက်တန်းစား လူတို့သည်လည်း အနည်းငယ်မျှသော ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို ရရှိပါမူ အလွန်ကြီးကျယ်သော လာဘ်လာဘကြီးဟု မှတ်ထင်၍ အလွန်ပင် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်ကြသဖြင့် ထိုကဲ့သို့ အနည်းငယ်မျှသော ပစ္စည်းဥစ္စာကို ပေးကမ်းစွန့်ကြဲတတ်သော သူကိုပင်လျှင် အလွန်အကြွေးအထူးသဖြင့် ကျေးဇူးတင်လျက် နှစ်သက်ဝမ်းသာစွာ ခယ လုပ်ကျွေးတတ်ကြပေသည်။

မြင့်မြတ်သော စိတ်သဘောရှိသော အရှင်သခင်ကဲ့သို့သော အထက်တန်းစားကျသော သူတို့သည်ကား ဆင်ပြောင်ကြီးနှင့်တူစွာ အနည်းငယ်မျှသော လာဘ်လာဘကို မဆိုထားဘိ များမြတ်ကြီးကျယ်သော လာဘ်လာဘတို့ကို

သော်မှလည်း ဣန္ဒြေပျက်လောက်အောင် ခုံမင်စုံမက် ငမ်းငမ်းတက် မဖြစ်ဘဲ
ငြိမ်သက်သာယာစွာ အာသာဆန္ဒဖြင့် တောင့်တနစ်သက်ခြင်း ဖြစ်ကြပေသည်။
ဤသို့ ကျွန်ုပ်နှင့် အရှင်နစ်ပါးတို့ သဘောသွား ကွာခြားကြသည် ဟူလို။

လူအစစ်အမှန်နှင့် လူ့တိရစ္ဆာန်

ထို့ပြင် အတတ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊ ရဲစွမ်းသတ္တိရှိခြင်း၊ အရှိန်အစော်
အကျော်အစော ရှိခြင်းတို့နှင့် အမြဲပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ပြန့်နှံ့ကျော်ကြားသော
အသက်ရှင်ခြင်းဖြင့်သာ အသက်ကို ရှင်စေထိုက်ကြောင်း၊ တဏှာမျှပင် ဖြစ်
သော်လည်း ထိုသို့သော ရှင်ခြင်းကိုသာလျှင် လောက၌ ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်း
ကြကြောင်း၊ ထိုသို့မဟုတ်မူ၍ အောက်ကျနောက်ကျ အန္တဗာလဖြစ်၍ မိမိ၏
အသက်ကို မွေးမြူနိုင်ကာမျှ ဖြစ်ပါမူ လူသားပင်မှန်သော်လည်း တိရစ္ဆာန်
ကျီးနှင့်မခြားနား တသားတည်းဖြစ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်
ဖြစ်၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၄၁။ ယံ ဇီဝတေ ခဏမပိပ္ပထိတံ ဇနေဟိ၊
ဝိညာတဝိက္ကမယသေဟိ အဘဇ္ဇမာနံ။
တံ နာမ ဇီဝိတမိဟပ္ပဝဒန္တိ တညူ၊
ကာကောပိ ဇီဝတိ စိရာယ ဗလိံ စ ဘုဉ္ဇေ။

(ဝသန္တတိလက ဂါထာ)

ဝိညာတဝိက္ကမယသေဟိ၊ လိမ္မာတတ်ကျွမ်း၊ ရဲစွမ်းသတ္တိ၊ ကိတ္တိထင်ပေါ်၊
အကျော်အစောတို့နှင့်။ အဘဇ္ဇမာနံ၊ အစဉ်မလွဲ၊ အမြဲယှဉ်သော။ ပထိတံ၊
ပြန့်နှံ့ ကျော်ကြားသော။ ယံ ဇီဝိတံ၊ အကြင်အသက်ရှင်ခြင်းကို။ မနုဿေဟိ၊
လူတို့သည်။ ခဏမ္ပိ၊ တဏှာမျှလည်း။ ဇီဝတေ၊ အသက်ရှင်ရာ၏။ တံ၊ ထိုအသက်
ရှင်ခြင်းကို။ ဣဟ၊ ဤလူ့ ဘုံဌာန၊ လူ့ လောက၌။ ဇီဝိတံနာမ၊ တင့်တယ်
လျောက်ပတ်၊ ချီးမွမ်းအပ်သော အသက်ရှင်ခြင်းဟူ၍။ တညူ၊ ထိုအသက်ရှင်
ခြင်း၏အကြောင်းကို၊ ကောင်းစွာသိကုန်သော ပညာရှိတို့သည်။ ပဝဒန္တိ၊
ချီးမွမ်းထောမနာ၊ မြတ်ဩဘာဖြင့်၊ ကောင်းစွာပြောဆိုကြကုန်၏။ ကာကောပိ၊
အဟိတ်အမှန်၊ ပဋိဿန်မှီး၊ တိရစ္ဆာန် ကျီးသည်လည်း။ စိရာယ - စိရိကာလံ၊
နှစ်လမျှားစွာ၊ ရှည်မြင့်ကြာသော ကာလပတ်လုံး။ ဗလိံ၊ ဆွမ်းတော်တင်နှင့်၊
နတ်တင်ကော်ရော်၊ ပူဇော်သက္ကာကို။ ဘုဉ္ဇေ စ၊ မပြတ်တစေ၊ စားသောက်
၍လည်း နေရာ၏။ ဇီဝတိ စ၊ မပျက်အစဉ်၊ အသက်လည်း ရှင်ရာ၏။

ထို့ပြင် ဆရာမိဘ သားသမီးတို့နှင့်တကွ မိတ္တညာတကာ စသည်တို့၌ ထောက်ထားခဲ့ညွှာ၍ ကြင်နာသနားခြင်းမရှိဘဲ မိမိတကိုယ်ကောင်းဖြစ်လျက် အသက်ရှင်ပါမူ အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသာဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ တကိုယ်ကောင်း ဖြစ်လျက် အသက်ရှင်သောသူသည် လူသားပင်မှန်သော်လည်း တိရစ္ဆာန် ကျီးနှင့်မခြား သဘောသွား တူကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၄၂။ ယော နတ္တဇေ န စ ဂုရုမိ န ဘဋျဝဂ္ဂေ၊
ဒီနေ ဒယံ န ကုရုတေ န စ ဗန္ဓုဝဂ္ဂေ။
ကိံ တဿ ဇီဝိတဖလေန မနုဿလောကေ၊
ကာကောပိ ဇီဝတိ စိရဉ္စ ဗလိဉ္စ ဘုဉ္စေ။

(ဝသန္တတိလက ဂါထာ)

အပရဉ္စ—ပဿ၊ ထို့ပြင်တတန်၊ မှတ်ဖို့ရန်ကိုလည်း၊ ထပ်မံကြည့်ရှု၊ ဆင်ခြင် ပြုပါဦးလော့။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ အတ္တဇေ၊ မိမိရင်နှစ်၊ အချစ်မငြီး၊ သားသမီး၌။ ဒယံ၊ ထောက်ထားခဲ့ညွှာ၊ ကြင်နာသနားခြင်းကို။ န ကုရုတေ၊ အမှုတခု၊ ဂရုပြုသဖြင့်၊ မပြုမကျင့်။ ဂုရုမိ စ၊ ဆရာမိဘ၌လည်း။ န ကုရုတေ၊ ထောက်ထားခဲ့ညွှာ၊ ကြင်နာသနားခြင်းကို၊ အလျှင်းမပြုလုပ်။ ဘဋျဝဂ္ဂေ စ၊ ခြွေရံသောင်းပြောင်း၊ အစေခံအပေါင်း၌လည်း။ န ကုရုတေ၊ ထောက်ထား ခဲ့ညွှာ၊ ကြင်နာသနားခြင်းကို၊ အလျှင်းမပြုလုပ်။ ဒီနေ စ၊ ဆင်းရဲပင်ပန်း၊ နှမ်းနယ်သောသူ၌လည်း။ န ကုရုတေ၊ ထောက်ထားခဲ့ညွှာ၊ ကြင်နာသနား ခြင်းကို၊ အလျှင်းမပြုလုပ်။ ဗန္ဓုဝဂ္ဂေ စ၊ မိမျိုး ဘမျိုး၊ အရိုးစဉ်လာ၊ ဉာတကာ အပေါင်း၌လည်း။ န ကုရုတေ၊ ထောက်ထားခဲ့ညွှာ၊ ကြင်နာသနားခြင်းကို၊ အလျှင်းမပြုလုပ်။ မနုဿလောကေ၊ လူ့ပြည်ဌာန၊ လူ့လောက၌။ တဿ၊ ထိုရင်သွေးရင်သား၊ အစထား၍၊ အများ၏အပေါ်၌၊ မြော်မြင်စဉ်းစား၊ သနား ခြင်း ကင်းသော သူ၏။ ဇီဝိတဖလေန၊ မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်ရသော အကျိုးဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိပါအံ့နည်း။ ကာကောပိ၊ အဟိတ်အမှန်၊ ပဋိဿန်မှီး၊ တိရစ္ဆာန်ကျီးသည်လည်း။ စိရဉ္စ၊ မြင့်ရှည်အကြာ၊ များစွာသော ကာလပတ်လုံးလည်း။ ဇီဝတိ၊ မပျက်အစဉ်၊ အသက်ရှင်၍နေ၏။ ဗလိဉ္စ၊ ဆွမ်းတော်တင်နှင့်၊ နတ်တင်ကော်ရော်၊ ပူဇော်သက္ကာကိုလည်း။ ဘုဉ္စေ၊ မပြတ် တစေ၊ စားသောက်၍ နေပေရာ၏။

ထို့ပြင် ဉာဏ်ပညာကင်းလွတ်၍ တရားလမ်း ယွင်းချွတ်လျက် မိမိအသက်ကို မွေးမြူနိုင်ကာမျှဖြစ်ပါမူ လူသားပင်မှန်သော်လည်း တိရစ္ဆာန်နှင့်မထူးကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါဂါထာကို မိန့်ဆိုပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၄၃။ အဟိတဟိတဝိစာရသုညဗုဒ္ဓေါ၊
သုတိသမယေဟိ ဗဟိက္ကတော ဗဟူဟိ။
ဥဒရဘရဏမတ္တကေဝလေစ္ဆော၊
မနုဿပသု စ ပသု စ ကော ဝိသေသော။

(ဩပစ္ဆန္နသိကဂါထာ)

အပရဉ္စ-ပဿ၊ ထိုမှတချက်၊ တမျိုးတက်လျက်၊ ဆက်လက်၍ စဉ်းစားပါဦးလော့။ အဟိတဟိတဝိစာရသုညဗုဒ္ဓေါ၊ အစီးအပွား ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်၌၊ ဆင်ခြင်တတ်သော ဉာဏ်အမြင် ကင်းဆိတ်သော။ ဗဟူဟိ၊ များစွာကုန်သော။ သုတိသမယေဟိ၊ လူတို့ကျင့်ရန်၊ ကျမ်းဂန်အလာ၊ ဘာသာနည်းလမ်းတို့မှ။ ဗဟိက္ကတော၊ မထိမဲ့မြင်၊ ဆန့်ကျင်ဖီလာ၊ ပယ်ခွါသမှု၊ အပပြုတတ်သော။ ဥဒရဘရဏမတ္တကေဝလေစ္ဆော၊ မိမိဝမ်းရေး၊ မွေးရန်မျှလောက်၊ စားသောက်ခြင်း အတွက်သာ၊ သက်သက် အလိုရှိသော။ မနုဿပသု စ၊ လူဇာတ်မှန်ငြား၊ တိရစ္ဆာန်သားသည်လည်းကောင်း။ ပသု စ၊ အဟိတ်အမှန်၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်၊ သားကောင်စစ်သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေသံ၊ ထိုသူနှစ်ဦးတို့၏။ ဝိသေသော၊ အချင်းချင်း ထူးကြခြင်းသည်။ ကော အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိတော့အံ့နည်း။

ထိုသို့ ရှေးသူဟောင်းတို့၏ နည်းကောင်းလမ်းမှန်ကို ဒမနက မြေခွေးက ပြောဆိုသည်၏ အခြားမဲ့၌ ကရဋကမြေခွေးကပြောဆိုပြန်သည်မှာ “မိတ်ဆွေ.... စဉ်းစားပါဦးလော့၊ ဤကဲ့သို့ သိမ်မွေ့နက်နဲ ခက်ခဲကြီးကျယ်သော အရာဌာနတို့၌ ငါတို့ကဲ့သို့ လက်အောက်ခံ အရာမရောက်သောသူတို့ မပြုလုပ်သင့်၊ စင်စစ်မှာမူ ရာထူးဌာနန္တရ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော အမတ်ကြီးတို့၏ အရာသာ ဖြစ်ပေသည်” ဟု ပြောဆိုလေ၏။

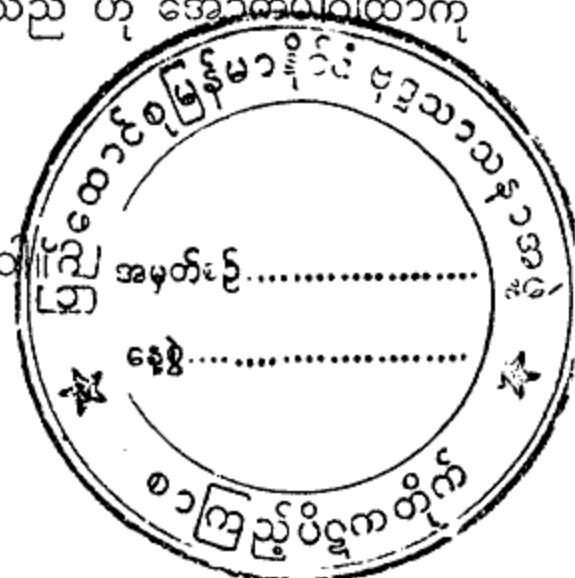
ကိုယ်ပြုသည့် ကိုယ်ကံ ကိုယ်သာလျှင် ခံစံရပုံ

ထိုအခါ ဒမနကမြေခွေးကပြောပြန်သည်မှာ “မိတ်ဆွေ....အဘယ်မျှလောက် ကာလကြာမြင့်မှ အရာရှိကြီး အမတ်ကြီး ဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ်မျှလောက်

ကာလကြာမြင့်လျှင် လက်အောက်ခံ အရာမရောက်သူ ဖြစ်ပါသည်။ စင်စစ်မှာ မူကား အရာကြီးသည် ငယ်သည်၏ အဖြစ်သည် မိမိ၏ အားထုတ် ပြုလုပ်ခြင်း လို့ လပယောဂသာလျှင် လိုရင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးပညာရှိ ကဝိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူကြပေသည်” ဟု အောက်ပါဝါထာကို ရွတ်ဆို ပြောပြလေ၏။

၄၄။ န ကောစိ ဝါ ကဿစိဟဿဘာဝါ၊
ဘဝတျဒါရောဘိမတော ခလော ဝါ၊
လောကေ ဂုရုတ္တံ ဝိပရိတတံ ဝါ၊
သစေဠိတာနေဝ နရံ နယန္တိ။

(ဥပေန္ဒဝဇီရာဂါထာ)

ဣဟ၊ ဤလောက၌။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သောသူအား။ ဝါ၊ တစုံ တယောက်သောသူ၏။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ အဘိမတော၊ မြတ်နိုး နှစ်သက် အပ်သော။ ဥဒါရော ဝါ၊ ဂုဏ်သရေ မြင့်မြတ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ခလော ဝါ၊ ဆိုးယုတ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ သဘာဝါ - သဘာဝေန၊ မိမိ၏ ပကတိ သဘောအားဖြင့်။ န ဘဝတံ၊ မဖြစ်။ လောကေ၊ လောက၌။ ဂုရုတ္တံ ဝါ၊ လွန်စွာ လေးမြတ်၊ ရိုသေအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့လည်းကောင်း။ ဝိပရိတတံ ဝါ၊ ထိုမှ ဆန့်ကျင်သော ယုတ်နိမ့်သည်၏ အဖြစ်သို့လည်းကောင်း။ သစေဠိတာနိ ဝေ၊ မိမိ မိမိတို့၏ အားထုတ်ကြောင့်ကြ ဗျာပါရတို့သည်သာလျှင်။ နရံ၊ လူအပေါင်း ကို။ နယန္တိ၊ ဆောင်ကုန်၏။

ကောင်းရန်မှာ ခက်လှ၍ ဆိုးဘို့က လွယ်ကူပုံ

ထိုမှတပါးလည်း လောက၌ ကောင်းသော ဂုဏ်ကြက်သရေ အထွေထွေ တို့နှင့် ပြည့်စုံစေရန် ပြုလုပ်ရခြင်းမှာမူကား ကျောက်တုံး ကျောက်ခဲကြီးကို တောင်ထိပ်သို့ တင်ရဘိသကဲ့သို့ ကြောင့်ကြ ဗျာပါရမထုတ်ဘဲ အလွယ်နှင့်မဖြစ် နိုင်။ ဆိုးယုတ်သော အဖြစ်မှာမူကား ကျောက်တုံး ကျောက်ခဲတို့ကို တောင် အောက်သို့ချရဘိသကဲ့သို့ လျင်မြန်လွယ်ကူစွာဖြစ်နိုင်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း ၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

ကိဉ္စ—

၄၅။ အာရောပျတေ သိလာ သေလေ၊ ယတေန မဟတာ ယထာ။
နိပါတျတေ ခဏေနာဓော၊ တထာတ္တဂ္ဂုဏဒေါသတာ။

ကိဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ မဟတာ၊ ကြီးစွာသော။ ယတေန၊ အားထုတ်ကြောင့်ကြ၊ ဗျာပါရဖြင့်။ သိလာ၊ ကျောက်တုံးကျောက်ဖျား၊ ကြီးကျယ်စွာကို။ သေလေ၊ မြင့်မောက်အချက်၊ တောင်အထက်သို့။ အာရောပုတေ၊ အပမ်းကြီးစွာ၊ တင်္ဂုရ၏။ ခဏေန၊ မကြာကာလ၊ လျင်ခဏဖြင့်။ အဓော၊ နိမ့်ရာဒေသ၊ အောက်ဌာနသို့။ နိပါတျတေ၊ လွယ်ကူလျင်စွာ၊ ကျစေရ၏။ အတ္တဂ္ဂုဏဒေါသတာ၊ မိမိ၏ဂုဏ်နှင့် ဆိုးညစ်၊ ကောင်းမကောင်းသော အဖြစ်တို့သည်။ တထာ၊ ထိုနည်းပမာ၊ အတူသာတည်း။

အထက်ရောက်အောက်ကျ အလုပ်ကြောင့်ဖြစ်ကြပုံ

ထိုမှတပါးလည်း လောက၌ လူတို့သည် နဂိုရိပ်ကတိအားဖြင့် မြင့်မြတ်သောသူ၊ ယုတ်နိမ့်သောသူဟူ၍ မရှိ၊ စင်စစ်မှာမူကား မိမိတို့ ပြုလုပ်အပ်သော မကောင်းသောအမှု မကောင်းသော အပြစ်တို့ကြောင့် ဆိုးယုတ်သည် နိမ့်ကျသည်၏ အဖြစ်သို့ ကျရောက်ကြကြောင်း၊ ကောင်းသောအမှု ကောင်းသော အမှုအရာတို့ကြောင့် မြင့်မြတ်သည်၏အဖြစ် ကြီးကျယ်သည်၏အဖြစ်သို့ ကျရောက်ကြကြောင်းတို့ကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၄၆။ ယာတျဓောဓော ဝဇတျုစ္စော၊ နရော သေဟေဝ ကမ္မဘိ။
ခဏကော ဣဝ ကူပဿ၊ ပါကာရဿေဝ၊ ကာရကော။

နရော၊ လူသည်။ သေဟေဝကမ္မဘိ၊ မိမိပြုလစ်၊ မှအပြစ်တို့ကြောင့်သာလျှင်။ ကူပဿ၊ တွင်းကို။ ခဏကောဣဝ၊ တူးသောသူကဲ့သို့။ အဓောအဓော၊ အောက်သို့အောက်သို့။ ယာတိ၊ ကျရောက်၍သွား၏။ သေဟေဝကမ္မဘိ၊ မိမိပြုအပ်၊ ကောင်းမြတ်သန့်ရှင်း၊ အပြစ်ကင်းသော အမှုတို့ကြောင့်သာလျှင်။ ပါကာရဿ၊ မြင့်မောက်ရစ်သိုင်း၊ တံတိုင်း မျဉ်းတားကို။ ကာရကော ဣဝ၊ အထက်အထက်၊ စီ၍တက်သောသူကဲ့သို့။ ဥစ္စော၊ တဆင့်တဆင့်၊ တိုးကာမြင့်၍။ ဝဇတိ၊ တနေ့တခြား၊ တိုးတက်၍ သွား၏။

ထို့ကြောင့်“မိတ်ဆွေကောင်း....အလုံးစုံတို့၏မြင့်မြတ်သည်၏အဖြစ်၊ ယုတ်နိမ့်သည်၏ အဖြစ်တို့သည် မိမိတို့ပြုအပ်သော လုံ့လဥဿာဟနှင့် စပ်၍ ဖြစ်ကြပေသည်”ဟု ဒမနကမြေခွေးက ပြောဆိုလေ၏။

ထို့နောင် ကရဋ္ဌကမြေခွေးက “မိတ်ဆွေ....ထိုသို့ဖြစ်ပါလျှင် အဘယ်သို့ ဆိုလိုပါသနည်း၊ သင်၏ လိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကား ဘယ်သို့ပါနည်း”ဟု မေးမြန်းလေလျှင် ဒမနက မြေခွေးက “ငါတို့၏ အရှင်သခင် ပိဂ်လက ခြင်္သေ့မင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ရေဆိပ်သို့ရောက်လျက် ရေမသောက်မူ၍ မိမိနေရာသို့

ပြန်လာပြီးလျှင် ကြောက်ရွံ့ တုန်လှုပ်လျက် နေဘိသနည်း၊ သင်သိပါ၏လော”
ဟု မေးမြန်း ပြောဆိုလေ၏။

ပညာရှိသည် သူ့အလိုကို မပြောဘဲသိနိုင်ပုံ

ထိုအခါ ကရုဋ္ဌကမြေခွေးက “ငါမသိပါ မိတ်ဆွေ၊ ထိုအကြောင်းကို သင်သိ
ပါ၏လော”ဟု ပြန်၍ မေးမြန်းလေ၏။ ထိုအခါ ဒမနကမြေခွေးက “မိတ်ဆွေ....
ပညာရှိတို့မည်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့၌ သိနိုင်ကြသည်ပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်
ပင်လျှင် ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင်တို့သည် ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူကြပေသည်”ဟု
ဆို၍ ဤဆိုလတ် သော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောပြလေ၏။

၄၇။ ဥဒီရိတောတ္ထော ပသုနာပိ ဂယုတေ၊
ဟယာ စ နာဂါ စ ဝဟန္တိ စောဒိတာ။
အနုတ္တမပျူဟတိ ပဏ္ဍိတော ဇနော၊
ပရေဂံ^၁တညာဏဖလာ ဟိ ဗုဒ္ဓိနော။

(ဝံသဌဂါထာ)

ပသုနာပိ၊ တည်ရင်းပဋိဿန်၊ အဟိတ်မှန်ငြား၊ တိရစ္ဆာန်သားသည်လည်း။
ဥဒီရိတော၊ ဝါစာနှုတ်သံ၊ ထုတ်ပြန်ညွှန်းလတ်၊ ပြောဆိုအပ်သော။ အတ္ထော၊
နှလုံးသိုခြင်း၊ လိုရင်းအချက်၊ သဘောနက်ကို။ ဂယုတေ၊ မလွဲကေန၊ အမှန်
ထပ်တူ၊ မှတ်နာယူအပ်၏။ ဟယာ စ၊ ခိုင်းစေစီးနင်း၊ မြင်းအပေါင်းတို့သည်
လည်းကောင်း။ နာဂါ စ၊ သခင်အမှု၊ ပြုဆောင်သီးသီး၊ ဆင်ပြောင်ကြီးတို့သည်
လည်းကောင်း။ စောဒိတာ၊ စကားနှုတ်သံ၊ ထုတ်ပြန်ညွှန်းလတ်၊ ပြောဆိုအပ်
သည်ကို။ ဝဟန္တိ၊ အလိုကျကျ၊ မယိုရအောင်၊ ရွက်ဆောင်ပြုလုပ် တတ်ကြ
ကုန်၏။ ပဏ္ဍိတော၊ ကျိုးကြောင်းသိမြင်၊ ပညာရှင်ဖြစ်သော။ ဇနော၊ လူသည်။
အနုတ္တမံ၊ သဘောအလိုကို၊ မပြောဆိုအပ်သော်လည်း။ ဥိဟတိ၊ နားလည်ရိပ်မိ၊
အကြောင်းကိုသိတတ်၏။ ဟိ-တဒေဝသစ္စံ၊ ထိုစကားမှန်၊ သင့်လျော်ကန်၏။
ဗုဒ္ဓိနော၊ အသိအလိမ္မာ၊ ပညာဉာဏ်ရှိ၊ လူကဝိတို့သည်။ ပရေဂံ^၁တညာဏဖလာ၊
သူတပါးတို့၏ အမှုအရာ၊ လက္ခဏာကို၊ သေချာတပ်အပ်၊ သိတတ်သောအကျိုး
ရှိကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။သဘောအလိုကို နှုတ်ဖြင့် ညွှန်ကြား ပြောဆိုအပ်ပါမူကား
ဉာဏ်ပညာ ရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ မည်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်မဆို အလိုကို
သိနိုင်သည်ချည်း ဖြစ်ပေသည်။ အယုတ်အားဖြင့် ဆင်၊မြင်း၊ကျွဲ၊ နွား အစရှိသော
အဟိတ်တိရစ္ဆာန်တို့သည်လည်း ညွှန်ကြား ပြောဆိုသော အရှင်သခင်၏ အလို

သို့ ကျအောင် ရွက်ဆောင်အားထုတ် ပြုလုပ်နိုင်ကြ၏။ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ် ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော လူတို့သည်ကား သဘောအလိုကို ထုတ်ဖော်၍ မပြော ဆိုအပ်သော်လည်း သူတပါးတို့၏ အမူအရာ လက္ခဏာကို မြင်ကာမျှဖြင့်ပင်လျှင် လိုရင်းဖြစ်သော သဘောအကြောင်းအရာတို့ကို ကောင်းစွာသိနိုင်သော သတ္တိ သည် ထိုတိရစ္ဆာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ထက် သာလွန်သော အကျိုးရှိပေသည် ဟူလို။

ထိုမှတပါးလည်း အကျိုးအကြောင်းတို့ကို ကောင်းစွာထုတ်ဖော်၍ ပြောဆို မှသာမဟုတ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အရိပ်နိမိတ် လက္ခဏာ အသွားအလာ အမူအရာတို့ကို မြင်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပြောဆိုသော စကားအသွားအလာ အရိပ်အမြက်ကို ကြားသဖြင့်လည်းကောင်း၊ မျက်ရိပ်မျက်စ ပြသည်ကို မြင်သဖြင့်လည်းကောင်း ထိုသူ၏ အဇ္ဈတ္တစိတ်ဓာတ်ကို တပ်အပ်ပိုင်ပိုင် သိနိုင်သည့်အချက်ကို ဆက်လက်၍ ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတ် သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

အပိစ —

၄၈။ အာကာရဏ္ဍဂ္ဂိတဂ္ဂတျာ၊ ကြိယာယ ဘာသနေန စ။

နေတြဝက္ကဝိကာရေန၊ လက္ခ၂တေန္တဂ္ဂတံ မနံ။

အပိစ - အပရောနယော၊ တလောထပ်မံ၊ နည်းတတ်ကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္စတေ၊ သေချာ ဂ-န၊ သဘောကျအောင်၊ ပြောပြပါဦးအံ့။ အာကာရဏ္ဍဂ္ဂိ- တဂ္ဂတျာ စ၊ ခြင်းရာအရိပ်၊ နိမိတ်လက္ခဏာ၊ သွားအလာအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ကြိယာယ စ၊ ပြုလုပ်ဖြာဖြာ၊ မူအရာအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဘာသနေန စ၊ နှုတ်သံစကား၊ ထုတ်ပြန်ကြားခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ နေတြဝက္ကဝိကာရေန စ၊ မျက်ရိပ်မျက်စ၊ ဖောက်ပြန်၍ ပြသဖြင့်လည်းကောင်း။ အန္တဂ္ဂတံ၊ အတွင်း အသည်း၊ နှလုံးထည်း၌တည်သော။ မနံ၊ မနောစိတ်ထား၊ သဘောသွားကို။ လက္ခ၂တေ၊ မုချဆတ်ဆတ်၊ အမှန်ကို သိသင့်သိအပ်၏။

ပညာရှိ လက္ခဏာ သုံးမျိုး

ထို့နောက်တဖန် ဆက်လက်၍ ပြောပြန်သည်မှာ အကြင်အရာကို ငါတို့အရှင် သခင်သည် ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်၏။ ထိုထိတ်လန့်တုန်လှုပ်သောအရာကို အောင် မြင်ရန် ငါ၏ ဉာဏ်စွမ်းသတ္တိဖြင့် နှိပ်နင်းပြုလုပ်မည်ဟု ပြောဆိုပြီးလျှင် နှိပ်နင်း ပြုလုပ်နိုင်ကြောင်းကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတ် သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန် လေ၏။

၄၉။ ပတ္တာဝသဒိသံ ဝါကံ၊ သဗ္ဗာဝသဒိသံ ပိယံ။

အတ္တသတ္တိသမံ ကောပံ၊ ယော ဇာနာတိ သ ပဏ္ဍိတော။

ယောပုဂ္ဂလော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပတ္တာဝသဒိသံ၊ တွေ့ဆုံကြုံကြိုက်၊ တိုက်ဆိုက်သည့် အရေး အခွင့်နှင့်၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော။ ဝါကျဉာဉ်၊ နှုတ်ချိုသွက်သွက်၊ ထုတ်ဆိုမြွက်ရန်၊ စကားမှန်ကိုလည်းကောင်း။ သဗ္ဗာဝသဒိသံ၊ မိမိ၏ အခြေအနေ သဘောအား၊ လိုက်လျောတော်တန်သော။ ပိယဉာဉ်၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အတ္တသတ္တိသမံ၊ ကိုယ်ဝယ် ပိုင်ရှိ၊ သတ္တိဗလနှင့်၊ မျှတလျောက်ပတ်သော။ ကောပဉာဉ်၊ ကောဓအမျက်၊ ဒေါသ ထွက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဇာနာတိ၊ မသွေအမှန်၊ ချေငံတည့်တည့်၊ ဝေဘန်၍ သိတတ်၏။ သ—သောပုဂ္ဂလော၊ ထိုပိုင်းခြားဝေဘန်၊ အတန်တန်ကို၊ ချေငံစွာ သိတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဏ္ဍိတော၊ စင်စစ်မသွေ၊ ပညာရှိမည်ပေ၏—ဟု ဒမနက မြေခွေးက ပြောဆိုလေ၏။

လူမိုက် လူဖျင်း လက္ခဏာ သုံးမျိုး

ထို့နောင် ကရုဋ္ဌက မြေခွေးက ပြောပြန်သည်မှာ “မိတ်ဆွေ....သင်သည် မှီဝဲ ဆည်းကပ် စားအပ် စားသင့်သော ခွင့်ဝတ်တရားကို လားလားမှ မသိပေ၊ ဤဆိုလတံ့သော စကားကို စဉ်းစား ဆင်ခြင်ပါဦးလော့။

၅၀။ အနာဟုတော ဂတော ယော တု၊ အပုဋ္ဌော ဗဟုဘာသတေ။
အတ္တနာ မညတေ ပီယော၊ ဘူပါလော ဝေ သ ဒုမ္မတိ။

ယော၊ အကြင်သွားရန် သင့်၊ မသင့်၊ ဝတ်အခွင့်ကို၊ ထောက်ချင့်၍ မသိ တတ်သောသူသည်။ အနာဟုတော၊ ကြွရောက်လာရန်၊ မဖိတ်မန်အပ်ဘဲ။ ဂတော၊ ဆင်ခြင်မရှိ၊ မိမိအလျောက်၊ သွားရောက်တတ်၏။ အပုဋ္ဌော၊ ပြောဆို စေရန်၊ တောင်းပန်စစ်ဆေး၊ မမေးမြန်းအပ်ဘဲ။ ဗဟုဘာသတေ၊ စိတ်ထင် သလောက်၊ အတွင်လျှောက်၍၊ ပြောသောစကားတို့ကို၊ များစွာ ပြောဆို တတ်၏။ ဘူပါလော၊ ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ အတ္တနာ၊ မိမိနှင့်။ ပီယော၊ လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့၊ နှလုံးစွဲအောင်၊ အမြဲလေးမြတ်၊ နှစ်သက်အပ်၏ဟူ၍။ မညတိ၊ အောက်မေ့ဆင်ခြင်၊ စိတ်မှတ်ထင်၏။ သ—သော၊ ထိုသို့ဆင်ခြင်၊ စိတ်မှတ် ထင်သော သူသည်။ ဝေ—ကေန္တန၊ မလွဲကေန်၊ အမှန်စင်စစ်အားဖြင့်။ ဒုမ္မတိ၊ အသိအလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာကင်း၊ မိုက်၊ အ၊ ဖျင်းသောသူ မည်၏—ဟု ပြောဆို လေ၏။

ထိုအခါ ဒမနကမြေခွေးကပြောပြန်သည်မှာ “အိုမိတ်ဆွေကောင်း....ငါသည် အဘယ်မှာ မှီဝဲဆည်းကပ် စားအပ် စားသင့်သော ခွင့်ဝတ်တရားကို နား မလည်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း၊ ဤဆိုလတံ့သော အကြောင်းအရာတို့ကို ကောင်းစွာ

ထောက်ထား၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပါဦးလော့” ဟုဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

ကြိုက်၊ မကြိုက် နှစ်မျိုးကြောင့် ကောင်း၊ အဆိုး ကွဲပြားပုံ

၅၁။ ကိမပျတ္တိ သဘာဝေန၊ သုန္ဒရံ ဝါပျသုန္ဒရံ။

ယဒေဝ ရောစတေ ယဿ၊ ဘဝေ တံ တဿ သုန္ဒရံ။

သဘာဝေန၊ နဂိုရ်ပကတိ၊ မိမိအလိုလို၊ ပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့်။ သုန္ဒရံ ဝါပိ၊ ကောင်းမြတ်တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာသောအရာ၊ ဖွယ်ရာသော ဝတ္ထု ဟူ၍ လည်းကောင်း။ အသုန္ဒရံ ဝါ၊ မကောင်းမဖွယ်၊ မတင့်တယ်သောအရာ၊ မတင့်တယ်သော ဝတ္ထုဟူ၍လည်းကောင်း။ အပိ—ဧကန္တေန၊ စင်စစ်အမှန်၊ ဧကန်မလွဲသဖြင့်။ ကိံ အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာ ရှိပါအံ့နည်း။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ယဒေဝ၊ အမှတ်မထင်၊ အကြင်အရာ၊ အကြင်ဝတ္ထုကိုပင်လျှင်။ ရောစတေ၊ မြတ်နိုးစုံမက်၊ နှစ်သက်အပ်၏။ တဿ၊ ထိုသူအား။ တံ၊ ထိုမြတ်နိုးစုံမက်၊ နှစ်သက်အပ်သော အရာဝတ္ထုသည်။ သုန္ဒရံ၊ တင့်တယ်လျောက်ပတ်၊ လွန်ကောင်းမြတ်သည်။ ဘဝေ၊ စင်စစ်မသွေ၊ ဖြစ်ရာပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လောက၌ မည်သည့်အရာဝတ္ထုသည် ပကတိပင်ကိုယ်သဘောအားဖြင့် ကောင်းမြတ်တင့်တယ် ဖွယ်ရာသည်၊ မည်သည့် အရာဝတ္ထုသည် မကောင်းမြတ် မတင့်တယ် မဖွယ်ရာဟူ၍ မရှိပေ။ စင်စစ်မှာမူကား ရှမ်းကြိုက်လျှင် နှားချောသည် ဟူသကဲ့သို့ ထိုထိုသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ကြိုက်နှစ်သက်အပ်သော ထိုထိုသို့သော အရာဝတ္ထု ဟူသမျှသည် ဧကန်မချအားဖြင့် ကောင်းမြတ်တင့်တယ် ဖွယ်ရာခြင်းသို့ ရောက်ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

သူ့အလိုလိုက်၍ ကိုယ်အကြိုက်ဆွဲရပုံ

ထိုမှတစ်ပါးလည်း ပညာရှိသောသူသည် တစ်ပါးသောသူကို မိမိအလိုသို့ လိုက်ပါစေခြင်းငှါ ရှေးဦးစွာ ထိုသူ၏အလိုနှင့် လိုက်လျောစွာ တိုးလျှိုးသက်ဝင်၍ သူ၏အလိုသို့ လိုက်ပြီးလျှင် တဦးနှင့်တဦး စိတ်ကြည်နူးသည့်အခါ မိမိ၏အလိုသို့ လိုက်ပါအောင် လျှင်စွာ ဆွဲငင်ယူဆောင်ရမည့် အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့ သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

အပရဉ္စ—

၅၂။ ယဿ ယဿ ဟိ ယော ဘာဝေါ၊ တေန တေန ဟိ တံ နရံ။

အနုပ္ပဝိသ မေဓာဝီ၊ ခိပ္ပမတ္တဝသံ နယေ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ယဿ ယဿ၊ အကြင် အကြင်သို့သော၊ မင်းအစ
ရှိသောသူအား။ ယောဘာဝေါ ဟိ၊ အကြင်သို့သောစိတ်နေစိတ်ထား၊ သဘော
သွားရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဿ တဿ၊ ထိုထိုသို့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။
တေန တေန ဘာဝေန၊ ထိုထိုသို့သော စိတ်နေစိတ်ထား၊ သဘောသွားအားဖြင့်
သာလျှင်။ ဝါ၊ နဂိုရ်အကြိုက်၊ အလိုသို့ လိုက်သဖြင့်သာလျှင်။ တံ နရံ၊ ထိုမင်း
စသော သူ၏အထံသို့။ အနုပ္ပဝိသ၊ ပျပ်ဝပ်ရှိကျိုး၊ တိုးဝင်စားသဖြင့်။ မေဓာဝီ၊
တတ်သိလိမ္မာ၊ ပညာဉာဏ်ရှိ၊ လူကဝိသည်။ ခိပ္ပံ ဝေ၊ အမြန်မကြာ၊ ဆောလျင်စွာ
သာလျှင်။ အတ္တဝသံ၊ မိမိအကြိုက်၊ လိုစရှိက်သို့။ နယေ၊ အလိုက်ပါအောင်၊
ဆွဲယူဆောင်ရာ၏။

မင်းစားတို့၏ လိုက်နာဖွယ်များ

ထို့ပြင် အစေခံယောက်ျား မင်းစားတို့သည် မင်းအား ရိုသေကျိုးနွံ
ကောင်းမွန်စွာ စားရပုံ၊ ပြောဆိုတင်လျှောက်ရပုံ၊ ဘုရင်၏ အာဏာတော်ကို
မဖောက်မပြန် မှန်ကန်တည်ကြည်စွာ လိုက်နာရပုံတို့ကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍
ဤဆိုလတံသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၅၃။ ကောတြေကျဟမိတိ ဝဒေ၊ သမ္မာ အာဒေသယေတိ စ။
အာဏံ အဝိတထံ ကရေ၊ ယထာသတ္တိဝ ရာဇိနော။

အတြ၊ အနီးအနား၊ ဤအပါးတော်၌။ ကော၊ အဘယ်သူနည်း။ ဣတိ၊
ဤသို့မြက်ဖော်၊ မိန့်တော်မူအပ်၊ ခေါ်ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ အဟံ၊ ကျွန်တော်
မျိုး ငမည်သူပါ အရှင်ဘုရား။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ဒေဝ၊ အရှင်
မင်းမြတ်။ အာဒေသယ၊ အလိုတော်ရှိ သမျှကို၊ မြက်ဟမိန့်ကြားတော်မူပါအရှင်
ဘုရား။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ သေဝကော၊ မင်းထံသေမ်း၊ မင်းမှုထမ်း
သည်။ သမ္မာ၊ ရိုသေကျိုးနွံ၊ ကောင်းမွန်သေသပ်စွာ။ ဝဒေ၊ နှုတ်ချီတင်ရေး၊
နားဝင်အေးအောင်၊ ယဉ်ကျေးစွာလျှောက်ဆိုရာ၏။ ရာဇိနော၊ တိုင်းမ ပြည်ကြီး
နှင့်၊ စည်ထီးခရိုင်၊ နိုင်ပိုင်အရှင်မြတ်၏။ အာဏံ၊ ရွှေနှုတ်တော်မှ၊ ထုတ်ပြမြက်ရာ၊
မြတ်အာဏာကို။ ယထာသတ္တိဝ၊ စွမ်းအားသတ္တိ၊ ရှိသည့်အလျောက်သာလျှင်။
အဝိတထံ၊ ယွင်းချွတ်မထောက်၊ မဖောက်မပြန်၊ မှန်ကန်ကျနစွာ။ ကရေ၊ ရေရေ
ရာရာ၊ သေအချာဖြင့်၊ အာဏာကို လိုက်ညောင်း၍၊ ကောင်းကောင်းကြီး
ပြုကျင့်ရာ၏။

အပါးတော်မြဲ ကျွန်လက်စွဲတို့၏ အင်္ဂါငါးပါး

ထို့ပြင်တခန်း မင်း၏နန်းတော်၌ အပါးတော်မြဲ လက်စွဲ ကျွန်ယုံ၏ အဖြစ်
ဖြင့် နေသင့် နေထိုက်သောသူ၏ လက္ခဏာတို့ကို ဆက်လက်ကာ ပြပြန်လိုသည်
ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံသော ဂါထာစကားရပ်ကို နောက်ထပ်၍ မိန့်ဆိုပြန်လေ၏။

၅၄။ အပ္ပိစ္ဆော ဓိတိမာ ပညော၊ ဆာယာဝါနုဂတော သဒါ။
 အာဒိဋ္ဌော န ဝိကပ္ပေတိ၊ သ ရာဇဝသနေ ဝသေ။

အပ္ပိစ္ဆော စ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ အရာရာ၌၊ အာသာသိပ်သို၊ အပ္ပိမမှီး၊ အလိုနည်းသည်လည်းဖြစ်သော။ ဓိတိမာ စ၊ အာရုံထွေပြား၊ လှုပ်ရှားမယိုင်၊ ကျောက်စာတိုင်သို့၊ ခံခိုင်တည်ကြည်၊ မြဲမြံသည်လည်း ဖြစ်သော။ ပညော စ၊ ရွှေ့နောက်တိုင်းထွာ၊ နှိုင်းစာမြင်သိ၊ ပညာရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ သဒါ၊ ဖဝါးမကွာ၊ အပါးမှာလျှင်၊ ရှားခါမတိမ်း၊ ခါခပ်သိမ်း၌။ ဆာယာဏဝ၊ အပါးကြပ်ကြပ်၊ ထက်ချပ်မကွာ၊ ရိပ်ဆာယာကဲ့သို့။ အနုဂတော၊ မင်းသို့သာလျှင်၊ အစဉ်တစိုက်၊ အတွင်လိုက်သည်ဖြစ်၍။ အာဒိဋ္ဌော၊ မိန့်ဆိုခွန်းဟု၊ ညွှန်းပြအာဏာ၊ စေခိုင်းရာကို။ န ဝိကပ္ပေတိ၊ လျော်ကန် မလျော်ကန် ဟု အဖန်ဖန်စိတ်ကူး၍၊ အထူးမကြံဆတတ်။ သ-သော၊ ထိုသို့ဖြာဖြာ၊ လက္ခဏာနှင့်၊ ကောင်းစွာပြည့်စုံသော သူသည်။ ရာဇဝသနေ၊ ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်စံရာ၊ နန်းတော်သာ၌။ ဝသေ၊ အပါးတော်မြဲ၊ လက်စွဲခေါ်ငြား၊ နန်းတော်သားအဖြစ်ဖြင့်၊ မလစ်တစေ၊ နေထိုက်ပေ၏။

ထို့နောင် ကရုဋ္ဌကမြေခွေးက “မိတ်ဆွေ ဒမနက....ရံခါ ငါတို့၏ အရှင်သခင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် အကြောင်း အခွင့် မသင့်လျော်သော အခါကာလ၌ ခစားဆည်းကပ်ပါမူ ဆည်းကပ်ခြင်းကြောင့်ပင်လျှင် သင့်ကို မနှစ်သက်သဖြင့် အမျက်ထွက်ရန် အကြောင်းရှိပေသည်ဟု ဆက်လက်၍ ပြောဆိုလေ၏။

သူရဲဘောမကြောင်သူ၏ လက္ခဏာ

ထိုသို့ပြောဆိုရာ ဒမနက မြေခွေးက “မိတ်ဆွေ....သင်ပြောသော အရာလည်း ဟုတ်စလိလိ ရှိတန်ရာပါ၏။ သို့သော်လည်း အခြွေအရံနှင့် အစေခံ ကျေးကျွန်တို့ သည် အရှင်သခင်၏ထံပါးသို့ ချဉ်းကပ်လျက် ပျပ်ဝပ်ခစားခြင်းကို မချွတ်မလွဲ အမြဲပြုထိုက်ပေသည်။ ဤဆိုလတံ့သော အကြောင်းအရာတို့ကို ကောင်းစွာ နာခံပါဦးလော့” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၅၅။ ဒေါသဘီတော အနာရမ္ဘော၊ တံ ကာပုရိသလက္ခဏံ။
 ဧကဟျဇိဏ္ဏဘယာ ဘာတာ၊ ဘောဇနံ ပရိဟိယတေ။

ဒေါသဘီတော၊ ချွတ်ချော်တိမ်းပါး၊ မှားယွင်းအံ့သည်မှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ အနာရမ္ဘော၊ အမှုကိစ္စ ဟူသမျှကို၊ စ၍မှ မပြုလုပ်ဝံ့။ တံ၊ ထိုသို့ အမှုကိစ္စ၊ ဟူသမျှကို၊ စ၍မှ မပြုလုပ်ဝံ့ခြင်းသည်။ ကာပုရိသလက္ခဏံ၊ သူရသတ္တိ၊ မရှိအလျှင်း၊ ညံ့ဖျင်းသော သူ၏သာ၊ လက္ခဏာပေတည်း။ ဘာတာ၊ ကရုဋ္ဌက၊ နာမတွင်ခေါ်၊ ကျုပ်နောင်တော်။ ဧကဟိ၊ အဘယ်မည်သော သူတို့သည်။

အဇိဏ္ဏဘယာ၊ အစာမကျက်၊ မကျေညက်အံ့သည်မှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။
ဘောဇနံ၊ မပျက်မှန်စွာ၊ သက်ခန္ဓာ၏၊ ဆက်ကာတည်မှု၊ အစာစုကို။ ပရိဟိယ-
တေ၊ မသုံးဆောင်ဘဲ၊ ရှောင်သွေလွှဲ၍၊ အမြဲနေပါသနည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ချွတ်ချော်တိမ်းပါး မှားယွင်းအံ့သည်မှ ကြောက်လန့် စိုးရွံ့
ခြင်းကြောင့် အမှုကိစ္စဟူသမျှတို့၌ စရံ စကာမျှ စ၍ မပြုဝံ့ခြင်းသည် သူရသတ္တိ
အလျှင်းကင်းမဲ့၍ ဖျင်း အ ယုတ်ညံ့သောသူ၏ လက္ခဏာသာ ဖြစ်ပေသည်။
ထို့ကြောင့် အမှုခပ်သိမ်းတို့၌ အစိုးရိမ် အကြောက်ရွံ့ အားကြီးသဖြင့် အပြီး
အလျှင်း မပြုလုပ်ဘဲ မနေသင့်ပေ။ စင်စစ်မှာမူ ပြုသင့် ပြုထိုက်သော အရာကို
မူကား ပြုလုပ်ရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ခန္ဓာအသက်ကို မပျက်ဘဲ တည်တံ့၍
နေစေရန် အစာအာဟာရကို စားသုံးမှီဝဲရာ၌ အစာမကျေကျက်အံ့သည်မှ
ကြောက်လန့်စိုးရွံ့ခြင်းကြောင့် အဘယ်သူသည် မြင်မြင်ရာရာ အစာအာဟာရတို့
ကို မသုံးဆောင်ဘဲ ရှောင်လွှဲ၍နေပါမည်နည်း။ စင်စစ်မှာမူ သုံးဆောင်သင့်
သုံးဆောင်ထိုက်သော အစာအာဟာရတို့ကိုမူကား သုံးဆောင်မှီဝဲရမည်သာ
ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ ခြင်္သေ့ မင်း၏ အထံသို့ အစား ဝင်ရာ၌
လည်း မတော်တဆ မျက်မာန်ရှုမည်ကို ကြံစည်စိတ်ကူးလျက် အထူးကြောက်ရွံ့
သဖြင့် တွန့်ဆုတ်၍မနေဘဲ အမြဲစား ဝင်မြဲ ဝင်မှသာလျှင် သင့်လျော်မည်ဖြစ်
ပေသည် ဟူလို။

ဘုရင်၊ မိန်းမနှင့် ချုံနွယ်ဖို့ တူသောသဘာဝ

ဤသို့ ပြုလုပ်မှသာလျှင် သင့်လျော်မည့် အချက်ကို ဆက်လက်စဉ်းစား၍
သဘောထားပါဦးလော့ဟုဆိုပြီးလျှင် အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၅၆။ အာသန္နမေဝ မနုဇံ ဘဇတေ နရိန္ဒော^၁၊
ဝိဇ္ဇာဝိဟိနံ ဓိမိပတယော ပမဒါ လတာ စ၊
ယော ပဿတော ဝသတိ တံ ပရိဝေဌယန္တိ။

(ဝသန္တတိလကဂါထာ)

နရိန္ဒော၊ တိုင်းသူပြည်သား၊ လူအများတို့၏အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။
ဝိဇ္ဇာဝိဟိနံဝါ၊ အတတ်ပညာ၊ ဗလအလျှင်း၊ လုံးလုံးကင်းသည်လည်းဖြစ်
သော။ အကုလိနံ ဝါ၊ အနွယ်မဟုတ်၊ အမျိုးယုတ်သည်လည်းဖြစ်သော။
အသင်္ဂတံ ဝါ၊ အကျင့်မလျော်၊ မသင့်တော်သော အမှုအရာရှိသည်လည်းဖြစ်

၁။ မူများစွာတို့၌ “အာသန္နမေဝ နရပတိ ဘဇတေ မနုဿ”ဟု ရှိကြသည်။

သော။ အာသန္နမေဝ၊ အနီးအနား၊ အပါးကြပ်ကြပ်၊ ချဉ်းကပ်သည်သာ ဖြစ်သော။ မနုဇ်၊ ကျေးကျွန်ခြွေရံ၊ အစေခံဖြစ်သောလူကို။ ဘဇတေ၊ သူကောင်းတယောက်၊ ရာထူးမြောက်လျက်၊ နှစ်သက်မပြတ်၊ မှီဆည်းကပ်၏။ ဘူမိပတယော စ၊ ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်တို့သည်လည်းကောင်း။ ပမဒါ စ၊ ခပ်သိမ်းလောက၊ မိန်းမဟူသမျှတို့သည်လည်းကောင်း။ လတာ စ၊ မှီကပ်ရုံတည်း၊ တောချုံနွယ်တို့သည် လည်းကောင်း။ ယော၊ မြင်မြင်ဝါးဝါး၊ မှတ်သား မထင်၊ အကြင်သူ အကြင်ဝတ္ထုသည်။ ပဿတော၊ နံဘေး နံပါး၊ အနီးအနား၌။ ဝသတိ၊ အမြဲမကွေ့၊ ချဉ်းကပ်နေ၏။ တံ၊ ထိုနံဘေး နံပါး၊ အနီးအနား၌၊ အမြဲမကွေ့၊ ချဉ်းကပ်၍နေသောသူ၊ အနီးအနား၌တည်ရှိသော ဝတ္ထုကို။ ပါယေန၊ များသောအားဖြင့်။ ပရိဝေဠယန္တိ၊ ဝိုင်းအုံ့ချစ်တတ်၊ ရစ်တတ်နွယ်တတ်ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အရှင်သခင် ဘုရင်မင်းတို့မည်သည် အကြင် ကျေးကျွန် ခြွေရံ အစေခံသည် မိမိ၏ထံပါး အနီးအနား၌ ခစားလျက် များစွာ နေလေ့ရှိ၏။ ထိုသို့ အနီးအနား၌ များစွာနေလေ့ရှိသော ကျေးကျွန်ခြွေရံ အစေခံသည် အတတ်ပညာတို့ကို ကောင်းစွာ မတတ်မြောက်သည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ အနွယ်အရိုး အမျိုးမသန့် ယုတ်ညံ့သည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ အကျင့်ဖောက်ပြန် မလျော်ကန်သဖြင့် မတော်တန်သော အမူအရာ ရှိသည်မူလည်းဖြစ်စေ သို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း ထိုအနီးအနား၌ များစွာနေလေ့ရှိသော သူကိုပင် သူကောင်းတယောက်၏ အဖြစ်ဖြင့် ချီးမြှင့်မြှောက်စားပြီးလျှင် အပါးတွင် အမြဲသုံးလျက် လက်ရုံးကဲ့သို့ အားထား၍ ကိုးစားခြင်းပြုကြပေသည်။ လောက၌ များသောအားဖြင့် အစိုးရသခင် ဘုရင်မင်းမြတ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ခပ်သိမ်းသော မိန်းမတို့သည်လည်းကောင်း၊ တပါးသော အရာဝတ္ထုကို မှီကပ်ရုံတည်း ချုံနွယ် အပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း အမှတ်မထင် အကြင်သူ အကြင်ဝတ္ထုသည် နံဘေးနံပါး အနီးအနား၌ အမြဲတည်သည်ရှိသော် ထိုသို့ အနီးအနား၌ အမြဲတည်နေသောသူ တည်နေသော အရာဝတ္ထုကိုသာလျှင် ဝိုင်းအုံ့ရစ်ပတ်၍ ချစ်တတ် နွယ်တတ်ကြကုန်သည်သာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထိုအခါ ကရုဋ္ဌကမြေခွေးက အရှင်၏အပါးသို့ ချဉ်းကပ်ခစားအပ်ပြီးသော် “သင်သည် အဘယ်ကဲ့သို့တင်လျှောက်ပြောဆိုပါမည်နည်း” ဟု မေးမြန်းရာ ဒမနကမြေခွေးက “မိတ်ဆွေ....နာဦးလော့၊ အရှင်သခင်သည် ငါ့အား နှစ်သက်သည် မနှစ်သက်သည်ကို ရှေးဦးစွာ သိရမည်” ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထိုသို့ပြောဆိုရာ ကရုဋ္ဌကမြေခွေးက “ထိုနှစ်သက်သည် မနှစ်သက်သည်ကို သိနိုင်ခြင်း၏ လက္ခဏာကား အဘယ်သို့ပါနည်း မိတ်ဆွေ” ဟု မေးမြန်းလေ၏။

ချစ်သောအရှင်၏ သွင်ပြင်လက္ခဏာများ

ထိုသို့မေးမြန်းရာ ဒမနကမြေခွေးက ဤနှစ်သက်သည် မနှစ်သက်သည်ကို သိနိုင်ခြင်း၏ လက္ခဏာကို ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ကြားနာပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၅၇။ ဒုရာဒဝေက္ခန္ဓံ ဟာသော၊ သံပဉ္ဇေသ္မာဒရော ဘုသံ။

ဂုဏဘာဏီ ပရောက္ခေပိ၊ သရဏံ ပိယဝတ္ထုသု။

၅၈။ အသေဝကေ စာနုရတ္ထိ၊ ဒါနံ သပိယဘာသနံ။

သုရတ္ထေသရလက္ခာနိ၊ ဒေါသေပိ ဂုဏသင်္ဂဟော။

ဒုရာ၊ အဝေးမှ။ အဝေက္ခန္ဓံ၊ တွေ့ဆုံ ကြုံကြိုက်၊ ရှုမြင်လိုက်ခြင်းကို။ ဟာသော စ၊ ရွှင်ကြည်မျက်နှာ၊ နှလုံးသာသဖြင့်၊ ပြုံးရယ်ကာ ပြခြင်းလည်းကောင်း။ သံပဉ္ဇေသု၊ ကျိုးကြောင်းသုခ၊ ဒုက္ခ၏ အဖြစ်ကို၊ စိစစ်မေးမြန်းသော အခါတို့၌။ ဘုသံ၊ လွန်လွန်မင်းမင်း၊ ပြင်းပြင်းထန်ထန်။ အာဒရော စ၊ ချစ်ခင်ကြည်ညို၊ ရိုသေလေးမြတ်ခြင်း လည်းကောင်း။ ပရောက္ခေပိ၊ အပါးမကပ်၊ ခြားအရပ်ဝယ်၊ ကိုယ့်မျက်ကွယ်၌လည်း။ ဂုဏဘာဏီ စ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ချီးကျူးထောမနာ၍၊ ပြောဆိုကာနေလေ့ရှိခြင်းလည်းကောင်း။ ပိယဝတ္ထုသု၊ နှစ်သက်ကြပ်ကြပ်၊ မြတ်နိုးအပ်သော ဘောဇဉ် ခဲဘွယ်၊ ကိုယ်ဝယ် ရသောအခါတို့၌။ သရဏဉ္စ၊ အောက်မေ့တမ်းတ၊ သတိရခြင်းလည်းကောင်း။ အသေဝကေ စ၊ အနီးအပါး၌၊ အမြဲခစားသူပင် မဟုတ်သော်လည်း။ အနုရတ္ထိ စ၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်းလည်းကောင်း။ သပိယဘာသနံ၊ ပိယဝါစာ၊ သာယာနှုတ်ချို၊ စကားဆိုခြင်းနှင့် တကွ။ ဒါနဉ္စ၊ ရက်ရက်စက်စက်၊ မဖက်နှမြော၊ ရက်ရောစွာ ပေးကမ်းခြင်းလည်းကောင်း။ ဒေါသေပိ၊ အခွင့်မလျော်၊ ချွတ်ချော်တိမ်းပါး၊ မှားယွင်းငြားသော်လည်း။ ဂုဏသင်္ဂဟော စ၊ အပြစ်မမြင်၊ ကျေးဇူးယှဉ်လျက်၊ အကောင်းပင် မှတ်ယူတတ်ခြင်း လည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမာနိ၊ ဤသို့ပြရာ၊ လက္ခဏာတို့သည်။ သုရတ္ထေသရလက္ခာနိ၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးသော အရှင်သခင်၏ ချစ်နှစ်သက်ကြောင်းကို သိရာ၊ အမှတ် လက္ခဏာတို့ပေတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အဝေးမှ တွေ့မြင်သောအခါ ရွှင်ကြည်မျက်နှာ နှလုံးသာသဖြင့် ပြုံးရယ်ကာနေခြင်း၊ သုခ ဒုက္ခ အကောင်း အဆိုးနှင့် အကြောင်းအကျိုးတို့ကို စုံစမ်းမေးမြန်းသောအခါ၌ အလွန်အမင်း ချစ်ခင်ကြည်ညိုသဖြင့် ရိုသေသမူ အလေးပြုခြင်း၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်သော အရပ်ဌာန၌ မိမိ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုသာ ချီးကျူးထောမနာ၍ ပြောဆိုကာနေလေ့ရှိခြင်း၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်သော အရာဝတ္ထု ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်တို့ကို ရရှိသော အခါကာလတို့၌ အမှတ်

ရခြင်း၊ အနီးအပါး၌ အမြဲစားသုပ် မဟုတ်သော်လည်း ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက် မြတ်နိုးခြင်း၊ ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ပြောဆိုသဖြင့် အနှမြောမဖက်ဘဲ ရက်ရက် ရောရော ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်း၊ အခွင့်မလျော်သဖြင့် ချွတ်ချော် တိမ်းပါး မှားယွင်းငြားသော်လည်း အပြစ်မမြင် အကောင်းပင် မှတ်ယူခြင်း - ဤသို့ ပြဆိုအပ်ပြီးသော လက္ခဏာတို့သည် ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးသော အရှင်သခင်၏ နှစ်သက်စုံမက်ကြောင်းကို သိဘို့ရာ အမှတ်လက္ခဏာတို့ ဖြစ်ပေ သည် ဟူလို။

မုန်းသောအရှင်၏ သွင်ပြင်လက္ခဏာများ

အရှင်သခင်၏ ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးသော လက္ခဏာတို့ကို ပြဆိုပြီး ၍ ထိုမှတစ်ပါး မချစ်မနှစ်သက်သော လက္ခဏာတို့ကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဤ ဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၅၉။ ကာလယာပနမာသာနံ၊ ဝဒ္ဓနံ ဖလခဏ္ဍနံ။
စိဟနာနိ ဝိရတ္တဿ၊ ဇာနိယာ မတိမာ နရော။

ကာလယာပနံ၊ ရာထူးတိုးမြှင့် ချီးမြှောက်သင့်သော ကာလသို့ ရောက်လျက်၊ နေ့ရက်ရွှေ့လွှဲ၍၊ ဖင့်နွဲ့စေခြင်း လည်းကောင်း။ အာသာနံဝဒ္ဓနံ၊ လခရိက္ခာ၊ ထိုက်တန်ရာကို၊ လျင်စွာမပေးဘဲ၊ ပြေးနှေးနှောင်ခါ၊ များစွာချီးမြှောက်၊ ထောက်ပံ့မည့်ဟန်၊ ကြံဖန်ဆိုကာ၊ လိုအာသာကို၊ အခါခါပွားစေခြင်း လည်းကောင်း။ ဖလခဏ္ဍနဉ္စ၊ အစေခံ၏ကျေးဇူးကို၊ အထူးချီးဖွဲ့လျက်၊ အကျိုးမဲ့ဖျက်ဆီးခြင်း လည်းကောင်း။ ဣတိဣမာနိ၊ ဤသို့ပြရာ၊ လက္ခဏာ တို့ကို။ ဝိရတ္တဿ၊ မျက်မာန်မုန်းကျိုး၊ မမြတ်နိုးသော အရှင်သခင်၏။ စိဟ- နာနိ၊ မုန်းကြောင်းအမှန်၊ သိရန်တွက်တာ၊ လက္ခဏာတို့ဟူ၍။ မတိမာ၊ အသိ အလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော။ နရော၊ လူသည်။ ဇာနိယာ၊ မုချသေချာ၊ သိမှတ်ရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ရာထူးတိုးမြှင့် ချီးမြှောက်သင့်သော ကာလသို့ရောက်လျက် တိုးမြှင့်၍မပေးဘဲ နေ့ရက် ဖင့်နွဲ့လျက် ကာလကို ဆွဲငင်ရွှေ့ဆိုင်း၍ ထားခြင်း၊ ထမ်းဆောင်သည့် အမှုကိစ္စအလျောက် ချီးမြှောက်ထိုက်သော ကံကျွေးရိက္ခာကို အစေခံတို့ တောင်းလာသည့်အခါ ကျနစွာ မပေးကမ်းထည့်သေးဘဲ နောင် သင့်လျော်သည့်အခါ ကျရောက်မှ များစွာပိုမို၍ အလိုပြည့်လောက်အောင် ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့မည့် အနေကဲ့သို့ ပေလီကာ အကောက်ဉာဏ်ဖြင့် ကြံဖန် လည်ဆယ်၍ ခပ်ဖယ်ဖယ် ပြောဆိုလျက် ပစ္စည်းဥစ္စာ၌ မက်မောသော အာသာ ဆန္ဒကိုသာ အခါခါပွားစေခြင်း၊ ကျေးကျွန်အစေခံ၏ ကျေးဇူးကို အထူးချီး

၁။ ငိုရတ္တေဿရ စိဟနာနိ—ဟုလည်း ရှိသည်။

ဖဲလျက် အကျိုးမဲ့ဖျက်ဆီးခြင်း- ဤသို့ ပြဆိုအပ်ပြီးသော လက္ခဏာတို့ကို ကျေးကျွန် အစေခံတို့အပေါ်၌ မမြတ်မနိုး မျက်မန်းကျိုးသော အရှင်သခင်၏ မချစ်မနှစ်သက်ကြောင်းကို သိဘို့ရာ လက္ခဏာတို့ဟူ၍ သိသင့် သိထိုက်သည် ဟူလို။

ဤအကြောင်းအရာ လက္ခဏာတို့ကို သေချာစွာသိပြီး၍ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြောဆိုပြုကျင့်အပ်သည်ရှိသော် အရှင်သခင်သည် ငါ့အား နှစ်သက် မြတ်နိုး၏၊ ထိုနှစ်သက် မြတ်နိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်သာလျှင် ပြောဆိုပြုကျင့်ပါအံ့ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ပြုသင့် မပြုသင့် နှိုင်းချင့်နိုင်ပုံ

ဤသို့ပြောဆိုပြီးလျှင် အလုံးစုံသော အမှုကိစ္စ ဟူသမျှတို့၌ သင့်လျော်သော နည်းလမ်းနှင့် မသင့်လျော်သော နည်းလမ်းနှစ်ပါးတို့ကို ခြားနား၍ ကောင်းစွာ သိနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာတို့ကို ရှုတ်ဆို ပြောကြားလေ၏။

ယတော—

၆၀။ အပါယသန္ဓဿနဇံ ဝိပတ္တိ—မုပါယသန္ဓဿနဇန္တု သိဒ္ဓိံ။
မေဓာဝိနော နိတိဝိဓိပ္ပယုတ္တံ၊ ပုရောဖုရန္တိမိဝ ဒဿယန္တိ။

(ဥပေန္နဝဇီရာဂါထာ)

ယတော၊ အကြံကြောင့်။ မေဓာဝိနော၊ နိတိဓမ္မသတ်၊ ကျမ်းတတ်သိမြင်၊ ပညာရှင်တို့သည်။ အပါယသန္ဓဿနဇံ၊ မသင့်မလျော်၊ ချွတ်ချော်တိမ်းပါး၊ မှားယွင်းသော သဘောဉာဏ်တို့ကြောင့် ဖြစ်သော။ ဝိပတ္တိဉ္စ၊ ဖောက်ပြန် ချွတ်ယွင်း၊ ပျက်စီးခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဥပါယသန္ဓဿနဇံ၊ သင့်တော် ဖြောင့်မှန်၊ လျော်ကန်သော သဘောဉာဏ်တို့ကြောင့် ဖြစ်သော။ သိဒ္ဓိဉ္စ၊ လိုအပ် သော အကျိုး၊ ပွားတိုးပြီးမြောက်၊ ခရီးရောက်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ နိတိဝိဓိပ္ပယုတ္တံ၊ နိတိအဆို၊ အလိုအစီအရင်နှင့်၊ ယှဉ်သည်ကို။ ကတု၊ ပြု၍။ ပုရောဖုရန္တိ၊ ဣဝ၊ ရွှေမျက်မှောက်တွင်၊ အထင်အရှား၊ ပေါ်လွင်စွာ ထားအပ် သော ဝတ္ထုကိုကဲ့သို့။ ဒဿယန္တိ၊ ဂ-န သေချာ၊ နေရာတကျ၊ ပြတော်မူကြပေ ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ နိတိကျမ်း၌ ပြဆိုအပ်သော နည်းလမ်း အစီအရင်တို့နှင့် မသင့်လျော် မညီညွတ်သော သဘောဉာဏ် အကြံအစည်တို့ဖြင့် ပြုမူဆောင်ရွက် ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဖောက်ပြန် ချွတ်ယွင်း ပျက်စီးခြင်း၏ အဖြစ်ကို လည်း

ကောင်း၊ နီတိကျမ်း၌ ပြဆိုအပ်သော နည်းလမ်း အစီအရင်တို့နှင့် သင့်လျော် ညီညွတ်သော သဘောဉာဏ် အကြံအစည်တို့ဖြင့် ပြုမူဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော လိုအပ်သောအကျိုး ပွားတိုးပြီးမြောက်သည်၏ အဖြစ်ကို လည်း ကောင်း နီတိကျမ်းတတ် ဆရာမြတ်တို့သည် မျက်ဝါးထင်ထင် လက်ဝါးပြင်၌ အလွန်တရာ ပေါ်ပေါ်လွင်လွင် ထင်ထင်ရှားရှား တင်၍ ထားအပ်သော ဝတ္ထု ကဲ့သို့ ဂ-န သေချာစွာ ပြဆိုမှာကြားတော်မူခဲ့ကြပေသည်။ ထို့ကြောင့် ပြုသင့် မပြုသင့်သော အကြောင်းအရာတို့ကို ကောင်းစွာ သိနိုင်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။

အပရဉ္စ—

၆၁။ ဒေါသာ ဂုဏာ ဂုဏာ ဒေါသာ၊
ဒေါသာ ဒေါသာ ဂုဏာ ဂုဏာ။
ရတ္တေ ဝိရတ္တေ မဇ္ဈတ္တေ၊
သာမိသ္မိံ တိဝိဓာ ဂုဏာ။

အပရဉ္စ၊ ထိုမှတစ်ပါးလည်း။ သာမိသ္မိံ၊ အရှင်သခင်သည်။ ရတ္တေ၊ ချစ်ခင် လေးမြတ်၊ နှစ်သက်အပ်သည်ရှိသော်။ ဒေါသာ၊ မတော်မတရား၊ ကျင့်ဖောက် ပြား၍၊ မှားယွင်းသော အပြစ်တို့သည်။ ဂုဏာ၊ သင့်တင့်လျော်ကန်၊ ဟုတ်မှန် စိတ်ကူး၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝိရတ္တေ၊ မချစ်မြတ်နိုး၊ မျက်မုန်းကျိုးသည်ရှိသော်။ ဂုဏာ၊ သင့်တင့်လျော်ကန်၊ ဟုတ်မှန်အထူး၊ ဂုဏ် ကျေးဇူးတို့သည်။ ဒေါသာ၊ မတော်မတန်၊ မလျော်ကန်သော အပြစ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ မဇ္ဈတ္တေ၊ မုန်းချစ်မဟူ၊ လျစ်လျူရှုသည်ရှိသော်။ ဒေါသာ၊ မတော်မတန်၊ မလျော်ကန်သော အပြစ်တို့သည်။ ဒေါသာဝ၊ မတော်မတန်၊ မလျော်ကန်သော အပြစ်တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဂုဏာ၊ သင့် တင့်လျော်ကန်၊ ဟုတ်မှန်အထူး၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည်။ ဂုဏာဝ၊ သင့်တင့်လျော် ကန်၊ ဟုတ်မှန်အထူး၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ထိုမှတစ်ပါး မှတ်သားရန်အချက်ကိုလည်း ဆက်လက်၍ ဆို ပါဦးအံ့။ အရှင်သခင်တို့ ချစ်နှစ်သက်အပ်သည်ရှိသော် အပြစ်ကိုပင် ပြုကျင့်မိ စေကာမူ သင့်လျော်တော်တန်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ဟူ၍ မှတ်ယူ အောက်မေ့ ကြကုန်၏။ အရှင်သခင်တို့ မချစ်မနှစ်သက်အပ်မှု သင့်လျော်သော ဂုဏ်ကျေးဇူး ကိုပင် ပြုကျင့်စေကာမူ မသင့်လျော်သော အပြစ်ဒေါသတို့ဟူ၍ မှတ်ယူအောက် မေ့ကြကုန်၏။ အရှင်သခင်တို့သည် မမုန်း မချစ် အလယ်အလတ်ဖြစ်သော သဘောရှိပါမူ အပြစ်ကို ပြုလုပ်လျှင်လည်း အပြစ်ဟူ၍ပင်၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြုလုပ်လျှင်လည်း ဂုဏ်ကျေးဇူးဟူ၍ပင်လျှင် မှတ်ထင် အောက်မေ့ကြကုန်သည် ဟူလို။

အခါမသင့်လျှင် အလျင်ဆော့စွာ မပြောရာ

ထိုအခါ ကရဋကမြေခွေးက ဤသို့ ပြောဆိုလေ၏—မိတ်ဆွေ....ထိုသို့ပင် ဖြစ်သော်လည်း ပြောခွင့် ပြောရာ မရောက်ပါက မပြောဆိုထိုက် မပြောဆိုရာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား—

၆၂။ အပတ္တကာလဝစနံ၊ ဗြဟ္မပုတိပိ ဝါစကော။

အာပဇ္ဇေ ဗုဒ္ဓျဝညာန—မပ္ပမာဏဉ္စ သဿတံ။

အပတ္တကာလဝစနံ၊ အခွင့်အရေး၊ မရောက်သေးဘဲ၊ ချွတ်လွဲသဖြင့် ဆိုအပ်သော စကားကို။ ဝါစကော၊ အလျင်တဆော၊ စောကြောမရှိ၊ ပြောဆိုမိသော။ ဝါ၊ ပြောဆိုမိသောကြောင့်။ ဝါ၊ ပြောဆိုမိသည်ရှိသော်။ ဗြဟ္မပုတိ၊ ဗြဟ္မပုတိ အမည်ရှိသော၊ နီတိကျမ်းပြု ဆရာကြီးတိုင်အောင်လည်း။ ဝါ၊ ဆည်းကပ်ရောက်ငြား၊ နတ်အများကို၊ သင်ကြားဆုံးမ၊ ဩဝါဒပေးနိုင်သော ဆရာကြာသပတေးဂြိုဟ်၏ အရှင်သခင် နတ်မင်းကြီးတိုင်အောင်လည်း။ ဗုဒ္ဓျဝညာနဉ္စ၊ အသိအလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာကို၊ များစွာရှုတ်ချ၊ ကဲ့ရဲ့ကြခြင်းသို့လည်းကောင်း။ သဿတံ၊ နိစ္စမစဲ၊ အမြဲအစဉ်။ အပ္ပမာဏဉ္စ၊ မရှိမသေ၊ မထေလေးစား၊ ပမာဏမထားခြင်းသို့လည်းကောင်း။ အာပဇ္ဇေ—အာပဇ္ဇေယျ၊ ကေနိမသွေ၊ ရောက်ရာပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အခွင့်အရေး မရောက်သေးသဖြင့် မပြောသင့် မပြောထိုက်သော စကားကို ပြောကြားလိုလှသဖြင့် အလျင်တဆော စောကြောမရှိဘဲ ပြောဆိုမိသည်ရှိသော် အသိအလိမ္မာ ပညာခေါင်ထိ နီတိကျမ်းပြု ဆရာတို့တွင် အဝင်အပါ သညာပညတ်အားဖြင့် ဗြဟ္မပုတိ အမည်ရှိသော ဆရာကြီးသော်မှလည်း ဝါ—ဆည်းကပ်ရောက်လာကြသည့် များစွာသော နတ်အပေါင်းကို မကောင်းမြစ်တာ ကောင်းရာညွှန်ပြလျက် သွန်သင်ဆုံးမ ဩဝါဒပေးနိုင်သော ကြာသပတေးဂြိုဟ်မိမာန်၏ အရှင်သခင် ဗြဟ္မပုတိ အမည်ရှိသော နတ်မင်းကြီးသော်မှလည်း အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ၏ အရှိန်အစက်ကို ချိုးဖဲ့လျက် အကဲ့ရဲ့ခံရခြင်းသို့လည်းကောင်း၊ မရှိမသေ မထေလေးစား မခံ့ညားဘဲ ပမာဏ မပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့လည်းကောင်း အစဉ်မလွဲ အမြဲရောက်ရာပေသည်၊ ထို့ကြောင့် ပြောခွင့်ပြောရာ မရောက်ပါက မပြောဆိုသင့် မပြောဆိုရာ ဟူလို။

မမေးသော်လည်း အရေးရှိက ပြောဆိုရပုံ

ထိုအခါ ဒမနကမြေခွေးက “မိတ်ဆွေကောင်း....သင်ဘာမျှ မစိုးရိမ်ပါလင့်၊ အခွင့်အရေး မရောက်ဘဲကို ငါပြောဆိုမည် မဟုတ်ပါ”ဟု ဆို၍ မေးပင် မမေး

ငြားသော်လည်း အရှင်သခင်တို့အား ပြောကြားသင့် ပြောကြားထိုက်သည့် အကြောင်းကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတ်သော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောပြ လေ၏။

၆၃။ အာပဒ္ဓါမ္မဂ္ဂမနေ၊ ကြိယကာလာတိယေသု စ။

အပုဋ္ဌေနာပိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဘဋ္ဌေန ဟိတမိစ္ဆတာ။

အာပဒိစ၊ အရှင်သခင်၌၊ ဘေးရန်နှင့်တွေ့ကြုံ၊ ဆုံစီးမိသောအခါ၌ လည်း ကောင်း။ ဥမ္မဂ္ဂမနေ စ၊ အရှင်သခင်သည်၊ ချွတ်ချော်တိမ်းပါး၊ လမ်းမှား၍၊ သွားသောအခါ၌လည်းကောင်း။ ကြိယကာလာတိယေသု စ၊ ပြုသင့်သော ကာလကို လွန်ဆဲလွန်စဖြစ်သော အခါ၌လည်းကောင်း။ ဟိတမိစ္ဆတာ၊ အရှင်၏ အစီးအပွားကို၊ လိုလားတောင့်တသော။ ဘဋ္ဌေန၊ ကျေးကျွန်ခယမ်း၊ အမှုထမ်း သည်။ အပုဋ္ဌေနာပိ၊ ဟုတ် မဟုတ်ကို၊ ထုတ်ဖော်ဆွေးနွေး၊ တိုင်ပင်၍ မမေး အပ်သော်လည်း။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ကာလမထိမ်၊ အချိန်မလင့်၊ ပြောရန်သင့်၏။

ဤသို့ နီတိကျမ်းတတ် ဆရာမြတ်တို့ မိန့်မှာတော်မူအပ်သောကြောင့် ယခု အခါ မိမိအား အပါးတော်သို့ ခေါ်ငင်၍ မတိုင်ပင် မဆွေးနွေး မမေးမြန်း အပ်ပါသော်လည်း မိမိအလိုအလျောက် အပါးတော်သို့ ဝင်ရောက်၍ တင် လျှောက်ရန် သင့်ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

အကယ်၍ ဤကဲ့သို့ တိုင်ပင်တင်လျှောက်ရန် အခွင့်အရေး သင့်လျော်ပါ လျက် ငါသည် မတင်မလျှောက် နေခဲ့ပါမူ ငါ့၌ ကျေးကျွန် သူခစားတို့၏ ဝတ် တနား ချွတ်သွင်းလျက် ရှိရင်းစွဲဂုဏ် ပျက်ကွက်ချေမည်ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ဂုဏ်နှစ်ပါးကို မပျက်ပြားစေသင့်ပုံ

ထို့နောက် မိမိ၏ အသက်မွေးကြောင်း ဖြစ်သောဂုဏ်၊ ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်း ထိုက်သော ဂုဏ်တို့ကို မည်သည့်အခါမျှ မပျက်စီးစေဘဲ အမြဲစောင့်ရှောက်၍ တိုးတက်ကြီးပွားရန်သာ အားထုတ် ပြုလုပ်သင့်ကြောင်းကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတ်သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၆၄။ ကပ္ပယတိ ယေန ဝုတ္တိံ၊ ယေန စ လောကေ ပသံသိတေ သဗ္ဗိ။

သဂုဏော တေန စ ဂုဏိနာ၊ ရက္ခေ၂၁ သံဝဒ္ဓနိယော စ။

(အရိယာဂါထာ)

ယေန စ ဂုဏေန၊ အကြင်အကောက်မကြုံ၊ မဖောက်ပြန်ဘဲ၊ ဖြောင့်မှန် တည်ကြည်၊ စသည်အထူး၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်လည်း။ ဝုတ္တိံ၊ စီးပွားရှာဖွေ၊

ပရိယေအချက်ဖြင့်၊ အသက်မွေးမှုခြင်းကို။ ကပ္ပယတိ၊ မဆွေးမပူ၊ လွန်အေးလူ
သဖြင့်၊ မွေးမှုကာ နေနိုင်၏။ ယေန စ ဂုဏေန၊ အကြင်ရိုးသားမဖောက်၊
အကောက်မဆန်၊ ဖြောင့်မှန်တည်ကြည်၊ စသည်အထူး၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့်
လည်း။ သတ္တိ၊ ကျင့်ဝတ်အများ၊ မမှားမချော်၊ တရားလျော်သည့်၊ သူတော်
သူမြတ်တို့သည်။ ပသံသိတေ၊ ကောင်းချီးထောမနာ၊ မြတ်ဩဘာဖြင့်၊ ပြောကာ
မပြတ်၊ ချီးမွမ်းအပ်၏။ သဂုဏော၊ ထိုအသက်မွေးကြောင်း၊ သူတော်ကောင်းတို့၊
သောင်းသောင်းပြောကာ၊ ထောမနာရေး၊ ဩဘာပေးကြသော ဂုဏ်ကို။
ဂုဏိနာ၊ ဂုဏ်ရှိပေါ်ထင်၊ ဂုဏ်ပိုင်ရှင်သည်။ ရက္ခေ၂၁ စ၊ သေးသိမ်မလျှော၊
မတိမ်ကောရန်၊ စီမံမထောင့်၊ စောင့်လည်း စောင့်ရှောက်အပ်၏။ သံဝဒ္ဓနီယော
စ၊ တနေ့တခြား၊ အကျိုးများရန်၊ တိုးပွားလည်း တိုးပွားစေအပ်၏။

ဤဂါထာဝယ် ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကား။ ။အကြင်ဂုဏ်ကို အကြောင်းပြု၍
အသက်မွေးမှု၍လည်း နေထိုင်၏၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်လည်း ကောင်း၏ဟု
ချီးမွမ်း ထောမနာအပ်၏၊ ထိုဂုဏ်ကို ဂုဏ်၏အရှင်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်
မပျက်စီးစေရန် စောင့်လည်း စောင့်ရှောက်သင့် စောင့်ရှောက်ထိုက်၏၊ တနေ့
တခြား တိုးပွားစေရန်လည်း ကြံစည်အားထုတ် ပြုလုပ်ထိုက်၏။ ပြုလုပ်
ရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ဤသို့ ရှေးသူဟောင်းတို့ မိန့်မှာတော်မူအပ်သောကြောင့် အပါးတော်သို့
ဝင်ရောက်စားမှသာ သင့်လျော်ချေမည်။

“မိတ်ဆွေကောင်း....ခွင့်ပြုပါလော့၊ ငါသည် အရှင်ခြင်္သေ့မင်း၏ အထံတော်သို့
သွားပါအံ့” ဟု ဆိုလေ၏။

ထိုအခါ ကရုဋ္ဌကမြေခွေးက “ကောင်းမြတ်တင့်တယ်ခြင်း ဖြစ်ပါစေ၊ သင့်အား
အလိုအတိုင်း ပြည့်စုံပါစေဟု ဆုတောင်းပတ္တနာ ပြုပြီးလျှင် သင်အလိုရှိတိုင်း
သာ ပြုလုပ်ပါတော့” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြီးလျှင် ခွင့်ပြုလိုက်
လေ၏။

၆၅။ ဂမတု အတ္တလာဘာယ၊ ခေမာယ ဝိဇယာယ စ။

သတ္တုပက္ခဝိနာသာယ၊ ပုနရာဂမနာယ စ။

အတ္တလာဘာယ စ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရရာမြော်ကိုး၊ လာဘ်အကျိုးငှါလည်း
ကောင်း။ ခေမာယ စ၊ ဘေးဘျမ်းကွေ့ကွင်း၊ လွတ်စေခြင်း အကျိုးငှါလည်း
ကောင်း။ ဝိဇယာယ စ၊ လိုရာမထောက်၊ ခရီးရောက်၍၊ ပြီးမြောက် အောင်မြင်
စေခြင်း အကျိုးငှါလည်းကောင်း။ သတ္တုပက္ခဝိနာသာယ စ၊ တဖက်ရန်ကို၊

တုန်းလွန်ဖြိုဖျက်၊ နှိပ်စက်ခြင်းငှါလည်းကောင်း။ ပုန ရာဂမနာယ စ၊ တုံလှည့် တဖန်၊ နေရပ်ဌာန်သို့၊ ပြန်လည်လာရောက်နိုင်ခြင်း အကျိုးငှါလည်းကောင်း။ ဂမဘု၊ ဤသို့တောင်းရိုး၊ ကောင်းကျိုးနှင့် ကြုံကြိုက်၍၊ တိုက်ဆိုက်မိသော သွားခြင်း ဖြစ်ပါစေသတည်း။

ထို့နောက် ဒမနက မြေခွေးသည် ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာစွာနှင့် ပိဂ်လက ခြင်္သေ့မင်း၏ အထံသို့ သွားလေ၏။ ခြင်္သေ့မင်းသည်လည်း အတော် ဝေးကွာသော အရပ်ကပ်လျှင် ဒမနကမြေခွေး လာသည်ကို မြင်လေလျှင် မိမိအပါးသို့ ချဉ်းကပ်လာရောက်စေလိုသော အမှုအရာတို့ကို နူးညံ့သိမ်မွေ့စွာ ပြလေ၏။ ဒမနကမြေခွေးသည်လည်း ထိုအမှုအရာတို့ကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် အပါးသို့ ချဉ်းကပ်လျက် သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော အရပ်၌ ရိုသေလေးမြတ်စွာ ခစားနေထိုင်လေ၏။

ထိုအခါ ခြင်္သေ့မင်းက “ယခု သင့်ကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် အလွန်တရာ ဝမ်းသာအားရ ရှိပါပေသည်၊ သင့်ကို မတွေ့မြင်ရခြင်းသည် ကာလ အတော်ကြာ ပေပြီ၊ အဘယ့်ကြောင့် ထိုမျှလောက် ကြာမြင့်စွာ မလာရောက်ဘဲ နေပါသနည်း” ဟု မေးမြန်းလေ၏။ ထိုသို့ မေးမြန်းရာ ဒမနကမြေခွေးက “အရှင်ခြင်္သေ့မင်းသည် အကျွန်ုပ်အား အလိုရှိတော်မူဦးမည် မဟုတ်သေးသဖြင့် အဝေးကပ် နေရပါသည်၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း မင်းခယောကျ်ားမည်သည် အရေးအရာ ပေါ်ပေါက်၍ ဘုရင် အလိုရှိတော်မူလောက်သည့် အခါသို့ ကျရောက်ပါမူ ရွှေတော်သို့ ဝင်ရောက်ခစားရမည်၊ ခစားထိုက်သည်ဟု ကြံစည်လျက် ယခုမှ အပါးတော်သို့ အခစား လာရောက်ရခြင်းဖြစ်ပါသည် အရှင်သခင်၊ အကြောင်းကို လျှောက်ဆိုပါဦးအံ့” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

ယူအရာနှင့် ယူဌာန လျော်သလို အသုံးချရပုံ

၆၆။ ဒန္တဿ နိဋ္ဌိသနကေန ရာဇာ၊
ကဏ္ဏဿ ကဏ္ဍုယနကေန ဝါပိ။
တိဏေန ကြိယံ ဘဝတိဿရာနံ၊
ကိမဂ်ဟတ္ထာဒိယုတာ နရေန။

(ဥပဇာတိဂါထာ)

ဘောရာဇာ၊ အို သားတကာတို့၏အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်။ ဣဿရာနံ၊ စိုးရအရှင်၊ ဘုရင်မင်းတို့အား။ ဒန္တဿ၊ သွားကို။ နိဋ္ဌိသနကေန ဝါပိ၊ ပွတ်သပ်ဆေးကာ၊ တိုက်ချွတ်ရာ၌လည်းကောင်း။ ကဏ္ဏဿ၊ နားကို။ ကဏ္ဍုယနကေန

ဝါပိ၊ အယားဖြေကာ၊ နားကျပ်ရာ၌လည်းကောင်း။ တိဏေန၊ ကြီးကျယ်စခန်း၊ အဆန်းမဖက်၊ သမန်းမြက်ဖြင့်။ ကြိယံ၊ အမှုမငင့်၊ ပြုရန်သင့်သည်။ ဘငတိ၊ စင်စစ်မသွေ၊ ဖြစ်ပါပေ၏။ တသ္မိံ၊ သွားတိုက် နားကျပ်၊ ထိုနှစ်ရပ်၌။ အင်္ဂဟတ္ထာဒိယုတာ၊ ကိုယ်လက်အင်္ဂါ၊ ပြည့်စုံပါသော။ နရေန၊ လူဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိပါအံ့နည်း။ ဝါ၊ ကိံကတံ၊ မဖွယ်အမှု၊ အဘယ်ပြုပါအံ့နည်း။

ဤဂါထာဝယ် ဆိုလိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ အရှင်ခြင်္သေ့မင်း .. သွားတိုက်ရာ နားကျပ်ရာတို့၌ မြက်ဖြင့်သာ ပြုလုပ်၍ ပြီးသင့်ပါသဖြင့် မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ ခြေ လက်အင်္ဂါတို့နှင့် ပြည့်စုံသောလူဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိပါအံ့နည်း။ ထို့အတူ မကြီးမကျယ် သေးငယ်သော အမှုကိစ္စတို့၌ သင့်တော်သော အစေခံ သူစား တို့နှင့်ပင် ပြီးစီးအောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက် ပြုလုပ်သင့် ပြုလုပ်နိုင်သဖြင့် အရေးအရာရောက်သော ပညာရှိသူခမိန် သတ္တိ ဗျတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသော အမှုထမ်း သူစားတို့ဖြင့် အဘယ်အကျိုး ရှိပါအံ့နည်း။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် အရေးကြီးသော ကိစ္စ တစုံတရာ ပေါ်ပေါက်သည့် အခါသို့ ကျရောက်မှ ရွှေ့တော်သို့ ဝင်ရောက်စား၍ အကျိုးပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်ရန် အဝေးက မြော်လင့်လျက် အသင့်ပင် စောင့်စားကာ နေပါသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ပညာဉာဏ်သည် ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိပုံ

အရှင်သခင်သည် ကျွန်တော်မျိုးအား မကြီးမကျယ် သေးငယ်သည့် အရာ ဌာန၌သာ ခန့်တားပါသဖြင့် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အရှင်ထံတော်ပါး သို့ အစားမရောက်ရဘဲ အမှုကိစ္စတို့၌ အလေးမပြု ဂရုမစိုက်မူ၍ အေးအေးလူလူ ပေါ့ပေါ့တန်တန်သာ နေပါသဖြင့် တည်ကြည်ဖြောင့်မတ်သော ကျွန်တော်မျိုး၏ ထက်မြက်စူးရှသော အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာသည် ချွတ်ယွင်းပျက်စီးတန်ရာ၏ ဟု အရှင်သခင်က မှတ်ထင်တော်မူရန် ရှိပါပေသည်။ သို့ပင်ဖြစ်ပါသော်လည်း မှတ်ထင်တော်မမူသင့်ပါ။ အကြောင်းကို လျှောက်ဆိုပါဦးအံ့ဟုဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၆၇။ ကဒတ္ထိတဿာပိ စ ဓီတိမတော၊
မေဓာဝိနာသော န ဟိ သင်္ကနီယော။
အဓောကတဿာပိ ဟုတာသနဿ၊
နာဓော သိခါ ယာတိ ကဒါစိဒေဝ။

(ဥပဇာတိဂါထာ)

* ကဒတ္ထိတဿာပိ စ၊ အလေးမပြု၊ ဂရုမစိုက်ဘဲ၊ အလိုက်ဘာသာ ထားအပ် နေအပ်ပါသော်လည်း။ စိတ်မတော၊ စိတ်နေစိတ်ထား၊ သဘောသွား ခိုင်ခံ့၍ တည်တံ့စွာ ဖြစ်ခြင်းရှိသော။ ပုရိသဿ၊ ယောက်ျား၏။ မေဓာဝိနာသော၊ စိတ်သဘောဖောက်ပြန်လျက်၊ အသိဉာဏ် ပျက်စီးခြင်းကို။ န ဟိ သင်္ကနိယော— န သင်္ကနိယော ဝေ၊ ယုံမှားသံသယ မရှိရ၊ မရှိသင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ကိမိဝ၊ စံယူနိုင်ငံဘွယ်၊ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ အဓောကတဿာပိ၊ လက်ကိုင်ကိုမြှောက်၊ မီးဦးစောက်ဖြင့်၊ အောက်သို့တူရှု၊ စောက်ထိုး မူအပ် သည်လည်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ စောက်ထိုးပင်မူအပ်ပါသော်လည်း။ ဟုတာသနဿ၊ အလျှံညီးညီး၊ တောက်စေပြီးသော၊ မီးစည်းမီးထုပ်၏။ သိခါ၊ အဟုန်တက်ပုံ၊ မီးလျှံသည်။ ကဒါစိ ဝေ၊ တရံတခါမျှသာလျှင်။ အဓော၊ အောက်သို့။ နယာတိ ဣဝ၊ မသွားရောက်သကဲ့သို့တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ မိမိအလိုအလျောက် ပေါက်လွှတ်သင့်ရာ ပေါ့တန်စွာပင် ထားအပ် နေအပ်ပါသော်လည်း စိတ်သဘော ကောင်းမြတ်၍ ဖြောင့်မတ် တည်ကြည်သောသူ၏ အတွင်းဓာတ် သဘောဉာဏ်ကို ဖောက်ပြန်လေသလော၊ မဖောက်ပြန်ဘဲ တည်မြဲ တည်လေသလောဟု တွေးတောယုံမှားခြင်း မဖြစ်သင့်။ ဥပမာအားဖြင့် ဆိုသော် အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်လောင်စေအပ်ပြီးသော မီးစည်း မီးထုပ်ကို အောက်သို့တူရှု စောက်ထိုးမူလျက် ထားအပ် ယူအပ်ပါသော် လည်း ၎င်းမီးထုပ်၏ မီးတောက် မီးလျှံသည် တခါတရံမျှ အောက်ဖက်သို့ မဆင်းမသက်ဘဲ အထက်သို့သာလျှင် အစဉ်တက်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ စိတ်သဘော ကောင်းမြတ်၍ ဖြောင့်မတ်တည်ကြည်သော သူသည် မည်သည့်အခါမျှ စိတ် သဘော ဖောက်ပြန်၍ အကောက်ကြံခြင်းမရှိ၊ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာလည်း မပျက်မစီးဘဲ တည်မြဲ တည်သည်သာ ဖြစ်ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုမှတစ်ပါး နာကြားတော်မူပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၆၈။ မဏိ* လုဠတိ ပါဒေသု၊ ကာစော သိရသိ ဓာရတေ။

ကယဝိက္ကယဝေလာယံ၊ ကာစော ကာစော မဏိ မဏိ။

မဏိ*၊ ပတ္တမြားမျိုးမှန်၊ အဖိုးတန်ကို။ ပါဒေသု၊ ခြေတို့၌။ လုဠတိ၊ ဖွဲ့နှောင် ရစ်ပတ်၊ ဝတ်ဆင်တတ်၏။ ကာစော၊ မတန်ဖိုးနှုန်း၊ ဖလ်စဉ်တိုးကို။ သိရသိ၊ ကိုယ်တွင်အမြတ်၊ ဦးခေါင်းရပ်၌။ ဓာရတေ—ဓာရယတေ၊ တင်ယူဆောင်တပ်၊ ပန်ဆင်အပ်၏။ တထာပိ၊ ထိုသို့ ယုတ်မြတ်မဟန်၊ မတန်အနှုန်း၊ ပန်ဆင် သုံးအပ်

* ကဒတ္ထိတဿ အဓမ္မာနိတဿ၊ အတိဒုက္ခိတဿ (ဋီကာ)

ပါသော်လည်း။ ကယဝိက္ကယဝေလာယံ၊ ရေ င်းဝယ်အမှု၊ ပြုရာကာလ၊ ခါသမယ၌။ ကာစော၊ မတန်ဖိုးနှုန်း၊ ဖလ်စဉ်တိုးသည်။ ကာစော ဝေ၊ ဖိုးထိုက်မဖြစ်၊ စင်စစ်ရှေးနှုန်း၊ ဖလ်စဉ်တိုးသာလျှင်တည်း။ မဏိ၊ ဖိုးထိုက်မှန်ငြား၊ ကျောက် ပတ္တမြားသည်။ မဏိ ဝေ၊ အဖိုးမဆုတ်၊ မျိုးမယုတ်ဘဲ၊ ပတ္တမြားခဲသာ လျှင်တည်း။

ဤဂါထာဝယ် ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ ဖိုးတန်ကျောက်မြတ် ဇောတိ ရသ်ပတ္တမြားကို ဝတ်စားသူ မဆင်ခြင်ဘဲ ခြေဖျား၌ အဆင်လွဲသော်လည်း အကဲ မဆုတ် မျိုးမယုတ်ရာ၊ ထို့ပြင်တဖန် ဖိုးမတန်သည့် စဉ်ဖလ်အတိုးကို ဦးခေါင်း၌ ပန်ဆင် သုံးသော်လည်း အဖိုးနှုန်းမတက် မျိုးမထက်ဘဲ ဖလ်ကဲ့သာလျှင် ဖြစ်ပေရာသည်။

ထို့ကြောင့် အရှင်ခြင်္သေ့ မင်းသည် အထင်အမြင်မှားလျက် တိမ်းပါး ချွတ် ချော်ပါသဖြင့် ကျွန်တော်မျိုးကို မတော် မတန် မလျော်ကန်သည့် သေးသိမ် သောအရာဌာန၌ ခန့်အပ်တော်မူ၍ အလေးမပြု ဂရုမစိုက်ဘဲ ပေါ့ပေါ့တန်တန်ပင် နေအပ် ထားအပ်ပါသော်လည်း စိတ်သဘော တည်ကြည်ဖြောင့်မှန်၍ အသိ အလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသော ကျွန်တော်မျိုး ဒေသနာကို စိတ်သဘော လည်း မဖောက်ပြန် အသိဉာဏ်လည်း ပျက်စီးမည်မဟုတ်ဟု အဖိုးမဆုတ် မျိုးမယုတ်သော ပတ္တမြား ရတနာနှင့် အလားပမာ နှိုင်းတော်မူပါသဖြင့် ရှေး အတိုင်း မချွတ်ယွင်းဘဲ တည်မြဲ တည်ပေလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ကိုးစားလျက် အားထားတော်မူရန် သင့်ပါသည် အရှင်သခင်ဟု ဆိုလိုသည်။

အရည်အချင်းခွဲခြား၍ မြှောက်စားအသုံးချသင့်ပုံ

ထို့ပြင်တဖန် ထပ်မံ၍ တင်လျှောက်လိုသည်မှာ “အရှင်ခြင်္သေ့ မင်း....အရှင် သခင်တို့ မည်သည် အခါခပ်သိမ်း ကျေးကျွန်ခယမ်း အမှုထမ်းတို့၏ ထူးချွန်သည် ၏ အဖြစ်၊ ထူးချွန်သည်၏ အဖြစ်ကို စိစစ်သေချာ ကောင်းစွာသိပြီးလျှင် ထူးကဲလွန်မြတ်သော သူကို ထူးကဲလွန်မြတ်သည့် အလျောက် မထူးကဲသော သူကိုလည်း မထူးကဲသည့်အလျောက် အရည်အချင်း အားလျော်စွာ ကြည့်ရှု၍ ချီးမြှောက် ပြုစုသင့်ပါသည်။ ထိုသို့ ချီးမြှောက် ပြုစုသင့်ကြောင်းကို လျှောက် တင်ပါအံ့၊ နားဆင်တော်မူပါဦးလော့”ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၆၉။ နိဝိသေသော ယဒါ ရာဇာ၊ သမံ သဗ္ဗေသု ဝတ္ထတေ။
တဒေါဒယသမတ္တာန-မုဿာဟော ပရိဟိယတေ။

ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ရာဇာ၊ လူတို့သေဌ်နှင့်၊ ပြည့်ရှင်မင်းသည်။ နိဝိသေ-
 သော၊ အယုတ်အပို၊ အလိုမသိ၊ ထူးမရှိဘဲ။ သဗ္ဗေသု၊ ယုတ်၊ လတ်၊ မြတ်ဟူ၊
 သုံးမျိုးသောသူတို့၌။ သမံ၊ မလျော့မသာ၊ တန်းတူသာလျှင်၊ ညီညာအမျှ။
 ဝတ္တတေ၊ စောင်မကြည့်ရှု၊ ပြုစုချီးမြှောက်ရာ၏။ တဒါ၊ ထိုသို့ကြည့်ရှု၊ စောင်မ
 ပြုသောအခါ၌။ ဥဒယသမတ္တာနံ၊ ပိုမိုကြီးမား၊ စွမ်းပကားရှိ၊ အားအင်ပြည့်ကုန်
 သော သူတို့၏။ ဥဿာဟော၊ အားထုတ်ကြောင့်ကြ၊ ဗျာပါရကို။ ပရိဟိယ-
 တေ၊ လုံ့လယွင်းကွက်၊ ဆုတ်ယုတ်ပျက်စေအပ်၏။

ထို့ပြင်တဖန် ထပ်မံပိုမို၍ တင်လျှောက်လိုပါသေးသည်၊ ကြားနာပါဦးလော့
 ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၇၀။ တိဝိဓာ ပုရိသာ ရာဇာ၊ ဥတ္တမာဓမမဇ္ဈိမာ။
 နိယောဇယေ တထေဝေတေ၊ တိဝိဓေသေဝ ကမ္မသု။

ဘောရာဇာ၊ အို သားတကာတို့၏ အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်။ ပုရိသာ၊
 ယောက်ျားတို့သည်။ ဥတ္တမာဓမမဇ္ဈိမာ၊ မြတ်သူ၊ ယုတ်သူ၊ အလတ် လူဟူ၍။
 တိဝိဓာ၊ သုံးမျိုး သုံးစား၊ သုံးပါး အပြားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 ဧတေပုရိသာ၊ ထိုသုံးမျိုးသုံးစား၊ သုံးပါးသော ယောက်ျားတို့ကို။ တထေဝ၊
 ထိုသုံးပါးပြားကာ၊ ခြင်းအရာ အားဖြင့်သာလျှင်။ တိဝိဓေသေဝ၊ သုံးမျိုး
 သုံးစား၊ သုံးပါး အပြားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မေသု၊ အမှုကိစ္စ၊
 အဝဝတို့၌။ နိယောဇယေ၊ သင့်ရာသင့်ရာ၊ သူ့နေရာတွင်၊ ပြုလုပ်ယှဉ်စေရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အရှင် ခြင်္သေ့မင်း....ယောက်ျားတို့မည်သည် ပညာ အရည်
 အချင်း အစွမ်းသတ္တိ ပကတိသဘော စသောအားဖြင့် အယုတ်၊ အလတ်၊ အမြတ်
 ဟူ၍ သုံးမျိုးသုံးစား အပြားရှိပါသည်။ ထိုသုံးမျိုးသုံးစားသော ယောက်ျား
 တို့ကို အယုတ်၊ အလတ်၊ အမြတ်ဖြစ်ကုန်သော အလုံးစုံသော အမှုကိစ္စတို့၌
 မိမိမိမိတို့၏ ဂုဏ်သတ္တိအားလျော်စွာ အသီးသီး ထိုက်သင့်ရာ အမှုကိစ္စတို့၌
 ကြည့်ရှု၍ ခန့်အပ်ဆောင်ရွက်စေအပ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးအစဉ် ဆရာမြတ်တို့သည် ဌာနေ ဧဝ နိယောဇယန္တေ
 အစရှိသော စကားတို့ကို မှာကြားညွှန်ပြ ဩဝါဒ ပေးတော်မူကြပေသည်ဟု
 ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၇၁။ ဌာနေ ဧဝ နိယောဇယန္တေ၊ ဘဒ္ဒာစာဘရဏာနိ စ။
 န ဟိ စူဠာမဏိပ္ပါဒေ၊ နူပုရော သိရသ္မိံပိ ဝါ။

ဘဒ္ဒာစ၊ ကျေးကျွန်အမှု၊ ပြုလုပ်ခြေရံ၊ အစေခံသူစားတို့ကိုလည်းကောင်း။
 အာဘရဏာနိစ၊ ကိုယ်ဝယ်ပြုပြင်၊ ဆင်ယင်ဘွယ်ရာ၊ ဝတ်တန်ဆာတို့ကိုလည်း

ကောင်း။ ဌာနေ ဧဝ၊ သင့်တော်ထိုက်တန်၊ လျော်ကန်သောဌာန၌သာလျှင်။ နိယောဇ္ဈန္တေ၊ အမှုခန့်ထား၊ ဝတ်စားဆင်ယင်၊ ပြုလုပ်ယှဉ်စေရာ၏။ စူဠာမဏိ ဝါပိ၊ ဖိုးထိုက်ပတ္တမြား၊ စီထားပြုပြင်၊ ဥသျှောင်ကျင်ကိုလည်း။ ပါဒေ၊ မဖွယ် အချက်၊ ခြေအထက်၌။ န ဟိ ဓာရယတေ၊ ခြယ်လယ်ပြုပြင်၊ ဝတ်စားဆင် သဖြင့်၊ မတင့်မလျော်၊ မသင့်တော်သည်သာလျှင်တည်း။ နူပုရောပိ၊ ခြေ၌ ဆင်ရာ၊ ခြေချင်းတန်ဆာကိုလည်း။ သိရသ္မိံ၊ အင်္ဂါအမြတ်၊ ဦးထိပ်ရပ်၌။ န ဟိ ဓာရယတေ၊ ခြယ်လယ်ပြုပြင်၊ ဝတ်စားဆင်သဖြင့်၊ မတင့်မလျော်၊ မသင့် တော်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ကျေးကျွန် အမှုလုပ် သူခစားတို့ကို၎င်း ဝတ်ဆင်ရန် အဝတ် အစား တန်ဆာတို့ကို၎င်း အရာဌာနအလိုက် နေရာတကျ သင့်လျော်အောင် စီမံသုံးစွဲမှုသာလျှင် သင့်လျော် လျောက်ပတ်ပေသည်။ အကြောင်းကိုဆိုသော် ဦးခေါင်း၌ တပ်ဆင်ရန်ဖြစ်သော ပတ္တမြားဥသျှောင်ကျင်ကို ခြေ၌ ဝတ်ဆင် သုံးစွဲပါမူ မသင့်လျော်ချေ။ ထို့အတူ ခြေ၌ဝတ်ဆင်အပ်သော ခြေချင်း တန်ဆာကို ဦးခေါင်း၌ ဝတ်ဆင် သုံးစွဲပါမူလည်း သင့်လျော်မည် မဟုတ်ပေ။

ထိုမှတပါးလည်း ပစ္စည်းဥစ္စာ အရာရာကို နေရာကျ အသုံးမတတ်လျှင် အရပ်က ကဲ့ရဲ့အပ်ကြောင်းကိုလည်း ထပ်လောင်း၍ နာတော်မူပါဦးလော့ဟု ဆို၍ ဤဆိုလတ်သော ဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၇၂။ ကနကဘူသနသင်္ဂဟဏောစိတော၊
ယဒိ မဏိတ္တိပုနိပ္ပဏိဓိယတေ။
န သ ဝိရောတိ န စာပိ ဝိသောဘတေ၊
ဘဝတိ ယောဇယိတုံ ဝစနိယတာ။

(ဒုတိယမ္ပိတဂါထာ)

ကနကဘူသနသင်္ဂဟဏောစိတော၊ ရွှေဖြင့်ပြုရာ၊ ရွှေတန်ဆာဝယ်၊ တပ်စီ ခြယ်ခြင်းငှါ၊ တင့်တယ်လျောက်ပတ်သော။ မဏိ၊ ဖိုးထိုက်မှန်ငြား၊ ကျောက် ပတ္တမြားကို။ တိပုနိ၊ သလွဲမြည်းဟူ၊ ခဲမဖြူ၌။ ယဒိပဏိဓိယတေ၊ အကယ်၍ မှမ်းမစိတပ်၊ ခြယ်လယ်အပ်သည်ဖြစ်အံ့။ သ - သောမဏိ၊ ထို ဖိုးထိုက်မှန်ငြား၊ ကျောက်ပတ္တမြားသည်။ န စ ဝိရောတိ၊ ခြင်ခြင်မြည်ဟန်၊ အသံလည်းမထွက်ပေ၊ န စာပိ ဝိသောဘတေ၊ အထူးသဖြင့်၊ တင့်လည်းမတင့်တယ်၊ ဖွယ်လည်းမဖွယ် ရာပေ။ ယောဇယိတုံ၊ ဝတ်စားပြုပြင်၊ ဆင်ယင်ခြင်းငှါလည်း။ ဝစနိယတာ၊ မြင်သူမဲ့ရှဲ့၊ ကဲ့ရဲ့ပိုမို၊ အပြစ်ဆိုသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဘဝတိ၊ ကေနမသွေ၊ ဖြစ်တတ်ချေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ရွှေတန်ဆာ၌သာလျှင် မွမ်းမံစီခြယ်သင့်သော အဖိုးထိုက် ပတ္တမြားရတနာကို ခဲမဖြူဖြင့်ပြုလုပ်အပ်သော တန်ဆာ၌ မွမ်းမံခြယ်စီအပ်သည် ရှိသော် ထိုပတ္တမြားရတနာသည်လည်း အသံမထွက်ပေရာ၊ တင့်တယ်ဖွယ်ရာ ခြင်းလည်း မဖြစ်ပေ၊ ဆင်ယင်ဝတ်စားသော အခါ၌လည်း ရှုမြင်သူအပေါင်း တို့သည် အကြောင်းမတုံသဖြင့် ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ကြမည် မလွဲ ဖြစ်ပေသည်။ ထို အရာကို ထောက်စာနှိုင်းတူ ပမာပြု၍ အမှုထမ်း သူခစားတို့ကိုလည်း အရည် အချင်းအားလျော်စွာ သင့်တင့်ရာခန့်ထား၍ မမှားအောင် အသုံးပြုမှု အမှု လျော်ချေမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုမှတပါး အသုံးအစားမတုံသဖြင့် ကဲ့ရဲ့အပ်သော အဖြစ်ကို နောက်တရစ် ထပ်မံ၍ လျှောက်တင်ရန်ရှိပါသေးသည်။ နားဆင်တော်မူပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုတင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၇၃။ မကုဋေ ရောပိတော ကာစော၊ စရဏာဘရဏေ မဏိ။
 န ဟိ ဒေါသော မဏိဿတ္ထိ၊ ကိံတု သာဓဿ ဝိညတာ။

ကာစော၊ မတန်ဖိုးနှုန်း၊ ဖလ်စဉ်တုံးကို။ မကုဋေ၊ ဦးထိပ်အမြတ်၊ ဦးခေါင်း ရပ်ဝယ်၊ ဆင်အပ်ဆောင်းထိုက်၊ ထွဋ်မကိုဋ်၌။ ရောပိတော၊ မွမ်းမံမဖွယ်၊ စီတပ်ခြယ်အပ်၏။ မဏိ၊ ပတ္တမြားမျိုးမှန်၊ ဖိုးပြည်တန်ကို။ စရဏာဘရဏေ၊ ခြေ၌ဆင်ရာ၊ ခြေတန်ဆာ၌။ ရောပိတော၊ မွမ်းမံမဖွယ်၊ စီတပ်ခြယ်အပ်၏။ ဧသော၊ ဤသို့မသင့်မဖွယ်၊ မတင့်တယ်မှု၊ တပ်ဆင်ပြုခြင်းသည်။ မဏိဿ၊ ပြည်တန်ကျောက်မြတ်၊ ဇောတိရသ်ပတ္တမြားအား။ ဒေါသော၊ တင်ဖွယ်စိစစ်၊ ဆိုးအပြစ်သည်။ န ဟိ အတ္ထိ - န အတ္ထိ ဝေ၊ အကယ်တည့်တည့်၊ မှန်မရှိသည် သာလျှင်တည်း။ ကိံတု၊ မုချအမှန်၊ ကေနစင်စစ် အားဖြင့်သော်ကား။ သာဓဿ - သာဓကဿ၊ ဝတ်စားပြုပြင်၊ ခြယ်တပ်ဆင်သောသူ၏။ အဝိညတာ၊ ဌာနာဌာန၊ ကောသလ္လကင်း၊ လွန်ညံ့ဖျင်းသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ကေန စင်စစ်၊ အမှန်ဖြစ်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အဖိုးမတန်သော စဉ်တုံး ဖလ်တုံးကို အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော မကိုဋ်သရဇ္ဇ၌ ခြယ်စီမွမ်းမံ၍ ပတ္တမြားမျိုးမှန် အဖိုးတန်ကျောက်မြတ်ကို ခြေချင်း၌တပ်ဆင်ပါမူ ပြည်တန်ကျောက်မြတ် ဇောတိရသ် ပတ္တမြားမှာ လား လားမျှ အပြစ်မရှိပေ။ စင်စစ်မှာမူ တပ်ဆင်သူ ဥစ္စာရှင်မှာသာ ဌာနာဌာနကို နေရာကျ မသိတတ်ဟု အရပ်က အပြစ်တင်သဖြင့် မကျွမ်းကျင် မလိမ္မာရာ ရောက်ချေမည် ဟူလို။

ကျေးကျွန်အစားစားကို ခွဲခြားသိသင့်ပုံ

ထို့ပြင်တံတန် အခြွေအရံနှင့် အစေခံတို့၏သတ္တိကို ကျနစွာသိတတ်မှ ဘုရင် မင်းမြတ်တို့ တင့်တယ်ဖွယ်ရာမည့်အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍လျှောက်တင်ပါ အံ့။ ဆင်ခြင်စဉ်းစား သတိထားတော်မူပါဦးလော့ဟုဆို၍ ဤဆိုလတုံသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုတင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၇၄။ ဗုဒ္ဓိမာ အနုရတ္တောယ-မယံ သူရော ဣတော ဘယံ။
ဣတိ ဘဒ္ဒဝိစာရည၊ ဘဒ္ဒေဟျာပူရတေ ရာဇာ။

အယံ၊ ဤသူကား။ ဗုဒ္ဓိမာ၊ အသိအလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အယံ၊ ဤသူကား။ အနုရတ္တော၊ အရှင်သခင်၌၊ အစဉ်မပြတ်၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးတတ်၏။ အယံ၊ ဤသူကား။ သူရော၊ အမှုအမျိုးမျိုးတို့၌၊ အကျိုးပြီးမြောက်၊ ခရီး ရောက်အောင်၊ ရွက်ဆောင်နိုင်သော၊ ပညာသတ္တိ၊ ရဲရင့်ခြင်း ရှိ၏။ ဣတော၊ ဤသည့်အမှု၊ ကိစ္စစမှ။ ဘယံ၊ ပြုလုပ်ဖို့ရန်၊ အကြံမပေါက်၊ အမှန်ကြောက်၏။ ဝါ၊ အယံ၊ ဤသူကား။ ဣတောဘယံ - ဣတိဥဘယံ၊ ဤဂုဏ်နှစ်လီ၊ ထုံဝသီဖြင့်၊ စုံညီပြည့်ဝ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဒ္ဒဝိစာရည၊ ကျေးကျွန်ခြွေရံ၊ အစေခံသူစား တို့၏ အပေါ်၌၊ မြှော်ခေါ်သိမြင်၊ ဆင်ခြင်တတ်သော။ ရာဇာ၊ တိုင်းပြည် အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ ဘဒ္ဒေဟိ၊ ကျေးကျွန်ခြွေရံ၊ အစေခံ သူစားတို့ ဖြင့်။ အာပူရတေ - အာပူရယတေ၊ အုန်းအုန်းကြွက်ကြွက်၊ စဉ်မပျက်ဘဲ၊ ပြည့် နှက်၍သာ နေပေရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ဤကျေးကျွန် အမှုထမ်းသည်ကား တတ်သိလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ နှင့် ပြည့်စုံသော သူတည်း။ ဤအမှုထမ်း ကျေးကျွန်သည်ကား ငါ့အား အစဉ် မပြတ် ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးတတ်သော သူတည်း။ ဤသူကား ဤမည် သော အမှုအမျိုးမျိုးတို့၌ အကျိုးပြီးမြောက် ခရီးရောက်အောင် ရွက်ဆောင် နိုင်သော ပညာသတ္တိ ရဲရင့်ခြင်းရှိ၍ ဤမည်သော အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်ဆောင် ရွက်ဖို့ရန်မှာမူကား အကြံမပေါက် အမှန်ကြောက်သော သူတည်း။ ဝါ၊ ဤသူ သည်ကား ဤနှစ်ပါးသောဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံလုံလောက်သော သူတည်းဟု ကျေး ကျွန်ခြွေရံ အစေခံအမှုထမ်းတို့၏အပေါ်၌ မြှော်ခေါ် သိမြင်တတ်သည့် ရေမြွေ အရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ကျေးကျွန်ပရိသတ်တို့ဖြင့် မပြတ်စည်ကားလျက် အမြဲတင့်တယ်ပေရာ၏ဟု ဆိုလိုသည်။

အရှင်ကိုစွဲ၍ ကောင်း ဆိုးကွဲပြားသည့်အရာ ခုနစ်ပါး

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် တတ်သိမြော်မြင် ပညာရှင်တို့သည် ဤဆိုလတုံသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြလေသည်။

၇၅။ အသော သတ္တံ သတ္တံ၊ ဝိဏာ ဝါဏီ နရော စ နာရီ စ။

ပါပျ မနုဿဝိသေသံ၊ ဘဝန္တိ ယောဂျာ အယောဂျာ စ။

(အရိယာဂါထာ)

အသော စ၊ ထွန် ရထားရုံး၊ စစ်သုံးမကြွင်း၊ စီးသည့်မြင်း လည်းကောင်း။ သတ္တု၊ ဓား လှံသေနတ်၊ ပစ်ခတ်ခတ်မှု၊ အစုစုသောလက်နက် လည်းကောင်း။ သတ္တု၊ လောကုတ် လောကီ၊ စုံစီသောင်းပြောင်း၊ ကျမ်းဂန်အပေါင်း လည်းကောင်း။ ဝိဏာ စ၊ ဘင်ဂျီ မယ်ဒလင်၊ နားဝင်သာယာ၊ တူရိယာမှု၊ စောင်းအစုလည်းကောင်း။ ဝါဏီ စ၊ ပြောဆိုမိန့်အပ်၊ ဝိညတ်ထုတ်ကြား၊ နှုတ်စကားလည်းကောင်း။ နရော စ၊ ပညာသတ္တိ၊ ရည်ချင်းရှိနှင့်၊ မရှိနှစ်ပါး၊ လူယောကျ်ားလည်းကောင်း။ နာရီ စ၊ ယုတ်မြတ် သောင်းပြောင်း၊ မိန်းမအပေါင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣမေ သတ္တ၊ ဤခုနစ်ချက် ခုနစ်စား၊ ခုနစ်ပါးသော အရာတို့သည်။ ပယောဇကဝသာ၊ လျော်စွာ မလျော်စွာ၊ နှစ်ဖြာယှဉ်မှု၊ အသုံးပြုသောသူ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ မနုဿဝိသေသံ၊ ယုတ်မြတ်လွန်ကြူး၊ ယောကျ်ားထူး၏ အဖြစ်သို့။ ပါပျ-ပါပိယ၊ ကောင်းစွာထုတ်ချောက်၊ အရှင်ကို ရောက်စေ၍။ ယောဂျာ စ၊ ဖွယ်ရာအနှုန်း၊ အသုံးကျခြင်းတို့သည် လည်းကောင်း။ အယောဂျာ စ၊ မဖွယ်အနှုန်း၊ အသုံးမကျခြင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ဘဝန္တိ၊ အမှန်စင်စစ်၊ ဖြစ်ကြရကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မြင်းမျိုး၊ ဓား လှံ စသော လက်နက်မျိုး၊ စာပေကျမ်းဂန်၊ တူရိယာဖြစ်သော စောင်းမျိုး၊ ပြောဆိုသုံးစွဲသော စကား၊ ယောကျ်ား၊ မိန်းမ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ဤခုနစ်ပါးသော အရာတို့သည် နေရာတကျ သုံးစွဲတတ်ပါမှု သုံးစွဲသူကိုလည်း အလွန်အကြူး ထူးမြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေ၏။ ထိုသုံးစွဲအပ်သော အရာဝတ္ထုတို့သည်လည်း အသုံးကျခြင်း ဖြစ်ကုန်၏။ နေရာတကျ မသုံးစွဲတတ်ပါမှုကား သုံးစွဲသူကိုလည်း အထူးမပြုတတ်၊ ထိုသုံးစွဲအပ်သော အရာဝတ္ထုတို့သည်လည်း အသုံးမကျခြင်းသို့ ရောက်ကြရပေသည် ဟူလို။

အားမကိုးထိုက်သည့် ကျွန်နှစ်မျိုး

ထိုမှတစ်ပါး စဉ်းစားတော်မူရန် လျှောက်ထားပါဦးအံ့၊ နာကြားတော်မူပါဦးလော့ဟု ဆို၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၇၆။ ကိံ ဘတ္တေနာသမတ္တေန၊ ကိံ သက္ကေနာပကာရိနာ။

ဘတ္တံ သက္ကံ စ မံ ရာဇ၊ နာဝညာတုမရဟသိ။

ဘတ္တေန၊ မိမိ၏ အရှင်သခင်၌၊ ချစ်ခင်ကြည်ညို၊ ရိုသေလေးမြတ်၊ ဆည်းကပ်တတ်သည်သာ ဖြစ်သော။ အသမတ္တေန၊ အစွမ်းသတ္တိ၊ စိုးစဉ်းမျှမရှိသော။

ဘဋ္ဌေန၊ ကျေးကျွန်ခြွေရံ၊ အစေခံငြား၊ သူခစားဖြင့်။ ကိံ၊ အင်္ဂါနှစ်သွယ်၊ မပြည့်ကြွယ်သဖြင့်၊ အဘယ်အကျိုးရှိပါအံ့နည်း။ သက္ကေန၊ သတ္တိဗျတ္တိ၊ စွမ်းအားသာရှိသော။ အပကာရိနာ၊ အရှင်၏ကျေးဇူးကို၊ အထူးချေဖျက်၍၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုတတ်သော။ ဘဋ္ဌေန၊ ကျေးကျွန်အမှု၊ ပြုလုပ်ထံပါး၊ သူခစားဖြင့်။ ကိံ၊ အင်္ဂါနှစ်သွယ်၊ မပြည့်ကြွယ်သဖြင့်၊ အဘယ်အကျိုး ရှိပါအံ့နည်း။ ဘောရာဇ၊ သားများသေဌ်နင်း၊ အို အရှင်ခြင်္သေ့မင်း။ ဘတ္တဉ္စ၊ မိမိ၏အရှင်၌၊ ချစ်ခင်ကြည်ညို၊ ရိုသေလေးမြတ်၊ ဆည်းကပ်တတ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ သက္ကဉ္စ၊ သတ္တိဗျတ္တိ၊ အစွမ်းရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ မံ၊ ဂနိုင်မဆံ၊ သင်းကြိုင်ပျံ့၍၊ နာမနန္တကျော်၊ လွန်ထင်ပေါ်သည့်၊ ကျွန်တော်မျိုး ဒမနကကို။ တံ၊ သားများသေဌ်နင်း၊ အရှင်ခြင်္သေ့မင်းသည်။ အဝညာတံ၊ မထိမဲ့မြင်၊ မှတ်ထင်စဉ်းစား၊ နှလုံးထားတော်မူခြင်းငှါ။ နာရဟသိ၊ မလိုက် မလျော်၊ စရိုက်မြော်သဖြင့်၊ ထိုက်တော်မမူပါ အရှင်ဘုရား။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ရိုးသားဖြောင့်မတ်သဖြင့် မိမိ၏ အရှင်၌ ချစ်ခင်ကြည်ညို ရိုသေလေးမြတ်စွာသာလျှင် မှီဝဲ ဆည်းကပ်တတ်သည်ဖြစ်၍ သတ္တိဗျတ္တိ စွမ်းပကားမရှိသော ကျေးကျွန်အမှုလုပ် သူခစားကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တိဗျတ္တိ အစွမ်းရှိသည်သာဖြစ်၍ အရှင်၏ကျေးဇူးကို အထူးပယ်ဖျက်လျက် ဆန့်ကျင်ဘက် ပြုတတ်သော ကျေးကျွန်အမှုလုပ် သူခစားကိုလည်းကောင်း ယုံကြည်အားထား၍ မကိုးစားသင့် မကိုးစားထိုက်ပါ။ ထို့ကြောင့် တောသုံးထောင်ကို အစိုးရတော်မူသော အို အရှင် ခြင်္သေ့မင်း....ရိုးသားဖြောင့်မတ်သည်ဖြစ်၍ အရှင်သခင်၌ ရိုသေလေးမြတ်စွာ ဆည်းကပ်ခစားခြင်းလည်းရှိ သတ္တိဗျတ္တိနှင့်လည်း ပြည့်စုံသဖြင့် တောတောင်အနှံ့အပြား ကျော်စော ထင်ရှားသော ကျွန်တော်မျိုး ဒမနကကို အရှင်ခြင်္သေ့မင်းသည် အလေးမပြု ဂရုမစိုက်ဘဲ မထိမဲ့မြင် ပြုတော်မူခြင်းငှါ ထိုက်တော်မမူပါ ဟူလို။

တိုင်းပြည်ပျက်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို စိစစ်ချက်

နောက်တဆင့် ထပ်လောင်း၍ အကြောင်းကို လျှောက်တင်ပါဦးအံ့၊ နားဆင်တော်မူပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်လေ၏။

၇၇။ အဝညာဏာ ရညော ဘဝတိ မတိဟိနော ပရိဇနော၊
 တတော တပ္ပမာဏာ ဘဝတိ န သမိပေ ဗုဓဇနော။
 ဗုဓစ္စတ္ထေ ရဇ္ဇေ န ဟိ ဘဝတိ နိတိဂ္ဂုဏတိ၊
 ဝိပန္နာယံ နိဘျံ သကလမဝဿံ သီဒတိ ပုရီ။

(သိခရဏီဂါထာ)

ရညော၊ ပြည်ကြီးအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်အား။ ဝါ၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ အဝညာဏာ၊ မထီလေးစား၊ ဂရုမထားခြင်းကြောင့်။ ပရိဇနော၊ ကျေးကျွန် ပရိသတ်၊ မှူးမတ်ဗိုလ်လူ၊ ခြံရံသူအပေါင်းသည်။ မတိဟိဇနော၊ အသိအလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာ ဆုတ်ယုတ်သည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ တတော-တပုမာဏာ၊ ထိုသို့ မင်းပရိသတ်၊ မတတ်မသိ၊ ပညာမရှိသူ၊ လူနဲ့လူအ တို့သာ များသော အခြေ အနေဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဗုဓဇနော၊ တတ်သိမြော်မြင်၊ ပညာရှင်ဖြစ်သူ၊ လူလိမ္မာ အပေါင်းသည်။ သမိပေ၊ မင်း၏ထံပါး၊ အနီးအနား၌။ န ဘဝတိ၊ ရှိသည်မဖြစ်။ ဗုဓစ္စတ္ထေ၊ ပညာရှင်များ၊ ရှောင်ရှားစွန့်လွှတ်အပ်သော။ ရဇ္ဇေ၊ တိုင်းပြည်ရပ်ဌာန၊ မြို့နိုင်ငံ၌။ နိတိ၊ စီရင်လွှမ်းမိုး၊ ကြီးစိုးအုပ်ချုပ်ခြင်းသည်။ ဂုဏဝတိ၊ ဥပဒေ ဓမ္မသတ်နှင့်၊ သင့်လျော်လျောက်ပတ်၊ ကောင်းမြတ်တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာသော ဂုဏ်ရှိသည်။ န ဟိ ဘဝတိ-နဘဝတိ ဝေ၊ ကေနစင်စစ်၊ မဖြစ်သည်သာလျှင် တည်း။ နိတိ၊ စီရင်လွှမ်းမိုး၊ ကြီးစိုးအုပ်ချုပ်ခြင်းသည်။ ဝိပန္နာယံ၊ ဥပဒေ တိမ်းချော်၊ မတော်မမှန်၊ ဖောက်ပြန် ပျက်စီးလတ်သော်။ သကလံ၊ အလုံးစုံ သော။ ပုရိ၊ စိုးပိုင်သမျှ၊ ပြည်ဌာနသည်။ အဝဿံ၊ မချွတ်မလွဲ၊ အမြဲစင်စစ် အားဖြင့်။ သိဒတိ၊ အဓမ္မလွှမ်း၊ လွန်သောင်းကျန်း၍၊ အရမ်းမဲ့ ပျက်စီးတတ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ တိုင်းပြည်အရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် အရာခပ်သိမ်းတို့၌ ဂရုမထား မထီလေးစား ပြုလုပ်သည်ရှိသော် ကျေးကျွန် ပရိသတ် မှူးမတ် အခြေအရံတို့သည် အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ ဆုတ်ယုတ်ရာ၏။ ထိုသို့ ကျေးကျွန် ပရိသတ် မှူးမတ် ခြေရံတို့ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ ဆုတ်ယုတ်သော သူတို့သာ ရှိခြင်းကြောင့် ပညာရှိသူ လူတတ် လူလိမ္မာတို့သည် ဘုရင်၏ အနီးအပါး၌ မနေနိုင် မရှိနိုင်ရာ၊ ထိုသို့ ပညာရှိသူ လူတတ် လူလိမ္မာတို့ မင်းပါးမကပ် စွန့်လွှတ်အပ်သော တိုင်းပြည်နိုင်ငံ၌ ဥပဒေဓမ္မသတ်နှင့် ညီလျော် လျောက်ပတ် ကောင်းမြတ်သော ကြီးစိုးအုပ်ချုပ်ခြင်း မဖြစ်နိုင်ရာ။ ထိုသို့အုပ်ချုပ်ခြင်း တိမ်းပါး၍ မတော်မတရား မှားယွင်းဖောက်ပြန်သည်ရှိသော် အလုံးစုံသော စိုးပိုင်သမျှ နိုင်ငံဌာနသည် ဧကန္တ အဓမ္မလွှမ်းမိုး၍ အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးတတ်ပါ သည် ဟူလို။

ဘုရင်ကိုတူ၍ ဖြည်သူတို့ဖြိုတတ်ပုံ

ထိုမှတပါး သဘောထားတော်မူရန် လျှောက်ကြားပါအံ့၊ နာတော်မူပါဦး လော့ဟုဆို၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၇၈။ ရညာစွိတံ ဇနံ နိစ္စံ၊ အစ္စယန္တိ ဇနပ္ပဒါ။

ရာဇေနာဝမတော ယောတု၊ သသဗ္ဗေ အဝမညတေ။

ရညာ၊ နိုင်ငံအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ အစွိတံ၊ မြတ်နိုးကော်ရော်၊ ပူဇော်အပ်သော။ ဇနံ၊ လူကို။ ဇနပဒါ၊ ပြည်သူပြည်သား၊ လူများအပေါင်းသည်။ နိစ္စံ၊ အစဉ်မလွဲ၊ အမြဲအားဖြင့်။ အစွယန္တိ၊ မြတ်နိုးကော်ရော်၊ ပူဇော်ကြကုန်၏။ တု၊ ထိုမှတဖန်၊ တမျိုးပြန်သဖြင့်။ ရာဇေန၊ ပြည်သူတို့အရှင်၊ ဘုရင်မင်းတရားသည်။ ယော၊ အကြင်သူကို။ အဝမတော၊ မထိမဲ့မြင်၊ အောက်မေ့မှတ်ထင်အပ်၏။ သော၊ ထိုဘုရင်မင်းမြတ်၊ မထိမဲ့မြင်ပြုအပ်သောသူကို။ သဗ္ဗေ၊ ပြည်သားပြည်သူ၊ များဗိုလ်လူတို့သည်။ အဝမညတေ၊ မထိမဲ့မြင်၊ အောက်မေ့မှတ်ထင်ရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ နိုင်ငံအရှင် ဘုရင်မင်းမြတ် မြှောက်စားတော်မူ၍ အလေးပြုအပ် မြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်အပ်သောသူကို ပြည်သူပြည်သား လူများအပေါင်းတို့သည် အမြဲမြတ်နိုးကော်ရော် ပူဇော်ကြကုန်၏။ နိုင်ငံအရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် မထိမဲ့မြင် အောက်မေ့မှတ်ထင်အပ်သောသူကို အလုံးစုံသော ပြည်သူပြည်သား လူအများတို့သည်လည်း မထိမဲ့မြင် အောက်မေ့ မှတ်ထင်ကြကုန်သည်သာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ကလေးစကားဖြစ်သော်လည်း သင့်လျော်ပါမှု နာယူသင့်ပုံ

ထိုမှတပါး နှလုံးထားတော်မူပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုတင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၇၉။ ဗာလာဒပိ ဂဟိတဗ္ဗံ၊ ယုတ္တမုတ္တံ မနိသိဘိ။
ရဝိဿာဝိသယေ ကိံ န၊ ပဒီပဿ ပကာသနံ။

ယုတ္တံ၊ သင့်လျော် လျောက်ပတ်၊ ကောင်းမြတ်တင့်တယ်သော။ ဥတ္တံ၊ အကြံပေး ဉာဏ်ပေး၊ ပြောဆိုသည့်အရေးကို။ ဗာလာဒပိ၊ အသက်နုနယ်၊ ငယ်ရွယ်သူ၏ အထံမှသော်လည်း။ မနိသိဘိ - ပဏ္ဍိတေဟိ၊ ကျိုးကြောင်းမြော်သိ၊ ပညာရှိတို့သည်။ ဂဟိတဗ္ဗံ၊ လက်ခံသိမ်းပိုက်၊ နှစ်ခြိုက်နှလုံး၊ စွဲယူသုံးအပ်၏။ ရဝိဿ၊ သန်းမှောင်ယူဇနာ၊ ပယ်ခွါသန့်ရှင်း၊ တပြိုင်နက်ထွန်းလင်းသော အရှင်နေမင်း၏။ အဝိသယေ၊ မထွန်းမပြောင်၊ အရောင်မရောက်ရာဌာနနှင့်၊ ညဉ့်အခါကာလ၌။ ပဒီပဿ၊ မြင်ရုံထင်ရုံ၊ အလင်းဟုန်ပေါ်ထွက်သည့်၊ ဆီမီးခွက်ငယ်ကို။ ပကာသနံ၊ ထင်မြင်ဘို့ရာ၊ ညှိထွန်း၍ပြလာသည်ကို။ ကိံ နဂဟိတဗ္ဗံ၊ အဘယ်မှာလျှင်၊ လက်မခံမသိမ်းပိုက်၊ မနှစ်ခြိုက်အပ်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ယူဇနာတသန်းကို တပြိုင်နက်လွှမ်းမိုး၍ ထွန်းလင်းတောက်ပနိုင်သော အလွန်တင့်တယ်သော နေမင်း၏ အရောင်မရောက်နိုင်ရာ တိုက်ခန်း

စသောဌာနနှင့် ထိုနေမင်းကွယ်ပျောက်ရာ ညဉ့်အခါကာလတို့၌ အရောင်အလင်း ကို ထင်ရုံမြင်ရုံမျှ ထွန်းလင်းတောက်ပနိုင်သော ဆီဒီးခွက်ငယ် မီးတိုင်ငယ်တို့ကို ညှိထွန်း၍ ပြုလာသည်ကို နှစ်သက်ရှင်လန်းစွာ လက်ခံသိမ်းပိုက် ခံယူထိုက်သကဲ့ သို့၊ ထို့အတူ နေမင်းနှင့်တူသော ကျွန်တော်မျိုး၏ဘခင် ပညာရှိသူခမိန် မင်း တိုင်ပင် အမတ်ကြီးမရှိသည့်အခိုက် သားဖြစ်သူ ကျွန်တော်မျိုး၏အထံမှ အသက်အရွယ် ငယ်ပင်ငယ်သော်လည်း သင့်လျော်လျောက်ပတ် ကောင်းမြတ် သော အကြံဉာဏ်ပေးခြင်းကို အရှင်ခြင်္သေ့မင်းသည် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်စွာ လက်ခံ သိမ်းပိုက် နာယူတော်မူထိုက်ပါသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့နောက် ပိဂ်လက ခြင်္သေ့မင်းက မိန့်တော်မူသည်မှာ “ငါ၏ကျေးကျွန် သူကောင်း ဒေမနက....သင်သည် ငါ၏မင်းတိုင်ပင်အမတ်ကြီး၏သား ဖြစ်ပါလျက် အဘယ်သူ၏ ချောပစ်ဂုံးတိုက်သော စကားကြောင့် ငါ့အား နှစ်သက်မြတ်နိုး ခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍ ဤမျှလောက်ကြာမြင့်စွာ ငါ၏ထံပါးသို့ အစေားမလာ ရောက်ပါသနည်း၊ အကြောင်း အဘယ်သို့ ရှိပါသနည်း”ဟု ပြောဆိုမေးမြန်းပြီး လျှင် “သင်သည် မသင့်လျော်သော စကားကို မပြောကြားတတ်သူဟူ၍ ငါယုံ ကြည် စိတ်ချခြင်းရှိပါသည်။ ယခုအခါ၌ သင်အလိုရှိသည့်စကားကို မကြောက် မရွံ့ မတုန်မဆိုင်းဘဲ အလိုရှိတိုင်း လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် လျှောက်ထားပြောဆို စေချင်ပါသည်။ လျှောက်ထားပြောဆိုပါ”ဟု မိန့်တော်မူလေ၏။

ထိုအခါ ဒေမနကမြေခွေးက “အရှင်ခြင်္သေ့မင်း....ယင်းသို့ဖြစ်ပါလျှင် ရှေးဦးစွာ မေးခွန်းတခုကို လျှောက်ထား မေးမြန်းလိုပါသည်။ ခွင့်ပေး သနားတော်မူ၍ အနည်းငယ်မျှ ဖြေကြားတော်မူစေချင်ပါသည် အရှင်သခင်”ဟု လျှောက်ထား တောင်းပန်ပြီးလျှင် “အရှင်သည် မြစ်ဆိပ်သို့ ရေသုံးဆောင်တော်မူရန် ကြွသွား တော်မူစဉ် မြစ်သို့ရောက်သည့်အခါ ရေသုံးဆောင်တော်မူမည့် တစ်စုံတခုသော အကြောင်းကို ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်တော်မူပုံပေါ်လျက် အဘယ်ကြောင့် ပြန်လည် တော်မူခဲ့ပြီးလျှင် ဤကဲ့သို့ တွေးတောငေးမှိုင်လျက် နေတော်မူပါသနည်း အရှင် သခင်”ဟု လျှောက်ထား မေးမြန်းလေ၏။

ထိုအခါ ခြင်္သေ့မင်းက အေး၊ အေး.... ဟုတ်လှပေပြီ၊ အလွန်တင့်တယ်ဖွယ်ရာ သော မေးခွန်းဖြစ်ပေသည်။ သင့်ကို တည်ကြည်ဖြောင့်မှန်၍ ရိုးသားသည်ဟု ငါထင်မှတ်ပေသည်။ သို့အတွက် ဤလျှို့ ဝှက်အပ်သော အရာဌာနကို ဖြေကြား ပြောဆိုရန် သင်မှတပါး အခြားတစ်ယောက်မျှ ယုံကြည်လောက်သောသူ မရှိချေ။ ထို့ကြောင့် သင်သိလိုသည့် မေးခွန်းကို လျှို့ဝှက်စွာ တိုးတိုးသက်သာ ငါဖြေကြားပါအံ့။

ဤဖြစ်ပျက်သော အကြောင်းအရာကား ဤသို့တည်း။ ဤတော၌ ရှေးအထက်ကျော်ကာလ မည်သည့်အခါကမှ မကြားသိရဘူး ထူးခြားသော သားတိရစ္ဆာန်တမျိုး ပေါ်ပေါက်၍ ယခုရောက်လာပြီ။ ယခုအခါ ဤတောကို ငါစွန့်လွှတ်တော့အံ့။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ကြောက်လန့်တကြား အံ့အားသင့်လျက် ငေးမှိုင်းကြံတွေး၍ နေရပါသည်။ ငါအလွန်တရာ ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်ရလောက်အောင် အော်ဟစ်သော ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော အသံကို ကြားရပါသည်။ ထိုအသံကို ထောက်စာသော် ဤသတ္တဝါသည် အလွန်ကြောက်ရွံ့ဖွယ်ကောင်းသော ခွန်အားဗလနှင့်ပြည့်စုံသော တိရစ္ဆာန်ကြီးဖြစ်ပေမည်ဟုပြောဆိုလေ၏။

ထိုအခါ ဒမနကမြေခွေးက “မှန်လှပါသည် အရှင်....ဤအသံသည် စင်စစ်အားဖြင့် ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းလောက်သော အသံဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်မျိုးလည်း ဤအသံကို ကြားလိုက်ရပါသည်။ သို့သော်လည်း ဤဘေးရန်ကို တွန်းလှန် ခုခံနိုင်မည် မခုခံနိုင်မည်ကို မစူးစမ်း မဆင်ခြင်သေးဘဲ ရှေးဦးစွာ ထီးနန်းကို စွန့်ပစ်၍ တိမ်းရှောင်ထွက်ခွါပြီးလျှင် နောက်မှတဖန် ခုခံတိုက်ခိုက်ရန် သင့်လျော်ပါသည်” ဟု တော်စွလျော်စွ အပေါ်ရိက စကားဖြင့် မည်သည့်မျှမတ် တဦးတယောက်မျှ အကြံဉာဏ် ပေးသောအားဖြင့် လျှောက်ထားရန် မသင့်ပါ။ ထိုသို့လျှောက်တင်သော အမတ်သည်လည်း ညံ့ဖျင်းသော အမတ်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ကြီးကျယ်သော အရေးအရာ ဖြစ်ပေါ်လာရာ၌ ကျေးကျွန်တို့၏ အသုံးကျသည် မကျသည်ကို သိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပင်လျှင်—

ဘေးရန်မှတ်ကျောက်တင်မှ ဥာဏ်စွမ်းကိုသိမြင်နိုင်ပုံ

၈၀။ ဗန္ဓုထိဘဋ္ဌဝဂ္ဂဿ၊ ဗုဒ္ဓိဗျတ္တဿ စတ္တနော။

ဤတိန္ဒိကသပ္ပါသာဏေ၊ နရော ဇာနာတိ သာရတံ—

ဟူ၍ နိတိကျမ်းတတ် ဆရာမြတ်တို့ မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

ဤတိန္ဒိကသပ္ပါသာဏေ—ဤတိနိကသပ္ပါသာဏေဝ၊ ဘေးရန် တစုံတခု၊ ဖြစ်ပေါ် မှုဟုဆိုအပ်သောနမူနာမှန်၊ မှတ်ကျောက်စံဉာဏ်လျှင်။ နရော၊ လူသည်။ ဗန္ဓုထိဘဋ္ဌဝဂ္ဂဿ စ၊ မျိုးဆွေမိန်းမ၊ မိတ္တခပင်း၊ ကျွန်သင်းပင်း၏ လည်းကောင်း။ အတ္တနော စ၊ မိမိ၏လည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓိဗျတ္တဿ၊ ပညာဉာဏ်သွား၊ စွမ်းပကား၏။ သာရတံ၊ ကြံ့ခိုင်ပြည့်လစ်၊ အနှစ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဇာနာတိ၊ စင်စစ်ကေန်၊ အမှန်ကိုသိရ၏။

ဤသို့ တင်လျှောက်ရာ ခြင်္သေ့မင်းက “မိတ်ဆွေကောင်း ဒမနက.... ယခု ငါသည် အလွန်ထိတ်လန့်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်”ဟု မိန့်ဆိုလေ၏။

ထိုအခါ ဒမနက မြေခွေးသည် မိမိအလိုအလျောက် ဆင်ခြင်စဉ်းစားသည် မှာ ဤအရှင်ခြင်္သေ့မင်းသည် ငါသည် ထီးနန်းကို စွန့်ပစ်၍ အရပ်တပါးသို့ ထွက် ပြေး တိမ်းရှောင်ပါတော့မည်ဟု ငါ့အား အဘယ်မှာ ပြောဆိုပါတော့မည် နည်းဟု ဆင်ခြင်အောက်မေ့ပြီးလျှင် နှုတ်ဖြင့် ထင်လင်းစွာ ပြလိုသည် ဖြစ်၍ အရှင်ခြင်္သေ့မင်း....အကျွန်ုပ် အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး မည်သည့် အခါမျှ စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့တော်မမူပါလင့်၊ အထူး လျှောက်ထားလိုသည်မှာ ဤဘေးရန်ကို တွန်းလှန်ဖြိုဖျက်ရန် များစွာသော ဗိုလ်ပါတို့ကို စုရုံးပေါင်းစည်း ရန် ခက်လှပါသောကြောင့် ကရုဋကနှင့်တကွ ကြွင်းသော ကျေးကျွန် သူကောင်းတို့ကိုသာ ခေါ်ငင် စုဆောင်းပြီးလျှင် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်း၍ ဤနီးကပ် လျက်ရှိသော ဘေးရန်ကို တွန်းလှန်ဖြိုဖျက်ဖို့ သင့်လျော်ပါကြောင်းနှင့် အကြံ ပေးစကား ပြန်ကြားလျှောက်ထားလေ၏။

ခြင်္သေ့မင်းသည် ဤသို့ အကြံပေးချက်ကို နှစ်သက် သဘောကြိုက်ညီတော် မူသဖြင့် ထိုဘေးရန်ကို တွန်းလှန်ဖြိုဖျက်ရန် ပဋိညာဉ်ခံကြသော ကရုဋက နှင့် ဒမနကမြေခွေးတို့ကို ကြီးကျယ်စွာသော ကြည်ညိုနှစ်သက်ခြင်းဖြင့် ပူဇော် ပြီးလျှင် ရန်သူ၏ထံသို့ သွားကြရန် အခွင့်ပေးလိုက်လေ၏။

ထိုသို့ အခွင့်ရကြသဖြင့် ဘေးရန်ကို တွန်းလှန်ဖြိုဖျက်ရန် လာကြစဉ် လမ်း ခရီး၌ ကရုဋကမြေခွေးက ဒမနကမြေခွေးအား ဤသို့ ပြောကြားလေ၏။

မိတ်ဆွေ ဒမနက.... အသို့ပါနည်း၊ ငါတို့သည် ဤဘေးရန်ကို တွန်းလှန် နိုင်မည်၊ မတွန်းလှန်နိုင်မည်ကို ကေန်စင်စစ် မသိကြပါဘဲလျက် ရဲဝံ့စွာ ဝန်ခံ၍ လာခဲ့ကြရခြင်းဖြစ်သည်၊ အကယ်၍ မတွန်းလှန် မဖြိုဖျက်နိုင်ပါမူ ဘေးရန် ကင်း ငြိမ်းရန် ဝန်ခံရုံမျှနှင့် အဘယ်မှာ ကြီးကျယ်သော ကျေးဇူး ဥပကာရကို ခံစား ကြရပါမည်နည်း၊ လောက၌ ပြုအပ်သော ကျေးဇူးမရှိသောသူသည် အခြား မည်သူ၏ထံကမျှ ထောက်မ ကြည့်ရှုခြင်းကို မရနိုင်ပေ၊ အထူးသဖြင့် ကြီးကျယ် သော ဆုတော် လာဘ်တော် ရာထူးဌာနန္တရတို့ကို ဘုရင့်ထံမှတစ်ပါး အခြား မည်သူ့ထံကမျှ ရနိုင်မည်မဟုတ်၊ စင်စစ်အားဖြင့် အရှင်သခင် ဘုရင်မင်းမြတ် သည်သာလျှင် ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်အောင် ချီးမြှောက် မစ စောင်မတော်မူနိုင် ပေသည်။ ဤ ဆိုလတ် သော ရှေးပညာရှိတို့၏ စကားများကို စဉ်းစား ဆင်ခြင် ပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောပြလေ၏။

ဘုရင်တို့သည် တန်ခိုးတော်အရှင် ဖြစ်ပုံ

၈၁။ ယဿ ပသာဒေ လက္ခိတ္တိ၊ ဝိဇယော စ ပရက္ကမေ။

မစ္စ၊ စ ဝသတိ ကောဓေ၊ သဗ္ဗတေဇောမယော ဟိ သော။

ဟိ—ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ယဿ၊ အကြင်ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်၏။ ဝါ၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ ပသာဒေ၊ ကြည်ညိုစုံမက်၊ နှစ်သက် မြတ်နိုးရာ၌။ ဝါ၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးသည်ရှိသော်။ လက္ခိ၊ စည်းစိမ် ရွှေငွေ၊ အထွေထွေနှင့်၊ ခြွေရံပေါများ၊ ကြီးမားသော ကြက်သရေသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိသည်ဖြစ်၏။ ပရက္ကမေ၊ လုံ့လ အားထုတ်၊ ပြုလုပ်အပ်သည်ရှိသော်။ ဝိဇယော စ၊ မကြာဆောလျှင်၊ အောင်မြင်ခြင်းသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိသည်ဖြစ်၏။ ကောဓေ၊ ထက်သန် ဒေါသ၊ မျက်မာန်ရှသည်ရှိသော်။ မစ္စ၊ စ၊ မည်သူမဆို၊ ဗိုလ်လူအလုံး၊ ပြုန်းတီးကြေမှု၊ သေပျောက်ရသည်ဖြစ်၍လည်း။ ဝသတိ၊ နေရ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သော၊ ထို ရေမြေ အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ သဗ္ဗတေဇောမယော၊ ဘုန်းတန်ခိုးဟုန်၊ အမျိုးစုံတို့နှင့်၊ အကုန်ပြည့်ဝသည်။ ဟောတိဝေ၊ စင်စစ်မသွေ၊ ဖြစ်ပါပေသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင် ဘုရင်မင်းမြတ်၏ နှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်းတို့ ခံယူရသောသူသည် များစွာသော စီးပွားအကျိုး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လျက် ကြီးကျယ်သော ကြက်သရေရှိသည်လည်း ဖြစ်၏။ အကြင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် အရာရာသော ကိစ္စတို့ကို အားထုတ်ပြုလုပ် ရွက်ဆောင်အပ်သည်ရှိသော် လျင်မြန်စွာ အောင်မြင် ထမြောက်နိုင်၏။ ကောဓ ခက်ထန်သဖြင့် မျက်မာန်တော် ရှသည်ရှိသော် မည်သူမဆို သေကြေပျက်စီးရ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုဘုရင်မင်းမြတ်သည် အလုံးစုံသော ဘုန်းတန်ခိုး အမျိုးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသည်သာ ဖြစ်ပေသည်ဟူလို။ ထိုသို့ ဘုန်းတန်ခိုးနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်ပင်လျှင်—

ဘုရင်ကလေးဟု အထင်မသေးသင့်ပုံ

၈၂။ ဗာလောပိ နာဝမန္တဗ္ဗော၊ မနုဿော ဣတိ ဘူမိပေါ။

မဟတိ ဒေဝတာ ဟေသာ၊ နရရူပေန တိဋ္ဌတိ—

ဟူ၍ တတ်သိမြော်မြင် ပညာရှင်တို့ မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

ဘူမိပေါ၊ ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်ကို။ ဗာလောပိ၊ အသက်အရွယ်၊ ငယ်ပင်ငယ်သော်လည်း။ မနုဿောဣတိ၊ သာမန်လူများ၊ အမျိုးအစားတို့နှင့်၊

ထပ်တူမခြား၊ လူသားပင် ဖြစ်သည်ဟူ၍။ နာဝမန္တဗ္ဗော၊ သေးငယ်အမြင်၊ မမှတ်ထင်အပ်ပေ။ ဟိ၊ စင်စစ်သော်တမူကား။ သော၊ ဤလောကသမုတိနတ်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ မဟာဘိ၊ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်တန်ခိုး၊ အမျိုးမျိုး တို့နှင့်ပြည့်စုံသော။ ဒေဝတာ၊ နတ်မင်းကြီးသည်။ နရဇ္ဈပေန၊ လူယောင်ပြုပြင်၊ လူ့ အသွင်ဖြင့်။ တိဋ္ဌတိတိ၊ သိရိသရေပြောင်၊ ဣန္ဒြေဆောင်လျက်၊ လူ့ ဘောင်၌ နေပါသည်တကား ဟူ၍။ မန္တဗ္ဗော၊ နှလုံးစွဲပိုက်၊ အောက်မေ့ထိုက်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ရေမြေကို အစိုးရသော ဘုရင်မင်းမြတ်ကို အသက်အရွယ် ငယ်ပင် ငယ်သော်လည်း သာမန်လူများ အမျိုးအစားတို့နှင့် ထပ်တူ မခြား မနား လူသားပင်ဖြစ်သည်ဟူ၍ မထိမဲ့မြင် ပြုသဖြင့် မအောက်မေ့ မမှတ်ထင် အပ်ပေ။ စင်စစ်မှာမူ ဤဘုရင်မင်းမြတ်သည် ဣဒ္ဓိပါဒ်တန်ခိုး အမျိုးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံကြွယ်ဝ ကြီးကျယ်လှသော နတ်မင်းကြီးသည် လူ၏ အသွင်အပြင်ကို ယူ လျက် လူယောင်ဆောင်၍ လူ့ ဘောင်၌ နေပါသည်တကား ဟူ၍ အောက်မေ့ မှတ်ယူပြီးလျှင် အလွန်အကြူး အထူးသဖြင့် အလေးပြုထိုက်ပေသည် ဟူလို။

ထိုသို့ ပြောဆိုသောအခါ ဒမနက မြေခွေးသည် အထူးရယ်မောလျက် “တော်ပါတော့ မိတ်ဆွေ....ဤအရာ၌ သင် ပူပန်ကြောင့်ကြရန်မလိုပါ။ ဤထိတ် လန့်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို များစွာ ကြံစည်ရှာဖွေ၍နေရန် မလိုပါ။ အဘယ် ကြောင့်နည်းဟူမူ ဤအကြောင်း အားလုံးကို ငါ အကုန်သိပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ဤအရာသည် အခြားမဟုတ်၊ စင်စစ်မှာမူ နွားတုန်သောအသံပင် ဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ နွားဖြစ်ခဲ့ပြန်ပါလျှင်လည်း ငါတို့၏ အစာပင်ဖြစ်ကြောင်းကို သင် အသိမဟုတ်ပါလော၊ ခြင်္သေ့ မင်းမှာမူကား အဘယ်ဆိုဘွယ်ရာရှိတော့အံ့နည်း၊ မပြောပလောက်သော အရာပင် ဖြစ်ပါသည် မိတ်ဆွေ” ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထိုသို့ပြောဆိုရာ ကရဋကမြေခွေးက “မိတ်ဆွေ.... ယင်းသို့ ဖြစ်ခဲ့ပါလျှင် သင် သည် အဘယ်ကြောင့် ထိုအခါက အရှင်သခင်ကို ချက်ခြင်း မတင်မလျှောက် ပါသနည်း” ဟု မေးမြန်း ပြောဆိုလေ၏။

ဒမနကမြေခွေးက “မိတ်ဆွေ....ထိုအကြောင်းကို ချက်ခြင်း တင်လျှောက်ခဲ့ ပါလျှင် ငါတို့သည် အဘယ်မှာ ကြီးကျယ်သော ဆုတော် လာဘ်တော် ပူဇော် သက္ကာတို့ကို ရပါတော့မည်နည်း၊ ၎င်းပြင် ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင် အပေါင်း တို့၏ ထုံးဟောင်း စကားကို စဉ်းစားပါဦးလော့” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရှုတ်ဆိုလေ၏။

သခင်နှင့် ကျွန်ရင်း တွယ်တာခြင်း ရှိသင့်ပုံ

၈၃။ နိရပေက္ခော န ကာတဗ္ဗော၊ သာမိ ဘဋ္ဌေဟိ သဗ္ဗဒါ။
 နိရပေက္ခံ ပဘုံ ကတော၊ ဒဓိကဏ္ဍောဝ သေဝကော။

ဘဋ္ဌေဟိ၊ ကျေးကျွန်ခြွေရုံ၊ အစေခံ သူခစားတို့သည်။ သာမိ၊ အရှင်
 သခင်နှင့်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်ကို။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ နိရပေက္ခော၊ စိုးရိမ်
 သောက၊ ကြောင့်ကြလွတ်ကင်း၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသည်ကို။ န ကာတဗ္ဗော၊
 မပြုအပ်၊ မပြုထိုက်။ ပဘုံ၊ အရှင်သခင်ကို။ နိရပေက္ခံ၊ စိုးရိမ်သောက၊
 ကြောင့်ကြလွတ်ကင်း၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသည်ကို။ ကတော၊ စဉ်းစားရွှေ့နောက်၊
 မြှော်ထောက်မတွေး၊ ပြုမိရေးကြောင့်။ ဝါ၊ ပြုမိသည်ရှိသော်။ သေဝကော၊
 ကျေးကျွန်ခြွေရုံ၊ အစေခံ သူခစားသည်။ မတော၊ ဇီဝိန်လွတ်ကင်း၊ ခန္ဓာ
 ယှဉ်းရသော။ ဒဓိကဏ္ဍောဝ၊ ဒဓိကဏ္ဍ၊ အမည်ရသည့်၊ ဗာလခေါ်ထိုက်၊
 ထိုကြောင်မိုက်ကဲ့သို့။ ဘဝတိ၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန်ဖြစ်တတ်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အရှင်သခင်ကို စိုးရိမ်သောက ကြောင့်ကြလွတ်ကင်းအောင် ပြု
 မိ၍ အသက်သေဆုံးရသော ဒဓိကဏ္ဍ ကြောင်ကဲ့သို့ ကျေးကျွန်ခြွေရုံ အစေခံ
 တို့သည် အရှင်သခင်နှင့် ဘုရင်မင်းမြတ်တို့ကို မည်သည့်အခါ မည်သည့်အရာ
 ဌာန၌မျှ စိုးရိမ်သောက ကြောင့်ကြ လွတ်ကင်းအောင် မပြုသင့် မပြုထိုက်၊
 စိုးရိမ်သောက ကြောင့်ကြစိုက်ရန် ဘေးအန္တရာယ် အနှောက်အယှက်ရှိမှသာ
 လျှင် အရှင်သခင်သည် ထိုဘေးရန်ကို ခုခံကာကွယ်စေရန် ကျေးကျွန်ခြွေရုံ
 အစေခံတို့ကို အရေးတခု အလေးပြု၍ ဂရုစိုက်တတ်ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ယင်းသို့ ပြောဆိုသောအခါ “ဤဒဓိကဏ္ဍ မည်သော ကြောင်၏ဖြစ်ပျက်ပုံ
 အကြောင်း အဓိပ္ပါယ်ကို အကျယ်နှင့်တကွ သိပါရအောင် ထုတ်ဆောင်၍
 အမိန့်ရှိပါဦး မိတ်ဆွေ” ဟု ကရုဋ္ဌကမြေခွေးက တောင်းပန်ပြောဆိုရာ ဒဓနက
 မြေခွေးက အောက်ပါဝတ္ထုကို ပြောဆိုလေ၏။

ဒဓိကဏ္ဍမည်သော ကြောင်မိုက်ဝတ္ထု

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ဥတ္တရာပထတိုင်း၌ အဗ္ဘုဒသီခရတောင်၌ မဟာ
 ဝိက္ကမမည်သော ခြင်္သေ့တကောင်နေလေ၏။ ထိုခြင်္သေ့သည် မိမိ၏ ဂူတိုင်း၌
 အိပ်ပျော်၍နေစဉ် ကြွက်ငယ်တကောင်သည် လာ၍ နေ့စဉ် လည်ဆံဖျားကို
 ကိုက်ဖြတ်လေ့ရှိ၏။ ခြင်္သေ့လည်း အိပ်ပျော်ရာမှ နိုးလတ်သော် ထိုလည်ဆံ

ဖျားတို့ ပြတ်သည်ကို တွေ့မြင်ရသောကြောင့် ဒေါသအမျက် အလွန်ထွက်သဖြင့် ကြွက်ငယ်ကိုလိုက်၍ နေ့စဉ်ဖမ်းလေ၏။ သို့သော်လည်း ကြွက်ငယ်သည် မိမိ တွင်းသို့ ဝင်ကာ ဝင်ကာ ရှောင်တိမ်းလျက် နေပါသောကြောင့် ဖမ်း၍ မမိနိုင် ချေ။ ထိုသို့ဖြစ်၍ ခြင်္သေ့သည် ဤအရာ၌ ငါသည် မည်သို့ စီမံပြုလုပ်ရပါမည် နည်းဟု ကြံစည်အောက်မေ့လေ၏။ သို့သော်လည်း ရှိစေဦး၊ ရှေးသူဟောင်းတို့ နည်းကောင်းညွှန်ပြ ဆုံးမတော်မူခဲ့ကြသည်မှာ—

အင်္ဂါအား အတန်အတူဖြင့် ရန်သူကိုမြှီခိုင်းသင့်ပုံ

၈၄။ ခုဒ္ဒသတ္တု ဘဝေ ယော တု၊ ဝိက္ကမာ နေဝ လဗ္ဘတေ။
တမာဟန္တု ပုရက္ခတော၊ သဒိသော တဿ သေနိကော—

ဟူ၍ ငါကြားဘူးပေသည်ဟု ကြံစည် စဉ်းစားမိလေ၏။

ယောတု၊ အကြင်ရန်သူကား။ ခုဒ္ဒသတ္တု၊ မကြီးမကျယ်၊ ဖက်ပြိုင်ဘွယ် မဟုတ်၊ သေးနုပသော ရန်သူသည်။ ဘဝေ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သော၊ ထိုမကြီးမကျယ်၊ ဖက်ပြိုင်ဘွယ်မဟုတ်၊ သေးနုပသောရန်သူကို။ ဝိက္ကမာ၊ သတ္တိဗလ၊ စွမ်းအား ပြသဖြင့်။ နေဝလဗ္ဘတေ၊ မရအပ် မရရာ။ တံ၊ ထိုဗလသေးသွယ်၊ ရန်သူငယ်ကို။ အာဟန္တု၊ ဖမ်းယူပုတ်ခတ်၊ သတ်ဖြတ်ခြင်းငှါ။ တဿ၊ ထိုဗလသေးသွယ်၊ ရန်သူငယ်နှင့်။ သဒိသော၊ ထိုက်လျော်တူတန်၊ အားအန် မျှကြသော။ သေနိကော၊ အလိုက်အထိုက်၊ တိုက်ခိုက်ရန်မူ၊ ခုခံသူကို။ ပုရက္ခတော၊ ကိုယ်၏ ဘက်သား၊ အားထားသမှု၊ ရွှေသွားပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ခြင်္သေ့သည် ဤသို့ကြံစည်ပြီးလျှင် အနီးဖြစ်သော ရွာတရွာသို့ သွား၍ ဒဓိကဏ္ဍမည်သော ကြောင်ကို ထိုအကြောင်းအရာတို့ကို ပြောပြပြီးလျှင် အလွန် ကောင်းမြတ်သော အစာအာဟာရတို့ဖြင့် ကျွေးမွေးပြုစု၍ ကျွန်ုပ်နေသောဂူသို့ လိုက်ခဲ့စေချင်ပါသည်။ သင့်ကို ကောင်းမွန်ချမ်းသာစွာ ပြုစု၍ထားပါမည်ဟု အတန်တန်ချော့မော့လျက် ဖြားယောင်းသွေးဆောင်၍ ခေါ်ခွဲပြီးလျှင် မိမိ၏ ဂူ၌ နေစေ၏။ ထိုသို့နေစေရာ ကြောင်ရောက်လာသည်မှ နောက်၌ ကြွက်သည် ကြောင်ကို ကြောက်ရွံ့သောကြောင့် တွင်းမှထွက်ဝံ့သဖြင့် ခြင်္သေ့သည် လည်ဆံကို ကြွက်ကိုက်ခြင်းမှ ငြိမ်းအေး၍ ဘေးကင်းလွတ်သဖြင့် ချမ်းသာစွာ အိပ်ရလေ၏။ သို့သော်လည်း ခြင်္သေ့သည် အကြင်အကြင်သို့သောအခါ၌ ကြွက်သံကို ကြားရ၏။ ထိုထိုသို့သောအခါ၌ ကြောင်ကို အမဲသား ငါး အစ ရှိသော အစာအာဟာရတို့ဖြင့် အထူးသဖြင့် ကောင်းစွာ ပြုစု လုပ်ကျွေး လေ၏။

ထို့နောင် တနေ့သ၌ ကြွက်သည် အလွန်ကြပ်တည်း ကျဉ်းမြောင်းစွာ နေရသဖြင့် မှတ်သိပ်ဆာလောင်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍ တစုံတခုသော အစာ အာဟာရကို ရှာဖွေစားသောက်ရန် စွန့်စားလျက် တွင်းမှထွက်၍ အပ၌ ကျက်စား သွားလာလေသော် ကြောင်သည် မြင်သဖြင့် ကြွက်ကို ခုန်အုပ်လျက် ခုတ်သတ် ဖျက်ဆီးလိုက်လေ၏။

ထိုသို့ ကြွက် သေကြေပျက်စီးသည်မှ နောက်ကာလ၌ ခြင်္သေ့ သည် ကြွက်၏ အသံကို တရံ တဆစ်မျှ မကြားရချေ။ ထိုသို့ မကြားရ၍ အနောက်အယွက် ကင်းငြိမ်းခြင်းကြောင့် ကြောင်ကိုလည်း တဖြည်းဖြည်း အပြုအစု အပေး အကမ်း လျော့နည်းလေ၏။ ထိုသို့ အပြုအစု လျော့နည်းခြင်းကြောင့် နောက် ဆုံး၌ ကြောင်သည် အစာငတ်မွတ်၍ ဆုံးရှုံးပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရရှာလေ၏။ ထို့ကြောင့် အစေခံ ကျေးကျွန်တို့သည် အရှင်သခင်ကို စိုးရိမ်သောက ကြောင့်ကြ လွတ်ကင်းအောင် အလျှင်းမပြုလုပ်အပ်ဟု ငါဆိုခဲ့ပေသည်ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထို့နောက် ဒမနကမြေခွေးနှင့် ကရဋကမြေခွေးတို့သည် သံဇီဝကန္တားလား၏ အထံသို့ သွားကြလေ၏။ ထိုနှစ်ဦးတို့တွင် ကရဋက မြေခွေးသည် တခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ ငြိမ်သက်စွာ ခံ့ ခံ့ ညားညား ဣန္ဒြေနှင့် ထိုင်နေခဲ့၍ ဒမနကမြေခွေး မူကား သံဇီဝကန္တားလား၏ အထံသို့ သွားပြီးလျှင် အိုနှားလား...ထိုသစ်ပင်ရင်း ၌ထိုင်၍ နေသောသူသည် အခြားမဟုတ်၊ ငါတို့၏အရှင်ဖြစ်သော ခြင်္သေ့ မင်းက ဤတောကို ကြည့်ရှုအုပ်ချုပ်ရန် အပ်နှံ ခန့်ထားလိုက်သော စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကရဋက မြေခွေးမင်းဖြစ်သည်။ ထိုစစ်ဗိုလ်ချုပ်မင်းကြီးက သင်နှားလားသည် ယခုချက်ခြင်း ရှေ့တော်ရောက် လာခဲ့ရမည်။ ထိုသို့ မလိုက်မလာနိုင်ပါလျှင် သင်သည် ဤတောမှ အလျင်အမြန် ထွက်သွားရမည်။ အကယ်၍ ဤအမိန့် အာဏာတော်ကို မလိုက်မနာယူဘဲ ရှောင်လွှဲဖိဆန်ခဲ့ပါမူ သင့်ကို စည်းကမ်း နည်းလမ်းရှိသည့်အတိုင်း စီမံပြုလုပ်ရလိမ့်မည်ဟု အမိန့် ချမှတ်လိုက်ကြောင်း၊ အကယ်၍ သင်သည် ဤအမိန့် အာဏာတော်ကို မလိုက်နာပါမူ ငါတို့၏ အရှင်သည် အလွန်အမျက်ထွက်တော်မူသဖြင့် သင့်ကို အဘယ်မျှလောက် လေးနက်သော အပြစ်ဒဏ်ကို စီရင်တော်မူလိမ့်မည်ဟု ငါမသိနိုင်ပါကြောင်း၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ—

လက်နက်မပါဘဲ သတ်ရာရောက်ပုံ ၃-မျိုး

- ၈၅။ အာဏာဘင်္ဂါ နရိန္ဒာနံ၊ ပြာဟ္မဏာနမနာဒရော။
- ပုထူသေယျာ စ နာရိန—မသတ္တဝိဟိတော ဝဓော။

နရိန္ဒာနံ၊ လူတို့အရှင်၊ ဘုရင်မင်းတို့၏။ အာဏာဘဏ်၊ စ၊ ထုတ်ပြန်ကျေညာ၊ မိန့်အာဏာကို၊ လိုက်နာမခံ၊ ဖီဆန်ချိုးဖျက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ ဒုစရိုက်စ၊ မကောင်းမှုမှ၊ အပရှောင်ကြဉ်၊ သူတော်စင်တို့အား။ အနာဒရော စ၊ မရွံ့ပြီပြီ၊ မထိလေးစား၊ မခံညားခြင်းသည်လည်းကောင်း။ နာရီနံ၊ လင်ရှိကုန်ငြား၊ မိန်းမများတို့အား။ ပုထုသေယျာ စ၊ မိမိ၏ အရှင်၊ လင်မှ သီးခြား၊ အိပ်ရာ၌ ထားခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အသတ္တဝိဟိတော၊ ဓား၊ လှံစသော လက်နက်တို့ဖြင့်၊ မခတ်ဖျက် မစီရင်ရဘဲ။ ဝဓော၊ မုချလက်ငင်း၊ သတ်ဖြတ် ဖျက်ဆီးခြင်းသို့၊ စင်စစ်ဧကန်၊ အမှန်ကျရောက်သည်မည်၏။—
ထို့ကြောင့် မသိနိုင်ပါဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထို့နောက် ဤသို့ ဒမနကမြေခွေး ပြောဆိုသည်ကို ကြားလျှင် သံဇီဝကနွားလားသည် တိုင်းပြည်နိုင်ငံ၏ စည်းကမ်းနည်းလမ်း ထုံးတမ်းဥပဒေကို မသိသောကြောင့် အမိန့်အာဏာအတိုင်း လိုက်ပါလာခဲ့၍ အလွန်ကြောက်ရွံ့ တုန်လှုပ်စွာ ကရဋက မြေခွေး၏ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ပျပ်ဝပ်ခြင်းဖြင့် ပျပ်ဝပ်၍ ရိုသေလေးမြတ်စွာ ရှိခိုး ခစားရရှာလေ၏။

လက်ရုံးရည်ထက် နှလုံးရည်ထက်ပို

ဤနေရာ၌ ကျမ်းပြုဆရာသည် ကာယဗလထက် ဉာဏဗလသည် ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်ကြောင်းကို ပြဆိုလိုသည်ဖြစ်၍ တထာ စောတ္တံ၊ မတိရေဝ ဗလာ အစရှိသော ဂါထာစကားရပ်ကို ကြားညှပ်၍ မိန့်ဆိုအပ်ပေသတည်း။

တထာ စောတ္တံ—

၈၆။ မတိရေဝ ဗလာ ဂရူ ဘဝေါ၊
ယဒဘာဝေ ကရိနံ မယံ ဒဿ။
ဣတိ ဘောသယတီဝ ခုဏ္ဍိမော၊
ကရိနော ဟတ္ထိပကာဟတော ရဝေါ။

(ဝေတာလီဂါထာ)

တထာစ—တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ကရိနော၊ ဆင်၏ကျောက်ကုန်းထက်၌တည်သော။ ဟတ္ထိပကော၊ ဆင်ထိန်းသည်။ အာဟတော၊ တီးခေါက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ရဝေါ၊ မြည်သော။ ခုဏ္ဍိမော၊ စည်သည်။ ယဒဘာဝေ၊ အကြင်အသိ အလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာမရှိခြင်းကြောင့်။ ကရိနံ၊ ကာယဗလနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ဆင်တို့အား။ အယံ ဒဿဣတိ၊ ဤမည်သောအခွင့်အခါ၊ အခိုက်

အတန်၊ ဤမည်သောအလိုရှိ၏ဟူ၍။ သောသယတိဣဝ၊ ကြွေးကြော် ပြောဆို သကဲ့သို့။ သာမတိဝေ၊ ထိုအသိအလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာသည်သာလျှင်။ ဗလာ၊ ကာယဗလထက်။ ဂရု၊ လေးမြတ်သည်။ ဘဝေ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ၊ ရှေးအစဉ်ဆရာမြတ်တို့၊ မိန့်ကြားတော်မူအပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဆင်ကိန်း ဆင်ဦးစီးသည် ဆင်၏ကျောက်ကုန်းထက်၌တည်၍ ကာယဗလနှင့် ပြည့်စုံသော ဆင်တို့အား အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ မရှိခြင်း ကြောင့် ယခုအခါကား ဤမည်သော အခိုက်အတန့်တည်း၊ ဤမည် ဤမည် သော အမှုအရာကို ပြုလုပ်ရမည့် အခါတည်းဟု စည်ကိုတီးလျက် ပြောဆို စေခိုင်း၍ ဆင်ကို မိမိ၏ အလိုသို့သာလျှင် လိုက်စေသကဲ့သို့ ထိုအတူ ဤအရာ ၌လည်း မြေခွေးသည် ကာယဗလ သေးငယ်သော်လည်း ဉာဏဗလနှင့်ပြည့်စုံ ခြင်းကြောင့် ကြီးမားသော ကာယဗလနှင့်သာ ပြည့်စုံ၍ ဉာဏဗလ ကင်းမဲ့ သော နွားလားကို မိမိအလိုအတိုင်း လိုက်နာပြုလုပ်စေနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် အသိ အလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာသည်သာလျှင် ကာယဗလထက် လေးမြတ်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့နောက် သံဇီဝက နွားလားသည် ထိုသို့ခစားပြီးလျှင် ကြောက်ကြောက် ရွံ့ရွံ့ဖြင့် ကရဋကမြေခွေးကို နှုတ်ခွန်းဆက်သပြောဆိုရသည်မှာ “အရှင် စစ်ဗိုလ် ချုပ်မင်းကြီး....အကျွန်ုပ်ကို အဘယ်အရာကို ပြုလုပ်စေရန် အလိုရှိပါသနည်း၊ အမိန့်ရှိတော်မူပါ”ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ယင်းသို့ ပြောဆိုရာ ကရဋက မြေခွေးက “အကယ်၍ သင်သည် ဤတော၌ နေရန် အလိုရှိပါလျှင် ငါတို့၏အရှင် ခြင်္သေ့မင်း၏ အထံတော်သို့ ဝင်ရောက်ပြီး လျှင် ပျပ်ဝပ်ရိုကျိုး၍ ရှိခိုးဦးတိုက်ခြင်းကို ပြုရမည်”ဟု ပြောလေ၏။

ထိုသို့ပြောဆိုရာ သံဇီဝကနွားလားက “အရှင်စစ်ဗိုလ်ချုပ်မင်းကြီး.. အကယ် ၍ ဘေးရန်မရှိမူ၍ ပကတိ ချမ်းသာစွာ ပြန်လာရန် ဆောင်ရွက်တော်မူနိုင်ပါမူ ကျွန်ုပ် သွားလိုပါသည်”ဟု ပြောဆိုလေ၏။

မတန်သူကို ပြန်လှန်ဖက်ဖြိုင်မှု မပြုသင့်ပုံ

ထိုအခါ ကရဋက မြေခွေးက “ဤအရာ၌ သင်ကြောက်ရွံ့ရန် မလိုပါ၊ အကြောင်းကို ဆိုအံ့၊ နာဦးလော့”ဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို လေ၏။

ဂ၃။ ပတိဝါစမဒတ္တ ကေသဝေါ၊ သပမာနမ္ပိ န စေဒိဘူဘူဇေ။
အနု ဟုံကုရုတေ သနဒ္ဓနိံ၊ န ဟိ ဂေါမာယုရုတာနိ ကေသရီ။
(ဝေတာလီဂါထာ)

၁။ကေသဝကို သိရိကဏ္ဍဟူ၍၎င်း၊ ၂။စေဒိဘူဘူကို သိသုပါလမင်းဟူ၍၎င်း ဖွင့်ပြကြ၏။

သပမာနမ္ပိ၊ ကျိန်ဆဲသော။ စေဒိဘူဘုဇေ၊ စေဒိမင်း၌။ ပတိဝါစံ၊ အတုံပြန်လှန်၊ နှုတ်မြှက်သံကို။ ကေသဝေါ၊ ကေသဝဟု၊ နာမလွှမ်းမိုး၊ ဘုန်းတန်ခိုးရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ နအဒတ္တ၊ အဖက်မတန်၊ မလျော်ကန်သဖြင့်၊ ပြန်လှန်၍ မပေးပြီ။ ဂေါမာယုရုတာနိ၊ မြေခွေးမာန်သွင်း၊ အော်မြည်ခြင်းတို့ကို။ ကေသရိ၊ သားများသေဌ်နှင့်၊ ခြင်္သေ့မင်းသည်။ သနဒ္ဒနိ၊ မိုသုံးကြိုးထစ်ဟန်၊ တခဲနက်ပြင်းထန်သော၊ ဟောက်သံဟိန်းသံကို။ အနု၊ အတုတဖန်၊ အတုံပြန်၍။ နဟိဟံကုရုတေ၊ မဟိန်းမဟောက်၊ မခြိမ်းချောက်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဘုန်းတန်ခိုး အာနုဘော်တို့နှင့် လွန်စွာ ပြည့်စုံတော်မူသော ကေသဝမည်သော ဘုရင်မင်းမြတ်သည် မိမိအား ကျိန်ဆဲခြင်းကိုပြုသော ဘုန်းတန်ခိုး နည်းပါးသော စေဒိမည်သောမင်းကို မိမိနှင့် အဖက်မတန်သဖြင့် စကားတုံပြန်လှန်ခြင်းကို မပြုပေ။ ထို့အတူ တောသုံးထောင်ကို အစိုးရသော ခြင်္သေ့မင်းသည်လည်း မိမိအား အန်တု၍ ရန်ပြုရန် အော်မြည်သော မြေခွေးကို အဖက်မတန် မလျော်ကန်သဖြင့် တဖန်ခုခံ၍ ရန်ပြုရန် မိုသုံးကြိုးထစ်သကဲ့သို့ တခဲနက်မြည်သော ခြင်္သေ့၏အသံဖြင့် ခြိမ်းချောက်၍ ဟိန်းဟောက်ခြင်းကို မပြုပေ။ ထို့ကြောင့် ငါတို့၏သခင် အရှင် ခြင်္သေ့မင်းသည်လည်း အဖက်မတန် မလျော်ကန်သဖြင့် သင့်ကို ရန်ပြုရန် အကြောင်း မရှိပေဟူလို။

ထိုမှတပါး စဉ်းစားပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်၏။

ဂဂ။ တိဏာနိ နောမ္ပုလယတိပ္ပဘဉ္ဇနော၊
မုဒ္ဒနိ နိစာ ပဏတာနိ သဗ္ဗတော။
သမုစ္ဆိတံ ဧဝံ တရုံ ပဗာဓတေ၊
မဟံ မဟဗျေဝ ကရောတိ ဝိက္ကမံ။

(ဝံသဌဂါထာ)

ပဘဉ္ဇနော၊ ပြင်းထန်သုန်သုန်၊ အဟုန်မဆိုင်း၊ လေမုန်တိုင်းသည်။ မုဒ္ဒနိ၊ သေးသွယ်မခုံး၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့ကုန်သော။ သဗ္ဗတော၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဏတာနိ၊ ညွတ်ကိုင်နဲ့နောင်း၊ ပျောင်းအိခြင်း သဘော ရှိကုန်သော။ နိစာ-နိစာနိ တိဏာနိ၊ မြေမှမကွာ၊ နိမ့်လှစွာသော၊ မြက်ပင်တို့ကို။ နဉ္ဇမ္ပုလယတိ၊ မထုတ်မဖယ်၊ မနုတ်ပယ်ပေ။ သမုစ္ဆိတံ ဧဝံ၊ မားမားစင်စင်၊ ကြားကြားတင့်၍၊ မြင့်မောက်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ တရုံ၊ ကြံ့ကြံ့ခိုင်ဖြိုး၊ သစ်ပင်ကြီးကို။ ပဗာဓတေ၊ တိုက်လှည်းပုတ်ခတ်၊ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ မဟံ-

မဟန္တော၊ ဂုဏ်ဒြပ်ကြွား၊ ခမ်းနားကြီးကျယ်သော သူသည်။ မဟတိ ဝေ၊ မြင့်မြတ် ဂုဏ်သိရှိ၊ အရှိန်မောက်ကြွား၊ ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော သူ၌သာလျှင်။ ဝိက္ကမံ၊ ဗလ ကာယ၊ စွမ်းအားပြလျက်၊ နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခြင်းကို။ ကရေတံ၊ အားထုတ်၍သာ၊ ပြုတတ်ပါ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပြင်းထန်လှစွာသော လေပြင်းမှန်တိုင်းသည် နူးညံ့သိမ်မွေ့၍ ပြောပျောင်းသော သဘောရှိကုန်သော အလွန်နိမ့်လှစွာသော မြက်ပင်ငယ်တို့ ကို မည်သည့်အခါမျှ တိုက်ခိုက် ချိုးဖဲ့ခြင်းကို မပြုတတ်၊ မားမားစွင့်စွင့် မြင့်မောက်သည်ဖြစ်၍ ကြံ့ခိုင်သော သစ်ပင်ကြီးကိုသာလျှင် တိုက်လှည်းပုတ်ခတ် ဖျက်ဆီးတတ်သကဲ့သို့ ထိုအတူ ဂုဏ်သိရှိကြီးကျယ်၍ တင့်တယ် မြင့်မြတ်သော သူသည်လည်း မိမိနှင့်ထိုက်တန်သော ဂုဏ်သိရှိကြီးကျယ်၍ တင့်တယ်မြင့်မြတ်သောသူ၌သာလျှင် စွမ်းအားပြလျက် နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခြင်းကို ပြုလုပ်တတ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် သင်နွားလားသည်လည်း တွေးတောကြောက်ရွံ့ရန် မသင့်ပါဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့နောင် ဒမနကနှင့် ကရဋကမြေခွေးတို့သည် သံဇီဝကနွားလားကို မနီးမဝေးသောအရပ်၌ တည်စေ၍ ခြင်္သေ့မင်း၏ အထံသို့ သွားကြလေသော် ခြင်္သေ့မင်းသည် ရိုသေစွာ ဂရုပြု၍ ကြည့်ရှုလျက် နေခိုက် ရှိခိုးဦးတိုက်၍ အပါးတော်သို့ ဝင်ရောက်ပြီးလျှင် လျှောက်ပတ်သောနေရာ၌ နေ၍ ခစားကြလေ၏။

ထိုအခါ ခြင်္သေ့မင်းက “သင်တို့သည် ထိုရန်သူကို တွေ့ခဲ့ကြပါ၏လော” ဟု မေးလေ၏။

ထိုသို့မေးရာ ဒမနကမြေခွေးက “အရှင် ခြင်္သေ့မင်း...ထိုရန်သူကို ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ခဲ့ကြရပါ၏။ အရှင်ကြားတော်မူသည့်အတိုင်း မှန်ပါပေသည်။ ဤအသံသည် အလွန်ကြီးကျယ်၍ ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းသော သား တိရစ္ဆာန်ကြီး၏ အသံဖြစ်ပါသည်။ ထိုတိရစ္ဆာန်ကြီးသည် အရှင်၏ထံပါးသို့ အခစား အဖူးမျှော် ဝင်ရောက်ရန် အလိုရှိပါသည်။ ထို့ပြင်လည်း ၎င်းတိရစ္ဆာန်ကြီးသည် ကြီးမားသော ခွန်အားဗလနှင့် ပြည့်စုံပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကျနု ကောင်းမွန်စွာ အသင့်ပြင်ဆင် ထိုင်နေလျက် သတိတရား ကောင်းစွာထား၍ ရှုစားတော်မူစေချင်ပါသည်။ သို့သော်လည်း အသံဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းကို မသိမူ၍ အသံကို ကြားကာမျှ သက်သက်ဖြင့် ကြောက်ရွံ့ရန် မသင့်ပါ။ အကြောင်းကို ဆင်ခြင်တော်မူပါဦးလော့” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်လေ၏။

အသံကြားရုံနှင့် မကြောက်သင့်ပုံ

၈၉။ သဒ္ဓမတ္တံ န ဘေတဗ္ဗ—မညတွာ သဒ္ဓကာရဏံ။
သဒ္ဓဟေတု ပရိညာယ၊ ကုဋ္ဌိနိ ဂါရဝံ ဂတာ။

သဒ္ဓကာရဏံ၊ အသံဖြစ်ခြင်း၊ အကြောင်းရင်းကို။ အညတော၊ ခွဲခြမ်း ဝေဘန်
၍၊ အမှန်ကို မသိရဘဲ။ သဒ္ဓမတ္ထံ၊ ကြားကာမတ္ထံ၊ အသံမျှကို။ နဘေတဗ္ဗံ၊ တုန်
လှုပ်မတုန်၊ မကြောက်ရွံ့ထိုက်။ သဒ္ဓဟေတု၊ အသံဖြစ်ခြင်း၏၊ အကြောင်း
ရင်းကို။ ပရိညာယ၊ ပိုင်းခြားဝေဘန်၍၊ အမှန်ကိုသိခြင်းကြောင့်။ ကုဋ္ဌိနီ၊
စဉ်းလဲကောက်တတ်၊ မိန်းမနပ်သည်။ ဂါရဝံ၊ ပြည်သူ ပြည်သား၊ အများလူဗိုလ်၊
ရိုသေလေးမြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတာ၊ ရှေးကအထူး၊ ကျရောက်ဘူးသည်
သာလျှင်တည်း။

ထိုအခါ ခြင်္သေ့မင်းက “ဤအတ္ထုပ္ပတ် အကြောင်းရင်းကို ထင်လင်းစွာ ဖော်
ထုတ်၍ သရုပ်ကို ပြပါဦး” ဟု ကောင်းပန် ပြောဆိုရာ ဒမနကမြေခွေးသည်
အောက်ပါဝတ္ထုကို ပြောဆိုလေ၏။

ကရာလယမည်သော မိန်းမဝတ္ထု

လွန်လေပြီးသောအခါ သိရိပဗ္ဗတတောင်၌ ဗြဟ္မပုရ မည်သော မြို့တမြို့သည်
ရှိလေ၏။ ထိုတောင်၏ အထွဋ် ဂဏ္ဍကရဏ မည်သော ရက္ခိသဘီလူးသည်
အုပ်စိုးလွှမ်းမိုး၍ နေသည်ဟု အနံ့အပြား ကျော်ကြား၍ လူအများ ကြားသိ
ကြလေ၏။ တရံရောအခါ ခိုးသူတယောက်သည် ထိုခေါင်းလောင်းကိုခိုး၍ ယူ
ဆောင်လာရာ လမ်းခရီး၌ ကျားတကောင်သည် လိုက်၍ ဖမ်းယူကိုင်သတ်
သဖြင့် တိမ်းလွှဲပြေးရှောင်စဉ် ၎င်းခေါင်းလောင်း လက်မှကျခဲ့၍ မျောက်တို့
သည် ကောက်ယူပြီးလျှင် ခဏခဏ တီးလှုပ်၍နေလေ၏။

ထိုအခါ လူအများတို့ အောက်မေ့မှတ်ထင်ကြသည်မှာ ခေါင်းလောင်းကို
ခိုးယူသောခိုးသူကား ကျားကိုက်၍သေလေပြီ၊ သို့ပင် ခိုးသူသေသော်လည်း
ယခုထက်တိုင်အောင်ပင်လျှင် ခေါင်းလောင်းသံကို ကြားရသေးသည်။ သို့ဖြစ်၍
ရက္ခိသဘီလူးသည် ခေါင်းလောင်းကို လှုပ်၍လှုပ်၍ လူတို့ကို မပြတ် ဖမ်းယူ
စားသုံးလျက် နေသည်ဟု အောက်မေ့မှတ်ထင်ကြကုန်၏။

ထိုသို့ မှတ်ထင်ကြသောကြောင့် များစွာသောလူတို့သည် မြို့မှထွက်ပြေး
တိမ်းရှောင်ကြလေ၏။ ထိုအခါ ကြွင်းသော မြို့သူမြို့သားတို့တွင် အနည်းငယ်
စဉ်းစားဆင်ခြင်တတ်သော ဉာဏ်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ကရာလယအမည်
ရှိသော ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော မိန်းမတယောက်သည် ခေါင်းလောင်းသံ၏
အကြောင်းရင်းကို စုံစမ်းရှာဖွေရာ မျောက်တို့သည် အချည်းနှီး တီးလှုပ်၍
နေကြောင်းကို တွေ့မြင်သိရှိရ၍ ဘုရင်၏အထံတော်သို့ ဝင်ရောက်စားပြီးလျှင်
“အရှင်မင်းကြီး....အကယ်၍ ကျွန်တော်မျိုးမအား အနည်းငယ်သော ဆုတော်
လာဘ်တော် ဥစ္စာပစ္စည်းတို့ဖြင့် မစကြည့်ရှုပေးသနားတော်မူပါလျှင် ကျွန်တော်
မျိုးမသည် ဤဂဏ္ဍကရဏမည်သော ရက္ခိသဘီလူး၏ ရန်ကို ငြိမ်းအေးပပျောက်

ရန်နှိပ်နင်းပါမည်”ဟု တင်လျှောက်လေရာ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်လည်း အလွန်တရာ ဝမ်းသာဘော်မူလှသဖြင့် ထိုမိန်းမအလိုရှိသမျှ တောင်းသမျှကို ပေးကမ်း ချီးမြှောက်တော်မူလေ၏။

ထို့နောက် ထိုမိန်းမသည် မန္တရားဖြင့်ပြီးသော စက်ဝိုင်းတခုကို ပြုလုပ်၍ ထိုအရပ်၌ ဂဏေသျှာအစရှိသော နတ်တို့ကို ပသပူဇော်ပြီးလျှင် မျောက်တို့ ကြိုက်နှစ်သက်တတ်သော သစ်သီးတို့ကို ယူဆောင်၍ ထိုတောင်သို့ သွားလေ၏။ မျောက်တို့ နေရာအရပ်သို့ ရောက်သောအခါ မိမိ၌ပါလာသော သစ်သီးတို့ကို မြေ၌ကြဲဖြန့်ရာ မျောက်တို့ မြင်လေသော် လက်၌ရှိသော ခေါင်းလောင်းကိုစွန့်ပစ်ခဲ့၍ ခုန်ပေါက်ပြေးလွှားကြပြီးလျှင် သစ်သီးများကို တပ်မက်မောလျက် ကောက်ယူ စားသုံးကြစဉ် ကရာလယ်မည်သော မိန်းမသည် လျင်မြန်စွာ ခေါင်းလောင်းကို ကောက်ယူ၍ မြို့သို့ပြန်လာခဲ့ရာ များစွာသောလူတို့သည် အလွန်တရာ ရိုသေလေးမြတ်စွာနှင့် ကြိုဆိုညှိခံကြပြီးလျှင် များစွာ ချီးမွမ်းအံ့သြကြလေ၏။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်မျိုးသည် သက်သက်သော အသံကိုကြားကာမျှဖြင့် မကြောက်ရွံ့ထိုက် မကြောက်ရွံ့သင့်ပါဟု လျှောက်ထား ပြောဆိုပေသည်ဟု တင်လျှောက်လေ၏။

ထို့နောင် ဒမနကနှင့် ကရဋက မြေခွေးတို့သည် သံဇီဝကနွားလားကိုခေါ်၍ ရွှေတော်သို့သွင်းပြီးလျှင် ခြင်္သေ့မင်းကို ဖူးမျှော်စေ၏။ ထိုအခါမှစ၍ ဤသံဇီဝကနွားလားနှင့် ခြင်္သေ့မင်းတို့သည် အလွန်ချစ်ခင်လေးမြတ်သော မိတ်ဆွေကြီး ဖြစ်ကြ၍ ဤအရပ်၌ပင်လျှင် အတူတကွ ကြာရှည်လေးမြင့်စွာ နေထိုင်ကြလေ၏။

ထိုသို့ နေထိုင်ကြရာ တနေ့သ၌ ပိင်္ဂလကခြင်္သေ့မင်း၏ တအူတုံဆင်း အစ်ကိုအရင်းဖြစ်သော ထဒ္ဓကဏ္ဍမည်သော ခြင်္သေ့သည် အလည်အပတ် လာလတ်သောအခါ ပိင်္ဂလကခြင်္သေ့မင်းသည် လောကဝတ်ပျူငါနှင့် ကောင်းမွန်စွာညှိခံပြီးလျှင် ထိုနောင်တော်ခြင်္သေ့အား ကျွေးမွေးရန်အလို့ငှါ သားတို့ကို လိုက်လံဖမ်းဆီးရန် အစာရှာထွက်မည် ပြုလေ၏။ ထိုအခါ သံဇီဝကနွားလားက “အရှင်ခြင်္သေ့မင်း.....စဉ်းစားပါဦးလော့၊ ယနေ့လိုက်လံဖမ်းဆီး၍ သတ်အပ်ပြီးသော သားကောင်၏ အသားတို့ များစွာရှိသေးသည် မဟုတ်ပါလော့၊ ထိုအသားတို့ကား အဘယ်မှာ ရှိပါသနည်း”ဟု မေးမြန်းရာ ခြင်္သေ့မင်းက “ထိုအသားတို့ကို ဒမနကနှင့် ကရဋကတို့ သိကြသည် ထင်ပါသည်”ဟု ဆိုလေ၏။

ထိုသို့ ပြောဆိုရာ သံဇီဝကနွားလားက “ကောင်းပါပြီ ခြင်္သေ့မင်း.....ဤအသား ရှိ၊ မရှိ၊ ကျန်၊ မကျန်ကို ၎င်းတို့အား မေးမြန်းဘို့ သင့်ပါသည်”ဟု ဆိုလေသည်။

ထိုအခါ ခြင်္သေ့မင်းသည် ဒမနကနှင့် ကရုဋ္ဌကတို့ကို မေးမြန်းစိစစ်ပြီးလျှင် ထိုအသားတို့သည် အနည်းငယ်မျှ မရှိပြီဟု ရယ်မော၍ သံဇီဝကနွားလားအား ပြန်ကြား ပြောဆိုလိုက်လေ၏။

သံဇီဝကနွားလားသည် အလွန်အံ့အားသင့်လျက် “အလို... အသို့ပါနည်း၊ ဖြစ်မှ ဖြစ်ရလေခြင်း၊ ထိုမျှလောက် များစွာသော အသားတို့ကို ထိုသူနှစ်ဦးတို့ စားသုံး၍ ကုန်ပြီလော”ဟု အံ့ဩစွာနှင့် ပြောဆိုလိုက်လေ၏။

ထို့နောက် ခြင်္သေ့မင်းက “ကရုဋ္ဌကနှင့် ဒမနကတို့သည် စားသုံး၍ ပြီးကုန်ပြီ၊ ထိုအစာကို လက်စသတ် ကုန်ခန်းစေအပ်ပြီ ဖြစ်၍ အလေးမပြုကြပြီ၊ နေ့စဉ် ရက်တိုင်း ဤကဲ့သို့ချည်းပင် ဖြစ်ပေသည်”ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထိုသို့ပြောဆိုရာ သံဇီဝကနွားလားက “အသို့ပါနည်း၊ အရှင်ခြင်္သေ့မင်းအား အလေးမပြု ဂရုမစိုက်ဘဲ ဤကဲ့သို့ ပြုလုပ်ကြပါသလော”ဟု ဆက်လက်၍ မေးမြန်း ပြောဆိုလိုက်လေ၏။

ထိုအခါ ခြင်္သေ့မင်းက “ကေန့် အမှန်ပင် ဖြစ်သည်၊ ကျွန်ုပ်အား ဂရုမစိုက်၍ သာ ဤကဲ့သို့ ပြုလုပ်ကြပေသည်”ဟု ပြောဆိုလေ၏။ ထို့နောက် သံဇီဝကနွားလားက ဤသို့ ပြုလုပ်ခြင်းသည် နည်းလမ်းမကျပေ၊ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးပညာရှိ ကဝိပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူကြပေသည်ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

အရှင်မသိဘဲ မည်သည့်အမှုကိုမျှ မပြုသင့်ပုံ

၉၀။ နာနိဝေဒျ သယံ ဘတ္တု၊ ကိဉ္ဇနမ္ပိ ပကုဗ္ဗတေ။

ကိစ္စမီတိပတိကာရာ၊ အညတြ ဝေ ရာဇိနော။

ရာဇိနော၊ ထီးစည်ခရိုင်၊ ပြည်ပိုင်အရှင်၊ ဘုရင်ဖြစ်တော်မူသော။ ဘတ္တု၊ မိမိသခင်၊ အရှင်မင်းမြတ်အား။ အနိဝေဒျ၊ ရှေးဦးရှေးဖျား၊ မပန်ကြားဘဲ။ ဤတိပတိကာရာ၊ ကျရောက်လတ်သော အရေး၊ ဘေးရန် အန္တရာယ်၊ အသွယ် သွယ်ကို၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းကို။ အညတြ ဝေ၊ လွှတ်ချန်ကြဉ်ထား၊ ရှောင်ပယ်ရှား၍ သာလျှင်။ ကိဉ္ဇနံ ကိစ္စံ အပိ၊ တစုံတခု၊ ပြုဘွယ်ကိစ္စ၊ အမှုကို မျှလည်း။ ဘဇ္ဇေန၊ ကျေးကျွန်ခြွေရံ၊ အစေခံ သူခစားသည်။ သယံ၊ မိမိ လျှောက်လျားဘာသာ။ န ပကုဗ္ဗတေ၊ မပြုလုပ်အပ် မပြုလုပ်သင့်။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ကျရောက်ဆဲ ကျရောက်လတ်ဖြစ်သော ဘေးအန္တရာယ်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းကို ပြုသည်မှတစ်ပါး အခြားတစုံတခုသော အမှုကိုမျှ မိမိသခင် အရှင်မင်းမြတ်အား မပန်ကြားဘဲ အစေခံ သူခစားသည် မိမိ၏ လျှောက်လျားဘာသာ မပြုလုပ်သင့် ဟူလို။

အချိန်နှင့်ဥစ္စာကို အနည်းငယ်သာဟု သဘောမထားသင့်ပုံ

ထိုမှတစ်ပါး ဘဏ္ဍာတော်ဘက်ဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေးအမတ်၏ ဝတ်တရားနှင့် တကွ အသိအလိမ္မာ ပညာဉာဏ် ရှိ၊ မရှိ အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ လျှောက်ထားလိုရကား ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုတင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၉၁။ ကမဏ္ဍလူပမောမစွော၊ တနုစာဂေါ ဗဟုဂ္ဂဟော။

ဘူပါလ ကိံခဏော မူဠော၊ ဒလိဒ္ဓေါ ကိံဝရာဋ္ဌကော။

ဘူပါလ၊ ရေမြေပိုင်စိုး၊ ဘုန်းတန်ခိုးရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်။ အမစွော၊ ဘဏ္ဍာရေးမှ၊ ကြည့်ရှုပေတတ်၊ မင်းအမတ်သည်။ ကမဏ္ဍလူပမော၊ ဝင်ပေါက်ကားကျယ်၊ ထွက်ပေါက်ငယ်သဖြင့်၊ အလွယ်မထွက်၊ သိုဝှက်အများ၊ အထုတ်ပါးသော၊ ရေကရားကဲ့သို့။ ဝါ၊ ဗူးအုံ အိုးအုံ၊ အိုးဗလုံကဲ့သို့။ တနုစာဂေါ၊ ပေးကမ်းဖြုန်းတီး၊ အသုံးမကြီးသင့်။ ဗဟုဂ္ဂဟော၊ များစွာသိမ်းပိုက်၊ သိုမှီးထိုက်၏။ ဘူပါလ၊ ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်။ ကိံခဏော၊ ပြုသင့်သောကာလကို၊ နေရာကျ မသိသည်ဖြစ်၍၊ အနည်းငယ်မျှ၊ ဤကာလဝယ်၊ အဘယ်မှုစအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပေါ့ပေါ့ဆဆ၊ မြက်ဟပြောဆို၊ သဘောသိုတတ်သော။ အမစွော၊ မင်းထံအပါး၊ စားဆည်းကပ်၊ ဘဏ္ဍာရေးအမတ်သည်။ မူဠော၊ အသိအလိမ္မာ၊ ပညာဉာဏ်နဲ့၊ လွန်မိုက်မဲ၏။ ဝရာဋ္ဌကော၊ အနည်းငယ်တန်၊ ကြွေပိုက်ဆံသည်။ ကိံ၊ အဘယ်မှာလျှင်၊ အရာတွင်၍၊ ဥစ္စာဟု ထင်ရအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့စွဲမှတ်၊ မနော့ကပ်သောသူသည်။ ဒလိဒ္ဓေါ၊ မရှိဆင်းရဲ၊ မဲ့ခြင်းကြီးမဲ့တတ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အရှင်မင်းမြတ်....ဘုရင့်ထံပါး၌ စားဆည်းကပ်၍ အရပ်ရပ်စီမံကြည့်ရှုရသော ပြည်ထဲရေး မင်းတိုင်ပင် အမတ်သည် မင်း၏ဘဏ္ဍာ ဥစ္စာရတနာတို့ကို ဝင်ပေါက်ကျယ်၍ ထွက်ပေါက်သေးငယ်သော ရေကရား ဗူးအုံအိုးအုံ အိုးဗလုံကဲ့သို့ အရအဝင်များ၍ အသုံးအဖြုန်း နည်းပါးစေရမည်၊ ဤအနည်းငယ်မျှသော ကာလဖြင့် အဘယ်မှုစအံ့နည်းဟု နှလုံးပိုက်လျက် တစက္ကန့်တမိနစ်ခန့်သော အချိန်ကာလကိုမျှလည်း အချည်းနှီးဖြုန်းတီးကုန်လွန်စေသော အမတ်သည် အလွန် အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ နည်းပါးသော အမတ်သာဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင် ဤကြွေတစေ့ခန့် တပြား တပိုင်ခန့်မျှသည် အဘယ်မှာနှမြောစုံမက် နှစ်သက်လောက်ပါအံ့နည်းဟု အောက်မေ့ မှတ်ထင်တတ်သောသူသည်လည်း အစဉ်အမြဲ မဲ့ခြင်းကြီး မဲ့တတ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထိုမှတစ်ပါး ဘဏ္ဍာရေးအမတ်၏ အမြဲနှလုံးထား၍ ပြုသင့်သော ဝတ်တရားတို့ကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၉၂။ သဟုမစ္စော သဒါ သေယျော၊
 ယော ကာကနုပိ ဝဒ္ဓယေ။
 ကောသော ကောသဝတော ပါဏော၊
 ပါဏော ပါဏော န ဘူပတိ။

ဘူပတိ၊ ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်။ ယော အမစ္စော၊ အကြင်ပစ္စည်း
 ဘက်ဆိုင်ရာ၊ ဘဏ္ဍာရေးအမတ်သည်။ ကာကနိအပိ၊ မကြီးကျယ်ရေး၊ အမြင်
 သေးသည့်၊ တချင်ရွေးခန့်မျှကိုသော်လည်း။ ဝါ၊ အနည်းငယ်တန်၊ ပိုက်ဆံပိုင်စေ
 မျှကိုသော်လည်း။ ဝဒ္ဓယေ၊ အသုံးမကြီး၊ မဖြုန်းတီးဘဲ၊ ကြီးပွားတိုးတက်စေ
 ရာ၏။ သ - သော အမစ္စော၊ ထိုအသုံးမကြီး၊ မဖြုန်းတီးဘဲ၊ ကြီးပွားတိုးတက်စေ
 သောအမတ်သည်။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သေယျော၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ်၊
 လွန်မြင့်မြတ်၏။ ဟိ - တဒေဝသစ္စံ၊ ထိုစကားမှန်၊ သင့်လျော်ကန်၏။ ကောသော၊
 ပစ္စည်းဘဏ္ဍာ၊ ဥစ္စာအစုသည်။ ကောသဝတော၊ ပစ္စည်းဘဏ္ဍာ၊ ကိုယ်မှာပိုင်ဘိ၊
 ဥစ္စာရှိသောသူ၏။ ပါဏော၊ ဇီဝိတဟု၊ နာမဆိုချက်၊ အသက်ဟု မည်ထိုက်ပေ
 ၏။ ပါဏော၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၊ ဆိုထွေအချက်၊ လူ့အသက်သည်။ န ပါဏော၊
 ဇီဝိန်ခေါ်ချက်၊ အသက်ဟုမခေါ်ထိုက်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အရှင်မင်းမြတ်....ဘုရင်၏ ဘဏ္ဍာတော်ဘက်ဆိုင်ရာ ဌာနတို့၌
 ကြည့်ရှုစိမ့်ရသော အကြင်ဘဏ္ဍာရေးအမတ်ကြီးသည် တချင်ရွေးခန့် တပိုင်ခန့်
 ပိုက်ဆံတပြားခန့်မျှသော ပစ္စည်းဘဏ္ဍာတော်ကို မသုံးဖြုန်း မကုန်ခန်းစေဘဲ
 ပွားများ တိုးတက်စေရာ၏။ ထိုသို့ ကြီးပွားတိုးတက်စေသော အမတ်သည်
 အလွန်မြင့်မြတ်သော အမတ်မည်ပါပေသည်။ ထိုစကားမှန်၏။ အဘယ်ကြောင့်
 နည်းဟူမူ ရွှေငွေဘဏ္ဍာ ဥစ္စာရတနာတို့သည် လောက၌ ကြံစည်တိုင်း ပေါက်
 ရောက်၍ လိုရာကို ပြီးမြောက်စေနိုင်ပါသဖြင့် ပိုင်ဆိုင်သော ဥစ္စာရှင်၏ အသက်
 ဟု ဆိုထိုက်ပေသည်။ ဇီဝိတိန္ဒြေသည် စင်စစ် အသက်ပင်မှန်သော်လည်း ထိုသို့
 ခရီးမရောက်စေနိုင်သောကြောင့် အသက်ဟု မဆိုထိုက်ပေ။ ထို့ကြောင့် ပစ္စည်း
 ဥစ္စာတို့ကို တိုးတက်ပွားများအောင် အားထုတ် ပြုလုပ်ရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ဥစ္စာနည်းပါးလျှင် မယားကပင် စွန့်ပယ်တတ်ပုံ

ထို့ပြင်တဖန် သိဘို့ရန်အတွက် လျှောက်ထားလိုသည့် အချက်ကို ဆက်
 လက်၍ နာတော်မူပါဦးဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်
 လေ၏။

၉၃။ ကိဉ္ဇညာ န ကုလာစာရာ၊ သေဝိတံ ဧတိ ပုရိသော။
 နေဟိနော သထိယာပိ၊ စဇ္ဇတေညေဟိ ကိံ ပုန။

ကိဉ္စ၊ ထိုမှတပါး၊ အခြားဆိုရန်၊ ရှိသေးပြန်၏။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ အညာ၊ ပစ္စည်းဘဏ္ဍာ၊ ဥစ္စာမှတပါးသော။ ကုလာစာရာပိ၊ မျိုးနွယ်အကျင့်၊ အာစာရနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်လည်း။ သေဝိတံ၊ မှီဝဲဆည်းကပ်၊ ပူဇော်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ နတေ၊ မရောက်။ ဓနဟိနော၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ကင်းကွာဆုတ်ယုတ်သော။ ပုရိသော စ၊ ယောက်ျားကိုမူကား။ သထိယာအပိ၊ ငယ်ကအစဉ်၊ ချစ်ခင်ပေါင်းငြား၊ ကိုယ့်မယားသည်မှလည်း။ ဝါ၊ ကိုယ့်မယားကသော်လည်း။ စဇ္ဇတေ၊ မကြင်မချစ်၊ စွန့်ပယ်ပစ်အပ်၏။ ဝါ၊ စွန့်ပယ်ခြင်းကိုခံရ၏။ အညေဟိ၊ မိမိမယားမှတပါးသောသူတို့သည်။ ဝါ၊ တပါးသောသူတို့ကမူကား။ ကိံပုန၊ အဘယ်မှာ တဖန်လော၍ ပြောဆိုဘွယ်ရှိပါတော့အံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုမှတဖန် ထပ်မံ၍ လျှောက်ထားရန်မှာ ယောက်ျားမည်သည် ပစ္စည်းဥစ္စာ ကြွယ်ဝချမ်းသာခြင်းမှတပါး အမျိုးအနွယ် အကျင့်အာစာရ အတတ်ပညာတို့နှင့် ပြည့်စုံပါသော်လည်း မှီဝဲဆည်းကပ် ပူဇော်အပ် အလေးအမြတ် ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်သို့ မရောက်နိုင်ရာ မရောက်နိုင်ပေ။ စင်စစ်အားဖြင့် ပစ္စည်းဥစ္စာပါးရှား၍ ဆင်းရဲနွမ်းပါးပါမူကား ထိုယောက်ျားကို ငယ်စဉ်ကပင် ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း၍ လာခဲ့သော မိမိ၏ မယားကသော်မှလည်း ငယ်ကကြင်သည့် ငယ်လင်ကိုစွန့်ပစ်၍ နောက်အသစ် အခြားတယောက်သို့ ကောက်ကောက်ပါအောင် လိုက်တတ်ပေသည်။ ထိုသို့ဖြစ်၍ မိမိ၏ မယားမှတပါး အခြားသောသူတို့မှာ အဘယ်ဆိုဘွယ်ရာရှိပါတော့အံ့နည်း။ ကေန္တ အလေးမပြု ဂရုမစိုက်ဘဲ မထီမဲ့မြင် ပြုမည် မချွတ်သာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ပစ္စည်းပျက်ပြားတတ်သည့် အကြောင်းတရားများ

ဤယခု ဆိုလတံသော အကြောင်းတို့သည်လည်း အစိုးရသခင် ဘုရင်မင်း မြတ်တို့မှာ သာ၍ပင် လိုရင်းပဓာန ဖြစ်ပေသည်။ ဆင်ခြင်စဉ်းစား သဘောထားတော်မူပါဦးလော့ဟုဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို လျှောက်ဆိုပြန်လေ၏။

၉၄။ အတိဗျယောနပေက္ခော စ၊ တထာဇ္ဇနမဓမ္မတော။
မောသနံ ဒုရသံဌာနံ၊ ကောသဗျသနမုစ္စတေ။

အတိဗျယော စ၊ အလွန်အမင်း၊ ဖြုန်းတီးဖျက်ဆီးခြင်း လည်းကောင်း။ အနပေက္ခော စ၊ အရေးယူကာ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၌၊ မဆင်ခြင်မငဲ့ကွက်ခြင်း လည်းကောင်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ အဓမ္မတော၊ မသင့်မလျော်၊ မတော်မတရားသဖြင့်။ အဇ္ဇနံ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရှာကြံဆည်းပူးခြင်းလည်းကောင်း။ မောသနဉ္စ၊ တနေ့တနေ့၊ တတေ့တေ့ သဲ့သဖြင့်၊ ကယံကာကယံကာ၊ အခါခါ ခိုးခြင်းလည်း

ကောင်း။ ဒုရသံဌာနဉ္စ၊ မနီးမကပ်၊ အဝေးရပ်၌ တည်ခြင်း လည်းကောင်း။
ဣတိ-ဣပံ ပဉ္စဝိမံ ကာရဏံ၊ ဤသို့ ငါးဖြာ၊ ကြောင်းအင်္ဂါကို။ ကောသဗျသနံ၊
ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ပျက်စီးရာသော အကြောင်းဟူ၍။ ဥစ္စတေ၊ ဆိုအပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အသုံးအစွဲကြီးခြင်း၊ ဥစ္စာပစ္စည်း၌ အလေးပြုလျက် ငဲ့ကွက်
ခြင်းမရှိခြင်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာကို မတရားသဖြင့် ရှာမှီးစုဆောင်းခြင်း၊ ရပြီးသော
ဥစ္စာတို့ကို နေ့စဉ် ကယံကာ ကယံကာ အခါခါ ခိုးယူထုတ်ဆောင်ခြင်း၊ အဝေး
အရပ်၌ ထားခြင်း - ဤငါးပါး အပေါင်းသည် ဥစ္စာပစ္စည်း ပျက်စီးခြင်း၏
အကြောင်းဖြစ်သည် ဟူလို။

ထို့ပြင်တဖန် ထပ်မံ၍ လျှောက်ထားပါအံ့၊ ကြားနာတော်မူပါဦးလော့ဟု
ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို လျှောက်ဆိုပြန်လေ၏။

၉၅။ ခိပ္ပိယမနာလောကျ၊ ဗျယမာနော သဏ္ဌိယာယ။
ပရိဇီယတိ ဧဝေသော၊ ဓနီ ဝဿဝဏောပမော။

အာယံ၊ နေ့စဉ်တစေ၊ အဝင်ငွေကို။ အနာလောကျ၊ စာရင်းမတင်၊ မဆင်
ခြင်ဘဲ။ သဏ္ဌိယာယ၊ မိမိထင်ရာ၊ အာသာဆန္ဒ၊ လိုသမျှဖြင့်။ ခိပ္ပံ၊ ဆောဆော
လျင်လျင်။ ဗျယမာနော၊ အသုံးမနား၊ အဖြုန်းများသော။ ဝါ၊ မနားအသုံး၊
အတွင်ဖြုန်းသည်ရှိသော်။ ဧဝောဓနီ၊ ဤဥစ္စာကြွယ်ဝ၊ အသုံးပွဲသော သူသည်။
ဝဿဝဏောပမော၊ ဝဿဝဏ၊ နာမတွင်ပြီး၊ သူဌေးကြီးနှင့်တူစွာ၊ ရတနာ ရွှေ
ငွေ၊ အထွေထွေတို့နှင့် ပြည့်စုံကြွယ်ဝ၍၊ ဓနရှင်ကြီးပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ခိပ္ပံ၊
နေ့ရက်များစွာ၊ မကြာမတင်၊ ဆောလျင်မြန်စွာ။ ပရိဇီယတိဧဝ၊ ဆင်းရဲ နွမ်း
ပါး၍၊ ဆုတ်ယုတ်ပျက်ပြားမည် မချွတ်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ နေ့စဉ်ဝင်ငွေကို မည်ရွှေမည်မျှ ဝင်သည်ဟု စာရင်းအင်းနှင့်
မှတ်သား တွက်ချက်ခြင်း မရှိမူ၍ ဝင်ငွေကို မသိဘဲ မိမိအလိုရှိတိုင်း အရမ်းမဲ့
သုံးဖြုန်းပါမူ ဝဿဝဏ အစရှိသော သူဌေးကြီးတို့ကဲ့သို့ ရတနာ ရွှေ ငွေ အထွေ
ထွေတို့နှင့် ပြည့်စုံကြွယ်ဝပါသော်လည်း အဝင်ကပါး အထွက်များသဖြင့် နေ့ရက်
များစွာ မကြာမြင့်မီပင်လျှင် သူဌေးကြီးဘုံပါပျောက်လျက် ကုလိကပွား လံချား
သမားနှင့် သူတောင်းစားအဖြစ်သို့ ရောက်တတ်ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ဤသို့ သံဇီဝကန္တာလား ပြောဆိုသော စကားတို့ကို ကြားနာရသဖြင့်
ထဒ္ဒကဏ္ဍ မည်သော ခြင်္သေ့ ကပိင်္ဂလက ခြင်္သေ့ မင်းအား ကြားစွက်၍ ပြောပြန်
သည်မှာ “ညီတော်...စဉ်းစား ဆင်ခြင်ပါဦးလော့၊ ဒမနကနှင့် ကရဋ္ဌက မြေခွေး
တို့သည် အဆိုးအကောင်းနှင့် အကျိုးအကြောင်းတို့ကို ကြောင့်ကြစိုက်လျက်
အရှင်၏နောက်၌ အမြဲတစေ စောင့်ကြပ်၍ ရှည်မြင့်စွာနေကြပြီးလျှင် ဘေးရန်

တို့ကို ငြိမ်းအေးစေခြင်း၊ ခုခံတိုက်ခိုက်ခြင်းကို ပြုသဖြင့် ကြီးကဲသော ပဓာန အရာ၌လည်း တည်ကြကုန်၏။ ထိုကဲ့သို့ ကြီးကဲသော ပဓာနအရာ၌ တည်သော သူတို့ကို မည်သည့်အခါမျှ ဘဏ္ဍာရေးဌာန၌ ကြီးစိုးသော ရာထူးဌာနမျိုး၌ မခန့်ထားသင့်ပါ။ ၎င်းပြင် ကျွန်ုပ် ကြားနာမှတ်သားခဲ့ရဘူးသော ရာထူးခန့် အပ်သောအရာ၌ သင့်လျော်ကောင်းမြတ်သော နည်းလမ်း ဥပဒေသများကို နာကြားပါဦးလော့” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆိုပြောပြလေ၏။

ရာထူးကြီးဖြင့် မချီးမြှောက်ထိုက်သူများ

၉၆။ ပြာဟ္မဏော ခတ္တိယော ဗန္ဓု၊ နာဓိကာရေ ပသံသတေ။
ပြာဟ္မဏော သိဒ္ဓမပျတ္တံ၊ ကိစ္ဆေသုပိ န ယစ္ဆတိ။

၉၇။ နိယုတ္တော ခတ္တိယော ဒဗ္ဗေ၊ ခဂ္ဂံ ဒဿိယတေ ဓုဝံ။
သဗ္ဗတ္ထံ ဂဿတေ ဗန္ဓု၊ အက္ကမ္မ ဉာတိဘာဝတော။

ပြာဟ္မဏော စ၊ ပြာဟ္မဏန္ဓယ်ရိုး၊ ပုဏ္ဏားမျိုးကိုလည်းကောင်း။ ခတ္တိယော စ၊ အစဉ်အရိုး၊ ဘုရင်မျိုးကိုလည်းကောင်း။ ဗန္ဓုစ၊ ပေါက်ဖော်သားချင်း၊ ဆွေရင်းမျိုးချာ၊ ဉာတိကာကိုလည်းကောင်း။ အဓိကာရေ၊ ကြီးကဲချုပ်ချာ၊ အရေးကြီးသော အရာဌာန၌။ ဝါ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာနှင့်၊ လိုရာပိုင်ပိုင်၊ အုပ်စိုးနိုင်သော၊ ပဓာနရာထူးကြီး၌။ န ပသံသတေ၊ မချီးမွမ်းအပ်။ ဝါ၊ မတင့် မလျော်၊ မသင့်တော်ပေ။ ပြာဟ္မဏော၊ ပြာဟ္မဏန္ဓယ်ရိုး၊ ပုဏ္ဏားမျိုးသည်။ သိဒ္ဓံ၊ လက်ရောက်ပိုင်သ၊ ကြွယ်ဝပြည့်စုံပြီးဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ရတနာကို။ ကိစ္ဆေသုပိ၊ အရှင်သခင်၊ ဘုရင်မင်းအား၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်၊ ပင်ပန်းသော အရာတို့၌လည်း။ ဝါ၊ ပင်ပန်းစွာအားထုတ်၍၊ ပြုလုပ်အပ် ပြုလုပ်သင့်သော အရာတို့၌လည်း။ နယစ္ဆတိ၊ ပကတိသဘောအားဖြင့်၊ နှမြောသည့်အတွက် ကြောင့်၊ ရက်ရောစွာ မပေးမစွန့်တတ်။

ခတ္တိယော၊ အစဉ်အရိုး၊ ဘုရင်မျိုးကို။ ဒဗ္ဗေ၊ စည်းစိမ် ဥစ္စာ၊ ရတနာနှင့်၊ လိုရာပိုင်ပိုင်၊ ကြီးစိုးနိုင်သော အရာဌာန၌။ နိယုတ္တော၊ ဆောင်ရန် ကြီးမှူး၊ ရာထူးပေးအပ်၊ ခန့်ထားလတ်မှု။ ဓုဝံ၊ မုချကေန၊ အမှန်မချွတ်လျှင်။ ခဂ္ဂံ၊ လက်ကိုင်ဆောင်ထား၊ သန်လျက်ဓားကို။ ဒဿိယတေ၊ မာန်ဟုန်ထကာ၊ ပြပေ ရ၏။ ဗန္ဓု၊ သွေးသားစပ်တော်၊ ပေါက်ဖော်တထွေ၊ မျိုးအဆွေကို။ နိယုတ္တော၊ စည်းစိမ်တန်တန်၊ ဆောင်ရန်ကြီးမှူး၊ ရာထူးပေးအပ်၊ ခန့်ထားလတ်မှု။ ဉာတိဘာဝတော၊ ဆွေမျိုးပေါက်ဖော်၊ တော်စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အက္ကမ္မ၊ မြဲလုံးညီညာ၊ နင်းနယ်ကာဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထံ၊ ရှိသမျှဥဿုံ၊ အလုံးစုံသော ဥစ္စာ၊ ရတနာကို။ ဂဿတေ၊ ဝိုင်းအုံစုကာ၊ သုံးမျိုးရ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပုဏ္ဏားမျိုး၊ မင်းမျိုးနှင့် မိမိ၏ ဆွေမျိုးပေါက်ဖော် တော်စပ်သူတို့ကို စည်းစိမ်ဥစ္စာ ဘဏ္ဍာတော်နှင့် လိုရာရာကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် စီရင်အုပ်စိုးနိုင်သော အရေးကြီးသော ရာထူးဌာနနန္တရတို့၌ မခန့်ထားသင့်၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ ဤကဲ့သို့ ကြီးကျယ်သော အရာဌာနတို့၌ ပုဏ္ဏားမျိုးကို ရာထူးပေးအပ် ခန့်ကားပါမူ ပုဏ္ဏားမျိုးတို့မည်သည် ပကတိသဘောအားဖြင့် ပင်လျှင် ပစ္စည်းဥစ္စာကို နှမြောစုံမက်တတ်သော သဘောရှိခြင်းကြောင့် ဘုရင်မင်းမြတ်အား ဆင်းရဲငြိုငြင် ပင်ပန်းသောအခါ၌ ဖြစ်စေ၊ ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာ အားထုတ်ပြုလုပ်အပ် ပြုလုပ်သင့်သော အရာတို့၌ပင် ဖြစ်စေ ဘဏ္ဍာတော်ကို ရက်ရက်ရောရော စွန့်လွှတ်ပေးကမ်းလိမ့်မည် မဟုတ်။ ထို့ပြင် မင်းမျိုး ဘုရင်မျိုးတို့ကိုလည်း ဤကဲ့သို့ ကြီးကျယ်သော ရာထူးဌာနနန္တရတို့၌ မခန့်ထားသင့်၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ မင်းမျိုး ဘုရင်မျိုးတို့ကို ခန့်ထားပါမူ ပကတိသဘောအားဖြင့် မာန်မာန တက်ကြွတတ်ရကား ထိုမျှလောက် သြဇာ အာဏာ ရာထူးဌာနနန္တရနှင့် ပြည့်စုံသည့်အခါ ဘုရင်စိတ် ပေါ်လာတတ်ပေသည်။ ထို့ပြင် သွေးတော် သားတော် ဆွေတော် မျိုးတော်တို့ကို ဤကဲ့သို့သော အရာဌာနတို့၌ ရာထူးပေးအပ်ခန့်ထားပါမူကား ဆွေတော် မျိုးတော် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် တမျိုးလုံး ဝိုင်းအုံလျက် အလုံးစုံသော ဘဏ္ဍာတော်တို့ကို အကုန်ပြုန်းတီးအောင် သုံးဆောင် ဖြုန်းတီးကြမည် ဧကန်မလွဲပေ။ ထို့ကြောင့် ဤသုံးမျိုးသောသူတို့ကို ဤကဲ့သို့သော ဌာနမျိုး၌ မည်သည့်အခါ၌မျှ မခန့်ထားအပ်ပါဟူလို။

ထို့ပြင်လည်း ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အပါးတော်၌ ခစားလျက် အမှုတော်ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သော အစေခံ သူခစားအား အမှုကိစ္စတို့ကို မိမိအလိုအတိုင်း စီမံဆောင်ရွက်ရန် ဘဏ္ဍာတော်ရေးနှင့်တကွ ကြီးကဲသော အရာဌာနတို့၌ အလုံးစုံပုံ၍ အပ်နှံ ခန့်ထားအပ်သည်ရှိသော် ထိုသူခစားသည် အကယ်၍ တစုံတရာ မတော်တဆ ချွတ်ချော်တိမ်းပါး မှားယွင်း၍ ပြုမိငြားသော်လည်း ထိုသူပြုလုပ်ရာ၌ အရှင်သခင်သည် ငါ၏အပေါ်၌ အရေးယူ၍ အပြစ်တင်အံ့လော မတင်လောဟု တွေးတော ယုံမှားခြင်း မဖြစ်ဘဲ ထိုသူယုံမှားခြင်း ကင်းလျက် အရှင်သခင်အား အလေးမပြု ရှုမစိုက်မူ၍ မထိမဲ့မြင် ပြုပြီးလျှင် မိမိ၏ ပကတိသဘောဖြစ်သော အလိုဆန္ဒအတိုင်းဖြင့်ပင်လျှင် ထင်ရာကို အရမ်းမဲ့ ပြုလုပ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၉၈။ အပရာဓေပိ နိဿကော၊ နိယောဂီ စိရသေဝကော။
သ သာမိနမဝညာယ၊ စရေ စ နိရဝဂ္ဂဟော။

နိယောဂီ၊ အမှုကိစ္စ၊ ဆိုင်သမျှကို၊ လုံးဝဆောင်ရွက်ရန်၊ စီမံ ခန့်ထားအပ်သော။ စိရသေဝကော၊ ကာလရှည်ကြာ၊ တာဝန်ခံလျက်၊ ဆောင်ရွက်ခဲ့

ပေသော၊ အစေခံသူစားသည်။ အပရာဓေပိ၊ ချွတ်ချော်တိမ်းပါး၊ မှားယွင်း၍ ပြုမိငြားသော်လည်း။ ဝါ၊ ချွတ်ချော်တိမ်းပါး၊ မှားယွင်းသော အပြစ်၌လည်း။ နိဿကော—နိရာသကော၊ သို့လော အသို့သောဟု၊ တွေးတော ယုံမှားခြင်း ကင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သ - သော စိရသေဝကော၊ ထိုကာလရှည်ကြာ၊ တာဝန်ခံလျက်၊ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပေသော၊ အစေခံ သူစားသည်။ သာမိနံ၊ အရှင်သခင်တို့အား။ အဝညာယ၊ မထိမဲ့မြင် ပြုသဖြင့်။ နိရဝဂ္ဂဟော၊ မိမိ၏ ပြုကတော့သဘောဖြစ်သော၊ အလိုဆန္ဒအားဖြင့် သာလျှင်၊ အစဉ်မပြတ်၊ ဆောင်ရွက်တတ်သည် ဖြစ်၍။ စရေ၊ ကျင့်ကြံအားထုတ်၊ ပြုလုပ်ရာ၏။

ထို့ပြင် အရှင်သခင်၏ အကျိုးကို လိုလား၍ အရှင်သခင်အား ကျေးဇူးပြု တတ်သော အမှုကိစ္စ ဟူသမျှတို့၌ စီမံဆောင်ရွက်ရန် လုံးဝလွှဲအပ် ခန့်ထားအပ် သော မင်း၏အမှုကိစ္စကို ဆောင်ရွက်သော အမတ်သည် မိမိ၏ ချွတ်ချော် တိမ်းပါး မှားယွင်းသောအပြစ်ကို အလေးမပြု ဂရုမစိုက်ဘဲ အရှင်သခင်၏ အမှု ကိစ္စကို သက်စွန့်ကြိုးပမ်း ထမ်းဆောင်၍ အရှင်သခင်အား ကျေးဇူးဥပကာရ ပြုခြင်းကိုသာလျှင် ရှေ့သွားတခု နှလုံးပြု၍ အလုံးစုံသောပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာနှင့် ဘဏ္ဍာတော် အရပ်ရပ်ကို လက်စသတ် အကုန်ပြုန်းအောင် ဖြုန်းတီး ဖျက်ဆီး တတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၉၉။ ဥပကတ္တာဓိကာရဌော၊ သာပရာဓံ န မညတေ။

ဥပကာရံ ဓဇိကတွာ၊ သဗ္ဗမေဝ ဝိလုပ္ပတိ။

ဥပကတ္တာ၊ အရှင်သခင်အား၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော။ အဓိကာရဌော၊ အမှု ကိစ္စ၊ ဟူသမျှကို၊ လုံးဝဆောင်ရွက်ရန်၊ စီမံ ခန့်ထားအပ်သော။ အမတ္တော၊ မင်းမှ ဆောင်တတ်၊ မင်းအမတ်သည်။ သာပရာဓံ၊ မိမိ၏ ချွတ်ချော်တိမ်းပါး၊ မှားယွင်း သောအပြစ်ကို။ နမညတေ၊ အလေးမပြု၊ ဂရုမစိုက်။ ဥပကာရံ ဝေ၊ သက်စွန့် ကြိုးပမ်း၊ ထမ်းဆောင်အမှု၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းကိုသာလျှင်။ *ဓဇိကတွာ၊ နှလုံး သိုထား၊ မှတ်သားတခု၊ ရှေ့သွားပြု၍။ သဗ္ဗ၊ ဆောင်ရွက်ရန်ရှိသမျှ၊ ဓနအသပြာ၊ ဘဏ္ဍာအလုံးကို။ ဝိလုပ္ပတိ၊ သိမ်းကျုံးမချင်း၊ တင်းတင်းမဆုတ်၊ မျိုးပြုတ် အောင် ပြုတတ်၏။

ထို့ပြင် ဘုရင်မင်းမြတ်နှင့် အခါခပ်သိမ်း ကြည်ဆယ်ရယ်မောလျက် အကျွမ်း တဝင် တွင်းပြင်အများ လျှိုဝှက်အပ်သော စကားတို့ကို နှစ်ယောက် နှစ်နား နှစ်ကိုယ်ကြား တိုင်ပင်လေ့ရှိသော အမတ်ကို အရပ်ရပ်သော အမှုကိစ္စတို့ကို ကြည့်ရှုစိမ့်ရသော ကြီးကျယ်သော ရာထူးဌာနနန္တရ၌ ခန့်အပ်၍ ထားခဲ့ပါမူ

* ဓဇိကတွာ—ပုရောကရိတွာ။ ဝိလုပ္ပတိ—ဂသတေ၊ အပဟရတိ။ (ဋီကာ)

ထိုအမတ်သည် မင်းနှင့် အလွန် အကျွမ်းဝင်ခြင်းကြောင့် မင်းသွေးမင်းစိတ် ပေါက်သဖြင့် မိမိကိုယ်ကို မင်းတယောက်ဟု မှတ်ယူ၍ မင်းနှင့်ထပ်တူ အမူမခြား သဘောထားပြီးလျှင် မိမိ၏သခင် ဘုရင်မင်းမြတ်အား ရိုသေခြင်း နည်းပါး လျက် မချွတ်ပင်လျှင် မထိလေးစား ပြုလုပ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြပြန်လိုသည် ဖြစ်၍ ဥပါသုကိဋ္ဌိတောမစ္စော အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၀၀။ ဥပါသုကိဋ္ဌိတောမစ္စော၊ သယံ ရာဇာယတေ ယတော။
အဝညာကြိယတေ တေန၊ သဒါ ပရိစယာ ဓုဝံ။

ယတော၊ အကြွင့်ကြောင့်။ *ဥပါသု ကိဋ္ဌိတော၊ မင်းပါးဆည်းကပ်၊ မပြတ် တီးတိုး၊ အမျိုးမျိုး တိုင်ပင်၍၊ ရယ်ရွှင်မြူးပျော်၊ မိတ်ဖက်တော်ဖြစ်သော။ အမစ္စော၊ စကားတွင်းပြင်၊ တိုင်ပင်ပြုအပ်၊ မင်းအမတ်ကို။ နိယုတ္တော၊ ကိစ္စ တန်တန်၊ ဆောင်ရန်ကြီးမှူး၊ ရာထူးပေးအပ်၊ ခန့်ထားလတ်မှု။ သောအမစ္စော၊ ထိုအမတ်သည်။ သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ ရာဇာယတေ၊ ဒွေးရောယှက်တင်၊ အကျွမ်း ဝင်သဖြင့်၊ မင်းနှင့်ထပ်တူ၊ အမူမခြား၊ သဘောသွားညီမျှ၏။ တတော၊ ထို့ကြောင့်။ တေန၊ ထိုမင်းရောဝင်အပ်၊ မင်းအမတ်သည်။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ပရိစယာ၊ မင်းပါးရောဝင်၊ ကြည်ရွှင်ကစား၊ အလေ့အကျင့်များခြင်းကြောင့်။ ဓုဝံ၊ မချွတ်မလွဲ၊ အမြဲသာလျှင်။ ရညော၊ မိမိအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်အား။ အဝညာကြိယတေ၊ အလေးမပြု၊ ဂရုမထား၊ မလေးမစားခြင်းကို၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန်ပြုလုပ်ပေရာ၏။

ထို့ပြင် အပြောအဆို ချိုသာ၍ အမူအရာ ပြောပျောင်းပြီးလျှင် နှလုံး ကောင်းဗန်းပြလျက် အတွင်း ဉာဏ်နီတမျိုး ထုတ်တတ်သော ဆိုးယုတ်သည့် အမတ်အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အန္တဒုဋ္ဌော အစ ရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၀၁။ အန္တဒုဋ္ဌော ခမာယုတ္တော၊ သဗ္ဗာနတ္ထကရော ကိလ။
သကုနိ သကဋ္ဌာရော စ၊ ဒိဋ္ဌန္တာဝတြ ဘူပတေ။

အန္တဒုဋ္ဌော၊ အတွင်းမနော၊ သဘောသိုးပုပ်၊ လွန်ဆိုးယုတ်သော။ ခမာ- ယုတ္တော၊ ဆိုမြည်ကြိမ်းမောင်း၊ ထောင်းထုမညည်း၊ သည်းခံခြင်းနှင့်ယှဉ်သော။ အမစ္စော၊ အမတ်သည်။ နိယုတ္တော၊ ဘဏ္ဍာရေးဌာနနှင့်တကွ၊ ပမာနဖြစ်သော ရာထူးကြီး၌ ခန့်ထားအပ်ပါမှု။ သဗ္ဗာနတ္ထကရော ကိလ၊ အကျိုးမဲ့ ဟူသမျှ၊

* ဥပါသုကိဋ္ဌိတော—ရဟသိကိဋ္ဌာသဟာယော။ (မူက)

ကိစ္စအလုံးကို၊ သိမ်းကျုံး၍ ပြုလုပ်မည်မလွဲ၊ အမြဲသာလျှင်တည်း။ တောဒိသော၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ အမစော၊ အပေါ်ရံချော၊ မနောသိုးပုပ်၊ လွန်ဆိုး ယုတ်သော အမတ်ကို။ စဇော၊ လွတ်လွတ်ကင်းကင်း၊ အလျှင်း ပယ်စွန့်အပ် ပါ၏။ ဘူပတေ၊ ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်။ အတြ၊ ဤအရာ၌။ သကုနိ စ၊ သကုနိဟု၊ ခေါ်ဝေါ်ပြုအပ်၊ မင်းအမတ်သည်လည်းကောင်း။ သကဋ္ဌာရေ စ၊ သကဋ္ဌာရ၊ နာမတွင်ပြီး၊ အမတ်ကြီးသည်လည်းကောင်း။ ဒိဋ္ဌန္တာဝ၊ ဥပမာ ညွှန်းရန်၊ သက်သေခံတို့ပေတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အရှင်ခြင်္သေ့မင်း...အပေါ်ရံချောနှင့် အပြောအဆို အမူအရာ မှာ သာယာပြောပျောင်း ကောင်း၏ဟု ထင်မှတ်ရ၍ အတွင်း မနောအသွားနှင့် သဘောထားမှာမူကား အလွန်ဆိုးယုတ်သော အလေ့ရှိသော ဆိုမြည် ကြိမ်း မောင်း ထောင်းထုရိုက်နှက် အတန်တန်နှိပ်စက်အပ်ပါသော်လည်း ညည်းညူခြင်း မရှိဘဲ အမြဲသည်းခံလေ့ရှိသော အမတ်သည် ဘဏ္ဍာရေးဌာနနှင့်တကွ ပဓာန ဖြစ်သော ရာထူးကြီးတို့ကို ခန့်အပ်ခြင်းကို ခံယူသိမ်းပိုက်ရ၍ အမှုကိစ္စအရပ်ရပ် တို့၌ မိမိပြဋ္ဌာန်းသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ပါမူ ထိုအမတ်သည် စင်စစ်အားဖြင့် အရှင်သခင်၏ အကျိုးမဲ့ကိစ္စ ဟူသမျှကို ကေန္တ ပြုလုပ်မည့်သူဟူ၍ မှတ်ယူထိုက် ပါသည်။ ဤသို့ မနောသိုးပုပ်၍ ဆိုးယုတ်သော သဘောရှိသော အမတ်ကို အပြီးအပြတ် လက်စသတ် လွတ်ကင်းအောင် ရှင်းရှင်းကြီး စွန့်ပစ်ထိုက်ပါသည်။ ဤအရာ၌ သကုနိ အမတ်၊ သကဋ္ဌာရ အမတ်တို့သည် ညွှန်းပြရန် သက်သေ သာကေတို့ ဖြစ်ပါသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် ပစ္စည်းဥစ္စာ ကြွယ်ဝလှသော အမတ်အား ကိစ္စအရပ်ရပ်ကို ဆောင် ရွက်ရန် လွှဲအပ်ခန့်ထားအပ်ပါသော်လည်း အကျိုးပြီးမြောက် ခရီးရောက်အောင် မဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်းကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ သဒါမစော အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၀၂။ သဒါမစော န သာဓေတိ၊ သမိဒ္ဓေါ သဗ္ဗော ဧဝ ဟိ။

သိဒ္ဓါနမယမာဒေသော၊ ဣဒ္ဓါ စိတ္တဝိကာရိဏိ။

သမိဒ္ဓေါ၊ ဥစ္စာဓန၊ ဘောဂစည်းစိမ်၊ ရိပ်ငြိမ်ကြွယ်ဝ၊ ချမ်းသာလှသော။ သဗ္ဗောဧဝ၊ ရှိသမျှဥဿုံ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်သော။ အမစော၊ ကိစ္စကြီးငယ်၊ အသွယ်သွယ်ကို၊ ဆောင်ဘွယ်လွှဲအပ်၊ မင်း၏အမတ်သည်။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ န သာဓေတိ၊ ပြီးစီးထမြောက်၊ ခရီးရောက်အောင်၊ မဆောင်ရွက်နိုင်ပေ။ ဟိ—တဒေဝသစ္စံ၊ မသွေမလှန့်၊ ထိုစကားမှန်လှ၏။ ဣဒ္ဓါ၊ ဥစ္စာကြွယ်ဝ၊ ဘောဂနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည်။ စိတ္တဝိကာရိဏိ၊ မတော်မလျား၊ စိတ်ဖောက်ပြားခြင်းကို ပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ စင်စစ်မသွေ၊ ဖြစ်တတ်ပေ၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသို့ပြည့်နီ၊

သွန်သင်ဆုံးမခြင်းသည်။ သိဒ္ဓါနံ၊ နံ၊ သိကျော်ကြား၊ ပညာရှင်အများတို့၏။ အာဒေသော၊ နည်းလမ်းညွှန်ပြ၊ အဆုံးအမပေတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဥစ္စာဓန ဘောဂစည်းစိမ်တို့နှင့် ပြည့်စုံကြွယ်ဝ၍ အလွန် ချမ်းသာသမျှသော အလုံးစုံသော အမတ်တို့သည် မိမိတို့အား ကိစ္စကြီးငယ် အသွယ်သွယ်တို့၌ ကြည့်ရှု၍ စိမ့်ဆောင်ရွက်ရန် ခန့်ထားအပ်ပါမူ ဆောင်ရွက်ရန် ကိစ္စဟူသမျှတို့ကို အခါခပ်သိမ်းပင်လျှင် ပြီးစီးထမြောက်၍ ခရီးရောက်အောင် မဆောင်ရွက်နိုင်ကြပေ၊ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြမည်မဟုတ်။ အကြောင်းမူကား ထိုဥစ္စာကြွယ်ဝ၍ ဘောဂစည်းစိမ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည် စည်းစိမ်မာန် လွှမ်းမိုး လျက် အမျိုးမျိုးဝိတက်ပြား၍ အကြံအစည်အားကြီးလှသဖြင့် စိတ်၏တည်ငြိမ် ခြင်းကို မရဘဲ ခဏခဏ ဖောက်ပြန်ခြင်းကို ပြုတတ်ချေသည်ဟု ရှေးပညာရှိ ကဝိအမော် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တို့ မိန့်ဆိုညွှန်ကြား၍ မှာထား ဆုံးမတော်မူခဲ့ကြ ပေသည် ဟူလို။

အမတ်ကြီးတို့ ပျက်စီးတတ်သည့် အကြောင်းခြောက်ပါး

ထို့ပြင် အမတ်တို့၏ ပျက်စီးခြင်းအကြောင်း ခြောက်ပါးကို ပြပြန်လိုသည် ဖြစ်၍ ပတ္တတ္တာဂူဟဏံ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၀၃။ ပတ္တတ္တာဂူဟဏံ ဒဗ္ဗ-ပရိဝတ္တောနုရောဓနံ။

ဥပေက္ခာ ဗုဒ္ဓိဟီနတ္တံ၊ ဘောဂေါမစ္စဿ ဒူသနံ။

ပတ္တတ္တာဂူဟဏဉ္စ၊ မင်းအား ထိုက်တန်၊ လျော်ကန်သော၊ ပစ္စည်းဘဏ္ဍာ၊ ဥစ္စာအကန်တန်ကို၊ မခံယူ မသိမ်းပိုက်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဒဗ္ဗပရိဝတ္တောစ၊ ပြည်သူအများ၊ ဆင်းရဲသားနှင့်၊ မင်းအားပိုင်ရာ၊ ပစ္စည်းဘဏ္ဍာ၊ ဥစ္စာကို လဲလှယ်ခြင်းလည်းကောင်း။ အနုရောဓနဉ္စ၊ ပြည်သူအကျိုးကို၊ လိုစေရန်ကို၊ လိုက်ကာ လိုက်ကာ၊ အရာရာတွင်၊ မဆန့်ကျင်အောင်၊ ရွက်ဆောင်ပြုလုပ်၊ လုံ့လထုတ်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဥပေက္ခာ စ၊ ဗျာပါသောက၊ ကြောင့်ကြ မကူ၊ အေးလူလူနှင့်၊ လျစ်လျူရှု၍၊ နေလေ့ရှိခြင်းလည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓိဟီနတ္တဉ္စ၊ အသိအလိမ္မာ၊ ပညာလျော့နည်း၊ ဉာဏ်အမြင်မဲ့သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဘောဂေါ စ၊ စည်းစိမ်ခံစား၊ အမှားစွဲကြိုက်၊ အပျော်လိုက်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ—ဣဒံ ဆဗ္ဗိဒံ ကာရဏံ၊ ဤသို့ပြားလတ်၊ ကြောင်းခြောက်ရပ်သည်။ အမစ္စဿ၊ မင်း၏ကိုယ်စား၊ စီးပွားဆောင်လတ်၊ မင်းအမတ်၏။ ဒူသနံ၊ မှောက်မှား ချွတ်ယွင်း၊ ပျက်စီးခြင်း၏အကြောင်းပေတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အမတ်တို့ ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းတရား ခြောက်ပါး ရှိပါသည်။ ခြောက်ပါးဟူသည်—

- ၁။ မင်းအား ထိုက်တန် လျော်ကန်သော အခွန်ဘဏ္ဍာ စသည်တို့ကို ပြည်သူတို့ထံမှ မခံယူ မသိမ်းပိုက်ခြင်း၊
- ၂။ အရှင်သခင် ဘုရင်ပိုင်သော ပစ္စည်းဘဏ္ဍာတော်နှင့် ပြည်သူပြည်သား ဆင်းရဲသားတို့၏ ဥစ္စာဘဏ္ဍာကို လဲလှယ်ခြင်း၊
- ၃။ အမှုခပ်သိမ်းတို့၌ ပြည်သူပြည်သား ဆင်းရဲသားတို့၏ သဘောကို လိုက်လျောလျက် မဆန့်ကျင်အောင် ပြုလုပ်ခြင်း၊
- ၄။ အမှုကိစ္စ အဝဝတို့၌ ကြောင့်ကြမစိုက်ဘဲ အေးအေးသာသာနှင့် လျစ်လျူရှုကာ နေလေ့ရှိခြင်း၊
- ၅။ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ နည်းပါးခြင်း၊
- ၆။ ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်တို့ကို ခံစား၍ များစွာ အပျော်လိုက်ခြင်း—
- ဤခြောက်ပါးသော အကြောင်းတို့သည် မင်း၏အမတ်တို့ ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်း ခြောက်ပါးတို့ပါတည်း။

ဘုရင်မင်းမြတ်တို့ မပြတ်ကြည့်ရှုဆောင်ရွက်ဖွယ်လေးပါး

ဤသို့ ဘဏ္ဍာတော်ရေး ဌာနနှင့်တကွ ပဓာန ရာထူးကြီးတို့၌ မခန့်ထားအပ်သော အမတ်၏ လက္ခဏာကို ပြပြီး၍ ယခုအခါ ထိုအမတ်အရာရှိ အမှုထမ်းတို့ အပေါ်၌ ဘုရင်မင်းမြတ်သည် အမြဲမပြတ် ကြည့်ရှုပြုလုပ်အပ်သော အကြောင်းတရား လေးပါးကို ပြပြန်လိုသည် ဖြစ်၍ နိယောဂျတ္တဂဟောပါယော အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၀၄။ နိယောဂျတ္တဂဟောပါယော၊ ရညာ နိစ္စံ ပရိက္ခဏံ။
ပတိပတ္တိပဓာနဉ္စ၊ ကြိယံ ကမ္မဝိပရိယာယော။

နိယောဂျတ္တဂဟောပါယောစ၊ မှူးမတ်သေနာပတိနှင့်၊ အရာရှိသူ၊ အချို့လူတို့သည်၊ ပြည်သူအများ၊ ဆင်းရဲသားတို့ထံမှ၊ လာဘ်ယူ တခြား၊ မတရားကြိမ်းမောင်း၍၊ တောင်းယူတတ်သဖြင့် ထိုမင်းမှုထမ်းအရာရှိတို့၏ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာမှီးစုဆောင်းကြသည့် နည်းလမ်းအရပ်ရပ်ကို၊ မပြတ်မလပ်၊ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခြင်းကိုလည်းကောင်း။ နိစ္စံ၊ အစဉ်အမြဲ။ ပရိက္ခဏဉ္စ၊ အမှုထမ်း အရာရှိတို့သည်၊ မိမိတို့၏အမှုဖြာဖြာ၊ အရာရာ၌၊ ကောင်းစွာ ဆောင်ရွက်သည် မဆောင်ရွက်သည်ကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင်ခြင်းလည်းကောင်း။ ပတိပတ္တိ ပဓာနဉ္စ၊ အရည်အချင်းကို ထောက်ရှု၍၊ အမှုထမ်း ကောင်းမြတ်သည့်၊ အရာရှိ အရပ်ရပ်တို့အား၊ ရှေးကထက်ပိုမိုထပ်လောင်းလျက်၊ ကောင်းမြတ်သော ရာထူးတမျိုးဖြင့်၊ တိုးမြှင့်ချီးမြှောက်ခြင်းလည်းကောင်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ကမ္မဝိပရိယာယော စ၊ အရာရှိအမှုထမ်းတို့အား၊ စခန်းသင့်ကြည့်ရှု၍၊ အမှုကိစ္စ နေရာဌာနတို့ကို၊ ကိုယ်စီကိုယ်ငှ၊

အလှည့်ကျရွှေ့ပြောင်းလျက်၊ ကောင်းစွာလဲလှယ်၍၊ အသွယ်သွယ်သော အမှုတို့ကို၊ ကြည့်ရှုထမ်းရွက်စေခြင်းလည်းကောင်း။ တေံ သဗ္ဗံ၊ ဤသို့သိမ်းခြုံ၊ လုံးစုံကိစ္စ၊ ဟူသမျှကို။ ရညာ၊ ပြည်သူ့အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ ကြိယံ၊ အလေးတမှု၊ အရေးယူလျက်၊ ဆောင်ရွက်ပြုလုပ်အပ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ နိုင်ငံအရှင် ဘုရင်မင်းတို့သည် အမြဲကြည့်ရှု အလေးပြု၍ စီမံဆောင်ရွက်အပ်သော ကိစ္စတရား လေးပါးရှိပါသည်။ လေးပါးဟူသည် အဘယ်နည်းဟူမူ မှူးမတ် သေနာပတိ အရာရှိ အမှုထမ်းတို့သည် ပြည်သူဆင်းရဲသားတို့ထံမှ လာဘ်စားသော အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ မတရား ချောက်လှန့် ကြိမ်းမောင်း၍လည်းကောင်း ဥစ္စာပစ္စည်းတို့ကို တောင်း၍ ယူတတ်ကြသဖြင့် ထိုသူတို့၏ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာဖွေသည့်နည်းလမ်းကို စည်းကမ်းနှင့် ညီ၊ မညီကို အလီလီစစ်ဆေး၍ မေးမြန်းစုံစမ်းတော်မူရခြင်း၊ အရာရှိ အမှုထမ်းတို့သည် မိမိတို့၏ ဆောင်ရွက်ရန်အမှုကိစ္စ အရပ်ရပ်တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောင်ရွက်သည် မဆောင်ရွက်သည်ကို အခါခပ်သိမ်း ဆင်ခြင်ကြည့်ရှုရခြင်း၊ အရည်အချင်းကို ထောက်ရှု၍ အမှုထမ်းကောင်းမြတ်သော အရာရှိတို့အား ရာထူးဂုဏ်ထူး တမျိုးဖြင့် တိုးတက်ချီးမြှင့်ရခြင်း၊ အရာရှိအမှုထမ်းတို့အား သင့်လျော်ရာ ကြည့်ရှု၍ အမှုကိစ္စ နေရာဌာနတို့ကို အသီးသီး ကိုယ်စီကိုယ်ငှ အလှည့်အလည်အားဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းလဲလှယ်၍ ထမ်းဆောင်စေခြင်း - ဤ လေးပါးသော ကိစ္စတို့ကို ပြည်သူတို့အရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် အစဉ်မပြတ် စီမံဆောင်ရွက်အပ်ပါသည်ဟူလို။

ဘဏ္ဍာတော်ကို အမတ်တို့ မတရားမယူနိုင်ရန် မပြတ်စစ်ဆေးသင့်ပုံ

မင်း၏အမတ်တို့သည် များသောအားဖြင့် ဘုရင်၏ဘဏ္ဍာတော်တို့ကို တိတ်တဆိတ် လျှို့ဝှက်၍ယူတတ်ကြကုန်ရကား အိုင်းအမာနှင့်တူကြောင်းကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ နိပိဋ္ဌိတာ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၀၅။ နိပိဋ္ဌိတာ ဝမန္တုစုံ၊ အန္တောသာရံ မဟီပတိ။
ဒုဋ္ဌဂဏ္ဍာဝ ပါယေန၊ ဘဝန္တိ ဟိ နိယောဂိနော။

မဟီပတိ၊ ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်။ နိယောဂိနော၊ မင်းမူဆောင်အပ်၊ မင်းအမတ်တို့သည်။ နိပိဋ္ဌိတာ၊ စာရင်းစစ်ဆေး၊ မေးမြန်းစလျဉ်း၊ တင်းကြပ်မလစ်၊ အမြဲညစ်အပ်သည်ရှိသော်။ မဟီပတိနော၊ ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်၏။ အန္တောသာရံ၊ ထိမ်သွက်များစွာ၊ ခါခါစုဆောင်း၊ ဥစ္စာနှစ်အပေါင်းကို။ ဥစ္စံ၊ မြင့်မောက်စွာ။ ဝါ၊ မြောက်မြားစွာ။ ဝမန္တု၊ မကျန်သိုဝှက်၊ ပျို့အန်၍ထွက်ကုန်၏။ ကိမိဝ၊ လောကီစံပြု၊ မှတ်ရန်မူဝယ်၊ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ နိပိဋ္ဌိတာ၊ လက်ဖြင့်အပြင်း၊ အတင်းအကြပ်၊ ဖိညစ်အပ်ကုန်သော။

ဒုဋ္ဌဂဏ္ဍာ၊ ပြည်ပုပ်သွေးအောင်း၊ ဖောင်းရောင်းတင်းစွာ၊ အိုင်းအမာမျိုး၊ အနာဆိုးတို့သည်။ အန္တောသရံ၊ အတွင်းခိုအောင်း၊ ပြည်ပုပ်ပေါင်းဖြစ်၊ အနာနှစ်ကို။ ဝမန္တိဣဝ၊ မကျန်အလျှင်း၊ အကြွင်းမဲ့ပွက်၊ အန်၍ထွက်ကုန်သကဲ့သို့။ ပါယေန၊ များသောအားဖြင့်။ ဘဝန္တိ၊ ပမာတူလတ်၊ ဖြစ်ပေတတ်ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။သွေးပုပ် ပြည်ပုပ်အောင်းလျက် ဖောင်းပွ တင်းမာသော အိုင်းအမာမျိုး အနာဆိုးကို လက်စသည်ဖြင့် ဖိနှိပ်၍ ပြင်းစွာ ညှစ်အပ်သည်ရှိသော် အတွင်း၌ခိုအောင်းသော သွေးပုပ် ပြည်ပုပ်တို့သည် မကျန်မကြွင်းဘဲ အလုံးစုံအန်၍ထွက်ကုန်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ဘုရင်၏အမှုတော်ကို ဆောင်ရွက်ကုန်သော အမတ်ဆိုး အမတ်ယုတ်တို့သည်လည်း ၎င်းတို့၏ အမှုကိစ္စတို့ကို စာရင်းအင်း စစ်ဆေးခြင်း၊ မေးမြန်းခြင်း၊ စုံထောက်စူးစမ်းခြင်း စသည်တို့ဖြင့် အမြဲ ဖိညှစ်အပ်သည်ရှိသော် ၎င်းတို့ တိတ်တဆိတ်ယူငင်သိုဝှက်၍ ထားအပ်သော ဘုရင်၏ ဘဏ္ဍာတော်တို့ကို များသောအားဖြင့် သိုဝှက်၍မထားနိုင်ဘဲ မြောက်မြားစွာထုတ်အန်၍ ပေးအပ်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အမတ်ဘို့သည် များသောအားဖြင့် ပြည်ပုပ် သွေးပုပ်အောင်းသော အိုင်းအမာမျိုး အနာဆိုးတို့နှင့် တူကြပါသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုသို့ အမတ်တို့သည် များသောအားဖြင့် ဆိုးယုတ်သော အမတ်သာ များတတ်သောကြောင့် ဘဏ္ဍာတော်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ စာရင်းအင်း စစ်ဆေးသည့် အရာ၌ ရေသနပ်ကို ရေညှစ်သည်နှင့်တူစွာ အကြိမ်များစွာ အခါခါ စစ်ဆေးရမည့်အကြောင်းကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ မဟုံ နိယောဂိနော အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၀၆။ မဟုံ နိယောဂိနော ဗာဓျာ၊ ဝသုဓာရာ မဟိပတိ။

သကိံ ကိံ ပိဋိတံ နှာန-ဝတ္ထံ မုဉ္ဇေ ဗဟူဒကံ။

မဟိပတိ၊ ရေမြေ့အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်။ နိယောဂိနော၊ မင်းမှုဆောင်တတ်၊ မင်းအမတ်တို့သည်။ ဝသုဓာရာ၊ သိုမှီးဝှက်ရာ၊ မင်းဘဏ္ဍာကို။ “နရိန္ဒေန၊ ပြည်သူတို့၏အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်”။ မဟုံ၊ အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန်၊ အတန်တန် အထပ်ထပ်။ ဗာဓျာ၊ ကြည့်ရှုစစ်ဆေး၍၊ မေးမြန်းမပြတ်၊ အခါခါ နှောက်ယှက်အပ်၏။ နှာနဝတ္ထံ၊ ရေလဲပြုလုပ်၊ ရေသနပ်ကို။ သကိံ၊ တကြိမ်။ ပိဋိတံ၊ တော်ရုံသဖြင့်၊ သင့်အတင့်သာ၊ ညှစ်အပ်ပါမူ။ ဗဟူဒကံ၊ ခိုအောင်းတည်နေ၊ များစွာရေကို။ မုဉ္ဇေကိံ၊ စွန့်လွှတ်သွက်သွက်၊ ကုန်စင်အောင် ထွက်စေပါသလော။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ရေလဲ ရေသနပ်ကို တော်ရုံသဖြင့် တကြိမ်သာ ညှစ်ပါမူ အတွင်း၌ စိုစွတ် ခိုအောင်း၍နေသော ရေတို့သည် များစွာမထွက် အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် ညှစ်မှသာလျှင် ရေများစွာ ထွက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် ကြည့်ရှုစစ်ဆေး မေးမြန်းစုံစမ်းမှသာလျှင် ထိုအမတ်တို့သည် သိုဝှက် သိမ်းဆည်း၍ ထားအပ်သော ဘဏ္ဍာတော်တို့ များစွာပေါ်ထွက်မည်ဟူလို။

ဤသို့ပြဆိုအပ်ပြီးသော အလုံးစုံသော အကြောင်းအရာတို့ကို သိကျွမ်း နားလည်ပြီးမှ ခပ်သိမ်းသော အရာဌာနတို့၌ အကြောင်းအခွင့်အားလျော်စွာ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထိုသို့ပြောဆိုသည်၏အဆုံး၌ ပိဂ်လကခြင်္သေ့မင်းက ဤအကြောင်းအရာ တို့ကား သင့်မြတ် ဟုတ်မှန်လှပါပေသည်။ ဤဒမနက၊ ကရဋကမြေခွေးတို့သည် အခါခပ်သိမ်းပင်လျှင် ကျွန်ုပ်၏စကားကို မည်သည့်အခါမျှ အလေးပြု လိုက်နာ ကြသည် မဟုတ်ပါဟု ပြောဆိုလေ၏။

အာဏာကိုဖျက်ဆီးက သားသမီးကိုပင် အပြစ်ပေးသင့်ပုံ

ထိုအခါ နောင်တော် ထဒ္ဒကဏ္ဍ ခြင်္သေ့က ပြောဆိုပြန်သည်မှာ....ဤသို့ အရှင်သခင်၏ စကားကို မလိုက်နာခြင်းသည် အလျှင်းပင် ကောင်းသော အမှု အရာမဟုတ်ပါ၍ အောင့်အည်းသည်းခံ၍ မနေထိုက်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ဆိုဦးအံ့၊ ကြားနာပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၀၇။ အာဏာဘင်္ဂကရံ ရာဇာ၊ နက္ခမေ သသုတာနပိ။

ဝိသေသော ကော နု ရညောထ၊ ရညော စိတ္တဂတဿ စ။

ရာဇာ၊ တိုင်းပြည်အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ အာဏာဘင်္ဂကရံ၊ အာဏာ တော်ကို၊ တော်လှန်ဖိဆန်ခြင်းကို။ သသုတာနပိ၊ မိမိ၏ ရင်သွေး ရင်သား၊ သားတော် သမီးတော်တို့ကိုသော်မှလည်း။ နက္ခမေ၊ အပြစ်မပေး၊ အရေးမယူ၊ အလိုတူဟန်၊ သည်းခံ၍မနေရာ။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်ပါမူကား။ ရညော စ၊ ရေမြေ့ အရှင်၊ ဘုရင်အစစ်၏လည်းကောင်း။ စိတ္တဂတဿ၊ ပန်းချီဆေးကား၌၊ ရေးသား၍ ထားအပ်သော။ ရညော စ၊ အသွင်ပုံထုတ်၊ ဘုရင်ရုပ်၏လည်း ကောင်း။ ဝိသေသော၊ သဘောတရား၊ ကဲ့လဲ့ ထူးခြားခြင်းသည်။ ကော နု အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိပါတော့အံ့နည်း။ နတ္ထိဝေ၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန်မရှိသည်သာ လျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ တိုင်းပြည်အရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် မိမိ၏အာဏာတော်ကို တော်လှန်ဖိဆန်မှု သားတော် သမီးတော်တို့ကိုမှလည်း အောင့်အည်း သည်းခံ၍ မနေထိုက် မနေရာ၊ ထိုသို့မဟုတ် အရေးမလုပ်ဘဲ အောင့်အည်း သည်းခံ၍ နေ

ပါမူ တိုင်းပြည်အရှင် ဘုရင်အစစ်နှင့် ပန်းချီဆေးကား၌ ရေးသား၍ ထားအပ်သော ဘုရင်၏ အရုပ်သည် သဘောကဲ့လဲ့ ထူးခြားခြင်း အဘယ်မှာ ရှိပါတော့အံ့နည်း၊ ထူးမခြားနားပင် ဖြစ်ပေမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ပျက်စီးတတ်သည့် သဘောတရား ခုနစ်ပါး

ထိုမှတပါးလည်း တသက်ပတ်လုံး နှလုံးစွဲပိုက် မှတ်သား ထိုက်သော အကြောင်းတို့ကို ပြုပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ထဒ္ဓဿ နဿတိ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၀၈။ ထဒ္ဓဿ နဿတိ ယသော ဝိသမဿ မိတ္တော၊

နဋ္ဌေန္တိယဿ ကုလမတ္ထပရဿ ဓမ္မော။

ဝိဇ္ဇာဖလံ ဗျသနိနော ကပဏဿ သုခံ၊

ရဇ္ဇံ ပမတ္တသစိဝဿ နရာဓိပဿ။

(ဝသန္တတိလကဂါထာ)

ထဒ္ဓဿ၊ ဒေါသအမျက်၊ မာန်စောင်တက်၍၊ ခက်ထန်သောသူ၏။ ယသော စ၊ ခစားစေခံ၊ ခြွေအရံသည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကိတ္တိရှိန်စော်၊ ထင်ပေါ်ကျော်စောခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဝိသမဿ၊ အတွင်းမနော၊ သဘောမဖြူယုတ်မသောသူ၏။ မိတ္တော စ၊ ပေါင်းသင်းတစေ၊ ချစ်မိတ်ဆွေသည်လည်းကောင်း။ နဋ္ဌေန္တိယဿ၊ မြှော်မြင်မရှိ၊ အသိလွတ်ကင်း၊ ချွတ်ယွင်းသော ပည့်နှေ့ရှိသောသူ၏။ ဝါ၊ ပုရိသိန္ဓြေ၊ အခြေပျက်လစ်၊ နပုံးဖြစ်သောသူ၏။ ကုလဉ္စ၊ အစဉ်ဆက်သွယ်၊ မျိုးအနွယ်သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထပရဿ၊ စီးပွားဥစ္စာ၊ ရတနာမျိုး၊ အလွန်တိုးရန်၊ အလိုသန်သောသူ၏။ ဓမ္မော စ၊ ဘာသာအနှုန်း၊ ဓလေ့သုံးစုံ၊ ပြုရန်မချွတ်၊ ကျင့်ဝတ်တရားသည်လည်းကောင်း။ ဗျသနိနော၊ သဘောဆိုးဝါး၊ သူတပါးကို၊ ပျက်ပြားအောင် ပြုလေ့ရှိသောသူ၏။ ဝိဇ္ဇာဖလဉ္စ၊ အတတ်ပညာ၊ သိလိမ္မာခြင်း၏ အကျိုးသည်လည်းကောင်း။ ကပဏဿ၊ ဥစ္စာမက်မော၊ လွန်နုမြောလျက်၊ မစားရက်မသုံးစွဲ၊ စေးနဲသောသူ၏။ သုခဉ္စ၊ ချမ်းသာခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ပမတ္တသစိဝဿ၊ မေ့မေ့လျော့လျော့၊ ပေါ့ဆသော မှူးမတ်ရှိသော။ နရာဓိပဿ၊ လူများသေဌ်နှင့်၊ ပြည့်ရှင်မင်း၏။ ရဇ္ဇဉ္စ၊ ဌာနီရပ်ဌာန်၊ တိုင်းနိုင်ငံသည်လည်းကောင်း။ နဿတိ၊ အထောက်မတန်၊ ဘလောင်ဆန်အောင်၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးတတ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အမျက်ဒေါသကြမ်းတန်းလှသောသူ၏ သူစားအစေခံနှင့် အခြွေအရံတို့သည်လည်း ဝါ - အရှိန်အစော်နှင့် ထင်ပေါ်ကျော်စောခြင်း

သည်လည်း ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်တတ်၏။ ထို့အတူ အတွင်းမနော သဘောယုတ်
မာသောသူ၏ မိတ်ဆွေသည်လည်း ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်တတ်၏။ ပညိန္ဒြေကင်း
လွတ်သောသူ ဝါ-ပုရိသိန္ဒြေ ချွတ်ယွင်း၍ နှပုံးပဏ္ဍုန်ဖြစ်သောသူ၏ အမျိုး
အနွယ်အစဉ်အဆက်သည်လည်း ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်တတ်၏။ ပစ္စည်းဥစ္စာတို့၌
အလွန်အလှိုရမ္မက်ကြီးသောသူ၏ ဘာသာအကျင့်တရားသည်လည်း ပျက်စီး
ဆုတ်ယုတ်တတ်၏။ မကောင်းသော အဘိဇ္ဈာ၊ ဗျာပါဒတရား အားကြီးသဖြင့်
သူတပါးတို့အား ပျက်ပြားအောင် ကြံစည်ပြုလုပ်လေ့ရှိသောသူ၏ အတတ်
ပညာ၏ အကျိုးသည်လည်း ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်တတ်၏။ ဥစ္စာပစ္စည်းကို အလွန်
နှမြော စုံမက်သည်ဖြစ်၍ မသုံးစားဘဲ စေးနဲသောသူ၏ ချမ်းသာသုခတရား
သည်လည်း ပျက်စီးဆုတ်ယုတ်တတ်၏။ မေ့လျော့ပေါ့ဆ ပမာဒတရား အားကြီး
သော မှူးမတ်ရှိသော ပြည့်ရှင်မင်းမြတ်၏ တိုင်းပြည်နိုင်ငံသည်လည်း အထောက်
မတန် ဘလောင်ဆန်အောင် ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်တတ်ပေသည်
ဟူလို။

တိုင်းပြည်၏ ဘေးရန်ငါးပါးနှင့် မင်းများ၏တာဝန်

ထိုမှတပါးလည်း တိုင်းပြည်အရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ပြည်သူပြည်သား
ဆင်းရဲသား ကျွန်တော်မျိုးတို့အပေါ်၌ အထူးသဖြင့် ဂရုပြု၍ စောင့်ရှောက်
ထိုက်သောဝတ်တရားတို့ကို ပြုပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ တက္ကရေဟိအစရှိသောဂါထာကို
ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၀၉။ တက္ကရေဟိ နိယုတ္တေဟိ၊ သတြူဟိ ဘူပဝလ္လဘာ။

နရိန္ဒော နိဇလောဘာ စ၊ ပဇိ ရက္ခေ ပိတေဝ ဟိ။

နရိန္ဒော၊ လူတို့အရှင်၊ ဘုရင်မင်းတရားသည်။ ပဇိ၊ ပြည်သူများစွာ၊ သတ္တဝါ
အပေါင်းကို။* တက္ကရေဟိ စ၊ ဓားပြသူခိုး၊ လူဆိုး လူယုတ်တို့၏ရန်မှ လည်း
ကောင်း။ နိယုတ္တေဟိ စ၊ ပုလိပ်ပြာတာ၊ အစပြာ၍၊ အရာရှိသူ၊ လူအပေါင်းတို့၏
ရန်မှလည်းကောင်း။ သတြူဟိ စ၊ သဘောမတူ၊ ရန်သူအပေါင်းတို့၏ ရန်မှ
လည်းကောင်း။ ဘူပဝလ္လဘာ စ၊ မင်းနှင့်ချစ်ခင်၊ မင်းကျွမ်းဝင်သောသူ၏ ရန်မှ
လည်းကောင်း။ နိဇလောဘာ စ၊ မိမိပိုင်နက်၊ လောဘစက်မှ လည်းကောင်း။
ပိတေဝဟိ-ပိတာဏှဝ ဝေ၊ ကြည့်ရှုအစဉ်၊ မွေးဘခင်ကဲ့သို့သာလျှင်။ ရက္ခေ၊
ရင်သားပမာ၊ မခြားကွာစေဘဲ၊ အမြဲစောင့်ရှောက်ရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လူတို့အရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ပြည်သူပြည်သား သတ္တဝါ
များအပေါင်းကို ဓားပြသူခိုး လူဆိုးလူမိုက်တို့၏ ရန်မှလည်းကောင်း၊ ပုလိပ်

* တက္ကရသဒ္ဒါ-ခိုးသူဟော။

ပြာတာ စာဇင်အစရှိသော ဗုဒ္ဓဗျူဟာ အမှုထမ်းတို့၏ ရန်မှလည်းကောင်း၊ မိမိတို့၏ ရန်သူတို့၏ ဘေးရန်မှလည်းကောင်း၊ မင်းနှင့်ချစ်ခင်မင်းကျွမ်းဝင်သော သူတို့၏ နှောက်ယှက်အပ်သော ဘေးရန်မှလည်းကောင်း၊ မိမိ၏ လောဘရန်မှလည်းကောင်း မိဘကဲ့သို့သာလျှင် အထူးဂရုပြု၍ အစဉ်တစိုက် စောင့်ရှောက် ထိုက်ပါသည်ဟူလို။

ဤသို့ ရှေးပညာရှိတို့၏ နည်းလမ်းညွှန်ပြ ဩဝါဒစကားများကို ပြောကြား ပြီးလျှင် ဆက်လက်၍ ပြောပြန်သည်မှာ - “အိုညီတော်....အခါခပ်သိမ်း ကျွန်ုပ် ပေးသော အကြံကို လိုက်နာပြုလုပ်စေလိုပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့လည်း ယနေ့ အစာစားပြီးဖြစ်ကြ၍ အစာအာဟာရ၏ အတွက် ကြောင့်ကြစိုက်ရန် မလို တော့ပါ။ ကျွန်ုပ် အကြံပေးလိုသည်မှာ သံဇီဝကန္တာလားသည် မြက်ကိုသာ စားသည့်ပြင် ညီတော်ကိုလည်း လိမ်လည် လှည့်ဖြားလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ စားရေရိက္ခာဌာန၌ သံဇီဝကန္တာလားကို အအုပ်အချုပ် အကြီးအကဲ၏အဖြစ် ဖြင့် အမြဲခန့်ထားရန် သင့်ပါသည်”ဟု ပြောဆို အကြံပေးလေ၏။

ပိဂ်လကခြင်္သေ့မင်းသည် ဤအကြံအစည်သည် ကောင်းသော အကြံအစည် ပင်ဖြစ်ပေသည်ဟု အောက်မေ့မှတ်ထင်ပြီးလျှင် နောင်တော်အကြံပေးသည့် အတိုင်း ရှေးခန့်ထားပြီးဖြစ်သော အခြားအမတ်ဟောင်းတို့ကို နုတ်ပယ်ပြီးလျှင် သံဇီဝကန္တာလားအား စားရေရိက္ခာဘက်ဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးဌာန၌ လွှဲအပ် ခန့်ထားလေ၏။

ထိုအခါမှစ၍ ပိဂ်လက ခြင်္သေ့မင်းနှင့် သံဇီဝကန္တာလား နှစ်ဦးသားတို့ သည် အလုံးစုံသော ဆွေမျိုးဉာတိတို့ကို စွန့်လွှတ်၍ အလွန်အမင်း ချစ်ခင် ခြင်းဖြင့် ကာလကြာမြင့်စွာ နေကြလေ၏။

ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ကျေးကျွန် သူခစားတို့အား အစာအာဟာရတို့ဖြင့် ချီးမြှင့်ပေးကမ်းခြင်း၌ ဂရုပြုခြင်း နည်းပါးသည်ကို တွေ့မြင်ရခြင်းကြောင့် ဒမနကနှင့် ကရုဏ မြေခွေးတို့သည် ထိုအကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အချင်းချင်း ဆွေးနွေး တိုင်ပင်ကြလေ၏။ ယင်းသို့ တိုင်ပင်နေကြစဉ် ဒမနကမြေခွေးသည် ကရုဏမြေခွေးအား ဤသို့ ပြောကြားလေ၏။ မိတ်ဆွေ....ဤသို့ဖြစ်ရာ၌ အဘယ်ပြုဘွယ်ရှိပါအံ့နည်း။ ဤအပြစ်သည် မိမိပြုလုပ်အပ်သော အပြစ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။ မိမိပြုမိသော အပြစ်၌လည်း ပူပင်သောကဖြစ်ဘို့ရန် မသင့်ကြပေ။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင်တို့သည်—

၁၁၀။ သုဏ္ဏရေခမဟံ ဖုဋ္ဌာ၊ ဗဒ္ဓါတ္တာနံ စ ဒုတိကာ။

အာဒါနာ စ မဏိ သာဓု၊ သဒေါသာ ဒုက္ခိတာ ဣမေ—

ဟူသော ဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည် မဟုတ်လောဟု ဆိုလေ၏။

သုဏ္ဏရေခါ၊ သုဏ္ဏရေခါ၊ မည်သာတွင်ပြီး၊ ဝိဇ္ဇာဓိရ်နတ်သွီး၏၊ ပုံမှီးတူညီ၊ ပန်းချီဆေးရေး အရုပ်ကို။ ဖုဋ္ဌာ-သမ္မုဋ္ဌာ၊ ဣန္ဒြေမစောင့်၊ မအောင်အည်းနိုင်၊ လက်ဖြင့်ကိုင်မိသောကြောင့်။ အဟဉ္ဇ၊ မင်းသားအသွင်၊ မထင်ကွယ်ပျောက်၊ ပရိဗိုဇ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရသော ငါလည်းကောင်း။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ဗဒ္ဓါ၊ ကြိုးဖြင့်ရစ်ကာ၊ ချည်နှောင်ပါသောကြောင့်။ ဒုတိကာစ၊ မိန်းမ ယောက်ျား၊ ထိုနှစ်ပါးတို့၊ ချစ်အားတူမျှ၊ စုံမက်ကြရန်၊ အချက်ကျကြဆောင်သည့်၊ အောင်သွယ်မိန်းမလည်းကောင်း။ မဏိ၊ အရှင်သိမ်းပိုက်၊ ဖိုးထိုက် ပတ္တမြားကို။ အာဒါနာ၊ လောဘလျှပ်ပေါ်၊ မတော်မတရား၊ ယူမိ မှားသောကြောင့်။ သာဓု စ၊ ကူးသန်းသွယ်သွယ်၊ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကား၊ လှည့်လည်သွားသော၊ ကုန်သည်ယောက်ျား၊ အမျိုးကောင်းသား လည်းကောင်း။ ဣမေ၊ အပေါင်းသုံးပါး၊ ဤသုံးဦးသားတို့သည်။ သဒေါသာ၊ ဘယ်သူမပြု၊ ကိုယ်မှု ကိုယ်သာ၊ ကိုယ့်တွက်တာကြောင့်။ ဒုက္ခိတာ၊ ဝမ်းပန်းတနဲ၊ အသဲကွဲမျှ၊ ဒုက္ခနှင့်တွေ့ကြုံကြရကုန်၏။

ဤသူ သုံးဦးသားတို့သည် မိမိတို့ ပြုလုပ်သော အပြစ်ကြောင့် ဒုက္ခနှင့်တွေ့ကြုံရပုံ အကြောင်းအရာကား အဘယ်သို့ပါနည်း၊ သေချာစွာ အကျယ်ကို သိရအောင် မိန့်ဟစေချင်ပါသည်ဟု ကရုဋ္ဌကမြေခွေးက တောင်းပန်ပြောဆိုလေရာ ဒမနကမြေခွေးက အောက်ပါဝတ္ထုကို ပြောပြလေ၏။

မိမိတို့အပြစ်ကြောင့် ဒုက္ခတွေ့ကြုံကြသော

သုံးဦးသားတို့ဝတ္ထု

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ ကဉ္စနပုရမြို့၌ ဝီရဝိက္ကမ မည်သော မင်းသည် မင်းပြု စိုးစံလေ၏။ ထိုအခါ ထိုမင်း၏ လက်မရွံ့အာဏာသား အရာရှိတို့သည် တယောက်သော ဆေတ္တာသည်ကို လူသတ်ရာဌာနသို့ သတ်ရန် ယူဆောင်၍ သွားကြသောအခါ အဖော်ကုန်သည် တယောက်နှင့် အတူတကွလာသော ကန္တပ္ပကေတုမည်သော ပရိဗိုဇ်သည် “အိုအမောင်တို့...ဤသူကို မသတ်ထိုက်ပါ” ဟု ဆို၍ လက်မရွံ့အာဏာသား မင်းချင်းယောက်ျားတို့၏ အပေါ်ရုံ အဝတ်ကို အတင်းလိုက်၍ ဆွဲလေ၏။ ထိုအခါ မင်းချင်းယောက်ျားတို့က “ဤသူ ကို အဘယ့်ကြောင့် မသတ်ထိုက်ပါသနည်း”ဟု မေးမြန်းကြလေရာ ပရိဗိုဇ်က “အမောင်တို့...ကျွန်ုပ်ပြောသောစကားကို သေချာစွာကြားနာကြပါဦးလော့” ဟု ဆို၍ သုဏ္ဏရေခမဟံ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

ထိုအခါ မင်းချင်းတို့သည် ဤဂါထာ၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်အကျယ်ကို မိန့်တော်မူပါဟု တောင်းပန်ကြလေရာ ပရိဗိုဇ်က အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဤသို့မိန့်ဆိုပြောပြလေ၏။

အမောင် မင်းချင်း ယောက်ျားတို့....ကျွန်ုပ်သည် သိဟိန္ဒူကျန်းကို အစိုးရ တော်မူသော ဇီမုတကေတုမင်း၏ သားတော် ကန္ဒပုကေတုမည်သော မင်းသားဖြစ်ပါသည်။ တနေ့သ၌ နန်းတော်ဥယျာဉ်၌ မြူးထူးကစား ပျော်ပါး၍ နေစဉ် ကတ္တူသဘောဖြင့် ပင်လယ်လမ်းခရီးမှ ပြန်၍လာသော ကုန်သည် တယောက်နှင့် တွေ့၍ ထိုကုန်သည်က ပြောဆိုသည်မှာ “အရှင်မင်းသား....ကျွန် တော်မျိုးသည် ယခုလဆန်း ၁၄-ရက်နေ့ ပင်လယ်ကို ကူးဖြတ်၍လာစဉ် သမုဒ္ဒရာ ၏ အလယ်၌ ထင်ရှားစွာ ပေါက်ရောက်၍နေသော ပဒေသာပင်ကြီးတပင်ကို တွေ့မြင်ရသဖြင့် အနီးသို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုသောအခါ ထိုပဒေသာပင်၏ အောက်အပြင်ဝယ် အထူးထူးသော ရတနာတို့ဖြင့် တင့်တယ်ကောင်းမွန်စွာ မွှမ်း မံခြယ်စီအပ်သော ရတနာညောင်စောင်းထက်၌ အလွန်ကောင်းမြတ်သော ဝတ် စားတန်ဆာတို့ဖြင့် ဆင်ယင်လျက် နတ်သွီးကဲ့သို့ လှပတင့်တယ် ရှုချင်ဘွယ်ရှိ သော မိန်းမပျိုတယောက်သည် စောင်းတီး၍နေသည်ကို တွေ့မြင်ခဲ့ရပါသည်” ဟု ပြောဆိုလေ၏။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်သည် ထိုနတ်ရည်တူ မိန်းမလှကို သုတနှင့် မက် မောလျက် တွေ့ချင်စေ အားကြီးလှသဖြင့် ထိုကုန်သည်ကိုပင်လျှင် လမ်းပြ အဖော် ခေါ်၍ ကတ္တူသဘောဖြင့် သွားကြလေရာ ထိုနေရာသို့ ရောက်သော အခါ သလွန်၏ အထက်၌ ထက်ဝက်ခန့်နစ်မြုပ်လျက် အချက်ကျ စမ္ပယ်၍နေ သော နတ်ရည်တူမိန်းမလှကို ကုန်သည်ပြောကြားသည့်အတိုင်းပင် တွေ့မြင်ရ၍ ရုပ်ရည်ရူပကာယ အလွန်လှပတင့်တယ်ခြင်းဖြင့် ကျွန်ုပ်၏စိတ်နှလုံးကို ယူကျုံး မရအောင် ဆွဲငင်အပ်သည်ဖြစ်၍ မတည်တံ့နိုင်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သမုဒ္ဒရာ၏ အ တွင်းသို့ ချက်ခြင်းပင် ခုန်ချ ဆင်းသက်လိုက်လေ၏။

ထိုသို့ ခုန်၍ ဆင်းလိုက်လျှင် ဆင်းလိုက်ခြင်း အလုံးစုံ ရွှေဖြင့်ပြီးသော ရွှေမြို့ တော်ကြီးကို တွေ့မြင်ရ၍ ရွှေဖြင့်ပြီးသော ရွှေနန်းတော်ကြီး၏အတွင်း အသွယ် သွယ်သော ရတနာတို့ဖြင့် တင့်တယ်စွာ ခြယ်စီအပ်သော ရွှေသလွန်ပေါ်၌ လျောင်းလျက် လှပတင့်တယ်သော ရံရွှေအဖော် အပျိုတော်များ ဝိုင်းဝန်း ခစား၍ နေသော အလွန်နုပျိုသည့် နတ်ရည်တူ မိန်းမလှ ဝိဇ္ဇာဓိရံမကလေးကို ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် တွေ့မြင်ရပေသည်။ နတ်သွီးဝိဇ္ဇာဓိရံ ထိုမိန်းမပျိုကလေးသည် လည်း ကျွန်ုပ်ကို အဝေးမှ မြင်လျှင်မြင်ခြင်း အပါးရှိ ရံရွှေတော်တယောက်ကို ကျွန်ုပ်ထံသို့ အရိုအသေပြု၍ ပြောဆိုရန် စေလွှတ်လိုက်လေ၏။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်က “ဤလှပတင့်တယ်သော သူငယ်မသည် မည်ကဲ့သို့သော သူငယ်မ ဖြစ်ပါသနည်း” ဟု ကျွန်ုပ်တို့ထံသို့ လာသော ရံရွှေတော်ကို မေးမြန်းရာ ထိုရံရွှေတော်က “ဤသူငယ်မသည်ကား အခြားမဟုတ်ပါ။ ကန္ဒပုကေလီမည် သော ဝိဇ္ဇာဓိရံမင်းကြီး၏ သွီးတော် ရတနာမဉ္ဇရီ မည်သော သခင်မကလေး ဖြစ်ပါသည်။ ဤသခင်မကလေးမှာလည်း အကြင်သူသည် ရွှေမြို့တော်ကြီးသို့ လာ၍ သခင်မမျက်မှောက်သို့ ရှေးဦးရောက်လာ၏။ ထိုရှေးဦးစွာ ရောက်လာ

သောသူနှင့် အခင်၏ မျက်ကွယ်ပင် ဖြစ်သော်လည်း လက်ထပ်မင်္ဂလာပြုရန် သစ္စာကတိ ရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ အရှင်သည် ဤသခင်မကလေးကို နှစ်ဦး သဘောတူ ထိမ်းမြားခြင်းဖြင့် ထိမ်းမြားမင်္ဂလာ ပြုတော်မူပါ” ဟု ပြောဆို လေ၏။ ထိုသို့ပြောဆိုခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်သည်လည်း ထိုရတနာမဉ္ဇရီမည်သော ဝိဇ္ဇာဓိုရ် မင်းသွီးနှင့် နှစ်ဦးသဘောတူ လက်ထပ်မင်္ဂလာ ပြုကြလေ၏။ ထိုသို့ လက်ထပ်မင်္ဂလာ ပြုကြပြီးလျှင် အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်စွာနှင့် ကာလ အတော်ကြာ ပေါင်းသင်း၍ နေခဲ့လေ၏။

ထိုရွှေမြို့တော်ကြီးဝယ် နန်းတော်ဥယျာဉ်၏ အတွင်း၌လည်း ပန်းချီဆေး ဖြင့် ရေးသား၍ထားအပ်သော သုဏ္ဏရေခါ မည်သော ဝိဇ္ဇာဓိုရ် မိန်းမရုပ်တု ရှိ လေ၏။ တနေ့သ၌ ကျွန်ုပ်၏ ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးလှသော ကြင်ယာ တော် ရတနာမဉ္ဇရီက တိုးတိုးကျိတ်၍ တိတ်တဆိတ် ပြောဆိုမှာထားသည်မှာ ဤနန်းတော်အတွင်း၌ ရှိသမျှသောအရာကို အမောင် အလုံးစုံ သုံးစွဲနိုင်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ဥယျာဉ်တွင်း၌ရှိသော သုဏ္ဏရေခါမည်သော ဝိဇ္ဇာဓိုရ်မိန်းမရုပ်ကို မူကား လက်ဖျားဖြင့်မျှ မတို့ မကိုင်ပါလေနှင့်ဟု သတိပေးစကားဖြင့် ပြောဆို မှာကြား၍ ထားပေ၏။ ထိုသို့ ပြောဆိုမှာထားသဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် ကာလ အတော်ကြာ သတိတရား ကောင်းစွာထားလျက် မိမိကိုယ်ကို စောင့်စည်း၍ နေခဲ့၏။ သို့ပါသော်လည်း တနေ့သ၌ လျှပ်ပေါ်လော်လည်သောစိတ် ဖြစ်ပေါ်၍ လာသဖြင့် မအောင့်အည်း မစောင့်စည်းနိုင်သည့်အတွက် ထိုအရုပ်ကို လက်ဖြင့် တို့မိ ကိုင်မိရာ ပန်းချီဆေးရေးအရုပ် အမှန်ပင်ဖြစ်သော်လည်း မန္တန်၏ အစွမ်း ကြောင့် ရုတ်တရက် ခြေကိုထုတ်၍ ကျွန်ုပ်အား အပြင်းကန်လိုက်သဖြင့် ချက်ခြင်းပင် မိမိ၏ နေရင်းရပ်ဌာန် တိုင်းနိုင်ငံသို့ ပြန်လည်ဆိုက်ရောက်ပြီးလျှင် မင်းသား၏အသွင် ကွယ်ပျောက်၍ ပရိပိုဇ်အသွင် ကိုယ်မှာရောက်ပြီးလျှင် ကြီး စွာသော ဆင်းရဲဒုက္ခကို ခံစားလျက် မဟာပထဝီ မြေအပြင်ကို ခြေလျင်လျှောက် ၍ လှည့်လည်လာခဲ့ရာ ယခု ဤမြို့သို့ ဆိုက်ရောက်၍ လာပေ၏။

ဤမြို့၌လည်း လွန်ခဲ့သော နေ့က နွားကျောင်းသား၏အိမ်၌ တည်းခိုနေစဉ် တွေ့မြင်ရသည်မှာ နွားကျောင်းသားသည် နွားအုပ်ကို ကျောင်းပြီးလျှင် ညချမ်း ဆည်းဆာအချိန် အဖော်မိတ်ဆွေတယောက်နှင့်အတူ ဘုံဆိုင်သို့ဝင်ပြီးမှ အိမ် သို့ ပြန်လည်လာခဲ့ရာ သယောက်လင်ငယ်နှင့် အောင်သွယ်၍ ပေးတတ်သော ဆေတ္တာသည်၏ မယားနှင့် မိမိ၏မယားသည် တိုင်ပင်နှီးနှော တီးတိုးစကား ပြော၍နေသည်ကို တွေ့မြင်ရလေသောကြောင့် ဒေါသအမျက် ချောင်းချောင်း ထွက်သဖြင့် မိမိမယားကို ပြင်းထန်စွာ ရိုက်နှက်၍ တခုသောတိုင်၌ ကြိုးဖြင့် တုပ်နှောင်၍ ထားပြီးလျှင် မိမိအိပ်ရာသို့ သွား၍အိပ်လေ၏။ ထို့နောက် သန်း ခေါင်ယာမ ကျရောက်သောအခါ လူယုံအောင်သွယ်ဖြစ်သော ဤယခု သင် မင်း

ချင်းတို့ နှောင်ဖွဲ့၍ ယူဆောင်ခဲ့သော ဆေတ္တာသည်၏မယားသည် နွားကျောင်းသား၏ မယားထံသို့ တဖန် ပြန်လည်လာရောက်ပြီးလျှင် ဤသို့ ပြောဆိုလေ၏—
 “အို မိတ်ဆွေ သူငယ်ချင်းမ....သင်၏အသက်တမျှ နှစ်သက်လှသော သယောက်လင်ငယ်သည် အလွန်တရာ ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်လှသော သင်နှင့် မတွေ့ရသည့် အချက်ဖြင့် ရာဂမီး တောက်လောင်သည့် အတွက်ကြောင့် အသက်သေလုမတတ်ဖြစ်၍ နေရှာပေသည်။ ထိုသူ၏ ဤကဲ့သို့ ကြီးစွာသော ဆင်းရဲပင်ပန်းခြင်းကို တွေ့မြင်ရ၍ အလွန်တရာ သနားကြင်နာလှသဖြင့် သင့်အား အကျိုးအကြောင်းတို့ကို ပြောဆိုရန် ငါလာခဲ့ပါသည်။ သင်သည် ထိုသူ၏ထံသို့ သွား၍ ဖျော်ဖြေပါချေ။ ဤကာလ အတောအတွင်းမှာ ငါသည် ဤနေရာ၌ မိမိကိုယ်ကို မိမိတုပ်နှောင်၍ နေရစ်ပါမည်” ဟု ပြောဆိုလေ၏။ ထို့နောက် ထိုမိန်းမနှစ်ယောက်တို့သည် အောင်သွယ်မ၏ အကြံအစည်အတိုင်း ပြုလုပ်ကြလေ၏။

ထို့နောက် များမကြာမီ နွားကျောင်းသားသည် အိပ်ရာမှ နိုးလတ်သော် ထိုအကြောင်းကို မသိသဖြင့် မိမိ၏မယားပင် ထင်မှတ်၍ ဟစ်အော်ခေါ်ငင်ပြီးလျှင် “ဟယ် မိန်းမယုတ်....သင်သည် အဘယ့်ကြောင့် သင်၏ သယောက်လင်ငယ်၏ အထံသို့ မသွားသနည်း” ဟု မေးလေ၏။ ထိုအခါ အောင်သွယ်မိန်းမသည် မည်သည်ကိုမျှ ပြန်လှန်၍မပြောဘဲ ဆိတ်ဆိတ်သာ နေလေ၏။ ထိုအခါ နွားကျောင်းသားက “သင်သည် အလွန်မာနကြီးသဖြင့် ငါမေးသည်ကိုပင် ပြန်၍ မပြောကြား” ဟု မြည်တုန် တောက်တီး ပြုပြီးလျှင် ပြင်းစွာ အမျက်ထွက်၍ မိမိမယားပင် အထင်ရှိသဖြင့် ထိုအောင်သွယ်မိန်းမ၏ နှာခေါင်းကို ကတ်ကျေးဖြင့် ကိုက်ဖြတ်လိုက်လေ၏။ ထိုသို့ ဖြတ်ပြီးလျှင် မိမိ၏အိပ်ရာသို့ သွား၍ အိပ်မြဲတိုင်း တဖန် အိပ်ပြန်လေ၏။

ထို့နောက် နွားကျောင်းသား၏ မယားသည် သယောက်လင်ငယ်အား ဖျော်ဖြေပြီးလျှင် လျင်မြန်စွာ မိမိအိမ်သို့ ပြန်လာခဲ့၍ အကြောင်းထူး အဘယ်သို့ ဖြစ်ပါသနည်းဟု အောင်သွယ်မိန်းမအား မေးမြန်းရာ “အကြောင်းထူးဖြစ်ပုံကို သိလိုပါလျှင် ငါ၏မျက်နှာကိုသာ ကြည့်ပါတော့၊ မျက်နှာက ပြော၍ပြပါလိမ့်မည်” ဟု ဆေတ္တာသည်၏ မယားဖြစ်သူ အောင်သွယ်မိန်းမက ပြောဆိုလေ၏။ ထို့နောက် နွားကျောင်းသား၏ မိန်းမသည် အောင်သွယ်မိန်းမကို အနှောင်အဖွဲ့မှ ဖြည်ပြီးလျှင် မိမိကိုယ်ကို မိမိ တုပ်နှောင်၍ နေလေ၏။

အကြောင်းဆိုးသော အောင်သွယ်မိန်းမသည်လည်း ထိုပြတ်သော နှာခေါင်းကို ကောက်ယူပြီးလျှင် မိမိ၏အိမ်သို့ပြန်၍ တိတ်ဆိတ်စွာ နေလေ၏။ နောက်တနေ့ နံနက်ထအခါ၌ ဆေတ္တာသည်သည် မိမိ၏မယားအား ခေါင်းရိတ်တန်ဆာ သင်ဓုန်းထည့်သော ဘဏ္ဍာအိတ်ကို တောင်းလေသော် မိန်းမဖြစ်သူက အလုံးစုံ ခေါင်းရိတ်တန်ဆာ ထည့်သော ဘဏ္ဍာအိတ်ကို မပေးဘဲ သင်ဓုန်းတခုကိုသာ

ထုတ်ယူ၍ ပေးလိုက်လေ၏။ ဆေတ္တာသည်လည်း ကြိယာတန်ဆာ ဘဏ္ဍာ အိတ်ကို တောင်းပါလျက် အားလုံးကို မပေးဘဲ သင်ဓုန်း တခုကိုသာ ပေးသောကြောင့် အလွန်အမျက်ထွက်လှသဖြင့် သင်ဓုန်းကို ရုတ်တရက် အဝေးမှနေ၍ သင်ဓုန်းထည့်သောဘဏ္ဍာအိတ်ထည်းသို့ ပစ်၍ထည့်လိုက်လေ၏။ ထိုသို့ ပစ်လိုက်သောအခါ ဆေတ္တာသည်၏ မယား အောင်သွယ်မိန်းမသည် အလွန်တရာ နာကျင်သည့် လက္ခဏာဖြင့် “အလိုလေး....အ.မယ်လေး....” စသည်ဖြင့် ပြင်းစွာ ဟစ်အော်လျက် ချက်ခြင်း မျက်နှာကို လက်တို့ဖြင့် ဖုံးအုပ်၍ “ဤဆေတ္တာသည်သည် အကြောင်းမဲ့ အချည်းနှီး ကျွန်ုပ်နှာခေါင်းကို ဖြတ်ပါသည်” ဟု အော်ဟစ်၍ ငိုကြွေးပြီးလျှင် ရုံးသို့သွားရောက် တရားသူကြီး၏ထံ၌ တရားစွဲဆိုလေ၏။

နံနက် မိုးသောက်သောအခါ နွားကျောင်းမသည်လည်း နွားကျောင်းသားက လွန်ခဲ့သည့်ညက ဖြစ်ပျက်သော အကြောင်းအရာတို့ကို မေးမြန်းရာ “ဟယ် လူယုတ်မာ.... ငါကဲ့သို့ တည်ကြည် ဖြောင့်မတ်သော မိန်းမကို မည်သူ နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲနိုင်ပါမည်နည်း၊ ငါ၌ အပြစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို လောကကို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်သော လောကပါလတရား ရှစ်ပါးတို့ အသိပင် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်” ဟု ဆို၍ ဤဆိုလတ်သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

လူတို့၏အကြောင်းစုံကို အကုန်သိသည့်အရာ ဆယ်လေးပါး

၁၁၁။ အာဒိစ္စစန္ဒာ စနိလောနလော စ၊
ခံ ဘူမိရာပေါ ဟဒယံ ယမော စ။
အဟဉ္စ ရတ္တိ စ ဥဘေ စ သဉ္ဈေ၊
ဓမ္မော စ ဇာနာတိ နရဿ ဝုတ္တိံ ။

(ဥပဇာတိဂါထာ)

အာဒိစ္စစန္ဒာ စ၊ နေမင်း လမင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ အနိလော စ၊ လေသည်လည်းကောင်း။ အနလော စ၊ မီးသည်လည်းကောင်း။ ခဉ္စ၊ ကောင်းကင်သည်လည်းကောင်း။ ဘူမိ စ၊ မဟာပထဝီ မြေကြီးသည်လည်းကောင်း။ အာပေါ စ၊ ရေသည်လည်းကောင်း။ ဟဒယဉ္စ၊ စိတ်သည်လည်းကောင်း။ ယမော စ၊ ယမမင်းသည်လည်းကောင်း။ အဟဉ္စ၊ နေသည်လည်းကောင်း။ ရတ္တိ စ၊ ည၌သည်လည်းကောင်း။ ဥဘေ၊ နှစ်ပါးစုံသော။ သဉ္ဈေ စ၊ ညချမ်းနံနက်၊ နှစ်ချက်သော ဆည်းဆာအခါတို့သည်လည်းကောင်း။ ဓမ္မော စ၊ တရားသည်လည်းကောင်း။ နရဿ၊ လူ၏။ ဝုတ္တိံ ၊ ဖြစ်ပျက်အမှု၊ အကြောင်းစုံကို။ ဇာနာတိ၊ စင်စစ်ကေန်၊ အမှန်ကိုသိနိုင်ပေ၏။

ငါသည် တည်ကြည် ဖြောင့်မန်၍ တရားစောင့်သော မိန်းမတယောက် ဖြစ်ပါသည်။ သင်မှတစ်ပါး အခြားယောက်ျားနှင့် အိပ်မက်၌မျှ ဖောက်ပြန် မှောက်မှား၍ မတရား ကျင့်ကြံခဲ့ဘူးသည် မရှိပါ။ အကယ်၍ ဤသစ္စာစကားအတိုင်း မှန်ကန်ခဲ့ပါလျှင် ငါ၏ ပြတ်ပြီးသော နှာခေါင်းသည် ပြကတေ့မူလ ကောင်းသော နှာခေါင်းအတိုင်းပင် ပြန်၍ တည်ပါစေသတည်း။ သင့်ကိုလည်း ဖွဲ့ပြာဖြစ်အောင် ပြုနိုင်ပါစေသတည်း ဟု သစ္စာဆိုပြီးလျှင် “အသို့ပါနည်း မောင်မင်း.... ငါ၏မျက်နှာကို ကြည့်ရှုပါလော့” ဟု ပြောဆိုလေရာ နှားကျောင်းသားသည် ဆီမီးကိုယူ၍ မိန်းမ၏မျက်နှာကို ကြည့်ရှုလေလျှင် နှာခေါင်းမပြတ်ဘဲ ပြကတေ့အတိုင်းပင် တွေ့မြင်လေရာ ငါသည် ဤကဲ့သို့ တည်ကြည် ရိုးဖြောင့် တရားစောင့်သော အလွန်ထူးမြတ်သည့် မိန်းမနှင့် တွေ့ကြုံ ပေါင်းသင်းရခြင်းသည် အလွန်အကြူး ပါရမီဘုန်းကံ ထူးပါပေသည်ဟု နှလုံးပိုက်ပြီးလျှင် မိန်းမ၏ ခြေရင်း၌ ဝပ်စင်းပြီးသကာလ မသိ၍ လွန်သမျှကို ဝန်ချ၍ ကျွန်တော် ကန်တော့ပါ၏ ဟု ချော့မော့၍ တောင်းပန်ရှာလေ၏။

ဤကား သူဏ္ဍရေခါ မည်သော ဝိဇ္ဇာဓိရ်မိန်းမ၏ အရုပ်ကို ကိုင်မိသော ကျွန်ုပ်၏အကြောင်းနှင့် အောင်သွယ်မိန်းမ၏ အကြောင်းတို့ပါတည်း။

ကုန်သည်၏ အကြောင်းကား ဤသို့တည်း.... ဤအနီး၌ တည်ရှိသော ကုန်သည်သည် မိမိ၏နေအိမ်မှ ထွက်ခွာခဲ့၍ ၁၂-နှစ်ပတ်လုံး မလယတောင်၏ အနီးအပါးသို့ သွားရောက် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ပြီးမှ ဤမြို့သို့ ဆိုက်ရောက်လာပေသည်။ တနေ့သ၌ ဤမြို့ရှိ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော ပြည့်တန်ဆာမ၏ အိမ်သို့ တည်းခိုရန် ရောက်လေ၏။ ထိုအိမ်တံခါးဝ၌လည်း သစ်သားဖြင့် ထုလုပ်ထား အပ်သော တံခါးစောင့်နတ်ရုပ်၏ ထိပ်၌ အဖိုးထိုက်တန်သော ကျောက်မြတ်ရတနာတစ်ခုကို ခြယ်စီ၍ ထားလေ၏။ ထိုကျောက်မြတ်ရတနာ၌ အလိုရမ္မက်တပ်မက်မောသဖြင့် ည၌အခါ၌ အိပ်ရာမှထပြီးလျှင် ထိုကျောက်ကို ယူအံ့ဟု လက်ဖြင့် လှမ်း၍ကိုင်လိုက်ရာ ထိုသစ်သားနတ်ရုပ်သည် ယန္တရားကြိုးတို့ဖြင့် စီမံပြုလုပ်၍ ထားအပ်သော လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် ဆုပ်ကိုင်ပြီးလျှင် ပြင်းစွာ ညှစ်လေ၏။

ထိုအခါ ကုန်သည်သည် အလွန်ကြောက်လန့် နာကျင်လှသဖြင့် ပြင်းစွာ ဟစ်အော်လေ၏။ ထိုအခါ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော ပြည့်တန်ဆာမသည် အိပ်ရာမှ ထလာပြီးလျှင် “အမောင်....အမောင်သည် မလယတောင်၏ အနီးမှ ကူးသန်းရောင်းဝယ်၍ ပြန်လာခဲ့ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ သင်၌ ပါခဲ့သမျှသော ဥစ္စာရတနာတို့ကို ဤနတ်ရုပ်အား ပူဇော်ပသပါလော့။ အကယ်၍ ပါခဲ့သမျှသော ဥစ္စာရတနာတို့ကို မပူဇော်သည်ဖြစ်အံ့၊ သင့်ကို ဤနတ်ရုပ်သည် လွှတ်တော့မည် မဟုတ်ပေ။ ဤသည်ကား ဤတံခါးစောင့်နတ်ကြီး၏ စည်းကမ်း

ဥပဒေပေတည်း”ဟု ပြောဆိုလေ၏။ ထိုသို့ဖြစ်၍ ကုန်သည်သည် နတ်ရုပ်ကြီး၏ လက်မှ လွတ်ရန် ပါလာသမျှ အလုံးစုံသော ရတနာတို့ကို စွန့်လွှတ်ပေးအပ်၍ ပူဇော်လိုက်ရလေ၏။ ထို့ကြောင့် ပိုင်သမျှ အလုံးစုံသော ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့သည် ကုန်ဆုံးသဖြင့် ယခု ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ ပေါင်းစပ်၍ နေရပေသည်ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ဤအလုံးစုံသော အကြောင်းအရာတို့ကို မင်းချင်း ယောက်ျားတို့သည် ကြားနာကြပြီးမှ တရားအတိုင်းဖြစ်စေ၍ ဆေတ္တာသည်၏ မိန်းမကို ခေါင်းဘုံးရိတ်စေ၏။ နွားကျောင်းမိန်းမကို နောင် ဤကဲ့သို့ မပြုလုပ်ရန် ဆုံးမလေ၏။ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော ပြည့်တန်ဆာမကို ဒဏ်တပ်၍ ကုန်သည်၏ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့ကို ပြန်၍ပေးစေ၏။ ဆေတ္တာသည်ကိုမူကား တရားသေ အလျှင်း လွှတ်လိုက်လေ၏။

ဤအကြောင်းတို့ကို ထောက်သဖြင့် သုဏ္ဏရေခမဟံ အစရှိသော ဂါထာကို ငါဆိုပေ၏။ ယခု ငါတို့ တွေ့ကြုံရသော အပြစ်သည်သည်း မိမိပြုသော အပြစ်ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မိမိပြုသောအပြစ်၌ ပူပန်သောကဖြစ်ရန် မသင့်ပေဟု ဒမနကမြေခွေးက ပြောဆိုလေ၏။

မိမိတို့အပြစ်ကြောင့် ဒုက္ခတွေ့ကြုံကြသော

သုံးဦးသားတို့ဝတ္ထု ပြီး၏။

ဝဒ္ဓမာနကုန်သည်ဝတ္ထု (အဆက်)

ထို့နောက် ဆက်လက်၍ ပြောဆိုပြန်သည်မှာ “မိတ်ဆွေ ထိုခြင်္သေ့မင်းနှင့် နွား နှစ်ဦးသားတို့ အချင်းချင်း ချစ်ခင်ကြင်နာ၍ မဟာမိတ်ဖြစ်ကြစေရန် အမှုကို ငါပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် မိတ်ပျက်၍ ကွဲပြားရန်ကိုလည်း ငါသည် ပင် ပြုလုပ်ပါမည်။ အကြောင်းကို ဆိုဦးအံ့၊ ကြားနာပါဦးလော့”ဟု ဆို၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

ဗညာရှင်တို့သည် အထင်လွဲအောင်ပြုနိုင်ပုံ

၁၁၂။ အတထာနျပိ တထာနိ၊ ဒဿယန္တိ ဟိ ပေသလာ။

သမေ နိန္ဒောန္တတာနိဝ၊ စိတ္တကမ္မဝိဒ္ဓ ဇနာ။

စိတ္တကမ္မဝိဒ္ဓ၊ ပန်းချီဆေးရေးအရာ၌၊ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာကုန်သော။ ဇနာ၊ ပန်းချီဆရာ၊ လူပညာရှိတို့သည်။ သမေ၊ နိမ့်နင်းမထင်၊ မျက်နှာပြင် ညီညာ

သော ပန်းချီဆေးကား၌။ နိန္ဒောန္တတာနိ၊ နက်စောက်တောင်ဝှမ်း၊ မြစ်စမ်း
 နိမ့်ပုံ၊ တောရဂုံနှင့်၊ တောင်ပုံအမြင့်တို့ကို။ ဒဿယန္တိ ဣဝ၊ ထင်အောင်
 မြင်အောင်၊ အသွင် ဆောင်၍၊ မင်ရောင်ဆေးစဖြင့်၊ ရေးသား၍ ပြတတ်ကြကုန်
 သကဲ့သို့။ တထော၊ ပမာမခြား၊ ထိုအလားသာလျှင်။ ပေသလာ၊ ဉာဏ်မြင်
 သွက်လက်၊ ထက်မြက်လိမ္မာကုန်သော၊ ပညာရှိတို့သည်။ အတထာနိပိ၊ စင်စစ်
 ကေန၊ မဟုတ်မှန်သည်တို့ကိုလည်း။ တထာနိ ဣဝ၊ ပြုမူလုပ်ကြံ၊ အဟုတ်အမှန်
 ကဲ့သို့။ ဒဿယန္တိဟိ၊ ထင်အောင် မြင်အောင်၊ သွင်ဆောင်တန်တန်၊ ကြံဖန်
 ခွန်းဟ၍၊ ညွှန်းပြတတ်ကြကုန်သည် သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပန်းချီဆေးရေးအရာ၌ ကောင်းစွာကျွမ်းကျင် သိမြင်လိမ္မာ
 ကုန်သော ပန်းချီဆရာ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အနိမ့်အမြင့်မရှိ ပကတိ မျက်နှာ
 ပြင် ညီညာသော ပန်းချီ ဆေးကားအပြင်၌ နက်စောက်သော ချောက်ကမ်းပါး
 ရေအိုင် တွင်းလိုက်နှင့် မြင့်မောက်သော တောပုံ၊ တောင်ပုံတို့ကို ရှုမြင်သူတို့၏
 စိတ်ဓာတ်၌ အဟုတ်အဟတ် တကယ်ထင်ရ မြင်ရလေအောင် ဆေးရောင်
 အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ရေးသားခြယ်လယ်၍ ပြတတ်ကြကုန်သကဲ့သို့ ထို့ အတူ ပညာ
 ဉာဏ်သွား ပါးနပ်ကြကုန်သော ပညာရှိတို့သည် မဟုတ် မမှန်သော အကြောင်း
 အရာတို့ကိုသော်လည်း သူတပါးတို့ကြားလျှင် အဟုတ်အမှန်ကဲ့သို့ မှတ်ထင်ရ
 လေအောင် မူရာဟန်ပန် အတန်တန်တို့ဖြင့် ကြံဖန်လည်ဆယ်၍ အသွယ်သွယ်
 သဘောချလျက် ပြော၍ ပြတတ်ကြကုန်သည်သာ ဖြစ်ကြပေသည် ဟူလို။

ဉာဏ်ပညာထက်မြက်က အခက်ကို လွန်မြောက်စေနိုင်ပုံ

ထို့ပြင် ဉာဏ်အမြင် ထက်မြက်က ခဲခက်သောအရာကိုပင် လျင်မြန်စွာ ပြီး
 မြောက်စေနိုင်ကြောင်းကို ဥပမာနှင့်တကွ ထပ်လောင်း၍ ပြလိုရကား ထိုမှ
 တပါး စဉ်းစားပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၁၃။ ဥပ္ပန္နေသုပိ ကိစ္စေသု၊ မတီ ယဿ န ဟိယတေ။
 သ နိတ္ထရတိ ဒုဂ္ဂါနိ၊ ဂေါပီ ဇာရဒ္ဓယံ ယထာ။

ယဿ၊ အကြင်သူ၏။ မတီ၊ အသိအလိမ္မာ၊ ဉာဏ်ပညာသည်။ ကိစ္စေသု၊
 ဆောင်ရွက်ပြုလုပ်၊ အားထုတ်ရန် ကိစ္စတို့သည်။ ဥပ္ပန္နေသု၊ တွေ့ဆုံကြုံကြိုက်၊
 ဆိုက်တိုက် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သည်ရှိသော်။ နဟိယတေ၊ တွေ့ဝေထိုင်းမှိုင်း၊ ဆိုင်းတွ
 ဆုတ်ယုတ်ခြင်းမရှိ။ သော၊ ထိုပညာဉာဏ်သွက်၊ အမြင်ထက်သော သူသည်။
 ဂေါပီ၊ နွားကျောင်းသား၏၊ ကြင်ဘက်မယား၊ မိန်းမပါးသည်။ ဇာရဒ္ဓယံ၊
 သယောက်အစောင်၊ အမြှောင်အဆွယ်၊ လင်ငယ်နှစ်ယောက်ကို။ နိတ္ထရတိ
 ယထာ၊ လွန်ကြပ်တည်းလျက်၊ ခဲအခက်မှ၊ ဖဲထွက်လွတ်အောင်၊ ထုတ်ဆောင်ဘိ

သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုနည်းမကွာ၊ အတူသာလျှင်။ ဒုဂ္ဂါနိ၊ ပြုရန်လွန်ကဲ၊ ခက်ခဲသော အမှုတို့ကို။ နိတ္ထရတိ၊ ထမြောက်အောင်မြင်၊ အကျိုးထင်အောင်၊ ထုတ်ဆောင် ပြုလုပ်တတ်ပေ၏။

ဤနွားကျောင်းသား၏ မိန်းမသည် သယောက်လင်ငယ် နှစ်ယောက်ကို အခက်အခဲမှ လွတ်မြောက်အောင် ထုတ်ဆောင်ပုံ အတ္ထုပ္ပတ္တိကား အဘယ်သို့ပါနည်း၊ အကျယ်ဝိတ္ထာရကို ကျနစွာသိပါရစေဟု ကရုဏာမြေခွေးက တောင်းပန်လေရာ ဒမနက မြေခွေးက ဤဆိုလတံ့သော ပုံဝတ္ထုကို ပြောပြလေ၏။

နွားကျောင်းသား မိန်းမဝတ္ထု

လွန်လေပြီးသောအခါ ဒွါရဝတီမည်သော မြို့၌ တယောက်သော နွားကျောင်းသားအား လင်ငယ်ရှာတတ်သော အလေ့ရှိသော ရသစ်စ မိန်းမတယောက် ရှိလေ၏။ ထိုမိန်းမသည် ရွာသူကြီးနှင့်လည်းကောင်း၊ ရွာသူကြီး၏ သားနှင့်လည်းကောင်း လင်စောင်မျောက်မထား၍ ပျော်ပါးလေ့ရှိ၏။ ထိုသို့ မိန်းမတို့သည် လျှပ်ပေါ် လော်လည် တတ်သောကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးပညာရှိကဝိပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အောက်ပါ ဂါထာကို မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည် မဟုတ်လော။

တင်းတိမ်ရောင့်ရဲမှု မရှိသောအရာ ၄-မျိုး

၁၁၄။ န အဂ္ဂိ တိတ္ထိ ကဋ္ဌာနံ၊ နာပဂါနံ မဟောဒဓိ။

နာန္တဇော သဗ္ဗဘူတာနံ၊ န ပုသံ ဝါမလောစနာ။

အဂ္ဂိ၊ မီးသည်။ *ကဋ္ဌာနံ—ကဋ္ဌဟိ၊ သင်္ချာသင်္ချေ၊ မရေတွက်နိုင်၊ ဂနိုင်မြိုင်တွင်း၊ များစွာသောထင်းတို့ဖြင့်။ န တိတ္ထိ၊ ဘယ်အခါမှာမှ၊ လောင်၍မဝ၊ အားမရ တင်းမတိမ်နိုင်။ မဟောဒဓိ၊ ရေထုများစွာ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာကြီးသည်။ အာပဂါနံ—အာပဂေဟိ၊ နေ့ညဉ့်များစွာ၊ ဗီဇနာမလပ်၊ မပြတ်သွင်သွင်၊ စီးဝင်ကြကုန်သော၊ မြစ်ကြီး မြစ်ငယ်၊ အသွယ်သွယ်တို့ဖြင့်။ န တိတ္ထိ၊ ဘယ်အခါမှာမှ၊ သောက်မျှမဝ၊ အားမရ တင်းမတိမ်နိုင်။ အန္တဇော၊ သတ္တဝါတို့၏ ဘဝအဆုံးကို၊ တဖြုန်းဖြုန်းစီရင်၍နေသော၊ အရှင်သေမင်းသည်။ သဗ္ဗဘူတာနံ—သဗ္ဗဘူတေဟိ၊ နေ့ညဉ့်များစွာ၊ ဗီဇနာမလပ်၊ မပြတ်မစဲ၊ အမြဲသေကြရကုန်သော၊ လုံးစုံများစွာ၊ သတ္တဝါအပေါင်းတို့ဖြင့်။ န တိတ္ထိ၊ ဘယ်အခါမှာမှ၊ အားမရ တင်းမတိမ်နိုင်။ ဝါမလောစနာ၊ ယောက်ျားမြင်ရာ၊ ဝါသနာအလိုက်၊ ချစ်ကြိုက်စုံမက်၊ နှစ်သက်တတ်သောမိန်းမသည်။ ပုသံ—ပုရိသေဟိ၊ လိုတိုင်းဇက်တိုက်၊ အပျော်လိုက်ရ

* တိတ္ထိ ကဋ္ဌာနံ တတိယတ္ထေ ဆဋ္ဌိ (ဋီကာ)

သော၊ ချစ်ကြိုက်ရာရာ၊ များစွာသော ယောက်ျားတို့ဖြင့်။ န တိတ္ထိ၊ ဘယ်အခါ မှာမှ၊ ပျော်၍မဝ၊ အားမရ တင်းမတိမ်နိုင်။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မီးသည် မရေတွက်နိုင် များပြားလှစွာသော လောင်စာ၊ သစ်သား၊ မြက်၊ ဝါးအစရှိသည်တို့ကို နေ့ညဉ့်မစဲ အမြဲပင်လောင်ရပါသော်လည်း အားမရ တင်းမတိမ်နိုင်၊ လောင်စာရှိပါက လောင်၍မဝ လောင်လက်စ မပြတ် ဘဲ အမြဲလောင်၍ နေမည်ပင်တည်း။ ရေထုများစွာ မဟာသမုဒ္ဒရာကြီး သည်လည်း မြစ်ကြီးငါးသွယ် မြစ်ငယ်ငါးရာတို့သည် နေ့ညဉ့်များစွာ ဗီဇနာ မလပ် မပြတ်သွင်သွင် စီးဝင်၍နေပါသော်လည်း သောက်မျို၍မဝ ဘယ်အခါ ချစ်မျှ အားရတင်းတိမ်ခြင်း မရှိပေ။ လူ နတ် ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ ဘဝအဆုံးကို တဖြုန်းဖြုန်းစီရင်၍ အတွင် သတ်လေ့ရှိသော အရှင် သေမင်းကြီးသည်လည်း များစွာသော သတ္တဝါတို့ကို နေ့ညဉ့်များစွာ ဗီဇနာမလပ် အခါခါ အထပ်ထပ် မပြတ်တစေ သေကြေ ပျက်စီးစေရပါသော်လည်း ဘယ်အခါမျှ ဖျက်ဆီး၍ မဝ အားရတင်းတိမ်ခြင်း မရှိပေ။ မြင်မြင်ရာရာ ယောက်ျားတကာတို့၌ ချစ်ခင် စုံမက် ကြိုက်နှစ်သက်တတ်သော မိန်းမသည်လည်း ချစ်ကြိုက်ရာရာ ယောက်ျား တကာတို့နှင့် အလိုရှိတိုင်း နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် ဆက်တိုက်မစဲ အမြဲပင် အပျော် လိုက်ရပါသော်လည်း ဘယ်အခါမျှ ပျော်၍မဝ ပျော်လက်စမတုံးအဆုံးမသတ် နိုင်ပေဟု ဆိုလိုသည်။

မိန်းမများကို မဖျောင်းဖျ (အလိုမပါ) နှိုင်းပုံ

ထို့ပြင် ဖောက်ပြန် လော်လည်တတ်သော သဘောရှိသော မိန်းမတို့ကို မည်သည့်နည်းနှင့်မှ သွန်သင်ဆုံးမ ဖျောင်းဖျ၍ မရနိုင်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၁၅။ န ဒါနေန န မာနေန၊ နာဇ္ဇဝေန န သေဝယာ။

န သတ္တေန န ဓမ္မေန၊ သဗ္ဗထာ ဝိသမာ ထိယော။

ထိယော၊ ကြီးကြီးငယ်ငယ်၊ အရွယ်ခပ်သိမ်း၊ လော်လည်တတ်သောမိန်းမ၊ ဟူသမျှတို့သည်။ ဒါနေန ပိ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ များစွာ ပေးကမ်းသဖြင့်လည်း။ န၊ သွန်သင်ဆုံးမ၊ ဖျောင်းဖျ၍မရနိုင်။ မာနေန ပိ၊ ချစ်ခင်သဒ္ဓါ၊ စေတနာဖြင့်၊ ကြင်နာ မြတ်နိုးခြင်းကိုပြုသဖြင့်လည်း။ န၊ သွန်သင်ဆုံးမ၊ ဖျောင်းဖျ၍မရနိုင်။ အဇ္ဇဝေန ပိ၊ မာယာမနောကံ၊ ကောက်ကျစ်မကြံ၊ ဖြောင့်မွန်ခြင်းကိုပြုသဖြင့်လည်း။ န၊ သွန် သင်ဆုံးမ၊ ဖျောင်းဖျ၍မရနိုင်။ သေဝယာ ပိ၊ ယုယုယယ၊ စောင်မကြည့်ရှု၊ ပြုစုလုပ် ကျွေးသဖြင့်လည်း။ န၊ သွန်သင်ဆုံးမ၊ ဖျောင်းဖျ၍ မရနိုင်။ သတ္တေန ပိ၊ တုတ် ဓားဆောင်လျက်၊ လက်နက်ကိုင်စွဲ၊ မောင်းမဲ ခြိမ်းချောက်သဖြင့်လည်း။ န၊

သွန်သင်ဆုံးမ၊ ဖျောင်းဖျ၍မရနိုင်။ ဓမ္မေန ပိ၊ တရားကျမ်းဂန်၊ အတန်တန်ဖြင့်၊ လမ်းမှန်ကို ပြသဖြင့်လည်း။ န၊ သွန်သင်ဆုံးမ၊ ဖျောင်းဖျ၍မရနိုင်။ သဗ္ဗထာ - သဗ္ဗေန အာကာရေန၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝိသမာ ဝေ၊ အကွက်ဆိုက်သော်၊ လျှပ်ပေါ်လျက်၊ လော်လည်မှောက်မှား၍၊ ဖောက်ပြား ကျင့်ကြံ သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ကြီးကြီးငယ်ငယ် အရွယ်ခပ်သိမ်း လော်လည်တတ်သော မိန်းမဟူသမျှတို့သည် လော်လည်ဖောက်ပြန်ခြင်းအမှုကို မပြုရန် ပစ္စည်းဥစ္စာ များစွာပေးကမ်း၍ဖျောင်းဖျပြောဆိုပါသော်လည်း ဆိုဆုံးမခြင်းကိုမနာယူတတ် ဆုံးမ၍ မရနိုင်ပေ။ ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်းကို ပြသဖြင့် ခယပြောဆို ပါသော်လည်း လိုက်နာမည်မဟုတ်၊ ဆုံးမ၍မရနိုင်ပေ။ တည်ကြည်ရိုးသားစွာ နှင့် အကောက်မကြံဘဲ အဖြောင့်အမှန်ကို ပြသဖြင့် ဆုံးမပြောဆိုပါသော်လည်း ဆုံးမ၍မရနိုင်ပေ။ ယုယုယယ စောင်မကြည့်ရှု ပြုစုလုပ်ကျွေး အရေးယူသဖြင့် လည်း သွန်သင်ဆုံးမ ဖျောင်းဖျ၍မရနိုင်ပေ။ တုတ်ဓားကိုင်စွဲလျက် ဆဲဆိုကြိမ်း မောင်း ထောင်းထုရိုက်နှက်သဖြင့်လည်း သွန်သင်ဆုံးမ ဖျောင်းဖျ၍ မရနိုင်ပေ။ တရားကျမ်းဂန် အတန်တန်ဖြင့် လမ်းမှန်အရ ဟောညွှန်ပြသဖြင့်လည်း သွန်သင် ဆုံးမဖျောင်းဖျ၍ မရနိုင်ပေ။ မည်သည့်နည်းလမ်းနှင့်ပင် သွန်သင်ဆုံးမ ဖျောင်းဖျ ပြောဆိုပါသော်လည်း လော်လည်ရန်အချက်နှင့် အကွက်သင့် တိုက်ဆိုက်သော် လျှပ်ပေါ်မှောက်မှား၍ ဖောက်ပြားကျင့်ကြံမည် မချွတ်သာဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

မိန်းမတို့သည် အစောင်းပစ်၍ အသစ်မက်တတ်ပုံ

ထို့ပြင် အကျင့်မလျော် လော်လည် ဖောက်ပြားတတ်သော မိန်းမတို့သည် မိမိ၏ လင်ရင်းယောက်ျားကို စွန့်ပစ်၍ အသစ် လင်ငယ်တယောက်၏ နောက်သို့ ကောက်ကောက်ပါအောင် လိုက်၍သွားတတ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြလို သည်ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၁၆။ ဂုဏာသယံ ကိတ္တိယုတဉ္စ ကန္တံ၊
ပတိ° ရတိန္တံ သဓနံ ယုဝါနံ။
ဝိဟာယ သီဃံ ဝနိတာ ဝဇန္တိ၊
နရာန္တရံ သီလဂုဏာဒိဟိနံ။

(ဥပေန္တဝဇီရာဂါထာ)

ဝနိတာ၊ မနောကောက်ဘိ၊ လင်ရှိမယား၊ မိန်းမများတို့သည်။ ဂုဏာ- သယဉ္စ၊ သီလ သမာဓိ၊ စရှိဂုဏ်ရေ၊ အထွေထွေ၏၊ တည်ရာလည်းဖြစ်သော။

ကိတ္တိယုတဉ္စ၊ ကိတ္တိရှိန်စော်၊ ထင်ပေါ်ကျော်စောခြင်းနှင့်လည်း ယှဉ်သော။ ကန္တဉ္စ၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊ နှစ်သက်ဖွယ်လည်းဖြစ်သော။ ရတိန္တဉ္စ၊ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်၊ နှစ်ခြိုက်ခြင်းကိုလည်းပေးလေ့ရှိသော။ သဓနဉ္စ၊ မြားမြောင်ရတနာ၊ ဥစ္စာဓနနှင့် ကြွယ်ဝပြည့်စုံသည်လည်းဖြစ်သော။ ယုဝါနဉ္စ၊ ပျိုမျစ်နုနယ်၊ ငယ်ရွယ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပတိံ၊ ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း၊ လင်ရင်းယောက်ျားကို။ ဝိဟာယ၊ တွယ်တာမရွံ့၊ ပယ်ခွါစွန့်၍။ သီလဂုဏာဒိဟိန္နံ၊ သီလစထေ၊ ဂုဏ်သရေကင်း၊ အလျှင်းမရှိသော။ နရာန္တရံ၊ ကိုယ်၏ကြင်ခြင်း၊ လင်ရင်းမှတစ်ပါး၊ အခြားယောက်ျား၏အထံသို့။ သီသံ၊ လျင်မြန်ဆော့စွာ။ ဝဇန္တိ၊ အကွက်ပေါ်မှ၊ ဘယ်သူဘယ်ဝါ၊ ဘယ်တွက်တာကိုမျှ၊ ငဲ့ညှာမထောက်ဘဲ၊ တကောက်ကောက်လိုက်တတ်ကြကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လျှပ်ပေါ်လော်လည်တတ်သော မိန်းမတို့မည်သည် မိမိ၏ ချစ်ခင်စုံမက်ရင်းဖြစ်သော လင်ယောက်ျားသည် သီလဂုဏ် သမာဓိဂုဏ် ပညာဂုဏ်တို့နှင့် အလုံးစုံပြည့်စုံသည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ တန်ခိုးရှိန်စော် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်မူလည်း ဖြစ်စေ၊ ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိသည်မူလည်းဖြစ်စေ၊ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက် နှစ်ခြိုက်ခြင်းကို ပြုလေ့ရှိသည်မူလည်းဖြစ်စေ၊ ဥစ္စာဓနနှင့် ကြွယ်ဝပြည့်စုံသည်မူလည်းဖြစ်စေ၊ ပျိုမျစ်နုနယ် အရွယ်ကောင်းသည်မူလည်း ဖြစ်စေ ထိုကဲ့သို့ အလုံးစုံသောဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော လင်ရင်းယောက်ျားကို စွန့်ပစ်၍ သီလ သမာဓိ အစရှိသော ဂုဏ်သရေကင်းမဲ့သော ဆိုးတေ ယုတ်မာသော အခြားယောက်ျား၏အထံသို့ လျင်မြန်စွာ အကွက်ပေါ်မှ ဘယ်သူ ဘယ်ဝါ ဘယ်တွက်တာကိုမျှ ငဲ့ညှာမထောက်ဘဲ ကောက်ခနဲလိုက်၍ သွားတတ်ကြသည် ဟူလို။

မိမိလင်ထက် သူတစ်ပါးလင်ကို မက်တတ်ကြပုံ

ထိုမှတစ်ပါးလည်း လော်လည်ဖောက်ပြား၍ သူတစ်ပါး၏ လင်သားနှင့် ပျော်ပါးတတ်သော မိန်းမတို့၏ စိတ်နေစိတ်ထား သဘောသွားကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၁၇။ န တာဒိသိံ ပီတိမုပေတိ နာရီ၊
ဝိစိတ္တသေယျေ သယိတာပိ ကာမံ။
ယထာ ဟိ ဒုဗ္ဗာဒိဝိကိဏ္ဏဘူမံ၊
ပယာတိ ပီတိံ ပရကန္တသင်္ဂါ။

(ဥပေန္နဝင်ဇရာဂါထာ)

ယထာ-ယေနကာရဏေန၊ အကြင်သို့သော အကြောင်းကြောင့်။ နာရီ၊ ဖောက်ပြားသဘော၊ မနောရှိသမျှ၊ မိန်းမအပေါင်းသည်။ ဒုဗ္ဗာဒိဝိကိဏ္ဏဘူမံ၊ မြက်ပင်စလျက်၊ စက်ဆုပ်ရွံ့ဘွယ်၊ အသွယ်သွယ်သော၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တို့ဖြင့် ပြွမ်းတီးသော မြေကြီးအပြင်၌။ ပရကန္တ သင်္ဂါ၊ သူတပါး၏လင်သားနှင့်၊ ပျော်ပါးစပ်ယှက်၊ တိတ်တဆိတ်ပေါင်းဖက်ရခြင်းကြောင့်။ ယာဒိသံ၊ အကြင်သို့သဘောရှိသော။ ပီတိံ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ၊ လွန်စွာနှစ်သိမ့်ခြင်းသို့။ ပယာတိ၊ ရောက်၏။ တထာဟိ—တေန ကာရဏေန ဧဝ၊ ထိုသို့သော အကြောင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဝိစိတ္တသေယျေ၊ သန့်ရှင်းတင့်တယ်၊ ဆန်းကြယ်မြင့်မြတ်၊ လျောက်ပတ်သော အိပ်ရာနေရာ၌။ သယိတာပိ၊ မိမိ၏ လင်ယောက်ျားနှင့်၊ ပျော်ပါးပေါင်းဖက်၊ လျောင်းစက်အတူ၊ ကြည်ဖြူစွာအိပ်ရပါသော်လည်း။ တာဒိသိံ၊ ထိုညစ်ပတ်လိမ်းပေသော၊ မြေအပြင်၌၊ သူတပါး၏ လင်သားကိုခိုးဝှက်၍၊ တိတ်တဆိတ်ပေါင်းဖက်ရသလောက်။ ဝါ၊ ပေါင်းဖက်ရသောအခါ၌ဖြစ်သော။ ပီတိံ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းသို့။ ကာမံ၊ မချွတ်မလွဲ၊ အမြဲကေန၊ အမှန်စင်စစ်အားဖြင့်။ န ဥပေတိ၊ မမှီမရောက်နိုင်။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ကိုယ်ကျင့်တရား လော်လည်ဖောက်ပြား၍ မှောက်မှားတတ်သော သဘောရှိသော မိန်းမအပေါင်းသည် စက်ဆုပ်ရွံ့ရှာဖွယ် မြက်နှယ်သစ်ပင် ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်အစရှိသော အသွယ်သွယ်သော အညစ်အကြေးတို့ဖြင့် လိမ်းကျံပြွမ်းတီးသော မြေကြီးအပြင်၌ သူတပါး၏ လင်ယောက်ျားကို ခိုးဝှက်၍ တိတ်တဆိတ် ပျော်ပါးပေါင်းဖက်ရသောအခါ လောက၌ ဥပမာရှာ၍မရနိုင်လောက်အောင် အလွန်အကြူး အထူးပျော်ရွှင်၍ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်တတ်ကြပေ၏။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်၍ ဆန်းကြယ်မြင့်မြတ်သော အိပ်ရာနေရာ၌ မိမိ၏လင်ယောက်ျားနှင့်အတူ ချမ်းချမ်းသာသာ ကောင်းမွန်စွာ အိပ်စက်ရပါသော်လည်း ထိုညစ်ပတ်လိမ်းပေသော မြေအပြင်၌ သူတပါး၏ လင်သားကို ခိုးဝှက်၍ တိတ်တိတ်ပုန်း အိပ်စက်ရသလောက် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း မဖြစ်ပေ ဟူလို။

တနေ့သ၌ နွားကျောင်းမိန်းမသည် ရွာသူကြီး၏သားနှင့် ပျော်ပါး၍နေလေ၏။ ထိုသို့ နေစဉ် ရွာသူကြီးသည်လည်း ပျော်ပါးအံ့သောငှါ ထိုအိမ်သို့ လာလေ၏။

ထိုသို့လာစဉ် နွားကျောင်းမိန်းမ မြင်သဖြင့် ရွာသူကြီး၏သားကို လုံခြုံသော ကျီတခု၏ အတွင်းသို့ ရုတ်တရက်ချက်ခြင်း သွတ်သွင်းသိုဝှက်၍ ထားပြီးလျှင် ရွာသူကြီးနှင့်တဖန် ပျော်ပါး၍ နေပြန်လေ၏။ ထို့နောက် များမကြာမီ နွားကျောင်းယောက်ျားသည် နွားကျောင်းရာမှ နွားတို့ကို ယူဆောင်၍ အိမ်သို့ပြန်လာလေ၏။ ထိုသို့ ပြန်လာသည်ကို နွားကျောင်းမိန်းမ မြင်လေလျှင်

ရွာသူကြီးကို ဤသို့ပြောဆိုလေ၏ - “သူကြီးမင်း....သင်သည် တုတ်တချောင်းကို ကိုင်၍ စိတ်ဆိုးဟန်ပြုပြီးလျှင် ခပ်မြန်မြန်ပြန်၍ သွားလေလော့” ဟု ပြောဆိုလေ၏။ ထိုသို့ပြောဆိုတိုင်း ရွာသူကြီးသွားသည်ကို နွားကျောင်းသား အိမ်သို့ ရောက်၍ မြင်လေလျှင် “ဟေ့ရှင်မ၊ ရွာသူကြီးသည် ဘယ်ကိစ္စကြောင့် ဤအိမ်သို့ လာပါသနည်း” ဟု မေးလေ၏။ ထိုအခါ နွားကျောင်းမိန်းမက “မည်သည့် အကြောင်းကြောင့်မသိ ရွာသူကြီးသည် သူ၏သားကို အမျက်ထွက်ပြီးလျှင် အလျင်အမြန် လိုက်၍လာရာ သူ၏သားသည် ဤအိမ်သို့ ပြေးဝင်လာသဖြင့် ငါသည် ရုတ်တရက် လုံခြုံသော ကျီ၏အတွင်းသို့ သွတ်သွင်း၍ စောင့်ရှောက်ထားရ၏။ သူ၏အဘသည်လည်း ဤအိမ်၌ ရှာဖွေ၍ မတွေ့သဖြင့် အမျက်ထွက်လျက် ပြန်၍သွားလေ၏” ဟုဆို၍ ရွာသူကြီး၏သားကို ကျီမှထုတ်၍ ပြလေ၏။ မိတ်ဆွေ....ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်—

၁၁၈။ အာဟာရော ဒွိဂုဏော ထိနံ၊ ဗုဒ္ဓိ တာသံ စတုဂ္ဂုဏာ။

ဆဂုဏော ဗျဝသာယော စ၊ ကာမာ စဋ္ဌဂုဏီရိတာ—

ဟူ၍ ရှေးပညာရှိ ကဝိပုဂ္ဂိုလ်တို့ မိန့်ဆိုတော်မူကြပေသည်။

ထိနံ၊ မိန်းမတို့အား။ ဝါ၊ မိန်းမတို့၏။ အာဟာရော၊ အစာအာဟာရသည်။ ဒွိဂုဏော၊ ယောက်ျားထက်မို၊ နှစ်ဆပို၏။ တာသံ၊ ထိုမိန်းမတို့အား။ ဝါ၊ ထိုမိန်းမတို့၏။ ဗုဒ္ဓိ၊ ယောက်ျားတို့ကို၊ အလိုပါအောင်၊ သွေးဆောင်ဖြားယောင်းတတ်သော ဉာဏ်ပညာသည်။ စတုဂ္ဂုဏာ၊ ယောက်ျားထက်မို၊ လေးဆပို၏။ ဗျဝသာယော စ၊ လုံ့လပယောဂ၊ ဗျာပါရသည်လည်း။ ဆဂုဏော၊ ယောက်ျားထက်မို၊ ခြောက်ဆပို၏။ ကာမာ စ၊ အာရုံစရိုက်၊ ကာမဂုဏ်ကြိုက်ရာ၌လည်း။ အဋ္ဌဂုဏာ၊ ယောက်ျားထက်မို၊ ရှစ်ဆပို၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဤရိတာ၊ မိန့်ဆိုအပ်၏။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဥပ္ပန္နသ္မပိ ကိစ္စေသု အစရှိသော စကားကို ငါဆိုခဲ့ပေသည်ဟု ပြောကြားလေ၏။

နွားကျောင်းသားမိန်းမဝတ္ထု ပြီး၏။

ဝဒ္ဓမာနကုန်သည်ဝတ္ထု (အဆက်)

ထိုစကား၏အဆုံး၌ ကရုဏာမြေခွေးက “ဤအကြောင်းကား ဟုတ်မှန်လှပါပေသည်။ သို့သော်လည်း ငါတို့အရှင် ခြင်္သေ့မင်းနှင့် သံဇီဝကနွားလားတို့ မူကား တယောက်နှင့်တယောက် အလွန်အမင်း ချစ်ခင်ခြင်း အားကြီးကြသောကြောင့် အချစ်ပျက်အောင် ပြုလုပ်ခြင်းငှါ အဘယ်မှာ တတ်နိုင်ပါအံ့နည်း” ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထိုအခါ ဒမနကမြေခွေးက သင့်လျော်သော အကြောင်းဥပါယ်တမျှကို ကြံစည်အားထုတ်၍ ပြုလုပ်ရပါမည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် နိတိကျမ်းတတ် ဆရာ မြတ်တို့သည်—

၁၁၉။ ဥပါယေန ဟိ ယံ သက္ကံ၊ န တံ သက္ကံ ပရက္ကမာ။

ကာကာ ကနကသုတ္တေန၊ ကဏ္ဍသပေါ နိပါတိတော—

ဟူ၍ မိန့်ဆိုအပ်သည် မဟုတ်ပါလော”ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ယံ ကမ္မံ၊ အကြင်အမှုကို။ ဥပါယေန ဟိ၊ ပြီးမြောက်စေရန်၊ လျော်ကန် အောင်၊ ကြံဆောင်ဉာဏ်ခြယ်၊ ကြောင်းဥပါယ်ဖြင့် သာလျှင်။ သက္ကံ၊ ပြီးစီး ထမြောက်၊ ဆုံးခန်းရောက်အောင်၊ စွမ်းဆောင်နိုင်ရာ၏။ တံကမ္မံ၊ ထိုအကြောင်း ဥပါယ်၊ အသွယ်သွယ်ဖြင့်၊ လည်ဆယ်ကြံဖန်၍ ပြုလုပ်အပ်သော အမှုကိစ္စ၊ ဟူသမျှကို။ ပရက္ကမာ—ပရက္ကမေန၊ နိုင်ထက်စီးနင်း၊ အဟင်းပြုလုပ်၊ အားထုတ် အပ်သော လုံ့လပယောဂဖြင့်။ န သက္ကံ၊ ပြီးစီးထမြောက်၊ ဆုံးခန်းရောက် အောင်၊ မစွမ်းဆောင်နိုင်ရာ။ ကာကာ၊ ဥပါယဉာဏ်၊ အမြင်သန်သည့်၊ မောင်နှံ ဇနီး၊ ကျီးဖို ကျီးမတို့သည်။ ကနကသုတ္တေန၊ ဥပါယ်ဉာဏ်ပျိုး၊ ရွှေ့ဆွဲကြိုးဖြင့်။ ကဏ္ဍသပေါ၊ အဆိပ်ထက်မြက်၊ မြွေဟောက်နက်ကို။ နိပါတိတော၊ ကာလ မြင့်စွာ၊ မကြာမီပင်၊ အရှင်လတ်လတ်၊ သေစေအပ်ခဲ့ဘူးလေပြီ။

ထိုအခါ ကရုဋ္ဌကမြေခွေးက “ဤကျီးမောင်နှံတို့သည် ဥပါယဉာဏ် ကြံစည် နှောက်လျက် မြွေဟောက်နက်ကို သေစေပုံ အကြောင်းကား အဘယ်သို့ပါနည်း၊ အကျယ်ကိုသိရအောင် လင်းကျင်း၍ ပြပါဦး”ဟု တောင်းပန် ပြောဆိုလေ၏။ ထိုအခါ ဒမနကမြေခွေးက အောက်ပါ ပုံဝတ္ထုကို ပြောပြလေ၏။

ကျီးဖိုနှင့် ကျီးမဝတ္ထု

တရံရောအခါ တခုသော သစ်ပင်၏ အကိုင်း၌ ကျီးဖိုနှင့် ကျီးမတို့သည် အသိုက်ပြုလုပ်၍ နေကြလေ၏။ ထိုကျီးမောင်နှံတို့၏ သားငယ်တို့ကိုလည်း ထိုသစ်ပင်၏ အခေါင်း၌နေသော မြွေဟောက်တကောင်သည် ကျီးမ ပေါက် ဖွားတိုင်း ပေါက်သတ်၍ စားလေ၏။ ထိုသို့ စားဖန်များလှသဖြင့် ကျီးမသည် ယခု မိမိ၏ဝမ်းဝယ် သန္ဓေစုသဖြင့် တဖန် ဥချိန်နီးသောအခါ ကျီးဖိုကို ဤသို့ ပြောဆိုလေ၏။

“အမောင်ကျီးဖို .. ငါတို့သည် ဤသစ်ပင်ကိုစွန့်ပစ်၍ အသစ်တဖန် တပါးသော သစ်ပင်ကို ရှာကြံပြီးလျှင် ပြောင်းရွှေ့ နေထိုင်မှ သင့်လျော်ကြမည်။ ဤသစ်ပင်၌ ဤမြွေဟောက် ရှိသမျှကာလပတ်လုံး ငါတို့၏ သား မြေး အစဉ်အဆက်သည် မည်သည့်အခါမှ တိုးပွားနိုင်တော့မည် မဟုတ်၊ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်—

၁၂၀။ ဒုဋ္ဌော ဒါရော သဌံ မိတ္တံ၊ ဘတိ စောတ္တရဒါယကော။
သဿပေ စ ဂဟေ ဝါသော၊ မစ္စုရေဝ န သံသယော—

ဟူ၍ ရှေးသူဟောင်းတို့ ဆိုရိုးစကား ရှိပေသည်”ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ဒုဋ္ဌော၊ ယုတ်မာညစ်ညမ်း၊ လွန်ဆိုးသွမ်းသော။ ဒါရော စ၊ ပေါင်းသင်း အတူ၊ အိမ်သူမယားလည်းကောင်း။ သဌံ၊ မဖြောင့်သဘော၊ အပေါ်ချောနှင့် မနောစဉ်းလဲ၊ အမြဲကောက်ကျစ်သော။ မိတ္တဉ္စ၊ ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း၊ မိတ်ဆွေ ရင်းလည်းကောင်း။ ဥတ္တရဒါယကော၊ မထီလေးစား၊ အရှင်အားကို၊ စကား နှုတ်လှန်၊ အတုံ့ပြန်တတ်သော။ ဘတိ စ၊ ကျေးကျွန်မှုထမ်း၊ ငှါးရမ်းအပါး၊ သူခစားလည်းကောင်း။ သဿပေ၊ မြေဟောက် မြေဆိုး၊ တိုးဝင်စင်းခွေ၊ မပြတ်နေလေ့ရှိသော။ ဂဟေ၊ အိမ်၌။ ဝါသော စ၊ ပျော်ပိုက်မှီတင်း၊ နေရ ခြင်းလည်းကောင်း။ ဧတံသဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံသည်။ မစ္စုရေဝ၊ မချွတ်မယွင်း၊ သေရခြင်း၏၊ အကြောင်းရင်းသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ကေန်စင်စစ်၊ အမှန် ဖြစ်၏။ န သံသယော၊ ဟုတ်ပါလိမ့်လား၊ မဟုတ်လားဟု၊ ယုံမှားမရှိသင့်။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အတွင်းမနော သဘောညစ်ညမ်း ဆိုးသွမ်းသော အိမ်သူ မယားနှင့် ပေါင်းသင်း၍နေရခြင်း၊ မဖြောင့်သဘော အပေါ်ချောနှင့် မနော စဉ်းလဲ၍ အမြဲ အကောက်ကြံလျက်နေသော မိတ်ဆွေနှင့် အတူပေါင်းသင်း ရခြင်း၊ အရှင်သခင်အား မထီလေးစား မခံညားဘဲ စကားတုံ့ခံ ပြန်လှန်၍ ပြောဆိုတတ်သော ကျေးကျွန် သူခစားနှင့် အတူနေရခြင်း၊ မြေဆိုး မြေ ဟောက်တို့ ခိုကိုးမပြတ် မှီနေအပ်သော အိမ်၌နေရခြင်း—ဤအလုံးစုံတို့သည် သေကြေပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းတို့ ဖြစ်ပေသည်။ ယုံမှားမရှိရာ ဟူလို။

ထိုသို့ ကျီးမ ပြောဆိုသည်၏ အဆုံး၌ ကျီးဖိုက “ချစ်၍မငြီး ဇနီးမှန်လှ အို ကျီးမ...ဤကိစ္စအတွက်ကြောင့် သင်သည် စိတ်ရတက် ဗျာပါနှောက်၍ ကြောက်ရွံ့ခြင်းမဖြစ်ပါလင့်၊ ဤမြေသည် ငါ၏သားငယ် သွီးငယ်တို့ကို အကြိမ် ကြိမ် ဖျက်ဆီးခဲ့သော ကြီးစွာသောအပြစ်ကို ငါသည် သည်းခံခဲ့လှလေပြီ၊ ယခုမှာမူကား နောက်တဖန် ထပ်မံ၍ သည်းခံတော့မည် မဟုတ်”ဟု ပြောဆို လေ၏။

ထိုသို့ဆိုရာ ကျီးမက “အို အရှင်သခင်...အလွန်တရာမှ အားခွန်ဗလနှင့် ပြည့်စုံ လှသည့် အဆိပ် ခက်ထန်သော မြေဟောက်နှင့် အခြေနှစ်ချောင်းသာ ရှိသော သင်သည် အဘယ်မှာ ဖက်ပြိုင်၍ ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ပါမည်နည်း”ဟု မေးလေ၏။

ယင်းသို့ မေးမြန်းရာ ကျီးဖိုက “အိုချစ်နုမ...ဤသို့ကြံစည်စဉ်းစား၍ ယုံမှား သံသယ ရှိခြင်းငှါ မသင့်ပါ၊ အကြောင်းကိုပြောဆိုအံ့၊ နာပါဦးလော့”ဟုဆို၍—

၁၂၁။ ဗုဒ္ဓိ ယဿ ဗလံ တဿ၊ နိဗုဒ္ဓိယာ ကုတော ဗလံ။

ပဿ သီဟော မဒေါမ္မတ္တော၊ သသကေန ဝိနာသိတော—
ဟူသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောပြလေ၏။

ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ဗုဒ္ဓိ၊ ကျိုးကြောင်းမြှော်မြင်၊ ဆင်ခြင်ဝေဖန်၊ အသိဉာဏ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿ၊ ထိုကျိုးကြောင်း မြှော်မြင်၊ ဆင်ခြင် ဝေဖန်၊ အသိဉာဏ်ရှိသောသူအား။ ဗလံ၊ ခွန်အားတန်ခိုး၊ အမျိုးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသည်သာလျှင်တည်း။ တု၊ ထိုမှတစ်ပါး။ နိဗုဒ္ဓိယာ၊ ကြောင်းကျိုးဆင်ခြင်၊ ဉာဏ်အမြင် မရှိသောသူအား။ ကုတောဗလံ၊ အားစွမ်းသတ္တိ၊ အဘယ်မှာ ရှိပါအံ့ နည်း။ ပဿ၊ သတိတရား၊ အမြဲထား၍၊ စဉ်းစားကြည့်ရှု၊ ဆင်ခြင်ပြုပါလော့။ မဒေါမ္မတ္တော၊ ခွန်အားပြည့်ဝ၊ မာန်စောင်ကြွသော။ သီဟော၊ အသိဉာဏ်ကင်း၊ ခြင်္သေ့မင်းကို။ သသကေန၊ ခွန်အားမတူ၊ ပညာကြွယ်သော၊ ယုန်ငယ် ကလေးသည်။ ဝိနာသိတော၊ ဇီဝိန်ဆုံးရှုံး၊ ခန္ဓာပြုန်းအောင်၊ လုံးလုံးကြီး ပျက် ဆီးခဲဘူးလေပြီ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ငါ၏ချစ်နွယ် .. သေချာစွာ နာခံမှတ်သားပါလော့၊ လောက၌ ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ကာယဗလ သေးငယ်လှသော်လည်း ခွန် အားတန်ခိုး အမျိုးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသည်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်၊ ဉာဏ်ပညာ မရှိသောသူသည်ကား ကာယဗလ မည်မျှပင် ကြီးမားသော်လည်း အဘယ်မှာ စွမ်းပကားသတ္တိ ခွန်အားရှိနိုင်ပါတော့အံ့နည်း၊ မရှိသည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ခွန်အားဗလ ပြည့်ဝ၍ မာန်မာနထောင်လွှားသော အသိဉာဏ်ကင်းသည့်ခြင်္သေ့ မင်းကို ကာယဗလ သေးငယ်လှ၍ ပညာဉာဏ်ကျယ် အသိကြွယ်သော ယုန်ငယ် ကလေးသည် အသက်ဆုံးရှုံး ခန္ဓာပြုန်းအောင် လုံးလုံးကြီး ပျက်စီးစေအပ် သည်ကို စဉ်းစားကြည့်ရှု သတိပြုပါလော့ဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုသို့ ပြောဆိုလိုက်ရာ ကျီးမက ပြုံးရယ်လျက် ဤယုန်ငယ် ဉာဏ်ကြီး သဖြင့် ခြင်္သေ့ကြီး ပျက်စီးရပုံအကြောင်းကား အဘယ်သို့ပါနည်း၊ ချစ်လင် ကျီးဖို....အတ္ထုပ္ပတ်ဖြစ်ပုံ အလုံးစုံကို ကုန်စင်အောင် အကျယ်ပြုလျက် မိန့်ဟတော် မူပါဦးဟု တောင်းပန်လေရာ ကျီးဖိုက ဤဆိုလတံ့သော ဝတ္ထုကို ပြောပြ လေ၏။

ယုန်အို၏ဉာဏ်ကြောင့် ခြင်္သေ့ကြီး ပျက်စီးသောဝတ္ထု

တရံရောအခါ မန္တရတောင်၌ ဒုဒ္ဒန္တမည်သော ခြင်္သေ့တကောင် ရှိလေ၏၊ ထိုခြင်္သေ့သည် ထိုတောင်၌ မှီတင်း၍ နေကြကုန်သော အနီးအနားရှိ သား သတ္တဝါတို့ကို သတ်ပုတ်ညှဉ်းဆဲ၍ အမြဲစားသောက်လျက် နေလေ့ရှိ၏။ တနေ့ သ၌ သားအပေါင်းတို့သည် အစည်းအဝေးပြုလုပ်၍ တနေ့တနေ့လျှင် အရွယ် ကြီးရင့်သော သားကောင်တကောင်စီ အလှည့်ကျ ခြင်္သေ့မင်း၏ အစားခံကြ

ရန် သဘောတူ ဆုံးဖြတ်ကြပြီးလျှင် ခြင်္သေ့ မင်း၏ အထံသို့ သွားကြ၍ “အို သားအပေါင်းတို့ကို အစိုးရတော်မူသော ခြင်္သေ့ မင်း.... အရှင်ခြင်္သေ့ မင်းသည် တနေ့တည်း၌ များစွာသော သားတို့ကို သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲသဖြင့် အဘယ် အကျိုးရှိပါအံ့နည်း၊ ထိုသို့ပြုရန် မသင့်လျော်ပါ။ အကယ်၍ အရှင်ခြင်္သေ့ မင်း သဘောကြိုက်ညီတော်မူပါလျှင် ကျွန်ုပ်တို့သည် နေ့စဉ် အရွယ်ရောက်၍ သုံး ဆောင်တော်မူလောက်သော သားကောင်တကောင်ကျစီ အရှင်၏ အစားအစာ အလို့ငှါ ပို့ဆက်လာပါအံ့” ဟု ပြောကြားကြလေ၏။ ထိုသို့ပြောကြားရာ ခြင်္သေ့ မင်းက “အကယ်၍ ဤနည်းလမ်းကို သင်တို့ သဘောနှစ်ခြိုက်ကြပါမူ သင်တို့၏ သဘောအတိုင်း ပြုလုပ်ကြလေ” ဟု အခွင့်ပေးလိုက်လေ၏။ ထိုအခါမှစ၍ နေ့စဉ် တကောင်ကျစီ ပို့ကြ၍ တကောင်ကျစီ စားသုံး၍ နေလေ၏။

ထို့နောက် တနေ့သ၌ အသက်ကြီးရင့်သော ယုန်အိုတကောင်၏အစားခံရန် အလှည့်သို့ ကျရောက်ရာ ထိုယုန်အိုသည် ဤသို့ကြံစည်လေ၏။

၁၂၂။ တြာသဟေတု ဝိနီတိ တု၊ ကြိယတေ ဇီဝိတာသယာ။
ပဉ္စတံ စေ ဂမိဿာမိ၊ ကိံ သိဟာနုနယေန မေ။

တြာသဟေတု၊ ထိတ်လန့် ကြောက်ရွံ့ခြင်းကြောင့်။ ဝိနီတိတု၊ သူတထူး အောက်၊ ဒူးထောက်ညွတ်တား၊ မထောင်လွှားဘဲ၊ ပြားပြားဝပ်စင်း၊ နှိမ့်ချရ ခြင်းကိုမူကား။ ဇီဝိတာသယာ၊ သေဘေး၏ အတွက်၊ အသက်ကို ငဲ့ကွက်ခြင်း ကြောင့်။ ကြိယတေ၊ အမှုမသွေ၊ ပြုသင့်ပေ၏။ စေ၊ အကယ်၍။ အဟံ၊ ငါသည်။ ပဉ္စတံ၊ ဇီဝိန်လွတ်ကင်း၊ ပျက်စီးခြင်းအဖြစ်သို့။ ဂမိဿာမိ၊ စင်စစ်မလွဲ၊ အမြဲ ရောက်ရသည် ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့မဖောက်၊ အမှန်ရောက်အံ့။ မေ၊ ငါ့အား။ သိဟာနုနယေန၊ ထိုခြင်္သေ့ ကို၊ ရိုသေတုတ်ကွ၊ နှိမ့်ချရခြင်းဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ် မှာ အကျိုး၊ ရှိစနိုးပါအံ့နည်း။

ထို့ကြောင့် ဖြည်းဖြည်းသက်သာသာလျှင် ငါသွားအံ့ဟု ကြံစည်၍ အေး အေး ဆေးဆေး ဖြည်းညှင်းသာသာ သက်သာစွာ သွားလေ၏။ ထိုသို့ နှောင့်နှေး ကြန့်ကြာခြင်းကြောင့် ခြင်္သေ့ သည်လည်း မှတ်သိပ်ဆာလောင်လှ သဖြင့် အမျက်ထွက်၍ ထိုယုန်အိုကို “သင်သည် အဘယ်ကြောင့် ဤမျှ လောက် ကြန့်ကြာဖင့်နွဲ့၍ နေဘိသနည်း” ဟု ကြိမ်းမောင်း၍ မေးလေ၏။

ယင်းသို့ကြိမ်းမောင်းရာ ယုန်အိုက “အို အရှင်ခြင်္သေ့ မင်း.... ဤအပြစ်ကား ကျွန်ုပ်၏ အပြစ်မဟုတ်ပါ။ အကြောင်းမူကား ကျွန်ုပ်လာစဉ် လမ်းခရီး၌ ခြင်္သေ့ တကောင်သည် ကျွန်ုပ်ကို အတင်းဗလက္ကာရ ဖမ်းဆီး တားမြစ်ခြင်း ကြောင့် ထိုခြင်္သေ့ မင်း၏ မျက်မှောက်၌ တဖန် ပြန်လည်၍ လာရန် သစ္စာပြုပြီး လျှင် ကျိန်တူယ်၍ လာခဲ့ရပါသည်။ ယခု ဤအကြောင်းကို ပြောကြားရန် အရှင် ၏ အထံသို့ လာခဲ့ပါသည်” ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထိုစကားကို ကြားသောအခါ ခြင်္သေ့မင်းလည်း ပြင်းစွာ အမျက်ထွက်သဖြင့် “လျင်စွာသွား၍ ထိုခြင်္သေ့ကို အဝေးမှနေ၍ ငါ့အား ပြလော့၊ ထိုယုတ်မာသော ခြင်္သေ့ အဘယ်အရပ်မှာနည်း” ဟု မေးမြန်းလေ၏။ ထို့နောက် ယုန်အိုသည် ခြင်္သေ့မင်းကိုခေါ်၍ နက်လှစွာသော ရေတွင်းတခု၏ အနီးသို့ ခေါ်ဆောင်၍သွားပြီးလျှင် “အရှင်ခြင်္သေ့မင်း... ဤအရပ်သို့လာ၍ ကိုယ်တိုင် ကြည့်ရှုတော်မူပါ” ဟု ပြောဆို၍ ထိုရေတွင်း၏အတွင်း ရေထဲသို့ခွံသော ထိုခြင်္သေ့၏အရိပ်ကိုပင်လျှင် ပြလေ၏။ ထိုအခါ ခြင်္သေ့မင်းသည် အလွန်အမင်း ပြင်းစွာအမျက်ထွက်လျက် မာနသံဖြင့် ဟိန်းဟောက်ပြီးလျှင် ထိုအရိပ်ပေါ်သို့ ခုန်၍ချသဖြင့် ရေ၌ နစ်မြုပ်၍ သေဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ရရှာလေ၏။ ထို့ကြောင့် ငါသည် ဗုဒ္ဓိ ယဿ အစရှိသော စကားကို ဆိုခဲ့ပေသည်ဟု ပြောကြားလေ၏။

ထိုစကား၏အဆုံး၌ ကျီးမက “ကောင်းလှပါပြီ အမောင်၊ အလုံးစုံသော ပုံပြင်ဝတ္ထုကို ကြားနာရပါပေပြီ၊ သို့သော် ယခု မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပါမည်နည်း၊ လုပ်ကိုင်မည့် အကြောင်း အချက်ကို မြွက်ဟစေချင်ပါသည်” ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ထိုအခါကျီးဖိုက “ရှင်မ... နေ့စဉ်ရက်တိုင်း မင်းသားသည် ဤအနီးဖြစ်သော ရေကန်သို့ လာရောက်၍ ရေသုံးသပ်ပါသည်၊ ထိုသို့ ရေသုံးသပ်သောအခါ မိမိဝတ်ဆင်သော ရွှေဆွဲကြိုးကို လည်မှဖြုတ်၍ တခုသော ရေဆိပ်ရှိ ကျောက်တုံးပေါ်၌ ဘားလေ့ရှိ၏၊ သင်သည် ထိုမင်းသား ရေကန်၌ ရေသုံးသပ်၍နေစဉ် ၎င်းဆွဲကြိုးကို ကျောက်တုံးမှ ရုတ်တရက် ထိုးသုတ်ယူဆောင်ခဲ့၍ ဤမြေဟောက်နေသော သစ်ခေါင်းထဲသို့ ချရမည်” ဟု ပြောဆိုမှာကြားလေ၏။

ထို့နောက် တနေ့သ၌ မင်းသားသည် ရေသုံးသပ်ရန် ရေကန်သို့လာ၍ ရွှေဆွဲကြိုးကို လည်မှဖြုတ်ပြီးလျှင် ရွှေအခါကကဲ့သို့ ရေဆိပ်ရှိ ကျောက်တုံးပေါ်၌ ထား၍ ရေကန်သို့ သက်ဆင်းလျက် ရေသုံးသပ်လေရာ ကျီးမသည် ထိုဆွဲကြိုးကို ရုတ်တရက် ထိုးသုတ်ယူဆောင်ခဲ့ပြီးလျှင် မြေဟောက်နေသော သစ်ခေါင်းထဲသို့ ချလိုက်လေ၏။ ထို့နောက် အစေခံ မင်းချင်းယောက်ျားတို့သည် ရွှေဆွဲကြိုးကို ထိုးသုတ်သော ကျီးမ၏နောက်သို့ အစဉ်လျှောက်၍ တဖြည်းဖြည်း လိုက်၍လာကြရာ နောက်ဆုံး၌ သစ်ခေါင်းသို့ရောက်၍ ရှာဖွေကြသောအခါ မြေဟောက်ကို တွေ့မြင်လေရာ မင်းချင်းယောက်ျားတို့သည် ရိုက်နှက်သတ်ပုတ်ကြသဖြင့် ထိုမြေဟောက်သည် သေကြေပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရလေ၏။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဥပါယေန ဟိ ယံ သက္ကံ၊ အစရှိသော စကားကို ငါဆိုပေသည်ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ကျီးဖိုနှင့် ကျီးမဝတ္ထု ပြီး၏။

ဝဒ္ဓမာနကုန်သည်ဝတ္ထု (အဆက်)

ထိုအခါ ကရုဋ္ဌကမြေခွေးက “ဤသို့ဖြစ်ပါမူကား ယခုပင်လျှင် သွားစေချင်ပါသည်။ သင်၏ သွားခြင်းသည်လည်း ဘေးဥပဒ် ကင်းလွတ်ပါစေသတည်း”ဟု ဆုတောင်းပတ္တနာ ပြုလိုက်လေ၏။

ထို့နောက် ဒမနက မြေခွေးသည် ပိင်္ဂလက ခြင်္သေ့မင်း၏ အထံသို့ သွားလေ၏။ ခြင်္သေ့မင်း၏ အထံသို့ ရောက်သောအခါ ရှိခိုးဝပ်တွားပြီးလျှင် “အရှင် ခြင်္သေ့မင်း....

၁၂၃။ အာပဒျူမ္မဂ္ဂမနေ၊ ကြိယကာလာတိယေသု စ။
ကလျာဏဝစနံ ကထေ၊ အပုဋ္ဌောပိ ဟိတော နရော --

ဟူ၍ နီတိကျမ်းတတ် ဆရာမြတ်တို့ ကျေးကျွန်၏ ဝတ်တရားကို မှာကြားတော်မူအပ်သည်နှင့်အညီ ကျွန်တော်မျိုးသည် အရှင်၏ ကြီးကျယ်စွာ ပျက်စီး၍ ဘေးကြီး ဆိုက်ရောက်လတံ့သောအကြောင်းကို စဉ်းစားဆင်ခြင်မိ၍ အရှင်၏ အထံတော်သို့ သတိပေးစကား ပြောကြားတင်လျှောက်ရန် လာရောက်ရပါသည်”ဟု လျှောက်ဆိုလေ၏။

အာပဒိ စ၊ အရှင်သခင်၌၊ ဘေးရန်နှင့်တွေ့ဆုံ၊ ကြုံကြိုက်ရန်ရှိသော အခါ၌ လည်းကောင်း။ ဥမ္မဂ္ဂမနေ စ၊ အရှင်သခင်သည် ချွတ်ချော်တိမ်းပါး၊ ခရီးမှား၍၊ သွားသော အခါ၌လည်းကောင်း။ ကြိယကာလာတိယေသု စ၊ အရှင်သခင်သည် ပြုသင့်ပြုထိုက်သော ကာလကို၊ လွန်စ လွန်ဆဲ ဖြစ်သောအခါ၌လည်းကောင်း။ အပုဋ္ဌောပိ၊ ဟုတ် မဟုတ်ကို၊ ထုတ်ဖော် ဆွေးနွေး တိုင်ပင်၍ မမေးအပ်ပါသော်လည်း။ ဟိတော၊ အရှင်၏အစီးအပွားကို၊ လိုလားတောင့်တသော။ နရော၊ ကျေးကျွန်ငှါးရမ်း၊ အမှုထမ်း ယောက်ျားသည်။ ကလျာဏဝစနံ၊ သင့်လျော်လျှောက်ပတ်၊ ကောင်းမြတ်သော စကားကို။ ကထေ၊ ဆိတ်ဆိတ်မနေ၊ ပြောကြားပေရာ၏။

မင်းအမတ်တို့ ထမ်းအပ်သည့်တာဝန်များ

ထိုမှတစ်ပါးလည်း ကြားနာတော်မူပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၁၂၄။ ဘောဂဿ ဘာဇနံ ရာဇာ၊ မန္တိ ကြိယဿ ဘာဇနံ။
ရာဇကြိယပရိဒ္ဓံ၊ မန္တိ ဒေါသေန လိမ္မတေ။

ရာဇာ၊ တိုင်းပြည်အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ ဘောဂဿ၊ ချမ်းသာရိပ်ငြိမ်၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၏။ ဘာဇနံ၊ တည်ရာအစစ်၊ ဖြစ်ပါပေသတည်း။ မန္တိ၊ ရာထူး ခန့်အပ်၊ မင်းတိုင်ပင်အမတ်သည်။ ကြိယဿ၊ မင်း၏ပြုဘွယ်၊ အသွယ်သွယ် သော ကိစ္စ၏။ ဘာဇနံ၊ တည်ရာအစစ်၊ ဖြစ်ပါပေသတည်း။ ရာဇကြိယပရိဒ္ဓံသီ၊ မင်း၏ပြုဘွယ်၊ အသွယ်သွယ်တို့၊ အကယ်ချွတ်ယွင်း၊ ပျက်စီးခြင်းဖြစ်ပါမူ။ မန္တိ၊ ရာထူးခန့်အပ်၊ မင်းတိုင်ပင်အမတ်ကို။ ဒေါသေန၊ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချ၊ ပြစ်ဒေါသ ဖြင့်။ လိမ္မတေ၊ စင်စစ်မသွေ၊ လိမ်းကျံပေရာ၏။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဤဆိုလတံ သော အမတ်၏ ဝတ်တရားကို စဉ်းစားတော် မူပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၁၂၅။ ဝရံ ပါဏပရိစ္စာဂေါ၊ သိရသော ဝါပိ ကတ္တနံ။
 န တု သာမိပဒါပတ္တိ-ပါတနေစ္ဆောရုပေက္ခနံ။

ပါဏပရိစ္စာဂေါ ဝါပိ၊ အသက်ကို စွန့်လွှတ်ရခြင်းသည် လည်းကောင်း။ သိရသော ကတ္တနံ ဝါ ပိ၊ ဦးခေါင်းကိုဖြတ်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဝရံ၊ မြတ် သေး၏။ သာမိပဒါပတ္တိပါတနေစ္ဆော၊ အရှင်သခင်၏ အပေါ်၌ ကျရောက်အံ့ သော ဘေးရန်အပြစ်ကို ကျရောက်စေလိုသည်ဖြစ်၍။ ဥပေက္ခနံ၊ သက်သက် လျစ်လျူရှု၍နေခြင်းသည်။ န တု ဝရံ၊ မမြတ်သည် သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အရှင်ခြင်္သေ့ မင်း....ကျေးကျွန်ခယမ်း မင်းမှုထမ်း အမတ်တို့ မည်သည် မိမိ၏အသက်ကို စွန့်လွှတ်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ မိမိ၏ဦးခေါင်း ကို ဖြတ်ရခြင်းသည်လည်းကောင်း မြတ်ပါသေး၏။ မိမိအရှင်သခင်၏ အပေါ်၌ ဖြစ်ပေါ်ကျရောက်လတံ သော ဘေးရန်အပြစ်ကို သိလျက်နှင့် သက်သက် ကျရောက်စေလိုသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် မပြောမဆို မတင်မလျှောက် တိတ်ဆိတ်စွာ နေခြင်းသည် မမြတ်သည်သာ ဖြစ်ပါသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုအခါ ပိဂ်လကခြင်္သေ့ မင်းက “ယင်းသို့ဖြစ်ပါလျှင် အသင်သည် အဘယ် အကြောင်းကို ပြောဆိုလိုပါသနည်း”ဟု လေးမြတ်စွာ မေးလေ၏။

ထိုသို့မေးမြန်းရာ ဒမနကမြေခွေးက တင်လျှောက်သည်မှာ “အရှင်ခြင်္သေ့ မင်း....ဤ သံဇီဝကန္တာလားသည် အရှင်၏အပေါ်၌ ကောင်းသော သဘောထား လားလားမှ မရှိဟု ကျွန်တော်မျိုး ထင်မှတ်ပါသည်။ အကြောင်းမူကား ကျွန်တော်မျိုးတို့၏ မျက်မှောက်မှာပင် အရှင်၏ တန်ခိုးသတ္တိ၊ လုံ့လ ပယောဂ၊ အကြံဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော သတ္တိသုံးပါးကို ကဲ့ရဲ့၍ အရှင်၏အသရေကို ရှုတ်ချ ပြောဆိုလေ့ရှိပါသည်။ ဤတွင်မျှမက အရှင်၏ စည်းစိမ်ပါ သိမ်းအုပ်၍ မင်းလုပ် လိုသည့် လက္ခဏာ အရိပ်နိမိတ် ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိပါသည်”ဟု တင်လျှောက် လေ၏။

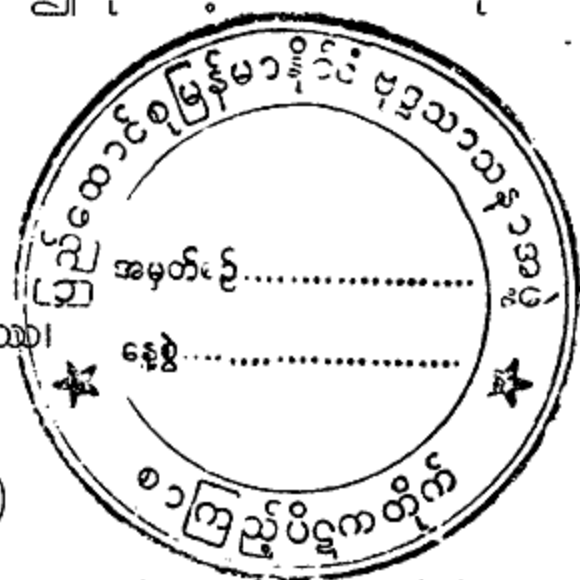
ထိုစကားကိုကြားလျှင် ပိကံလကခြင်္သေ့ မင်းသည် ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်လျက် အံ့အားသင့်ပြီးလျှင် တိတ်ဆိတ်စွာ ငေးမှိုင်၍ နေလေ၏။

မင်းနှင့်အမတ် တန်ခိုးချင်း မတူအပ်ပုံ

ထို့နောက် ဒမနက မြေခွေးက ဆက်လက်၍ ပြောပြန်သည်မှာ “အရှင် ခြင်္သေ့ မင်း....အရှင်သည် အလုံးစုံသော အမတ်ဟောင်းတို့ကို ရာထူးမှ ထုတ်နုတ် စွန့်ပယ်၍ ဆောင်ရွက်ရန် အမှုကိုစွဲ ဟူသမျှတို့၌ သံဇီဝကန္တာရား တဦးတည်း ကိုသာ လွှဲအပ်ခန့်ထားခြင်းသည် အလွန်အမင်း မှားယွင်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းကို နာတော်မူပါဦးလော့” ဟု ဆို၍ ဤဆိုလတ်သော ဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၁၂၆။ အတျူစွိတေ မန္တိနိ ပတ္တိဝေ စ၊
ဝိတ္ထမ္ဘ ပါဒေ ဥပတိဋ္ဌတေ ဩ။
သာ ထိသဘာဝါ အသဟာ ဘရဿ၊
တေသဉ္စ ဝေ ဧကတရံ ဇဟာတိ။

(ဣန္ဒဝဇီရာဂါထာ)

ဩ—သိရီ၊ ရတနာရွှေငွေ၊ အထွေထွေနှင့်၊ အသရေကို စောင့်သော နတ်သမီး သည်။ အတျူစွိတေ၊ ကဲလွန်ဂုဏ်သိရီ၊ စည်းစိမ်တန်ခိုး၊ မြင့်မောက်ပြီးသော။ မန္တိနိ စ၊ မင်းမူစီရင်၊ မင်းတိုင်ပင်အမတ်၌လည်းကောင်း။ ပတ္တိဝေ စ၊ တိုင်းပြည် အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်၌လည်းကောင်း။ ပါဒေ၊ မင်းနှင့်အမတ်၊ နှစ်ရပ်သော သူတို့၏ သတ္တိဟုဆိုအပ်သော အခြေတို့ကို။ ဝိတ္ထမ္ဘ၊ ဖေးမကြည့်ရှု၊ ထောက်ပံ့ ပြု၍။ ဥပတိဋ္ဌတေ၊ အစဉ်မပြတ်၊ ချဉ်းကပ်၍တည်ရာ၏။ သာသိရီ၊ ထိုစည်းစိမ် ဥစ္စာ၊ ရတနာရွှေငွေ၊ အထွေထွေနှင့်၊ အသရေကိုစောင့်သော နတ်သမီးသည်။ ထိသဘာဝါ၊ မတည်မစွဲ၊ မမြဲတတ်လှ၊ မိန်းမ၏သဘော ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဘာရဿ၊ နှစ်ဌာနနှစ်ဖက်၊ နှစ်ချက်ကြည့်ရှု၊ ပြုစုရသော တာဝန်ကို။ အသဟာ၊ အောင့်အည်းတန်တန်၊ သည်းမခံနိုင်သောကြောင့်။ တေသံခွိန္နံ၊ ထိုမင်းအမတ် ဟူ၊ နှစ်ယောက်သောသူတို့တွင်။ ဝေ—ဧကန္တေန၊ မချွတ်ကေန်၊ အမှန်စင်စစ် အားဖြင့်။ ဧကတရံ၊ တယောက်ယောက်ကို။ ဇဟာတိ၊ မတွယ်မတာ၊ ပယ်ခွါ လွတ်လွတ်၊ စွန့်လွှတ်တတ်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။စည်းစိမ်ရွှေငွေ အထွေထွေနှင့် အသရေကို စောင့်သော သိရီနတ်သမီးသည် အလွန်မောက်မြီး၍ တန်ခိုးကြီးမားသော မင်း၏အမတ်

ကြီးနှင့် ဘုရင်မင်းမြတ်တို့၌ ထိုမင်းနှင့်အမတ် နှစ်ရပ်သောသူတို့၏ တန်ခိုး သတ္တိဟု ဆိုအပ်သော အခြေတို့ကို ဖေးမကြည့်ရှု ထောက်ပံ့ခြင်းကို ပြုလျက် အစဉ်မပြတ် နှစ်ရပ်သော ဌာနတို့၌ ချဉ်းကပ်၍ တည်ရပါမူ ထိုအသရေစသည်ကို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်သော သိရီနတ်သွီးသည် မိန်းမဖြစ်၍ စိတ်မခိုင်မစွဲ မမြဲ တတ်သော သဘောရှိခြင်းကြောင့် အမှုရှုပ်လျက် နှစ်ဌာန နှစ်ဖက် နှစ်ချက် ကြည့်ရှု ပြုစု စောင်မရသော ကြီးလေးလှသော တာဝန်ကို အတန်တန် အောင့်အည်း၍ သည်းမခံနိုင်သဖြင့် ထိုဘုရင်မင်းမြတ်နှင့် အမတ်နှစ်ယောက်တို့ တွင် တယောက်ယောက်သော သူကို ကေနိမချွတ် စွန့်လွှတ်တတ်ပါသည် ဟူလို။

အမတ်မိုက်ကို ယုံကြည်လွှဲအပ်က လွှဲတတ်ပုံ

ထိုမှတပါး ဤဆိုလတုံသော စကားကိုလည်း စဉ်းစားဆင်ခြင်တော်မူပါ ဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၂၇။ ဧကံ ဘူမိပတိံ ကရောတိ သစိဝံ ရဇ္ဇေ ပဓာနံ ယဒါ၊
 တံမောဟာ သယတေ မဒေါ သံ စ မဒါလဿေန နိဗ္ဗိဇ္ဇတေ။
 နိဗ္ဗိန္နဿ ပဒံ ကရောတိ ဟဒယေ တဿ သတန္တပ္ပိဟာ၊
 သာတန္တပ္ပိဟယာ တတော သပတိနော ပါဏန္တိကံ ဂမ္ပတေ။

(သဒ္ဓုလဝိက္ကိဋ္ဌိတဂါထာ)

ဘူမိပတိ၊ ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဧကံ၊ တယောက်သော။ သစိဝံ၊ မင်းထံဆည်းကပ်၊ မင်း၏အမတ်ကို။ ရဇ္ဇေ၊ မိမိစိုးပိုင်၊ တိုင်းနိုင်ငံအလုံး၌။ ပဓာနံ၊ ကြီးကဲလွှမ်းမိုး၊ အစိုးတရ၊ ပဓာန အဖြစ်ကို။ ကရောတိ၊ အပ်နှင်းအမှု၊ ခန့်ထားပြု၏။ တဒါ၊ ထိုသို့ ကြီးကဲလွှမ်းမိုး၊ စိုးပိုင်ပြဌာန်းခြင်းကို၊ အပ်နှင်းသောအခါ၌။ မောဟာ၊ ဝမ်းတွင်းမနော၊ သဘောမသာ၊ မလိမ္မာသောကြောင့်။ မဒေါ၊ ထောင်လွှားတက်ကြွ၊ မာန်မာန ယစ်ခြင်းသည်။ တံ၊ ထိုကြီးကဲလွှမ်းမိုး၊ စိုးပိုင်ပြဌာန်းသောအမတ်ကို။ သယတေ၊ တည်နေမပြတ်၊ ကိန်းဝပ်ခိုလှုံရာ၏။ သ စ၊ ထိုထောင်လွှားတက်ကြွ၊ မာနခိုလှုံ အပ်သော၊ အမတ်သည်လည်း။ မဒါလဿေန၊ မာန်ယစ်သဖြင့်၊ ပျင်းရိခြင်း ကြောင့်။ နိဗ္ဗိဇ္ဇတေ၊ မင်းမှသီးခြား၊ စိတ်ကွဲပြားရာ၏။ နိဗ္ဗိန္နဿ၊ မင်းမှသီးခြား၊ စိတ်ကွဲပြားသော။ တဿ၊ ထိုမင်းမှဆောင်အပ်၊ ပဓာနအမတ်၏။ ဟဒယေ၊ တွင်းဓာတ်မနော၊ စိတ်သဘော၌။ သတန္တပ္ပိဟာ၊ မိမိကိုယ်တိုင်၊ ပိုင်ပိုင်မချို့၊ ပြဌာန်းဘို့ရာ၊ နှစ်မြို့ခြင်းအာသာသည်။ ပဒံ၊ တည်ရာမှီရာ၊ ခိုလှုံရာကို။ ကရောတိ၊ မချွတ်ကေနိ၊ အမှန်ပြုတတ်၏။ တတော၊ ထိုမိမိကိုယ်တိုင်၊ ပိုင်ပိုင်

ပြဋ္ဌာန်းလိုသော၊ သဘောခိုအောင်းသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ အစပကတူး၊ အဦးပြု၍။ သာတန္တပိဟယာ၊ ကိုယ်တိုင်ပြဋ္ဌာန်းခြင်း၌၊ ပြင်းစွာ နှစ်မြို့ခြင်းကြောင့်။ သပတိနော၊ မိမိ၏အရှင်သခင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်အား။ ပါဏန္တိကံ၊ ခန္ဓာပျက် ပြုန်း၊ ဝိညာဉ်ဆုံးခြင်းသို့။ ဂမ္ပတေ၊ သဘောဖောက်ပြန်၊ အကောက်ကြံသဖြင့်၊ အမှန်ရောက်စေရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ရေမြေအရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် နှစ်သက် မြတ်နိုးတော် မူအပ်သော တစုံတယောက်သော အမတ်ကို မိမိပိုင်သော တိုင်းနိုင်ငံအလုံး၌ မင်း၏ကိစ္စ ဟူသမျှတို့ကို ကြီးကဲလွှမ်းမိုး၍ အစိုးတရ ပဓာနအဖြစ်ဖြင့် ကြည့်ရှု ဆောင်ရွက်ရန် လွှဲအပ် ခန့်ထားအပ်သည်ရှိသော် ထိုလွှဲအပ် ခန့်ထားအပ်သော အမတ်သည် သဘောသေးသိမ် မလိမ္မာသဖြင့် ငါပြဋ္ဌာန်းသည် ငါအစိုးရသည် ဟူသော မာန်ယစ်တက်ကြွခြင်း သဘောသည် ထိုအမတ်၏ စိတ်ဓာတ်၌ ဝင်ကပ် ခိုလှုံရာ၏။ ထိုသို့ မာန်မာနဓာတ် ဝင်ကပ်ခိုလှုံသော အမတ်သည်လည်း ငါ ပြဋ္ဌာန်းသည် ငါကြီးကဲသည်ဟူသော မာန်ယစ် တက်ကြွခြင်းကြောင့် ခပ်သိမ်း သော အမှုကိစ္စတို့၌ စည်းကမ်းကျကျ နေရာတကျ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရန် ပျင်းရိသော သဘော ပေါ်ပေါက်၍လာပြန်သဖြင့် ဘုရင်မင်းမြတ်၏ စည်းကမ်း နည်းလမ်းတို့ကို မလိုက်နာလိုဘဲ စိတ်ကွဲပြားဖောက်ပြန်ခြင်း ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသို့ မင်းနှင့် အလိုမတူ အယူကွဲပြားသော အမတ်၏ အတွင်းဓာတ် မနော စိတ် သဘော၌ မိမိကိုယ်တိုင် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် စီရင်ပြဋ္ဌာန်းလိုသော အာသာဆန္ဒသည် ဝင်ရောက်ချဉ်းကပ်၍ တည်ရာ မှီရာ ခိုလှုံရာကို မချွတ်ကေန် အမှန်ပြုတတ်ပေ၏။ ထိုသို့ မိမိကိုယ်တိုင် ပိုင်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းလိုသော သဘောမနော၌ ခိုအောင်းသည်မှ အစအဦးပြု၍ ထိုအမတ်သည် မိမိကိုယ်တိုင် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် စီရင်ပြဋ္ဌာန်းခြင်း၌ ပြင်းစွာ နှစ်မြို့ခြင်းကြောင့် နောက်ဆုံး၌ ရေမြေအရှင် ဘုရင် မင်းမြတ်အား ခန္ဓာပျက်ပြုန်း ဝိညာဉ်ဆုံးသည်တိုင်အောင် ကြံစည်အားထုတ် ပြုလုပ်တတ် ပါသည် ဟူလို။

အကြွင်းမဲ့ပယ်ပါမှ ချမ်းသာသည့် အရာသုံးပါး

ထို့ကြောင့် ထိုသို့ ဆိုးယုတ်သော အမတ်ကို ရာထူးမှထုတ်နုတ်၍ အလျှင်း ပယ်စွန့်ထိုက်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြလိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၁၂၈။ ဝိသဒ္ဓိဒ္ဓဿ ဘတ္တဿ၊ ဒန္တဿ စလိတဿ စ။

အမစူဿ စ ဒုဋ္ဌဿ၊ မူလာဒုဒ္ဓရဏံ သုခံ။

ဝိသဒ္ဓိဒ္ဓဿ၊ အဆိပ်လိမ်းကပ်၊ ရောနှောစပ်ပြီးသော။ ဘတ္တဿ စ၊ ချိုချဉ် ရသာ၊ ဟင်းလျာနှင့်၊ ထမင်းအစာကိုလည်းကောင်း။ စလိတဿ၊ ခြေမြစ်

တည်တံ့၊ ကြံ့ကြံ့မခိုင်၊ နဲ့ယိုင်လှုပ်ရှားသော။ ဒန္တဿ စ၊ ပြုတ်လုတ်ကာ၊ အမြဲနာလျက်၊ သွားခြေပျက်ကိုလည်းကောင်း။ ဒုဠဿ၊ အကျင့်မှောက်မှား၊ ဖောက်ပြား ဆိုးယုတ်သော။ အမစ္စဿ စ၊ ရာထူးခန့်အပ်၊ မင်းအမတ်ကို လည်းကောင်း။ မူလာ၊ လုံးစုံမကြွင်း၊ အမြစ်ရင်းမှ။ ဥဒ္ဓရဏံ၊ သုတ်သင်အလျှင်း၊ ပယ်နုတ်ခြင်းသည်။ သုခံ၊ ဘေးဘျမ်းမခ၊ ချမ်းသာလှပါ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အဆိပ်နှင့် လိမ်းကပ်ရောနှောပြီးသော ချိုချဉ်ရသာ ဟင်းလျာနှင့် ထမင်းအစာ စသည်တို့ကို အနည်းငယ်မျှ မချန်ခြင်းဘဲ အလျှင်းစွန့်ပစ်မှသာလျှင် ဘေးကင်းရာပါသည်။ ထို့ပြင် အမြစ်မခိုင်၍ လှုပ်ရှားနဲ့ယိုင်လျက် အစားခက် အဝါးခက် အသားခက်နှင့် မပျက်အစဉ် နာကျင်၍နေသော သွားကိုလည်းကောင်း၊ ရာထူးဌာနန္တရဖြင့် ခန့်အပ်၍ ထားအပ်သော သဘောတိမ်းစောင်း မကောင်းကျင့်ကြံတတ်သော အမတ်ယုတ်ကိုလည်းကောင်း အမြစ်အရင်းမှ အကြွင်းမဲ့ ပယ်နုတ်လိုက်ခြင်းသည် လွယ်ကူချမ်းသာခြင်း ဖြစ်ပါသည်ဟူလို။

ရွှေပြည်ဝန်ကို ကျေးကျွန်နှင်းအပ်က ပျက်စီးတတ်ပုံ

ထို့ပြင် တိုင်းပြည်၌ အမှုကိစ္စ ဟူသမျှတို့ကို တဦးတည်း လုံးဝအပ်နှင်း၍ စီမံဆောင်ရွက်စေခြင်းသည် အလျှင်းမသင့်ကြောင်းကို တင်လျှောက်လိုရကား ဤဆိုလတ်သော အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ဆင်ခြင်ပါဦးလော့ဟု ဆိုပြီးလျှင် အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၂၉။ ယော ကရေ သစိဝါယတ္တံ၊ သိရိံ တံဗျသနေ သတိ။
သောန္ဓောဝ ဇဂတိပါလော၊ သီဒေ သဉ္ဇာရကာ ဝိနာ။

ယောဇဂတိပါလော၊ အကြင် ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ သိရိံ၊ မိမိပိုင်စိုး၊ တန်ခိုးထွေထွေ၊ အသရေကို။ သစိဝါယတ္တံ၊ ရာထူးခန့်အပ်၊ မင်းအမတ်နှင့်၊ စပ်ဆိုင်သည်ကို။ ကရေ၊ ပြုငြားအံ့။ တံဗျသနေ၊ ထိုအမတ်ကြီး၊ တနည်းနည်းဖြင့်၊ ပျက်စီးချွတ်ယွင်းခဲ့သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ သောဇဂတိပါလော၊ ထိုရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ သဉ္ဇာရကာ၊ ရွှေဆောင်အမှုန်၊ ခရီးညွှန်မှ။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အန္ဓောဝ၊ စက္ခုနှစ်ဖက်၊ တက်တက်စင်ပြုန်း၊ စုံလုံးကန်းသော သူကဲ့သို့။ သီဒေ၊ နစ်မြုပ်မသွေ၊ ပျက်စီးပေရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ရေမြေအရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် မိမိတန်ခိုးအာဏာ ရှိသမျှဖြင့် အလုံးစုံ စီမံဆောင်ရွက်ရန် ကိစ္စဟူသမျှတို့ကို တယောက်သော အမတ်အား ယုံကြည်အားထား ကိုယ်စားပြု၍ လွှဲပို့ခန့်အပ်ခြင်းကို ပြုခဲ့သည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုသို့ပြုလုပ်ခဲ့ရာ ထိုအမတ်ကြီးသည် တနည်းနည်းဖြင့် ပျက်စီးချွတ်ယွင်းခဲ့သည်ရှိ

သော် မျက်စိနှစ်ဖက် လုံးလုံးပျက်သော သူကန်းသည် ခရီးညွှန် လမ်းပြမှ
ကင်းသဖြင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ ထိုဘုရင်မင်းမြတ်သည်လည်း
ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်းသို့ ရောက်ရာပါသည် ဟူလို။

လှပျို၏ကို မကြည့်လိုသူ ရှိပါမည်လော

ထို့ပြင်လည်း အကြင်အမတ်သည် အလုံးစုံသော အမှုကိစ္စတို့၌ မိမိအလို
အတိုင်း ပြုလုပ်စီမံနိုင်၏။ ထိုသို့ပင် မိမိအလိုအတိုင်း စီမံပြုလုပ်ရသော်လည်း
စင်စစ်မှာမူကား ဤအရာ၌ ငါ၏အရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သာလျှင် ပိုင်နိုင်ပြဋ္ဌာန်း
ပေသည်။ ငါ ပိုင်နိုင်ပြဋ္ဌာန်းသည် မဟုတ်၊ ငါ၏တန်ခိုး အစိုးရသော အသရေ
မဟုတ်ပေဟူ၍ နေရာတကျ သိတတ်၏။ ထိုသို့ နေရာတကျ သိတတ်သော အမတ်
ပင် ဖြစ်လင့်ကစား ပဓာနအရာ၌ လွှဲအပ်ခန့်ထားရန် မသင့်ကြောင်းကို ထပ်
လောင်း၍ တဖန် တင်လျှောက်လိုပြန်သည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို
ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၃၀။ န သောတ္ထိပုရိသော လောကေ၊ ယော န ကာမယတေ သိရိ။
ပရဿ ယုဝတိ ရမ္မံ၊ သာဒရံ နေက္ခတေတြ ကော။

လောကေ၊ လူ့ပြည်ဌာန၊ လူ့လောက၌။ ယောပုရိသော၊ အကြင်
ယောက်ျားသည်။ သိရိ၊ စည်းစိမ်ဖွံ့ဖြိုး၊ တန်ခိုးထွေထွေ၊ ကြက်သရေကို။ န
ကာမယတေ၊ အာသာခင်မင်၊ လိုချင်စွဲမက်၊ နှစ်သက်ခြင်းမရှိ။ သောပုရိသော၊
စည်းစိမ်ကြက်သရေ၊ အထွေထွေကို၊ လိုမရှိငြား၊ ထိုယောက်ျားသည်။ န အတ္ထိ၊
မယွင်းတိတိ၊ အစင်းသိသဖြင့်၊ အလျှင်းမရှိသည်သာလျှင်တည်း။ အတြ၊ ဤ
လူ့ရပ် နတ်ပြည်၊ ဘုံလောကီ၌။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ ရမ္မံ၊ လှပတင့်တယ်၊
နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသော။ ယုဝတိ၊ အရွယ်မအို၊ နဂိုရ်ယဉ်ကျေး၊ မိန်းမပျိုကလေး
ကို။ သာဒရံ၊ စုံစုံမက်မက်၊ နှစ်သက်လေးမြတ်ခြင်း ရှိသဖြင့်။ ကော၊ အဘယ်
မည်သောသူသည်။ န ဣက္ခတေ၊ မကြည့်မရှုဘဲ၊ မျက်နှာလွဲ၍၊ အမြဲနေပါအံ့နည်း။

ချစ်သူကို အပြစ်မယူသင့်ပုံ

ထိုသို့ ဒမနကမြေခွေး တင်လျှောက်သောစကားတို့ကို ကြားလျှင် ပိဂ်လက
ခြင်္သေ့မင်းသည် အတန်ငယ်စဉ်းစားပြီးမှ “ချစ်ဆွေဒမနက....သင် ယခုပြောဆို
သမျှသည် အားလုံးပင် ဟုတ်မှန်ပါပေသည်။ သို့သော်လည်း သံဇီဝကနှင့်
ငါတို့သည် တဦးနှင့်တဦး မေတ္တာကူး၍ အထူးပင် ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက် မြတ်
နိုးခြင်း ရှိကြပေသည်” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောပြလေ၏။

ဟိ-ပြန် ၁-၂၄—ပ-မ-ဗ-သ-စ

၁၃၁။ ကုဗ္ဗန္ဓောပိ ဗျလီကာနိ၊ ယော ပိယော ပိယတေဝ သော။
အသေသဒေါသဒုဋ္ဌောပိ၊ ကာယော ကဿ န ဝလ္လဘော။

ယော၊ အကြင်သူကို။ ပိယော၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊ နှစ်သက် မြတ်နိုးအပ်၏။
သော၊ ထိုချစ်ခင်စုံမက်၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်သောသူသည်။ ဗျလီကာနိ၊ မသင့်
မတော်၊ မလျော်သောပြစ်မှုတို့ကို။ ကုဗ္ဗန္ဓောပိ၊ လွန်ကျူးများစွာ၊ ပြုကျင့်၍
နေပါသော်လည်း။ ပိယတေ ဝေ၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊ နှစ်သက်မြဲ နှစ်သက်အပ်သည်
သာလျှင်တည်း။ အသေသဒေါသဒုဋ္ဌောပိ၊ လုံးစုံဆိုးဝါး၊ များစွာစုပေါင်း၊
မကောင်းသောအပြစ်တို့ဖြင့်၊ လွန်စွာညစ်ပတ်၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပါသော်လည်း။
ကာယော၊ မိမိ၏ကိုယ်ခန္ဓာကို။ ကဿ၊ အဘယ်မည်သောသူအား။ နဝလ္လဘော၊
မချစ်ခင် မစုံမက်၊ မနှစ်သက်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ ဝလ္လဘော ဝေ၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊
နှစ်သက်မြတ်နိုးသည် သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ချစ်ဆွေ ဒမနက....လောက၌ သတ္တဝါတို့၏ ဓမ္မတာသဘော
မှကား များစွာအပေါင်း မကောင်းသောအပြစ် မကောင်းသော အညစ်
အကြေးတို့ဖြင့် လိမ်းပေညစ်ပတ် ဖျက်ဆီးအပ်ပါသော်လည်း မိမိ၏ကိုယ်ခန္ဓာကို
အဘယ်မည်သောသူသည် မချစ်ခင် မစုံမက် မနှစ်သက်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း၊ ချစ်ခင်
စုံမက် နှစ်သက် မြတ်နိုးသည်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့အတူ မိမိ၏ အသက်
အသွင် ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်သောသူသည် မသင့်မလျော် မတော်
သော အမှုတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် အခါခါ များစွာလွန်ကျူး၍ အထူးပင် ပြုကျင့်
ပါသော်လည်း ရှေးမူမပျက်ဘဲ နှစ်သက်မြတ်နိုးမြဲ မြတ်နိုးသည်သာလျှင် ဖြစ်ပေ
သည် ဟူလို။

ထိုမှတစ်ပါးလည်း စဉ်းစားရန် ဥပမာတရပ်ကို နောက်ထပ်၍ ပြပြန်လိုသည်
ဖြစ်၍ အပိယာနိပိ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၃၂။ အပိယာနိပိ ကုဗ္ဗန္ဓော၊ ယော ပိယော ပိယတေဝ သော။
ဒဗ္ဗမန္တိရသာရေပိ၊ ကဿ အဂ္ဂိမ္မိနာဒရော။

ယော၊ အကြင်သူကို။ ပိယော၊ ချစ်ခင်စုံမက်၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်၏။
သော၊ ထိုချစ်ခင်စုံမက်၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်သောသူသည်။ အပိယာနိ၊ မနှစ်
သက်အပ်သည်တို့ကို။ ကုဗ္ဗန္ဓောပိ၊ ကျင့်ကြံအားထုတ်၊ ပြုလုပ်၍ နေပါသော်
လည်း။ ပိယတေ ဝေ၊ အချစ်မပျက်ဘဲ၊ နှစ်သက်မြဲ နှစ်သက်အပ်သည်သာလျှင်
တည်း။ ဒဗ္ဗမန္တိရသာရေပိ၊ လောင်ကျွမ်းစေအပ်သော ဗိမာန်တိုက်တာ၊ အိမ်ရာ
အထွေထွေနှင့်၊ ရွှေငွေဥစွာ၊ ရတနာပင်ရှိပါသော်လည်း။ ဝါ၊ ဗိမာန်တိုက်တာ၊
အိမ်ရာ အထွေထွေနှင့်၊ ရွှေငွေဥစွာ၊ ရတနာအနှစ်တို့ကို၊ ပြာဖြစ်အောင်

လောင်ပါသော်လည်း။ ကဿ၊ အဘယ်မည်သောသူအား။ အဂ္ဂိမ္မိ၊ တကပ္ပါလုံး၊ အစဉ်သုံးသည်၊ မမုန်းမပပ်နိုင်သော မီး၌။ အနာဒရော၊ မရှိသေ မစုံမက်၊ မနှစ်သက် မလေးမြတ်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ အာဒရော ဧဝ၊ ရှိသေစုံမက်၊ နှစ်သက် လေးမြတ်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင်သူကို ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက် မြတ်နိုးအပ်၏။ ထိုသူသည် မနှစ်သက်ဖွယ်သော အမှုတို့ကို အကြိမ်ကြိမ်အဖန်ဖန် ကျင့်ကြံအားထုတ် ပြုလုပ်၍နေပါသော်လည်း ရှေးအတိုင်း အချစ်မပျက်ဘဲ နှစ်သက်မြဲ နှစ်သက် အပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။ ဥပမာအားဖြင့်ဆိုသော် တကပ္ပါလုံး အစဉ်သုံးသည့် မမုန်းအပ် မမုန်းနိုင်သော မီးသည် ဗိမာန် တိုက်ဘာ အိမ်ရာ ရွှေငွေနှင့် အထွေထွေသော အသုံးအဆောင်တို့ကို လောင်ကျွမ်း ဖျက်ဆီးတတ်ပါသော်လည်း အဘယ်သူသည် ထိုမီးကို မရှိသေ မလေးမြတ် မနှစ်သက်အပ်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း၊ ရှိသေလေးမြတ် နှစ်သက်အပ်သည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့အတူ ကြည်ဖြူ စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးအပ်သော သူကိုလည်း ရှေးအတိုင်း အချစ်မပျက်ဘဲ နှစ်သက်မြတ်နိုးမြဲ မြတ်နိုးအပ်သည်သာ ဖြစ်ပေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ဘုရင်လိုလား၍ ရှုစားခံရသူ၌ ကြက်သရေတည်ရှိပုံ

ထိုသို့ ခြင်္သေ့မင်း ပြောဆိုသော စကားကို ကြားနာရသောအခါ ဒမနက မြေခွေးက “အရှင်ခြင်္သေ့မင်း.... ဤသို့ သဘောထားတော်မူခြင်းသည်ပင်လျှင် သာလွန်၍ မှားယွင်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းကို တင်လျှောက်ပါအံ့၊ နာတော်မူပါဦးလော့”ဟု ဆို၍ ယသ္မိံ စသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုတင်လျှောက် ပြန်လေ၏။

၁၃၃။ ယသ္မိံ စေဝါမိကံ စက္ခု၊ အာရောဟယတိ ပဉ္စိဝေါ။

သုတေ မစ္စေပျုဒါသီနေ၊ သ လက္ခာသယိတေ ဇနော။

ပဉ္စိဝေါ၊ ရေမြေစိုးပိုင်၊ နိုင်ငံအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ ယသ္မိံ ဧဝ၊ အကြင်သို့ သဘော ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ သုတေ စ၊ ရင်သွေးရင်နှစ်၊ သားတော်ချစ်၌ လည်းကောင်း။ အမစ္စေ စ၊ စလွယ်သွယ်ပြောင်း၊ ဗောင်းနားဇောင်းနှင့်၊ သူကောင်းခန့်အပ်၊ မင်းအမတ်၌ လည်းကောင်း။ ဥဒါသီနေ စ၊ သာမန်ဖြစ်သောသူ၊ လျစ်လျူပုဂ္ဂိုလ်၌ လည်းကောင်း။ အမိကံ၊ ခုံမင်သဲမဲ၊ ထူးလွန်ကဲစွာ။ စက္ခု၊ မျက်စိကို။ အာရောဟတိ၊ စုံစုံမက်မက်၊ နှစ်သက်ကြည်လင်၊ ရှုစားတင်၏။ ဝါ၊ စက္ခုအာရောဟတိ၊ ချစ်ခင်လိုလား၊ ဂရုထားလျက်၊ ရှုစားတော်မူ၏။ သ - သောဇနော၊ ထိုဘုရင်လိုလား၊ ရှုစားတော်မူအပ်

သော သူကို။ လက္ခိ၊ ဘုန်းတန်းကြက်သရေ၊ အထွေထွေသည်။ အာသယိတေ၊ အစဉ်တစိုက်၊ အတွင်လိုက်၍၊ သိုက်မြိုက်စွာတည်နေ၏။

ဤဂါထာဝယ် ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ဘုရင်မင်းမြတ်သည် သား၌ သော်လည်းကောင်း၊ မှူးမတ်၌သော်လည်းကောင်း၊ တပါးသော သာမန်ဖြစ် သော သူ၌သော်လည်းကောင်း ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်းဖြင့် ရှုစား တော်မူအပ်သည်ရှိသော် ထိုဘုရင် ရှုစားတော်မူအပ်သော သူ၌ ဘုန်းတန်း ကြက်သရေ အထွေထွေသည် အစဉ်တစိုက် အတွင်လိုက်၍ တည်တတ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ဆိုးယုတ်ဖောက်ပြား၍ မတရားသော အမတ် စသည်တို့ကို ချစ်ခင်မြတ်နိုးတော်မူခြင်းကြောင့် နတ်ပယ်စွန့်ပစ်ခြင်းကို ပြုတော် မမူပါဘဲ ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်းဖြင့် အမြဲရှုစားတော်မူပါက ထိုဆိုး ယုတ်သောသူသည် တနေ့တခြား ဘုန်းတန်ခိုးကြီးမားသဖြင့် ချွတ်ယွင်းဖောက် ပြား၍ မတရားသောအမှုတို့ကို များစွာပြုလုပ်နိုင်ရန် ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ချစ်ခင်စုံမက်တော်မူခြင်းကြောင့် ဆိုးယုတ်သောသူကို နတ်ပယ်စွန့်ပစ်တော်မမူ ခြင်းသည် သာလွန်၍ပင် မှားယွင်းတော်မူပါသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ကောင်းမြတ်သော အဆုံးအမကို နာယူသင့်ကြပုံ

ထို့ပြင် မနှစ်သက် မမြတ်နိုးပါသော်လည်း တင့်တယ်လျောက်ပတ် ကောင်း မြတ်စေလိုသော သဘောထားဖြင့် ပြောကြားညွှန်ပြ ဆုံးမသည့်အရာကို နာယူ ရန် သင့်လျော်ကြောင်းနှင့် ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုရကား “အရှင်ခြင်္သေ့မင်း.... အထူးသဖြင့် စဉ်းစား၍ ကြားနာတော်မူပါဦးလော့” ဟု ဆိုပြီးလျှင် ဤဆိုလတံ့ သောဂါထာကို ရှုတ်ဆိုတင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၁၃၄။ အပိယဿာပိ ပထဿ၊ ပရိဏာမော သုခါဝဟော။

ဝတ္တာ သောတာ စ ယတြာတ္ထိ၊ ရမတေ တတြ သမ္ပဒါ။

အပိယဿ၊ မကြားနာလုံ၊ အဆိုမကြိုက်၊ မနှစ်ခြိုက်အပ်သော။ ပထဿာပိ၊ စီးပွားအကျိုး၊ တိုးတက်ခြင်းနှင့်၊ စပ်လျဉ်းသောအကြောင်း၏လည်း။ ပရိဏာ- မော၊ ရင့်ကျက်ပေါ်ရိုး၊ ထိုအကျိုးသည်။ သုခါဝဟော၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ရပ်၊ မကပ် ပူလောင်၊ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်၏။ ယတြ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဝတ္တာ စ၊ နည်းလမ်းညွှန်ပြ၊ ဆုံးမပြောဆိုတတ်သောသူသည်လည်းကောင်း။ သောတာ စ၊ နည်းလမ်းညွှန်ပြ၊ ဆိုဆုံးမသည်ကို၊ နှစ်လိုကြည်ဖြူ၊ နာယူသောသူသည်လည်း ကောင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတြ၊ ထိုအရပ်၌။ သမ္ပဒါ၊ ချမ်းသာမျိုးစုံ၊ စုပုံအချက် သမ္ပတ်စက်သည်။ ရမတေ၊ မွေ့လျော်နှစ်ခြိုက်၊ ပျော်ပိုက်၍နေ၏။

ဤဂါထာဝယ် ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။စီးပွားအကျိုး တိုးတက်စေခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သွန်သင်ဆုံးမအပ်သော စကားသည် မကြားနာလိုပြောဆိုသည်ကိုမကြိုက် မနှစ်ခြိုက်အပ်ပါသော်လည်း နောင် ထိုအကြောင်း၏ ရင့်ကျက်သဖြင့် အကျိုးဖြစ်ပေါ်လာသည့်အခါ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာခြင်းကို ဆောင်တတ်ပါသည်။ ထိုမှတစ်ပါးလည်း အကြင်အရပ်၌ နည်းလမ်း ညွှန်ပြ ဆိုဆုံးမတတ်သော ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်လည်းရှိ၏။ ထိုပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်၏ သွန်သင်ဆုံးမခြင်းကို နှစ်လိုကြည်ဖြူ၍ နာယူပြုကျင့်သူလည်းရှိ၏။ ထိုအင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော အရပ်၌ စီးပွားဥစ္စာ အရာရာတို့နှင့်ပြည့်စုံကြွယ်ဝခြင်း အစရှိသော သမ္ပတ္တိစက်သည် မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်၍ အမြဲတည်နေပါသည်။ ထို့ကြောင့် မကြားနာလို ပြောဆိုသည်ကိုမကြိုက် မနှစ်ခြိုက်အပ်ပါသော်လည်း စီးပွားအကျိုး တိုးတက်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကျွန်တော်မျိုး တင်လျှောက်အပ်သော စကားကို လိုက်နာပြုကျင့်ရန် သင့်ပါသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

အမတ်ဟောင်းပယ်ပစ်၍ အမတ်သစ်ကို မမြှောက်စားသင့်ပုံ

အရှင်ခြင်္သေ့မင်းသည် ရှေးမူလရှိရင်းစွဲဖြစ်သော အမတ်ဟောင်းတို့ကို ရာထူးမှထုတ်နုတ်၍ နောက်မှလက်သစ် ရောက်လာစဖြစ်သော အာဂန္တု ညွှေသည်ကို ရွှေဆောင်ပြုလုပ်လျက် ပဓာနကြီးမှူးသောရာထူး၌ ခန့်အပ်သဖြင့် အမတ်ပြုလုပ်၍ထားခြင်းသည်လည်း အထူးပင် မသင့်လျော်လှပါ။ ထိုမသင့်လျော်ခြင်း၏ အကြောင်းကို သိသာရန် ထပ်လောင်း၍ ကောင်းစွာတင်လျှောက်ပါဦးအံ့ဟု ဆို၍ မူလာမစွေ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုတင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၁၃၅။ မူလာမစွေ ပရိစ္စဇ္ဇ၊ နာဂန္တု ပတိမာနယေ။

နာတော ပရတရော ဒေါသော၊ ရဇ္ဇဘေဒကရော ယတော။

ရာဇာ၊ နိုင်ငံအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ မူလာမစွေ၊ မူလ-ဘူတ၊ မဆွလက်ဟောင်း၊ အမတ်ပေါင်းတို့ကို။ ပရိစ္စဇ္ဇ၊ ရာထူးပယ်ဖြုတ်၊ ထုတ်နုတ်စွန့်ပစ်၍။ အာဂန္တု၊ နောက်မှပေါ်လာ၊ အာဂန္တုဖြစ်၊ လက်သစ်အမတ်ကို။ နပတိမာနယေ၊ ပေါ်ရံအသွင်၊ ထင်အမြင်ဖြင့်၊ အစဉ်အားကိုး၊ မမြတ်နိုးရာ။ ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ သော၊ ထိုနောက်မှရောက်လာ၊ အာဂန္တုဖြစ်၊ လက်သစ်အမတ်သည်။ ရဇ္ဇဘေဒကရော၊ တိုင်းပြည်ကိုမှောက်လှန်၍၊ ကျွမ်းပြန်အောင် ပြုတတ်ပါ၏။ အတော ပရတရော၊ ထိုနောက်မှရောက်လာ၊ အာဂန္တုအမတ်ကို၊ ယုံကြည်မြတ်နိုး၍၊ တန်ခိုးအပ်နှင်းသည်ထက်၊ ကဲလွန်မှားယွင်းသော။ ရဇ္ဇဘေဒကရော၊ တိုင်းပြည်ကို မှောက်လှန်၍၊ ကျွမ်းပြန်အောင်ပြုတတ်သော။ ဒေါသော၊ အထင်အရှား၊ မှားယွင်းသောအပြစ်သည်။ န အတ္ထိ ဝေ၊

စင်စစ်ကေန၊ မရှိမှန်သည်သာလျှင်တည်း။ တတော၊ ထို့ကြောင့်။ အာဂန္တု၊ နောက်မှပေါ်လာ၊ အာဂန္တုဖြစ်၊ လက်သစ်အမတ်ကို။ န ပတိမာနယော၊ ပေါ်ရံ အသွင်၊ ထင်အမြင်ဖြင့်၊ အစဉ်အားကိုး၊ လွန်မြတ်နိုး၍၊ တန်ခိုးအပ်နှင်းရန် မသင့်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ နိုင်ငံအရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ရှေးအစဉ်ကပင်လျှင် အရှင်၏ အကျိုးကို မြှော်ကိုးလျက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပေသော မှူးဟောင်း မတ်ဟောင်းတို့ကို အကြောင်းမဲ့ သက်သက် ရာထူးဌာနနန္တရတို့မှ ဖြုတ်ဖျက်ပယ်စွန့်၍ ရောက်သစ်စ ဖြစ်သော အာဂန္တုကပုဂ္ဂိုလ်ကို ကြည်ညိုလေးမြတ်၍ ရာထူးခန့်အပ်ခြင်းကို မပြုသင့်ပေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုနောက်မှ ပေါ်လာသော အာဂန္တုကအမတ်သည် တိုင်းပြည်ကို မှောက်လှန်၍ ကျွမ်းပြန်အောင် ဖျက်ဆီးခြင်းကို ပြုတတ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထို နောက်မှ ရောက်လာသော အာဂန္တုအမတ်ကို ယုံကြည်မြတ်နိုးတော်မူ၍ တန်ခိုးအပ်နှင်းသည်ထက် လွန်ကဲမှားယွင်းသော တိုင်းပြည်နိုင်ငံကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အပြစ်သည် လောက၌ မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် နောက်မှ ရောက်လာသော အာဂန္တုအမတ်ကို ယုံကြည်မြတ်နိုး၍ တန်ခိုးအပ်နှင်းရန် မသင့်ပါဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုအခါ ပိင်္ဂလက ခြင်္သေ့မင်းက “အဆွေ ဒမနက.... အသို့ပါနည်း၊ အလွန်အံ့ဩဘွယ်ရှိသည်မဟုတ်ပါလော၊ သင် ယခုပြောဆိုသော စကားများကို ယုံကြည်ရန် အလွန်ခဲယဉ်းလှပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဤသံဇီဝကကို ငါသည်ပင်လျှင် ချစ်ခင်လေးမြတ်စွာ ခေါ်ပြီးလျှင် ရာထူးဌာနနန္တရကို ခန့်အပ်ပေးသနား၍ တိုးတက်ကြီးပွားစေသည်မဟုတ်ပါလော၊ သို့ဖြစ်ပါလျက် ဤသံဇီဝက နွားလားသည် အသို့လျှင် သစ္စာဖောက်ပြား၍ ငါ့အား မတရားကြံစည်ပါမည်နည်း” ဟု ပြောဆိုလေ၏။

လူယုတ်မာသည် ခွေးမြီးကောက်နှင့်တူပုံ

ထိုသို့ ပြောဆိုရာ ဒမနကမြေခွေးက တဖန် ဥပမာစကားပြလျက် နားချလိုပြန်သည်ဖြစ်၍ “အရှင်ခြင်္သေ့မင်း....စဉ်းစားတော်မူပါဦးလော့” ဟု ဆိုပြီးလျှင် အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၃၆။ ဒုဇ္ဇနော နာဇ္ဇဝံ ယာတိ၊ သေဝမာနောပိ နိစ္စသော။

သေဒနာဗ္ဗဉ္ဇနောပါယာ၊ သာပုစ္ဆော ဣဝံ နာမိတော။

ဒုဇ္ဇနော၊ အတွင်းမနော၊ သဘောကောက်ကျက်၊ ဆိုးညစ်သောသူသည်။ နိစ္စသော၊ မကြည်မဖဲ၊ အတွင်းစွဲလျက်၊ အစဉ်အမြဲအားဖြင့်။ သေဝမာနောပိ၊ ချစ်ခင်လေးမြတ်၊ နှစ်သက်အပ်သော အမူအရာကို၊ ကောင်းစွာပြလျက်၊

ခယဝပ်တူး၊ ဆည်းကပ်ငြားပါသော်လည်း။ အဇ္ဈဝံ၊ မနောမထောင့်၊ ဖြူဖြောင့်သည်၏အဖြစ်သို့။ န ယာတိ၊ ဝါသနာအလျောက်၊ အပြင်းကောက်သဖြင့်။ အလျှင်းမရောက်နိုင်ပေ။ ကိမိဝ၊ နမူစံပြ၊ ထောက်ဆနှိုင်းဘွယ်၊ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ သေဒနာဗ္ဗဉ္ဇနောပါယာ၊ ပျောင်းပြောရန် အရေး၊ ချွေးထုတ်တသွယ်၊ နယ်ဆီတဝ၊ ဥပါယအမျိုးမျိုးဖြင့်။ နာမိတော၊ မဖြောင့်ဖြောင့်ကြောင်း၊ ပြန်ပြောင်းကွေးညွတ်၊ ဇွတ်တရွတ်ဖြောင့်အပ်သော။ သာပုစ္ဆောဣဝ၊ ကော့လိပ်ကောက်ပြီး၊ ခွေး၏ အမြီးကဲ့သို့တည်း။ ဝါ၊ ခွေးမြီးကောက်ကဲ့သို့တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အတွင်းမနော သဘောကောက်ကျစ် ဆိုးညစ်သောသူသည် စိတ်သဘော ဖြူဖြောင့်၍ အကောက် မကြံစေရန် အစဉ်အမြဲအားဖြင့် ချစ်ခင်လေးမြတ် နှစ်သက်အပ်သော အမူအရာကို ပြလျက် ခယဝပ်တူး၍ ဆည်းကပ်ငြားပါသော်လည်း မည်သည့်အခါ၌မျှ သဘော မထောင့် ဖြူဖြောင့်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်နိုင်ပေ။ လောက၌ ထောက်ဆ၍ သိဘို့ရာ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား ပျောင်းပြော၍ ဖြောင့်စေရန် ပေါင်းတင်ခြင်း၊ ချွေးထုတ်ခြင်း၊ နယ်ဆီတို့ဖြင့် ဆုပ်နယ်ခြင်း အစရှိသော အကြောင်းဥပါယ် အသွယ်သွယ်တို့ဖြင့် မဖြောင့်-ဖြောင့်ကြောင်း ကောင်းစွာကြံဖန်၍ စီမံပြုလုပ်အပ်ပါသော်လည်း ခွေးမြီးကောက်ကို မည်သည့်အခါ၌မျှ ဖြောင့်၍မရနိုင်သကဲ့သို့ ထို့အတူ မည်သည့်အခါ၌မျှ သဘောမဖြူဖြောင့်နိုင် ဟူလို။

ထိုမှတစ်ပါးလည်း ခွေးမြီးကောက်သည် ကောက်သားရလျက် ကျကျနန ကောက်သဖြင့် ဖြောင့်၍မရနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို တဖန်ရှုတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၁၃၇။ သေဒိတော မဒ္ဓိတော စေဝ၊ ရဇ္ဇူဘိ ပရိဝေဠိတော။

မုတ္တော ဒွါဒသဝဿာနိ၊ သာပုစ္ဆော ပကတိံ ဂတော။

သာပုစ္ဆော၊ လိပ်ခွေကောက်ပြီး၊ ခွေးအမြီးကို။ ဒွါဒသဝဿာနိ၊ စေ့ရေတွက်စစ်၊ ဆယ့်နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ သေဒိတော စေဝ၊ မီးနှင့်အခိုး၊ အမျိုးမျိုးအတန်တန်၊ ပေါင်းခံအပ်သော်လည်းကောင်း။ မဒ္ဓိတော စေဝ၊ ပြောပျောင်းစေငှါ၊ များစွာစီရင်၊ ပြုပြင်ဆုပ်နယ်အပ်သော် လည်းကောင်း။ ရဇ္ဇူဘိ၊ ကြိုးတို့ဖြင့်။ ပရိဝေဠိတော စေဝ၊ ဖြောင့်၍ထပ်ထပ်၊ ချည်နှောင်ရစ်ပတ်အပ်သော်လည်းကောင်း။ မုတ္တော၊ ကြိုးကြိမ်ဖြေချွတ်၊ လက်မှလွှတ်သည်ရှိသော်။ ပကတိံ၊ တွန့်လိပ်နေကျ၊ မိမိ၏မူလသဘောသို့။ ဂတော ဝေ၊ ကောက်မြဲတိုင်းကောက်၊ ရှေးအတိုင်း ရောက်သည်သာလျှင်တည်း။

ထိုမှတစ်ပါး သူယုတ်မာအများတို့၏ အတွင်းသား စိတ်အစဉ်ကို ပြုပြင်၍ မရနိုင်ပုံကို ဥဒါဟရုဏ်တမျိုးထုတ်လျက် သရုပ်နှင့်တကွ ပြုပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဝဒ္ဓနံ ဝါထအစရှိသောဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၁၃၈။ ဝဒ္ဓနံ ဝါထ သမ္မာနံ၊ ခလ္လနံ ပိဟတေ ကုတော။

ဖလန္တုမတသေကေပိ၊ န ပထျာနိ ဝိသဒ္ဓမာ။

ဝဒ္ဓနဉ္စ၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ များစွာချီးမြှင့်၍၊ ကြီးမြင့်တိုးပွားစေခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အထ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ သမ္မာနဉ္စ၊ ကောင်းစွာပြုစု၊ ဂရုတစိုက်၊ နှစ်ခြိုက်မြတ်နိုးခြင်းကို လည်းကောင်း။ ခလ္လနံ၊ ယုတ်မာညစ်ညမ်း၊ သဘောကြမ်းကုန်သော သူတို့အား။ ကုတော ပိဟတေ၊ အဘယ်မှာ စိတ်ဝမ်းပျို့၍၊ နှစ်မြို့အားရနိုင်ပါအံ့နည်း။ ကိမိဝ၊ တန္တုဆိုဖွယ်၊ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဝိသဒ္ဓမာ၊ ဗီဇအမျိုး၊ အရိုးအစဉ်၊ အဆိပ်ပင်တို့သည်။ အမတသေကေပိ၊ အမြိုက်ရေစင်ဖြင့်၊ အစဉ်မစဲ၊ အမြဲတစေ၊ သွန်းလောင်း၍ နေပါသော်လည်း။ *ပထျာနိ၊ စီးပွားပြုတတ်၊ ကောင်းမြတ်တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာသောအသီးတို့ကို။ နဖလန္တု ဣဝ၊ အပြီးပိုင်ပိုင်၊ မသီးနိုင်ကုန်သကဲ့သို့တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အတွင်းမနော သဘောဆိုးယုတ်ကုန်သောသူတို့သည် တပါးသောသူတို့က များစွာချီးမြှင့်မြှောက်စား၍ ကြီးပွားတိုးတက်စေခြင်းကို ပြုအပ်ပါသော်လည်းကောင်း၊ လွန်စွာဂရုစိုက်လျက် နှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်းကို ပြုအပ်ပါသော်လည်းကောင်း အဘယ်အခါ၌မျှ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်လျက်ကောင်းမြတ်တင့်တယ်ဖွယ်ရာ နူးညံ့သောစိတ်မျိုး မဖြစ်ပေါ်နိုင်ပေ။ ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ အဆိပ်ပင်တို့သည် အမြိုက်ရေစင်တို့ဖြင့် နေ့စဉ်မစဲ အမြဲတစေ သွန်းလောင်း၍ နေပါသော်လည်း မည်သည့်အခါ၌မျှ ကောင်းမြတ် တင့်တယ်ဖွယ်ရာဖြစ်သော အသီးတို့ကို မသီးနိုင်ကုန်သကဲ့သို့ ဖြစ်ပါသည်ဟူလို။

ဝမ်းတွင်းပါ ဝါသနာကို ပယ်ခွါတို့ခဲယဉ်းပုံ

ထို့ပြင် ပကတိ သဘောဆိုးယုတ်ကုန်သော သူတို့သည် မည်သည့်အခါ၌မျှ မိမိတို့၏ မူလသဘောကို မလွန်မြောက်နိုင်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ တဖန် ဥပမာဖြင့် ပြုပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ယော သဘာဝေါ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၁၃၉။ ယော သဘာဝေါ ဟိ ယဿာတ္ထိ၊ သ နိစ္စံ ဒုရတိက္ကမော။

သာယဒိ ကြိယတေ ရာဇာ၊ သ ကိံ နာသတျုပါဟနံ။

* ပထျာနိ ဟိတကရာနိ သုသာဒူနီတိ အတ္ထော-ဖလ္လနံ။ (ဋီကာ)

ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ယော သဘာဝေါ၊ အကြင်အထုံဝါသနာ၊ ဝမ်းတွင်းပါသဘောသည်။ အတ္ထိ၊ မစဲပကတိ၊ အမြဲရှိ၏။ တေန၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သ-သော သဘာဝေါ၊ ထိုအထုံဝါသနာ၊ ဝမ်းတွင်းပါသဘောကို။ နိစ္စံ၊ အခါ ခပ်သိမ်း၊ လက်စသိမ်း၍၊ ပြီးငြိမ်းပြတ်စဲ၊ အမြဲအားဖြင့်။ ဒုရတိက္ကမော၊ မဖြစ် ရအောင်၊ သတိဆောင်လည်း၊ မရှောင်နိုင်ဘဲ၊ လွန်မြောက်ခဲ့၏။ ဟိ၊ ထိုစကား မှန်၊ သင့်လျော်ကန်ကြောင်း၊ ပမာလောင်းအံ့။ သာ၊ ခွေးကို။ ယဒိရာဇာ ကြိယတေ၊ အကယ်၍ပင်၊ ဘုရင်တင်မြှောက်၊ မင်းအဖြစ်သို့ရောက်စေအပ်သည် ဖြစ်အံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့ဘုရင်တင်မြှောက်၊ မင်းအဖြစ်သို့ရောက်စေကာမူ။ သ-သော ရာဇာ၊ ထိုပြည်ကြီးအရှင်၊ ခွေးဘုရင်သည်။ ဥပါဟနံ၊ စီးစဟောင်း ညစ်၊ တပတ်ရစ်နှင့်၊ စွန့်ပစ်ပြတ်တို၊ ဘိနပ်အိုကို။ ကိန အသတိ၊ အထုံဝါသနာ၊ ဝမ်းတွင်းပါကြောင့်၊ အဘယ်မှာလျှင်၊ မကြိုက်မဝါး၊ မကိုက်စားဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ အသတိ ဧဝ၊ အစက်အစက်၊ သွားရည်ထွက်အောင်၊ မြှဲချက်မနား၊ ငုံ့လျက် ဝါးမည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား တစုံတရာ ဝမ်းတွင်းပါဖြစ်သော အလေ့ အကျင့် အထုံဝါသနာသည် အစဉ်ပါလျက်ရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ထိုဝမ်းတွင်းပါ အထုံဝါသနာဖြစ်သော သဘောကို အခါခပ်သိမ်း ပြီးငြိမ်းပြတ်စဲလျက် အမြဲ မဖြစ်ပေါ်စေရန် သတိနှင့် ရှောင်လွှဲ၍ နေပါသော်လည်း မရှောင်နိုင်ဘဲ လွန် မြောက်နိုင်ခဲ့လှ၏။ ဥပမာအားဖြင့်ဆိုသော် ခွေးသည် ဘုရင်တင်မြှောက်သဖြင့် မင်းအဖြစ်သို့ပင် ရောက်လင့်ကစား အကယ်၍ ဘိနပ်တိုကို တွေ့ရှိခဲ့ပါမူ ပကတိ ဝါသနာ ဝမ်းတွင်းပါသဘောကို မစွန့်နိုင်သည့်အတွက် ငုံ့လျက်မနား ကိုက်ဝါး စားသုံးမည်မလွဲ အမြဲပင် ဖြစ်သကဲ့သို့ ထိုနည်းပမာ အတူသာ ဖြစ်ပေသည် ယူလို။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ကျွန်တော်မျိုး ဒမနကသည် တင်လျှောက်ရန် အရှင်၏ အခွင့်အမိန့်ကို မရသော်လည်း အကျိုးတော်ကို မြှော်မြင်၍ လျှောက်တင်ရပါ သည်ဟု လျှောက်ထားလေ၏။

အကျိုးလိုလားက မမေးဘဲ ပြောကြားသင့်ပုံ

ယခုအခါ အခွင့်ပင် မရှိသော်လည်း မပျက်စီး မဆုတ်ယုတ်စေရန် အကျိုးကို ရည်သန်သဘောထားလျက် ပြောကြား တင်လျှောက်သင့်ကြောင်းကို ထပ် လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆို တင် လျှောက်ပြန်လေ၏။

၁၄၀။ အပုဋ္ဌောပိ ဟိတံ ကထေ၊ ယဿ နိဇ္ဈေ ပရာဘဝံ။

ဧသ ဧဝ သတံ ဓမ္မော၊ ဝိပရိတမတောညထာ။

ယဿ၊ အကြင်သူ၏။ ပရာဘဝံ၊ အကျိုးစီးပွား၊ ပျက်ပြားဆုံးရှုံးခြင်းကို။ နိစ္စေ - နက္ခေယျ၊ အလိုမရှိသည်ဖြစ်အံ့။ တဿ၊ ထိုသူအား။ အပုဋ္ဌောပိ၊ မစစ်မဆေး၊ မမေးမြန်းအပ်ပါသော်လည်း။ ဟိတံ၊ ကြီးမား အကျိုး၊ စီးပွား တိုးမည်ကို။ ကထေ၊ နည်းလမ်းညွှန်ပြ၊ ဆုံးမပြောဆိုရာ၏။ သေဝေ၊ ဤသို့ မမေးမမြန်း၊ နည်းလမ်းညွှန်ပြ၊ ဆုံးမပြောဆိုခြင်းသည်သာလျှင်။ သတံ၊ တရားမြော်မြင်၊ သူတော်စင်တို့၏။ ဓမ္မော၊ လက်ကိုင်လမ်းရိုး၊ ပြုမူ၊ သဘာဝပေတည်း။ အတော ဝိပရိတံ၊ ထိုမှပြန်သဖြင့်၊ အမှန်ကိုမပြော၊ တုဏှိဘော နေခြင်းသည်။ အညထာ၊ လမ်းရိုးမှပြန်၊ မမှန်တရား၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်၏။ ဝါ၊ သူတော်မဟုတ်၊ သူယုတ်တို့၏ ဓမ္မတာ၊ သဘောသာ ဖြစ်ပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင်သူ၏ အကျိုးစီးပွား ပျက်ပြား ဆုံးရှုံးခြင်းကို အလိုမရှိသည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုအလိုမရှိသောသူအား မစစ်ဆေး မမေးမြန်းအပ်ပါသော်လည်း စီးပွားအကျိုး ပွားတိုးမည်ဖြစ်သော အရာဌာနတို့ကို နည်းလမ်းညွှန်ပြ၍ ဆုံးမပြောဆိုသင့်၏၊ ပြောဆိုရမည်။ ဤသို့ ပြောဆိုခြင်းသည်သာလျှင် ရှေးရှေးစဉ်လာ သူတော်တကာတို့၏ ဓမ္မတာလမ်းရိုးကြီး ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသို့မဟုတ် အကျိုးဆုတ်ယုတ်မည်ကို သိမြင်ပါလျက် သက်သက်မပြော တုဏှိဘော နေခြင်းသည် သူတော်မဟုတ် သူယုတ်မာတို့၏ ဓမ္မတာသဘော ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

သဘောမှန်တရားကိုယ်ကို ကောက်ယူပြဆိုချက်များ

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးရှေးယခင် ပညာရှင်တို့သည် စီရင်ညွှန်ပြ၍ ဤဩဝါဒစကားကို မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ကြပေသည်ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုတင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၁၄၁။ သ သ္မိဒ္ဓေါကုသလာ နိဝါရယတိ ယော တံ ကမ္မယန္နိမ္မလံ၊
သတ္တိ ယာနုဝိဓာယိနီ သ မတိမာ ယော သဗ္ဗိရဘျစိတေ။
သာ သိရီန မဒံ ကရောတိ သ သုခိ ယော မုစ္စတေ လောဘတော။
တံ မိတ္တံ ယဒကိတ္တိမံ သ ပုရိသော ယော ခိဇ္ဇတေ နာဂံဟိ။

(သဒ္ဓုလဝိက္ကိဋ္ဌိတဂါထာ)

ယော၊ အကြင်သူသည်။ အကုသလာ၊ မသင့်မလျော်၊ ချွတ်ချော်တိမ်းစောင်း၊ မကောင်းသောအမှု။ နိဝါရယတိ၊ အကျိုးမြော်မြင်၊ ပိတ်ပင်အမှု၊ တားမြစ်ပြု၏။ သ - သော၊ ထိုအကျိုးမြော်မြင်၊ ပိတ်ပင်တတ်သောသူသည်။ သ္မိဒ္ဓေါ၊ ကြီးမားအကျိုး၊ စီးပွားတိုးမည်ကို၊ လိုလားတောင့်တသော၊ သဟာယ

အစစ်၊ မိတ်ဆွေချစ်မည်၏။ ယံ၊ အကြင်အမှုသည်။ နိမ္မလံ၊ အပြစ်ညစ်ကြေး၊
 ကင်းစင်ဝေး၏။ တံ၊ ထိုအပြစ်လွတ်ကင်း၊ သန့်ရှင်းသောအမှုသည်။ ကမ္မံ၊
 တင့်တယ်ကောင်းမြတ်၊ ချီးမွမ်းအပ်သောအမှုမည်၏။ ယာ၊ အကြင်မိန်းမသည်။
 *အနုဝိဓာယိနီ၊ မိမိသခင်၊ အရှင်လင်၌၊ ချစ်ခင်ကြည်ညို၊ ရိုသေခြင်းအစရှိသော၊
 မိန်းမ၏ ဝတ်တရားကို၊ မမှားအောင် ပြုကျင့်လေ့ရှိ၏။ ဝါ၊ သွန်သင်ပြရာ၊
 လင့်အာဏာကို၊ မကွာလိုက်ညောင်းလျက်၊ ကောင်းစွာ ပြုကျင့်လေ့ရှိ၏။
 သာ၊ ထိုကျင့်ဝတ်မမှား၊ လင့်စကားလိုက်၊ ဩဇာကိုက်သော မိန်းမသည်။
 ဣတ္ထိ၊ တင့်တယ်လျောက်ပတ်၊ ချီးမွမ်းအပ်သောမိန်းမမည်၏။ ယော၊ အကြင်
 သူကို။ သဗ္ဗိ၊ တရားနှစ်ထောင်း၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ အဘျစ္စိတေ၊
 အလွန်မပြတ်၊ ဆည်းကပ်ကော်ရော်၊ ပူဇော်အပ်၏။ သော၊ ထိုသူတော် သူမြတ်
 တို့၊ လွန်စွာဆည်းကပ်၊ မပြတ်ကော်ရော်၊ ပူဇော်အပ်သောသူသည်။ မတိမာ၊
 ပညာဉာဏ်ရှိ၊ လူကဝိမည်ပေ၏။ ယာ သိရီ၊ အကြင်ဘုန်းတန်ခိုးကြက်သရေ၊
 အထွေထွေနှင့်၊ ပြည့်စုံခြင်းသည်။ မဒံ၊ ထောင်လွှားတက်ကြွ၊ မာန်မာနယစ်
 ခြင်းကို။ န ကရောတိ၊ မပြုမလုပ်။ သာ သိရီ၊ ထိုမာန်မာနယစ်ခြင်းကို၊ မဖြစ်
 စေတတ်သော ဘုန်းတန်ခိုးကြက်သရေ၊ အထွေထွေနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည်။ သိရီ၊
 ကောင်းမြတ်တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာသောပြည့်စုံခြင်းမည်၏။ ယော၊ အကြင်သူသည်။
 လောဘတော၊ လိုချင်တပ်မက်၊ နှစ်သက်တတ်သောတဏှာမှ။ မုစ္စတေ၊ ရှင်းရှင်း
 အကျွတ်၊ အလျှင်းလွတ်၏။ သ - သော၊ ထိုတဏှာကိုဖြတ်၊ စွန့်လွှတ်တတ်သော
 သူသည်။ သုခိ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ၊ ချမ်းသာခြင်းနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ယံ၊ အကြင်
 မိတ္တေ၊ ချစ်အဆွေကို။ အကိတ္တိမံ၊ ကိစ္စတစ်ခု၊ ပြုရန်ကြံသော်၊ မဖိတ်ခေါ်အပ်။
 တံ၊ ထိုကိစ္စတစ်ခု၊ ပြုရန်ကြံသော်၊ မဖိတ်ခေါ်အပ်သောမိတ်ဆွေသည်။ မိတ္တံ၊ တင့်
 တယ်ကောင်းမြတ်၊ ချီးမွမ်းအပ်သော မိတ်ဆွေမည်၏။ ယော၊ အကြင်သူသည်။
 အင်္ဂေဟိ၊ မျက်စိနားနှာ၊ ကိုယ်အင်္ဂါစသည်တို့ဖြင့်။ န ခိဇ္ဇတေ၊ ချိုတဲ့ကင်းကွာ၊
 ကျင်နာခြင်းမရှိ။ သော၊ ထိုမျက်စိနားနှာ၊ အစပြာသည့်၊ အင်္ဂါမယွင်း၊ ပြည့်စုံ
 ခြင်းရှိသောသူသည်။ ပုရိသော၊ လျောက်ပတ်တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာသော
 ယောက်ျားမည်၏။

ရှင်ဘုရင်ဆင်ရာစိုင်း၍ ဒုက္ခစိုင်းရောက်လာက မူးမတ်တို့ကို ပုံချတတ်ပုံ

အရှင်ခြင်္သေ့မင်း.....ကျွန်တော်မျိုးသည် သံဇီဝကန္ဓာလား၏ ကောက်ကျစ်
 သော သဘောထားကို များစွာတွေ့မြင် သိရှိရပါသောကြောင့် နောင်ရေးကို
 မြှော်တွေးလျက် တင်လျှောက်ပါသော်လည်း နားဝင်မသာ မနာယူပါသဖြင့်
 အကယ်၍ နောင်အခါ သံဇီဝကန္ဓာလားသည် တော်လှန်ဖောက်ပြား၍ မတရား

* အနုဝိဓာယိနီ အာဏာကာရိနီ ဘတ္တုတ္တိတာနုသာရိဏီ။ (ဋီကာ)

ပြုလုပ်သည့်အခါ အရှင်သခင်အား ဒုက္ခနှင့် တွေ့ကြုံပါသော်လည်း ကျေးကျွန်
တို့၏ အပြစ်ကား စင်စစ်မဟုတ်ပေ။ အကြောင်းကို နာတော်မူပါဦးလော့ဟု
ဆို၍ ဤဆိုလတံသောဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၄၂။ နရိန္ဒော ကာမာတ္တော ဂဏယတိ န ကမ္မံ န စ ဟိတံ၊
ယထေဋ္ဌံ သစ္စန္ဒော ပဝိစရတိ မတ္တောဂဇ ဣဝံ။
တတော မာနတ္ထဒွေါ သ ပတတိ ယဒါ သောကဂဟဇေ၊
တဒါ ဘတ္တေ ဒေါသံ ခိပတိ န နိဇံ ဝေတ္ထုဝိနယံ။

(သိခရဏီဂါထာ)

နရိန္ဒော၊ ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ ကာမာတ္တော၊ ငါးဖြာအာရုံ၊
ကာမဂုဏ်၌၊ ခံမင်တပ်စွဲ၊ အလိုသဲသည်ဖြစ်၍။ ကမ္မဉ္စ၊ ပြုကျင့်ဖြာဖြာ၊ မူအရာ
ကိုလည်း။ န ဂဏယတိ၊ အလေးတမူ၊ အရေးယူလျက်၊ မရေတွက်လေ။ ဟိတဉ္စ၊
မင်းမှူးမတ်တို့၊ ညွှန်အပ်ပြောကြား၊ ကြီးမားအကျိုး၊ ပွားတိုးစေကြောင်း၊ နည်း
လမ်းကောင်းကိုလည်း။ *န ဂဏယတိ၊ အလေးတမူ၊ အရေးယူလျက်၊ မရေ
တွက်လေ။ မတ္တောဂဇော ဣဝံ၊ ပြောင်မြောက်မာတင်၊ မုန်သောက်ဆင်ကဲ့သို့။
သစ္စန္ဒော၊ မိမိကြိုက်ရာ၊ လိုအာသာကို၊ ပဓာနမူ၊ ရှေ့သွားပြု၍။ ယထေဋ္ဌံ၊ ဝမ်း
တွင်း၌သို့၊ နဂိုရ်ပကတိ၊ အလိုရှိတိုင်း။ ပဝိစရတိ၊ ကျင့်ကြံအားထုတ်၊ မတွန့်ဆုတ်
ဘဲ၊ ပြုမဲ့ဘစေ၊ ပြုလုပ်၍နေတတ်၏။ တတော၊ ထိုသို့ သွင်းဖောက်၊ ပြုပြီးနောက်
မှ။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ သော ရာဇော၊ ထိုစဉ်းကမ်းမဖက်၊ နည်းလမ်းပျက်
များ၊ မင်းရမ်းကားသည်။ မာနတ္ထဒွေါ၊ မာန်စောင်တက်ကြွ၊ ခက်ထန်လှသည်
ဖြစ်၍။ သောကဂဟဇေ၊ သောကကွန်ရက်၊ ရှုပ်ပွေသည့်အချက်၌။ ပတတိ၊
ကေန်မဖောက်၊ အမှန်ကျရောက်တတ်၏။ တဒါ၊ ထိုသောက ကွန်ရက်ဖြင့်၊
ဖွဲ့ယှက်ရစ်ပတ်၍၊ အကြပ်နှင့် တွေ့ကြုံသောအခါ၌။ ဒေါသံ၊ တွေ့ကြုံလေသမျှ၊
ပြစ်ဒေါသကို။ ဘတ္တေ၊ ကျေးကျွန်ခယမ်း၊ မှုထမ်းဆည်းကပ်၊ မင်းအမတ်တို့
အပေါ်၌။ ခိပတိ၊ ဥဿုလုံးဝ၊ ပုံ၍ချတတ်၏။ နိဇံ အဝိနယံ၊ မိမိ၏ပြစ်ချက်၊
ဆုံးမခက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ န ဝေတ္တိ၊ စေ့ငုတဖန်၊ ပြန်လှန်စဉ်းစား၍၊ လား
လားမျှ မသိတတ်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ရေမြေအရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ကာမဂုဏ် တရားတို့၌
လိုက်စား၍ ကပ်ငြိခြင်း အားကြီးလှသဖြင့် မိမိ၏အပြစ်အမှု အလေ့အကျင့်တို့
ကိုလည်း သင့်လျော်သည် မသင့်လျော်သည်ဟူ၍ အရေးယူလျက် အရေအတွက်
မပြုတတ်၊ မှူးမတ် သေနာပတိတို့သည် အဓိကအကျိုးကို မြှော်မြင်၍ သွန်သင်
ဆုံးမ ဖျောင်းဖျ၍ တင်လျှောက်သည်ကိုလည်း အရေးယူလျက် အရေအတွက်

မပြုတတ်ဘဲ မုန်ယိုသော ဆင်ပြောင်ကဲ့သို့ မိမိအလိုဆန္ဒရှိရာ သဘောနှစ်ခြိုက်ရာ ကိုသာလျှင် ပဓာနတခု ရှေ့သွားပြု၍ စိတ်အကြံရှိသမျှကို အလိုအတိုင်း ကျင့်ကြံ အားထုတ်၍ နေတတ်၏။ ထိုသို့ပြုလုပ်၍နေရာ နောက်အခါ၌ ထိုစည်းကမ်း နည်းလမ်းကို မလိုက်ဘဲ အရမ်းပြုကျင့်သော မင်းသည် မာနခက်ထန်လှသဖြင့် ဒုက္ခ ဗျာပါရတို့ဖြင့် ရှုပ်ပွေလျက် စိုးရိမ်သောက တည်းဟူသော ကုန်ရက်ဖြင့် ရစ်ပတ်ဖွဲ့နှောင်လျက် အခက်ကြီးခက်သောအခါ ဤမည်သော အမှုထမ်း ယောက်ျားသည် မည်သို့ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် ဒုက္ခနှင့်တွေ့ကြုံရသည်၊ ဤမည် သော အမတ်ကြီးသည် နည်းလမ်းကိုမလိုက် ဂရုမစိုက် အလိုက်အထိုက် နေခြင်း ကြောင့် ဤကဲ့သို့ အခက်အခဲနှင့် တိုက်ဆိုင်တွေ့ကြုံရသည်၊ ဤမည်သော အမတ်က တမျိုးရှုပ်၍ အကျိုးယုတ်ဖြစ်ရသည်၊ ထိုမင်းတိုင်ပင် လူညာက နူးနှပ်ကာ သဘောချ၍ သောကနှင့် တွေ့ကြုံရသည် စသည်ဖြင့် ဖြစ်သမျှ အပြစ် အလုံးစုံကို ကျေးကျွန်အမှုထမ်းနှင့် မူးမတ်တို့၏အပေါ်၌သာ လုံးလုံးပုံ၍ ချတတ်ပေသည်။ မူးမတ်တို့ သွန်သင်ဆိုးမသည်တို့ကို အရေးမစိုက်ဘဲ မိမိအလို အတိုင်း ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန် ကျင့်ကြံ၍ နေခဲ့သော မိမိ၏ အပြစ်တို့ကိုကား လားလားမျှ မသိတတ်ပေ၊ မအောက်မေ့တတ်ပေ ဟူလို။

ချီးမြှောက်နှိမ့်ချ ပြုကြရာဝယ် ဆင်ခြင်ဖွယ်

ထိုသို့တင်လျှောက်ရာ ပိဂံလက ခြင်္သေ့မင်းသည် စဉ်းစား ဆင်ခြင်ပြန် သည်မှာ—

၁၄၃။ န ပရဿာပဝါဒေန၊ ပရေသံ ဒဏ္ဍမာစရေ။
 အတ္တနာဝဂတံ ကတွာ၊ ဗာဓယေ ပူဇယေ စ ဝါ။

ပရဿ၊ ဟူးဟူးငြားငြား၊ လေလုံးထွားသော၊ အခြားသူတယောက်၏။ အပဝါဒေန၊ ဂုဏ်သိရချိုးဖဲ့၊ ကဲ့ရဲ့အသွင်၊ အပြစ်တင်ကာမျှဖြင့်။ ပရေသံ၊ ကိုယ်တိုင်မသိ၊ ကြောင်းမရှိငြား၊ တပါးသောသူတို့အား။ ဒဏ္ဍံ၊ ကြိုးကြိမ် ငွေဒဏ်၊ စီမံအမှု၊ တပ်ရိုက်ပြုခြင်းကို။ န အာစရေ၊ လျင်မြန်ဆောစွာ၊ မပြုလုပ် ပေရာ။ အတ္တနာ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ အဝဂတံကတွာ၊ ဟုတ်သင့် မဟုတ်သင့်၊ ထောက်ချင့်ဆင်ခြင်၊ သိမြင်အောင် ပြုပြီးမှ။ ဗာဓယေ စ၊ ညှဉ်းဆဲထိုက်မှု၊ ထိုသည့်သူအား၊ မထောက်ထားဘဲ၊ ညှဉ်းဆဲမူလည်း၊ ညှဉ်းဆဲရာ၏။ ဝါ၊ ထိုမှ ပြန်လှန်၊ နည်းတတန်သော်ကား။ ပူဇယေ စ၊ ပူဇော်ထိုက်မှု၊ ထိုသည့်သူအား၊ ပူဇော်မူလည်း၊ ပူဇော်ရာ၏။

ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ပညာရှင်အပေါင်းတို့သည်—

၁၄၄။ ဂုဏဒေါသေ အနိစ္စိယျ၊ ကုဗ္ဗေ ဝေ ဂဟနိဂ္ဂဟေ။

သနာသာယ ယထာ နီတော၊ ဒပ္ပါ သပ္ပမုခေ ကရော —

ဟူ၍ သွန်သင်ဆုံးမ ဩဝါဒစကားကို ညွှန်ကြားတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဂုဏဒေါသေ၊ ကောင်းမြတ်အစုံ၊ ကျေးဇူးဂုဏ်နှင့်၊ တဖုံဆိုးညစ်၊ ရှိအပြစ်တို့ကို။ အနိစ္စိယျ၊ ဆင်ခြင်သုံးသပ်၊ မဆုံးဖြတ်မူ၍။ ဂဟနိဂ္ဂဟေ၊ သိမ်းပိုက်လက်ခံ၊ ထိုက်တန်အလျောက်၊ ချီးမြှောက်တသွယ်၊ နှိမ့်ချပယ်ခြင်းတို့ကို။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ကုဗ္ဗေ၊ ဇွတ်တရွတ်မှား၊ ပြုမိငြားအံ့။ သော၊ ထိုမစဉ်းမစား၊ ပြုမိမှားသော သူသည်။ ဒပ္ပါ၊ မာနထောင်လွှား၊ မောက်မော်ကြွားသဖြင့်။ သပ္ပမုခေ၊ အဆိပ်ထန်ပြင်း၊ မြွေဟောက်၏ခံတွင်း၌။ ကရော၊ မိမိ၏လက်ကို။ နီတောယထာ၊ မရှောင်မငြင်း၊ ဆောင်၍သွင်းသကဲ့သို့။ သနာသာယ၊ မိမိသည်သာ၊ လျင်စွာပျက်စီးခြင်းငှါ။ ဟောတိ၊ ကေန့်မုချ၊ ဖြစ်လေရ၏။

ယင်းသို့ မိမိအလိုအလျောက် စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီးလျှင် ပိဂ်လကခြသေ့မင်းသည် မိမိ၏စိတ်အကြံကို ထုတ်ပြန်ညွှန်ကြားလျက် ထင်ရှားစွာ တိုင်ပင် ပြောဆိုလိုသည်ဖြစ်၍ ဒမနကမြေခွေးအား ဤသို့ ဆိုလေ၏။

“အဆွေဒမနက....ထိုသို့ဖြစ်ပါလျှင် သံဇီဝကန္တားလားအား အပြစ်ကို ဖော်ပြ၍ အကြောင်းအားလျော်စွာ ပြောဆိုဆုံးမသင့်သည် မဟုတ်ပါလော” ဟု တိုင်ပင်ပြောဆိုလေ၏။

ထိုသို့တိုင်ပင်ပြောဆိုရာ ဒမနကမြေခွေးက “အရှင်ခြသေ့မင်း....ဤသို့ပြောဆိုဆုံးမရန် လုံးလုံးမသင့်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဤသို့ ပြုလုပ်ခဲ့ပါလျှင် လျှိုဝှက်အပ်သော အကြောင်းအရာ အကြံအစည်တို့ကို ဖျက်ဆီးသည် မည်ပါသည်” ဟု အရေးကြီးကြီး လေးနက်စွာ ကန့်ကွက်ပြောဆိုလေ၏။

လျှိုဝှက်အပ်ရာ၌ ကောင်းစွာလုံခြုံစေသင့်ပုံ

ထိုသို့ ပြောဆိုပြီးလျှင် “အရှင်ခြသေ့မင်း....ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးပညာရှိတို့သည် ဤသို့ ညွှန်ကြားပြသ ဆုံးမတော်မူခဲ့ကြပေသည် မဟုတ်ပါလော” ဟု ဆို၍ မန္တဗီဇမိဒံ အစရှိသောဂါထာကို ရွတ်ဆို တင်လျှောက်လေ၏။

၁၄၅။ မန္တဗီဇမိဒံ ဂုတ္တံ၊ ရက္ခနီယံ ယထာ တထာ။

မန္တံ ဝါပိ န ဘိဇ္ဇေယျ၊ တံ ဘိန္တံ န ပရောဟတိ။

ဂုတ္တံ၊ လုံခြုံကြပ်ကြပ်၊ လျှိုဝှက်အပ်သော။ ဣဒံမန္တဗီဇံ၊ ဤတိုးတိုးတိတ်တိတ်၊ ကျိတ်၍ပိုင်ပိုင်၊ တိုင်ပင်ပြောကြား၊ တီးတိုးစကားတည်းဟူသော မျိုးစေ့ကို။

ယထာတထာ၊ ဟူးဟူး ငြားငြား၊ တပါးပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝါ၊ လျော်ရာပြုပြင်၊ တီထွင်ဖန်တီး၊ တနည်းနည်းအားဖြင့်။ ရက္ခနီယံ၊ သူတပါးတို့၊ မကြားသိကြောင်း၊ ကောင်းစွာမလုပ်၊ သတိချုပ်လျက်၊ ကြပ်ကြပ်စောင့်ရှောက်အပ်၏။ တံ မန္တဗီဇံ၊ ထိုတိုးတိုးတိတ်တိတ်၊ ကျိတ်၍ပိုင်ပိုင်၊ တိုင်ပင်ပြောကြား၊ တီးတိုးစကားဟု ဆိုအပ်သော မျိုးစေ့ကို။ မန္တဝါပိ၊ လက္ခဏာအရိပ်၊ နိမိတ်လေသံ၊ အနည်းငယ်တန်ကိုမျှလည်း။ န ဘိဇ္ဇေယျ၊ နှုတ်ချော်ပျက်ကွက်၊ ထုတ်ဖော်မြွက်သဖြင့်၊ သက်သက်မဖျက်ဆီးရာ။ ဘိန္နံ၊ နှုတ်ထွက်မလျော်၊ ထုတ်မြွက်ဖော်သဖြင့်၊ ပျက်ချော်စေအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဝါ၊ ပျက်ချော်စေအပ်ပြီးသော မျိုးစေ့သည်။ န ပရောဟတိ၊ ရည်သန်ရွယ်ကိုး၊ အကျိုးဟုဆိုအပ်သော၊ အညွန့်အညွှောက်၊ ပြီးမပေါက်ဘဲ၊ မရောက် မဖြစ်ထွန်းနိုင်ပေ။

ဤဂါထာဝယ် ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။လျှို့ဝှက်စွာ တိုင်ပင်အပ်သော အရာသည် မျိုးစေ့နှင့်တူ၏။ ထိုလျှို့ဝှက်စွာ တိုင်ပင်အပ်သော အရာကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသောအကျိုးသည် အညွန့်အညွှောက်နှင့် တူ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုလိုခြုံစေအပ် လျှို့ဝှက်အပ်သော အရာဟု ဆိုအပ်သော မျိုးစေ့ကို အနည်းငယ်မျှ မပျက်စီးစေရန် ကောင်းစွာစောင့်ရှောက်အပ်၏။ အကယ်၍ ထိုမျိုးစေ့ ပျက်စီးခဲ့သည်ဖြစ်အံ့၊ အကျိုးဟုဆိုအပ်သော အညွန့်အညွှောက် မပေါက်ရောက်နိုင်ပေရာဟု ဆိုလိုသည်။

အချိန်ဆွဲက အကျိုးလွဲတတ်ပုံ

ထိုသို့ဖြစ်၍ မချွတ်ပြုသင့် ပြုထိုက်သော အမှုကိစ္စတို့ကို ပြင်းစွာအားထုတ် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်သဖြင့် အလျင်အမြန် ခရီးရောက်၍ ပြီးမြောက်စေသင့်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးအစဉ် ဆရာမြတ်တို့သည်—

၁၄၆။ အာဒေယျဿ ပဒေယျဿ၊ ကတ္တဗ္ဗဿ စ ကမ္မုနော။

ခိပ္ပမကြိယမာနဿ၊ ကာလော ပိဝတိ တံ ရသံ—

ဟူ၍ မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

အာဒေယျဿ စ၊ ကိုယ်နှင့်တိုက်ဆိုင်၊ ရယူထိုက်ဖွယ်၊ အသွယ်သွယ်ကိုလည်းကောင်း။ ပဒေယျဿ စ၊ ကိုယ်ကချီးမြှင့်၊ ပေးကမ်းသင့်ရာ၊ အဖြာဖြာကိုလည်းကောင်း။ ကတ္တဗ္ဗဿ၊ မချွတ်ကေန်၊ ပြုရန်အစစ်၊ ပြုဘို့ဖြစ်သော။ ကမ္မုနော စ၊ အမှုကိစ္စ၊ ဟူသမျှကိုလည်းကောင်း။ ခိပ္ပံ၊ ကာလမလင့်၊ မဖင့်လောလော၊ ဆောဆောလျင်လျင်။ အကြိယမာနဿ၊ အမှုအလိုက်၊ ဂရုစိုက်၍၊ မပြုလိုက်သည်ရှိသော်။ ကာလော၊ ဖင့်နွဲ့သမျှ၊ ချိန်ကာလသည်။ တံ ရသံ၊

ထိုယူမှုပေးမှု၊ ပြုမှုအတွက်၊ ဆက်ဆက်ရရန်၊ ရည်သန်ရွယ်ကိုး၊ အကျိုးတည်း ဟူသော အရသာကို။ ပီဝတိ၊ အစဉ်တလျှောက်၊ အတွင်သောက်တတ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မိမိနှင့်တိုက်ဆိုင်၍ ရသင့်ရရန် ရသိုမှန်သည့် အတန်တန်သော ပစ္စည်းဥစ္စာ ဟူသမျှတို့ကို ယူရမည့် အရာဌာနတို့၌ လည်းကောင်း၊ မိမိက ပေးသင့် ပေးရန် ပေးသိုမှန်သည့် အတန်တန်သော ပစ္စည်းတို့ကို ချီးမြှင့် ပေးကမ်းရမည့် အရာဌာနတို့၌လည်းကောင်း၊ ပြုထိုက် ပြုရန် ပြုသိုမှန်သဖြင့် ကေန္တပြုသင့်သောကိစ္စ ဟူသမျှတို့၌လည်းကောင်း ကာလကိုမကြာမမြင့် မဖင့်နဲ့ စေဘဲ လျင်မြန်ဆောစွာသာလျှင် ယူခြင်း ပေးခြင်း စီမံအားထုတ်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ရမည်။ ထိုသို့ အမှုအလိုက် ဂရုစိုက်၍ မပြုလိုက်သည်ရှိသော် ဖင့်နဲ့ခဲ သမျှသော အချိန်ကာလသည် ယူရ၊ ပေးရ၊ ပြုလုပ်ရသည့်အတွက် ဆက်ဆက် ကေန့် ရသိုရန်ဖြစ်သော အကျိုးတည်းဟူသော အရသာကို သောက်မျိုကုန်ခန်း စေတတ်သည်ဖြစ်၍ အကျိုးမနပ်ဘဲ ဖြစ်တတ်ချေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင်လည်း လျှို့ဝှက်အပ်သော အကြောင်းအရာတို့ကို သာ၍ပင် လျင်မြန် စွာ ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လို သည်ဖြစ်၍ မန္တော ယောဓော ဣဝါ အစရှိသောဂါထာကို ရွတ်ဆိုတင်လျှောက် လေ၏။

၁၄၇။ မန္တော ယောဓော ဣဝါဓီရော၊ သဗ္ဗင်္ဂသံဝုတေဟိပိ။
စိရံ န သဟတေ ဌာတုံ၊ ပရေဟိ ဘေဒသင်္ကယာ။

အဓိရော၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့တည်တံ့သောသဘောမရှိသော။ ဝါ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့တည်တံ့ သော သဘော မရှိသောကြောင့်။ မန္တော၊ တိုးတိုး တိတ်တိတ်၊ ကျိတ်ကာ လက်တို့၍၊ လျှို့ဝှက်စွာတိုင်ပင်အပ်သောအရာသည်။ သဗ္ဗင်္ဂသံဝုတေဟိ ပိ၊ အလုံး စုံသော အကြောင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ကောင်းစွာ လုံခြုံစေခြင်းတို့နှင့်။ ယုတ္တောပိ၊ လျှို့ဝှက်အစဉ်၊ အမြဲယှဉ်အပ်ပါသော်လည်း။ အဓိရော၊ စိတ်ဓာတ်မခိုင်၊ ယိမ်းယိုင် ပျက်ပြား၊ လှုပ်ရှားခြင်း သဘောရှိသော။ ယောဓော ဣဝါ၊ စစ်မြေပြင်ရပ်၊ ချဉ်းကပ်ရောက်ငြား၊ ရဲတပ်သားကဲ့သို့။ ပရေဟိ၊ တဖက်စစ်ဟု၊ ကိုယ့်ရန်သူတို့ သည်။ ဘေဒသင်္ကယာ၊ ဖိစီးနှိပ်စက်၊ ဖျက်ဆီးအံ့သည်မှ၊ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ၊ သံသယမကင်း၊ ရှိရခြင်းကြောင့်။ စိရံ၊ ကာလဖင့်နဲ့၊ ကြာရှည်ဆွဲလျက်။ ဌာတုံ၊ ပမာမခန့်၊ ရပ်တန့်၍နေခြင်းငှါ။ န သဟတေ၊ ကြံ့ကြံ့ မခိုင်၊ မစွမ်းနိုင်ရာ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။တိုးတိုးတိတ်တိတ် ကျိတ်၍ တိုင်ပင်အပ် လျှို့ဝှက်အပ်သော အရာဌာနမည်သည် မြဲမြံခိုင်ခံ့သော သဘော မရှိခြင်းကြောင့် အလုံးစုံသော အကြောင်းအရာတို့ဖြင့် ကောင်းစွာလျှို့ဝှက်၍ အချက်ကျ လုံခြုံစေအပ်ပါသော် လည်း စစ်မြေပြင်အရပ်ဝယ် စစ်တပ်ရှိ ရဲမက်ကဲ့သို့ တဖက်သားရန်သူတို့ ဖိစီး

နှိပ်စက် ဖျက်ဆီးအံ့သည်မှ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြ သံသယမကင်း ရှိရခြင်းကြောင့် ကြာရှည်လေးမြင့်စွာ ထားခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါ။ လျင်မြန်စွာ ပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက်မှ သင့်လျော်ပါမည် ဟူလို။

တကြိမ်ပြစ်မှားဘူးသော မိတ်ဆွေကို ပြန်ဆက်လိုလျှင် သေဘို့သာရှိပုံ

၎င်းပြင် စဉ်းစားတော်မူရန်မှာ အကယ်၍ သံဇီဝကန္တာလားသည် နောင်တ ရသဖြင့် မိမိ၏အပြစ်ကို မှားကြောင်းကို ဝန်ချ၍ နောင်ဤကဲ့သို့ မပြုလုပ်ပါဟု ဝန်ခံခြင်းကြောင့် အပြစ်မပေး အရေးမယူမူ၍ ပြကော့တည်မြဲတိုင်း တည်စေ သည်ရှိသော် ထိုသို့ တည်စေခြင်းသည်လည်း အလွန် မသင့်လျော်ခြင်းဖြစ်ပါ သည်။ ထိုသို့ မသင့်လျော်ခြင်း၏အကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ နာတော်မူပါဦး လော့ဟုဆို၍ ဤဆိုလတ် သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုတင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

၁၄၈။ သင်္ကံ ခုဋ် တု ယော မိတ္တံ၊ ပုန သံဓာတုမိစ္ဆတိ။

သ မစ္စမေဝ ဂဏှာတိ၊ ဂဗ္ဘမဿတရီ ယထာ။

ယော တု၊ အကြင်သူသည်ကား။ သင်္ကံ၊ တကြိမ်။ ခုဋ်၊ စော်ကားလွန်ကျူး၊ ပြစ်မှားဘူးသော။ မိတ္တံ၊ မဆွယခင်၊ အစဉ်တူပေါင်း၊ မိတ်ဆွေဟောင်းကို။ ပုန၊ တဖန်။ သံဓာတု၊ ပေါင်းသင်းမပျက်၊ ရှေးအထက်သို့ ဆက်စပ်ပြန်ခြင်းငှါ။ မိစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ သော၊ ထိုပျက်ပြီး မိတ်ဟောင်းကို၊ ထပ်လောင်း၍ တဖန်၊ ပေါင်းသင်းလိုပြန်သော သူသည်။ အဿတရီ၊ အဿတိုရ၊ နတ်မြင်းမသည်။ ဂဗ္ဘံ၊ ဖွားမြင်စွန့်လွှတ်၊ ဝမ်းမှကျွတ်မှု၊ မချွတ်မလွဲ၊ သေရမြဲဖြစ်သောကိုယ်ဝန်ကို။ ဂဏှာတိယထာ၊ ဓမ္မတာသဘာဝ၊ ယူဆောင်ရဘိသကဲ့သို့။ တထာ၊ ထို့အတူ။ မစ္စမေဝ၊ ခန္ဓာပျက်ယွင်း၊ ဇီဝိန်ကိုခွင်းတတ်သည့်၊ သေမင်းကိုသာလျှင်။ ဂဏှာတိ၊ ယူသည်မည်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် တကြိမ် ပြစ်မှား စော်ကား လွန်ကျူး ပြီးသော မိတ်ဆွေကို တဖန် ပြန်၍ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခြင်းငှါ အလိုရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် အဿတိုရ်မြင်းမသည် မွေးဖွားလျှင် ကေန်မချွတ် သေရမည် ဖြစ်သော ကိုယ်ဝန်ကို ယူသကဲ့သို့ သေမင်းကို ယူသည်မည်၏ ဟူလို။

ထိုအခါ ပိဂ်လက ခြင်္သေ့ မင်းက “သံဇီဝကန္တာလားသည် မည်သည့်နည်းနှင့် မျှကျွန်ုပ်အား မခုခံ မတော်လှန်နိုင်ကြောင်းကို သိသင့်ပါသည်” ဟု ပြောဆိုပြန် လေ၏။

၁။ “တု” အစား “နု” ဟုလည်း ရှိကြ၏။

၂။ အဿတရီကို (သပ္ပဝိသေသ) ဟု လည်း ဇီဝိနန္ဒ ဋီကာ၌ ဖွင့်သည်။

ထိုသို့ ပြောဆိုရာ ဒမနက မြေခွေးက အရှင်ခြင်္သေ့မင်း ...

၁၄၉။ အင်္ဂါဂိဘာဝမညတွာ၊ ကထံ သာမတ္ထုနိဏ္ဏယော။
ပဿ ဋီဋ္ဌိဘမတ္တေန၊ သမုဒ္ဒေါ ဗျာကုလီ ကတော—

ဟူ၍ တဖန် ထပ်မံ တင်လျှောက်ပြန်လေ၏။

*အင်္ဂါဂိဘာဝံ၊ ပဓာန၊ အပဓာန၏အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ အောက်တန်းစား၊ အထက်တန်းစား၏ အဖြစ်ကို။ အညတွာ၊ သေချာဂန၊ နေရာကျ မသိမူ၍။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ သာမတ္ထုနိဏ္ဏယော၊ အစွမ်းသတ္တိ၊ ရှိ၊ မရှိကို၊ တည့်တည့် မယွင်း၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ကတော၊ အသွင်အပြင်ဖြင့်၊ အမြင်ကိုထောက်ရှု၍၊ အမှုပိုင်ပိုင်၊ ပြုနိုင်ပါအံ့နည်း။ ပဿ၊ ကြည့်ရှုစဉ်းစား၊ သဘောထားတော်မူပါဦးလော့။ ဋီဋ္ဌိဘမတ္တေန၊ ဋီဋ္ဌိဘ ဟု၊ ကာယသေးကွေး၊ ငှက်ငယ်ကလေးမျှသည်လည်း။ သမုဒ္ဒေါ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ၊ ကြီးကျယ်စွာကို။ ဗျာကုလီ၊ ဘယောက်ဘယက်၊ နှောက်ယှက်ကို။ ကတော၊ ဆတ်ဆတ်မသွေ၊ ပြုနိုင်လေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ပစ္စည်းဥစ္စာ အသပြာတည်းဟူသော ဓနဗလ၊ အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ အမြော်အမြင် တည်းဟူသော ဉာဏဗလ၊ အခြေအခံ အကူအညီ ပရိသတ်တည်းဟူသော ယသဗလ စသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပဓာနအထက် တန်းစား ကျသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အားတို့နှင့် မပြည့်စုံသော အပဓာန ယုတ်နိမ့်သော အောက်တန်းစားကျသည့် အဖြစ်ကို လည်းကောင်း၊ သေချာဂန နေရာကျ မသိရဘဲလျက် ဤသူသည် အစွမ်းသတ္တိ ရှိ၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊ အစွမ်းသတ္တိ မရှိဟူ၍လည်းကောင်း အမှုအရာ အသွင် အပြင်အားဖြင့် အမြင်ကိုသာ ထောက်ရှု၍ အဘယ်မှာလျှင် အမှုပိုင်ပိုင် ဆုံးဖြတ် ခြင်းကို ပြုနိုင်ပါအံ့နည်း။ အကြောင်းကို စဉ်းစား ဆင်ခြင်တော်မူပါဦးလော့။ ကာယဗလ သေးငယ်လှစွာသော ဋီဋ္ဌိဘ မည်သော ငှက်ငယ်ကလေးမျှသည်လည်း ကြီးကျယ်လှစွာသော မဟာသမုဒ္ဒရာကြီးကိုပင်လျှင် ဘယောက်ဘယက်နှင့် နှောက်ယှက်ချောက်ချားခြင်းကို ပြုနိုင်ပါသေးသည်။ ဤကြောင့် ဗလအခြေအနေ ကို နေရာကျ မသိရဘဲလျက် မျက်မြင်ဖြင့် ဆမုန်း၍ အစွမ်းသတ္တိ ရှိ၊ မရှိကို တည့်တည့်ပိုင်ပိုင် ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို မပြုနိုင်ပါ ဟူလို။

ထိုသို့ ဒမနကမြေခွေးက ပြောဆို တင်လျှောက်လေရာ ခြင်္သေ့မင်းက “ဤ ဋီဋ္ဌိဘ ငှက်ငယ်က ပင်လယ်ကို နှောက်ယှက်ပုံ အကြောင်း အကျယ်ကား အဘယ်သို့ပါနည်း”ဟု မေးလေရာ အောက်ပါဝတ္ထုကို ပြောဆို တင်လျှောက် လေ၏။

* အင်္ဂါဂိဘာဝံ ဦးနာဓိကတံ ပဓာနာပဓာနတံ (ဋီကာ)

ဦးနှိုးဘ ဌာန်မောင်နှံတို့၏ ဝတ္ထု

တရံရောအခါ တောင်သမုဒ္ဒရာ ကမ်းခြေ၌ ဦးနှိုးဘ မည်သော ဌာန်မောင်နှံ တို့သည် ပျော်ပိုက်နေထိုင်ကြလေ၏။ ထိုသို့ နေထိုင်ကြရာ တနေ့သ၌ ဌာန်မ သည် ဥချိန်နီးသဖြင့် ဌာန်ဖိုကို ဤသို့ ပြောကြားလေ၏။

“အို အမောင်ဌာန်ဖို....ဥချိန်ရန် သင့်လျော် လျှောက်ပတ်သော တခုသော အရပ်ကို ကြည့်ရှု ရွာကြံပါဦးလော့”ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ဌာန်ဖို။ ။အိုချစ်နွယ်....ဤယခု ငါတို့နေသော အသိုက်၌ပင်လျှင် ဥချိန်ရန် အလွန်သင့်လျော် ကောင်းမြတ်လှသည် မဟုတ်ပါလော။

ဌာန်မ။ ။အမောင်....ဤအရပ်၌ သမုဒ္ဒရာဒီရေ တိုးတက်သည့်အခါ လှိုင်း ဂယက်၏ အဟုန်ကြောင့် တပြုံလုံး ပျက်စီး ဆုံးရှုံးပါလိမ့်မည်။

ဌာန်ဖို။ ။အသို့ပါနည်းရှင်မ....ငါ့မှာ ခွန်အားဗလ မရှိပြီလော၊ သမုဒ္ဒရာ သည် ငါ၏အသိုက်နှင့်တကွ အဥတို့ကို ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့ပါလျှင် ငါလည်း သမုဒ္ဒရာကို နှိပ်ကွပ်နိုင်ရမည် မဟုတ်ပါလော။

ဌာန်မ။ ။အမောင်....အမောင်နှင့် မဟာသမုဒ္ဒရာသည် အလွန်တရာ ခြားကွာလှပါသည်ဟု ဆို၍ ပြုံးရယ်ပြီးလျှင် နည်းလမ်းနှင့်အကြောင်းတမျိုးကို တိုး၍ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြောပြလေ၏။

ကိုယ်နှင့် တန်, မတန် ဆုံးဖြတ်ရန် ခဲယဉ်းပုံ

၁၅၀။ ဒုက္ခမတ္တာ ပရိစ္ဆေတုံ၊ ယောဂျာယောဂံ၊ န ဝေတ္တိ ဝါ။
အတ္ထိဒိ ယဿ ဝိညာဏံ၊ သ ကိစ္ဆေပိ န သိဒတိ။

အတ္တာ—သယံ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ ယောဂံ၊ ပါ၊ ပြုရန်သင့်တော်၊ လျော်ကန် သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ အယောဂံ၊ ဝါ၊ ပြုရန်မလျော်၊ မသင့်တော် သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ န ဝေတ္တိ၊ ပိုင်ပိုင်တည့်တည့်၊ အမှန်ကိုမသိနိုင်။ ပရိစ္ဆေတုံ၊ ပိုင်းခြားဝေဘန်၍၊ အမှန်ကိုဆုံးဖြတ်ခြင်းငှါ။ ဒုက္ခံ—နသုကရံ၊ မလွယ် ကူလှပေ။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ဤဒိ၊ ဤသို့ဝေဘန်၍၊ အမှန်ကို ဆုံးဖြတ် နိုင်ခြင်းသဘောရှိသော။ ဝိညာဏံ၊ ထိုးထွင်းဟုတ်မှန်၊ ထူးသောဉာဏ်သည်။ အတ္ထိ၊ နှိုင်းနှိုင်းမြင်သိ၊ ကိုယ်ပိုင်ရှိ၏။ သ—သော၊ ထိုကိုယ်ပိုင်အသိ၊ လက်ကိုင် ရှိသောသူသည်။ ကိစ္ဆေပိ၊ ပင်ပန်းဆင်းရဲ၊ ခဲယဉ်းငြိုငြင်သော အရာဌာန၌ လည်း။ န သိဒတိ၊ မနစ်မမြုပ်၊ မဆုတ်ယုတ် မပျက်စီးပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ခပ်သိမ်းသော အမှုကိစ္စ အရာဌာနတို့၌ စီမံပြုလုပ်ရန် မိမိနှင့် ထိုက်တန်၍ လျော်ကန်သင့်မြတ် လျောက်ပတ်သည်၏အဖြစ်၊ မလျောက်ပတ် သည်၏အဖြစ်ကို စိစစ်ဝေဖန်၍ အမှန်ကိုဆုံးဖြတ်ခြင်းငှါ အလွန်တရာမှ နက်နဲ ခဲခက်လှပေသည်။ ထိုသို့ ဆုံးဖြတ်ဝေဖန်၍ အမှန်ကို သိနိုင်သောအသိဉာဏ် လက်ကိုင် ကိုယ်ပိုင်ရှိသောသူသည် အလွန်ကြပ်တည်း ကျဉ်းမြောင်း၍ ခဲခက် လှသော အရာဌာနတို့၌သော်လည်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း မဖြစ်နိုင်ရာပေ ဟူလို။

သေကြေပျက်စီးတတ်သောမြို့မှားချက် လေးမျိုး

ထိုမှတပါး သေကြေပျက်စီးတတ်သော အကြောင်းတရား လေးပါးတို့ကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၅၁။ အနုစိတကမ္မာရမ္ဘော၊ သဇနဝိရောဓော ဗလီယသာ ယုဒ္ဓေါ။
ပမဒါဇနဝိဿာသော၊ မစ္စုဒ္ဓါရာနိ စတ္တာရိ။

(အရိယာဂါထာ)

အနုစိတကမ္မာရမ္ဘော၊ မသင့်လျော် မလျောက်ပတ်၊ မပြုအပ်သောအရာကို၊ ပြုလုပ်အားထုတ်ခြင်း လည်းကောင်း။ သဇနဝိရောဓော၊ မိမိ၏ဆွေရင်းမျိုးချာ၊ ဉာတကာနှင့်၊ ကြင်နာမခင်၊ ဆန့်ကျင်မုန်းထား၊ ခိုက်ရန်ပွားခြင်း လည်းကောင်း။ ဗလီယသာ၊ ဉာဏ ကာယ၊ ဓနအားခွန်၊ ကိုယ်ထက်လွန်သောသူနှင့်။ ယုဒ္ဓေါ၊ တုဘက်ခုခံ၊ ခိုက်ရန်ဖြစ်ရခြင်းလည်းကောင်း။ ပမဒါဇနဝိဿာသော၊ ကြင်ဖက် မြှောက်စား၊ မယားကိုယုံ၊ လုံးလုံးပုံခြင်း လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ မိန့်ဆိုပြထား၊ ဤလေးပါးတို့သည်။ မစ္စုဒ္ဓါရာနိ၊ သေပေါက် သေဝ၊ သေမင်း၏ တံခါးမတို့ပေတည်း။

အဓိပ္ပါယ်—

- ၁။ မပြုသင့်သောအရာကို ပြုလုပ်အားထုတ်ခြင်း၊
- ၂။ မိမိ၏ဆွေရင်းမျိုးချာ ဉာတကာတို့နှင့် ကြင်နာမခင် ဆန့်ကျင်မုန်းထား ခိုက်ရန်ပွားခြင်း၊
- ၃။ မိမိထက် ကာယဗလ၊ ဉာဏဗလ၊ ဓနဗလအားဖြင့် ကြီးမားလွန်ကဲသော သူနှင့် ဖက်ပြိုင်၍ ခိုက်ရန်ဖြစ်ရခြင်း၊
- ၄။ မိမိ၏ အိမ်သူမယားကို အရာခပ်သိမ်းတို့၌ ယုံကြည်လေးမြတ်သဖြင့် လုံးလုံးပုံ၍ ထားခြင်း—

ဤလေးပါးသော အကြောင်းတို့သည် သေပေါက် သေဝသေမင်း၏တံခါးမ တို့ဖြစ်၍ စင်စစ် သေတတ်ပေသည် ဟူလို။

ထိုသို့ အကျိုးအကြောင်းတို့ကို ကောင်းမွန်စွာ ပြောပြပြီးလျှင် ငှက်မသည် လင်သား၏ စကားကို မပယ်ရှားနိုင်သည့်အတွက် စိတ်ပျက် ငြိုငြင်စွာနှင့် သမုဒ္ဒရာကမ်းနား၌ပင်လျှင် ဥရလေ၏။

သမုဒ္ဒရာစောင့် နတ်သွီးသည်လည်း ထိုငှက်ဖို၏စကားကို ကြားသဖြင့် မိမိ၏ အစွမ်းသတ္တိကို ပြလို သိစေလိုသည်ဖြစ်၍ ဒီရေဖြင့် လွှမ်းမိုးလျက် လှိုင်းတံပိုးတို့ ဖြင့် အဥတို့ကို ဖျက်ဆီးယူဆောင်လေ၏။

ထိုအခါ ငှက်မသည် အလွန်တရာ ပူပန်သောက ဒုက္ခရောက်ပြီးလျှင် “အမောင်....ယခု ကျွန်ုပ်တို့မှာ အလွန်တရာ လွန်စွာမှ ခဲခက်လှသောဒုက္ခနှင့် တွေ့ကြုံကြရလေပြီ၊ ကျွန်ုပ် ဥသမျှ အလုံးစုံသော အဥဘို့သည် အချည်းနှီး ပျက်စီး၍ကုန်ချေပြီ”ဟု ငှက်ဖိုကို ဝမ်းနည်းစွာ ပြောကြားလေ၏။

ထိုအခါ ငှက်ဖိုသည် “ချစ်နွယ်....ဘာမျှမစိုးရိမ် မကြောင့်ကြပါလင့်”ဟု ဆို၍ ငှက်တို့ကို စည်းဝေးပြီးလျှင် ငှက်ဘကာတို့၏ ဘုရင်ဖြစ်သော အရှင်ဂဠုန်မင်း၏ အထံသို့ သွားလေ၏။ ဂဠုန်မင်းအထံသို့ ရောက်သောအခါ ငှက်ဖိုသည် ဂဠုန်မင်း အား မိမိတို့၏ အဥတို့ ပျက်စီးကြောင်းကို ဤသို့ တင်လျှောက်လေ၏။

ငှက်ဘကာတို့၏ သခင် ဘုရင်ဖြစ်တော်မူသော အရှင်ဂဠုန်မင်း....ကျွန်တော် မျိုးတို့သည် မိမိတို့၏ အသိုက်၌ ကောင်းမွန်စွာ နေထိုင်ရာ သမုဒ္ဒရာစောင့် နတ်သွီးသည် အပြစ်မရှိပါဘဲလျက် အကြောင်းမဲ့သက်သက် ကျွန်တော်မျိုး များ၏ အဥတို့ကို ဖျက်ဆီးပါကြောင်း စသည်ဖြင့် အလုံးစုံသော အကြောင်း အရာတို့ကို သေချာစွာ တင်လျှောက်လေ၏။

ထိုသို့ တင်လျှောက်သော ငှက်ဖို၏စကားကို ကြားသိရသောအခါ ဂဠုန် မင်းသည် ရေ မြေ တော တောင် သမုဒ္ဒရာနှင့်တကွ အလုံးစုံသော ကပ္ပိ လောကကြီးကို ပြုပြင်ဖန်ဆင်းသော နာဇာယနမည်သော ဗိဿနိုး နတ်မင်းကြီး အား တိုင်တန်း လျှောက်ကြားလေ၏။

ထိုအခါ ဗိဿနိုးနတ်မင်းကြီးက သမုဒ္ဒရာစောင့် နတ်သွီးကိုခေါ်၍ ထိုငှက် တို့၏ အဥတို့ကို ပြန်၍ပေးစေရန် အမိန့် ချမှတ်လိုက်လေ၏။ ထိုသို့ ဗိဿနိုး နတ်မင်းကြီး၏ အမိန့်တော်ကို ဦးထိပ်ရွက် ပန်ဆင်ရသဖြင့် သမုဒ္ဒရာစောင့် နတ်သွီးသည် အဥဘို့ကို ပြန်၍ပေးရလေ၏။

ထို့ကြောင့် အင်္ဂါဂီဘာဝမညတွာ အစရှိသော စကားကို ကျွန်တော်မျိုး ပြောဆို လျှောက်ကြားခဲ့ပါသည်ဟု ဒမနကမြေခွေးက ပြောဆို တင်လျှောက် လေ၏။

ဦးနှိုဘဌက်မောင်နှံတို့၏ဝတ္ထု ပြီး၏။

ဝဒ္ဓမာနကုန်သည်ဝတ္ထု (အဆက်)

ထိုသို့ပြောဆိုရာ ပိဂ်လကခြင်္သေ့မင်းက “အဆွေ ဒမနက....သံဇီဝကနွားလား သည် ငါတို့အပေါ်၌ ရန်ငြိုးဖွဲ့ကြောင်း မကောင်းသော အကြံအစည်ရှိကြောင်း ကို အဘယ်ကဲ့သို့ သိရပါမည်နည်း”ဟု မေးမြန်းလေ၏။

ထိုသို့ မေးမြန်းရာ ဒမနကမြေခွေးက “အရှင်ခြင်္သေ့မင်း....သိဖို့ရန် လွယ်ကူ ပါသည်။ သံဇီဝကနွားလားသည် အကြင်အခါ၌ တစုံတခုသော ဘေးရန်ကို တွန်းလှန်မည်ပြုသောအခါကဲ့သို့ ခက်ထန်ကြမ်းကြုတ်စွာ နားရွက်တို့ကို အထက် သို့စွင့်လျက် ဦးချိုတို့ဖြင့် ဝှေ့မည်အဟန် ခက်ထန်ကြမ်းကြုတ်လျက် တုန်လှုပ် သောအမူအရာ ပြုလုပ်၍ လာပါလိမ့်မည်။ ထိုသို့ပြုသောအခါ ရန်ငြိုးဖွဲ့ကြောင်း ကို အရှင်ခြင်္သေ့မင်း သိနိုင်ပါသည်”ဟု တင်လျှောက် ပြောဆိုခဲ့ပြီးလျှင် သံဇီဝက နွားလား၏ အထံသို့ သွားလေ၏။

ဒမနက မြေခွေးသည် သံဇီဝက နွားလား၏ အထံသို့ သွားစဉ်လည်း ဖြည်းဖြည်းသက်သာ နုန့်နှေးလေးကန်စွာ သွားပြီးလျှင် ညှိုးငယ်သောမျက်နှာ နှလုံးမသာလှသော အမူအရာဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ပြလေ၏။

ထို့နောက် သံဇီဝက နွားလားသည်လည်း ဒမနကမြေခွေးကို မြင်လျှင် မြင်ခြင်း အလွန်ရှိသေစွာနှင့် “အို-မိတ်ဆွေကောင်း ဒမနက.... ကျန်းခန့်သာ၍ မာပါ၏လော၊ အပြစ်ခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းကာ ဘေးဘျမ်းကွာလျက် အေးချမ်းစွာရှိပါ၏လော”ဟု နှုတ်ဆက်သည့်အနေဖြင့် ရှိသေစွာ မေးမြန်း လေ၏။

ထိုသို့ မေးမြန်းရာ ဒမနကမြေခွေးက ပရိယာယ်ဉာဏ် ခြယ်လယ်ဖန်လျက် ပြန်၍ ပြောဆိုလိုသည်မှာ “အို-မိတ်ဆွေသံဇီဝက....သုတပါးကိုမှီ၍အသက်မွေးမြူ ရသော ကျေးကျွန်တို့မည်သည် အဘယ်မှာ အပြစ်ခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းကာ ဘေးဘျမ်းကွာလျက် အေးချမ်းစွာ ရှိနိုင်ပါအံ့နည်း”ဟု ပြောဆိုပြီးလျှင် ထို အကြောင်းကို ပြဆိုလိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

မင်းကိုမှီ၍ အသက်မွေးရခြင်း၌ စိတ်ဆင်းရဲရပုံ

၁၅၂။ သမ္ပတ္တယော ပရာဓိနာ၊ သဒါ စိတ္တမနိဗ္ဗုတံ။
သဇီဝိတေပျဝိဿာသော၊ တေသံ ယေ ရာဇသေဝကာ။

ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ရာဇသေဝကာ၊ မင်းထံ ခယမ်း၊ မင်းမှုထမ်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုမင်းထံ ခယမ်း၊ မင်းမှုထမ်းတို့၏။ သမ္ပတ္တယော၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့သည်။ ပရာဓိနာ၊ အရှင်စိတ်ကြိုက်၊ လိုစရိုက်နှင့်၊ အလိုက်သင့်ဖြစ်ရခြင်းကြောင့်၊ မင်းဟုဆိုအပ်သော သူတပါးနှင့်စပ်ကုန်၏။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ စိတ္တံ၊ ထိုမင်းထံ ခယမ်း၊ မင်းမှုထမ်းတို့၏ စိတ်သည်။ အနိဗ္ဗုတံ၊ တကြောင့်ကြကြ၊ ပူပန်ရသဖြင့်၊ ဘယ်အခါမှ မငြိမ်းအေးနိုင်။ သဇီဝိတေပိ၊ လွန်စွာစုံမက်၊ ကိုယ့်အသက်၌လည်း။ အဝိဿာသော၊ အရှည်ဆက်လက်၊ စဉ်မပျက်ဘဲ၊ အမြဲနေရမည်ဟု၊ အတည်တကျ၊ မယုံကြည်ရပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မင်းထံခယမ်း မင်းမှုထမ်းတို့၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့မည်သည် အရှင်၏စိတ်ကြိုက် အလိုစရိုက်သို့ လိုက်၍ ပြုကျင့်နေထိုင်ရခြင်းကြောင့် မင်းဟုဆိုအပ်သော သူတပါးနှင့် စပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုမင်းမှုထမ်းတို့၏ စိတ်သည် အခါခပ်သိမ်း တကြောင့်ကြကြ ပူပန်ရသဖြင့် ဘယ်အခါမှ မငြိမ်းအေးနိုင်။ ထို့ပြင် မိမိ၏ အလွန်စုံမက်အပ်သော အသက်၌လည်း အရှည်အမြဲ နေရလိမ့်မည်ဟူ၍ အတည်တကျ မယုံကြည်ရပါ။ ထို့ကြောင့် အဘယ်မှာ ဘေးဘျမ်းကွာလျက် အေးချမ်းစွာ ရှိနိုင်ပါအံ့နည်းဟု ဆိုလိုသည်။

လောကဓမ္မတာ မှတ်ဖွယ်ရာများ

ထို့ပြင် လောကီတံထွာ ဓမ္မတာ သဘောအားဖြင့် လောက၌ များစွာဖြစ်တတ်သော အကြောင်းတို့ကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ကောတ္ထံ ပါပု အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၅၃။ ကောတ္ထံ ပါပု န ဂဗ္ဘိတော ဝိသယိနော ကဿာပဒါတ္ထံဂတော၊
ထိဘိက္ကဿ န ခဏ္ဍိတော ဘုဝိ မနော ကောဝါတ္ထိ ရညော ပိယော။
ကော ကာလဿ ဘုဇန္တရံ န စ ဂတော ကောတ္ထိံ ဂတော ဂါရဝံ၊
ကော ဝါ ဒုဇ္ဇနဝါဂုရာသု ပတိတော ခေမေန ယာတော ပုမာ။

(သဒ္ဓုလဝိက္ခိဋ္ဌိတဂါထာ)

အတ္ထံ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၊ ချမ်းသာကြွယ်ဝခြင်းသို့။ ပါပု၊ ရောက်၍။ ဝါ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။ ကော၊ အဘယ်မည်သောသူသည်။ န ဂဗ္ဘိတော၊ မာန်စောင်တက်ကြွား၊ မထောင်လွှားဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ ဝိသယိနော၊ ငါးဖြာအာရုံ၊ ကာမဂုဏ်ကို၊ ခုံမင်သဲမဲ၊ အမြဲခံစားလေ့ ရှိသော။ ကဿ၊ အဘယ်မည်သောသူအား။ အာပဒါတ္ထံဂတော၊ ဖောက်ပြန်ပြုန်းတီး၊ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း၏၊ အလျှင်းကွယ်ပျောက်၊ အဆုံးသို့ရောက်နိုင်ပါအံ့နည်း။ ဘုဝိ—လောကေ၊ ရေမြေအဆုံး၊ လောကလုံး၌။ ထိဘိ—ဣတ္ထိဘိ၊ ရှိရှိသမျှ၊ မိန်းမအပေါင်းတို့သည်။ ကဿ၊ ဘယ်လိုယောက်ျား၊ ဘယ်သူများ၏။ မနော၊ တည်ကြည်ဖြောင့်မှန်၊ ဖိုးတန်ကျင့်သုံး၊ စိတ်နှလုံးကို။ နခဏ္ဍိတော၊ ယိမ်းသိုင်ကျိုးပဲ့အောင်၊ မချိုးပဲ့၊ မဖျက်ဆီးနိုင်ဘဲရှိပါအံ့နည်း။ ရညော၊ လူတို့သေဌ်နှင့်၊ ပြည့်ရှင်မင်းကို။ ပိယော၊ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ၊ ကောင်းစွာရိုကျိုး၊ ချစ်မြတ်နိုးသောသူသည်။ ကော ဝါ အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာ ရှိပါအံ့နည်း။ ကာလဿ၊ သတ္တဝါခပင်း၊ ရှင်သေမင်း၏။ ဘုဇန္တရံ၊ သေချာ ပိုင်နင်း၊ ရင်ခွင်တွင်းသို့။ ကော၊ အဘယ်မည်သော သတ္တဝါသည်။ န စ ဂတော၊ တင်းမာကြံ့ခိုင်၊ အန်တပြိုင်၍၊ မရောက်ဘဲ နေနိုင်ပါအံ့နည်း။ ကော၊ အဘယ်မည်သော သူသည်။ အတ္ထိ၊ လမ်းလျှောက်ကပွါး၊ သူတောင်းစားကို။ ဂါရဝံ၊ ရိုသေလေးမြတ်ခြင်းသို့။ ဂတော၊ ရောက်ပါမည်နည်း။ ဒုဇ္ဇနဝါဂုရာသု၊ အမှုရှုပ်စွာ၊ သူယုတ်မာတို့၏၊ မာယာဉာဏ်တွင်း၊ ပိုက်ကျော့တွင်းတို့၌။ ပဘိတော၊ ကံဆိုးမွေ့နှောက်၊ ကျရောက်ပေသော။ ကော ပုမာ၊ ဘယ်လိုလူစား၊ ဘယ်ယောက်ျားသည်။ ခေမေန၊ ဘေးရန်လွတ်ကင်း၊ ချမ်းသာခြင်းဖြင့်။ ယာတော၊ သွားရ ဖြစ်ရနိုင်ပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မိတ်ဆွေ သံဇီဝက....လောက၌ များသောအားဖြင့် ဖြစ်တတ်သော လောကီတံထွာ ဓမ္မတာ သဘောတရားတို့ကို မှတ်သားနာယူပါဦးလော့၊ လောကီဘုံသား လူအများတို့သည် စည်းစိမ်ဥစ္စာ ချမ်းသာကြွယ်ဝခြင်းသို့ ရောက်သည်ရှိသော် မာန်မာန် မထောင်လွှားသောသူ အဘယ်မှာ ရှိပါအံ့နည်း၊ မထောင်လွှားမည့်သူ မရှိပေ။ ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်ကို ခုံမင်သဲမဲ အလွန်စွဲလျက် ခံစားဆဲ ခံစားတုန်း ခံစား၍မဆုံးသေးသော အဘယ်မည်သော သူသည် ဗဟိဒ္ဓဘေးရန် အတန်တန်နှင့် ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း၏ အလျှင်းကွယ်ပျောက်၍ မရှိခြင်းတည်းဟူသော အဆုံးသို့ ရောက်နိုင်ပါအံ့နည်း၊ မည်သည့် အခါမှ မရောက်နိုင်ပေ။

မိန်းမတို့သည် ဤကပွါလောကကြီးတခုလုံး၌ အဘယ်လို လူစား အဘယ်ယောက်ျား၏ တည်ကြည်ဖြောင့်မှန် အဖိုးတန်သော စိတ်နှလုံးကို သိမ်းကျိုး၍ ကျိုးပဲ့အောင် မချိုးပဲ့ မဖျက်ဆီးနိုင်ဘဲ ရှိပါမည်နည်း၊ ပုထုဇဉ်မှန်သမျှ

မည်သည့် လူစား မည်သည့် ယောက်ျားမျိုးမှ မခံနိုင်၊ ချိုးဖဲ ဖျက်ဆီးနိုင်သည် သာဖြစ်ပေသည်။

ရေမြေစိုးပိုင် ခရိုင်ပြည့်ရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်ကို အဘယ်သူသည် ကိုယ်ရော စိတ်ပါ ကောင်းစွာရိုကျိုး၍ ချစ်မြတ်နိုးပါအံ့နည်း၊ ကိုယ်ရော စိတ်ပါ ကောင်းစွာ ရိုကျိုး၍ ချစ်မြတ်နိုးသောသူမရှိ၊ စင်စစ်မှာမူ ပရိယာယ် ဉာဏ်ထုတ်၍ ဟန်လုပ်ခြင်းမျှသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။

တင်းမာ ကြံ့ခိုင် အန်တုပြိုင်၍ အဘယ်သူ အဘယ်သတ္တဝါသည် သေမင်း၏ လက်တွင်းသို့ မသက်ဆင်းဘဲ နေနိုင်ပါအံ့နည်း၊ မည်သည့် သတ္တဝါ တဦး တယောက်မျှ ခုခံ၍ သေမင်း၏ လက်တွင်းသို့ မသက်ဆင်းဘဲ မနေနိုင်၊ သက်ဆင်းကြရမည့် သတ္တဝါတို့ချည်းသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။

လမ်းလျှောက်ကပွါး သူတောင်းစားကို အဘယ်သူသည် အရိုအသေ အလေး အမြတ် ပြုပါအံ့နည်း၊ မည်သူတဦးတယောက်မျှ မပြုသည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

သူတော်မဟုတ် သူယုတ်မာတို့၏ မာယာလှည့်ခြင်း ပိုက်ကျော့ကွင်းသို့ ကံဆိုး မွေ့နှောက်၍ ကျရောက်ရသည်ရှိသော် အဘယ်ယောက်ျားသည် ဘေးရန် လွတ်ကင်း၍ ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရပါတော့အံ့နည်း၊ မည်သူမျှ လွတ်ကင်း၍ ချမ်းသာခြင်းသို့ မရောက်နိုင် ဖြစ်ပေသည်။

ထိုသို့ ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော စကားတို့ဖြင့် များစွာ သွယ်ဝိုက်၍ ပြောဆိုရာ သံဇီဝက နွားလားက “မိတ်ဆွေ ဒမနက....ဤမျှသော စကားတို့ဖြင့် သင်သည် မည်သည့်အကြောင်းကို ပြောဆိုလိုပါသနည်း၊ မိတ်ဆွေ၏ ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ကိုသာ တိုတိုနှင့် အကျဉ်းချုံးလျက် ထုတ်မြှောက်၍ ပြောစေလိုပါသည်” ဟု တောင်းပန် ပြောဆိုလေ၏။

အခက်နှစ်မျိုး ဤရပုံ

ထိုအခါ ဒမနက မြေခွေးက “မိတ်ဆွေ....ဤမျှလောက် အလွန်အလွန် ခဲယဉ်းကြပ်တည်းစွာ ဖြစ်၍နေပါသဖြင့် ကျွန်ုပ်လည်း မည်ကဲ့သို့ ပြောဆိုရမည်ဟု မသိနိုင်လောက်အောင်ပင် ဖြစ်၍နေပါသည်၊ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပါဦးလော့” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

၁၅၄။ ယထာ သမုဒ္ဓေ ပတိတော၊ လဒ္ဓါ သပ္ပိဝလမ္ပနံ။
န မုဉ္ဇတိ န စာဒတ္ထေ၊ တထာ မုဒ္ဓေါသ္မိ သမ္ပတိ။

သမုဒ္ဒေ၊ မဟာသာဂရ၊ သြသပြင်ကျယ်၊ မြစ်ပင်လယ်၌။ ပတိတော၊ ခရီးလမ်းတွင်၊ သင်္ဘောယာဉ်မှ၊ လွှင့်စင်၍ ကျသောသူသည်။ သပ္ပါလဗ္ဗနံ၊ နဂါးနွယ်မျိုး၊ ဆိပ်တောက်ဖြိုးသည့်၊ မြေဆိုး၊ မြေဟောက်ကို၊ ထောက်ကိုင်လက်လှမ်း၊ ဖမ်းတယ်မိခြင်းကို။ လဒ္ဓါ၊ ရအပ်သည်ဖြစ်၍။ တံ၊ ထိုမြေဆိုးမြေဟောက်ကို။ န မုဉ္ဇတိ ယထာ စ၊ ရေ၌စိုးစိုး၊ နစ်မြုပ်ဆုံးမည်ကြောင့်၊ လုံးလုံးလည်း မလွတ်ဝံသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ န အာဒတ္တေ ယထာ စ၊ ထိုသည့်မြေဆိုး၊ ကိုက်မည်စိုးသဖြင့်၊ တိုး၍လည်း မကိုင်ဝံသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ တထာ၊ ထိုနည်းပမာ၊ အတူသာလျှင်။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ သမ္ပတိ၊ အမှုမသာ၊ ယခုလို အခါကြီး၌။ ဗုဒ္ဓေါ၊ မကြံနိုင်ပေ၊ ငေးမှိုင်နေ၍၊ တွေဝေရခြင်းသည်။ အသ္မိ၊ စင်စစ်မသွေ၊ ဖြစ်ရပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မိတ်ဆွေ.... ဇလုတ်ပြင်ကျယ် ပင်လယ်သမုဒ္ဒ၌ နစ်မြုပ် ကျရောက်သောသူသည် တွေ့ကြုံရာ တမ်းမှန်းလျက် လက်လှမ်း၍ ဆွဲကိုင်ရာ နဂါးနွယ်မျိုး ဆိပ်တောက်ဖြိုးသည့် မြေဆိုးမြေဟောက်ကို ကိုင်တယ်မိသဖြင့် ကေန္တမြေဆိုးမြေဟောက် ဖြစ်ကြောင်းကို ကောင်းစွာသိပါသော်လည်း အကယ်၍ လွတ်လိုက်ပါမူ ရေ၌စိုးစိုး နစ်မြုပ်ဆုံးမည်ကြောင့် လုံးလုံးလည်း မလွတ်ဝံသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မလွတ်ဘဲအပြင်း တင်းတင်းကြီး ဆုပ်ကိုင်၍ ဇုတ်တရွတ် နေပြန်ပါလျှင်လည်း ထိုသည့်မြေဆိုး ကိုက်မည်စိုးသဖြင့် တိုး၍မကိုင်ဝံသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ထို့အတူ အကျွန်ုပ်သည် ယခုအခါ၌ မည်သည့်နည်းလမ်းကိုမျှ မကြံနိုင်ဘဲ ငေးမှိုင်၍သာ နေရပါတော့သည် ဟူလို။

ထို့နောက် ကြပ်တည်းခဲယဉ်းပုံ အတ္တုပ္ပတ်ကို ဟုတ်အဟတ် တကယ်ထင်ရအောင် ဉာဏ်ဆင်၍ ပြုပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ကေတြ အစရှိသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၅၅။ ကေတြ ရာဇဝိဿာသော၊ နဿတုညတြ ဗန္ဓဝေါ။
 ကိံ ကရောမိ ကွ ဂစ္ဆာမိ၊ ပတိတော ဒုက္ခသာဂရေ။

ကေတြ၊ ဟုတ်ဘိုင်းပြန်လှန်၊ အမှန်ကို ပြောဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ရာဇဝိဿာသော၊ အရှင်သခင်၊ ဘုရင်၏ ယုံကြည်ခြင်းသည်။ နဿတိ၊ လုံးလုံး လွတ်ကင်း၍၊ အလျှင်းပျက်စီးလတ် ။အညတြ၊ မဟုတ်မလျား၊ စကားပိုမို၊ တပါးကိုဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဗန္ဓဝေါ၊ ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း၊ မိတ်ဆွေရင်းသည်။ နဿတိ၊ ကေန်မလွတ်၊ မချွတ်မယွင်း၊ လက်ငင်းပျက်စီးလတ် ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့မပြောလျှင်ပျက်၊ ပြောလျှင် ခက်သောကြောင့်။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ကိံ ကရောမိ၊ အသို့လျှင်ကြံစည်လျက်၊ မခက်အောင် ပြုရပါအံ့နည်း။ ကွ၊ ဘယ်ဆီဘယ်လမ်း၊

ဘယ်စခန်းသို့။ ဂတော၊ အဆူရုပ်သိမ်း၊ အပူငြိမ်းအောင်၊ တိမ်းရှောင်၍ သွားရ ပါအံ့နည်း။ ဒုက္ခသာဂရေ၊ သောကရှုပ်ပေ၊ ဒုက္ခတည်းဟူသော ပင်လယ် ရေထည်း၌။ ပတိတော၊ ရှောင်တိမ်း၍မရဘဲ၊ အမြဲကျရောက်လျက် နေဘိ၏။

ဤသို့ ပြောဆိုပြီးလျှင် လိမ်လည်ပုံ မှင်မပျက်ရအောင် အသက်ကို ပြင်းစွာ ရှိုက်ငင်လျက် ပင်ပန်းသော အမူအရာဖြင့် ငေးမှိုင့်ကာ ထိုင်၍ နေလေ၏။ ထိုအခါ သံဇီဝကနွားလားက အချိုးခံ အမှတ်ထားသဖြင့် ပြောကြားလိုက်သည် မှာ “အို-မိတ်ဆွေ ဒမနက.... ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း သင်၏ အတွင်းဓာတ် စိတ်သဘာမှာ မပြောနိုင်လောက်အောင် ခက်ခဲ၍ နေသည်ကို သေချာစွာ ရှင်းလင်း၍ ဘွင်းဘွင်းကြီး မိန့်ဟစေချင်ပါသည်”ဟု ပြောဆိုလေ၏။

ယင်းသို့ ပြောဆိုရာ ဒမနက မြေခွေးက အပါးသို့ချဉ်းကပ်လျက် တိုးတိုး သာသာဖြင့်ဟန်လုပ်ကာ ပြောဆိုသည်မှာ “မိတ်ဆွေ.... ဘုရင်မင်းမြတ်၏ ယုံကြည် လေးမြတ်သဖြင့် သိစေအပ်သည့် လျှို့ဝှက်အပ်သော အကြောင်းကို တပါးသော သူအား မပြောကြားအပ်ပေ၊ ပြောကြားရန် မသင့်လျော်ပေ၊ ထိုသို့ပင် မသင့် လျော်သော်လည်း သင်သည် ကျွန်ုပ်၏ ချစ်ခင်ယုံကြည်သဖြင့် ကြာရှည်စွာ ပေါင်းသင်းခဲ့သောသူ ဖြစ်ပေသည်၊ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်သည် တမလွန်လောက်ကို မြှော်ကိုး တောင့်တသဖြင့် ဘုရင်၏ သစ္စာဖော်ကို ဖောက်ပြားခြင်းကြောင့် ဘုရင်က အမျက်ထားပြီးလျှင် ကျွန်ုပ်အား သတ်လိုလျှင် သတ်စေတော့၊ သင်၏ အကျိုးစီးပွားအလို့ငှါ ပြောကြားပါတော့အံ့၊ နားထောင်ပါလော့၊ ဤအရှင်ခြင်္သေ့မင်းသည် သင်၏အပေါ်၌ မျက်မှန်းကျိုးသဖြင့် ‘သံဇီဝက နွားလားကို သတ်၍ အခြံအရံ ပရိသတ်နှင့်တကွ ပျော်ပွဲစားသောက်မည်’ဟု တိတ်တဆိတ် တိုင်ပင် ပြောဆိုကြောင်း”ကို တီးတိုးစကားဖြင့် အပါးသို့ ချဉ်းကပ်၍ သပ်ရပ်စွာ ပြောကြားလေ၏။

ထိုစကားကို ကြားလျှင် သံဇီဝကနွားလားသည် မိမိ ယုံကြည် ကိုးစား အားထားရင်းရှိသောသူ၏ စကားဖြစ်ခြင်းကြောင့် ကြားသမျှ ယုံကြည်သဖြင့် အလွန်ကြောက်ရွံ့ တုန်လှုပ်ခြင်း ဖြစ်လေ၏။ ထိုအခါ ဒမနကမြေခွေးက “မိတ်ဆွေ.... ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်ရန် မသင့်ပါ၊ အကြောင်းနှင့်လျော်သော နည်း လမ်းကိုသာ ကြံစည်အားထုတ်၍ ပြုလုပ်ရန် သင့်ပါသည်”ဟု တဖန်ထပ်မံ၍ ဟန်ပါပါနှင့် ပြောဆိုလေ၏။

သောကဓမ္မဘာ မလျော်ရာ အခြံချားပုံ

ယင်းသို့ ပြောဆိုရာ သံဇီဝကနွားလားသည် တဏှမျှ အံ့အားသင့်လျက် မိမိအလိုအလျောက် ကြံစည်အောက်မေ့ပြန်သည်မှာ—

၁၅၆။ ဒုဇ္ဇနဂမ္မာ နာရီ၊ ရာဇာ ပါယေန ဟောတုပတ္တဘရီ။
ကပဏာနုသာရီ စ ဓနံ၊ ဒေဝေါ ဂိရိဇလဓိဝဿီ စ။

(အရိယာဂါထာ)

၁၅၇။ နိစမာသယတေ လက္ခိ၊ ရကုလိနံ သူရဿတီ။
အပတ္တံ ဘဇတေ နာရီ၊ ဂိရိ ဝဿတိ ဝါသဝေါ—

ဟူ၍ ရှေးသူဟောင်းတို့ ပြောဆိုသော စကားသည် စင်စစ်ကေန့် အမှန်ပင် ဖြစ်ပေသည်ဟု ကြံစည်အောက်မေ့၍ တစေ့စေ့ စဉ်းစားလေ၏။

နာရီ၊ မိန်းမတို့ကို။ ပါယေန၊ များသောအားဖြင့်။ ဒုဇ္ဇနဂမ္မာ၊ လော်လည် ဖောက်ပြား၊ တရားတိမ်းစောင်း၊ လူမကောင်းတို့သည်သာလျှင်၊ ဖြားယောင်း ပူးကပ်သဖြင့်၊ နူးနှပ်၍ရအပ်ကုန်၏။ ရာဇာ၊ စိုးရသေ့နှင့်၊ ပြည့်ရှင်မင်းသည်။ အပတ္တဘရီ၊ ပညာရည်ချင်း၊ ညံ့ဖျင်းမဟန်၊ မထိုက်တန်သောသူကို၊ ကြည်ဖြူ ချိုအေး၊ ရိက္ခာပေး၍၊ မွေးမြူလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဓနဉ္စ၊ ပစ္စည်းဘဏ္ဍာ၊ ရတနာရွှေငွေ၊ အထွေထွေသော ဥစ္စာသည်လည်း။ ကပဏာနုသာရီ၊ ဆင်းရဲ နွမ်းပါး၊ လူကပ္ပိုးတို့သို့၊ လိုလားခင်မင်၊ အစဉ်တစိုက်၊ အတွင်လိုက်လေ့ရှိ၏။ ဒေဝေါ စ၊ အဇဋ္ဌာကာသ၊ ကောင်းကင်ဝမှ၊ သွန်းချထစ်ကြိုး၊ ရွာသည့်မိုဗ်း သည်လည်း။ ဂိရိဇလဓိဝဿီ၊ သီးနှံကောက်ပဲ၊ မျိုးကြဲမပြု၊ တောင်အစုနှင့်၊ ရေထုနက်ကျယ်၊ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာ၌သာလျှင်၊ မကြာမကြာ၊ အခါခါဖြင့်၊ များစွာ ရွာသွန်းလေ့ရှိ၏။

လက္ခိ၊ ဥစ္စာရွှေငွေ၊ အထွေထွေနှင့်၊ အသရေကိုစောင့်သော နတ်သွီးသည်။ နိစံ၊ အောက်ကျနောက်ကျ၊ ယုတ်နိမ့်လှသောသူကို။ အာသယတေ၊ မှီဝဲ ဆည်းကပ်၊ တည်နေတတ်၏။ သူရဿတီ၊ အတတ်ပညာနှင့်၊ ဆိုရာကားကို၊ ပေးသနားနိုင်သော၊ သူရဿတီ နတ်သွီးသည်။ အကုလိနံ၊ တန်ခိုးသေးနု၊ အမျိုးယုတ်သောသူကို။ အာသယတေ၊ မှီဝဲဆည်းကပ်၊ တည်နေတတ်၏။ နာရီ၊ ယုတ်မြတ်မခြား၊ မိန်းမများသည်။ အပတ္တံ၊ အကျင့်မတော်၊ မလျော်သော သူကို။ ဘဇတေ၊ မှီဝဲဆည်းကပ်၊ တည်နေတတ်၏။ ဝါသဝေါ၊ နတ်ပြည်နှစ်ထပ် ကို၊ နှိပ်ကွပ်လွှမ်းမိုး၊ သိမ်းအုပ်စိုးသော၊ တန်ခိုးထင်လင်း၊ သိကြားမင်းသည်။ ဂိရိ - ဂိရိသ္မိံ၊ လုပ်ခင်းဆောင်တာ၊ ဘယ်ခါမပြု၊ တောင်အစု၌။ ဝဿတိ၊ အခါ မလင့်၊ မဖင့်နဲ့ဘဲ၊ တသဲသဲစွေဖြိုးလျက်၊ မိုဗ်းကိုရွာစေတတ်၏။

ထို ၂-ဂါထာတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။မိန်းမတို့ကို များသောအားဖြင့် စဉ်း လဲကောက်ကျစ်၍ ယုတ်မာညစ်ညမ်းသော လူယုတ်လူဆိုးတို့သည်သာလျှင် အလို သို့ပါအောင် ဖြားယောင်းသွေးဆောင်၍ ပူးကပ် နူးနှပ်အပ်ကုန်၏။ ဝါ၊မိန်းမတို့

သည် များသောအားဖြင့် တည်ကြည်ဖြောင့်မတ်သော သူတို့ကိုမူကား ကောင်းစွာလေးမြတ် ယုံကြည်ခြင်းမရှိကြဘဲ စဉ်းလဲကောက်ကျစ်၍ ဆိုးတေယုတ်မာသော သဘောရှိသော လူယုတ်လူဆိုးတို့ကိုသာ ယုံကြည်လေးမြတ်၍ အဟုတ်မှတ်ထင်တတ်ကြကုန်၏။ ဘုရင်မင်းမြတ်တို့သည်လည်း ပညာအရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံ၍ မြင့်မြတ်ထိုက်တန်သောသူတို့ကို အရေးမပြု မကြည့်ရှုဘဲ ညံဖျင်းမဟန် မထိုက်တန်သောသူ လူအ-လူပေါတို့ကိုသာလျှင် ချီအေးသာယာ ကြည်ဖြူစွာ ပြောဆို၍ ရိက္ခာ ကံကျွေးပေးလျက် မွေးမြူလေ့ရှိကြကုန်၏။ ပညာဉာဏ်တို့သည်လည်း ဥယျာဉ်လယ်ယာ များစွာသော အခြေအနေနှင့် ပြည့်စုံသော သူတို့အား မခင်မင် မနှစ်သက်ဘဲ ဆင်းရဲနွမ်းပါး လူကပ္ပါးတို့လိုသလျှင် လိုလားခင်မင်၍ အစဉ်တစိုက် အတွင်လိုက်လေ့ရှိ၏။ ကောင်းကင်မှ ရွာသွန်းသော မိုးသည်လည်း လယ်ယာကိုင်းကျွန်းရှိရာ လူတို့လုပ်ဆောင်ရာဒေသ၌ များစွာ ရွာသွန်းခြင်းမပြုဘဲ သီးနှံကောက်ပဲ မျိုးကြဲခြင်းမပြုသော တောင်အုနှင့် ရေထုနက်ကျယ် ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာ၌သာလျှင် မကြာမကြာ သည်းထန်စွာဖြင့် အခါမစဲ တသဲသဲ ရွာလေ့ရှိ၏။

ထို့ပြင် ဥစ္စာရွှေငွေ အထွေထွေနှင့် အသရေကိုစောင့်သော သိရိနတ်သွီးသည်လည်း ဂုဏ်သိရှိမြင့်မြတ်သောသူကို မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်းမပြုဘဲ အောက်ကျ နောက်ကျ ယုတ်နိမ့်လှသော သူကိုသာလျှင် မှီဝဲဆည်းကပ် တည်နေတတ်ပေသည်။ အတတ်ပညာနှင့် ဆိုရာစကားကို သင်ကြား ပေးသနားတတ်သော သူရဿတီနတ်သွီးသည်လည်း အမျိုးနွယ်ဇာတ် မြင့်မြတ်သောသူကို မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်းမပြုဘဲ ဇာတ်မျိုးနွယ် သေးငယ်ယုတ်နိမ့်သော သူကိုသာလျှင် မှီဝဲဆည်းကပ် တည်နေတတ်ပေသည်။ မိန်းမတို့သည်လည်း သစ္စာဓမ္မ ကျင့်စာဂနှင့် သဘာဝဖြောင့်မှန်သောသူတို့ကို ရိုသေကျိုးနွဲ့စွာ မမှီဝဲ မဆည်းကပ်ဘဲ တရားမကပ်မှု၍ သောက်တတ် စားတတ် မပြတ်ပူးယစ်လျက် ရိုက်နှက်ကြိမ်းမောင်း၍ ထောင်းထုခါခါ တစာစာ ဆဲရေးလျက် အနည်းနည်း နှိပ်စက်တတ်သော လူယုတ် လူဆိုးတို့ကိုသာလျှင် ရိုသေကျိုးနွဲ့စွာ မှီဝဲဆည်းကပ် အကောင်းမှတ် ထင်တတ်ကြပေသည်။ မိန်းမတို့ အလိုရှိတိုင်း ရွာသွန်းနိုင်သော သိကြားမင်းသည်လည်း လူတို့ လယ်ယာကိုင်းကျွန်း လုပ်ခင်းဆောင်ဟာ ပြုလုပ်ရာအရပ် ဒေသတို့၌ မရွာသွန်းဘဲ လုပ်ခင်းဆောင်တာ ဘယ်အခါမှ မပြုလုပ်သော တောင်စဉ် တောင်ထပ် ထူထပ်သောအရပ်တို့၌သာလျှင် အခါမလင့် မဖင့်မနွဲ့ဘဲ တသဲသဲ ရွာသွန်းတတ်ပေသည်ဟု လောက၌ မဖြစ်သင့်သည့်အရာ မထိုက်လျော်သည့် အရာ၌ဖြစ်၍ ဖြစ်သင့်သည့်အရာ ထိုက်လျော်သည့်အရာတို့၌ မဖြစ်ကြောင်းကို ရှေးသူဟောင်းတို့ မိန့်မှာတော်မူခဲ့သည့်အတိုင်း ဟုတ်မှန်လှပါပေသည် ဟူလို။

မသုတေသီတို့ ခဉ် တည်ရာကောင်း၍ တင့်တယ်ဟန်ရှိပုံ

ထို့နောက် သံဃိဝက နွားလားသည် မိမိလျှောက်လျားဘာသာ တကိုယ် တည်း တဖန် ခင်ခြင်စဉ်းစားပြန်သည်မှာ ဤအကြောင်းအရာသည် ဒမနက မြေခွေး၏ ကြံဖန်လည် နယ်၍ ပရိယာယ်အားဖြင့် ပြောဆိုခြင်းပင်ဖြစ်သည်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သို့တည်းမဟုတ် အကယ်စင်စစ် အမှန်ပင် ဖြစ်၏ဟူ၍လည်း ကောင်း မြေခွေး၏အမူအရာကို မြင်ကာမျှဖြင့် အဟုတ်အမှန်ကို ဆုံးဖြတ်၍ သိနိုင်ရန် ခဲယဉ်းလှပေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် နိတိဓမ္မသတ် ကျမ်းဂန်တတ် ဆရာတို့သည် ကောစိ အာသယသုန္ဒရာ အစရှိသည်ဖြင့်မိန့်ဆိုတော်မူကြပေသည်။

၁၅၈။ ကောစိ အာသယသုန္ဒရာ၊ ဧတ္ထေ သောဘမသဇ္ဇေနာ။
ပမဒါ လောစနာသတ္တံ၊ မလီမသမိဝါဉ္ဇနံ။

ကောစိ၊ အချို့သော။ အသဇ္ဇေနာ၊ မာယာဉာဏ်နှော၊ သဘောမပါ၊ အပြောသာသည့်၊ ယုတ်မာပြစ်အိုး၊ လူညစ်ဆိုးသည်။ အာသယသုန္ဒရာ၊ ရုပ်ရည် ဟန်ပန်၊ ကြန်အင်လက္ခဏာဟု ဆိုအပ်သော၊ တည်ရာ၏ ကောင်းခြင်းကြောင့်။ ပမဒါ၊ ရုပ်ရည်နုပျို၊ ကိုယ်ကိုပြုပြင်၊ အလှဆင်သော မိန်းမသည်။ လောစနာ- အာသတ္တံ၊ လှပစေမှု၊ စက္ခုနှစ်ဖက်၊ မျက်ရေးကွက်အပ်သော။ မလီမသံ၊ အဆင်းခိုတောင်၊ ညိုမှောင်မည်းနက်၊ မင်ရောင်ထွက်သည့်။ အဉ္ဇနံ ဣဝ၊ မျက်ကွက်အရေး၊ မျက်ကွင်းဆေးကဲ့သို့။ သောဘံ၊ သူချီးမွမ်းအပ်၊ ကောင်းမြတ် တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာခြင်းကို။ ဧတ္ထေ၊ ဆောင်ယူ၏။ ဝါ၊ အပေါ်ရံ ပြင်ပက၊ မြင်ရသူ အဟုတ်သင်ရအောင်၊ ရုပ်ဆင်၍ ပြတတ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မိန်းမတို့သည် ကိုယ်ကိုပြုပြင် အလှဆင်၍ စက္ခုနှစ်ဖက်၌ မျက်ရေးကွက်အပ်သော မည်းနက်ညိုမှောင်သော မျက်ကွက်အရေး မျက်ကွင်း ဆေးသည် မိမိ၏တည်ရာဖြစ်ဘော နဂိုရိပ်ကတိအားဖြင့် လှပတင့်တယ် ရှုချင် ဘွယ်ရှိသော မိန်းမပျို၏ မျက်နှာ၏ အာနုဘော်ကြောင့် ရှုမြင်သူများ အခြား သော သူတို့သည် ဤမည်းနက်သော မျက်ကွင်းဆေးကို တင့်တယ်ဖွယ်ရာ လှပ ပါပေသည် ဟူ၍ ချီးမွမ်းထောမနာခြင်းကို ပြုရကုန်ဘိသကဲ့သို့ ထိုအတူ အချို့ သော လူညစ် လူဆိုးတို့သည်လည်း ဆိုးယုတ်သော စိတ်သဘော၏ တည်ရာ ဖြစ်သော ရုပ်ရည်သဏ္ဌာန် ကြန်အင်လက္ခဏာ၏ အပြုအမူနှင့် နှုတ်ထွက်ချိုစွာ သာယာပြောပျောင်း ဟန်လုပ်ကောင်းခြင်းကြောင့် စိတ်သဘော နူးညံ့ပြော ပျောင်း၍ ကောင်းမြတ်ပါပေသည်၊ တရားနှင့် ညီလျော်ပါပေသည်ဟု ဧွေမြင် ရသူ တပါးလူတို့၏ ချီးမွမ်း ထောမနာခြင်းကို ခံရတတ်ပေသည်။ စင်စစ်မှာမူကား

၁။ မှီဆုပုဂ္ဂိုလ်၏ ကောင်းမြတ်သည့်အဖြစ်ကြောင့် (အဘယာရာမဆရာတော်)

အပေါ်ရံကြောသာ ဖြစ်သည်။ အတွင်းသဘောမှာမူကား မပြောနိုင်လောက်
အောင်ပင် ဆိုးယုတ်လှပေသည် ဟူလို။

မင်းအလိုလိုက်သော်လည်း မင်းအကြိုက်မဖြစ်နိုင်ပုံ

ထို့နောက် အထူးကြံစည်၍ တကိုယ်တည်းညည်းညူမြည်ဘမ်းပြန်သည်မှာ—
အဘယ့်ကြောင့် ငါ၌ ဤကဲ့သို့ ဆင်းရဲဒုက္ခ ဖြစ်ပေါ်ရဘိသနည်း၊ ငြိမ်ပေါ်နိုင်ရန်
မရှိချေ၊ အလွန်ထူးဆန်း အံ့ဩဘွယ်ရှိပေ၏၊ အကြောင်းကို ထောက်ထား၍
စဉ်းစားပါမူ—

၁၅၉။ အာရဒ္ဓမာနော ဘုဘုဇော ပယတ္တာ၊
န တောသမာယာတိ ကိမတြ ဗိတြံ။
အယန္တပုဗ္ဗော ပဋိမာဝိသေသော၊
ယော သေဝမာနော ရိပုတံ ဥပေတိ။

(ဥပဇာတိဂါထာ)

ဘုဘုဇော၊ ရေမြေစိုးပိုင်၊ နိုင်ငံအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်သည်။ ပယတ္တာ - ပယ-
တနေ၊ အမှုခပ်သိမ်း၊ မတိမ်းစေအောင်၊ ရွက်ဆောင်အားထုတ်၊ အမြဲလုပ်
သဖြင့်။ အာရဒ္ဓမာနောပိ၊ မနောရွှင်ပျ၊ ဘဝင်ကျလျက်၊ အားရနှစ်သက်စေပါ
လျက်လည်း။ တောသံ၊ အားရနှစ်သက်ခြင်းသို့။ န အာယာတိ၊ မရောက်နိုင်
သေး။ အတြ၊ ထိုသို့သဘောမကျ၊ အားမရရာ၌။ ကိံဗိတြံ၊ အဘယ်မှာလျှင်
ပြောပ၍ မခန်းအောင်၊ ထူးဆန်းအံ့ဩဘွယ် ရှိပါအံ့နည်း။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်
ကြောင့် နည်း၊ မူကား။ သေဝမာနော၊ ကျိုးနွံပျပ်ဝပ်၊ ဆည်းကပ်မှီဝဲသော။
ယော၊ ပညာဉာဏ်ရှိ၊ ကဝိတဆူ၊ အကြင်သူသည်။ ရိပုတံ၊ အရိပ်ခိုကိုး၊ အခက်
ချိုးသို့၊ အကျိုးမဲ့ကြံ၊ ပြုစီမံသော၊ ရန်သူ၏အဖြစ်သို့။ ဥပေတိ၊ ရောက်ရ၏။
အယန္တ - အယံပန၊ ဤသို့ ပြောင့်မှန်ရိုးသား၊ ပျပ်ဝပ်တူး၍၊ ခစားပါလျက်၊
သက်သက် ရန်သူ၏အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်းသည်ကား။ အပုဗ္ဗော၊ အတိတ်ကိုစစ်၊
ရှေးခေတ်ပြန်လှန်၊ ရှေးတန်တန်က၊ တရံတဆစ်မျှ၊ မဖြစ်ဘူးခဲ့သေးသော။
ပဋိမာဝိသေသော၊ နောက်မှလက်သစ်၊ ယခုဖြစ်သည့်၊ သနစ်မှတ်ရာ၊ ပမာအထူး
ပေတည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အမှုကိစ္စ ဟူသမျှတို့၌ တစမယိမ်း မတိမ်းစေရန် စီမံ
အားထုတ်၍ ဘုရင်၏အလိုတော်ကျ အမြဲပြုလုပ်သဖြင့် မနောရွှင်ပျ ဘဝင်ကျ
စေလျက် အားရနှစ်သက်စေပါသော်လည်း ရေမြေအရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည်
အားရ နှစ်သက်ခြင်းသို့ မရောက်ပေ၊ ထိုသို့ သဘောမကျ အားမရရာ၌ အဘယ်

မှာ ထူးဆန်းအံ့ဩဘွယ် ရှိပါအံ့နည်း။ မထူးဆန်း မအံ့ဩထိုက် သေးပေ။ အဘယ့်ကြောင့် မထူးဆန်း မအံ့ဩထိုက်သေးသနည်း ဟူမူကား အပါးတော်၌ ကျိုးနွံပျပ်ဝပ်၍ မပြတ်မှီဝဲ ဆည်းကပ်လျက် အစီးအပွားကိုသာ ဆောင်ရွက်လေ့ ရှိသော ကျိုးကြောင်းမြော်မြင် ပညာရှင်ဖြစ်သောသူသည် အရိပ်ခိုကိုး အခက် ချိုး၍ အကျိုးမဲ့ကို ကြံစည်ပြုလုပ်တတ်သော ရန်သူ၏အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ ဤသို့ ရိုးသားဖြောင့်မတ်စွာ မပြတ်ဝပ်တား၍ အစီးအပွားကို ဆောင်ရွက် ပါလျက် သက်သက် ရန်သူ၏အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်းသည် သာလွန်၍ ထူးဆန်း အံ့ဩဘွယ် ရှိပေသည်။ လိုသို့ ဖြစ်ရခြင်းသည် ရှေးရှေးအခါကာလက တရံ တဆင်မျှ မဖြစ်ခဲ့ဘူးသေးသော နောက်မှလက်သစ် ယခုမှဖြစ်ပေါ်သည့် သနစ် မှတ်ရာ ပမာအထူး ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထို့ကြောင့် ငါသည် အထူးကြိုးစား၍ သည်ပိုးအားထုတ် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက် ခဲ့သမျှသည် အကျိုးမရှိ၊ သက်သက် အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ချေသည်ဟု ညည်းညူ မြည်တမ်းလေ၏။

ပညာရှိနှင့် လူမိုက် ဒေါသဖြစ်ရာ၌ ထူးခြားပုံ

ထို့နောက်တဖန် ကြံစည်ပြန်သည်မှာ—

၁၆၀။ နိမိတ္တမုဒ္ဒိဿ ဟိ ယော ပကုပ္ပတိ၊
ဓုဝံ သ တဿာပဂမေ ပသီဒတိ။
အကာရဏဒွေိသိ မနော တု ယဿ ဝေ၊
ကထံ ဇနော တံ ပရိတောသယိဿတိ—

(ဝံသဠဂါထာ)

ဟူ၍ ကြံစည်ပြန်လေ၏။

ယော၊ လိမ္မာမြော်မြင်၊ ပညာရှင်ဟူ၊ အကြင်သူသည်။ နိမိတ္တံ၊ မျက်မာန် ကောဓ၊ ဒေါသဖြစ်ရန်၊ အကြောင်းမှန်ကို။ ဥဒ္ဒိဿ၊ ရည်ရော်ရှေးရှု၊ အကြောင်း ပြု၍။ ပကုပ္ပတိ၊ ဒေါသအမျက်၊ ပြင်းစွာထွက်၏။ သ - သော၊ ထိုလိမ္မာမြော်မြင်၊ ပညာရှင်သည်။ တဿ၊ ထိုအမျက်ထွက်ခြင်း၊ အကြောင်းရင်း၏။ အပဂမေ၊ ငြိမ်းအေးပြီးမြောက်၊ ကင်းပပျောက်သည်ရှိသော်။ ဓုဝံ၊ မချွတ်မလွဲ၊ အမြဲကေန်။ ပသီဒတိ၊ မျက်မာန်မထ၊ ဟဒယရွှင်၊ စိတ်ကြည်လင်၏။ ယဿ တု၊ ကျိုးကြောင်း မဆင်၊ မမြော်မြင်သည့်၊ အကြင်သူ၏ကား။ မနော၊ ဖောက်သွေမနော၊ စိတ် သဘောသည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ အကာရဏဒွေိသိ၊ အကြောင်းမဖက်၊ သက်သက် ရန်ထောင်၍၊ မာန်စောင်တက်ကြွား၊ ဒေါသပွားလေ့ရှိ၏။ တံ၊ ထိုသူ့ကို။

ဇနော၊ သူငါကစ၊ သာမညမှန်၊ လူသာမန်သည်။ ကထံ ပရိတောသယိဿတိ၊ ဘယ်ပုံဘယ်နည်း၊ ကြောင်းဖန်တီးသဖြင့်၊ အသည်းနှလုံးကို၊ ယူကျုံးနှစ်သိမ့် စေနိုင်ပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာနှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် နှလုံး မသာယာခြင်း ဖြစ်ဖို့ရန် တစုံတခုသော အကြောင်း ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ ထိုအကြောင်းကို အကြောင်းပြု၍ ပြင်းစွာ အမျက်ထွက်၏။ ထိုသို့ပင် ပြင်းစွာ အမျက်ထွက်ပါသော်လည်း ထိုပညာ အမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော သူသည် ထိုဒေါသဖြစ်ရန် အကြောင်းရင်း ကင်းစင် ပပျောက်သည်ရှိသော် ကေန် မချွတ် ပင်လျှင် အမျက်ဒေါသ ငြိမ်းအေးပပျောက်၍ စိတ်နှလုံး ကြည်ရှင်ခြင်းသို့ရောက် ပေရာ၏။

အသိအလိမ္မာ ဉာဏ်ပညာ အမြော်အမြင်နှင့် အဆင်အခြင် ကင်းသောသူ သည်ကား ဒေါသဖြစ်ရန် အကြောင်းမရှိဘဲ ပကတိ အချည်းနှီးသက်သက် ရန်ထောင်၍ မာန်စောင်တက်ကြွား ဒေါသပွားလေ့ရှိ၏။ ထိုသို့ အချည်းနှီး ရန်ထောင်တတ်သော သူကို သာမန်ဖြစ်သော သူသည် အဘယ်သို့လျှင် စိတ်နှလုံးကို ယူကျုံးနှစ်သက်စေနိုင်ပါအံ့နည်း၊ နှစ်သိမ့်စေခြင်းငှါ မည်သမျှ မကြံစည် မပြုလုပ်နိုင်ပေ ဟူလို။

ထိုသို့ ကြံစည်ပြီးလျှင် သံဇီဝက နွားလားသည် ဒမနက မြေခွေးအားပြော ကြားပြန်သည်မှာ “မိတ်ဆွေဒမနက....ငါသည် တစုံတခုသော ပြစ်မှုကို ခြံသော် မင်းအား ကျူးလွန်၍ ပြုကျင့်မိပါပေသလော၊ သို့တည်းမဟုတ် မင်းတို့မည်သည် အကြောင်းဖြစ်မှု တစုံတရာ မရှိပါဘဲလျက် သက်သက်ပင် အပြစ်ပြုတတ်ကြပါ သလော” ဟု ပြောဆို မေးမြန်းလေ၏။

ထိုအခါ ဒမနကမြေခွေးက “မိတ်ဆွေသံဇီဝက....သင်ပြောဆိုသည့်အတိုင်း မေးမြန်း ပြောဆိုတိုက်လှပါပေသည်၊ သို့သော်လည်း ဤဆိုလတံ့သော စကားကို ကြားနာပါဦးလော့” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုလေ၏။

ဆန်းကြယ်သည့် လောကသဘောကို တွေးတောမရနိုင်ပုံ

၁၆၁။ ဝိညာသိဒ္ဓေဟျူပကတမပိဒ္ဓေဿတံ ဧတိ ကိဉ္စိ၊
သက္ခိမ္မညေဟျူပကတမပိ ပီတိမေဝေါပယာတိ။
စိတြံ စိတြံ ကိမထ စရိတံနေကဘာဝါသယာနံ၊
သေဝါဓမ္မော ပရမဂဟနော ယောဂိနံ မပျဂမ္မော။

(မန္တက္ကန္တဂါထာ)

ဝိညသ္မိဒ္ဓေဟိ၊ ကျိုးကြောင်းမြော်မြင်၊ ပညာရှင်အပေါင်း၊ မိတ်ဆွေကောင်းတို့သည်။ ဥပကတမ္ပိ၊ ရွက်ဆောင်ချီးမြှောက်၊ ထောက်ပံ့သမှု၊ ကျေးဇူးပြုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ ပြုအပ်ပါသော်လည်း။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခု၊ ပြုကျင့်မှုသည်။ ဒေသတံ၊ အပြစ်အမှု၊ ရှာကြံပြုသော၊ သတ္တုအမှန်၊ ရန်သူ၏အဖြစ်သို့။ ဧတိ၊ ကျရောက်တတ်၏။ အညေဟိ၊ မိတ်ဆွေရင်းမှတစ်ပါး၊ အခြားသောသူတို့သည်။ သက္ကိမ္ပိ၊ သိသာထင်လင်း၊ မျက်မှောက်တွင်း၌။ အပကတမ္ပိ၊ စီးပွားမဲ့ရန်၊ အတန်တန်ကို၊ ကြံဖန်စိစစ်၍၊ အပြစ်ပြုအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ အပြစ်ပြုအပ်ပါသော်လည်း။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခု၊ ပြုကျင့်မှုသည်။ ပီတိံ၊ ဟဒယရွှင်မြူး၊ ဘဝင်နှူးလျက်၊ အထူးနှစ်သက်ခြင်းသို့။ ဥပယာတိ၊ ကပ်ရောက်တတ်၏။ အထ၊ ထိုသို့သတ္တဝါတို့၏တံထွာ၊ ဓမ္မတာအလျောက်၊ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်၊ မမှန်တရား၊ အမှားမှားဖြစ်တတ်ခြင်းကြောင့်။ အနေကဘာဝါသယာနံ၊ တပါးမက၊ များလှဖြစ်ခြင်း၊ နှလုံးသွင်းရှိကုန်သော သူတို့၏။ စရိတံ၊ ကိုယ်စိတ်မနော၊ သဘောအလိုက်၊ ကျင့်စရိုက်သည်။ ကိံစိတြိစိတြိ၊ အဘယ်မှာလျှင်၊ အလွန်အကြူး၊ မကြုံဘူးအောင်၊ ထူးဆန်းအံ့ဩဘွယ်ရှိပါအံ့နည်း။ ပရမဂဟနော၊ အခက်ထူးချွန်၊ အလွန်အမင်း၊ ခဲယဉ်းလှသော။ ဝါ၊ ခဲယဉ်းလှသောကြောင့်။ သေဝါဓမ္မော၊ တပါးသူ၏၊ အလိုစရိုက်နှင့်၊ အလိုက်ညီမျှ၊ သဘောကျအောင်၊ ခယပြုစု၊ လုပ်ကျွေးမှုကို။ ယောဂီနမ္ပိ၊ စွာနုလာဘီ၊ တပသိနှင့်၊ ယောဂီအပေါင်း၊ အရှင်ကောင်းတို့သော်မှလည်း။ အဂဓမ္မော၊ နေရာတကျ၊ ကျနကုန်စင်၊ မသိမြင်အပ်၊ မသိမြင်နိုင်ပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မိတ်ဆွေ သံဇီဝက...ဤလောက၌ ပညာ အမြော်အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသည့် ချစ်ခင်စုံမက် နှစ်သက်မြတ်နိုးကုန်သော မိတ်ဆွေကောင်းတို့သည် အကျိုးရှိစေရန် စီမံလျက် ဆောင်ရွက်ချီးမြှောက် ထောက်ပံ့ခြင်း ပြုကြပါသော်လည်း အချို့အချို့သော အရာဌာန၌ ကျေးဇူးတင်ခြင်း ချီးမွမ်းခြင်းကို မခံရသည့်ပြင် အထင်အမြင် တမျိုးဖြစ်၍ အပြစ်အမှု ရှာကြံ၍ပြုတတ်သော ရန်သူ၏အဖြစ်သို့ ကျရောက်တတ်ပေသည်။ တခါတရံ၌ မနောမဟုတ် သဘောယုတ်ကုန်သော သူတို့သည် တစောင်းကပ်ဖဲ့ အကျိုးမဲ့ရန် အတန်တန်ကို ကြံဖန်စိစစ်၍ အပြစ်ပြုအပ်ပါသော်လည်း ဟဒယရွှင်မြူး ဘဝင်နှူးလျက် အထူးပင်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်သဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်း ကျေးဇူးတင်ခြင်းကို ခံရတတ်ပေသည်။ ဤကဲ့သို့ လောကကြီး၌ သတ္တဝါတို့၏တံထွာ ဓမ္မတာ သဘောအားဖြင့်ပင်လျှင် ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် တရားမမှန်ဘဲ အလွဲလွဲ ဖြစ်တတ်ခြင်းကြောင့် များစွာသောအလို များစွာသော နှလုံးသွင်း ရှိကုန်သောသူတို့၏ သဘောအလိုက် ကျင့်စရိုက်သည် အဘယ်မှာလျှင် ထူးဆန်းအံ့ဩဘွယ် ရှိပါတော့အံ့နည်း။ သို့ဖြစ်ပါ၍ သူတစ်ပါးတို့၏ အလိုစရိုက်နှင့် အလိုက်ညီမျှ သဘောကျအောင် ခယပြုစု

လုပ်ကျွေးမှုကို အလွန်အမင်း ခဲယဉ်းလှသော သဘောတရားဖြစ်ခြင်းကြောင့်
ဈာန် အဘိညာဉ် တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံသော ယောဂီ အရှင်မြတ်တို့သော်မှလည်း
တပ်အပ်သေချာ နေရာတကျ မသိမြင်နိုင်ကြပေ ဟူလို။

အကျိုးပြုသော်လည်း အဆိုးမှု-ဖြစ်တတ်ပုံ

ထိုမှတစ်ပါးလည်း ယုတ်မာသောသူတို့၌ စောင့်မကြည့်ရှု ကျေးဇူးပြုအပ်ပါ
သော်လည်း အကျိုးမဖက် သက်သက် အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ကြောင်းစသည်
တို့ကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၆၂။ ကတသတမသဇ္ဇနေသု စ၊ သုဘာသိတသတဉ္စ နဋ္ဌမဗုဓေသု။
ဝစနသတမဝစနကရေ၊ ဗုဒ္ဓိသတမစေတနေ နဋ္ဌ။

(အရိယာဂါထာ)

အသဇ္ဇနေသု၊ ယုတ်မာပျက်ချော်၊ မသူတော်တို့၌။ ကတသတဉ္စ၊ အရာမက၊
ထောက်မကြည့်ရှု၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းသည်လည်း။ နဋ္ဌ၊ အကျိုးမဖက်၊ သက်သက်
ဆုံးရှုံး၊ လုံးလုံးပျက်စီး၊ အချည်းနှီးသာတည်း။ အဗုဓေသု၊ ဆိုးအကောင်းနှင့်၊
ကျိုးကြောင်းဝေဘန်၊ အသိဉာဏ်ကင်း၊ မိုက်၊ အ၊ ဖျင်းသောသူတို့၌။ သုဘာသိ-
တဉ္စ၊ ဟိတပွားရေး၊ သတိပေး၍၊ ယဉ်ကျေးပြောပျောင်း၊ ကောင်းစွာဆိုအပ်၊
ထပ်ထပ်များစွာ၊ အရာမကသော စကားသည်လည်း။ နဋ္ဌ၊ အကျိုးမဖက်၊
သက်သက်ဆုံးရှုံး၊ လုံးလုံးပျက်စီး၊ အချည်းနှီးသာတည်း။ ဝစနကရေ၊ သွန်သင်
ဖျောင်းဖျ၊ ဆုံးမရာရာ၊ လိုက်နာမပြု၊ ဂရုမစိုက်သောသူ၌။ ဝစနသတဉ္စ၊ များပြား
လှစွာ၊ အရာမကသော၊ ဩဝါဒစကားသည်လည်း။ နဋ္ဌ၊ အကျိုးမဖက်၊
သက်သက်ဆုံးရှုံး၊ လုံးလုံးပျက်စီး၊ အချည်းနှီးသာတည်း။ အစေတနေ၊ စိတ်ပေါ့
ချွတ်ယွင်း၊ သတိကင်းသောသူ၌။ ဗုဒ္ဓိသတဉ္စ၊ စူးရှထက်သန်၊ များစွာသော
အသိဉာဏ်သည်လည်း။ နဋ္ဌ၊ အကျိုးမဖက်၊ သက်သက်ဆုံးရှုံး၊ လုံးလုံးပျက်စီး၊
အချည်းနှီးသာတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြောင်း အကျိုးနှင့် အကောင်း အဆိုးကို မမြော်မြင်
မဆင်ခြင်တတ်သော လူယုတ် လူဆိုးတို့၏ အပေါ်၌ ကောင်းမြတ်သော စိတ်
ထားဖြင့် အရာမက များစွာပင် ထောက်မကြည့်ရှု၍ ကျေးဇူးပြုလုပ်ပါသော်
လည်း ထိုသူပြုလုပ်ခြင်းသည် အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ချေသည်။
မြော်မြင်ဝေဘန်တတ်သော အသိဉာဏ်ကင်း မိုက်၊ အ၊ ဖျင်းသည့် သူတို့၌ ဟိတ

၁။ ဇဇ္ဇေ-ဟု ဇီဝါနန္ဒီကာ၌ ဖွင့်သည်။

၂။ ဗုဒ္ဓိပဒါနံ-ဟုလည်း ဖွင့်သည်။

အကျိုး ပွားတိုးစေကြောင်း ကောင်းမြတ်သော နည်းလမ်း ဥပဒေသတို့ဖြင့်
ညွှန်ပြပြောဆိုအပ်သော များစွာသော စကားသည်လည်း အကျိုးမဖက်
အချည်းနှီး သက်သက်သာ ဖြစ်ချေသည်။ သွန်သင် ဆုံးမ ဩဝါဒပေးသည်ကို
အရေးမယူ ဂရုမစိုက် မလိုက်နာသောသူ၌ အရာမက များစွာပြောဆိုအပ်သော
သွန်သင် ဆုံးမ ဩဝါဒစကားသည်လည်း အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ချေ
သည်။ စိတ်ပေါ့ချွတ်ယွင်း သတိကင်းသော သူ၌ဖြစ်သော စူးရှထက်သန် နက်နဲ
သော ဉာဏ်အမြင်သည်လည်း အကျိုးမဖက် အချည်းနှီး သက်သက်သာ ဖြစ်
ချေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤခြင်္သေ့ မင်းသည်လည်း ယုတ်မာပျက်ချော် မသူတော်
တို့၏ သဘောရှိခြင်းကြောင့် ထိုခြင်္သေ့ မင်း၏ အပေါ်၌ သင်ပြခဲ့သမျှသော
ကျေးဇူးဥပကာရ ဟူသမျှတို့သည် လုံးဝပျက်စီး၍ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ပေသည်
ဟူလို။

အဆိုးနှင့်အကောင်း ပူးပေါင်း၍ တည်နေတတ်ပုံ

ထို့ပြင် လောက၌ အကောင်းချည်းသက်သက် မဖြစ်နိုင်ဘဲ အဆိုးဖက်လျက်
ဖြစ်တတ်သောအရာတို့ကို ဥပမာနှင့်တကွ ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့သော
ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၆၃။ စန္ဒနတရုဿု ဘုဇင်္ဂါ၊ ဇလေသု ကမလာနိ တတြ စဂ္ဂါဟာ။
ဂုဏဃာတိနော စ ပိသုဏာ၊ ဘောဂေ န သုခါနိ အဘယာနိ။

(အရိယာဂါထာ)

စန္ဒနတရုဿု၊ တောလုံးသင်းပျံ၊ ရနံ့ကြိုင်ထူး၊ စန္ဒကူးပင်မင်း၊ အမြစ်ရင်း
တို့၌။ ဘုဇင်္ဂါ၊ ပြင်းထန်ဆိပ်တောက်၊ ငန်းပြောက် ငန်းကြား၊ နဂါးနွယ်မျိုး၊
မြေဆိုး မြေဟောက်တို့သည်။ ဝသန္တိ၊ ပျော်ပိုက်တစေ၊ မှီတင်း၍နေကြကုန်၏။
ဇလေသု၊ ထုံးအိုင်ကြီးမား၊ ရေအများတို့၌။ ကမလာနိ၊ မွေးပျံ့သင်းထုံ၊ ကြာ
ပဒုံနှင့်၊ မျိုးစုံသောင်းပြောင်း၊ ကြာအပေါင်းတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကြကုန်၏။
တတြ စ၊ ထိုရနံ့သင်းကြိုင်၊ ကြာအခိုင်တို့ဖြင့်၊ မြိုင်ဆိုင်တင့်တယ်၊ ရေအလယ်
တို့၌လည်း။ ဂါဟာ၊ တွေ့မြင်ရာရမ်း၊ အတင်းဖမ်းသည့်၊ ကြမ်းတန်းသော
မိကျောင်းတို့သည်။ ဝသန္တိ၊ ပျော်ပိုက်တစေ၊ အမြဲ နေတတ်ကြကုန်၏။
ဘောဂေ စ၊ လိုရာမတ၊ ဓနစည်းစိမ်၊ ရိပ်ငြိမ်ပြည့်စုံ၊ ကုံလုံကြွယ်ဝရာ၌လည်း။
ဂုဏဃာတိနော၊ ဂုဏ်ကိုချိုးဖဲ့၊ အရှဲ့ကြံ့သူ၊ ငြူစူမိစ္ဆာ၊ စိတ်မသာသည့်၊
ဣဿာသမား၊ လူတလွှားတို့သည်။ ပိသုဏာ၊ ဂုဏ်သိရ်ချိုးဖဲ့၊ သတင်းမဲ့အောင်၊
ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချတတ်ကုန်သည်။ ယသ္မာ၊ အကြွင့်ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဤကပ္ပိလောက၊ ရှိသမျှ အကောင်းမျိုးတို့၌၊ အဆိုးနှင့်မကင်း
နိုင်ခြင်းကြောင့်။ အဘယာနိ၊ နှောက်ယှက်တစီ၊ ဘေးမရှိကုန်သော။ သုခါနိ၊

သက်သက်လွတ်ကင်း၊ ချမ်းသာခြင်းတို့သည်။ န - နသန္တိ ဇဝ၊ မုချကေန၊ အမှန် မရှိသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ စန္ဒကူးပင်တို့သည် တောလုံးသင်းပျံ့၍ ထူးမြတ်သောအနံ့နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ အဖိုးထိုက် အဖိုးတန် အမှန်ပင် ကောင်းမြတ် တင့်တယ်လှ ပေသည်။ သို့သော်လည်း ထိုစန္ဒကူးပင်တို့၏ အမြစ်ရင်းတို့၌ အဆိပ်အတောက် ပြင်းထန်လှသော မြွေဆိုး မြွေဟောက်တို့သည် လာရောက်မှီခို တည်နေတတ်ကြ ကုန်သည်ဖြစ်၍ အကောင်းသက်သက် မဟုတ်ဘဲ အဆိုးဖက်လျက် ရှိချေသည်။ ထုံးအိုင် ရေကန်တို့၌လည်း ပဒုမာနှင့် ကြာညိုကြာဖြူ အစရှိသော များစွာသော ကြာမျိုးအပေါင်းတို့ဖြင့် ကောင်းစွာ တင့်တယ် ရှုချင်ဘွယ် ရှိပါသော်လည်း ထိုထုံးအိုင်တို့၌ တွေ့မြင်ရာရာ သတ္တဝါကို အတင်းဒလကြမ်း အပြင်းဖမ်းတတ် သော မိကျောင်းတို့ ပျော်ပိုက် တည်နေပြန်သဖြင့် အကောင်းသက်သက် မဟုတ်ဘဲ အဆိုးဖက်လျက်ပင် ရှိချေသည်။ ထို့ပြင် စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့နှင့် လိုရာ မတ ကြွယ်ဝချမ်းသာခြင်းသည် လောက၌ အလွန်အလွန် ကောင်းမွန်မြင့်မြတ် ပေသည်။ သို့သော်လည်း ထိုသို့ကြွယ်ဝ ချမ်းသာရာ၌ ဂုဏ်ကိုချိုးဖဲ့ ဖျက်ဆီး တတ်ကုန်သော ငြူစူမိစ္ဆာ ဣဿာသမား လူတလွှားတို့သည် ဂုဏ်သိရ်ကျိုးပဲ့ သတင်းမဲ့အောင် ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချတတ်ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤကပ္ပိလောက ကြီး၌ ရှိသမျှ အကောင်းမျိုးတို့သည် အဆိုးနှင့်တွဲဖက်လျက် ဖြစ်ပျက်တတ် သော သဘောရှိခြင်းကြောင့် အနှောက်အယှက် ဘေးရန်မရှိ ပကတိ ချမ်းသာ သက်သက် ဖြစ်သော သဘောတရားမည်သည် မချွတ်ကေန အမှန်မရှိသည် သာလျှင် ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင် ဤကပ္ပိလောကကြီး၌ အကောင်းနှင့်အဆိုး ဖက်လျက် စဉ်မပျက် ဖြစ်တတ်ကြောင်းကို ဥပမာတမျိုးပြောင်းလျက် ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည် ဖြစ်၍ ဤဆိုလတုံသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၆၄။ မူလံ ဘုဇင်္ဂါ ကုသုမာနိ ခုဒ္ဒါ၊
သာဓေ ပ္ပဝင်္ဂါ သိခရာနိ ဘလ္လာ။
နတ္ထေဝ တံ စန္ဒနပါဒပဿ၊
ယံ နာဂတာ ဒုဋ္ဌတရာ စ ဟိံသာ။

(ဣန္ဒဝဇီရာဂါထာ)

မူလံ၊ ရနံ့ကြိုင်ထူး၊ စန္ဒကူးပင်မင်း၏၊ အရင်းအခြေကို။ ဘုဇင်္ဂါ၊ ပြင်းထန် ဆိပ်တောက်၊ မြွေဟောက် မြွေဆိုး၊ မြွေအမျိုးတို့သည်။ အာသယန္တိ၊ နှောက်

ယှက် ဖျက်ဆီးလျက်၊ ခိုမှီး တည်နေကြကုန်၏။ ကုသုမာနိ၊ မွေးကြိုင်သင်းပျံ၊
 တောလုံးနဲ့ သည့်၊ စန္ဒကူးပင်တို့ကို။ ခုဒ္ဒါ၊ များစွာစုရုံး၊ တအုန်းအုန်းနှင့်၊ ပိတုန်း
 တသွယ်၊ ပျားအငယ်တို့သည်။ အာသယန္တိ၊ နောက်ယှက် ဖျက်ဆီးလျက်၊ ခိုမှီး
 တည်နေကြကုန်၏။ သာခေါပင်စည်မှဖြာ၊ ညီညာဝိုင်းယှက်၊ ကိုင်းအခက်တို့ကို။
 ပ္လဝဂ်၊ ထိုမှဤမှ၊ ဘာဝ ခုန်ကူး၊ မြူးထူးပျော်ပါး၊ မျောက်အများ တို့သည်။
 အာသယန္တိ၊ နောက်ယှက်ဖျက်ဆီးလျက်၊ ခိုမှီး တည်နေကြကုန်၏။ သိခရာနိ၊
 အညီကော့ပြန်၊ ခေါင်ရန်ကြားကြား၊ အညွန့်အဖျားတို့ကို။ ဘလ္လာ၊ ဖူးညွန့်အဖျား၊
 ရှာဖွေစားသည့်၊ ပျော်ပါးမြိုင်စွန့်၊ တောဝက်ဝံတို့သည်။ အာသယန္တိ၊ နောက်ယှက်
 ဖျက်ဆီးလျက်၊ ခိုမှီး နေထိုင်ကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စန္ဒနပါဒပဿ၊ အမျိုး
 အလိုက်၊ အဖိုးထိုက်သည့်၊ သစ်၌အထူး၊ စန္ဒကူးပင်မင်း၏။ ယံ ဌာနံ၊ အကြင်
 အရပ်ကို။ ဒုဋ္ဌတရာ၊ ဆိုးသည်ထက်တိုး၊ အလွန်ဆိုးကုန်သော။ ဟိံ သာ၊
 ညည်းဆဲနှိပ်စက်၊ ဖျက်ဆီးခြင်းတို့သည်။ နာဂတာ၊ မမှီမစပ်၊ မကပ် မရောက်
 ကုန်။ တံ ဌာနံ၊ ထိုနှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခြင်းတို့၊ အလျင်းမစပ်၊ မကပ်မရောက်
 ရာဌာနသည်။ နုတ္ထေဝ - နုတ္ထိ ဝေ၊ စင်စစ်ကေန၊ အမှန်မရှိသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။တောလုံးသင်းပျံအောင် ရနံ့ကြိုင်ထူးသော စန္ဒကူးပင်မင်း
 သည် အဖိုးအနုတ္တ ထိုက်တန်၍ ကေန အမှန်ပင် တင့်တယ်လျောက်ပတ် မြင့်
 မြတ်ပါပေသည်။ သို့ပင် မြင့်မြတ်ပါသော်လည်း ထိုစန္ဒကူးပင်မင်း၏ အမြစ်
 အရင်းကို မြေဆိုး မြေဟောက်တို့သည် လာရောက်ခိုကိုးလျက် တိုးဝင် နေတတ်
 ကြသဖြင့် နောက်ယှက်ဖျက်ဆီးခြင်း ဖြစ်ပြန်သည်။ အပွင့်တို့ကို ပျားပိတုန်းတို့
 သည် တရုံးရုံးရစ်ဝဲလျက် အမြဲမှီခို၍ နေပါသဖြင့် နောက်ယှက် ဖျက်ဆီးခြင်း ဖြစ်
 ပြန်သည်။ အကိုင်းအခက်တို့ကို မျောက်တို့သည် မြူးထူးပျော်ပါးလျက် ကစားခုန်
 ကူးကာ နေကြပါသဖြင့် နောက်ယှက်ဖျက်ဆီးခြင်း ဖြစ်ပြန်သည်။ အညွန့်အဖျား
 တို့ကို ဝက်ဝံတို့သည် တက်ရောက်ရှာဖွေ စားသုံးတတ်ကြသဖြင့် နောက်ယှက်ဖျက်
 ဆီးခြင်း ဖြစ်ပြန်သည်။ သို့ဖြစ်၍ အမျိုးအလိုက် အဖိုးထိုက်သည့် စန္ဒကူးပင်
 မင်း၏ အရင်းမှစ၍ အဖျားသို့ရောက်သည့်တိုင်အောင် နေရာတိုင်းတို့၌ အနှောက်
 အယှက် အဖျက်အဆီးကင်း၍ သန့်ရှင်းသော နေရာဟူ၍ မရှိပေ။ ထို့ကြောင့်
 ဤကပ္ပိလောကကြီး၌ ကောင်းဆိုသမျှ အချက်တို့၌ အနှောက်အယှက် လွတ်
 ကင်းသော အရာဟူ၍ မရှိပေဟု ဆိုလိုသည်။

အပေါ်ယံရွှေမှုန့်ကြဲ-အထဲကနောက်ချေးခံသဘော

ထို့နောက် ဒမနကမြေခွေးက ဆက်လက်၍ ပြောပြန်သည်မှာ....ဤ ကျွန်ုပ်တို့
 သခင် အရှင်ခြင်္သေ့မင်းသည် နှုတ်ထွက်စကားမှာ ပျားသကာကဲ့သို့ ချိုမြိန်
 ဟဒယ နှလုံးအိမ်မှာမူကား အဆိပ်စိမ်၍ ထားဘိသကဲ့သို့ ရှိကြောင်းကို ကျွန်ုပ်

ကောင်းစွာသိပါသည်။ အကြောင်းကို နာပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၆၅။ ဒုရာဒုစ္စိတပါဏိရဒ္ဓနယနော ဥဿာရိတဒ္ဓါသနော၊
 ဂဠာလိင်္ဂနတပ္ပရော ပိယကထာပဉ္စေသု ဒတ္တာဒရော။
 အန္တောဂုဠဝိသော ဗဟိ မဓမ္မယော စာတိဝ မာယာပဇ္ဈ၊
 ကော နာမာယမပုဗ္ဗနာဠကဝိမိ ယော သိက္ခိတော ဒုဠဟိ။

(သဒ္ဓုလဝိက္ခိဋ္ဌိတဂါထာ)

ဒုရာ၊ အဝေးမှ။ ဒုစ္စိတပါဏိ၊ မြောက်အပ်သော လက်ရှိ၏။ ဝါ၊ ချစ်ခင်လေဟန်၊ မာယာဉာဏ်နှောက်လျက်၊ လက်မြောက်ဆန့်တန်းသဖြင့်၊ လှမ်းလင့်၍ ခေါ်တတ်၏။ အဒ္ဓနယနော၊ အနီးအနား၊ ရောက်လာငြားက၊ သနားချစ်ခင်၊ အကြင်နာပိုမို၍၊ ငိုမလိုဟန်နဲ့လျက်၊ စုံရွဲသောမျက်စိ ရှိတတ်၏။ ဥဿာရိတဒ္ဓါသနော၊ အပါးကြပ်ကြပ်၊ ချဉ်းစေအပ်လျက်၊ တချပ်တဖျာ၊ တနေရာကို၊ ဝေကာထက်ဝက်၊ ရောယှက်ယှဉ်ပြိုင်၊ အတူထိုင်စေတတ်၏။ ဂဠာလိင်္ဂနတပ္ပရော၊ အမူအရာ၊ ဟန်ပါပါနှင့်၊ ပြင်းစွာလည်ဖက်၍၊ အလွန်အမင်း၊ နှစ်သက်ခြင်းရှိသော သူကဲ့သို့၊ ပြုမူကျင့်ကြံတတ်၏။ ပိယကထာပဉ္စေသု၊ ပိယဝါစာ၊ နှစ်ဖြာသုခ၊ ဒုက္ခကြောင်းကျိုး၊ ကောင်းဆိုးအရေးကို၊ ဆွေးနွေးမေးမြန်းရာတို့၌။ ဒတ္တာဒရော၊ ပကတိအလို၊ သဘောကိုယ်ကဲ့သို့၊ အပြောချိုလျက်၊ အရိအစသပေးတတ်၏။ အန္တောဂုဠဝိသော စ၊ အတွင်းနှလုံးဝယ်၊ ဝှက်ကွယ်ပိတ်ဖုံး၍၊ စုရုံးအပ်သော အဆိပ်လည်းရှိ၏။ ဗဟိ၊ ထင်ထင်မြင်မြင်၊ အသွင်ဗန်းပြ၊ အပြင်ပ၌။ မဓမ္မယော စ၊ ပမာမခြား၊ သကာယျားနှယ်၊ စကားနှုတ်ဆို၊ ချိုသာသော အမူအရာလည်းရှိ၏။ အတိဝ၊ အလွန်လျှင်။ မာယာပဇ္ဈ၊ မာယာဉာဏ်သွား၊ နပ်ပါးထက်မြက်လှသော။ ယော ဝိမိ၊ အကြင်အမူဖောက်ပြန်၊ အကောက်ဉာဏ်စု၊ စီရင်မှုကို။ ဒုဠဟိ-ဒုဠဟိ၊ ယုတ်မာညစ်ညမ်း၊ သရမ်းပျက်ချော်၊ မသူတော်တို့သည်။ သိက္ခိတော၊ အမြဲဆောင်ရွက်၊ လေ့ကျက်သင်ကြားအပ်၏။ အယံ အပုဗ္ဗနာဠကဝိမိ၊ ဤနည်းသစ်တီထွင်၊ သဘင်သည်များ၊ ဇာတ်သမားတို့၏၊ အစီအရင်သည်။ ကောနာမ ဝိမိ၊ အဘယ်မည်သော အစီအရင်ပေနည်း။ ဝါ၊ လူတွင်လုံးလုံး၊ အသုံးမလုပ်၊ ယုတ်မာသော အစီအရင်ပေတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။လူယုတ်မာတို့၏ သဘောသည် အဝေးမှမြင်လျှင် ချစ်ခင်လေဟန် မာယာဉာဏ်နှောက်လျက် လောကဝတ် ပျူငြိတို့ဖြင့် ကြွပါ လာပါဟု တစာစာဖြင့် အခါခါမပြတ်အောင် လက်ရပ်၍ ခေါ်တတ်၏။ အနီးအနားသို့

ရောက်လာသည့်အခါ ကြင်နာ ချစ်ခင်လှသဖြင့် ဟဒယ အရွှင်ပိုလျက် ငိုမလို ဟန်နဲ့ပြီးလျှင် စိုရဲ့သောမျက်စိ ရှိတတ်၏။ တချပ်တဖျာ တနေရာတည်းကို ပင်လျှင် အလွန်ချစ်ခင်လေဟန် တဝက်စီ ယှဉ်ပြိုင်၍ ပူးကပ်လျက် အတူထိုင် စေလေ့ရှိ၏။ ပြင်းစွာလည်ဖက်၍ အလွန်နှစ်သက်သောသူကဲ့သို့ ပျူပျူငိုငို ဟန်ပါပါနှင့် ကောင်းစွာ ပြုလုပ်တတ်၏။ ပိယဝါစာဖြစ်သော သုခ ဒုက္ခ အကြောင်းအကျိုးနှင့် အကောင်းအဆိုးတို့ကို ဆွေးနွေးမေးမြန်းရာတို့၌လည်း ဝမ်းတွင်းရှိ ပကတိသဘော ပါသကဲ့သို့ ချိုသာစွာ ပြောဆိုလျက် အရိုအသေ ပေးလေ့ရှိ၏။ အတွင်းဓာတ် နှလုံးသား၌ ဝှက်ကွယ်ပိတ်ဖုံး၍ ထားအပ်သော ယုတ်မာသော စိတ်တည်းဟူသော အဆိပ်လည်းရှိ၏။ ထင်ထင်မြင်မြင်နှင့် အသွင်အပြင် ဗန်းပြ၍ အပြင်အပမာမှုကား ပျားသကာပမာ ချိုသာစွာ ပြောဆိုတတ်သော အမူအရာလည်း ရှိ၏။ အလွန်လျှင် မာယာဉာဏ်သွားဖြင့် နှပ်ပါးထက်မြက်လှသော အကောက်ဉာဏ်တိထွင်၍ စီရင်သည့် ဤအမူမျိုးကို ဆိုးသွမ်း ညစ်ညမ်း၍ သရမ်းပျက်ချော် မသူတော်တို့သည် အမြဲဆောင်ရွက် လေ့ကျက် သင်ကြားတတ်ကြ၏။ ဤရှေးကမဖြစ် နည်းသစ်တိထွင် သဘင် သည် ဇာတ်သမား လူနှပ်ပါးတို့၏ အစီအရင်သည် ဘယ်ကဲ့သို့သော အစီအရင် ပါနည်း၊ ဝါ-ယုတ်မာသော အစီအရင်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤခြင်္သေ့ မင်းသည်လည်း ယင်းကဲ့သို့ လောကမာယာ မသမာသော အစီအရင်တို့ကို တွင်တွင်ကြီး အသုံးပြုလုပ်တတ်သဖြင့် ပါးစပ်နှုတ်ဖျားက ပျားသကာကဲ့သို့ ချိုမြသော်လည်း ဟဒယ နှလုံးအိမ်မှာမူကား အဆိပ်စိမ်၍ ထားဘိသကဲ့သို့ ရှိကြောင်းကို ကျွန်ုပ် ကောင်းကောင်းကြီး သိပါသည် ဟူလို။

မဟာဗြဟ္မာပင်လျှင် စိတ်ယုတ်မာကို မပြုပြင်နိုင်ပုံ

ထိုကြောင့်ပင်လျှင် ယုတ်မာပျက်ချော် မသူတော်တို့၏ အလေ့အကျင့် ဖြစ်သော လောကမာယာ မသမာသော အစီအရင် သဘင်သည်တို့၏ နည်း အသစ်တို့ကို မပြီးမဖြစ်စေခြင်းငှါ မဟာဗြဟ္မာကြီးသော်မှလည်း ဖန်တီး၍ မရနိုင်သဖြင့် လက်မှိုင်ချကာ နေရကြောင်းကို ပညာရှင် အပေါင်းတို့သည် ပေါတော ဒုတ္တရဝါရီ အစရှိသဖြင့် ကောင်းစွာ မိန့်မှားတော်မူခဲ့ကြပေသည်။

၁၆၆။ ပေါတော ဒုတ္တရဝါရီရာသီတရဏေ ဒီပေါနန္ဒကာရာဂမေ၊
 နိဗ္ဗာတေ မိဇနီ မဒါနန္ဒကရိနော ဒပေါပသန္တကုသော။
 ဣတ္ထံ တံ ဘုဝိ နတ္ထိ ယဿ ဝိဓိနာ နောပါယစိန္တာ ကတာ၊
 မညေ ဒုဇ္ဇနစိတ္တဝုတ္တိဟရဏေ ဗြဟ္မာပိ ဘဂေါဇဝါ။

(သဒ္ဓူလဝိက္ကိဋ္ဌိတဂါထာ)

ဝိမိနာ၊ သတ္တဝါနှင့်၊ ကပ္ပိလောက၊ ရှိသမျှအလုံးကို၊ သိမ်းကျုံး၍ဖန်ဆင်းတတ်သော၊ မဟာဗြဟ္မာမင်းသည်။ ဒုတ္တရဝါရိရာသိတရဏေ၊ လောကအတွင်း၊ လူ့ခပင်းတို့၊ သက်ဆင်းပါလျက်၊ ကူးရန်ခက်သော၊ သမုဒ်နက်ကျယ်၊ ပင်လယ်စခန်း၊ ကူးရာလမ်း၌။ ပေါတော၊ ကူးရန်ရေကြော၊ လှေသင်္ဘောကို။ ကတော၊ ပေါ်ထွန်းဖြစ်စေ၊ ဖန်ဆင်းပေ၏။ အန္ဓကာရာဂမေ၊ လင်းရောင်ကွယ်ပျောက်၊ မိုက်မှောင်ရောက်ရာ၌။ ဒီပေါ၊ မီးအိမ်၊ မီးခွက်၊ ဓာတ်မီးစက်ကို။ ကဟော၊ ပေါ်ထွန်းဖြစ်စေ၊ ဖန်ဆင်းပေ၏။ နိဗ္ဗာတေ - နိဝါတေ၊ လုံခြုံပူအိုက်၊ လေမတိုက်ရာ၌။ ဗီဇနီ၊ ယပ်တောင်ဆွဲယပ်၊ စက်ရဟတ်ကို။ ကတာ၊ ပေါ်ထွန်းဖြစ်စေ၊ ဖန်ဆင်းပေ၏။ မဒါန္ဓကရိနော၊ စိတ်ရှူးစိတ်နောက်၊ ပေါ်ပေါက်မိုက်ကန်း၊ ကြမ်းတန်းငြိုငြင်၊ မှန်ယိုဆင်၏။ ဒပေါပသန္တိယာ၊ ကြမ်းကြုတ်ခက်ထန်၊ အမျက်မာန်ကို၊ ဖျက်လှန်နှုတ်သိမ်း၊ ကင်းရှပ်ငြိမ်းစေခြင်းငှါ။ အကုံသော၊ ဆင်ဦးစီးများ၊ ဆင်သမားတို့၊ ဆောင်ထားမပျက်၊ ချွန်းလက်နက်ကို။ ကတော၊ ပေါ်ထွန်းဖြစ်စေ၊ ဖန်ဆင်းပေ၏။ ဣတ္ထိ - ဣမိနာပကာရေန၊ ဤသို့ဖြာဖြာ၊ လိုရာမခြင်း၊ ဖန်ဆင်းအပ်သော အပြားအားဖြင့်။ ယဿ၊ အကြင်အမှု၊ ကြောင်းဝတ္ထု၏။ ဥပါယစိန္တာ၊ ကျိုးကြောင်းပြီးမြောက်၊ ခရီးရောက်ရန်၊ ကြံဖန်ပြုလုပ်၊ အားထုတ်ခြင်းအမှုကို။ န ကတာ၊ သတိကင်းလွတ်၊ ယွင်းချွတ်ကျန်ကြွင်း၊ မဖန်ဆင်းအပ်သောအရာသည်။ ဘုဝိ - လောကေ၊ လောကတစ်ခု၊ မြေအပြင်၌။ နတ္ထိ ဝေ၊ နည်းငယ်စိုးစဉ်း၊ အကြွင်းအကျန်၊ အမှန်မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ တထာပိ၊ ထိုသို့တလောကလုံး၊ သိမ်းကျုံးမခြင်း၊ မကျန်ကြွင်းအောင်၊ ဖန်ဆင်းနိုင်ပါသော်လည်း။ ဒုဇ္ဇနစိတ္တဝုတ္တိဟရဏေ ပန၊ ယုတ်မာပျက်ချော်၊ မသူတော်စိတ်၊ ဖြစ်ပေါ်ဟိတ်ကို၊ နှိပ်ကွပ်ထုတ်ဖယ်၊ ဖျက်နှုတ်ပယ်ရာ၌ကား။ ဗြဟ္မာ ပိ၊ အဘိညာဉ်တန်ခိုး၊ အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့်၊ စိုးရပိုင်ပိုင်၊ ဖန်ဆင်းနိုင်သော ဗြဟ္မာမင်းကြီးသည်လည်း။ ဘဂ္ဂေါဇဝါ၊ ပျက်စီးချွတ်ယွင်း၊ လစ်ဟင်းသော အစွမ်းသတ္တိရှိ၏။ ဝါ၊ အနည်းနည်း အတန်တန်၊ ကြံဖန်အားထုတ်၊ ပြုလုပ်၍ မဖြစ်နိုင်။ ဝါ၊ ပြုရန်ပိုင်ပိုင်၊ မတတ်နိုင်၍၊ လက်မှိုင်ချကာ၊ နေရရှာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မညေ၊ စိတ်၌ကြံဆောင်၊ ထင်မိယောင်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။သတ္တဝါနှင့် ကပ္ပိလောက ရှိသမျှအလုံးကို သိမ်းကျုံး၍ ဖန်ဆင်းနိုင်သော မဟာဗြဟ္မာမင်းကြီးသည် လောကအတွင်း လူ့ခပင်းတို့ သက်ဆင်း၍ ကူးမြောက်ရန် ခဲခက်လှသော သမုဒ်နက်ကျယ် ပင်လယ်စခန်းကို ကူးသန်းသွားလာရန် အတန်တန်သော သင်္ဘော လှေတို့ကို နေရာကျ ဖန်ဆင်းပေ၏။ ထို့ပြင်လည်း အလင်းရောင် ကွယ်ပျောက်၍ အမှိုက်မှောင်ရောက်ရာ ဌာနတို့၌ သုံးစွဲရန် မီးအိမ်မီးခွက် ဓာတ်မီးစက် အစရှိသည်တို့ကို ဖန်ဆင်းပေ၏။ ထို့ပြင်လည်း လုံခြုံပူအိုက်သည့် လေမတိုက်ရာ အရပ်တို့၌ သုံးဆောင်ရန်

ယပ်တောင် ဆွဲယပ် ရဟတ် ပန်ကာ အဖြာဖြာတို့ကို နေရာတကျ ဖန်ဆင်းပေ၏။ ထို့ပြင်လည်း စိတ်ရှူး စိတ်နောက် ပေါ်ပေါက်မိုက်ကန်းသဖြင့် ကြမ်းတန်း မုန်ယိုသောဆင်၏ အလွန်လျှင် ခက်ထန်လှသော အမျက်မာန်ဒေါသကို ပယ်ချ နုတ်သိမ်း ကင်းငြိမ်းစေခြင်းငှါ ဆင်ဦးစီးတို့ကိုရန် ချွန်းလက်နက်ကို ဖန်ဆင်းပေ၏။ ဤသို့လျှင် လောက၌ လိုရာမခြွင်း မကျန်ကြွင်းစေဘဲ ဖန်ဆင်းပေသောကြောင့် ဗြဟ္မာမင်းကြီး မဖန်ဆင်းနိုင်သောအရာဟူ၍ စိုးစဉ်းမျှ အကြွင်းအကျန် မရှိပေ။ ထိုသို့တလောကလုံးကို သိမ်းကျုံး၍ ဖန်ဆင်းနိုင်ပါသော်လည်း ယုတ်မာပျက်ချော်သော မသူတော်၏စိတ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို ပယ်ဖျက်နုတ်သိမ်းရာ၌ကား ထိုအဘိညာဉ်တန်ခိုးဖြင့် အစိုးတရ လိုရာကို ဖန်ဆင်းနိုင်သော မဟာဗြဟ္မာမင်းကြီးသည်လည်း ပြုရန်ပိုင်ပိုင် မတတ်နိုင်၍ လက်မှိုင်ချကာ နေရရှာပေသည်ဟူ၍ စိတ်၌ ထင်မိယောင်၏ ဟူလို။

မတန်မတူသူနှင့် ရန်မမက်ပြိုင်ခြင်း မပြုသင့်ပုံ

ထိုသို့ ဒမနက မြေခွေးပြောကြားသည်၏ အဆုံး၌ သံဇီဝကန္တားလားသည် သက်ကြီးရှိုက်ငင် ပင်ပန်းစွာ ဟိန်းချလျက် စိတ်သောက အလွန်များပြီးလျှင် မိမိလျှောက်လျားဘာသာ စဉ်းစားဆင်ခြင်သည်မှာ— ဪ... ဒုက္ခ...ဒုက္ခ... မြက်ကိုသာ စားလျက် အသက်မွေးမှု နေထိုင်ပါသော ငါသည် ဘုန်းတန်ခိုးအာနုဘော်နှင့် ပြည့်စုံသော သားအပေါင်းတို့၏ အရှင်ဘုရင်ဖြစ်သော ခြင်္သေ့မင်းနှင့် ဖက်ပြိုင်အန်တု၍ ခုခံသဖြင့် ရန်သူ၏အဖြစ်သို့ ရောက်လျက် ခြင်္သေ့မင်း၏ နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခြင်းကို အဘယ်မှာလျှင် ခံသင့် ခံထိုက်ပါအံ့နည်း၊ အဘယ်ကြောင့် ထိုခြင်္သေ့မင်း၏ ရန်သူ၏အဖြစ်သို့ ရောက်လျက် နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခြင်းကို မခံသင့် မခံထိုက်သနည်းဟူမူ—

၁၆၇။ ဒိန္နိယေဝ သမံ ဝိတ္တံ၊ ဒိန္နိယေဝ သမံ ဗလံ။
 ဟေသံ ဝိဝါဒေါ မန္တဗ္ဗော၊ နောတ္တမာဓမာနံ ကုစိ။

ဒိန္နိယေဝ၊ ဖက်ပြိုင်စံနှုန်း၊ နှစ်ယောက်လုံးတို့၏ သာလျှင်။ ဝိတ္တံ၊ ဓနအသပြာ၊ ဥစ္စာရိပ်ငြိမ်၊ လူစည်းစိမ်သည်။ သမံ၊ ချင့်တွက်မှန်းယူ၊ ဂဏန်းမူသော်၊ တန်းတူအနေ၊ ညီမျှပေ၏။ ဒိန္နိယေဝ၊ ပြိုင်ဘက်ဆိုလောက်၊ နှစ်ယောက်သော သူတို့၏သာလျှင်။ ဗလံ၊ သေနာ၊ ကာယ၊ ဉာဏအပြား၊ အားသုံးပါးသည်။ သမံ၊ မခြားကွာလှ၊ တူညီမျှ၏။ ဟေသံ၊ ထိုဗလစည်းစိမ်၊ နှိုင်းချိန်မကွာ၊ တူညီညာသော သူတို့၏။ ဝိဝါဒေါ၊ တိုက်ခံအန်တု၊ ခိုက်ရန်ပြုခြင်းကို။ မန္တဗ္ဗော၊ အောက်မေ့စိတ်တွင်း၊ နှလုံးသွင်းအပ်၏။ ဥတ္တမာဓမာနံ၊ ဗလစည်းစိမ်၊ ဂုဏ်သိရှိပြည့်

လျှမ်း၊ အထက်တန်းလူစားနှင့်၊ ရှားပါးသိမ်နုပ်၊ ယုတ်နိမ့်အင်အား၊ လူကပွါး
တို့၏။ ဝိဝါဒေါ၊ တိုက်ခံအန်တု၊ ခိုက်ရန်ပြုခြင်းကို။ ကွစိ၊ ဘယ်ခါသမယ၊ ဘယ်
ကာလ၌မျှ။ န မန္တဗော၊ အောက်မေ့စိတ်တွင်း၊ နှလုံးမသွင်းအပ်၊ နှလုံး
မသွင်းထိုက်။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ရန်ဘက်ဖြစ်သော သူနှစ်ယောက်တို့၏ စည်းစိမ် ဥစ္စာသည်
လည်းကောင်း၊ စစ်သည်အား၊ ကာယအား၊ ဉာဏအားဟု ဆိုအပ်သော အား
သုံးပါးတို့သည် လည်းကောင်း တူမျှကြ၏။ ထိုတူမျှသော သူတို့သည်သာလျှင်
အချင်းချင်း ခုခံ၍ ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်းငှါ ကြံစည် စိတ်ကူးထိုက်၏။ ဗလစည်းစိမ်
ဂုဏ်သိရှိ ကြီးမားသောသူနှင့် ဗလစည်းစိမ် ဂုဏ်သိရှိသေးနပ် အင်အားယုတ်
သော လူကပွါးတို့၏ အချင်းချင်းခုခံ၍ ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်းကို မကြံစည်ထိုက် စိတ်
မကူးထိုက်ပေ။ ထို့ကြောင့် ယုတ်နိမ့်သေးငယ်သော ဗလရှိသော ငါသည် ထို
ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်သော အစွမ်းသတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသော ခြင်္သေ့မင်း၏ ရန်သူ၏
အဖြစ်သို့ ရောက်လျက် နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခြင်းကို မခံသင့် မခံထိုက်ပေ ဟူလို။

ဘုရင်မင်းအချစ်ပျက်က ပြန်ချစ်စေရန်ခက်ပုံ

ထို့နောက်တဖန် အောက်မေ့ဆင်ခြင်ပြန်သည်မှာ—ဤခြင်္သေ့မင်းသည် ငါ၏
အပေါ်၌ မေတ္တာစိတ် ဖောက်ပြန် ပျက်ပြားသဖြင့် ရန်ငြိုးထားစေရန် အဘယ်
သူသည် ဤခြင်္သေ့မင်းအား မဟုတ်မလျား ဂုံးစကားဖြင့် ပြောကြားလေဘိ
သနည်း၊ မသိနိုင်အောင် ရှိပေသည်။ မေတ္တာစိတ် ဖောက်ပြန်သဖြင့် ရန်ငြိုးထား
လျက် မိတ်ပျက်ပြီးသော မင်းကို အခါခပ်သိမ်းပင်လျှင် ကြောက်ရွံ့ထိုက်
ကြောက်ရွံ့သင့်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့် ကြောက်ရွံ့ထိုက် ကြောက်ရွံ့သင့်
သနည်းဟူမူ—

၁၆၈။ မန္တိနာ ပထဝီပါလ-စိတ္တံ ဝိသဒ္ဓိတံ ကွစိ။

ဝလယံ ဖလိကဿေဝ၊ ကော ဟိ သန္ဓာတုမိဿရော။

ကွစိ၊ အချို့အမှု၊ အရာစဉ်။ မန္တိနာ၊ မင်းထံခဝင်၊ မင်းတိုင်ပင်အပ်၊ မင်း
အမတ်သည်။ ဝိသဒ္ဓိတံ၊ ယွင်းချွတ်မှောက်လှန်၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီး၊ စေအပ်
ပြီးသော။ ပထဝီပါလစိတ္တံ၊ ရေမြေအရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်၏ စိတ်တော်ကို။
ဝိသဒ္ဓိတံ၊ ထိပါးပုတ်ခတ်၊ ဖျက်ဆီးအပ်သော။ ဝလယံ ဖလိကဿ ဣဝ၊ ထိခိုက်
မခံ၊ ဖလ်ဖြင့်ပြီးမြောက်၊ ဖလ်လက်ကောက်ကဲ့သို့။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။
သန္ဓာတု၊ ရှေးအထက်နမူဟောင်းကဲ့သို့၊ ကောင်းစွာတဖန်၊ တည်ပြန်စေခြင်းငှါ။

ဣဿရော၊ အစိုးရပါအံ့နည်း။ ဝါ၊ ပြုပြင်တဖန်၊ မူလပြန်အောင်၊ စီမံနိုင်ပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဘုရင်မင်းမြတ်၏ မင်းတိုင်ပင် အမတ်သည် တစုံတခုသော အကြောင်းဖြင့် ဘုရင်၏ စိတ်နှလုံးတော် ရှုန ထိခိုက်အောင် ပြောဆို ပြုလုပ် အပ်သည်ရှိသော် ထိုဘုရင်မင်းမြတ်၏ စိတ်တော်ကို ကျိုးပဲ့ ပျက်စီးစေအပ် ပြီးသော ဖလ်လက်ကောက်ကို တဖန်ပြန်၍ ပြုကဟေ့အတိုင်း ကောင်းစွာ တည်စေခြင်းငှါ မတတ်နိုင်သကဲ့သို့ ထို့အတူ မည်သူမျှ ပြေပျောက်စေရန် ပြုပြင် စီမံ၍ မရနိုင်။ ထို့ကြောင့် မေတ္တာစိတ် ဖောက်ပြန်သဖြင့် ရန်ငြိုးထားလျက် မိတ်ပျက်ပြီးသောမင်းကို အခါခပ်သိမ်းပင်လျှင် ကြောက်ရွံ့ထိုက် ကြောက်ရွံ့ သင့်ပေသည် ဟူလို။

ထိုမှတပါး စဉ်းစားရန် အကြောင်းမှာလည်း -

၁၆၉။ ဝဇီရံ ရာဇတေဇော စ၊ ဒွယမေဝါတိဘိံ သနံ။

ကေမေကတြ ပတတိ၊ ပတဘျညော သမန္တဟော။

ဝဇီရဉ္စ၊ ဝရဇိန်လက်နက်၊ မိုသ်းကြိုးစက် လည်းကောင်း။ ရာဇတေဇော စ၊ ရေမြေသေဌ်နင်း၊ ပြည့်ရှင်မင်း၏၊ ထန်ပြင်းရှိန်စော်၊ တန်ခိုးတော်လည်း ကောင်း။ ဒွယမေဝ၊ ဤအရာစု၊ နှစ်ခုအပေါင်းသည် သာလျှင်။ အတိဘိံ သနံ၊ လွန်စွာစိုးနောက်၍၊ ရွံ့ကြောက်ဖွယ်ရှိပေ၏။ တေသု၊ ထိုနှစ်မျိုးနှစ်စား၊ နှစ်ပါး သောအရာတို့တွင်။ ကေ၊ တပါးသောဝရဇိန်လက်နက်၊ မိုသ်းကြိုးစက်သည်။ ကေတြ၊ တရပ်တချက်၊ တကွက်တည်း၌သာလျှင်။ ပတတိ၊ ကျရောက်၏။ အညော ပန၊ ထိုမှတပါး၊ အခြားကျန်ကြွင်း၊ မင်း၏ရှိန်စော်၊ အာနုဘော်သည် ကား။ သမန္တဟော၊ ဝန်းကျင်ပတ်ဝိုင်း၊ အရပ်တိုင်း၌သာလျှင်။ ပတတိ၊ အနံ့ အပြား၊ အကြားအလပ်မရှိဘဲ၊ စပ်မိအောင် ကျရောက်တတ်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ဝရဇိန်လက်နက် မိုသ်းကြိုးစက်နှင့် လောကသမုတိနတ် ဘုရင်မင်းမြတ်တို့၏ တန်ခိုးတေဇော် အာနုဘော်တို့သည် အလွန်ကြောက်ရွံ့ ဖွယ်ကောင်းလှ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်လည်း ဝရဇိန်လက်နက် မိုသ်းကြိုးစက်သည် တရပ်တချက် တကွက်တနေရာတည်း၌သာ ကျရောက်၏။ ဘုရင်မင်းမြတ်တို့၏ တန်ခိုးတေဇော် အာနုဘော်သည်ကား ဝန်းကျင်ပတ်ဝိုင်း အရပ်တိုင်း၌ ကျ ရောက်၏။ ထို့ကြောင့် သာလွန်၍ပင် ကြောက်ရွံ့ဖွယ်ကောင်းလှ၏ ဟူလို။

သူရဲကောင်းတို့ရမည့် အကျိုးနှစ်မျိုး

ထိုသို့ မေတ္တာစိတ် ပျက်ပြားလျက် ရန်ငြိုးထားသောအဖြစ်သို့ ရောက် အောင် ဖောက်ပြန်ပျက်စီးသော ဘုရင်၏စိတ်တော်၌ ဒေါသမာန် ပြေပျောက်

၍ မေတ္တာစိတ် သက်ရောက်ပြီးလျှင် နောက်ထပ်တဖန် မိတ်ဖြစ်ရန်ခဲယဉ်းလှသဖြင့် အလျှင်းမဖြစ်နိုင်ချေ။ ထိုသို့တဖန် မိတ်ပြန်၍မဖြစ်ဘဲ အမြဲရန်ငြိုးထားပါမူ ဘုရင်မင်းမြတ်၏ ကြီးကျယ်လှသော ဘုန်းတန်ခိုးကို ပုန်းလျှိုးရှောင်လွှဲ၍ အမြဲမနေနိုင်ပေ။ ထိုသို့မနေနိုင်ပါကလည်း နောက်ဆုံး၌ ငါသည် ဤခြင်္သေ့မင်း၏ ဖိစီးနှိပ်စက် ဖျက်ဆီးခြင်းကို စင်စစ်ကေန အမှန်ပင် ခံရချေတော့မည်။ ထိုသို့ အချည်းနှီးသက်သက် နှိပ်စက်ဖျက်ဆီးခြင်းကို ခံရသည်ထက် ထိုခြင်္သေ့မင်းကို ဖက်ပြိုင်အန်တု၍ ခုခံပြီးလျှင် စစ်မြေပြင်အရပ်၌ တိုက်ခိုက်၍ သေရခြင်းသည် မြတ်သေး၏။ သို့ဖြစ်၍ ယခုအခါမှာမူကား ထိုခြင်္သေ့မင်း၏ ဩဇာအာဏာကို လိုက်နာပြုကျင့်ရန် မသင့်လျော်ချေ။ ခုခံတိုက်ခိုက်မှသာ သင့်လျော်ချေမည်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ—

၁၇၀။ မတော ပပေါတိ ဝါ သဂ္ဂံ၊ သတ္တု ဟန္တာ သုခါနိ ဝါ။
ဥဘောဝပိ ဟိ သူရာနံ၊ ဂုဏာ ဧတေ သုဒ္ဓလ္လဘာ။

ယုဒ္ဓမာနော၊ စိတ်မာန်မချ၊ ဗလအားကိုး၊ စစ်ပြိုင်ထိုးလျက်။ မတော၊ ဇီဝိန်ပြတ်ကြော၊ သေသောသူသည်။ သဂ္ဂံ ဝါ၊ ဘုန်းကံကြီးမား၊ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏၊ ပျော်ပါးစံရာ၊ ထက်နုတ်ရွာသို့လည်း။ ပပေါတိ၊ မသေ့မဖောက်၊ ကေနရောက်၏။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့တဖန်၊ မဟုတ်ပြန်မူ။ သတ္တု၊ အန်တုခုခံ၊ တဖက်ရန်ကို။ ဟန္တာ၊ စစ်မြေပြင်တွင်း၊ အသေခွင်း၍။ သုခါနိ ဝါ၊ မုချလက်ငင်း၊ ချမ်းသာခြင်းတို့သို့လည်း။ ပပေါတိ၊ မသေ့မဖောက်၊ ကေနရောက်၏။ သူရာနံ၊ သူရသတ္တိ၊ စွမ်းအားရှိကုန်သောသူတို့၏။ ဝါ၊ သူတို့အား။ ဘဗ္ဗသန္တကာ၊ သင့်လျော်ထိုက်တန်၊ ဥစ္စာမှန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဥဘောဝပိ—ဥဘောအပိ၊ နှစ်ပါးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေဂုဏာ၊ ထိုကောင်းမှုရှင်တို့၏လားရာ၊ ထက်နုတ်ရွာသို့ ရောက်ခြင်း၊ ထင်လင်းဆတ်ဆတ်၊ အရပ်ရပ်ချမ်းသာသို့ရောက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော ဂုဏ်တို့သည်။ သုဒ္ဓလ္လဘာ ဟိ—သုဒ္ဓလ္လဘာ ဧဝ၊ လာဘ်တွင် အမွန်၊ ထူးချွန်ဆက်၊ လွန်ရဲကုန်သည် သာလျှင်တည်း။

ထိုသို့ ကြီးမားမြင့်မြတ်သော အကျိုးရှိသောကြောင့် ဖက်ပြိုင် အန်တု၍ ခုခံတိုက်ခိုက်မှ သင့်လျော်ချေမည် ဟူလို။

(ဤကား မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့၏ အယူသာဖြစ်သည်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာအယူမဟုတ်)

ဤယခု ငါ၌ဖြစ်ပျက်၍နေသော အခါကာလသည်ကား စိတ်မာန်မချဘဲ ဗလကိုအားကိုးလျက် စစ်ထိုးတိုက်ခိုက်ရန် သင့်လျော်မှန်ကန်သော အခါကာလ ဖြစ်ပေသည်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ—

စစ်တိုက်သင့်သောအခါ

၁၇၁။ ယတြာယုဒ္ဓေ ဓုဝံ မစ္စု၊ ယုဒ္ဓေ ဇိဝိတသံသယော။

တမေဝ ကာလံ ယုဒ္ဓဿ၊ ပဝဒန္တိ မနီသိနော။

ယတြ၊ အကြင်ကာလ၊ ခါသမယ၌။ အယုဒ္ဓေ၊ အန်တုယျဉ်ပြိုင်၊ ရင်ဆိုင် အားစိုက်၊ မတိုက်ခိုက်သည်ရှိသော်။ ဓုဝံ - ကေန္တေန၊ မုချအမှန်၊ ကေနစင်စစ် အားဖြင့်။ မစ္စု၊ ရန်သူလက်နက်၊ ထိခိုက်ချက်ကြောင့်၊ အသက်ဆုံးရှုံး၊ လုံးလုံး ပျက်စီးခြင်းသည်။ ဘဝေ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ယုဒ္ဓေ၊ အန်တုယျဉ်ပြိုင်၊ ရင်ဆိုင်အားစိုက်၊ တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်ရှိသော်။ ဇိဝိတသံသယော၊ ဇိဝိန်အသက်၊ ပျက်စီးလိမ့်လော၊ မပျက်လောဟု၊ တွေးတောခွဲဟ၊ ယုံမှားခြင်း ဖြစ်ရ၏။ တမေဝ ကာလံ၊ ထိုသို့ မတိုက်မလှန်၊ မခုခံမှု၊ ကေနမရဏ၊ တိုက်လှန်ခုခံမှု၊ အနေကန်သံသယ၊ ခွဲဟ ဖြစ်ရသော ကာလကိုပင်လျှင်။ ယုဒ္ဓဿ၊ အန်တုယျဉ်ပြိုင်၊ ရင်ဆိုင်အားစိုက်၊ တိုက်ခိုက်ခြင်း၏။ ကာလန္တိ၊ တင့်တယ်လျောက်ပတ်၊ သင့်မြတ်သော ကာလ ဟူ၍။ မနီသိနော၊ နှံ့ သိကျော်ကြား၊ ပညာရှင်အများတို့သည်။ ပဝဒန္တိ၊ နှုတ် ချိုအပြား၊ ထုတ်ဆိုထားလျက်၊ မှာကြားတော်မူခဲ့ကြကုန်၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။အကြင်အခါ၌ တဖက်ရန်ကို ခုခံ၍ မတိုက်ခိုက်ပါမူ ကေန မုချ ရန်သူ၏လက်ချက်ဖြင့် အသက်ဆုံးရှုံး၍ လုံးလုံးကြီး ပျက်စီးရာ၏၊ ခုခံ၍ တိုက်ခိုက်သည်ရှိသော် ဇိဝိန်အသက်၌ ပျက်စီးလိမ့်လော့၊ မပျက်လောဟု တွေး တောခွဲဟ သံသယ ဖြစ်ရရာ၏။ ထိုကဲ့သို့သော ကာလမျိုးတွင် တဖက်ရန်ကို အန်တုယျဉ်ပြိုင်၍ ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ရခြင်း၏ ကာလ၊ ဝါ-တိုက်ခိုက်သင့်သော ကာလဟူ၍ ရှေးရှေးအစဉ် ပညာရှင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ မိန့်ဆိုတော်မူခဲ့ကြပေသည်။ ထို့ ကြောင့် ယခုအခါ ခုခံအန်တု၍ ရန်ပြုတိုက်ခိုက်ရန် သင့်လျော်သောကာလ ဖြစ် ပေသည် ဟူလို။

ထို့ပြင်တတန် ထပ်မံ၍ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြန်သည်မှာ—

၁၇၂။ အယုဒ္ဓေဟိ ယဒါ ပဿေ၊ န ကိဉ္စိဟိတမတ္တနော။

ယုဒ္ဓမာနော တဒါ ပညော၊ မိယတေ ရိပုနာ သဟ။

ယတော၊ အကြံကြောင့်။ ယဒ၊ အကြင်ကာလ၊ ခါသမယ၌။ အယုဒ္ဓေ၊ အန်တုယျဉ်ပြိုင်၊ ရင်ဆိုင်အားစိုက်၊ မတိုက်ခိုက်သည်ရှိသော်။ အတ္တနော၊ မိမိအား။ ကိဉ္စိဟိတံ၊ အနည်းငယ်မျှ၊ ဟိတအကျိုး၊ ပွားတိုးခြင်းကို။ န ပဿေဟိ—န ပဿေ ဝေ၊ စဉ်းစားမြော်မြင်၊ ရှုဆင်ခြင်၍၊ မတွေ့မြင်ရာသည်သာလျှင်တည်း။ တဒါ၊ ထိုသည့်ကာလ၊ ခါသမယ၌။ ပညော၊ နှိုင်းချိန်ဝေဘန်၊ အမှန်သိမြင်၊ ပညာရှင် သည်။ ရိပုနာ၊ တိုက်ခံပြုမှု၊ ကိုယ့်ရန်သူနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ယုဒ္ဓမာနော၊

တုဖက်ယှဉ်ပြိုင်၊ ရင်ဆိုင်အားစိုက်၊ ခုခံတိုက်လျက်။ မိယတေ၊ သေရန်သင့်
လျော်၊ သေဘို့တော်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အကြင်အခါ၌ မခုခံ မတိုက်ခိုက်သည်ရှိသော် မိမိအား တစုံ
တခု အနည်းငယ်မျှ အကျိုးစီးပွား တိုးပွားရန်မမြင်၊ ထိုသို့မမြင်သော အခါ၌
ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ၏ ရန်သူနှင့်တကွ ခုခံတိုက်ခိုက်လျက် သေသင့်
သေထိုက်၏ဟူ၍ နှိတ်ကျမ်းတတ် ဆရာမြတ်တို့ မိန့်မှာတော်မူအပ်သောကြောင့်
လည်း ယခုအခါ ခုခံအန်တု၍ ရန်ပြုတိုက်ခိုက်လျက် မိမိ၏ အသက်ကို ပျက်စီး
ဆုံးရှုံးစေရန် လျော်ကန်သင့်မြတ်သော အခါကာလ ဖြစ်ပေသည်ဟူလို။

ထို့ နောက်တဖန် စဉ်းစားချက်ပေါ်ပြန်သည်မှာ—

၁၇၃။ ဇယေ စ လဘတေ လက္ခံ၊ မတေနာပိ သုရင်္ဂနာ။

ခဏဝိဒ္ဓံသိနော ကာယာ၊ ကာ စိန္တာ မရဏေ ရဏေ။

ဇယေ စ၊ တဖက်ရန်ကို၊ ဖျက်လှန်ပိုင်ပိုင်၊ အောင်နိုင်ရာ၌လည်း။ လက္ခံ၊
လူတွင်အကျော်၊ ထင်ပေါ်လွှမ်းမိုး၊ တန်ခိုးဂုဏ်နေ၊ အသရေကို။ လဘတေ၊
မပျက်မယွင်း၊ လက်ငင်းဒိဋ္ဌ၊ ချက်ခြင်းပင် ရရာ၏။ မတေန၊ စစ်မြေပြင်ရပ်၊
ရန်သူသတ်၍၊ လတ်တလော သေရခြင်းကြောင့်။ သုရင်္ဂနာ အပိ၊ နတ်ပြည်
အပေါက်၊ လျင်စွာရောက်၍၊ ဝမ်းမြောက်ပျော်ရာ၊ ကညာလာဘ်ကြီး၊ နတ်သွီး
တို့ကိုလည်း။ လဘတေ၊ ကေနမုချ၊ ကိုယ်ပိုင် ရရာ၏။ ကာယာ၊ ဦးခေါင်း၊
ခြေလက်၊ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းတို့သည်။ ခဏဝိဒ္ဓံသိနော၊
ဝေဒနာရှင်း၊ ဖျားနာကင်း၍၊ ခဏခြင်း ပျက်စီးရကုန်၏။ တေန၊ ထိုသို့ပေါင်းစပ်၊
ကောင်းမြတ်အကျိုး၊ ကိုယ်၌တိုးခြင်းကြောင့်။ မရဏေ စ၊ စစ်မြေပြင်ရပ်၊ ရန်သူ
သတ်၍၊ လတ်တလော သေရာ၌လည်းကောင်း။ ရဏေ စ၊ အန်တုပြိုင်ကာ၊ တိုက်
ခိုက်ရာ၌လည်းကောင်း။ ကာ စိန္တာ၊ အဘယ်မှာလျှင်၊ ကြံစည်စိတ်ကူး၍၊
အထူးတော့ဘွယ်ရာ ရှိပါတော့အံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။စစ်မြေပြင် အရပ်၌ တဖက်ရန်ကို ခုခံ၍ တိုက်ခိုက်ရာ၌
နိုင်သည်ဖြစ်စေ၊ ရှုံးသည်ဖြစ်စေ အကျိုးရှိသည်ချည်းပင် ဖြစ်ပေသည်၊ အဘယ်
သို့အကျိုးရှိသနည်း ဟူမူ အကယ်၍ ရန်သူကို အောင်နိုင်ခဲ့သည်ရှိသော် လောက
၌ ထင်ပေါ်ကျော်စောခြင်း ဂုဏ်ကို လက်ငင်း ဒိဋ္ဌ ချက်ခြင်းပင် ရနိုင်ပေ
သည်၊ အကယ်၍ စစ်မြေပြင်အရပ်၌ အရေးမသာ ရှုံးနိမ့်၍သေရပါလျှင်လည်း
နတ်ပြည်သို့ လျင်စွာရောက်၍ နတ်သွီးတို့နှင့်တကွ နတ်၏ စည်းစိမ် ချမ်းသာတို့
ကို ခံစား စံစားရပေရာ၏။ (ဤကား တိတ္ထိတို့၏ အယူသာဖြစ်သည်) သေကြေ
ပျက်စီးရာ၌လည်း ဦးခေါင်း ခြေ လက် မျက်စိ နား နှာ ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်

အပိုင်းတို့သည် ကြာရှည်စွာ နာကျင်ရခြင်း တည်းဟူသော ရောဂါဝေဒနာ ကင်းရှင်း၍ ခဏခြင်း ပျက်စီးရ၏။ ထိုသို့ ကောင်းမြတ်သော အကျိုးတို့ ကိုယ်၌ တိုးပွားခြင်းကြောင့် စစ်မြေပြင်အရပ်၌ ရန်သူသတ်၍ လတ်တလောသေရာ၌ လည်းကောင်း၊ ယှဉ်ပြိုင်၍ တိုက်ခိုက်ရာ၌လည်းကောင်း၊ သင့်လျော်မည်လား၊ မသင့်လား ဟု စဉ်းစားစိတ်ကူး၍ အထူးကြံစည်ဘွယ်မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ယခု အခါ ခုခံအန်တု၍ ရန်ပြုတိုက်ခိုက်မှသာ သင့်လျော်ချေမည် ဟူလို။

သံဇီဝက နွားလားသည် ဤအလုံးစုံသော အခြင်းအရာတို့ကို မိမိ၏ စိတ်၌ သာလျှင် ဆင်ခြင်စဉ်းစားပြီးလျှင် ဒမနကမြေခွေးအား ထင်ရှားစွာ နှုတ်သံဖြင့် ထုတ်ပြန် ပြောဆိုလိုသည်ဖြစ်၍ “အို မိတ်ဆွေ ဒမနက....အဘယ်သို့သော အကြောင်းလက္ခဏာဖြင့် ပိဂ်လကခြင်္သေ့ မင်းသည် ငါ့အား သတ်ဖြတ်လိုသည် ဟု သိပါရမည်နည်း” ဟု စုံစမ်းမေးမြန်းလေ၏။

ရှိန်စော်ကင်းက-နင်းတတ်ကြပုံ

ထိုသို့ မေးမြန်းရာ ဒမနကမြေခွေးက အချင်း သံဇီဝက.... အကြင်အခါ၌ ခြင်္သေ့မင်းသည် နားရွက်တို့ကို စွင့်သဖြင့် အမြီးကိုမြှောက်ကာ အထက်သို့ ကော့ထောင်လျက် လက်ကိုမြှောက်ပြီးလျှင် ခံတွင်းကိုကျယ်စွာဖွင့်၍ သင့်အား စူးစိုက်၍ ကြည့်၏။ ထိုအခါ၌ သင်သည်လည်း သတိတရား ကောင်းစွာထား၍ မိမိစွမ်းပကားသတ္တိကို ပြလေလော့။

အဘယ်ကြောင့် မိမိ၏ စွမ်းပကားသတ္တိကို ပြရဘိသနည်း ဟူမူ—

၁၇၄။ ဗလဝါ အပိ နိတ္တေဇော၊ ကဿ နာဘိဘဝပ္ပဒံ။

လောကော ဒဒါတိ နိဿက်၊ ပဿ ဘသ္မစယေ ပဒံ။

နိတ္တေဇော၊ တန်ခိုးတေဇော်၊ အာနုဘော်ယွင်း၊ ရှိန်စော်ကင်းသည်ရှိသော်။ ဗလဝါ အပိ၊ အားခွန်ပြည့်ဝ၊ ဗလရှိပါသော်လည်း။ တံ၊ ထိုသူကို။ ကဿ၊ အဘယ်သူအား။ ဝါ၊ အဘယ်သူသည်။ အဘိဘဝပ္ပဒံ၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်နင်း၊ ဖိစီးခြင်းကို။ န၊ တွန့်တိုကြောက်ဆုတ်လျက်၊ မလုပ်ဝံ့ဘဲရှိပါအံ့နည်း။ ပဿ၊ ဆင်ခြင်နှိုင်းတု၊ ကြည့်ရှုပါဦးလော့။ လောကော၊ လောကတလွှား၊ လူအများသည်။ ဘသ္မစယေ၊ ငြိမ်းအေးစက်စက်၊ သက်သက်ငွေ့ကုန်၊ ပြာပုံအစဉ်။ နိဿက်၊ ယုံမှားမတွန့်၊ မကြောက်ရွံ့ဘဲ။ ပဒံ၊ ခြေဖြင့်အပြင်း၊ နှိပ်နင်းပြုလုပ်ခြင်းကို။ ဒဒါတိယေဝ၊ မနှောင့်မနှေး၊ ထောင့်မတွေးဘဲ၊ အမြဲပေးမည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။တန်ခိုးရှိန်စော် အာနုဘော် သတ္တိမရှိခဲ့ပါမူ ခွန်အားဗလ နှင့်ပင် ပြည့်စုံပါသော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို မည်သူသည် လွှမ်းမိုးနှိပ်နင်း ဖိစီးခြင်းကို မပြုမလုပ်ဝံ့ဘဲ တွန့်ဆုတ်၍နေပါမည်နည်း၊ ဥပမာအားဖြင့် လောက၌ လူအပေါင်းတို့သည် အပူငွေ့ကုန်လျက် သက်သက် အေးစက်၍နေသော ပြာပုံကို ဘေးရန် ဖြစ်လိမ့်လော့ မဖြစ်လော့ ဟု တေးတော ယုံမှားခြင်းမဖက်ဘဲ ရက်ရက်စက်စက် မကြောက်မရွံ့ ခြေဖြင့်အပြင်း ကေန္တ နှိပ်နင်းမည်ကိုသာ ကြည့်ရှုစဉ်းစားပါလော့။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏ စွမ်းပကားသတ္တိကို ပြရမည် ဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့နောက် မိမိ၏ လိမ်လက်စ မပေါ်ထွက်ရန် အထက်မှ အုပ်ဖုံး၍ နိဂုံးခါးပတ် သတ်လိုသည့်အတွက် ဆက်လက်၍ ပြောပြန်သည်မှာ “မိတ်ဆွေ သံဇီဝက.... ဤအလုံးစုံသော အကြောင်းအရာတို့ကို ကောင်းစွာ လျှိုဝှက် လုံခြုံပါစေ၊ အကယ်၍ ပေါ်ပေါက်လျက် ခြင်္သေ့မင်း ကြားသိခဲ့သည်ရှိသော် သင်နှင့် ကျွန်ုပ် နှစ်ဦးလုံးပင်လျှင် အသက်ပါဆုံးရှုံး၍ လုံးလုံးကြီး ပျက်စီးခြင်း သို့ ကေနံမုချ ရောက်ကြရပေလိမ့်မည်”ဟု ပြောဆို၍ နိဂုံးအုပ်လေ၏။

ထိုသို့ ပြောဆိုပြီးဆုံး နိဂုံးခါးပတ် သတ်ခဲ့ပြီးလျှင် ဒမနကမြေခွေးသည် တဖန် ကရုဋ္ဌကမြေခွေး၏ အထံသို့ ပြန်လည် ထွက်သွားလေ၏။

ထိုအခါ ကရုဋ္ဌကမြေခွေးက “အသို့ပါနည်း မိတ်ဆွေ....ကြံစည်တိုင်းပေါက် ရောက်၍ အကျိုးပြီးမြောက်ခဲ့ပါ၏လော့”ဟု မေးမြန်းလေ၏။

ထိုသို့မေးမြန်းရာ ဒမနကမြေခွေးက “မိတ်ဆွေ.. ထိုသူနှစ်ဦးတို့ အချင်းချင်း မုန်းကြဘို့ ဂုံးတို့သည့်ကိစ္စမှာ နေရာတကျ ထမြောက် အောင်မြင်ခဲ့ပါပြီ”ဟု ပြောဆိုလေ၏။

မကောင်းမှုပြုရာ၌ လူတိုင်းပညာကြပုံ

ထိုသို့ ပြောဆိုရာ ကရုဋ္ဌကမြေခွေးက “မိတ်ဆွေ....ဤအရာဌာန၌ ကေန္တ အောင်မြင်လိမ့်မည်ဟု ကင်းစင်ခြင်းသံသယနှင့် မဆွကပင် ကျွန်ုပ်သိနှင့်ပါသည်၊ အဘယ်သူသည် ဤအရာ၌ အောင်မြင်လိမ့်လား မအောင်လားဟု ယုံမှားခြင်း ဖြစ်ပါအံ့နည်း၊ အဘယ်ကြောင့် ယုံမှားခြင်း မဖြစ်သနည်းဟူမူ—

၁၇၅။ ဗန္ဓု ကော နာမ ဒုဋ္ဌာနံ၊ ကုပ္ပတေ ကော န ယာစိတော။

ကော န ဒပ္ပတိ ဝိတ္တေန၊ ကုကြိတေ ကော န ပဏ္ဍိတော။

ဒုဋ္ဌာနံ၊ ယုတ်မာပျက်ချော်၊ မသူတော်တို့အား။ ကော နာမ၊ အဘယ်မည်သောသူသည်။ ဗန္ဓု၊ ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း၊ မိတ်ဆွေရင်း ပြုပါအံ့နည်း။ ယာစိတော၊ ပူပူဆာဆာ၊ အခါခါဖြင့်၊ မကြာမကြာ တောင်းအပ်သည်ရှိသော်။

ဟိ-မြန် ၁-၂၇ - ပ-ပ-ပ-သ-၀

ကော၊ အဘယ်မည်သောသူသည်။ န ကုပ္ပတေ၊ သည်းခံလုံးလုံး၊ မမုန်းမကွက်၊ စိတ်မပျက်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ ဝိတ္တေန၊ လိုရာမတ၊ ဓနရိပ်ငြိမ်၊ စည်းစိမ်ကြွယ်ဝသဖြင့်။ ကော၊ အဘယ်မည်သောသူသည်။ န ဒပ္ပတိ၊ စိတ်ကြွတက်မြောက်၊ ထက်မရောက်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ ကုကြိတေ၊ ယုတ်မာညစ်ညမ်း၊ ဆိုးသွမ်းအကြောင်း၊ မကောင်းပြုကျင့်ရာ၌။ ကော၊ အဘယ်မည်သော သူသည်။ န ပဏ္ဍိတော၊ တတ်သိလိမ္မာသည့်၊ ပညာရှိမဖြစ်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ လိမ်လည်ကောက်ကျစ် ဆိုးညစ် ယုတ်မာသော သူတို့အား အဘယ်သူသည် ချစ်ခင်စွာ ပေါင်းသင်း၍ မိတ်ဆွေရင်း ပြုလုပ်လိုပါအံ့နည်း၊ မည်သူမျှ မပြုလုပ်လို။ မကြာမကြာ တစာစာဖြင့် အခါခါ တောင်းအပ်သည် ရှိသော် အဘယ်သူသည် မမုန်းမကွက် စိတ်မပျက်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း၊ မည်သူမျှ သည်းမခံနိုင်၊ ကေန္တမုန်းကွက်၍ စိတ်ပျက်မည်ချည်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ ဥစ္စာဓန ကြွယ်ဝချမ်းသာသဖြင့်လည်း အဘယ်သူသည် စိတ်ကြွတက်မြောက်၍ မာနမရောက်ဘဲ ရှိပါမည်နည်း၊ မာနရောက်မည်ချည်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ပြင် မကောင်းမှုကို ကြံစည်ပြုလုပ်ရာ၌ အဘယ်သူသည် မတတ်မြောက် မလိမ္မာဘဲ ပညာရှိအဖြစ်သို့ မရောက်ဘဲ ရှိပါမည်နည်း၊ မည်သူမဆို တတ်မြောက်လိမ္မာ၍ ပညာရှိ ဖြစ်ကြမည်ချည်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဤအရာ၌ မည်သူမျှ ယုံမှားမရှိရ၊ မည်သူမဆို ကေန္တ အောင်မြင် ထမြောက်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ကြမည်ချည်းသာ ဖြစ်ပေသည် ဟူလို။

လူယုတ်လူဆိုးသည် ကိုယ်ကျိုးကိုသာ မတရားရှာတတ်ပုံ

ထိုမှတစ်ပါးလည်း သူယုတ်တို့၏ အမူအရာ သဘောလက္ခဏာတို့ကို ဥပမာနှင့် တကွ ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၇၆။ ဒုဝုတ္တိ ကတော ဓုတ္တေဟိ၊ သိရိမာ အတ္တဝုဒ္ဓိယာ။

ကိံ နာမ ခလသံသဂေါ၊ ကုရုတေ နာသယာသောဝ။

ဓုတ္တေဟိ၊ ယုတ်မာကောက်ကျစ်၊ ဆိုးညစ်သောသူတို့သည်။ အတ္တဝုဒ္ဓိယာ၊ ကိုယ်ကောင်းဖို့သာ၊ ကိုယ်မှတိုးပွား၊ အကျိုးများစေခြင်းငှါ။ သိရိမာ၊ တင့်တယ်မွေ့သိမ်၊ ဂုဏ်ရှိန်ကြီးဘိ၊ အသရေရှိသော သူကို။ ဒုဝုတ္တိ၊ ဂုဏ်သိရိချိုးဖဲ့၊ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချ၊ အပြစ်ပြုလျက်၊ အာစာရဖောက်ပြန်၊ အကျင့်တန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ကတော၊ စင်စစ်မသွေ၊ ပြုလုပ်ပေရာ၏။ *အာသယာသောဝ၊

* အာသယာသောဝ အာသယံ အာဇာရံ အသတိ ဘသ္မိ ကရောတိတိ အာသယာသော၊ အဂ္ဂိ၊ တေန တုလံ။ (ဋီကာ)

တည်ရာကိုလျှောက်၊ ပြာမုန့်ရောက်အောင်၊ စားသောက် တောက်လောင် တတ်သော မီးကဲ့သို့။ ခလသံသဂေါ၊ ယုတ်မာကောက်ကျစ်၊ ဆိုးညစ်ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခြင်းကို။ ကိနာမ န ကုရုတေ၊ အဘယ်မှာလျှင်၊ မဖွယ်ရာသဖြင့်၊ ပယ်ခွါရှောင်ဆုတ်၍၊ မပြုလုပ်ဘဲ ရှိပါအံ့နည်း။ ကုရုတေဝ၊ မဖယ်မဆုတ်၊ အကယ်လုပ်မည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ယုတ်မာကောက်ကျစ် ဆိုးညစ်သော သူတို့သည် ကိုယ်ကျိုး ကိုယ်စီးပွား ပွားများတိုးတက်စေရန် ရည်သန်လျက် ဂုဏ်ကြက်သရေ အထွေထွေ တို့နှင့် ပြည့်စုံသော တပါးသောသူတို့ကို ဂုဏ်သိရချိုးဖဲ့လျက် အရှိန်အစော် မဲ့လေအောင် ကြံဆောင်လည်ဆယ် အသွယ်သွယ်ရှုတ်ချ အပြစ်ပြုလျက် အာစာရ တိမ်းစောင်း မကောင်းသော အမူအရာ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို တစ်တစ်ခွခွ သနပ် ကျအောင် အမနာပစကားတို့ဖြင့် များစွာပြောကြား ပြုလုပ်တတ်ကြပေသည်။ ထို့ပြင်လည်း မိမိ၏တည်ရာမှီရာကို ပြာဖြစ်အောင် တောက်လောင် စားသောက် တတ်သော မီးကဲ့သို့ မိမိ၏ တည်ရာ မှီခိုရာ အားထားရာဖြစ်သော ကျေးဇူးရင် မိတ်ဆွေကောင်း အရှင်ကောင်းတို့အား ဂုဏ်သိရကို ချိုးဖဲ့လျက် အရှုံ့ကြံစည် သဖြင့် မကောင်းသောအကျင့် မကောင်းသော အမူအရာရှိသည်၏ အဖြစ်တို့ကို များစွာ ပြောဆိုပြုလုပ်ပြီးလျှင် အကျိုးမဲ့ကို ဖြစ်စေခြင်း ပျက်စီးဆုံးရှုံးစေခြင်း တို့ဖြင့် ဆိုးညစ်ယုတ်မာသော ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်းကိုလည်း မချွတ်အမှန် ကေနိပြုလုပ်မည်သာလျှင် ဖြစ်ကြပေသည် ဟူလို။

ဤသို့ ကရဋက မြေခွေး ပြောဆိုသည်၏ အဆုံး၌ ဒမနက မြေခွေးသည် ပိင်္ဂလက ခြင်္သေ့ မင်း၏ အထံသို့ သွားပြီးလျှင် “အရှင်ခြင်္သေ့ မင်း...ဤယုတ်မာ သော နွားလားသည် အပါးတော်သို့ လာလတ်ပါပြီ၊ ထို့ကြောင့် ကောင်းမွန်စွာ အသင့်ပြင်ဆင်၍ နေတော်မူပါလော့” ဟု ပြောကြား၍ ရှေးက မိမိသင်ကြား မှာထားသည့်အတိုင်း ကျနစွာ နေထိုင်စေ၏။

သံဇီဝက နွားလားသည်လည်း အပါးသို့ လာလတ်သည်ရှိသော် ဒမနက မြေခွေးသည် ရှေးမဆွက မိမိအား ပြောကြား မှာထားသည့်အတိုင်းပင်လျှင် ခြင်္သေ့ မင်း၏ ကြမ်းတန်းခက်ထန် ဖောက်ပြန်သော အမူအရာကို တွေ့မြင်လေ လျှင် နွားတို့၏စရိုက် အလိုက်အားလျော်စွာ ကြမ်းတန်းခက်ထန်လျက် ဖောက် ပြန်သော အမူအရာကို တွန်အော်ခုန်ပေါက် ဦးချိုမြောက်လျက် ကြောက် ကြောက်နှင့် ပြုလုပ်ရရှာလေ၏။

ထိုသို့ ဖောက်ပြန်၍ ခက်ထန်သော အမူအရာ အထူးဖြင့် တဦးတဦး အထင် အမြင်လွဲလျက် ရန်ပွဲကြီးဖြစ်ကြရာ ရိုးတာ ထိုင်းအသည့် သံဇီဝက နွားအဖျင်း သည် ခြင်္သေ့ ၏လက်တွင်း၌ ချက်ခြင်းပင် ခန္ဓာဆုံးလျက် လုံးလုံးကြီး ပျက်စီး ရရှာလေ၏။

ကိုသို့ ပိန်လက ခြင်္သေ့ မင်းသည် သံဇီဝက နွားလားကို ညှဉ်းဆဲသတ်ဖြတ်ပြီးမှ နောင်တ တဖန် ပူပန်ကာ အတွင်းသွေး ဆွေးသဖြင့် ငေးမိုင်လျက် နေပြီးလျှင် “ဪ... ငါသည် အနည်းငယ်မျှ အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးသာဖြစ်သော ယုတ်မာ ကြမ်းကြုတ် စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်သော အမှုကို ပြုမိချေပြီ၊ မှားလေစွတကား” ဟု ညည်းညူ မြည်တမ်းလေ၏။

ဆင်သတ်၍ အရပ်ဝေသည်ထူး နှလုံးမှုသင့်ပုံ

ထိုသို့ မိမိမှားယွင်းခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကို ပြန်ပြောင်းတွေးတောလျက် အောက်ပါဂါထာဖြင့် တဖန် ညည်းညူ ပြောဆိုပြန်လေ၏။

၁၇၇။ ပရေဟိ ဘုဉ္ဇတေ ရဇ္ဇံ၊ သယံ ပါပဿ ဘာဇနံ။

ဓမ္မာတိက္ကမတော ရာဇာ၊ သီဟော ဟတ္ထိဝဓာ ဣဝ။

သီဟော၊ သားများသေဌ်နင်း၊ ခြင်္သေ့ မင်းသည်။ ဟတ္ထိဝဓာ၊ ဝနာမြိုင်ရပ်၊ ဆင်ကိုသတ်ခြင်းကြောင့်။ သယံ၊ မိမိသည်။ ပါပဿ၊ ကိုယ်သာအထူး၊ လွန်ကျူးသမျှ၊ အဓမ္မစု၊ မကောင်းမှု၏။ ဘာဇနံ၊ နောင်ခါထိုက်တန်၊ အပြစ်ဒဏ်ကို၊ ခံရန်အစစ်၊ တည်ရာဖြစ်၏။ ရာဇာ၊ အသားများစွာ၊ ဆင့်ခန္ဓာကို။ ပရေဟိ၊ မြေခွေးသစ်ကျား၊ အစထား၍၊ တပါးသော သတ္တဝါတို့သည်။ ဘုဉ္ဇတေ ဣဝ၊ သောင်းပြောင်းစုရုံး၊ တအုန်းအုန်းနှင့်၊ သုံးဆောင်မှီဝဲရာသကဲ့သို့။ တထာ၊ ထိုနည်းပမာ၊ အတူသာလျှင်။ ရာဇာ၊ ရေမြေစိုးပိုင်၊ နိုင်ငံသေဌ်နင်း၊ ပြည့်ရှင်မင်းသည်။ ဓမ္မာတိက္ကမတော၊ မင်းတို့ကျင့်အပ်၊ ဓမ္မသတ်ကို၊ ဖြတ်ဖောက်ကျော်နင်း၊ လွန်ကျူးခြင်းကြောင့်။ သယံ၊ မိမိသည်။ ပါပဿ၊ ကိုယ်သာအထူး၊ လွန်ကျူးသမျှ၊ အဓမ္မစု၊ မကောင်းမှု၏။ ဘာဇနံ၊ လုံးဝကျိုးပြစ်၊ တွက်စစ်အမှန်၊ တည်ရန်အစစ်၊ ကေန်ဖြစ်၏။ ရဇ္ဇံ၊ မင်းအားထိုက်တန်၊ ခံစားရန်မျှ၊ စည်းစိမ်စုကို။ ပရေဟိ၊ မင်းနှင့်စပ်ရာ၊ ဗိုလ်ပါအများ၊ အခြားသောသူတို့သည်။ ဘုဉ္ဇတေ၊ နှစ်ခြိုက်ရွှင်ပြုံး၊ တအုန်းအုန်းဖြင့်၊ သုံးဆောင်ခံစားရာ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ရေမြေ အရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်သည် မင်းကျင့်တရား ဆယ်ပါးတို့ကို အလေးမမူ ဂရုမစိုက်ဘဲ လွန်ကျူးကျော်နင်း၍ ကျင့်ကြံနေထိုင်၏။ ထိုသို့ မတရား ကျင့်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော မကောင်းမှု အကုသိုလ်ကံ၏ တည်ရာသည် မင်းသည်သာလျှင် ကေန်ဖြစ်၏။ ထိုအပြစ်တို့ကို မင်းသည်သာလျှင် ခံစားရပေမည်။ ယခုမျက်မှောက် ဖြစ်ပေါ်လာသော မင်းနှင့်ထိုက်တန်သည့် မင်း၏ စည်းစိမ်ကိုမူကား မင်းနှင့်စပ်သမျှသော အဂ္ဂမဟေသီကို အစထား၍ ဗိုလ်ပါအများ အခြားသောသူတို့သည် နှစ်ခြိုက်ရွှင်ပြုံးလျက် တဖြုန်းဖြုန်းနှင့် သုံးဆောင် ခံစားကြကုန်၏။ လောက၌ နှိုင်းဆ၍ သိဘွယ် ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့

နည်း ဟူမူ ကြီးကျယ်စွာသော ဆင်ပြောင်ကြီးကို သတ်သဖြင့် များစွာသော သားအပေါင်းတို့သည် သောင်းသောင်းစုရုံး တအုန်းအုန်းနှင့် သုံးဆောင်ကြရာ နောင်အခါ၌ ထိုပြစ်မှုနှင့် ထိုက်တန်သည့် အပြစ်ဝဏ်ကို ခံဘို့ရန်မူကား မိမိသည်သာဖြစ်သော သားတကာတို့၏ သေဌ်နင်းခြင်း၊ မင်းနှင့် မခြားမကွာ သဖြင့် အလားပမာ တူလှပါပေသည် ဟူလို။

သူတော်ကောင်းကျေးကျွန်ကို အလွန်ရခဲပုံ

ထို့ပြင် တဖန်လည်း အောက်ပါဂါထာဖြင့် တပ်မံ၍ ညည်းညူပြန်လေ၏။

၁၇၈။ ဘူမေျကဒေသဿ ဂုဏာကရဿ၊
ဘဋ္ဌဿ ဝါ ဗုဒ္ဓိမတော ဝိနာသေ။
ရညံဝ နဋ္ဌံ ဘဋ္ဌနာသနံ တု၊
နဋ္ဌာပိ ဘူမိ သုလဘာ န အညော။

(ဥပဇာတိဂါထာ)

ဘူမေျကဒေသဿ ဝါ၊ ကိုယ့်နိုင်ငံတွင်း၊ ရန်သူနင်း၍၊ ထွင်းဖောက်နိမိတ်၊ မြေတစိတ်၏လည်းကောင်း။ ဂုဏာကရဿ၊ ကိုယ်ကျင့်စာဂ၊ သီလ သမာဓိ၊ ဂုဏ်ထူးရှိသော။ ဗုဒ္ဓိမတော၊ ရွှေ့နောက် ကြောင်းကျိုး၊ ကောင်းဆိုးမြော်သိ၊ ပညာရှိသော။ ဘဋ္ဌဿဝါ၊ အရှင်ထံပါး၊ ခစားပြောင့်မှန်၊ သွေမလွန်သည့်၊ အစေခံယောက်ျား၊ သူခစား၏လည်းကောင်း။ ဝိနာသေ၊ လက်လွှတ်အပြီး၊ ပျက်စီးဆုံးရှုံးကြရာ၌။ ဘဋ္ဌနာသနံ၊ သီလ သမာဓိ၊ ဂုဏ်ထူးရှိလျက်၊ အသိထက် သန်၊ အစေခံသူခစား၏၊ ယွင်းပါးလုံးလုံး၊ ဆုံးရှုံးပျက်စီးခြင်းသည်။ ရညံဝ၊ ရေမြေပိုင်နင်း၊ ပြည့်ရှင်မင်းတို့၏ သာလျှင်။ နဋ္ဌံ နဋ္ဌနာမ၊ ဇီဝိန်အသက်၊ ယွင်း သွေကွက်၍၊ ပျက်စီးသည်မည်၏။ ဘူမိ၊ နိုင်ငံတစိတ်၊ နယ်နိမိတ်သည်။ နဋ္ဌာ ပိ၊ သူ့ လက်တွင်းသို့၊ စင်းစင်းကျရောက်၊ ပျောက်ပျက်လုံးလုံး၊ ဆုံးရှုံးခြင်းခံရပါ သော်လည်း။ သုလဘာ၊ နောင်ခါသင့်တန်၊ ကြောင်းစီမံက၊ တပ်မံတသွယ်၊ ရရန်လွယ်၏။ အညော တု၊ မြေမှတပါး၊ အခြားသော သီလ သမာဓိ၊ ဂုဏ်ထူး ရှိလျက်၊ အသိထက်သန်၊ အဖိုးတန်သည့်၊ အစေခံသူခစားသည် မူကား။ ဝါ၊ သူခစားကိုမူကား။ န သုလဘော၊ နောက်ထပ်တဖန်၊ ရဘို့ရန်မူ၊ မလွယ်ကူ လှပေ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ရေမြေအရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်၌ ရန်သူဝင်ရောက် တိုက်ခိုက် လုယူသဖြင့် ရန်သူ၏လက်သို့ ကျရောက်၍ မိမိပိုင်နက်ဖြစ်သော နယ်နိမိတ်၏

တစိတ်တဒေသသော မြေအရပ်၏လည်းကောင်း၊ ထို့ပြင် သီလ သမာဓိ ဂုဏ်ထူး ရှိလျက် အသိထက်သန်သော အစေခံသူစား၏ လည်းကောင်း ထိုနှစ်မျိုးတို့ ဆုံးရှုံး ပျက်စီးကြရာ၌ နိုင်ငံ၏ တစိတ်တဒေသသော မြေအရပ်ကို နောင်အခါ အကြောင်းသင့်လျော် ညီညွတ်ပါမူ တဖန်ပြန်၍ ရရန် လွယ်ကူပေသည်။ သီလ ဂုဏ် သမာဓိဂုဏ် ပညာဂုဏ်တို့နှင့် အလုံးစုံပြည့်ဝသော အစေခံသူစားကို မူကား နောင်တဖန် ထပ်မံ၍ရရန် မလွယ်ကူလှပေ။ ထိုသို့သော အကြောင်း တို့ကြောင့် ငါသည် အကျိုးမရှိ ယုတ်မာကြမ်းကြုတ်သော အမှုကို ပြုမိချေပြီ မှားလေစွတကားဟု ဆိုလိုသည်။

ဤကဲ့သို့သော အကျိုးအကြောင်းတို့ကို အောက်မေ့ကြံတွေးလျက် အတွင်း ဆွေး ဆွေးလှသဖြင့် ငေးမှိုင်လျက် ညည်းညူလေသတည်း။

အဆက်ရန်ရှာက မညာမတာ ပယ်ရှားသင့်ပုံ

ထိုသို့ နောင်တ တဖန် ပြန်လှန်ပူဆွေး၍ ငေးမှိုင်လျက် ညည်းညူရာ ဒမနက မြေခွေးက “အိုအရှင် ခြင်္သေ့ မင်း....အရှင်သည် ရန်သူကို ဖျက်ဆီးသုတ်သင်ပြီးမှ နောင်တတဖန် စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်းကို ပြုဘိ၏။ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းသည် ရှေးရှေးသော အစဉ်အလာက တခါမျှ မဖြစ်ခဲ့ဘူးသဖြင့် အလွန်ထူးဆန်းသော နည်းသစ် တမျိုးဖြစ်ပေသည်။ ထို့ ကြောင့်ပင်လျှင် ရှေးအစဉ် သူဟောင်းတို့ ကောင်းမြတ် သော ဩဝါဒကို ဤသို့ မိန့်ပြတော်မူခဲ့ကြပေသည်” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုတင်လျှောက်လေ၏။

၁၇၉။ ပိတာ ဝါ ယဒိ ဝါ ဘာတာ၊ ပုတ္တော ဝါ ယဒိ ဝါ သခါ။

ပါဏဇ္ဈေဒကရာ ရညာ၊ ဟန္တဗ္ဗာ ဘူတိမိစ္ဆတာ။

ဘူတိမိစ္ဆတာ၊ စည်းစိမ်တန်ခိုး၊ တိုးတက်လို့မူ၊ အကျိုးရှူသော။ ရညာ၊ စိုးရသေ့နှင့်၊ ပြည့်ရှင်မင်းသည်။ ပိတာ ဝါ၊ ကျေးဇူးတော်ရင်၊ မွေးဘခင်ဟု၊ အစဉ်မည်ခေါ်၊ ခမည်းတော်သည်မူလည်း။ ယဒိ ဟောတိ။ အကယ်စင်စစ်၊ ဖြစ်ပင်ဖြစ်စေကာမူ။ ဘာတာ ဝါ၊ အမိဝမ်းတွင်း၊ အတူဆင်းသည့်၊ သားချင်း ပေါက်ဖော်၊ နောင်ညီတော်သည်လည်း။ ယဒိ ဝါ ဟောတိ၊ အကယ်စင်စစ်၊ ဖြစ်ပင် ဖြစ်စေကာမူ။ ပုတ္တော ဝါ၊ ယုယပိုက်ထွေး၊ ကိုယ်ကမွေးသည့်၊ ရင်သွေးအစစ်၊ သားတော်နှစ်သည်လည်း။ ယဒိ ဝါ ဟောတိ၊ အကယ်စင်စစ်၊ ဖြစ်ပင်ဖြစ်စေကာမူ။ သခါ ဝါ၊ ညီနောင်ပမာ၊ ချစ်မေတ္တာဖြင့်၊ ရှည်စွာပေါင်းဖော်၊ အကြည်တော် သည်လည်း။ ယဒိ ဝါ ဟောတိ၊ အကယ်စင်စစ်၊ ဖြစ်ပင် ဖြစ်စေကာမူ။ ပါဏဇ္ဈေဒကရာ၊ စည်းစိမ်အတွက်၊ ကိုယ်အသက်ကို၊ ဖြတ်ဖျက်စီမံ၊ လုပ်ကြံ

သောသူတို့ကို။ ဟန္တဗ္ဗာ၊ ထောက်ညှာမထား၊ မသနားဘဲ၊ လျင်လျားဆတ်ဆတ်၊ အသေသတ်အပ်ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။စည်းစိမ်တန်ခိုးတို့ဖြင့် ကြီးပွားတိုးတက်ခြင်းကို အလိုရှိသော ရေမြေသေတ္တနှင့် ပြည့်ရှင်မင်းမည်သည် ခမည်းတော် နောင်တော် သားတော် အကြည်တော်တို့ပင် ဖြစ်စေကာမူ အသက်နှင့် နိုင်ငံကို လုပ်ကြံခဲ့သည်ရှိသော် ထောက်ထားခဲ့ညှာ ကြင်နာသနားခြင်း မပြုမူ၍ အမှုနှင့်လျော်စွာ မညှာတာ မသနားဘဲ လျင်လျားဆတ်ဆတ် အသေသတ်အပ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အသက် နှင့်နိုင်ငံကို လုပ်ကြံသော ဤသံဇီဝကကိုလည်း သတ်ဖြတ်ဖျက်ဆီးရန် သင့်လျော် သည်သာ ဖြစ်၍ ဤအရာ၌ နောင်တ တဖန် ပူပန်ရန်မသင့်ပါဟု ဆိုလိုသည်။

အရာရာ၌ ညှာတာသည်းခံခြင်း မပြုသင့်ပုံ

ထိုမှတပါးလည်း အရာရာတိုင်း၌ သနားညှာတာခြင်းကို မပြုသင့်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ လျှောက်ဆိုပါဦးအံ့ဟု ဆို၍ ဤဆိုလတံ့သော ဂါထာကို ရွတ်ဆို ပြန်လေ၏။

၁၀၀။ ဓမ္မတ္ထကာမတတ္ထည၊ နေကန္တကရုဏော ဘဝေ။

န ဟိ ဟတ္ထဌမပျန္နံ၊ ခမာ ဝါ ဘက္ခိတံ ခမော။

ဓမ္မတ္ထကာမတတ္ထည၊ ကိုယ်ကျင့်တရား၊ စီးပွားရှာပုံ၊ ကာမဂုဏ်စု၊ ခံစားမှု တို့၌၊ စေ့ငမကျန်၊ အမှန်တရား၊ သဘောသွားကို သိသောသူသည်။ ဧကန္တ- ကရုဏော၊ မြင်မြင်ရာရာ၊ ဆင်းရဲရှာသည့်၊ သတ္တဝါအများကို၊ သနားကြင်နာ ခြင်းရှိသည်။ ဝါ၊ လွန်ကဲသော ကရုဏာရှိသည်။ န ဘဝေ၊ စင်စစ်ဧကန်၊ အမှန် မဖြစ်သင့်၊ မဖြစ်ထိုက်ပေရာ။ ခမာ ဝါ၊ သူတပါးကို၊ သနားခဲ့ညှာ၊ လွန်ကြင်နာ သဖြင့်၊ ကိုယ်မှာခြိုးခြံ၍၊ သည်းခံလေ့ ရှိသော သူသည်။ ဟတ္ထဌ၊ ကိုယ်သုံးဆောင် ရန်၊ စီမံပြီးမြောက်၊ လက်ဝယ်ရောက်ပြီးသော။ အန္တမ္ပ၊ သားငါးချက်ပြုတ်၊ လက်သုပ်ဟင်းလျာနှင့်၊ ထမင်းအစာကိုမျှလည်း။ ဘက္ခိတံ၊ ဝမ်းပြည့်ရုံလောက်၊ စားသောက်သုံးဆောင်ခြင်းငှါ။ န ခမောဟိ - န ခမောဝေ၊ ကြံ့ကြံ့စိတ်ခိုင်၊ မတတ် နိုင်သည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အစဉ်သဖြင့် အမြဲကျင့်အပ်သော ကိုယ်ကျင့်တရား စီးပွားရှာ ပုံနှင့် ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်အစု ခံစားမှုတို့၌ စေ့ငမကျန် အမှန်တရားသဘော သွားကို ထင်ရှားစွာ သိမြင်သောသူသည် ဒုက္ခိတသတ္တဝါ ဟူသမျှတို့၌ ထောက်ထားခဲ့ညှာ ကြင်နာသနားခြင်း တည်းဟူသော ကရုဏာစစ် ကရုဏာမှန် ဧကန်မဖြစ်သင့် မဖြစ်ထိုက် မဖြစ်နိုင်ပေ။ အကြောင်းမူကား သည်းခံတတ်သော သဘောရှိသောသူသည် ဒုက္ခိတသတ္တဝါ တပါးကို သနားခဲ့ညှာ လွန်ကြင်နာလှ သဖြင့် အစစ ကိုယ်မှာခြိုးခြံလျက် သည်းခံ၍သာ နေပါမူ အယုတ်ဆိုးအားဖြင့်

မိမိ သုံးဆောင်ရန် စီမံပြီးမြောက် လက်ဝယ်ရောက်၍ စားသောက်မည် ဆဲဆဲ ဖြစ်သော ထမင်းအစာနှင့် ဟင်းလျာကိုသော်မှလည်း ဝမ်းပြည့်လောက်ရုံမျှ လွတ်လွတ် ကျွတ်ကျွတ် စားသောက်သုံးဆောင်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ရာပေ။ စားသောက် သုံးဆောင်နိုင်တော့မည် မဟုတ်ဟူလို။

ထို့ပြင်လည်း ဤသို့ အရာရာတိုင်း၌ သည်းခံ၍နေခြင်းသည် အိမ်ရာ ထောင်သော လူ့ဘောင်၌ နေသောသူတို့၏ အကျင့်မဟုတ်။ ရသေ့ရဟန်းတို့၏ အလေ့အကျင့်သာ ဖြစ်ကြောင်းကို ထပ်လောင်း၍ ပြပြန်လိုသည် ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၈၁။ ခမာ မိတ္တေ စ သတ္တုသ္မိံ၊ ယတိနမေဝ ဘူသနံ။

အပရာဓီသု သတ္တေသု၊ ရာဇုနံ သေဝ ဒူသနံ။

မိတ္တေ စ၊ အဆွေခင်ပွန်း၊ ချစ်ကျွမ်းဝင်သော သူ၌လည်းကောင်း။ သတ္တု- သ္မိံ စ၊ ငြိစူစောင်းမြောင်း၊ မကောင်းကြံသူ၊ ကိုယ့်ရန်သူ၌ လည်းကောင်း။ ခမာ၊ ညီညာအတူ၊ ပြုမူသမျှ၊ မထဒေါမာန်၊ သည်းညည်းခံခြင်းသည်။ ယတိန- မေဝ၊ မွေ့သိမ်မလေ့၊ ရသေ့မြိုင်ပျော်၊ ရဟန်းတော်တို့၏ သာလျှင်။ ဘူသနံ၊ လျှောက်ပတ်တင့်တယ်၊ ဖွယ်ရာသောတန်ဆာဖြစ်ပေ၏။ အပရာဓီသု၊ ကိုယ့်ကို လွန်ကျူး၊ အထူးပြစ်မှား၍၊ ဖောက်ပြား ကျင့်ကြံကုန်သော။ သတ္တေသု၊ သတ္တဝါတို့၌။ သေဝ-သာဝေ၊ ထိုဒေါမာန်မသွင်း၊ သည်းခံခြင်းသည်ပင်လျှင်။ ရာဇုနံ၊ နိုင်အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်တို့အား။ ဒူသနံ၊ ဆုတ်ယုတ်အပြီး၊ ပျက်စီး ခြင်း၏ အကြောင်းပေတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကျွမ်းဝင်သော သူ၌လည်းကောင်း၊ ငြိစူ စောင်းမြောင်း၍ မကောင်းကြံတတ်သော ကိုယ့်ရန်သူ၌လည်းကောင်း မခြား မနားဘဲ ထိုသူတို့ ပြုသမျှ လွန်ကျူးသမျှကို ဒေါသ မာန်မာန မထားမူ၍ တသားတည်း သည်းခံ၍ နေခြင်းသည် အိမ်ရာထောင်သော လူ့ဘောင်၌ နေသော လူတို့၏ အလေ့အကျင့် မဟုတ်။ လူတို့နှင့် မလျော်ပေ။ စင်စစ်မှာ မူကား ထိုသူ သည်းခံခြင်းသည် တောပျော်စလေ့ ရသေ့ရဟန်းတို့၏သာလျှင် လျှောက်ပတ်တင့်တယ် ဖွယ်ရာသော တန်ဆာဖြစ်ပေသည်။ ထို့ထက်လည်း မိမိအား လွန်ကျူး ဖောက်ပြား၍ မှောက်မှားကျင့်ကြံသော ရန်သူ သတ္တဝါ တို့၌ ထိုကဲ့သို့ ဒေါသ မာန်မာန မရှိဘဲ ပကတိသည်းခံ၍ နေခြင်းသည်သာလျှင် နိုင်အရှင် ဘုရင်မင်းမြတ်တို့အား ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ပေ သည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ၌လည်း မိမိအား ဖက်ပြိုင်ခုခံ၍ ရန်ပြုသော သံဇီဝက နွားလားကို သတ်ဖြတ်ဖျက်ဆီးရာ၌ မှားလေစွဟူ၍ နောင်တ တဖန် ပူပန်ရန် မသင့်ပေဟု ဆိုလိုသည်။

ထို့ပြင်လည်း တိုင်းပြည်နှင့် အသက်ကို လုပ်ကြံ၍ ပုန်ကန်လိုသောသူအား အသက်ဆုံးရှုံးအောင် စီရင်ခြင်းမှတစ်ပါး အခြားနည်းလမ်းကောင်း မရှိကြောင်း ကို ပြပြန်လိုသည်ဖြစ်၍ အောက်ပါ ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၈၂။ ရဇ္ဇလောဘာ စဟံကာရာ၊ စိစ္ဆတော သာမိနော ပဒံ။
ပါပသောဓနံ တဩဠကံ၊ ဇီဝေါသဂ္ဂေါ န စာပရံ။

ရဇ္ဇလောဘာ စ၊ တိုင်းပြည်နိုင်ငံကို၊ လိုချင်တောင့်တ၊ နှစ်သက်လှသော ကြောင့် လည်းကောင်း။ အဟံကာရာ စ၊ ငါ့သို့သောသူ၊ မင်းမူသင့်၏ဟု၊ မြင့်မောက်အကြံ၊ အဟံကာရာ၊ မာန်မာနကြောင့်လည်းကောင်း။ သာမိနော၊ အရှင်သခင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်၏။ ပဒံ၊ မင်း၏ရိပ်ရာ၊ တိုင်းရဋ္ဌာကို။ စိစ္ဆတော - လူ့စွန့်သော၊ အလိုရှိမှန်၊ သောဘထွက်သော။ ဘဋ္ဌဿ၊ မင်းထံခယမ်း၊ မင်းမူ ထမ်း၏။ ဝါ၊ အား။ ဇီဝေါသဂ္ဂေါ ဝေ၊ ခန္ဓာကိုပယ်ဖျက်၍၊ အသက်ကို စွန့်ချ ခြင်းသည်သာလျှင်။ တဩ၊ ထိုမတော်မလျား၊ အလိုမှားရာ၌။ ဇကံ၊ မုချကေန်၊ အမှန်စင်စစ်၊ တပါးတည်းသာဖြစ်သော။ ပါပသောဓနံ၊ ပြစ်မှုသုတ်သင်၊ စီရင် ကြောင်းဖြစ်သော။ နယံ၊ ထုံးဟောင်းလမ်းမှန်၊ လျော်ကန်သင့်မြတ်၊ လျောက် ပတ်သော နည်းပေတည်း။ အပရံ၊ ထိုမှတစ်ပါး၊ အခြားသော နည်းလမ်းသည်။ န စ အတ္ထိ၊ ကေန်တည့်တည့်၊ မှန်မရှိသည်သာလျှင်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။တိုင်းပြည်နိုင်ငံကို လိုချင်တောင့်တ နှစ်သက်လှသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ငါ့သို့သော ကာယ၊ ဓန၊ ဉာဏဗလတို့နှင့် ပြည့်စုံသောသူသည် ဘုရင်ဖြစ်ထိုက် ဖြစ်သင့်၏ဟု စိတ်နေမြင့်လျက် မသင့်သောအကြံဖြင့် မာန်မာန ထောင်လွှားခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း အရှင်သခင် ဘုရင်မင်းမြတ်၏ အရိုက် အရာကို လိုလားတောင့်တသော မင်းမူထမ်း အစေခံတို့အား ခန္ဓာကိုပယ်ဖျက်၍ အသက်ကို စွန့်ချခြင်းသည်သာလျှင် ထိုသို့ ထောက်ချင့်မမြော် မတော်မလျား အလိုမှားရာ၌ ပြစ်မှုကိုသုတ်သင် စီရင်ကြောင်းဖြစ်သော ထုံးဟောင်းအမှန် ကေန် သင့်မြတ်သော နည်းလမ်းပေတည်း။ ထိုမှတစ်ပါး အခြားသောနည်းလမ်း မရှိပေ။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ယခုအခါ တိုင်းပြည်နိုင်ငံကို လိုလားသဖြင့် မိမိအား ခုခံပုန်ကန်ရန် ကြံရွယ်သော သံဇီဝက နွားလားကို သတ်ဖြတ် ဖျက်ဆီးရာ၌ မှားလေစွဟု နောင်တတဖန် ပူပန်ရန် မလိုပေ ဟူလို။

ခွန်လွှတ်ထိုက်သူ လူရုနိယောက

ထို့ပြင် မိမိနှင့် ထိုက်တန်သင့်လျော်သည်၊ မသင့်လျော်သည်ကို မသိ မဆင် ခြင်တတ်ဘဲ ပြုသင့်သည်ကို မပြု၊ မပြုသင့်သည်ကို ပြုသဖြင့် စွန့်ပစ်ထိုက်သော

ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပြလိုသည်ဖြစ်၍ ဤဆိုလတံသော ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်
လေ၏။

၁၈၃။ ရာဇာ ဒယာ ကေဝလဘက္ခဝိပေါ၊
ထီ စာဝသာ ဒုဋ္ဌသီလော သဟာယော။
ပေဿော ပတိပေါမိကတော ပမာဒီ၊
စဇ္ဇော ဣမေ ယော စ ကတံ န ဝေတ္တိ။

(ဣန္ဒဝဇီရာဂါထာ)

ဒယာ-ဒယာလူ၊ သူတပါးကို ကြင်နာထောက်ထား၊ လွန်သနားတတ်သော။
ရာဇာ စ၊ တိုင်းပြည်အရှင်၊ ဘုရင်မင်းမြတ်လည်းကောင်း။ ကေဝလဘက္ခဝိပေါ၊
အစားဆိုလျှင်၊ မဆင်ခြင်ဘဲ၊ မြင်မြင်ဝါးဝါး၊ တွေ့မရှောင် စားတတ်သော၊
ပုဏ္ဏားလည်းကောင်း။ အဝသာ၊ အရှင်သခင်၊ လင်၏အကြိုက်၊ လိုစရိုက်ကို၊
လိုက်၍မပြုတတ်သော။ ထီ စ၊ ပေါင်းသင်းအတူ၊ အိမ်သူမယားလည်းကောင်း။
ဒုဋ္ဌသီလော၊ သဘောဆိုးဝါး၊ တဖက်သားကို၊ များစွာပြစ်မှားလေ့ရှိသော။
သဟာယော စ၊ ချစ်ဆွေမိတ္တ၊ သဟာယလည်းကောင်း။ ပတိပေါ စ၊ အရှင်၏
ဩဇာကို၊ နွဲ့နာ မညောင်း၊ ထောင်းထောင်းချေလျက်၊ ဖျောက်ပယ် ဖျက်တတ်
သော။ ပေဿော စ၊ မူလုပ်ခြွေရံနှင့်၊ အစေခံကျေးကျွန်လည်းကောင်း။ ပမာဒီ၊
မေ့မေ့လျော့လျော့နှင့်၊ ပေါ့ဆသောသဘောရှိသော။ အမိကတော စ၊ မှူးကြီး
မတ်ရာ၊ သေနာပတိ၊ ရာထူးကြီးရှိသောသူလည်းကောင်း။ ယော စ၊ အကြင်
သူသည်လည်း။ ကတံ၊ ရှေးကပြုဘူး၊ သူ့ကျေးဇူးကို။ န ဝေတ္တိ၊ မြှော့တွေး
ကြံဖန်၊ ပြန်လှန်၍မသိတတ်။ သော စ၊ ထိုရှေးကပြုဘူး၊ သူ့ကျေးဇူးကို၊ အထူး
မသိတတ်သောသူလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေ၊ စေ့ငုံမှတ်ရာ၊ သေချာ
ပြဆို၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ စဇ္ဇော - စဇီတဗ္ဗာ၊ ရှောင်ရှားလွတ်လွတ်၊ စွန့်ပယ်လွတ်အပ်
ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ သူတပါးကို ကြင်နာထောက်ထား၍ အလွန်သနားတတ်
သောမင်း၊ မြင်မြင်ရာရာ အစာဟူသမျှကို ဝမ်းဝဗိုက်ကား တွေ့မရှောင် အကုန်
စားတတ်သော ပုဏ္ဏား၊ အရှင်သခင် လင်ယောက်ျား၏ အလိုသို့ မလိုက်တတ်
သော မိန်းမ၊ ယုတ်မာသော သဘောထားဖြင့် ခင်ပွန်းကောင်း တဖက်သားကို
များစွာပြစ်မှားလေ့ရှိသော မိတ်ဆွေ၊ အရှင်သခင်၏ ဩဇာအာဏာကို နွဲ့နာ
မညောင်းဘဲ ထောင်းထောင်းချေဖျက်တတ်သော အမူလုပ်ကျေးကျွန်၊ မေ့
လျော့ပေါ့တန်သော သဘောရှိသော မှူးကြီးမတ်ရာ သေနာပတိ ရာထူးကြီး
ရှိသောသူ၊ သူတထူးတို့ ပြုခဲ့ဘူးသော ကျေးဇူးကို မသိတတ်သောသူ - ဤပြဆို

အပ်ပြီးသော အလုံးစုံသောသူတို့ကို လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် စွန့်လွှတ်အပ်ကုန်၏ဟူလို။

မင်းတို့ကျင့်ဖွယ် ပရိယာယ်

အထူးသဖြင့် မင်းတို့၏ပြုဖွယ် အသွယ်သွယ်သော နည်းနယ်တို့ကို နေရာကျလျှောက်တင်ပါအံ့။ နားဆင်တော်မူပါဦးလော့ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြန်လေ၏။

၁၈၄။ သစ္စံ မုသာ စ ဖရုသာ ပိယဝါဒိနီ စ၊
 ဟိံ သာ ဒယာလု အပိ စတ္ထပရာ ဝဒညူ။
 နိစ္စဗျယာ ပစုရရတန္ဒဓနာဂမာ စ၊
 ဘူပါလနီတိ ဂဏိကာဝ အနေကရူပါ။

(ဝသန္တတိလကဂါထာ)

ဘူပါလနီတိ၊ မင်းတို့ပြုဖွယ်၊ အသွယ်သွယ်သော၊ ဥပါယ်နည်းလမ်းသည်။ သစ္စဉ္စ၊ တခါတရံ၌၊ အထောင့်မကြံသဖြင့်၊ ဖြောင့်မှန်စွာ ဆိုရခြင်းလည်းကောင်း။ မုသာ စ၊ တခါတရံ၊ မမှန်စကား၊ လိမ်လျည့်ဖြား၍၊ မုသားဆိုရခြင်းလည်းကောင်း။ ဖရုသာ စ၊ တခါတရံ၌၊ ခက်ထန်ကြမ်းကြုတ်သဖြင့်၊ ဖရုဿဝါစာ၊ ယုတ်မာသောစကားကို ဆိုရခြင်းလည်းကောင်း။ ပိယဝါဒိနီ စ၊ တရံတခါ၊ ချိုသာပြေပြစ်၍၊ ချစ်ဖွယ်သောစကားကို ဆိုရခြင်းလည်းကောင်း။ ဟိံ သာ စ၊ တရံတခါ၊ ညှာတာမဖက်၊ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်လျက်၊ သတ်ပုတ် ညှဉ်းဆဲရခြင်းလည်းကောင်း။ ဒယာလု စ၊ တရံတခါ၊ ညှာတာထောက်ထား၊ ကရုဏာရွှေ့ထား၍၊ သနားကြင်နာရခြင်းလည်းကောင်း။ အတ္ထပရာ စ၊ တရံတခါ၊ အသပြာနှင့်၊ ဥစ္စာရွှေ့ငွေ၊ အထွေထွေကို၊ ချွေတာနှမြောရခြင်း လည်းကောင်း။ *ဝဒညူ၊ ရံခါကာလ၊ ဒါနအမှုကို၊ ရက်ရောစွာ ပြုရခြင်းလည်းကောင်း။ နိစ္စဗျယာ စ၊ တရံတခါ၊ မရှောင်သာဘဲ၊ တသဲသဲဖြင့်၊ အမြဲသုံးဖြုန်းရခြင်းလည်းကောင်း။ ပစုရရတန္ဒဓနာဂမာ စ၊ ခါတရံလည်း၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ရတနာတို့၊ များစွာမစဲ၊ တသဲသဲဝင်စေခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂဏိကာဣဝ၊ ဘုံ ဘာဇက၊ လာသမျှတို့၊ ရွှင်ပျပျော်ရာ၊ ပြည့်တန်ဆာမကဲ့သို့။ အနေကရူပါ၊ တပါးမက၊ များပြားလှသော သဘောရှိပေ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။မင်းတို့၏ ပြုဖွယ် အသွယ်သွယ်သော ဥပါယ်နည်းလမ်းသည် တခါတရံ၌ တည်ကြည်ရိုးသား၍ ဖြောင့်မှန်သော စကားကို ဆိုရခြင်း၊ တခါတရံ

* ဝဒညူ ကဒါစိ ဒါနသီလာ။ (ဒီကာ)

၌ဖောက်လဲ့ဖောက်ပြန် မမှန်သောစကားကို ဆိုရခြင်း၊ တခါတရံ၌ ခက်ထန်ကြမ်း
 ကြုတ် အကြားယုတ်သည့် ဖရဿစကားကို ဆိုရခြင်း၊ တရံတခါ၌ ချီသာပြေပြစ်
 ၍ ချစ်နှစ်သက်ဖွယ်သော စကားကို ဆိုရခြင်း၊ တရံတခါ၌ ထောက်ထား
 ညှာတာ၍ ကြင်နာ သနားရခြင်း၊ တရံတခါ၌ အသပြာနှင့် ဥစ္စာရွှေငွေ
 အထွေထွေကို ချွေတာနှမြောရခြင်း၊ တရံတခါ၌ ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်း အမှုကို
 ရက်ရောစွာ ပြုရခြင်း၊ တရံတခါ၌ မရှောင်မလွှဲ တသဲသဲဖြင့် အမြဲအစဉ် အတွင်
 သုံးဖြုန်းရခြင်း၊ တရံတခါ၌ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရတနာတို့ကို များစွာမစဲ တသဲသဲဝင်
 စေရခြင်း-ဤသို့လျှင် ပြည့်တန်ဆာမကဲ့သို့ တပါးမက များပြားလှသော
 သဘောရှိပေ၏ ဟူလို။

ဤသို့လျှင် ဒမနကမြေခွေးသည် မာယာဉာဏ် လည်ဆယ်၍ အသွယ်သွယ်
 သော ပရိယာယ်စကားတို့ဖြင့် နားချလျက် အားရ နှစ်သက်စေအပ်ရကား
 ပိဂ်လကခြင်္သေ့မင်းသည် အတွင်းဓာတ်ထိ နှလုံးအိသဖြင့် ပကတိသဘောသို့
 ရောက်လျက် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်စွာ မိမိ၏ မြင့်မြတ်သောနေရာ သီဟာသန
 အပြင်ထက်၌ ရွှင်စံလျက် နေလေ၏။

ဒမနက မြေခွေးသည်လည်း အလွန်နှစ်သက် ရွှင်လန်းလျက် ဝမ်းမြောက်
 သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ “အို အရှင် ခြင်္သေ့မင်း.. ယခုအခါ ရန်သူကိုအောင်ပြီး၍
 ဤလူ့ပြည်လောက၌ အထက်တန်း အကျဆုံးသော တင့်တယ်ခြင်းသို့ ရောက်
 တော်မူပေပြီ” ဟု ဆို၍ မိမိ၏ နေရာ၌ ချမ်းသာစွာ နေလေ၏။

ဝဒ္ဓမာနကုန်သည်ဝတ္ထု ပြီး၏။

ဤသို့လျှင် ဝိကျသမ္မ ဆရာကြီးသည် ပုံပြင်ဝတ္ထု အစုစုတို့ကို စေ့ငဲ့စွာ ပြောဆို
 ပြီးသည်၏ အဆုံး၌ “အရှင်မင်းသားတို့...အရှင်တို့သည် နာခံမှတ်သားလျက်
 အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး အဆုံးတိုင် သိထိုက်လှသော မိတ္တဘောဒ
 အခန်းကို သင်ကြားပြောဆိုရာ စကားရပ်ကား ဤတွင် အပြီးသတ်ပါပြီ”ဟု
 ပြောဆိုလေ၏။

ဤသို့ပြောကြားရာ ညီနောင်နှစ်ပါး မင်းသားတို့က “သင့်လျော် လျောက်ပတ်
 ကောင်းမြတ်လှပါပြီ အရှင်ဆရာကြီး၊ ဆရာကြီး ကျေးဇူးပြု၍ ချီးမြှောက်
 သင်ကြား သနားတော်မူပါသဖြင့် နာခံမှတ်သား ကြားနာရပါပေပြီ။ ကျွန်ုပ်
 တို့သည် အလွန်တရာမှ ဟဒယရွှင်လန်း၍ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ရှိကြပါသည်
 အရှင်ဆရာကြီး”ဟု ကျေးဇူးတင်စကားဖြင့် ပြန်ကြား ပြောဆိုကြလေ၏။

ထိုသို့ ပြောဆိုကြရာ ဝိကျသမ္မ ဆရာကြီးက “အရှင်မင်းသားတို့...ယင်းသို့ပင်
 မိတ္တဘောဒ စကားကို နာခံမှတ်သား၍ ပြီးကြသော်လည်း ဤဆိုလတုံသော ဆုံးမ

ဩဝါဒ စကားကိုလည်း ကြားနာမှတ်သား သဘောထားကြပါဦးလော့” ဟု ဆို၍ အောက်ပါဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြီးလျှင် မိတ္တဘေဒကဏ္ဍ ကို နိဂုံးခါးပတ် အဆုံးသတ်လေ၏။

မိတ္တဘေဒကထာ ပတ္ထနာနိဂုံး

၁၈၅။ သခါဘေဒေါ တာဝဗ္ဗဝတု ဘဝတံ သတ္တုနိလယေ၊
ခလော ကာလာကဋ္ဌော ပလယမုပသမ္ပတဟရဟော။
ဇနော နိစ္စံ နန္ဒံ သကလသုခသမ္ပတ္တိဝသတိ၊
ကထာရာမေ ရမေ သတတမိဟ ဗာလောပိ ရမတု။

(သိခရဏီဂါထာ)

တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဘဝတံ၊ ဘုရင်၏ရင်သွေး၊ အရှင် မင်းကလေးတို့၏။ သတ္တုနိလယေ၊ ရန်သူ၏နေရာ၊ အိမ်ဂေဟာ၌။ သခါဘေဒေါ၊ မနောသေ့ကွက်၊ မိတ်ဆွေပျက်ခြင်းသည်။ ဘဝတု၊ စင်စစ်မသေ့၊ ဖြစ်ပါစေလော့။ ခလော၊ ကြမ်းကြုတ်ယုတ်မာ၊ ဆိုးယုတ်စွာသော။ သော၊ ထိုသဘောသေးနပ်၊ ရန်သူ ယုတ်ကို။ ကာလာကဋ္ဌော၊ လောလောလက်ငင်း၊ ရှင်သေမင်းသည်၊ အတင်း ဆွဲငင်ထိုက်၏။ အဟရဟော၊ နေ့စဉ်ရက်တိုင်း၊ မဆုတ်ဆိုင်းဘဲ။ ဝါ၊ တနေ့ တနေ့၊ တရွှေ့ရွှေ့ဖြင့်။ ပလယံ၊ ဥစ္စာအသက်၊ နှစ်ချက်ပျက်ပြုန်း၊ ဆုံးရှုံးသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဥပသမ္ပတု၊ မဖောက်မသေ့၊ ကပ်ရောက်မှုလည်း ကပ်ရောက်စေလော့။ ဇနော၊ ကျိုးကြောင်းနှစ်ဝ၊ နှစ်ဌာနကို၊ ကျနစွာသိသော သူသည်။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ နန္ဒံ-နန္ဒန္တော၊ နှစ်သက်ရွှင်လန်း၊ ဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍။ သကလသုခသမ္ပတ္တိ-ဝသတိ၊ လုံးစုံသုခ၊ ရှိသမျှစည်းစိမ်ကို၊ တင်းတိမ်အောင်ခံစားလျက်၊ အားရစွာ နေရခြင်းသည်။ ဟောတု၊ စင်စစ်မသေ့၊ ဖြစ်ပါစေလော့။ ဗာလော ပိ၊ အသက် အရွယ်၊ နုနယ်ပျိုမျစ်သော သူသည်လည်း။ ရမေ၊ ရှင်မြူးပျော်ပိုက်၊ နှစ်ခြိုက် ဖွယ်ကောင်းလှသော။ ဣဟ ကထာရာမေ၊ ဤဝတ္ထုပုံပြင်တို့ဖြင့်၊ ကောင်းစွာ တီထွင်၍၊ စီရင်ပြုစုအပ်သော၊ ဟိတောပဒေသ ဩဝါဒ စကားတည်းဟူသော၊ မပြတ်မြူးရွှင်၊ နတ်ဥယျာဉ်ကြီး၌။ သတတံ၊ အမြဲ။ ရမတု၊ မွေ့လျော်ကျက်စား၊ ပျော်ပါး၍ နေပါစေသတည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အိုအရှင်မင်းသားတို့....ဤယခု ပြဆိုသင်ကြားခဲ့သော ခြင်္သေ့ နှင့်နွား နှစ်ဦးသားတို့၏ အလွန်အမင်း ချစ်ခင်ခြင်းကို ဒမနကမြေခွေးသည် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အချစ်ပျက်ကြစေရန် အကောက် ကြံသဖြင့် ခလောက်ဆံကဲ့သို့ ပြုလုပ်၍ အဟုတ်တကယ် ထင်ရလေအောင် ကြံဆောင် လည်ဆယ်သဖြင့် ဥပါယ် အရပ်ရပ် ပုံတို့ ပါဌစ အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် အကျိုးကို လိုလားပုံ ပြလျက် ဟန်ရရ

မျက်နှာထားနှင့် ထိုသူနှစ်ဦးတို့၏ အကြား၌ ဂုံးစကား ပြောဆိုရာ ရိုးတာ၊ အ၊ မိုက်၍ သူ့ စရိုက် ပရိယာယ်ကို လယ်လယ်ကြီး မသိကြသည့် သံဇီဝက နှား အဖျင်းနှင့် ခြင်္သေ့မင်း နှစ်ဦးလုံးမှာ ချစ်ရာက တကယ်မုန်းပြီးလျှင် လုံးလုံးကြီး ရန်သူဖြစ်ကြလျက် စစ်ဖက်၍ အားစွမ်းပြကြရာ တဦးမှာ ခန္ဓာပျက် ကျန် တဖက်မှာ ကိုယ်ကျိုးနဲ့၍ အလွဲလွဲဖြစ်ပြီးလျှင် ပျက်ခြင်းကြီး ပျက်ကြပုံကို အလုံးစုံစဉ်းစားမှု မိတ်ဖျက်သူနှင့် မိတ်ပျက်သူ နှစ်မျိုး နှစ်ဖက်မှာပင် အကျိုး ပျက်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်ချေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဤသို့ ဂုံးတိုက်ချောပစ်ခြင်းကြောင့် ပျက်စီးခြင်းအဖြစ်သို့ မည်သည့်အခါ၌မျှ မကျရောက်ကြစေရန် လောကတလွှား ဂုံးသမားတို့၏ လှည့်စားဖြားယောင်းပုံ၊ အကောက်ညာဏ်ကြံစည်၍ လည်ဆယ် ပုံ၊ ဥပါယ်အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် အကျိုးမဲ့ပြုလုပ်ပုံ၊ အဟုတ်အဟတ် တကယ်ထင်ရ အောင် ရုပ်ဆောင်၍ ပြောဆိုပုံ အစရှိသော အဖုံဖုံ အနည်းနည်း လိမ်နည်း အရပ်ရပ်တို့ကို တပ်အပ်သေချာ ထင်လင်းစွာ ပြဆိုအပ်သော ဤမိတ္တဘေဒ အစီအရင်ကို အလျင်တင်ကူး၍ အထူးပင် တတ်သိလိမ္မာပါမူ မည်သူမျှ ဤကဲ့သို့ ဂုံးစကားအတွက်ကြောင့် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အချစ်ပျက်စေရန် ကြံဖန်၍ မပြုလုပ် နိုင်ရာပေ။

ထို့ကြောင့် ဤယခု သင်ကြား ပြသခဲ့သော မိတ်ပျက်ခြင်း၏ အကြောင်း ကို ကောင်းစွာ နားလည်ကြစေရန် အိမ်တိုင်း နေရာတိုင်းတို့၌ အခြားသော သူတို့အား ပြောဆို သင်ကြားကြပါလေ။ သို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း သင်တို့၏ ရန်သူ ဖြစ်သော ယုတ်မာ မိုက်မဲသော သူတို့သည်ကား သင်တို့၏ သွန်သင်ပြသ ဆုံးမ သောစကားကို နာခံမှတ်သား ကြားလိုကြမည် မဟုတ်ပေ။ သို့ဖြစ်၍ ထို သဘောမပြု ရန်သူယုတ်တို့၏ အိမ်၌မူကား ဤမိတ်ပျက်ခြင်း အစီအရင်သည် ဖြစ်မှုလည်း ဖြစ်စေလော့၊ ထိုသို့ မိတ်ပျက်ခြင်းကြောင့် သံဇီဝက နှားလားကဲ့သို့ တဖက်သား နှိပ်စက်၍ အသက်သေမှုလည်း သေစေလော့၊ နေ့စဉ်ရက်တိုင်း စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည် အခါခါ ပျက်စီးမှုလည်း ပျက်စီးစေလော့၊ ထိုသူတို့၏ အတွက် အသွန်သင် ခက်သောကြောင့် လက်လျှော့၍သာ ဥပေက္ခာ ပြုလိုက် ကြပါလော့။ ထိုရန်သူမှ ကြွင်းသော များစွာသော သူတို့သည်ကား အခါ ခပ်သိမ်း နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍ အလုံးစုံသော စည်းစိမ် အရပ်ရပ်တို့ကို အထပ်ထပ်ခံစား၍ ချမ်းသာစွာ နေထိုင်နိုင်ကြပါစေလော့။ ထို ကြီးရင့်သော သူတို့သာ မဟုတ်သေး၊ အသက်အရွယ် ပျိုမျစ်နုနယ် ငယ်ကုန် သော သူတို့သည်လည်း မှတ်သားပျော်ရွှင်ဘွယ်ကောင်းသော ပုံပြင်ဝတ္ထုတို့ဖြင့် ပြည့်သည်ဖြစ်၍ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းလှသော ဤ ဟိတောပဒေသ ဩဝါဒ စကားတည်းဟူသော အလွန်တရာ သာယာလှစွာသော နတ်ဥယျာဉ်ကြီး၌ အခါခပ်သိမ်း ကြားနာပျော်ပိုက်၍ နှစ်ခြိုက်စွာ နေထိုင်ကြပါစေသတည်း။

နိဂုံး

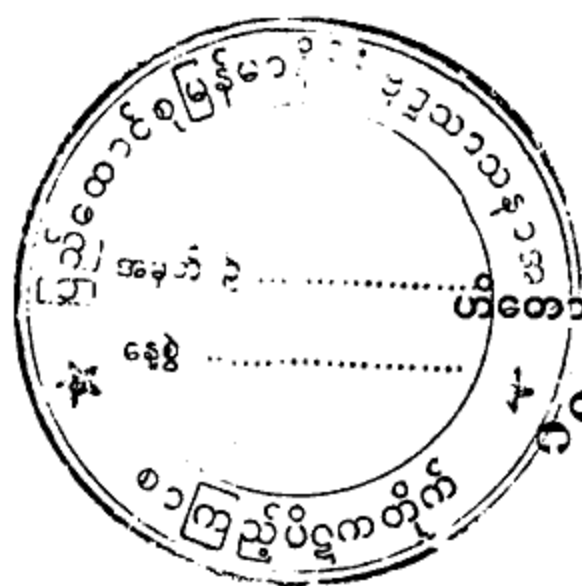
ဒီစင်္ကြံတံ တောနယ်တဝှမ်း၌ လူရမ်းတွေ တံခွန်ထူ၍ အလွန်ပူအောင် သူပုန်၏အရေးကြောင့် ဂဠုန်ဘေးကြီးပေါ်ပေါက်ရာ အဖျောက်မှာ ဘလောင်ဆန်လျက် အတောင်သံ ဂယက်ပြင်းလှသဖြင့် စက်ကွင်း မလွတ်သည့် အတွက် အေးကွက်ကို ခိုလှုံ၍ ရန်ကုန်မြို့နယ် တိဂူမ္မစေတီတော်ကြီး၏ အရှေ့မြောက် မိုင်ဝက်လောက် အကွာတွင် ရှေးအစဉ် သူတော်အပေါင်းတို့ ကိန်းအောင်းမွေလျော် စံနေတော်မူရာ လွန်တရာသိုက်မြိုက်သဖြင့် ပျော်ပိုက်ဖွယ်ကောင်းလှသော ရွှေခန့်တိုင် ကျောင်းတိုက်ကြီး၌ ယာပုထ်လေးလီ မျှည့်မှီတင်း၍ သီတင်းသုံး နေထိုင်စဉ် စီရင်ရေးသားအပ်သော ဟိတောပဒေသကျမ်း၌ မိတ္တဘေဒကဏ္ဍ ကို မြန်မာပြန်ဆိုခြင်းသည် သက္ကရာဇ် ၁၂၉၃-ခု ဝါဆိုလ အတွင်းတွင် ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်သတည်း။

ဣတိ အာယသ္မတာ ဘဒ္ဒန္တအာစာရထေရေန ရစိတာ
ဟိတောပဒေသေ မိတ္တဘေဒကဏ္ဍဿ
မရမ္မဘာသာ ပရိဝတ္တနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဟိတောပဒေသ ဘာသာပြန်

မိတ္တဘေဒကထာ ပြီး၏။

❖❖❖❖❖❖❖❖❖

ဟိတောပဒေသ ဘာသာပြန် ပဌမတွဲ

ဂါထာအက္ခရာစဉ်

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

[အ]

အကသ္မာ ယုဝတီ ဝုဒ္ဓံ	၁၄၂
အင်္ဂါဂိဘာဝမညတွာ	၃၈၆
အစိန္တိတာနိ ဒုက္ခာနိ	၁၈၈
အဇ္ဇနဿ ခယံ ဒိဿာ	၂၄၇
အဇရာမရံဝ ပညော	၄
အဇာတမတမုဋ္ဌာနံ	၁၄
အညတကုလသိလဿ	၉၃
အညထေဝ ဟိ သောဟဇ္ဇံ	၁၃၁
အန္တဒုဋ္ဌော ခမာယုတ္တော	၃၃၄
အတုန္တဝိမုခေ ကမ္မေ	၁၅၉
အတြ ပုဗ္ဗော စတုဝဂ္ဂေါ	၄၉
အတိထိ ယဿ ဘဂ္ဂါသော	၁၀၀
အတိဗျယောနပေက္ခော စ	၃၂၉
အတုဋ္ဌိဒါနံ ကတပုဗ္ဗနာသနံ	၁၄၁
အတုဗ္ဗိစိတေ မန္တိနိ ပတ္တိဝေ စ	၃၆၅
အတ္တနာသံ မနတာပံ	၁၅၇
အတ္တာဂမော နိစ္စမရောဂိတာ စ	၁၈
အတ္တာ ပါဒရဇောပမာ....	၁၇၈
အတ္တေန ဟိ ဝိဟိနဿ	၁၅၄
အဓောဓော ပဿတော ကဿ	၂၃၈
အနာဘျသေ ဝိသံ ဝိဇ္ဇာ	၂၀
အနာဟုတော ဂတောယောတု	၂၈၇
အနိဋ္ဌာ ဣဋ္ဌလာဘေပိ	၄၆
အနုစိတကမ္မာရမ္ဘော	၃၈၈
အနေကသံသယောစ္ဆေဒိ	၁၀

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

[အ]

အပတ္တကာလဝစနံ	၂၉၇
အပ္ပန္နာရုံဝသာဝသေသမလိနံ....	၂၇၇
အပ္ပရာဓေပိ နိသင်္ကော	၃၃၂
အပရာဓော န မေ အတ္ထိ	၁၁၂
အပ္ပါနမပိ ဝတ္ထုနံ	၇၄
အပါယသံဒဿနဇံ ဝိပတ္တိ—	၂၉၅
အပ္ပိစ္ဆော ဓိတိမာ ပညော	၂၉၀
အပိယဿာပိ ပထဿ	၃၇၂
အပိယာနိပိ ကုဗ္ဗန္တော	၃၇၀
အပုဋ္ဌောပိ ဟိတံ ကထေ	၃၇၇
အပုတ္တဿ ဂေဟံ သုညံ	၁၅၅
အဗျဝသာယိနမလသံ	၂၄၀
အဗျာပါရေသု ဗျာပါရံ	၂၆၇
အဗုဒ္ဓေဟုတ္တလာဘာယ	၂၆၀
အဗ္ဘန္တယာ ခလပီတိ	၁၉၈
အမ္ဘိသိ ဇလဇန္တုနံ	၂၁၂
အယံ နိဇော ပရောဝေတိ	၁၀၆
အယုဒ္ဓေ ဟိ ယဒါ ပဿေ	၄၁၄
အရက္ခိတံ တိဋ္ဌတိ ကမ္မရက္ခိတံ	၂၅၄
အရိသ္မိံ ပျူစိတံ ကြိယ	၉၇
အလဒ္ဓံ ပရိယေသေယျ	၂၄၄
အဝညာဏာ ရညော ဘဝတိ....	၃၀၉
အဝသေန္တိယစိတ္တာနံ	၅၆
အသတျ သာဟသာ မာယာ	၂၁၆
အသမ္ဘဝံ ဟေမမိဂဿ ဇာတိ	၆၅

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အသမ္ဘောဂေန သာမညံ	၁၈၃
အသာဓနာ ဝိတ္တဟိနာ	၄၃
အသ္မိတု နိဂ္ဂုဏံ ဂေါတ္ထေ	၃၆
အသေဝကေ စာနုရတ္ထိ	၂၉၃
အသေဝိတေဿရဒ္ဒါရ-	၁၇၁
အသော သတ္ထံ သတ္ထံ	၃၀၈
အဟိတဟိတဝိစာရသုညဗုဒ္ဓေါ	၂၈၂

[အာ]

အာကာရဏ္ဍဂီတဂုတျာ	၂၈၆
အာဏာဘဂေါ နရိန္ဒာနံ	၃၁၉
အာဒေယျဿ ပဒေယျဿ	၃၈၃
အာပဒတ္တံ ဓနံ ရက္ခေ	၈၀
အာပဒါနံ ကထိတော ပဇ္ဇော	၆၈
အာပဒါနမာပတန္တိနံ	၆၉
အာပဒျုမ္မဂ္ဂမနေ	၂၉၈၊ ၃၆၃
အာပဒါသု မိတ္တံ ဇညာ	၁၁၀
အာမရဏန္တာ ပဏယာ	၂၀၅
အာယု ကမ္မဉ္စ ဝိတ္တဉ္စ	၂၃
အာယု ဝိတ္တံ ဂေဟဆိဒ္ဓံ	၁၅၈
အာရဒ္ဓမာနော ဘုဘုဇော....	၃၉၉
အာရောပျတေ သိလာသေလေ	၂၈၃
အာလသျံ ထိသေဝါ	၂၄၁
အာသန္ဓမေဝ မနုဇံ....	၂၉၁
အာဟာရနိဒ္ဒါဘယမေထုနဉ္စ	၂၂
အာဟာရော ဒွိဂုဏော ထိနံ	၃၅၇

[အူ]

ဣဇ္ဇာဇ္ဈာယနဒါနာနိ	၄၉
ဣဏကတ္တာ ပိတာ သတ္တု	၂၀
ဣဿိ ဒယီ တုသံတုဋ္ဌော	၆၃

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ခ]

ဥဋ္ဌာယောဋ္ဌာယ ဗောဓေယျံ	၄၄
ဥတ္တမဿပိ ဝဏ္ဏဿ	၁၀၁
ဥဒီရိတောတ္ထော ပသုနာပိ	
ဂယုတေ	၂၈၅
ဥပကတ္တာဓိကာရဋ္ဌော	၃၃၃
ဥပကာရိနီ ဝိဿဒ္ဓေ	၁၁၅
ဥပ္ပဇ္ဇိတာနံ ဝိတ္တာနံ	၁၇၉
ဥပါယေန ဟိ ယံ သက္ကံ	၂၁၉၊ ၃၅၈
ဥပါသုကိဋ္ဌိတောမစ္စော	၃၃၄
ဥယျာမေန ဟိ သိဇ္ဈန္တိ	၃၀
ဥယျောဂိနံ ပုရိသသိဟ....	၂၆
ဥသနာ ဝေဒ ယံ သတ္တံ	၁၅၁
ဥဿဝေ ဗျသနေ စေဝ	၁၁၀
ဥဿာဟသမ္ပန္နမဒိဿသုတ္တံ	၁၉၅

[ခ-ဩ]

ဧကံဘူမိပတိ ကရေတိ....	၃၆၆
ဧကတြ ရာဇဝိဿာသော	၃၉၄
ဧကဿ ဒုက္ခဿ န ယာဝ အန္တံ	၂၂၆
ဧကေဝ သုဟဒေါ ဓမ္မော	၁၀၃
ဧတ္တကာ ဇာတံ သာဗလျံ	၂၅၈
ဧဟိ ဂစ္ဆ ပတောတ္တိဋ္ဌ	၂၅၉
ဩရသံ ကတသမ္ပန္နံ	၂၁၀

[က]

ကင်္ကဏဿ တု လောဘေန	၄၅
ကတသတမသဇ္ဇေနသု စ	၄၀၃
ကတ္တဗ္ဗော သဉ္ဇယော နိစ္စံ	၁၈၆
ကထံနာမ န သေဝန္တေ	၂၆၅
ကဒတ္ထိတဿာပိ စ မိတိမတော	၃၀၁
ကနကဘူသနသင်္ဂဟဏော-	
စိတော	၃၀၅

အက္ခရာစဉ် [က]

ကပ္ပယတိ ယေန ဝုတ္တိ	၂၉၈
ကဗျာသတ္တဝိနောဒေန	၄၂
ကမဏ္ဍလူပမောမစ္စော	၃၂၇
ကရေတု နာမ နိတိည	၂၅၀
ကာကတာလိယံ ပတ္တိ	၂၉
ကာစော ကဉ္စနသံသဂေါ	၃၅
ကာယော သန္နိဟိတာပါယော	၂၂၉
ကာလယာပနမာသာနံ	၂၉၄
ကိဉ္စညာနကုလာစာရာ	၃၂၈
ကိ ဘတ္တေနာသမတ္တေန	၃၀၈
ကိမပျတ္တိ သဘာဝေန	၂၈၈
ကိဋ္ဌောပိ သုမနသင်္ဂါ	၃၈
ကုတော သေဝါဝိဟိနာနံ	၂၆၆
ကုဗ္ဗန္တောပိ ဗျလိကာနိ	၃၇၀
ကုသုမတ္ထဝကသေဝ	၁၆၀
ကူပေါဒကံ ဝဋ္ဌန္တာယာ	၂၁၁
ကောစိ အာသယသုန္ဓရာ	၃၉၈
ကောတိဘာရော သမတ္တာနံ	၂၄၉
ကောတြေတုဟမိတိ ဝဒေ	၂၈၉
ကောတ္ထံ ပါပု န ဂဗ္ဗိတော....	၃၉၁
ကောတ္ထော ပုတ္တေန ဇာတေန	၁၃
ကော ခညော ဗဟုပုတ္တေဟိ	၁၉
ကော ခမ္မော ဘူတဒယာ	၁၇၃
ကော ဝိရဿ မတိမတော....	၁၃၃

[ခ-ဂ]

ခမာ မိတ္တေ စ သတ္တုသ္မိ	၄၂၄
ခိပ္ပိယမနာလောကျ	၃၃၀
ခုဒ္ဒသတ္တု ဘဝေ ယော တု	၃၁၈
ဂတာနုဂတိကော လောကော	၄၉
ဂမတု အတ္ထလာဘာယ	၂၉၉
ဂရု အင်္ဂိ ဒွိဇာတိနံ	၁၃၈

အက္ခရာစဉ် [ဂ]

ဂုဏဒေါသေ အနိစ္စိယျ	၃၈၂
ဂုဏာ ဂုဏညသု ဂုဏာဘဝန္တိ	၄၀
ဂုဏာသယံ ကိတ္တိယုကဉ္စကန္တံ	၃၅၄
ဂုဏိမိ ဂုဏည ရမတေ	၂၀၇
ဂုဏိဂဏဂဏနာသမ္ပေ	၁၆

[သ-စ ဆ]

သတကုမ္မသမာနာရိ	၁၄၉
သမ္ပတ္တံ န တထာ သုသိတလ....	၁၂၈
စဇေ ဒေကံ ကုလဿတ္တေ	၁၇၄
စန္ဒနတရသု ဘုဇင်္ဂါ	၄၀၄
စလတေ ကေန ပါဒေန	၁၃၄
ဆ ဒေါသာ ပုရိသေနေဟ	၇၃

[ဇ-ဌ]

ဇနယန္တုဇ္ဇနေ ဒုက္ခံ	၁၃၉
ဇယေ စ လဘာတေ လက္ခံ	၄၁၅
ဇလဗိန္နုနိပါတေန	၂၄၇
ဇလမဂ္ဂံ ဝိသံ သတ္တံ	၁၈၇
ဇာတိဒဗ္ဗဗလာနဉ္စ	၈၂
ဇာတိမတ္တေန ကိ ကောစိ	၉၆
ဇာတိယံ ကလိဗဟုလေ	၂၀၂
ဇီဝိတေ ယဿ ဇီဝန္တိ	၂၇၂
ဌာနံ နတ္ထိ ခဏော နတ္ထိ	၁၄၇
ဌာနေ ဝေ နိယောဇျန္တေ	၃၀၄
ဌာနဘဌာ န သောဘန္တေ	၁၃၂
ဌာနမုသဇ္ဇ ဂစ္ဆန္တိ	၁၃၃

[တ]

တဏှာ စေ ဟိ ပရိစ္စဇ္ဇေ	၂၀၄
တတြ မိတြ န ဝတ္ထုဗ္ဗံ	၁၃၈

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[တ-ထ]

ကြာသဟေတု ဝိနီတိ တု	၃၆၁
တာနိ ဣန္ဒြိယာနုဝိကလာနိ....	၁၅၆
တာဝ ဘယဿ ဘေတဗ္ဗံ	၉၅
တိဏာနိ နောမ္မုလယတိပု-	
ဘဉ္ဇနော	၃၂၂
တိဏာနိ ဘူမိရုဒကံ	၉၈
တိရစ္ဆာနုမ္ပိ ဝိသာသော	၁၂၀
တိဝိဓာ ပုရိသာ ရာဇာ	၃၀၄
တိဟိ ဝဿေဟိ တိဟိ	
မာသေဟိ	၁၁၉
တေနာဓိတံ သုတံ တေန	၁၇၀
ထိယော ဟိ စပလာ နိစ္စံ	၁၅၀

[ဒ]

ဒန္တဿ နိဂ္ဂံသနကေန ရာဇာ	၃၀၀
ဒလိဒ္ဓိံ ဘရ ကောန္တေယ	၅၃
ဒဝတ္တာ သဗ္ဗလောဟာနံ	၁၂၆
ဒါတဗ္ဗမိတိ ယံ ဒါနံ	၅၄
ဒါနံ ပိယဝါစာသဟိတံ	၁၈၅
ဒါနံ ဘောဂေါ နာသော	
တိဿော	၁၈၄
ဒါနေ တပဿိ သုရေ စ	၁၇
ဒါနောပဘောဂဟိနာဝ	၁၈၂
ဒါနောပဘောဂဟိနေန	၁၈၁
ဒါလိဒ္ဓျာ ဟိရိမေတိ....	၁၆၁
ဒိန္နံယေဝ သမံ ဝိတ္တံ	၄၁၀
ဒုက္ခမတ္တာ ပရိစ္ဆေတု	၃၈၇
ဒုဇ္ဇနဂမ္မာ နာရိ	၃၉၆
ဒုဇ္ဇနေန သမံ ဝေရံ	၁၁၆
ဒုဇ္ဇနော နာဇ္ဇဝံ ယာတိ	၃၇၄
ဒုဇ္ဇနော ပရိဟာတဗ္ဗော	၁၂၃
ဒုဇ္ဇနော ပိယဝါဒီ စ	၁၁၈

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ခ]

ဒုဋ္ဌော ဒါရော သဌံ မိတ္တံ	၃၅၉
ဒုဝုတ္တိ ကတော ဒုတ္တေဟိ	၄၁၈
ဒုရာဒဝေက္ခန္တံ ဟာသော	၂၉၃
ဒုရာဒုစ္စိတပါဏိရဒ္ဒနယနော....	၄၀၇
ဒေါသာ ဂုဏာ ဂုဏာ ဒေါသာ	၂၉၆
ဒေါသဘိတော အနာရမ္မော	၂၉၀

[ဓ]

ဓနံ တာဝ န သုလဘံ	၂၀၃
ဓနာနိ ဇီဝိတဉ္စေဝ	၈၂
ဓနာသာ ဇီဝိဘာသာ စ	၁၄၄
ဓနလုဒ္ဓေါ ဟျသန္တုဋ္ဌော—	၁၆၈
ဓနဝါ ဣတိ ဟိ မဒေါ တေ ကိံ	၁၉၇
ဓနဝါ ဗလဝါ လောကေ	၁၅၂
ဓနိကော သောတ္ထိယော ရာဇာ	၁၃၆
ဓနေန ကိံ ယော န ဒဒါတိ	
နာဿတေ	၁၈၂-၂၄၆
ဓနေန ဗလဝါ လောကေ	၁၅၃
ဓမ္မတ္ထံ ယဿ ဝိတ္တေဟာ	၂၀၀
ဓမ္မတ္ထကာမတတုည	၄၂၃
ဓမ္မတ္ထကာမမောက္ခာနံ	၂၃-၈၁

[န]

န အပ္ပမပ္ပုဿာဟဘိရုကဿ	၁၉၂
န ကမ္မမပိ သဉ္ဇိန္တု	၂၅
န ကောဋိ ကဿစိ မိတ္တံ	၁၀၇
န ကောစိ ဝါ ကဿစိ ဟဿ-	
ဘာဝါ	၂၈၃
န ဂဏသာဂ္ဂတော ဂစ္ဆေ	၆၇
နဂ္ဂိဋ္ဌစာလနမဓောစရဏာဝ	
ပါတံ	၂၇၈

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ	အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[န]		[ဝ]	
န တာဒိသိ ပိတိမုပေတိ နာရိ	၃၅၅	ပစ္စက္ခာနေ စ ဒါနေ စ	၅၂
န ထိနမပိယော ကောစိ	၁၄၈	ပရိစ္ဆေဒေါ ဟိ ပဏ္ဍိတံ	၁၇၄
န ဒါနေန န မာနေန	၃၅၃	ပဇ္ဇန္တော ဣဝ ဘူဟာန -	၂၂၁
န ဒေဝါယ န ဝိပ္ပါယ	၁၈၄	ပဇ္ဇုတံ သစ္စဝါဒိတံ	၁၃၀
န ဓမ္မသတ္တံ ပဌတိတိ ကာရဏံ	၅၅	ပဏမတျုန္နတိဟေတု	၂၆၂
န ပရဿာပဝါဒေန	၃၈၁	ပတ္တတ္တာဂ္ဂဟဏံ ဒဗ္ဗ-	၃၃၆
န မာတရိ န ဒါရေသု	၂၂၈	ပတိဝါစ မဒတ္တ ကေသဝေါ	၃၂၁
န ယောဇနသတံ ဒူရံ	၁၇၂	ပတ္တာဝသဒိသံ ဝါကျံ	၂၈၆
နရိန္ဒော ကာမာတ္တော ဂဏ-		ပရာဓိကာရစန္ဒံ ယော	၂၆၈
ယတိ....	၃၈၀	ပရေဟိ ဘုဉ္ဇတေ ရဇံ	၄၂၀
န သံသယမနာရယ	၄၇	ပရောက္ခေ ကာရိယဟန္တာရံ	၁၁၃
န သာ ဘရိယာတိ ချာတာ	၂၁၈	ပရောပဒေသေ ပဏ္ဍိတံ	၁၃၅
န သောတ္ထိပုရိသော လောကေ	၃၆၉	ပလ္လဝဂ္ဂါဟိ ပဏ္ဍိတံ	၁၆၅
နာကာလေ မိယတေ ဇန္တု	၂၅၃	ပလိတေသု ဟိ ဒိဋ္ဌေသု	၁၄၃
နာဒဗ္ဗေ နိဟိတာ ကာစ	၃၇	ပါဏာ ယထာတ္တနောဘိဋ္ဌာ	၅၁
နာနိဝေဒျသယံ ဘတ္တု	၃၂၆	ပါနံ ဒုဇ္ဇနသံသဂ္ဂေါ	၁၄၇
နာပတ္တမဘိက္ခန္တိ	၁၉၀	ပါနိယံ ဝါ နိရာယာသံ	၁၇၅
နာဘိသေကော န သင်္ခါရော	၂၅၅	ပါ ပါဒေသု ပတတိ...	၁၁၆
နာဠိကေရသမာကာရာ	၁၂၆	ပိဋ္ဌေန သေဝယေ အက္ကံ	၂၇၀
နိဂ္ဂုဏေသုပိ သတ္တေသု	၉၈	ပိတာ ရက္ခတိ ကောမာရေ	၁၅၀
နိဇသောချံ နိရုန္ဓာနော	၁၈၁	ပိတာ ဝါ ယဒိ ဝါ ဘာတာ	၄၂၂
နိပါဏမိဝ မဏ္ဍုကာ	၁၉၄	ပုညတိတ္ထေ ကတံ ယေန	၁၈
နိမိတ္တမုဒ္ဒိယ ဟိ ယောပကုပ္ပတိ	၄၀၀	ပုဗ္ဗဇာတိ ကတံ ကမ္မံ	၂၈
နိမုဂ္ဂဿ မဟဏ္ဏဝေ	၂၅၂	ပေါတော ဒုတ္တရဝါရိရာသိ....	၄၀၈
နိယတဝိသယဝတ္တိ....	၂၂၂		
နိယုတ္တော ခတ္တိယော ဒဗ္ဗေ	၃၃၁	[ဗ]	
နိရပေက္ခော န ကာတဗ္ဗော	၃၁၇	ဗန္ဓု ကော နာမ ဒုဋ္ဌာနံ	၄၁၇
နိရုဿာဟံ နိရာနန္တံ	၂၄၄	ဗန္ဓု ထိဘဋ္ဌဝဂ္ဂဿ	၃၁၃
နိဝိသေသေ ယဒါ ရာဇာ	၃၀၃	ဗလဝါ အပိ နိတ္တေဇော	၄၁၆
နိစမာသတေ လက္ခံ	၃၉၆	ဗာလာဒပိ ဂဟိတဗ္ဗံ	၃၁၁
နောပဘောတ္တံ န စ စတ္တံ	၁၄၄	ဗာလောပိ နာဝမန္တဗ္ဗော	၃၁၅
		ဗာလော ဝါ ယဒိ ဝါ ဝုဒ္ဓေါ	၉၉

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ
[ဗ-ဘ]

ဗုဒ္ဓိမာ အနုရတ္တောယ -	၃၀၇
ဗုဒ္ဓိယဿ ဗလံ တဿ	၃၆၀
ဗျောမေကန္တဝိဟာရိနောပိ....	၈၈
ဗြာဟ္မဏော ခတ္တိယော ဗန္ဓု	၃၃၁
ဗြဟ္မဟာပိ နရော ပူဇျော	၂၃၉
ဘက္ခဘက္ခကာနံ ပီတိ	၉၁
ဘက္ခိတေနာပိ ဘဝတာ	၁၂၀
ဘူမေျကဒေသဿ ဂုဏာကရဿ	၄၂၁
ဘောဂဿ ဘာဇနံ ရာဇာ	၃၆၃

[မ]

မံသမုတ္တကရိသဋ္ဌိ -	၈၄
မကုဋေ ရောပိတော ကာစော	၃၀၆
မန္တဗီဇမိဒံ ဂုတ္တံ	၃၈၂
မဉ္ဇောရော မဟိံ သော မေသော	၁၂၁
မဏိံ လုဋ္ဌတိ ပါဒေသု	၃၀၂
မန္တိနာ ပထဝီပါလ-	၄၁၁
မတ္တိကပိဏ္ဍတော ကတ္တာ	၂၈
မတိမာ မိယတေ ကာမံ	၁၆၀
မတိရေဝ ဗလာ ဂရူ ဘဇေ	၃၂၀
မတော ပပေါတိ ဝါ သဂ္ဂံ	၄၁၃
မန္တော ယောဓော ဣဝါဓိရော	၃၈၄
မဒ္ဒသဋ္ဌောဝ သုခဘေဒေါ	၁၂၅
မနသျညံ ဝစသျညံ	၁၃၁
မနုဿဇာတိတုလျာယံ	၂၇၅
မရိတဗ္ဗမိတိ ယံ ဒုက္ခံ	၁၀၄
မဟတာပျတ္တသာရေန	၁၂၃
မာတာပိတုကတာဘျာသော	၃၁
မာတာ မိတ္တံ ပိတာ စေတိ	၇၆
မာတာဝ ပရဒါရေသု	၅၂
မာတာ သတ္တု ပိတာ ဝေရီ	၃၂
မာသမေကံ နရော ယာတိ	၁၈၈

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ
[မ]

မာတု ဘဂိနိ ဓိတုဝါ	၁၄၉
မိတ္တံ ပပေါန္တု သဇ္ဇနာ....	၂၃၅
မိတ္တံ ပီတိရသာယနံ....	၂၃၁
မိတ္တလာဘော သုဟဒဘေဒေါ	၁၀
မိတ္တာနံ ဟိတကာမာနံ	၁၁၂
မုခံ ပသန္တံ ဝိမလာ စ ဒိဋ္ဌိ	၁၄၀
မုဋ္ဌောပိ သောဘတေ တာဝ	၃၄
မူလံ ဘုဇင်္ဂါ ကုသုမာနိ ခုဒ္ဒါ	၄၀၅
မူလာမစ္စေ ပရိစ္စဇ္ဇေ	၃၇၃
မောနာ မူဂေါ ပဝစနပဋျ....	၂၆၃

[ယ]

ယံ ဇီဝတေ ခဏမပိပ္ပထိတံ	
ဇနေဟိ	၂၈၀
ယံ ဒေါတိ ယံ အသတိ	၁၈၉
ယန္တဝေ ဘာဇနေ လဂ္ဂေါ	၉
ယံ ယဒေဝ ဟိ ဣစ္ဆတိ	၂၀၅
ယံ ယေန ယုဇ္ဇတေ လောကေ	၉၀
ယတြ ဝိဒ္ဓဇ္ဇေနာ နတ္ထိ	၁၀၈
ယတြာယုဒ္ဓေ ဓုဝံ မစ္စု	၄၁၄
ယတောဒယဒ္ဓိနော ဒဗ္ဗံ	၃၉
ယထာ သမုဒ္ဓေ ပတိတော	၃၉၃
ယထာ ဟျာမိသမာကာသေ	၂၀၁
ယထာ ဟေျကေန စက္ကေန	၂၇
ယဒဓောဓော ဘုဝိ ဝိတ္တံ	၁၈၀
ယဒသက္ကံ န တံ သက္ကံ	၁၂၄
ယဒဘာဝီ န တံ ဘာဝီ	၂၄
ယဒဒါသိ ဝိသိဋ္ဌာနံ	၁၉၀
ယဒါ သံသဂ္ဂရဟိတော	၂၂၄
ယဒိ နိစ္စမနိစ္စေန	၈၄
ယဿ တဿ ပသုတောပိ	၂၁
ယဿ မိတ္တေန သမ္ဘာသော	၇၇

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ယ]

ယဿတ္တာ တဿ မိတ္တာနိ	၁၅၄
ယဿ ပဿဒေ လက္ခတ္တိ	၃၁၅
ယဿ ယဿ ဟိ ယော ဘာဝေါ	၂၈၈
ယသ္မာ စ ယေန စ ယထာ စ....	၇၈
ယသ္မိံ စေဝါဓိကံ စက္ခု	၃၇၁
ယသ္မိံ ဇီဝတိ ဇီဝန္တိ	၂၇၃
ယသ္မိံ ဒေသေ န သမ္မာနော	၁၃၆
ယာတျဓောဓော ဝဇတျဇ္ဈော	၂၄၄
ယာတိ ပဉ္စဟိ ဒါသဗျံ	၂၇၄
ယာနိ ကာနိ စ မိတ္တာနိ	၉၀
ယာ ပကတျေဝ စပလာ	၂၆၁
ယေန သုက္ကိကတာ ဟံသာ	၁၉၉
ယော ကရေ သစိဝါယတ္တံ	၃၆၈
ယော ကုလာဘိဇနာစာရေ-	၂၂၀
ယောတ္တိ ယဿ ယဒါ မံသ-	၁၀၃
ယောဓိကာ ယောဇနသတာ	၈၆
ယော ဓုဝါနိ ပရိစ္စဇ္ဇေ	၂၃၄
ယော နတ္ထဇေ န စ ဂုရုမိ ..	၂၈၁
ယောဗ္ဗနံ ဓနသမ္ပတ္တိ	၁၀
ယော သဘာဝေါဟိ ယဿာတ္တိ	၃၇၆

[ရ]

ရဇ္ဇလောဘာ စဟံကာရာ	၄၂၅
ရညာစိတံ ဇနံ နိစ္စံ	၃၁၀
ရဟဿဘေဒေါ ယာစနာ	၁၂၉
ရာဇတော သလိလာဂ္ဂိတော	၂၀၂
ရာဇာ ဒယာ ကေဝလဘက္ခ-	
ဝိပေါ	၄၂၆
ရာဇာနံ ပဌမံ ဝိဇ္ဇေ	၂၂၁
ရူပယောဗ္ဗနသမ္ပန္နာ	၃၃
ရောဂသောကပရိတာပ	၇၉
ရောဂိ စိရပ္ပဝါသီ	၁၆၆

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[လ]

လောကယာတြာ ဘယံ လဇ္ဇော	၁၃၇
လောဘာ ကောဓော ပဘဝတိ	၆၅
လောဘာ ဝါထ ဘာယာဝါပိ	၂၀၉
လောဘေန ဗုဒ္ဓိ စလတိ	၁၆၇

[ဝ]

ဝဇီရံ ရာဇတေဇော စ	၄၁၂
ဝဒ္ဓနံ ဝါထ သမ္မာနံ	၃၇၆
ဝဒ္ဓမာနော မဟာသေဝ္ဋဟော	၂၃၇
ဝရမေကော ဂုဏီ ပုတ္တော	၁၇
ဝရံ ပါဏပရိစ္စာဂေါ....	၃၆၄
ဝရံ မောနံ ကြိယံ န စ....	၁၆၂
ဝရံ ဝနံ ဗျဉ္ဇဂဇေန္ဒြေသေဝိတံ	၁၇၆
ဝရံ ဝိဘဝဟိနေန	၁၆၁
ဝရံ သုညာ သာလာ န စ	၁၆၃
ဝါဇီဝါရဏလောဟာနံ	၂၇၆
ဝိညသ္မိဒ္ဓေဟျပကတ....	၄၀၁
ဝိမ္မယော သဗ္ဗထာ ဟေယော	၂၅၀
ဝိဇ္ဇာ ဒဒါတိ ငိနယံ	၇
ဝိဇ္ဇာ သတ္တဉ္စ သတ္တဉ္စ	၈
ဝိနာ ပျတ္တေဟိ ဝိရော....	၁၉၆
ဝိနာ ဝတ္တနမေဝေတေ	၈၃
ဝိပ္ပန္နေ ဓီရမထာဘျဒယေ ခမာ	၇၁
ဝိသဒ္ဓိဒ္ဓဿ ဘတ္တဿ....	၃၆၇
ဝုဒ္ဓါနံ ဝစနံ ဂါဟျ—	၆၁

[သ]

သမ္မဂ္ဂေ တာဝ အတ္ထိ....	၂၁၄
သံလပိတာနံ မရုဂါစာဟိ	၁၁၄
သံသာရဝိသရက္ခဿ	၁၇၇
သံဟတာ တု ဟရန္တိမေ	၇၅

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[သ]

သံဟတိ သေယျသော ပုံသံ	၇၄
သက္ကတဂန္ထံ ပဟာယ ဘာသံ	၁
သကမ္မသန္တာနဝိစေဋ္ဌိတာနိ	၂၂၉
သင်္ကာဘိ သဗ္ဗမာကန္တ—	၆၂
သင်္ကိ ဇုဋ္ဌိတု ယော မိတ္တံ	၃၈၅
သခါန မုပကာရကာရဏာ....	၂၇၂
သခါဘေဒေါ တာဝဗ္ဗဝတု....	၄၂၉
သင်္ဂမယတိ ဝိဇ္ဇေဝ	၆
သစ္စံ မုသာ စ ဖရုသာ	၄၂၇
သစ္စန္ဒဝနဇာတေန	၁၀၅
သဇာတော ယေန ဇာတေန	၁၅
သတန္တံ ပိတုမန္တိရေ....	၁၄၅
သန္တ ဝေ သတံ နိစ္စ—	၂၀၆
သတ္တုနာ န ဟိ သန္ဓေယျ	၁၂၂
သန္ဓောသာမရိတတိတ္တိနံ	၁၆၉
သတ္တာနုဓိတျာပိ ဘဝန္တိ မူဠာ	၁၉၁
သဒ္ဓမ္မတ္တံ န ဘေတဗ္ဗ—	၃၂၃
သဒါမစ္စော န သာဓေတိ	၃၃၅
သမ္မတ္တယော ပရာမီနာ	၃၉၁
သမ္မဒါ သုဋ္ဌိတမ္မညော	၂၄၃
သမ္မန္ဓေ ယဿ န ဟဋ္ဌော	၇၂
သ ဗန္ဓု ယော ဝိပ္ပန္နာန—	၇၀
သဗ္ဗဟံ သာ နိဝတ္တာ ယေ	၁၀၂
သဗ္ဗဒဗ္ဗေသု ဝိဇ္ဇေဝ	၅
သဗ္ဗဿ ဟိ ပရိက္ခန္ဓန္တေ	၅၈
သဗ္ဗာ သမ္မတ္တယော တဿ	၁၆၈

သဘာဝဇန္တု ယံ မိတ္တံ	၂၂၇
သယံ ဒိသ္မာ ယထိတ္တိယာ	၂၁၃
သရီရဿ ဂုဏာနဉ္စ	၈၅

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[သ]

သသ္မိဒ္ဓေါ ကုသလာ	
နိဝါရယတိ....	၃၇၈
သသိနိဝ ဟိမတ္တာနံ	၁၄၃
သသိဒိဝါကရာနံ ဂဟပိဋ္ဌနံ	၈၆
သဟျမစ္စော သဒါ သေယျော	၃၂၈
သ ဟိ ဂဂဏဝိဟာရီ....	၅၉
သာဓု ပကောပိတဿာပိ	၁၂၁
သာ ဘရိယာ ယာ ဂေဟေဒက္ခာ	၂၁၇
သိဂီနဉ္စ နဒိနဉ္စ	၅၈
သိနေဟစ္စေဒေပိ သာဓုနံ	၁၂၇
သီတဝါတာတပက္ခေဒေ	၂၅၇
သီလာဗျော သဇ္ဇောဘုဝိ....	၂၀၈
သုခမာပတိတံ သေဝံ	၁၉၃
သုစိတံ စာဂိတာ သောရံ	၁၂၇
သုဇိဏ္ဏ မန္တံ သုဝိစက္ခဏော	
သုတော	၆၀
သုတော ဟိတောပဒေသောယံ	၃
သုမဟန္တုပိ သတ္တာနိ	၆၄
သေဒိတော မဒ္ဓိတော စေဝ	၃၇၅
သေဝကာနံ ဘတံ သာမိ—	၂၇၀
သေဝယာ နေမိစ္ဆေဟိ	၂၅၇
သေဝေဝမာနမခိလံ	၁၆၄
သောကဋ္ဌာနသဟဿာနိ	၄၄
သောကာရာတိဘယတာဏံ	၂၃၁

[ဟ]

သောကာရာတိဘယတာဏံ	၂၃၁
သောကာရာတိဘယတာဏံ	၁
သောကာရာတိဘယတာဏံ	၃၅

အမွန်တရားထင်ရှားရမည့်

လူ့သဘာဝစရိုက်ဆိုးများကို ပယ်ရှားပြီး စရိုက်ကောင်းများကို ဖော်ဆောင်မည့်

တော်လှန်ရေးအစိုးရဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့မှ

ပိဋကတ်မြန်မာပြန်များကို ဖတ်ပါ

မြန်မာစာဖတ်တတ်သူတိုင်းဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏နိကာယ်ငါးရပ်ပိဋကတ်ပါဠိတော်

၅၂-ကျမ်းလုံးကို ဖတ်ရှုနားလည်နိုင်ကြပြီ

မြန်မာပြန် ကျမ်းများ

၁။ ဒီဃနိကာယ်(သုတ္တန်)	ပါဒါတ	(၃-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၂။ မဇ္ဈိမနိကာယ် (သုတ္တန်)	။	(၃-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၃။ သံယုတ္တနိကာယ်(သုတ္တန်)	။	(၅-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၄။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်(သုတ္တန်)	။	(၁၁-ကျမ်း)	၃-အုပ်
၅။ ခုဒ္ဒကနိကာယ် (ကျမ်း-၃၀) မှ		ဝိနည်း (၅-ကျမ်း)	၅-အုပ်
		အဘိဓမ္မာ (၃-ကျမ်း)	၅-အုပ်
		အခြားသုတ္တန် (၁၄-ကျမ်း)	၈-အုပ်

အစိုးရဝန်ထမ်းများအား ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင်ပါဠိတော် မြန်မာပြန် ကျမ်းစာအုပ်များကို အရစ်ကျဆပ်ငွေစနစ် (Instalment System) အရရောင်းချသည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေးစာတိုက်—ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့
ပုံနှိပ်တိုက်တွင် (ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင် ဝန်ဆောင်သံဃာအဖွဲ့က ထည့်စပ်ပြီး)
အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိချုပ် ဝဏ္ဏကျော်ထင် ဦးချစ်တင် (မှတ်ပုံတင်အမှတ်-၁၁၂/
၈၁၀၆) က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။